Fra De Simon Lopez

Cum priuilegio

Alexander de Jmola super secunda infortiati cum apostillis nouiter editis

Libreria

De legatis primo.

i **A glo. rub.** Ibi de accessoriis testamenti nõ dicit glo. pars testamẽti. nam legata nõ dicunt̃ proprie pars testamenti q: ꝺm Cy. hic illa dicit̃ pars sine qua totum cõsistere nõ potest. l. malũ. in princi. vbi bona littera. ꝫ. de verbo. sig. sed testamentuꝫ absqꝫ legatis cõsistere põt: vt patet in. l. i. in ver. qui neqꝫ legaturus. ꝯ. de heredi. insti. ¶ Potest aliter etiam fieri continuatio ꝙ glo. dicat videlicet hoc modo ꝯ. est dictum de testa. ⁊ aliquibus dependentibus ab eis ⁊ successiue de codicillis. verum quia etiam in testamẽtis ⁊ codicillis consueuerunt legata ⁊ fideicõmissa relinqui ideo intitulatuꝫ est hic de legatis. i. Et hanc continuationem ponit hic Jo. de imol. ⁊ licet non dicat hanc continuationẽ videtur sentire glo. in rub. C. de leg. vt voluit hic Richo. de neap. ⁊ Rapha. ⁊ ista videtur magis congrua continuatio ꝙ continuatio glo.

Et omnia. Fideicommissorũ vires sunt attribute legatis. h. d. secundum verum ⁊ magis communem intellectuꝫ. ¶ Et premitte ꝙ verbum lego potest accipi stricte ⁊ p large. stricte eniꝫ accipitur pro mero legato quando aliquid particulariter legatur puta decem. large vero accipitur quando cõprehendit heredis institutionem vel vniuersale fideicommissum. nam quãdo nullo alio herede instituto testator dixit lego tibi omnia bona mea vel hereditatem meam ⁊ sic verbum lego relatum est ad vniuersitatem censetur ille directo institutus heres: quia verbum lego est commune aptum cõprehendere institutionem ⁊ substitutionem non soluꝫ fideicõmissariam sed etiam directam. ter. est in. c. Raynaldus. in ver. legauit. de testa. quem allegat pro sing. Bal. ad hoc in. l. fi. C. fami. her. ⁊ do. Cardi. in. d. c. Ray. ⁊ sequitur etiam do. Abb. ibi. ⁊ pro hoc bene facit quia vbi verbum cõmune refertur ad vniuersitatem bonorum alio herede instituto. tunc dicitur esse fideicommissum. non autem legatum seu heredis institutio: vt no. glo. in. l. mulier. ꝯ. fina. ꝫ. ad trebel. in glo. fi. ibi. item quid si ab herede. pro qua allego bonum tex. in. l. cum ex filio in pn. de vul. ⁊ pupil. quem ibi ad hoc ponderat Bal. ⁊ Ange. si autem aliquod verbum commune refertur ad vniuersitatem bonorum nullo alio instituto herede: tunc trahitur ad institutionem: vt si dixero relinquo tibi omnia bona mea. vel hereditatẽ meam: vt est glo. ordi. ⁊ ibi doc. in. l. his verbis in pn. ꝯ. de heredi. insti. ⁊ in auc. de heredi. ⁊ fal. in. ꝯ. si vero nulla. in glo. in ver. relictis. ⁊ hoc quod dixi de verbo lego: quod trahatur ad institutionem in puncto iuris videtur verum: licet contrarium teneat Bar. in. l. centurio. in. vij. col. de vulg. ⁊ pupil. in versi. sed quid si testator compendiose substituit. per hec verba quãdocunqꝫ decesserint sine libe. lego ⁊c. ad quam se remittit simpliciter Jmo. hic ⁊ cum Bar. transit Saly. in preallc. l. fi. C. fami. her. ⁊ Jmol. in repetitione. l. i. ꝯ. si ex fundo. el. i. in. xxviij. col. ꝯ. de heredi. insti. ⁊ in. d. l. his verb. in prin. ⁊ in. c. Raynutius. in no. ⁊ etiam in materia compendiose extra de testa. ⁊ ibi refert ita tenere Bal. in. l. quotiens. C. de heredi. insti. ⁊ si recte ponderent̃ verba Bart. hic dum alleg. l. verbis. l. xij. tab. in fi. videtur idem sentire. ⁊ Jmo. etiã dicit in. d. c. Raynutius in loco preallc. ꝙ potest cõcordari opi. Bal. in. d. l. fi. ⁊ opi. Bal. in. d. l. quotiens. s. ꝙ eius opi. in. d. l. quotiẽs. procedat quãdo verbum lego relatũ esset ad certã quãtitatem vel rem particularem. hoc enim casu etiã verbũ cõe non trahitur ad institutionẽ l. cogi. ver. generaliter. cũ ibi no. per Dy. ⁊ Bar. ꝫ. ad trebel. ⁊ plene in. d. l. his verbis. sed opi. Bal. in. d. l. fi. C. fami. her. loquitur quãdo verbũ lego relatum esset ad vniuersitatẽ bonorũ alio nõ instituto herede quo casu trahit̃ ad institutioneꝫ: ⁊ isto modo defenderetur Bal. ꝙ nõ esset sibi cõtrarius tamen dicit Jmo. in. d. c. Raynaldus se putare verioreꝫ opi. Bart. in. d. l. centurio dici tamen põt ꝙ Saly. in. d. l. fi. loquitur quãdo verbũ lego relatũ erat ad q̃titatẽ certam vel rem particularẽ prout loqtur Bal. in. d. l. quotiens. nos vero loquimur qñ verbũ lego relatũ est ad vniuersitatẽ nemine herede instituto ⁊ isti q tenẽt opi. Bar. rñdent ad. d. c. Raynaldus. dupliciter pmo ꝙ illa verba nõ sunt testantis sed pape. ⁊ ꝙ ibi testator fuerat vsus verbis institutionẽ importantibus vel ⁊ secundo ꝙ verbũ legauit ibi positũ refert̃ ad institutionẽ heredis ĩpropriẽ. nam quatenus refert̃ ad patruũ stat ĩpropriẽ. quatẽus vo refert̃ ad auũculũ stat ppriẽ. ⁊ hoc sensit glo. ibi in ꝟ. legauit. ⁊ hoc ibi etiã colligit ex pcedẽtibus ⁊ sequẽtibꝰ. nã ibi tex. appellat patruos hr̃des. ⁊ sic colligit̃ ꝙ fuerant instituti. ar. l. seruũ filij. ꝯ. fi. ꝫ. e. ⁊ l. vtrũ. ꝯ. de peti. here. ⁊ l. Ticia. ꝯ. idẽ respondit. ꝫ. de ꝟb. obli. cũ si. ⁊ licet non sit tutũ ab hac opi. recedere que est cõis. ¶ Tamen si vis pmã opi. substinere posses rñdere ad. d. l. verbis legis. xij. tab. in fi. ꝙ dũ ille tex. dicit ꝙ coartata est potestas de qua in. d. l. xij. tab. intelligit̃ coartata quo ad legenduꝫ quantũ vellet testator. vt sonat ibi glo. que coartatio fuit facta p. l. fal. ¶ Itẽ rñde ad. l. mulier. ꝯ. fi. ꝙ ibi iam alius fuerat heres institutus in testõ ⁊ nõ referebat̃ ibi verbũ lego ad vniuersa bona. ⁊ per hoc ẽ ẽt rñsum ad. l. cũ ex filio. ꝯ. i. ꝯ. de vulga. ⁊ pupil. negari tñ nõ põt qn ꝟbũ lego trahat̃ ad institutionẽ heredis qñ apparet de mẽte testãtis qd procedit ꝺm vtranqꝫ lec. per. d. c. Raynaldus. Et qr rñsiones. ꝯ. date ad. d. c. Raynaldus. violãt tex. illũ ⁊ etiã nõ carẽt diuinatiõe. nã siue sint ꝟba testatoris siue pape. tex. intellexit ꝙ ꝟbũ legauit cõprehẽdere poterat heredis institutionẽ. nã ꝟba si debẽt impropriari debẽt ĩpropriari vt actus valeat. l. puto. ꝯ. fami. her. quomodocũqꝫ dicamꝰ ꝙ ibi ꝟba fuerint testatoris siue pape ꝟbum legauit ẽ aptũ ad instõneꝫ. vnde putarẽ ꝙ posset substineri in pũcto iuris pma opi. ꝙ firmo p. l. filiũ. ꝯ. sꝫ si portio. ꝫ. ꝺ le. pst. ⁊ ibi Bar. iũcta. l. i. e. ti. ⁊ istã opi. videt̃ approbare Angl in cõsilio. clxiiij. incipiente. In dei nomine dictus libellus ⁊c. vbi. p hoc ꝙ ꝟbum lego latissimam habeat significationem. alleg. tex. in auc. de nup. ꝯ. dispo nat. ¶ Ex pdictis videt̃ stare pclusio ꝙ verbũ lego hꝫ largã significationẽ ⁊ adeo latã ꝙ etiã cõprehẽdit heredis institutionẽ [b]: adeo ꝙ si relatuꝫ fuerit ad vniuersitatem bonoruꝫ nemine alio instituto: pinde habet̃ ac si dictũ fuisset instituo. dictũ tñ verbũ lego nõ sic accipit̃ hic in rub. ⁊ in ti. nostro. q: hic accipit̃ in stricta significatiõe, put cõprehendit legatum p se separatũ ab heredis institutione. vnde videmꝰ ꝙ habemus in. C. titulũ de here. insti. ti. de lega. ti. ꝺ fideicõ. accipit̃ ergo h̃ stricte ⁊ ppriẽ. ¶ Simil'r ẽt verbũ lego de iure ffozũ. ĩpropriẽ trahit̃ ad fideicõmissum. l. ⁊ fideicõmissũ. ꝫ. de le. iij. vbi ẽ tex. optimus. ⁊ hoc modo nõ accipit̃ h̃ ꝟbuꝫ lego. sꝫ accipit̃ ppriẽ ⁊ stricte, put ẽ spẽs separata ab instõe fideicõmisso ⁊ donatione cã mortis. d. l. ꝟbis. in. fi. ¶ Scḋo pmittendũ est quid sit legatũ. ⁊ diffinit̃ in. l. legatũ. ꝫ. tit. i. aliam diffini. ponit iuriscõ. in. l. legatum la vltima. ꝫ. eo. in pn. que vltima diffinitio lꝫ videat̃ differre quo ad ꝟba pma diffinitiõe tñ quo ad effectũ ⁊ mentem non differt. ¶ Tertio pmitte quõ cognoscat̃ fideicõmissuꝫ in legato. Jo. de imo. hic in discursu dicebat ꝙ legatũ videt̃ eẽ qñ testator dicit lego fideicõmissuꝫ qñ dicit fideicõmitto p. l. ij. ibi duꝫ lr̃a dicit legantis vel fideicõmittẽtis. C. cõia de lega. Istud non haberet dubiũ. sed restat dubiũ qñ testator nõ vtit̃ his ꝟbis quomodo discernet̃ an sit legatũ vel fideicõmissuꝫ. ⁊ in hoc iura videnẗ satis varie satisqꝫ ambigue loq ⁊ passus nõ videt̃ bene clarus. ⁊ dic ꝺm Pau. de cast. hic ꝙ legatũ ẽ qñ ꝟba dirigunt̃ directe ad ipsum honoratũ. vt lego Ticio centũ. fideicõmissum vo dicit̃

a ¶ Totũ cõsistere. ⁊ illud ꝙ ẽ partis attribuit̃ toti vt pbat̃. l. si quis in graui. ꝯ. si quis ad filii. ⁊ in. l. vulgareꝫ ꝫ. de furtis in pnc. ⁊ in. l. iij. in pn. ꝯ. de acqui. pos.

b ¶ Institutionẽ. de hoc ꝟbo lego an importet institutionẽ. vide p eundẽ alex. cõsilio. xliij. ij. lib. p. do. car. cõsilio. lx. per Fulg. consi. lio. xxvij.

quādo ꝟba dirigunt̄ ad grauatū vt grauo heredem
qȯ det sempꝛonio centū.lꝫ. Pau. nihil alleget hec ꝓ-
bantur in.§.pe.ꝛ fi.insti.de sing.re.ꝑ fid.re. ꝛ insti.
de fideicō.here.in ṗn. ꝛ hodie ista dr̄ia ē sublata.vt
l.ij.C.cōi.deleg.ꝛ.l.fi.eo.ti. ❡Sed Raph. in rub.hui⁹
ti.impugnat istā dr̄iam q̄ fit distinguēdo an ꝟba re-
ferant̄ ad grauatū an ad honoꝛatū.qꝛ etiā si ꝟba re
ferant̄ ad grauatū potest dici legatū pꝫ i.l. dānas.ǰ.
ad vsufr.leg. ad illud alle.l. si ita scriptū fuerit. ǰ.de
manu.testa. ꝓpterea dicit alio modo discerni legatū
a fideicō.qꝛ debem⁹ attendere an testatoꝛ vtat̄ ꝟbis
p̄ceptiuis.ꝛ erit legatuꝫ. an ꝟbis p̄cariis ꝛ erit fidei-
cō.alle.ꝙ habet̄ insti.de sing.re.ꝑ fid.re.in.d.l.fi.ꝛ
l.vnū ex fa.§.fi.ǰ.ꝺ le.ij.ꝛ.l.ꝛ hoc modo.ǰ. eo.in.d.
l.iuribus.dicit̄ si testatoꝛ dicit rogo vt des ticio decē
erit legatū ꝛ si dicat opto ꝙ des ticio.x. erit fideicō-
missuꝫ ad quēcūqꝫ ꝟba dirigant̄ ❡Dicetis istud vide
tur ꝯ.§.fi.insti.de fin.re.ꝑ fid.re.qꝛ dico ꝙ ꝟbū mā
do qꝛ dicit̄ verbū rogatiuū vt ē de mēte gl.in.l. sepe
audiui cesarē.s̄.de of.pꝛesidis.ꝛ idē habetis.xiiij.q.
i.ꝙ ꝑcipit̄.ꝛ ibi ꝑ archi.tamen adhuc videt̄ ꝙ ꝯ do-
ctrinā raph.sit tex.in.l.peto.in ṗn.ǰ.de leg.ij. vbi te
statoꝛ fuit vsus ꝟbis p̄ceptiuis vt ibi in glo. magna.
ꝛ tamē iuriscōsultus ibi appellat fideicōmissuꝫ ❡Pꝛe
terea ꝟbū peto appellat̄ ꝟbuꝫ pꝛeceptiuū. vt decla-
rat glo.in.d.l.peto.ꝛ tamen iperatoꝛ in.d.§.fi.insti.
de fin. re.per fid.re. dicit ꝙ si vtat̄ testatoꝛ illo ꝟbo
erit fideicōmissuꝫ ꝑ ꝯn̄s vr̄ ꝙ doctrina Raph.nō sit
bona ❡Similiter ēt ꝯ doctrinā Pau.inquātum volu
it ꝙ dꝫ attendi ad quē verba referunt̄ ꝛc.videt̄.l.mi
les.in ṗn.ꝛ.l.cū pr̄.§.donatiōis in fi.ǰ.de le.ij. ❡Con
tra opi.Raph.ꝛ pau.videt̄ etiā tex.in.l.ticia cūꝫ te-
stamēto.§.i.ǰ.de le.ij.vbi verba fuerūt relata ad ho-
noꝛatū ꝛ nō fuerūt verba p̄caria. ꝛ tn̄ est ibi fideicō-
missuꝫ.ꝛ magis vrget ꝯ rōnem Pau. ❡qūo debemus
dicere videret̄ ex iurib⁹.s̄.alle.inferri ꝙ iuriscōsultus
equiuoce accipit qn̄qꝫ legatuꝫ ꝓ fideicōmisso.ꝛ ecō-
tra ita ē in.d.l.ticia cū testamēto.hoc ēt pꝫ in.l.si cui
leget̄.§.fi.cū glo.in ver.legatū.ǰ. eo.ad idē ē tex.in
l.ꝛ fideicōmissuꝫ.ǰ.de le.iij.vbi[a] fideicōmissuꝫ pōt ap
pellari legatū ❡Et mihi satis plꝫ opi. Pau.ꝙ discer-
natur legatū a fideicōmisso habēdo respectū ad quē
verba dirigant̄:qꝛ ita videm⁹ discerni fideicōmissum
vniuersale a directa instōne.qn̄ enim verba sonāt ꝙ
quis accipiat hereditatē manu ꝓpꝛia ē directa insti-
tutio.Sed qn̄ sonāt ꝙ capiat manu alterius appella
tur fideicōmissuꝫ.ita colligit̄ ex.l.eā ꝙ̄ cū glo.in ver.
directis.C.de fideicō.ꝛ ex no.ꝑ Bar. post glo. in.l.
ij.in ṗn.C.cōi.dele.ꝛ plene ꝑ Bar.in.l. centurio.in
vlti.q.ṗncipali.s̄.de vulg.ꝛ pupil. ❡Tamē nō pōt ne
gari qn iura i hoc varie loquant̄.ꝛ lꝫ hec dr̄ia sit ho-
die sublata.ꝑ.d.l.ij.C.cōi.dele.tamē oꝫ ꝙ intelliga-
mus ꝙ est vnū ꝛ ꝙ aliud ꝓ intellectu iuriū antiquo-
rū ꝛ ꝓ itellectu statutoꝛū que loq̄rentur de eis ❡ꝛ ſm
Pau.de ca. h intm̄ ē sublata ista dr̄ia legati ꝛ fidei-
cōmissi.ꝙ si aliqs ageret ex fideicōmisso ꝛ peteret si-
bi dari ex legato ꝛ in testō appareat fideicōmissuꝫ tn̄
obtinebit agens.lꝫ ṗma facie ꝯriuꝫ videret̄ dicendū
ꝑ no.in.l.habebat.in ṗn.s̄.de insti.ꝛ ꝑ Inno. in.c.
dilecto.de offi.oꝛdi.ꝛ in.c.ex ꝑte abbatisse. de ṗui.ꝛ
Bar.in.l.i.cū si.in ṗn.s̄.de edēdo.ꝛ oīno vide bal.
in.l.ij.C.de ꝓba.vbi signanter dixit ꝙ lꝫ dolus ꝛ la-
ta culpa equiparent̄.vt in. l.i.§.ij. s̄.si mes.fal. mo.
dix.tamē si deduxi dolū in libello.ꝛ ꝓbaui latā culpā
nō possum obtinere. ❡Et dico ꝙ illud dictū Pau.de
ca.ꝓcederet ēt ante.l.ij.C.cōi.de leg.qm̄ saltē lega-
tū dicebatur fideicōmissuꝫ large.ꝛ ꝟba etiā ipꝛopꝛi-
antur ad sustinendū libellū.l.sed ꝛ si possessoꝛi.§.itē
si iurauero vbi Bart.s̄.de iureiur.ꝛ Bart.in.l.inter
stip.§.si stichum.de ꝟbo.ob.ꝛ in.l.i.in fi.C. de vsu-
fru.cum cōcoꝛ.quas ibi inuenies. ❡Quarto est pꝛe

mittendum vnde habuerint oꝛiginem legata ꝛ fideicōmissa.ꝛ
dic ꝙ legata habuerunt oꝛiginē a.l.xij.tabu.d.l. ꝟbis. fideicō-
missa vero ab homine volente legē fraudare. nā cuꝫ de iure te-
statoꝛes non possent relinquere incapacibus cupiētes incapa-
ci relinquere eligebant in hr̄dem hominē de quo plurimū cō-
fidebāt quē rogabant vt rem hr̄ditariam tali incapaci restitue-
ret.vnde attento ꝙ hoc fideicōmissum inductum esset pꝛopter
fraudē legi faciēdā voluerunt iura ꝙ nō possent exigi fideicō-
missa.etiā si capaci relicta essent.ꝛ hoc ne fraudi via apꝑiretur tā
dem tꝑe diui Pij cōtigit ꝙ quidā sūme ꝑfidie rogatus iuraue
rat ꝑ pꝛincipē seruare voluntatē testatoꝛis fideicōmittētis. nec
voluit postea iuramētum seruare: vnde induxit diuus pius. vt
illo spāli casu fideicōmissuꝫ p̄staret̄.postea ꝟo a diuo Claudio
augusto inductū fuit ꝙ omnia fideicōmissa p̄starētur cuꝫ effe-
ctu fauoꝛe vltimarum voluntatū.ꝛ ideo statuit p̄toꝛ.vt fideicō-
missi ius diceret̄.l.ij.§.post.deinde diuus Claudius. ff.de oꝛi.
iur.ꝛ instit.de fideicō.in ṗn.nō poterāt tamē fideicōmissa peti
iure actionis.sed cōpellebantur hr̄des officio iudicis sꝫ de iure
ffoꝛū.fuit introductum ꝙ iure actionis possent peti.l. si res.ǰ.
de le.iij.de quo dicetur in hac.l.post Bar. ❡Quinto ꝛ vltimo
p̄mitte ꝙ fideicōmissa isto iure erāt fauoꝛabilioꝛa legatis.vt vi-
debitis hic in glo.i. ❡No.ex isto tex.in.ꝟ.ꝑ omnia. ꝙ ista di-
ctio ꝑ omnia maximi ē effectus intantuꝫ ꝙ dicit Bal.in.l.om-
nia.C.de epis.ꝛ cle. Pone superioꝛ cōcessit ꝙ studiū tolossanū
gaudeat ṗuilegiis studij Parisiēsis.querebatur vtrum ṗuile-
gia que post istam exequtionē fuerint ꝯcessa studio parisiensi
cōpetant etiā studio tolossano ꝛ concludit ibi Bal.post Guil.
de cu.ꝙ non ꝑ iura dicētia attēdi debere statutum pꝛesens.l.si
ita.in ṗn.ꝛ.l.medico.ǰ.de auro ꝛ ar.le.ꝛ.l.dāni.§.si is qui vici
nas.ǰ.de dāno infec.cum glo.plene.in. c.quia ēt. de pꝛiui.ꝛ in
c.q̄to de censi. Cy.in.l.plꝫ.C.de sac.san.ec.bar.ꝛ alij in. d.§.
si is qui vicinas.ꝑ Albe.de ro.in pꝛima parte statu.q.cxx. ❡Li-
mitat tamē Bal.in.d.l.omnia.illud suū dictum pꝛocedere nisi
in illa cōcessione esset adiecta dictio ꝑ omnia: qꝛ tunc studiū to
lossanum gaudebit pꝛiuilegiis studio parisiēsi concessis ēt post
illā equiparationē seu adequationē.ar.l.iul.ǰ.de le.iij.c.solite.
de ma.ꝛ obe.xix.di.c.si romanoꝛū.vbi qui oīa dicit nihil exclu-
dit ꝛ cū hac deci.bal.trāsit Abb.i.c.fi. ne cle.vel mo.ꝛ de hac
noꝛma loquēdi de qua hic i tex.hēs ēt tex.in.§.pari rōne insti.
qui.mo.ius.pa.po. sol.ꝛ isti.de dona.§.i.ꝛ in.l.ij.§.furiosus.
s̄.ti.i.ꝛ ibi dicit Ange.illū tex.ad hoc sing.dicas tamē esse tex.
similē in.c.grandi de supplen.negli.lib.vj.adde aliūꝫ in.c.fun
damenta militātis post mediū de ele.li.vj.ꝛ aliū in cle.exiui de
paradiso.§.circa equoꝛū.de verbo.sig.lꝫ ipse asserat in iure ra-
ro reperiri talē loquēdi moduꝫ.s.in oībus ꝛ ꝑ omnia pꝛout ibi
in tex.subdēs ꝙ notarij sepe vtunt̄ in cōtractib⁹ ꝛ statuētes in
statutis dictis ꝟbis ꝛ qȯ impoꝛtātia ꝛ s̄ba illoꝛū ꝟboꝛū ē ꝙ in-
ter duo subiecta nō pꝫ eē dr̄ia aliqua ❡ꝛ reputat hoc eē no.An-
gel.in.d.§.furiosus.pꝛo assumpto in ciueꝫ bono. in oībus ꝛ ꝑ
oīa.qꝛ habebit actiue ꝛ passiue oīa q̄ hn̄t veri ciues ſm euꝫ ❡Sꝫ
adde ꝙ hoc dictū nō videt̄ eē verū ex vi illius clausule i oībus
ꝛ ꝑ oīa.nam Bald.in.l.ꝙ fauoꝛe.in.vij.oppo.C. de le.tꝫ ꝙ si
statuto cauet̄ ꝙ scholares habeātur pꝛo ciuibus:tūc habebun
tur ꝓ ciuibus ēt quo ad onera. ❡Pau.de ca.in.l.si duo de acq-
rē.hr̄di.reputat hoc no.ꝛ in.l.nulla.s̄.de le.compꝛobat hoc ꝑ
l.cuꝫ ex rōne.ꝛ ibi hoc tꝫ Bal.s̄.ꝺ execu.tuto. ❡Itē dū Ang.di-
cit passiue caue qꝛ ēt si eēnt adiecta illa ꝟba i oībus ꝛ ꝑ omnia
non videt̄ bene dixisse ꝑ ea q̄ eleganter tradit Bar.in.l.nō tā-
tum.§.si emācipat⁹ filius.in fi.ǰ. de ꝯtab.vbi voluit ꝙ si statu-
to cauetur ꝙ scholares tractētur vt ciues[b] in oībus nō ꝑ hoc ꝑ
dunt ṗuilegiū qȯ hn̄t vltra ciues tanꝙ̄ foꝛēses ꝑ illū tex. ꝛ fuit
oꝛiginale dictū Guid.de suꝫ.in.d.l.ꝙ fauoꝛe ❡ꝛ ideo intellige
ꝛ modifica dictū Ang.ꝓut facit Bar.in.d.§.si emācipatus.ꝛ
idē tꝫ Bal.in auc̄.habita in.ij.col.C.ne fi.pꝛo pa.ꝛ in.l. ea le-
ge.in.vij.colū.C.de cōdi.ob.cau.ꝛ in.l.si rufinus.C.de testa.
mili.ꝛ Ang.in.l.si a milite.§.i.ꝑ illū tex.s̄.de testa.mili.ꝛ in.l.
diuus.e.ti.ꝑ illū tex.in fi.ꝛ Bal.in ꝓemio.ffoꝛū.in fi.ꝛ in auc̄.
ꝛ oīno.C.ne.vx.ꝓ mari.in.v. col.aliqd ꝑ romanū i .l.adopti-
uus.§.patronus.s̄.de in ius vo. ❡Adde qȯ id qȯ dicit Ang.in
d.§.furiosus.ē sane intelligēdū vꝫ cū modificationib⁹ Bar.in
d.§.si emācipatus.cū concoꝛ.s̄.alle.vt dixi bene verū ē ꝙ quo

a ❡Fideicōmissuꝫ. videt̄ ꝙ verbuꝫ volo ꝛ peto non sint pꝛeceptiua sed pꝛecaria vt ē casus insti. ꝺ fin. re. ꝑ fidei.reli.in fin.vbi ponit̄ de istis ꝟbis ꝛ ibi dicat̄ ꝙ tantū significat vnum ex istis quātum oīa simul cōgesta sed verbū rogo ꝛ fideicommitto sunt pꝛecaria ergo ꝛ alia.

b ❡Ut ciues vide ꝑ frā.de are.ēt i.l.qdā cuꝫ filium de ꝟbo.ob. ꝛ vide de dictiōe in oībus ꝛ ꝑ oīa q̄ hic posui in apostillis ad bart. ꝛ hijs adde an. de but.consilio.xviij.

ad omnia que iure cōi īponunt ciuibus scholares hoc casu habebunt ꝓ ciuibus. vt probat tex. no. in. d. l. cū ex rōne. in fi. ff. de excusa. tu. ⁊ ibi no. Bald. post Pe. in. d. l. ꝙ fauore. in. vij. oppo. C. de legi. ⁊ Pau. de ca. in. d. l. si duo. ꝑ illū tex. ff. de acqui. here. dicens ꝙ illud videt̃ ꝯtrariari his que dicit Bar. in. d. l. iij. §. si emācipatus. j. de bo. pos. ꝯ tab. tñ nō est verū. naꝫ si cōceditur scholaribus ꝙ tractentur per oīa tanꝙ̃ ciues: nō tñ ꝑiudicatur his q̃ erant eis cōcessa in priuilegiuꝫ ante. illud vero qḋ dicit Bal. procedit in his que nō erāt eis ꝯcessa in ꝓuilegiū Et istud puto tenendum quicqd dixerit Pau. de ca. ⁊ bene facit qḋ no. Bald. in. l. per adoptionem. ff. de adop. Dicit etiaꝫ Ange. in cōsi. vj. inci. lata est sñia ⁊c. ꝙ qñ in dispōne ē adiecta dictio in oībus ⁊ per oīa ꝙ hec clausula nunꝙ̃ impedit illud tale statutū qn debebat semꝑ restringi ∫ sequatur aliqḋ absuruꝫ vel incōueniēs. ⁊ ibi pōt videre exemplū per eū. ar. l. scire oꝫ. §. aliud. ff. de excu. tu. ⁊ in. l. ij. C. de noxa. Puto illud dictū Ang. nō esse verū q: fateor ꝙ hec dictio recipit restrictioneꝫ datā ab alijs iuribus. al's vero nō. vt insti. de dona. §. i. ¶ Itē intellige ꝙ hec clausula ꝑ oīa dꝫ intelligi in his in qbus pōt adaptari. hoc ꝓbat tex. in. l. i. §. lex fal. ⁊ ibi Bar. j. ad. l. fal. ⁊ vide no. ⁊ quotidianā. q. Bal. in. l. oēs populi. in pe. col. ff. de iusti. ⁊ iur. ¶ Ultimo no. ſm verū intellectū ꝙ vbi. A. adequat̃. B. intelligitur ꝙ oēs fauores attributi. B. sint attributi. A. l. ꝓnceps. ff. de leg. l. maximū vitiū. C. de libe. prete. l. lege. xij. tab. C. de le. heredibus secus aūt dicit Bar. si adequatio eēt facta hoc mō: puta masculi ⁊ femine sunt adequati ꝑ oīa: ⁊ probat̃ hoc ꝑ gl. ⁊ in. c. i. ne sede vacāte. ⁊ glo. in. c. tpis qualitas. xvj. q. i. ⁊ cum dictis Bar. his de sta. adeqn. cōditionē nobiliū ⁊ pop. transit Ang. ⁊ Pa. de ca. ⁊ cōiter Moder. hic ⁊ Ang. i. l. ij. C. cōia. de le. ⁊ in. d. auc̃. in successione ⁊ Albe. de ro. in ꝓma ꝑte statu. clxxix. q. incip. statuto pergamē. ⁊c. q per oīa dicit idē ꝙ Bart. hic videtis ēt no. ꝑ Bal. in. l. per adoptionē per illuꝫ tex. ff. de adop. ⁊ ꝑ Bar. in. l. in alexādrie. per illū tex. C. de decur. lib. x. ¶ Et iuxta illā. q. bene possent adduci plures alie siles. q. quotidiane ⁊ vtiles de qbus vide no. ꝑ Bar. ⁊ Ang. in. l. i. §. si coheredē. j. ad. l. fal. ꝑ Bar. plēius ⁊ Ang. in. l. i. C. de metropo. beri. li. x. ꝑ Inno. in. c. pastoralis. de ꝓui. ꝑ bal. in auc̃. hoc ius porrectū. C. de sa. san. ec. in vl. col. per bal. in. i. ꝯsti. C. §. ideo. ⁊ Imo. in. l. q fundū. §. fi. j. ad. l. fal. ꝑ Ang. no. in. §. illud. in auc̃. vt iudi. sine quoquo suffr. vbi dicit ꝙ finita sunt officia capitanei ⁊ ptātis ⁊ data vni. an ille debeat habere salariū qḋ habebāt ptās ⁊ capitaneus ⁊ an ille debeat tenere officiales capitanei ⁊ ptātis. vide etiā ꝑ Ang. in auc̃. vt determi. sit numerus clerico. in fi. ꝑ Bal. Ang. ⁊ Imo. in. l. ex pupillari. ⁊ in. l. sꝫ ⁊ si plures. §. filio. ff. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ aliqd ꝑ Guil. d cu. ⁊ Bar. in. l. si cōuenerit. §. si nuda. ff. de pig. act. vbi querūt an castruꝫ vnitū ciuitati[a] debeat regi statutis ciuitatis. de q̃. q. vide latius ꝑ Ber. in tractatu suo alluuionis. in. c. in quo tractat de insula. in ver. sꝫ quero ille gentes ⁊c. ⁊ ꝑ Guil. de cu. in. l. ingenuū. ꝓpe fi. ff. de statu. ho. ⁊ ꝑ Bar. in repe. l. ꝯsuetudinis. in pe. col. C. q̃ sit lon. ꝯsue. ꝑ Inno. in. c. cum ex iniuncto. de ope. no. nū. ꝑ Ant. de bu. in cōmento. c. fi. de ꝯsue. per Bal. post Cy. in. l. etiā. C. de iure do. ꝑ Bal. in. l. cūctos populos. in. ij. col. C. de sum. trini. ꝑ Ang. in. l. de qbus. ff. de le. ꝑ Bal. in. c. translato. de ꝯsti. ⁊ est bona glo. in. c. cū capella. de ꝓuil. ⁊ de ista vnione vide no. ꝑ Bar. in. l. inficiādo. §. infans. in fi. j. de fur. ¶ Iteꝫ duꝫ Bar. hic cōcludit ꝙ de iure ffo⁊ū. erāt exequata[b] legata fideicōmissis. sꝫ nō exꝑsse ꝑ regulā vnde Iustiniāus postea hoc ꝑ regulā induxit. adde ꝙ oēs sequūtur Bar. excepto Raph. q hoc impugnat dicēs ꝙ de iure ffo⁊. nō erant exeq̄ta legata fideicōmissis ⁊ ꝓpterea dicit ꝙ vlti. so. hic in glo. posita ē vera. s. ꝙ cōpilatores noui iuris detraxerint de ꝟbis Ulpiani q dicebat ꝙ ꝑ oīa legata nō fuerint exeq̄ta fideicōmissis. ⁊ ꝑ hoc adducit. l. ij. §. tanta. ⁊ l. ij. C. de veteri iure enu. Et ad istud dicēduꝫ mouebat̃ ꝓmo Rapha. ꝑ. §. sed nō vsqꝫ. insti. de leg. in ꝟ. necessariū. ¶ Secūdo mouebat̃ q: videm⁹ ꝙ in libro institutionū. ⁊. C. facti sunt diuersi tituli. vn⁹ de le. alter de fideicō. Item adducit q: de iure ffo⁊ū. nō poterāt relinq legata in codicillis alle. l. illud. §. tractari. ff. ti. i. ¶ Uerū his nō obstantibus puto ꝓmā sol. glo. esse verā ad. d. §. sed nō vsqꝫ. rñdeo ꝙ iō dixit ibi necessariū q: habuit respectū ad illud ius antiqssimuꝫ ante ius ffo⁊ū. de quo ibi fit mentio qḋ probo q: ibi loquit̃ de illo iure antiquo. ꝑ qḋ plenius erat subuentū fideicōmissis q̃ legatis ꝙ nō erat tēpore ffo⁊ū. ergo ⁊c. Secundo ideo dixit necessariū vt exequarent̃ ꝑ moduꝫ regule fideicōmissa legatis. ⁊ lꝫ de iure ffo⁊uꝫ. ēt sint enumerati aliq casus in qbus fideicōmissa sunt exeq̄ta legatis: tañ nō fuit incōueniens post eos casus facere regulā vl'em. ar. l. si seruus seruū. §. inquit lex. ff. ad. l. aquil. ¶ Potest ēt rñderi exponendo necessarium. i. vtile. vt al's exponit̃ in. l. i. ff. de offi. preto. ⁊ in. l. i. ff. solu. ma. ⁊ in priemio. C. in ꝓn. ¶ Nō ob. ꝙ diuersi sint tituli d legatis ⁊ fideicō. q: ad hoc rñdit imperator in. d. §. sed nō vsqꝫ. hoc etiā pꝫ q: si militaret hoc ar. Raph. sequeret̃ ꝙ male fecisset imperator qui postꝙ̃ in. §. nr̃a. insti. de le. exequauerat legata fideicōmissis posuit postea titulū de sing. re. ꝑ fid. re. Nō ob. tertiū ar. qm̄ rñdeo ꝙ tex. in. d. §. tractari nō dicit ꝙ in codicillis nō possint relinqui legata. sꝫ dicit ꝙ hereditas dari nō poterat. imo videt̃ ꝙ legata in codicillis relinq poterāt q: omne id qḋ pōt relinq in testamētis pōt relinq in codicillis in testō cōfirmatis. l. iij. ff. de testa. tu. ⁊ in dubio codicilli intelligunt̃ testō ꝯfirmati. d. l. iij. ¶ In glo. i. ibi multis ⁊c̃. No. ꝙ quattuor dicunt̃ multa[c]. pro quo ē tex. in l. i. §. hoc rescriptū. ff. ad sil. le. ⁊ no. insti. de iure ꝑs. §. fi. ⁊ no. glo. in. c. ad nostraꝫ. de re. eccle. nō alie. ⁊ in. c. latores. de cle. excō. depo. probat tex. in. l. lꝫ imperator. j. eo. vbi tria dicunt̃ multa nō tñ faciūt multitudinē. ita dicit ang. in. d. l. lꝫ impator. ⁊ alle. tex. in auc̃. de referen. col. iij. de quo me remitto ad ea que dicā post Ang. in. d. l. lꝫ imperator. de quo etiaꝫ per Bal. in. l. hac cōsultissima. in fi. C. q test. fa. pos. vbi dicit ꝑ illaꝫ. l. probari. ꝙ. viij. faciunt multitudinem. ¶ In ea. glo. ibi efficaciter isto iure glo. tꝫ ꝙ fideicōmissa isto iure ffo⁊ū. nō pñt efficaciter peti. hoc reprehendit Ja. de are. q: imo ſm euꝫ iure actiōis efficaciter peti poterāt. ꝑ. l. si res. j. d le. iij. ⁊ idē dicit Bar. Ang. ⁊ Pau. de cast. hic. sed Cy. quem sequit̃ Cy. bal. Imo. ⁊ Raph. hic ⁊ Cy. in. l. ij. C. cōia. de le. in ꝟ. oppo. tꝫ ꝙ isto iure pñt peti fideicōmissa non iure actōis sed offō iudi. ꝑ tex. in. l. pecūie. ꝟ. ꝓsecutionē de ꝟbo. sig. ⁊ rñdent ad. l. si res. duꝫ dicit actio ꝙ intelligit̃ large pro ꝓsecutione seu officio iudicis. l. actionis ꝟ. j. de actio. ⁊ ob. ⁊ ita accipit̃ in. l. pap. ⁊ ibi no. bar. j. ad trebel. Puto veriorem esse sñiam bar. ⁊ sequaciū. ꝑ. d. l. si res nō violādo eā. ⁊ eaꝫ cōprobo ꝑ. l. si alienus seruus. in ꝟ. vtilis. j. ti. i. ⁊. l. a pr̃e. in ꝟsi. vtilibus. ⁊. l. ex impꝑfecto. in ꝟ. vendicare. j. de le. iij. ad idē. l. i. in ꝓn. ibi fideicōmissis. ⁊ in ꝟ. vendicare. C. cōia. de le. ⁊ fide. nā Imperator ibi referens ius. ff. videt̃ ꝓsupponere ꝙ fideicōmissa olim debeātur per ꝑsonalē actionē nō ob. d. l. pecunie. lꝫ alij nō rñdeant q: ibi refert̃ ius antiquū de quo fit mentio. instit. de fideicō. here. in ꝓn. vel verius ibi loquit̃ de officio iudicis qḋ datur de fideicōmisso vl'i cōsequēdo qñ fideicōmissarius vl'is cōpellit heredē ad adeūduꝫ ⁊ restituē. vt no. glo. fi. in. l. non est cogendus ⁊ glo. ⁊ doc. in. l. si legatis. in ꝓn. iuncta. l. q: poterat. j. ad tre. ⁊. l. ⁊ sine scriptura. C. ad tre. cū fi. ⁊ ita ad illum tex. dedit hūc intellectū Ang. in. l. sicut. C. de pres. xxx. an. ¶ In ea. ibi ⁊ nomē. bal. ħ dicit ꝙ nō ē verū legata ⁊ fideicōmissa fraternizare in nomine. q: appellatiua noīa sunt īmutabilia. ar. l. si qs in fundi. j. eo. Sed Imo. ⁊ Raph. ħ dicunt ꝙ bald. nō bene reprehendit glo. q: ipsa nō dixit ꝙ fideicōmissuꝫ debeat appellari legatuꝫ: ⁊ sic ꝙ mutet nomen sꝫ dixit ꝙ omne fideicōmissuꝫ pōt dici legatū ⁊ ecōtra. l. ⁊ fideicō. j. de leg. iij. ¶ In ea. ibi de media iuris prudentia hec sol. ꝟa est ⁊ tenet̃ cōiter. nā ius. ff. dicitur esse media iuris prudentia inter antiquum ius. l. xij. tab. ⁊. C. vt insti. de legi. agna. succe. §. ⁊ hoc ꝙ. ⁊. §.

a ¶ Ciuitati. vide ludo. roma. cōsi. cc xviij. ubi an ciuitas pisana oli subdita florentinis ꝺberet regi proprijs statutis vel florentino ⁊c.

b ¶ Equata adde ꝙ quando vnuꝫ adequatur alteri ꝙ ista adequatio fit respectu cōmodorū nō icōmodorū ſm bar. in. l. iij. §. si emancipatus filius de bo. pos. ſm tab. que refert. ⁊ sequit̃ bal. in l. si ruffinus de testamento mili.

c ¶ Multa. alibi dicit̃ ꝙ appellatione multo⁊ veniunt duo vt in sti. de iure per so. circa ꝓnc. ⁊ hijs dictis ꝑ. d. alexā. ad de glo. in auten. defuncto C. ad tertul.

media. Solutiones sequentes sunt diuinationes ⁊ cōi/ter nō tenent. ¶ In ea. ibi sed quo ad vsum. ſ. loquē di. ¶ In ea. ibi ꝫ nō de iure ⁊c. vult ergo gl. ꝙ quo ad nomen sed nō quo ad iuris effectū sit hodie dr̄ia inter fideicō. libertatē ⁊ legatū seu simpliciter relictā ⁊ ſc. l. cū vero. §. apparet igiṫ subuētū. ĵ. de fideicō. lib. fit hodie correcta: qḋ ēt tenuit expresse glo. insti. de le. Sed doc. hic tenent ꝯ̄riū. ⁊ idē ꝫ glo. in. l. cū inter veteres. C. de fideicō. lib. quaꝫ doc. hic nō alle/gant que vult ꝙ differentia sit inter directam ⁊ fidei cōmiſ. allegant docto. hic ad hoc. l. pe. C. de his qui ma. nō po. cū ſi. ⁊ sic nō videnṫ p oīa legata exeqūta esse fideicōmissis qḋ est ꝯ̄ hāc. l. pp hoc Cy. dicebat ꝙ exequatio de q̄ hic in tex. dꝫ intelligi in relictis sin/gularibus ⁊ pecuniarijs tantū inter q̄ nō est relictuꝫ libertatis. ⁊ ꝫ Bar. ⁊ Saly. in. l. i. C. cōia. dele. tran/seant simpliciter cū hac sol. tamē Bar. ꝭ ⁊ coiter alij reprehendūt hoc q: nō est ponere diuersitatē rōnis inter relicta pecuniaria ⁊ nō pecuniaria q̄ assignari non pōt. sed est ponere diuersitatē casuum pp ꝙ di/cebat Pe. ꝙ in his in quibus circuitus erat inuti lis facta erit exequatio vt hic. secus in his in quibus erat vtilis vt in relicto libertatis: quia vtilis erat gra uato de manumittēdo ꝙ libertas fideicommissaria nō acquireretur directo sed per manum grauati pp iuspatronatus. quia qñ heres prestat libertateꝫ effi/citur patronus: sed qñ recta via transit: tūc ille diciṫ libertus testatoris ⁊ iuspatronatus ꝙ hꝫ testator trā sit ex psona testatoris in heredē. ⁊ hec habenṫ in. §. directo. ⁊ §. seq. insti. de sing. re. per fi. re. ⁊ in multis §. illius ti. ⁊ magna est dr̄ia an heres cōsequaṫ iuspa tronat⁹ ex sua ppria psona an ex psona alteri⁹: puta qñ directo legaṫ libertas quo casu ē debili⁹ iuspsona tus. l. si filius. §. heres. ĵ. ꝯ̄ fideic. lib. ⁊ ibi p glo. Et hanc approbat Cy. in. d. l. ij. C. cōia. deleg. ⁊ Bar. ⁊ Saly. ibidē ⁊ in. l. i. eo. ti. Sed Bar. hic reprehēdit opi. pe. per aliquas rōnes. ⁊ ponit aliā doctrinā ⁊ ra tionē dr̄ie inter fideicōmiſ. liberta. ⁊ directam Ang. ꝭ transit cū Bar. Sed Imo. hic dicit sibi nō placere verba Bar. hic: q: plene nō declarat ⁊ ꝙ nō bene re prehendit pe. sed certe duꝫ Barto alle. l. papi. ꝯ̄. de serui. Imo. cū supportatiōe nō itellexit Bar. q: bar. loqtur qñ fundus legat⁹ debeat suitutē. imo. ꝟo lo/quitur qñ testator fundū liberū legabat. ⁊ duꝫ Bar. alleg. ꝯ̄ pe. l. seruus ticij. rñdit imo. ꝙ illa. l. non ob. q: illa vtilitas quā cōsiderat bar. ēt haberet locū quā do per directa verba esset legatus fundus dato ꝙ re cta via transiret dn̄ium in legatariuꝫ q: heres posset rem legatam remittere postꝙ res erat apud heredē. ⁊ hoc probaṫ in. d. l. si seruus ticij. ⁊ hanc responsio nem debuit dare imo. dū rñdit ad. d. l. papi vel secū do intelligenda sunt verba Pe. ꝭm imo. hic quan/do nullo extrinsecus cōsiderato circuitus erat vtilis. vt pꝫ in datione libertatis fideicōmissarie ex qua da/tione absq; alio extrinseco semp acquiriṫ māumittē/ti iuspatronatus. Sed opi. Bar. procedat qñ ppter aliquam extrinsecā cōsideratiōnē potuisset ꝯtingere circuitū esse vtilē. vt si fundo legato debuisset impo/ni seruitus ad vtilitatē fundi heredis. ⁊ pꝫ hoc in ex/emplis positis ⁊ traditis p bar. ⁊ hoc modo pōt rñ/deri ad. l. ꝫ impator. ĵ. e. ti. ¶ Iteꝫ ꝭm Pau. de ca. hic in lec. padua. pōt saluari opini. pe. a reprehēsio/ne bar. alia rōne. q: pe. loqtur qñ circuit⁹ ē vtilis tra/ditione facta. nā post donationē libertatis cōsequiṫ manumittēs iuspatronatus. bar. ꝟo ⁊ rōnes eius lo/quūtur ante traditioneꝫ ⁊ fideicōmiſ. restitutionem. Iste tamē rōnes Pau. ⁊ imo. mihi nō placent quo/niā istud eēt ponere diuersitatē casuū nō diuersitatē rōnis tn̄ meo iudicio pbabilior vr̄ sn̄ia Pe. ꝙ Bar. q: vtilitas quā cōsiderat pe. q resultat ex illo circuitu est vtilitas q pcedit ex mente testatoris: vnde nō de/

bemus tollere illū circuitū p quē infringaṫ volūtas testatoris: q: inducta ad augmentū non dn̄t opari diminutionē. l. legata inutiliter. ĵ. eo. l. plane. §. fi. ĵ. eo. ista rō cessat in casibus Bart. q: ꝙ hr̄s haberet suitutē ⁊ ꝙ voluerit puidere heredi de serui tute ad hoc nō tendebat dispō testatoris nec ēt tractaṫ ꝯ̄ dāno heredis. put in. l. si suus ticij. ita ꝙ nō militat rō ea in eis cōsi/derabā ꝙ alio mō pōt rñderi ad istud ꝯ̄riū vꝫ ꝙ rō quare qñ relinquitur fideicō. libertas nō est idē ꝙ in legata libertate est ista nā vbicūq; testator aliqḋ nō expresse sed tacite in quandaꝫ cōsequētiā legat illū tale tacite legatuꝫ nunꝙ transit recta via i legatariū vel fideicō. l. suū filij. §. fi. ĵ. e. ꝭ cōeꝫ itellectū vbi ñ trāsit recta via ius seruitutis in legatariū: sed dꝫ ꝙ cōpellaṫ pa/ti ius itineris aut vie. nec ob. q seruus vie trāsit recta via in le/gatariū: q: hoc verū est quādo expresse legaṫ ꝫ ita est ꝙ qñ te/stator grauat aliquē manumittere seruū videṫ tacite sibi relin/quere iuspatronatus ⁊ sic in cōsequentiā ergo nō dꝫ tale ius trā sire recta via ꝫ requiriṫ ꝙ interueniat factū extrinsecū ⁊ p ꝯ̄ns nō erit spāle in fideicō. libertate magis ꝙ in alijs rebus ⁊ ita re fideo. ¶ Addo aliā rñsionē vꝫ ꝙ interesse ꝙ cōsiderat pe. ꝯcer nit puisionē testoris ⁊ intereē. ꝫ inṫ eē ꝙ ꝯsiderat Bar. cōcer nit puisionē defuncti merito nihil hꝫ cōe reprehēsio bar. c. d. Pe. Raph. hic miraṫ ꝙ doc. nō intellexerint hāc materiā. naꝫ ꝓsupponit ꝙ nō est dr̄ia inter fideicō. liberta. ⁊ directā. naꝫ ꝭm eū aliqñ ꝟba directa referunṫ ad psonā q̄ dꝫ pcipere ex puisio/ne testatoris relictū aliqñ referunṫ ad grauatū ⁊ semp erit lega tū nō aūt fideicōmissuꝫ dūmō ꝟba in scōo casu sint pceptiua vt puta iubeo ꝙ heres meus ⁊c. allegat ipse tex. i. l. dānas. in pn̄. ĵ. de vsu. le. ⁊ in. l. si ita scriptū fuerit. in pn̄. de manu. testa. fidei cōmissuꝫ nōdiceret si ꝟba ad grauatū directa eēnt deprecatiua vt rogo obsecro ⁊c. hoc ꝓsupposito dicit raph. pone ꝙ testator dicit heres meus māumittat sticħū. certe hoc casu legata liber/tas nō acquiriṫ seruo directe: q: ꝟba testatoris sonant ꝙ capiat de māu heredis. sicut si p fideicōmissuꝫ eēt relicta libertas. vn de nō est dr̄ia hoc casu inter directā ⁊ fideicō. liber. sed vbi ver ba testatoris sonāt ꝙ seruus libertatē de manu heredis nō capi at p legatū sed eā aliter directo capiat tūc verū est ꝭm raph. ꝙ libertas recta via trāsit in seruū. alle. l. directis. C. de testa. ma. Puto eū nō bene dicere ꝯ pmo inꝯtū dicit ꝙ qñ ꝟba precep/tiua diriguṫ ad grauatū tūc diciṫ legatū: dixit ꝯ̄. eo. in. §. fi. in ꝟbo peto. insti. de sing. re. p fid. re. ⁊. l. peto. in pn̄. cū glo. in ꝟ bo ab his. ĵ. ti. i. Ad iura p eū allegata. Rñdeo ꝙ legatū large accipiṫ p fideicōmisso. vt ēt habeṫ alibi. in. l. ⁊ fideicōmissuꝫ. ĵ. de le. iij. Et dixi. ꝯ̄. ꝙ dr̄ia inter ꝟba pceptiua ⁊ deprecatiua est hodie sublata p. l. ij. C. cōia. deleg. ¶ Itē q: qñ dico lego dire ctā libertatē seruo. tūc recta via trāsit in seruuꝫ libertas. l. dire/ctis. C. de testa. ma. sed si dico relinquo p fideicō. libertatē ser/uo: isto casu nō trāsit directo. ergo de necessitate dicendū ē ꝙ dr̄ia inter directā ⁊ fideic. liberta. durat. ⁊ sic male locutus est Rapha. ¶ Predictis adde ꝙ p doctrinā Bart. ꝭ nō ē osten/suꝫ ꝙ sit dr̄ia inter directā ⁊ fideicō. duo ad hoc. s. vtꝝ libertas transeat recta via vel nō: sed ipse conaṫ ondere rōnem quare ꝭ sit: tn̄ vltra dictā dr̄iam videṫ ꝙ sit alia. vt pbaṫ in. l. fi. C. q ma nu. nō po. iuncta. l. i. e. ti. idē pbaṫ. in. l. ergo. §. si in fraudeꝫ. ĵ. de fideicō. lib. puto tn̄ rñdendū ꝫ nō reperiā a scribētib⁹ tm̄ ꝙ illa dr̄ia de qua in dictis iurib⁹ pendet ab eadē rōne dr̄ie ꝙ po nit hic pe. in sua sol. ⁊ colligitur. ex glo. in. d. l. fi. C. q man. nō po. s. ꝙ cū libertas fideicō. nō transeat in seruū ipso iure. sed p mannmissionē heredis tm̄ sequiṫ ꝙ prestare nō teneaṫ vltra vi res hereditarias. l. i. §. pe. ĵ. ad treb. nihil ibi pstare tenebaṫ. ꝫ in casu. l. i. C. q ma. non po. libertas directo relicta absq; facto heredis transibat in seruū. vnde illo casu ē attendendū neduꝫ ꝙ hereditas sit nō soluendo sed ꝙ dolus interuenerit. Adhuc etiā superest alia dr̄ia inter fideicō. libertatē ⁊ legatū. nam dicit tex. in. l. p fideicōmissuꝫ iuncta. l. ꝙ traditū. ĵ. de ꝯdi. ⁊ demon. ⁊ in. l. libertas. ĵ. de manu. testō. ꝙ si libertas sit directo relicta sub diuersis ⁊ sub pluribus cōditionibus attendiṫ cōditio leui or: si aūt per fideicōmissuꝫ sit relicta tūc attendiṫ cōditio poste/rior. ⁊ ꝫ hoc scriptum nō reperiā. dico pmo ꝙ cū illa sint iura ffoꝝ. ⁊ per illa iura erāt exequata legata fideicōmissis. sed non ecōtra. ⁊ sic fideicōmissa nō habebāt fauores legatoꝝ dicēduꝫ est ꝙ illa iura sunt correcta. per. d. l. ij. C. cō. dele. Vel secundo

responde quod attento quod adhuc hodie remanet firma differentia inter libertatem directam et fideicommissariam quo ad hoc ut directa libertate transeat recta via fideicommissaria vero per manum heredis. merito iura voluerunt quod pro libertate directa attenderetur conditio levior tanquam hic modus relinquendi libertatem sit nobilior ex eo quia recta via transit quod secus est in fideicommissaria. l. pe. cum si. C. de fideicom. lib. ¶ Videmus etiam quod directa libertas non potest relinqui servo alieno sed per fideicommissum sic. l. servo alieno. C. de manumi. testa. l. si servus. §. si alienus servus. ff. e. l. libertates. ff. de fideicom. liber. l. alieno servo. eo. ti. et l. servus. ff. de manu. testa. et §. libertas. insti. de sing. re. per fid. re. cum si. ad hoc responde quod hec differentia oritur ex ratione quam hic ponit. ¶ Vel dic quod procedit ex eo: quia directa libertas debet transire ipso iure et isto casu transire non posset ipso iure. que ratio cessat in fideicommissaria que transit facto heredis qui potest redimere et manumittere. ¶ Item dum glo. hic dicit esse differentiam inter hereditatem fideicommissariam et legatam quo ad nomen non quo ad effectum dicas glo. bene dicere: quia etiam in legato hereditatis transeunt onera sicut in fideicommisso hereditatis. l. si quis suum. §. fi. et ibi per glo. et latius bar. ff. tit. i. et glo. et doc. in l. mulier. §. fi. s. alleg. et patet ex his que s. dixi. ¶ Extra glo. tractat hic bar. que actiones competant pro legato et fideicommisso de eo dic ut hic per eum cuius dictis adde quod dum Bar. hic contra Dy. vult quod in legato tacito non transit dominium recta via in legatarium. l. servum filij. §. fi. ff. e. Imol. hic putat Bar. non bene loqui quia quando relinquitur aliquid universale tunc ex vi verborum videntur tacite relicta corpora particularia. sed quando relinquitur quid universale per modum legati transit dominium corporum singularium recta via ut concludit hic Bar. in fi. pe. col. et probatur in l. si speculum. in prin. ff. de pe. le. et in l. si grege. in versi. vendicare. ff. eo. ergo etc. Ad l. servum filij. §. fi. respondet Imo. quod etiam retento intellectu Bar. ibi pro vero tamen ille tex. solum probat quod quando aliquid in consequentiam legatur tunc est verum quod dominium non transit recta via. nam ibi non venit ex vi verborum testantis: sed solum ex consequentia ususfructus legati. l. sic interpretante quod testator voluerit legare viam ne ususfructus esset inutilis. et ita etiam in hoc damnabat Bar. Imo. in l. si socer §. lutius. s. sol. ma. ¶ Pau. de ca. transit cum Bar. puto quod melius loquatur Dy. et probo quia si verum esset id quod dicit Bart. pari ratione deberemus dicere quod quando lego tibi tertiam partem omnium bonorum quod dominium istarum rerum non transiret in legatarium quod est falsum. ut l. non amplius. §. fi. cum l. se. ff. eo. que erit ergo ratio differentie. quare in fideicommisso vel non transit dominium corporum singularium ante restitutionem. ut l. restituta. in prin. ff. ad tre. in fideicommisso vero particulari transit. d. l. peculium. scribentes hic non dicunt Imo. in l. non amplius. §. fi. ff. eo dicit quod fortasse ratio est quia de fideicommisso vel heres habet deducere trebellianicam corporum singularium. sed ut ipse ibi dicit hec ratio non est vera quia videmus quod quamvis de legatis debeat deduci falcidia non tamen per hoc impeditur quin in legatis transeat dominium recta via. l. plautius. et l. lineam margaritarum. ff. ad l. fal. unde concludit Imo. et forte bene: quia cum obligationes passive nunquam transeant ipso iure in legatarios. nec etiam in emptores hereditatis sed opus est cessione. unde si diceremus quod dominia rerum singularium transirent recta via in fideicommissarium universalem haberet ex hoc commodum fideicommissarius sed incommodum obligationis esset penes heredes quod iura habuerunt pro absurdo. l. secundum naturam. ff. de re. iu. l. apud iul. §. antista. ff. ad treb. ¶ Item dum Bar. hic subdit quod sicut actio que competebat heredi non transit in fideicommissarium nisi facta restitutione ita actio que competebat primo legatario non transit in secundum legatarium seu fideicommissarium nisi facta restitutione. l. imperator. ff. de leg. ij. ¶ facit ad q. testator legat fundum suum ticio et legat ut per fideicommissum det illum gaio. vel legat non curo dominium istius fundi transit recta via in legatarium primum utrum eo ipso quod transivit in primum incontinenti transeat in secundum absque restitutione. credo quod invenietis in paucis locis Dy. in l. unum ex fami. §. sed si uno. ff. de le. ij. sentit quod transeat recta via in secundum legatarium. Jo. de Imo. ibi et contrarium et meo iudicio melius. s. quod primus legatarius tenetur cedere secundo actiones. l. si legatarius. et d. l. imperator. modo sic primus habet rei vendicationem si diceremus quod etiam secundus esset dominus. sequeretur quod duo insolidum essent domini quod est impossibile. l. si ut certo. §. si duobus vehiculum. s. commo. ergo etc. ita puto dicendum quamvis Jo. de imo. non ita clare appareat. ¶ Item dum bar. hic incidenter ponit an possit relinqui fratribus minoribus adde quod potest relinqui ut vendatur fundus et ex illis pecuniis subveniatur eorum necessitatibus. per tex. in c. exijt qui seminat. §. ad hec. de verb. sig. in vi. et hoc qualiter procedat. s. qualiter possit particulariter vel universaliter eis relinqui vide per Barto. late in suo tractatu minoricarum cuius dicta reassumpsit pro maiori parte Bal. in auc. ingressi. C. de sa. san. ec. aliquid per Bal. in l. privilegia. eo. ti. per Fede. in suo consilio. xxij. et in consilio. lxxv. et in consi. ccxx. per Bar. in l. servos. ff. de ali. et cib. le. per Bar. in l. legatum. s. de cap. di. aliquid per Bal. in l. i. C. qui ad lib. pervenire non po. et in l. servo alieno. in fi. prin. ff. eo. per ang. et Moder. in l. stichum. §. stipulatio. ff. de verbo. obli. ¶ Item dum Bar. hic vult quod in legato rei testatoris expresso transit dominium recta via in legatarium adita hereditate. ¶ Hoc ultra doc. fallit in legato ususfructus rerum que usu consumuntur quia quamvis testator relinquat usufructum vini exeuntis ex vegete sua non transibit dominium recta via. sed requiritur quod prestita cautione a legatario de restituendo tantundem in genere transferatur. §. constituitur. cum §. se. insti. de usufructu. l. si tibi vitij. s. de usufru. ea. re. que us. cons. et ita specifice reperi esse consultum per Pe. de anch. consilio. ccclj. et incipit principale dubium etc. et fuit consilium Matthei de mata. tamen fortasse in contrarium posset allegari. l. fi. s. de usufr. ea. re. dum tex. dicit proprietatem esse legatam: ergo videretur quod si legatarius facta debita estimatione rei in qua relictus est usufructus offerret heredi debitam cautionem quod transiret dominium in legatarium per. d. l. fi. iunctis dictis Bar. in l. uxorem §. agriplagam. ff. de leg. iij. non reperio in istis terminis quicquam scriptum ab alio. ideo poteritis cogitare. ¶ Imo ita etiam hoc esse verum nisi testator dixisset quod non volebat transferri dominium nisi apprehensa possessione per legatarium. ita voluit Bal. in l. ij. in prin. C. ut in pos. lega. per illud quod voluit ibi glo. que voluit quod testator potest providere ne habeat locum hypothecaria pro legato. et rndet ibi Bald. ad l. nemo potest. ff. eo. quod illa lex loquitur de legibus inducentibus solennitatem quod testator non potest prohibere. ¶ Alia etiam ratione comprobo dictum Bal. quia quando testator legat ad certam diem dominium rei legate non transit recta via in legatarium: ut est tex. singularis in l. sempronius atalus. ff. de usufr. le. et no. glo. in l. ita sit scriptum. §. i. ff. de. le. ij. et est de mente glo. subtiliter ponderate in l. servum ticij. in prin. ff. eo. et eam ibi ponderat Bald. ¶ Item dum Bar. querit hic an si testator legat rem pro qua competebat testatori publiciana. competat etiam legatario sine traditione et dicit quod sic per l. cum sponsus. s. de publicia. ¶ De uno dubitatur et est no. verbum testator legat mihi rem pro qua habebat publicianam quia bona fide emerat a non domino et sic ceperat illam res prescribere tempore quo decessit nondum completa erat usucapio post mortem testatoris perfecta est usucapio vel hereditate iacente vel per heredem. utrum completa usucapione transeat in legatarium dominium sine traditione glo. habetis valde no. dum utitur hoc verbo rei vendicatione in l. i. in fi. in glo. magna. s. de eo per quem factum est quam ibi multum ponderat Bal. in lectura antiqua. nam ibi dicit glo. quod potest agere rei vendicatione. Et potestis confirmare quia testator legando rem videtur legare omne ius quod habet l. uxor patrui. C. de legi. et omne incrementum superveniens circa rem legatam cedit ad commodum legatarij. l. si ex toto. in princi. l. si tibi homo. §. cum servus. ff. eodem cum ergo ceperit incrementum res ipsa merito hoc debet cedere ad commodum legatarij. teneatis hec menti. ¶ Item querit hic barto. pro quibus legatis competat hypothecaria. et concludit quod per

a ¶ Cogitare licet censeatur legata proprietas non tamen transfertur nisi oblata cautione qua oblata et non acceptata transibit dominium quia per eum non stat per id quod habetur in l. acceptam. C. de usuris.

legatis pro quibus non competit rei vendicatio sed actio personalis est clarum quod competit hypothecaria.l.fi.C.de leg. ⁊ hoc est etiam veruȝ de iure antiquo.l.creditoribus.vltimo rñso.ꝭ.de separatio. bono.licet glo.senserit cõtrarium in.l.is cui.§. post q̃.ꝭ.vt in pos.le.tamen Bar.videt̃ tenere ꝙ dictum est.ita tenebat Cy.in.l.i.in.iiij.opp.C.cõ. dele.vbi innuit iperator ꝙ dat hypothecã.ad id põt adduci l.fi.§.nostra.C.cõia de leg.⁊ ad.l. creditoribus. nõnulli rñdẽt ꝙ debet intelligi de expresso pignore vel etiam potestis rñdere ꝙ tex.ibi intelligitur de pignore.s.pretorio acquisito.quando legatarius ex causa legati mittitur in possessionem hereditatis.l.non est mirum.cum glo.s̃.de pig.acti.⁊ quia ista inuestigatio fere nullius videt̃ effectus.ideo vlterius non nisi sto fateor ꝙ satis est sustentabilis ista vlti.opi. ¶ Itẽ no.ꝙ lȝ pro lega.⁊ fideicõmisso pticulari competat hypothecaria.vt.l.i.⁊.ij.C.cõ.dele. tñ fallit not.ſm Bal.in.l.i.C.si qs omi.cã.in vlti.col.in.ṽsi. item dico ⁊c.nisi testator disposuisset vel etiã statuto caueretur ꝙ legata deberent̃ etiã hereditate nõ adita quia hoc casu nõ habebit locũ hypothecaria ꝑ le. p̃supponendo ꝙ verũ sit testatorem posse disponere ꝙ legata debeant̃ hereditate non adita. de quo videbimus in.l.nemo põt.ꝭ.eo. ⁊ istius dicti rõnẽ assignat bal.q꞉ ex quo nõ fuit adita hereditas nõ est orta actio p̃sonalis que oritur ex quasi contractu surgente ex aditione hereditatis.ergo nõ habebit locũ hypothecaria que ẽ accessoria.l.si legati.s̃. de pig.ꝑ hoc etiam facit q꞉ hypothecaria oritur ex quodã cõsensu illius q tacite vel expresse cõsensit.allegat glo. in.l.si tibi.§.de pignore.s̃.d pac. sȝ hic nullus expresse vel tacite cõsentit.ergo dicemus nõ habere locũ isto casu hypothecaria nõ reperio ꝙ doc.alibi faciãt mentionẽ de isto dicto Bal.ad hoc tñ addo circa h̃ Ro. in auc̃.similiter.in cõsilio spãli circa vltimas volũtates.C.ad.l.fal.vbi querit p̃supposito ꝙ hereditate non adita legata ad pias causas debeantur de quo per Bar.⁊ Bal.in.l.i. C.de sa.san. ec.cuȝ cõcor.an tũc ꝑ talibus legatis cõpetat hypothecaria. ⁊ ibi rñdit. Ro.ꝙ Spe.hoc tetigit in ti.de testa.§. in p̃mis in.ij.col. ṽsi.sȝ qd si nullus.⁊ dicit Ro.Spe. cõcludere hypothe.locũ nõ habere ex eo q꞉ non est nata p̃sonalis actio tanq̃ p̃sonalis.sed in ṽo Spe.nõ loquit̃ vt refert Ro.nã solũ dicit Spe.ꝙ si nullus hr̃s adiuit hereditatẽ legatarius nõ habebit rei vendicationẽ vel actioneȝ ex testõ vel hypothe. nõ aũt loquitur qñ deberentur legata hereditate nõ adita.dicit tñ Ro.ꝙ putat hoc dictum Spe.esse falsum.⁊ ꝙ imo cõpetat hypoth. ꝑbat in. l.C.cõ.dele. in ṽ.⁊ p̃cipue ꝙ talia sint legata que pijs actibus ⁊c. ⁊ dicit ꝙ si tu intelligeres illuȝ tex. qñ hereditas esset adita frustra adiecisset de legatis pijs sed somniat Ro.qa ibi imperator posuit dictionẽ p̃cipue q꞉ per eũ voluit ondere solũ maiorẽ rõnem illo casu militare in legatis pijs ⁊ si bene consideres tex. circa fi.illius. l.i. etiã ibi tex.fortiter strigit ꝯ Ro.dũ tex.dicit ꝙ hypothe.hȝ locũ quatẽus p̃sonalis obligatio seu actio cõpetit:sed nõ adita hr̃ditate nõ hȝ locũ p̃sonalis obligatio ⁊ actio q̃ qdeȝ oritur ex ipsa aditione.l.apud iulianũ.§.fi.ꝭ.ex qb° cau.i pos.eatur.⁊ no.glo.in.l.i.§.cũ igitur in.ṽ.cedere.C. de cadu.tol. quã repetit sing.Bal.in.l.fi.in p̃n.C.de test.manu. ergo ⁊c. ⁊ sic ille tex.in ista scđa inductione facit ꝑ Bal.cuius opi.puto verã ⁊ non bene dixisse Roma. per rõnes adductas per Bal.⁊ per tex.in.l.i.C.e.de.l. ſm inductionẽ quã ꝑxime feci. ¶ Addo ꝙ idẽ tȝ bal.in repe.l.i.C.de sa.san.ec.in penul.charta.sup.ix.q.⁊ in lectu.illius.l.in vlti.col.⁊ Imo.in.l. qui filio.§. i.s̃. de heredi.insti. Et si cõtra dictã decisionẽ diceretur facere id qđ no.ꝑ bar.hic inquãtũ voluit ꝙ vbi non cõpeteret p̃sonalis actio.sed officiũ iudicis nihilominus hȝ locuȝ hypothe.potestis rñdere ꝙ q̃uis officiũ iudicis nõ p̃supponat vere ⁊ ꝑprie obligationẽ.l.qui ꝑ collusioneȝ.§.fi. s̃.de act.emp.⁊.l.quintus.ꝭ. de au.⁊ ar.leg.tñ p̃supponit quasi obligationẽ.vt no.glo.in.l.si seruũ.§.fi.ꝭ.de ṽb.obli.no.bart.in l.fi.ꝭ.de iniurijs ⁊ ipsum officiũ iudicis large appellatur actio. l.actionis verbo.ꝭ.de ṽbo.sig. Et bene verum qđ illud ꝙ dicit Bal.in.d.l.i.de sactosan.ec.videt̃ ꝯtrariari his q̃ notat. bar.hic. naȝ Bal.in.d.l.i.vult ꝙ hereditate non adita legata ad pias causas peti possint officio iudicis nõ tñ iure actiõis. ⁊ ideo dicit ꝙ hypotheca locũ nõ habet ecce quod p̃supponit posse habere locũ officiuȝ iudicis ⁊ tñ negat ꝙ possȝ cõpetere hypothecaria.vnde puto ꝙ Bar.hic melius loquatur q̃ Bal.in.d.l.i. nec videt̃ ꝙ officium iudicis ꝑ legatis pijs hereditate nõ adita cõpetat.vt firmãt Ang.⁊ Imo.in.l.qui filio.§.i.s̃.de heredi.insti.⁊ est magis cõis opi.q꞉ officiũ iudicis nõ inuẽiret subiectũ passiuũ in quo posset fundari. Itẽ q꞉ nullo iure ꝑbari videtur ꝙ officiũ iudicis cõpetat hereditate non adita ꝑ talibus legatis.⁊ sic resideo qđ vbi legata deberent̃ hereditate nõ adita vt q꞉ testator vel statutum hoc disponerent pro talibns legatis nõ cõpeteret hypothecaria actio postq̃ nõ subest p̃sonalis actio nec obligatio large nec stricte cui potest accedere hypothecaria.⁊ sic teneo opi.Bal.in.d.l.i.C.si quis.om.ca.te. hãc tamen cõclusiue limito nisi statutum disponens p̃stari legata hereditate nõ adita disponeret etiã ꝙ heres teneretur ad legata lȝ hereditatẽ nõ adiuerit.nã tunc ꝑ legatis cõpetit hypothe. ꝙ sic probo nam lȝ hoc casu nõ oriatur actio p̃sonalis ex aditione hereditatis tñ cõtra heredes oritur conditio ex statuto.l.i. s̃.de condi.ex.l.⁊ declarat Bar.in.l. omnes populi. in vltima col.s̃.de iusti.⁊ iur.modo sic cõditio dicit̃ personalis actio.§. appellamus.insti.de acti.ergo cuȝ hoc casu dicat̃ subesse actio personalis merito habere potest effectum hypo.ꝑ hoc etiã facit ꝙ no.bar.hic concludens hypo.ꝑ eo legato competere ꝑ quo tantũ cõpetit iudicis officium qđ dictum sequunt̃ omnes hic.vt.ꝭ.ꝑxi.dicam.⁊ per hoc etiaȝ puto hanc limitationẽ procedere.si tale statutum dirigeret verba ad iudiceȝ.quo casu oritur officium iudicis iuxta no.in.l.si soror.C.de coll.cũ concordã.nec dubitet aliquis vtrũ tale statutũ obligans heredẽ ad legata.etiam hereditate nõ adita valeat.naȝ quod valeat aperte tenet bal.in.l.dotis.C.de iu.do.vbi dicit ꝙ valet statutuȝ quo cauetur filium teneri ad debita patris etiam si eius hereditatẽ repudiauerit per id quod voluit glo.in rub.C.de decu.lib.x.⁊ per id qđ in simi.dicit tex.in.l.fi.C.de p̃mipi.li.xij. quod dictũ bal.sequitur Pe.de ancha. in repe.c.canonum statuta.in.ṽ. vlterius quero.de consti.no.Imol. in.c.pe. de consue. ⁊ dum bar.in fi.hic dicit.ꝙ vbi legata possent peti tantuȝ officio iudi. tunc datur hypothe. Adde ꝙ hoc cõfirmat hic Imo.q꞉ sic videmus ꝙ ille q tenet̃ officio iudi.si dat fideius. tenet talis datio fideiussoris vt colligitur ex no.per glo.l.cuȝ quis.§.si qs ꝑ eo.ꝭ.de solu.quã ibi subtiliter ponderat bar.⁊ bar.in.l.marcellus.ꝭ.de fideiusso.⁊ hec ratio Imo. fuit adducta per Barto. in.l.si finita.§.iulianus.de dam.infe.in pen.col.de quo Imo. non facit mentionẽ ⁊ hoc puto notanduȝ pro limitati. l.i.in fi. C.cõ.dele. ¶ Iteȝ inquantũ bar.querit an pro re legata detur hypotheca.in casu in quo potest habere locum rei vendicatio concludit quod si per rõnem de qua hic per euȝ.idẽ tenet Cy. in.l.i.in.v.col.C.cõ.dele.in addi.addo bar. idẽ teneteȝ in.l. fi.C.de sac.san.ec.⁊ ibi etiã bal.⁊ Saly.⁊ bal.in.l.in rebus.in vj.col.C.de iure do.pro qua opi. facit q꞉ cum nõ transferatur possessio rei legate in legatarium sine traditione.vt no.glo.in. l.cum duobus.§.idem respondit.el.ij. in verbo dedit.s̃.ꝑ socio.⁊ in.d.l.fi.in versi.sed ⁊ etiam in rem.C.de sa.san.ec.ergo saltem ratione possessionis videtur dari posse hypothecaria.dato ꝙ non competat ratione dominij iaȝ trãslati in ipsum legatarium.⁊ hanc opi.sequitur hic Imo.in sola enim posses. etiaȝ competit hypothecaria.vt no.bar.in.l. rem alienã. de pigno. acti.versi.sed contra hoc.pro quo est optimum ar.in.l.si reȝ aliquam.ꝭ.de acqui.pos. iuncta.l.qui rem.s̃.depo. cũ similibus. ⁊ cum hac opi.concordat hic Pau.de ca.⁊ est vera conclusio licet bar.⁊ bal.in.d.l.i.C.cõ.dele.teneant contrarium ⁊ male. ¶ Successiue queritur vtrũ ꝑ legato liberationis relicto cõpe/

tat actio hypothe. et glo. in. l. i. C. cõ. de le. tenet quod nunquam ibi se/ quitur Bar. et Fulg. et fuit opi. Azo. in sũma. C. de le. in pe. col. et Iaco. de bel. insti. de le. in pn. Addo similẽ in. l. ij. in vsi. in rẽ actio. C. eo. ti. et in. §. nostra insti. de leg. sed Cy. in. d. l. i. i. iiij. q. tenet cõtrarium arg. illius tex. generaliter loquentis. et idem tenet ibi Bal. dicens quod pro hoc facit quod si pmitto aplius nõ pe/ tere possum tibi pro hoc mea bona obligare: ergo ea rõne dice re debemus quod in casu nostro potest accedere tacita hypotheca ria. maxime per tex. in. l. i. s. allegata dum dicit tex. quod maxime in ducitur quod pro legato sint tacite hypotheca. bona ex eo quia testa tores olim solebant obligare bona pro legatis Imo. hic putat veram esse opi. d. glo. nõ faciens mentionem de Bal. et fundat se Imo. per. l. i. §. si debitori. ff. vt in pos. lega. ¶ Passus non est sine dubio tamen in puncto iur. mihi placet opi. Cy. et Bald. et ad. d. §. si debitori. respondeo quod ibi est alia ratio nam gra/ uior est prestatio fideiussoris quam sola bonorũ hypothecatio. l. fi/ lio. in. vsi. mediocriter. ff. vt le. no. cau. vnde lz. l. voluerit graua re heredẽ ad prestationẽ fideiussoris. d. §. si debitori. nõ sequi/ tur ergo lex noluit bona hereditaria hypothecaria quia hoc non est tantũ graue heredi. ¶ Attamen hec responsio non videtur multuz tuta: quia replicari posset quod imo ille. §. si debitori videtur probare opi. glo. nam olim nõ cõpetebat pro legatis tacita hy potheca sm quod tenui in lectione precedenti per illam. l. i. C. cõ. de le. et vltra potestis addere Fulgo. in. d. l. i. qui hoc tenet. Et pro illa opi. facit. l. fi. C. de sa. san. ec. vbi imperator se refert ad cõstitutionem illius. l. i. lz Bal. dubitauerit in. l. postquam. C. vt in poss. le. modo ad propositum olim nõ erat concessa hypothe/ ca pro legatis tamen erat concessum quod legatarij possent petere cautionẽ sibi prestari per totum ti. C. et ffo. vt in poss. le. et ta/ men a tali generali dispositione excipiebatur legatũ liberatio/ nis. ergo iura noua tribuentia hypothecã legatis debẽt distin/ gui et limitari per iura vetera. l. sz et posterior. s. de legi. et no. glo. in. l. sciendum. in pn. s. qui satisda. cog. et in auc. offeratur C. de lit. conte. Et inquantum hic dicit Bar. quod datur actio per sonalis ex testamẽto. qñ legatũ cõtinet vtilitatem legatarij ad/ dit hic Imo. quod hoc est verũ qñ agitur pro cõmõ pecuniario pro alio veriori cõmõ dicit agi debere officio iudicis p. l. si cui lega tuz. ff. de cõdi. et demõ. no. glo. in. l. filiusfami. §. sm vulg. cum glo. ff. e. Successiue dicit Bar. hic quod quedã sunt legata que quan/ uis alterius vtilitatem respiciãt tamen nõ semper pro eis datur actio psonalis vt in legatis relictis sub cõdi. et conditio nõ fuit vere impleta: sz habita fuit pro impleta et in hoc se remittit ad dcã p se in. l. in testamento la. ij. s. de cõdi. et demõ. vbi conclu dit quod quando conditio habetur pro impleta vt quãdo per he redem stetit quominus impleretur. l. in executione. §. fi. ff. de ver bo. obli. et tunc dabitur actio ex testa. quãdoque habet pro iple/ ta nõ iure cõmuni sed iure speciali: puta si fauore libertatis iu/ ra induxerunt in multis casibus cõditionẽ haberi pro impleta: vt in. l. cum ita datur. ff. de cõdi. et demon. et in talibus casibus nõ datur actio ex testamento. sed actio in factum vel officiuz iu dicis per. l. si peculium. §. is cui seruus. ff. de sta. lib. et istam con clusionẽ videt sequi Ang. in. l. iij. s. de insti. et substi. et Rapha. in. d. l. in testamento. Saly. tamen in. l. iij. §. fi. per illuz tex. iun/ cta glo. fi. s. de condi. ob cãm contrarium tenet et arguit a con/ trario sensu illius glo. nã illa glo. vult quod quando alicui relinqui tur fundus sub conditione si dederit decem ticio vtrum illa de cem possint actione ex testamento peti: dicit glo. ibi quod nõ quia non sunt relicta ea que relinquunt sub conditione non in dis/ positione ergo a cõtrario dicit ipse sensit glo. quod si aliquid esset relictum sub conditione et illa conditio haberetur pro impleta vt in casu. d. l. iij. §. fi. quod tũc bene possent peti actione ex te/ stamento quia relicta sunt. et tamen in casu illius. l. iij. §. fi. ha/ bebatur conditio pro impleta iure speciali. Non multum facit dictum suum cum se fundet ex arg. a contrario sensu glo. quod nõ solet fieri. Nec respondet ad iura allegata incontrarium. est ve rum quod Imo. in. d. l. in testa. conatur tenere contra Bar. et vult quod quãdo iure speciali iurisconsultus inducit conditionem habe ri pro impleta cõpetit actio ex testa. et mouet per. l. stichuz. §. fi stichus. ticio de cõdi. et demõ. vbi dicit quod ex testa. cõpetit liber/ tas. sed potestis rñdere quod non dicit quod agi debeat actione per/ sonali ex testamẽto. vnde intelligi dz sicut in. d. §. is cui. vel põt

ibi exponi ex testamẽto. id est propter testamentuz et de hoc sum solitus dicere in. l. ij. C. de insti. et substi. et sic concludo quod quando legatum continet vtilitatem alterius et conditio habetur pro completa speciali fa uore: tũc nõ competit actio ex testamento. sed si iure cõmuni habetur pro impleta competit actio ex testa mento. Addo vltra doc. hic alios casus in quibus nõ datur actio ex testamẽto pro legato. nã pone filiũ in stitutũ qui repudiat ex testamẽto et adit ab intestato quo casu p edictuz si quis om. cau. te. põt a legatariis conueniri quomodo hoc casu agent legatarij. vide Bar. in. l. si quis pecuniam. s. si quis om. cau. test. et per Bal. et Saly. in. l. fi. C. si quis om. cau. te. in qui/ bus locis etiam habes alios casus in quibus nõ cõ/ petit pro legato actio ex testamẽto. ¶ Et Bart. in. d. l. si quis pecuniã referens. Ros. tenet quod petantur ac tione in factũ isto casu que orit ex edicto pretoris. et quod competat actio in factũ probatur: quia vbi nõ repe/ ritur prodità actionẽ a iure. et habem edictũ preto/ ris nullam specificam concedens actionem intelligi tur concedere actionem in factuz. l. iiij. §. ait pretor. cũ glo. s. nau. caup. sta. l. ex hoc edicto. s. de eo per quem fa. erit. Et ista inuestigatio est maximi effectus si enim haberet locum actio personalis ex testamen/ to valde fauorabilius esset legatario: quia in ea veni/ unt fructus et accessiones ex tempore more. l. in mi/ norum. C. in q. ca. in inte. resti. nõ est necesse. sz actio in factum est stricti iuris cum nõ sit enumerata inter actiones bone fidei. et ideo soluz veniret accessiones a tempore lit. contes. l. videamus. §. si actionez. s. de vsu. et ita dicunt Bald. et Saly. in. l. fi. C. si quis om. cau. testamẽti vbi dicunt quod talis inuestigatio est ma/ gni effectus et resultat alius mirabilis effectus quãdo in casibus in quibus actio in factum ex edicto pretoris oritur pro dictis legatis. s. qñ repudiata est heredi/ tas ex testamento cum nõ habeat locum actio perso nalis ex testamẽto. nec etiaz hypothecaria actio nec rei vendicatio. et sic non transibit dominiuz recta via mouentur quia cum propter delictum heredis dolo repudiantis ex testamento debeantur huiusmodi le gata non cõsueuit ex delicto nasci hypothecaria vel rei vendicatio. all. no. per glo. in. l. rescriptũ. in ver. hypothecis. s. de pac. cum itaque delictum ipsius he redis sit causa propter quã actio nascitur non debe/ mus etc. Ange. in. d. l. fi. adducit aliam rationem. nã dicit quod edictum de quo in titulo. si quis om. cau. te/ sta. solum conseruat legata non autem reperitur quod conseruet priuilegia legatorum. sed in priuilegium concessum est quod transeat dominium in legatis sine traditiõe. l. a ticio. ff. de fur. igitur etc. pterea nõ sunt hypothecata bona nisi exprimantur ab eo qui vult hypothecaz concedere. fallit in casibus enumeratis in ti. quibus ex cau. pig. vel hypotheca. sol. contra. Mirabile meo iudicio dici põt esse hoc dictuz Bal. Ang. et etiã Saly. hoc cõfirmari potest id quod sin/ gulariter dicit Angel. in. l. i. §. lex fal. ff. ad. l. fal. et te/ neatis menti. nã Bar. hic dicit quod illa legata que iure speciali debentur ex aliqua fictione non recipiunt ex tensionem. allegat. l. mulieri. et ticio. ff. de condi. et de mon. vbi si legatum fuerit relictuz mulieri et ticio sub conditione si mulier non nupserit mulier nupsit et quia illa cõditio spernebatur habebatur pro impleta fa/ uore matrimonij. vnde non obstante quod nupserit ha/ betur pro impleta pro alia vero parte non accrescet ipsi mulieri contra regulaz que habet quod portio defi/ cientis accrescit alteri. l. re coniuncti. de le. iij. et est ra tio quia illa fictio que ibi erat fundata fauore matri monij nõ dz extendi. ideo satis est si fauemus mulie/ ri in parte sua. modo dicit Ang. in. d. §. lex fal. illud facit quod in casu. d. l. mulieri et ticio si fuerit legatũ sub cõditione de quo ibi nõ hz locũ in tali legato rei vẽdica

tio nec hypothecaria actio. loquitur tamen sub dubio ⁊ postea subdit ꝙ istud est suum dictum nouum ⁊ ꝙ non audet illud firmare ⁊ sic videret ꝙ sicut ibi Ang. vult ꝙ illud legatum ꝙ sustinet ibi iure speciali non conseruetur quo ad priuilegia cōcessa legatis scilicet rei vendicationem ⁊ hypothecariam. ⁊ sic facit ad casu; Bal. tamē Raph. in. d. §. lex. falci. dicit truffa mihi videtur istud dictū Ang. nihil tamen allegat. videndū est vtrū ista decisio sit vera ⁊ ē passus no. ⁊ mihi videtur ꝙ istud dictū Bal. Saly. ⁊ Ang. ꝗuis maxime sit eorum auctoritas ⁊ nemo eis contradicat fortasse non esset verum. nam tex. in. l. i. in prin. C. cō. de leg. dicit ꝙ pro legatis pro quibus prodita est actio personalis etiam habet locum rei vendicatio hypothecaria dūmodo possit adaptari. put dicit tex. in. d. §. lex fal. sed ita est ꝙ ꝓ legatis cōseruatis ex edicto ptoris. in. l. i. ff. si quis om. cā te. competit actio personalis. s. in factum ex illo edicto ergo debet cōpetere hypothecaria ⁊ rei vendicatio cōfirmari potest. nam imperator in. d. l. i. C. cō. de le. dicit ꝙ ratio quare ibi indulget actione; hypothecariam est: q: quādoq; testator illam cōcedit ⁊ reliqt put facere pōt. vult ergo imperator ꝙ perinde habeat ac si testator concessisset: sed ita est ꝙ si testator concessisset ꝗuis heres repudiaret ex testamento ⁊ ab intestato adiret conseruaretur ipsa hypothe. sed ita ē ꝙ ꝙ imperator in. d. l. i. vult perinde omnia haberi ac si hypothecaria esset dispositum a testatore. ergo ita debet cōseruari in ꝓposito nostro hec tacita hypotheca. ⁊ si vera eēt decisio Bal. ⁊ Saly. in. d. l. fi. cu; cōcordā. sequeret ꝙ in casibus in qbus Bar. in. l. in testamēto. in fi. ff. de cōdi. ⁊ demon. dicit cōpetere actionē in factū ꝓ legato ꝯditiōali qū cōditio iure speciali haberet ꝓ impleta sequeret ꝙ nunꝗ cōpeteret hypothe. nec rei vēdicatio sit vera decisio bal. Sal. sequeret ꝙ legata q̄ hodie conseruant per auc. ex cā C. de libe. prete. que nō petunt actione ex testō sed cōditione ex. l. put ꝫ glo. ⁊ Cy. ibi ꝙ ꝗ magni effectus sit facile cōprehēdere potestis. tū nō nego quin Bar. ⁊ plures alij teneant ꝙ cōpetat actio ex testō ⁊ nō possint peti rei vendicatiōe aut hypothe. fauorabilior ⁊ equior ē hec sniā ꝙ qū cōseruant legata ex edicto pretoris de quo in. d. ti. si qs om. cau. tes. habeat locū rei vēdicatio ⁊ hypothecaria. Restat respōdere ad rōnes Bal. ⁊ Saly. ⁊ ad rōnem Bal. per glo. in d. l. rescriptum. de qua glo. dubitāt doc. tū qū non agitur ad penam tūc Bal. in. d. l. rescriptū. in lec. antiqua dicit quod bene cōpetit illa tacita hypotheca fisco. al's dicit ipse sequeret ꝙ quādo fuisset datū dānū fisco non essent bona relinquentis tacite obligata ⁊ tū in ꝯtractib⁹ sunt obligata. ⁊ sic melioris esset conditionis delinquens ꝫ. l. non solū. de nox. modo in ꝓposito legatarius nō agit ad penā ꝯtra heredē; qui dolo nō adijt hereditatē. ergo nō est ratio qō nō consueuerit ex delicto dari hypotheca. hoc est veru; quādo ageret ex delicto ad penā. Rō Ang. nō ob. ⁊ est fragilis: q: satis est ꝙ conseruent legata ex edicto pretorio. ⁊ sic fortasse posset sustineri ꝙ si in casib⁹ ꝑ edictum pretoris cōseruant legata cōpetat actio hypothe. ⁊ rei vendicatione. ⁊ ex hoc verificat ꝙ male dixit Ang. in. d. §. lex fal. ¶ Itē pone filius fuit in testamento fine cā preteritus a patre ⁊ rumpitur testamentū ꝑ filiū: an q: hoc casu est ꝓuisum ꝙ legata firma remaneant. ꝑ auc. ex cā. C. de libe. prete. dabit actio ex testō vel quō. remitto me ad no. ꝑ bart. in. l. i. in. viij. q. ff. de iure codi. ⁊ in. l. filio pterito. ff. de in iu. rup. ⁊ irri. te. ꝑ oēs in. d. auc. ex cā. ⁊ i corpore vnde sumit. ⁊ magis cōis opi. est ꝙ hoc casu habeat locū actio ꝑsonalis. ¶ Querit vlti. Bar. hic quō possit cōcurrere ꝑsonalis actio ⁊ actio i re; sicut videt velle tex. in. l. i. C. cō. de le. ⁊ se remittit ad no. ꝑ glo. in. §.

nostra. insti. de le. ⁊ ꝑ Cy. in. d. l. i. in. ij. q. vbi rūdent ꝙ nō cōcurrunt dicte due actiōes: ꝫ vnā ex eis h; eligere legatari⁹. l. cū filius. §. varijs. ff. de le. ij. ⁊ ibi ēt ꝑ Bar. ⁊ addatis ꝙ queadmodum nō pōt simul cōcurrere eodē tpe ⁊ eodē libello cumulari actio ꝑsonalis ⁊ rei vendicatio. ita nec ēt poterit rei vendicatio ⁊ hypothe. q: cū hypothecaria tēdat ad possessionē ꝯsequēdā l. si cū vēditor in ꝑn. ff. de euictio. sequit ꝙ tendit ad id ad qō rei vendicatio q̄ ad hoc tēdit. l. i. C. de alie. iudi. mu. cā fa. ⁊ iō nō pōt haber locū cumulatio: q: ibi duo iudicia intēdant si cōdemnatiōe ⁊ executiōe facta in vno obstat exceptio rei iudi. in alio nunꝗ pñt simul cumulari. vt ꝓbat tex. i. l. i. §. fi. ff. si fa. fur. fe. dic. ⁊ no. Bar. in. l. edita. C. de edēdo. circa. iiij. vel. v. col. ⁊ istud iterū v; ꝙ nō admittat talis cumulatio ⁊ cōcursus tenuit Bal. in auc. ꝫ rogatis. C. ad trebel. vbi in casu illius auc. cōcurrebat quo ad natiuitatē hypotheca. ⁊ rei vēdicatio adhuc superest vna difficultas quā tradūt hic doc. q̄ ē talis. ¶ An cōpetat actio ꝑsonalis ex testō ꝑ re legata. vbi habere pōt locū rei vendicatio. vt q: dominiū esset acquisitū legatario. ⁊ sic vtrū actio ꝑsonalis cōcurrat cū reali glo. in. §. ꝫ nostra. insti. de acti. dixit ꝙ sic q: dabit actio ꝑsonalis ad tradendū possessione; nō aūt ad dominiū transferēdū quā pro singulari allegāt ⁊ sequūtur. Bal. ⁊ Ang. hic ⁊ Bar. hic in fi. se remittit ad illā. ⁊ Bar. alias Bal. post Ja. de are. in. d. l. i. C. cō. de le. ⁊ Imo. hic ⁊ ꝑ hoc facit ꝫ nō alleget id qō no. glo. in. l. i. C. de dona. q̄ sub mō. ide; tenet Spe. in ti. de acti. ⁊ peti. §. sequit. vsi. ꝫ qd si in specie cū duobus vsi. ꝓcedētibus. Et iste ē tutissimus modus libellādi ⁊ oēs hic sequūtur. Scdo modo dicit Richa. ma. quē refert Cy. in. d. l. i. C. cō. de le. in. iiij. q. ⁊ Imol. hic ⁊ sequit hic Pau. de ca. ⁊ videt esse de mēte Bar. in. l. si hrdis seruus. ff. eo. ⁊ Bar. in. l. nemo rē suā. ff. de verb. obli. ⁊ Bar. in. l. cū filius. §. varijs. de le. ij. ⁊ fuit de mēte glo. in. §. nostra. insti. de leg. Si aūt legatarius post agnitū legatū eligit ꝑsonale; actionē ad dandu; ⁊ tunc censet nunꝗ fuisse dominus. si vero eligit rei vēdicationē semp censet fuisse dominus ꝑ tex. in. d. §. varijs. iuncta. l. i. C. de fur. hanc dānat. Bal. in. d. l. si hrdis seru⁹. Et in. l. i. C. cō. de leg. mouetur q: incōtinēti dominiū acquirit irreuocabiliter a die adite hrditatis vbi agnitū est legatū: vt notat in. l. si qs ita hereditatis. cū glo. ff. de cōdi. insti. ꝫ ipse nō alleget ergo non pōt legatarius abdicare a se dominiū ⁊ ꝫ ipse nō alle. ꝓbatur in. l. si qs vi. §. diffinita. ff. de acqr. poss. Sed sustinēdo dictum Rich. ma. respondeo ꝙ imo nuda volūtate possu; ꝑdere dominiū si possessio nō est apud me: vt ēt firmat glo. in. d. §. dñia per. l. i. ⁊. ij. ff. ꝓ derelicto ⁊ ꝑ id qō voluit glo. in. l. naturaliter. §. nihil cōe. ff. de acq. poss. in. ij. ⁊. iij. lec. vbi sola volūtate pōt renūciari rei vendi. ꝫ. d. l. si qs vi. §. dñia. loquit qū ille q nuda volūtate renūciabat dñio habeat possessionē. Sꝫ occurrit vnū ego fateor ꝙ si vult habere ꝓ derelicto pōt. ꝫ in ꝓposito nostro nō videt ꝙ iste intēdat habere ꝓ derelicto cū velit agere actione ꝑsonali. tū hoc nō ob. videt ꝙ responsio data possit sustineri. ꝓbatur ꝑ glo. in. d. §. nihil cōe. dū vult ꝙ ille qui intētat petitoriū videt velle ꝑdere possessionē qua; habet ⁊ procedit iudicium intentatū cōtra reum conuentum ⁊ econtra dicit glo. si intentat possessoriū videt renūciare ꝓprietati qua; h; quando nō poterat dari cōcursus in petitorio ⁊ possessorio tū circa hoc reseruo dicēdū in lectione ꝓxima. ¶ Tertio modo dixit Bar. in. l. fi. C. de sa. san. ec. ⁊ in. d. l. nemo rē suam. ⁊ in. l. in libello. §. si quis seruū. ff. de captiuis. ⁊ Cy. ⁊ Bar. in. l. i. C. cō. de leg. ⁊ Pau. de ca. hic ⁊ Bar. in. d. §. varijs. tenēt dari actionem ꝑsonalē ad dan. ispecto ꝙ legatarius ē domin⁹ de iure speciali. s. absq; traditione. ꝓ hoc inducit Bar. in ar. d. l. in libello. §. si qs seruū. ꝫ Bald. ibi ⁊ Imol. hic reprobant hāc vltimā opi. ex quo dominiū directo trāsiuit irreuocabiliter in legatariū ꝑ acceptionē. vnde nō videtur ꝙ aliquo modo possit agi ad dandū ꝑsonali actione. l. fi. in. fi. ff. vsufru. queād. ca. ⁊ rūdet Imol. in d. §. si quis seruū. ꝙ ibi per redemptione; dominium non erat irreuocabiliter acquisitū cū potuerit antiquus dominus seruū retentū occupare. nō mirum ergo si nouus dominus non obstante. d. dominio reuocabili vsucapit dominiu; irreuocabile. ¶ Itē dicit Imo. ꝙ non ob. si pro ista tertia opi. allegaret tex. in. l. in rebus. C. de iur. do. vbi ꝓ fundo dotali dat mulieri actio in rē ⁊ hypothecaria solu. ma. ꝫ aliter referat Imo. ⁊ nō bene.

iam ad hoc glo. ibi respondit ꝙ res erat ibi in dominio mulie
ris habito respectu ad ius naturale. sꝫ inspecto iure ciuili secus ꝙ
nõ transfert dominiũ in mulierẽ nisi tradita possessiõe maritus
dicit dominus. ⁊ illam glo. approbat ibi Bar. ⁊ alij cõiter post
eum. Tũ pro ista. iij. opi. Bar. allego tex. cũ ibi no. p glo. ⁊ Cy.
in. l. i. C. de dona. q̃ sub mõ. ⁊ no. p Bar. in. l. i. in vlti. col. ff. de
do. ⁊ in. l. si mortis cã. cũ. l. se. ff. de do. causa mor. ꝑ illũ tex. ⁊ ꝑ
no. p Cy. in. l. ea. l. in prin. C. de condi. ob. cãm habetur enim
in. d. l. i. C. de dona. q̃ sub mõ. ꝙ dominiũ rei donate ⁊ tradite
donatario vt pstet alimenta donati lꝫ sit translatũ in donatariũ
tamẽ si alimẽta nõ prestet donans habet contra eum actionem
in rem. ⁊ cõdi. ob cãm. ⁊ sic ibi concurrunt rei vendicatio ⁊ per
sonalis actio. ꝙ qd ideo ẽ ẽm doc. in dictis locis. q2 lꝫ tale do
miniũ dicat irreuocabiliter acquisitũ tamen iure speciali trans
ferrur in don. merito ⁊c. satis tñ ꝙ ista rei vendicatio que dat ꝑ
legatis dicit vtilis in re: vt est glo. no. in. l. fi. in ṽsi. etiam. C. de
sa. san. ec. hoc voluit Imol. in. l. i. ff. de dona. cã mor. Et p hec
videtur ꝙ etiã. iij. opi. possit de iure defendi. Et per consequẽs
quod procederet libellus legatarij petentis cõdemnari ad dã
dum Jo. de Imo. hic etiã dicebat ꝙ videtur posse dici ꝙ fauo
re vltime voluntatis possit legatarius etiã intentare actionẽ ꝑ
sonalem sicut introductũ est ꝙ possit contra furẽ intentari ta
men pendet ab his que dixi. s. ꝙ iure speciali retransfertur do
minium in istũ. Et per hec visuꝫ est de actionibus cõpetẽtibus
pro legato. ¶ Et de ista materia. s. quãdo pro legatis detur ac
tio psonalis actio in reꝫ ⁊ hypothecaria vltra supradicta. vide
Spe. in ti. de actio. ⁊ peti. §. sequit. ver. sed quid si in specie cũ
duobus ver. precedẽtibus ⁊ sequentibus per Bald. in. l. rebus
circa. vj. col. C. de iure do. p spe. in ti. de testamẽtis. §. in pmis
ṽsi. in actiõe aũt ex testõ ⁊ dicit no. Spe. in. d. §. sequit. §. iteꝫ
no. dignũ cũ quattuor ver. sequẽtibus ꝙ pro legato etiã habet
locũ cõdi. ex canone. ⁊ offi. epi. alle. tex. xvj. q. i. c. cũ monere. ⁊
c. tua nos. ⁊. c. nos quidẽ. ⁊. c. si hrdes. de testa. In legatis aũt
pijs que remedia vltra predicta possunt locũ habere. vide bar.
in. l. in ciuitatibus. in prin. ff. eo. ⁊ per Bal. in. l. hereditas. §. i.
de peti. heredita.

S Ciendum. Qui nõ põt testari non põt co
dicillari[a]. h. d. In tex. ibi fidei
cõmissuꝫ. s. in codicillis vt. l. diui allegata. in gl. ¶ Et
facit iste tex. ad. q. ꝙ si statuto caueat ꝙ minor. xx. annis nõ pos
sit testari ita etiã nõ poterit codicillari ⁊ ita no. decidit. Bart.
hic per rõnes suas Pau. de ca. hic refert ꝙ bal. in. l. fi. C. de te
stamentis tꝫ cõtra Bar. ex eo q2 istud statutũ est contra ius cõ
mune. ergo nõ dꝫ extendi. allegat in ar. l. qui filiũ. in prin. ff. ad
trebel. ꝙ nihil facit. Rapha. hic dicit ꝙ iste tex. nõ probat opi.
bar. bal. sequit tamen ipse sniaꝫ bal. p. l. fi. ff. de re. caton. vbi regu
la catoniana nõ trahitur ad nouas. ll. per. l. i. ff. de reg. iu. vbi re
gula nõ est ius sed ex iure sumitur. vnde ẽm eũ nõ possumus di
cere ꝙ per regulã que ponit in. l. diui. §. codicillos. ff. de codi
cillis. fiat extẽsio a iure. q2 ibi ponit regula: nõ aũt ius sꝫ eũ sꝫ
Pau. de ca. tꝫ opi. bar. per suam rõnem ⁊ lꝫ ipse dicat ꝯ Bar.
facere gl. in. l. illud. C. de sa. san. ec. tñ subdit ipse Pau. de ca.
ꝙ bar. ibi rñdit ad illam glo. vbi post pe. ⁊ bar. illaꝫ glo. repre
hendit. p. l. si alterius. ff. de heredi. insti. Similiter dicit Pau.
de ca. ꝙ ꝯ bar. facit glo. in. l. fi. §. fin aũt. in ṽ. cõsumatis. C. de
iure deli. sed dic. ꝙ illa glo. nõ loqtur in. l. correctoria similiter
dicit Pau. de cast. ꝙ ꝯ bar. facit glo. in. l. heres absens. §. i. in
ver. debebit. ff. de iudi. ad illã glo. sed illã ibi reprehendit bar.
¶ Et addo ꝙ pe. de ancha. in repe. c. canonũ statuta. ṽsi. qro
statutũ. phibet minori. de cõsti. tꝫ cõtra bar. ꝯ quẽ etiã tꝫ Bal.
in. l. si arrogator. in pe. col. ff. de adop. per tex. cũ glo. nihil fa
cientẽ. in. l. i. §. vel maxime. ff. de coll. bonorũ. Bar. in. l. ⁊ tñ. in
pn. ff. de seruo corrupto tꝫ idẽ ꝙ h̄ Alb. de ro. in. i. parte statu
torũ. in. q. clxxx. ⁊ idem Pe. de anch. ⁊ Imo. in. c. de testis. ex.
de testa. ⁊ pau. de ca. in. l. nõ est nouũ. ff. de legibus mouent
p illũ tex. cum. l. se. in. ṽ. similes erũt. ¶ Sed cõtra bart. videt
tenuisse ang. in. l. nõ possunt. ff. de legi. p. l. hac ꝯsultissima. §.
ex impfecto. C. de testa. nã dicit ipse si ṽa eẽt doctrina Bar. se
queret ꝙ statutũ disponẽs ꝙ testamẽtũ possit fieri iter liberos
corã duobus testibus reqrere videret ꝙ testes essent masculi ⁊
rogati. ⁊ tñ ꝯtrium habetur in. d. §. ex imperfecto ergo ⁊c. puto

ꝙ bar. bene dicat p allegata per eum ⁊ per. l. si quis
suo. cũ glo. sua. C. de fur. item q2. l. correctoria corri
gens in vno casu extendit ad aliũ qui sublata signifi
catione poterat cõprehendi sub casu expresso: vt est
glo. elegans in clemẽ. i. in. ṽsi. eligat. cuꝫ ibi no. per
Pau de lia. extra de ele. ⁊ p glo. in auc. minorũ de
bitor. C. quãdo mulier tut. of. fũ. pt. ⁊ glo. in auc. vt
hi qui ob. ⁊c. in pn. sed sublata significatione appel.
testamenti veniũt codicilli. vt ẽ glo. no. in. l. ij. C. cõ.
dele. in ṽsi. personales. ergo ⁊c. Similis glo. ⁊ instr.
de testa. in pn. nec ob. l. fi. cũ glo. sua. ff. de reg. cato.
q2 tex. hoc ibi expresse disponit ꝙ regula ca. nõ hꝫ lo
cum in nouis. ll. ⁊ doc. cũ glo. ibi hoc declarant vꝫ q̃
dicant hoc casu noue. ll. ¶ Itẽ inductio Raph. d. l.
i. de reg. iur. est expresse contra. d. l. i. iunctis expo
sitionibus glo. ibi ex quibus apparet ꝙ imo regula ẽ
ius. non obstat etiã. d. §. ex imperfecto. qm̃ illud est
ideo q2 apparet noua iura voluisse ꝙ ibi valet testa
mentũ imperfectũ. ex quo ius nouuꝫ in hoc expresse
disponit ꝙ sit sublata solennitas iuris ciuilis. ¶ Ju
xta hoc querit hic Bart. qd si statuto caueat ꝙ in te
stamẽto sufficiãt. v. testes an in codicillis postea suf
ficiant. ij. ⁊ dicit ꝙ non vt h̄ per euꝫ quem sequit hic
Pau. de ca. idẽ tꝫ Pe. de anch. ⁊ Imol. in rub. ex
ꝯ testa. ⁊ pe. de anch. i repe. d. c. canonũ statu. ṽsi.
qro statutũ prohibet ⁊c. pro hoc optime facit qd vo
luit Bar. in. l. illud post gl. in pn. in ṽsi. aliã cãꝫ. C.
de sa. san. ec. p tex. in. l. si quis alterius. ff. de heredi.
insti. si aũt statutum diceret ꝙ in testamẽto sufficerẽt
iij. testes an similiter sufficiant in codicil. ⁊ dona. cã
mor. Bal. ⁊ Saly. no. in. l. fi. C. de testa. tenẽt ꝙ sic.
ar. l. cuꝫ hic status. ff. si miles. ff. de do. inter virum.
l. si quis. in pn. testamẽti. §. miles. ff. ti. ij. ¶ In glo.
i. ibi in multis differt Bald. hic cõcludit ꝙ donatio
causa mortis accedat magis cõtractui quam vltime
voluntati quo ad sui ordinationem. ⁊ ita dicit posse
glo. sing. in. d. l. ij. in pnci. ff. de dot. pre. qd patet pri
mo ẽm eum. q2 donatio fit a presente presenti. l. inter
mortis. ff. de dona. cã. mor. ꝙ secus est in vlti. volun
tate. l. cũ pater. §. surdo de le. ij. l. inter vestẽ. ⁊ in gl.
ff. de aur. ⁊ arg. l. item donatio cã mor. reqrit tradi
tionem vel stipulationem. l. mortis cã donatio. ⁊. l. si
mor. §. fi. ff. de dona. cã mor. secus autem in legatis.
¶ Itẽ nõ obstat si diceret donatio. cã mor. in sui cõ
fectione requirit. v. testes. l. fi. C. de dona. cã mor. er
go equiparat vltime voluntati cũ in ea ad minus qn
q2 testes requirant. l. fi. C. de codicillis. ⁊ istud tene
bat Ro. in. l. ij. in pnci. ff. de verao. obli. quia ad hoc
arg. respondet hic Imo. q2 quãdoqꝫ videmus ꝙ in
contractu etiam requirũtur tot testes vt pꝫ in. l. fi. C.
si cer. peta. in auten. ibi posita in. l. testiuꝫ. C. de test.
sed nõ reperiũr ꝙ vltima voluntas aliquo casu req
rat presentiam testi. vel stipula. ergo patet ꝙ quo ad
ordinat. magis equiparat contractui. ¶ Item dum
incidenter Bal. hic dicit ꝙ donat. causa mortis pre
ficitur pacto nudo per glo. sing. in. l. cũ pater. §. me
uio. de leg. ij. adde aliã similem glo. ẽm Imola. hic
in. l. ij. C. de iure dot. ⁊ hanc opi. tꝫ Bar. in. d. §. me
uio. ⁊ in. l. i. ff. de do. causa mor. ⁊ Bald. post Cy. in
l. i. C. de do. cã mor. ⁊ Cy. in. l. fi. eo. titu. ⁊ Bal. in.
l. si quidem. de actio. ⁊ obli. ⁊ in. l. cum hi. in prin. ff.
de transac. ⁊ in. l. cum virum. C. eo. de fideicom. ⁊ in
l. executoreꝫ. in. iij. col. C. de execu. rei iudi. ⁊ in auc.
ex testamento. in. iij. col. C. de coll. ⁊ in. l. i. §. fin autẽ
aliquid suum condi. C. de cadu. tol. ⁊ Angel. in. l. si
certis annis. C. de pacti. ⁊ in. l. cum ex causa. ff. de re.
iur. ⁊ ibi dixi anno. ⁊ in sua disputa. inci. astensis mi
les. ⁊ Imo. in. l. i edibus. §. primo. ff. de dõam. hoc li
mitat Bald. ibi i. d. autenti. ex testa. non habere lo
cum in donatione causa mortis facta inter patrem
⁊ filium. ¶ Et licet predicta opinio sit communis.

a ¶ Codicilla
ri. facit ad. q.
an cardinales
qui scdm con
suetudinẽ ro
mane ecclesie
nõ possunt te
stari vt icõsul
to papa vt vo
luit hosty. de
peni. ⁊ remis.
ṽsi. cui cõsitẽ
duꝫ. ꝙ nõ po
terũt codicil
lari. ꝙ an sit
veruꝫ cogita
q2 sit indistin
cte nõ decidi
tur de clerico
⁊ an qui non
põt testari nõ
possit codicil
lari. facit tex.
cũ glo. i rõne
decidendi in
auten. ꝯ triẽ.
⁊ semis. in. §.
i. duꝫ alle. gl.
tex. in. l. nam
⁊ si parentib[a]
⁊ vide io. an. i
addi. ad spe.
in ti. de cura
tore i addi. q
incipit: dixit
vber. ꝯ bobis

a ℭ Nullo modo. adde q d. signorolus de homodeis mediolanē. nr̄ eius cōsilio. clxxii. circa fin. dicit q quādo donatio cā mortis fit ex uoluntate qr intendit fieri in defectū testamēti vel codicillorū vt cū dicit si nō valet ꝛc. q ad eius validitatez requirit stip. vt. l. si cui ꝛ. l. mortis cā ꝛ. l. senatus de dona. cā mor. ꝛ subdit q licet Cy. in. l. i. C. eo. videat tenere ɔ̄rium p l. si quis argētū q salua reuerentia ipsi ꝛ similia dicētiū q illa lex loquit in donatione inter virum ꝛ vxorem vt apparet ibi in tex.

tamen Imol. in. l. cum ex causa. puto in puncto iuris veriorem eē opi. q donatio causa mor. nullo modo[a] perficiatur pacto nudo mouetur quia verba. l. si quis argentum. §. pe. C. de dona. nō possunt ad dona. causa mor. adaptari. per illum tex. qui videtur loqui de dona. exigentibus insinuationez. sed donatio causa mor. nō est huiusmodi. l. fin. in fi. C. de dona. causa mor. ergo ꝛc. ℭ Sed sustinendo cōmunē opi. respondeo q ille tex. in. §. pe. exprimit rationes ex quibus propter donatio. factam pacto nudo agitur cōdi. ex illa. l. que rationes etiam militāt in dona. causa mor. vnde. l. exorbitans. exprimens rationē extenditur ad casum qui sublata signi. vocabuli ꝛc. vt. s. dixi in alia. q. sed sublata significatione appel. dona. venit donatio causa mor. vt probat tex. quem ibi ita ponderat Barto. in. l. vbi ita donatur. j. de dona. cau. mor. igitur ꝛc. ꝛ illud quod dicitur de insinuatione dico q non obstat. quia non est verum q ille tex. solum loquatur in donatione requirenti insinuati. sz solum ibi dicitur q nihil imutatur de quo qđ circa insinua. est statutum. ℭ Et similiter si queratur an dona. causa mor. quo ad sui confirmatio. equiparet cōtractui an vltime voluntati. Bal. hic. d. q equiparetur cōtractui. quoniā non requirit aditionē hereditatis. qr non respicit ɔfirmationē testamēti: sed ex ipsa sola morte cōfirmatur q secus est in vltima volūtate allegat glo. que hoc nō probat in. l. cuz pater. §. mater. in versi. falcidie. j. ti. sed dicit singulariter glo. ibi q licet legatū possit repudiari tamen secus est in donatio. causa mortis. ꝛ illa glo. nō est alibi fm Pau. de ca. ibi qr etiam multū notabiliter ad hoc allegat Bal. in. d. l. cum hi. in prin. ꝛ Saly. in. l. i. C. de secūdis nup. tamen ad propositū nostrū Ange. hic alle. glo. sing. pro opi. Bal. in. l. filie. C. fami. her. sed fm Imo. hic illa glo nō loquitur in dona. cā mor. sed in dona. facta a patre filio simpliciter. sed posset dici q immo illa glo. hoc probat qr donatio facta a patre filio confirmat silentio ꝛ morte donātis sicut donatio causa mortis. l. antepe. s. de dona. inter virum. iuncta. l. si causa mortis res. cū. l. se. de dona. causa mor. vnde videmus q dona. inter virum ꝛ vxorem q̄ morte ꝛ silentio donantis cōfirmatur: vt. d. l. antepe. nō requiri ad sui confirmationez hereditatem donātis: vt est tex. in. l. i. C. de dona. inter virum Bar. in. l. sequens questio. de le. ij. ꝛ de dona. causa mor. q non requirat adit. dicit Imo. q allegat pro hoc gl. sing. in. l. post legatū. §. pe. j. de his quibus vt indig. sed Bal. in. l. ꝛ si mortis. C. ad. l. fal. alle. ad hoc glo. in l. etiam. in ver. infirmari. de inoffi. test. ꝛ hanc opi. videtur tenere Bar. in. l. cuz mortis. j. de dona. causa mor. in fi. ꝛ Bart. in. l. qui rome. §. flauius. in fi. j. de verbo. obli. hoc idez sequitur Bal. in. l. ij. C. quibus res iudi. non nocet. ꝛ in. l. cum quis. s. de condi. ob causam ꝛ Saly. in. l. fi. C. de pac. ꝛ Ange. in sua disputa. incipiente asten. miles in quinta charta. ꝛ bal. in. l. cum viruz. C. de fideicom. immo. satis plene. in l. fi. j. de dona. causa mor. ꝛ in. l. sequens. qđ. tit. i. q̄ opi. satis videtur probari. in. d. l. post legatuz. §. pe. bene facit quod no. Bar. in. l. iij. in prin. j. de leg. pstan. hoc tamen limitat signanter Bald. in. d. l. ꝛ si mortis. C. ad. l. fal. habere locum in dona. que fit a presente presenti. ꝛ que non poterat valere nisi in donatio. causa mor. stricte sumpta. sed si donatio causa mor. esset facta absenti hoc modo donatio cau. mor. transit in vim fideicōmissi. l. miles ad sororez. in pn. j. ti. i. ꝛ. l. cum pater. §. do. eo. tit. ꝛ hoc casu requirit q confirmetur per aditio. hereditatis tanq̄ legatū. iuxta. l. si nemo. s. de testa. tu. ꝛ. l. qui filio. §. i. cuz similibus. s. d heredi. insti. ℭ Et iuxta hoc subdebat hic Ang. q licet regulariter dona. causa mor. per penitentiam reuocetur. l. non omnes. s. si cer. pe. tamē si donans sine herede decedat non poterit talis donatio reuocari per penitentiam donantis viuentis. allegat. l. i. cum ibi no. in glo. j. qui sine manu. ad libe. perue. qđ ē menti tenēdū duz. ꝛ idem dicit Ange. in. d. disputa. incipiente asten. miles in. iiij. char. ꝛ Ange. ꝛ Imol. in. l. circa. §. fi. j. ad. l. fal. ꝛ in. d. §. flauius. vbi dicit Ange. hoc esse dictum inauditum. ꝛ est ratio quia non est qui reuocationem donationis obijciat postquā nullus est heres. hoc dictum semper mihi visum est mirabile. puto tamen illud verum quando processum erat ad traditionem ipsius rei donate causa mortis. alias si sola stipulatio interuenisset non video qua actione donatarius qui nullum ius habet ad rem donataz agere possit. vt dixi in. d. §. flauius. in antepenul. ꝛ vlti. col. ℭ Item an quo ad sui efficaciaz donatio causa mor. equiparetur contractui potius q̄ vltime voluntati quia nō reperitur q pro tali donatiōe competat hypothecaria nec actio personalis ex testamēto directa vel vtilis: sed oritur actio ex stipulatu si interuenerit stipulatio. alias si facta est pacto nudo tunc oritur actio que dicitur conditio ex. l. si quis argentū. Sed si facta esset absenti: quia tunc posset valere vt legatuz vel fideicōmissum. ideo tunc haberet locū vtilis actio ex testamēto prout in legato facto in codicillis. iuxta no. in. l. ij. C. cō. de leg. vel etiam quia facta esset in testamento vt declarat Bar. in. l. i. j. de dona. causa mor. Quid autez in actione reali certe pro ea cōpetit rei vendicatio sicut p legato fm Bal. h per tex. cum glo. sua in. l. i. in fi. cū. l. se. s. de publiciana. Circa istud lz moderni h nihil addant tn̄ dixit Imo. in. l. ex hac scriptura. j. de do. q lz aliqui allegent tex. sing. in. d. l. i. in fi. cuz seq. q transeat dn̄iuz in dona. cā mor. sicut in legato. tamē putat hoc esse verū quando dona. poterat valere in vim legati vel fideicōmissi: sed vbi non posset valere nisi in vim donationis cā mor. vt quādo donat a filio fa. q testari nō potest dicit se nō putare inuēiri iure cautū q transeat dn̄ium absq traditione qm̄ in dona. cā mor. presentia requirit traditio. vel stipula. l. inter mortis. ꝛ. l. senatus. §. fi. j. de dona. cā mor. ꝛ lz Imo. nō dicat illa nō fuerūt vba sua sed fuerūt vba Bal. in. l. lz. C. de pactis. ꝛ q in dona. cā mor. transeat dn̄ium sicut in legato tenuit expresse Bal. in. l. cū hi. in pn. s. de trans. Bal. tn̄ in. l. si mortis. C. ad. l. fal. dicit q ɔtra h facit. qr p donatione facta pacto nudo datur ɔditio ex. l. si qs argentū. §. pe. C. d dona. ɔditio vero dat ad dā. ergo videt q dn̄ium nō sit translatū ergo ꝛc̄. vnde dicit ipse puto rn̄denduz p. l. i. de dona. q̄ sub mō quā ego induxi. s. l. pxima. vsus finē. ꝛ q trāseat dn̄ium tenuit ēt Bal. in. l. ij. C. si quis alteri vel si. ꝛ Saly. in. l. traditiōibus. in. vj. oppo. C. de pac. ꝛ Ang. in. l. a ticio. j. de fur. ꝛ Imo. q est sibi ɔ̄rius in. l. i. j. de dona. cā mor. ꝛ illud puto verius p. d. l. i. in fi. cū. l. se. vbi pprie ꝛ stricte accipit dona. cā mor. pz duz ibi tex. dicit vtputa legatū. l. mortis causa dona. ꝛc̄. ℭ Hoc tn̄ limitat Ang. in auc̄. d heredi. ꝛ fal. in pn. pcedere in expressa dona. cā mor. secus in tacita exēplū dona. facta inter virū ꝛ vxorē vel a patre filio in ptāte que cōfirmatur morte viri vel parentis que tn̄ nō operat translationē dn̄ij post mortē donantis cū requirat tacitā vel expressaz traditionem. l. papi. s. de dona. inter virū. l. ij. C. si quis alt. vel sibi ꝛ no. glo. in. l. ij. C. de dot. cau. nō numerat. ℭ In alio ēt dona. cā mor. accedit vltime volūtati potius q̄ cōtractui. s. quo ad ius accrescendi. l. i. §. fi. iunctis pcedētibus. C. de cadu. tollē. vbi tex. est reputatus sing. fm Imo. hic secus in ɔ̄ctibus in qbus nō hz locū ius accrescēdi. vt. l. si mihi ꝛ ticio. j. de ver. ob. Itē in alio qr mulier nubens infra tempus luctus sicut nō pōt ab extrāeo capere in vlti. volūtate ita nec p dona. cā mor. lz secus sit inter viuos. l. i. cū glo. in ver. donationē. C. de secū. nup. vbi Bal. ponderat similē glo. eē in. l. cū hi. in pn. s. de trāsa. ℭ Itez i alio qr sicut in vltimis voluntatibus impossibilis ɔditio vitiat nō aūt vitiat. l. i. de cōdi. insti. ita est in donatione cā mor. tex. est in. l. que sub cōditione. §. hoc edictū. cum se. s. ver. cōdi. insti. quez ad hoc reputat sing. Imo. in. d. l. illud. in pn. j. de dona. causa mor. ꝛ Bal. ꝛ Imo. i. l. i. s. de ɔdi. isti. ꝛ Pe. de anch. ꝛ Imo. in. l. ipossibilis. j. de ver. ob. secus aūt videmus in ɔ̄ctu. l. ipossibilis. ꝛ. l. nō solū. j. de act. ꝛ obli. ℭ Itez in alio qr si res donata volūtarie p donatōez postea alienet dicit reuocata donatio ita dicit tex. in. l. stichū q meus erit. j. eo. q dictū est aureuz fm Bal. ibi hoc idē voluit Io. fabri. insti. de leg. iij. §. item rescri-

pserunt. facit. l. marcellus. §. i. et l. illud. in pn. ff. de dona. causa mor. Item sicut rõne etatis qs nõ põt testari ita nec mortis cã donare sm Imo. hic allegantẽ tex. quẽ reputat. sing. in. l. i. in pn. ff. de tu. et ra. dis. ℭ Item sicut rõne defunctus cõsensus q testari nõ põt. ita nec mortis cã donare. l. discretis. C. qui testa. fa. po. Adde no. per glo. fi. in. c. quãq de vsur. in. vi. et qd hr i. l. i. C. de secũdis nup. et hoc posset adijci ad. q. quã ponit Jo. an. in. d. c. quãq i nouel. an vsurarius possit donare cã mortis remitto me ad pallegata et ad Ang. in. d. disputatione incipiẽ te astensis miles. in. iiij. charta. et ad Jmo. in. l. si vo. §. d viro. in. xv. col. sol. ma. ℭ Alij casus in qbus eqparatur vltime volũ tati magis q ɔtractui ponũtur p glo. in. §. i. insti. de dona. et p glo. in. l. fi. ff. de dona. cã mor. et per Bald. et Jmol. in. l. i. s. de testa. per Bal. in. d. l. cũ bi. s. de trãsa. et per Bal. in. l. fi. in vlt. col. C. de fideicõ. per Pe. de anch. et Jmol. ex de testi. in rub. Et ista faciũt an statutũ loquẽs de vltima volũtate seu testamẽ to habeat locũ in dona. cã mor. Bal. no. in. l. hac cõsultissima. C. q testa. fa. po. quẽ ibi sequit simplr Fulgo. tz q nõ qr dona. cã mortis nõ est p oia voluntas. ergo etc. l. pcipimus. in fi. C. d appel. In ɔtrariũ videt decisio Bald. in. l. fi. C. de testa. et ibi idẽ tz Saly. dũ dicunt q si statutũ disponit q testamẽtũ possit fieri corã tribus poterit simpliciter fieri dona. cã mor. corã tri bus tm testibus. p tex. in. l. cũ hic status. §. si miles. s. de dona. inter virũ et p. l. si qs in pn. testamẽti. §. i. ff. ti. ij. tu dicas pcede re dictũ Bal. qñ nõ est eadẽ rõ vt erat in sua. q. sz vbi in dona tione eet fauor cause testandi tũc bene cõprehẽderet dona. cã mortis. per. d. §. si miles. et pdictis Bald. in. d. l. hac cõsoltis. bene facit glo. sing. i. l. ij. ff. de dote prele. q vult q quo ad ordi na. do. cã mortis equiparet ɔctui. et cũ. d. bal. trãsit Fulg. et ad hoc vide Albe. de rosa. in. i. pte statutorũ. q. clxxx. incipiẽte sed pone statutũ loqui de ɔtractu an extendat ad dona. cã mor. in hoc vide pe. de ancha. in ɔsilio. ccclxvj. incipiẽte In christi no mine dubiũ in hac. q. facti mixtura etc. cõcludentẽ q statutum dispoens mulierẽ nõ posse cõtrahere nisi interueniat consensus duorũ propinquorũ hz locuz in muliere donãte cã mortis qm istud statutũ loquit de donatione cã mortis. pro hoc adducit qr disposi. in simplici trahit ad mixtũ qñ mixtũ magis partici pat de illo simplici de quo disponit. l. querit. s. de testa. bo. et hoc puto verũ lz Ro. in. l. ij. in pn. de verb. ob. ɔtrariũ tenuerit qr sm eũ videtur q donatio cã mortis quo ad sui ordinatiõem equiparet vltime voluntati qr in ea quinqz testes requirunt. sz ad hoc rñdi. s. circa prin. glo. ℭ Ex predictis põt iferri. pater dat filio licentiã condere vltimã voluntatem ad pias causas an filius poterit donare cã mortis. vel pone q pater dixit si nõ va let iure testamẽti volo q valeat iure vltime voluntatis an si nõ valet vt testm puta qr est filiusfa. an tũc valebit vt donatio cau sa mortis[b]. de hoc vide per Bal. in. l. i. C. de sa. san. eccle. et in. l. eã quã. circa. vi. col. C. de fideicõ. et in. l. seniũ post Cy. C. qui testa. fa. po. p Jo. an. in addi. Spe. in ti. d instru. edic. §. cõpẽ diose. vsi. qd si filiusfa. et per Ang. et Jmo. in. l. qui in ptãte. s. de testa. p Jmo. in. l. tam is. ff. de dona. cã mor. et ad pdicta vi de Ang. in. l. si ita scriptũ. s. de libe. et posthu. ℭ Ultimo ex p dictis ifertur ad illud qd sub dubio dixit Bal. in. c. i. §. itẽ sacra mẽta. in. vi. colũ. de pace iura. fir. vbi dicit q licet in vltima vo luntate cõdita ab adulto minore. xxv. annis non reqratur iura mentum eius sicut nec auctoritas curatoris. l. aurelio. §. caius. ff. de libe. leg. forte tamen aliud erit in donatione cã mortis qr reqretur sacramentũ. iuxta auc. sacramẽta puberũ. C. si aduer. vẽdi. nihil allegat. sed potestis allegare q istud decidit ex pre dictis qm cum dona. cã. mor. quo ad sui ordinationem magis accedat contractui vt dicit glo. in. d. l. ij. de dot. prele. merito dicamus q in ordinatione ipsius donationis reqratur iuramẽ tum et alia solennitas reqsita in ɔctu. et predicti articuli sunt vti les et quotidiani et non tacti in multis locis.

b **Ec verba.** ℭ Si in legato exprimat cõdi tio q de iure tacite inerat lega tum cõditionale nõ reddit. h. d. ℭ Nota cõditionẽ p non cõditio. haberi simile. xl. di. multi. s. qñ inerat a. l. nã cũ legata nõ debeant hereditate non adita. l. eã quã. C. de fidei cõ. l. si nemo. s. de testa. tu. et qñ legata deberent ab intesta. qr requirit q p venientes ab intestato hereditas sit adita: vt no. in glo. l. qui filio. §. i. in ver. codicillis. s. de here di. insti. quã ad hoc reputat sing. Bal. in auc. ex cã C. de libe. pte. in. x. col. in ver. x. oppo. nam si filius etc. et itelligi dz hanc conditionẽ nõ reddere legatuz cõditionale. s. quo ad. hoc vt non ipediat legati trã smissio decedente legatario pẽdente cõditione. l. si ticio. §. i. allegatis. in glo. et l. cõditiones extrinsec. et ibi no. ff. de cõdi. et demon. sed quo ad impedien duz natiuitatem actionis et obligationis cõditio ta cita ipedit sicut expressa. vt ẽ glo. reputata sing. in. l. itẽ. qr. in pn. in v. petit. s. de pactis ad cui glo. intel lectu et limitationẽ vide no. p Bart. et Bal. i. l. iij. C. de arbi. et per Cy. in. l. si ex cautiõe. et ibi Bal. i. viij. q. de nõ nu. pe. et Bal. in. l. i. ad fi. pn. C. de cadu. tol len. Scdo no. et semp ad hoc allegat ista. l. q expres sio eius qd tacite inest nihil operat. qd est vez nisi te stator vellet q talis expressio faceret actum vere ɔdi tionalẽ: vt est tex. in. l. in cõditionibus. §. i. ff. de ɔdi. et demon. q ad hoc non est alibi sm Bal. in. d. l. i. in fi. pn. de cadu. tol. et subdit ibi no. Bal. q satis dicet constare voluisse testatorẽ talem expressionẽ valere et reddere actum ɔditionalẽ. vt si in terminis nostre. l. dixisset testator ticio. x. lego cũ hac cõditione si seius hereditatẽ meã adierit. et hoc operatur virtus illorũ verborũ. s. sub hac cõditione. qd dictũ simpliciter se quit Pau. de ca. hic in lec. Bono. reputans hoc eẽ no. Sed ipsemet in lec. Padua. refert Bal. velle in l. i. q dicatur testatorem cõstare voluisse facere lega tum conditionale quando dirigit vba ad legatariũ dicendo lego ticio. c. si heres meus hrditatem adie rit. secus si ad grauatũ vt si dicat grauo hrdez si ipse hereditatẽ adibit q det ticio. c. et dicit Pau. de cast. q illud esset sing. ad limitationẽ huius. l. cũ si. si eẽt verum. sed sibi nõ placet hec dria ad quez vba diri gant. qr. l. non pbatur. vnde vtroqz casu putat lega tum esse purũ nisi adijciant illa vba. s. sub hac cõdi tione etc. bal. in. d. l. i. in lec. mea dicit solnm put pri mo retuli. tm ɔ illud dictũ facit qr illa vba. s. sub ea cõ ditione nõ reddũt illum actũ conditionalẽ q de sui natura seu ex alijs vbis nõ erat cõditionalis: sed al terius nature puta modalis. l. meuia. ff. de man. test. l. ij. §. fi. ff. de dona. que iura ad hoc allegat bar. in. l. quibus diebus. §. fin. circa finem pe. colũ. ff. de con di. et demon. et preterea. l. ea ɔditione. et ibi ponde rat eã Saly. C. de rescin. vendi. in. l. quoniã. sm bal. ibi. C. de re. permu. no. glo. in. e. verum de condi. ap po. et aliquid per Jo. an. in addi. Spec. in titu. de in stru. edi. §. nunc vero aliqua. in vlti. col. et per bar. in l. nihil. ff. de cõiu. cum em. libe. et per bal. in. l. cuz res C. de dona. pro hoc facit quia in pposito nostro hec verba sub ea cõditione satis videtur posse verificari ex eo solo q ista conditio que tacite inerat habetur pro conditione quo ad impediendã natiuitatẽ obli gationis. vt dixi. s. pro hoc etiam facit. quia verba te statoris in dubio intelligũtur sm mentez statuti vel legis. vt colligitur ex no. p gl. et bal. in. l. gallus. §. i. s. de lib. et posthu. et per bar. in. l. heredes mei. §. cũ ita. ff. ad treb. et bal. in. l. precibus. in. xvij. col. C. de i pube. alr. l. si duo. s. de acquirẽ. heredi. pro hoc etiã vltra predicta facit id quod statim dicam super glo. ij. Magna tm est auctoritas bal. approbata p pau. de ca. hic ideo dictum eius no. quis non probetur[b] in. d. l. in conditionibus. ℭ In glo. ij. ibi. l. si ticio. in fin. etc. Aduerte quia ille tex. videtur alio modo ob stare ad materiam nostre. l. dum ibi habetur q si te stator dixerit si ticius hereditatem meaz adierit. ff. di es. c. meuio. c. dato. tale legatum non est conditiona le: sed in diem. et tamen ibi videtur q talis conditio adeundi sit aliter expressa q tacite inesset p illa vba infra centũ dies. ergo deberet reddi cõditioale lega tũ. qr ɔditio expressa aliter q tacita isit. facit legatuz

a ℭ Donatio cã mor. vide d. signocoluz de homodeis. cõsilio. xxix. incipiente factũ sic se habet q dam aroldus et an pater do natione causa mortis factã p filium cum eius cõsensu possit illã pe nitẽtia duct' reuocare. vide per ancha. cõsilio. clxxx.

b ℭ Nõ pro. bef. soci. hic dicit q in cõ silio nec iudi cando ẽ rece dẽdũ ab opi. Bal. et Pa. de ca. de quo hic per euz vi de. qui rñdit ad motiua. d. Alexan.

tamē cōditionale.l.si legatū.§.illi si volet.ī.e.ꝛ hic plene p Bar. Sed rūde ſm Nicho.de neap.in.d.l. si ticio.ꝙ illa ꝟba īfra centū dies debēt referri ad p̄stationē legati nō ad cōditionē adeundi ꝛ idez dicit Pau.de ca.hic in lec.bono. Nicho.de neap. de eo mentionē non facit.ꝛ subdit Pau.de ca. ꝙ ita p̄sumit ꝙ illa ꝟba īfra centū dies indubio referant ad legatū tm̄. ꝛ sic reddatur magis in diē q̄ sub ꝯditione.per illū tex.ꝙ reputat no. ꝛ no.hoc qꝛ ſm istum intellectuz ibi erit tex. ꝙ vbi dubitat q̄uo expressum debeat intelligi.s. an eo mō quo tacite inerat a.l.an ꝟo aliter potius dꝫ intelligi fuisse expressuz eo modo quo inerat tacite pro quo alibi Bald.in.l.i.§.videamus.C.de rei vxo.ac. allegat glo.in.l. post dotem. in glo. mag.in. iij. solu.s̄. solu.matri. bene faciunt no.p Bar.in.l.vxorē.§.testamēto.el.ij. p illum tex. ī.ti.ij.ꝛ in.l.caius.s̄.solu.ma. ℭ Extra glo. adde dictis p Bar.hic p̄mo inquantū circa ꝯtrium.l.in cōditionibus.voluit ꝙ illa ꝟba ꝓlata in testamēto qsqs mihi heres erit talia legata p̄stet nō habēt vim clausule codicillaris.ꝛ sic per illa ꝟba nō intelligunt grauati veniētes ab intestato ad legata:sed soluz scripti in testō.adde ꝙ idē tꝫ ipse in.l.si qs cū nullū. in p̄n. s̄.ti.i.ꝛ idem tꝫ Bal.ꝛ Angel.ibi ꝛ Jac.de are. Nicho.de neap.ꝛ Imo. Rapha.ꝛ Pau.de ca.in.l.ex duobus.§.i.s̄.de vulg.ꝛ pup. sed ꝯtriuz tꝫ glo.in.d.l.ex duobus.§.i.in ꝟ.patris quā ibi sequitur Bar.ꝛ Bal.ꝛ nō est alibi ſm Bal.ibi.ꝛ illam glo.ēt singu. sequit Ang.in.l.i.s̄.ti.i. Pau.de ca.in.l.eā quā.C. de fideicō.tamen p̄ma opi.est magis cōis ꝛ verior ꝛ maxime p.l.si testō.cū glo.s̄.si quis om.cā te. in gl. i.ꝛ ēt p.l.si plures.ī.de leg.iij.vbi illa ꝟba qsqs mihi heres erit ꝛc.equipollent illis ꝟbis. heres meus dato p quē vltima ꝟba nō intelligūtur repetita legata a veniētibus ab itestato.p ea q̄ habent in.d.l.eaz quā.ꝛ p ista opi.videt ēt eē glo.ij.in.d.l. eā quā.gl. i.in.l.que cōditio.in p̄n.ī.de cōdi.ꝛ demō. Posset tamē saluari opi.ꝯtria qn̄ vnus tm̄ esset heres script⁹ in testō.qꝛ illa dictio qsqs requirit saltē numerū duorū.vt p Imo. Raph.ꝛ Pau. de ca.ita tenētes i.d.l.ex duobus.ꝛ lꝫ ip̄e nō dicat fuerūt ꝟba Ja.de are. Bal.ꝛ Ang.in.d.l.si quis cū nulluz.in p̄n.dic vt ibi vbi.p hoc all.in ar.l.fi.ī.ad trebe.nisi testator dixisset quisqs ex suprascriptis.qꝛ nō refert ad venientes ab intestato.ar.l.i.s̄.de his que in test.de.ꝛ tꝫ Imo. in.d.l.ex duobus. Itē adde qꝛ ex dictis Bart. circa ꝯtrium.d.l.in conditionibus.habes ꝙ sic aliquo casu contingere possit legata valere ꝛ deberi absqꝫ eo ꝙ heres institutus adeat hereditatem ex testō tm̄ habeat locū iste tex.cū si.si talia legata hereditate non adita ex testamento deberent ex dispositione.l.ꝛ nō ex dispositione testatoris. vt pꝫ qn̄ legata debent ex edicto.si quis om.cā test.ꝛ hic latius per eū. adde ꝙ in ꝯtrium videt esse decisio Bal.in auc̄.ex cā.C.de li. prete.in.xv.col.ꝟsi.quarto oppo.vbi dixit ꝙ si testō esset filius preteritus ꝛ alia persona esset heres instituta.ꝛ ab ea essent legata relicta sub cōditione de q̄ hic in tex.nō deberent a filio p̄terito succedēte ab intestato legata viciato testō quo ad institutionē q̄uis si nō fuisset adiecta illa cōditio si heres adibit hereditatē legata essent prestanda a preterito:vt. d.auc̄. ex cā.ꝛ dicit Bal.ꝙ hoc casu nō hꝫ locū ista lex ꝛ est rō qꝛ pp dispositionē illius auc̄.ista cōditio si script⁹ hereditatē adibit nō inerat de necessitate in legatis per illā auc̄.sed puto dictū Bal.nō eē verū p rōnes Bar.hic ad quas nō videt Bal. aduertisse. ℭ Itez inquātū Bar.hic circa eandē oppo. cōcludit ꝙ vbi in testō eēt adiecta clausula codicillaris.s.si nō vꝫ vel valebit iure testamēti.ꝛc̃.tūc conditio expressa p illa ꝟba qsqs mihi heres erit talia legata prestet ꝛc̃.reddit legata conditionalia: qꝛ ēt ex mente defuncti he-

a ℭ Codicilli dicit hic se fortius putare quod ex codicillis nullo modo legatū sit cōditionale quicqd dicat do. Alex. latius hic per eum vide.

reditate ex testamēto nō adita poterāt deberi. ꝛ sic tacite nō inerat de necessitate cōditio ꝓut expressa erat. Adde ꝙ Rapha. cu.h̄ dicit ꝙ lꝫ nō reperiat aliquē reprobātē Bar.tm̄ ſꝫ se Bar. nō bene dicit.qꝛ quādo adijcit clausula codicillaris censet bis esse adiecta illa cōditio adeūdi.s.semel in testō semel in codicillis in qbus intelligitur esse repetita illa cōditio cuz legatis.l.ex ea.in fi.cū ibi no.s̄.de testa.ꝛ sic cuz legata in codicillis de iure nō debeant nisi hereditate ab intestato adita:vt dixi in p̄n.videtur ꝙ sit expressa cōditio ꝛ in testō ꝛ in codicillis ꝓut inerat de iure. Adde ꝙ opi.Bar.videt posse sustineri.qꝛ si cōsideramus dicta ꝟba cōditionalia apposita in testō si qs mihi heres erit talia legata p̄stet intelligunt si qs mihi heres erit.s.ex testamento.d.l.si in testamēto.cū glo.i. ꝛ cōcordātijs.s̄. allegatis. cōstat aūt ꝙ ista legata in testō relicta possunt p clausulā codicillarē deberi ex volūtate defuncti ēt dato ꝙ nullus sit heres ex testamēto:ergo apparet ꝙ ista cōditio nō ē expressa ꝓut tacite inerat d̄ necessitate. Similiter si cōsideram⁹ ꝓut in codicillis intelligit repetita dicta conditio.s.si qs mihi heres erit intelligit ab intestato re.s.deducta ad cām codicillorū.d. l.si qs cū nulluz.in p̄n.seu repudiata hr̄ditate ex testō. d.l.eā quā. ꝛ silr illa cōditio in codicillis nō intelligit expressa prout tacite inerat de necessitate.qꝛ legata poterāt deberi hr̄ditate adita ex testō.ꝛ p hoc facit in rōne sui.l.hmōi.ī.quādo di.le.ced. bene puto ꝙ si tp̄e cōditi testamēti certū erat testamētū nō posse valere iure testamēti ꝛ sic legata nō posse deberi nisi p heredes ab intestato illa ꝯditio q̄ censet repetita in codicillis.videt tūc expressa ꝓut tacite de necessitate inerat.iō legata nō sunt cōditionalia ꝛ illa cōditio seu clausula si iure testamēti nō vꝫ ꝛc̃. cū de presenti sit certa nō hꝫ viz alicuius cōditiōis:sꝫ p inde ē ac si tm̄ codicilli⁹ facti essent.ar.l.cū ad p̄ns.cū.l.se.s̄.si cer.pe. Imol.hic videtur limitare dictā doctrinā Bar.dicens ꝙ si testator instituit ticiuz ꝛ seium ꝛ ticium tantū onere legati grauauit iubēs eū dare gaio decē si ticius hereditatē adierit hoc.n.casu sicut quādo nō est adiecta clausula codicillaris legatū nō censet cōditiōale.d.l.in cōditiōibus.§.i.ita dicit ꝙ forte eēt in casu p̄dicto lꝫ clausula codicillaris sit apposita legatum nō erit cōditionale qꝛ ex quo ipse ticius est p̄sonaliter grauatus videt semp expressa cōditio q̄ tacite inerat ꝛ cū hac limitatione putat intelligēdū esse dictū Bar.hic facit lꝫ nō alleget id qd̄ habet.in. l.celsus als incipit.pr̄.§.qd̄ alicuius.ꝛ.§.fi.ī.ti.i.tm̄ ista limitatio nō videtur iure ꝓbari.qꝛ lꝫ sit verū ꝙ legatū iniunctū noīatim vni heredū nō possit deberi ab alio herede cui ēt portio grauati accrescit: vt.d.l.cel.tamē illa.l.cū fi.nō loqtur qn̄ ē adiecta clausula codicillaris p quā quilibet veniēs ab intestato itelligit grauatus ad legata.l.ex testō cū glo.C.de fideicō.l.qꝛ aūt.cū glo.in ꝟsi. fuerit derelicta.s̄.si qs om.cā te. ℭ Itē adde circa responsionē traditā p Bar.hic ad.l.iij.§.filius.s̄.de lib.ꝛ posthu.q̄ fuit rn̄sio Pe.ꝛ Cy.in.l.si arrogator.s̄.de adopti.ꝛ Cy.in. d.§. filius.ꝛ fuit de mente glo.fi.in.l.si qs semproniū.s̄.de heredi. insti.ꝙ tm̄ in ꝯtriū facit qꝛ ēt legatū purū hꝫ aliquos effect⁹ ante aditā hereditē ꝛ aliquos post.nā ante aditionē acqrit dn̄iū ficte a tp̄e mortis testatoris ꝛ ēt cedit dies legati quo ad trāsmissionē.l.a ticio.ī.de fur.iuncta.l.i.§.cū igit.cuz glo.C.de cad. tol.ꝛ ibi plene no.post aditionē ꝟo hꝫ effectū ꝙ acqritur tunc dn̄ium vere ꝛ actio p̄sonalis nascit ꝯ heredē.l. si tibi homo.§. cū ſuus.in p̄n.ī.e.ꝛ no.glo.magna in.d.§.cū igit.quam sing. reputat Bal.in.l.fi.in p̄n.C.de testa.mā.ergo videt ꝙ ꝯditio de qua hic in tex.expressis effectibus q p̄cedunt aditionē sit facta aliter q̄ tacite inesset.ꝛ per ꝯn̄s expressio deberet opari ac si tacite nō inesset.iuxta. l.ticia.ī.ad.l.fal.ꝛ ſm doctrinam oīum Rapha.hic sentit istud cōtrariū ꝛ rn̄det ꝙ ista ꝟba de quibus in hac.l.fuerūt ꝓlata cū hac cōditiōe aliter ꝙ ista ꝯditio inerat tacite eo modo quo ꝓlata est.s.quo ad petitionē ꝛ effectū. naz ꝟba.l.erant.ꝙ heres det si adibit hereditatem:ꝛ ita ē ꝙ aliter nō debeat legatū dari per heredē nisi adita hereditate.ex qua solutione videt īferri limitatio no.ad istū tex.s.ꝙ si testator dixerit si hr̄ditatē meā adierit ticius heres meus lego.x.sempronio ꝙ tale legatū erit cōditionale adeo ꝙ non transmittet ad heredes legatarij decedētis ante aditā hereditatē nec videtur posse dici ꝙ ista.l.ꝓcedat qsi esset legatū factū p.d. verba.s.si heres adierit lego sempronio: qsi ista ꝟba interpretari debeāt

et adiecta ad ꝯsecutionē effectualē nō ad substātiā legati. quia istud ē ꝯtra tex. in. l. si ita. §. illi. ꝟ. eo. ⁊ doc. i. l. aliqñ. ꝟ. ꝺ ꝯdi. et demō. nā si ibi cēseret ꝯditio adiecta tm̄ ad effectualē execu. nō redderet ꝯditōalis qꝛ tacite ineēt illa ꝯditio. ⁊ ꝑ ista limitatiōe ⁊ itellectu ad istū tex. facit expō gl. i. ⁊. ij. ⁊ ita ēt oꝫ itelligi tex. i d. l. si ticio. §. fi. in ꝟ. legē. nec ꝯdictis ob. l. muto. §. sub ꝯditōe ꝟ. hanc aūt. ꝟ. de tu. vbi ꝓbatur ꝙ ꝯditio adiecta datōi tutele vꝛ adiecta executōi ⁊ nō ſbe. qꝛ rñde ſm bar. i. l. i. ꝺ ꝯdi. ⁊ dmō. circa. i. vel. ij. col. ⁊ ſm imo. in. l. cētesimis. §. fi. de ꝟbo. ob. ꝙ il lud iō ē qꝛ si itelligeret eē adiecta sub ꝯditōne datio tutele ab initio redderet nulla ꝑ. d. §. sub ꝯditōe. in ṗn. posset ēt rñderi ad illū effectū acquisitōis dñij ficte supra relatū ꝙ illa acqsitio facta nō ꝓcedit nisi ab aditōe que trahit retro a tp̄e mortis te statoris. l. heres qñqꝫ. ꝟ. de acquir. here. ¶ Itē circa respōsiōꝫ datam hic per bar. ad. l. talis scriptura. ꝟ. e. dū dicit ꝙ ibi ex vo lūtate inerat tacite. nō autē ex necessitate ꝓut ē ēt de mēte Cy. in. d. l. si arrogator. ⁊ bar. in. l. re ꝯiuncti. in. v. oppo. ꝟ. ti. ij. ad de bar. in. l. cēturio. in. iij. col. de vul. ⁊ pup. ¶ Et adde ꝙ con tra istam rñsionē vꝛ tex. in. l. nō recte. C. de fideiuſ. ꝓpterea fo re bal. ⁊ imo. in. l. si in diē. ꝟ. de cōdi. ⁊ demō. §. i. rñderunt ad d. l. talis. ꝙ qñ legatū purū relinquit debetur ṗnti die quo ad obligatōem. ſꝫ qñ exprimit ꝙ ṗnti die debeatur ꝓut fuit i casu d. l. talis. cū gl. tūc vꝛ exprimi quo ad effectū solutōis. iō ad ali ud exprimit ꝙ ineēt ar. l. liber hō. §. decē. cū ibi no. maxime ꝑ doc. ꝟ. de verbo. ob. ꝙ. no. qꝛ sentit bal. ꝙ in cāu isto nō fit dā da alia dilatio ad soluēdum. ꝗ hñ datur ⁊ notat i. l. qꝺ dicim᷒. ꝟ. de solu. Aliā rñsionē posses colligere ex no. ꝑ imo. h. ſꝫ ṗce dēs tutior vꝛ. Et ex dictis ꝑ imol. h hēs ēt aliā solu. ad ꝯtrarium formatū ꝑ bar. de. d. l. precibus. C. de impu. vltra solu. datam ꝑ bar. verū qꝛ solu. data ꝑ imo. videt satis iuoluta ēt qꝛ ꝯ solu. datā per bart. videt eē tex. i. d. l. nō recte. potes rñdere ꝙ ꝯtrariū formatū ꝑ bar. loquit in dispōne tacita que inerat ex iterptatio ne legis iterpretātis volūtatem testatoris iuxta. l. iā hoc iure. ꝟ. ꝺ vulga. ⁊ pup. ita loquitur illud qꝺ habetur i. d. l. ṗcib᷒. iū cta. l. fi. C. ꝺ insti. ⁊ substi. sub ꝯdi. fa. vbi expressa pupillaris ex cludit matrē ſꝫ tacita pupillaris cōprehēsa in vulgari nō exclu dat. sed ista. l. loquitur in cōditōe que inerat de necessitate nō sic in. d. l. ṗcibus. nec. d. l. ṗcibus obstat id quod habetur in d. l. nō recte. qꝛ id quod habetur i. d. l. nō recte loquitur i eo qꝺ tacite inerat ex natura actus. nā ex quo fideiussor accedit ṗncipali obligatōi que erat insolidū tacite actū vꝛ ꝙ obligetur fideiussor insolidū ex natura illius obligatōis que accessit. qꝛ ex natura accessorij ē sequi ṗncipale. l. cū ṗncipalis. de reg. iur. Sed tacita pupillaris nō venit ex natura vulgaris expsse. nam ꝟba vni᷒ sūt ꝯ ꝟba alterius. d. l. iā h iure. ꝺ vul. ⁊ pup. reliq cō traria sunt planiora. ¶ Itē inducit ꝑ bart. ad. q. si arbiter. in quē fuit sub pena cōpromissū cōdēnauit ticium ad soluēdū. x. ⁊ expressit terminū dilatōis legalis datum ad soluēdum an si non soluit. ꝟ. terminū legaleꝫ possit mora purgari. ⁊ tꝫ bar. ꝙ nō secus tñ dicit eē in sniā iudicis vt hic ꝑ eum sequētē opi. Pe. ⁊ Cy. in. d. l. si arrogator. ⁊ ibi etiā aliqd ꝑ Bar. in fi. Et hāc opi. dicit Raph. cu. hic eē verā ⁊ rigorosaꝫ. Sꝫ ꝯtrā tꝫ Jac. de are. An. de pisis ⁊ Bal. hic volētes ēt ꝙ in snīa arbitri in casu predicto possit mora purgari per id quod in simili dicit glo. in c. i. de consti. in. vj. dum voluit glo. ꝙ statutū disponēs ideꝫ qꝺ ius cōe dicat esse cōe vt h ꝑ bal. plenius. ⁊ ideꝫ tꝫ Guil. de cu. in. d. l. si arrogator. quē ibi ēt sequit Ray. q tñ dicit ꝙ opi. pe. posset ēt sustineri. Rapha. hic putat hanc secūdā opi. esse ego rem. Imo. hic nullam opi. eligere vꝛ. ¶ Adde ꝙ ꝑ opi. bar. i snīa arbitri est glo. in. l. eū qui certarū. §. fi. ꝟ. de ꝟb. ob. ⁊ illam opi. sequit ibi Ang. ⁊ Pau. de ca. per illā glo. cū Bar. ēt tran sit Imo. in. c. ex insinuatiōe. de rescrip. ⁊ Imo. ⁊ Pau. de ca. in. l. si insulam. ꝟ. de ꝟbo. ob. ⁊ Pau. de ca. in. l. iiij. §. si qs. ꝟ. de re iudi. ꝑ qua opi. vꝛ tex. in. l. cellus. in ṗn. ꝟ. ꝺ arbi. eū indi stincte itelligendo. Tū sustinēdo opi. ꝯtriam potes rñdere ad illaꝫ. l. ꝙ illa lex itelligatur quando tempus expressum nō erat legale: quā rñsionem refert Cy. in. d. l. si arrogator. ⁊ Ang. in d. l. si insulam. posset ēt rñderi ad aliud fortissimū ar. ꝙ facit ꝑ ista opi. barto. s. ad tex. in. l. idē ꝑferre. §. stari. ꝟ. de arbi. indu cendo. vt h Bar. nam pōt responderi ꝙ arbitria redacta sunt ad instar iudicioꝝ. ⁊ ꝙ snīe arbitri quantūcunqꝫ inique stari

debeat nisi sit ꝯ regulas iuris error expresso latas. vt no. gl. ⁊ doc. in. d. §. stari. ⁊ sic vbi act᷒ iudicis eēt nullus absqꝫ appellatione. tunc eēt ideꝫ ēt in snīa ar bitri. l. apud celsum. §. item requiritur. i. cū ibi no. ꝟ. de doli. excep. sed ita est ꝙ iudex si velit expmere mi nus tēpus in snīa quā expmat. l. actus iudicis regu lariter non tꝫ. l. iiij. §. si qs ꝯdemnatus. ꝟ. de re iudi. ergo de necessitate arbiter tenetur suare tp̄s legale deo qꝺ illud minuere nō pōt. sicut nec iudex. vñ vꝛ ꝓ babilior esse opi. Ja. ꝺ are. ⁊ sequaciū ꝙ etiaꝫ tꝫ bal. i repe. l. ⁊ si post tres. ꝟ. si quis cau. ⁊ Angel. in. d. l. iiij. si quis condemnatus. ⁊ Angel. in. d. l. ⁊ si post tres. circa ṗn. ⁊ Ro. ibi in fi. ⁊ bal. in. d. l. cellus. i ṗn. ⁊ Bal. in. d. l. si arrogator. in. iiij. ⁊. v. col. ⁊ Ang. in l. si insulam. ⁊ Nico. de neap. hic aliq habent in. d. l. fi. ꝟ. e. ⁊ Saly. in. l. si pacto. quo penam post mediū. C. de pac. per regulam q̄ hꝫ ꝙ expssio eius ꝙ tacite inest nihil operatur. d. l. nō recte. ⁊. d. l. si arrogator. ¶ Nō ob. l. ticia. ꝟ. ad. l. fal. qꝛ ibi tacitū inerat ꝯ vo luntatem ꝓsumptā testatoris ꝯ cuius mentē detrahi tur quarta seu falcidia. vñ si expssit testator ꝙ detra hatur quarta aliter exprimitur ꝙ inesset qꝛ nūc appa ret ꝙ non contra voluntatem detrahitur qꝛ nō repe ritur ꝙ tp̄s ꝙ hꝫ a. l. cōdemnatus ad soluēdū sit ta cite cōtra mētem arbitri ꝯdēnantis. ¶ Preterea ꝙ male allegetur. l. ticia. ꝑ bar. pꝫ qꝛ si ꝓcederet indu ctio facta ꝑ Bar. sequeret ꝙ idē esset in iudice qꝺ in arbitro. cuius cōtrariū voluit ipsemet Bar. nec etiā ob. ꝙ quando arbiter exprimit diem legalē videatur contemni arbiter. ⁊. l. per debitorē non soluentem in termino quia responde ꝙ quādo arbiter exprimit di em legalem videtur potius admonere quid velit lex quā de se dieꝫ statuere. ar. l. muto. §. sub conditione. versi. hanc auteꝫ. ꝟ. de tute. ⁊ hanc opi. teneo quam limita vt per Angel. in. d. l. si post tres. in prin. Sed puto ꝙ aut lectu. Ange. est corrupta aut male loqui tur in illa limitatione quia ⁊c. ⁊ de materia vide ali quid per Bal. ⁊ Imo. in. d. l. si in diem. §. i. ⁊ ꝑ bal. in. l. de die. in fi. prin. ꝟ. qui satisda. cog. ⁊ ꝙ no. bal. in. l. eos. §. apostolos. C. de app. ¶ Inducitur vlti mo de. q. per Bart. de societate cōtracta inter duos de hereditate legitima vt hic per eū. Et cum eius de cisione cōcordāt Ja. de are. Pe. ⁊ Cy. i. d. l. si arro gator. ⁊ Rapha. hic ⁊ est cōmunis opi. ⁊ tenenda. ſꝫ Imo. hic teneat cōtrariū. sed ad allegata per eū po tes rñdere ex supradictis. Et vltra predicta de hac materia an expressio ei᷒ ꝙ tacite inest ⁊c. vide ꝑ Cy. in auc. ingressi. C. de sa. san. ec. ⁊ per gl. ⁊ doc. in. c. i. de spon. in. vj. ⁊ per Bal. in. l. nōnunq̄. ⁊ in. l. si in die. §. i. ꝟ. de condi. ⁊ demon. ⁊ per Bal. in. d. l. si ar rogator. in. iiij. vel. v. col.

S I quis in fundi.

Error i nomine proprio si de corpore constat non vitiat le gatum secus si error sit in corpore vel nomine appel latiuo hoc dicit. ¶ Not. ex ista. l. ꝙ error in nomine proprio dispositionem nō vitiat concordantie sunt in glo. quod limita nisi esset error nominis ipsius di sponentis[a] quia vitiabis actuꝫ. tex. est notabilis. in. l. l. fi. ⁊ eam ita ponderat ibi Barto. Bald. ⁊ Angel. C. de heredi. insti. idem dixit hic Nicho. de neap. ſꝫ Rapha. cu. hic dicit se dubitare quia ibi tex. non vi detur affirmare ꝙ testator errauerit in suo proprio nomine. Adde ꝙ illud dictum Hosti. sequitur Ro. in. l. si quis mihi bona. §. si quis adiuerit. ꝟ. de acq. heredi. ¶ Secundo limita secundū Bald. in preal legata. l. fi. in. ij. colū. ꝑ illū tex. ex idemptitate rōnis nisi eēt error in noīe ꝓprio filij ipsius disponētis qm̄ eadeꝫ persona censetur. l. fi. C. de impube. ⁊ istud se quitur Ro. in. l. si in nomine. C. de testa. ꝙ vltimū i telligas nisi filius eēt natus ⁊ educatus i loco a quo

a ¶ Dispo- nētis. vid e in do. roma. ꝯ si lio. clxxij. vbi in facto con- suluit.

pater absens ꝛ remotus fuisset q₃ tunc error talis nomine dr̄ eē ꝓbabilis. ar. optimū. l. tici⁹ ex testō. §. i. ꝛ ꝙ ibi no. Bal. ꝛ ang. ꝟ. de libe. ꝛ posthu. dū dicūt ꝙ l₃ ꝯiunctus ꝓsumatur scire facta ꝯiuncti. l. octaui. ꝟ. vñ co. l. de tutela. C. de in inte. rest. mi. tñ nō h₃ locū in factis a ꝯiuncto existēte i longinqs ptib⁹. ¶ Tertio limita nō habere locū in testō ceci i quo error nominis ꝓprij dispositionē vitiabit ꝟm Ange. in. l. si in noīe. C. de testa. in quibusdā lec. ꝑ tex. in. l. hac ꝯsultissima. in ꝓn. C. q testa. fa. po. vbi hoc nō probatur. ¶ Juxta hoc dubitat no. Jmo. hic an error cōfiniū dispositionē vitiet. ꝛ dicit ꝙ nō ꝑ. l. patronus. §. sempronius. ꝛ. l. liberis. ꝟ. de lega. iij. ꝑ quo est glo. no. in. l. forma. circa ꝓn. infra de censi. ꝛ in. l. si fortidianū. C. de leg. quā ad hoc allegauit Bal. in. l. i. i ꝓn. in. iij. col. ꝟ. de edendo. similiter Bal. i. l. pe. i. x. col. C. de execu. rei iudi. dicit ꝙ error ꝯfiniū nō h₃ vitiare sniam ꝑ. d. l. patron⁹. §. i. idem dicamus in errore patrie vel parochie. nā talis error vbi de veritate cōstat nō h₃ vitiare. tex. est no. in. l. his verbis. §. fin. ꝟ. de heredi. insti. ꝛ no. Cy. i. d. l. si fortidianū. nec obst. tex. i. c. significāte. de rescrip. q₃ rñdeo ꝙ ꝗuis doc. ibi varient tñ magis cōis intellectus illius tex. est ꝙ ibi ex circūstantijs de corpore nō cōstabat quē tex. ēt ita intellexit Bar. in. l. demonstratio. in ꝓn. in. v. q. ꝟ. de condi. ꝛ demon. ¶ Similiter in materia ista aduertas ꝙ error in syllaba nō vitiat. vt est tex. in. l. qui habebat. ꝟ. de man. testamento quē sing. reputat ang. in. d. l. si in noīe. ꝛ no. bar. in. d. l. demonstratio. circa fi. ꝓnci. ꝛ glo. ꝛ tex. in. l. i. C. de formulis. ꝛ ibi ita ponderat bal. dicens ꝙ talis error libellū non vitiat ꝑ hoc ēt ē tex. in. c. ex parte. de fide instru. vbi error lr̄e vel syllabe nō vitiat rescriptū nisi in tali errore induceretur vitiū incongruitatis vel male grāmatice[a]: vt in. c. ad audiētiā. i. de rescrip. de quo errore syllabe ēt ponit Cy. in. d. l. si in noīe. ꝛ oīa que superius dicta sunt i noīe ꝓcedūt i ꝓnoīe cognomine ꝛ agnomine quoꝝ error non vitiat. §. si quis. insti. de leg. ꝛ in. l. si in noīe. ꝟ. allegata. ¶ Secundo no. ꝙ error noīs appellatiui vitiat. ꝛ ex hoc no. dicit Ant. de bu. ꝛ Jmo. in. c. pe. in ꝓn. de ꝓcur. ꝙ si dixero constituo asinum[b] meū ad agendū ꝛ defendendū nō vr̄ recte facta cōstitutio ꝓcuratoris ꝛ vitiabit actus ꝑ hanc. l. l₃ Hosti. ibi ꝟm eos cōtrarium teneat. Adde ꝙ illud dictū Hosti. sequit Ro. in. l. si quis mihi bona. §. si quis adiuerit. ꝟ. de acq. here. Adde ꝙ cū illo dicto Hostien. transit Bal. in. l. id qd̄ paupibus in. i. col. C. de epis. ꝛ cle. ꝛ in. l. testamentum. in ꝓn. C. de testa. ꝛ in. l. i. circa ꝓn. C. de neg. ges. ꝑ hoc bene facit qd̄ no. ipsemet Bal. in. l. neq₃. C. de ꝓcur. in ꝟsi. vlterius quero. vbi ꝯcludit ꝙ si quis dixerit cōstituo te ꝓcuratorē bonoꝝ meoꝝ ad agēdū ꝛ defendēdū vr̄ recte ꝯstitutus ꝓcurator ad iudicia ac si dixisset cōstituo te procuratorē. alr̄. tex. optimum in. l. pr̄ seueri naꝫ. in ver. conditionum. de condi. ꝛ demon. l₃ sustinendo opi. d. auc. ꝛ Jmol. potes rñdere ad. d. ver. conditionū. vt. ꝟ. dicā allegando. l. libellorum. in. ij. ꝛ. iij. fal. ¶ Item posset sustineri. d. Hostien. qñ ille qui esset constitutus procurator ꝑ illa ꝟba ꝯstituo te asinū ꝛc. fuisset pñs actui ꝑ id ꝙ voluit glo. reputata sing. in. l. q̄ extrinsecus. in ꝟ. a patre. ꝟ. de ver. obli. vbi habetur ꝙ si dixero promitto tibi hūc equū demonstrato boue in ꝓsentia ad oculuꝫ talis error nominis appellatiui nō vitiat. ꝛ illa glo. nō est alibi ꝟm Ang. ꝛ Jmo. hic ꝛ ang. ꝛ Jmo. in. l. si ita stipulatus fuero hāc sūmā. in ꝓn. co. li. ꝛ i. l. quotiēs. in ꝓn. ꝟ. de here. insti. ꝛ hic post bal. ꝛ sic habes vnā limitationē ad dictā regulam q̄ h₃ ꝙ i appellatiuis error vitiat. ¶ Scd̄o dictā regulā limita ꝓcedere i oībus appellatiuis oīno diuersis vt sūt equus ꝛ mulus bos ꝛ asinus ꝛc. secus si nō eēnt oīno diuersa l₃ haberēt se vt excedentia ꝛ excessa vt si testator legare voluerit. cc. ꝛ dixerit. c. nā si de errore ꝯstat valebit dispositio in. cc. vt no. ꝑ glo. in. l. q quartā. in ꝓn. ꝟ. eo. titu. ꝛ ibi voluit clarius Dy. Bald. Jmol. ꝛ Pau. de ca. ꝛ probat vt in. l. quotiēs. §. l₃ si nō corpe. ꝟ. de heredi. insti. qcqd dixerit Bar. in. d. l. q quartā. cui⁹ opi. cōiter reprehendit vt ꝑ doc. ibi. ¶ Tertio limita nisi eēt aliqua cōformitas iter nomen appellatiuū exꝓssuꝫ ꝑ erroreꝫ ꝛ illud de quo testator sensit. l. liberoꝝ. §. ꝙ tñ cassius. ꝟ. de le. iij. ꝛ no. Bar. ꝛ oēs hic ꝛ Bar. in. l. q̄sitū. §. pe. ꝟ. eo. ¶ Quarto limita nisi cōsuetudo loquēdi talē errorē tolleraret. l. labeo. ꝟ. d̄ sepul. lega. ꝛ in gl. hic in ꝟ. vocabula. ¶ Quinto limita nisi ꝯstet de mente ꝛ corporis substātia ꝑ protestationē antea factā a testatore vt h̄ in glo. sup. d. ꝟ. vocabula. que an vera sit discutiemus sup ea. ¶ Sexto no. ex isto tex. ꝟm Angel. hic ꝙ sub legato supellectilis. seu massariciarū facto vxori nō cōprehēdunt vestes. ꝛ istud voluit ēt bal. in. l. legata. C. de le. ꝛ i. l. i. ꝟ. de sup. le. cū sequētibus in qbus locis tractat qd veniat appellatiōe suppellectilis seu massariciarū. ¶ Septimo no. ex illo tex. ꝙ in legato vestis nō ꝯprehēdit aurū vel argētū ꝙ limita nisi aurū eēt ꝯtextū seu cōnexū vesti. ar. l. cū aurū. ꝟ. plane. ꝛ ibi hoc in terminis voluit bar. ꝟ. de aur. ꝛ ar. leg. idē bal. in. l. cū te. ad fi. C. de dona. ante nup. ꝛ in. d. l. in lege. ¶ Ultimo no. ꝓmissam esse nominū ꝓpriorū mutationē. de quo dic vt in. l. i. C. de mut. nomi. ꝛ in. l. fal. ꝛ ibi ꝑ bar. ꝟ. ad. l. cor. de fal. ꝑ gl. i proemio. vj. i. ꝟ. bonifacius. ꝛ bar. i proemio. ff. §. nos ꝟo. ꝑ Jac. bu. ꝛ bal. i ꝓn. C. per bal. in. l. fi. in. i. ꝛ. ij. q. C. de here. insti. ꝑ bal. in ꝓn. ff. in. xij. q. ꝛ in rūb. C. de fide instru. in. vj. col. ꝛ in. l. ij. C. q̄ res vēdi nō po. vbi oīno videas. ꝛ ꝑ. d. Abba. in proemio gregoriano. in ꝓn. ¶ Jn glo. in ꝟsi. nominauerit. hēs ex hac glo. ꝑpetuo no. ꝟm oēs ꝙ vbi discordat nomen a ꝯfinibus vel ab alia rei qualitate attendunt potius ꝯfines vel rei q̄litas ꝙ̄ nomen propriū ꝛ pōt eē rō ꝟm pau. de ca. hic q₃ repte sunt vere ille q̄litates ꝛ noīs demonstratio falsa. secus si demonstratio noīs vera eēt ꝛ ille q̄litates false. q₃ tūc potius attendit demonstratio noīs ꝑ. l. patronus. §. i. ꝛ. ij. ꝟ. de le. iij. sed certe qcqd ipse dicat iste tex. cū glo. pōt itelligi ibi qñ demonstratio noīs poterat eē vera ꝑ se vt q₃ testator hic habebat fundū cornelianū ꝛ ēt sempronianuꝫ ꝛ tñ hic magis attendunt alie q̄litates ꝙ̄ nomē ꝛ ita indistincte itelligit iste tex. cū glo. ꝑ Bar. ꝛ alios hic ꝛ tex. in. d. l. patron⁹. §. i. potius probat hāc partē ꝙ̄ ꝯtriū. ¶ Mihi tñ vr̄ ꝙ h̄ gl. posit no. limitari nisi testator habuisset no. noīa fundoꝝ ꝛ hoc cōstaret: q₃ tūc poti⁹ oꝫ attēdi nomē ꝙ̄ q̄litas: vt ē tex. no. in. l. pe. ꝟ. de rebus du. sec⁹ si nō h₃ no. noīa fundoꝝ q₃ tūc magis attēditur q̄litas. vt hic in glo. l₃ istud nō reperiā ꝑ doc. hic traditū. videt tñ de mente bart. in. l. demonstratio falsa. in. vij. q. ꝟ. de condi. ꝛ demō. ¶ Scd̄o colligit ex hac glo. ꝙ q̄litas inserta opatur idē ꝙ appositio cōfiniū. ex quo infert Bal. hic queꝫ sequit Jmo. ꝛ pau. de ca. hic qd̄ si accusatur Titius de vulnere cōmisso i palatio huius ciuitatis nō ē necesse apponere cōfines ꝛ sic procedit libellus absq₃ alia appositione cōfiniū cū ꝑꝑ q̄litatē expressam locus reddat certus. ar. l. i. §. fi. ꝟ. de dote ple. ꝛ l. cū seruo. §. i. de ꝯhen. emp. ꝛ l₃ ipsi nō referant. ista fuit decisio bar. in. l. demonstratio falsa. in ꝓn. in. vij. q. ꝟ. de condi. ꝛ demon. ꝛ bar. in. l. libelloꝝ. circa. ij. col. ꝟ. de accu. ꝛ bar. in. l. cuꝫ seruo. §. i. ꝑallegata. ꝛ bal. in. l. certum. ꝟ. si cer. pe. ꝛ Jmol. in. l. cū pr̄. §. fi. ꝟ. ti. i. ꝛ ang. in. l. hac cōsultissima. C. qui te. fa. po. per id quod dixit ibi gl. de gallo presso. refert tñ ibi ang. ꝙ gandinus in tractatu maleficiorum cōcludit ꝯtrium. ꝛ ꝙ in practica dictū suū seruatur. sed bene dctū Bald. hic pōt reprobari ꝑ id ꝙ voluit Guil. de cu. ꝛ bal. in. l. cōparatiōes. C. de fide instru. circa. iiij. col. vbi dicunt ꝙ l₃ in instrumētis debeat exprimi locus loci cōtractus celebrati. iuxta no. in. l. generali. C. de tabu. lib. x. ꝛ in. l. optimā. ꝛ ibi doc. C. de cōtrahen. ꝛ cō. stip. tñ si ex inspectione ꝯctus apparet de loco. vbi ꝯsueuit fieri talis ꝯctus tūc nō requirit expressio loci vt in actibus q cōiter in thesauraria fieri solēt. alle. l. i. C. de apo. pu. li. x. de quo diximus in. l. de pupillo. §. q nūciat. post bar. ꝟ. de opi. no. nun. ¶ Jn gl. in ꝟ. corpore. no. gl. ꝑ quā Ang. dicit de facto fuisse determinatū ꝙ quidā cōsanguineo suo legauerat petiam terre aratorie iuxta ticium cū vere haberet ibi vineā ꝛ nō terrā aratoriā fuit decisuꝫ ꝙ non deberetur terra vineata. quia vinea non erat legata nec

[a] ¶ Gramatice adde ludo. roma. consilio. cccxxiiij.

[b] ¶ Asinū. vide per eundē eius consilio. lxxvj. ij. lib. ꝛ huic. l. adde que habes i apostillis ad bar. hic in caracteribus d̄ tortis.

In terra erat aratoria.nec hꝫ obstare ꝙ vinea reduci possit ad terram aratoriã: qꝛ nihilominus censet esse diversa in substãtia vt in hac glo.ꝛ in.l.si nulla.ꝛ.C.de acq.pos.dum dicit tex.agrũ vel vineã ingressus est.ꝛ in.l.fideicõmissa.§.si qs ita.ȷ̃.ꝺ le.iij. per quã ibi dicit Ang.ꝙ legato agro nõ venit vinea que ꝓprie dicit ager vineatus nec ecõtra.hoc tamẽ dictum Ange.in.d.l. si nulla.non puto verũ qꝛ ager est genus cuius appellatõne venit oĩs locus sine edificio.l.fundi.ꝛ.l.ager.ȷ̃.de verb.sig.lꝫ aliquãdo iura abutanť isto vocabulo.vt.l.quedã mulier.ꝺ.de rei ven.vnde dico ꝙ dictio disiunctiua posita in.d.l.si nulla stat ꝓprie qꝛ potest poni inter genus ꝛ specieꝫ.vt pꝫ in.l.vbi pactum C.de transac.ꝛ in rub.C.de servi.ꝛ aqua.℃ In glo.in ver.vocabula.q̃uis doc.omnes trãseant h cum glo.dum dicit ꝙ si testator fuit ꝓtestatus ante testũ ꝙ legabat equũ volebat debere intelligi de nullo ꝙ tunc legatũ valet in nullo lꝫ de equo expresserit in testõ cũ qua etiã glo.transit Jmol.in.l.quotiens.ꝺ. de here.insti.vbi reputat eam sing.ꝛ Jmol.in.l.i.§.hoc aũt.ȷ̃.ad treb.ꝛ Pau.de ca.in.l.que extrinsecus.ȷ̃.de verb.ob.tamẽ miror ꝙ doc.nõ aduertant qꝛ Bar.tꝫ ɔ̃riuꝫ in.l.si is qui ꝑ emptore.in.xviij.col.in.i.q.prin.in ver.itẽ dubitatur.ȷ̃.de vsucap.s.ꝙ imo testator hoc faciendo legatũ validať nõ potuerit ꝑ istũ.§.i ꝟ.rex vocabula imutabilia.scdo qꝛ seqreť ꝙ hõ possꝫ fictionẽ inducere cõtra.l.si forte.ȷ̃.de castrẽ.pecu.ꝛ cum Bar.in.l.si is qui ꝑ emptore.transit ibidẽ Jmo.dicens ꝙ melius forte dixit ibi bar.quã glo.hic cõiter approbať.ꝛ ꝑ ista opi.posset adduci glo.insti.de ver.ob.§.i.in ver.q̃buscunqꝫ.sed ad illam glo. rñde ẽm Pe.ꝛ Cy.hic ꝙ nos loqmur in vltimis volũtatibus in quibus nutu põt disponi.l.nutu.ȷ̃.de le.iij.sed illa glo.loquitur in stipulationibꝰverba reqrentibus.ꝛ de intellectu illius gl. vide Ang.in.l.i.in pꝛ.ȷ̃.de ver.ob.ꝛ Jmol.in.l.i.§.si quis ita de ver.ob.ꝛ Pau.de ca.in ea.l.in.§.fi.ꝛ que in dictis locis dixi.tamẽ dicit h Jmol.ꝙ si inspicimus istam solu.sequeretur ꝙ in primo casu posito per istam glosã.deberet valere legatum.s. quando nulla precessit ꝓtestatio.dicit tamen ꝙ sustinẽdo pe.ꝛ Cy.dicere debemus ꝙ aut nulla verba interueniunt ꝛ tunc potest legari nutu.aut verba interuenerunt: ꝛ tunc ꝓcedat distinctio glo.nostre sed nõ per hoc puto sublatum esse cõtrarium: vnde puto veriorem esse opi.Bar.ꝛ Jmol.in.d.l.si is qui pro emptore per istũ tex.in ver.rerũ enim vocabula.ꝛ cuꝫ hac opi. concordat glo.in.d.§.i.sed si voluimus sustinere istam glo. dicamus ꝙ quãdo ꝓcessit ista ꝓtestatio valeat legatũ nec obst. tex.noster hic qꝛ hic nõ potest apparere testatorẽ non errasse ꝑ ut apparebat in casu dicte ꝓtestationis in qua de mente testatoris cõstabat per.d.l.nutu.ꝛ adde ꝙ istam glo.hic reprehendit Nicho.de neap.hic nam dicit eam esse cõtra istum tex.ibi imutabilia ꝛ dicit cõtra eam esse aliaꝫ glo.in.d.ti.insti.de ver.ob.ȷ̃. in.§.i.No.etiaꝫ in.l.i.in.§.si quis ita.de ver.ob.tꝫ etiam contra istaꝫ glo.in puncto iuris puto hanc glo.nõ esse veram ꝛ veriorem esse aliã in Spec.de ver.ob.in ver.quibuscunqꝫ subdunt etiam Jmol.ꝛ Pau.de ca.hic hanc glo.limitari debere vt procedat quãdo actus testandi post ꝓtestationeꝫ incõtinenti secutus est.secus si ex interuallo qꝛ talis ꝓtestatio non trahetur ad istum casum.iuxta ea que habentur in.l.per retentionem.C.de vsu.ꝛ.l.cũ in plures.§.locator horrei.ẽm verum intellectuꝫ.§. locati.℃ Addo tamẽ ꝙ ista eoꝝ limitatio ꝓcedit nisi verba testatoris dirigerenť ad tẽpus futurũ: qꝛ tunc ꝓtestatio trahetur etiã ad actum ex interuallo sequenteꝫ.l.si ita stipulatus fuero a Seio.ȷ̃.de fideiuſ.ꝛ fuit do.Bar.in.l.nõ solum.§.morte.in.ix. col.ꝺ.de oper.no.nun.ꝛ no.Jac.bu.ꝛ Bar.in.l.pacta nouissima.C.de pac.ꝙ qualiter intelligatur dixi in.d.§.morte.℃ In glo.fi.in prin.hic est vera expositio sed sequens non ꝓcedit qꝛ ẽm illam iste tex.intelligereť de noĩbus ꝓpriis hominũ seu hoĩbus impositis ꝙ illa mutari possent secus in noĩbus rebus impositis.nam hoc esset cõtra tex.istum in pꝛ.qui loquitur de fundo corneliano ꝛ sic de noĩe imposito rebus ꝛ tamẽ mutari põt absqꝫ vitio legati.vnde intelligiť de noĩbus hoĩuꝫ.ꝛ impositis ab hoĩbus tam ipsis rebus q̃ hoĩbus.℃ In ea.ibi rñdeo ideꝫ ꝙ de ꝓpriis.Cy.hic tꝫ hanc glo.quãdo adiectiua adijciuntur cum noĩe ꝓprio per.l.i.ȷ̃.de reb.du.secus si sine qꝛ fatuus videtur error in adiectiuis sicut in appellatiuis.ideo vitiabit argu. huius.l.ꝛ idem tꝫ hic Bal.in fi.referens ita voluisse ia.ꝺ are.ꝛ

Pe.eos simpliciter sequitur Raph.Fulgo.hic sed Bar.ꝛ expressius Ang.Jmol.ꝛ Pau.de cast.hic sequuntur glo.indistincte.vnde dicunt ꝙ si lego equũ album cum album nõ haberẽ sed morelluꝫ ꝙ morellus debebitur.ar.l.ij.ꝺ.de lib.ꝛ posthu.ꝛ.l.fundus qui locatus.ȷ̃.de fundo instru.

Si quis heredes. ℃ Distributiuuꝫ duplex.i. ad perfectõnẽ orationis requirẽs duo verba sicut distribuit actũ primi verbi.ita ꝛ hꝫ.h.d.℃ Et vide plene per Bar.in.l.hoc articulo.ꝺ.de here.insti.ꝛ ibi ꝑ euꝫ que sint distributiua duplicia.l.duo verba requirentia vt si quis qsquis ꝛ quicunqꝫ ꝛ que simplicia.i. i.nisi vnũ verbũ postulantia vt quilibꝫ vestrũ det Titio.x nam hec oratio est perfecta secus in distributiuis proxime specificatis.ꝛ hec faciunt ad.q. de qua in.l.qui filiabus.§.i.ȷ̃.eo.

Servi electione. ℃ Electione semel facta variare nõ lꝫ in vltimis volũtatibꝰ.h.d. ℃ In glo.ij.ibi qꝛ tota familia ꝛc.Ex hoc colligitur ꝙ error vitiat optionẽ ꝙ intelligas veruꝫ in optione relicta in genere: secus in optione legati alternatiue relicti vt est tex.in.l.si is cui.ȷ̃.ti.i.quẽ ibi repetit bar. bene no.pro limitatione eoruꝫ que habes hic in glo. ℃ Item no.ex ea.ꝙ facultas eligendi nõ expirat per electionẽ inualidaꝫ.facit.c.si cõpromissarius.de ele. in.vi.℃ Item no.ex ea.glo.ꝙ nõ valet electio facta de seruo qui nõ erat testatoris ꝙ intellige qñ testator habebat seruos ĩ patrimõio ẽt si vnicuꝫ tm̃ hẽbat qꝛ tunc ille eligendus est.l.si tibi.§.i.ȷ̃.de opti.le.cũ ibi no.sed vbi nõ haberet seruos in patrimonio tũc posset alienos eligere.l.ticia.§.sempronia.ȷ̃.de au.ꝛ ar. le.℃ Item no.ex glo.ꝙ ad electionẽ faciendam reqritur ꝙ tota familia seruoꝝ exhibeať.l.iiij.ȷ̃.de opti. le.ꝙ intellige.vt ibi hẽtur.s.nisi legatarius sciret seruos alios testatoris.ꝛ ex hoc requisito hẽs ꝙ electio fieri dꝫ ex certa scientia.Quod limita verum esse qñ relinquiť optio serui ĩ genere sed vbi relinquiť alternatiue.tunc si aliqs error interuenit nõ impediť electio.vt est tex.valde.no.in.l.si is cui.ȷ̃.de le.ij.quem ibi ponderat Bar.pro limitatiõe huius.l.gl.℃ Iteꝫ hoc requisitũ intelligas verũ nisi legatarius post factam electionẽ nõ exhibitis seruis postea de seruis testatoris certioratus ratificauerit primã elec.nam tũc erit ꝯsumpta electio ꝛ valebit ita dicit bal.in.l.fi.§.i. in.vij.col.C.cõia de le.ꝑ tex.in.l.i.ȷ̃.ꝺ sup.leg.q tex. non ꝓbat sꝫ voluit allegare.l.is q stichũ.ꝺ.de ꝓcur. ℃ Item circa hoc vltimũ Bal.in.d.l.fi.in pñci.dicit esse in electiõe prelati nulla.qꝛ si est nulla ratificari nõ põt vt ibi per eũ.Iteꝫ no.ex ea.glo.ꝙ ad hoc vt electio valeat requiriť aditã esse hereditatẽ ex quo corroborať id qõ voluit glo.in.l.vnũ ex familia.in prin. in ver.muteť.ȷ̃.ti.i.hoc tamẽ limitat hic Rapha.cu. nõ habere locũ in legato alternatiuo.qꝛ tũc ante aditam hereditatẽ poterit eligere allegat.l.si vsufructꝰ. ȷ̃.quãdo di.le.ced.qui hoc nõ ꝓbat in mille annis.ᵃ melius ꝓbatur in.d.l.si is cui.ȷ̃.titu.ij.in ratione sui. ℃ In.e.glo.ibi.l.ꝛ si sine ꝛc.dicas ꝙ ille tex.loquiť quãdo minor esset circũuentus: vnde intentio Bar. hic dum allegat.l.pupillus.videť fuisse ꝙ elec.facta a pupil.nõ valeat: sꝫ si excesserit pubertatẽ sentit bar to.ꝙ tũc vendicet sibi locuꝫ.d.l.ꝛ si sine.s.vt electio valeat ꝛ cõfirmať nisi sit circũuentus alia hic requisita in electõe vide per Bar.hic post glo.cui adde gl. in.l.si tibi.§.vnius.ȷ̃.de opti.le.℃ In.e.ibi volo eligere.No.ꝙ verbũ volo eligere nõ inducit dispõneꝫ Quod limita ꝛ intellige vt hic ꝑ Bar.qui plene tractat de effectu huiꝰ verbi volo de quo ꝑ glo.ꝛ oẽs in.l. in emẽtis.C.de ꝯhen.ẽp.ꝛ per Bar.ꝛ alios in.l.i.in pꝛ.C.de sum.tri.ꝛ ĩ.l.gerit.ꝺ.de acq.he.ꝛ in.l.fi.ꝺ.

a ℃ In mille ãnis.dicit.Soci.ꝙ subtilr ꝑbaꝑ opi.cu.dũ tex.dicit vtrũ qꝫ tps spectãdum de quo latius ꝑ eum.

de testa.ꝛ in.l.si qs su⁹.ſ.ꝺ iur.deli.per Bal.auc.ei qui iurat in.xi.col.C.de bo.au.po.ꝛ in.l.i.in.vij.colum.C.de cõfes.ꝛ in.l.verbũ volo.C.de fideicõ.ꝛ in l.si vt pponis.ɉ.in.ij.col.C.quõ ꝛ qñ iudex.ꝛ plene per.d.auc.in.c.ex lris.ɉ.de spõ. Adde tñ ꝙ dũ bar. hic allegat.l.sed si alio.ij.responso.ɉ.ad treb. Bal. in.l.fi.§.si qs.igit.in fi.C.de iur.deli.dicit ꝙ ille tex. in.d.l.sed si alio.nõ ꝓbat intentionẽ bar.qꝛ nõ dicit repudiatã esse hereditatẽ in illo casu ſꝫ soluꝫ dicit qꝺ põt cogi.cũ hac tñ gl.sic ꝺclarata per bart.transeunt cõiter doc.hic preterꝙ in eo ꝙ dixit bar.ſ.ꝙ i vlti.voluntatibus verbũ volo iunctũ cũ ĩfinitiuo inducit dispositionẽ.vt si dico volo relinquere Ticio.x.nam ꝫ eum perinde ẽ ac si dixisset relinquo per text.in.l.pãphilo.§.ꝓpositũ.de le.ij.qui tex.ẜm ang.hic nõ est alibi.ꝛ ideꝫ voluit hic Cy.qui allegat in arg.l.huiusmodi.§.stichũ.ꝛ ibidem Bart.ɉ.eo.ꝛ in.d.l.i.C.de sũ.tri.nam cõtra illꝺ expresse tꝫ Ang.Jmol.ꝛ Pau. de ca.hic.ſ.ꝙ imo in vltimis voluntatib⁹ dispositionẽ non inducat[a] sed hẽat locũ decisio hui⁹ gl.qm̃ ɔ̃riũ ĩ iure non ꝓbaꝛ.nec ob.tex.in.d.§.ꝓpositũ.qꝛ ꝫ eos hic.ꝛ in.d.l.gerit.cõcurrebant ibi plura pp que illa verba dispositionẽ inducebant.pͥmo qꝛ ibi interuenit reqͥsitio ꝛ cõuocatio amicoꝝ facta a disponẽte. secundo ibi disponẽs illa verba expressit ad interrogationẽ alterius.tertio ibi cõcurrebat vrgens rõ instantis periculi pp ꝗ apparet dicta verba fuisse ꝺliberate ꝓlata.quo cãu verbũ volo nedũ in vltima voluntate sed in oĩ actu dispositionẽ inducit.vt ꝓbat bar.hic ꝛ ꝛ in locis.ſ.allegatis dum allegat glo.in.d.l.in emẽtis.cum ɔcoꝛ.ꝛ ita etiã vꝛ intelligere Bart.in.l.fi.ſ. de testa.ꝛ in.d.l.gerit.circa.ij.vel.iij.col.ꝛ in.l.i.§.si quis ita.in prin.de ver.ob.ꝛ illa verba fuerũt deliberate ꝓlata.ro.etiã in.d.l.gerit.tꝫ idem ponderãs ꝙ i.d.§.ꝓpositũ.verba illa fuerũt ꝓlata a milite.vt pꝫ ibi in glo.põderat etiã aliud qꝛ verba illa fuerunt geminata ꝛ geminatõ multa operaꝛ.l.scimus.ꝛ ibi no. Bar.C.de agri.ꝛ cẽsi.li.xi.ꝛ ꝑ opi.Bar.dicit ro.erit tex.in.d.§.ꝓpositũ ꝓbo alia rõne qꝛ illa verba preteriti imperfecti tpis.ſ.vellet relinquere inducunt fideicõmissum qꝺ certe nõ inducerent nisi essent deliberate ꝓlata ꝑ iura.ſ.allegata.ſꝫ tñ ħ tꝫ bal.ideꝫ ꝙ Bar.ħ referens antiquos ita etiã voluisse.ꝛ ita ẽt tꝫ Ro.sibi ɔ̃rius in.l.i.in.§.si quis ita.ɉ.de ver.obli.ꝛ Bar.in.d.l.i.C.de sum.tri. Sed si velles rñdere ad istud ar.dici posset forte ꝙ illud verbum vellet.ibi inter.positũ fuit iuriscõsulti.tñ nõ recedat a predictis.

¶ Ex qbus inferꝛ ꝙ cũ in testõ requirunꝛ testes rogati.l.heredes palã.§.in testamẽtis.ſ.de testa. vbũ volo indistĩcte inducet dispositionẽ qꝛ talis rogatus inducit ꝙ testm̃ censeaꝛ deliberate factũ.vnde secus ĩ codicillis in quib⁹ non requirit testiũ rogat⁹.l.fi.C. de codicil.qꝛ si codicillãs corã quinqꝫ testibus ibi casualiter pñtib⁹ diceret volo tibi relinquere.x.nõ inducerent verba illa dispositionẽ.ꝛ de intellectu.d.§.ꝓpositum vltra ꝑdicta vide bar.in repe.l.i.C.de sum. tri. in.ꝟ.iiij.qro an valeat taꝉ volũtas sine traditiõe ꝛ bar.in.l.hꝛdes palã.in fi.pͥn.ſ.de testa.ꝛ Bal.i.l. testi.C.de inof.test. ¶ Jn ea.gl.ibi in.l.eũ qui dicas ꝙ ibi loquiꝛ in ɔ̃ctibus.ħ vero in vltimis voluntatibus ꝛ est rõ diuersitatis.ẜm Bart.ħ qꝛ in vltima voluntate facta electione stati transit dñium.ꝛ sic incontinenti fit executio ꝛ per ɔ̃ñs finiꝛ electio ꝙ secus est in ɔ̃ctibus.sed hãc rõnem ĩpugnat ħ Jmo.qꝛ sequeretur ꝙ vbi eẽt relicta optio in rebus in qbus post factã electionẽ ĩcõtinenti ipso iure nõ posset fieri executio hẽret locũ.l.ista.vt.si lego tibi.x.li.auri seu argenti ꝓut volueris.nã in legato ꝗ̃titatis nõ trãsit dñiuꝫ ipso iure sine traditione.vt ꝑ bar.in.l.i.ſ.e.ꝓpterea dixit Jmol.aliã esse rõnẽ diuersitatis.ſ.qꝛ nõ debent esse ĩpendenti vltime volũtates sicut ɔ̃ctus. vt ẽ tex. in.l.fi.ſ.cõi.predi. ¶ Preterea ang.ħ lꝫ Jmo.de eo mentionem non faciat dicit verã esse rõnem dñe ħ positã per bart.ꝛ ꝑ hoc infert ipse ꝙ vbicunqꝫ in legato optionis esset relictũ aliqd in quo nõ fiat executio ipso iure sine traditiõe.tunc limitareꝛ ista.l.signãter cũ si.ꝛ istud dictũ ang.nõ puto verũ.nã pone ꝙ testatoꝛ legat Stichum aut Pãphiluꝫ quẽ elegerit Ticius ꝛ isti serui erãt alieni ex quo apparet in his nõ fieri executionẽ ipo iure:vt.l.nõ dubiũ.de le.ij.ꝛ tñ in.l.si statu liberũ.§.fi.ɉ.ti.i. indistincte dicꝛ ꝙ vbi est legat⁹ Stichus aut pãphilus ꝑ vnam electionẽ finiꝛ ius eligendi ergo ꝛc. Similr dictũ ang.videꝛ cõtra.l.nostrã indistincte loquẽtem que posset hꝛe locũ pp ei⁹ generalitatẽ ẽt vbi testatoꝛ nõ haberet seruos in patrimonio bar. in.l.apud officiũ.de opti.le.ꝛ in.d.l.si qs stichũ.in pͥn.ꝛ pe.ꝛ Bar.in.l.eum q certarũ.de ver.ob.ꝛ Bar.in.l.huiusmodi.§. stichũ.ɉ.eo.ti.tenẽt rõnem quã ponit ħ Jmo.lꝫ Jmol.ipse de istis nullã faciat mentionẽ. Pau.de ca.ħ dixit ꝙ nõ vꝛ differre inter vltimã voluntatẽ ꝛ ɔ̃ctũ ꝛ putat distinguẽdũ ꝙ aut electõ cõpetit cui soluendũ est.ꝛ tunc siue sit ex ɔ̃ctu siue ex vltima voluntate electio semel facta nõ põt variari vt ħ ꝛ in ɔ̃ctu dicit ipse ꝓbari in.l.si is q stichũ.cũ glo.ſ.de ꝓcur. ꝛ in.l.si sepius.§. ſꝫ si stipulatus.ſ.de pac.vbi tñ non ꝓbaꝛ: qꝛ ibi nõ fuit electio sed bar.in.d.l.eum qui certarũ.vel rubꝛi.vt ꝑ Jmo.in.d.l.euꝫ qui certarũ. Sed in pͥmo mẽbꝛo nõ bñ dicit bar.nã rõ.d.l.si is qui stichũ est.qꝛ ꝑ stipulationem deuentũ erat ad lit.ɔ̃tes.quo casu fateoꝛ ꝙ lꝫ in ɔ̃ctu possim ego stipulatoꝛ variare.d.l.si qs stipulatus.tñ si litẽ cõtes.sim sup vno nõ possum postea variare:ut no.in.d.l.si qs stipulatus ꝛ ita loquiꝛ.d.l.si is q stichuꝫ. Jn scđo aũt mẽbꝛo dicit Pau.de ca.ꝙ si electio ɔ̃petit debitori tũc distinguendũ essꝫ.aut nos loqmur in vltimis volũtatib⁹. ꝛ tũc aut est legata optio certe rei que secũ trahit executioneꝫ:ꝛ tũc nõ uariaꝛ.d.l.huiusmodi.§.stichũ.ɉ.eo.aut optio non trahit secũ executionẽ.ꝛ tũc potero uariare sicut in cõtractu.ut.d. l.eum q certaꝝ.ꝛ sic Pau.de ca.in hoc trãsit cũ Ang.sed male ẽt in ħ mẽbꝛo loqꝛ ꝑ id qꝺ allegaui.ſ.ɔ ang. ¶ Et circa hãc materiã quero an possit uariari[b] ab eo q hꝫ ꝑtãtem eligendi ex rescripto seu ex lrĩs ad bñficia de quo uide ꝑ glo.no.in glo.fi. in.c.gratia. ꝛ ibi Jo.an.in nouella.de rescrip.in.vi.ubi decidi tur ꝙ nõ. ¶ Jtẽ iducꝛ iste tex.ad.q.ꝑ Dy.Ja.de are.ꝛ sequaces an si alicui cõpetẽti ius eligendi ꝑtãtẽ Bononie ꝛ facta est semel electio nulla an poterit iterũ eligere.ꝛ magis est cõis conclusio ꝙ aut ille hꝫ ꝑtãtẽ eligendi iure ꝓpꝛio.ꝛ tunc nõ fit consumpta electio aut iure alieno:ꝛ tunc secus nisi nullitaꝰ resultet ex defectu forme mandati nõ seruati.vel nisi sit dictũ ꝙ iste taꝉ ꝓuideat de ꝑtãte vt voluit hoc ultio casu Jnno.in.c.in lrĩs.de offi.dele.ꝛ in.c.i.de re iud.ꝛ ita ẽt habetis ꝑ doc.ħ ꝑ bart.i.l. ij.§.i.de opti.le.ꝑ Jo.an.in.c.si cõpꝛomissarius.de elec.i.vi. in nouella.ꝑ Bal.in.l.post aditã.C.de ĩpube.ꝛ ibi refert illud dictũ Jnno.ꝛ ẽt illud refert in.l.ꝙ quis ad fi.C.de ꝓcu.ꝛ bal. in.l.i.ad fi.C.de eden.ꝛ Bar.in.l.iudex postꝙ.ꝛ ibi imo.i.vi. col.de re iudi.ꝛ de hoc articulo hẽtur per Pe.ꝛ Cy.in.l.fi.C. de ɔ̃hen.emp.aliqd ꝑ glo.in.c.si elec.in.v.integrũ de ele.i.vi. vbi habes qꝺ si semel elect⁹ repudiet.ꝛ in ꝑdicta.q.ẽt vid no.ꝑ Bal.in.l.si ut ꝓponis.la.i.C.quõ ꝛ qñ iudex.ꝛ in.l.q per saluteꝫ.de iureiu.vbi etiã querit qd in actu citationis nulliter facte per nunciũ an iterũ virtute pͥme cõmissiõis possit valide citare. ꝛ determinat ꝙ sic.per illã.l.qui ꝑ salutem.qꝺ est no.dignum. ¶ Sed qd si esset scienter electus indignus. ꝺ hoc dicas ut habetur in.c.cũ in cunctis.ꝛ in.c.cumana.ꝛ i.c.qꝛ pp de elec.ꝛ ꝗ no.in.c.cũ vos.de offi.ordi.ꝑ Jo.an.in.c.odia.in mercu.i.vi. aliqd ꝑ bar.in.l.ij.§.i.ɉ.de opti.le.ꝛ ꝑ Jmol.in.l.cũ qdam.la grande.ɉ.ti.i.ꝛ circa ea ꝗ in ꝑdictis tangit Bart.in.d.l.ij.i.§. i.omnes trãseunt cũ bar.qcqd dixerit Bal.in.d.l.si ut ꝓpõis. ¶ Juxta predicta queritur quid in declaratione iudiciali an si nulla fit liceat iterum declarare dicas ut legitur ꝛ nota.in.d.l. si vt proponis.ꝛ in.d.l.iudex postquaꝫ.vbi alias plene dixi.ɉ. de re iudi.

Labeo. ¶ Quod cõe[c] est meuꝫ est quo ad dispõnem partis mee. ¶ No.ꝙ dictũ est in summario. ꝛ an sit verũ quo ad oẽs effectus vide hic per Bar.ꝛ per Cyn.ꝛ Bal.in.l.prima.C.qui testa.fa.possunt latius per Bal.in.d.l. illud in reper.antiquis.ſ.de ritu nuptia. ꝛ vltra casus hic per

a ¶ Nõ inducat.vide eũdẽ pau.de ca. fi. clxx. vbi late tractat materiam de.§.ꝓpositum.

b ¶ Uariari vide late aliquos cãus in qb⁹qs põt variare ꝛ i qbus fi.ꝑ pe.ꝺ anc. consilio.ccxv.

c ¶ Qꝺ cõe. adde ꝗ hic habes in apostillis ad Bar.ꝛ hꝭ adde frã. cur.ɔ̃sili.xiij.

Bar.enumeratos in qbus rōne partis quā habeo in re cōi possum disponere sup toto.adde aliū casum fauore libertatis.l.i.C.cōi ser.ma.⁊ istud qd dicit h bar.poss3 induci ad plures no.qōnes quas posuit Bal.in.d.l.i.C.qui testa.fa.po.Cui adde inquātum ipse dubitat si statutū punit grauiori pena offendētes me ad domū meā.an hēat locū in offendente me ad domū cōem ⁊ ꝯcludit ꝙ aut ille q me offendit erat ille qui mecum domum cōe3 habebat ⁊ isto casu nō haberet locū statutū.allegat tex.in.l.s3 ⁊ milites.post pn.ff.de ex.cu.tu.facit ēt tex.in.l.extraneo.§.de.q.⁊ ꝙ ibi Bar.ff.de qō.⁊ in.l.nō solū.§.ō vno.⁊ ibi Bar.ff.de ritu nup.⁊ ꝙ no.in.c.postremo.de appel.aut offendens nō habebat mecū illam domū cōem ⁊ tunc vendicat sibi locū statutū q: ꝙ cōe est ⁊c.pau.de ca.hic in lec.bono.transit cum Bal.iungit tñ vnū verbū Pau.h ꝙ in primo mēbro distictionis bal.non erat psona puilegiata.sicut in.d.l.s3 ⁊ milites. ¶ Et.p decisione Bal.in hoc vltimo mēbro facit q: videm⁹ ꝙ iura que puniunt inferentē iniuria3 ad domū hñt locū in inferēte iniuriā ad domū cōductā.l.lex cornelia.§.domū.ff.de iniur.⁊ sic vr̄ ꝙ statutū dūtaxat ꝯsiderauerat domū pro habitatōne. Sed cōtra Bal.facit.q: statuta nō debent intelligi cāu ficto.l.fi.C.de his qui vt.eta.ipe.l.iij.§.h verba.ff.de neg.gest.⁊ ibi Bal.⁊ Bar.in.l.i.in.§.interdictū hoc de cisterna de fonte sed id qd cōe est ficte meū esse dr̄.vt hic no.bar.ergo ⁊c.vnde Ro.in.d.l.i.C.q testa.fa.po.t3 ꝯ bal.s3 tñ cōis opi.est cum Bald.quē sequit Ange.⁊ Pau.de ca.in.d.l.i.⁊ idē t3 Bal.in.d.l.illud.de ritu nup.in reper.antiqs.⁊ ro.in.l.i.§.dicunt.ff.ad sille.⁊ ibi similē decisionē ponūt no.Bal.⁊ Ang.Idem t3 Flor.de sancto Pe.in.d.l.sabinus.ff.cōi diui.⁊ Paul.de ca.in suo consili.cccxliiij.incip.in xp̄i noīe in hoc passu duo sunt. ¶ Ad ꝯtrium.ff.formatū responde ꝙ vbi res cōis dicit mea illud est.pprie ſm Nicho.de neap.h qui allegat ad hoc.l.illud.ff.de ritu nup.⁊ Alb.de ro.in pma parte statu.q.cxxxij.incip.Itē quero an statutū hēat locū ⁊c.scdo ꝙ vbicunq3 vna rō.solū reddi pōt pro statuto l3 in eo nō fuerit expressa.tñ.p expressa hētur vt no.glo.in.l.q̄uis.⁊ ꝙ ibi no.Bal.C.de fideicō.⁊ est tex.in.l.milites agrū.de re mili.quē tex.ad hoc allegat Bal.in.l.maximum vitiū.C.de lib.prete.⁊ Bal.⁊ Imo.in.l.fi.ff.de here.institu.⁊ Raph.⁊ Pau.de ca.in.l.si vero.§.de viro.ff.sol.ma.sed ita ē ꝙ vbi rō est expssa in.l.tūc fit extēsio etiā in correctorijs.vt no.glo.in.d.c.i.in ver.eligit cū ibi no.p Pau.de liaza.de electi.⁊ retuli.ff.in.l.i.s3 ita est in casu nr̄o.na3 non pōt alia rō reddi nisi q: domus d3 esse tutissimū refugiū.l.plerīq3.ff.de in ius voc.ergo dicendū est istud statutū intelligi debere ēt in domo cōi vide in fili.q.per Pe.de anch.in ꝯsi.clj.incip.in xp̄i noīe presupponit in themate ⁊c facit ēt ista materia ad.q.quam ponit Bar.in.l.h distinctio.§.cū fundū.ff.locati.v3 vtrū vnus ex socijs possit totū fundū vel domu3 locare ēt inuito socio vbi t3 ꝙ sic si vtiliter facit q: est tale negociū ꝙ.p parte expediri nō pōt allegat in argumētū.l.heredes.§.si vnus ff.fami.her.ō quo p Bal.⁊ Ang.in.l.i.C.q te.fa.po.l3 de bar.mentionē nō faciāt.⁊ per Bal.⁊ Ang.in.l.duo.de acq.her.⁊ p bal.in.l.sabin⁹.ff.cōi diui.⁊ in.c.i.§.si qs.de māso.in ti.ō cōtrouer.inuest.aliqd per eunde3 in.l.nemo.C.locati.vbi vide in fili.q.⁊ signanter p Saly.in.l.iubemus.in pn.C.de sac.sanc.ec.hñ faciunt no.per glo.insti.loca.§.fi. ¶ Facit ēt ista materia ad.q.vtrū socius habens rē cōem cū socio possit esse testis in cā socij.sup eius pte.ō quo vide glo.in.l.qm̄.C.de testi.⁊ ibi p Bar.⁊ bal.i.l.i oib⁹.e.ti.per Inno.in.c.iij.extra de testi.p Paul.de liaza.in cōmento.c.cum nuncius.eod.ti.p Anto.de bu.in.c.insuper eod.titu. ¶ Item facit ad aliā.q.v3 an alter ex socijs vnius domus.p indiuiso q solus inhabitabat domū debeat soluere mercede consocio suo q domū nō habitabat.p parte sua: vide p bal.⁊ ang.in.l.duo.ff.de acq.here.p bal.in.c.i.§.preterea ducatus.ō.phi.feu.alie.p fed.p Pau.de ca.aliqd in.d.l.i.C.q te.fa.pos. ¶ Similiter facit ad.q.quā ponit Bal.in.l.legatis.ff.ti.i.concessa est mihi imunitas.p castris meis vtru3 extendat ad castra cōia saltē.p parte mea vbi dicit videri ꝙ non per illū tex.similis tex.in.l.hoc legatū.de leg.iij.sed ꝯ.d.l.si qs seruos suos.ff.de leg.iij.Pau.de ca.facit mentionē de pdictis iuribus ⁊ dicit ꝙ cōtrariant.Respondit tñ ꝙ rō.l.si qs seruis est ꝙ testator si legat seruos suos multomagis cōes.sed in.d.l.hoc legatū nō sequitur si testōr legat vxori vestes cā vxoris partatas ⁊ sic que sibi seruire poterāt ergo ⁊ paratas queram vtriusq3 quoniā hic vestes poterāt heredi inseruire. ¶ Facit etiā ista materia ad.q. quam ponit Bald.in.l.si plures.in.vi.col.C.de condi.inser.statuto cauetur ꝙ villa teneat emendare dānū datū in suo territorio qd si damnū datū est in via cōi ꝯcludit vtranq3 villam insolidū teneri s3 p solutione3 factā ab vna alterā liberari. ¶ Facit ēt ad alia3.q.quā ponit bal.in.l.cetera.§.si duob⁹.ff.eo.ti.statuto cauet ꝙ quis nō possit extrahere bladū de territorio quo casu possum de castro meo ducere ad aliud castru3 meum an possum ex castro meo ducere ad castrum cōe vide ibi per eū decidentē hanc.q. ¶ Facit etiā ad alia3.q.an si quis leget seruos suos videat legare seruos cōes ⁊ ⁊ est tex.ꝙ sic in.l.si quis seruos.ff.ti.ij. ¶ Facit etiā iste tex.ad id qd ibi dixit Guil.de cu.⁊ Bar.in.l.fin.ff.de re.diui.alias iurisdi.om.iudi.v3 an si duo sint fratres habētes merū imperiū in cōi castro ⁊ vn⁹ ibi delinquit possit ab alio fratre ibi puniri. similem etiam.q.vide p Bal.post Cy.in.l.ij.ff.de condi.insti. ¶ Item an si duo erāt socij scholares in eadem domo.⁊ vnus eoꝝ recessit an ille qui remāsit teneat ad solutōnē integre pensionis pro tēpore secuto post recessu3 socij.de quo vide per Bal.⁊ Ang.in.d.l.duo de acqui.here.⁊ in.c.i.§.preterea ducatus.de phi.feu.alie.⁊ per Pau.de castr.in.d.l.si.qui te.fa.po. ¶ Item facit si duo sint scholares socij in domo cōducta ⁊ vnus recedēs vult extraneo partē suam locare ⁊ sui loco ⁊ illum substituere inuito socio an possit in quo glo.insti.locati.§.fi.tenuit ꝙ nō quā limita ⁊ declara vt per Bal.in.l.i.C.qui test.fa.po.⁊ in.l.nemo.C.locati.per Cy.in.l.viam.C.eo.ti.per Paul.de ca.in.l.⁊ hec distinctio.§.cū fundū.ff.loca.facit ꝙ no.Bal.in.l.sabinus.post gl.magna3.ff.cōi diui. ¶ Similiter[a] an socius videat habere mandatū a cōsocio vendendi partē ipsius cōsocij.vide glo.no.volentem ꝙ sic.in.l.nemo ex socijs.in prin.ff.pro soci.quam intellige vt ibi p Bar.⁊ Bald.in rub.C.p so.in.ij.col.per Ro.in.l.de pupillo.§.si pluriū.de op.no.nun. Finaliter in hac materia vide per doc.in.c.cum in illis.in.§.fi.⁊ ibi p glo.fi.de preben.lib.vi.⁊ oīno per Bal.in.d.l.illud.de ritu nup.in reper.antiquis per Pau.de liaza.in.c.cū nuncius.ex̄ ō testi.

> a ¶ Similiter adde ꝙ facit ad aliā.q. in qua ꝯsuluit bal.cōsilio icipiente neri⁹ an socius inuito socio possit icidere siluam ceduam communem.

¶ Unum dicit Raph.v3 quod si lego tibi stichum ticij qui erāt ticij tempore mortis sue.⁊ stichus tēpore mortis pro pte tantu3 reperiatur esse ipsius ticij ꝙ stichus nō debetur q: cessat ratio huius tex.que ē ꝙ testator nō videtur hic velle grauare heredem onere redimendi.per.l.vnum ex familia.§.si rem.ff.ti.i.nō autem est ratio.q: verba impoztāt.pprie totu3 stichū l.si defensor.ff.de inter.act.⁊ qd no.in.l.si in rem.ff.de rei ven.sed in cāu.pposito apparet testatorē aperte voluisse grauare heredem onere redimēdi quādo scienter legat stichu3 alienū.nam cū conditio nō sit verificata.s.totum stichū esse ticij.ideo defecta cōditione dicendū est legatum nō valere.sed ꝯ Rapha.videt mihi esse tex.in.l.ij.in pn.ff.de condi.insti.vbi cessat ratio assignata p Raph.ad istu3 tex.⁊ tamē h3 locum decisio que ponit in casu nostro.nec potest dici ꝙ ibi fuerit fauor libertatis.quoniā ibi fuit seruus institutus sine libertate quo tpe poterat institui sine ea.per.l.iij.ff.de here.insti.⁊ cōtra Rapha.faciunt etiam illa verba stichus qui meus erit.exponatur.i.quatenus.l.stichum qui meus erit.ff.eo.Alexander.

Cum fundus.

¶ Qui legat re3 cōe3 cum alio intelligit solum legare per quā h3 in ea.h.d. ¶ No.regulam ꝙ testator indubio legat ius qd h3 in rē non aūt rem totam vt hic ⁊ in.l.si domus.§.fi.⁊ in.l.qd in reru3.§.ij.ff.eo.ti.⁊ per glo.in.l.meuius.§.fundo.ff.de le.ij.

⁊.l.sticho.ff.de vsufr.le.⁊ in.l.vxor patrui.C. de lega. q recipit multas limitationes quarũ multas ponam in.d.l.si domus.§.fi.⁊ ibi dicã q in locatione donationis ⁊ venditionis ⁊ similibus an indubio videat concedere ius q hz in re aliquas etiam ponã in.d.l. q in rerũ.⁊ aliquas etiã hic. ¶ Et primo aduerte q pcedit dicta regula dato q etiã testator in legato rei in qua nõ habebat totũ dñium assignasset confines totius fundi.q: talis assignatio fit ad demonstrationem.l.cũ seruo.§.fi.ff.de chen.emp.l.forma.in prĩ. ff.de censi.ita signãter voluit Bal.in.l.cũ alienã.C. eo.⁊ in.l.i.C.qui test.fa.po.⁊ ita refert hic Pau.de ca.in lectura padu.sed male refert q: ibi Bal.tz contrarium ⁊ Bal.in.l.cũ alienam.C.de leg.in vlti.col. ⁊ ipsemet Pau.sequit Bal.ibi.in.d.l.i.C.qui te.fa. po.qd valde no.recipit Bal. nam primafacie videbat cõtrarium:q: si testator in terminis istius.§.dixisset. lego totũ fundũ totus fundus deberetur.tex.sing. in.l.iul.in prin.ff.ti.ij.no.Bar.Ang.hic ⁊ Bar.i.d. l.cũ alienam.ita limitans istũ tex.quẽ tex.sing.reputat Imo.in.l.si domos.§.fi.ff.eo.ti.⁊ per hec habes vnã limitationem ad istum tex. ¶ Scdo limita pcedere quãdo testator sciuit partẽ fundi esse suã vel putauit totũ esse suũ q: nõ debetur nisi id qd suũ ẽ postquã legatum põt operari in parte sua nec habuit animum grauãdi heredẽ onere redimendi:vt hic iuncta.l.si domus.§.fi.ff.eo.in rõne sui.secus si putasset fuisse alienum in totũ.naz tunc.q: legat tanq alienũ ⁊ intendit grauare heredẽ onere redimendi in totũ. ideo totus fundus debetur.q: ex hoc nihil sequitur preter voluntatẽ defuncti qui si voluit grauare in redimendo totũ a fortiori ⁊ in redimendo partẽ.ita p hanc rõnem tz Pau.de ca.hic.⁊ in.d.l.i.C.q testa. fa.po.qui dicit ita no.limitari istũ tex.⁊ fuit de mẽte Bar.in.l.seruũ filij.§.i.ff.eo.per illuz tex. ¶ Tertio limita istuz tex.non pcedere quãdo testor dixit lego tibi talem fundũ qui re vera cõis erat testatoris ⁊ ipius heredis:qm isto casu videtur legasse nedum ptez suaz:sed ẽt partem heredis ita dixit bar.hic quẽ seqt Bal.⁊ Ang.ad de Pe.de anc.⁊ Imo.in.c.filius.extra de testa.⁊ Guil.de cu.⁊ Bal.in.l.cũ alienaz.C. eo.per tex.in.d.l.cũ filius.§.dñs.ff.ti.i.qui text.non est alibi fm Ang.h.hoc tamẽ intelligunt nisi testator dixisset lego fundum meũ q: talis dictio meum restringit legatũ ad portionẽ testatoris per istum tex. sz certe illud quod ipsi dicunt allegãdo.d.§.dñs.non vr iure pbari:q: ibi loquit de vsufructu qui erat heredis quo casu idem fuisset ẽt si fuisset alterius: vt est casus in.d.l.meui9.§.fundo legato.ff.ti.ij.sed Dy.Ray.⁊ Imol.ibi intelligẽdo q vsufructus erat alienus. licz Bar.ibi dicat illum tex.nõ pati illã restrictionẽ:sz dato q.d.§.dñs non pbaret adhuc dico dictũ bar.⁊ sequa.esse verũ per text.in.l.vnũ ex familia.§.si rem.⁊ qd ibi voluit Bar.ff.ti.i. ¶ Quarto limi.d.regulam non pcedere qñ testator haberet pprietatem nudam rei quã legaret ⁊ vsufructus esset alienus:q: tũc legãdo fundũ non videt tñ legasse ius qd hz sed vsufructum qm al's tale ius deficiens.s.vsufructus auferret ipsum emolumentũ fundi legati.text.est no.in.d.§. fundo legato.fm intellectũ Dy.Ray.⁊ Imo.ibi:vt supra retuli.⁊ Imo.in.c.pastoralis.post alios.idem extra de dona.lz vt dixi bar.in.d.§.fundo.aliter itelligat. ¶ In glo.in ver.obstat.ibi.l.si ita ⁊c. sed cõtra istam decisionẽ fortiter facit.l.si ex toto.in pñ.⁊.l. q in rerũ.§.si quis post.ff.eo.vbi augmẽtum rei superueniens auget legatũ Bar.Ang.⁊ Pau.de cast.⁊ Imo.in.d.l.si ex toto.⁊ hic post Dy.⁊ Ja.de areti. soluunt q ibi legatus fuit fundus totus vnde qcqd accedit illi toti accedit legato.sed hic videt partẽ limitatam legasse.iõ noua ps non accedit sicut noua vestis nõ accedit legato vestiũ.d.l.si ita.nã limitatũ legatum nõ dz augmentũ recipere.ar.l.i agris.ff.de acq.re.do.

¶ Istam solutionẽ approbat etiã Bar.in.d.l.si.ita in ver.ij.ẽ videndũ.⁊ in.d.l.seruũ filij.in prin.ff.e.ti.⁊ in.l.cũ fundus.ff. ti.i.in quibus locis tz ɔtra solutionẽ huius gl. Alia fuit solutio Cy.in.d.l.si ex toto.vz q aut incremẽtũ fit accessorie aut eque principaliter.si accessorie vt qñ per alluuionẽ auctus est fund9: tunc debet ẽt augmentũ cũ accessorium debeat sapere naturaz principalis. Aut incremẽtũ fit eque pncipaliter vt qñ habeo dimidium in fundo.⁊ postea emo aliã dimidiam.⁊ isto casu pcedat glo.nostra. ¶ Sed hãc so.impugnat Imo.post Bal.i.d. l.si ex toto.in prin.per illũ tex.in ver.adierat testator. Alia fuit solutio Bal.hic.sequit hic Imol.⁊ Pau.de ca.⁊ aliqd voluit sentire glo.hic ⁊ tz Bar.in.l.seruũ filij.in pnc.ff.eo.titu.⁊ vide Bar.in.l.cũ fundus noiatim.ff.ti.i. vz q nõ sit differẽtia inter legatum totius.⁊ partis.sz an testator vsus fuerit pnoĩe meum:q: si eo vsus est nõ auget legatum:cum videat referre ad presens tps.d.l.si ita.⁊ sic pcedit ista gl.secus si nõ sit vsus.d. l.si ex toto.sed hec solutio non videt pcedere q: nõ videt referre an vtatur pnoĩe meuz vel non:q: semp videt legare id qd suũ est.d.l.si domus.§.fi.cũ si.⁊ eodem modo videt se referre ad tẽpus testi si non adijciat pnomen meũ sicut si adijciat.l.si. §.i.⁊ ibi Bar.ff.ti.i.⁊ no.Bar.in.d.l.si ita.in ver. ij. est videndum.⁊ pz q: si testator legando videret se referre ad ius quod haberet ĩ re tpe mortis sequeretur q si post legatũ testator alienaret ex cã ẽt necessaria legatum non deberet cõtra.l.fideicommissa.§.si rẽ.ff.ti.ij.preterea.d.l.si ita.que ponderat pnomen meũ.nõ facit ad qd.glo.q: illa loquit in augmẽto facto in reb9 separatis vt si lego vestes postea emo alias vestes.sed iste tex. ⁊.l.si ex toto.loquit de augmẽto superueniẽte in eadem re. ita dixit Bar.in.l.cũ fundus noiatim.ff.ti.i. Alia fuit so.fm raph. hic ad.d.l.si ex toto.vz q aut augmẽtuz fit persone aut rei si psone vt q: testator simpliciter emat aliã partẽ fundi cõis pro indiuiso.nam tũc fit augmẽtum psone non rei q: fundus nũc nõ est plusquã esset antea.sz bene testator hz maius ius ⁊ tunc procedat ista glo. Aut augmentũ fit rei vt q: testator emit a vicino particulã terre illaz per actus extrinsecos iungit suo fundo quẽ prius legauerat ⁊ tunc auget legatũ.d.l.⁊ ex toto.ibi adiecerit ⁊c.d.§.si quis post.⁊.l.cũ fundus noiatim.vnde teneas istam solu.⁊ so.Bar.q: ad inuicem nõ multum differunt. ¶ Limitãt tamẽ istam glo. Ja.de are. Bartol.⁊ Ang.nisi pars redempta fuisset ex causa necessaria per adiudicationẽ:q: tunc veniet in legato.allegant.l.iul.§.idem celsus.ff.de ac.emp.sed Bal.h ⁊ Raph.⁊ Pau.de ca.tenẽt ɔrium volentes q imo hoc casu augmentum nõ dat cõmodo legatarij.q:.d.§.celsus.loquit in titulo oneroso.nos vero in cã lucratiua.pro hoc alleg.l.si is qui fundum.ff.de vsufruc.lega.sed tex.ille nihil facit q: ideo ibi nõ mutatur ius legatarij ex iudicio diuisorio:q: illud iudiciũ fuit factũ cum herede post mortẽ testatoris.⁊ sic postq acquisitum est legatũ legatario.sz nos loquimur quãdo iudiciuz diuisoriuz est factũ cũ testatore.sz tamẽ pro opi.Bal.⁊ sequa.adhuc possumus dicere q ɔtra Bar.facit q: sicut si diminutum fuisset ita ius testatoris in fundo per iudicium diuisorium nõ diminueret legatuz q: alienatio fuisset facta alienatione necessaria. iuxta.l. fideicõmissa.§.si rem.cũ si.de leg.iij.ergo eodem modo si augetur fundus ex ista cã necessaria non dz augeri legatuz cum a pari pcedant diminutio ⁊ augmentũ.l.si ex toto.in prin.ff.eo. preterea tex.d.§.idem celsus.hz aliam rõnem quaz habeat casus noster.nam de natura emptionis ⁊ venditionis est q omnẽ cõmodum ⁊ incõmodum post factaz venditionem dz spectare ad emptorem.l.id quod.de peri.⁊ cõmo.rei ven.l.iulianus.§. si fructibus.de ac.emp.sed de natura legati nõ est q incrementum superueniens spectet ad legatariũ:vt hic ⁊ in glos.pe.d.l. si ita igitur ⁊c.⁊ ista opi.ẽ ipsa veritas.quicquid dicat hic imo. qui nititur opi.ad cõcordiam reducere hoc modo.nam aut heres vult tradere totum fundũ legatario.⁊ hoc casu pcedat.§. celsus . refuso tamẽ precio partis redempte:aut heres nõ vult tradere ⁊ nõ cogitur ⁊c.que cõcordia non placet. tum q:.l. nõ pbatur.tum q: augmentũ ⁊ diminutio legati penderet a volũtate heredis cũ debeat pendere a voluntate defuncti tantum.

¶ In ea.ibi.secus ergo si dixisset cornelianũ.s.cõtrariũ est verius:q: non refert an adijciatur pnomen meuz:vt.s.probaui.

ideo contra istam glo. videt alia glo. in. d. l. iulianus. in glo. s. ff. ti. i. ¶ Item dum Bart. hic soluit 3rium. d. l. stipulatio. §. fi. ff. de ope. no. nun. adde q Cy. hic dat aliam solutionē intelligendo illū tex. sm glo. ibi qñ socius stipulatus est noīe socio2 vt hic latius per eum. ⁊ q Bar. limitat istum tex. per. l. iul. ff. de le. iij. adde q Imo. in. l. si domus. §. fi. ff. e. dicit tex. in. d. l. iul. esse sing. postremo dum bar. hic dicit q si testator habēs dimidiam dimidie in fundo dixit lego tibi dimidiū fundum an intelligatur de dimidia dimidie tm̄ rñdit q sic vt hic per eum cū quo transit Anto. ⁊ Imo. in. c. pastoralis. de do. vide tamē i. l. lucius. §. filium. cū glo. in ver. dimidia. ⁊ qd ibi Barto. ff. ti. i. ⁊ Bar. in. l. plures. in fi. de dam. infec. ⁊ recte intuenti istud non ɔtradicit ibi per eū dictis. subdit etiā Bar. q tale legatū nō cedit incrementū superueniens: qd limita ⁊ declara vt p Bald. ⁊ Imol. in. d. l. si ex toto. q2 aut augetur fundus aut ius testatoris. put. s. dixi p Rapha. Sed si testator sciens esse fundū totū alienum dicat lego talē fundū meū. an debeat estimatio. iuxta. l. cū alienam. dic q sic. tex. est no. in. l. nuper. in ver. cōditiones. ff. ti. ij. cum glos. ibi facit. l. demōstratio. de ɔdi. ⁊ demon. nec ob. glo. nostra hic que videt 3rium pbare q2 illa loquitur qñ fūdus erat p parte testatoris vnde legatū in parte illa testōris valet. Et ex hoc vltimo habes diligenter notare q licet demonstratio falsa non vitiet legatum. d. l. demonstratio. tamen illud ē verum quando esset falsa in totum. secus si in parte tantum: quia tunc legatum in parte falsa vitiabitur per istum tex. secundum Rapha. hic.

f **Stichum qui meus.** ¶ Relatiuum[a] quis vel qui iunctū verbis futuri tp̄is facit conditionē sed iunctū verbo presentis tpis demonstrationē inducit ex ɔditōe que venit iplenda in re de qua fit dispō resoluitur in quatenus. h. d. ¶ No. q relatiuū iunctū verbo futuri tpis conditionē iducit. ¶ Quod primo limita nisi adijciatur circa id qd pendet a mera voluntate testantis: vt si in testō dixit lego tibi decē cum hoc q facias id qd in testō infra tibi declarauero. nam l3 postea infra i testō nihil declarauerit tamē legatum vt purum debetur: q2 nō adijciendo postea ɔditionē videt me penituisse. ita limitat istū tex. Imo. in. l. cū pater. §. fi. ff. ti. i. vbi ad hoc allegat tex. in rōe sui. in. l. pe. C. de insti. ⁊ substi. ɔdi. facta. ⁊ hoc non reperio ab alio ita scriptū. Sed in 3rium facit q2 tex. in. d. l. pe. loquitur de dictione sm quē sm Bar. ibi nō facit dispōnem ɔditionalem:[b] vt ibi ⁊ in. c. abbate. de ver. sig. Preterea illud qd hētur in. d. l. pe. nō pcedit ex natura relatiui iuncti verbo futuri tpis: q2 si testator ibi esset locutus per dictionē si etiā esset idem q2 quando dictio si refertur ad ɔditionē pendentē ex mera voluntate disponētis: tunc l3 non ipleatur talis conditio nō defuit dispositio: vt pbatur in. l. ij. in pn. sm intellectum Bar. ⁊ magis communem. s. de here. insti. de quo tamē dic vt ibi dixi in. d. l. pen. ¶ Secūdo limita quādo testator sciebat vel credebat id quod adijciebatur per relatiuū quis vel qui se habere posse ad esse ⁊ non esse. ⁊ sic voluit facere cōditionem vt hic. Sed si credebat se illud habere tm̄ ad esse tunc nō facit conditionē sed cām tex. est no. iuncta glo. in. l. fi. C. de post. her. insti. nam ibi testator infirmus putauit se incōtinenti moriturū. ⁊ sic filium nō posse sibi nasci nisi post mortē ⁊c. iō illa verba qui nasceretur post mortem non faciūt ɔditionē. ⁊ istam limitationem tradit hic pau. de ca. dicens illum tex. ad hoc esse singularem. ¶ Tertio limita predictā regulā pcedere i relatiuo substantie: vt per glo. in. l. i. C. de sen. que pro eo qd in. Secus in relatiuo accidentis vel q̄titatis vel qualitatis ⁊ similiū: q2 l3 iungatur verbo futuri temporis nō facit cōditionem: vt est tex. in. l. si ticius mihi. §. cum ita. de leg. ij. simile pbat tex. in. l. clemens. §. fi. l3 duos vltimos intellectus ibi positos. in glo. s. de here. insti. sed sm Bald. ⁊ Imo. in. d. §. cum ita. dicendū est nō esse dr̄iam inter relatiuū substantie ⁊ q̄titatis ⁊ similiū. cum nulla possit esse rō differentie. vnde si dixero quātā partē habeo in sticho tēpore mortis lego idem dicendū est. put in casibus huius tex. Nec ob. d. §. cum ita. q2 rñdet q ibi relatiuū erat relatum ad executionē nō ad substantiā dispositionis. bene facit. l. si decē. ⁊. l. si itaq3 petiero. de ver. obli. ⁊. d. l. clemēs. posset responderi q illa varios h3 intellectus. ⁊ sm alios intellectus potius pbatur cōtrarium

de quo articulo vide per Bar. in. l. i. in. i. col. ff. de cōdi. ⁊ demon. mihi magis placēt verba Bal. ⁊ Imol. per predictā rōnem. ⁊ ex responsione data per eos ad. d. §. cum ita. habes quartā limitationē ad istum tex. vt. s. non pcedat qñ relatiuū esset relatū ad verbū executiū futuri temporis respectiue tamē videtur de psenti. exemplum p3 in. d. §. cū ita. sm eos nō faciētes tunc differentiā inter relatiuū substātie ⁊ quātitatis sed ex isto tex. no. q relatiuū iunctum verbo preterītis temporis importat demonstrationē q2 non h3 tractū de futuro. l. i. l. legata. ff. de ɔdi. ⁊ demon. l. ad pñs. s. si cer. pe. ⁊ ideo l3 falsa esset nō vitiaretur[c] legatum. l. demonstratio. ff. de condi. ⁊ demon. ¶ Fallit si talis falsa demonstratio denotata per relatiuū faceret deficere substantiā rei legate. exemplum si dixero lego tibi decem que ticius mihi d3 nam si ticius non debet vitiatur legatum. tex. est bene no. ⁊ ibi declarat bar. in. l. si sic. §. i. ff. eo. ti. Secus si scienter dixero lego tibi stichum qui meus est. nam l3 meus nō sit: q2 sit alienus non vitiatur legatum: q2 falsa demonstratio non facit deficere substantiā rei legate. ¶ Item est verū q relatiuū importat dēmonstrationē quādo adijcitur corpori certo: vt puta sticho. s3 si corpori icerto adijciatur tunc taxationem inducit: vt si dico lego vestes que mee sunt. nam mee tantū sunt in legato. l. nuper ⁊ ibi Bar. ff. ti. ij. ¶ Tertio ex isto tex. no. q vbi euētus cōditionis principaliter respicit ipsum de qua facta est dispō. diuidit dispositio quatenus euenerit cōditio. de quo hic vide plenius p Bar. ⁊ per Bart. in. l. in conditionibus. §. fi. ff. de condi. ⁊ demonstra. Et illud facit ad. q. q si in testō estapposita clausula codicillaris. per hec uerba si nō valebit iure testamēti valeat iure codicillorū. exponitur si non valebit. i. quatenus non valebit ⁊ sic dicta clausula operabitur etiam quādo testamētum pro parte tantū valeret. s3 Bar. Bal. ⁊ Ang. hic ⁊ plenius Bart. in. l. i. in. viij. q. s. de iure codicil. ⁊ Bar. in auc. circa pe. col. ex causa. ⁊ ibi Ja. bu. ⁊ Bal. in. vij. q. in fi. C. de lib. prete. ⁊ in. l. controuersia. in prin. s. de transac. vbi ponderat de hoc esse glo. sing. in ver. hereditatis. dum gl. dicit idem in legatariis ex testamēto iuncto tex. idem videtur tenere Bal. in repe. l. in suis. in. xx. col. cū se. s. de liber. ⁊ posthu. ¶ Item facit ad aliam. q. statuto cauetur qd mulier nō possit cōtrahere sine ɔsensu duo2 coniuncto2 ⁊ ex latere patris ⁊ si illos nō habeat adhibeantur duo ex latere matris. modo cōtingit q mulier h3 vnum tantū ex latere patris quod ille debeat adhiberi cum illo simul qui est ex latere matris: q2 illa verba ⁊ si illos nō habeat intelliguntur. i. quatenus non haberet. ⁊ ita no. decidunt Bar. bal. Ang. omnes hic adde Bald. idem tenentem in. l. in coniunctione. C. de impub. vbi ponit etiam aliā pulchram. q. in simili. ⁊ in. l. i. C. vnde vir ⁊ vx. ⁊ Pe. de ancha. in. c. canonum statuta. in repetitione. in ver. transeo ad statuta q2 quandoq3 prohibent de constitu. ⁊ Abbas siculus in. c. quotiens. de testi. ⁊ vide Pau. de cast. in. l. si cum dotem. §. si patris. s. solu. matri. vbi querit. pone q nō haberet nisi vnum tātū dicit ille d3 accipi. dicam etiā de alia simili questiōe in. l. turpia. ff. eo. ¶ Facit etiam iste text. ad illud qd no. Jo. an. in regula mutare. de reg. iur. in mercuri. Cōmissa est cā tribus cū cla q si nō oēs possunt vel volunt ad cognitionē interuenire: possit alter cognoscere. pone duo a pncipio noluerūt iteruenire vel non potuerūt ⁊ alius solus cognoscere icepit. deinde alij postea volunt interuenire an possunt per illum text. impediri. ⁊ dicit Jo. an. q non q2 d3 intelligi quatenus non potuerunt vel voluerunt interuenire: vt ibi latius per eum. ¶ Facit etiam iste text. ad illud quod dicit bar. in. l. ait pretor. §. si iudex. ff. de re iudi. q si iudex dixit condēno te si est pbatū non valet sententia: q2

a ¶ Relatiuū ɔ relatiuo qs vel q vid i aposti. ad bar. h ⁊ bis adō Signo. ɔ bō. ɔsi. x. ⁊ ibi qñ iunctū verbo pñtis tpis faciat ɔditōe3 ⁊ vide ei9 ɔsil. lxx. ⁊ ɔsi. cvij. ⁊ ɔsi. ccxxviij

b ¶ Cōditiōalē. hoc nihil ē q2 sunt multe alie dictōes q nō faciūt cōditiōe3 sui nā tn̄ qñ respiciunt futuru3 tps ⁊ casu3 q pōt se hr̄e ad eē ⁊ nō eē tūc faciunt ɔditionē vt dclarat bar. i. l. i. ɔ ɔdi. ⁊ de. h Soci. q2 ēt rñdet alio motiuo p te vide.

c ¶ Vitiaret. in cāib9 i qb9 valeāt legatū rei aliene iux no. i. l. cū alienā. C. ɔ leg. resultat ⁊ ali9 effect9 q2 re alienata idistīcte deficit legatū q2 deficit cōditio. Sec9 qñ facit demonstratōnē q2 tē fit distīctio iuxta. l. fideicō. §. si rē de le. iij ali9 effectus ē q2 seruo aliēato si tpe mortis ali9 seruus eiusdem nois repiat emptus debebit q2 nō solū posita facit ɔditio. sed demōstratio. i tpe mortis collata ⁊ ita intelligit cu. tex. i. l. filie. §. a ticia ɔ cōdi. ⁊ de. qui no. h hos esse ct9. s. relatos.

intelligitur per istum tex. l. quatenus est pbatū ꝛ sententia lata sup parte non valet nisi absoluat pro alia parte. l. in hoc iudi. cum fi. ff. fami. hercis. ¶ In glo. in ver. magis. ibi diuersitate partium ꝛc. ꝛ sic ꝯditio ibi respiciebat distributionē partium. ꝛ quo ad illud dispositio est conditionalis. nō autē respiciebat substantiam dispositionis. i. institutionē hic autem respiciebat substantiā dispositionis. i. rez legatā. quod latius declara vt hic per Bart. cui adde glo. in. l. vter ex fratribus. in ver. heres est. ff. de conditio. institu. ¶ In ea. ibi. l. talem. §. i. in fi. Solue ꝙ ibi supererat ius patronatus qḋ succedebat loco dominij. ꝛ sic durabant reliquie dominij. ideo nō videtur defecisse cōditio. ¶ In ea. ibi ratio diuersitatis ꝛc. qꝛ ibi in legato libertatis expressit cōditionez que tacite inerat. vnde cuz nihil operetur illa conditio in expresso. i. in legato libertatis. ita nec operari dꝫ in tacito. i. in sequēti institutione simpliciter facta in qua tacite intelligit repetita conditio expressa in primo legato libertatis l. auia. in prin. ff. de condi. ꝛ demonstra. ¶ In glo. in ver. conditio. ibi tacita ꝛc. hec glo. reputatur singularis conditio que inducitur per istud relatiuū dicit tacita. ꝛ ita eam pro singulari alle. Jmo. in. l. cuz quidam. ff. ti. i. ꝛ pro hac glo. alleg. tex. in. l. si quis ita pmiserit. ff. de ver. ob. quē tex. Bar. ibi reputat optimū. ꝛ ad hoc no. ꝛ lꝫ Jmo. ꝛ Pau. de cast. hic dicunt ꝙ Bar. ibi male ponderat illum tex. qꝛ relatiuū ibi fuit adiectū executioni: tamē ad hoc dico ꝙ imo Bart. fuit bene locutus qꝛ si verum esset qḋ conditio iportata per relatiuū esset expressa sicut conditio inducta per si. sequeretur etiam si adiecta esset executioni faceret conditionalem dispositionem. qꝛ dictio si adiecta executioni facit dispositionem cōditionalem glo. est no. in. l. fi. ff. cuz petiero. quam omnes ibi sequuntur. ff. de ver. ob. bene fateor ꝙ hec conditio tacita inducta per relatiuū impedit trāsmissionem legati cuz pendeat ex testamēto: vt est bonus tex. in. l. cū quidē duo. ff. ti. i. in vlt. responso ſm Jmo. ꝛ doc. hic ꝛ fuerunt verba Bar. in. l. cōditiones extrinsecus. ff. de cōdi. ꝛ demon. ꝛ Bal. in rub. C. de insti. ꝛ substi. sub cōdi. fac. ꝛ Bal. ꝛ Jmol. in. l. cū quidez. ꝛ Bal. ꝛ imo. in. l. qui filiabus. §. i. ff. eo. ¶ In glo. in ver. extinguatur ibi si rem ꝛc. imo indistincte extinguitur per alienationem quomodcunqꝫ factā per illa verba qui meus erit ꝛc. tex. est reputatus sing. in. l. scribit. in fi. de gu. ꝛ argē. le. vnde querit hic Cy. quid si aliquis dixerit concedo tibi fundū meū post mortem meam ꝛ postea alienauit fundum ante mortem. an per istam alienationem reuocetur dicta cōcessio. ꝛ decidit ꝙ sic qꝛ est donatio causa mortis que ita reuocari dicitur ꝛ hoc dictum dicit hic Bal. esse aureum ꝛ sequitur hoc dictum Jo. fab. in. §. idem rescripserunt. insti. de leg. ꝛ illud etiam sequit Jmo. ꝛ Raph. hic ꝛ ꝙ sit donatio cā mortis. alleg. qꝛ est facta mentio mortis. l. seia. in fi. cuz ibi no. de do. prele. ꝛ no. Bar. in. l. seia. §. fi. de dona. cau. mor. ꝛ Bar. in. l. que dotis. cum addi. quas ibi dedi. ff. so. ma. ꝛ Bart. in. l. fi. C. de insti. dicunt tamē ꝙ cū donatio causa mortis equipararetur legatis vt retuli. ff. in. l. ij. eo. tit. ideo distingui dꝫ an illa alienatio fuerit necessaria an voluntaria: vt pāo casu non pcedat dictum Cy. secūdo vero sic vt ibi latius per eos. ¶ Sed quero an idem sit in reuocatione donationis inter virū ꝛ vxorē dicas ꝙ non. sed indistincte per alienationē etiaz necessariam reuocatur l. si maritus. la. ij. ꝛ ibi no. C. de dona. inter vir. ꝛ per Cy. in. l. iij. C. eo. per Bar. in. l. rem legatam. ff. de adimen. le. ibi dixit plus vꝫ ꝙ per specialē obligationez rei donate vxori reuocatur donatio: secus in obligatione generali. de quo videas etiam per Bald. in. l. si non verum. C. de dona. inter vir. vbi dubitat quid in tacita hypotheca facta in dicta re donata vxori.

¶ Postremo circa materiā hui⁹. l. quero quid si habeo seruuz nomine stichum. ꝛ dico lego tibi stichum. postea vero eum alienem ꝛ deinde emā alium seruū nomine stichum. vtrum in predicto legato veniat iste stichus postea emptus. ad hoc vide. l. filie. §. ꝯticia. ꝛ ibi Bart. ff. de condi. ꝛ demon. quam. l. hic allegat Paul. de ca. in lectura bononiensi. ¶ In eadem. ibi. l. decez. dicas ꝙ ibi conditio expressa tacite inerat ideo nihil operatur: secus hic.

Legatum.

¶ Propter breuitatem nō summatur. ¶ In glos. ibi plus iure quod fuit filio nō possit legatum filio factū repudiare in specto isto iure ff. or. per. d. l. is qui heredes. §. fi. quasi plus iuris habeat filius ꝙ seruus in legato. Sed in hoc cōiter dānat ista glo. qꝛ isto iure quicquid querebat tam filius ꝙ seruus acquirebat patri ꝛ domino. l. placet. ff. de acquir. here. ſm Ray. hic quē refert Bar. in. d. §. fi. ꝛ ſm eum nō ob. d. §. fi. qꝛ loquitur i hereditate. hic aūt loquimur in legatis. ꝛ allegat rōnem differentie qꝛ in hereditate requiritur consensus vtriusqꝫ. s. patris ꝛ filij. l. si quis mihi bona. §. iussum. ff. de acqui. heredi. legatum vero patri ꝛ domino recta via acquiritur absqꝫ agnitione. l. a ticio. de fur. l. que legata. ff. de reg. iur. l. si vxorē. C. de condi. in cer. ignoranti enim querit legatū. l. cum pater. §. surdo. ff. tit. i. ꝛ hec opi. tanꝙ cōis mihi placet. ꝛ idez sentit glo. in. l. ex repudiatione. C. de fideicō. ꝛ Cy. ꝛ Saly. idem tꝫ Joā. de imola. ꝛ Roder. hic. ꝛ Saly. in. l. ij. C. de repe. bo. po. vnde dicit ꝙ sicut dominus pōt legatum querere sine alio consensu serui. l. si pre. §. fi. ff. quādo di. le. ced. ita repudiare. ar. l. is pater. ff. de acqui. here. lꝫ Bart. hic in lec. modernis velit hanc glo. sustinere reprehendendo Ray. nam dicit ꝙ contra Ray. est casus. in. l. i. §. seruū. ff. de suc. edic. ꝛ pro opi. glo. hic allegat tex. in. d. l. ij. C. de re. hoc po. ꝛ ideo dicit glo. in. d. l. ex repudiatione. male fuisse locutam. sed certe iura allegata per Bar. loquūtur in bonorum possessione. de qua statim dicemus nō in legato in quo viget ratio superius allegata. que nō limitat in bonorum possessione. hodie autem constat differentiā esse in legato in patrez ꝛ dominū. qꝛ hodie pater non potest solus legatuz repudiare qḋ delatum fuit filio in eius preiudiciuz. d. l. ex repudiatione. ꝛ ibi no. C. de fideicom. ꝛ in. l. fi. in prin. ꝛ in. §. i. in ratione sui. C. de bo. que lib. Sentit etiam ista glo. aliud dum allegat. d. l. is qui heres. §. fi. videlꝫ ꝙ ille non habeat locū in seruo ꝛ sic ꝙ possit solus dominus repudiare hereditatē seruo relictā quod firmat glo. in. d. l. is qui heres. in fi. sed Bart. ibi ꝛ Ray. in. d. l. seruo inuito. tenet cōtrarium qꝛ sicut solus dominus adire non potest. l. cū pponas. C. de he. insti. ita nec dꝫ posse repudiare ar. d. l. is potest. tamē opi. glo. magis cōiter sequūtur doc. vt Cy. i. l. renitente. C. de iur. delib. ꝛ Cy. Bal. ꝛ Jmol. in. d. l. is qui heres. ꝛ Cy. in. l. deo nobis. C. de episc. ꝛ cleri. ꝛ Jmol. hic. ꝛ do. Anto. ꝛ Abb. in. c. in presentia de proba. ꝛ Bal. in. l. i. in. xij. colum. in ver. ꝛ ideo. in sequenti puncto dico ꝛc. cuz ver. sequen. C. qui admit. ꝛ ibi allegat rōnem differentie inter filiuz ꝛ seruū De qua etiam per Cy. in. d. l. renitente. hoc etiam in hereditate sensit Bar. hic ꝛ fuit de mente Bar. in. l. tutor. in fi. ff. de bo. no. pos. ꝛ glo. in. l. fi. in prin. ff. de vulg. ꝛ pup. dum Bar. in hereditate equiparat seruū monacho. idez tꝫ Fulg. in. l. i. C. de re. bo. pos. vbi allegat contra Bar. in. d. l. is qui heres. §. fi. tex. in l. qui autem. §. si seruū. ff. que in frau. cre. Ad rōnez. l. is potest. respōde ꝙ loquit in his qui noīe suo ꝛ ex persona sua adire vel repudiare vellet. secus in his que ex psona alterius: vt ibi pbatur in. d. l. tutor. cum glo. ff. de bo. po. iuncta. l. bonorum. quicqd dixerit ibi glos. cōiter dānata. C. qui admit. vbi solus tutor pōt petere bonorum possessionē sed nō repudiare: vt pbatur in. d. §. per seruū. hic allegatuz in glo. ꝛ hanc opi. dico esse tenendam. quicquid dixerit Pau. de ca. in. d. l. is qui heres. §. fi. ꝛ Saly. in. l. ij. C. de re. bo. po. vbi nō faciens mentionem de Bar. ꝛ de alijs tꝫ ꝙ neqꝫ hereditatē neqꝫ bonorum possessionem delatā seruo possit solus dominus repudiare per. l. seruus dotalis. ff. sol. ma. Et per rōes quibus mouetur Bart. in. d. l. is qui heres. §. fi. lꝫ eum nō alleget. ꝛ rñdet ad. l. i. §. per seruū. allegatum i gl. quod dꝫ intelligi ꝙ ibi dñs repudiat. s. per seruū cui mādat vt repudiet. ꝛ hoc vbi per seruū non erat petita vel agnita bonorum possessio. sed erat petita ꝛ agnita per seruū. iuxta. l. seruus. i pn.

de bo. pos. tunc bene solus dominus posset repudiare: q: tunc ppie dicitur delata dño. Item rñdet ad istum tex. q aliud est in legato q recta via transit in legatariū: vt. s. retuli. tamē q: responsio sal. ad. §. per seruū videt illum tex. violare. ideo nō puto recedendū a cōi opi. fatet etiaʒ Bar. in. d. §. fi. ꝛ recte q solus dñs potest bonoꝝ possessionē repudiare. sed dum facit differentiam inter bonoꝝ pos. ꝛ hereditatem quo ad hoc dicēs requiri ꝯsensum serui in adeunda vl' repudianda hereditate. secus aūt in bonoꝝ possessione nō bene loquitur q: in agnoscēda bonorum possessione requirit consensus serui vt in. d. l. seruo inuito. in prin. ꝛ tamē secus in ea repudianda. per. d. §. per seruū. de suc. edic. Et contra Bar. videt tex. in. d. l. qui aūt. §. si seruum. j. que in frau. credi. ¶ Sed quid in abbate an possit hereditatem vel legatū monacho delatū sine eius consensu repudiare. Cy. in. d. l. deo nobis. ꝛ Bar. in. d. l. tutor. ꝛ Bar. in. d. l. is qui heres. §. fi. ꝛ Bal. in. d. l. ex repudiatione. in. d. l. i. i. x. q. ꝛ in. l. bonoꝝ. in. v. q. C. qui admi. ꝛ Cano. in. d. c. in presentia. ꝛ magis cōiter oēs tenent q sic: q: monachus non hʒ velle neqʒ nolle. c. si religiosis. de elec. in. vi. Quid aūt in prelato an sine consensu capituli possit hereditatē vel legatū eccl'ie delatuʒ repudiare. dic q Feder. de sen. ꝯsilio. ix. incip. casus talis est res aliqua ꝛc. tenuit q sic q: nō est alienatio. alleg. l. qui aūt. in prin. j. que in frau. cre. ꝛ ideʒ tenuit Lappus allegatione. xxvj. de quo vide per do. Cardi. ꝛ Imo. in. c. tua. de his que fiunt a prela. sine cō. ca. ꝛ ibi etiā per Abb. sed Pau. de ca. hic dicit fe de. dixisse cōtra tex. in. l. magis puto. §. fundū. s. de reb. eoꝝ. ꝛ contra fede. etiā tenuit Bal. in. l. cōtra iur. §. s. de pac. ꝛ in. d. §. fundū. ꝛ Pe. de anch. ꝛ Imol. in. c. i. vt. s. de rebus eccl. nō alie. ꝛ Bal. in. l. pupilloꝝ. C. de repu. here. ꝺ hoc articulo vide etiam lap. Abb. ꝛ do. de sanc. ge. in. c. i. de reb. eccle. non alie. ꝛ Ro. in. d. l. si is qui heres. in. §. neqʒ filius. s. de acquir. here. ꝛ ista est magis cōis opi. q: talis repudiatio dicit esse alienatio p d. §. fundū. vt voluit Dy. Ja. de are. Bal. ꝛ Imol. in. l. seruuʒ filij. §. i. in pn. j. eo. ti. ꝛ ideo requirit consensus capituli in omni alia alienatione requisitus. iuxta. c. i. ꝛ. ij. de re. eccle. nō alie. lib. vi. ad quod etiā vide no. per Imo. in. l. si fundum. sub conditione. §. si ticius. j. eo. Non ob. tex. in. l. qui aūt. in pnc. q: ibi non erat acquisitum legatum creditoribus merito non dicatur alienatio quo ad eos: secus in casu nostro q: legatū acquisitum erat ecclesie morte testatoris cū etiaʒ ignoranti acquirat a morte testatoris a qua dies legati cedit. l. si post dieʒ. in fi. j. quādo di. le. ced. Respondet etiam aliter hic Pau. ꝺ ca. in lectura bononiensi. vʒ q ibi erat persona habilis que repudiabat. in q. autem nostra secus.

1 **I ex toto.** ¶ Si rei legate quicq̃ detrahit legatuʒ minuitur ꝛ ꝯtra si addatur augetur. h. d. ¶ No. q illud qđ operat oppositū in opposito idem operari dʒ ꝓpositum in ꝓposito. vel alio mō allegando dicas q ꝯtrarioꝝ eadem est disciplina. de quo brocardo vide per Cy. in. l. i. §. pro. ij. in. vij. opi. de cadu. tol. ꝛ ibi aliquid per Bal. circa fi. ꝛ per Bar. in. l. inter stipulantē. §. sacram. de ver. ob. ꝛ Dy. in regula qui sentit. de regul. iur. in. vi. Bar. in. l. in fundo. s. de rei ven. ꝛ pro hoc Bal. decidit. q. no. in. l. qōneʒ. in. ij. col. C. de fideicom. de qua. q. vide que dixi in rub. j. de acqui. pos. ꝛ per Pe. de anch. ꝛ Imo. in. c. relatū. el. i. de testa. ad quod vide q habet in. c. fi. de ver. sig. vbi ꝓbatur scōm Anto. de bu. q hec regula non habet locū in mandatis. ¶ Secūdo no. q augmentum superueniens rei legate post factum testamētum auget legatuʒ q limita ꝓcedere quādo legatur res ꝓpria testatoris. secus si aliena. vt ꝓbatur in. l. si chorus §. area. j. de leg. iij. bm intellectuʒ Bar. ꝛ doc. in. l. seruū filij. §. si area. j. eo. sed istud hic ponit Raph. sed non bene colligit q: ratio ibi non est ex eo q incrementū sit factum in re aliena sʒ q: in casu illo qñ incrementū factū fuit a testatore presumit q legatum augere voluerit que presumptio cessat quādo incrementum fit ab alio q̃ a testatore. ¶ No. tertio q idem iudicatur de accessorio qđ iudicatur de suo principali. ad idem facit. l. ēt. C. de iure do. ꝛ. l. inter socerū. §. cū inter. in fi. s. de pac. do. ꝛ facit ad hoc no. ad. q. an regno augmētato illa ps augmētata debeat regi ꝯstōnibꝰ regni. de quo dic vt p guil. de cu. ꝛ bar. in. l. si conuenerit. §. si nuda. s. de pig. ac. ꝛ bar. in tractatu alluuionis. ꝛ p

Cy. ꝛ Bal. in. d. l. etiam. ꝛ per Bal. in. l. cunctos populos. in. ij. col. C. de sum. tri. ꝛ p Pe. de anc. in repe. c. canonum statuta. de ꝯsti. in ver. iuxta effectū extensiuū. ꝛ dixi in. l. i. in vlt. no. s. eo. ¶ Item inducit iste tex. p Dy. hic ad. q. q ille cui ꝯcessa est imunitas a collectis nō tenetur ad eas que augent ꝛ imponūtur rōne guerre superuenientis. ar. istius tex. q: de accessorio iudicat sicut de principali: vnde cum ista collecta ꝓpter superuenientē guerrā dicatur accessoria alioꝝ numero ideo ꝛc. Ad idem alleg. l. si seruitꝰ. s. de ser. vr. pre. ad idem alleg. tex. in. l. in oneribus qui numeris. j. de va. mu. similis tex. in. l. i. C. de vac. publi. mu. lib. x. facit qđ no. Bar. in. l. ij. de iudi. imu. Sit tamē cautus ille cui ꝯceditur imunitas in concessione dicat ab oibꝰ ordinarijs ꝛ extraordinarijs ꝛc. ē enim ista collecta ꝓpter superuenientē guerraʒ imposita munus extraordinariū q superindictū appellat vt hētur in rub. C. de superindic. li. x. ꝛ ibi glo. ꝛ plene p Bart. in. l. i. C. de mu. ꝛ in quo loco eo. li. ꝯtrium hic tenuit Ray. de for. per. d. l. si seruitus. ꝛ. d. §. qui muneris. ꝛ per. d. l. i. C. de vac. pub. ꝛ rñdet ad. d. l. i. C. vt ne mi. lice. q ibi pōit casus spālis quo ad onꝰ emendi ea de quibus ibi. ergo in ꝯtrium est ius cōe. ꝛ hanc opi. sequit Imo. ꝛ Pau. de ca. hic in lectu. paduana. allegat pau. q: ꝯcedens imunitatem satis potuit in genere de hoc casu necessitatis cogitare. vnde sua generalis concessio dʒ ad hunc casum extendi: vt probatur in. l. sub pretextu. la. ij. inducēdo vt ibi per Cy. ꝛ per Bar. C. de transac. dum alleg. l. qui iur. militaris. s. de testa. mi. allegat etiā in simili no. per cy. in. l. nō modus. C. de serui. Item q: in beneficijs latissima facienda est interpretatio. l. fi. de consti. prin. c. cum dilecti. de dona. Bal. hic concordat opiniones dicēs q aut ista collecta fuit imposita per nomina respectiua seu multiplicatiua: vt q: dictum est per hec verba q ꝓpter guerrā soluatur dupluʒ eius qđ solitum est solui. ꝛ tunc q: per modum accessionis videt imposita tunc ꝓcedat opi. Ray. ar. istius tex. cum si. aut per nomina simplicia vt q: dictum est q collecta ꝓpter guerrā imponeretur ascendens ad sūmaʒ mille ducatoꝝ. ꝛ hoc casu ꝓcedat opi. Dy. ꝛ ita etiaʒ firmat Pau. de ca. hic in lectura bononiē. sed imo. hʒ ꝛ Pau. de ca. in lec. padua. reprehendunt hanc ꝯcordiam nam dicūt q Bal. pro hac sua concordia allegat glo. magnā. in. l. si dictuʒ. in prin. de euic. que ēt loquatur in materia longe diuersa nō ꝓbat opi. bal. secundo q: si esset vera distictio Bald. sequeretur absurdum q: semper esset in potestate imponētis collectam tollere imunitatem huic ꝯcessam quod esset cōtra. l. ne in potestate. s. de arbi. ꝛ. l. ij. §. sed si agant. de iudi. Rap. hic aliter distinguens dicit q aut guerra erat licita respectu ciuitatis collectā imponētis. ꝛ tunc ꝓcedat opi. Dy. aut nō erat licita ꝛ ꝓcedat opi. Ray. ad hoc nihil allegat. sed in simili potuisset allegare. l. quidem cū filiuʒ. j. de ver. obl. ꝛ qđ ibi no. dicit Ang. per illum tex. volens q si ciuitas ꝓmittit defendere aliam ciuitatē intelligitur de defensione licita ꝛ iusta. bene facit in rōne sui. l. si merces. §. culpe. s. locati. Adde etiaʒ q vltra istos scribentes Jo. an. in addi. spec. in ti. de censi. §. ij. ver. sciendum est. refert decisionē Dy. hic ꝛ cū eo transire videtur dū dicit q pro hoc videndū est qđ no. in. c. cū capella. de priui. idem Dy. in. d. l. in oneribus. ꝛ Anto. de but. in. c. peruenit. de imu. eccle. ꝛ Bal. in. l. iubemus nullam. C. de sa. san. eccle. per illum tex. no. vbi videtur decisio per opi. Dy. pro quo etiam faciunt nota. per Ang. in. l. dinus. de peti. her. vbi dicit q si ex forma statuti imponit pena ꝓponenti seu arengāti pro iponenda collecta nō comprehendit illū qui ꝓponit collectam imponēdam ꝓ necessitate guerre vel famis. ꝛ vide pro hac decisione no. p Bar. in. l. q ad ꝯsene.

a ¶ Fed. ꝯsil. ix. hāc opi. federi. concluis sui cōpro. at Soci. rñdēdo motiuis ꝯtrijs quāēt opi. seq tur lu. ro. ꝯ. l. b ¶ Augmentata. facit tex. i. §. i. i auc. de equa. do. vbi priuilegiū dotis hʒ locū ēt eiꝰ augmēto p quē tex. ibi an gel. decidit q cōcessa castro p pncipē cuʒ mero ꝛ mixto iperio si pnceps augeat territoriū q i illo aucto hēbit meꝛ ꝛ mixtuʒ iperiū ꝛ facit q voluit ge mi. i. c. fi. §. fi. ꝺ ꝯces. pñē. in vi. vbi dicit q hñs ꝓuilegiuʒ q possit trāsir p territoriū si ne solutiōe gabelle q poterit trāsir p territoriū illi additū. ꝛ facit q voluit saly. pꝰ Bal. i. l. ēt. C. so. ma. q bāni tꝰ apadua ꝛ eiꝰ districtu cēset bānitꝰ a castro lēdenarie tūc addito padue ꝛ fac q voluit tex. i. l. itē si fū di. §. huic vici nꝰ. s. ꝺ vsufr. vbi n vsufructuario fundi aliuio eidē auget vsufructū q: dicitur idē fundus cū eo cui adficit. p quē tex. ibi di cūt ange. ꝛ flo ria. in. l. si pro curatoris de executo. q cōcessa iurisdictiōe in castro ꝛ territorio q aucto territorio amplia iurisdictio. ꝛ fac q voluit ang. ꝯsi. cclvi. ꝛ Si gno. ꝯsi. cccxc an scā pace inter pncipes extendit ad eoꝝ adherēntes. an autē augmentatis bōis patris filiꝰ q habuit legitimā possit i illo augmento petere aliqd vide per Ludo. ro. sing. suis fol. xiiij.

in fi. verbis. C. de muni. legū. li. x. vbi videbis no. verbum. Sed si velles sustinere ray. dicas q̄ spāle est in d. l. iubemus. put etiam dicebat Ray. rn̄dendo ad l. i. C. vt nemi. li. se in emp. spe. ex. tamen mihi placet opi. dy. q2 de similibus ad similia fit extēsio ex idētitate rōnis etiam in exorbitantibus regulis iuris cōis quādo agitur de fauore publico. z glo. est in. l. si constante. in pn. z ibi Bart. in. ix. oppo. prime partis. s. so. ma. no. glos. in. l. illud. in ver. alia cā. C. de sa. san. eccle. z est tex. in. l. cetera. §. sed si quis. j. eo. z ibi euz ita ponderat Jmo. si ergo videm⁹ ita dcisū i. d. l. iubemus z i. d. l. i. C. vt nemi. li. ergo silr vbi ɔcurrit aliq̄ ɔsimilis necessitas reipu. debēt illa iura ad talē causā extendi. non ob. d. l. si seruitus. q2 pōt rn̄deri vt not. Bar. in. l. si ita. in ver. ij. videndū est. j. d aur. z ar. le. z in. l. fi. C. que res pig. ob. po. z hec puto saltem vera quādo illa necessitas superueniens est valde insolita per ea que no. tradit Bart. in. l. sed z si quis. §. quesituz. s. si qs cau. z in. l. seia. §. medico. j. d an. le. ¶ Utruz aūt illud qd̄ hic dicitur in re legata post testamentū aucta. h3 locū in augmēto rei vendite vt. s. augmētum cedat lucro emptoris. ray. hic refert Ja. de are. tenere q̄ nō si opera venditoris sit auctuz q2 ex qualitate precij iudicabimus q̄ sit venditū: vt no. glo. in. l. semp in stipulationibus. de ver. obl. z ar. in. l. i. j. de reb. dub. secus dicit ray. si sine facto venditoris vt q2 alluuione augeatur: per tex. in. §. cū aūt. v. sed si post. Insti. de emp. z ven. z. l. id quod. in principi. s. de peri. z cōmo. rei ven. nec ad hoc ob. l. rutilia polla. s. de ɔhen. emp. q2 rn̄dendu3 est fm eū: vt ibi colligitur in glo. q2 lacus nō potest recipere incremētum per alluuionē a fundis vicinis. Raph. hic trāsit cum ray. sed ray. nō bene refert Ja. de are. Sed nic. de nea. indistincte t3 q̄ augmētum pertineat ad emptorem sicut pertineat diminutio per. d. l. id qd. s. d peri. z cōmo. rei ven. sed ipsemet Nico. in. l. qd in rerum. i. §. si qs. j. e. s3 correxit z dixit q̄ sibi magis pl3 snia Ray. hic q2 nō ē p̄sumptio q̄ venditor voluerit iactare suū. z magis mihi placet snia ray. qd tū sp intellige sane per tex. in. l. iul. §. idē celsus. s. de ac. ēp.

Si ita scriptum. ¶ Alternatiua posita inter psonas grauatas obligat vnū quēq3 insolidum velut duos reos debendi nec induciť diuisio petitione vl' perceptione partis. h. d. ¶ No. q̄ per dictionē alternatiuam positam inter grauatos videntur cōstitui duo rei [a] debendi. z ita etiā pbatur in auc. si quādo. C. d cōsti. pecu. secus per copulatiuā. l. reos. §. cū in tabulis. j. de duo. reis z per. Bart. plene in. l. ij. eo. ti. aliquid p Bal. hic. de quo diceť. j. in glo. silr no. q̄ per alternatiuā positam inter honoratos videnť ɔstitui duo rei credendi. si data est electio grauato. l. si ticio aut seio. j. tit. i. si aūt electio nō fit data grauato tunc perinde esset ac si ɔiunctim esset duobus relictum. l. pe. C. de ver. sig. ¶ Item no. q̄ in vltima voluntate sicut in ɔctu possunt ɔstitui duo rei debendi vt hic in ver. cōmittendi. in. l. eandē. in pn. j. de duo. re. z ide3 in duo. reis credendi vt. l. si ticio aut seio. j. ti. primo. ¶ In glo. i. iuxta hāc glo. dicebat Bal. q̄ si in diuersis oratiōibus etiā copulatiue testator grauauerit heredes suos ad legatū videť voluisse cōstituere duos reos insolidū: secus si in eadē oratione: q2 tunc videtur pro hereditarijs portōnibus grauati. d. l. pe. z refert Bal. hic q̄ Dy. hic ita voluit. Jmo. hic refert dictum Bal. z cū eo transit. sed non bene refert primū mēbrum. s. quādo in diuersis orōnib⁹ zc. q2 l3 referat Bal. dicere q̄ tūc videnť insolidū grauati. nō tamē dicit tanq̄ duo rei. put dixit bal. s3 in hoc p̄rio mēbro Bal. cū reuerentia dixit cōtra tex. in. l. si pluribus. §. i. z ibi eu3 ita expresse ponderat Dy. z Bar. j. d le. ij. vbi pbatur q̄ nō sunt obligati tanq̄ duo rei debēdi.

[a] ¶ Duo rei. vide franc. de are. i. l. ij. j. de duo. re. z bar. in. l. creditorē C. de pignor.

nam si essent ibi duo rei sequeretur q̄ legatarius nō posset consequi nisi vnam solu. ab eis vel ab altero eor. q2 solutōne vni⁹ ex correis alij liberanť. iuxta. l. ij. z. iij. j. de duo. reis. nec etiam Dy. hic dicit put refert Bal. q̄ censeanť duo rei debendi. sed tm̄ dicit q̄ dicunť insolidū obligati qd nemo negat. d. l. si pluribus. §. i. ad hoc ergo vt tanq̄ duo rei grauati esse censeanť est necesse q̄ in dispōne sit adiecta dictio eadē pecunia vl' equipollens vt habeť insti. de duo. reis. in prin. in aucten. hoc ita. C. d duo. re. z in prin. z per Bar. in. l. ij. j. de duo. re. ¶ Circa quod tn̄ scias q̄ qn̄ vnus mihi dare pmittat. x. z alius pmittat mihi dare eadē. x. z vterq3 vult mihi teneri insolidū: dubium est an sint obligati tanq̄ duo rei debēdi. bar. in. d. l. ij. videť dicere q̄ sic. sed ɔrium videť per tex. in. l. quid ergo. §. si quis duos. j. e. cum glo. vnica. q2 si ibi essent duo rei debendi solutione vnius alter liberareť. z tamē ibi ɔrium diciť ergo zc. Sed rn̄de q̄ ibi non fuit adiecta dictio eadē merito nō facit cōtra Bar. bn̄ verum est q̄ ibi est tex. cōtra dictū bal. hic in primo mēbro preal. z ita illum tex. cōtra bal. hic ponderat ibi Pau. de ca. dicēs bal. ibi ita intellexisse illū tex. sed pau. de ca. ibi in lec. padua. videť alr distinguēdo voluisse dictū bal. h saluare z ad illū tex. rn̄dere q̄ aut testō: i diuersis orationib⁹ dixit. tici⁹ hr̄s meus p̄stet insolidū. x. sempronio z gaius heres me⁹ p̄stet isolidū sēpronio. tūc nō intelliguntur duo rei debēdi. sed vnusquisq3 insolidū teneť ad quātitatē3 vt ibi. si aūt testō: dixisset a quolibet herede meo insolidū ticio lego tunc erūt duo rei debēdi. per ea que habentur hic z ita erit ēt fm eum si dixerit ticius z gaius heredes mei teneanť sempronio insolidū. facit ergo d̄ria3 Pau. de ca. an in dispōne fuerit expressu3 aliqd per verbū executiuū vt dato vl' simile. z tūc nō sint duo rei sed quilibet insolidū teneatur: vt i. d. §. si quis duos. al's secus vt hic dicit bal. s3 hoc iudicio meo stare nō potest: q2 etiā si nō exprimať verbū executiuū semp tamē subintelligiť. z ex mente illius tex. in. §. si quis duos. aperte cōstat iuriscōsultum hoc tm̄ decidere voluisse q̄ per dictionē insolidum nō ɔstituanť duo rei debēdi nisi aliter de volūtat testatoris appareat. ¶ In gl. in ver. alterutro. gl. hic coniūgit duo ɔria que cōiter diuisim recitanť per doc. z pmo ad ɔuum. d. l. liberū. soluit bar. put ēt fuit de mente glo. hic q̄ ibi cōueti fuerunt oēs pro parte. hic aūt vnus solus z pro parte idē sequunť cōiter doc. excepto Ang. in. l. ex duob⁹. la grāde. j. de duo. reis vbi tenet q̄ ita videtur diuidere quando vnum conuenit p parte sicut quādo conueniunt omnes pro parte. sed quādo omnes insolidum conueniuntur. tunc nō fit diuisio. z ita dicit notari in. l. si creditores. C. de pactis. sed male dicit z contra tex. in. l. reos. C. de fideiusso. sed pone q̄ conuenio omnes simpliciter nec adijcio pro parte vel insolidum. sed dico cōuenio vos omnes in centum: an sit inducta diuisio. dic q̄ sic: quia perinde est acsi conuenisset in partibus. l. reos. §. cum in tabulis. j. de duobus reis. z ita expresse voluit Jmol. in. d. l. ex duobus. la grande. ¶ Stante autem opinio. glos. pro vera hic quia est cōmunis. limita eam scdm̄ Bal. hic non pcedere quando conueniendo vnum pro parte. dico conuenio te pro parte te tangente. quia tunc videor diuidere: vt. l. si creditores. in versi. i. si persona sua. C. de pac. quam limitationem dicit procedere nisi essemus in casibus in qbus obligati insolidū haberēt bn̄ficium diuisionis inuito creditore. allegat. l. inter eos. §. i. j. d fideius. z cum bal. h in hoc trāsit imo. hic. hāc aūt dist. bal. declarabo inferius du3 loquar de recipiēte ptē. Scdm̄ est ɔriū de. l. si creditores. pal. vbi p perceptionē partis induciť diuisio hic dicit ɔriu3. z tn̄ in. l. si creditores nō percipit partē ab oib⁹ sicut nec hic. ergo zc. sed rn̄de fm bar. z ang. h. z in. d. l. si creditores. p⁹ Frā. tig. ibi z bar. in. l. ex duob⁹. la grāde. in. iij. q. in. ij. col. j. d duo. re. z Bar. Ang. z Jmo. in. d. l. inter eos. §. i. j. de fideius. q̄ hic spāle est fauore legati. secus in ɔctibus q2 p pceptionē ptis tunc inducitur diuisio. quā solutōnē ipugnat h Bal. imo. z Pau. de ca. z Cy. z Saly. in. d. l. si creditores. moueť q2 iste tex. equiparat istos duos reos ɔiunctos in vltima volūtate reis ɔstitutis in ɔctibus: vt hic in ver. pmittendi. z q2 non pōt reddi vrgens rō diuersitatis inter ɔctus z vltimas volūtates. quo ad hoc q̄ etiam tenuit Bald. post Oldra. in. d. l. si creditores. ¶ Item l3 legatū pendeat a volūtate testantis. hoc est intelligē du3 ante acquisitionē legati. sed post acqsitionē legati pēdet a

voluntate legatarij.l.pactū inter heredē.ē.de pac.l.ij.C.vt in pos.leg.vnde isti soluūt ɔ̄riū.al'r valet q̄ ibi creditor recepit partē tanq̄ spectantē ad eū qui soluit: vt ibi in ver.p sua psona ⁊ ista vr̄ magis cōis sol.ad.l.si creditores ⁊ eam t3 Oldr. ⁊ bal. ibi.quā solu.cōprobo.q: sicut petendo partē ab vno nō videor diuidere vt hic.⁊.l.reos allegata in glo.⁊ dixi.ē.idem d3 esse in pceptione partis simpl'r facta cum rō diuersitatis ɔcludens assi gnari nō possit. ¶ Predicta limita s̄m Bal. hic nisi recipiens vel petens partē tanq̄ partē spectantē ad debitorē ptestaref [a] sibi saluū fore ius in residuo.alleg.in ar.l.ij.in pnc.ē. si qs cau tio.⁊.l. si stipulat' esses.§. i.j.de fideiuſ.idem t3 Cy. in.d.l. si creditores.p hoc allegans tex.in arg.l.si debitori.§.j.ē. quib. mo.pig.vel hyho.sol. ¶ Scd̄o limita nisi recipiens vel petens partē spectantē ad debitorē illam peteret seu reciperet ex necessi tate: vt q: debitor ɔuentus haberet beneficiū diuisiōis. put est vnus ex plurib' fideiussoribus.l.iter fideiussores.⁊.l.seq.j.de fi deiuſ.q: tunc nō videref inducta diuisio s̄m Bald.⁊ Imol.hic allegant ad hoc.d.l.iter eos.§.j.in ver.suo noīe.iunctis verbis ibi positis.in fi.dū tex.dicit si aliter soluendo sit ⁊c̄.a ɔ̄rio sensu ad hoc facit id qd̄ voluit Bar.⁊ Imo.in.d.l.iter eos.Imo. in l.quot vnus.j.de solu.⁊ in.l.ij.j.de duo.re. Contrariū t3 Nic. de nea.hic per.l.si creditores.⁊ Bar.⁊ Raph.⁊ Pau.de ca.in d.l.quotiēs.vnus ⁊ Bar.in.l.ex duob'.la grande.j.de duo.re. in.ij.col.⁊ Ang.Raph.⁊ Pau.de cast.in.d.l. inter eos.§.j.⁊ Raph.hic vbi dicunt q̄ ēt si debitor soluens partē habebat bñ ficium diuisionis d3 distingui an soluat simpl'r. ⁊ tūc nō induca tur diuisio vt hic.an soluat tanq̄ ptē spectantē ad ipsuz: ⁊ tūc i ducaf diuisio p.d.l.quotiēs vnus.⁊ p hoc inducūt.d.l. si cre ditores.in ver.p sua psona.que indistincte loquif ⁊ sic tā in ha bentibus bñficiuz diuisiōis q̄ nō.⁊ ista pars vr̄ verior per p̄di cta iura ⁊ per.l.in his.§.si duos.j.de sol.q̄ iura videnf de neces sitate intelligi qñ dictū fuit q̄ soluens soluebat pro pte sua.⁊ iō īdistincte liberaf vt ibi secus si simpl'r soluat: q: nō liberaf alijs existentib' nō soluendo. al's illa iura nō possunt bñ adinuicem ɔcordari. Nec ob.tex.in.d.l.inter eos.§.j.ibi suo noīe ⁊c̄.quia s̄m Pau.de cast.ibi ⁊ in.d.l.quotiēs.aliud est soluere p parte sua.d.l.quotiēs.⁊.d.l.si creditores.aliud est soluere noīe suo. d.l.inter eos.§.j. ¶ Tertio limita nō pcedere qñ plus vel mi nus sua virili soluit: vt est glo.not. digna.in.d.l.iter eos.§.j.in ver.soluit s̄m Ang.ibi qui dicit ita se habuisse de facto Florētie ⁊ idem Bal.in.l.si creditores.ad fi.pālleg.post glo.magnā ibi ⁊ ibidē idem t3 Ange.⁊ Saly.⁊ Imol.in.l.ij.j. de duob' reis. ¶ Dum aūt glo.nr̄a opponit de.l.pe.C.de ver.sig. ad istud ɔ̄ riuz.q: ibi dr̄ q̄ in tutela que est onus alternatiua resoluif in cō iūctam.rñdē scd̄m Bal. ibi q̄ tutela est onus pncipaliter.l. te stamento centurio.§.j.j.de manu.testa.⁊ p3 ex diffinitōe tutele l3 in ɔñtiam hēat onus adiunctū vel s̄m Bart.in.d.l. pe. spāle est ibi fauore pupilli. ¶ Extra gl.querit hic Paul.de ca.i.l.si i casu hui'.§.vnus ex coheredib' totū soluit repetat a coherede p parte.⁊ dicit q̄ non: q: qñ vnus ex pluribus correis debendi ex cā lucratiua obligatis totis totum soluit repetere nō potest aliquid a coherede.ita dicit tenere Bar.in materia duoꝝ reoꝝ dicas q̄ voluit allegare no.per Bar.in.l. reos.i.ij.q.j.de duo. reis.⁊ in.l.modestinus.circa pe.col.j.de sol.⁊ in.l. qui hoīem. §.si duo.j.de solu.vbi voluit q̄ lic3 vnus ex plurib' reis deben di obligatis ex cā onerosa si soluat totum repetat partem a cor reo ⁊ ibi no.C.de duo.reis.secus tamen scd̄m eum in obligatis ex cā lucratiua. Et ita intelligi debere text.dicit in.l. falcidiam. hoc obseruandū.j.ad.l.falcid.l3 aliter in hoc Bald. dixerit in l.si rem cōmune3.C.si cer.petatur.sed aduerte q: isti cohrēdes obligati ex causa hereditaria nō cēsenf obligati ex cā lucratiua l.si hereditatē.ē.mand.⁊ in.l.obligari.iūcto.§. hereditatē. de auct.tu. Quare ɔclude melius v3 q: aut hereditas erat soluen do ⁊ locuplex.⁊ ꝓa sit decisio Pau.de cast.hic q: tunc cēsetur cā lucratiua.secus si nō esset soluendo.l.iter stipulantē.§.si re3 ⁊ ibi hoc expresse no. Dy.⁊ Ang.j.de ver.oblig.iūcta.l.si seru' legatus.§.si stichum ver.item si dño.⁊.l.j.C.de iponen. lucr. descri.qd̄ tene menti.

Si ita legatum. ¶ Si in vna parte alternati ue est vnum legatū in alia ve ro parte sunt plura legata illud quod est vnum nō recipit diui sionem pter plura.h.d. ¶ In textu ibi lecticarios octo ⁊c̄.istud legatū dr̄ vnum q: factū per nomīa nu meralia.⁊ idem si nō esset facta expressio per dicta no mina sed simpl'r dixisset seruos meos lecticarios ⁊c̄. l.scire debem'.§.stipulationē.allegat in glos. iō non pōt p parte acceptare.l.neminē.cum seq.j.tit. p̄mo. ¶ In tex.ibi hoīes singulos certam ⁊c̄. hic censenf esse plura legata pter dictionē singulos q̄ distribu ua est.sicut si testator octies seu octo vicibus legasset decē. secus vbi dictio distributiua nō esset apposita: vt q: dixisset aut octo p oībus seruis lego: q: tunc eēt vnicū legatum factū per nomen collectiuū: vt hic in fi.tñ in vtroq3 casu idem est vt nō possit partem acce ptare legatarius de legato vni' partis alternatiue ⁊ partē de alia parte alternatiue: q: l3 in p̄mo casu sint plura legata in vna parte alternatiue tñ subrogātur loco vni' cōtenti in altera parte alternatiue. ⁊ hoc ē q̄ voluit dicere text.ibi q: in alterutra ⁊c̄. ¶ Et que sint vtilitates an vnum censeaf esse legatū vel plura ⁊ siliter vna stipulatio vel plures.dic vt no.per glo.⁊ per Bart.plenius in.d.l.scire debemus. ¶ Nota q̄ quēadmodū in obligatione alternatiue non pōt cre ditore inuito debitor soluere partē vnius rei alternati ue cōprehense.l.in executiōe.§.p parte de ver. obli. ita nec creditori inuito debitore pōt petere vt sibi eo modo soluaf. ¶ In glo.in ver.pater ibi.l. si sterilis. §.si.dum Bar.hic format ɔ̄rium.d.l.si stichū.§.sti pulatio.de ver.oblig.⁊ postea illud soluit per.l. si ser uus cōis meuij.§.si. de stipu.ser.adde q̄ hec sol.ori ginaliter fuit Pe.quā sequif bal.Ang.Imo.⁊ pau. de castr.hic sed Raph.hic ɔ̄ q: nō videtur q̄ in casu d.l.si sterilis.§.si.aliquid implendū veniret ab ipso stipulatore qd̄ eius persone coheret put ipsi dicunt ⁊ put coherebat in cāu.d.l.si seruus cōis.§.si.per eos allegatū.nam in casu.d.l.si sterilis nō videf esse dr̄ia an dēret prestari habitatio an alia res sed saluo bar. nam qñ habitatio per se est cōcessa vt lego habitatio nem: tunc tale ius finif cum persona.l.habitatio.C. de vsufruc.l.si habitatio.post pncipiū.ff.de vsu.⁊ ha bita.nec potest alteri locare.l.antiquitas.C.de vsu fruct.nec obstat.l.viam.⁊.l.nemo.C. locati. vbi dici tur quod habitatio transit ad heredem.ergo perso ne non coheret quia respondeo quod illud procedit in conducente ⁊ sic in causa onerosa nō autem in le gatario qui causam habet lucratiuam. preterea talis qui habet habitationē tenetur arbitrio boni viri do mum habitare.l.huic stipulationi.§. finali. iuncta.l. prima.ē.vsufruct.quēadmodum cautio. ⁊ ita etiam tenet Barto.in dicta.l.si sterilis.§.finali.contra istā solutionem Dyni videtur textus cum glos. in dicto. §.stipulatio.cum qua transit Imol.ibi posset dici q̄ illa glosa non est vera.quia contra eam tenet ibi Dy nus Pe.⁊ Rapha.cumanus ⁊ ibi cōtra eam est alia glo.in lege si in singulos.j. de annuis legatis. ⁊ ita etiam tenet Salycetus in.l.sancimus.§.finali.C. de donationibus.⁊ Joan.fabr.in.§.omnes.institu. de verborum obligatio.⁊ licet Bald.pro illa glo. in di cto.§.stipulatio.ibi allegat dictam.l.sancimus.in.§. si quis autem. Secundo tamen ibi non probatur. Alia etiam fuit solutio ad dictam legem si sterilis. §.fina.quam tradit Dynus ⁊ Jaco.de arctio.quēm Bald.Angel.⁊ Imol.dicunt hic esse valde notan dum scilicet quod quando in stipulatione annua ve nit aliquid prestandum perpetuo seu sine temporis determinatione: tunc censetur vna stipulatio. dicta l.si stichum.§.stipulatio.⁊.l.senatus.§.fina.j.de do natio.cau.mortis.secus quādo aliquod tempale sol uendum est idest cum temporis prefinitione: q: quot sunt anni tot sunt stipulationes nimiru3 si variari po test in prestatione.ita loquitur dicta.l.si sterilis.§.si. Adde q̄ Ro.in.l.si stichum.§.stipulatio. nō facies

[a] ¶ Protesta ref.vr̄ q̄ hoc nō possit pce dere cū faciat actū ɔ̄riū pte statiōi. illa nō d3 releuare iu xta no.p inno. i.c.cuz.M.ex d̄ ɔsti.cū dicit seqf ang.in.l. iurisgētiuz.§. q̄ ser.ē.d pac.

mentionē de verbis doc. hic dicit ꝙ ista fuit opi. do. Dno. de perusio quē Ro. ibi reprehēdit q2 iure nō ꝓbatur ſm eum ꝯ quā opi. allegat tex. insti. de ver. ob. ꝛ. l. at si ita vbi facta fuit ꝓmissio ānua ad tp̄us ꝛ tñ ibi dicit̄ ipsam fuisse puram ꝓ toto tp̄e: ergo vna tñ q2 si plures essent ꝓ ꝑmo anno tñ deberet dici pura sicut dicim⁹ in legato ānuo:[a] vt est casus in. l. si in singulis. ꝟ. de ānu. leg. Aliam solutionē ponit Raph. ꝭ dicens ꝙ in. l. si sterilis. §. fi. nō dicit̄ ꝙ illa stipulatio esset multiplex. fatet̄ tamen ꝙ in casu illo admittitur variatio in tempe q2 vno anno pōt habitationē prestare alio anno. x. sed hic nō dicitur ꝯrium q2 hic dubitatio erat an possit fieri diuisio seu variatio in corpibus nō aūt tempe. ꝛ ad hoc adducit in fili text. in. l. ver. ꝙ si in singulos. ꝟ. de pecu. leg. ꝛ lꝫ Raph. nō dicat ista videt̄ fuisse solu. glo. in. d. l. si sterilis. §. fi. ꝛ ēt approbat Būdi. de plūbi. in. l. si ita fuerit libertas. ꝟ. de manu. testa. Hec solutio tñ non plꝫ. q2 de re ad tēpus validum est arg. l. miles. in ꝑnci. ꝯ. de testa. mili. ⸿ Preterea si rō huius. §. est q2 legatū est vnum in ꝑma parte alternatiue eodē modo dicendum esset ꝙ si in. d. l. sterilis. §. fi. obligatio esset vna nō possꝫ diuidi cum nulla ratio reddi posset. nec obstat. d. ver. ꝙ si in singulos. nā ibi admittit̄ varietas. ideo q2 testator sic expresse voluit. ⸿ Item ibi loquit̄ in legato annuo qd̄ est multiplex. d. l. si in singulos. de annuis lega. vnde ꝯcludendū est ꝙ in. l. si sterilis. §. fi. obligatio erat multiplex ꝓut dicit glo. ꝛ Bar. hic qui veram dedit solutionē ad illud ꝯrium difficile. de quo etiā vide per Būdi. de plūb. subtilem scholarē Bal. vbi examinat hanc materiā in. l. si ita fuerit libertas in ꝑnc. de manu. testa. ꝛ per doc. in. d. l. si stichum. §. stipulatio. ꝛ in. d. l. si seruus cōis meuij. ꝛ castrensis peculij. de stipul. ser. ꝛ in. d. l. si in singulos. ⸿ Et inq̄tum Bar. hic in fi. hui⁹. §. volēs mentē iuriscōsulti ꝭ declarare ponit alterutro. i. altero. Adde ꝙ rap. ꝭ Bar. reprehēdit q2 ista expositio est cōtra p̄cedenteꝫ §. legis nostre. ꝛ cōtra. l. i. §. fina. de ferijs. vnde dicit Rapha. ꝙ dictio alterutro hic stat ꝓprie: qm̄ in ꝑma ꝛ secūda parte alternatiue legatū est vnum ꝛ quāuis in scd̄a parte alternatiue sit adiectum distributiuū singulos tantuꝫ q2 est factum respectiue ad aliud legatum quod est vnum. idem in secunda parte legatum etiam censet̄ vnum. ꝛ puto Bar. hoc idem sensisse ꝛ mihi placet. ꝓ hoc facit qd̄ no. Bar. in simili in. l. stichum. ꝯ. eo. titu. ⸿ In glo. fi. de materia an ꝛ qñ liceat variare remissiones no. plene per Dy. ꝛ Bar. in l. de rebus. ꝯ. rerum amota. de quo vide per Jac. de belui. in. l. in cause in ꝑnc. ꝯ. de ꝓcura. per Dy. in. c. mutare. de reg. iur. in. vj. ꝛ ibi Jo. and. in mercu. formatno. qōnem per Bal. ꝛ alios in. c. si cum dotē. §. eodem aūt tp̄e. ꝯ. solu. ma. ꝛ in. l. si quis iusiurandū C. de rebus credi. ꝛ ibi habet̄ ꝙ regulariter: vbi lꝫ variare nō potest quis nisi semel variare qd̄ est no. scd̄m Bal. in auten. habita in. xiij. col. C. ne filius ꝓ pat. in ver. tertio quero. ꝛ i. l. manifestissimi. §. sꝫ cū i scd̄a. C. de fur. ꝛ vide tex. in auten. de nupt. §. j. ꝛ in auten. vt fratrum filij in ꝑn. etiā habes in p̄dictis vtrum liceat ꝯsultori variare. de quo per Jo. and. in addi. spec. in titu. de requi. ꝯsi. §. j. ver. occurrit ꝛc̄. ꝛ de p̄dicta materia etiā per Dy. Ray. ꝛ Imo. in. l. pater seuerinam §. fi. de ꝯditi. ꝛ demon. ꝛ ibi format aliam notabilem qōnem ꝛ etiam in. d. §. eo autem tempe scd̄m Bald. habes ibi tex. ꝙ vbi certo tempe requiritur cōsensus si ante interueniat semp lꝫ variare vsqꝫ ad illud tempus. ꝛ ad hoc ille text. est melior de corpe iuris scd̄m Ang. hic. ꝛ inducit̄ iste tex. per Dy. ꝛ alios hic ad q̄stioneꝫ miles habere debeat a quibusdā rusticis suis semel in anno. x. operas aut ꝓ qualibet opera quinqꝫ solidos ꝙ nō poterit p̄stari nec peti pars operarū ꝛ pars pecunie: qd̄ simpliciter sequitur hic Imo. sed

a ⸿ Legato annuo. adde vt p Lod. ro. fin. suis fo. xj.
b ⸿ Quā solūat. adde vidēdū Bal. i. l. ex ꝯuentiōe. C. de pactis.
c ⸿ Retinere adde Cal. late ꝯsi. j. de treu. ꝛ pace.

Bald. hic dicit in contrarium facit. l. si sterilis. §. fina. ꝛ si plus nō dicit. sed responde ꝙ decisio Dy. ꝓcedit in prestatione eiusdem anni. ꝛ sic in vna ꝛ eadam prestatiōe vt hic. ꝛ notat expresse glo. in dicta. l. si sterilis. in versic. prestare. sed in diuersis annis vno anno potest prestari pecunia ꝛ alio anno opera: vt in dicta. l. si sterilis. §. fi. ⸿ Ultimo inducitur iste tex. per Cyn. ad questionē mulier dedit in dotem marito vnam reꝫ estimataꝫ tanti ꝛ aliam rē similiter estimatam quas aut eaꝝ estimationē reddere ꝓmisit maritus soluto matri. maritus vult reddere vnam rem ꝛ alterius vult reddere estimationeꝫ iuxta. l. plerunqꝫ ad finem. ꝯ. de iure do. an possit dicebat ꝙ nō per istum text. q2 vna est dos ipse nota. refert se in contrariuꝫ allegasse glo. huius. §. ibi si singulariter nota. ex verbis Cyn. vnum diligenter qd̄ vbi datur in dotem res estimata est in electione mariti quam soluat[b]. ꝛ pro opinione Cy. est glo. valde notabilis in. l. si mancipia. ꝯ. de iure dotium. cum qua ibi transit Ray. ꝛ Salyce. sed Bal. ibi videtur tenere contrarium: quia estimatio indubio facit emptionem.

Ꝺ quod.

⸿ Id in quo habetur spes postliminij legari potest. hoc dicit.

⸿ No. ꝙ etiam in rebus mobilibus hꝫ locū ius post liminij: vnde si captus est seruus meus ꝛ postea ab alio recuperatur ab hostibus talis seruus per ius postliminij statim erit meus vt hic ꝛ ita ꝓbatur in. l. ab hostibus. la secunda. C. de capti. Hoc tamen fallit in armis ꝛ vestibus ꝛ alijs numeratis in. l. ij. ꝛ iij. ꝟ. de captiuis. hoc est propter ignominiā perdentis ꝛ tunc dūmum in rebus captis ab hostibus tractatur de postliminio quādo res capte ab hostibus fuerunt per hostes vsqꝫ ad presidia sua. al's secus vt si ab alijs ante recuperatur vt est textus. quem Barto. ibi reputat valde notab. in. l. postliminij ius. in ꝑncipio in versic. presidia. ꝟ. de captiuis. sed aduerte illum tex. ꝛ Bart. loqui in homine capto nō in armis ꝛ filibus in rebus autem imobilibus ꝓcedit etiam ius postliminij. l. si capti. §. primo. ꝟ. de captiuis. sed si talia semper fuerant hostium efficiūtur fisci non autem capientiū dicta. l. si captiuis. §. primo. ꝛ de ista materia remitto me ad late no. per Joan. and. in titu. de rapto. in rubr. ꝛ per Bal. in. l. si quid in bello. ꝟ. de capti. per Bal. in. l. nam ꝛ seruus. ꝯ. de nego. gest. ꝛ Bald. in. c. j. circa. iiij. colum. de mili. vasal. qui ꝯtu. est. ꝛ ibi dicit an in foro cōscientie liceat capta in bello retinere[c] ꝛ Bal. in. l. ab hostibus. la. ij. ꝛ. l. cum nō. C. de capti. ꝛ in. l. penul. C. de dona. ꝛ per Ang. plene in disputatiōe renouata guerra. ꝛ in alia sua disputatiōe incipiente exorta guerra. aliquid per Bar. in. l. naturalem. §. fi. de acquir. rerum do. ꝛ Barto. in. l. hostes. ꝟ. de capti. per Cano. in. c. sicut el. ij. de iureiuran. ꝛ in. c. olim. ꝟ. de restitu. spolia. ⸿ Sed aduerte ꝓ intellectu huius. l. q2 ſm Pau. de ca. heres hic in terminis hui⁹. l. nō tenebat̄ redimer̄ res quousqꝫ sint recuperate ab hostibus p aliquem ꝛ si fuerint ab herede recuperate nō debētur. si autem fuerint recuperate per alium tenetur eas redimere ab eo. iuxta l. in bello. §. si quis seruum. de capti. sicut si testator legasset sciēter rem alienam. ꝛ si ille qui recuperauit nolit vendere rem tenebitur heres ad estimationē. l. nō dubium. §. fina. de legatis. iij. l. cum alienam. C. de leg. ꝛ ita dicit Pau. de castr. hic se intelligere istum text. ꝙ ab alio scriptum nō reperio. Sed aduerte q2 contrarium dici potest scꝫ ꝙ non teneatur heres redimere ab eo qui recuperauit seruum legatum ab hostibus. Quia non video rationeꝫ quare magis heres teneatur redimere ab alio qui recuperauit ꝙ ab hostibus. Dico ergo ꝙ testator videtur legasse ius seu spem quam habet in re quia stat regula quod testator videtur legasse tantum ius quod habet in re etiam si tale ius consistat in spe tantum: vt est tex. notabilis in. l. seruum filij in ꝑncipio cum glo. j. ꝟ. eodem. ꝛ ibi hoc expresse firmat Dyn⁹ ꝛ Bal. ꝛ ang. ꝛ idē ibi sentit bar. in. j. oppositōe si recte illi⁹ verba intueantur expresse Bal. in. d. l. cum alienam. in. ij. colum. facit l. si domus. §. fi. cum seq. ꝟ. eodem. ꝛ in. l. si ticius mihi. in ꝑncipio. ꝟ. titulo. j. Nec Barto. in dicta. l. seruum filij. si recte inspiciatur tenet contrariū. Sed solum vult Bar. ibi ꝙ tunc nō dicitur legatum ius consistens in spe quando concurrit ꝙ sic intelligendo testator optasset contra naturale votum pereptum. nec contra decisionē meā obstat tex. in. l. si res obligata. ꝟ. eod. q2 si illa. l. haberet locum in casu nostro sequeretur ꝙ seruus iste eēt

redimendus per heredē etiam ab hostibus cōtra Pau. de ca. lz de illo tex. mentionē nō faciat. sed adhuc dico q̄ ille tex. nec mihi nec Pau. de ca. obstat q: ibi erat in potestate testatoris li berare seruū inuito eo qui redimebat seruum ⁊ dn̄ uz erat testa toris ideo videt̄ illud legasse hic nō habebat nisi spē postlimi nij. ideo illam legasse videt̄ vt dixi. item hic poterat seruus p̄ fu gam redire ab hostibus. ⁊ sic liberari nullo onere interueniēte. ⁊ ad hūc casuz potuit habere respectū testatoꝛ. nam si seruus re diret ab hostib⁹ deberet̄ legatario. l. fi. j. de capt. Si aūt ab alio fuisset precio redemptus ⁊ tunc legatario videt̄ relicta facultas redimendi ipsum p̄ eodem precio sicut potuisset ipse testatoꝛ. dicta. l. in bello. §. si quis seruum. iuncta ratione superius alle gata. nō autem tenebitur heres redimere: q: hoc nō reperio iu re cautum. ideo dicas q̄ testatoꝛ habuit respectū ad casum quo seruus recuperaret̄ a militibus. nam tunc nō esset opus euz re dimere: vt. l. si captiuus. ij. C. de capti. ¶ In glo. ibi al's secus si semp fuit hostiuz ⁊c̄. Hoc cōiter tenetur maxime per. l. ab oī bus. §. etiam ibi si aliquo casu emi possit. j. eo. iuncta. l. fi. cum ibi no. j. de actio. emp. quicqd dixerit glo. in. l. liber homo. cum hec alleg. in glo. ⁊ glo. in. l. de in testamentis de regu. iur. Fallit tū si res que fuit semper hostiū, relinquit̄ sub ꝯditione cum no stra esse ceperit valebit relictum. l. generaliter. §. hostium. j. de fi deicom. libe. c. abbate. circa p̄nc. de re iudi. in. vi. ⁊ ita cōiter te netur quicqd dixerit Ang. in. d. l. liber homo. ¶ Ultimo indu citur iste tex. per Bal. ⁊ Ange. q̄ papa possit constituere episco patum a in terris sarracenorum vel conferre aliqua temporalia ibi posita. circa quod vide eleganter nota. per Innocen. in. c. q̄ super de voto. ibi plene de potestate Pape ⁊ Imperatoris in sarracenos.

Ulianus. ¶ Jus optionis per filium solum nō potest explicari. d. h. ¶ Et est rō huius tex. scdm Jmo. ⁊ Pau. de ca. hic que colligi tur ex no. per Bar. in. l. qui in aliena. in p̄nc. ff. de acqui. here. ⁊ in. l. seruo inuito. in p̄nc. j. ad trebel. q: consistat talis electio in libera voluntate eligentis. sicut dicimus in aditiōe hereditatis ⁊ in voto q: absq; consensu sola voluntate vnius expediri debēt ideo nō possunt expediri per filium solum. l. si quis rem. §. voto j. de pollicita. l. si quis mihi bona. §. iussum. ff. de acquiren. he redita. cum filibus. que ratio nō placet: q: sequeretur q̄ etiā ele ctio que competeret filio ex sua stipulatione nō posset per ipsuz solum expediri. cōtra. l. fina. in p̄nc. j. de verbo. oblig. ⁊. l. si sti pulatus fuerim ibidē eo. ti. q̄nimo vt etiam tz bar. ⁊ omnes. hic ⁊ in dicta. l. fi. electio competēs filio i legato alternatiuo potest per solum filium expediri vt hic per eum cui⁹ contrariū esset di cendum si dicta ratio esset vera. vnde collige meliorem rōnez ex his que hic no. per Bart. dum dicit q̄ in iure querēdo patri est necessarius consensus patris. sicut dicimus in aditione here ditatis nisi in his que ex opera filij acquirūtur: vt si ex cōtractu celebrato per filiū competat electio filio q: ipse solus elegit. d. l. fina. in p̄n. q̄m firmius ius habemus in his que ex nostra opera acquisiuimus q̄ in his que sine nostra. vt. l. si filius. §. erit. j. de fideicōmis. liber. ⁊. l. nō dubito. in fi. j. de capt. ⁊ hec in glo. in vl tima solu. ¶ Et q: materiā huius. l. Bar. hic tetigit. distingue vt hic per eū. ⁊ lz Bal. hic alleget vnam glo. ꝯ dictum Bar. in p̄ mo mēbro. Responde q̄ illa p̄cedit. vbi interuenit status mu tatio serui vel filij: sed in casu Bar. secus erat. Bal. etiā hic rela ta totaliter distinctione Bar. dicit aliter posse dici vz q̄ aut ꝯces sa est facultas eligendi expresse seruo vel filio. ⁊ tunc indistincte p̄cedat q̄ solus seruus vel filius eligere pōt sine ꝯsensu patris vel dn̄i. per. d. l. fi. in p̄nc. de ver. oblig. aut tacite hz ex natura le gati seu ex mente legis electionē seruus vel filius. vt q: aliquid alternatiue vel in genere legatū est: tunc p̄cedit iste tex. hec di stinctio mihi nō placet q: etiam in casu huius. l. filius legatari⁹ dicitur electionē hēre ab homine. vt est tex. in. l. ij. j. de op. leg. Item q: taciti ⁊ expressi idem dz esse iudicium Raph. cu. hic di cit opi. Bar. sibi nō placere: q: videmus q̄ etiam q̄n relicta est optio filio vel seruo meo mihi soli acqrit̄ facultas eligēdi. l. si pā philo. j. de opti. leg. vnde debem⁹ dicere s̄m eum q̄ incōtinenti siue loquamur de optione legati in genere siue de optione lega ti in alternatiuo sit acquisita patri vel dn̄o facultas optandi aut eligendi. d. l. si pāphilo. nec ob. iste tex. q: hic filiusfa. eligebat

tanq̄ nudus minister patris sicut potuisset alijs ibi p̄ curatoꝛ patris. in ꝯtibus aūt pene s̄m eum procedit d. l. fi. in p̄nc. de verb. oblig. tanq̄ sit quid facti. Hec distinctio mihi nō plz. nec ob. d. l. si pamphilo. q: re sponde s̄m Bar. ⁊ alios in. l. si stipulat⁹ sim illud aut illud. in p̄nci. de ver. oblig. q̄ in illa. l. si pāphilo. ser uus meus erat a me manumissus postq̄ cessaret dies legati. cū ergo in eo amp. a⁹ nō haberē imperiū. meri to legatum efficeret̄ caducū ⁊ per ꝯn̄s iura voluerūt soluz dn̄ium eligere posse. secus in casu nostro vbi ser uus vel filius adhuc in p̄tāte dn̄ica vel paterna dura bat. ⁊ lz alij nō discuciant veritatē dictoꝝ p̄ Bart. hic tū mihi nō plz distinctio sua quā facit inter legatū ele ctionis alternatiue ⁊ legatū optiōis generis. q̄m vtro q; casu res dr̄ eē in obligatiōe cum postea veniat per solutionē certificādā. l. cum incert⁹. ⁊ ibi no. j. eod. ⁊ iccirco transmittit̄ ius eligendi seu optandi ad h̄rdes l. illud. j. de op. leg. ⁊ in hoc differt hereditas nō adi ta a legato nō agnito. l. j. §. finaūt. C. de cad. tol. nec ob. si allegaret̄ q̄ imo res legata in genere legata nō sit in obligatiōe: vt per glo. in. l. meui⁹. in. §. duobus de leg. ij. ⁊ glo. in. l. cuz quis in gl. magna. ff. de ꝯdit. inde. q: responde q̄ Bart. in dictis locis ⁊ in. l. ij. §. hoꝝ. de ver. obli. dicit illam p̄cedere q̄n nōdū est cer tificata. sed ea certificata statim censet̄ ab initio fuisse semp in obligatione vn̄ in puncto iuris vr̄ verioꝛ mi hi vltima opi. quā firmat Accur. hic cū sit vltima. iu xta no. p̄ glo. in. l. qui filiū. §. sabin⁹. ad trebe. ⁊ p̄bat tex. in. l. si idē. cum eodem. ff. de iurisdi. om. iudicuz. Tertia v̄o solutio in glo. hic recitata de directo est cō tra. d. l. fina.

Um filio. ¶ Cum filiusfa. vel ser uus alien⁹ heres institu itur vel ei legat̄ pōt pater vel dn̄s q̄bus per eos acquirit̄ onere fideicōmissi grauari ⁊ hoc p̄mo. Et si grauat̄ de dando vel restituēdo eidem filio vel seruo tenetur pater vel domin⁹ ex sua propria perso na: nō tanq̄ heres sed tanq̄ cōmodum sentiēs ex te stamento ideo falcidia vel trebellianica nō detrahit̄ aduersus illos. Si v̄o grauat̄ de dando vel restituen do extraneo: tunc tenet̄ pater vel dn̄s ex persona filij vel serui. ⁊ sic vt heres cū illi fuerint heredes instituti ⁊ ideo detrahit aduersus illum extraneū falcidiā vel trebellianicā sicut detraherēt ipsi instituti si essent sui iuris: ⁊ fuissent grauati de dando vel restituendo illi. ⁊ hoc scdo. Et in p̄mo casu cū grauat̄ restituere eidē filio vel seruo si collatū fuit grauamen post mortē pa tris vel dn̄i censet̄ ꝯditionale scz si supuixerit patri vl dn̄o. ⁊ ideo si p̄decesserunt legatū vel fideicōmissum extinguit̄ ⁊ remanet penes patrē vel dn̄m grauatū cū ipsis ex p̄pria persona teneat̄. ⁊ hoc dicit vltimo. Et ad euidentiā premitte q̄ ille tm̄ potest trebellianicaz vel falcidiā detrahere qui est heres: nō autem alius quomodocūq; cōmodum sentiens ex testamento. l. lex falcidia. §. fina. j. ad. l. falcidiā. l. i. §. deniq;. ⁊. §. idem neratius. ⁊. l. mulier. §. fin. j. ad trebellia. ⁊ que sit ratio vide per glo. in auten. de heredi. ⁊ falcid. §. is igitur in versicu. omnino complere. hec est ratio p̄ pter quam hic dicitur q̄ pater vel dominus graua tus de restituendo hereditatē filio vel seruo nō detra hit quartaz trebellianicā quia pater vel dominus nō est heres sed ratiōe patrie vel dominice potestatis ex dispositione legis sentiunt cōmodum ex testamento. licet fili⁹ vel seruus sit heres ⁊ patri vel domino que ratur hereditas. l. placet. ff. de acquiren. h̄rdita. ⁊ ta men isto casu fideicōmissum si sumit vires ex persona filij vel serui sed patris vel domini quia non censetur per prius iniūctum onus fideicōmissi filio vel seruo ⁊ postea transitum facere ad patrem vel dominuz q: si sic eēt seqretur absurduz quod filius vel seruus vi derentur grauati de restituendo sibiipsis ⁊ ipsimet

a ¶ Epatum. dicit cu. q̄ epi ciuitatū q̄ ali q̄n fuerūt nr̄e ⁊ nūc sunt sar racenoꝝ q̄ nō possunt se ap pellar̄ ep̄os et nouo q: ep̄at⁹ nō habēt sed stant in suspē so p̄p fictiōnē postliminij. l. illa institutio §. i. ff. de here. institu.

essent obligati q̄ est impossibile.l.legatū.§.i.ff.eo.c. fi.de insti.z no.glo.in.l.frater a frē.circa fi.glo.magne.ff.de cōditi.indebi.sed qn̄ pater vel dn̄s grauati sunt de restituēdo extraneo.tunc detrahunt treb. q2 licet pater z dn̄s nō sint heredes scripti in testō tamen onus fideicōmissi censetur per p̄us iniunctū filio vel seruo heredibus scriptis.z hoc ab eis sumit originē z postea facit transitū in dn̄m vel patrez.vnde in casu isto pater vel dn̄s quibus per filium vel seruū acquirit hereditas detrahunt trebe.q2 cēsentur hr̄des ex psona filij vel serui cum cesset absurdū,p̄xime dictum z sicut si filius z seruus grauati fuissent detraherēt trebe.ita z in casu.l.nostre potest pr̄ z dn̄s detrahere qm̄ eorum locum assumunt.¶ Scd̄o p̄mitte q̄ si grauo te p fideicōmissum vt post mortē tuam restituas ticio illud fideicōmissum censetur cōditionale:vz si ticius superuixerit post mortē.l.ij.qn̄ di.leg.ced.l.heres meus.ff. de cōdi.z demon.¶ Ultimo p̄mitte q̄ interdū instituitur pater vel dn̄s z grauatur de restituenda hereditate seruo vel filio ipsorum z tūc an valeat fideicōmissuz nō est materia huius.l.sed dic vt legitur z not.in.l. cogi.§. si pater.z in.l.vbi pure.in p̄nc.l.ad treb.z.§. an seruo insti.de leg.z in.l.fideicōmissa.§.si filio.ff.de leg.iij. qn̄qz instituitur filius vel seruus z grauatur de restituēdo patri vel dn̄o.z ista etiam non est materia nostra sed dic vt legitur z no.in.l.a filio.ff.eo.interdū grauatur ipse filius vel seruus institutus de restituendo extraneo.z tunc dic vt no.in.l.j.§.si filio.ff.ad trebelli. Item interdū in casu p̄xime dicto grauatur pater z dominus necnō filius vel seruus.z de hoc dic vt in.l. nēsennius.§.si seruo.ff.ad.l.falc. Interduz solus pater vel dominus grauatur de dando filio vel seruo instituto.z ista est p̄prie materia.l.nostre.z sic habes oēs casus distinctos.¶ In tex.ibi ex psona filij idest cēsetur per p̄us fideicōmissuz iniūctum filio vel seruo z in eis sumit originē z postea facit transitum ad patrem vel dominū sicut facit emolumentū hereditatis.l.plz ff.de acqui.heredi.¶ In tex.ibi sed vt pater zc. subaudi z fideicōmissa sumūt vires ex eius patris psona ¶ No.p̄mo ex isto tex.etiam sentiēs cōmodum per obliquū ex testamēto pōt onere fideicōmissi grauari quod not.p intellectu.l.ab eo.C.de fideicō. de quo dic vt hic plenius p Bar.qui scribit p limitatiōe huius.l.q̄ sentiēs cōmoduz nō pecuniariū:vt pz in iure patronatus nō potest grauari per.l.plane.ij.§. fina.ff. e.z de materia.d.l.ab eo.vide etiā per doct. hic post Bar.quorum dictis adde alios duos casus qui habentur in.d.l.si mulier.§.si rem.z.§.fi.de leg.iij.vbi nō pōt cōmoduz sentiēs ex testamēto onere fideicōmissi grauari rōnez habes ex ibi no. z inq̄tum hic circa h̄ Bar.dubitauit de rōne l.cū quidem.C.de leg.vbi a substituto filij exheredati fideicōmissuz testator relinquere nō pōt q̄uis filio exheredato aliqd legauerit. tu de rōe illius.l.vide p Bar.Ang.z Imol. in.l.qui fundū.§.qui filius.ff.ad.l.fal.¶ Item limita.d.l.ab eo.vbicūqz quis datus est executor in testō z testator eum grauet onere legati vel fideicōmissi q2 q̄uis z nihil reliquat tz grauamen.ita colligitur ex glo.not.in.l. alio in glo.i.ff.de ali.z ciba. leg. quā ibi ita intelligit Bar.ad qd̄ et vide no.per eundē in.l.si quis a ticio. de leg.ij.z in.l.firmio.§.i.ff.qn̄ di.lega.ced.¶ Item et limita.d.l.ab eo.nisi testator grauasset aliquez cui nihil reliquerat vt daret aliquid de eo q̄ in certum casum cōsueuit ad ipsum grauatū transire vt p̄bat in.l. deniqz.§.interdū.ff.de pe.leg.iūcta.l.j.cum ibi not. C.de pecu.eius qui lib.me.quē ad hoc alleg.Imol. in.c.raynutius.in materia cōpendiose.de testa. z in.l. centurio in.xviij.col.de vulg.z pu.qm̄ sicut videmus q̄ si seruus inter viuos manumittatur transit in eū peculium.ita etiā si in vltima voluntate libertas seruo relinquatur z in peculio grauetur.vnde in peculio taliter transeunte grauari pōt.¶ Limita etiā.d.l.ab eo nō habere locum vbi grauamen esset iniūctum vni cui nihil esset relictū a testatore.z idem grauamen esset iniunctū etiā alteri cōiūctim cui a testatore aliquid relictū est.q2 isto casu nō tantū virilem sed solidum legatario prestare tenetur ille cui aliquid relictum fuerat: vt est tex.in.l.si duobus.§.i.ff.eo.z vide que ibi dixi aliquas alias fallentias colliges ex nota.per Bar.in.l.cum tale.§.fi.de cōditio.z demon.vbi etiam ponit aliqua ad intellectū.d.l.deniqz §.interdum.Fallit etiam.d.l.ab eo.in casu.l.ticia.sei.§.seia libertis.ff.de leg.ij.vbi lz persona vltimo decedens nō fuerit onerata nisi in dimidia.quo casu vlterius nō videtur posse grauari l.imperator in p̄nc.ff.eo.tamen q2 eadem persona postea ex tacito fideicōmisso habz totum expresse potuit in totum grauari lz expresse nō fuerit onēratus.z ille text.nō reperitur alibi scōm scribentes ibi.¶ No.secundo ex isto text.q̄ illud qd̄ dicitur vz illum posse detrahere falc.vel trebel.qui est heres.l.lex falcidia §.nunq̄.l.ad.l.falc.habet locū etiam si nō sit scriptus in testamento.sed ex dispositiōe legis vel ex tacita mente defuncti sit loco heredis.ita est tex.notab.hic.¶ Tertio no. q̄ appellatione falcidie venit trebellianica.sicut in simili venit legittima debita iure nature:vt est glo.in auten.vnde si parens.C. de inofficio. testa.de quo vide tamen p scribentes ibi post Bar.dicentem q̄ si testator reliquit filio falcidiam videtur voluisse relinquere debitā iuris nature:de quo etiam vide per Bart.in.l. fi.in fine.ff. de pecul.lega.z Bar.in.l.filium.§.sed cum portio.ff. de lega. prestan.z per Saly.in auten.nouissima.C.de inofficio.testam̄. z in.l.quotiens.C.de heredi.insti.per domi.Cardi.z Imo.in c.raynutius.de testam̄.z per Imo.in.l.his verbis. in p̄ncip.ff. de heredi.insti.z in repetitio.l.j.§.si ex fundo.in.xxvij. colum. eo.titu.Similiter facit an stante statuto q̄ filia debz esse contenta dote p sua falcidia videtur exclusa iure petendi legittimā debitam iure nature.de quo per Bar.in.l.j.in p̄nc.ff.ad.l.falcid. ¶ Quarto no. q̄ fideicōmissum conditionale nō transmittitur ad heredes si fideicōmissarius decedat pendēte conditione vt hic z.l.j.§.finaū aliquid sub conditiōe.C.de cad.tollen. in.l. si ita legatum.§.illi.ff.eodem.z in.l.heres meus.in p̄n.ff.de cōditio.z demon.¶ Ultimo no.quem nō posse sibi dare vel sibimet esse obligatum.vt hic z in.c.fin.extra de insti. cum filius. ¶ In glo.prima ibi sua voluntate scz si manumiserit zc. hanc expositionē sequitur glo.ista.z glo.antepenul.in versi. patris. vz q̄ istud fideicōmissum relictum a patre vel dn̄o ipsi filio vel seruo instituto.ita demū valeat si pater vel domi[illegible] al's nō.Sed contrariū tenuit glo.iij.in versic.ex persona eorū. ibi dum dicit q̄ est verius zc.z illud cōmuniter tenetur q2 illa verba ex psona eorum scz patris vel domini posita in tex. declarantur in ver.deniqz aliter q̄ exponit glo.hic.vt hic p Bar. circa p̄nc. ¶ Preterea cōtra expositionē istius glo.facit iste tex.hic dum dic q̄ pater deducere non pōt treb.de fideicō.restituendo filio. ergo nō pendet fideicōmissuz a voluntate patris.q2 si pater volēs posset retinere totum q̄tomagis trebel.z sic partē.arg.l.si quis cum totum in p̄nc.ff.de excep.rei iudi.z.l.videamus.§.iurare. ff.de in lit.iuran.tamen si quis recte [illegible]ideret posset glos. istam saluare hoc modo q2 sensit glo.qd̄ [illegible]o ad hoc vt fideicōmissuz debeatur in vita patris pendet a volu[illegible]tate patris: q2 si filius emanciparet fideicōmissa incontinēti vires habent q2 vr̄ collatum in tp̄s cum filius efficietur sui iuris:vt no.glo.iij.in fi. z sic nō voluerit eū emancipare fideicōmissuz vires nō habebit in vita patris. nō enī cogi pōt inuitus emancipare filiū.l.non pōt.ff.de adopt. l.nec auus in p̄nc.C.de eman.lib.z hoc maxime verū est tenendo vltimā lecturam positā hic in glo.quam tz Bar.hic in.ij.vel iij.col.z cōiter omnes.¶ In ea.glo.in fine.No.ex ista glo.iuncto tex.hic in fine.l.q̄ pater grauatus restituere filio post mortez ipsius patris tenetur dare nedum post mortē patris sed etiā ante si filius per emancipationē efficiatur sui iuris.bene facit.l. mulier.in p̄nc.ff.ad trebel.z.l.iij.C.de insti.z substi.sub cōditio.fact. ¶ In glo.ij.ibi,vt vsufructus zc.intentio gl.fuit dicere q̄ sicut iure isto potest grauari pater de restituendo filio p̄pter cōmoduz p̄prietatis que de iure isto querebatur pr̄i.ita hodierno iure quo solus vsufructus patri queritur.l.cum oportz.C.de bo.que lib. poterit pater in illo vsufructu grauari in quo glo.loquitur recte vt patet latius ex nota.per Bar.hic in fine secunde qōnis.

¶ In glo. iij. ibi qd est verius gl. bñ loqtur vt dictum est. s. in. j. glo. & per ibi dicta pz nõ procedere id qd dixit hic glos. in pnci. dum dicit. i. ex voluntate &c. ¶ In ea. glo. ibi fuit rogatus sub cdditione. Hec sol. in se vera est per istũ text. diuinat. & per istam solu. tollitur drium q poterat hic formari de regula catoniana que ipedit firmari istud fideicõmissuz restituendũ per patrem vel dñm filio vel seruo q quidẽ in pnc. nõ tenebat pter rationez. d. l. plz. ideo videbatur q lz cessaret postea defectus scz patria vel dñica ptãs nõ cualesceret fideicõmissuz. l. j. j. de reg. cato. & insti. de leg. §. an seruo. nã p hoc glo. dicebat q fideicõmissum fuerat relictũ sub cditione. & regu. cato. nõ trahitur ad fideicõmissa cditionalia. l. catoniana. cum. l. seq. j. de reg. cato. l. certa post pnc. j. eo. sed vt dixi hec solu. diuinat ad istum tex. q: nõ dicitur hic qd fuerit in die vel sub cditione relictum. Raph. tñ hanc solutionẽ sustinẽdo dixit eam necessario esse tenendam q: nulla alia solutio sustineri põt: nec ob. scdm euz q ista sol. diuinet q: imo dum tex. dicit fideicõmissuz sumit vires ex psona patris de necessitate dz intelligi in casibus in qbus relinqui põt a patre filio. sed hoc nõ potest esse nisi cũ erit sui iuris igit &c. sed q: vltima solu. glo. põt optime defensari: vt infra demonstrabo ideo hanc tanq diminutiuã dico esse reijciendã. ¶ In ea. glo. ibi al's etiam scdm nouas leges &c. an glo. in hoc perfecte dicat vide per Bar. hic in. ij. q. & dicetur. j. ex pdictis glo. ¶ In ea. ibi vel dic q pater &c. hanc gl. reprehẽdit hic Bar. & Raph. q: si pater tenuit sibi hereditatẽ acquiri fideicõmissuz nõ posset assumere vires ex persona patris: cuius drium hic in text. dicitur. Sed Imo. saluat glo. intelligẽdo illã q hic fuit adita hereditas per filiũ iussu patris & sic lz pater hereditatẽ restituere nolit q: forte est ptestatus nihil sibi velle acquiri ex tali iussu. tñ ex persona patris sumit vires fideicõmissi postq iussu ei⁹ fuit adita hereditas per quã aditionẽ oĩa in testõ descripta cfirmant. l. eam quã. C. de fideicõ. l. si nemo. s. de testa. tu. & intelligit istã sol. pcedere qñ fideicõmissuz fuit relictũ in diẽ vel sub cditione scdm q in pcedenti solu. dicitur. nec ob. contrariũ. s. formatuz de regula catoniana. Sed nõ videtur hic glo. posse saluari. Primo pter rõnem hic allegatam per Bar. scdo q: intelligendo istũ tex. q loquitur de fideicõmisso conditionali est diuinatio vt dixi Tertio q: nõ obstat rõ per Imo. allegata. nam cum text. iste in hac scda parte loquat tam in hereditate q in legato nõ requiritur q filius agnoscat iussu patris qm etiã ignoranti acquirit. l. cum pater. §. surdo. j. ti. j. merito &c. & sic tunc cessaret rõ Imo. vnde cluditur nõ pcedere vnam lecturã ad istum tex. q: scdm eum nõ semp sumeret vires ex persona patris. ¶ In ea. glos. in fi. hanc vltimã solutio. tz Dy. Pe. Oldr. Bar. & Ang. & Imo. hic scz q: instituto filio vel seruo si pater vel dñs grauatur de restituendo eis per fideicõmissuz subintelligit cum sui iuris fuerit & per hoc allegat Bar. tex. in. l. epistolam. §. fi. cum gl. j. ad trebel. & l. filiam. j. de au. & arg. lega. que iura hoc nõ pbant. nam l. epistolam loquit in matre fideicõmissaria que nõ hẽbat filium in potestate: & que hẽbat fideicõmissuz ab herede expresso iudicio testatoris vnde si ipsa grauat restituere eidem heredi simpliciter censet grauari post mortem ipsius fideicõmissarie. q: al's si deicõmissuz relictum pmo loco ipsi fideicõmissarie censeret inutile qd nõ est presumendũ vz testatorez hoc voluisse inutiliter disponere. nos vo loquimur in patre qui habuit ex dispositiõe legali nõ expressa voluntate defuncti. vnde nõ sic psumimus voluntatem defuncti circa illaz acquisitionẽ que fit a lege sicut circa illam acquisitionẽ que fit ab ipso testatore. ita rñdit Paul. de ca. hic ad. l. epistolã. tenens d Bart. nõ obstante. d. l. filiam. q: illud ideo ibi est q: testator vsus fuit verbo seruandũ. vt dic ibi iuriscõsultus & expressius Bar. ibidem sicut in simili dicit tex. in l. fideicõmissa. §. si filio. de leg. iij. & in. l. vbi pure. in pn. j. ad trebel. vnde d Bar. tz Raph. & vt dixit et Paul. de ca. hic allegãt tex. sumpto arg. a drio sensu. in. l. quidã ita. §. si seruo. j. ad tre. vbi seruo instituto herede potest grauari dñs de restituendo ei sub cditione cũ liber erit. ergo al's nõ poterat. preterea d Barto. facit iste tex. qui loquit tam in filio q in seruo. sed si istud fideicõmissum esset collatum in tpus existentie sui iuris magnã suspẽsionem haberet in seruo cuz nõ speretur effici sui iuris morte domini sicut filius morte patris. & ista fuit rõ Raph. hic qui etiam aliter mouebat cõtra Bar. nam dicit Raph. nõ video rationẽ differentie inter casum §. an seruo & istum casuz. & idõ dicit esse tenendã istam lecturam glo. q pater fuit rogatus hic restituere in diem vel sub conditiõne. vnde Raph. & Pau. de castr. reprehẽdentes glos. istam & Bar. istum tex. intelligit scdm lecturam Oldra. vz qd erãt adiecta aliqua verba in fideicõmisso per que apparebat fideicõmissuz dilatum fuisse in tps existentie sui iuris per. d. §. si filio. & d. l. vbi pure. Et lz passus sit dubius tamen puto posse sustineri opi. glo. & bar. quem sequit Ang. & Imo. & est cõis nõ tamen p. d. l. epistolam. §. fina. nec per. d. l. filiam. sed per istũ tex. q: aliter intelligi nõ potest non violando litteram. ¶ Preterea si p hec verba volo q facias hereditatẽ meã peruenire in filium: tunc videt fideicõmissuz collatum in tempus existentie sui iuris q̃uis nõ esset fili⁹ primo institutus. d. l. vbi pure q̃tomagis ex cõiectura mente testantis id cõprehendi potest si testator pmo instituit filium: deinde grauat patrẽ de restituẽdo eidem filio. vnde facit tex. in. d. §. si filio ibi sed intelligi hoc possit. nõ ob. d. l. quidã. §. si seruo. per argu. a drio sensu. q: respondeo q resultaret intellect⁹ absonus & repugnans alijs iurib⁹ iuxta nota. in. l. ii. C. de cdi. inser. & in. c. i. de eta. & qualita. in. vj. vel dicas q iste tex. cõcordat cum illo intelligẽdo q hic fuit collatum fideicõmissum in tpus cum liber erit. nec obstat q iste tex. etiam loquit in seruo: q: fateor q verisimilius existentia sui iuris speratur in filio q in seruo. nõ tamen negatur quin etiã seruus possit effici sui iuris: nec aliquod absurdum resultat in seruo. & dum Raph. dicebat nõ video rationẽ differentie inter istũ casum. & §. an seruo. dico q imo magna est. Naz habemus q actus geminatus plus operatur q act⁹ simplex & vnicus. l. cum scimus cum glo. & ibi Bar. C. de agrico. & censi. & l. si mulier. la. ij. C. ad velle. nam fortiora sunt duo vincula q vnum. c. j. de treug. & pace. aut itaqz. C. cõmunia de successio. Sed hic fuit geminatus actus scz institutio filij vel serui & postea grauamen iniũctum patri vel domino de restituendo filio vel seruo sed in. §. an seruo soluz grauamen fideicõmissi interuenit. vnde succedit ratio text. d. §. si filio in versic. vt intelligi possit videlz q per hoc dicatur satis constare de mente testantis volentis deferre hoc fideicõmissum in tempus quo filius vel etiam seruus erit sui iuris. Nec obstat quod hic nõ fuerũt posita illa verba que ponũtur in dicto. §. si filio. quia respondeo quod ibi gratia exempli nõ restrictiue ponuntur &c. Retenta igitur hac vltima solutione glos. pro vera dubitat hic Cyn⁹ vtrum pater possit isto casu cogi emancipare filium vel seruum manumittere & breuiter concludit post Iaco. de raue. q sic cum intẽtio testatoris videatur esse q hereditas cum effectu perueniat ad filium vel seruum. & hoc approbare videtur pater vel dominus permittendo filium vel seruum adire. & sic consentire dicitur q cum effectu filius vel seruus efficiatur heres argumento. l. ij. s. de iurisditio. om. iudicum. in. l. quãuis. C. de fideicõmis. Imo. hic in hoc tenet contrariũ secutus opinio. glo. in. l. cogi. §. si pater. j. ad trebellia. que voluit q pater nõ posset compelli emancipare filium nisi quãdo aliquod emolumentũ sit consecuturus a testatore: & ita videtur probari in. l. si cui. j. de conditio. & demõ. & licet ad ista iura possit responderi quod nõ loquuntur quando pater vel dominus fecit aliquem actum per quem videat approbasse voluntatẽ testatoris. secus aũt in casu Cy. tamen puto veriorem opi. Imo. q: nego q in casu nostro testator videatur voluisse grauare patrem vt emanciparet filium pm. l. quãuis. alleg. per Cy. bene apparebat testatorem voluisse q pater filium emanciparet. & p opinione Imo. contra Cy. allego glo. primã hic dum dicit sua volũtate &c. & retuli super ea & glo. in. d. l. quidam. ita. §. si seruo.

¶ Item in quantum Bar. et Ang. hic post Oldra. concludunt q qñ pater fuit institutus et grauat⁹ vt restituat p fideicōmissū filio. nō valet tale fideicōmissum per §. an seruo. insti. de leg. nisi essent adiecta verba ipor tantia dilationē in tempus existentie sui iuris: vt hic p Bar. in pnc. iij. col. adde q fm Imo. ꝯ hanc opi. vr̄ text. in. l. cogi. §. si pr̄. ͞j. ad treb. et ibi hoc tz gl. nec fm Imo. obst. d. §. an seruo. q: loquit in seruo non in filio. rōnem diuersitatis assignat. q: verisimilius ē testatorē voluisse inesse istam tacitā conditionē existē tie sui iuris in filio qui per mortē patris efficit sui iuris q̄ in seruo qui nō ita de facili speratur sui iuris effici. hanc rōnez in simili vidistis p glo. in. l. legatū. s̄. eo. et habet in. l. is qui heres. §. neqz filius. s̄. de acquir. hered. Et tenēdo istam opi. pōt responderi ad. l. vbi pure. in pnc. ͞j. ad treb. et ad. l. fideicōmissa. §. si filio. de leg. iij. allegat per Oldra. et per Bar. hic q p eas nō probat nisi a cōtrario sensu. quod arg. nō est sumēdum ne fit contra dictum. §. si pater. ¶ Cōis tamen opi. est cum Bar. p quo etiā vide glo. in. l. quidē ita testamēto. §. si seruo. ͞j. ad treb. et gl. ij. iuncto tex. l. a filio. ͞j. eo. dum allegat dictū. §. an seruo. et glo. expresse in. l. ex asse in pnci. glo. ͞j. ad. l. falci. et tenēdo istam opi. nō obstat. d. §. si pater. q: pōt responderi vt etiā dicit hic Imo. q intelligit scdm distinctionē positam in. d. l. pure. et in. d. §. si filio. nō est absurdum q vna lex per aliam distinguat ne sint contrarie. l. nō est nouum cum si. s̄. de leg. vel responde fm Ja. de are. ibi q pater nō potest cogi ad restituendū sed solum cogitur ad adeundū vt ibi. vel respōde q ille tex. loquitur in filio emancipato. vel aliter rn̄de fm varios itellectus de quib⁹ ibi per doct. ¶ In glo. in ver. nō admissa trebel. et c. Que sint illa remedia vide per glos. magistrā in. l. in testō. C. ad. l. falc. inter que remedia est q in illuz cui fit restitutio hr̄ditatis transeāt vtiles actiones: vt in. §. restituta. insti. de fideicō. here. et sic inuit glo. q per restitutionē quā facit pater filio transeant vtiles actiones in filiū. quod sequit Bar. hic in qōnibus et ibi Ang. et cōiter doct. per. d. §. si filio allegatum in glo. licz gl. sequens contrariū sentiat et male et decisio huius dubitatiōis dependet ab illa qōne scz an filius in casu hui⁹. l. remaneat heres quo ad iura directa de quo dicit in glo. sup ver. sed vt pater. q: si remaneret heres directe filius in euz nō transferret pater vtiles actiōes restituendo hr̄ditatem per. d. l. si heres institut⁹ in pnc. ͞j. ad treb. Sed Ang. ad illam respondit q loquit quando directe actiones quo ad exercitiū et effectum nō discesserūt ab herede scripto nec transiuerunt in eum cui facta erat restitutio. sed in casu nostro exercitiū et effectus directa℞ discesserat a filio et transiuerat in patrē per. l. placet. s̄. de acqui. hr̄di. ergo et c. Imo. hic dicit q ista verba Ange. sibi nō placent. et q iste articulus est decidēdus. put deciditur articulus positus in glo. in. ℣. sed vt pater. et cōtra Angel. allegat q: quando in aliquē transeunt vtiles semp in eum transit etiā exercitium directa℞. allegat no. per Bar. in. l. i. ͞j. de actio. et oblig. et in. l. i. C. de actio. et oblig. cum suppoṡtatiōe Imo. in hoc male loquit: q: imo est de iure verum q ille in quem trāseunt vtiles actiones ex. l. nō habz exercitium directarum. casus est in. l. ex legato nois. C. de leg. et in. l. fi. C. quando fiscus vel pua. et in. l. emptor. C. de here. vel actio. vēdi. nec fiet cessio. quo casu bn̄ videtur mādatum exercitium directa℞: vt est glo. notab. in. l. ij. C. de act. et oblig. late Bal. et Saly. in. l. i. eodē titu. Pau. de ca. hic fuit singularis et in noua opinio. vz q per aditionem filij transferant in patrem iura directa. d. l. placet. et similiter q quando pater postea restituit filio instituto hereditatē tunc eadē iura directa totaliter euellant a patre et transferant in filiū apud quē remāserāt reliquie nam lz alās habeamus q directe nō possunt ab ossibus nostris separari. l. quis ergo casus. et ibi no. de pecu. l. i. et. ij. cum ibi no. s̄. p socio. tamen fallit quando tractamus de faciendo transitū ad illum eundē a quo pcesserunt. q: res de facili reuertit ad naturā suam. argu. l. sim⁹. §. pactus. ver. in specie de pactis. ista opinio Pau. de cast. est pulchra tamen est contra opi. Bar. et glo. hic in versic. admissa. et etiam contra. l. i. §. si filio. ͞j. ad treb. vbi a pari ponitur quando pater grauatur restituere filio. et quando filius grauat restituere patri. quo casu vltimo absqz dubio transeūt vtiles vt in. d. §. restituta. nec obstat q directe actiones ex persona filij transeant in patrez q: illud ideo ē q: filius incapax directarum ex quo acquirunt patri qui est capax earum: vnde cum postea pater ex senatusconsulto trebellia. restituat virtute talis senatuscōsulti nō transeunt nisi vtiles dicto. §. restituta. ¶ In glo. in versi. sed vt pater glo. vsqz ad versic. sed quero est clara et p illius ver. intelligentia oppo. q pater quando rogatur restituere filio instituto debebat censeri rogatus vt heres et sic detrahere possit treb. nam filius adeundo facit patrem heredem. d. l. placet. et. l. qui in aliena. §. interdum. eo. titu. solu. scdm glo. q si filius facit patrem heredem. hoc est verum quo ad cōmoduz. sed quo ad nudum nomen heredis: et iura directa filius censetur heres. et hāc solutionē tenet glo. sed contra eam arguitur. nam. l. ista loquat tam in seruo q̄ in filio. sed in seruo pcedere potest istud quod dictum est. s̄. scz q penes eum remaneat nudum nomen heredis: q: cum istud sit de iure ciuili. l. verbis ciuilibus cum ibi no. de vulga. et pupil. ergo seruus est illius incapax. l. quod attinet de reg. iuris. l. qui testamento. §. seruus. s̄. de testam̄. glo. hic in fine hoc fatetur scz q hec tertia pars. l. nō procedat in seruo. et sic inuit glo. q si in casu huius. l. dominus rogatus esset restituere seruo detrahere trebell. quando restitueret seruo affectu sui iuris. q: seruus nō est heres sed dominus. sic et hoc tenebat Pe. et Cy. hic et expressius in dicta. l. quidem ita. §. si seruo. ͞j. ad trebel. sed contrariū ibi tenet glo. quam ibi sequitur Bart. hic et concludit Bar. nullam esse differentiam inter seruum et filium q: quilibet eorum est heres nudo nomine facti tantuz. nō autem quo ad effectus iuris nec quo ad iura directa. sed Dyn⁹ et Jaco. de raue. vt refert Cy. in. l. cum proponas. C. de hr̄di. instituen. et Cy. in dicto. §. si seruo. et Ray. et Ang. hic. et in dcā l. placet. et Bal. in. l. frater a fratre. in. iiij. colum. s̄. de cōditio. indebi. Bal. et Ange. in. l. sub conditione. post glo. ͞j. de liberis. et postb. contrariū tenent sequentes glo. hic in effectu. licz glo. ibi videatur sentire q filius nō dicatur esse heres. mouetur Ange. per text. in. l. cui seruus. s̄. si quis omis. cau. testa. et in. l. si seru⁹ cōmunis ab extero. s̄. de acqui. heredi. addo similem tex. in. §. seruus alienus. institu. de heredi. instituen. mouebatur etiaz q: seruus quo ad ea que sunt i iure est icapax: vt. s̄. dixi. quod aūt sit heres ex testamento est inductum de iure ciuili: vt notatur in. l. i. ͞j. de acquir. rerum do. cum similibus. ergo et c. nec potest dici q heres nomine sit quid facti et per consequens seruus sit capax eius q: imo est iure cum operetur ne possit trebellianica aduersus eum deduci: vt etiam hic firmat Bar. per istum tex. et respondit Ange. ad iura adducta per Barto. et pmo dum Bar. nititur probare q apud filium nō remaneant directe actiones. per dictam. l. qui in aliena. §. interduz. et. l. qui liberis. §. hec verba. de vulga. et pupil. nam illa iura intelligunt scdm Ange. quādo pater sit heres quo ad emolumentuz hereditatis acquirende. sed directe bene remanet in filio. Nec obstat scdm eum in quantum Barto. dicebat q ille nō dicitur heres directo apud quem nō remanent directe et c. quia respondeo vt dicit Angel. q iura directa lz transeant in patrem tamen alie actiones directe remanent apud filium. et hoc dicit esse vnum nouum dictum nō obstat etiam in quantum contra glo. dicebat Bar. id quod no. glo. l. quidam testamento. §. si seruo. ͞j. ad treb. q: respondit q ibi illud pcedit ex eo q: quando dominus fuit grauatus vt restituat hereditatem seruo nō censetur grauatus vt heres sed vt dominus. ideo trebellianica nō deducitur: qm̄ nō deducit nisi grauatus vt heres. l. mulier. §. fi. et. l. i. §. inde neratius. ͞j. ad trebe. Imo. hic transit cum opi. Bar. et dicit q nō ob. d. l. cui seruus cum alijs alleg. per Ange. q: scdm eum nihil faciunt. voluit dicere lz aliter nō declaret q quāuis illa iura dicant q seruus dominum faciat heredē nō tamen negant quin seruus remaneat

heres nudo noīe vt dicimus in filio nō obstante.d.l.q in alie/na.§.nudum:vt.s.retuli.item dicit q imo seruus dicit capax quo effectus qui sunt facti resultantes ex nudo nomie heredis. de quibus habet in.l.qui heredi in pnc.de cdi.z demō.z p3 q istor fit capax per tex.in.§.sed cum factū.insti.de stipu.ser.z.l. stipulatio.§.hi qui.de ver.oblig.nō obstat q aduersus eos nō possit deduci trebellianica per dnm:q2 respondit Jmo.q cum de illo effectu tractet demū qn seruus sit effectus liber: q2 ante libertatē nō est restituenda hrditas:nō est absurdum.eo tn tpe illum haberi p hrde quo ad effectus iuris.vel alr responde vt colligitur ex verbis Ang.sc3 q in.d.§.si seruo.dns nō est grauatus vt heres sed vt dns.z l3 Jmol.nō dicat addo q Ang. et nō bene respondit ad iura Bar.nam falsu3 est illud suu3 nouū dictum q directe actiones remaneāt apud ipsum filiū.z alia directa iura transeāt in ipsum fratrē.qd sic pbo.nam duo nō possunt eodē iure esse insolidū z directo heres:vt pbat in.l. hrditatem.§.pater.ff.de castrē.pecu.p quē tex.ita concludunt oēs in.l.qui se patris.C.vnde lib.in illo articulo an inter seruos heredes habeat locū successorium edictū.sed si diceremo q diceres remanerent apud filium z etiā transirent in patrē sequeret qd duo insolidū essent hrdes directo de iure ciuili.na3 acquisitio q fit patri p filium causat a patria ptāte q est de iure ciuili.l.nā ciuiū.s.de his qui sūt sui vel ali.iu.z aquisitio quā facit filius adeūdo est et de iure ciuili.vt.s.dixi ergo zc. Raph. hic transit cum Bar.mouet q2 vbicūq3 alteri p alterū fit acqsitio ipso iure. tūc acquisitio p prius nō fundat in psona acquirētis sed directe fūdatur in psona eius cui fit acquisitio:vt pbat scōm eum in.l.q meo.§.pcurator.ff.de acquir.pos.z in.l.j.§.per pcuratorē eo. ti.ita ergo d3 eē in pposito.cum hrditas ipso iure acquirat pri vel dno.ergo pus fundari dēat in psona patris vel dni. hec rō nō multū pl3:q2 videmus q in infinitis casibus in qbus ipso iure acqrit vtilis aditio:alteri nihilominus ministro acquirēti acquiritur directa:vt p3 in.l.ij.z.iij.j.rem pu.sal.fo.z plene enumerat p glo.in.§.si quis alij.insti.de inuti.stip.p Bar.in.l. stipulatio ista.§.si stipuler de ver.oblig. Pau.de cast.hic transit cū opi. Bar.q est magis cōis.z cū ea transeunt vltra pdictos et mō in d.l.pl3.de acqui.hrdi.z hanc puto veriorē.vnum tn no.q singulariter dixit Bal.in.l.si putas.C.de peti.here.q hec disputatio vtrū filius institutus de quo hic dicat heres:an vo pater suus pcedit de iure ffor.sed hodie cum sit inductū q filius sit heres quo ad pprietatē noīe z effectu iuxta.l.cum op3.in pnc.de bo. q liber.z pater hēat solum vsufructū censet successor singularis aūt nō habebit vt heres qd bn not. Juxta pdicta querit hic Bar.vtrū sicut vulgariter substitutus seruo alieno instituto que3 testōr putauerat esse liberū excludit seruū z eius dnm:q2 seruus ex tali erronea institutione venire nō pōt.l.si pater.s.de here.institu.l.cum pponas.C.eo.ti.z insti.de vulg.sub.§.si ita sit dicēdum in filiofa.extraneo instituto quē testator putauerat esse sui iuris.z elegāter decidit q sic.z ita t3 Bar.in.d.l.cū pponas.in fi.z in.d.l.si paterfa.z in.d.l.si quis filiū.in pnc.s.de acqui.heredi.tn dicas hoc esse verū de iure ffor.hodie vo vr q cu3 filiofa.sibi hereditatē acquirat in qua fuit institutus quo ad pprietatem.ideo filius in ipsa hrditate censet esse vlis successor merito in pprietate hoc casu nihil hēret substitutus.de vsufructu aūt hn videtur dicendū:vt dicit text.in.d.l.si pater.z in.l.cū pponas.z hec fuit opi.Bal.z Jmo.in.l.si quis filiū.de acqui.hr.z Jmo. in.d.l.si paterfa.ad qd etiā vide Bal.in.d.l.si putas in.iiij.col. C.de peti.here. Successiue dubitat Bart. vtrū in casu.l.qui liberis.§.hec verba.s.de vulg.z pup.qn pupillaris substitutio facta est per hec verba quisqs mihi heres erit zc. z seruus vel filius adiuit portionē sua3 iussu dni vel patris postea tpe mortis pupilli repiunt sui iuris.vtru3 potuerūt esse hrdes ex dicta substitutione z sibi acquirere. decidit q sic.z cū Bar.transeūt oēs hic z in.d.l.iij.z p hoc facit.l.cohrdi.§.j.z ibi ponderat bart. j.de cdi.z demon. Nec mireris dicit Raph.q ad iplementum cditionis csideremus psonam filij vel serui p herede.vt.l. qui hrdi.j.de cdi.z demon.q2 illa verba posita ibi v3 si decem dederis heredi intelligunt de eo hrde qui est heres per se vel aliū fecit heredē.d.l.cum pponas cū si.z.l.qui aliena.§.interdū. de acqui.here.in materia illius nudi nois hrdis dicit Ro.q l3 modicos effectus operetur vt colligit ex hic no.p Bar.tn operat vt in casu huius.l.ius sepulchror acquisitum per testatorem pro se z hrdibus suis acquirat isti filio herdi nudo nomine per text.sing.scōm eum in.l.familiaria cum seq.s.de religio.z sump.fune.quē ad hoc allegari dicit per Bal.in cclusionibus iuris.sed hunc casum in cclusionibus meis Bal.nō habeo nec miror q2 ille tex.nihil facit q2 ibi loquit de nudo noīe heredis qui se abstinuit ab hereditate paterna.nos vo loquimur de nudo noīe heredis eius qui institutus erat ab extraneo cum esset in ptāte pris z eius iussu adiuisset hrditatem.z hoc put ille tex.pōt ponderari in ver. si se abstineāt si vo Ro.pōderat ibi tex.in ver.ex minima pte adhuc dico q ille tex.nihil facit ad casu3 nrm q2 loquit ibi de filio testōris de cuius hereditate tractabatur.nō aūt de filio alterius cui hereditas acquirebat ex institutione sibi facta ab extraneo:vn cum habeamus q iura sepulchror transeūt in eū: transeūt iura z actiones directe.l.q2 pinde.j.ad trebel. z iura directa in casu nostro transeūt in patrē cui acquirit hrditas vt.s.cclusu3.merito vr q hoc casu iura sepulchrorum transeūt in patrē nō aūt in filiū. Jn glo.in.v. ex psona filij gl.in omibus recte loquit. z ad.l.si alienus rnde vt hic per Bart.z per illam.j.limitat.l.ista v3 nisi filius vel seruus hic effecti essent sui iuris ante aditam hereditatē.q2 tunc fideicōmissu3 relictū ab extraneo nō esset pstandu3 a patre vel dno. Jn gl.in ver.relictis collige ex gl.q vbi vnū substantiuū est singulare d3 dari adiectiuū singulare.intellige tn nisi esset singulare collectiuū put est populus z caplm vel filies:q2 huic singulari pōt dari adiectiuū plurale fm Jmo.qui ad hoc allegat tex.in.c.capitulū sancte crucis.z ibi no.per Jo.an.de rescrip.voluit allegare tex. in.c.bone.el.ij.in ver.citari fecerint.z.c.in causis.de elec.de quo vide per Bart.in.l.plautius.j. de aur.z arg.leg.z aliquid p Bar.in.l.extat.s. q metus cā inducit hec glo.p Dy.z Bar.hic in fi.ad qōnem si cōcedo vineam z fundū fructibus plenū an veniant fructus vinee z tenent q sic Cy.hic in hac qōe t3 idē q Dy.hic.Sed Jmo.hoc sequit quādo fructus essent pendētes p.l.fructus pendētes cum si. de rei vēdi.sed vbi fructus essent a solo separati tunc dicit nō venire fructus vinee sed solū fundi. q2 dispositio testatoris semp d3 intelligi taliter q cōstructio sit pfecta z congrua.z nunq d3 fieri relatio ad id ad quod nō potest salua rōne recti sermonis.d.l. plautius.j. de auro z argen.lega.sed illud adiectiuū plenum nō posset salua ratione recti sermonis referri ad vineam cum sit diuersi generis ergo zc. Nec ad hoc secundum eu3 obstat.l.heres meus.§.vxori.de legatis.iij. quia ibi hoc operatur signum vniuersale esse ibi positum in fine.que responsio ibi fuit Barto. ibi originaliter z Barto.in dicta.l. Plautius.z sic ille textus a contrario sensu videtur probare contra Barto. hic z scōm eum videtur probare id quod voluit Jmo. hic Paul.de castro hic tenet idem quod Jmo. Rapha.autem simpliciter transit cum Dyno. Addo q Petrus de anchara.z Jmol.in.c.per tuas. in fine. extra de donatio.simpliciter referunt verba Dyni z Bart.z cum eis transeunt.mihi tamen placet illa declaratio data hic per Jmolam z Paul.que videtur satis esse de mente Barto.dum allegat dictam legē fructus pendētes.pro quo facit.l. nam quod liquide.§.fina.z ibi Barto.j.de pecul.legati. Jn glo. in versicu.patris.ibi non fideicōmissarij extranei zc. melius dixisset patris vt littere conueniat. Jn ea. ibi huic verbo sc3 voluntate posito in pnc.glo. Jn ea.ibi si idem seruus.solue q ibi seruus capax est libertatis q nō acquirit dno vnde illa nō pendet a voluntate domini z statim debetur:secus in legato alterius rei que acquiritur domino q2 censetur collatum legatum in tempus existentie sui iuris vt hic.

¶ In glo. in ver. retētur ꝛc. Bart. hic in quarta p̄te huius. l. super hac glo. opponēdo de. l. si cum heres ī. q̄n di. leg. ced. ꝛ de. l. heres meus de ꝯdit. ꝛ de. vbi videt̄ q̄ rō limitationis posita hic in tex. habeat locū nedum in filio sed etiam in quolibet extraneo. qđ est contra mentē iurisc̄ōsulti. hic ponit vnum intellectū Jac. de are. qui lꝫ huic littere nō conueniat vt hic p̄ Bar. tamen in se verus est s̄m eum. ꝛ dicit Angel. q̄ est singulare ad ampliationē. l. in fideicōmis. §. cum polidius. s̄. de vsur. dicens q̄ grauatus restituere extraneo quicq̄d ad euꝫ p̄uenerit nō tenetur restituere fructus. sed si grauatur restituere quicq̄d ad eum p̄uenerit filio testatoris. tunc in restitutiōe veniūt etiaꝫ fructus vt ibi. nam hoc vltimo casu idem est dicēduꝫ quādo heres grauatus est p̄ illa verba restituere filio suo idest ipsius h̄rdis nō dico testatoris qđ etiam approbat Raph. ꝛ idem Jmol. in. l. in fideicōmissaria. in p̄nc. in. v. fallen. ꝛ in. l. balista. ī. ad trebel. sed ipsemet Jmo. hic dicit sibi videri hanc ampliationē p̄cedere in casu. l. nostre vꝫ q̄n filius fuit ab extraneo institutus ꝛ pater fuit grauatus restituere eidem filio p̄ fideicōmissum: q̄ꝛ tuuc videtur satis de mente testatoris extare: q̄ꝛ voluerit omne cōmoduꝫ hereditatis ad istum filiū peruenire: sed vbi pater fuisset a p̄ncipio institutus ꝛ esset grauatus restituere post mortē suam filio quicq̄d ad eum p̄uenerit isto casu nō cōp̄rehēdit̄ s̄m eum: q̄ꝛ testator voluit cōmodum fructuū medio tempe p̄ceptoꝝ ad filium illum p̄uenire ꝛ hec limitatio plꝫ: q̄ꝛ p̄mo casu nō: in sc̄do interuenit actus geminatus qui multa op̄atur vt. l. cum scimus. ꝛ ibi glo. ꝛ Bart. C. de agri. ꝛ censi. ꝛ ad ampliationē. d. §. cum polidius. vide Bal. in. d. l. iubem⁹. i. v. col. Adde q̄ ꝯ intellectū Jac. de are. videt̄ decidere Bal. in. l. q̄uis. in. v. col. ꝛ ibi Saly. C. de fideicō. nō faciunt tn̄ mentionē de intellectu Ja. de are. ꝛ sic videtur q̄ ipsi in hoc b̄n dicant. nisi sustinendo eos dicamus illam decisionēꝫ posse saluari in casu nr̄o in quo ipsi vident̄ vt q̄n fili⁹ essꝫ institutus ꝛ rogatus pater emancipare filium. quo casu videt̄ tacite rogatus pater restituere filio fideicōmissa. l. cui legatū. ī. de cōditio. ꝛ demon. Alium intellectū posuit hic Bar. p̄ sol. d. l. heres meus dicens q̄ quādo mihi aliquid relinquit̄ ꝛ tertius grauatur vt mihi istud restituat post certum tp̄us q̄ grauatus censet̄ esse nudus minister. l. firmio. §. j. ī. q̄n dies leg. ce. ꝛ ideo relictum illud quōcunq̄ꝫ vires nō habeat non dꝫ remanere penes dictum nudū ministrum: sed penes heredē testatoris vel alium substitutum. Primū dictuꝫ. s. q̄ cēsetur nudus minister p̄batur in. l. liberto. §. largius. ī. de annu. leg. ꝛ ibi no. ꝛ in. l. firmio. Secundū dictū. s. q̄ nō remanebit apō nudū ministrum. p̄batur in. l. si quis ticio. in p̄n. ī. ti. p̄mo. ita videbat̄ dicendū in fine huius. l. vbi fideicōmissuꝫ extinguit̄. ꝛ sic videbatur nō debere remanere penes patrē tanq̄ nudū ministrum ad qđ respondit littera s̄m Bart. q̄ etiā remanet apud patrem: q̄ꝛ nō censetur p̄prie nudus minister cum ex p̄sona sua vires fideicōmissuꝫ assumat. secus si aliquis esset rogat⁹ dare extraneo illud qđ eidem extraneo esset relictum a testatore. quo casu si testōr illud voluit p̄stare post mortē grauati ꝛ cōtingat vires nō habere relictum: vt q̄ꝛ ante mortē grauati decessit ille cui erat p̄standum relictū non manet relictum apud grauatum q̄ꝛ eum nudus minister nec ex eius p̄sona assumit vires fideicōmissum. d. l. si quis ticio. ꝛ ita intelligo voluisse Bar. nec intelligendū est q̄ Bar. isto sc̄do casu q̄n ponit exēpluꝫ de extraneo loquat̄ in terminis hui⁹. l. vꝫ q̄n pater instituti esset grauatus post mortē suam restituere fideicōmissa extraneo q̄m tunc fideicōmissario decedēte ante mortē patris fideicōmissuꝫ remaneret fili⁹ter apud patrē cui grauamen iniūctuꝫ erat. l. j. s̄. sin aūt aliquid sub ꝯditione. C. de ca. tollen. attēto q̄ pater censetur heres. ꝛ in eum transeūt iura directa si addita fuit hereditas iussu patris. d. l. placet. ꝛ hic per Bar. ꝛ onus fideicōmissi est iniūctuꝫ patri. l. si alien⁹. ī. ti. j. ꝛ. l. a patre. de leg. iij. ꝛ sic semp̄ ideꝫ esset siue essꝫ rogatus restituere extraneo siue filio ꝯ mentē littere. exēpluꝫ ergo positū per Bar. p̄cedit nō in patre filij instituti rogato instituere extraneo sed in aliquo alio rogato restituere extraneo post mortē ipsius rogati. q̄n aūt pater instituti esset grauatus restituere post mortē suam filio instituto. ꝛ filius viuo patre decedat. certe lꝫ tempe mortis sue effectus esset sui iuris fideicōmissum nō transmittit̄ ad heredes filij sed remanet penes patrē q̄ꝛ cū iam patri essent acquisita iura directa. vt. s̄. p̄batū est v̄r defecisse ꝯditio que tacite inerat fideicōmisso. l. si filius suprauixerit q̄n p̄r decedet ꝛ iste est ver⁹ intellect⁹ Bar. ꝛ lꝫ alij nō dicant originaliter fuit Jac. de ra. vt refert ꝛ sequitur Cy. hic dū allegat. d. l. si quis ticio. ī. ti. j. cum hoc intellectu etiā transit Ang. ꝛ Jmo. hic. Pau. de ca. hoc vltimo cāu ꝯcordat cuꝫ Bar. p̄ rōes eius. itē q̄ꝛ qui in vno grauat̄ in altero dꝫ releuari. sꝫ si p̄r fuisset ille ad quē spectasset on⁹ restituēdi cuꝫ ex persona p̄ris dicat̄ fideicōmissuꝫ capere vires vt hic ergo ꝛc. allegat tex. eū qui p̄ri. s̄. de iureiur. ex quo inferri pōt q̄ huic intellectui Bar. nō ob. q̄ alibi no. Bar. in. d. l. si quis ticio. dicēs q̄ vbicū q̄ꝫ testōr expresse vel tacite reliquit cōmodū alicui grauato talis nō d̄r nudus minister. exēpluꝫ in eo quē testator grauauit vt post tp̄us daret sempronio centū: q̄ꝛ tunc hēret cōmodum medij tp̄is al's dicit Bar. q̄ est nudus minister. alle. l. sulpicius. al's incipit mulier. s̄. de dona. iter vi. sꝫ sic est q̄ vbi pater post mortē suam grauat̄ restituere filio instituto nō gaudet cōmodo fructuū medij tp̄is: vt fuit. s̄. ꝯclusuꝫ s̄m intellectū Ja. de are. cōiter approbatū tanq̄ in se veꝝ. ergo penes patrē vt nudū ministrū ꝛ nullū cōmoduꝫ sentientē nō dꝫ remanere fideicōmissum. q̄ꝛ r̄ndeo q̄ lꝫ quo ad hec oīa censeat̄ nudus minister tm̄ q̄ꝛ ex eius p̄sona sumit vires fideicōmissuꝫ: q̄ꝛ p̄r est ille in quē iura directa transiuerūt. itē est ille qui ē grauat⁹ de fideicōmisso merito penes eū remanere dꝫ p̄cedente fideicōmissario. iuxta p̄dicta dicit hic Pau. de cast. q̄ q̄n hic p̄r instituti grauat⁹ est post mortē suā restituer̄ extraneo ꝛ fideicōmissari⁹ decedat ante mortem p̄ris. lꝫ Bar. dicat tunc fideicōmissa remanere penes p̄rem tn̄ ipse dicit q̄ dꝫ remanere penes filiū institutū ar. d. l. cū qui. q̄ꝛ s̄m eum filius d̄r hoc casu heres ꝛ pater nudus minister. d. l. si quis ticio. cum filius sit ille ex cuius p̄sona debebat sumere vires fideicōmissuꝫ s̄m eum. Sed p̄ sustentatiōe Barto. dicas q̄ isto casu nō est verum patrē esse nudum ministrū sed censet̄ grauatus tanq̄ persona cōmoduꝫ sentiēs ex dispositione. l. ex tacita mente testatoris: vt p̄bat Bar. hic in p̄nc. allegando. l. consiciūtur. de iure codi. nec est hoc casu eadē ratio que est q̄n onus fideicōmissi est iniūctum tutori de hereditate relicta pupillo. q̄ꝛ quādo tutor grauatur restituere eam extraneo dicitur vt administrator grauatus vt est nudus minister. d. l. peto. §. matre. de leg. ij. ī. eo. C. de fideicō. vnde tali casu faterer fideicōmissuꝫ deficiens debere remanere apud pupillū: vt in isto casu vult etiam Pau. de ca. sed nos sumus in p̄sona cōmodum sentiētis vt. s̄. dixi nō in nudo ministro ꝛ merito non obstat. d. l. si quis ticio. Preterea in casu nostro onus fideicōmissi nō spectat ad filiuꝫ sed ad patrē. ꝛ hoc sentit glos. ista exp̄sse in ver. retēturum etiaꝫ si filius tempe quo adiuit h̄rditateꝫ erat in p̄tāte patris. l. si alienus seruus. ī. de leg. ij. l. a patre. ī. de lega. iij. ꝛ sic videtur q̄ rō d. l. eum qui. quē p̄o se alleg. Pau. de ca. potius facit ꝯ euꝫ q̄ p̄ eo. nec ad hoc ob. si dicat̄ q̄ imo p̄ Paul. de ca. facit id qđ no. Bar. hic circa fi. tertie partis in. v. ij. cōsueuit lꝫ Pau. d̄ ca. nō alleget q̄ꝛ r̄ndeo breuiter q̄ Bar. ibi loquit̄ in casu hui⁹. l. q̄ liberis. §. hec verba. s̄. de vulg. ꝛ pup. vbi vocatus erat script⁹ heres ad substitutionē. vnde si filius tp̄e ꝯditionis ip̄lete reperitur sui iuris admittit̄ q̄ꝛ heres script⁹ fuit nō pater sꝫ in casu nostro nulla fit mentio de h̄rde scripto ergo ꝛc. ¶ In ea. ibi sꝫ in vniuersali hoc est ꝛc. sentit glo. q̄ fideicōmissarius decedēs añ restitutionē sibi factam nō transmittit fideicōmissa ad h̄rdes suos. Idē tenuit glo. i. l. a testatore. de ꝯdi. ꝛ de. ꝛ in. l. filiussa. §. diuus. ī. eo. Cōis tn̄ s̄nia est in ꝯriuꝫ. ꝛ istā glo. rep̄rehēdit Cy. i. j. in. ij. col. C. cōia de leg. qđ p̄bat̄ vltra hic alleg. p̄ Bar. in. l. fi. §. j. ī. de leg. ꝛ ad hoc ponderat ibi illum tex. Jmo. sup̄ gl. in ver. lucretij. p̄batur ꝛ in. l. j. §. cum igit̄. C. de ca. tol. inducēdo

vt ibi per bar. et in .ij. q. h. et dñ bart. hic tēdit ad .l. apud iul. §. vtrum. et §. antistia. alle. in glo. h adde q eodē modo ad illaz respōdit bal. in .l. cū seruū. et in .l. si in psona. C. de fideicō. hāc cōem opinionē tenēt perusini in auc. ex causa. in pe. charta. C. de libe. prete. et bar. in .l. a testore. ff. de cōdi. et demō. i .l. vētre. ff. de acquir. here. p bar. in cōsilio. xij. incip. si quis isti. et i censi. se. in fi. p doc. latius in .l. fi. C. de codicil. ¶ In ea. ibi sed hoc for te etc. Nec glo. ſm ange. nō ē alibi q ius deliberādi ifra annuz cōpetēs heredi datur etiā fideicōmissario ad trāsmittēdū peti tōem fideicōmissi. et i hoc hāc glo. sequitur bar. h. quā etiā vt singularē sequit ange. et imo. in. d. l. i. §. si is qui quadragita. ff. ad treb. et ange. in .l. i. §. stipulatio. ff. si cui plusq. p. l. fal. et ibi ēt Imo. in. vi. col. et bal. in .l. filiū quē habentē. circa pe. col. C. fami. her. facit quod no. bar. in .l. in rōne. §. q vulgo. i pe. q. ff. ad .l. fal. et p bal. in .l. fi. §. cū igitur. C. de iure delib. Quero post bar. an fideicōmissuz trāsmittatur ad hr̄des suos si fideicō. vni uersalis decessit ante aditā hr̄ditatē ab hr̄de. Bar. h decidit qd sic p .l. cogi. §. inde metian⁹. ff. ad treb. et p alia que vide h per eum. idē tenet h Ja. de are. Cy. et cōiter alij. Imo. tñ dicit q .d. §. vnde metian⁹. nō probat opi. bar. q: nō fuit adita hereditas p pte ſm imo. q i hoc loquit inepte. q: eo ipso q solus p par te adiuit cēsetur heres insolidū .l. i. §. is ita. cū si. C. de cadu. tol. dicas tñ q alia rōne nō probat ille tex. opi. bar. q: ibi i ṽ. resti tui. dicitur q heres cogitur restituere. nō aūt dicit q cogatur adire. fatetur tñ imo. q opi. bart. ē cōis. p quo ipe ēt adducit q cū cōpetat officiū iudicis fideicōmissario ad cōpellēdū here dē adire inuitū .l. qa poterat. ff. ad treb. et no. gl. i .l. et si fine. C. e. ti. et glo. i .l. nō ē cogēdus. et in .l. restituta. §. i. et bar. ff. si lega tus. i pnc. ff. ad treb. et nos hēmus q officiū iudicis nobile sub rogatum loco actōis trāsmittit ad hr̄des .l. nō solū. ff. de i ite. rest. idē ergo et in cāu nostro. p ista opi. allego tex. nō quidā ita testō. in pn. ff. ad treb. si recte ispiciatur. dū ibi dr q puer ille de cessit ante aditā hereditatē subdit tex. si puer decesserit anteq fideicōmissū cessissz. tūc fideicōmissū ad matrē ptinet apte igit ibi ostendit q fideicōmissuz poterat cedere ante aditā hr̄dita tē. Hāc tñ opi. limito singulariter lz nō inueniā ab alio scriptū nō pcedere quādo fideicōmissum debetur ṽtute clausule codi cillaris in testō apposite. nā cū tūc operet talis clausula q ve niētes ab intestato videātur grauati restituere hr̄ditatē hr̄dib⁹ scriptis in testamēto .l. q: autē. circa prin. in gl. ff. si qs omis. cā te. et .l. ex ea. §. i. cū si. ff. de test. tūc nō trāsmittet fideicōmissuz nō agnitū ſm bar. in .l. i. in pma. q. ff. de iur. codicil. allegat .l. querebat. ff. de te. mi. vbi ſm eū ṽtus testamēti trāsfūditur i co dicillos. ergo sicut hereditas nō adita nō trāsmittit. ita nec fi deicōmissū nō agnitū. Hoc dictū semp fuit mihi visum mirabi le et iure nō probari. q: rō pter quā fundatur cōis opi. ē pro pter dictū officiū iudicis qd datur hr̄ditate nō adita et propter actionē ex testamēto adita hereditate que vt dixi p fideicōmis sum trāsmittitur. sed qñ debet fideicōmissuz ex codicillis com petit vtilis actio ex testamēto. vt p glo. in .l. ij. C. cōia de le. et vi demus in .l. i. ff. eo. ergo etc. reperio ēt raph. i. d. l. i. de iur. codi cil. dicētem hoc dictū bar. eē derisoriū. q: d. l. querebatur. dicit q valet iure codicillorū: nō aūt q ṽtus trāsfūdat i codicillos. subdit tñ q dictū bal. ē menti tenēdum pter eius auctoritatē et q: multi sūt iudices qui cū primū capiunt vnū nūquā pōt ab eorū opi. euelli. Ro. ēt in .l. si quis priore. ff. ad treb. tz cōtra bar. et dicit q cōtra bar. est tex. in .l. ij. §. fi. de iure codicil. De isto alio vtz fideicōmissū vniuersale trāsmittat hr̄ditate nō adita. vide bar. disputantē in .l. vbi pure. ff. ad treb. et i .l. iij. §. i. de an. lega. et in l. ij. que alias ē .iij. in ordine tex. ff. de reg. cato. et ibi glo. et lz in p̄dictis locis aliqualiter discrepet ab his que h dicit. tamē nō recedas ab opi. sua hic q: est cōis. et dum bar. allegat .l. non iu stam. puto q lec. bar. cōiter corrupta habeatur q: i illa .l. nō di citur illud ad qd iaduertēter allegat eam lz nullus dicat. ¶ Itē inquātum bar. h in .ix. col. dicit q ista lex in pma parte etiā ho die pcedit vbi filius ē istitut⁹ cōtemplatōe patris. Adde q an gel. hic putat doctrinā bar. pcedere quātum ad hoc. s. vt pos sit pater grauari de restituēdo fideicōmissum filio suo instituto sed quo ad hoc. s. vt fideicōmissum videat collatū i tps existen tie sui iuris. vt vidim⁹. ff. in .iij. glo. no. putat bar. bene loqui q: dicit q imo pater videt grauatus restituere icōtinēti filio qui ē capax ppietatis. lz pater possit sibi vsufructum re tinere. nihil allegat nisi q: dicit nō obstare si dicat q ē profectitia illa hereditas merito dicit eē patris insolidum cum etiam hodie i pfecticijs nil sit inno uatum. q: respōdit q hoc cāu nō dicit vere pfecti cia cum non a patre sed a defuncti dispōne pcedat. Nec etiā ſm eum ob. tex. in .l. epistolā. §. fi. ad treb. q: illud pcedit in cāibus in quibus ille cui erat reli ctum nō poterat hēre propriū ſm ange. h put refert hic imo. vnde ipe reprehēdit ang. q: fideicō. erat re stituendū filio a matre que nō habet filium in pote state. et sic poterat filius hēre propriuz. sed certe imo la male refert ṽba ange. nā dicit ange. i lec. mea q l. epistolā. §. fi. loquit quādo psona grauata restitue re p fideicōmissum istituta acceperat illud i quo est grauata expresse ex sola dispōne testōris. nos ṽo lo qmur in grauato qui ex iuris cēsura cōmodū perce pit. et nō ex dispōne testātis. vnde ibi magis cōstat d volūtate testātis pter illam expressaz volūtatē q fi deicōmissuz deberet restitui post morte grauati. alia tñ rōne nō puto ange. bene locutū. q: imo ita hic sic ibi psona grauata p fideicōmissū dicit hēre ex volun tate expressa testātis: cū h filius eēt istitut⁹ cōtempla tōe patris. et ideo idē ē ac si pater fuisset istitutus. d. l. qdaz cū filiū. ff. de here. insti. vnde pbat optie opi. bar. per tex. i. d. §. fi. cōtra ange. adducit Imo. h aliā ra tionē. quia cū pater sit simpliciter grauatus restitue re videtur grauatus pleno iure restituere filio. ar. l. si ali. ff. de vsufru. leg. facit .l. si duo. in fi. vti possidetis. ergo videtur grauatus restituere eodē tempore pro prietatē et vsufructum cum alias nō dicatur pleno iu re restitui. arg. l. si legatarius. §. fi. de leg. iij. ſm intel lectum bar. ibi facit .l. iam hoc iure. et cum si. ff. vulg. et pup. sed ita est q vsufru. non pōt restitui durante patria potestate. q: iterum acquiret patri ergo et vsu fructus debet differri in tempus existētie sui iuris. p consequēs etiam proprietas differetur. ad banc ta men rōnem posset respōderi q cum testator possit p hibere q vsufru. nō acqratur patri. vt in auc. excipit C. de bonis que libe. dicamus q dum testator pure rogauit patrez filio hereditatē restituere. per hoc ap paret testatorem voluisse icōtinēti restitui. argu. l. i. ff. condi. et demon. et sic p consequēs prohibuisse patri vsufructum acquiri. sed ad hoc responsio colligetur ex ifra dicendis. ¶ Item dum barto. hic subsequen ter concludit q quando filius ē institut⁹ cōtemplatio ne patris et pater grauatur restituere filio siue extra neo. tunc nec olim nec hodie procederet ista .l. scda parte. q: semp tale fideicōmissum capit vires ex per sona patris ſm eum qd est multum notabile. Nam si contingat patrē ex pdicto fideicōmisso restituere fi lio poterit pater quartā trebellianicā etiaz aduersus filium detrahere seu retinere. et istud sequutus ē hic ang. et pau. de ca. Imo. h negat hoc eē verum q pr possit trebellianicā deducere aduersus filium q sic probat. quia licet sit de mēte testātis isto cāu fuerit q si filius cum eēt sui iuris hereditatē istam adiret et re stitueret eam patri non debz ista tacita volūtas plus q expressa operari. si eim filius expresse grauet resti tuere hereditatem patri cum erit sui iuris filius pote rit tāquam heres deducere trebel. tēpore restōnis. et si postea a patre eēt restituēda hr̄ditas non possz pa ter trebel. deducere. ergo eadem rōne et maiori debe mus dicere filium esse hr̄dem nec posse aduersus eū p patrem quartam deduci quādo filius est institut⁹ cōtemplatōe patris. cum per hoc non expresse sz taci te tantuz videatur grauatus restiture patri cū erit sui iuris. Nec obstat ſm Imo. q glo. singularis in .l. in fideicōmissaria. §. fi. ad trebel. dum in fi. allegat. d. l. in fideicōmis. §. cum pollidius. de vsur. que noluit q grauatus restituere hereditatē ticio. cuius ticij cō

tēplatione fuerat heres institutus nō deducat treb. ⁊ sic non videtur eē heres.quā glo.bal. reputat singularē ⁊ mirabilem in rubrica.C.de renoca.his que in frau.credi.in fi.⁊ in.l.post mortem.C.de fideicō. ⁊ bal.in.l.iubemus ni fallor.in.vi.col.C. ad trebel. Ray.⁊ bal.in lectura antiqua.in dicta.l. in fideicō. §.cum pollidius.lꝫ bal.in dictis locis alleget illā gl. ⁊ dicit eē mirabile dictum Cy.quia dicit imo. ꝙ illō nō ē ibi q̄ testator nō cōfisus de filio illius nō poterat aliter ꝓuidere illi cuius ꝯtemplatōe seium īstituit sed in casu nostro ē in culpa testator.quia si volebat patrem habere hereditatē ⁊ eē heredem non filium sed patrē instituere debebat.His tamē non obstātibus ṗiorem puto opinionē bar.⁊ ang.⁊ Pau.d̄ ca. Nec obstat argumētū imo.dum dicebat plus nō dꝫ operari tacitum ꝙ̄ expressum.q̄ respōdeo ꝙ quādo filius est institutus ⁊ grauatus restituere patri si nō apparet illum eē institutū contemplatōe patris.tunc apparet ꝙ voluit testator filio vt heredi prouidere ī deductione quarte. Item ⁊ patri vt hēret fideicōmissum.Sed in cāu nostro quādo filius eēt institut⁹ cōtemplatione patris tūc censetur hoc cāu pater institutus.l.si serui.cum glo.ī.de vsufruc.⁊.l. aditio.de acqui.here.⁊.d.l.quidam cū filium.⁊ sic apparet testatorem tam patri voluisse prouidere.⁊ hec ē rō barto.ad quā non respōdit imo.⁊ ꝙ opi. bar. ꝓcedat probo per.l.si quis mihi bona. circa principiū cum glo.d̄ acquirē.here.dum loquif de seruo fructuario. nam pone ꝙ ego habeo vsufructū in seruo īstituto mei cōtemplatōe dicif ibi ꝙ ñ potest adire iussu meo sed requirif iussus proprietarij.certe ab eo postea reuocabo conditōe sine causa.⁊ sic apparet non imputari testāti ꝙ directo nō instituit vsufructuariū. quia hanc rōnem nō attendit ille tex. optime etiā ꝑm opinionē barto.per illam singularem glo.in dicta.l.i fideicōmissaria.§.fi.quā idistincte ibi approbat imo. Nec obstat ꝙ testator aliter prouidere nō poterat ī cāu.§.cū pollidius.alleg.in dicta glo.quia imo pulchre poterat testator prouidere instituēdo filium. et si de mala ipsius administratōe verebatur potuisset prouidere ꝙ ille de quo cōfidebat esset executor nō autē heres.iuxta.l.a filio.§.alumno. ad treb. unde rectius loquutus est Bart.⁊ sequaces.¶Subsequēter dubitat Barto.an lex nostra in prima parte sui ꝓcedat hodie in hereditate aduēticia.⁊ concludit qꝺ quo ad proprietatē non sed tantum quo ad vsufructum de quo pater censetur grauatus restituere filio cum erit sui iuris.nec tamē itelligit ꝙ fructus medij tēporis sint patris.sed imo eos tenebif restituere filio ꝑm Barto.hic per iura per eū allegata.Ang.hic minus fideliter recitat hoc dictū Bar. dicēs eum tenere ꝙ non valeat fideicōmissū in proprietate. quia ē filij qui hodie eius capax reperitur nec ī vsufructu q̄ ipse in re ex nūc consolidabitur cū proprietate:cū primū filius erit sui iuris.¶Subdit tamē Ang. qꝺ hoc dictū Bart.debet limitari vt procedat quādo pater est grauatus restituere hereditatem vel aliqꝺ corpus hereditarium filio.secus si grauaretur de restituēda re patris vel alterius.nam hoc cāu procedit.l.nostra in prima parte sui ꝑm eum.q̄ rōne commodi quod acquisiturus ē pater poterit grauari. et tale fideicōmissū dicef aduenticiū non profectitiū licet procedat a patre.quia originalis causa hui⁹ relicti processit a testatore ⁊ huius fideicōmissarij filius habebit proprietatē ⁊ pater vsufructum. Rapha.ꝑ transit cū ista limitatione.sed Imo.impugnat limitationē Ange.dicens ꝙ imo etiā in casu illo pater censef grauatus dare vtrūq̄ codē tempore quo simul dari poterunt filio.argu.d.l.si legatarius. §.fi. ¶Itē quia istud in quo grauatur hoc cāu pater subrogaf loco eius quod ē a defuncto patri datū.ergo debet sapere eius naturam.iuxta.l.si cuꝫ.§.qui iniuriaꝝ.ꝯ. si quis cautio.vnde sicut vsufructus medij temporis hereditatis qui debebat custodiri penes patrem quousq̄ filij essent sui iuris.iuxta.l.fi.C.de bo.que libe.debeat postea restitui filio vt ꝑ omnes fatenf.ita ⁊ in cāu Ange.non omitto ꝙ Pau.de cast. circa predicta fuit hic in noua opinione. dicens ꝙ in aduenticijs hodie quādo grauatus est pater vt restituat filio non valeat fideicōmissū in proprietate.⁊ hoc fatenf omnes quia ꝑ aditionē quā facit filius iam sibi quesita ē proprietas. in vsufructu autem dicit ipe ꝙ fideicōmissū valet vt incontinēti teneatur pater illud restituere filio.quia cū videaf grauatus de restituēdo pleno iure:vt ē bonus tex. licet non alleget in.l. videamus.in.§.in fauiana.d̄.de vsu.videf testator prohibuisse vsufructū taliū aduenticiorum acquiri patri.quod facere potest. auc.excipitur.C.de bo.que libe.⁊ hoc dicit quando pure grauatus ē pater restituere filio.si autem post certū tēpus tunc interim cōmodū erit patris ⁊ adueniēte tēpore vsufructus ipo iure redibit ad filiū.⁊ ita dicit se intelligere gl.iij.hic. sed in hoc puto eum male loqui.q̄ imo omnes hic fatētur ꝙ nō videbif voluisse grauare patrē pure nec prohibere vsufructū medio tēpore esse penes patrē.Nec obstat ratio Pau.fundata in dicta auc.excipif.q̄ si esset vera sequeref ꝙ quotiēs testator diceret. volo talem fundū dari tali filiofami. cum appellatione fundi cōprehēdatur proprietas vsufructus.d.l.si alij.videref hoc casu prohibitū esse vsufructū acquiri patri cōtra.d.auc. excipif. ⁊ in corpore vnde sumif.vbi requirif expressa ademptio. ergo ⁊c̄.bene facit tex.§.si vero expressiꝫ.cum ibi no.per ang.ī auc. d̄ here.⁊ fal.dum tractat qualis debꝫ eē prohibitio detractorū fal.⁊ dicit ꝙ cū talis prohibitio sit contra iuris cōmunis regulam requirif expressa ademptio.¶Item inquantū barto. subdit ꝙ quādo pater in casu secūde partis huius.l.ē grauat⁹ restituere ꝑ fideicōmissū extraneo hodie censef grauatus tāquā legitimus administrator.cū proprietas sit acquisita filio ex cuius persona sumit vires fideicōmissū.⁊ dū bal.hic allegat.l.cū etiā.de reb.credi.adde quod voluit allegare de rebus dubijs. Et cū Barto.transit Ang.hic dicens hoc eē veꝝ quādo filius institutus hereditatē adiuit.sed si repudiauit valꝫ fideicōmissum ex ꝑsona patris cū ipse repudiante filio possit adire hereditatem.ꝑinde ac si scriptus heres fuisset.allegat.l.fi.§.i.voluit allegare.§.similiq̄ modo.C.d̄ bonis que lib. Itē dicit ang. ꝙ si pater eēt grauatus restituere filio instituto ⁊ filius hereditatē repudiauit ⁊ pater postea eam adiuit debebit eam pr̄ restituere filio per ꝑ fideicōmissū quo cāu quartā detrahere poterit.quoniā tūc fideicōmissum sumit vires ex ꝑsona patris.§. similiq̄ modo.Ex quo inferf ꝙ conclusio docto.hic vꝫ ꝙ fideicōmissū quo ad proprietatē non valet quādo pater grauatur restituere filio instituto est vera quando filius adiuit.secus si repudiauit.quia quo ad vtrūque valebit ⁊ pater quartam detrahere poterit.quod tene menti ꝑm Imol. hic.¶Ultimo vltra doct.quero statuto cauetur quod bānitus non possit eximi de bāno nisi habuerit pacem ab herede occisi.modo contingit ꝙ ticius seium occidit cui successit sempronius.⁊ postea sempronio successit ipse ticius bānitus.⁊ sic ticius est effectus heres occisi per mediam personā sempronij.quero vtrum iste ticius bānitus ex suimet voluntate possit eximi a bāno.Ray.multū no. in.l.si statulibera. pone.§. si filius.ī.de statulib.ego tamē nō lego in lectura mea Ray.sed ita ibi refert Benedic. de plūbi. ⁊ ibi bene de predictis decidunt quod sic. quia hoc cāu iste ticius potest fungi duplici persona sciꝫ banniti ⁊ heredis sicut in casu legis nostre pater tāquam persona cōmodum sentiens grauatur restituere extraneo.⁊ postea tanquam heres ex persona filij trebellia.detrahere potest aduersus fideicōmissarium extraneū.sed non tamē videf probari ex.l.nr̄a ⁊ ꝯ illam decisionem videf tex.in.c.per vestram.d̄ iure pa.⁊ i.d.c.fi.de insti. ⁊ decisio hui⁹ alme.q.pendet ab alia.q.vꝫ qñ qs posset duplici ꝑsona fungi.de quo plene in.l.si consul.d̄.de adop.⁊ i.l.duorum.ī.d̄ ope.libe.⁊ in.l.ille a quo.§. tēpestiuū.⁊ ibi per Ang. ⁊ imo.ī.ad treb.⁊ Bal.in prima cōsti.C.§.ideoq̄.ꝑ glo.⁊ docto.in.c.iij.extra de proba.per bal.in.l.si ad scribendum.C.d̄ app.⁊ ꝑ Bar.in.l.comperim⁹.C.d̄ proxi.sac.scri.per bar.in.l. iubemus.§.sane.de sacrosan.ec.

I mihi et tibi. Si legatari⁹ succedit col legatario post diem lega ti cedēte pōt repudiare ex psona defuncti ⁊ totā rem legatā cōsequi ex psona sua vel cōtra. ⁊ si semel con secutus ē ex psona vnius totum nō pōt amplius petere ex pso na alterius. hoc dicit. ¶ In tex. ibi die legati cedēte. ideo dixit Ꝧ iuriscōsult⁹ q: si ante cedēte diē legati decessisset me hrde re licto nō posse; partem suā consequi ex cā hereditaria solū p ius accrescēdi. l. i. §. in primo. ⁊ §. pro secūdo. in ꝟ. coiūctos. C. de cadu. tol. Itē dū littera dicit diē legati cedentē subaudi ⁊ ante agnitionē legati. tu decessisti. nam tūc cu; pleno iure ⁊ irreuoca biliter non fuisset tibi ps tua legati acqsita. l. sicut ita hrditatē. ⁊ ibi plene no. ff. de condi. insti. procedit id quod Ꝧ dicit text. sec⁹ si post acceptionē legati p te factam decessisti. q: tūc cum ir reuocabiliter fuisset tibi acqsita pars tua licet repudiarē ex pso na tua nō possem consequi partē suam p ius accrescēdi. q: illō nō hēret locum post emolumētū acquisitū preterqua; i vsufru ctu. l. i. §. interdū. ⁊ ibi nota. ff. de vsufruc. accres. ¶ Nota dili gēter q illud dico: habere iure meo qđ habeo p ius accrescen di. ita vult tex. hic ſm Bal. ⁊ cū eo trāseūt alij. sed l; ipsi non di cant glo. maxime prima sentit expresse contrariū. s; pro bal. al lego tex. quem ibi ponderat bal. ange. ⁊ imo. in. l. si in testamē to. ff. de vulga. ⁊ pup. vbi dicunt vnum qđ ē valde no. videlic; q si testato: reliquit plurib⁹ domu; ⁊ prohibuit quēlib; aliena re partē suam respectu familie q non poterit portionē sibi iure accrescēdi obueniētē alienare. ⁊ ita dicunt fuisse determinatum Florētie in contingētia facti. quod multū not. pro limitatione l. pater. §. quindeci;. ff. de leg. iij. Ad glo. hic responde q ha buerunt respectum ad ius imediate meū. ¶ Secūdo nota. qđ vbi mihi aliquid debetur duplici iure procedēte ex diuersa cau sa debeo eligere quam cām velim prosequi. ⁊ vna electa nō pos sum ad aliā redire ſm Bal. hic. ¶ Tertio nota q vbi iura duo rum consolidātur in vnū potest ille vnus quod poterāt illi duo facit. l. tutorem. ſ. de his quib⁹ vt indig. ⁊ l. non ē nouu;. ff. de actio. empt. preterqua; in vno de quo veniet dicendum in glo. ¶ In glo. prima ibi coiuncti scil; re ⁊ ꝟbis vel saltem verbis. ¶ In eadem ibi. s. disiuncti. s. verbis tamē coiūcti re. nā si eēnt disiuncti re ⁊ ꝟbis non eēt tractādum de iure accrescēdi vł nō decrescēdi alteri legatario quoniā requirerel seu remaneret pe nes herede; a quo legatum ē relictū: si legatū in psona vni⁹ le gatarij deficeret. l. i. §. in primo. ⁊ §. pro secūdo. C. de cad. tol. Si autem eēnt vocati coiuncti; re ⁊ ꝟbis tunc remaneret totu; apud vnum per ius non decrescēdi. vt. l. coniūctim. cū glo. ſ. ō lega. iij. ⁊ firmat glo. in dicta. l. vnica. §. si vero omnes. ⁊ bar. in. l. re coniūcti. in versi. ij. dubitatur ⁊c. de lega. iij. ⁊ qui dican tur coniūcti re ⁊ verbis disiuncti ꝟbis tm̄ seu disiuncti re tantū vide p glo. magistrā in. l. i. §. fi. ff. de vsufruc. accres. plene per Barto. in. l. re coniūcti. ſ. de leg. iij. ⁊ in. l. cui fundus. ō cōdi. ⁊ demon. p Cy. ⁊ alios in. l. vnica. §. vbi autē. C. ō cadu. tol. ⁊ di cetur i. l. plane. §. coiuncti. ſ. eo. ¶ In glo. fi. ibi. ⁊ hanc gl. re putant nota. docto. maxime Bal. hic. q: probat q licet in here dibus ius accrescēdi acquiratur inuito. d. l. vnica. §. is ita. ō ca du. tol. tamē secus in legatis ⁊ i hereditate. ratio ē ne quis pro pte decedat testatus ⁊ pro parte intestat⁹. qđ non ē ita in lega to. q: ps repudiata in legato remanebit apud heredem. d. l. i. in. §. i. in prin. ⁊ §. pro secūdo. ¶ In ea. glo. i ꝟ. tota. ibi solue vt ibi ⁊c. s; postea obuenit p ius accrescēdi vt hic. ¶ In eade; glo. ibi ꝑpter onus ⁊c. hoc declara vt per bar. Ꝧ cū quo transe unt alij. ¶ Itē ea. glo. in ꝟ. nō posse. ibi cā minuendarū litium facit hec glo. ad practicā aduocatorū florētie q procedit libel lus in quo petil mino: sūma tāquā pars maioris sūme. si ñ op ponatur ſm bal. hic allegat tex. in. §. minus. cū ibi no. insti. de act. ⁊ ꝑbal i. l. cū quedā puella. §. fi. ff. ō iuris. om. iudi. secus si opponal q: nō ꝑcederet. ⁊ hoc litiu; finienda; cā. p. d. l. nō est nouū. cū ibi no. de act. emp. ⁊ hoc p guil. ⁊ barto. i. l. i cōmo dato. §. duobus. ff. cōmo. vbi dio vide per doc. ⁊ in. l. quidam estimauerūt. ff. si cer. pe. ⁊ d. l. non ē nouū. ⁊ p bal. ⁊ moder. in l. i. ff. ō acq. her. ⁊ bal. ang. ⁊ moder. i. d. l. cū quedā puella. §. fi. ⁊ p bal. ⁊ pau. de ca. ⁊ ro. i. l. si idem cū eodē. in ꝑn. ſ. de iur. om. iudi. ⁊ p bal. i. l. edita. in. xxix. col. in repe. paduana. i ver. videamus. de cumulatōe necessaria. C. ō edē. ⁊ bar. ang. ⁊ mo der. in. l. scire debemus. circa ſi. prin. ſ. de ꝟbo. ob. ⁊ aliquid p bal. in. l. i. in fi. C. ō duo. re. aliquid p bart. in. l. preto:. §. si plures. ad fi. ſ. ō iureiur. ⁊ magis cō munis cōclusio ē prout. ff. dixi. ar. l. tamē. ff. ō procu. ⁊ l. nō plures. ff. ō exercito. ⁊ l. nulli. C. ō iudi. cū fi. quis bal. in. d. l. i. ō acq. here. Sēiū t; per. d. l. cū que dam puella. ⁊ male q: ille tex. ꝑcedit q̄tū ad hoc vt possit recusari iurisditio iudicis coram quo litigal. ⁊ p hoc p; q bar. in. d. §. duab⁹. in fi. non bñ allegat d. l. cum quedā puella. dū dicit q qñ procedil corā iudice qui nō h; iurisditionē super toto si petal q̄ titas tāqua; pars totius debiti ꝑcedat libellus etiā si opponatur. q: imo falsū dicit. nec tūc ē necesse op poni. q: ipso iure nō ꝑcedit ꝑpter defectū iurisditō nis ſm ange. ⁊ moder. i. d. l. scire debem⁹. ⁊ p bal. ⁊ pau. ō ca. i. d. l. si idē cum eodē. ⁊ p bal. ⁊ ang. in . d. l. cum quedā. ⁊ p Imo. ⁊ moder. in. d. l. i. ō acq rē. here. vno tamē casu saluari posset opi. barto. i di cto. §. duabus. videlicet quādo ꝑpter iustū impedi mentum non haberem copiā iudicis habētis iuris ditōem super toto. argu. l. i. ff. de offi. consu. ⁊ l. vbi absint. ff. de tuto. ⁊ cura. da. ab his ſm Ro. in. d. l. scire debemus. qđ tene mēti. Quid autem si acto: pt intentione; suam consequi faciēdo duo iudicia. vnū primu; ⁊ aliud postea. ⁊ illud idem posset consequi in vno iudicio tantum. an reo opponēte compellal acto: deducere in vno iudicio tātum. dic vt elegan ter per Pe. ⁊ Cy. in. l. quo tempore. in. vi. qōe. ⁊ ibi per Bal. in. l. fi. C. de resti. mili. ¶ Subsequēter in quantū bar. nō cōcludit q heres nō potest repudia re legatū relictum defuncto ad icōmodū credito:u; ⁊ legatariorū defuncti quādo nullū cōmodū ē pce ptur⁹ heres ex illa repudiatōe per. d. l. liberto. lxxx. secus si cōmodu; eēt percepturus per hanc. l. nota. est decisio ista h; pau. ō castro hic in lectura padua na qui dicit hoc esse multū no. ⁊ vtile. ⁊ alias sibi de facto cōtigisse. q quida; fundū legauerit vxori sue ⁊ filium suū instituerat. qui etiā postea ipsi matri sue successit. ⁊ cum mater multos haberet creditores ipe repudiauit legatum fundū matri sue relictū vt exclu deret creditores matris a dicta re legata quam ipse tāquam heres sibi retinuit. ⁊ per doc. hic fuit decisū repudiationē valere. ¶ Adde q cum bart. vidētur trāsire doctores hic excepto Rapha. ⁊ pau. de cast. i lectura bononiēsi per. d. l. liberto. lxxx. quia immo ibi repudiatio tendebat ad fauorem repudiātis. qm̄ patronus per illā repudia. excludebal a bonorum possessione p ꝯtratabu. in bonis liberti. vnde ipe re liquit cogitandum. Pau. ō castro no. damnat bar. etiā per. d. l. liberto. lxxx. q: alia ratione ibi illa repu diatio tendebat ad cōmodu; repudiātis. nam si li bertus agnouisset legatū reperirel maio: centenario in. xx. vnde de iure ffor. patron⁹ per contratabulas aduocabat dimidia;. ⁊ ideo tantū. lx. remāsissent ibi liberti heredi. si vero repudiasset reperirel mino: cē tenario nec posset patronus cōtratabulare. sed ha beret tantu; quartam. vnde penes herede; liberti re manerent plusquā. lx. ergo repudiatio illa fuisset vti lis repudianti. tamē non valet vt ibi. ¶ Item cōtra barto. adducit pau. de castro tex. in. l. qui autem. in principio. ſ. de his que in frau. credi. vbi habetur q debito: ad damnū credito:u; suorū potest renūciare legato sibi relicto. ergo ⁊ heres suus etiam poterit. argu. l. herede. ſ. de regu. iuris. vnde ſm eum bart. non dicit verum. ⁊ vera est regula q talis repudiatō possit fieri per heredem indistincte preterquā i duo bus casibus. primo in dicta. l. liberto. lxxx. hoc ē quo ad excludendū patronū a legitima quia non potest vt ibi. secūdo fallit in. l. si fundū. §. si ticius. allegata hic per Barto. His tamē non obstantibus puto su stinēdam opinionē bart. nec obstat responsio pau.

de ca.ad.l.liberto.lxxx.q2 imo ibi repudiatio nõ ten debat ad 2modũ repudiantis. nã de iure hodierno legitima patroni ẽ tertia.d.§.s3 nostra.insti. de suc. liber.q ius nouũ in pluribus locis digesto2 per 2pi latores inseritur vt dicit Jo.fabri.insti.de suc.libe.i pricipio allegat.l.si libertus minorẽ.z.l. siue patronus.cum glo.in ver.excluditur.de iure patro.z i.d. l.liberto.lxxx.hoc igitur presupposito patet si recte computaueris q siue libert9 agnoscat legatũ siue re pudiet semp sibi.lxxx.remanebũt.nec intellect9 pau. de castro est bonus q in dicta.l.liberto sit speciale fa uore legitime debite patrono.q2 de directo ẽ contra d.l.liberto.i fi.z ad.d.l.qui aũt.in pncipio.Respõ deo q ille tex.procedit in debitore pncipali nõ autẽ in herede debitoris.tertio probo manifeste. per.l.i. §.vtrũ.j.si quid in frau.pat.iuncta.d.l.liberto.lxxx. nam libertus dum viuit potest repudiare legatũ sibi relictũ.nec per hoc habebit patronus bono2ũ pos sessionẽ cõtra tabulas.vt in dicto.§.vtrum. quod ta men nõ cõceditur heredi liberti. z in.d.l.liberto.igi tur zc.nec istud est incõueniẽs.quoniã etiã alibi ali ud in persona heredis seruatur z aliud in psona de functi.vt est tex.singularis fm bar.ibi in. d.l.fi.C.d euic.Adde tamẽ q inquantũ Bar. respõdet ad gl. in.l.fundum sub cõditione.§.si ticius.j.eo.nõ vi detur bene dicere.quia ibi nõ tractat de 2modo re nũciantis:nisi velis dicere q ideo tractat de 2modo suo q2 se liberat a legatario vt nõ habeat necesse pre stare sibi rem legatam.sed hoc modo itelligẽdo mo dicum aut nullũ eẽt interesse.Unde melius respõdẽ do dicas q illa glo.est vera.nec obstat.l. nostra. q2 procedit in cãu.l.liberto.lxxx.s.q ibi repudiatio nõ tendebat ad cõmodũ repudiantis.vt supra demon straui.hoc vero sic.possumus tamẽ dubitare an illa glo.procedat quia ille tex.a contrario sensu facit in contrarium.sed ibi me dicturũ reseruo.

Siquis seruos. Difficultas presta tionis legato adie cta ipm non viciat.hoc dicit.¶ Nota q vbi legatu3 seu dispositio testatoris potest se habere ad possibile vel impossibile non per hoc inualidatur l3 ex postfa cto contingat eẽ impossibile vt probat iste tex.fm in tellectum Dy.z in.c.nemo.de regu. iu.lib.vi.¶ Se cundo no.q l3 quãdo impossibilitas est circa substã tiam dispõnis in vltimis volũtatibus.vt quãdo lega tur res sacra non valet dispositio per.l. apud iul.§. fi.j.eo.tamẽ vbi nõ est circa substantiam legati s3 cir ca executionẽ vel prestationẽ aut circa angustias tẽ po2is legatum non vitiat.z idem in cõtractibus bo nefidei. vt est tex.fm vnam lecturam in.l. insula3.§. i.s.loca.de quo per Bar.z alios in.l.cõtinuus.§. il lud.de vbo.obli.z ita cõmuniter sequũtur alij ibidẽ z recte:licet imo.ibidẽ aliter dixerit.¶ Tertio nota q l3 dies interpellet z cõstituat in mora.l. magnam C.de cõtrahẽ.z cõmit.stipu.l.ij.in fi.C.de iur.ẽphi. c.potuit.de locato.tamẽ fallit in die parua videl3.j. quam possibilis erat prestatio que reijcitur vt h fm Bal.hic.cõcordat.d.l.insulã.¶ Jn glo. in v.angu stias.ibi iter viuos zc.Circa hoc cõiter tenet q an gustia tẽpo2is nõ viciat 2ctum bonefidei. de quo la te per bal.in.c.primo.§.ad hec.i ti.hic finitur.l.co2 ra.z incip.cõsu.regni.vbi multa scribit circa.l. insu lam.§.i.s.locati.¶ Et querit an pcedat ista lex in cõtractu mixto.s.bonefidei z stricti iuris.i quo repe rio q imo.in.l.cõtinuus.§.illud.de v.ob.dicit q q uis ista sit cõmunis opio.s.q angustia tempo2is seu difficultas nõ viciet talem cõtractum mixtũ.tamẽ pu tat cõtrariũ forte verius per.l.nõ solũ.de act.z obli. nõ obstat.d.l.insulam.§.i.q2 dicit q potest respon deri put ibi in glo.in secũda solutõe.tamẽ hoc non obstat.teneo cõem opi.z ad.l.ñ solum respõdeo q

aut nos loquimur in impossibilitate z tũc habet locum .d.l.ñ solum.si in difficultate.z tũc procedat.d.l.insulam.z hãc diffe rentiã iter ipossibilitatẽ z difficultatẽ probat tex.z ibi clare bar to.i dicta.l.cõtinu9.§.illud.z ibi no.per glo.¶ Jn eadẽ glo. ibi insti.de leg.fi.zc.Pro intelligentia etiam vere so.dic q in vltimis volũtatibus aut impossibilitas adijcitur dispõni aut cõ ditõi.Primo cãu aut adijcitur circa sbstãtia3 legati vt q2 le gatur res cuius prestatio est impossibilis de iure viciat legatu3 l.apud iul.§.fi.j.eo.z.l.quidam.i fi.j.de vino oleo z tri.lega. aut adijcitur circa aliquod accidẽs puta circa modũ pstatiõis legati seu circa tẽpus.z tũc nõ viciatur legatũ z reijcitur impos sibilitas ita loquitur iste tex.Secũdo vero casu nõ viciatur le gatum z reijcitur impossibilitas.l.i.s.de cõdi.isti.l.obtinuit.j. de cõdi.z demõ.Fallit i cãu.d.§.fi.insti.eo.z.l.i.i n fi.C.d his bis que pene nomie vt qñ mãdat aliquid impossibile vel turpe heredi.vt quia mãdat q occidat patrem suũ.z si nõ occiderit in penam eius heredis legat aliquid ab herede predicto.nam tale legatũ viciatur l3 heres mãdatum illud tãquam ipossibile de iure vel turpe nõ adimpleuerit vt ibi fm magis cõem intelle ctum doc.¶ Jn eadẽ glo.ibi.l.item illa.in prin. dic q difficul tas seu tẽpo2is angustia nõ nocet quo ad hoc vt legatũ viciet ut hic.s3 nec prodest ut propter eã suũ aduersarium in mora cõ stituat vt ibi cum glo.¶ Jn eadẽ ibi unum preceptum habens duo zc.Jstud dicebat bal.hic etiã habere locum in pcepto iu dicis impossibili per.c.cu3 dilecti.de dolo z cõtu.z per.d.l.cel sus.§.idem ait.Sed fm imo.aduertendum est q.d.c. cũ dile cti.z.d.l.celsus.nõ loquitur in precepto impossibili.z sic nõ ap probãt opi.Bal.s.q preceptum impossibile habeat duo mem bra.z istud dicit imo.esse magni effectus.quia ex hoc sequeret decisio.q.qua queritur vtrum si iudex mãdauit citari sempro nium pro tali die feriato.an talis citatio valeat. nam si illud p ceptum haberet duo membra ualeret hec citatio.de quo articu lo remitto me ad ea que dixi in.l.i.§.nũciatio.de ope.no.nun cia.z similem glo.isti uolente3 q illud quod dicitur in dicta.l. celsus.§.i.habeat locum in precepto impossibili. vide in.l. si quis institut9.s.de condi.insti.de quo etiam uide per Bal. in l.prima.in.vij.uel.viij.col.C.d his que pene nomie.z p anto. de bu.in.c.fi.in antepe.col.de ferijs.¶ Extra gl. dicebat bal. hic per istum tex.nota.a cõtrario sensu probari q nõ põt he res pretextu termini quẽ ad deliberãdum habet an adeat uel repudiet differre aliquo modo legatũ seu preceptũ testato2is si bi factum de prestãdo legatũ ad certum tempus. z cum Bal. uidetur simpliciter trãsire Raph.hic.sed Jmo. putat hoc con trarium de iure uerius.q2 cũ legatum non debeatur nisi ab adi ta hereditate.l.i.§.cum igitur.cum ibi nota.C.de cadu. tol. z patet per.l.eam quã.C.de fideicõ.ergo licet testato2 expresse rit legatum prestãdũ infra mensem a die mo2tis sue.d3 tamẽ sb itelligi z a die adite hereditatis sicut z in simili subaudi. z sup plet glo.in.l.fi.§.i.in v.delatam.C.de iure deli.Addo q ista3 vltimã opinionẽ voluit Bald.in.l.i.C.de his que pe.no.circa xiij.colũ. v.xij. querit.ubi in simili allegat tex.ualde nota.l. ta li.in principio.s.de iure delibe.ad quod facit nota.Barto.i.l. si cui.la grande.ad fi.princi.j.e.ubi etiam allegat.d.l.tali.pro ista secũda opiniõe etiã est tex.in.l.iij.§.si quis heredi.j. d sta. libe.qui ab omnibus cõmuniter reputatur singularis z eum re putat nota.Barto.in.l.si diem in prin.de condi.z demon.z p Barto.in.l.genero.s.de his qui no.infa. ubi tractat qñ icipi at currere tempus iniunctũ executo2i testamẽti.Et per istũ tex. nota.dicit Bald.in dicta.l.quod pauperibus.C.d episc.z cle. v.venio ad secũdum q cum expressu3 sit de iure q executo2 te stamẽti habeat aĩu3 ad implendu3 voluntatem testato2is iux auc.hoc amplius.C.de fideicõmis.z.c.nos quidem.z.c. si he redes.extra de testamẽtis.q si mandauit testato2 construi op9 quod infra quinquẽniu3 non poterit exequi. non per hoc ha bebunt locum leges dispõnẽtes q si infra annu3 non sunt exe cuti puniãtur.de quo articulo me remitto ad nota. per Fede. de senis in consilio.cxxviij.uel se.z per Pe.de ancha.z Jmo. in dicto.c.nos quidem.per bal.in simili.qõ. in dicta auc. hoc amplius.in.iij.colũ.z in.l.si quis pro redemptiõe.C.d dona. ¶ Ultimo contra istum tex.uidetur eẽ cãus in.l. cu3 heres.§. i.infra de statu libe.Cogita tamẽ an possit respõderi hoc mõ.

vz q quādo testator dicit. relinquo sticho seruo meo libertatez vsqz ad ducētos annos vt ibi dicit. sciebat testator istud esse im possibile merito iura ibi interpretātur aīum testatoris fuisse nō dare sticho libertatē. sed ī cāu nostro nō est sic. qz ignorabat te stator istos seruos de quibus hic traduci posse romā p heredē infra triduū post mortē suā cū potuisset testator viuere tāto tē pore q serui poterant duci romā. vel melius dic q ibi non fuit angustia tēporis. Sed tāta longitudo q legatū reddebat om nino inutile. ideo videt q testator nō habuerit animū prestan di legatū. sz hic fuit angustia tēporis z voluit fauere legatario z prestari citius q̄ eēt possibile. Alexāder de imola.

Regula. Quod possum tibi legare id z seruo tuo le gare possum. vel sic capacitas vel īcapacitas serui cōsideratur ex psona dñi. hoc dicit. De īcapacitate habe tis in. l. si ticio. z Cy. ī. de leg. ij. z in. l. debitor. §. fi. eo. ti. ¶ Et dum bar. h oppo. de. l. si seruus eius. de acquir. here. Adde q cū respōsione bar. trāsit hic simpliciter imo. z pau. de castro in lectura paduana. z ipsemet barto. ibi se remittit ad h dicta per eum. z ad. l. si deportati. de leg. iij. Respōdit ipse bar. in. d. l. si deportati. quam rūsionē sequitur ange. h lz de bar. mentionem nō faciat. vel etiā sm Ja. de are. z bal. h pōt respōderi tā ad. d. l. si seruus q̄ ad. d. l. si deportati. q aut ex persona dñi erat ca pax saltē noīe lz non effectu. z tunc hz locum. d. l. deportati. et d. l. si seruus. nam sm eos in illis legibus dz ītelligi q institutio seu legatū erat collatum in persona serui illius qui erat deporta tus. qui deportatus capax ē nomīe cū bene possit acquirere li cet illud venit postea fisco applicandū. vt in dictis legibus legi tur. sed hic nō procedunt quādo nō nomīe nec effectu erat ca pax domin⁹. Utrū autē hec solu. sit vera eēt vidēdus ille diffu sus articulus an deportatus ex toto sit incapax. de quo me re mitto ad id qd dici cōsueuit in. l. i. C. de heredi. insti. magis cōis opi. est q etiā noīe sit incapax. vnde nō videtur hec solu. tuta. alia fuit solu. bar. in. d. l. i. C. de here. insti. quā vide. Aliaz etiā ponit pau. de ca. hic in lectura bononiēsi. z in. d. l. i. C. de here. insti. vz q. d. l. si deportati. cum si. procedit. ideo qz in illo suo fiscus spem habebat ex eo quia post mortē deportati bona sua acquisita etiam post deportationē debebāt applicari fisco. l. ij. C. de bo. prescrip. z no. glo. in. l. si mandatū. §. is cui. ff. māda ti. rōne ergo illius spei acquiritur ibi fisco legatum seruo relictū sicut alibi videmus in. l. verum. §. si seruo. ff. pro socio. Nec so. pau. nō placet. qz ratio istius spei nō debet esse sufficiēs ad acq rēdum legatū fisco. z si tamē aliquid operari deberet operaret tantum suspensionē legati quousqz eueniret cāus quod seruus acquiretur fisco. hoc probatur per casuz in. l. si tibi homo. §. cū seruus. ī. eo. nō ob. l. verum. §. si seruo. qz ibi vere hēbat domi nū de presenti ille socius cui totū acquiritur. ppterea alie solu tiones vidētur tutiores maxime q dixit bar. in. d. l. si deporta ti. z in. d. l. si seruus eius. ¶ Itē sm bal. h no. ex isto tex. arg. q sicut nō potest relinqui fratribus minoribus aut eorū ecclesie: ita nec eorū ministro. iuxta cle. exiui. de ver. sig. de quo vide p eum in auc. ingressi. in. ix. col. in v. iuxta predicta. C. de sacrosā eccle. vbi etiam refert Barto. tenere contrariū ī tractatu mino ricarum. z per Pe. de ancha. in. d. cle. exiui. vbi sequitur opi. bal. facit ēt hic tex. ad aliam qōnē ō qua p bar. i. l. sed z si. §. h autem. ī. de leg. prestā. dic ut ibi per eū.

In legatis. Uoluntas ultima preualet nisi por sit derogatoria ultime. h. d. ¶ No. q vl tima pars testamēti derogat priori. quod limita eē verū qñ ex īteruallo esset facta sequēs dispō secus aūt si non ex interuallo sed incōtinēti qz nisi appareat testatorē voluisse se corrigere sta bitur vtriqz scripture. z per ultimā nō ītelligit derogatū prime l. nam ad ea. ī. de cond. z demō. ¶ Secūdo no. q clausula de rogatoria apposita in precedēti trahitur ad subsequētes ptes testamēti. z tūc postrema pars non derogat prime. ¶ In glo. ibi respōdeo adimēdo sub conditōe ōnuo negare videtur zc. Cum opi. glo. in hoc articulo transit hic Dy. rapha. z imo. qz quādo testator primo ademit pure postea ademit sub cōditōe videtur velle secūdam ademptionē aliquid operari. ar. l. si qñ in prin. ī. eo. sed nil aliud operari possunt hec vba nisi q sub contraria conditōe intelligatur datum. argu. l. ij. cum ibi not. C. de condi. inser. z quod hētur in. l. nam ad ea. ī. de condi. et demō. Sed melius facit lz ipsi nō dicāt. l. aliquādo. in fi. ī. de cōdi. z demō. z. l. quod pure. ī. quādo dies leg. ce. z. l. legatum sub cōdi. ī. de adi. leg. z sic cū de mēte testantis cōstare videatur illa potius debet at tendi q̄ verba. l. cū virum. C. de fideicōmis. l. iij. C. de libe. prete. z ad predicta ob. sm imo. rō bar. h cō trarium tenētis quia inducta ad diminutionē nō de bent operari ad augmentū. l. legata inutiliter in eo. z. l. cum tale. §. fi. ī. de condi. z demō. qz respōdet ip se q verum est q inducta ad diminutionē nō impor tant augmētum nisi aliquo modo in cōtrariū appa reat de presumpta mente testātis. vt supra proxime dictum est. Ange. hic cum quo cōcordat pau. de ca stro in lectura paduana saluādo vtranqz opi. dicit q aut vtraqz ademptio est facta in eodē testamento. z qz tunc debet solum attendi vltima ademptio condi tōalis cum prima videatur ipso iure sublata. l. si ita scriptum. ī. eo. z tunc procedat opi. gl. qz si pma adē ptio facta nō fuisset clarum ē q per dictam cōditōa lem ademptionē legati puri videret sub ōria condi tione cōcessum legatū. d. l. aliquādo. ergo idez dz eē in cāu nostro aut in alia scriptura vbi est facta secun da ademptio. z cū in eadē scriptura vltima nihil cō tineatur preter ademptionē. ideo nō videtur eē fcā legati concessio. que opi. nō placet qz ita tollitur ipo iure prima ademptio per secūdam factā in diuersa scriptura sicut si in eadem scriptura fieret. vt no. gl. z docto. in dicta. l. si ita scriptum. vnde equior z ve rior videtur opi. glo. tamē opi. barto. tenuit etiā pe. Ja. de are. z Cy. hic. pro quo etiam adduco. qz fcā adēptione prima pura videtur q sequēs cōditōalis nō possit in cāu expresso aliquid operari quia nō po test adimere sub cōditōe quod iam pure erat adem ptuz. si ergo ista secūda ademptio cōditōalis nō po test operari in cāu expresso multo minus operabit in tacito hoc est in euentum cōtrarie cōditōis. arg. l. iij. §. qui habet. de serui. rust. predi. ad hoc tamē pōt re sponderi negando q isto cāu nō valeat adēptio cō ditionalis. nam istud videt cōtra tex. in dicta. l. ñ ad ea in ratiōe sui. Secūdo quia in legatis inducēdis ex tacita volūtate non habet locum id quod dicitur vi tiato expresso vitiatur tacitum. l. si fideiussor. in pnci pio. ī. e. z distingue vt ibi per Barto. unde dicendū est una cum opiniōe glo. hic que est tutior q aut ista secūda cōditionalis ademptio fuit ex interuallo fcā post primā etiam in eadē vltima uolūtate. z tūc per secūdam intelligitur derogatū prime. ac si sola facta fuisset ademptio cōditōalis quo cāu legatum uidet relictum in cōtrariam cōditōem. d. l. aliquādo. z. l. legatū. ī. ō adimē. lega. Aut fuit facta incontinēti z tunc tex. in. l. nam ad ea vult q utraqz ualeat. ergo cum ista secūda debeat operari in cāu expresso debe bit etiaz operari in cāu tacito. z multo magis. qz si vi tiaretur quo ad cāum expressum non vitiaretur quo ad tacitum. d. l. si fideiussor. Si quis tamē uellet su stinere opinionē Barto. dicat q. l. aliquādo in fine cum simi. loquitur quādo legatum fuit primo datuz pure z postea fuit ademptuz sub conditōe: z censet sub contraria conditione datum non ex eo quod fu it conditionaliter ademptū. qz inducta ad diminutō nem zc. d. l. inutiliter. sed ex uirtute legati primi pu ri quod remanet in suo robore deficiat condirio adē ptionis. sed in questione nostra legatum purum nō potest remanere in suo robore si deficiat ōditio adē ptionis. quia per aliam ademptionem puraz fuerat sublatum legatum. non obst. qd mens testatoris zc. quia contrarium est verum per rationez predictam. scilz q inducta ad diminutionez zc. d. l. legata inutili ter. cum similib⁹. ¶ In glo. in ver. non valebit. ibi si exprimat qualitatem illius uoluntatis zc. Cōtra istā opinionem glo. tenēt Jaco. de are. Barto. Bald. z

Pau.de ca.ſ Cy.ꝛ Fulg.in.l.ſancim⁹.C.de teſta.
ꝛ raph.cu.hic ꝛ barto.in.l.ſi quis.ī pn.teſtamēti.de
leg.iij.volētes ꝙ in terminis glo.teſtatori ī ſecūdo te
ſtamēto nō tenet facere mentōeꝫ de clauſula deroga
toria poſita in primo teſtamēto. Imo.hic dicit ꝙ li
cet doctores cōmuniter reprehendāt hāc glo. tamē
putat eaꝫ eſſe de iure veram.q: dato ꝙ verum ſit pro
ut dicūt doctores ꝙ illa clauſula nolo me poſſe peni
tere nō operetur ad impediēdum teſtantem vlteriuſ
poſſe teſtari.tamē debet īſpici etiam illud quod inte
rius iacet in clauſula illa.indicat eīm menteꝫ teſtātis
fuiſſe derogare ſequēti teſtamēto cōdēdo. quia non
vult valere niſi primū.vnde ſicut quādo in primo ē
adiecta clauſula derogatoria ad ſecūduꝫ oportet ad
hoc vt ſecūduꝫ valeat ꝙ fiat mētio de dicta clauſula
derogatoria.l.ſi quis.in principio teſtamēti.de leg.
iij.ergo ita erit dicenduꝫ in cāu noſtro.eādem opio-
nem glo.noſtre ſequutus ē glo.alia in.d.l.ſi quis.in
pncipio.in glo.in ver.venio.ꝛ Saly.in.l.ſancimus.
C.de teſtamēto.dum voluit ideo glo. iſtam eē verā.
quia per illa verba nō ē ſublata libera teſtādi factio.
vnde ſm eū non obſt.teſtari poterit. ꝛ nihil allegat.
hanc glo.etiam ſequitur Specu.in ti. de inſtru. edi.
§.compēdioſe.ver.ſed quid in primo. ¶ His tamē
nō obſtātibus puto optime ſuſtineri poſſe opinionē
cōmunē cōtra iſtā glo. Et primo nō obſtat rō Imo.
q: quādo agitur de tollēda diſpōne totali in vltima
volūtate ſi nō valet actus eo mō quo agitur.nec va-
let vt valere poſſet.l. nō codicillū.C. de teſtamē.l.i.
ſ.de iu. codi.ꝛ per barto.ꝛ alios ī.l.i.§.ſi quis.ꝺ ꝟ.
obli.ergo illa clauſula valet nolo poſſe penitere ſeu
mutare teſtamētum cum ab ea pēdeat tota ſubſtan-
tia teſtamēti quātuꝫ ad illud tollēdum ſi nō valet il-
la clauſula eo mō quo fuit a teſtatore expreſſa.l. ſti-
pulatio hoc modo cōcepta.ī.de ꝟbo.obliga.nec ēt
valebit eo mō quo valere pōt.pro hoc facit q: in his
que non poſſunt diſponi nutu vitiato expreſſo vitiat
tacitū.l.iij.§.qui habet.ff.de ſerui.ruſti. predi. ꝛ eſt
doctrina Bar.ī.l.ſi fideiuſſor. in principio.ī.eo.ſed
teſtamētum nō poteſt tolli nutu ſicut nutu cōfici nō
poteſt.l.iubemus.C.de teſtamē.iūcta.l. ex parte.cū
ibi nota.ī.de admini.leg.igitur nō valebit illud taci
tum quod per illā clauſulaꝫ ſubaudiebatur ſꝫ imol.
¶ Super hac glo.querit hic ange.quid ſi teſtōr ī te
ſtamēto dixit nolo aliud teſtamētū faciēdum ualere
niſi ibi de verbo ad verbum ſit ſcriptū aue maria ꝛc̄.
vtrū aūt ad hoc vt iſtud teſtamētū reuocetur ſufficit
dicere volo iſtō teſtamētū ualere nō obſtante alio te-
ſtamēto per me in cōtrarium facto ſaltem ſi dicat ſi
alia ſpecialis mētio ꝺ eo facta eſſet.in quo concludit
ꝙ ſufficiat hoc ad tollēdum primuꝫ teſtamentū cum
ſua clauſula derogatoria.allegat quod habet ī auc̄.
de heredi.ab inteſta.in pncipio.cum glo. in ver.va-
cātibus.ꝛ in.l.omnes.de preſcrip.xxx. anno. vbi eſt
tex.nota.ꝛ iſtud videtur ſequi Pau. de caſtro. ſ q
etiā nō videtur diſcrepare a dictis per Barto. in. d.
l.ſi quis.in pncipio teſtamēti.de leg.iij.de quo arti-
culo ꝛ an ſit dare remediū ꝙ confici poſſit teſtamen
tum imutabile vide per Specu.in dicto.§.compen-
dioſe.ver.quid ſi in.ī.per Archi.xv.q.ij.in.c.vltima
voluntas.per Dy.in.c.ꝙ ſemel. de regu.iur.lib.vi.
per Fede.in cōſilio.xlvij.alias.li.incipiēte habita ſu
per dicto cāu collatione cōuenieti.ꝛ in cōſilio.ccxx-
iij.incipiēte cāus talis eſt monaſterijs. ꝛ per Bar. in
ſuo conſilio.clxviij.incipiēte quidaꝫ fecit teſtamētuꝫ
ꝛ in materia per eūdeꝫ in.l.oēs populi.ſ. de iureiu.
ꝛ in.iij.q.pnci.in ver.circa ſm.ꝛ per iaco.de belui. ī
ſua diſputatione quam ponit in auc̄.de teſtamētis ī-
perfectis per Jo.and.ꝛ modernos in.c.i. de cōſti.
libro.vi.ꝛ in.c.i.de exceſ.prela.eo.li.per bal.ꝛ ang.ī
auc̄.hoc inter liberos.C.de teſta. ꝛ Bal.in.l. ſanci-
mus.eodem titulo.in.l.humanū.C.de legi.ꝛ ī.l.clari.C.de fi-
deicom.ꝛ per ange.in conſilio.cccxiij. incipi. quedam domina
Janna vxor.ꝛ in dicta.l.omnes.C.ꝺ preſcrip. xxx.an. ꝛ Bart.
Ange.ꝛ imo.in.l.ij.ſ.de libe.ꝛ poſthu. ꝛ Pau.de ca.ī ſuo cō
ſilio.ccclxi.incip.quedaꝫ domina ī ſuo teſtamēto ꝛc̄. per domi-
nū Cardi.floren.in clemē.i.ī.iij.oppo.ꝺ ſepul. ¶ Querit etiaꝫ
hic Dy.ꝛ barto.ſi ē cōceſſuꝫ priuilegiū comiti creādi tabellio-
nes nō obſtātibus ſtatutis ꝛc̄.an intelligatur derogatum etiaꝫ
ſtatutis fiendis vide hic per eos.ꝛ cuꝫ eis tranſeūt Bal.ange.
imo.rapha.ꝛ pau.ꝺ ca.hic.ꝛ reſponde ad.c.i. de conſti.in.vi.
quia in priuilegio de quo hic erat clauſula derogatoria ſtatuti
pro iſta opinione adducebat imol.quod no. pet.ꝛ Cy. in.l.ij.
C.que ſit lon.conſue.ꝛ id quod no.pau.de liaꝫa.ꝛ Lap.abb.
in cle.ſtatutuꝫ.de electio.vbi habetur ꝙ quādo per legem vel
ſtatutum eſt derogatum conſuetudini intelligitur etiam de-
rogatum conſuetudini future quamuis glo. reputata ſingu-
laris in dicta clementina ſtatutū.in ver.cōſuetudine.teneat cō-
trariuꝫ ꝛ male.quinīmo ad illaꝫ glo.ſꝫ pau.de ca. hic in lectu-
ra paduana pōt reſpōderi ꝙ poſito ꝙ lex vel ſtatutū ꝺrogans
cōſuetudini nō intelligitur derogare conſuetudini future.hoc
ideo ē quia conſuetudo futura nō videtur induci in fraudeꝫ le
gis vel ſtatuti.ſed in cāu noſtro de facili fieri poſſet fraus ꝯceſ-
ſioni principis ꝛ ſic ius ſuperioris elideretur. Preterea ſꝫ pau
luꝫ de ca.pro opiniōe Dy.ꝛ Bar.facit q: quādo pnceps ī ſua
cōceſſione derogat ſtatutis non pōt ītelligi magis derogatum
preteritis q̄ futuris cuꝫ nō habeat ſciētiaꝫ ēt de preteritis. Ad-
do tñ ꝙ cū opi.Dy.ꝛ bar.cōcordat pet.de anch.ꝛ pau. ꝺ liaꝫ.
in clemē.i.de exceſ.prela.ꝛ Albe.de ro.in prima parte ſtatuto-
rum. q.lxvi.incipiēte quero de qōne de qua querit Dy.ꝛc̄. Et
pau.de ca.in.l.ſi ſtipulatus fuero.§.i.ī.de ꝟbo.oblig.ꝛ p opi
nione eoruꝫ facit cuꝫ glo.nota.in cle.ſi. in glo.penul.ꝺ reb. ec.
nō alie.que ſenſit ꝙ lex vel ſtatutū derogās cōſuetudini videa-
tur etiaꝫ derogare future.ꝛ iſtud in cōſuetudīe tenuit pau.ꝺ lia
ꝫa.in cle.i.de elec.ꝛ bal.in.l.ij.in ſecūda oppo.C.que ſit lōga
cōſue.ꝛ in.c.i.in pn.de cap.corra.ꝛ Jo.and.ꝛ anto. de bu.ī.c.
certificari.de ſepul.ꝛ anto.ꝺ bu.ꝛ imo.ꝛ abb.in.c. ſi. de cōſue.
ꝛ imo.in.l.iij.ff.ꝺ teſt.ꝛ ē de mēte Dy.ꝛ bar.ſ.uno.in.c.cū ab
oī.circa.v.uel.vi.col.ꝺ vita ꝛ ho.cleri.cōtrariuꝫ ꝟo vꝫ ꝙ.l. uel
ſtatutum derogans cōſuetudini nō intelligatur derogare ꝯſue
tudini future.vltra glo.in cle.ſtatutum.preallegatā tenuit etiā
pet.ꝛ Cy.in.l.dudū.C.de ꝯhen.emp.ꝛ in.l.ſi.C.de teſt. ꝛ ibi
bal.dū allegat glo.in.d.cle.ſtatutū.ita etiā de mēte bar.ī.l. cū
ctos populos.C.ꝺ ſum.tri. in ꝟ.tertio quero quid ꝺ teſtamēto
dum reſpōdet ad.l.ſi.C.de te. Puto tamē ꝟiorē opinionē qꝺ
cōſuetudini future intelligatur eē derogatū quādo derogatio
ē facta per ꝟba generalia ſeu indefinita quia debet ad oīa tra-
hi.argu.c.ſolite.de maio.ꝛ obe.ꝛ probatur in dicta.l. ī fraudē
§.ſi.de teſta.mili.ꝛ in.l.iij.§.diuus.ꝺ ſepul.vio. iſtud etiaꝫ fuit
de mente barto.in.d.l.de quibus.circa.iij.col.ſ. de legi. dum
reſpōdet ad auc̄.nauigia.C.ꝺ furtis. ꝛ inquantuꝫ ſm doc. pro
opinione cōtraria facit.q: ſi lex derogat cōſuetudini nō poteſt
dici eſſe ſublata conſuetudo futura: cum iſta cōſuetudo ſequēs
tollat.l.conſuetudini derogātem.ad hoc reſpōdet bar.in dcis
locis dum allegat auc̄.nauigia.ꝛ auc̄. omnes peregrini. quod
quotienſcūqꝫ lex derogat conſuetudini.tunc cōſuetudo futura
dicit irrationabilis ꝛ illegitima merito non valebit nec tollit p-
mam legeꝫ.q: ad eſſe cōſuetudinis eſt vt ſit rationabilis .c.ſi.
de conſuetu. Ex quibus apparet magis cōem eſſe opinioē dy.
ꝛ bar.in.q.quaꝫ ſ formāt ipſi. ꝛ ad id quod dictum ē ꝺ cōſue-
tudine futura.vide ultra preallegata per pet.ꝺ anch.in.c.cum
ab omni.ꝺ vi.ꝛ hone.cle. vbi ſimpliciter ſequitur glo. in.d.c.
ſtatutum.ſꝫ imo.in dicto.c.cum ab omni eum reprehendit. de
quo etiā aliquid per bal.in dicta.l.ꝺ quibus.in.ij. col. per ab-
batē in.c.ij.ꝺ proba.per ro.aliquid in.l.ſi nō ſpeciali.C. de te.
ſꝫ videamus licet doctores non dicāt quomō reſpōdeatur ad
iura ſ allegata per Dy.ꝛ barto.ꝯ concluſionē eorum.nam ad
d.l. ſi a colono.ꝛ ad.d.l.ſi ſtipulat⁹.§.i.facilis eſt reſpōſio: vt
mihi videtur: q: illa iura loquūtur quādo diſpoſitio illa erat fa
cta per verba preſentis temporis.nos vero loquimur in diſpo
ſitōe indefinita.non ob.tex.l.ſi ita.ꝺ auro ꝛ arg. legato.q: po
teſt reſponderi ſm ꝙ eſt ꝺ mēte bar.in.l.ſi.C.que res pig. obli

ga.pos.⁊ pet.⁊ Cy.in.l.non modus.C.ꝺ serui.dum querunt an dispō indefinita extēdat ad futura. ⁊ distinguūt ꝙ aut disponēs poterat futura preuidere ⁊ tūc trahit ad futura.l.ſi ſer uus.de ſer.vr.p̄e.aut nō poterat preuidere ⁊ tūc secus. d.l.ſi ita.⁊ ita loquit glo.in.d.l.fi.C.que res pig.ob.pos.⁊ ex h̄ ap paret an.d.l.ſi ita.faciat cōtra opi.bar.hic.nā ſi in cāu nostro p̄nceps nō poteſt preuidere futura ſtatuta nō videtur eis dero gaſſe.d.l.ſi ita.ideo iſta doctrina bar.fortiter facit cōtra bar.h̄ ſi vero p̄nceps pōt puidere futura:tūc illa lex nō obſtat.¶ Sȝ vidēdum ē vtrū princeps poſſit preuidere ſtatuta futura ⁊ vide tur ꝙ ſic.nam incertū nō eſt ſtatutū.qḋ habȝ obſtare iſti p̄uilegio ſcilȝ illud qḋ erit cōtrariū huic priuilegio.vnde nihil obſta re videtur quin princeps poſſit preuidere iſtud ſtatutū.nec ad hoc obſtat.d.l.ſi ita.quia ibi teſtator nō poterat puidere quot veſtes in futurū deberet habere.ſed ſi diceremus in cāu qōnis formate hic per barto.principē non poſſe p̄uidere ſtatuta futu ra.tūc nō videret poſſe reſpōderi ad dictaȝ.l.ſi ita. niſi ꝙ hic tractaretur de modico p̄iudicio. ergo ⁊c. argumētuȝ eorū q̄ dicit Barto.in dicta.l.ſi ita.¶ Ad dictā.l.rutiliā polla.clara ē reſpōſio ꝙ nō loquimur in diſpōne indefinita. ibi autēȝ loquitur in diſpoſitōe particulari que nō extēdit vt per barto.in dcā l.ſi ita. Et hoc procedit quādo ſtatutū fuit factuȝ ab vno puta a ciuitate aliqua ⁊ priuilegiū ab alio puta a principe. ſȝ vbicun qȝ ab vna eadēqȝ ciuitate factuȝ eſſet ſtatutū ⁊ priuilegiū. tunc verum eēt ꝙ ſtatutū etiam illud loquēs generaliter nūquā tolleret priuilegiū niſi in ea facta eſſet ſufficiēs mētio de priuilegio ita eſt glo.in.d.l.ꝺcurionibus.C.de ſilen.lib.xij.ſm bal.in.c.i. in fine.⁊ in.c.ſancimus.quo tempore miles.⁊ notat bal.i.l. ne mo plures.C.ꝺ ſacroſan.eccle.⁊ in.l.fi.C. ſi cōtra ius.⁊ in.l.i.i prima col.ſ.ꝺ conſti. princi.⁊ in.l.ſi cū mihi.ff.ꝺ dolo no. Ar chi.xxij.diſt.renouātes per Barto.i extrauagā.ad reprimēdū. in ver.non obſtantibus aliquid per glo. antepe.in.c.primo de capel.monacho.libro ſexto.

c **Um incertus.** In legato generis res ſoluta cenſetur ſola fuiſ ſe in obligatione hoc dicit.¶ Et ꝙ dicatur eſſe in ob ligatione quādo legatur aliquid i genere vel promittitur vltra hic per glo.nota.vide barto.⁊ alios in.l.ij.§.i.j. de ꝟbo.obliga.per glo.⁊ doctores.in.§.duobus.allegato. in gl. per doctores in.l.ſi vnus.§.ſȝ ſi generaliter.ſ. de pac.⁊ cōmunis eſt ſentētia ꝙ nihil determinatum in obligatōe dicatur eſſe ſed per ſolutiōeȝ determinādum.⁊ illud qḋ poſtea ſoluitur cen ſetur ab initio fuiſſe in obligatione per iſtuȝ tex.iūcto.d.§.ſi ge neraliter.⁊ ita itelligit.l.iij.i fi.qui ⁊ a qui.⁊ ex.d.§.duobus.

s **I ita ſcriptum.** Ademptio legati facta in eadē voluntate ſiue precedat ſiue ſequatur legatum perimit ipo iu re.⁊ in dubio p̄ſumit ademptum id quod ē maius hoc dicit.¶ Nota hanc proteſtationē ſeu clauſulā appoſitam a teſtatore per hec verba ſi bis legauero ſemel deberi volo locū habere non ſolū quādo teſtator in eadem re vſus eſt dictis ver bis.ſȝ etiā quādo teſtator dixit lego titio duos fundos meos.⁊ ſic in vnico actu legandi diuerſas res reliquit.⁊ iſta eſt proprie ratio dubitandi hic.¶ Secūdo nota eundē effectum operari proteſtationē inſertā in fine actus ſicut in principio actus vt h̄. ⁊ in.l.iij.C.de edil.edic.qḋ eſt intelligendum ſm barto.⁊ moder.hic dūmodo ante actum conſumatū inſerta fuerit.ſecus ſi poſt:vt notat glo.ſm bal.hic in.l.in cōcubinatu.in ꝟ.proteſta tione.ſ.de cōcubi. ⁊ in .l.penul.iuncto tex.j.pro emp. Et hoc facit ſm inno.ꝙ ſufficiat ſi in fine ſcripture exceptionē oppoſitarum ꝯ libelluȝ reus dicat ſe in iudicē non conſentire:ſicut ⁊ ſi in principio ſcripture hoc dixiſſet:adeo ꝙ per priores exceptio nes non uidetur in iudicem conſenſiſſe.Adde ꝙ iſtud idē voluit barto.in.l.quidā cōſulebant.in ver.ſed quid in ſimili.in vltima colū.ꝺ re iudi.per iura allegata per eum.⁊ bal. in.l. exceptionem.in.iij.colū.C.ꝺ proba.⁊ in.l.fi.C.de iudi.⁊ in probe mio.C.in penul.col.⁊ ange.in auc.ꝺ exhibē. reis.§.i. Subdit etiā imo.tenendā eſſe menti cautelā ꝙ qñ eſt citat° corā iudice non dicat ſimpliciter nō intēdo in te ut iudicem conſentire niſi ſubiungat ꝟba:niſi quatenus de iure teneor.ᵃ alias poſſet iudex cōtra eum tāquā contra cōtumacem p̄cedere. ita dixit te nere Jo.an.poſt Inno.in.c.cūmana.ꝺ elec.de quo dixi anno plene in.l.non ſolum.§.morte.in fi.ff. de noui ope.nūcia.idem tenet bal. in.l.barbarius. i.x. col.ſ.ꝺ offi.preto.⁊ raph. in.l.qui in aliena.§.fi.ſ. ꝺ acquir.here.teneatis mēti.qꝛ procuratores ꝺ facili errāt in hoc.¶ Tertio nota ꝙ indubio qḋ minimum eſt videtur in legato. cōcordātie ſūt in gloſa. ¶ Quod primo limita niſi propria vocabuli ſignificatio aliud importaret.tex.eſt nota.quem ibi ita intelligit glo.⁊ barto.in.l.ſi quis ducēta.in prin. ꝺ rebus dub.¶ Secūdo fallit in cāu.l.legato generaliter.j.e.⁊ ꝺ ratiōe vide per doctores ⁊ alias limitationes collige i iuribus i glo.allegatis. ⁊ facit ad queſtiōem ꝺ quo dicetur poſt barto.i.l. qui duos.j. eo. ¶ In glo.in ꝟ.ipſo iure codicillis ⁊c. Sed huic gl. eſt alia cōtraria i.l.fideicōmiſſum.C.ꝺ fideicō. ⁊ illā ſequūtur cōmuniter doctores ibi.⁊ barto. ⁊ ange. ⁊ imo.hic ⁊ bar.⁊ bal.in.l. heredes palam.§. ſi quis poſt.ꝺ teſta.per tex.inſti.ꝺ adop.legatorū.vbi tanꝗ paria ponūtur adimere legata i teſtamēto ⁊ adimere legata in codicillis.⁊ ſi legata que adimūtur i codicillis facta fuerunt in teſtamēto.ſed pau.de ca. h̄ in lectura paduana ⁊ in lectura bononiēſi ⁊ plenius in dicto.§.ſi quis poſt.⁊ in.l.datam.C.de leg.tenet iſtam glo.maxime per.l.ex parte.de adimē. leg.⁊ p l.militis codicillis.§.veteranus.ſ. de teſtamēto mi. quem in materia iſta allegat bar.in.d.§.ſi quis poſt. Item adducit pau.de caſtro.l.i.§.ſi filius.j. de le. iij.vbi legata in teſtamēto relicta ſeparatam naturaȝ habēt a relictis in codicillis.ſed ad.l.ex parte reſpōſio eſt clara.quia ibi loquitur in ademptōe tacita q̄ ſit ope exceptionis vt ibi ⁊ in.l. proxie cum ibi no. ⁊ in.l.i.de his que i teſtamēto.vel allegatis in glo.⁊ i l.licet.in fi.de adimē.legatis.Ad.§.veteran° qui fortius ſtringit reſpōdetur ꝙ teſtator voluit codicillari. ſed i totum tollere teſtamētū p̄cedēs dicēdo ꝙ uolebat decedere iteſtatus.per que ꝟba videtur aliud teſtamētuȝ facere voluiſſe ⁊ inſtituere veniētes ab inteſtato.vt i ſpecie no.⁊ probat bar.i.l.ſi iuſ.i ꝟ. que ro preceſſit ⁊c.de leg.iij.⁊ moder.maxime imo.in.l. ſi ita.§.regula.ſ.de libe.⁊ poſthu.⁊ bal.i.l.ſed ſi in conditōe.§.fi.de here.inſti.⁊ imo.ibi ⁊ bal.in repe. l.i.C.de ſacroſan.ec.⁊ in.l.ſancim°.C.de teſt. ⁊ pe. de anch.⁊ inno.in.c.cum eſſes.de teſta.vnde cū nō fuerit ſolēnis uolūtas ad actum teſtandi quem facere uoluit teſtator ex eo quia nō iteruenit ſufficiēs nu merus teſtium ſeptē nō potuit tollere legata ipſo iu re ſed tantū ope exceptionis.qꝛ regula ē ꝙ nō ſolēnis volūtas admittitur ope exceptōis.l.iij.in fi.cum ibi nota.j.de adimē.lega.⁊ glo.in.l.datam.C.ꝺ le. ⁊.d.l.fideicōmiſſuȝ.⁊ expreſſe dicit Raph.cu. in.d. §.veteranus.vbi pungit de illo tex.cōtra bar.⁊ doc. hic ꝙ ibi nō fuerūt codicilli.qꝛ illa uolūtas in q̄ ſolum adimitur ⁊ nihil relinquitur nō dicit voluntas codicillaris vt patet ibi iunctis hic notatis per bart. ⁊ doc.⁊ ita etiam dicit raph.in.d.l.heredes.§.ſi qs poſt.ff.de teſta.Adducebat etiam pau.de ca.qꝛ qñ apparet tacite teſtatorē velle adimere legata:tūc ſūt adempta ope exceptiōis.l.iij.in fi.j.de adimē.lega. ergo idem erit in expreſſa volūtate in codicillis relicta cum expreſſi ⁊ taciti idem ſit iudiciū.l.cum quid ff.ſi cer.pe.Si iſtud eſſet veruȝ ſequeretur ꝙ male diceret tex.dicens ꝙ quādo expreſſe ſit adēptio fiat ⁊c ipſo iure.ſecus ſi tacite dicam.l.ſi iure.⁊.d.l. iij.j. ꝺ adimē.lega.non ob.d.l.cum quid.qꝛ illud nō ē ſem per verum.qꝛ in infinitis locis fallit. vt in.l.ij.C. qñ prouo.iuncta.l.cum prolatis.⁊.l.preſes.ſ.de re iudi.vbi apparet aliud eſſe in tacito ꝗ in expreſſo ad l.i.§.ſi filius.Reſpōde ꝙ rō p̄pter quā ibi dum filius teſtamētū condidit nō recōualeſcūt legata ē. qñ filius uoluit volūtatem valere ut teſtamētū.que vo

ᵃ¶ De iure teneor. vide ange. cōſi.cc xvij.vbi idēȝ firmat.⁊ lud. ro.ꝯſi.ccxiij. incip. oīpotētis dei iuocato ſuffragio.

luntas nõ põt habere effectũ cũ tempore testamenti eẽt inhabilis ad testãdũ. iuxta. l. i. §. exegit. de boñ. pos. ẽm tab. vnde cum illa volũtas non valeat vt testamẽtũ nõ valeat etiã quo ad legata iuxta. l. i. ṡ. ti. i. que rõ cessat cum ibi filius primo relinqueret legata in codicillis. q: tũc bene põt approbare illam uolũtatem vltimã in codicillos: q: codicilli nõ fuerunt facti ab inhabili. que ratio nullo mõ põt ad cãuʒ nostrum adaptari. q: cãus est penitus diuersus qnimo si ponderetur pau. de ca. in. d. §. si filius. sequitur ꝙ etiam ope exceptõis nõ eẽnt adempta legata qñ ẽt facta sunt in codicillis. ¶ Ex predictis ergo stat firma cõclusio cõtra istam glo. ¶ Quid aũt refert an tollatur ope exceptõis an ipso iure colligitur ex no. p glo. ꝛ bar. ꝛ. l. si vnus. §. pactus. ĩ ṽbo ĩ opponẽdo. ṡ. de pactis. ꝛ inter cetera refert. q: vbi legatariꝰ cuius legatum ope exceptionis tãtuʒ eẽt ademptũ posſideret reʒ legatam ꝛ cõueniretur ab herede. si hẽs nõ haberet volũtatẽ defuncti posset heres per legatarium repelli vbi alias nõ posset repelli si legatum fuisset ipso iure ademptũ. tex. est valde singularis in d. §. veteranus. cũ ibi nota. ꝛ ibi habes exemplũ in glo. in ṽ. exiguum ibi. l. si fuerit. ĩ. de rebus dub. fuit glo. hic ambiguitas ṽsatur circa res ibi circa personas. ꝛ est rõ ẽm Cy. quia in legatis est attẽdenda affectio que nõ cadit in rebus sed in ꝑsonis. vnde ꝑsona nõ continetur sub persona: sed res sub re. imo. truffatur de istis ṽbis Cy. q: hoc sequitur vitiari debere ademptionẽ factam de legato in dicta. l. si fuerit. ꝛ licet imo. ad hanc solutõem glo. aliquam rationem nõ assignet. tamẽ dicatis ratiõem eẽ: q: ĩdubio intẽtio testatoris est velle grauare heredẽ in minꝰ ꝙ põt. l. vnum ex familia. §. si rem. ꝛ in. l. titia. §. qui in vita. de leg. ij. Sed quãdo ĩcertitudo versatur circa res faciliter cognosci potest ꝙ legatum sit maiꝰ ꝛ ꝙ minus. ideo debetur legatum qõ est minus. sed ĩ. l. si fuerit legatum erat factum vnicuiqʒ equis portionibus. cum ergo ibi nõ constet cui voluerit adimere si diceremus ibi legatum nõ cẽseri ademptuʒ sequeret ꝙ heres in plus grauaretur ꝙ fuerit mens defuncti. q: sine dubio vni voluit adimere legatum. vnde potius voluit lex legata nõ deberi ne heres grauaretur vltra mentẽ testatoris vt ademptio valeat. ar. l. quotiẽs. de rebus dubijs. nec ad hoc obstat tex. in. l. iij. §. si duobꝰ. ĩ. de adimẽ. leg. q: respõde vt per glo. ĩ d. l. si fuerit. nam in. d. §. si duobus. incertitudo fuit facta circa res ꝛ personas. ꝛ ibi nõ ĩtelligitur ademptum maius tantum vt hic. q: licet sit vna ꝑsumptio ꝙ testator vult grauare heredẽ in minus ꝙ potest. tñ quia legata ex affectiõe vel ob meritũ relinquũtur iuxta. l. nec adiecit. ff. pro socio. ꝛ dubium esse potest. quis legatariorum magis esset meritus testator hoc cãu lex interpretatur ademptiõem vitiari vt sic potiꝰ legatuʒ firmũ maneat. ꝛ ad hoc nõ obstat. d. l. si fuerit. quia ibi vna ꝛ eadem res fuit legata duobus simul. ideo testõ: ibi adimẽdo vni videtur vtriqʒ adimere cum videatur haberi relatio tam ad corpus ꝙ ad personam. sed in dicto. §. si duobus. legata fuerunt separatim relicta ideo adimẽdo vni nõ videtur ibi ademisse vtriqʒ. ¶ Iuxta predicta multũ dubitat Imo. ꝛ Rapha. hic de intellectu dicte. l. si fuerit. inquãtum ibi dicitur ademptioneʒ valere in personam vtriusqʒ dicentes quod cõtra eam facere videmus ꝙ quãdo testator legat titio ꝛ duo titij pari affectu cõiuncti testatori neutri legatum debetur. d. l. si fuerit. ergo eodem modo ꝛ multo magis videtur dici ꝙ in d. l. si fuerit ademptio deberet vitiari cuʒ adẽptio sit odiosa ꝛ legatum fauorabile maxime cũ per legatuʒ factum ipsis titijs habeat intẽtionẽ fundatã ꝛ heres excipit de ademptiõe que est dubia. vnde non videt eã posse opitulari heredi. c. in presentia de ꝓbatio.

a ¶ Testium vide late are. in. l. ex facto. §. itẽ quero. de vul. ꝛ pu. ꝛ no. ꝙ ĩ ꝓbatione sũme re licte in testõ si sufficit aliquos testes ꝓbari õ maiori summa ꝛ aliquos de minori. q: ille q deponit õ minori cõuincit nõ sciuisse tenorem testamẽti. ergo nõ ẽ legitimꝰ testis. ꝛ vno deficiẽte deficit solẽnitas testi ꝛ ꝑ cõseqũẽs testamẽtũ ita vult bal. singulariter ĩ. l. cũ antiqtas. C. de testa.

b ¶ Alimẽtis facit ꝙ voluit bal. ĩ c. i. de duo. fra. ꝙ in his que sũt a natura nõ hʒ locum ius accrescendi.

cum si. Rapha. hic reliquit super hac difficultate cogitanduʒ. Imo. dicit ꝙ põt assignari rõ differentie iter legatũ ꝛ adẽptionẽʒ. quia quãdo testator dixit lego titio albo funduʒ ꝛ titio nigro fundum. ꝛ si postea per adẽptiõem voluisse deficere legatum in vno expressisset qualitatẽ albedinis ꝛ nigredinis. unde cum hoc nõ expresserit dicẽdum ẽ testatoreʒ õ vtroqʒ sensisse. argu. l. vnice. §. sinautẽ ad deficiẽtis. C. de cadu. tol. ꝛ. c. iter corporalia. de translatio. pre. Sed cõtra istam suã ratõem videtur tex. in dicto. §. si duobus. vnde nõ video ꝙ ad hoc obiectũ possit respõderi nisi dicamus prout supra dixi vʒ ꝙ in. d. §. si duobus. legatum separatum ẽ factum de diuersis rebus. sed ĩ. d. l. si fuerit fuit vnũ legatum simꝉ. vnde uidetur ibi habuisse respectum magis ad corpus ꝙ ad personam. Alex. de imo. legũ doctor. ¶ Sequitur. l. qui quartam.

Qui quartam.

q ¶ Maiori sũme minor ĩest non ecõtra. ꝛ iõ si plꝰ sit scriptum ꝙ testator voluit solũ id quod voluit ĩ legato erit. sed si ẽ scriptum minus ꝙ uoluit debet totum qõ voluit dũmodo õ uolũtate ligde constet. ¶ Nota ꝙ maiori sũme inest mĩo: õ quo latissime dic ut per doc. ĩ. d. l. i. §. si stipulanti. cũ cõco: ibi alle. õ ṽ. ob. Et ẽ magna dubitatio an istud locum hẽat in depositõibꝰ testiũ vt si vnus deponit de decem: alius de quinqʒ dicãtur oẽs cõcorditer probare de quinqʒ. de quo bal. hic remittit se ad no. p glo. ĩ. l. diẽ ꝓferre. §. si plures. ṡ. õ arbi. imo. h̄ se remittit ad no. per se in. l. inter pares. ĩ. õ re iudi. de quo vide p Io. an. ꝛ alios ĩ. c. i. de arbi. li. vi. in nouella per archi. iij. q. ix. c. nihilominꝰ. per specu. ĩ ti. õ testi. §. postꝙ. ṽsi. quid si plures. Pau. õ liaʒa. in disputatõe sua que ĩcipit ꝯ instrumẽtũ debiti opponit ꝛc. per bal. ĩ. l. i. ĩ pe. col. C. de testa. ꝛ in. l. ij. in fi. C. õ rescin. vendi. ꝛ ibi p saly. ꝛ per bal ĩ. c. in nostra õ testi. ꝛ in. l. testium. in. vij. colũ. C. õ test. ꝛ bal. ꝛ ang. in. l. ex facto. §. i. ṡ. õ vulg. ꝛ pup. p saly. ĩ. l. hac edictali. §. his illõ C. de secũ. nup. aliquid per bar. ꝛ alios in. l. fi. i. §. i. in fi. ĩ. tit. i. ꝛ ĩ. l. cum furti. ṡ. õ in lit. iur. per imo. in. c. cum oporteat. de accusa. ꝛ in. õ. §. si stipulãti. vbi alias dixi. ꝛ in dicta. l. iter pares. ꝛ per imo. in. c. pe. de emp. ꝛ vend. ¶ In glo. in ṽsi. ualet leg. ibi. vel dic hãc vltimã solutionẽ indistincte teneas quam sequit Cy. bal. raph. imo. ꝛ pau. de castro hic in lectura bononiensi. lʒ barto. quem sequitur ang. nõ simpliciter: sed cũ distinctione hãc solutõem teneat. tamẽ prima opinio magis placet maxĩe p tex. in. §. lʒ si nõ. ĩ corpore allegatũ ĩ gl. vbi nõ cauillãdo ẽ tex. ꝓ opi. huiꝰ glo. nec obstat ꝙ h̄ fuerit error in nomine appellatiuo qui dʒ vitiare. vt. l. iiij. ṡ. eo. q: respõdẽt bal. cy. imo. raph. ꝛ pau. de ca. hic ꝙ illa regula procedit in nominibꝰ appellatiuis oĩo diuersis ꝓut sunt equus vestis ꝛ similia. sed nos loquimur ĩ errore nominũ quãtitatis que nõ sunt oĩo diuersa: lʒ se habẽt vt excedẽtia ꝛ excessa. ideo talis error in eis nõ vitiat ut pʒ h̄ in ꝑn. facit qõ no. bar. ĩ. d. l. iiij. ṡ. eo. ti. circa cõtrarium ibi formatum de. l. liberorũ. qõ no. ꝓ limitatiõe. d. l. iiij. ꝛ ibi dixit pau. õ ca. h̄ in lectu. paduana. vtranqʒ solutõem refert ꝛ nullaʒ elegit. sed teneatis vltimã so. glo. quam etiam tenuit imol. in. l. quotiens. in principio. in quarta colũ. ṡ. de heredibus insti.

Si quis.

¶ Nomina collectiua relata ad plures inducũt cõiũctionẽ verbalẽ ꝛ sic ius accrescẽdi. hoc dicit. ¶ In tex. ibi nõ eẽt nata. subaudi nec nasci sperabatur. nec ob. tex. ĩ. l. proxima in ꝑncipio cum ibi nota. ¶ No. ꝙ nomina collectiua prout ẽ hoc nomẽ filiabus inducũt coniunctionem verbalem. ꝛ sic ius accrescendi. de quo uide per bart. in. l. re coniuncti. ĩ. titu. ij. in versi. secũdo loco principaliter est videndum de verbis coniũctiuis ꝛc. ubi etiam tangit quid de nominibus distributiuis. de quo etiam per Cy. ꝛ Ange. in. l. fi. C. de impube. ꝛ per Bald. ĩ. l. proxima. §. fi. ꝛ per Saly. in. l. unica. §. sinautẽ disiunctim. C. de caducis toll. Et limita istum tex. ꝛ similes nisi legatum fuisʒ relictum pro alimentis.[b] q: tũc non esset locus iuri accrescẽdi. ut est tex. nota. in. l. dominꝰ. §. i. ṡ. de vsufruc. ꝛ ibi notatur. facit. l. penul. §. i. in fi. ĩ. ad. l. falci. Et facit iste tex. an numerus pluralis verificetur in singulari. õ qua materia vide per bar. in. l. i. ĩ. de opt. lega. per illuʒ tex. cuʒ glo. ubi notabiliter dixit ꝙ grauatus distribuere inter paupes nõ põt unuʒ tm̃ pauperẽ eligere. ꝛ illud no. bal. in repe. l. i. in six. col. C. de sacrosan. ec. licet de bar. mẽtionẽ ñ faciat. nec ob.

l.iij.§.negocia.ꝛ ibi bar.ff.si nego.gest.ꝛ qḋ no.bal.in.l.diu° pius.ff.de petitione heredita.ꝛ Pe.de anc.in.c.i.de litis contest.ꝛ do.dominicus post gl.in.c.si cōpromissarius.de elec.li.vi.cum si.vbi no.dicūt ꝙ statutū puniens ꝓducentē falsos testes verificat̃ ēt in eo q ꝓducit vnū tm̄ falsum testē. qꝛ rn̄de ꝙ illud ꝓcedit qn̄ nō est alia seu diuersa rō in plurali ꝙ̄ sit in singulari sed est eadē.secus si sit diuersa rō in plurali ꝙ̄ in singulari⁹ ꝓut in qōe Bar.vbi maior erat pietas que pluribus ꝓderat ꝙ̄ que vni tm̄.hanc rōnem differentie ponit bal.in.l.iubemus.§.finaūt.C.ad trebel.Bar.tn̄ in.l.vnum ex familia.§.sꝫ si fundum.ff.de le.ij.ꝑ illuꝫ tex.in versi.qbus voles.vr̃ velle ꝙ distributio possit fieri in vnum tm̄.allegat tn̄ in ꝯrium.l.iij.§.si ita.ff.de ann.leg.ꝛ ei nō rn̄det.Et bal.in.d.l.vnum ex familia.§.sed si qdem simpl'r refert bar.ibi tenere ꝙ potest eligere vnū.raph.in.d.§.sed si fundū.tꝫ etiā ibi ꝑ illū tex.ꝙ pōt eligere vnū.pau.de ca.in.d.§.sed si fundū.in lectura bononiēsi refert dictū bar.ibi ꝛ postea.in ꝯrium alle.decisioneꝫ Bar.in.d.l.i.ff.de op.le.ꝛ plus nō dicit.ipsemet pau.de ca.in ꝯsi.cxlv.incipiente in christi noīe sup ꝑmo quesito simpl'r sequitur opini.bar.in.d.l.i.Jo.de imo.in.d.l.vnum ex familia.§.si duos.refert ꝙ Bal.ibi dicit ꝙ opi.bar.in.d.l.vnuꝫ ex familia.forte nō est indistincte vera.tamen ipse cōcludit veram esse opinionem bar.in.d.§.sed si fundū.qꝛ mens testatoris vr̃ impleri in vno: qꝛ mens sua fundata est in rōne paupertatis ꝛ pietatis que eē verificatur in vno.sicut in.d.§.sed si fundū mens testatoris q̄ fuit ꝙ res non exiret de familia verificatur si vni soli de familia relinquat̃.etiā si testator locutus fuerit in plurali.ꝛ ad.d.§.ꝙ si ita rn̄det.ꝙ ibi hoc operat̃ mens testatoris que fuit alleuiare heredem diuidendo ꝑstationē in pl'es terminos.vnde legatarius ibi nō poterit arbitrari de vno termino tm̄:nō tam̄ facit mentionem.l.i.cū ibi no.ꝑ bar.de op.leg.¶ Sed potes rn̄dere ad illam.l.i.ꝙ ibi solum ꝓbat̃ ꝙ ille ad quē refertur dispositio ꝑ verba pluralis numeri intelligatur hr̃e ptātem non soluꝫ de vno sed ēt de pluribus.vnde bene fateor ꝙ posset erogare in plures si vult: vt ibi. sed non negat̃ qn possit totum exequi in vno.ꝛ ita teneo ꝛ vide que dixi in.l.gallus.§.ꝙ si his.de liber.ꝛ posthu.econtra vero.si testator locutus est in singulari: puta qḋ erogetur i pauperē an possint eligi plures.vide singulariter bar.ꝛ alios ꝙ sic in.d.l.vnum ex familia.§.si duos.per illum tex.ꝛ sequitur bal.in.repe.l.i.ff.ti.i.in antepe.col.vbi ēt approbat in precedenti articulo opi.quam tꝫ Bar.in.d.§.sed si funduꝫ.ꝛ ad materiā vide Jo.an.in addi.ad spe.in ti.de testa.in.§.in ꝑmis.in addi.magna ꝛ oldra.in ꝯsi.cxlij.inci.Factum tale est testator ꝛc̄.ꝛ Bal.i.l.iubemus.§.finaūt.C.ad trebel.ꝛ in.l.i.C.de condi.infer.

8 **J duobus.** Qui non admittit̃ ad partē sed admitti sperat̃ interiꝫ facit partem ꝛ onus iniunctū duobus tanꝙ̄ heredibus si vnus nō sit heres alius soluere tenetur.h.d. ¶ No.ex prin.l.in verbo solū partem ꝙ si duobus legatuꝫ est cōiunctim factū.vnus nō pōt petere totum.lꝫ alter interiꝫ differat petere.quod intellige sane qn̄ legatarij fuerunt cōiuncti verbis secus si disiuncti verbis ꝛ cōiuncti re.qꝛ tūc vnus solus altero deferēte posset totū peter̃.l.i.§.vbi.ꝟ.sin ꝟo nemo ali⁹.C.de cadu.tol.ꝛ ita ibi no.decidit Cyn.vbi ita declarat istum tex.referens ꝙ Dy.ipso audiente aliter declarabat ꝛ nō bene.ꝛ istud videtur verum eo qꝛ tunc seruo testatoris attribuere videtur rem cuilibet insolidum eo ipso ꝙ eos re coniunxit.licet Bald.in.d.§.vbi aliter dicat ꝛ hoc no.pro limitatione huius.l.qꝛ doc.non tangunt pro quo etiā bene faciunt no.per gl.in.l.ij.ff.si pars hered.peta.ꝛ istud etiam sequit̃ Jo.de imo.in.l.plane.§.si cōiunctim.ff.eo.vbi reprehendit Ang.ibi tenentē ꝯrium.ꝛ illud quod dixi qn̄ essent cōiuncti re ꝛ disiuncti verbis ꝓcederet ēt si essent cōiuncti re ꝛ verbis simul ꝓm Cy.in.d.§.vbi autem.qꝛ etiā tunc seruo testatoris attribuere videt̃ cuilibꝫ rem insolidū.ꝛ faciunt ibi partes nō per cōcursum.sicut qn̄ tm̄ re sunt cōiuncti.l.cōiuncti heres.ꝛ ibi nota.ff.de leg.iij.ꝛ ideo ꝓm Cy.male exemplificabat Dy.istum text.hic in coniunctis re ꝛ verbis.qꝛ solum debet intelligi in his qui tantū verbis sūt coniuncti.Item nota ex.§.hereo limitatiōem ad regulaꝫ.l.ab eo.C.de fideicōmissis.vbi nō valet legatuꝫ relictum ab eo qui nō fuerat a testatore honoratus.nā illud est veꝝ nisi tale legatū cōiūctim sit relictū ab vno q nō sit honoratus ꝛ ab alio q sit honoratus: qꝛ tūc ab honorato insolidū ꝑstanduꝫ est.dixi in.l.cum filio.in ꝑn.ff.eo.¶ Etiō ꝑ istū tex.ꝯsuluit no.Bar.ꝙ si testator hēat pro indiuiso bona cōia cū fratre ꝛ semproniū īstituat heredē:ꝛ vxori ipsius testatoris reliquit alimenta in bonis cōibus si partim in sua parte ꝛ partim in ꝑte fratris ꝙ totum relictū ab herede testatoris erit ꝑstandū:qꝛ simul ꝛ cōiunctim reliquit alimenta in bonis suis ꝛ fratris.qḋ est perpetuo nota.ꝓm Pau.de ca.hic dicentē ꝙ q hoc nō vidisset de facili ꝯrium dixisset.s.ꝙ legatū quantū erat ꝓ parte fratris nō valeret tanꝙ̄ iunctum ei cui nihil relictū erat.ꝛ dic ꝙ illḋ ꝯsilium Bar.incipit qdam sibi filios hr̃des.¶ Allegatur ēt iste tex.ꝑ Bal.in.l.fi.in.xiij.q.C.ḋ heredi.insti.ꝙ nugatoria dispositio non vitiat.de quo dic vt ibi latius ꝑ eū.¶ In gl.in verbo deberi.ꝑma solutio cōiter tenet̃ ꝛ sequens reprehendit̃:vt hic ꝑ barto.ꝛ alios.alia ēt solutio dari pōt ꝓꝫ Raph.hic ꝑ quā tradit̃ intellectus nouus ad istū tex.videlꝫ ꝙ lex ista cōcordet cū ꝯrio signato in gl.ꝛ dum dicit in tex.dr̃ solam partem subaudiri dꝫ.s.iure proprio.aliaꝫ ꝟo partem hēbat iure accrescēdi ꝛ lꝫ ipse nō dicat iste fuit intellectus Bal.in.l.vnica.§.primo hic in glo.allegato.¶ In glo.in verbo totū dꝫ hic ibi vtrunqꝫ ꝛc̄.ista cōiter tenet̃ qꝛ sequens solutio est ꝯtra.d.l.celsus.§.fi.ꝛ ꝯsidera qꝛ hic ab omnibus heredibus institutis ꝛ sic a toto gradu institutoꝝ nō fuit legatuꝫ noīatim relictū:vt pꝫ in tex.ibi si duos ex here.ꝛc̄.ꝛ tn̄ si portio hr̃ditatis vnius ex grauatis accrescat alteri grauato accrescit cū onere legati qḋ bene no.qꝛ bar.in.l.q̄ cōditio in ꝑn.ff.de cōdi.ꝛ demon.videt̃ in hoc defecisse.ibi enim vult ꝙ qn̄ vni heredū legatuꝫ noīatim iungit̃ ita demū portio hereditatis deficiēs accrescit cū onere qn̄ oēs de gradu hr̃dū sūt grauati quasi videat̃ a toto gradu relictū.sꝫ certe imo idē iuris est si aliq de gradu sūt grauati simul.Et est rō qꝛ cū simul ꝛ ꝯiunctiꝫ plures grauant̃ habent̃ loco vnius.l.vnica.§.si ꝟo ver.hec itaqꝫ tā varie.C.ḋ caducis tollē:ꝓm imo.hic:ꝛ lꝫ ipse nō dicat hec fuit rō assignata ꝑ bal.i.d.l.celsus.§.i.¶ Si ꝟo vnus tm̄ ex plurib⁹ hr̃dibus sit grauatus noīatiꝫ tūc portio eius deficiēs n̄ accrescit cū onere ꝓm cōeꝫ opinionē ꝑ.d.l.celsus.qḋ an sit veꝝ dicā in.l.lꝫ īperator.ff.e.ti.ꝛ tenēdo dictaꝫ cōem opinionē limita eā multū no.si vn⁹ noīatim eēt grauat⁹ oner̃ legati alimētoꝝ.qm̄ tūc alimētoꝝ fauore portio hr̃ditatis deficiēs semꝑ accrescit cū tali onere.tex.est hn̄ no.ꝓm ītellectū gl.ꝛ bar.in.l.iiij.§.fi.ff.de alimē.ꝛ cib.leg.ꝛ idem vr̃ dicendū in leg.ad pias causas cū equiparet̃ legato alimētoꝝ Bar.in.l.diu⁹.ff.ad.l.fal.ꝛ in.l.alio.ff.de ali.ꝛ cib.leg.ꝓ quo ē bonus tex.in.l.mella.circa ꝑncipiū.ff.de ali.le.hoc i spē voluit romanus in repe.aūt si l'r.C.ad.l.fal.in.xviij.spāli pie cāe circa vltīas volūtates.¶ Itē ꝑdicta ꝟa sunt qn̄ portio hr̃ditatis sit caduca vl̃ q̄si si aūt eēt ꝓ nō scripta.magis cōis opinio est qḋ ideꝫ sit vꝫ ꝙ portio deficiēs regul'r accrescat cuꝫ onere maxime ꝑ.l.ciuitatibus.§.lutius.ff.eo.gl.tn̄ ꝯriū tenuit in.d.l.celsus.§.qḋ alicuius quā ibi sequit̃ Dy.ꝛ imo.in.d.l.q̄ ꝯditio ꝑ.l.qdā referūt.cū.l.se.ff.ti.i.ꝛ qꝛ doc.hic nō tāgūt breuitatis cā obmitto.vēiet dicēdū i.d.§.luti⁹.

Si ticio. Qui nō est in reruꝫ natura.nec eē sperat̃.nō facit partē sed totū debet̃ cōiuncto.siue sit cōiunctus re tm̄ siue re ꝛ verbis vel verbis tm̄.h.d.¶ No.ex tex.iuncta gl.q dicant̃ coniuncti re ꝛ verbis ꝛ q verbis tm̄ ꝛ q re tm̄.de quo plene.ꝑ glo.in.l.i.§.fi.ff.de vsufruc.accres.ꝛ ꝑ oēs in re ꝯiuncti.ff.ti.ij.dicā post doc.in lege plane.§.si ꝯiunctiꝫ.ff.eo.¶ Et circa ea que notat Bal.vide ea q̄ remissiue dixi.in.l.ꝑxima.§.fin.ff.eo.Alexander.

¶ In singulari.ꝓ hoc ꝙ voluit signo.ꝯsi.ccxxij.i.fi.sup statuto ianue quo dispōitur ꝙ ꝑre testāte inter filios agnatiōe posthumi vel posthūe nō rūpat̃ testm̄.ꝙ ꝑre testāte i filio vel filia nō hēbit locū statutū ḋ statuto aūt disponēte ꝯ ꝓducētē falsos testes.an hēat locū ꝯ ꝓducētē vnū vl de fran.acur.cōsilio.lxviij.

q **Si filiabus.** In legato filiabus relicto non cōprehendit posthumus nisi de voluntate ɔ̃ria appareat ex aliqua cōiectura. h.d.

¶ No. qḋ vna pars test. declarationē[a] recipit ex his que scripta sunt in alia parte test. ex quo hic inferunt Bar. ⁊ ang. ꝙ qñ edit legatario particula test. Iux. l. argētarius. §. edi aūt. cū ibi nota. p doc. ṡ. de edē. ⁊. l. ij. §. si dubitet ⁊. §. idem. ṡ. quemadmo. te. ap. ⁊ no. Bar. ⁊ doc. in Rub. ĩ. de op. no. nūc. sibi legatario ēt edi dꝫ pars illa test. in qua ponit aliqd p qḋ declarant ambigua verba legati. ¶ Addo qḋ no. bar. in. fi. l. gallus. §. idē credendū. ṡ. de lib. ⁊ posthu. dū alle. in. l. si qs ex argentarijs. §. si initium. ṡ. de eden. ¶ Secundo nota. ar. ḃm Bal. rapb. ⁊ imo. qḋ si qs legat aliqd ecclesijs postea constructis. facit ḃm eos tex. in cle. litteras de R̃p. ¶ Adde in simili no. p gl. ⁊ doc. in. c. cum capella. de pui. ⁊ p Cyn. in. l. placet. C. de sacrosā. ec. ⁊ p Bar. i. l. domū. §. si is q edes. ḋ dā. infec. ⁊ p Jo. an. in regula q sentit in mercu. ⁊ p Jo. an. in addi. spe. in ti. de censib. §. nūc dicen. circa pe. col. p alb. de rosa. in. i. parte sta. q. cxxx. Et lꝫ p̄dicti doc. sic simplr trāseāt tñ aduerte qꝛ iste tex. intelligit de posthumis natis pᵒ mortē testatoris ⁊ secus est in posthumis natis post testm̄ ante mortē testatoris: qꝛ tales posthumi cōprehēdunt regulariter appellatione filiorū: vt. ĩ. dicā ⁊ iō in simili vr̃ ꝙ in legato facto ecclesijs cōprehendunt ecclesie cōstructe post testamentū ante mortē testatoris qḋ tñ nō credo verū ex quo testator tpe testamēti nō potuit cogitare quot ecclesie in futurū ɔstrui possent in ciuitate. ⁊ ideo nō extendit nisi ad ecclias cōstructas tpe testamenti. l. si ita. iuncta doctrina bar. ibi. ĩ. de aur. ⁊ arg. leg. ⁊ p no. p bar. in. l. fi. C. que res pig. ob. pos. ⁊ p Cy. in. l. nō modus. C. de serui. nec ob. iste tex. iuncta. l. si cognati. ĩ. de rebus dubijs. qꝛ spāle est in psonis cōiunctis vt cōditio earū attendat tpe mortis testatoris: vt declarat bar. in. d. l. si cognatis. in ver. oppo. fortissime vbi p hoc inducit. l. placet. iuncta glo. ṡ. de li. ⁊ posthu. ¶ In gl. i. ibi affectiōis ⁊ hāc tenent Pe. Dy. Cy. ⁊ bal. ⁊ imo. ⁊ Pau. de ca. hic ⁊ bal. in. l. si qs filiabus. allegata in glo. ⁊ imo. in. l. ticius. in p̄n. ṡ. de libe. ⁊ posthu. qꝛ pater non pp merita. vt dicebat bar. sed pp filiationem videt filio relinquere. l. tutor. §. que tutoribus. ṡ. de excusa. tu. Sed certum est ꝙ tanta filialis affectio non habet ad filiam nascituram quāta ad iam natam. ideo nimirꝫ si in legato facto filiabus nō comprehendit posthuma. Nec placet rō bar. dicentis ꝙ iō hic in legato nō cōprehēdit posthuma. qꝛ non est verisimile testatorē legata tot fecisse si sciuisset tot filias habere. ar. l. pe. ṡ. ti. i. quia hec rō faciliter tollit. finge enim legata esse oībus filiabus centum in totū. nam inspecta rōne bar. dꝫ posthuma cōprehendi in legato. qꝛ propter posthumā non plus nec minus grauat heres. ⁊ tñ tex. hic indistincte dicit posthumā non cōprehendi ergo ⁊c. vnde pro cōclusione dic ꝙ appellatione filiarū regulariter ex proprio significatu verboꝝ in qbuscunqꝫ dispositionibus cōprehendit posthuma. l. nomē filiaꝝ allegata in glo. ⁊. l. iubemus. C. ad trebel. ⁊. l. nerati us. de man. testa. l. is cui. qñ dies le. ced. l. si qs opas de ope. libe. Fallit in legato propter rōnem predictā affectionis. ꝙ limitat Pau. de ca. hic no. nisi testator legasset id ad ꝙ de necessitate teneret: vt si legasset cuilibet filiarū dotem ad quā tenebat ex forma statu. qꝛ putat tūc qḋ etiā posthuma cōprehendat. qm̄ in oībus filiabᵒ par est necessitas sicut videmus in datione tutoris que fit rōne filiationis que est par in omnibus. d. l. si qs filiabus. Adde qḋ etiā hoc videt sentire bar. recte intuenti dum vult qḋ lꝫ nō comprehendat posthumā. tñ institutio facta de filiabus bene facit cōprehendere posthumā. qꝛ ad instituendū de necessitate tenebat. alle. l. placet cum ibi no. ṡ. de lib. ⁊ posthu. vbi institutio valeat ad quā testator de necessitate tenebat appellatione posthumi cōprehēdunt omnes posthumi nascituri. qꝛ in alis dispositione nō cōprehenderent: vt ibi no. ⁊ isto mō inducendo pbat ille tex. id ad qḋ iducitur p bar. hic lꝫ bꝫ Jo. de imo. hic ille tex. non pbet ⁊ dicit quod no. videt rōnem differētie inter legata ⁊ inter institutionem. Sed certe est differentia ⁊ rō differentie est vt test. valeant vt dixi ⁊ quod in institutione cōprehendatur posthuma tenet etiam Rapha. hic per. d. l. neratius cum si. ⁊ per aliā rōnem. ṡ. proxime allegatā. ¶ In exheredatione aūt filiaꝝ vtrum cōprehendat posthuma. tenēt cōiter doc. ꝙ non ita oēs in. d. l. ticius. in prin. p illum tex. lꝫ glo. ibi ɔ̃rium dicat ⁊ nō bene ḃm eos. Et tenendo dictā solutionē positā hic in glo. dum dicit ꝙ in legato attendat rō affectiōis que nō hꝫ locū in posthuma.[b] Infert qḋ nō pcederent alique coniecture ⁊ limitationes quas circa istam. l. tradidit bar. hic ⁊ ideo contra Barto. tenent raph. ⁊ imol. hic circa secundam ⁊ tertiam coniecturam. qꝛ semp videt habere locum rō huius. l. assignata in glo. tñ cū bar. transeunt Nicho. de nea. ⁊ Ang. hic ⁊ secunda coniectura videt satis substentabilis per rōnem. l. cum acutissimi. ad fi. C. de fideicom. nec vidētur dari sufficientes responsiōes ad iura allegata per Bar. ⁊ per alios q tenent contra Bar. vt ex earū inspectione satis euidenter apparet ⁊ in voce latius dixi. ¶ Item hanc. l. intelligas procedere i vero posthumo. qui nascit post mortem testatoris q. pprie posthumus dicit. in. l. iij. §. i. ṡ. de iniust. test. ⁊ in. §. posthumorū cū ibi no. insti. de exhereda. lib. ⁊ no. glo. in. l. gallus. in p̄n. in ver. posthumos. ⁊ ibi bar. ṡ. ḋ li. ⁊ posthu. nō aūt pcederet in posthumo nato post test. ante mortē testatoris. q ēt posthumᵒ dicit. d. l. iij. §. ex his. cuꝫ se. ⁊ plene no. gl. in Rub. C. de post. here. inst. nā talis posthumus idistincte vr̃ admitti ad legatū relictū filijs: vt. d. l. si cognatis. ⁊ qḋ ibi Bar. ⁊. l. cuꝫ ita. §. i. ĩ. ti. i. ¶ Ultimo tene menti id qḋ bar. hic sentire vr̃. nam iungēdo intellectū quē ipse dat ad istum tex. dum eū intelligit in testatore q ignorabat de posthuma. vna cum his que ipse ponit in fi. videt expresse velle quod clausula codicillaris potest operari vires suas etiam rupto testamento preteritione posthumi ignoranter preteriti: cuius ɔ̃rium tenet ipsemet Bar. in. l. i. in. vj. q. ṡ. de iure codi. de quo vide per Bal. in auc. ex causa. in p̄ma oppo. ⁊ in antepenul. col. C. de lib. prete. ⁊ in. l. fi. C. de codi. ⁊ in. l. si totas. C. de inoffi. dona. ⁊ Bal. insti. de codi. §. fi. ⁊ ang. in. l. diem erit. ṡ. de testō mili. ⁊ Jmol. in. l. filio preterito. ṡ. de iniust. test. ⁊ bar. in cōsilio incipi. quidaꝫ nomine Lapus ⁊ Ang. in consilio. cccxiij. ⁊ magis cōmunis opi. approbat illā opi. quā sentit bar. hic de quo etiaꝫ per Sali. in. l. i. C. de post. heredi. insti. ⁊ ibi etiā per pau. de ca. ⁊ p eundem. in. l. sicut certi. C. de testō mili. p fulg. in. d. au. ex cā. p pau. de ca. in cōsilio. lvj. incip. pclarus ⁊c. cū duobᵒ sequētibᵒ. ⁊ de hoc plene dixi in. d. auc. ex cā. vbi hāc ptē teneo. ⁊ ibi rñdeo ad allegata i ɔ̃riū.

Si quis ita. ¶ Distributiuum si actū p̄mi verbi attribuit cuilibet insolidum attribuit similr actū secundi verbi. hoc dicit. vide q̄ dicta sunt in. l. iiij. §. fi. ṡ. eo. ¶ In tex. ibi si qua filia ⁊c. sed qd si absqꝫ distributiuo testator indiffinite se legare dixisset filiabᵒ sibi nascituris centū an cuilibet debeant centū insolidū bar. singulr in. l. si pluribus. circa fi. in p̄n. ĩ. ti. i. dū querit an idefinita eqpollet vniuersali collectiue. an v̄o vniuersali distributiue sentit aperte ꝙ cuilibet insolidū debeat. alle. in. ar. istū tex. Sꝫ io. de imo. in. l. si ita sit scriptū filiabus. in p̄n. ĩ. ti. i. dicit se non reperisse hoc dubium tactū aperte p doc. ⁊ finaliter refert dictā opi. bar. ⁊ concludit ɔ eū. qꝛ cū indefinita sit apta equipollere vniuersali collectiue ⁊ distributiue dꝫ indubio eqpollere vniuersali collectiue vt sic minus grauet heres. allegat. in ar. l. si ita relicto. i p̄n. ĩ. ti. i. ⁊. l. apud iulianū. §. seio. ĩ. e. ad istū tex. rñdꝫ ꝙ hoc opatur distributiuū ⁊c. ¶ Adde ꝙ pro ista opi. cōtra bar. vr̃ tex. in. l. qdam. §. si tibi cū. l. se. ⁊ se. in p̄n. in verbo quarta debeat. ĩ. de rebus du. que loquitur tam in legato q̄ in hereditate. ⁊ facit. l. legata inutiliter. ĩ. eo. ⁊ melius probatur in. l. qui quartā §. fi. ṡ. eo. ⁊ Bar. ibi vult ꝙ de isto nomine filiabus iudicetur put de collectiua. qcqd ipse dixerit in. d. l. si pluribus. iunctis

a ¶ Declaratō nē. itē vna scriptura recipit ḋ claratōē p aliam penitᵒ separatā ḃm bal. i. c. auditis de prescript. ⁊ aliqñ ex vbis ptatis i testō ḋclarat volūtas testatoris i ɔ̃ctu vr̃ qsi vt ē tex. cū glo. ⁊ ibi bar. i. l. vxori. §. cuꝫ suus. ĩ. de leg. iij. ⁊ i. l. si auia. C. de inof. ḋli.

b ¶ In posthuma vid ꝙ voluit ad materiā huius. l. signo. homodeus cō silio. clxxiiij. ⁊ ꝙ voluit lud. roma. consilio. cclxvj.

no.p eũ in.l.si ita relictũ.in pn.eo.ti. Jtẽ tex.in.d.l.q quartã. §.si.vult q̃ qñ testator dixit lego filiabus centũ habeat locũ in ter eas ius accrescẽdi. Sed si itelligeret vocare p distributiuũ nõ hẽret locũ inter eas ius accrẽscẽdi. vt signãter voluit bart. in.l.hmõi.§.qbus p illũ tex.z ibi Bal.j.e.z no.bar.i.d.l.re cõ iuncti in.viij.col.ver.ij.quero nũquid inter cõiunctos verbis. zc.de le.iij.z bal.in.l.px.§.fi.s.eo.posset rñderi q̃ i.d.l.q q̃r tam.§.fi.erant cõiuncti re z verbis vt ibi pz in tex.dũ dicit vnã summã. ¶ In tex.ibi 9ria snĩa testatoris zc. Exemplum dic si plures filias habeat testator attenta patrimonij quãtitate mo dica nõ sit verisimile qd cuilibet centũ legasset qm tũc oibus fi liabus in totũ pstanda erũt centũ.nõ cuilibet.ar.l. si filie. la.i. j.ti.ij.fm Ja.de are.hic qd est no.fm Bal.z rapha.hic z bal. in.l.lutius la.i.j.ti.j.z vide ad istũ tex.no.p Dy.in.d.l.quidã §.si.cuz.l.se.z pn.seq.p illum tex.j.de rebus dubijs. ¶ In gl. in versi.legasse ibi vel hoc zc.hec solutio cõmuniter tenetur.z bene lz Dy.z raph.hic aliter dicant. ¶ In ea.glo.ibi solutio ibi exheredatio odiosa.z lz doc. simplr transeant cum hac gl. tñ melius dici põt videlicet q̃ in.d.l.ij.nullum fuit adiectũ di stributiuũ.nã si fuissz adiectuz distributiuũ vel equipollens in exheredatione sicut hic in legatio cõprehenderet qlibet filius: vt pbat.in.l.ticius.in pn.s.de lib.z posthu. ¶ Extra gl.indu citur iste tex.p Dy.qd si factum sit preconiũ q̃ qcunqz pmo in gressus fuerit tale castrũ habeat tale premiũ.duo pariter igres si sunt:an qlibet debeat habere premiũ insolidũ.vr q̃ sic.qz si cut illud distributiuũ qcũqz distribuit actũ primi verbi cuilibz insolidum.l.circa ingressum ita distribuere dz actum.ij.verbi.s. circa premij dationẽ vt hic.z ita p istum text.cõcludit hic Dy. Cy.z ang.z hoc qñ premiũ est multiplicabile. secus si nõ eẽt multiplicabile:vt si in preconio dictũ sit q̃ pmus ingrediẽs ha beat talem in vxorẽ.nã tunc locus erit gratificationi secunduz Cy.ar.l.iij.§.si cum oẽs.s.ad Sylle. z ita videtur tenere Tã cre.de corneto i ope suo in Rub.xi.in.q.xiij. Pe.vero.z Ra. hic in hac.q.dicunt q̃ premiũ dz diuidi si est diuisibile p.l.iiij. §.fi.s.eo.z.l.si qs tici.in fi.j.ti.i. Sed si premiũ sit idiuisibile tunc locus sit gratificationi.d.§. si cũ oẽs loquitur. Pe. qñ pconiuz erat conceptum p hec verba q primo ingressus fuerit castrum:z ideo ipse rñdet ad istũ tex.q̃ hic fuit distributiuum qlibet.bal.hic nihil firmat. Bar.vero.z Jmo.in.l.hoc articu lo.s.de here.insti.faciunt differentiaz an dicat quisqs seu que cũqz vel qlibz qz tũc qlibz admittet isolidũ ad pmiũ si ẽ pmiũ in re que possit pluribus insolidũ dari vt in quantitate p istum tex.secus si insolidum dari nõ possit pluribus:vt qz consistit in specie que non dicit recipere multiplicationẽ.l.lutius.§.impu bes cui.j.ti.j.qz tunc faciunt sibi partes p cõcursum ex quo in solidum oibus dari non põt.facit.l.si finita.§.cũ aũt.j.de dã. infec.Si vero in preconio dictũ sit q pmo ingressus sit zc.z tũc de ppzio significatu verboz nullus admittet.per.l.si fuerit.j. de rebus du. Tamen ex mẽte disponẽtis quilibet admittit fm eos.attento cõi periculo.all.in.l.semp.§. negociatores.j. de iure imuni.Sed bal.in proemio ffoz.in.§.sed cum nos.videt tenere opi.Dy.qñ preconiũ factũ est p distributiuum qcunqz. Secus si hec verba q primo fuerit ingressus.qz tũc aut pmum est indiuiduum puta dare filiam regis in vxorem z nullus ad mittet.ar.l.inuicem.cũ.l.pcedenti.s.de heredi.insti.Si autez est diuiduũ qlibet habebit partẽ fm eum. allegat in ar.l.iij.§. si duobus.j.de adimẽ.le. Guido.de suza.in.q.incip.pene que stionẽ de facto statutũ est bononie q̃ qcunqz ascẽderit muros talis castri habeat centũ cõcludit q̃ plures pariter ascendẽtes admittentur ad premiuz p tex.in.§.discipuli.in proemio ffoz. ibi qd premiuz est zc.z in.l.proximus.j.de verb.sig. z ita dicit fuisse bononie iudicatũ non tñ aperit an quilibet admittat in solidum. Mihi videt q̃ iste tex.hic nõ multum faciat ad hãc .q.qz hic testator non dixit primogeniti sit zc.z idem dico ad. d.l.iiij.§.fi.cum si.s.eo. Unde puto q̃ indistincte siue dicat p conium quicunqz vel qui.zc.neuter admittatur in casu predi cto qz in proposito non reperitur differentia inter quicunqz z qui.z maxime qz dictio qui tanquã indefinita est apta compre hendere plures cum indefinita equipolleat vniuersali.l.si plu ribus.in.pn.j.ti.j.sicut dictio qcunqz. z istud tenet hic Jmo. z faciunt que infra proxime dicam. ¶ Nec predictis obstat q̃

ille dicitur primus quẽ nemo antecedit.l.ij.§.heredi tas.ff.de suis z legi.cum si.ergo cuz nullus pcedat il los duos debẽt dici ambo primi merito qñ per distri butiuum sunt vocati debet quilibet admitti insolidũ si actus primi verbi attribuitur cuilibet insolidum.qz respondet io.d imo.hic q̃ de proprio significatu ille dicitur primus qui est peremineus alijs illa enim est ethymologia illius vocabuli.primus secundum Isi dorum a qua ethymologia procedit propria signifi catio vocabuli.l.trigurij.z.l.notionem.§.instrumen torũ.j.de verbo.sig.z q̃ ita sit patet in.d.l. si fuerit. Sed quando duo sunt primi nullus eorum absolute dicitur primus.i.preeminens alijs. Fallit vbi resulta ret aliquod absurdum.vt.d.§.hrditas.nam ibi esset absurdum q̃ ambo proximiores repellerentur z he reditas vlterioribus deferretur z istud etiã tz Raph. in.d.l.hoc articulo dicens ita esse de proprio signifi catu z de rigore iuris. Licet de eqtate iuris verius eẽ dicat q̃ omnes admittãtur. ¶ De hac.q.etiam teti git aliquid Anto.de bu.z io.de imo.in cle.j.de R̃p. vbi videtur transire cum bar.in.d.l.hoc arti.z aliqd etiaz per Ang.in.l. duo socij.s.de heredi.insti.z ibi etiam per Jo.de imo.q se remittit ad no.in.d.l.hoc articulo. ¶ Quid si statutuz disponat q̃ primogeni tus regis succedat in regno z duo piter nati sunt qs prefertur:vide p Jo.an.in addi.spe. in ti. de feudis in Rub.in.v.col.p bal.in auc.ex test.in vlti.col.C.d coll.z in.l.in qbus.C.de secũdis nup. z in.l. ex hoc iur.in.v.q.de iust.z iur.z in.l.ex duobus.s. de vul. z pu.veritas vr q̃ vterqz admittat.l.ij.§. hrditas.j.d suis z legi.facit.l.cum inter.C.de fideicom.libe.z qz si diceremus neminem admitti resultaret iniquitas. ¶ Quid si statutum dicat equus primo veniens ad brauium consequatur illud.z duo pari tempore ve niunt:vide per Jaco.de are.z bal. in.d.§. sed cum nos p bal.z imo.z in.d.l.ex duobus.p ang.z imo.i .l.eum qui nouissimus.j. ad trebel. per imo.in.d.l. hoc articulo.z hic z in.c.iudicante.de test.per Tan cr.in loco superius allegato z ponit etiam hic ange. sed nõ decidit. veritas videtur quod nullus admit tatur sed iterato currendum sit per.d.l.si fuerit.z sic de facto seruatur.nec dicendum est qd locus sit gra tificationi de necessitate quia esset contra tex.coniun cta glo.z quod ibi doc.in.l.si quis seruum.§.si inter duos.j.ti.j.z vide etiam nota.per ang.in.d.l.duos z an omnes debeant iterum currere. an illi duo tan tum.vide ang.in.d.l.eum qui nouissi.z bal. z Ang. in.§. itaqz.in proemio ffoꝝ.

a ¶ Actũ secũ di de distribu tiuo vltra no ui. hic vide p. d.signo.consi. clxxx.z p ra pha.fulgo.cõ silio.xlviij.

b ¶ Prelega ta.hoc nõ pla cet ang.qz aut qs ẽ solus isti tutus z nõ est tractãdũ d ple gato.aut ẽ isti tutus cũ alio z nõ põt assigna ri rõ qz debeat pdere plegatũ nõ ob.§.qd er go qz ibi 9pul sus adiuit ni mirũ si perdit emolimentuz.

Si uni.

¶ Pro parte cui factuz est prelega tum.si adijt hereditatem.partez ha bet iur.hereditario.z aliam partem cõsequitur a co herede iur prelegati.si vero repudiat hrditatẽ totũ sequit a coherede tanq̃ qlibet legatarius.h.d. cum .l.se. ¶ In glo.i verbo totũ legatuz ibi.l. miles.§.i. veram solutionem ad hoc 9riam in filio. quẽ pr.j.e. ¶ In ea.ibi.l.si patroni.§. qd ergo est so. fm dy.z bal.qd iõ ibi puat hrs oi cõmodo qz tractabat volũ tatẽ defuncti adimpler. Ex quo ifert bal.hic q̃ hrs negligẽs in adimplẽdo volũtatẽ defuncti fm ea que habent i auc.hoc ãplius.C.de fideicõ.ẽr pdit plega ta. qd est no.fm raph.ad itellectũ.d.auc.hoc ãpli dicit tñ q̃ p bal.nõ est hñ respõsuz ad.d.§.qd ergo. qz ibi in plus 9fecit hrs nolendo sponte adire q̃ 9fe cerit in auc.hoc amplius.vbi spõte adiuit z sic i adi tione hrditatis a qua oia dependent non 9fecit:sed in alia postea 9trafecit.vnde subdit se alia ratiõe pu tare.d.bal.esse verũ.vz qz cum p aditionem heredi tatis legatũ fuerit extinctũ pro parte pro qua est he res:vt hic cum.l.se.merito lz ex postfacto sibi aufera tur hrditas nõ dz legatũ reuiuiscere.all.l.relegatorũ .§.pe.j.de interdic.z rele. qui tex.parum facit.sed 9

bal. allego tex. in. l. eu3 q pro parte. j. de his qbus vt indi. vbi si heredi auferẽ hereditas vt indigno. poterit retinere prelegata ẽt pro parte pro qua erat heres Sed potes respondere ꝙ ibi est specialis casus. vt p bar. qui ostendit rõnem illius tex. per quam habebis responsionem. aliter etiam solui põt contrarium. d. §. quid ergo. vt p bar. hic ꝛ clarius p bar. in. l. filio. j. eo. v3 ꝙ ibi fuit vnus solus heres insti. vñ recusando adire impugnat iudiciu3 defuncti ꝛ propter id ꝑuatur prelegato: sed hic coheredem habebat cuius aditione poterat cõfirmari testamentũ. ꝛ ideo nõ dicitur impugnare testamentum. ex qua solutione no. ꝙ heres vniuersalis al's particularis institutus in vniuerso vel in quota si coheres adit non pdit prelegata. de quo dic vt no. i. l. ita tamẽ. §. si perceptis. j. ad tre. ꝛ ibi p doc. ꝛ ista solutio põt procedere. sed cõtra hanc so. videtur tex. in. d. cõtrario cũ glo. in ver. perceptio. ꝛ bar. in. d. l. si patroni. §. sed nec illud. i fi. ꝛ Bar. etiã in. d. §. si perceptis. dat aliã solutione3 que videtur diuinare. põt etiam solui aliter contrariu3 videlicet ꝙ tex. in. d. §. quid ergo loquiẽ in perceptione. vt ibi in verbo nec perceptio. quando testator dicit heres meus perceptis talibus rebus restituat hereditatem seio. nam hoc casu nõ potest percipere res nisi agnoscat sponte hereditate3. vt ꝓbatur in. d. §. si perceptis. secus i ꝑlegatis simplr̃ factis q2 illa pñt per heredem retineri dato ꝙ ipse non adeat hereditatem ꝛ ista solutio fuit de mente Dy. in. d. §. q ergo ꝛ io. de imo. in. d. §. si perceptis. Adde qõ hec so. vr̃ contra. d. l. miles. §. pro parte. j. ti. j. Sed rñdeo licet alij non dicant qõ verba testatoris attendi debẽt. na3 in. d. §. pro parte. non apparet quod testator noluerit perceptione3 habere heredẽ nisi adiret sicut in. d. §. qd ergo. ꝛ p hoc vr̃ posse saluari vnã so. Bar. i. d. §. sed nec illud. quã. s̃. dixi diuinare. Alexander.

a ¶ Hoc ãplĩ[9] in materia vñ tex. no. i. l. cũ filius. §. pr̃. j. ti. ꝓrio ꝛ vide p pau. de ca. ꝯsi. cclviij. ꝛ ibi de dictiõe item.

l Egata inutiliter. Verba sui natura repetitiõis inductia legata inualida cõfirmant tam in ꝑmo qua3 in secũdo gradu relicta. sed inducta ad diminutione3 nõ inducunt augmẽtũ. h. d. vsque ad. §. i legato. ¶ No. qõ hec verba hoc amplius ꝛc̃. inducunt cõfirmationem ꝛ replicationẽ legati ante ĩutiliter facti. de qua dictione hoc amplius[a] ꝛ similibus. vide p bar. i. l. si tibi pure ꝛ ibi p bal. de leg. iij. ꝛ in. l. qui ita. j. de do. prele. ꝛ diceẽ in. l. si seruus legatus. §. si ita scriptum. vbi bonus tex. j. eo. ¶ Secũdo no. qõ testator prorogãdo diem solutõis legati ꝛ sic diminuẽdo nunquã vr̃ velle illud augere, similr̃ ecõtra iducta in augmentũ nõ operanẽ diminutionẽ: vt est pulcher casus in. l. si mãcipia. in ꝑn. j. de fun. instru. que leg. qõ fallit interdũ propter dictionem hoc amplius. que si in legato nouiter facto diminutionẽ vel limitationẽ iducat eade3 diminutio videbiẽ repetita i legato antea facto ꝙuis de sui natura hec dictio hoc amplius ad augendũ tẽdebat. hoc probaẽ in. l. aurelius. §. testamenti. el. ij. j. de libe. le. ꝛ no. glo. iuncto tex. in. l. in repetẽdis. j. de. le. iij. ꝛ. gl. in. d. l. si tibi pure ꝛ ibi bar. ꝛ istud qõ diciẽ qõ inducta ad augmentũ nõ debent operari diminutionẽ. alle. guil. de cu. ꝛ Ang. in. l. nulla. s̃. de legi. ad decisionẽ questiõis testator dixit lego vxori domum cũ hoc ꝙ si valeat minus. cc. libris heres meus teneaẽ illi supplere. ita ꝙ habeat valorem ducentarũ librarũ. modo domus valet vltra: an debeat vxor habere illud vltra. videbaẽ ẽm eos dicẽdum ꝙ nõ. q2 illa verba v3 ita ꝙ mulier habeat valorem ducentaru3 libraꝝ videbanẽ obtinere vim taxationis. ar. l. lutius. §. que habebat. in. fi. j. ad trebel. ꝛ ar. l. q in alieno. §. libertos. s̃. de nego. gest. ꝯtrium decidiẽ. q2 illa uerba fuerunt adiecta ad amplectendum fauorẽ uxoris unde nõ debẽt operari ꝯtriu3 effectũ. allegant istã. l.

b ¶ Prorogatõ adde bal. cõsi. ccclxviij. iij. lib.

c ¶ Inducant adde lu. roma singl'i. suis fo. xxj.

ꝛ. d. l. nulla. cũ ibi no. uideẽ quasi casus dicte decisiõis. in. l. ea lege. in ꝑn. s̃. loca. ¶ No. tertio nullã esse prorogationẽ actus inualidi ex quo inferẽ ẽm bal. ꝙ si ꝑma captura iualida nõ poterit carceratus recõmendari. ad idẽ. l. cum unus. uer. plane d bo. auc. iu. pos. ꝛ ita refert hic tenuisse bart. in dispu. sua incipiente lapus qdam fuit captus. Addo Bar. in. l. sed eximenda. §. item si qs p illũ tex. s̃. ne qs eũ q in ius. uo. est ui eximat ꝛ i. l. ij. §. fi. in. fi. j. de cust. re. ꝛ bal. in auc. ei q iurat. circa. iiij. col. C. de bo. auc. iud. pos. ꝛ. l. fi. §. pe. ꝛ fi. s̃. ꝙ me. cau. post bar. ibi p illum tex. p bal. in. l. iij. in ꝑn. s̃. de in ius uoc. ꝛ p bal. in. l. quoti. C. de exac. tri. lib. x. ¶ Ite3 facit iste tex. ẽm bal. hic ꝙ si ꝑma dilatio uel cõpromissum nõ tenuit nec similr̃ eius prorogatio[b] qõ sequiẽ hic imo. ꝛ pau. de ca. sed ẽm raph. cõtrariũ est uerius. q2 in questionibus formatis p bal. prorogatio tendit ad augmentũ nõ aũt ad diminutionẽ. hic aũt in tex. tendebat prorogatio ad diminutionẽ ꝛ sic nõ ob. ista littera. ꝑterea rõ huius littere alia esse põt ꝙ illa que assignatur p doc. q2 hoc non operaẽ rõ diminutiõis: vt ibi dicũt: sed q2 testator fecerat legata vtilia ꝛ inutilia ideo illa verba quas pecunias ꝛc̃. tãquã generalr̃ prolata debent referri ad legata valida tantum. ar. l. si is cuius. §. flauius. j. de sol. Sed in questionibus formatis p bal. dicta rõ cessat. q2 prorogatio nõ poterat referri nisi ad vnicum actum ꝛ ille erat inutilis. ideo de necessitate ad illu3 fit relatio. Preterea verba prorogationis in terminis istius. l. non erant apta ad cõfirmationẽ sed tm̃ ad prorogationẽ diei. Alia insuper rõne videẽ ꝙ. d. bal. non possit procedere. nam cõpromissum fuit validũ ꝛ expirauit tempore ꝛ sic ad nihilum redactum est partes dicunt postea prorogamus tale cõpromissum certe l3 alias prorogari proprie dicatur qñ actus ꝛ primum tẽpus adhuc durat. l. sed si manente. j. de precario. tamẽ isto casu. vt actus valeat ista verba prorogamus impropriantur ꝛ exponunẽ. j. de noua. facimus vt p plura cõcludunt Imo. ꝛ ro. in. l. iiij. in ꝑn. j. de dã. infec. ꝛ bal. ꝛ imo. in. l. ticio centu3. j. ti. i. per illum text. ꝛ no. bal. in. l. iii. in fi. C. de tempo. appell. de quo p Ant. de bu. in. c. ij. in. fi. de dila. qõ puto veꝝ. q2 inducta ad ꝯseruandũ operantur ad nouiter inducendũ. vt ꝓbaẽ in. l. posthumus. §. fi. s̃. de iniusto testa. ꝛ in. l. ij. C. cõia vtriusq3 iudi. ꝛ notãt plene bar. ꝛ doc. in. l. iij. in ꝑn. j. de acq. pol. ¶ Et p predicta põt iferri ꝯ bar. dic dicentẽ ꝙ in terminis huius. l. i ver. sed diuersu3. si testator nedũ prorogasset diẽ sed etiã dispofuisset aliqd interim loco vsuraꝝ ꝑstari legatario ꝛ sic esset diminutio vna cũ augmẽto: q2 tunc legatũ ꝑmũ inutiliter relictũ vr̃ ꝯfirmatũ. alle. l. ij. cũ ibi no. C. de do. ꝓmis. cu3 vna lectura ꝛ. d. l. si tibi pure. ꝛ cũ eo trãsit similr̃ ange. hic. nã ẽm raph. ꝛ imo. hoc nõ vr̃ veꝝ. q2 rõ huius tex. nõ est ꝙ ea q̃ inducta sunt ad diminutionẽ nõ debeãt inducere augmẽtũ sed est alia quã recitaui. s̃. s. q2 verba nõ sunt apta ad cõfirmationẽ cũ sint enũciatiua que ꝛ ideo ab substãtiã legati dispositionẽ nõ inducũt. l. cũ tale. §. fi. j. de cõdi. ꝛ demon. ita vr̃ innuere tex. hic in verbo. si ꝙo enim. ꝛ q2 verba hec ꝓrogationis generalia debẽt referri ad legata valida tm̃. ar. d. §. flauius. ꝛ sic rõ huius tex. habeblt locũ i casu ẽt formato p bar. Nec ob. d. l. ij. q2 ẽm Imo. ꝓmissio vsurarũ dirigebaẽ ad dotẽ specificatã. s3 q̃stio bar. loqtur qñ verba testatoris dirigebanẽ generalr̃ ad oĩa legata quorũ quedã erant inualida: ideo indubio debent referri ad valida ar. d. §. flauius. vel potes respondere ꝙ illa lectura posita in glo. in. d. l. ij. nõ est vera ẽm Ja. de ra. ꝛ Cy. ibi p rationes. vel dic ꝙ ibi est speciale fauore dot. vt illa verba enũciatiua dispositionẽ iducãt.[c] ita no. dixit bar. in cõsilio incipi. factũ sic se h3 ticius ꝛ seius ꝛc̃. nõ ob. d. l. si tibi pure. q2 loquiẽ qñ est adiecta dictio hoc amplius repetitiua que nõ fuit adiecta in casu predicto. ꝛ sic opi. bar. nõ videtur lege probari. ¶ Item inducitur iste tex. ad no. q. testis examinatus fuit minus solenniter. postea ꝙo scdo examinaẽ solẽniter. item testis dicit depono p omnia prout in alia examinatione deposui an valeat. facit iste tex. ꝙ sic qõ indecisum reliquit hic bar. ange. hic dicit ꝙ bar. decidit in. l. eos. j. de fal. hoc modo videlicet ꝙ sit in arbitrio iudicis an velit admittere dictã dispositionẽ vt ibi p eu3. ꝛ hoc approbat hic ang. Addo ꝙ idẽ tenuit bal. i. l. gesta. in. ij. col. C. de re iudi. ꝛ pe. de ancha. in cle. testib[9]. extra de testi. ꝛ aut. de but. in. c. cum in tuẽ ad fi. de testi. ꝛ sali. in. l. iureiuran. C.

de test. quē oīo vide. ⁊ Flo. in. l. i. §. de testi. Sed bal. in. l. iure urā. in. j. col. ⁊ in. l. fi. in fi. C. de testi. Drium tꝫ. veriorem puto opi. bar. p rōnes suas ⁊ maxime cū testis depositionē suam facere possit lꝫ voce specialiter eaꝫ nō exprimat. l. theopōpus ꝟsi. rescripsit ⁊ ibi no. bar. j. de dote prele. ⁊ no. plene p cano. in. c. de testi. extra de testibus nisi iudex ad veritatē eruendam talez depositionē acceptare noluerit vt videat qua fronte testis deponit. l. de minore. §. tormenta. j. de questióibus p hoc est responsum p Dyn. ad rōnes bal. Ultimo inducitur iste tex. ad qōnem. comiti cōcessa fuit potestas reuidēdi statuta castri cū ptāte cōfirmādi. ⁊ infirmandi ea. comes quedā statuta improbauit an videaꝛ reliqua approbasse ⁊ cōcludit dy. ꝙ sic. ⁊ idez tenet bar. ⁊ bal. ang. ⁊ moder. ar. l. cū pretor in prin. s. de iud. ⁊ l. tribunus. §. i. ⁊ ibi dy. ⁊ bal. s. de test. mili. dūmodo omnium statu. habeat noticiam comes. alias secus ar. l. si qs ita. §. pe. de testa. tute. dicit imo. hoc ꝓsumi si omnia fuerūt ostensa. ar. d. l. tribunus. p quo est bonus tex. in. l. nō est ferendus. s. de transac. p quam. l. dixit vnū no. d. bal. in auc. q semel. circa. v. col. C. de ꝓba. ⁊ cū hac opi. Dy. hic transit ēt bal. in. l. ij. C. de sacrosan. ec. Non ob. iste tex. q hic loquitur de legatis in qbus fuerūt ꝓlata verba tendentia ad diminutionē que in eisdē legatis nō debēt inducere augmentū. l. j. cū fi. C. de fur. sed. q. dy. loquiꝛ quātū ad alia statuta separata circa que nulla facta erat diminutio nec improbatio. ¶ In glo. in verbo impubere ibi ⁊ dic inutiliter. ⁊ eodem modo quo. s. ⁊c. non intelligas ꝙ legatum ad impubere relictum esset inutiliter rōne defectus solemnitatis testamenti. q tūc pari rōne deficeret substitutio facta impuberi ⁊ in cōsequētiaꝫ legata repetita a substituto eēnt inualida p regulam que hꝫ ꝙ ad hoc ꝙ substitutio teneat necesse est testamentū esse validū. l. ij. §. quisquis ⁊. l. q plures. in fi. s. de vulg. ⁊ pup. vnde intelligas glo. secundū doc. ꝙ legatum erat inutile pp verborum turpitudinem de qbus in. l. turpia. in prin. j. eo. vel non valuit legatum rōne defectus rei vel pp incapacitatem legatarii. qui defectus cessabat tempore facte substitutionis que ex interuallo fieri potest a testatore. l. si quis euꝫ. §. i. ⁊. l. patris ⁊ filij. s. de vulg. ⁊ pupil. in ceteris gl. hic videtur bene loqui.

In legato. ¶ Propter breuitatē nō sumaꝛ. ¶ In glo. ibi. l. quotiēs p illam. l. dicit no. pe. de bel. perti. hic ꝙ si testator duobus centū legauit: deīde vnū ex his multū onerauit verisimile est ꝙ voluerit istū magis habere p rata oneris. ar. d. l. quotiēs. qđ no. pro limitatione huiꝰ tex. ⁊ alij doctores non referunt.

q. **Ui duos.** ¶ Si legaꝛ res incerta de certis indubio electio est legatarij. h. d. ¶ In gl. in verbo legatarij. ibi sed ibi alternatiue. ⁊c. glo. nō bene loquiꝛ qñ in alternatiuo legato electio est legatarij regulariter. l. lutio ⁊ ibi de materia est gl. reputata singularis. j. ti. i. l. plane la. i. §. pe. j. e. vnde Dy. aliter respondebat ad ꝯrium dicens ꝙ regulariter in alternatiuis electio est legatarij fallit qñ vna ex rebus alteruatiue legatis esset in longinquo vt in candia. d. l. cum res. allegata in gl. q tunc erit electio heredis. ⁊ hoc ideo q tunc electio esset legatarij posset legatarius rem in longinquo existentez eligere ⁊ sic oneraret heredem magno labore ⁊ impensa in perquirendo ⁊ prestando rem. l. cum seruus le. j. eo. ⁊ hanc sol. tenet etiā Cy. ⁊ eam approbat Jo. de imo. in preallegata. l. cū res. Licet idē imo. hic dixerit hanc so. sibi non placere quasi non habeat ī se vrgentem rōnem diuersitatis. ⁊ certe dicta solutio non videtur tuta propter tex. in. d. l. cum res. §. sed si stichus. q etiā loquiꝛ qñ vna ex rebus alternatiue legatis erat capta apud hostes. quo casu ad nullam impensam tenetur heres cum videatur legatario relictū ius ⁊ spes postliminij quaꝫ habebat testator. l. id. qđ apud hostes. ⁊ ibi hoc declaraui. s. eo. ti. iđ ꝟior vꝛ alia solutio Pe. de bel. p tex. hic ⁊ Dy. ⁊ bal. pau. de ca. in. d. l. cū res. vꝫ ꝙ. d. l. cuꝫ res dꝫ intelligi qñ verba executiua fuerūt ad heredeꝫ relata quo casu semp electio est heredis. l. si ita relictū. §. fi. j. ti. i. ⁊ no. glo. in. d. l. lucio. ¶ In reliquis glo. hic vꝛ recte loq ⁊ in legatis alternatiuis cuius sit electio recurre ad gl. singulareꝫ in. d. l. lutio. ¶ In legato ꝟo generis dic vt no. plene in. l. legato generalꝛ. j. eo. ¶ In ꝯctibus auteꝫ alternatiuis vel in obligatióe generis ex ꝯctu. dic vt p glo. bar. ⁊ alios in. d. l. lutio ⁊ bal. in. l. plane. §. pe. j. eo. q vꝛ sequi distinctionē Cy. in. l. pe. C. de verbo. sig. ⁊ p dy. in regula in alternatiuis. de reg. iur. lib. vj. Et quātū ad obligationeꝫ generis diceꝛ ēt in. d. l. legato generaliter. ⁊ cōiter ꝯcluditur ꝙ inter cōtractus ⁊ legata non est differentia in dispositione alternatiua preterquam in vno videlicet qñ verba executiua ad nulluꝫ seu ad neutrum sunt relata. q in legatis est electio legatarij. d. l. lutio ⁊ sic creditoris: sꝫ in ꝯctibus electio est debitoris. l. si in emptióe. §. pe. ⁊ in. l. si ita. distrahatur. s. de cōtrahen. emptione. l. plerūqꝫ. s. de iur. dot. in. §. pe. quod vltimū signanter limita vt p guil. de cu. ⁊ bar. in. l. quāuis. in ꝑn. s. de pig. acti. ⁊ p bal. in. l. fi. circa. iij. col. C. de peti. heredi. ⁊ pau. de ca. in. l. cum ꝓponas. C. de transl. ⁊ in. l. iiij. §. si ex conuentione. j. de re iudi. nisi alternatiue in ꝯtractu esset aliquid adiectū in fauorē[a] creditoris ad cautioneꝫ eius q tunc nō debitoris sed creditoris esset electio. exemplum si ꝓmisit tibi dare centū vel fideiussorē nā cum promissio dādi fideiussorē fuerit adiecta vt magis sit cautum creditori poterit ipse dicere nolo fideiussorē sed centum. alias inductū in fauorem redundaret in odiū ꝯ. d. l. quāuis. in ꝑn. ⁊. l. quod fauore. d. l. facit in ar. l. cām. §. puellā manumis. ibi dū tex. dixit quanuis ⁊c. ⁊. d. l. iiij. §. si ex cōuentióe ibi quippe ⁊c. j. de re iudi. ¶ Quid aūt in beneficijs vel gratijs alternatiuis cuius sit electio bal. hic dicit electionē esse ipsius beneficiati. de quo alle. tex. in. l. ij. C. đ castrē. ⁊ mini. li. xij. queꝫ tex. ad hoc alle. guil. de cu. ⁊ bal. ⁊ ang. in. l. beneficiū. s. de cōsti. ꝑn. ⁊ bal. post Ni. đ mata. in. l. pe. in ver. quero qđ in mādato. C. đ ver. sig. ⁊ bal. in. d. l. lutio. facit tex. in. c. gratia. de rescin. in. vj. qđ intelligit hic Jo. de imo. procedere qñ gratia est cōcessa motu ꝓprio cōcedentis. secus si ad postulationeꝫ partis p tex. in. c. si pluribus. de ꝑben. in. vj. qđ non puto vex. que dꝛia videꝛ ꝯ tex. in. d. l. ij. C. de castrē. si. ⁊ mini. ī ꝟ. valuit ipetrare. ⁊ sic ille tex. vꝛ loq ēt qñ ad ipetrationē seu postulationē ptis nō obstat. tex. ī. d. l. si pluribus q ibi est spāle in lrīs ad bñficia que sunt restringēda. ut in. c. ꝙuis. in ꝑn. eo. ti. ⁊ ad hoc faciūt no. p gl. ⁊ clarius bar. ibi est. l. cū ꝓponas. C. de transl. ubi dicit qđ in alternatiuis remedioꝝ semp electio est illius cui remedia cōcedunꝛ. l. quod in hꝛdem. §. eligere. de tribu. l. cum filius. §. uarijs. j. ti. j. ¶ Et quare hic in tex. nō vꝛ esse ī legato id ꝙ est minimū sicut in. l. si ita scriptū. s. eo. rūde. ut hic p Jo. de imo. cui adde solutionē datā p bar. in. d. l. legato generaliter. dū opponit de. d. l. si ita. cum quo trāsit Anto. de bu. in. c. iudicante. de testa. ⁊ aliā solutióeꝫ uide. p Bal. in. d. l. si ita. quā qdam libꝛi hñt in quadē additione. ¶ Et induciꝛ iste tex. ad qōnē p Dy. ⁊ bar. ⁊ alios qđ si testator duos habebat equos ⁊ ī testa. dixit unū ex equis meis lego fratribus tēpli vltramarini. alteruꝫ relinquo fratribus ꝑdicatoribus. ꝯcludit Dy. in. l. si ita scriptū. s. e. ꝙ cuꝫ legatus sit equus incertus de certis electio erit nō hꝛdis sꝫ legatarij ut hic. ⁊ rōne īcertitudinis ⁊ ꝯrietatis legatarius ꝑmo noīatus eliget. ar. l. quotiēs. in ꝑn. s. de vsufru. ⁊. l. q soluēdo nō erat seruū. s. de heredi. insti. idē tꝫ Bar. ang. ⁊ pau. đ ca. hic ⁊ bal. ⁊ imo. ī. d. l. si ita certuꝫ ⁊ pau. de ca. ī. d. l. si ita legato. ī ꝑn. j. e. p illū tex. ibi quos ticius elegerit. ⁊c. pꝫ tm̄ ibi ꝺm eū ꝙ si duobus est legata optio primo nominatus eligit ⁊ illum tex. ad hoc etiam allegat Ni. de nea. in. d. l. si ita scriptū. s. eo. sed. ⁊ Rapha. hic videtur uelle ꝙ hoc procedat quando legatum factum fuit coniunctim ambobus. secus si disiunctim quia tunc preferetur qui primo litem contestabitur per. l. si pluribus. in prin. j. e. Non recedo a cōmuni opi. nec obstat. d. l. si pluribus. quā etiā alle. Dy. in. d. l. si ita script ū lꝫ illi nō

a¶ In fauorē item fallit qñ vtraqꝫ res alternatiue debita eēt soluta creditori q tunc est in electione creditoris ꝙ retinere velit. l. si nō fortem. §. fi. x. de ꝯdi. inde. q. §. ē cor rectus p. l. pe. C. de condi. in debi. p quam bal. ibi limitat l. plerumqꝫ vt p ibi dꝛ proce dat ī debitore originario secus ī nō origi nario vt đ creditore q scūs ē debitor naꝫ taꝛ non eligit. d. l. penul.

[illegible]

rn̄deat. q: illa. l. loquit̄ in casu diuerso vz qn̄ est plura
litas psonarū ⁊ vnitas rei. sed hic est ēt diuersitas re
rū fm bal. in. d. l. si ita scriptum. ff. e. preterea non vi
det̄ reddi posse rōnem differentie quare magis pce
dat distinctio doctoꝝ qn̄ disiunctim q̄ qn̄ cōiunctim
¶ Item esset cōtra. d. l. quotiens. vbi fit hec differen
tia si bene inspiciat̄ tñ cōtra cōem opi. allego. text. ⁊
ibi in terminis tenent hoc bal. ange. ⁊ imo. in. l. si qs
ita. la. i. ff. de here. īstitu. vbi fm eos pbat̄ q pmo no
minatus nō habeat ius optādi pz q: ibi dicit̄ q equa
le est ius omnium. Potes rn̄dere q ibi non tractat̄
de iure eligendi qm̄ ibi quilibet ptez hz pro indiuiso
equaliter. ⁊ sic non cadit ibi electio. ¶ Ultimo indu
cit̄ p dy. hic tex. iste ad. q. de electo eodē tpe ad duo
officia incōpassibilia an ad ipsum spectet eligere vnū
⁊ videt̄ residere q electio spectat ad superiorem qui
ad ambo officia vocauit. p. l. duo iudices. ff. de re iu
di. sed de hoc dic vt hētur in. l. si duos. in pn̄. ff. de ex
cu. tu. ⁊ per glo. cōmuniter approbatā in. l. ciues. C.
de incolis lib. x. ⁊ in. l. libertus versi. cum simul. ⁊ ibi
Bar. ff. ad municip. ⁊ p Jo. de imo. hic. a

a ¶ Ad vnū facit q in sūi no. cano. in. c. eam te extra de re. scriptis.

s **Rege legato.** ¶ In vniuersali legato veniunt accessiōes etiaz sine mora. d. h.
¶ Et pro intelligentia dic q quedaz sunt
legata vniuersalia vt qn̄ plura corpora sub noīe colle
ctiuo legant̄. vt si dico lego gregē ⁊ similia vt hic. q
dam sunt legata que dicunt̄ generalia vt qn̄ in lega
to apponit̄ signum vniuersale vt lego omnes equos
meos. vel lego indefinite equos meos. nam indefini
ta equipollet vniuersali. l. si pluribus in pn̄. ff. ti. j. l. si
seruitus. ff. de seruitu. vr. pre. Quedā sunt legata par
ticularia siue singularia. vt cum dico. Stichuz seruū
lego: hanc doctrinam ponunt doc. in. l. scire debem⁹
circa pn̄. de ver. obli. ⁊ in. l. fi. C. que res pigno. obli.
poss. ⁊ in. l. modus. C. de seruitu. cum si. quaz doctri
nam dicunt probari ex. no. per glo. magnaz in. l. j. in
pn̄. ff. de edendo. ¶ Primum legatuz videlicet vni
uersalem cōprehendit omne futurum incrementum
etiam fetuū. vt hic ⁊. l. peculium in pn̄. ff. ti. j. etiam si
viuo testatore veniant. vt hic in glo. ¶ Secunda spe
cies legatorum. s. generalium nō cōprehēdit augmē
tum superueniens in re qm̄ attendit̄ tantum tempus
testamenti: vt pbat̄. in. l. fi. §. j. secundū magis cōem
intellectum. ff. ti. j. preterq̄ quo ad augmentum fru b
ctuum nasciturorꝝ post mortē testatoris: q: quo ad il
los qd iuris sit dicendum est prout habet̄ in. l. equis
la. ij. cum ibi no. in glo. ff. de vsur. nam idem est in eo
prout decidit̄ in legato particulari vt ibi iuncta. l. fi.
cū glo. C. de vs. ⁊ vsuf. lega. ¶ In tertia vero specie
. s. in legato particulari an augmentuz fructuū obue
niens rei post testamentū augeat legatū. dic vt plene
per Cy. ⁊ doc. post glo. in. l. fi. C. de vs. ⁊ vsufruc. le.
⁊ magis cōmuniter tenet̄ opinio glo. in. d. l. fi. tamē
q: in hoc sunt opi. cum. l. si tibi homo. §. cum seruus
⁊ in. l. seruo legato. post Bar. ibi in pn̄. ff. eo. vbi ad
hoc tradā plures no. limitatiōes. ¶ In legato vero
partis bonorū an fructus percepti debeant̄ legata
rio habes in. l. si qs bonorum. ff. eo. vbi etiam de hac
materia dicam. ¶ In fideicōmis. ver. vniuersali here
ditatis an fruct⁹ veniāt dic vt late habet̄ in. l. in fidei
cōmissario in pn̄. ff. ad trebel. ⁊ ad predicta vide etiā
pulchre no. per bart. in. l. si ita. ver. ij. est videndū. ff.
de aur. ⁊ ar. le. cuius verba pro maiori parte fuerunt
verba Pe. hic q vltra ibi scripta p bart. subdit vnuz
no. q lz legatum generale vel factū p verba indefini
ta nō comprehendat futura post test. in. d. l. si ita. ⁊.
d. l. fi. §. i. ff. ti. i. tamē fallit nisi illius rei future cā eēt
incboata uel destiata acqsitio tempore testamēti. al
le. tex. no. in. l. cū qdaz. ff. de aur. ⁊ arg. legato. ¶ Et
qd si grex. uide quod legit̄ ⁊ no. in. l. si. §. j. ff. de abi

b ¶ Rex natura. pōt ēt donari. l. Spē. C. ð dona. pōt ⁊ de cidi. l. nec emptio. ff. ð. ꝯhē. emp. pt i stipulatiōez ðduci. l. iterdū ð vb. ob. item pōt pignorarī. l. ⁊ qm admodū. ff. de pig.

geis. ⁊ qd differat ab armento. vide per. glo. no. ⁊ ibi Barto.
in. l. militaris. C. de milita. veste. lib. xij. ¶ Postremo in termi
nis huius. l. ad de quod bal. in. l. j. ff. de sta. ho. dicebat q si le
go gregem meum veniunt etiā capita aliena. allegat. l. j. §. fi.
ff. de rei vendi. vbi grex aliena capita comprehendit. dic vt ibi
cuz. l. se. alexander.

s **J grege legato.** ¶ Uniuersitate legata id qd superest tempore mortis testatoris debet̄. lz mutata fuerit vel ad vnū⁹ peruenerit. h. d. ¶ No. ad vniuersitatē
dari rei vendicationem qd verum esse intelligas in vniuersita
te cōtinente corpora tantū vt est grex. secus in vniuersitate con
tinente non solum corpora sed iura vt est peculiuz. casus est in
. l. vendicatio. ff. de rei vendi. ⁊ de ratione huius lr̄e. vide bar.
in. l. mortuo. in prin. ⁊ in. l. peculium. §. quadrige. post gl. ibi
ff. ti. i. ¶ In glo. in verbo desijsset esse. vtraqz solutio est bona.
vt hic per Barto. post antiquos vel dic secundum Cy. hic q
est cōsiderare vniuersitatē gregis vel populi dupliciter vz ap
titudine ⁊ actu. vnde licet grex desinat esse actu. vt hic in text.
tamen aptitudine durat. ita intelligitur contrarium. ⁊ ita dicit
tenere Ja. de are. ⁊ pe. ⁊ inducitur iste tex. ad. q. p dy. q si fuit
factum cōpromissum p capitulum nō expirat cōpromissuz mor
tuis aliqbus de capitulo. Et ita tz Dy. ⁊ ang. hic p istū tex. ⁊ i
aliqbus lecturis sequit̄ hoc bar. in. l. q in rerū. §. fi. ff. eo. qd li
mitat bal. pcedere in cōpromisso facto p vtilitate ecclesie. secus
si p vtilitate singuloꝝ. p ea q̄ habent̄ in. c. querelā. cū ibi no. ex
tra ne prela. vic. suas. ⁊ sequit̄ Imo. ⁊ pau. de ca. hic adde qd
bal. ⁊ ang. in. l. proponebat̄. ff. de iudi. approbāt dictū dy. hic
subdentes secus esse si eccl̄. de iure auc. superioris destructa eēt
q: cōpromissuz factū noīe ecc. expirabit ēt si postea restituta fu
erit ecc. alle. l. intercidit. in fi. ff. de cōdi. ⁊ demon. ¶ An autem
mortuis oībus de capitulo vel ð collegio pulegia collegij sint
extincta tenuit hic bal. qd nō. bene faciūt no. p gl. in. l. sicut. §.
fi. ff. cuiusqz vniuersitati. noīe ⁊ no. bar. i. l. j. §. fi. ff. ð acq. pos.
nisi aūt superioris destructū esset collegiū vt no. inno. in. c. cuz ex
iuncto p illū tex. de ope. no. nū. ⁊ gl. in. c. ⁊. hic diximus. xvj. q.
vij. facit lex si vsufr. ciuitatis. ff. qbus mo. vsufru. amit. ⁊ sequit̄
istud bal. hic addo bar. i. l. fi. in ulti. questiōe. ff. de colleg. illici.
⁊ glo. i. c. pulegiū ð re. iur. in. vj. ⁊ dy. in. l. pr̄ filiū. §. tusculan⁹
de le. iij. ⁊ bal. de pace cōstan. in. uer. nos romanos. ⁊ in aut.
habita. in. iij. col. C. ne filius p patre. ⁊ in. d. l. sicut in. §. fi. ⁊ in
. l. seruitutis. §. sed si sublatuz. ⁊ ibi ēt ange. ff. de seruitu. urba.
predi. ⁊ bal. in. d. l. si usufructus ciuitatis. ⁊ ang. in. d. l. ppone
bat̄. ⁊ imo. in. l. iter stipulantē. §. sacrā. ff. de uer. obli. ⁊ ang. in. l.
q res. §. areā. ff. ð solu. ¶ Postremo iducit̄ p dy. ad. q. si excōi
cat̄ uniuersitas ⁊ aliq ex eis postea decedāt in quorū loco aliq
fuerūt subrogati an isti subrogati censeant̄ excōicati. ð quo dic
ut p bal. hic ⁊ p dy. ⁊ bal. in. l. si ita legatū. §. fi. ff. eo. ubi etiam
aliā similē. q. ponunt p bar. in. l. q in rerū b. §. fi. in qbusdā le.
⁊ p bar. in. d. §. sacrā. in fi. ubi ad hoc alleg. no. p Inno. in. c.
graue. de sen. excō. ⁊ in. c. aduersus. de imuni. eccle. ⁊ cōiter te
net̄ q nō q: excōmunicatio infert̄ uere anime delinquēti non
aūt anime ficte representati. xj. q. iij. audit deniqz apostoloꝝ in
. c. romana. §. in uniuersitatem. de sen. excō. in. vj. facit. l. sanci
mus. C. de pe. ⁊. l. j. circa pn̄. ff. de magist. cōuen. Alexander.

s **J quis bonorum.** ¶ In legatis partis bonorum nō ueniūt fructus nisi a tempore more hr̄dis. h. d. ¶ In tex. ibi sine fructibus intelligas. s. ab he
de seminatis. secus si a testatore seminati fuissent ⁊ legatū eēt
purū q: fruct⁹ tales idistincte ueniūt ⁊ restituent̄ legatario q̄
uis ante morā heredis percepti sint fm Ja. de are. ⁊ bal. hic
dicētes hoc esse no. dignuz alle. l. plautius. ff. ad fal. que nihil
facit unde puto uitio scriptoris allegationē istā esse corruptaz
⁊ uoluerūt alle. tex. in. l. lege fal. placuit cū glo. ff. ð lege fal. pro
hoc etiā secundū bal. facit q: fructus cēsent̄ pars rei legate. al
leg. l. j. §. pe. ff. que in frau. cred. ad idem. l. fructus pendētes.
ff. de rei uēdi. Sed Jo. de imo. hic dicit hoc posse pcedere qn̄
fructus seminati a testatore erant pendētes tpe adite heredi
ditatis alias forte secus secundum eum alle. no. in. l. herēnius
que alias incipit fruc. ff. de usur. ¶ Tu adde q cum opini.

Ja. de are. que vera videt concordat bal. in. l. i. in. ij. col. C. de vsur. et fruc. lega. bene facit quod no. glo. in. l. in fideicō. in pn. in verbo lucrum. s. de vsur. et ibi hoc in specie firmat flo. de sancto petro et alle. tex. in. d. l. lege fal. placuit. et sali. in. l. sancimus. C. ad treb. p. d. l. in. l. fal. quod tene menti perpetuo pro limitatione omnium iurium dicentium heredem grauatum ad restitutionem hereditatis vel certe rei nō teneri fructus restituere. et ita videtur dicendum quanquam Jo. de imo. hic etiam in. l. si filius. §. i. ff. de ver. obli. et in. l. centurio in. iiij. col. de vulg. et pu. in discursu sentiat aperte contrarium si tn̄ testator decedens fructus per ipsum seminatos percepisset ante mortem nō venirent legatario restituendi. ita dicit no. bal. in. d. l. i. als. in ar. l. quesitum. §. pe. ff. eo. quod vltimū bene procedit in legato certe rei et loquitur bal. sed in legato quote partis bonorum dato q fruc. seminati a testatore perciperentur ab eodem in vita tamen pro rata illi' quote bonorum legate venirent in legato sicut alia bona testatoris si tales fructus tempore mortis extarent cum sint in bonis testatoris quorū quarta pars legata ē ad hoc facit. l. grege supra eodem. ¶ Dicit etiam Ja. de are. et bal. hic q illud quod dictum est p eos vz hanc legem non hr̄e locum in fructibus seminatis a testatore qz illi tāquam pars rei debentur legatario est verum in legato puro secus in legato in diem vel sub cōditione. qz fructus interim percepti ab herede nō essent restituēdi p id quod habetur in. l. mulier. §. si heres. ff. ad trebel. raph. hic per omnia transit cum Jaco. de are. et Bald. et Pau. de ca. hic male refert verba Ja de are. nam dicit Pau. q Jac. de are. intelligit hanc legem in fructibus satis a testatore. et idem si ab herede et legatum esset in diem secus si purum tamen ipse dicit q quicquid dicat Ja. de are. dicendum est q etiam si sit purū fructus nō spectent ad legatarium qz dñium partis bonorum nō transit in legatarium ante traditionem. vt hic per bar. p istum tex. iuncta. l. herēnius. la. i. al's incipit fructus cū ibi no. s. de vsur. sed nō recedo ab opi. Jaco. de are. et bal. vt dixi. s. ¶ Et qz hic in tex. deciditur q fructus veniāt in legato partis bonorum esset videndum qd in legato omnium bonorū in quo dicendum idem esse qd in fideicō. vniuersali. de quo qd iuris sit plene legitur et no. in. l. in fideicōmissaria. in princi. ad trebel. ¶ Nam p tale legatū omnium bonorum censetur hereditas vniuersa relicta p fideicōmissum. l. nā qd. §. si. cū. l. se. in pn. ff. ad trebel. et no. bar. in. l. si qs seruum. §. si. ff. ti. i. et dixi. s. eo. in rub. ¶ Idem dico in legato partis hereditatis. s. quote qa tale legatū equipollet fideicōmisso. vt no. glo. et doc. in. l. mulier. §. si. ff. ad trebel. ¶ Si vo legatū nō fuit generale oīum bonorum nec partis. id est quote bonorum. Sed fuit generale. i. plures res sub generalitate cōprehendens: vt qz dixit lego equos meos vel oēs seruos meos: tunc dicendū est q fructus veniūt eodē mō quo in legato rei particularis in quo sm magis cōem opi. veniūt fructus a tpe adite hereditatis. l. equis. la. ij. et ibi no. s. de vsur. quare āt aliud sit in legato quote bonorum in quo nō veniunt fructus nisi a tempore more. cōmuniter dicitur qd hoc ideo ē qz dominiū rei particularis legate transit in legatarium a tpe hereditatis. l. si tibi homo. §. cum seruus. ff. eo secus in legato partis bonorum: qz nō transit dominium nisi a tēpore assignationis et traditionis sm magis cōmunem opi. vt. l. non amplius. §. si. et ibi dicitur. ff. eo.

Quod in rerum. ¶ Id quod nō est in retū natura. sz eē speratur legari potest et ius tn̄ quod quis hz legare videt ēt si ius istud sit morte legantis periturum. et aditio circa rem legatā auget legatū detractio vero diminuit. h. d. ¶ In tex. ibi postea etc. intelligas. qz valebit legatum quo ad vsufructum tn̄ non autē in proprietate de nouo acquisita sm Pe. et bal. hic. Addo. bar. idem tenentem recte intuenti. in. l. seruum filij. in pn. ff. eo. vbi ad hoc alle. l. serui electione. §. si. cū glo. s. eo. ad idem facit id quod no. per bal. in. l. vxor. C. de le. dicam etiam in. d. l. seruū filij. vbi ēt dicam quod ecōtra si legata sit proprietas fundi et testatori postea obueūit vsufructus an cedat legato proprietatis. ¶ No. ex eo. §. i. q habēs ius in re morte sua periturum nō videt aliud legare q̄ illud ius qd habeat. et ideo inutile redditur legatum. Ex quo inferūt hic bar. et bal. quos sequit pau. de ca. hic q si quis hz rem in emphiteosim ob raturam vsqz ad tps mortis eius et illam rem legasset q nihil debetur legatario. ad de guil. de cu. idem tenentem in. l. si dña. C. de vsufruc. et bal. in. l. habitatio eo. ti. et bar. et bal. et Sali. in. d. l. vxo. p illū tex. C. eo. et Bal. et ang. in. l. dotalem. s. de testamē. mili. et bal. in. c. i. §. donare. in ti. qualiter olim feu. poterat alie. et sali. in. l. si. in. v. col. C. de iur. emphi. Sz Jo. de imo. tenet contrarium hic dicens q in cā huius. §. et in. q. predicta si testator vere vel psumptiue sciebat ius qd habebat in re esse morte periturum debebitur estimatio legatario sm. l. cum alienam. C. eo. mouetur primo. p. l. sticho. in si. a contrario sensu. ff. de vsuf. le. tn̄ ad illum text. potes respondere q ibi loquit qñ habens vsufr. tm̄ dixit lego proprietatem. quo casu si sciebat ad se non spectare proprietatem debetur extimatio proprietatis legatario cum legauerit rem sciēter. que tūc erat aliena sed nos loqmur qñ legauit vsufr. uel simpliciter rem quo casu videt legare ius quod hz vt hic in. d. l. vxor. nihilominus per alia iura puto veram esse opinionē. d. Jo. pro quo est tex. in. l. cum pater. §. cū pr̄. et in. §. pater filie et vtrobiqz firmat Bar. et imo. in. l. vnum ex familia. §. sed ēt si fundum. ver. quid si talia cum glo. in v. oneratū. et ibi expresse Dy. et bal. et imo. ti. ij. vbi si habēs ius in re trāsiturū post mortem ad aliū talem rem legauerit debet extimatio vt i. d. iuribus clara fit inductio p bar. et do. et pōt respōderi ad istū tex. et ad. l. si vxor. put in pma solutōe posita hic in glo. quā sequit Cy. in. d. l. cum alienam. et bal. expressius in. l. si domus. §. i. ff. eo. vel sm Jo. de imo. hic pōt responderi ad istum tex. q hic loquit qñ testator dixit lego vsufructum quem habeo in tali fūdo quo casu verisimile ē q errauit testator secus si dixisset lego vsufructum talis fundi. et ad. l. si vxor patrui. respondet q illa non obstat. qz ibi nō dicitur nō valere legatum vsufructus. sed solū dicit legantem nō pīudicasse proprietario. et ita ad illā. l. respondet raph. hic q vr̄ istā opi. tenere qñ testator sciebat illud ius nō durare p' mortē suā. ar. l. quotiēs de reb. dub. vel sm imo. in. d. l. cū pr̄. et in. d. l. vnū ex familia. ista iura debēt intelligi qñ legabat habenti proprietatē vñ cū leget legatario id qd erat uel futurū erat ipsius legatarij legatū est nullum. l. meuius. §. pe. in si. ff. ti. i. Istam opi. etiā uidet tenuisse Ant. de bu. c. pastoralis. de dona. ubi inquit si habens usufrc. in fundo dicat lego fundū debebit extimatio fundi allegat dictā. l. meuius. §. pe. in pn. q tex. nō pbat qz loquit in casu diuerso. s. qñ vsufructus erat alienus et hz rōnem diuersam ab isto. ibi declarat Bar. ¶ Jo. de imo. i. d. c. pastoralis tz simplr opi. Bar.[a] hic p istū hic. Et sustinēdo opi. bar. hic q est magis cōis. potes rñdere ad. d. §. cū pr̄. q ibi apparebat testatorē uoluisse legare rē nō aūt ius suū morte piturū qz ibi p parte instituit filiā heredē et dixit q uolebat cōpensare illā ptem hereditatis cum prediis que debebat si pater restitueret ex fideicōmisso matris qñ uolebat predia illa dari filio suo exheredato. nam si ibi uoluisset pater legare filio tantum ius suū morte periturum legatum nō potuisset aliquē haber effectū. et sic nulla caderet ibi cōpēsatio quā testator locū hēre uolebat. ¶ Item ad. d. §. pr̄ filie. potes rñdere q iō ibi testator nō vr̄ voluisse legare ius qd habebat in prediis datis pro filia in dotē cuius dotis ius est cōmunis patris et filie et p mortē patris cōsolidat in filiā. l. i. §. videamus. C. de rei vxo. acti. l. si socer. §. luti'. s. solu. matri. qz ibi absqz legato filia legataria p mortē patris erat habitura illud ius qd erat penes patrē. d. §. videamus. Sz opi. Bar. intelligat hic quando legatarius absqz legato nō erat p mortē testatoris habitur' illud ius qd habebat testator. et ista videt fuisse intentio Bar. in. d. §. filie. Tn̄ q cōtra istam responsionē facit. d. l. meuius. §. pe. in si. dum ibi intelligitur de eo qui habebat

[a] ¶ Opi. bar. preceptor meus. d. hieronim' tor. ēt nitebat cōem opi. defēder adducēdo hūc tex. et dicebat q nō et bona so. q vsufructuarius hic p cise se referret ad usufructū. quē hēbat qz si hoc eēt verum se qret q redemptā proprietate legatū nō valeret q est contra tex. itē adducebat. l. vxor patrui dicebat so. datam p noui. eē contra oia iura. fulgo tātum i. d. l. vxor patrui dicit nō recedendū a cōi snīa.

vsufructum ⁊ legabat habenti proprietatem. Ideo potes dicere q̄ verior est ad illū.§.pater alius intellectus quem ibi ponit Dy.⁊ bar.s.q̄ ibi non loquit̄ in predijs datis in dotem.sed in predijs donatis filie in p̄tate que donatio non valuit nec aliquod ius fuit acquisitum filie.iuxta.l.ij.cum ibi no.C.de inoffi.dona.vel responde q̄ ibi tempore testamenti pater nō habebat actu ius in predijs dotalibus que intelliguntur esse mariti cōstante matrimonio.l.dote.C.de rei vendi.l.de his.C.de iure dot. ¶ Nec videtur testatorem voluisse legare hoc casu ius suū consistēs in spe pendente a dissolutione matrimonij.p no.per bar.in.l.seruum filij in p̄n.ff.e. ¶ Item potest respōderi ad.d.§.sed si fundum.q̄ ibi fideicōmissum relictum extraneo nō erat purum sed collatum in tempus quo post mortem testatoris erat ius translatum in alium.s.in p̄mum legatarium secundum Ray.Sȝ casus de quo hic loquit̄ bar.⁊ alij est diuersus ab illo non nego tamen quin passus sit disputabilis ⁊ quin opi.ↄtraria sit satis sustentabilis. ¶ No.ex.§.si post q̄ sola destinatiōe hominis ex vno fundo plures cōstituuntur.quod intelligas verum esse quando ad ppetuū vsuȝ hoc factum esset: secus si gratia cōmodioris culture.l.gaius.§.fi.ff.ti.j. Circa quod vide bar.in.l.j.ff.de re.dub.⁊ inducitur iste tex.per Ja.de are.⁊ bal.hic ad.q.quam referam in.l.ticie textore.vbi tangit imo.ff.eo.

a ¶ Pro vigiti. adde eůdeȝ bal.cō.ccx.iiij.li.ij.⁊ est ēt vtile qñ p̄r legat filio naturali xx vncias cuȝ aliquo onere ex quo nō p̄t relīqre nisi duas q̄ p̄p onus valebit legatū itē est vtilis cū in donatōe excedēte sūmaȝ qngentorū aureorū est appositū onus i excessu q̄ nō reqratur insinuatio.

Et si nauem. ¶ Non sūmat̄ q̄ breuis ⁊ clarus. ¶ In tex.ibi carina eadem manente subaudi max.ſm pe.q̄ qñ nauis p partes.nō aūt eodē cōtextu mutat̄ semp eadeȝ esse censet̄ siue carina.i.fundus nauis mutat̄ siue nō allegat.l.proponebat̄.s.de iud.⁊.l.qui tamen.§.in nauis.s.quib.mo.vsufr.amit.qd̄ no.p itellectu tex.⁊ glo.q̄ alij mentionem non faciunt.

A filio herede. ¶ Si filius heres instituatur pōt patri ab eo legari ⁊ si iussu eius adeat hereditatem legatum est nullum ⁊ in falcidiam imputat̄.h.d. ¶ In tex.ibi legari pōt.videbat̄ ↄ̄rium dicendum.q̄ cū qcqd acquirit filius heres acquirit patri.l.placet.de acqui.here.⁊ p cōsequens instituto filio videat̄ institutus pater ⁊ legatū relictū ipsi patri nō teneret q̄ ipsi h̄rdi a semetipso legari nō pōt.l.⁊ qdā.s.e.l.legatum.§.i.ff.eo.tñ ↄ̄riū hic decidit̄.q̄ ↄtingere pōt q̄ pater nō efficiet̄ heres mediāte p̄sona filij vt si filius rep̄iat̄ sui iuris tépore aditionis hereditatis. Et iste casus nō est exp̄ssus in littera clare.sed ex his dictis in tex.cōprehēditur. ¶ In tex.ibi ei falci.⁊c̄.dic ei.s.patri volenti falcidiā de alijs legatis detrahere.nā quatenus valet videlicet legatū cōputat̄ in falcidiā ipsi patri velut heredi p mediā p̄sonā filij.d.l.placet.cū remaneat istud legatuȝ iure h̄rditario penes p̄reȝ et h̄rdē ex p̄sōa filij attēto q̄ legatū nō hūit effectū.itē si hēret effectū q̄ heredi nō cōputat̄ in falcidiā.vt hic in glo.fi.⁊ in iuribus allegatis in ea. ¶ In glo.in verbo.pōt ibi sed nō ecōtra rōnē differentie dic vt p bal.⁊ Barto.post glo.in.d.§.ex ↄ̄rio. ¶ In glo.fi.in fi.hec cōmuniter tenet̄ q̄ non est verisimile q̄ iurecōsultus hic habuerit respectum ad iura.C.postea condita.l.iubemus.in fi.C.de testa. Alexander de imola.

b ¶ Reuocari vide p lud.romā.singlr.suis vbi similēȝ.q.decidit ↄsi.xvij.

Non amplius. ¶ In legato intelligit̄ esse illud qd̄ vere deductō superest ⁊ heres liberat̄ interitu speciei legate nisi mora vel culpa heredis p̄cesserit.h.d.vsqȝ ad.§.cū bonoruȝ. ¶ No.qd̄ d̄r in summario.⁊ induci.l.ista.in p̄n.p Bal.ad questionē si de legato dȝ solui gabella ad rōnem duorū denariorū p centenario ex forma statuti ⁊ mihi legata fuit domus valoris.xxx.libra.cū onere p̄stā.decē h̄rdi q̄ nō teneor soluer̄ gabellā nisi p viginti.a ⁊ hoc sequit̄ Bal.⁊ Raph.hic p istū tex.Ang.vo se remittit ad no.in.l.ad veterani.§.i.ff.ad.l.fal.ibi tñ de hac.q.nihil scribunt doc.Jo.de imol.hic tȝ ↄ̄ bal.hic videlȝ q̄ de triginta soluenda sit gabella p.d.l.ad veterani.§.j.pau.de ca.simplr̄ trāsit cum bal.cū quo ēt ↄcordat ang.in.l.ciuitatib⁹.§.fi.ff.eo. Tu ↄ̄ hac.q.vide no.p bar.in.l.sed ⁊ si hoc.§.cuidā.ff.de ↄdi.⁊ demō.⁊ q̄ ipse no.in.l.quotiēs.⁊ in.l.quātitas.⁊ in.l.in lege falcidia nō habet̄.ff.ad.l.fal.⁊ in.l.vbi pure.§.fi.ff.ad trebel.⁊ p ↄclusione ⁊ ↄcordia vr̄ dici posse qd̄ aut statutum dicit de eo quod legatum erat soluat̄ gabella ad rōnem de tñ pro libra.⁊ tūc p̄cedat opi.Jo.de imo.aut statutum dicit p eo qd̄ ex legato peruenerit soluat̄ gabella ad rōnē ⁊c̄.⁊ tunc p̄cedat opi.Bal.per istum tex.⁊ p.d.l.sed ⁊ si hoc.§.cuidā ⁊ p.l.quātitas.ff.ad.l.fal.cuȝ si. Et ita in simili decidit ēt Bal.in.l.j.C.de fruc.⁊ lit.expen.in ver.mō accedit.q.⁊c̄.p illum tex.⁊ bal.in.l.si a dn̄o.§.fi.cū.l.se.p illum tex.s.de peti.here.⁊ in.l.fructus.s.solu.ma.⁊ huic decisiōi nō obstat tex.in.d.l.ad veterani.§.j.q̄ ibi est diuersus casus ⁊ diuersa rō.nā ideo ibi illud est q̄ heres dȝ iure institutionis seu iure hereditario habere quartam bonorū existentium in hereditate tempore mortis testatoris.l.in ratiōe la.ij.in p̄n.ff.ad.l.fal.⁊.l.in quantitate.in p̄n.eo.ti.iuncta.l.j.§.j.l.in quartam.eo.ti.vnde si in casu.d.l.ad veterani.nō inspiceret̄ tota quātitas legata.sed tm̄ id qd̄ remanet apud legatariū deducto onere sequeretur qd̄ heres nō haberet quartam omnium extantium tp̄e mortis testatoris. Item sequeret̄ qñ testator posset saltem p magna parte fraudare heredem fal.contra.l.quod de bonis.§.j.eo.ti.q̄ omnia cessant.in.q.p̄dicta. ¶ Inducitur etiam iste tex.ſm pau.de ca.aliquis impetrauit beneficium vsqȝ ad valorem centum aureorum in anno.demū vacauit beneficium redditus.cc.aureorum.tñ deductis oneribus non valebat vltra centuȝ aureos q̄ istud bñficium censet̄ impetratum.forte tñ curia Romana hoc non admitteret q̄ tales gratie sunt odiose ⁊ restringende.c.quāuis.el.j.de prebē.in.vj.legata vero fauorabilia sunt ſm eū. Adde q̄ in proprijs terminis bal.in.l.j.C.de fruc.⁊ lit.expen.in ver.pone impetraui ⁊c̄.concludit debere intelligi deductis oneribus per illum tex.pro quo etiam allegat tex.in.l.illud.cum glo.in ver.lucrū.C.de col.⁊ no.Bald.in.d.§.cuidam. ¶ No.in.§.si certum q̄ res legata potest p̄stari legatario in loco vbi res erat.de quo dic vt plene legitur ⁊ no.in.l.quod legatum.s.de iudi.⁊ in.l.i.C.vbi fideicom.peti oportet.in tex.ibi culpa.intellige ↄ̄ culpa que dat causam ad interitum serui secus in alia culpa q̄ illa non faciet tenere debitoreȝ secuto postea interitu ante moram: vt est tex.singularis.in.l.his qui ex stipulatu.ff.de acti.⁊ oblig. ¶ Et inducitur iste tex.in verbo deterior.p Cy.hic ad.q.no.q̄ si ex forma statuti ciuitatis omni anno debetur fratribus minoribus certa pecunia p pitantia seu elemosyna q̄ nō poterit tale statutum reuocari p ciuitatem q̄ propter lucruȝ q̄ ipsi fratres perderent videtur de damno tractari vt hic.Sȝ ↄ̄rium concludit ipse q̄ per statuenteȝ debet posse reuocari b statutum.alle.no.per Imo.in.c.in nostra.de iniurijs ⁊ dam.da.⁊ tex.inst.de iure na.§.naturalia.in versi.ea vero.⁊ no.p bar.in.l.omnes populi.in.iij.q.principali.s.de iusti.⁊ iure ⁊ istam opini.etiam sequitur Joan.de imola.hic. Sed aduerte quia contrarium aperte videtur velle Barto.in.l.priui.in fi.C.de sacro.san.eccle.per illum text.⁊ per text.in.c.ad apostolicam de simo.fauore elemosyne ⁊ pie cause ⁊ cuȝ illa decisiōe Bartransit dominicus de sancto gemi.in.c.i.de consti.in.vj.nihilominus veriorem puto esse opini.Cyn.⁊ sequacium hic quia opi.bar.non probatur per iura allegata per eum. Et contra eum tenet expresse Sali.in auc.cassa.C.de sacro.san.eccle.in.v.q.per aliqua ibi allega.per eum. Et contra Barto.etiam tenet ful.⁊ Pau.de ca.in.d.l.priuilegia.pro quorum opini.facit text.optimus in.l.si quis curialis.in fi.C.de epis.⁊ cle.vbi secundum Bald.ibi signanter probatur q̄ quāuis laici p sua statuta non valeant in preiudicium laicoruȝ disponere.c.eccle/sie.de consti.c.si.de reb.eccle.non alie.⁊ plene in.d.auc.cessat tamen possunt laici per statutum suum tollere priuilegium per eosdem laicos indultum clericis.quod tene menti perpetuo.⁊ no.Bald.in auc.cessa.de sac.san.ecc.ad istam.q.etiam esset

videndum quod no. imo. ⁊ alij. in. c. nouit. de iudi. dū tractat an statutū quod transiuit in priuilegiū nō subditi possit reuocari. ¶ In gl. in ver. legari ibi. l. proculus. solue secūdū Bal. Ang. ⁊ imolam hic q̄ si agit̄ de lucro etiam quesito perdendo dr̄ quis damnum pati. vt hic ⁊. l. liberto octuaginta. ꝭ. de bo. lib. Si vero tractat̄ de perdenda spe lucri querendi tunc qs dānum pati non dr̄. ita loquatur. l. proculus. ⁊ sentit glo. in. l. si cū dotem. §. eodem āt tpe. s. so. ma. facit gl. iuncto tex. l. q̄ fideicommissū. ꝭ. ti. i. sed in hoc facit. l. fi. C. de codicil. sꝫ ibi loquit̄ habito respectu ad originem vide ad pred. Pau. de ca. in. l. ij. §. fi. cum. l. seq. qui satisd. cog. vbi per tex. istum sic distiguit sicut bal. hic addo. gl. hoc aperte tenentem. in. l. i. §. si quis autem pp. in ver. integram restitutionem. ꝭ. de itin. actuqꝫ pua. ⁊ no. p Cy. ⁊ bal. in. l. cum respon. C. de dona. ante nup.

Cum bonorum. Difficilis reputatur ⁊ dicit pe. hic nescire an istū tex. intelligat: ⁊ hoc intendit. ¶ Cum legatur pars bonorum in electione est heredis an estimationem soluat an partem in singulis rebus si tñ cōmode diuidi pñt. als compellitur soluere estimationem vel vnā rem aut plures que tm̄ valeant put inter se cōcordauerit: vel si discordēt tūc put iudici videbitur. h. d. cū. l. se. ¶ No. interdum aliud p alio solui posse. de quo late vide p bar. ⁊ alios i. l. ij. §. i. s. si cer. pe. ⁊ in. l. paulus. ꝭ. de sol. p barto. ⁊ bal. in. l. i. per illuꝫ tex. C. de fabri. lib. xi. ⁊ aliquid p Pe. ⁊ bal. hic que aūt sit ratio q̄ hic vnum solui possit pro alio dicam super gl. ¶ Et pro itelligentia huius. §. ⁊ eius materia discutienda tria sunt principaliter videnda primo an legata parte bonorum verum sit transire dñium rerum in legatarium ab dita hereditate. ¶ Secundo quid dicatur esse in obligatione seu in legato. ¶ Tertio qd dicat̄ esse in solutione fcō tali legato. ¶ Ad primum videret̄ dicendum q̄ transeat dominiuꝫ ab adita hereditate sicut in alijs legatis. l. si tibi homo. §. cū seruus. ꝭ. co. ⁊ vr̄ probari. ꝭ. l. pri. in vbo vendicare. cum rei vendicatio presupponat dominium. l. in rem. in prin. s. de rei vendi. c. abbate. de re iudi. li. vj. ⁊ hoc sentit hic Bar. dū dicit xꝫ vēdicationē competere. Contrarium vr̄ pbari per tex. in. l. si qs bonorum. s. e. vbi in tali legato veniūt fructus a tempore more tm̄ sed si dominium transiret a die hereditatis veniret fructus a tempore aditionis. l. herēnius. als incip. fructus cū ibi no. in gl. s. de vsur. ⁊ no. i gl. in. l. fi. C. de vsur. ⁊ fru. le. Et istā opi. tenuit Pe. Cy. bar. bal. Ang. imo. ⁊ pau. de ca. in. d. l. si qs bonorum: ⁊ omnes hic excepto bar. ⁊ pbatur hec opi. qꝛ si dominium partis rerum transiuisset in legatariū: non debetur posse solui extimatio inuito legatario iuxta. l. id quod nostrum ꝭ. de regu. iur. cuiꝰ contrarium dicit̄. Nec ob. tex. ꝭ. l. prima qꝛ ibi verbum vendicare sumitur large ⁊ improprie proqualibet petitione: prout ēt sumitur in. l. peculiū. §. i. ꝭ. de pecul. leg. in verbo vendicatio. ⁊ in. l. per diuersas. ⁊ ibi glo. in verbo sua. C mandati. Tamen Jo. de imo. hic conatur sustinere opi. cōtra Barto. hic positam ⁊ hoc per. d. l. sequētē in verbo vendicare sumēdo pprie. Nec ob. d. l. si quis bonoꝝ: qꝛ ibi non veniunt fructus a die aditionis hereditatis ex eo qꝛ aliud solui poterat q̄ pars bonorum legata vt hic. ideo visum fuit conueniens q̄ fructꝰ non venirēt nisi post moram ne alias heredi auferet̄ electio soluēdi estimationem. secus quando aliud solui potest q̄ id quod legatum est qꝛ tunc procedit. d. l. herenniꝰ. sed nō recedo ab alia opi. que est cōmunis. pro qua etiam adduco quia quando aliqd est in obligatione si tamen incertum sit. qd futurum sit in solutione. nunq̄ dominium talis rei legate transit in legatarium nisi constiterit qd soluendū sit hoc pꝫ in legato alternatiuo in quo vterqꝫ est in obligatione si incertum est qd sit in solutione. l. plane la. i. §. si ita ticio. ꝭ. e. l. illud. in pn. ⁊ ibi no. s. de consti. pec. tñ anteq̄ declaret̄ qd solui debeat nunq̄ transit dominium in legatarium: vt no. gl. in. d. l. si in rem. i fi. i. gl. s. de rei ven. ⁊ legit̄. ⁊ no. in. l. hmōi. §. si stichū. ꝭ. e. ⁊ no. bar. in. l. i. s. eo. idem vr̄ in legato optionis. l. apud aufidiū. de opt. leg. ergo idē dꝫ esse in casu nostro cū incertū si quid futuꝝ sit in solutione: vt hic. ¶ Quo ad ꝯm vꝫ quid dicat̄ esse in obligatione vel legato concludūt doc. q̄ pars in singulis rebus cēsetur esse in legato seu obligatione. d. l. si quis bonorum. s. e. vbi in tali legato veniūt fructus post moram. Sed si estimatio ⁊ pecunia esset in obligatione venirent vsure q̄ sunt quid diuersum a fructibꝰ: vt patet ex Rub. C. d vsu. ⁊ fruc. leg. ⁊ hec fuit opi. vlti. proculi ⁊ nerue iuris consultoꝝ que tanq̄ vltima videtur indubio approbata. l. si idem cum eo. s. de iur. om. iudi. ⁊ no. glo. in. l. qui filiꝰ. §. sabinus. ꝭ. ad tre. ⁊ istud est tenēduꝫ quanuis rapha. solus tenuerit estimationem esse in obligatione per. l. prope modum. s. de verbo. sig. ⁊ per. l. generali. §. vsufructum. ꝭ. de vsufruc. leg. Sꝫ responde: q̄. d. l. propemoduꝫ. non loquit̄ quo ad casum nostrum: sed quo ad quendam vsum loquendi vt ibi no. ⁊ vult illa. l. q̄ pecunia omnem mercem estimet. l. si ita fideiussoreꝫ accepero. ꝭ. de fideius. nō obstat. d. l. generali qꝛ ibi non ponit̄ quid sit in legato sed in obligatione sed quid sit in solutiōe. ⁊ intelligit̄ ille tex. ꝯm istum vt ibi no. ¶ Circa vltimuꝫ vꝫ quid sit in solutione dic vt colligitur ex littera iūcto summario. s. tradito ⁊ circa hoc vide. q. formataꝫ p bal. in. l. nulla. C. de iur. dot. ⁊ inquātum hic dr̄ esse in solutione non solum partes reꝝ sed estimatiōem limita vero hoc non pcedere qñ legata esset legitima bonorū pars debita filie de iure nature ꝯm bal. ange. ⁊ mod. hic p tex. in. l. scimus. §. repletionē in vbo. in substantia patris. C. de inoffi. te. ubi probat̄ legitimam debere prestari ex corporibꝰ hereditarijs nō in estimatione lꝫ gl. senserit ꝯtriū hic in. l. se. in verbo partem. dū dixit legitimam ⁊c̄. qd verū est etiaꝫ si expresse testator disposuerit legitimam esse prastandā[a] in q̄titate pecunie vt eleganter decidit bar. in. l. suus. in fi. pn. s. de here. insti. allegat. d. l. scimus: ⁊ tex. in auc̄. de triē. ⁊ semis. §. i. ⁊ idē no. guil. de cu. ⁊ bal. in d. l. scimus. de quo ēt p ang. in. l. si pr̄ in antepe. col. C. de insti. ⁊ substi. sub condi. fac. Et in predictis locis vide an legitima possit assignari i vna re filio an vero debeat assignari tertia pars cuiuslibet rei. de quo per gl. ⁊ doct. in. c. Ray. de testa. ⁊ p Ja. de bel. in. § quāobrem in auc̄. de resti. ⁊ ea que not. per Cy. in auc̄. res que in fi. C. cōia de leg. per Cy. ⁊ bal. in. l. filiū quē habentē. C. fam. herc. per Ja. de bu. ⁊ bal. in. l. ii. C. ad. l. fal. per oldra. in cōsi. cvij. incipi. circa ius municipale ⁊c̄. in quarto dubio per bal. in repetitione. c. si pater in vlt. col. de testamentis i. vj. ⁊ i. l magis puto. §. ne passim in fi. de reb. eoꝝ. ⁊ in. l. iubemꝰ. C. ad tre. ⁊ aliqd per eūdē hic in. fi. vbi dixit vnum no. verbū ⁊ idē voluit in rub. supra de re. diui. in. ii. col. cuius cōtrariū dixit pau. de ca. in cōsilio ccliiij. lꝫ de bal. mentionē nō faciat per bar. in. l. ij. C qñ ⁊ i quibus quarta pars debet̄. li. x. p ang. ⁊ imo. in. l. in quartā. ꝭ. ad. l. fal. ⁊ in. l. marcellus ⁊c̄. que ⁊ ibi bar. ꝭ. ad trebel. ⁊ bar. in. d. l. suus. i fi. pn. ⁊ bal. post Ja. bu. in. l. ij. C. ad. l. fal. ¶ In gl. in verbo reruꝫ partes. ibi. §. fi. ⁊ melius facit. l. nā qd. §. nō oēs ꝭ. ad. trebel. iuncta. l. si qs seruum. §. fi. cum. l. se. ꝭ. titu. i. ¶ In glo. in verbo. estimationem. s. qñ relinqt̄ ps hereditatis p pe. de bel. pti. duas rōnes dr̄ie assignat ⁊ inter ceteras istā qd bona dicuntur a beādo qꝛ prosunt. l. bonoꝝ. la. i. ꝭ. de verbo. sig. nō miꝝ si pro legato partis bonoꝝ potest prestari pciū qꝛ illd habeat ēt ⁊ pdest habenti q̄ rō cessat quādo nō relinquunt̄ bona sed pars hereditatis q̄ cōprehēdit honoré ⁊ non dr̄ a beando. bar. hic cū quo transire vr̄ bal. hic aliam rationem posuit quā vide per eū hic. ⁊ potes etiā dicere qd cū hereditas dicat̄ etiam successio iuris quod defunctus habuit. l. hereditas. ꝭ. de reg. iur. ⁊ certū ē q̄ ius defuncti fuit circa res hereditarias nō aūt circa pecuniā estimationis rerū nimirū. si qñ relinquit̄ pars hereditatis debet res ipsa prestari queri ratio cessat in legato partis bonoꝝ q̄ non dr̄ hereditas nec quota hereditatis vt pꝫ in. l. si quis seruum. §. fi. cum. l. seq. ꝭ. ti. i. ¶ In ea. glo. ibi §. post quod ad istum tex. responde secundum bal.

[a] ¶ Esse prestandā. adde an cha. cōsi. cxxiiij. lu. ro. cōs. ccviij. signo. d homodeis. consi. xxviij.

Aug. ꝛ doc. hic ꝙ dꝫ intelligi qñ pars bonoꝝ relinquebatur sub noīe hereditatis alias etiam cōtra. l. si quis seruum Uel dic ꝙ impatoꝛ in. d. §. post qđ refert quoddam ius quod erat añ iura ffoꝛū: vt no. glo. in. l. mulier. §. fi. in gl. magna. ꝟ. ad treb. ¶ In ea. ibi bonoꝝ. dicit in gñe. ꝛc. h̄ responsio non tollit contrarium in glo. foꝛmatū: vñ aliter respondet barto. vt hic p eū. cuius responsio mihi videt aliqͣte nus pͥculosa quia restringit istum tex. ad casum quā do in hereditate eēt alienū qđ ē diuinare ꝛ violare tex. vñ alia fuit solutio pe. quā hic sequit bal. vt hic p eos. tamē eius solutio nō pꝛobat iuribus p euꝫ al legatis vt hic p Imo. vñ alia ꝛ vltra dat solutio ꝫm imo. ꝛ pau. de ca. hic ꝙ istud pcedat ex quadam eq tate ne heres cogat hēre cōicationem omnium reꝝ cū herede cū cōia ꝯsueuerit gñare discoꝛdias. l. ii. C qñ ꝛ qui. quarta pars dbe. li. x. ꝛ. l. cū pꝛ. dulcissimis ꝟ. ti. i. Sꝫ contra hanc solutionē facit qꝛ p eandē rationem seqretur ꝙ quando pars hereditatis relinq ret vl cuiuslibꝫ rei singulariter p s vbi legata eēt: vel quando filius peteret poꝛtionē legitimaꝫ dēret libe rari heres soluēdo estimationē q̄ oīa sūt falsa. ut no. glo. magna hic duꝫ dicit non rerum singularium. ꝛ no. hic doc. ꝛ dixi. s̄. tamē substinēdo istam respōsio nē datam p Jo. de imo. ꝛ pau. de ca. potes ad obie cta respōdere ꝙ aliud ē quando legat pars singula rium rerum quia tunc transit dominiū reꝝ singula rium recta via in legatariū pꝛo pte legata. iuxta. l. a ticio. ꝟ. de fur. cum fi. nam non dꝫ posse heres sine fa cto legatarij auferre ipsi legatario dominiū iam sibi q̄situm. iuxta. l. id quod nostrum. de reg. iu. non obstat ēt id quod dictuꝫ ē de legitima quia iura magis subueniunt filio in legitima ꝙ legatario quia illa est quasi debita. l. si. C. de codicil. l. si quis legatum. ad fi. iuncta glo. in ꝟsic. non posset. ꝟ. ad. l. coꝛ. de fal. ꝛ ideo a iure prouisum ē ꝙ habeat de substantia patris sine aliquo onere. l. quoniam in pꝛioꝛibus. C. de inoffi. testa. ꝛ. d. §. repletionē. ¶ In glo. sup ꝟsi. pōt que exponit. i. dꝫ ꝛc. sentit glo. ꝙ quando res sunt i diuisibiles nō possit heres legatario partis bonoꝝ dare estimationē. sed debeat dare vnam rē integraꝫ vel plures arbitrio iudicis sed in hoc repꝛehēditur glo. h̄ p Dy. Bal. ꝛ Nicho. de neap. quia ꝛ contra istum tex. iunc. l. seq. ꝛ ꝟbum potest pꝛopꝛie non hꝫ expositionē datam hic p gl. vt. l. nō quicquid. s̄. ꝺ iu di. l. sepe. s̄. ꝺ offi. pꝛesi. ¶ Postremo inducitur. l. ista p Dyn. ꝛ bal. hic ad. q. stat. caueṫ ꝙ domus ho micide destruatur. Sempꝛonius hñs domum meaꝫ communem cōmisit homicidium ꝛ pars supioꝛ domus ad me spectabat ꝛ iferioꝛ spectabat ad Sēpꝛo nium an dēat fieri destructio ptis inferioꝛis ꝛ in con sequentiam supioꝛis. de qua. q. vide p glo. de peni. di. i. in. c. sed ꝛ cōtinuo p Jo. an. in. c. sup spec. de p ui. ꝛ in. c. felicis in pꝛin. de peni. in nouella ꝛ i addi tione Spe. in rub. de pen. per Cy. ꝛ bal. in. l. ꝛ si se uerioꝛ de infam. p bar. latissime in. l. at ei⁹. §. de eo. ꝟ de aqua plu. ar. ꝛ in. l. cū alicui. s̄. de neg. ge. p bal. in. l. quid ergo. §. pena grauioꝛ. s̄. de his qui no. infa. ꝛ in. l. ij. C. in quibus ex causis serui. pꝛmi. lib. ac ci. ꝛ in. l. si is cum quo. s̄. cōmuni. diui.

a ¶ Ualebit legatū. item valebit legatum factū a ꝺbitoꝛe creditoꝛi qꝛ p legatū iterrumpetur pscriptio cū debitoꝛ legando videatur legatum agnoscere. l. cū notissi. h̄. sed si qs. C. ꝺ pꝛescrip. xxx. annoꝝ ꝛ ita dicit Cy. hic ꝙ tamē non videtur pcedere reiecta. opi. bar. in. l. sequitur. §. viam de vsuca. qꝛ de iure canonico debitoꝛ tanq̄ i mala fide nō pꝛescribit ad uersus creditoꝛem. c. fin. de pscrip.

a **I creditori.** Si debitoꝛ creditoꝛi legat id quod dꝫ ita demū valet legatum si creditoꝛis interest. h. d. cum. l. seq. ¶ In tex. ibi qđ ei debeo legaui. ꝛc. intellige ꝫm bar. ꝛ bald. qñ in legato expꝛessa fuit certa q̄titas secus si simpliciter dictū ē lego qđ tibi debeo qꝛ tunc legatum nō valeret allegant. l. legaui. ꝟsi. contra. ꝟ. de liber. lega sed imo. h̄ dicit sibi videri ꝙ illa distinctio an expꝛssa sit quantitas in legato an non pꝛocedat. qñ nullū pcedēs apparet debitum: vt qꝛ ipso iure legans nō erat obligatus sed qñ apparet debitum: lꝫ possit exceptione elidi videtur tunc ꝙ indistincte habeat locū tex. iste si q̄titas non sit expꝛssa qꝛ vꝛ testatoꝛ se referre ad tale debitū q̄uis possit exceptione elidi. allegat in argumētū. l. ait ꝑtoꝛ. §. i. ꝟ. de re iudi. q̄ paruꝫ facit. aduerte qꝛ Ray. hic istud idē videṫ tenuisse. allegat in argumentū tex. in. l. cū filius. §. heres. ꝟ. ti. i. ibi nec falsuꝫ videri qđ veritatis pꝛimoꝛdio adiuuat. ꝛ sic ꝫm eum satis est ꝙ tunc fuerit debitum lꝫ postea pꝛescriptione vel pacto de nō petēdo fuerit elisum. non ob. d. l. legaui: qꝛ loqṫ quando nullum oīo pꝛecessit debitū: vt est dictū. raph. hic dicit qđ cōtra bar. videtur tex. in. l. i. circa pꝛin. ꝟ. de do. pꝛeleg. ꝛ qđ testatoꝛ legando id qđ dꝫ sciens sibi cōpetere exceptionē videat illam remittere facit ꝫm eū. l. si creditoꝛ. ꝟ. de lib. leg. ꝛ id quod no. in. l. ij. §. i. s̄. de consti. pecu. Non tñ rñdet ad iura allegeta per bar. ꝛ qđ passus sibi est dubius ideo relinquit cogitandum: sed ipsemet raph. in. l. si pꝛioꝛ. s̄. so. ma. tenet ꝯtra bar. p. d. l. i. ꝛ ita ēt videtur tenere Pau. de castro. in. d. l. si pꝛioꝛ. vbi videtur rñdere ad. l. si poꝛ. qđ aliud est in testamētis in quibus latioꝛ fit interꝑtatio. l. in testis. de reg. iur. Mihi placet snīa bar. quia quā do testatoꝛ dicit lego id quod debeo itelligit de debito quod potest ab iuito extoꝛqueri. l. si is cui. §. flauius. ꝟ. de sol. l. vl ob ligatur. §. i. ꝟ. de lib. causa. l. debitoꝛ. ꝟ. de verb. sig. nisi expꝛsse dicat lego quod debeo ex tali cā qꝛ tūc pcedit opi. Jo. ꝺ imo. quam ēt isto casu appꝛobat. Pau. de ca. hic. ita loqṫ tex. i. d. l. i. de do. pꝛeleg. vel nisi vnicū tm̄ esset debitū qꝛ tūc pinde est atqꝫ si illud specialiter expꝛessisset q̄uis inefficax esset. l. qb⁹ die bus. §. dominū. ꝟ. de cōdi. ꝛ demon. ꝛ ibi expꝛesse no. bal. ar. l. fundus q locatus. ꝟ. de fun. instruc. q̄ leg. ꝛ. l. secūda. s̄. de libe. ꝛ posthu. facit pꝛo hoc qꝛ nō ē verisimile testatoꝛē voluisse dispositionē inutilē facere. l. ticia cū testamēto. §. i. ꝛ. l. meui⁹. in pꝛin. ꝟ. ti. i. ꝛ sic i istis casibus videbiṫ testatoꝛē voluisse reijcere exceptionē si aliter legatū nō poterat esse vtile ꝛ valere: ꝛ p hoc pꝫ ꝙ non ob. l. si pꝛioꝛ. cū ibi no. solu. ma. qꝛ ibi dato ꝙ fuisset expꝛessa cā ꝛ non fuisset expꝛessa quātitas tñ nō itelligit ꝙ pmissoꝛ voluerit reijcere exceptionē qꝛ dato ꝙ nō videat exceptiōi renūciari tamē pmissio ibi facta valebat ꝛ hoc modo ꝯcoꝛdant opi. Et qd si plures habebat exceptiones dictus ꝺbitoꝛ an legādo videat omnes remittere. Nic. de nea. hic tꝫ ꝙ sic. alle. gl. no. in. l. i. §. sed videndum. in ꝟsi. vt succes. edi. nec ꝫm eū obstat qđ no. gl. in. l. venditrici. C. de re. ecc. nō alie. qꝛ ꝫm eū ibi agiṫ de odio hic de fauore. ¶ Ex pꝛedictis infert h̄ bal. ꝙ executoꝛ in testō datus ad debita soluēda nō pōt soluere creditoꝛibus quos p exceptionē pꝛescriptionis repellere ꝑtu de hoc vide no. per bar. in. d. l. legaui: ꝛ in. d. §. flauius ꝛ p doc. in. d. §. dominus. p bal. in dispositione sua incipiēte. stat. caueṫ ꝙ feneratoꝛ ꝛ per bal. in. d. l. id qđ paupib⁹. C. de epis. ꝛ cle. ꝛ per Pe. de ancha. in repe. c. si pꝛopter tua. de rescrip. in. vj. ꝛ in. c. ad nostram el. ii. de iureiur. per imo. in. c. fi. de pꝛescrip. ꝛ in. l. seqtur. §. si viā. ꝟ. de vsuca. ¶ No. in. ꝟ. id qđ honoraria. tex. ex quo infert hic ange. no. ꝙ si aliquid mihi debetur ex cēsura sta. ꝛ illud idē mihi a debitoꝛe legeṫ valebit legatū⁹ qꝛ incipit tunc deberi ex alia censura iuris. s. cōis quod simpliciter secutus est Pau. de ca. hic sed Jo. de imo. contrariuꝫ tenet qꝛ stat. dꝛ esse ius ciuile. l. omnes populi. s̄. de iusti. ꝛ iu. ꝛ in. §. ius autem ciuile. insti. de iur. na. gē. ꝛ ciui. ꝛ sic nō incipit legatū deberi ex noua cēsura. tamē veriorē puto opi. Ange. qꝛ oīno incipit legatū deberi ex diuersa cēsura. s. ex iure cōmuni ꝛ est magne vtilitatis tale legatū qꝛ statutū extra territoꝛium statuentium nō ita operatur sicut ius cōmune. l. extra territoꝛium. s̄. de iur. om. iud. c. ut animaꝝ. de consti. in. vj. ꝛ plene per doc. in. l. i. C. de summa trini. Itē qꝛ per tale legatum releuabitur creditoꝛ ab onere pꝛocedendi ꝛ pꝛobari statutum in casibus in quibus debet pꝛobari. c. i. de cōsti. in. vj. ꝛ plene no. bar. in. l. omnes populi. in fi. s̄. de iusti. ꝛ iure. ꝛ certe ista opi. videṫ pꝛobari per istum tex. ꝫm verum intellectum positū in glo. in ver. honoꝛaria in ver. vel pone ꝛc. non ob. illa ratio ꝙ statutum dicat esse ius ciuile qꝛ ēt hoc ius pꝛetoꝛium dꝛ q̄si pars iuris ciuilis. l. nam ꝛ ipsum. s̄. de iusti. ꝛ iur. Item qꝛ statutum non dicitur esse ius ciuile commune vbiqꝫ seruandum sed in loco tantum vbi est ut sic differat a iure cōmuni clarum esset ꝙ sine dubio procederet opi. Angel. in stat. marchionis

comitis vel ducis cuȝ illud censeat̄ eē ius p̄toriuȝ: vt plene no. bar. in. l. stipulationum alie. in p̄n. ff. de verborum ob. cum cō cor. quas ibi dedi. ℂ An autē ratione tit. hypothe. validetur legatum relictum creditori. alias hypothecam nō habēti bar. hic bal. ff. l. proxima tenet q̄ sic per regulaȝ. l. quod si debitor in versicu. nihil interest. ff. de liber. leg. in contrariuȝ est glo. ordinaria in. §. ex contrario. insti. eo. quā sequit̄ hic Ang. imo. rapha. pau. de castro. ⁊ idē tenuit bal. in. l. meuius. in p̄n. cum quo transit ibi imo. ff. ti. i. ⁊ idem tȝ Jo. fabri. in. d. §. ex diuerso licet Cy. in. l. si cui legetur. §. si ticio. ff. e. teneat primaȝ opi. tamen opi. contraria videt̄ verior per rationes allegatas per doc. in dictis locis: ⁊ v̄r probari in. d. §. ex contrario vbi debitor liberationem quam facere debebat creditori ei legauit ⁊ dicitur ibi q̄ legatum non vȝ ⁊ t̄n constat q̄ ꝓ legato liberationis cōpetit hypotheca sicut pro alijs legatis per regulam. l. ꝓ me. C. communia de leg. ⁊ hoc ibi sequit̄ Cy. ⁊ bal. ad intellectū huius v̄si. id quod honoraria ⁊c̄. vide gl. no. in. l. si dō potati. §. fi. ff. ti. ij. ℂ Item no. ex. l. se. regulam quod legatuȝ nō afferens vtilitatem creditori nō valet. aduerte tamē quia licet non teneat quo ad hoc vt peti possit actiōe ex testamēto tamē operatur duos notabiles effectus quos vide. p Bal. in. l. i. in x. col. C. de fur. ⁊ iuxta hoc dicit Ang. no. in. l. si seruo. ff. de heredi. insti. q̄ si ex forma statuti legatū dȝ insinuari vel certa gabella pro legato solui q̄ tale statutum nō habebit locum in legato facto creditori nisi quatenus esset vtile ratione alicuiꝰ cōmodi. facit id quod no. bar. in. l. i. C. de impon. luc. describ. li. x. ⁊ Ang. in. l. suis. ff. de libe. ⁊ pesthu. Et ꝓ ampliatione huiꝰ l. no. quod si lego ticio decem ⁊ eū grauo vt eadem decem reddat sempronio creditori meo in. x. si tale grauamē fuit iniūctū legatario contemplatione creditoris valebit tale legatum etiā quo ad creditorem quia affert commoduȝ vt creditor habeat plures debitores. s. heredē ⁊ legatarium. glo. est no. iūcto tex. in fi. cui legetur. §. si ticio. super verbo nō vȝ. in princi. ff. eo. ti. ℂ Et similiter adde q̄ si stipulatus est aliq̄s a me nomine tuo decem ⁊ ego lego tibi ista decem valet legatum q̄ȝ ante nō habebas actionem cōtra heredem meū nisi fuisset tibi cessa: nec vere tibi competit. l. huiusmodi. §. cū pater. ff. eo. l. cum pater. ff. de iure do. ⁊ de materia huius. l. vide Bar. in. l. iij. §. ex pluribus. in pe. col. ff. de acq. pos. ℂ In gl. in verbo honoraria ibi ⁊ est tunc rō ⁊c̄. Hec cōmuniter reprehenditur per doc. hic q̄ȝ istud interesse longioris vite actionis nō est in ꝯsideratione: vt no. glo. in. l. qui bis. idem. ff. de verbo. ob. ⁊ probat̄ in. l. pater qui castrēsi. in fi. ff. de castrē. pecu. quicquid dixerit glo. in. l. si tibi mandauero. §. si tibi. ff. mandati. ⁊ ideo tenent doc. aliū intellectum qui ponitur hic in glo. in v̄si. vel pone. Pe. tamen quē hic non referunt doc. tenebat primum intellectum glo. reprobato secūdo quia non videt eē aliquod interesse tunc in legato q̄ñ ad illud quod est in legato competebat primo actio perpetua lȝ esset pretoria: ⁊ ita ēt tȝ imo. in. l. meuius. in prin. ff. ti. i. dicens istum tex. ƀm intellectū primum gl. non eē alibi. t̄n non recedo a secundo intellectu cum primus videatur iuste reꝓbēdi a bar. ⁊ doc. hic vt dixi. s.

t **Aliis scriptura.** Clausula p quā ꝓrogantur legata pecuniaria quibus dies nō erat appositus nō refertur ad corpora legata: nec ad pecuniam que legata fuit: vt spēs: nec ad pecuniaria legata q̄bus quoquomodo dies est appositus ⁊ porrigit̄ ad precedētia ⁊ sequētia ⁊ in codicillis disposita hoc dicit cum. l. se. ℂ Ro. ex prin. q̄ verbum pecunieꝰ relatum a testatore non videtur ad corpora referri. sed ad ea tantum que pondere numero ⁊ mensura consistunt ⁊ de significato huius verbi pecunie: vide plene per Barto. hic cū quo cōmuniter transeunt alii. ⁊ cum eius distinctione trāsit etiā imol. ⁊ Roma. in. l. nam quod. in. §. nō omnes. ff. ad tre. vbi etiā ad hoc in materia allegāt pulchrum tex. i. q. iij. c. totum. Adde tamen dictis eorum quod verbum pecunie ꝓlatum a statuto verificatur dumtaxat. in pecunia numerata secundum Bal. in. l. ij. §. creditum. ff. si certum. peta. q̄ȝ statuta sūt stricti iuris ⁊ stricte sunt intelligenda. l. quod cōstitutum. ff. de testa. mili. l. constitutiōes ⁊ ibi no. docto. ff. ad muni. Sed pecunia stricte sumpta nihil preter numeratam pecuniam comprehendit. l. sed ⁊ iulianus. §. mutui. ff. ad mac. iūcta. l. i. eo. ti. ⁊ no. in d. l. ij. §. mutui. ff. si cer. pe. ⁊ p gl. l. ij. C. de ꝑsti. pe. Quod dictum intelligas procedere in statu. exorbitanti ⁊ odioso. ita. n. loquitur tex. in. d. §. mutui. ⁊ ē de mente bar. hic aliter enim v̄r dicenduȝ in statuto q̄ in dispōne iuris cōis quoniam statutum recipit interpretationem declaratoriam vt ē opti. tex. in. c. cuȝ dilectus de consue. l. ij. C. de noxa. no. Bar. in. l. oēs populi. in. vj. q. prin. de iusti. ⁊ iure. ⁊ q̄d si in rescripto fuit facta mētio pecūie an cōprehendant̄ large alie res vide nota. per imol. ⁊ alios in. c. sedes ad fi. de rescriptis. ℂ Secūdo no. in v̄. sed ⁊ si in annos ibi initium ⁊c̄. coniuncta gl. quod illud tempus dicitur esse certum cuius finis ⁊ principiū est declaratuȝ ⁊ ideo dicit hic bal. ꝓ istum tex. quod in probatione temporis dȝ probari initium ⁊ finis. aliter enim non ꝓbaretur processus temporis. ⁊ ita dicit tenere Ja. de are. in. l. testiū. C. de testi. ꝓ quo hic dicit esse tex. cū glo. ⁊ istud est vtile ꝓ volente ꝓbare se possedisse cōtinuo p tempus requisitū ad cōplendū prescriptioneȝ q̄ satis dicet̄ esse probata certa possessio cōtinua totius temporis si probatum est q̄ in initio ⁊ in fi. totius temporis possedit licet de medio tempore nihil sit probatū de quo vide p gl. xvj. q. iiij. c. volumus. per Cy. ⁊ bal. in. d. l. testiū per Cy. in. l. sup longi. C. de prescrip. lon. tem. per bar. i. l. celsus. ff. de vsuca. in. v̄. sufficiūt ne p̄dicta ⁊c̄. alias ē. v̄. sȝ cum huius per cano. in. c. cū ad sedē. de resti. spo. ꝓ. d. Ant. ⁊ imo. in ꝓemio decretaliū p bal. vbi omnino vide in. l. fi. in. v̄. xv. oppo. C. de edic. diui adri. tol. ⁊ in. l. cū te minorē. C. de i̇nteg. rest. mīo. ⁊ in. l. si q̄s ita legauerit. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. ℂ Item no. in. v̄. sȝ si sub cōditione q̄ cōditio appellat̄ dies incerta. ex quo ifert Ang. q̄ statutū faciēs mētionē de dispōne hn̄te diē verificat̄ in dispositione hn̄te cōditionē q̄d est no. ƀm eū. q̄ aūt sit dr̄ia inter incertū diē ⁊ conditionē. vide bar. post gl. in. l. nam ⁊ si cū morar. ff. de condi. indebi. ⁊ bal. in. l. ambiguitatē. C. de vsufru. ⁊ que habent̄ in. l. dies incertus. ⁊ ibi per doc. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ vide in. l. si heres. e. ti. ꝓ bar. ⁊ in l. iiij. ff. de condi. inde. ℂ Quarto no. in. v̄. Item si legetur. quod pecunia existens in sacculo cēset̄ species non genus: ex quo inferunt Cy. ⁊ bar. hic ad. q. de qua dic ut hic per eos quorum decisionē dicūt bal. Rapha. imo. hic esse verā quādo pecūia fuisset assignata in sacculo tāq̄ȝ species apud dōpositariū secus si fuisset designata ad numerū tanq̄ȝ q̄ntitas alleg. quod legi. ⁊ no. in. l. dies sponsaliorum. §. i. ff. dōpo. Adde Cy. ⁊ post eū bal. in. l. incendiū. C. si certum pe. ⁊ intm̄ spēs cēsetur pecunia in sacculo q̄ de alia quantitate debita in gn̄e non procedit compensatio ad istā pecūiā positā i sacculo. sic si ꝓcedit ꝯpēsatio de quantitate ad spēm: ita dixit glo. no. in. l. si creditor. in prin. ff. de pecu. tamē illa gl. magis cōiter reprehenditur: vt p Cy. ⁊ bal. in. l. fi. C. de cōpēsa. per bar. ⁊ alios in. l. cum fundus. §. seruū tuuȝ. post glo. ibi. ff. si cer. peta. ꝓ bal. in. l. si seruus pluriū. §. fi. cum. l. se. ff. eo. ti. ⁊ Ro. in. l. si certus. de ver. obli. ℂ Adde ēt pro limitatione huius versi. q̄ licet mora facta in speciebus nō veniant vsure. l. fideicommissi. §. si auro. ff. de vsuris tamē veniet vsura facta mora in solutione pecunie relicte seu debite in sacculo lȝ cēseat̄ esse spēs. hoc ꝓbat̄ in. l. cum res in prin. in v̄. vsuras. iuncta gl. i. ⁊. ij. ff. e. ⁊ hoc ibi in spē no. pe. ⁊ imo. Sȝ contrarium tȝ bal. in. c. i. §. similiter. de controuer. inuest. in vsibꝰ feu. ℂ Item non cēsetur spēs talis pecūia in sacculo relicta quo ad id quod habet̄ in. l. nūmis. ff. de in lit. iur. vt voluit glo. no. in. l. sed si certos. in fi. ff. e. Et quid si dixero lego cētum q̄ apud me deposita sunt an videar ea legare tāquam certum corpus. i. speciem an vo tanq̄ȝ q̄ntita

ℂ Pecūie. appellatōe pecūie q̄d veīat vide lu. ro. singula. suis fo. xj. ⁊ vide tex. i. q. iij. c. totū ⁊ dr̄ i. l. aduocati. C. de aduo. diu. iudi. q̄ pecūia ē secundus sanguis sȝ pt̄ dici q̄ ē primꝰ.

Item in gñe. dic q tanquam quātitatem in gñe: vt fir
mauit glo. no. in vlti. oppo. in. l. j. §. fi. j. de dot. ple:
quam ibi sequitur Oldra. z bar. p. l. lucius. §. quis
quis el. ij. j. titu. primo. ¶ In glo. in vbo nō ptinet re
probatis solutiōibus glo. solue vt hic per Bar. cu
ius solutio fuit originaliter Pe. z cōmuniter appro
bata. ¶ In glo. in verbo prorogabitur in fi. h vlti
ma solu. tenetur z subaudi ad glo. vz ne reddatur i
tile legatum: vt redderetur in casu. d. l. cum vulgari
cum sm hec tempora dos dēberet reddi annua bina
trina die. l. vnica. §. cū autē. C. de rei vxo. actio. z sic
nullum sequeretur cōmodum ex legato si hec clausu
la referretur ad tale legatum z p ɔñs legatum non
teneret: vt. s. l. proxima. ¶ Limitat tamē Pe. hic
hanc secundam solutionem. z. d. l. cum vulgari. alle
gatam in glo. nisi nullum aliud legatum q dotis fa
ctum esset. qz tunc de necessitate clausula continens
prorogationē ad illud referref. licet ex hoc tale le
gatum vitietur. ¶ Sed pone q testator dixit legata
quibus dies adiectus nō est volo ab herede prestari
post annuz incontinēti an hec clausula referetur ad
legatum dotis que de iure cōmuni dz restitui annua
bina trina die. vr̄ q sic quia cessat ratione predicta.
scilicet quod reddatur legatum inutile cum immo
sit vtile: cōsiderato quod afferetur cōmodum repre
sentatiōis in parte tēporis in cōtrarium videtur tex.
in. d. l. cum vulgari: quia indistīcte loquitur quapro
pter Jo. de imol. hic super hoc cogitādum reliquit
potes hic dicere q testator legādo vxori dotem ad
hoc vt legatum valeat videf legasse p̄senti die z hoc
est quod dixit tex. in. d. l. cū vulgari. in vsi. diē suum
habeat: sed ita ē q quādo legaf p̄senti die hec clau
sula vulgaris d qua hic z ibi in tex. nō refertur ad ta
le legatum: vt hic in ver. quod si forte. ergo dato q
testator disposuerit p̄stari post annum legatum qui
bus dies adiectus nō est nō referetur ad istud lega
tum quod cēsetur habere diē z istum ītellectum ad
d. l. cum vulgari posuit ibi dy. z est pulcher ītellect⁹
de quo doc. mētionem nō faciunt.[a] ¶ In cōtrarium
tamē facit iste tex. in ver. proinde. iuncto. v. quod si
forte. nā quādo testator legat pure tacite inest qđ p̄
senti die debef. facit. l. eum qui in Kal. §. quotiēs. j.
de verb. ob. z tamē clausula de qua hic referf ad ta
lia legata vt hic pz: ergo apparet istam clausulam d
bere intelligi de die exp̄sso a testa. vnde potes ɔclu
dere q in. d. casu quē indecisum reliqt Jo. de imo.
legatum dotis vz z ideo clausula p̄dicta de p̄stando
post annū referf ad ista legata dotis p ea q̄ hic ha
benf in vltima solu, gl. nec obstat. d. l. cum vulgari:
qz dz ītelligi de clausula vulgari de qua foraliter fit
mentio hic in tex. s. quādo testator dixit annua bina
trina die quā clausulam tex. hic proprie appellat vul
garem secus si clausula minus tempus cōtinet quaz
sit hic expressum p predicta. ¶ In glo. in v. vniuer
sa ibi qz varijs tpibus hāc solutionē approbāt Ja. d
raue. z pe. h qz varijs tpib⁹ cēsentur habere effectuz
saltem quo ad fructuum acquisitionem: vt. j. subdit
gl. z tanto fortius procederet hec solutio si tenere
mus q hec donatio trahatur retro ad tempus ɔct⁹.
ēt quo ad dominiū de quo statim dicam. doc. tamen
cōiter tenent sequētem solu. vel potes clarius dicere
pro solutione cōtrarij secundum Pau. de ca. hic qđ
ideo hec verba p̄teriti tpis referuntur etiā ad futuꝝ
qz respiciunt actum legādi qui depēdet a mera volū
tate solius testantis. facit. l. cum pater. §. surdo de le
ga. ij. z similiter eɔ verba futuri temporis cōprehen
dunt p̄teritum. eadē ratione. l. plociana. s. ti. i. cum
ibi no. z. l. verbum erit. j. de v. sig. secus in. l. ɔria qz
ibi verbum p̄teriti tpis refertur ad verbum donādi
qz depēdet a volūtate donantis. Item z recipiētis. l
absenti. j. de dōa. z no. gl. in. l. illud. C. de sacro san.
ec. l. ideo tunc verbum preteriti vel etiam presentis tpis non
trahitur ad futurum. l. si stipulatus. §. cum stipulamur: z. l. si
a colono. j. de verbo. obli. z plene Bar. in. l. si ita. j. de aur. z
arg. lega. ¶ In ea. glo. ibi nō quantū ad dominum. Idem tz
glo. in. l. donatiōes. allegata in glo. z in. l. ij. C. de inoffi. dōa.
z in. l. i. §. i. z ibi p bar. j. pro dona. z hoc magis cōiter tenetur
per doc. in dictis locis. z idem no. Bar. in. l. si is qui p empto
re. in. v. col. j. de vsuca. ɔrium voluit glo. in. l. se. j. ti. i. z in. l. sb
cōditione. j. de solu. quam ibi sequitur Jo. de imo. z idē tenet
rapha. z imo. hic z imo. in p̄allegata. l. si is qui pro emptore.
Ang. vo tenet ibi q nec quo ad fructus nec quo ad dominiū
trahatur retro: z male dicit: qz cōtra dictam. l. donationes z ī
puncto iuris verior vr̄ opi. glo. in. l. sequēti. j. ti. i. cum si. per
no. per imo. in. d. l. si is q pro emptore. pro quo facit qz satis ē
q aliqd sit possibile i gñe ad hoc vt fictio circa illud fingere z
opari possit: lz sit īpossibile in spē id de quo agif: vt in. d. l. sub
ɔditione: z ibi declarat Bar. z per plura exempla pbat bar. ī.
l. eandē. in pn. j. de duo. reis. z ī. d. l. si is q p emptore. in. iij. q
vñ lz impossibile fuerit dominiū rei a viro donate acquiri vxo
ri ɔstante matrimonio: tamē in gñe possibile fuit dominiū di
cte rei queri vxori: vt si ab alio q a marito fuisset illa res sibi do
nata. vel si ex alio titu. q donatiōis accepisset eā a marito vel
si matrimonium nō extasset. ergo dz posse lex fingere retro acq
situm fuisse dominium vxori a tempore contractus donatiōis
pro hoc facit qz tex. in. d. l. donatiōes simpliciter z indistincte
loquif nec ob. l. ij. C. de inoffi. dona. qz respōde vt ibi per gl.
in secūda z tertia solutiōe: z istaz opi. sequebatur Ja. de raue.
z Pe. vt refert hic cy. ¶ In ea. gl. ibi dic ergo nota qđ lex nō
fingit super eo. qđ est impossibile d iure. z ita istā gl. pro nota.
ad hoc allegat bal. in. l. si. C. pro dona. z in. l. siue possidetis.
C. de probatio. z qñ possit fictio procedere sup impossibili. h
vt per doc. plene. in dictis locis. s. allegatis. s. in. d. l. eādez cū
simi. z per Barto. in. d. l. si is qui pro emptore. in. iij. q. per gl.
in. l. gallus. §. si eius. in vbo excludatur. de lib. z posthu. z gl.
in. l. lz. s. pro socio. ¶ In eadem glo. in fi: solue hec duo cōtra
ria: vt hic per Dy. z colligitur etiā solutio ex distinctiōe tradi
ta p bar. hic dum tractat an z quando clausula referaf ad om
nia p̄cedentia⁹ vel sequētia de quo vltra allegata hic p eū vi
de plene. in. c. inquisitioni: z in. c. ij. requiris de appellatio. z
in. c. cū dilecti. de donatio. z quod no. doc. z gl. ī. c. de mulcta
de p̄ben. z omnino bar. in. l. fi. j. de reb⁹ dub. z in. l. fi. §. ticia
p illum tex. j. de liber. lega. z in. l. auia. j. de cōdi. z demon. in
princ. z per bar. in. l. z doli. in prin. j. de seruo corrup. z bal. in
pulchra. q. in. l. i. C. de legiti. heredi. ad fi. z in. l. quisquis. C.
si certū peta. z in. l. i. C. de libe. prete. z in. l. i. in fi. ff. d cōsti. pe
cu. ¶ Extra glo. Dy. hic inducit istum tex. ad. q. duorum sta
tutorum que inuicem quasi cōtraria videbantur z vnum erat
speciale z aliud generale qđ statutum attēdi debeat an gñale
an spāle. de quo dic. vt per bal. Ang. z Imol. z ī crimine falsi
verior ē opi. Dy. no. p rationem suam quam bene impugnat
bal. allegādo. l. qui marito de anu. leg. dclarando vt p barto.
in. l. stichus nutricis. ff. de ali. lega. Sz p tex. valde no. in. l. lu
tius z q ibi signanter bar. in fi. j. ad tur. vbi p illū tex. dixit q
statutū disponēs q bāniti rebāniantur nō comprehēdit bāni
tos pro crimine falsi. nisi hoc exprimatur: z sequitur idē Pe.
de ancha. in repe. c. canonū statuta d cōstitu. vsi. sed alibi q̄rit
barto. z similes q̄stiones vide p barto. in. l. quesitum. §. si qs
fundum. j. de fun. instru. z in. l. sanctio. j. d pēi. z. l. sz z poste
riores. s. de le. z in. l. si socer. §. idē q̄rit. j. de dote pleg. z bal.
in. l. si ab hostibus. §. i. s. solu. matri. z in. l. coheredi. §. q pa
trē d vulga. z pupil. z in. l. gallus. §. ille casus. d lib. z posthu.
cū si. ¶ Postremo p istū tex. in vsi. q si forte determinat. in. l.
eū qui kal. i princi. j. de verb. ob. q si dixero promitto tibi de
cē aureos p̄sentes z nulli aurei erāt in p̄sentia q tamē debean
tur. x. aurei. qz illa verba p̄sentes intelliguntur. i. quos volo de
presenti dare. de quo dicit hic eē tex. singularē de quo ibi ple
nius p eū. Alexander.

a Si quis a filio. In repetitione facta a substituto d legatis factis ab instituto nō subintelligitur repetita cōditio apposita in legato relicto a primo instituto. si ex ea vitiare

[a] ¶ Precedē. i. a. adde q̄ hic habes in apostil' ad barto. z hijs ad de frā. accu r z cōsi. l. z. xlij. lxiij. Signo. cōsi. cxxxviij. z ɔsi. clxxxiij

tur repetitio.h.d.¶ Idem etiaz esset si nō vitiaret͂ ⁊ repetitio esset expresse facta a testatore: quia nō intelligitur repetita con ditio.l.si cui serui.§.si a filio.cum glo.ĵ.eo.ti.secus tamen eēt in tacita repetitione: ut no.glo.in.d.§.si a filio. Alexan.

Si quis plures.

Si testator sentit d certo le gando ⁊ dubitatur de quo est electio heredis hoc dicit.¶ In tex.ibi habens.sed quid si nullum habet testator in patrimonio.an valebit tūc legatum. Pau.de ca.hic dicit ꝙ nō: quia tūc legādo stichum ⁊ plures essent stichi dicitur legasse incertum de incertis.vnde cū testa tor senserit de certo vt colligitur per expressionem nominis ꝓ prij ⁊ nō constat de quo vitiabitur legatum propter incertitu dinem nisi incertitudo committatur a testatore declarāda per aliquem vel in aliquem futurum euētum.alle.in arg.l.si fuerit in princi.⁊.l.quidam.ĵ.de reb.dub. Tu cōtrarium dicas esse verius scilicet ꝙ legatum tenet: vt est tex.in terminis iūcta gl. ⁊ ibi docto.in.l.legato gñaliter.in.versicu.si de certo.ĵ.eo.cū glo.in ꝟsicu.cogitauit.⁊ ibi omnino vide barto.⁊ hoc no.pro ampliatione huius.§.¶ No.quod ad heredem spectat decla ratio volūtatis testatoris ⁊ legātis que fauorabilia sūt: ⁊ est rō ꝺm glo.⁊ docto.hic quia per id quod declarat heres omnino commodum sentit legatarius: secus in interpretatione seu de claratōe libelli obscuri: quia per heredem libellātis nō poterit talis interpretatio fieri: vt no.glo.⁊ docto.in.l.pompōius scri bit.si frumētum.§.fi.s̄.de rei vendi.⁊ glo.⁊ docto.in.l.iter sti pulātem.§.i.ĵ.de verbo.obli.⁊ Inno.in.c.fi.de succes.ab in te.⁊ bal.in.l.edita.C.de eden.in.xv.col.in.ꝟsicu.decimo op po.in repe. Pau.⁊ Bal.⁊ Ang.in.l.si quis intentiōe ambi gua post Barto.ibi.s̄.de iudi.¶ Utrum autem successor in dignitate vel i officio possit īterpretari' volūtatem ⁊ verba pre decessoris.vide barto.in.l.ab executore in prin.in.ꝟsicu.que ro vtrum vnus iudex.ĵ.de appel.⁊ ibi etiam per alios ⁊ Bal. in.l.terminato.C.de fru.⁊ lit.expē.⁊ per Bal.i.l.fi.C.de le gi.⁊ in.l.ij.C.de sen.ex peric.recitan.⁊ in.l.ex facto.in prin.s̄. de vulga.⁊ pupil.⁊ aliquid etiam per docto.in.d.l.inter stipu lan.§.i.¶ In glo.i.in fi. Pe.⁊ bal.⁊ imo.hic tenēt cōtra gl. quia testator hic sensit de certo sed ⁊ dubitatur de quo ⁊ talis volūtatis iterpretatio committitur heredi.vnde si velit heres prestare viliorem eo quia dicat testatorem de illo sensisse nō po terit legatarius cōqueri de mala electiōe heredis ex quo saltez iuris presumptiōe fingitur testatorem de illo sensisse.⁊ proba tur hic iuucta glo.sequenti.bñ facit.l.apud iulianum.§.seio.ĵ eo.nec ob.l.legato.allegata in glo.quia ibi testator d certo nō sensit: ⁊ hāc opi.videtur etiam approbare bar.hic ⁊ Dy.in re gula in obscuris de reg.iur.in.vi.⁊ est de mēte gl.sequētis ibi ibi dum dicit quicquid habebat legatarius.⁊ idem tenuit Jo. de imo.in.c.indicauit.de testa.lz Anto.de bu.ibi videat͂ inhe rere opi.glo.nō tamē respōdet ad predicta. Adde etiaz quod cum opi.glo.tz hic Pau.de cast.dicēs quod cum electio de beat eē sine fraude ⁊ mala fide dando deteriorem.credendū est quod mala fide fecerit propter lucrum: secus si heres decla rans nō cōsequitur lucrum quia tūc procederet opi.Bal.pe. ⁊ imo.tamē in hoc pau.de cast.l.nullam allegat.ideo videtur verior opi.pau.⁊ sequacium ideo teneo cōtra glo.¶ Nō ob. si diceretur ꝙ legatum nō dz valere si stichos nō habebat i pa trimonio per.l.si domus.ĵ.eo.quia respōde ꝙ illa.l.non loq tur quādo testator nō sensit de certo quia nō expressit nomē ꝓ prium rei legate vt ibi per barto.¶ In gl.in verbo elegerit ibi post suam moram optime loquitur glo.in casu huius.§.i quo sensit testator de certo.cuius declaratio spectat ad heredem ⁊ legatum poterat tantummodo circa vnum stichum certuz ver sari secus si testator de certo nō sensisset quia tunc propter mo ram heredis electio trāsit ad legatarium.l.fi.§.sed ⁊ si quis. C.cōmunia de leg.l.statuliberum.§.stichum.⁊.l.cum quidam ita.ĵ.de lega.ij.⁊ no.in.d.l.legato gñaliter. In reliquis autez glo.recte fuit locuta ꝺm doc.que autē fuerit ratio quare isto ca su heres hic habebat electionem nō autē legatarius ad quem regulariter spectare cōsueuit electio.l.si seruus legatus.§.cuz homo.l.qui duos.allegatis in.gl.videtur gl.hic clarius Bar. ⁊ doc.Bar.in.l.gerit in.ver.venio ad quartū.s̄.de acqui.he re.velle ꝙ hoc ideo fit quia heres eē censetur vna ⁊ eadē pso na cum defuncto: ut in auč.de iureiur.amor ꝓsti. cir ca prin.melius presumitur informatus de voluntate testantis: sz hec ratio ꝺm Raph.hic non videtur tu ta: quia sequeret͂ ꝙ iste.§.hic nō haberet locuz quā do furiosus vel ifans vel alius in lōginquis partib' existēs esset heres testatoris.ideo secūdum eum dicē dum ē ꝙ in casu huius.§.de rigore legatū nō tene bat ratiōe incertitudinis.ar.d.l.si fuerit.tamē q: cō stat ꝙ testator voluit vnum stichū ꝓstari nec in dam no eē potest heres si vnum quem ipse elegerit ꝓstet ideo legatum de equitate debet͂ ꝺm electionem he redis: ⁊ certe iste fuit intellectus glo.in.d.l.legato generaliter.§.i.in glo.pe.ĵ.eo.vbi ē similis tex.⁊ est satis sustētabilis intellectus.lz imo.in.d.l.legato.re prehendat istam glo.¶ Extra.glo.bal.inducit tex. istum hic ad.q.si testator dixerit relinquo ticiuz exe cutorē meū ⁊ nō ꝯstet de quo ticio an electio erit he redi ⁊ decidit ꝙ sic p istum tex.hic.secus si nō expſſe so nomine ꝓprio reliquo vnū ex libertis meis execu torē quia tūc nō valebit designatio executoris pro pter incertitudinē alle.in.ar.l.nulli.in p̄n.in ꝟsicu. specialiter designauerit.C.de epis.⁊ cle.⁊ hoc sequi tur Pau.de ca.hic ꝙ ēt putat valde no. Sed imo. hic dicit ꝙ etiā quādo fuit expressum ꝓpriū nomē executoris: si nō cōstet de quo vitiaretur dispō per. l.duo sūt ticij.de test.tute.attēto quia tutor ⁊ execu tor equiparātur in iure vt no.glo.in.l.antepe.s̄.de tute.⁊ in.l.vxorem.§.i.in gl.parua iūcto tex.ĵ.ad.l. cor.de fal.⁊ hoc videt͂ verius ⁊ in spē reperio tenuis se bar'.in.l.quidam.ĵ.de rebus dubijs in versi.qro quid in executore iūcta.q.ꝓcedēti vbi ad hoc indu cit glo.istam.pro quo etiam facit.q: incertitudo per sonarum vitiat dispositionē.quādo testator sensit d certo: ⁊ non cōstat de quo.d.l.si fuerit lz secus sit in certitudine rex vt hic ⁊ rōnez differētie vide p pe.q dicit ꝙ res cōtinet͂ sub re nō ita ꝑsona sꝫ ꝑsona cui' ratōes approbāt Cy.⁊ imol.in.l.si quis seruum.§. si inter.ĵ.ti.i.quāuis Jo.de imo.hic illaz impugnet p dictū.§.si inter ⁊ male vt mihi videtur q: ille.§.i telligitur ꝺm.dictā.l.si fuerit: vt ibi no.¶ Postre mo tene mēti quod iste tex.nō ꝓcederet i cōtractib' vnde si habēs plures stichos dixisset.promitto tibi stichuz ⁊ non cōstaret de quo vitiaret͂ promissio.ita no.dicit bar.in.l.ita stipulatus.in.viij.oppo.prie p tis.ĵ.de ꝟbo.obliga.p illū tex.⁊ ita dicit sentire gl. in.l.cum post.§.gener.s̄.de iure do.gl.magna cir ca mediū ⁊ sequūtur cōiter docto.in.d.l.stipulatus quod putāt valde no.⁊ ita teneas lz glo.in.l.qui ex pluribus.de ꝟbo.obliga.iūcto tex.dum glo.exem plificat illā.l.sentiat contrariuz.lz imo.etiā alia ratō ne reprehēdat illā glo.vz per glo.no.in.l quicquid astringēde.ĵ.de verbo.ob.adde quod cōtra doctri nā illaz barto.videt͂ eē tex.l.stipulatio.ista.§.in sti pulatiōibus.ĵ.de ꝟ.obliga.⁊ ratio bar.tollitur p.d. §.in stip.nec ob.qđ no.glo.in.d.§.gener.q: ibi nō fuit expressum ꝓpriū nomen fundi.⁊ ad istuz tex.vi de bal.in.l.voluntatis.C.de fideicō.

Si parti.

Nō sūmatur propter breuitatē dubitat͂ tñ in casu huius.§.an pars sola ciuitatis siue sindicus eius possit petere le gatum.barto.hic sensit quod sic.sed Cy.hic sensit totaz ciuitatez petere debere.lz id quod legatuz est parti ciuitatis debeat expēdi in ornamētuz illi' par tis ciuitatis cui relictuz fuit ar.l.si heres.§.i.⁊.l.ciui tatibus.in pri.ĵ.eo.imo.hic dicit vtrāqz partē pos se procedere.vñ dicēdū quod aut simpliciter aliqd relinqtur ad ornatum partis ciuitatis ⁊ tunc proce dat opi.Cy.Aut reliquitur certo quarterio aut par ti ciuitatis ⁊ tūc procedat opi.bar.quia ille cui lega tur ⁊ nō alius ad legatum agere pōt.l.cū senatus.ĵ. de reb.dub. Posuit ēt bar.hic nōnullas.q.no.cir

a¶ Interpretari. not. ꝙ si iudex q habz ptātē iterpre. trādi vel decla rādi i nō deci sis a iur͂ male interptat͂ vel declaret lz cō missuz sit sue volūtati pars tātū grauata poterit appel lare glo.ē no. in.c.sup hijs de acu.bñ fa. cit tex.in.c.i. extra de dila. ⁊ vide tex.i.l. si q pena.ĵ.de ꝟbo.signi.

b¶ Participatis. dum mō non leget parti Guelfe vel Gibeline tñ deteri' eēt relinqre par ti Guelfe q: p illā italia nūc cōquassata ē. q̄ si qñ eleua ri contigerit i iuriaz nō ob liuiscet͂ ꝙ de' tñ prouideat.

ea quas vltra allegata per ipsum ꝛ alios docto. vide omnino barto. in. l. omnes populi. de iusti. ꝛ iur. in. iiii. q. prin. ꝛ in. ij. q. secūde. q. pricipalis. ꝛ ibi p bal. in. vi. col. ꝛ per bar. in. l. de quib⁹. in vltima col. ff. de leg. in vsi. quero nūquid per vnam partem populi. vbi allegat no. p Dy. hꝫ ꝛ qđ no. Inno. in. c. cum ex iniuncto de ope. noui. nuncia. per bal. in. l. cunctos populos. in. x. colū. C. de summa trinita. ꝛ fi. catho. in versi. sed hic queritur vtrum vniuersitas expulsa ꝛc. per bal. in. l. ij. in. iii. col. ff. de orig. iur. ꝛ anto. de bu. in. c. fi. in. xxxvj. colum. de consuetu. ꝛ bal. in. c. i. in prin. de pa. tenen.

8 **I pluribus.** Si plurib⁹ eadem res cōiunctim legatur cuilibet debetur pars. si aūt disiunctim faciunt sibi partes per cōcursum nisi testator a primo adimere vel cuilibet insolidum cōcedere voluerit. h. d. vsqꝫ ad. l. plāe. §. si eadē. ¶ No. quod indubio testator legādo vni rē quam alij primo legauerat non videtur a primo adimere quod an procedat indistincte vide glo. post Dy. ꝛ bar. in. l. sicut. ff. de adimē. leg. ꝛ per bar. in. l. re coniuncti. in. i oppo. in pn. ff. ti. ij. ꝛ in. l. quod tradūtur. ff. de cōdi. ꝛ demō. p Cy. bar. bal. in. l. si fortidianū. C. de leg. per ray. ꝛ imo. in. l. iuli. ff. de heredi. insti. ꝛ ꝙꝙ opi. fuerint varie. tamen teneo opi. bar. que magis cōis ē p iura allega. per eū. ¶ Secūdo no. ꝙ potior ē cōditio preoccupantis p litis cōtestatōeꝫ: de q̄ materia brocardica die vt hic per bar. cui doc. quasi nihil addunt. ꝛ p gl. ꝛ plenius Jo. an. in. c. si duo. de pcu. li. vj. per oldra. ꝛ bar. in. l. plibus. ff. de pcu. ꝛ ibi ēt per ange. ꝛ plene p dominū ant. de bu. in. c. capitulū sancte crucis. de rep. per io. de imo. in. l. sūt qui. ff. de re iudica. ꝛ per Pe. de anch. in repe. c. postulasti. in. vj. q. de fo. cōpe. Et dū in tex. hic dicitur ꝙ si separatiꝫ duobus eadē res legata fuerit ꝙ indubio qlibet pro virili admittitur nō aūt insolidū. itelligas istud sane qn̄ legatū ꝯsisteret in specie. secus si in ꝙtitate qꝛ tūc ꝺm bal. cū ꝙtitas sit multiplicabilis nō āt species. l. lucius. §. impubeꝝ de leg. ij. prestanda erit ꝙtitas cuilibet legatario isolidū nisi testator posuisset dictionē eandē vel similē: vt dixisset eadē decem q̄ ticio legaui lego sempronio. alle. ad hoc. l. q filiabus. §. i. ff. e. ꝛ sequitur pncipaliter Pau. de ca. hic. Cui adde ꝙ idē ꝛ p meliora iura voluit Pe. ꝛ bar. post eū in. l. re cōiuncti in. iij. col. in. i. q. ff. de le. iij. Saly. in. l. vnica. §. sināt disiunctiꝫ. C. de cadu. tol. facit tex. in. l. proxi. §. si eadem. vbi similiter fit differentia inter legatum speciei ꝛ quātitatis ꝛ ad intellectum huius. l. in fi. vide etiam bar. in. d. l. re coniuncti. in. ij. q. ¶ Itē inꝙtū hic in tex. dr̄ alter vēdicet alter ex testamento agat. Intelligi debet ꝺꝫ Ja. de are. hic quando legatarij separatiꝫ ꝛ tempore diuerso agebant ad legatum: secus si simul ꝛ eodē tēpore agerent qꝛ diuersas actiones tunc iniuncta re nō possent alle. huiusmodi. §. si. cum. l. se. ff. eo. Sed pau. de ca. hic nullam faciēs mentionem de verbis Jac. de are. aliter sensit volēs istum tex. procedere indistincte nec ob. ꝺm eum. l. huiusmodi qꝛ loquitur i pluribus heredibus vnius legatarij qui loco vnius esse censentur. l. cui fundus in fi. ff. de con. ꝛ demon. ꝛ idō cōpelluntur vnam tm̄ actionem intentare sicut ꝛ facere tenebatur defunctus. l. non est nouuꝫ. cum ibi no. ff. de act. emp. facit. l. ita tamē. §. pe. ff. iu. sol. ꝛ iste intellectus nimis violat litteram istam. tamē primus intellectus Jac. de are. videtur verior per id ꝙ no. glo. ꝛ doc. in. l. huiusmodi. §. si. vbi etiam dicitur cum opi. Jac. de are. concordat raph. hic licet de eo mentionem non faciat. Idem etiam tenet hic nich. de neap. ¶ Item no. ex tex. l. plane in pn. ꝙ in his: q̄ depēdēt ex mera voluntate vnius lꝫ actus scōs ex quo primus reuocari nō valeat tn̄ valet reuocatio primi qđ est verum si legatum erat spāle secus si primum legatū fuisset generale ꝛ vna spēs sit in illo comprehensa alteri legaretur inutiliter qꝛ tunc nihil primo videbitur ademptum tex. est bene no. ꝛ sing. in. d. l. si. §. si. ff. de aur. ꝛ ar. leg. ꝺꝫ Bar. ibi ꝛ lꝫ huic. l. plane in prin. videatur obstare fortiter tex. in. l. si iure. ff. de leg. iij. tn̄ intuenti non ob. ꝛ solue. vt ibi per Bar. ꝛ dictum fuit in. l. si ita scriptum. ff. e. ꝛ intellige. d. l. si iure habere locum in tacita reuocatione resultās ex vltima voluntate: secus si ex actu inter viuos. tex. est no. in. l. legatum sub cōditiōe. §. pater. ff. de adimen. leg. qn̄. l. cum his que ibi no. bar. etiam no. p limitatiōe. d. l. si. ff. de aur. ꝛ arge. lega. ¶ In gl. in verbo portiōe ibi vnā dimidiam melius dixisset vnam tertiam partem propter tex. in l. proxima in versi. at si coniunctim. ꝛ hoc ibi sentit glo. in verbo potestate ꝛ probatur per iura ibi allegata in glo. in verbo contestatus ibi ꝛ no. ꝙ hic dicit ꝛc. hanc glo. reprehendit hic Bar. cum quo transire videtur raph. imo. ꝛ pau. de ca. ꝛ bn̄ p rationeꝫ bal. ꝛ ang. lꝫ aliter dicāt vt p eos. ¶ Ultimo dy. ray. bal. ꝛ ange. hic formant questionē de duobus inquisitoribus separatim inquirentibus cōtra hereticū vnus primo formauit inquisitionem ꝙ alius: ꝛ tn̄ secundus ante preuenit ad sententiam quam alius cui⁹ snīa preualebit cōcludunt dy. ray. ꝛ bal. qđ valebit sentētia illius. qui primo formauit inquisitioneꝫ seu processum per. l. si quis postea. ff. de iudi. ꝛ. l. cum quedā puella. ff. de iurisdi. om. iudi. ang. vo hic ꝛ in. d. l. si quis postea dicit dicendum esse vt habetur in. c. per hoc de here. li. vj. ꝛ io. de imo. concludit vꝫ reccurrendum eē ad no. per io. an. in. c. cum secundum. de here. in. vj. Sed certe ex dictis ibi non habetur decisio vt placet opi. dy. quam tꝫ. cy. ꝛ bal. in casu suo. s. qn̄ diuersi inquisitores diuersorū locorū inquirunt. nō ob. tex. in. d. c. per hoc quia nō loquitur in diuersis inquisitoribus diuersorum locoꝝ: ꝛ ad predictam. q. vide in simili plene no. per bar. in. l. sepulchri violati. ff. de sepul. vio. per bal. i. l. senatus. ad fi. C. qui accus. ꝛ in auc. sed nono iure. C. de serui. fugi. ꝛ in. l. ij. § i. ff. si quis cau. ¶ Ultimo inducitur iste tex. l. plane in pn. p dy. ꝛ bar. ad. q. vtrū delegat⁹ cōmittēs alicui incapaci vices suas pdat iurisditiōeꝫ. ꝛ determinat ꝙ non: ꝛ idem tꝫ h pe. qꝛ ꝺꝫ eū iurisditio iam acqsita erat. vnde per actū inutilē non pdit. alle. l. nec vtilem. ff. ex q. ca. ma. sed hic legatū nō ita pfecte erat acqsitum eum acquirat solū post mortē testatoris. Item ꝛ qꝛ i his q̄ nō dependent a mera voluntate disponētis nō procedit ista. l. plane. in pn. vt hic per bar. q ad hoc. allegat. l. si id qđ. i prin. C. de rescin. vendi. sed iurisditio nō perditur sola volūtate habentis eam. l. pe. ff. de offi. presi. ergo ꝛc. adde Bar. idē tenentem in. l. qui fureꝫ. ff. de sta. ho. In tex. hic vbi dicit ꝙ facta electio vnius non potest variari. adducas in ꝯriū ea q̄ habentur in. l. eum q certarum. §. i. de ver. ob. ꝛ sol. vt hic p bar.

Si eadem. Si circa idem corpus multiplicetur a testatore legatum in persona eiusdem nō debetur nisi semel. Secus si a diuersis testatorib⁹: sed si circa quātitateꝫ vel genus tūc plures debētur si ita testator sensit h. d. vsqꝫ ad. §. quod si rem. ¶ In tex. ibi amplius ꝙ semel intelligitur si testator expsse disposuisset ꝙ sepius prestaretur eadem res sepius legata. vt colligitur ex. v. sed si non corpus vbi iurisconsultus vult esse differentiam inter legatum speciei ꝛ legatum ꝙtitatis: sꝫ qn̄ legatur sepius ꝙtitas oꝫ cōstare testatorem euidēter voluisse legatum prestari sepius vt sepius debeatur. ergo in legato specie nō obstāte ꝙ cōstet testatorē hoc voluisse nihilominus sepius legatum non prestabitur. ut probatur hic. ꝛ in. l. lucius. §. impuberum. ff. ti. i. ꝛ ad hoc specialiter ponderāt istum tex. Imol. Raph. ꝛ Pau. de ca. hic i lectura paduana. lꝫ ipse in lectura bononiensi dixerit posse distingui: an testator dixerit velle sepius legatum prestari: ꝛ tūc pcedat ꝙ dictum est quia sepius eadem res prestari nō potest: vt hic. aut dixit se velle illud sepius deberi ꝛ tunc secus qꝛ eadem res potest sepius deberi. ꝛ deberi consistit in iure. prestari auteꝫ in facto: tamen raph. ꝛ ipsemet pau. de cast. in lectura paduana tenent ꝙ etiam vtroqꝫ casu procedat prima opi. ꝛ melius cum eadem res ex eadem cā sepius nō videatur posse prestari vel deberi. l. qui his. ff. de verbo. ob. nec obstat ꝙ potest ꝙtitas sepius deberi qꝛ dic ꝙ quantitas potest sepius deberi ꝛ etiaꝫ p

stari quia tunc prestatur diuersa res: licet summa sit eadem numero. ¶ Item no. in §. sed si corpus quod quantitas eadem sepius in testamento relicta in dubio debetur semel tantum. quod fallit vbi testator in diuersis scripturis legatum quantitatis repetijsset: puta in testamento et in codicillis quia tunc sepius debetur: vt. l. quinquaginta. ff. de proba. et hic in glo. in verbo ostendatur. quamuis Ang. hic dixerit contrarium et non bene quia contra casum in. d. l. quinquaginta. ff. de proba. ¶ Secundo fallit si legatum secundo relictum contineat diuersam quantitatem a primo quia tunc in dubio vtrique debebitur. ita intelligitur tex. in. l. cum centum secundum intellectum Ja. de are. et bar. et doc. ff. de adimen. le. et spe. in ti. de testi. §. i. ver. item pone. A. instituit etc. Tertio fallit nisi testator eandem quantitatem diuersis heredibus reliquerit quia tunc vtrunque debetur vt est casus no. et dig. no. in. l. si pluribus §. i. ff. ti. i. facit. l. seruo alieno. §. si quis a primo. ff. eodem. quem ad hoc alle. Bar. in. d. l. cum centum. Sed melius probatur in. d. l. si pluribus et de materia vide plene per bar. in. l. si tibi homo. §. i. ff. eo. et in. l. meuius. §. cum qui. ff. ti. i. et in. d. l. cum centum per spe. in ti. de testa. §. i. versi. Item pone. A. instituit filium etc. et latius quam alibi per oy. et Bar. in. d. l. si plures. §. i. ff. ti. i. quem omnino vide. ¶ Quid autem si testator legauit fundum cornelianum ticio et eundem fundum legauit in eodem testamento seruo eiusdem ticij an tunc legatum non multiplicetur vt dicit iste tex. dic quod immo legatum sepius debetur vt. l. quid ergo si maiorem. §. si quis duos. in fi. et in. l. seruo meo. ff. eo. in prin. facit. l. si seruus legatus. §. i. cum ibi no. per doc. ff. eo. ti. Et similiter quid si partem fundi corneliani tibi legauit et postea tibi simpliciter eundem fundum legat an videatur in secundo legato totum fundum legare vel quid respondet hic Pau. de ca. quod in secundo legato non videtur legasse nisi partem quam primo legauerat et sic non valet secundum legatum. Secus si heres meus legauit tibi fundum cuius ego legaueram partem quia videtur heres legasse aliam partem que non fuerat legata. ita dicit Pau. de castro videri probari vtrunque dictum in. l. meuius. in princi. ff. ti. i. et dicit quod quilibet qui nesciret prima facie respondere contrarium et idem dicit ipse in. l. cum quod. C. de leg. vbi dicit hoc esse mirabile dicens quod primum dictum probatur in. d. l. meuius. in prin. in §. sane iunctis precedentibus verbis illius. l. si certe. Secundum dictum probatur in. d. l. meuius: sed primum dictum ibi non videtur clare probari immo contra illud facit quia testator legando fundum simpliciter intelligitur de toto quia appellatione fundi venit totus. l. si defensor §. primo. ff. de interrogat. actio. no. glo. ij. in. l. si rem. ff. de rei vendica. licet appellatione fundi possit verificari in parte vbi de mente testatoris apparet vt eadem. l. in. §. fi. ¶ Et potes respondere ad. d. l. meuius quod ibi testator non dixerat lego partem fundi sed legauerat duobus coniunctim rem quo casu verba testatoris sonant vt cuilibet res tota dicetur licet faciant ibi partes per concursum vt declarat bar. in. l. re coniuncti. in. §. iij. loco principaliter queritur quid in coniunctis re et verbis etc. ¶ Et inducuntur predicta ad. q. si in duobus instrumentis quis reperitur debitor ex causa mutui in eadem quantitate an presumatur esse vnum et idem debitum tantum. ang. tenuit hic indistincte quod non. allegat. d. l. quinquaginta. Sed Jo. de imo. et melius dixit hoc esse verum nisi eo tempore confecta fuerit ipsa instrumenta quia tunc presumitur esse idem debitum quia videtur esse duo exempla eiusdem instrumenti. l. vnum. ff. de testa. et. l. i. §. si quis in duobus. ff. de bo. pos. secundum tab. et hoc idem tenuit bal. et Imo. in. l. sempronius proculo. ff. ti. i. et idem Bal. in. l. nec casu. C. de dis. cus. li. x. dicens ita debere intelligi tex. cum gl. in. d. l. ne casu sed vnam lecturam. bene faciunt no. per Bar. in. l. triticum. de verbo. ob. et quod no. bal. in. l. nostram. in. iiij. col. C. de testa. vbi inquit quod si plures scripte sunt condemnatorie contra ticium in eadem quantitate reperiatur presumuntur diuerse sententie et ex diuersis causis per. d. l. quinquaginta. et. d. l. ne casu nisi circumstantie omnino essent eedem de quo etiam vide per spe. in ti. de instru. edi. §. postquam ver. vbi autem. et per ange. in. l. si quis ex argentarijs. §. fi. ff. de ede. et ibi etiam bal. in lectura antiqua tamen saluatur dicta opi. Ange. quando dicta duo instrumenta essent manu diuersorum scripta et rogata absque eo quod in quo fieret mentio de altero quia tunc constaret quod non essent duo exempla vnius instrumenti.

Quod si rem. Si res mihi legata efficiatur mea ex alia causa eatenus ex legato consequi possim quatenus mihi abest hoc dicit. ¶ Et premitte quod due cause lucratiue in eadem re concurrere non possunt. l. omnes. ff. de actio. et obli. l. meuius. §. duobus. et ibi plene no. ff. ti. i. ¶ In tex. ibi emissem an scienter ista emptio facta fuit a legatario videatur renunciasse legato: vide barto. in. l. q. rome. §. duo fratres. in. xij. q. ff. de verborum obliga. et imola in. l. si a substituto in principio: ff. eo. et ibi dicam.

Si coniunctim. Inter coniunctos verbis tantum fiunt partes ab initio dummodo quilibet eorum admittatur ad partem quoquomodo etiam de sola equitate: sed inter disiunctos verbis et coniunctos re fiunt partes ex postfacto per concursum. ideo antequam quis concurrere possit partem non facit sed eius partem socius habet hoc dicit secundum verum et magis communem intellectum. ¶ In tex. ibi partes ab initio fieri hic probari videtur quod quando testator dicit lego ticio et seio fundum. et sic coniunctim eadem oratione quamuis isti dicantur coniuncti verbis propter vnitatem orationis: vt insti. eo. §. si eadem: et. l. re coniuncti. ff. ti. ij. tamen dicentur disiuncti re. quia testator a principio videtur diuisisse partes inter eos vt hic. et sic perinde videtur ac si testator dixisset lego ticio et seio fundum equis portionibus quo casu dicuntur disiuncti re. d. l. re coniuncti. et. l. si qs ita heredes. ff. de here. insti. et cum hac littera quo ad hoc videtur concordare tex. in. l. cui fundus. ff. de condi. et demon. ad idem tex. in. l. legata inutiliter. §. fi. ff. eo. ti. et istam opi. tenet Pe. et Cy. in. l. vnica. §. vbi aut. C. de cadu. tol. Sed contrarium tenet glo. in. l. prima. §. fi. ff. de vsufru. accres. quam ibi sequitur bal. vbi quod isti intelligantur etiam coniuncti re. et hoc sequitur barto. in. d. l. re coniuncti in versi. tertio loco principaliter etc. allegat tex. in dicto §. si eadem. vbi hoc non videtur probari quia ibi non dicitur tales esse coniunctos non solum verbis sed etiam re. allegat etiam tex. in. l. triplici. ff. de verbo. signi. et istud etiam ibi in tex. clare non deciditur si bene inspiciatur licet glo. ibi hoc velit et idem voluit glo. iuncto tex. in. l. si duobus. §. fi. in glo. i. ff. eode. et istam opi. sequitur ibi bal. idem tenuit etiam bar. in. d. §. vbi aut vbi dicit hoc singulariter probari ibidem in versi. si vero non omnes dum heres voluit illos videri esse coniunctos re quibus sermo testatoris insolidum rem assignauit. Sed certe nec ille tex. probat istam opi. quia vt dictum est testator legando modo quo supra non videtur talibus insolidum immo partes assignare vt hic et. d. l. cui fundus bal. in. dicta. l. i. §. his ita tenet etiam dictam opi. glo. et barto. ipsemet bal. in. l. si plures. in. vi. colu. C. de condi. inser. recitat opi. et nihil clare firmat. ¶ Ego in puncto iuris puto veriorem esse opi. Pe. per istum tex. et per. d. l. cui fundus licet barto. in. d. l. cui fundus in prin. conetur respondere ad illum tex. non sine violentia ad illam litteram et illam responsionem barto. reprehendit hic Jo. de imo. quia illud dicitur esse ex verbis quod venit ex vi verborum vel ex propria significatione. l. non aliter. ff. de lega. iij. ¶ Et pro dicta opi. Pe. induco subtiliter tex. in. l. si mihi et ticio. ff. de verbo. obli. hoc modo Nam inter coniunctos re et verbis locus est iuri non decrescendi quia ab initio non faciunt sibi partes legatarij sed per cursum: vt no. glo. in. l. coniunctim. ff. de leg. iij. et clarius barto. in. d. l. re coniuncti in ver. Tertio quero an inter coniunctos re et verbis sit locus iuri accrescendi etc. et no. glo. in. l. si. §. fi. ff. de vsufru. accres. et in contractibus certum est locum esse iuri non decrescendi: vt no. bar. et omnes in. d. l. si mihi et ticio in prin. vbi ad hoc allegat. l. proprium. in prin. ff.

communia prediorꝝ ⁊ colligitur ex no. per Bar. in. l
stipulatio ista. §. eum qui de ꝟbo. obli. in ꝟsi. quero
vtrum ista stipulatio valeat ⁊c. licet in contractibus
cesset ius accrescendi. d. l. si mihi ⁊ ticio. Ergo si illa
verba lego vel promitto ticio ⁊ seio fundum intelli/
guntur facere ꝯiunctionez non solū verbis: sed etiā
re sequeretur ꝙ in casu. d. l. si mihi ⁊ ticio portio de/
ficiens deberet per ius nō decrescēdi remanere apō
cōiunctuz: cuius ꝯtrariuz ibi dicitur ergo ⁊c. nec isti
opi. ob. tex. in. l. sicut. §. i. s. qui. mo. vsufru. amitt. ꝑ
quē Saly. in. l. i. §. si aūt disiunctiz. C. de cadu. tol.
tenebat opi. gl. ⁊ bar. ¶ Quia vt apostillabat Odo
fre. ad illū tex. dū littera dicit ticio ⁊ meuio vsufuct⁹
legatus ē sunt ꝟba iurisconsulti' nō testatoris. pz qꝛ si
essent verba testatoris fuissent sine dubio coniuncti.
verbis. d. l. triplici. ⁊. d. l. re ꝯiūcti. cui⁹ cōtrariū dicit
tex. in. d. §. i. ⁊ certe non potest dici quod ibi ponaꝛ
exemplum de coniūctiōe ⁊ verbis prout est qō nr̄a:
qꝛ tex. ibi euidēter dicit ꝙ nō fuerūt ꝯiuncti verbis.
¶ Rapha. hic refert se tenere in. d. l. re cōiuncti. cō/
tra bar. tamē inuenio eū ibi trāsire cū bar. tn̄ ꝓpter
auctoritatem glo. ⁊ sequaciuz difficile ⁊ durum esset
obtinere cōtrarium ꝑ qua etiam satis stringere vide
tur tex. in. d. l. triplici. euz nō cauillādo ⁊ tūc posses
rn̄dere. ad. d. l. si mihi ⁊ ticio quod in cōtractib⁹ in/
ter coniūctos re ⁊ verbis non est locus iuri nō decre
scēdi: nec ad hoc obstat qō notat bar. in. d. l. stipula
tio ista. §. eū qui. qꝛ ibi loqtur in disiunctis. ¶ Nec
etiam ob. d. l. propriū. qꝛ loqtur in diuiduis. ¶ Et
q dicantur legatarij cōiuncti verbis vltra preallega/
ta vide. l. meuio. in prin. ⁊ ibi ꝑ oēs. ꝭ. ti. i. ⁊. l. ticius.
⁊ ibi per bar. ⁊ doc. s. de here. insti. ꝑ bar. in. d. §. si
ita ⁊ ibi ēt per bal. in. l. si fortidianū. C. de leg. ⁊ per
bal. post pe. in. d. l. si mihi ⁊ tibi. in ṗn. ¶ No. in. ꝟ.
sed si ⁊c. qō lz alias inter legatarios diuersorū testa/
torum nō sit locus iuri accrescendi. l. sub cōditione.
s. q mo. vsufru. amit. ¶ Nec etiā inter eos qbus le
gatur a diuersis heredibus. l. pe. §. fi. s. d vsufru. tn̄
fallit si testamenta non essent ibi diuersa. sed. l. q̄ pr̄
⁊ quod oīno. bar. s. de acq. here. vt in testamēto pa
tris ⁊ filij quod in multis ꝓ vno reputātur. l. patris
⁊ filij. s. de vul. ⁊ pu. ¶ Et simil'r fallit qn̄ heredes a
quibus legareꝛ nō eēnt oīno diuersi vt in pupillo ⁊
eius substituto que duo probātur hic no. ¶ In gl.
i. in fi. dic hoc esse verum quo ad effectum: qꝛ si con/
currunt ambo ad petendū legatum quilibet hz par
tem sed tn̄ ab ipo ṗncipio anteꝙ̄ ambo cōcurrūt ad
petendum legatum nō est verꝝ qō legatarij sic disiū
cti faciant sibi partes a principio. l. i. § si ꝟo nō oēs.
C. de cadu. tol. ⁊ hoc in ver. sed si in verbo cōcursuz
¶ In glo. in ꝟbo ꝓprio ibi si duobus ⁊c. Ex dictis
oīm solue qō hic erāt cōiūcti tm̄ ꝟbis. vn̄ nō pōt con
iunctus petere nisi partem sibi legatā vt hic. in ṗn. ⁊
d. l. cui fundus. ⁊. d. l. legata. i fi. s. eo. alterā ꝟo par
tem hr̄e nō pōt nisi ꝑ ius accrescēdi. sed ius accrescē
di locū nō hz nisi ex toto portio deficiat: vt no. gl. in
l. si duo patroni in ꝟbo iurasset. s. de iureiur. hic āt
legatū ex toto nō deficiebat ꝓ ꝑte serui: qꝛ saltem de
eqtate ⁊ iure naturali debebaꝛ: vt in. §. illo alle. i gl.
sed in ꝯrio legatarij erant re ꝯiuncti quo casu nō hz
necesse legatarius venire ꝑ ius accrescendi ⁊ expecta
re ꝙ portio nō deficiat qꝛ iure ꝓprij legati. alio nō
petēte legatum pōt ipse totum legatū ꝯseq. d. §. si
ꝟo non oēs. ¶ Itē in ꝯrio nō erat spes ꝙ legatari⁹
posset cōsequi legatum. qꝛ erat oīno inutile. sed hic
erat spes aliqua ꝙ seruus admitteretur ad legatuz:
qꝛ heres ex humanitate legatū prestaꝛ poterit: vt di
xi cum ergo admittaꝛ ꝓpterea facit partem. l. si duo
bus. in ṗn. cū gl. s. eo. ¶ In gl. in ꝟb. partē ibi aliā
quā forte alius est habiturus ⁊c. hāc opi. sequiꝛ dy.
pe. ray. Cy. bal. Ang. Io. de imo. Andre. de pisis.

Nicho. de neap. Pau. de cast. ⁊ sic cōiter scribentes videlicet
ꝙ qn̄ sunt ꝯiuncti re ꝓut hic: tūc legatarius cui legatum ē pu/
re interiz pendente ꝯditiōe collegatarij totū ꝯsequitur. ꝑ quo
allegant casum in. d. §. si ꝟo nō oēs q nō est alibi hz nicho. de
nea. hic. ad idē allegāt. l. sub cōditione. §. i. ꝭ. de assignā. liber/
ta. ⁊ pz hic in tex. in ꝟbo ꝯcursu. ⁊ sic innuit ꝙ ab initio non fa
ciūt sibi ꝑtes. ꝑ quo ēt facit iste tex. ꝓut in littera hr̄ q̄ hz imol.
est magis comumnis littera: sed si sine copula. nā talis aduer/
satiua dz aduersari precedentib⁹ ⁊ in iure. ⁊ in facto: vt no. gl.
in. l. ij. post prin. s. ne quis eum qui in ius vo. est ei exim. ꝑ hoc
ēt est tex. iuncta gl. in. l. si separatim. iūcta gl. in ꝟbo accrescit.
ꝭ. de condi. ⁊ demon. ⁊ ita teneo reiecta opi. bar. hic qui secut⁹
fuit opi. Io. per tex. in. l. si domino vicus. ꝭ. e. cui respōde secū
dum imo. ꝙ illa lex debet intelligi de parte irreuocabiliter acq
sita: ⁊ similiter responde ad. l. quid ergo si maiorem secūdo re
spōso quem tex. ita ibi intelligit Dy. Cy. Bal. ⁊ Moder. ⁊ re
citat Rapha. in. d. l. si domino. ꝙ Dy. etiam respōdebat ad.
d. l. si dn̄o: ꝓut. s. retuli ⁊ subdit ēt Raph. ibi ꝙ ad illam. l. po
tuisset respōderi ꝙ ibi loquitur in legatarijs q erant cōiūcti ver
bis qbus verbis tacite fiūt partes a testatore ita residet ipē ibi
vbi autem legatarij essent coniuncti verbis ⁊ disiuncti re. tūc ꝓ
cederet opi. Io. vt qꝛ partes ab initio facte viderunt: ⁊ cū hac
ꝯclusione trāsit ēt bal. in. l. extraneū. in vltima col. C. de here/
di. insti. ⁊ in. d. §. vbi aūt. ⁊ in. l. si duobus. in prin. s. eo. Dice/
bat tn̄ hic Pau. de cast. in lectura bononiēsi ꝙ in legatis aut
nos querimus quo ad dominium trāsferendū insolidum. ⁊ est
vera opi. Io. glosator. ⁊ sic nō possz legatari⁹ pri⁹ agere rei vē/
dicatione in totum ⁊ ita intelligaꝛ secūdum eum tex. in. l. si do
mino stichus. ꝭ. eo. ⁊ ne cōtingat ꝙ duo sint domini insolidū.
¶ Aut querimus quo ad actionē ꝑsonalem ex testamēto ⁊ tūc
procedat opi. contraria ⁊ quilibet habebit actionē insolidum.
sed faciūt sibi partes per concursum ⁊ dicit hoc esse suuz nouū
dictum ⁊ ab alijs nō tactū ⁊ ꝙ ipse intelligit ita. d. §. si ꝟo nō
omnes. Sed dic ꝙ dictum suum procederet in duob⁹ legata/
rijs quibus pure legata essz eadem res disiunctim verbis. naz
tunc vt no. dicit An. in. d. l. vnica. §. vbi autez de cadu. tol. tex.
in. d. §. si ꝟo nō omnes ꝓbat ꝙ dominium nō trāsit recta via
in aliquē ex dictis legatarijs insolidū: sed efficitur ꝑoccupātis
⁊ primo veniētis ⁊ alijs post veniētibus diminuitur isti q prio
venit quod est diligenter notandum secūdum eū imo plus di
cit Ange. ibi probari vz quod nec ēt acquiritur alicui ꝓ parte
dominium recta via in casu predicto ante preoccupationē qō
vltimum tamē nō tango nūc quia est extra articulum nostrum
⁊ circa hoc eēt vidēdus Cy. ⁊ Bal. in. d. §. vbi autem qui ad i
nicem cōtradicunt. Sed casu nostro. s. quando vni est legatuz
pure alteri sub cōditione dicta verba Pau. de ca. nō ꝯueniūt
quia non sunt duo domini insolidum eodem tempore nec est
incōueniens quod dominiū sit insolidū pure apud vnū reuo/
biliter. ⁊ postea in aliquē euentū trāseat in totū vel pro ꝑte in
alium vt pz in. l. sempronius attalus. ꝭ. de vsufru. leg. ⁊ ꝑ no.
ꝑ glo. ⁊ doc. in. l. si qs ita hereditatē. s. de cōdi. istitu. l. ergo
repugnat ꝙ hoc casu trāseat dominiū recta via insolidū i lega
tariū purꝝ. ¶ Quid āt in duob⁹ heredibus quorꝝ vnus ē istitu
tus pure alius sub cōditiōe. an istitutus pure interim habeat
totū vide cōclusionē glo. in. d. l. ij. s. si pars heredi. pe. quam
approbat bal. ibi. ⁊ in. d. l. extraneū ⁊ in. d. §. vbi aūt. Et idem
bar. hic cū aliquali modificatiōe cū quo trāsit hic Ang. ⁊ An/
ge. in. d. l. ij. ⁊ Io. de imo. in. l. si qs ita scripserit ticius. s. de
heredi. insti. Et dicit Io. de imo. ꝙ forte opi. glo. ꝑꝑ eius au/
ctoritatem seruareꝛ in practica cū modificatiōe data hic ꝑ bar
to. Sed Pe. Ray. Bal. Raph. ⁊ io. d imol. hic tenēt opi. io.
glo. positā in. d. l. ij. vz ꝙ heres institutus pure nō sit heres in
terim pendente ꝯditione in totū qꝛ eueniēte ꝯditiōe nō posset
desinere eē heres. ar. ei⁹ q soluēdo in fi. s. de heredi. isti. ⁊. l. ⁊
si sine. §. sed quid pap. s. d mino. ⁊ ita ēt dy. in. d. l. si quis ita
scripserit. ⁊ iac. de are. in. l. si marito. §. pe. s. sol. ma. per illum
tex. quē etiā ibi ad hoc bal. no. dū tex. ibi innuit quod cohere/
des pure instituti ꝯueniuntur solū ꝓ portionibus suis a credi/
toribus ⁊ non pro portione coheredis conditionaliter institu
ti. ⁊ tāgit de hoc aliquid Barto. ibi. Sed ad dictam rationem
respondet bal. in. d. l. extraneum ⁊ in. d. §. vbi autem ꝙ licet

homo non possit facere que desinere esse heredez tamē lex po test hoc facere τ fingere vt ꝓbatur in.l.antiqui in fi.cū.l.se. ß. si pars hered.peta.τ in auc.hoc amplius.C.de fidei.τ no gl. in.l.in substitutiōe.ß.de vulg.τ pu.τ sic nō erit differētia inter legatarios τ heredes vt et probat in.l.hec scriptura.§.cū gl. in verbo accrescit.ff.de cōdi.τ demō.tamē dicta respōsio Bal. nō videtur bona:quia hic nō sumus in dispositiōe legis trans ferentis hereditatem de vno herede ad aliū vt in legib⁹ allega tis per eū sed sumus in dispōne hominis.i.testatoris trāsferen tis in aliū eueniente ɔditiōe.Sed dispositio hois facere nō po test:vt.d.l.ei qui soluēdo.vñ verior videt i hereditate opi. io. glo.s.ꝙ in totum institutus pure nō fit heres nisi pro parte.

¶ Pro qua opi.vř etiam esse tex.in.l.verbis ciuilibus . ß. de vulga.τ pu.quem ad hoc alleg.fulgosius in.l.plane.§.fi. C. de neces.seruis.τ dicit ꝙ ad illū tex.doc.nō aduertunt quo ad istud propositū.nam ibi tex.innuit ꝙ si ille substitutus directo post tempus pubertatis posset admitti vt coheres conditiona liter institutus vȝ post mortem filij instituti:vt ibi in gl.tūc fili⁹ institutus in totū non haberet in totum in quo testator euȝ pu re instituerat τ illū tex.etiam ad hoc pōderat raph.cu.in.d.l. verbis vbi dicit ꝙ si quis vellet tex.respōdere posset dicere ꝙ nō haberet interim totum.s.irreuocabiliter cum secūdum eum esset violare tex. ¶ Pro ista opi.etiā facit tex.in.l.hec scriptu ra.§.fi.ff.de condi.τ demon.accipiēdo tex.ibi proprie in vbo accrescit in quātum loquitur in legato posset peti expositionez ibi datam per gl.per ea que dixi.ß.in legatis.facit.l.ij.cū gl.in verbo manumittitur.ß.de offi.procon.quanuis tamē penden te ɔditione institutus pure nō fit heres in totum.tamē plȝ ꝙ i terim habeat bona in totū: τ administret ꝓ parte coheredis hȝ bar.q ita saluat glo.in.d.l.ij.si pars heredi.peta.vt hic p eum cuius opinionē limito nisi coheres institutus sub cōditione añ euentū conditionis agnoscat bonorū possessionez ßm tab. iux ta.l.ij.§.sub conditione:τ.l.sub conditione.ff.de bo.pos. ßm tab.qm̄ vigore talis bonorū possessionis potest administrator sicut curator datus hereditati:vt declarat bar.in.d.§.sub con ditione:τ in.l.si quis instituatur heres in diem.in prin.per illū tex.ß.de heredi.insti. ¶ Et hic no.q: nō memini me legisse cla re tex.aliquem probantem ꝙ illud qd̄ habet in.d.§.sub cōdi tiōe:τ in.d.l.si quis instituat.habere locū qñ institutus sub cō ditione haberet coheredem separatim institutū pure sine par te.de quo tamen vna est gl.in.l.iij.§.si quis ex liberis iunctorū ff.de contratab. qui videtur hoc probare τ aliqd tetigit bal.in. l.si pater in.ij.oppo.C.de insti.τ substi.sub.cōdi.fac.τ ibi no. firmat τ tetigit Ang.in.l.miles ita.in prin.ß.de testa.mili. vbi tȝ ꝙ sic.τ istud satis placet per iura indistincte loquētia. Licet possit suspicari ꝙ Bar. hic senserit contrarium.

Si duobus. Heres idēqȝ legatari⁹ ab initio nō facit partem collegatario.sec⁹ si col legatarius ꝑ mediā ꝑsonā fuit heres si a legatario legatur he redis heredes admittūtur ꝓ hereditarijs portionibus hoc di cit vsqȝ ad.§.si qs ita. ¶ No.i pn.qd̄ heredi a semetipso lega ri nō pōt. ¶ Itē no.in.vħ.τc.ꝙ heredes inuicē grauati onere legati videntur grauati ꝓstare vnus alteri ꝓ hereditarijs por tionibus vt valeat legatum qd̄ intellige veruȝ quando partes hereditarie erāt dispares secus si in partibus eq̄libus eēnt he redes instituti:quia legatū esset inutile cū teneatur quilibet tm̄ dare quantū recipere τ per consequēs legatum est nullum cū non afferat cōmodū.l.si creditori cum.l.se.ß.eo.τ probat i.l. ab omnibus.§.si ticio.vħ.deniqȝ.ff.e.τ in.l.cum pater qui filio ff.ti.i.nisi vnus ex ipsis repudiaret partem suam hereditatis: quia ꝓ illa parte cōsequeretur legatū vt est gl.iuncto tex.in.l. si.in.§.quattuor.in glo.i.ff.ti.i.τ vide que statim dicam supra. glo. ¶ Tertio no.in.ver.plane iūcto princi.huius.§.in vħ.si.iō qȝ qd̄ lȝ res deuenerit ad eū casuȝ a quo incipere nō pōt.tñ nō vitiat dispō ɔtra regulam.l.fi.ß.rerū amotaꝝ:τ.l.pluribus.§. τ si placeat de ver.ob.Sed responsio colligi potest ex his que no.hic Pe.τ bar.post eum.s.ꝙ quādo ab initio legatum fuit validum produxit ius actionis: τ lȝ illud ius actiōis ɔ postfa cto cesset tñ ex eo ɔpetit retētio pp quod nō accrescit totū col legatario.l.hmōi.§.si ticio.ff.eo. ¶ Secus quādo a principio legatū fuit nullū:q: tūc non causat ius retentionis vt declarat

Bar.in.d.§.si ticio vel ßm ray.dic ꝙ hic.in.vħ. pla ne successio quam facit legatarius succedēdo heredi hȝ vim solutionis.l.si creditor.ff. de fideiuss. merito non est plus tractādum an portio istius legatarij ac crescat alteri cum iam censeatur soluta que rō cessat qñ legatum a prin.fuit nullū τ sic propter diuersita tem rationis hȝ locum diuersitas decisionis. ¶ In glo.i.ibi.l.si ticio.vide ꝑ sol.huius contrarij Bart. τ aliorū in.d.l.huiusmodi.§.ticio.τ ꝙ ibi dicetur. ff.eo.τ Bal.in.l.vnica.§.vbi autem.C.de cadu.tol. vbi limitat istum.§.per.d.l.si ticio. In gl. in verbo pertinebit ibi.§.si ɔiunctiȝ.dic ut ibi dixi. ¶ In gl. in verbo heredes. No.istum primū intellectum per quē no.dicūt Ang.τ bal.fuisse determinatum qd̄ si villa emit quendam locum distribuendū inter rusti cos pro domibus ibidem construendis: τ queratur an ille q plus contribuit in precio plus debeat habe re de illo terreno empto.nam ßm eos fuit determia tum quod sic per istum tex.cum glo. ¶ Et lȝ iste itel lectus in se sit verior tñ caret aliquali diuinatiōe cuȝ hic dicatur ꝙ legatus fuit fundus simplr̄ heredib⁹ nō autem a tertio. Unde posuit glo.ßm intellectum vȝ quod simpliciter legat⁹ fuit fundus duob⁹ here dibus institutis in diuersis partibus τ valet legatuȝ quod nō censetur legatum heredi a semetipso ȝ cen setur legatum coheredi a coherede hincinde.nā co heredi a coherede legari pōt.l.qui filiab⁹.in fi.cum l.se.ß.eo.l.legatum.§.i.ff.eo.τ sic institutus hic in. xi.vncijs censetur rogatus dare.xi.vncias quas hȝ i fundo coheredi τ coheres vnam vnciam quam hȝ i fundo coheredi.τ iste est no.intellectus quē sequit bar.τ communiter doc.hic. Et posset procedere vt habet in littera vnciam vt dicit glo. Sed si in lr̄a ha betur vnciarum siue.xi.vnciarum prout magis com muniter habetur tūc iste itellectus repugnaret huic littere q: littera vult ꝙ heres in.xi.vncijs habeat.xi partes in fundo. ¶ Sed secundum intellectū vltio positum in glo.esset totum econtra. Ideo Pe. hic intelligit istum tex.prout iacet videlicet ꝙ istis duo bus heredibus fuit legata res hereditaria simplici ter.τ iō heres.xi.vnciarum habebit in re legata. xi. partes τ heres institut⁹ in vncia habebit vnciā vnā in re legata:τ istud habebit.s.iure hereditario quia legatum non valet quādo non videtur grauatus al ter de dando alteri:sed cuilibet videtur legatum a seipso.τ hoc sonat littera in ver.vñ dicitur que con tinuatur ad precedētia τ istū intellectū reperio quē secutus est hic Pau. de ca.tñ ɔ istum intellectū solū modo precedētem facit q: sicut quādo vni ex pluri bus coheredibus legat vř legatū ab alijs coheredi bus illi τ nō semetipsi:vt legatū valeat.d.l.qui filia bus in fi.ita et qñ omnibus heredibus institutis in diuersis partibus legat debet videri ab vno alteri legatum eadem ratione. ¶ Et etiam contra intelle ctum Pe.videtur esse tex.hic secundum secundam lecturam positā hic in glo.si bene inspiciantur ei⁹ vħ ba. ¶ De hac materia vide etiam pulchrum casum cum ibi no.in.l.ab omnibus.§.si ticio.ff.e. ¶ Et tene menti limitationem quam dedit hic barto.ad istum tex.in prin.in vħ.ideoqȝ.vȝ ꝙ nō ꝓcedit iste tex.vbi legatū eēt factū disiunctim re τ cōiunctim verbis τ sequitur hic Ange.τ pau.de ca.τ ideȝ bar.in.l. hu iusmodi.§.si ticio.ff.eo. Et videt vera hec limitatio per allegata per eos. Licet io.de imo.hic τ in.d.§. si ticio.conetur tenere contrarium per rationes non vrgētes nā dicit ꝙ istud est nimis restringere istum tex.indistincte loquentem.τ q: i oib⁹ dictis casibus vř indifferenter stare ratio hic posita:quia ex quo le gatum est utiliter factū deficit portio.τ sic dȝ specta re ad collegatariū ex quo aliquo mō est ɔiūctum per regulā.l.re cōiuncti.ß leg.iij.τ.l.si duob⁹.§.fi.ß. c.

Et dicit ꝙ iura llegata per barto. ponunt casum penitus diuersum ⁊ ꝙ nihil faciunt si subtiliter īspiciātur. nec obstat dum barto. dicit ꝙ quādo sunt tantū cōiuncti verbis ⁊ nō re heres habet in parte sibi relicta iura retentionis per quod impeditur ius accrescēdi in persona legatarij dicto. §. si ticio: quia respondet ibi Jo. de imo. ꝙ in dicto. §. si ticio. ius retētionis habebat causam vetustiorem legato hic nō per hoc etiam Jo. de imo. ibi impugnat aliam singularem limitationem quā ibi ad istum tex. tradidit barto. dum dicit qđ nō habet locum iste tex. si legata eēt ꝗtitas in genere vel res aliēa vt ibi per bar. nam ſm Jo. de imo. illud est nimis restringeř istum tex. indistincte loquētē: ⁊ nō obstat fundamētum bar. de iure retentiōis. qꝛ secundum Jo. de imo. procedit qñ ius retētionis habet causaȝ vetustiorē legato. Rapcu. hic ⁊ ī. d. §. si ticio videtur in dictis duabus limitationibus tenere ꝯ bar. qꝛ dicta prima limitatio nō videř ꝓbari ꝑ iura allegata ꝑ bar. ꝗ nō loquiř quādo heredi ⁊ alteri erat ꝯiunctim legatuȝ. Sed si bñ ponderētur videř quod opi. bar. bene probetur ꝑ. l. fi. §. lucius. ĩ. ti. i. ⁊. l. lucius ibi allegatā per eum vbi heredi succedenti ab intestato ⁊ alteri relinquebař in codicillis fideicōmissum ab ipso met herede disiunctuȝ re ⁊ ꝯiunctū verbis: ⁊ tñ ibi totū nō accrescit ⁊ tñ ꝯstat qđ ibi ius retentionis nō habebat causam vetustiorē ⁊ ita inducēdo vř ꝓbari etiā ibi dicta limitatio secūda ⁊ nō videtur subesse ꝯcludens ratio diuersitatis an habebat cām vetustiorem vel nō. ⁊ ita est intētio barto. in. d. §. si ticio. quāuis rapha. hic in hac etiam secūda limitatiōe teneat cōtra barto. ⁊ respondet ad. d. §. si ticio quod ideo non accrescit ibi quia videtur repugnare mēti testātis qui voluit quēlibet partem legatorum habere que responsio nō videtur esse bona: quia vt etiam in questione bar. posset dici ꝙ testator voluit quemlibet habere partē sicut ibi ⁊ de hac. ij. limitatione: forsasse dicam pleniꝰ in. d. §. si ticio. ¶ In ea. glo. ibi suo coheredi teneř insolidum ⁊c. hoc verum si grauaretur quia nō tenetur insoliduȝ quia nō tenetur ꝓ parte ꝓ qua est institutus coheres quia pro illa parte coheres habet dominium iure hereditario. ideo quod suum est nō potest amplius effici suum. l. proprias. C. de leg. l. seqtur. §. lana. ĩ. de vsucapio. secundum Rapha. hic ⁊ bene. ¶ Extra glo. inducitur iste tex. ad. q. per Dy. vtiliter si testator habens tres filios vnuȝ exheredat alios duos instituit vniuersales heredes ⁊ eos grauat de restituendo hereditatem per fideicōmissum extraneo. isti filij instituti restituentes hereditatē volunt detrahere legitimaȝ in qua nō potuerūt grauari. l. quoniam in prin. ⁊. l. ex tribus cū ibi no. C. de inoffi. testa. quāta erit portio ipsoꝝ an tertia totius an tāto minus quātū fuisset portio legitime ipsius exheredati. Uel pōe ipsos duos filios institutos fuisse in re certa minimi valoris extraneū fuisse vniuersaliter institutū. petūt filij supplementum legitime secūdū. l. omnimodo. C. de inoffi. testa. quāta erit eorum legitima. Et determīat ꝙ portio exheredati accrescit alijs institutis ⁊ sic habebunt integrum trientem qꝛ exheredatus qui nō admittitur ad partē nō facitª ꝑtem vt hic. pro hoc etiam allegat tex. pro casu in. §. qđ si legitimorū. in auč. de natu. lib. cur. ⁊ deputa. col. iiij. qui titulus ī paucis libris reperitur. ⁊ effectꝰ illius. §. quasi in substātia pōitur in auč. qui. mo. na. effi. sui iu. §. si quis autem legitimos filios. pro hoc etiam quia exheredatus habetur pro mortuo. l. i. §. si emācipatus. ĩ. de coniung. cum emā. libe. pro ista opi. etiam bene facit tex. in. §. sed nostra. insti. đ succes. libe. ⁊. l. si post mortem. §. liberi. ĩ. de cōtra tab. ⁊ in auč. de nup. §. ingratitudineȝ. ⁊ qđ ibi no. Preterea si in querela habet locum ius accrescendi. l. si

ª ¶ Nō facit parteȝ. in hac materia vide pau. de ca. cō si. ccliiij. ī primis caracteribus late ꝑ. d. signo. hō. consilio. xcviij.

proponas. §. fi. ⁊. l. qui repudianter in prin. š. de inoffi. testa. Ergo eodem modo in iure petendi supplementum legitime. ¶ Adde etiam idem esse si derogatum est querele. l. omnimodo de inoffi. testa. ⁊ cum hac decisione cōcordat Jaco. de bel. in auč. de triē. ⁊ semis. ī prin. in. iiij. q. ⁊ ideȝ Guil. de cu. ⁊ bal. ⁊ Sal. in auč. nouissima. C. de inoffi. testa. ⁊ bal. in repetitione l. pater filium. š. de inoffi. testa. in ver. quero vlterius. Sed io. de imo. post bar. ⁊ Ange. hic recitat opi. Dy. ⁊ etiaȝ in contrarium recitat opi. bar. in repetitione. d. l. pater filium vbi in. iij. q. tenuit contra Dy. hoc casu videlicet quando filij essent instituti in re certa ⁊ extraneus esset vniuersalis heres quoniaȝ portio exheredati nō accrescit filijs. Quia inter coniunctos coniūctione legali prout sunt filij in legitima nō est locus iuri accrescendi quando nō agitur de hereditate vel vsufructu. l. ⁊ proculo. ĩ. ti. i. Legitima enim nō est quota hereditatis sed bonorū vt pȝ in. l. papinianus. §. quarta. š. de inoffi. testa. Sȝ vbi filij essent vniuersaliter heredes instituti tūc secundum bar. procederet opi. Dy. vȝ ꝙ possit habere locū ius accescendi. cū tūc filijs tāquā heredibus vniuersalibus debeat portio deficiēs accrescere etiam si sint coniuncti cōiunctione legali per. l. si seruꝰ cōmunis ab excōicato. š. de acq. here. quā opi. nō video posse sustineri in primo casu in quo discordat ab opi. Dy. quia non agitur de iure accrescendi. vt dicit bar. quoniaȝ ius accrescēdi hȝ locum quādo portio aliqua deficit. l. vnica. §. vbi autem. de cadu. tol. Sed filio iuste exheredato nō est a lege vel ab hoīe. i. a testatore ascripta portio: vt in. §. aliud quoqȝ capitulum cū se. in auč. vt cū de appel. cog. ideo portio nō ascripta nō pōt đficere nec potest habere locum ius accrescendi. ⁊ cū nō spereř admitti postquam iuste exclusus est nō facit partem: vt hic. secus si esset iniuste exheredatus qꝛ cū tūc speraretur admitti ꝑ querelam bene facit partem. l. papinianus. §. quoniam autem quarta supra. de inoffi. testa. ⁊ no. gl. in verbo octunciuȝ ī auč. de triē. ⁊ semis. §. i. ⁊ tūc bene est verū ꝙ exheredatus nō habetur pro mortuo. nam tūc portio ipsius exheredati si renūciat querele bene accrescit alijs. accrescere potest puta alijs venientibus eo. iure alijs querentibus exheredatis si qui essent quia semel ei fuit debita tanquā iniuste exheredato ⁊ ita loquitur. l. si proponas. §. fi. š. de inoffi. testa. allega. per Dy. ¶ Itē posito quod essemus in casu iuris accrescendi adhuc secunduȝ dy. ⁊ bal. in repetitiōe. d. l. pater filiū ⁊ in. d. auč. nouissima. ⁊ in. l. i. in. vj. q. C. quādo nō petē. par. ⁊ in. l. vnica de cadu. tol. videtur ꝙ inter coniunctos coniunctione legali fit locus iuri accrescendi in legitīa. quia est quota: vt. d. §. quod si legitimorum ⁊. d. §. si quis autem legitimos ⁊ secūdum pau. de ca. hic in lectura bononiēsi est tex. expressus in. l. communi liberto. ĩ. đ bo. lib. qui tamen nihil facit quia ibi patronus fuit exclusus a iure patronatus in vita liberti. ⁊ sic antequam legitima nunquā deberetur quia illa nō debetur ante mortē illius de cuius hereditate agitur. l. i. §. si ipuberi. ĩ. de col. bo. vñ melius probař ī. l. siue. §. ex duobus. ĩ. de iurepatro. q ē singularis casus secūdū bar. ibi ⁊ illā. l. ad hoc alle. pau. de ca. ī ꝯsi. ccl. incipiēte in xpi noīe sup primo pūcto. ⁊ ita ēt ꝑ illā. l. tȝ ro. ī. l. i. in vltima questione pricipali. C. qñ nō petē. par. ꝙ ī legitima possit habere locū ius accrescēdi vt ēt tȝ Jo. đ imo. ⁊ alij quos. š. retuli ⁊ vř eē magis cōis opi. vt ēt late pōit Sali. in. d. auč. nouissima. lȝ bal. ⁊ Ange. hic relinquant īdecisum in dictis locis rñdēt do. ad. l. ⁊ ꝓculo de lega. ij. qđ loquitur in legato ⁊ nō ī legitīa ī ꝗ filij sūt cōiuncti ex cōiunctione sanguinis ⁊ ēt differt ille cui debetur legitīa a legatario ⁊ maximas hȝ cōformitates cū hereditate: pȝ qꝛ ꝓ legitima dař vtile iudiciū fami. herc. filio. l. ij. §. si iiij. š. fami. her. ēt ꝓ legitima dař petitio hereditatis: ut signanter ꝓbat bal. in. l. nō ē. C. fami. her. ⁊ bal. in. d. repetitiōe. d. l. př filiū qđ nō reperiř dari legatario vel alteri īstituto in re certa. Itē ī alio casu. š. dicto vȝ qñ filij erāt vniuersales heredes īstituti ⁊ grauati de ꝛstituēdo. aduerte qꝛ ēt si verū eēt ꝙ eis accresceret portio exheredati tñ adhuc mihi vř ꝙ nullius effectꝰ eēt tale ius accrescēdi qꝛ ī restitutiōe fideicōmissi vēit illud qđ acqritur iure accrescēdi. l. si totū cū ibi no. š. de acqui. here. ⁊ no. Bar. ⁊ doc. in. l. marcellus. §. quidā liberis. ĩ. ad tre. Jo. de imo. hic dubitat tñ sub dubio forte inclinat ī opi. dy. attēto ꝙ in ꝗrela hȝ locū ius accrescēdi: vt dixi ⁊ hic ꝑ eum cuȝ Dy.

etiã pcordat Ange.in.l.papinianus.§.vnde si quis.s.de inof fi.testa.pau.de ca.in dicta.q.principali dicit quod p exheredationem filij nõ habebunt alij filij plusquam habuissent si filius non esset exheredatus quia videtur exheredatus ad commodum filius qui directo vel per fideicommissum est habitur⁹ vniuersam hereditatem z sic ad commodum heredis vniuersalis vel fideicommissarij.allegat in simili no.per glo.in auc.h amplius in verbo respectis.C.de fideicom.sed ibi hoc nõ probaẽ z glo.ibi dũ dicit quod facit illos veniẽtes ab intestato esse heredes loco exclusi nõ loquitur de exheredato excluso:sed loqtur de herede instituto qui propter negligentiam in non iplendo volũtatem defuncti fuit exclusus.Ro.in.l.i.C.quãdo non petẽ.par.tenet in hac principali.q.q filius fuit iuste exheredatus.z tũc procedat opi.Dy.q2 alij filij habent integrum trientem pro legitima nõ per ius accrescendi sed per remotionẽ obstaculi quia exheredatio remouet eum ab omni parte legitime z sic nõ facit partem:vt.d.§.liberis.cum si.z tenui.s.Aut est iniuste exheredatus.z tũc aut filij instituti sunt ĩstituti in integra z debita eorum portione:z tunc quãuis etiã exheredatus repudiaret non accrescit portio sua frĩbus q2 cũ exheredatus z fratres vocentur diuerso iure quia exheredatus vocatur per q̃relam cõtra testamẽtũ z fratres sui vocentur ex testamẽto iure succedentes iure diuerso non est locus iuri accrescendi ita in pposito pbatur in.d.l.siue.§.ex duob⁹.z ibi no.Aut dicti alij filij fuerũt instituti ĩ minus quã debita portiõe sua.z tũc si petant supplementũ z exheredatus repudiet accrescet frĩbus.vt pbatur singulariter in.d.§.ex duob⁹.z ita cũ hac declaratiõe pcedit opi.dy.z fuit de mente bal.in.d.l.i.quãdo non pet.par.C in.vi.q.¶Secũdo inducitur ad.q.per dy.qd si sunt quinqz filij z vn⁹ tm̃ sit exheredatus an legitima aliorũ erit tertia an vo dimidia.iuxta auc.nouissima.C.de inoffi.test.de quo vide per bal.z Ange.hic q videntur trãsirecũ opi.guil.in.d.auc.nouissima vbi tz q erit tm̃ tertia quia exheredatus pro mortuo habetur:vt dictũ est.s.¶Sed bar.in repetitione.d.l.pater filiũ.cũ quo hic simpliciter trãsit Jo.de Jmo.dicit q in locis in qbus potest habere locũ ius accrescẽdi in legitima cõputabitur tũc exheredatus in numero liberorum z sic legitima erit dimidia.naz tũc nõ habeẽ pro mortuo vt.d.l.si proponas.§.fi.Quando autem possit habere locum ius accrescendi in legitima: pz ex his q̃ dixi circa finẽ precedentis.q.z hic potest opi.bar.procedere.pau.de castro dicit in hoc p oĩa prout ipse dixit in proxima supiori.q.quia ambas istas duas.q.simul.expedit bal.z Saly.in.d.auc.nouissima:z bal.in repetitione.d.l.pr̃ filium z bal.in.l.i.i.vj.q.C.quãdo nõ pet.par.tenent opi.Guil.quaz ipsi intelligunt in filio iuste exheredato.z per cõsequens circa eius portionẽ nõ est tractandum de iure accrescendi quia nullam portionẽ habet a lege nec a testatore vt in precedẽti q̃stione dixi z ita ẽt tz Ro.in.d.l.i.C.quãdo pet.par.qui subdit q vbi fili⁹ eẽt iniuste exheredatus tũc dz distingui.aut alij filij sũt instituti in suis debitis portionibus z tunc portio eorũ ex psõa exheredati nõ augeẽ.secus si ipsi erant instituti in minus debita portiõe per dictũ.§.si ex duob⁹:sed in hoc nõ bñ dicit:quia dato q filijs institutis nõ deberet accrescere portio exheredati secũdũ distinctionẽ.d.§.ex duob⁹.tamẽ oportet nõ scire an portio nostra debita pro legitima dictis quattuor filijs debeat eẽ habito respectu ad dimidiã an ad tertiam.z istud nõ dcidit in.d.§.ex duobus.vnde dic q quãdo iniuste est exheredatus legitima semper ẽ dimidia q2 tunc nõ habetur pro mortuo ar.d.l.si proponas.§.fi.z ita tenebat Bal.in.d.l.pr̃ filiuz.vbi p hoc allegat glo.in auc.de trien.z semis.§.i.z idem tenet Sal.in loco.s.allegato z ita teneo in hac q̃stione quam dy.indecisam hic relinquit.de quo ẽt vide aliquid per Ange.in.d.§.vñ si qs.¶Et in dictis locis tangunt etiã doc.quid si quintus frater erat de ordine fratz minoz z sic incapax an legitima alioz erat tm̃ tertia.z cõcluditur communiter q sic.quia ille habeẽ pro mortuo ar.l.si necẽ.§.si deportatus.j.de bo.lib.z in.d.§ sed nostra quod etiam sequitur bal.in.d.§.in primo z Ange.ĩ consi.cij.incip.statuto cauetur.¶Querit etiã bal.Ang.z moder.qd si quintus filius repudiasset puta q2 aliquo p dote recepto renũciat legitime seu hereditati paterne vel filia dotata excludiẽ a statuto an legitima alioruz erit tertia an dimidia de quo ẽt vide bal.z Ange.in.l.papinianus.§.vnde si quis per illum tex.s.de inoffi.test.z bal.z imo.in.l.hmõi.§.si ticio z ibi pau.de ca.j.eo.z bal.in.l.i.in vj.q.C.quãdo nõ pete.par.z in.d.auc.nouissima ĩ fi.z in cõsilio incipiente in christi nomine statuto caueẽ:q filie teneantur.seruaretur zc.facit quod no.Barto.in.l.i.in quarta.q.j.de contratabu.z tabu.z bal.in repe.d.l.pater filiuz.in.ṽ.qro ergo.z Bal.in.l.vnica.§.in primo.C.de cadu.tol.z bal.i.l.duobus.j.e.z p Ro.in.d.l.i.C.quã do nõ pe.par.per Ang.in.d.l.auc.nouis.z i cõsi.clxxvj.icipiẽte statuto ciuitatis cortone iste passus ẽ pulcher z in cõsilio ciij.incipiente statuto caueẽ.per pau.de ca.in cõsi.ccl.incipi.in christi nomine super.i.puncto z pleni⁹ in consi.seq.¶Item querit hic bal.Ange.z mo.quid si quispiam decessit sup̃stite matre instituta in re certa ñ equalẽte ad suã legitimã: z sup̃stitib⁹ duob⁹ fratribus preteritis z extraneo nõ turpi psona instituto:z mater petat supplementũ legitime:an eius legitima debeat eẽ tertia totius.an vero tertia tertie: z dic qð magis cõis opi.est qð sit tertia totius de quo p bar.z bal.i repe.d.l.pr̃ filiũ.z bal.z Saly.i.d.auc.nouissima.z bal.in.l.i.§.i.de cadu.tol.z late p Oldra.in cõsi.cxxiij.qð incipit quidaz potius vbi tz dictam op.quam dixi ẽt magis communem:z illam etiam sequitur pau.de ca.in consi.incip.Jn christi nomine quoniam fundamentũ.

Si ita ticio.

Si legaẽ alternatiẽ.z ṽba executiua referuntur ad legatarium eius erit electio z pars fundi fundus dicitur si de mente legantis appareat.z interitu speciei sine culpa liberatur heres.hoc dicit.vsqz ad.l.ticie.¶Quid si testator dixisset lego fundum seianum.z item eidẽ ticio lego vsufructũ eiusdẽ fundi:qd operaẽ tale legatũ:dic vt no.in.l.si ticio fundus.z ibi p bar.j.õ usufru.le.z per bal.in auc.hoc loco.ij.col.C.de secũ.nup.¶Et allegaẽ iste tex.pe omnes hic z p gl.in.l.lucio.j.ti.i.q per istud verbũ habeto relictum ad legatarium vr̃ cõcessa electio legatario secundum io.de imo.hic dic q in cõtrarium videtur tex.in.l.qui cõcubinã.§.i.de lega.iij.z relinqt sup hoc cogitandum.põt responderi quod aut pferẽ ĩ secũda persona z tũc videtur tributa electio legatario vt hic aut in tertia psona.z tũc secus ita loquiẽ ille tex.de cuius intellectu vide aliqd p bar.in.l.legata generaliter z ibi plenius p pe.j.eo.Jlle tex.ĩ alio ob.no.p glo.in.d.l.lutius:q2 nõ potest negari qui in.d.l.qui concubinam sint verba dubia.z tamẽ hz electionem heres.respondeo qð in.l.lucius testator loquitur alternatiue quo casu verba dubia tribuunt electionẽ legatario sed in cõtrario nõ.immo in gñe legat testator quo casu qð minus est debeẽ.l.nũmis.j.ti.ij.sensit glo.in.l.legato generaliter.z ibi expresse Dy.z bar.j.eo.z iste melior vr̃ intellect⁹ ad.d.l.qui cõcu.quã ille quẽ sensit bar.in.d.l.legato generaliter duz vult q verba executiua sint relata ad heredem in dicta.l.concubinam.

Jcie textores.

Si duob⁹ diuerse seruorum species legantur serui qui participãt de vtraqz specie debenẽ cõmuniter:siue fuerit excepti obscure siue nõ excepti.secus si clare fuerint excepti.h.d.vsqz ad.§.nihil.¶Nota.q obscura exceptio habeẽ p nõ exceptione ad.idẽ est tex.in.l.iij.§.si duobus.z ibi no.bar.j.de adimen.lega.z tex.in.l.lege de contrahen.emp.z dicitur obscura quãdo intelligi nõ potest.l.ij.j.de his que pro nõ scri.habentur.z.l.ita fidei.j.de iure fisci.¶Sed est dubiuz an generalis exceptio dicatur obscura adeo q nihil releuet de quo dic vt per barto.in.l.prima in.ṽsi.qro video q ista conclusio.j.de excep.z ibi An

¶Textores q dicatur serui verne dicit festus põpe⁹ i dictionario suo q verne dicanẽ nati tẽpor p2ie vere ex ancillis romanoz z dicẽ q ver vr̃ sacrum q2 nobiles romani in aduersitatib⁹ cõstituti notabant oĩa aĩalia q̃ p2io venascerentur.¶Nõ exceptiõe.hinc oz q añ oĩa dz attendi modus agẽdi.z excipiendi gl.i.c.hoc qppe.iii.q.vj.inno.i.c sup lr̃is de rescrip.bal.i.c.cũ dilect⁹ extra õ ordi.co.z in.l.i.§.cuz seruũ.C.õ seruis fugi.z dicit alibi gl.sufficere si exceptio cõcludat s̃m regularez dispõnẽ.l.gl.in cle.fi.de rescrip.bal.i.l.i C.de testa.

ge. qui dicit no. quod hoc quod dicitur exceptionē
gn̄alem nō releuare eē verum quando pars oppōit
alias procederet sicut dicimus in libello vt. l. fi. ⁊ ibi
no. glo. magna. C. de annali excep. per bar. ⁊ bal. i.
l. i. per illum tex. s̄. de condi. ob turpem ca. per bal.
in. l. edita in. ix. col. C. de edendo in repe. perusina.
⁊ bal. in repetitione. l. i. ad fi. C. vnde vi ⁊ in. l. fi. cir
ca prin. C. de fideicō. ⁊ in. l. age. s̄. de trāsactiōibus:
⁊ in. l. prescriptiōe. in. xv. col. versicu. quinto querit
C. si contra ius vel vtilitatem pub. per doc. post gl.
in. c. pastoralis. de excep. ⁊ in. c. ex parte de rescrip. ⁊
in. c. dudum. de decimis ⁊ predicta sunt vtilia secū
dum bal. hic contra praticam aduocatorum qui cer
tis exceptionibus specialiter oppositis dicūt ⁊ gene
raliter oppono omnes exceptiones mihi competē
tes: quia hec generalis oppositio tanquā obscura
nihil releuat facit quod no. glo. in. d. c. pastoralis in
verbo protestante vtrum autem operentur aliquid
dicta verba vȝ ⁊ omnes alias exceptiones mihi com
petētes oppo ⁊c̄. dic vt signāter no. per Bal. quem
sequitur Ang. ⁊ imo. in. l. scire. §. sufficit. s̄. de excus
tu. ¶ Secūdo no. q̄ dispositio facta super simplici
bus comprehēdit mixtum. quādo sumus i fauorabi
libus vt hic ⁊ in. l. si ita scriptum. s̄. de libe. ⁊ posth.
qod intellige quādo de vtroqȝ extremo simplicium
eēt prouisum in dispositiōe de qua agitur vt hic vbi
de seruis ⁊ textoribus erat puisum: sec° vbi tm̄ de al
tero extremo simplicium eēt prouisum: quia tūc nō
comprehenditur mixtum. tex. est in. l. hoc legatum.
j̄. de leg. iij. ⁊ in. l. legatis vxori. j̄. ti. i. ¶ Et inducit
iste tex. hic p̄ By. ⁊ alios ad questionē si cassati sunt
ordines mendicātiuȝ an dicātur cassati ordines par
tim viuentes de elimosynis ⁊ ptim de bonis posses
sionum dic vt hic per eum ⁊ similes questiones tra
duntur per doc. in. l. ij. in prin. j̄. de verbo. ob. in ma
teria illa an sub simplicibus comprehendat mixtum.

¶ Simplicibus. vide in l. si ita scriptū vbi posui p°. d. alex. ⁊ hiis adde signo. cōsi. cxlviij. ⁊. lxxxv.

¶ No. etiam s̄m bal. q̄ qn̄ due qualitates simul cō
currūt quarum quelibet per se pōt operari vna non
derogat alteri qd̄ facit s̄ȝ eū hic ad q̄stionē potestas
ex forma statuti debet eē iudex in causis pupillorū
Capitaneus v̄o dȝ eē iudex in causis a decem libris
supra ⁊ dicit q̄ in causa pupilli excedēte summā de
cem librar̄ vterqȝ poterit eē iudex ⁊ erit locus p̄oc
cupationi. ar. l. si pluribus. §. fi. cum ibi no. per bar
to. s̄. eo. ⁊. l. si quis postea cum fi. de iudi. ⁊ tȝ Cy. i.
l. gallus. §. ille casus. s̄. de libe. ⁊ posthu. per dictā.
l. si qs postea. q̄ vterqȝ iudex dȝ iungi p̄ dictū. §. ille
Sed Jo. de imo. hic dicit q̄ imo indistīcte potestas
tanquā iudex pupillorū preferendus est quia illa vr̄
specialis prouisio alia de cā a decem libris. s̄. vr̄ ge
neralis ergo specialis dȝ preferri. l. seruis vrbanis. §
fi. j̄. ti. ij. l. sanctio. legum. j̄. de pen. ⁊ hoc puto uerū
q̄ p̄ plures rōnes cōfirmat bal. in. l. executorem. in.
vij. col. C. de execu. rei iudi. ⁊ bal. in. l. i. in p̄n. ⁊ i. iij.
q. s̄. de offi. cōsul. ⁊ in. l. vnica. §. vbi aūt. C. d̄ cadu.
tol. ⁊ bal. ⁊ Jmo. in. l. gallus. §. ille casus. s̄. de libe.
⁊ posth. ⁊ Pe. de anc. in repetiōe. c. canonū statu
ta. in. v̄. pone duo statuta. de cōsti. ⁊ bar. in simili. q
in extrauaganti ad reprimēdū. in v̄bo non obstāte.
⁊ ange. in repe. l. si vacantia. C. de bo. vac. li. x. ⁊ in. l
testa. oia. C. de testa. ⁊ per pe. de anc. in cōsilio. cvj.
incipiēte in christi nomine de viribus ⁊c̄. ⁊ Jo. an. ⁊
pe. de anc. in. c. statutū. §. cum v̄o. de rescri. in. vj. ⁊
Ro. in. l. i. §. i. j̄. de no. ope. nūci. nā pupillaris etas
nō cōuenit nisi pupillis: sed q̄titas decē librar̄ cō
uenit omnibus psonis ergo est magis generalis se
cundum bal. in. d. l. executorē. ⁊ p̄ consequens ptās
tanq̄ magis specialis dȝ preferri. c. studuisti de offi.
leg. ¶ Itē quia cā pupillor̄. ⁊ sic miserabiliū psona
rū magis fauorabilis est q̄ cā q̄titatis. l. i. C. qn̄ im
perator iter pupillos. ergo dȝ attendi ⁊ preferri tan
q̄ causa magis p̄uilegiata. l. assiduis. C. qui pot. in pign. hab.
⁊. l. priuilegia. cum ibi not. j̄. de p̄uile. cred. ⁊ ita vr̄ tenendū re
iecta opi. bar. in. l. in sacris. C. de proximis sacro scri. li. xij. vide
batur tamen q̄ quilibet possȝ eē iudex per tex. ⁊ q̄ ibi pulchre
barto. in. l. i. C. de offi. prefec. vrbis. ⁊ per. l. fi. ⁊ q̄ ibi bal. post
gl. C. de iuris. om. iu. ⁊ per Cy. in. d. §. ille casus. ⁊ per bal. in
auc̄. habita. in. x. col. C. ne filius pro patre. ⁊ p̄ Ange. in. l. si p̄
tor. s̄. de iudi. ⁊ per Ja. de are. ⁊ bal. in. l. qd̄ in rerū. §. i. s̄. eo.
⁊ per ange. in. l. consulta. C. de testa. ¶ Sed propter hoc non
est recedendum ab opi. quā tenui q̄ allegata in cōtrarium lo
quūtur quando expresse apparebat quod secundo iudici erat
cōcessa iurisditio super eo sup̄ quo cōpetebat primo iudici: sed
hic expresse apparet quod statutū voluit diuidere iurisditionē
circa causas separatas: vnde si aliquod dubiū contingat dȝ at
tendi cā magis priuilegiata vt dixi ⁊ vide similem. q. per bal. i
l. qui possessores. s̄. ad sille. ⁊ vide no. per bal. in. l. fi. C. si a nō
cōpe. iudi. ⁊ aliam. q. no. per tex. decidit bal. in. l. si qs ad decli
nandam. in ver. q̄ro si vlterius relinquant. ccc. circa. xvij. col. C
de epi. ⁊ cle. dic vt ibi. ¶ Ultio facit ēt hec lex p̄ decisione que
stiōis no. quā posuit bal. in. l. fi. in p̄n. in. ij. col. C. cōia de leg.
de testa. q legauit filio libros legales si efficit doctor in iure ci
uili si aūt efficiat doctor i medicina legauit libros medicinales
an si doctoret in vtraqȝ facultate d̄beat habere omnes libros:
determinat q̄ sic.

Nihil distat. Inter dictionē si ⁊ dictionem cū nō est differantia qn̄ ponit inter psōas
⁊ si q̄titas debetur respectu speciei: interitu speciei debitor li
beratur hoc dicit usqȝ ad. l. legato. ¶ No. d̄riam nō esse inter
dictionem si ⁊ dictionē cum de quo vide per Cy. in. l. fi. C. de
impub. ⁊ aliis substi. ⁊ p̄ doc. in. l. ij. post glo. C. de. v̄. signi. ⁊
p̄ bal. in. l. si cui de fundo instruc. ⁊ in. l. i. ⁊. ij. j̄. de pecu. ⁊ i. l. i
j̄. si pend. app. mors interue. ⁊ plene p̄ Pau. de liaza. in com
mento cal. in lr̄is in prin. de resti. spol. ⁊ ibi per dn̄m Anto. in
prin. ⁊ vnam d̄riam inter dictas dictiones vide no. traditā per
bar. in. l. gallus. §. quidam recte. de lib. ⁊ post. ⁊ per bar. in. l.
iulius paulus. j̄. de ꝯdi. ⁊ demō. ¶ Ultimo no. ex. §. fi. q̄ debi
tor obligatus ad q̄titatem respectu certe speciei liberatur pe
rempta specie. hic ⁊. l. quidam testis. §. si tibi. j̄. eo. ⁊. l. i. §. fi.
cum. l. se. j̄. si cui plusq̄ p̄. l. fal. quod limita non procedere qn̄
q̄titas siue precium non esset expressuȝ ⁊ limitatū: secus si fuis
set limitatū ⁊ expressum. ita intelligit tex. valde no. in. l. uir vxo
ri. j̄. de dote preleg. ⁊ s̄m barto. ibi. ¶ Adde alium in. l. homi
nem. s̄. man. Sed hec limitatio barto. nō videtur habere bo
nam rationem diuersitatis nec videtur bene iure probari: ⁊ po
test rn̄deri ad. d. l. vir vxori. q̄ ibi inuito legatario non poterit
dari spēs p̄ q̄titate pecūie: q̄ q̄titas pecūie erat in obligatiōe
secus in casu huius. l. in quo species erat in obligatione ⁊ po
tuisset heres redimere speciem: ⁊ illam prestando legatario li
beraret a q̄titate ēt ꝯdicēte legatario: quia in casu huius. l. spe
cies legata est in obligatione: vt uisum fuit in. l. si pluribus. s̄.
eo. ⁊ no. bar. in. l. eum q certar̄. §. fi. in prima col. de v̄. obli. ⁊
silr in casu. l. qdam. §. si tibi. poterat liberari debitor soluēdo
legatario spēm vt ibi in gl. ⁊ pro ista opi. ꝯ bar. videt tex. in. l.
fundum cornelianum in fi. j̄. de noua. attento q̄ ibi nō fuit q̄
titas certa que debebatur respectu certe speciei ⁊ tn̄ nō libera
tur debitor licet res pereat in totum pro legato pro parte quia
ibi volente creditore erat omnino danda quantitas quia illa
fuit in obligatione.

Legato generali. In legato gene ris spēs medio cris ē eligēda: sȝ si testator de certo sensit: nec cōstat
de quo electio ē heredis. h. d. vsqȝ ad fi. ¶ In tex. ibi nec op
timus ⁊c̄. supple. qn̄ electio ē legatarij. ¶ In tex. ibi vel pessi
mus supple. qn̄ electio heredis vt ēt. j̄. dicemus. nō tamē tene
tur isto casu heres habens eligere prestare seruum suum: vt. l.
si a substituto. §. i. j̄. e. ¶ In tex. ibi actorem idest castaldū hoc
est seruum ceteris meliorē. ita ēt exponitur in. l. fi. s̄. de offi. p̄
si. ¶ No. etiam q̄ vbi electio est legatarij mediocrem eligere d̄
bet adeo q̄ pessimum eligere nō possit herede cōtradicēte: ut
h̄ videt pbari s̄m Ang. h. ⁊ idē tȝ Ang. in. l. apud iulianū. §.
selo. j̄. eo. ꝯrium tenuit Jo. de imo. hic ⁊ pau. de ca. videlicet

q legatarius pro mediocri possit eligere pessimum etiaz herede inuito. ar. §. preterea si quis institu. de actio. et per no. in. d. §. seio q puto verius quia illud qd dicitur hic in tex. d mediocri fuit inductum fauore eligentis ideo redūdare nō debet in eius odium. l. quod fauore. de legi. cū vulg. et qz alias nihil referret an haberet electionem legatarius. an heres postq semper mediocris communi extimationi esset prestandus. expone istum tex. ut dixi super littera. et non obstabit. et hoc idez tz hic Nic. de nea. per. d. §. preterea per. §. penul. s. eo. et dicit quod idez tenet Dy. in regula. obscuris. de reg. iur. li. vj. ¶ Item no. qd electionem habens meliorē non potest eligere quod fallit vbi due essent res super quibus fieri deberet electio quia tunc melior capi poterit. ita intelligit. l. q duobus. s. eo. secundū Dy. per Cy. Ray. et moder. hic. bal. in. l. fi. §. i. C. cōia. de leg. in. vj. col. in. v. pone q sunt in hereditate. ¶ Iterz no. in. §. si de certo. q vbi testator de certo fundo sensit nec cōstat d quo electio est heredis: et casum pone vt habes per exemplu in. d. §. seio an isto casu legatum de rigore valeat tangit gl. hic: et dixi in. l. si quis. §. qs plures. j. eo. ¶ Ultimo no. q in gn̄ali legato lancis electio est heredis nec obstat lex seruus legatus. §. cum homo. j. eo. et in. l. ij. in prin. j. de opt. leg. vbi in legato generis electio est legatarij: qz respondet Pe. hic q iste tex. debet intelligi quando testator de certa lance sensit. nec cōstabat de qua nimirū si heredis est electio. d. §. seio. et. d. §. si. quis plures. bar. vo in. l. si domus. in pri. j. eo. aliter intelligit volens quod licet testator hic de certo nō senserit tamē electio semp est heredis in his generibus que habēt terminos facto hominis vt est lanx domus et similia: vt hic et. l. si domus. in pn. cum si. secus in his generibus que habent terminos a nā vt est homo equus et similia quia electio ē legatarij. d. §. cū hō cū si. nō tn̄ assignat bar. aliquā vrgentem rationem diuersitatis vt ēt dicit Pau. de ca. in. d. l. si domus vel dic quod dato quod testator hic de certo non senserit tn̄ electio est heredis in lance domo et similibus ēt indebilissima quā habere nobis expedit potius q non habere vt hic et. d. l. si domus. in prin. qz semper fauore heredis in talibus quod minimū est pstari potest per heredem ut ibi. l. nūmis et. l. qui cōcubinam. §. i. de leg. iij. et no. hic in glo. magna in pn. sed in his gn̄ibus in quibus dari pn̄t aliqz spēs quas potius expedit n̄ hr̄e q hr̄e vt in seruis quia reperiri potest seruus fur et in aīalibus: quia reperiri potest aīal nullius vtilitatis et onerosum pp sumptum. l. si quis argentuz versi. similiqz mō. C. de dona. tunc regulariter electio est legatarij ne alias si diceremus electionem heredis: esset in potestate heredis dare seruum nullius fructus et sic facere legatum inutile. ita loquitur. d. §. cū hō cum si. et mediocrem eligere debz legatarius vt hic. immo etiam si in istis esset expresse data electio heredi a testatore deberet mediocrez eligere. l. si heres generaliter. j. eo. ¶ Nec predictis ob. d. l. si qs argentum. §. ii. que loquitur in prediis que quidē habere non potest esse inutile qualiacūqz sint et tn̄ ibi dicitur mediocre prestandum eē nō aūt minimū posse prestari: quia potest respōderi vt ibi p Cy. cuius tamē solutio non multū placet cum non videatur posse inueniri prediuz q expediat magis non habere q habere: vn̄ potes aliter respondere sm Imo. hic cuius rn̄sio. lz ipse nō dicat fuit quorūdam antiquor quos hic refert Pe. vel melius responde sm Pe. et Cy. hic q ibi redditus debebant per donatarium diuturno tempore seu singulis annis percipi: ut ibi in glo. verum qz interdum pdia casmate pereūt: et redditus n̄ possent eē perpetui iō ibi dicitur predia mediocria assignari debere ut redditus debitos toto tpe possit habere. et circa hoc vide no. per glo. in. l. fideiussorem. s. man. et per Dy. in regula i obscuris. de reg. iur. li. vj. ¶ Et no. qz tex. hic in fine non facit differentiam an lances sint in patrimonio vel nō. et ideo facit ad ea q dicētur in. d. l. si domus. in pn. ¶ In gl. in ver. pessimus. ibi in ceteris etc. doc. magis cōmuniter sequūtur opinio. gl. tn̄ Rapha. hic dicit q contra gl. facit qz vbi quis legasset seruū i genere et in suo matrimonio habuisset decem seruos iter quos nullus erat quē nō hr̄e magis expediret q habere q tūc nō haberet locum iste tex. et ideo dicit q sibi occurrebat dicer aliter q glo. vz quod quando testator legauit in gn̄e si spēs seu indiuidua illius gn̄is sunt modica seu pauca. et tunc habens electionem non teneatur eligere mediocrem sed possit eligere pro libito voluntatis vt in. d. l. qui concubinam. §. i. in glo. sed ibi sunt plura indiuidua: et talia de quib testator veri similiter nō cogitauit et tūc dz eligi mediocris vt hic: quia in dispositione generali non veniunt ea que verisimiliter quis concessisset. l. obligatione generali. s. de pig. cum aquiliana. s. d transac. vnde si haberet testator inter ceteros suos seruum castalionē nō est verisimile q illum voluerit a bonis suis amouere. Sed hec sua doctrina non vr vera. nam in legato generis tunc legatarius hz electionem qn̄ testator seruos suos habet in patrimōio vt pbat glo. hic per plura iura et cōiter sequūtur docto. et tn̄ legatarius eo casu quo hz electionez nō pōt eligere meliorem vt hic et nihilominus in casu predicto non pōt dici quod numerus indiuiduorū esset i finitus vel maximus cum eēt reseruatus ad eos qui erant in patrimonio et lex hic habuit respectum ad casum qui cōtingere potest. s. q inter seruos repiat aliquis quem nō habere magis expediat etc. nec ob stat. d. l. qui concubinam: qz respōde q ibi tex. nō loquit in relicto hui in genere sz in fideicom. partis hereditatis Pau. de ca. hic in vltima responsiōe data per gl. ad iura allegata in ea dat aliam rn̄sionē que nō conuenit illis iuribus ideo sto cum glo. ¶ Item dicit gl. quod minimum prestari pōt quādo legatū est aliquid de eo gn̄e in quo nō est reperire aliquaz rē quā nō habere magis expediat quaz habere. Ad de quod si legatur vinum vel furmētum vel quid simile in genere quāuis liberetur prestando minimuz d. l. fideiussorem. et qd ibi no. et hic in glo. tamē nō liberaretur si illud prestaret putridum seu corruptuz: quia tale non deberet dici frumētum sicut pecūia reproba nō dicitur pecunia. l. Pau. j. de verb. oblig. l. eleganter. §. qui reprobos. s. de pig. actio. et ita ēt dicit Jo. de imo. et Anto. de butri. in. c. indicante. de test. quod no. pro intellectu et limitatione huius glo. sequē. ¶ In eadē gl. ibi de vino tritico oleoqz legato sm doc. melior est tex. in. l. huiusmodi. §. si cui. cum ibi not. j. eo. et in. l. ticia test. §. primo. j. de aur. et argen. lega. et vide bar. in. l. iiij. j. de vino triti. oleoqz leg. et istud dictum gl. est verum sm bar. nisi verba executia a testatore prolata fuissent relata ad legatarium vt qz testator dixisset semprōius recipiat sibi seruum quē in genere ei lego. naz tūc licet in patrimonio non essent serui: et sic regulariter electio deberet spectare ad heredem: tamen propter dicta verba legatarius habebit electionem et similiter in casibus in quibus electio regulariter est legatarij. si tamen verba executiua referantur ad heredem electio est heredis sm barto. alle. l. plane. §. si ita. s. e. et nō. per gl. in. l. lucio. j. tit. primo et tex. qui. l. concubinā §. primo. j. titu. ij. et cū bar. transeunt Rapha. et moder. hic. Idē tenet Ant. de bu. in. c. indicante. et Joan. de imo. ibi d testa. tn̄ Pe. et Cy. hic contrariū tenent de quibus non faciunt mentionem alij doc. qz iura concedentia electionem heredi uel legatario i distincte loquuntur: nec faciunt iura hanc differentiam nisi in legato alternatiuo duarum aut aliquaz rerū: circa quas tunc non posset afferri maximum p iudicium heredi quāuis legatarius vnū potius quā alium eligeret: secus in legato generis qz quādo serui non sunt in patrimonio legatarius ad quē relata essent verba executiua posset eligere seruū existentez in longinquo et magnam expensam afferret heredi pstādo euz. iō nō videtur q propter vba executiua cōsequatur electionē legatarius: et hec fuit ratio gl. in simili lz ipsi non allegent eam in. l. heredes. in. §. si in certo. s. fa. herc. et posset respōderi ad. d. l. qui concubinam. §. i. quia vt dicit hic dy. illa lex loquitur in legato qtitatis in quo heres semp minimū p

stare potest lz verba executiua ad eum nõ referant. l.nũmis de leg.iij.7 no.glo.in.l.fideiussorez.ff.mã. 7 Bar.in.l.iiij.in fi.ff.de vino tri.oleoq3 leg. In reliquis dic ut in glo. ex qua diligenter habes notare ꝙ ille qui legat aliquid in genere 7 habeat aliquam speciem de illo genere videt sentire de illa: ut habetur in.d.l.iiij.in prin.7 ibi bar.ff.de ui.tri.oleoq3 le. 7 idem est in cõtractibus ut ẽ tex.no.in.l.si quis argentũ.§.i.7 ibi bal.C.de dona.quod no.ꝑ promittente soluere quantitatem aliquarum uuarum nomine affictus. ❡ Ex his vr̃ iferri ꝙ si quis legat seruũ in genere 7 habeat seruos in patrimõio 7 illi postea pierint extinguitur legatum.7 hoc expresse firmat B Rapha.7 in.l.si ita legatuz.in prin.ff.eo. ❡ In gl. pe.in fi.ibi legatarij electio 7c.dic imo est heredis ſm omnes per istum tex.in.§.de certo. indistincte loquentem. ❡ Extra glo.est dubiũ an si expresse est data electio legatario possit eligere melioꝛe.de quo aliquid tetigit hic pe.cy.7 imo.dic vt per glo.7 barto.in.l.ij.ff.de ope.leg.tangitur etiam per cy.7 bal. in.l.fi.§.post gl.ibi.C.communia de leg.7 similiter si data sit a testatore expressa electio heredi.an possit eligere pessimuz.7 habes tex.ꝙ non in.l.si heres generaliter.ff.e.titu.quis autem in contractibus habeat electionem in obligatione generis vide per gl. in.l.heredes.§.si in certo.in fi.glo.magne.ff. familia herciscunde.7 habetur in.l.quicquid astringende in glo.7 in.l.qui ex pluribus.ff.de verb.ob.

l **Egatarius.** Legatarius nõ potest vnum legatum diuidere pro parte acceptando 7 pro parte repudiando. Sed si non acceptauit 7 decessit pluribus relictis heredibus. vnus eorum põt acceptare partem suam: 7 alter repudiare 7 per repudiationem legati fingitur nunꝙ fuisse legatum hoc dicit tota ista lex. ❡ In tex.ibi tantum partem suam acquiret ex hoc dicit bal.collige ꝙ hic portio repudiata non accrescit heredi.7 idem expresse no. barto.in.l.re coniuncti in penul.col.in ver.v.principaliter.ff.ti.ij.vbi ad hoc allegat rationem q2 isti cẽsentur esse coniuncti cõiunctiõe legali nõ ab ipso testatore legante: sed inter cõiunctos cõiunctione legali non est locus iuri accrescendi in legatis.l.7 proculo.de leg.ij.ergo 7c. ❡ Et hoc prestat argumentum secundum bal.hic ꝙ si sunt duo heredes vni emphiteote pp delictũ vel renunciationem vnius sua portio non accrescit[a] coheredi sed redit ad dñm.qđ est no.tu ad hec vide no.per bar.in.l.si fraudati.ff. de publica.7 que no.bal.in.l.si mihi 7 ticio.ff.de §. ob.melius per.bal.in.l.vnica.§.in primo.C.de catol.in gl.7 in.iiij.col.7 in autenti.si quas ruinas.in pn̄.7 fi.col.C.de sa.san.eccle.7 in.l.i.C.quãdo no. pe.par. ❡ Et puto in proposito dictum bal.hic verum eẽ.pro quo etiam facit q2 nunꝙ habet locũ ius accrescẽdi postꝙ ius semel fuit quesitũ: licet postea deficiat preterꝙ in vsufructu.l.i.§.fi.versi.sed i usufructu.7 ibi no.ff.de usufruc.accrescendo.

c **Um seruus.** Seruum existẽtez in fuga aut peregrinantem in longinquo debet heres suo sumptu perquirere 7 legatario dare.h.d.cũ prin.l.seq. ❡ No.egregiam limitationem ad.l. cuz res.§.primo.ff.eo.7 ad plene no.per gl.in.l. quod legatur.ff.de iudi.vbi dicitur quod satis est heredi legatario prestari rem legatã in loco vbi res erat tẽpore testamẽti nam hoc fallit qñ res in loco multuz longinquo fuisset tempore testamenti ne si alias diceremus legatariũ cogi suo sumptu rem legatam ꝑ se qui legatum inutile redderetur facit in argumẽtũ tex.in.l.si res obligata.ff.e.7 in.l.qui cõcubinam.§ qui ortos.cũ gl.7 i.l.his verbis.§.fi.in ratiõe sui.ff.

a ❡ Nõ accrescit.adde eundem alex.cõsilio.xc.ꝑ fran. acc.ꝯsi.xlviii figno.homo. cõsi.xc.

b ❡ Magis cõis. in hac materia vide ang.cõsi.lxv. ij.7 frã.de are. cõsi.xvii.frã. accu.ꝯsi.lxiij 7 no.ꝙ i oib casib in qb male fide possessoꝛ tenet de fructib quos potuisset pcipe nũꝙ tenetur de illis qs potuisset pcipe ex augmẽto rei facte ꝑ ipm casus est in l.certũ.ff. de rei ven.

de leg.iij.7 idẽ no.bar.in.d.l.cum res.in prin.pro quo bñ facit ille tex.post prin.vbi verisimile 7c.sequunt hoc cõmuniter legiste: 7 idẽ tenuit Pe.de anc.7 Imo.in.c.indicãte de testamentis vbi videas. Istud tñ intelligit Pau.de ca.hic ꝑcedere si testatoꝛ hoc sciuerit secus si ignorauerit rẽ eẽ in longiquo: 7 ita intelligit.d.l.cũ res.§.i.7 id quod no.in.d.l.quod legatur.Sz mihi vr̃ ꝙ contra Pau.de ca.facit tex.in.d.l.si res obligata.q̃ vr̃ velle idem eẽ in ignorante pro hoc quia etiam si testatoꝛ sciuisset rẽ eẽ in lõginquo sicut ignorauit.verisimile ẽ ꝙ ita presumitur quod omnino voluisset legatum taliter prestari quod vtilitatẽ afferret.l.ticia cum testamẽto.§.i.7.l.meuius.i prin.ff.ti.i.tamẽ magis placet opi.Pau.de ca.quam etiam videtur hic sentire bal.pro qua induco tex.in.l.si seru legat.i pn̄.ff.e. ❡ Non enim ibi vr̃ quod expensis legatarij debeat ꝑquiri res legata potius quã hic nisi quia ibi testatoꝛ tẽpoꝛe testa.hoc cogitare non potuit.q2 seruus ibi fugit post testa.secus h.q2 tpe testamẽti erat in fuga. Ad legẽ res obligata potes rñdere ꝙ non obstat intelligẽdo eã ꝑout ibi intelligit Ang.qui refert.§.vel potest 7c. Ad principiũ legis.7 sic ad istum casuz qñ testatoꝛ sciebat rẽ pignoꝛatã.quem intellectũ ꝑ aliquas rationes cõsueui ibi dicere necessario eẽ tenẽdum 7 ibi dicam. Et in materia huius.l.vide gl.magnaz hic quã oẽs sequuntur 7c qđ dixerit gl.in.l.si quis seruum.in prin.ff.ti.primo.7 in.d.c. iudicante 7 ibi ꝑ doc.adde tñ ad hoc no.i glo.qđ dũ tz gl. ꝙ qñ seruus aufugit post moꝛtẽ testatoꝛis 7 aditam hereditatẽ sine culpa heredis.qđ tenet heres solum cauere de restituẽdo seruum ipsum hereditariũ cũ ad eũ ꝑuenerit.sentit gl.ꝙ nõ tenet ꝑsequi eum nec cauere de ꝑsequẽdo etiam expẽsis legatarij 7 istud etiã expsse voluit Bar.7 ang.in.l.cũ res.§.itaq3. in prima opp.ff.eo.7 idẽ tz Jo.de imo.sed Pau.de ca.ibi tz cõtrariuz.s.ꝙ immo debeat ꝑsequi 7 cauere de ꝑsequẽdo per.l. huo legato.§.fi.ff.eo.ita etiam tz Raph.in.d.l.cũ res.ꝑ quo allegat.l.continuus.§.illud.de verb.ob.vbi difficultas ꝑstationis non eximit quem ab obligatiõne.vnde tenẽdo opi.huius glo.7 Bar.in.d.l.cum res.ꝑ qua faciũt iura allegata per eum potes rñdere ad.d.l.seruo legato.quod illa intelligit qñ seru viuo testatoꝛe cepit eẽ in fuga seu in longinquo ꝑut itelligit gl.hic ad.§.illud potes rñdere ꝙ difficultas si eximit qñ fit obligatus.s.dare cum ad eum ꝑuenerit lz non tenetur ꝑquirere ista enim fuga serui assimilatur quodãmodo casui foꝛtuito vt dicit Bar.in.d.§.illud.in.ii.col.vbi allegat ista iura.

Fructus. Heres post moꝛam tenetur de fructibus rei legate nõ solũ ꝑceptis: sed ẽt de his q̃ ꝑcipi potuerũt per legatariũ 7 de omni eã vel vtilitate vel ẽt de interitu. ❡ In tex.ibi ꝑcipere potuit.subaudi licite 7 honeste l.fructus la.i.ff.de rei ven.7 plene legitur 7 no.in.l.ancillaruz ff.de peti.here. ❡ ❡ No.ꝙ in fructib percipiendis ad quos heres tenet post moꝛam dz haberi respect ad personam legatarij petitoꝛis non autem ad ꝑsonã rei conuenti. Et idẽ in fructibus ꝑcipiẽdis ad quos conueniret quicũq3 male fidei possessoꝛ.nã haberi dz respectus ad fructus quos ꝑcipere potuisset petitoꝛ nõ aũt reus.l.si nauis.in fi.7.l.ꝑterea.ff.de rei vẽdi. In 2riũ vr̃ tex.in.l.domum.C.de rei ven.per quã.l.passus iste redditur valde dubius de quo vide ibi per Gui.de cu.7 barto. 7 bal.per cy.post Pe.in.l.certũ.in.i.q.C.de rei vẽ. per bar. Ang.7 Imo.hic ꝑ bar.latius in.l.ex diuerso.i pn̄.ff.de rei vẽ. ꝑ Ang.in.l.fruct.la.i.7 in.l.si nauis eo.ti.per Bal.in.l.ij.C. de fru.7 liti.expen.ꝑ Ant.de bu.in.c.grauis de rsti.spo.7 magis cõis[b] opi.vr̃ esse illa quã posuit Bar.in.d.l.domũ.vbi videas cũ qua opi.concoꝛdat.Gui.de cu.Bal.ibi 7 Imo.7 rapha.7 Pau.de ca.hic 7 ant.de bu.in.d.c.grauis. Quã opi. tñ limita no.7 primo vt procedat in eo possessoꝛ qui nullam hz iustã cãm a dño vendicante: secus si ab eo iustã cãm haberet vt est creditoꝛ hñs fundum pignoratũ a dño q2 tñ tenebitur dño de fructibus quos ipe creditoꝛ ꝑcipere potuisset tex.ẽ mẽti tenẽdus in.l.ij.C.de pig.acti.quod reputauit bal.ibi no.dignum. ❡ Secũdo limita ꝑcedere in ꝟo male fidei possessoꝛe secus in ficto cuius mala fides inducta eẽt ficte ꝑ litis ꝯtestationem 2 eũ fcãm.nã talis tenebit tñ de fructibus quos ipse re percipere potuisset.tex.est non violando litteram in.l.ij.C.de fruc.7 lit.expen.ſm.Bar.ibi lz glo.ibi aliter intelligat.

Si ticius. Res mea testatori debita pôt mihi legari ꝛ qd sit i legato ðclaraꝛ ex futuro euẽtu. ꝛ si testator legat rẽ sibi debitã ab alio nomẽ in legato ↄsistit. h. d. vsq3 ad. §. si quis alicui. ¶ In tex. ibi nõ ↄsistere. hec erat rõ dubitandi tñ decidit ↄ̃riũ. s. ꝙ legatum consistat. nec obstat cõtrarium signatum in littera q3 legatũ rei mee mihi factum rei ꝗuis regulariter nõ teneat. l. cetera. in pn. ĩ. e. l. ꝑpas C. e. ti. tñ fallit qñ res nõ erat mea pleno iure ꝛ irreuocabiliter vt h. ꝛ. l. si tibi hõ. in pn. ꝛ. l. nõ quocũq3. §. si ex bonis. ĩ. eo. ꝛ facit. l. ex sextãte. §. latin⁹. ĩ. de excepti. rei iudi. vel solue aliter vt colligiꝛ ex gl. h. ¶ Itẽ no. ꝙ l3 in casu hui⁹. §. cũ legat mihi testator rẽ quã ibi debeo videreꝛ mihi relinquere liberationẽ3 eo casu quo re3 nondu3 tradideram ipsi testatori vt hic in. ꝟ. idemq3 tñ nõ est per oĩa idẽ ac si mihi liberationẽ3 legasset q3 qñ mihi exp̃sse legasset liberationẽ: ꝛ deinde testator a me iuito rẽ debita3 exegisset legatũ in totũ extingueretꝛ. ĩ. ð lib. lega. l. nõ solũ. la. i. §. liberatio. tñ sec⁹ qñ expresse nõ legauit liberationẽ s3 ipam rẽ quã ei debebam vt hic. ꝛ ita signãter intelligit bar. istũ tex. ꝛ cũ eo trãseũt alij quod sane intellige qñ species certa erat relicta. secus si q̃titas vel qd aliud in genere vt si dixerit testator lego tibi decẽ que mihi debes q3 ista sola liberatio ẽ in legato. vñ si legatario inuito exigãꝛ a testatore illa decem: extinguiꝛ legatum: vt. l. si sic. §. i. circa fi. cõiuncto. ꝟ. proinde. ĩ. eodẽ. qð reputat singulare Pau. ð ca. ꝛ ↄprobatur ex his q̃ dicentur in vltimo no. ꝛ idẽ in effectu vide p raph. hic i. §. idẽ iulius ibi cogẽdũ actionẽ ꝛc. liberaꝛ ergo heres cedendo actionẽ legatario cõpetentẽ testatori. ad idẽ. l. seruum filij. §. eũ q chirographũ. ĩ. e. Fallit tñ ubi res legata fuisset debita alternatiuẽ testatori q3 tũc cõpellitur heres agere ↄ debitorem in cui⁹ electõe erat solueꝛ quã rẽ vellet ut ẽ tex. i. d. l. si sic. §. fi. ĩ. e. ¶ Itẽ no. ꝙ testator legãdo rẽ sibi ðbitã vꝛ tm̃ legare ius sibi cõpetẽs ad re3. i. ad actionẽ psonalẽ. simile si haberet ius reale. l. si domus. §. fi. cũ si. ĩ. eo. ¶ Itẽ ex isto tex. no. qð qñ testator legat rẽ sibi ab extrãeo debitã vꝛ legare nomẽ debitoris tñ q̃uis testator exegerit rẽ a debitore post testm̃ nõ extingueꝛ propterea legatũ vt innuit hec lr̃a bm bar. no. sec⁹ si expresse dixisset lego nomẽ talis debitoris: vt. l. fideicõ. §. si rem. de le. iij ꝛ quo ad hoc propositũ addo tex. silem isti in. l. si ticius mihi. in. pn. ꝛ no. ꝛ ibi gl. ꝛ bar. ĩ. ti. i. quod tñ limita vt. s. dixi v3 nisi legatũ cõsisteret q̃titate vel genere per. d. l. si sic. §. i. ¶ Aliã ðr̃iam inter legare nomen debitoris ꝛ legare eo mõ quo dicit hic in fi. collige ex isto tex. in vltimo ꝟbo iuncta. l. ex legato nominis ꝛ ibi p bal. in. ii. q. C. eo. Ab ex dubitauit hic Ja. ð are. quid si in casu huius ver. iulianus nondum erat res tradita testatori an p̃ciũ tenebiꝛ soluere heres vẽditori: an ꝟo legatari⁹ cõcludit ipse cum quo trãseũt cõmuniter scriben. quod tenebitur heres ar. l. q cõcubinam. §. qui ortos. ĩ. ti. ii. addo bal. idẽ tenentẽ in. l. p̃di. in. ij. col. C. de fideicõ. ꝛ in. l. cũ alienã. C. eo. vbi dicit hũc tex. esse singularẽ. ¶ Itẽ an in casu huius ꝟ. ide3 iulianus. teneaꝛ heres prestare expensas litis pro re recuperãda ipsi legatario. decidit Ang. qð nõ. q3 uidetur sufficere sola cessio vt hic addo bar. idem uolentem cum aliquali limitatione in. d. l. si sic. §. fi. ꝛ probaꝛ in. d. l. si sic. in. §. i. i fi. in ꝟbo dũtaxat prestare cogiꝛ quẽ tex. ibi ad hoc ponderat imo. ꝛ idem tenet Ang. in. d. §. eũ qui cirographũ. per illũ tex. fallit tñ bm eum vbi res legata esset litigiosa. allegat tex. cũ glo. in autẽti. nunc si heres. C. de litigio. Et quid si in terminis huius versi. fi. rescissa est emptio viuo testatore ꝛ ex alia cã res est effecta testatoris. an legatũ vitieꝛ bar. hic se remittit Ang. hic ðcidit ꝙ aut in legato testator adiecit pronomẽ meũ ꝛ legatu3 nõ valet per no. bar. in. l. seruũ filij. in pn. ĩ. eo. aut simpliciter legauit ꝛ debebiꝛ etiam per no. per bar. ibidẽ ius. n. superueniẽs testa. ð3 operari ad validitatem legati nõ ad ualiditatẽ. l. si ex toto i pn. s. eo. l. si fundũ sub cõditiõe. §. si vnus simus. ĩ. e. ¶ Ultimo an in terminis huius ꝟ. idem iulianus sit oĩno necessaria cessio actionis vel hoc ut trãseat vtilis actio in legatariu3 vide omnino bal. in. l. ex. legato.

Si quis. Quando legatum sonat in facto explicandum per legatarium censetur esse psonale ꝛ ad heredẽ eius nõ transit ꝛ onus tributi seu vectigalis rei legate spectat ad heredẽ ꝓ tempore preterito hoc dicit usq3 ad §. seio. ¶ No. ꝙ non oĩs cõcessio emanans a priuato concedente facti facultatem videtur esse personalis quod videꝛ verum bm Cy. ꝛ bal. ꝛ alios hic quãdo tale factum esset indeterminatum tam qualitate q̃ tempore quasi tunc electa videatur industria persone ad determinandum. ꝛ sic ad alium non transit argu. l. i. §. ne aũt. C. de cadu. tol. ꝛ. l. inter artifices ĩ. de solu. c. fi. de offi. dele. secus si factum tale esset ðterminatu3 q3 tũc trãsiret ad heredes talis cõcessio bm ipsos allegãt in argumentum. l. si necessarias. §. de vendẽdo. s. de pigno. act. ꝛ. l. si pactum. s. de ꝓba. ꝛ. l. quesitũ. ĩ. de vsufru. vnde si testator cõcessisset facultatẽ incidendi decem currus lignoru3 ex nemore suo transiret ad heredem legatarij talis facultas bm eũ. Intelligas tamẽ sane nisi legatũ eẽt annuu3: q3 ad heredes nõ trãsit. l. iiij. in fi. s. de an. le. ¶ Et p p̃dicta põt limitari doctrina. doc. in. l. ueteris. C. de cõtraben. ꝛ cõ. stip. ꝛ bar. in. l. si sic. la. grãde de ꝟ. ob. vbi dicũt ꝙ stipulatio facti affirmatiui ẽ transitoria ad heredes per. d. l. veteris. cum si. quia hoc est verum si factum erat determinatum ꝛ certu3 secus si indeterminatũ per istum tex. ꝛ per rationem predictam ꝛ ita videꝛ sentire Imol. post predictos. ¶ Et de materia an ꝛ qñ concessio presumatur realis vel personalis vide p glo. in. l. sordidoru3. C. de excusa. mune. li. x. ꝛ per glo. ꝛ doc. in. c. cũ uenissent de institu. per gl. xxv. q. ii. in summa per io. an. in regula priuilegiũ in mercurialibus p bar. in. l. q3 tale[a] s. so. ma. ꝛ in. l. pater. ĩ. de serui. lega. ꝛ in. l. i. s. ð cõsti. pn. per bal. in. l. fi. eo. ti. ꝛ in. l. si nõ speciali. C. ð testa. ꝛ in. l. liberti liberteq3. C. de ope. liber. i. ix. col. in ꝟ. denuo. quero aliqd per bar. in. l. si sub vna. in fi. de ꝟ. obli. ꝛ in suo cõsilio incipiente. queritur vtꝝ iurisditio per Ant. de bu. in. c. quia. v. ð iudi. ¶ Itẽ no. ꝙ vbi est adiectum nomẽ heredis casus contingens in persona principalis nõ nocet heredi b3 bal. ꝛ hoc inducitur per Cy. bal. ꝛ Ange. ꝙ si quis conduxerit rem in emphiteosim pro se ꝛ filijs, non possit pater alienare vel ei renũciare in preiudicium liberorum cum due censeanꝛ esse concessiones. vna i psona patris ꝛ alia in psona filiorum. argu. l. stipulatio. §. si quis ita ð ꝟ. obliga. ꝛ ð hoc dicto multu3 exclamat hic Pau. ð cast. referẽs se ita habuisse de facto ꝛ tunc non fuisse recordatu3 de aliqua ðcisione in istis terminis. ¶ Certe articulus iste videꝛ satis ambiguus. Nam primo aduertẽdum ẽ an simus in casu quo p̃r videaꝛ acquirere filijs tãquam filijs an uero tanq̃ heredibus. ð quo plene p glo. magistrã. in. l. si tibi decẽ. §. fina. s. ð pac. p bar. in. l. quod dicitur de ꝟ. ob. nam quando essemus in casu in quo videreꝛ acquisiuisse eis tãq̃ heredibus ꝛ tunc factũ p̃ris p̃iudicaret eis: quia hers non põt vẽire contra factũ defuncti. l. vẽditrici. C. ð rebus alie. nõ alienã. l. cu3 a marito. C. ð rei vẽdi. ¶ S3 vbi essemus in casu in quo non videreꝛ eis acquisiuisse tanqua3 heredibus s3 tanquam filijs puta i rebus que sui natura non sunt transitoria ad heredes: ꝛ tunc opi. sunt varie[b] an pater possit eis preiudicaꝛ. ð quo vide plene p barto. in. l. ut iurisiurandi. §. fina. liberi. de ope. liber. ꝛ in. l. eum qui. ĩ. ð interdic. ꝛ releg. ꝛ in suo cõsilio incipiente. questio ista habet duo dubia p Feder. in consilio. ccxxviij. quod incipit factum tale est duo fratres ꝛc. ꝛ Jo. an. in addi. spe. in ti. de feudo in rubrica. in ꝟsi. non omitto per bal. ꝛ ang. in. l. itẽ videndum. §. fina. s. ð peti. herdi. p bald. in auc. si quas ruinas. C. de sacrosan. eccle. ꝛ in. l. liberti. C. ð ope. liber. ꝛ in. l. si adulta. C. ð heredi. acti. ꝛ in. c. impialẽ. in p̃ici. ð prohib. feu. aliẽa. p Fede. in. l. filiussa. §. eum patri. ĩ. eo. ꝛ in. l. i. ad fi. C. p quas personas no. acquir. ꝛ in. l. qui se patris. C. vnde liberi. ꝛ in. c. i. §. p̃io ꝛ in. c. i. §. ꝛ q3. vl ẽ i. §. se. q feu. da.

[a] ¶ Quia tale vide ibi i apostilijs ad bar. ꝛ ad alex. i caracterib⁹ ð lor.

[b] ¶ Sunt varie. adde frã. acc. cõsi. xv.

po.per imo.in.l.si domus.§.fi.ĵ.eo.plenius per eũ dem.in.c.potuit.in vltima charta de locato.p Saly.in.l.fi.C.de iure emphi.per Pe.de anch.in cõ silio.cxxxij.ꝛ in cõsilio.cccxvij.incipiẽte in themate p̃ dicto tria ꝛc.ꝛ per Ange.in cõsilio.clxxxi.ꝛ in cõsi lio sequẽti.ꝛ in cõsi.clxxxix.incipiẽ.magnificus mil.ꝛ Pau.de castro in cõsilio.clvij.ꝛ magis commũis opi.videt̃ iclinare quod pater possit preiudicare filio in emphiteosi licet in feudo nõ ꝛ nõ dico tamen decidẽdo. ¶ In gl.i.an istud dicatur seruitus personalis.dic vt per Cy.ꝛ bal.in Ru.C.de vsufruc. p bar.in.l.meîta.§.fi.ĵ.de ali.ꝛ cib.lega.ꝛ aliqd per Imo.hic ꝛ per bar.i.l.ut põitur.s̃.de serui. ¶ No. ex cõtrario heres heredem teneri soluere collectas,p re legata ~~pro tempore legata quãtum est~~ pro tempore preterito.sed pro tempore futuro tenetur legatarius.l.quero.ꝛ ibi vide Bar.ĵ.de vsufru.lega.ꝛ hic in glo.ꝛ ad cognoscẽdum qñ cõ fideretur tempus preteritum ꝛ tempus futurum ꝛ qñ icipit vide plene bal.in.l.i.§.quibus.i.iij.q.pricipali.s̃.ꝙ cuiuscũ qȝ vniuer.no.vbi dicit cõsiderari tempus idicte seu posite collecte nõ aũt tempus quo vẽit soluẽda.ad quod allegat gl.no.i.l.incola.la.ij.ĵ.ad mũicip.facit.l.defuncti.i pri.s̃.de vsufruc.ꝛ quod no.spe.i titu.de cẽsi.§.ij.v.sed quid erit si rusticus.ꝛ que fuit ratio hui⁹ tex.dic ẽm Ja.de are.Cy.ꝛ Bar.ꝛ alios ꝙ rõ fuit q̃ res est obligata tacite pro oneribus hic expressis ut i.l.imperatores:ꝛ ibi no.ĵ.de pub. nimirum si heres tenetur liberare rẽ legatã.l.si heres obligata.ĵ.e.ti.ꝛ ibi vide bar.de intellectu huius tex.ꝛ ideo dicebat Ang.ꝛ Imo.ꝙ iste tex.dȝ intelligi ẽm distinctionẽ illius.l.s.qñ testator sciebat rem esse obligatam ad ista onera alĩs secus vt ibi quod an precedat dicã ibi.q̃ doc. uariãt ꝛ d̃rĩa iter vectigal ꝛ tributum⁹ de quibus hic fuit mẽtio vide gl.ordiariam.i.l.i.§.i.ĵ.de publica.ꝛ quod habet̃ in.l.i.s̃.si ager vectigal.ꝛ qđ no.gl.i Rub.C.de ãno.ꝛ tributis li.x. ¶ Ultimo Cy.hic solus limitat istũ tex.cũ glo.fi. nisi onus tributi esset grãde ꝙ equipolleret fructib⁹ rei legate.q̃ tunc spectaret ad heredeȝ tale onus ẽt pro futuro tempore.allegat.l.qui cõcubinam.§.qui ortos.de lega.iij.tamẽ ille tex. potest aliter itelligi: vt in terminis declarat Bar.i.d.l.q̃ro.vbi videas.

Scio. Si legatum ẽ dubium propter pluralitatẽ nominum rei legate id quod minimuȝ ẽ debetur.h.d. ¶ Et de materia vide q̃ dicta fuerũt in.l.si quis a filio.§.si qs plures.ꝛ in.l.legato gñaliter.s̃.e.ꝛ ad cõtraria hic formata i gl. respõde ut hic per Sy.

Constat. Ualet legatuȝ de re cuius ẽ commertiũ lȝ i dñio testatoris nõ sit: nec sine difficultate esse possit sed si illius rei penes neminẽ ẽ cõmerciũ vel esse põt cõmertium iussu soli⁹ pricipis.nõ vȝ quãtum ad rẽ nec quãtum ad estimationem sed si esset in cõi cõmertio sed nõ esset in cõmertio legatarij absqȝ tñ suo delicto valet tũc legatũ vt debeat̃ estimatio si sciẽtiam icapacitatis legatarij testator habet.hoc.d.cum.l.se. ¶ No.legatũ posse cõsistere i re aliẽa.de quo plene in.l.cũ alienam. cuȝ cõcordãtijs.C.eo. ¶ Secũdo no.ꝙ difficultas prestatiõis nõ viciat legatum idẽ i stipulatõe.l.cõtinu⁹ §.illud de uerbo.ob. ¶ Itẽ no.ex actib⁹ ꝛ sermõib⁹ quem iudicari furio^a um ꝯcordat.l.ob que viciat.circa pri.s̃.de edil.edic.ꝛ.l.quidã in suo.s̃.de cõdi.in sti. Et per quos act⁹ pbet̃ quẽ eẽ furiosuȝ^b plene h ꝛ qñ ꝛ p quos act⁹ qs probetur furiosus: vide glo.iũcto tex.in.l.ij.s̃.de iudi.ꝛ in.l.si cũ dotem.§.si maritus.in glo.in verbo ferẽdus est iũcto tex.s̃.so.ma. ꝛ per glo.xlvj.dis.c.i.per Bar.in tractatu de testa. i.c.icipiẽte opposita prudẽtia.ꝛ per barto.in.l.ij.ĵ. de bono.posses.insan.ꝛ fur.dela.ꝛ in.l.si his qui.§.

a ¶ Et tributum.a'iqñ tñ ponũtur ut si nomina scdm modũ vez loquẽdi regionũ ẽm imo.h ꝛ no.ꝙ i iponendis oneribus de quib⁹ hic nõ attẽditur valor rei sȝ q̃ntitas fructuũ ꝙ ide pcipit̃ ter.ẽ no. in simili ꝛ ibi bar.ꝛ ang i.l. q hõis.ĵ.q bonis ceder psit ang.ꝛ noui.i. l.nẽsenius.s̃. de re.iudi.

b ¶ Furiosuȝ vide p eundẽ cõsi.lxiiij.per barba.cõsilio lx.vbi latemore solito.

c ¶ Impetrauit.ꝛ dic bal. i.c. naturales i tit.si de feu. fuerit d̃uer.ꝙ in difficilioribus pricipesȝ solent se reddere difficiliores.

fina.s̃.de tuto.ꝛ curato.da.ab.his.ꝛ i.l.nec codicillos.C. de codicil.ꝛ i.l.si quidem.C.so.ma.ꝛ bal.per illuȝ tex.i.l.diuus. ꝛ de offi.p̃sid.ꝛ Bal.in.l.furiosuȝ.C.qui testamẽta facere nõ pos.i Rub.C.si ex fal.istru.per doc.in.l.mutũ. d̃ acqui.here. ꝛ bonum tex.i.c.filij de here.in.vj.ꝛ ibi no.doc.vbi habet̃ ꝙ habẽs memoriam inordiatam presumit̃ fatuus ꝛ idem in eo.qui nescit exprimere id quod vult:vt ẽ bonus tex.in ca.i.§.si vero de cle.egro.li.vj.ꝛ de materia etiã alias dixi.in.l.i.in pn. ꝛ ibi ẽt aliquid per Ro.de v̄bo.ob.ꝛ per spe.in ti. de salario.§.fi.ver.sed quid si.vel infirmus dicit illũ reputãdum furiosũ qui i infirmitatibus recusat pocula medicinalia. ¶ Iteȝ no.ꝙ illud quod fieri nõ potest nisi habito cõsensu pricipis reputatur impossibile.idem no.glo.in.l.cõtinuus.§.cum quis.de v̄bo.ob.quod amplia ut ibi per bar.ꝛ idem no.Barto.l.si qs sub cõditiõe.d̃.de test.tu.ꝛ in ver.oppo.ad fi.in.ij.colum.ꝛ Barto.in.l.si.i.ij.vel.iij.col.C.de sen.pas.hũ facit.l.ij.§.tractari.ad tertu.facit etiam.l.iiij.circa prin.ĵ.de fideicom.liber. vbi nõ est in cõsideratiõe id quod potest impetrari de iure speciali ꝛ per ista decidit Bar.in.l.i.ad fi.s̃.de iniusto test.q.no. quam vide.licet aũt dicamus communiter ꝙ illud quod non potest impetrari nisi a solo pricipe reputatur ipossibile adeo ꝙ alicui nõ imputatur si illud nõ impetrauit^c.ut.d.§.tractari hic tamen illud limitat Ro.in.l.ij.i vltima cartha.ĵ.de re.iudi.nisi priceps consueuisset illud facile cõcedere.allegat.l.qui cum maior.post prin.i versi.facile.ĵ.de bõis liber.ꝛ.l.pe.ꝛ fi. ꝛ quod ibi no.ĵ.de ca.puni.idem etiã voluerũt Raph.ꝛ pau.de ca.in.d.§.cum quis.s.ꝙ illud quod cõsuetus ẽ priceps cõcedere nõ reputatur impossibile.allegãt.l.quidam relegatus i prin.ĵ.de reb.du.ꝛ.l.itercidit.ĵ.de cõdi.ꝛ demõ.quam etiaȝ ad hoc allegat Rapha.hic ꝛ hoc optime probat tex.noster h in fi.dum dicit cum distrahi nõ soleãt ꝛc.ista etiam sũt diligẽter no.quia retento hoc ꝙ illud quod pendet a sola potestate pricipis cẽseatur regulariter impossibile infertur ꝙ si qua ꝯditio esset in testamento inserta que absqȝ principis cõsensu non posset impleri reijceretur velut impossibilis.l.i.s̃.de cõditio.i sti.l.obtinuit.ĵ.de condi.ꝛ demõ.ita no.voluit Bal.in.l.i.in.vj.q.C.de insti.ꝛ substi.sub condi.fac.nisi ẽm eũ ibi talis cõditio esset necessaria ad validitatem dispositionis testatoris ut si pater requirit filio legitime nato sub cõditione si legitimabit̃: q̃ tunc talis cõditio nõ reijcitur.allegat ad hoc.l.in tempus. s̃.de here.insti. ¶ Bal.autem hic colligebat ex isto tex.ꝙ illõ quod pendet ex uoluntate vnius tantum reputatur impossibile ꝛ ita refert tenuisse Ray.Sed hic est nimis strict⁹ intellect⁹ nec uidetur verus.nã si testator legat mihi rem ticij.pẽdet a sola voluntate ticij dominium rei illius in me transferri.iuxta.l. id quod nostrũ.ĵ.d̃ reg.iu. ꝛ tamẽ legatũ vȝ ut hic in prin.Sȝ si iudicaretur impossibile nõ valeret.vt hic.in fi.cõtra bal. etiã tenet hic io.de imol.lȝ nõ allegat dictam rationeȝ.sed dicit ꝙ iste tex.nõ probat dictũ bal.cum nõ loquatur iste tex. generaliter in facto pẽdente a voluntate vnius sȝ solũ in pncipe.ꝛ ꝙ h solum procedat in principe dico ꝙ sensit aperte bar.in.d.l.fi. C.de sen.pas.dum dixit vnius.s.principis. ¶ Et subdit Jo.d̃ imo.sub dubio forte ꝙ dictum bal.hic procedere posset in fcõ pendẽte a voluntate vnius solius domini loci.quia eadem est ratio que ẽ in principe ẽm eum.cui adde bar.in.d.§.cum qs. in fi.ꝛ facit quod no.bar.in.l.relegatus.ĵ.de pen.ꝛ in.l.i.§.d̃ qua re.s̃.de postul.cum suis multis concordãtijs. ¶ Et ex p̃dictis infert hic Bar.ꝙ si fundus relinquatur fratribus mendicantibus cum hoc ꝙ in fundo constituãt monasterium pro eis legatum tanquam purum tenere.ꝛ conditio tãquã impossibilis reijcitur cũ talis cõstructio cẽseatur plurimum difficilis cũ sine auctoritate sedis apostolice fieri si possit.c.i.de religiosis domibus in.vi.ꝛ sequũtur doc.hic communiter subdit tamen Jo.de imo.Raph.ꝛ Pau.de ca.ꝙ cuȝ voluntas defũcti nõ possit adimpleri ẽm formam testamenti.tamen tenebũtur mendicantes in alium vsum cõuertere legatum per.l.legatum ciuitati.ĵ.de vsufruc.le. Addo ꝙ hoc in terminis voluit bal.in.l.cum aliena.C.eo. ¶ Sed cõtrariũ tenuit bal.in auc. igressi.penul.colũ.C.de sa.san.ec.per tex.in.c.exijt qui seminat.§.ad.hoc q̃ fratribus.de.v̄.sig..li.vj.sed puto veriorem primam opi.quã tenet bar.in tractatu minoricarum in secũda

parte prin. in ver. pone aliqs. ⁊ ibi rñdet ad. d. §. ad hoc cuius rñsio nõ placet Bal. in. d. auc. ingressi. ⁊ cũ bal. trãsit pe. d anc. in. c. exiuit de paradiso. de ver. sig. ⁊ ꝯ doctrinã bal. i. d. auc. est expsse tex. in. d. §. ad hoc ver. si vero fratrib⁹. ¶ Per hoc ẽt dicit Pau. de ca. se al's ꝯsuluisse de facto cũ quidã doctor in testõ suo grauasset heredes sub pena priuatiõis hereditatis ꝙ. i. annuz deberent corpus ipsius testõris ferrarie sepultũ trãsferrĩ ad ciuitatẽ Parme. ⁊ heres infra tẽpus hoc nõ fecit ꝙ per hoc nõ incideret in penã. q: talis translatio corpoꝝ sepultoꝝ de iurĩ fieri non põt sine pncipis ꝯsensu. vt. l. fi. C. d relig. ⁊ sic illa ꝯditio vel onus tanꝗ impossibile debuit reijci. Et dicit ꝙ fuit i tex. qd Raph. Fulg. consuluit in ꝯtrium cuius consilio tñ alij doc. pter vnũ voluerunt se subscribere sm euz. p hoc allegat paul. de ca. tex. in. l. ij. §. tractari. i. ad tertul. hic tñ intelligo saluo eo quod legiĩ ⁊ no. in. l. diui fratres. cũ. l. se. s. d relig. i quo casu potuissz pcedere id qd consuluit Fulg. ¶ Item per istum tex. in verbo formã patrimonij. dicit ang. hic se consuluisse in quadam. q. nã donauit alicui papa oĩa bona ecclesie que erant in certa regiõe in manib⁹ camere existentia ꝙ nõ intelliganĩ donata bona possessa per exteros. q: per illa verba solum intelligunĩ donata ea que redacta erãt in formã patrimonij eclesie sub pcuratore eiusdem. sicut hic dicitur. ¶ Decidunt etiã hic Ja. de are. Bart. ⁊ Bal. per istum tex. ꝙ si imobilia legata fuerunt fratribus mendicantibus quoꝝ bonoꝝ ipsi de iure sunt incapaces. vt in cle. exiui de. v. tñ legatum valebit quãtuz ad extimationẽ vt probatur hic ⁊ in. l. sed si res. ⁊ in. l. fideicõ. §. si seruo ⁊ ibi hoc ẽt no. Bar. i. de le. iij. ⁊ idez tz Bar. in tractatu suo minoricaꝝ. in prima parte prin. in ver. sed quero. ⁊ in. ij. ver. aliqñ contingit circa quod subdit hic Jo. de imol. ꝙ lz fundus non possit simplr mendicantibus relinqui: tñ poterit eis relinqui vt illũ uendant ⁊ in necessitatibus suis preciũ conuertant. allegat glo. no. in. c. i. in verbo. domũ. de relig. do. li. vi. adde Bal. idem tenẽtez. in. l. cũ quero. in fi. C. eo. ⁊ per bal. in auc. ingressi. in. vij. col. C. de sa. san. ec. per ant. de bu. in. c. presentia. in. vij. col. in ver. quint⁹ casus ⁊c. de pba. per ro. in. l. antistius. §. fi. s. de acqui. here. facit ꝙ no. per Cy. in. l. deo nobis. in fi. de epis. ⁊ cle. ¶ Querũt hic doc. an si fundus minoris. xxv. annis vel fundus dotalis legatus fuerit debeatur estimatio ⁊ magis cõiter concluditur ꝙ sic. q: talium rerum est cõmertium maxime interuenientibus requisitis solẽnitati. l. ⁊ si lis. cũ ibi nõ. C. de predi. mino. iũcta. l. lex que tutores. C. de admi. tuto. ⁊. l. ita ꝯstante. ⁊. l. fi. d iur. do. ⁊ in. c. cum contingat de iureiur. ⁊ no. glo. ⁊ doc. in. l. cũ. l. i. de fideius. quãquam in re dotali tenuerit contrarium glos. in. l. dotalem. s. de testa. mili. quã ibi reprehendit Ja. de are. ⁊ Bar. ⁊ Joan. an. in. c. cum contingat ⁊ ita cõiter tenent vt etiam refert Jo. de imo. in. d. c. cũ contingat. in. xxiij. col. ⁊ ita etiaz tz bal. ⁊ Saly. in. l. cum alienã. C. eo. ⁊ bal. in repe. l. i. in. xxi. col. de sac. san. ec. ⁊ in. l. ⁊ si dotis. C. de iure do. ¶ Subdit tñ Bal. ⁊ ang. in. d. l. dotalem. ⁊ in. d. l. si dotis. ⁊ Jo. de imo. hic ⁊ saly. i. d. l. cũ aliena. ꝙ predicta pcedunt qñ ab extraneo fundus dotalis legareĩ. secus si maritus illum legaret: q: nõ debebiĩ aliquid legatario q: videĩ legasse ius quod habebat dato ꝙ morte periturum esset. l. qd in rerum. §. i. s. e. ⁊ isto casu poterit saluari gl. in. d. l. dotalem. ¶ Hec tñ saluatio non pcederet tenẽdo opi. quorundã quos retuli in. d. l. quod in reruz. §. i. vbi videas ⁊ ꝯ glo. in. d. l. dotalẽ. Pau. de ca. hic allegat tex. in. l. cũ pater. §. pater filie. i. ti. i. qui tex. non tñ multũ facit q: loquiĩ in re mobili dotali que iure isto ffoꝝ. poterat indistincte alienari vt p glo. insti. qui. alie. non lz. in prin. ⁊ plenius p Bar. in. l. i. s. sol. ma. ¶ Quid aũt in re ecclesiastica legata an valeat legatum saltez quo ad hoc vt debeatur estimatio glo. no. xij. q. v. in. c. si eps ⁊ Inn. in. c. filius. de testa. ⁊ Pe. Bar. ⁊ Nico. de nea. h tenent non valere legatum per tex. in. d. §. filius. idez sentit glo. xij. q. ij. in sũma. idem tz Pau. de ca. in. d. l. cum alienam. C. eodez. ¶ Sed Bal. hic ⁊ ibi Hosti. in. d. c. filius. ⁊ Imo. ⁊ Paul. de ca. hic contrarium tenent preterꝗ in re ecclesie Romane q: in illa nõ valebit legatũ sicut nõ valet in re patrimonij Cesaris cũ equiparenĩ: vt dixit glos. xij. q. ij. in sũma Bal. in. c. preterea. §. donare qualiter olim feu. alie. po. recitat opi. ⁊ nullã vĩ firmare verior videĩ opi. Bal. ⁊ sequa. hic q: eadem rõne qua dicimus valere legatũ fundi dotalis ex eo q: alienari põt qñqz vtile mulieri sit: vt. d. l. ita constante. eadẽ rõne. idem est dicẽdum in re ecclesie nõ romane cum illa possit alienari suadente necessitate vel vtilitate. xij. q. ij. c. sine exceptione. ⁊ in. c. ij. de rebus eccle. nõ alie. in. vi. non ob. tex. in. d. c. filius. q: rñde vt per gl. in. d. l. cũ alienaz. que sentit ꝙ tex. in. d. c. filius. generaliter loquiĩ ꝙ lz de iure ciuili valeat legatũ rei aliene scienter factum. tamẽ secus sit de iure canonico: vt in. d. c. filius. siue sit res ecclesie siue alterius. ⁊ istũ intellectũ approbat etiam Jo. de imo. in. d. c. filius. ⁊ ro. in repeti. auc. similiter. C. ad. l. fal. in. x. spãli quod ponit inter vltias voluntates. naz tex. in. d. c. filius. videĩ inuere quod aliud disponant leges iperiales ꝗ illud qd ibi papa mandat seruari ⁊ de intellectu. d. c. filius. vide vltra preallegata. Jo. fab. in. §. nõ solum insti. ⁊c. qd not. pulchre Bal. in repe. l. i. C. de sa. san. eccl. in. xx. col. ⁊ est lectura ordinaria illius. l. in. v. col. vbi etiaz querit qd si vasallus leget feudum ad pias cãs an debeatur estimatio per eundẽ in. d. c. i. §. donare ⁊ p ang. in. d. l. cum alienã. ⁊ in. l. si domus. §. de euic. i. eo. ⁊ per Lodo. plene in. d. auc. similiter vbi etiaz tractãt an si legetur ecclesie res aliena videatur estimatio. ¶ Ita queritur quid si legenĩ vestes pbibite portari ex forma statuti an valeat legatum. Bart. in. l. ꝗuis. in fi. de aur. ⁊ arg. leg. relinquit indecisum. decide vt per bal. in rub. C. de condi. ob tur. cau. ⁊ in. l. cum re in vlt. col. C. de dona. ante nup. ⁊ p Ro. in. l. multũ. in fi. i. de ver. ob. vbi tenent ꝙ sic. facit. l. fideicõmissa. §. si seruo. de leg. iij. ¶ Item aduerte q: Bar. hic loco exempli qd ponit glo. magna hic de iudeo ⁊ heretico cui legabatur mancipiũ xpianum ponit aliud exemplum. s. quãdo per statutũ esset pbibitus forensis[a] hic acquirere. ⁊ sic Bar. vult ꝙ si tũc legetur forensi non valeat legatum etiã quo ad hoc ut debeatur estimatio. ⁊ hoc tz Rapha. hic q: tunc lex nedum non assistit sed resistit. ⁊ iõ videtur absurdũ ꝙ ex tali dispositiõe cui lex resistit habeĩ estimatio. ad qd dicit facere no. per Barto. in. l. i. i. de noua. ⁊ in. l. cum lex. i. de fideius. sed dic quod veritas ⁊ cõis opini. se hz in cõtrarium. hoc enim primo tz Jaco. de are. hic quem Bal. hic simpliciter secutus est. ⁊ ita in tali forensi exemplificat text. in. l. sed si res. pro hac opi. est etiam tex. in. l. filiussa. §. si quid alicui. i. eo. ibi dum tex. dicit aliam quãcũqz ⁊c. tz ibi Ja. de are. Barto. Bal. Ang. Jo. de imo. ⁊ Pau. de ca. in lectura bononiensi. ⁊ Pe. de anch. ⁊ Jo. de imo. in. c. filius. d testa. ⁊ Alber. de rosa. in. ij. parte statutorum. q. ij. in ij. col. ⁊ istud placet q: in hoc exemplo de forense nõ est incapacitas rõne sui delicti. nec. l. resistit quo ad acquisitionem precij ⁊ per hoc facit illud ꝙ dicit barto. hic in lega. relicti fundi mendicãtibus ꝙ debetur estimatio. ⁊ retuli. s. in contractibus aũt pcedere dictum Bar. per. l. multum. de ver. ob. q: in eis nõ hz locum distinctio glo. s. an. incapacitas procedat ex d licto vel non vt per Barto. ⁊ docto. in. d. l. multum. ¶ Item limitat Raph. tex. hic in. §. constat non habere locum quando legaretur res principis ignoranter coniuncte persone: q: tunc debebitur estimatio. allegat in simili text. in. l. si quis inquilinos. in princ. cum ibi not. i. eo. sed certe intentio doctorum hic est in contrarium. ⁊ ita expresse tenet Paul. de ca. in. l. cum alienam ad fi. C. eod. ⁊ hoc puto verius q: text. hic vult facere differentiam inter legatum rei aliene que est in cõmertio ⁊ legatum rerum quaruz non est seu non censetur esse ꝯmertium inter quas enumerat res cesaris p p difficultatẽ prestationis: sed in re alieña que est in cõi cõmertio bene adhibetur illa distinctio scz aut legatur scienter aut ignoranter ⁊ si ignoranter an legetur coniuncte persone vel nõ vt in. d. l. cũ aliena. ergo aliud est in reb⁹ hic expressis ad. l. si qs inquilinos pz rñsio ex no. p bar. hic. dũ ponit de illo tex.

[a] ¶ Forẽsis. in hac. q. vide lu. ro. ꝯ. ccccviij. vbi an rei pbibite legari debeaĩ extimatio. ⁊ nota ꝙ tale statutũ si ꝯpbẽdit alienatõnẽ q ex legati necessaris cã pueñiret ita bal. i. l. hac edictali. C. d scis nup. ⁊ i. l. i. C. d ios. do. tex. ⁊ alb. i. l. aliẽa tõcs. s. sa. ber.

¶ Ultimo inquantum glo. magna hic & in. l. sed si res. & doc. tenent quod quando legatarius non habet comertium rei legate propter vitium persone sue absque tamen suo delicto quod tunc ita demum debetur estimatio si testator sentit vitium secus si ignorauit per. d. l. fideicommissa. §. si seruo. adde quod etiam quando ignorauit debebitur estimatio si legatarius erat coniuncta persona. ar. d. l. cum alienam. secundum Pe. de bel. pertica & Nico. de nea. & idem dicit Raph. hic licet de Pe. & Nico. mentionem non faciat. & est notandum pro limitatione. d. l. fideicommissa.

Cetera igitur.

¶ Omnia possunt legari siue corporalia siue incorporalia nisi edibus affixa sint: quia in illis non valet legatum. nec reconualescit licet postea ab edibus separentur nisi fuerit legatum conditionale & conditione pendente separetur. h. d. vsque ad. §. item querit. ¶ No. edibus affixa legari non posse quod primo limita nisi aliqua essent illicite edibus affixa quia talia legari potuerunt. vt est tex. no. in. l. fideicommissa. §. si quis illicite. de le. iij. ¶ Secundo limita dictam regulam non procedere in rebus affixis quas amouere possemus absque deformatione edium: vt est tex. signanter no. in. l. nutu. §. fi. de le. iij. quam. l. ad hoc reputat singularem Joan. de Jmol. infra. eadem. l. in. §. sed si. ¶ Tertio limita nisi legarentur ea que essent affixa proue domuncule: vt est tex. singularis in. l. senatus. §. marcellus. infra. eo. & ibi dicetur. ¶ Quarto limita non habere locum in casu. l. marcellus. cum ibi no. supra. de dona. inter vi. ¶ Quinto non habet locum in casu posito. infra. circa. l. §. sed si quis. ¶ Jn glo. in verbo alienata. ibi in. l. i. in fin. So. que ibi no. in glo. est vera. ¶ Jn gl. in verbo conditionalia ibi catonianam regulam vitiatur &c. contrarium est verius per. l. heredem hic allegatam in glo. & per. d. l. i. in fi. cum ibi no. de regula cato.

Jtem queri.

¶ Dominus vnius domus potest affixa illi domui transferre in alteram domum cuius sit insolidum dominus sed si sit domus pro parte translationem facere non potest. h. d. vsque ad. §. sed si quis. ¶ No. ar. secundum Bald. quod si duo habent dominium castri in quo vigebat statutum imponens penam cuicunque extrahenti bladum ex illo territorio & alter illorum dominorum extrahat bladum de illo territorio causa transferendi ad aliud castrum quod erat ipsius proprium incurret penam. ad hoc faciunt ea que dicta fuerunt in. l. serui electione. §. i. supra. eo. ti. hoc tamen videtur intelligendum quando tale statutum penale conditum esset ab alio superiore dictorum dominorum castri. secus si ab ipsis dominis castri: quia non videtur quod tale statutum liget ipsos statuentes cum sibiipsis imperare non possint. l. pe. supra. de arbi. nec vnus in alium possit. d. statuto vti cum par in parem non habeat imperium. l. nam magistratus. supra. de arbi. l. ille a quo. §. tempestiuum. infra. ad treb. & in proposito no. Guil. de cu. & Bar. in. l. fi. supra. de rerum diui. ¶ Et an & quando statuentes ligentur statuto suo[a] vide per Cy. & Bald. in auc. quibuscunque. C. de epis. & cle. per Archi. & Jo. an. in. c. vt animarum. de consti. in. vi. per Guil. de cu. & Bal. in. l. sed si hac. §. prostituta de in ius voca. per Bar. in. l. lucius ticius. de fideicommissa. liberta. & i. l. i. post prin. quod quisque iuris. per Jo. an. in regula cui licet de reg. iur. in mercu. per Jo. caide. in comento. c. de illis. de raptoribus. & in. c. a nobis de sen. excom. per Bal. in. l. digna vox. C. de legi. & in. c. i. §. ad hec. de pac. iuramento fir. & in. l. si consul. supra. de adop. & l. i. §. similique modo. el. i. C. de lati. liber. tollen. & in. l. si cum ipse. de hered. emp. ¶ Jtem no. in ver. & quid si quis. quod reseruatio vitiatur & non vitiat. quod facit ad quod. de ingrediente monasterium & reseruante sibi bona quod reseruatio bonorum vitietur & non vitiet ingressum. de quo plene per doc. post gl. in auc. ingressi. de sa. san. ec. & per doc. i. c. fi. de conditionibus appositis cum concor.

a ¶ Statuto suo. vide per lu. ro. consilio. cccc xviij.
b ¶ Et mercatores. q dicantur mercatores & q artifices & q venalicij & an institores ueniant eorum appellatione vide per Signo. bo. consili. lxxxv. & an sub appellatione mercatores vel artificis contineatur vsurarius vide Lud. ro. sing. suis fo. xj.
c ¶ Sui vsus sed quid si sui vsus & alterius vide per Jo. de ana. consi. lxxxiiij.

¶ Jtem no. quod quando legantur affixa domibus debetur estimatio & hoc communiter tenetur vt per glo. & doc. in prin. huius. l. sed raph. ibi & hic tamen contrarium. allegat tex. in. l. trium. §. fi. de leg. iij. idem dicit probari per. ar. a speciali. infra. l. prima. in princ. & respondet ad istum tex. quod hic iurisconsul. eligit deberi estimationem in hoc casu: quia hic erat dubium an legatum vitiet sed non est recedendum per hec leuia a communi sententia. quia non ob. tex. in. d. l. trium. quia ibi est specialis casus in quo valet legatum in rebus ipsis affixis: ideo tunc non debetur estimatio vt dixi in prin. huius. l. & similiter non obst. tex. infra. l. prima. quia quo ad propositum non est ibi specialis casus. & pro communi opi. bene facit tex. in. l. si quis inquilinos. in princi. cum ibi no. infra. eo. vbi si legantur serui ascripti predio. debetur estimatio quia alienari possent cum predio. ita etiam debetur si legantur affixa domibus que alienari possent cum ipsis edibus ad quod vide Bart. supra. l. proxima. §. fi.

Sed et si quis.

¶ Affixa domui possunt extrahi ad vtilitatem reipub. in cuius territorio sita sunt non ad ornatum alterius. h. d. ¶ No. iuncta glo. quod legatum dicitur esse comertium & negociatio. & idem no. glo. in. l. marcellus. supra. de dona. inter virum. Et facit quod si de negociatione vel mercantia debet solui gabella quod etiam comprehendetur legatum contrarium tenet hic Bart. quia proprie negociatio seu comertium est vbi aliquid simul cum alio geritur vt patet in. l. legatis circa princi. de. l. iij. sed legatum acquiritur etiam ignoranti. l. cum pater. §. surdo de le. ij. ergo cum legatario nihil geritur vt hic plenius per eum cum quo transeunt communiter doc. vnde & glo. large assumit negociationem. ¶ Ex qua gl. iuncto tex. & iuncta. l. senatus. supra. de contrahen. emp. habes notare quod etiam in penalibus & odiosis fit extensio ad casum q largesumpto vocabulo comprehenditur sub expresso propter identitatem rationis quod est notandum. bene facit tex. infra. §. proximo & l. ij. §. exercitium inducendo vt ibi per Bart. post glo. supra. de his qui no. infa. & quod no. in. l. si constante in prin. supra. so. matr. in glo. in verbo mariti. vbi. l. loquens in marito extenditur ad socerum propter fauorem publicum. scilicet vt mulier non remaneat indotata pro interesse reipublice. l. prima eodem. titulo. ¶ Facit quod no. Barc. in. d. l. si constante. in. ix. q. prime partis principalis eo. titu. & Dy. in regula odia. de regu. iur. in. vi. ita ergo hic propter fauorem publicum fit extensio ne verbis deformetur. l. negociandi. C. de edi. priua. Alias autem regulariter in odiosis & in penalibus seu exorbitantibus non fit extensio. l. cum quidam. de liber. & posth. l. quod vero. & l. ius singulare de legibus. & d. c. cum odia. cum simili. ¶ Et qui dicantur negociatores artifices & mercatores[b] & quid inter se differant. vide pulchre per Fede. de senis in consilio. ccvij. incipiente in christi nomine nos griffolus. & per Barto. in tractatu de testibus. i. ver. cerdonem. & in ver. mercatorem. & per Barto. in. d. l. legatis in prin. per illum tex. & per Barto. in rubrica. C. de naui. lib. xij. & per Bart. in rubrica. ff. eo. & in. l. mariti. §. i. de adulte. & Bald. in. l. i. C. de exercitoria. & in rubrica. C. de consti. pecu. circa fi. per Pe. de ancha. & Jmol. in. c. fin. de vita & honesta. cle. & in. c. relatum el. ij. de testamentis & Ange. in consilio. ccciij. incipiente in predicta prima refirmatio. & Pe. de ancha. in repetitione. c. canonum statuta de consti. in. ver. quero quis dicatur mercator. & vide etiam quod no. Barto. in. d. l. legatis. §. ornatricibus. ¶ Jtem no. hic in fi. arg. quod statutum prohibens portari frumentum extra territorium non debet intelligi de eo quod quis sui vsus[c] causa portaret secundum Bar. hic cum quo omnes transeunt. ad idem. l. vniuersi. C. de vecti. & commis. & supra. eadem. l. §. item queri. & no. in. c. super quibusdam. de verborum signi. & ideo dixit glos. in aucten. habita. C. ne filius pro patre quod scholares pro libris quos secum portant non tenentur soluere pedagia vel vectigalia. ¶ Quod autem res portetur causa sui vsus vel negociandi probatur solo iuramento portantis gl. est elegans in cle. presen. in verbo negociandi. de censibus quam ad hoc allegat Bal. in. l. cum proponas. in penu. colum. C. de nautico fenore. & in. d. l. vniuersi. & in. l. si quis non dicam rape re in fi. quarte oppo. C. de epi. & cleri. & ibi pro hoc allegat tex. no. in. l. i. C. de litorum & itine. custo. lib. xij. ¶ Et an sufficiat quod quis habeat propositum portandi a principio gratia sui vsus quod is postea ex noua causa frumentum istud non consumpserit

in proprios vsus. sed vendiderit dic ꝙ sic per.l.i.§. vnde querit offilius.ff.de exercito.ita per illum tex.ibi decidunt signāter Guil.de cu.⁊ Bal.bene facit text.j.ea.l.§.fi.in ver.si parauerit.⁊ hoc ibi etiam not.Bart.idem tenet per plura iura Albe. de rosa.in prima parte statutorum.q.lxxxi.⁊ in secunda parte statutorum qōe.cciij.incipiente predicte etiā faciunt vbi videas. ¶ Postremo inducitur iste tex.per doct.hic ad.q.statuto.cauetur ꝙ nemo portet blada extra territorium. Modo quidam mercator emerat aliunde frumentum ⁊ transibat per territoriū[a] huius ciuitatis cum frumento causa transferendi illud ad aliū locum an nō obstante isto statuto possit transire.⁊ determināt ꝙ sic q: tale statutum dz intelligi de existente originaliter de territorio huius ciuitatis non de eo qui transitum facit allegat.l. si quis post hanc ⁊ ibi no.in glo.C.de edi.priua.nisi verba statuti essent clara vt q: dicerent ꝙ nullus possit per territoriū portare bladum ⁊ extrahere.ita decidunt Ja.de are.⁊ Cy.in.d.l. si quis post hanc.allegant.c.a nobis in sniaz de sententia excōmunicationis cum ibi no.⁊ idem tz hic Angel.⁊ mihi placet. ⁊ addo Jo.an.idem volentem in addi.spe.in ti.de consti.§.i.in additione incipiente. Guido de suzaria ⁊ Petr.de anchar. ⁊ Jmol.in.c.primo.de clerico non residente.⁊ Albericus in secunda parte statutorum in.q.iij.⁊ Pau.de castr.in.l. cesar de publicanis licet ipsemet Jmol.de predictis hic mentionem nō faciens aliter senserit.

Hoc senatus. ¶ Senatusconsultū ꝓhibens ruinis vrbem deuastari. habet locū vbiqz locorum.nec ob debitum publicum possunt edificia tradi in ruinā siue sint domus.siue balnea. porticusue. aut aliud quodlibet edificiū.per cuius ruinam vrbs deformetur ⁊ idem in affixis edificijs secus in his q̄ nō sunt affixa.h.d. vsqz ad.§. sed si parauerit. ¶ In tex.ibi ob debitum.iuncto tex.ibi ⁊ hostis ⁊c.no.ꝙ ꝓpter debitū etiam publicum nō possunt destrui domus debitorum nec capi hostia.aut alia affixa ſm Jaco. de are.Bar.Bal.⁊ alios.⁊ idem no.Pe.⁊ Bar.in.l.nutu.§.fi. de leg.iij.Bal.autem hic tenet contrarium per.l.si is cum quo ff.cōmuni diuidundo vbi ꝓpter inobedientiam vel contumaciam domus dirupta fuit.ad quā.l.Bal.no.respondet ꝙ ibi iudex iniuste fecit ꝙ ibi aperte sentit glo. ¶ Item not.ꝙ appel. domus ꝓprie non videt̄ comprehendi porticus.sed ex quadam extensione vt pz hic in verbo extenditur de quo per Jaco. de are.⁊ alios hic ego inhereo verbis Barto.hic cum quo transit Ang.Jo.de imol.Pau.de cast.hic.⁊ etiam Pau.de ca.in.l. ꝙ conclaue.de dam.infec.de quo etiam per Bar.in.l.meminisse.in prin.ff.de offi.proconsul.⁊ per Spec.in ti.de iniurijs.§.i. ver.pone in statuto.⁊ per Bald.in rubri.ff.solu.matrimo. per Anto.de butri.in.c.inter alia.de imunitate ecclesiarum.⁊ per angel.in.l.pleriqz.alias in.l.se.ff.de in ius vocan.⁊ ibi no.dicit ꝙ licet quis capi nō possit in domo.vt ibi tamen poterit capi i porticu q: est diuersa ⁊ separata a domo.ad hoc allegat istum text. ⁊ quid sit porticus vide per Bar.in.l.quod conclaue.de dam. infec.⁊ per Hosti.in summa de accusatio.§.ij.ver.sz si crimen. ¶ An aūt appellatione domus veniat cāpana: vide pulchre p Bal.in.c.ij.de duobus fratribus de nouo beneficio inuestitis. ¶ Item no.ꝙ appellatione domus videtur comprehendi hostium ad idem.l.i.§.i.ver. cloace in verbo tribus.j. de cloacis vbi appellatione cloace venit hostium cloace. ¶ Item facit an sicut quis non potest citari in domo non possit etiam in hostio. ⁊ similiter an statutum puniens in domo offendentem comprehendat offendentem in hostio.de quo dic vt no.per Barto.in d.l.i.§. indictum.j. de cloacis vbi concludit ꝙ aut fit in hostio intra clausuram domus ⁊ dicitur factum in domo.secus si extra clausuram.[b] ad hoc allegat.l.i.§.de inspiciendo.j.de ventre inspiciē.⁊.c.mulieris.in fi.de indi.in.vi.⁊ idem tenet Ang.in.d. l.pleriqz.vbi dicit quod de hoc est text.melior de corpore iuris instituta qui.mo.ius patrie po.sol.in.§.si ab hostibus cum se. de quo etiam vide Bal.in.l.data opera.in.xv.col.C.qui accusa.⁊ in dicta rubri.ff.solu.matri.⁊ in.l.gallus.§.ille casus.in fi. ff.de liber.⁊ posthu.⁊ per Bar.aliquid in.d.l.meminisse.⁊ i.l. presenti in prin.C.de his qui ad eccle.confugiunt per Jo.an. in addi.Spec.in rubri.de imunitate ecclesiarum. ¶ In tex.ibi verumtamen ⁊c.iste tex.videtur corrigere seu temperare quod supra dixerat de cancellis velis ⁊ tabulis pictis q: videtur hic velle ꝙ talia legari non possūt cum apposita sunt vt perpetuo ibi sint secūdū Pau.de ca.hic. ¶ Et ex eodem tex.no.ar.ſm Ja.de are.j.ꝙ ea que sunt in domo posita vt ibi perpetuo sint. lz non sint affixa edibus cedunt venditioni edium.ad idem allegat.l.debitor.ff.de pigno.⁊.l.diui fratres.ff.de religiosis.⁊.l. fundi.§.labeo.⁊ ibi est melior tex.ff. de act.emp.ꝙ est menti tenendum ſm Bal.hic.

Sed si parauerit ¶ Si legetur res que postea edibus adiungitur per testatorem extinguitur legatum secus si per heredem etiā ignorantem.h.d.vsqz ad.§.marcellus in.l.senatus. ¶ Not. ꝙ destinatum non habet̄ pro adimpleto.⁊ similiter no. quod post destinationem potest quis mutare ꝓpositum de quibus duobus dic vt hic plene per Barto.⁊ plene per Albe.de rosa.in tractatu statutorū in.q.j.prime allegata.⁊ inducitur per Cy.⁊ Bal.⁊ Ang.ad.q. Consuetudo erat ꝙ mortua vxore mobilia spectarent ad virum ⁊ imobilia ad heredes vxoris.ꝙ si pecūia vxoris erat parata ad emptionem prediorum non per h̄ minus debebitur viro hec pecunia q: destinatio non attenditur nec habetur pro facto.⁊ ita etiam transit Jo.de imol.⁊ Raph.hic. ¶ Addo ꝙ in contrariū videtur tex.no.in.l.iij.ver.quid ergo.ff.de contrario iudicio intellige vbi pecunia deposita ad emptionem prediorum nō potest alienari sine decreto pretoris sicut nec res imobiles.⁊ ad hoc illum tex.ponderat ⁊ singularem reputat Ro.in.l. si ex legati causa.j. de verbo.oblig.⁊ istam partem videtur tenere Albe.de rosa.in secunda parte statu.in.q.ccij. incipiente.itē habeo duas pulchras questiones ⁊c.vbi querit statuto pergami cauetur ꝙ viro precedēte vxori succedat in dimidia imobilium an habebit vir dimidiam mille florenorum expositorum pro comparatione p̄diorum decidit ꝙ sic.allegat.l.⁊ si non sint.§.quid ergo.j.de aur.⁊ arg.lega.⁊.l.granaria.ff.de act.emp. Et tenendo istam opinio.potes respondere ad istū tex.ꝙ aliud est querere an res destinata comprehendatur sub dispositione facta de alia re.⁊ tunc est dicēdum ꝙ sic perinde ac si destinatio esset secuta.d.§. quid ergo cum alijs hic per Bar.allegatis aliud est querere an si expresse fiat dispositio de ipa re destinata destinatio habeatur pro facta ⁊ certe non vt hic ⁊ istam distinctionem facit etiam hic Bar. tamen puto tutius esse tenere primā opi.q: vbi queritur dispositio.l.sequentis de facto habeat locum in destinato prout est casus noster.videtur dicendum quod non ita loquitur ꝓprie iste tex.vbi prohibitio senatusconsulti volentis non posse legari res affixas edibus nō habet locum in rebus destinatis ad illud.facit.l.⁊ si fundum.C. de fur.quam hic allegat Raph. vbi res destinata vt efficeretur sacra non habetur pro sacra quo ad dispositionem.l. loquentis de sacrilegio. ad idem facit distinctio Bar.hic dum dixit aut erat opus valde remotum ab eo ad ꝙ erat destinata res ⁊ destinatio non operatur vt hic per eum ⁊ ad.l.certum.§. quid ergo.ff.allegatum potes respondere quod ibi non dicitur ꝙ vt illa pecunia deposita possit haberi per tutorem requirantur ille solēnitates que requirātur in alienatōne rei imobilis[c] de quibus in.l.magis puto.§.ne passim cum si.ff.de rebus eorum. Sed solum ibi dicitur ꝙ tutor qui erat creditor pupilli fuit in culpa si non fecit cogere per iudicem depositariū illum vt de illis pecunijs depositis sibi satisfaceret. ⁊ ideo non potest tutor pro se exigere vsuras pecūie sibi debite quam neglexit exigere. ¶ Item no.in.l. senatus.in ver.in penis erit locus ⁊c.optimum ar. ſm Bal.Ange.⁊ Jmol.ꝙ si ex forma statuti non potest fieri alienatio in forensem sub pena nō excuset̄ heres

a ¶ Transibat p territorium vide p eūdem ꝯsi.xlviij.d eo q ducebat sal. p bononiam.

b ¶ Ex clausurā ꝯsuluit do. signo. hōdeis ꝙ stāte statuto ꝙ nullus possit capi in domo ꝙ captus in limine porte domus rite erat capt⁹ eius consilio.xvj.

c ¶ Rei imobilis. Adde ꝙ lu.ro.sing.suis fo.xiij.⁊ cōsili. cclxxxvij. vbiqz tz ꝙ.ff. dixerit Alexā.

a pena lz ex precepto ⁊ dispositione testatoris vendi derit forensi. facit ſm eos. l. liber homo la. ij. §. ad. l. aquil. ⁊ ita fuit disputando ɔclusum per Ja. butri. vt hic refert Bal. addo ꝙ idem tenuit Ange. in. l. i. C. cõmunia de leg. ⁊ in. l. qui fundum. ĩ. ad. l. falcidiam ¶ Sed ipsemet Bal. in. l. si heres. ſ. de act. emp. cõtrarium velle videt̃ dum dicit ꝙ principiũ illius. l. facit ꝙ si statutuz disponat ꝙ nulla actio possit cedi forensi ⁊ aliquis dãnatur ex testamẽto cedere. ⁊ ita cedat in forensez nõ incidat in penã quod dicit eẽ menti tenẽdum ꝓ concordia. dicas ꝙ aut statutum ꝓhibet alienari simpliciter. ⁊ tunc ꝓcedit opi. Bal. ang. ⁊ doc. hic per istum tex. Aut statutũ ꝓhibet alienari vel cedi forensi inter viuos. ⁊ tunc ꝓcedat opi. Bal. in. d. l. si heres. qꝛ talis forensis nõ solum dicit̃ habere inter viuos sed etiã iure vltime voluntatis. ⁊ sic ex testamẽto pz in. d. l. si heres dum dicit dari acti. ex testamento ad idem. l. vxorẽ. §. agri plagã. cum ibi plene no. per Bar. ĩ. de le. iij. facit etiã. l. pater. §. fundũ de leg. iij. ⁊ qꝛ ꝓhibitio statuti exorbitantis a iure cõi ⁊ loquentis in cãu simplici. s. alienatione inter viuos non hz extendi ad casum mixtum. s. in quo fit alienatio mixtim ex vltima voluntate ⁊ inter viuos. argumento. l. vim passam. §. presumptione. ĩ. de adulte. ⁊ no. Bar. ⁊ alij in. l. ij. in prin. ĩ. de verbo. obligati. cum concordantijs ⁊ ita tz in effectu Jo. an. in addi. Spec. in rub. de rerum permu. Ang. ⁊ Jo. de imol. in. l. si ita quis. §. ea que in fi. ĩ. de verbo. obligati. ⁊ Jo. de imol. in. d. l. qui fundum. lz Angel. ibi in hoc vltimo mẽbro teneat cõtrarium ⁊ male. vt ibi per Jo an. de imol. de quo etiam vide per Ange. in. l. in estimationibus. ſ. de peti. here. ⁊ in. l. si dignum. ĩ. ad l. falci. ⁊ per Alber. late in secunda parte statutorum in. q. clxxvij. incipiente Ja. bu. vbi tz illud quod dixi ⁊ pro vltimo mẽbro distinctionis predicte allegat. l. predium. cum ibi not. C. quando decreto opus non est. ⁊ ad. q. quã tangit hic Bar. de emente frumẽtuz causa sui vsus. ⁊ in eadem. l. §. sed ⁊ si quis.

Marcellus.

¶ Parua domũcula in rure posita qꝛ õstrui potest poterit etiam legari. h. d. scdm intellectum Pe. Bart. Bal. ⁊ Ange. ſm quẽ intellectum non hz obstare. l. cetera. §. i. ſ. eo. qꝛ cõtrarium ꝓcedit in domo in ciuitate constructa sed iste text. intelligitur in edificio constructo in rure quo casu per destructionem talis edificij cessat deformitas vrbis facit. l. ij. ⁊. l. si post hac C. de edificijs priua. ⁊ lz ad istum tex. iste intellectus sit cõis. tamen cõtinet diuinationez ſm Jo. de imol. quando hic in tex. non dicatur edificium fuisse ĩ rure constructum sed in ortis qui esse possunt etiam in ciuitate sicut in rure. nec ob. d. l. cetera. qꝛ speciale hic est in parua domũcula ꝓpter cuius destructionem interpretatur hic iurisconsultus ciuitatem non deformari. ⁊ iste intellectus videtur verior quoniam nõ videtur posse ꝓcedere differentia quã faciunt predicti doctores inter edificium factum in rure ⁊ edificium in ciuitate. pro quo mihi videt̃ tex. in. l. senatus. ſ. de contrahen. emp. in ver. villam iuncta. l. fundi appellatione. ĩ. de ver. oblig. ⁊ no. glo. magna in. l. in rem §. tignum. ſ. de rei vendi. Et scdm istum intellectuz facit iste text. ad qõnem statuto cauetur ꝙ cõburens domum puniatur in centuz. an si qs cõbussit quãdã domũculam puniatur pena statuti. nam iste tex. ſm vltimum intellectum recitatum facit ꝙ non. ɔtrariuz expresse decidit Bald. in. l. i. §. de exercitoribus. ſ. nau. cau. stabulari. per illuz tex. in verbo lintheariis. cum glo. ¶ Sed ad illum text. potes respondere ꝙ quo ad terminos illius edicti vtroqꝫ casu erat eadez ratio. secus in. q. predicta. qꝛ vtroqꝫ casu non vendicat sibi locum ratio deformitatis verbi per istuz tex. ¶ Item facit ad id quod dicimus videlicet ꝙ lz res ecclesiastica non possit alienari sine solẽnitate. de qua in auc. hoc ius porrectum. C. de sa. san. eccle. ⁊. xij. q. ij. siue exceptiue. tamẽ fallit in re parua seu minima in qua alienãda non est necessaria tanta solẽnitas: vt est tex. no. valde. xij. q. ij. §. terrulas. de quo plene per Jo. an. in regula qui tacet in mercurialibus ⁊ ẽt no. Ang. in auc. de alienatione ⁊ emphyteosi. §. hoc etiam. in fin. ¶ Vel dicas quod alius potest esse intellectus huius littere ⁊ forsan verior vz quod ꝓhibitio senatusconsulti nõ vendicet sibi locum in edificio constructo bona fide ab habente titulum ĩ re aliena vt in cãu nostro qꝛ tunc licite potest edificium separari a solo ⁊ pari rõne legari ⁊ rõ est qꝛ talis separatio videtur fieri ex causa necessitatis. ne edificans ꝑdat edificiũ attento ꝙ talis separatio non fit gratia negociandi. ad hoc vltra istum tex. induco plura iura vz tex. in. c. i. §. si vasallus in tit. hic finitur. l. contradi. deinde incipiunt constitutiones regni. ⁊. l. sed addes. §. si inquilinus. ſ. locati. ⁊. ſ. de rei vend. l. si in aliena. alias icipit Julianus in. l. se. ⁊. l. pro voluntarijs. ſ. de impensis in rebus dotalibus. act. cum si. ꝙ etiam sensit Bal. in. d. l. in rem. §. tignum. licz ipsemet senserit ɔtrarium in. c. i. §. si quis de manso. in antepe. col. de controuersia inuestiture ad quod etiã vide Ange. in. d. §. tignum. ¶ Posset etiam vltimo vltra doc. intelligi iste text. vt loquatur non in domo sed in cãpania que nõ venit ꝓprie appellatione domus vt sensit glo. in. §. cum in suo. in. ver. appellatõne. inst. de rerum diui. quam ad hoc singulariter no. Bal. in. c. ij. de duobus fratribus de nouo beneficio inuesti. quod reputat ipse facere ad. q. statuti grauius punientis offendentem in domo vt non comprehendat offendentem in cãpania. ¶ No. ꝙ licet regulariter edificium cedat solo. l. adeo. §. ex diuerso. ĩ. de acqui. re. domi. l. qui domũ. ſ. ad. l. aquil. ⁊ in. §. certe. insti. de rex. diui. fallit hic ⁊ in. d. §. si inquilinus. cum concor. ſ. allegatis. ratio qꝛ vbi alia coniectura ꝙ donationis cadere potest. prout hic non presumitur. edificatum in solo alieno [a] animo donandi. colligit Joan. de imol. hic ⁊ fuit dictum Pe. de bellaperti. ⁊ est tex. in. l. ij. in fi. C. de rei vendi. ⁊ ibi plene de materia per Cy. ¶ Ex hoc no. inferunt Bal. ⁊ Ang. ꝙ si emphiteota edificauit in solo emphyteotico finita emphyteosi absqꝫ culpa emphyteote non cedet edificium solo. pro hoc allegat casũ optimum in. d. c. i. §. si vasallus. ⁊ ibi de hoc plene per Bal. secus si finita sit emphyteosis culpa emphiteote. vt est text. in. l. ij. C. de iure emphy. ⁊ in prin. aut de alienatõne ⁊ emphy. §. si quis locator. de quo vide aliquid per Bartol. in. l. colonus. in prin. ſ. locati. ⁊ in. l. i. §. i. ĩ. de superficiebus. per Bal. in rubrica. C. de iure emphy. ⁊ in. l. sed ⁊ si quid in princi. per illum textum. ſ. de vsufru. ⁊ in. l. fi. §. emptor. C. cõia de leg. ⁊ in. d. §. tignum ⁊ in. l. scda. C. de rei vendica. ⁊ in auctenti. qui rem. C. de sa. san. eccle.

Legatum.

¶ Legatum potest referri in vltimã voluntatem legatarij non aũt heredis vel extranei. h. d. ¶ Et de materia dic vt plene tractatur maxime per Bar. in. l. i. ĩ. ti. primo. ¶ Quid autem in contractibus vide in. l. in emendis ⁊ in. l. fina. C. de contrahen. empti. ⁊ in. l. a ticio. §. fi. ⁊ in. l. centesimis. §. fi. de ver. obl. ⁊ in. l. si sub hac. ĩ. de acti. ⁊ oblig. cum simi.

Qui ab hostibus.

¶ Liber homo ĩ quo qs habz ius pignoris potest sibiipsi legari. h. d. ¶ Et inducitur ſm Bal. hic ꝙ si dominus castri leget vel concedat ipsum castrum vniuersitati ipsius castri valeat concessio ⁊ videatur ipsum castrum liberare ab omni iurisdi. quã ipse haberet in castro. ⁊ ita tenet etiam hic Angel. ¶ Et similiter si dono vel lego ecclesiam ipsimet ecclesie valeat ⁊ videor legasse iuspatronatus [b] ꝙ in ea habebam ad hoc. l. si tibi homo. §. fi. ĩ. eo. ¶ Per hoc etiam dicit no. hic Ang. ⁊ Raph. ꝙ si lego seruũ meuz sibimet valet legatum ⁊ videor sibi legare liberationem licz legando ei aliam rem non valeat. l. seruus. ſ. eo. quod est no. si non est alibi iste tex. ſm Dy. ang. ⁊ Raph. ¶ Et per istum etiam dicit Bal. in. c. i. in princ. iij. col. de successione feudi ꝙ si dominus legat vasallum sibimet vasallo videtur sibi legare liberatiõem a iure vasallagij. ¶ Per istũ tex. etiam decidatur. q. formata per Saly. in. l. i. in. xxi. q. C. de ac. ⁊ ob. vbi querit an valeat cessio facta debitori per creditorẽ cedentem sibi acti. quas hz contra eũ. ⁊ dicit in effectu ꝙ sic qꝛ

a ¶ Solo alieno. ang. arẽ. in §. ex diuerso ĩ sti. de re. diui. vbi dicit se cõsuluisse apud mãtuã cũ io. de imo. ⁊ do. Jo. de ana. ꝙ colonus ⁊ iqlin⁹ in reb⁹ alieis edificãtes sciẽter repetunt.

b ¶ Iuspronatus. uide Jo. cal. ɔsilijs suis sub rubri. de iure patro.

videtur ſibi concedere liberationez. allegat. l. ſi ſponſalibus in fi. de iure do. ⁊ optime ꝓbatur hic cum hic no. per dictos doc. ¶ Et preterea cum quedaz ſoroꝛ ceſſiſſet omnia iura fratri ſibi competentia contra quoſcunqꝫ debitoꝛes ſuos ⁊ quidā doctoꝛ conſuluiſſꝫ non venire in ceſſione actus competens cedenti cō tra ceſſionarium eo qꝛ ſm eum talis ceſſio non poterat contra ipſum habere effectum recuſaui pꝛo illa parte conſulere per pꝛe dicta contra que conſuluerat ille doctoꝛ. licet de pꝛedictis mentionem non fecerit.

8 **Seruum.** ¶ Regula catoniana non habꝫ locum eo caſu quo ceſſit impedimentum ex cauſa que trahitur retro. h. d. ſcđꝫ magis communem intellectum ⁊ verum. ¶ In tex. ibi iure ſuo non vtitur. expone vt in glo. i. teſtamentum non fecit. ⁊ hoc ideo hic dicit iuriſconſultus: qꝛ ſi teſtamentum feciſſet. etiam ſi patri reliquiſſet iſtum ſeruum iſte pater antea legauerat. attamen non reconualeſcit legatum a patre relictum. ſm Cy. Bar. Bal. Angel. ⁊ Jo. de imo. hic poſt glo. qꝛ cauſa relicti ob quam ſeruus ad patrez peruenit oꝛiginem traxit poſt tempus teſtamenti paterni ⁊ per conſequens trahi non poteſt retro ad tempus teſtamēti ipſius patris ⁊ ſic cum legatum factum per patrez a pꝛincipio fuerit hic nullum attento qđ ſm magis cōem opi. pater hic errauit putans ſeruum eſſe ſuum. cuꝫ eſſet filij. quo caſu legatum tale ſi erat relictum extraneo nō tenet. l. cum alienaꝫ. C. eo. ⁊ iſto caſu regula catoniana impediet firmari legatum. l. i. ⁊ per totum. ff. de regula ca. Secus autem quando filius inteſtatus deceſſit vt hic qꝛ tunc fingitur ſeruus retro fuiſſe patris a tempoꝛe quo filius talem ſeruū acquiſiuerat qui a patria poteſtate que eſt cauſa huius acquiſitionis paterne. l. ij. ff. de caſt. peculio habuit oꝛiginem ante tempus paterni teſtamenti. vnde nō mirum ſi trahitur retro talis acquiſitio ad tempus teſtamenti paterni. ⁊ cōfirmatur legatum. qꝛ iſto caſu ceſſat regula catoniana ꝓpter talem trahitionem retro: vt eſt tex. no. hic ſm doc. ſed contra pꝛedicta videꝛ tex. in. l. fi. ff. de caſt. peculio. vbi etiam quādo filius reliquit patri in teſtamento ſeruum a patre legatum ſeu patrez inſtituit hꝫ locum iſta trahitio retro ſicut hic vnde Rapha. per illum tex. ⁊ per. l. i. §. ſi is qui. ff. de col. bonoꝝ tenet cōtra bar. ⁊ etiam Pau. de ca. hic licet in lectura paduana tranſeat cum Bar. tamen in lectura bononienſi tenet contra Bar. qꝛ quādo filius inſtituit patrem inſtitutio venit ad coꝛroboꝛandum illud quod habuiſſet locum non condito teſtamento. contra Bart. etiam in diſcurſu tenet hic Nicho. de neap. licet nihil alleget ⁊ foꝛtaſſe non eſſet abſurdum ita tenere, ꝓut etiam videtur tenere ipſemet Bar. in. d. l. fi. circa intellectum illius. l. tamen Jo. de Jmol. in. l. cum vir circa. vi. col. ff. de vſucap. vbi de hoc tetigit dixit pꝛimo dici poſſe ꝙ iſte tex. inquātum inuit ꝙ ſi filius fuiſſꝫ teſtatus tunc non confirmaretur legatum factum a patre poꝛcedit quando filius nō inſtituiſſet patrem ſed aliuꝫ. ſecꝰ ſi patrē patrem inſtituiſſet qꝛ traheretur retro iſta acquiſitio ſicut quando decedit inteſtatus. vel ſecundo ſm ipſum poteſt dici ꝙ etiā quando pater eſſet inſtitutus non trahatur retro vt hic. ¶ Fallit quādo agitur de fauoꝛe libertatis vt in. d. l. fi. ⁊ ad. d. §. ſi is qui. poſſet reſponderi ſi vis ſubſtinere opi. quam tenet hic bar. ꝙ ibi non dicitur ꝙ ſi pater inſtitutus ī teſtamēto filij adiuit ꝙ acquiſitio retro trahatur. imo dicitur ibi ꝙ pater non adiuit. ſ. ex teſtamento. ſed pater ⁊ eius ſubſtitutus noluerunt venire ex teſtamento ideo pater habuit ab inteſtato. ⁊ ita intelligunt ibi Ray. ⁊ Nicho. de neapo. ⁊ ſentit ibi glo. in verbo adierat. hoc modo apparet ꝙ ille tex. potius facit pꝛo opi. Bar. hic ꝙ̄ ꝯtra ⁊ ex pꝛedictis infero ad vnum ꝙ dixit Pet. hic. de quo alij hic non faciunt mentionem. vꝫ ꝙ iſte tex. non ꝓcederet hodie iure nouiſſimo quo introductum eſt filioſa. decedente ab inteſtato pater non occupet iure peculij bona eius. imo in eis hodie filiꝰ habet heredem. vnde ſi filius decedat ſine liberis pater tanꝙ̄ pꝛoximioꝛ habebit bona filij tanquā heres non autem iure peculij occupabit: vt legitur ⁊ no. in auc. de heredi. que ab inteſ. §. i. ⁊ per glo. in. d. l. ij. ff. de caſtren. pecu. nec reperitur ꝙ talis acquiſitio que fit iure hodierno trahatur retro. licet hoc reperiatur in acquiſitione quam faciebat iſto iure pater occupando iure peculij. vt hic ⁊. l. pꝛoponebatur. ⁊. l. hereditatem. §. pꝛ. ff. de caſtren. pecu. pꝛo hoc facit qꝛ quando pater fuit inſtitutus a filio qꝛ tunc pater hꝫ vt heres non hꝫ locuꝫ iſte tex. ſcđm ꝙ no. Bar. ⁊ alij hic ⁊. ſ. retuli. ſi tamen teneremus opi. illoꝛum qui tenent ꝙ iſta lex habeat locum etiam quando pater eſſet inſtitutus a filio tūc dictuꝫ Pe. non ꝓcederet. ⁊ ideo Rap. hic expꝛeſſe vult ꝙ etiam hodie iſta. l. locum haberet. ſed pendet vt dixi a veritate eoꝛum que. ſ. tacta ſunt. circa contrarium d. l. fi. ⁊. d. §. ſi is qui. ¶ In text. ibi cum enim filius ⁊c. hic euidenter pꝛobatur intellectus queꝫ tradidit Bar. hic ad iſtum tex. nam Bar. intelligit eum in patre qui putabat hūc ſeruum ad ſe ſpectare cum re vera eſſet alienus. ⁊ ſic a pꝛincipio legatum non tenuit. nam ſi ſciuiſſet pater ſeruū fuiſſe alienuꝫ ꝓut erat. nō feciſſet hic tex. differentiaꝫ. an filius iure ſuo vteretur ideſt teſtaretur vel vtroqꝫ caſu legatum tanquā in re aliena factum valeret. l. cum alienam. ⁊. l. apud iulianum. §. fi. ſ. eo. ⁊ iſto modo de neceſſitate dictuꝫ ange. ⁊ Jmol. intelligēdum eſſe iſtum tex. ſed Dy. bal. ⁊ Pau. de ca. dicunt aliter poſſe intelligi iſtum text. videlicet ꝙ pater ſcienter legans ſeruum filij videaꝛ dūtaxat legare ſpem quam hꝫ in ſeruo per moꝛtem filij pꝛecedentis ꝓut ⁊ hic intellexit glo. pꝛima qui intellectus non videtur verus. quoniam nō eſt veriſimile patrē cogitaſſe de tali ſpe. que eſt contra votum parentum ⁊ naturalē caritatem. l. nam ⁊ ſi parentibus. ſ. de inoffi. teſta. de quo hic pleniꝰ per Bar. bene loquentem per rationes ſuas ⁊ per notata per eūdem in. l. fi. in fi. C. de pac. dum allegat. l. poſt emancipationem. §. i. ff. de liberatione legata quibus non reſpondēt in effectu pꝛefati doc. contrarium tenētes ¶ In glo. i. ibi legare videtur hec glo. quanuis non ꝓcedat ad iſtum tex. ꝓpter votum parentum vt declarat Bar. ⁊ dixi. ſ. tamē ipſam extra caſum huiꝰ. l. pꝛo valde ſingulari comendat Angel. ⁊ ſequuntur Moderni ex qua habes ſm eos qđ legatus rem nedum videtur tantuꝫ rem legare ideſt ius quod habꝫ in re actualiter vt. l. ſi domus. §. fi. ff. eo. ſed etiam ſi tale ius conſiſtat in potentia vel in ſpectante illud ſolummodo legare videtur bene facit. l. ſi ſic. §. fina. ff. eo. ⁊. l. ſi ticius mihi. in pꝛin. ff. ti. i. ¶ Et per hoc decidit Bal. in. l. cum alienam. ⁊ no. Salyce. in. l. vxoꝛ eo. ti. q. notabileꝫ de emphyteota. qui poterat pꝛiuari iure ſuo a domino cui non ſoluerat canonē an ſi legauit emphyteota. d. rem emphyteoticam videatur legaſſe ius ſuum vulneratum pꝛout erat ⁊ decidit nota. ꝙ ſic per iſtum tex. cum glo. ¶ Item pꝛedicta intellige quando qſ legat rem ſimpliciter. qꝛ videtur legare ius conſiſtens in ſpe quam habꝫ. ſecus ſi nō legaret rem ſed ſpecialiter aliquod ius ad quod ſpem habebat. vt ſi habens nudaꝫ ꝓpꝛietatem fundi legauerit ſpecialiter vſufructum. quāuis enim ſit ſpes ꝙ vſufructus reuertatur ad ꝓpꝛietatem per moꝛteꝫ vſufructuarij. ⁊ alijs multis quibus finitur vſuſfructus. tamen non videtur illaꝫ ſpem relinquere. Sed debetur eſtimatio vſuſfructus gl. eſt valde no. iuncto tex. in. l. ſi dominus. ſ. de vſufru. ⁊ ibi doc. ⁊ maxime Ange. qui ita declarat quod eſt tenēdum menti. tamen hoc non puto verum maxime per. d. l. ſi dominꝰ non violando tex. vbi tex. dicit ⁊ cedere diem talis legati quando vſuſfructus redierit ad ꝓpꝛietatem ⁊ nō ante. ergo apparet quod ſolum ſpem videtur legaſſe. ita per illum tex. tenet Jaco. de raue. vt habeo ibi in ſuis apoſtillis. ⁊ qꝛ iſta fallentia non habet rationem diuerſitatis a regula poſita in. d. l. ſi ſic. §. fina. cum alijs. ſ. allegatis ⁊ vide Bal. in. d. l. ſi dominus. qui de hoc dubitauit ⁊ ex no. per Bar. hic ⁊ dictis. ſ. infertur ꝙ ſi ticius mihi funduꝫ reliquit ego hic ſciens illum funduꝫ tibi legaui viuente adhuc illo qui mihi legauit ꝙ non videoꝛ tibi legaſſe ꝯtemplatōne illius ſpei quā habebā in moꝛte illiꝰ teſtatoꝛis qui mihi reliqt. qꝛ illa ſpes ē ipꝛobabiꝇ vt ī. l. fi. C. đ pac. ⁊ ibi no.

Bar. ad fi. et in. l. post emancipationem. §. i. de liberatione legata. et ideo licet illa spes euanesceret tamen legatum tanquam de re aliena sciẽter factum stabit firmum. et ita expresse tenet Pau. de ca. hoc quod est notandum. ¶ Ultimo inducitur iste tex. per Ja. de are. ad questionem de eo qui legauit fundum quem in emphyteosim conduxerat an si postea acquirat dominium directum illius fundi illud cedat ad cõmodum legatarii. et decidit quod non. contrarium tenet hic Bar. cum aliquali distinctione quam sequi videtur Bal. hic et Ange. j. §. proximo et Jo. de imo. hic. et idem tenet Pe. de anc. et Jmol. in. c. filius. de testa. Sed Bal. et Salyce. in. l. vxor. C. eo. indistincte tenet quod debeatur ius emphyteoticum. et non vltra per rationes de quibus ibi per Bal. et istam tenet Paul. de ca. hic et est substentabilis opi. quia quis videtur legare tantum ius quod habet. l. si domus. §. fi. j. eo. et ita etiam tenet Nico. de nea. hic et Pau. de ca. in. l. serui electione. §. fina. in lectura bonon. s. eo. per. l. quod in rerum. §. i. s. eo. non ob. l. si ex eo. in prin. s. eodem per quam se fundat Bar. quia rñde vt declaratum fuit in. l. serui electione. §. fi. s. eod. et respondet etiam Bald. et Saly. in. d. l. vxor. ¶ Ubi autem econtra habens nudam proprietatem illam relinqueret et postea sibi obueniret vsufructus. vel vtile dominium certe debebitur totum legatario quia ius superueniens nõ absorbet ius legatum imo econtra ius legatum absorbet ius superueniens cum superueniat tanquam accessio. facit. j. eo. l. §. si aream. iuncta. l. qui res. §. aream. j. de sol. ibi area potissima pars domus est. et est de mente Bar. hic dum allegat. l. si tibi. s. de vsufructuario quemadmo. cauea. licet illa. l. nihil faciat ad illud ad quod allegatur per Bar. secundum Nicho. de neap. hic nec illam. l. si tibi. allegat Jac. de are. licet bar. videtur referre quod Ja. de are. allegat illam. l. ad. q. proxime formatam.

Si quis rem. ¶ Si quis rem sibi legatam ignorãs legat siue acceptet siue repudiet legatum valet et si fit mutatio rei legate de materia in formam. vel econtra non extinguitur legatum nisi appareat testatorem voluntatem mutare voluisse. h. d. cum. §. se. ¶ In tex. ibi si vero repudiauerit etc. non aperit tamen text. an isto casu legatum extinguatur. sed Dy. Ja. de are. Cyn. Bal. Ang. Jo. de imo. et Raph. hic tenent per repudiationem talis legati extingui legatum factum ab ipso repudiante quia talis repudiatio dicitur spontanea alienatio vt. l. magis puto. §. fundum de rebus eorum ergo legatum extinguitur. l. rem legatam. j. de adimen. leg. et. l. fideicõmissa. §. si rem de le. iij. ¶ Item quia talis actus est contrarius acquisitioni dominij. et per consequens videtur tendere ad resolutionem legati. et videtur inducere mutationem voluntatis et istam opi. sequitur etiam Pau. de ca. in. l. cum alienam. C. eod. Sed Bar. et Pau. de ca. hic cõtrarium tenent. et idem tenet Jmo. in. l. si fundum sub cõditione. §. si ticius. j. eo. et Pau. de cast. j. ea. l. in. §. si idem seruus. in lectura padua. et in. l. serui electione. §. fi. in lectura bononien. s. eo. quia licet repudiatio sit alienatio. tamen quia per ipsam fingitur retro nunquam rem fuisse legatam. vt hic et. l. legatarius. §. i. s. eo. ti. et. l. si tibi homo. §. cum seruus. j. eo. ideo legatum non debet extingui sicut nõ extingueretur si dicta res nunquam fuisset testatori legata qui testator eandem rem tanquam alienam scienter legauit quod facere potuit. vt. l. cum alienam. C. eo. ideo licet postea sciuerit eandem rem sibi fuisse legatam repudiando tale legatum videtur remanere in prima voluntate que fuit legare rem alienam et sic grauare heredem onere redimendi rem. non ob. d. l. rem legatam. cum si. quia respõdent Jo. de imo. et pau. de ca. in locis. s. allegatis quod illa. l. cum si. procedit in alienatione que nõ traheretur retro. vt si legaui tibi rem meam quam putabam esse alienam postea compareo quod mea erat et eam sponte alienaui. vel potest responderi quod illa lex cum similibus nõ loquitur quando ab initio legaui rem tanquam alienam. sed tanquam meam, prout in veritate erat. et per responsiones datas ad. d. l. rem legatam. patet quod nihil obstat tex. in. d. §. fundum. ad quem etiam respondet Joã. de imo. in. d. §. si ticius. quod ille. §. loquitur in alio casu vel quod ibi est speciale fauore pupilli. tamen magis placet rñsio superius data. et de intellectu. d. §. si fundum vide Bart. in. l. tutor. j. de bo. pos. vbi tangit. an repudiatio sit alienatio et per Bal. in. l. bonorum. in. iij. q. C. qui admit. cum concor. quas allegaui in. l. legatum. s. eo. et sic verior videtur opi. Bar. hic quod no. ad limitationem. d. §. si rem. et ex hoc no. quod licet si legaui rem in qua habeo ius videar illud ius tantum legasse. l. si domus. §. fi. j. e. tamen hoc procedit quando sciebam me illud ius tantum habere. idem si putabam me plus habere quam haberem: quoniam restringitur ad illud ius quod habebam. l. quod in rerum §. i. cum glo. s. eo. et. l. sticho. de vsufru. leg. in talibus enim plus veritas attenditur quam opinio. instituta eo. §. si quis rem suam. licet secus est si credebam me nullum ius habere in re. et sic eam legaui simpliciter vt alienam. quia tunc nõ restringitur legatum ad ius tantum quod habebam sed debebitur res pleno iure quia sic fuit mea intentio. ita colligitur ex dictis Bar. hic dum tenet quod testator hic repudiando legatum non extinguat legatum a se factum. quod est perpetuo no. secundum Pau. de cast. hic in lectura padua. et in. d. l. serui electione. §. fi. in lectura bono. Potest etiam dubium esse circa intellectum huius tex. in prin. an testator hic legauerit rem: vt alienam: an vt suam putans esse suam. ex alia causa quam legati. Bar. videtur intelligere quod legauit vt alienam. Sed Cyn. hic in quibusdam lecturis vt refert Pau. de ca. hic dicit quod hoc potest intelligi quod legauit vt suam putans esse suam. et alia causa quam legati cum tamen non esset. quo casu legatum a principio nõ valet. l. cum alienam. C. eo. licet Dy. sed secuta acceptatione testatoris de legato sibi facto reconualescit ex causa que trahitur retro. vt hic intelligendo tamen quod primus testator mortuus erat tempore testamenti conditi a secundo testatore. quia secuta acceptatione predicta fingitur retro fuisse res legata acquisita secundo testatori ex tempore mortis primi testatoris. l. a ticio. j. de fur. vnde cum per acceptationem fingatur retro tempore secundi testatoris cessasse impedimentum annullans legatum. ideo cessat regula catoniana. vt in prin. huius. l. Si vero secundus testator repudiat tunc nõ reconualescit legatum factum per istum secundum testatorem quia nõ cessat impedimentum. ita intelligitur hic. Sed Pau. de ca. in vno reprehendit Dy. s. inquantum dicit quod legatum est ab initio nullum. si lego rem tanquam meam putãs esse meam ex alia causa quam legati cum non esset mea ex alia causa. sed esset mihi legata a testatore mortuo et ignorabam mihi esse legatam. nam debet valere quia verisimile esset quod licet ego sciuissem non esse meam ex alia causa sed eam mihi esse legatam similiter legassem eam cum esset in potestate mea acceptãdo eam facere meam. et sic non grauaretur heres meus onere redimendi. facit quia vt legatum valeat attenditur magis veritas quam opi. quoniam inspecta veritate nõ magis grauatur heres testatoris quam inspecta opi. d. §. si quis rem suam. ¶ Item no. quod dominium rei legate acquiritur a die adite hereditatis de quo plenissime per Cyn. in. l. i. in prin. C. cõia de le. et dicetur in. d. §. cum seruus. vel in. l. huiusmodi. §. edes. j. e. ti. ¶ In gl. in ver. persistere. ibi hic habes etc. cõiter reprehẽditur sol. gl. quo ad istum tex. vt hic per Dy. et bar. aliter soluentes contrarium cum quibus alij magis cõiter trãseunt videlicet eos no. tamen ex glo. iuncto tex. quod si heres istam mutationem fecit debet prestari res non estimatio. ¶ Nec ob. s. l. proxi. in prin. quia ibi erat res affixa edibus que nõ poterat prestari. Et an facta hic mutatione per heredem competat legatario etiam rei vendicatio ad rem mutatam sicut competebat antequam heres mutaret. collige ex. l. licet si ex meis. j. de acqui. rerum domi.

Si aree legate. ¶ Quod in area legata edificatur legatario debetur. h. d. ¶ In glo. in verbo legatario ibi. §. si domus etc. glos. cõiter reprehenditur quia si legata fuit domus que postea perit sola remanente area valet legatum quo ad aream. l. si grege in fine. s. eo. ¶ Unde verum est quod si postquam domus perijt testator super eadem area domum iterum edificauit extinguitur legatum ita loquitur tex. in. d. §. si domus. ¶ Sed tunc dubitatur quid si domus iterum edificata iterum ruat conualescet ne legatum quo ad aream Pau. de ca. hic putat quod nõ quia area est pars noue domus nõ an-

tique. idem tenet ipse in. d. §. si domus. per illum tex. in verbo interire. ¶ In prīū videtur mihi tex. in. l. si chorus in. §. si area ꝟ. ti. ij. tamē ad illum tex. potest responderi vt hic per Bar. vnde cōtra Pau. de cast. videtur melior tex. in. l. qui vsufructū in prin. ⁊ in. l. si in area. ff. de vsufru. vbi in casu nostro legatū perierat. tamē destructo edificio postea reuiuiscit. ⁊ ex no. p bar. hic ⁊ doc. hic. ptra. l. si chorus. in. §. aream. ꝟ. ti. ij. habes limitationem. ad. l. si ex toto. in princ. ff. eo. vз ꝙ ista. l. non pcedat in re aliena legata a testatore que post testamentum fuit aucta a vero domino non a testatore nam ex hoc legatum non augeť per. d. l. si chorus.

Eum qui chirograph.

¶ Appellatōe chirographi vel nominis ptinetur substantia debiti tam in legatis quā in ptractib⁹ ⁊ iura legatario cedi dēbent. h. d. ¶ No. ꝙ vendito chirographo videť venditūз nomē debitoris quod limita nisi precisꝰ quātitas aliud suaderet vt si chartulario vendā pro duobus solidis chartulā in qua ticius erat descriptus debitor meus in cētuз: q: tunc sola chartula videtur esse vendita. allegat in ar. no. per glo. in. l. i. §. i. in ver. agen. ꝟ. de superficiebus. ¶ Item no. ar. ſm Bal. ꝙ si statutū disponat qđ non soluta gabella instrm fit nullū non solum videť statutū annullare scripturā seu instrūз sed etiā obligationē quod dictū videť satis mirabile. si verum est ⁊ idē voluit Bal. in. l. huiusmodi. §. fi. ita eni per illum tex. eo. ti. Sed Jo. de imol. Raph. ⁊ Pau. de ca. prium tenēt hic. q: de mente statutoꝝ fuit inualidare pbationeз que fieret per instrm. q: illa facilior est quā pbatio fit per testes. l. ptrabitur cū vulgaribus. ff. de pigno. ⁊ sic dз firma manere obligatio si dēbitum pbatur per testes. sicut qñ deperditū esset instrm. l. sicut C. de fide instru. l. testiū. C. de testi. c. cū olim de priuilegiis. nec ob. iste tex. cū si. q: nisi legatū chirographi importaret nomen debitoris: nullā vtilitatē afferret legatū. sed in. q. d. statuti satis operatur statutū si inualidat pbationē faciliorē que fieret p instrumentū factū de cōtractu bene ꝙ not. glo. in. l. post ꝗ. ff. de pac. preterea ſm Raph. d. statutum est penale ergo restringendum. l. cū quidaз. ff. de lib. ⁊ po. ⁊. c. in penis. de reg. iur. in. vj. sed in hoc. §. agiť de interpretanda dispositione testatoris non de pena. ¶ Addo tamē ꝙ Bal. in. l. huiusmodi. §. si ita cui. ꝟ. eo. per illum tex. dicit illud idem qđ ipsemet Bal. dixit hic: sed Raph. ibi reprehendit eum put etiā ipse reprehendit hic ⁊ respondet ad illū tex. put ipse rñdet hic ad istum. ⁊ pro hac opi. reperio psuluisse Pau. de ca. in psi. lxxxix. incipiente in dei nomine. est ꝙ. d. statutū q: aliud est pctus qui ptinet ad partes cōtrahentes. aliud est instrm ꝙ est de ptinētibus ad notarium. allegat no. p Bar. in. l. si librarius. ꝟ. de reg. iur. melius allegasset no. p Bar. in. l. si qs legatū. circa tertiā col. ꝟ. ad. l. cor. de fal. ⁊ tex. in. l. nō figura. ꝟ. de ac. ⁊ ob. pro ista opi. adduco tex. in. l. fi. C. de fal. cā adiecta legato p quē dicit ibi Bal. pbari ꝙ sub nomine dotis significať veritas sed sub noīe instrī significatur ei⁹ ptinētia ⁊ tenor. ex quo infert ꝙ multū refert an statutū dicat ꝙ contra pctus dotiū nō possit opponi aliqua exceptio q: hoc statutum verā dotē significat an vero dicat ꝙ cōtra instra dotalia nō possit opponi ⁊c. q: tunc non potest opponi aliqd nisi ptra tenorē instrumenti: puta defectus solēnitatis instralis puta diei vel loci. vt ibi plenius per eū. ⁊ sic vult bal. ibi ꝙ statutū loquēs de instro nō extendať ad pctuз vel econtra. ⁊ illud dictū sequiť Pet. de anc. in repe. c. canonū statuta. de psti. in ver. iuxta hoc mēbruз queriť vtrū possit ⁊c. hāc distinctionē etiā videtur facere Bar. in. l. i. §. ⁊ pui. ꝟ. ꝙ vi aut clam. dum vult ꝙ statutū prohibens opponi posse cōtra instrm nisi exceptionē falsitatis videtur repellere illū qui opponeret ꝙ pctus de quo fit mentio' i instro nō est pctus q: interuenit simulatō. q: iste nō diciť opponere ꝙ instrm pductuз nō sit instrm. sed bene posset opponere ꝙ instrm pductum nō esset instrumētum: vt q: in eo deficerent anni domini vel similia vt ibi plene per eum. ⁊ p Bal. in. l. i. in fi. C. plus valere quod agitur. ⁊ in. l. cū precibus. C. de pbati. ⁊ in. l. fi. §. in cōputatione. C. de iur. delib. ⁊ Anto. de bu. in. c. cū quis. de resti. spo. ⁊ p Jo. de imo. in. l. fi. C. quibus appellare nō lз. ⁊ Saly. in. l. ita nobis pudor. C. de adul. ⁊ Pau. de ca. in. l. fi. ff. de psti. pecu. ad idem qđ no. Bal. in. l. labeo. §. i. ff. de pac. vbi dixit ꝙ si quis renūciat instro non videť renūciare debito.

sed pbationi istius instrumenti tantū. de quo dicit esse casuз in. l. iij. C. de fide instru. ¶ Item p istum tex. decidit no. Bal. in. l. instrumenta. C. de fideicom. ꝙ heres teneť dare instrumentū debiti legatario cui nomen debitoris legatū est. quod intellige sane. s. sumptibus legatarij. q: heres dūtaxat tenetur cedere actiones: vt. l. si sic. §. i. in fin. in ver. dūtaxat. ⁊ dixi in. l. apud alianū. §. si ticius. ff. eo. vbi post Ang. tenui ꝙ heres nō tenetur exigere nomē debitoris legatū nec sumptus litis subire. vt ibi plenius dixi. ¶ Item no. ꝙ pcedit ar. de ptractibus ad vltimas voluntates ⁊ idem ecōtra. l. que de legato. ꝟ. eo. de quo plene per Cy. ⁊ alios hic ⁊ Guil. de cu. in. l. pactum inter heredem. ff. de pact. ⁊ p Bal. in. l. i. C. de. l. suffiacanina. ¶ Et ibi quid in statutis loquentibus de pctibus an extendanť ad vltimas voluntates. ⁊ pcludit ꝙ nō. ⁊ idē tenuit Bal. in. l. testm. p ibi no. in gl. C. de testa. ¶ Ultimo inducitur iste text. p Cy. ⁊ Nico. de nea. hic an cessa rei vendicatione transferatur vtile dñiuз arguit pro ⁊ ptra. ⁊ concludit ꝙ nō q: dominia sine traditione nō transferuntur regulariter. l. traditionibus. C. de pac. ⁊. l. si ager. ff. de rei ven. ita refert Dy. dixisse in scholis pro quo allego gl. in terminis in. l. plane. ff. fami. herc. no. Dyn. in. c. p possessore. de re iu. in. vj. ⁊ Bald. in. l. fi. C. de heredi. vel acti. vendi. Et idem sentit Bar. in. l. si culpe. ff. de rei ven. ⁊ no. Spec. in ti. de cessione actionis. §. i. in ver. sed quid si tibi cessi rei ven. ⁊ Bal. in. l. i. in. viij. q. C. de act. ⁊ oblig. ⁊ per eundē in. l. per diuersas. xi. ⁊ in. xiij. q. C. mandati. hoc tamen limita nisi testator in testamēto rei vendicationem legauerat. q: tunc per taleз cessionem factam in testō tansfertur dñium: vt subtiliter pbat Bal. in. l. ex legato. C. e. ti. ⁊ in. d. l. per diuersas in. xviij. q. vbi etiam ad hoc allegat istum tex. ꝙ ius istud hic non videtur approbari.

Si idem.

¶ Legatum libertatis inualidū ipsi⁹ serui legatū nō pimit. h. d. ¶ In tex. ibi interduз quasi dicat regulariter fauore libertatis preualet legatū libertatis legato relicto alteri de ipso seruo cui libertas relicta erat non habita distinctione ꝙ ipsoruз legatū pcedat. l. si idem seru⁹ ⁊. l. ꝙ in testō. ꝟ. đ leg. ij. ⁊ hoc quando legatuз libertatis tз. alias secus vt hic tribus exemplis declaratur. ¶ No. ꝙ vbi in eadem scriptura apparent duo capitula incōpossibilia quoꝝ vnum vtile est ⁊ alteruз inutile tunc videť quod per inutile recessum non sit ab vtili scōm Bal. quod dicit esse quotidianum. ¶ In glo. ij. ibi. ⁊ de heredi. ⁊c. tene menti hanc gl. ex qua habes notare ſm Ang. ꝙ lз heres isto iure nō teneatur ad legata vltra vires hereditarias. l. i. §. pe. ⁊ fi. ꝟ. ad treb. inter quas vires non cōputabitur id quod accipiebat heres causa conditionis iplende. quoniā illud remanere dз apud heredem ⁊ etiam vltra illud dз habere falcidiā. l. id aūt ⁊. l. in quartā. ꝟ. ad. l. fal. tamen de eo tenetur heres satisfacere creditoribus hereditarijs quod pculdubio pcedit isto iure quo tenetur heres vltra vires hereditarias creditoribus. l. que dot. ff. so. matr. sed hodie si faceret inuentarium heres non teneret vltra vires hereditarias. l. fin. §. ⁊ si prefatam. C. de iure deli. ⁊ ideo potest esse tunc dubium inspecto iure hodierno an heres conficiens inuentarium teneatur satisfacere creditoribus de eo ꝙ ipsi heredi solutum est a legatarijs causa conditiōis implende. Ang. concludit ꝙ sic si testator iussit dari heredi tanquā heredi per legatarium. secus si tanꝗ ticio. i. extraneo. allegat in ar. l. ita tamen. §. si suspectam. ꝟ. ad treb. ⁊ idem tз Pau. de cast. hic pro quo in simili alle. text. in. l. rescriptum. §. i. de distrac. pig. Sed Jo. de imo. hic inquit se putare Ange. non bene dicere vnde indistincte tз heredē de hoc teneri hereditarijs creditoribus satisfacere cū būficiū iuentarij

fuerit introductum ne heres dānum patiatur nō vt lucretur.d.l.fi.C.de iure delib. Sed mihi magis plz opi.ang.moueor q: heres facto inuentario nō tenet nisi hereditaria substātia satisfacere vt dixit text.i.d.l.fi.§.z si prefatā.Sed ita est q istud qd soluitur gratia conditionis implende heredi vt extraneo. nō dicitur tunc quid hereditarium vt pbat tex.in.l.q heredi.§.i.j.de cōdi.z demon.iuncto.§.qui suspectā. naz heres coactus adire a fideicōmissario perdit oīa que ɔsecutus est tanq heres.vt in.d.§.qui suspectā z tamē dicitur in.d.l.qui heredi.§.i.q nō perdit illud qd sibi datum erat cā conditionis implende. qd intellige quādo illud capit tanq extraneus.q: testor legauerat sempronio si.x.daret ticio.nō aūt dixit heredi.ita illum tex.intellexit Joā.de imol.in.d.§.qui suspectā.z tunc no.intellectū esse reputa.facit quod no.glo.in.d.§.i.in verbo restituendo. ¶ Hoc tamē sane intelligendū puto quādo datus erat alius coheres in testō cuius aditione potuissent relicta in testamento confirmari alias secus vt pbatur in.d.§.qui suspectaz. ¶ Item ex hac glo.collige aliud no.vz q lz non valeant isto iure legata facta vltra vires.d.l.i.§.pe.z fi.j.ad treb.z.l.si vniuerse.C.de leg.z hodie idem facto inuentario: vt in auc.de here.z fal.§.sancimus.cum seq.tamē si legata vltra vires essent facta sub cōditione dādi heredi aliquid ex quo possit i totum satisfieri creditoribus valent z peti possunt nec potest eis opponi q sint vltra vires hereditarias: z in hoc ista glo.est no.bm Ang.z Pau.de ca.facit.l.non amplius.in pn.s.eo.z in.l.ciuitatibus.§.fin.j.eo.lz ipsi nō allegēt. ¶ In glo.in verbo vetuerit ibi tacite.hic expresse tene menti istā glo.bm Ange.iuncta.l.iij.§.i.allegata in gl.ex qua habes q alienatio voluntaria inutilis reuocat legatum nō aūt expssum qd est ppetuo notan.bm intellectū.d.l.fideicōmissa.§.si ea.de le.iij.z idem sequit Pau.de ca.ɔriuz tz B Jmo.vz q siue sit legatū expressuz siue tacitū indistincte extinguatur per alienationē inutilez.q: vtroq casu est eadem ratio.pro quo facit tex.in.l.legatum.§.i.j.de adimen.leg.z facit.l.z si transferam eo.titul. ¶ Nec ob.id quod dicit hic in glo.z in.d.l.ij.q: respondeo aliter q respondeat gl.z pluribus modis. sed approbo responsionē Pe.z Bart. q ibi loquit in actu inter viuos.hic aūt in vltima voluntate i qua nunq videt a primo actu recedi nisi secundus sit inualidus.l.si iure.j.de le.iij.l.fi.§.fi.j.de aur.z ar.le.l.cum ita.§.fin.j.de adop.lega.Secus in actu inter viuos.d.l.legatum.§.i.z.l.cum dns.§.fi.z ibi declarat Bar.de pecul.leg.Idem sentit glo.z Bar.i preallegata.l.iij. ¶ Nec obst. huic solutioni.l.plane.in princip.s.eo.q: responde vt per Bar.in.d.l.si iure. q:.l.plane loquit quādo expresse fiebat ademptio p actum inutilē nā tunc verū est q actus inutilis sufficiat ad ademptionē.sed iste tex.cum si.loquit quādo tacite per actū inutilez fiebat ademptio quo casu nō sufficit actus inutilis vt hic.z.d.l.si iure. ~~z actus inutilis vt hic z.d.l.si iure.~~ z ista videt melior sol.quam illa quā tradidit hic Bar.ad.d.l.plane.quoniā eius solutio aliqualiter violat z restringit istum tex. nec ēt placet solutio Bal.z Ang.hic dicentiū.quod aut fit vterqz actus vtilis z inutilis in eadem scriptura. z tunc semper preualet vtilis vt hic. Secus si in diuersis.quia tunc debet attendi.an inutilis sequatur vtilem z per illum tollitur vtilis precedens.d.l.plane. z ita intelligunt notata per glo.d.l. qui testamento. nam contra istam solutionem videtur tex. in preallegata.l. si iure. vbi actus inutilis sequens erat in diuersa scriptura.z tamen per sequentem inutilem non tollit precedens vtilis.ideo teneas solutionē quā.s. approbaui in gl.fi.ibi.§.si quis seruo.vel melius solue vt ibi notatur in glo.

Si statuliberum.

¶ Si legatur res que potest euinci z heres tñ d euictione nō teneatur.consultius est heredi rem legatario prestare potiusquā estimationem.h.d. ¶ Et intelligunt istum textuz doc.pcedere ex eo q: heres non habuit necesse soluere legatario integrā estimationē.sed illā tantū qua estimaret seruus in specto dubio euentu ɔditionis libertatis.l.si seruus.in princ. z q ibi notatur.s.de ɔdi.fur.l.i.§.si heres.j.ad treb.ex quo infertur q si heres ignorās cōditionem serui legati soluisset integruz preciū eueniente postea conditione libertatis poterit agere acti.ex emp.de euictione ɔtra legatariū q precise approbat hic Pau.de ca.allegans in ar.l.litis estimatio.j. pro emptore z hoc idem dicit ipse si heres coacte soluisset integrū precium. sed hoc vltimū dictū paruz saporis hz: q: aut intelligit de coacto per metum z nō est dubium q heres hz remediuz per act. q metus causa.aut dicit de coacto per sniam z tunc male loquit. q: snia lz esset iniusta.quādo in rem iudicatā transiuit p veritate habetur.l.ingenuū.s.de sta.ho.l.ab eo.C.quō z quādo iudex. Raph.hic dicebat se intelligere istum tex.in estimatiōe totali quā prestat heres pter moraz suā z ɔtumaciam factā circa rem legatā.pro hoc adducit.l.locum.§. cōdemnatio.j.de tab.ad exhib.sed iste suus intellectus nō videtur verus.q: ɔtra tex.in.l.si seruus.in princ.j.de condi.fur.vbi pter.d.moram nō fit estimatio nisi considerato dubio euentu.quādo agenti cōpetebat aliqd ius de presenti sed dubitabat an in euentuz cōditionis extinguetur illud ius.vt erat hic ad.§.ɔdemnatio.rñ de vt ibi per bar.dum opponit de.d.l.si seruus. Et si etiā volumus intelligere istū tex.in estimatiōe totali q pcedit quando legatarius ɔtentabat p totali estimatione dimittere statuliberuz heredi.nam dicit iuriscōsultus.qd consultius est heredi pstare statuliberū decidens quod nō tenebitur heres de euictione licz eueniat conditio libertatis.

Si duos fundos.

¶ Et cui legatur vsufructus vni fundi debet accessus p aliū fundū testatoris alteri legatū si sine illo vsufructū p cipere nō posset nō tñ petet a legatario fundi sz ab hrde.h.d. ¶ No.istū tex.bm intellectū quē posuit hic Jac.de are.Bart. Bal.Ang.z magis cōiter scribentes illum sequūtur q lz rei expresse legate trāseat dñium in legatariū ipso iure.l.a ticio.j.de fur.tamē secus est in re tacite legata.vt erat hic in seruitute seu cōmoditate aditus que censet esse tacite legata.z ideo ipso iure talis seruitus nō dicit cōstituta.vt colligitur hic cū gl.in verbo debebit. ¶ Alium intelletū posuit etiam circa hoc pe.quē intellectum refert hic Jmo.lz de Pe.mentionē nō faciat.s.q quando fundus in quo dz constitui seruitus est remansurus in hereditate ɔstituitur seruitus ipso iure.l.si partē.§.i.quēadmo. serui.amit.secus vbi vult sniaz cōstitui in fundo quē alij legauit. q: tunc videtur construere seruitutem in re que reperitur aliēa cum sit legatarij a tpe mortis testatoris.l.a ticio.j.de fur.ita loquitur hic.facit.l.stichus seruus meus.j.de manu. testa.sed talis intellectus nō placet.q: eodem tpe cēdit dies legate seruitutis z dies legati.s.a tpe mortis testatoris.vt no.glo.in.l. vnica §. in nouissimo.z ibi expressius Cy.z Bar.C.de cadu.tol.z sic saluando intellectū eoz dicas q iste tex.loquit in seruitute que tacite coheret legato vsufructus. vnde tacitū legatū seruitutis nō dz cedere posse ante aditā hereditatē quo tpe incipit cedere dies legati vsufruct'.d.§.in nouissimo.z.l.i.qñ dies vsufru.legati.ce. ¶ Tamē nullo mō placet.d.itellectus.q: qñ dominiū ex imediata dispōne testoris transiuit in aliquē pōt ex eadē dispositione testoris retransferri in aliū ipso iure.pbatur i.l.fi.fz intellectū bar.z cōem.C.eo. ¶ Ad ea que no.bar.volēs q nō trāseat in legatariū ipso iur dñiuz rei tacite legate: limita vt per Jo.de imo.in.l.i.§.e.z in.l.si socer.§.lutius.s.so.ma.z in.l.g volebat.§.de here.insti.z in.l.ex hac scriptura.j.de dona.

I a substituto.

¶ Legatum conditionale vtile a principio n extinguitur lz legatarius pendente conditione sciēter vel ignoranter emerit rem legatam siue postea eam distraxerit siue non.h.d.cum glo. ¶ Et de materia huius.l. iuncta glos. plene tangitur in.l.huiusmodi.§.qui seruum.j.eo.z per Bar. z alios in.l.qui rome.§.duo fratres.in.pij.q.j.de verbo.obli.

¶ In glo.ij.ibi siue alienet siue nō refert tamen quo ad hoc an alienauerit poterit directo legatarius ex cā legati petere easdeȝ res quas nō habet sed si eas nō alienauit cū illas habeat debet acti.ex ēpto agere ad preciū cuȝ supueniente cā legati q̄ est anti quior censeaᷣ ip̄a res sibi euicta.vt probaᷣ in.l.cui res.ff.de ac. empt.⁊ in.d.§.qui seruum.reliqua dic vt hic in glo.

Heres seruum. Si legatuȝ in genere consistit heres de euictōe teneᷣ secus si in specie ⁊ idē in stipulatione rem tradidit.h.d.cum.l.sequenti. ¶ No.ꝙ hic probatur heredē liberari tradendo seruuȝ nō sanū legatario quādo in genere seruus legatus ē dūmodo mediocris sit ille qui prestaᷣ ꝑ.l.legato generaliter.allegata in glo.vt qꝛ consideratis alijs seruis ⁊ eoꝛū statu iste infirmus poterat iudicari mediocris:⁊ ita hic intelligit Pe.Imo.vero.⁊ Pau.de ca.quantū ad intellectū huius littere dicūt istū tex.esse intelligēdum qn̄ ignorabat heres seruū esse infirmū ⁊ sic dato ꝙ nō eēt mediocris nil poterat imputari heredi ignoranter prestanti sed prior intellect⁹ magis placet.qꝛ iste scd̄s diuinat. Iteȝ no.ꝙ res legata in specie talis danda est qualis est.nō obstante ꝙ ꝓpter delictum vel aliam cām obnoxiam sit ꝙ sane intellige qn̄ testātor hoc ignorabat.secus si testator sciebat cum obligatione affectā qꝛ tunc ab herede libera dȝ prestari.l.quid ergo.§.si heres.v. sed si noxe.⁊.l.si res obligata.ff.eo.⁊ vtrobiqȝ no.⁊ dic vt habetur ⁊ no.in dictis legib⁹. Item no.ex tex.iūcta glo.in ver.dare que est sup.l.seq.ꝙ licȝ ꝓmittens tradere nō teneatur dn̄ium transferre ⁊ nō transferēdo nō teneatur de euictiōe.vt pȝ in.l.si rem tradi.ff.de ver.oblig.tamen illud ꝓcedit quotiēs certa species tradi ꝓmittitur.secus si res in genere.qꝛ tunc teneᷣ rem facere accipientis ⁊ obligaᷣ de euictiōe si sequatur.ꝙ est singulariter no.ſm Imol.⁊ Paul.de ca.hic ⁊ voluit etiā expresse hoc hic Bar.idem etiā no.Bar.in.l.exempto in p̄nc.ff.de actione emp.⁊ in.l.si domus.§.de euictiōe.ff.eod.titu. si aūt ꝓmissum fuisset rem dari clarum est ꝙ dn̄ium transferri dȝ.vbi aūt in fine de ver.oblig.⁊.l.fina.ff.de ꝯditio.ob cām.etiā si ꝓmissio facta sit ex causa lucratiua.vt est tex.scd̄m cōem intellectū docto.in.l. iulianus.§.i.ff.de ver.oblig.lȝ glo.aliter intelligat ⁊ notaᷣ etiā per Cy.post glo.in.l.ij.C.de euict.⁊ Bal.⁊ doct.hic post bar. q̄q̄ hic Pe.aliter dixerit. Ubi aūt quis reȝ ꝓmisisset dicit bal. hic no.quem sequūtur Moder.ꝙ indubio videtur ꝓmittere rem dari.⁊ sic dn̄ium transferre allegat.l.si ita.§.i.cum ibi not. ff.de ꝯhen.emptio.addo Bar.idem latius tenētem in.l.si fundum certo die prestari.ff.de ver.obli.⁊ in.l.cum mota.circa medium.C.de transact.⁊ Bal.in.l.i.in pe.colum.C.de iure dot. ¶ Et quid si ꝓmitto tibi rem p̄stare.dic ꝙ intelligiᷣ.i.tradere tm̄ vt ꝓbatur in.d.l.si fundū certo die.cum ibi no.per doctor. ¶ Postremo no.ex isto tex.iuncta glo.in verbo dare ꝙ lȝ regulariter vbi ꝯctus lucratiuus nō incipit a traditiōe teneaᷣ quis d̄ euictione.d.l.iulianus.§.j.scd̄m verū intellectū.⁊ plene notaᷣ per glo.⁊ doct.in.d.l.ij.C.de euict.tn̄ illud est verum qn̄ ꝓmisissȝ rem donare.donatio enim diciᷣ idest doni datio.l.senatus §.ij.ff.de dona.cā mort.⁊ sic denotat illa ꝓmissio dationē idest translationē dn̄ij.secus si ꝓmisisset rem in speciē tradere.vt hic ꝓbatur qꝛ liberor tradendo rem talem qualis est quod perpetuo nota.

Um res. ¶ Heres post morā teneᷣ ad vsuras ⁊ alias accessiones.⁊ si species legata nō est in loco vbi petitur p̄stari prestat in loco vbi est relicta[a] nisi testator aliud senserit.⁊ si res dolo heredis in alium locū translatū ~~vbi~~ prestabiᷣ ~~ibi~~ petiᷣ.legatum v̄o generis regulariter p̄statur vbi petiᷣ.⁊ si species legata nō apparet culpa heredis estimatio debeᷣ al's aūt cauet de restituēdo cum ad eum ꝑuenerit.h.d.vsqȝ ad.§.sed si stichus. ¶ No.regulaȝ ꝙ res legata dȝ p̄stari vbi est fallit in casib⁹ hic expressis. Item fallit in casu.l.cum seruus.ff.eo.titu.de quo ibi aliquid dixi.vbi oīno vide. ¶ No.in ver.sed si alibi ꝙ si res legata tempe mortis testatoris erat florentie.⁊ sic heres de illo loco nō amouisset liberareᷣ eam p̄stando Florentie vt.l.quod legaᷣ.ff.de iudicijs ⁊.ff.ꝓximo ver.tamen si heres eaȝ mouit nō liberaᷣ si eam velit p̄stare florentie.sed teneᷣ eam p̄stare in loco vbi iudicialiter petitur.vt hic qd̄ est nota.⁊ hoc ꝓcedit rōne doli heredis dolose transferentis. ¶ Item not.ex eo ver.ibi dum dicit vbi petiᷣ ⁊c.

iuncta glo.ff.eo.verbo ex quo infert hic not.Ang.ꝙ si quis obligauit se vt possit cōueniri vbicūqȝ fuerit inuētus ꝙ nō ꝓpter hoc poterit cōueniri in loco nō tuto[b] vel in loco vbi nauigaret alleg.l.recusare.§.fi. cum.l.seq.ff.ad trebel.⁊.l.heres absens..§.i.ff.de iudicijs. Sed Imo.hic ꝯtrium tenuit ex eo qꝛ ꝓmittens debuit cogitare[c] hec posse euenire ar.l.si quis domū §.j.ff.loca.tn̄ magis plȝ opi.Ange.hic arg.l.obligatione generali.ff.de pigno.⁊.l.j.C.que res pignori. que iura in simili allegat Ant.de but.⁊ Imo.in.c.i. de iudi.⁊ istud no.ꝑ limitatiōe eoꝝ que no.Bar.in l.ticium ⁊ meuiū.§.tutores.ff.de admini.tu.⁊ in.l.si cōuenerit.ff.de iuris.om.iudi.⁊.l.si quis in ꝯscribendo.C.de pact. ¶ In eo.tex.ibi vbi petatur intellige idest vbi peti dȝ.s.vbi est maior pars hereditatis.vel vbi heres haberet domiciliū vt.l.fideicōmissuȝ in p̄n. ⁊.§.fi.ff.de iudi. ¶ No.v.ex itaqȝ ⁊c.qꝛ paria sunt rem nō extare ⁊ nō apparere.vt hic ⁊.l.si ꝯstante.§. si vxor.⁊ ibi Bar.sol.matri.l.in.l.ff.de ꝯhen.empti. ⁊ ideo ita debeᷣ estimatio re extante ⁊ nō apparente sicut re ꝑempta:vt hic ideȝ esset si res extaret ⁊ appareret.sed sine magna difficultate hēri nō posset.ita significanter voluit Cy.in.l.mater in.iij.q.C.de rei vēdi.⁊ ibi Bal.in pe.colū.arg.l.naturalē.in p̄nci.ff.de acqui.rerum do.⁊.l.i.in fi.cum.l.seq.ff.de insti.⁊ ar. eius quod no.glo.magna in fi.in.l.damni infecti stipulatio cōpetit.§.fi.ff.de dam.infec.⁊ arg.l.cuȝ plures.§.vestimēta.ff.loca. ¶ In glo.j.⁊.ij.iste gl.sunt no.ad id qd̄ dixi in.l.talis scriptura.ff.eo.vbi eas allegaui. ¶ In glo.in ver.transtulit cum hac glo.ꝯcordat alia glo.in.d.l.ꝙ legatur in glo.magna lȝ glosa iiij.ꝯtrium teneat ibidem.⁊ male per iura hic alleg.in glo.⁊ no.Cy.in.l.i.C.vbi fideicōmissuȝ peti dȝ ⁊ docto.cōiter istam glo.sequunᷣ ⁊ ideȝ no.Imol.in.l.si seruus legat⁹ in p̄nc.ff.eod. ¶ In glo.in ver.restituo Bar.Ang.⁊ Imol.hic respondēt ad ꝯtria hic alleg. in glo.ꝙ ille leges ꝯcordant cum isto text.qꝛ etiā hic heres videᷣ tm̄modo teneri cauere de p̄stando seruū existentē in fuga.si ad eum ꝑuenerit nō aūt de persequendo eum de quo est glo.expresse lȝ ipsi nō allegēt in.l.si quis seruū.in p̄n.ff.ti.j.Sed scd̄m Pau.de castro hic etiā teneᷣ heres d̄ persequēdo seruū sumptu tamen ipsius legatarij ⁊ eiusdē ꝑiculo.alle.l.seruo legato.§.fi.ff.eo.⁊ istam opi.tenuit etiā Bart.⁊ cōiter oēs in.d.l.si quis seruū ⁊ gl.Bar.Ang.⁊ alij in.d.l. cū seruus in p̄n.⁊ ꝓbaᷣ in.l.si seru⁹ legatus in p̄n.cū glo.ff.eo.⁊ istud vᷣ veri⁹. ¶ Non ob.ꝯtria signata in glo.qꝛ dic ꝙ hic loquiᷣ tex.in vltimis volūtatib⁹ in quibus maior fauor p̄statur.vt sortianᷣ effectū.l.inest.d̄ reg.iuris.c.cum dilecti de do.vel hic loquitur in vltima voluntate.⁊ quasi contractu aditionis per quem obligatur heres legatario.l.apud iulianū.§.fi.cum l.sequen.ff.quibus ex cau.in pos.eatur.qui quasi contractus aditionis celebratus gratia vtriusqȝ scȝ heredis vel legatarij vt videbimus in.§.fi.ff.ea.l.vbi hoc no.Bar.⁊ ideo isto casu magis artatur heres.secus in.l.ꝯtrijs.vbi nullus interueniebat ꝯctus vel quasi causa vtriusqȝ celebratus ⁊ hac distinctione etiam vtitur hic in simili Bar.que ꝓbatur per iura hic allegata per eum.

Sed si stichus. ¶ Si in legato alternatiuo vna res sit presens.alia nō appareat vel perijt dari debet presens res vel alterius estimatio.⁊ si ambe non apparent absqȝ heredis culpa cauendū est quod quecunqȝ illarum in potestate heredis peruenerit prestabitur.aut absentis vel mortue precium. Hoc dicit. vsqȝ ad.§.culpa. ¶ Nota hic videri text.quod in legato alternatiuo electio spectat ad heredem in contrarium est textus in.l.lucio.⁊ ibi plene notatur.ff.titulo primo.⁊ illa est veritas.non obstat iste text.quia

a ¶ Relicta facit ꝙ voluit spe.i ti.d̄ ꝯpe. iudi.§.i.v.qd si rustic⁹ vbi dicit ꝙ si rustic⁹ portat venetias vel ī ciuitate mōstrā vini vel frumēti ex rure vt vendat ⁊ ego emā quod rusticus nō teneᷣ dare ī ciuitate vbi portauit monstrā nisi ego velȝ meo sūptu ⁊ periculo ibi traducere.

b ¶ Nō tuto. siue qꝛ timeat potētiā aduersarij l' ꝑhorrescētiaȝ iudicis l.d̄ etate.ff.ad tre.facit.l.sciēdū.§.si accusatio.ff.de lega. siue ꝑꝑ pestē l.sȝ sciēduȝ.v. sȝ ⁊ salutis.ff. ad treb.

c ¶ Debuit cogitare.dicas ꝙ ꝙ ꝓmisit soluere vbicūqȝ fuerit īuentus ꝑ.d.l.ticiuȝ.⁊ meuium.§.i.

debet intelligi qñ verba executiua per testatoꝛez fuerũt relata ad heredẽ. vt ꝑ glo. in ꝑalleg. l. lutio. ⁊ q̃ntum ad intellectum hui⁹ tex. vide Bal. ⁊ Jo. de imo. ⁊ i. l. qui duos. ff. eo. ⁊ ibi dixi.

Culpa autem. ¶ Heres tenetur nõ tm̃ de lata culpa ⁊ leui sed ẽt de negligẽtia in nõ custodiendo cõmissa si ꝓncipaliter in sui fauoꝛẽ hereditatis aditio facta est. ⁊ si res legata perit post moꝛã peribit ꝑiculo hr̃dis. h. d. vsq3 ad. l. si heredis. ¶ No. ꝙ heres tenet legatario de dolo lata leui ⁊ leuissima culpa. an tm̃ istud indistincte ꝓcedat quo ad leuissimã culpã dicas. vt hic per Bar. cuius distinctio originalr̃ fuit Pe. hic ⁊ eam sequit Cy. Ray. ⁊ quasi cõiter scribentes. idẽ no. bar. in. l. ꝙ nerua. in vlti. q. ff. deposi. in repeti. ⁊ Bal. i. l. pignus in pe. col. C. de pig. actio. ⁊ Jo. de imol. in. l. mulier. §. si heres. ff. ad treb. ⁊ ibi vide ꝑ Ang. idem etiã tenuit Pe. de anch. ⁊ Jmo. in. c. bona fides. de deposito. Bal. tm̃ hic dicebat heredẽ indistincte non teneri de leuissima culpa. qꝛ obligat heres ex quasi ꝯctu aditiõis celebrato gratia vtriusq3 sc3 hr̃dis ⁊ legatarij. l. apud iulianũ i fi. l. qui. ex cau. in pos. eatur. ergo de leuissima culpa nõ tenet. l. si vt certo. §. nunc videndũ. ff. cõmo. ⁊ l. ꝯctus. ff. de regu. iuris. sed hec opi. vr̃ ꝯ tex. nõ violando litterã. ideo nõ recedo ab opi. cõi. de qua hic per Bar. ¶ Et eadẽ rõne Dy. ⁊ Pe. hic dicunt ꝙ de ea culpa de qua tenet heres legatario de ea tenebitur etiã executoꝛ vltime voluntatis de quo vide pleni⁹ per Bal. Ange. ⁊ Jmo. in. l. si seruus legatus. §. cum quid. ff. eo. vbi est text. de hoc ⁊ per Bal. in ꝑalleg. l. pignus in. xiij. col. ¶ In glo. in verbo vendere. ⁊ ideo oĩno ⁊c̃. vult igit glo. iũcto tex. ꝙ moꝛosus indistincte teneat creditoꝛi de interitu rei debite nõ facta distinctiõe an esset eodẽ modo res peritura penes creditoꝛem vel nõ ⁊ ista est magis ꝯclusio glosaꝝ ⁊ doc. i. l. ꝙ te si cer. peta. ⁊ in. l. nemo §. si post moꝛã. per illum tex. ⁊ ibi late Bar. ff. de ver. oblig. ¶ Non obst. l. item si verberatũ. §. fi. ff. de rei vendi. qꝛ quicqd hic dicat glo. vera solutio est ꝙ ibi loquit in eo qui ꝯueniebat actione reali. ⁊ sic in eo q nõ est obligatus. vt instit. de actio. §. j. qđ intellige vt notat per glo. in. d. l. item si verberatũ. hic aũt loquitur in eo qui erat obligat⁹ ex quasi cõtractu sc3 in herede. vnde equius est eum plus grauari q̃ illum qui nõ est obligatus. ¶ Item nõ obstat. l. si plures in fi. ff. deposi. qꝛ cõiter respondet gl. ⁊ doct. ibi ⁊ in. d. l. ꝙ te. ꝙ ibi habebat debitoꝛ iustam cãm litigãdi. que solutio nõ videtur vera. qꝛ si heres habuisset iustam cãm litigandi nõ fuisset ibi cõstitutus in moꝛa per litis contesta. l. si quis solutioni in ꝓnc. ff. de vsur. ⁊ sic si nõ fuisset in moꝛa cõstitutus debitoꝛ nõ teneret ipse de interitu. etiã si eodem mõ nõ fuisset peritura penes agentem. l. si ex legati cã. ff. de verb. oblig. cuius ꝯrium dicitur in. d. l. si plures. Bart. hic aliter rñdet ad illam. l. v3 ꝙ ibi speciale sit in ꝯctu depositi qui celebratur gratia creditoꝛis regulariter. l. si vt certo. §. nunc vidẽdum. ff. cõmoda. ideo mitius ibi agit cum debitoꝛe ⁊ hanc solutionẽ reputat bene notabilẽ Jo. de imol. Sed tu dicas ꝙ ista fuit solutio Guil. de cu. in. d. l. si plures quã solutionẽ impugnat Bar. in dicta. l. post moꝛã per optimã rõnem qua3 ibi vide per eum. ¶ Preterea ꝯ dictã solutionẽ Bal. est text. hic scdm̃ intellectũ Bar. ⁊ doct. ideo puto de necessitate respondendũ ad. d. l. si plures ꝙ ibi debet subaudiri maxime. vt etiam ibi dixit glo. ⁊ est magis cõis opi. vt etiam plene per Saly. in. l. j. post Cy. C. ꝙ metus causa. ¶ Item nõ obstat. l. si cum exceptiõe. §. qđ si homo ad finem. ff. qđ metus causa. qꝛ responde vt ꝑ glo. in dicta. l. ꝙ te. ¶ In reliquis gl. nostra bene loquitur ⁊ dum foꝛmat contrariũ de. l. iulianus. ff. qui ⁊ a quibus solue. vt per glo. in. l. diuoꝛtium. in ver. s3 ⁊ si neg. gest. ⁊ plenius per Bar. in. l. inter stipulantẽ. §. sacram de verboꝝ oblig.

J heredis. ¶ Ex furto per seruum hr̃dis circa rem legatã ꝑpetrato agere potest legatari⁹ ꝯ heredem. ⁊ factũ vnius ex coheredibus alijs nõ nocet. h. d. tota. l. ¶ In tex. ibi ignoꝛãter hoc iõ dicit qꝛ si dño sciente cõmisisset furtum teneret dñs insolidum nec liberaret dando seruum ꝓ noxa. l. ij. in ꝓnc. ⁊ l. in delictis. in ꝓnc. ff. de noxal. ¶ In tex. ibi in factum dandã ⁊c̃. de hac actione in factum quotuplex sit eius natura. vide plene per glo. in. l. j. ⁊ in. l. quotiẽs. ff. de ꝑscrip. verbis. ⁊ in. l. in factũ. ff. de actione ⁊ oblig. ⁊ in. l. sancimus la. j. C. de sac. san. eccle. per bar. in. l. j. ad finem. ff. de ꝯdi. ex. l. per Bal. l. ex placito. C. de rerũ ꝑmuta. ¶ In glo. j. difficultas hui⁹ glo. tendit ad ostendẽdũ quare hic non detur legatario actio furti. sed actio in factum. Plures dãtur hic solutiões ꝑ glo. ⁊ doct. sed inter ceteras multum pl3 solutio Jac. de are. quã sequit hic Barto. ⁊ Ange. ꝑ rõnes hic allegatas per eos. ⁊ ita tenui in. l. j. ff. eo. q̃q̃ Bald. hic. ⁊ in. l. j. circa. ij. col. C. cõia de leg. videat eam ĩpugnare sed nõ vrgenti rõe. Uel potest etiã dici vt sensit hic Bal. v3 ꝙ ideo hic cõpetit actio furti legatario qꝛ nunq̃ apprehẽderat legatarius vel heres possessionẽ dicte rei legate. quo casu cessare deb3 actio furti. vt. l. si homo. ff. de vsuca. l. j. §. sceuola. ff. si quis testamento liber esse iussus fuerit. Quod plene declarat Bart. in. l. sed nec legatarius. ff. de ꝯdi. furti. ⁊ Bal. in. l. si abducta. ad fi. C. de fur. tamen qꝛ erat equum cõcedi legatario remediũ. cum ad ipsum res spectaret. ideo ex equitate ⁊ in subsidium datur actio in factum loco actionis furti. arg. d. l. i. ⁊ l. quotiens. de ꝑscrip. verbis. ⁊ l. si is qui rem. §. si tu ticium. ff. de fur. nec h3 obstare si dicat ꝙ tunc cessare deb3 actio in factũ subsidiaria. cum in casu ꝑdicto saltem cõmittatur crimen expilate hereditatis. ⁊ ex dicto crimine acquisita erat actio heredi qui cedere d3 eam legatario. l. ij. ⁊ l. res hereditarias. ff. de crimine expil. heredit. iuncta. l. huic scripture in ꝓnci. ff. ad. l. aquil. quia rñde ꝙ actio in casu isto nõ potuit acquiri heredi. qꝛ seruus surripiens erat seruus heredis. serui ⁊ filij in ꝓnc. ff. de fur. ¶ In ea. gl. ibi sol. inspecta vniuersitate ⁊c̃. hec solu. cõiter reprehẽdit qꝛ si vno respectu res erat legatarij ⁊ per consequẽs sibi poterat dari actio furti que est oꝛdinariũ remediũ: cessare debuisset actio in factũ que est subsidiaria dicta. l. ꝓma. ⁊ l. quotiens. ff. de ꝑscript. verbis facit. l. in cause la secunda. in ꝓncipio. ff. de minoꝛibus. ¶ In eadem glo. ibi vel vocat ⁊c̃. hanc solutionẽ tenet Dyn. ⁊ quidam alij reputantes dictã glo. nota. Sed Pet. Cynus ⁊ Bal. reprehendũt istam solutionẽ cum nõ videatur de mente iuris ꝙ omnis actio dicatur in factum. sed ille dicãtur in factũ que sunt subsidiarie dicta. l. quotiens ⁊ dicta. l. sancimus. ¶ In eadem glosa ibi. vel dic in factum hec violat litteram. ¶ In eadem ibi vel dic scdm̃ Azo. quod heredis ⁊c̃. hec solutio diuinat ad istum text. tamen ex ea habes notare ꝙ si legatur res heredis a testatoꝛe nõ transit dominiũ rei legate in legatarium recta via. ⁊ hoc cõmuniter tenetur per. l. si quis inquilinos. §. cum seruu3. ⁊ quod ibi notatur. ff. eodem. ⁊ per. l. heres propꝛiũ cum ibi nota. ff. qui ⁊ a quibus. cum ꝯcoꝛdan. hic allegatis per Bar. l3 contrariũ tenuerit glo. in. l. ij. C. cõia de lega. quam tamen notab. saluat Bal. in. l. j. in. vj. col. eo. titu. v3 vbi res legata extaret apud legatarium per rõnem. de qua ibi vide per eum ⁊ aliquid per eundem in. l. in heredum. C. de fideicõ. ¶ In eadem ibi vel hic nõ erat ista solutio reprehẽditur ꝑ bar. per. l. a ticio allegatã in glo. ⁊ qꝛ aditio hr̃ditatis trahet ad tp̃s moꝛtis: vt. ff. de acq. her. l. heres qñq3. sed Jo. de imo. hic eam sub dubio foꝛtiter conat sustinere. qꝛ ante aditã hr̃ditatẽ res legata nõ est vere legatarij. vnde videmus ꝙ actio q̃ tunc q̃rit rõne rei legate querit hr̃ditati iacẽti. ⁊ sic postea heredi q eã actiõ d3 cedere legatario. l. huic scripture. in ꝓn. ff. ad. l. aqui. vnde in casu isto ex quo actio venit querẽda hr̃di. ⁊ sic q̃reret sibiipsi cõtra seipsum ex quo seruus delinquens erat ipsius merito hoc dici nõ põt. ⁊ ideo in subsidium recurritur ad act. in factũ s3 istud videtur contra. d. l. a ticio. nam sicut ibi datur heredi passo furtum per seruũ legatũ actio furti cõtra legatarium ⁊ nõ actio in factũ q̃uis ibi fuerit furtũ iacente hereditate cõmissum. quo tẽpoꝛe res legata nõ erat vere legatarij sed hereditatis. ita hic di/

dari vera actio furti. nec vr obstare tex. in. d. l. huic scripture. cu ius intellectū ponit no. Cy. in. l. j. in pn. in. iij. col. C. de cad. tol len. q: ibi bene acquirit actio hrditaria ɔ extraneū ɿ postea he redi qui hʒ cedere legatario ɿ ex hoc nullus sentit dānum ɿ sic ibi nihil repugnat. sed hic actio furti queri non pōt hrditati ia centi. ɿ postea heredi qui fuerat dñs serui qui furtū fecit per. l. serui ɿ filij. in pnc. de fur. iō recta via acquiri dʒ legatario. sicut in simili dr in. d. l. a ticio nisi sustinēdo opi. Jo. de imo. dicas q in casu. d. l. a ticio dñium serui legati nunq acquisitū est heredi etiā alienāti. q: per aditionē incōtinēti transit dñiuʒ i legatariū ɿ nullo mō est apud heredē. l. si tibi hō. §. cum seru°. j. eo. ɿ. l. papinian°. cū glo. ff. de seruitu. quicqd dixerit pe. ɿ Cy. in. l. hu iusmodi. §. edes. j. eod. quoꝝ opi. cōiter reprobat vnde sicubi dñium serui legati aliquo tpe transiuisset in heredē nō potuisset ei cōpetere actio furti. l. si alien°. ff. noxa. sed in casu nr̄o tracta mus de actiōe furti que nascit ꝑ re legata subtracta ɿ illa bñ ac quirit hereditati iacēti ɿ postea heredi representāti hereditatē q: actio nō pōt transire recta via in legatariū si fuit orta ɿ acqui sita hereditati tpe quo legatarius nōduʒ erat vere dñs q: actio est inseparabilis ab ossibus. l. quis ergo casus. ɿ ibi no. ff. de pe culio. ¶ In eadē glo. ibi. l. si dñiuʒ intellige tñ vt ibi notat ɿ in q̄tum ex glo. colligit ɿ dictū est. ff. q testator legando reʒ here dis nō potest facere q dñium transeat recta via in legatariuʒ in ferebat hic bal. ɿ Ang. q defunct° possit expresse in ɔctu obliga re bona heredis. nō dico bona hereditaria. ɿ sensit Bal. q sic allegat no. per Cy. post glo. in. l. assiduis. in. v. q. C. qui pot. in pig. hab. tu dic q Pe. aperte hoc ibi tenuit ɿ dicit Bal. ibideʒ q illud dictū nō reperit alibi ɿ illud sequit Bal. ibi ɿ bal. in. l. i. in vlti. col. ff. sol. ma. aliquid per eundē in. l. i. in. vj. col. C. cōia. de leg. ɿ idem tʒ Ang. in. d. l. assiduis. sed Cy. Saly. ɿ Raph. in. l. assiduis ɔriuʒ tenēt ex eo q: testator legando rem hrdis nō pōt ei auferre dñium. ɿ transferre in legatariū recta via vt dictū est: ergo eadē rōne nō dʒ posse rem hrdis reali vinculo pigno ris afficere ɿ cuʒ hac opi. Cy. transit simpliciter Jmo. ɿ Pau. de ca. hic ꝑ hoc vr esse tex. scdm vnam lecturā in. l. si ticio. ff. de pigno. ɿ in. l. rem alienā in. ij. rnso. ff. de pig. actio. ɿ ita etiaʒ vr tenere Bal. in. l. generalē in pnc. in lect. antiqua. ff. de pigno. ꝑ opi. vo Pe. facit q: heres adeundo hereditatē defuncti vr ta cite approbare factum ɿ obligationē defuncti. l. cuʒ a matre. C. de rei vendi. cum filibus. sed hypotheca bonoꝝ ɔhitur solo cō sensu. l. j. ff. de pigno. act. etiā si ɔsensus sit tacitus. l. iij. ɿ. iiij. ff. quib. causis pig. tacite ɔhitur. nō obstat qd testator non posset auferre heredi dñium rei heredis. q: respondeo qd alia rō est in dñio. q: nō potest solo consensu heredis transferri cum dñium nō transferat sine traditione. l. traditiōibus. C. de pactis. l. ex sti pulatiōe. j. de acquir. pos. ɿ hoc esse bene not. q: ex hoc induci posset practica q in instrumentis ɔhentes obligarent bona sua ɿ suoꝝ heredum. puto cōclusiue q aut defunctus nomine he redis obligauit bona heredis. ɿ tunc ꝑcedit opi. Pe. ɿ sequa cium q: tunc heres adeundo videtur ratificare factum defuncti ɿ recōualescit actus gestus a defuncto vt no. declarabat Bar. in in. d. l. rem alienā. in vlti. colum. allegat. l. solutum. §. solutam. in pnc. de pigno. act. ɿ. l. fina. in pnc. j. rem ratam habe. aut nō nomine heredis ɿ tunc ꝑcedat opi. ɔria per allega. ꝑ illa opi. ¶ In glo. in verbo de peculio ꝑ intellectu tex. ɿ glo. dic q aut legatarius improbat venditionē factam per seruum. ɿ tunc con sequitur per istam actionē in factum vt dñs restituat preciū ha bitum idest estimationē rei subtracte. aut det seruum pro noxa. si autem approbat legatarius venditionē factaʒ per seruū tunc consequit preciū rei q solutum est ab emptore q intelligitur si res perempta sit vel ꝑscripta per. d. l. fi. ff. de neg. gestis. quo casu nō solum agi potest actione in factum de qua hic in tex. sed vtili actione negocioꝝ gestoruʒ. d. l. fi. ratio est q: cum quelibet actio sit extraordinaria possunt insimul ɔcurrere. vt no. per glo. in. l. de pecoribus. C. ad. l. aquil. ideo aūt dico vtilis negocio rum gestoꝝ. q: directa datur tm̄modo illi cuius nomie facta est venditio. l. si pupilli. §. sed si ego. ff. de neg. gestis. Jtem isto ca su qn̄ legatarius approbauit venditionē nō liberatur dñs dan do seruum ꝑ noxa. q: cum isto casu agatur ex ɔctu approbato oportet agi de peculio. i. quatenus est in peculio. nec tunc pōt dari seruus ꝑ noxa. q: tunc demū potest dari seruus pro noxa. quando agitur ex delicto serui nō ex contractu dato etiam q ante contractū precessisset delictum. ista le gūtur ɿ notantur in. l. ex ɔctibus. j. de actione ɿ obli. ɿ in. l. j. §. cum seruus. ɿ ibi glo. ff. de his qui deie. vel effuderūt. ɿ in. l. iij. §. item si seruus in fi. ff. nau. cau. stabul. ɿ ibi glo. ɿ notatur in. l. si in re. in fine. ff. de no xalibus. ¶ Jtem intelligas q in casu huius. l. hec a ctio in factum dabit ad penā dupli vel quadrupli si cut datur actio furti in cuius locū subrogata est hec actio in factum q: subrogatū ɿc. l. i. cum. §. qui iniu riarum. ff. si quis cautionibus. ɿ in. l. i. §. hec actio. cum ibi notatis per Bart. j. si quis testamento liber esse iussus ɿc. ¶ Extra glo. Pau. de cast. hic dixit se mirari de tanta cecitate glo. ɿ doct. variantiū circa in tellectum huius tex. qm̄ scdm eum nō dubitabat hic. an legatario cōpeteret actio furti. q: hoc erat certum q sic per dictam. l. a ticio sed dubitabat vtrum lega tarius posset agere ad precium habitū ex venditione rei subtracte ɿ respondet hic q sic q: ex equitate. l. si me ɿ ticium. ff. si certum pet. precium legatarij quod peruenit ad heredē debʒ peti posse per actionē in fa ctum vt hic re etiam extante. ɿ nō prescripta. sed si res legata nō extaret vel esset ꝑscripta ɿc. daretur vtilis actio negocioꝝ gestoruʒ vt dicta. l. fina. Adde quod Pe. hic recitat nō nullos antiquos habuisse istuʒ in tellectum ɿ illum reprehendit ɿ bene vt nihil videtur q: cum agendo ad precium habitū ex venditione rei videatur legatarius approbare contractū ɿ agere ex contractu. l. j. C. de furtis. ɿ. d. l. fina. cum ibi notatis ideo tunc videtur q nō liberetur heres prestādo ser uum pro noxa: quoniā vbi agitur ex contractu nō est locus prestationi serui ꝑ noxa etiā si delictū serui pre cessisset vt ꝑrime dixi. Jtem contra intellectū Pau. de cast. facit q: equitas. d. l. si me ɿ ticium loquit quā do res erat mea vel mihi debita. sed i casu nostro pe cunia habita ex re legata nō erat legatarij nec sibi de bita extante. d. l. fi. ff. de nego. gestis. vnde Pet. hic quē sequit Cy. dixit nunq intellexisse hāc. l. nisi nūc qui vltimo loco eam legit ɿ scdm eum intellectus est quod cum dominiū rei legare ante agnitioneʒ legati nō sit apud legatarium allegat. l. ticius la prima. ff. de actio. empti. ɿ. l. Papinianus. ff. de seruitu. non violando tex. ideo legatario non potest acquiri actio furti que nō datur nisi domino vel possessori. l. si rem §. fina. ff. de prescript. verbis. l. si vendidero. in fine. j. de furtis. nō etiam heredi poterit competere actio furti. q: seruus qui interim ante acceptationē legati censetur esse heredis. d. l. tici° furtum cōmisit. ex quo datur actio furti. d. l. serui ɿ filij. tamen q: equuʒ erat actio. dari fuit hic ꝑuisum q daretur actio in factuʒ subsidiaria legatario. ɿ lʒ iste sit pulcher intellectus. tamen nō videtur tutus p. d. l. a ticio. ɿ q: legatuʒ ac quiritur etiā ignoranti ɿ sic nōdum acceptanti. l. cuʒ pater versicu. surdo de lega. ij. nō obstat. d. l. ticius ɿ. l. Papinianus. q: responde vt ibi in glos. vnde ve rior intellectus Jaco. de aretio. ɿ etiam Bal. de quo supra dixi.

J cui legetur. ¶ Si legatuʒ confert in tps certe etatis illud tpus completum esse opor tet. ɿ terminus solutioni legati prefixus incipit ab eo tempore quo testator disposuerit incipere illud debe ri etiam si illud tempus precesserat testamentū si ta men hoc ignorauit testator si aūt sciuit incipit a tem pore testamēti. h. d. vsqʒ ad. §. hoc autem. ¶ No. q quando tempus ponitur in genitiuo vel in accusati uo oportet tēpus ipsum esse completū quod vltimū scʒ qn̄ in accusatiuo ponitur intelligit Bar. eē verum si apponatur verbum peruenerit vel aliud simile de notans perfectionē argumen. l. vrbana. la prima. in fine. j. de verborum signi. ɿ. l. qui procuratorem dat

in p̄nc.in verbo peragere.§.de ꝓcur.vnde secus erit ſm eū qñ testator simpliciter legasset in annū decimū vel ad annū decimū.q: idem esse videret ac si dixisset lego in anno.x.quo casu certū est nō oportere annuȝ decimū esse cōpletuȝ.l.si ita fuerit libertas in p̄nci.§. de manu.testa.¶Sed in ꝯtrium facit.q: etiam quando tempus ponit in accusatiuo etiā absq; verbo puenerit nō sufficit vltimū annum esse inchoatū vt est casus in.l.si in annos.ȷ̄.de ꝯdit.ꝛ demon.ꝛ voluit hoc Pet.Cy.ꝛ Bal.hic per illud qđ habet in illis duobus versib⁹. In cāpo curro ꝛc.ꝛ hoc etiā voluit barto.in.l.qui hoc anno de ver.oblig.¶Idem tȝ Dy. Cy.Ray.ꝛ Bal.in.d.l.si in annos volentes p̄dicti doctores fieri debere dr̄iam inter accusatiuū ꝛ ablatiuum vt p̄mo casu requirat tēpus esse perfectū.d.l.si in annos.¶Scđo casu nō obſt.d.l.si ita fuerit. nec obstat id qđ dicebat hic Barto.ꝙ dictio ad denotat idem ꝙ iuxta.vt.l.quidā hyberus.cum glos.in ꝟbo ad parietē.§.de serui.vrb.p̄di.ꝛ glos.in.l.militis codicillis.in p̄nc.§.de testa.mili.ꝛ sic si dico lego ad annos.xiij.etatis tue nō videt necesse qđ annus.xiiij. sit cōpletus.sed satis sit qđ sit iuxta cōplementum. q: respondeo lȝ docto.nō respondeant ꝙ similiter dictio in. denotat idem ꝙ dictio iuxta vt not.glo.i.l.si statuta ȷ̄.de iureiuran.ꝛ tamen qñ iungitur verbo ĩportanti tempus opȝ tp̄s esse cōpletum.d.l.si annos.ꝛ notat Bar.in.l.gallus.§.ille casus.de liber.ꝛ posthu.ergo idem dȝ eē in dictione ad.ꝓ hoc facit tex.in.l.qui duos.in fi.ȷ̄.de manu.test.vbi paria sunt relinquere ad annum vel post annū.sed certum est qđ qñ relinquit post annos requirit tp̄us esse cōpletum.vt.d.l.si ita fuerit libertas ergo ꝛc.Preterea dato ꝙ dictio ad d̄notet isto casu idem ꝙ dictio iuxta tñ nō per hoc sequtur ꝙ annus ceptus habeat ꝓ completo.ᵃSed satis est ꝙ tetigerit lȝ non cōpleuerit vltimā diem.xiiij. āni vt statim dicā.¶Sed Joā.de imol.hic ꝛ in.d.l. qui hoc anno.ꝛ ibi Ro.ꝛ Fran.de rāponi.in.l.ex his qñ dies leg.ced.ꝛ Jmo.in.l.quē filiū.§.fi.ȷ̄.ad trebell. sunt in alia opi.vȝ ꝙ nō debeat distingui inter accusatiuum ꝛ ablatiuū.sed iter singulare ꝛ plurale vt p̄mo casu sufficiat annū esse inchoatuȝ:sed scđo cāu nō ita dicunt esse de mente littere in.d.l.si ita fuerit.adde ꝙ istam opi.originaliter posuit glo.ȷ̄.hic tñ gl. ab ea opi.recedit Bñdi.de plūb.in.d.l.si fuerit etiā reprehendit dictam dr̄iam inter accusatiuū ꝛ ablatiuū q: scđm eū nulla est in hoc dr̄ia.alleg.l.nec semel.§.nouissime.ȷ̄.qñ dies leg.ce.ꝛ.l.j.§.fi.intra cum seq.ȷ̄.de succes.edict.ꝛ.d.l.si ita fuerit.in fi.iuncto p̄nci. vnde tȝ illam opi.vȝ ꝙ dr̄ia sit iter singulare ꝛ plurale.ꝑ dictam.l.si in annos.iuncta.d.si ita fuerit. sed dato qđ in singulari ꝓlata sit dispositio.tñ requirit tēpus esse cōpletuȝ.ꝓbatur in.l.qui filiā.§.i.ȷ̄.ad trebel. vbi testator locutus est in singulari ꝛ tñ ibi sp̄ale est qñ tractatur de hereditate paterna restituēda filio vt pȝ ex tex.ibi ꝛ no.glo.hic ꝛ in.l.iij.§.minorē in glo. mag. §.de mino.ꝛ notant doct.in.l.ex his.C.qñ dies leg. ced.si ergo ibi est speciale.ergo in ꝯtrium est ius cōe l.ius singulare.ꝛ.l.ꝙ ꝟo.§.de legibus. nō obstat ꝙ nō debeat esse dr̄ia inter accusatiuū ꝛ ablatiuū per dictam.l.nec semel.§.nouissime.q: ad illum text.pȝ responsio ex distinctione Bar.in.d.l.qui hoc anno.q: ibi loquit in tempe adiecto cā multiplicande obligationis qđ tempus vr̄ semp adiectum fauore legatarij seu creditoris ꝛ in initio anni p̄statur.l.ij.C. qñ dies leg.ced.nos ꝟo loquimur qñ vnica p̄statio est facienda ꝛ sic in tempe adiecto cā differende solu.¶Nec obstat etiā.d.l.j.de succes.edic.ꝛ.d.l.si ita in fi.q: ibi loquit tex.in dictione intra que de sui natura nō denotat perfectionē.vt ibi ꝛ.l.si intra.§.de pac.ꝛ in auten.de appel.ꝛ intra que tp̄a in p̄nc.col.iiij.no. bar. in.l.qui ratione in p̄nci.de verboꝝ oblig. nec obstat

ᵃ ¶Pro cōpleto. vid̄ late Jmo.i cle.generalē d̄ eta.ꝛ qua.ꝛ cano.in c.cū nr̄m d̄ re.ꝛ in.c.si annuȝ de iudi.li.vj.ꝛ an cōputet de morāte ad momentū vid̄ gl. i.l.iij.§.in minoꝝ.§.d̄ mio. in autē.hodie de app.ꝛ i.l.i.§.dies.ȷ̄.qñ appel.sit Ang. i.l.more.§.de fer.ꝛ qs dicat venisse ad annos discretionis vide in.c. cū vir⁹ ꝛ i.c.cū scim⁹ de reg. ꝛ qñ duo semestria faciūt annum.vid̄ text. ꝛ ibi Baro.in l.fi.§.quotiēs de publi.

si diceretur ꝙ in dicta.l.qui filiū est speciale.q: ibi fuit adiectum verbum peruenerit quod denotat perfectionē.l.vrbana.§.pernotare.ȷ̄.de verboꝝ signi.ꝛ no.Barto.hic preterꝙ specialr̄ in casu dicte.l.qui filium.q: respondeo ꝙ etiam qñ sine verbo peruenerit est facta mentio de tempe certe etatis videt ꝙ perquiratur tempus perfectū:vt ꝓbatur in.d.l.qui duos.§.fin.vbi hec verba annum liber esto ĩportant idem ꝙ post annum liber esto ꝛ sic tempus perfectū:vt ꝓbatur in.l.si ita fuerit libertas.in p̄ncipio eo.titu.ꝛ si respōdeatur ad.l.qui duos ꝙ ibi fuit vnicum tempus scȝ anni merito inspicitur finis q: nisi operaretur dilatōnem frustratorie videretur adiectum argumen.l.si quando.in p̄ncip.ȷ̄.eodem.q: respondeo quod imo illud est per naturam verboꝝ importantiū perfectionē tempis. q: licet terminus sit vnicus.tamen quando nō est prolatus per verba importantia perfectionē nō expectatur finis temporis. presertim vbi verba executiua sunt relata ad legatarium.ꝓut ibi probatur in dicta l.si ita fuerit.§.fin.ꝛ quod nō sit differentia an terminus sit vnicus vel plures colligitur ex nota.per glosam in.l.si in annos. preallegata.dum allegat tex.in dicta.l.qui hoc anno qui loquitur in termino.ꝛ tenet Guil.in.l.lecta.§.si certum petat. bene facit.l.liber homo.§.primo.ibi ꝙ in alijs temporibus ꝛc.ȷ̄.de verboꝝ oblig.¶In reliquis autem dic vt hic per Barto. cum quo transeūt Bal.ꝛ Ange.Et dubitauit Ange.ȷ̄.§.primo.an in casu huius.l.vltima dies quartidecimi anni debeat esse completa.ꝛ dicit ꝙ sic per tex.ȷ̄.§.primo in verbo ex die cōpleti ꝛc. addo similem tex.in.l.ex his.C.quando dies leg.ce.sed Bart. hic allegando.l.qua etate.§.de testamen.sensit contrariuȝ per illam.l.qua etate.ꝛ per nota.per glosam in.l.iij.§.minoreȝ.§. de minoribus.vbi nota.tenuit quod in fauorabilibus cepta habet ꝓ completa. Pro quo iduco tex.in dicta.l.si annos.in verbo nouissimo eius tempis die iuncta dicta.l.si ita fuerit.ꝛ.l.i. §.quibus.ȷ̄.de successo.edic.vbi ꝓbatur quod illa verba nouissimo eius tempis die ꝛc.posita in ablatiuo verificantur in qualibet parte diei.pro hoc etiam videtur tex.in.l.āniculus.ȷ̄.de ꝟboꝝ signi.ꝛ de illa materia an dies cepta habeatur pro completa vltra plene tradita per glo.in dicto.§.minorem vide Ange.ꝛ Benedi.de plūbi.post Jaco.de aretio.plene in.l.prima. ȷ̄.de manumis.nec predictis obstat text.ȷ̄.§.proximo. in verbo ex completi ꝛc.per quem se fundat Ange.q: satis in cāu isto dicitur annus esse completus ex quo cepta est vltima dies anni vt in iuribus supra allegatis secundum Jmolam hic. ¶Nota quod tempus designatum a testatore incipit currere a die testamenti quando testator nō fuit ignorans quod plenius examina:vt hic per Barto.cum quo omnes alij transeunt. Ex quibus hic infert Barto.ad questionem quid si vendo tibi rem ꝛ facio terminum anni ad soluendum.a quo tempore incipiet currere annus ꝛ decidit quod a tempore quo cōtractus omnem perfectionem perceperit ꝛ sic a tempore traditionis rei per textum notabilem in.l.tali.in principio.§.de iure dotium. ꝛ cū Bart. transit hic Bal.ꝛ Jmol.infra.§.proximo.Addo Bald. idem tenentem in rubrica.C.de contraben.emptio.in.xxiij.questiōe ꝛ aliquid per Bald.in.l.prima in.xiij.colum.C.de his que pene nomine ꝛ Bald.in.l.seius.§.emptor.§.de rescin.venditio. in lectura antiqua vbi hoc limitat nisi tempus esset variabile. vt si feci tibi terminum hinc ad pascha.nam tempus indistincte finietur in paschate.nec obstat decisioni predicte hic posite per Bartolum tex.in.l.prima.§.biduum.ȷ̄.quando appellandum sit.de qua opponit Barto.ꝛ non soluit. quia respondet Nicolaus de neapo.in.§.proximo. quod ibi est speciale in sentētia propter auctoritatē rei iudicate.ꝛ ita etiam sentit Bar. in dicto.§.biduum.prope finem.dum opponit de.l.penul. in §.primo.§.de excusatio.tutorum.vbi hoc ꝓbatur vel responde quod in questione posita hic per Barto.nisi intelligatur ꝙ terminus currat a die traditionis sequeretur ꝙ emptor in effectu nō haberet terminum anni ex conuentiōe.q: ante traditionem absq; vllo termino conuētionali nō poterat emptor in effectu cogi ad soluendum.l.iulianus.§.offerri.§.de actio. empti. sed textus in dicto.§.biduum.loquitur in termino dato ad rescindendam sentētiam ꝛ constat ꝙ illud quod est in spe potest rescindi.l.illud.§.fina.ȷ̄.de contratabu.cum similibus. similes questionem vide per Bal.in.l.si fideicōmissum.ȷ̄.eodem.

¶ In glo. ibi. l. qui filium. §. j. in glo. hic et in. d. l. qui filium. et in l. iij. §. minorem. ff. de mino. et Pe. et Cy. hic rñdent ad. d. l. qui filium quod ibi est spāle propter filiationem. tamen hec solutio ita simplr intellecta non procedit quia est contra. l. ex his. C. quando dies leg. ce. et contra istum text. iuncto. §. primo. qui cum isto continuatur vbi patet quod etiam loquitur hic in filio. vnde videtur verior solutio quod filiatio et hereditas prna ibi hoc operentur iunctis verbis testamenti ex quibus ibi iurisconsultus se fundat. colligitur aūt ex verbis testamenti ex eo quia secundum Joan. de imo. in. d. l. qui hoc anno. testator vsus fuit ver. singularis numeri dum dixit si ad. xx. annum puenerit hic aūt et in. d. l. ex his loquitur non in hereditate prna sed in legato et sic hic non videtur agi de tanto preiudicio filij. Item hic locutus fuit in plurali numero. aliter etiam soluit Bal. in. d. l. ex his vbi vide. ¶ In gl. in ver. residuis declara solutionem traditam hic ad. l. i. ff. quando dies leg. ce. vt per bart. hic plenius per eundem in. l. qui hoc anno de ver. oblig. et per Guil. de cu. in. l. lecta. ff. si cer. petatur. per Jo. and. in dicto. c. peruenit de arbitris.

Hoc autem. ¶ Tempus certe etatis honorati conditionem faciet secus in tempore simplici. h. d. ¶ No. quod dictum est in summario. et idem dicendum est si legatum relictum sit in tempus certe etatis tertij. nam interim legatum videtur esse conditionale. l. si ita scriptum. ff. de manu. testa. quod limita nisi apponeretur tale tempus ad extinguendum legatum vt si dixero lego tibi centum annua quousque ticius erit etatis. xiiij. annorum. nam tale legatum ad tempus dicitur non autem conditionem facit adeo quod non extinguitur ticio ante tempus decedente. vt est casus in. l. ambiguitatem. C. de vsufruc. nec alibi reperitur ille tex. secundum Bal. ibi quid autem si legetur in tempus certe etatis grauati vt si legauero tibi cum heres meus puenerit ad. xiiij. annum bar. hic cum quo transeunt bal. Ang. et Pau. de cast. in lect. paduana hic et Ro. in. l. in illa. de ver. obli. tenent quod non sit conditionale. et ideo non pereat legatum quamuis grauatus non pueniat ad. xv. annum. alleg. l. libertis quos. §. ab heredibus. ff. de ali. et ciba. leg. sed Dy. Raph. et Imo. hic et Jac. de are. Cy. et Bal. in. l. ex his. C. quando dies leg. ce. et etiam Paul. de cast. in lect. bonon. et Saly. in. l. vnica. §. sin autem aliquid sub conditione. C. de cadu. tol. tenent contrarium videlicet quod sit conditionale per regulam hic positam in tex. nec ob. tex. in. d. §. ab heredibus. quia intelligunt quod ibi testator voluit facere diem non conditionem et ita constabat. aliter etiam respondet Jo. de imo. hic vt hic per eum cuius responsio non videtur bene probari per iura alleg. per eum. pot etiam responderi ad. d. §. ab heredibus secundum Raph. hic quod ibi testator primo legauit seruo libertatem. secundo voluit sibi prestari alimenta. tertio alimentorum loco cum heres peruenisset ad. xxv. annum. et seruus secum continuasset trahere moram voluit testator quod seruus haberet certam militiam modo sic conditio morandi que erat adiecta legato alimentorum non deficit per mortem illius. l. j. C. de leg. l. illis libertis. ff. de conditio. et de. ideo cum illud legatum alimentorum per mortem non expiret. sequitur quod sicut alimenta debuisset habere post mortem heredis ita et militiam que subrogatur loco eius. quia subrogatum debet sapere naturam eius in cuius locum subrogatur. vel secundum Pau. de ca. in lectu. bonon. responde quod ibi censetur legasse militiam potius ad remunerandum legatarium si staret cum herede. et ideo ne pereat remuneratio inducitur ibi non faciat conditionem et hec vltima opi. videtur verior per plura iura quibus Bar. nititur respondere. sed cum maxima violentia respondet et contra suam opi. fortiter facit text. in l. si quis a filio in principio. ff. eo. et istud hic expresse sequitur ibi glos. j. dum dicit quod illud legatum fuit sub conditione et idem tenet ibi Jac. de are. et Bal. idem etiam videtur probari in. l. fideicommissaria la. j. in. §. etiam. ff. de fideicomis. libe. et licet Bar. respondeat quod ibi dictio post inducit conditionem per. l. inter illam in principio. ff. de verb. signi. tamen vt etiam dicit hic Imo. hoc non probatur in. d. l. inter illam. quia ibi non dicitur quod dictio post magis facit conditionem quam dictio cum. sed tamen ibi videtur quod dictio post requirit maiorem perfectionem. probatur etiam ista opi. per. l. thais. §. libertatem. ff. de fideicō. lib. arguendo quod ibi sit speciale fauore libertatis. vt ibi innuit littera in verbo interpretatione pro ista opi. etiam inducunt Raph. et Imo. i tex. in. l. heres meus in principio. ff. de condi. et demon. sed ad illam. l. posset responderi quod ibi in persona heredis grauati erat adiectum tempus incertum quod quidem tempus semper conditionem facit etiam si adiectum sit prestationi et non substantie legati. l. quibus diebus. §. quidam ticio de condi. et demon. no. gl. in l. seius saturni. ff. ad treb. in. l. cum testator. C. de ma. testa. Nos autem loquimur de tempore certe etatis quod ita omnino conditionem non inducit. d. l. ex his. ¶ In glo. in verbo comple tis in fi. vera solutio est quod ibi fuit adiectus dies prestationi seu executioni legati. hic aūt fuit adiectus ipsi substantie legati et idem dicas si verba viderentur prima facie executiua: tamen re vera starent etiam in vi verbi dispositiui. nam tunc perinde est ac si verba tamen essent adiecta substantie legati vt si dixero heres mi dato ticio. x. cum erit decem annorum. vt probatur. d. l. si scriptum. et declarat Jo. de imo. in. l. quodcunque. §. non solum. de ver. obli. et in l. centesimis. §. fi. eo. ti. et hic. ¶ Unum etiam vltimo no. pro intellectu et ampliatione huius littere quod testator in dubio non presumitur habuisse animum seu respectum ad tempus certe etatis. sed ad tempus simplr. vt si legauit decem annua ticio vsque ad. xxv. annum. et tempore testi ticius erat xv. annorum intelligitur esse relictum vsque ad. xxv. annum etatis sue: quia sic accipiendo non haberet legatum nisi per decem annos sed intelligitur per. xxv. an. post mortem ipsius testatoris: vt est casus in. d. l. codicillis in principio. et ibi clare Bar. in summario. ff. de an. leg. et non est alibi secundum Pau. de ca. hic quod tene menti.

Si ticio decem. ¶ Si legatarius grauatur soluere creditori defuncti heres et fideiussor agere possunt non creditor. h. d. ¶ No. text. per quem declaratur regula de qua in. l. si creditori. cum seq. ff. eo. ti. que regula etiam declaratur. et ampliatur in. l. xxi. in principio. ¶ Secundo not. quod possum petere te condemnari ad dandum tertio. quod est verum secundum Bal. hic et bene quando verba executiua tantummodo referuntur ad personam tertij. quia peto te condemnari ad dandum mihi recipienti nomine Tertij. secus si dicerem peto te condemnari ticio ad dandum eidem per. l. stipulatio ista. §. si quis insulam cum glos. iuncto. §. alteri. ff. de verborum obliga. et declarat Bar. in. l. prima. C. de sententijs et interlocu. om. iudicum. ¶ Item possum petere te condemnari mihi ad dandum ticio vt probatur hic secus si peto te condemnari ticio per ea que habentur in dicto. §. si insulam. et. l. quicunque gerimus. ff. de actione et obligatione. ¶ Ultimo not. argumentum secundum Dynum quod fideiussor non possit esse testis [a] nec iudex in causa principalis debitoris in quo Dynus hic arguit et nihil firmat Bartol. se remittit ad notata in Specu. in titulo de iudice deleg. §. superest versicul. sed nunquid fideiussor et in versic. sequenti vbi etiam ponit quid in fideiussore fideiussoris et Specu. in titulo de testamen. §. primo. versic. sed quid si fideiussor. vbi Specul. nihil firmare videtur. sed Joan. andr. ibi in additionibus tenet quod non possit per istum textum et quia fideiussoris interest liberatum esse debitorem ne litibus vexetur ipse. l. minoribus. ff. de minoribus. l. quia poterat. ff. ad trebellianum. c. secundo de arbitris. idem videtur tenere Angel. hic per eandem rationem. et sequitur etiam Imo. hic et idem tenet Ange. in. l. ab executore. §. alio. ff. de appellatio. et Imo. in. l. a sententia in principio eodem titu. argumento illius textus. Sed Bal. hic dicit hoc esse verum si debitor principalis soluendo non esset. vel posito quod esset soluendo tamen fideiussor renunciauerat beneficio de fideiussoribus posito in auten. presente. C. de fideius. sed si debitor est soluendo et fideiussor non renunciauit tunc poterit esse testis et iudex quia nullo modo vexari potest in lite per dictam auten. presente. ad hoc bene faciunt no. per Bar. in. l. si quis ita. ff. de reb. dubijs. et per Cy. et Bal. in. dictantibus. C. de testam. et per Bal. in. l. fi. §. fi. C. de vsu. rei iudic. et quod singulariter no. Jaco. butri. et Ang. in. l. non solum. §. queritur. ff. de procurator. Nec obstat responsio Imol. hic dicentis quod licet debitor non sit soluendo tamen potest desinere esse soluendo quia respondeo quod. l. hanc vani timoris suspensionem considerari non permittit. l. si quis ab illo in principio. ff. de re iudi. et. l. iulianus. ff. qui et a quibus.

[a] ¶ Esse testis adde ant. de bu. idem tenentem i. c. insup extra de testi. et vide eundem alex. consi. xlvij. Ang. consi. ccviij. et ibi quid de cedente an procesionario.

suspitionem

¶In glo. in verbo nō valet doct. cōiter approbant tertiam solutionē potest etiā sustineri scda solutio bm Imo. et Pau. de cast. et vtraqz solutio est no. et ꝓ tertia solutiōe doct. allegant tex. in l. fideicōmissa. §. in terdum de leg. iij.

Si fideiussor.

¶Uitiato tacito nō vitiat expssū eque pncipale. ¶No. ꝙ vbi heres fideiussoris ex dispōne testatoris soluit debitū nihil repetet potest a debitore pncipali ꝙ est no. bm Bal. lz hic innuat hoc ꝓcedere qn̄ testator hoc facit animo dandi debitori sed hec est diuinatio ad istum tex. scdz Nic. de nea. Bal. et cōiter alios. et idem dicas etiā quādo testator grauat heredez vt ꝓ ticio fideiubeat. nam heres qui fideiussit cogi potest ad soluendū nec aliquid repetere potest a ticio vt est casus reputatus singularis in l. tribus. ff. de vsufruct. ea᷑ rerum q̄ vsu. cō. de cuius tex. intellectu vide oīno Pe. Cy. et Bal. in l. vnica. C. de cadu. tol. in. §. ne aūt. et per Bald. in l. si ꝓ ea. C. manda. et in l. sancimus. C. de verb. sig. et in l. j. C. de vsufru. et in l. indebitaz. ff. de ɔdi. indeb. vbi dicit illam l. ad hoc esse mirabilē. ¶Item ex isto tex. infert no. Bal. hic ꝙ etiā si testator generaliter mandauit qd debita ipsius testatorꝭ ꝑsoluātur. et testator ex fideiussoria cā esset obligatus poterit ɔpelli heres ad soluendū etiā absqz eo ꝙ detur sibi regressus contra debitorez pncipalē. sed Imo. et Pau. de cast. hic ɔtrariū tenere vident et meli⁹ iudicio meo qz dicta dispō testatoris dz intelligi de obligationib⁹ ex qbus testator ꝓprio noīe et nō fideiussorio tenebat arg. l. magis. ff. de solu. vno casu posset saluari dictum Bal. quādo testator pncipali noīe nō esset [a] alicui obligat⁹ ar. tex. no. in l. si fundus qui locatus. ff. de fundo instru. et l. ij. ff. de liber. et post. nec ob. iste tex. qz loquit quando specialiter testator de debito fideiussorio disponebat. ¶Ultimo not. ꝙ vitiato expresso nō viciat tacitum de quo dic vt hic per Bar. et doct. et per Cy. in autē. ingressi. C. de sac. san. eccl. Et in hoc videt Imo. hic errasse circa hoc dum dixit ꝙ l. si sponsus. §. j. ff. d do natio. inter vi. et vxo. ꝓcedit quando illi duo rei eēnt socij quo casu si valuisset liberatio tacita in ꝑsona correi extranei ꝓfuisset etiā vxori corree. l. si duo in pnci. ff. de arbi. secus si nō fuissent socij qz tunc scdm euz liberatio expresse facta inutiliter vxori valebit tacite in ꝑsona illius extranei arg. l. item in fi. hic alleg. in glo. et l. j. §. i. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. sed certe iste intellectus est de directo ɔ. d. l. si sponsus. §. i. ver. plane iūcta. l. si is qui in fi. ff. de libe. leg. et aduerte ꝙ dicta. l. si sponsus. §. i. loquit in acceptillatiōe que si fiat vni ex correis prodest alteri dato ꝙ nō sint socij. l. si ex plurib⁹. ff. de accepti. l. iij. §. nunc de effectu. ff. de liber. leg. et firmat Bar. in l. si ex duobus la secunda. in. ij. q. ff. de duobus reis. vnde si ibi valuisset acceptilatio tacita in personā extranei profuisset etiam vxori quod esse nō potest attento quod illa acceptilatio fuit facta ex causa donationis a marito que est prohibita vt per totum illum titulū et ista videtur vera ratio illius textus.

Meminisse.

¶Dānatus vendere intelligitur dānatus vt iusto precio vendat. h. d. ¶Not. bm Bal. limitationē ad. l. ij. C. de rescin. ven. qz nō videtur hēre locum qn̄ heres ex pcepto testatoris vendit et rō est in prōptu bm Imo. qz hoc ꝓcedit quādo testator ꝓ certo precio mandauit vendi. si preciū illud sit infra iustum preciū residuum precij videtur testator velle legare. Pau. de cast. hic in lect. bonoñ. simplr̄ transit cū Bal. Raph. hic et transit cum Bal. si testator sciuit an preciū expssū ab eo esset iustum vel nō: sed si putauit per errorē illō esse iustum preciū. tunc putat ꝙ heres haberet remedium. d. l. ij. arg. l. cum tale. §. legato falsam. ff. de cōditio. et demon. Addo tn̄ ꝙ Bal. no. in l. iperator. §. i. ff. titu. j. per illum tex. in versi. cum ꝓo generaliter loquēdo dixit. d. l. ij. nō habere locū in vendente ex mandato testatoris. sed illud sane intelligendū est qn̄ preciū taxatū fuit a testōre vt h als secus et ita declarat Imo. in d. l. iperator. lz ibi nō faciat mentionem de isto tex. nec de auct. Bal. hic idem tz Ro. in l. si quis cuz alr ff. de ver. oblig. et inducitur ista lex per Dy. ad qōnem de qua p Bar. in l. vxorē. §. agriplagam. ff. ti. ij. in qua fuerunt opi. quas ibi refert Bar. et Cy. et Bal. in l. j. C. cōia delega. Bal. hic residet cum opi. Jac. de are. et Cy. et Joan. de imol. hic nō decidit Ang. in l. i. C. cōia deleg. transit cum Bar. difficultas videt in hoc ɔsistere quid dicat esse in legato in terminis hui⁹. §. an fundus an ꝓo venditio. nam si fundus est in legato vt sonat tex. in d. §. agriplagā et certū esse videt ꝙ legatario offerente preciū et herede recusante vendere transit dñiū in legatariū. vt. l. labeo scribit si mihi bibliothecā. ff. de ɔhen. empt. aut sola venditio est in legato et nō fundus. vt dixit glo. in l. in extimatiōib⁹ in verbo in hereditate. ff. de peti. here. et est de mente glo. iūcto tex. in l. si dignum. et ibi Ang. ff. ad falci. et no. Ang. in l. qui fundū. in pnc. eo. ti. et tunc cū fundus nō sit in legato nō vr̄ ꝙ possit transire dñium ante traditionē sicut nec transit facta venditiōe et nōdum secuta traditiōe. l. traditiōib⁹ cum si. C. de pact. et ista opi. videtur verior et magis cōsona verbis testantis. nō obst. text. in d. §. agriplagam. ibi qui legatus et c. qz dz intelligi scz in effectu videlz secuta venditione et traditiōe. nō obstat ꝙ text. ibi dicat petere et c. inducēdo vt ibi per Bar. qz potest rñderi ꝙ verbum petere sepenumero refert ad eū cui cōpetit solum actio ꝑsonalis. l. si is qui et l. ex ꝓmissione. ff. de actio. et oblig. l. nō solū. §. si mihi. ff. de vsucap. ¶Ultimo inducit iste tex. ad qōnez bm bar. hic arbiter ɔdēnauit semproniū ad locandū fundū seio sempronius locauit demuz ɔuenit locationi an incidat in penā cōpromissi in quo sub pena ꝓmisit parere snīe arbitri Bar. hic et in cōsilio suo incipiēte pcepit arbiter et c. et in legibus hic alleg. ꝓ euz tenuit ꝙ nō maxime per l. in numeratiōibus in fi. ff. de solu. et cū eo transit hic Bal. Ang. et Pau. de ca. idem sentit spec. in ti. de arbi. §. sequit. et §. sed pone arbiter. et Bal. in l. si quis heredē post Cy. ibi. C. de insti. et substi. per illum tex. lz ibi clare nō firmet. ad idem bn̄ facit qd eleganter scripsit Bal. in l. j. in. ij. col. C. de his que pene no. et in l. fi. in fi. C. de pact. inter emp. et vē. et qd no. Bar. et doct. in l. pe. §. fi. in fi. ff. de acqui. pos. et Bal. in l. debitor in pe. col. C. de pact. bn̄ facit qd no. glo. in l. si cū fundum. §. fi. in glo. fi. ff. de ɔhen. emp. et qd no. glo. fi. in autenti. sacramēta. C. si aduer. vendi. et gl. magna in l. ab emptione. ff. de pactis. In ɔriū fortiter facit. l. si heres in pnc. ff. de actio. emp. vbi obligatus ad vendendū ex pcepto testatoris nō dicit sati ffecisse lz vendat nisi adimpleat ɔsecutiua ɔctus. vt etiam dicit Bar. in d. l. vxorem. §. agriplagam. ergo locator nō dicitur satisffecisse nisi prestet pacientiā que est ɔsecutiua ɔctus locationis. l. si in l. colonus. §. ff. locati. bene facit ꝙ in simili decidit Bartol. in l. sicut. §. superuacuū. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. et ꝙ no. Jaco. de are. et Bal. in l. ticio centum. in pnc. per illum tex. ff. de ɔditio. et demon. et qd no. Cy. Bar. et Bal. in l. seruus C. deposi. et Cy. et Bar. in l. si quis adulterium. §. si quis adulterium. per illum tex. ff. de adul. et Bal. in l. qui illicitam. in pnc. C. vt lite penden. et ꝙ no. Bar. in simili post Guil. de cu. in l. si et si possessori in pnc. ff. de iureiuran. et istam opi. sequit hic Nic. de nea. per d. l. si heres cui bm eum non bn̄ rñdet Bar. qz si ꝓo esset rñsio Bar. scz ꝙ illa accessoria nō diceret vendita nō deberet dari actio ex empto ꝓ illis. tn̄ tex. et in d. l. heres dicit ꝙ ꝓ illis datur etiā actio ex ēpto et respondet ad iura alleg. ꝓ Bart. scz ad l. naue. et l. vace. ff. de euict. qd loquūtur quo ad agendū de euictione. tn̄ potest substineri rñsio Barto. ad d. l. si heres. vbi nō sine ministerio tex. solum loquit de accessorijs rei empte ꝓ quibus apparet venditorez nō esse liberatū ab actione ex testamento per suā venditionē. et secus est in ipsa re pncipali vendita. qz ꝓ ea liberatus est ab actione ex testamento qua tenebat vendere: vt. l. in numeratiōibus. ff. de solu. et responsio data per Bar. ad d. l. si heres bn̄ ꝓbatur etiā in l. si ꝑgnans. ff. de euic. nec obstat ꝙ in d. l. si heres. datur etiā actō ex empto qz rñdeo ꝙ nō sequitur ꝓ aliqua re datur actio ex empto. ergo illa est vēdita pz in melioramentis factis per emptorē in re empta ex qua

postea feratur sententia contra eum pro tertio. nam pro melioramentis illis recuperandis habet aduersus venditorem actio. ex empto. l. idem quod. §. illud. ff. de act. emp. et l. si controuersia. C. de euicti. Raph. hic transit cum opi. Bar. tamen dicit se non intelligere responsionem hic datam per Bar. ad d. l. si heres et propterea dicit posse responderi quod ibi loquitur in actione ex testamento que habet naturam bonefidei. l. in minoribus. C. in quibus causis in integ. resti. in qua actio. veniunt etiam ea que veniunt vt consequentia: vt in d. l. si heres. sed decisio quod. Bart. procedit in sententia arbitri que est stricti iuris. et in qua agitur de pena que est odiosa. et licet huic solutioni videatur etiam adherere Bal. in. l. fi. C. de pact. inter empt. et ven. tamen non multum plus. quia est contra d. l. in numeratioibus que etiam loquitur in obligato ex testamento ad vendendum. et tamen ibi dicitur quod sola venditione liberatur ab actione ex testamento vnde videtur sustentabilis solutio data per Bart. hic et in dicto suo consilio vbi dicit quod pro rebus que non sunt expresse vendite ab herede grauato vt vendat durat adhuc actio ex testamento quia testatori expresse non paruit. vt. d. l. si heres licet illa accedant venditioni tamen non sunt vendita. d. l. si pregnans cum sili. secus in his pro quibus expresse paruit testatori vt. d. l. in numeratioibus. ad alia in contrarium allegata et potest responderi quod in illis casibus quis explicando actum quem facere tenebatur non incidebat in nouum contractum producentem nouam obligationem ad futuram obseruantiam merito tunc non dicebatur a prima actione liberatus. et alias inane esset illud implementum si vigore prime actionis non posset cogi implens ad perseuerandum. sed in questione nostra explicans contractum locationis pro executione sententie incidit in nouam obligationem surgentem ex contractu locationis qua mediante potest cogi ad persistendum. Aliter etiam posset responderi vt colligitur ex no. per doct. maxime Joan. de imo. in d. l. penul. §. fi. ff. de acquir. pos.

Si seruus. ¶ Sententia lata contra heredem non defendentem vel colludentem aut culpabiliter non appellantem non preiudicat legatariis nec potest quis suam turpitudinem allegare hoc dicit. §. si hereditatis in hac. l. si seruus. ¶ No. tres casus in quibus sententia lata contra scriptum heredem non nocet legatariis. scilicet quando non defendit heres scriptus causam. vt hic et l. si perlusorio. §. fi. ff. de appel. et l. qui repudiantis §. fi. ff. de inoffic. testa. Item quando est collusum. Item quando per iniuriam heredis scripti fuit lata sententia contra eum vt quia iudicem contra se prouocauit. l. exceptione. ff. de fideiuss. et hoc iuncta glo. in verbo per iniuriam. Item limita secundum Paul. de ca. hic nisi legatarii fuissent in hac causa citati. nam tunc ratione proprie culpe eorum quia non comparuerunt. vel quia non defenderunt debet nocere eis sententia lata contra scriptum heredem allegat in sili. no. per glo. in. l. cum miles. §. fi. ff. ex qui. cau. maio. et no. per Cy. in. l. i. ad fi. C. de aduoca. diuer. iudi. Addo bonam glo. iuncto tex. in. l. emptor in verbo absente. C. de euictio. et no. Bar. in. l. cum filius in prin. in vlti. col. ff. de verb. oblig. et in. l. ii. ff. de preuarica. et in. l. filiusfamil. §. diui. ff. eodem. in. l. q. et Bal. in. l. ii. ad fi. C. communi diui. et in. l. ii. in. vi. col. C. de eden. et in. l. ii. de liber. causa. et Barto. in. l. decem. ff. de verb. oblig. bene facit quod not. glo. in. c. dilectus. el. ii. de simo. et no. etiam Bar. in. l. cause la. ff. in. §. interdum. ff. de mino. Et sic habes quod licet alias regulariter sententia lata inter actorem et reum non preiudicet tertio. tamen fallit nisi ille tertius sit citatus ad causam. quod tamen singulariter restringit et limitat Bald. in. l. ii. per illum tex. C. de fide instru. et etiam Jo. de imo. in. l. a sententia in prin. in penul. col. ff. de appel. et in. c. cum sup. de re iudi. et Paul. de ca. in. l. sepe. ff. de re iudi. et etiam Abb. in. d. c. cum sup. vbi etiam dat aliam limitationem vltra predictos docto. que omnia satis late reassumo in quadam mea repetitione. d. l. sepe. in secunda carta cum seq. Item limita secundum eundem Pau. de cast. hic istum tex. nisi legatarii sciuissent causam agi. allegat. l. sepe. ff. de re iudic. sed in hoc vltimo dic et melius quod Ange. contrarium tenuit in. d. l. si perlusorio in prin. et Jmo. in eadem. l. §. fi. probatur per illum textum cum glo. in verbo neglexerit. non obstat dicta. l. sepe. quia iste casus non est de casibus specialiter exceptuatis in dicta. l. sepe. ¶ Item nota non esse licitum alicui allegare se iniquam sententiam obtinuisse quod non reperitur alibi secundum By. et Bart. hic addo glo. in. l. stipulatio ista. §. i. in verbo successores. ff. de verborum obliga. et no. Barto. in eadem. l. iii. §. si quis forte. et per Bald. in. l. post mortem. ff. de adoptio. quod intellige quantum ad hoc. vt quis ex tali allegatione commodum consequatur. sed quo ad

iudicium suum bene audietur. vnde dicit Innocen. in c. quia plerique de imunita. eccle. quod si quis confessus fuerit se aliquid consecutum fuisse per sententiam iniustam que transiuerit in rem iudicatam poterit per iudicem compelli ad illud restituendum quod secutus est Bald. in auten. ad hec in. viii. colum. C. de vsu. et Bal. et Jmol. in. l. si quis ita instituatur heres de heredi. instituen. ¶ Bene facit quod notat Cy. et Bal. in auten. sed iam necesse. C. de donatio. ante nupt. dicentes per glosam que est in. §. illud in autentica. de equalita. dotium. quod contra presumptionem iuris et de iure admittitur probatio in contrarium per confessionem partis. ¶ Item limita vt hic per Bart. in fine. Item no. quod non est licitum allegare turpitudinem suam de quo plene per Barto. in. l. iusiurandum. quod ex conuentione. §. procuratori. ff. de iureiuran. et in. c. inter dilectos de donatio. ¶ In glo. in verbo non nocebit legatariis ibi ipso iure et cetera hoc magis communiter tenetur per istum tex. indistincte loquentem. ¶ In eadem ibi nisi in causa inofficiosi et c. dic imo nec etiam in iudicio inofficiosi testamenti nocebit legatariis sententia in casibus hic expressis per identitatem rationis. et probatur in dicta questione repudiantis in fine et in. d. l. si perlusorio. §. fi. et dictis per Barto. hic addit Jo. de imo. hic vnum dubium quod in quantum Bart. hic facere videtur differentiam an sententia feratur iniuste per iniuriam heredis contra se iudicem prouocantis an vero per conclusionem vel ipso herede non defendente. nam secundum Joan. de imo. istud videtur contra istum tex. qui hic videtur hos casus equipare. et eos etiam equiperant hic Petr. et Ray.

Si quis ante. ¶ Hereditas transit ad fiscum cum onere legatorum. h. d. ¶ No. fiscum ad legata teneri. concordantie sunt in glo. et istud indubitanter est verum quando post aditam hereditatem aufertur hereditas heredi. et applicatur fisco. sed quando hereditas non est adita per heredem sed repudiata et fiscus occupat bona tanquam vacantia: tunc dubium est arduum an fiscus teneatur ad legata. de quo vide in. l. recusare. §. fisco. et ibi gl. ff. ad trebe. et per Pe. Cy. et Jmo. in. l. quidam in testamento. §. quotiens. ff. eo. per Pe. Cy. et Salyce. in. l. i. §. penul. C. de cadu. tollen. per Bal. in. l. eam quam. C. de fideicom. in. iii. vel in. iiii. colum. per Joan. fab. institu. de eo cui liber. cau. bo. adiiciuntur. §. i. per Roma. in. l. si marito publico iudicio. in prin. ff. solu. matri. et quamuis sit passus dubius tamen verior videtur sententia quod legata non debeantur per. l. quod tibi. ff. de manu. testam. et per. l. iiii. §. eandem. et ibi glo. in verbo alia ratione. ff. de fideicom. lib. et per regulam. d. l. eam quam. C. de fideicommissis. et quia nullus hic tangit omitto respondere ad iura que in contrarium faciunt breuitatis causa veniet dicendum in. d. l. quidam testamento. ¶ Inquantum dictum est fiscum ad legata teneri intellige verum quando ex delicto heredis bona fuerunt confiscata vt hic secus si ex delicto testatoris. l. cum filius. §. fi. et ibi Bynus et doctores. ff. titulo primo. ¶ Item no. quod factum aliquo procuratore non debet illi prodesse et ideo facit secundum Bal. quod si delinquens procurauit accusari in curia in qua imponitur minor pena quod talis preuentio nihil sibi opituletur et idem dicit Ang. hic subdens idem esse si procurauit accusari: vt notab. inquiratur contra eum. et hec nota pro limitatione. l. si quis postea cum similibus. ff. de iudiciis. facit textus institu. de excusa. tutorum. §. item tria onera in verbo non affectate. et. l. ii. §. fina. ff. si quis cautionibus. l. vniuersi et quod ibi Barto. C. de legib. libro. x. et l. i. §. cum quis. et quod ibi signanter notat Barto. ff. de questionibus. et quod habetur in. l. i. §. si seruus el secundo. et quod ibi Bar. eodem titu. et l. et qui data. ff. ex quib. causis maio. ¶ Et inducitur iste tex. in argumento ad questionem per By. hic an bannitus teneatur ad onus collectarum de

quo dic plene vt p Bar.in.l.iter quos.§.dãni.j.de
dã.infect.per Bart.in.l.sed z milites.§.sed ignomi
nia missus.s̃.de excu.tu.per Bal.in.l.fi.C.si ,ppter
pub.pensitatiões per Ang.in disputatiõe sua incipiẽ
te bo.in.iij.q.¶Ultimo pondera text.hic in ver.qd
tñ si fiscus zc.q: hic nõ videt̃ ,pbari id qð no.glo.re
putata singularis in.l.ea sola.j.de reg.iuris.vz q̃ lz
deportatus nõ habeat heredẽ.l.i.C.de here.institu.
cum materia tñ fallit si fiscus noluerit acceptare here
ditatem deportati.z illã glo.ad hoc,p mirabili notat
Bal.in.l.eam quã in.vij.col.C.de fideicõ.z istũ tex.
etiam allegat in ,pposito Bald.in.l.etiam in vltima
oppo.C.ad.l.falci.

Si numerus. ¶Legatum obscurum declarat̃ ex ɔiecturis h̃ expressis z sic pecunia legatur: vt spẽs de ea vt specie
iudicatur z dictio cũ ponit̃ augmentatiue nõ taxati
ue.h.d.vsqz ad.§.si a filio in.l.si cui.¶Not.ex qui
bus cõiecturis dicat̃ constare de volũtate defuncti.sz
dubium est an inter cõiecturas hic descriptas atten
datur ordo littere Pet.de bellaper.hic tenuit q̃ sic
istum tex.ibi ante oĩa.Idez etiã tenuit Imo.lz ð pe.
nullam faciat mentionẽ.alleg.in arg.l.cum pater.§.
pe.de leg.ij.sed Pau.de ca.hic ɔ̃riũ tenuit dicens
q̃ p̃mo dz recurri ad vicinitatẽ scripturaꝝ.i.ad prece
dentia z sequentia: q: ista est ,ppinquior ɔiectura cuz
colligat̃ ex verbis testamẽti alleg.l.cũ pater.l.cũ iper
fecta.j.titu.j.vnde si testator p̃mo locutus fuit de du
catis aureis ad rõnez tanti valoris,p quolibet aureo
hoc exprimẽdo z postea simpliciter loquat̃ de duca
tis certe intelligit̃ eo modo arg.l.qui filiab⁹ in p̃nci.
s̃.eo.ti.ad istum tex.in ver.ante oĩa respondet q̃ iu
riscõsultus voluit tantũ denotare ɔsuetudinẽ patris
fami.preferendaz esse ɔsuetudini regionis.Item di
cit q̃ scðo loco dz attendi qualitas legata in.d.§.ar
bitroꝝ.in.ij.col.cum ɔcor.allegat.l.ticia.§.ij.alleg.
in glo.sed veriorẽ puto esse primã opi.scz q̃ indistin
cte attendat̃ ordo hic descriptus.qm̃ indubio ordo
scripture leguz latoris attendi dz.vt in.§.inordinatũ
in auten.de here.z fal.z in ,pemio.C.§.ita tñ z not.
By.z doct.in.l.nec etiã.j.de sol.¶Item ,p ista opi.
est tex.in terminis in.l.pe.j.de ali.z ciba.leg.in ver.
ante oĩa.iuncto ver.deinde qd ceteris eiusdẽ ordinis
vbi pz q̃ p̃mo attendit̃ ɔsuetudo testatoris q̃ vicini
tas scripturaꝝ seu verboꝝ eiusdẽ testamenti.q̃ bene
no.q: psepe accidit in interpretatiõib⁹ vltime volun
tatis.¶In gl.magna ibi ð vino oleo z tritico legato
l.cum certũ.ad istud ɔ̃riũ z sequens rñde vt colligi
tur ex plene no.per Bar.in.d.l.cum certũ.z ibi vide
glo.no.que assignat rõnez quare potius in minimis
attendit̃ ɔsuetudo testatoris quã in alijs rebus.q: h̃
in tex.dr̃ q̃ ex p̃cedentib⁹ scripturis declarat̃ intẽtio
testatoris dubitant doct.quid si aliqua p̃cedunt z ali
qua sequunt̃ que possunt declarare ea que sunt ĩ me
dio: sed p̃cedentia differũt a sequẽtibus quid magis
attendet̃.Ja.de raue.Cy.z Bal.hic tenẽt q̃ magis
attendent̃ p̃cedentia per.l.si cõis seruus ita stipulet̃
j.de stipul.ser.sed Pe.Nic.ð nea.z Jo.de imo.hic
dicunt̃ q̃ attendet̃ q̃ minimũ est.l.si ita.z.l.apud iu
lianum.§.seio.cum ibi no.s̃.eo.z ad.l.cõis respõdet
Jo.de imo.q̃ alio casu loquit̃: sed adde q̃ p̃ma opi
nio facit q: magis opatur regula p̃cedens ad seqnẽ
tia q̃ sequens ad p̃cedentia [a] vt colligit̃ ex tex.cũ gl.
z ibi no.Bart.i.l.q̃uis quis.de leg.iii.z no.Bar.in
l.auia.in p̃n.j.de ɔdi.z de.¶Ultimo extra glo.deci
dunt hic no.Bal.z Ang.q̃ si factuz est cõpromissuz
in aliquẽ tanq̃ in arbitrũ z arbitratorez z dubitet̃ an
peti possit sniam reduci ad arbitriũ boni viri.z sic du
bitat̃ an dicat̃ ,pnũciasse tanq̃ arbiter an tanq̃ arbi
trator q̃ attendẽdus est p̃cedens ,pcessus: q: si ,pces
sit ẽm ordinẽ iudiciariũ ad instar arbitri nõ põt peti

a ¶Ad p̃cedẽtia.vide q̃ ẽt ad h̃ ,ppositũ voluit Frã.ac cur.ɔsi.xlviiij. b ¶Arbitrator.late vide p eundẽ alex.cõsili.xiiij.z ɔsi.xcij.sunt tamẽ ɔsilia duplicata.z not.q̃ arbitrator tenet̃ seq oĩmodam veritatẽ quocũqz ipsa sciuerit ẽt p relatum colũbe h̃z Imo.in.c.qntauallis.

reductio iuxta.l.j.C.de arb.secus si ,pcessit tanq̃ arbitrator [b] nõ
seruato ordine iudiciario.q: tunc peti poterit reductio.iuxta.l.
si societatẽ.§.arbitroꝝ cum seq.s̃.,p so.z.l.si libertus.j.de op.
liber.z idem tenuit Inno.z alij in.c.qntauallis de iureiuran.z
Spec.in ti.de arbi.§.fi.ver.qd si sit cõpromissuz.z Bar.in p̃al
lega.§.arbitroꝝ.z Bal.in.l.nõ codicillũ.C.de testa.z Saly.in
l.cum antea.C.de arbi.z Bal.i.l.j.e.ti.sed vehemẽter dubitat̃
quid si exp̃sse in ,pnũciando dictũ fuit q̃ ,pnũciabat tanq̃ arbi
ter z arbitrator bal.z ang.hic dicunt q̃ vr̃ tanq̃ arbitrator ,pnũ
ciasse qm̃ equius est.z q̃ sic peti possit reductio.alleg.in fi.no.
per glo.in.d.l.nõ codicillũ.z Pet.de anch.in cle.sepe.de ver.
signi.z Imo.in.l.nemo põt.j.e.ti.circa mediũ z ibi dicit q̃ nõ
meminit se legisse alibi tactuz nisi p Bal.hic.sed ipsemet Imo.
in eadẽ.l.nemo põt in fi.hoc reprehẽdit dicẽs sibi videri dictaz
sniaz nihil valere tanq̃ repugnantiã ɔtineat per.l.vbi repugnã
tia.j.de reg.iur.z.l.si ticius.s̃.de ɔdi.insti.Sed mihi videt̃ q̃
hec sua rõ non stringat.moueor p tex.no.in.l.si ticio fundus.z
q̃ ibi no.scribit Bar.j.de vsufruc.leg.vbi apparet q̃ copula z
posita inter duo incõpassibilia resoluit̃ in disiunctã.vt ibi.z i.l.
fi.C.de codicil.z no.per Bar.i.l.j.in p̃nc.s̃.de iusti.z iure.z in
,pposito no.Saly.i.d.l.cum antea.in.v.col.vel rñde q̃ imo po
test in iudicando cumulari ptãs arbitri z arbitratoris.vt ẽ text.
reputatus sing.in.c.nisi essent de p̃ben.vbi quis ĩ eadẽ causa z
snia ,pnũciauit vt iudex delegat⁹ z arbitrator.Et q̃ quis possit
,pnũciare vt arbiter z arbitrator firmat expresse do.Abb.i.d.c.
qntauallis.in pe.car.z ista ẽ melior rñsio.Unde bal.in.l.si mi
les qui destinauerat.s̃.de testa.mili.alr̃ locutus est dicens q̃ di
cta snia valebit eo mõ quo melius valere põt.allegat in ar.d.l.
si miles qui destinauerat ver.queadmodũ.z istud vr̃ de iure ve
ri⁹ vz q̃ ,pnũcians videat̃ voluisse iudicare tanq̃ arbiter q: snia
arbitri efficatius vz.vt pz in.d.§.arbitroꝝ.z in.l.diem.§.stari.
s̃.de arbi.z q: snia arbitri hodie parit actionẽ.vt.l.cum antea.
C.de arbi.secus in snia arbitratoris.vt declarat Bar.in.d.§.ar
bitroꝝ in.ij.col.z doct.in.d.c.qntauallis.vnde indubio faciẽs
actum vr̃ velle actuz suũ valere cõmodo quo efficati⁹ valere po
test.l.iij.de testa.mili.l.si dom⁹.s̃.de serui.vrb.p̃di.z est gl.no.
in.l.j.in glo.ij.in fi.s̃.de iudi.z ista opi.mihi plz tenẽdo q̃ arbi
ter possit illã viam p̃mittere z postea ,pcedere tanq̃ arbitrator
z ,pbatur in dicta cle.sepe.ad fi.De quo tetigit Cy.z Bald.in
d.l.si miles.z Bar.in.l.si domũ.j.de fur.z Spec.in ti.de arbi.
§.fi.ver.sed pone sicut.z Jo.and.in.d.c.qntauallis.z Bal.in
d.l.nõ codicillũ.Sed si tenerem⁹ ,put tenuit Cy.vz q̃ nõ pos
sit p̃mittere viam ẽm quã incipit ,pcedere ,put tenuit Cy.in di
etis locis tunc de necessitate esset dicendũ q̃ dicta snia deberet
regulari ẽm ordinẽ ẽm quẽ nõ fuit ,pcessum.z dicta snia reperi
retur in aliquo ,pnũciare ɔ̃ terminos iuris intelligeret̃ in eo ,pr
nũciare vt arbitrator z in eo in quo ,pnũciasset ẽm teminos iu
ris ĩtelligeret̃ ,pnũciasse vt arbiter vt ,pbatur in.d.c.nisi essent
nam arbitrator nõ hz necesse ,pnũciare z ,pcedere de iure sed ar
biter sic.,pbatur in.l.si de meis.§.recepisse.cum glo.fi.s̃.de ar
bit.z no.per Bar.in.d.§.arbitroꝝ.in.ij.col.cum ɔcor.Ro.in
hoc articulo in rubri.de arbit.post mediũ refert dictũ Bal.hic
z postea ɔcludit q̃ dz videri ,pnũciasse vt arbiter.si vltim⁹ mo
dus seruatus in actu ,pcedendi fuit modus qui cõuenit arbitro
si aũt fuit modus qui cõuenit arbitratori seruat⁹ in vltima parte
,pcessus videbit̃ pronũciasse vt arbitrator.q: vltima derogant
p̃oribus.l.pacta nouissima.C.de pact.l.si quis ante.j.de acqr.
pos.istud dictum posset ,pcedere qñ electus vt arbiter z arbitra
tor ,pnũciasset simpliciter exprimẽdo q̃ faciebat vt arbiter z ar
bitrator: vt no.Jo.and.post spec.in tit.de arbitris.§.fi.in ver.
sed pone sicut quotidie zc.z Bar.in.d.§.arbitroꝝ.cum ɔcor.
allegatis.s̃.ante p̃nc.huius qõnis sed vbi expressit se pronũcia
re vt arbiter z arbitrator.tunc nihil facit regula.d.l.pacta no
uissima.z Roma.in.l.q̃q̃.alias est in.l.in testamento la.j.C.ð
testa.militis.sequitur dictum Bal.hic sed ipse Roma.in.l.ar
bitro.s̃.qui satisda.cog.sequitur opinio.q̃ videat̃ pronũciasse
vt arbiter per nota.per Bal.in.d.l.si miles.z aduerte bene q:
littera hic dũ dicit: sed mens p̃ris zc.nõ posuit hic ,ppne ɔiectu
ram.qm̃ vbi de mente ɔstat illa oĩno sequẽda esset.l.in ɔditioi
bus primũ locũ.j.de ɔdi.z de.l.ille aut ille.§.cũ in verbis.j.ð
leg.iij.l.cuz qõ.in fi.cum si.C.de leg.ẽm Bal.z Jo.ð imo.hic.

¶ Ité no. ex. l. si certos. q si testator dicat lego decé que in archa vel in tali loco habeo videtur legare ut spém nō vt genus. Sed quid si dixisset lego decé que apud me sunt nō facta mentiōe certi loci dic q nō uidet legare vt spém per no. p glo. in. l. i. §. pe. z ibi hoc firmat oldra. z bar. ff. de dote prele. ¶ Jté no. ex. l. si cui. in pn. q principale nō astrigitur p accessoriū. sec⁹ āt ecōtra ut probat i. l. prediis. i pn. z ibi glo. in ẏbo. prediorū. ff. de le. iii. z ille tex. ē bene no. ſm bart. ibi. z p illū probat q si lego tibi domū talē cū massaritiis itelligitur cū massaritiis i ea existētibus seu ad illā peruenietibus z nō cū aliis. z similiter si lego vinū cū vasis itelligūtur solū legata vasa plena vino. q2 accessorium restrigitur per principale ut ibi quod tene menti.

Si a filio.

¶ Repetitio legatorū a substituto facta simpliciter nō itelligit facta sub cōditiōe adiecta legatis relictis ab istituto. z si impubes hereditatē adit debetur legatū ex primis tabulis nisi relictū sit vltra q2 illud vltra debet ex secūdis uel nisi cōiūctus datus sit i legato q2 tunc partim ab instituto partim a substituto debet. hoc dicit cum. l. seq. vsq3 ad. §. si quis duos. ¶ Jn tex. ibi pure. i. simpliciter. aliter eim tex. iste eēt de cāu idubitabili. qđ nō ē dicendum. l. qđ labeo. ff. de carbo. edicto. z ita ēt ē de mente gl. z doc. hic. ¶ Nota q facta simpliciter repetitione legati a substituto nō uidetur repetita cōditio p̄mo apposita. quod ē uerū quādo expresse repetitū est legatū. secus quādo tacite ex dispōne. l. ut. l. cū pater §. ab instituto allega. in glo. Quod vltimū nota. limitauit gl. h̄ in fi. intelligēdo eā prout intellexit Dy. z bal. nisi si talis conditio intelligeretur repetita vitiaret legatum. qm̄ tunc nō intelligitur repetita cōditio etiā in cāu. d. §. ab istituto. quod bñ nota. q2 volūt docto. predicti q tex. i. l. seruo alieno. §. si ab impubere. ff. eo. habeat etiā locum i tacita repetitione. quod exp̄sse ēt tenuit Dy. in. c. romāi. de reg. iur. in. vi. allegās tex. in. l. titia §. idē respōdit. ff. de ẏbo. ob. ¶ Jn aliis sequere glo. mag. hic. nec huic ob. tex. in. l. fi. ad fi. ff. de fideicō. liber. q2 ſm pet. Cynicho. de neapo. bal. z raph. z imo. hic specifice facta fuit repetitio. vt q2 dixit fundū quē3 legaui ab istituto volo prestari a substituto. sed in. l. cōtraria simpliciter dixit q legaui ab istituto volo prestari a substituto. arg. no. per glo. in. l. si prior. §. so. mat. z facit qđ legitur z no. in. l. meuio. §. i. ff. ti. i. z predicta iducuntur hic ad qōnē p bar. Seius fuit accusatus q bertā uxorē titii adulterauit. Seius respōdet cognoui. d. bertam carnaliter. qđ nō videatur cōfiteri bertā fuisse[a] vxorē titii per istū tex. z cū barto. trāsit bal. hic. z idē uidetur tenere specu. i ti. de positōibus. §. sequitur. ẏsi. xi. z illud dictum specu. simpliciter secutus ē anto. d bu. in. c. i. de plus petitōibus. Sed raph. imo. z pau. d ca. hic contrariū tenēt. q2 ẏba rñdētis debēt referri ad oēs qualitates in interrogatione appositas. §. preterea. insti. de inuti. stip. l. si defensor. §. qui interrogatus. z hoc ibi tenuit fulg. de interrogatoriis act. facit in ar. ſm do. pau. in. l. a filio. §. testator. ff. d ali. z ciba. le. z quod no. bar. in. l. i. in pn. ff. d receptatoribus. z l. i. in fi. ff. si famlia fur. fecis. dicatur. idē etiā tenebat Benedi. d plūbi. in. d. l. fi. de fideicō. liber. per. l. iii. in prin. ff. de fun. instru. instrumē. q3 leg. z per. l. sed z si siquis. §. pleriq3. i fi. iūcta glo. i ẏbo oportet. §. de religiosis. pro hoc ēt adducebat raph. hic. quod no. glo. in. l. si prior. §. so. ma. z i. l. meuio. §. auie. ff. tit. i. Addo q istā partē etiam cōsulēdo tenuit ipemet bar. in cōsil. incip. statuto ciuitatis Florētie cauetur q forēsis per. d. §. preterea. z. d. l. si defensor. Et limita ubi p eum. idē z videtur uelle bal. in. l. i. i penul. col. in ẏ. sed nunquid. C. d edilitiis act. facit quod notat bar. i. l. si quis seruū. §. fi. ẏsi. sed quero testator reliquit alicui partem zc. ff. ti. i. Et ad istū tex. potes respōdere q hic nō pcessit iterrogatio put in cāu nostro. uel h̄ istud operat fauor legati. z similiter nō obstat si pro opione bar. adduceret tex. i. l. fi. §. titia. ff. de liberatione legata. z quod ibi Bar. vbi p illum tex. no. q clausula refertur ad ea que p̄ncipaliter posita sunt non ad ea que cā demōstrationis posita. q2 pōt respōderi q ibi nō precessit iterrogatio sicut in cāu nostro. vel fateor q ibi liberatio nō trahetur ad personā extrinsecā. de quā i dispositōe nulla mētio facta erat. bene facit. l. si ita stipulatus. §. grisogonus. ff. de ẏbo. ob. z ad predictorū cōfirmationē vide no. ẏbum Bar. i. l. si quis iterpretatōem. §. d iudi. dū tractat d respōdēte positōibus. z cū eo transit ibi bal. ad idē uide Bal. in l. ii. §. q si actor. i fi. C. d iur. cal. vbi tractat an ficta cōfessio resultās ex cōtumacia uigore statuti dispōnētis q cōtumax habeatur pro cōfesso videatur fcā nedum d negocio p̄ricipali sed ēt d qualitatibus.[b] z dicit q sic. de quo etiā aliquid per Benedic. d plūbi. i. d. l. fi. z itelligitur nisi qualitates eēnt ipertinentes vt per Bal. in. l. fi. §. in refutatoriis. C. d appel. z facit vtrum clausula illa nego narrata, put i libello narrāt ẏba esse faciat uideri singulariter denegatas fuisse oēs qualitates libelli. an vero p̄ncipale factum tātum dic ut per bar. z ang. no. i. l. si dubitet. §. ita. ff. de fideius. per Ja. bu. bal. z saly. i. l. i. i ult. col. de li. contest. per do. An. i. c. i. ad fi. d lit. ꝯte. p imo. i. l. s3 hoc ita. §. i. ff. de re iud. z saly. no. i. l. cū preciū. C. de lib. causa. ¶ Jn glo. in ẏbo ut pars magis cōmuniter reprehēditur glo. z bene per ea que dicta fuerūt in dicta. l. placet. §. si cōiūctim remitto ad ibi dicta.

Si quis duos.

Qđ relinquit a duobus heredibus p̄inde ē ac si relinqueret i testamētis diuersorū. idē si relinquatur alicui z seruo suo eadē res. z si heres iuste iteremit rem legatā nō tenetur nisi quatenus in cām sibi necessariā3 foret cōuersa. sed si iniuste vel alias nō diligēter se habuit heres nullo modo liberat. h. d. vsq3 ad fi. ¶ De intellectu huius. §. si quis duos fuit dictū in. l. si ex toto. §. i. s. e. z aduerte q2 iter istos duos cāus positos in hoc. §. nō ē oīmoda similitudo q2 in primo cāu nō cōcurrūt due cāe lucratiue si p̄mo cōsecutus ē legatari⁹ rem illā legatā put hic distinguit glo. Secus aūt in secūdo cāu vt. l. si seruus legatus. §. i. ff. e. z no. Dy. z nico. de neap. h. ¶ Nota in. §. si heres. argu. q si facta pace inter duos cu3 promissiōe penali de nō offendēdo si vnus ex pacīscētibus postea bānitus ē q nō obstāte promissione poterit impune offendi ex forma statuti nec dicetur icurrere penam pacis rupte. qđ sequitur h̄ bar. bal. z ang. de quo plene in locis ifra allegādis. Fortius t3 disputādo bar. q etiā si tempore facte pacis vnus ex eis bānitus erat possit nō obstāte pace impune offēdi per alium. de quo plene per eu3 i disputatōe sua i ꝑcip. lucane ciuitatis statuto. z de oibus predictis uide per bar. bal. z ange. i. l. i. §. nō autem. s. d dolo. z p bar. i. l. ii. C. qn̄ liceat sine iu. vēdicare per illū tex. per bal. in. l. i. eo. ti. per bar. i. l. elegāter. §. fi. p illum tex. s. de pig. act. p bar. z alios i. l. q seruū. ff. de ver. ob. z late disputādo posuit Jac. de bel. in. l. ii. C. ut infra certum tempus cāe criminales. per Jo. and. in c. frustra in ti. de regu. iur. i. vi. in mercurialibus. z i ti. de treuga z pace. i addi. lpec. per ang. i. l. si ex lega. cā. per ibi no. ff. de ẏbo. ob. per bal. i. l. pacisci. s. de pac. z i. l. i. i vltima colū. C. si a nō competēti iudice. vbi hoc no. limitat. z per eūdē in. l. accusare. C. q metus causa. z in. l. reos. in. x. colū. C. de accu. per Jaco. de bel. in. §. sed neq3. i auc. de manda. princ. z pet. de ancha. i. c. canonū statu. de cōsti. i ẏsi. quero vtrum sicut per ius aliquid per imo. i. l. is qui reus. ad fi. ff. de publi. iudi. z puto plenius dixisse i. d. l. qui seruum. ¶ Jtem nota. q occidēs clericū in facinore deprehensum[c] nō incurrit canonem late sententie iuxta capitulum si quis suadēte. xvii. q. iiii. q2 tūc nulla videtur fieri iniuria ecclesie ex quo clericus qui p̄ricipaliter est offensus merebatur occidi scđm Bal. z Ang. facit. l. nō solum. §. quāqnā. ff. de iniur. de quo Jo. de imo. se remittit ad ea que notātur in c. ii. z. iii. de sentētia excōmunicatiōis. ¶ Nota q locus potest fieri religiosus per solam iniectionem corporis mortui q procedit de iure ciuili. sed d iure canonico requiritur factum episcopi benedicētis p cimiterio. vt plene nota. per Jnno. z alios in. c. abolēde. de sepulturis. de quo etiam uide in. §. nullus. p io. fab. insti. de rerum diui. ¶ Jn glo. in ẏbo si hēs.

a ¶ Fuisse vxorē. vid lu. ro. cōsi. lxiii. vbi ponit an ponēs q titi⁹ pcussit seium gabellariū q si respondeat q pcussit qđ nō videt facere qualitate3.

b ¶ De qualitatib⁹. de hoc ēt vide p pet. de anch. cōsi. cccc. ix. incip. qdā vberib⁹.

c ¶ Deprehēsum. adde eū dē a tex. cōsil. vii. pet. vero cōsi. xiii.

intellige ſi domus erat legata heredi. alias ſm Jo. de imo.dominiũ fuiſſet trãſlatum ĩ legatarium. ⁊ ꝑ cõſequens cõtumacia heredis nõ preiudicaſſet legatario quo ad ſecũdum decretũ iuxta id quod legit ⁊ notatur in.l.hoc amplius.§.i.⁊ fi.cum.l.ſeq.ĩ.ð dã. infec.cum glo.in ꝟbo mittendum.vel dic ꝙ legata erat domus in diem quo caſu dominiuz ante diẽ nõ eſt legatarij.vt eſt tex.ſingularis in.l.ſempronius.ĩ. de vſufructu legato.

Turpia. ¶ Legata facta per verba diffamatoria legatarij non valẽt ⁊ defectus conditõis inualide legatũ nõ vitiat. ⁊ ſi conditio poteſtatiua deficiat per cãum nõ deficit legatum.⁊ nominati per nomina ꝓpria tenẽtur viriliter.ſed ſi per appellatiua tenẽtur pro hereditarijs portõibus.hoc dicit vſqz ad fi.

¶ Nota ex principio in ꝟſi.odio quod ẽ pena teſtatori ſi actus factus in ſuo teſtamẽto per eum non valet.⁊ ſic videt̃ hic probari ꝙ annullatio actus dicat̃ eſſe pena ſꝫ Barto.⁊ expreſſius Bal. hic quod eſt vtile ſcire pro ſtatutis loquẽtibꝰ de diſpoſitõibus penalibus.⁊ etiam vt ſciamus an leges vel ſtatuta que annullant cõtractum dicãtur penalia. ⁊ ſic non ſint extendẽde ad cãus ſimiles ſed reſtringẽde. iuxta id quod habetur in.c.in penis.⁊ in.c.odio.de regu.iuris.in ſexto.⁊ ꝙ annullatio actus ſit pena videt̃ tex. optimus in.l.ſenatus.ſ̃.de cõtrahẽ.empt. ⁊ in.c. ſi religioſus.de electiõe in ſexto.⁊ in.c.in diſpẽdia. in fi.cum glo.fi.⁊ ibi Jo.and.in nouella.de reſcrip.in ſexto.ita etiam videtur velle barto.in.l.ſanctio legũ ĩ.de penis.⁊ bene probatur in.l.nõ dubium.C.ð legibus.⁊ voluit ibi hoc jaco.bu.⁊ idem notat anto.ð bu.i.c.fi.de reſcriptis.ſed io.and.in.c.fi.de electõe. in.vi.in nouella quem ibi ſequitur.pet.de ancha.dicit ꝙ nõ eſt proprie pena quãdo actus annullatur a principio.quia ex quo nõ cauſatur diminutio patrimonij vel iuris queſiti nõ eſt proprie pena. alias ſm eum ſequeretur ꝙ iura diſponẽtia ꝙ in teſtamentis adhibeãtur certe ſolẽnitates alias nõ valeãt ſint penalia quod ẽ abſurdum dicere.⁊ hoc ſequitur Bal.ĩ l.nemo martyres.C.de ſacroſanc.ec. ⁊ pro iſta opi. poſſet allegari tex.ĩ.l.eius qui delatoreꝫ. ꝟ. plane.ĩ. de iure fiſci. Bal.in dicta.l.nõ dubium.in ſecũda colũna.cõcordat opi.ꝙ aut annullatur actus rõne ꝓhibitionis ⁊ dicatur pena vt.d.l.ſenatus.⁊.d.l.non dubium.aut rõne omiſſionis modi vel forme.⁊ tunc nõ ſit pena vt dicit io.and.ĩ.c.fi.de electiõe in ſexto. facit ſm bal.ĩ.l.qui rome.§.flauius.ĩ.de verbo. ob.

¶ Sed cõtra hãc cõcordiam videtur facere iſte tex. niſi dicas ꝙ tex.iſte nõ dixit pena ſed odio.vel ħ large accipitur ꝓ pena.vel hic iſta annullatio imponit̃ in odium teſtatoris delinquẽtis.i. diffamãtis alium quo cãu eſt pena.ſecus ſi non in odiũ rõne alicuius culpe ſeu delicti.⁊ iſta cõcordia ſatis placet mihi.io. de imo.in.c.fi.de reſcriptis cõcordat opiniões videlicet ꝙ annullatio actus nõ dicatur pena.ſ. extrinſeca ita itelligatur dictum io.and.ĩ.c.fi.de electõe ſm eum.ſed hic itelligatur pena itrinſeca.⁊ ita etiam vr̃ velle barto.ĩ.l.pretor.in ꝑncipio.ĩ.de no.ope. nun. ⁊ Pau.de liaza.ĩ prohemio clemẽtinaꝝ.ĩ ꝟ.de cetero.⁊ io.de imo.in.l.ſi ꝟo.§.de viro.ſ̃.ſoluto matr. dum tractat de extẽſione legum penalium.⁊ ita loqtur tex.in dicta.l.eius qui.vbi etiaꝫ loquit̃ de annullatiõe poſt ius queſitũ. Pe. de ancha.ĩ repeti. cap. canonum ſtatu.de cõſt. ĩ ꝟ.ſed iuxta predicta quero quãdo.l.ꝓhi.⁊c̃.trãſit cum bal.ĩ.d.l.nõ dubium.

¶ Nota ĩ tex.ibi denotãdi expone .i. diffamãdi. qs autem dicatur diffamare vide hic per Barto.no. cũ quo trãſit bal.ang.⁊ pau.de caſtro.ſed io.de imola hic reprehẽdit barto.⁊ cõcludit ꝙ ſtatutum loquẽs de diffamatõe itelligatur verificari demũ quãdo per verba ꝓlata ab aliquo quis apud bonos ⁊ graues viros ẽ diffamatus.nam tunc proprie videtur diffamare. Secus videtur quãdo nõ obſtãte prolatõe verborum per hoc nõ ẽ apud bonos ⁊ graues viros diffamatus nec habẽt eum pro diffamato: ſed pro bono ⁊ ſpernũt illius loquellam: quia ſtatutum stricte itelligẽdum eſt per id quod habetur in.l.conſtitutõibus.ĩ.ad municip.nec obſtat ſm eum id quod habetur in.l.i.C.ð famoſis libellis.quia ibi.l.punit illum qui nõ corrumpit libellũ diffamatorium: non autẽ punit ſimpliciter diffamãtem.⁊ reſpondet ad.l.diffamari.C.de ingenuis manumiſ. ꝙ videtur illud ꝓcedere ſm improprĩam ⁊ latã ſignificatõem.naꝫ aliud vr̃ eẽ diffamare aliud diffamãdi cauſa aliquid proferre.⁊ hoc modo vltimo loquitur tex.hic.⁊ hoc intelligit ipſe niſi ex prefatõibus ſtatuti vel alijs circũſtãtijs poſſit colligi alia mẽs ſtatuti. Addo ꝙ pro opi.io.de imo.videtur bene facere tex.in.c. penul.de purgatõe canonica ibi apud bonos ⁊ graues diffamatos ⁊c̃. ⁊ in c.qualiter ⁊ quãdo.el ſecũdo de accuſa.⁊ in.l.ea que.C.ex quibus cau.infa.irrogatur.vbi tunc videt̃ haberi cõſideratio diffamatõis quãdo eſt apud bonos ⁊ graues viros. tamẽ bal. in dicta.l.diffamari videtur velle idẽ quod barto.hic.⁊ pro eorũ opi.allego tex.in clemẽ.i.ĩ verbo diffamatur eccleſia.iũcta prima expoſitõe glo.de offi.ordi.pro hoc facit rõ tex.in.c. cum in iuuẽtute.de purgatõe canonica. dum tex.dicit ꝙ dictum facile ſequitur multitudo. Item ſicut famoſus ſeu diffamatoriꝰ libellus dicitur ille qui cõtinet id quod ſigillat famã alterius nõ habita diſtinctiõe an illð trãſiuerit in opinionem bonorum ⁊ grauium vel nõ.vt.d.l.i.C.de famoſis libel.cũ ſimi.ita ergo debꝫ dici diffamator qui talia quomodolibꝫ ꝓferat. ⁊ ad.d.c.qualiter ⁊ quãdo.cum ſimi.poteſt reſpõderi ꝙ ibi agit̃ de ſumendo iudicium ad procedendum cõtra diffamatũ de crimine.nã requiritur ꝙ talis diffamatio laboret apð graues.⁊ vide ad materiam pulchrum tex.in.l.iteꝫ apud labeonem.§.ex his apparet cum ſeq.ĩ.de iniurijs. ¶ Et inferũt bal.⁊ ange.hic ex ſolutõe data hic per glo. ad.l.⁊ ſi pepercerit.ꝙ ſi reus reſpõdẽdo libello actoris dicat tu mẽtiris ꝙ per hec verba inducitur li.cõteſta.quia ſunt verba cõueniẽtia legationi. ⁊ eſt bonus tex. i.l. que omnia.poſt ꝑnci.ſ̃.de procura.quibus addo guil. de cu. idem tenẽtem in.l.i.C.de lit.cõte.⁊ anto.de bu.in.c.i.in.x.colũna de lit.cõteſta.vbi hoc limitat niſi calore iracũdie [a] prolata eſſent illa verba: qꝛ tũc nõ operãtur. allegat.c.ex litteris.cũ gl. de diuortiis.⁊ .l.ꝙ calore.ĩ.de regu.iur. ⁊ de iſto dicto Bal. hic facit feſtum Ro.in.l.ſiquis extraneus.ſ̃.de acquirẽ.here. ⁊ tangit ibi Dy. bart.⁊ alij.an ſi dico tu mentiris ſaluo honore tuo ſit verbum iniurioſum.ad que vide plene nota. per bar. in.l.item apud.§.ſed quod adijcitur.ĩ.de iniur. ⁊ in.l.que omnia.circa prĩn.ſ̃.de procurato.⁊ bal.⁊ ange.in.l.ſi.poſt guil.ð cu.ſ̃.ꝙ quiſqꝫ iuris. ¶ Nota in.§.ſi titie tex. cum cõcordãtijs allegatis in glo.per quem dicũt Bal.ange.⁊ raph.hic ꝙ ſi ex forma ſtatuti mulier tenetur ꝯtrahere cum cõſenſu propinquorum intelligitur ſi extant alias poteſt cõtrahere ſm formã iuris cõmunis. Addo bald.in.l.i.circa prĩn.C.vnde vir ⁊ vxor.⁊ in l.in cõiunctõe.C.de nup.vbi omnino vide ⁊ que plenius dcã fuerunt in.l.ſtichum qui meus erit.ſ̃.eo. Sed dubium ẽ vtrum in cãu huius.§.ad hoc vt mulier poſſit conſequi legatũ teneatur omnino nubere. Pe.de bella ꝑti.⁊ Cy.hic tenuit ꝙ ſic ꝑ tex.in fi.in.l.que ſub cõditione.§.quotiẽs.ſ̃. de condi.inſti. ⁊ ſequitur hic pau.de caſtro licet de pet. ⁊ Cy.mẽtionẽ non faciat. Et ſubdit pet.nota.ꝙ iſte tex.non procederet ſi dcm̃ fuiſſet ꝙ mulier nuberet cũ cõſilio Seij.quia tunc per mortẽ Seij decedẽtis antequam eius conſilio nupſiſſet mulier deficeret legatum. Et eſt ratio quia talis conditio non impedit libertateꝫ matrimonij.quia non tenetur ſequi conſiliuꝫ ſed tantum requirere.l.quidam decedens.§.i.alias eſt.l. pater.⁊.l.ticium ⁊ meuium.in principio cum ibi nota.ſ̃.de admini.tuto.c. cum oliꝫ. de arbi.⁊ plene no.barto.in repetitõe.l.i.§.ſi plures. ſ̃.ð exercitoria.⁊ licet differatur poteſtas nubendi vſqꝫ ad tẽpus conſilij requiſiti nõ improbatur.vt probat tex. nota.ĩ.l. cum tale.§. meuie.⁊ in.l.ſed ſi hoc ſpecialiter.§.fi.ĩ. de condi.⁊ demõ.facit ad predicta optime.l.theopompus.de dote prelega.⁊ ideꝫ dicit Cy.in.l.cum tale.§.ſi arbitratu.ĩ.de condi.⁊ demon. vt ibi refert Jo.de imo.tamẽ Jo.de imo.ibi videtur inclinare in

[a] ¶ Iracundie.vide ea q̃ nõ tenẽt cum ſint facta calore iracũdie ꝑ ro.ſing. ſu. is.fo.iiij.⁊ dicit ange. in.l. ſi debitor.ſ̃. de peti. here. ꝙ ꝑ verbum nõ credo idu citur lit. ꝯte.

contrarium.q: multa possunt iteruenire impedimēta ꝑpter q̄ nō poterit ita bene requirere cōsilium. ⁊ sic oīmodo nō ē libertas matrimonij cōtrahēdi. sed respōde ꝙ talis dilatio nō impedit quin debeat seruari volūtas testatoris hoc cāu vt probatur in dicto.§.meuie. ⁊ cum ista opiniōe pet. ⁊ Cy. ēt transit cōsulendo pau.de castro ī cōsilio.lxxxix. ⁊ vide in materia bal.no. ī l.i.in fi.C.de nup.vbi quesiuit an pater possit arbitrio alicui[a] cōmittere maritari ⁊ dotari filiam. ⁊ dicit ꝙ sic. allegat.l. theopōpus.de dote prelegata.⁊.l.si pater pactum.C.de sponsa.de quo dicit etiā dicēdum vt ibi. certe quo ad hoc vt nō possit cōmitti arbitrio alterius actus nubendi nō puto aliud eē in patre ꝙ in alio testatore vt probatur in.l.filie cū ibi no. per bar.j. de cōdi.⁊ demō.licet bal.hic aliter videatur sentire in.d.l.i.ꝙ eēt singulariter no.si eēt verum.

n **Nemo potest.** ¶ Testator nō pōt tollere formā a iure traditaz testamētis cōdēdis sicut nec potest alterare naturā act. ex testamēto que est perpetua respectu temporis ⁊ generalis respectu locorum in quibus heres forum sortitur vt faciat ipam act.tempore certo vel incerto finiri.vel restringat̄ ad locum certum hoc dicit in effectu. ¶ Not. ꝙ inferior a pn̄.non potest vti clausula non obstāte lege ⁊c̄.ꝙ intelligit ange.h̄ nedum ī priuato sed etiaz in quocūqz principe solo excepto.[b] et hoc ideo quia quilibet preter principem legibus subiectus ē .l. ij.⁊.l.digna vox.C.de legibus.l.princeps. s̄.de leg.c.i.de consti. Addo bal.idem tenētem in.l.rescripta.C.d̄ preci. ipe. offe. ⁊ in.l.cunctos populos.in.x.col.C.de sūma trini.⁊ ē tex.optimus in.l.formā.C.de offi.prefec.preto.⁊ no.Jo.an.in.c.fi.de offi.archipre.⁊ in.c.fi.de appel. libro.vi.in nouella. ⁊ in addi. specu.in rubrica de electione.⁊ notabiliter per bal. in.l.oēs populi.in qnta col.s̄.de iusti.⁊ iure.ad hoc facit ḃm imo.hic glo. singularis in.c.fi.in glo.magna.de hereticis lib.vi.dicēs legatum de latere non posse cōmittere per rescriptum cām sūmarie cognoscēdam simpliciter ⁊ de plano iuris ordine non seruato. Sed allego glo.similem in clemē.sepe.in v̄bo mādamus. d̄ v̄bo.sig.⁊ firmat plene specu.ī ti.de legato.§.superest.v̄.sed nūquid legatus.⁊ guil.de cu.in.l.ne quicꝙ.§. de plano.s̄. d̄ offi. ꝓcō.⁊ bal.i.d.l.ne quicꝙ.§.fi.⁊ ange.ī qōne sua incipiēte astēsis miles.post medium.pro quo domin⁹ anto.ī.c. dilecti.de iudi.subtiliter pōderat ibi eē tex. cōiter tamē iusti legati de latere cōmittūt causas sūmarie cognoscēdas.tamē hoc ideo ē q: hoc habēt ī mādatis expresse.que omnia bene nota q: per ea hēs ītellectum ad ea que no.docto.ī.l.i. in prin.s̄.quod quisqz iur. ⁊ ibi per bart.⁊ in dicta.l.omnes populi.in p̄ma.q.p̄ncipali cū simi.vbi cōcludūt ꝙ magistrat⁹ inferiores a p̄ncipe possūt statuta cōdere.nam illud ē verum in statutis preter ius. sed statuta cōtra ius cōdere nō possunt. q: iuri derogare non possunt ēt cum clausula nō obstante: vt dixi supra.⁊ probatur expresse in dicta.l.formam facit.c.cum inferior. de ma.⁊ obe.ad quod ēt vide no.bal.⁊ io.de imo.in.l.ex duobus.§.fi.s̄.de vul.⁊ pup. ⁊ quod no.anto.de bu.⁊ io.de imo. in.c.fi.de trāsac.⁊ ibi arg. illius tex.in.d.c.fi.dicunt singulariter ꝙ legatus poterit vbi sb̄ est euidens ⁊ necessaria causa cōmittere cām ipam cognoscendam summarie ⁊c̄.⁊ sic ī hoc derogare iuri. ⁊ idem sentit not. bal.in dicta.l.omnes populi.in.v.col.vbi sub dubio forte volt ꝙ īferior possit ex euidēti ⁊ necessaria[c] causa statuere ꝯtra ius ar.l.si hoīem.s̄.mā.facit quod habetur ī.l.quid ergo.§. pena grauior.s̄.de his qui no.īfa.cū suis si. vtrū aūt populus possit ꝑ suū statutū ꝓuidere ꝙ cāe cognoscātur sūmarie ⁊c̄.vide bal. determinātē ꝙ sic in.l.fi.C.quor ap.nō recipiātur.⁊ bald.ī.l. ꝓlatam.C.de sen.circa.iij.col. Et pet.d̄ anch. sequit̄ eū in cōmēto.c.canonū sta.de cōsti.ī v̄.hic ēt quero. ⁊ aliquid ꝑ eūdē bal.ī.d.l.ne quicquā.§.fi. vbi tāgit an legat⁹ de latere possit h̄ statutū cōdere. Itē ꝓcedit regula hui⁹.l.ḃm bal.anto. ⁊ imo. nedū si uoluerit testator derogare iuri ītroducēti solēnitatē testamētorū.sz etiā si derogare voluerit.l.introducēti formam iudicij: vt si testator vel partes voluerūt ꝙ super executōe legati vel cōtractus possit procedi sū marie ⁊ sine figura iudicij.vel ꝙ possit capi debitor ꝓpria auctoritate vel auct.curie nulla procedente citatōe libello vel alio iuris ordine in cāu quo de iure fieri nō posset.q: hoc pacto nō obstāte nō poterit capi nisi ḃuata forma iur.vel statutoruz qd̄ tene mēti. sz d̄ hoc an sit verum ꝙ partes possint dare licētiā capiēdi debitorem ꝓpria auctoritate dic vt plene ꝑ docto.in.l.titio cētum.§.ij.de cōdi.⁊ demō.⁊ ī.l.alia.§.elegāter.s̄. so.ma.per ange.ī.l.nemo carcerē.in repeti.C.d̄ exactoribus tributorū.li.x.cum si.de quo remitto ad ea que dixi ī dicto.§.elegāter. Itē an sit verū ꝙ partes possint dare potestatē procedēdi sūmarie iur. ordīe nō seruato dic vt per glo.in.d.clemē.sepe.in v̄. necessario ⁊ ī.c.fi.de re iudi.in.vi.⁊ ī.c.de cāis.de offi. deleg.⁊ expressius per io.an.⁊ alios in.c.i. de libel. ob.per glo.⁊ doc.in aut.offeratur.de lit.cōte. ꝑ barto.in.l.si societatem.§.arbitrorū.s̄. pro so.in.q. qd̄ si est data potestas procedēdi de iure ⁊ facto ⁊ sentētiandi de iure tantum.⁊ quid si statutum disponeret ꝙ possit cogi debitor ad volūtatē meram creditoris an tūc requirat̄ citatio.vide ange.in.l.si sic.in p̄n. ⁊ quod ibi dicetur.j.eo. ¶ In glo.i.in fi.vera ē ī effectu solutio ad cōtrarium ꝙ quādo testator nō vult seruare leges in testamēto suo īterpretatur lex ꝙ testator voluerit testamētum valere eo modo quo possit.⁊ sic fit ac si adiecisset clausulam codicillarem. et sic ualet in vim codicillorum si aderat solemnitas codicillaris.sicut quādo iurauit.l.cū pater.§.filus matrem.de leg.ij. Sed quid ecōtra si testator condidit testamētum soleniter coram septem testibus. ⁊ heredem instituit ⁊ dixit ꝙ volebat suam dispositōem valere iure codicillorum.pau.de castro hic dicit ꝙ Jo. and.in addi.specu.in ti. de instru.edic.§. compendiose.in addi.que īcipit ad ītellectū ⁊c̄.refert ꝙ dy. cōsuluit ꝙ nihilomin⁹ valebit iure testamēti postquā potest.quia hoc fauorabilius ē nō obstāte ꝙ expresserit cōtrarium quasi hoc nō potuerit disponere. ar. huius.l. sed pau.de castro hic dicit ꝙ in cōtrariū videtur eē tex.in.l.fi.C.de codicil.vbi si testator dixit ꝙ volebat iure testamēti valere ⁊ codicillorū ē in electione instituti quo iure vult ꝙ valeat.vide ad hanc qōnem no.per Barto.in.l.i.in.xvij.qōne .s̄. de iure codicilloruz.⁊ Bal.in.l.fi.in vltima colūna. in ver. extra quero ⁊c̄.C.d̄ codicillis. ⁊ in.l. querebatur.s̄. de testamēto mili.⁊ in.l.fi.in ver.vlt. queritur ⁊c̄.C. fami.hercis.⁊ in.l.testamētum.in primo notabili.C. de testamētis.⁊ ibi expressius pau.de castro.⁊ ange. in.l.illud.§.tractari.s̄.de iure codicil. de qua qōne quia est aliqualiter impertinēs nō tango hic.sed puto de ea dixisse in dicta.l.testamētuz. vel ī.l. nō codicilluz.eodē titulo. ⁊ vltra oppo.hic formatam ī glo. opponit Barto.de.l.fi.C.de fideicom.⁊ respondet vt hic per eum.cuius uerba ḃm io.de imo. hic sūt diligēter no.q: illa.l.habet duos intellectus ex uerbis Barto.hic colligitur tertius intellectus.s.ꝙ testator sibi fecit promitti per heredem ꝙ legatario dabit cētum.⁊ sic videtur illa dispositio transire in vim cōtractus ⁊ tūc sufficeret apparere de tali promissione per duos testes.facit quod habetur in.l. heredes palā. §.fi.s̄.de testamē.⁊ debuit posse stipulari in effectu legatario qui representat personam ipsius stipulātis in re legata sicut heres.l.id tempus.§.fi.j.de vsucapio.⁊ ita residet Jo.de imo.h̄ cui adde quod istuz intellectum etiaz posuit bal.in disputatione sua incipiente statuto cauetur quod fenerator ⁊c̄.in.iij.charta. Et circa hanc primaz partem huius.l. Barto. h̄ not.voluit quod si testator prohibeat detrahere falcidiam.⁊ per hoc heres noluerit adire.nihilominus testamentuz valet ⁊ legata debētur hereditate ñ adita.per tex.in.§.sin vero expressim.in auc̄. de hered. ⁊ falci.⁊ ibi hoc tenet Jaco.de belui.xxi.oppo.⁊ idē Barto.in.l.i.in p̄ncipio.s̄.si quis omissa causa testamēti.⁊ in repetitione.l.i.C.de sacrosanc.eccle.in v̄. quarto quero an valeat talis uolūtas sine herede.et in.l.eam quam.C.de fideicō.⁊ in.l.pactum in here-

a ¶ Arbitrio alicuius. vide ēt abb.cōsilio xliij.ij.li. ⁊ ad materiā io.andree.ī.c.statutū.ī nouel. de hereti.

b ¶ Solo excepto. Uide alex.cōsi.lx.ludo.ro.consil. xxxvi. ꝑ fran. cur. consi.xx.

c ¶ Et necessaria. vide ꝙ ad hoc ꝓpositū cōsuluit ludo.ro.consil. cccxxv.

idem.ſ.de pac.⁊ in auc.ſed cũ teſtatoꝛ.C.ad.l.fal. ⁊ bal.in.l.filium.C.fami.her.in.xvi.col. ubi dicit h̃ fuiſſe nouum ⁊ ſingulare dictum Ja.d bel.i loco pre allegato. Subdit tamẽ ibi bal.ꝙ nõ cõfirmabit quo ad fideicõmiſſuꝫ vniuerſale. q2 imputet fideicõmiſſa rio ſi nõ compulit heredẽ hereditatẽ adire.quod di cit eẽ dictum no.⁊ ſingulare.bal. vo in.l.i.i pe.col. C.ſi quis omiſ.cã teſta.tꝫ cõtra opi.iaco.de belui. ⁊ bar.ponderando tex.in.d.auc.ſed cũ teſtatoꝛ in v. ⁊ inheres ⁊c.ſed dic ꝙ ille vſiculus non eſt in coꝛpo re.Bal.etiam i.d.l.eam.ꝙ circa.v.col. tenet contra barto.per regulaꝫ huius.l.idẽ tenet ang.ibi in repe titõe per no.per glo.in auc.hoc amplius.in v. ſub ſtitutus.C.de fideicom.que intelligit illum tex.here ditate adita.ſed certe illa glo.nõ facit quia nõ loqt in cãu poſito in.§.ſi vero expꝛeſſim.ſ.alleg.vnde ip ſemet ange.in.d.l.eam quã.in lectura trãſit cũ opi. bar.Jo.de imo.in.l.qui filio.§.i.ĩ.de here.inſti.in cidẽter tangit de hoc.tamẽ nihil firmat.puto veraꝫ eſſe opi.bar.que videt eẽ magis cõmunis.⁊ cum ea tranſeũt fulgo.⁊ pau.de ca.i.d.l.eã quam. ⁊ Ro.in auc.ſimiliter.in repe.C.ad.l.falci.in vigeſimo ⁊ vi geſimopꝛimo ſpeciali enumerato inter ſpecialia pie cãe circa vltimas volũtates.⁊ cõſuluit Roma.in ſuo cõſilio.lxxi.pꝛoxime allegãdo.⁊ in vitate pꝛobat in dicto.§.ſin vero expꝛeſſim.ibi dum tex.vult ꝙ heres ꝓhibitus detrahere fal.⁊ pꝛopterea diſcedẽs ab in ſtitutiõe facit locum perſonis ibi enumeratis ad q̃s tranſit hereditas cum onere legatoꝛum ſm ꝙ in ſi mili dictum fuerat in.§.ioꝛdinatũ.in eo.titu. Intelli go tamẽ ꝙ neceſſe eſt ꝙ alie perſone ibi enumerate quibus hereditas defertur hereditatem adeãt vt ibi vult littera.iũcta auc.hoc amplius.C.de fideicõ.ad quam ſe refert ſicut dicimus alias ꝙ in cãibus in qui bus hereditate nõ adita ex teſto debẽtur legata a ve niẽtibus ab inteſtato neceſſe eſt ꝙ per veniẽtes ab i teſtato adita ſit hereditas vt eſt glo.no. ⁊ appꝛoba ta in.l.qui filium.§.ſeruus.in glo.fi.ſ.de here.inſti. ⁊ per hoc ceſſare vidẽtur rõnes bal.i dictis locis i q bus ipſe tenebat cõtrarium.hoc tenebat Ro.nõ ha bere locum vbi teſtatoꝛ ſolum pꝛohibuiſſet detrahi trebellianicã.q2 fideicõmiſſarius poteſt tunc inuituꝫ heredẽ cõpellere adire.⁊ ſi non facit ſibi imputet ſꝫ eum in.d.auc.ſimiliter.ſed fuit dictum bal.in.d.l.fi lium.lꝫ ipſe de eo mẽtionẽ nõ faciat. Et iſta faciunt ad.q.an teſtatoꝛ poſſit diſponere in teſtamẽto ꝙ le gata debeant hereditate nõ adita.in quo oldra. in cõſilio.cviii.incipiẽte ticius ad moꝛtẽ veniẽs. ⁊ Jo. and.i addi.ſpecu.in ti.de inſtru.edic. Specu.in ti. de inſtru.edi.§.nunc vo aliqua.in pe.colũ. tenet ꝙ non.per iſtaꝫ.l.iuncta.d.l.eam quã.cum ſimilib9 vt ibi plenius per eos.ſed in cõtrarium facit id qd ha betur in.d.§.ſin vero expꝛeſſim.⁊ id quod no.bart. hic pꝛout.ſ.pꝛoxi. retuli.⁊ hoc tenet roma. in dicta auc.ſimiliter i loco ſupꝛa allegato.⁊ idẽ tenuit paul. de caſtro i cõſilio.ccclxxxix.incip.in chꝛiſti nomĩe vi ſis dubijs pꝛopoſitis.⁊ mouetur per hic no.Bart.⁊ nõ bene.quia ad iſtud ar.poteſt reſpõderi vt reſpõ det Jo.de imo.in.l.qui filio.§.i.ſ.de heredi.inſtit. videlicet ꝙ cãus poſitus in.d.§.ſin vero expꝛeſſim. eſt cãus coꝛrectoꝛius ⁊ exoꝛbitans a regulis iuris cõ munis.iõ nõ debet extẽdi ad alios cãus etiaꝫ ex idẽ ptitate rõnis.l.pꝛecipim9.C.de appel. ⁊ i.c.que a iu re.de regu.iur.i.vi.⁊ no.i auc.quas actiões.C.d ſa croſan.ec.ideo ſto cũ opi.Jo.and.⁊ old. nec obſtat ẽt.l.mulier.§.ſi quis hereditarium.ſ.de condi. iſti. q2 nec ẽt ibi libertas ſũit vires priuſꝙ̃ adita fuerit he reditas puto tamẽ hec eſſe va ſi teſtatoꝛ dixit ſe uelle ꝙ legata pꝛeſtarẽtur ex teſtamẽto.ſecus autem ſi di xiſſet ſimpliciter ſe velle legata deberi etiam ſi heredi tas nõ ſit adita[a] ex teſtamẽto.q2 tũc hꝫ vim clauſule

codicillaris per.l.codicillis.§.fi.ĩ.ti.i. Itẽ iquãtum queſiuit bar.an ſtatuto vel legi requirẽti inſinuationẽ poſſit teſtatoꝛ et etiã cõtrahẽtes in ſuo teſtamẽto renũciare. Adde no. ꝑ eũdeꝫ in.l.modeſtinus.ĩ.de donatio.⁊ in.l.ſancim9.§.fi.C.de dona. per io.an.in ti.de iſtru.edic.§.poꝛro.ad fi.⁊ bal.in.l.illud. ad fi.C.de ſacroſan.ec.⁊ in.l.ij.C.vt i poſſeſſionẽ lega.⁊ i.l.data. C.d dona.⁊ io.d imo.in.l.aquilius.ĩ. d donatio.⁊ i.c. cũ ꝯtin gat.de iureiur.i decimo mẽbꝛo.⁊ cõcludũt cõiter quod nõ.fal lit niſi iuramẽtum[b] interueniſſet ſm io.an.in.d.§.poꝛro.d quo vide per Bal.contrariam opinioneꝫ tenẽtem in dicta.l. illud. per Saly.in dicta.l.ſancimus.per imo.i pꝛeallegato.c.cũ con tingat.⁊ barto.de hoc queſiuit in.d.l.modeſtinus.in fi. nulli bi tamẽ decidit.tamẽ io.de imo.in dicta.l.aquili9.dicit ꝙ bar. in.d.l.modeſtinus remittẽdo ad nota.per ſe in.l.ſi quis.ꝑ eo. in ſeptimo mẽbꝛo de fideiuſſoꝛibus videtur tenere ꝙ iuramen tũ nihil operetur pꝛout etiam tꝫ Bal.in dicta.l.illud.⁊ Ange. in cõſilio.lviij.quod incipit pater ⁊c.⁊ in cõſilio.clxxxi. ꝙ icip. in dei nomine viſis inſtrumẽtis pꝛedictis.⁊ pau.de caſtro i cõ ſilio.lxxxviii.incipiẽte in chꝛiſti nomine viſa quadam ſcriptura rapha.tranſit cum Roma.in dicta.l.modeſtin9.tamẽ verioꝛ ẽ pꝛima opinio quã tenet Jo.and.in dicto.§.poꝛro.⁊ Fede.de ſenis in cõſilio.cclxxxi.incip.cãus talis eſt ſtatuto cauetur. Et ange.i.d.l.ſancim9.§.fi.⁊ io.de imol.⁊ domin9 abbas in.d.c. cum cõtingat.per rõnes plene adductas maxime per Joã. de imo.in dicto.c.cum cõtingat.⁊ ibi reſpõdet ad cõtraria.⁊ pꝛo iſta opi.ſepe cõſuluit lꝫ Saly.in.l.penul.C.de dona. relinquat cogitãdum.⁊ iſtud tenet etiã bal.in.d.c.cuꝫ cõtingat.⁊ ange. in cõſi.lxxxij.incipiẽte cuꝫ ſis.⁊ pro iſta parte ſepenumero con ſuluit pꝛeſertim per.d.c.cũ contingat.⁊ per auc. ſacramẽta pu berum.de quo etiaꝫ uide per io.fabri.inſti.de donatio.§. cum retro.tangit etiaꝫ Barto.hic an teſtatoꝛ poſſit ꝓhibere ꝙ pꝛo legatis bona nõ ſint tacite hypothecata.⁊ ſequitur glo.in.l.ij. C.vt in poſ.lega.que ibi tenet ꝙ ſic. ⁊ eaꝫ reputat ſingularem ibi Bal.⁊ illam ſequũtur magis cõmuniter doctoꝛes hic ⁊ ibi. excepto Pe.⁊ Cy.ibi quos repꝛehẽdit Bal.in.l.i.in.viij.col. C.de his que pene nomine.querit etiam barto.hic an teſtatoꝛ poſſit dare licẽtiaꝫ legatario ꝓpꝛia auctoꝛitate capiẽdi rem le gatam.⁊ cõcludit ꝙ ſic vt hic per eũ.⁊ per ipſuꝫ in repeti.l.iij. in.ij.q.pꝛincipali.C.de pigno.⁊ bal.in.l.i. in quarta col.C.cõia de leg. Et eo ipſo ꝙ teſtatoꝛ diceret viꝫ fieri volo legatarijs me is videtur dare eis licẽtiam ꝓpꝛia auctoꝛitate igrediẽdi ſm ro. i.d.auc.ſimiliter.in vigeſimo ſpeciali.ſ.allegato.⁊ dicit ita vel le ſolum bal.in.l.i.C.cõmunia de leg.in antiqua lectura ꝑ tex. ſingularẽ ſm vnaꝫ lecturã iaco.de are.in.l.permiſceri.§. ſpẽs. ĩ.de acquirẽ.poſ.⁊ addo ꝙ ange.hoc expꝛeſſe voluit i.l.hec ſi res.ſ.de rei vendi.inducẽdo illum tex.quem reputat melioꝛeꝫ de coꝛpoꝛe iuris quod per ſimilia verba videtur dari licẽtiã in grediẽdi pꝛopꝛia auctoꝛitate.idem ſi dixiſſet teſtatoꝛ. relinquo vxoꝛem meaꝫ dominaꝫ ⁊ vſufructuariaꝫ bonoꝛũ meoꝛũ. quo ca ſu extantibus liberis videntur ſibi relicta alimẽta. ut per glo. i auc.hoc locum.C.ſi ſecũdo nupſerit mulier.⁊ plene ꝑ Barto. in.l.titia cum teſtamẽto.§.fi.ĩ.titu.i.cum ſimi.nam talia alimẽ ta poterit vxoꝛ pꝛopter dicta vba capere de manu ſua.hoc etiã tenet barto.in dicta auc.hoc locum.in ſexta colũ.in additione C.ſi ſecũdo nupſerit mulier.⁊ ita dicit ange.in.l. reum.la pꝛi ma.ſ.rerum amota.⁊ dicit hoc non reperiri tantuꝫ niſi per io. and.in addi.ſpecu.in titulo qui filij ſint legitimi.§.i. in addi. incipiente.Sed cum ſecũdum.ubi Jo.and.poſt quoſdam an tiquos ad hoc allegat.l.fundi. cum glo.i.⁊ vlti.ſ. de vſufruc. adde tamẽ ꝙ idem uoluit Jo.and.tenet etiam Bal. in.c.fi.in vij.colũ.de conſuetu.vbi pꝛo hoc allegat ꝙ illa uerba vſufru ctuarium ⁊c.ſunt directa.vt notat glo.in.l.ſi quis ita.ſ.d vſu fruc.pꝛo hoc etiam foꝛte adduci poteſt. quia ſi teſtatoꝛ dixerit titius heres eſto in tali re.pꝛopter illud verbuꝫ heres intelligi tur habere licẽtiã capiẽdi pꝛopꝛia auctoꝛitate.vt ſignãter con cludit Barto.in.l.ex facto.la grande.ſ.de here.inſti.ergo idẽ videntur impoꝛtare illa uerba dominaꝫ ⁊c.que equipollent illi uerbo heres ⁊c.l.his uerbis.in pꝛincipio.ſ.de here.inſti. ⁊ i ſtitu.de here.quali.⁊ diffe.ad fi. Item inquãtũ cõcludit bart. nõ ualere renũciatõeꝫ ſimulatõis niſi qñ ex interuallo fit: vt h̃ per eum.tene menti deciſionẽ ſuaꝫ que eſt nota. ⁊ cuꝫ eo tran

a Non ſit adita.uid hic in apoſtil.ad bar.i caracte rib9 d toꝛtis.
b Juramẽ tũ.vltra hic adita ad bar. vide ſignoꝛ. homo.cõſil. xx.⁊ fran.de are.cõſi.xvij.
c Legata rio.adde old. cõſi.cix.lud. ro.cõſi.xcvi.

ſeunt doc.hic. Et adde ẽt ꝙ cum ſua deciſiõe trãſit anto.ꝺ bu.
in.c.cũ cõtingat.ĩ.viij.col.extra de iureiur.ꝛ ẽt io. de imola ibi
in.vij.mẽbro.idẽ tꝫ Pe.ꝺ ancha.do.cardi. ꝛ io.de imol.in.c.
ad noſtram.de emp.ꝛ vendi.ꝛ Ro.ĩ.l.ſi quis cũ aliter.ſ. de ꝟ.
ob.ꝛ pro diſtinctõe quã facit barto.hic in.q.iſta addo in ſimili
no.per eum in.l.cũ ſeruus.ſ.de condi.ꝛ demõ.ꝛ ĩ.l.pacta no/
uiſſima.C.de pac. Sed ẽ dubiũ quid ſi in ꝯctu ſimulato preſtitũ
eſt iuramẽtuꝫ an poterit oppõi exceptio ſimulatõis. Jo.ꝺ imo.
hic dicit ꝙ ſic [a] ſi ſimpliciter fuit preſtitum iuramẽtuꝫ.qꝛ iuramẽ
tum regulariter ſm mẽteꝫ cõtrahẽtiuꝫ.l.fi.C.de nõ nume.pec.
ꝛ per bar.ĩ.l.ſi quis pro eo.in.viij.mẽbro de fideiuſ. Secus di
cit ſi iuraſſent oĩa et ſingula predicta eẽ uera ꝛ in nullo conra/
facere vel uenire.ita ſm eum vr̃ voluiſſe bar.in dicta.l.fi.C. de
non nume.pecunia. niſi forte prius obtinuiſſet abſolutionem
a iuramẽto ſecũdum eum.argu.c.debitores.de iureiur. Addo
ꝙ glo.in.l.iij.C.plus valere quod agitur quam ibi reputat ſin
gulareꝫ ange.tꝫ ꝙ cõtractus ſimulatus nõ firmetur iuramẽto.
ꝛ illam cõiter ſequũtur legiſte ꝛ bal.ibi qui dicit hoc eſſe uerum
ſi cõtractus erat proprie ſimulatus.ſecus ſi uerus ſed factus in
fraudem vſuraruꝫ prout ipe ibi declarat.ꝛ notat ẽt ipſe ĩ.l.fi.ſ͂.
qui ſatiſdare cogãtur.ꝛ ibi per ang.in rubrica.ſ͂. de iureiu.ĩ vl.
colũ.ꝛ in.l.i.C.de operis libertoꝝ.per bal.ĩ.l.rogaſti.§. ſi tibi
ĩ vlti.col.ſ͂.ſi cer.peta.ꝛ cũ glo.in.d.l.iij.trãſit etiam pau.ꝺ ca
ſtro ĩ.l.cõtra legem.ſ͂.de legib⁹.ſed ꝺ hoc vide plenius per an
to.de bu.in.d.c.cũ cõtingat.in.viij.cãu.cum quo in effectu ẽt
ibi trãſit io.de imo.in ſeptimo mẽbro.ꝛ in.d.c.ad noſtrã.ad fi
nem.vbi etiaꝫ ponit qd iuris quãdo iurarent partes oĩa appo
ſita in cõtractu vera.ꝛ eſt paſſus quotidianus ꝛ utilis.ꝛ qꝛ ꝟba
eorũ prolixa ſũt nõ refero ſed me ad eos remitto. quorũ dicta
inquãtum volunt ꝙ vbi iuratum ẽ eẽ uera ꝛc̃.nõ poſſint veni/
re cõtra iuramẽtum allegãdo ſimulatõeꝫ limita ſingulariter ſꝫ
bal.ꝛ ſaly.in.d.l.fi.C.de nõ nume.pecu.niſi probatões allegã
tis ſimulationem fuerint recepte ꝛ admiſſe quia tũc poſt dete/
ctam turpitudinem licitum eſt allegare ipam turpitudinem ſuaꝫ
vt no.in.l.alias.ꝛ ibi per barto.ſ͂. de iureiurã.facit quod not.
imo.in.c.fraternitatis.de frigi.ꝛ male.ꝛ in.c.cũ bertoldus. de
re iudi.ꝛ ĩ.c.cũ dilecta.de reſcrip. Tetigit etiã bart. hic utrum
poſſit remitti ꝯfectio inuẽtarij concludẽs ꝙ ſic per.l.fi.C.arb.
tute.ꝛ idem tenet bar.in.l.tutor q repertoriũ.in prin.vltra me/
dium.ſ͂.de admi.tuto. Sed maius ẽ dubium quid ĩ inuẽtario
heredis utruꝫ remitti poſſit cõfectio illius ꝑ teſtatorẽ ĩ quo bal
dus ĩ.l.fi.§.cũ igitur.C.de iur.delib.ꝛ plenius ĩ.d.l.fi. Arbitri
um tutele tꝫ ꝙ nõ in preiudicium creditorũ nec etiam legata/
riorum qꝺ ẽ fortius ut ipe ſentit in.l.fi.C.arbitriũ tute. ꝑ id qꝺ
legit ꝛ no.ĩ.l.ſcire.C.vt in poſ.leg.ꝛ in.l.i.C. de uſufru. Sꝫ.d.
pau.hic nulla facta mẽtione ꝺ auctoritate bal.dixit ꝙ ĩ preiudi
cium legatarioꝝ uidetur teſtõrẽ poſſe remittere [b] cõfectionem
inuẽtarij:licet nõ in ꝑiudiciũ creditorum.qꝛ ſicut ẽ in ptãte te/
ſtatoris nõ legare ita dꝫ eẽ ĩ eius ptãte qlificare legatũ.ar.l. vi/
deamus.§.pe.ſ͂.de in litẽ iurã.ꝛ hoc lꝫ ipe nõ dicat uoluit bal.
ĩ.l.cũ tale.§.i.ſ.de ꝯdi.ꝛ demõ.ꝑ illũ tex. Nec ob. ꝙ videatur
dari materia delinquẽdi ꝑ talẽ remiſſionẽ quia hoc ar. tollit ꝑ
d.l.fi.C.arbi.tute. Dubitauit ẽt h bar.an a ſñia arbitri ho/
die poſſit appellari. [c] ꝛ cõcludit ꝙ ſic ĩ cãu.l.cũ antea.C.ꝺ arb.
ꝛ ita ẽt no.ipe ĩ.l.arbi.ſ͂.q ſatiſ.cog. ꝛ ĩ.l.i.C.de arbi. ſed cõis
opi.ẽ ĩ cõtrariuꝫ ꝛ melius.qꝛ nõ põt negari ꝙ appellãs non ui
deat dicere ſñiam ſibi diſplicere.ut dicit tex.ĩ.l.i. C.ſi ſepius in
integrum reſtõ poſtu.ſꝫ qñ cõdẽnatus dixit infra decẽniũ ſen/
tentiã ſibi diſplicere.tũc nũquã oritur actio ex ſñia.d.l.cũ ãtea.
ĩ ꝟbo diſplicet.ergo nõ debet poſſe appellari. nam diſpõ. d.l.
cũ antea ꝓcedit qñ quis approbat ſñiam eo qꝛ illa ſibi placet:
vt ibi patet ĩ tex.nõ autẽ quãdo approbat ut ĩprobet. ꝛ ꝑ hoc
pꝫ nõ obſtare fũdamẽta adducta ꝑ bar.uñ cõiter doc.hic ꝛ in
l.i.C.de arbi.ꝛ ĩ.c.quintauallis.de iureiur.ꝛ ĩ.l.arbiter.ſ͂.q ſa
tiſda.cog.tenẽt cõtra barto.excepto pau.de ca.ibi.ꝛ de hoc te
tigi ĩ dicta.l.arbiter.ꝛ ad ibi dicta me remitto. ꝛ ita etiaꝫ tenet
Jo.de imo.plene ĩ.l.fi.in prima charta.ſ. a quibus appellare
nõ licet. ꝛ hac opi.retẽta dubium ẽ utruꝫ ualeat pactum ꝙ ab
arbitri ſñia valeat appellari.ĩ quo dic ut hic per Cy.ꝛ bar.cuꝫ
quo trãſeũt bal.ꝛ ange.ꝛ per bal.ĩ rubrica.C.de appel. in fi.ꝛ
in.l.prima.ꝛ ibi Barto.ꝛ Cy.C.ꝺ arbi.per io. and.ꝛ alios. et
in.c.cũ dilect⁹.ſuper gl.ij.ꝺ ar.ꝛ plene ꝑ io.de imo.
ꝛ ant.ꝺ bu.ĩ.d.c.quintauallis.in.xxiij. drĩa. quaꝫ ibi
ponit inter arbitrum ꝛ arbitratorem. ꝛ magis cõmu
nis eſt opinio barto. ꝛ incidẽter dicit hic Barto. qꝺ
ubi factum compromiſſuꝫ pacto nudo cum pena ꝑ
ſtipulationeꝫ promiſſa cuꝫ clauſula rato manente cõ
promiſſo vl̃ pacto quod tũc oritur actio ad id ĩ quo
quis eſt cõdemnatus ex ſentẽtia arbitri emologata.
ꝛ ſic tunc habet locum diſpoſitio.d.l.cum antea. ꝑ
id quod voluit glo.nota.in.l.ſecũda.ſ͂. de arbitris.
Addõ quod io.de imola hic tenet cõtrarium qꝛ re
peritur ſolum poſſe emologari ſentẽtiam arbitri qñ
eſt ſine pena factum compromiſſuꝫ nudo pacto. vt
d.l.cum antea.ꝛ tunc fuit in ſubſidium inuenta di/
cta prouiſio ſcilicet quod tunc emologãdo ſentẽtia
oriatur actio ex ſentẽtia.quia ex pacto nudo in quo
promiſſuꝫ erat parere ſentẽtie arbitri nõ poterat ori/
ri actio.l.legem.C. de pactis. nec ad pẽam poterat
agi qꝛ nõ erat promiſſa.ſed iſta ratio ceſſat quãdo ẽ
adicta pena licet ſit appoſita clauſula rato ꝛc̃. quia
ſaltem poteſt agi ad penaꝫ.ꝛ iſtam opiniõem ſeque/
batur Jaco.balduini. Marti. de fano. ꝛ Jaco. de
rauẽ.vt refert Cy.in dicta.l.cum antea.ita etiaꝫ te/
net io.de imo.ĩ.c.dilecti.ꝛ ĩ.c.per tuas.eodẽ titulo.
nec obſtat ꝙ alias illa clauſula rato ꝛc̃.nihil opera/
retur quia imo operatur ſcilicet ꝙ ſi poſt cõtrauẽtio/
nem ꝛ ꝯmiſſioneꝫ pene reus dederit victori id ĩ quo
fuerat cõdemnatus.poterit nihilominus victor age
re ad penam ad quam alias nõ potuiſſet agere.l.cel
ſus.ĩ pñcipio.ſ͂.de arbitris.iũcta.l.cum proponas.
C.de trãſactio.ꝛ.l.qui fideꝫ.ſ͂.eodẽ titulo.ꝛ hoc te/
neo de iure ciuili quicquid dixerit Barto. ĩ.l.ait pre
tor.in prĩcipio.ſ.de re iudicata.ꝛ in dicta.l.cum an/
tea.quem ibi ſequitur Bal. ꝛ Saly.ꝛ Barto. etiam
in.l.ſi duo.in prĩcipio.ſ͂.de arbitris. Sed de iure
canonico poſſet procedere illud quod dicit Barto.
vt etiam tenuit glo.in dicto.c.dilecti.ꝛ Jo.de imola
in dicto.c.tuas.quia de iure canonico poteſt emolo/
gari ſentẽtia arbitri ſiue ſit electus cum pena ſiue ſi/
ne ꝛ executioneꝫ meretur tũc ſentẽtia.vt in dicto.c.ꝑ
tuas.ꝛ de iure canonico remediuꝫ emologatiõis nõ
eſt ſubſidiariuꝫ in caſu.d.l.cuꝫ antea.qꝛ ex pacto nu
do oritur actio.c.i.de pac.de quo articulo etiam vi/
de per Specu.ĩ ti.de arbitris.§.fi. verſi.quid ſi ĩ cõ
promiſſo penali. Item iuxta predicta dubitatur
vtruꝫ a ſentẽtia arbitri de iure canonico licet appella
re.glo.reputata ſingularis.ii.q.vi.a iudicibus.tenu/
it quod ſic.ꝛ eam ſequũtur Bal.ꝛ Ange.in.l.ſi ſer/
uus plurium.§.fi.ſ͂.e.ꝛ Bald. in dicta.l.i.C.de ar/
bitris.ꝛ Ange.in preallegata.l.arbiter.ꝛ Pe.de an
cha.in clemẽ.ſepe.ad fi.de verborum ſigni. ꝛ ẽ alia
glo.in ver.in irritum reuocatur ĩ.c.ij.de arbitris. Et
ibi hoc ſequitur Hoſti.ꝛ io.andr.in.c.ij.de arbitris
ſcõm imo.hic qui tamẽ nõ dicũt ut ipe refert. qꝛ ipſi
tenẽt ꝙ cum ſentẽtia arbitri cõtinet euidẽtem iniqui
tatem poteſt tunc appellari alias ſecus. ꝛ aliquid ẽt
vide hic per imo.tenẽtem cõtrarium ſub dubio for/
te quia ĩ dubio nõ debet ĩduci diſcordãtia ĩter ius ci
uile ꝛ canonicũ.c.i.ꝛ.ij. de operis noui nũcia. ꝛ.c.
cum expediat.de electiõe ĩ ſexto.ꝛ reſpõdet ad.c.ij.
de arbitris.quod ideo ibi corrigitur dictum arbi. qꝛ
ſapiebat ſimoniaꝫ ſuper quo facto nõ poſſunt ꝑtes
per ſuum cõſenſum vel compromiſſum derogare.c.
penulti.de trãſac.idem etiaꝫ dicit io. de imo.ĩ dicto
c.quintauallis.in.xxiij.differẽtia.vbi etiam reſpõdet
ad.d.c.ij.extra de arbi.quod ibi etiaꝫ eſt alius cãus
in quo nõ ſtatur ſentẽtie arbitri de iure canonico ſcꝫ
quãdo per ſentẽtiam arbitri aſſignãtur ſpiritualia lai
co. Et idẽ quãdo ſuper re iudicata ꝛ deciſa fieret cõ
promiſſuꝫ.c.expoſita.de arbi.vt latius ꝑ eũ ĩ.d.c.qn
tauallis.cui⁹ ꝟba formaliter reaſſumpſit. ꝛ ſequitur

a Quod ſic imo cũ cõtractus eſt ſuſpectus ꝛ iuramẽtum facit illũ magis ſuſpectũ.ar.c.i. ſuꝑ hoc ꝺ renũcia.gl.no. vbi bar.ĩ.l. ſi qs ſub cõditõe.ſ͂. de condi. inſtitu.

b Remittere.an teſtator poſſit remittere cõfectionẽ inuẽtarij vid ꝑ ang. conſi. cxxv.

c Appellari. vide ꝑ eũdem cõſi.xc. ꝛ cõſi.xlvij.ꝑ ludo. roma. conſilio. lxxi.

Ro.ĩ.d.l.arbiter.lȝ de ipõ mẽtiõem nõ faciat.ꝛ eſt ſatis ſuſtentabilis opi.ĩ pũcto iuris.tñ opi. cõis ẽ in cõtrariuȝ.ꝛ illa in practica ſeruaretur quã cõem opi. ẽt vltra ſupra allegata tȝ hoſti. ꝛ anto. de but.ĩ.d.c. qntauallis.ꝛ anto.de bu.in.c.cũ dilectus.de arbit. ꝛ bal.in.l.cũ quidã.la grãde.ꝭ.ti.i.ꝛ Sali. ꝛ bal.ĩ.l. ĩ.C.ꝺ arbi.ꝛ pau.de ca.ĩ.l.nã ꝛ poſtea.§. ſi mioꝛ.ſ. de iureiur.do.abb.ĩ.d.c.ij.ꝛ ĩ.c.cũ dilectus.ꝺ arbit. vr̃ ſequi opi.hoſti.ꝛ io.an.in.d.c.ij.ꝛ ꝓ hoc dicit vi deri tex.in.d.c.a iudicibus.cũ.§.ſeq.ꝛ ꝓ hac opi.ẽt facit glo.in.c.ab arbi.de offi.dele.in.vi.ꝛ facit.c. inter ceteras.in rõne ſui.de re iudi.ad p̃di. vide gl.ij. q.vi.in.c.ab arbitris.que dicit ꝙ lȝ a ſentẽtia arbitri nõ poſſit appellari tamẽ põt ſupplicari. ꝛ vide bal.ĩ d.§.ſtari.pro illa cõi opi. facit id quod habetur.ij. q.vi.omnis oppreſſus.ꝛ.c.ad romanam.ꝛ.c.iõ.ĩ.§. quid ergo.vbi oĩs oppreſſus ꝛ dãnatuſ appellare p̃t Tamẽ põt reſpõderi ꝙ illa lex vniuerſalis recepit reſtrictionẽ per alia iura.ſ.per.l.i.C.de arbi.ꝛ.l. diem §.ſtari.ſ.de arbi.ne inducaſ iuris coꝛrectio ſicut in l.fi.cũ gl.C.ſine ſenſu vel reliquis.ꝛ in.l.i.§.patrui. cũ glo.ĩ ꝟ.multa.ꝭ.qꝺ vi aut clam cũ ſi. ¶ Utrũ aũt oĩ iure poſſit peti reſtõ in integrũ aduerſus ſñiam arbitri dic ꝙ ſic ƀm imo.in.c.cã.de reſti.ĩ iteg. ꝛ Spe. in ti.de reſti.ĩ integ.in q̃rta pte.§.ſciẽdum. ꝟ.hoc ẽt ſciaſ.ꝛ bal.in.l.i.in fi.C.ſi de momẽ.poſ.fuerit app. ꝓ hoc facit.l.ait pꝛetoꝛ.in p̃n.ſ.de mino.ꝛc̃. ¶ Aliquos cãus ẽt in quib⁹ de iure ciuili põt appellari a ſẽtentia arbitri ſcripſi in.d.l.arbitro. ¶ Itẽ inquãtuȝ bar.hic no.voluit ꝙ licitũ ſit retinere relictũ in min⁹ ſolẽni[a] volũtate vt poſſit agens exceptione repelli ꝑ tex.optimũ in.l.militis codicillis.§.veteran⁹.ſ.ꝺ teſta.mili.ĩtelligẽdum ẽ hoc ƀm imo.hic ĩ legato. ſec⁹ aũt in hereditate per.l.ex parte.ꝭ.de admi.leg.ꝛ notaſ ĩ.d.§.veteran⁹.ꝓ quo ẽ bonus tex.ĩ.d.l. ſi poſt diuiſionẽ.ꝛ ibi bar.ꝛ doc.C.de iur.ꝛ fac.ign.vbi dicitur ꝙ licet pro legato relicto ĩ min⁹ ſolẽni volũtate oꝛiſ naturalis obligatio.vt.d.l.cũ quis.eo.ti.tñ pro hereditate non oꝛitur naturalis obligatio. vt.d.l. ſi poſt.quicqd ibi dixerit glo. poterit tamẽ in foꝛo conſciẽtie etiaȝ hereditas per heredẽ ſcriptũ retinere ƀȝ imo.hic per id quod ĩ ſimili no.inno. ĩ.c.qꝛ pleriqȝ. de imu.ec.ꝛ ĩ.c.quod ſicut.ꝺ elec.Dũ dicit Innoc. victũ iniuſte per ſñiam poſſe in foꝛo cõſcie retinere ſi cõdemnatus ẽ.Addo bal.idem tenentẽ in.l.i.in.ij. colũ.C.de teſta.vbi pꝛopꝛie loquitur ĩ hereditate relicta ĩ teſtõ nõ ſolẽni.ꝛ alle.no.per innoc.ĩ.d.c.quia pleriqȝ.ꝛ cũ illo.d.trãſit pau.de ca.in.l.ad teſtium. §.conditõem.ſ.de teſta.facit quod no.badl. ĩ auc̃. ad hec.in.ix.col.C.de vſur.ꝛ ĩ.l.ſi quis inſtituaſ heres.de here.inſti.ꝛ ang.in repe.l. ſi certis annis.C. de pac.vbi reaſſumũt illud dictũ Inno.ĩ.d.c.qꝛ pleriqȝ.ꝛ illud ſequũtur. ſed bal.ĩ diſputatõe ſua incip. ſtat.cauetur ꝙ feneratoꝛ in tertia charta dicit ꝙ imo legitim⁹ heres ſuccedẽs ab inteſtato retinebit cũ bona cõſciẽtia hereditateȝ qꝛ nũquã fuit acquiſita heredi ſcripto in minus ſolẽni volũtate. ꝛ nõ poſſet etiaȝ ſi vellet ipſe ſuccedẽs ab ĩteſtato per ſuũ cõſenſuȝ facere ꝙ teſtamẽtum valeret per id qꝺ hr̃ in.l.nõ dubium.cũ ibi no.C.de teſta.ꝛ ad dictum inno. ĩ.c. qꝛ pleriqȝ.põt reſpõderi ꝙ loquitur ĩ eo qui fuit ĩiuſte cõdemnatus ad dãdum id quod erat ſuũ ꝛ ſic ĩ foꝛo cõſciẽtie poteſt retinere id qꝺ erat antea ſibi de iure queſitum.ſed in.q.noſtra heredi ſcripto ĩ teſtamẽto nõ ſolẽni nũquam fuerat hereditas de iure queſita. Poſſet etiam dici ꝙ deciſio bal.ĩ.d.diſputatõe loquitur quãdo legitim⁹ veniẽs ab ĩteſtato poſſidebat.nã tũc cum bona cõſcia retinere põt: ꝛ nõ poteſt ab eo aduocari per ſcriptum in min⁹ ſolẽni volũtate etiam ĩ foꝛo cõſciẽtie.ꝛ ita etiam videtur loqui bal.ĩ.l.ſi p⁹ diuiſiõem.C.de iur.ꝛ fac.igno. ſi eum ibi coꝛruptuȝ

a ¶ Solẽni. adde ꝙ voluit ang.conſil. lxxxi. vbi an quis poſſit cũ bona ſcĩa retinere legatuȝ cui⁹ ẽ icapax.

b ¶ Preſcriptõis.addꝺ lu. ro. cõſi. ciiij. ꝛ raph. ful.cõſil. lxxxvij.

nõ habeo.ꝛ ad hoc ẽt tẽdit deciſio ang.ĩ diſputatõe ſua que ĩcipit aſtẽſis mileſ.ĩ.xvij.col.qꝛ cũ retinẽs ab ĩteſtato retineat.l. permittẽte nõ peccat.xxiij.q.iiij.c. qui peccat. Et hoc mõ põt ẽt pꝛocedere no.deciſio.io.calde.ĩ diſputatõe ſua ĩcipiẽte bononiẽſi ſtatuto ꝛc̃.vbi tȝ ꝙ heres ab ĩteſtato licite petere ꝛ habere põt etiam in foꝛo cõſciẽtie hereditatem illius qui teſtm̃ fecit ꝛ alium heredem ſcripſit.tamẽ teſtamẽtũ ſuũ eſt effectũ irritum eo qꝛ nõ fuit poſitum ĩ memoꝛialib⁹ ƀm foꝛmã ſtatuti quia ſtatutũ editũ pꝛopter cõmune bonũ eſt ſeruandũ in foꝛo cõſciẽtie ſi nõ iducit peccatum.viij.di.quo iure. Sed illud ſtatutum fuit edituȝ ad pꝛouidẽdum falſitatibus.l.fi.C. de fideicom.ergo debet ſeruari in foꝛo cõſciẽtie.pro hoc etiam adducit illud quod habetur in.d.c.qui peccat.ꝛ alia plura niſi tamẽ veniẽs ab ĩteſtato haberet leſam cõſciẽtiaȝ.vt qꝛ ↄſciẽtia ſibi dictaret ꝙ male faceret credens ſe ĩ hoc ledere dei iuſtitiam.quia tũc ꝛ ſi talis ↄſciẽtia erronea foꝛet tamẽ eum ligaret niſi pꝛius eaȝ deponeret.c.per tuaſ.el ſecũdo.de ſimonia.ad hoc ẽt poſſent adduci alique rõnes quas ponit Fede.in cõſi.xxi.dum tractat illum vulgatũ articulũ an heres in foꝛo cõſcie teneaſ vltra vires hereditarias.ſi nõ cõfecit ĩuentarium ad pꝛedicta ẽt vide not. ꝑ anto.ꝺ bu.ĩ.c.nouit.in.xij.colũ.de iudi.ꝛ in.d.c.qꝛ pleriqȝ. ¶ Item dũ dixit ħ bar.legatũ in minus ſolẽni volũtate poſſe a legatario retineri illud ĩtelligas niſi illud ꝑuenerit ad legatarium vigoꝛe ſolutõis ei facte per heredẽ pꝛeſtãtem legatũ erroꝛe facti.ꝑ.l.fideicõmiſſum.cũ ibi no.ſ.de cõdi.ĩde.ꝛ not.pꝛobat bar.in.l.i.poſt glo.e.ti. Nõ omitto ꝙ bal. videtur diſcrepare ab his que ħ dicit bar.in repe.l.i.ĩ.xxiiij. col.ĩ ꝟ. ſuper pꝛimo. C.de ſacroſan.ec.nã ibi voluit bal.ꝙ volũtas nõ ſolẽnis nõ ſufficiat ad retinẽdum legatum.alle.d.l.ſi poſt diuiſionẽ.ꝛ.l.hac cõſultiſſima.§.ex ĩperfecto.C.de teſta.tamẽ nõ recedo ab opi. bar.qꝛ nõ ob.d.l.ſi poſt diuiſionẽ.qꝛ nõ loquitur ĩ hereditate ĩ qua aliud ẽ vt dixi.ſ.nõ ob.ẽt.§.ex ĩper.qꝛ ibi nihil dicitur ꝙ nõ poſſit retineri. ¶ Et ĩduciſ iſte tex.ad.q.no.vtrũ per factuȝ poſſit ĩpediri curſus p̃ſcriptõis.[b] dy.ħ tenuit ꝙ ſic. ꝛ cũ eo trãſeũt bal.ꝛ imo.ꝛ hic bal.in.l.i.in.vi.col.de ſentẽtiis q̃ pro eo ꝙ ĩtereſt.ꝛ io.an.ĩ addi.ſpecu.in ti.de pꝛeſcrip.ĩ rub.circa.ij.col. bar.ꝟo ↄ̃rium tenuit.ꝛ cum hac opiniõe cõcoꝛdat oldr.Cy.ꝛ bal.ĩ.l.cẽturio ad fi.ſ.de vul.ꝛ pu.ꝑ.l.in pup.eo.ti.que tñ nihil facit bal.ĩ.l.fi.§.fi.C.de tẽpo.ap. ꝛ ĩ auc̃.quas actões.C.ꝺ ſa.ſan.ec.ꝛ ĩ.l.paciſci.ſ.de pac.ꝛ ĩ.l.item illa.§. qꝺ acquiritur. ſ.de ↄſti.pecu.ꝛ in.l.ij.C.vt in poſ. leg.ꝛ in.l.receptitia.C.de cõſti.pe.ꝛ in.c.i.§.pꝛeterea.de capi.Conra.ĩ quibus locis idẽ ẽt tenuit bal.in repe.magna.l.cunctos populos.C.ꝺ ſũma tri. in.xli.col.bal.ꝟo in.l.ij.in pꝛĩa col.C.de edilitijs act.tenuit nõ valere pactum ꝙ nũquaȝ pꝛeſcribatur.ſȝ ꝙ nõ p̃ſcribaſ niſi per cẽtum annos.bene ƀm eum valebit tale pactum ſȝ nihil allegat tamẽ puto ꝙ voluerit allegare eo. ti.ꝑ glo.in dicta auc̃. quas actões.facit.l.in hoc.§.ſi ↄuenerit.ſ.cõi diui.Ange.ꝟo ĩ auc̃. vt decetero ꝛc̃.col.v.tenuit non valere pactũ ꝙ nũquã pꝛeſcribatur ſȝ ꝙ pꝛeſcribatur ſpacio.xl.an.tantũ bene valebit ƀm euȝ per illum tex.in.§.fi.iũcta glo. pe.ꝛ per no.ĩ.d.auc̃. vt decetero.vbi hoc nõ pꝛobatur.ſed ipemet ange.hic diſtinguit ĩter p̃ſcriptionem mere odioſaȝ inductam mere ĩ odiũ negligẽtiſ petere: vt ẽ pꝛeſcriptio que ſine aliquo titulo currit ꝓpter odium ꝛ negligẽtiam nõ petẽtis ꝛ tali p̃ſcriptõi ꝑ pactũ nõ poſſit renũciari ꝑ.l.tã ꝛ fi.cũ ibi no.ſ.ad macedonianũ ꝛ p̃ſcriptõem fauoꝛabilẽ vel mixtã ut ẽ vſucapio ꝛ p̃ſcriptio.x.vel.xx. annoꝛum requirẽs titulũ ꝛ bonam fidẽ.iuxta.l.fi. cũ glo. in ꝟbo ex vna parte ꝛ glo.ſe.ꝛ ibi bar.C.de edi.diui adri.tol.vſuca. ꝛ ſeu p̃ſcriptionẽ ſui natura currẽtem.nam ĩ iſtis verum ſit valere renũciatõem.l.ꝙ ſi noluit.§.pe.ff.de edil.edic.ꝛ rñdet ad.l.i.ꝭ.de vſuca.que ẽ fundamẽtũ opi.bar.ħ ꝙ p̃ſcriptio fuit p̃ncipalr̃ ĩducta pꝛopter vtilitatẽ pꝛiuatoꝛũ:lȝ ſecũdario ꝓpter vtilitateȝ vt ibi.vnde tũc valet renũciatio facta illi iuri.l.pactum ĩter heredem.ſ.de pac.que reſpõſio nõ placet Jo. de imo.hic qꝛ eſt ↄ̃.l.de die.ꝛ.l.attillicin⁹.de pac.do.iũcta.l.i.ſ.ſo.ma.ꝛ ↄ̃.l.ꝙ de bonis.§.i.ꝭ.ad.l.fal.vbi iuri inducto pꝛincipalter ob vtilitatem pꝛiuatoꝛum.ꝛ ſecũdario ob vtilitatẽ pu.nõ põt renunciari.ꝛ declarat bar.in.l.ius publicum.ſ.de pac.ꝛ.d.opi.ang.fuit oꝛiginaliter opi.bar.in.l.i.ſ.de vſuca.rapha.hic tranſit cum opi.quã tȝ bar.ħ.ang.ĩ.l.i.C.ne rei dominice vel temploꝝ tȝ

opi.Dy.quaz etiaz sequitur anto.de bu.in.c.cũ non liceat. de rescrip.certe sustẽtabilior videtur opi.bar.hic z sequaciũ p suas rões.s.q̃ ẽ inducta prescriptio fauore publico z in odium creditoris vt hic plene per eum. ¶Putarẽ tamẽ q̃ cum introducta sit prescriptio principaliter fauore priuatoruz z secũdario fauore reipublice vt ẽt dicit hic ange.z io.de imo.hic z anto. d bu. in.c.cum nõ liceat.de prescrip.q̃ saltẽ cũ iuramẽto possit renũciari ipsi prescriptõi.per.c.cum cõtingat.cum si.de iureiurã.z similiter cũ iuri introducto in odiũ alterius possit renũciari cũ iuramẽto.c.significãte.de pigno.z declarat bar.in.l.si quis.p eo.in tertio z quarto mẽbro principali.j.de fideius. q̃ saltez p iuramẽtũ appositum in pacto possit impediri cursus pscriptionis.quod vltimũ pondera q2 scriptuz nõ reperi. z tene menti dictum ang.hic qui dicit q̃ ibi iuenitur per pactũ vel statutum posse impediri prescriptioz nũquã intelligitur remota prescriptõ c.anno.allegat tex.cũ glo.i.l.i.C.de prescrip.xxx.an.sed d hoc ẽ melior tex.in.d.auc.vt decetero.§.pe.iũcta glo.in vbo prescriptõe.z ibi ad hoc põderat ange.z idem tz ange.i.l.i.C.ne rei dominice vel templorũ.z i.l.i.C.de anna.excep.z in.l.oẽs. ad fi.C.d prescrip.xxx.an.z in.l.nõ solum.i pn.j.de vsucapio. ad quod ẽt vide bal.in.d.c.i.§.preterea.z bar.no.i.l.cum satis.C.de agri.z censi.li.xi. ¶Sed posito q̃ dico promitto semper soluere an per hoc videar renũciare pscriptiõi bal.nota.tenuit q̃ nõ in.l.i.ad fi.s.solu.ma.per illũ tex.iũcta.l.in rebus. §.omnes.C.de iure do. ¶Quid si dixi promitto quandocũqz soluere dicut per barto.in.l.q̃ si nolit.§.i.s.de edil.edic.in lectura antiqua.per bar.in.l.sicut in ãnos.s.quibus mo.vsufr. amit.z per glo.nota.in.c.i.in v.quãdocũqz.de feu.dato.i.vi.le.comi.z idem vult ibi glo.iũcto tex.ibi in vbis.l.vel statuti.z idem quod supra proxime dixi voluit glo.in.l.in cognitiõe.s. ad sillenianuz.per illum textum.in vsiculo semper. ¶Quid si dixi volo quod possis petere a die tali in antea ad tui petitionem.an videatur renunciatum exceptõni pscriptõnis. Angel. z imo.i.l.cũ stipulatus si mihi a pculo.j.de vbo.ob.cõcludũt q̃ nõ q2 illa vba ad tui petitionẽ tacite ierant.l.si decem cũ petiero.eodẽ ti. ¶Quid si promisi perpetuo obseruare uide angel.nota.in.l.i.j.de vsucapio. ¶Cautellaz ergo ad impediendũ cursuz prescriptõis uide hic per bar.quẽ sequitur angel. h z bal.in.l.ii.C.ut in pos.leg.z i.l.unica.i pn.C.de cadu.tol. z in.d.l.cũctos populos.z i loco supra alle.z i.l.i.i pn.C.d cad. tol. ¶Aliam cautelam posuit ang.i.l.quesitũ.§.pe.p illũ tex. j.de precario.z bal.z ang.i.l.sicut.in pn.C.de pscrip.xxx.an. predictis adde vnum qd dixit barto.i.l.fi.j.pro dote.z in materia uide ẽt aliquid per ang.i.l.i.j.de cõcussio. ¶Tetigit ẽt aliqua barto.hic super glo.ij.que sũt nota.cuius dictis adde iquãtum dicit q̃ si testator prohibuit alibi cõueniri heredẽ pro legatis q̃ in certo loco.qd si dolo fecit heres quo minus eẽt in loco illo poterit heres cũ effectu alibi cõueniri vt hic per eum. tamẽdic q̃ etiã si dolo nõ fecerit quo minus eẽt in loco illo.sed tamẽ fuit i mora soluẽdi poterit alibi cõueniri.tex.est sm unaz lecturã quam ad hoc ibi põderat Barto.i.l.bone fidei.s.d eo quod certo loco.z sequitur hoc ibi bal. z fulgo.z nõ est alibi h cos.z ita limitant istam.l.cũ hic no. ¶Hẽs etiã ex dicta gl.ij. bene notare q̃ ille qui post cõtractum efficitur clericus nõ põt cõueniri nisi i foro episcopi.quod itelligũt bal.ange.z Jo.de imo.hic eẽ uerum nisi p ipsa obligatõe cõtracta ante clericatũ fuisset preuẽtus a iudice seculari.l.si quis postea.s.de iudi.uel nisi i fraudem fecisset se clericari.ut per io.an.in.c.i.de obliga. tis ad ratiocinia.z barto.i.l.i.j.de pec.de quo per bal.i.l.officiales.C.de epi.z cle.z in.l.cum quedam puella.de iuris.om. iudi.z i.l.prima.C.an seruus ex suo facto.z in auc.causa.C.d episco.z clericis.z ibi per Cy.z i.l.si quis decurio.per illũ tex. C.ad.l.cor.de fal.z in.l.si crimẽ.C.de ordi.cogni.z ange.i.d. l.si quis postea.z etiam per Jaco.bu.in.l.quisquis.la secũda. C.de episcopis z cleri.z Bal.in.c.i.de eo qui arma bellica deposuit.vbi allegat istam glo.z anto.de bu.z domi.abbas in.c. pposuisti.de foro compe. ¶Et omnino bal.in.l.affinitatis.in fi.C.cõmunia.de successio.vbi per istam glo.decidit.q.nota.z singularem reputat hãc glo.bal.i.l.ij.C.vt in pos.legato.ad illud quod notatur ibi p eum.vbi videas z per eũdem i.l.qdaz C.de fideicom. ¶Et aduerte.quia si in glo.habes nolo cõueniri zc.tũc in fi.debet dicere glo.alibi.tamẽ tunc sequũtur uerba glo.nõ cõuenire.sed si habes volo tc debet dicere glo.j.z ipse ibi zc.alias nõ bene staret. ¶Ultimo facit iste tex.in secũda parte an si testator prefixit tempus in testamẽto heredi ad adeundum hereditatem dicatur mero iure exclusus post illd tẽpus.nam iste tex.faceret q̃ nõ.cõtrarium decidit ange.i.l.si quis heres ita scriptus.s.de acquir.hered. per illum tex.z per nota.per glo.in.l.cretionum.C. de iur.delib.referẽs ita fuisse decisum Florẽtie.z ad istum tex.cum glo.respondet Pau.de castro in dcã l.si quis heres q̃ hic tractatur de extinguendo iusiã quesitum.sed in questione proposita nõ erat ius qsitum.vnde illud facilius tollitur q̃ iam quesitum.l. patre furioso.s.de his qui sunt sui zc. queãdmodũ de iureiurando.

s **I legati.** ¶Si per errorem interponitur cautio que iterponi nõ debet interposita non cõmittitur. hoc dicit sm vnum intellectum glo. ¶Uel sic sm alium itellectum cautio simpliciter interposita etiam sciẽter debet intelligi sm naturam illius actionis super qua iterpõitur.hoc dicit. ¶Et limitat no. istum tex.pau.de castro hic i lectura bononiẽsi habere locuz in seruo pure legato. secus si legatus eẽt sub cõditione si legatarius daret certum quid heredi.nam tunc legatarius damnificaretur ex assertõe heredis q2 si legatarius sciuisset ipsuz seruum esse fugitiuuz nõ impleuisset cõditõem nec curasset de legato. ideo tunc putat ipse q̃ si heres ignoranter asseruit seruum nõ esse fugitiuum preiudicet sibi in h vt possit legatarius per cõditõem ob cãm repetere illud q̃ soluit z restituere seruuz.q2 heres fuit in culpa asserẽdo id qd ignorauit.l.iulianus.post prin.s.de act: z emp.sed si heres sciuisset teneretur ad omne iteresse itrinsecũ vel extrinsecũ vt ibi habetur.z hoc dicit esse no.quia per alios nõ tãgitur z ẽ substãtiale. ¶No. q̃ stipulatio iterposita super aliqua materia idubio regulatur sm naturam materie sue.z cõcordãtie sũt i glo.qd ẽ verum quo ad hoc vt nõ plus exigatur per stipulationẽ quam prius posset exigi vt hic cum si.si autem omni alio respectu vt probatur in.l.miles.§. decem.versi.sed his qui.j.de re iudicata.z est singularis limitatio ad ista iura sm io.de imo.z pau.d castro in dicto.§.decem. ¶Reliqua ad intellectuz huius.l.dic ut per barto.hic.cuius opi.verior videtur quam iaco.de are.z pet.propter allegata per euz.p quo vide plene nota.per Dy.z barto.i.l.si patronus j.de donatio.vbi plene hẽs quãdo cautio interpõitur que iterponi debuit an z quãdo cõmittatur.z cum barto.hic uidetur in effectu cõcordare nicbo.de nea. bal.rapha.z Jo.d imola:licet Cy.z Ray.transeant cum opinione Jaco.de are.zc.

¶De hoc late per old. consi.liiij.

s **I res obligata.** ¶Heres tenetur rez legatam liberare in tribus casibus hic expressis z in eisdẽ cãibus si legatarius liberat potest compellere creditorem a quo liberat ne cedat sibi act.suam cõtra heredem tam per viam exceptionis antequam tradat q̃ etiaz p officium iudicis postquam tradidit creditori q̃ sibi debetur.hoc dicit ista.l. ¶In tex.ibi si quidẽ sit subaudi q̃ idubio presumitur si testator obligauit.q2 in facto pprio nõ psũitur ignorãtia.l.q̃q̃.alle.i gl.q̃ fallit no.sm bart.h nisi eẽt factum pprium antiquũ.q2 tũc psumpta z iusta ẽ ignorãtia.ar.l.pegre.in prin.j.de acquir.pos. z no.Dy.i.c.presumitur.de reg.iur.in.vi.z idẽ barto.i.l.nõ fatetur.j.de cõfes.z in.l.si qs delegauerit.j. de noua.qd singulariter sublimitauit bar.z do.in.l. qui fundum.§.seruus meus.j.p emptore per illum tex.cũ glo.esse uerũ si tractaretur d dãno euitãdo.sec

si de lucro captādo vt ibi. ¶ Secūdo nota. sublimi/tauit Bal. in. l. i. i. xv. colūna. C. de cōfessis non pro/cedere ī facto antiquo obligatorio vigore ꝓmissiōis illius qui allegaret errorem proprium facti antiqui. allegat. l. magnam in fi. C. de cōtrahē. ꝛ cōmit. stip. ¶ Tertio sublimita nisi esset factum proprium nota bile ꝛ graue.[a] licet ꝺ antiquo per. c. cū illorum. ꝺ sen. excō. ꝯm Anto. de bu. ꝛ Jo. de imola in. c. ab excōi/cato. ꝺ rescrip. ꝛ quādo in facto ꝓprio. item ī facto alieno iusta ꝛ presumpta sit ignorātia. vide omnino Bald. in. l. celsus. in prima ꝛ secūda colū. ꝭ. de vsu/capio. ꝛ ī. l. error. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ Ang. ī. l. sup longi. C. de prescrip. longi tempo. canoniste ī preal legato cap. ab excōmunicato. ¶ In tex. ibi quando nihil est superfluum soluto ere alieno. q: legatū eēt quasi inutile si legatarius haberet onus luēdi. ideo tunc onus luēdi spectabit ad heredem etiaꝫ si testa/tor ignorauit. iste ē tertius cāus positus hic ī tex. ꝯm opi glo. ꝛ cōem. Sed certe hec nō videtur bona rō. per. l. si equo. ꝭ. eodē. ideo Ang. hic singulariter in/telligit istum tex. ꝓut iacet nulla facta suppletiōe ꝙ facit glo. ꝛ doc. ꝛ est sensus huius littere ꝯm eū ꝙ ter tius cāus sit si aliquid pōt esse superfluuꝫ soluto ere alieno indistīcte tūc heres luere. quoniā heres tunc videtur eē ī culpa nō luēdo licet testator hoc ignora uerit. sed si nihil superesit ꝺducto ere alieno nō vide tur tunc in culpa heres eē si nō luat nisi legatari⁹ sit cōiūcta persona. quia tūc ēt si nihil supsit teneꝛ hꝰs luere vt hic ī tex. ibi nisi hanc vel ꝛc. iūcta glo. ꝛ istū ītellectum approbāt hic Rapha. ꝛ pau. de castro. ꝛ pro hoc adducūt quia quādo res est obligata ꝓ tā/to quātum valet. vel vltra cēsetur exiuisse patrimoni/um testatoris. l. qui habebat. ī pricipio. cum ibi not. in glo. ꝭ. de legatis. iij. si ergo testator hoc ignorauit videtur legasse rē alienam vt suam ideo nō valet ni si sit relictum cōiūcte persone. l. cum alienā. C. eodē. ¶ Itē quādo testator legat rem alienaꝫ ignoranter[b] nō valet legatū: q: heres tūc haberet necesse soluere tātū quātū res valeret vt satisfaciat legato eadē rōe illud esse dꝫ qñ ignorāter legat rem obligataꝫ. Pro qua liberāda heres haberet necesse soluere tātū ꝙ/tum valꝫ. ꝛ iste ītellectus semp mihi placuit. q: quan do tractatur ꝺ legato ignorāter facto pꝛsumitur ꝙ te stator uelit grauare heredē quāto minus fieri pōt. l. vnum ex familia. §. si rem. ꝭ. ti. primo. ergo si res ē obligata pro tanto quātum valꝫ testatore ignorante nō ē ꝟisimile ꝙ testator voluerit in tātum heredem grauare. ꝛ ꝑ hoc patet respōsum ad vnam rōneꝫ do mini Jo. hic tenētis cōtra ang. nam ꝯm io. ꝺ imo. cō tra ītellectum ang. facit quia si imputaꝛ heredi qua/re noluit quādo legatuꝫ potest afferre magnam vtili tatem legatario: vt quia res legata sit ꝓ modico ob/ligata vt hic in ver. vel potest ꝯm ītellectuꝫ ang. mul/to fortius pōt imputari heredi culpa. quando quasi nullaꝫ vtilitatē haberet afferre legatū nisi heres lue/ret cum ī dubio ī testamētis plenior fieri debeat īter/pretatio pro executōe vltime volūtatis. l. ī testamētis ꝭ. ꝺ regu. iur. nam ista ratio allegata per io. ꝺ imo. tol litur ex iaꝫ dictis. quia ideo nō imputaꝛ culpa here/di. si nō luit quādo ē obligata ꝓ tāto quātum ualet quia tūc presumitur nō voluisse onus spectare ad he redē vt probāt rōnes superius adducte ꝛ sic teneo cuꝫ opi. ang. hic quāuis ipse ang. ī. l. pdicta. C. de fi/deicō. tenuerit ītellectum cōmunē ad istum tex. quē intellectum etiaꝫ ibi sequitur glo. ꝛ ēt glo. ī. §. ꝫ si rē institūta ꝺ leg. ꝛ iste tex. in ꝟsi. vel pōt ꝯm cōmunem ītellectuꝫ nō reperitur alibi ꝯm cōmunē ītellectum. ꝛ ꝯm Dy. ꝛ Nicho. ꝺ neapo. hic subdit tamē rapha. ꝫ ꝙ intellectus positus per Angel. hic sibi placet qñ obligata erat pignori īteruenīēte traditōe pignoris. secus si per solaꝫ cōuētionē. q: tūc nō faceret differē/

a ¶ Et graue adde lud. ro. cōsi. cccl xxxi. vbi quādo in facto ꝓprio ꝑ sumaꝛ igno rantia.

b ¶ Ignorā ter quando ualeat lega tū rei aliene ignorāter fa ctū uide per lud. roma. cō silio. cclxxvi.

tiaꝫ an res valeret vltra debitum vel nō. nihil tamē allegat pu to tamē quod motus fuerit. quia tex. in dicta. l. qui habeat. ꝛ ī l. legata. §. fi. cum ibi nota. ꝭ. ꝺ suppel. leg. loquūtur in casu qñ res tradita erat creditori. vt patet ibi iuncta. l. si rem alienā. §. proprie. de pigno. actio. tamē videtur ꝙ idem sit ēt si nō sit tra dita. tum ꝛ istuꝫ tex. qui hāc distinctioneꝫ sine violētia nō reci/pit. tum q: alique ex rōnibus supra redditis pro cōfirmatōe in/tellectus ang. hic limitat etiaꝫ quādo nō erat tradita. ¶ Item inquātum barto. hic ꝛ ī. l. predia. C. ꝺ fideicom. ꝛ in. l. qui soli/dum. §. fi. post glo. ꝭ. ti. primo. restringēdo hāc. l. dixit istū tex. eē intelligēdum ī re obligata ꝓ ꝺbito alieno. nō autē pro debi/to hereditario. vt hic per eum quē sequiꝛ pet. ꝺ ancha. ī. c. fili⁹. de te. ¶ Adde ꝙ bal. ang. ꝛ imo. ꝛ pau. de castro hic ꝛ Ange. ꝛ Saly. in dicta. l. pdia. ꝛ io. ꝺ imo. ī dicta. l. qui solidum. ꝛ ī. c. filius. ꝺ testamētis tenēt contrariuꝫ per hāc. l. indistincte loquē tem. nec ob. l. apud iulianū. §. hꝰs. allegata ꝑ Barto. quia illa ꝯm Cy. ibi intelligitur ꝯm distinctōem huius. l. ꝛ ita ēt respōdꝫ ang. ꝛ io. de imo. hic. vel ꝯm pau. de castro hic respōde ꝙ ibi lo quitur ī debito habēte cām successiuaꝫ ꝙ magis erat onus fru/ctuuꝫ ꝙ ꝓprietatis. l. neqꝫ. cum simi. ꝟ. ꝺ impēsis. ideo ibi le/gatarius pro tēpore quo non habuerit fructus nō tenetur. hic autē loquitur in obligatione non respiciente onus fructuum. Uel ꝯm Rapha. hic potest respōderi ꝙ ibi debituꝫ nō erat vsqꝫ ad ualorem rei legate. ideo tūc indistincte onus luēdi spe/ctat ad hꝰdem. vt in ꝟsi. uel potest ꝯm intellectuꝫ ange. supra/recitatuꝫ non ob. glo. in dicta. l. qui solidum. §. fi. q: illa ītelligi tur ꝯm distinctionē huius. l. ut ēt ibi per Dy. ꝛ alios. Nec etiā obstat ratio Barto. quaꝫ facit ꝺ. l. ꝺbitores. C. ꝺ pigno. quia re spōde ut ibi ꝑ glo. ꝛ omnes doctores. ꝛ etiaꝫ respōde ꝙ attēto ꝙ testator uideatur uoluisse ꝙ onus luēdi spectet ad legatariū quādo ignorauit rē eē obligatam ut hic. tamē nō videtur hꝰs eē in aliqua culpa vel mora quo ad legatariū si ipse heres etiā īterpellatus nō luat. ꝛ sic cōstat cōclusio ꝙ ista lex procedit ī re obligata ꝓ ꝺbito hꝰditario. si autē fuisset obligata pro debito alieno adhuc idē videtur dicēdum cū īdistincte loquaꝛ. tamē ī casu in quo onus luēdi spectaret ad legatariuꝫ tenetur hꝰs ce/dere legatario act. quam habebat heres cōtra illum extraneuꝫ ꝑ. l. apud iulianum. §. idē iulianus. ꝟ. eodē. ꝙ videꝛ de mente Jo. ꝛ domini pau. Ange. tamē distinguebat an tertius ꝓ cuius ꝺbito erat obligata esset soluēdo. ꝛ tunc nullo modo teneatur heres luere. quia non videtur hoc cāu heredē esse in culpa si ñ luit: quia onus videtur spectare ad illuꝫ tertium cui factum est seruitiū. arg. l. si pro ea. C. māda. ꝫ si non ē soluēdo tūc habꝫ lo cum distinctio huius. l. ꝫ euꝫ. ꝫ magis placet quod ista. l. indi stincte locuꝫ habeat etiaꝫ quādo ē obligata pro debito tertiꝫ ꝑ generalitateꝫ suam. ꝛ hoc ē ꝺ mēte Barto. hic ꝛ in. d. l. predia. Fateor ꝙ in casibus in quibus on⁹ luēdi spectaret ad legatari/um ꝯm distinctionē huius. l. tūc tenebitur heres cedere legata/rio act. quā hꝫ cōtra tertiū vt dixi. si vero res erat obligata ꝓ ꝺ/bito hꝰdis añ mortē testatoris. tūc ꝯm ang. rapha. ꝛ pau. ꝺ ca. hec. l. non habꝫ locuꝫ quia indistincte tenebitur heres ad luen dum cum nō luēdo videatur esse in dolo ꝛ culpa. ergo ꝛc. l. cū res. §. culpa. ꝟ. e. ꝛ ita teneo licet imo. hic videatur velle ꝙ ille tex. indistincte loquēs etiaꝫ procedat ī re obligata ꝓ ꝺbito he/redis sed ipse nō probat. vnde teneo opi. ang. que licꝫ isti doc. nō pꝛcāt fuit prius opi. bar. ī. d. l. predia. Adde ēt ꝓ limitatiōe huius. l. ꝙ ista. l. locum nō haberet vbi res legata eēt obligata facto legatarij. nā tūc nō spectat onus luēdi ad heredem. ita nota. voluit bal. ī. d. l. pdia. per. l. placet. in fi. ꝭ. de dote plega/ta. ꝛ hoc ēt sub dubio forte voluit io. fabri in. §. ꝫ si rem. insti. de leg. ¶ Itē nō habꝫ locum ista. l. quādo quid vniuersale eēt legatum. quia onus liberādi non spectabit ad heredem sed ad legatarium ꝯm Bal. nota. ī. d. l. pdia ꝑ. d. l. placet. que loquiꝛ in dote que ē quid vniuersale. l. quod diciꝛ. la grāde. ꝟ. de ipen sis. ꝛ no. bar. in rub. ꝟ. solu. ma. ꝛ natura legati vniuersalis ē ꝙ trāseat cum onere. l. cum pater. §. mēse. de lega. ij. ꝛ licet Bal. nō dicat iste fuit ītellectus pet. hic. ex hoc quia infert no. ꝙ si lego tibi peculiū serui ꝛ in eo peculio sint alique res peculiares obligate semp spectabit onus luēdi ad legatariū. ¶ Quero in/xta pdicta vtrum ista. l. locum habeat si legaꝛ res aliena obli/gata dic vt ꝑ bar. in. l. si tibi homo. in pn. ꝭ. e. ¶ Itē per hanc

l. limitatur regula posita in. l. si domus. §. fi. ĩ. eo. vbi habetur q̄ testator indubio vr̃ tantum legare ius quod hʒ in re. Nam fallit nisi ius deficiẽs testatori esset tale pro quo tota res possit auocari. vt hic ⁊ ita declarat Barto. in. d. l. si domus. §. de euictione. ⁊ Jo. de imo. ⁊ Pau. d̃ ca. hic melius loquẽtes in hoc quã faciat ange. hic. ¶ Ultimo habes tenere menti ex isto tex. in ver. q̄ si testator a ꝯ̃rio sensu ꝯm Bal. hic q̄ dñs ⁊ possessor etiam iustus soluens habenti rem obligatam nõ põt cõpellere eum ad cedendum actionem ipsi creditori competentem contra debitorem principalem quando onus luendi spectabat ad istum dominum soluentem. ⁊ est no. limitatio ad. l. mulier. s̃. q poti. in pigno. habeantur.

Omnes hereditarias.

¶ Expensa facta per heredẽ pendente cõditiõe legati in ipsa re legata ⁊ ad perpetuã rei vtilitatem repetit̃ a legatario cõditione existẽte p viã excipiẽdi ⁊ ẽt p viam agẽdi si p errorẽ nõ fuit exceptũ. expensa ṽo facta p legatariũ pendẽte cõditiõe legati nõ vr̃ donata heredi. ideo nõ põt heres existente cõditiõe eã deducere aduersus legatariũ. h. d. vsq3 ad. l. si ancilla. ¶ No. q̄ faciẽs expensaʒ in re subiecta restitutiõi lʒ iteriʒ sit sua nõ videt̃ facere animo donãdi sed repetẽdi in casu euenientis restitutionis. tñ non repetit ꝯm valorem temporis facti edificij ab ipso initio: q2 tunc res erat sua ⁊ ea est interim vsus pendente conditione: sed ꝯm valorem edificij tempore quo dʒ restitui vt hic pbat̃ ꝯm Ja. d̃ are. Bar. ⁊ Bal. Ang. ⁊ Mod. qd̃ est no. ⁊ de facto quotidie ꝯtingit ꝯm ang. in his q cõdẽnãtur ad restitutionẽ reꝝ: nã petunt sibi refici sumptus factos in reparatiõe [a] eoꝝ q sumptus forte tp̃e separatiõis fuerũt multũ excessiui ⁊ nõ pbales arbitrio boni viri. vt q2 vigebat tũc tẽpus guerre pp̃ quod res non erat ob refectionẽʒ effecta multo maioris estimationis. Nunc vero tp̃e restitutionis si cessauit guerra res est p̃ciosior ⁊ p̃sens tempus inspiciet̃ p hanc. l. quã etiaʒ reputat sing. Pau. de ca. hic ⁊ ĩ ista. l. glo. dat intellectũ ad. l. vbi pure. §. fi. cũ multis si. ff. ad treb. ¶ Et si ꝯ̃ p̃dicta oppõatu q̄ imo expensa facta ad perpetuã rei vtilitatem tota repetit̃ indistincte. l. etiam in totũ. s̃. de impẽsis in rebus dota. fac. ad hoc etiã respõdet Pau. de ca. hic q̄ aut impensa facta est duratura vltra tp̃s quo faciens est percepturus fructus. nõ tñ ppetuo est duratura. ⁊ tũc pcedat iste tex. ⁊ illud quod proxime dictum est q̄ est bene notandũ ꝯm eũ p ꝯductoribus vinearuʒ ad biẽnium q palos duraturos ad q̃drienniũ apponũt. ¶ Si aũt ad perpetuam rei vtilitatẽ facta est impẽsa tunc hʒ locũ ꝯ̃rium: sed certe in hoc nõ puto eum bene respondere inquãtũ vult q̄ ista lex. nõ loquit̃ in expensa facta ad perpetuam rei vtilitatem. nam expensa que fit pp̃ rem in edificando vel reficiendo dicitur fieri non cã fructuũ sed ad perpetuã vtilitatẽ. vt no. glo. ⁊ doc. in. l. in fundo. in glo. magna. s̃. de rei vendi. Et ipsemet. Pa. in sũmario huius. l. intelligit istum tex. in expensa facta ad perpetuã rei vtilitatẽ dicas q̄ ẽt hoc voluit glo. in. l. vel si vires. in glo. ij. s̃. de impẽ. que vult hoc esse veꝝ etiam si fcã esset ad. x. annos. ⁊ ponit Bar. in. l. i. cũ. l. se. ad fi. eo. tit. ⁊ pro eo q̄ dicit Bar. ibi est tex. lʒ ipse nõ alleget. sed allegat in argumentum. l. diuortio. §. qd̃ in annos. s̃. sol. ma. ¶ Sʒ bene huic. l. obstat tex. in. d. l. ⁊ in totũ. inq̃tum tex. ibi vult q̄ si maritus impẽdit vtiliter in re dotali q̃uis postea corruat repetit̃ tñ impensa tp̃e restitutiõis dotis ⁊ sic apparet ibi q̄ nõ fit estimatio ꝯm tempus restitutionis. Raph. hic format istud ꝯ̃rium: ⁊ respondet q̄ dʒ fieri restitutio expense quatenus res est melior tẽpore restitutionis rei hoc est verum si edificiũ duret. Sed si corruisset sine culpa heredis ꝯsequat̃ heres quanti melior res eẽt hoc tẽpore si nõ corruisset p. d. l. ⁊ in totũ qd̃ ẽ notabile p limitatiõe huius. l. ⁊ similiũ. qñ fit expensa in re subiecta restitutõi in euentũ cõditionis: talis expensa nõ cõpensatur in fructibus in totũ pceptis: q2 interim res est ipsius heredis ideo lucratur fructus. glo. est singularis ꝯm eos in. l. emptor. in prin. s̃. de rei vendi. in verbo superfluum. in fi. Et ita etiam allegat illã bal. Ang. ⁊ imo. in. l. insulam. §. i. s̃. sol. matri. Euentus enim conditiõis nõ trahit̃ retro quo ad dominiũ ⁊ cõmodũ fructuũ ꝯm Bar. ⁊ alios in. l. fi. §. sed q2 cum sequẽ. C. cõia de leg. p. l. i. §. i. s̃. ad fil. Et hoc est bene notãdũ p limitatione. l. sumptus. s̃. de re. vendi. ⁊ d. l. emptor. in p̃n. vbi habet̃ qd̃ sumptus facti in meliorando rem restituẽdam cõpensantur cum fructibus pceptis. nam istud est veꝝ qñ res ipsa tempore fructuum pceptorũ erat simpl'r aliena. vt ibi secus autem si erat illius q fructus percipiebat tamen erat grauatus sub conditione rem ipsam restituere. Item vide. q. no. quam p istũ tex. decidit bal. in. l. si pater. ad fi. C. de vsufru. ¶ In glo. in. ver. estimat. ibi. Item personaliter erat obligatus ⁊c̃. ex hac hac sol. apparet q̄ iste tex. haberet locum etiam si ipsa res esset pure legata. In glo. super verbo culpa ibi. l. si vẽdita ⁊c̃. per hoc dicit no. Imo. hic q̄ si dom᷒ locata conductori est combusta. locator videtur habere fundatam intentionem suam contra conductorem: q2 incendium presumitur fuisse factum propter culpam inhabitãtium. d. l. si vendita. ⁊c̃. l. iij. §. i. s̃. d̃ offi. prefec. vigil. nisi ex parte conductoris probetur q̄ processerit incendiũ absq3 culpa sua ⁊ suorum pro qbus tenet̃. l. qui insulam. §. fi. s̃. loca. ⁊ dicit q̄ ita videtur sentire Bar. in. l. si quis ex argẽtarijs. §. pe. s̃. de eden. quod ꝯm Imo. est menti tenẽdũ q2 sepe de facto cõtingit. ¶ Sed in contrarium facit q2 conductor non tenet̃ nisi de lata ⁊ leui culpa. l. contractus. ĩ. de regu. iur. l. si vt certo. §. nunc videndum. s̃. commoda. nisi in casu. l. qui mercedem. ⁊ ibi no. s̃. loca. Sed culpa que presumitur in incẽdio est culpa leuissima. vt no. glo. singularis. in. §. p̃terea. institu. qui. mo. tol. obl. in verbo imputare ꝯm Sali. in. l. que fortius. de pigno. acti. in vlti. col. nec dicat̃ q̄ saltem. l. acq. teneri dʒ in qua venit leuissima culpa. l. in. l. aq. in p̃n. s̃. ad. l. aql. Quia respondeo q̄ actio. l. aql. datur pro culpa leuissima in faciẽdo cõmissa nõ in negligendo custodiam vt colligit̃ ex notatis p glo. pe. in. l. si mora. s̃. solu. matri. ⁊ Bar. in repetitiõe. l. qd̃ nerua. s̃. depositi. circa vltimã chartã. in. ṽ. item quero vtruʒ culpa leuissima in aliquo casu bene facit. l. si cuius. §. de p̃teritis. ṽ. donec. s̃. de vsufruc. posset ergo procedere opinio quã ponit hic Imo. in cõmodatario q tenet̃ de leuissima culpa. l. in rebus in p̃n. s̃. cõmoda. ⁊ in cõductore in casu in quo teneret̃ de leuissima vt dixi. q̄ tene menti. ⁊ ad hoc vide Pe. de ancha. in cõsi. cccxlv. incipi. in xp̃i noĩe pro decisiõe quesiti. de quo. s̃. ⁊c̃. ⁊ ea que plenius dixi. in. d. l. si qs ex argentarijs. §. pe. ¶ Et inter cetera nõ obliuiscaris in practica notare qd̃ dixit Bal. in suo cõsilio incipiẽte. qdam ristorus de corneto vbi dixit q̄ si probatur q̄ ille q habitabat in domo combusta cõsueuit esse vigil ⁊ diligens ⁊ alia indicia contra eũ nõ appareant indubio nõ tenebit̃ de incendio. allegat in arg. l. nõ oẽs. §. a barbaris. de re mili. ⁊. l. argẽtũ. s̃. cõmoda. ¶ In glo. in verbo incerti. in fi. doc. magis cõiter concludunt q̄ etiam si pure esset res relicta pcedat illud qd̃ hic dicit̃: q2 cum habeat legatarius rem a defuncto censetur habere ab herede q2 eius personam representat. vt in auc. de iureiuran. a moriente prest. in p̃n. §. i. ⁊ ex quasi contractu aditionis hereditatis facto per heredem debẽtur legata legatarijs. l. ex maleficijs. §. heredes. ĩ. de act. ⁊ obli. l. apud iulianuʒ. §. fin. ĩ. ex quibus cau. in poss. ea. merito intelligitur aliquid negocij geri inter ipsum heredem ⁊ legatarium ideo competit ista actio secus in casu. l. si aurea. allegata in glo. no. ex glo. iuncto tex. q̄ faciens impensam in re sibi legata sub conditione nõ videtur facere animo donãdi impensaʒ heredi. ⁊ hoc dicit imo. esse verum hic veniente postea conditione legati: sed si conditio euenerit statim videtur secunduʒ eum remanere expensa ex causa donationis apud heredem per regulam vulgatam. quicquid plantatur. §. ex diuerso. institu. de re. diui. sed in hoc vltimo tenet contrarium Pau. de cast. quia legatarius edificando pendente conditione legati in re legata nõ presumi-

[a] ¶ In reparatiõe quõ deducat̃ ĩpẽsa ⁊ an rõe ĩpẽsaꝝ q̃s possit vti retentõe vid̃ p pau. d̃ ca. ꝯsi. cclxx.

tur fecisse animo donādi heredi pp spē quam habebat ad rem nam dꝫ cessare p̄sumptio donationis qa sibi pōt habere locum alia cōiectura q̄ donatio cessat p̄sumptio donationis.l.si cum aurum.ff. de solu.z.l. elegāter.§.q reprobos.ff.de pign.act.z.l.cum de in debito.in prin.ff.de proba. Et ita etiam videt̄ fuisse de mente pe.qui allegat.d.rōnem.q̄ vbi pōt habere locum alia cōiectura zc. ¶ In glo.in verbo necessarios.ex hac glo.colligit hic no. Ang. quem sequitur simpl'r Imo.qḋ si quis legat alicui fortilicium sub cōditiōe z ille petat rem legatam adueniēte cōditione nōne dꝫ refundet̄ heredi sumptus factos in custodia z eodem modo si maritus habebit in doté aliqḋ fortilicium nō iputabit solu.matri.vxori factos sumptus pro custodia cū p̄dicti teneātur ad custodiam qḋ est menti tenēdum ſm Ang. qḋ quotidie cōtingit inter magnos dominos.qn̄ tractant de restitutione ciuitatum vel castrorum: q: fit contentio de expensis factis in custodia sed hoc dicas vt p̄ Bar.in.l.fi.ff. d impēsis z in.l.cum queret̄.§.predijs de legatis.iij. z quia Bar.in dictis locis videt̄ sibi cōtrariari.ideo concordat.opi.vt per Ange.z Imo.in.d.l.diuortio.§.impēdia.solu.matri.z ibi dixi q̄ aūt illa ipensa cōcernit custodiā z ɔseruantiā tpalez z nō pōt tunc repeti. secus perpetua.scḋo ēt affert cōmoduꝫ dn̄o etiam post resti.castri sibi factā vt colligit̄ ex.l.pe.iuncta glo.ij. z.iij.ff.de impensis.de quo etiam vide p̄ Bald.in.l. ij.z vltima col.C.de fruc.z litis expensis.

Si ancilla cum. ¶ Dictio cum qn̄ ponitur inter p̄sonas nō cōiungit accessorie. sed eque principal'r sicut dictio: z q: persona propter eius dignitatem alteri p̄sone nō cedit.h. d.cū.l.sequēti.ff materia huius.l.dictū fuit i.l.si cui. z in.l.ticie textores.§.i.ff.eodeꝫ.

Captatorie ¶ Dispositō captatoria non valet in institutionibus nec in legatis.h.d.materiaꝫ huius.l. explicaui.in.l. captatorias.C. de testō milit.adde que dicam in.l.i.de leg.ij.

Si ita legatum. ¶ Nō valet legatuꝫ si res que legate sunt nō reperiant̄ vel sic ſm bal.z ang.nō vꝫ dispositio.si id qḋ ipa dispositip inducebat vel inducere videbat̄ exceptio excludebat.

Si domus. ¶ Legatū domus simpl'r factum valꝫ si testator domos in patrimonio suo religt z tūc electio est hr̄dis: sed si nō religt non valet tāq̄ derisoriū.h.d. ¶ Et forte nō reperit̄ alibi ſm Pau.d ca.in lec.bononi.no. ¶ No.q̄ vbi testator rem aliquaꝫ in genere legat indubio vr̄ legare de his quas in patrimonio hꝫ.facit.l.iij.in prin. z ibi expresse no.bar.ff.de vino ol.tri. leg. ex hoc pōt decidi id qḋ in no.q.posuit bal.in.l.in annalibus.in fi.C.d leg.Idem dicas si in actu inter viuos qs rē in genere p̄mittat q: vr̄ p̄mittere de his que sunt in suo patrimonio.vt p̄bat̄ in.l.si qs argētum post pn̄.C.de dona.z ibi ponderat bal.z no.By.cy. bal. z moderni hic. ¶ In. glo.i.ibi sensit tn̄ de certa hoc cōmuniter reprehendit̄ q: est contra istum tex.ibi neqꝫ zc. qualiter ergo respōdet̄ ad.l.legato general'r. cū ibi no. ff.eo.vbi in legato generis mediocris res p̄stāda est z electio est legatarij.cuius cōtrarium vr̄ hic in text. bar.quem sequit̄ ange.hic posuit vnaꝫ solu.,alia etiā est solu.q̄ sensit aperte glo.in.d.l.legato. ¶ In gl. magna in pn̄.que cōiter approbat̄ p doc.s.q̄.d.l.legato general'r.z.l.si seruus legatus.§. cuꝫ homo.ff. eo.cum si.p̄cedunt in his rebus seu generibus in q̄bus est quandoqꝫ reperire aliquā speciem q̄ magis

expedit non habere q̄ habere iuxta.l. si quis argentum. §.i. de dona.nam in illis dandus est mediocris.z legatarius hꝫ electionem.sed in his generibus in q̄bus nō est reperire aliquam speciem q̄ nō habere magis expediat q̄ habere procedat ista .l.cum si.z hoc magis placet lꝫ pau.de ca.hic dixerit hāc.l.intelligendam esse ſm.l. ɔtriam qḋ est expresse contra istum text. ¶ In glo.in verbo derisorium ibi domus vel fundus. no. gl. que relata est q̄ ad istū tex.videt̄ sentire q̄ distinctio huius habeat locum.etiaꝫ in legato fundi.q̄ sequit̄ Ja.de are.pe.cy.bal. raph.imo.z pau.de ca.z ita dꝫ intelligi.§.gener. allegatus in glo.non obstat q̄ sola destinatione hominis possit de palmite terre constitui fundus.z sic videatur legatum derisorium etiā si fundos testator in patrimonio reliquit.vt no.glo.in.d.§.gener.q: respondetur q̄ lꝫ testator hoc potuisset.tamen hoc permitti non dꝫ heredi in preiudicium legatarij.sed dꝫ intelligi q̄ testator senserit de vno ex fundis s̄ui patrimonij ea forma z prout erat in vsu ipsius testatoris per istum tex.iuncta.l.dammas.§.i.ff.de vsufru.leg.ar.l.pe.ff.de ali.z cib. lega. z istud ēt sequitur Nicol.de neapo.in.l.legato generaliter.supra eodeꝫ z raph.z pau.de ca.in.d.l.si ita stipulatus.z ita ibi tenui z per ea que ibi scripsi ita teneo.nam si testator legando fundum vl' quid aliud videtur in genere dicere lego vnum de fundis meis.vt hic.z.l.iij.in prin.ff.de vino tri.z oleo legato.z.l.vnuꝫ ex familia.§.si rem.ff.ti.i.ergo ex cōsuetudine testatoris prout ipse consuetus erat habere fundum debet intelligi legatum esse relictum.ar.l.si seruus plurium.§.fin.ff.eo.cum alijs.ff.allegatis.sicut ergo quando dico lego vel promitto vnum ex fundis meis valet.l.qui ex pluribus.ff.de verbo.obli.ita si testator simpliciter dicat lego fundum z ita etiaꝫ tenet Nicho. de neapo. hic z in.d.l.legato licet ange.hic bar.ange.z imo.in.l.ita stipulatus in octaua oppo.ff.de verbo.obli. contrarium teneant secuti glo.in.d.§.gener. ¶ In eadem glo.ibi generibus zc. subaudi.que habent certos fines a natura vl' si facto hominis non pendeat a facto heredis grauati ad legatum vt est pecunia que a priuato non fuit.l.i.ff.de contrahenda emp. secūdū Ja.de are.bal.z Jo.de imo.q: licet in illis nihil remanserit in patrimonio testatoris tamen legatum tenet per.l.iij.allega. in glo.videretur ergo per istum tex.q̄ si quis legat planetam ecclesie z in patrimonio suo planetas non reliquerit legatum nō teneret q: planete non habent certos fines a natura sed facto hominis cōtrarium tenet hic Pau.de ca. per.l.ticia.§.i.ff.de aur.z arg.legato.erit ergo ſm eum speciale hic in domo tantū q: legatum est derisorium quia heres dando domunculam. in qua vix habitaret musca liberaretur. secus in alijs rebus in genere legatis quia debet intelligi secundum consuetudinem regionis.vt.l.si seruus plurium.§.fin.ff.eo. Sed Nicho.de neapo.hic tenet contrarium.s.q̄ in planeta z similibus que habēt fines facto hominis.si testator nō habet in patrimonio nō valeat legatuꝫ vt hic z respondet ad dictā.l.ticia. §.i. q̄ ibi ideo valet licet non sint in patrimonio. quia testator dedit electionem expresse legatario q̄ no.quia per hoc no.limitatur.l.ista. vt locum non habeat quoniam testator legasset domum quaꝫ vellet legatarius quia licet nō habeat testator domos in patrimonio valebit legatum.limitat etiam Bal.hic istam.l.non habere locum vbi testator duas habens domos vnam in domicilio aliam extra legauerit domum quia intelligitur legasse illam quam habet in domicilio.ar.l.que conditio.§.i.ff. de cōdi.z d mon.z sic heres tunc nō habebit elec.sed si plures haberet in loco domicilij.tunc habebit electionem heres vt hic. Alio modo etiam limitat istam.l. Pau.de cast.qui vult q̄ non habeat locum ista.l.in legato habitationis in genere.quia licet nullas reliquerit habitationes testator in patrimonio: debebit prestari habitatio secundum qualitatem legatarij.ar.d.l.pe. q: dando domunculam in qua habitaret musca non diceret̄ dare habitationem secundum Pau.de ca.hic q̄ no. q: multi contrarium dixissent.subdit aliud ipse q̄ si testator habebat vnicā domum.z dixerit lego ticio domuꝫ z non sit verisimile q̄ de illa testator senserit: vt quia relinquebat filios heredes qui illa indigebant putat perinde esse ac si nullas edes reliquisset z sic non valeat legatum.nec tamen allegat z istud vltimum nō putareꝫ verum: q: post q̄ vnicam tantuꝫ habebat videtur perin

de esse ac si etiã in legato illaz specifice demonstrasset. l. ij. ff. de libe. et posthu. l. fundus q locatus. j. de fundo instru. lega. et p̃sumẽdũ est testatorẽ in dubio voluisse legatũ facere efficax. l. ticia cum testo. §. i. l. meuius. in pn. ff. ti. i. vnde filij aliã domum sibi acquirerent vel cõducerẽt nisi aliter de mẽte cõstaret dum. ff. tenẽdo cõtra Pau. de ca. dixi q hic non est speciale magis in domo q̃ in alijs rebus habentibus fines facto hominis dic q etiã de hoc est glo. in. l. qd in reruz. §. fi. in verbo specialr. ff. e. que vult banc. l. habere locũ in naui sicut in domo.

De euictione.

¶ Si euincit res legata pro qua heres de euictiõe nõ cauit agi põt acti. ex testõ ad eandẽ rem ac si nunquam tradita fuisset. et cũ petit res legata in iudicium potest implorari iudicis officiũ deseruiens actioni ex testõ vt cõpellatur heres per stipulationem de euictiõe cauere et tũc agi potest ex ipsa stipulatiõe secuta euictione. h. d. ¶ No. optimã regulam q vbicunqz euicta re prestita põt agi de euictione ibi semper ante rem prestitam põt peti vt de euictiõe caueat. ad idem. l. ij. cum ibi no. et. l. emptori. ff. de euict. et. l. i. ff. de rer. pmu. et hec est rõ decisiõis posite hic in fi. huius tex. ¶ In glo. in v̓bo sine iudicio in fi. mota est gl. q nisi res euincat in iudicio p sententiam de euictione agi nõ põt. l. nõ tñ. ff. de euicti. l. vtiqz. cum si. ff. de rei ven. adeo q si euicta esset p sniaz arbitri nõ posset de euictione agi vt est tex. no. in. l. si cũ promisero. ff. de euicti. quem tex. no. hic limitat Bal. nisi pmissum esset quõcunqz euictum. et allegat no. in. l. cum pena. ff. de arbi. Secũdo illũ. §. no. limitat Spe. in tit. de arbi. §. põt. ver. sed pone. Nisi emptor fecisset compromissum in venditorem q postea contra emptorem iudicauerit q facto ipsius venditoris emptor rem perdidit. allegat in ar. l. ij. C. de assertione tollẽda. facit. l. q duos. j. ti. i. et. l. vendicantẽ. §. fi. cũ si. ff. de euic. dicit tñ Spe. q lis adhuc sub iudice pendet. et sic nõ videt illud dictum firmare. et de illo dicto etiã dubitãt doc. maxime. Jo. de imo. in. c. fi. de emp. et ven. tñ pro illo dicto optime facit glo. i. in. d. §. si cũ promisero. ¶ Tertio illum. §. limita. no. vt p Bal. in. l. libera. C. de sententijs. et illã limitationem etiam posuit Raph. hic lz de Bal. mentionem nõ faciat. ¶ Quarto limita. vt p Bal. in. l. i. C. de pericu. et cõmo. rei vendi. in. l. fi. C. de iudi. post Bar. in. d. §. si cum promisero. et plene per doc. in. d. c. fi. ¶ In glo. in verbo ex testõ. ibi solutione sublata hoc cõiter reprehenditur per doc. hic per. l. etiam. j. de solutio. et. l. iulianus. §. fi. j. de v̓bo. ob. vbi apparet q quo ad cõsequendam cautionem nõ est sublata actio ex testamento lz res legata sit prestita licet glo. hic contrarium dicat q male et sic iure actionis poterit legatarius tũc consequi cautionem prestari petendo rem lz res sit soluta. vt in. d. iuribus. ¶ In gl. in verbo ex stipulatu. ibi nihilominus ex testamento hoc cõmuniter tenetur q licet sit prestita cautio de euictione legatario. et etiam sit lata sententia in fauorẽ legatarij contra heredem super re legata tamen si postea contingat rem legataz euinci a tertio poterit legatarius agere etiam acti. ex testamento contra heredem propter euictionem: q cautio de euictione que tanq̃ accessoria prestita fuit p heredem nõ nouat primã obligationem ex testõ etiam isto iure. vt probat in. l. iiij. §. si ex conuentiõe. j. de re iudi. no. Bart. in. l. pe. in fi. j. de preto. stipu. et hodie est minus dubium. per. l. fi. C. de noua. nec etiam p sniam inducetur nouatio primeue. act. vt pbatur in iuribus hic allegatis in glo. ¶ In eadem glo. ibi primo casu debet euictio intelligas q si possessio erat penes heredem dz res redimi et prestari legatario: q ad hoc videtur heres grauatus. l. qui concubinam. §. fi. et. l. nõ dubium. in fi. j. de leg. iij. et si euincat nõ tenetur vlterius heres redimere. ar. l. fideicõmissa. §. si quis. j. de le. iij. sed bene tenebit heres cedere legatario act. de euictione quas hz cõtra venditorem. ar. l. creditore. vt bonus tex. ff. de euict. Ita no. limitauit bal. Jo. de imo. et Pau. de ca. hic et fuit originalis limitatio Jac. de are. et Cy. in. l. cum alienam. C. eo. q intelligo nisi posset imputari culpa heredi in emẽdo primã et ab eo q cõiter non reputabat dñs cum a dño debeat redimere. l. nõ dubiũ. in fi. j. de le. iij. et heres de culpa tenet. l. cum res. §. cul. pa. et. l. quid ergo. §. si heres. ff. e. et ita postea inuenio hic velle Raph. et anteq̃ eum vidissz ita dixerã tñ glo. mag. in. d. l. cuz alienam si diligenter ponderet sentit q vbi putauit rem aliemã quã scienter legauit esse certi hominis puta ticij cui in veritate non erat: et tunc videat testator solum voluisse grauare heredem ad emendũ illam rem actio. et tradere legatario: et non tenebit heres de euictiõe legatario. vbi autem testator putauit eam esse hominis incerti: q ignorabat cuius esset: tũc testator videtur velle q a quolibz vero dño heres emat et det legatario et sic dñiuz trãsferat iõ tũc si nõ faciat et res euicat tenebit hrs legatario. et dic Sali. i. d. l. cũ alienã. qd ista vr sibi intentio illius gl. de qua scribẽ. vt pote eã nõ iure legẽtes nõ vidẽtur curasse. et illaz glo. approbat ipse addẽdo tñ qñ in pmo casu. s. qñ putauit rez esse hois certi q̃uis enicta nõ possit heres conueniri amplius p legatariũ act. ex test. ad rem dandaz sicut bene põt cõueniri in secũdo casu. vt hic et in. l. cõcubinam. §. si heres. de le. iij. tñ tenebit heres cedere actionẽ sibi cõpetentẽ contra illũ. certũ hoiez a quo emit ita dicit se putare p id qd legit et no. i. l. i creditore. ff. de euictio. et subdit q si testator sciuit possessorẽ. d. rei videt in dubio putasse q esset illius certi hois: ar. eius q legit. et no. in. l. i. ff. fami. her. et in. l. pe. ff. de cõdi. insti. et in. l. sicuti. §. sed si querat. §. si seruitus vendicet dñ. d. locis no. q ex possessiõe qs p̃sumit dñs secus si ignorauit possessorẽ. ar. l. fi. C. vñ vi. lz potius puto q doc. nõ tenẽt de distinctiõe gl. in. l. cũ alienaz q illa nõ vr iure pbari nec enim est verisimile q etiã qñ testator ignorauit rem esse certi hois voluerit grauare hrdem sepius et in infinitũ ad emendũ rem illã qñ facta diligẽti inuestigatione heres emerit ab eo q putabatur dñs lz non esset. ar. d. l. fideicõmissa. §. si quis decẽ. ¶ In ea. glo. ibi tacente et c. id est de eius sciẽtia vel ignorantia dubitat: q in dubio ignorar p̃sumit. l. verius. cũ si. ff. de pba. qd qualr pcedat quo ad ppositũ nostrum: vide omnino Cy. et Bal. in. d. l. cum aliená. et Jo. de imo. hic qui tz q testator p̃sumat sciuisse alienam qñ re vera erat aliena et occupauit eam sine aliquo ti. p. l. fi. C. vnde vi. et dicit ita finaliter tenuisse Cy. in. d. l. cum alienã. in quadã additione quam tñ in lectura mea non inueni. et Guil. de cu. ac etiã Sali. ibi tz contrium volens q si alius possidebat. vñ p̃sumatur testatorez putasse et sciuisse esse alienã: sed si testator possidebat p̃sumit in dubio qd putauerit esse suam: ar. l. ob maiorũ. cuz glo. ij. C. ne vxor pro. et ibi Cy. ibi p̃sumitur ex possessione dñiuz nisi aduersarius pbibet contriuz. Pro hoc adduco q qñ non cõtendit cum antiquiore possessore possessio in dubio p̃sumitur iusta. vt probat no. Bart. in. l. celsus. j. de vsucapi. dum tractatur quomodo probet bona fides vel mala. et no. bart. in. l. cõmuni diuidũdo. §. inter. ff. cõi diuidũdo. et Ang. in. l. pe. C. de p̃scrip. lon. tempo. et bal. in disputatiõe accusat. in pe. col. et canoniste in. c. si diligenti. de p̃scrip. et in hoc ẽt inclinat hic Nicho. de neap. ¶ In ea. glo. ibi nulle vel finite. hec glo. reputat cõmuniter singularis quã declarat vt hic p bar. nam ex ipsa mirabiliter limitat ipsa. l. cum alienaz. cum si. vbi dicitur q legatum rei aliene ignoranter factum cõiuncte p̃sone valet. nam illud est vez quando testator simpliciter putabat rez suam esse respectu alicuius certe cause. secus vero si rem putassz esse suam ex certa causa non vera: q non valeret. et in hoc approbatur cõiter glo. hic. dicit tñ dñs pau. de ca. eam nõ probari iure sed certe p glo. videtur tex. expressus et ibi hoc sentit bar. in. l. sticho. j. de vsufructu legato attẽto q ibi legatum fuit factũ cõiuncte persone. Imo. tñ dubitat de veritate huius glo. q si gl. ista esset vera sequeretur q qñ nunq̃ cõiuncte p̃sone magis debeatur euictio q̃ extraneo nã si putauit testator se dominuz ex aliqua causa et ex illa non erat videtur verisimiliter inductus ad legandum etiam coniuncte persone pretextu illius cause: et per cõsequens nõ debet euictio per id q dicit glo. si

¶ De euictõne. adde p ang. cõsi. cclxxxvij. et ibi qd si pmissum sit de euictiõe quõcunqz sequatur.

aũt nõ apparet cã ex qua putasset se dñm tunc si apparet q occupauit illaz psumit q sciuerit eã esse alienam.ar.l.fi.C.vnde vi z si deberet euictio esse extraneo z sic sm euz nõ videt bene posse practicari q aliqua sit specialis in coniuncta psona q esset cõtra.d.l.cum alienam.z cõtra hic no.p glo. nisi sm eum dicas q remanet specialitas.quãdo apparet rem fuisse penes testantem z eam tenuisse pro sua nec apparet ipsum occupasse nec etiam apparet ex qua causa rem putasset suam.hoc tamen raro contingeret sm eum: qz si nõ occupasset putaret eam esse suã ex cã hereditaria vel alia.¶Pau.de ca.hic etiam ponebat exemplum in quo cõiuncte psone debebit euictio z nõ extraneo vt si testator rem quã legauit cõiuncte psone inuenerat in hereditate patris sui z credebat patrem fuisse dñm z ignorabat ex qua cã videt voluisse moueri Pau. de ca. qz nõ dicit in filio nouus titulus z noua cã acqsitionis qñ fiat aduenit hereditas paterna.l.nihil.C.p herede.z in.l.in suis.ff.de lib.z posthu.plus tñ placet exemplum q ponit Jo. de imo. z q elegi ex his que dixi.ff.dum allegaui no.p Bar. i.l.celsus.¶In ea.gl.ibi z hoc casu cessat euictio.qz si heres isto casu possessionẽ rei habeat q erat apud defunctũ illam tradere tenebat sm glo.no.in pallegata.l.cum alienã.in fi.z ibi doc.z sequit bal.Ang. z Moderni hic bene facit.l.si a substituto.in fi.ff.e. ¶Sed pulchrum est dubiũ an si in casu isto testator aliquã actionẽ de euictione habuisset 5 venditorẽ rei aliene heres teneat illum cedere legatario glo.singulariter sm Jmo.z Pau.de ca.hic z in.l. si res.ff. de euict.in glo.ij.tenuit q nõ.5rium tenẽt ipsi: qz testator vr legasse oẽm acti.sibi occasione rei cõpetẽtem. l.apud iulianũ.§.idem iulianus.ff.e.p hoc etiã tex. in.d.l.in creditore.subdit tñ Jo.de imo.hic q si vellemus tenere opi.glo.possemus respõdere ad dictũ .§.idez iuliuanus q testator videt legare act. que directo cõpetit.p ipsa re vt ibi sed.q.nostra act.cedenda nõ dabat pro re seu ad rem sed interesse rõne euictionis.Guido de suz.in.d.l.si res.vt ibi refert Ful. etiam tz 5 illam glo.idez sentit Sali.in.d.l. cum alienam.z hoc magis placet. qz p hoc nõ grauat heres in plus vltra mẽtem testatoris.z sic cessat rõ pp quaz .l.inualidat legatũ relictũ a testatore ignorante.vt pbatur in.l.vnũ ex familia.§.si rem.ff.ti.i.Jtem adde qd debetur euictio in vno casu qñ testator extraneo ignorãter legauit rem alienaz quem casum hẽs in.l. heres pcepto.ff.ad trebel.alius est casus qñ legatur libertas seruo alieno quẽ testator putauit esse suuz.l. paulus.ff.de fideicom.liber. nã tũc legatum dz fauore libertatis.z eadem rõne idem dicendum esset sm Raph.hic in legato ad pias causas.qz pia cã z libertas eqparant.vt.pbat lz ipe nõ alleget in.l.i.ad fi.in vbo rõnẽ.C. de cõi seruo manu.z no.Bar.i.l.si vn° .C.de testa.z in.l.proxime.cum si.ff. de his que in testa. delen.Sed de hoc an legatum rei aliene relicte a testatore erant valeat ad pias causas vide no.p bal. in repeti.l.i.C.de sa.san.ec.in.xxi.col.z in.c.i.§.donare.in ti.qualr olim feuduz poterat alienari.z doc. in.c.filius.de testamẽ.z q no.Ang. hic duz allegat. d.c.filius.z Ang.in.d.l.cũ alienã.post gl.ibi.Jtem adde qd si legãtur due res alternatiue z vna prestat z euincat an tũc debeat euictio indistincte sicut qñ legat aliqd in genere.dic q gl.est valde no.que sentit q sic in.l.heres.ff.de euic.¶Jtem adde q attento q euictiõe secuta tenet heres legatario etiã si non pstiterit cautionẽ de euictiõe.vt hic in text. ideo põt dubitari ad qd ergo sit vtilis ista cautio qua cogitur heres pstare vt hic q prodest vt ex ea facilius cõuincat heres z facilius pbet intentio legatarij: quod interesse etiam ponderat glo.in.l.pe.C.depositi.z in l.cogi.post prin.in verbo defensurum ibi.ff.ad treb.

cum si.¶Ultimo inquãtum bar.hic dicit qd ad hoc vt legatarius possit agere 5 heredẽ euictiõe secuta reqrit q hrdi denũciauerit litẽ esse sibi legatario motã p.l.q cõcubinã.§.si heres .ff.ti.j.Limita singulr istud esse verum si legatarius velit 5 heredem fundare intentionem suã p sñiam euictionis 5 se latam absqz eo q aliter pbat euicentem fuisse dñm. sed si velit probare euicentem fuisse dominum agere poterit 5 heredez actione ex testamẽto z obtinebit dato q nõ determinauerit hrdi motionem litis similiter in tempore quo nõ denũciassz venditori litem esse motam vt tenetur ad hoc vt agere possit act. ex stipulatu de euictione iuxta.l.cum vulgaribus.C.de euictionibus nam si velit probare cõtra venditorẽ q euincens erat dominus obtinebit agendo act.ex empto cõtra venditorem ad interesse.qz quo ad agendum tali act.nõ requirit q res sit euicta per litem motam z denunciatam venditori z secutam sñiam dummodo probetur de iure euincentis vt probatur in.l.nõ tñ z in.l.si res quam in prin.z in.l.si is cui.in pn.ff.de euictio. ita p verbũ puto tenet Raph.hic z hoc idem plenius probat Jo.de imo.in. c.fi.ad fi.de emp.z vendi.qz contra venditorem vel heredem opponẽtez q sibi nõ fuit facta denũciatio poterit replicari tua nam interest hoc opponere qz si tibi fuisset denũciatum nõ reuelasset.qz euincens erat dñs z offero hoc me pbaturum allegat in similibus z no.p doc.in.l.nisi.ff.de pac. dum glo. dicit alij dicũt q hic zc.z no.Ange.in.l.decem.ff.de vb.ob.

In pecunia. ¶Confitenti sit preceptum z datur terminus ad soluendum. Jtez ex cã iusta permittitur vt pro specie soluatur estimatio.secus si causa non iusta sit.h.d.vsqz ad.§.fi.¶No.primo videri tex. q per confessionem rei non inducitur litis contestatio. de quo dic vt per glo.z doc.in.§.susceptum.in auc. de exhiben. reis in.l.fi. C.de litis conte.aliquid per glo.in.l.proinde.§.i.ff.ad.l.acq. z in.c.dudum.el.ij.de electione.z in.c.ex parte.el.i.de verbo. sig.z in.c.i.z ibi plene per doc.z litis conte.plene per Bal. in .l.si reus.ff.de procur.secundo no.heredem non teneri redimere immenso precio rem legatam qd autem si heres alias potuisset rem legatam redimere z noluit modo habere nõ põt.nisi imenso precio vide glo.no.in.l.q concubinam.§.fin.de leg. iij.z ibi Bar.¶Ultimo not.sm Bald.ex isto tex.ar.q si quis cõfitetur coram iudice crimen non formata adhuc inquisitiõe tamen inducitur preuentio iurisditionis iuxta.l. si quis postea .ff.de iudi.qz exequi dictam confessionez spectat ad iudicis officium vt hic.quod dictum reputat hic singulare pau. de ca. z de materia dictum est post Dy. Bal.z alios in.§. si pluribus. ff.eo.z pro hac decisione facit quia sola citatio verbalis z non multo magis realis inducit preuentionem.l.si quis postea.ff. de iudi.l.ij.§.fi.ff.de custo.re.¶Jn glo.fi.ibi secus si in põdere zc.subaudi reducibili ad pecuniam que soluit alias secus p regulam.l.ij.§.i.ff.si certum petatur.iuncta.d.l.i.alias.ij.ff.de auro z argen.legato.

Si fundus. ¶Habens ius in re illud ius duntaxat q habet legare videtur.h.d. ¶No.casum quo potest mihi legari res mea z valde simile. in.l.si tibi hõ.in pñ.z in.l.nõ quocunqz.§.i.ff.eo.cũ si. z sic limitari dz.l.proprias.C.eo.Secũdo no. q legans rem si in ea aliqd ius hz vr illud tm legare qd est verũ etiam si ius sit consistens tm in spe licita: vt.l.seruum filij.in prin.cũ glo. singulare sm Ang.ibi.ff.eo.Jtez est vex si sit ius putatiuũ z nõ uex. vt no.Bar.in.l.si sic.§.fi.p illum tex.ff.e.facit.l.cũ alienam.cum si.C.eo.ti.z ibi no.Bar.dum allegat.l.vxor.eo.ti.Jtem est verum etiam si quis testator personalem actionem tm ad rem haberet.l.apud iulianum.§.idem iulianus.z ibi dixi.ff.eo. z.l. si ticius mihi.in prin.ff.ti.i.z.l.sic.§.fi.ff.eo.Jtem hec omnia sũt vera qñ testator putaret habere ius in re qd habebat. secus si ignorabat aliquod ius in re habere: qz tunc legando rem valebit legatum rei in totum non tm respectu iuris quod habebat vt.d.l.seruum filij.§.i.cuz ibi no.per Bar.z hec est prima limitatio ad istum tex.¶Secundo limita non procedere in testatore q tm ius possessionis habebat in rem qz legando rẽ nõ vr tantum ad possessionem restringere.vt no. Bald. in.d.l.cum alienam.z Jmo.ff.e.l.i.§.i.argu.l.si duo.in fin.ff.vti possidetis.¶Tertio limita non procedere in casu.l. si res obligata.

.§.eo.rõnem dixi ibi post alios.ꝛ ponit Bar.§.ea.l.ij.§.d eui ctione. ¶ Quarto limita in iure seruitutis debite testatori qꝛ si legat mihi prediũ obligatũ ad seruitutẽ prediĩ ipsius testatoris nõ vr̃ mihi tm̃ illud ius seruitutis legare etiã si meũ erat illud pdiuz qd debebat pdio testatoris seruitutẽ.l.meuius.§.pe.ꝟ. finaũt res mea.ĵ.ti.i.ꝛ per Pau.de ca.in.l.serui elect.§.fi.§. eo. ¶ Quinto fallit si testator legat mihi rem sibi hypotheca tam: qꝛ nõ vr̃ mihi tm̃ legare ius hypothece qꝛ hypotheca est accessoria p debito pncipali.vñ cum nõ legauerit mihi debitũ pncipale nõ põt trãsire hypotheca accessorie sine pncipali.ƀm Pau.de ca.in.l.serui elec.§.fi.§.eo.ꝛ hoc qd eẽẽ singulare si esset vex ad qd tñ nihil allegat. Sed audacter tenedũ est ꝯriũ p.l.iulianus.in pn̄.ꝛ p.l.q habebat.in.pn̄.ĵ.d le.iij.vbi appa ret ꝙ hypotheca põt legari sine pncipali acti.ꝛ exp̄sse no.bar. in.l.fideiussor obligari.in pn̄.ĵ.de fideiuss.vnde si nullus aliud ius habeo in re quã hypothecã videor illud tm̃ legare p rõnes huius.l.cũ si.sed si aliud ius habeo in re ꝙ hypothecã nõ vi deor illud legare ƀm distinctionẽ.l.iulianus.ꝛ.l.q habebat.ꝯ que iura hic expresse dixit dñs Pau.ꝛ istã partẽ quã tenuit in uenio etiã postea approbari p Raph.hic p.d.l.iulian⁹.idẽ ẽt tꝫ.Sali.in.l.cũ alienã.C.eo.allegat.l.senatus.§.fi.§.eo.ꝛ.l.i. ff.de libe.legata.tñ illa iura loquũꝛ qñ creditor legat debitori nos ꝟo loqmur qñ legat tertio. ¶ Sexto fallit vbi iuri testato ris deficeret ius vsufr.qꝛ cũ tale ius deficiẽs auferat emolumen tum rei legando rem vr̃ velle testator nõ solum legare,ppͥeta tem quã hꝫ.sed etiã qd heres redimat vsufructũ.ꝛ illũ prestet legatario vt pbat tex.no.in.l.meuius.§.fundo.ĵ.ti.i.intelligẽ do ꝙ ibi fundus quo ad,ppͥetatem spectaret ad testatorẽ.ꝛ istum intellectũ sequiꝛ hic Dy.Ray.ꝛ Jmo.ibi ꝛ Jo.d imo. in.c.pastoralis.sed Bar.ꝛ Bal.in.d.§.fundo.reprobant istũ intellectum p istum tex.cũ fi.ꝛ intelligunt illũ.§.in fundo.alie no legato.ꝛ istud vr̃ verius de quo vide plenius ibi p doc.ꝛ in .d.c.pastoralis. ¶ Quid aũt in legante rem quã cõem hꝫ cum herede suo vel cum alio dic vt plene p Bar.in.l.serui.elect.§. fi.§.e. ¶ Quid in donante dic ꝙ tm̃ vr̃ donare ius qd hꝫ vt est tex.no.in.c.pastoralis.de dona.ꝛ in.l.predia.ꝛ ibi ponderat per Bar.C.de locatione pdiorum fisca.vel ciui.li.xj.ꝛ no.bal. in.l.monumenta.ꝛ in.l.cũ alienã.C.eo.ꝛ vide eum in locis.ĵ. proxime allega. ¶ Quid in vendente dic vt p Cyn.ꝛ Bald. post glo.in.l.i.C.si pignus pignori datum sit p Bal.in.l.i.C. qui testa.fa.po.ꝛ in.d.l.cum alienam in pn̄.ꝛ in.l.ex.prediis post glo.C.de euic.ꝛ in.l.ij.C.de remis.pign.ꝛ in rub.C.de ꝯ ben.em.in.vi.q.per Ang.in.l.si quis emptionis.§.i.C.de pre scrip.xxx.an.aliquid p Bal.in.l.monumenta.C.eo.ꝛ p Bar. in.l.cum tabernã.§.de pigno.ꝛ magis cõis cõclusio est ꝙ ven ditio ꝛ similes ꝯtus onerosi nõ restringanꝛ ad ius cõcedẽtis tm̃ nisi emptor de hoc sciẽtiam haberet.vel nisi precij qualitas aliud suaderet.ꝛ ita tꝫ Pe.Bal.Ang.ꝛ Jo.de imo.hic dicen tes ita intelligendũ esse tex.in.l.qui tabernã.§.de ꝯben.emp. quem etiã ita declarat Bal.in.l.in testõ.C.ad.l.fal.ƀm ista in telligo decisionem Pau.de liaza.cõmento.c.potuit.in.ij.vel .iij.col.de locato.vbi dixit ꝙ emphiteota vendẽs simplr̃ vr̃ vẽ dere ei⁹ ius qd hꝫ.allegat.d.l.qui tabernã.ꝛ.c.pastoralis.de donatio.ꝛ.c.qd aũt.p iurapatrõatus. Et pro dicta cõmuni cõ clusione allego tex.in.l.fi.in.ꝟ.nesciente a cõtrario sensu ꝛ de cõmuniũ rex alienatione ꝛ bene facit.l.si quis domuz.§.huic subiungi.§.locat.de hoc etiã aliqd per Ja.de are.ꝛ Cy.i.l.fi. in.iij.q.ꝛ melius per sali.ibi.C.de iure emphi.per Spe.in.l.i. C.de contraben.emp.per Pau.de ca.in.l.serui electione.§. fi.§.eo. ¶ Quid in concedente in emphitheosiꝫ.dic vt p bal. in.l.i.in antepe.col.in.ꝟ.sed qd si nõ dñs.C.qñ nõ pe.ptes. ¶ Item inquãtum Bar.ꝛ Ang.hic ꝛ bar.in.l.i.§.pe.ĵ.de su perficiebus.ꝛ bar.in.l.si patroni.in fi.pn̄.ad trebel.Bar.post Pe.ꝛ Cy.in.l.fi.C.de iure emphi.ꝛ ibi Ange.ꝛ bar.ꝛ ange. in.l.si vniuersas.C.ne rei dñice vel templo.ꝛ bar.in.l.in con uentionibus.ĵ.de ꝟbo.sig.cõcludunt emphitheosim pͮatam posse legari[a] vel donari sine requisitione dñi p.d.l.fi.vbi vende re vel transferre.C.de iure emphi.dic ꝙ cõis opi.est in ꝯrium quã tꝫ gl.i.d.l.fi.quã sequiꝛ ibi Ja.bu.ꝛ Sali.ꝛ Spe.ꝛ Joã. an.in ti.de loca.§.nũc aliqua.ꝟ.cvij.ꝛ versi.cxij.ꝛ in.ꝟ.cxxix. ꝛ Ja.de are.bal.ꝛ Raph.ꝛ Jmo.hic ꝛ gl.i no.ꝛ io.an.in.c.po

tuit extra de locato.ꝛ Dy.i.d.l.C.si patrõi.i pn̄.bar. met.in.l.i.de fundis patrimonialibus.li.xj.bal.in.l. cũ viruz.in fi.C.de fideicõ.bal.ꝛ imo.in.l.vsufructu. §.solu.mat.bal.in locis.ĵ.,prime allegandis p plu res rationes.ꝛ maxime qꝛ rõ.d.l.fi.que hꝫ locum in venditione que fit pp preciuz cessat in legato ꝛ in do natiõe que fit pp merita legatarij.l.nec adiecit.§.p socio. Ad arg.bar.pꝫ responsio per ea que not.glo. in.d.l.fi.ꝛ Cyn.in.l.ij.in.viij.q.C.de iure emphi.ꝛ imo.hic qꝛ dato ꝙ dñs nõ possit ageꝛ hypothecaria vel act.personali cõtra donatarium pro pensione cõ sequenda tñ poterit rei vendi.agere cõtra eum si pẽ sio nõ soluaꝛ.ꝛ sic erit consultum dño vel etiam erit aliter consultum qꝛ cũ non possit emphiteota suũ sin gularem successorem inducere in possessiõem rei sine voluntate dñi imo spectet ad dominum eũ inducere vt pbaꝛ in.d.l.fi. Poterit domino nolẽte inducere eũ nisi promittat ille singularis successor domino solueꝛ vt innuit littera in.d.l.fi.ibi idoneas ad soluendum emphiteoticum canonem ꝛc̃. ¶ Est igitur concludẽ dum ꝙ emphiteota.si vult donare suuz non tenetur denunciare domino.an ipse velit ti.donationis reci pere ꝛ absqꝫ tali denunciatione põt donationis con tractum facere qꝛ ad hunc casum nõ adaptaꝛ.d.l.fi. dum loquiꝛ de tali denunciatiõe.vt pꝫ ibi duz littera dicit ꝛ predicere quantuz pcium: sed ꝙtum ad alios effectus positos in.d.l.fi.vñ poterit dici illã.l.locuz habere etiam in donatione nõ poterit donatarius in duci in possessionem sine ꝯsensu dñi vnde dꝫ denun ciari dño ꝙ recognoscat donatariũ in emphiteotã ꝛ eũ inducat in possessionẽ.ꝛ ita intelligaꝛ illa.l.ꝛ etiã debebũt solui tunc dño quinquaginta.vt pbat tex. ibi in ver.precij vel estimationis qꝛ duz dixit precij re ferꝛ ad venditiõeꝫ.l.fi.C.de prediis curialibus lib.x. dum aũt dixit estimationis referꝛ ad alios cõtractus ne verba sint superflua.ar.l.si qñ.in prin.ĵ.e.ꝛ.c.si papa.de pͥuilegiis.i.vi.ꝛ istã ꝯclusionẽ affirmat dñs Cardi.ꝛ Pe.de anc.ꝛ Jo.de imo.in.d.c.potuit tñ tutius est ꝙ añ donationẽ denũciet dño ꝙ vult do naꝛ tali pp generalitatẽ.d.l.fi.ꝛ pp auctoritatẽ bar. que maxima est cũ quo etiã ꝯcordat an.de bu.in.d. c.potuit. ¶ An aũt predicta procedãt in emphiteo ta eccl̃.Bar.adhuc cõcludit necessariũ esse ꝯsensum eccl̃.ꝛ ita ꝯsuluit per.d.l.vniuersas ibi vel nullo alio pacto alienatio ꝛc̃.ꝛ ibi hoc sequiꝛ bar.ꝛ ang.ꝛ bar. ibi ꝛ bar.in.d.l.i.§.pe.d superficiebus.ꝛ in.d.l.si pa troni.ꝛ in preallegata.l.in conuentionibus ꝛ bar.in suo consilio incipiente ex themate ista tria dubia ori untur. Contrarium tenuit Joã.an.post glo.in.d.c. potuit ꝛ bald.ꝛ imo.hic ꝛ ita sentit Spec.in.d.ver. cvij.ꝛ bald.in auc.quas ac.C.de sacr.san.ecc.ꝛ in.l. vxor patrui.C.eo.ꝛ in.l.fi.C.de iure emphi.ꝛ in.c.i. §.donare qualiter olim feudum alien.po.ꝛ in ti.de pace constant.in.ver.libellariũ.ꝛ in.l.vsufruc.solu. matri.ꝛ ista opi.videtur verior tenendo in articulo precedẽti communem opi.que habet ꝙ.d.l.fin.nõ habeat locum in donatione vel legato quantum ad hoc vt nõ sit necesse ante donationẽ denunciari do mino nec cõtrarium reperiꝛ,puisuz in emphiteota ec clesie: qꝛ.l.vniuersas.non probet opi.bar.vt decla rat bal.hic ꝛ in locis.§.allegatis.s.ꝙ ibi loquitur qñ alienabat totã reꝫ vt suã nõ aũt ius emphiteoticũ tm̃ Quod pꝫ qꝛ ibi etiam loquiꝛ in emphiteota reipu.g ius suum potest alienare sine consensu dñi.vt hic ꝛ i .l.i.C.de fundis patrimonialibus.li.x.ꝛ ibi no.ꝛ sic donatio vel alienatio ibi valuissꝫ si ius sum tantũ alie nasset.cuius cõtrariuꝫ ibi dicitur sed in.q.nostra alie nabat ius suum tantum.ꝛ sic saluo iure[b] ecclesie ꝛ te ne menti: quia vult not.Bald.in locis.§.allegatis. ꝛ maxime in.d.l.vsufru.ꝛ in.d.§.donare ꝙ emphi teota ecclesie donans rem nõ reseruato iure ecclesie

a ¶ Legari.vi de bal.ꝯsi.ccx xiij.ale.ꝯsi.lxx xiiij.ludo.ro ma.ꝯsi.lxxiij.

b ¶ Saluo iur̃ qd opeꝛ pdi cta vba possit. i alienatõe em phiteosis vide p fran.cur.cõ silio.lxx.

adeo q̄ appareat eum vendere rem vt ex toto sua p̄uatur iure suo pp debitum. p̄ quo facit q: dicit̃ tunc vt male re locata. vt no. dicit Nicho. de mata. ⁊ bal. in. l. eadem. in. i. col. C. locati. tribuit eniȝ donatario causam p̄scribendi cōtra ecclesiam merito dȝ expelli a iure suo: vt in auc. q rē si. C. de sacrosan. eccl. Nec. s̄. dicte cōclusioni obstat: si dicet̃ q̄ res cōcessa ab ecclesia in emphiteosim nō pōt trāsire in extraneā p̄sonam. §. emphiteosim. in auc. de nō alienandis. ergo nō dȝ posse donari sine cōsensu dn̄i q: respōdet Jo. de imo. hic q̄ de hoc an possit transire in extraneum est recurrēdum ad no. p̄ doc. post glo. in. l. etiā. s̄. solu. ma. ⁊ p̄ doc. in. l. qd̄ dicit̃. ff. de v̄bo. obli. sed posito q̄ nō posset transire in extraneū dicit posse respōderi qd̄ intelligit̃ qn̄ per ipsum facta est cū cessiōe fit alienatio in vita q: videt̃ q̄ tempore possit p̄iudicar̃ filijs in iure querēdo q: ipsi mortis cā capiūt. allegat no. p̄ bar. in. l. q rome. §. flauius. ĩ. d̄ verbo. obli. Et ita etiam respondet ipse. in. c. potuit. Sed de hoc an possit p̄iudicare filijs est maximū dubium de quo remissiue dixi. in. l. apud iulianū. §. si qd alicui. ĩ. e. vbi By. Bal. ⁊ Ang. tenēt q̄ nō tn̄ tenēdo ēt q̄ nō tūc nō poterit emphiteota donar̃ extraneo. nō q: reqrat̃ cōsensus dn̄i: sed q: nō pōt p̄iudicare filijs. ⁊ sic argumentū remanebit solutū. q: text. in. §. emphiteosim. nō loquit̃ de alienatione quā facit emphiteota in vita. ⁊ ita teneas. lȝ ipsemet Imo. in. d. l. vsufruc. aliter dicat. sed istud plus pȝ ⁊ intellige vt p̄ Bar. in. l. vxor. C. e. ⁊ ad cōfirmationē p̄dictoꝝ bene facit q: p̄latus ecclesie hȝ obligatam emphiteosim q̄ canonē soluēdo adeo q̄ ad quēcunqȝ possessorem transeat potest agi ɔ eum hypothecaria. vt etiam p̄bat tex. in. §. scir̃ auctoritate. in auc. de nō alienandis quē ad hoc valde no. reputat Bal. in auc. si quas ruinas. in. v. col. C. de sacr. san. ecc. lȝ Anto. de bu. ⁊ Jo. de imo. in. c. potuit. dixerint hoc nō reperiri iure cautuȝ: sed nō faciunt mentionē de illo. nec de auc. Bal. ⁊ sic videtur q̄ in emphiteota eccl. sit eadem rō que est in emphiteosi repu. que hȝ hypothecam ad canonē ɔ quēcunqȝ possessoreȝ. ⁊ propterea pōt donari i irreqsito dn̄o vt hic declarat Bar. ⁊ hanc rōnem sensit Bald. hic dum dicit̃ q̄ emphiteota reipu. ⁊ emphiteota eccl. videntur equiparari. l. fi. C. de sa. san. ecc. p̄dictis etiaȝ adde Bal. in additione Spec. in ti. de locato. in antepe. col. vbi in emphiteota eccl. tenet ɔ Bar. ¶ Ultimo cōcludit hic no. Bar. q̄ plures emphiteote qn̄cunqȝ possunt indistincte quocunqȝ ti. alienare inter se irreqsito dn̄o[a] ⁊ idē Bar. in. l. q rome. §. duo fra. i. x. q. ĩ. de verbo. obli. ⁊ in. l. ⁊ ideo. s̄. de condi. furti. ⁊ in. l. cum hi. §. si vni. cum seq. s̄. de transac. ⁊ in consilio incipiente ex themate predicto tria oriuntur dubia. licȝ ipsemet Bar. non decidat. in. l. pr̃. §. xv. ĩ. de le. iij. p̄. c. i. §. preterea. de prohibi. feu. ali. p̄ Fede. ɔrium tenuit Guil. de cu. in. d. l. cum hi. ⁊ bal. in. l. dudum. C. de cōtrahen. emp. per. d. §. si vni. cum seq. ⁊ per. l. si pupillorum. in p̄n. s̄. de rebus eorum. nec obstat. d. l. voluntas. ⁊. d. §. xv. q: s̄m Guil. ibi non fuit facta prohibitio nisi quo ad extraneos. passus ē pulcher. ⁊ dubius ⁊ male declaratus ⁊ ratio in qua se fundat bar. hic videtur esse fragilis. qa dominus posito q̄ habeat act. personali obligatum quemlibȝ emphiteotam tamen non habet eum obligatuȝ nisi pro parte quā conduxit a domino. concludo q̄ aut nos loquimur in emphiteosi recepta per p̄reȝ pro se ⁊ filijs ⁊ heredibus. ⁊ q: tunc locus est iuri accrescendi inter dictos filios: vt declarat bar. in. l. si mihi ⁊ ticio. ĩ. de verbo. obli. tunc procedat opi. bar. q: talis alienatio que fit inter eos dicitur potius quedam renunciatio q̄ alienatio pro hoc videt̃ casus no. in. c. i. cum ibi no. de alienatione feudi paterni vbi idem dicitur in feudo taliter concesso aut nos loquimur in emphiteosi a p̄ncipio cōcessa duobus: ⁊ tūc q: inter eos nō est locus iuri accrescendi. d. l. si mihi. ⁊ ticio nō p̄nt inter se alienare: q: domino fieret preiudiciū cū ipse offerens iustum preciuȝ debeat cuicunqȝ p̄ferri. d. l. fin. nō obstat. d. §. preterea. q: loquitur in diuisione in qua cessat arbitrium. d. l. fi. de quo articulo etiam vide bar. in. c. i. in vl. col. de alie. feu. ⁊ que notant̃ per eundem in. c. imperialē. in p̄n. de p̄hibi. alie. feu. p̄ Fede. ⁊ in. d. l. voluntas. ¶ Ultimo bal. hic quē simplr̃ sequit̃ Jo. d̄ imol. saluat glo. in. l. codicillis. §. instituto. de leg. ij. que singulariter voluit q̄ prohibitus alienare nō videt̃ prohibitus locare etiaȝ ad longissimū tempus que glo. cōiter reprobat̃ p̄ oēs tn̄ procederet qn̄ in tali locatione ad longuȝ ⁊ vel longissimū[b] tempus esset actum q̄ nullum vtile dominiū transfert̃ s̄m bal. hic nihil alleg. pro quo facit. l. cum manusata. §. fi. s̄. de ɔhen. emp. ⁊ idem dicit bal. in. d. §. instituto. ⁊ bal. in. c. que in ecclesiarum. de consti. ⁊ Jo. de imo. in. c. ad nostram. de rebus ecc. non alie. ɔrium tenet ipsemet bal. in. c. imperialem. in prin. de prohibi. feu. alie. per fede. circa. iij. col. q: videtur illud pactuȝ adiectum in fraudem. tn̄ primum dictum magis placet q: non videtur fraus ex quo agitur q̄ nō trāseat dn̄ium vtile. ⁊ sic non est alienatio sed translatio solius cōmoditatis reseruato omni dominio bene facit. l. necessario. §. fi. cuȝ ibi no. s̄. de peri. ⁊ cōmo. rei vendi. ⁊ no. bal. in. l. fi. C. de iure emph. alio modo saluat. d. glo. bal. in. c. i. §. aut si libellario. in fi. in ti. quibus mo. feu. amittat̃. s. in colono partiario. Tamen nō bene p̄bat. ⁊ gl. quam ipse allegat est cōiter reprobata. allegat enim glo. in. l. si apes. §. cōstat. ĩ. de fur. Saluat etiam illam gl. alio modo bal. in. d. c. i. §. aut si libellario. si in locatiōe ad longissimum tēpus esset actum q̄ tot essent locationes quot essent anni. sed cōtrarium ipsemet bald. in. c. i. in prin. in. x. col. qui feu. da. pos. quasi presumatur factum in fraudem pro quo facit quod no. bart. in. l. modestinus. ad. fi. ĩ. de dona. ⁊ in. l. sancimus. §. ij. C. de dona. ⁊ bal. in. l. i. C. quando dies legati cedit. ⁊ quod singulariter no. Ange. per illum tex. in. §. rem in auc. de non alienandis. ad materiam facit qd̄ no. bal. in. d. l. voluntas. ⁊ dn̄s Cardinalis. in clemē. i. §. fi. de rebus eccle. non alie.

a ¶ Irreqsito dn̄o vide iaso. in tractatu suo ⁊ fran. cur. cōsilio. lxx.

b ¶ Longissimū. vide eūdē ale. ɔsi. ccxxiij. ⁊ cōsi. lxxvij.

c ¶ Duo. vide p̄ oldra. consi. lxxij. vbi late ɔsuluit ⁊ an valeant p̄uilegia p̄ eos cōcessa.

e Si quis. ¶ Exceptio que non reperitur nihil importat ⁊ iussus facere. vt quis habeat videtur iussus dare ⁊ vicis sicut ciuitatibus legari potest. ¶ Not. ex. l. si quis q̄ appellatione vinee non videtur comprehendi solū in contrarium videtur casus in. l. certo generi. in prin. s̄. de serui. rusti. predi. Responde vt ibi per barto. vel melius secundū Pet. hic q̄ appellatione vinee venit solum. si eo tempore in quod confertur dispositio est ibi vinea. vt in. d. l. certo generi. secus si non est vt hic. ⁊ ita etiam in effectu vult Pau. de cast. hic licet de Pe. mentionē nō faciat. ¶ Item inducit̃ iste tex. secundum Jac. de are. Barto. ⁊ docto. ad. q. de eo qui fundū fructibus plenum vendidit sano iure coloni. si nullus fuit colonus sed ipsemet venditor laborauerat fundum vtrum possit detrahere partem que cōsueuit dari colono. de quo dic vt hic plene p̄ doc. ⁊ per bart. in. l. si mercedem. §. fi. s̄. de acti. emp. per Ange. in. l. si in venditione. s̄. de cōi. predi. circa ea que tangit Bar. in. §. vitis. vide que dixi post bal. in. l. i. §. siue autem intra oppidum. ĩ. de ope. no. nunc.

Licet imperator. ¶ Legata ab istituto relicta cēsentur tantum repetita a substiuto vulgari nisi ex aliqua coniectura de contraria voluntate defuncti constet. h. d. ¶ No. non esse incōueniens q̄ filius post patrem prouocetur ad imperium secundum Jo. de imol. qui dicit hoc esse intelligendum per viam electionis: quia in imperio non est successio iure heredi. c. venerabilem. d̄ electione ⁊ qui sint illi ad quos spectet electio remittit ad no. per glo. singularem in. c. ad apostolice. de re iudi. ad fin. in vi. ⁊ aduerte quia text. hic nō dicit q̄ filius fuerit imperator post patrem. ideo posset allegari ad. q. an duo[c] possint esse imperatores eodem tempore de quo remitto ad no. per Joā. de imo. in. l. fi. s̄. de heredi. insti. ad finem. vbi post multa concludit q̄ sic per illam. l. cum fi. ¶ In tex. . ibi euidens no. q̄ per cōiecturas inducitur euidens p̄batio voluntatis. concordat. l. si quis

locuplex in fi.ff.de manu.testa.q intelligas tñ procedere in casibus in quibus hoc reperit a iure expressum alias aut p solas coniecturas nõ inducit euidẽs probatio neqz sufficiens. vt no.p gl. in.l.absentem.ff.de pen.z in.l.si tutor petitus.C.de periculo.tutoꝝ.z no.bal.in.l.ciues.C.de appel.z etiam sentit bal.hic z ad hoc facit.l.sciant.cum si.C.de proba. Item hoc intelligas nisi sub hac conditione si probaueris esse prolatum istud verbum euidẽs probatio vel quasi probatio: quia tunc nõ sufficit probare presumptiue per coniecturas a lege probatas sed requirit vera z clara probatio vt est tex.melior de corpore iuris fm intellectũ Dy.z bar.in.l.lutius ff.de condi.z demon.lz Jo.de imo.ibi aliter intelligat bene facit q no.bar.in.l.i.C.de fide instr.z iure haste fiscalis lib.x. in pn. vbi dixit q ille nõ dicit probare q habeat pro se iuris presumptionem ergo in eo nõ verificant illa verba prolata sub hac cõditione si probaueris pro hoc etiam facit: quia cõditio dz impleri in forma specifica.l.meuius.z.l.qui heredi.in pn.ff.de cõdi.z demon.vnde dicit no.bal.z Sali.in.l.in bone fidei.C.de rebus creditis. q vbi ab homine est facta mentio de probatiõe sub cõditione nõ põt defectum semiplene probatiõis deferre iuramentu tali: quia nõ est probatio sed quasi probatio vt dixit gl.no. in.c.si quis.in.v.absoluẽdus si de inuestitura inter dñm z vasallis oriatur z no bal.ibi z in.c.sacra.de cõsuetudine recti feudi. z in.c.i.§.cõuenticulam.de pace iur.fir.z in rub.C.de proba. in.iij.col.z in.l.actor.in.i.col.e.ti.dicitur enim potius releuatio ab onere probandi q probatio.l.eum qui.in principio.ff.de iureiur.de quo etiam.f.an possit in.d.casu deferri iuramentum vide p bal.z Romanum.in.l.admonẽdi.ff.de iureiur.z Joã. an.in.c.cum pro cã de procur.z q no.bal.in.l.pe.C.de sñiis que sine certa quãti.ad p̃dicta etiam vide Ro.in.l.i.C.de testa.mili.vbi dixit q cõiectura nõ est proprie probatio allegat.l.i. si tabu.test.nu.extab.ibi ex cõiectura nõ proprie scriptum vr z dicit se ad hoc nescire meliorẽ tex.sed certe iste tex.nihil facit si bene inspiciat. quia iste tex.dicit q ille heres cuius nomẽ in testõ erat deletũ incõsulto adeo q legi nõ poterat. nõ dicit proprie scriptus sed ex coniectura.quia illud proprie scriptum dicit q oculo corporali legi põt.l.i.ff.de his que in testõ delen.vñ melius probatur in.d.l.lucius.Fulg.in.d.l.in testõ mili.dicit p illam.l. cum gl.q statutum exigens lucidissimas probatiões verificatur in p̃scriptione iur.ad hoc qd no.glo.in.d.l.si tutor petitus.tñ propter.d.l.lucius iuncta.l.filium diffinimus.ff.de his que sũt sui vel alie.iur.z.l.si vicinis.C.de nup.videt verius dicendum q si statutũ tale erat q posset verificari in casu ficto tũc procederet dictũ Fulg.si aũt solum verificaret.in casu vero tunc secus. qñ aũt verificetur statutũ in casu ficto dixit post Bal.z Jo.de imo.in.l.gallus.§.qd si tãtũ.ff.de libe.z posthu. ad predicta etiam vide bal.no.in.l.id qd pauperibus:in.xj.q.i.C.de episc.z cler.si aũt statutum vel sñia requireret fieri fidẽ tũc dixit Ang. z Jmo.no.q dz intelligi p plenam probationem.allegat tex.in glo.c.cupientes.§.q si p viginti.in verbo fidem de elec.in.vj. z in clemẽ.cõstitutionem.in verbo fides de elec.q ibi limitauit no. Pe.de ancha.in.d.cle.cum constitutionem procedere qñ agitur de magno preiudicio:secus si de modico quia tũc sufficit semiplena probatio z interdũ iuramentũ.allegat.d.l.thesaurus ff.ad exhiben.z.c.cum bertoldus.de re iudi.c.ex litteris.de resti.in inte.qd aũt si dicat statutum fieri debere plenã vel plenissimam fidem:an tũc possit deferri iuramẽtum in supplementũ probationũ.iuxta.l.in bone fidei.C.de reb.credi.vide p Jmo. in.l.quesitum.ff.de re iudi.z aliqd per ro.in.l.ad vendi.de iureiuran.z qd no. Bal.in.l.fi.C.de secũdis.nuptiis.z in.l.i.in.iij.oppo.C.de his que pene nomine. Item no.q multa dicuntur tria:vt hic z.l.i.§.hoc rescriptum.z ibi no.ff.ad Silly. Non tamẽ dicunt facere multitudinem fm ang.hic quem simpliciter sequit Jo.de imo.allegat tex.in autẽ.de referen.colla.iii.z ibi probat q etiam nõ dicantur facere multitudinem. Tamẽ contrarium tz Bal.in.l.hac consultissima.in.l.fi.C. qui testa.fa. ce.pos.p illum tex. Albe.de rosa.in pma parte statutorum z nõ facit differentiam inter multos z multitudinẽ allegat id qd habetur insti.de iure pso.§.fi.z qd non sit differentia videtur ẽt velle.glo.iuncto text.in.c.latores de clerico excõicato z etiam Alberi.de rosa.in suo dictionario in.v.multa z in.v.multitudinẽ vbi ad propositum multa dicit z finaliter cõcludit q multitudo dicitur arbitrario iudicis fm qualitatẽ negocij.ar.l.i.in fi.ff.de iur.deliberã.z ita intelligit tex.in.d.autẽ.de referẽdariis z ibi expresse sentit Ja. de belui.ad predicta etiam vide tex.in.c.ad nostram. iuncta gl.de rebus eccl.nõ alie. No.q legata relicta ab instituto indubio vident repetita a substituto vulgari qd pmo fallit nisi legata essent pro nõ scripto vt quia sunt relicta ab herede qui tempore facti legati mortuus erat.l.quidam referunt.ff.de iure codicilloꝝ z ibi ita indistincte dixit bal.z etiam Ange.hic sed Bar.in.l.que cõditio in pn.ff.de condi.z demon. z in pallegata.l.quidam referunt.in prin.z in.§.j.ff.de iur.codicil.z hic aliter distinguit vt hic p eum. Ueritas depẽdet ab illo magno dubio an portio hereditatis pro nõ scripta trãseat cum onere vel nõ de quo plene p glo.z oẽs in.l.vnica.§.is ita.C.de cadu.tollen.cum cõcordantiis.nam tenendo opi.q transeat cũ onere vera est opi.Bar.in.d.locis sed tenẽdo q nõ trãseat cum onere put tenuit Dy.Bal.z Jmo. z q plures in.l.celsus.alias inci.ps.§.fi.ff.ti.i.z Cy.i.l.nõ iustã.C.ad treb.quod est multum substentabile p.d.l.quidam referunt z tunc verius erit dictũ bal. z Ang.in palleg.l.quidam referunt.z hic. Secũdo fallit regula huius.l.nisi legatũ esset relictum a pmo herede nominatim.i.expresso proprio noie heredis per.l.si plures.ff.de leg.iij.z.ff.§.id qd ex substitutione.ff.ad.l.fal.z.d.l.celsus.§.penul.z fin.ff.ti.i.z fm Bar.z Ang.z hic z Jmo.in.l.duobus.§.i.ff.e.sed quidam Moderni vt dñs Christ.de casta.Rapha.z Pau.de ca.hic tenent cõtrarium.pmo p dictũ.§.id qd ex substitutione vbi nõ augent legata relicta noiatim a primo instituto si vadit illa portio hereditatis ad substitutum habentem aliam portionem locupletem in qua fuerat institutus quia substitutus detrahet falcidiam de dictis legatis sic vt deduxisset heres q repudiauit si adiuisset.ergo pz q debẽtur a substituto lz nõ augeant.sed tenendo cõem opi.responde z subaudi ad illum tex.nõ augeat.quia nullo modo debent fm Dy.Ang.z Jmo.ibi z ita est necesse intelligi:quia si verũ esset q ibi legata nominatim relicta itelligerent repetita tũc pari rõne ita deberent augeri legata sicut qñ noiatim legata essent cuius criium ibi dicitur. Secũdo allegant tex.in.l.ab exheredato.§.fi.ff.eo.sed põt responderi q legatum posthumo nõ põt ibi iudicari relictum noiatim p nomẽ propriũ cũ nondũ in lucem venisset posthumus. hoc probat p.l. lucius.§.meuia.ff.ad trebel.inducendo.vt p bar.in.l.turpia.§.fi.ff.e.z in.l.si heredes nominatim.ff.e. Tertio allegant.l.debitor.§.j.ff.ti.j.sed respõde q illa nomina primus z secundus sunt noia appellatiua. Quarto quia si vnus tantum sit institutus. z ab eo per nomina appellatiua legatur perinde est ac si nominatim legassent.l.ij.ff.de libe.z posthu.z tamẽ censetur repetitum legatum vt hic ergo zc.põt rñderi q cum necessario presupponamus duos scriptos heredes vnum in primo gradu aliũ in secũdo cessat ratio.d.l.ij.bene facit.l.si plures.ff.de leg.iij.vel dic q illa.l.ij.loquit quãtum ad hoc vt actus valeat non quo ad materiã nostram p iura.ff.allegata. Quinto per.l.non iustam.C.ad trebel. ibi dum dicit ab herede instituto nominatim non fuisse relictum fideicõ. subaudi secundum Pau.de cast.cum fuisset nominatim relictum ab instituto.z tamen ibi dicitur in fi. fideicommissum videri repetitum a substitutio. ergo zc.responde q hec subauditio domini Pau.de ca. ad illum text.diuinat. Sexto quia si primum heredẽ grauauit quem plus dilexit quanto magis videt voluisse grauare secũdũ.ar.l.publius.§.fi.ff.de cõdi.z demon.respondeo hoc esse verum quando per noia appellatiua grauatur.sed quando p nomen proprium tunc si videt iniungere onus hereditati sed persone

.l.quotiens.iuncta.l.se.cū ibi no.ĩ.ad treb.Conanť
etiam pfati doc. Moder.rñdere ad iura Bar.ꝛ p̃
mo ad.l.si plures pallegatam. qꝛ ibi ƀm eos ꝯstabat
de mente defuncti ꝙ vnū solum grauare voluit puta
qꝛ adiecit taxatiuaꝫ tm̃ vel secūdo pōt responderi ꝙ
ibi in fi.nō loquiť quādo erant heredes scripti insti/
tuti ꝛ substituti. vnde intelligať qñ erāt tm̃ heredes
instituti scripti quo casu testatoꝛ volens vnum tantū
grauare non dꝫ grauare p nomen appellatiuū inde/
finitum heredes ꝛc̃.sed p nomina ꝓpria. ꝛ sic nō lo/
quať ibi qñ pars vnius instituti repudiātis trāsit ad
substitutum vel coheredē: tñ in veritate iungendo fi
nem illius.l.cum prin. prout est de mente lr̃e ille tex.
videť stringere pro opi.Bar.ad dictā.l.celsus.etiam
respondet iuxta ibi no.ꝙ corrigať p.l.si ticio.§.ij.e.
ti.vel ꝙ ibi loquiť in legato pro nō scripto.vt dixi.s̃.
p.l.qdam referunt.vtraqꝫ opi.vt satis pꝫ ex p̃dictis
esset disputando substentabilis tñ cōsulendo ꝛ iudi/
cando nō esset recedēdū a cōi opi.ꝛ tenēdo istā cōeꝫ
opi.limita singulr̃ nō procederet in legato alimento
rum p tex.no.in.l.iiij.§.fi.ƀm lecturam glo. ꝛ ibi ex/
presse bar.ĩ.de alimentis ꝛ ciba.lega.ex quo nouiter
inferri posset idem etiā in legato ad pias causas cum
equiparenť.§.interdicimus.in autē.de ecclesiasticis
ti.no.Bar.post glo.in.l.alio.ĩ.de alimentis ꝛ ciba.
leg.bene facit tex.i.l.mella.in pn̄.in ṽ.pietatis intui
tu.eo.ti.Et hoc reperio etiam velle Ro. in repetitio
ne auc.similr̃.C.ad.l.fal.in.xx.speciali iter spālia cō/
cessa in vltimis volūtatibus pie cāe.in fi. vbi ad hoc
simplr̃ allegat tex.quem reputat singularem in. d.l.
iiij.§.fi.C Item limita.l.istaꝫ nōprocedere in substi
tuto pticulari rei certe vt in pulchra.q. declarat bal.
in.l.quotiens.in fi.C.fami.herci.referens se ita con/
clusisse.rō pꝫ ex.l.quotiēs.C.de heredi.insti.de quo
etiam vide p bal.in.l.i.§.ꝓ secundo.C.de cadu.tol.
C Alias limitationes ad regulam huius.l.collige ex
isto tex.ꝛ secundā fallentiam seu cōiecturā positā hic
in tex.exemplificabat no.Ray.hic quē sequiť Jo.de
imo.hic qñ testatoꝛ ab instituto legasset reꝫ que in to/
tum erat heredis instituti ꝓbat ipse p rōnem que col
ligiť ex.l.vnum ex familia.§. si rem. de leg.ij. iuncto
isto tex.C Item limita regulā huius.l.nō habere lo/
cum vbi institutus fuisset heres sub conditione ꝛ sub
ꝯ̃ria cōditione fuisset qs substitutus ꝛ verisimilius es
set euenire illam ꝯ̃riam cōditionē. nam tūc cessat rō
huius.l.que videtur fuisse ꝙ si grauauit eum queꝫ p̃
mo instituit quē qdē magis dilexisse videť ꝛmulto ma
gis substitutū quē minus dilexisse videť.arg.l.publi/
us.§.j.ĩ.de cōdi.ꝛ demō. C Quid aūt in substituto
pupillari.Bar.Ang.ꝛ cōiter doc.hic ꝛ Bar.i.l.vni/
ca.§.pro secundo.de cadu.tol.ꝛ in.d.l.nō iustaꝫ.cō
cludunt ꝙ si succedat substitutus ꝛ expressa pupilla/
ri nō videnť legata ab eo repetita p.l.q fundum.§.
q filium.ĩ.ad.l.fal.qd limita preterꝙ in casu no.l.fi.
§.fi.de leg.iij.ibi sed ex vnica oībus ꝛc̃.quem adhuc
induxit Imo.in.l.ꝛ si ꝯtra.in pe.col.de vulg.ꝛ pup.
nam in casu.d.l.fi.§.fi.ex persona pupilli legata nō
debebanť extraneis psonis qꝛ ruptū erat testm̃.l.i.ĩ.
de leg.pstandis.ꝛ no.glo.in.d.l.ꝛ si ꝯ̃.tñ debētur ex
psona substituti pupillaris in casu illo.s.pp suadēteꝫ
equitatem accrescētis portionis vt est casus ibi singu
laris quē ita intelligit io.de imo in.d.l. ꝛ si ꝯ̃. rō ē qꝛ
ibi legata nō fuerūt efficacia in psona pupilli vñ cuꝫ
cōmodum institutionis ad qd erat ex testō vocatus
pupillus peruenerit ad substitutum pupillareꝫ tene/
ri ad legata substitutus pupillaris: qꝛ tunc est eadeꝫ
ratio que in substituto vulgari.ꝛ in materia etiam vi
de Bal.in.d.§.pro secundo.ꝛ hec inducunť ad.q.
no.de qua hic per Dy.ꝛ bar.plenius hic quē sequiť
Ang.ꝛ Moder.hic ꝛ bal.in.d.l.nō iustam facit.q.
no.posita per Specu.in ti.de testamētis.§.i.ṽ.item

a C Judicio
tuo vide ꝺ his
ṽbis ludo. ro.
ma. i repet. ru
brica de arbi.
qꝫ apostilaui.

b C Libuerit.
qd iportet cl'a
ꝓ libito volū-
tatis vide per
fran.cur. cōsi.
xlviij.ꝛ ꝺ oīb'
ṽbis h positis
vide i.d.R.de
arbi. vbi post
roma posui sal
uo ꝙ si qs di-
cat ꝯmitto me
misicordie tue
nō credo ꝙ ibi
sit sꝫ vide p eū
dem alex.cōsi.
cxviij.

pone.ꝛ ibi p Jo.an.in additione p̃dicta ꝓcedunt in heredi
tate obueniente substituto:sed qd in legato.pone eniꝫ ꝙ a le/
gatario fuit relictū fideicōmissum postea testatoꝛ p̃uauit lega/
tarium ꝛ transtulit legatum in aliū vtrum transeat cū onere in
iuncto p̃mo legatario dic ꝙ sic nisi fuerit translatum cum alio
speciali onere lege gayo.ĩ.de alim̃.ꝛ cib.leg.ꝛ.l.alimē. in pn̄.
ĩ.de alimē.leg.si autē nō fuit translatum in alium sed simplici
ter legatum fuit ademptum.an remaneat apud heredem cum
eodem onere dic ꝙ sic per.l.si adimendo. ibi per Barto.ĩ.de
adimendis legatis nisi in casu qñ heres occasione p̃legati sibi
facti esset granatus ad aliqd danduꝫ coheredi gr̃a equalitatis
qꝛ si postea reuocať.d. p̃legatum vr̃ reuocatum grauamen vt
est tex.no.in.l.pamphilo.§.fi.ĩ.de lega.iij.bene facit.l.alteri.
ĩ.de adimē.leg.vbi casus singularis qñ verum legatū an tran
seat ad substitutum vel cōiunctū an transeat cū onere dic vt.l.
vnica.§.in primo.de cadu.tol.

8 I sic. C Valet legatum arbitrio heredis non
autē eius libere voluntati cōmissuꝫ ꝛ cū
quis legat ꝙ sibi debetur.si nihil debetur legatum
nō valet siue exprimat certam quātitatē siue nō:sed
si legat ꝙ ipse dꝫ lꝫ nihil debeat valet legatum si exprimat cer/
tam quātitatem alias nō ꝛ in alternatiua obligatiōe si legatur
ꝙ debeť cogitur heres ad cedendum sꝫ si legeť vna de rebus
alternatiuis cogiť ad agenduꝫ.si aūt legať vtraqꝫ res diuersis
tunc heres vtrūqꝫ insoliduꝫ satisfacere cogiť.h.d.cū.l. sequē.
C No.in pn̄.aliqua verba importantia arbitrium boni viri. ꝛ
de qbusdam alijs vide p Bar.ꝛ doc.his quibus.adde inquā
tum Bar.Ray.Nicho.de neap.Ang.ꝛ Pau.de ca.hic con/
cludūt ꝙ verbū iudicio tuo[a] importat liberā volūtatem.per.l.
thais.§.lutius.ĩ.de fideicō.liber.nam Imo.hic ꝯ̃rium tꝫ p.c.
forus in. ṽ.iudicio.ꝛ in.ṽ.iudex.de ṽbo.sig.ꝛ lꝫ ipse nō dicat
idem voluit Bar.qui est sibi ꝯ̃rius in extrauagāti ad reprimē.
in verbo videtur per tex.expressum.in.d.§.lucius.in verbo ne
cessitatem qcqd ibi dixerit glo.in verbo iudicio. ꝛ istud sequiť
etiam Raph.hic Jo.de ligna.ꝛ Pe. de anch.in clemē.sepe.
de verbo.sig.ꝛ Anto.de bu.ꝛ Jo.de imo. in.c.i. de cōsti.bal.
in.l.voluntatis.circa.ij.col.C.de fideicō.ꝓbatur in.c.illud.de
cleri.excōi.deposito ministrante.ꝛ in.c.inter.corporalia in fi.ꝺ
translatione sonat tex.in.c.verū. de fo.cōpe. ꝛ in.l. cū p̃toꝛ.§.
i.cum glo.in verbo iudicio.s̃.de iudi.ꝛ sequiť etiam hic bene.
de plumbino in.d.§.lutius.lꝫ Ang.ibi ꝯ̃.C Quid de verbo li
buerit[b] dic ꝙ importat liberam voluntateꝫ.l.fideicōmissaria li/
bertas.la.ij.ĩ.de fideicō.libe.ƀm Jo.de imo.Addo Bar.idē
volentem in.l.alio.in.ij.vel.iij.col.de ali.ꝛ ciba.leg.ꝛ in.d.ṽ/
bo videbitur.C Quid de his verbis plus des.dic ꝙ importat
arbitrium boni viri.vt est tex.no.secūdum doc.ibi in.l. cum fi/
lius.§.pater.ĩ.ti.j.C Quid de verbo facias tuo sensu dic ꝙ i/
portat liberam voluntatem.c.i.de cōsti.ꝛ ibi no.doc.C Quid
de verbo cōmitto prudentie tue dominus An.in.c.ne innitaris
de cōsti.per illum tex.dicit ꝙ importat liberā voluntateꝫ.Imo.
ibi cōtra ꝙ videtur verius.sicut diccimus de verbo existimatio
vt hic nō ob.tex.in.c.ne innitaris. qꝛ illud ꝓcedit propter alia
uerba adiuncta de quibus hic in tex.C Quid de ṽ.liberam fa
cultatem uide bar. in.c.i.§.fi.per illum tex. de pac.iur.fir. ubi
dixit ꝙ lꝫ talia uerba uideantur significare precisam libertateꝫ
tamen intelliguntur seruato ordine iuris ut secūdum eum pro
batur ibi in.ṽ.liberam facultatem iuncto.ṽ.coniuncti sed cer/
te ille tex.nō uideť probare ꝙ ibi simpliciter datur libera facul
tas intelligatur seruato ordine iuris.qꝛ tex.ibi non dat dño ab
solute liberam facultatem sed dat eam qñ prius conuicerit ua/
sallum alias autem si absolute daret liberam facultatem nō ui/
detur ꝙ teneatur seruare ordinem iuris sicut teneť bonus uir
per no.per bar.in.d.l.alio.in.ij.ꝛ.iij.col.bene facit ꝙ no.glo/
in clemen.dudum.in uer.libere de sepulturis.ꝛ quod no.Ar/
chidi.ꝛ Joan.and.in.c.cum episcopus.in uer. libere. de offi.
ordi.lib.vj.cum simili.C Quid de his uerbis facias quicquid
tibi uisum fuerit expedire bal. in ti.de pac.constan. in uer. in
aiam nostram dixit hec esse uerba uoluntatis non arbitrij.alle
gat.l.creditor.§. lutius.s̃. mandati. ꝛ ea que no. per Joan.
an.in.c.ij.de iura.calum.lib.vj.vbi plus no.dixit Joan. and.
ꝙ a sententia lata virtute talis cōmissionis.non poterit appel

lari.⁊ idem Jmo.in.c.fi.de ferijs.⁊ bal.i.l.cessante. in pnci.§. quomodo ⁊ qn iudex qd reprehedut dns Ant.⁊ Jmo. i p̄allegato.c.i.de ꝯsti.q2.d.vsi.visuz fuerit,iportat arbitriu boni viri d.§.ꝙꝙ.⁊.d.l.fideicomissaria.⁊ ita et tenet lapus ⁊ dominic⁹ in.d.c.ij.de iura.calu.in.vi.allegat bona glo.iuncto tex. in.c. i.de ꝯfes.in.vi.⁊ glo.in.c.ij.de corpore viciatis in.v.visum fuerit.⁊ gl.in.c.sup his in.v.arbitriu d accu.facit ꝙ no. bar. in.l. si qua pena in vlti.col.j.de vbo.sig.⁊ rndent ad illud qd not. Inno.in.d.c.fi.qd intelligit qn erat comissuz libero arbitrio iudicis.¶ Quid de vbo ꝯscientie tue comittimus dic ut colligit ex no.p glo.singularem in.c.statutu.§.assessorez.de rescrip.in vi.⁊ glo.cosueuit allegari cotraria in cle.i.de iurepa.pro quaꝝ cocordia vide bal.in.l.i.C.de rebus credi.⁊ in.l.ij.alias.iij.C. de senterijs ex peric.reci.⁊ Ang.⁊ Jmo.in.l.ab execu.in pn.s. de appel.⁊.l.iter stipulate.§.i.de vbo.ob.⁊ Jmo.in.c.i.de co sti.⁊ Bal.in.l.nulli.C.de epi.⁊ cle.⁊ pau.de ca.in.l.de pupillo.§.qui opus post ang.ibi.j.de ope.no.nun.Domi.de sacto gemi.i.d.c.ij.de iura.calu.i.vi.p Ro.i.l.q bona.§.q dani.j.d dano ife.⁊ ꝙ no.bal.i.l.fi.ad fi.C.de iure dnij ipetrado.⁊ ibi dicit ꝙ si comittit ꝯsciētie itelligit comissu vt viro optimo si comittit discretioi itelligit comissum vt viro bono. ⁊ sic hes ꝙ h vba comittim⁹ tue discretioi iportat arbitrium boni viri ꝙ etia s3 do.Ant.⁊ Jo.de imo.i.d.c.i.q2 iudiciu ⁊ discretio idem sut c.cu p̄retor.§.i.i.v. iudicium cu glo.s.de iudi.s3 iudiciuz iportat arbitriu boni viri et dixi supra ergo ⁊c.¶ Quid d vsi. arbitrio dixi.s.ꝙ itelligit arbitrio boni viri hoc no.limita s3 Jmo. in.l.filiussa.j.de dona.nisi daret arbitriu ei qui al's haberet q2 itelligit d libero arbitrio: vt vba aliquid operent.ar.l. si quado i pn.cu si.j.e.¶ Quid d vbo licetiam dic vt p Bar. in.l.i. i.v.pn.q.i pnci.C.d sac.sanc.ecc.⁊ i.l.alio.j.de alime.⁊ ciba. leg.⁊ ibi quid d vbo potestatis.⁊ libera potestate. ¶ Quid de vbo,pmitto stare tuo iurameto aut vbo tuo dic ut per Dy. et bar.cum suis cocordatijs.i.l.fi.j.de pto. stipula.¶ Quid de his vbis pono rem in manum tuam vide bal.i.ij.i pnci.s. de orig.iur.¶ Quid d his vbis pro tue volutatis arbitrio dic ꝙ i portat arbitrium boni viri:vt i.c.nimis praua. de exces. prela. ¶ Quid de his vbis comitto me misericordie tue dic ꝙ important arbitriu boni viri sm inno.i.c.veniens.d renuciatione vbi plus no.Subdit idez ee si comitto me volutati aduersarij mei quod etia sequit glo.⁊ Guil.i.l.pe.s.de arbi. Cy.⁊ Bal. i.l. iiij.C.de dot.pmis.⁊ Bal.in.l.fi.i.ij.oppo.C.de ꝯhe.emp.⁊ i l.cum quidaz.j.ti.i.⁊ i.l.ij.§.volutate.s.solu.ma.⁊ i.d.l.volutatis.⁊ i rub.C.de pena iudicis q male iudi.de quo p imo.i.d. l.cum qdam.⁊ i.l.i.in fi.j.de le.ij.⁊ ibi forrasse dicaz.¶ Et qd possit fieri p illum cui est comissuz tanꝙ i bonu viru.⁊ p illum i cuius libera volutate comissum est dic vt plene p Bar.i.d. verbo.videbit.⁊ in.l.filiussa.de dona. p dnm Ant.⁊ imo.i.d.c.i. de ꝯsti.cu suis cocordatijs.⁊ p istum tex.decidit hic Ang. ⁊ sequit io.de imo.ꝙ si statuto cauetur ꝙ,ppter instrumetu guarētigie capitur debitor ad mera volutatem creditoris ꝙ poterit incipere a captura ostenso instrumeto etia nulla pcedete citatioe per hac.l.iuncta.l.cum qdam la grande.j.ti.i.nec obstat ꝙ citatio videt esse qdam defensio q no videtur posse tolli vt i cle. pastoralis.de re iudi.q2 hic no tollit defensio.sed variat poti⁹ defendendi modus.q2 reseruatur defensiones ex post facto ꝙ fieri pot de iure.l.fi.C.de copensa.⁊.l.ij.cum ibi no.C.de edicto diui.⁊ q2 defensio pot ex causa tolli.l.si seru⁹.C.d his q ad eccle.confu.l.i.⁊.ij.C.quado liceat sine iudi.vendi multo fortius teperari seu modificari.facit sm Ang.qd no.glo. singularis i.l.de pupillo.§.meminisse.j.de ope.no.nu.vbi pot icboari a pcepto cu iustificatioe si senseris te grauatu ⁊c.de hoc qualiter citatio ⁊ defensio possit tolli.vide Bar.i.l.filiusfami.j. de dona.⁊ in.l.i.s.de testa.mili. ad reprimendu in vbo figura. ⁊ Ang.in.l.milites.C.de testa.mi.p Bal.post bar.in.l.cum mulier.s.solu.ma.⁊ Bal.in.l.qm alexadrum.C.de adulterijs. et in.l.diem,pferre.§.si quis.s.de arbi.⁊ in auc. si quis.s. de arbi.⁊ in aucten.si quis in aliquo in penulti.colum.C.de eden.⁊ in.l.i.in.ij.colum.C.quomodo ⁊ quando iudex. ⁊ ibi expresse dicit: ꝙ non valeret statutu disponens ꝙ qs posset codenari absq3 citatioe per cleme.pastoralis.de re iudi. ⁊ p Bal. in.l. executorez.in.xiij.col.cum se.C.de execu.rei iudi.⁊ in.l.ea qui dem in.xiij.col.de accu.cum simili. ⁊ an ad captura requiratur de iure coi ꝙ precedat citatio. vide Bar. ⁊ alios in.l.cosentaneu.C.quomodo ⁊ quado iud. Bal.in.l.si curialis.in pn.C.de epi.⁊ cler.⁊ in.l.cui tandi.C.de condi.ob turpem cam.⁊ i.l.pleriq3.s.d iuius voca.⁊ in.l.i.isi.C.de iur.⁊ fac.igno. ⁊ etiam Bar.i.l.cum eode.alias e lex. sacrilegij.§. labeo .j. ad.l.iuli.peculat.⁊ io.de imo.in.l. a diuo pio.§. in veditione.j. de re iudi.⁊ Ro. in.l.iij.§.pretor.j. de dam.infec.¶ In.§.i.i v.ꝙ si addiderit. limita istuz tex.no.ut p Bar.in.l.fi.in prin.j.de liberatioe legata per illum tex.videlicet nisi testator per vba p̄teriti tpis fuerit locutus vt q2 dixit lego tibi quod debuisti etiam nulla quantitate expressa.q2 si iste legatari⁹ al's fuerat debitor ⁊ ante testamentum satisfecit testatori ⁊ sic nihil debet:si tamen testator sciuit debitu fuisse solutum videt legasse illam quatitatem que dum fuerat debita:vt est ibi tex.Secus si ignorauit vt ibi habetur ex quo apparet ꝙ cum ibi tex.velit ꝙ aliud sit quado testator locutus est per vba preteriti temporis quo casu legatum valet si sciuit debituz subesse ergo vbi locutus testator p vba presentis teporis legatu no valet ⁊ si testator sciuit debitum no subesse al's no esset dria inter vba p̄teriti teporis ⁊ vba p̄sentis ⁊ p hoc tollit dubitatio Raph.q dubitauit an iste tex.i versi.ꝙ ei addiderit.⁊ in ver.,pinde habeat locu quado testator sciuit dbitu no subesse ⁊ relinqt cogitadu sed ex p̄dictis decidet ꝙ sic.⁊ ita etima tenet Pau.de ca.hic dicens ꝙ ad hoc no obstat idꝙ habeat i.l.cu aliena.C.eo.q2 ibi substatia rei legate no dficiebat Bar.sicut ,pbat hic Bar.post glo.¶ Ite in quatu tex.hic i v.cu si dece que titio dbea ⁊c.vult ꝙ si dica titio lego dece q sibi dbeo ⁊ in veritate no debeo no valet legatu itelligat hoc ee veru si scio me no ee dbitore ticij cui lego.secus si putare me esse dbitore suum q2 cessare videt causa finalis legati ⁊ non valet legatum sm Pe.hic limitauerut istum tex.per l.i.C.de falsa ca adiecta legato.⁊.l.ticia.§.gaius .j. ti.i.ꝙ no.q2 alij no ponunt ⁊ idem videt dicere bar. i.l.demo.falsa.§.i.in.iij.q.j.de ꝯdi.⁊ demon. No. et ex isto tex.in v.duntaxat ꝙ heres qui tenet cedere act.legatario no tenet ad ipensas litis sm Ang.dixi i.l.seruum filij.§.eum q.s.eo.⁊ inducit iste tex. per Dy.bar.⁊ alios ad.q.de eo qui dixit cedo vel uedo qcquid iuris habeo in tali fundo vt hec cocessio nullu ti.etia ad p̄scribenduz tribuere dicat nisi constet de iure cocedentis.⁊,pbat in.l.ꝙ si in venditione. ⁊ in.l.ꝙ si sic.⁊ ibi etia ponit bal.in lec.antiqua.s. de he re.vend.⁊ Spe.in ti.de locato.§.nuc aliqua .v. lviii.⁊.v.lxxvi.⁊ Oldra.consilio.clxiii.incipi. viso p̄uilegio.⁊ Ang.in.l.locus.j.de acq.pos.¶ Limita tamen no.per Bar.in.l.emptor fundi.j.pro emptore ⁊ an ille qui dixit vendo quicquid iuris habeo si sciebat nullum ius habere teneat emptori. vide.d.l. qd si in venditione cum duabus se.⁊ Ang.hic que simpliciter sequitur io.de imo.⁊ per ia.bu.⁊ ang. in.l.i. C.de eui.¶ Item no.ꝙ in.§.si quis ita ꝙ potestas eligendi transire potest in quecunq3 successorez etia singularem.Ex quo no.infert hic iac.de are.quez sequitur hic Nico.de neap.⁊ bal.ꝙ si homines certe ville,pmiserunt ticio purgare riuu ad arbitriuz ipsi⁹ ticij qui mihi vendidit riuu qd tenebutur prefati homines etiam meo arbitrio.Addo bal.⁊ saly.idez tenentes in.l.fi.in.vi.col.C.de contrahen.empt.⁊ ide tenet ibi Saly.qui hoc reputat cordi tenendu. idez etiam voluit Bal.in.l.voluntate.i pe.col.C. d fidei co.⁊ in.l.fi.§.i.in.iij.col.C.coia deleg.sed imo. sub dubio forte contrarium tenet q2 potestas eligedi vel arbitrandi non potest transferri in tertium viuo stipulatore:q2 personalis est.sed eo mortuo sic:vt i.l.si stipulatus fuerim illud.in pn.⁊ i.l.fi.in pn. de vbo.

obli.ꝛ ita loqtur iſte tex.hic.ſ.mortuo ſtipulatoꝛe:vt etiã hic per Bar.ꝛ cõtra Bal.allego tex.vbi eſt q̄ſi caſus in.l.cum ſtipulatus ſim mihi a proculo.ꝭ.de ꝟbo.obli.vbi talis poteſtas arbitrandi etiam in facto ꝑprio ſeu cõpetens iure ꝑprio morte extinguit̄ ꝛ ad hr̄dem nõ tranſit ergo nec in aliũ ꝑ ceſſiõeꝫ transferri poteſt.q2 que nõ ſunt trãſmiſſibilia ad hr̄dẽ ñ ſũt ceſſibilia:vt.l.ex pluribus.ſ.de admi.tu.ꝛ aliud eſt in facultate eligẽdi que bene tranſit ad hr̄dem vt h̄ ꝛ aliud in ꝑtãte arbitrandi:vt declarat Bart.in.l.ſi ſtipulatus fuerim illud.ꝭ.de ꝟbo.obli.Bal.tñ in.l.volũtatis.ꝑallegata referendo ꝟba Jac.de are.hic finaliter dicit concludendum:ꝙ tranſeat dicta facultas arbitrãdi in ſingularem ſucceſſoꝛem ex perſonis ꝛ cauſis.ar.l.fi.in fi.ꝭ.de act.ꝛ obli.que nihil facit.¶ Item per iſtũ tex.determinat no.hic Cy.quem ſequit̄ Bal.hic ꝙ ſi ex forma ſtatuti ad inſtantiã creditoꝛis poteſt capi debitoꝛ poterit etiã capi ad inſtãtiam ceſſionarij[a].quod ſequit̄ Imo.ꝭ.l.proxima i fi. adde ꝙ idem tenet latius Bal.in.l.ꝑ diuerſas.i.xi.q.ꝛ in.l.ab anaſtaſio.in.iij.no.per illuꝫ tex.in ꝟ.aliũ creditoꝛẽ.C.mãdati.ꝛ in.l.i.in vlti.col.C.de act.et obl.ꝛ Saly.in.l.ſi a creditoꝛe eo.ti.ꝛ vide pulchraꝫ q.in ſimili per Bal.ꝛ alios in.l.ſi poſt diuoꝛtiũ.ſ.ſolu.ma.ꝛ poſito ꝙ ſtatutũ dicat vt.ꝭ.tamẽ Bal.in.d.l.per diuerſas.ſ.in.q.poſt Imo.in.c.q2.v.de iudi.no.dicit ꝙ ſi in ſtatuto cõtinetur ꝙ creditoꝛ faceret capi debitoꝛeꝫ ſine citatiõe tũc ceſſionarius nõ poterit facere capi ipſum niſi prius faciat eũ citari.¶ Itẽ ꝑ iſtuꝫ tex.decidit Bar.in fi.q.no.ꝛ cum eo trãſit h̄ Ro.in.l.i.§.fuit queſitũ.ꝭ.ad treb.ꝛ ſimileꝫ.q.decidit no.bar.per iſtũ tex.i.l.ſi ex legati cauſa.ſ.de ꝟb.obl.ꝛ Bal.in repetitiõe.l.qð te.in.ix.col.ſ.ſi cer.peta.¶ Circa glo.dic ꝙ hic per doc.qui cõmuniter reprobant glo.fi.i.l.ꝙ ſi quis.inquãtuꝫ glo.dicit.non ergo ceditur ꝛc.q2 eſt cõtra iſtuꝫ tex.ꝛ reſpõdeat ad §.fi.ſ.l.proxi.ꝙ ibi loqtur qñ electio erat debitoꝛis.

a ¶ Ceſſionarij.an ſtãte ſtatuto ꝙ debitoꝛ poſſit capi ad inſtantiaꝫ creditoꝛis an poterit capi ad inſtantiam ceſſionarij.vide per lu.ro. qui in terminis conſuluit conſi.ccxv.

b **Huiuſmodi** Licet onus fideicõmiſſi legatario iniuncti equiualeat cõmodo legati nihilominus legatuꝫ valet.h.d.ſm Dy.Pe.Ray.ꝛ bal. hic vel aliter ſũmatur vt hic ꝑ Bar.ꝛ ſm dictũ ꝑmũ ſũmariũ ratio huius tex.eſt q2 legatum poteſt legatario afferre vtilitateꝫ:vt ſi cõtingat fideicõmiſſũ deficere.vel q2 fideicõmiſſarius repudiet illud vel decedat viuo teſtatoꝛe.nam remanebit penes legatariuꝫ ſine aliquo onere.l.ſi quis ticio.i ꝑn.ꝭ.ti.i.ꝛ.l.ſi quiſ eum.ꝭ.de cõdi.ꝛ demõ.¶ In tex.ibi queadmoduꝫ hic.ꝑbatur ꝙ legatum de quo in ꝑn.huius.l.eſt tale quale ſi eſſet relictũ non expreſſa cõditione de cauẽdo ſed ſimpliciter tantũ ꝛ poſtea per viam modi vel fideicõmiſſi onus fuiſſet iniunctuꝫ legatario.naꝫ etiã tũc legatarius admittet̄ ad petẽduꝫ niſi preſtita cautione de implendo moduꝫ vel fideicõmiſ.l.ſi tibi legatum.ꝭ.ti.ij.l.quibus diebus.§.termilius.ꝭ.de cõdi.ꝛ demõ.vbi patet ꝙ illa cõditio de cauẽdo tacite inerat.ꝛ ſic nõ ſuſpẽdit acquiſitioneꝫ legati nec natiuitatem act.ſed executioneꝫ tantum:vt probatur in l.ſi'cui.ꝛ in.l.cum teſtõ.ꝭ.de fideicõmiſ.firmat bart. in.d.§.termilius.ergo ſi legatum eſt acqſitum ante cautioneꝫ preſtitam nimirũ ſi poteſt grauari legatarius onere cauendi.vt hic in tex.ꝛ hoc modo licet ſatis confuſe bar.hic videtur voluiſſe ſoluere contrarium ſignatum in ꝑn.glo.ꝛ iſtum intellectuꝫ ſi qð legatum in caſu poſito hic in primo reſponſo dicat̄ eẽ modale ꝛ nõ cõditionale tenet Ray.Bar.Ang.io.ꝛ Pau.de ca.in lectura paduana.ꝛ iſtud eſt magni effectus:q2 ſi eſt modale tranſmittit̄ ad hr̄des legatarij.etiaꝫ ſi legatarius decedat anteꝙ modũ impleuerit ſecus ſi eſſet conditionale.l.a teſtatoꝛe.cũ glo. .ꝭ.de condi.ꝛ demonſt.in.l. ſi poſt diem.§.hiſdem

cum glo.ꝭ.quando dies legati cedi.ꝛ clare Bar.in.d.§.termilius.¶ Sed nico.de neap.hic dubitat de iſto intellectu.ꝑpter dictione ſi hic appoſitam que debet facere cõditionem.l.qui promiſit.ſ.de condi.indebi.Sed Bar.ad hoc reſpondet ꝙ iſta ẽ conditio que tacite inerat.vnde expreſſe nihil operatur vt probatur in.d.§.termilius.ꝛ in.d.l.iij.ſ.eo.Raph.hic reprehendit intellectuꝫ Bar.quia hic in ꝑnci.teſtatoꝛ non expreſſit modum.nam intellectus Bar.potuiſſet ſtare ſi teſtatoꝛ dixiſſet lego ticio centum vt centum det meuio ꝛ adiecíſſet conditionem ſi ticius cauerit heredi ꝛc.ſed tex.nõ ita loquitur.¶ Potes reſpondere ꝙ ſatis ex ꝟbis illis poſitis in tex. comprehendit ꝙ granabat teſtatoꝛ ticiũ vt daret meuio centum cum eis appareat ꝙ contẽplatione meuij legauit.ar.l.ſuo legato.§.ſi teſtes.ſ.e.ꝛ ſatis videt̄ probari i.d.§.termilius.ſibi ac ſi ita legatum eſſet.¶ Pau.de ca.in lec.bono.etiam reprehendit intellectum Bar.q2 nõ eſt veruꝫ ꝙ iſta conditio fuerit expreſſa prout inerat.nam ſi nõ fuiſſet expreſſa nõ inerat quo ad ſubſtantiam legati.ſed quo ad petitionẽ.ſed ſi exprimitur ineſt quo ad ſubſtantiaꝫ.vnde putat ꝙ ſi legatarius hic deceſſiſſet ante preſtitã cautionem nõ tranſmitteret legatũ.ꝛ pro hoc facit ſm eum.l.ſi ita legatum.§.illi ſi volet.ſ.eo.ꝛ ꝙ no.glo.in.l.aliquando.ꝭ.de condi.ꝛ demon.pro eo etiam allego glo.in.l.ſi decem.cum petiero.ꝭ.de ꝟbo.obli.in glo.i.iuncto tex.vbi licet hec ꝟba ꝑmittit decem cum petiero nõ faciant ꝑmiſſioneꝫ conditionaleꝫ tamẽ ſecus eſt ſi dicam ꝑmittis deceꝫ ſi petiero.vnde Raph.in d.l.ſi deceꝫ cuꝫ petiero per illaꝫ glo.dicit falſuꝫ eſſe intellectum Bar.hic.ꝛ in.d.§.termilius.ꝛ ſubdit ꝙ nõ obſtat ſi pro opi. Bar.allegaret̄.l.muto.§.ſub conditione.ꝟ.hanc autem.ſ.de tutelis.q2 reſpondet ꝙ ibi ideo illa verba nõ faciunt conditionem ſed monitionẽ denotant.q2 ſi cõditionem facerent actus redderetur nullus.vt in.d.§.ſub conditione.in ꝑnc.ſed in caſu noſtro dato ꝙ actus eſſet cõditionalis valeret.¶ Sed potes riſdere ad glo.in.d.l.ſi decem.ꝙ ibi in illa ſtipulatione ſimpliciter facta ꝑmittis mihi dare.x.inerat tacite hoc tempus.ſ.cũ petiero quia cũ eſſet pura promiſſio poterat ſtipulator peter̄ quãdocũqꝫ.l.eum qui Kl̄is.§.quotiens.ꝭ.de ꝟbo.ob.ꝛ illa dictio cum ꝑn.denotat tempus.l.ſi ticio.ꝭ.quãdo dies legati cedat. ideo ſi per eam exprimatur tempus qð tacite inerat non facit actum cõditionaleꝫ.ita loquitur tex.in.l.ſi deceꝫ.ꝛ in.l.ticia.ꝭ.de condi.ꝛ demon.ſed ſi exprimãtur hec verba.ſ.ꝑmittis decẽ dare ſi petiero.tunc q2 dictio ſi principaliter facit conditionem d.l.ſi ticio.in ꝑnc.vnde etiam facta expreſſio aliter ꝙ ineſſet:q2 inerat tempus ꝛ fuit etiam facta expreſſio per verba denotãtia ꝑncipaliter cõditionem.ꝛ hec ſunt de mente Bart.in.l.i.ꝭ.de condi.ꝛ demõ.circa.ij.vel.iij.colũ.ad.§.illi ſi volet patebit riſio ex his que dicam infra ipſemet Pau.de ca.in lectu. padu. dicit veram eſſe opi.Bar.hic ꝛ in.d.§.termilius.quãdo ꝟba illa.ſ.ſi caueris. concernunt verbum executiuuꝫ prout loquitur iſte tex.nam hic iſta conditio ſi cauerit concernit verbum dato ꝙ eſt executiuuꝫ.ideo non ſuſpendit ſubſtantiaꝫ ſed executionem.ſi autẽ concerneret ſubſtantiam.vt quia concerneret verbum lego vt ſi dicerem lego tibi centum ſi caueris heredi meo de dando eadem centum ticio putat legatum fore conditionale:quia conditio concernit ſubſtantiam legati ꝛ ſic non exprimitur per eum modus per quem ineſt.d.§.illi ſi volet.Jo. de imo.in.l.ſi ita expreſſum.ſ.de condi.ꝛ demõſt.etiaꝫ contra opi.Bar.hic ꝛ in.d.§.termilius.arguit de.d.§.illi ſi volet. ꝛ de.d.l.ſi ita expreſſuꝫ vbi illa conditio lego tibi ſi volueris facere legatuꝫ conditionale:quia exprimitur aliter ꝙ ineſſet.nam in legato duplex eſt acquiſitio vna reuocabilis ꝛ iſta fit legatario etiaꝫ ignoranti.l.cuꝫ pater.§.ſurdo.ꝭ.de leg.ij.alia eſt irreuocabilis ꝛ iſta nõ fit niſi ſcienti ꝛ volẽti.l.ſi quis ita hereditatem.cuꝫ glo.ſ.de condi.inſti.modo illa verba ſi voluerit tacite inerant acquiſitioni irreuocabili ſed cum exprimuntur inſũt etiam acquiſitioni reuocabili.ꝛ ita eſt de mente glo.in.d.l.aliquãdo.ex quo inferri videtur Joã.de imo.in.d.l.ſi expreſſum ꝙ quãdo legatur alicui aliquid ſi ſatiſdederit de aliquo faciendo ꝙ legatum deberet dici conditionale ꝛ nõ tranſmitti ad heredeꝫ:quia licet conditio ſi ſatiſdederit inſit tacite tamen ineſt in effectu executioni.ꝙ patet quia nata eſt actio anteꝙ impleat modum.l.ij.C.de his que ſub modo patet in.l.fideicõmiſſum

§.eo.sed quādo exprimitur videt exprimi ad substantiam lega ti facit ƀm eum ꝙ habetur in simili ꝑ in.l.iij.§.filius.ſ.de lib.ꝛ posthu.tamē ƀm eū videtur ꝙ possit sustineri opi.Barto.ꝙ le gatum nō sit conditionale.ꝛ ita per consequēs trāsmittatur vt videtur de mēte tex.i.d.§.termilius.in quātum ibi perficiat le gatum sub modo ꝛ legatum relictuꝫ sub hac conditiōe si satis dederis de modo implendo. Et nō obstant allegata in cōtra riuꝫ: quia in casu nostro illud qđ tacite inerat tēdebat ad quan daꝫ cautelam rei de qua agitur.ideo tunc expressio non opera tur.ꝛ sic nō videtur adiectio facta ad substantiam legati. vt est casus singularis.d.§.termilius ƀꝫ ipsuꝫ nec placet limitatio da ta hic per Pau.de castro i lectura padu. quia nō videtur esse differētia inter ista verba lego vel dato quantum ad importan duꝫ substantiaꝫ legati.quando alia verba importantia substan tiam legati nō precesserunt in casu huius.l. vt.l.ij.C. cōmunia de leg.l.cum pater ꝛ donatiōis.ſ.ti.i.l.quoniā idignū.C. ð te sta.ꝛ quādo dictio si ipoꝛtat cōditionē si adijciatur verbo exe cutiuo sicut verbo dispositiuo.vt.l.quibus diebus. ꝛ qbus die bus.§.qdam ticio de condi.ꝛ demon. Item limitatio sua vide tur contra.d.§.termilius.ꝛ si vera esset limitatio sequeretur ꝙ si testatoꝛ dixisset dato decem illi si volet quod tunc non habe ret locum tex.in.d.§.illi si volet quod nullibi videtur ꝓbari ad itellectum etiaꝫ.d.l.mitto.vide Bar.in preallegata.l.i.circa se cundam colū.ſ.de condi.ꝛ demon.ꝛ Pe.ꝛ Ioā.de imol.i.l. centesimis.§.si.ſ.de ꝟbo.obli. ¶ In glo.in verbo legatuꝫ ibi l.pe.ꝛc.illa.l.nō pꝛobat immo potius pꝛobat contrariuꝫ: vt pꝫ in tex.ibi prius dato.ꝛ ibi per Bar.ꝛ similiter contrarium pꝛo bat.l.mulier.hinc allegata in glo.vnde teneas sequentem sol. vel aliā quā dixi sup tex. ¶ In eadē ibi vel dic de hac glo.vide Bar.ꝛ doc.in.l.stipulatio ista.§.si stipuletur.in.ꝟsi.sextus mo dus.ſ.de ꝟbo.obli.ꝛ bal.in.l.ij.in fin.C.vt in pos.lega.ꝛ in.l. sancimus.in ꝑnc.C.de ꝟbo.signi.ꝛ est singularis ƀꝫ Ang. hic sed certe similis est ꝛ melioꝛ in.§.alteri in ꝟbo stipulari.instit. de inutili.stipula.in fine ƀm imol.hic attamē ista sol.glo.nō vi detur bñ conuenire verbis huius.l.que loquitur quādo testa toꝛ dixit si Ticius caueret heredi se daturū meuio.nō autē he redi recipienti noīe meuij: vt dicit glo.vnde melioꝛ videtur alia solutio quam hic ponit bar.dum allegat.l.ticio centuꝫ.ꝛ ƀꝫ illa intellige.l.si tibi legatum.ſ.ti.ij.in verbo nō interest.s.aliter ꝙ pꝛoter generale interesse ꝙ habet vt impleatur voluntas testa toris:vt.d.l.ticio cētuꝫ.in ꝑn. Raph.autē hic intelligebat ꝙ deberet cauere heredi sub pena ꝙ daret meuio vnde noīe ple ne valet.l.stipulatio ista.§.alteri.ſ.de ꝟbo.obli.sed ista violat tex.ibi hic de pena nil dicitur ꝛ in quātuꝫ glo.dicit sic vt valeat ꝛc.habes ex glo.no.ƀm bal.ꝙ qui pꝛomittit vł tenetur aliquid alicui facere tenetur taliter facere ꝙ sit validū de iure ꝛ simili ter tabellio qui confecit instrumentum debet taliter conficere ƀm formaꝫ consuetam ꝙ sit de iure validum.textus est singula ris ƀm eum in.l.si.ad fi.C.de fideiuſ.ꝛ ideo no.qui est simplici citer rogatus a partibus de contractu itelligitur rogatus ꝙ ap ponat clausulas cōsuetas etiam si a partibus non sit dictum ƀꝫ bal.in.l.si quid sub conditione.i fin.ſ.de condi.insti.per.d.l. fi.que ad hoc ē melioꝛ que sit in coꝛpore iuris ƀꝫ bar.i.d.l.fi.ð quo per bal.in.l.fi.in.i.colū.C.de execu.rei iudi.ꝛ in rub.C.ð reuocandis his que in frau.credi.in vltima colū. ꝛ in.l. cum ð consuetudine.ſ.de legibus.ꝛ Ang.in.l.licet.C. locati. faciūt que habentur ꝛ notantur in.l.si prius.§.recte cum concoꝛdan tijs.ſ.de aqua plu.ar.

Si sempronius. Due cause lucratiue ex testa mētis duorū qui reputantur loco vnius iudicantur ac si ex testamento vnius pꝛocederet.h. d. ¶ In glo.in ꝟ.repelli potest ibi duplicare legatum non po tuit.dic ꝙ immo potuisset si voluisset estimationē legař.l. si alij §.rerum.ſ.de vsufru.no.doc.in.l.plane.§.i.ſ.eo.ti. ſꝫ legan do eundem fundū verum est ꝙ nō potuit duplicare qꝛ lega tuꝫ speciei duplicationē nō recipit.l.lutius.§.impuberē.ſ.ti.i. ꝛ.d.l.plane.§.i.ꝛ ibi dixi post imo.ꝛ alios. vnde verius est id ꝙ subdit glo.ꝙ indubio hic non videtur voluisse duplicare:ſꝫ legare ius quod habet.

Si cui homo Post interitum rei legate in ge nere precedēte obligatione facta

per heredem liberatur heres ope exceptionis .h.d. ¶ Quare autem non liberetur ipso iure dic vt ꝑ gl. i.l.qui decem in ꝑn.ſ.de sol.ꝛ per doc. maxime bal. i.l.acceptam.C.de vsuris.

Edes quibus Actio ex testam ento durat ad rem si res ñ est perfecte tradita.h.d. ¶ Et circa hic no. per bar. vide pulchre no.per eundem in.l.qui sibi.§. pꝛimo ſ.de sol.ꝛ in.l.exhibitionis post cy.C.ad exhibē.cū simi.ꝛ circa aliqua que tangit hic Pe.ꝛ Io.ð imol. vide que dicam in.l.si tibi homo.§.cuꝫ seruus.

Qui seruum. Si legatarius rem lega taꝫ ignoꝛans emit ab he rede.ꝛ eam postea ex testamento consecutus fuit ha bet doli exceptionem aduersus petitioneꝫ precij ꝛ si iam soluerat precium illud repetere potest ꝑ acti.ex empto.sed si fuerat reꝫ consecutus ex contractu em ptionis ad hoc vt precium solutum recuperet potest intentare act.ex testamento ad eandeꝫ reꝫ a qua ac. nō absoluitur heres nisi preciuꝫ restituat ꝛ rem lega tarij faciat.h.d. ¶ Et diuide vt hic per Dy.ꝛ Bar. ¶ In tex.ibi ignoꝛās.si autē legatari⁹ scienter emis set rem sibi legatam.an videatur tunc renunciare le gato.ꝛ sic non habet locum dispositio huius.§. nō tangunt doc.hic ideo dic ut per Bar.in.l.qui rome §.duo fratres.in.xij.q.ſ.de ꝟbo.obli.ꝛ aliquid per Dy.ꝛ imol.in.l.si a substituto.in ꝑnci.ſ.eo.ꝛ ibi di xi. ¶ Et similiter quid si quis emit vnaꝫ ex rebus he reditatis sibi per fideicommissum restituēdis per he redem sub aliqua conditione adhuc pendente.an si postea eueniat conditio possit recuperare heredita tem.tunc preciuꝫ illius rei: quaꝫ emit ab herede.put hic in tex.dicitur Ioā.an.in addi.Spec. in tit.ð empt.ꝛ vend.§.tertio loco.ad fineꝫ post multa no. concludit ꝙ sic per.l.imperatoꝛ.§.fi.ſ.titu.i.dic ta mē vt ibi latius per eum ad quod etiam faciunt not. per Bar.in.d.§.duo fratres.in.xij.q. ¶ In tex.ibi ex vendito expone vt in glo.magna ꝛ notabili illam secundam expositioneꝫ in ꝟsi.l.ij.dic ex qua habes ꝙ legatarius idem qꝫ emptoꝛ in casu hic posito i ꝑn ci.intentare potest act.ex empto per quaꝫ petit se li berari a precio per ipsum pꝛomisso heredi vendenti ex quo no.ƀm Bald.ꝙ vbi ex post facto superuenit noticia alicuius equitatis pꝛopter quam resolui ðbet contractus datur etiam actio ex ipso contractu ad re soluenduꝫ facere.l.sed ꝛ celsus.§.i.ſ.de contrahen. empt.ꝛ.l.si fullo.ſ.de condi.sine causa. ¶ In glo. i.ibi nulla esset emptio.s.per.l.sue rei.ſ.de cōtrahē. emp.ꝛ sic cōmuniter tenetur iste intellectus glo. ꝙ iste tex.non loquitur in re testatoꝛis pure legata.sed pet.de bella perti.hic dicit hanc esse diuinationē.qꝛ secundum euꝫ etiam pꝛocedere potest in re testatori pure legata.nec etiaꝫ obstat.d.l.sue rei.quia ipsa est in opi.ꝙ dominiuꝫ veruꝫ rei legate sit apud heredē adita hrđitate ꝛ non apud legatarium per istuꝫ tex. ꝛ plures similes cuius opi.in hoc an sit vera dicetur in.l.si tibi homo.§.cum seruus.ſ.eo.vel ƀm paulꝫ de castro potest responderi ad.l.sue rei.ꝙ loquitur i re que ē mea irreuocabiliter.secus in re mea reuoca biliter: quia sicut res que ꝛuocabiliter est mea potest mihi obligari.l.ex sextante.§.lutius.ſ. de excep. rei iudi.ꝛ in.l.in bello.§.si quis seruum.ſ.ð captiuis.se cus in irreuocabiliter mea.l.neqꝫ pignus.cum simili bus.ſ.ð regu.iuris. Ita ergo erit dicēdum in re mi hi legata: quia dicitur eē mea reuocabiliter pꝛopter repudiationem quaꝫ facere possum.d.§.cuꝫ seruus cuꝫ eam emere possim. ¶ In glo.in ꝟbo. actuꝫ fue rit.que est in ꝟsiculo.ꝙ si iudicio.ibi dum glo.dicit. sed non per actuꝫ colligitur vera lectura pꝛincipalis ad istuꝫ textum.in ꝟsi.fi.videlicet quod legatarius pꝛimo cepit agere acti.ex empto ad rem consecutus

z pēdēte iudicio.z sic anq̄ rē ꝯsecut⁹ esset cepit age
re act.ex testamēto ad rem quam comparauit sibi le
gataz quaz cōmutationem actionū facere potest. qa
iste act.dantur ad diuersa cum actio ex empto detur
ad rē tradendaz tantū.l.ex empto.in pncipio.ff. de
actio.empti.actio.autem ex testamēto datur ad rem
dandaz.z sic ad dominiū transferenduz.vt hic in fi.
z.l.si domus.§.de euictione.z ibi no.doc.ff.eodem
ergo cū debent ad diuersa poterūt ꝯcurrer.l. si idez
cū eodez.ff.de iurisdi.om.iudi.z no.docto.in.l.edi
ta.C.de eden.consequetur ergo legatarius in casu
huius versi.per actionē ex testamēto quod heres fa
ciat ipsuz dominū rei legate.p actio.vero ex empto
consequetur preciū quod heredi ꝺdit.z hoc ē quod
vult dicere tex.hic in fine.z ꝓm hanc lecturā q̄ opti
me procedere potest cessauit contraria.de quibus in
glo.magna videlicet de.l.cui res.ff.de actio.empti.
cuz similibus.quia hic res adhuc nō erat tradita ex
cōtractu emptionis quando cepit agere act.ex testa
mēto.vnde hic agitur actio ex testamēto ad rez lega
tā vt rem consequat.z hoc in.l.cōtraria nō negat:
sed ibi dicitur quod potest agi actio.ex empto scilicz
ad preciū.z sic iste.ll.nō sunt sibi cōtrarie.¶ In gl.
magna que est glo.diaboli ꝓm Petrū ponitur secū
da lectura principalis quādo peractuz fuit ex toto
iudiciū in act.ex empto contra heredē ad rez quam
consecutus est legatarius z laborat in sol. contrarij
.l.cui res tene vltimā solutionē que est cōmunis.z ꝺcla
ra.vt hic per Bar.tamē Joā.de imol.hic dicit q̄ licz
hec solutio.declarata vt hic per Barto. cōmuniter
tenetur.tamē sibi nō placet inquātū glo. z expressi⁹
Barto.voluit q̄ in casu dicte.l.cui res possit agi act.
ex testamēto si emptor post rem sibi traditaz ex cau
sa emptiōis z soluto precio destinauerit velle habere
z retinere rē ex causa emptiōis z nō ex causa legati.
nam ꝓm euz hoc non videtur esse veruz.quia in cāu
dicte.l.cui res.nullo modo videtur posse agi ex testa
mēto.naz cum ibi fuerit legata res testatoris sub cō
ditione interiz empta per legatariuz.z postea euene
rit conditio eo ipso q̄ legatū habet effectū ipso iure
absqz facto legatarij mutat causa dominij. z habet
ex legato nō ex emptione vt ibi z in.l.fundo allega
ta in gl.z facit.j.ti.pmo.l.cuz pr.§.surdo.vn̄ nō vr̄
q̄ possit ibi ager act.ex testō : quia agendo ex testō:
agnoscerit legatuz.z per h ꝯsequenter haberet rem
z eius dominiū ex causa legati. ergo frustra peteret
ipsaz rez legataz quā penes se habet ex causa legati.
ideo debet tūc agere ex empto cū censeatur eo ipso
quasi euicisse sibiipsi vt h innuit littera nec ob. iste
tex.vbi agit ex testamēto quia potest intelligi quādo
fuit legata res aliena vel heredis.nam tunc etiā si le
gatarius agnoscat legatū non per hoc solū mutat si
bi causam.quia legatuz rei aliene vel hr̄dis de se nō
est aptum ipso iure transferre dominiū in legatariuz
ideo tunc potest agere act.ex testamento ex quo rem
habet ex alia causa que non est extincta z ex quo etiā
sibi abest precium licet rem ipsaz habeat.l.plane.§.
q̄ si rem.ff.eo.z sic nō videtur q̄ hoc cāu possit age
re legatarius act.ex empto cum nō sequatur euictio
ex virtute legati nisi forte heres consentiret mutari
causam dominij z haberet ex causa legati.nā tūc for
te posset postea agere ex empto.sed ante non vide
tur ꝓm eū.sed non recedo a cōmuni opi.quoniā su
pradicta nō videntur vera.naz dū dicit q̄ in casu.d.
l.cui res superueniēs conditiōe legati legatarius di
citur habere rem ex causa legati dicit cōtra illuz tex.
vbi littera dicit q̄ nō habet ex causa legati.z hoc ve
rum volēte legatario no.habere ex causa legati vt h
declarat Bar.secus si vellet habere ex causa legati.
ita procedit.d.l.fundo.que iura sibi aliter contradi
cerēt.Itē no.bene dicit Joā.de imol.dū dixit q̄ in
casu.d.l.cui res frustra ageret in testamēto cum iā haberet rē le
gataz.naz imo non ageret frustra.qr propter p̄ciū qd sibi abest
potest agere ex testamento:vt dicta.l. plane.§.q̄ si rem. z hec
est responsio data per eum ad istum diuinat z violat tex. qui
videtur loqui in eo casu quo loquitur dicta lex cui res.preterea
ipse dicit quod iste tex.debet ītelligi in re heredis legata.sed ita
est quod rei heredis legate existētis apud legatariū transit ab
adita hereditate dominiū ipso iure in legatarium cū hr̄s adeū
do videatur consentire.vt pulchre declarat Bal.i.l.i.circa.vi.
colū. cōmunia.C.de lega.z per eū in.l.heredez.C. de fideicō
mis.sed hoc tempore quo legatarius volebat agere act.ex testa
mento res erat apud eum.quia fuerat sibi tradita ex causa em
ptionis. z tamen potest agere ex testamento:ergo hic est tex.
contra eum.

Cum pater. Si pater dotē quā promiserat gene
ro pro filia legat filie semel tantuz est
soluenda vel vni vel alteri z nisi concordent inter se neutri sol
uere compellitur heres.¶ Not.q̄ si pater primo promittit do
tem pro filia z postea legat filie videtur legare animo compen
sandi in dotem promissaz.concordantie sunt in glo. z maxime
tex.in.l.si cum dotez.§.si pater.ff.solu.matri.z tex.in auc.pre
terea in fi.in ratione sui.C.vnde vir z vxor.¶ Quod primo li
mita ꝓm Oldra.Bar.Bal.z pau.de castro procedere quādo
in dote z in legato versaretur quātitas.secus si in legato esset
species z pro dote fuisset promissa quātitas vel contra ita intel
ligunt.l.si pater pro filia.j.de colla.dotis.z ita tenet Bal.in.l.
quoniā in prioribus in penul.col.C.de inofficio.testa.z in.l.si
vxor.C.ꝺ bo.aucto.iu.possi.z idē Bal.in.l.nēsenius.ff. de ne
go.ge.cuz regulariter compēsatio ꝺ quātitate ad speciē nō pro
cedat.z econtra.l.si conuenerit cū simili.ff.ꝺ pigno.actio.sed
hec limitatio videtur contra.d.§.si pater.z contra.d. auc. pre
terea.in fi.vbi.d.iura nō admittunt hanc distinctionem.z istō
vltimū tenuit imol.in.d.§.si pater.z in.l.cum pater.§.pater fi
lie.j.ti.i.z hic.z Ro.in preallegata auc.preterea nō obstat.d.
l.si pater.quia varios habet intellectus ut.j.referaz tamē hanc
limitationē inferius saluabo z respondebo ad iura allegata in
contrarium quia de eius intellectu dic vt.j.dicetur.¶ Sed li
mita ad regulam nisi filia esset cuz heredibus extraneis institu
ta.vel etiaz cum fratribus qui tamē ex patrimonio paterno tā
tū precipui lucri percepisset quantuz fuit dos filie quoniaz tunc
dotē precipuam habebit.nec compēsabitur cum legato vel in
stitutione facta de ipsa filia tex.est singularis in.d.l.fi.C.cōmu
nia vtriusqz iudi.ꝓm Bal.Rapha.Ro.in.d.§.si pater.tamen
in contrariū videtur mihi q̄ sit glo.in.l.ticia.§.qui in vita. in
ꝟbo verisimile ibi dū glo.dicit maxime zc̄.in illa implicatiua z
ibi no.Joā.de imol.j.ti.i.¶ Tertio limita ꝓz imol.in.d.§. pa
ter filie z hic predictaz regulā procedere tantūmodo quando
pater dixisset lego pro dote.z ita loquitur hic iste tex.duz dixit
eadē.Secus si simpliciter legatū esset quia vtrunqz debetur.vt
est casus in dicta.l.si pater pro filia.z iste est verus intellectus
illius.l.ꝓm eū.non obstat.d.§.si pater:quia ille tex.loquit quo
tiēscunqz act.ad dotē z ad legatum eodem tempore filie acqui
rebantur nimiruz si legatum videtur factum animo compēsan
di.secus in casu huius.§.z ad.l.si pater pro filia quia legatum
primo acquirebatur filie q̄ actio de dote cum post mortē pa
tris adhuc duraret matrimoniū quo casu non poterat filia age
re ad dotē.z sic legatum non videtur factum animo compen
sandi.sed contrariuz tenuit hic Barto.z cōmuniter omnes do
ctores pro quoruz opi.facit quia obligatus ex causa necessaria
a lege iducta prout ē pater qui ex necessitate iur.tenetur ad do
tanduz filiaz semper videtur legare animo compēsandi a cū de
bito.d.auc.preterea.l.etiaz.§.si debitor.j.de bo.libertorū.nō
cuz liberatus erat pater ab ea necessitate dotandi qua astringe
batur filie licet filia esset in matrimonio collocata etiam si dos
eēt promissa tātuz a patre genero quia.l.artat patrē ad duo.s.
ad collocanduz filiaz in matrimonio z ad danduz dotē.l. qui
liberos.in pnci.j.de ritu nup.z no.gl.reputa.singula.in.l.ob
ligamur.§.lege.j.de actio.z obliga.quaz magis cōmuniter se
quuntur docto.vt p Bar. in auc.res que.C.cōmunia de leg.z
Nico.ꝺ neap.in rub.ff.solu.ma.vbi sequitur dictaz glo.vt sin
gularē z Bal.Joā.ꝺ imol.z Rapha.roma.in.e.ti.z Bal.in.l.

a ¶ Cōpēsandi.an pr̄ semper videat legare dotez filie animo cōpensandi vid in.d.§. si pr̄ i apostillis taz ad bar.q̄z ad alex.z his ad.de fulg. consilio.cxxiij.

fi.C.de senteñ.que sine cer.quãti.z Ang.in.l.nupta. in pnci.ff. solu.ma.z per Abb.in.c.i.de adul.z est de mẽte glo.in.c. hoc sanctũ.trigesima.ij.q.ij.z vigesima.vj.q.i.in.c.de raptoribus in ṽsi.cõsenserũt.licz Bart. contra in.d.l.obligamur. z in.d. auc.res que non bñ Item pro predicta opin.facit quia pater simpliciter legans filie indubio videtur legare pro dote. vt singulariter dixit Bal.in.l. ꝙ autẽ in stipulatiõe per illũ tex.ff. de iur.do.z probatur in.l.tali.§.fi.iuncta glo.eo.ti. Sed qui dicit lego pro dote perinde est ac si diceret.lego animo compensandi cũ dote.tex.est mẽti tenendus ſm Bal.ibi in.l.vnica.§. primũ.C.de rei vxo.act.z probatur per.d.§.qui in vita.z hec est cõmunis opi.quã tenuit hic glo.in ṽ.eadem centum z sequit̃ Dy.z Jac.de are.z Oldra.Bar.Bal.z cõmuniter oẽs hic et Cy.z Bal.in.l.filia post glo.ibi.C.eo.ti.z est d mente glo. fi. in.l.cum pater.§.fi.ff.de iur.do.z ibi Saly.z tenẽdo hãc opi. posses aliter ꝙ dicat hic Bar.respõdere ad.l.si pater pro filia ſm Jaco.de are.hic de quo nullus mẽtionẽ facit vz ꝙ.l.si pr̃ p filia.que loqtur quãdo quãtitas legata est z quãtitas promissa erat diuersa q̃titas legatũ quo casu nõ fiat cõtẽplatione dotis cessat contemplatio.z hoc forte ibi voluit dicere Bar. z per h habes quartaz limitationem ad regulaz predictaz vz si ꝯcurrat q̃titas legati cuz quãtitate dotis promisse presumitur animus cõpensandi alias nõ.z hoc tenet Pau.de ca.in lec.bononiensi.allegat.l.cum cẽtum.ĩ.de adimẽ.lega.ſm intellectũ Jaco.d are.z Bar.ibi sed certe hoc nõ videt̃ esse veruz per.d.auc. preterea vbi nõ videtur attendi.an sint quãtitates pares vel dispares quod etiã tenuit Bal.in.l.ticia.§.qui in vita.ĩ.ti.i.z z bal. z imo.hic per.l.lutius.ĩ.ti.i.z Bal.Ang.z Jo.de imol. in.d. §.si pater.nec ob.d.l.cum centum.q2 ista loquitur quando testator in testamẽto legat diuersas q̃titates.nã vna nõ videt̃ legata animo cõpensandi cũ alia.sed nos loquimur quãdo vna tm̃ q̃titas legatur alia d̃betur ex obligatiõe que habuit originẽ a necessitate legali.quo casu videtur animo cõpensandi relinquere.vt in.d.§.si pater.z in.d.auc.preterea.vnde tenẽdo dictaz cõem opi.potes rñdere aliter ad.d.l.si pater pro filia.ꝑtiz adherẽdo solutiõi date hic per Bar.z sequaces ad illã.l.vz ꝙ ibi dos promissa genero cõsistebat in quãtitate.sed legatũ filie relictũ consistebat in spẽ vel ecõtra.z huic sol.nõ ob.tex.in.d. auc.p̃terea.z in.d.§.si pater.q2 loquũtur quãdo legabat̃ eidẽ cui soli debebat̃ aliqd ex iuris dispositiõe.sed in casu.d.l.si pater.erat pater obligatus genero z legabat filie:nõ negabo tamẽ passuz eẽ disputabilẽ.z hec sufficiant de isto primo articulo qñ dos fuit pmo tm̃ pmissa sed data nõ fuit. ¶ Secundus est articulus qñ pr̃ pmo dotat tradẽdo dotẽ.secũdo legat.d quo dicas vt hic per Bar.cum quo concordat hic Dy. Jac. d are. Oldra.Bal.z cõiter alij.z bal.post Cy.in.d.l.filia. ¶ Tertius est articulus qñ pater ecõtra pmo legat z postea dotat pmittẽdo vel tradẽdo in quo bar.hic z in.l.filia.C.e.ꝯcludit vtrunqz deberi per.l.quinquaginta.ff.de proba.nisi expresse dixisset lego pro dote.z ita intelligat̃ ſm eum.d.l.filia sed Dy. z Ja. d are.Oldra.Bal.z Jmo.hic cõtrarium tenẽt.s.ꝙ imo legatuz simpliciter factũ intelligat̃ indubio animo compensandi p.d. l.si filia.z ibi hoc tenet Bal.in suo sũmario.z videt̃ ibi probari nõ violãdo illũ tex.pro hac opi.facit etiam tex.in.l.lutius.la i.ĩ.ti.i.z ibi hoc ẽt tz bar.in ṽ.sed ꝯtra hoc vr̃ zc̃ .p istũ text.q tñ nihil facit.q2 iste tex.loquit̃ qñ dixit:ead cẽtũ q̃ pmisi lego.p ista opi.facit q2 pater legãdo simpliciter videt̃ legare pro dote vt dixi.ff.ad legem qnquaginta rñde ut hic p Jo.d imol.ꝙ ibi erant due dispositiões vltime voluntatis. z si secũda intelligeretur de eadem quãtitate de qua intelligebatur pma eẽt secunda penitus inutilis.sed in casu nostro secũda dispositio erat inter viuos q̃ dato ꝙ intelligatur de eadẽ q̃titate de qua factum est legatuz tñ per se habet effectuz sepatuz.z potest etiã haber̃ effectũ executiuũ legati:vt patet etiam ex infra dicendis . z ita teneo. ¶ Quod pmo limitat hic imol.nisi in legato fuisset quãtitas z in dote esset species vel ecõtra.quia tunc vterqz debebit̃ per.d.l.si pater pro filia ſm intellectum Bar.hic sed aduerte quia ipsemet Jmol.in.i.arg.reprehẽdit hunc intellectuz bar. tamẽ eum saluaui.ff. Secundo limita predictam conclusionez ſm Pau.de castro procedere quando quãtitas legata esset cõueniens doti alias non videretur legatum relictum pro dote.z per consequens non videretur relictum animo compensandi ſm eum nihil allegantez: sed hec limitatio similiter nõ videtur vera:quia videtur cõtra.d. auc. preterea z contra expresse no.per bal.z in.d.§. qui i vita.z retuli.ff.in.iiij.limitatiõe pmi articuli. ¶ Tertio potest limitari.d.conclusio vt procedat quando pater legat filie que erat tunc nubilis etatis sed si legat filie que nõ erat nubilis etatis nõ videtur tũc legare pro dote.nec animo cõpensandi cũ causa dotis q2 tunc pater cogi nõ poterat ad dotandũ.l. qd pupille.ĩ.qñ dies legati cedit.z tunc cessat illa necessitas legalis propter quã presumitur legari pro dote vt in.d.§.si pater.cũ ibi no.per doc.z predicta in h tertio articulo procedunt qñ simpliciter legauit si ãt dixisset lego dotẽ tunc concludẽduz est qd aut legat speciẽ.z postea dat illaz in dotem.z sine dubio videtur legasse animo cõpensandi.d.l.filia.aut primo legat speciẽ pro dote postea dat quantitatem seu aliaz speciez vel econtra.z videtur a legato recessuz.l. trãslatio in fi.ĩ.de adi.legatis ſm Bal.z Saly.in.d.l.filia.z Jmol.hic si vero legat quãtitatem pro dote postea dat siue promittit tatũdem uel plus similiter in quãtitate.z non potest petere legatum per.d.l.filia ſm oẽs si vero minus dat q̃ fuerit in legato. z iste ẽ casus valde dubius.vt si filie legauit.C.pro dote postea dedit qnquaginta tãtum in dote. an poterit petere residuũ.Oldra.Bar.z bal.in.d.l.lutius p illuz tex.z per alia plura tenẽt ꝙ sic.z idem bal.z Saly.i d.l.filia.z Bal.z Pau.de castro hic cõtrariũ tenuit Jmol.in preallegata.l.lutius.z hoc attento ꝙ fuit legatuz factũ pro certa causa.scilicet pro dote. allegat tex.in.l.libertis quos in pn.ĩ.de alimẽ.z ciba.lega.z glo.in.d.l.qnquaginta de proba.nec procedit responsio bar.ad.d.l.libertis dicẽtis ꝙ ibi legatũ ſz cõtinebat plus q̃ pmum.secus in casu nostro.q2 immo ſm Jmo.si recte calculet̃ ſm legatũ ibi ꝯtinebat minus q̃ primũ.ego puto opi.bar.z sequatiũ eẽ veraz per rões suas.nõ ob.d.l.libertis. q2 ibi interuenerũt due disponẽdi forme.sed in casu nr̃o vna tm̃ pcessit dispositio postea secuta est executio pro pte fcã p testatorẽ.z ita dicebat bal.in.d.l.lutius. ¶ Jtẽ rñdeo ꝙ in casu.d.l.libertis.si diceremus ꝙ ſm legatũ ꝙ ꝯtinebat minus videret̃ factũ animo recedẽdi a pmo legato pro rata tm̃.certe nihil operaret̃ ſm legatũ z frustratoriũ fuisset.vñ ad hoc vt aliqd opet̃ tollit pmũ legatũ in totũ.q2 nõ p̃sumit̃ testatorẽ voluisse disponere frustra.l.si qñ in pn.ĩ.eo.secus in.q.nostra i actu traditiõis dotis facte p p̃rem:q2 lz iste actus nõ inducat cõpẽsationẽ legati nisi pro rata tamẽ operat̃.q2 per traditionẽ mulier nup.collocat̃ z onera matr.sustentant̃.Jtẽ traditio seu pmissio dotis inter viuos facta p p̃rez nõ põt postea per eũ reuocari l.sicut cũ si.de acti.z ob.z sic operat̃ plus q̃ legatuz ꝙ semp poterat reuocari.l.iiij.ĩ.de adimẽ.leg. quã sol.no.z tenẽdo hanc ꝯclusionẽ i hac vltima.q. limita tñ eã vt elegãter p bal.in.d.l.lutius nisi sibi essent post testamẽtũ nati alij filij.ar.l.si.ĩ.ti.ij. Jtẽ z ad h ppositum dixit vnũ no.ṽbum Bal.ĩ.ea.l.§.si ticio stichus de quo ibi dicet̃. ¶ Sz iuxta hoc queritur qd si testator dixit lego cẽtum filie mee pro ea maritãda postea eã maritauit datis dũtaxat qnquaginta[a] i dotem an mortuo testatore filia possit petere reliq̃ qnqnaginta .dy.in.d.l.lutius.ĩ.ti.i.tenuit ꝙ nõ. z.d. l.libertis.Oldra.autem vt ibi refert bar.tenebat cõtrarium.q2 quãdo q̃titas est expressa in legato illud non minuitur per cãm adiectam.l.lutius .ĩ. de adimen.lega.l.creditor.§.cum inter.ff. mãdati. Bart. videtur tenere idem ꝙ Oldra.licet in effectu sentiat ꝙ iste casus est magis dubius quã si testator dixisset lego centum pro dote.z ita tenet etiam bal. z Saly. i.d.l.filia vt ibi p eos q̃uis referat bar.hoc casu tene

a ¶ Quinquaginta. quid si pat̃ legat mille. deinde dotat in qngentis an possit petere residuum vide p signo .homo. cons.cclij.

re cum Dy.sed in veritate bar.tenet contra Oldra.vt dixi z ita eum tenere refert io.de imo.hic z Raph. in.d.l.lutius de leg.ij.z Pet.de ancha.in.c. filius de testa.z ibi trāsit cum opi.Oldra.quaz etiam sequitur Ange.in.d.l.filia.z Bal.in.d.l.lutius.sed Jo. de imo.hic z in.d.c.filius.tenēt opi.Dy.per.d.l. libertis.quos que in veritate nō videtur bene probare vt dixi.s.cum dy.etiam videt̃ tenere Raph. quia causa dotis z matrimonij censetur causa finalis:vt.l. si ego.in pnc.s.de iure do.z no.Bal.in.l.ij.§. fi.j. de dona.ergo cessante causa finali cessare debet legatum .l.cum tale .§.legato falsam.j. de condi.z demon.Sed ad istud ar.respōde vt per Bal. z Saly. in.d.l.filia.dū allegant.l.si iam facta.j. de condi . z demō.de hoc articulo etiaz tangit Nico.de neap.in d.l.lutius vbi transit cum dy.¶ Ab extra quesiuit Jo. de imo.quid si pater pro filia in dotem dedit mille demū soluto matrimonio morte viri promisit secundo viro alia mille in dotem pro filia cuz nōduz dos fuisset exacta ab heredibus primi viri.z similiter in casu quo de iure cōmuni vel municipali act. de exigenda prima dote spectaret ad filiam an filia habeat acti. cōtra hr̃des primi viri.z etiam dotez scdo loco datā dicit se cogitādum relinquere.puto respōdenduz q sic:q: cuz pater dederit scdo viro scdaz dotez ad quā de iuris necessitate nō obligabat̃:vt no.Bar.Bal.z z omnes in.l.si cum dotez.§.i.post gl.ibi.s.sol.ma. Bald. in.l.fi.C.de dotis promis.z in auc.q locum. C.de col.nō videtur dedisse animo cōpensandi cuz prima dote.l.cuz quidaz vxori.z.l.creditorem.j.ti.i. z in.d.§.si pater iuncta doctrina iac.de are.z Bart. ibi bene facit qd no.Bal.in.d.l.filiā.in.iiij.q.in fi.z vltra predicta quādo z quibus casibus videatur factum animo cōpensandi nō omittas. videte Bald. singulariter loquentē in pallegata.l.vxor. ¶ Quid autē si quis extraneus det dotem pro mulere cui ex alia causa obligatus erat an videtur dedisse animo cōpensandi.dic vt plene per Bar.in.l.vxorez.§. naturalis.vbi bonus tex.j.ti.ij.z in.d.l.nēsennius.s.d neg.ge.z per omnes in.l.fi.post glo.C.d do. pmis.

a ¶ Figuraliter. adde eundem alex.consilio.lx.ce po. [illegible] per sign. z homo. consilio. cij.
b ¶ Juramētū. vide oldr. cō. cxlviij.io. d annania co[illegible] xxvii.z qualiter pbetur tenor priuilegii deperditi.vid p pau. de ca . consil. cclxij.

Si ita cui. Cautio de instrumentis reddendis continet etiam liberationem prestari nedum redditionez instrumentoruz sufficit tamen liberationem prestari si instrumēta nō reperiantur.¶ No.q legatum factuz sub conditione si instrumentuz debiti reddideris heredi importat duo que dixi in summario vt probatur hic iuncta l.ab omnibus.§.i.j.e.z si vtrūqz pōt adimpleri debet fieri alias sufficit impleri quod est possibile.vt Jo in tex.quem limitat no. Pau.de ca.procedere quādo vere debitor erat.secus si debitum esset solutum: quia tunc censetur legatuz puruz sicut in eo cui legatur sub conditione si rationes reddiderit:quia si legatarius in nihilo erat debitor legatum censetur purū.l.iulius pau.iuncta.l. sequē.j.de condi.z demō. q putat veruz quādo testator ignorauit debitū fuisse solutum.quia tunc cum talis conditio importat liberationez heredis.vt hic z liberatus iam erat nō requiritur aliud implementuz.l.si iam facta.j. de condi.z dmō.sed si testator sciebat.dicit q nō audet dicere q legatarius nō teneatur ad nudam restitutionez instrumenti.quia de illa videtur testator sensisse cum possit.d.restitutio afferre vtilitatez heredi .s. vt pretextu instrumenti nō possit amplius conueniri. z casu quo ipse heres nō probasset solutionez potuisset condēnari sm euz.sed aduerte quia Bar.Bald. z omnes tenent cōtrarium.in preallegata.l. ab omnibus.§.i.z in effectu volunt q licet testator non sit debitor.si tamē extat instrumentuz illud debet restitui vt impleatur conditio que duo dicitur continere z in eo in quo est possibile semper ē implenda. vt.s. dixit:nec miruz quia talis redditio instrumēti operatur magnū effectum:vt.l.labeo.s.de pac.z dixi etiam.s.ad.l.iulius.pa.z ad.l.cum testamēto.cum ibi plene no.posset responderi q ibi qñ nulla sunt debita legatum rationis reddende non videtur afferre vtilitatez in effectu prout affert redditio instrumenti.vt dictum est.s.¶ Et inducitur iste tex.p Bald.ad.q.no. stat.l. cauetur q bānitus cuius bānum canzellatum nō reperitur possit impune offendi:bānuz nō fuit canzellatum.tamen per solēne instrumētū posituz in archiuio publico apparet q soluta est quātitas in banno posita an poterit impune offendi z concludit q nō quia iste nō dicit̃ amplius bānitus figuraliter[a] ex quo apparet solu.nec substantialiter:quia sublata est omnis obligatio z omnis pena.vñ videtur sm eum q si ista solutio apparet in archiuio publico.ita q nō possit pretendi ignorantia q offendens debeat puniri pro hoc adducit:quia cuz apparēt due scripture contrarie posterior attendi debet.l.si ita scriptum.s. eo.nec ob.iste tex.vbi si apparet instrumētuz debet illud reddi z nō sufficit liberatio.quia sm euz iste tex.loquitur respectu implende conditionis que debet impleri in forma specifica i z implenda conditione attenditur neduz effectus sed modus.l.meuius.z.l.qui heredi.in pnc.j.de condi.z demō.sed nos loquimur in dispositiōe legali in qua habito effectu nō curamus.de mo.l.gallus.§.z quid si tantum.s.de lib.z posthu. Raph.trāsit cuz Bal.Joā.de imol.hic dicit hoc videri verū si iuxta bannum facta est mentio de solutione alias cuz probabiliter erret offendens ex quo bānum est in figura bāni.z probabiliter possit ignorare solutionez esse factaz.licz instrumentuz sit in archiuio publico videtur excusandus nisi probetur de scientia p no. per Dy.z Bar.in.l.pe.alias fi.j.de adul. cuz concordantijs. Modo q pro decisione Bal.dclarata:vt.s.bene facit id quod no.voluit bar.in.l.emptor.§.i.in fi.s.de pac.z Ang. z ioan.d imol.in.l.i.s.de his que in testamento delentur.vbi dicit q si in capitulis pacis fuit conuentuz q banniti deberent canzellari sufficit canzellare verbo:licz nō sint canzellati facto per dictā l.emptor.§.fi.z.d.l.nihil.j.de adi.leg.z ad idem allegari potest id q no.Bal.in.l.si creditores.in pnc.C.fideicō. vbi dicit q si statutū disponit q banniti debeant rebāniri per certos sapientes.z ita factum est.tamē nō fuerunt canzellati an poterūt impune offendi z dicit q non.q: post rebānitionē bannū erat inefficax adeo qd si conueniret ex banno tuti fuissent exceptiōe arg.d.l.si creditores.Sed contrariuz tenet bal.in .l.labeo .§. i.s.de pac.vbi querit an solutio debiti habeat vim canzellationis.z concludit q non:quia ista sunt diuersa z canzellatio requirit factuz sm q no.glo.in.l.si quis libertatem in verbo inducatur.j.de solu.z in.l.inductum.C.de solu.z ideo dicit ipe q docto.dicunt q licet quis solueret bānum tamen non sit canzellatus potest impune offendi:quia donec est descriptus inter bannitos retinet istud nomē appellatiuum bannitus.vt ibi plenius per eum z ista opi.videtur verior z tenenda saltem post factuz i.post offensam.initior eniz est ratio q non offendatur si ē canzellatus.z sic non est in figura banni quā si soluz est solutum.z non obstant no.per bar.in.d.l.emptor cum alijs.s.allegatis. quia loquit̃ quādo fuit canzellatus verbo ab habente potestatem:vt quia fuit rebānitus a superiore vel iudice q hic nō ē. z ad pdicta vide no.p bal.i.l.si nō sorté.§.id.s.de cdi.ide. z in l.nostrā in.iij.z.iiij.col.vbi allegat istū tex.C.d testa.¶ Jtē vide q singulariter p illū tex.dixit bal.in.l.istrumēta ad fi.C. de fideicō.z Bal.in auc.cassa.C.de sacrosanc.ecc.circa vlti.q.ibi formatā p bar.z vide bal.in.l.pecunie.C.d sol. vbi dicit istum tex.alibi nō reperiri.z tenc mēti istū tex.ex quo habes q lz als ipossibilis cōditio quā testator putauit possibilē vitiet dispositionē z nō vitiet̃ vt est casus reputatus singularis in.l.suo manumisso.s.d cdi.ideb.tñ illud fallit nisi talis ipossibilis cōditio possit p eqpollēs ipleri.ita elegāter pbat̃ hic in tex.in fi.ibi cū tūc testamētū fiebat zc.z no.imol.post alios in.l.i.s. de cōdi.insti.¶ Inducit̃ etiā p Bal.hic ad aliā questionē.de q dixi in.l.suuz filij.§.eū qui chirographū supra eo.¶ Ultimo nota dcm̃ bar.Jo volētis amissionē istrumēti pbari p iuramētū[b] .alle. l.fi.C.de fide istru.qd est verū in duobus casibus pmis vbi agitur d modico piudicio.z ita loquit̃ bar.Jo i suo exēplo ad qd facit.l.thesaurus.s.ad exhi.cū si.z expsse no.bal.i.l.fi.in fi.C.d

edēdo ꝛ l.l.dissolute.C.de ꝯdi.ex.l.secundus casus est quādo quis ad exhibēdū instrumentū tenetur officio iudicis tm̄ ita lo quitur.l.fi.C.de fide instru.ꝛ ibi expresse Cy.in.ij.oppo.ꝛ ibi ēt aliquid per Bal.in fi.alias aūt debet probari amissio instrumē ti per legitimas probatiōes sicut ꝛ amissio cuiuslibet alteri⁹ rei l.si qs ex argentarijs.§.pe.ꝛ fi.ꝛ ibi per Bar.de hac materia ꝛ doc.melius quā alibi.ff.de edē.ꝛ aliqd per Bar.in rub .C. de fide instru.in.xiij.col.in ṽsi.quero quid si instrumentū publi cū.ꝛ l.l.fi.ad fi.C.de eden.per glo.ꝛ doc.ꝛ in cle.i.in ṽ. cōpe tendos.de vsu.in.c.cum olim de priuile.ꝛ per Spec.in ti.de i strumē.edit.§.restat.ṽ.illud quoqꝫ.ꝛ ibi Jo.an.ꝛ io.an.in.e. ti.in.§.instru.in addi.incipiente vt dicebat.ꝛ in.§.postq̄.ṽsi. vbi autem per Bar.in.l.fi.ff.de bo.aucto.iudi.possi.p fede.in cōsilio.cxiij.per Bal.in.d.l.si qs ex argētarijs.§.nec etiā.ꝛ in l.pretor.§.filius cū seque.eo.ti.ꝛ ibi etiam Ange.in.§.si huus ꝛ dixi in.d.§.pe.ꝛ facit quod no.Bar.in.l.ij.§.quod diximus cū suis concordantijs.ff.si quis cautionibus.

Si ticio et Qui nō admittitur ad partē iure ꝓpo sed iure retētionis facit partem lꝫ nō a iure legati sed iure proprio possit retineri.h.d.¶ No. qd quo ad hoc vt qs facit partē nō requiritur q eodem iure admittatur sed satis est si diuerso iure ex quo infert no.Bal. q si statutum excludit a successione filiā dotatā etiā si in dotē habeat min⁹ legitima sibi debita iure nature q nihilominus residuum legi time sue nō accrescit alijs filijs masculis.imo eis facit partē in legitima.ꝛ ita trāsit imo.hic sed ꝯtrariū tenuit Ange.in.l.pla ne.§.si duobus.ff.eo.ti.de quo dic vt ibi fuit dictū ꝛ de mate ria hui⁹.§.vide p gl.ꝛ doc.in.l.vnica.§.i.ff.de cadu.tol.vbi ple ne tāgit de isto articulo an qui nō admittitur ad partē faciat ptē ei qui admittitur in quo dic vt hic singulariter p Bar.ꝛ de mate ria etiā per Cy.i.d.l.vnica.§.is ita.l.fi.C.de cadu.tol.vbi post gl.vbi tractat an illud qd in hac materia dr hic in legatis habe at locū in hereditatibus inquātū tamē bar.hic intelligit.l. pla ne.§.si duobus procedere quādo legata eēt species hrditaria secus hꝫ eū si quātitas legaretur aut res aliena q: tūc hꝫ eū hrs.s. ibi faceret ptē collegatario.nā ꝑhebēditur per imo.h ꝛ l.l.si ti cio la.i.ff.ti.i.ꝛ l.l.cui fundus.ff.de cōdi.ꝛ dmon.q:.d.§.si duo bus loqr indistincte hm eū.ꝛ ne ille tex.obstet littere huius.§. tenēda est hm eū solutio petri quā etiā sequtur Ray.ꝛ Bal. hic ꝛ illā refert ēt bar.in pallegato.§.si duobus.nā Pet. dicebat q hic ius retētionis habebat cām vetustiorē legato.secus in ca su.d.§.si duobus lꝫ mihi placet opi.bar.q: ex solutiōe pet.nō apparet rō differētie iter istū tex.ꝛ.d.§.si duobus ꝛ licꝫ Ray. vt refert ꝛ sequtur imo.assignet vnā rationē differētie dicens q qn̄ ius retētionis habet cām vetustiorē legato ibi verisimiliter videtur testatorē errare in facto.sed qn̄ nō habet cām vetustiorē legato:vt q: legabat hrdi ꝛ alteri tūc ibi cadit solū error iuris q magis nocet ipi actui in quo erratur quā noceat error fci.l. regu la in pn̄.ff.de iur.ꝛ fac.igno.tamē hec rō nō mihi bene satisfacit q: ex ea iferretur q hic testator errauit in facto. vt quia putauit rē legatā eē suā cū eēt ticij legatarij.nā hoc nō videtur stare posse quia si ita eēt legatū etiā in persona alterius collegatarij non valeret.l.cum alienā.C.eo.ꝛ etiā ꝑtinere videtur diuinationē aliam rōnem assignat Jo.de imo.quam dicit se colligere ex di ctis bar.h.s.q qn̄ nō hꝫ cām vetustiorē legato nō pōt hn̄ repe riri sup quo fundetur ius retentionis.naꝫ aut se vult fundare he res ex ti.hrditario ꝛ nō pōt cū illa res fuerit specialiter legata. ꝛ sic abstracta a ti.vniuersali hrditatis cū species deroget gene ri.l.vxorē.§.felicissimo cū vulgaribus.de le.iij.aut vult funda re se ex iure legati.ꝛ ēt nō pōt q: illd est nullū. ꝛ id nimis si tūc nō facit ptē iure retētiōis.d.§.si duobus. lꝫ certe ista rō videtur peior priore.q: ista rō.s.q res legata videatur abstracta a ti.vni uersali hrditatis hꝫ locū qn̄ est legata species hrditaria quo ca su fatetur Bar.q tūc habet locū dictus.§.si duobus.sed qn̄ le gatur quātitas vel aliqd in genere tūc nō facta separatiōe alicui⁹ spēi a corpore vniuersali hrditatis q: ante solutionē nulla certa res ē in legato.l.cū icertus. cū ibi no.ff.eo.ꝛ multo minus cen setur facta separatio a corpore vniuersali hrditatis per legatū rei non hrditarie.Raph.in.d.§.si duobus. etiaꝫ tenebat contra Bar.p illū tex.idistīcte loquētē ꝛ rñdebat ad istū tex. q id h ticius facit ptē:q: itētio testatoris fuit q qlibet ptē haberet quā nō haberet si hēres hic cogeretur redimere a ticio ꝛ dare alteri totū q rñsio vr sine neruo. q: eodeꝫ mō dici pōt q in casu de quo loqtur bar.testator vo luit q qlibet haberet ptem. Ex his infert hic bar.ad itellectū.l.si ticio.ff.de vsufruc.accres.vt hic p euꝫ cū quo trāsit hic simpliciter Ang. sed io.de imo. dic q qn̄ posito q itellectus bar.ad.d.§.si duob⁹ ꝓcede ret tm̄ nō videtur hoc inferri verū esse itellectum quem ipe dat ad.d.l.si ticio.q: qn̄ legatur vsufruc.rei here ditarie trāsit ipso iure vsufructus in legatariū vt pro bat glo.ꝛ doc.in.l.corruptionē.C.de vsufruc. ꝛ sic heres hoc casu quo ad vsufru.nō videtur habere ma gis ius retētionis q̄ qn̄ sibi ꝛ alteri legatur aliq spēs hereditaria quo ad plenā ꝓprietatē. ꝛ id intellect⁹ Bar.videtur solū posse saluari in legato vsufruc. rei heredis vel extranei nō aūt testatoris ꝛ de intellectu d.l.si ticio.vide singulariter ꝛ subtiliter per Bal. in l.vnica.§.vbi aūt de cadu.tol.per bar. in.l. gallus. §.quidam recte.ꝛ in.§.etiā si pente.ff.de lib . ꝛ post. p Saly.in.l.fi.C.de impu.ꝛ ali.sub. post antiquos hic ꝛ p Ang.in cōsilio.clxxxij.qd incipit clarissime ꝛ i alijs dic vt per bar.cui adde q licet regulariter quā do quis nō admittitur aliquo iure ad partem nec ad mitti speratur non faciat partem.vt in iuribus h alle gatis in ꝑma parte glo.tamen illud est verum qnan do ille qui admittitur venit admittēdus de iure cōi.se cus si de iure speciali qn̄ tunc sibi facit partem ille q nullo iure admittitur.l.iij.§.sed ꝛ si coniunctim .ff. de le.prestādis.ꝛ.l.mulieri ꝛ ticio ibi plenius p Bart. ff.de ꝯdi.ꝛ demon.p eundē.in.l.re ꝯiuncti. in.iij.q. ꝑncipali.ff.ti.ij.ꝛ sequtur bal.ꝛ doc.hic ꝛ similiter in quātum Bar.hic ꝛ in.d.§.si duobus intelligit istuꝫ tex.ꝓcedere quādo legatū factum fuit ꝯiunctim re ꝛ ṽbis vel saltem re tm̄.secus si verbis tm̄ per ratio nem suā cū quo ꝯcordat ang.ꝛ pau.de ca.in.d.§.si duobus.adde q Joā.de imo.ibi ꝛ hic tenet contra rium.quia ille tex.indistincte loquitur.ꝛ quia etiā quā do legatur cōiunctim verbis tantū debet accrescere pars legata heredi ipi legatario per ius accrescendi q habet locum etiam inter cōiunctos verbis tantuꝫ l.ex coniuncti.ꝛ ibi no.de leg.iij.sed certe hoc nō ob stat.q: illd ē verum vbi alius quam hrs cōiūctus eēt q nō haberet ius retētiōis.id si nō valerꝫ legatū i ei⁹ ꝑsona hn̄ cresceret collegatario lꝫ nos loqmur i hrde ꝯiuncto q hꝫ ius retētionis postq̄ ps tūc nō vr colle gatario relicta.ꝛ sic alia pars legata heredi remanet in hereditate.l.legata inutiliter.§.fi.ꝛ.l.si duobus. §.fi.ꝛ.d.l.plane.§.si cōiunctos.ff.eo.ideo propter tale ius retentionis cessat ius accrescēdi vt hic.q: ius accrescendi non habet locum nisi quādo portio omnino.ꝛ ex toto deficit.vt no.per gl.in.l. si duo pa troni.in ꝑnc.ff.de iureiu.facit.l.proxima.ff.eo.ti.sed vbi quis pōt se tueri iure retētionis nō dr eius portio ex toto deficere.vt hic probatur ergo ꝛc.ꝛ his adde que dixi in.d.§.si duobus.

Stichum Qui ex vltima volūtate habꝫ electionē in alternatiuis varia re nō pōt.h.d.Et hoc limita nisi electio facta esset ante tempus quia variare poterit vt probatur in.l. vnum ex fami. in ꝑnc.ff. de le.ij.ꝛ ibi declarat bart. vbi vide quod no.ꝛ de materia dictū fuit in.l. serui electione.in ꝑnc.ff.eodem.

Legatum. Quod est in fuga in preiudi cium alterius nō censetur abesse a toto a quo aufugerat ꝛ q iure est de ꝑncipali est et de accessorio.h.d.¶ No.istum tex.qui per bar. hic inducitur ad.q.q represalie concesse cōtra ciues pu sinos nō possūt exerceri cōtra perusinos a sua ciuita te exbānitos in quo.Jo.de imo.hic addit q ista dci sio Bar.forte procedit qn̄ bānitus spōte sua esset in loco illo in quo captus est pro represalijs: vt q: erat

a ¶ Accrescit de hoc uid la te in tractatu nūc edito sup statuto q ex tātibus ma sculis femine nō succedāt ꝛ late per fran. cur. solēnem doctorē eius cōsi.xxxviij.

bánitus z poterūt stare in quocūqz loco extra ciuitaté a qua erat bánitus.ná bánit⁹ perdet ciuitaté quo ad cómoda nō quo ad incōmoda.allegat.l.relegatorū.§.fi.in fi.cū ibi no.ĵ.ð interdictis z relegatis. in certū locū in quo haberet stare vr̄ secus ſm eū.ar. l.cesar.ĵ.ð publicanis.ex quo ꝓpria volūtate nō est in loco illo.hoc tñ dicit se nō ponere pro ꝯstāti z dicendū eē.vt per bar.in tractatu represaliarū.i.vij.q. ꝑncipali ad qué tractatū etiā se remittit Bar. hic tñ bar.ibi nō videt specifice tangere istā questioné quo ad bánitos.vñ dic melius.ut per io.an.in addi.spe. in ti.de iniurijs i rub.cū quo in effectu cócordat bal. in auč.z oino in.vij.col.C.ne vxor pro marito z aliquid p bar.in.l.tutelas.§.fi.ð.de cap.dimi.¶ Cui q.coheret ali⁹ articulus.s.an bánit⁹ pdat ciuilitatez[a] de quo dic ut p bar.in.l.fi.ð.de lega.z tāgit bal.i.l. amissiōe.§.qui deficiūt.ð.de cap.di.per illum tex. z bal.in.l.sed z milites.§.sed z ignominia.ð.de excu. tu.z in.l.cū mulier.in.vij.col.ð.soluto matrimo.per Ange. in disputatiōe sua incipiente.bononiēsis per Ro.in.l.recusare.§.si quis.ĵ.ad trebel.¶ Et illud ꝗ imo.hic ponit allegādo.d.l.cesar.videtur in effectu sumpsisse ex ꝟbis Bar.in.d.tractatu.in.x.q.septime partis ꝑn.iuncta.l.iiij.in ꝑn.ð.si qs cau.que facit ꝑ limitatiōe sua.¶ Secūdo per istū tex.dicentem ꝗ ibi censetur part⁹ fuisse editus vbi fingit matrem[b] fuisse decidunt eleganter Pe.Cy.z nico. de neap. bal.z Ang.hic ꝗ si qs puta ciuis perusinus cū vxor sua pregnante trāsibat casualiter per ciuitatem istaz. z vxor eius hic peperit ꝗ partus nō videt esse ciuis huius ciuitatis lz alias quis efficiat ciuis loci ꝓpter ꝓpriam originé.l.ciues.C.de incolis.li.x.z.l.i.ĵ.ad municipa.cū simi.adde Bar.idez tenētem in.l.filios.C.de municip.z orig.li.x.allegant.l.i.C.de captiuis ibi tamé hoc nō audet affirmare. videtur ergo ꝗ in casu predicto partus censeatur ciuis esse originarius perusinus quoniaz perusij natus esse fingit vt hic ꝗ est summe no.si est verū.Sed imol.hic cui[c] opi.finaliter sequit Pau.de ca.in lec.padu.contrarium tenet per.d.l.ciues cū si.nec ob.iste tex. qz hic alias fraudaret mens testatoris:quia cogitauit partum nasciturū in loco in quo ancilla esse cōsueuerat z fieret preiudicium legatario.vt etiaz hic dicit bal.i suo sūmario.secus in.q.nostra.qz hic nō fraudaret l.disponēs qué effici ciuez loci rōne proprie originis z ita de facto seruat ſm pau.de ca.ꝗ est menti tenēdū ſm euz pro his qui ex necessitate debēt esse ciues loci vt possint ad collegia admitti z ad dignitates.z dicit ꝗ fuit de facto padue.z istud mihi placet in pūcto iuris.pro quo faciunt no.per glo.z docto. in.l. assumptio.§.i.ĵ.ad municip.z in.d.l.filios. vbi fili⁹ quomodocūqz natus extra locū originis paterne vltra ciuilitatez quaz habet ex persona patris efficitur cuius loci originis ꝓprie.hanc opi.etiaz tenet raph. hic z in.l.cetera.§.fi.ĵ.e.vbi dicit se ita cōsuluisse. z ita tenebat dominus Christoforus de castil.allegat d.l.assumptio.quem pater.ð.de lib.z posthu. z qa quo ad dispositionem.l.nō attendit destinatio hominis:vt.d.l.cetera.§.fi.z.l.z si nōdum.C. de fur. z ita teneo.licet pau.de ca.hic in lec.bono. transeat cum opi.Bal.z aliorum.

[a] ¶ Ciuilitaté an bānitus pdat ciuilitaté an possit testari.vide vltra vulgata sign. de homo.consil.cxviiij.vbi multa vide ð bānitis.

[b] ¶ Matrem fuisse ð partu an sit iudicanduz vt ð filio anteq̄ sit editus.vide per signo.cōsi.pmo.z ad.q.sequēté.uide ꝗ idé voluit cōsilio.xcviij.

[c] ¶ Cōuenit de hac materia vid p spe. in tit.de libe. cócep.h.i.per lu.ro.consilio ccxlv.

Jasonis dicto [illegible]

Si ticio. Si ex duabus rebus alternatiue legatis altera per testatoré donet legatario remanet legatum in altera z cōiunctio verbalis nō inducit ius accrescendi in rebus prorsus diuersis.h.d.cum seq.¶ Ro.in.§.si ticio tex. hz bal. no.ꝓbanté ꝗ si pater pro dote legat alternatiue fūdum aut decez postea pater viuens pro dote dederit.d.fundūz legatarie ꝗ nihilominus decem remaneant in legato.sed imol.dicit hic forte contrarium esse de iure verius per.l.libertis.in ꝑn.ĵ. de alimen. z cība.lega.mihi videtur verius dictum Bal.tum per istū tex. tū etiam per no.per bar.z doc.in.l.lutius la.ij.ĵ.ti.i.nō obstat d.l.libertis.qz respōde vt dixi.ð.per.d.l.iij.§.cum pater. z aduerte pro intellectu huius.§.qz potest eē dubiū.an iste tex.locū habet si electio esset heredis glo.hic dum dicit subaudiri maxime zc.sentit ꝗ sic ſm pe.lz ipe tenet ꝯriuz.qz tūc testator videt legatario vt exoneret heredé onere prestandi.ar.d.§.cū pater z.l.ticia.§.qui in vita.ĵ.ti.i.sed pau.de ca.hic in lectura bono. nō faciens mentioné de ꝟbis pe.dicit ꝗ glo.hic dum dicit elegerunt Pāphilum zc.sentit ꝗ iste.§.nō haberet locum quando hrs haberet electioné.ná cū semel pāphilū habuerit legatarius a testatore viuēte ex cā lucratiua nō posset amplius illū cū effectu petere si heres eligat illū cū eadé res nō possit ex duab⁹ causis lucratiuis peti.vt in.§.si res aliena.insti.de leg.z.l. oēs ĵ.de act.z ob.Tñ ipse putat ꝯrium qz statim ꝗ testator donauit pāphilū legatario fuit extinctū legatū in eo seruo sicut si ille huus esset mortuus z sic restat legatū in alio. vnde sic nō posset heres eligere seruū mortuū vel existentez in fuga.l. cū res.§.lz si stichus.ð.eo.ita nec pōt in casu isto eligere huum donatum vr̄ qō quo ad ꝯprehēdēduz mēté gl.pau.de ca.vex dicat.s. qō glo.sensit istū.§.nō habere locū si electio eēt heredis. nec ob. ꝗ glo.hic dixit subaudiri maxie quia illud dixit ex eo ꝗ etiā si nō esset data expresse electio legatario tamé indubio eam tacite videt habere.l.lucio cū ibi plene no.ĵ.ti.i. tñ inquātū paul. de ca.in hoc reprehēdit opi.glo.puto ꝗ glo.z pe.melius concludāt pro quo facit iste tex.a ꝯtrario sensu z p rōnes pe.est rñsum ad allegata p pau.de ca.z per istū tex.habes limitationez ad.d.l.lutius que vult ꝗ qñ vnū precise vel subrogādum loco ei⁹ est in obligatiōe ex causa legati z testator illud det in vita legatario liberat heres ab obligatiōe ex causa legati.secus ē quādo obligatio ex causa legati eēt alternatiua.z electio eēt legatarij.vt h in hoc iste tex.fortasse nōé alibi ſm Jo.de imo.¶ No. tex.in.§. quibus per qué determināt Bar.z bal.hic no.ꝗ si testator dixit instituo filias meas in centum pro qualibet: ꝗ licet videantur institute cōiunctim verbis propter vnitatem sermonis in eað ratione.l.vnica.§.is ita.ꝟsi.h itaqz tam varie.C.de cadu.tol.z Bar.in.l.re coniuncti.ĵ.ti.ij.in.ꝟ.sed quero quid si per noīa collectiua.tamé cessat inter eas ius accrescendi quia partes pro diuiso separate sunt.l.i.in ꝑnci.cum simi.hic allegatis per Bar.ð.de vsufru.accrescen.z latius no.Bar.in.d.l.re coniuncti.ꝟ.quero nunqd inter coniunctos verbis tantum.z idem bal.in.l.si duobus.§.fi.ð.eo.z Jmol.in.l.qui filiab⁹.§. i.in ꝑn.ð.eo.ti.

Si is cui. Quando plures agunt eodez libello ad eandem rem debent in eadem act.cōcordare sed si agunt diuersis libellis possunt diuersis act.ager etiam ex eadem causa orientibus.h.d.ſm intellectum glo.z communez.z est singularis tex.ſm Bal.¶ Not.ex isto tex.ꝗ plures possunt vnum eodéqz libello conuenire[c] ꝗ est verum quādo ad eandem rem.z ex eodem facto agunt.l.ꝟ.§.officium.in fi.z ibi bar.z plenius bar.in eadem.l.§.cassius.ĵ.de aqua plu.arcen.probatur in.l.si accusatoribus cum ibi no.C.de accusa.z est bonus tex.in.l.si quis cum procuratorio.§.i. in verbo vnius litis.z ibi bar.ð.de procurato.secus si ex diuersis factis plures agere vellent: quia in eodem libello diuersa facta.z per cōsequens diuerse act.cumulari non possunt parte opponente.vt plene no.Bar.in.l.edita.C.de edendo.maxime in ꝟ.lz iuxta hoc quero quid vult dicere ista cumulatio zc.cum concor.z ibi dixi.¶ Secundo no.ꝗ quando plures agunt eodem libello debent in eadem actione concordare z non possunt diuersas ac. intentare eodem tempore.z hoc ideo est quia diuerse acti. hic videbant quodāmodo contrarie in exercitio quando ex eadé causa oriuntur:z propter hoc dicit hic tex.ꝗ debent ad cōcordiam per iudicem compelli propter aliam rationem etiam hic ſm Bal.debent ad concordiam compelli.quia si non concordarent ageretur de preiudicio heredis subaudi.s. quia multiuarias defensiones parare necesse haberet ꝗ quidez rei interesse dicitur.l.nemo ex his.§.quotiens.ĵ.de reg.iur.secus si nō ageretur de preiudicio alterius.sed ipsorū discordantium tñ. quia tunc iudex nō compellit ad concordiam.l.quotiens cum fi.allegatis in gl.nisi aliter ex discordātib⁹ peteret forte dirimi

[illegible] Jaso.

[illegible] ... 10 aut 10 ... ideo aduerte bene [illegible]

q2 illud fiet.l.fi.in pn.C.cōia delegatis.z idē vult Cy.z bal.d.l.fi.in pn.l3 Jo.de imo.z pau.de ca.hic dicūt q nō ɔcipiunt ꝓiudiciu3 vel itereſſe hr̄dis in hoc q2 ſine agaꝛ act.pſo.ſiue rea li nō poſſet aliqs eoꝝ ɔſequi niſi ptē3.ſed potes ſubſtineꝛ opi. bar.declarādo vt dixi q2 itereſt hr̄di eo q2 grauabiꝛ iparando multiplicē offenſionē.no.tñ.ē ſm Nico.d neap.z imo.h q nū quā res forte dirimiꝛ niſi qñ dubiū eſt i iure.ſecus ſi ſtiꝛ dubiū circa factū tm̄.alle.glo.ſingularē in.l.i.in vbo ꝓhibebit circa fi.C.vti poſſidetis.adde qđ idē dixit Bar.i.l.ſi duo.in pnc. in iiij.col.ſ.vti poſſi.allegādo.d.l.duo ſūt ticij.ſ.d teſta.tu.z idē ēt per pꝛeallegatā gl.tenuit ia.d bel.i.d.l.fi.in pn. z ſequiꝛ ibi Cy.z iac.bu.p Ang.i.l.l3 cū ambo.ſ.d iudi.z d materia p bal. i pemio.ff.§.ſed cū nos aliud circa hoc dixit no.bal.i.l.memi nimus.C.qñ z quib⁹.iiij.pars dbeꝛ.li.x.q nunq res forte diri mi d3 niſi in caſibus a iure expꝛeſſis.q2 in aliis caſibus talis ac tus ɔtinet peccatū nihil tñ alle.vñ ɔriū dixit gl.in.c.fi.d ſoꝛ tilegiis volēs ſortes etiā eſſe permiſſas niſi vbi ex cā reperiunꝛ a iure ꝓhibite p iura ibi allegata:qđ puto veri⁹.z d materia vi de vltra pdicta p archi.xxvi.q.ij.ſup glo.ſūme.z gl.no.iſti.de ſatiſda.tu.§.pe.i vbo ſuas.z p bar.h z in.ij.§.ex his i.iij. col. ſ.d vb.ob.z ibi ēt p ang. ¶Succeſſiue ꝓ itellectu huius.§. qꝛiꝛ an iſte tex.ꝓcedat eꝰ.v3 ſi vnus legatari⁹ velit agere diuer ſis act.ɔtra duos hr̄des teſtatoꝛis dic q nō q2 poteſt.vt firmat glo.no.in.l.cu3 filiis.§.variis.z ibi bar.ſ.ti.i. ¶Ultimo no.in l.duobus tex.per quē Bal.no.determinat q ſi filia hereditaꝛ tis renunciat q2 ſe vocat dote ɔtētam q legitima ſua alteri filio nō accreſcit q2 nō ē mera repudiatio.ſed qdam ſatiſdatio per hāc.l.qđ ē no.d quo etiā vide per eundē i.l.ſi pacto.C.d pac. z plene dixi i.l.plane.§.ſi duob⁹ poſt ang.ſ.eo. ¶Et inquātū glo.h in.l.duobus in verbo coniunctim.dicit re z verbis vel re tantu3 zc̄.nō puteꝛis q nō habeat locū iſte tex.in effectu quan do eſſent ɔiuncti verbis tm̄.ſed hoc ideo dixit quia maioꝛ erat ratio dubitādi in ɔiunctis re tm̄ vel re z verbis.quia tunc quili bet ex verbis teſtatoꝛis cenſetur vocatus ad ſolidū z inter eos eſt locus iuri non decreſcendi ſi alius cōiunctus non faciat par tes per concurſu3 vt in iuribus allegatis in.glo.z.§.ſi eadē in ſti.de leg.z no.glo.in.l.coniunctim.de le.iij.z plene bar. in.l. re coniuncti.eo.ti.vnde videbatur q alius hic non contineret circa rem cū habuerit parte3 eſtimationis nō partem rei.ſed in coniunctis verbis tm̄ nō videbatur q ſubeſſet tanta ratio dubi tandi:q2 teſtatoꝛ videtur mero iure dediſſe vnicuiq3 tanta3 par tem quia dixit eqs poꝛtionibus vobis lego fundu3.iō mero iu re abſq3 aliqua oppoſitione exceptionis ſibi non debet compe tere ius agendi z ad materiam vide que dixi in.l. ſi pluribus. ſ.eodem.

Si tibi homo

Si res mea pignoꝛata mihi legaꝛ ab extraneo legatum valet z heres teneꝛ eā liberare.h.d. z nō ē alibi ſ3 Dy.z bal.Adde inquātū Bar.hic voluit q ſi creditoꝛ legat debitoꝛi rē ipſi creditoꝛi pignoꝛatā videtur legare libera tionē pignoꝛis tm̄ nō aūt liberationē debiti.l.i.§.i.de lib.lega. allegata in gl.nā fallit ſm eu3 niſi teſtatoꝛ putaſſet.d.re3 eē ſuā q2 tūc legatū in aliquo nō tenebiꝛ ſi legatu3 ſit extraneo nō ɔiū cte perſone per.l.cū alienā.C.eo.ti.certe hec limitatio non vꝛ vera.q2 ſi teſtatoꝛ habuit animū legandi dominium rei.quāto foꝛtius videꝛ legaſſe ius pignoꝛis q in ea habuit maxime cum heres pp hoc nō teneaꝛ aliquid alteri extraneo exburſaꝛ vl ſol uere.vt pſtet legatario q legatū eſt.facit optime.l.vnū ex fami lia.§.ſi rē in ratione ſui.ſ.ti.i.z ita voluit pau.de ca.ita etiā pu to voluiſſe Jo.de imo.hic licet eius lectura videaꝛ coꝛrupta z videaꝛ velle ipugnare limitationē datam p Bar.ad hanc.l.in pn.ſed nō bñ impugnaret.qa limitatio data p Bar.ad iſtā.l.ē vera.ſ.q iſta.l. locū h3 qñ teſtatoꝛ ſciuit rē eſſe alienā.ſecus ſi pu tauit eē ſua3.nā hoc caſu nō tenebiꝛ heres ſoluere creditoꝛi et rē liberare qm̄ nō eſt veriſimile teſtatoꝛem voluiſſe grauare he redē tali onere in caſu in quo errauit p.d.l.cū alienā.z cū bar. in hoc trāſeūt alij.Quid aūt ſi in cāu huius.l.teſtatoꝛ qui lega uit mihi ſciebat rē eſſe meā tamē ignorabat eam alteri eē obli gatā:an legatum valeat Nico.de neap.dicit hic q nō.z dic q ita ſentit bar.hic i quadā additiōe dū allegat.l.quo loco.ſ.de hr̄dibus iſti.z idē ſimpliciter dicit pau.de ca.hic ſolū dicēs q legatū tali caſu vꝛ driſoꝛium.ita ēt dicit raph.z ni hil allegāt bene facit in ratione ſui.tex.in.l.ſi res ob ligata.ſ.eo. ¶Itē inqꝛtum Bar.hic limitat.d.l.i.d liberationē legata nō ꝓcedere quādo equiualeret quātitas debiti eſtimatione rei legate.quia tunc etiā videtur legare liberationem debiti per caſum ſingu larem in.l.qui habebat.in pn.de le.iij.adde q An ge.imol.z pau.de caſtro hic contrarium tenent. et maxime.quia.d.l.qui habebat loquitur ſm eos quā do legabatur nō dbitoꝛi.ſed alteri extraneo.z ſic illi nō poterit videri legata liberatio pignoꝛis.ſecus er go quādo legatur debitoꝛi per.d.l.i. z ſic abſq3 eo q videatur remiſſum debitū legatum poteſt afferre vtilitatē.ſ. in vſu rei pignoꝛate.facit q no. per gl. in l.poſtquam.ſ.de pac.z hoc magiſ placet in puncto iuris.tamē nico.d neap.z Raph.hic z Pe.de anc. z Jo.de imo.in.c.filius de teſta.ſimpliciter tranſeūt cum Bar. ¶Item inquātum Bar.hic dicit q ſi te ſtatoꝛ mihi leget rem ticij pignoꝛatam ſeio an heres teneatur eam redimere a ticio z liberare a ſeio. innu it q ſic.quia tenetur facere rem accipientis.z ite3 de euictione tenetur.l.huiuſmodi.§.qui ſeruum.z.l. ſi domus.§.i.ſ.eo.ti.nam hoc videtur verum ſ3 imo. quando teſtatoꝛ ſciuit vtrunq3.ſ.rem eſſe alienam et pignoꝛata3.ſecus ſi tantu3 ſciuiſſet eam eſſe alienam quia tūc nō videtur teſtatoꝛ voluiſſe hr̄dem duplici onere onerare.l.ticia.§.qui in vita.ſ.ti.i.ſed aduer te.quia ɔtra Bar.indiſtincte z melius tenuit pau. d ca.quia ut eſt dictum nō videtur teſtatoꝛ herede3 du plici onere grauare.vnde ſi res valebat dece3 z erat pignoꝛata pꝛo qnq3 nō tenebitur niſi ad dandu3 de cem ticio.z ticius liberet eam a pignoꝛe.ſed ſi ticius vellet decē.z adhuc vellet q heres ſolueret qnq3 p pignoꝛe nō tenebiꝛ hoc facere.q2 pꝛo nimis magno z iniuſto pꝛecio vinciꝛ rem vēdicare velle quo cāu te neꝛ tantum ad dādum decē legatario.l.qui concubi nam.§.fi.z.l.nō dubiū.ſ.ti.ij.nec puto qđ alia fuerit mēs Bar.z cu3 bar.ſimpliciter ɔcoꝛdat pe.de anc. z io.de imol.i.c.filius d teſta.z raph.in.l. ſi res obli gata.ſ.eo.ad pdictoꝛum ɔfimationem facit.q2 quā do heres rē a ticio dño emere teneꝛ ticius eam libe rare dbet vinculo pignoꝛis.z liberatam tradere.l.ex pꝛediis.z ibi no.C.de eui.l.creditoꝛ.§.pdium.ſ.d act.emp.z ſi traderet liberatā z euinceret legatario haberet legatari⁹ regreſſū d euictōe ɔtra hr̄dē iuxta l.ſi dom⁹.§.i.ſ.eo.cū materia.z hr̄s haberet ꝛgreſ ſu3 ɔ vēditoꝛē p.d.l.ex pdiis z hec fuit vt arbitroꝛ in tētio bar.l3 nō ita declaret.z an libereꝛ hr̄s tūc cedē do legatario act.quā h3 ɔ vēditionē dictū fuit poſt alios i.d.l.ſi dom⁹.§.i.Et qrit raph.h qd ſi i termi nis hui⁹.l.teſtator rē putabat eē alienā z nō legata riꝛ z ignorabat eā eē obligatā alteri.vel ēt ſciebat an adhuc hēat locū iſte tex.z putat q ſic z valebit lega tū in eo i quo pōt.l3 nō in dñio p iſtu3 tex. generalꝛ loquētē facit q habeꝛ i.§.ſi qs rē ſuā. inſti.eo. dicit iſup raph.h ſe putare q iſte tex.locū nō hēret ſi res nō eēt tradita pignoꝛi.l3 ſola ɔuētiōe eēt obligata. q2 quo ad dñiu3 vl traditionē rei valere nō pōt lega tū.q2 legatarius h3 dñium z rē penes ſe.z l3 videaꝛ teſtatoꝛ velle liberari rē.tñ vba hoc nō ipoꝛtāt ſ3 foꝛ taſſe non eſt tutum hoc tenere quia teſtator ſciens rē eſſe obligatam z legando eam videtur voluiſſe face re legatum validum z vtile.l.ticia cum teſtamēto.§. i.z.l.meuius.in pn.ſ.ti.i.licet ꝓ raph.facit iſte tex.i verbo pignus iuncta.l.ſi rem alienam.§.pꝛopꝛie.ſ. de pigno.actio.

Si teſtamento.

Qui totum conſe quutus eſt a grauato ſingulariter nihil conſequi debet a grauato gene raliter.h.d.ſm Bar.vel ſic perſona ſpecialiter gra uata non intelligitur liberari p legatū poſtea ab om

nibus heredibus factuȝ de eadē re. legatarius tamē debet esse vnica re contentus. ¶ No. primo ſm intellectum Bal. ꝙ per sequentem dispositioneȝ generalem inductaȝ ad personas grauatas non videtur recessum a grauamine iniuncto speciali persone. ⁊ hoc ideo ſm eum. quia in diuersa voluntate seu scriptura facta fuit generalis dispositio posterior. ex quo infert ꝙ si pro soluendo debito creditori cuiusdā ecclesie papa imposuit collectā cuidaȝ cōitati: deinde generaliter imposuit etiam collectam toti prouincie ꝙ erit in potestate dicti creditoris facere grauari uel dictam cōitatem uel dictaȝ ꝓuinciam. Bart. tamen i. l. meuius. §. eum. ·ȷ. ti. i. per illum tex. in suo sūmario. ⁊ etiam in sua finali distinctiōe ibi sentit exp̄sse ꝯtrariū. sed prima opi. videtur verior per istum tex. qui presupponit coheredes esse liberatos per solutioneȝ factam per ticiuȝ. vt patet hic dum dicit ipso iure vēdicari nō possit ab alijs coheredibus. ergo patet ꝙ primus heres grauatus nō exoneratur onere legati specialis per ſm legatum generaliter iniunctum. quia si fuisset exoneratus repeteret id quod soluisset vltra rataȝ suam tanꝗ indebituȝ. ⁊ per consequens ex dicta solutione nō essent liberati alij coheredes. quia vna ⁊ eadem solutio nō potest parere liberationem ⁊ repetitionem. l. si testamento. §. i. ·ȷ. de fideiuſ. ⁊ . l. qui hominē. §. fi. ·ȷ. de solu. l. cum his. §. i. s̄. de condi. inde. censentur ergo isti tanꝗ duo rei debendi grauati scilicet ille vnus per se insolidum alij domini qui habentur loco vnius etiam insoliduȝ simul. sed pro hereditarijs portionibus inter se. est enim perinde ac si testator alternatiue grauasset illum vnuȝ vel omnes alios quo casu censenꝭ duo rei debendi. ⁊ cōtra quēlibet agi potest insolidū ⁊ vno soluente totū alij liberantur. l. si ex toto. §. i. s̄. eo. ti. in hoc constat totus intellect⁹ hui⁹. §. quē ītellectū post Bal. sequiꝭ ħ imo. ⁊ pau. de ca. Nec ob. tex. in. d. §. eum qui ibi ab omnibus nō querere. quia illa verba important ideȝ ꝙ a nullis quereretur. quia negatiua postposita signo vniuersali equiualet suo vniuersali. l. legitimos. ꝟsi. an ergo ⁊c. s̄. de le. tu. cū glo. l. ne quicꝗ. §. vbi dcretum. s̄. de officio proconsul. ex per hoc patet ꝙ verus intellectus illius tex. est ꝙ intelligatur iure nō hereditario. ⁊ sic erit sensus ꝙ si primus grauatus ibi soluit totam estimationē dominium rei legate ab omnibus nō quereretur. i. a nullis quereretur. nam a primo grauato nō querereꝭ dominiū: quia ipse soluit estimationem. a coheredibus etiaȝ nō queretur dominium rei legate. quia nō possunt amplius inquietari cum fuerint liberati per primaȝ solu. factam a primo grauato qui insolidum tenebatur. attento ꝙ res nō hereditaria fuit legata. vt probatur hic. ⁊ sic cōcordat cuȝ isto tex. ⁊ ut iste intellectus adhuc procedat plenius potes dicere ꝙ ibi verbū ab omnibus dterminat ꝟbum relicte. nō aūt verbū querere. si autem intelligas illum tex. in re hereditaria legata tunc responde ꝙ cum primus ibi grauatus non videaꝭ grauatus insolidum. sed pro portione hereditaria tm̄. vt in. l. si funduȝ. §. si libertus. s̄. eo. si primus soluat totaȝ estimationē repetat ꝙ plus debito soluit ⁊ ab alijs coheredibus acquiretur dominiuȝ rei legate ꝓ portionibus hereditarijs. ⁊ tunc expone ab oib⁹ nō q̄rere. i. ab aliqb⁹ sic ⁊ ab aliquib⁹ nō: qm̄ a primo nō quereretur dominiuȝ. quia non soluit rem legatam. sed a coheredibus bene quereretur. iste intellect⁹ violat tex. illum. quia vt dixi illa verba ab omnibus non quereretur important ideȝ ꝙ a nullis quereretur. tū tene primuȝ intellectum. tamē tenendo etiaȝ secūdū nō obstat iste tex. qui loquitur iure hereditario. quo casu primus videtur grauatus pro portione hereditaria. sed hic tex. loqt̄r in re nō hereditaria. quo casu primus videtur grauatus insolidum. vt. ·ȷ. dicetur ⁊ aduerte quia licet vt dixit Bal. ⁊ imol. hic dicant ꝙ ideo hic non videtur per secūdum legatum recessum a primo. quia ſm factum fuit in alia scriptura hoc non puto verū nec ratione ꝓbatur. vnde Dy. ⁊ Bal. eleganter tn̄. l. si pluribus. §. i. ⁊ Bar. in. l. quesitum. §. si quis fundum. ·ȷ. de fundo instru. nō admittūt hāc distinctionē an in eadē scriptura vel in diuersis. ⁊ ꝓ ħ facit. q: qñ plures grauanꝭ in diuersis oratiōibus ad eandē rē lȝ in eadē scriptura tm̄ ītelligunꝭ grauati tanꝗ duo rei debēdi s. qlibet īsoliduȝ. ꝓut firmat Dy. Bal. ⁊ imo. i. d. l. si ex toto. §. i. nec p̄dicte decisioni in p̄dicta. q. bal. ob. l. legator. §. i. ·ȷ. ti. i. cū multis si. q: rñde vt elegāter p bar. in. d. §. si qs fundū. ⁊ in d. §. cū post gl. no. ibi ⁊ ibi vide. ¶ Scdo no. ꝙ lȝ alias vn⁹ ex coheredibus grauatis in re hr̄ditaria diuisibili ītelligaꝭ tm̄ grauat⁹ pro portōe hr̄ditaria. d. §. si libertus. tū secus ī re nō hr̄ditaria. q: intelligiꝭ grauatus insolidū. vt hic ſm cōem ītellectuȝ ⁊ ꝙ iste tex. loqtur in re nō hr̄ditaria ostēdit tex. ibi litis estimatio ſm Dy. nā si fuisset res hr̄ditaria debuisset ꝯsequi rē de necessitate. ⁊ p hoc pȝ ꝙ ꝟbuȝ vēdicari positū hic in tex. de necessitate stat īpropꝛie pro ꝟbo petere. ⁊ hoc cōiter tenēt oēs hic ⁊ in. d. §. eū. ⁊ in. d. §. si libertus. preterꝗ Ja. d are. ibi. ⁊ Cy. i. l. vnica. §. sȝ vt manifesteꝭ. C. de cadu. tol. ⁊ quidam alij quos īpugnando refert Pe. ⁊ bal. in. d. §. cum qua opi. ia. d are. trāsit etiam hic imo. ꝙ etiaȝ in re hereditaria intelligaꝭ grauat⁹ in solidū per istū tex. hic pōderando ꝟbuȝ vendicari ad. §. libertus rñdet ꝙ ibi loqtur quantū ad agēdū rei vēdi. q: illa nō cōpetet nisi pro pte īpius grauati nō aūt pro partibus aliorū. qꝛ illos nō grauauit. ⁊ sic ab eis noluit auferre dominiū. teneo cōmunē opi. q: nō ob. iste tex. exponēdo. vt dixi. s̄. circa ꝟbū vendicari. nec etiā ob. l. cū qsi. §. si plures. ·ȷ. de fideicō. lib. quia ibi vnus heres fuit grauatus ad qd īdiuiduū. s. ad libertatem. nec ēt ob. ꝙ testator grauādo vnuȝ in certa re hr̄ditaria videatur illam ꝓlegare. vt no. in. l. alio. in p̄n. in glo. i. ·ȷ. d ali. le. q: dico ꝙ hoc nō est verū. vt probatur aperte ī. d. §. si plures. ⁊ no. gl. i. exp̄sse ī. d. §. eū ad gl. in. d. l. alio. cū si. rñde. vt ibi per Bart. ⁊ late p imo. i. l. erit. s̄. de vul. ⁊ pu. Utrū autē in casu huius. §. hr̄s specialiter grauatus habeat regressuȝ contra alios. bar. ħ ꝙ sic: quia etiā alij fuerunt. secus si alij nō fuissēt grauati: vt. d. l. cū quasi. §. si plures. sed ista opi. bar. quo ad casuȝ huius. §. posset ꝓcedere intelligēdo istū tex. ꝓut intellexit bar. i. d. §. eū s. ꝙ hic ītelligaꝭ per ſm legatū recessuȝ a primo. sed ītelligēdo ſm intellectum Bal. ⁊ alioȝ quos. s̄. secutus suȝ. s. ꝙ nō sit recessum a primo: tunc videtur ꝙ primus nō poterit habere regressum cōtra alios. quia primus erat insoliduȝ obligatus ⁊ ex cā lucratiua sicut erāt etiā obligati heredes in codicillis grauati. vnde nō debet posse repetere per. l. in. l. falcidia hoc seruandū. ·ȷ. ad. l. fal. ⁊ no. bar. in. l. reos in. ij. q. ·ȷ. d duob⁹ reis. ⁊ ħ tenet raph. hic ⁊ etiam pau. de ca. in. l. si ex toto. §. i. ī lectura paduana. ⁊ ꝙ ibi fuit dictum. s̄. eo. Reliqua ad materiam huius §. vide per Bar. in. l. si pluribus. §. i. ·ȷ. titu. eo.

Cum seruus Quesita p seruū legatū post aditā hereditatē ēt anteꝗ legatū acceptēꝭ vel repudieꝭ ꝑtinēt ad legatariū secuta acceptatiōe sed secuta repudiatiōe ꝑtinēt ad heredē sicut ipse seruus. hoc dic.

¶ In tex. ibi ei⁹ ītelligēꝭ no. per quē probari videtur ꝙ etiam post aditam heditateȝ dominiū rei legate ficte nō aūt vere ītelligeꝭ esse legatarij: vt patet in. d. ꝟbo intelligeꝭ ꝙ fictionē dnotat. vt. l. si. is qui pro emptore i. xij. col. ·ȷ. d vsuca. ⁊ hāc opi. tenebat hic Pe. sed volēdo tenere cōem opi. oportet ad istum tex. respondere ꝙ verū est legatarium qñ agnouit legatū fingi habuisse irreuocabiliter p⁹ aditā hr̄ditatē. ⁊ ita loquaꝭ iste tex. q: vere nō dr̄ irreuocabiliter habeꝭ nisi secuta agnitiōe. ¶ Secūdo pro opi. pe. vr̄ tex. i. l. seruuȝ filij. §. i. s̄. eo. in ꝟbo videtur ꝙ ꝟbum fictioneȝ denotat. l. i. §. deiecisse. ·ȷ. de vi ⁊ vi ar. ⁊. l. iij. §. ex contrario. ·ȷ. de acq. pos. ⁊ no. Bar. in. l. si is qui pro ēptore. in. vi. col. ·ȷ. de vsucap. sed responde prout rñdi ad. §. nostrū vȝ ꝙ ibi ꝟbū vr̄ esse exp̄ssiuū veritatis. vt in glo. ibi. ¶ Tertio vr̄ tex. in. l. huic scripture. in fi. p̄in. s̄. ad. l. aql. ibi actio. l. aqlie. q̄ daꝭ dño. l. item mella. §. legis. eo. ti. non acqritur legatario. sed hr̄di qui postea legatario cedere debet ergo pȝ ꝙ dominiū fuisse apud hr̄deȝ nō apud legatariū. respōde ꝙ ibi loqtur qñ ſuus legatus fuit vulneratus añ aditam hr̄ditatē quo

casu incōtinenti acquisita fuit.l.aquil.act.hereditati iacenti.et per hereditatem postea heredi adiuncti a cuius heredis ossibus nō potuit.d.actio separari nisi per cessionem.l.quis ergo casibus.ff.de pecu.l.iij.ff.pro socio.ꝛ hec solutio fuit de mente Cy.in.l.vnica.in pnci.C.de cadu.tol. Ad idem.ꝛ.iiij.tex.i l.si seruus ticij.ꝛ ibi hoc tenet Pe.iuncta.l.si quis heres.ff.de serui.vrb.predi.non potest aliter responderi nisi vt colligit ex glo.pma in.d.l.si seruus. ❡ Quinto ad idem.l.si heredi seruus in pnci.ff.eo.ꝛ ibi pe.sed necesse est responderi altero ex mōis ibi no.in glo. ❡ Sexto ad idem.l.huiusmodi.§.heredes.ff.e.iūcta.d.l.si quis edes.oportet respōderi vt ibi per Bar.quod loquitur in legato in diez vel sub conditione.ꝛ similiter responde ad.l.papinianus.ff.de seruitutibus. ❡ Septimo ad idē est tex.in.l.legatuz est in.§.fundus.j.e.sed responde vt ibi in gl. ❡ Octauo.l.si fundum sub conditiōe.§.si ticius.ff.eo. tu responde vt ibi in glo. ❡ Ad idem nono.l.ticius.la.i.ff. de acti.emp.sed responde vt ibi in glo.iij.ꝛ illa respōsio optima est et necessaria.vt probatur ex illo tex.iuncta.l.heres seruum cuz.l.seq.§.fi.qui ꝛ a quibus. ❡ Ad idem decimo tex.in.l.huiusmodi.§.qui seruum.ff.eo.iuncta.l.sue rei.ff.de contrahen. empt. respōde vt ibi in glo.i.ꝛ ibi fuit dictum.ꝛ de hac opi.quam tenuit pe.facit mētionem glo.in.l.sed ꝛ si dānuz.§.sed ꝛ si creditor.ff.de pecu.concludebat ergo pe.duplex.esse dominiū i hac materia.s.ticii quod queritur legatario post aditam hrditatez ante agnitionez legati interim vero esse apud heredem verum dominium post agnitionez vero legati ꝛ hereditate adita dominiū veruz est legatarij.ꝛ istud est vtile scire vt cognoscat an seruitus extinguatur:vt in casu.d.§.heres cum simi. ꝛ idez de similibus speciebus tamē cōmunis opi.glo.hic ꝛ doc. vbiqz ē in cōtrarium.s.ꝙ verū dominiū sit apud legatarium ab adita hereditate ꝛ ante agnitionez legati:non autem apud heredez per iura hic allegata in glo.ꝛ maxime per.l.a ticio de fur.iūcta l.si alienus.ff.de noxa.sed tenēdo opi.pe.potes respondere ꝙ ille tex.nō probat.quia ille tex.dum dicit rem nunꝙ fuisse heredis intelligitur de dominio incōmutabili qd dominiū fateor nō esse apud heredē nisi post repudiationem legatarij.sed verum dominium cōmutabiliter tamē dico ꝙ fuit apud heredez per iura primo loco superius allegata.ꝛ tale dominiū cōmutabile nō impedit oriri act.furti in personaz heredis cōtra legatariū:vt ibi.ꝛ.l.i.§.si seruus.j.si quis testamēto lib. esse iussus fuerit.ꝛ similiter ad plura iura que dicunt ꝙ dominiū rei legate nunꝙ factū fuit hrdis rñde vel loquimur ante aditā hereditatē vl' p9. si loqmur āte aditā hrditatē itelligunt qñ legatari9 añ aditā hrditatē agnouit legatū.vl' si loqmur qñ p9 aditā hrditatē fuit agnitū legtatū dic ꝙ itelligimus d dñio irreuocabil'r acqsito.vt.ff.ꝛ pz vtrāqz opi.disputādo posse sustentari.ꝛ maxime opi.pet.ꝛ tenēdo cōez opi.ꝯclude ꝙ aut qrit quo ad trāsmissionez legati.ꝛ legatū regulariter acquiritur a tpe mortis testatoris.l.vnica.§.cum igitur.ꝛ.§.in nouissimo.de caduc. tol. aut queritur de acquisitiōe dominij.ꝛ ista est triplex qdam dominij ficti.ꝛ tale dominiū fingit adita hereditate acqsituz fuisse a tēpore mortis testatoris.ꝛ ita intelligit.d.l.a ticio.ꝛ.l.legatum la.ij.de le.iij.cū si.ꝛ ideo qr aditio hereditatis secuta post mortez testatoris trahitur retro ꝛ fingit facta a tempore mortis l.heres qñqz cū simi.ff.de acq. here.ante vero aditam hereditatem nō est verum dicere aliquod dominium acquisitum esse legatarijs:quia hereditate non adita legata nō subsistūt.l. eaz quaz cū vulgaribus.C.d fideicō.secūda est acquisitio dominij reuocabiliter veri.ꝛ istud acquiritur post aditā hereditatē āte agnitionē legati. nec retro fingitur.ꝛ d hoc loqtur.l. seruo legato.in pn.ff.eo.ꝛ.l.cum pater.§.surdo.ff.ti.i.vbi legatū acqritur ignoranti. ❡ Tertia est acquisitio veri dominij irreuocabilis que causatur agnitione legati vna cum aditione hrditatis: vt.l.si qs ita hereditatē.ꝛ ibi no.ff.de condi.isti.ꝛ.l.pinde.ff.si cer.pe.ꝛ ex his cōsonat cōclusio Cy.in.d.l.vnica.i pn. d cadu.tol.ꝛ.l.fi.i pn.C.qñ dies legat.cedit.ꝛ Bar.ꝛ alioꝝ i.d.l.vnica.C.de cadu.tol. ❡ Scdo no.ꝙ ea que post aditā hereditatē acquiruntur post rem legatam seu pp rē legatā ēt propter agnitionem legati acquiruntur legatario.sed maximū dubiū ē qd d his que acqrūtur ex re legata ante aditaz hrditatē. an heres teneatur ad illa restituēda glo.in.l.ꝙ huus.j.ti.i.tenuit ꝙ sic quā tenuit Ja.d are.bar.ꝛ Ang.i.l.huo legato.i pnc.ff.eo.ꝛ Barto.in.l.fideicōmissaria.j.ad trebel.per iura sua opi.videtur multuz sustentabilis attento ꝙ vt dixi dominium censetur esse legatarij a tempore mortis.ergo ꝛ idem in eo ꝙ percipitur ex ipsa re legata.l.solum.§.meuz.cū si.ff.de iure vendi.nec ad hoc obstat respōsio pe.ꝛ domini Jo.hic dicentium ꝙ talis fictio fuit inducta in fauorez heredis nō in fauorez legatarij principaliter.sed in quādaz consequentiaz per.d.l.heres quādoqz.ꝛ sic nō dz operari talis fictio in fauorem legatarij.quia nō videtur hoc verū dicere cū etiā.d.fictio videatur introducta in fauorez legatarij etiam principaliter vt aperte firmat Bar.ꝛ ibi clarius Imol.in.l.si is qui p emptore.in.xxix.col.in ℣.scdo restat.j.de vsucap.ꝛ bar.i.l.fi.in pe.col.C.de senten.passis.p.d.l.huic scripture iuncta.l.pe.j.de suis ꝛ legi.tñ cōmunis opi.a qua ñ est recedendū est in contrariuz vt tenuit glo.i.l. herēnius.ꝛ in.l.equis.ff.de vsuris.ꝛ in.l.fi.ꝛ ibi sequitur Pe.Cy.Bal.ꝛ Saly.C.de vsur.ꝛ fruc.le.ꝛ dy.ꝛ bal.in.l.grege.ff.eo.ꝛ Pe.imo.ꝛ pau. de cast. et Ray.Bal.ꝛ imo.in.d.l.ꝙ seruus.ꝛ pe.ꝛ bal.i.l.qsitum.§.fi.j.eo.ꝛ Joā.de imol.ꝛ Raph.in.l.seruo legato.in pn.ff.eo.per plura iura.ꝛ maxime p tex.istū quaz communez opi.limita non procedere in fructibus seminatis a testatore in re legata quia illi semp debebuntur legatario.vt dixi post Ja.de are. ꝛ bal. in.d.l.si quis bonorum.ff.eo. ❡ Itez limita nisi res legata esset tradita per testatorez viuentem. vel sibi esset data licentia eaz apprehendēdi fm Bal. singulariter in.d.l.fi.allegat.l.si mulier.§.ꝙ si habēti.j.ti.ij. ❡ Itez limita preter ꝙ in cōmodo vsurarū debitarum occasione sortis legate fm Pau.de ca. hic allegantem casum singularez in.l.nomen debitoris.in pnc.j.ti.ij.per quem dicit se cōsuluisse florentie cum quidam legasset pecunias quas habebat super monte florentino ꝙ etiam videtur legasse redditus dictarum pecuniaruz qui cucurrerat viuente testatore vel eo mortuo.lz in legato non fecerit mentionez nisi de sorte ꝙ fm eum est valde no.pro limitatione.l.quesitum.§.pe.j.eo.ti. ❡ Item limita nisi testator dixisset lego rem cum commodis suis glo.no.est in.l.lucius la.i.j.titu.i.ꝛ ibi Bar. ❡ Item limita nisi hrs fecisset moram in adeunda hereditate.quia tūc fructus ꝛ accessiones que obuenerunt etiam ante aditam hereditatem.post tamen moram factam in adeundo erunt restituendi legatario fm Bald. not. in l.i.C.de vsu.ꝛ fruc.leg.in ℣.quero quid si legatari9 ꝛ Saly.in.l.fina.eo.titu.per.l.si vsufructus legatus la.ij.in pncipio.ff.de vsufruc. ❡ Ultimo pdicta etiā intellige vt per glo.in.l.i.C.de vsur.ꝛ fruc.leg. dum dicit de fructibus bona fide perceptis ꝛc.reliqua dic vt per Cy.in.l.fi.eo.ti.

a ❡ Diui. in hac materia. vid q hic posui i apostillis ad bar.i caracteribus de tor.ꝛ his plene adde francur.consi. pū col.fiiii.

Si fundus

Si ab omnibus heredib9 legatur res que sit vni9 eorum non tenetur ipse solus omnes pro hereditarijs portionibus.ꝛ qui habet vtile dominium potest rez legare habenti directum ꝛ vtile consolidatur cuz directo:hoc dicit tota.l.hic modo dominus Alex. facit transitum vsqz ad.§.diui.seuerus ꝛ Anto.in.l.filiusfami.miles.j.eo.

Diui[a] seuerus

Prohibitio alienationis facta sine causa respectu tertie psone non valet alias hñ valeret pterꝙ in preiudiciū creditorū.hoc dicit. ❡ No.ꝙ dictuz ē in sūmario. ꝛ concordat in.l.pater filium.§.iulius agrippa.ꝛ.l.lucius.j.ti.ij.ꝛ pro intelligentia huius materie dico ꝙ causa prohibitionis potest esse duplex expressa.s.ꝛ tacita.expressa vt si dixerit testator nolo fūdū alienari.qr mihi ab iperatore donat9 fuit vel quacūqz alia causa a testator expssa.tacita ꝛ si te

ſtatoꝛ in patrimonio habebat turrim q̄ue poterat eē
tutela. ⁊ pꝛotetio illorum qui erant de agnatiōe ſua
⁊ teſtatoꝛ dixit nolo turrim alienari hec talis pꝛohibi
tio alia cauſa nō expꝛeſſa valet ⁊ eſt glo. no. ⁊ ibi de/
clarat Cy. ⁊ alij in. l. quotiēs ab omnibus. C. ꝺ fidei
com. ⁊ Cy. in. l. ea lege. in penul. colū. quē omnino
vide. C. de cōdi. ob cauſam. ⁊ Bald. in. l. ij. C. ꝺ vſu
cap. pꝛo emp. ⁊ in. l. ij. C. de his qui ad libertatem
perue. nō poſſunt. ⁊ Dy. plene in diſtinctione ſua in
dicto. §. iulius agrippa. ⁊ Bal. in. l. contra volunta/
tem per illum tex. C. de teſtamē. manu. compꝛehen/
ditur etiaʒ tacita cauſa quādo teſtatoꝛ ratōe odij cer
te perſone noluit alienari. vt ſi dixit nolo alienari fū
duʒ in ticiuʒ quoniā alia cauſa nō expꝛeſſa talis pꝛo/
hibitio tenet quia videtur teſtatoꝛ motus ad pꝛohi/
bēduʒ odio ticij. l. codicillis. §. matre. ff. ti. i. ⁊ argu.
l. cū ita legatum. ff. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ no. doc. in lo/
cis pꝛeallegatis. Dicitur etiā habere cauſaʒ habilem
pꝛohibitio. ſi teſtatoꝛ dixerit relinquo ticio taleʒ fun
dum. ⁊ ſi alienet volo ꝙ perueniat ad ſeyū. l. iij. §. ſi
quis ita. de alie. lega. bene facit tex. in. §. ſi. inſtitu. ꝺ
le. in. l. i. C. de his que pene nomine. ⁊ ponit Ange.
in cōſilio. clxv. incipiēte teſtatoꝛ in omnibus ſuis ⁊c̄.
alias autē regulariter nō interueniēte tacita vel expꝛ̄ſ
ſa cauſa pꝛohibitio nō tenet. quod pluribus modis
hic limitat Bar. vt hic per eum. Cuius dictis adde
aliaʒ limitationē vʒ ꝙ vbicunqʒ eſſet de iure commu
ni alienatio pꝛohibita pꝛeterꝙ̄ in certis caſibus ſi te
ſtatoꝛ talem rem de iure cōmuni alienari pꝛohibitā
expꝛeſſe pꝛohibuerit alienari ſine aliqua cauſa talis ꝓ
hibitio tenebit adeo ꝙ nec etiā poterit alienari ī caſi
bus a iure cōmuni permiſſis. vt ī re legata minoꝛi vel
eccleſie ſm̄ Rapha. ⁊ Imol. hic dicentes ita pꝛoba/
ri in. §. ſanctiſſima. in auc̄. de alienatiōe ⁊ emphite.
iuncta. l. ij. C. de vſucap. pꝛo emptoꝛe ītelligēdo eaʒ
ſm̄ ꝙ intellexit hic Bar. addo glo. no. hoc volenteʒ
in. c. verū de cōdi. appoſi. ⁊ no. Bal. in. l. i. in. vij. op
po. C. de pac. ⁊ in. l. quotiēs ab omnibus. C. ꝺ fidei/
cō. pꝛo hoc facit ſing. dictum Bal. in. c. i. §. preterea
de cap. coꝛ. quod ſane intellige pꝛeterꝙ̄ in cāu neceſ
ſitatis. qꝛ tūc nō obſtante. d. pꝛohibitiōe eccleſie po
terit deficiētibus omnibus alijs rebus. d. rem aliena
ri pꝛohibitā alienare. vt no. Joā. an. in. d. c. veruʒ de
cōdi. appoſi. quid ibi dixerit glo. ⁊ no. Bal. in auc̄.
hoc ius poꝛrectū in vltima colū. C. de ſacroſanc. ecc.
⁊ Ang. in. §. hoc etiā in auc̄. de aliena. ⁊ emphite. ⁊
Archi. xij. q. ij. apoſtolicos. per. l. fideicō. ff. de fidei/
cō. liber. ⁊. l. pater. in pꝛinci. ff. de le. iij. ſed caue qꝛ illa
iura loquūtur quādo illa neceſſitas pꝛocedebat a fa
cto ſeu debito teſtatoꝛis. vnde nō mirū ſi talis pꝛo/
hibitio nō habet locū in dicto caſu cū nō poſſet teſta
toꝛ taleʒ pꝛohibitionē facere ad pꝛeiudiciuʒ credito/
rum. vt hic in ſi. vnde per. d. §. ſanctiſſimas videreť
verius ꝙ pꝛohibitio operetur ꝙ in caſibus alias per
miſſis nō poſſet fieri alienatio. facit quod not. glo. ⁊
Bar. in. d. l. ea. l. dū allegāt. d. §. ſanctiſſimas. ⁊ hoc
expꝛeſſe firmāt glo. ⁊ doc. card. floꝛē. in. d. c. veruʒ ⁊
eſt de mēte dictoꝛū modernorum hic generaliter lo/
quētium. vt. ſ. retuli. ¶ Secūdo limita materiā hu/
ius. §. pꝛocedere quādo diſpoſitiue eſt facta pꝛohibi
tio. ſecus ſi cōditionaliter. quia tunc licet nō ſit expꝛ̄ſ
ſa cauſa nec perſona cuius reſpectu ſit facta pꝛohibi
tio nihil tenebit. ⁊ caſus eſt no. dignus in. l. iiij. §. ſi.
ff. de cōdi. inſti. ꝙ intellige ut ibi in tex. diſtinguitur
ſ. aut pꝛohibitus alienare habebat coheredē ⁊ vale/
at alias nō vt ibi per Barto. ⁊ per eūdem in. l. is cui
ſub cōdi. ff. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ dicit Bal. in. d. l. iiij.
quod ex illo tex. cū ibi no. per Bar. ꝓbatur ꝙ diſpo
ſitio huius. §. habet locū quādo facta eſt pꝛohibitio
per viaʒ cōditiōis quod eſt valde no. ſm̄ euʒ tamen
ille tex. Bar. ibi vt dixi hoc vult pꝛocedere quando
eſt coheres ſeu perſona ex iudicio teſtatoꝛiſ vocata cuius cō
templatione videatur facta pꝛohibitio pꝛedicta ⁊ eſt bene con
ſiderandum. quia ibi tex. vellet aliud eſſe ī pꝛohibitiōe illa q̄ñ
ſit habēti coheredē ⁊ aliud eē q̄ñ ſit nō habēti coheredē. atten
to ꝙ illa diſtinctio nō ſit in caſu huius. §. qꝛ pꝛohibitio ſimplr̄
facta vni habēti coheredē ē nulla. nec vř facta cōtēplatiōe co/
hr̄dis. ſicut etiā ē nulla quādo ſit vni nō habēti coheredem. vt
hic cū glo. i. ⁊ no. bar. hic in pꝛ̄n. vnde ſatis dubia videť rō. d.
l. iiij. §. i. ſed nō poſſumus recedere a tex. illo qui pꝛocedit quā/
do ſub ꝯditiōe facta fuit ꝓhibitio alienatiōis. iſte aūt tex. cū gl.
i. loqť q̄ñ nō fuit facta ꝑ viam cōditiōis. ⁊ adde que dicā. ff. cir
ca intellectū. l. ticio cētum. ¶ Tertio hāc materiā limita in quā
tū hic diciť pꝛohibitionē valere ſi facta ſit cū cauſa vľ reſpectu
certe perſone. nam iſtud limitatur ſi teſtatoꝛ vſus fuerit futuro
ſubiunctiui: vt qꝛ dixit ſi alienaueris perueniat in ticiū. qꝛ ꝓhibi
tio alienationē nō īpedit. l. ſtichus ſeruus. ff. de manu. teſta. ſm̄
Bar. hic in veris lecturis. ⁊ ſequitur hic imo. ⁊ ideʒ bar. ⁊ doc.
in. l. q abſenti. §. i. ꝺ acq. poſ. ⁊ pe. ⁊ cy. ī. l. ſi. C. ꝺ rebus alie. nō
alie. ⁊ Bal. ī. d. l. ea. l. ſʒ ī cōtrarium videť tex. in. l. iij. §. ſi quis
ita ī verbo alienauerit. ff. ꝺ alimē. lega. ſed reſpōde ꝙ ibi nō di/
ciť valere ꝓhibitiōem quo ad impediēdā trāſlationē dñij. ſʒ in
telligo ꝙ valet quo ad hoc vt fideicōmiſſario cuius contēpla/
tiōe facta ē pꝛohibitio debeatur pꝛecium. vt hic eſt etiā ꝺ mēte
Bar. allegādo. l. ea. l. cum glo. C. de cōdi. ob cām. ⁊ valet quo
ad hoc vt heres poſſit petere cautionē ꝺ nō alienādo ab illo ꝓ
hibito alienare ut diciť in. d. §. ſi quis ita. A quo autē debeat
pꝛ̄ciū dicit Imo! ꝙ vbi ꝟba eēnt clara ſtādum eſſet verbis. vbi
autē eēnt ambigua videť grauatus hereſ. vt. l. ſi ſuus legati. §.
qui margaritam. ſ. eo. ⁊. l. acceptis. ff. ad. l. fal. licet ipe nō alle/
ger. ¶ In glo. ī verbo dicere. in ſi. ibi. l. ticio cētuʒ. vno modo
ſoluit hic bar. alio modo ſoluit imo. ⁊ melius iudicio meo. vt h̄
ꝑ eū. nā ſm̄ eum ſolutio data per Bar. ad. l. ticio cētum: nō vi
detur ꝑfecta. qꝛ lʒ ſpeciei legate trāſeat dominium recta via ī le
gatarium regulariter nō tñ trāſit poſſeſſio niſi appꝛehēdatur.
vt no. ī. l. cuʒ duobus. §. idē reſpōdit ſocius in glo. ſ. pro ſo. ⁊
ꝑ glo. ī. l. ſi. C. de ſacroſanc. ecc. facit. l. cū heredes. in pꝛ̄n. ff. ꝺ ac
quir. poſ. que poſſeſſio nō debet appꝛehēdi ſine licētia hr̄dis
l. i. §. i. ⁊. ij. ff. quoꝝ legatoꝝ. ⁊ ſic tūc ꝺberet poſſe etiā hr̄s adij
cere legē ſeu ꝯditionē vt nō alienet. vñ dicit Jo. ꝺ imo. ꝙ foꝛte
notabilioꝛ ē ſolu. quā ſenſit glo. ſ. quod tūc q̄ñ pꝛopter minoꝛē
īduſtriā ſit ꝓhibitio teneat talis pꝛohibitio nec poſſit fieri alie/
natio. ſicut bñ ꝓpter ꝓdigalitatē iudex interdicit arguēdo ꝺ fa
cto iudicis ad factū teſtatoꝛis. facit. l. ſuꝰ. hac. l. ff. ꝺ manumiſ.
⁊. l. i. ſ. ꝺ cur. fur. diſpoſitio. n. iudicis ⁊ teſtatoꝛis equiparātur
⁊ de vna arguitur ad aliā. l. nō eſt mirꝝ. ꝺ pigno. acti. l. ſi ita fue
rit. in. §. ſi. ff. ꝺ manu. teſta. tñ puto ꝙ poſſet ſaluari rñſio data
per Bar. ad impugnationē factā per Jo ꝺ imol. qꝛ quādo trā
ſit dominium recta via illud non acquiritur facto heredis tra/
dentis merito heres in traditione poſſeſſionis nō poſſet adijce
re legē que cōtineret trāſlationē ⁊ pꝛohibitionem dñij iā queſi
ti. facit. l. perfecta. C. de dona. que ſub modo. Raph. hic refert
ꝙ Alb. ꝺ roſa. h̄ reſpōdet ad. d. l. ticio. ꝙ ibi iō valet ꝓhibitio.
qꝛ ē facta ꝑ viā modi. vt qꝛ dictū fuit relinquo vt nō alienes vel
ſimilia ꝟba quo caſu vʒ cū de natura modi ſit caueatur de im/
plēdo. l. ſi tibi legatum. ꝺ le. iij. ⁊ multo magis ſm̄ Raph. ideʒ
eēt ſi factū eſſet relictum ſub condi. ſi nō alienabis facit. l. mu/
ciane. ff. ꝺ ꝯdi. ⁊ demonſt. ⁊ tūc ſm̄ eum pꝛohibitio alienatiōis
quāuis valeat nō impediet trāſlationē dominij. quia talis pꝛo/
hibitio ſolum habet effectum ꝓpter remedium cautiōis pꝛ̄ſtan
de que ē inter viuos. ergo nō impedit trāſlationē dominij. d. l.
ea. l. ⁊ ibi no. tñ ſolu. data per eos. d. l. ticio nō placet. d. l. ticio
qꝛ modus nō ē impendus. quoniā reſpicit merum fauoꝛē ipſiꝰ
legatarij ſi ē perſona diſcreta ſeu ꝓuida. vt ī. d. l. ticio. ergo mo
dus ibi hoc nō operatur. ſed q̄litas ꝑſone. vnꝺ teneas ſol. bar.
aliā datam per imo. poſt glo. pꝛeterea glo. i. hic duʒ dicit vt non
alienet vult ꝙ iſte. §. habeat locuʒ. etiā ſi per viā modi fiat ꝓhi
bitio. ſʒ q̄ñ āt raph. dicit ꝙ nō hʒ locū iſte tex. ſi ꝓhibitio fiat ſub
ꝯditione dic ꝙ ipe dicit ꝯ no. ꝑ Bar. ⁊ alios in. l. iiij. §. i. ꝺ ꝯdi.
inſti. vñ ꝺ hoc dic vt dixi. ſ. ⁊ no. ꝑpetuo illū tex. in. d. l. ticio ꝑ
quē ꝓbatur ꝙ ſi teſtatoꝛ legat pecuniā eccleſie vt ex ea emat ſi/
bi fundū nunꝙ̄ poterit eccleſia. d. funduʒ alienare quia videť

prohibita a testatore alienari.lics hoc nō expresserit.ita dixit si gnāter Bar.in.l.fi.C.de pactis inter empto.z vendi.per .d.l. ticio.z qui illum tex.nesciret contrariuz diceret. Item circa intel lectuz.d.l.pater.§.quindecim.ff.titu.ij.dic no.per Bart. in.l. peto.§.fratre.ff.ti.i.z per glo.z docto.in.l.voluntas.C. de fi deicō.qcqd ibi dicat Bar. Dubitauit hic etiā Bar.an sit dare aliquod remediuz q res in testamēto alienari prohibita possit alienari.circa quod adde no.per eundē in.l.peto.§. prediū ff.ti.i.z Bal.in auc.ei qui in.xvi.col.C.de bo.auc.iudi.pos. et quod no.bal.in.l.ij.ad fi.C.si aduer.ven.pig. z in.l.ij.C.qbi torem ven.pig.impetrare nō posse.z vide tex.no.z q ibi Bar. in.l.pater filiuz.in pnci.ff.de leg.iij. Item inquātum Bart. circa hoc sub dubio forte dixit q si feratur sentētia super re pro hibita alienari cōtra ipsuz prohibituz q nō nocebit ei in quem res alienari prohibita trāsferri debebat ex fideicōmisso: nisi ille talis fuerit citatus.nā cōtrariuz tenet hic Ang.Raph.z imol. q: nō requiritur citari nisi illū qui ius habet in re tempore iudi cij.nō autem illuz qui ex postfacto ob aliquem casuz ius habe re possit vel illuz qui in cōsequētia nō autez pncipaliter ledi po test.vnde in sentētia que ferf cōtra institutū nō est necesse cita ri substitutū vel fideicōmissariū vt ei preiudicet sententia vt est casus no.bm vnaz lecturā in.l.si patroni.§.fi.ad trebel.z in.l. i.§.pe.z fi.s.de ven inspi.z not.eleganter Bar.in.l.in diem. ff.de aqua plu.arcē.vbi videtur dicere cōtrariū his que ipsemet dixit hic.z no.glo.reputata singularis. in.l.de vnoquoqz.i pn ci.ff.de re iudi.ibi dum dicit pncipaliter zc.pro qua opi.adde tex.in.l.ex cōtractu.ff.de re iudi.vbi sentētia lata ɔtra institutū mādatur executiōi cōtra substitutū.z bm Joā.de imol. hic nō ob.id qd legi.z no.in.l.i.in fi.ff.de car.edic.z.l.i.C. ad.l. cor. de.fal.z per illa iura no.Bar.in.l. cum filius.in pn.ff. de vbo. obli.q: respōdet ipse q ibi iudiciuz de supposito partu agitaba tur cōtra matrē que nō possidebat bona nec causa respectu bo norū spectabat ad matrē.nō mirū ergo si illud iudiciū quo ad bona nō nocet filio pro ista opi.adde id qd no.Bal.in.l.ne qc q.§.vbi decretū in.xi.col.s.de offi.pconsul.vbi dixit q futu ri aduersarij qui cause interesse nō habēt nō sunt citandi nec i publicatiōe priuilegiorū.nec in exēplificatiōe instrumētorū. al legat.d.l.i.§.pe.de ven.inspi.quod est notādū bm eum. sed i cōtrariū facit no.decisio And.de iser.in.c.si vasallus de suo.in ti.si de feu.fuerit cōtrouer.inter domi.z agna.vbi concludit q si feudū antiquū erat apud dominū de agnatione cum quo li tigabatur super re illa feudali z lata fuit sentētia cōtra eū: talis sentētia nō preiudicabit alijs sequētibus agnatis ad quos dfi ciente primo agnato transire debebat feudū.nisi illi sequentes agnati fuerint citati vel sciuerint cām agitari cum illo agnato p l.sepe.ff.de re iudi.z per id q habetur in rubro z nigro.C.res inter alios acta.z ista opi.hz maximā equitatem z ad cōtraria posset respōderi maxie ad.d.l.i.de ven.inspi.q ibi nō agif de iudicio irreparabili.nā saluū erat ibi ius substitutus pbaf par tū fuisse suppositū.iuxta.l.i.§.fi.ff.de carbo.edic.q:.d.l.i. de vē. inspi.nō loquitur de actu sentētie.sed qñ est lata sentētia prout in casu nostro illa affert maius preiudiciū.q: facit psumptionē iuris.z de iure z nō pōt probari ɔriuz nisi sit lata ex falsis istru mētis.l.pe.C.si ex fal.instru.z ad.l.si patroni.posset respōde ri q ibi loqtur in casibus in qbus sentētia facit ius quo ad om nes.vt in causa nullitatis testamēti vel recisiōis testamēti .l. pa pinianus.§.fi.cū ibi no.s.de inoffi.testa.nō ob.d.l.ex contra ctu.q: posset respōderi q intelligif quādo citatus fuit substitu tus.facit.l.si deserta.C.si pter publicas pēsi.z q no.gl.z do cto.in.l.cū miles.§.i.s.ex quibus causis maio.z ibi Bar.cum si. de iure veriorē puto opi.Ang.z sequatium hic per.d.l.ex cō tractu nō diuinādo.z per alia allegata.s.quam sniam Ange. hic etiā tenet.z Ro.in.d.l.in diem z imo.in.l.x.ff.de vbo.ob. nec ob.d.l.si deserta.z.d.l.cum miles.q: respondeo q ibi ius cōpetebat de psenti.nō ob.q sentētia sit magni preiudicij.z in ducat presumptionē iuris z de iure q: respōdeo q poterit sub stitutus appellare pro iteresse suo qñ erit sibi notificata.nec an teq sit certificatus de tenore sentētie currit sibi tempus ad ap pellādum.l.i.C.de tēpo.appel.c.concertationi.cū glo.no. de appel.in.vi.z ad materiam vide que plenius no.Joā.de imo. post alios in.l.decem de vbo.obl. Successiue quesiuit bar.

an res prohibita alienari possit in dotē dari z tenet q sic per.l.a filia.in pn.ff.ad trebel.cū si.adde bald. idē tenētem in.l.volūtas.C.de fideicō. Quod.l. limita vt signanter dixerunt ibi ia.de are.Cy.z Sa ly.procedere in illis bonis extantibus qui in dotem dari possūt.alias secus p auc.res q.C.cōmunia dle. bm eos bene facit.d.l.pater filiū in pn.z idē no. Sa ly.in.l.fi.C.de reb.alie.nō alie.p pau.d ca.in suo cō silio.xij.incipi.p.s.dictū eximiū zc.z ibi simpliciter dicit idē q Bar.hic bal.tamē in.c.i.§.donare in ti. qualiter olim feu.poterat alienari tenet cōtrariū vo lēs q dicta dispositio.ad auc.res que nō extēdaf ad res expresse phibitas alienari q: ille nō poterāt alie nari ēt pro cā dotis.q: illa auc.ē exorbitās a regulis iuris cōis in eo q df ibi de cā dotis.ergo nō dz extē di.l.ius singulare.s.d legibus.sz rñde q imo debet extēdi ad similes casus cū dispositio illius auc. cōtine at cām fauorabilē:vt colligif ex no.p glo.in.l.si con stāte.in pn.s.so.ma.z ibi no.Bar.i.ix.q.prime par tis.z no.glo.in.l.que pter necessitatē.d regu.iur.z Bar.z omnes in.d.auc.res que dū allegāt no.p gl. in.l.ob es.C.de pdijs mino.An autem habeāt locū predicta in extraneo phibito alienare vt hoc nō ob stante possit.alienare causa dotis an solū in filio vel filia testatoris vide per glo.z doc.in.§.quāobrez in auc.de resti.z ea que parit per doc.in.d.auc. res q z magis cōis ē cōclusio q solū in descendentibus vt probatur in.d.auc.res que in vsi. legitima portio. Secūdo limita.d.Bar.procedere in phibitione facta in testamēto.secus in prohibitiōe facta in con tractu in casibus in quibus talis prohibitio potest i pedire translationē dominij.quia tunc nullo cāu po terit.d.res in dotem dari.vt ē glo.que forte non est alibi.in.l.nulla.C.de iure dotium bm Cy.z bal.ibi idem bal. in.c.i.§.donare qualiter olim feudum po terat alienari. Item quesiuit Bar.post Oldra.an valeat statutuz phibens alienationem fieri tā in nō subditū laicū quā in clericum. z cōclude ut hic p eū cum quo transit Ang.z imol.per tex.in.c.fi.z ibidē ioā.and.in nouella de imunitate ecclesia.li.vi. Ad do eundē Bar.z Bal.idem dicētes in.l.fin.in vlti. col.C.de sacrosanc.eccle.z.bar.in.l.in his.C. de p dijs nauicula.li.xi.z in.l.duduz.C.de contrahē.em pti.z in.l.fi.C.d exactoribus tribu.li.x.z Abbatē si culum in.c.relatum de testamē.allegantē no. p bal. in.l.generaliter.in fi.C.de sacrosanc.eccle. Idē An ge.in cōsilio.xlvij.incipiente quidam francisc de flo rētia.h ibi mirabiliter limitat procedere distinctioez Bar.h quando statutuz generaliter interdiceret om ne cōmertium laicis cum ecclesijs siue ecclesiasticis personis.quia nō valet.z ita loquitur cōtrarium.d. l.fi.si vero interdiceret cōmertium certarum rerū tā tum.z tunc idem si fiebat acquisitio ecclesie.ut quia vendebantur prelato recipienti pro ecclesia.quia ta le statutum esset contra priuilegium concessum eccle sie positum in.l.fin.C.de sacrosanc.eccle.ubi ex qua cūqz vēditiōe facta ecclesie acquiritur ei dominium etiam absqz traditione.z per consequens diceretur esse contra libertatem ecclesiasticam. Juxta not. per imol.in capitulo nouerint. de senten. excommuni. sed si acquiritur tātū clerico non ecclesie.vt quando conuentus donaret clerico seculari.vt in auc.licenti am.C.de episco.z cleri.tunc bm eum statutum vale ret cum non sit contra dictum priuilegium.d.l. fin. que non loquitur in clerico.nec per dictum statutuz reddūtur clerici timidiores.igitur valebit cuz dispo nat litigando subditum vt non alienet q perpetuo tene mēti si verum est:tamen veritas istius limitatio nis pendet ab alio articulo vz an statuta dicanf esse cōtra libertatē ecclesiasticā solū qñ sūt cōtra ea q cō cessa sunt a iure in puilegiuz eccle.vel ecclesiasticis p

a In dotez adde an phi bita alienari. videanf phi bita alienari ex causa do tis fran.cur. cōsilio.xxvij.

b Quā icle ricū.an stante statuto prohi bēte alienatio nē cōprehen datur ecclesia vide late per signo.de ho mo.cōsi.xxi. z qñ arctantur cōtra liberta tem ecclesie.z an operetur cla usula .q qua tenus sunt cō tra libertatez ecclesie sint nulla vid per lapum alleg. lxxv.

ſonis.vt no.inno.in.d.c.nouerint.τ bar. in.d. auc̃. caſſa.an vero ſi ſolũ ſũt cõtra ea que de iure cõmuni τ nõ ĩ priuilegiũ habet eccleſia vel eccl'iaſtice ꝑſone. vt tenuit Ant.de bu.io.de imo.τ do.Abb.ĩ.c.eccle ſia ſancte marie.de cõſti.τ Ant.de bu.τ io.de imol. ĩ.c.cuȝ terra.per illũ tex.ꝺ elec.τ Saly.τ ful.ĩ.d. au‑ tẽ.caſſa.q꞉ fortius ẽ acq̃ſitum illud ꝙ competit iure cõmuni quam illud ꝙ expetit iure ſpeciali.§.q꞉ vero ꝟiſimile.ĩ auc̃.de nõ alie.τ.l.eius militis .§. militia miſſus.ſ̃.de teſtõ mili.τ tenẽdo iſtaȝ vltimã opi. nõ ꝓcederet.d.limitatio Ang.quod videt̃ verius.τ ſic ĩdiſtincte ſtabit ꝟa cõcluſio bart.hic τ ſequaciũ ꝙ ñ ligentur clerici nec eccleſie ꝙ etiam tenet Ant.ꝺ bu. ĩ.c.tua.el ꝑmo per illũ tex.de deci.τ domin⁹ Abb.in c.a nobis.el ꝑmo per illũ tex.de ſen.excõmu.bal. ta‑ mẽ ĩ.c.clerici de iudicijs.τ ĩ.c.que ĩ eccleſiaruȝ in ſe‑ cunda colũ.de conſtitu.tenet contrariũ ſcilicet ꝙ im‑ mo.d.ſtatutũ liget etiã clericos τ eccleſiam.quia qli‑ bet priuatus poteſt imponere.l.rei ſue ne tranſeat in eccle.l.ſi ita quis.§.ea.l.cum glo.ĩ.de ꝟbo.obliga. multo fortius debet hoc poſſe ſtatutuȝ. τ quia iſtud ſtatutum fuit edictũ propter commune bonum. ſcili‑ cet ne bona trãſeant ad eccleſias ꝺ qb⁹ bõis nõ poſ‑ ſunt poſtea eccleſie alienar̃ pro neceſſitatibus reipu. vt in auc̃.item nulla communitas de epiſcopis τ cle ricis.in.c.nõ minus.de immunitate eccleſiarum ita etiã tenet bal.in repetitione magna.l.cunctos popu los in decima colũna.C.de ſũma trinitate.τ reſpon dẽt ad.l.finalẽ.C.de ſacroſanc.ec. qꝺ ibi eccleſie cõ ceditur priuilegiuȝ poſt contractũ factũ cuȝ eccleſia. naȝ tunc eſt priuilegiata in acquiſitione dñij.ſȝ quan do contractus nõ eſt validus. vt ĩ caſu noſtro ꝓpter ſtatutũ annullãs tunc nõ habet eccleſia priuilegium ergo ſtatutũ non videt̃ eſſe contra libertateȝ eccleſia ſticaȝ.ſed certe iſta opi. videtur ꝯfundi ꝑ.d.c.ſi. de ĩmunitate eccleſiarũ in.vi.τ per alia.ſ̃.dicta. de qua materia vltra predicta vide per dñm card.in repeti‑ tiõe.c.perpẽdimus de ſentẽ.excõ.τ per Pe. de an‑ cha.in conſilio.cxlv.incip.optimis rationibus τc̃.τ in.c.canonũ ſtatuta.de conſti.maxie in ꝟſi. ſtatutuȝ peruſij per Alber.in ſcꝺa parte ſtatutorũ.q.ij. τ per Bal.in.c.ſi cliẽtulus.in.iij.col.ꝺ alie. feu. ¶ Quid ſi per ſtatutũ prohibentur ſubditi acquirere an com prehendantur acquirere volentes ab eccleſia viꝺ fe‑ dericũ in conſilio.lxxxv.incip.ſtatuto vbi tenet ꝙ ſic τ per modernos in.d.c.ſi.vbi tenet ꝙ ſic. ¶ Item ĩ quãtuȝ Ang.hic concludit non valere ſtatutũ ꝙ cle rici ſint extra protectionẽ[a] cõmunis reprehẽdẽs Ja. bu.qui cõtrariuȝ tenuit in.l.aſſiduis.C.qui potio.in pig.habeant̃.τ in auc̃.caſſa.C.de ſaſcroſanc. eccle‑ ſ̃ ꝙ Jmol.hic non decidat mihi placet pulchra de‑ ciſio Bal.quã poſuit.in auc̃.ſtatuimus poſt Jacob. but.C.de epiſ.τ cler.τ Pet.de ancha.in.c.canonũ ſtatuta.de conſti.in ꝟſi.quero igitur circa hoc iũcto eo ꝙ no.dixit Bal.in.l.ſi quis curialis.C.de epiſ. τ cler.licet ipẽ aliter locutus ſit.in auc̃.caſſa.τ ꝑ bar.ĩ conſilio incipiẽte dñi priores habentes liberum arbi triuȝ.τ per bal.in.l.de quibus circa.v.τ.ix.colũ.ſ̃.ꝺ leg. ¶ Iteȝ in quãtuȝ tetigit Bart. an ſit dare aliqꝺ remediuȝ propter ꝙ prohibitio facta in contractu' ĩ‑ pediat tranſlationeȝ dominij vltra hic dicta per euȝ. adde alia remedia plenius tradita per Bal. in .d.l. in ea.l.oppoſitiõibus.τ ibi Saly.τ in.d.l.fin.C. de pac.inter emp.τ vend.τ per glo.τ docto.in.l.q ab‑ ſenti.§.i.ĩ.de acq.poſ.τ in.c.i.§.i.de ſucceſſione feu di.τ ideo Cy.in.l.ſi.C.de rebus alie.non alie.ꝑ.d. autẽ. in.c.verũ de condi.oppoſitis. τ in.c.Ray. de teſta.dixi plene in.l.qui abſenti.§.i.de acquir. poſſ. τ tene menti.quia quãdo per prohibitionẽ in ꝯtra‑ ctu impeditur tranſlatio dominij tunc ſi res alienata fuerit licituȝ eſt pro hibenti per propriaȝ auctoritateȝ ipſaȝ reȝ occupare.vt eſt glo.ſingularis in auc̃.ut decetero τc̃. §.i.in verbo damus ſȝ Bald.in.c.i.§.i.in antepe.colũ.de ſuc‑ ceſſione feudi.τ Ange.in.l.ſi ita quis.§.ea.l.de verbo.obli. ꝺ quo dic.vt plenius dixi in.d.l.abſenti.§.i.ĩ.de acquirẽ. poſſeſ. ¶ Iteȝ in quãtuȝ Bar.hic τ expreſſius in.d.l.ea.l.τ etiaȝ bar. τ Jmol.in.d.§.ea.l.dicunt ꝙ prohibitio alienationis irreuo‑ cabilis etiã in contractu facta impedit tranſlationeȝ dñij per.l. ea quideȝ.C.ſi mancipiũ ita fuerit alienatũ ex quo inferunt ꝙ ſi vendẽs fundũ dicat prohibeo ne faciat ſacer. vel religioſus ꝙ nullo modo emptor cõtra hanc prohibitioneȝ venire poteſt adde ꝙ in contrariũ videtur tex.expreſſus in.l.ſi.C.de pac.in‑ ter emp.τ ven.ibi humano iure eximere iuncta glo.cõmuniter approbata ibi que dicit ꝙ nõ obſtante prohibitione poteſt cõ‑ ueniri licet ad intereſſe tm̃ teneatur ad.l.ea quideȝ potes pluri bus modis reſpondere.vt per glo.in.d.l.vel aliter.vt per bal. ibi in ſi.τ per bal.in preallegata.l.ea quideȝ. ¶ Itẽ queſiuit h̃ Bar.an per ſentẽtiã arbitri poſſit prohiberi tranſlatio dominij τ tenet ꝙ nõ ſecutus Jnno.in.d.c.Ray.in glo. tenent ibi ꝺ h̃ eſt caſus expreſſus τ ibidem per glo.in ꝟbo neutra pars τ idẽ tenet bal.h̃ q ſcribit idẽ eſſe in ſñia arbitratoris.τ Jmo.ĩ.d.§. ea.l.τ ideȝ tenuit bal.in.l.i.in ſi.C.cõmuni diuidun. τ ibi ꝑ h̃ dicit vnuȝ notabile verbuȝ.ſ.ꝙ licet pendẽte lite corã iudice ſu per re aliqua nõ poſſit alienari res illa tanꝙ̃ litigioſa.l.ſi.C.de litigio.tñ ſecus eſt in re ſuper qua pẽderet lis corã arbitro[b]. qa nõ dȝ plus operari pẽdẽtia litis ꝙ̃ poſſit ipſa ſñia.l. iulian⁹ ve‑ ruȝ debitoreȝ.in ꝑn.de condi.indebi.bñ facit tex. in clemẽ.ſi.ĩ verbo coram iudice.extra vt lite pẽdẽte.τ ſic habes no.differẽ‑ tiã ĩter iudicẽ τ arbitruȝ. ¶ Sed maius eſt dubium quid in iu‑ dice Bar.hic in.l.ſciens per illũ tex.τ per quedaȝ alia iura .ſ̃. de cõtrahẽ.emp.tenuit ꝙ ſic cum quo cõcordat Bal.in.l.ſi.in ꝑn.C.de pac.inter emp.τ ven. imol.in.d.§.ea lege ꝯriũ puto verius.ſ.ꝙ nõ poſſit niſi ex cã legitiã in iure expſſa:puta ex cau prodigalitatis ꝑſone prohibite.τ ſic de ſimilibus.vt firmat Jn no.in.d.c.Ray.τ Pe.τ Cy.ĩ.l.ſi.C.de rebus alie.nõ alienã. τ Nico.de mata.bal.τ Saly.in.d.l.ea lege ad ſi.τ Jmol.h̃ ꝑ‑ dicta licet nõ allegẽt probat̃ q꞉ ꝑ ſñiaȝ nõ transfert̃ dñium ſine traditiõe.vt ẽ glo.ordinaria in.§.ſi.inſtitu.de offi.iudi.Bart. τ doc.in.l.ex hoc iure cũ ſi.de iuſti.τ iure.ita ergo nõ dȝ poſſe ſñia impedire dominij tranſlationẽ in alterũ ſicut per hãc ratio nẽ ꝓhibitio facta in cõtractu nõ poteſt impedire dominij tranſ latiõeȝ.τ no.glo.ĩ.l.ſi.C.de rebus alienis.τ in.d.l. ea lege ad iura bar.rñde vt elegãter ꝑ bar.ĩ.d.l.ea lege pro hac opi.facit ſm̃ Jo.de imo.hic q꞉ nudum preceptuȝ iudicis factũ ex arru‑ pto nõ tȝ ꝑ ea q̃ no.bar.hic in ſi.τ pro iſta opi.allego gl.ĩ.in.l. ꝓſpexit.ĩ.qui τ a qbus.vbi ex cauſa ꝑmittit̃ iudici ꝓhibere alie natiõeȝ.ad idẽ eſt tex.in.l.ſi creditores.ĩ.de priuile. creditorũ τ ĩ.l.ſi.§.ex quadrãte.ĩ.ꝺ doli excep.τ.l.ſi ab eo cũ gl.ĩ.ꝺ vſu‑ cap.τ tex.valde no.ĩ.l.de pollicitatiõibus.in ſi.ĩ. de pollicita. vbi ꝓpter receſſũ iudex põt interdicere alienationẽ.τ nõ eſt ali bi ſȝ Bal.ĩ.l.ꝑ diuerſas in ſecũda qõne.C.mãda.vbi dicit iu‑ dicẽ poſſe bannito ĩterdicere alienationẽ per.d.l.de pollicita‑ tiõibus.τ no.in.l.i.ĩ.iij.q.C.ꝺ cõtrahẽ.ẽpt.ad ꝑdicta adꝺ:qa ſi iudex interdicat adminiſtrationẽ vel det curatorẽ alicui vt ꝓ‑ digo vel furioſo cũ nõ ſit nõ impedit̃ cõtrahere vel alienar̃ ſm̃ magis cões ꝯcluſiões.vt ꝑ glo.τ doc.ĩ.l.is cui bonis.ĩ.ꝺ ꝟbo. ob.τ ĩ.l.ij.C.qñ ꝓuocare. ¶ Itẽ in quãtuȝ Bar.h̃ τ io. ꝺ imo. poſt euȝ tãgunt an ꝓhibita vẽditione intelligatur ꝓhibita do‑ natio τ oĩs alienatio vltra allega.ꝑ eos vide ꝑ Pet.τ Cy.ĩ.l. ſi.C.de rebus alienis nõ alie.τ per Bal.in.c.i.de controuerſia inter dñm τ emptorẽ τ in auc̃.ei qui ĩ.vij.col.C.ꝺ bo.auc. iud. poſ.τ ĩ.c.ſi cliẽtulus ad ſi.de aliena.feudi.τ ĩ.l.ij.C. de vſuca. ꝓ emptore poſt glo.ibi.τ in.l.i.C.de rerum ꝑmutatiõe ꝑ cano niſtas maxie dñm Abb.ĩ.c.i.de his que fiunt a prelato ꝑ illum tex.τ oĩno Bal.poſt alios ĩ.d.l.volũtas.τ ꝑ Bar.ĩ.l.alio ĩ.iij. col.ĩ.ꝺ alimẽ.τ ci.legatis.τ in.l.ſicut.§.ſed ſi ꝑmiſit .ſ̃. quib⁹ mo.pig.vl' hypo.ſoluit̃. ¶ Ex quibus ſume breuẽ concluſio‑ nẽ aut nos loqmur in diſpõne cõtra ius cõmune τ appellatiõe vẽditiõis nõ cõtinet̃ donatio vel alius cõtractus.ita dixit glo. no.ĩ.l.ſi.ꝑ illũ tex.C.ꝺ ꝑdijs curia.li.x.aut diſpoſitio ẽ ſm̃ ius cõe.τ tũc ſi eadẽ ẽ rõ in donatione τ alijs contractibus que in vẽditione tũc appellatiõe vẽditionis venit donatio τ alius cõ

a ¶ Extra ꝓ‑ tectionẽ.vide eundẽ ange. conſi .ccxvij. vbi cõſuluit ſuper ſtatuto florentino.

b ¶ Corã ar‑ bitro.adde ꝙ voluit lu.ro. ſingularibus ſuis in verbo arbiter τ arbi trator.

tractus alias nō.l.sicut.§.vēditionis.⁊.§.seq.⁊ sequenti.ff.q/
bus mo.pig.vel hypo.sol.⁊ i.l.i.gl.C.de iur empby.Fallit h
conclusio nisi cōmunis vsus loquēdi haberet se in contrarium.
quia tunc appellatione venditionis nō comprehenduntur alij
contractus ſm Abb.sicuti i.d.c.i.⁊ Bal.in.d.l.lege.⁊ arg.l.
liberoꝝ.§.quid ergo cū ibi no.j.de legatis.iij.cuȝ simi.ꝺ quo
articulo etiā vltra predicta vide per Spec.et Joā.and.in titu.
de emp.et ven.§.nunc dicenduȝ.§.pone statutum per Ray.et
Nico.de neap.in.l.gallus.§.et quid si tantū de lib.et post.p
io.an.et Ant.de bu.in.c.constitutus.de resti.in integ.p Bal.
i.l.fi.ff.de condi.ob cām et Bal.in.l.iurisgētium i pnc.i lectu
ra antiqua.ff.de pac.et Pau.de ca.i.l.i.ff.de rerum pmutatio
ne.i quibus locis ponunt multas.q.no.maxie i statutis dispo/
nētibus qd de venditione soluatur gabella an habeat locuȝ in
pmutatione et alijs si.et licet glo.i.d.l.fi.dicat q in dispositio/
ne cōtra ius cōmune appellatione vēditionis nō cōprehendit
alius cōtractus.et sequūtur doc.i aliquibus ex locis.ff.allega.
tamē de iure forte cōtrarium esset verius[a] vbi esset eadem rō in
alijs cōtractibus.qꝫ etiā in exorbitātibus fit extensio ex idēpti/
tate rationis ad casus qui inspecta lata significatiōe vocabuli
possunt comprehēdi sub expresso.l.filiū habeo.ff.ad macedo/
nianuȝ iuncta.l.liberoꝝ cum ibi no.⁊.l.iusta interpretatiōe.j.
de vbo.sig.⁊ no.glo.⁊ doc.in auc.vt hi qui habēt obligatas
res minoꝝ.in pn.in vbo.ad curatorē ⁊ gl.in auc.minoris.C.
qui dari tutores pos.⁊ no.Cy.in.l.i.C.que sit longa ꝯsue.per
glo.i.c.i.de rerū pmutatiōe in.vi.per Ant.de but.i.c.fi.ꝺ con/
suetu.dū tractat an i cōsuetudine fiat extēsio.sed appellatione
vēditiōis:largo sūpto vocabulo venit oīs alienatio.l.statulib.
a ceteris ad fi.j.ꝺ statulibe.ergo ⁊c.nō ob.d.l.fi.qꝫ dico q vbi
mētio de pcio fit bñ itelligit tātū de vēditiōe.vt ibi probatur.
¶ Utrū aūt appellatiōe donatiōis veniat vēditio ⁊ alij cōtra/
ctus Jo.de imo.hic dicit aut ē eadē rō ⁊ veniūt alias nō p.d.
l.sic.§.vēditiōis cū sequēti.⁊ sequēti.¶ Jtē tetigit hic Sy.an
prohibitio facta filijs extēdatur ad nepotes[b] ⁊ cōcludit q nō p
§.nos igit.⁊ ibi glo.i terminis de restitutiōe fideicōmissi.⁊ seq
tur Ray.Bar.Bal.⁊ imo.hic Cy.bal.⁊ Saly.in.d.l.volūtas
⁊ bar.i.l.lutius.§.i.j.de leg.iij.⁊ Bal.i.l.ticius i pnc.ff.de lib.
⁊ posthu.⁊ Jac.de belui.⁊ Ang.i.d.§.nos igitur.⁊ Bal.in.l.
quisquis ad.l.iuliam maiestatis.qd intelligo quādo testator ex
presse dixit,phibeo filios.secus si simpliciter dixisset phibeo ali
enari fundū.qꝫ uolo q deueniat i tales ⁊ tales ⁊c.quia tūc p/
hibitio cōprehēdit nepotes nedū filios istitutos p.d.§.fratre
ver.nec enim.⁊ ita cōmuniter itelligūt doc.licꝫ imol.aliō videa
tur sentire.naȝ dicit io.de imol.q si prohibitio fcā ē i persona
filioꝝ.tunc procedit opi.doc.hic ſꝫ si esset facta in rē est maius
dubium tū ſꝫ eum glo.in.d.§.nos igitur videtur tenere idē eē
⁊ etiā ſꝫ eū innuit hoc tex.in pnc.illius auc.inquantum narrat
formā testamēti ⁊ prohibitionis iuncto tex.in.d.§.nos igitur.
tamē ſm eū forte potest dici q aut simpliciter prohibuit aliena
ri extra familiā filijs exīstētibus institutis.⁊ tūc comprehēdant
etiam nepotes ex quo prohibitio est simpliciter in rem ⁊ imper
sonaliter facta.ar.d.§.fratre.aut prohibet testator rem aliena/
ri subiūgēs volo enim eā ad nepotes meos deuenire ⁊ his defi
ciētibus ad tales.sicut fuit in.d.auc.de resti.fideicō.⁊ tūc licet
videat primo loco impersonaliter facta tamē per sequētia vide
tur restricta ad filios.ideo tunc nō comprehēduntur nepotes.
vt ibi videt probari.⁊ ita limitetur illa glo.sed certe hec distin
ctio in secūdo mēbro.videt cōtra.d.§.fratre.⁊ si bene inspicia
tur tex.i.d.auc.fuit clara ibi,phibitio psonalis r̄fert ēt io d ino.
h q ang.h simplr dicebat q prohibitio facta filio videtur fcā
nepoti si ē eadē rō alias nō dicit:tū.d.Joā.de imo.q sibi ma/
gis placet superior opi.ego i mea lectura Ang.nō habeo istud
dictū.¶ Quid aūt si,phibitus sit heres alienare an prohibitio
extēdatur ad heredes hr̄dis tetigit bar.hic ⁊ plenius Jmol.q
i effectu dicit idē q bar.i.d.l.lutius.§.i.alias i pn.j.ti.ij.dic vt
ibi de quo ēt aliqd p Saly.i.d.l.volūtas nō tū ibi ꝺcidit.⁊ ali/
quid p Bal.i.l.ij.i fi.C.qui ad lib.puenire nō pos.⁊ p Ro.i.l.
si quis filiū.§.fi.ff.ꝺ acq.here.⁊ ibi trāsit cū Bart.i.d.l.lutius
limitat tū nisi duret cā prohibitiōis in hr̄de hr̄dis:vt qꝫ prohi/
buit alienare sepulchra vel domū:que fuerūt maioꝝ suoꝝ.ad
que habet affectio.l.lex que tutores.C.ꝺ admi.tu.⁊.ff.ꝺ mino.

l.si in emptiōe.quia tūc licet nomiatiȝ,phibuerit he
redē alienare durabit in hr̄deȝ hr̄dis ⁊ nihil alleg.⁊
cogitādum relinquit.sed hec limitatio nō videt va
nec iure probari.faciūt no.per Bar.⁊ doc.in.l.gal/
lus.§.etiā si parente.ff.de lib.⁊ post.⁊ in consil.suo
incipiēte Andreas martini.⁊ q no.Bal.in.l.si ma/
xime in.xxi.q.C.de hr̄dibus insti.¶ Quid si prohibit[c]
est hr̄s alienare funduȝ:vt i familia remaneat dic q
prohibitio nō extēditur vltra quartaȝ generationem
post testatorē vt est casus nota.dignus.⁊ ibi Jac.de
bel.in.d.auc.de resti.fideicō.circa.§.pe.⁊ ibi etiam
per Ang.¶ Tetigit hic Bar.an res prohibita alie/
nari in alterū possit vsucapi vel prescribi.⁊ cōcludit
hic qd sic maxime p.l.fi.si quis hr̄d.§.si pars de ꝯdi.⁊
demō.ſꝫ ipsemet Bar.ꝯrium tenuit i.l.vbi lex p illuȝ
tex.⁊ ibi glo.j.ꝺ vsucap.cū simi.iūcto.§.disponat.i
auc.de nup.vbi dicit q res,phibita alienari prohi/
bet pscribi.cuius Bar.verba reassumpsit Ang.i.l.
i.C.de prescrip.longi tēpoꝛis.⁊ hāc vltimā opi.seq/
tur hic imo.qui etiā pro hoc adducit q eo mō quo
prohibetur trāslatio dominij prohiberi debet vsuca/
pio.qꝫ vbi traditiōe facta nō trāsfertur dñiuȝ non dꝫ
trāsferri vsucapio.ꝯditio.l.clauibus.ff.de ꝯtrahen.
emp.⁊.l.eū qui.ff.de publiciana.⁊ respōdet ad.d.
§.si quis.q ille tex.intelligit in prescriptione cōple
ta viuo testatore.vt ibi in glo.⁊ licet glo.ibi videat
velle q etiā possit itelligi qñ post morte testantis.tū
illa glo.nō videt,pcedere in h ſm Jo.ꝺ imo p proxi
me dicta.Jtē rñdet ad.l.fi.§.pe.C.cōia de lega.q
illa potius facit ꝯ Bar.qꝫ ibi aperte dicit nullū ob/
staculū pscriptiōis posse obijci.Jtē ſm eū non ob.l.
alienatiōis.ff.ꝺ vbo.sig.qꝫ,pcedit qñ nō esset,phibi
ta pscriptio vel vsucapio alias secus p no.in.d.l.vbi
lex.puto verā opi.bar.h qꝫ res q̄,phita ē alieāri sine
certa foꝛa vel solēnitate.si iteruenīete solēnitate pōt
alieāri illa res pt pscribi.vt firmat Ja.ꝺ are.cy.bar.⁊
doc.in.l.fi.C.in qbus causis in iteg.resti.nō ē ne.p
illū tex.iducendo.vt ibi per eos.⁊ not.Bal.i.l.i.in
viij.col.C.de seruis fug.ſꝫ ita ē q res,phibita p te/
statorē alienari.pt alienari ſuata certa forma.s.inter
ueniente illoꝝ cōsensu quoꝝ fauore facta ē,phibitio
l.cū pater.§.libertis.j.ti.i.l.nihil.§.i.j.eo.ergo dꝫ
posse pscribi q puto verū interuenīete scia illoꝝ cō
tra quos prescribitur.qꝫ sic vident tacite consentire
d.l.alienationis.⁊ no.Cy.in.l.i.in.iij.oppo.C.de
ser.⁊ aqua.⁊ Bar.i.d.l.fi.post mediū.C.quib[9] cau
sis in integ.resti.nō est ne.secus si ignorat.quia i ta
li prescriptione nō videt adesse cōsensus illius cōtra
quē prescribitur.vt dixit gl.magna in.l.i.alias.ij.§.
penul.in verbo.amittenda actione.ff.de dolo.⁊ no.
Bal.in.l.prima.C.de in integ.resti.⁊ in auc.ad hec
in.vij.colū.C.de vsur.⁊ in.l.ij.in vlti.colū.C.de iur.
empbi.⁊ sic concordantur opinio.de quo vide etiā
per imol.in dicta.l.vbi lex.¶ Et vltra predicta an
aliquo modo possint prescribi illa que nō possūt alie
nari.vide omnino Bal.in.l.i.in.viij.colū.C.de ser/
uis fugi.⁊ Ang.in dicta.l.i.de prescrip.long.temp.
Raph.h simpliciter transit cuȝ Bar.¶ Postremo
dubitauit h Bar.⁊ imol.vtrum preceptum iudicis
nudū[c].i.sine causa vel cause cognitione factuȝ tene/
at.de quo etiam vide per barto.in.l.pater.§.iulia.j.
de lega.iij.vbi loquitur aliter q̄ ipse loquatur h per
Spe.⁊ plenius p io.an.ibi in additione in ti.de iu/
risdi.om.iud.in fi.⁊ in titu.de sententie prolatione
.§.species.versi.sed nunquid iudex.⁊ in ti.de con/
tumacia.§.fi.vsi.sed pone iudex.per imol.in.c.cuȝ
inter qui matrimonium accusare possunt.⁊ in capi/
tulo ad aures de temporibus ordi.⁊ in.capitulo.ij.
in glo.que incipit non videtur tamen contrariū i.c.
cū ex litteris ꝺ resti.in integ.⁊ i.c.p illo.⁊ i.d.c.dile
cto.de pbē.p cy.⁊ bal.in.l.quotiēs.C.de fideicom.

a ¶ Uerius. an appellatio ne vēditionis in statutis cō tineat dona tio.d.signo.ꝺ homo.cōsilio cclv.consulu it q non sup statuto medi olani quo di/ sponit q uen ditiones mu lierū registrē tur in archi dio ⁊c.

b ¶ Ad nepo tes.vide frā. cur.consi.xl. supra allega.

c ¶ Nudum. vide p fran. cur.consi.lx.

De ista articulo in Senses m[...] ... legis qui ... C. de ... ff° ...

p Jac.de are. Dy.Ray.⁊ Bal.in.l.iij.§.vbi pupil. educari debeat p Bar.no.in.l.fi.§. de rei.vē.p Ja. bu.⁊ Bal.in.l.i.⁊ in.l.pgrāma.C.cōi.vel epistolas p Ja.bu.⁊ Bal.in.l.i.circa.fi. pn.si qs ius dicē.nō obtem.p Bal.Ange.⁊ Jmo.in.l.publicorum.ff.de publi.iudi.aliqd p Bal.in.l.ij.C.q admitti.⁊.in.l. cū allegaa.in vlt.col.C.de vsur.⁊ in auc.offerat̃ ṽsi. sed iuxta hoc quero nunqd libel.⁊c. C.de lit. cōtes. ⁊ in.l.ij.in.xj.col.ṽ.iiij.qro si iudex ⁊c.C.de fui.per Bar.in.l.de vsu fisca.li.x.post glo.vbi qrit Bar.qd si iudex dicat mādo vt soluas.ff.x.dies.sub pena qrti pluris an valeat.de qua.q.hr ēt p Ang. in repetitione.l.nemo carcerē circa pn.C.de exacto.tribu.li.x.⁊ in.d.l.publi.⁊ p Spe.in.d.ṽ.spēs.⁊ Bal.in.d.l.p grāma.⁊ Bart.in.d.l.qd tñ.§.fi.§.de arbi.vbi qrit qd in arbitrio.lꝫ passus predictus sit valde intricat⁹ ⁊ piculosus: tñ Jo.de imo.hic videt̃ sic ɔcludere in hac materia ꝙ aut constat ꝙ iudex voluit cōminari. vel sumus in dubio. ⁊ tūc ex inobediētia nō incurrit qs penā p id ꝙ no.glo.in.c.i.de sagitta. vbi si mandat̃ aliqd alicui sub pena excōicatiōis est cōminatio nec ex inobediētia erit excōicatus aut ɔstat ꝙ noluit tm̄ cōminari sꝫ penā inferre: vt qꝛ subiunxit quā penā ipso facto incurras si ɔfacies:⁊ tūc aut precipit illud ꝙ nō spectat ad eius officiū ⁊ nō vꝫ.l.factū a iudice ⁊.l.nō videt̃.§.q iussu.cū glo.ff.de re.iur. l.qm̄ la.ij.C.de appel.c.ea q̄ de reg. iur.in.vj.iō si mādat parti ꝙ iuret obedire oibus mandatis suis sub certa pena quā ipso facto incurrat si ɔfecerit forte nō valet.qꝛ nō videt̃ spectare ad officiū eius tale iuramentū exigere ⁊ ita videt̃ intelligi.d.Dy.Ray.⁊ Bal.h dicentiū ꝙ si iudex mādauit tibi vt iures sibi parere sub pena mille ⁊ nolis iurare preceptū nō ligat.arg. huius.§.lꝫ als qñ excōicatus absoluit̃ debeat iurare de parēdo mandatis circa cāꝫ excōicationis. c.ex tenore.⁊ ꝙ ibi no.⁊.c.desideres de snia excōica.aut p̄cepit circa aliqd ꝙ spectat ad eius officiū ⁊ tūc aut p̄ceptū ē sup eo sup quo principaliter emanauit cause cognitio.vt qꝛ post sniam que trāsiuit in rē iudicatā precipit rē restitui sub pena quā ipso facto incurrat. si ɔ fecerit ⁊ tūc videt̃ ꝙ ñ possit fieri tale p̄ceptū ex quo fieret p futura inobedientia p tex.in.c.romana §.caueant.de snia excōicationis in vi. nisi iudex suspicet̃ de inobedientia vel aliqua rōnabilis subsit cā bene facit lꝫ ipse nō alle.l.i.§.cuꝫ patronus. in ṽbo cōminari.ff.de officio prefec.vrb. dūmodo nō excedat metā de qua in.l.eos. C.de mō multctan.facit ꝫm eū ꝙ no. Jo.an.in addi.Spe.sup ṽsi.sed nūqd ⁊ sup ṽsi.pe.⁊ in.d.ṽ.sed pone iudex subdit ꝙ vbi iudex cōminat̃ penā iuris in casu vbi expresse pmittitur sibi a iure tūc clarū ē tenere preceptū ⁊ ita pōt intelligi.l.tutor q repertoriū.§.si depono ⁊.§.se. §.de admi. tu.⁊.l.ius alimētorū.ṽsi.pus.§.vbi pupillus educari debeat.¶ Que distinctio satis videt̃ posse p cedere preterꝙ in casu in quo allegāt tex.in.d. §.caueant.qm̄ imo videt̃ ꝙ tūc preceptū valeat dato ꝙ fieri nō debeat.vnde Jo.an.⁊ alij.in.d.§. caueant. dicunt ꝙ in casu illo preceptū.de quo ibi vꝫ.p quo bene facit.l.i.§.biduū.ff.qñ appel.sit.⁊ hoc expresse vult Bal.in rub.C.cōminatiōes vel epistolas Saly. in.l.i.eo.ti.vbi dicūt qō si eps cōfitenti debitū mandat qō soluat infra.x.dies alioquin excōicatuꝫ se cognoscat p hoc ꝙ facit de scripti recitatione excōicat⁹ erit.si nō soluat in termino.allegāt.c.preterea requisiti de appel.vel in predicto articulo potes cōcludere ꝙ si iudex precipit aliqd ad eius officiuꝫ spectans ⁊ tunc nō est dubiū ꝙ tale preceptū in vi cōminatiōis tenet.l.i.§.cū patronus in ṽbo cōminari.§. de offi. prefe.vrb.l.naꝫ salutē.§.i.§.de offi.prefec.vig.c.cuꝫ cessante.de appel.¶ Sed dubiū ē an tale preceptuꝫ executionē mereat̃ in quo distingue.qꝛ aut precessit

a ¶ Alienari. an prohibitio alienatiōis inducat tacituꝫ fideicōmis. vide per Fran. cur. consilio. lxviij.

romana § caueant de senten li. 6.

cause cognitio ⁊ dicendū est ꝙ sic. l.ea que.C.cōmina.vel epistolas.si ṽba iudicis hoc important qꝛ nō essent ṽba defuturo aut nō precessit cause cognitio.⁊ tūc nō meret̃ executionē. l.interlocutio.⁊.l.pgrāma.eo.ti.sed erat necessarius nouus pcessus.⁊ snia p quā imponi poterit multa ei q iudicis p̄cepto nō paruit.l.ij.§.i.§.si quis in ius voca.nō ierit ⁊.l.i.in pn.⁊ vtrobiqꝫ per Bar.§.si quis ius dic.nō obtem.plura alia habetis ex quo.no.per doc.in remissionibus preallegatis qbus adde no. p Pe.de anch.in.c.cōstituit de fideius.⁊ ibi p Jo. de imol.in x.col.⁊ p Bal.in addi.Spe.in ti.de sen.p latiōe in.iij. col.⁊ p Ang.⁊ Jo.de imo.in.l.cū stipulatus sim mihi a proculo.ff.de verb.obli.⁊ ibi ponūt an iudex possit citare aliquē cū cōminatione ꝙ si nō cōparet possit ipune offendi.⁊ dicunt ꝙ sic p no. p Jnno.in.c.olim cām.de resti.spol.ꝙ ē menti tenēdū ꝫm euꝫ ⁊ an iudex petēti terminū ad pbandū statuere sibi terminū cuꝫ cōminatione ꝙ si nō pbauerit incurrat talē penaꝫ.⁊ dicit Pe. de anch.⁊ Jo.de imo.in.d.c.cōstitutus ꝙ sic p.d.l.ius alimētorū.⁊ p.d.l.tutor q repertoriū qō ē notandū. ¶ Utruꝫ aūt in precepto de cōparādo seu in citatiōe requirat̃ cā ⁊ spālis vide p Bar.in extrauaganti ad reprimendū in ṽsi.sup dicto criminē ⁊ ꝙ no.Bart.⁊ doc.in. l.fi.C. de annali excep.⁊ in.l. aut q aliter.§.i.p illū tex.ff.ꝙ vi aut clam.⁊ expresse Bar.in.l.cōsentaneū.in.iiij.notabili per illū tex.C.quō ⁊ qñ iudex.⁊ in.l.ij.in antepe.col.§.de ferijs ⁊ in.d.auc.offerat̃ per canonistas in.c. ij.de dilationibus.⁊ qō no.dñi de rota sua cōclusione.cccxxvj. vbi cōcludunt nō valere citationē in qua iudex citat te simpliciter vt cōpareas ad audiendū voluntatē suā p no.p glo. in clemen.sepe.in ṽbo ad id de ṽb.sig.⁊ in.c.fi.in ṽsi.indeterminate.de rescrip.⁊ no.doc.maxime Jo.de imo.in.c. ad petitiones de accusa.⁊ in.c.cōsuluit de offi.dele.⁊ Ro.in. l.si finita.§. iulia.ff.de dā. infec. in additiōibus nouis. qō in practica ē menti tenendū qꝛ in hoc psepe iperiti iudices errāt.¶ Jtē an hec p hibitio alienatiōis facta a testatore p hec ṽba lego talibus de familia mea fundū ⁊ phibeo alienari extra familiā:an videat̃ p hec verba fideicō.reciprocū eis iniunctū si contingat alterū eorū decedere sine herede existente de familia.vide no.p Bar.in l.q rome.§. heredes de ṽbo. obli. ⁊ ibi p Rapha.⁊ Pau.de ca.⁊ similiter an eo ipso ꝙ testator legat reꝫ pluribus ⁊ phibet eam alienari^a videatur tacite eis vicissim relinquere p fideicō.si contingat alterū sine alterius cōsensu alienare eaꝫ.vide Jo.de imo.in.l.codicillis.§.instituto.ff.ti.i.vbi dicit ꝙ sic per glo.ibi quā ipse reputat singularē ad hoc:⁊ sic vult ꝙ talis prohibitio ita facta pluribus teneat.qꝛ tūc intelligit̃ facta vīi cōtemplatione alterius collegatarij vel coheredis qō nō placet qꝛ ē ɔ no.p glo.i.hic ⁊ ɔ no.expresse p Saly.in.l.quotiens ab oibus.C.de fideicōmis. vbi expresse reprehendit opi. istam vnde illud.d. Jo.de imo.in.d.§.instituto.ita simpliciter intellectū mihi nō placet ⁊ glo.ibi iuncto tex. loquitur quādo alia verba fuerunt adiecta.tamen pro nunc aliter nō examino quia iste.§.satis fuit oneratus.⁊ inquātū tetigi.§. de prohibitione facta filijs ad quos extenditur ⁊ similiter quid de prohibitione facta in rem seu in personam vide quo ad hoc id quod no. per Bart.in.l. pater.§.fundum.ff.de leg.iij.

De legatis secundo. Rica.

Arbitrium. Substātia legati cōditionalis pōt cōferri in arbitriū tertij ⁊ legatū tūc suspēditur sicut p quālibet aliā cōditionē. Jtem declaratio q̄titatis legati pōt cōferri in arbitriū tertij.⁊ tūc legatū minime dicit̃ habere diē vel cōditionē.h.d. ¶ Et diuiditur in duas partes.vt pꝫ ex sūmario. Scōa ibi sed cū legata.⁊ scōa differt a prima.qꝛ in pma parte fuit facta cōmissio cōditionaliter in scōa nō:sꝫ simpliciter. Jtē in pma fuit specificata q̄titas in scōa.nō vt h p glo. ¶ Jn tex.ibi pupille.dic vel cuiuscūqꝫ alterius ꝫm Ja.de are.Bal.⁊ doc.p p generalē rōnē sequentē. ¶ Jn tex.ibi neqꝫ mora.i.nec ēt legatū cōtinēt diē no.paria cē legare si Ticius arbitrabit̃ seu arbitrari voluerit ⁊ large si ticius ascenderit capitoliū ex quo infert̃ ꝙ si ticius nō arbitrat̃ legatū deficit sicut qñ alia cōditio deficit ⁊ p cōsequēs hoc casu nō re

+ Jo. de imola in l. codicillis § instituto ... cuius conclusio ... et concordat cum alex ... numero 13 ... alios doc. ... Jo. de imola

currittur ad bonum virũ ticio nolente arbitrari vel nõ arbitrante.secus tamẽ si nõ per modũ conditi.cõfertur in arbitriũ alterius vt in cãu posito hic in secũda parte huius.l.q tunc illo nõ arbitrante legatũ nõ deficit sed recurritur ad bonum virum vt hic in glos. magna ⁊ in ver.quero pone q talis nõ arbitretur ⁊ per eundem in.l.si quis arbitratu.circa.j.col.de verbo. oblig.

¶ Item vbi etiam conditionaliter esset collatum in arbitrium heredis nõ dico in arbitrium tertij.tunc herede existente in mora arbitrandi legatũ tunc nõ deficit ẽm Bart.hic circa.ij.col.q ad hoc inducit.l.thais.§.sorore.j.de fideicom.lib.⁊.l.iure ciuil.de condi.⁊ demon.⁊ no.ẽt.Barto.in.d.l.si quis arbitratu circa.i.col.lȝ Pau.de ca.hic cõtrarium tenuerit de quo etiã inferius aliquid dicimus.¶ Secũdo no.q arbitriũ boni viri nõ cõditionaliter platuȝ nõ suspendit latũ q est certum.i.vt bono viro put hic dicit certũ esse legatuȝ qđ est certificandũ ex viribus patrimonij testatoris.facit.l.si filie.j.ti.i.l.pe.j.đ alimẽ.⁊ ci.le.

¶ Tertio no.q attendit potius certitudo que est in rerũ natura q̃ incertitudo que est apud nos.nam q̃titas declaranda est certa in rerũ natura cuȝ sit certa quãtitas patrimonij ẽm quã dȝ declarari legatũ.⁊ ista incertitudo legat nõ obstante incertudine que est apud nos ante declarationẽ ⁊ hoc pcedit quo ad effectus legales:puta quo ad transmittendũ legatũ vt purũ non quo ad effectus qui inducũtur per hoiem:vt pȝ in.l.cũ qdã.§.suũ.cum ibi no.maxime per Bar.š.de acqui.hered.⁊ in.l.antiqui.š.si pars hered.petat.vnde q̃tum ad hoc vt legatarius possit obtinere effectualem executionẽ legati requiritur declaratio vt hic per Bar.in fi.¶ In glo.ij.ibi sed an cogatur de hoc articulo an quis electus arbitrator in vltima volũtate seu executor possit compelli ad arbitrandũ ⁊ exequendũ vltra hic notat per Bar.⁊ doc.adde Bal.in.l.a filio.j.de ali.⁊ cib.leg.⁊ in.l.post legatũ.§.amittere.š.de his qui.vt indig.per illuȝ tex.per cy.⁊ Bal.in.l.iij.§.i.š.de arb.per Jac.de bel.in auc.de ecclasiasti.titu.§.si quis edificatione.per Jo.an.in.c.Joannes.de testamentis per eundẽ in addi.Spec.in ti.de instru.edi.§.nunc vo aliqua sup ver.hoc etiã querit.cuȝ se.per Bal.in.l.iij.C.si pẽ.appella.mors interue.⁊ in.l.nulli in.ij.col.C.de epis.⁊ cleri.⁊ in.l.si quis pro redẽptiõe per illũ tex.C.de dona.⁊ per Jac.de bel.⁊ ang.in auc.vt liceat matri ⁊ auie.in prin.per illũ tex.in vo.si vero forsã.⁊ magis cõis conclusio est siue sit executor ad pias causas siue nõ q cum acceptauit officiũ cogitur adimplere.d.l.si quis p redemptione ⁊.c.tua nos.cum simi.de testa.⁊.d.§.amittere ⁊ ibi Bar.⁊.d.l.a.filio ⁊ ibi Bart.alias nõ.vt.d.auc.vt liceat matri ⁊ auie ⁊.l.si qs sepulchrum.§.funus.š.de relig.⁊ sump.fun.l.inuitus.C.de pcur.cum si.Bal.tamẽ.in quadaȝ repe.huius.l.que sibi intitulata est quã tamẽ nullo modo eius fuisse puto q penitus ab eius stilo deuiat.limitabat hoc pcedere quãdo acceptatuȝ fuit officiũ iam delatũ secus si deferendũ.alle.l.i.§.q ait pretor voluntarẽ.j.quor legator.⁊.l.si ita scriptum.j.eo.q intelligo saluo semp casu.l.spadonẽ.§.i.š.đ excu.tuto.⁊.l.vxori.§.i.cum si.j.ad.l.cor.de fal.s.nisi executor pmisisset testatori q tũc testator decipiendus non est.⁊ intelligit acceptasse officiũ quãdo aliquid legatũ sibi e testatore relictuȝ acceptasset.ideo tũc cogit officiuȝ executoris exequi.d.l.a filio in prin.cuȝ si.qđ sane intelligit si agnouit legatũ sciens onus executionis sibi iniunctũ esse.secus si ignorasset q restituẽdo legatum poterit se excusare.vt est tex.in.l.fi.cuȝ ibi no.š.de cofir.tu.

⁊ circa hoc subdit hic bar.vnũ notabile verbũ videlȝ q lȝ olim distingueret an legatũ esset relictũ ob hoc.s.vt esset executor.⁊ tũc si nõ acceptabat officiũ perdebat legatũ.sec9 si nõ ob h.l.nẽsennius cũ.l.se.š.de excu.tu.tamẽ hodie dicit Bar.q etiam si non ob hoc esset relictũ ⁊ nõ acceptauit officiũ perdet legatũ per.§.his oĩbus.in auc.de here.⁊ fal.⁊ firmat hoc ibi Jac. de bel.in.§.⁊ hoc quideȝ.in fi.in.d.auc.sed Jo.de imo.hic istud reprehendit q olim indistincte videbat relictũ ɔtemplatione officij.ideo priuabit relicto si nõ acceptat officiuȝ.l.sed hoc nimium.š.de excu.tuto.si aũt constabat expresse q nõ ɔtemplatione officij ⁊ q velit legatũ prestari etiã si nõ acceptet officium nõ videtur subesse rõ quin etiã hodie debeat illud legatuȝ prestari cũ testatoris volũtas sit seruãda.l.cum qđ.in fi.C.de le.ad de q Bar.in.l.pe.C.eo.quẽ ibi sequit Bal.⁊ pau.đ ca.tenuit idem q h.sed ful.tȝ ideȝ q Jo.de imo.h spe.⁊ Jo.an.i addi.

Spe.in.d.§.nũc vero aliqua.in ver.querit aũt qualr ad predicta cogẽdus.⁊ ẽt ang.in ɔsi.clxiij.incip.i dei noie si testator legat ⁊c.simplr tenẽt q si testator religt legatũ nõ ɔtemplatione officij debet legatũ lȝ nõ acceptetur officiũ.attento q testator al's legatarius fuissȝ per.d.l.nẽsennius cũ.d.l.se.⁊ vide exemplum not.p Jo.an.in.d.addi.⁊ aliud exemplũ p Ang.in.d.ɔsi.vbi dicit q si legatũ illud relictũ erat vxori presumit q nõ cõtemplatione officij legauerit ⁊ q alias legaturus fuisset.allegat ar.l.cũ alienã.C.e.p quo addo bonũ tex.in.l.tutor.§.que tutoribus.š.đ excu.tu.puto ɔcludendũ q aut solũ apparet q legatarius non vult acceptare officiũ ⁊ tunc sit vera opi.spe.⁊ sequatiuȝ q ex dispositiõe testatoris nõ priuabit legato q alias relicturus oĩo erat.ar.d.l.nẽsenius.⁊.d.§.q̃ a tutoribus.aut apparet q a iudice fuerit monitus vt exequeret officiũ ⁊ nõ obstante monitione fuit contumax per annũ ⁊ seruata fuerũt ea đ qbus in auc.hoc amplius.C.de fideicõ.⁊ tunc ex dispõne.l.priuat legato p.d.§.his oĩbus.⁊.d.auc.hoc ampli9.hoc cãu pcedit opi.bar.⁊ sequaciũ nisi ẽm Ang.in.d.l.pe.legatarius iuste se excusasset ab officio.Sal.in.d.l.pe.se remittit ad dicẽda per se in.d.auc.hoc amplius ⁊ nihil de hoc tetigit.¶ Item iuxta predicta hñ no.id q voluit Bar.hic dicẽs q lȝ executor testamẽtarius cogi nõ possit assumere officiũ tanq̃ testamentarius executor tamẽ poterit cõpelli tanq̃ quilibȝ per iudicem vel epm [a] ad quos auctoritate.l.deuoluit exequendi officiũ.sicut iudex põt coger quẽlibet subditũ cui cãȝ delegat.l.i.C.qui p sua iurisditione.l.eũ quẽ.š.đ iu.om.iu.⁊ sequit Bal.in.d.repetitione adde q repiõ Jo.an.in.d.addi.vo.hoc ẽt querit Cy.⁊ Bal.in.d.l.iij.§.i.š.de arbi.sentiũt ɔriũ dum dicũt q officiuȝ executoris ẽ priuatũ officiũ auctoritate ⁊ vtilitate sicut officiuȝ pcu.si ita est ergo ad illud qs inuitus nõ compellit.l.filiussa.§.inuitus.⁊ q ibi no.in gl.š.de pcu.p hoc.d.l.iij.§.i.š.de arbi.nõ ob.d.l.i.qui p sua iurisdi.q loquit in munere iudicãdi qđ est publicuȝ iõ inuitus ad illud qs compellit.l.minorẽ.§.iudicandi j.de mune.⁊ hono.⁊.l.hi q ad ciuilia.C.đ ap.¶ Itẽ ex.š.pxie.d.bar.habet ppetuo no.q lȝ alias dicam9 q executor testamẽtarius nõ põt suũ officiũ alteri cõmittere vt pbat.in.d.l.nulli circa prin.in ver.pro sua ɔscientia ⁊ ibi no.Bal.⁊ no.p Jo.an.in nouella i.c.si.de testa.li.vi.⁊ p eundẽ in.d.§.nũc vero aliqua.in addi.que incip.s.qñ acceptauit ⁊c.⁊ pleni9 in eo.§.i pe.charta.in addi.incip.hoc dictũ ⁊c.⁊ aliqd p bar.in.l.in vẽditione.§.fi.j.de bo.auc.iud.pos.p Ja.de bel.in.d.§.si qs edificatões p cy.in.l.id qđ paupib9 in.xiij.q.C.de epi.⁊ cle.p Bal.in.l.cũ magistrat9.C.qñ puocare.⁊ Ang.in.l.cũ debitorẽ.j.rẽ ra.ha.tamẽ fallit in executore legato vt est iudex.vel eps.vt pbat ex dicto bar.⁊ bal.h in repe.⁊ firmat bal.in palleg.l.nulli.in vo.sed nunqd eps.q nõ facit q videm9 q ordinarius habẽs iurisditionẽ a lege põt alteri delegare.sec9 in delegato hñte iurisditionẽ ab hoie.l.a iudice.C.đ iudi.iũcta.l.more.⁊.l.⁊ q.š. de iuris.om.iu.

¶ Utrũ aũt officiũ arbitrãdi vel arbitramẽtandi sup ɔtractu vel lite possit in inuitũ conferri Bar.hic aliq̃liter tetigit.potes ɔcludere q aut nos loquimur i arbitratore.⁊ dic q si officiũ nõ acceptauit non poterit compelli.secus si acceptauit per eadẽ iura que.š.allegaui in executore q est eadẽ rõ.lȝ glo.cõiter reprobata in.l.fi.in fi.C.de ɔtrahen.emp.aliter dixerit volens arbitratorem ẽt qui acceptauit nõ posse cogi ad arbitramẽtanduȝ nisi ptes in cõpromisso pmiserit sb pena parere declarationi arbitratoris p.l.nõ distiguemus.§.i.cuȝ si.š.de arbi.lȝ cõiter tenet q arbitrator postq̃ acceptauit possit ɔpelli ẽt si nõ sit adiecta pẽa in ɔpromisso sicut dicim9 in executore.l.spadonẽ.§.i.ff.đ excu.tu.cũ si.nõ ob.d.l.nõ distiguem9.q rũdet

[a] ¶ Uel epm. Sȝ qd si dat9 sit executor cũ hoc q eps nõ possit se intromittere an tal phibitio valeat uide per .d. Signo. ɔsi.ccvij.⁊.cclx. Et an eqparentur tutoribus uide p eũdẽ ɔsi.xxxv.

Bal. ꝛ Jo. de imo. hic ꝛ Saly. in. l. fi. C. de ꝯtrahen. emp. ꝙ illa loquit̃ in arbitrio cuius sn̄ie non stat̃ nisi metu pene. l. i. C. de arbi. sed sn̄ie arbitratoris bn̄ stat̃ etiā sine pena si sn̄ia est equa. per. d. l. fi. C. de ꝯtrahen. emp. ꝛ declarat Bar. in. l. societatē. §. arbitroꝝ. ff. ꝓ so. dū tractat an oriat̃ actio ex sn̄ia arbitratoris ꝛ si n̄ est equa reducit̃ ad arbitriū boni viri. d. §. arbitroꝝ. ꝛ sic apparet nō esse frustratoriū cogi arbitratorē ad ꝓnunciandū ēt quādo nō est adiecta pena secus ī arbitro saluo eo ꝙ. j. dicā ꝛ cuꝫ. d. cōi opi. ꝯcordat etiā Anto. de bu. in. c. ꝗntauallis de iureiur. vbi refert ita etiā tenuisse Fran. de alb. de are. in repe. l. si qs arbitratu. de ver. ob. ita ēt tꝫ in effectu Cy. ꝛ Bal. in. d. l. fi. ꝛ ēt spe. ꝛ Jo. an. in ti. de arbi. §. sequit̃. ver. ſꝫ nunquid arbitrator. ꝛ ver. se. ꝛ ibi vide per eū ꝛ p Jo. and. tāgentes qn̄ videat̃ acceptasse. ꝛ ibidē tāgunt an valeat pactū ꝙ nō possit ꝯpelli arbitrator vł arbiter adlaudādum postꝙ̄ acceptauit sed Jmo. in. d. c. ꝗntaual. in. xix. dr̄ia dixit hec vera esse in arbitratore electo sup ꝯtcu. vt in cāu. d. l. fi. sed in arbitratore assumpto sup lite dicit idē dicendū esse ꝙ in arbitro. qꝛ eadē videtur rō. ꝛ ita posset saluari opi. Ray. hic dicētis idē esse in arbitratore ꝙ in arbitro ꝓut etiā dicit gl. in. d. l. fi. Sed hoc vltimū non puto verū hodie vbi pacto nudo factū esset cōpromissum in arbitratorē sine pēa sup lite. qꝛ in tali casu de iure ciuili dr̄ia inter arbitruꝫ ita assumptū nudo pacto ꝛ sine pena ꝛ arbitratore qꝛ sn̄ia arbitri taliter electi hodie nō ē futura elusoria cū sit apta parere hodie actionē secuta emologatiōe tacite vel expressa. l. cū antea. C. de arbi. ꝛ dicet̃. j. ꝓxie Secus aūt eēt in arbitratore sup lite assumpto nudo pacto sine pena qꝛ sua sn̄ia est futura elusoria. qꝛ ī arbitratore non hꝫ locū dispō. d. l. cū antea que loquit̃ in arbitro. vt etiā no. Bar. in. l. si societatē. §. arbitrorum. ff. ꝓ so. in ꝟ. quero vtrum ex sn̄ia ꝛc. ꝛ Inno. in d. c. ꝗntauallis. predicta limitat nisi iudex vellet cogere coniunctū suscipere officiū arbitratoris inter coniūctos qꝛ tunc indistincte poterit cogi ita singulariter dicidit bal. in. l. i. §. i. per illū tex. ff. vbi pupil. edu. dꝫ. ¶ Secūdo limito nisi iudici videret̃ aliuꝫ ꝙ̄ ticiū magis ad hoc idoneū nō reperiri. ar. l. i. §. querit̃. j. de cur. bo. dā. hoc tamē nō pono ꝓ constanti. Aut nos loquimur de arbitro ꝛ si nō acceptauit clarū est ꝙ nō pōt compelli. d. l. iij. §. i. aut ceptauit ꝛ tunc aut ꝓmissuꝫ est factū nudo pacto ꝛ sine pena ꝛ nō datis pignoribus ꝛ nō potest cogi arbitrari. l. nō distinguemꝰ. §. i. cum ibi no. ꝛ. l. litigatores. §. i. cum glo. ff. de arbi. qꝛ sn̄ia arbitri esset derisoria vt ibi. ꝛ. l. i. C. d arbi. ex quo infert̃ ꝙ cū de iure canonico bm̄ cōēꝫ opi. oriat̃ actio c. i. d pac. nō ꝓcedere d iure cāonico qꝛ nō parērē laudo posset agi ad intereē sicut si intercessisset stipl̃o. l. diē ꝓferre. §. i. ff. de arbi. ꝛ sic sn̄ia arbitri nō eēt elusoria. ꝛ ita tꝫ imo. in. d. c. quintauallis ꝛ ēt subdit no. ꝙ ēt de iure ciuili vr̄ correcta. d. l. nō distinguemꝰ. §. i. cum si. qm̄ hodie laudū arbitri electi ēt pacto nudo. ꝛ sine pena pōt parere effectum ꝛ actionē p. d. l. cum antea. C. de arbi. adde predictis no. per Bar. in. l. ꝓtor. §. si post per illū tex. j. de vaca. mune. ¶ Jteꝫ predictis addit hic Bar. ꝙ qn̄ aliquid cōfert̃ in arbitriū alterius cōditionaliter ꝙ talis arbitrator nunꝙ̄ cogi poterit arbitrari etiā postꝙ̄ officiuꝫ acceptauit sed cōtrariuꝫ tenuit hic Jmo. ꝛ melius iudicio meo p no. ꝑ Pe. ꝛ Cy. in. l. fi. C. de cōtraben. emp. ꝛ qꝛ rō Bar. cōcludit qm̄ bene pōt dispositio remanere cōditionalis donec ille arbitretur lꝫ ille possit cogi arbitrari. nā poterit esse ꝙ forte nō cogetur. vel si cogetur non obtemperabit. facit bm̄ eū quod no. in. l. eā quā. C. de fideicom. ꝛ. l. ille a quo. §. si de testō. j. ad treb. vbi licꝫ heres possit cogi adire ad instantiam fideicōmissarij vniuersalis tamē fideicōmissarius stat in periculo. an teꝙ̄ ipse cogat̃. vt. d. §. si de testō. vnde verior vr̄ opi. Cyn. in dicta. l. fina. vbi tenet ꝙ in terminis illius. l. arbitrator possit cogi. ꝛ ibi intelligebatur collata potestas arbitrandi conditionaliter vt etiam hic fatetur Barto. ꝛ ita teneo licet ipsemet Jmol. in. l. captatorias circa vltima colum. ff. de heredi. institu. videatur simpliciter referre doctrinam Barto. hic: ꝛ aliter eam non ꝓbat nec improbat. ¶ Juxta hoc etiam querit hic Joan. de imo. an qn̄ collata est dispositio in arbitrium alterius conditionaliter. puta lego tibi centum si ticius arbitrabitur an sufficiat factū esse preceptū iudicis illi vt arbitret̃ adeo ꝙ etiam eo aliter nō arbitrante ꝛ existēte in mora dispō habeat̃ ꝓ purificata: ꝛ dicit primo videri ꝙ sic per id qd̄ habet̃ in. l. nō iustā. C. ad treb. sed forte bm̄ euꝫ ꝯtrium est verius qꝛ hoc factū non est vniforme cū possit aliter ꝛ aliter arbitrari lꝫ si inique arbitret̃ reducetur ad arbitriū boni viri. vbi aūt si obediret precepto vnicū ꝛ vniforme esset factū. ff. additionis hereditatis bm̄ eum. pro hoc ēt facit qꝛ in ꝯtractibus quādo confertur arbitrium alteriꝰ semp dispō intellig̃ conditionalis. vt hic p Bar. p. d. l. fi. C. d cōtraben. emp. tamē lꝫ arbitrator quocunqꝫ morā fecerit in arbitramētando vel iussus a iudice vel aliter cōmittendo moram nō tamē per hoc censet̃ esse purificata dispositio. d. l. si qs arbitratu. Quesiuit ēt hic bar. quo iure seu quo remedio conueniri possit iste executor seu arbitrator electus in vltima voluntate: in quo dic vt hic per eū. ꝛ vltra allegata per ipsuꝫ ante Cy. in. l. id qd̄ pauperibus. in. vj. q. de epi. ꝛ cle. ꝛ no. p Bar. in. l. firmio. §. i. j. qn̄ dies le. ced. ꝛ in. l. iij. per illum tex. j. de ali. ꝛ ci. le. ꝛ Bal. post glo. in. d. l. nulli. ¶ Jn ea. glo. ibi vlti. no. de quo dic latius vt hic per Bar. qui in omnibus videt̃ bene loqui preterquaꝫ in vno. s. duꝫ dicit ꝙ quādo relinquit̃ legatario cū ipse legatarius voluerit censet̃ sibi relictū post mortē suā nec est necesse ꝙ ante mortē declarat se velle per. l. vxorē. §. pe. j. ti. i. qꝛ moriendo vr̄ velle bm̄ eum: adde ꝙ Jo. de imo. dicit forte hoc dictū nō eē veruꝫ qꝛ. d. l. vxorē loquit̃ quādo collatū erat in volūtate heredis grauati. quo casu si stat per eū quo minus declararet videt̃ haberi cōditio ꝓ impleta. per. l. iure ciuili. j. de ꝯdi. ꝛ demon. que rō cessat qn̄ confert̃ in personā seu voluntatē legatarij qꝛ videt̃ imputandū sibi si conditionē non iplet. l. si ita legatuꝫ. §. illi. ff. ti. i. ꝛ potissime cū regulariter nō sit differētia inter si ꝛ cū. l. qꝛ misit cū ibi no. ff. de ꝯdi. inde. cū si. facit hꝫ eū ꝙ no. in fi. in. d. l. si qs arbitratu. ꝛ ꝙ no. Cy. in. l. in emētis. C. de ꝯtrahen. emp. ꝛ per hoc ēt infert ꝙ si conferat̃ in arbitrium tertij sub cōditione cū volet ꝙ similiter nō intelligat̃ conditio purificata nisi declararet qꝛ ēt in hoc casu nō loquit̃ tex. in. d. l. vxorē nec est eadem rō que est qn̄ confert̃ in voluntatē heredis. ꝓut loquit̃. d. l. vxorē vt pꝫ ex dictis. ff. ꝓxime dum allegat est rō fundata in. d. l. iure ciuili ꝛ nō est verū bm̄ eū ꝙ moriens dicat̃ velle qꝛ volūtas morte extinguit̃. l. iij. ff. loca. ꝛ ita etiā tenuit ipsemet Bal. in. l. centesimis. §. fi. in vlt. oppo. de ver. ob. nec ꝯtrium dixit tex. in. d. l. vxorē sed ibi bene ꝓbatur ꝙ in casu illius. l. intelligit̃ esse relictū post mortē heredis si ante nō declarat heres se velle. Adde ꝙ non videt̃ bona rn̄sio data p Jmo. ad. l. vxorē duꝫ ipse dicit ꝙ ibi qꝛ fuit collatū in voluntatē heredis si stat per eū quo minus declararet videt̃ haberi ꝯditio pro impleta per. d. l. iuris ciuil. nā quādo cōditio est collata in liberā potestatē heredis lꝫ stet per eum quo minus impleatur ꝯditio non habet̃ pro impleta. vt ꝓbatur in. l. nōnunꝙ̄ cum glo. j. de condi. ꝛ demon. ꝛ in. l. centesimis. §. fi. ꝛ in. l. quicquid astringende. §. fi. de verbo. oblig. ꝛ in. l. cū ab eo cum glo. ff. de cōtraben. emp. non ob. l. iure ciuili: qꝛ ibi conditio non erat collata in potestatē heredis sed legatarij ꝛ heres impediebat quo minus impleretur. naꝫ tunc hētur ꝓ impleta. ꝛ per cōsequens videtur ꝙ tex. in. d. l. vxorem habeat locū etiā quādo collatū fuit legatū in tertiuꝫ. vt dicit Bart. s. ꝙ si ante mortē nō declarat debeatur post mortē quasi videat̃ collatum post mortē si ante nō declaret̃. qꝛ ratio differētie assignata per Jo. de imo. inter casum quādo confert̃ in personā heredis. ꝛ casum quādo cōfertur in personā tertij nō est bona. vt dixi bene fateor ꝙ inquātum Bar. hic dixit ꝙ ratio. d. l. vxorem. est qꝛ moriens videt̃ velle vt. ff. dicit ipsemet Bar. in. l. post dotem. in. v. lec. ff. solu. mat. ꝛ in. l. ita stipulatus in. x. oppo. prime partis. j. de verbo. oblig. ꝛ in. d. l. vxorem. nō est bona per. d. l. iiij. ff. lo. ꝛ in hoc melius est locutus ipsemet Bar. in. d. l. centesimis. §. fi. quē sequit̃ ibi Ang. ꝛ etiā fuerunt verba pe. ibi ꝛ sed

tit Cy.in.l.fi.ad fi.C.de contrahen.empti.ꝛ sequit etiam hoc Joan.de imo.in dicta.l.ita stipulatus ꝛ in.d.l. captatorias. ¶ Ubi autem esset collatuz in voluntate legatarij per hec verba cum legatarius voluerit Bar.hic vt.s.retulit sentit ꝙ videtur collatum post mortẽ legatarij per.d.l.vxorem quaz ad hoc alle.que tamẽ loquitur alio casu.vnde dicit Raph.hic ꝛ in.d.l. illi ꝛ in.d.l.centesimis.§.fin.ꝙ tale legatũ censetur esse purum sicut quando lego tibi cum petieris.l.ticia.j.de cõdi.ꝛ demõ. ꝛ.l.si decem cũ petiero.de ver.ob.bene facit ꝙ no.Bar.i.l.qḋ cunqꝫ.§.nõ solũ.j.de ver.ob.dũ loquit de dictione cũ adiecta actui intrinseco.ꝛ istud pluſ placet quã illud ꝙ dicit Jo.ḋ imo. in hoc qḋ.s.retuli. Item adde inquãtum Bar.hic voluit ꝙ si testator dixerit lego.x.ticio si heres arbitrabit debetur legatũ si heres sit in mora arbitrãdi.ar.d.l.iur.ciuili.l.thais.§.sororẽ.j. de fideicõ.lib.adde ꝙ Pau.de ca.tꝫ ꝯrium qꝛ si heres nõ vult arbitrari ꝛ sic nõ vult implere ꝯditionem dꝫ deficere legatũ. vt d.l.nõnunꝗ ꝛ rñdet ad.l.iur.ciui.ꝓut ego rñdi.s. sꝫ põt hoc casu saluare Bar.qꝛ tex.in.l.nõnunꝗ loquit qñ legatũ conferebatur in merã ꝛ liberã ptãtez heredis ꝛ sic debitoris,ꝓut ẽt loquit.d.l.centesimis.sed in casu nostro cõferebatur in meraz ꝛ li. ptãtem heredis pꝫ qꝛ cõferabatur per verba ĩportantia arbitriuz boni viri.ideo tunc si stat per eũ quo minus arbitret cõditio hẽtur pro impleta.l.hec venditio.in pñ.s.ḋ ꝯtrahen. emp. ꝛ no.bal.i.d.l.si qs arbitratu.circa.i.col. ¶ Itẽ adde ꝙ lꝫ non valeat legatũ relictuz sub hac ꝯditiõe si heres voluerit vel si tertius voluerit.l.senatus.§.legatũ.s.ti.i.ꝛ hic no.in glo.tñ scḋm Ang.singulariter.in.d.l.centesimis.§.fi.valeret si dictũ esset lego tibi qḋ ticius vel heres declarauerit se velle qꝛ talis volũtas requirit declarationẽ ꝛ sic factũ heredis sicut qñ est legatũ sub hac ꝯditõne si heres vel ticius capitoliũ ascenderit.quo cãu valet vt.j.eo.l.iij.ꝛ.l.nunꝗ.j.de ꝯdi.ꝛ dem.ꝛ hoc sequit simplr Pau.de ca.in.d.l.cẽtesimis.§.fi.sed Jo.de imo.ibi videt multum dubitare de veritate huius dicti ꝛ nihil clare firmat.sed certe illud dictũ nõ videt verũ.qꝛ illa verba si voluerit intelligunt de volũtate ḋclarata vt est tex.in.d.§.illi si volet ergo expressio dictoꝝ verboꝝ.s.si declarauerit se velle nihil operat postꝗ tacite inerãt.l.iij.cũ si.s.ti.i.dicit ẽt ang.in.d.l.centesimis ꝙ quando testator dicit lego tibi cũ heres meus voluerit ẽt si heres ante mortẽ declararet se nolle tñ deberet legatũ per.d.l. vxorẽ.§. pe.ꝙ est no.pro declaratione illius.l. ¶ In glo.in verbo neqꝫ mora ibi qui differt subaudi qꝛ anteꝗ arbitretur nõ est liquidũ iõ non est exequendũ ꝭm bal.hic ꝛ sic videt velle Bal.ꝭm Jo. de imo.hic qḋ via executiua locum non hẽat in debito puro ꝙ egeat declaratione ꝛ liquidatione ꝭm Bal.hic ꝯrium tenere vr dicens ꝙ stante statuto ꝙ instrumẽta habeant executionẽ paratam ꝙ instrm in quo ꝓmissum est interesse vel aliud incertũ habebit executionẽ ꝯcessam statuto dũmodo priusꝗ fiat executio mediantibꝰ ꝓbationibus liquidet [a] ꝛ declaretur illud incertuꝫ. ar.l.defensionis facultas cũ si.hic per eũ allegatis.ꝛ hec opin. mihi placet quẽ tenuit ipsemet Bar.in.l.i.in vlt.col.j.iudi.solui.ꝛ in.l.ꝙ inde.§.nõdum.s.ad.l.aquil.ꝛ in.l.i.in pñ.per gl. s.de edẽ.ꝛ in.l.ij.in fi.per illũ tex.C.ḋ sen.que sine certa ꝗti.ꝛ Bal.in.l.si cãm in duobus locis.C.de execu.rei iudi.ꝛ in.l.cũ testõ.in fi.C.de testa.manu.ꝛ in.l.si quidẽ.C.de excep.ꝛ Pe. de ancb.in repe.c.canonũ statuta.de ꝯsti.in ver.circa istã extensionẽ.nec placet doctrina do.Jo.hic qui relate opi. Bar.ꝭ ꝛ ꝯtrariã opi.bal.ꝭ dicit posse ꝯcordari opi.volẽs opi.Bar.posse ꝓcedere quãdo instrm de facili posset liquidari alias secuſ cũ via executiua nõ mereatur ꝓlixorem tractatũ.l.iij.§.ibidẽ.s.ad exhi.l.a diuo pio.§.si sup.j.de re iu.qꝛ rñdeo ꝙ eius doctrina ꝛ.d.iura loquũtur in excipiẽte qui si opponat exceptionẽ regrẽtem altiorẽ indaginẽ nõ auditur in iudicio sũmario.ꝛ hoc iõ qꝛ illud fuit introductũ ĩ fauorẽ actoris ne diutius eius ꝓcessus retardetur ĩ eius preiudiciũ vt ibi ꝛ.l.ille a quo.§.si de testõ.j.ad treb.nos vero loqmur in actore petẽte executionem instrumẽti nõ liquidi:vnde lꝫ talis liquidatio nõ possit incontinẽti expediri nihilominus dꝫ audiri volens liquidare qꝛ si in fauorez actoris.vt dixi fuit introductũ ꝙ cã executionis sit sũmaria nõ dꝫ in eius odiũ redũdare.l.ꝙ fauore.C.ḋ legi.ꝛ ꝓ hac pte vr bonus tex.in.l. minor.xxv.ãnis cui fideicõmissum.s.de mino.vbi snia erat lata sup fideicõ.puta vniuersali cũ ille tex.idistincte de quo libet fideicõmisso loquat.ꝛ sic lata erat sup re incerta ꝛ nõ liquida ꝛ tamẽ ibi dicit sniam habere executõez paratã.Raph.cu.hic dicit ꝙ cõtra Bar.facit ista gl. iuncto tex.dum tex.dicit vel vt certã ꝛc.non aũt absolute dicit certã.vnde ꝯcludit ipse ꝙ dictũ Bar. ꝓcedat qñ primo declaratuz est ꝑ iudicẽ sup certitudine quãtitatis alioꝰ instrm non hẽbit executionẽ paratã allegat id qḋ in sili no.Bar.in repe.l.iij.in.iij.q.principali.C.de pigno.ꝛ id qḋ hẽtur.in.l.eiuſ qui delatorem.in pñ.ꝛ ꝙ ibi no.Bar.j.de iure fisi. Sed aduerte qꝛ Bar.in.d.l.creditores.dicit ꝙ sufficit liqdatio iudicis vel partis.ꝛ sic non vr ꝯtradicere his que ipse hic dicit,ꝓpterea sup incidenti nõ est ꝓnũcianduꝫ l.i.C.de ordi.iud.cũ ibi plene no.ergo non requirit hoc casu ḋclaratio iudicis nõ ob.l.eius qui delatorẽ. qꝛ ibi loquit quãdo lex vel statutũ diceret tal habeat pro cõfesso vel coniuncto.nã illa verba intelliguntur non ipso iure sed ꝑ sniam vt ibi per Bar.sed iste non est casus noster,predicta intellige si in illo instro erat illud ĩteresse ꝓmiſ.alias aũt lꝫ intellectualiter ꝯprehẽderetur vt qñ ꝓmissum eẽt factũ iuxta ꝙ succedit ob. ad interesse.vt.l.si qs ab alio.j.de re iud.l.stipulationes nõ diuidũtur.§.celsus de ver.ob.tunc dictũ statu.non hꝫ locũ ꝓ executione dicti instrumẽti quo ad interesse vt singulariter voluit Anto.de bu.in.c.trãslato de constit.qꝛ non dicit esse de instro exquo legi nõ potest.l.i.§.de his que in testõ delen.de quo dic vt colligit ex no.ꝑ Bar.ꝛ alios.in.l.i.in prin.de his que in testõ delen.ꝛ ꝑ Bal.in.l.ad ꝓba.la.i.C.de ꝓba.ꝛ in.l.vbi adhuc in.viij.col.C.de iure doti.ꝛ in.l. vnica.§.ꝛ vt pleniuſ.C.de rei vxo.act.ꝛ in.l.iurisgentium.§.ꝙ fere.s.de pac.ꝛ ibi dixit. Extra glo. quesiuit hic Bar.an arbiter seu executor vltime volun. de quo hic debeat arbitrari vel exequi herede presente [b] vel saltez requisito de quo dic vt hic ꝑ eum cui adde no.per eundẽ in.l.alio.j.de ali.leg.in ver. quero an heres sit requirẽdus ꝑ Bal.hic ĩ repetitione in.viij. ꝛ pe.col.ꝛ Bal.in.d.l.nulli.in ver.sed nunqd heres ꝛ in.l.captatorias.in fi.q.in fi.C.de testa.mili.ꝛ in.l. fi.in pñ.circa.iij.col.C.cõia de leg.ꝛ Angel.in.d.l. si qs arbitrata.ꝛ ꝑ Spe.ꝛ Jo.an.in ti.de instr.edic.§. nunc vero aliqua.ver.qḋ si heres dicit ꝛ nõ recedo a dictis Bar.hic ꝛ in.d.l.alio.cui adde que dixi in.d. l.si qs arbitratu. Deinde Bar.hic.in fi.in qbusdam lecturiſ no.dicit ꝙ quãdo fert snia per iudicẽ ad quẽ fuit recursuꝫ tanꝗ ad bonũ virũ.vt quãdo coram eo fuit petita reductio laudi arbi.boni viri ꝙ ab eiꝰ snia non põt appellari.allegat singulariter.d.Inno.i extraganti pñti.de rescrip.ꝛ idem tꝫ Joan.an in addi. Spe.in ti.de appel.§.in qbus.ver.qḋ si ꝯuenit ubi refert quendã dñꝫ rusticanũ de rusticanis publice disputando ita tenuisse.idem tꝫ Saly.in.l.si societatez. §.arbitroruꝫ.s.pro socio in.xx.q.ꝛ in.l.ꝛ in maioribꝰ C.de appel.ꝛ in.l.cũ antea.C.de arbi.ꝛ Ange.in.l. arbitro.s.qui satisd.cog.ꝛ do.Abb.siculus in.c.quintauallis de iureiu.ibi etiã refert ita tenuisse do.cardi. florentinũ in.c.exposita de arbi.ꝛ pricipalis rõ ꝓpter quã mouent est ista qꝛ iudex reductõis ad arbitrariũ boni viri subrogat in locũ arbitratoris.l.pen.j.iud. sol.ergo dꝫ sapere eius naturã.l.si eum.§.qui iniuriarum si quis cau.sꝫ a snia arbitratoris non põt appel. sed tñ ꝑmissa est petitio reductionis ad arbitriũ bõi viri.vt.d.§.arbitroꝝ.ergo nec dꝫ posse appe.a snia. d.iudi.subrogati.sꝫ ad hoc rñdentidoc.ꝯriũ tenẽtes ꝙ non est verũ ipsuꝫ oĩo subrogari in locũ arbitratoris ꝙ pꝫ qꝛ corã arbitratore non offert libelluſ nec ordinarie ꝓcedit vt no.Inno.i.c.qntaual.de iureiu. ꝛ glo.in.l.sꝫ ꝛ si in seruũ.§.si qs iudex.s.de arbi.ꝛ no. glo.in auc.vt herẽtes iudi.§.i.ꝛ Bar.i.d.l.si qs arbitratu in.q.an requirat ꝑntia ꝛc.sed corã iudi.reductionis offerri dꝫ libellus ꝛ ordinarie ꝓcedi qꝛ ꝓce

a ¶ Liqdetur an pꝰ ĩterẽẽ ḋbeat liqdari vide late lud.ro.ꝯsi.cccxi.

b ¶ Hr de pñte.an executor vltie uolũtatis dẽat arbitrari hrde pñte ꝛ qḋ hꝰ ẽt pñtibꝰ uiḋ ꝑ anc.ꝯsi.ccxxiiij.ꝛ an appellari possit cum qḋ cõmittit arbitrio alicuius vide ꝑ eundez alex.ꝯsi.lviiij.

dit tanq̄ iudex ꝛ corā eo dʒ offerri libellus vt colligit ex no.p Cy.in.l.fi.in.iiij.q.C.de ꝯtraben.emp.q̄ p bo vltra eos vera rōne.q: quo ad ea que ꝯcernunt or dinem ꝓcedendi dʒ attendi forus ꝛ tribunal iudicis cāe appel.seu iudicis corā quo cā agit non aūt iudi cis cāe principalis.vt.j̄.dicā lʒ saly.in.d.§. arbitrorū in.xix.q. dixerit q̄ imo corā iudi.reductionis non dʒ seruari ordo iudiciari⁹.q: subrogat in locū arbitrato ris sed male dicit q: lʒ iudex cāe appel.subroget loco iudicis cāe principalis.l.pe.j̄.iud.sol.tñ quo ad ea q̄ cōcernunt ordinē ꝓcedendi non hʒ ꝓbare ea q̄ s̄uat iudex cāe principaliter vt.j̄.dicā. pōt etiā aliter rñde ri.ad.d.principale argumentuʒ .s.q̄ imo a sñia arbi tratoris lʒ appellare nedū peti reductio vt singulari ter firmat Bar.in.l.fi.j̄.de appel.recip.lʒ aliq in hoc cōtra q̄ pro nūc nō examino.sed remitto ad not. per Bal.in rub.C.de appe.ꝛ in.l.hi q ad ciuilia.e.ti.ꝛ p Raph.in.l.a sñia.§.si heres.j̄.de appe.ꝛ ad no.per Jo.an.in.d.additione.vel rñde q̄ iudex reductiōis non dʒ separare naturā arbitratoris in cuius locū sub rogat q: est diuerse qualitatis.vt pʒ ex predictis ad h̄ est bonus tex.in.l.i.alias.ij.§.si qs autē.j̄.de succes. edic.ꝛ q̄ p illū tex.no.dixit Bar.in.l.certū in.ix.col. C.vñ legit.ꝛ ꝓbatur in.l.cū in fundo.§.si fundus.ff. de iur.do.ꝛ no.Bar.in.l.i.§.hec actio in vlt.col.j̄.si quis testō lib.esse ius fue. ¶Secūdo.ꝓ opi.Bar.ad ducitur.q: qñ arbitri cognoscunt in locū iudicis pōt appellari a sñia eorꝫ.c.ab arbitris.de offi.dele.in.vi. l.fi.C.de iud.quāuis alias nō possit appellari regula riter a sñia arbitri.l.i.C.de arbi.ergo eodē modo qñ iudex cognoscit in locū arbitratoris non dʒ posse ap pellari q: ꝯtrariorum dʒ esse eadeʒ disciplina.l.fi.§.fi.de le.iij.ꝛ si cōtra.s̄.de vul.ꝛ pup.sed ad hoc rñde q̄ iō in cāu.d.c.ab arbitris appellat ab arbitro q: arbiter ibi cognoscebat seu ꝓcedebat vt iudex.sed in cāu no stro iudex reductionis ꝓcedit vt iudex.ergo dʒ ab eo posse appellari.ꝑpterea in casu.d.c.ab arbitris illi ar bitri erāt electi per cōpromissum a ꝑtibus etiā inuitis quo casu non hʒ locū regula.l.i.C.de arbi.que loqt qñ eligunt spōte.ꝛ sic apparet que sit rō q̄ in cāu.c. ab arbitris pōt appellari. ¶Iteʒ tertio ꝓ opi.bar.ꝛ sequa.facit id qd̄ dixit no.Innoc.in.c.fi.de ferijs di cens q̄ vbi cōmittit aliqd iudicis arbitrio ab ei⁹ sñia non pōt appellari. ꝛ secutus est Bal.in.l.ij.C.quō ꝛ qñ iudex.sed reductio laudi cōmittitur arbitrio iudi cis vt boni viri.d.§.arbitrorꝫ ergo ꝛc. Ad hoc rñde q̄ qñ cōmittitur aliqd voluntati vel libero iudicis ar bitrio.tūc bene ꝓcedit dictū Inno.ꝛ Bal.q: tūc po test iniquū equo preferri.l.cū quidam.j̄.eo.l.fideicō missa.§.q̄q̄.j̄.ti.i.l.nō quicquid.s̄.de iud. sʒ quādo simplr cōmittet arbitrio iudicis cū appellatione arbi trij intelligat declaratio boni viri.vt hic ꝛ in.l.si liber tus.j̄.de operis lib.cū si.pōt tunc appellari a sñia ta lis iudicis.vt ꝓbatur in.l.si qua pena.ꝛ ibi gl.ꝛ bar. j̄.d̄ v̄.sig.ꝛ est gl.singularis ſm cano.in.c.sup his in verbo arbitrū ꝛ in glo.se.de accu.ꝛ ibi no.doc.ꝛ no. Jo.an.in ti.de citatione.§.sequit ver.sed nunqd cre ditur ꝛ glo.fi.in.c.i.de cōfessis in quo ꝓbatur q̄ dila tiones sunt arbitrarie.C.de dila.ꝛ tamē a dilatiōe po test appellari.c.i.d̄ dila.ad qd̄ ēt videatis no.p Lapū ꝛ moder.in.c.ij.de iur.calū.in.vi.vbi dicūt q̄ illd̄ di ctuʒ Inno.in.d.c.fi.de ferijs intelligitur quādo erat cōmissum lib.arbitrio.ita ēt dicit Jo.de imol. in.l.ij. de publicis iudi.ꝛ Anto.de bu.ꝛ Jo.de imo.in.d.c. sup his.vel pōt saluari illud dictū Inno.qñ iudex pa rum lederet ſm Bal.in.c.i.de milite vasallo qui con tumax est vñ in predicta.q.hic Imo.refert audiuisse Pe.de anch.publice disputantē ꝛ terminātem con tra dictā opi.Barto.ꝛ sequa.ꝛ incipit illa disputatio cū.c.laicus q: nō reperit iure cautū.qd̄ app.nō possit a.d.sñia ergo app.poterit.l.ꝛ in minorib⁹.C.d̄ ap.c. de appellationibus extra de ap.ꝛ cū hac opi.trāsit hic Raph. Imo.idem ēt tenuit Bal.in.l.i.C.ne liceat tertio ꝓuocare ꝛ li mita vt ibi no.per eū.ꝛ idem Bald.in.l.i.in.ij.col.C.de his q pene no.ꝛ limita etiā vt ibi eleganter per eum.ꝛ idem tʒ Bald. in.c.fi.in fi.quo tēpore miles. vbi refert Imo.hāc partē tenere in.c.inotuit.de arbi.tamē Inno.ibi in alio casu loquit.ideʒ sen tit Bal.in.l.eos.in ꝓn.circa.ij.col.C.de appel.Bald.etiam in repe.l.tale pactum.§.q ꝓuocauit.in fi.s̄.de pac.ꝛ in.l.fi.in.x. q.C.de ꝯtraben.emp.hāc.q.formauit ꝛ nō decidit.hāc ꝑtē ēt secutus est do.Ant.in.d.c.quiatauallis in.xxiiij.differētia ꝛ idē ibi io.de imo.referēs ita videri sentire Ja.bu.in.d.§. arbitrorꝫ ꝛ idem Imo.in.c.i. de ꝯsti.in.l.publicorum.j̄.de publi.iudi.ꝛ Lod.de ro.in.d.l.arbitro.vbi sequit illud qd̄ no. Bal.in.d.l. vnica.C.de his que pene no.ꝛ cum hac opi.trāseo q: a sentētia eius cuius arbitrio cōmissum est aliqd potest appellari.vt dictū est. Item q: iste ꝓcedit vt iudex non aūt tanq̄ arbitrator tertio nil īpedit appellare.vt pʒ ex ꝑmissis quā opi.confirmo p rōneʒ nō adductā a doctoribus ꝛ que me satis inclinat in hāc partē. nam q: dato q̄ in his que spectāt ad decisionem ꝛ merita cause iudex appellationis.ꝛ sic iudex subrogatus loco iudicis cāe prin cipalis dēat seruare ea que seruare debuerit iudex cāe principal vt.in auc.cum de appel.cogno.in prin.ꝛ ibi no.ꝛ no.glo.xij.di stin.c.illud.ꝛ no.Inno.in rub.extra de ꝯsue.tñ quo ad ea q̄ cō cernunt ordinē ꝓcedendi in cā appellatōnis dʒ inspici tribunal ipsius iudicis appellationis ꝛ nō iudicis cause pñcipalis vt col ligitur ex no.p glo.in.c.lʒ cano.in verbo de cetero.de ele.in.vi. ꝛ expresse firmat Ant.bu.ꝛ alij post eū in rubri.de consuetudi ne.nam in his que concernūt ordinem ꝓcedendi semp dʒ attē di locus vbi cā agit.l.iij.§.fi.s̄.de testi. ꝛ no.in.l.i.C.de eman cipatione l.berorꝫ.ꝛ p Bar.in.l.cunctos populos.in.iiij.colū. C.de sum.tri.ꝛ fide cath.cū si.sed posse appellare vel nō posse appel.dicit de concernētibus moduʒ ꝓcedendi ꝛ nō decisionē vel merita cause vt de se pʒ vt no.expresse archi.ij.q.vi.c.nō ita ꝛ reassumpsit ant.de bu.in.c.q̄ clerici circa mediū de fo.cōpe. vbi hoc reputat menti tenēduʒ.ergo q̄tum ad hoc vtrū possit appellari a sñia iudicis reducentis arbitramentū ad arbitrium boni viri.nō dʒ attendi q̄ primus cognitor fuerit arbitrator sed dʒ attendi locus sequētis iudicis corā quo appellatur. ¶Item facit iste tex.in v̄.si voluerit iuncta expositiōe data p gl.in v̄bo voluerit.ꝓ decisione no.p.posite p Gui.de cu.ꝛ Bar.in.l.fi.in prin.s̄.de rerum diuisio.ſm Pau.de ca.

¶Laudetur deus ꝛ auctor operis Alexander de Tartagnis Imolensis Eminentissimus iuris vtriusq; doctor.

Ad legem falcidiam.

Aglo. ¶Rubri. supple continuationeʒ glo.ibi dum dicit de legatis.s.ꝛ d̄ conditi.ꝛ demon.que in ipsis legatis inserunt vt sic continuatio fiat ex ꝓxima.iuxta.l.ij.s̄. de sta. homi.ꝛ verba rubrice dum in ea dicitur ad.l.fal. s.interpretandā.ꝛ declarandā transitū facimus ſm Ja.de are. ꝛ premitte rōnem quare introducta fuerit ꝓuisio.l.fal. ꝓut ha betis insti.eo.in prin. Item premitte q̄ quādoq; testator legat totum patrimoniū ꝛ non vltra.ꝛ tunc de legatis heres hʒ detra here falcidiā.ꝛ non fit alia detractio.ꝛ hoc ꝓuidet iste ti.si tamē legatarius nō esset capax totius legati detrahetur prīo falcidia de toto legato postea detrahetur illa pars que excedit illud q̄ capere potest legatarius.vt est tex.no.in.l.quotiens.j̄.eo.quā doq; legat minus q̄ habeat in patrimonio tamē legat vltra do dranteʒ tunc deducitur non quarta sed pro rata:adeo q̄ id qd̄ deducitur vna cum eo qd̄ supra dodrantē restabat ascendat ad quartā.l.in quātitate.§.fi.j̄.eo.quandoq; legat vltra q̄ habe at in patrimonio.vt q: habet.xxx.in bonis ꝛ legat.lx.ꝛ tunc le gata primo diminuuntur pro dimidia q: reducent ad vires he reditatis.ꝛ sic a.xxx.ꝛ ista prima detractio non fit per.l.fal. sed per.l.xij.tabularum que permittebat legare vsq; ad vires here ditatis non vltra.§.disponat.in auc.de nup.ꝛ insti.eo.in prin. postea de illis.xxx.que reperiuntur vere in patrimonio heres d ducet falcidiā.ita habetur in.l.si quis testamēto.§.fi.j̄.de le.i.

+ vide pau. de monte piso ... [illegible]

τ in.l.in quātitate.§.fi.τ.l.querebatur.in prin.ff.eo.iuncta.l.si vniuerse.C.de le.hodie tamē si nō conficeret heres inuentariū teneret ad omnia legata etiā vltra vires hereditatis τ nō detraheret falcidiā.in auc.de here.τ fal.§.si vero non fecerit.

1 **Ex falcidia.** ¶ Legata relinqui possunt vsq; ad tres partes ex quatuor partibus bonorū τ quatenus vltra heres grauatus eēt resecaret ex ꝓuisiōe le.fal.q.iiij.apud heredē remanere dꝫ h.d.vsq; ad.§.lex falcidia. Et diuidit in tres partes istud prin. Primo ponitur origo legis fal.quoniā a populo rogata fuit. Secundo mens τ verba primi capitis.l.fal. Tertio mens τ verba secūdi capitis. secūda ibi que primo capite.tertia ibi secūdo capite. τ tertia subdiuidit.in.iiij.q. primo ꝯfirmat ptās cōcessa per primū caput.scdo coartat.tertio declarat modus ꝑcipiēdi legatū.quarto imponit heredi necessitas soluēdi legata.scda ibi dum ita des:tertia ibi eis qbus.quarta ibi is que. ¶ Mo.modū cōdēde legis. fit eni ꝓpositio in ꝯsilio populi τ rogat vt sup eo quod ꝓpositū est.dicat qd sibi placet τ ad rogationē seu ꝯsultationem ꝓponentis populus postea rn̄det τ decernit.l.itē veniunt.§.ꝑdie.ff.de pe.here.τ insti.de iure nat.§.lex est τ.l.i.τ ibi per bar.τ alios.ff.de legi.τ p Bar.in.l.oēs populi.in.ij.q. pn̄cipali.ff.de iusti.τ iu.vbi tractat de modo ꝯdendi legeꝫ vel statutum de quo ēt vide.in.l.humanū.C.de leg.τ ibi per doc.τ p Bar.in.l.ij.de decurio.lib.x.τ ibi no.dicit q si appareat de voluntate populi seu cōsilij representātis populū quāuis non appareat de ꝓpositione facta in cōsilio per magistratū vel aliuꝫ valeret lex.ᵃ p.l.si qd in fi.C.de legatio.li.x.τ p.l.de qbus.in fi.ff. de legi.τ sequit hoc Bal.in preal leg.l.i.ff.de legi.vbi p hoc signanter dicit q si statutū disponat q oēs ꝓposite fieri debeant per prepositū prioris.τ aliter nō valeant modo cōgregata adunantia generali populus vult statuere vnū τ prepositus prioris nō vult illud ꝓponere: vt q: est penalis talis ꝓpositio vel q: ita iurauit vt ꝓpterea alius ꝓposuit τ populus statuit valebit statutum.q: ex quo habemus cōsensum populi nō curamus de modo τ p hoc allegat no.per Bar.in.d.l.ij. ¶ In ꝯtrium allegat q: nō seruata forma actus dꝫ esse nullus.l.cuꝫ hi.§.si pretor.ff. de transac.l.nō dubium.C.de legi.tn̄ ꝯcludit q si populus habeat ptātē derogandi illi forme valebit alias nō.allegat in ar.l. si quis.in pn̄.testamēti.ff.de leg.iij.τ.l.fi.in pn̄.de leg.ij. vnde faciunt no.p Bal.in.l.barbarius philippus.de offi. preto.i.v. col. per illū tex. Sed certe Bal.nō videt bene dixisse.nam eo ipso q statutū inualidat ꝓpositum dicit etiaꝫ inualidare statutuꝫ quod sup ꝓposita fieret.vt est tex.no.cuꝫ gl.in verbo relinquatur in.l.i.τ ibi clare Bar.τ Ang.C.de peti.bono.sublata.li.x. ergo cū statutū videatur ānullare illud qd statueretur nō seruata forma.sequit q etiā posito q statuentes haberēt ptātem derogandi forme nō valeret statutū attento q precedens statutū habeat clausulā derogatoriā ad sequēs nisi ipso sequenti statuto diceret nō obstante primo statuto derogatorio ꝓpter formaꝫ nō seruataꝫ.ita ꝯcludit Bar.in.l.oēs populi.iij.q.principali.in ver.circa scdm quādo precedēs statutuꝫ τc.τ in extrauaganti ad reprimendū in verbo nō obstantibus.τ Bar.duꝫ in.d.l.humanum per.d.l.si quis.in pn̄.testamēti.τ que no.in auc.hoc inter liberos cū si.C.de testa.ad predicta etiā videatis Bal.in.l.ij. i vlt.col.C.de ꝓba.vbi ponit de forma cōdende legis.τ de forma ꝯdende reformationis τ dr̄iam inter vnam τ aliam. Et subdit Ang.hic q ꝓposita predicta que fit p lege cōdenda possꝫ etiā fieri per seruū p.l.vniuersis.C.de preci.impe.offer.dicit tn̄ q in Italia de ꝯsuetudine seruat q prepositꝰ ancianorū seu priorum ꝓponat τ a ꝯsuetudine nō est recedēdum.l.nō tantū.ff.de decurio.τ.l.ij.C.de decurio.lib.x. ¶ Scdo no.q dictio vsq; ᵇ stat inclusiue sic ēt accipit in.l.ij.in pn̄.τ ibi no.s.de his q no.i fa.Quādoq; stat exclusiue.vt.l.filiusfa.§.i.de leg.i.τ.l.i.§.i.τ ibi no.s.an per aliū cāe appel.de quo hic aliqd p Ja.de are.τ Ray.τ p glo.in.d.l.id est.s.de dolo.p Cy.τ alios in.l. a caligato.C.de nup.p Ja.bu.in auc.quod ius.C.de ꝓcur.τ ibi saly.per Jo.an.τ alios post eū in.c.i.post glo.de ordi.ab epo.q episcopatui renun.p Pau.de liaza.in ꝯmento.c.cū dilectus. i prin.de fi.instru.p Guil.de cu.τ Bar.in.l.meminisse.s. de offi. ꝓcon.τ p Bar.plene.in.l.patronus.§.i.de le.iij.p Bal.i auc. hoc ampliꝰ in vlt.col.C.de fideicō.τ in.l.post duos.C.de aduo.diuer.iudi.τ in.l.fi.§.i.s.de senato.p Albe.de ro.in dictionario suo.in verbo vsq; cū ꝯcor.quas inuenietis in dictis locis. ¶ Tertio nota.ex tex.ibi dū ita detur τc.ar.q si per statutū ꝓmittat aliquid fieri puta testari.dū tn̄ aliquid relinquat alicui per facienteꝫ τ postea cōtingat actū fieri τ tamē nō relinquatur illi ꝑut statutū dicit actus nō erit nullus.sed solū debebit detrahi illud qd statutū voluit relinqui sicut hic permittitur testatori legare dum heres tn̄ habeat quartam nā si vltra leget actus valet.sed heres deducit quartam.τ ita colligit Raph.cu.hic. Sed aduerte.q: in ꝯtrium facit q: illa dictio dūmodo reqrit q de necessitate existat illud q cui dicta dictio iniungitur ad hoc vt actus possit effectū sortiri.ita dicit Joā.an.in.c.extuarū.in verbo dūmodo de aucto.τ vsu pal.per illū tex.τ Jo.an.in regula nullus ex ꝯsilio.de reg.iu.vbi pro hoc allegat.l.impuberibus.in pn̄.ff.de suspec.tut. fallit in casu i quo denotat monitionē.vt quādo adicitur oneri cui tacite inerat vt est glo.no.in.c.non potest.§.fi.in verbo retinere.de preben.in.vi.ergo si testator decessit τ nō relinquit id quod a statuto erat ꝓuisuꝫ est īpossibile qd actus sortiatur effectū non ob. iste tex.q: testator hic nō habebat facultateꝫ testandi a dispōne legis.fal.in qua erat adiecta illa dictio dūmodo τc.sed a.l.xij.tabularū.sed in casu in quo solū a dicto statuto tribueretur dicta potestas aliud est p predicta.preterea in cāu nostro lex vltra ꝓcedebat ꝓuidendo q legata valeant.sed defalcētur τ quartaꝫ retineat heres insti.eo.iuxta prin.τ de dicta dictione dūmodo vide etiam Bar.in.l.i.de condi.τ demon. dum tractat de aduerbijs. ¶ In glo.i.sed in decretis habetur q falcidius fuit tribunus.vt habetur.ij.dis. qnedam τ ita si fuit lex facta tribuno interrogante debēret ꝓprie dici plebiscitum.insti.de iure natu.§. plebiscitū. ¶ Quero quare ista lex appellat falcidia gl. rn̄det potest.op.q iste falcidius nō debuit posse tollere ipso iure legē.xij.tabu.sicut nec pretor.l.so. fuit consul.qui interrogabat populū τ sic est lex.§.lex est insti.de iure natura. gen.τ ci. In eo.in fi.hac vltimā tꝫ Bar.q: omne id qd resecat pōt large dici falcidia vnde trebellianica etiam dicit falcidia.l.ticia.τ.l. pater filiam.in prin.ff.eo. ¶ Et hoc inducit ad questionem statuti dicentis q filia femina sit contenta dote pro falcidia debita sibi in bonis patris τ filia petat legitimā sibi de iure nature debitaꝫ eo q: dicit illam nō esse falcidiam non dꝫ audiri eo q: etiaꝫ talis legitima potest dici falcidia. ᶜ pro quo alleg.no.per glo.in.l. si patronus.§.primo.in verbo falcidiam.ff.de dōa.τ Azo.in summa.in auctē.de heredi.τ fal.τ cōmunem vsum loquendi τ q: verba debent intelligi scdm cōditionem persone ad quam referuntur vt hic per eum. ¶ Et sequūtur hoc etiam cōmuniter alij doc.hic qui pro hoc allegant tex.cum glo.in auc.vnde si parens C.de inoffi.testamēto τ in corpore vnde sumitur ad de glo.idem tenētem in.l.quotiens in verbo falc.C. fami.hercis.bene facit q no.glo.insti.eo.in princ.in verbo falcidia τ in auctē.de heredi.τ falci.in.§.hinc nobis in verbo falci.que concordant cum ista. Sed Alber.de rosa.in secūda parte statutorum.q.ccxxi.incipiente quid si statuto cauetur q mulier τc.refert decisionem Bar.hic postea dicit q quidam tenuerunt cōtrarium q: verbum falcidia ꝓprie sumptum intelligitur de debita in re institutionis vt pꝫ per totum istū titu.τ expresse no.glo.in dicta auc.vnde si parēs.vbi glo.subdit pro alijs modis accipitur ipꝓprie vt quādo accipitur pro debita iure nature vel trebellianica τ verba statutorū maxime quādo sunt contra ius cōmune vt in casu nostro debent intelligi ꝓprie.l. non aliter de legatis.iij.l.i.§.i.ff.si ager vecti.vl emphyte.τ ita residet ipse ibi.τ Nicho.de nea.hic tamen non recedo ab opi. Barto.q: per no.hic per eum pꝫ

ᵃ ¶ Valeꝫ lex Sed an valeat laudū si nō appet d ꝯpromisso uide pe. de anc.ꝯs.cclxxxj

ᵇ ¶ Usq;. de hac dictōe.uid p old.ꝯsi.xlix. vbi ēt de natura multarū aliarum dictionū.

ᶜ ¶ Falcidia. q falcidia capiat p debito iure nature τ ꝓ trebellianica tenuit Signo.homode.ꝯsi.ccxxij.τ cōsili.lxviij.

responsio: quoniã verba debent intelligi ẜm qualitatem ꝑsone ad quã referũtur. ⁊ pro hoc facit illud qđ notat bart. in. d. auc. vnde si parens: vbi inquit ꝙ si pater in testamẽto dixerit: relinquo filio meo centum pro sua falcidia valebit testamẽtum quis filium aliter nõ instituerit nõ obstante qđ filius debeat habere iure insti. §. aliud quoqꝫ. in auc. vt cum de appel. cogno. qꝛ videt̃ relinquere pro sua legitima: que cuꝫ debetur iure instituti dꝫ intelligi testatorem ita voluisse. ar. l. sciendũ. ĩ. de verb. oblig. ita etiam dixit Bartol. in. l. fin. s̃. de pecul. lega. per no. per glo. in. d. l. si patronus. §. i. ita etiam cõsuluit Bar. in consilio incipiente: cõsultus super dicto puncto. ⁊ sequit̃ Bal. in. l. humanitatis. per illuꝫ tex. C. de impub. ⁊ aliis substi. in. iiij. col. ⁊ etiam Pau. de ca. ibi ⁊ domi. Cardi. floren. in. c. Raynutius. de test. ⁊ Raph. cuma. in. l. his verbis. in prin. s̃. de here. insti. ⁊ Ludo. ro. in. l. nam quod. §. non omnes. ĩ. ad trebel. vbi refert se ita consuluisse ⁊ Pau. de ca. ita consuluit in consili. cxcviij. incip. in xpi nomine in casu presenti quãtũ ad id ⁊c. licet Bar. hoc indecisum relinquerit in. l. filium. §. si portio. ff. de leg. prestan. Sed lꝫ cõiter teneatur illud quod no. Bar. hic tamẽ illud ꝙ notat Bar. in. d. aucten. vnde si parens cum ꝯcor. s̃. allegatis dãnatur a multis. vt per Saly. in. d. l. humãitatis. ⁊ in. l. quotiens. in fi. C. de heredi. institu. ⁊ in. d. auc. vnde si parens. ⁊ in. l. fi. C. famil. hercis. per Joã. de imo. in. d. l. his verbis. in princip. ⁊ in repeti. l. i. §. si ex fundo. circa. xvij. col. de heredi. insti. ⁊ in. d. c. Raynutius. ⁊ Mathe. de mata. in suis no. in notabili. clxvij. maxime per. d. §. aliud quoqꝫ capitulũ. sed ad presens illum articulum non discutio ꝙ habꝫ separatas rõnes a materia nostra ideo vos remitto ad ea que de illo articulo dixi. in dicta. l. nam quod. §. fina. ⁊ ex not. ꝑ Bar. iuncta glo. in dicta auc. vnde si parens. habes ꝙ etiam in statutis receditur a ꝓpria significatione verboꝝ propter qualitatem persone ad quã verba referuntur. ⁊ in aliis casibus etiam discedit̃. quos vide per Barto. in. l. omnes populi in. vj. q. principali de iusticia ⁊ iure. ⁊ in. l. non dubium. C. de legiti. ⁊ per Antoni. de butr. in. c. cum dilectus de consue. ¶ In glos. in verbo dederit. ibi datam confirmauerit. ⁊c. inducitur ꝑ Bar. ad. q. an statutuꝫ continens idẽ ꝙ ius cõe dicat̃ eẽ statutũ an vo ius cõe de quo dr̃ pꝰ gl. Facit ẽt h̃ gl. ad id qđ no. dixit bar. ⁊ alij post eũ. i. l. prima. C. de neg. gest. vbi format. q. qdam erat tutor legitimus ⁊ tempore assumptionis tutele ⁊ concessionis licentie administrandi iudex dixit talem ꝓximiorem agnatuꝫ do tutorem: ⁊ videbatur ꝙ non valeret qꝛ non iudex sed lex est illa que dat tutelam tutori legitimo. l. i. in princ. ⁊. l. iiij. in princi. ff. de legiti. tuto. tamen ipse determinat cõtrarium ⁊ exponent̃ illa verba iudicis dicentis do tutorem. i. datuꝫ declaro. sicut in simili exponitur per glo. i. in. d. l. i. C. de neg. gest. ¶ In glo. in verbo dodrantem. ibi ex secundo capite ⁊c. sed potest etiã dici ẜm Dy. ꝙ istud etiam sit ex primo capite quo ad mentẽ inquãtum primuꝫ caput hic refert etiã se ad secũdũ ibi dũ dicit: vt hac. l. seq. ⁊c. facit. l. si ita scripsero. s̃. titu. i. ⁊. l. asse toto de heredi. institu. sed inspectis verbis specifice expressis in primo capite verum dicat glo. ⁊ ita etiam not. Cy. in rubri. C. eo. ¶ In glo. in verbo. qui eoꝝ. in fi. dic ꝙ iste tex. intelligitur de habilibus qꝛ generalis dispositio recipit restrictionem de habilitate. l. vt gradatim. §. sed si lege. ff. de mune. ⁊ hono. ⁊ no. in. l. i. C. de sacrosan. eccle. ¶ In glo. in verbo dare ibi per eandeꝫ ⁊c. pro hoc facit. l. legatum. la. i. de leg. ij. sequens tamen expositio tutior est qꝛ ẜm istam hic esset inculcatio verboꝝ. sicut est in. l. lecta. in verbo data. ⁊ ibi nota. s̃. si cert. peta. ⁊ in. l. si ex pluribus. in principio. in verbo habetur. ⁊ ibi no. ĩ. de sol. ¶ In ea. in fi. soluit

a ¶ Jus cõe. vi de lud. ro. ꝯsi. ciiij. ꝑ fely. i. c. cũ oẽs de ꝯsti.

Dy. hic habuit respectum legislator ad quãtitatem in legando non ad qualitatem vel alium modũ. ¶ In glo. in verbo quartam. quero que sit ista quarta ⁊ quõ nuncupetur. vide glo. in. l. filium. C. famil. her. ⁊ in. c. Raynutius. in glo. in verbo. quartarum. de testa. Item op. de auc. de trien. ⁊ semis. §. i. sol. ibi in legitima. ¶ In glo. in verbo fraude quero de exemplo. glo. alle. l. paulus respondit. dic vt ibi plene. nam debꝫ capere de voluntate heredis scripti vel rem vacãtem. l. pen. ĩ. pro lega. vel cum licentia testatoris. l. ticia. la. i. §. i. s̃. de leg. ij. ¶ Extra glos. querit hic Bar. an statutum disponens idem ꝙ ius cõmune [a] dicatur ius cõmune vel statutum. ⁊ tenet ꝙ si statutum quãtum ad hoc vt ꝓducat nouã actionem per plures rõnes quas hic vide per eum. tamẽ quãtum ad id quod notat̃ in. c. i. de consti. i. vi. per glo. in verbo cuꝫ sint: tenet ꝙ dicetur ius cõe. i. ꝙ sicut princeps faciens legem vel statutum contra ius cõe non hꝫ necesse facere mentionẽ de illo iure cõi: vt in. d. c. i. ita nõ habꝫ necesse facere mentionem de statuto cõtinente idem qđ ius cõmune. vt etiam concludit glo. in. d. c. i. per rationes. alle. ibi. Jo. de imo. hic refert ꝙ nõnulli tenuerunt indistincte ꝙ si statutum etiam quo ad id quod no. glo. in. d. c. i. ⁊ hoc per illum tex. indistincte loquẽtem de quolibet statuto locoꝝ ⁊ personarum singulariũ. ⁊ qꝛ sublata vna seruitute alia nõ tollitur. l. si domus. in prin. s̃. de serui. vrb. predio. c. pastoralis de priuig. ⁊ vbi duo vincula ꝯcurrunt vno sublato aliud non tollitur. l. ij. C. ď luitio. pigno. cum si. ergo ita debꝫ esse hic cũ duo sint vincula prima auctoritas cõdentis legem ⁊ auctoritas cõdentis statutum. ⁊ qꝛ lex nõ hꝫ robur ex obiecto dispositionis sed ex auctoritate disponentis. ix. q. iij. cuncta per mundum. l. i. C. de sum. tri. vnde lex principis omnes ligat. c. i. de ꝯsti. ⁊. d. l. i. de summa tri. sed lex inferioris ligat solum locales. c. ij. de constitu. in. vj. ergo dꝫ attendi etiaꝫ in tollendo statutum condentis auctoritas ⁊ no. qualitas obiecti vt sic eadem sit vis inducendi. ⁊ tollendi. c. i. de reg. iu. l. ꝓut quisqꝫ. ff. de solu. ⁊ ita dicit tenere Jo. de sancto geor. in d. c. i. ⁊ Jo. de ligna. in. c. i. de rescrip. ⁊ pro ista opi. dicebat io. de ligna. esse quasi casum in. c. cum omnes. de constitu. dum ibi papa mandat seruari cõsuetudinem cõformem iuri cõi non obstante cõtraria consti. in qua nõ fuerat derogatum consuetudini: sic refert dominicus in. d. c. i. de constitu. in. vi. ⁊ licꝫ aliquas alias rationes allegent: tamẽ iste sunt principales. ⁊ respondet̃ conãtur ad rationes allegatas per glo. in. d. c. i. dum glo. ibi dicit ꝙ aliter sequeretur ꝙ inferiores puta epi possent auferre summo pontifici potestateꝫ derogandi iuri qꝛ si ipsi faciant statuta disponentia idem qđ ius cõe lꝫ papa postea tolleret ius cõe nihil egisset si nõ intelligerent̃ sublata dicta statuta continẽtia ius cõe. nam respondẽt prefati doc. ꝙ imo. hoc nõ sequeretur. qꝛ papa posset tollere dicta statuta faciendo mentioneꝫ de his. facit. c. qꝛ sepe. de elec. in. vj. ⁊ id ꝙ habet̃. in auc. cassa. de sa. san. eccle. ¶ Non ob. etiam alia ratio allegata per glo. in. d. c. prio dum dicit ꝙ si aliter diceremus sequeretur ꝙ iuris cõmunis immutatio vel correctio esset inutilis: qꝛ posset dici ꝙ licet esset correctum ius cõe tamen non esset correcta consuetudo prescripta qua seruatum esset ius cõmune: qꝛ respondẽt prefati doc. ꝙ etiã si mille annis animo obtemperandi legi seruetur ius cõe nõ inducitur consuetudo. qꝛ nõ fit animo inducendi consuetudinẽ. allegant no. in. c. fi. de consuetu. ⁊ bene facit ꝙ no. Bar. in. l. ij. alle. iij. §. fi. ff. de suppel. lega. Similiter non ob. alia ratio glo. dicentis: si papa tollit suã cõstitutionem multo fortius constitutionem inferioris idem dicentẽ: nam respondẽt ꝙ subest diuersitas rõnis qꝛ papa intelligitur tollere suam constitutionẽ precedentem. qꝛ de illa habꝫ scientiam iuris presumptione. nõ aũt de constitutione inferoris: vt in. d. c. i. de constitu. Non obst. c. pastoralis de fide instru. vbi hẽtur ꝙ si decretalis extrauagãs cõsonat iuri cõi iudicari dꝫ ẜm ipsam: ⁊ iudicando ẜm eam dicitur iudicare ẜm ius cõe. nam respondẽt ꝙ ibi erat eadeꝫ auctoritas vtrobiqꝫ vꝫ pape cõdentis extrauagantẽ ⁊ condentis ius cõe: secus in ꝓposito. ita etiã respondent ad. c. i. cum ibi not. ꝑ Inno. de rescrip. preterea in. d. c. pastoralis. non dicitur ꝙ illa extrauagans sit ius cõe. ¶ Refert etiã Jo. de imo. hic opinio. Anto. de butr. sed eam imperfecte refert. vnde dic ꝙ Anto. de bu. in. c. i. de rescrip. tenet ꝙ statutum disponẽs idem ꝙ ius cõmune addit iuri cõi. ⁊ censetur esse statutũ non solum quando

emanat in casu dubij in quo erat opi. q: interpretat ipsuz ius. l. minime. cum glo. ff. de legi. z per glo. i. in cle. i. de elec. z in cle. si appellationē de appel. sed etiā quādo emanant in casu certo q: operatur pductionem actionis si materia sit apta. l. i. ff. de cō di. ex lege. z per no. per Bart. hic z in. l. si mulier. §. i. ff. de leg. iij. z in. l. nō solum. ff. de rei vendi. al's autez operabit confirmationem p. l. fi. C. que sit longa cōsue. z. l. de qbus cum ibi no. ff. de leg. z nō facit legem nouā. sed erit eadem cōfirmata. l. ius ciuile. de iusti. z iure. z hec pcedunt ſm eum etiā quādo statutū regulatur ab eadem rōe cum iure cōi. nam si regularetur a diuersa rōne: tunc ponit pro cōstanti q statutū diceretur addere vinculū. Si tamē queratur an sublato iure cōi intelligatur sublatuz statutū. z tunc Anto. de bu. concludit q si statutū regulatur a diuersa rōne vel vtilitate tunc nō intelligitur sublatū z ita procedat opi. Jo. de ligna. Sed si precise reguletur ab eadem ratiōe z vtilitate ita q finis boni prime patris ipsius loci sit idē cum fine aliop locoruz put in dubio presumit. z adhuc dicit q sublato iure cōi non tollit statutuz nisi dispositio statuentis cōtrarium disponat in statutuz z rationez, vt q: dispositū tollitur z ratio ostendat falsa. q: hoc declarato statim remanet irrationabile. d. c. i. de consti. ibi dum tamē zc. Jo. de imo. hic circa ↄclusionem huius articuli multa verba posuit: tandē mēs sua esse vr q vera sit cōclusio q statutū non dicatur nouū vinculum inducere nec nouā actionez. z q si derogatuz est iuri cōi intelligatur etiā sublatuz dictum statutū. ar. eop que tradūtur hic per glos. in verbo dederit. z per no. per Cyn. in. l. ij. in. ij. q. i. questionis principalis. C. que sit longa consue. z maxime quādo statutum fieret ab illo qui de necessitate hz sequi legez. vt in statuto epi z aliop prelatorū qui nō possunt contra ius statuere. l. formā. C. de offi. prefec. pretor. no. glo. in. c. fi. de hereti. in. vi. z doc. in. c. fi. de of. archi. tunc enim sua dispositio cōformis iuri cōi nō vr aliquid inducere. arg. l. si creditori in fi. iuncta. l. seq. de leg. i. z l. vnum ex familia. §. si de falcidia. de leg. ij. z per no. per Bar. in. l. more. cum. l. se. š. de iurisd. om. iudi. dum tractat an confirmare sit de nouo dare. z isto casu loquitur glo. in. d. c. i. ŏ cōsti. ¶ Fallit tamē primo ſm eam nisi statutum fuisset editus postq̄ ius cōe q: cum semel iniecerit vinculum ante ius cōe non tollet licet postea superuenit ius cōe idem ↄtinens. arg. §. ex contrario insti. de leg. z. l. verbis. ī. eo. z per ea que no. Cyn. in. d. l. ij. in. d. iij. questione. ¶ Secundo fallit quādo constaret q mens statuentium fuisset statuēdo inducere nouū vinculum seu nouū ius agendi. z statuentes essent tales qui possent tollere ius commune. arg. l. posthumus. §. si paganus. š. ŏ iniusto testamento z. l. querebatur. š. de testa. mili. z per no. per Bar. z alios in. d. l. more. š. de iurisdi. om. iudi. dum tractat an cōfirmare sit ŏ nouo dare. Raph. cu. hic sequit indistincte opi. glo. in. d. c. i. z reprehendit opi. Bar. z cōcludit q statutū nō dicatur de nouo inducere quādo disponit idem q ius cōe. z pro hoc alle. not. per Cy. in. d. l. ij. C. que sit lon. consue. z rñdet ad ar. Bar. hic duz dicit q si pmitto tibi illud q venit ex dispositione iuris cōis valet pmissio z pducit obligationez z actionem. l. si ita stipulatio facta. cum sim. de verbo. oblig. nam ſm Raph. est bene verum q debitum ex vna cā potest deduci in aliam causaz debiti dissimilem non autē in similez, put ē in ppposito nostro. l. qui bis. ff. de verbo. oblig. z. l. plane la. i. §. i. š. de leg. i. ¶ Paul. de cast. hic in lectura paduana remittit se ad no. per Bar. hic z sic videtur cū eo transire. ¶ Addatis q Albe. de rosa. in secūda parte statutorū. q. ccxx. incipiente vlterius querit Bar. zc. querit an si statu. cauetur q anciani possint dispensare ↄtra ius ↄmune. sed contra statuta nō. an poterint dispensare contra statutuz disponens idē q ius cōmune. arguit primo q sic maxie per. d. l. ius ciuile. in ↄtrarium alle. ea que notātur per Bar. hic: z ita residet ipse z etiam Nicho. de neap. hic adde etiam q Joā. and. in. c. cuz dilectus de cle. non residenti. tenet opi. glo. in. d. c. primo. ¶ Item adde q Bal. in. l. i. C. de seruis reipubli. ponderat ibi esse tex. q ius municipale etiaz si disponat idem q ius cōmune appellatur municipale. tamē ſm eum quo ad tollenduz tale ius municipale per constitutionē superioris sufficit derogatum esse iuri cōi. allegat no. per gl. in. d. c. i. ¶ Subdit tamē Bal. in. d. c. i. considerare debere q aut ille qui edidit tale statutum conforme iuri cōi non poterat statuere contra ius cōmune z tūc statutum z ius cōmune sunt idem. d. l. vnum ex familia aut poterat statuere contra ius cōmune z tunc secus q: si statutum poterat infirmare ius cōe. tunc idez disponendo videt confirmare z confirmās z confirmatum nō sunt idem sicut dicimus q ille qui decessit ab intestato videtur cōferre venientibus ab intestato cū possit adimere secus si non possit. vt q: est intestabilis l. ij. §. pe. ff. de iure codicil. l. i. in prin. ī. de suis z legiti. z ideo saluat glo. in. d. c. i. de constitu. q: illa glos. loquitur in statuto episcopi qui nō potest statuere cōtra ius cōmune. z dicit Bal. q Joā. de ligna. qui tenuit contra illam glo. somniauit. Bald. etiam in. l. receptitia. in penul. col. Bal. de constitu. pecu. dicit q consules mercantie qui iurarunt seruare statuta mercantie sunt periuri si non seruant statutuz continens idem q ius cōmune q: quāuis contineat ius ↄmune z ppterea nō videretur esse statutum sed ius ↄmune per no. per glos. in. d. c. i. tamē ipse dicit cōtrarium in casu predicto per tex. quez reputat no. in. l. magistratus. ī. ad municip. z idem bene pbatur in. d. l. i. C. ŏ seruis reipub. ma. Bald. etiam in. l. fi. C. que sit lon. consue. cōcludit q statutum disponens idem q ius ↄmune dicitur esse statutum. s. imitatiuum iuris communis. sicut in. d. l. fi. consuetudo seruās idem q ius cōe dicitur esse consuetudo imitatiua nō autez dispositiua. tamen q: ius cōe est eius fundamentū sublato iure ↄmuni intelligetur sublata consuetudo eius imitatiua z similiter statutum imitatiuū z adhesiuū iuris cōis tanq̄ eius imago. p. l. i. in prin. C. de lati. liber. tol. z Bal. etiaz in. d. l. ius ciuile de hoc tangit z dicit per illā. l. q si statutum nō addit vel detrahit iuri cōi non videt statutum sed ius cōmune. Bald. in. d. c. i. de rescrip. tangit istum articulum. z refert opini. glo. in. d. c. i. de constitu. pro qua dicit facere q statutum tale est superfluuz. vt no. in. d. c. i. de rescrip. z q: princeps scit effectuz statuti. vnde nō curamus de modo sciendi. arg. l. qui iure. ff. de testa. mili. refert etiā Jo. de ligna. tenuisse contrarium. z pro eo allegat quia pretor quādoqz statuit idez q ius ciuile. z tamen est ius pretorium q: dat nouū remedium. z quādoqz diuersum vt quādo dat bonoruz possessionem. §. quos aūt insti. de bono. posse. Item q: ex statuto oritur cōditio ex statuto. l. vnica. š. ŏ condi. ex lege. z ppterea dicit q si potestas iurat seruare statuta tenetur seruare illud tanq̄ statutuz alias esset periurus. z finaliter dicit q est statutum ſm quid. z ſm quid est ius cōe. z sic videt concordare cū opi. Bar. hic cum qua etiam videt concordare Ang. in. d. l. si ita stipulatio facta de verbo. ob. Pe. de anch. in. c. i. de rescrip. z plenius. in. c. i. de consti. in. vj. sequit opi. glo. ibi posite. p que adducit multas rationes nō tamen multum vrgentes ideo breuitatis causa eas omitto. ¶ Joā. de imol. in. d. c. i. de rescrip. refert opin. Anto. de butri. ibi z postea dicit q tutior videt opi. glo. in. d. c. i. de consti. lz ſm eum disputatiue possit teneri opi. contraria quam tz ibi Jo. de ligna. z Anto. de butri. z ipsemet Jo. de imol. in cle. statutū. de elec. in pe. colum: dicit q opi. glo. in. d. c. i. de constit. limitari debet in consuetudine vel statuto disponēte super casu certo. secus si super casu dubio. q: tunc declarat illud dubiuz z adijcit vinculū cui oportet derogari p no. per gl. in cle. i. de elec. z p Pau. de liaza. i. d. cle. statutū. ¶ Dominicus de san. gemi. in. d. c. i. de ↄsti. approbat opi. ant. de bu. quā. š. retuli z ipsemet Dominic᷒ in. c. lz. el. i. in princ. de prebē. in. vj. ēt ibi ponderat eē tex. ↄtra glo. in. d. c. i. de ↄsti. ibi dū in. d. c. lz pbatur q ↄsuetudo potest spālius reprobare ius cōe. z sic vinculum adicere z eo modo pbatur tex. in. c. cū oēs. de consti. In hoc articulo etiā p op. Bar. hic videatis tex. cū glo. in verbo legatus. in. c. ex parte lo vltimo ŏ ver. sig. ex quo colligit ibi Anto. de butri. q constitu.

particularis continens idem qđ ius cõe vinculũ ad/
dit adeo ꝙ ex ea oritur nouũ ius agendi.ꝓ ista opin.
etiã adduci potest id qđ habetur in.c.cuz dilecta.de
rescrip.ſm primũ intellectũ positum ibi in glo. in ver
bo iuris ordinẽ vbi si ordo datus a iure ꝙ primo co/
gnoscatur causa possessorij ꝙ̄ petitorij transfundatur
in formã mãdati ab homine aliquid noui inducit.qꝛ
peruersio illius ordinis transfusi in mandatũ homi/
nis reddet ꝓcessum nullum.vt est tex.no.in.d.c. cuz
dilectus.ſm doc.ibi ⁊ tamẽ si non fuisset transfusus ĩ
mandatum hominis peruersio talis ordinis ĩducti a
iure cõi non reddit ꝓcessum ⁊ sñiam nullam sed iniu
stam.l.i.C.de appel.¶ Item contra opi. glo.in.d.
c.i.de consti.addo glo.in.l.i.in glo.ij.C.de collatio.
dona.lib.x.que voluit ꝙ lz per rescriptũ vel ↄriani le
gem sit sublata vna lex tamẽ nõ intelligit̃ sublata con
suetudo cõformis illi legi sublate que gl.ita intelligit
illaz legez. pro illa glos.dicit Saly.in.l.fi.C.si contra
ius vel vti.pub.⁊ in.l.fi.C.que sit lon.consue. videri
tex.meliorẽ in.l.exemplo.C.de decurio.lib.x. tamen
Sal.in locis preallegatis.⁊ in.d.l.ius ciuile cõcordã
do glo.in.d.c.i.de cõstitu.cum glo.d.l.i.dicit ꝙ aut
nos loquimur in.l.generali.tollente aliã legem ⁊ tũc

a ¶ Ius ꝑtoriũ adđ qñ tale sta tutũ dicat̃ ius ꝑtoriũ eundez alex.ↄsi.liiij.lu. ro.ↄsi.xxxvj.

hz locum glo.in.d.c.i.qꝛ intelliget̃ sublata ↄsuetudo
vel statutũ disponẽs idem ꝙ ius cõe sublatũ aut nos
loquimur in spãli rescripto priñcipis impetrato ↄtra
legẽ ⁊ tunc nõ tolletur statutũ vel consuetudo dispo
nens idem qđ ius cõe ita loquat̃ glos.in.d.l.i.qꝛ sibi
imputet impetrãs qui de sta.vel ↄsu.mentionem nõ
fecit ar.l.veteribus.ff.de pac.⁊ pro hac differentia in
ter dispositionẽ spãlem ⁊ generalez allegat gl.ſm eũ
singularẽ in.d.l.exemplo.⁊ ita limitatur ſm gl.in.d.
c.i.⁊ dicit Saly.in.d.l.fin.C.que sit lon.consue.hec
esse no.qꝛ neqꝫ legiste neqꝫ canoniste de eis mẽtionẽ
faciunt:sed aduerte qꝛ hec ↄcordia videtur esse de di
recto ↄtra glo.d.l.i.que in hoc equiparat legem ⁊ re
scriptum.Saly.etiã in.d.l.i.C.de seruis reipub. ma
nu.dicit ꝙ glo.in.d.l.i.de colla.do.ꝓcedit in rescri/
pto.⁊ dicit eam ad hoc eẽ singulariter no.Sed si ali
ter ꝙ̄ per rescriptũ tollatur lex dicit esse distinguẽdũ:
qꝛ aut simpl'r cassando legez.⁊ nõ dicitur esse cassatũ
statutum vel ↄsuetudo.aut disponẽdo ↄtrarium eius
quod in ipso iure cõi ↄtinebatur.⁊ tunc videt̃ esse cas
satum statutũ ⁊ ↄsuetudo. pro h̾ facit ſm euz.l. iij.§.
diuum.ĩ.de sepul.vio.in veritate tamẽ glos.in.d.l.i.
meo iudicio non dicit id ad qđ allegat̃ per Saly.qꝛ
ibi non erat derogatũ legi cum clausula nõ obstante
lege vt requirebatur quãdo ↄceditur rescriptuz ↄtra
legẽ.l.si quis.in prin.testamẽti.cum ibi not.de le.iij.
¶ In hac materia puto attendendũ an statutum ꝓ/
pter qualitatem persone cõdentis statutũ habeat di
uersam naturã a iure cõi:vt qꝛ ius cõe erat dispositio
iuris ciuilis ⁊ statutũ idez disponẽs erat cõditum ab
episcopo comite vel marchione vel ↄtra.quo casu ta
le statutũ a predictis ↄdituz dicitur esse ius pretoriũ[a]
tanꝙ̄ factũ a magistratibus.l.ius aũt ciuile.ff. de iu
sti.⁊ iure.vt plene cõcludit Bar.in.l. stipulationum
alie.in prin.ff.de ver.ob.⁊ in.l.ij.ff.de bo.poss.⁊ i.l.
ij.§.fi.ĩ.pro emp.⁊ in.l.omnes populi.in.v.q.prici/
pali.in ver.iiij.iuxta predicta quero.⁊ ibi etiã Bal.⁊
Bar.in.l.fi.ff.de pe.⁊ Bal.in rubri.C.qui admit.cũ
concor.nam tũc alterius nature erit remediũ qđ ĩtro
ducitur ex iure pretorio ꝙ̄ remediũ quod ĩtroducitur
ex iure ciuili:qꝛ remedia iuris pretorij habẽt tempus
vtilis ãni regulariter remedia ṽo iuris ciuilis hñt tp̃s
perpetuum:sed cõtinuũ vt hec habẽtur.insti.de per/
pe.⁊ temp.ac.in princ.glo.in verbo annuz.⁊.l.ij.ff.
quis ordo in bo.pos.serue.⁊ declarat Bar.post glo.
in rubri.ff.de diuer.⁊ tẽ.prescrip.⁊ etiã dꝫ attendi an
de iure cõi ↄpetebat officiũ iudicis ⁊ fiat statutũ non
dirigens verba in iudicem ⁊ sic possit dari aliud re/
medium separatum ex statuto.scilicet conditio ex lege vel simi
lis.iuxta.l.i.cũ ibi no.C.de ↄdi.ex lege vel silis.iuxta.l.i. cũ ibi
no.C.de ↄdi.ex lege.tũc puto verũ ꝙ statutũ inducat nouũ vin
culũ ⁊ nouũ remediũ qñ statuentes habeant ptãtẽ talia statuta
cõdendi.bñ facit.l.si creditori.ver.id qđ honoraria.š.de le.i.⁊
ad hoc tendũt rõnes bar.⁊ sequa.hic ⁊ in.d.l.nõ solũ.⁊ ĩ.d.l.
si mulier.§.si rẽ.de le.iij.⁊ bal.ĩ.l.terminato.ĩ vlt.col.C.đ fruc.
⁊ lit.expen.⁊ Ang.in auc.de exhi.reis.in ꝓ̇n.⁊ Jo.de imo.ĩ.c.
fi.litibus.de do.⁊ ↄtu.est enĩ presumẽdũ statuẽtes voluisse suaz
dispõnẽ nõ esse inanẽ.Sed voluisse aliqd noui addere.l.si qñ.
in ꝓ̇n.ff.de le.i.c.si papa.de priuil.in.vi.⁊ no.bar.in.l.iiij.§. ꝑ
tor.ff.de dã.infec.⁊ in.l.ij.de vsuca cũ si.al's aũt ꝓcedat opi.cõ
traria.vnde si ex dispõne iuris cõis oriebat̃ ↄditio ex lege nõ di
cã ꝙ tũc statutũ idẽ disponẽs ꝓducat ↄditiõez ex.l.municipali.
ad hoc bñ facit.d.l.q his.de ver.ob. ¶ Et ꝑ hoc cessant ↄria.
nã nõ ob.d.l.ius ciuile.qꝛ Imo.facit ꝓ ista ↄclusioue qꝛ dixi ꝙ
in casib⁹ in qbus resultat ex statuto nouũ ⁊ separatũ remediũ a
remedio ĩtroducto ꝑ ius cõe nõ censet̃ esse ius cõe.⁊ ita ꝓbatur
ĩ.d.l.ius ciuile.nõ ob.ẽt ista.l.cũ gl.qꝛ hic nullũ nouũ ⁊ separatũ
remediũ a remedio introducto ꝑ ius cõe nõ censet̃ esse ius cõe
⁊ ita ꝓbat̃ in.d.l.ius ciuile.nõ ob.ẽt ista.l.cũ gl.qꝛ hic nullũ no
uuz ⁊ separatũ remediũ introducebat̃ ꝑ.l.falcidiã in prĩo capi
te plus eẽt introductũ ꝑ.l.xij.tab.⁊ in dictis casib⁹ in qbus dixi
statutũ operari ⁊ addere dicã ꝙ sublato in re cõi nõ intelligitur
sublatũ esse statutũ vel ↄsuetudinẽ idẽ ↄtinentẽ si de ea non sit
facta mẽtio:qꝛ sublato vno vinculo nõ intelligit̃ sublatũ ſm.d.
l.si domus.vñ videm⁹ si derogatũ est simpl'r statuto nõ ĩtelligit̃
derogatũ statuto habẽti vinculũ iuramenti:vt est glo. reputata
singularis in.c.cũ nõ deceat.de ele.in.vi.in gl.fi.q̄ est cõiter ap
probata.Et no.Joã.an.in.c.i.de fil.p̃sby.in.vi.in nouel.ꝑ.c.
ↄstitutus.de rescri.⁊ siliter dixit gl.singularis in cle.dudũ.§.fi.
in ṽbo pacta.de sepul.ꝙ lz sit derogatũ vinculo pacti vel statu
ti nõ intelligit̃ derogatũ ↄfirmatõni ipsi⁹ pacti vt ẽt no.Jo.an.
ĩ.d.c.i.de fil.p̃sby.in.vi.in nouella.facit qđ no.Jo.an.in addi.
Spec.in ti.de testa.in rub.in ꝓ̇n.⁊ de hac materia ẽt vltra p̃di/
cta videatis aliqd ꝑ bal.in.c.naturales.ĩ fi.si de feu.fue.ↄtro.
⁊ ꝑ Jo.an.in duob⁹ locis.š.ꝓxime allegatis.⁊ ꝑ Jo.de pla.in
d.l.i.C.de col.dona.li.x.¶ Itẽ inducit̃ iste tex.ibi vt hic.l.seq.
licebat ⁊c.ꝑ Pau.de ca.hic ad id qđ no.ꝑ gl.in.l.itẽ labeo.§.
i.ff.fam.vbi gl.iuncto tex.voluit ꝙ si iudex in sñia adiudicat ti
bi fundũ pure seu simpl'r.⁊ postea in illa sñia vult addere ↄdi/
tionẽ vel onus nõ põt:nisi in ꝓ̇n.sñie dixisset saluo eo qđ.ĩ.dicã.
sed de hoc dic vt ãno preterito dixi post bar.ĩ.l.iudex postꝙ̄.de
re iud.¶ Itẽ inducit̃ iste tex.in ver.ij.capite.ꝑ Bar.⁊ alios ꝙ
illud qđ resecat̃ per falcidiã nõ sit debitũ legatarijs natural'r qꝛ
lex nõ ꝑmittit legare nisi vsqꝫ ad dodrantẽ.⁊ vbi lex resistit ob/
ligationi nõ oritur naturalis obligatio.l.si nõ sortem.in ꝓ̇n.ff.đ
ↄdi.ĩde.l.cũ lex.ĩ.đ fide.l.nõ dubiũ.C.de legi.⁊ ita tenẽt vltra/
mõtani.dixi ĩ.l.i.š.đ ↄdi.ĩde.vbi sustinui opi.bar.⁊ ibi dictꝫ ad
de ꝙ ↄ opi.gl.⁊ bar.facit tex.ĩ.l.si legat⁹.§.fi.ĩ ṽbo donata.ĩ.
ti.ij.iũcta.l.h̾ iter.§.pe.ĩ.đ dõa.sꝫ rñde vt dicã ĩ.d.l.si legatus.

Lex falci.

¶ Ad testamenta cõfirmata per fictionez l.cornelie ꝑtinet lex falcidia.h.d.¶ Nor.
qñ id qđ in vno casu ꝓuisum est lex ad aliũ casuz extendit dꝫ in
telligi quatenus illa extensio locũ habet̃ põt.⁊ sic signũ vniuer
sale intelligit̃ quo ad habilia tm̃.⁊ ꝓ hoc infert Bart.ꝙ si ẽ fcã
ꝓuisio ꝙ statuta loqnẽtia de coniunctis habeãt locũ in oib⁹ ⁊ ꝑ
oĩa in extraneis intelligit̃ in casibus in qbus põt locum habere
vnde si extaret vnũ statutũ ꝓuidens ꝙ cãe vertentes inter ↄiun
ctos cõpromittant̃ in ꝓprios ↄsanguineos cões nõ posset hr̃e
locũ in extraneis.⁊ intẽtio Bar.ſꝫ ang.est ꝙ isto casu nõ ↄpro/
mittant̃ cãe vertentes inter extraneos:⁊ ita ẽt intelligit raph.⁊
Pau.de ca.h̾.sꝫ Jo.de imo.dicit ꝙ forte bar.voluit ꝙ statutũ
locũ hẽat ꝓut põt.⁊ sic ↄpromissuz fieri dẽat in cões amicos:si/
cut etiã hec leges que possunt habere locũ habent locũ in testõ
cõfirmato per fictionẽ legis cornelie.ꝓ hoc ẽt dicit bñ facet̃ id
quod hẽtur in.c.indẽnitatibus.§.antepe.⁊ pe.đ elec.in.vi.Sꝫ
aduerte qꝛ ꝙ fiat ↄpromissuz in cões amicos nõ erat cautũ ĩ ali
quo statuto cũ de ↄsanguineis nõ de amicis loquat̃.vñ hec dif
ficultas videret̃ reduci ad hoc vꝫ an statutuz loquens de ↄsan/
guineis habeat locũ in amicis. nam in simili dixerunt nonnulli

q iura exorbitantia pmittentia ɔiunctos seu affines agere sine mandato extenduntur ad amicos: vt no. Guil. de cu. i. l. sȝ ⁊ he. in pnc. de pcu. ⁊ Cy. ⁊ Saly. i. l. exigendi. C. de pcu. ⁊ Cy. i. l. i uitus eo. ti. ⁊ Bar. i. l. non solū. §. qui alieno. ff. de pcu. ⁊ spec. in ti. de aduoca. §. obiicit. ver. est ⁊ quartᵘˢ ordo. ⁊ Jo. an. in. c. fi. de postu. ar. l. cū allegas. C. de castrē. pec. mili. lib. x. vbi talis amicitia equipollet affinitati. ⁊ in. l. ij. in pn. ff. qui p tuto. i ver. amici. ⁊ colligit ex no. per glo. iūcto tex. in. c. requisisti in versi. nec est. de testa. ⁊ ibi do. abb. no. iūgendo no. p gl. in. c. ij. i gl. pe. ad fi. de test. in. vj. ⁊ tanto magis in casu nr̄o in quo tractatur ď statuto fauorabili ⁊ extēdibili. naȝ statutū de cāis cōpromittē dis est fauorabile ⁊ extendit ad casus qui sub larga significatio ne vocabuli possunt cōprehēdi ḃm Bal. Saly. ⁊ Pau. de ca. ⁊ Ro. i. l. qui se pris. C. vñ lib. ar. l. si. ff. fa. hercis. ⁊ no. Bal. i. l. af finitatis. C. cōia de succes. ⁊ ita ɔsuluit Pe. de anc. in ɔsi. clxix. incip. in christi noīe apud me ⁊c. ⁊ Fulg. in. l. iiij. §. ptor. cuȝ. l. seq. ff. de in ius vocā. p ea que ibi in fi. vt p glo. ⁊ Ang. ⁊ per Saly. i. l. nō ideo minᵘˢ. C. de here. insti. Lud. ro. i. l. j. C. vñ vir ⁊ vxor. lȝ Bal. ibi alr̄ sentiat. Statutū eni de causis cōpromitten dis respicit publicā vtilitatē: vt per Bar. in. j. ɔsti. C. circa pnc. In ɔtrium [a] facit q q amicus nō possit agere sine mandato ad instar ɔiuncti. tenuit Ray. in. d. l. exigendi. ⁊ Bal. i. l. j. in. xxij. col. C. q accu. ⁊ Ant. de bu. in. c. corā. de offi. dele. ⁊ Ant. ď bu. Jo. de imo. i. c. fi. de postul. ⁊ Ant. de bu. in. c. cū. M. ferra. de ɔsti. ⁊ Jo. de imo. i. l. ex facto. §. si quis rogatᵘˢ. ad treb. i. xviij. col. ⁊ Lud. ro. i. l. si vo. §. de viro. ff. sol. ma. ⁊ Do. ď scō gemi. in. c. q ad agendū. de pcu. in. vj. in pn. q: nō est eadē rō in ami co. amicitia eni faciliter tollit. l. iij. i fi. ff. de adi. leg. nō sic ɔsan guinitas. l. ius agnatiōis. ff. de pac. p hoc etiā bñ facit. l. tutori C. de neg. ge. in verbo amici. iunctis illis vbis scȝ nec agēdi vbi appet q amicus nō pōt agere sine mandato. ⁊ istā partē suȝ se quutᵘˢ legendo. d. l. exigendi. Nec ob. d. l. cū allegas. q: ibi cō currebat ɔsanguinitas ⁊ seu societas militaris. ⁊ dicta societas opat vt datū a tali socio psumat datū ex cā militari vt sic cedat in cām castrensis peculij. ⁊ istud est q: fauore militie inspicit illō qō magis pdest vt ibi inqt And. de barulo. ⁊ si aliter diceremᵘˢ sequeret q dictū statutū disponēs q cāe vertētes iter ɔsangui neos dēant cōpromitti: hēret etiā locū in causis vertētibᵘˢ inter amicos. ⁊ q statutū disponēs q in ɔtcibus minoꝝ vel mulierū requirat ɔsensus ɔsanguīneoꝝ ēt verificaret in ɔsensu amicoꝝ qō nemo sane mentis diceret. Preterea dictū statutū ɔsidera uit honestiᵘˢ esse lites ɔsanguineoꝝ terminari per illos qui sunt de ɔsanguinitate. l. cōgruētius. C. ď pat. po. que rō cessat i ami cis. nec ɔdicit pdictis. tex. in. d. c. indēnitatibᵘˢ. q: solū ibi pbat q qñ aliqua dispō facit extensionē vniᵘˢ casus ad aliud itelligit in his que pportionabilia sunt: vt ēt probat in. c. fi. ⁊ ibi no. do cto. de statu mo. C Scdō no. q lȝ statutū qō est ɔ ius cōe reglr̄ nō recipiat iterpretationē extensiuā actiue de vno casu ad aliū tñ bñ recipit interpretationē extensiuā passiue a iure cōi. vnde si statutū dicit q filiusfa. possit testari ɔuis ille casus nō recipi at interptationē extensiuā actiuā vt extendat ad aliā psonam inhabilē ad testandū: tñ ius cōe loquens de his que ptinēt ad testm̄: puta circa falcidiā detrahendā ⁊ filia hēbit locū in testō filijfa. valido ex dispōne dicti statuti ɔuis in dicto statuto nihil dicat de falci. ⁊ similibus ⁊ sic ius cōe loquēs de mā testoꝝ se extē det ad illud statutū. ⁊ hanc appellamᵘˢ passiuā extensionē. n̄ āt statutū se extendit ad leges seu ius cōe ḃm bart. ⁊ moder. hic: ⁊ bar. in. l. si quis suo. C. de fur. ⁊ in. l. i. j. de mune. ⁊ ho. p illum tex. in pn. ⁊ in. l. ij. de leg. j. ⁊ in. l. oēs ppli. i. vj. q. pnc. de iusti. ⁊ iur. ⁊ i. l. vt tm̄. ff. de seruo corrup. ⁊ sequit hoc in effectu Albe. de ros. in. j. pte statutoꝝ. q. clxxx. q incipit: Item q̄ro si aliqsᵘˢ p hibeat p statutū. ⁊ Pe. de anch. ⁊ Jo. ď imo. in rubri. ex de te sta. ⁊ Bal. i. d. l. oēs populi. i. xiiij. col. ibi dū dicit bal. q ista nō appellat passiua iterpretatio. ⁊ q in hoc bar. errauit q: est iter pretatio effectiua ex pprio intellectu vocabuli: q: istud vocabu lū. s. testm̄ sic supponit ⁊ accipit bal. iterpretationē passiuā puta qñ statutū vel ɔsuetudo veniret ad iterpretationē iuris cōis an tea ɔditi. nā ius cōe diceret pati iterpretationē passiuā a statu to uel ɔsuetudine posteriore. l. minime. ⁊. l. si de iterpretatōe. ff. de leg. ⁊ cū bal. vr̄ simplr̄ transire pet. de ancha. in cōmento. c. canonū statuta. de ɔsti. dum tractat de interpretatiōe statutoꝝ Saly. in. l. si serui vestri. in. v. colū. C. de noxa. transit cū doctrina Bar. vbi p hoc alleg. ēt. l. cum ex orone. ff. de excus. tu. ⁊. l. lege. xij. tabulaꝝ. C. de legi. here. ⁊ idē dicit Jo. de imo. i. l. si vo. §. de viro. ff. sol. ma. in viij. col. i ver. iiij. fallit qñ agit de extensione passiua. Idem no. Pau. de ca. in. l. nō est nouū. ff. de leg. ⁊ in. d. l. ij. de leg. j. Ange. in. l. nō possunt. ff. de legi. re prehēdit doctrinā Bar. ⁊ dicit nō esse veꝝ qō statuta recipiant iterpretationē passiuā. ⁊ pbat ipse sic pone q statutū disponit valere testamentum corā duobᵘˢ te stibus. an valebit corā duobᵘˢ testibus nō rogatis vel mulieribᵘˢ. ⁊ si vā esset doctrina Bar. deberemᵘˢ dicere q nō: q: iura cōia disponētia q in testō testes debeāt esse rogati ⁊ mares. l. qui testō. §. mulier. l. hēdes pa lam. §. in testis. ff. de testa. deberēt se extendere ad di ctuȝ statutū. ⁊ tñ vr̄ q valere debeat dictū testm̄ corā duobᵘˢ testibus. alleg. l. hac ɔsultissima. §. ex iperfecto C. de testa. ⁊ dicit q nō ob. iste tex. cum si. allegatis p Bar. q: hic est potiᵘˢ interpretatio ex ɔiunctiōe duaꝝ legū q̄ interptatio extensiua. nā in hoc. §. ḃm euȝ dȝ formari sic argumentū. oīs heres detrahit falcidiā ⁊ hoc ex dispōne legis falcidie. sed ille q ex fictione. l. cornelie succedit est hr̄s ex dispōne legis cornelie er go detrahet falcidiā. ⁊ talis modus arguendi ex ɔiū ctione duaꝝ legū est licitus. allegat. l. gallus. §. ille ca sus. de lib. ⁊ posthu. C Puto doctrinā Bar. verā ⁊ satis dici pōt passiua illa iterpretatio ad statutum qñ statutum informat a iure cōi: vt q: leges loquētes de mā disposita a statuto trahunt ad ipsum sicuti dicimᵘˢ informari ɔtum a pacto. l. iurisgentiū. §. qnimo. ff. de pac. interpretatio actiua vo diceret qñ ex idēptita te rōnis diceremᵘˢ q statutū loquens in vno casu se ex tenderet ad aliū. ⁊ simili mō loquendi vtit glo. i. l. q cum tutoribᵘˢ. in pn. in glo. magna. ff. de transact. nec curo an ēt possit dici interpretatio effectiua: q: ius nō ɔsistit in noīe ⁊ talis disputatio ptinacibᵘˢ est relinquē da: vt inquit glo. i. l. repticia. C. de ɔstit. pecu. nō ob. d. §. ex iperfecto. quē Ang. allegat ɔ Bar. q: apparȝ iura noua voluisse q valeat testm̄ imperfectū ⁊ tolle re voluerunt solēnitates a iure positiuo requisitas ⁊ sufficere qualiacūqȝ indicia. l. fi. C. fa. herc. ⁊ ita volu it glo. in. l. fi. C. de ɔdi. ⁊ in autē. q sine. C. de testa. ⁊ in auten. de testa. iperfe. §. j. C Tertio no. q disposi tio loquēs in casu vero hȝ etiā locū in ficto. in ɔtrium facit. l. iij. §. hec verba. cum glo. in verbo heredis. ff. de neg. ge. ⁊ ibi no. ⁊ Bar. ⁊ alij sed Bar. hic lȝ nō al leget. d. §. hec verba. vr̄ rñdere qō istud est hic ex ex tensiōe passiua: q: alie leges testamētarie se extendūt ad istud testm̄ qō vȝ ex fictione legis cornelie. ⁊ ita ēt refert Jo. de imol. hic qui subdit q ista non vr̄ bona responsio ad ɔtrium: q: attenta ista theorica sequere tur q semp dispositiuū in casu vero traheret ad fictū q: lȝ nō se extendat actiua tñ passiue extenderet ⁊ nō est curandū de modo dūmodo habeamᵘˢ effectum. l. mulier. in pnci. ff. ad trebel. Unde Joan. de imo. hic dicit q aut sumus in testamētis vel contractibᵘˢ: aut in rescriptis: aut in priuilegijs: aut in iure cōmuni: aut in statutis. Si in testamentis vel contractibus dicit vi deri q dispositum in casu vero non extendatur ad casum fictum nisi haberet omnino eundem effectum per nota. in. l. ex ea parte. §. insulam. de verb. oblig. ⁊ in. l. deo nobis. de episc. ⁊ cler. vel nisi ɔstaret q te stator vel contrahens habuisset respectum etiam ad casum fictum per istum tex. Si vo loquimur in rescri ptis vel pulegijs dispositum in casu vero non trahit ad casum fictum. q: illa sunt ambitiosa ⁊ restringēda c. susceptū. de rescri. in. vj. Si vero loquimur in dispō ne iuris cōis: tunc ex vi verboꝝ dispositū in casu vo nō cōprehendit casuȝ fictū. d. §. hec verba. tñ ex mē te legis fingentis trahitur dispositum in casu vero ad ipsuȝ casuȝ fictum: vt hic ⁊ meliᵘˢ pbatur licȝ ipse non

[a] C In ɔtrium hanc opi. do. Alex. ɔfirmat q: iter bñficia tū in ecclesia ⁊ ipsaȝ ecclesiaȝ censet eē magna amicitia. ⁊ tñ bñficiatᵘˢ nō pōt ageř si ne mandato p ecclesia tex. est in. c. quorū di lecto. de offi. deleg. ḃm vex itellectū gl. lȝ fallat in qui busdā casibus in. c. cū oliȝ. ď testi. ⁊ in. c. si q psbyteroꝝ ď re. ec. nō ali. Itē ɔfirma p l. tutori. C. de neg. ge. Item cū in. c. cū. R. canonicus. de offi. dele. dica tur q cānonicᵘˢ in cā canonici pōt recusari p pter psumptā amicitiā. tñ ca nonicᵘˢ p cōi cānonico nō pt agere sine man dato. glo. ē sin gul. ḃm Ro. i c. cū. m. ferra. de ɔstit.

alleget in.c.ad audiētiā.iūcto.c.p̄cedēti. ⁊ vtrobiqꝫ no.doc.de cle.nō residē. ⁊ hoc puto verū lꝫ ipse nō dicat nisi dispositio iuris cōis essꝫ correctorio: q: tūc eēt idem dicendū qđ.j̄.dicef in statuto correctorio.s. qđ nō trahatur ad casum fictum.q: est eadē rō vtrobiqꝫ nisi lex ipsa vltra se extēderet ⁊ idem putarē si esset lex exorbitans per.l.ius singulare.de legi.nisi ī materia fauorabili puta cā testī ꝯseruandi.ita loquif.l.gallus §.⁊ quid si tm̄.p̄alleg.quicqđ ibi dixerit Jo.de imo. Si aūt loquimur in statutis: tunc dicit Joan.de imo. aut sunt statuta ẜm ius cōe vel p̄ter ius cōe tunc idēꝫ qđ in iure cōi cum recipiant extensionē sicut ius cōe: vt p Bar.in.d.l.oēs populi.ī.vj.q.p̄ncipali.⁊ pbaf lꝫ ipse nō alleget in.d.c.ad audientiā.iūcto.c.cuꝫ dilectus.eo.ti.Si aūt essent ꝯ ius cōe.⁊ tunc statutū loquens in casu ꝓo ex vi verboꝝ nō cōprehendit fictuꝫ vt est de se claꝝ.Item nec ex mente si ficto p̄cedebat q: disponēdo sup vero vr̄ p̄cise veritatē ꝯtēplatus.argu.l.cum p̄to:.de iudi.secus forte ẜm eum si fictio pꝰ statutū fuerit inducta p habentē ptātem: q: tunc statutū trahef casuꝫ fictū saltē qn̄ per eosdē statuentes vel successores esset inducta fictio arg. huiꝰ.§. Sed si induceref p ius cōe esset maius dubium.tn̄ dicit ꝙ forte nō trahef ad fictū:ar.d.c.susceptū.⁊.l. quicqđ astringēde.de ver.obli.cū ibi no.nam satis esse vr̄ ꝙ lex supueniēs limitet dispositionē iuris cōis sibi sīlēꝫ cum in sīlibus facilio: fiat limitatio.arg.not.ī.l.fi.C. qui po.in pig.hab.⁊ in.l.rē.§.itēꝫ quecūqꝫ.s̄. de rei ven.⁊ insti.de iure natu.§.sed nālia.⁊.l.si vnꝰ.§. sed si acceptilatio.cuꝫ ibi no.s̄.de pac.⁊ hec est satis substentabilis ⁊ notabilis doctrina p̄terꝙ̄ vbi vr̄ facere drīam īter ius cōe ⁊ statutū.nam ēt si ius cōe loquēs in casu ꝓo esset correctoriū iuris antiqui vr̄ idēꝫ dicēdum qđ in statuto correctorio.p.l.p̄cipimus.in fi.C. de app.cum fi.⁊ nō est dare diuersitatē rōnis vt dictū est.Et in hoc articulo vltra p̄dicta videatis not. per Bar.in.d.l.oēs populi.in.vj.q.p̄ncipali in ver. vlterius quero an statutū extendaf ⁊c̄.⁊ in.l.j.§. hoc interdictum.ff.de fonte.p Jo.an.in regula ꝓ possessore in mercu.⁊ in.c.fi.⁊ ibi ēt p alios.de ꝯstit.li.vj. per Bal.⁊ Saly.in.l.siue possidetis.C. de ꝓba. p Bal. ⁊ Ang.⁊ Jo.de imo.in.l.gallus.§.⁊ quid si tm̄.⁊ p Bal.in.l.ij.§.voluntate.solu.ma.⁊ in.d.l.gallus.§. ꝙ si is.⁊ in.l.si quis nō dicam rape.C.de epis. ⁊ cler. ⁊ in.l.transigere.in.iiij.col.C.de transact.⁊ in.l.i.C. de nūdi.⁊ in.d.l.si quis seruo.ad fi.⁊ per cano.maxime per do.Abb.in.c.ad audientiā.de cle.nō residē. ⁊ in.c.graue.de p̄ben.facit qđ no.Bar.in.l.si maritꝰ sit in magistratu.§.legis.ff.de adulte.ad hoc ēt videatur no.per Bal.in.l.meminimꝰ.C.de legi.here.vbi ad intellectū huiꝰ.§.dixit ꝙ statutū non ptinet ad fictionem.alleg.d.§.hec verba. q: vbi est fictio ibi nō est veritas extremoꝝ.⁊ dicit ꝙ nō obst.iste tex.q: hec fictio nō respicit veritatē sꝫ eius ꝯfirmationē. nam fictio legis cornelie tendit ad ꝯfirmationē testī:ipsum aūt testm̄ de se verū est.⁊ tanꝙ̄ veꝝ recipit legis statutum.lꝫ ẜm euꝫ Bar.hic dicat ꝙ hec est fictio passiua. nō actiua.⁊ sic Bal.male refert verba Bar.qui non loquif de fictione passiua sed de īterpretatōe passiua: an aūt verus sit ītellectꝰ Bal.ad istū tex. Pau. đ ca. hic in lec.bonon̄.nullā faciens mentionē de Bal. dicit ꝙ sic ⁊ ꝓpter hoc dicit ꝙ etiā si nō fuisset factꝰ iste §.nihilominꝰ lex falc.hēret locū in istis testis: q: sunt vera nō ficta.℄Sed mihi nō sapiunt verba Bal. q: leges testamētarie de q̄bus hic loquebanf de testō.s. ꝯfirmato valide ⁊ legittime: q: aliter non pōt ꝯsequi hereditas ex testō nisi legittime ꝯfirmato.c.cū marte de celebra.mis.l.ij.§.j.ff.queādmo.testa.aperi.lꝫ bn̄ verum puto ꝙ etiā si nō esset factꝰ iste.§.hēret locuꝫ ista extensio: q: ista extēsio est passiua q̄ hꝫ locū indistincte vt dictū est.⁊ ita est de mente Bar.hic.Si quis

a℄Est pium. adeo ꝙ ad cōstructionēꝫ ⁊ reparationē tenenf clerici. ⁊ ad ea q̄ respiciunt tuitionem miserabiliū p̄sonaꝝ. iō ꝯsuluit Anch.cōsilio.lxxxv.ꝙ ecclesia tenef ad collectaꝫ ⁊ taleā īpositam ne territoriū ī predam ponatur p inimicos ꝙ facit ꝓ eis q̄ ꝯsuluerunt papie.ꝙ mōasteria tenebātur ad ꝯtributionē talee īposite.ne galli sacco papiā ⁊ comitatū traderent a q̄bꝰ nos ū liberet deꝰ.

etiam vellet aliter rn̄dere ad ꝯrium.s̄.formatū de.§. hec verba posset dicere ꝙ hic trahif ad casum fictū nō per se sed p extēsionem huius legis: sic dicit Bar.in.d.l.oēs populi.in.vj.q.p̄ncipali.dum rn̄det ad.l.cum ex rōne.de excus.tut.sed supiora magis placent.℄Item p id qđ no. Bar.hic dum dixit ꝙ fictio dꝫ stricte accipi.⁊ nō recipit extensionē actiue.l. mulieri ⁊ ticio.s̄. ti.j.dicebat hic Ang.videri ꝙ in casu illius.l.nō cōpeteret ꝓ legato hypotheca in bonis defuncti . ⁊ si legata esset spēs certa nō transire dn̄iuꝫ recta via in legatariū.dicit tn̄ hoc esse sibi dubium ⁊ ꝙ est dubitatio noua. Raph.hic dicit ꝙ est vna truffa. puto ꝙ nō ꝓcedat dictum Ang.q: in parte que nō est expresse legatario agenti cessat illa fictio.⁊ iō cessat ius accrescēdi.ita dr̄ in.d.l.mulieri.sed in pte sibi legata vr̄ ꝙ habeant locū leges đ legatis disponētes p istum tex.q: est extensio passiua. ⁊ ideo habebit locū.l.a ticio.j̄.de fur.⁊.l.j.C.cōia de leg.cuꝫ si.tn̄ ꝓ ang. facit q: qn̄ ꝯditio hr̄ ꝓ īpleta de iure spāli nō cōpetit actio psonalis ex testō: vt p Bar.in.l.in testō.la.ij.in fi.de ꝯdit.⁊ demō. ⁊ tūc non cōpetit rei ven.nec actio in rē ẜm Bar.⁊ Saly.singlr in.l.fi.C.si q̄s omis.cā testa.⁊ Ang.in.l.j.eo.ti.certe tn̄ dictum eoꝝ nō ꝓbatur iure ⁊ vr̄ ꝯ.d.l.j.in p̄n.⁊ circa mediū.C.cōia de leg.⁊ dixi in vltimis reporta.in.l.j.de leg.j. ℄Inducif p pau. iste text.ad qōnem si testator plures habens filios: quoꝝ vnus erat in sacris ⁊ instituit ⁊ grauauit eos qđ si decesserint sine liberis restituant hereditatē ticio : ꝙ nō intelligif grauasse illuꝫ qui est in sacris qui nō poterat filios hēre.ita residet in lect.padua. sed in lec.bono.al's addidit.vel dic vt per Bar.in.l. heredibꝰ. §.fi.ad trebel.dixi al's in.l.si quis posthumos.in p̄nc. de liber. ⁊ posthu.Ange.ibi.

Ad eos.

℄Lex falcidia locū hꝫ in legatis que de iure p̄torio tm̄ debenf.⁊ in his quoꝝ dies tm̄ cedit ab adita hereditate.⁊ in his ex postfacto.an debeanf appa ret.h.d.vsqꝫ ad.§.ad municipiū.℄In tex.ibi sed per edictuꝫ p̄toris ⁊c̄.nō tn̄ intelligatis ꝙ isto casu detractio legis falcidie sit de iure p̄torio.sed solum de iure ciuili: q: lex falcidia resecat ipso iure.l.linea margari.⁊.l.plautius.j̄.eo. sꝫ p̄tor n̄ pōt facer̄ quem desinere esse dn̄m vel heredē ipso iure.§.quos aūt.insti. de bonoꝝ pos.l. ⁊ si sine.§.sed qđ papinianꝰ.ff.de mino.l.j.§. quod aūt ait pretor.j̄.de superficie.ideo intelligif iste tex. ꝙ inspecto iure ciuili falcidia locum nō habebat q: nō erat adita hereditas ex testamēto.ideo nō debebātur.l.eam quā. de fideicō mis.sed inspecto iure pretorio legata debebātur ex dicto posito in.l.j.s̄.si quis omis.cā testa.ideo inspecta dispositiōe iuris lex falcidia introducta tn̄ de iure ciuili hꝫ hoc casu locuꝫ.ita declarat istum tex. Cy.in.l.fi.C.qn̄ dies leg.ced.lꝫ glo. hic aliter sentiat.s.ꝙ inducatur falci.per ius p̄torium.sed expone scꝫ p quādam ꝯn̄tiam ẜm Cy.hic.

Ad municipium.

℄De legatis relictis deo vel municipio detrahitur falcidia.h.d.℄In glo.in verbo deo ibi.l.si quis ad declinandam.illa.l.ẜm Ja.de bu.ibi ⁊ in auten. sīliter.potius facit ꝯ id ad qđ allegatur hic per glo.vt pꝫ ex p̄ncipio illius.l.vbi inuitur ꝙ nisi pia cā esset institutus heres detrahereť falcidia. de his q̄ titulo legati relinquenf ipsi pie cause.⁊ ita etiā videf sentire hic Jo.de imo.sed dic ꝙ tex.ibi ad finem.videf probare ꝙ de legatis relictis ad pias causas cessat falcidia.nec ob.tex. ibi circa p̄ncipiuꝫ.dum dicit si eni ꝓpter hoc ⁊c̄.q: potest rn̄deri ꝙ intētio littere ibi fuit ꝙ si testator alium ꝙ̄ pauperes christi reliquisset hr̄des fictis legatis alteri ꝙ̄ pie cause haberet locū falcidia ⁊ hoc ne p̄ncipiuꝫ ꝯdicat fini.no.tn̄ ex hac glo.ẜm Nic.de nea. ꝙ legatum relictum ad introductionē pontium ⁊ viaꝝ dicitur ad pias causas.⁊ idem dicit Ang.hic si relinquaf vt pingatur imago virginis marie vel alterius sancti.allegat no.per gl.in.l. ticia.§.fi.de auro ⁊ arg.leg.quā dicit esse no.tn̄ illam glo. non habeo.tn̄ de hoc vide spec.in ti.de instru.edict.§.nūc ꝓo.ver. ⁊ scias.el.ij.vbi dicit ꝙ relictū ad ꝯstōnem pontiū ⁊ viarum est pium ᵃsi necessitas imineat nō aliter p.d.l.ad instructionē cum alijs ibi allegatis.videf etiā approbare illud qđ dicit Ang.hic allegat.c.fi.⁊ qđ ibi no.de testa.⁊ no. Bar.in.l.linea.§.j.j̄. eo. ad que etiam vide Bart.in auten.sīliter.C.eodem.⁊ in repeti. l.j.in.x.colum.de leg.ij.⁊ Ange.j̄.ea.l.§.fi. ⁊ quod ibi dicef. ℄In ea. ibi illam melius dixisset istum.§.vt pꝫ recte intuenti.

¶ In ea.ibi vel scđo.dic q̃ hec sol.z p̃cedens non est bona qꝛ ꝑꝑ qđ vnũqđqȝ tale z illud multo magis.vt in autẽ.multomagis.de sac.san.ec.z de epis.z cle.z sic multomagis cessare debȝ falc.qñ relinquit deo.vnde tertia sol.cõiter tenet.Alia tñ solu: tradit p gl.in.d.l.i.si qs declinandã.q̃ imo de relictis ad pias cãs detrahat fal.z q̃ non ob.§.sinaũt heres.alleg.in gl. qꝛ ibi loquit qñ hr̃s fuit in mora.z ita dicebat Jac.but. i.d.l. si quis ad declinandã.z Ray.hic:sed Bart.reprehẽdit qꝛ talis casus nõ ponit in.d.§.sinaũt heres.sed in.§.ibi p̃cedẽti.z in.§. seq. z hoc cõiter seruat z approbat vt dixi z ꝓbat in.d.l. si qs ad d clinandã.ad fi.¶ Limitat tñ Raph.hoc nisi pia cã esset istituta z grauata relicta alteri pie cãe:qꝛ poterit detrahere falci.qm̃ ꝓuilegiatus non vtit ꝓuilegio suo ꝯ pͣiter ꝓuilegiatuȝ[a] ita tenuisse Dy.ꝑ id qđ in sili hr̃ in.§.sȝ hoc p̃senti.in autẽ. de san. epis. dic q̃ ẽt hoc tȝ Ang.in.d.§.sed hoc p̃senti. sȝ Ludo.ro.in.d. auten.siliter.in.xl.spãli.qđ hȝ pia cã in vltimis volũtatib⁹. z in l.marcellus.§.res q̃.ad trebel.tȝ ꝯtrium:qꝛ pia cã instituta non fundat se in ꝓuilegio spãli.sed in iure cõi ꝺm q̃ heres dȝ detrahere falcidiã de le.sȝ pia cã legataria fundat se in ꝓuilegio spãli.adeo dȝ p̃ferri.l.fi.ff.ex qui.cau.ma.z no.Bar.in autẽ.quas actiones.C.de sa.san.ec.z rñdet ad.§.sȝ hoc p̃nti.q̃ vbi vtraqȝ cã reperiebat ꝓuilegiata in spẽ.posses ẽt aliter rñdere q̃ ibi exp̃ssa ꝓuisio ad pias cãs facit cessare tacitaȝ ꝓuisionẽ ad pias cãs.l.fi.C.de pac.ꝯuẽ. Cy.aũt in.d.autẽ.quas actiones.i.iiij. q.dicit q̃ rõ.d.§.sed hoc p̃senti.qui transũptiue ponit in auc. nisi rogati.C.ad treb.est qꝛ cã captiuoꝝ ibi erat magis ꝓuilegiata:qꝛ hẽbat voluntatẽ defuncti.sed cã ecclesie non hẽbat voluntatẽ defuncti.iđ dȝ p̃ferri cã magis ꝓuilegiata.l. verũ.§. fi. ff.de mino.z in ꝓposito legatari⁹ hȝ voluntatẽ defuncti. ñ aũt heres in falcidia.l.ticia.j.eo.c.raynaldus.in fi.de testa.tetigit ẽt hunc articulũ do.Abb.i.c.p̃sentia.de ꝓba.in.xviij.col.z ibi refert q̃ Fran.de albergo.ꝯsuluit ꝓ dicta fallẽtia: qꝛ ꝓuilegiatus nõ vtit ꝓuilegio ꝯ pariter ꝓuilegiatũ.l.assiduis ver.except C.qui po.in pig.hab.z vr̃ cum illa opi.transire.ita ẽt tenuit saly.in autẽ.qui rem.C.de sac.san.ec.ꝑ.d.§.sȝ hoc p̃senti.z dicit ita tenere doct.in.d.autẽ.siliter.z ꝓ ista opi.adduco text.i.l.sȝ z milites.in ꝓn.in ver.nisi forta ssis.ff.de excu.tu.vbi ꝓuilegiat⁹ si fundat se in iure cõi potest illo vti ꝯ pariter ꝓuilegiatũ z illuȝ tex.ad hoc not.ibi Bal.post Jac.de are.sed eccle.istituta h̃ sp fundat in iure cõi ergo zc̃.tñ adhuc magis plȝ in puncto iuris opi.q̃ non detrahat falcidia per.d.l.fi.z per sol.ꝑ Bar. in.d. auten.quas actiões.non ob.l.sed z milites.p̃allega.qꝛ ibi non cõpetebat ꝓuilegiuȝ ꝯ excusatiões iuris cõis.hic aũt dabat priuilegiuȝ ꝯ illũ qui ꝓ se habebat ius cõe.ideo dȝ posse vti ꝓuilegio:vt in.d.l.fi.tñ in practica duꝝ esset obtinere ꝯ auctoritates p̃dictoꝝ.z de isto articulo tetigi al's in.l.marcellus.ad treb. in ꝓn.Sed hic puto q̃tuȝ ad hoc pleni⁹ dixisse.¶ Item fallit qñ ei cui ad pias causas relictũ est relinquatur etiã aliquid aliđ ad non piam cãm.nam de legato non pio detrahetur tantũ q̃tuȝ sufficiet ꝓ falcidia vtriusqȝ ꝺm Ang.no.i.l.sed si nõ seru⁹.§.j. per illũ tex.in ꝓn.j.e.z ibi sequit Jo. de imo.z ẽt Jo. de imo. in.l.ex asse.j.eo.z ibi dicã.quid si non vni z idẽ relinquat vnuȝ legatũ ad pias cãs z aliud non ad pias causas . sed relinquat vni ad pias causas z alteri ad non pias cãs:an delegato ñ pio detrahetur integra falcidia etiaȝ pro pio legato. ¶ Tertio fallit vbi legata excedẽtia dodrantẽ relicta essent ad pias cãs pro certo ope faciendo.nã si dodrans sufficit ad illđ opus reliquuȝ poterit loco fal.retineri ꝺm Ang.singl'r in.l.decẽ.ff.de fideicõ. libe.ꝑ ibi no.ꝑ gl.fi.z ꝑ leges ibi alleg.in gl.z lȝ ipse relinquat cogitandũ.tñ dictum vr̃ satis ꝓbabile vel potes tẽperare q̃ qñ vellet executor expendere vltra dodrantẽ ꝓ ope indeterminate relicto possit heres ꝯtradicere si opus fieri posset ꝓ dodrante. ¶ Quid aũt si testor grauauit hr̃deȝ vt centũ daret ticio z ticiũ grauauit vt ad pias cãs restitueret:an hr̃s poterit ticio retinere falci.scripsi in.d.l.marcellus.in ꝓn.z ibi Ro.qui ꝓ hoc alleg. decisionẽ Bal.in.l.auia.§.ticio.ff.de ꝯdi.z de.q̃ no.per illum tex.z ita tȝ ẽt Pau.de ca.in.l.cũ dotem.in lec. paduana.ꝑ illũ tex.j.eo.z sequit ẽt hoc Ro.in.d.l.marcellus.z in repe.auten. siliter.C.eo.z Ro.in ꝯsili.[b] ccix.incip.in xp̃i noie.lȝ ex cõi ꝯclusione.vbi dicit hoc esse verum qñ esset certũ qñ illud legatũ omnino erat ꝯuertendũ in piam cãm:forta sse ẽt dicam in.l.cuȝ dotẽ.

Non solum. ¶ Ad oĩa legata que dẽnt de substantia testõris ꝑfici sci ꝑtinet lex fal.h.d.¶ In glos.in ver.ius ibi nõ defalcent zc̃.s.ipse seruitutes.sed bñ eaꝝ estimatio ꝺm q̃ hr̃ in.l.falcidia interueniẽte.j.eo.z in.l. cum fili⁹. in ꝓnc.de leg.ij.

Item si ita. ¶ Si legatũ soluit anteq̃ in aliud transfundat.l.falcidia locum hȝ:secus si postea:z qđ mortis cã datur ad euitandũ alicui⁹ legati p̃stationeȝ ad.l.falc.non ꝑtinet. nec defalcari põt.h.d.z diuidit in duas partes ꝓncipales.in ꝓma loquit qñ legatũ incepit a p̃cedenti dispositione.in scđa qñ incepit a p̃cedenti ꝯditione. secunda ibi deniqȝ.z ꝓma subdiuidit in q̃tuor.qꝛ ꝓmo ponit qõneȝ.scđo oppositionẽ quorũdam que nõ est bona.tertio ponit suam z bonã.quarto remouet dubium circa p̃dicta.scđa ibi quidã.tertia ibi ego autẽ. quarta ibi z qđ dixi.¶ In tex.ibi i fal. ĩputari.i. de legato penus nõ detrahet fal.¶ In tex.ibi si iaȝ mora facta soluerit zc̃.vt qꝛ ante litem ꝯte.sup.x.soluit penum.põt enĩ vsqȝ ad litem ꝯtest.morã purgare.l.j.in ꝓnc.s̃.de penu leg.¶ In tex.idemqȝ.s.q̃ penus nullo tꝑe est in legato.z q̃ falcidia nõ detrahat de penore soluto sicut ẽt in superiori casu qñ heres fuit in mora z sic relatio fit ad ꝓxima.¶ No.q̃ etiã ꝺm tꝑa digestoꝝ valebat relictũ noĩe pene nisi p̃cedens dispõ ꝯtineret aliud turpe.z ita est de mente glo.in.l. in testamẽto.la.j.in verbo nullũ.s̃.ti.j.lȝ glo.i.l.multa.in ꝓn.eo.ti.z in.l.j.s̃.de his q̃ pene no.aliter velit z bñ ¶ Scđo no.q̃ qñ dr̃ imputari aliqd in falcidiam qñ de eo detrahit falcidia z fit ĩputatio vt detrahat:qñqȝ dicitur aliquid ĩputari quando ꝓpter id submouetur heres detractione falcidie. z ita magis cõiter accipitur.vt.j.eodem.l.in quartã.¶ Tertio nota q̃ de mortis causa capione nõ videtur esse detrahendaȝ falcidiã de quo.j.cum glo.¶ Quarto no.q̃ illa verba si nõ dederis exponũtur idest si fueris in mora dãdi.z hoc quando actus incepit a p̃cedẽti dispositione:vt qꝛ dixi grauo heredem vt det ticio penum z si nõ dederit zc̃.vt etiam probatur in.l. si duo.§. fina. cum.l.sequen.z ibi per Barto.de ꝯstitu. pecu. z.l. si penum.j.quando dies leg.cedunt.z.l.si homo mortuus.de verbo.oblig.l.iij.§.j.cum ibi nota.ff. de adimen.lega.sed si actus incepit a precedenti conditione tunc verificantur ex eo q̃ quomodocũqȝ cõtingat nõ esse datum lȝ nulla precesserit interpellatio.l.in illa stipulatione si kalendis.z.l.hoc iure.de verbo.obliga.per Barto.in.l.ita stipulatus.in.vj.q.de verbo. obliga.¶ Quinto not.q̃ propter moraȝ fit ipso iure transfusio precedentis legati pure in legatum penale z sic facit an per cõmissionem stipulationis penalis fit ipso iure nouata obligatio principalis adeo q̃ ex principali obligatione amplius agi nõ possit.de quo dic vt plene notatur in.l.ita stipulatus de verbo. obliga.vbi late per Bart.in oppositionibus vltime partis z ibi.¶ Sexto nota q̃ licet post moram purgari vsqȝ ad litem contesta.z purgata fuerit per heredem tamẽ nõ prodest ei vt possit detrahere falcidiã quod est singulariter nota.scđm Ange.¶ Septimo no. q̃ etiam in dispositione conditionali habet locum purgatio more quo ad excipiendum.vt hic z in.l. prima pecu.lega.licet nõ quo ad agendum.l.thais.§.si intra.ff.de fideicõmis.liber.scđm Barto.in.l. hec conditio si in capitolium.s̃.titulo ꝓmo.de quo per Cy.z Bal.in.l.si plures.C.de ꝯditio.inser.per Cy.in.l. si maior annis.C.de transact.z Cy.z Bal.in.l.j.C. de institu.z substitu.z Bal.i.l.si super.ꝑ illum tex.C.de transactio.per Ray.z Joan.de imo.in dicta.l.cõditio. In glosa in verbo posse ibi. Item vt quasi zc̃. mens glo. est q̃ ista littera ibi nec in falcidiam ĩputare id heredẽ posse zc̃.duplicẽ possit hẽre itellectũ.

a ¶ Pariter ꝓuilegiatum ꝓuilegiat⁹ vtitur priuilegio suo ꝯ pariter ꝓuilegiatũ vbi vtẽs ꝓuilegio tractat de dãno vitando z alius de lucro captando.vbi duo ꝓuilegia ad iuicẽ repugnantia ꝯcurrunt.casus est in.l.verũ.s̃. d mino.z viđ q̃ ꝑꝑ hoc voluit Ro.ꝯsil.clxxviiij.i.iij. col.

b ¶ Roma.in cõsi.in ĩpressis est.ccvj.vbi dicit q̃ d relictis ad pias cãs p̃t detrahi trebellianica qñ nõ statiȝ p⁹ mortẽ ꝓmi fideicommissarij venit fienda restõ z de materia vide ꝑ feder.cõsili.cxxx.Old. ꝯsili.cxj. Ro. ꝯsili.lxxviij. z ccxxxviiij.

primus est qđ hic decidat ꝙ penus possit ĩputari in falc.i.de ea detrahi possit falci. si ĩminet.vt qꝛ legata excedant dodrantẽ.scđs est ꝙ hic decidaꝛ ꝙ penꝰ cõputetur ĩter alia legata vt sic videaꝛ an cõputato legato penoris cum alijs legatis oĩa legata excedãt dodrantez.ꝛ sic ꝑpter legatũ penoris possit detrahi falcidia de alijs legatis qñ legatuz penoris nõ est remãsurum apud heredẽ.nam si apud heredẽ esset remãsurum cum penũ habeat iure hereditario cõputareꝛ in falc.heredi ad effectũ submouendi falc. de alijs legatis per.d.l.nõ est.ꝛ.l.seq.ĩ.eo.ꝛ expͤsse not.gl.hic in verbo nec in falcidiã.ꝛ sup ea diceꝛ.si aũt soluisset penũ legatario.tunc aut añ morã ꝛ detrahit falcidiã de illo ꝛ alijs.aut post morã ꝛ tũc non detrahit falc. de penu ẽt si plus valeret ꝙ̃.x.q̃ prestare poterat: vt hic ꝛ vterqꝫ intellectꝰ glo.põt ꝑcedere.¶ In ea.ĩ fi. hec ꝟba.In glo.in ver.spacio.in fi.Bar. saluãdo gl. q̃ videbat ꝯ̃dicere huic lr̃e ꝯcludit ꝙ heres põt soluere vsqꝫ ad interpellationẽ p.l.si penũ. hic alleg. sed nõ dꝫ ĩterpellari incõtinẽti sed p̃misso aliquo spacio. l.qđ dicimꝰ.de sol.ꝛ si nõ fuit aliter interpellatꝰ soluere põt vsqꝫ ad litis ꝯte.sup legato penali.l.j.de pec. leg.ꝛ dicit Ange.hic ꝙ illud tpis spaciũ.de quo loquitur tex.hic erit vel.x.dierũ.arg.l.ꝑmissoꝝ stichi.§.j.đ ꝯsti.pe.vel iudicatis arbitrio habita rõne q̃titatis legati ꝛ patrimonij.arg.l.i.s̃.de iure delibe.ꝛ.l.nepos ꝑculo.de ver.sig.¶ Jo.de imo.hic addit ꝙ ẽt vr̃ ꝙ possit interpellari ĩcontinẽti.lꝫ Bar.videaꝛ aliter sentire dũmodo ĩterpelleꝛ congruo loco ꝛ tpe.l. si soluturus.de sol.attento ꝙ legatũ penoris erat purũ.sed tñ post interpellationẽ debebit hẽre aliqđ breue spaciumᵃ tpis arbitrio iudis.ĩ.ꝙ cõmode possit soluere qꝛ nõ dꝫ venire cũ sacco paratꝰ.l.qđ dicimus.de sol.ꝛ ibi no.ꝛ.l.si quis solutiõi in p̃nc.s̃.de vsur.ƀm euz. ꝛ lꝫ ipse nõ dicat vr̃ esse de mente Jac.de are.hic q pro hoc allegat bonũ text.in.l.si quis filiũ.§. stipulatio. alleg.in gl.ꝛ in.l.diuortio.ibi nõ eniꝛ euestigio ꝛc̃.s̃. de neg.ge.Addatis ꝛ p hoc Bart.in.l.si penũ.ĩ.qñ dies leg.ce.ꝛ glo.no.in.l.emiliꝰ largianus. in p̃nc.s̃. de mino.in ver.restõ.ibi dũ dicit vel si nõ certum ꝛc̃. ꝛ illã glo.reputat sing.Bal.i.c.i.in p̃n.de noua for. fide.vbi dixit ꝙ oĩs ĩterpellatio legis vel hoĩs spaciũ quoddã ꝯtinere dꝫ saltẽ tacitũ ꝛ ꝙ non reperiꝛ alibi. ꝛ no.ẽt Bal.in.l.ꝛ post tres.in lect.nõ in repetitiõe i vij.col.si quis cautio.bñ facit tex.in.c.j.§.ad hec. in ti.hic finiꝛ lex.Dicit tñ Raph.hic ꝙ si interpellatus diceret nolo soluere nõ est vlteriꝰ expectandus.ꝛ statim est in mora.ꝛ lꝫ nihil alleget.ad hoc bñ facit gl. no.in.l.si.§.j.de in ĩnte.resti.in gl.magna.ꝛ ibi bar. ꝛ glo.ꝛ Bar.i.l.ꝯsentaneũ.in ꝟbo ꝯtumacia.C.qũo ꝛ qñ iud.ꝛ.l.tres denũciatiões.eo.ti.vbi no.ꝙ citatꝰ qui ad primã citationẽ dixit nolo cõparere nõ est vlterius citandus.de quo dixi in.l.ꝯtumacia.§.i.ĩ. de re iudi.Subdit ẽt Raph.ꝙ interpellatio fieri põt statiꝫ allegat.l.liber hõ.§.decẽ hodie.ĩ.de ver.obl.ꝛ sic in hoc ꝯcordat cũ doctrina Jo.de imo.hic.¶ In glo. in ꝟbo nec in falc.ibi minute falcidiã a ceteris detrahendã ꝛc̃.hoc esset verũ si penus nõ prestareꝛ legatario sed remaneret penes heredẽ.d.l.in rõne.in p̃nc. Sed attento ꝙ hic p̃statur legatario nõ minuit falcidiam a ceteris detrahẽdã.ꝛ dum tex.dicit hic nec falcidiaꝫ ĩputatur exponiꝛ.i.nec de eo deduciꝛ falcidia ƀm Pau.de ca.hic sic reprehẽdentẽ istaꝫ gl. Raph. saluat eã:qꝛ q̃uis heres p̃stet post morã penũ bñ fuit in culpa nõ prestãdo ante morã ꝑputꝰ potuit. ꝛ si p̃stitisset ante morã deduxisset falci. de illo legato ꝛ de alijs.vñ si ꝑpter morã ꝑdidit falcidiã penoris cedet dãno suo nõ dãno alioꝝ legatarioꝝ.l.cum pr̃.§.j.ĩ. eo.ꝛ sic ꝑinde habeꝛ quo ad alios legatarios ac si detraxisset falcidiã penoris vt sic tanto minus detrahat ab alijs.bene facit lꝫ ipse nõ alleget id qđ not.glo.fi.

ĩn fi.in auten.similiter.C.eo.quo ad effectũ tamen dicti doct. nõ discordant qꝛ oẽs volunt ꝙ aduersus alios legatarios peti põt falc.ꝑ rata suoꝝ legatoꝝ sed non ꝑ rata legatarij penoris. ¶ In eadẽ in fi.ꝯcludit glo.ꝙ de mortis cã capione detraheꝛ falc.fallit ꝑpter morã heredit.vt hic ƀm glo.Dy.ꝟo hic ꝛ Cy. in.l.si mortis.C.eo.ꝯcludũt pleniꝰ vꝫ ꝙ qñqꝫ heres accipit ab alio mortis cã ꝛ non cõputaꝛ sibi in falc.qꝛ nõ capit iure institõnis.l.in quartã.ꝛ.l.accep.ĩ.eo.qñqꝫ hr̃s dat alij cã mortꝫ ꝛ tũc aut dat ꝯ̃ vel p̃ter voluntatẽ defuncti.ꝛ non detrahiꝛ fal. vt est glo.in.l.qui p̃cio.de dona.cã mortis.aut dat scđm voluntateꝫ defuncti.ꝛ tunc aut fuit in mora.ꝛ nõ detrahit falci. vt hic:aut non fuit in mora ꝛ detrahit.l.pe.C.eo.Sed Bart.hanc distinctionẽ reprehẽdit dum sit dr̃ia an fuerit in mora vel nõ:qꝛ est ꝯ̃ istum tex.in ver.idemqꝫ.reiecta suppletione glo. in ver.idẽqꝫ. que violat tex.p̃terea ꝯ̃ Dy.dicit Bar.facere qꝛ lex falc.resecat legata ipso iure.l.linea.ĩ.eo.ergo nõ potest dici ꝙ heres sit in mora prestandi id qđ iam est resecatũ per falc.qꝛ vbi nulla petitio ibi nulla mora.l.si pupillus.de ver.obli.ꝯ̃ Dy. etiam alleg. l.cum pr̃.§.i.ĩ.eo.vnde ipse secutꝰ Jac.de are.ꝛ Oldr. ꝯcludit ꝙ detrahiꝛ falci.per.d.l.pe.fallit qñ mortis cã capio datur ad euitandũ alicuiꝰ legati p̃stationem vt hic quasi illa euitatio solutionis alterius legati succedit loco falc.ꝛ idem tenẽt Ange.ꝛ Pau.de ca.hic.si tñ ꝯ̃ vel p̃ter defuncti voluntatẽ prestareꝛ nũ ꝙ̃ detrahiꝛ fal.ƀm glo.ꝛ Bar.i.d.l.qui p̃cio.ꝛ Saly.in.d.l.si mortis.vbi transit cũ opi.Bar.ꝛ Jo.de imo.hic ꝛ pleniꝰ i.d.l. qui p̃cio.reprehẽdit opi.Bar.qꝛ tex.hic nõ se fundat in hac rõne ꝙ hic soluaꝛ potius ad euitandã prestationẽ alterius legati sed fundat se iurisconsultus in hac rõne.s.ꝙ penus nõ est in legato vt qꝛ transfusum est ꝑpter morã legati penoris i legatũ factum de decẽ nomine pene.vnde detrahetur scđm eum tũc fal. de illis decẽ q̃uis pene nomine relictis per.c.raynaldus.ad fi. de test.ƀm intellectũ doct.ibi lꝫ glo.ibi aliter velit in verbo falcidie.ꝛ non bñ qꝛ decem sunt in legato vt hic. Preterea si vera esset doctrina Bar.sequereꝛ ꝙ etiam anteꝙ̃ sit transfusuꝫ legatum penoris in.x.ꝛ sic ante morã heredis si heres soluat penũ nõ deberet defalcari qꝛ soluat vt euadat p̃stationẽ alteriꝰ legati ꝛ tñ ꝯ̃rium dr̃ hic. Item reprehẽdit rõnem Bart.dum dicit qꝛ falcidia resecat ipso iure non põt hr̃s esse in mora.qm̃ ƀm Jo.đ imo.ista rõ ostendit ꝙ heres nõ possit esse in mora si non p̃stat illud qđ resecaꝛ per falc.sed bñ potest esse in mora si non p̃stat residuũ.Et ꝯcludit ꝙ de mortis cã capione etiã qñ p̃statur ƀm voluntatẽ defuncti non põt detrahi fal.qñ nõ est in legato.naꝫ qñ legatũ incipit a p̃cedenti ꝯditione nõ detrahiꝛ fal. si soluaꝛ illud qđ est in ꝯditiõe vt h qꝛ illud nunꝙ̃ fuit in legato nec in obligatiõe.l.si qs sub ꝯditione.s̃.si quis omis.cã testa. ꝛ rñdet ad.l.pe.C.eo.qꝛ fallit in casu illo.s.qñ in frau.l.fal.adiecta fuisset ꝯditio dandi p heredẽ.vt in casu illiꝰ.l.s.qñ alr̃ nõ poterat habere heres hr̃ditatem nisi illam conditionalẽ dandi impleret.secus quãdo sine fraude vt hic.naꝫ hic si vult potius heres dare decẽ põt h facere ꝛ non fiet p hoc fraus legi fal. qꝛ.x.poterit detrahere falcidiaꝫ cum consistant in legato:vt hic ꝛ.d.c. raynaldus.ꝛ ita etiã tꝫ Raph.hic tñ puto quod possit defendi opi.Bar.qꝛ tex.hic ponderat ꝙ post morã non soluaꝛ legatuꝫ sed mortis causa capio.ꝛ tamen negari nõ potest quis soluatur vt euadat solutionẽ alterius legati ꝛ iurisconsultus hic ponderauit quod non est in legato penus:quia si esset in legato tunc indistincte defalcatur nec tunc facit ad questionem nostram in qua queritur de mortis causa capione.nec tunc dicitur tam solui ad euadendum ꝙ̃ ad impleñdum prestationem ipsius legati soluti.ꝛ sic prima pars huius.§.in p̃ncipio. non facit contra Bar. Preterea si de mortis causa donatione detrahitur falci. dicta.l.si mortis.nõ subest ratio quare de mortis causa capiõe p̃stãda ƀm volũtatẽ defuncti non dẽat deduci.ᵇ ¶ In gl.i ver. transfusum ibi p p vnã exactionẽ ꝛc̃.ꝛ ꝑpterea cessat oppositio de.l.cũ sine p̃finitione.ĩ.qñ di.leg.ce. simile hr̃ in.l.si illud.cũ glo.s̃.qñ di.lega. ce.¶ In ea.ibi.l.obligationũ ferre.§.fi.sed certe ƀm Dyn.ꝛ Ray.illa.l.facit potius ꝑ p̃ma opi.dum inuit esse in obligatiõe ante factã transfusionẽ.ꝛ cõiter teneꝛ opi. gl. hic cum modificatione tñ quã hic vide p bar.ꝛ pleniꝰ per eũ in l.ita stipulatꝰ.in pe.ꝛ vlti.col.de ver.obli.ꝛ aliquid p eundem in.l.ꝯtinuus.§.qui insulã.eo.ti.ꝛ circa hoc firmat hic bar.ꝯ̃riũ

a ¶ Breue spaciũ.nã ꝛ debitor cui indultũ est tps miserationis grã dicẽs se paratũ soluere hꝫ p̃dictũ tps.l. si debitori.s̃. de iudi.ꝙ dic roma.mẽti tenẽdum qꝛ qlibet diceret ꝯ̃rium.

b ¶ Deduci. ꝑ hoc facit qꝛ sicut in legatis ꝛ donatiõibꝰ cã mor. hꝫ locum ius accrescendi ita ꝛ in mortis cã capionibꝰ scđm bar.i.l.si mihi ꝛ ticio.đ ver. obl.lꝫ mathe. no.suis. dicat ꝙ ꝯ̃ facit.l.penul.§.fina. cũ gl.ꝛ ꝙ ibi sensit bar.ĩ. đ cõditõ.ꝛ de.ꝛ ꝙ ita tenebat qdam do.Joã. de can.

de.l.aliqñ de ɔdi.ꝛ de.ꝛ responde vt per eum hic ꝛ in.l.ſi penũ qñ dies leg.ce.ꝛ tene menti verba sua ꝑ limitatiõe.d.l.aliqñ. ¶ In glo.fi.ibi: ſi tñ mora tam ſit facta ꝛc.cõiter dãnatur hec glo.ꝛ recte qꝛ ſi mora iã facta eſſet ꝑ heredẽ non defeciſſet ɔdi tio illa.ſ.ſi penũ non dederit:qꝛ ꝙ ꝑrimũ ceſſauit dare penũ eſt verificata illa ɔditio ſi nõ dederit.l.ita ſtipulat⁹.cũ ibi no.ꝑ gl. in verbo penus legate.ꝛ in ver.naturã.de ver.obli. Iſtud aũt eſſet ɔ tex.hic qui dicit ꝙ ɔditio defecit ergo nõ fuit in mora he res ẜm Raph.hic ſ; hec rõ nõ vrget:qꝛ dato ꝙ hic fuiſſet i mora:tñ purgata mora ꝛ preſtita penu.diceꝛ ɔditio defeciſſe.l.ſ.ꝺ pec.leg.al's inutilis eſſet more purgatio.pl; tñ ꝙ nõ ſit neceſſe intelligere hic ꝙ mora purgata eſſet.tñ qꝛ tex.gñaliter loquiꝛ intelligiꝛ cõiter indiſtincte iſte tex.ꝛ attento ꝙ hic loquiꝛ qñ pen⁹ erat tñ in ɔditione ꝛ ſic nõ cadit mora qꝛ nõ eſt pen⁹ in obligatione ꝛ petitiõe.l.ſi qs ſub ɔditiõe.ꝺ.ſi qs omiſ.cã te.ꝛ vbi nulla petitio ibi nulla mora.l.pupillus.de ver.obli. In ea. ibi alij dicunt ẽt quo ad falc.ꝛc.hoc cõiter teneꝛ per iſtũ text. in verbo idem nõ reſtringendo nec violando lrãm.

Si uſufructus. ¶ Qñ legatur aliqd diuiſibile falcidia detrahiꝛ de ipſa re legata nõ de eſtimatione ei⁹:d; tñ res eſtimari ꝙtu; ad aliũ effectum:vt ſciaꝛ ꝙtu; ſibi ſit legatũ.ꝛ ſic an falcidia veniat detrahenda ab eo vel ab aliis.ſed ſi legaꝛ aliqd indiuiduũ:tũc non põt detrahi de ea qꝺ legatũ eſt ſed d; eſtimari ꝛ de eſtimatiõe detrahi falci.h.d.in effectu.ꝛ diuidiꝛ ẜm Cyn.in.v.ptes qꝛ ꝑmo thema ex quo tacita eliciꝛ qꝺ.ſcdo ponit opi.veterũ. tertio ponit opi. Ariſtonis ꝛ extendit ſe ad caſum ſimilẽ de opis. quarto ɔdicit ariſtoni in eo qꝺ dixit opis.quinto excipit duos caſus ſcdã ibi veteres.tertia ibi ſ; ariſto.quarta ibi ſ; opis. quinta ibi imo.¶ In tex.ibi ſicut ꝛ opibus alij habẽt ſicut et corpibus ꝛ illa eſt planior lrã.¶ In tex.ibi indiuidue ſunt ſubaudi ꝛ ideo queriꝛ an de legato vſufruc.falc.poſſit detrahi ꝛ an debebit detrahi de ipſo vſufru.an de ei⁹ eſtimatiõe.¶ In tex.ibi putabãt ſubaudi ad hunc effectũ vt de eſtimatiõe detraherêꝛ falc.ꝛ opi. veterũ in hoc recte reprehẽdiꝛ.¶ In tex.ibi intelligi põt.ſ.cu; opera ſit indiuidua ſicut reglr oĩa facit vt hic.ꝛ.l.ſtipul. nõ di. in ꝑn.de ver.obli.¶ No.ꝙ oẽs ſuitutes excepto vſufructu ſũt indiuidue.de quo plene in.d.l.ſtipulatiões.¶ Scdo no. ꝙ legatum opere differt a legato vſufructus ꝛ vſus.iõ facit ꝙ legatarius cui ope ſerui legaꝛ nõ dicatur habere ius in ſeruo ſ; tm̃ actionẽ pſonalem ɔ heredẽ vt patiaꝛ legatariũ recipere opas. glo.tñ ſenſit ɔrium in.l.ij.in glo.ſ.ꝺ.de oper.ſuo.ꝛ in.l.ij.ꝺ.de vſufr.leg.Bar.hic ſe remittit ad no.ꝑ ſe.ꝛ in.d.l.ij. de vſufru. leg.Cy.hic dicit ꝙ nõ h; ius reale qꝛ dñs ille qui legauit ñ potuit hẽre tale ius ſeruitutis qꝛ res ſua nemini ſeruit.l.in re cõi.ꝺ ſerui.vrb.pdi.ergo ꝛ ille qui nõ h; tale ius nõ põt in aliũ transferre.l.traditio.ſ.de acquir.re.do.ſ; iſta rõ nihil v;.qꝛ ſequereꝛ ꝙ dñs in fundo ſuo nõ poſſ; in aliũ transferre ſeruitutẽ quã in fundo ſuo ɔſtituere vellet Cy.bal.ꝛ Saly.in rubꝛi.C.de vſu.tenuerũt ꝙ nõ dicaꝛ hẽre ius in ſeruo ꝛ ɔñr nec ɔfeſſoriã ɔ ipedientẽ ſed ſolũ actionẽ iniuriaꝝ arg.l.qui pendentẽ.ꝺ.de act.ẽp. dic ꝙ iſtud vꝛ pendere ab illo dubio.ſ.an opa ſerui dicaꝛ eẽ ſeruitus.de quo dubitauit gl.in.l.ſi is qui bina.ꝺ.de vſufr.ꝛ doct. in rubꝛi.C.de vſufr.ꝛ ꝑ Ang.i.l.ꝺ.de ſerui.ꝛ ꝑ By.in.§.eque. inſti.de act.nam ſi eſt ſeruit⁹ ſequiꝛ ꝙ ꝑ ea daꝛ ɔfeſſoria q̃ daꝛ habẽti ius ſeruitutis in re.l.vti ſerui.ꝺ.ſi vſufr.pet.l.ij.ꝺ.ſi ſerui. vẽdi.ꝛ nõ habem⁹ tex.hñ ꝑbantẽ ꝙ ſit ſeruit⁹.nec ꝙ ius hẽat in re legatari⁹ opere.vñ ſolũ puto vſufru.vel vſu; ſerui eſſe ſeruitutẽ non aũt ipſa; operã a ꝑdictis differentẽ:vt hic ꝛ legi.ꝛ no. l.ij.iij.ꝛ pe.ꝺ.de oper.ſer.nã ope liberi hoĩs legari poſſunt ſicꝛ ſerui.l.iij.ꝺ.de vſufr.leg.ꝛ tñ ɔſtat ꝙ illa in libero homĩe nõ eſt ſeruit⁹.l.ticio centũ.§.ij.de ɔditi.ꝛ de.ꝛ iſtã opi.videnꝛ tenere doct.in dictis locis excepto By.i.d.§.eque.ꝛ Bar.in.d.rubꝛ. vbi dixerunt ꝙ ope ſeruoꝝ ſunt ſeruitutes pſonales. ¶ In gl. ſ.ſed cũ vſufruct⁹ nõ poſſit eſſe ſine vſu.l.plenum.§.ij. de vſu ꝛ habi.qre vſus eſt indiuiduus.l.vſus pars.de vſu ꝛ habit.nam dẽret iudicari indiuiduus vel eɔ vſufruct⁹ dẽret iudicari indiuiduus rõne vſus qui ſecũ adiungiꝛ:arg.l.ſi ita fuerit.ver.qꝺ. de manu.teſta.Bar.in ſtipulatiões nõ diui.in.iiij.q.reliquit inde ciſum.ſed Ang.hic rñdet ꝙ vſus nõ ɔtineꝛ ſub vſufruc.vt ſpẽs ſeruitutis ſed ſolũ habito reſpectu ad cõmoditatẽ. ꝑ hoc allegat Joan.de imo.glo.in.l.huic ſtipulatiõi. in verbo ſine vſu.ꝺ. vſufruct.queãdmodum cauea. vel tu potes reſpondere ꝙ rationes que habent locum in ſeruitute vſus ad oſtendendum ꝙ ſit indiuidua nõ habent locũ in vſufru. vt ꝑ bart.in.d.l.iij.¶ In glo.in verbo vſus ibi in habitatiõe idẽ ꝙ in vſu ꝛc.doct.cõiter tranſeũt cũ glo.ſed tñ in ɔriu; facit.l.cũ antiqtas C.de vſufr.vbi habitatio eqparaꝛ vſufructu nõ vſui ꝛ ſic vꝛ qꝺ ſit diuidua niſi ſuſtinẽdo glo.dicas ꝙ illa eqparatio reſtringiꝛ quo ad hoc vt habẽs habitationẽ poſſit alteri locare.¶ In glo.mag.ibi ꝑꝑꝛieta.parum ꝛc.ſ.ꝙ tarde aut nunꝙ reditura ẽ res ad ꝑꝑꝛietariũ ꝛ no.ꝛ tene menti gl.ꝑ mõ eſtimãdi vſufructũ qꝺ eſt multũ vtile ẜm Ang.ꝑ ſtatutis iponentib⁹ gabellas ꝑ rata eſtimatiõis legatoꝝ ꝛ ſimiliũ. ꝛ eſt ſilis glo.in.l.oĩum.ꝺ.de vſufru.

Si quis creditori. ¶ Si legaꝛ a debitoꝛ creditori in caſib⁹ in qb⁹ legatũ v; detraheꝛ fal.ſolũ de cõmodo repreſentatõis.h.d.¶ No.ꝙ nõ v; legatũ relictum a debitore creditori niſi afferat cõmodum.nec ob.l.iij.§.ſi re;.de leg.iij.alle.in gl.hic ꝑ ɔrio: qꝛ ibi loquiꝛ in legato ñ afferente pecuniariũ cõmodũ quo caſu l; legatũ valeat:vt ibi tñ nõ defalcaꝛ.nec i eo legatarius grauari põt vt ibi.ꝛ eſt bona gl.i.l.ſi depoꝛtati ſeruo.§.fi.de leg.iij.ꝛ an ſi ꝑ legato relicto creditori bona legãtis ſint hypothecata ꝙuis ex cã debiti nõ cõpeteret hypotheca valebit legatũ pp cõmodũ hypothece.eſt gl.oꝛdi.ꝛ no.i.§.ex ɔrio.inſti.de leg. qꝺ nõ.ꝛ ita magis cõiter teneꝛ quicqd dixerit Bal. i l.ſi creditoꝛi.de leg.ſ.ꝛ ibi dixi in caſib⁹ in qbus v; legatum pp cõmodu; repreſentatõis nõ petiꝛ actione ex teſtõ ſola repreſentatio.imo totũ legatũ.l. verbis. ſ.e.Sed pone teſtatoꝛ legat tanꝙ debitũ.an poterit detrahi falc.dic ꝙ ſic niſi legatari⁹ ꝑbet fuiſſe indebitum.l.qui vxoꝛi.in ꝑn.ꝛ ibi hoc no.Bar.ꝺ.de aur. ꝛ arg.leg.ꝛ in.l.luci⁹.§.quiſqs.el.ij.ꝛ ibi bart.de le.ij. ꝛ limita vt ꝑ eum in.l.cum qs decedẽs.§. codicillis. de leg.iij.ꝛ Bal.in.l.rõnes.C.de ꝑba.cum ſi.

Si legatarius. ¶ Heres repetit a legatario ſi h; vltra ꝙ hẽre deberet ẜm legẽ falc.h.d.¶ In gl.fi.ibi ꝑ ɔditionem indebiti ꝛc.verũ eſt ẜm Jac.de are.ꝛ Bart.ſi heres pſtitit rem tanꝙ rem ipſius hrdis ꝛ putauit ſe obligatum ad illam tradendã. ſecus ſi tradidit rem tanꝙ eſſet ex toto legatarij:qꝛ tunc non tranſtuliſſet dominiũ reſpectu partis quam reſecat falcidia per.l. iij.§.ſubtilius.ꝺ.de ɔdi.ob cauſam.ꝛ ideo tunc non poſſet habere locum conditio indebiti cum non eſſet tranſlatum dominiũ.l.fi.ꝺ.vſufruct.queãdmodũ ca. tamen poſſet dici ꝙ ẽt iſto caſu poſſet habere locũ cõditio indebiti.quo ad poſſeſſionẽ ſcõm Raph. ꝛ lic; non alleget:ad hoc facit.l.indebiti.§.ſed ſi nũmi.ff. de ɔditio.indebi.item intelligi d; iſte tex. quando ꝑ erroꝛem facti ſoluit.ſecus ſi per erroꝛem iuris:qꝛ non repeteret.l.erroꝛ.C.eodem.¶ Nota limitationẽ ad l.ſi per erroꝛem.dum glo.dicit dari ɔditionem indebiti.qꝛ eſt verum ſi tanꝙ rem heredis tradidi:qꝛ trãſtuli dñium.ſecus ſi vt in totum legatarij qꝛ non tranſtulit dominium.ſ.reſpectu partis que erat heredis.

a ¶ Nõ vſuf. not.ꝙ ſi alicui legeꝛ vtilitas alicui⁹ domus vel palacij ꝙ ꝑ hoc nõ cẽſetur ſibi lega.⁹ vſufruct⁹ ſed tñmodo vſus ita dicit ludo.ro.ſing. ſuũ. fo.xiij.

Interdum. ¶ Quãdo aliqua legata debentur ex ſubſtitutione vel in ɔditionis euentũ legata pura ꝑ ſe non excedẽtia dodrantem pſtanꝛ recepta cautione de reſtituẽdo eueniẽte ɔditione ſeu caſu ſubſtõnis.quatenus appereret ſolutũ eſſe vltra ꝙ fal.patiatur.h.d.¶ In tex.ibi cõtributione.ſ.legatoꝝ relictoꝝ a pupillo cũ legatis relictis a ſubſtituto pupillari.l.in rõne.§.qꝺ vulgo i fi. ſ.eo.¶ In tex.ibi ſine iudice ſubaudi maxime.

Id quod. ¶ Bona que ad coheredẽ perueniũt ex ſubſtõne vulgari ɔtri

buūtur cū bonis q̄ obueniūt ex instōne. idē in legatꝭ relictis tam ab instituto ꝙ̄ a substituto nisi noīatim relicta sint. h. d. ¶ In tex. ibi ꝑfecit. s. ad submouendā falci. per cōmoduꝫ supueniēs ꝙ sufficit ad quartam supplendā. ¶ In tex. ibi ab eo. s. instituto cuiꝰ portio fuerit grauata legatis. ⁊ sic portio grauata accessit n̄ grauate mediante substitutione. sed in prima parte huius. §. fuit econtra quia portio non grauata accessit grauate qꝛ ibi coheres substitutus fuit multū oneratus legatis. hic aūt nō sed fuit oneratꝰ ille cui facta erat substō. ¶ In tex. ibi n̄ augebunť subaudit Dy. Cy. Ang. ⁊ Jo. de imo. qꝛ nec soluenť. ⁊ ẜm istam expositionē nō ꝓbat iste tex. opi. quorūdaꝫ modernoꝝ in. l. lꝫ iperator. de leg. i. tenētiuꝫ ꝙ relicta noīatiꝫ ab instituto debenť a substituto. ⁊ mouenť ꝑ istumtext. in quo dicunt ꝓbari ꝙ nō augenť qꝛ detraheť falcidia. sicut si coheres adiuisset tn̄ debebātur: ⁊ ita itelligit Raph. hic secutus dn̄m suū do. Christofoꝝ de castel. cōiter tn̄ teneť ꝯriuꝫ ꝑ. l. si plures. cum si. de leg. iij. ⁊ ad istū tex. pꝫ rn̄sio ẜm expositionē Dy. ⁊ sequa. de quo dic vt dixi in. d. l. lꝫ. ⁊ in. l. si duobꝰ. §. hr̄s. eo. ti. vbi post Bar. limitaui cōem opi. ¶ No. ꝙ vbi portio coheredis trāsit cū onere legatoꝝ fit ꝯtributio tā bonoꝝ ꝙ̄ legatoꝝ si portio portiōi accedat ex substōne vulgari. fallit tn̄ in casu. l. nēsenniꝰ. §. seruo. j. eo. s. qn̄ institutus erat in ptāte instituti qui repudiauit in fraudem legatoꝝ a se relictoꝝ: vt sic tota hr̄ditas ad euꝫ iure ptātis reuerteretur ex substōne. nam tunc ꝑus sunt soluēda legata ab eo relicta: deinde relicta a substituto ⁊ quo ad ineundā rōneꝫ. l. fal. solū de relictis a substituto detrahetur falcidia non de relictis ab instituto ꝑpter fraudem suam in repudiādo cōmissam vt ibi ⁊. l. iulianus. ⁊ ibi no. j. si quis omis. cā te. ⁊ no. Ang. hic ⁊ bar. i. l. qui fundū. §. fi. j. eo. ¶ Scđo no. ex tex. ibi is enī. ꝙ hic ꝓbať ẜm ang. ꝙ qn̄ portio vnitur portioni ꝑ ius non decrescēdi indistincte fit ꝯtributio bonoꝝ ⁊ legatoꝝ. ⁊ rō est qꝛ semꝑ bona vni intelligūtur relicta. ⁊ silr̄ ab vno ⁊ eodē intelligūtur legata relicta: vt. j. e. l. in rōne. §. quesitū. ⁊ ita etiam transit Jo. de imol. hic ⁊ ang. ⁊ Jo. de imo. j. §. ꝓxi. sed lꝫ ipsi non dicāt Bart. i. d. l. fundū. §. fi. i. iij. q. in ver. iiij. casu ⁊c̄. dicit ꝙ fit ꝯtributio bonoꝝ nō legatoꝝ. qꝛ legata nō transibūt de vno ad aliū. l. si sepati s̄. ti. j. ⁊. l. vnica. §. sinaūt ad deficiētis. C. de cad. tollen. ⁊ sequiť etiā ipsemet Ang. i. d. §. fi. ⁊ ēt Joan. de imo. ibi tꝫ cū Bar. nisi ẜm ang. soluēs hic Ang. ꝙ ius nō descrescendi appelleť qn̄ vnus ⁊ idē est institutus in diuersis portionibꝰ vt loquiť tex. ⁊. d. §. quesitum in fi. ⁊ ita ēt dicit Jo. de imo. in. l. rōe. §. quesitū. in fi. j. eo. vbi dicit ꝙ ang. iproprie tunc accipit ius decrescendi. ¶ Tertio no. ex eadē ꝑte ꝙ substitutꝰ hr̄ loco instituti sub ꝯditione vt hic ⁊. l. in rōe. §. qđ vulgo. j. eo. ⁊. l. coheredi. §. coheres. de vulga. ⁊ pupil. ¶ In gl. in verbo noīatim ibi vel equipollēs ⁊c̄. ⁊ intelligiť equipollēs qn̄ ꝑ nomen ꝓprium nō ꝑ istud appellatiuum quisqs mihi heres erit ⁊c̄. vt hic a ꝯrio sensu. ⁊ ꝑ. l. si plures. §. fi. de leg. iij. ẜm doct. facit. l. noīatiꝫ s̄. ti. j. ⁊. l. non nunꝙ̄. j. ad trebel.

Si coheredes.

¶ Si portio grauata accedit nō grauate ꝑ ius accrescendi nō est locus ꝯtributioni. hoc dic̄. ¶ Not. ꝙ dictū est in sūmario ⁊ illđ nō hꝫ locū eꝯ. s. qn̄ portio n̄on grauata accederet grauate ex iure accrescendi: qꝛ fit ꝯtributio. l. qđ si alterutro. j. eo. saluo casu posito. j. §. ꝓximo. ⁊ est rō dr̄ie ẜm Ray. ⁊ ang. qꝛ qn̄ portio nō grauata accedit grauate obuenit lucrum ei cui accessit. ideo nō est absonū ꝙ sentiat ꝯtributiōis icōmoduꝫ. sed qn̄ grauata accedit nō grauate non obuenit aliqđ lucrū sꝫ onus ideo nō est ꝯueniens ꝙ aliud onus adijciať. i. ꝙ sentiat ꝯtributionis incōmodum. cū n̄on debeat addi afflictio afflicto. l. diuus. s̄. de offic. ꝑsi. hec tn̄ distinctio nō seruatur qn̄ portio obuenit ex iure substitutionis vulgaris. qꝛ indistīncte fit locus ꝯtributioni nisi legata essent ab vno noīatim relicta. ⁊ sic non esset ab alio ꝑstanda: vt. s̄. §. ꝓximo. ⁊. l. qui fundū. §. qui filium. in ꝑnc. j. eo. ⁊ rō dr̄ie inter casum qn̄ obuenit ex iure accrescendi ⁊ casuꝫ qn̄ obuenit ex iure substōnis est ẜm Ang. qꝛ qn̄ vnio fit ex substōne vulgari fit ex ordiatione testantis ⁊ legata intelliguntur repetita a substituto. l. lꝫ iperator. de leg. j. sed qn̄ fit ex iure accrescendi illud ꝯtingit preter testatoris ꝓpositum ex dispōne iuris ciuilis volentis ꝙ accrescat etiā inuito. sed hec rō non videť sufficiens qꝛ non limitat nisi in vulgari substitutiōe expressa. ⁊ tn̄ idem est in vulgari tacita comprehēsa in pupillari. vt ꝓbatur in. d. l. qui fundum. §. qui filiū. in ꝑnc. ⁊ ibi nota. ideo rn̄deatis ꝙ qn̄ hꝫ locum tacita vulgaris comprehēsa in pupillari hꝫ locū indistincte ꝯtributio: qꝛ ꝯcurrit duplex ius. s. substōnis ⁊ ius accrescendi. secus qn̄ solū ius accrescēdi ẜm Pau. de ca. in. d. §. qui filiū. vbi dicit nō posse aliter responderi. benefacit in simili. lꝫ ipse nō alleget. l. qui patri. ff. de acqui. here. ⁊ latius dicam in d. §. qui filiū. ⁊ ibi per Bar. in. iij. q. vbi vult idem esse in tacita vulgari qđ in expressa. ⁊ idem ibi Ang. per illū tex. ẜm vnum intellectū glo. ⁊ Jo. de imo. in. d. §. qui filium. Item ꝑdicta limita qn̄ portio minus grauata accederet magis grauate: qꝛ tūc ē locꝰ ꝯtributiōi sicut si portio nō grauata accederet grauate: vt ꝓbať in. l. qui fundum. §. fi. cum glo. ij. ⁊ qđ ibi Bar. in. iij. q. j. eo. ⁊ est ad hoc singularis ille. §. ẜm Jo. de imo. in. l. in rōne. §. quesitū. j. eo. ¶ Item limita alijs modis vt dicam in rōne. §. quesitum. in glo. ma. j. eo. ¶ In glo. j. ibi vel dic hec ꝯra: vt etiā pꝫ ex supradictis. ¶ In glo. in verbo iudicasse. ibi nō fuit diffinitiua ⁊c̄. ⁊ ideo nō debuit sn̄ia interlocutoria iperatoris seruari in alijs causis ꝓ lege. vt. l. iij. C. de legi. lꝫ secus in diffinitiua. c. in causis. de re iudi. vel hic non iudicauit cā cognita ⁊ vtraqꝫ ꝑte ꝑsente. ⁊ sic non hꝫ vim. i. d. l. fi. C. de legi. ⁊ ad hoc tendit glo. sequens. ¶ In ea. ibi videť idem dicendū ⁊c̄. sed ꝯrium tenuit glo. magna in. l. ꝙ si alterutro. j. eodē. ⁊ melius. i. ꝙ fit dr̄ia an portio obueniat ex substōne vulgari. an vero ex iure accrescendi: vt ꝓbatur hic iuncto. §. ꝓxime ꝑcedenti. ⁊. l. qui funduꝫ. §. qui filium in ꝑnc. j. eo. ⁊ circa id qđ sequiť in glo. qꝛ non ꝑfecte loquiť. vide per Bar. plene in. d. l. qui fundum. §. fi. j. eo. ⁊ ibi dicetur. Alexan.

Si coheredem.

¶ Si portio accedit portiōi post ꝙ̄ legata ceperit ab vtroqꝫ coherede deberi nō est locus contributioni. Hoc dicit. ¶ Limitat hic Ang. istum. §. nō habere locum quādo portio coheredis deuolueretur ad aliū coheredem iure potestatis vigentis tempore testamēti. nam tūc non fieret cōtributio si portio nō grauata accedit grauate non al's. allegat text. nota. in. l. si pupillus. §. fina. j. eodem. Et est rō scđm Jo. de imo. qꝛ tunc ex ꝑsumpta mente testantis obuenit illa portio habenti alium in potestate per. l. cum filio. cum ibi nota. de lega. j. que rō cessanť quando ius patrie potestatis superuenit post mortē testātis. ⁊ per hoc infert Ange. ⁊ Joan. de imo. ꝙ iste. §. locum haberet etiā si ante aditam hereditatem per coheredē ipse coheres fuisset arrogatus: qꝛ tunc ēt non fieret ꝯtributio. ⁊ not. hic i glo. in verbo post aditam. ex hoc no. ꝙ qn̄ portio accedit portioni preter voluntatē defuncti non hꝫ locū cōtributio vt hic. ⁊ l. pr̄ filiam. §. fi. j. eo. ⁊. l. qui duos. s̄. de vulg. ⁊ pup. vbi portō coheredis obueniēs postea alteri coheredi ex successione intestati nō auget legata. ¶ Scđo limitat ang. istū tex. cū ibi not. ꝑ doc. qꝛ illud qđ dr̄ hic vꝫ ꝙ si portio vnitur portioni post aditā hereditatē non fit ꝯtributio respectu falcidie inducēde non ꝑcederet si vnio fieret ꝓpter accidens ꝓpter qđ eneruet agnitio ⁊ hēatur ꝑinde ac si agnitio facta non fuisset. ⁊ ponit exēplum si minor post hereditatē agnitam restituať in integrum. aduersus agnitionē. iuxta. l. ex ꝯctu. de re iudic. vel si sit sua portione priuatus qꝛ legatis non satisfecit infra annum a tempore monitionis. iuxta auten. hoc āplius. C. de fideicom. sed Jo. de imo. dicit ꝙ forte primū exēplum est verū sed non secundū, qꝛ restō est in pristinū statū repositio. l. qđ si minor. §. restitutio. s̄. de mi nor. q̄ ratio cessat in scđo. ideo tunc vr̄ secꝰ ex quo ꝓpter ꝯtumaciaꝫ portio illa applicať alteri. ⁊ non ꝓprie ex iure accrescēdi ex quo iam est agnita. ar. huius. §. Sed ꝓ ang. facit qꝛ si procedit

primū exēplum in quo nō extinguit̄ ex toto pma agnitio eo q₂ ꝑ restitutionē in integꝝ tanꝙ̄ remediū iuris ꝑtorij. ille q semel effect⁹ est hr̄s nō potest desinere eē heres.l.ꝛ si sine.§. ſ₃ qd̄ papinian⁹.ff.de mino.sed in casu.d.autē. hoc ampli⁹ hr̄s desinit funditus esse hr̄s ex dispōne iuris ciuilis: vt no.ꝑ glo.i.l.in substōne.ff.de vulg.ꝛ pup.tn̄ magis pl₃ opi.Joā.de imo. q₂ facta restōne in integ.aduersus aditionē hr̄ditatis substitut⁹ vel coheres dicunt̄ hēre ex iure substōnis vl' ex iure accrescēdi.ꝛ sic ex dispōne testōris expssa vel tacita.nō sic qn̄ heres est ꝑuatus eo q₂ nō impleuit voluntatē defuncti ita no.ꝑ gl.ꝛ doct.in.l.post aditam.C.de ipub.ꝛ alijs substi.ꝛ iō dixit gl.no.insti.de eo cui liber.cā bona adiciunt̄ in.§.in̄ primis.in ꝟbo successoꝛ.ꝙ talis appellat̄ successoꝛ anoꝛmalus.ꝛ ꝙ nō dr̄ venire ex testō nec ab intestato.sed ita est ꝙ qn̄ poꝛtio accedit poꝛtioni ꝑter voluntatem defuncti expssam vel tacitā nō h₃ locū ꝯtributio vt.l.pater filiū.§.fi.j.eo.ꝛ dixi.s̄.ergo ꝛc̄. ¶ In glo.j.i fi.sentit gl. ꝙ hic dēat distingui ꝓut distinguit̄.s̄.§.ꝑximo.iuncta.l.ꝙ si alterutro.j.eo.s.an poꝛtio grauata accedat nō grauate an ꝯ sed ꝯriū t₃ Ray.bar.Nic.d nea.ꝛ cōiter alij ꝑ istū tex.hic indistincte loquentē.ꝛ arg.l.si sub ꝯditione.s̄.qui.mo.vsufru.amit. ꝛ aliter iste tex.nō hēret dubium ꝑꝑ.§.ꝑcedentē ꝛ al's esset quodāmō supfluus. ¶ Bar.inducit istū tex.ad qōnē₃.ciuitas ꝑusina vniuit duas villas vna erat multū grauata debitis alia erat multu₃ pinguis an creditoꝛes possint venire ꝯ bona oīum: dic vt ꝑ eu₃ hic cum quo transeūt cōiter doct.hic ꝛ bn̄ faciunt not.ꝑ Jmo. in.c.pastoꝛalis.de ꝑuil.ꝑ Bar.ꝛ Ange.in.l.j.C.d metropo.li. libꝛ.xj.cum alijs ꝯcoꝛ.ꝛ addi.q̄s dedi in.l.j.s̄.de leg.j.ꝛ d hoc ēt videatis ꝑ Jo.de imo.in.l.q fundū.§.fi.i fi.j.eo.vbi modificat ea que tangunt̄ ꝑ Bar.hic.nā dicit ꝙ Bar.hic vr̄ ꝯcludere ꝙ villa vnita non tenet̄ ad debita alterius ville iam ꝯcta tp̄e vniōis.sed quo ad alia q postea ꝯherent̄ sic dicit tn̄ Jo.d imo. ibi ꝙ Jnno.i.d.c.pastoꝛalis.vr̄ velle ꝙ si vna ecclesia vniat̄ alteri nō teneat̄ ecclesia vnita ad debita alteri⁹ eccl'ie etiā si ꝯhantur post vnionē nisi ꝯherent̄ ꝑ cōi vtilitate.ꝛ si foꝛte ꝺm Jo.de imo.videret̄ idē dicendū in villis ꝛ sic attendat̄ an debitū ꝯhatur ꝑꝑ cōem vtilitatē ambaꝝ ᵃan ꝟo ꝑꝑ vtilitatē alteri⁹ tm̄.ꝛ si dicas qd oꝑabit̄ vnio: rn̄de ꝙ oꝑabit̄ ꝙ erunt sub vno rectoꝛe vbi ꝑus nō erant. Item si qui fruct⁹ foꝛte supfluerent factis impensis necessarijs ꝑ ꝯseruando statu ville vel ecclesie vnite tales potuerūt occupari ad vtilitatē etiā ville cui est facta vnio vt voluit Jnno.i.d.c.pastoꝛalis.aliter aūt nō teneat̄ ad soluēda debita alteri⁹ eccl'ie vel ville addatis ꝙ dictam opi.Jnno.vr̄ ēt appꝛobare Bal.in autē.hoc ius poꝛrectū.C.d sac.san. eccle. ꝛ Jo.de imo.in.c.j.ne sede vacan.

Si in annos. ¶ Annuū legatū ꝑ ꝑmo anno est purū ꝑ sequētib⁹ ꝯditionale iō in iponenda rōne legis falci.q₂ ꝯditio sequentium annoꝝ poterit euenire nō debēt ꝑma legata ꝑstari sine cautōe.h.d. ¶ De materia dic vt plene ꝑ Bar.in.l.ticio.al's incipit si ticio.allega. in glo.ꝛ adde ꝙ ēt si nō esset ꝑstita hmōi cautio tn̄ sequentiū annoꝝ legata posset heres retinere ꝑ falcidia eoꝝ que ꝑmo ꝑstitit.l.si ex pluribus.j.eo.

Id quod natura. ¶ Si in hr̄ditate est aliqd debitū naturalr̄ tm̄ non cōputatur in hr̄ditate statim qn̄ tractat̄ de iponenda rōe.l.fal. ſ₃ attendit̄ futurus euentus. No.ꝙ debitū naturale transit in fideicōmissariū ex senatusconsulto trebel.no.dicit tn̄ Ang. ꝙ de ipsa naturali obligatione nihil remanet penes hr̄de₃. q₂ ꝺm eū naturalis obligatio non distinguit̄ in vtilem ꝛ directā.l.si eius. in ꝑnc.j.ad trebe.l₃ glo.l.si alterius.in verbo rogat⁹.de leg.ij. tenuerit ꝯrium ꝛ nō bene rō est ꝺm ipsu₃ q₂ naturalis obligatio causat̄ a iure gentiū.l.cū ampli⁹.§.j.j.de reg.iur.sed distinctio vtilis ꝛ directa est inuēta de iure ciuili.ꝛ sic nō cadit in ciuili obligatio.sed de hoc est dicendū vt ꝑ doct.in.d.l.si tici⁹.ꝛ not. ꝑ Bar.in.l.ex hoc iure.de iusti.ꝛ iur.in.j.vel.ij.col. dū tractat an de iure gentiū sit itroducta distinctio directi dn̄ij ꝛ vtilis de quo ibi per gl.in verbo dn̄ia distincta. ¶ In gl.in ꝟbo cōputandū ibi aut cautionib⁹ ꝛc̄.ꝛ ꝺm hoc erit in electione hr̄dis qd istoꝝ facere velit: q₂ in alternatiuis electio est dare debētis.l.plerūq₃ de iur.do.ꝺm Ang.hic sed Jo.de imo.sub dubio foꝛte dicit eē inherēdū textui vt solū ex futuro euentu hoc iudicet̄.nā verisimiliter nō repiret emptoꝛē ex quo non sperat̄ aliquo tp̄e posse agi qd secus est in debito ꝯditionali.l. in ꝙ̄titate.§.i.j.eo.vel qn̄ debitoꝛ nō est soluēdo.ꝛ ita loquit̄.l.querebat̄.j.eo.ꝛ iō dicit ꝙ foꝛte ꝑꝑ hoc non dēret onerari hr̄s onere cautiōis l₃ ꝺm eū opi.glo.ꝯtineat equitatē.sed dic ꝙ vr̄ gl.posse saluari: q₂ si agit̄ de estimatiōe debiti nālis vr̄ ꝙ de eo iudicet̄ ꝑut de debito ꝯditionali q̄si insit ei ꝯditio.s.si soluet̄ vt.l. cū illud.§.i.j.qn̄ di.leg.ce. ¶ Extra gl.adde ꝙ debitum nāle solutū hr̄di iputat̄ in falcidiā ꝛ auget hr̄ditate₃ ēt si illud idē debitū fuit solutū hr̄di causa implende ꝯditiōis a legatario: vt est tex.nota.i.l.si pupillus.in ꝑncipio.j.eodem.

Si debitor. ¶ In iponenda rōe legis falci.cōputat̄ id qd hr̄s defuncto dēbat.l₃ ꝯfusione obligatio sit extincta.h.d. ¶ In glo.in ꝟbo liberet̄ in fi.dic vt per bart.i.l. hr̄s a debitoꝛe.§.fi.ꝛ in.l.si debitoꝛ creditoꝛi.vt in.l. vrānius.de fideius.ꝛ in.l.is q ꝑ emp.i.vj.q.ꝑn.d vsuca. ¶ In gl.fi.ibi naturalr̄ tm̄ ꝛc̄.hoc t₃ ang. hic ꝺm qd refert Jo.de imo.hic volens istū.§.ꝑcedere ēt in debito naturali tm̄ ꝯriu₃ sub dubio foꝛte t₃ h̄ Jo.d imo. q₂ dānum est debitoꝛi succedēti ꝙ successio hēat vim solutionis ex quo nō poterat ab eo exigi.ergo successio non d₃ hēre vim solutionis.l.vrānius.ver.sed cu₃ duo.ꝛ ibi ꝑ Bar.j.de fideius.nō ob.id qd hr̄ in.l.stichum.§.aditio.ver.aliqn̄.de sol.q₂ loquit̄ eꝯ qn̄ creditoꝛ succedit debitoꝛi.nam tūc interest creditoꝛis ꝙ hēat vim solutionis.nec dr̄ agi tunc de mero lucro.l. hoc iure.§.pe.j.de dona.ita ēt t₃ hic Ray.qui pꝛo h̄ allegat glo.i.l.ita tn̄.§.si ex trebelliano.in ꝟbo debito eius.j.ti.ij.ꝛ dicit Raph.qd ita t₃ hic ang. ꝛ sic refert ipse aliter ang.tenere quā referat Joā.de imo. ſ₃ in mea lect.ang.nō tangit pau.hic in lect.bonon̄. ēt t₃ ꝯ glo.q₂ hr̄s non tenet̄ istud debitū a se exigere ad vtilitatē legatarioꝝ sicut nec ad vtilitatē fideicōmissarij vlis: vt no.gl.i.d.l.ita tn̄.§.si ex trebelliano.ꝛ istd vr̄ verius q₂ iura alleg.in gl.non ꝓbant ꝛ loquunt̄ in creditoꝛ̄ retinēte nō in debitoꝛe.facit ad hoc illud qd dicim⁹ tutoꝛē non teneri a se exigere debitū naturale ꝯctum an̄ administrationē vt ꝯcludit bar.i.l.ita aūt. §.debitoꝛ.ꝛ in.l.quotiēs.§.j.ꝛ vtrobiq₃ no.ꝑ gl.s̄.d admi.tu.cōpꝛobat̄ ēt ꝑ id qd hr̄.s̄.§.ꝑxi.vbi debitū hr̄ditatis naturalr̄ ab ex̄neo non iputat̄ in hr̄ditate. sed attēdit̄ euent⁹ futurus q₂ solui poterat ab ex̄neo ipsi hr̄di.taliter ꝙ repeti non possit: q̄ rō .s.ꝙ soluit talr̄ ꝙ repeti nō possit: cessat hic q₂ hr̄s non pōt soluere sibiipsi.ideo non d₃ iputari in hereditate.ꝛ ita teneo ꝙ̄uis Nic.de nea.simpliciter transeat cum gl.

De impensa. ¶ Impensa facta in funus ab herede detrahit̄ vt es alienum ꝛ pecunia legata ad monumentū defalcatur. nisi monumentū sit necessarium. hoc dicit cum.l.sequēti.ꝛ diuiditur in duas. Primo loquitur de impēsa facta ab herede.secundo de pecunia alteri legata ad faciendū monumētu₃.secunda ibi id circo.ꝛ pꝛima subdiuiditur in duas.quia ponitur ꝑmo dictū sabini.secundo marcelli. secunda ibi marcellus ¶ Nota ꝙ de legato relicto ad constructionē monumēti detrahitur falcidia excepto eo quod est necessarium ad constructionē monumēti.Subdit tn̄ Ange. ꝙ nō putat hoc hodie hēre locū eo q₂ legatu₃ ad cōstructionē monumēti ꝙ̄tumcūq₃ sit magnū reputat̄ factum ad pias cās saltem eo respectu q₂ pertinet ad oꝛnatum ecclesie.ꝛ per ꝯn̄s falcidia non debebit defalcari ꝑ autē.similiter.C.eo. ¶ Sed Jo.de imo.putat ꝯrium esse verius q₂ non vr̄ ꝑpꝛie respicere piam causa₃ quatenus expēditur vltra necessitatē: sed potius tendit ad vanam gloriā ꝛ ad solatium viuoꝛu₃ ꝛ memoriā defuncti.ꝑpterea dicit non esse tutum dicere hunc.§.esse coꝛrectū. Raph.hic trāsisit simpl'r cu₃

ᵃ ¶ Ambarū. dicta doc.hic itellige qn̄ loca iter se ꝑnci palr̄ vniōtur si aūt nō ꝑncipalr̄ ſ₃ accessorie vn⁹ locus alteri vnit̄ atq₃ incoꝛꝑatur ius ꝛ nām ei⁹ cui incoꝛꝑat̄ assumit vt ius suū ꝑire cēset̄ vt est text.i.c. recolētes . ad fi.de stat. mo. ꝛ qn̄ vnio duoꝛū locoꝝ fieri possit ꝛ an si i loco cui vnit̄ ali⁹ locus iponit̄ collecta teneant̄ homiet̄ loci vniti vid ꝑ ludo.roma. ꝯsi.cclxxv.

Ange. ita etiã Pau. de ca. hic in lect. paduana. p eis bñfacit [a] q: relicta ad oꝛnatũ ecclesiaꝝ. enumerant̃ i ter legata pia: vt dixi. s. eo. l. in. §. ad municipiũ. atte datur ergo an tẽdat ad oꝛnatũ ecclesie. ꝛ vide Ang. in. l. hereditas. §. j. in pn. s. de peti. here. vbi vr̃ tene re idem qd̃ hic. ¶ No. ex fi. huius. §. cum. l. seq. q vz relictum ad ↄstructionẽ monumenti nõ expressa cer ta quãtite vt hic. ꝛ. l. in testõ. la. j. s. ti. j. ꝛ ĩtelligitur q fiat expressa ẜm qd̃ equũ est inspecta qualitate ꝑsone testatoꝛis ꝛ facultatib⁹ eius. l. ꝛ si quis. §. equum. de religi. ¶ In glo. ij. ibi. l. cum in testõ ꝛc̃. cõiter respõ det ad illam. l. q hr̃s quo ad sui p̃iudicium põt expẽ dere plusq̃ testatoꝛ disposuerit vt ibi nõ ad p̃iudiciũ legatarioꝝ vt hic. tñ in vno casu ẜm Jo. de imo. possz ꝓcedere illud qd̃ dr̃ hic in glo. s. q etiã ad p̃iudiciuz legatarioꝝ potuerit hr̃s expendere in funere testato ris plusq̃ testatoꝛ disposuerit. vz qñ esset ignominio sum defuncto vl̃ hr̃di tam paruã expẽsam facere ꝓ ut a testatoꝛe taxatum est. arg. l. ꝛ si quis. §. iudex. s. de relig. ꝛ plus dicit q foꝛte qñ minus expendit si id fuit ignominiosuz memoꝛie defuncti illd̃ nõ deducet in sui odium. per id qd̃ habet̃ in. d. §. iudex. ¶ Sed aduerte q: inq̃tum Jo. de imo. dicit addendũ etiam esse an sit ignominiosuz heredi nõ puto q hoc proce dat per. d. §. equum. in alijs puto eum bene dicere. ¶ In ea. ibi q nõ deducit̃ ꝛc̃. sentit glos. hic q mar cellus coꝛrigat sabinũ. tñ hec glo. in fine. ꝛ esset gl. in verbo passurũ vr̃ saluare sabinum: vt eius opi. proce dat qñ expensa monumẽti erat necessaria: vt q: al's ñ habebat sepulchꝛũ in quo sepelire opoꝛtebat. ꝛ hoc etiam tz Barto. Ang. ꝛ Jo. de imo. hic. ¶ In ea. ibi minus aũt sic ꝛc̃. ẜm Raph. ista glo. potest ꝓcedere qñ testatoꝛ simpliciter iussit heredẽ facere expensam monumenti. sed qñ legauit alteri legatario nõ vt nu do ministro certam quãtitatẽ cum onere monumenti ↄstruendi nõ putat q heres possit legatario dare mi nus q̃ testatoꝛ iussit. ꝓ hoc facit lz ipse nõ alleget. l. si quis ticio. de leg. ij. ꝛ no. in. l. lucius. §. a te. eo. titulo ¶ In glo. in verbo ↄsumptũ ibi. l. hereditas. §. j. me lius q̃ glo. dicat rñde ẜm docto. q ibi loquit̃ an ter tius ĩpendens in funus possit ab herede repetere ꝛ quõ. hic aũt querit̃ an ꝑ heredẽ deducat̃ tãq̃ es alie num. ꝛ an de eo qd̃ pro tali impẽsa legatur detrahat̃ falcidia. ꝛ sic sunt casus diuersi. Et per id qd̃ dicit gl. ista in pn. dum dicit nõ plus deducit̃ ꝛc̃. colligitur q si alicui sit legata pecunia vt simplici ministro si min⁹ ĩpendit dz totum residuũ refundere heredi. nõ autẽ illud habebit ipse minister. facit q no. in. l. qui in alie na. §. j. de neg. ge. ꝛ per hoc dicit Ange. q si testatoꝛ deputauit magnã q̃titatez pecunie in ↄstructiõe alta ris vel capelle ꝛ ĩposuit onus executoꝛi non heredi si minus expendit nõ ↄuertetur residuũ in aliam piam cãm sed restituet heredi cui nihil tunc ĩputari potest Sed Jo. de imo. dicit q foꝛte ↄtrium est verius ꝑser tim si equum erat expendi q̃tum iussit testatoꝛ. ar. l. gnus. de aur. ꝛ argẽ. leg. ꝛ eius qd̃ hr̃ in. d. l. heredi tas. §. j. ꝛ etiã foꝛte si iussit testatoꝛ aliquid vltra expẽ di q̃ equum esse vr̃ q debeat cõuerti in aliaz piã cãm ex quo in illam in quã destinauit nõ ↄuertitur. arg. l. legatum. cuz ibi no. s. de vsufr. leg. nisi ẜm euz dicas q testatoꝛ videat̃ illud plus adiecisse q: putauit illud foꝛe expediens. ꝛ ideo si nõ est expediẽs dz remanet̃ penes heredẽ ex quo volũtas eius est ĩpleta qd̃ secus erat in casu. d. l. legatũ. ¶ Pau. de ca. hic transit cũ Ange. ꝛ ꝓ hoc allegat. l. luci⁹. §. a te. de leg. ij. ꝛ dicit q ista est notabilis limitatio ad. l. legatũ. Adde q h̃ etiã tz Ang. ꝛ Jo. de imo. i. l. si seruus. j. eo. per. d. l. lucius. §. j. ꝛ ita etiã est de mente Ange. in. d. l. qui in aliena. §. j. sed ↄ̃ ang. ꝛ sequaces allego decisionẽ Ja. de are. in suo tractatu executoꝝ quẽ refert ꝛ sequitur Jo. an. in addi. spec. in ti. de instr. edic. §. nũc vo ali

[a] ¶ Bñfacit. addõ ꝓ hoc ẽt facit q lz mo numẽtoꝝ vsus ad nos ptĩeat q ꝓpꝛietas ip soꝝ velut rei religiose ad nos ñ spectat sz ad ecclesiã i cui⁹ solo ẽ mo numẽtũ. §. re ligiosus. istit. de re. diui. ꝛ lz ista monumẽ ta pnc patr ñ ant ob solãtiũ viuẽtiũ tñ se cundario cer nũt vtilitatem ecclesiaruz ꝑp diuina officia q̃ ꝓ remedio ibidẽ sepultu re dicũt̃ ꝛ idẽ dicit Ancha. ↄsi. cxij. icipi. iura q̃ dicunt q nõ valeret pactio neqz cõ uẽtio q̃ in ↄuẽ tiõe capelle ꝛ i monumẽti cõ structiõe ap poneret̃ si tal' ↄuẽtio graua ret religiosos ecclesie ad ali qd q ĩpediret augumẽtũ di uini cultus.

[b] ¶ Vanitatis vr̃ q ẽt tunc possit repeti. q: indulgẽdũ est infirmitati mẽtis humãe ꝑ ea q̃ voluit Anch. ↄsi. ꝑal legato.

qua. in addi. incipit̃. de his ꝛc̃. ꝛ Bal. i. l. si quis ad declinãdã C. de epis. ꝛ cler. in. iiij. colũ. in ver. iuxta hoc q̃ro ponam⁹ q te stato: ꝛc̃. ꝛ do. Abb. in. c. tua nobis. de testa. vbi querũt pone q testatoꝛ mandauit bona sua erogari ꝑ executorẽ vsqz ad cen tum ꝓ male ablatis mõ nõ appent tot male ablata q̃ ascendãt nisi vsqz ad. lx. an residuũ sit restituendũ heredi ꝑ cõmissariũ ꝛ ↄcludit q si testatoꝛ ꝓuidit q in aliã cãm nõ deberet ↄuerti tũc nõ ↄuertet̃. al's aũt sic. alle. d. l. legatũ. ꝛ. l. quidã p̃dia. eo. ti. ꝛ. l. in testõ. la. j. ff. de ↄdi. ꝛ de. ꝛ in auten. de eccle. tit. §. si qs in mino. cum. §. seq. ꝛ. l. fi. ff. de ope. pub. vr̃ mihi q magna sit cõ trarietas iter vnam decisionẽ ꝛ aliã. ꝛ decisio que ponit̃ ꝑ ang. ꝛ dictos modernos vr̃ bene ꝓbari i. d. l. luci⁹. §. j. tñ si quis vel let saluare decisionẽ Ja. de are. posset dicere q nõ ↄstabat in ca su illo esse plene ĩpletaꝫ ĩtentionẽ testatoꝛis: q: lz executoꝛ nõ iñ ueniat male ablata vsqz ad sũmaꝫ a testõꝛe taxatã tñ nõ sequit̃ q nõ essent plura ablata. ꝛ ꝑsumit̃ testatoꝛẽ qui taxauit q̃titatẽ id melius sciuisse cũ esset in facto ꝓpꝛio. l. q̃q̃. ad velleia. C. ab excõicato. de rescrip. tñ q: non põt ↄstare cõuertit̃ in aliũ pium vsum nisi testõꝛ ꝓuiderit quid de eo fieri deberet casu quo non posset ↄuerti: vt dictũ est ꝛ ꝓbatur in. l. liberto. §. luci⁹. ff. d an. leg. ꝛ ibi Bar. ꝛ no. Bal. in. l. dictã. C. de ↄdi. ob cãz. ¶ Extra glo. bar. reducit istã materiã ad nõ nullas qõnes q̃s hic vide ꝑ eum. ꝛ circa primã ꝛ tertiã qõnez. s. q̃tum hr̃s possit vel deat in expensa monumẽti a se ↄstituẽdi ĩpendere ꝛ an deducat̃ vt es alienũ illud qd̃ soluit̃. ¶ Addit Jo. d imo. q si nõ taxauit expẽ sam dz solui q̃tuz equũ est ẜm dignitatẽ facultates testõꝛis. d. l. at si quis. §. equũ. ꝛ hoc casu ẽt dicit q si hr̃s ĩpendit min⁹ q̃ sit equũ poterit heres deducere de hereditate ꝛ nõ vltra ꝑ. d. l. cũ in testõ cũ gl. nisi talis expensa tã modica esset ignominiosa: q: nõ poterit ẽt illud deducere. ar. d. §. iudex. ¶ Itẽ addit q si testõꝛ taxauit plusq̃ equũ esset dz dici q aut ad vanitatẽ tendit vt q: voluit sepeliri cũ ꝑciosis vestib⁹ ꝛ tunc nõ dz talis volun tas ĩpleri sed solũ q̃tuz est equũ dz expẽdi. ꝛ aliud tanq̃ es alie num dz deduci. d. §. equũ. ¶ Adde ꝓ ipso bonũ tex. lz ipse nõ alleget in. l. seruo alieno. §. fi. ff. de leg. j. ꝛ in. l. fi. j. de aur. ꝛ ar. leg. Si aũt nõ tendit ad vanitatẽ q: voluit plures religiosos ad esse q̃ esset expediẽs: ꝛ tũc vr̃ q solũ deducat̃ vt es alienum id qd̃ esset expediens ꝛ residuũ veniat defalcandũ per istũ tex. licz hodie secus ꝑ. d. auten. similiter. Et ista habẽt locũ ẜm euz nedũ in herede. sed in alio qui ex iussu testõꝛis haberet hanc ĩpensaz facere. ꝛ si quid sibi superesset an debeat apud eũ remanere. distin gue an sit nudus minister vel nõ per ea q̃ habent̃ in. d. l. si qs ticio. ¶ Item addit hic ang. q heres in p̃iudiciuz creditoꝝ ꝛ legatarioꝝ non põt expẽdere tantũ q̃tuz testõꝛ iussit sed q̃tum necessitas exigit inspecta ↄditione testõꝛis per. d. §. equũ. ꝛ Jo an. de imo. fatet̃ hoc esse verum quo ad creditores sed q̃tuz ad legatarios nõ cuz possit seruari volũtas testantis. nisi quatenus ↄcerneret vanitatẽ. per ea q̃ dicta sunt. s. ꝛ bñ. ¶ Item inq̃tuz querit Bar. i. ij. q. qd de extraneo qui ĩpẽdit in expẽsa monu menti vel funeris an possit repetere ab herede ꝛ inq̃tum addit Jo. de imo. q si a testatoꝛe nõ est taxatuz põt repeti q̃tuz equũ fuit expẽdere actione negocioꝝ gestoꝝ. ꝛ ẽt funeraria ꝓuilegia ta plus nõ. d. l. hr̃ditas. §. j. iũcta. l. ij. in pn. j. de ꝓuil. cre. Si ãt min⁹ q̃ sit equũ expẽdit tunc nĩl repetet. d. §. iudex. ¶ Itez ad dit q qñ est taxatũ a testõꝛe plusq̃ sit equũ lz videat̃ q possit re peti actiõe negocioꝝ gestoꝝ nõ aũt funeraria actiõe per. d. §. equũ. ꝛ ꝑ. d. l. hr̃ditas. §. j. tñ hoc putat esse veꝝ nisi essz impẽ sa relicta grã vanitatis: [b] q: illud nõ põt repeti. q: illud nõ ẽ vti liter gestũ per ꝑdicta. ¶ Itẽ addit Angel. q si ille qui expẽdit putabat bona fide se hr̃dem eẽ. ꝛ sic fecit expẽsaz vt suã repetet paruã ꝛ magnã ꝑ exceptionẽ doli si possidet vel si nõ possidet repetet ꝑ actionẽ negocioꝝ gestoꝝ. q: nõ tenet̃ petitiõe hr̃dita tis. vltraq̃ locupletioꝛ sit factus. Ita dicit se itelligere. d. l. hr̃di tas. ¶ Sz dicit Jo. de imo. q si talis ĩpensa nõ sit vtilis uero he redi poterit repeti nõ ꝑ actionẽ negocioꝝ gestoꝝ sed ꝑ ↄditio nem indebiti ꝑ. l. qui exceptionẽ. §. si pars. s. de ↄdi. indebi.

8 **I heres.** ¶ Quod hr̃s acqrit ex sua dilige tia vel alteri⁹ stulticia nõ cõputat̃ in hereditate. h. d. ¶ Et ꝑmitte q vẽdita hereditate onera spectant ad emptoꝛẽ ẜm qd̃ habet̃ in. l. ij. C. de hr̃di. vel actio vendi. ꝛ ideo emptoꝛ hic habebat ꝑciũ ꝑ se retinẽdum

Nota q̄ hereditas que inuenit emptorem presumat̄ soluẽdo: tñ ɔ̃ hmōi p̄sumptionem admittit̄ ꝓbatio.in cõtrarium facit.l. si fundus.si sterilis.in p̄n.de reb.eo. ¶ No.ar.q̄ si filius cum pecunia paterna vt fenerãdo lucratus est dr̄ aduenticiũ lucruȝ q: potius ex industria filij quã ex substãtia patris dr̄ proficisci. facit.l.vsura pecunie.ff.de v̄.sig.⁊ hoc tȝ hic pe.dy.cy.⁊ imo. q: p̄ponderat isto casu accidentalis cã ipsi naturali.arg.l.queritur.ff.de sta.ho.idem tȝ hic pau.de ca.q etiam subdit.ar.huius.l.q̄ socius q lucratus est cũ pecunia cõi vsuras nõ tenet̄ socio cõmunicare: q: ex stultitia soluẽtium lucratus dr̄. Adducit etiam aliaȝ rõnem: q: soluentibus obligatus est restituere: ⁊ sic nõ dr̄ acquisiuisse.l.nõ quecũqȝ.§.i.de leg.i.l.nõ dr̄.ff.de acqui. pos.⁊ q: ex delicto acquiuit nõ venit cõicanduȝ.l.qđ seruus.ff. de acq.pos.l.cũ duobus.§.si.ff.pro socio. ¶ Sed circa p̄mum qđ cõiter approbat̄ etiaȝ videatis p Cy.bar.⁊ bal.in.l.cũ oȝ[a] in p̄n.post gl.C.de bonis que lib.⁊ io.an.in addi.spe.in tit.d actore.§.i.sup ver.aduenticiuȝ.⁊ bal.in auc.ex testamẽto.i.ij. col.C.de col.⁊ in.l.i.ff.de his q sunt sui. ¶ Dum aũt Pau.de ca.dicit q̄ vnus ex socijs feneràs cũ pecunia cõi nõ acqrit ɔ̃socio.dic q̄ est d hoc tex.distinguẽd' in.l.si vnus.§.si vnus.s.p socio.dic vt ibi. ¶ No.q̄ qs nõ oȝ petere id cuius ɔ̃rium non esset in casu ɔ̃rio postulaturus vt hic.⁊.C.de sol.l.penul.

Item si reipublice.

¶ Quo ad iponendaȝ rõnem legis falcidie legatum annuũ relictum reipublice iudicat̄ relictũ in trienniuȝ. h.d.ſm p̄mũ intellectũ glo. Uel sic ⁊ clarius.paria sunt relinquere.x.annua reipublice vel relinquere solũ.xxx.semel tñ quo ad iponẽdã legis falcidie.h.d.⁊ nõ est alibi ſm Dy.⁊ doct.ȝ ſcđam lec.hoc intẽdit si legatũ annuũ ad certũ ⁊ determinatũ tp̄s relinqtur totũ venit in ɔ̃sideratiõe falcidie respectu totius tp̄is.h.d.tñ p̄mus intellectus reputat̄ notabilior ⁊ magis conformis lr̄e.nã supuacuo hic esset appositũ in tex.de vsuris triẽtibus. ¶ In glo.i.ibi secus est in p̄uato.⁊ põt esse rõ ſm io.de imo.q: legatũ annuũ factũ p̄uato nõ debet̄ in perpetuuȝ: q: p p̄mo anno est purũ,p sequẽtibus ɔ̃ditiõale vt habuistis in.l.i. §.si in annos.s.e.⁊ si decedit legatarius ante euentũ ɔ̃ditiõis trãsmittit.l.ij.s.de annuis lega.l.i.§.finaũt aliqd sub ɔ̃ditiõe. de cadu.tol.ideo fit estimatio,put hr̄ in.l.cũ ticio.j.e.s.q̄tum vendi põt.sed qñ fit legatũ annuũ reipublice debet̄ in ppetuũ vt hic p glo.iõ tunc lex fingit legatã tantã q̄titatez quãta esset q̄titas sortis ex cuius vsuris triẽtibus pcipi posset q̄titas legata.⁊ ideo dixit vsuris triẽtibus: q: fortasse ille magis frequentabant̄.⁊ q: eadẽ dr̄ rõ si relictum fuisset ecclesie vel alteri pio loco. Ideo dr̄ q̄ iste tex.ad aliũ casuȝ extendat̄ vt tenuit bar.hic in aliqbus lectu.vt refert ange.⁊ tȝ etiã bar.in.d.l.cũ ticio. Sȝ ang.tȝ ɔ̃rium dicẽs hoc esse sp̄ale fauore reipublice vt tã tenue extimet̄ istud legatũ.⁊ iõ in ɔ̃riũ est ius cõe ſm eũ.ar.l.ius singulare.ff.de legi. Raph.hic dicit q̄,p ang.dr̄ facere text.in.§. finaũt annale.in auc.de elec.ti.sed certe ibi est casus valde diuersus ipsemet rapha.in.d.l.cũ ticio.trãsit cũ opi.bart.ioã.de imo.hic dicit q̄ forte verior est opi.bar.pp idẽptitatẽ rõnis.facit lȝ ipse nõ alleget.l.si.C.de sacrosan.ecc.⁊ istã opi.tȝ ipsemet ang.⁊ io.de imo.in.d.l.cũ ticio.⁊ ibi plus tȝ singulr̄ io.d imo. dȝ q̄ iste tex.hȝ locũ ẽt si legaret singulis annis p̄uate p̄sone,p se ⁊ hr̄dibus: q: tũc legatũ est perpetuuȝ.l.in annalibus.C.de lega.⁊ sic est eadẽ rõ que est in legato relicto reipu.⁊ fuit hoc i ductũ vt minus grauarent̄ alij legatarij.nã pone q̄ testator hȝ cc.in bonis ⁊ legauit reip.x.annua.⁊ alijs p̄sonis.c.pure: videbat̄ saltẽ debere extimari legatũ reipu.vsqȝ ad.c.attẽto q̄ est ppetuũ q: si cõi extimatiõe emeret qlibet,p.c.vnũ relictũ ex quo pciperet.x.singulo anno.⁊ sic reperiret̄ q̄ heres nõ hẽret quartam.⁊ statim posset detrahere quartã de relictis factis priuatis p̄sonis ⁊ similr̄ quartã de decẽ soluẽdis quolibȝ anno reipu.q̄ nõ videbat̄ bene ɔ̃ueniẽs.attẽto q̄ a p̄ncipio multũ vltra quartam remanebat apud heredẽ. Et ẽt potuisset dubitari qd faciẽdum esset qñ tot anni essent elapsi q̄ heres nõ posset soluere annuum legatũ q lederet̄ in sua quarta vel qn p̄staret vltra vires vñ lex ad hec euitãda itroduxit hũc modũ q̄ est valde no.pro ampliatiõe huius legis si est verũ. Sȝ certe hoc q̄ dicit ioã.de imo.in priuato cui legatũ annuũ relictũ est,p se ⁊ heredib'. nõ puto verũ q: nõ sunt eiusdẽ nature legatũ annuũ relictuȝ reip. ⁊ legatũ relictũ ticio,p se ⁊ hr̄dib' singulis ãnis.q: p̄mũ dr̄ esse limitatũ vsqȝ.ad.c.ãnos vt.j.dicem'.secus in scđo: q: trãsit in heredes oẽs in isinitũ.d.l.in annalibus. ¶ Preterea etiã legatũ relictũ alicui d p̄mo nato vel nascituro singulis annis posset durare vsqȝ ad.c.annos cũ p̄sumat̄ quẽ viuere vsqȝ ad.c.annos. vt no.in.l.ij.§.si dubitet̄.ff.queãd.test.aperi.⁊ si dicat̄ q̄ quo ad.l.fal.nõ p̄sumit̄ tñ viuere.l.hereditatum.j.eo. Hic q̄ ẽt ibi ita dr̄ in ciuitate.dr̄ ergo q̄ rõ huius tex.fit fauor reipublice.q: p hoc apparet q̄ legatũ reipu.nõ defalcabit̄ in oĩbus p̄statiõibus annuis sed solũ,p tribus. ¶ Nõ obmitto tñ q̄ ange.in.d. l.cũ ticio.sensit illud qđ dicit io.de imo.dũ dicit ang. q̄ aduertẽdũ est q: iste tex.loqtur in legato ppetuo: sed ibi in legato annuo ad vitã legatarij ⁊ sic tp̄ali in pio loco cui annuũ esset relictũ.sto cũ bart.q: iura ẽt exorbitãtia inducta pp aliquã cãm fauorabilẽ extendunt̄: vt no.in.l.si cõstãte.in p̄n.ff.sol.ma. ¶ Addit ẽt io.de imol.i.d.l.cũ ticio.vnũ qđ est no.p itellectu huius.§.q̄ ex quo erit irrita rõ legis fal.ſm formã huius.§.si penes heredẽ restabat aliqd vltra fal.suã poterit peti legatũ annuũ quousqȝ non ledat̄ fal.sua.q̄ p̄mũ icipiet postea ledi nõ tenebit̄ amplius p̄stat̄: q: nõ põt grauari in sua fal.l.i.in p̄n.s.eo. ¶ In ea.ibi vsufructus ⁊c.⁊ rõ esse põt ſm ang.q: vsufructus relictus ciuitati nõ durat ppetuo sed.c.annis.l.an vsufructus.s.de vsuf.le.iõ ſm ang.dȝ extimari q̄tum vȝ vsufructus ſm spatiũ.c.annoruȝ.⁊ sic extimari dȝ ſm no.in.l.i.§.si vsufructus.s.eo.sed vbi est relictũ legatum annuũ reipu.est ppetuũ.⁊ sic sine p̄finitiõe tp̄is ideo tũc hr̄ ɔ̃sideratio de qua hic idẽ dr̄ dicere raph. hic io.de imo.dicit q̄ ang.male dicit inq̄tum vult fieri extimationẽ ſm no.in.d.§.si vsufructus.⁊ p tp̄e.c. annoȝ: q: ſm eũ est ɔ̃ istũ.§.⁊ ɔ̃.d.l.hr̄ditatem.in si. p̄n. Ego puto q̄ ang.male dicat alia rõne: q: nõ est verũ q̄ legatũ annuũ relictũ ciuitati duret longius q̄ legatũ vsufru.[b] q: duret tñ vterqȝ.c.annis: vt no.i.l. pe.de an.leg.i vltima op.ibi posita in gl.⁊ ꝓbat bar. in.d.l.si vsufru.ciuitati de vsufr.le.⁊ ia.de are.an.de pis.⁊ nic.de nea.in.l.annuũ.s.de an.le.vñ dr̄ q̄ ideȝ fit in legato vsufruct' relicto ciuitati ⁊ in legato ãnuo vt sic in iponẽda rõne.fal.habeat̄ ac si legatũ eẽt triplũ eius qđ,p p̄mo anno debet̄ vt hic.sed tũc ob.tex. in.d.l.hr̄ditatũ.in si.p̄n.q loquit̄ in vsufr.legato reipub.⁊ gl.hic dr̄ dicere q̄ põt fieri computatio eo mõ quo hic dr̄ ⁊ ẽt eo mõ quo ibi dictũ ẽ.tñ q: magna est dr̄ia iter vnã cõputationẽ ⁊ aliã.⁊ posset esse q̄ heres nõ vellet q̄ fieret vno mõ ⁊ legatari' alio.iõ tuti' forte est tenere q̄ ista lex simplr̄ loquat̄ in legato annuo ⁊ illa in vsufructu: lȝ sit difficile oñdere rõnem diuersitatis tenẽdo opi.bar.in.d.l.vsufructus ciuitati cui tñ ɔ̃dixit dy. ¶ In gl.pe.in si.gl.nõ rñdet. Sed ȝ dy. raph.⁊ cõiter doc.dic q̄ nõ p.l.penales.§.annua.j. e.sed ſm ange.⁊ io.de imol.nulla detrahet̄ fal.si hec oĩa cũ alijs simul iuncta nõ excedũt dodrãtẽ.al's fiet ɔ̃tributio oĩum ⁊ detrahet̄,put fuerit expediẽs ita q̄ apud heredẽ remaneat quarta.d.§.annua. ¶ Querit io.de imo.an ista lex sit correcta cũ hodie sint reprobate vsure.⁊ in auc.ad hec.C.de vsur.⁊ dicit q̄ nõ p.l.pcipimus.C.ad.l.fal.⁊ raph.dicit q̄ hodie extimaret̄ quãtũ cõiter ex redditu rerũ vel ex licita negociatiõe pciperet̄.[c] iuxta.c.p vestras.d dona.iter vir. ¶ Addo in silĩ bar.in.l.tutor q repertoriũ.§.si post ⁊.§.se.s.de admini.tuto.⁊ in.l.diuus.j.e.⁊ raph.in l.ij.in si.C.de cõdi.inde. Facit ad no.tp Cy.in auc. nouissime.C.de admi.tut.⁊ p Ja.de bel.in corpore. vnde illa auc.sumit̄. ¶ Adde ẽt q̄ nic.de nea.alr̄ intelligit istũ tex.s.q̄ heres p calũniã allegabat esse locum detractioni falcidie.⁊ pp hoc recusabat p̄stat̄ legata ⁊ ista lis p trieniũ durauit: tandẽ fuit declaratum nõ esse locũ detractiõi falcidie.⁊ dicit̄ q̄ tene

a ¶ Cũ oȝ.vide ibi p cor.i apostillis ad bar.in caracterib' de tortis.

b ¶ Usufruct' adde q̄ dicta hic pcedũt ẽt i eccl'iã vt tñ duret vltra centũ annos.nisi legas annuo vel vsufruct' adiectũ sit vbũ ppetuo: q: tũc trãsit centuȝ ãnos ſm barba.ɔ̃s.xx.iiij.libr.vbi multa dicit qđ ãt si relinquat̄ decẽ ex fructibus talis fundi ãnuatĩ an idẽ sit q̄ in legato ãnuo vide lud.roma.singlari b' suis fo.xiij.

c ¶ Percipet̄ facit q̄ voluit ludo.roma.cõsilio.cccxviij. q̄ tutor q non põt pecuniam pupillari sub honesto lucro teneat̄ ad id q̄ lucre pcipi potuisset ex negociatione.

bitur heres ad vsuras triētē s. facit.l. diu⁹. in fi.ĵ.e. Sed iste ītellectus repugnat lr̄e.pau.de ca.hic in le. padua.dicit se nūq̄ vidisse tex.ō quo ñ viderit aliquā rōnē vel aliquē fructū excepto isto tex.quē fateť se nō ītelligeř ꝛ q̄mltomīn⁹ illū ītellexeřt gl.ꝛ doc.ñ vř hře rōnē q: ƀʒ illū ō legato ānuo fcō ō.x. ōtraheť fal.ac si tm̄.xxx.semel legata fuissent.ꝛ sic falci.esset septē cuʒ dimidia qō vř absurdū cū legatū istō sit relictū reip. que nunq̄ moriť ꝛ possit ascēdere ad magnā q̄titatē vñ putat q̄ iste text.nō dicat q̄ nō detrahať falcidia ītegra qñ īminebat falcidia ex futuris p̄statiōibus p toto tpe imo putat q̄ detraheť aduersus rēpublicaʒ sicut aduersus alios q̄bus annuū legatū relinquereť sed solū putat q̄ hic erat discordia īter heredē ꝛ legatarios.q: heres dicebat q̄ legata trāscēdebāt dodrātem ꝛ legatarij dicebāt oppositū.vñ oʒ videre q̄tum ascēdāt ꝛ tex.hic dicit q̄ legatū annuū reipu.factum puta de.x.extimať valere.xxx.solū quo ad videnduʒ an excedat dodrantē tñ dicit se nō videre rōneʒ quare tam paruū extimeť ꝛ sup hoc relinquit cogitāduʒ sed certe si quo ad videndū q̄tum valeat dictū legatum.extimeť valere.xxx.pari rōne debemus diceř q̄ tm̄ ō.xxx.detraheť fal.ꝛ rō sit fauor reipu. vt dixi.s̄. nō nego qn dubius sit ītellectus pp difficultates de q̄bus.s̄.ꝛ maxime pp.d.l.hereditatū.in fi.p̄n.

Undo. ¶ Potest qs cām dñij sibi mutaŕ noua ꝛ extrīseca cā superueniēte.h.d. ¶ No. q̄ illud qō nō capitur iure hr̄ditario nō venit in cōputationē fal. vt hic ꝛ.l.quo aūt.l.eo.dubitat tñ io.ō imo. hic inter usufr medij tpis cōputeř i hr̄ditate.ꝛ dicit videri q̄ sic.ar. l.i.§.si qs creditori.s̄.e. Jn ōriuʒ adducit: q: illud ñ pcipiť nisi post mortē testātis merito nō oʒ cōputari in hr̄ditate.l.in q̄titate.ĵ.e.ꝛ aliter nō decidit. Sʒ p̄mum vř verius p.d.§. si qs creditori. q: hic debitor legat creditori cōditiōali.ꝛ illud qō legať est in rerū natura ꝛ i hr̄ditate lʒ cōmodū veniat pcipiēdū post mortē testatoris.sicut ēt in.d.§.si qs creditori.sed in d.l.in q̄titate.in p̄n.nō erāt ibi in hr̄ditate tpe mortis fructus nōdū nati.ꝛ loqmur in ōditiōe adiecta.q̄ rō nō trahiť.l.i.§.si serui.a fiň. ¶ No. q̄ qs nō pōt habere dñium ex pluribus causis.s. successiuis sed eodem tpe cōcurrētibus sic.l.in numeratiōibus.de so. ¶ Jn gl.fi. ibi sed ꝛ ibi dicas q̄ emi ab extraneo ꝛc̄. hec violat tex.illū.ideo dic melius vt ibi p gl.fi.in ꝟ. vel dic planius ꝛc̄.ꝛ ibi plenius p bar. ¶ Extra gl.q̄ritur q: tex.hic loquiť qñ cōditio legati extiterat tpe quo tractať de ineunda fal.sed qd si nōdū extiterat ōditio dicit pau.de ca.hic q̄ fundus cōputabaŕ hr̄di in falcidia cū habeat iure hereditario. Alexāder.

Erbis. ¶ Si debitor legat creditori q̄tum oʒ ꝛ nō vltra nō oʒ legatuʒ nec defalcaŕ nec onere fideicōmissi creditor grauari pōt.sed si legat plus q̄titate oʒ in illo pluri legatū ꝛ detrahiť fal.sed si legat plus tpe vř cā vt si est debitū in diē vel sub ōditōe ꝛ legauit pure ꝛ tūc vʒ in tota q̄titate nō solū in cōmodo repsentatiōis q̄tum ad hoc vt actio ex testō p tota q̄titate cōpetat ēt si viuēte testatoř ōditio extiterit.h.d. ¶ No. q̄ relictū creditori ē iutile lʒ obligatō ex solo iuř spāli subsistat nisi aliud cōmodū in eo verseť.ita pʒ cū loqtur de debito ex pollicitatiōe. iuncta.l.i. ꝛ.l.pactū.ĵ. de polli.qō ē bene notādū ƀm ang. ꝛ istud facit ō.ij. gl.in.l.si creditori. ꝟ. id qō honoratior de le.i. ō quo dic vt ibi. ¶ No. q̄ si res deuenit ad eū casum a quo nō pōt incipere tñ nō viciat actū qñ casus supueniēs tendit ad eundē finē ad quē tendebat ipse actus. nā actus legādi tendebat ad afferēdū cōmodū legatario.l.si creditori.cū.l.se.de leg.i. ꝛ ad illud idē tēdit casus supueniēs.i.euētus ōditiōis.secus qñ nō tēderet ad eundē effectū.l.iter stipulātē.§. sacrā. de ver. ob.ita loquūtur ōria hic allegata in gl.ꝛ no.p dy.in.c.factū legitime.de reg.iur.in.vi.ꝛ p cy.hic in.l.si gaudēti⁹.C. ō ōben. emp.ꝛ ibi ēt p bal.ꝛ p cy.in.l.generalr.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ p iac. de bel.in.l.q: in eū alle.in gl.ꝛ p bar. plenius.in.l. plurib⁹.§. fi.de ꝟ.ob. ¶ No. q̄ legatū pure relictū ei q erat creditori i die vel sub ōditiōe vʒ in totū q̄tum ad hoc vt ex testō ad totū agi possit seu q̄tum ad detractionē fal.dic q̄ solū defalcabiť de cōmodo representatiōis.l.i.§.si qs creditori.s̄.e. ¶ Jn glo.fi.in p̄n.p̄mā solutionē tenet dy.ꝛ alij.q: hic ēt pōiť ius vetus.sicut in.l.debitor.alle.in gl.ꝛ iō scōa so.nō est bona nec ēt tertia. q̄ legū correctio ē euitāda. ¶ Querit bar.an hic dicať acqri dñium ex pluribus causis ꝛ dic vt plenius p eū in.l.iij.§.ex plurimis de acq.pos.in.vj.oppo.cū se.oppo.ꝛ in.q.ibi.prime sequēti.ꝛ ēt in fi. ¶ Extra gl.vltra doc.oppo.de.l.fi.§.i.ꝟ.sed si sub cōditiōe.iuncto ver.sed si extiterit.de vul.ꝛ pup.bart.ibi format oppositionē ꝛ soluit q̄ hic loqmur in legatis in q̄bus ōditio retro nō trahiť.l.i.§.serui.ad fiň.ibi loquiť in hr̄ditate in q̄ cōditio retro trahiť.l.q̄ dř.ff.de te.mili.ꝛ sic fingiť q̄ ibi a p̄ncipio īstitutio fuissʒ pura ꝛ p cōsequēs secūdus actus.i.substō fuisset nulla.Sed hec solutio nō vř bona: q: ōditio hic non fuit adiecta legato sed ōctui ꝛ in ōctibus ōditiōes retro trahunť.l.potior.ꝛ.l.q balneū.ff.q potio.i pigno. habe.vnde rñdet raph. in.d.l.fi.q̄ ibi loquiť in duabus dispositiōibus vniformib⁹.s.i institutiōe ꝛ substōne hic in difformibus. facit.l.q bis. ꝛ qō ibi no.de ꝟ.obli.aliam solutionē dat ibi io.de imo. si illa nō tollit contrarium aliquo modo si bene inspiciať.

Si vir. ¶ Si vir partē dotis lucreť ꝛ vxorem sepeliat ꝛ heres existat sumptus sepulture.p rata sibi ꝛ hereditati ascribunť in cōputatiōe falcidie.h.d. ¶ No. q̄ illud qō lucrať maritus ex pacto lucrāde dotis dř esse de patrimonio mariti nō mulieris hr̄ditas. Facit ƀm nic.de nea.l.iter socer.§.i.s̄.de pa.do. Ex hoc īfert q̄ idē erit si ex forma statuti deferť lucrū dotis marito.ar.l.i.C.de impon.luc.ōscrip. Ex hoc noteris q̄ lucrū dotis delatū post mortem mulieris a statuto nō dř hēri iure hr̄ditario ꝛ sic vř q̄ trāsmittať ad hr̄des ēt si nō sit agnitū.hñ facit.l.i.§.si ipu.ĵ.ō colla.bo.ꝛ hoc expssē voluit bal.i.l.si arrogator.i.ij.col.s̄.ō ado. facit ēt.§.ex ōditiōali.isti.de ꝟ.ob.ꝛ notať ēt p bal.in.l.gñalr §.in his.C.de secū.nup. Sup quo vide q̄ tradunť p ang. i cōsilio.lxxix.icipiēte in xp̄i noīe maria de bastardis.vbi ōsuluit q̄ si statutū defert dotē matris filijs nō trāsmittāt nisi agnouerit: q: intelligiť deferre tanq̄ hereditatē: tñ illud nō vř bene pbaŕ nec puto verum p p̄dicta ꝛ per hanc legem.

Lege fal.interueniente. ¶ Si legaŕ īdiuiduū ꝛ īminet falcidia oʒ extimari.ꝛ de eius extimatiōe falcidia detrahi.h.d. ¶ Jn gl.in ꝟ.restitueř.ibi opposita exceptiōe ꝛc̄.nā cū seruitus legata sit qd indiuiduū lʒ legatarius eā in totuʒ petat nō dř petere plus debito: ꝛ ideo reqriť q̄ reus opponat exceptionē doli vt ōsequať quartā extimatōis pro falcidia sed vbi legatuʒ esset qd diuiduum ꝛ heres peteret totum diceret ipso iure petere plusq̄ debeať.l.q solidū.in p̄n. de leg.ij. ¶ Jn ea.i fi.rō est q: nō solū libertas est diuidua.l. si pariter.ꝛ.l.si duo.ĵ.de lib.cā.sed ēt est inextimabilis.l.libertas ĵ.de reg.iur.ideo nō pōt detrahi fal.de ea.

A lege falcidia eris. ¶ Es alienuʒ i cōputatiōe falcidie p illū tm̄ heredē deduciť q grauat fuit a testatore illud tm̄ es exoluere ꝛ nō p alios.h.d. ¶ Et pone casum q̄ testator habebat in bonis sexcentū in totū.ꝛ es alienuʒ quo tenebať erat in centū ꝛ tres instituit heredes equalr tñ vnum ex eis: puta ticiū grauauit ad totum es alienum exoluendum ꝛ etiā grauauit onere legatorum ascēdēte ad alia centum reliquos coheredes grauauit ēt onere legatorum.vult ticius deducere falcidiā de legatis: q: dicit sibi nihil remanere cōputato onere eris alieni ꝛ legatorum: sed legatarij dicūt q̄ nō oʒ de portione ticij tm̄ deduci totum es alienū: sed solū tertia pars: q: creditores habēt agere p reliqs duabus partibus ō coheredes ꝛ qō deducta tm̄ tertia parte eris alieni de parte ticij superest ticio quarta.ꝛ sic nō est locus detractioni falcidie: rñdeť q̄ totum es alienum in habenda rōne falcidie deduciť de parte

ticij. et quod coheredes quo ad suos legatarios nõ põt de portiõi bus suis aliqd deducere, p ere alieno ad finẽ detrahẽdi falcidi am de legatis. ¶ In gl. in ver. habebit ibi imo tertio secundum Hug. de parte sua tñ etc. hec tertia rñsio cõiter tenet. ¶ In ea. in fi. glo. querit attento quod qñ vnus ex heredibus grauat a testatore vt totum es alienũ soluat vident alij cohrdes iure plegati hre liberationez ab illo coherede grauato an ille coheres grauatus poterit de isto plegato detrahere falcidiaz. et ocludit quod sic post quam hz a coherede et nõ dz coheres grauari vltra dodrantẽ par tis sue: p. §. papinianus alle. in gl. Sed bar. de vno dubitat. Nã hic ex tex. apparet quod coheredes q p testatorẽ fuerũt exonerati ere alieno nõ deducũt aliqd de ere alieno aduersus suos lega tarios ad inducẽdã falcidiã. ergo ex hoc vr seq quod illud cõmo dum liberatiõis qd sentiũt ex plegato a coherede cõputat eis in falci. hoc aũt vr esse contra iura dicẽtia quod illud qd heres capit iur plegati et nõ iure hereditario nõ imputat in falcidiã. l. quod aũt. et l. in quartã. ff. e. bar. dicit quod istud, pcedit ex mente testatoris: qr grauãdo vnũ vt soluat es alienuz est ex mente testatoris qd alij nõ faciãt deductionẽ eris alieni. ar. l. cũ quo. §. fi. ff. eo. Ange. rñdet quod imo isti coheredes habẽt hoc iura hereditaria. qr p talẽ liberationem vident tanto plus habuisse ab initio in portione hereditaria. et sic potius vident capere iure hereditario quam ple gati. ideo iputat falcidiã. et ita dicit voluisse bar. lz secundum eũ bart. ofuse dixerit et corrupte habent. et pbat hic in tex. et cũ ang. trã sit Jo. de imo. Sed contra istã rñsionem facit illud qd dicit gl. hic i fi. s. quod coheres grauatus detrahit falcidiã aduersus coheredes de isto cõmodo liberatiõis. ergo habẽt iure plegati isti cohere des. pp hoc dicit pau. de ca. hic bonã esse rñsiõem bar. qr testa tor grauãdo vnũ tñ censet voluisse quod alij nõ possint deducere aduersus suos legatarios. et sic cõputabũt sibi i falcidiã dictas quantitates lz iure plegati habeãt. et sic istud operat volũtas testa toris: tñ vtraqz solutio põt simul iungi. nã negari nõ põt quod pp plegatum portiões hereditarie coheredũ cẽsent remanere pin guiores. et eodẽ mõ respondeatis si opponeret quod oĩa legata et plegata debẽt otribui. l. nensennius. in pñ. ff. e. et illud qd pstat iste coheres de ere alieno vltra ratã sue portionis hrditarie nõ agnoscit vt es alienũ. sed vt legatũ. l. seruo legato. §. si testator de leg. i. ergo deberet cõtribui cuz alijs legatis. nõ aũt deduci. nã rñdetur quod hoc est ex volũtate testatoris q voluit quod es alie num pcederet omnia legata: et ita etiã rñdet Raph. hic.

A lege falcidia placuit.

¶ Fructus pendentes censent esse pars rei et ipsam reddũt pciosiorem: secus in partu existente in ventre. h. d. et ẽ sin. l. secundum bart. ¶ No. quod fructus dicunt pars rei vt hic. et l. fru ctus pendẽtes: de rei ven. ¶ No. quod partus nõ vr esse pars rei nec reddit matrẽ pciosiorẽ lz ancilla grauida pp qualitatẽ pre gnãtie carius possit vendi. l. si qd ex pamphila. in pñ. de leg. ij. Et facit secundum ang. ad statutũ florentinũ disponẽs, p legato rei de beret solui gabella secundum rei valorẽ qd si leget vacca pregnãs que carius vendit pp partũ qd tñ illius qualitatis nõ est habenda osideratio. sed io. de imo. dubitat an hoc sit verum in vacca. qr fe tus eius censet esse in fructu nõ aũt ptus ancille. l. in pecudum ff. de vsur. Subdit tñ qd forte idẽ dici põt esse in partu ancille: et vacce q lz sit in vẽtre tpe mortis. tñ nõ est natus. et alius est i fructibus terre q nati sunt tpe mortis. et de istis loquat tex. noster in ver. maturi. et sic nõ haberet locũ iste tex. in fructibus satis si nõ essent nati. et lz gl. subaudiat maxime, pcedit ista subauditio vt cõprehẽdat ẽt nõ maturos dũmõ nati sint tpe mortis: vel ẽt secundum eũ forte nõ deberet aliqd subaudiri ad text. qr qñ sunt maturi sunt adeo, primi recollectiõi quod vident quodãmodo iesse recol lectõi et sic pinde est acsi tpe mortis essent recollecti. secus ergo si nõ essent maturi: qr cessat dicta rõ. fatet tñ quod doc. trãseũt cõi ter p suppletionez glo. Sed dicit ipse quod nõ videt bonã rõnem diuersitatis iter partũ et fructus saltẽ qñ fructus sunt sati. et non nati cũ vtrobiqz p oĩa videat esse eadẽ rõ et sic vr residere quod si fructus sunt sati tpe mortis sed nõ nati fundus nõ reddat pre ciosior sicut nec ancilla: sed si essent nati lz nõ maturi adhuc vr sentire idẽ sed nõ ita firmat: qr gl. et doc. hic subaudiẽdo maxie volũt contrariũ. ¶ Pau. de ca. hic in lectu. bonñ. dicit in fetu vacce idẽ esse qd in fructibus fundi p. d. l. in pecudũ. Addit quod illa dif ferẽtia iter fructus maturos vel nõ maturos quã põit io. de imo. nõ vr bona: qr vtroqz casu sunt pars rei et osequẽter augent ipsaz: vt in. l. fi. §. pe. ff. que in frau. credito. et facit. d. l. fructus pendẽtes. et sic in hoc me lius vr subauditio gl. nec plz ẽt drĩa quã posuit io. de imo. et pau. de ca. iter partũ ãcille et fetũ vacce ispecta rõne eorum que nõ vident bona: qr lz partus ancille nõ dicat esse in fructu quantuz ad hoc vt spectet ad fructua rium et nõ ad, pprietariũ. d. l. in pecudũ. tñ quantum ad hoc vt iputet in falcidiã etiã partus ancille venit ipu tandus in falcidiã sicut fetus vacce. vt. l. paul. §. i. ff. e. vbi partus ancille natus pendẽte dic sub qua alte ri legata erat ancilla cõputat heredi in falcidiã. et ibi gl. rñdet in. d. l. in pecudũ. drĩa ẽt iter fructus natos et nõdũ natos quo ad fructus fundi nõ vr esse bona dũmodo fũdo cohereãt et sint seminati et vt ita dixeri ocepti: qr est eadẽ rõ que in natis. nõ obstat illud qd dr hic de partu nõ edito: qr colligeret rõ differẽtie et rñsio ex dicẽdis cũ gl. ¶ In gl. fi. ibi vr emisse partũ tanquam eius partẽ etc. Sz certe in. d. l. si quod ex pamphi la nõ dr quod partus sit pars ancille. lz ille, pbet quod pp hoc ancilla carius vendat nec ẽt dr partum emisse. l. si pregnans. ff. de euic. et no. in. d. l. si qd ex pamphi la. ideo secundum bar. et ang. nõ dr in se ancilla pciosior pp partum vt hic quamuis pp id carius vendat. vt in. d. l. si qd ex pamphila. secus in fundo q pp fructus efficit i se preciosior vt hic. Sed io. de imo. de hoc dubitat qr res tñ valet quantum vendi põt. l. si seruus. de cõdi. fur ti. ergo si ancilla pp partum plus vr quod debeat dici p ciosior sicut fundus pp fructus. et sic vr idẽ vtrobiqz dici debere ẽt quo ad cõputationẽ legis falcidie. Vñ secundum eũ forte dici põt quod si loqmur in fructibus satis nõ dum natis idẽ est qd in partu. secus si natis qr pp na tos fructus est preciosior. lz gl. pcedens senserit contrariũ quã doc. sequũtur vel secundum eũ si vis tenere gl. potes di cere quod hec lex habuit respectũ ad cõiter accidẽtia. l. nam ad ea. de leg. Unde qr magis cõiter otingit quod si at abortus de partu quam quod ex toto pdant fructus sati vt experiẽtia docet. ideo lex noluit habere osideratio nem de partu nisi esset natus. secus in fructibus. dicit tñ quod hec rõ vr persuasiua non necessaria. attento po tissime quod diminutio patrimonij causaliter cõtingens post mortem testantis nõ attendit sicut augmentum vt hic iuncta. l. in rõne. la. ij. et. l. in quantitate. in pñ. ff. e. ¶ Raph. hic dubitat de solutiõe data p bar. ad. d. l. si qd ex pamphila. qr siue res sit pciosior pp se vt fũ dus siue pp id qd cõtinet in se vt ancilla pregnãs oĩ no debeat dici preciosior. ¶ Unde rñdet quod in. l. con traria euenit a casu quod carius fuit vendita nõ quod cõiter estimet vt hic: et dicit quod nõ vz quod aliter solui possit hic stare põt: et si querat quare nõ ita dz estimari plus an cilla pp partuz sicut fundus pp fructus potes respõ dere ex rõne psuasiua supra assignata secundum io. de imo. ¶ In ea. ibi qr nil de suo cõmodo querit etc. hoc gl. re putatur no. secundum doc. et facit secundum Cy. post vltramonta nos quod si statuto cauetur quod pro quolibet lupo capto per aliquẽ debeant sibi dari. x. et cõtingit quez cepisse lupam pregnãtem an solum habere debeat vnica. x. et idez notat Gui. et Bar. in. l. qui in vtero: allegat in glo. et Bal. in. l. fi. C. de libe. ca. vbi plus dixit qd etiã si haberet lupatinos ad vbera nõ deberet habere ni si vnica decem per. l. sed addes. §. si qs mulierem. ff. locati. et ita etiam voluit Bald. in. d. l. qui in vtero. quod vltimum tñ nõ pono pro cõstanti. qr ibi tpe otractus filius erat in ventre matris et pater etiam per rõnem traditam per bar. in. d. §. si quis mulierez. qd ille tex. nõ probat. et facit etiã ad no. per bar. in. l. cum inter. C. de fideicõ. libe. et in. l. qd dr. ff. de lib. et post. et in. l. fi. C. de bo. prescrip. et ang. in. l. aretusa. in vlti. col. ff. de sta. bo. Et circa differentiã quã nõnulli faciunt in ter ancillã pregnantem et vaccã vt. s. retuli. poteritis

cõſiderare ꝙ ꝓ illa differẽtia facit qꝛ in ancilla. poterit lex cogitare ꝙ ſi parit abortiuũ eſſet nullius vtilitatis. ſecus ĩ vacca qꝛ eius fetus valꝫ ad chartas q̃s nõ natas appellam⁹ ſup quo poteritis cogitare.

q Uod ſupra. ¶ Hereditas pupilli exhrẽdati que põt ad iſtitutũ venire vigore pupillaris ſubſtitutiõis nõ ↄtribuit̃ cũ hereditate defuncti ad tollẽdam fal. ⁊ ad augẽda legata ab iſtitutio relicta. h. d. ¶ In gl. ij. ibi delata nõ eſt ⁊c̃. vt qꝛ pupillus nõ duꝫ ẽſt mortuus. ¶ In ea. ibi nullus de ſubſtitutis adijt ⁊c̃. idẽ ſi adijſſet vt ẽt dicit pau. de ca. hic poſtꝗ̃ non ex bonis patris ꝓceſſit illud qđ hẽtur ex ſubſtõne pupillari. ꝑ id qđ dicã. ĩ. ꝓxime allegãdo. l. ĩ duplicib⁹. ¶ In ea. ibi qdaꝫ eulogio. ex hac gl. habetis. l. qdã eulogio. nõ hẽre locuꝫ in ſubſtituto pupillariter filio exheredato. Io. de imo. hic ſe remittit ad dicẽdã per ſe. ĩ. l. ꝓxi. §. fi. ⁊ ibi non tetigit. ſed in. l. q patri. ff. de acq. here. ⁊ ibi tꝫ cõtra iſtã gl. ⁊ etiã raph. ibi ⁊ hic. ⁊ ego dixi in. d. l. qdã eulogio. vbi etiã teneo cõtra iſtã gl. ¶ In ea. ibi. §. q filiũ. itellige ſꝫ caſuꝫ illius. §. vꝫ. quã ſolida legata preſtãt. ſ. quatenus ꝑſtari pñt ꝺ bonis patris que ex ſubſtõne vel inſtitutiõe obuenerit iſtituto. ſed nõ ꝺ bonis que aliũde ꝗ̃ a patre obueniſſent pupillo ⁊ ex ꝑſona pupilli ipſi ſubſtituto. l. in duplicibus. ĩ. eo. ¶ In gl. in ꝟ. legata i fi. Aduerte qꝛ ille. §. fi. loquit̃ de ↄtributõe legatoꝝ tã i ꝓmis tabulis ꝗ̃ ſecũdis relictoꝝ ſꝫ nõ exꝓmit bõa tã patris ꝗ̃ filij cõtribuunt̃. ꝺ qua ↄtributiõe bonoꝝ loqtur hic. ⁊ ſic ille tex. nõ ↄ̃dicit ſm raph. ⁊ pau. de ca. hic. tñ de hoc vide ꝑ bar. ĩ. l. ꝓxi. §. qđ vulgo. i. i. col. ⁊ ibi videbim⁹

i N ratione legis. ¶ Quicqd ꝑ hrẽdem iure hereditario quocũqꝫ tempore de hereditate retinet̃: ſibi in falcidiam imputatur. h. d. ¶ Limita vt dicam. ĩ. eo. in. l. nõ eſt.

Si ſeruus. ¶ Res hrẽditaria poſt mortem teſtatoris ꝑempta que ſi extaret nõ ĩputaret̃ heredi in falcidiã nec ẽt tũc ĩputat̃. ſecus ſi ĩputaret̃: dꝫ tñ tm̃ extimari ꝗ̃tuꝫ valebat tꝑe ꝑemptiõis attẽta ipſi⁹ qualitate. h. d. ¶ In tex. ibi deceſſerit. ſ. poſt mortẽ teſtãtis al's nõ hrẽt dubiũ ea q̃ nõ ſũt in bonis tꝑe mortis teſtatoris nõ cõputat̃ in falcidia. l. in rõne. in ꝓ̇n. ⁊. l. in ꝗ̃titate. in ꝓ̇n. ĩ. eo. ¶ In tex. qñqꝫ. i. in caſu ꝓ̃dicto. ¶ In tex. ibi nõ videbit̃ periſſe. ſ. hrẽdi. ¶ No. ꝙ i legatis vr̃ ꝙ ↄditio retrotrahit̃ qđ vr̃ ↄ̃. l. i. §. ſi ſerui. ſ̃. ad fil. ⁊ ſimilr̃ vr̃ hic ꝓbari ꝙ fictio locũ habeat re ꝑempta. qđ vr̃ ↄ̃. l. huic ſcriptur̃. in ꝓ̇n. ſ̃. ad. l. acq. ⁊. l. neceſſario. ꝟ. plane. ff. de peri. ⁊ cõmo. rei ven. Bar. in. l. ſi is q ꝓ emptore. in. v. q. ꝓ̇ncipali. rñdet ꝙ h̃ eſt ſpãle fauore hrẽdis quo ad falcidiã. Sꝫ bar. hic aliter rñdet ꝙ h̃ nõ fingit̃ retro ſed rõ eſt qꝛ ſi res hodie extaret non extimaret̃: vt. ĩ. e. l. §. ſi ſeruus. ⁊ iſtud hic nõ eſt ex vi fictionis. ¶ No. ꝙ lꝫ diminutio ↄtingẽs poſt mortẽ teſtatoris cedere debeat ad dãnum hrẽdis nõ legatariorum. l. in ꝗ̃titate. in ꝓ̇n. ĩ. eo. tñ fallit qñ h̃ diminutio ꝓceſſit ex facto teſtatoris puta relinquẽtis libertateꝫ ſeruo ſub ↄditiõe: vt hic. ⁊. ĩ. e. l. §. ſi ſeru⁹. Aliã limitationẽ ad. d. l. in ꝗ̃titate. videbimus. ĩ. §. ꝓximo. ⁊ ibi dicã. ⁊ aliã habuiſtis in. l. lege falcidia placuit. ſ̃. e. plene ꝑ Bar. in. d. l. ꝙ vulgo. ¶ In gl. in. ꝟ. nõ videbit̃ ibi dicta diſtinctio. ſ. an defecerit ↄditio vel non ⁊c̃. Et hoc cõiter tenet̃. dicit tñ io. de imo. ꝙ forte de iure verius ẽ ꝙ nõ ſeruet̃ dicta diſtinctio. ſꝫ ĩdiſtincte habeat locũ illud qđ dr̃ in fi. ibi ſed quãti ſtatuliber. ⁊c̃. qꝛ iſte ꝟ. poſitus vr̃ referẽdus ad oĩa ſuꝑiora i dubio. ar. l. talis ſcriptura. de leg. i. ⁊ ad hoc dicit ꝙ nõ ob. ĩ. e. l. §. ſi ſeruus. qꝛ ibi loquit̃ qñ pure fuit data libertas ⁊ ſic certũ erat adita hrẽditate libertatẽ cõpetere ſed h̃ fuit data ſub ↄditiõe. ¶ In ea. ibi. l. ſi hrẽs dolo cõiter ſoluit̃ ꝙ ibi hoc eſt ꝑꝑ dolũ heredis. ¶ In ea. ibi §. ſi ſeruus. dic ꝙ potius cõcordat. Uel ſolue ſm dy. in ↄ̃rio ꝙ ibi loquit̃ in ſeruo cui pure data erat libertas. h̃ aũt ſub ↄditione vt dixi. ſ̃. ¶ Ultimo. limita iſtũ tex. in fi. niſi ſeruus petijſſet ex cã que habuiſſet originẽ in vita teſtatoris: qꝛ tũc ꝑempt⁹ nõ ĩputabit̃ in falcidiã: lꝫ ſi extaret ĩputaret̃. vt. ĩ. e. l. §. ſi ſeruus. ĩ ver. ⁊ eos. ſm verũ intellectũ. lꝫ glo. ibi aliter intelligat.

Imperator. ¶ Bona ablata heredi poſt morteꝫ teſtatoris ex cã que habuit originem illo viuẽte nõ ĩputat̃ heredi in falcidiã ſed eſt ꝑinde ac ſi in hrẽditate nõ fuiſſet tꝑe mortis. h. d. cũ. §. ſe. vſqꝫ ad. §. ſi ſeruus. ¶ In tex. ibi ablata. ſ. ꝑꝑ delictũ defuncti. ⁊ tũc pone exẽpluꝫ vt in. §. ſe. vel qñ ꝑ bono. poſ. ↄ̃tab. ꝓ̃terito in teſtõ diminuitur portio ſcripti hrẽdis onerati legatis. l. ⁊ ſi cõtra. ſ̃. de vul. ⁊ pu. ⁊. l. fi. §. fi. ſ̃. de leg. iij. l. plautius. ſ̃. ti. i. vel ſi ab exhrẽdato fuiſſet ꝓ parte querelatũ ⁊ reſciſſuꝫ teſtm̃. l. cũ duobus. ff. de ioffi. teſta. ⁊ ſic habuit originẽ cã diminutiõis ẽt in vita defuncti ſeu ex facto ſuo. ¶ In text. ibi eris alieni loco ⁊ ꝑ ↄſequẽs poſſint defalcare legata: qꝛ pars ablata nõ cõputabit̃ in falcidiã ſed ꝺducet̃ loco eris alieni. ¶ In tex. ibi ſuccurri. ſ. de equitate ꝗ̃uis mero iure ſeu ꝺ rigore nõ ita videret̃. ⁊ rõ equitatis eſt illa que ſequit̃ ibi anim⁹ litigãtis ⁊c̃. quaſi velit dicere ꝙ anim⁹ teſtãtis q appellauerat ⁊ deſiderabat obtinere admittit hãc opi. qꝛ veriſimile eſt ꝙ grauauit hrẽdẽ tanto onere legatoꝝ: qꝛ putabat bona oĩa apud eũ remanere. ⁊ ſic eſt veriſimile ꝙ noluit eũ fore grauatũ ſi pars auferat̃. ⁊ ideo poterit detrahe̾ falcidiã. qꝛ pars ablata tanꝗ̃ es alienuꝫ deducit̃. alijs modis etiã exponit̃ a doc. hic. ſed ꝓ̃dicta expoſitio ſufficit q̃ bõa ⁊ clara ẽ. ¶ No. ꝙ lꝫ regulr̃ diminutio bonoꝝ ſuꝑueniẽs poſt mortẽ teſtatoris noceat heredi nõ aũt legatarijs. l. in ꝗ̃titate. in ꝓ̇n. ĩ. e. tñ fallit qñ diminutio ꝓcedit ex cã que habuit originẽ viuo teſtatore. vt hic. ſimile hẽtur. §. ꝓximo. vbi qñ diminutio ꝓceſſit ex facto teſtatoris illa nocꝫ legatarijs. aliã fallẽtiã habuiſtis ĩ. l. ĩ lege fal. placuit. ſ̃. e. aliã habetis in. l. eris. in fi. ĩ. e. ⁊ illud eſt ꝑꝑ fauorem publice vtilitatis ſm ang. hic. aliã circa hoc vide plene per bar. ĩ. e. l. i. i. §. qđ vulgo. in oppoſitiõib⁹ tertie ꝑtis. ⁊ d̃ c̃et̃ ẽt ĩ l. ĩ rõne. l. in ꝓ̇n. ⁊ in. §. diligẽter. ĩ. e. ¶ No. formã ꝓnunciandi in cã appellatiõis. de quo plene no. in. l. eos. in ꝓ̇n. C. de appel. ⁊ dixi in. l. in ſũma. in ꝓ̇n. ꝺ re iudi. ¶ No. caſuꝫ i quo ſnĩa in cã appellatiõis lata ↄfirmatoria ꝓ̇me trahit effectũ ſuũ retro ex eqtate ⁊ ex hoc colligit ang. ꝙ ẽt in ſentẽtijs habeat locũ ex eqtate fictio trãſlatiua. ⁊ de iſto tex. ſꝫ eũ nõ fuit recordat⁹ bar. in. l. ſi is q ꝓ emptore. ĩ. de vſuca. in. v. q. ꝓ̇ncipali. dũ format q̃ſtionẽ de illo q fuit ↄdẽnatus ꝑꝑ maleficiũ ⁊c̃. tñ vt dicit io. de imo. hic põt dici ꝙ hic iſtud nõ ꝓueniat ex trahitiõe retro ſꝫ ex eo qꝛ hec diminutio trahit originẽ a facto defuncti vt dictũ ẽ. ⁊ regulr̃ ſnĩa in cã appellatiõis lata ↄfirmatoria ꝓ̇me nõ ſumit effectũ niſi ex tũc cũ fert̃ non aũt trahit̃ retro. l. furti. in ꝓ̇n. ſ̃. de his q no. infa. ¶ In glo. in ꝟ. ĩperator. vbi quã defecit ↄditio melius ſm dy. nic. de nea. ⁊ io. de imo. qñ nõ defecit cõditio vt pꝫ in. §. ſe. in ſcđo rñſo. ⁊ ẽt pꝫ hic dũ dicit nõ ĩ ampliorẽ ⁊c̃. iũcto. §. ꝓ̃cedẽti. in ꝓ̇n. ⁊ ſic nõ pereũt bona heredi. hic ſicut ĩ ꝓ̃cedẽti. §. i. in ꝓ̇n. qñ cõditio extitit. ¶ In glo. in ꝟ. adẽptã. ibi nã tacite ⁊c̃. ⁊ nõ bene põt referri hec gl. ad tex. qꝛ relegatũ de quo loquit̃ iſte tex. nõ vr̃ tacite bõa adẽpta. ſed ꝺ deportato ſic l. deportatorũ. ⁊ ꝙ ibi no. C. de penis. ¶ In ea. ibi in relegato nõ debẽt bona auferri ⁊c̃. ĩtellige in relegato ad tꝑs. ſecus ſi in perpetuũ. l. relegati. ĩ. ꝺ penis. ⁊ ita põt ĩtelligi h̃ tex. ꝓ̃terea ꝗ̃uis relegato ad tꝑs nõ deberẽt ꝑ ſnĩam bõa auferri. ſi tñ factũ fuit ⁊ nõ fuerit appellatũ vꝫ: vt no. in. §. ad tꝑs. alle. in gl.

Si ſeruus. ¶ Res ꝑempta poſt mortẽ teſtatoris ex cã que habuit originẽ in vita teſtatoris nõ ĩputat̃ heredi in fal. h. d. vel ſic illud ꝑemptũ non extimat̃. qđ ſi extaret nõ extimaret̃. h. d. ⁊ differt iſte tex. a. §. i. ſ̃. e. l. qꝛ ibi libertas nõ fuit relicta ſub ↄditiõe hic pure. ¶ In tex. ibi ante aditã hereditatẽ decedat ⁊ ſic anteꝗ̃ eſſet liber. l. vnica. §. in nouiſſimo. C. de cadu. tol. ¶ In tex. ibi heredi perijſſe intelligit̃. ſ. ꝓ̇ma facie ꝑꝑ regulã poſitã in. l. in ꝗ̃titate. in ꝓ̇n. ĩ. e. tñ ↄ̃riũ eſt verius h̃ ſaltẽ ex eqtate ⁊ hoc eſt qđ ſubijcit ibi dũ dicit ſed cuius ⁊c̃. q ꝟ. ĩterrogatiue legi dꝫ quaſi dicat nullus. ⁊ ſic nõ dꝫ dici perijſſe heredi. ſed hereditati vt oñdunt etiam

similia que.ĩ.ꝓxime subiiciunł.ꝛ ꝓbał in.l.eius.ĩ.eo.lꝫ gl.hic velit ꝙ imo extimabiƚ quãti valuit vt statuliber tpe quo ɗcessit ꝛ nõ bene vt sup ea diceƚ.ℭ No.limitationẽ ad.l.in ꝙ̃titate.ĩ pn.ĩ.e.ꝛ rõ huius fallẽtie est illa q̃ colligiƚ ex summario.de aliis dixi.s̃.§.primo.ℭ No.in ꝟ.nã ꝛ eos.limitationeꝫ ad.§.in fi.s̃.e.l.q꞉ ille tex.ñ ꝓcedit qñ mors ꝓcessit ex cã q̃ habuisset originẽ ĩ vita testatoris.ℭ No.ex eodẽ ꝟ.ꝙ apð nos p̃t eẽ certũ aliquẽ eẽ ex egritudĩe morituꝝ ꝛ iudicał tũc ɗ eo vt ɗ mortuo.[a] ex hoc dicit ange.ꝙ seq̄ poterit sñia ꝯdẽnatoria rõne mortis subsecute postea pendẽte iudicio si in libello accusatiõis vel inq̄sitionis fuit deductuꝫ ꝙ vulnus esset mortale.ꝛ istud ꝓcedit ꝭm eñ ĩspecta dispõne iuris cõis p̱ quã lex corne. ɗ sicca. punit vulnerantẽ animo occidendi p̱inde ac si occidisset.l. is q̄ cuꝫ telo. C.de sicca.circa qð dicit io.de imo.vidẽdũ esse id qð no.p̱ bar.in.l.fideiussores magistratuũ.ĩ.de fideiusso.ꝛ in.l.dãni.§.sabini.ĩ.de dã.infec.vide etiã p̱ bar.in.l.nõ quẽadmodũ.s̃. ɗ iur.ꝛ in.l.huic scripture.§.i.s̃.ad.l.acq̄.ꝛ p̱ ang.in.l.seruũ quoqꝫ §.publice.in pe.col.s̃.de ꝓcu.ℭ In gl. in ꝟ.viueret.ibi rñde ꝙ tanti estimabiƚ ꝛc̃.ꝛ sic glo.vult ꝙ ĩterrogatiue legał iste ꝟ.sed cuius precii.ꝛ ꝙ h̃ nõ intelligał esse rñsuꝫ sꝫ suppleał rñsuꝫ esse p̱.§.i.in fi.s̃.e.l.Sed gl.cõiter dãnał꞉ q꞉ ẽ ꝯ mentẽ lr̃e.maxime p̱p̱ similitudines que.ĩ.in hoc.§.subiiciunł.ꝛ p̱.l.eris alieni.ĩ.eo.ꝛ cõiter intelligiƚ ꝙ̃ hic nulla estimatio ĩuteł heredi in fal.non ob.§.i.s̃.e.l.q꞉ rñde ꝙ hic fuit manumissus pure.ꝛ sic certũ erat ꝙ adita hereditate libertas cõpetebat.vos sic qñ sub ꝯditõe ibi. ꝛ eodẽ modo dic quo ad glosellas sequẽtes.nã glo. in ꝟbo hereditati petiisse exponit.i. heredi.ꝛ sic p̱seuerat glo.in precedenti errore. ꝛ videatis ꝙ iste text.in versi. nam ꝛ eos. in verbo hereditati ꝛc̃.obstat in hac similitudine illi opinioni quã posuerat glo.hic in verbo viueret.ꝓpterea exposuit hereditati idest heredi sed est violare lr̃am.

Quod uulgo. ℭ In testamẽto patris ꝛ filii tãꝙ̃ in vno testõ vna fal.locuꝫ hꝫ꞉ ꝛ iõ fieri dꝫ ꝯtributio legatorũ in vtrisqꝫ tabulis relictoꝝ.sicut si in vno testõ relicta essent ꝛ ĩspiciƚ in cõputatiõe fal.solũ tp̃s mortis patris.vnde diminutio vel augmentũ bonoꝝ post mortem patris penes pupillũ ꝯtingens nõ prodest nec nocet legatariis sicut ẽt fit qñ oĩa legata sunt in vno testõ relicto.h.d.ℭ Et diuidiƚ in q̄nqꝫ partes꞉ q꞉ p̱mo põiƚ vna regula vulgaris.secũdo poniƚ vnus effectus regule.tertio poniƚ scðs effectus cõtinẽs sub se duos effectus꞉ p̱mũ de diminutõe scðm ꝟo de augmẽto. quarto exẽplificał p̱mus casus ɗ diminutiõe.q̄nto rñdet obiectioni que fieri poterat cõtra ea que dixerat in quarta parte circa diminutionẽ.scða ibi ꝙ̃uis eni.tertia ibi h̃ꝫ ꝙ.quarta ibi q̄d ergo.q̄nta ibi nec ad rem.ℭ Et p̱mitte ꝙ qñ in vno ꝛ eodem testõ legata relicta sunt nõ attẽdiƚ quo ad imponẽdã fal.diminutio vel augmentũ bonoꝝ sup̱ueniẽs post mortẽ testatoris.l.in ꝙ̃titate.in p̱n.ĩ.eo.ℭ Scðo ꝙ qñ in eodẽ testõ quedã sunt legata relicta pura quedã sub ꝯditione p̃stanł statiꝫ legata pure relicta ꝛ integralr̃ si illa p̱ se nõ excedunt dodrantẽ.sed si simul cũ legatis ꝯditionalibus excederent dodrantẽ p̃stanł cum cautiõe ꝙ eueniẽte ꝯditione legatoꝝ restituał ꝙ̃tum plus acceperint ꝙ̃ ꝭm legẽ fal.p̃stãdũ esset.d.l.i ꝙ̃titate.§.sed si legata.ꝛ.l.i.§.interdũ.s̃.e.ꝛ ibi hẽtur ꝙ hoc est verũ qñ quedã legata erant pure relicta ab instituto ꝛ quedã a substituto pupillari q̃ ĩtelligunł relicta sub ꝯditiõe si euenerit casus substitutionis.ℭ Tertio ꝙ quedã est ꝯtributio legatoꝝ ꝛ ista fit ad ĩducendã fal.quedã ẽt ꝯtributio bonoꝝ ꝛ ista fit ad submouẽdaꝫ fal.ℭ Et casus põt sic figurari ꝛ melius ꝙ̃ in gl.habeał.pater habẽs.cccc.in bonis filiũ impuberẽ instituit vniuersalr̃ ꝛ ab eo ducenta legauit.ꝛ sibi pupillarẽ substitutũ dedit a quo alia ducẽta legauit꞉ filius ĩpubes adiuit hereditatẽ ꝛ sic legata a se relicta ceperant deberi ĩtegraliter sine detractõe fal. q꞉ legata ab ipso nõ excedebãt dodrãtẽ꞉ decessit pupillus anteꝙ̃ legata solueret꞉substitutus successit pupillo ex substitutõe pupillari.legatarii q̄bus ab ĩpubere legatũ est petunt sua integra ducẽta.substitutus vult defalcare nõ solũ legata ab ipso substituto de q̄b' nõ vř dubiũ sed ẽt legata ab ĩpubere.ꝛ videbał ꝙ relicta ab ĩpubere debeãt integre p̃stari a substituto꞉ q꞉ debenł a substituto ex p̱sona ĩpuberis tanꝙ̃ es alienũ ꝛ ɗ ere alieno nõ deduciƚ fal.l.i.§.fi.s̃.e.queriƚ q̄d iuris.ℭ Iuriscõsultus premittit vnã regulã vulgarẽ ex qua colligiƚ decisio. nã regula ẽ ꝙ ex testõ patris ꝛ filii vna tm̃ fal.deduciƚ.sicut vnũ tm̃ esset testm̃.si ergo ꝓ vno testõ dꝫ haberi sequiƚ ꝙ oĩa legata debẽt ꝯtribui.ꝛ sic nõ p̃nt legata relicta in testamẽto paterno deduci tãꝙ̃ es alienũ.ꝛ lꝫ q̃daꝫ sint legata pura꞉ q̃dã ꝯditiõalia꞉tñ legata pura ꝛ ꝯditionalia eueniente ꝯditione debẽt ꝯtribui ꝛ oĩa defalcari.vnde ipsemet pupillus si fuisset ꝯuentus ad legata pura a se relicta nõ tenebał illa simplr̃ p̃stare꞉sed cuꝫ dicta cautione eo q꞉ eueniente ꝯditione substõnis legata a substituto vna cũ dictis.aliis legatis absorbebant oĩa bona.ꝛ iste est vnus effectus resultans ex dicta regula.ꝛ sic resultat effectus ꝯtributionis ꝛ defalcatõis p̃dicte.ℭ Secũdus est effectus ꝙ si post mortem dicti testatoris viuẽte pupillo bona fuerũt diminuta꞉puta in centũ.nõ poterit substitutus aliq̄d retinere pro fal. de his que sup̱sunt q꞉ illa diminutio cõtingens post mortẽ dꝫ isto casu imputari in falc.sicut fit qñ fal.ex vnico testõ venit detrahẽda.sed si nõ fuisset facta aliqua diminutio potuisset retinere substitutus fal.Si aũt bõa fuissent diminuta vltra.c.puta vsqꝫ ad.cc.vel vltra.tũc substitutus carebit falcidia ꝛ ɗbebit de suo soluere legata vsqꝫ ad.ccc.in totuꝫ. ꝛ sic nõ integra p̱p̱ falcidiã que veniebat detrahenda.Si aũt hereditas post mortẽ testatoris excreuisset puta ĩ cc.ꝛ sic essent sexcenta retinebit trecẽta ꝛ alia trecenta retinebit꞉ q꞉ augmentũ sup̱ueniẽs nõ attendiƚ qñ vnum est testm̃ seu qñ vna falcidia venit detrahenda vt q꞉ nõ sunt plura testamẽta diuersorum testatorum Sed in ver.nec ad rem opponiƚ ad id qð dictũ est videlꝫ ꝙ qñ legata sunt diminuta puta vsqꝫ ad.cc. vel vltra ꝙ substitutus ɗ suo p̃stabit vsqꝫ ad ĩtegra.ccc. Nam hoc vř ꝯ regulã que hꝫ ꝙ legata nõ debenł vltra vires hereditatis.l.i.§.si is q̄.cccc.ĩ. ad treb. Sꝫ rñdetur ꝙ illud est veꝝ inspectis bonis que erãt tpe mortis testatoris sicut fit qñ legata oĩa sunt relicta in vno ꝛ eodem testõ.d.l.in ꝙ̃titate.in p̱n. prout in ꝓposito esse vř꞉ q꞉ ista legata relicta in secũdis tabulis censenł relicta in testõ paterno sub ꝯditione si euenerit substitutio pupillaris.in quo testõ paterno ẽt alia legata relicta fuerant ab instituto ꝛ ista est melior casus positio ꝙ̃ illa que poniƚ in glo.ℭ Cy.aũt ponebat casuꝫ ꝙ filius impubes fuit grauatus vsqꝫ ad dodrantẽ ꝛ substitutũ pupillarẽ grauauit vsqꝫ ad duas vncias.vnde legatarii q̄bus ab impubere relictuꝫ est dicebãt nõ esse locũ falcidie꞉ q꞉ legata illa nõ excedebãt dodrantẽ ꝛ similr̃ legatarii q̄bus est a substituto legatũ dicebãt ꝙ de illis tribus vnciis supererat sibi vna que sufficiebat pro quarta ꝛ vltra.ℭ In text.ibi quã ꝑtãtem idest quẽ effectũ.ℭ In tex.ibi vt es alienum debeat.s.qñ cõtributioni legatoꝝ locus nõ est꞉ vt q꞉ nõ sunt legata relicta in secũdis tabulis sed tm̃ in p̱mis.vel qñ etiam esset locus cõtributioni꞉tñ non esset expediens detrahere falcidiã.vt q꞉ legat qñ excederent dodrantem.ℭ In tex.ibi ꝯtributiõi.s.legatorum tam relictoꝝ in p̱mis tabulis ꝙ̃ in secundis vt sic videał an oĩa coaceruata simul excedant dodrantem꞉ꝛ tũc detrahał falcidia si excedãt. ℭ In tex.ibi ꝭm qð idest q꞉ fit cõtributio ꝭm expositionẽ gl. ꝛ dy. vel ꝭm iac.de raue.ꝛ Cy.i.q꞉ detrahiƚ vna falcidia ꝛ legata oĩa simul cõtribuũtur sicut si ĩ vno tm̃ testõ relicta essent. ꝛ ideo dꝫ inspici tẽpus mortis testatoris quo ad ꝙ̃titatẽ bonorũ testatoris cõsiderandã꞉sicut fit qñ in vno tm̃ testõ relicta sunt.l.in ꝙ̃titate.in p̱nc.ĩ.eo.ℭ In tex.ibi quicꝙ̃ retineat ꝙ euenire põt qñ diminuiƚ hereditas testatoris post mortem꞉ q꞉ diminutio imputał in fal.ꝛ nihil retinet de legatis si diminutum suffecisset ad quartã ꝛ illud qð superest nõ est vltra dodrantem cõsumptũ in legatis.ℭ In text.ibi de suo quadrãte etiã si sibi nihil remaneat꞉ꝛ ẽt ɗ suo vltra quadrãtẽ debebit supplere si opus est ꝓ legatis

[a] ℭ De mortuo vide e po. ꝯs.xli. ꝛ ange. are.in tractatu maleficioꝝ ĩ ꝟbo ex quo vulnere ꝛ ĩ apostilis q̃ ibi posuit in caracteribꝰ de tortis.

q̄ diminutio ɔtingens post mortē nō dȝ nocere legatarijs: ⁊ ad hoc tendit obiectio ibi nec ad reȝ. ❡ In tex. ibi vltra vires ⁊c. nā legata isto tpe nō debent̄ vltra vires hereditatis. l. i. §. pe. ⁊ fi. ꝯ. ad trebel. quō ergo tenet̄ substitutus legata soluere ꝺ suo vltra vires. Et tacite rn̄det ꝙ illud est verū inspectis bonis q̄ erāt tpe mortis testōris. nā respectu bonoꝝ q̄ postea diminuta sunt bene p̄stant̄ vltra vires qn̄ legata sunt i eodeȝ testō relicta. d. l. i q̄titate. Sed ista legata cēsent̄ relicta in eodē testō. naȝ etiā relicta a substituto videntur relicta in testō paterno sub ɔditiōe si euenerit casus substōnis pupillaris. ❡ In tex. ibi i hac pte iuris ⁊c. i. i his relictis a substituto. vel. i. i hac iuris qōne. ❡ No. ꝙ qn̄ vna falcidia tm̄ est detrahenda in testō patris ⁊ filij nō posset vna deduci ex ꝑsona pupilli de toto patrimōio ⁊ alia ex ꝑsona sbstituti ꝺ reliquo dodrāte. ⁊ ponit exēplū ang. si substitutus volebat de q̄dringentis que legata sunt capiētia totū patrimoniū detrahere ex ꝑsona pupilli centū ꝓ vna falcidia ⁊ de residuo. i. de. ccc. capere aliā quartaȝ ex ꝑsona ipsius substituti. q̄ alia quarta esset. lxxv. s. de. ccc. nā hoc facere nō pōt sed sola. c. habere dȝ: q: lȝ sint due hereditates tm̄ ab vno testatore capit testm̄ vim ⁊ formā: vt. ꝯ. §. primo. ⁊ illud qđ dicit ang. ꝓcedit intelligendo ꝙ totū assem legauit testator ab impubere. ⁊ etiā totū a substituto: vt in glo. i. in p̄n. ❡ No. ꝙ substitutus p̄stare dȝ legata relicta ab impubere tanꝙ es alienum. qn̄ pupillus fuit heres patri de quo veniet dicēdum in glo. ❡ No. ꝙ in testō patris ⁊ filij hȝ locū cōtributio legatoꝝ. tm̄ bar. ⁊ ang. intelligit ꝙ hic habeat locū ēt cōtributio bonoꝝ patris ⁊ filij. sed ꝫm io. ꝺ imo. raph. ⁊ pau. de ca. hoc vr̄ ꝯ tex. in. l. i duplicibus ꝯ. e. ibi dū dicit ea sola substātia expectat̄ quaȝ pater cū moreret̄ babuerit ⁊c. ad idē est tex. in. l. q fundus §. q filiū. ⁊ seq. ꝯ. e. ibi dū dicit bonoꝝ que pater reliquerit ⁊c. Sed bar. in. d. l. q fundū. §. fi. in. vj. q. ⁊ ibi ēt ang. tȝ opi. quā ipse tȝ hic ꝑ istū tex. ⁊. l. si filius. q patri. de vul. ⁊ pup. Et rn̄det ad iura allegata in ꝯrium ꝙ dū dicūt de bonis que pater reliquit tpe mortis debent itelligi de bonis. s. suis vel pupilli: que rn̄sio plurimū violat illa iura ⁊ maxime. d. l. i duplicibus. q̄ dictam rn̄sionem nō patit̄. vnde verior vr̄ opi. ꝙ ħ nō fiat cōtributio bonoꝝ: sed tm̄ legatoꝝ. nec ob. tex. q: ħ i nulla parte fit mētio de bonis pupilli. nec ob. ħ ꝙ in ꝟ. qd ergo. facit mētionē de hereditate pupilli. q: rn̄sio dari pōt ꝙ ħ loqtur de hr̄ditate p̄mi testatoris q̄ adita hr̄ditate ꝑ pupillū institutū nō vr̄ amplius esse hr̄ditas testatoris. l. lȝ si plures. §. filio. ꝺ vul. ⁊ pup. ⁊ no. gl. in. l. i. §. veteres. de acq. pos. ⁊ in. l. ꝑ hr̄ditariū. ꝯ. de acq. re. do. ⁊ bar. in. l. iij. in p̄nc. ꝯ. de bo. pos. ti. generali. nō ob. d. l. si filius q patri. i fi. q: illa. l. potius facit in ꝯrium: q: ibi innuit̄ ꝙ regula ē ꝙ sola sbstantia patris spectāda est. Fallit in casu illo. s. qn̄ pupillus istitutus abstinuit: q: tūc inspiciunt̄ facultates pupilli quo ad legata in secundis tabulis relicta. ⁊ in hoc ille tex. nō est alibi ꝫm io. de imo. hic. ⁊ in. l. q duos. s̄. ꝺ vul. ⁊ pup. vbi ēt tȝ istā opi. Pro qua ēt ē bonus tex. in. l. filiū. in p̄n. ꝯ. de leg. p̄stan. ibi dū dicit ex bonis patris q̄ ad eū ꝑuenit ⁊c. istā ēt partē tȝ raph. in. d. l. q fundū. §. fi. ⁊ ꝓ hoc facit q: al's oporteret dicere ꝙ iste filius ipubes habuisset bona castrensia ex militia vt itelligit bar. hic in fi. qđ nō vr̄ stare posse: tū q: diuinat ꝙ hic esset miles: tū ēt q: sequeret̄ ꝙ in legatis relictis in tabulis pupillarib⁹ cessaret falcidia tāꝙ in testō militis: vt dicā. ꝯ. circa fi. qđ est ꝯ istū tex. ita ēt tenuit io. de imo. s̄. §. primo. i pe. col. q̄uis gl. magna. ꝯ. e. l. §. pe. sētiat idē qđ bar. ❡ No. ꝙ diminutō ⁊ augmētū ɔtingens post mortē testatoris nocet ⁊ ꝓdest⁹ hr̄di nō legatarijs. qđ examinat bar. ħ ꝑ plures oppositiōes. dic vt hic ꝑ eū ⁊ aliqd dictū fuit. s̄. e. l. in. §. i. ⁊. ij. ❡ No. ꝙ legata relicta a substituto pupillari vident̄ relicta in p̄mo testō sub ɔditiōe si euenerit casus sbstitutiōis pupillaris. ⁊ sic iuris iterp̄tatōe vident̄ ꝑ testatoreȝ relicta a filio ipubere istituto vt hic. ⁊. l. in duplicibus. in fi. ꝯ. e. lȝ aūt dicta legata a substituto relicta censeant̄ ɔditiōalia: vt ħ hoc itellige verū nō esse quo ad trāsmissionē: q: trāsmittunt̄ sic pura q: illa ɔditio censet̄ itrinseca. l. hr̄dis. iuxta p̄n. ꝟ. tātūdē ꝯ. qn̄ di. le. ce. qđ tene mēti. ❡ In gl. i. in p̄n. hec p̄ma casus positio ꝓcedit si itelligamus ꝙ in hoc. §. p̄ncipalr̄ q̄rebat̄ an due falcidie possent detrahi: sed nō vr̄ ꝙ de hoc p̄ncipalr̄ quereret̄ sed an legata relicta ab ipubere possent defalcari ꝑ substitutuȝ an ꝟo debeāt tanꝙ es alienū p̄stari a substituto sine vlla falcidia sicut tenebat̄ pupillus q adiuit. ⁊ ꝓ rn̄siōe iuriscōsultus p̄mittit vnā regulā ex qua infert̄ decisio: q: si vna falcidia detrahit̄ de legatis relictis in vtrisqȝ tabulis sicut si relicta eēnt i vno ⁊ eodē testō seqt̄ ꝙ oīa ista legata debēt simul cōtribui ⁊ ɔīter oīa defalcari. sicut fit qn̄ in vno testō legata sunt quedā pura q̄dam ɔditionalia: vt dixi. s̄. ⁊ iō melior vr̄ positio casus illa quā supra dedi. ⁊ ad illā ēt posset adaptari scđa positio casus tradita hic in gl. Et itelligēdo vt facit hec gl. in p̄n. ꝙ testator vltra dodrantē totius hr̄ditatis reliquerit ab ipubere ⁊ vltra dodrātem totius a substituto excederēt legata vires hr̄ditatis. iō in p̄mis deberēt oīa legata ꝓ rata reduci ad vires patrimonij ⁊ postea defalcari. l. si post missionem. ⁊. l. in q̄titate. §. fi. ꝯ. e. ❡ In ea. ibi vel ēt pone ⁊c. iter hāc scđam casus positionē ⁊ p̄mā positā in gl. est dr̄ia q: in p̄ma cepit habere locū fal. in ꝑsona ipuberis ⁊ successiue ex ꝑsona substituti sed in scđa cepit in ꝑsona substituti tm̄ ꝫm ang. nā ipubes nō fuit oneratus vltra dodrātem. sed substitutus q oīa legata p̄stare dȝ reperit se oneratū vltra dodrātē ꝫm scđam casus positionē. ❡ Posset ēt aliter pōi casus hic ꝫm Ja. de raue. ⁊ Cy. ꝙ hic pater istituit filiū ipuberem in vniuerso. ⁊ ab eo legauit vsqȝ ad dodrantē tm̄ ⁊ sibi dedit substitutū pupillariter a quo legauit vsqȝ ad duas vnicas. demū adiuit pupillus ⁊ in pupillari etate decessit cui successit sbstitutus a quo oēs legatarij petūt legata: q: pubes nō soluit sbstitut⁹ vult deducere fal. de oībus sed legatarij qbus ab ipubere relictū est dicūt nō posse defalcari sua legata. q: ipubes non fuit grauat⁹ vltra dodrāteȝ. ⁊ similr̄ legatarij qbus a substituto relictū est. dicūt sua lagata nō esse defalcāda: q: substitut⁹ habuit vnā vnicā ꝺ illis trib⁹ que superāt: ⁊ sic habuit quartā. Et iuriscōsult⁹ p̄mittit regulā vulgarē ꝙ in testō patris ⁊ filij vna fal. locū hȝ. Cuius regule p̄mus effect⁹ est ꝙ q̄uis legata relicta ab ipubere debeāt p̄stari tanꝙ es alienū a substituto regulr̄ tm̄ aliud est qn̄ in scđis tabulis ēt relicta sunt alia legata. q: dȝ fieri cōtributio oīum ⁊ detrahi fal. scđs ēt pōit effect⁹ ⁊c. vt supra dixi. ❡ Et circa ea q̄ tāgunt̄ hic ꝑ gl. i p̄ma ⁊ scđa positione casus. Bar. opponit de. l. in singulis. ꝯ. e. ⁊ de. l. qđ si supra q̄drātē. s̄. e. ⁊ rn̄det vt hic ꝑ eū. Adde ꝙ raph. hic rn̄det ad. d. l. i singulis. ꝙ hic nō censent̄ due hr̄ditates sed vna iuris fictōe ⁊ ñ ob. ꝙ qn̄ sunt plures hr̄des habēt locū plures falcidie. d. l. i singulis. q: rn̄dent ꝙ hic censet̄ vnus hr̄s: q: substitut⁹ pupillaris ē hr̄s p̄mi hr̄dis. l. paterfamilias p̄mis tabulis. ꝺ vul. ⁊ pup. ⁊. l. si ita. §. qn filio. ꝯ. de bo. pos. ꝫm ta. ❡ Itē adde ꝙ rn̄sio bart. ad. d. l. qđ supra quadrātē. nō vr̄ bona dū ipse dicit ꝙ hic nō ispicit̄ pluralitas hr̄ditatū: q: testator oēs mixtiȝ i vnū testm̄ cōsiderauit ⁊ cōmixtio est secuta: ⁊ iō hȝ locū cōtributio. sed in. l. qđ supra quadrantē. testator ibi substituit pupillariter nō filio instituto vt fecit hic. sed substituit ibi filio exheredato iō nō vr̄ voluisse ꝙ misceant̄ bona filij cū bonis patris. ꝓpterea ibi nō fit ɔtributio bonoꝝ patris ⁊ filij ad sbmouēdū falcidiā. nā bar. nō vr̄ bene dicere: q: est aduertēdū ꝙ in. d. l. qđ supra quadrātem. testator illū quē sibi instituerat substituit pupillariter filio exheredato. ⁊ sic voluit ꝙ vtraqȝ hr̄ditas apud substitutū vniret̄ cuius ꝯriū esse deberet ꝫm doctrinā bar. vn̄ melius est dicere ꝙ hic nō vr̄ ꝙ fiat cōtributio bonoꝝ: sed itelligit̄ de ɔtributione legatoꝝ tm̄ vt dixi sup tex. ⁊ hoc mō cessabūt oēs dicte obiectiōes. ❡ Itē adde inꝯtū circa itellectū. §. fi. ꝯ. e. l. intellexit ꝙ ibi fiat ɔtributio nō solū legatoꝝ lȝ ēt bonoꝝ patris ⁊ filij: q: lȝ ꝓ eo fit gl. in. d. §. fi. in gl. ij. ⁊ tȝ ēt bar. in. l. q fundū. §. fi. i. v. q. ꝯ. e. ⁊ ita ēt vr̄ tenere ang. ⁊ io. ꝺ imo. hic. tm̄ iste itellect⁹ vr̄ ꝯ. l. in duplicib⁹. s̄. alle. ꝑ quā ray. ⁊ pau. de ca. s̄. l. pxi. reprehendūt. d. opi. durū tm̄ eēt in p̄tica obtinere ꝑꝑ auctoritatē gl. ⁊

❡ Nocet ⁊ ꝓde. lȝ qd si bōa testōris aucta sine absqȝ ipsi⁹ fcō ⁊ fili⁹ habuerit suā legitimā an in bonis auctis hr̄e aliqd poterit vid roma. singulari. suis fo. v.

alioꝝ.⁊ vide qđ dicaȝ.in.§. se.hui⁹.l.vbi in certo casu saluabo
opi.bar.¶ In ea.gl.in fi.dic ꝙ dū alle.no.i.l.si allegas đbuit
allegare no.in.l.quāꝗ.C.e.⁊ lȝ gl.īducat istū tex.ꝑ ista opi.ꝙ
filius nō possit detrahere duas q̄rtas⁹ vt legitimā ⁊ trebelliani/
cam de fideicōmisso vlł vel falcidiā de legatis tñ posset rñderi
ꝙ iste tex.nō ꝓbat ꝙ hic loquiř de duab⁹ quartis debitis eodē
iure.nā hic loquiř de q̄rta falcidia detrahēda ex legatis i testō
paterno ⁊ de q̄rta falcidia deducēda de legatis relictis i tabuľ
pupillarib⁹.sed qđ de qua in gl.est đ duab⁹ q̄rtis debitis diuer
so iure.vna iure nature.alia alio iure.⁊ fortius vř debita legiti/
ma:qꝛ est de iure nature debita ⁊ p̄ferř falcidie detrahēde dele
gatis:qꝛ legitima p̄ferř oībus legatis.l.papinianus.§.q̄rta.ff.
de ioffi.test.tñ ꝑ ista ṗma opi.facit.d.l.papi.§.quarta.ꝟ.si cū
qs.⁊.§.si ꝯditiōi.⁊.§.si qs ipubes.⁊ est bonus tex.in.§.quaȝ
doté.in auc.de test.⁊ ea que ꝑ.col.iiij.¶ Itē qꝛ illud qđ detra/
bereř ꝑ filiū ꝑ trebellianica cōputareř in legitimā.iuxta.l.qm̄
nouella.C.de ioffi.test.⁊ ecōtra.l.in quartam.cū ibi no.ĩ.e.⁊
istā opi.tenebat Ia.bel.vt refert gl.in.c.raynuti⁹.in ꝟ.legitia
de test.⁊ refert ēt cy.hic.¶ Scđa fuit opi.martini:vt refert gl.
in.d.c.raynuti⁹.ꝙ idistincte possit filius duas q̄rtas deduceř:
qꝛ qñ duo iura cōpetūt vni ꝑsone iudicam⁹ đ illa ꝑsona sicut si
illa duo iura cōpeterēt duab⁹ ꝑsonis.l.tutorē.in ṗn.ff.đ bis q.
vt indig.Scđo qꝛ spāle est qñ nō ipler hřs volūtaté defuncti vt
tūc solā legitimā:⁊ sic vnā quartā tm̄ possit retinere vt in.§.si
qs aūt nō iplēs.in auc.de hř.⁊ fal.g⁰ in ꝯtriū ē ius cōe.¶ Ter/
tio ꝑ.l.quotiēs.ĩ.e.vbi i fili ꝑmittiř duplex detractio.¶ Quar
to ṗmo detrahiř es alienū postea fal.vel trebellianica.ita g⁰ di
cendū vř in legitima ꝙ ṗus deducař tanꝗ es alienū ⁊ debituȝ
d.l.papi.§.si qs ipubes.⁊.l.qm̄ in ṗoribus.C.de inoffi.testa.
¶ Tertia fuit opi.posita ꝑ gl.i.d.l.papi.§.meminisse.⁊ i.d.l.
quāꝗ.ꝙ distinguař an fili⁹ fuit grauat⁹ pure aut in dieȝ vel sub
ꝯditiōe.ṗmo casu ꝓcedat ṗma opi.scđo casu ꝓcedat scđa opi.
ꝑ tex.i.c.raynuti⁹.⁊ in.c.raynal.de test.sed ista opi.nō vř ꝟa đ
iure nřo lȝ sit approbata de iure canonico:vt.ĩ.dicā.¶ Quar/
ta fuit opi.ꝙ distinguař an fili⁹ fuerit grauat⁹ pure:an ꝟo i dieȝ
vel sub ꝯditiōe.⁊ an filius fuerit istitut⁹ in diē vel sub ꝯditōe an
ꝟo puř vt ṗmo casu possit deducere duas q̄rtas:qꝛ statiȝ reijciř
dies vel ꝯditio de legitima.d.l.qm̄ in ṗorib⁹.⁊ sic illā quartaȝ
hȝ ab initio aliā postea hēbit ꝯditiōe exīte duȝ restituet.Scđo
casu nō possit duas q̄rtas deducere ⁊ nō refert hoc casu an pu
re vel sub ꝯditiōe fuerit grauat⁹ restituere:qꝛ iteriȝ oīa bōa sūt
sua.vñ a semetipso nō detrahit legitimā sicut legatū sibiipsi re/
lictū nō vȝ.l.legatū.§.i.de lega.i.sed detrahit trebellianicā qñ
restituit.⁊ istā opi.refert Cy.hic ⁊ in.d.l.quāꝗ.⁊ dicit ꝙ eā te
nuit mar.sil.io.đ imo.hic ēt eā refert.⁊ dicit ꝙ fuit opi.Rych.
malū.sȝ dato ꝙ equocauerit ⁊ voluerit allegare mar.sil.⁊ lȝ ip
si nō dicāt ista fuit opi.gl.in.d.§.si qs aūt nō iplēs.in ꝟ.aufer
ri.¶ Quinta fuit opi.ia.đ raue.pe.⁊ cy.in.d.l.quāꝗ.⁊ hic ꝙ
due quarte nō possint hēri iure detractiōis ꝑ ea q̄ allegata sunt
ꝓ ṗma opi.sȝ bñ possit ꝯtingere ꝙ iura iputationis hēanř due
q̄rte:vt si filia habuit doté q̄ bñ iputař in legitimā:vt.d.l.qm̄
nouella.sed nō trebellianicā vel falcidiā.l.př filiā.i ṗn.ĩ.e.Et
iō poterit tali casu filia vltra dotē.⁊ sic vltra legitimā detraheř
fal.seu trebellianicā.⁊ silř si nepos vel ali⁹ cui debeař legitima
dūmō nō sit de liberis ṗmi gradus si sit grauat⁹ ꝑ fideicōmissū
⁊ ꝑcepisset fruct⁹ ex hřditate cōputanř in trebellianicā.l.i fidei
cōmissaria.in ṗn.cū ibi plene no.ĩ.ad trebel.tñ qꝛ tales fruct⁹
nō cōputanř in legitimā.l.scim⁹.§.repletioneȝ.C.de ioffi.test.
⁊ no.in.d.l.i fideicōmissaria.⁊ iō poterit detrahere legitimā vl
tra fructus:qꝛ sibi nihil obstabit ⁊ semꝑ quaten⁹ ꝓlus esset i le
gitima ꝗ in trebellianica detracta posset filius petere.ar.l.i.ĩ.
vi bo.rap.⁊ istā q̄ntā opi.approbat ƀ io.đ imo.sƀ dubio forte
hoc de iure ciuili ⁊ ad argumētū formatū in.ij.opi.de.l.tutorē
rñdet vt ꝑ cy.i.d.l.quāꝗ.Pōt ēt rñderi lȝ ipse nō rñdeat ad
§.si qs aūt nō iplens.ꝙ ibi ꝓbař ꝙ ꝑdit oīa que sibi relicta fu/
erāt ex dispōne defuncti p̄ter legitimā.vñ ē bñ ibi spāle in hoc
qđ ꝑꝑ negligentiā ꝑdit sibi relicta in testō excepta legitima.sȝ
si nō fuisset negligēs nō ꝑderet sibi relicta.sed nō ꝓbat ꝙ extra
illū casuȝ possit detraheř duas quartas.Nō ob.ēt.d.l.quotiēs
qꝛ ibi hoc fit vt magis serueř volūtas defuncti:qꝛ legatari⁹ plus
ꝯsequeř ſm ꝙ testator voluit si ṗmo fiat detractio fal.⁊ postea
deducař id i quo erat icapax quā si ṗmo deducař id
in quo erat icapax.⁊ postea fal.sed in casu nřo ꝑ mul
tiplicationē deductionū fit ꝯ volūtatē defuncti.Iteȝ
in.l.ꝯtria fit alia deductio ꝑꝑ ꝓhibitionē legis rōne i
capacitatis.nō obstat id qđ hētur in.d.l.in iponēda
qꝛ ibi loqtur đ ere alieno ꝯcto i vita defuncti.¶ Sub
dit io.đ imo.ꝙ lȝ ꝑ legistas cōiter dicař ꝙ tertia opi.
est approbata ꝑ.d.c.raynutius.tñ si vř ꝙ imo de eq
tate canonica sit ꝓbata scđa opi.idistincte vt voluit
gl.in.d.c.raynutius.⁊ ibi Io.an.⁊ hoc ꝑ rōnem scri
ptā in.d.c.raynutius.ꝟ.p̄terea.⁊ in.d.c.raynaldus
qꝛ vnā detrahit tanꝗ filius.aliā tanꝗ q̄libet extrane
us.⁊ lȝ ille tex.loquař qñ fili⁹ fuit grauat⁹ sub ꝯditiōe
tñ rō que ibi poniř cōcludit idistincte.⁊ iō io.an.ibi
dicit ꝙ ex quo sunt opi.iter legistas.⁊.d.scđa opi.re/
periř approbata de iure canonico illa erit seruāda ēt
in foro ciuili ꝑ no.in.c.lȝ ex suspecto.de fo.cōpe.⁊ in
c.ꝑ venerabilē.q fi.sint leg.Ita tȝ io.de imo.in.l.co
heredi.§.cū filie.de vul.⁊ pup.¶ Sed ꝯ opi.suā fa/
cit qꝛ cōis opi.est ꝙ de iure ciuili est ꝙ qñ filius ē puř
grauatus adeo ꝙ eodē tꝑe veniret faciēda detractio
trebel.⁊ legitime ꝙ tūc vna sola q̄rta veniat detrahē
da.maxie ꝑ ea que alleganř ꝓ ṗma opin.ergo ꝗuis
scripta esset rō in.d.c.raynutius.⁊ in.d.c.raynaldus
nō dȝ illa decisio ēt habēs rōneȝ scriptā extēdi vt cor
rigat ius cōe in alio casu.s.qñ nō esset filius grauatus
in diē vel sub ꝯditiōe.qꝛ ad inducēdū correctionē nō
fit extēsio iuriū ēt habētiū scriptā rōnem in lege.ꝑ.l.
p̄cipimus.C.de appel.⁊ est tex.in cle.auditor.iuncta
gl.in ꝟ.romana.de ꝶp.⁊ in cle.i.cū gl.in ꝟ.p̄latū.đ
ele.⁊ no.singulř bar.in extrauagāti.ad reprimēduȝ.
in.ꝟ.nec eoꝝ.nisi qñ fieret extēsio ad casuȝ q ispecta
lata singnificatiōe vocabuli cōprehendereř sub casu
expresso.ꝑ no.ꝑ gl.in.d.cle.i.in ꝟ.eligař.de elec.cū
ibi no.ꝑ pau.de liaza.⁊ ꝑ gl.⁊ doc.in auc.vt q obli.
§.i.in ꝟ.ad curationē.⁊ ꝓut plene ꝯcludit ipemet io.
de imo.i.l.si ꝟo.§.de viro.ff.sol.ma.⁊ in.l.ij.§.fi.ff.
so.ma.⁊ An.de bu.in.c.fi.de ꝯsue.in.i.⁊.xij.fallētia.
⁊ dominic⁹ in.c.i.de tēp.or.in.vj.cū suis concor.⁊ sic
dispositio iuris canōici nō vř extēdēda ad aliū casuȝ
ꝗ ad aliū q est exp̄ssus.⁊ iō nō extēdeř ad casum qñ
eodē tꝑe veniret faciēda vtraqȝ detractio plus vř ꝙ
etiā qñ grauatus est filius in diē vel sub ꝯditiōe đ iuř
ciuili verior sit opi.ꝙ nō possit đtrahi duplex quarta
ꝑ.l.iubemus.in ṗn.in ꝟ.dodrās restituař.C.ad tre/
bel.⁊ ibi ponderat bal.in ṗn.⁊ ēt pau.de ca.ibi dicit
de hoc esse tex.apertū ibi nisi ſm eū ꝯcordādo illum
tex.in.c.raynuti⁹.suppleař dū dicit dodrās restituař
s.de eo qđ suꝑest deducta ṗus legitima ⁊ dicit ꝙ tot⁹
mundus seruat opi.illā canonistarū.s.qñ nō est gra/
uatus pure.ꝓ ista opi.ēt ꝙ filius ēt grauatus sub cō/
ditiōe nō possit duas quartas deducere de iure ciuili
vř tex.in.l.filiū quē habētē.C.fami.her.nisi supplea
tur ꝓut dixi rñdēdo ad.d.l.iubemus.vt ēt dicit bal.
in.d.l.filiū.in.xij.col.¶ Pro hac opi.ēt facit qꝛ ma
gis grauař filius pure grauatus ꝗ qñ est grauat⁹ sƀ
ꝯditiōe.ergo tūc magis deberet sibi succurri.ar.l.eū
q.in ṗn.de iureiur.Et pro ista opi.est gl.iuncto text.
in.l.i.§.interdū.in ꝟ.illius legis.ĩ.ti.i.⁊ dicit ibi io.
de imo.ꝙ illā glo.ad hoc reputat singularē.dicit tm̄
ꝙ si volumus tenere ꝯtrium possumus rñdere ad illū
tex.ꝙ ibi dū dicit legis fal.suppleař.s.tm̄ vel aliter vt
ꝙ ibi.aliud in patrono cui nō tm̄ debeř legitima ꝗ/
tum filio:vt legiř ⁊ no.in.l.si qs legatū.in fi.ff.đ fal.
¶ Possent ēt adduci multe rōnes pro ista opi.s.ꝙ
duplex quarta nō detrahař de iure ciuili etiā ꝑ graua
tum sub cōditione quas ponit Oldra.in cōsilio.ccv.
incipiēte ṗma dubitatio ⁊c̄.vbi cōsuluit pro illa opi.
quā etiam tȝ Ia.bu.⁊ bar.in auc.res que.C.e.de le.
⁊ Ia.bu.in.d.l.quāꝗ.⁊ illa vř vera opi.de iure ꝓut
etiā tȝ bar.i.d.l.papinianus.§.meminisse.⁊ in.d.§.

a¶ Duas quartas.an fili⁹ đ restituere rogat⁹ detrahat duas quartas vide oldr.ꝯsi.cxxxi.anch.ꝯsi.xxvj.pau.de ca.ꝯsi.xcij.⁊.ccl.ang.ꝯsi.cl.⁊ ꝯsi.cxxv.rap.cu.ꝯsi.xlvij.franc.de are.ꝯsi.xviij.

interdum.⁊ Ja.de bel.in auc.de resti.⁊ ea que pari. in.ij.q.col.iiij.⁊ ibi dicit ꝙ in terris ecclesie eēt seruādum ius canonicū:put vult cy.i.d.l.quāꝗ.⁊ ēt bal. in.l.filiū quē habentē.in.xij.col.C.fami.herci.ibi tñ dicit de ꝯsuetudine est approbata opi.canonistarum ita ēt ang.in.d.§.meminisse. saluo eo qđ de imputatione dicit Cy.in.d.l.quāꝗ. De materia ēt p bal.in l.scimus.in pnc.C.de inoffi.testa. ⁊ in.l.filij.in fi.C. fami.herc.⁊ ibi Gui.de cu.p oldr.in cōsilio.clviij.incipiente factū tale est testatrix ⁊c.⁊ ibi vr transire cuȝ opi.canonistarū.⁊ p ang.in.d.§.si qs impubes.⁊ p ang.in cōsilio.cxxviij.incipiente in dei noie ad decisionem huius dubij ⁊c.⁊ ibi cōsuluit pro opi. canonistarū.⁊ p pau.de ca.in.d.§.cū filio. Retenta tñ opi. ꝙ distinguaꝛ an sit filius grauatus pure vel non que ꝫm ang.in.d.§.cū filie. est approbata ⁊ in iudicijs ⁊ in scholis. ℂ Pōt dubitari an sicut descēdētes pñt deducere duas quartas ita ascēdētes.ᵃ⁊ bal.in.l.si a milite.§.fi.ff.de test.mili.vbi tangit an legitima ascēdentium hodie sit aucta ⁊ sic sit tertia sicut legitima descendentium.⁊ gl.ibi tenuit ꝙ sic.alie gl. tenēt ꝯrium vt ibi refert bar.⁊ bal.⁊ pp hoc bald. relinquit cogitandū.Ang.ibi vr inclinare ꝙ ascendentes possint deducere duas quartas sicut descēdētes si aucta est legitima ascendentiū pariter sicut descendentiuȝ. ℂ Rapha.cu.ēt in.d.l.si a milite.dicit ꝙ si tenemus put cōiter teneꝛ ꝙ sit aucta legitima ascēdētiuȝ sicut descendentiū debemus dicere ꝙ id qđ hr in.d.c.raynutius.⁊ in.d.c.raynaldus.habeat locū in ascendētibus sicut in descendētibus. ℂ Putarē ꝯrium etiaȝ verius attēto ꝙ tex.in.d.c.raynaldus.corrigit ius ciuile vt pbaui.ideo nō debet extēdi ēt ex idēptitate rōnis. ℂ Preterea ea q̄ in materia stricta seu in puilegiū ꝯcedunꝛ descēdētibus:nō ita vendicat sibi locū in ascendētibus.l.filiussa.ꝭ.e.cū ibi no.p bar. iuncta l.iubemus.in pn.⁊ in fi.⁊ ibi Sal.C.ad trebel.⁊ no. bar.in.l.fideicōmissaria.in pn.ꝭ.ad trebel.bene facit qđ no.Bar.in.l.cū auus.ff.de cōdi.⁊ demon.cuȝ si. Nec ob.ꝙ ꝫm cōem opi.aucta sit legitima ascendentium:q꞉ illud ideo est:q꞉ text.hoc expresse induxit de iure nouissimo.in auc.de trien.⁊ semis.§.i.℣.hoc ob seruādo.⁊ ibi no. ℂ Potest etiā ex pdictis dubitari vtrum illud qđ dr in.d.c.raynutius.⁊ in.d.c. raynaldus.in legitima ⁊ trebel.diuersis temporibus deducenda habeat ēt locum in fal.legitima.Fulg.in.d.l. quanꝗ.tenuit ꝙ nō:q꞉ sunt iura correctoria vt dixi.ꝯrium vr velle bal.in.d.l.quanꝗ.⁊ ad id vide bart.in d.l.i.§.interdū.iuncto illo tex.puto verius esse ꝙ iuꝛ ꝙ nō habeat locū in falcidia cū reperiaꝛ ꝙ appellatione trebellianice veniat fal. etiā sub larga significatione vocabuli.lȝ ecōtra sic.l.pater filiā.in pn.ꝭ.e. ⁊ no.in auc.vnde si parens.C.de inoffic.testa.⁊ hoc nota q꞉ sup hoc al's cōsului. ℂ Quedaȝ alia vtilia in materia vide maxime p bal.in dictis locis.An aūt in casibus in qbus pōt detrahi duplex quarta sit daꝛ remedium ꝙ vna tm̄ detrahaꝛ dicam in.l.si debitor.ꝭ. eo.vbi tangiꝛ p nic.de neap.⁊ bal.in.l.qm̄ in priorib' in fi.C.de inoffi.testa.⁊ decisio singulr̄ no. ℂ Jn gl. in ver.debeat ibi deducta falcidia. cū hac prima solutione transit ang.sed hec erit modici effectus ꝙ legata relicta ab impubere deducanꝛ vt es alienū qñ bōa sufficiūt ad integra legata:q꞉ eodem modo qñ bona sufficiunt pñt oīa legata dici es alienuȝ quo ad heredem q teneꝛ tunc illa integra soluere ꝫm Bart.q pp hoc sequiꝛ aliā solutionem datā hic p cy.vt h̄ʒ p eum ⁊ cum eo trāseunt alij. ℂ Jn ea.in fi.ibi dum dicit cōtra hāc regulā.s.positaȝ.in pn.huius.§.p quā innuitur ꝙ etiā legata relicta ab impubere etiā debeāt defalcari nō solū relicta a substituto.ꝑterea hec scđa solutio est cōtra.l.i.§.interdū.ꝭ.e. vbi apparet ꝙ etiaȝ legata ab impubere relicta defalcātur nō solum relicta ab ei' substituto. ℂ Jn gl.i ℣.ꝫm ꝙ i pncipio. iste pmus intellect' nō bñ vr ꝯuenir lr̄e q̄ vr se fūdare i cōtributōe.⁊ ꝙ pp eā eueniat illō qđ dr hic in tex.in hac pte. ℂ Jn ea.ibi ſʒ tu dic ⁊c.hec staꝛ pōt ſʒ planior ē sequēs ⁊ meli' cōueīt lr̄e.⁊ nō sūt cōtrarij isti duo vltimi intellectus sed differunt q꞉ ꝫm vltimū intellectum mutauit casus in ver.vel vt longe.s.quando hereditas per pupillum fuit aucta. ⁊ in precedenti ver. ibi ne substitutus ⁊c.loquiꝛ tex.qñ fuerat diminuta sed ꝫm alium intellectuȝ precedentem positū in ver.sed tu dic ⁊c.tex. in ℣. ne substitutus. ⁊ in ℣.vel vt longe.loquunꝛ in eodē casu.s. qñ solū hereditas fuit diminuta. ℂ Jn glo.in ver.qd ergo.vbi ibi incipit secūdū effectū ⁊c.dic ꝙ imo scđs effectus incipit in ℣. ꝫm qđ.⁊ postea exemplificaꝛ hic vt dixi sup tex. ℂ Jn ea.ibi in pn.dixi.s.in glo. i.in.ij.positione casus ⁊ est sensus ꝙ duȝ tex. dicit pupilli hereditas non sufficit debeat subaudiri.s.pro oībus legatis relictis tam a pupillo ꝙ a substituto cum patris hereditas oībus suffecisset. ℂ Ang.tñ approbat sequentē expositionē positam in glo.ꝫm Albe.fateꝛ tñ ꝙ etiam precedēs est bona.sed ꝫm io. de imo.melior videꝛ precedēs: q꞉ secūda videꝛ quodāmodo implicare contradictionē dicendo ꝙ substitutus dȝ habere quartam vtroꝝ q꞉ bonoꝝ:⁊ qđ de vtroq꞉ quadraute substituti ⁊ pupilli aliqd detrahaꝛ:tñ videꝛ ꝙ pōt defendi a contradictione: q꞉ gl.vult ꝙ vtraq꞉ bona erāt defalcāda inspectis facultatib' put erāt tpe mortis testatoris:vt q꞉ tot erāt legata quot bona. sed q꞉ post mortē testatoris fuerūt diminuta in quarta parte ⁊ vltra dȝ substitutus de suo soluere pro pstatione legatoꝝ etiaȝ si p satisfactione legatoꝝ oporteret ꝯsumere omnia bona que supsunt ⁊ vltra.s.qñ vltra quartaȝ fuisset facta diminutio vnde satis dr habere quartā omnium bonorum:q꞉ illa bona diminuta vsq꞉ ad quartā imputanꝛ sibi in fal.⁊ pro illa quarta non pstabit legatarijs:q꞉ eaȝ potuissent p se retinere si bona extarent ⁊ hec vr mens glo.si bene inspiciatur. ℂ Jn glo.in ver.nec mirum.glo.nō vr bene ⁊ clare soluere ꝯrium.de leg.i.§. si is q.i. ad trebel.de quo voluit arguere iuriscōsultus hic in. ℣. nec ad rem.sed rńde ꝙ legata nō debētur vltra vires habito respectu ad vires prout erāt tpe mortis testatoris. sed bene teneri pōt vltra vires habito respectu put erāt post mortē:vt hic q꞉ ita cōtingit qñ legata sunt relicta in vno ⁊ eodeȝ testō prout indicaꝛ etiā in casu nostro ⁊ dixi super tex. ℂ Jn ea.ibi.§.si vero nō fecerit ⁊c.no.bene glo.volenteȝ ꝙ hodie nō cōfecto inuentario hr̄s teneꝛ vltra vires.⁊ hoc tenēt cōiter doct.hic excepto Gui. de suza.⁊ ray.quos hic reprehēdit bar.cū quo trāseūt alij.gb' adde aliam glo.similēȝ in.§.i.hec stipulatio.in ver. sufficiunt. ℂ Et ibi ang.⁊ io.de imo.ꝭ.ti.i. Jdem etiam tȝ bal.in.l.filium quē habentē.C.fami.her.in.xvij.col.⁊ in ver.⁊ q꞉ de inuentario feci mentionem.ibi tñ limita singulariter nisi legatarij confiterentur ꝙ heres non subtraxit seu nō occultauerit bona: q꞉ tūc etiam nō cōfecto inuentario nō tenebiꝛ vltra vires hereditarias ᵇ legatarijs: q꞉ cōtra illaȝ presumptionē iuris ⁊ de iure ꝙ bōa heres occultauerit ꝫm ꝙ hētur in.§.sancimus. i auc.de here.⁊ fal.admittiꝛ probatio in ꝯrium per confessionem partis: vt est glo.singu.in auc.de equali.do.§.illud.in ver.scribant.Et notant doc.in auc.sed iam necesse.C.de dona. ante nup. ⁊ cū illa decisione bal.in.d.l.filium.trāsit Ludo.roma.in rub.ꝭ.de ac qui.here.Sed in ꝯrium facit:q꞉ tex.in.d.§.sancimus. dicit forte surripiunt: noto dictionē forte que innuit ꝙ etiam si surripuissent serueꝛ ēt illud qđ ibi deciditur in surripiente.⁊ ita est tex. cū glo.no.in cle.i.in ver.forte.de appel.⁊ ideo periculosum est illud dictū bal.lȝ propter eius auctoritatē sit mēti tenēdū bene vr verū ꝙ vt tollatur occasio surripiendi voluerūt iura hr̄dem si vult nō teneri vltra vires debere cōficere inuentariū.⁊ io si cōtempsit dȝ insolidū cōplere legata.d.§.si vero. ℂ Addit etiaȝ bal.in.d.l.filiū.ꝙ i alio casu posset saluari opi.ray.s.in foro cōsciētie in quo foro dicit heredē nō teneri vltra vires p id qđ habeꝛ in.c.parochiano.de sepul.qđ vltimum nō examino:q꞉ per alios hic nō tangiꝛ ⁊ pro nūc nō vidi.videatis p.. bar. ⁊ alios in rub.⁊ in.l.gerit.de acq.here.⁊ p bar.in re.l.i. ... iiij.pntis pncipalis.C.de sacrosan.eccle.per io.an.in.c.ij.de viur. in vj.in nouella.per Fede.de senis.cōsilio.xxj.p bal.⁊ alios post eum in.l.murū.ff.de acq.ange.in.l.in testamento.C.de testa. vulg.⁊ in.l.fi.§.fi ℣o postꝗ.C.de iure delib. p canonistas.i.c.

ᵃℂ Ascēdētes in hoc articulo vide ludo. roma.ꝯsi.clxxxv. ꝯsi. cccxxvij. pau.de ca. ꝯsi. ccclxiij.adherētes opi.canonistarum.

ᵇℂ Vires hr̄ditarias. adde ꝙ hic procedit marie i terris eccl'ie vt voluit idē bal. ꝯsi.v xxiij.inj.lī.vbi al.d c.parochiano ⁊ an hr̄s si ꝯficiens iuēta riuȝ teneaꝛ vltra vires hr̄ditarias uide per frā.de are. ꝯsi. cxlviij.

tua nos. ꝺ vsur. p pet. ꝺ anch. in cõsi. cccxcij. cũ cõcoꝛ. ꝺ quibꝰ i dictis locis. ¶ Raph. cu. hic ẽt addit ꝙ lꝫ hrs qui nõ cõfecit in uẽtariuꝫ teneaꝛ vltra vires hereditarias legatarijs ſꝫ cõem opi/ nionẽ. tñ nõ teneꝛ i plus ꝙ̃ ſit legatũꝰ. ꝛ p hoc dicit ſe cõſuluiſſe ꝙ heres grauatus reſtituere p fideicõmiſſuꝫ lꝫ nõ fecerit inuẽta riũ nõ patiꝛ dãnũ: qꝛ ſi fideicõmiſſariꝰ vult dicere ꝙ plura erãt bona oꝫ pbare ꝛ nõ defereret fideicõmiſſario iuramẽtũ in liteꝫ ad probãdũ: qꝛ lꝫ deferaꝛ ꝯ tutoꝛẽ ex eo qꝛ nõ cõfecit inuẽtariũ l. tutoꝛ q repertoꝛiũ in pn. ꝫ. ꝺ admi. tu. tñ aliud ẽ i fideicõmiſſa rio: qꝛ tutoꝛ teneꝛ illud cõficere. l. tutoꝛes. l. ultima. C. de admi. tu. ſecus i fideicõmiſſario. h ratio poſſet ĩpugnari: qꝛ plures te/ nuerũt ꝙ heres grauatꝰ p fideicõmiſſuꝫ teneaꝛ cõficere inuẽta/ rium: qꝛ teneꝛ reddere rõnẽ. l. cũ tale. §. i. ꝫ. ti. i. ꝛ iuẽtariũ ẽ ca/ put rõnis. ꝛ ita tꝫ bar. iac. ꝺ are. ꝛ bal. i. d. l. cũ tale. ꝛ Cy. i auc. ſꝫ cũ teſtõꝛ. C. e. ꝛ refert bar. i. l. marcellus. in ſi. pn. ꝫ. ti. i. cũ ſi. ꝛ dicit pau. de ca. i. d. l. cũ tale. §. i. ſe cõſuluiſſe ꝙ heres ad inſtã/ tiã fideicõmiſſarij cõpellatur facere iuẽtariũ i quo tñ nõ debẽt ſeruari ſolẽnitates. de qua i. l. ſi. C. de iure delib. qꝛ illa lex loqui tur ꝺ iuẽtario qꝺ vellet cõficere heres ad ſui vtilitatẽ. ſed ſatis ẽ ſm eũ ꝙ fiat cũ ſolẽnitate ꝛ forma quã ſeruat tutoꝛ i cõficiẽdo i uẽtario qꝺ ipe teneꝛ cõficere ad fauoꝛẽ pupilli. tpe eniꝫ digeſto rũ quo loquiꝛ. d. l. cũ tale. nõdũ erat inuẽta ſolẽnitas iuẽtarij ꝺ q̃ loquiꝛ i. l. ſi. C. ꝺ iu. delib. ꝛ tex. i auc. ſꝫ cũ teſtõꝛ. C. e. ꝺ tali in uẽtario loqꝛ finalis cõcl'o tradita p bar. i. d. l. marcellus. tñ qa diſpõ. d. l. tutoꝛ q reptoꝛiũ. vꝛ penalis ꝛ iducta in pͥuilegiũ pu/ pilli nõ puto ꝙ ſit extendẽda ad iſtũ cãum p no. p glo. reputa/ tã ſing. i. §. itẽ mixta. inſti. ꝺ act. quã ita ſing. reputat bal. i. c. i. §. poꝛro. i ti. que fuit pͥma cau. benefi. amit. ſoleo tñ allegare ſi/ milẽ in. l. ſi. ꝫ. de in ius vo. ¶ Preterea ꝛ foꝛte melius i cãu. d. l. q repertoꝛiũ. dictũ inuẽtariũ deferꝛ ꝯ reũ conuẽtũ actõe tute/ le ꝛ ſic boneſi. vt no. i. d. l. tutoꝛ. in pͥn. in ꝟ. intereſt. ſꝫ nõ ita ſer/ uaꝛ in actiõe ex teſtõ: que quo ad hoc reputaꝛ actio ſtricti iuris l. alias. ꝫ. de in lit. iur. ¶ Extra glo. no. inquãtũ bar. hic in vlt. oppo. arguit de. l. ſi. C. ꝺ iur. delib. qꝛ ex dictis per eum hic hẽs ꝙ lꝫ diminutio contingẽs poſt moꝛtẽ teſtõris debeat cedere ad damnũ heredis vt h. tñ illud ẽ coꝛrectũ hodie qñ hrs feciſſet in uẽtariuꝫ. ꝛ hoc plenius voluit ipſe in. l. in rõne. §. diligẽter. ꝫ. e. ꝛ in. d. l. ſi. §. ꝛ ſi prefatã. per illũ tex. C. de iure. delibe. ꝛ ſequiꝛ ẽt raph. h q dicit ꝙ idẽ putat i augmẽto ſupueniẽte: qꝛ non ce det ad lucrũ heredis ſꝫ legatarioꝝ. eadẽ rõne qua dictũ eſt in dãno coꝛrigi iſta iura. qꝺ eſt bñ ponderãdũ. ꝛ nota ẽt p Jo. de imo. in. l. in quãtitate. in pͥn. ꝫ. e. ¶ Querit hic bar. quid ſi pu/ pillus fecit iuẽtariũ an ſufficiat ſubſtituto pupillari ꝛ cõcludit ꝙ nõ. qꝺ itellige ſꝫ bal. notabilꝛ i. d. l. filiũ quẽ hñteꝫ. i vlt. col. ꝛ i. l. i. C. ꝺ bo. auc. iud. poſ. ꝛ in. l. ſi. §. i. C. ꝺ iur. ꝺlib. eẽ verum quo ad legata relicta a ſubſtituto. ſꝫ quo ad legata relicta ab i pubere: qꝛ illa pͥſtat ex pſona ipuberis vt h. ꝛ. l. ſi fundũ ſub cõ ditõe. §. ſi pꝛ. ꝺ le. i. nõ tenebiꝛ vltra vires iuẽtarij facti a pupil/ lo cũ i plus nõ poſſet cõueniri pupillus ꝛ recte. Jtẽ inq̃tum in q̃rta. q. q̃rit bar. an ſi iſtitutꝰ i pͥmo gradu fecit iuẽtariũ poſtea aduerſus aditionẽ vel imiſſionẽ fuit reſtitutꝰ ꝛ ſucceſſit ſubſtitu tus vulgaris: an ei pderit iuẽtariũ factũ a pͥmo hrde ꝛ reliquit cogitãdũ. ¶ Adde ꝙ io. ꝺ imo. h. putat ꝙ nõ: qꝛ p reſtõnẽ hr pinde ac ſi nõ adiuiſſet. l. qꝺ ſi minoꝛ. §. reſtõ. ff. ꝺ mino. Nõ ob ſtat. l. integrũ. ꝫ. ꝺ mino. vbi remanẽt firma ea que fuerãt prius geſta ab iſtituto: qꝛ illud ẽ verũ quo ad ea q̃ cõcernunt admini/ ſtratõem ipius hrditatis nõ fauoꝛẽ inſtituti. Adde ꝙ bal. in. l. ſi. §. i. C. de iur. delib. tꝫ ꝯriũ p. d. l. in itegrũ. ꝛ qꝛ vꝛ ꝙ ſubſtitu/ tus aliter velle facere inuẽtariũ ꝙ̃ fecerit iſtitutꝰ nõ poſſet: quia acta iudicij nõ trãſeũt in ſubſtitutũ. l. ex ꝯctu. ff. ꝺ re iudi. Pu/ to opi. bal. verioꝛẽ ꝛ equioꝛẽ: qꝛ iſtud bñficiũ inuẽtarij dꝛ bñfi/ ciũ coherẽs obligatõi nõ pſone: vt ẽt dixit ipſemet bal. i. d. l. fi/ liũ quẽ hñtem. i pe. col. in ꝟ. adhuc queriꝛ ꝛc. ꝛ pbaꝛ qꝛ ſi eſſet bñficiũ pſone coherẽs nõ trãſmitteret ad hrdes nec i ceſſiona riũ. l. i. C. ꝺ priui. do. iũcta. l. ex pluribꝰ. ꝫ. ꝺ admi. tu. Sꝫ iſtõ bñ ficiũ trãſit i ceſſionariũ: vt no. bar. h in. vij. q. Quinimo vt dicã ſup ea potes ẽt trãſire ſine ceſſione. ꝙ aũt tranſeat ad heredes pꝫ ex his que dixi in prima. q. ꝛ ſic pꝫ ꝙ per pͥdicta ꝛ p. d. l. i in/ tegrũ. ꝛ ẽ p regulã magis generalẽ poſitã in. l. quotiens. ꝫ. de acquir. here. p que iura apparet reſpõſuꝫ ad. d. §. reſtõ. ¶ Cir/ ca ſextã q̃ oneꝫ ẽt tactã per bar. hic dum querit an inuentarium

tutelare confectũ a tutoꝛe pupilli cui ꝺlata ẽ hrditas ſi i eo deſcripta ſint bõa hrditatis pͥſit pupillo: adeo ꝙ habẽtur pro inuẽtario heredis. ꝛ tꝫ ꝙ diuerſa ẽ ſo lẽnitas vnius inuẽtarij ꝛ alteriꝰ. ꝛ idem tenet nic. de neap. qui ẽt in alijs. q. hic foꝛmatis per bar. trãſit cũ eo ſimpliciter. Adde bal. in. d. l. filiũ quẽ hñtem. in vlt. col. vbi tꝫ idem. Et ſubdit ꝙ ẽt ſi inuẽtariũ tuto/ ris haberet ſolẽnitates reqſitas in iuentario heredis nõ ſufficeret p inuẽtario heredis: qꝛ anteq̃ tutoꝛ cõ fecerit p inuẽtario tutelare nõ põt adminiſtrare i bo nis pupilli. l. q repertoꝛiũ. i pn. ff. ꝺ admi. tu. ꝛ qꝛ in/ uentariũ tutoꝛis ſit ſub ſuo noĩe: ſꝫ iuẽtariũ hrdis ſit ſub alieno noĩe. ergo nõ ẽ poſſibile ꝙ iſtud iuẽtariũ ſit vnũ. ꝛ ita dicit ſe cõſuluiſſe lꝫ bar. h ſentiat in hoc vltimo ꝯriuꝫ. ¶ Sꝫ aduerte qꝛ ad primã rõnẽ poſſet rñderi ꝙ tutoꝛ ante cõfectionẽ inuẽtarij ſui põt expe dire oĩa q̃ nullo mõ poſſit obeſſe pupillo: vt no. bar. i. d. l. q reptoꝛiũ. i ſi. pn. p. l. ſi. ꝛ ibi bar. C. ꝺ tu. ꝛ cu. q ſa. nõ dẽ. ꝛ iuẽtarij cõfectio vꝛ ẽt hmõi. Sꝫ poſſꝫ re plicari ꝙ imo i eiꝰ cõfectõe poſſet ꝯti dãnũ p p expen ſaꝫ iuẽtarij inutilẽ qñ iuẽtariũ nõ eẽt expediẽs. tamẽ vbi euidẽter cõſtaret tũc ꝙ iuẽtarij ꝯfectio nõ poſſet eẽ nociua putarẽ poſſe ſuſtineri ꝙ tũc ſit verũ illõ qꝺ ſentit bar. p predicta. ꝛ ſic tutoꝛ faceret citari legata rios ꝛ creditoꝛes ꝛ alia ſeruaret q̃ reqrũtur i inuenta rio hrdis ſatis appareret ꝙ tutoꝛ hoc cãu ſuſtineret duplicẽ pſonã qꝺ eẽ põt. l. tutoꝛẽ. C. ꝺ his q. vt idig. ¶ Septimo q̃rit an ſi heres cõfecit inuẽtariũ poſtea reſtituit hrditatẽ fideicõmiſſario pͥſit iuẽtariũ fidei/ cõmiſſario. ꝛ cõcludit ꝙ nõ niſi ei cedaꝛ p. l. ſi heres pecuniã. i pn. ꝫ. ad treb. ꝛ ita tenuit ſpec. i ti. ꝺ iſtru. edi. §. dicto. ꝟ. qd ſi hrs rogatꝰ. ꝛ iac. ꝺ bel. i. §. h no bis. i. rij. q. in auc. ꝺ here. ꝛ fal. vbi refert ẽt ita tenuiſ ſe Lãber. ꝺ rãpo. ita ẽt refert io. an. i addi. ſpec. ſup ꝟ. pͥalleg. ſꝫ io. de imo. h ſecutus dñm ſuũ. do. io. de canitulo tꝫ ꝯriũ. ſ. ꝙ ẽt ſine ceſſiõe trãſeat qꝛ lꝫ qñ tra ctaꝛ ꝺ actõe q̃ſita ex facto hrdis reqraꝛ ceſſio: vt. d. l. ſi heres. tñ ſecꝰ qñ tractaꝛ ꝺ exceptõe acgrẽda. l. re ſcriptũ. §. ſi. cũ. l. ſe. ꝫ. ꝺ pac. ꝛ i ſpecie hr i. l. ſicut. §. i. cũ ibi no. p bar. ꝫ. q. mo. pig. vel hyp. ſol. Adde ꝙ opi. io. ꝺ imo. cõcoꝛdat bal. i auc. ſꝫ cũ teſtõꝛ. C. e. ꝛ i. d. l. filiũ quẽ hñtẽ. i pe. col. ꝛ i. l. ſi. §. i. C. de iur. de lib. ꝛ ioã. ꝺ imo. l. i. §. h ſtipulatio. in. vi. col. ꝫ. ti. i. tñ ang. ibi ꝛ io. fab. in. §. ex hẽis. inſti. ꝺ here. q̃li. ꝛ dif. ¶ De hoc articulo etiam tangit ludo. romanus in repetitione auctẽ. ſimiliter. C. eodeꝫ. ꝛ in. l. prima. §. ſi is qui quadringenta. ꝫ. ad trebellia. in quibus lo/ cis tenet ideꝫ quod Bal. ꝛ placet illa opinio quo ad effectum exceptionis ſꝫ ñ quo ad effectum actionis: vt ſi res legata erat apud legatarium tempoꝛe teſta/ menti. ꝛ ſic opoꝛteat pro falcidia agere: tunc pcedet opi. Barto. ¶ Octauo querit Barto. an fideicõmiſ/ ſarius vniuerſalis ex ſua perſona poſſit conficere in/ uentariuꝫ ex quo ſentiat beneficia de quibus i. §. ſan cimus. in auctẽ. de here. ꝛ falci. ꝛ in. l. finali. C. de iu re deliberã. Et concludit ꝙ ſic: quia inuentarij con/ fectio fuit inducta ne heres haberet neceſſe petere tempus ad deliberanduꝫ. d. l. ſi. §. ſinauteꝫ dubius. ſed iſtud tempus deliberandi datum competebat ſi/ deicommiſſario ſicut heredi: vt in. §. ſiquis vna. cum §. ſequenti. inſtitu. de fideicommiſ. heredi. ꝛ no. gl. in. l. cum filio. in verſicu. retentoꝛuꝫ. de lega. primo. ꝛ in dicto. §. ſi is qui quadringẽta. in verſicu. perue nit. ergo ꝛc. ꝛ quia fideicõmiſſarius habetur loco he redis. l. ſi filius. ꝫ. quod cuꝫ eo. Alij dicunt ꝙ docto res hoc non tangunt.
¶ Addatis barto. ideꝫ tenẽtẽ. l. i. §. i. ꝫ. de iure de/ liberã. ꝛ Cy. ꝛ Bal. in. l. ij. C. ad treb. ꝛ Joã. and. in addi. Specu. in pꝛeallega. §. d. ver. quid ſi heres nõ fecit. vbi ẽt hoc tꝫ ſpec. ꝛ bal. i. d. l. filium quẽ hñteꝫ. i pe. col. ꝛ i. l. i. C. cõmunia de lega. ꝛ Ange. Joan. ꝺ

a ¶ Quã ſit le gatũ. qd ſi te ſtatoꝛ. phibi tus ex foꝛma ſtatuti lega re vxoꝛi vltra certã ſũmã et vltra medieta tẽ vſuf. uctus bonoꝝ leget ei alimenta et poſt moꝛtẽ he redis vſũfrũ ctũ medieta tis bonoꝝ: et heres nõ cõfe cit iuẽtariuꝫ: an moꝛtuo he rede iſta mu lier poſſit pe tere dictum vſũfructũ le gatũ ſi bona ſũt diminu ta pp es alie nũ. dicẽdo ꝙ nõ fecit inuẽ tarium. dic ꝙ nõ. ꝛ ſic ẽ ca ſus pulcher ꝛ ſing. ꝙ heres nõ cõfecto in uẽtario nõ te neꝛ ad itegrũ legatũ pp es alienũ: qꝛ nõ plus vꝛ reli ctũ a teſtõꝛe. ita dicit foꝛ maliter raph. co. cõſil. xxx. ubi dicit ẽt ꝙ nõ ẽ bona ſi militudo ꝺ he rede ad tuto rem.

ímo.raph.pau.ð ca.z ro.i.d.§. si is q q̃dringẽta. z
sic ẽ cõis opi. Tñ io.fab.i.§.extraneis. insti.ð here.
q̃li.z dif.tз ɔ̃tũ:qꝛ nõ repitur iure cautũ.z quia iura
noua tribuẽtia beneficiũ iuẽtarij vidẽtur correctoria
z cũ loquunẽ i herede nõ debẽt extẽdi ad fideicom/
missariũ q nõ ẽ ꝓprie heres.sз ad istã rõnẽ vide re/
spõsuз datũ p ange.z io. de imo.in.d.§. si is q qua/
dringẽta.lз ipi nõ faciant mentionẽ de io.fab. qꝛ di
cit iura noua nõ sunt correctoria sed limitatiua meri/
to extẽdũtur iuxta no.per glo.in.l.si cõstante.i pnc.
z ibi bar.in.ix.q.prime partis.ff.solu.ma.faltem ad
cãum qui comprehẽdiẽ sub cãu expresso ex lata signi
ficatõe vocabuli.l.filiũ hẽo.cum simi.s̃. ad maced.
Et appellatione heredis venit fideicõmissari⁹ inspe
cta larga significatõe vocabuli.l.i.§.de illo.ĩ.ad tre
bel.z ibi no.bar.referẽdo illuз tex.ad verba senatus/
cõsulti.z.d.l.si filius.cum simi.z vide que dixi in.d.
§.si is qui quadringẽta.z quãdo icipiat currere tem
pus fideicõmissario ad cõficiendũ inuentariuз.vide
per Jo.an.in.d.addi.¶ Demũ mouet bar. dubiuз
quomõ h̃ cõtribuũtur bona filij z testõris: attẽto q
filiusfamilias ꝫm ista tẽpora quicqd acquirebat que/
rebat patri.l.placet.de acquir.heredi. respondet q
dз intelligi q hic pupillus eẽt miles.iuxta.l.si. C. de
testa.mili.z sic poterat hẽre bona castrẽsia. Et idem
tз Nico.de neapo.z ange.h̃.sed raph.cu.hic repre/
hẽdit istum intellectũ:qꝛ nil hic diciẽ de cõtributiõe
bonorũ filij sed legatoruз.z probaẽ in.l. i duplicib⁹.
ĩ.eo.ita tз io.de imo. hic q hoc cõfirmat:qꝛ in testõ
militis cessat fal.l.in testõ.C.e.l.i.§.deniqз.ĩ. ad tre
bel.z substõ pupillaris in qua sunt relicta legata cen
seẽ testm̃ factũ ab impubere in his in quibus ẽ fauor
q censeaẽ testamẽtuз filij.l.pap.§.sed nec ipuberis.
ff.de inoffi.testa.z ꝓ hoc faciũt ea que dixi sup tex.

a ¶ Fideicõmissario. In hac.q.ang. in l.i.§.hec stipulatio.v̈.sз qñ icipiat currere C.si cui plus q̃з p.l.falci.tз q fideicõmissario nõ currat ante restitutã lз io.an.i d.addi.teneat ɔ̃riũ. z ita refert z seqẽ co mẽ.cõsi.cxxviij. z ibi vide an sit op⁹ testi z an iuẽtariuз hr̃dis ꝓsit fideicõmis.

¶ Postremo querit io.de imo.an testõr possit gra
uare z videaẽ grauare substitutũ pupillarẽ i bõis pu
pilli ꝓ soluẽdis legatis relictis i tabulis pupillarib⁹.
z arguit q nõ:qꝛ relicta i secũdis tabulis videnẽ reli
cta ab ipubere i primis tabulis sub cõditõe:vt hic in
si.sed relinquere nõ posset ab impubere plusq̃ ei de/
disset.l.ab eo.C.de fideicõ.z melius in ꝓposito fa/
cit lз ipse nõ alleget.l.coheredi.§.cũ filio.ver.nec fi/
deicõmisso.de vulga.z pup.Ad idẽ allegat dictã.l.
in duplicib⁹.inlligẽdo eã indistincte.z sic ẽt in pupil
lo milite qui habebat bona castrẽsia. In contrariuз
allegat.l.si filius qui patri.in si.de vulg.z pup.z.l.si
fundũ per fideicõmissuз.§.si.s̃.de leg.i.cum ibi no.
per doc.z dic q bar.z ange.pro firmo habuerũt ve
ram eẽ istam secũdam opinionẽ.z cõcludit q si pu/
pillus ñ habebat bona tempore mortis patris nõ vi/
detur haberi respectuẽ ad ea que posset acqrere post
mortem:qꝛ a casu z fortuna poterat cõtingere. Fal/
lit in casu singulari.d.l.si filius qui patri.s.quãdo fi/
lius abstinuit ab hereditate patris. nam tũc quia ex
facto suo hereditatẽ paternã perdidit voluit lex sub
uenire legatis z substituto relictis.z forte ꝫm eũ hoc
eẽt intelligendũ quãdo legata poterãt solui ð bonis
paternis si pupillus adiuisset:qꝛ tunc videẽ imputã/
dum filio:quare nõ adiuit. z ꝓpterea lex voluit nõ
p̃iudicari dictis legatis.si aũt haberet bona tẽpore
mortis:tunc dicit adhuc videri q in dubio non vi/
deatur haberi respectus nisi ab bona patris per.d.l.
in duplicibus.eam indistincte intelligẽdo.Sed si ex
presse cõstaret q si voluisset respectu dictorũ bonorũ
grauare forte tenebit grauamẽ ꝫm eum per no.in di
cta.l.si fundum.Ipsemet io. de imo.in.l.z si contra
in si.ð vul.z pu.relinqt sup hoc cogitandũ.Sз ipse/
met i.d.l.q duos.circa vlti.colũ.videẽ adherere illi
opinioni quã ipe tз hic. Pau.de ca.hic i lec. bono.
vr̃ tenere q cũ pater possit grauare i bõis pupilli sb/
stitutũ:vt.d.l.si fundũ.p fideicõmissũ videaẽ ẽt illõ
voluisse facere lз nõ expsserit.z sic substitutus legata a se relicta
p̃stabit ẽt ð bonis ipuberis.z sic veniẽt illa i ɔtributõe.p.d.l.si
filius qui patri.Sз quo ad legata relicta ab impubere dicit q
nõ prestabũtur de bonis impuberis: qꝛ impubes in illis nõ po
tuisset illo onere grauari in bonis ipsius pupilli.d.l. cohr̃di.§.
cũ filio.de vul.z pup.ibi nec fideicõmisso zc̃.¶ Passus ẽ satis
dubi⁹.z cõsidera primo:qꝛ dũ io.de imo.dixit q si nulla bona
hẽbat pupillus tempore mortis testatoris nõ habetur respect⁹
ad ea que a casu posset acquirere:meliuẽ videretur locutus si di
xisset tempore testamẽti quia potuit illo tempore videri testator
q bona non habebat.sed non ita potuit pspicere ð bonis que
habiturus eẽt pupillus tempore mortis testõris plusq̃ de alijs
q̃ acquireret post mortẽ patris. Item dicere q in.l. si filius qui
patri sit speciale quãdo filius iustitut⁹ qui fuerat pupillariter pa
tri substitut⁹ abstinuit.z qꝛ hoc sua culpa cõtingit q nõ soluunẽ
legata ð bonis patris debebit soluere legata de bonis pupilli ẽ
diuinare z restringere illum tex.ad cãum qñ hereditas patris
sufficiebat ad legata.z ideo ille tex.multũ facit pro opi. barto.
Ange.z pau.de ca.z intelligitur.d.l.si filius qui patri.ð bonis
impuberis:nõ dico acquisitis ex militia viuo patre:sed acquisi/
tis post mortẽ patris:qꝛ al's nõ eẽt locus falcidie.l. in testamen
to.C.e.z dixi.s̃.ꝓxime.tamẽ qꝛ non video posse bene respõde/
ri ad.d.l.in duplicibus.non audeo firmare istã opi.bene puto
esse verum q si pater expressit potuit grauari etiaз in bonis ipu
beris etiam si fuisset exheredatus: vt est tex.i.l.ita tamẽ.§.a pa
tre.ĩ.ad trebel.¶ Et de hac qõne etiaз videatis per Joan. de
imo.z pau.de ca.ĩ.e.l.§.si.vbi querunt an hoc habeat locũ qñ
legata relicta sunt ab exheredato substituto qui etiam fuerat in
stitutus z dicam ibi. Alexander.

Si filio. ¶ Si duo sunt eidẽ pupillo pupillariter sub
stituti:quorum vnus vltra dodrantẽ sue ptis
est in secũdis tabulis grauatus alius nõ.si tamẽ per contributiõ
nem legatorum in vtrisqз tabulis relictorũ ẽt ille alius reperitur
grauatus potest vterqз falci.retinere. Primus tamẽ ex persõa
sua detrahit falci. Secũdus vero ex sua persona z persona pu/
pilli simul iuncta:nõ aũt ex persona alteri⁹ eorũ tm̃. h.d.ꝫз ray.
¶ Et diuiditur in duas partes principales: qꝛ primo loquiẽ ð
substituto qui est grauatus ex sua ꝓpria persona. Secũdo de
substituto qui est grauatus mixtim.s.ex sua ꝑsona z pupilli. se/
cũda ibi:quid dicemus.¶ Et prima subdiuidiẽ i quattuor: qꝛ
primo thema z qõ.secũdo allegatio pro vna parte.s. ɔ̃ substitu
tum.tertio solutio pro substituto.quarto solutõis rõ.secũda ibi
z facile.tertia ibi sed verior.quarta ibi vt eniз.¶ Secũda pars
p̃ncipalis ẽt subdiuiditur in qnqз.qꝛ p̃mo poniẽ qõ.secũdo al/
legatio cõtra substitutũ.tertio allegatio ꝓ substituto. q̃rto solu
tio qõnis.qnto determinat vnam.q.circa predicta.secũda ibi:
at quin.tertia ibi:rursus.quarta: ibi itaqз. qnta ibi: huic ɔ̃ns.
ꝫm Dy.z bar.¶ Posset ẽt ꝫm iac. de ra.z cy.hec secũda ps di
uidi aliter.s.in sex partes.in p̃ma thema z qõ.scða rñsio qõnis.
tertio cõtra rñsionẽ adicit duas rõnes. quarto cõfirmat suaз re
sponsionẽ.qnto infert vnam cõclusionẽ.sexto circa p̃dicta dter
minat vnã.q.seu ponit illationẽ. scða ibi: i oĩbus. tertia ibi: at
quin.quarta ibi: rursus.qnta ibi:itaqз.sextã ibi:huic cõsequẽs.
z dic q ista prima diuisio ꝓcedit prout littera in ꝟ.in oĩbus.le/
gitur iterrogatiue z sic ibi nõ rñdet:vt p glo.i ꝟ. in oĩbus.i se/
cũda expõne.Sз scða diuisio ꝓcedit ꝓut tex.in ꝟ.in omnibus.
legitur plane.z sic rñdet qõni:vt per glo.in.d.ꝟ. in omnibus.
in prima expositione.¶ Potest etiaз aliter sũmari z magis ad
litterã.Si vnus ex plurib⁹ pupillariter substitutus sit grauatus
vltra dodrantẽ sue portionis detrahit fal.ex sua persona tm̃ tã/
q̃ vnus de pluribus principaliter institutus nõ ex persona pu/
pilli:qꝛ ille detrahere nõ potuisset.z q̃uis penes aliuз ɔsubstitu
tũ sit alia portio nõ grauata.tñ p hoc nõ ipediẽ detrahere fal.
substitut⁹ cui⁹ portio grauata ẽ:qꝛ portio sua nõ cõtribuiẽ cum
portõe alteri⁹ q̃ nõ ẽ apud eũ.z h̃ vsqз ad ꝟ.quid dicem⁹.Sed
si relicta ab ipo substituto dodrantẽ sue portõis nõ excedũt:sз
iũcta cum illis legatis que debet ex persona pupilli hñ excedũt
z tunc detrahit ex persona pupilli:z tãq̃ ei⁹ substitut⁹ nõ tanq̃
p̃ncipaliter institutus:qꝛ vt istitut⁹ nõ posset.z hoc secũdo vsqз
ad ꝟ.huic cõsequẽs.z si pupillus legata a se relicta dodrantẽ ñ
excedẽtia soluit nõ deducta fal.sed cautõe recepta pp relicta a

substitutis cõmittit hmõi cautio seu stipulatio in psona vtriusqz substituti: tã illius cui⁹ portio fuit grauata legatis a se relictis q̃ illi⁹ cui⁹ portio vltra dodrãtẽ nõ fuit grauata legatis a se relict; sz iũctis cũ relictis a pupillo remanet grauata. ⁊ hoc tertio. Et q: ḃm h̄ iste tex. ẽ difficilio: ⁊ horribilio: q sit in iure. iõ figuro ca suz sic. testato: hñs q̃dringẽta i bonis filiũ ipuberẽ vl'em heredez istituit a quo nulla legata reliquit ⁊ duos pupillariter ei substi tuit. s. pmũ ⁊ scdm equis portõib⁹. ⁊ sic i effectu quelibz i. cc. a p mo ducẽta legauit: ab alio v̄o nihil q̃rit: an eueniẽte cãu substõ nis pupillaris pm⁹ possit dfalcare legata. vr̄ dicẽdũ q nõ q: lega ta a substituto relicta vidẽtur relicta ab ipubere i primis tabu. s. §. prio. i fi. Sed si fuissent relicta. cc. ab ipubere istituto non eẽt locus fal. q: nõ excedũt dodrantẽ assis i quo ẽ istitut⁹. Pre terea isti duo qui sũt substituti i locũ ipuberis vidẽtur haberi p vno: q: psonã vni⁹ ipuberis hr̄dis representãt. sz si vn⁹ tm̃ fuiss; substitut⁹ ⁊ fuisset onerat⁹ i. cc. nõ posset detrahere falcidiã. q: ñ excederet dodrãtẽ. ergo ⁊c̃. Cõtra substitutũ ẽt facit q: sequẽ do ea q hñtur in pcedẽti. §. s. q debeat fieri cõtributio toti⁹ pa trimonij ⁊ oĩu; legatorum. sed si fiat ptributio totius pr̄imonij relicti substitutis nõ iuenit q legata excedãt dodrantẽ. ⁊ iõ dz primus substitut⁹ cõueniri ad integra legata ẽt vltra vires. i. do drãtẽ sue portõis. Tñ iuriscõsult⁹ decidit 9riũ. s. poterit dfalca re ex sua psona: sicut si eẽt istitut⁹ i pmo gradu i dimidia ⁊ gra uat⁹ i. cc. hẽret coheredẽ i alia dimidia q nllo mõ eẽt oneratus quo cãu oneratus põt defalcare. l. in singulis. j. eo. nã cũ testm̃ a patre factũ de opibus paternis cũ substõe pupillari simul ca piãt vim formam ⁊ originem ab eodẽ testõre ⁊ ab eadẽ solẽni tate ⁊ quo ad cõtributõem legatorũ p vno ⁊ eodẽ testõ habeã tur debẽt hẽri isti duo substituti ac si nõ cõsiderata psona pupil li eẽnt in testõ paterno instituti: quorũ vnus sit in sua portione in totũ onerat⁹ alius nullo mõ: ⁊ sic dz onerat⁹ posse detrahe re fal. pallegata. l. in singulis. ⁊ hoc vsqz ad v̄. quid dicem⁹ ibi secũdo pncipaliter erat casus. ¶ Idẽ testõ: habẽs. cccc. i bonis filiũ impuberẽ vniuersalr instituit. ⁊ ab eo. cc. legauit. vel ẽt ali quid vltra sed nõ vltra dodrantẽ ⁊ primũ ⁊ secũdũ equaliter sb stituit pupillariter ⁊ a primo centũ legauit. a secũdo aũt legaue rit vel nõ legauerit nõ ẽ vis vsqz ad v̄. huic. q: de illo hic nõ du bitatur. tamẽ ne oporteat mutare thema in v̄. huic cõsequẽs pt figurari q a secũdo. cc. legauit. ⁊ sic vltra dodrantẽ sue portõis fuit secũdus ex sua persona grauat⁹. iuxta no. p glo. in v̄. duo bus. decessit pupillus nullis a se legatis solutis substituti ei suc cesserũt. prim⁹. s. in dimidia bonorũ pupilli cũ dimidia oneris legatorũ relictorũ ab ipubere. ⁊ i reliq̃ dimidia hr̄ditatis ⁊ one ris legatorũ ab ipubere successit seruus. querit an prim⁹ possit defalcare legata tã relicta a se q̃ ab ipubere. ⁊ respõdet in v̄. in oib⁹. itelligẽdo q nõ legat iterrogatiue qd põt. In 9riũ tñ ad ducit q: prim⁹ substitut⁹ hz quartã ⁊ vltra. cũ. n. sibi obueĩat di midia hereditatis ⁊ sic. cc. ⁊ ab ipso nõ fuerũt legata relicta nisi vsqz ad centũ supersunt sibi alia centũ que sũt vltra quartã sue portõis ⁊ sunt q̃rta toti⁹. Preterea si hic prim⁹ substitut⁹ in di midia 9paret instituto in pmo gradu i dimidia q fuisset graua tus in cẽtũ non posset detrahere fal. q: legata nõ excederet do drantẽ sue portõis. ⁊ cõstat q substitut⁹ cõparat instituto. q: di citur institut⁹ sub conditõe. In 9rium v̄o p substituto adducit q: si negarem⁹ eũ posse detrahere fal. fieret cõtra regulã tradi tã in. §. qd vulgo. vbi habet q ad secũdã rõnẽ legis falcidie fit cõtributio legatorũ relictorũ ab ipubere ⁊ a substituto. sz hic fa cta cõtributõe tali reperiet q pmus erit grauat⁹ vltra dodrãtẽ sue portõis imo in tota portõe. i. in. cc. ¶ Ex his refert iuriscon sult⁹ q in pma parte huius. §. substitut⁹ detrahet ex sua persõa ac si eẽt institut⁹ in testamẽto paterno in pmo gradu. sz in scda pte huius. §. detrahet nõ ex sua psona sed tãq̃ substitut⁹. i. hr̄s ipuberis ex psona ipuberis pter legata relicta ab ipubere. q̃ si 9fundãtur cũ legatis relictis a substituto faciũt locũ dtractõi fal. pter quã legata isolidũ nõ prestãtur. tñ debuissent isolidũ pstari legata relicta a substituto si illa p se cõsiderẽtur: q: quo ad illa plusq̃ oporteret sufficiebat portio hereditatis obueniẽs substituto. ⁊ sic ex mixta psona impuberis ⁊ substituti dtrahi dz hoc cãu fal. ⁊ hoc vsqz ad v̄. huic. vbi erat cãus. pupillus predi ct⁹ vniuersalr institut⁹ fuit oneratus legatis in. cc. ⁊ sic nõ vltra dodrantẽ. ⁊ prim⁹ substitut⁹ fuit grauat⁹ in. c. secũdus i. cc. ⁊ pu

pillus dũ dixit soluit. cc. a se relicta recepta cautiõe a legatarijs d reddẽdo q̃ti plus appareret eos recepis se in euẽtũ cõditõis substõnis iuxta. l. i. §. interdũ. s. eo. Certe si eueniat cãus substõis poterit ex illa cau tõe vterqz substitut⁹ agere p fal. Et iste videt verus cãus lz ang. h̄ variauerit. ¶ In tex. ibi onerauit. s. vl tra dodrantẽ sue portõis sibi cõtingẽtis. ⁊ alius sub stitut⁹ nõ fuit onerat⁹ nec ẽt pupillus. ¶ In textu ibi pupillus nõ hẽret: vt q: nõ erat tã grãde on⁹ iniũctũ substituto q absorberet dodrãtẽ toti⁹ assis i quo pu pillus erat istitut⁹. In tex. ibi cõsequẽter priorib⁹. i. sequẽdo dicta i priori. §. ḃm que facta cõtributõe le gatorũ ⁊ cõfusiõe toti⁹ patrimõij si remanet q̃drans vtriusqz pr̄imonij nõ ẽ tractãdũ de fal. ¶ In textu ibi falci. locũ. vt q: facta 9tributõe toti⁹ pr̄imonij le gata nõ excedũt dodrãtẽ totius assis. ¶ In tex. ibi vltra vires portõis. i. vltra dodrãtem sue portõis. ¶ In tex. ibi alterũ substitutũ. i. illũ grauatum vltra dodrantẽ sue portõis. d quo substituto grauato huc usqz locut⁹ ẽ iuriscõsult⁹. ¶ In tex. ibi heres pri exti tisset. i. si directo fuisset in pmo gradu istitut⁹. nã si in semisse fuisset istitut⁹ potuisset detrahere fal. ex quo vl tra dodrãtẽ sue portõis eẽt grauat⁹. l. i singulis. j. e. ita ⁊ nũc. ¶ In tex. ibi opes patris. i. q̃ fuerũt a pr̄e relicte ḃm cy. vel. i. testm̃ factũ d opib⁹ patris ḃm glo. dy. ⁊ ray. ⁊ hoc meli⁹ stat si hẽs in lr̄a vim. aliqui hñt inde. ⁊ tũc expone. i. a testõ patris. ¶ In tex. ibi sub ducta. i. nõ cõsiderata psona pupilli ḃm iac. de ra. lz glo. aliter exponat ⁊ ẽ intẽtio lr̄e: q eo q: substõ pu pillaris capit essentiã formã ⁊ originẽ a testõ pr̄is dz hẽri pinde ac si isti duo substituti fuissẽt istituti testõ paterno nõ cõsiderata psona pupilli. ⁊ q pinde dz vel nõ dz fieri 9tributio: sicut si tota dispõ facta eẽt i vno ⁊ eodẽ testõ. ¶ In tex. ibi nõ ẽ oneratus. s. vltra dodrãtẽ sue portõis i substõib⁹ relicta. ¶ In tex. ibi vltra dodrãtẽ sit. s. legatũ sit vltra dodrãtẽ portõis q̃ peruenit ad substitutum facta contributõe legatorũ que habet substitutus soluere ex persona impuberis ⁊ etiam ex persona sua. potest ẽt itelligi q grauamẽ esset vltra dodrantẽ totius si ponamus q prim⁹ sub stitutus fuisset grauatus in quarta ⁊ pupillus fuisset grauatus aliqualiter vltra dimidiã. ¶ In tex. ibi in oibus. posset h̄ fieri pũctus post istã dictionẽ ⁊: tũc i telligeret in oibus. s. predictis legatis relictis ab im pubere ⁊ a substituto põt etiã intelligi q fiat pũctus ante dictionẽ in oibus. ⁊ ponat r̄ñsio in v̄. in oibus. non legẽdo illum v̄. interrogatiue. sz legẽdo iterro gatiue ponit r̄ñsio in v̄. itaqz. vt dixi in diuisione. et tũc post verbũ sit ante v̄. in oibus subaudientur ista v̄ba an dicem⁹. s. in oibus. ⁊ q ẽt ipm substitutũ ha biturũ falcidiã. ¶ In tex. ibi quartã hz. s. cõsideratis tm̃ legatis a substituto relictis. ¶ In tex. ibi instituti cõparatio. i. si cõparet istitutio i primis tabulis qui fuerit grauatus i dimidia nõ detrahet falcidiã cũ nõ fuerit grauatus vltra dodrãtem sue portõis cõside ratis tm̃ legatis a se relictis. ¶ In tex. ibi q̃ q vulgo probatũ ẽ. s. fieri debere cõtributõem legatorũ ad de trahendã fal. vt traditũ ẽ. s. §. prio. ¶ In tex. ibi p prio noĩe onerat⁹ ẽ. s. vt ẽ i cãu posito i prima pte hu ius. §. vbi substitut⁹ pstat legata ex sua psona non ex psona pupilli a quo nulla r̄licta fuerũt. ¶ In tex. ibi alter ãt q nõ e onerat⁹. s. put ẽ in cãu posito i v̄. qd dicem⁹. vbi substitut⁹ nõ fuit onerat⁹ vltra dodrãtem sue portõis habito respectu ad legata tm̃ a se relicta lz sec⁹ sit fcã 9tributõe legatoꝝ relictoꝝ ab ipubere. In tex. ibi dsideret q̃rtã. s. vt sbstitut⁹. In tex. ibi pp calculi 9fusiõz. i. 9tributõz legatoꝝ r̄lictoꝝ ab ipube re ⁊ a sbstituto. ⁊ sic ñ ex psõa sua tm̃ nec ex psõa ipu beris tm̃ sz ex vtraqz siml' iũcta sbstitut⁹ dtrahet fal. In tex. ibi pupillo. s. soluẽti legata. In tex. ibi duob⁹ s. sbstitut⁹. No. q q̃libz sbstitut⁹ dr̄ sub cõditõe insti

tut⁹ vt ħ.ⱬ.l.cohꝛ̃di.§.cohꝛ̃s.ð vul.ⱬ pu.itellige tñ ꝙ illa dꝛ̃ cõditio itriſeca vt dixi i.§.p̃cedẽti.facit.l.q. liberis.i ṗn.de vul. ⱬ pu.℄ No.ꝙ quilibʒ iſtitut⁹ p̃t vti falcidia i ſua poꝛtõe hꝛ̃ditatis exhauſta legatis:lʒ poꝛtio cohꝛ̃dis nullo mõ ſit exhauſta.l. i ſingulis.j̃.eo.℄ No.ꝙ ex teſtõ p̃ris ſumũt vires oĩa legata relicta tã i ṗmis tabulis q̃ꝫ i ſecũdis.℄ No.ꝙ qñ a pupillo nõ ſũt legata relicta ſʒ a ſubſtituto pupillari tũc nõ ſoluũꝛ̃ ex ꝑſona pupilli ſʒ ſubſtituti tm̃ q p̃ſtat ea tãq̃ꝫ qlibʒ iſtitut⁹.vbi ãt relicta ſũt legata ⱬ a pupillo ⱬ a ſubſtituto tũc eueniẽte cãu ſubſtõnis pupillaris legata p̃ſtãꝛ̃ a ſubſtituto nõ ſimpl̃r ex ꝑſona ſua ac ſi fuiſſet iſtitut⁹ ſʒ ꝑriʒ ex ꝑſona pupilli tãq̃ꝫ hꝛ̃s ſuus ex ſubſtõne ⱬ ẽt ex ꝑſona ſua:adeo ꝙ ſi facta ꝯtributõe legatoꝝ repiꝛ̃ grauat⁹ ſubſtitut⁹ vltra dodrãtem ſue poꝛtõis ðducet fal.ex ꝑſona vtriuſqʒ. No. varietatẽ admittẽdã ð quo dicã cũ gl.℄ No.ꝙ ſtipulatõ iterpoſita ab ipubere tranſmittiꝛ̃ ad ſibi ſubſtitutos pupillariter tãq̃ꝫ ad hꝛ̃des ſuos lʒ nõ fuerit exp̃ſſum. Et facit ad.q.ƀʒ ang.quã ip̃e poſuit i.l.i.i ṗn.s̃. de his q̃ i teſt.delẽ.vbi q̃rit ſtatuto caueꝛ̃ ꝙ inſtꝛ̃a habeant executionẽ paratã repiꝛ̃ ꝙ i inſtꝛ̃o qs ꝓmiſit reddere vxoꝛi ſue dotẽ.ⱬ ð hꝛ̃dib⁹ vxoꝛis nihil dixit.ꝙ nihilomin⁹ ẽt quo ad hꝛ̃des hñt executõeʒ ꝑataʒ.Naʒ illud qð v̄tualiter[a] ꝯtineꝛ̃ i inſtꝛ̃o dꝛ̃ eẽ ð iſtꝛ̃o.ar.l.a ſe toto.ff.ð heredi.inſtitu.Rapha.ħ dicit ꝙ iſte tex. nihil facit.ſʒ vos poſſetis allegare melioꝛẽ tex.ꝓ iſta ꝯcl̃one i.l.i.in v̄.hꝛ̃di ſcripto.cũ glo.iũcto v̄. patre tuo.ⱬ ibi ad hoc põderat illũ tex.bal.C.quo.leg.nã ħ nõ loquiꝛ̃ ð diſpõne fauẽte ꝑſone ſcripte.iõ potuit moueri raph.ad dicẽdũ ꝙ iſte tex.nihil facit ad iſtaʒ q.vide ẽt q̃ no.bar.i.d.l.i.i ṗn.s̃.ð his q̃ i te. delen. Et ibi exp̃ſſi⁹ ang.ⱬ io.ð imo.q hoc i termis volunt. Moueꝛ̃ qꝛ obligatio hꝛ̃dis dꝛ̃ i inſtꝛ̃o cõtineri vt.l.i.C.ſi cer.pe.ꝓ hoc ẽt qð no.ꝑ bal. i.l.iuriſgẽtiũ.§. qð fere.s̃.ð pac.ⱬ i.l.ad ꝓbatõeʒ. la.i.s̃.ð ꝓba.ⱬ in l.i.§.ⱬ vt pleni⁹.ⱬ i.§.videam⁹. ad fi.C. de rei vxo. act.ⱬ i.l.vbi adhuc.i.viij.col.C.ð iure do.i.l.gñali. i fi.C.ð ſa.ſan.ec.ⱬ anto.ð bu.ⱬ io.ð imo.i.c.trãſlato. ð cõſti.Anto.ð bu.i ṗn.ðcretaliũ.i.iij.char.ⱬ Jo.de imo.i.l.i.i.v.col.ff.ſo.ma.ⱬ ludo.ð vꝛbe i.l.certi cõditio.i ṗn.s̃.ſi cer.pe.ⱬ i terminis noſtris ẽt voluit ħ pau.ð ca.i.l.poſtulãte.in pꝛin.j̃.ad treb.℄ Jn gl.in v̄.opes.ibi vt i nr̃o cãu ⱬc̃.iſtud põt referri ad cãum poſitũ i v̄.qd dicem⁹.qꝛ nõ ꝯuenit ṗme ꝑti i q̃ nulla legata relicta fuerãt ab ipubere.ⱬ tex.ħ in v̄. ꝯtributo legatoꝝ.declara meli⁹ vt dixi figurãdo caſum. ℄ Jn ea.ibi ꝓ dimidia.nã i cãu poſito i v̄.qd dicem⁹ dimidia bonoꝝ pupilli grauata legatis vadit ad pꝛimũ ſubſtitutũ grauatũ ẽt incertũ ex ſua ꝑſona cũ dimidia oneris legatoꝝ relictoꝝ ab ipubere:ⱬ ſic cõtribuit dimidiã tm̃ legatoꝛũ relictoꝝ ab ipubere ⱬ ſic ꝯtribuit dimidiã tm̃ legatoꝝ ipuberis cũ oib⁹ legatis relictis a pꝛio ſubſtituto hoc ẽ qð vult gl.ħ ⱬ ẽt i v̄bo inſtõnis.℄ Jn gl.i v̄. exiſtit. ibi i ſubtilitate nõ i vtilitate ⱬc̃.vult dicere ꝙ tã i ṗma ꝑte ṗncipali q̃ꝫ in ſcða hui⁹.§.ſubſtitut⁹ oĩo detrabit falcidiã. ſʒ i ṗmo cãu ðtrabit ex ꝑſona ſua.ſʒ in ſcða detrabit ex ꝑſona alteri⁹.ⱬ ſic ẽ ſubtilitas nõ vtilitas.põt tñ eẽ magna vtilitas ex qua ꝑſona veniat:vt ſi pupillus nõ feciſſet iuẽtariũ ſʒ ſubſtitut⁹ pupillaris ſic.nã ex ꝑſona ipuberis veniẽs ñ ðtraheret ⱬ teneretꝛ̃ ẽt vltra vires. ſec⁹ ex ꝑſona ſua vt dixi.s̃.§.ꝓxio.℄ Jn ea. i fi. ſolue vt ħ ꝑ oy.ⱬ bar.q i hoc an ꝑmittaꝛ̃ variare[b] remittit ſe ad no.ꝑ oy.i regula mutare.ð re.iur.i.vi.ð quo ẽt ꝑ ia. ð bel.i.l.i cãe.i ṗn.ff.ð ꝓcu.ⱬ ꝑ bar.i.l. ð reb⁹.s̃. re. amo.ꝑ oy.ray.ⱬ io.ð imo.i.l.pꝛ̃ ſeuerinã.§.fi. s̃. de ꝯdi.ⱬ demõ.ⱬ bal.i.l.ð die.§.fi.ff.q ſatiſ.co. ꝑ illum tex.ⱬ i.l.fi.i vlti.col.C.ð teſti.ⱬ ꝑ bal.ⱬ io, ð imo.i.l. ſi cũ dotẽ.§.eo aũt tꝑe.ff.ſo.ma.ⱬ aliqd ꝑ bal.i.l.fi. §.ſʒ cũ i ſcða.C.ð fur.vbi tangit an cõſultoꝝ q ex ſoꝛ-

[a] ℄ Virtualr. cõtra hoc facit ꝙ illud dꝛ̃ illegibile ꝙ oculis ꝑcipi nõ p̃ʒ lʒ virtualiter itelligaꝛ̃.l.i.§. legi auc.ð his que teſtã dele. iteʒ ꝯ facit.l.ſi marit⁹.§.l. iul.j̃. ð adul.ⱬ ð fõte.l.i.§.hoc i ter dictũ. ⱬ facit ð v̄.ſig .l. mercis. ⱬ vbi qʒ ꝑ bar. qb⁹ iurib⁹ elicitur ꝙ eo ꝑuilegio gaudere non dʒ expreſſum ficte ꝙ exp̃ſſũ vere.

[b] ℄ Variare. qñ liceat variare. vide ꝑ anch.ꝯſi.cxv. ⱬ an q ꝓtulit v̄ba pluralis nũeri eligeñ. vel poſtũlãdo tñ ðberet pꝛoferre ſingularis nũeri poſſit ſe coꝛrigeꝛ̃ i ṗiudiciũ illorũ quib⁹ ẽ ius queſitũ. vide ꝑ oldra. cõſi. clxxxiij.

ma ſtatuti conſilium iudici dat poſſit variare ⱬ illud mutare. et dicit ꝙ ſic ꝑ illũ tex.vbi papa variauit.facit tex.in auc̃.vt fratrũ filij.i ṗn.ð quo vltimo hꝛ̃ pleni⁹ per io.an.iu addi.ſpec.i ti. ð reg.ꝯſilij.§.i.in addi.incip.occurrat.facit qð hꝛ̃ in.c.p̃terea. cũ ibi no.ð teſti.cog.cũ ſi.℄ Jtẽ circa vltimã oppõnẽ quã foꝛmat hic bar.de fine huius.§.ad pꝛinc.iũcta.l. ſtipulatio iſta.§. alteri.ð v̄.ob.poteſtis vltra bar.ⱬ doc.rñdere ꝙ in ṗn.hui⁹.§. nulla legata relicta fuerũt ab ipubere.ⱬ ꝓpterea nulla ſtipulatio fuit iterpoſita per eũ ſʒ ſolũ a ſubſtituto fuerũt legata ẽt ab ipubere ſicut a ſubſtitutis.ⱬ pupillus ħ ſtipulat⁹ fuit legatarijs quib⁹ ip̃e ſoluit.vñ verũ ẽ ꝙ ꝯ eos ñ pñt agere ſubſtituti ex dcã ſtipulatõe qn agãt ex ꝑſona ipi⁹ ipuberis.l.i.§.iterdũ.s̃.e.

Queſitum.

℄ Legata relicta a pupillo i ṗmis tabulis ⱬ a coherede ſibi ſubſtituto i ſecũdis debẽt cõtribui.ſec⁹ ſi ab vtroqʒ in ṗmis tabu.ſint relicta ⱬ eodẽ i diuerſis partib⁹ iſtituto:qꝛ cõtributio legatoꝛũ ⱬ poꝛtionũ ſemper fiet vt videaꝛ̃ an legata excedãt dodrãtẽ oĩum poꝛtionũ.h.d.ⱬ diuidiꝛ̃ i q̃ttuoꝛ ꝑtes.i ṗma poniꝛ̃ thema qð.in ſcða rñdendo poniꝛ̃ vna determinatio i qua dʒ fieri cõtributio.i tertia poniꝛ̃ alia determinatio i qua ceſſat cõtributio.in q̃rta ƀm bar. poniꝛ̃ vnus cãus qui videbaꝛ̃ ſimilis p̃dictis ⱬ tñ nõ ẽ. vel ƀʒ Cy. ⱬ ray.i q̃rta ꝑte rñdet cuidã tacite obiectõi q̃ fieri poterat ð cãu nõ ſimili q ſimilis videbaꝛ̃.ſcða ibi dixi.tertia ibi ſed legata. q̃rta ibi ⱬ aliã. Poſſet ẽt in diuiſiõe addi qð in v̄.ⱬ iõ ponaꝛ̃ illatio que reſultat ex determinatõe ſuperi⁹ poſita.Et qꝛ ẽ difficilis potes ſic cãum figurare. Teſtõꝛ hñs.cccc.i bonis filiũ ipuberẽ i dimidia heredẽ inſtituit ⱬ ab eo centũ legauit:in alia v̄o dimidia ticiũ alia centũ legauit adita per heredes hereditate teſtatoꝛis deceſſit ipubes nõ ſolutis legatis: ⱬ ei ſucceſſit tici⁹ ex ſubſtitutõe pupillari.legatarij a ticio petũt oĩa legata.tici⁹ vult detrahere falcidiã.queriꝛ̃ an poſſit dubiũ faciebat vulgaris regl̃a de qua in.l.i ſingulis.j̃.e.nã ſi illa regula locũ hẽret i cãu iſto ñ eſſet locus falcidie.qꝛ ƀm illam nõ dʒ fieri cõtributio relatoꝛũ relictoꝝ a duob⁹ heredib⁹.iuriſcõſultus rñdet faciendo duos caſus: qꝛ aut a ticio tanq̃ꝫ ſubſtituto pupillari in ſecundis tabulis fuerũt relicta legata aut tanq̃ꝫ a coherede.ṗmo cãu ẽ locus ꝯtributõi legatoꝝ.ⱬ iõ qꝛ dicta legata ſic cõtributa abſoꝛbẽt ꝑtem pupillarẽ poterit ſubſtitut⁹ detrahere fal. nã oĩa illa legata ſũt ſoluẽda de parte ipuberis que quidẽ peruenit ad ſubſtitutum. Sʒ i ſcðo cãu nõ ẽ faciẽda ꝯtributio.legata.n.relicta ab ipubere debẽt ſolui per ſubſtitutũ pupillarẽ ð poꝛtõe pupillari i legata relicta a ticio tãq̃ꝫ a cohꝛ̃de debẽt ſolui ð ſua dimidia. ⱬ iſto ſecũdo cãu hʒ locũ regula poſita i.d.l.in ſingulis.nõ aũt i pꝛimo cãu.ⱬ iõ i ſcðo cãu nulla fal.detraheꝛ̃.ſ.neqʒ ð legatis relictis ab ipubere:qꝛ nõ excedũt dodrantẽ ſue poꝛtõis.ⱬ ſil̃r neqʒ ð legatis relictis a coherede:qꝛ nõ excedũt dodrãtẽ. Ex his inferꝛ̃ ꝙ i ṗmo cãu ſubſtitut⁹ poterit detrahere fal.ð legatis relictis a ſe ⱬ ab ipubere.ⱬ nihilomin⁹ hʒ itegrã dimidiã quã hũit tãq̃ꝫ coheres i inſtõne i q̃ nõ fuit onerat⁹ legatis.ⱬ illã nõ iputabit ſibi in fal.ⱬ iſtud ẽ qð voluit tex.in v̄.iõqʒ.poſſet ẽt itelligi ille v̄.ꝙ referaꝛ̃ ad ꝓximũ cãum poſitũ i v̄.ſʒ legata.ſ.qñ ab eo legata relicta fuerũt a cohꝛ̃de.ⱬ tũc opoꝛteret itelligere ꝙ ab ipubere fuiſſent legata relicta excedẽtia dodrantẽ ſue poꝛtõis ⱬ a cohꝛ̃de modica fuiſſẽt legata relicta.nã iſte coheres vt ſubſtitutus poterat defalcare legata relicta ab impubere. ⱬ ẽt hẽbit precipuaʒ ſuã dimidiã quã hʒ vt cohꝛ̃s ſolutiſ pauciſ legatis ab eo vt a coherede relicta.precedẽs tñ intellect⁹ magis placet. et hoc vſqʒ ad v̄.aliam.Jbi arguebaꝛ̃ qꝛ dictũ ẽ in v̄.ſed legata. ⱬ in v̄ſi.ⱬ ideo.ꝙ legata nõ contribuũtur neqʒ poꝛtõeſ bonoꝝ ꝯ.qꝛ coheres pure in dimidia inſtitut⁹ ⱬ ſubſtitut⁹ pupillariter i puberi inſtitutus in alia dimidia hꝛ̃ ꝑinde ac ſi fuiſſet pure ꝓ ꝑte iſtitut⁹ ⱬ ꝓ ꝑte ſub conditõe.s̃.ea.l.§. qð vulgo.ⱬ.§. ſi filio.ⱬ.l.coheredi.§.cohꝛ̃s.ð vul.ⱬ pu.Sʒ ita ẽ ꝙ ſi inſtituo ticiũ pure i dimidia ⱬ ab eo lego centũ.ⱬ eundẽ inſtituo ſub cõditõe in alia dimidia.ⱬ ab eo ſi cõditõ aliter iſtituo lego.cc. cũ hꝛ̃des cccc.in bonis nõ poterit inſtitutus ſub cõditõe eueniẽte ꝯditõe detrahere fal.ð illis.cc.legatis quaſi excedãt dodrantẽ illi⁹ poꝛtõis.ſʒ debebit fieri cõtributio oĩum legatoꝛuʒ ⱬ poꝛtionũ:vt videaꝛ̃ an legata excedant dodrantẽ oĩum poꝛtionũ.ⱬ ꝑinde ac ſi ſemel in vna inſtõne fuiſſet vocatus. Juriſcõſultus ad hoc reſpondet ꝙ iſte eſt caſus diuerſus. diuerſitas aũt patet ex no. ꝑ

Bar.in vlti.oppo. ¶ Et differt pncipaliter iste.§.a.§.prie p̄cedēti.z a.§.qđ vulgo.q: ibi filius fuit isolidū istitut⁹ h̄ p̄ pte. ¶ In tex.ibi rōnē sepandā subaudi.vt hr̄ in.l.i singulis.j.e.z ibi ē illa vulgaris regula d̄ qua hic mētio: z de cuius itellectu dicti iuriscōsultus hic eē discutiēdu3. ¶ In tex.ibi a filio.s.istituto. ¶ In tex.ibi a substituto dic siue sit ēt datus coheres iste sbstitut⁹ siue nō.q: quātū ad hoc nō ē vis vt p3 in.§.qđ vulgo.s.ea.l. ¶ In tex.ibi ab istituto extero.itellige q̄ ab isto coherede extraneo q ēt fuerat substitutus pupillariter fuerūt hoc cāu relicta legata in substōe.s.testamēto paterno.z fuit grauat⁹ vt coheres. ¶ In tex.ibi ceteris.s.relictis i primis tabulis a pupillo. ¶ In tex.ibi portionē suā hēat.s.itegrā portionē quā h3 vt coheres.z pōt intelligi q̄ istud referaf ad primū casu3 qñ legata relicta erāt ab impubere z a ticio vt a substituto:nō vt a coherede.quo cāu si legata illa relicta ab impubere z a substituto excedebāt dodrantē patris pupilli detrahef falci.q̄uis a ticio vt a coherede nihil legatū fuerit.z sic hēat portōem suā instōnis integrā.pōt ēt intelligi q̄ referat ad casu3 proxie p̄cedētē qñ legata relicta fuerūt ab ipubere z a coherede.quo cāu dicif h̄ q̄ si tāta fuissent legata relicta ab impubere q̄ excederēt dodrātem sue portōis detrahef fal.p̄ dictū ticiū quāuis portio quā h3 ipe titi⁹ pa𝔯 fuerit exhausta legatis vt q: modica ab eo vt a cohrde fuerūt legata relicta. ¶ No.que dixi i sūmario.itē no.q̄ quando vnus ē istitut⁹ p̄ pte pure z p̄ parte sub cōditōe pinde est ac si semel pure eēt institutus vt hic.z.l.si quis ita scripserit.s.d here.isti.z itellige qñ nō h3 coheredē.al's aūt o3 expectari pditionē:vt no.i.d.l.si qs ita. ¶ In glo.in v̄.oportere quo ad primā oppo.d.§.qđ vulgo.cōiter tenef p̄ma solu. scđa v̄o ñ tenef q: nō pōt eē idistincte v̄a:q: ēt qñ coheres ē substitut⁹ pōt hr̄e locū cōtributio legatorū.s.si legata relicta sint tāquā a substituto vt hic i ver.dixi vbi hoc melius probaf q̄ i.d.l.coheredi.§.coheres.nā ibi tractaf solū de ɔtributōe bono𝔯 nō legato𝔯 q: solū fuerūt legata relicta a substituto i secūdis tabulis.z ex gl.hēs q̄ qñ fit ɔtributio bonorū pupilli z patris.d̄ quo dixi in.d.§.qđ vulgo. ¶ Demū glo.facit tria mēbra.z primū ē ve𝔯.z est rō:q: illa q̄ a substituto relinquūf i substōne pinde hn̄tur ac si ab ipo ipubere fuissent relicta sub cōditōe.l.i duplicibus.j.eo.z.d.§.qđ vulgo.in fi. S3 si ab eodē quedā relinquūtur pure. quedā sub cōditiōe debēt oīa ɔtribui.l.i.§.interdū.s.eo.z.l.i q̄rita.§.s3 si legata.j.eo.nō mirū ergo si ɔtribuūtur legata relicta ab ipubere in testamēto paterno cū relictis a substituto pupillari.Scđm mēbrū ēt ē verū.z rō eius fūdaf i.d.l.in singulis z sic relicto𝔯 ab ipubere istituto p̄ pte z relictorū a cohrde nō h3 fieri ɔtributio.hoc tñ itelligit glo.eē verū qñ portio ipuberis obueniēs ipsi cohrdi substituto ex substōe pupillari erat grauata.z sic accedebat alteri nō grauate:secus aūt ecōtra.z ita limitaf iste tex.in v̄.sed legata.p.d.l.qui fundū.§.qui filiū.v̄.q̄ si extranei. ¶ Addatis tñ q̄ si portio min⁹ grauata accedat magis grauate fiet cōtributio:sicut si nō grauata accederet grauate:vt probaf in.d.l.qui fundū.§.fi.cū glo.ibi no.i gl.ij.z ibi ēt per bar.maxie i.iiij.q.z ad hoc illū tex.reputat singularē Io.de imo.h̄ z sic limitate h̄ notata i glo. ¶ Itē limitate doctrinā glo. p̄cederet qñ portio grauata accedit nō grauate diuerso iure vt q: vna obueniat iure instōnis.alia obueniat iure substōnis pupillaris vel simili.nā tūc nō fuit ɔtributio vt h̄ in v̄.z iō cum simi.secus si ambe portōes obuenirēt eodē iure:puta substōnis: q: tūc nō ipedif cōtributio.l.pater filiā.§.fi.b̄m itellectū glo.z bar.ibi.j.e.dicit tñ io.d̄ imo.q̄ ibi posset itelligi q̄ nō appebat q̄ pri⁹ obuenisset.vel q̄ ibi distinguaf sicut h̄ in gl.qđ tñ ē multū diuinare ad illū tex.z iō ipemet io.d̄ imo.i.d.§.fi.ɔ opi.gl.ibi ar.l.i rē.§.itē quecūq3.§.de rei vē. ¶ Vñ videm⁹ q̄ qñ eodem iure instōnis plures portōes deferūtur vni h3 locū ɔtributio vt h̄ in tex.i fi.facit.l.s3 cū patrono.in p̄nc.j.d̄ bo.pos.Itē limita doctrinā glo.p.d.§.coheres.in p̄n.nā ibi portio grauata accessit nō grauate:z tñ fit ɔtributio.s3 iō illud est q: illa portio erat grauata legatis tm̄ relictis ab ipso.s.substituto pupillari cui accedebat ad aliā portōe3 quam tp̄e hēbat vt coheres.sec⁹ si illa portio fuisset grauata legatis relictis ab illo pura a cohrde illi⁹ cui accedebat vel ab ipubere cui ipse erat substitut⁹.ita loquif doctrina gl.cū iurib⁹ alleg.i ea.z ad hoc ē bñ no.tex.i.d.§.coheres.Tertiū mēbrū gl.ē verū:nō tñ p.d.§.coheres.q: ibi nō loquif d̄ ɔtributōe legatorū s3 bono𝔯.vñ dictū gl.p̄ baf.j.§.p̄rie.vbi p̄prie loquif d̄ ɔtributōe legatorū relicto𝔯 ab istituto i pate no testō z ab eodē substituto i tabulis pupillarib⁹.z dū gl.h̄ dicit d̄ extraneo itelligit d̄ substituto pupillari q nō eēt dat⁹ cohrs.ita accipif i.d.§.coheres.z rō hui⁹ tertij mēbri ē b̄m dy.q: exquo coheres pupilli ē ipi pupillo substitut⁹.hr̄ pinde ac si ipe coheres eēt p̄ pte sua pure.z p̄ parte pupilli istitut⁹ sub cōditōe.d.§.coheres.quo cāu indistincte d3 fieri ɔtributio d̄ legatis a se relictis vt h̄ i v̄.aliā. ¶ In gl.i v̄.portōib⁹ ibi ducēta lego.dicit nicho.d̄ nea.q̄ glo.dbuit dicere.ccc.q̄si voluerit dicere q̄ aliter ista legata ñ excederēt dodrātē.s3 dic q̄ gl.pōt saluari declarādo vt dixi.s.i figuratōe termini. ¶ Ex glo.bar.post dy.hic i fi.rñdet ad oppo.h̄ formatā i tex.ɔ illud qđ dictū erat i v̄.s3 legata.z i v̄.et iō.z i effectu rñdēt q̄ v̄a ē regula posita h̄ i fi.s.quo ad ɔtributōe3 legatorū tm̄.relictorū a se.sec⁹ si a se z ab alio.z ita loquif v̄.s3 legata.cū v̄.z iō.z pōt dici q̄ ista sit bona rñsio quo ad ɔtributōe3 legato𝔯.s3 p̄ hoc nō rñdef quo ad ɔtributōe3 bono𝔯:q: h̄ in fi. fit ɔtributio bono𝔯.ibi aūt nō pōt rñderi q̄ fit ɔtributio portionū qñ portio obuenit tāquā alteri non acqsita vt fuit h̄ in fi.s3 in ɔrio portio obuēit tanq̄ alteri prius acqsita.l.impuberi:quia tunc nō cōtribuif nisi nō grauata accederet grauate vt dictum est i gl.

Si quis exheredato.

Relicta ab instituto i p̄mis tabulis.z relicta ab eodē i secūdis tabulis i quib⁹ fuerat filio exhr̄dato substitut⁹ ɔtribui d3. h.d. ¶ Cāus pōt sic figurari.testōr hn̄s.cccc. i bōis filiū ipuberē exhr̄dauit z ticiū istituit a quo vt hr̄de istituto legauit.cc.z eūdē pupillariter substituit filio exhr̄dato z i euentū cōditōis pupillaris substōis ab eo tāquā substituto.alia.cc.legauit.euenit cāus pupillaris substōnis.legatarij primi petūt sua itegra legata heres excepit de fal.detrahēda.legatarij dicūt q̄ nō ē loc⁹ detractōi falcidie:q: legata relicta ab instituto debēt p̄stari d̄ bonis testōris.s3 alia nō valent vel si valēt debēt p̄stari d̄ bonis ipuberis.z q̄ bōa testatoris sufficiūt ad illa p̄ma legata z ad quartā. Et rñdef q̄ loc⁹ ē ɔtributōi legatorū.z cū excedāt dodrātē debēt d̄falcari.z q̄ legata relicta substituto exheredati valēt:q: ipe substitut⁹ fuerat ēt istitut⁹. In tex.ibi quoq3 secūdis zc̄.illa dictio quoq3 iplicat q̄ ēt i p̄mis tabulis fuerūt relicta.al's nō eēt tractādū d̄ ɔtributōe. ¶ No.q̄ a substituto exhr̄dati pōt legari qñ ē istitut⁹ seu onerat⁹ i testō pr̄no al's nō.l.ab exheredato.i p̄n.s.de leg.i.ēt si p mediā psonā aliqđ emolumētū sensisset exheredat⁹ d̄ bōis testōris.l.qui fundū.§.q filios.in p̄n.j.e.l.fi.i p̄n.ff.d̄ le.iij.vbi videas. ¶ An aūt istū tex.itelligaf d̄ ɔtributōe bonorū nedū legato𝔯 dixi.s.ea.l.§.qđ vulgo. ¶ In gl.i v̄.secundis.gl.oppōit d̄ tex.s.§.p̄ric.v̄.s3 legata.z rñdet q̄ ibi loqf i legatis relictis i p̄mis tabulis subaudi.s.tm̄.nā h̄ fuerūt relicta i primis z in secūdis v̄a ē so.q̄ ibi loqf i legatis rlictis ab ipubere istituto z ab ei⁹ cohrde.d̄ quo cāu ñ ē loc⁹ ɔtributōi.l.i singulis.j.e.h̄ āt i rlictis ab istituto i p̄mis tab.z ab eode3 sbstitutio i scđis.Oppōit ēt gl.d̄ tex.s.l.pr.z rñdet put rñdit ad p̄cedētē opp.dicatis q̄ ibi ñ tractabif d̄ ɔtributōe legato𝔯 s3 bono𝔯.q: solū ab istituto fuerūt legata rlicta.sētit tñ gl.h̄ q̄ si ibi fuisset legata relicta i p̄mis z scđis tabu.fuiss3 loc⁹ ɔtributōi bonoru3 testōris z ipuberis.z i h̄ r̄putat pau.d̄ ca.h̄ i lect.padua.istā gl.fuisse bñ no.z cū ea trāsit.s3 ipemet h̄ i lectu.boñ.z ēt rapb.h̄ tenēt ɔrīu.p.l.i duplicib⁹.j.e.z.d.l.s.p̄rie p̄cedētē.z ita tenui i.d.§.qđ vulgo sup gl.i.l3 bar.ibi alr̄ itelligat.poss3 tñ saluari opi.bar.s.q̄ fiat ɔtributō bono𝔯 ptis cū bōis ipuberis exhr̄data i q̄ tñ a p̄re obuenisset filio exhr̄dato puta ex cā lega

ti sibi a patre relicti. iuxta. l. q fundū. §. q filios. ī. e. ⁊ tūc nō obstabit. d. l. ī duplicib⁹. ¶ Ex gl. q̄rit ioā. de imo. an ī cāu posito h in tex. legata relicta a substituto exheredari valeāt vsq; ad vires hr̄ditatis testōris tm̄: an ꝟo ēt vsq; ad vires bonoꝝ pupilli. ⁊ dicit ꝙ nō repit h bñ tactū. ⁊ cōcludit ꝙ valebūt vsq; ad vires bonoꝝ pr̄is. q: limitata cā limitatū parit effecū. l. ita āt. ī pn. ff. ꝺ admi. tu. s; cā ꝑꝑ quā h valēt relicta a substituto exhr̄dati ē q: ipi substituto fuit ēt ī instōne delata hereditas patris. ꝓ hoc ēt allegat. d. l. ī duplicib⁹. ⁊ dicit ꝙ nō ob. l. si fili⁹ q patri. ī fi. ꝺ vul. ⁊ pu. ꝭm vnā lec. ꝭm quā ibi substō fuit facta filio exhr̄dato. q: vel illa lec. nō ē ꝟa. vel tenēdo eā rn̄deṫ ꝙ ibi substitut⁹ abstinuit se ab hr̄ditate pr̄na ī q̄ fuerat īstitut⁹. idē ēt t; pau. ꝺ ca. h q subdit ꝙ si pr̄ expr̄sse grauasset substitutū ī bōis īpuberis onera legatoꝝ valerēt. l. si ita tm̄. §. a pr̄e. ī. ad treb. ⁊ l. si fūdū. ꝑ fideicō. §. fi. ꝺ leg. i. ⁊ circa hec videat; q̄ dixi ī. ꝺ. §. qꝺ vulgo. ad fi.

6 **J debitor.** Testōr pōt grauare hr̄dē ꝙ ī ꝯputatiōe falcidie nō deducat id qꝺ sibi a testōre ꝺbebaṫ: ⁊ tūc falcidiā sibi ī debitū cōpēsabit. h. d. ¶ In tex. ibi ope exceptōis meli⁹ dixisset replicatōis: q: legatarij petūt legata ītegra ⁊ hr̄s excepit locū eē ꝺtractōi falci. eo q: ꝺ; deduci creditū suu; vt es alienū. ⁊ legatarij replicāt qꝺ testōr ꝓhibuit. ¶ No. ꝙ l; testator nō possit directe ꝓhibere aut diminuere fal. qꝺ ꝺ bōis. §. i. ⁊. §. fi. ī. e. tm̄ fallit ī cāu isto ī quo indirecte pōt. ⁊ hui⁹ ē rō q: ꝑ hmōi successionē quā facit creditor succedēdo debitori extinguiṫ seu cōfundiṫ debitū. l. ꝺbitori. C. ꝺ pac. l. vxāni⁹. ꝟ. s; cū duo. ī. de fideius. iō facili⁹ ꝑmittiṫ ꝙ testōr posset ꝓhibere hr̄dē ne tale debitū ꝺducat. ⁊ ex hoc īferṫ ꝙ q̄ten⁹ plus eēt ī fal. q̄ꝫ ī debito id qꝺ ꝯsequeṫ hr̄s: vt ēt ꝓbaṫ ī. l. luci⁹ §. maritus. ī. ad treb. ⁊ ī. l. qꝺ ꝺ bōis. §. cū fideicōmissu;. ꝭm scꝺam lec. ī. e. ¶ Quid āt si min⁹ eēt in fal. quā ī debito an īpediaṫ totū debitū ꝺducere. dic vt no. ꝑ glo. ⁊ doc. ī. l. cū pr̄. §. ticio. ꝺ le. ij. ¶ Scꝺo no. ꝙ testator circa īputatōem ī fal. pōt alterare iuris dispōe; ⁊ ita allṫ. ꝑ bal. ī. l. filiū quē hn̄tē. in. vi. col. C. fa. her. an aūt idē sit circa īputatōe; ī ltimā debitā iure nature. vide cy. ⁊ bal. ī. l. ij. in fi. ⁊ ī. l. cū patrē. C. ꝺ iu. do. vbi ēt allegāt istā. l. ⁊ cōcludūt ꝙ nō q: ltima debeṫ sine vllo onere. l. qm̄ in ꝑoꝛib⁹. C. ꝺ ioffi. te. ⁊ circa h addatis ea q̄ dicētur post alios ī. d. §. cū fideicōmissu;. Et īduciṫ ꝑ Dy. ꝭm qꝺ refert h nico. ꝺ neap. ad q. ꝙ ī casib⁹ ī quib⁹ fili⁹ pōt duas q̄rtas ꝺducere: ꝭm qꝺ dixi in. l. ī rōne. §. qꝺ vulgo. ff. e. qꝺ possit adhiberi remediu; ꝙ fili⁹ deducat vnā tm̄ ꝭm formā hui⁹. l. ꝑ istū tex. ꝙ ltima q̄ debeṫ filio censeṫ es alienū. d. l. qm̄ ī pꝛioꝛib⁹. facit. l. papinian⁹. §. siq̄s īpubes. ff. de ioffi. te. ergo sicut ꝺbitor pōt grauare creditorē que; īstituit vt deducat creditū suū ꝺ hr̄ditate: ita poterit pr̄ grauare filiū ne deducat ltimam. qꝺ eēt valde no. si eēt verū^a. ⁊ voluit ēt bal ī. l. qm̄ in pꝛioꝛib⁹. C. ꝺ inof. te. vbi dic̄ ꝙ pr̄ grauaṫ filiū ꝙ trebel. cōpēset sibi ltia; ꝑ istū tex. ⁊ dicit ꝙ ita t; dy. ⁊ Bartolet⁹ ꝺ pr̄tis. Nec ob. ꝙ fili⁹ sic possit grauari ī ltia q: dico ꝙ non grauaṫ ī ltia s; ī treb. ꝯpēsanda in debitū ltie: qꝺ fieri pōt ꝑ hāc. l. ⁊ tāto magis ꝓcederet hoc si tenerem⁹ ꝙ pater possit pꝛohibere filiū detrahere trebellianicā. de quo scripsi ī. l. marcellus. in pn. ī. ad treb. ⁊ tāgitur ꝑ bal. in. l. iubem⁹. in pꝛin. C. ad treb. ⁊ istā opinionē ēt tenēt dy. Ray. ⁊ io. de imo. ī. l. lucius. §. maritus. ī. ad treb. ⁊ ibi ēt albe. de ro. ⁊ raph. ⁊ ibi etia; per nico. de neap. ¶ Tertio no. ꝙ qn̄ testōr aliter n̄ pꝛouidet pr̄ heres in imponēda rōne legis fal. ante oīa deducere id qꝺ sibi debebat testator vt h. ⁊. l. in īponēda. ⁊. l. irritū. C. e. nō posset tamē deducere q̄si debitū: puta filia vult deducere dotē quā sibi officio iudicis tenebaṫ pater cōstituere que appellaṫ quasi debitū: vt per glo. fi. ī. l. mulier. §. cū ꝓponereṫ. ī. ad treb. q: filia nō d; hēre dotē nōdū sibi ꝯstitutā ⁊ ēt aliā quartā: vt in auc. res que. C. ad treb. ⁊ ita ē ꝺ mēte iac. ꝺ are. ⁊ bar. ī. d. §. cū ꝓponereṫ. ⁊ no. ēt pau. de ca. hic. ¶ In glo. in ꝟ. volūtas. ibi iure cōi. s. ꝙ disponit deduci debitū ⁊ ēt falcidiā detrahi: ⁊ testōrem nō posse ꝓhibere detractionē falcidie. ⁊ ista ē bona solu. ad. d. §. ticio. qui ē tex. valde no. tm̄ ꝭm bar. ibi ille tex. hodie remanet coꝛrectus ꝑ auc. s; cū testōr. C. eo. vbi testōr pōt hodie ꝓhibeṫ fal. ⁊ sic cessat rō illi⁹. §. ꝭm quā heres ibi repudiādo ab ītestato videbaṫ facere vt obuiaret fraudi testōris. vn̄ coꝛrecta rōe legis videbatur ēt coꝛrecta legis dispō per no. per glo. ⁊ bart. ī. l. i. ff. de legit. tu. ⁊ plene per repetētes ī. l. si ꝟo. §. de viro. ff. sol. ma. vbi plene per io. de imo. ⁊ per eūdem in. l. ii. §. si quis ticio. ī. de donatio. ita defendo bar. in. d. §. ticio. ab eo quod ꝯ eum dicebat Jo. de imo. dum dixit ꝙ foꝛte non coꝛrigitur ille. §. per auc. sed cum testatoꝛ. quia illa auctē. ꝭm eum loquitur in casu qn̄ testatoꝛ certus de viribus sui patrimōij pꝛohibebat detrahi falcidiam. ⁊ sic extra casu; illu; videbatur sibi ꝙ remanem⁹ ī iure antiquo. argu. l. precipimus. C. de appella. sed respōsio patet ex his que pꝛoxime dixi. ⁊ pꝛo opiniōe Barto. bene facit gl. in dicta. l. cum patrem. ⁊ ibi expꝛessius bal. in fi. ¶ Et inducit ista. l. per pau. de castro hic in lectura paduana ad. q. mulier dedit marito dotē. ⁊ ex foꝛma statuti debebat lucrari tertiā parte; dotis vxoꝛe pꝛecedēte. vxoꝛ precedēs instituit maritu; ⁊ grauat eum vt dicta; tertia; cōpenset cum fal. vel trebellianica videtur ꝙ possit per istam. l. Sed ipse determinat contrariu;: q: mulier nō erat debitrix. mariti: cum iam tota dos esset apud viru;. ⁊ iō cessat rō huius legis assignata per barto. hic. vnde videṫ ꝙ nō possit mulier ita disponere: q: videṫ maritus grauatus de falci. vel trebellianica vt eam cum re sua compēset quod fieri nō potest: vt notat iaco. de are. ⁊ bart. in. l. ita tamē. §. trebellianu;. ī. ad trebel. per. l. pater filiam. in pꝛin. ī. eo. quicquid glo. dixerit in. d. §. trebellianum. Putat tamē dici posse ꝙ si mulier pꝛomiserat dote; ⁊ nōdum soluerat quo cāu adhuc locū habet pactū vel statutum de dote lucranda: vt notaṫ in. l. si donaturus. §. fi. ff. de conditio. ob cau. posset habere locum lex ista: q: tunc mulier esset debitrix. ¶ Adde q: hodie videreṫ ꝙ cessaret ista dubitatio per dictā auc. sed cū testōr.

s **J tacitum.** ¶ Accommodās fidē tacite ꝺ restituendo incapaci nō puniṫ vt perdat falci. vel trebel. si erat in potestate testatoris ⁊ ex necessitate sibi ab eo iniuncta mandatū suscipit. hoc dicit. ¶ Et pꝛemitte ꝙ relictu; pꝛo quo huiusmōi tacita fides accōmodatur de pꝛestando incapaci applicatur fisco. l. i. in pꝛinc. ⁊ l. non intelligiṫ. §. cum ex causa. ī. de iur. fis. ⁊ in cāu isto cōfiscabitur sine pꝛeiudicio heredis quo ad fal. regulariter secus. l. heres. allegata in glo. ¶ In tex. ibi seruus. s. cum libertate institutus ⁊ oneratus legatis vel fideicōmissis qui accōmodauit tacite fidem de restituendo incapaci. ¶ No. ꝙ accōmodare tacite fidem de restituendo incapaci non censeṫ esse inter atrocioꝛa delicta: q: als nō excusareṫ seruus si paruit domino: vt in iuribus pꝛeallegatis in glo. ¶ In glo. fi. ibi. l. diuus ⁊c̄. s. in pꝛinci. a cōtrario sensu. ⁊ melius facit ꝭm ioā. de imo. l. impuberem. §. i. e. ti. sed debuit allegare. l. filius. in pꝛin. eode; ti.

p **Pater filiam.** ¶ Qꝺ ex cām testamēti capitur in fal. seu trebel. nō imputaṫ ēt si testōr imputari voluisset. h. d. ¶ Et pr̄mitte ꝙ dos a patre data pꝛo filia moꝛtuo patre quo ad actionē regulariter cōsolidatur in filiam. l. vnica. §. videamus. C. de rei vxo. act. ⁊ l. si socer. in pꝛin. ⁊. §. i. ff. so. ma. ¶ In tex. ibi sexta. ⁊ si vna vnica ex sex cu; filia eēt īstituta in sex vncijs. i. ī dimidia vt hic in ꝟ. ꝓ parte. iūcta. l. nomē filiaꝝ. §. poꝛtōis. ff. de ꝟ. si. ⁊ per consequens dicta vnica nō sufficiebat ad falci. que est q̄rta ⁊ sic vna vncia cū dimidia quam potest petere filia: ⁊ etiā dotem. ¶ In tex. ibi nō petijsset idest q: nullo modo petierat. vel saltem non exegerat pater per ea que dicūtur in gl. ¶ Nota ꝙ dos data a patre pꝛo filia non diciṫ esse in patrimonio patris vt hic. ⁊ l. i. §. fi. ⁊ l. fi. ī. de colla. do. ¶ Nota ꝙ testatoꝛ nō potest disponere ꝙ heres sibi cōputet in fal. illud qꝺ ipsi heredi ꝺbeṫ ab alio q̄ꝫ a testōre. ⁊ ꝑꝑ hoc damnaṫ gl. in. l. ita tamē. §. trebellianuum. ī. ad trebel. vt ibi per Jac. ꝺ are. ⁊ bar. ¶ Nota ꝙ in

trebellianica nõ cõputaƭ nisi id qđ ex cã testi obuenit siue iure hereditario bueniat siue nõ: vt h iũcta.l. i quartã.ff.eo.ꝛ in hoc iste tex.repↄbaƭ no.¶ In glo.i ꝟ.si pater.ibi sic qđẽ.s. ponũt. ꝛ ita vƭ intellexisse glo. in.l.si cũ dotẽ.§. si pater. i ꝟ.tñ accepit iũcto tex.ƺ.so.ma.ſʒ minꝰ bñ p ea q̃ sequũtur i glo.¶ In ea.ibi p hereditaria portione.ſʒ vƭ ꝙ i totũ excludaƭ i effectu filia si illa ps hereditatis i qua ẽ instituta valebat tñ q̃tuʒ erat i dote:qꝛ vƭ relicta illa ps hereditatis aĩo cõpẽsandi cũ dote: vt pbatur in.d.§.si pr̃.ꝛ sic videreƭ ꝙ pma lec.ƺ. reprobata nõ possʒ saluari ẽt q̃tuʒ ẽ respectu partis p qua ipa filia nõ ẽ heres.s.qñ pater dotẽ exigisset sine cõsensu filie.ſʒ dic saluãdo gl. duʒ dicit pro hereditaria portõe ꝙ nõ excludiƭ i totũ filia ẽt si illa dimidia hereditatis valeret tñ q̃tuʒ erat dos.qꝛ ista dimidia nõ erat remãsura penes filiaʒ ſʒ erat grauata illã restituere fratri p fideicommissuʒ.¶ In ea.ibi.ꝛ sic cõputat in falcidiã ꝛc̃. dic verũ eẽ ſm illã antiquissimã iuris prudẽtiã hʒ quã añ ius ffoꝝ.facta lit. ↄtest.p ptreʒ i actõe ꝺ dote trãsmittebaƭ integra actio ꝺ dote ad heredes patris.ſʒ ĩspecto iure digestoꝝ ꝛ alijs iuris dispõnibus nõ pcedit:qꝛ ẽt p litis ↄtestatõem ꝛ sniam non trãsmittiƭ actio ad heredes patris si pater nõ exigit cũ volũtate filie.l.si marito §.si volũtate.ff.so.ma.¶ In ea.ibi hr̃ p nõ petita ꝛc̃.facit hec glo.ſm Cy.h ꝙ si actor decedat ante lit.cõtesta.nõ trãseat in stãtia ad heredẽ.tñ ↄtrariũ ſm eũ sensit glo.i.l.filius.§.i.in ver. ceperat.ƺ.de ioffi.te.ꝛ ipe aliter nõ decidit dicẽs ꝙ qđ ẽ facto pẽdebat dicã in.l.penalis.in pn̄.ff.eo.vbi tãgiƭ p io.ꝺ imo. In ea.in fi.bar.cõcludit ꝙ si pater petijt cũ volũtate filie: sed non exegit actio nõ efficiƭ ppria patris.d.§.si volũtate:ꝛ sic adhuc hẽret locũ.l.ista.Sed si petijt ꝛ exegit tũc dos efficiƭ ppria patris.l.fi.C.cõia vtriusqꝫ iudi.ꝛ dicit intelligẽdũ vt ibi ange.dicit ꝙ si pater exegit dotẽ ꝛ extranei instituti sunt heredes: ꝛ pr̃ nihil deposuisset ꝺ dote filia hẽbit dotẽ vt ppriuʒ patrimoniuʒ sicut si exacta nõ esset.ꝛ iõ non cõputareƭ sibi in trebellianicam vel falcidiã.Si aũt institutus eẽt frater mulieris vna cũ ea: tũc idẽ si frater tantũdẽ habuisset a patre titulo lucratiuo forsan ex donatõe pter nuptias ꝛ si habuisset minus tũc vsqꝫ ad cõcurrẽtem quãtitatẽ dos eẽt pcipua mulieris ꝛ abinde supra iudicatur eẽ paterne substãtie.ꝛ dʒ diuidi iter eos pro hereditarijs portõibus:ꝛ illud tũc iputareƭ in falcidiã vel trebellianicã qꝛ capiƭ ex cã testamẽti:ita dicit esse cãum singularẽ i.l. fi.alle.in glo. ¶ Io.de imo.videƭ reprehẽdere ange.qꝛ dicit ꝙ ange. videƭ velle verũ eẽ dictam glo.nisi qñ extranei essent ĩstituti: vel etiã filij qui ex paterna substãtia titulo lucratiuo tantũdẽ pcepissent ꝛ ſm io.de imo.nõ videƭ pcedere hoc dictũ ange. in cãu huiꝰ l.in quo testor disposuit qđ ꝺ dote faciẽdũ eẽt: ꝛ ꝙ dictũ ang. posset pcedere qñ testor nil de dote disposuisset.quo cãu loqƭ d.l.fi.vt ex eius inspectõe apparet.sed põt saluari dictũ ange. qꝛ ange.non loquiƭ proprie i cãu huius.l.quãdo pater disposuit quid faciẽdum eẽt de dote: vt pʒ ex ꝟbis suis.ƺ.relatis. Et ex istis cõcludit io.ꝺ imo.ꝙ aut actio ꝺ dote erat ppria patris vt qꝛ pater a principio fuit stipulatus dotẽ sibi soli reddi.iuxta l.quotiẽs.ƺ.so.ma.ꝛ.l.auia.C.de iure do.ꝛ nõ hʒ locũ ista.l.qꝛ pcedit qñ actio erat cõis patris ꝛ filie:ꝛ per mortẽ patris cõsolidabatur in filia.aut ergo actio ꝺ dote erat cõis.ꝛ tũc aut dos erat exacta per patrẽ cũ volũtate filie. ꝛ tũc qꝛ erat effecta p patrimoniũ paternũ.d.l.fi.ꝛ tũc hʒ locũ ista.l. p rõnem positã h in fine a cõtrario sensu.aut exegit pater filia nõ cõsentiẽte ꝛ adhuc nõ hʒ locũ ista.l.per id qđ dixit glo.h in ꝟ.ſʒ nõ vƭ. ſʒ si petijt sed nõ exegit clarũ est ꝙ hʒ locuʒ ista.l. vt ẽ dictũ.¶ In gl. in ꝟ.iure ppio ibi de quarta iure instõnis ꝛc̃. male dicit gl.hʒ oẽs:qꝛ ibi loquiƭ de quarta trebellianica cũ fuerit grauata filia ꝺ restituẽda quotta hereditatis nõ de legatis.¶ In glo.fi.ibi ar.huius.l.ꝛc̃.hec.l.parũ facit ꝙ mulier sit dña rei dotalis cuʒ solũ hic dicaƭ ꝙ nõ est i patrimonio patris. sed an sit in dominio mariti vel mulieris h nõ dr̃. ꝛ magis cõiter dƭ ꝙ ẽ in dominio mariti.l.dote.C.de rei ven.l.in rebꝰ.ꝛ ibi plene no.C.ꝺ iure do.dic vt ibi.¶ In ea.ibi an possit institui in dote cõiter teneƭ ꝙ sic:qꝛ dos cõputaƭ in legitima.l.qñ nouella.C. ꝺ inoffi.te.ꝛ satis ẽ ꝙ filia habeat legitima.l.cũ queriƭ.C. de inoffi.te.l. papinianꝰ.§.quoniã aũt quarta.ff.eo.ti.de qua.q. vltra no.p gl. ꝛ doc.in.d.§.ſʒ vtrũ.vide per io.an.in addi.spec.in ti.ꝺ instru. edi.§.vt aũt.ꝟ.sed sup.ꝛ ang.in.l.ij.§.i.ƺ.so.ma. ꝛ bal.i.l.suꝰ quoqꝫ.in prin.ff. de here.insti.vbi tʒ cõtra cõeʒ opi. sed reprehẽdiƭ ibi per io.ꝺ imo.ꝛ no.ẽt per anto. de bu.ꝛ io.de imo.in notabilibꝰ.l.c.raynutiꝰ.de testa. ¶ Extra gl.p hãc.l.dicit pau.de ca.i.d.§.si pr̃.ꝙ si pr̃ exegit dotẽ sine filia postea instituit eã in legitima in quam voluit imputari dotẽ ꝙ nõ obstãte dispõe patris filia poterit agere ad dotẽ cõtra maritum vel eius heredes ꝛ ad legitimã per istũ tex. ꝛ dicit ꝙ nõ ob.l.quoniã nouella.C.de inoffi.te.qꝛ bene veruʒ ẽ ꝙ si pater non relinquat filie legitimã integrã dos i legitimã cõputaƭ quãtũ ad hoc vt olim excludereƭ a q̃rela ꝛ hodie a portõe supplemẽti legitime: qꝛ h tendit i fauorẽ testi vt ibi.secus qñ pater relinquit filie legitimã integrã cum onere ꝙ sibi compẽset cũ dote quã poterat a marito repetere: qꝛ tale onus nõ valet vt h.sed hec opi.nõ placet.ꝛ cõtrariuʒ tʒ bal. i.l.qñ in priorib9.C.de inoffi.te.in ꝟ.sed iuxta hoc quero de tali.q.ꝛc̃. Etiã si pr̃ nõ expressisset ꝙ debeat sibi in ltĩmaʒ iputare: qꝛ tacite videƭ eẽ actu ꝙ illud qđ relinquiƭ imputeƭ i id qđ capiƭ vt lucruʒ vt q̃si lucrũ p mortẽ alteriꝰ p id qđ habeƭ i auc̃.p̄terea. C.vñ vir ꝛ vxor.ꝛ p no.p iac.ꝺ are.i.d.§.si pr̃.ꝛ ltĩma capiƭ q̃si lucrũ: vt no.i.l.iij.C.ꝺ iur.ꝛ fac.igno.ꝛ istã opi. puto veriorẽ.nec ob.ista.l.qꝛ hic loquiƭ i trebellianicaʒ i quã nõ imputaƭ id qđ capiƭ extra cãm testamẽti vt dixi.secꝰ i ltĩma.d.l.qñ nouella.ad quã non ẽ bene rñsum ꝙ hoc ibi sit fauore testamẽti. qꝛ qñ petiƭ supplemẽtum ltĩme nõ rescindiƭ testñ.l.omodo.eo.ti. que ampliat.d.l.qñ nouella.¶ Nec ob.si pro opi. pau.de ca.addecereƭ id qđ no.bal.in.l. cũ a matre. C.de rei ven.vbi in tertia.q.voluit ꝙ si pater istituit filium in ltĩma nõ phibeƭ filius vẽdicare fundũ suũ quẽ pr̃ vendiderat alteri: qꝛ dicẽdo ꝙ istituit i ltĩma vƭ itelligere ꝺducto ere alieno.d.l.papi.§.q̃rta.ꝛ sic nõ vƭ voluisse cõpẽsare cuʒ debito. ſʒ rñde ꝙ ibi loqtur i tali ere alieno qđ nõ cõpẽsaƭ cũ ltĩma.ſʒ i.q. nostra ꝺbitũ dotis ↄpẽsaƭ cũ ltĩma vt dictũ ẽ.ꝛ no.h in gl. Et adde ẽt ꝙ ƺ rñsionẽ datã per pau.ꝺ ca.ad.d. l.qñ nouella.facit illa.l.i pn̄.vñ ibi simplr̃ dr̃ donationẽ pter nuptias in legitimã imputari.

Auia. ¶ Põt testor grauare hrẽdẽ vt falcidiã quã ipe testor erat ↄtracturꝰ alteri ex alio testo nõ detrahat.ꝛ hoc cẽleƭ legatuʒ quoddã cum alijs legatis cõtribuẽduʒ i imponẽda rõne legis fal. ↄtrahẽde ꝺ legatis ab hoc vltio testõre relictis.h.d. ¶ Et dic cãuʒ ꝙ auia q̃ttuor hñs nepotes fuit ab extraneo istituta ꝛ grauata dare duobꝰ ex eis q̃dã legata ꝺ quibꝰ veniebãt ↄtrahẽda decẽ pro falcidia.postea auia istituit oẽs q̃ttuor nepotes sibi hr̃des ꝛ grauauit duos quibꝰ nihil legatũ fuerat ꝛ pore testõre: vt pota legata dictis suis fribꝰ relicta soluerent:ꝛ ꝙ eis nõ retinerẽt illã falcidiã quã ipa auia ex psona sua retinere potuisset.q̃riƭ an alij retiere possint. rñdeƭ ꝙ ex psona auie retinere nõ põt falci. tñ dicta deceʒ q̃ venissent ↄtrahẽda p auiã cẽleƭ hẽri iuƭ legati ex testamẽto auie q̃tũ ẽ p dimidia quã isti duo cohr̃des grauati ꝛ istituti i dimidia potuissẽt ↄtrahere ex psona auie.ꝛ hẽt poni i ↄtributõe alioꝝ legatoꝝ rlictoꝝ i testõ auie:ꝛ potuerũt ꝺfalcari si imiet falcidia: vt ga legata rlicta ab auia excedãt dodrãtẽ. No.ꝙ testor pt̃ phibere falci.ↄtrahẽdã ex alio testõ ſʒ ñ ex suo vt ff.l.pxi.§.i. In gl.ij.ibi idẽ si dixisset ꝛc̃.sentit gl.ꝙ i cãu huiꝰ.§.ñ teneat phibitio quominꝰ possit ↄtrahi fal.sicut nec tʒ qñ testor phibet ↄtrahi fal.ꝺ legatis i suo testõ relictis.Sʒ ita simplr̃ itelligẽdo gl.eẽt ↄtra istũ tex.vñ itelligere opʒ ꝙ nõ teneƭ.s.quominꝰ posset detrahi fal.ꝺ illo qđ vƭ eẽ legatũ ab hoc vltimo testatore per.d.prohibitõem vt.ƺ.dixi aliq hñt.secꝰ si dixisset ꝛ ista meliꝰ ↄueniret lr̃e. ¶ In ea. ibi ſʒ ƺ. ꝛc̃. nõ itelligaƭ qđ arguat ƺ tex.ſʒ ƺ id qđ gl.pxi.dixerat s.nõ valere phibitiõem detractiõis falcidie.

Duobus. ¶ Si portiones duorū heredū deueniāt ad vnū directo ⁊ ex di
spōne testōris tūc cōfundūtur ad inuicē vt augean-
tur legata ab altero illorū relicta: lȝ per vtrūqȝ fuerit
hereditas addita. secus si vna tantuȝ portio directo
perueniat ex dispōe testōris. alia vo per indirectuȝ ⁊
nō ex dispōne testōris ꝑuenerit. h. d. ⁊ diuidit̃ i duas
partes vt pȝ ex sūmario. secūda ibi: ꝙ si frater. Et pt
cāus sic figurari pater duos filios ipuberes aliquali
ter instituit heredes in hereditate valēte. cccc. ⁊ vnuȝ
eoruȝ grauauit onere legatorū i. cc. ⁊ sic vltra dodrā
tem sue portōis: aliū vero nō grauauit ⁊ ipsis filijs fu
it datus pupillaris substitutus. ⁊ mortuo testōre am-
bo se imiscuerūt hereditati: postea decesserūt i pupil
lari etate: ⁊ sic portōes amboruȝ dederūt ad substitu
tū legatarij petebāt integra legata substitut⁹ volebat
detrahere fal. qꝛ ille pupillus q grauat⁹ fuit potuisset
detrahere per regulā. l. i singulis. j. eo. i cōtrariū al-
legāt legatarij ꝙ ambe portōes deuenerūt ad vnum
substitutū ex expressa dispōe testōris eodē iure. ideo
debēt ambe cōtribui; qua cōtributōe facta legata nō
excedūt dodrantē. secus eēt si nō ex expssa dispōe te-
statoris obuenissent eodē iure: vt in. d. l. i singulis. ⁊
l. ꝙ si alterutro. j. eo. ⁊ hoc approbat iuriscōsultus q
subdit ꝙ si substō nō fuisset facta dictis duab⁹ ipube
ribus sȝ solū vltimo decedēti ⁊ cōtingat ꝑ pmo dece
dēti ab itestato qui nō fuerat grauatus legatis succes
serit frater supstes ō iure cōi q grauatus fuerat lega-
tis: ⁊ demū huic vltio decedēti successerit substitutus

¶ Hr̃des. vi de i. d. l. i apo stil. ad bar. in ꝯtracte. ō tor-tis. ⁊. j. i. §. cū ita. ad trebel.

ex pupillari substōne ⁊ i hr̃ditate vltimi decedentis i
uenerit hereditatē pmi nō fiet cōtributio sicut nec fie
ri debuisset viuēte illo vltimo effecto herede pmi ab
istituto; qꝛ portio fuit iūcta portōi de iure cōi: nō aūt
imediate ex dispōe testōris expressa vel tacita. ¶ No
ta ex secūda pte ꝙ portio nō grauata accedēs ō iure
cōi portōi grauate nō auget legata relicta i portione
grauata. sic ēt hr̃ in. l. i. §. coheredē. s̃. eo. sec⁹ si acce
deret ex dispōne testōris expressa vel tacita. d. l. ꝙ si
alterutro. dic vt ibi notat̃. ⁊ no. i. l. i. §. si coheredes.
s̃. eo. ¶ In glo. i v. duob⁹ ibi. §. si filio. in prin. vbi
vnus ex duob⁹ substitutis grauat⁹ in tota sua portōe
legatis detrahit fal. lȝ alius substitut⁹ nō fuerit i ali-
quo grauatus. hic aūt cessat fal. lȝ portio vni⁹ fuerit
exhausta si portio alterius nō ē exhausta ⁊ glo. bene
respōdet. ¶ In ea. ibi preterea. ⁊ ibi dicit ⁊c. s. i vsi.
huic ⁊ ꝯñs. ¶ In ea. i fi. hec ē valde no. so. p quaȝ li
mitat̃ regula que hȝ ꝙ qñ portio nō grauata accedit
grauate fit cōtributio ⁊ augētur legata: vt. l. ꝙ si al-
terutro. ⁊. l. qui fundū. §. filiū. v. ꝙ si extranei. j. e. qꝛ
illud ꝓcedit qñ vna portio defert̃ vno iure; alia alio
iure. secus si ambe eodē iure vt h. de quo pleni⁹ dixi i
d. l. in rōne. §. quesitū. ¶ In glo. in v. substitutuȝ h
glo. i prima parte facta ē pp ꝯtrium. l. pe. C. de impu
be. ⁊ ali. substi. cui ex distinctōe hic tradita p gl. not.
ꝯñdetur. ¶ In ea. ibi ⁊ tūc vltio tm̃ ⁊c. no. ex gl. ꝙ si
substō fit duob⁹ si ambo decedāt nō videtur inuiceȝ
reciproce sbstituti. ⁊ dic ang. h eē vez siue fcā sit sbstō
duob⁹ ipuberib⁹ siue ēt duob⁹ pub. ⁊ dicit ꝓ h eē tex.
hic in v. ꝙ si frater: qꝛ itelligerētur reciproce substitu
ti nō substituti nō succederet̃ ab intestato pmo dece-
dēti sed ex substōne. Et ꝓpter hoc infert io. ō imola
hic ꝙ si ambo istituti grauētur post mortē eorū resti
tuere nō videbūtur inuicē substituti. qō intelligit io.
de imo. esse verum nisi aliud appareat de mēte testā-
tis. per. l. ticia seio. §. seia libertis. ff. de leg. ij. ⁊ ibi ap
paret exemplū qualiter de mēte possit ꝯstare. Pau.
de ca. hic dicit ꝙ in pupillari substōne ē verū ꝙ non
sibi intelligitur tacite substō reciproca. qꝛ est casus in
d. l. penul. C. de ipub. ⁊ ali. substi. sed i fideicōmissa-
ria substōne dicit videri idem dicendum. tamē remit
tit ad dicēda per se in. l. heredes mei. §. cuȝ ita. j. ad
trebel. ⁊ ibi simpliciter vult ꝙ si sbstō fideicōmissari- collata fu
it post mortem vtriusqȝ in tota hereditate restituēa prout fuit
in cāu. d. §. cum ita viderētur instituti inuicē tacit substituti ꝑ
tex. singu. i. d. §. seia libertis. ¶ Addatis ꝙ ang. i. l. si pater i-
puberes. s̃. de vulga. ⁊ pup. dicit ꝙ quādo plures filij istituunt̃
⁊ aliquis substituit̃ eis post mortē oīum ꝙ nō itelligūtur iuiceȝ
substituti filij per. §. singulis. insti. ō pup. sub ⁊ ꝑ no. i. l. lucius.
s̃. de here. insti. dicit tñ ꝙ quidā doc. tenuerit cōtrariū ꝑ. d. l. si
pater ipuberes. ⁊ ꝓ eorū opi. ēt allegat. l. si a ticio ⁊ meuio. §.
iulian⁹. de le. ij. ⁊ aliter nō respōdet. sȝ vt dicit Io. ō imo. i. d. l.
si pater ipubere illa. l. nihil facit cōtra predictaȝ opi. qꝛ ibi fuit
expresse facta sustō reciproca a testatore. nec ēt aliquo mō obst.
d. §. iur. qꝛ ibi solū dicit̃ ꝙ ius accrescēdi ē quoddam ius tacite
substōnis. sed nō dicit ibi ꝙ post additā hereditatē sit aliq̃ taci
ta substō inter eos. Ange. etiā in. l. q duos. ō vul. ⁊ pu. dicit per
illum tex. ꝙ lȝ substō sit facta a testōre i tota hereditate⁹ vltimo
morienti ex plurib⁹ filijs impuberib⁹ institutis tamē non vident̃
inuiceȝ substituti: vt pȝ ibi v. intestato. ⁊ ideo dicebat ibi eē tex.
pro opinione Dy. ⁊ bal. in. l. potest. als est in. l. vel singulis. eo-
ti. vbi tenuit ꝙ si facta est substō directa in tota hereditate vltio
morienti ex pluribus institutis non operatur ꝙ videātur iuiceȝ
substituti per. d. l. vel singulis. tamē dicit io. de imo. i. d. l. q du-
os. ꝙ ibi nō ponitur iste casus quādo fuit facta substō directa i
tota hereditate vltimo morienti. ⁊ ꝙ nō videtur vera opi. Dyni
bal. in. d. l. vel singulis. sed verior est opi. bar. ibi qui tenuit cō-
trarium per. d. §. seya. qꝛ tex. ꝙuis loquat̃ in fideicōmissaria. tñ
pari rōne hȝ locū i directa. pau. de ca. i. l. pe. C. de ipub. ⁊ alijs
sub. ⁊ in suo cōsi. ccciij. incipit duo ⁊c. cōcludit ꝙ si substō fidei
cōmissaria facta fuit p hec verba si oēs instituti decesserint sine
liberis volo bona mea iter paupes distribui itelligit̃ reciproca
substō fideicōmissaria iter eos per. d. §. seya. sec⁹ si loquamur i
directa substōne ꝑ. d. l. vel singulis. ⁊ rō dr̃ie iter directā ⁊ fidei
cōmissariā ē fm eū: qꝛ directa nō resultat ex cōiecturis ⁊ ex taci-
ta volūtate. sȝ requirit̃ volūtas expssa nō sic i fideicōmissaria. al
leg. l. cū ꝓponeret̃. ⁊ qō ibi no. glo. fi. ff. ō leg. ij. dū glo. ibi op-
ponit. de. l. iubemus. C. de testa. ⁊ dicit ꝙ doc. q scripserūt non
viderūt istā rōnem. ipsemet pau. i. d. l. si pater impuberes. dicit
aut fuit facta substō i oībus bōis vltimo morienti ⁊ cēsent̃ iuicē
substituti per. d. §. seya. aut nō fuit dictū in oībus: sed simplici
ter fuit facta substō vltimo morienti. ⁊ tūc itelligit̃ facta i portiōe
sua tm̃ ⁊ non intelligētur inuicē substituti. ita dicit ꝙ dȝ intelligi
dictum ange. i. d. l. si pater impuberes. ⁊ non videtur pau. ō ca.
i. d. l. si pater. facere differētiam inter fideicōmissariā ⁊ directā.
Saly. i. d. l. pe. bene fatetur ꝙ in terminis illius. l. loquētis i pu
pillari substōne facta post mortem amborū nō itelligūtur reci-
proce substituti per istum tex. ⁊ ꝑ. d. l. vel singulis. quo ad fidei
cōmissariā sustōnem nihil dici. ¶ Potes facere tres cāus. aut
apparet ꝙ substō ē facta non vltimo decedēti tm̃ sed oībus sub
cōditōe si oēs decesserint seu post mortē oīum. aut ē facta vltio
decedēti tm̃. aut est facta simpliciter post mortē oīum. primo ca
su qñ ē facta oībus: ⁊ tūc nō subitelligit̃ reciproca substō etiaȝ si
substō sit fideicōmissaria: vt probatur i. l. fi. §. filiū. de leg. ij. vbi
substō fuit facta libertis p fideicōmissuȝ post mortē eorū in his
que sibi relicta fuerūt. ⁊ tamē ibi dicit̃ ꝙ mortuo vno liberto ad
mittit̃ ille q fuit expresse substitut⁹: nō aūt veniunt alij colliberti
ex aliqua reciproca substōne. hoc idē est ō mente bart. i. d. §. cū
ita. i finalibus vbis. vbi voluit ꝙ ēt qñ facta ē substō fideicōmis
saria sub illa cōditōe si ambo decesserint: vel post mortē omniū
ꝙ primo decedēti succedet dictus expresse substitut⁹ si non sup
sit ꝑsona que ex presumpta mēte defuncti excludat substitutuȝ
s. ab itestato ꝑ. d. l. pe. iūcto. d. §. cū ita. ⁊ ad hoc i substōne di-
recta bñ facit. d. l. q duos. ⁊ iste tex. cū glo. ¶ Scđo casu qñ est
facta vltio decedēti. tūc placet opi. ꝙ distiguat̃. aut ē facta sub-
stitutio i oībus bonis ⁊ videātur iuicem reciproce substituti: vt
d. §. seya. cū ibi no. ꝑ bar. cū quo ibi trāsit bal. ⁊ Io. de imo. ⁊
bar. ⁊ io. de imo. i. d. l. potest. cum. l. seq. ⁊ ibi ēt rapha. ⁊ bal. in
l. i. §. pro scđo. de cadu. tol. ⁊ nō placet rō dr̃ie quā facit pau. ō
ca. in. d. l. pe. inter fideicōmissariam ⁊ directam: qꝛ etiam in dire
cta substōne attēdūtur coniecture. l. iam hoc iure. ⁊. l. quidā te-
stamēto. ff. ō vul. ⁊ pu. ⁊ nō obstant no. i. d. l. cū ꝓponeret̃: qa
respōsio patet ex not. per glo. in. d. l. iubemus. in vbo quidem

¶ Tertio casu qn̄ simplr̄ post mortē oīum est facta substō tūc gl.i.i.l.si pater ipuberes pallegata sentit q̄ videat̄ substitutio facta vltimo morienti .p quo ēt facit tex.in.l.codicillis.in pn̄. s̄.de vsufruct.lega. ⁊ sic eēt idem dicendū .put in casu .prime .pcedenti.Sȝ ɔ̄riū tȝ bar.in.d.l.codicillis i pn̄.p.d.§.filiū.ita ēt Bar.in.d.§.cū ita in fi. inducēdo vt dixi.s̄.in pmo mēbro hui⁹ distictōis.p hoc bn̄ facit.l.falsa.§.fi.ff.de cōdi.⁊ demō. vbi pȝ q̄ illa pluralitas.s.post mortē omniū resoluit̄ in singularitatē.⁊ sic pinde est ac si dcm̄ eēt q̄ dcm̄ Ticiū substitutum substituebat post mortē pmi.ita ēt post mortē scdi ⁊c̄. nō ob. id qđ no.gl.in.d.l.si pr̄ q: intelligit̄ ɓm legē quā alleg.s.§ȝ.d. l.pe.s.qn̄ fcā fuit substō pupillaris duob⁹ ipuberib⁹ iter quos testato: vr̄ voluisse ɔseruare ius legitime successiōis durāte pupillari etate ⁊ vno decedēte superat psona q̄ ex tacita mēte defuncti ab intestato excludat substitutū expsse datū quo casu tn̄ nō vr̄ facta reciproca substō:sed intelligit̄ inter institutos reseruata legitima successio ab intestato.⁊ ita ēt loqtur.d.l. qui duos.nō ob.d.l.codicil.vt ibi p bar. Et p hec videret̄ q̄ conclusio posita p Pau.de ca.in.d.l.pe.⁊ in.d.ɔsilio nō .pcedebat q: nō fuit facta substō vltimo decedēti tm̄ in casu suo lȝ in ɔ̄riū facit qđ no. Jo.de cal.i ɔsilio.xxiiij.sub rubr.de test.⁊ qđ no.Bar.in.l.qui duos in a.de vul.⁊ pup.⁊ Rap.in.d.l.si pr̄. ⁊ q velles tenere istā opinionē q̄ est de mēte bar.in.d.l.q duos posset rn̄dere ad.d.§.filiū cū si.q̄ ibi loqtur qn̄ oībus fuerat iniunctū fideicōmissum ⁊ ita ɔstabat oēs fuisse grauatos ɓ nō ⁊ etiā posset rn̄deri ad.d.l.falsa.§.fi.q̄ ibi loquit̄ qn̄ tractat̄ ꝺ pluribus ⁊ diuersis effectibus secus si de vno finali effectu vt ꝺ vno fideicōmisso vt ibi p bar.p.l.q̄uis.C.de ipub.⁊ aliis substi.⁊ i hoc vltio cogitobitis. ¶ In ea.ibi.§.cū ita ⁊c̄.vbi pȝ q̄ qn̄ substō facta p illa verba si vterqȝ decesserit substō hȝ locuȝ ēt si in psona vnius tm̄ euenit cōditio substōnis qđ videbat̄ eē ɔ̄ distinctionem.s̄.datā in glo.⁊ gl.rn̄det qđ aliud est in fideicōmissaria substōne vt in.d.§.cū ita ⁊ bn̄ facit.l.lutius.§.gaio ĩ.ad trebel.⁊.d.l.fi.§.filiū ⁊ istaȝ sol.tȝ Dy.⁊ Cy.ɓ ⁊ Cy. in d.l.pe.C.de impub.⁊ aliis substi.q: in fideicōmissaria vr̄ electa fides cuiuslibet heredis grauati vt in dictis iurib⁹:sed i pupillari substōne vr̄ facta copulatiue si ille ⁊ ille decesserit.iō regrit̄ concursus vtriusqȝ ɔditiōis . l.si heredi plures.s̄.de cōdi.insti.Sȝ hec rō nō vr̄ bona.Nā vt dicūt old.⁊ Ray. eodē mō debem⁹ dicere i fideicōmissaria q̄ cēseat̄ facta copulatiue sicut in pupillari:nisi dicat̄ q̄ rō diuersitatis inter fideicōmissariā ⁊ pupillarē est q: pupillaris fit liberis.⁊ sic verisimile ē testatorē preferre voluisse filiū supstitē substituto.ar.l.cū accutissimi.C.de fideicōmis.que rō cessabat in fideicōmissaria q̄ cōiter fit extneis.sed hec rō vt ēt dicūt Oldra.⁊ Ray.nō vr̄ bōa q: fideicōmissaria ēt pōt fieri liberis .put fuit in.d.§.cū ita.vn̄ Nico.de neap.secutus dn̄m suū ɓ assignat aliā rōnem dr̄ie.s. q: in fideicōmissaria minus grauat̄ heres:q: retinet quartam quā nō retinet ille cui facta ē directo ñ iō mix si in alio magis releuant̄ illi qbus facta est directa.ar.l.eū qui i pn̄.ff.de iureiu.Sȝ hec rō nō vr̄ bona:q: imo nō vr̄ magis grauari ille cui fit directa pupillaris:q: illa ē sibi fauo: ⁊ testm̄ suū.l.papinianus.§.sed nec impuberis.ff.de ioffi.tes.⁊ insti.ꝺ pupil.substi. iuxta pn̄.vn̄ videm⁹ q̄ filio nō pōt p fideicōmissuȝ substitui in ltia vel aliis bōis ipuberis sȝ pupillariter sic.l.qm̄ i priorib⁹ ⁊.l. ex trib⁹ cū ibi no.C.de inoff.tes.⁊.l.coheredi.§.cū filie.⁊.l. sȝ si plures.§.ad substitutos.ff.de vul.⁊ pupilla. Vn̄ dicendū ē veriorē videri.so.q̄ ñ sit dr̄ia inter pupillarē ⁊ fideicōmissariā q: vtroqȝ casu admitti vr̄ ex idēptitate rōnis substitut⁹ si eueniat ɔditio in psona vni⁹ dūmodo supsit psona q̄ ex p̄sumpta mēte defuncti excludat substitutū puta nō supsit alius fili⁹ testatoris coheres datus p̄cedēti.ita loquit̄.d.§.cuȝ ita ⁊.d.§. gaio.cū si.sec⁹ si supesset dicta psona q̄ ex p̄sumpta mēte defūcti excludat substitutū:vt.d.l.pe.ar.l.si is q ducēta.§.itē si pr̄ s̄.de rebus dub.⁊ ita est de mente petri i.d.l.pe.⁊ seqt̄ bar. in.d.§.cū ita.⁊ alii post eū magis cōiter sequūt̄ doc. tn̄ dicit pau.ꝺ ca.sibi nūq̄ placuisse istā opinionē.sȝ magis plȝ sibi opinio gl.ɓ quā ēt ɓm eū approbat Bar.ɓ ⁊ bal.in.d.l.pe.⁊ sibi vr̄ duꝝ restringere.d.§.cayo ad casuȝ qn̄ extnei erāt instituti ñ descendentes sed certe istud nō eēt restringere q: ille tex.nō loqtur in descendentib⁹ nec vr̄ vex q̄ bar.ɓ approbet istā glo.

sed se remittit ad dicenda in.d.§.cū ita nec ēt bal. i d.l.pe.in hoc vr̄ ɔ̄dicere.⁊ ego pleni⁹ istū articuluȝ reassumpsi in.d.l.pe.⁊ ad ea que ibi dixi me refero. ¶ In ea.in fi.rn̄detis q̄ in.d.l.eū qui substitut⁹ fuit qs p fideicōmissum ⁊ qui vltimo decederet vn̄ nisi .p ber qs vltimo decesserit nō .pbaret fundamentū itētionis sue.ideo nō posset obtinere.sed in cāu nostro fuit facta substō duobus nō aūt vltimo decedenti. iō ēt si nō ɔstaret ɓ qs pmo decesserit admitteret̄ substitutus.preterea ɓ loquit̄ in substōne pupillari que etiā si facta fuisset vltimo decedēti hȝ locū etiā si ambo ipuberes decessissent simul lȝ nō cōstaret qs primo decesserit.l.qui duos in pn̄.de reb⁹ dub. q: ita ɔuenit menti testatoris qui cogitauit i hereditate vltimi inueniri hereditatē pmi impuberis ⁊ sic voluit substitutū habere totū q̄ rō cessat in casu.d.l.eū qui vt notat̄ in dictis iurib⁹. ¶ Et gl.opponit̄ q: vr̄ q̄ in hac vltima parte deberet fieri cōtributio q: eoipso q̄ ipubes supstes successit precedēti ambe portiones fuerūt effecte vnū p̄rimoniū.l.sed si plures.§. filio.ff.de vulga.⁊ pu.rn̄det Pau.de ca.ɓ qđ argu. .pcederet qn̄ tractarem⁹ de soluēdis legatis relictis a substituto sȝ nos loqmur ꝺ relictis ab ipubere vn̄ sic ipse ipubes ex sua psōa potuit detrahere fal.ita dȝ posse substitutus pupillaris tanq̄ heres ipuberis ¶ Itē opponit q: intelligēdo q̄ ɓ in scda pte substō fuerit facta p nomē collectiuū.s.si ambo decesserint vr̄ q̄ pmo decedēti succedat ex tacita mente defuncti seru⁹:vt.d.l.pe.ibi.cogitasse ⁊c̄. Nā pp dictū nomē collectiuū apparet testatorē voluisse aliter ad substitutū ɔuenire nisi ambo decedant.ergo portio nō grauata accedēs grauate ex tacito iudicio testatoris deberet ɔtribui ⁊ augere legata.l.qđ si alterutro.ĩ. eo.tandē relinqt cogitandū. Sȝ rn̄deatis q̄.l.si alterutro loqtur qn̄ accedit ex tacita voluntate .pcedēte a testō.vt est qn̄ per ius accrescendi obuenit.⁊ sic ex testō ⁊ ex tacita substōne.l.si Ticio ⁊ meuio.§.iul. de leg.ij.secus qn̄ ex voluntate tacita nō .pcedente a testō sed ab intestato vt hic.b.l.qui fundū.§.q filios.ĩ.eo.Facit.d.l.qui duos in ɓ.intestato.⁊ ideo dico q̄ illa tacita volūtas de q̄ in.d.l.pe. nō .pcedit ex noie collectiuo.q: idē eēt si ñ eēt adiectū nomen collectiuū vt hic ñ diuinādo.⁊ p bar.in.d.§.cū ita.

Quod de bonis.

Falcidia relecat ēt liberationē factā ex cā legati vel donatiōis cā mortis.h.d. ¶ Prima glo.vr̄ intelligere q̄ ista liberatio fuit relicta in testō.sed gl.tertia vr̄ intelliger̄ qđ fuit facta ex cā donationis cā mortis.⁊ etiaȝ ista stare pōt per.l.donationibus.C.eo. ¶ In tex.ibi replicatione q: heres intentabit pmū actionē .p quātitate quā pōt defalcare.⁊ si excipiat̄ de pacto liberationis replicabit̄ q̄ non hȝ effectū quo ad partē detrahendam rōe falcidie. Et lȝ gl.dicat idem eē si acceptilatiōe fuit facta liberatio ex cā donatōis cā mortis dic adhuc predicta .pcedere possent intelligēdo q̄ acceptilatio fuerit facta a defuncto q: nō potuit illa acceptilatio operari vltra dodrantē. Si aūt fuisset facta ab herede per errorē vt in gl.iij.dic verū eē qđ ē idē ac si p pactū facta eēt.s.q̄tū adhuc vt liberatio rescidat̄ sȝ nō poterit p̄ria actione agi.l.actōe.C de trāsacti.sȝ aget̄ ɔditione indebiti vt reponat̄ in p̄stinā ob.si prima erat in diē vel sub ɔditione.l.si qs accepto.cum ibi notatis.ff.de cōditione ob cām sed si erat pura aget̄ ɔditione indebiti directo ad q̄titatē a qua indebite liberatus est.l.si mulier.e.ti.⁊ dū gl.iij.dicit de errore dȝ referri ad heredē nō ad defūctum q: etiā si defunctus ex certa scientia fecisset nō potuisset preiudicare heredi i fal.vt.ĩ.§.proximo.

Frater.

Non potest testato: .phibere fal. nec heredem cautionibus ad hoc

astringere. ꝛ si cōtra fiat nō vꝫ ꝓncipalis ꝯuētio nec penalis. h. d. ¶ No. ꝙ ꝑ pactū ꝓuatoꝝ non pōt iuri publico derogari ꝛ hoc inducit. Nicho. de neap. hic ad. q. an valeat pactum ꝙ debitor nō possit ꝓbare solutionem. nisi ꝑ instrm̄ de quo dicit esse glo. singularē volentē ꝙ nō in auct. vt sine ꝓhibit. debit. ꝛ credi. ma. §. i. ꝛ qꝛ nō tāgiᷓ h̄ ꝑ alios remitto ad no. ꝑ glo. ꝛ doc. in auc̄. iubemus ꝛ ibi alias dixi. C. de iudi. ꝛ ꝑ gl. in auc̄. vt cū d̄ ap. cogno. §. i. ꝛ ꝑ spe. in ti. de ꝓbat. ꝯ. fi. ver. sed pōe ꝙ in instrō. ꝛ in ver. sequēti ꝑ Jo. an. ꝛ alios post eū in. c. si diligenti de fo. cōpe. ꝑ io. de ligna. An. de bu. ꝛ alios post eos. in. c. ij de ꝓbat. ꝑ bal. ꝛ io. de imo. in. l. custodias. §. i. ff. de pub. iudi. per Ang. in. l. pactū inter heredem. s̄. de pac. ꝑ pau. de ca. in. l. fi. j̄. de pꝛeto. stip. ¶ No. ꝙ si nō vꝫ pꝛincipale nec ēt penale seu accessoriū valebit de quo dic vt in gl. ¶ No. ꝙ illud qd̄ directe fieri ꝓhibeᷓ nō ꝑmittiᷓ etiā ꝑ indirectū vt hꝛ̄ in regula cū qd vna de reg. iu. in. vj. ¶ Et induciᷓ ꝑ Ray. hic ꝙ si testator reliqt vxoꝛem vsufructuariā ꝛ ꝓhibuit eaꝫ ꝑ heredē molestari in vsufructu al's ꝓuat heredē hereditate ꝛ heres petat ꝙ sibi caueat de vtēdo ꝛ fruēdo arbitrio boni viri sicut teneᷓ vsufructuarius non incidat ī penam qꝛ talis cautio nō pōt a testatore remitti. l. fine. C. vt in pos. lega. ꝛ sic idem eēt si expresse ꝓhibuisset testatoꝛ dictā cautionē exigi. ¶ Adde ꝙ ēt si heres moꝛtuo testatore ꝓmisisset dicte vsufructuarie non molestare eaꝫ aliquo mō in vsufructu s̄b pena postea peteret dictā cautionē non incideret in penā; qꝛ nō dꝛ̄ molestare ille qui petit id qd̄ venit ex natura actus. ita no. inqt bal. in. l. i. in vlt. col. C. de vsufru. alle. l. quero. §. inter locatoꝛem. ff. locati ꝛ. l. venditoꝛes. ff. de verbo. obli. ꝛ tamē heres dictā cautionem potuisset remittere si voluisset. vt no. per gl. ꝛ doc. in. d. l. i. facit ꝙ no. bal. in. l. vnica in. vj. col. C de his que pe. no. in ver. quero si testatoꝛ mandauit ꝛc̄. Ubi dixit ꝙ si testatoꝛ grauat heredem ne molestet vxoreꝫ sub pēa: intelligiᷓ de molestia que malo[a] animo ꝛ malo mō inferreretur. alle. no. per glo. in. l. si seruū. §. pꝛetoꝛ in gl. incipi. quod malo ꝛc̄. ff. de acqui. here. ¶ Item iducitur per bar. hic ꝙ lꝫ laudum possit emologari postq̄ ē latū ꝛ actionem parit nec potest vlterius impugnari. l. cū antea. C. de arbit. tm̄ non sic valet emologatio si facta sit ante laudū sicut hic in vita testatoꝛis non vꝫ remissio falcidie facta ꝑ heredem secus post. l. pōt. j̄. eo. ꝛ ita ēt est de mente glo. ī. d. l. cū antea ꝛ ibi doc. cōiter sequūtur. ꝛ bar. ī. l. si societatē. §. arbitroꝝ. ff. ꝓ soc. circa. vlt. col. in ꝟ. qd si in cōpꝛomisso actū sit. ꝛ ita cōsuluit By. ī ꝯsi. iij. incip. in christi noīe factū tale ē ptolomeus ꝛ bal. in. l. fi. in. xij. q. C. de ꝯ̄b. emp. ꝛ ibi hoc no. limitat nisi arbiter seu arbitratoꝛ partibus ante laudū d̄claras set qd facere itēdebat. ar. l. si cōuenerit. ff. de re iudi. ꝛ ꝑ hec dicit singulꝛ̄ bal. in. d. l. fi. ꝙ si facto cōpromisso fuit añ laudū ꝯstitutus ꝓcurator ad emologādū laudū ꝛ postea feraᷓ laudū iniquum[b] nō itelligiᷓ ꝙ ꝓcurator possit illud emologare: qꝛ ī illo mādato itelligiᷓ semꝑ salua bona fides. l. creditoꝛ. §. lutius. ff. manda. ꝛ si ꝓcuratoꝛ dubitat an sit equū dꝫ denūciare dn̄o. ar. l. qntus. ff. mādati. ꝛ. l. creditor. C. de distra. pigno. ꝛ idē voluit Saly. in. d. §. arbitroꝝ in xv. q. qd̄ ꝑpetuo tene menti: qꝛ sepe de facto bonōie ꝯtingit. ¶ In glo. in ꝟ. refragādū ibi. §. fi. solue ꝙ ibi non potuit derogare iuri publico: sꝫ ꝑ illa ꝟba vꝛ̄ voluisse ꝙ testm̄ in quo nō iteruēit solēnitas reqsita ad actū testandi sed codicillādi valeat iure codicillorum. ¶ In glo. ī ver. denegandā ibi vt hic ꝛc̄. sentit glo. ꝑ istū tex. ꝙ lex dicaᷓ resistere dispōni quatenus si ꝯ̄ detractionē falcidie. ꝛ sic facit ꝙ illud qd̄ vēit resecandū ꝑ falcidiā nō dicaᷓ naturaliter debitū legatarijs: qꝛ qñ lex resistit dispōni non oriᷓ naturalis obligatio. l. cū lex fideiuſ. l. si nō foꝛtē in ꝓn. s̄. de ꝯdi. indebi. tm̄ glo. ꝛ bar. tenet ꝯ̄riū vt vidistis in. l. i. iuxta ꝓn. s̄. e. ꝛ tenēdo opi. gl. ꝛ bar. pōt rn̄deri ad istū tex. ꝙ hec lex nō resistat: sꝫ id̄ non vꝫ ꝓmissio pene. qꝛ lex nō assistebat pꝛincipali dispōni ꝑꝑ fauoꝛē publicū vt hic: secus si ꝑꝑ aliā ꝓuatā vtilitatē nō assisteret ꝓncipali dispōni. ita loqᷓ. §. alteri allegatꝰ in glo. vel potestis aliter rn̄dere ꝙ hic nō ꝓbaᷓ ꝙ lex resistat dispōni testatoris legātis vltra dodrantē. de q̄ dispositōe loqᷓ bar. sed h̄ loqtur de ꝓmissiōe heredis ꝓmittētis viuo testatore ꝙ nō detraheret falcidiam al's pꝛomittebat penam. nam lex huic ꝓmissioni resistit tanquā facte in fraudē legis.

Non iccirco. Licet qs vnū legatum soluerit itegruꝫ nō ꝑ hoc cogiᷓ reliqua soluere integra. h. d. ꝛ pōt itelligi duobus modis. vno mō ꝙ soluerit ignorāter errore facti adeo ꝙ possit repetere id ꝙ soluit ꝛ tūc poterit falcidiā pꝛimi vel secūdi anni quā nō retinuit retiere de legato sequētis anni: vt hic. ꝛ. j̄. l. ꝓxima. pōt ēt intelligi ꝙ scienter soluit ꝛ tūc nō potest retinere ꝓ tꝑe preterito sꝫ ꝓ futuro. l. q id qd̄. j̄. eo. cū si. ¶ In glo. ij. ibi vel refert hec vera ꝛ rō. d. l. i. est ꝑꝑ fauoꝛē vltime voluntatis ꝛ alimentoꝝ ꝯcurrente pꝛestatione triēnij. vt ibi plene notaᷓ ꝛ sentit aliqualiter gl. hic: nā nō ꝯcurrētibꝰ illis n̄ obligareᷓ ꝓ futuro tꝑe. l. creditor. C. de vsur. ꝛ. l. si certis all'. ī gl. cū si. ¶ In ea. ibi. l. cū fidē solue ꝙ ibi reus negabat se debitoꝛē ꝛ habebat p̄sumptiōeꝫ ꝓ se qꝛ intra biēniū p̄sumebaᷓ ꝙ ꝯfessio mutui fuisset facta sub spe future numeratiōis. l. cū vltra ꝛ. l. in ꝯ̄ctibus. e. ti. tm̄ illa p̄sumptio tollebaᷓ alia in maioꝛi pꝛesumptiōe resultāte ex solutiōe ꝛ agnitiōe debiti ꝑ quā trāsfundaᷓ ī soluētē onus ꝓbādi ꝙ non acceperit id qd̄ ꝯfessus est vt ibi notaᷓ. Sꝫ hic euidēter ꝯstabat petētē falcidiā iuste petere ꝛ illā deberi vn̄ illud d̄ quo liqde ꝯstabat nō īfringiᷓ ex eo ꝙ aliquādo soluerit retēta falcidia. ¶ In ea. ī fi. solue ꝙ ibi erat oīo debitū lꝫ non posset cōpelli debitoꝛ soluere ī loco in quo ꝯueniebaᷓ id̄ semel facta electione illiꝰ loci ꝑ heredē sibiipsi p̄iudicat vt ibi ꝑficere solonē teneaᷓ sed hic si sibi heres preiudicaret sequeretur ꝙ illud qd̄ erat īdebitū legatario eēt soluēdū tanq̄ debitū ꝛ istā rn̄sionē ponit Jo. de imo. Sꝫ By. ꝛ ia. de bel. h̄ rn̄deᷓ ꝙ ibi fuit sciēs h̄ errās. sꝫ pꝛecedēs magis plꝫ qꝛ h̄ ēt pōt itelligi ī sciēte vt dixi supꝛa tm̄ hec vltima sol. ꝓcederet hodie per. §. non añt.

Quod auus. Falcidia non ꝯputaᷓ ī eo ꝙ heredi debebaᷓ a defuncto si non fuit exp̄sse dcm̄ id̄ illud pꝛimo loco detrahiᷓ ꝛ de residuo detrahiᷓ fal. sꝫ fructus ꝑcepti iudicio testatoꝛis bene ꝯputanᷓ ī tali debito. Item q̄rta non detrahiᷓ nisi de bonis testatoꝛis non de pꝛoprijs ipsius heredis sꝫ fideicōmisso subiaceāt. h. d. ¶ In tex. ibi habere propria bona ꝛc̄. ꝛ ꝑ ꝯn̄s vꝛ̄ testatoꝛ voluisse ꝙ ante restitutionē fideicōmissi hec bona remaneāt ꝓpria ipsius heredis ꝛ sic q̄ ea possit deducere. ¶ In tex. ibi hereditatē. ī. falcidiā. ¶ Nota ꝙ liberi scd̄i gradus qñ sunt īstituti ab ascendēte q erat eoꝝ debitor tenētur falcidiā ꝯpēsare in debito si h̄ fuit expressū: qd āt ī liberis ꝓmi gradus videbimꝰ. j̄. §. ꝓxio. ¶ Nota ex ꝟ. spāle ꝛ ꝑpetuo tene mēti ꝙ lꝫ regulꝛ̄ fructꝰ ꝑcepti iudicio testatoꝛis puta pēdēte ꝯditione cedant lucro heredis ꝛ sic non veniant restituēdi nisi sit exp̄sse. d. l. qd̄ his ꝟbis de leg. ij. l. in fideicōmissaria. in ꝓn. ꝛ. §. i. j̄. ad treb: tm̄ si q̄ detractio venit faciēda aduersus legatarios vel fideicōmissarios non cedet lucro heredis imo ꝯputaᷓ ī id qd̄ erat detrahēda siue illud eēt falcidia vel trebellianica. j̄. e. l. §. fructꝰ. ꝛ. d. l. in fideicōmissaria ī ꝓn. vel ēt si erat q̄si debitū vt puta dos ꝯstituēda a patre. l. mulier. §. cū ꝓponereᷓ. j̄. ad treb. vel ēt si erat verū debitū naturale ꝛ ciuile vt hic ē casus singularis ꝭm Pau. de ca. cui tamē adde similē ī. l. cū pater. §. ticio de leg. ij. Sed mirū vꝛ̄ ꝭm eū qꝛ fructꝰ non īputanᷓ in legitimā ēt si dictū fuit vt. l. scimus. §. repletione. C. de inof. tes. ꝛ tamē īputanᷓ ī aliō veꝝ debitū ꝛ tm̄ legitima non ē ꝓpꝛie debitū pꝫ qꝛ deduciᷓ deductis pꝛius debitis. l. pap. §. quarta. ff. de inoffi. test. bn̄ facit ꝙ notaᷓ in. l. iij. lꝫ ipse non alleget. C. de iur. ꝛ fac. ign. ꝛ ꝙ hꝛ̄ in. d. l. pap. §. si qs ipubes nō rn̄det aliter nisi ꝙ dicit ipse h̄ ē mirabile ꝛ exᷓneū. ¶ Potestis respōdere altero ex duobꝰ modis vel qd̄ illud hꝛ̄ in. d. §. repletionē loqᷓ qñ filio a principio fuit relicta legitima tm̄ vel minꝰ sꝫ qñ eēt filiꝰ īstitutus ī pluriq̄

a ¶ Malo. in ꝑdicta. q. vid̄ andr. sicu. nūcupatū barba. eiꝰ cōsi. lviij. iii li. vbi cōsuluit ī qua de cōtingētia facti ī tali materia ꝛ ibi multa dicit.

b ¶ Iniquum adde bal. cōsi lio. vj. iiij. li.

in legitima puta i tota hereditate vel magna pte ⁊ grauat⁹ restituere post certū euentū. vt fuit hic deberet sibi cōpēsare fructus i ltia sicut ħ cōpensaŕ i debito ⁊ in.d.§.ticio ⁊ notat gl. i.l.coheredi.§.cū filie in verbo tenebūtur.de vul.⁊ pup.⁊ ita expresse t3 Raph.⁹ i.d.§.cū filie ⁊ in.d.l.in fideicōmissaria: ⁊ videreŕ ꝓ eo tex.l3 ipse nō alleget i.l.pap.§.vnde si qs.š. de inof.tes.⁊ qđ ibi no.in gl.dūmō tot fuerint fructus q̄ sufficiant quartā ⁊ quarte fructus vt ibi. S3 hec rñsio est piculosa q2 ꝭm bar. Bal.⁊ Ang i.d.§.vnde si qs ille tex.hodie corrigiŕ p.d.§.repletionē.⁊ iō reprehēdūt gl.in.d.§.vnde si qs q̄ tenebat ꝙ ille tex.hodie nō corrigereŕ.l3 Fulg.ibi sequaŕ opi.gl.⁊ rñdet ad.d.§.repletionē.pur dixi.š.℄ Itē ɔ̃ dictā ꝑmā rñsionē facit q2 si testator nō pōt disponere ꝙ filius teneaŕ sibi iputaŕ i trebellianicā fructus in cāu p̄dicto: vt.l.iubem⁹ in p̄n.C. ad treb.satis iniquū videreŕ ꝙ iputaret sibi fructus i legitimā q̄ ē debita iure nature ⁊ magis debita ⁊ q̄ minus pōt prohiberi ꝙ̄ treb.p.l.qm̄ in p̄oꝛib⁹.C.de inoffi.test.iunctis no.p glo.⁊ doc to.in.§.ſi ꝟo expꝛ̄ssim in auc.de her.⁊ fal.⁊ p doc.i auc. sed cū testator.C.eo.cū si.⁊ itaēt tenet Ange.in.d.l.iubemus. ⁊ Nicb.de neap.j̄.eo.l.§.fructus.ſ.ꝙ.d.§.vnde si qs corrigatur.⁊ dicit io.de imo.j̄.eo.l.§.fructus.⁊ in.d.l.in fideicōmissaria i.ij.col.ꝙ ita cōiter teneŕ.⁊ iō pōt aliter rñderi ꝙ iō aliđ ē i legitima q2 de illa deducitur ipso iure oē grauamen vt stati pure habeat illā i ꝓprietate plena.l.qm̄ in p̄oꝛib⁹.⁊.l.scimus. §.cū aūt.C.de inof.test.⁊ in.§.ꝓhibemus l auc.de trien.⁊ semis. Et iō ēt si simpliciter filius agnoscat hereditatē nō vŕ approbasse dictū onus reiectū ipso iure a lege bñ facit.l.si qñ.§. ⁊ ḡnaliter.C.de inoff.test.⁊ qđ ibi Bal.⁊ notāt moderni.j̄.§. Primo ⁊ ibi dicā.q̄ rō cessat in alio debito q2 lex ipso iure non reijcit grauamē.⁊ ista adde bis q̄ dixi in.d.l.i fideicōmissaria. ℄ In glo.in verbo cōpēsabunŕ ibi.l.iubemus.⁊ p hoc dicit bar.cautū debere esse aduocatū vt qñ fit restitutio fideicōmissi ⁊ grauatus vult retinere dimidiā.ſ.legitimā ⁊ trebellianicā q̄ faciūt dimidiā hodie vt declarat glo.in.c.Ray.i ver.l3 non expꝛ̄sserit.de testa.aduertaŕ an grauatus sit de liberis ꝑmi gradus.⁊ tūc pōt deducere dimidiā: q2 nō debēt sibi cōputari fructus i treb.vt.d.l.iubemus al's sic.noretis bene hec ꝟba bar. q2 vult ꝙ.d.l.iubemus habeat locū ēt qñ due quarte deducenŕ ⁊ ita ēt voluit ang.in consi.cxxi.icipiēte solus dñi dalmiani de tuderto.S3 ɔ̃rium t3 Pau.de ca.j̄.ea.l.i.§. fructus. ⁊ l.mulier.§.cū ꝓponereŕ.j̄.ad treb.⁊ ibi in lectu. bononiensi dicit ꝙ istud ē dictum nouū p.d.l.iubemus in p̄n.in ꝟbo dodrans iuncto fine illius legis ⁊ ita cōsuluit ipse in ɔ̃silio. lxxxx. incip.in christi noīe q2 dubia.š.formata ⁊c.nullā tñ facit mentionē de Bar.hic q t3 ɔ̃rium nec de Ang.i.d.cōsilio.⁊ pp auctoꝛitatē bar.⁊ ang.eēt dux obtinere i practica ɔ̃riū ⁊ pro ista opi.dico q2 intelligēdo ꝙ.d.l.iubemus solū haberet locū qñ filius deduceret vnā quartā seruiret nobis de vēro illa.l.q2.cū legitimā debeāt habere nedū liberi ꝑmi gradus sed ēt alij abs q3 eo ꝙ in cā iputenŕ fructus.d.l.scim⁹.§.repletione3 satis p ħ erat ɔ̃sultū liberis in vna q̄rta.⁊ sic inane eēt priuilegiū.d.l. iubemus ⁊ substituēdo bar.pōt rñderi ad.l.iubemus ꝙ illa.l i ꝟbo dodrās itelligiŕ.ſ.de eo qđ supest deducta ꝑus legitima ita itelligit bal.in.l.filiū quē habētē.C.fami.her.i.xij.col.i ꝟ. extra oppono dicit ħ ⁊c.⁊ dixi in.l.in rōe.§.ꝙ vulgo.in.i.gl. in fi.š.eo.est necesse ita intelligere tenendo ꝙ de iure ciuili filius grauatus sub conditione possit deducere duas quartas ⁊ ista adde bis q̄ scripsi in.d.§.cu3 ꝓponereŕ. ℄ Iuxta p̄dicta ēt dubitat Jo.de imo.ħ an.d.l.iubem⁹ habeat locum si filius fuit rogatus restituere non alteri descendenti testatoꝛis s3 extraneo ⁊ dicit ꝙ gl.⁊ bar.ħ ⁊ glo.in.d.l.iubem⁹ ⁊ in.d.l. fideicōmissaria indistincte loquētes videnŕ sentire ꝙ sic ⁊ dicit ꝙ ita t3 Sal.in.d.l.iubem⁹ p illū tex.in p̄n.dū loquiŕ de filio vnico ē q2 illa.l.fuit facta fauoꝛe filioꝝ ⁊ maioꝛ est rō ꝙ fruct⁹ nō cōputētur in treb.qñ grauaŕ restituere ꝙ̄ qñ descēdēti. S3 tñ ex. Ray.⁊ Frā.de rāpo.in.d.l.iubemus.vt ēt refert.io.đ imo. ħ tenēt ɔ̃riū p illā.l.iubemus i p̄n.iuncto fine dū ibi diciŕ ꝙ illa.l.nō d3 extēdi eꝛ̄ ꝑsonas ⁊ casus ibi positos.tñ dicit ꝙ rōnabilioꝛ ē ꝑma opi.⁊ ꝙ p̄t rñderi ad.l.iubem⁹ i fi.ꝙ illa.l.nō d3 extēdi ad alias personas.ſ.ꝙ̄ liberoꝝ p̄imi gradus nec ad alios casus.ſ.quo ad cautionē ibi positā: q2 eꝛ̄ illos casus p̄sta

biŕ cautio de q̄ ibi l3 ꝭm eū nō sit sine dubitatione ⁊ pōt teneri id qđ magis pl3 ꝭm eū.⁊.d.p̄ria opi.ēt mihi magis pl3 presertim cū sit benignioꝛ ⁊ equoꝛ[b] nō tñ me mouet ꝙ tex.ibi in p̄nci.loquaŕ de vnico filio.q2 posset rñderi ꝙ tūc loqŕ qñ vnicus filius fuit institutus.tñ fuit grauat⁹ restituere alijs descēdētib⁹ testatoꝛis nō istitutis. ℄ In ea.glo.i fi.ſ.q2 qñ subest debitū cōpensanŕ fructus cū debito vt hic ⁊ i.d.§.pe. ℄ Ex gl.p istū tex.ħ i fi.diċ Pau.đ ca.ħ in lec.bononiēsi qđ si testatoꝛ h3 in bonis cētum tm̄ ⁊ istituit vnū heredē quē grauauit nō in bonis testatoꝛis s3 in bonis ꝓprijs heredis valētibus cētū ꝙ nō poterit đ ꝓprijs detrahere fal.l3 si eēt rogatus đ hereditarijs posset qđ vŕ mirabile ꝭm eū sed posset dici ꝙ iste tex. nō ꝓbat hoc q2 ħ loqtur qñ habuit quartā de hereditarijs ⁊ de estimatōe ꝓprioꝝ bonoꝝ habuit recōpēsatiōe3 in h̄ditarijs bonis seu i fructib⁹ ⁊ ita ēt intelligit gl.fi.ħ tñ dcm̄.suum vŕ eē veꝝ q2 heres agnoscendo hereditatē vŕ tāti estimasse ꝓpria bona quāti v3 dodrans hereditarioꝛu3 in quo potuit grauari p.l.iperatoꝛ.§.si cētū.š.de leg.ij.⁊.l.sed si nō seru⁹ in prin.š.eo.dic vt ibi.

Cum fideicōmissum. In liberis primi gradus debitū cū fal.nō ɔ̃pensaŕ ēt si testatoꝛ ħ expꝛ̄ssit.h.d.ꝭ3 ꝑmā ⁊ tertiā lec.glo.q̄ effectualiter in idē recidūt. Uel sic ꝭm scđa3 ēt i liberis p̄imi grad⁹ falcidia cū debito cōpensaŕ vsq3 ad ɔ̃currentē q̄titatem si hoc testatoꝛ expressit quatenus aūt debitū trāscēdit falcidiā detraheŕ debitū de reliquo dodrāte. h.d.⁊ ista lec.cōiter approbaŕ ⁊ melius ɔ̃uenit littere. ℄ In tex.ibi đbitū subaudi esset. ℄ In tex.ibi es alieni.i.fideicōmissi debiti filio. ℄ In tex.ibi ꝙ filio debeŕ idē dodrās h̄ditatis materne. ℄ In tex.ibi poni cepit.ſ.iter heredē ⁊ legatarios qbus p̄r reliqt legata. ℄ In tex.ibi q̄drātis.ſ.debiti filio ꝓ falcidia de hereditate paterna ꝭm scđm lec.l3 ꝭm ꝑmā expōitur quadrātis hereditatis materne đbiti patri ꝓ trebellianica. ℄ Et pone ꝭm scđam lec.ꝙ vxoꝛ. maritū istituit ⁊ eū grauauit vt post mortē ipsi⁹ istituti restitueret hereditatē cōi filio ħ maritus adita vxoꝛis hereditate eūdē filiū sibi heredē istituit ⁊ magno onere legatoꝝ grauauit ac iussit dictā institutionē a se factā de filio ɔ̃pensari p filiū cū eo qđ sibi debebaŕ ex fideicōmisso hereditatis materne addita p filiū hereditate patris veniūt legatarii ⁊ legata integra petūt filius negat illā itegra deberi ⁊ vult duas deductōes facere nā vult deducere fideicōmissum h̄ditatis materne vt es alienū iuxta.l.irritū ⁊.l.i iponenda.C.e. Itē vult deducere fal.de legatis legatarii ꝟo negāt fideicōmissū eē deducēdū pp iussum patris testōris de ɔ̃pēsando queriŕ qd iuris. Rñdeŕ ꝙ pōt filius đ trahere q̄drātē bonoꝝ patris sibi ꝓ falcidia debita3 iure institutionis ⁊ cū dicto quadrāte sibi d3 fideicōmissum.i.dodrāte3 h̄ditatis materne ɔ̃pēsare ꝓ rata ⁊ si valoꝛ fideicōmissi excederet fal.tūc quatenus fideicōmissu3 excederet finē dicti q̄drātis deduceŕ đ dodrāte h̄ditatis p̄rne ⁊ de eo qđ supererit soluentur legata. S3 ꝭm ꝑmā ⁊ vltimā dicit totū oppositū. ſ.ꝙ q̄drantē h̄ditatis p̄rne detrahendū ꝓ fal. non ɔ̃pensat sibi in fideicōmissū iō ex ista scđa lec.que ꝭm Ang.ē singularis notat Ang.ꝙ iterdū fili⁹ iuēiat se ꝑuatū sua ltia vt cū illā ɔ̃pēsat cū eo qđ añ sibi debebaŕ p testōrē q ita ɔ̃pēsari iussit.iputet.n.sibi cur hereditatē ex testō nō repudiauit agnoscēdo ab intes. vt sic fraudē paternā repelleret.l.cū p̄r.§.ticio đ le. ij.⁊.h.d.eē veꝝ ꝭm hec tpa ꝭm q̄ de legitima nō detrahebaŕ oē grauamē.facit ꝭm Jo.de imo.l. pap.§ q̄rta.ff.de iof.tes.⁊ meli⁹ facit l3 ipē nō all.d.l.pap. §.vñ si qs.cū ibi noratis p bar. S3 cū hodie detrahaŕ oē grauamē de ltia.l.qm̄ in p̄oꝛib⁹.C.đ inof.te.

[a] ℄ Tenet rapha.eadē ꝟba dicit idē rap. cōsi.xxv.⁊.lii. incipiēte francisc⁹ ubi ēt dicit ꝙ dato ꝙ testōr nō posset grauare filiū ut fruct⁹ i ltiam ɔ̃pensaret posset tñ grauare ut illos restitueret alle.ange. i.l. balista.j̄. ad trebel.

[b] ℄ Et equioꝛ ꝙ dicta.l.non extēdaŕ t3 rapha.cu.consi. xxv.p̄rie alle. q alŕ.albericū ita tenere i.d. l.iubem⁹.⁊ ibi uide aliā limitationē.⁊ eandē opi.t3 cōsi. cxxiii. icipiēte bartolameus circa fi.vbi latius ⁊ ibi alle. Cy.teneŕ opi. gl.⁊ pōit quare sec⁹ sit i extraneo q3 cu3 qs grauaŕ restituere descēdentibus testatoris.

vr̃ ḃm Ang. q̃ habebit illã sine onere cõpensationis z sic hodie ṕma lec. esset suanda in quarta debita iure nature nisi dicas ḃm eũ q̃ illa. l. qm̃ in pozibus loquitur qñ filius nõ agnouit iudiciũ defuncti simplr̃ vt h̃ fecit. Sed Jo. de imo. dicit q̃ hoc vr̃ esse ɔtra. d. l. qm̃ in pozibus de cuius mente est q̃ possit defuncti iudiciũ agnoscere: q: vult ĩdistincte oẽ grauamẽ subduci quasi nullũ grauamen in testõ additum eẽt Pau. de ca. ẽt h̃ tz ɔ Ang. hodie. q: lz isto iure lrĩa posset dari cũ onere z tũc dabať querela: z sic ṕcederet ista lec. ẽt quo ad legitimã isto iure. tñ hodie nõ ṕcederet q: ipso iure reijcit onus z sic lz adeat hr̃ditatẽ nõ censebiť acceptasse onus qð erat ipso iur̃ nullum: vt pz in. l. si qñ. §. fi. C. de inof. tes. nã videmus q̃ si pr̃ reliquat aliqd filio ṕ legitima q̃ nõ sufficiat ad legitimã z iubeat filiũ stare contentũ z q̃ plꝰ nõ petat lz filius simpliciter acceptet relictũ non censeť aceptasse onus. s. q̃ nõ petat plus z ideo põt supplemẽtũ petere vt ḃm eũ ponit notabilr̃ Bar. in. d. §. fi. ṕ. §. ceteꝝ in auc̃. vt cũ de ap. cognos. non sic est qñ onus reijcit ipso iure. c. officij de test. Ita ẽt tz ipsemet Ang. in. l. iubemꝰ. C. ad trebel. z bñ facit qð notant Guil. de cu. z Ang. in. l. ð bis. s. de transac. z ibi ẽt Bal. lz ipsemet Bal. aliter voluerit in. l. i. in penul. col. C. de iur. fisci. lib. x. z minus bene. z per hoc habetis quõ procedat illud qð dixit Bart. hic dum vult q̃ si testatoz iubet debitum cũ hereditate cõpẽsari ĩtelligitur ẽt quo ad ea que debentur iure nature. z sic q̃ illa pars hereditatis que debeť iure nature etiam compensetur cum debito nam est verũ q̃ testatoz vr̃ hoc voluisse z ẽt illud potuit hz hec tempora vt hic sed hodie nõ potest per allegata. s. z idẽ dico voluisse cy. in. l. cum patrem in fi. C. de iure dot. z in. l. ij. z ibi Bal. in fi. eo. ti. Et istud facit ad illð qð dixi i. l. si debitoz post Nic. de neap. s. eo. in secũdo no. s. in casu in quo possunt detrahi per filiũ due q̃rte puta legitima z trebellianica possit testatoz disponere q̃ filius non deducat legitimam sed quod sibi trebellianicam compenset in legitimã pro rata z ibi tenui q̃ sic[a] nec tunc dicitur grauari in legitima sed ĩ trebellianica in qua potest grauari. s. q̃ illam compẽset sibi cũ debitoz: vt. d. l. si debitoz z ita ibi tz Mich. de neap. z etiam Bal. in. l. qm̃ in pozibus in fi. z referunt ita tenuisse Dy. z ḃm Bal. idem voluit bartolutius de pretis z hoc esset magis clarũ si tenerem' q̃ pater possit prohibere filiũ detrahere trebellianicaz de quo scripsi in. l. marcellus in ṕn. ĩ. ad trebe. z tangitur ṕ bal. post cy. in. d. l. iubemus. ¶ Itẽ ex eadez lec. no. q̃ id qð dr̃ in. d. l. si debitoz. s. q̃ testatoz potest grauare heredẽ vt falcidiam compenset in debitũ intelligitur. s. pro rata dixi in. d. l. si debitoz. ¶ In gl. i. ibi in quadrãte toto subaudi. i. finito z sepatim posito z in debito non cõpensato. ita supplet Jo. de imo. hic q̃ suppletio z declaratio ostendit q̃ ṽba gl. hic intelligaNť de quadrãte quem filius deducit de bonis ṕ fal. quẽ ḃm istam lec. primã nõ cõpensať in debitũ fideicõmissi: sed certe gl. hic nõ ĩtellexit de illo pz q: intelligit q̃ de illo q̃drante fiat cõpẽsatio cũ debito. vñ Dy. h̃ melius vr̃ exponere ṽba gl. Nam dũ dicit gl. in q̃drante toto subaudit Dy. s. hereditatis materne quẽ pater ponit ṕ trebellianica detrahere. nam ille quadrans cõpensať cũ debito pro rata. z ita ẽt vr̃ intelligere Bar. dũ exponit tex. in ṽbo q̃drantis z reliquos duos deducet ex hereditate patris z de residuo soluet legata paterna. tñ Bar. ipugnat istam ṕma lecturã. q: filꝰ istũ q̃drantẽ bonoꝝ matris spectantẽ ad patrẽ nõ recepit sepatiz ab alijs bonis patris q: cũ pr̃ adiuit hereditatẽ matris fuerunt cõmixta oĩa bona z cepit esse vna hereditas. l. sed si plures. §. filio. ff. de vulg. z pup. vnde nõ congruenter dixisset iurisconsultus hic sepatim istum q̃drantẽ cõpensari sed debuit dictũ fideicõmissum deduci sil' de oĩbus bonis patris seu inuentis ĩ hereditate patris. ¶ In eadem ibi tertij zc. ista vr̃ ḃm Bar. eadez ẽt cũ ṕma z solũ vr̃ differre circa narrationẽ cõpensationis z deductõis magis quo ad id qð facti ẽ q̃ circa iuris effectum z inuolute loquiť nec bñ cõuenit littere z eadẽ rõne qua fuit reprehensa pzima lec. põt reprehendi ista quã etiam reprehendit Jo. de imo. eo q: absonum videť q̃ vnus quadrans hereditatis materne cõpẽsetur cũ alio quadrante eiusdẽ hr̃ditatis sine vllo effectu. l. cũ pr̃. §. pr̃ q filio z ibi no. s. de leg. ij. Itẽ vr̃ eijciẽda prima z tertia lectura: q: ḃm eas opozteret dicere q̃ hic est spãle in liberis pzimi gradus in qbus non hz locũ regula. l. si debitoz. s. e. z i dubio fugiendi sunt intellecus per quos reducimur ad spãlia vt no. Jo. an. in. c. ex parte ade. de testi. teneatis igitur secundaz lec. que cõiter approbatur z est no. vt. s. declaraui.

a ¶ Tenui q̃ sic. idem tz rapha. cu. s. allegatis ɔsilijs.

Ex donationibus. Quod ab herede vxoris ex donatõnibꝰ a marito ei factis dz reddi vẽit deducẽdũ vt es alienũ. h. d. ¶ No. q̃ vxore ṕcedente donatio sibi facta a marito nõ ɔfirmatur.

Fructus. Fructus ex rebꝰ ɔditionalibus legatis ṕcepti pendẽte ɔditõne computanť in fal. z heres dz habere quartã z quarte fructus ex tpe mortis testatoris. h. d. ¶ In tex. ibi relictoꝝ. si habes relictoꝝ. plana est si habes relictos refertur ad dictionẽ fructꝰ z tũc subaudi. s. tacite fructꝰ ṕdictoꝝ relictoꝝ sub ɔditõe videnť tacite relĩqui legatarijs. s. illi qui pzecipientur post euentum cõditiõis. nã alij sunt heredis per id' qð hr̃ in. l. iij. C. ð fideicõ. liber. z no. in. l. quod seruus. s. de leg. iij. ḃm Dy. ita intellige gl. ij. hic. ¶ In tex. ibi in cãm fideicõmissi non deductos. naz de istis erat maius dubium q: videbantur debere cedere lucro hr̃dis. l. q̃ his verbis de leg. iij. tñ ɔputantur in q̃rtã detrahendã vt hic si ãt fuissent deducti in fideicõmissum. tũc magis clarũ est q̃ debẽt ĩ q̃rtam cõputari ṕ heredẽ si eos ṕcepit. l. in fideicõmissaria ĩ ṕn. z ibi no. ĩ. ad trebel. ¶ In tex. ibi quarte fructus. vñ si bona hereditatis erant quadringenta z singulo anno ṕcipiebãtur fructus ad rõnem de decem pro quolibet centenario z heres grauatus retinuit bõa ṕ quattuor annos z fructus ṕcepit retinebit ex fructibus centũ ṕ falcidia oĩum bonoꝝ q̃ tpe mortis erãt. cccc. retinebit ẽt. xl. ṕ fructibꝰ quattuoz annoꝝ dictoꝝ c. i. dicte falcidie. z q̃uis falcidia nõ ceperit ĩminere nisi ṕ alios annos post mortem testatoris. tñ ẽt ṕ toto tpe debent fructus q̃rte z hoc ẽ qð vult tex. hic in ṽbo nec ad rẽ. ¶ No. q̃ fructus ex re legata sub ɔditione percepti pendẽte ɔditiõe ɔputãtur in falcidiã vt h̃ z hoc vr̃ claꝝ quo ad falcidiã detrahendã ab illo legatario cui res sub ɔditõe legata erat vt hic z l. paulꝰ. §. i. ĩ. e. s; quo ad alios legatarios erat magis dubiũ tñ magis cõiter teneť q̃ id ẽt si quo ad alios. per. l. q̃dringẽta. §. fi. z ibi no. ĩ. e. z no. ṕ Cy. in. l. iubemꝰ. C. ad tre. lz Pau. de ca. hic de ṕdictis nõ faciẽs mẽtionẽ dixerit ɔrium quo ad alios legatarios ṕ. l. ĩ q̃titate ĩ pzĩ. z in. l. in rõe in ṕn. ĩ. e. q̃ nihil facit q: nõ loquuntur in fructibus reꝝ legataꝝ vt diceť cũ gl. z pro cõi opi. est ẽt gl. in. l. statuliber. in glo. i. ĩ. eo. z ibi habes iuncto tex. q̃ idẽ est in cõpendio operaꝝ serui non legati cui libertas sub ɔditione legata est. z ẽ satis no. illa gl. ad hz Jo. ð imo. vt dicã ibi. ¶ In gl. i. ibi q sati erant tpe mortis zc. cõiter reprehendiť hec glo. per. doc. hic z per Cy. in. d. l. iubemus attento q̃ ista. l. loquiť de fructibꝰ iudicio testatoris ṕceptis ex rebus legatis vt pzime dixi. sed in. l. in q̃titate in prin. alle. in gl. loquiť in fructibꝰ reꝝ nõ legataꝝ vt ibi etiam no. lz Joan. de imo. in. d. l. in fideicommissaria sequať istam glo. z male z ipsemet postea in. l. ita tñ. §. ex asse. e. ti. se correpit. vide ẽt no. ṕ bar. in. d. §. ex asse. vbi ẽt sensit illð qð teneo vt ibi põderat. io. de imo. ¶ In gl. in ṽ. relictos si ibi habetis relictoꝝ ĩ tex. tũc gl. ẽ supflua. Si ãt habetis relictos tũc ĩtelligi dz vt dixi sup tex. ¶ In gl. i ṽbo accepto facere circa intellectũ. l. iubemus. z. l. pap. §. si ɔditõi. ṽ. vnde si qs. q̃ hic allegaNť in glo. vide qð dixi. s. e. l. §. qð auus. z in. §. cum fideicõmissum.

Fideicõmissũ. Prelegatuz defalcať a coherede z illud qð. s. defalcationẽ remanet in falcidiam nõ ĩputať. h. d. ¶ In tex. ibi supplende. i. augende nã supplere esset qñ matri reliqsset minus q̃ debuit

set qđ hic non fuit per ea que dicuntur in gl. ¶ In tex. ibi minuitur. s. coherede q̄ pōt de isto p̄legato detrahere fal. ¶ In tex. ibi eam pecūiā. s. que vltra falcidiā detractā a coherede remanet apud matrē: nā hmōi pecuniā hēbit mater ultra falcidiā quā mater detrahere pōt đ legatis a se relictis. ¶ No. q̄ p̄legatū nō imputaẽ in falcidiā. s. nisi a testatore aliter exp̄ssuȝ sit. l. qđ aūt. ĩ. e. ¶ In glo. i. ibi iure legati vel fideicōmissi ꝛc. vt. l. ēt. §. si deducta. ĩ. de bo. lib. ꝛ plene p̄ bar. in. l. in quartā ĩ. e. ¶ In ea. ibi qꝛ nō posset suppleri p̄ legatū ꝛc. ꝛ sic nō bñ staret lr̄a in v̄bo supplende accipiendo ꝓprie ꝛ si diceref potuit dare legatum a testatore matri cū hoc q̄ imputaretur in falcidiam. l. quod autem. ĩ. e. ꝛ sic potuit dari ad supplendaȝ portionem debitam matri iure institutionis dic q̄ tunc esset ꝯ tex. hic in fi. in ver. s̄. quartā ꝛc.

Quarta. Estimatio bonoꝝ facta a testatore minuit falcidiā: qꝛ talis estiatio nō attēdiẽ sed veritas. h. d. ¶ No. q̄ estimationi testatoris nō statur vt hic ꝛ. l. si fundū sub cōditiōe. §. si libertis. ff. de leg. i. Et dicit Jo. de imo. q̄ hoc videẽ verū ēt si testator iurasset i casu isto ne fraus fiat legi p̄ id qđ hr̄. s̄. eo. l. §. i. iuncta. l. cū qs decedēs. §. codicillis. ꝛ. §. seq. ꝛ ibi bar. đ le. iij. ꝛ secus si cessaret timor fraudis qꝛ tūc stareẽ iuramento: vt in. d. §. codicillis. ꝛ in auc. qđ obtinet. C. de ꝓba. nisi illud tenderet ad p̄iudiciū creditoꝝ: vt in d. auc. qđ obtinet. ¶ No. argumentū ſm Ang. si teneam⁹ q̄ legitima nō possit in totū auferri per statutū nōnulli tenuerūt ex eo q̄ succedit loco alimentoꝝ nō poterit ēt diminui vt ſm eū vr̄ ꝓbari melius hic q̄ alibi ꝛ ita vr̄ sentire Dy. in regula in dultū de re. iur. in. vj. dicit tñ Ang. q̄ ꝯriū teneẽ i vtroq̄ȝ. s. q̄ possit auferri. ꝛ diminui qꝛ legitia ꝛ ei⁹ quotta ē introducta ex dispōne iuris ciuilis. hinc ē q̄ aliter olim debebaẽ ꝛ aliter hodie. vt in auc. nouissima. C. de inof. testa. de quo tñ remittitur ad no. in. c. ray. de test. Et dicit io. de imo. q̄ ista est cōis opi. de quo dicit videndū eē id qđ no. p̄ Cy. in. l. sancimus. C. de nup. ꝛ p̄ bar. in. l. ticio cētū. §. ticio genero. s̄. ti. ij. ꝛ ita ēt vult pau. de ca. hic de hoc ēt videatis p̄ Ja. bu. in auc. vñ si parēs. C. de inoffi. test. ꝛ p̄ io. an. in addi. spe. iu rub. de succes. ab inte. ꝛ in. d. c. indultū. in mercu. p̄ Jac. de bel. in auc. de here. ꝛ fal. in fi. prin. ꝛ ibi ēt p̄ Ange. p̄ Albe. de rosa. in prima pte statutoꝝ questone. xl. ꝛ in secūda pte statutoꝝ. q. cij. cū trib⁹ sequētib⁹ per bar. in cōsi. incip. ex facto ꝓponiẽ q̄ nobilis in p̄mo dubio per oldra. in cōsi. cvij. ꝛ. cxxxv. per bal. in. l. cū lege. ꝛ in auc. nūc autē. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ in. l. fi. sinautē. C. de bo. q̄ lib. ꝛ in. l. i. §. ius naturale de iusti. ꝛ iur. ꝛ p̄ bal. in. l. lege. xij. tab. C. de legit. her. ꝛ in. c. obertus de cogni. feu. ꝛ in. l. filium quē habentē in. xvij. col. in ver. sed adhuc q̄ro ꝛ cetera. C. fa. her. ꝛ in. l. fi. in. ij. col. C. de fruc. ꝛ lit. expē. ꝛ in. l. cunctos populos in. xvj. col. C. de sum. tri. ꝛ in. l. sancimus. ꝛ ibi sal. ad fi. p̄ Ange. in. l. pap. §. quarta. ff. de inoff. testa. ꝛ in cōsi. cij. ꝛ sequenti ꝛ in consi. clxxvj. ꝛ in cōsi. ccciij. qđ icipit. in dei nomine ꝯsultatio h̄ ꝛc. p̄ dominos de rota sua ꝯclusiōe. xviij. p̄ saly. in d. auc. nouissima. ꝛ ibi ēt p̄ pau. de ca. ꝛ peūdē i. l. i. C. de iof. do. ꝛ in suo ꝯsi. cccxliiij. in fi. p̄ Ro. in. l. si sequēs. §. i. ff. ad fil. p̄ io. de imo. in. d. §. ticio gn̄o. aliq̄d p̄ pe. de anc. in. l. hac edictali in prin. p̄ illū tex. in versi. ita tñ. C. đ se. nup. ꝛ cōiter teneẽ q̄ possit saltē subsistēre cā⁹. ¶ In gl. ibi hodie ꝯ. sed reprehēdiẽ gl. per Bar. hic cum quo alij transeunt.

s **I ex pluribus.** Falcidia nō deducta ex vna re vł ex pte soluta pōt deduci ex alia re vł ex alia pte eidē soluēda. h. d. ¶ No. q̄ falcidia pōt detrahi ex vna re ꝓ alia de quo vide no. in. l. ij. C. eo. ꝛ q̄ hic traduñẽ in gl. ꝛ nō intelligatis q̄ hic vna res capiaẽ ꝓ falcidia alteri⁹ qꝛ spē ad spēm nō fit cōpēsatio. l. si cōuenerit. ff. de pigno. ac. sȝ intelligatis q̄ vna res retineri poterit p̄ heredē donec soluaẽ falcidia de alia. simile in l. si nō sortem. §. si centū cū si. ff. de condi. indebi. ꝛ ita intelligitur hic ſm Pau. de ca. ꝛ ita ēt est de mente io. de imo. hic q̄ p̄ h̄ dicit q̄ inuito legatario nō posset heres detrahere fal. de alia re q̄ de re legata sȝ bene pōt retinere donec sibi soluaẽ. ꝓ hoc adducit qꝛ est speciale in casu. l. si fundus ꝛ. l. plane. ĩ. eo. vt inuito legatario possit ibi heres đtrahere fal. rei legate đ alia re similiter legata. ꝛ lȝ qñ plura legata relicta sūt vni possit heres vnā rem retinere ꝓ falcidia alterius vt h̄ tñ secus qñ essent relicta diuersis personis etiam si ille persōe eandeȝ personā repr̄esentarēt vt est tex. in. l. si pupillus. ꝟ. ex ꝯrio. ĩ. eo. ſm lec. Dy. queȝ tex. reputat ibi io. de imo. singularem pro limitatione huius. l. erat enim seruus legatarius qui repr̄esentabat p̄sonā domini cui aliud legatum relictū erat ꝛ an sit verū dicā ibi ꝛ intellige q̄ hic in prin. soluit p̄ errorem facti secus si ex certa scientia vel per errorem iuris integruȝ vnū legatū soluisset qꝛ tūc sibi p̄iudicaret an solutis non soluendis secūdū hec tempora. l. in imponēda in fi. ꝛ. l. error. C. eo. ꝛ. s̄. l. proxima. §. non iccirco ꝛ ibi no. sed si soluisset partē tantū vnius legati tūc ēt si scienter soluit non preiudicat sibi in reliquo vt hic in fi. ¶ In gl. ibi hic non ſm hāc solu. oportet intelligere principiū huius legis in legato facto sub noīe collectiuo puta decem seruos meos seu gregeȝ lego quia est vnū. l. si ex toto. §. fi. de lega. i. l. grege. de le. ij. Sȝ si itelligereẽ q̄ hic in prin. loqueretur quando fuissent plures res legate separatim ꝛ sic plura essent legata. l. ij. ff. de leg. ij. tūc principiū huius. l. corrigeretur per. §. non autem. alleg. in gl. sed finis huius. l remanet incorrectus per istam gl. valde no. quā ita saluant doc. hic ex quibus habes limitationē ad. d. §. non autē qꝛ non haberet locū si plures res sub nomine collectiuo essent legate ꝛ vna ex dictis reb⁹ fuisset sponte soluta quod tene menti.

s **I post missionem.** Legata relicta in militia cum legatis relictis postea contribuunẽ quo ad diminutioneȝ ꝓpter defectum patrimonij faciendā sed non quo ad diminutionē faciendā rōne falcidie. h. d. ¶ Premitte id qđ hr̄ in. l. ex testamento. C. de testa. mili. ꝛ in. l. in testamento. C. eo. ꝛ in. l. si certaꝝ. §. fi. s̄. de test. mili. ꝛ ēt id qđ habetur in. l. in q̄titate. §. fi. ĩ. e. ¶ In tex. ibi sed res. huc usq̄ȝ locutus est quādo legata nō trāscēdebant vires patrimonij. nunc aūt incipit loqui qñ transcendunt. ¶ No. ſm Ange. q̄ hic probari videtur q̄ q̄uis i legatis ad pias causas cesset falci. vt in auc. similiter. C. eo. tamen si testator habens. cccc. i bonis legauit. cccc. ad nō pias causas ꝛ centum ad pias causas non debebūtur integra centum ad pias causas: sed de vnoquoq̄ȝ legato pio ꝛ non pio deduceẽ quinta vt reducantur ad vires patrimonij demum ad pias causas prestabuntur octoginta sine đductione falcidie ꝛ de legatis nō pijs deduceẽ falci. ꝛ ita ēt dicit Jo. de imo. ꝛ pau. de ca. hic. ꝛ idē tȝ io. an. in addi. spe. in ti. de testa. §. i. sup ꝟ. quid si legatū in fi. vbi ēt pro hoc allegat. l. si ꝟo cōposita đ test. mili. ꝛ ita ēt tenet bar. in auc. similiter als est in auc. sed in ea. re in fi. C. e. ꝛ Ange. ꝛ io. de imo. in. l. in rōne. §. quod vulgo. s̄. eo. ꝛ Ang. in. l. si certarum. §. si miles eo. ti. ꝛ io. de imo. in. l. si qs testamento. §. i. s̄. de leg. i. ¶ Sed iuxta hoc querit io. de imo. an falcidia q̄ non detrahitur de pijs legatis habeat alios legatarios grauare refert q̄ gl. tenet q̄ nō i. d. auc. similiter. ꝛ ipsam sequitur ipse dic vt per bar. in. l. ex asse. ĩ. eo. ꝛ ibi dicā. ¶ In glo. prima in fi. an aūt talis cōfirmatio oli ꝛ hodie eēt necessaria: dic vt i. l. ante tabulas ꝛ. l. si qs cum nullum. §. fi. cum ibi no. s̄. de iure codi. ꝛ insti. eo. ti. §. sȝ cū ante.

a ¶ Subsistente cā. adde eūdem ang. ꝯsi. cccxlviiii. lud. ro. cōsi. cxlviii signo. de mediolano cōsi. cvi. p̄ rapha. cu. cōsi. clxxxviii. p̄ fulgo. ꝯsi. xcv. p̄ eundem alex. consilio. xcvi.

f **Filiusfamilias.** Beneficiuȝ legis falcidie vel trebellianice competit ēt patri qui filio in castrensi peculio restituendo succedit non vt heres ex testō vel ab intestato sed vt vniuersalis successor ꝛ in restitutione talis vniuersalis successiōis p̄ eū facienda habet locū dispositio senatusconsulti trebelliani circa transferendas actiones. ꝛ lȝ apud ipsum vniuersalem successorē grauatum non diceretur

esse hereditas tñ facta restõne dicet hereditas apud
fideicõmissariuz z fructus medio tpe percepti patri
in quartã iputanẽ.h.d.¶Et diuidiẽ in qnqz ptes.
primo poniẽ thema z questio . scdo allegatio p pte
negatiua z remotio obiectiõis q̃ p affirmatiua face
re videbaẽ.tertio determinat p pte affirmatiua.q̃rto
poniẽ cõfirmatio vel pbatio determinatiõis p simi/
le.quinto vnus effectus determinatiõis vel illatio ex
predictis.secũda ibi dixi. tertia ibi nemo.quarta ibi
z heres.qnta ibi his ɔsequẽs.¶In tex.ibi militaue
rat.h.d.vt ostendat q̃ fal.seu treb.locũ habere pos
sit q: tpe quo cõdidit codicillos amplius non mili/
tabat:vt.s̃.l.proxima.¶In tex.ibi propter fideicõ
missa.s.que ab intestato relinquebantur cum legata
non possent tunc nisi in testamento relinqui.§.prete
rea insti.de fideicõ.her.z notatur in.l.i.s̃.de lege.i.
¶In tex.ibi nec hereditatẽ esse z sic videbatur cessa
re trebellianicam que p hereditate locum habet.l.
mulier.§.fi.j.ad trebel.¶In tex.ibi pristinum ius
s.quod habebat pater antequã esset inductũ priuile
giuz militare q: omnia bona acqsita p filiũ acqrebã
tur patri z p cõsequẽs mortuo filio habebat ea iure
peculij ac si a patre pfecta fuissent.l.ij.j. de.castren.
pecu.ita exponit io.de imo.hic vel dic q̃ intentio iu
riscõsulti hic fuit accipere ius pristinũ.s.qd erat non
cõfectis codicillis a filio vz de occupando bona iure
peculij vt etiam illud locũ habeat post cõfectos co/
dicillos qbus pr̃ grauatus ẽ alteri restitueẽ q: pr̃ nõ
hz vt heres z lz qñ fili⁹ aliũ istituit quã patrẽ ille ha/
beat vt heres.tñ qñ bona apud patrẽ siue tacite siue
expresse relinquũtur a filio nõ videbaẽ q̃ haberet vt
heres q: ẽt si instituebaẽ pr̃ videbaẽ potius cõfirma
tio iuris pristini qd pr̃ habebat de occupãdo iure pe
culij tamẽ iuriscõsultus ĩfra aliter dedit vel põt expo
ni ius pristinũ.s.qd fuit filio viuẽte nã tunc erat pecu
liũ nõ hereditas.¶In tex.ibi fieri hereditatẽ ei⁹ zc̃.
hoc tamen videẽ improprie esse quia post aditionẽ
nõ pprie dr̃ hereditas q: cõmisceẽ cum patrimonio
adeũtis.l.sz si plures.l.filio de vul.z pupil.z no.gl.
in.l.i.§.veteres.ff.de acqui.pos.z per barto.in.l.iij.
in pn.j.de bo.pos.¶In tex.ibi peculiũ est.s.z non
hereditas ẽt postq̃ fuit apprehensum lz secus fit ĩ ca
su precedenti quando alteri in testamento heredita
tem reliquit.¶In tex.ibi exercetur falcidia z tamen
non videbatur q̃ sit dare hereditatẽ in eo q decessit
apd hostes q: moriẽ suus.l.iij.ĩ fi.j.de vb.sig.tñ iu
risconsultus respondet q̃ per fictionẽ legis cornelie
fingiẽ hereditas sz in patre nõ erat ĩducta huiusmo/
di fictio q̃ esset heres ab intestato.¶In tex.ibi q̃si
patris sint bõa quasi dicat posito q̃ nõ sit her̃ditas
tamẽ q: est vniuersalis successio inducta ad similitu/
dinem hereditatis debet falcidia seu trebellianica lo
cum habere sicut z quando est institutus in testamẽ
to z repudiat accipiendo ab intestato prestat legata
z deducit falcidiã.vt.l.i.§.ad eos.s̃.e.q̃uis ibi nõ
succedaẽ ex testamẽto ita hic quãuis nõ succedaẽ h
ex testõ.¶In tex.ibi patrisfamilias.nã filiusfa.in ca
strensi peculio censeẽ paterfamilias .l.ij.s̃.ad mace.
¶In tex.ibi vtiles actiões exercere possint.s . absqz
alia detractiõe trebellianice q: fruct⁹ in illam impu/
tantur.¶Et premitte q̃ antequã adeaẽ hereditas
ex testamẽto filijfa.militis nõ diciẽ her̃ditas iacẽs q:
antequã adeaẽ non dicitur hereditas sed peculiũ. l.
si seruus cõis meus.z castrẽsis peculij.in prin.d stip.
seruo.z colligiẽ hic z in hoc differt ab hereditate pa
trisfa.¶No.q̃ ex prouisione diui pij fal.etiaz detra
hitur de relictis ab intestato.¶No.q̃ si filiusfa.de
castrensi peculio grauat in codicillis patrem de resti
tuendo.pr̃ nihilominus dicitur occupare iure pecu/
lij z rõ esse potest q: per hoc nõ dr̃ pater istitutus fa/
cit.l.hereditas ad statutũ z.l.ex facto la prima.s̃.de

here.insti.ſm Ange.z hoc procedit ſm hec tempora ſm que
filiusfamilias nõ habebat heredẽ ab intestato sed hodie sic in
auc̃.de herdi.que ab intes.§.i.z etiam in aduenticijs de iure
codicis fuit inductũ q̃ filiusfa.ab inte.habebat heredez.l. qd
satis z.l.q̃cũqz.C.de bo.q̃ lib.l.fi.C.cõia de successio.¶No.
q̃ fruct⁹ iputanẽ ascendentib⁹ ẽt pmi gradus in trebellianicã
lz secus fit eɔ in liberis primi gradus.l.iubemus.C.ad trebe.
ſm doc.hic cõiter in.l.non corrigit istaz pro quo bene fac̃ tex.
in.d.l.iubemus in fi.z sequitur hoc Bar.Ang.z moderni in
l.in fideicõmissaria in pn.j.ad tre.z Sal.ĩ.d.l.iubemus.z io.
cal.in cõsi.xij.sub rub.de testa.z bal.in.c.si pater de test.ĩ.vj.
vbi notabiliter subdit q̃ idem erit dicendũ in legitima debita
parẽtib⁹.q: in illã poterũt ĩputari fruct⁹ alleg.ad hoc istũ tex.
q̃ est diligentissime notandũ.pro hoc facit q: hic pr̃ nõ pote/
rat detrahere nisi vnã quartã p ea que dicta fuerũt in.l.in rõ/
ne.§.q̃ vulgo sup gl.i.in fi. s̃.e.z tamẽ ĩputat sibi fructus in
eam vt hic.pro hoc ẽt facit q:.l.scimus.§.repletionem.C . de
inoffi.testa.loquitur in legitima descendentium ergo videẽ q̃
in ascendentibus remaneant incorrecta iura antiqua ſm que
poterant fructus imputari in legitimaz.l.pap. §.vnde si qs.ff
de inoffi.testa.facit ẽt qd no.Bal.z Ang.in.l.si a milite. §.fi.
ff.de testa.mili.z retuli in.l.in ratione.§.quod vulgo sup gl.
i.in fi.s̃.eo.¶No.q̃ illud q̃ non est hereditas interduz effi
citur hereditas p restitutionem alteri factã z sic mutatione p/
sone mutatur qualitas patrimonij.vt hic z.l.paulus al's inci
pit p procuratorẽ.§.i.ff.de acqui.heredi.z hoc iõ est hic q: q̃
litas patris nõ patiebaẽ q̃ esset hereditas sed q̃litas fideicom
missarij sic.z hoc facit ſm pau.de ca.hic in lec. bononiensi in
argumentum q̃ illi q cogũtur soluere p̃stantias cõi licite reci/
piãt aliqd annuũ a cõi q: non soluerunt sub spe illus cõmodi
principaliter sed propter coactionem.illi tamẽ q emunt talia
credita montis nõ licite recipiũt.quia nõ est illud creditũ eius
dem ɔditionis apud emptorem cuius est apud venditorez cũ
ille emptor principaliter moueatur spe lucri.z dicit q̃ hoc te/
nent theologi.Sz iuriste ſm eum tenẽt ɔ̃triũ:q: cum omne
ius venditoris trãsferatur in emptorẽ & licebat venditori dz li
cere emptori qui in locũ eius subrogatur al's auferretur vendi
tori facultas vendendi ius suum.erit ergo licitũ ex psona ven
ditoris id quod nõ esset licitũ ex propria.z frequenter contin
git quod quis ex psona alterius consequiẽ id qd ex sua nõ pos
set.l.aristo.s̃.que res pig.obl.non pos.z corrupta intẽtio em
ptoris augeẽ ex iure venditoris.ar.est optimum ad hoc.l.in/
ter oẽs.§.recte.j.de fur.Sz in hoc dic q̃ varie sũt opi.de quo
per cano.in.c.in ciuitate de vsu.per sanctum Thomam secũ/
da secunde.q.xli.per Pe.de anc.in sua dispu.ĩcipiente anti/
quis z modernis temporibus. per bal.i.l.ij.§.mutui.ff.si cer
tũ pe.z in.l.cunctos populos in.vj.col.C.de sum.trini.z in.l.
hac edictali.§.is illud.C.de secũ.nup.z per An.in.l.si tibi de
cem in prin.ff.de pac.per sal.in auc̃.ad hec.C.de vsur.in.viij
col.in.v̄.vltimo quero de mente Florentino zc̃.p io.de imo.
in.l.si maritus in id.ff.solu.matri.per pau.de ca.in cõsi.xix.z
in cõsi.ccclxxxiiij.per Lau.de rudolphis in cõmento.c.ɔsulu
it de vsu.ĩ tertia parte tractatus ibi positi in quinta z vltima.
q.Et consuluit etiam fede.de senis in consi.ccciij.z Pe.d an
cha.in cõsi.xxvij.incip.in christi nomine dubitari solet zc̃.

s **I dignum.** Preciuz rei dr̃ capi iure he
reditario.z ideo computaẽ
in quartaz.h.d.¶No.q̃ lz in falcidia nõ imputeẽ
nisi id quod iure hereditario capitur.l.in quartã.j.eo.z ppte
rea videretur q̃ preciũ rei hereditarie non deberet ĩputari q:
vere non est quid hereditarium tñ ɔ̃triũ hic deciditur q: preciũ
succedit loco rei hereditarie.l.si rem z preciũ in pn.z ibi no.
s̃.de peti.here.l.imperator.§.fi.de leg.ij.lz al's regulariter in
iudicijs singularibus vbi non agitur de vniuersali preciũ non
succedit loco rei.l.qui vas.§.fi.j.de fur.¶In gl.i.ibi reliqua
qnqz intelliguntur esse legata no.ex gl.iuncto tex.q̃ in termi/
nis huius.l.fund⁹ non est in legato vnde facit ſm Ange. ad
q.statuto cauetur q̃ bona non possint alienari in nõ subiectũ
titulo inter viuos pone q̃ in testõ heres damnetur vẽdere vni
forensi z facit iste tex.cum gl.q̃ nõ possit q: iste fundus nõ ca
piẽ a defuncto ex testõ sed ab herede q: ipsum vẽdere est in le

gato non ipse fundus ꝛ dicit Ang. ꝙ ista. q. tangitur p Cy. i l. vxorem. §. agriplagā de leg. iij. ꝛ in. l. si fideiussor. §. fi. de le. i. ꝛ per glo. in. l. in estimationibus. ff. de pe. heredi. ꝛ aliter nō decidit ipse sed io. de imo. hic tenet ꝙ possit deuenire in forēsem qꝛ tale statutū est exorbitans ꝛ iō stricte intelligendū. l. qd astringende. ff. de vb. obli. iō nō cōprehēdet istū casuꝫ ex quo mere ex ti. inter viuos nō trāsfert ꝛ potissime tenēdo opi. Cy. i dictis locis q tenuit ꝙ i dicto casu agi possit ex testō ad ipsaꝫ rē soluto pcio. addatis ꝙ istā vltimā opi. i qōe pdicta tꝫ Ja. bu. disputando: qꝛ lꝫ videat in casu pdicto cōcurrere causa emptiōis q̄ est phibita p statutū tñ ꝯcurrit ēt cā vltie voluntatis q̄ non est phibita p statutū ꝛ sufficit alterā cāꝝ adesse vt dispō summat effectū ex quo illa p se esset sufficiēs. l. i. §. i. vbi. gd. n. si duo. ff. qō fal. tu. aucto. ꝛ in. §. affinitatis isti. de nup. ꝛ ita ēt tꝫ Albe. de rosa. in scōa pte statutoꝝ. q. clxxix. icip. Jaco. bu. ꝛc. vbi p hoc alle. l. prediū. C. qñ dcreto opus nō ē vbi si phibet alienari inter viuos res sine decreto non extēdit ad alienationem q̄ fieret ab herede ex dispōne testatoris ita ēt tꝫ Jo. an. in addi. spe. in ti. de reꝝ pmu. i rub. vbi refert old. idē tenuisse p h facit. l. si hꝛs i pn. i vbo vel ex testō ꝛ ibi h tꝫ bal. ff. de actio. empt. ꝛ alias possent adduci q̄ videatis p io. an. in loco preall. ꝛ p bal. in. l. cū hi. in fi. pn. post Gui. ibi. ff. de trāsac. ꝛ p Ang. in. l. q balneū i fine pncipij. ff. q pot. i pig. habe. Idē tꝫ Jo. de imo. in. l. q fundū in prin. ff. eo. vbi hoc ꝯfirmat qꝛ statutū exorbitās loquēs in simplici nō dꝫ extendi ad casuꝫ mixta. l. vim passam. §. pscriptione. ff. de adulte. ꝛ p no. p bar. i. l. ij. i. pn. ff. de vbo. ob. ꝛ expssius no. bar. lꝫ ipse nō allegetꝫ i l. certi ꝯditio. §. qm̄. ff. si cer. pe. ꝛ ita ēt tꝫ io. de imo. in. l. si ita qs. §. ea. l. in fi. de vbo. ob. vbi ēt tetigit hoc Ange. sed nō decidit. ita ēt videt velle roma. i. l. si tibi. ff. si cer. pe. vbi ad hoc alle. illā rōnē. s. ꝙ statutū nō hꝫ locū in casu mixto. ꝛ ista vr verior opi. tñ Ang. i. d. l. q fundū in pn. ꝛ i. l. i. C. cōia de leg. ꝛ i d. l. in estimationibꝰ vr tenere ꝯriū p ea q̄ ipse alle. hic ad que patet rñsio ex predictis pau. de ca. in. d. l. q fundū nō decidit sed dicit ꝙ p Ang. facit id qō no. bar. i. l. ab aurelio. §. gaius ff. de libe. leg. in vo q̄ro qñ fit liberatio in vltima voluntate vbi dicit ꝙ aliud est bene testatoꝛ p se liberat debitoꝛē. qꝛ liberatio dicitur haberi ex vltima voluntate: aliud qñ mādat heredi ꝙ liberet qꝛ tūc dr haberi ex actu inter viuos ꝛ aliqua veniūt in vna q̄ non veniūt i alia: sed rñsio colligit ex iaꝫ dictis qꝛ qñ testator p se liberat hꝫ mere ex vltima voluntate: sed qñ mādat ꝙ heres faciat tunc hꝛ liberatio ex dispōne mixta. Si tñ statutū simpliciter phiberet alienari in forensem sub pēa heres ex precepto testatoris vendidisset forēsi nō excusaret. vt no. bal. Ang. ꝛ Jo. de imol. in. l. cetera. §. fi. de leg. i. per illū tex. lꝫ aliter sonāt vba bal. in. d. l. si heres. ꝛ nō bene. In eadē ibi. l. ad veterā. §. i. illa. l. vr ꝯdicer huic. l. sed rñde ꝙ ibi nō loqr i eo ꝙ dabat p precio rei hereditarie sed in eo ꝙ dabat cā ꝯditionis iplende qō non dr haberi iure hereditario ꝛ iō nō cōputatur in fal. vt ibi ꝛ in. l. id aūt ꝛ. l. in quartā. ff. eodem.

8 **I a seruo.** Legatum relictum dño suo eius instituto nō vꝫ si eiꝰ iussu hereditatē adeat qꝛ nō ꝯtinet vtilitatē ꝛ iō nō ētra etādū de falcidia de eo detrahenda. h. d. sed bñ iputat i fal. detrahendam de alijs legatis p dñm cui mediante seruo sit acqsita hꝛditas. ita loqr. l. a filio de le. i. ꝛ. l. in rōe i pn. ff. eodem.

8 **I pupillus,** Datū cā ꝯditionis implende si prius naturaliter dbebatur ab ipso soluēte ꝯputat in fal. recipiēti qꝛ magis vr solui id qō debet ꝙ dari id qō nō debet. h. d. vel sic in cōcursu duaꝝ cāꝝ inspicit illa que falcidiā minuit ꝛ que repetitionem inhibet. h. d. ¶ No. limitationē ad. l. id autē ꝛ. l. in quartam. ff. eo. vbi datū cā conditionis implende nō imputat in fal. nam fallit nisi fuisset prius naturaliter debitum facit. l. i. §. id qō natura. ff. e. ꝛ ille. §. ampliatur per istam. l. ¶ No. ꝙ pupillus sine tutoris auctoritate ꝯhēs obligat naturaliter qō est verū si tutorē habebat bm magis cōem opi. doc. in. l. i. ff. de noua. lꝫ Ja. de raue. ꝛ Cy. hic ꝛ plenius i. l. i. C. de inuti. stip. cū quibus hic videt transire Ang. teneant ꝙ qñ habet tutorē non obligat naturaliter qꝛ videtur equiparari tūc pdigo. l. si curatorem habens. C. d in inte. rest. ꝛ prodigus nō obligatur naturaliter. l. is cui bonis. ff. de verb. obli. tamē vt dixi magis cōiter tenetur ꝙ obligatur naturaliter absqꝫ eo ꝙ distinguatur an habeat tutoreꝫ. l. fi. in prin. iuncto. v. si vo creditoꝛ. ff. de iureiur. ꝛ ad. d. l. si curatorem rñdet ꝙ equiparantur quo ad ciuilem obligationem nō quo ad naturalem: qꝛ datio tutoris vel curatoris nō interdicit alicui administrationem quā quis habebat iure naturali. vt per bar. in. d. l. i. in fi. ff. de noua. ¶ In glo. fi. in fi. hanc glo. reputat notabilē Ange. pro limitatione. l. interdū alleg. in glo. tenendo intellectum bar. ibi ad illā. l. quē dicit ang. se esse solitum sequi. s. ꝙ pupillus soluens debitum naturaliter tñ possit repetere etiam absqꝫ restitutione in integ. tamen saltem limitabit dicta opi. bar. quando pupillus soluit naturaliter tñ debitum gratia dissoluende obligationis: secus qñ soluit ēt gratia conditiōis implende quē ipleuisset ex postfacto apparet esse damnosum: vt qꝛ repudiauit legatū qō erat relictū sub dicta ꝯditione impleta. naꝫ tūc succurritur ei p remediū restitutionis in integ. quod est notanduꝫ ꝛ singulare bm ipsum ꝛ cū ipso transit simpliciter io. de imo. hic Pau. de ca. hic in lec. bononiensi simpliciter dicit ꝙ ipse intelligit ꝙ pupillus hic soluit cum tutoris auctoritate ꝛ scienter al's repeteret solutū ēt absqꝫ restitutione in integ. per dictā. l. interdū. Certe limitatio Ang. non videt bona qꝛ ille respectus ꝙ causa conditionis implende solutū sit nō debet repetitionem ipedire ēt absqꝫ restitutione facta repudiatione legati vt glo. ēt hic fatet p. l. i. §. i. ff. de ꝯdi. ob cām. Itē adde ꝙ intellectus quē ponit pau. de ca. h s. ꝙ distinguatur an cum auctoritate tutoris soluerit vel sine. ponitur per glo. ꝛ bal. in. l. fi. C. si aduer. solu. ꝛ ēt videt intelligendus tex. in. l. si eius. in prin. ff. ad trebel. vbi no. Tamen recurrendū est ad notata in. d. l. interdū vbi plenius. ¶ Inducitur iste tex. p bar. hic ad decisionem questionis ꝙ si statutū disponit ꝙ de quolibet ꝯctu ex quo ius acqrit debet solui gabella preterꝙ de instrumento solutionis ꝛ cōtigat qō quis promisit alteri rem vendere ꝛ postea gratia dissoluende obligationis vendat nō soluet gabella qꝛ lꝫ ex ꝯctu talis venditōis videat ius acquiri tamē etiam cum hoc concurrit cā dissolutionis obligatōis que magis videt ponderāda cū per illā minuat gabella sicut hic attēditur illa per quā minuit falcidia Nicho. de nea. hic simpliciter transit cū Bar. ange. hic dicit ꝙ fuit de mente bar. inducere istuꝫ tex. in argumentū ꝛ non decidere qꝛ putat ipse ꝯriā eē tenendū al's d facili posset fieri fraus statuto si pmo fieret pmissio postea venderetur ꝛ ita dicit seruari qꝛ alias non solueretur gabella de promissiōe nec de vēditione. Sed io. de imo. respondet ꝙ si statutum dicat ꝙ ex ꝯctu ex quo ius acquiritur debet solui gabella deberet solui ex promissione de vēdēdo qꝛ per illā acqritur ius quo obligat pmittēs. Sed si statutū diceret ꝙ ex ꝯctu ex quo acqrit ius in re soluat gabella posset pcedere pdicta dubitatio allegata per ange. bm io. de imo. adhuc posset tunc teneri opi. bar. ex circūstātijs de fraude nō appareret. secus vbi appareret: vt qꝛ ad euitandū gabellam cōiter esset in vsu dicta practica. facit bm eum. l. omnes. §. lutius. ff. d his que in frau. credi. ¶ Pau. de ca. hic in lectura bononiensi transit simpliciter cum bar. sed in Paduana videtur dicere ꝙ ista fraus nō debet prodesse cū fiat de contractu ad cōtractuꝫ. l. fraus. ff. de le. Subdit tamen ꝙ si soluisset gabellam de promissione nō deberet soluere gabellam de venditiōe per ea q̄ no. in. l. fi. §. quotiens. ff. de publica. ¶ Ubi nō apparet aliter de fraude starem cum barto. cum modificatione data per io. de imo. nec obstat. l. fraus qꝛ alio casu loquitur vt per glo. in. l. contra legem. ff. de legi. ꝛ per bal. no. in. l. non dubium in. vj. col. C. de legi.

a ¶ De uēdendo. fac q: aliō ē vēdere aliud ē pmissio ō uēdendo. l. i bōe fidei eū ibi no. ŝ. q cer. loco. bal. i. l. fi. §. em ptor. C. cōia ō leg. z iō consuluit alex. cōsi. lxxiij. ij. li. q p mittēs uēdere huic ad annos x. cōpensat fructus i sorte illi cui fcā ē talis pmissio q: nō fuit venditio sed pmissio ō vendendo.

vbi autem statutū diceret q de Jctu venditionis solvatur gabella non solvetur de promissione z vendēdo[a] vt per ange. in. l. i. C. de pac. pigno.

Si ego. Portio servi mei ñ gravata accedens mee gravate ptribuit cū illa ad falcidiā īpediendā secus ecōverso si eius portio gravata accedat mee nō gravate q: mea cum illa nō ptribuit. h. d. s; intellectū gl. ¶ In tex. ibi servus. s. magni valoris adeo q p h legatū maxie erat exhausta portio in q̄ als servus institutus fuerat gravatus ¶ In tex. ibi decē subaudi per q̄ modicū gravabat portio dñi instituti. ¶ In tex. ibi exēplo eodē. s. qd sequitur in §. nam quartam. vbi arguit quod sicut qñ dñs nō fuit i aliquo gravatus legatis in parte sua pt detrahere falcidiā de legatis relictis a servo gravato vltra dodrantē sue portiōis ergo idē esse d; qñ dñs fuisset in aliquo modico gravatus in parte sua. z sic arguit de nihilo ad modicū. ¶ No. limitationē ad d. l. i. §. si coheredē. ŝ. e. vbi portio ñ gravata obveniens iure patrie ptātis contribuit cū alia portione gravata cui accedit. nā illud est: q: cū post aditā hereditatē ibi fuerit facta arrogatio nō potest dici q illa portio obveniat patri arrogatori ex tacita dispōne testatoris s; hic sic q: tpe testamēti servus erat i ptāte dñi sui. bñ facit. l. cū filio cū ibi no. de leg. i. z dixi in. d. §. si cohrdē. ¶ No. q portio gravata accedēs nō gravate ēt si accedat ex tacita mēte dfuncti nō inducit cōtributionē; nec auget legata. ¶ No. ex fine pcedere argumentū de nihilo ad parū. ¶ In gl. in §. ex 9rio in fi. dū all. l. si a servo vbi apparet q legatum relictū dño a servo est nullū z similiter legatum relictū servo a dño suo īstituto. §. an servo insti. de lega. ergo frustra quereret de fal. detrahenda de legato nullo vt ibi. ¶ In gl. fi. ītentio glo. est q tex. hic dū dicit nō teneri exemplo eodē zc. iutelligat vel p ut dictū est in gl. magna z dixi super tex. vel q velit dicere q in casu posito hic in ver. econtrario pp magnū onus legatorū relictoꝝ nō iducitur fal. in legatis relictis a domino servi instituto q: nō debem9 vti exēplo falcidie posito i pma pte huius. §. q: ibi portio nō gravata accessit gravate: hic eꝯ. ¶ Extra gl. q: bm lec. gl. impropriant aliqua verba littera. in §. ex 9rio iō dy. aliter itelligit istū tex. s. q si servo meo sit legatus vnus servus puta stichus z mihi decem z immineat falcidia dicendum erit q fal. detrahenda de servo legato non poterit detrahi d. x. mihi legatis q: sunt diversa legata diversis personis relicta iō falcidia p vna re non pōt detrahi de alia. l. ij. C. e. z ibi notatur secus bm eum si mihi servus z. x. ēt sint legata z sic vni z etiam eidē persone q: fal. pro servo legato poterit retineri z. x. alle. l. plane. j. e. z. l. s; duobus de leg. ij. z dicit q nō obstat si 9 istum tex. bm dictum intellectum opponeretur de. l. cum quo. §. pe. j. eo. vbi legatum relictū fuit diversis personis z tñ de vno trahitur fal. pro ambobus ac si ambo legata relicta vni fuissent q: respondet q ibi hoc ideo est q: ambo legata non erant defalcabilia. nam legatū factū de servo manumittendo non erat defalcabile p pter libertatē. l. servus. j. eo. sed dic vtrunq legatū erat defalcabile z istū intellectum approbat hic Cy. Nicho. de nea. z Jo. de imo. ex quo intellectu habetis notare q qñ diversa legata relicta sunt vni z eidē potest fal. pro vna re retineri ex alia sed cōtra hoc facit q: vr esse hoc speciale in casu dicte. l. plane. z. l. si fundus. j. ergo i 9riū debet eēt ius cōmune. l. ius singulare. ŝ. de legi. respōdet Jo. de imo. quod pōt salvari. dy. s. q l; nō possit invito legatario detrahi fal. de vna re p alia pōt tñ sibi psulere heres p viā retētionis z exceptionis. l. si ex pluribus. ŝ. eo. qd facere nō posset qñ diversis personis sūt legata relicta etiā si ille diverse persone eandē psonā representarent vt

est casus hic bm eū singularis limitās dictā. l. si ex plurib9. erat eni hic servus qui representabat personam dñi cui factuz erat aliud legatū. iō videbat q posset tūc p viā retētiōis succurri sicut succurrit qñ vni z eidem psone plura legata relicta sunt. Adverte tñ q: huic lecture nō bñ pvenit tex. hic in fi. in §. naz qrtā zc. q melius pvenit lecture gl. nec bar. vr hunc intellectū approbare vel iprobare s; poti9 se remittere ad dicēda i. d. l. si fundus vbi tñ postea nihil de hoc tetigit preterea nō vr hre i se rationē attento q ambe iste psone reputant p vna. l. si huo. ŝ. e. z. §. an servo insti. de l. e. z expresse hr in. d. l. cū quo. §. pe. z nō videt ēt bona respōsio. ŝ. data ad. d. l. cū quo. s. q ibi p pter favorē libertatis iudicet vtrūq esse relictū vni z eidē: q: ēt si ibi legatum esset relictū personis que essent omnino diverse nō impediebatur libertas: q: immo tūc cessaret fal. in servo manumittendo. z sic nullo modo ipediret libertas: vt. d. l. si servus. z ideo in casu dicti. §. pe. rō quare ibi cēset vni z eidē relictū est q: servus legatarius ēt representat ibi personā dñi. nec ob. si diceret q: imo servus non representat psonā dñi vt p; hic in ver. ex 9rio bm lec. glo. z hic in fi. in §. nā quartā z sic faciet iste tex. in fi. p intellectu dy. q: respōdeo q ibi loqt quādo servus est p pte īstitutus z gravatus vltra dodrātē sue portionis z dñs pro alia parte erat institutus z nō gravat9. nā tūc nō ptribuunt portiones q: tūc obveniat onus nō est pveniēs q: adijciat aliud onus. s. ptributionis. l. i. §. si coheredis. ŝ. e. z ibi fuit dictū. Sed bm intellectū dy. hic loquimur in petitione hrditatis gravata. sed in mero legato relicto servo quo casu repñsentat psonā dñi. d. §. an huo z. l. si mihi z tibi. §. rgula ŝ. de le. i. de materia ēt an in vna re possit deduci falcidia pro pluribus legatis vide p bar. z alios in. l. in quartam. j. eodē.

Nensennius. Id qd iure prelegat percipitur in quartā nō iputat nisi respectu eius a quo pcipit ex hac cā nō detrahitur quo ad alios pro detracto hr. h. d. z dividit in quinq. pmo ponitur thema. secūdo duplex qd quaꝝ secūda incipit ibi z si nō possit. in tertia sol. secunde questionis bm gl. z Cy. sed bm bar. ponit vnum conferens ad solutionem questiōis. quarto solvit primam. q. quinto limitat z declarat solutionē secunde. q. vel bm bar. solvit secundā. q. secūda ibi quero. tertia ibi responde. qrta ibi s; cū is. quinta ibi plane. ¶ In tex. ibi dñe s. paule iuriscōsulte cui sepe hmōi epistolas scribere psuevit h nēsenni9 apolinaris: vt hic. l. nensennius apoliaris. ŝ. de neg. gest. z. l. nensennius. j. de re iudi. ¶ In tex. ibi vti possit falcidia. s. pinde ac si sibi volenti vti fal. nihil eēt a coherede relictum. ¶ In tex. ibi iniri possit subaudi vtrum facta detractione totius quod coheredib9 pstandū est nō habita ratione eius qd a coherede pcipitur vt sic legatarius nō pficiat. an vo habita rōne eius qd a coherede pcipit vt sic legatarijs pficiat. ¶ In tex. ibi nō vniversū zc. quasi dicat nō potest legatarijs extraneis imputare totum illud qd pstat integre coheredib9: z sic tanto maiorē falcidiā detrahere adversus legatarios extraneos detrahendo adversus eos illō qd p falcidia nō detraxit adversus coheredes qb9 plegata integra pstitit. nam nō pōt hoc facere eo quia censetur detraxisse a coheredib9 falcidiam pter reciproca prelegata ab eis percepta q̄ loco falcidie successerunt. vel etiam potest exponi vt colligitur ex sequenti prima expositione quam bm dy. subijciam statiz. ¶ In tex. nihil ab eo perciperet zc. quasi nil videatur iure plegati percipere a coheredib9 sed tāto minus videat prestitisse coheredib9 p prelegatis eis relictis quātum est illud qd ab eis accepit iure p legati. z sic vr illud iure hrditario hre nō iure plegati iō pficit ēt legatarijs extraneis bm Dy. nec istud qd hic dr est 9. §. rīdi. q: ibi dr q totū plegatū qd accepi a coheredib9 meis non cōputat mihi in falcidiam detrahendam a legatarijs exteis. sed h in. §. plane nō pbat q totū prelegatū computet mihi i falcidiā quo ad eos s; solū qten9 capit qrtā q̄ detractur fuisset a coheredib9 de plegatis sibi a me relictis nisi fuisset ēt ab eis mihi relictū h plegatū qd p rata cōpēsat in illā quartā. ¶ Et vt clarius intelligat q: littera est difficilis potest sic causa figurari. Testatrix tres hñs filias eas heredes instituit puta pmā scdam z tertiā z a qlibet eaꝝ cuilibet eaꝝ invicem prelegavit z a pma tot legata reliquit coheredib9 z etiam extraneis q exce

Vide per pau. de monte piso in repe. le. in quartam eo. col. 26. ubi declarat istam legem.

debant dodrantē sue portionis. queritur an ipsa pma poterit detrahere fal. aduersus cohrdes a qbus ēt ipsi prime prelega ta relicta fuerāt. Scđo querit posito ꝙ ipso iure ipsa nō possit detrahere fal. vel ēt posito ꝙ mero iure posset. tñ veiret repel lenda exceptiōe. i. replicatione doli a detractōe falcidie qliter debeat aduersus extneos ꝯputatio falcidie iniri. s. vtrꝫ facta d' tractione totius qđ prima coheredibus p̄stare dꝫ. ꝛ sic totū il lud ponaṫ in cumulo legatoꝝ a se relictoꝝ ꝛ p̄standoꝝ de sua portione hrditatis absqꝫ eo ꝙ habeaṫ rō eius ꝙ p̄ia a cohe redib' ex prelegato ei relicto pcipere dꝫ an vo habita rōe ei' qđ a coheredib' pcipere dꝫ ꝛ sic minorē falcidiā detrahat ad uersus extneos vt si prima grauata ē dare ex cā prelegati cohe redib'. xl. ꝛ ipsi coheredes sūt grauati dare ex cā plegati. x. p' me non ponanṫ in cumulo legatoꝝ a prima relictoꝝ nisi. xxx. ꝛ sic habeaṫ rō illoꝝ. x. que dꝫ prima a coheredib' pcipere an vo tota. xl. ponāṫ in cumulo nō habita rōne illoꝝ. x. iuriscon sultus p rñsiōe pmittit ꝙ illud qđ pcipit' heres a coheredib' nō ꝯsueuit pficere legatarijs. ꝛ sic nō ꝯsueuit iputari in falci. Demū rñdet decidendo primā qōnem ꝙ si tantūdē receptu ra ē pma a coheredib' ex plegato q̄tū est illud qđ fuisset d̄tra hendū per fal. non poterit detrahere a coheredib' falcidiam sed p̄stabit eis legata integra. ꝛ sic in effectu plegatum cōpu tabitur in falcidiā: vñ si. xl. iure prelegati grauata ē prima daṫ coheredibus ꝛ coheredes grauati sunt iuṙ plegati dare decē p̄ie cessabit falcidia. ꝛ sic p̄stabūtur integra q̄drigēta. ¶ Ad scđam. q. rñdet ꝙ nō iputat extneis legatarijs totū illud qđ p̄ stat coheredib' integrū sed q̄ti prestatura fuisset si ecōtra ab ipsis coheredib' nihil pceptura fuisset iure prelegati. ꝛ sic tm̄ xxx. iputat eis. ꝛ p ꝯ̄ns legatarijs pficiet qꝛ quo ad ipsos extra neos hr̄ perinde ac si detraxisset fal. a coheredib' pp prelega tū ab eis pceptū equalēs falcidie a coheredibus detrahende. ¶ No. ꝙ lꝫ in fal. nō iputet heredi illud qđ nō iure hrditario accepit. l. in q̄rtā. ꝑ. e. tñ h ē verꝝ qñ heres volēs detrahere fal. vult illā detrahere aduersus eū a quo nihil accepit sꝫ si aduer sus eū a quo accepit bñ iputaṫ vt hic ꝛ i. l. si filio. ꝑ. e. ¶ No. in fine ibi sed quantum daturus esset ɓm Ang. ꝙ lꝫ prelegara mihi a coheredibus meis prestita nō minuāt fal. per me detra hendā de legatis relictis extneis personis tñ ipediūt argumē tū falcidie ꝙ al's fieret pp legata q̄ cohrdib' soluere me opoꝛ teret qđ est no. dignū ɓm eū. itellige tm̄ quatenus plegata mi hi a cohereb' p̄stita sunt equalentia ad falcidiā q̄ venisset de trahenda prelegatis que me soluere opoꝛtet cohrdib'. ita lo qtur tex. h ꝛ in. d. l. si filio ꝛ put dicā in seq. no. ¶ No. ex eadē pte ꝙ prelegatū mihi a coherede meo relictū quatenus ascen dit ad q̄rtā q̄ ego potuissē deducere de plegatis a me sibi re lictis iputaṫ mihi i falcidiā q° ad extneos legatarios qb'a me relictū. Et ē rō qꝛ vsqꝫ ad dictā quartā videor hr̄e iuṙ hrdita rio ita pꝫ hic dū dr̄ ꝙ solū posset iputaṫ extneis legatarijs tres partes ex q̄ttuoꝛ prelegati a me relicti cohrdi meo sicut ei da turus fuisset si ab ipso coherede nihil mihi plegatū fuisset. nā cū mature p̄statōes hincinde inter cohrdes faciēde sūt quate nus recōpensaṫ nō vr̄ abesse. ar. l. sed si h. §. i. ff. de cōdi. ꝛ de mon. ꝛ ar. l. ab oibus. §. si ticio. vo. deniqꝫ. ff. de leg. i. ꝛ ita de clarat istā. l. bal. i. l. filiū quē hñtem i. v. col. C. fa. her. referens ray. ita dicere. Sꝫ dic ꝙ h ēt voluit dy. hic vt retuli. s̄. i vltia ex positiōe. ꝛ sūmat istā. l. bal. in. d. l. filiū h mō. Qđ iure prelega ti a cohrde pcipiṫ ipsi cohrdi pdest in totū ad falcidiā sub mouēdā: sꝫ extneis legatarijs nō pdest i totū sꝫ solū ad q̄rtam quā q plegatū pcipit posset deducere d' plegatis relictis cohe redib'. h. d. ¶ In glo. i vbo a cohrde ibi totā iputat ꝛc. h tñ nō simplr̄ sꝫ cū distictōe admittit ang. h ꝛ fuit distictio tradita p' bar. in. l. i q̄rtā i. ij. col. ꝑ. e. de quo ibi diceṫ vbi examiaṫ ma teria de q̄ hic tāgiṫ in gl. ꝛ an ista. l. habeat locū ñ solū i prele gato sed ēt in eo qđ daṫ causa conditionis implende vide per bar. i. d. l. q̄rtā i. ij. col. i. vo. sꝫ hoc vr̄ ꝯ̄. l. si fundus ꝛ bal. i. d. l. filiū quē habētē in. v. ꝛ. vj. col. ꝛ an id qđ vr̄ hic in fal. habeat locū in treb. dicā ibi post bar. ¶ Extra gl. inducit p bar. hec. l ad qōnē ꝙ si ex forma statuti nouiter editi mutuāṫ cōi mille dꝫ hr̄e qnqꝫ p cētenario singlō āno vsqꝫ ad triennium ꝛ antiquo statuto caueṫ ꝙ d' q̄lꝫ pecunia q̄ soluiṫ a camera possit d̄trahi certū qđ p gabella puta vn' solid' p libra ꝙ isto casu d' dictis qnqꝫ attēto ꝙ hr̄ ex forma alteri' statuti ñ dꝫ d̄trahi gabella sic h de eo qđ ab vno coherede plegaṫ alteri nō detrahiṫ fal. h tñ nō ponit decidēdo. io. de imo. h tꝫ qđ imo detrahaṫ pp statutū idistincte loquens. nec ob. iste tex. qꝛ h nō detrahiṫ falcidia d' legato co heredis: qꝛ illo loco illi' falcidie hꝫ tātūdē a cohere de sꝫ camera loco illi' gabelle nihil hꝫ iō sec'. ¶ Cō firmo p id qđ no. bal. ꝛ ang. in. l. talis scriptura. ff. d' le. i. dū dñt ꝙ si vnū statutū phibet bānitos p dero batōe stratarꝫ rebāniri q̄uis habuerint pacē ab offē so ꝛ postea fiat aliō statutū disponēs ꝙ bāniti p ma leficijs rebānianṫ soluēdo cētū si pacē habuerint ab offēso attēdaṫ vltimū statutū ēt i bānito p d̄robatōe stratarꝫ pp illa cētū q̄ veiūt applicāda reipublice. ar. l. si qs i graui. §. hi quoqꝫ. ff. ad sil. ꝛ seqns statutuꝫ hꝫ eū nō tā diceṫ gñale quā aliud ꝯtinere q̄ pmū pp illa cētū d' q° ēt ibi dixi. p h ēt vid' no. p bar. i exuagā ti ad rep. i vbo nō obstātib' vbi ꝯcludit ꝙ i dubiū il lud statutū dr̄ eē magis sp̄ale qđ magis respicit pu blicā vtilitatē vt pbat p. l. pperādū. §. si. C. de iud. iuncta. l. si. C. i qb' casi. i iteg. resti. nō ē necessa. ꝛ illa doctria est cōiter approbata a doc. vbiqꝫ ꝛ iuxta istā q. posset alia coherēs qđ formari de qua vide p bar. in. l. ij. §. idē querit. ff. de dote prelega.

Seruo. Si a seruo insolidū istituto ꝛ a dño fiūt legata p̄us soluunṫ legata relicta a seruo q̄ a dño ꝛ si dñs repudiat ꝛ p seium sub stitutū acqrit hrditatē p̄us solui debēt legata i istōe relicta. h. d. ¶ In tex. ibi falcidiā exercet. s. ex psona h̄ui. l. cū filio. s̄. de le. i. ¶ No. casuꝫ singularē i quo nō fit ꝯtributio oīum legatoꝝ in eodē testō relictoꝝ ꝛ in h est singularis casus iste ɓm io. de imo. i. l. cū fi lio i. vj. col. de le. i. secus i relictis ab istituto ꝛ a sbsti tuto quoꝝ vn' nō sit i ptāte alterius qꝛ nulla legata sunt melioris ꝯditiōis q̄ alia non ꝯtribuūṫ ꝛ pro ra ta fit diminutio oīum. l. i rōne. §. qđ vulgo. s̄. eo. rō aūt q̄re h nō fit ꝯtributio. In pmo cāu colligitur ex tex. ibi dñs enim ideo teneṫ ꝛc. ꝛ ratio secundi casus est ne contingat ꝙ pp fraudem dñi obmittentis ex i stitutione fiat preiudicium legatarijs in gradu insti tutionis relictis. ¶ In glo. in verbo exercet ibi ꝛ fi deicōmissis dic hoc verum si vtraqꝫ. s. legata ꝛ fidei cōmissa p se excedūt dodrantē al's āt legata soluerē tur itegra sine detractōe falcidie. fideicōmissa vo sol uerentur ex residuo habita rōne falcidie ɓm dy. old. ꝛ ray. p. l. qui aūt in pn. s̄. si quis omis. causa testa. p quā. l. ēt pbaṫ ꝙ si legata in casu hui'. §. in prin. ascē derent vsqꝫ ad dodrantē deberēt itegre prestari ꝛ ni hil p fideicōmissis prestareṫ sed residuum p quarta falcidia retinereṫ sed si legata nō ascenderēt ad do drantem prestarētur legata integra ꝛ de residuo vs qꝫ ad dodrantem tm̄ prestarentur fideicōmissa ꝛ reli quū retinereṫ p fal. hoc modo itelligi dꝫ ꝙ exercet h falcidiam dominus p legatis ꝛ fideicommis. ¶ In glo. fi. ibi in patre. hanc tenebat Andre. de pis. vt re fert hic Ange. ꝙ lꝫ patri queraṫ emolumētū tñ filius remanet heres sed in seruo aliud est qꝛ non remanet heres seruus sed facit dominum heredem. l. cui ser uus. s̄. si quis omis. cau. testa. sed ista opi. nō est ve ra quia dicta differentia inter filiū ꝛ seruū reprobaṫ: qꝛ in hoc pares sunt vt patet in. d. l. cui seruus iūcta l. q liberis. §. hec verba de vulga. ꝛ pupil. ꝛ. l. qui in aliena. §. iterdū de acqui. here. iuncta. l. q heredi. in pn. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ plene no. bar. in. l. cuꝫ fi lio de legatis primo. vnde hꝫ bar. hic ista solutio nō videtur vera: qꝛ ratio assignata in patre in. d. l. iulia nus militat in domino. ꝛ Ange. hic etiaꝫ refert opi. barto. post opi. an. de pisis licet aliter nullaꝫ appro bet vel iprobet. sed alij cōmuniter videnṫ reproba re istam. ¶ Tertia solutio sequens est in se vera ɓm doc. ꝛ ɓm eā resultat ꝙ lex ꝯ̄ria itelligatur qñ in sub

stitutione fuerit grauatus pater ꝛ filia substituta. vñ tūc prius debent solui legata relicta a filia ꝛ silr ꝑus deberent solui legata relicta a seruo qñ dñs ꝛ seruus sibi substitutus sūt grauati in substõe sicut qñ seruo vel filio instituto grauatus esset nedum seruus vel filius sed ēt pater vel dñs vt hic. in prin. qꝛ est eadem rō: sed hic i. ℣. sed ꝛ si dñs fuerat dñs istitutus ꝛ i ea institutione grauatus legatis ꝛ sibi fuerat substitut⁹ seruus q in substitutione fuerat grauatus legatis. vnde tunc prius prestanť relicta a dño. tamen bar. hic dicit ꝙ hec solutio est ꝯ mētē dicte. l. iulian⁹ puto ꝙ voluerit dicere ꝙ ibi legata nō fuerūt in substitutione relicta ab vtroqꝫ sed imo a patre fuerāt relicta in gradu institutionis. ꝛ ꝓpter illa euitāda ꝛ in fraudē legatoꝝ pater repudiat ex institutione vt ibi. iuncto principio illius. l. bar. ꝛ Ang. tenēt vltimā solutionē que ponit plenius per gl. in. l. ꝯria vꝫ ꝙ in. l. ꝯria habeatur prius rō relictorū a filio seu h̄uo respectu falcidie: qꝛ de eis detrahet falcidia sed non detrahet ꝺ relictis a patre vel dño i istitutiōe. Sꝫ h̄ ꝑus h̄r rō relictoꝝ a patre vel dño in istitutione quo ad solutōeꝫ. Sꝫ io. de imo. dicit sibi magis placere p̄cedētē solutionē ex eo qꝛ si legata relicta in institutōe absorbeāt dodrātē ita ꝙ solū remaeat q̄rta nedū ꝙ alia relicta minuanť sꝫ ēt ex toto ānihilenť p. d. l. q āt. ꝛ sic vult dicere ꝙ qñ dꝫ detrahi fal. de legatis relictis a p̄re vł dño i instõe p̄suppōiť ꝙ legata excedebāt dodrāteꝫ ergo tūc nō ē tractādū an ꝺtrahať facidia ꝺ legatis relictis a seruo in substõne qꝛ nullo mō debeať. d. l. q aūt vt fuit dcm̄ in p̄cedenti glo. sed teneo cuꝫ bar. qꝛ p̄cedens solutio recte fuit reprobata per bar. vt ꝺ claraui post eū ne vltime solutioni obstat obiectio facta p Jo. de imo. qꝛ illud qꝺ fuit dcm̄ in precedenti glo. loquiť qñ fideicōmissa erāt relicta a dño serui in stituti. vnde tunc debenť si legata relicta a seruo erāt vsqꝫ ad dodrantē: sed in. l. iulianus h̄m vltimā solutionē loqmur qñ p̄r vel dñs fuit institutus ꝛ ab ipso in instōne fuerūt legata relicta que p se nō ascendebant vsqꝫ ad dodrātē: sed cōputatis legatis relictis a h̄uo substituto ascēdebant dodrātē ꝛ ēt excedebāt dodrantē vnde prius soluenť legata relicta a patre vel dño integre vt hic. relicta ℣o a seruo vel filio soluentur vsqꝫ ad dodrantē. ꝛ sic retinebiť reliquū ꝓ integra fal. vt in. d. l. iulia. cū glo. ꝛ hoc est qꝺ dicit tex. hic in. ℣ si. patiť fal. ¶ In ea. ibi v̄r ꝙ sic ꝯriuꝫ tenuit glo. in. d. l. iulianus in verbo patris h̄m Ange. h̄ qui illā reprehēdit ꝛ approbat istā qꝛ lꝫ hereditas repudietur in faudē legatoꝝ nō ꝓpterea debent legatarijs plus cōseq ꝙ̄ si heres hereditatē adiuisset. ꝛ sic intelligit ꝙ glo. hic dum dicit videnť ꝙ sic ꝛc̄. determinet. q. sed h̄m io. de imo. glo. hic loquiť allegādo sed in sequēti. ℣. pōit solutionē q̄ in effectu ꝯcordat cū glo. in. d. l. iul. ꝛ dicit ꝙ non obstat. l. duo. §. admonendi hic allegata in glo. ꝛ ratio allegata per ange. qꝛ procederet quando legata relicta in institutione excederent dodrātē. nā tūc non dicunt prestari solida si in fraudē facta est repudiatio sed defalcabuntur sicut si ex institutione adiuisset: sed gl. loquiť qñ relicta in institutione nō excedūt dodrātē per se sed demū mixtis alijs legatis relictis in substõne quo casu prius soluenť integra legata relicta in institutōe sicut si heres ex instōne adiuisset ꝛ si nihil superit dodrantem alia legata annihilabunť. d. l. q aūt. Sed si aliqd superit ꝺ dodrāte illud ꝓ rata distribueť inter alios: ꝛ ita dicit debere intelligi determinationē gl. hic in. ℣. sed rn̄deo ꝛ dic ꝙ istud ēt vult dy. Cy. ꝛ Ray. ꝛ nicho. de neap. ꝛ h̄m hoc tex. hic in fi. i verbo falcidia referť ad legata relicta a seruo nō a dño. ¶ Et ex p̄dictis infert. Jo. de imo. hic ꝙ si habēs in bonis. cccc. legauit illa in instōne ꝛ in substōne legauit alia centum qꝺ omissa institutione prestabun tur dicta legata ꝛ colligiť ex p̄ dictis iūcta. l. i q̄titate. §. fi. j. e.

Si debitori. Nomē debitoris non exn̄tis soluēdo cui legata ē liberatio cōputať i patrimōio quo ad falcidiā de tali legato ꝺtrahēdā qꝛ quo ad se ē soluēdo. Sꝫ si nomē debitoris alij legeť īspicieť an soluendo efficiať. h. d. no. ꝙ qs sibiipsi semp ꝺr eē soluēdo vt h̄ ꝛ. l. q̄rebať. j. e. vbi de materia hui⁹. l. ¶ Et facit iste tex. h̄m Ange. ꝙ si ꝺbitū excedit qngētos aureos ꝛ ex cā dōatōis libereť debitor lꝫ n̄ sit soluēdo tū qꝛ sibiipsi cēseť eē soluēdo talis liberatio eget isinuatiōe. faě qꝺ no. gl. i. l. si qs obligatōe. j. ꝺ reg. iu. q̄ gl. ē singularis h̄ꝫ Dy. ut refert Ang. hic q̄ tenuit qꝺ liberatio aīo donādi facta regrat isinuatōeꝫ. de quo vide p bar. i l. modestin⁹. ff. ꝺ dona. p io. an. i addi. Spe. in ti. ꝺ istru. edi. §. porro. i addi. ma. i pe. col. p bal. plene i. l. illud. C. ꝺ sa. san. ec. ꝛ i. l. si iter. C. ꝺ solu. ꝛ i. l. cū donatiōis. C. de trāsa. ꝛ in. l. tale pactū. in prin. ꝛ ibi ēt p ang. ff. de pac. ꝛ p bal. in. l. pactū in xvij. q. C. ꝺ colla. ꝛ in. l. si mlier. ff. de cōdi. ob cau. ꝛ ibi singulariter limitat illā gl. nō habere locū in liberatiōe fcā ab actione q̄ dať ad vidictā vt i actōe iniuriaꝝ. nec i liberatōe ab alijs penis maleficioꝝ. p no. p gl. in. l. ij. §. emācipat⁹ fili⁹. ff. ꝺ colla. bo. ꝛ arg. l. diu⁹. ꝺ. ad fille. cū alijs ibi allegatis p eū ꝺ quo tū vide p eūdē i. l. si dōatōis. C. de dona. ꝛ i. c. i. qd iuris sit si vasallus p⁹ alie. feu. id recupe. ꝛ in dictis locis ēt iuenies an i pacto de nō petēdo reqrať dicta isinuatio de qb⁹ ēt p ang. in. l. pacta q̄ ꝯ. C. de pac. ꝛ in. l. si vnus. §. pact⁹ ꝛ. i. l. ꝯ iuris. §. fi. ꝛ ibi ēt p pau. de ca. ff. de pac. ꝛ p ang. in. l. i. ff. de trāsac. p sal. in. l. creditori. C. de pac. ꝛ in. l. sancimus. C. de dona. p io. de imo. in. l. aquilius de dona ꝛ magis cōiter teneť ꝙ reqrať isinuatio si debitū ē liquidū puto dixisse i. d. l. creditori.

6 Si fundus. Si eidē p̄sone legeť fundus h̄ditarius ꝛ ad eundē fūdū legatur via per aliū fundū hereditariū ꝛ immineat falcidia si tm̄ vel minus vꝫ via q̄tum ē falcidia vtriusqꝫ legati. s. fundi ꝛ vie perit legatū vie: qꝛ illud loco falcidie retineť ꝛ p̄statur fundus integer legatario ꝛ heredi erit dandum quanti minus valeret legatū vie ꝙ̄ falcidia. Sed si legatū vie vꝫ plus soluiť ēt via facta prestatiōe a legatario de eo ꝙ est necessariū pro fal. h. d. hec lex q̄ nō ē alibi h̄m nich. de nea. dic tamē ꝙ p magna pte cōcordat. l. plauti⁹. §. fi. j. e. ꝛ dicit ange. ꝙ q nesciret istā. l. de facili rn̄deret oppositū. iō est mēti tenēda. ¶ In tex. ibi sꝫ si via. iste ℣. poniť ex abundanti h̄m Dy. vel h̄m ray. poniť silitudinarie ad precedētē casū vel h̄ꝫ nich. de nea. sup loqtur qñ habebať aliqd de legatis lꝫ imineret falcidia sꝫ hic nihil debebať p p es alienum ꝙ ptinebat ad alia legata vt est de mēte gl. in. ℣. nō debebať. Sed io. de imo. non facta mentione de predictis intelligit ꝙ qꝛ hereditas soluēda nō erat re periebanť legata relicta vltra vires patrimōij ꝓ certa pte ꝛ sic expediebat de quolibꝫ legato detrahi certā ratā vt fieret reductio ad vires p̄rimōij iuxta. l. i q̄titate. §. fi. j. e. ꝛ. l. si p⁹ missionem. ꝺ. e. vnde si rata detrahenda de vtroqꝫ legato. s. fundi ꝛ vie ascēdit ad valorē vie vel plus tūc pit legatū vie ꝛ nō debeť ꝛ iste intellectus est notabilior ꝛ eū v̄r sentire ray. dū voluit ꝙ iste. ℣. denotabat silitudinē ad precedentē casum ꝛ adde que j. dicentur. ¶ In tex. ibi q̄tū deest. s. p fal. vtriusqꝫ legati habenda. No. casum in quo inuito legatario detrahiť fal. ꝺ vna re ꝓ alia de quo vide q̄ dicta fuerūt in. l. si ex plurib⁹. ꝛ in. l. si pupillus. §. i. ꝺ. eo. ꝛ que h̄r in. l. ij. C. eo. ¶ Secundo no. ex ℣. sed si via iuncta gl. in ℣bo nō debebať qꝛ ex eo inferť h̄ꝫ ange. ꝙ vbi hereditas nō est soluēdo si vnū legatū ē indiuiduū ꝛ heres nō ponit illud in inuentario nō ꝓpterea ꝺr non legitime cōfecisse inuentariū qꝛ tale legatū ipso iure nō debeť h̄ qꝺ dic eē valde no. p itellectu auc. sꝫ cū testōr. C. ad. l. fal. Sꝫ io. ꝺ imo. dic forte teneri posse oppositū qꝛ lꝫ legatū sit idiuiduū n̄ tū videť ꝙ debeat totaliter perire sed dꝫ reduci ad vires patrimonij vna cū alijs legatis. d. l. si post missionē iuncta. l. lege fal. interueniēte. ꝺ. e. nec ob. iste tex. qꝛ non dꝫ intelligi simplr ꝙ legatū indiuiduū hic sit nullū quando hereditas nō est soluendo sed dꝫ intelligi in casu quem retuli h̄ꝫ eū sup tex. ¶ Ad de qꝛ dum ange. ꝛ io. de imo. p̄supponūt ꝙ debeant i inuētario describi legata non v̄r bene dcm̄ qꝛ debēt describi res iuēte in h̄ditate nō legata. l. i. §. i. C. de iure deli. h̄n debēt citari

legatarij ad inuentarij cõfectionẽ vt in.§.sancimus in auc.de heredi.& fal.vnde melius inferrent si dixissent an inuentariũ sit nullũ si dictus legatarius nõ fuerit citatus tenendo q inuẽtariũ pp defectũ citatiõis vnius ex legatarijs in totũ sit nullũ vt tenuit Ang.in.l.i.§.hec stipulatio.& ibi etiam io.de imo.j.eo.vbi referũt q bar.sub dubio forte sensit 9riũ i.d.auc.sed cũ testator in.ꝟ.sed quero ecce q heres.& ibi ẽt p Jaco.bu.& bal.& p bar.in consilio incip.maritus fecit.& p bal.in.l.fi.§.i.C.de iure delib.& i auc.si oẽs.C.si vt se ab here.absti.& i.l.ab eo.in vlti.colũ.C.quo.& quãdo iud.& per ro.in.l.i.§.pe.j.de ꝟbo.ob.& adhuc nõ videt q ang.hic bene dicat.& cã erroris sui videt fuisse q habuit gl.corruptã.refert enim q glo.hic tz q lz alia legata debeant tñ legatũ vie nõ vz.& glo.cõiter dicit 9riũ.s.q nec ẽt alia legata debẽt.& sic ptigebat hoc q es alienũ absorbebat totã hr̃ditatẽ.vñ nec p istũ tex.nec p gl.pbat dcm̃ Ang.& 9 eũ bñ facit tex.in rõe sui in.l.cũ filiꝰ i pn.ff.de lega.ij.¶ In glo.i.ibi haberet duas partes corrupta est glo.vitio scriptoris ẽm Ang.q debuit dicere tres ptes & herẽs solũ quartã nisi ẽm eũ salues glo.q psiderauerit q ponẽdo detrahere fal.in fundo de vtroqz legato summa falcidie ascẽdebat ad dimidiã totius fundi quã glo.hic appellat duas ptes q̃ saluatio male puenit verbi glo.vt ex ea clare apparet.sed ẽm io.de imo.potes melius saluare gl.hoc mõ q glo.habuit respectum q detrahẽdo decẽ de.xx.q̃ valebat fundus heres hẽret tertiã & legatariꝰ duas ptes q̃.x.sũt q̃rta ambor legatorum.

p **Aulus.** De re quaz heres subtraxit falcidiã detrahere nõ potest & id qd ex re legata percipit in quartã imputat si res erat testatoris secus si heredis.h.d.tota lex.¶ No.penam quã patitur heres subtrahens rẽ hereditariam hodie tamẽ ẽm gl.in auc.de heredi.& falci.i.§.sancimus in verbo forte & in.§.si ꝟo nõ fecerit in verbo lucrari corrigit istã.l.q pdet falcidiã i oĩbus rebus occultando vnã rem & eã nõ ponẽdo in inuẽtario & ibi cõcludũt q pdit heres in totũ beneficiũ iuentarij & ppterea cõcludit ibi qd corrigit tex.in.l.fi.§.illo vz.C.de iure deli.vbi patiebat penã q p duplo estimatiõis rei occultare teneret rũpere creditoribꝰ & istam opi.seqt bar.ꝟ qui improbat opi.cy.i auc.sed cũ testator.C.eo.in.ix.q.vbi tenebat q non perdat falcidiã nisi in re subtracta q tex.in.d.§.sancimus attestat q imperator nõ vult ibi addere ad confectionẽ inuentarij introductã.p.d.l.fi.nisi vnũ.s.de presentia legatarior.Nic.de ne ap.hic quo ad falcidiam simpliciter approbat glo.i.d.§.sancimus ang.hic pcordat opi.s.q aut querimus quo ad beneficium detractionis falcidie & pcedat glo.in.d.§.sancimus:q nõ dz heres illo beneficio inuentarij gaudere ex quo illo est abusus.Facit.lz ipse nõ alleget.l.fi.§.sin ꝟo postq.C.de iure delib.aut querit quo ad hoc vt non teneat vltra vires hereditarias & tunc tenet opi.9riã q non tenebit vltra vires q per ꝟ nõ tribuit beneficiũ sed reddit ad ius antiquũ.l.i.§.si is q q̃dringenta.j.ad treb.¶ Itẽ q tex.i.d.§.sancimus dicit q nõ vult quo ad penã aliqd addere his q̃ tradita sunt in.d.l.sed solum quo ad formã vt ibi in ver.illo solo.& cum ang.transit pau.de ca.hic & dicit hãc opi.esse equã.io.de imo.dicit q ange.vr̃ sentire q solũ quo ad legata nõ teneat vltra vires q ita erat de iure antiquo.sed in creditoribus erat secus.l.q̃ dotis ff.so.ma.Unde forte ang.in creditoribus voluit sentire q teneat vltra vires.tñ pau.de ca.maxĩe in lec.bono.tz q ẽt i creditoribꝰ non teneat vltra vires.& dicit q ita tz Sy.& q ita seruaret & nil allegat.io.de imo.cõcludit q aut q̃ris quo ad fal.& vera sit opi.gl.in.§.sancimꝰ.nec ob.ar.in 9riũ allegatũ per cy.q rñdet qd ver est q circa formã cõfectionis inuentarij imperator in.§.sancimus non addit aliud sed quo ad effectum inuẽtarij addit aliud.s.q si vult posse detrahere falcidiã hnet pure legem.& sic dz nil omittere vel subtrahere.aut queris an teneat legatarijs vltra vires & in hoc stat cũ ange.aut q̃ris an teneatur creditoribꝰ.& tũc dicit standũ esse dispõi posite in.d.l.fi.§.illo vz obseruãdo.s.vt dẽat rñdere creditoribꝰ p duplo estiatiõis rei subtracte:q ille.§.reperit icorrectus nec ob.§.si ꝟo nõ fecerit in auc.de here.& fal.q ibi logt qñ nullo mõ fecit inuẽtariũ secꝰ si fecit & seruet formom lz omittat vnã rem q tũc hz locũ.§.illo.p quo ẽt facit tex.in.d.l.fi.§.& si pfatã.vbi imperator vult q si nõ seruet illã dispõnez factã super pfectõe inuẽtarij teneat insolidũ creditoribꝰ.& tñ in §.illo subdit q si omittat aliquam rẽ tenet solũ i duplo illius rei.& ita opi.ẽt mihi plz.Et in hoc vltimo cõcordat ẽt cy.sal.ful.& pau.de ca.in.d.§.illo & dicit sal.ibi se ita cõsuluisse.bar.tñ in.l.rescriptũ.ꝭ.de his qbꝰ vt indig.& i.l.bñficio.j.e.& in.d.l.fi.§.licẽtia tz illud q ipsemet tenuit hic & cũ eo vr̃ pcordareª bal.in.d.l.fi.§.i.& in.d.auc.sed cũ testator.& aliqd tãgitur per ang.in.l.ex facto.§.iulius longinus.de vul.& pu.tamen ibi non decidit.¶ In tex.ibi ante diem fideicõmissi & sic loquit de partu ancillar legatarũ secus ãt in ptu ancillar nõ legatar.l.i lege falcidia placuit.ꝭ.eo.¶ In tex.ibi iputari non solere & rõ ẽ q nõ percipiunt iure hereditario ergo nõ debent iputari in quartam.l.in quartã.j.e.& facit iste tex.ẽm Ange.quod dominium rei heredis legate non transeat recta via in legatariũ de quo dic vt no.in.l.si heredis seruus cũ cõcor.suis de leg.primo.

m **Aritum.** Si portio nõ grauata accedit grauate iure patrie potestatis fit cõtributio.h.d.intellige vt plene hr̃ in.l.si pupillus.§.fi.ꝭ.eo.& ex illo tex.dat intelligi q iste tex.hic duz dicit q iputat patri id qd ad eũ ex portiõe filij peruenit itelligitur.s.vltra q̃drãtem portionis filij successiue.dubitat ang.hic an iste tex.hodie procedat attento q portio filij non acquiritur patri sed solũ vsufructus iuxta.l.i.C.de bo.mater.cum si.primo dicit q illa portio non minuet fal.sed fructus bene imputabunt in fal.lz iure patrio p cipiantur.subdit postea q in hoc dubitat q aliud ẽ imputari in fal.ex postfacto aliud a pncipio minuere fal.ppter partem accedentẽ.que enim veniunt ex postfacto non minuũt fal.debitam a pncipio nisi iure hereditario percipiant.l.in quartã.j.eo.Sed io.de imo.dicit forte dici posse q estimabit q̃ti vz vsufructus peruentus ad patrẽ & si ascẽdit ad quartã debitam patri videt q debeat prodesse legatarijs q satis est q ex portiõe filij perueniat tantum ad patrez vltra quadrantem portõis filij quod sufficiat ad fal.patris per.l.si pupillus.§.fi.& sic videt q nõ procedat dictum Ange.& istud magis plz q vsufructus ẽ pars rerum.l.v.ꝭ.de vsufru.ergo sicut quando tota portio filij acquirebatur patri minuebat fal.ita debz esse etiã si obuẽit pars.l.que de tota.ꝭ.de rei vẽdi.

Alberto. Diminuto legato non diminuit fideicõmissum a legatario relictũ si legatum remansit sufficiens ad onus.hoc dicit.& hoc verum est in onere extrinseco nam hic non erat grauatus dare alteri partem fundi sibi legati:sed de redditibus fundi secus in intrinseco.i.prestando ex ipsa re legata.ita loquitur.l.penales allegata in gl.Et plenius distingue vt plene no.in.l.facta.§.si titius.j.ad treb.vbi gl.magistra.& in.l.plautius.ꝭ.titu.i.¶ Nota & diligenter tene mẽte q si testator legat fundum & grauat legatarium ad aliquaz annuã prestationẽ debent attendi fructus & non valor fundi.ideo si non percipiuntur tot redditus quot sufficiunt ad annuam prestationẽ nõ tenet ad integram pstationem licet fundus sit magni precij.& sic nõ poterit dicere ille cui annua prestatio relicta est.vẽdas fundũ q percipies tantũ qd sufficiet pro toto tpe quo habeo viuere.q testator videtur voluisse quod de redditibus satisfiat.p quo ẽt adducit pau.de ca.l.liberto.§.i.ꝭ.de an.leg.& quod no.p bar.in.l.ipe rator.§.i.ff.ad trebel.& Jo.an.i addi.specu.in ti.de fruc.& interes.§.i.in addi.incip.ex quo adde quod habetur in.l.diuus.j.eo.vbi si relinquitur pecunia p alimentis in dubio videtur esse mens testatoris q de interusurio & lucro percipiendo ex illa pecũia alimenta prestentur q est notandum.

v **Inea.** Si res legata ꝺ q̄ falcidia est ꝺtrahēda repiaᷣ penes legatarium est i electione hr̄dis vel agere possessorio īterdicto quoꝝ legatorū ad restitutionē possessionis rei vt de ea falcidiā detrahat ꝛ reliquuꝫ habeat legatarius vel agere rei vendicatiōe ad quartā dūtaxat ꝛ si legaᷣ īdiuiduū dꝫ solui falcidia ī pecūia facta estimatione indiuidui.h.d.tota lex. ¶ No.ꝙ nō vr̄ posse cumulari possessorium adipiscende cum petitorio.regula tn̄ est in cōtrarium tā in possessorio adipiscende q̄ꝫ recuperande:qꝛ nulla resultat repugnantia.l.cum fūdū.§.fi.ī.de vi ꝛ vi ar.l.an eandē §.fi.ī.de excep.rei iudi.c.pastoralis de cā pos.ꝛ proprie.ꝛ plene no.in.l.naturaliter.§.nihil cōe.ī.de aq ren.pos.sed hic ideo aliud est qꝛ possessoriū cōpetebat ad totā possessionē restituēdā. petitoriuꝫ ꝟo ad q̄rtā falcidiā tm̄.ꝛ sic ibi inuicē viderenᷣ ꝯriari si sil'i tentarenᷣ ſm Pau.de ca.hic.Sed hec nō vr̄ bona ratio:tn̄ qꝛ nulla vr̄ ꝯrietas ꝙ in possessorio nulla petatur restitutio possessionis in totū ꝛ ꝙ ratione ꝓpetatis agaᷣ ad partē presertim cum in toto insit pars l.cum furti.s̄.de in litē iurā.l.si quis cū totū in p̄n.ī de excep.rei iudi.preterea ēt in possessorio nō dꝫ fieri restitutio nisi quatenus est locus detractioni falcidie qꝛ obstaret exceptio dolo facis:qꝛ petis ꝙ r̄stiturus est.l.dolo.ī.de doli.excep.ꝛ hoc qn̄ incontinēti reus docet de iure suo.vt no.in.l.si de ui.ff.de iudi. ī glo.magna in fi.ꝛ p glo.ꝛ melius barto.in.l.i.C. quo.leg.ꝛ no.bar.in.l.i.in p̄n.ff.quoꝝ lega.ideo respondeo ad ꝯriū ꝙ hic nō negaᷣ qn copulatiue possit vtroqꝫ remedio ageṙ hr̄s si velit imo poti⁹ h̄ affirmaᷣ vt pꝫ ibi dū dic̄ ac si malit.Illō aūt ꝙ dicit pau. de ca.ꝓcedere posset qn̄ legatarius statim nō doceret de iure suo.l.i.§.si qs ex mortis ī gl.ff.quoꝝ leg. q̄ i tali casu ꝓcedit vt pꝫ ex no.p barto.ī ea.l.prima in p̄n.ꝛ exp̄ssius ange.in.d.§.si qs ex mortis. ¶ Secūdo no.ꝙ heres hꝫ interdictū quoꝝ legatoꝝ ēt ꝓ reb⁹ q̄ fuerūt tp̄e mortis testatoris penes legatariuꝫ qō itelligit bar.esse verū ī īterdicto vtili sed directuꝫ non cōpeteret per id qō legi.ꝛ no.in.d.l.i.§.si qs ex mortis.ī.quoꝝ legatoꝝ. hoc tn̄ vr̄ intelligendū ſm Ja.de are.ꝛ bar.in.d.§.si qs ex mortis nisi ex voluntate defuncti res tp̄e mortis defuncti fuisset apud legatariū qꝛ tūc oīo cessat tale interdictū ꝛ ita est ꝺ mēte glo.pe.ī.d.l.i.C.quoꝝ leg.idē si ex voluntate heredis.l.i.§.si legatarius.s̄.eo. ¶ Tertio no.ex verbo vēdicare ꝙ fal.resecat ipso iure dominiū rei legate.ꝛ sic solū in legatariū trāsit illud qō superest vltra fal.vt hic.ꝛ.l.plautius.ī.eo.an aūt ipso iure resecet quo ad obligationē vide p bar.in.l.i.ff.de cōdi.inde.ꝛ in.l.i.post prin.s̄.e. ꝛ vtrobiqꝫ dixi. ¶ Et iducit ſm aliquos vt refert pau.ꝺ ca.hic ꝙ rector parochialis ecclesie ꝯ parochianos renitētes soluere ꝺcimā de fructibus possit ꝛ ꝓponere ad fructus rei vēdicationē sed ſm eū alij dicūt dari cōfessoriā vel q̄si de quo dꝫ ipse nō alleget p spe.ī ti.de deci.§.i. iuxta p̄n. ¶ Et circa hoc incidenter tangit an debeāt decime portari sacerdoti expēsis parochianoꝝ.ꝛ dicit standū eē ꝯsuetudini p.l.domini p̄dioꝝ.C.de agri. ꝛ cēsi.li.xi.ꝛ.l.prouincialiū.C.ꝺ eroga.milita. āno. li.xij.dic ꝙ de iure debet portari ad domū sacerdotis.xvj.q.i.reuertimini ꝛ bene facit.d.l.ꝓuincialiū. ꝛ.l.pro locis.C.de an.ꝛ tribu.li.x.quā ēt ad hoc allegat lud.ro.in.l.stipulatio ista.§.iter certā.ī.ꝺ ꝟb. ob. ¶ Ultimo querit bar.an legatum relictum ꝓ pictura sanctorū dicaᷣ pium ꝛ tenet ꝙ sic.addatis Ange.in.l.i.§.ad municipiū.s̄.eo.ꝛ ibi dixi.

a ¶ Spurius an valleat statutū ꝙ fili⁹ succedat p̄ri uide p cal.cōsi.viii q.fi.sint legi.p bal.cōsi.ccxxxvii.iii.li.

b ¶ Consensu fratris.uide ꝙ cōsuluit bal. cōsi.cccxxix.incipiēte statuto terre nursie ꝛ ꝙ uoluit old. cōsi.xvi.

s **Eius et augerius.** Si id quod nō dꝫ per modū dispositionis apponatur p modū ꝯditiōis reijciᷣ ꝯditio ꝛ ꝓ nō adiecta hr̄.h.d.vel sic ꝯditio in fraudē legis adiecta ꝓ nō adiecta hr̄ h.d. ¶ No.ꝙ dcm̄ est in summario p qō infert bar.ꝛ alij post eū hic ꝙ presupposito ꝙ nō valeat statutū ꝙ filius spurius[a] succedat patri ꝛ cōtingat fieri statutū qō qcūqꝫ opposuerit ꝙ talis sit spurius pūiaᷣ nō valebit ēt tale statutū. addatis bal. idē volētē in.l.oēs populi.ff.de iusti.ꝛ iu.ī.viij.col.i.ꝟ.sꝫ nū qd statutū inualidū ꝛ in.l.vnica.ī.iiij.op.C.de his q̄ pe.no. ꝛ pe.de ancha.in cōmēto.c.canonū statuta de ꝯsti.i.ꝟ.sed h̄ quero in casibus ꝛc̄.ita ēt est de mēte bar.ī extrauagāti q sint rebelles ī ꝟbo mille libraꝝ ꝛ bal.i.l.i.ī fi.C.de idic.viduita.ꝛ p hoc ī dictis locis doc.decidūt al's.q.notādas ꝛ p hoc vr̄ ꝙ male decidat bar.ī.l.adicim⁹.C.de murile.li.xi.vbi voluit ꝙ si statuto caueᷣ ꝙ inter hoīes diuersaꝝ sectaꝝ nō ꝯhaᷣ matrimoniuꝫ q̄ꝫuis nō valeat statutuꝫ q̄ꝫtum ad hoc ut faciat matrimoniū irritū si ꝯhaᷣ attento qō matrimoniū est res spūalis super qua layci nō pn̄t statuere cū nō sit de iurisdictiōe sua sꝫ ecclesie tn̄ valebit q̄ꝫtū ad h̄ vt ꝯfacientes puniāᷣ si poterāt hōeste nubere ſuata dispōne statuti vt qꝛ ī q̄lꝫ secta sūt tot ꝙ mr̄imoniū cōmode ꝯhi pōt p id ꝙ hr̄ in.l.cū ita legatū ꝛ.l.h̄ mō s̄.ti.i.ꝛ idē vr̄ tenere bal.ī.l.oēm.C.ad tre.ꝛ ī.l.i.§.ius naturale.ff.de iusti.ꝛ iu.ꝛ ī rub.ex̄ de ꝯsti.ī.pe.col.ꝛ ī.c.clerici de iu.ꝛ lud.ro.ī.l.i.ff.so.ma.vbi ꝯcludit statutū valeṙ īponēs penā filie ꝯhēti mr̄imōiū sine ꝯsensu p̄ris.qꝛ ꝯheṙ mr̄imōiū sine ꝯsensu p̄ris ē ꝯ bonos mores oiuꝫ ꝛ maxie prudētum ꝛ īducit odiū capitale.l.iij.§.si emācipat⁹.ff.ꝺ bo.pos.ꝯ tab.iō valere dꝫ quo ad penā lꝫ n̄ valeat quo ad īpediēdā sbaꝫ mr̄imonij ſꝫ eos.ꝓ eis fac̄ ꝙ no.gl.ī.c.cū ſꝫ ī ꝟbo certoqꝫ casu ꝺ her.ī.vj. q̄ voluit ꝙ si lex ciuilis mli̇eri ꝯhēti certo mō mr̄imoniū īpōat penā ꝓuatōis lucri delati a lege ciuili eidē mli̇eri erit talis lex ſuāda quo ad dictā penā ī terris nō sbiectis iurisdictiōi tp̄ali eccl'ie.ꝛ illā gl.seqᷣ an.bu.ī.c.i.de spō.Sꝫ veri⁹ vr̄ ꝙ dcm̄ statutū īponēs penā ꝯhētib⁹ mr̄imōiū n̄ valeat p istū tex.cū ibi no.p bar.ꝛ alios.ꝛ ita ī pena apposita a statuto ꝯhentib⁹ mr̄imoniū tēuit io.an.ī.c.statutū el.ī.ꝺ her.ī.vj.noue.ꝛ cū eo trāsit ibi dn̄ic⁹ ꝛ Fe.ꝺ sēis ī cōsi.cclxxv.icip.casus talis ē statuto caueᷣ ꝙ filij spurij.ꝛ Ja.bu.ī.l.i.ff.ꝺ ꝯsti.p̄n.ꝛ pe.ꝺ anc.ī.d. c.canonū statuta.ī.xxvi.col.ī. ꝟ.ex p̄dictis pꝫ q̄l'r se hēant leges ꝛc̄.ꝛ do.car.Flo.ī.c.gēma ꝺ spō.ꝛ an.ꝺ bu.ꝛ do.abb.ī.d c.i.ꝺ spō.ꝛ ang.ī.l.ꝯsulta.C.de rest.ꝛ do.ab.ī.c.eccl'ia sancte marie ī r̄pe.ī.xiiij.col.ꝺ ꝯsti.ꝛ ꝯsuluit pe.ꝺ anc.ī ꝯsi.xviij.icip. ꝓ solone dubioꝝ.bn̄ fac̄ qō no.gl.xxxvj.q.ij.inde puell'.ꝛ ita ꝯsului al's apō Mutinā ī mli̇ere q̄ nupserat sin̄ ꝯsensu fr̄is[b] ꝯ formā statuti pēalis vbi rn̄deo spāl'r ad oīa all.ī ꝯriū.ꝛ nūc lōgū eēt referre. ¶ Itē p hāc legē dicit bar.ꝙ sic̄ p pactū nō pt̄ fieri ꝓrogatio īstātie p no.ī.l.ꝓperādū ī p̄n.C.ꝺ iudi.ita n̄ potēt litigātes ꝯuēire ꝙ si qs eoꝝ allegauerit īstātiā eē pemptā icidat ī talē penā.ad ꝙ ēt viō no.p bar.ī.d.l.ꝓperādū.ī p̄n. ꝛ p an.ꝺ bu.ī.c.pe.in fi.de iud.Sꝫ ꝯ p̄dicta facit.l.ſuo aliēo. §.fi.ff.ꝺ le.i.iunctis ibi no.p gl.dū rn̄det ad.l.meui⁹ ꝺ ꝯdi.ꝛ demō.vbi appꝫt ꝙ lꝫ nō valeat p̄ceptū testōris ꝙ ī sepulturā ꝺferāᷣ vestes vel silia tn̄ si apponaᷣ h̄ nō p viā p̄cepti sꝫ ꝯditōis vꝫ.bal.ī.d.l.seruo aliēo rn̄det ꝙ h̄ loqᷣ qn̄ adijciebaᷣ cōditio in fraudem legis ꝛ hominis.sed in ꝯrio secus.Sꝫ dicit ibi Jo.de imo.ꝙ ista solutio nō vr̄ pfecta qꝛ lex h̄ videtur interpretari ꝙ in dubio videaᷣ fieri fraudeꝫ legis ex quo nō poterat fieri p viam dispositiōis.vnde ipse ibi ꝛ etiam Pau.de ca.ibidem aliter respondent vꝫ ꝙ interdum nō potest fieri aliquid per viam dispositionis ex eo qꝛ lex nō assistit non tamen resistit.nec illud est turpe vt ꝓijcere.x.in mari vel similia.ꝛ tūc procedit.d.l.meuius.ꝛ id quod notat glo.in.d.l.seruo.secus si ēsset turpe vt.l.qdam in suo.ff.de cōdi.insti.secus si lex resisteret vt ibi ꝛ si diceres ꝯ istam responsionem facere videᷣ lꝫ ipsi nō dicant ꝙ lex falcidia nō resistit sed nō assistit ſm bar.in.l. i.§.i.s̄.eo.ꝛ in.l.i.ff.de cōdi.inde.post glo.dic ꝙ posito ꝙ eēt verū ꝙ nō resisteret testatori leganti vltra dodrantē.tamen lex bene resistit testatori ꝓhibēti heredē detrahere falci.l.quod ꝺ bonis.§.i.ꝛ ibi dixi.s̄.e.ꝛ istud nota pro limitatione huius.l.ꝛ sensit etiam Jo.de imo.hic allegando.l.stipulatio ista.§.alteri ī.de verb.ob. ¶ Itē p istā.l.dicit Ang.ꝙ sicut infamib⁹ est interdicta dignitas.l.ij.C.de dignita.li.xij.ꝛ.l.i.ff.ad.l.iul.de vi pub.ita nō poterit statutū fieri vel pactū ꝙ nō possit oppōi infamia ꝛ per ista dicit Ange.consuluisse de facto super quodam

laudo lato per ducem ianue inter comitem virtutum ex vna parte et ligam ex alia in quo fuerat laudatum quod illa partium que non prorogaret compromissum ad vnum mensem incideret in penam centum milium ducatorum. nam dixit quod illud laudum non tenebat et impune poterat illi non pareri quia sicut arbiter non potest laudare vt prorogaretur dies compromissi vel etiam vt compromittatur in alium.l.si eum dies.§.si intra.et.l.non distinguemus §.questitum.et.§.fi.supra.de arbi.ita non potest hoc in modum conditionis inducere pronunciando quod nisi partes compromittant in alium vel prorogent incidant in penam pro hoc adde bonum tex.in.l.si quis sub conditione.supra.de condi.insti.vbi conditio adiecta in fraudem legis habetur pro non adiecta et sic concordat cum hac.l.et per eam dicit bal.ibi quod arbiter non potest iubere de nouo in se compromitti nisi sit actum in compromisso de prorogando.d.l non distinguemus.§.questitum.et.§.fi.modo pone quod arbiter non facit hoc per viam precepti sed per viam conditionis[a] hoc modo condeno te in centum saluo quod si de nouo in me compromiseris quia tunc non tenearis querebatur an valeret laudum et dicit se consuluisse quod non quia illa conditio est adiecta in fraudem legis et ideo talis conditio vitiat actum.l.non solum.infra.de actio.et obli.et per bar.etiam per alias rationes de quibus ibi per eum et cum eo transit ibi Ange.qui repetit illud quod dicit hic et dicit quod addendum est illud dictum bal'.Hoc dictis per ipsumet Ang.et cum bal.etiam transit simpliciter Rapha.et Pau.de ca.in.d.l.si quis sub conditione.Addit etiam Pau.de ca.quod idem esset si arbiter condemnaret pure adiecta clausula quod si condemnatus prorogat compromissum habeatur condemnatio pro non facta quia non valebit eadem ratione quia perinde est ac si pronunciasset quod debeat prorogare et in casu quo non prorogat loco pene condenat sed si ita fecisset non teneret per iura preallegata et quia de pena pronunciare non debet.l.quid tamen.§.fi.supra.de arbi.vide no.quod ibi bar.et bal.in.d.l.vnica in quarta opp.C.de his que pene no.¶ Querit bar.an conuentiones inualide validentur iuramento vide hic per eum et per eundem plenius in.l.si quis pro eo.in prin.infra.de fideiusso.et per omnes in.c.cum contingat de iureiu.et quia per alios hic non tangitur et est materia valde prolixa remitto ad tradita vbi.supra.saluis his que infra subiiciam.¶ Et iuxta hoc querit bal.an pactum super prorogatione instantie in casibus in quibus non valet validetur iuramento et dicit quod pendet ab hoc.s.an sit contra publicam vtilitatem principaliter an vero secundario super quo relinquit cogitandum Nicho.de neap.Hoc videtur tenere quod firmetur iuramento per id quod habetur in c.quamuis de pac.in.vi.Jo.de imo.hic dicit sibi videri quod sit contra publicam vtilitatem secundario per id quod dicimus in simili de prohibitione alienationis fundi dotalis que fuit inducta propter publicam vtilitatem secundario.l.i.cum ibi no.per barto.ad fi.ff.solu.matri.et ideo dicit quod partes ita iurantes non possent obiicere de peremptione instantie: quia quo ad ipsas valet pactum iuratum.c.cum contingat de iureiu.tamen quia non est in potestate partium facere quo minus leges locum habeant.l.nemo potest.ff.de le.i.et ideo sententia lata post tempus instantie erit nulla nec attenditur tempus prorogationis et iudex non tenetur dictam prorogationem obseruare et ad eius officium spectat causam infra instantiam finire per.d.l.properandum.in prin.et hic per bar.¶ Adde quod bar.in.d.l.properandum.in prin.et in.d.l.si quis pro eo in secundo membro et ibi etiam Raph.et Pau.de ca.et An.et do.Abb.in.c.pe.in fi.de iudi.et bal.in.c.cum contingat in.vii.vel.viii.col.et ibi etiam Anto.de bu.in.iiii.col.in.versi.secundus casus tenent quod sit contra publicam vtilitatem principaliter et quod iuramento non firmetur per.d.l.properandum in prin.iuncto.c.si diligenti de foro compe.pro eis etiam bene facit tex.in prohemio codicis in prin.et in fi.et ibi barto.etiam probat circa amputationem litium versari publicam vtilitatem principaliter.et bene facit.l.si quis ingenuam.§.in ciuilibus.in prin.infra.de capti.et quod no.per Barto.in.l.ambitiosa circa primam et nonam col.infra.de decre.ab ord.faci.Nam ex imortalitate litium nascuntur crimina et cedes vt dicitur in.l.properandum in prin.et reprimere delicta concernit publicam vtilitatem.l.congruit.ff.de offi.presi.l.ita vulneratus.ff.ad.l.aquil.c.vt fame de sen.excom.tamen Jo.de imo.in.d.c.cum contingat.in secundo membro dicit quod inspecto iure canonico videtur quod iuramentum obliget: quia licet de iure ciuili illud sit contra publicam vtilitatem tamen inspecto iure canonico non est contra publicam vtilitatem quia in causa principali non est dare instantiam de iure canonico[b] vt legi.et no.in.c.pe.de iudi.et ideo secundum eum videtur quod cum secundum canones possit seruari sine interitu salutis eterne debebit seruari.c.si vero de iureiuran.et.d.c.cum contingat et dicit quod non ob.tex.in.c si diligenti quia actus ibi nedum erat contra publicam vtilitatem sed etiam erat per canones improbatus pu to pro conclusione et concordia tenendum illud quod dicit Jo.de imo.et sic quod quo ad iudicem dicta prorogatio iurata non valeat.quia iudex non debet illam attendere per.d.l.properandum.in prin.quia vt dictum est non possunt partes facere quin leges locum habeant sed quo ad partes videtur quod non poterunt allegare peremptionem instantie.vnde licet bal.in.d.c.cum contingat in col.viii.teneat opi.bar.tamen subdit quod si partes iurarunt non opponere de peremptione instantie tenentur seruare iuramentum cum possit seruari sine interitu salutis eterne.Debet ergo intelligi opi.bart.quod pactum non firmatur iuramento quo ad iudicem.sed bene quo ad partem.et sic tunc non fiet contra publicam vtilitatem: quia iudex non attento pacto habebit seruare instantiam legalem.Item tene menti id quod no.bar.hic in quantum voluit quod si iudex videt perire instantiam potest ad sententiam peruenire: quia non debet pati quod iudicium sit inane sicut in simili habetur in.l.vbi pactum secundum primam lectu.glo.C.de transa.et hoc reputat bene no.Jo.de imo.in.d.c.cum contingat in.iii.questione decimi membri.et dicit hoc esse no.pro limitatione.l.iiii.§.Hoc autem iudicium.infra.de dam.infec.Sed raph.ful.in.d.l.properandum in prin.dicit quod gl.ibi in.ver.triennium dum dicit nullo modo et tex.in.d.l.properandum.§.fina.aut vtraque in ver.imminente facit contra bar.et plus non dicit tamen pro opi. bar.videtur facere tex.in.d.l.properandum in fine principii dum dicit nam si ipsi noluerint nullus tam audax inueniatur qui possit inuito iudice litem protelare.Et posset responderi ad no.per glo.in verbo triennii.quia ibi loquitur quando vterque litigator est absens et contra absentem non proceditur nisi ad petitionem partis.d.l.properandum.§.et si quidem.non ob.dictus.§.fina.aut vtraque: quia ibi loquitur quo ad penam imponendam iudici.nam fateor quod si causam non expediat non punitur si non fuerit petitum vt ibi et no.per anto.de bu.et alios post eum in.d.c.penul.et in.c.fi.de rescri. per ibi no.per glo.Sed dubium facit contra bar.quia ad sententiam diffinitiuam requiritur peremptorium quod committi non potest nisi ad petitionem partis.l.ad peremptorium.supra.de iudi.Et propterea videtur quod dictum bar.procedat quando iudex procederet partibus presentibus.nam tunc locum non habet id quod habetur in.d.l.ad peremptorium vt ibi probat.imo presens in iudicio non est citandus.l.de vnoquoque.ff.de re iu.in prin. cum suis concor.quas ibi allegaui et pro hoc bene facit theorica tradita per bar.in.l.i.C.vt quod desunt aduo.par.et vide ibi bal.quod querit an valeat sententia si non appetat ad cuius petitionem fuerit lata et ibi etiam per pau.de ca.et per cy.in.d.l.properandum §.sin autem reus in.iii.q.et per bal.in.d.l.properandum.§.i.et per ange.in.d.l.properandum in prin.et quod no.bar.in.l.furioso in fi. ff.de re iu.¶ Querit bar.an donatio inter vir.et vxo.firmetur iuramento[c] et licet quod sic ita etiam licet ipse in.d.l.si quis pro eo in fi.principii.et idem licet Nic.de nea.Hoc et pro ista parte pluries consului quia potest iuramentum seruari sine interitu salutis eterne et ad allegata in contrarium respondent plene doc.in.d.c.cum contingat et propter prolixitatem non refero et ibi etiam de isto articulo per bal.in antepe.col.alias responsiones puto plene dedisse in.l.sed si possessori.§.item si iurauero.ff.de iureiu.¶ Refert etiam hoc io.de imo.quod bar.hoc tangit an iuramentum super pacto si licito sit seruandum et dicit bar.tenetur quod de iure ciuili non liget per no.per gl.reputatam sing.in.l.exceptione.C.plus valet quod agitur sed de iure canonico debet seruari per.d.c.cum contingat sed putat.io.de imo.attendendam esse formam iuramenti quia si partes in isto renunciarunt exceptioni sillatoris et postea iurarunt non contrauenire non poterit obiici exceptio sillatoris quia veniret contra iuramentum.fa

[a] ¶ Conditionis hic dicta per alex.limita ut per pe.de anc.consi.ccix.et consil.ccxxii.

[b] ¶ De iure canonico.ro.consi.ccxx.dicit quod hoc est falsum et contrarium quod papa protestatur in.c.finem litibus et in.c.venerabilibus et de ap.cardi.cum simi.et quod cum de iure canonico non repiatur decisum instantiam perpetuam quod stabitur iuri ciuili.c.i.vbi per glo.extra de op.no.nunc.et an consensus partium prorogari possit istantia statutaria.vide alex.consi.xli.

[c] ¶ Juramento.vide in.d.l.si quis pro eo in apostillis ad bar.in caracteribus de tortis.

cit ƀm eũ id qȯ no. Bar.in.l.fi.C.de non nu.pe.Si
aũt non sit renũciatũ dicte exceptioni tunc conside/
rari dꝫ aut iuratum est omnia ꝯtenta in instrumento
vera esse ⁊ in nullo ꝯtrafacere vel venire ⁊ adhuc nõ
poterit obijci exceptio si̇ſatiõis qꝛ vẽiref ꝯ iuramẽtũ
inquãtũ est iuratũ oĩa ꝯtenta in instrumento esse ꝟa
aut iuratũ est simpl'r nõ ꝯuenire ⁊ tũc vr̃ ꝙ istud iu/
ramentũ simplex limitef ƀm intellectũ partium p id
qȯ hr̃ in.d.l.fi.C.de non nu.pe.⁊.l.fi.ff. q satisda.
cog.⁊ in.c.quẽadmodum de iureiurã.⁊ sic vr̃ ꝙ suf
ficeret nõ vẽire ꝯ id qȯ in veritate est gestũ.⁊ sic pos
set obijci de simulatione ⁊ maxime p id qȯ hr̃ in.d.l
fi.C.de non nu.pe.ƀm eũ ⁊ lꝫ ipse referat bar. tan/
gere h istũ articulũ tñ magis cõiter non hr̃ in lectu/
ris bar.⁊ predicta modificatio tradita p io.de imo.
hic tradif etiã p anto.de bu.in.d.c.cũ ꝯtingat in q̃r
to ⁊ octauo casu.⁊ ibi etiã plene p io.de imo.in. vij.
membro ⁊ ita ẽt p do.Abba.vbi ẽt tãgit an in oĩb⁹
dictis casib⁹ possit eẽ ꝯsultũ iurãti saltẽ petẽdo abso
lutionẽ a iuramẽto vel p viã denũciatiõis euãgelice.
De materia ẽt ista tangif p bal.⁊ Ange.ĩ.l.fi.ff.q sa
tisda.cog.per bal.ĩ.l.i.C.de ope.li.⁊ in.l.rogasti.§.
si tibi in vlt.col.ff.si cer.pe.⁊ bal.ĩ rub.ff.de iureiu.ĩ
vlti.col.p ang.in.l.i.C.ð do.cau.nõ nu.p io.ð imo.
ĩ.c.ad nr̃am de em.⁊ vẽ.⁊ in.l.nemo põt de le.i.vbi
bar.tãgit an possit renũciari exceptiõi si̇ſatiõis.⁊ per
pau.de ca.in.l.contra legẽ.ff.de legi.⁊ vide ẽt bal.⁊
Saly.in.d.l.fi.ad fi.C.de non nume.pecu. dũ dñt

¶ Purgationi.ĩ hoc articulo uide eũ dẽ alex.cõsilio clxxiii.ii.lib. ⁊ cõsi.xci.iii.li. fulg. cõsilio.ü ⁊ cõsi.xi.

ꝙ illa.l.nõ hꝫ locũ qñ fuit iuratũ sup veritate nume
ratiõis pecũie nõ aũt simpl'r de restituẽdo.⁊ ẽt dñt
ꝙ qñ iuratũ est sup veritate puta ꝯtenta ĩ instr̃o ꝟa
eẽ ⁊ nõ deberet audiri volẽs ꝓbare ꝯriuꝫ. tñ si ꝓba
tiões fuerũt admisse releuabãt: qꝛ ex quo periuriũ ẽ
detectũ põt illud allegare p id qȯ legif ⁊ no.ĩ.l. aĩs
ff.de iureiu.qȯ ẽ no.bene faciũt no.per Inno.in. c.
cum dilecta de rescrip.⁊ in.c.fraternitatis de frigi.⁊
malefi.⁊ in.c.cũ bertoldus de iudi.¶ In gl. i.doc.
cõiter dicũt ꝙ ẽt potest ĩtelligi ista.l.ĩ ex̃neis.qꝛ insti
tutus extraneus põt exheredari.l.si certaꝝ.§. si eo/
dem.ff.de testa.mili.l.paterfa.ff.de here.insti.⁊ iu/
xta hoc tãgit pau.ð ca.h an extraneus ĩstitutus pos
sit exheredari sine cã.⁊ an si exheredatio est facta in
eodẽ testõ in quo facta ẽ ĩstitutio valeat si nõ adeaf
hereditas p aliquẽ ex illo testõ ⁊ tenet in hoc ꝯ bar.
in.d.l.paterfamilias.⁊ in.d.§.si eodẽ.dixi in.l.here
ditas.C.de his qbus vt indig.⁊ magis cõis sñia est
ꝯ bar.¶ In gl.fi.ibi.l.si ðbitoꝛ rõnẽ specialitatis vi
deatis ibi post bar.¶ In ea.ibi.l.ꝙ aũt rõ ibi est qꝛ
ibi effectualiter hꝫ fal.saltem in aliqua re quãuis rex
illam iure hereditario non habeat.

p **Ater.** Etiam legata facta per filiũ pa
tri patiũtur falcidiam.

s **Iam me.** Res legata ab hr̃de q̃ ad
eũdẽ post tp̃s fuit ex cã fi
deicõmissi reuersa nõ ĩputaf ei in fal.qꝛ eã
nõ hꝫ heres.h.d.In tex.ibi post tp̃s si aũt simpl'r si
ne tempore fuisset rogatus restituere nihil heredi a
quo accepit intelligeref rogat⁹ restituere post mortẽ
suã vt est tex.reputatus sing.in.l.epistolã.§.fi.ff.ad
treb.¶ In tex.ibi incipio no.ꝙ si solutũ recuperaf
post tp̃s nõ dr̃ possideri eo iure quo primo posside
haf.¶ Et facit qõnem de emphytheota vel vasallo
q vẽdidit dño irreqsito vt lꝫ recuperet nõ dicaf tene
re eodẽ iure.⁊ sic euadat penã incursaꝫ de quo ẽ tex.
in.c.i.quid iuris sit si vasal.post feudi aliena.id recu
peret ⁊ facit.l.i.§.si rẽ depositã.s̃.depo.⁊.l.i.quidã
in testõ.in p̃n.ĩ.de fideicõ.lib.⁊ cõiter cõcludif ꝙ ñ
euadit penam incursaꝫ p iura.s̃.allegata ⁊ no.Dy.
⁊ Bar.in.l.sequitur.§.itẽ labeo.ĩ.de vsucap.⁊ bar.
in.l.si qs libellos.C.de ap.⁊ p glo.⁊ Bar.in.c.i. in
p̃n.ĩ ꝟbo alienare de ꝓhi.feu.aliena.per Fed.hñ fa

ciunt no.p bar.in.l.si insulã.in.vj.q.ĩ.de ꝟb.ob.⁊ no.p spe.
in ti.de loca.§.nũc aliqua.ꝟ.lxxxvi.¶ Põt tñ hoc limitari
nisi incontinẽti redemerit.c.si qs p̃sbyteroꝝ.de rebus ec.non
alie.⁊ ar.c.potuit de loca.⁊ ibi hoc vr̃ tenere ant.de bu.⁊ hãc
opi.vr̃ sentire Bal.in.d.ti.qd iuris sit si vasallus sup rubrica
iuncta illi ti.dũ dicit Bal.ibi eẽ locũ pñie qñ culpa nõ execu/
ta ⁊ sic res ẽ integra vel si incõtinenti purgef.l.diuus.s̃.de in
integ.resti.⁊ idem Ja.ardizo.in.d.c.qd iuris sit.si vasal. ar.
l.q pos.ff.de vi ⁊ vi ar.intelligit tñ hoc eẽ veꝝ si anteꝗ rede/
merit nõdũ erat sibi alienãti mota qȯ p dñm: ar.l.mancipioꝝ
de op.leg.⁊ ita ẽt vr̃ tenere Andr.de Iser.in.d.c.i.p illũ tex.
in ꝟbo postea.qȯ videf denotare interuallũ.l.ab hostib⁹.§.lꝫ
ꝙ simpl'r.ff.ex qui.cau.ma.dicit tñ ꝙ durũ vr̃ discedere a iuri
bus q̃ videnf dicte opiniõi ꝯria.Saly.in.l.fi.in fi.C. de iure
ẽphi.ẽt tenere vr̃ istã opi.ꝙ euitet pena redimendo dũmodo
hic faciat anteꝗ dñs declarauerit velle emphiteotã cecidisse a
iure suo tũc.n.pfecte incidit in penam.d.l.fi.iuncta.l.ij.eo.ti.
Sed Jo.an.in addi.spec.sup .d.ꝟ.xcv.sentit ꝯrium dũ dicit
ꝙ tex.in.d.c.potuit.in.ꝟ.nisi nõ referf ad venditionẽ sed ad
cessationẽ solutionis: ⁊ istã opi.vr̃ vltimo loco referre ⁊ appro
bare Spe.in loco p̃allegato.⁊ dicit Jo.an.ibi ꝙ in feudo h ẽ
expressuꝫ in.d.c.i.⁊ sequitur hoc Jo.de imo.in.d.c.potuit su
per glo.pe.vbi dicit ꝙ ista opi.est magis cõis ẽt in emphiteo
si.⁊ dicit ꝙ bar.tꝫ istã opi.in.d.§.itẽ labeo.tñ si bñ inspiciat
Bar.ibi non exprimit ꝙ incõtinẽti fuerit res redẽpta melius
allegasset notata p Bar.in.d.l.si insulã.in.vj.q.⁊ vr̃ ẽt istam
opi.seq Ja.aluarotus in.d.c.i.Et sic sit ꝯclusio ꝙ vbi mora
cõmissa est male faciendo nõ sit locus purgatiõi⁹ more nisi in
casibus in qbus reperif exp̃ssum p.d.c.i.cũ si.¶ Nec ob. ꝙ
ibi sit dictio postea.qꝛ illa.l.de necessitate nõ significat ĩterual
lũ tp̃is.l.quotiẽs.§.si qs ita.⁊ ibi no.bar.s̃.de here.insti.Itẽ
tex.in.d.c.potuit.in.ꝟ.nisi nõ põt referri ꝯgrue ad venditio/
nẽ.qꝛ si vẽdidit ⁊ tradidit nõ posset ꝯ eũ exerceri expulsio de q̃
ibi.¶ Secũdo limitari põt dicta ꝯclusio si vẽdidit ⁊ tradidit
secus si nõ tradidit qꝛ nõ ĩcidit in penã: qꝛ ĩtelligif de vẽditõe
cũ effectu ƀm spe.in.d.§.nũc aliq̃.ꝟ.xcv.ar.l.i.§.h ꝟba.ff. q
qsqꝫ iuris iũcto.§.vẽdite.insti.de re.di.⁊ Jo.an.⁊ alij magis
cõiter in.d.c.potuit.⁊ Saly.in.d.l.fi.in pe.q.p Bal.in.c.i.§
aut si libellario.in pe.col.ĩ ti.q.mo.fe.amit.⁊ in.c.i.§.deniqꝫ
in ti.q̃ fue.pri.cau.hñfi.amit.⁊ in.c.i.in p̃n.in.ij.col.de ꝓhi.
feu.alie.p fede.ꝓ quo bñ facit ꝙ no.gl.ĩ.l.i.§.si rẽ depositã
⁊ ibi hoc tꝫ Pau.de ca.q ẽt dicit sufficere fictã traditionẽ pu
ta si ꝯstituat se p̃cario noĩe emptoris possidere ð quo ẽt p Ja.
alua.in.d.c.i.tñ io.de imo.in.d.c.potuit.sup gl.pe.tenuit ꝙ
sola vẽditio in ẽphiteota sufficeret p.l.fi.C.ð iure emphi.que
reqrit simpl'r vẽditionẽ non alienationẽ.⁊ sic nõ vr̃ necessaria
trãslatio dñij.l.alienatũ.ĩ p̃n.ff.de ꝟ.sig.⁊ ƀꝫ eũ satis accipi vi
denf hec ꝟba cũ effectu in vẽditione si pure facta ẽ cũ ꝓficiat
ꝯsensu.l.ꝯsensu.in p̃n.ff.de act.⁊ ob.Fatef tñ ꝙ cõis opi. est
in ꝯriũ ꝯ quã in practica difficillimũ eẽt obtinere.¶ Quid aũt
si vẽdidit cũ pacto legis cõmissorie vel adiectionis in diẽ dicã
in.l.statulib.ĩ.e.⁊ addit Pau.de ca.h ꝙ iste tex.nõ haberet
locũ si istud legatũ ab herede relictũ fuisset relictũ ad tp̃s: vt
qꝛ dcm̃ fuisset lego tibi donec vixeris.⁊ qȯ postea reuertaf ad
heredẽ.nã tũc mortuo legatario reuerteref ad heredẽ ⁊ sic iu
re hereditario tanꝗ ad hereditatẽ ẽt si ille p̃mus heres iã de/
cessisset.ita signanter dicit velle Bar.in.l.ticia cũ testõ.§.fi.ff
de leg.ij.in ꝟsi.quero qd si pr̃ tpe ⁊c̃.ar.l.si ita.ĩ.de statulib.
sed hic non fuit legatũ tp̃ale sꝫ fuit simpl'r factũ ⁊ fuit grauat⁹
legatarius vt post certũ tp̃s restitueret hr̃di ⁊ dicit se habuis
se de facto.⁊ ꝙ nõ reperit aliquẽ q tangat vel ðclaret.⁊ adde
eundem Pau.de ca.in.l.fi.C.de leg.ibi dixi.

i **A ratione.** Diminutio p̃rimonij ꝯtigẽs
post mortẽ testatoris ñ nocet
legatarijs culpa carẽtib⁹ sed heredi eꝯ augmentũ le
gatarijs nõ ꝓdest sed hr̃di in cõputatõe falcidie.h.d.¶ In
tex.ibi quodcũqꝫ dãnum ꝯtingẽs.s.post mortẽ testõris.l.i q̃
titate.in p̃n.ĩ.e.¶ In tex.ibi acqsita.s.p⁹ mortẽ p eãdẽ.l. no
ta ꝙ fruct⁹ pcepti ex reb⁹ hr̃ditarijs post mortẽ testõris nõ cõ
putanf in fal.¶ Fallit tñ p̃ i fructib⁹ pceptis iudicio testõris
ex reb⁹ hereditarijs legatis.l.paulus.post p̃n.s̃.e.lꝫ aliud sit

in fructib⁹ rei heredis alteri legate nisi ꝑciperẽt post morã vt ibi in fi. intellige tñ hec ſm ꝙ dixi in. l. ꝙ de bonis. § fructus. ſ. eo. ¶ Scđo fallit in fructibus ſatis tꝑe mortis teſtatoris. l. in. l. falcidia placuit. ſ. eo. de quo dic vt ibi fuit dcm̃. ¶ Tertio fallit ſm Ang. ſi teſtator exp̃ſſe diſpoſuit ꝙ cõputarent̃ in fal. allegat. l. in fideicõmiſſaria. j. ad treb. ⁊ ſequit̃ Jo. de imo. q ẽt ꝑ hoc allegat. l. ꝙ ãt. j. e. tñ dicit ꝙ. l. in fideicõ. nõ vr̃ hꝑ bare maxĩe: q: loq̃t̃ i treb. nos in fal. q̃ in hac materia ĩputationis multũ differt a trebel. l. in quartã. j. e. ⁊ ẽt. d. l. qđ aũt. loqtur in preallegatis vñ melius ꝓbari vr̃ q: ſi teſtator legãdo res hr̃ditarias in diẽ vel ſub ꝯditõe põt facere ꝙ fruct⁹ ẽt poſt aditã hereditatẽ ꝑcepti pendente die vel ꝯditõe imputent̃ in fal. abſq3 eo qđ exꝑmat eos ĩputari in fal. l. qđ de bõis. §. fructus. ſ. e. ⁊. d. l. paulus. multomagis ſi exprimat ꝙ fructus rerũ hereditariarũ ſibi ĩputet ĩ fal. ¶ Quarto fallit ſm Ang. ſi ĩcremẽta fructuũ ⁊ reddituũ ꝑcipiantur ꝑ hr̃dẽ p⁹ mortem teſtatoris q erat creditor hr̃dis ex cã peculiari. naz q̃ten⁹ lucrat̃ vel liberat̃ heres eatenus ꝑcepiſſe hr̃ditario iure a prin. vr̃. l. cũ quo de peculio. in p̃n. j. e. q̃ limita. h vr̃ ſatis inepta nec conuenit. d. l. allegate ꝑ Ang. ⁊ illud qđ dictũ eſt in fructib⁹ ẽt ſm Ang. habebit locũ in uſuris ꝑceptis ex pecunia legata vel nõ l. q q̃dringenta. §. fi. ſm vez intellectũ de quo ibi. j. e. ⁊ idẽ dicit in redditib⁹ ciuilib⁹ vt in penſionibus domoz ⁊ ſilibus ꝑ id qđ hr̃ in. d. §. fi. ¶ No. ꝙ q̃ſita ꝑ ſeruos poſt mortẽ nõ augent hereditatẽ qđ vr̃ plane procedere qñ acq̃runt̃ ex ĩduſtria vel dono fortune q: cũ nõ ꝑcipiant̃ ex corporib⁹ hereditariis ſpectẽt indiſtincte ad hr̃dem ⁊ nunq̃ in fal. ĩputant̃. Sed hic ex operis ſuorum q̃s aliis locauerũt ꝓ certa mercede ẽ maius dubiũ ⁊ dic̃ Ang. idẽ dicendũ eſſe in illis qđ ĩ fructib⁹ dictũ ẽ q: ſũt acceſſiões ciuiles. allegat. l. ſ3 ⁊ ſi qs. ſ. de vſufr. ¶ Puto ꝙ voluerit allegare illã. l. in. §. ſi operas. bñ facit l3 ip̃e non alleget. l. apđ iulianũ. §. i. de le. i. ⁊ cũ eo tranſit ſimpl̃r Jo. de imo. l3 eũ non ꝑfecte referat. Sed nõ vr̃ ꝙ ſit bona dr̃ia illa q̃ ipſi faciũt inter illud ꝙ acq̃rit ſeruus ex ĩduſtria ⁊ illud qđ acquiritur ex locatione oꝑaz: ſed puto recurrendũ ad diſtinctionẽ que colligit̃ ex. §. de his. inſti. ꝑ q̃s ꝑſo. no. acq. ¶ In gl. i. ibi l. q quadringenta. §. fi. dic ꝙ ibi loq̃t̃ i vſuris ꝑceptis ex iudicio teſtatoris ex pecunia legata ſub ꝯditione: hic aũt intelligit̃ de fructib⁹ vel vſuris ꝑceptis ex rebus nõ legatis. ¶ In gl. ii. ibi ſm iſtã ſol. dic meliuſ vt ibi no. maxime ꝑ Bar. poſt gl. ⁊ vide qđ infra dicã. ¶ An iſta. l. habeat hodie locũ ꝯfecto inuentario. ſ. ꝙ diminutio tũc cedat ad dãnum heredis tangit̃ ꝑ Bar. j. e. l. diligenter. vbi dicit ꝙ nõ. ⁊ ſequit̃ ſimpl̃r Ang. hic ⁊ t3 ẽt finaliter Pau. de ca. hic ne melioris ſint ꝯditionis legatarii q tractant de lucro q̃ heres q tractat de dãno. l. fi. §. lnia C. de iur. delib. l. at ſi qs. §. ii. ſ. de religio. dicã in. d. §. ſi diligenter. ¶ Ex gl. limita iſtã. l. ſ3 pau. de ca. hic niſi diminutio vel augmẽtũ ꝯtingens poſt mortẽ teſtatoris ſumpſiſſet originẽ in vita teſtatoris: q: tũc videret̃ ꝯtigiſſe in vita. l. paulus poſt p̃n. ibi nã ⁊ ſi ita ſtipulatus. j. e. Facit ꝙ dcm̃ eſt ſupra đ fructibus ſatis tꝑe mortis teſtatoris. ⁊ iſtud ẽt tradit̃ ꝑ bar. in. l. ĩ rõne. §. ꝙ vulgo. ſ. e. in. ii. col. in. ℣. venio ad tertiã ꝑtem ⁊c̃. cũ ſe. oppoſitionib⁹. Idẽ ſi augmentũ ꝓueniret ex cã q̃ nõ haberet originẽ ex vita teſtatoris tñ ꝑuenit circa illud ꝙ originẽ habuit puta teſtator habebat vnũ debitorẽ q tenebat̃ i cẽtũ. tñ ñ erat ſoluẽdo. ⁊ ſic nõ ꝯputabat̃ i patrimõio qđ forte valebat ccc. illo nõ ꝯputato. l. nenſenius. §. fi. ſ. e. ⁊ poſt mortẽ teſtatoris efficiat̃ ſoluendo ex noua cã certe auget̃ patrimoniũ ad cõmodũ legatarioz. vt eſt tex. no. in. l. cũ quo de peculio. in p̃n. j. e. dic plenius vt ibi ꝑ Bar. poſt gl. ⁊ ꝑ barto. in. d. §. qđ vulgo. ¶ Et an illud qđ dr̃ in falcidia habeat locũ in tre. ſ. ꝙ id quod caſu fortuito periit poſt mortẽ cõputet̃ in totũ heredi ĩ treb. dic ꝙ ñ ſi nõ interuẽit culpa her̃dis. l. deducta. §. añ diẽ in fi. ſm cõem intellectum. j. ad treb. l3 Raph. hic ꝯ ⁊ nõ bñ vt ibi dixi. ⁊ ibi aſſignaui rõnẽ dr̃ie inter vnũ caſũ ⁊ aliũ. ¶ Querit ẽt Pau. de ca. hic an id qđ ſeruat̃ hic quo ad falci. circa diminutionẽ vel augmentũ rez hereditatis ſeruet̃ ẽt quo ad legitimam debita iure nature. ⁊ dicit' ꝙ quo ad augmentũ rez idem eſt in legitima[a] ⁊ dicit de hoc eẽ caſum ſingularez in. l. ſi patronum. ex debita. §. fi. j. de bo. lib. ⁊ plus eſt ſm eum q: vr̃ loq illẽ tex. ẽt ſi augeat̃ ex cã que fingit̃ fuiſſe retro ad tp̃s vite p̃ris. adde. l. ẽt. §. fi. eo. ti. ⁊. l. cũ querit̃. C. de inoffi. teſta. Sed quo ad diminutionem dicit ꝙ hoc nocebit filio. q: filio debetur legitima ĩ ſingulis reb⁹. vñ ſi ille pereũt vel deteriorẽt̃ neceſſe eſt vt ei noceat: q: ſemꝑ res perit vel deteriorat̃ ad incõmodũ eius cui⁹ res eſt. l. pignus. C. de pig. act. Idẽ dicit ſi aliq̃ res fuit relicta filie ꝓ ſua legitima ⁊ poſt mortẽ p̃ris periret tex. eſt in. d. l. ſi patronũ. §. patron⁹. vide tñ bar. in hoc vltimo ꝯtriũ volentẽ in. l. ſuus quoq3. in p̃n. ff de heredibus inſtit. ꝑ. l. ſcimus. in p̃n. C. đ inof. teſ. tñ verior vr̃ opi. i. quã t3 Gui. de cu. in. d. l. ſcimus. ⁊ ibi bal. in. iii. q. ⁊ Jo. đ imo. in. d. l. ſuus quoq3 ꝑ. d. l. ſi patronũ. §. patronus nõ ob. d. l. ſcimus. q: ibi loqtur qñ res euinceret̃ ⁊ illo caſu poteſt ꝓcedere opi. bar. ſec⁹ qñ cãu furtiuo ꝑiret. d. l. ſi patronũ. ¶ Et adde inq̃tũ Pau. de ca. hic t3 ꝙ quo ad diminutionẽ legitime cedit ad dãnum filii diminutio p̃rimonii ẽt qñ nõ eſt aſſignata vna res filio pro ltĩa q: ꝯtriũ vr̃ vez cũ ita debeat attendi tp̃s mortis teſtõris in hac ltĩa ſicut ĩ fal. ꝑ. d. l. cũ q̃rit̃ iuncto iſto tex. nec ob. rõ allegata ĩ ꝯtriũ ꝑ pau. de ca. q: qñ teſtator legat aliq̃ bona legatarii legitima nõ debet̃ de illis legatis ſed de aliis ſi ſuꝑſunt q̃ ſufficiant ad ltĩaz ita notabiliter dicit bal. in rubr. ff. de re. diui. in. i. col. ꝑ. §. q̃ obrez. in auc̃. đ reſti. ⁊ ea q̃ par. poſſet ãt ꝓcedere opi. pau. de ca. qñ legata eſſent tot bona ꝙ nõ ſuꝑeſſet ltĩa. ⁊ ſic oporteret ltĩam detrahere de rebus legatis q̃ poſtea periiſſent. nã pereũt ꝑiculo filii ſicut legatarioz ita ẽt eſſet hic ĩ herede volẽte detraheꝛ̃ fal. ꝑ. d. l. pign⁹ iũcta. l. linea. ſ. eo. ⁊. j. §. ꝓximo. ⁊ inq̃tũ dcm̃ ẽ ſ. ſm pau. de ca. ꝙ in ltĩa filii quo ad augmentũ attendũtur bona tm̃ q̃ erãt tꝑe mortis p̃ris ẽt ſi augeatur ex cã q̃ fingit retro quo ad tp̃s vite patris ꝑ. d. l. ſi patronũ. §. fi. adde ꝙ hoc t3 ibi Nicho. de neap. ſ3 in ꝯtriũ fortiter facit. l. ſui q apud hoſtes. j. eo. ⁊ ẽt d. l. penales. ℣. nã ⁊ ſi ita. iuncta. l. potior. ſ. qui potior. in pign. ha. ¶ Nõ reꝑio ſolutũ iſtud ꝯtrium tñ Nicho. de neap. in. d. l. ſi patronũ. l3 nõ faciat mentionẽ de dictis iurib⁹ rñdet ad. §. ſi ab hoſtib⁹. inſti. q. mo. ius pa. po. ſol. ꝙ in. d. l. ſi p̃ronum iuriſcõſultus voluit attendi ℣itatẽ ⁊ non fictionem ne eadem diſpoſitio diuerſo iure cenſeat̃: ar. l. eũ q. de vſucap. ꝑ hec tñ non rñdetur ad. d. l. ſerui. cũ ſi. ¶ Poteſt rñdere ꝙ ſicut in cãu. d. l. ſerui non creſcit detractio falcidie de legatis ſed decreſcit. ita in caſu. d. l. ſi patronũ nõ redundat ad cõmodũ maioris detractiõis ltĩe ſed ſeruus redeat ad hoſtibus poſt mortẽ ⁊ hoc modo non ꝯdicunt ⁊ ita glo. ibi vr̃ allegare. d. l. ſerui. ꝓ concordanti vel op3 dicere ꝙ aliud eſt qñ agit̃ de detractiõe falci. aliud in ltĩa inter que eſt magna dr̃ia in multis vt plene no. in. l. in quartã. j. e. ⁊ huic rñſioni vr̃ adherere Nich. de neap. in. d. l. ſerui vbi rñdet ꝙ aliud eſt in falci. aliud in debita patrono. ¶ Poſtea reperi ꝙ pau. de ca. in. l. in q̃titate. ĩ p̃n. j. eo. ſentit ſolutionem quã ſcđo loco dedi. ſ. l3 aliis verbis vtatur. nam dicit ꝙ in. l. ſi patronum augmẽtum non prodeſt ltĩe vt augeatur ita hic non ꝓdeſt falcidia vt eam conſeruet ſed perimit falcidiã ⁊ auget legatam. non autem perimit ltĩam: q: eſt magis debita ⁊ ſi tu dicas ſi augentur legata q̃re nõ augetur ltĩa ⁊ ipſe rñdet ꝙ ltĩa eſt ex obligatiõe legali. obligatio autem eſt odioſa ⁊ reſtringenda. legata ℣o ꝓcedunt ex liberalitate que eſt augenda tãq̃ fauorabilis: arg. c. cum dilecti. de dona. Item ltĩa debet̃ ꝯ voluntatem teſtatoris ſatis eſt ꝙ faciat debitum ſm tempus mortis ſed legata debentur ex volũtate. S3 contra eſt facit q: l3 ſit verum ꝙ per tale augmentu3 perimatur falcidia. hoc tñ ſolum procedit qñ legata eſſent intra vires bonorum extantium tempore mortis vt ſi legaui centum ⁊ tm̃ habebam centũ poſtea ex cã q̃ retro trahit̃ creſcat p̃rimoniũ in. xxv. pl' tñ ẽ.

[a] ¶ In legitima. adde lud. roma. ſing. fo. xvii.

secus si legata excedebãt vires vt qꝛ legaui centũ viginti ꝛ tpe mortis nõ habebã nisi centũ ꝛ postea ex cã q̃ retro trahiť creuit i.xx.crescũt legata ꝛ falcidia: qꝛ falci.nũc erit.xxx.vbi ñ fuisset nisi.xv.nisi diceres ꝙ hoc casu crescere falcidiã venit in cõsequẽtiã icremẽti legatoꝝ. Itẽ nõ vř bñ dicere dũ vult ꝙ magis faueať legatario q̃ ltie per.l.papinia.§.qrta.ff.de ĩ offi.test.Sal.in.d.l.scimus.§.repletionẽ.in fi.ẽt dicit ꝙ in.d.l.ꝟui.magis faueť legatis qꝛ debenť ex dispositiõe defuncti:sed supplementũ ltie nõ debeť ex dispõne defuncti.ꝛ in illa ꝓcedit.d.l.si patronuz.ꝛ dič hec no.qꝛ ꝑ alios nõ repit tactã. ¶ Querit ẽt ipse si pr̃ in vita assignauit filio legitimã ħ expsse acto ꝙ cõputareť in ltiaz qđ fieri potuit.d.l.cũ quo.§.fi.j.eo.ꝛ nota.ꝑ bar.in.l.in qrtã.in pe.col.j.e. postea viuente pr̃e augeť ei⁹ patrimoniũ filius petit augeri ltiaz pr̃e mortuo ꝛ dicit ꝙ bal.post Ja.bu.i.l. ꝙuis C.de fideicõ.tꝫ ꝙ nõ possit petere:qꝛ si diminutum fuisset nõ posset pr̃ ab eo aliqd repetere ergo nec eõ Sed pau.putat ꝙ si fili⁹ fecit patri fidẽ ꝛ ꝓmissionẽ de petẽdo plus cũ iuramẽto ꝛ tũc ꝓcedat opi.Bal. aľs aũt nõ imo poterit plus petere ꝛ eõ si est diminutũ teneť restituere q̃tenus habuit vltra si assignatio facta fuit ꝓ ltia ꝛ nõ iure donationis ꝙ vř collata in tp̃s mortis.ꝛ sic ꝓ eo ꝙ debebať tpe mortis.ꝓ hoc allegat.l.si ꝟo.§.sꝫ ꝛ si ꝟuo.ꝟ.cetꝫ.ibi dũ dicit qꝛ põt dici sepasse ꝛc̃. Caue qꝛ ẽt bal.i.d.l.ꝙuis reprobat dictã opi.Jac.bu.ꝓut ẽt ipse reprobat in.l.pactũ.in.vj.oppo.C.de colla.ꝑ.l.si qñ.§.i.C.de inof.test.i.qñ nõ interuenit iuramentũ.iuxta.c.ꝙuis.de pact.in.vj.ꝛ de illa opi.Ja.bu.facit etiã mentionem bal.in.l.fi.§.i.i.iij.col.i.ꝟ.quid ergo.C.de vsur.rei iu.ꝛ in auc̃.res q̃ in.ꝟ.q̃ro statuto caueť.C.cõia de leg.ꝛ Ang.Jo.đ imo.ꝛ Ro.in.l.stipulatio.hoc mõ de ꝟb.ob.ꝛ Pau.de ca.in.l.si qñ.§.ꝛ gñaliter.C. de inoffi.test.Nã ꝯ Ja.bu.certe qñ nõ interuenit iuramẽtũ vř esse tex.in.l.si quãdo.§.i.p̃allegato non violãdo tex.ꝛ maxime qꝛ pater presumitur superlucrari.l.si defunctus.C.arbi.tu.dixi in.d.l.stipulatio

Vendere. Si heres iussus est vendere rez minori p̃cio q̃ valeat quaten⁹ plus vꝫ dř esse in legato ꝛ si iussus ẽ emere plusq̃ valeat q̃tenus illud p̃cium excedit iustũ valorem eatenus dř esse in legato vt illud solũ defalceť.hoc dicit. ¶ In tex.ibi iduciť.s.in cãz legati. ¶ In tex.ibi pluris referť ad casuz qñ iussus ẽ vẽdere.ꝛ ꝙ subijcit minoris referť ad casum qñ iussus est emere ꝓ maiori p̃cio illud ꝙ in veritate est minoris p̃cij. ¶ In tex.ibi q̃.s.sit illud p̃cium. ¶ In tex.ibi deductis.hoc ẽ dicere sepato ꝛ đducto legato a ꝟo p̃cio rei fiet adhuc alia scđa detractio de portiõe q̃ remanet in legato.ꝛ hec erit falcidia vt si grauatur vendere rem valentez viginti vt venderet Ticio pro decem detrahit falcidiã de.x. Itẽ si grauauit heredem vt rem valentez decem emeret a Ticio ꝓ viginti.

Diligenter. Jurisconsultus hic reassumit illud ꝙ in p̃n.huius.l.dixit vt illud limitet ꝛ declaret ꝛ hic intẽdit. ¶ Casus fortuitus nõ liberat debitorem q̃titatis vel generis generalissimi sed debitorẽ speciei ꝛ etiã debitorem generis subalterni sic ꝑempto toto illo genere secus si certis specieb⁹ ex illo.h.d.vsqꝫ ad.§.tã ꝛ si.in p̃n.loqť de legato in genere generalissimo.Sed in.ꝟ.certis.ꝟo corporib⁹ loqť de legato relicto ĩ spẽ vsqꝫ ad ꝟ.icerte.ibi aũt loquitur de legato ĩ genere subalterno vsqꝫ ad.ꝟ.si ꝟo argenti ibi ꝟo redit ad primũ casum prout.j.declarabitur. ¶ In tex.ibi quod.n.remote lege fal.ꝛc̃.q̃si dicat sicut qñ non erat locus đtractioni falci.ispectis facultatib⁹ q̃ erunt tpe mortis testatoris interitus reꝝ hereditariaꝝ nõ liberat heredem qui teneatur in totum legata p̃stare ita ẽt si ispectis facultatibus tpe mortis erat locus detractiõi fal.ꝛ postea pereant res hereditarie nõ liberabitur heres a p̃statione eius quod ex cã legati deducta fal.tenebatur p̃stare ꝛ ad hoc intendit intellectus glo.vel põt dici de mente lr̃e fuisse ꝙ sicut totalis ꝑemptio reꝝ hereditatis post mortẽ testatoris nõ ꝓdest heredi ad liberandũ eum in totũ a dictis legatis qñ tpe mortis inspecto nulla iminebat falc.ita ẽt si ꝓ ꝑte pereant res hereditarie nõ ꝓdest heredi ad ꝑtem q̃ ꝑ legẽ fal.constitueret.i.ad inducendã ꝛ detrahendã falci. ¶ In tex.ibi detrahatur qꝛ solũ detrahiť ꝙ erat detrahẽdũ ꝟm tp̃s mortis. ¶ In tex.ibi q̃ quã detrahi.i.portio q̃ nulla subsecuta deterioratiõe post mortem debuisset p̃stari legatarijs habito respectu ad estimationẽ bonoꝝ tpe mortis illa eadẽ portio p̃steť etiã subsecuta đterioratiõe vel diminutione. ¶ In tex.ibi his ipsis.s.q̃titatib⁹ seu reb⁹ ꝯsistentibus põdere numero vel mẽsura relictis in spẽ vt sequiť. ¶ In tex.ibi aut nihil.s.qñ in totũ ꝑierunt. ¶ In tex.ibi aut eorũ.s.qñ solũ sũt deteriorata. ¶ In tex.estimatiõe bonoꝝ.i.habita relatiõe estimatiõis ad bona q̃ erãt tpe mortis vt si ꝟm illam estimationẽ apparebat ꝙ integra quarta veniebat defalcãda.ita ẽt defalcabiť quarta de re in specie legata ꝛ deteriorata.sinautẽ veniebat detrahendũ minus q̃ quarta inspecta dicta estimatione detrahetur ẽt minor portio q̃ quarta de re deteriorata ꝓut est. ¶ In tex.ibi si ꝟo argẽti pondus ħ redit ad casũ positũ.in prin.hui⁹.§.s.qñ legatum fuit relictũ in genere generalissimo.vt si legaui.x.libras argẽti in genere nã lꝫ pereat totũ argentũ qđ testator hẽbat nõ liberať heres ꝛ detraheť falcidia sicuti veniebat detrahẽda habito respectu ad facultates q̃ erãt tpe moris.ꝛ addit ad p̃n.qꝛ hic loquiť qñ testator hẽbat ĩ patrimonio de illo genere legato ꝛ sic erat minus dubiũ quasi videať in legato sensisse de reb⁹ quas hẽbat ĩ p̃rimonio. ¶ In tex.ibi res tñ iste ver.dꝫ iungi post illa ꝟba nihil debeť qꝛ intelligiť qñ legabanť incerte de certis: vtputa lego duos ex seruis meis ꝛ nõ ꝑierũt oẽs serui testatoris p⁹ mortẽ testatoris sꝫ aliq.ꝛ dř hic ꝙ illi tm̃ q perierũt desinũt esse in legato adeo ꝙ nec eoꝝ estimatio põt peti sicut ꝛ qñ perijt res in specie legata.si aũt perijssent oẽs ꝛ tunc loquitur.ꝟ.incerte: qꝛ liberatur in totũ heres. ¶ No.ꝙ in detrahẽda falcidia attendiť q̃titas patrimonij q̃ erat tpe mortis limitata vt dixi.in p̃n.huius.l. ¶ No.ꝙ genus ꝑire nõ põt.ꝛ ideo debitor generis nõ liberať specieꝝ interitu vt hic ꝛ.l.icẽdiũ.C.si cer.pe. Fallit qñ debereť gen⁹ seu q̃titas ĩ genere respecto certe spẽi.l.ticie textores.§.fi.ꝛ.l.quidã.§.si tibi.ff.de leg.i.de quo dic vt dixi in.d.l.ticie textores.ꝛ in.d.l.ꝙ te.si cer.pet.ꝛ ꝑ bar.in l.vir vxori.de dote p̃leg.ꝛ ꝑ ang.ꝛ Mode.in.l.si ex legati.j.de ꝟb.ob. Fallit ẽt qñ debitor generis obtulisset spẽm illi⁹ generis ꝛ debitor recusasset accipere:qꝛ tũc specie illa ꝑempta liberať ꝟm qđ legiť ꝛ no.i.l.q decẽ.in p̃n.ꝛ in.l.si debitor.j.de solu. ¶ Itẽ fallit si est debitor in gñe subalterno ꝛ totũ illđ genus pereat qꝛ tale genus ꝑire põt vt hic in.ꝟ.incerte.ꝛ in.l.in naue satifelli.ff.loca.ꝛ plene de materia in.d.l.qđ te.vbi dixi. ꝛ istud iduciť ꝑ Cy.hic ad.q.qđ siqs sit debitor alicui⁹ in certa q̃titate pecunie currẽtis in loco ꝛ illa moneta postea ꝑ superiorẽ sit r̃probata ꝛ fiat alia noua ꝙ libereť q̃si oẽs spẽs cõtente sub illo genere monete videanť tũc ꝑempte ꝛ dicit Cy.ꝙ de hoc tangiť ꝑ doc.in.d.l.cũ qd.Sed io.de imo.hic dic ꝙ cõiter teneť ꝙ nõ sit liberat⁹ debitor qꝛ in casu p̃dicto est ꝑempta sola forma non materia q̃ de se reducibilis est ad formã.ꝛ iõ illa dꝫ potius ispici quã forma.l.q̃situ.§.illud.de le.iij.ꝛ iõ debebit solui de antiqua si reperiať aľs ãt eius estiatio ꝓut hř in.c.olim.ꝛ i.c.cũ canonicis.de cẽsi.ꝛ ad istũ tex.rñdet ꝙ ħ loqť qñ ex toto ꝑit res vel saltẽ id qđ ẽ p̃ncipale ꝑ id qđ hř in l.mortuo.in p̃n.cũ ibi no.ꝑ Bar.ff.de lega.ij.Sed in.q.nr̃a nõ periit materia q̃ est qd p̃ncipale qꝛ est reducibilis ad formã.d.§.illud fortasse.ꝛ istam opi.etiaz tenuit Barto.in.d.l. ꝙ te ꝛ cy.in.l.i.minoꝝ.C.in q.cau.ĩ integ.rest.non est neces. ꝛ io.an.in.c.q̃to de iureiu.ꝛ ꝓ ista opi.allego bonũ tex.in.l. creditor ĩ prin.ß.de solu.ꝟm primũ intellectum glo.ibi in.verbo creditoris qui est cõiter approbatus de quo dixi latius ĩ.d.l.cũ quid vbi hoc tenui cũ multis tñ additionibus. ¶ Quero an in terminis huius.§.in pri.qñ pereunt oẽs res hereditarie teneatur heres insolidum ad legata in gñe relicta.ꝛ sic teneať

soluere de suo. ⁊ similiter si nõ pereunt omnes res sed tot ꝙ re
lique nõ sufficiunt. glo. in. l. in quãtitate in prin. in ver. solida iũ
cto tex. ⁊ꝫ ꝙ nõ tenetur soluere de suo sed illã reprehẽdit ibi dy.
Raph. Bar. ⁊ alij magis cõmuniter. ⁊ ꝓbatur hic in ver. quod
enim remota ⁊ hic in glo. in ver. in totũ ⁊ in ver. ꝯstitueretur ⁊
in. d. l. in quãtitate in pñ. maxime in ver. nec ea res. nam aut res
perierũt post mortem ante aditã hereditateꝫ ⁊ sibi imputet he
res quare adiuit vt ibi in ver. nec ea res. aut perierũt post aditã
hereditatẽ. ⁊ tunc cũ esset ꝯtracta obligatio ad genus legatum
nõ liberabitur heres interitu specierũ qꝛ genus perire non põt
vt dictũ ẽ. ⁊ est etiã de mente Bar. hic dum dicit ꝙ iste. §. hodie
est correctus. Nec predictis obstat ꝙ ẽm hec tẽpora legatarijs
nõ tenebatur heres vltra vires. l. i. §. si is q. ꝭ. ad treb. qꝛ verũ ẽ
quo ad vires que erãt tpe mortis vt hic ⁊. l. in rõne. §. qđ vulgo
ŝ. eo. ¶ Sed querit Bart. an iste. §. hodie sit correctus ⁊ siliter
principiũ huius. l. cũ si. si heres confecit inuentariũ ⁊ cõcludit
ꝙ sic. qꝛ facta diminutione vel deterioratione reꝝ hereditatis
post mortẽ testatoris nõ tenebitur de suo soluere. legatarijs qbꝰ
in genere relictum est aliqđ sed solutũ quatenus patiunt̃ facul
tates hereditatis que supsunt. qꝛ heres nõ dꝫ pati dãnum con
fecto inuẽtario. l. fi. §. ⁊ si prefatã. ⁊. §. se. C. de iur. deli. Iteꝫ qꝛ
qñ quis est debitor quãtitatis respectu certaꝝ specierũ speciebꝰ
peremptis liberat̃ vt. ŝ. dixi. ¶ Sed hodie heres tenet̃ ad ꝗti
tatem respectu illarũ rerũ hereditatis de qbus põt soluere lega
tarijs vt. d. §. ⁊ si prefatũ. ergo illis peremptis nõ tenet̃ vltra ⁊ di
cit ꝙ hoc nõ inuenit tactũ ab alijs ⁊ ita ẽt tꝫ ipse in. d. §. ⁊ si pre
fatum. ⁊ cũ eo trãsit Nicho. de nea. hic idẽ tꝫ Ang. ⁊ Io. d imo.
in pñ. huius. l. ſꝫ Pau. de ca. hic dicit ꝙ ħ tex. est ꝯtra Bar. de
rigore iuris. nã sicut hodie cõfecto inuẽtario nõ tenet̃ heres vl
tra vires hereditatis ad legata: vt in. §. sancimus. in auc. de he
redi. ⁊ fal. ita ẽt olim erat inuentario nõ ꝯfecto. d. §. si is q qua
dringẽta. ergo sicut olim ꝑ interitũ rerũ ꝯtingentẽ post morteꝫ
nõ liberabat̃ a legato generis. ita ẽt hodie eadẽ rõne per interi
tũ rerũ ꝯtingentẽ post mortẽ ⁊ post aditã hereditateꝫ ⁊ sic post
obligationẽ ꝯtractã ad solidũ nõ dꝫ liberari. si vero ante aditã
hrditatẽ perirẽt tunc fatet̃ ꝙ ꝓcedit opi. Bar. qꝛ aditio postea
secuta nõ obligat ipsũ vltra vires hereditatis que tũc reperiun
tur ⁊ dicit hãc distinctionem esse subtilẽ ⁊ per neminẽ tactam.
¶ Ipsemet Pau. de ca. in pñ. huius. l. in lectura bono. ẽt põit
istã limitationẽ ⁊ eã approbat vt de iur̃ verã. s. ꝙ nõ hẽat locũ
decisio. bar. qñ res pereũt post aditã hereditatẽ qꝛ cũ ceperit ob
ligari insolidũ ꝑ rebus extantibus bñficium inuentarij qđ sibi
locũ non vendicauit nõ incipiet ex post facto locũ habet̃ ne ob
ligatio que certã formã assumpsit a pñ. ex postfacto eam mutet
ar. l. insulã intra bienniũ. de verb. ob. ⁊. l. serui ⁊ filij. in pñ. ꝭ. de
fru. Sed ipsemet Pau. in pñ. huius. l. in lec. pad. dicit ꝙ de ri
gore iuris nõ videt̃ vera opi. bar. qꝛ illud qđ dicit̃ ꝙ debet̃ quã
titas respectu certe speciei liberat̃ debitor interitu speciei ꝓcedit
qñ quantitas erat incerta secus si certa. vt in. d. l. vir vxori. ⁊ ibi
no. bar. de dote ꝑleg. sed hic ꝗtitas legata erat certa. ergo non
dꝫ liberari interitu spẽi tñ de equitate dicit ꝙ verior videt̃ opin.
Bar. qꝛ dꝫ preferri heres q tractat de dãno vitando legatarijs
qui tractãt de lucro. d. l. fi. §. licentia. ⁊. l. at si qs. §. ij. ŝ. de reli.
⁊ sumpti. funer. ¶ Io. de imo. in. l. in ꝗtitate. in pñ. e. tꝫ opi.
Bar. dicit tñ ꝙ forte nõ poterit deducere falcidiã si illa non po
terat deducere inspectis facultatibꝰ ẽm tps mortis testatoris si
postea fuerint diminute. facit ẽm eum id quod no. Bart. ħ ⁊ ꝑ
hoc vltimo etiã facit. qꝛ ꝗtuꝫ ad detractioneꝫ falci. non reperit̃
in hoc correcta istã. l. in pñ. ⁊ ħ nisi in hoc ꝙ heres dꝫ adire cũ
beneficio inuentarij si vult detrahere falcidiã. §. sancimus. in au
cten. de hered. ⁊ fal. Raph. cu. etiã in. l. in rõne. §. qđ vulgo. ŝ.
eo. tꝫ opi. Bar. ⁊ subdit ꝙ idẽ putat esse in augmẽto superueni
ente post mortẽ. qꝛ nõ spectabit ad heredẽ hodie sed cedet i sa
tisfactionẽ legatoꝝ ⁊ eris alieni nil tamẽ allegat. ⁊ adduci pos
set qꝛ eadem dꝫ esse ratio dãni ⁊ lucri. l. manifestissimi. §. sed cũ
in secũda. C. de fur. l. fi. §. fi. ff. de leg. iij. satis tamẽ putarem ꝙ
hoc casu quatenus legata maiora prestat detrahat etiam tanto
maiorẽ falcidiã sicut sentiret in fal. dãnum pp diminutioneꝫ vt
dixi. ŝ. ⁊ ꝯclusiue puto verã opi. Bar. cũ modificatiõibus ⁊ ad
ditionibus traditis ꝑ Ioan. de imo. ⁊ Rapha. vt supra retuli.
Sed nõ puto veraꝫ esse restrictionẽ traditã. per Pau. d ca. ⁊ ħ

per primã rõnem traditam per Bar. hic qꝛ nõ dꝫ pati dãnuꝫ he
res nec de sua substãtia penitus aliqđ perdere etiã quo ad cre
ditores: vt in. d. §. ⁊ si prefatum. ⁊ multomagis idem eẽ dꝫ quo
ad legatarios tractãtes de lucro per. d. §. licentia. ⁊ sic obliga
tio ex tẽpore adite hereditatis nõ fuit ꝯtracta simplr̃. insoliduꝫ
sed cum modificatione. s. ꝙ nõ patiant̃ dãnum in sua substãtia
⁊ per hoc cessant allegata in contrarium.

Tam et si. ¶ Licꝫ datũ gratia ꝯditionis implende in falcidiaꝫ nõ imputet̃: ꝙ tamẽ dat̃ tan
quã preciũ hereditatis vel rerũ hereditariarũ ab herede impu
tatur qꝛ succedit loco rerũ ⁊ ille cui relinquit̃ sub ꝯditione dãdi
non cogit̃ ꝯditioneꝫ implere si nõ vult. h. d. ¶ In tex. ibi quẽ
admodum exemplificatiue ponit̃ non similitudinarie ẽꝫ Dy. ⁊
alios. ¶ In tex. ibi fideicõmissum esset subaudi ⁊ vt precium.
¶ In tex. ibi ipsius. s. fideicõmissarij. ¶ No. ꝙ inducta in fauo
rem alicuius non debet in eius odiuꝫ redũdare vt hic. ⁊. l. qđ fa
uore de legibus. ¶ In glo. in verbo restituere no. ex glo. ꝙ ius
sus restituere hereditatẽ per venditionẽ non videt̃ grauatus re
stituere hereditatẽ per fideicommissuꝫ. ⁊ ideo taliter restituens
non trãsfert actiones ex senatusconsulto trebel. ex quo sequit̃ ꝙ
lꝫ trãseant actiones vtiles actiue in emptorẽ. l. emptor. C. de he
redi. vel actio. vendi. tamẽ actiones passiue non trãseunt in em
ptoreꝫ predictũ: qꝛ non cogit̃ rñdere creditoribus hereditarijs
l. ij. C. eo. sed fideicõmissarius vniuersalis bene cogeret̃. l. ij. C.
ad treb. ⁊. l. in prin. ꝭ. ti. ij. ex quo sequit̃ ꝙ venditor isto cãu po
terit intentare directas actiones preter ꝗ in tribus casibus posi
tis in. l. iij. C. de noua. qđ facere non posset si hereditatẽ restituis
set per fideicõmissum vniuersale qꝛ apud eum remanerent ina
nes penitus actiones. l. i. in prin. ⁊. §. ꝗꝗ. ⁊. l. facta. §. si heres.
ꝭ. ti. i. saluo tamẽ casu sing. l. fi. ŝ. de transa. item sequit̃ ꝙ heres
per modũ venditionis grauatus restituere nõ poterit heredem
inuitũ ꝯpellere adire qꝛ non est locus senatusconsulto trebellia
no secus in hr̃de grauato per vniuersale fideicõmissuꝫ restituer̃
hereditatẽ. l. qꝛ poterat. cũ si. ꝭ. ad treb. qđ est perpetuo no. nec
predictis ob. ꝙ glos. ħ in verbo figura dixit ꝙ hic in vim modi
fuit factũ relictum. qꝛ rñde ꝙ quando dixit testator grauo te vt
restituas hereditatẽ pro tali precio bene dicit̃ grauatus sub mo
do. s. ꝙ vendat ⁊ ꝓ remuneratiõe habeat centuꝫ. nã dictio pro
facit modũ. l. si quis ꝓ redemptione. C. de dona. ⁊ no. Bar. i. l.
qbus diebus. §. fi. ŝ. ti. i. ⁊ vbi fit mentio de precio put fit hic in
telligitur de ꝯtu vẽditionis. l. fi. C. de predi. curi. lib. x. ⁊ sic oĩ
no verũ est dicere ꝙ hic heres fuit iussus vendere. ¶ Ex predi
ctis infert hic Ang. ꝙ si in terminis huius. §. institutus adiuit
hereditatẽ fideicõmissario mortuo non ꝓpterea expirabit fidei
cõmissum. secus dicit quãdo est fideicõmissum vniuersale i quo
habebat locũ senatusconsultũ trebellianuꝫ. l. ille a quo. §. si de
testõ. ff. ad treb. Sed Io. de imo. ⁊ melius dicit ꝙ hoc dictum
Ang. non videt̃ verũ. qꝛ fideicõmissarius etiã vniuersalis trans
mittit ad heredẽ etiã si moriatur ante aditionẽ factaꝫ ẽm veraꝫ
opi. l. iij. ⁊. l. si in personã. C. de fideicõ. plene per Bar. in. l. fi
lio. ŝ. de leg. i. reprobata glo. ibi per doc. maxime per. l. cogi. §.
idem mutianus. ꝭ. ad treb. nec ꝯtrariuꝫ dicit̃ in. d. §. si de testa
mento. nam solũ ibi dicit̃ qđ si non adiretur hereditas vt qꝛ de
cederet heres hereditate non adita expirat fideicommissum.
¶ In glo. fi. secũda sol. cõiter tenetur tamẽ dicit Io. de imo. ꝙ
non videt̃ de mente huius lr̃e. in fi. eo qꝛ ratio hic posita. in. fi.
videtur habere locũ etiaꝫ quando vterqꝫ poterat grauari vt qꝛ
vterqꝫ esset institutus. ⁊ ideo putat forte dici posse ꝙ considerã
da sit quãtitas quare dari dꝫ ⁊ etiaꝫ vt lor hereditatis. naꝫ si he
reditas multo plus valet tũc videt̃ dispositio facta gratia fidei
cõmissarij etiã si vterqꝫ potuisset grauari. facit ẽm eum id quod
habetur. ŝ. ea. l. in. §. vendere. ⁊ in. l. si dignũ. ŝ. eo. si autem va
leret tantũdeꝫ vel modicus esset excessus posset ꝓcedere ista so
lu. ⁊ facit ẽm eum id qđ in simili habet̃ in. l. qui exceptionem. in
prin. ŝ. de condi. inde. ⁊ in. l. rogasti. in princi. ⁊ in. l. si quis nec
cãm. §. res pignori. ŝ. si cer. pe. ⁊ adde ꝙ similẽ distinctioneꝫ fa
cit Bar. in. l. cũ res. §. culpa. de leg. i. ⁊ istud etiã colligit ur ex
prima so. glo. hic. ¶ Addit etiã Pau. de ca. hic ꝙ tex. in. §. cũ
esset allegatus. pro cõtrario hic in glo. ꝓcederet quãdo per r ab
latiuũ absolutum fuit impositũ grauamẽ vt si grauo vnuꝫ ex he
redibus ꝙ ꝓceptis cẽtum a ticio coherede suo sibi restituat por

tionem hereditatis.nam ticius coheres si adiuit pôt cogi dare centũ ⁊ recipere portionẽ illius lʒ ablatiui absoluti conditionẽ faciant.l.a testatore.§.ti.i.⁊ ita loquit̃ tex.in.d.§.cum esset.Sʒ si exprimeret̃ conditõ ꝓprie per dictionẽ si.puta si ticius cohrs dabit tibi centũ restituas sibi portionẽ hereditatis nõ putat tũc ticium posse cõpelli ad centũ ⁊ isto modo ſm eum posset intelligi tex.hic:nã ablatiui absoluti lʒ habeant vim ꝯditionis:aliqualiter tamẽ accedũt ad naturã dispõis plusꝙ dictio si.ar.l.demõstratio falsa.ante finẽ ibi at si ꝯditionaliter ⁊c.§.ti.i.⁊ dicit hoc esse no.⁊ ꝙ nullus tangit.Sed dic ꝙ imo hoc fuit dictũ Bal.i rub.C.de insti.⁊ substi.in ver.extra quero ⁊c.Nec placet ꝙ iste text.h intelligatur qñ per viam cõditionis testator ꝓuidisset.qꝛ est ꝯtra istum tex.in prin.⁊ predicta no.qꝛ ex eis habes duas notabiles limitationes ad.§.cũ esset.alleg.in glo.

Cum lex. ¶Legata ⁊ fideicõmissa que nõ valẽt nõ veniunt in ꝯtributione cũ legatis validis i imponẽda rõne legis falcidie.h.d.¶In tex.ibi ꝯtributione.s. aliorum legatorum.s.vt videatur an excedant dodrantem.¶Not. ꝙ non valet legatũ factum a semetipso sibimet:nec seruo ipsius instituti quãdo pure legatur:nec seruo testatoris sine libertate. ¶No.ꝙ vbi seruo testatoris relinquit̃ libertas sub ꝯditione ⁊ eidem relinquit̃ silr legatũ pecuniariũ valet tale legatũ ⁊ intelligitur dilatũ in tẽpus libertatis ſm Jo.de imo.⁊ lʒ istud not.videatur esse verũ in se p.l.cũ seruus.§.ti.i.tamẽ nõ videt̃ ꝓbari per istũ tex.qui nõ loquit̃ in tali casu.¶In glo.in ver.certã.in fi.addit Jo.de imo.ꝙ ẽt si fuit dies certa sub qua fuit relicta libertas adhuc ꝓcedit iste tex.qꝛ legatũ pecũiariũ simplr relictũ intelligit̃ dilatũ in tp̃s libertatis p id qđ hẽtur in.d.l.cũ seruus vt sic dies libertatis intelligat̃ repetitus in legato pecuniario vt potius legatũ valeat ꝙ pereat:ar.l.quotiens.§.de rebus dub. Nec ob.§.i.alle.in glo.qꝛ ꝓcedit alias regulariter vbi legatuʒ redderetur inutile ſm eum.Adde ꝙ pro hoc ꝯtra glo.est text. in.l.vnica.§.in nouissimo ad fi.C.de cad.tol.vbi quãdo aliqđ legatur seruo cui relicta est libertas dies talis legati pecuniarij non cedit a die mortis testatoris.

S cui. ¶Sic fideicõmissarius ꝓut legatarius restituere dʒ si qđ plus accepit quã per l.fal.sit debitũ ⁊ ita de reddendo cauere dʒ qñ de hoc põt esse dubiũ vt si pendeat aliorum legatorum ꝯditio ⁊ ideo pp legata relicta a substituto cauent illi qbus a pupillo legata relicta sunt.h.d.¶Not.differentiã esse inter legata ⁊ fideicõmissa qđ est veruʒ quo ad verba nõ quo ad effectũ vt hic ⁊.l.i.§.de le.i. ⁊ ibi dixi quo cognoscant̃ fideicõmissa a legatis.¶Not.ꝙ hic cautio dʒ esse cũ fideiussore.qꝛ est pretoria vt hic ⁊.l.i.in prin.j. ti.i.⁊.l.pretorio.vltima.j.de preto.stipul.¶No.rõnem quare dʒ prestari cautio ꝙuis ẽt sine ea daretur repetitio:nã hoc ideo est per talẽ cautionem plenius consultum pp fideiussorẽ:posset enim cõtingere ꝙ principalis non esset soluendo.

P Enales. ¶Actiones in heredẽ trãsitorie penales vel nõ penales etiã si a psona heredis incipiant ex parte actoris augmentũ ⁊ ex pte rei diminutionẽ patrimonij inducũt:secus si ad heredẽ vel contra heredẽ non trãseant.h.d.¶Et diuidit̃ in tres ptes.pmo loquit̃ de actionibus penalibꝰ non cõpetentibus ad vindictam. scđo de cõpetentibus ad vindictã ⁊ cã similitudinis addit de actionibꝰ ex ꝯctu que nõ transeunt ad heredes vel incipiũt ab heredibus.tertio de actionibus pretorijs.scđa ibi sʒ nec actoris tertia ibi honorarie quoqʒ.¶In tex.ibi in bonis actoris.s.decedentis vel etiã viuentis.¶In tex.ibi morte eorum.⁊ sic nota ꝙ inspicit̃ qđ euenire põt de quo plene not.in.l.si idem cũ eo.§. fi.ff.de iurisdi.om.iudi.⁊ plene p Bar.in.l.inter stipulantẽ.§. sacrã.de ver.ob.p Guil.de cu.Ja.bu.⁊ Bal.in.l.i.ff.de in litẽ iur.⁊ p Cy.in.l.fi.§.finaũt sub cõditione.C.cõia de leg.⁊ per Bal.in ea.l.fi.§.sed qꝛ.¶In tex.ibi detrahunt qꝛ regulariter actões penales nõ trãseunt ꝯtra heredes nisi sit lis contestata vel aliquid ad heredẽ peruenerit.insti.de ppe.⁊ tẽpo.actio.§. i.⁊.l.i.C.ne ex deli.defun.⁊ ita limitat̃ ⁊ restringitur iste text. ¶In tex.ibi nec ꝯrium est ⁊c.hic iurisconsultus rñdet obiectõni.nam supra dixi ꝙ reo defuncto nõ diminuit̃ patrimoniũ eius qui tenebat̃ actõne penali.nec ob.ꝙ eo viuente censebat̃ minꝰ habere in patrimonio pp illam actionẽ penaleʒ qua tenebatur

ergo per mortẽ non dʒ imutari qꝛ rñdet iuriscõsultus non ẽẽ inconueniens ꝙ per mortẽ imutetur qꝛ per mortẽ põt imutari quo ad augmentũ ⁊ quo ad diminutionẽ vt ꝓbat per exempla in §. naʒ ⁊ si ita.¶No.ꝙ actio iniuriarũ non trãsit ad heredẽ decedentis.s.ante litem ꝯte.⁊ hoc qꝛ tẽdit ad vindictã.alie vero bene trãseunt etiã si sint penales.§.i.⁊ insti.de ppe.⁊ temp.actõ. qũo aũt cognoscant̃ actiones penales que dant̃ ad vindictam ab eis que non dant̃ ad vindictã.vide per glo.or.in.l.ij.§.emãcipatus filius.j.de col.bo.⁊ illã reputat sing.Bal.in.l.⁊ heredi.§.i.ff.so.ma.tamẽ est alia glo.similis.in.l.ꝓ herede.§.fi.in glo.fi.⁊ illã ponderat ibi Jo.de imo.de acqui.hered.⁊ legit̃.⁊ no.in.l.pretor.§.i.vbi plene p Bar.j.de iureiur.⁊ p Bar.i.l.i. C.quãdo ciuilis.⁊ ibi Cy.nam quãdo actio dat̃ ex eo ꝙ aliqđ de patrimonio absit.puta ꝓ furto nõ dicit̃ dari ad vindictaʒ.secus quãdo dat̃ pro cõtumelia vel iniuria ⁊ non ꝓ eo quod absit aliquid de patrimonio.ita notatur in dictis locis.¶No.ex ver.nam ⁊ si.ita ꝙ quãdo augmentũ vel diminutõ contingens post mortẽ habuit originẽ in vita defuncti ꝓdest ⁊ nocet legatarijs vt censeat̃ in vita ꝯtigisse etiã si obligatio incipiat post mortem in psona heredis dixi in.l.in rõne.la.ij.in prin.§.eodem. ¶In glo.fina.in fi.facit hec glo.ſm Nicho.de neapo.contra id quod no.Bar.in.l.quesitum.§.si seruus.de leg.i.vbi voluit ꝙ si dico dono tibi hereditatẽ meam valeat.qꝛ exponit̃ hereditatem.i.bona ibi cũ glo.pe.nam glo.hic inuit ꝯtrarium.sed ipsed respondet ad hãc glo.ꝙ hic ponitur hereditas ad differentiaʒ bonorum ⁊ econtra nõ sit in.q.ꝓposita de quo vide per bar. in.l.fi.C.de pac.in.iij.q.ibi dum dicit ꝙ si aliquis diceret dono hereditatem meaʒ ⁊c.⁊ ibi etiã per alios.⁊ in.l.stipulatio.hoc modo concepta.de verbo.oblig.⁊ no.Pau.de ca.in.l.licʒ.C. de pac.⁊ in.l.i.ff.de acqui.heredi.¶Extra glo.tangit aliquid hic Jo.de imo.an in actionibus que nõ sunt ex delicto instãtia ante litẽ contes.transeat contra heredẽ.⁊ refert ꝙ Cyn.in.l.pater filium in prin.§.eo.inducit no.ibi per glo.magnã circa finẽ ꝙ non.Dicit tamẽ ꝙ cõtrarium tʒ glo.in.l.filius.§.i.in ver.ceperat.iuncto text.§.de inoffi.testa.Et subdit Cy.hanc qõnem fuisse de facto florẽtie tẽpore suo ⁊ tũc pẽdere ⁊ aliter non decidit.Sed Jo.de imol.dicit ꝙ instantia nõ incipit nisi a contestatione litis.l.properandũ.§.i.C.de iudi.tamen ſm eum potest dubitari an acta que ꝓcesserunt lit.contest.transeant ad heredem.⁊ dicit aut nos loquimur in reali aut in personali.primo cãu qꝛ heres nõ conuenitur vt heres sed vt quilibet possessor.l. de eo.§.pe.alias fi.§.ad exhi.⁊.l.si possessor.non transeunt.dicit tamẽ signanter Bar.in.l.ij.§.fi.in pe.col.de preto.stipul.ꝙ si reus conuentus rei vendicatione ante lit.contesta.decedat ⁊ vnus heredum reperiat̃ insolidum reʒ possidere ex eodem libello contra defunctum ꝓcederetur contra heredeʒ de quo dicto Jo.de imol.hic se remittit ad dicta per se in.d.§.fi.vbi tʒ opi. Bar.contra Ang.ibi ⁊ sic tenẽdo decisionem Bar.ibi pro qua multum facit ille text.debemus dicere ꝙ aut heres nõ possidet ⁊ non transeunt contra eum acta facta ante litis contestationeʒ per predicta.pro quo vltra predicta est tex.cum glo.in.l.si in rẽ actum.la.i.⁊ ibi per Ang.§.de rei vendi.aut possessio peruenit ad heredẽ ⁊ tunc secus vt in.d.§.fi.cum ibi no.per Bart.⁊ de materia etiam vide.l.si in rem actum.la.ij.cum.l.se.§.de rei vẽdi.⁊ per Ang.in.l.si eum hominẽ.j.de fideiusso.Secũdo aũt casu.s.quãdo ageretur actione personali.⁊ tunc dicit Joan.de Imol.hic ꝙ ex quo actor cogetur persistere in eadem actione. vt in auc.qui semel.C.quomodo ⁊ quã.sequitur ꝙ acta transibunt si tamẽ respectu agendorum omnis citatio fuisset cuʒ defuncto expedita:deberet tamẽ semel citari heres iterato per id qđ habetur in.l.⁊ post edictum.ff.de iudi.⁊ in.l.oratione.in fi.ff. de ferijs.⁊ pro hoc etiam addo Bald.in.l.i.C.si pen.appel. mors interue.⁊ per eundem in.l.si seruus.in princ.j.de his qui no.infa.vbi etiam tangit de instantia in reali an transeat reo defuncto ante lit.contest.

Julianus. ¶Stipulatio interposita ab vno ex heredibus ad alios non porrigitur iteʒ si pena cõmittitur ex stipulatione pretoria facto vnius ex heredibus contra ipsum solum cõmittitur non cõtra alios.h.d.in pma parte loquitur in stipulatione que habuit originẽ in persona vnius tantum heredis qui stipulatus est:sed in secũda parte loquitur

quando in psona defuncti qui stipulatus est sibi vel stipulatõez pmisit alteri z huic stipulanti vel pmittenti plures successerunt heredes z h secunda pars incipit ibi oẽs z nõ est alibi fm doc. nota ex secũda parte q in stipulationibus pretorijs si vnus ex heredibus pmissoris cõtrafecit cõmittitur stipulatio solum con tra illũ qui cõtrafecit etiã si indiuiduũ versef in illa obligatione h est pp magnã equitatẽ que exuberat in pretorijs stipulationi bus secus in nõ pretorijs.l.ij.§.fi.z in.l.iiij.§.catho.de ver.ob lig.z ibi plene p Bar.maxime in.ij.q.z illud qd dicit hic in pre torijs stipulationib' haberet et locũ in ɔctibus bone fidei eadez rõne fm Bar.hic z in.d.§.catho.p.l.in depositi cum.l.seq.s. depo.¶ In gl.in verbo interpretationis ibi alias intus zc.ma le loquif glo.q: h tex.in scda pte loquif in stipulationib' indiui duis q: loquif in stipulatione de defendendo que ɔtinet indiui duũ.l.ex regula.j.iud.sol.z.l.antepe.s.si ex noxa.cã agatur z tamẽ ex facto vni' ex heredibus pmissoris nõ cõmittitur contra oẽs ideo rñde vt dictũ est q h in secũda parte spãle est in preto rijs stip.nec ob.huic solu.id qd habef.in.l.cũ ex cã.j.de verb. ob.vbi stipulatio duple cõmittitur ɔtra oẽs heredes vno ex he redibus cõtrafaciente q: rñde vt h per Bar.vel aliter fm Ang. hic põt rñderi q in.d.l.cũ ex causa.dupla erat pena iõ ex facto vnius pena cõmittitur ɔtra oẽs per.d.l.ij.§.fi.cũ seq.de verb. ob.sed hic nulla pena fuit adiecta:s3 tantuz agebaf de secũda ria obligatiõe que cõtrahebaf ad interesse vt.l.stipulatiões.nõ diuidunf ver.celsus.j.de ver.ob.z sic vult Ang.q iste tex.non habeat locũ quãdo in stipulatiõe esset adiecta pena z tractaref de cõmissione pene. z ita ẽt sentit Bar.h in ver.venio ad scdaz partẽ.Sed Jo.de imo.h t3 ɔrium per istũ text.qui loquif indi stincte iõ in qualib3 pretoria stipulatione verificari d3.l.si is qui ducẽta.§.vtrũ.j.de rebus du.z per ɔsequens non refert an sit adiecta pena vel nondũ modo stipulatio sit pretoria z dicit q hoc vř tenere ipsemet Bar.in.d.§.catho.in.ij.q.z sic bar.vide tur sibiipsi cõtrarius z p ista opi.etiã adducit Jo.de imo.q: ea dem videf esse rõ vtroq3 casu pp equitatẽ que exuberat in qua libet pretoria stipulatione:ar.l.qd si ephesi.s.de eo qd cer.loco. nõ enim dictat equitas q pp factũ vnius alius teneaf.vnde fm eum videf q ad.d.l.cu3 ex cã melioz sit solu.tradita p Bart.h quã illa que traditur hic p Ang.Adde qd etiã ipsemet Ang.in d.§.catho.t3 illam opi.quã t3 ibi Bar.z etiã Jo.de imol.ibi s3 Raph.cu.ibi z in.d.l.cũ ex cã.t3 cõtrarium z vult q hic nõ sit spãle in pretorijs stipulationibus indiuiduũ ɔtinentibus:q: eẽt contra.d.l.cum ex causa etiã de intelligendo illaz de stipulatõe duple que nõ prestaf pro seruo s3 pro rebus preciosis quo casu nõ pcedit ab edicto pretoris.l.emptori.la.i.§.i.s.d euic.z no. i.l.qd si nolit.§.q: assidua.s.de edil.edic.q: etiã quãdo presta tur p rebus preciosis cũ ab initio exigatur:vt in.d.l.emptori. dicif pretoria large q: oĩs cautio que ab initio extorquef large dicif pretoria.vt no.glo.in.l.i.j.de preto.stipu.z in ea h3 locuz equitas z officiũ iudicis in eis multum'põt vt per Bar.in.l.i cõ uentionalibus.in fi.principij.j.de ver.ob.iuncto tex.z respon det ad istum tex.q h d3 intelligi de stipulatione iudicatũ solui respectu clausule priẽ.s.de soluendo iudicatũ iuxta.l.iud.sol.j. iudi.sol.fm quẽ respectũ est diuidua vt p Bar.hic z in.d.§.ca tho.z sĩr dicit q stipulatio de defendendo de qua hic est diui dua preterq in causa euictionis in qua d3 res defendi sub pena dupli.q: defensio circa rem venditã bene est indiuidua eo q: qs non emisset partẽ sicut totũ.l.si alia.j.de solu.z ita intelligitur fm eum.d.l.cũ ex cã.alia aũt est diuidua sicut stipulatio de nõ agendo vt.d.§.catho.quasi sit eadẽ ratio in vna vt in alia. S3 hec opi.Raph.nõ videf bona:q: rñsio data per eũ ad istũ tex. loquentẽ de stipulatione de defendẽdo est ɔtra tex.in.l.ex clau sula.s.de iudi.sol.z.l.si cũ vno.s.si ex noxa.cã aga.vbi appar3 q est indiuidua tam etiã quãdo interponif circa aliud q circa rem venditã.preterea etiã si istetex.loqueref in stipulatione cõ tinente aliqd diuiduũ puta soluere condẽnatiõẽ consistentez in qũtitate dãda.tamẽ si intelligaf iste tex.etiã quãdo est adie cta pena put videf intelligẽdus per ea que dicta sunt.s.seque retur debere dici q hic ex facto vnius ex heredibus cõmitteref contra oẽs per.l.v.§.fi.de ver.ob.cuius ɔrium hic dicitur.ergo videf q oporteat dicere spãle esse i pretorijs.pterea q sit spãle in pretorijs ɔtinentibus indiuiduũ etiaz pbatur in.l.ij.§.incer tam.j.de preto.stipu.z hic in ver.omnes non ob.d.l.cũ ex cau sa iunctis no.p Bald.in.d.l.in ɔuentionalibus.q: rñderi põt q iste tex.intelligif in pretorijs stricte accipiendo.s.que pcesse runt ab edicto pretoris.z hoc t3 Ro.in.d.§.catho. Uel dic q d.l.cum ex cã loquif in stipulatione duple in casu in quo nõ in terponitur de necessitate.puta p rebus nõ preciosis iuxta.d.l. emptori.Sed inquãtum dictũ est q iste tex.habeat locum etiã si pena sit adiecta stipulationi iudicatũ solui que est pretoria vi detur obstare.d.l.v.§.fi.inquãtu3 ibi loquif de stipulatiõe qua quis sub pena pmisit de parẽdo sñie arbitri que idem videf cõ tinere quod stipulatio iudicatũ solui.sed rñde q cora3 arbitro non dicif illa cautio pretoria.q: ab initio non extorquentur hu iusmodi cautiones corã arbitro.vt in auc.generaliter.in fi.C.d epis.z cle.z ibi no.Pe.Cy.z etiã Bald.ibi.in fi.quicqnid ibi dixerit.z sic non potest dici pretoria exquo ab initio non extor quetur.vt no.glo.in.d.l.i.in prin.de preto.stipu.

Annua. ¶ Si legatur certa qũtitas soluenda in diuersis terminis de qualib3 solutione detrahitur fal.si iminet.h.d.¶ Et differt iste casus a cãu posito in.l.i.§.si in an nos.s.eo.q: ibi fuit legatũ annuũ q dicif esse multiplex z p pri mo anno purũ z p sequentibus ɔditionale.l.iiij.s.de annu.le. sed hic loquif quãdo legauit centũ ãnua bina trina die quo ca su vnũ est legatũ diuisum in trib' terminis z quolib3 anno tertia pars de centũ prestari d3.l.iiij.in prin.j.de annu.leg.iuncta.l. si cũ prefinitione.in fi.j.qñ dies le.ce.z isto casu a pnc.constare põt an imineat fal.z sic poterit a prin.fieri decractio fal.sed nõ sic in legato ãnuo:ideo tũc est locus cautioni vt in.d.§.si in an nos.z in casu huius.§.d3 fieri extimatio huius legati put sit de legato in diem.l.in lege fal.non hẽtur.in prin.j.eo.z ita nota. Bar.in.l.cũ ticio.j.eo.s.habita rõne interusurij medij tẽporis ¶ Et dicit Nicho.de neapo.hic se allegasse istum text.ad.q. quam dicit disputatã fuisse per dictũ Nicho.de senis.statutum est h q scholares cõducentes domũ debeant soluere dimidiaz pensionis in pascate z dimidiã in fine anni:quidã ciuis locauit domũ scholari pro.xxx.aureis pacto adiecto vt sibi statim solue re deberet.x.cu3 intraret domũ querebatur vtrũ ista.x.deberẽt deduci de tota solutione prime dimidie vel de solutione vltime vel de vtraq3 z ipse dicit se allegasse istum textũ q d3 deduci de vtraq3 pro rata z dicit q dñs suus determinauit istam.q.per.l. placuit.C.de colla.fundoz patrimo.li.xi.sed q ipse nescit hoc colligef ex illo tex.Sed mihi videf q iste tex.nihil faciat q: hic erãt faciende tres prestationes.z ita fiunt tres detractiones.s. vna de qualib3 prestatione vt.s.declaraui z per cõsequens non occurrit hic dubitatio an vna dẽat cedere in aliã.nec etiã videf tex.in.d.l.placuit.aliqd decidere quo ad casu3 nostrũ vnde pu to q dẽat illa solutio in totum cedere in cãm prime pensionis soluende in pascate.q: postq non fuit expressum in quã dictaz solutionum cedere deberet qd debeat cedere in illã cuius prius dies venit.l.illud.l.ceterũ.z.l.cum ex pluribus.in prin.j.de so lu.faciunt no.per doc.in.l.vbi ob triginta.j.de solu.z hoc tene menti ad materiam.l.i.j.de solu.

Si ticio. ¶ Pars legata a legatario eatenus minui tur quatenus sibi diminutum est legatum:se cus si in totu3 legatus sit restituere vel seruũ manumittere.h.d. ¶ Et lrã hẽtur varijs modis vt in glo.i.tamẽ magis cõiter ha betur in lrã si ticio triginta l3 quidam habeant viginti.item ma gis cõiter habetur in littera ex.xv.l3 quidam habeant ex qnq3. ¶ In tex.ibi nõ iputaturum quasi dicat imo imputabit z dimi nuet ei cui rogatus est restituere nõ faciant tamẽ hanc detractõ nem ex sua psona sed ex presumpta mente testãtis:vt in glos.z ex hoc habetis notare q legatarius ex sua psona non deducit falci.sed ex presumpta mente defuncti.¶ In gl.i.ibi in sex hoc fortasse glo.dixit q: aliud penes heredẽ erat adeo q nõ erat lo cus detractioni integre quarte pro fal.nam si integra quarta ve nisset detrahenda habuissent detrahi septẽ cu3 vno quarto que sunt de quarta de triginta z differt prima lectura a secũda.quia fm primã lecturã ticius cui legata sunt.xxx.z grauat' vt det.xv. Sed nõ obstante detractione falcidie sibi facta per heredẽ pos set restituere.xv.z adhuc remaneret sibi quarta toti' z vltra.tũ põt ex psumpta mẽte testõris detrahere aduersus Seiu3 p rata quasi illud qd detraxit heres videatur detractum ambobus.C

Ticio et seio pro rata.s.secundum lec.vltra falcidiā detractam ticio ab herede facta restōne per ticiū seio in quo grauat⁹ est ticius seio non remanet aliqd apud ticiuz et sic non hz quartam pōt detrahere falcidiā aduersus seium alius nō.et ideo ponebat casus q ticio fuerūt legata.xx.et fuit grauatus vt seio.xv.daret nam detracta falcidia per heredē si ticius.xv.daret seio nihil apud euz remaneret.ideo tūc detrahit falcidiā non aliter.tamē cōiter tenetur prima lec.per id qd hētur in.l.lex falci.§.nunq̄.ff.e.cū si. Tertia lectura in effectu est eadē cū patria et nō differt nisi ex facti ɔtingentia quo ad summā.et no.p ampliatione huius.§.qr illud idem qd dicit hic in legatario grauato haberet etiā locuz in fideicōmissario vniuersali siliter grauato restituere alteri fideicōmissario puta dimidiā fideicōmissi sui q̄uis alias regulariter fideicōmissarius quartā non detrahat.l.i.§.deniqz.ver.inde necessarius.ff.ti.ij.ita sub dubio forte no.ibi Jo.de imol.et Roma. ¶ In gl.in ver.nec qr ex sua ibi quādo nō est grauatus.s.vltra dodrantem sue portionis vel quādo nō est sibi facta detractio. ¶ In gl.in ver.restituerit.no.limitationē ad.l.q bonis.§.i.s.eo.vbi detractio falcidie sm hec tēpora phiberi non potest per testatorem.nam illud est verum in illa que detrahitur contra psumptam mentem testatoris.l.ticia.ff.eo.secus in illa que ex psumpta mente defuncti detrahitur.

9 **I seruus.** ¶ Legatuz libertatis vel serui vt manumittat non defalcat nisi cū alia res defalcabilis sit legata.legatū vero pecunie vt seruus manumittat non defalcat si p hoc manumissio impedit alias secus.h.d.cum tribus sequētibus vsqz ad.§.si incertum. ¶ Et p intelligētia aduerte qr tres sunt casus principales pm⁹ quādo legat alicui seruus hereditarius et rogauit ipsum manumittere et de hoc loquit h prima.l.et.l.plane.que dz iungi cum ista et.l.sz si nō seruus.§.si solus.cum se.secūdus casus est quādo legat pecunia et legatarius rogat manumittere seruū pprium vel alienū et de hoc loquit tex.in.l.iulianus.et.l.sed si nō seru⁹ vsqz ad ver.si vero heres rogatus.tertius casus est qn ipse hrs rogatus est manumittere seruū alienū vel pprium et de hoc habetur in.l.sed si nō seruus.ver.si vero heres rogatus et in.l.ei⁹ serui.et in.l.eius alieni.ff.eo. ¶ In.l.iulianus.in tex.ibi locus.s. falcidie et intellige quādo detracta falcidia supest tantū d pecunia legata qd sufficit ad seruū emendū alias secus:vt in.l.sed si non seruus.ver.q si alienus.que.ff.pxime sequit.et.l.decem.ff.de fideicō.libe. ¶ No.ex.l.plane.et.l.se.ver.sed si aliud.casum in quo inuito legatario detrahit fal.de vna re p alia de quo ēt dictū fuit.s.eo.in.l.si ex pluribus et p Bar.in.l.in quartā.ff.eo.in ver.iiij.quero vtrū falcidia etc.nam istud h iō est qr ambo legata erāt relicta eidem et vnū erat defalcabile aliud nō.et ideo facit sm Ang.q si vni relinquit vnū legatū ad pias cās et eidē relinquat aliud ad nō pias q de legato nō pio detrahet fal.p vtroqz et sequit etiā Jo.de imol.et Pau.de ca.h in lectura bono.et est no.pro limitatōe auc.silr.C.eo.et ita ēt tz Jo.de imo.i l.ex asse.ff.e.vbi aūt diuersis psonis legata relicta fuissent vni ad pias cās alteri ad nō pias an nūc d nō pijs detrahat fal.p legato pio no.p bar.i.d.l.ex asse vbi dicet. ¶ No.ex.l.sz si nō hu⁹.i prin.q qn fideicōmissum ɔficitur in spē pppria grauati tz etiāz si in plus reperiat grauatus q̄ sit cōmodū vt h et.l.impator.§.si centū.de leg.ij.Et est rō qr tanti videt appreciasse rem suam q̄tum dz apud ipsuz remanere vt h.Putat tū Pau.de cast.hic in lec.bon.q istud pcedat dūmodo aliqd lucri ad legatariū ex legato perueniat.alias secus sicut dicimus in herede rogato vt seruū ppriuz manumittat.nā si deducto ere alieno nihil supest non cogeret manumittere lz hereditatem agnouerit.l.generaliter.§.si qs alienū.alleg.in glo.sed hāc limitatōnē non puto veram.qr rō.d.§.si qs alienū.est qr heres nō tenebatur tpe digestoꝝ ad legata quando es alienū absorbebat hereditatē.l.i.§.pe.ff.ad treb.et ideo si aliqd vltra alienū superat etiā si minimū sit illud qd supest heres tenet manumittere seruū suū.qr tāti vr estimasse seruum suum q̄ti est illud quod superest:ar.huius.l. ¶ Modo pone q testator legat tibi peculiū vel hereditatem ticij sibi delatā in quo vel qua es alienū superat vires vt manumittas seruū tuū certū lz nullum lucrū ad te pueniat tū si agnouisti legatū teneris manumittere per rōnez huius.l.qr hoc casu cessat rō.d.§.si quis alienū.s.q ibi legata nō debent qn es alienuz superat vires hereditarias ipsius legātis de materia dic vt plene p Bart.in.d.l.impator.§.cū quidaz et hētur in.l.si mihi stichus.s.de le.i.et ibi doct.et faciūt ea que dicta fuerūt in.l.qd de bonis.§.cū fideicōmissum.s.eo. ¶ Et sm Ang.ista.l.sed si non seruus.ver.qd si alienus facit q si legat pecunia certe q̄titatis p ɔstructione pluriū capellarū et pecunia nō sufficiat p oībus qd fieri debeat.Jo.de imo.dicit q potest recurrere ad ea q tradunt p Bar.in.l.legatū.s.de vsufr.leg.sed certe ex dictis p Bar.ibi nō videtur habere perfecta decisio.naz bar.ibi dicit q qn pecunia nō sufficit dz ɔuerti in aliū vsuz.Sed dici pōt aliter vz q debēt ɔstrui ille capelle ad q̄s sufficit pecunia.l.legatū.ff.siue plures.ff.d admi.re.ad ciui.pti.et.l.generalr.§.si qs alienū ff.qd ergo.ff.de fideicō.lib.et ibi hic no.ang.et ad materiā vide qd legit.et no.i.c.nos qdē.de testa.et in cle.i.de reli.do.p doct. i.c.si.de testa.p Jo.de imo.in.l.i.s.de ɔdi.insti.cū alijs q dixi in.l.i.§.fi.s.e. ¶ Faciunt ēt iste leges.s.lege plane.et.l.sed si si seruus.sm ang.q si testator legat mille vt construat capella tāte altitudinis latitudinis et pulchritudinis.et capella nō egeat tāta pecunia ēt obseruata forma data a dfuncto residuū remanet apud legatariū grauatū.et nō dicet eē relictū in piā cām et ideo defalcabitur.Sin aūt simpliciter pecuniā relinquisz p ɔstructione capelle.tunc id qd sup esset remaneret apud heredē:qr tunc heres intelligit grauatus.p hoc lz ipse nō alleget ē tex.i.l.si hu⁹ legatus.§.q margaritā.ibi verū eque intelligendū etc.s.d le.i. et Jo.de imo.h dicit qd illud q pmo dicit ang.pcedit qn ille q est grauat⁹ erat legatarius secus si nudus minister.qr nihil apud eū remaneret.l.si qs ticio.et.l.lutius.§.a te peto.ff.de leg.ij.dū aūt legatari⁹ et nō nudus minister in dubio qn ꝟba dispositiua referunt ad eū.d.l.si qs ticio.et ibi no.et in.l.si legatarius.i pn.cū gl.de le.iij.et circa istā.q.adde no.p Ang.et Jo.de imol.i.l. i.§.fi.s.eo.vbi ang.ēt dixit q illud qd supest nō dz ɔuerti i aliā piam cām.dic vt ibi dixi vbi ēt allegaui no.p ang.et io.d imo.h ¶ In glo.que incipit alienū et est sup.l.sed si nō seruus.ibi preciuz statuit etc.et rō hui⁹ intellectus esse pōt.qr tūc nō vr hrs appreciasse seruū nisi p eo pcio qd testōr taxauit.iō tūc deducit es alienū vt h.que rō cessat qn testator preciū nō taxauit.iō tūc hz locū tex.i.d.§.si qs alienū.ff.pinde.et ē magna limitatō ad illū tex.et si in gl.hñtur h verba:sz ibi etc.meli⁹ puto q̄ si haberet sed et h etc.qr si intelligat q in.d.§.si qs alienū.et hic taxatū fuerit preciū a testatore deberet esse ibi idem qd hic qd est ɔ tex.

Si incertum. ¶ Si seruus legat vt manumittat in diē vel sub ɔditōe id legatū interim defalcat sz quo ad alios legatarios talis seru⁹ exēplo statuliberi estimat.h.d.cū.l.se.sm verū intellectū. ¶ In tex.ibi pstari dēat.s.seruo pure relicto legatario vt eū i diē vel sub ɔditōe manumittere. ¶ In tex.ibi falcidia detraxit.dz iterrogatiue legi sz bar.et rñsio ponit ibi dū dicit cecilio placebat.s.illud qd pre dictū est q legatari⁹ illā ptē pcipiet etc. ¶ No.q fruct⁹ q pcipiter re legata p hrdē debet iputari i falcidia de quo in.l.qd d bonis §.fruct⁹.s.e. ¶ No.iūcta.l.se.q pciū seruoꝝ manumittēdoꝝ ex iudicio defuncti deducit d hereditate tāq̄ es alienū et p ɔ̄ns deducit añ oīa legata vt hic et.l.eris.ff.e.et.s.ea.l.ff.si vo herel rogat⁹ et sm pau.de ca.hic in lec.padu.resultat magnus effect⁹ qr si bona nō sufficerēt ad satisfaciendū oīb⁹ legatis nihilomin⁹ satisfit isti legatario si bona ad istud sufficiūt et si qd supest satisfiet ceteris p rata et p h infert q si fiāt legata aliq pia et aliq nō pia et bona sufficiāt ad pia illa soluent itegra et alij carebūt facit sm eū.§.si qs seruū.§.fi.cū.l.se.et vide ēt ibi bar.ad fi.s.d le.ij. sz si nulla essent pia tūc cuilibz fiet detractio p rata:vt.l.si post missionē.s.e.qd ē no.sm eū sz dic q bar.tenuit ɔ̄riū i auc.silr als eū in auc.sz in ea re.in fi.C.e.p.d.l.si post missionē et rñdet ad allegata in ɔ̄riū vt ibi p eū.et ista ēt tz Jo.an.in addi.spe.in ti.de test.§.i.sup.ff.sz qd si legatū.et ang.et Jo.de imo.i.l.rōe §.qd vulgo.s.eo.et saly.in.d.auc.silr et Jo.de imo.in.d.l.si post missionē.et in.l.si qs testō.§.apud iulianū.de leg.i.et ang.i.l.si certaꝝ.§.si miles.s.de test.mil.p illū tex.dicit tū singulariter h esse veꝝ si legata ɔsistunt in q̄titatib⁹ sz si i spēbus hereditarijs et alia sint in q̄titatibus tunc dicit q illa que sunt in spēbus prestabunt integra.p hoc facit lz ipe nō alleget tex.reputat⁹ singularis in.l.fideicōmissoꝝ.ff.vt in pos.leg. Sed pro intellectu illius.l.quo ad ppositum dicet post Ang.in.l.querebatur.ff.eo.

¶ In glo. in verbo admittenda. in fi. intẽtio glo. est qđ in q̃tuz hic dicit̃ q̃ pendẽte ꝯditione libertatis detrahit̃ fal. de seruo pure legato corrigat̃ per iura alleg. in gl. ꝑ que videt̃ q̃ debeat extimari vt statuliber. nõ aũt statim dẽat quarta ps serui integralr̃ ꝑtinere ad heredẽ sed bar. reprehẽdit glo. ꝛ ꝯcludit q̃ extimatio fit vt sciamus an falc. locum hẽat vel ne: vt. ꝭ. l. ꝓxi. ꝛ tunc si apparet locũ esse detractioni falcidie detrahet̃: q2 pro ea pte statim ad heredẽ spectabit in seruo ps debita ꝑ fal. nõ aũt hẽbit heres in extimatione fal. debitã pro seruo. si ſẽ hr̃ in. l. i. §. si vsufructus. š. eo. ꝛ hoc idẽ puto q̃ voluerit dicere Ang. in quãtum dixit q̃ tex. loquit̃ qñ ꝓbabat falcidiã esse detrahendã iõ incontinẽti defalcatur s3 in. l. se. erat dubiũ iõ pp dubietatẽ fit estimatio serui nõ statuliberi. Jo. de imo. h dicit q̃ in. l. se. loquit̃ quo ad alios legatarios vt eoꝝ respectu extimet̃ q̃tuz vendi põt talis statuliber. vt videat̃ q̃tuz sit in legato sed respectu ipsi⁹ legatarii facti de ipso seruo detrahet̃ fal. respectu talis legatarij eo mõ quo hic dr̃. ꝛ dicit q̃ hoc est d mente old. ꝛ Ray. ꝛ sensit ẽt hoc Bar. h in suo sũmario ꝛ põt vtraq3 solutio simul iungi ꝛ erit ꝑfecta. ¶ Non ob. etiã huic. §. id quod hẽtur. in. l. in rõe. la. i. §. i. alleg. in glo. vbi seruus cui libertas sub ꝯditione relicta ẽ põt iputari heredi in fal. q2 rñde q̃ ibi loqtur qñ seruus nõ fuit alteri legatus hic sic. ꝛ similiter loquit̃ tex. in. l. in q̃titate. ꝟ. cui⁹ generis cautio. ꝭ. e. vbi loqtur qñ seruo nõ legato fuerat relicta libertas sub ꝯditione. Nicho. de neap. hic approbat opi. gl. h ꝛ dicit q̃ hic nõ detrahit̃ falcidia de seruo pure legato qñ ei ẽ relicta libertas in diẽ vel sub ꝯditione ꝑ. l. cũ quos. §. is qui in bonis. ꝭ. eo. ꝛ iõ rephendit aliã glo. hic in ꝟ. fuerit heres que sẽtit ꝯtrium sed veritas videt̃ q̃ detrahitur fal. de ser. pendente die libertatis vt hic est tex. q̃ ẽt ꝯmodo operaꝝ serui peruẽto ad legatariũ ꝑ partib⁹ ꝑtinentib⁹ ad legatariũ in seruo anteq̃ eueniret dies libertatis detrahet̃ ẽt alia falcidia vt est tex. no. i. d. §. is q. ꝛ ita ille. §. supplet̃ ꝑ istũ tex. ꝛ iste ꝑ illũ. q2 qñ post certuz tps relinqtur libertas seruo pure legato ꝑinde est ac si in effectu ꝯmodũ opaꝝ illius mediꝭ tpis fuisset legatũ legatario. ꝛ põderat q2 ille tex. loquit̃ qñ post diẽ certã relicta erat libertas non si fortasse si sub ꝯditione. bñ facit. l. in q̃titate. §. magna. ꝟ. in diẽ iuncto. ꝟ. precedẽti. ꝭ. e. tñ hoc nõ pono ꝑ ꝯstanti. ꝛ forte dicet̃ in. d. §. is qui. ¶ In glo. in ꝟ. recipiat. no. ex tex. ꝛ glo. q̃ ẽt ꝯm hec tpa videt̃ q̃ dñium possit ipso iure trãsferri post tps de psona heredis in legatariũ. ꝛ põt esse hoc fauore libertatis vt hic ꝛ d. l. peculiũ. §. fi. ꝛ ibi ꝑ Joan. de imo. al's videret̃ secus de iure antiquo ꝑ ea que habẽtur in. l. fi. C. de leg. ꝛ ita videt̃ tenẽdum l3 aliter dixerit Jo. de imol. in. l. si post mortem. §. fi. de leg. i. ꝛ dicam in. l. cum quo. §. i. ꝭ. eo.

s **Tatuliber.** ¶ Quia in cõputatione falcidie inspiciunt̃ vires bonoꝝ. ꝛ ideo in aliq̃bus casibus hac. l. positis decidit̃ in cuius patrimonio quedã bona debeãt imputari de q̃bus hic ꝛ hoc sit loco sũmarij. ¶ Notabilia patẽt clare ex lr̃a. ¶ No. q̃ l3 dñiuz rei vendite sub pacto legis cõmissorie vel adiectionis in diẽ trãseat in emptorẽ si venditio nõ fuit cõditionaliter facta sed pure resoluẽda sub cõditione vt legit̃ ꝛ no. in. l. ij. š. de in diẽ adiec. nihilominus q2 sperat̃ ad venditorẽ reuerti eueniente ꝯditiõe. iõ non vr̃ ab eo recessisse ꝛ auget patrimoniũ. ita intelligit pau. de ca. h in lec. pad. qui ex h dicit colligi argumẽtũ ꝯm quosdam q̃ si emphyteota vel feudatari⁹ vendat rẽ sub tali pacto nõ incidat in cõmissum anteq̃ preciũ ab emptore sit solutũ quasi nõ videatur vẽdidisse exquo sperat̃ ad eundẽ redire licz sine ꝯsensu dñi vendiderit. l3 sit secus si vendidisset pure ꝛ simplr̃ ꝛ postea redemisset. l. i. §. si rẽ depositã. š. deposi. c. i. q̃d iuris sit si vasallus ꝛc. Dic q̃ ꝑ hoc facit id qđ no. spec. in tit. i. de loca. §. nunc aliqua. ver. xcv. cum ꝯcor. quas allegaui in. l. si a me. š. eo. Naz ꝯcludit spe. qđ si emphyteota vẽdidit sine ꝯsensu dñi sed nõ tradidit nõ incurrit penã priuatiõis ꝛ mouet̃ illa rõne q2 verba sũt accipienda cũ effectu. ergo si ista venditio nõ sortit̃ effectũ non d3 habere locuz priuatio. puto q̃ pendeat satis a veritate ei⁹ qđ tangit spe. ꝛ alij in dicto arti. de quo me refero ad ea que dixi in d. l. si a me. ꝛ fateor qđ iste tex. ꝯm magis cõem intellectũ glo. h in ver. venditoris quẽ approbãt doct. h non faceret per. d. opi. q2 hic intelligit̃ qñ non fuit translatũ dñium in emptorẽ vt dicã super glo. ¶ Circa predicta vide ẽt qđ in simili no. Ange. in. l. voluntas. C. de fideicõ. vbi voluit q̃ si ꝓhibitus alienare alienauit pacto apposito q̃ statim debẽt sibi restitui non dicit̃ venisse cõtra ꝓhibitionẽ. allegat tex. quẽ dicit esse notabilẽ in. l. fi. §. fi. in fi. C. de bo. que lib. facit. l. qui sic. ꝭ. de solu. ꝛ. l. pleriq3. š. d ritu nup. illa decisio tñ de necessitate nõ videt̃ inferre q̃ idem sit in alienatõe facta cũ pacto legis cõmissorie. iõ in ea dic vt. š. dixi. ¶ In glo. i. ibi. l. sed si nõ seruus. §. fi. illa. l. nõ ꝓprie loquit̃ i casu in quo loquit̃ ista. l. q2 ibi seruus fuit pure legat⁹ ticio q rogatus fuit vt in certũ euẽtuz manumitteret seruũ: sed h seruus nõ fuit legatus s3 sibi legata fuit libertas sub ꝯditione tamẽ ex hac glo. iuncto tex. habetis diligẽter notare q̃ sicut fruct⁹ vel ꝯpendium ꝑceptuz ꝑ heredẽ ex re legata pẽdente die vel sub ꝯditõe computat̃ heredi. in fal. l. qđ de bonis. §. fruct⁹. š. eo. ꝛ. d. l. s. si nõ seruus. §. fi. nõ sic in fructibus rerũ non legataꝝ. l. in rõne. la. ij. in prin. š. eo. tñ compendiũ perceptũ ex seruo non legato cui tamẽ relicta est libertas imputat̃ in fal. sicut fructus rerũ legatarũ per hãc glo. quã ẽt reputat satis notandã quasi hoc cõpendiũ satis videat̃ de re legata ꝑcipi. attento q̃ percipit̃ ex seruo cui est legata libertas. nã etiã ex tali legato eximit̃ seruus ipse ab hereditate sicut si legatus esset qđ no. ꝑ ampliatione ꝛ limitatiõe dictorũ iuriũ. ¶ Addit etiã Bar. ꝛ Ang. vltra hic no. in glo. ꝑ intellectu huius. l. q̃ si deficeret cõditio sub qua in terminis huius. l. erat legata libertas remanere diceret̃ seruus i familia heredis ꝛ sic augeret hereditatẽ ꝯputaretur in fal. facit. l. in rõne. la. i. §. i. š. e. cũ ibi no. dum ergo hic dicit̃ q̃ non auget familiã d3 intelligi. s. oĩno ꝛ precise. Si aũt eueniat ꝯditio detrahitur extimatio de hereditate interim vero prestãtur alia legata cuz cautione de qua in. l. in q̃titate. §. magna. ꝭ. eo. ꝛ. l. i. §. hec verba. ꝭ. ti. i. ¶ In glo. in verbo vẽditoris. ibi dic q̃ hic fuit tradita possessio precaria ꝛc. hec est vera in se ꝛ intellige q̃ vẽditor ꝯcessit possessionẽ precario emptori ꝛ possidebat emptor ꝑcario noĩe venditoris ꝛ tunc nõ transfertur dominiuz in emptorez. l. qui ea. l. alleg. in glo. non autem intelligas q̃ venditor constituerit se possidere ꝑcario noĩe emptoris q2 transferret̃ tũc dñiuz in emptorẽ iuxta no. per glo. magnã ꝛ notabilez ac reputatã singularem in. l. ab emptione. ꝛ ibi doc. ff. de pac. ꝛ no. bar. i. l. celsus. in antepe. col. ff. de vsuc. ꝛ Jo. an. in addi. spe. i ti. de emp. ꝛ ven. §. i. in addi. incipi. h dubitat̃. ꝛ plene bal. in. l. i. C. ꝑ do. ꝛ in. l. ij. C. d vsur. ꝛ Saly. in. l. traditionibus. C. de pact. q̃cq̃d dixerit Cy. in. l. i. in vlt. q. C. qñ liceat ab emp. disce. ¶ Scđa solutio ẽt est vera in se. Tertia approbat̃ ꝑ dy. bart. ꝛ alios cõiter Sed circa eam addit Jo. de imo. q̃ si res pendẽte ꝯditõe tradatur emptori trãsfertur dominiũ in eũ nisi aliud actũ sit. l. dotis. §. fi. cũ. l. se. š. de iur. do. ꝛ sic videret̃ ꝯm eũ q̃ tertia solutio ꝓcederet nisi dicas q̃ l3 esset in dñio emptoris tamẽ cẽsetur nõ esse exquo non h3 titulũ emptionis q2 ꝯditio nõ est purificata. ꝛ ita erit casus no. h. Sed aduerte q2 l3 hec tertia so. posset ꝓcedere quo ad pactũ adiectiõis in diem tñ non põt ꝓcedere quo ad pactũ legis cõmissorie de quo loqtur iste tex. q2 vẽditio q̃ fit cũ pacto legis cõmissorie non põt intelligi illa que fit sub conditione sed solũ illa que fit pure resoluẽda sub ꝯditione: tex. ẽ i. l. i. š. de lege ꝯmis. ꝛ alie due precedẽtes sol. diuinãt ꝛ violãt istũ tex. vnde cogitabã aliter posse rñderi v3 q̃ sicut nos dicimus q̃ statuliberi dicũtur ꝓprie eẽ in familia ꝛ dñio hr̃dis. l. statuliberi a ceteris. in ꝑn. ꝭ. de statulib. ꝑter q̃ duo ad fal. vt h cũ glo. ꝛ ꝑ hoc ita seru⁹ vendit⁹ ꝛ tradit⁹ cũ pacto legis cõmissorie vel adiectioni ꝛ in diẽ interiz ante euentũ ꝯditionis resolutiue intelligatur eẽ in dñio emptoris. vt in iurib⁹ alleg. in gl. preter q̃ quo ad fal. vt h ꝛ istuz tex. dum loqtur de pignore limita vt ꝑ bar. hic ꝛ per. l. legata. §. fi. ꝛ ibi Bar. ff. de suppel. leg. ꝛ put dixi in. l. i. §. per seruum corporaliter. ꝭ. de acqui. pos.

e **Ris alieni.** ¶ In ꝯputatione falcidie hr̃ consideratio ꝑcij seruoꝝ q̃b⁹ est data libertas ꝛ etiã eoꝝ qui supplicio vltimo sũt affecti ꝛ eoꝝ qui in primiũ libertatẽ accipiũt. h. d. ¶ In tex. ibi ꝑdite id ẽ detecte. ¶ In tex. ibi ꝯiuratiõis forte ꝯ testorẽ in vita. ¶ No. q̃ nõ solũ meret̃ libertatẽ seru⁹ detegẽs occisores testõris sed ẽt illi q detegũt cõiurationẽ ꝛ ꝯspirationẽ in mortẽ ei⁹ q̃ est no. ¶ In gl. ibi alienoꝝ ẽt vr̃ ꝯm Jo. de imol. posse intelligi d seruis hr̃ditariis q2 illi nõ cẽsentur eẽ in hr̃ditate si libertas eis relinqtur nec ẽt defalcant̃. l. papinian⁹. §. quarta. ff. de inof. te.

Sed dic ꝙ gl. ponderauit ꝙ tex. hic dicit deducendū esse ꝑciuꝫ seruoꝝ. nam intelligit̄ de alienis emēdis de precio hereditario. vbi aūt serui manumittēdi essent hereditarij nō est opꝰ deuenire ad preciū vl' estimationē sed tales quales sunt absqꝫ alia estimatione deducunt̄. ꝟ. eo. l. in rōne. la. i. §. si seruus testō. ibi q̄ si viueret nō estimaret̄ ꝛc. ¶ In gl. fi. ij. rn̄so cōiter tenet̄ q̄ est not. ꝑ limitatōne. l. antepe. alleg. in gl. ꝛ hoc iō est hic q: factū serui cedebat ad vtilitatē heredū qui tenētur vindicare neceꝫ defūcti iuxta. l. i. ꝛ fere ꝑ totū. C. de his qui. vt indig. ꝛ dicit Jo. ꝙ huic opi. non ob. tex. in. l. lex corne. ꝟ. ad sille. vbi ꝑ prius vr̄ debere fieri solutionē per illū ad cuius vtilitatē tendit q̄ ꝑ fiscuꝫ. q: ꝫm eum alio casu loquit̄ ꝛ ad aliū effectū vt ibi pꝫ. ꝛ subdit ꝙ vr̄ ħ intelligendū ꝙ isti serui erāt alieni. nā si fuissent ꝓprij testōris n̄ fuisset expediēs fiscuꝫ soluere ex quo repetere dēberet ab ipsa hr̄ditate in cuiꝰ vtilitatē cessit factuꝫ serui. Facit ꝙ no. gl. in. l. i. C. ꝑ qui. cau. ser. in prem. liber. accipi. Adde ꝙ imo verius videt̄ ꝙ hic prius de bonis hēr̄ditatis solui deberet preciū talis s̄ui ēt alieni q̄ de bonis fisci si hereditas sufficit. ꝛ ꝑ hoc est gl. i. l. domino. ꝟ. ad fil. iuncto tex. que glo. ēt in casu isto intelligit hr̄e locuꝫ dictā. l. lex cor. nec in tex. hic dicit̄ ꝯrium. regulariter aūt qn̄ alicui indicāti malefactorē statuit̄ p̄miū dꝫ p̄mo resolui de bōis delinquētibus si fieri pōt. alias de bonis eiꝰ ad cuius vtilitatem sumit̄ vindicta ꝛ in subsidiū ꝺ publico ꝑ. d. l. lex corne. i prin. iūcto ꝟ. ꝑterea. idducēdo vt ibi ꝑ bar. q ita ibi deducit i fi. ꝑncipij. ¶ Et pro hoc est bonus tex. quē ad hoc ibi ponderat Ang. in l. lex cornelia. §. si qs. ꝟ. ꝛ ei q iudicasset. ꝟ. de iniur. ꝛ ita ēt posset intelligi hic ꝛ hoc colligi pōt ex verbis Cy. hic qui dicit ꝙ ħ debet intelligi ꝑut suppletur in. d. l. lex corne. ꝟ. ad sille.

a **D veterani.** ¶ Testm̄ veterani ēt si dcessit. ꝟ. annū missionis non est priuilegiū circa detractionē falcidie. h. d. ¶ Nota ꝙ quo ad falci. non differt testm̄ veterani patrisfa. ꝛ filijfa. veterani. secus quo ad querelaꝫ q: illa non dat̄ contra testm̄ filijfa. veterani. l. fi. C. de inof. test. sed bene datur contra testm̄ patrisfa. veterani. l. papinianus. §. contra veterani. alias est. l. contra veterani. ꝛ ibi no. ff. de inoffi. testa.

Si cui. ¶ Res legata sub conditōne dandi aliquid dr̄ tota capi iure legati in cōputatione falcidie ꝛ sic de toto detrahetur falci. h. d. ¶ No. ꝙ datum cā ꝯditiōis iplende nō iputatur in falci. intelligit tamē Bar. ꝛ Ang. hoc eē verū quo ad alios legatarios secus quo ad ipsum legatariuꝫ ꝑ l. nēsennius. in ꝑn. ꝟ. eod. tamē ille tex. loqtur in prelegatis relictis heredi nō in dato cā ꝯditionis iplende. item ibi loquit̄ i casu in quo legatario cui erat detrahēda fal. poterat ꝯsuli ope exceptionis: q: heres hēbat aduersus eū aliqd petere hic nō. ꝑterea hoc videret̄ multū violare istū tex. ꝛ iō Bar. in. l. in quartaꝫ ꝟ. eo. in. ij. col. in ꝟ. sed hic videt̄ cōtra. l. si fundus ꝛc. intelligit illud qn̄ legatarius possidebat rē legatā ꝛ conueniret̄ ꝑ falcid. ab herede de quo me remitto ad ea que ibi dicētur. ¶ Et facit iste tex. ꝙ si de legato dꝫ solui gabella sex denarioꝝ pro libra valoris rei ꝛ legatꝰ fuerit fundus valoris. xx. sub ꝯditōe si decē dederit tali ꝙ dēat solui gabella de. xx. ꝛ sic de toto nō aūt ꝺ. x. tm̄ ꝛ ita per istū tex. tꝫ Jo. de imo. in. l. nō amplius. in ꝑn. ꝟ. de le. i. Sed Bal. Raph. ꝛ Pau. de ca. ibi ꝛ ang. in. l. ciuitatibꝰ. §. fi. de le. i. per illū tex. ꝛ per. d. l. nō amplius. in ꝑn. tꝫ ꝙ imo non ꝺtrahit̄ nisi ꝺ. x. q: eatenꝰ lucratiuū titulū hr̄e videt̄ ꝛ ad istū tex. posset rn̄deri ꝙ hic loqtur in fal. in qua non imputat̄ nisi illud qꝺ heres hꝫ iure hereditario. d. l. in quartā. ꝛ heres dꝫ hr̄e iure hereditario quartā oīuꝫ que fuerūt in hr̄ditate tpe mortis testōris. l. in rōne. l. ij. in ꝑn. ꝟ. eo. que rō cessat in. q. nostra. ꝛ in casu d. l. amplius. cū si. de qua. q. etiam vide no. per Bar. in. l. sed si hoc. §. cuidam. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ ibi pro ista opi. est optimus tex. ꝛ bn̄ facit. l. quotiens. ꝛ. l. q̄titas. ꝛ qꝺ vtrobiqꝫ not. ꝑ Bar. ꝟ. eo. ꝛ quod no. Bar. in. l. in lege falci. non habetur. ꝟ. e.

o **D lo.** ¶ Possessor hereditatis post motā sibi cōtrouersiam sup hr̄ditate nō dꝫ soluere legata sine cautōne alias ꝑsumit̄ dolo fecisse. h. d. ¶ No. id qꝺ dictū ē in sūmario vbi aūt lis mota n̄ esset. nō esset opꝰ dcā cautione ꝫm ꝙ hr̄ in. l. hec aūt. in ꝑn. ꝟ. ti. i. ꝛ nō teneret̄ tūc ille cui euicta est hr̄ditas restitueꝛ de suo victori illud qꝺ dedit legatarijs. q: nō fuit in dolo ꝫ lite mota nō dꝫ soluere legatarijs nisi prestent cautionē ꝙ euicta hereditate legata restituant ꝛ tūc si euincat̄ hereditas liberat̄ succūbens si victori cedat actōes sibi competentes contra legatarios. l. pe. cum ibi no. ꝟ. de pe. her. ¶ Item limita istū tex. in eo. q ignorāter obmisit cautioneꝫ ꝫm Ray. ꝛ Nic. de nea. ꝑ. l. iulianꝰ. §. si tibi. ꝟ. ad exhi. ¶ In gl. in ver. cautionibus. ibi. l. doluꝫ. Solue ꝙ imo ex ꝑspicuis indicijs dicit̄ hic de dolo ꝯstare. q: obmisit sciēter facere id qꝺ facere debuit. facit. l. ꝓcuratorē. §. dolo. ꝛ. l. dolus. ꝟ. mā. ꝛ not. bar. i. d. l. dolū Cy. tn̄ hic itelligit ꝙ hic fecit id qꝺ facere nō debuit. s. q: soluit legata ꝛ iō ꝑsumit̄ dolus. l. i. C. ad. l. corne. de sicca. tn̄ vr̄ verius ꝙ ħ obmisit facere id qꝺ facere debuit. s. exigeꝛ cautōeꝫ. ꝛ lꝫ Cy. ħ dicat ꝙ tūc requirunt̄ ꝑspicua idicia ad ꝓbādū dolum qn̄ qs obmisit ꝑ. d. l. doluꝫ. tn̄ nō ex allegatis. ꝟ. apparet rn̄sio.

s **Erui.** ¶ Res que post mortē supuenerūt ex cā habēt originē in vita testōris cōputant̄ i patrimonio. h. d. Et sl'r si diminutio subsecuta est ex cā que habuit originē in vita testōris ne censent̄ in patrimonio fuisse tpe mortis. l. in rōne. la. i. §. imperator. ꝛ. §. se. ꝟ. eo. ꝯ istū tex. tn̄ videt̄ multū facere tex. in. l. si patronū ex debita. §. fi. ꝟ. ꝺ bo. lib. dixi in. l. in rōne. la. ij. in ꝑn. ꝟ. eo. ꝛ est difficile ꝯrium qꝺ nō reperio solutū ꝑ gl. nec per doc. nisi hic per Nicho. de nea. qui dicit ꝙ aliud est in debita patrono ꝛ aliud in falci. vt hic.

f **Alcidia.** ¶ Quod recipit heres a statulibero cā conditionis iplende nō iputat̄ in falc. si solutum sit de alieno nō de hereditario idem si recipiat a libero per errorē soluente. h. d. ¶ In glos. fi. in fi. ꝛ si contra istum vltimū intellectuꝫ opponat̄ de. l. qꝺ statulibe. ꝟ. de dona. cā mor. solue ꝙ ibi loquitur quo ad trebe. hic in falci.

i **N falcidia.** ¶ Nō debꝫ fieri estimatio ꝫm affectionem sed secundū veritatem hoc dicit.

i **N lege falcidia non habetur.** ¶ Legatū i diē vl' ꝯditionale reputat̄ eē tāto minus q̄tum est interusuriū medij tpis ꝛ quādo sunt legata puta ꝛ ꝯditionalia prestant̄ stati pura integre recepta cautione nō ante q̄tum ad hoc estimat̄ cōditionalia q̄ti vendi possent. h. d. ¶ In tex. ibi relictū est subaudi. ꝛ iō nō declarat̄ totū ac si pure relictū esset ꝫm Cy. ¶ In tex. ibi ꝯputat̄. s. vt tāto minꝰ detrahat heres de legatis i ꝯputatiōe falcidie q̄tū ē illud cōmode iterusurij ab eo ꝑceptū. ꝛ ēt q: tāto minꝰ cēsebit̄ eē in legato. vn̄ si cētū sunt relicta tibi ꝑstanda post annum ꝛ ex interusurio dicti tēporis possunt ex eis ꝑcipi decē ꝛ ita percepta fuerint ab herede tunc illa. x. ꝯputabit sibi heres vt tanto minꝰ detrahat ꝛ de residuo soluēt ratam suā post annū illi cui centuꝫ legata sūt ac si sibi nonagita legata essent. q: nonaginta vident̄ sibi relicta. ita ꝓbatur in. l. q quadringēta. §. fi. ꝟ. eo. Et viꝺ gl. ibi in. ꝟ. minime. que vult qꝺ nō sufficiat qꝺ potuerint ꝑcipi illa decē vt sic iputant̄ heredi: ꝫ necesse esse ꝙ illa ꝑcepit lꝫ Jo. de Imo. hic in discursu dixerit ꝯriuꝫ. ¶ Et inducit̄ ꝑ Bar. ꝛ ang. ad. q. si statuto caueꝛ ꝙ de ꝯctu vel legato soluat̄ certa gabella puta sex denarioꝝ ꝑ qualibꝫ libra ꝛ ꝓmitto sibi soluere quadrigenta ad certū tꝑs q: ꝑꝑ interusuriū medij tpis illa q̄titas pōt ꝯtingeꝛ ꝙ extimabit̄ minor in. x. ꝑ centenario bn̄da erit rō illi qꝺ minus est in gabella soluēda sicut hic hētur rō in fal. hꝫ bar. qui ꝑ hoc ēt allegat id qꝺ hētur in. l. eū qui. al's incipit idē iulianus. §. melior. ꝟ. de i dieꝫ adiec. vbi nō tm̄ extimat̄ si dꝫ solui ad terminū sicut si incōtinēti. ang. remittit se ad dicēda in. l. cum ticio. ꝟ. eo. vbi bar. ponit qualr̄ dꝫ solui gabella de legato anno ꝛ dicit ang. ibi se inuenire corrupta ꝛ iperfecta scripta bar. ibi ꝛ ħ ꝛ vr̄ ibi velle Ang. ꝙ attendant̄ verba statuti q: aut statutū vult ꝙ legatarius soluat gabellā de legato ꝛ tunc dꝫ soluere gabellā quādo ꝑcipiet legatū ꝛ de eo ꝙ tūc percipiet aut statutū dicit ꝙ legatarius certe rei vel sūme soluat gabellā ad rōnem sex denarioꝝ ꝑ libra. ꝛ tūc post acceptationē legati gabella dꝫ incōtinenti solui habita estimatōe. Fallit si sit legatū ꝯditionale. q: si venit estimandū vt ħ. quā distinctionē iprobat ibi Jo. de imol. q: nulla vr̄ esse rō dr̄ie inter casum qn̄ statutū dicat ꝙ de legato soluat̄ gabella ꝛ casum qn̄ dicit ꝙ legatarius certe rei vel sūme soluat ꝛc. Jo. de imo. hic dicit sibi videri ꝙ iste tex. nō facit pro decisione bar. ħ q: ħ interim cōmodū ꝑcipiebat̄ ꝑ heredeꝫ qui

volebat defalcare.sed in casu p̄dicto respublica que vult detra-here gabellā mihi pcipit.iō vr̄ q̄ si vult detrahere i suis termīs in qb⁹ dʒ fieri solutio q̄ntitatis detrahet d̄ tota q̄ntitate.sʒ si vellet statim detrahere forte posset pcedere dictū bar. ¶ Addatꝫ etiā q̄ bal.in.d.l.in ānalib⁹.in pe.q.facit mētionē d̄ his q̄ notanr̄ p bar.h̄ ⁊ i.d.l.cū ticio.tū̄ q̄ntū ptinet ad.q.q̄ tāgit̄ h̄ nō vr̄ clare decidere. Puto ex p̄dictis q̄ vis ꝯsistat in vidēdo qn̄ dēat solui gabella.q: si dʒ solui finito termino tūc dʒ solui gabella de eo q̄ tūc pcipit legatari⁹. Si aūt dʒ solui i initio ante euētū diei.⁊ tūc dēat locū decisio bart. h̄ vr̄ q̄ in dubio dēat solui gabella tp̄e quo cū effectu agi pōt ex ꝯtu vl̄ legato sicut ⁊ i falcidia regl̄r.l. penales.§.ānua.s̄.eo. Debēt enī regulari eadē mēsura tp̄is cō modū ⁊ ei⁹ inꝯctū respectiue.ad ꝯmodū vt ē tex.optim⁹ in rōe sui in.l.nec ser.§.si i habitatōe.j.qn̄ dies le.ce.⁊ ēt vr̄ de mente bal.i.d.l.in ānalib⁹.lʒ nō vtat̄ hac rōe. ¶ No.q̄ fruct⁹ vel ꝯpē diū pceptū ex re legata i diē ꝯputat̄ in fal.d̄ quo vidistis i.l.pau lus.s̄.e. ¶ In gl.fi.in fi.cōiter tenet̄ q̄ ibi loqr̄ i legato ānuo h̄ in alio legato ꝯditionali.⁊ iō rō diuersitatis tāgitur ibi per doc.

Ui id quod. ¶ Nō pōt ꝯmode sūmari. ¶ In gl.i.i fi.solue q̄ ibi loqtur qn̄ testōre viuēte hr̄s istitut⁹ ex necessitate sibi ipo sita a testōre pmisit se itegre solutur q̄ cāu nō vʒ pmissio ne per testōrē fraudet̄ lex h̄ āt loqr̄ qn̄ spōte sua p⁹ mortē testōris cauit

Ex falcidia si iteruenīat. ¶ Si legatū annuū relinqtur nō aūt d̄falcat̄ qn̄ euēiat dies soluēdi legatū p qō falci. iteruenīt.h.d. ¶ In glo.in.ꝟ.integra p solutōe oīuꝫ oppositionū de qb⁹ h̄ i glo.vide plene no.p bar.in.l.cū ticio.j.e.⁊ ibi veniet dicendū.

Nunquam. ¶ Legatarius vel fideicōmissari⁹ falcidiam vel trebellianicā ex ppria psona n̄ detrahit.h.d. ¶ Que aūt sit rō hui⁹ no.p glo.in.§.his igit̄.in auc.de here.⁊ fal.in verbo ꝯplere. ¶ In gl.i.ibi si eis detrahatur ⁊c.h̄ fidelius recitat̄ opi. Bulgari q̄ p glo.i.l.penales.§.fi. cū fi.s̄.e.q: nō simpl̄r dicebat bulgarus legatariū nō detrahē fal.sed tūc demū qn̄ sibi nō detrahitur tū̄ cōiter ꝯcludit qō non pōt nisi aliud appeat ex p̄sumpta mēte defuncti vt q: legatari⁹ fuit grauatus onere intrinseco.nā tūc quatenus sibi detrahitur fal.per heredē diminuit ⁊ ipse de onere sibi iuncto vt in.d.l.penales.secus si onus esset extrinsecum.l.marituꝫ.§.fi.s̄.eo.⁊ ad de que dixi in.d.l.penales.§.fina.

Um emptor. ¶ Obligatō dupli seu penalis inter heredē ⁊ testōrem ꝯsistentes heredi ⁊ ꝯ heredē ꝯserua in simplū tū̄ ad inducēdaꝫ vel excludendā fal.h.d. ¶ Et ē singularis.l.ſm Bar.⁊ alios. ¶ In tex.ibi deducer̄.s.ēptori q vēditori successit ⁊ cui emptori res post successionē euicta est. ¶ In tex.ibi ꝯputare dʒ.s.venditor q successit emptori. ¶ In glo.ibi.§.illud tene vltimā sol.positā p glo.in.l.ꝯria.q: ibi vltim⁹ ēptor q emit here ditatē a p̄io ēptore serui.p quo fuit pmissa dupla ē loco hr̄dis. nō aūt ille q successit vēditori hic aūt remāsit hr̄ditas penes eū. ¶ In ea.ibi.l.si a me.sol.istud est h̄ odio pene. Querit bar.an ista.l.hēat locū hodie ꝯfecto inuentario ⁊ ꝯcludit q̄ sic vt h̄ p eum lʒ gl.⁊ Cy.tenuerit ꝯrium i.l.fi.§.in ꝯputatione.C.de iure delib.cū qb⁹ trāsit h̄ Nic.de nea.sed ang.h̄ ꝯcordat opi.q: aut euictio secuta fuit in vita testōris vel ēt post mortē ante aditā hr̄ditatē ⁊ tūc cū pfecte esset sibi ēptori acqsita actio ad duplā cōfectio inuētarij supueniens nō aufert heredi ius sibi quesituꝫ sʒ illud ꝯseruat vt in.d.§.in ꝯputatione.ēt si actio quesita cōpeteret q:.d.§.in ꝯputatiōe.ēt istū casuꝫ pregnāter ꝯprehendit aut fuit secuta euictio post aditā hereditatē ⁊ tūc pcedat opi.bart. q: non ꝯseruatur nisi simplū odio pene ⁊ dicit q̄ ita intelligitur ista.l.s.qn̄ post aditā hereditatē fuit euicta. ¶ Jo.de imol.hic dicit q̄ iste itellectus ang.violat istū tex.qui indistīcte loquitur. Item q: stat vtrobiqꝫ rō benignitatis hic reddita ⁊ nō solum pcedet hoc isto iure:sed ēt hodierno cōfecto inuētario.naꝫ sicut olim lex que volebat q̄ heres posset sibi debitū deducere in cōputatione fal.iuxta.l.qō de bonis.§.qō auus.⁊.§.seq.s̄.eo.determinat̄ ⁊ limitatur p istam.l.⁊ intelligit̄ respectu simpli nō respectu dupli vt h̄ ita vr̄ q̄ lex noua dicēs simpl̄r q̄ cōfecto inuētario pōt heres sibi debitū deducere vr̄ debere intelligi respectu simpli per id qō notat̄ in sili in auc.offerat̄.C.de lit.ꝯte.⁊.l.nō est nouū.⁊.l.sed ⁊ posteriores.s̄.de le. ¶ Pau.de ca.h̄ tʒ opi. Ang.q: qn̄ euictio secuta est ante aditā hereditatē si non cōseruaret̄ per cōfectionē inuentarij diceret̄ pati dānū qō consistit in perdendo id qō acquisitū est.l.ij.§.merito.j.ne qd in loco pu. qō est verū ēt si illud acquisitū erat ex cā lucratiua vt no.glo. lʒ ipse nō alleget in.l.i.§.si qs aūt pp in verbo in integ.resti.ff.ne qd in loco pub.⁊ glo.s̄.sol.ma.in.l.si cū dote.§.eo.aūt tp̄e.in glo.i.dum rn̄det ad.l.hmōi.§.si stichū.de le.i.⁊ no.Cy.⁊bal. in.l.cū te spōte.C.de dōa.aū nup.vn̄ sicut error iuris nō nocet qn̄ tractat̄ de dāno vitādo.ita nec qn̄ tractat̄ de pdendo lucro iam q̄sito vt est gl.no.in.l.que fideicōmissuꝫ.s̄.de le.ij.vbi autē res euincit̄ post aditā hereditatē tunc nō infert̄ dānū p aditōeꝫ hereditatis cū bn̄ficio inuentarij. sed ipedit̄ lucrū acquirendū. ¶ Addatis q̄ Frā.tigri.in.d.§.ꝯputationē.trāsit cū opi.bal. Sed Bal.Ang.⁊ Sal.Ful.⁊ Pau.de ca.ibidē tenēt illā opi. quā posuit ang.h̄ ⁊ ita teneo ⁊ si attendātur rōnes hic assignate per bar.iūctis p̄dictis ēt nō militāt nisi qn̄ euictio secuta fuit post aditā hereditatē.⁊ ita vr̄ loq iste tex.q sic vr̄ ꝯstruēdus enī cto hoīe cū p qn̄ emptor vēditor hr̄s extitit ⁊c.⁊ p hoc cessant oēs obiectōes allegate in ꝯriū.facit ēt ad hoc tex.in.l.hr̄e licet̄. in fi.s̄.de euic.ibi alioqn semel cōmissa stiplo resolui nō potest. Et subdit ang.q̄ benignitas de q̄ in hac.l.surgit.ex eo q̄ hers volebat detrahere fal.⁊ nihilomin⁹ deducere duplū.⁊ iō ex quo nō seruabat plenā fidē testōri volens detrahere falc.iuxta id q̄ hr̄ in.l.si sponsus.§.si qs rogatus.s̄.d̄ dona.inter vi.noluit lex sibi fauere in duplici lucro.secus ſm eum si nō vellet detrahere fal.sed velit ꝯcurrere cū alijs creditorib⁹ ⁊ detrahere dupla tāq̄ es alienū ꝯfecto inuētario p tex.in.d.§.in ꝯputatione.⁊ est magna limitatio ad istū tex. ¶ Jo.de imo.h̄ dicit q̄ magna eēt vtilitas hui⁹ opi.ang.si esset vera vt pōt ꝯprehēdi p hoc exēpluꝫ si ponas.xl.eē in bonis ⁊.x.deberi creditorib⁹.⁊.xx.pro dupla.⁊ xv.fuisse legata.nā si vult detrahē fal.hr̄e duplū nō pōt sʒ solū simplū ⁊ sic.x.⁊ sic si bn̄ ꝯsideres legata tūc soluētur integra q: remanebūt qnqꝫ penes heredē que sunt quarta d̄.xx.q̄ restant deducto ere alieno ꝯputata sola simpla. Si aūt nō velit vti fal. lʒ potius deducere duplā tūc nō soluētur nisi.x.de legatis.nam alia qnqꝫ reperient̄ vltra vires hr̄ditatis.lʒ ipse putat q̄ ēt si nō velit detrahere fal.nō possit nisi simplā deducere.q: lex fal.primo ⁊ ante oīa vult ꝯsiderari an legata sint vltra vires.l.i.§.hec verba.j.ti.i.⁊ iō ex quo hec.l.simpl̄r.⁊ indistīcte dicit q̄ in ꝯputatione fal.dʒ simplū tm̄ ꝯputari nō poterit aliquo mō duplum ꝯputari.⁊ iō vr̄ q̄ legata itegra soluētur ſm eū.Sed pau.d̄ ca. trāsit cū ang.⁊ idē ēt tenuit ang.in.d.§.in ꝯputatione.in fi.tū̄ mihi magis placꝫ opi.ꝯria q: al's posset ꝯtingere casus q̄ erit i ptāte hr̄dis excludere illā benignitatē q̄ ista lex ꝯcedere voluit legatis ⁊ vltime volūtati in odiū pene.vt in exēplo.s̄.posito hʒ q̄ si heres nō vult detrahere fal.sʒ ꝯcurrere cū creditorib⁹ in tota dupla erūt deterioris ꝯditiōis legatarij q̄ si vellet detrahere fal.qō est ꝯ mentē hui⁹.l.⁊ fraudē legi facere vr̄ q saluis ꝟbis legis sniam circūuenit.l.ꝯtra.s̄.de legi.ita esset in pposito.

Lautius. ¶ Spēs defalcāda efficit̄ cōis hr̄dis ⁊ legatarij.⁊ legatū factū huo cōi ab vno ex dn̄is vʒ in totū tanq̄ factū socio ⁊ eodeꝫ mō factū seruo pprio q futurus ē cōis inter heredē ⁊ legatariū pp fal.vr̄ factū in totū legatario vt i totū valeat ⁊ d̄ toto fiet vna ꝯtractio p falcidiā.h.d.vsqꝫ ad.§.iterdū. ¶ In tex.ibi legaui subaudi querit̄ qual̄r detrahet̄ fal. ¶ In tex.ibi decidet.l.diminuet̄ p falcidiā. ¶ In tex.ibi inutilē futuram q: p ea pte vr̄ relictū seruo hr̄dis ⁊ p ea ꝯñs p ea pte nō vʒ insti.de le.§.an suo. ¶ No.qō falcidia resecat legata ipso iure quo ad dn̄iuꝫ vt h̄.⁊ l.linea.s̄.eo.⁊ ēt vr̄ q̄ quo ad obligationē resecet ipō iure p.l.i q̄ntitate.§.fi.j.eo.vbi vr̄ loqui ēt qn̄ legatū ꝯsistebat in q̄ntitate quo casu nō trāsit dn̄iuꝫ in legatariū ipso iure vt.l.cū incertis.d̄ le.i.⁊ no.glo.in.l.si in rē la.i.s̄.d̄ rei vē.⁊ sic facit ꝯtra opi.bar. vʒ q̄ illud qō resecat̄ p fal.nō fit debitū natural̄r legatarijs sed posses rn̄dere q̄ resecat ipso iure quo ad ciuilē obligationē.dic tū̄ vt dixi in.l.i.s̄.de ꝯdi.ide. ¶ No.q̄ legatū relictū p vnū ex dn̄is seruo cōi pluriū dn̄oꝝ acquirit̄ in totū alijs ⁊ sic hēs notare q̄ inter ꝯiunctos ꝯiunctione legali locus est iuri accrescendi qn̄ a p̄ncipio portio accrescēs est p nō scripta secus si ex post fcō deficeret.l.⁊ pculo.s̄.de le.ij.aliud tū̄ est in hr̄ditate q: in ea hʒ

locum ius accrescendi.l.si seruus cōis ab extero.ff.de acq.her. no.plene p Bar.in.l.re ꝯiuncti.in pe.ꝛ vlt.col.de leg.iij.ꝛ per Bal.in.l.vnica.in.vj.ꝛ.vij.q.C.qñ non pe.par.ꝛ p Ang.ꝛ io. de imo.in.l.ꝓinde.§.interdū.j.de stipu.seruo.ꝛ Ang.in.l.te/ stō.C.de ipu.ꝛ ali.sub.¶In glo.in ꝟ.diuus pius.in fi.ꝫ videt diuinare hec so.ad.d.§.si seruus cōis.s.dicere ꝙ ibi stipulatio non fuit ex cā lucratiua.ideo Bar.h ꝛ in.d.l.re ꝯiuncti.ad fi.ꝛ Ang.h rñdet ꝙ in.d.§.si seruus cōis actus vel donatio icepit a ꝓmissione nō a traditōe.ꝛ ideo qꝛ ꝓmittēs iure retētionis sibi cōsulere ꝓ sua pte.ideo tunc ait ꝯsocius solū pro sua rata q̄ rō cessat quādo donatio incepit a traditiōe.ꝛ illo casu loquit tex.i l.p seruū.§.i.alle.in glo.ꝛ p hoc infert ang.hic ꝙ idē erit in le gato qꝛ si rei legate trāseat dñiū recta via in legatariū:tūc dñiuꝫ solū ꝑtinebit ad ꝯsociū.ꝛ ita intelliget iste tex.cū si.ꝫ si nō tran sit vt qꝛ testōr legauit pecuniā in genere:tūc sit idē ꝓut qñ dōa tio incepit a ꝓmissione qm̄ tūc heres legātis poterit sibi ꝯsulere retinēdo partē tangentē ipsuꝫ.¶Jo.de imo.dicit ꝙ lꝫ istō mo tiuū ang.sit subtile tñ videt ꝯtra istū tex.q loquit idistincte: vñ rñdet ad ar.ang.ꝙ in vltimis volūtatib⁹ facili⁹ hꝫ locū ius accre scendi q̄ in ꝯctibus per id qd̄ hētur in.l.si mihi ꝛ ticio.j.de ꝟ. ob.ꝛ dicit ꝙ ita est de mēte ray.hic ꝛ adde ꝙ istud idem voluit Bar.in.d.l.ꝓinde.§.si seru⁹ cōis ꝛ etiā ipsemet ang.ibi subdit ꝛ ēt Jo.de imo.forte dici posse ꝙ etiā si in ꝯctibus incipiat do/ natio a traditione facta seruo cōi nō hēbit locū ius accrescēdi p.d.l.p seruū.§.i.nō cauillādo illū tex.lꝫ glo.ibi ꝛ h ꝛ doct.ēt videant cauillare illū tex.ꝛ pp h dicit ꝙ opi.gl.seruaret i practi ca tñ forte de iure ꝯriuꝫ est verius ꝺm eū.nā lꝫ seru⁹cōis bēat tñ qꝛ tꝫ noīe dñoꝝ censet ipse donās penes se habere ꝓ sua parte ideo videt sibi ꝙ possit vti retentione sed videt ꝙ cōis opi. sit vera per id qd̄ hētur in.l.i.§.cōis seruus.in fi.j.de stip.seruo.ꝛ in.l.si seruus cōis.s.de aucto.tu.vbi lra dixit ꝙ in eo ꝙ gestū ē a seruo cōi vbi alter ex dñis pōt acqrere ꝛ aliter nō pōt ꝑinde hr ac si seruus illi⁹solius esset cui acqrendi facultatē hꝫ.ꝛ sic pꝫ ꝙ i bis q̄ gesta sunt a seruo cōi nō ꝓcedit regula.d.l.si mihi a ticio. Fallit qñ illi ex dñis in cuius ꝑsona actus valet nō poterat.pos set esse consultū p viā retentionis vt.d.l.ꝓinde.§.i.p quo etiā facit in fili id qd̄ legit ꝛ not.in.l.hmōi.§.si ticio.s.de le.i.vbi q non mittit ad partē iure actiōis si tñ admitti pōt iure retētionis facit partē secus si nō posset admitti ēt iure retētionis vt ibi no. ꝛ p.d.l.i.§.cōis seru⁹.ēt tollitur vltia rō adducta p Jo.d imo. nec vr ꝙ gl.ꝛ doc.violēt tex.in.d.l.p seruū.§.i.dū tex.ibi dicit pecunia fiet cōis socioꝝ ꝓ portione q̄ in seruo cōi hñt ꝛc.qꝛ in/ telligit de pecūia.s.tota cū indefinite loquat ꝛ sic si efficit socio ruꝫ dñi donātis ipsa pecunia tota ꝓ portiōe q̄ i huo cōi hñt seq tur ꝙ donās nihil hꝫ.indefinita eni eqpollet vniuersali.l.si plu ribus cum vulgo.de lega.ij.ꝛ vide ꝙ de hac.l.dicam in.l.quo/ tiens.j.eodem.

Interdum. ¶Ubi legatur fundus ꝛ via ad ipsuꝫ le gatū vie extinguit si tm̄ est in fal.aut pl⁹ quātum via.h.d.ꝛ hic ponitur rō.l.si fundus.s.eo.

n **Non est.** ¶Legata inutilia minuūt vel exclu/ dunt fal.siue sint inutilia a pn̄.siue ex postfacto.h.d.cū.l.seq.¶Limita tñ ista.l.nisi legata substinerent iure spāli vt est quādo pp preteritionē filij ꝯseruā tur legata relicta ꝯiunctis ꝑsonis ꝛ alia legata deficerēt pura re licta extraneis.nā legata deficientia nō augebūt prestationeꝫ le gatoꝝ que iure spāli ꝯseruātur ꝛ sic nō impediēt fal.de eis de/ trahendā.vt est tex.not.in.l.filiū.§.si legata.j.de leg.prestā.ꝛ no.Jo.de imo.ꝛ Raph.cu.in.l.ꝛ si ꝯtra.s.de vul.ꝛ pup.ꝛ sic limitat ista.l.vt hēat locū quo ad prestationē legatoꝝ que iure cōi ꝯseruātur nō iure spāli ꝛ pōt esse rō qꝛ debili⁹est illud qd̄ iu re cōi ꝯseruat q̄ illud qd̄ cōseruat iure spāli.l.ei⁹militis.§.mili/ tia missus.s.de test.mili.Nec ob.d.l.filiū .§.si.qꝛ ibi nō ꝑstare legata extraneis pōt ꝓdesse ꝯiunctis qñ extraneo ꝛ ꝯiuncto erat factū legatū indiuiduū vt ibi p glo.vel alr vt ibi p bar.non ob. ēt.d.l.ꝛ si ꝯ.ꝺm intellectū bar.qꝛ ꝺm Jo.de imo.ꝛ raph.ille in/ tellect⁹ē de directo ꝯ tex.i.d.§.si legata.iō alr intelligit ille tex. vt colligit ex no.p gl.ibi in.ꝟ.legati.iūcto eo qd̄ hr i.l.i rōe.§. qd̄ vulgo.ꝛ.§.si filio.s.e.qꝛ itelliget ꝙ ibi loquit de legatis reli ctis a substituto augēdis.nā talia legata augebūtur ꝯ substitu/ tū.eo qꝛ fili⁹ ipubes institut⁹ legata a se relicta nō debuit ꝑstare extraneis.ꝛ lꝫ in iponēda rōne legis fal.dēat fieri ꝯtributio reli ctaꝝ ab ipubere ꝛ a substituto.d.§.qd̄ vul.ꝛ.§.si filio.tñ rupto testō p bo.pos.ꝯ tab.nō ꝯtribuētur legata relicta exneis ab im pubere cū illa nō debeāt ꝑstari a filio nec a sbstituto.Ex quo se quit ꝙ vbi alrs si fieret ꝯtributio relictoꝝ ab ipubere ēt exneis cū relictis a substituto hrēt locū fal.ꝛ si diminute ꝑstarent lega ta relicta a substituto pp fal.mō augebit actio i ipsum substitu/ tū.p legatis a se relictis.qꝛ ꝯputabit sibi i fal.legata relicta a fi lio extraneis.rō est qꝛ substitut⁹ ꝑstat iure cōi legata a se relicta. qꝛ substō pupillaris nō rūpit rupto testō p ꝯ tab.l.ēt.s.d vul.ꝛ pu.ꝛ iste vr plan⁹ intellectus ad.d.l.ꝛ si ꝯ.¶In glo.in.ꝟ.nec interest solue ꝙ h non sua est qꝛ dꝫ vtroqꝫ casu in falcidiā iputa ri postq̄ vtroqꝫ casu iure hereditario apud heredē remanēt le/ gata inutilia.sed in ꝯrijs rō suadebat ibi alr fieri ꝯsiderationeꝫ quādo ab initio nō valebat ꝛ aliter qñ ex postfacto.

e **Ex asse.** ¶Legatū inutile pp icapacitatē lega tarij ꝓdest alijs legatarijs.h.d.ꝺm vlti mū intellectū gl.¶No.ꝙ h vr ꝓbari sufficere ꝙ filio reliquat iure leg.nō iure ffoꝝ.ꝛ h tꝫ ang.h ꝫ Jo.de imo.dic q̄ in ꝯriū ē tex.i.l.ita tñ.§.q rogat⁹.j.ad tre.vbi fili⁹ dr ꝑterit⁹ nō reliquat sibi iure instōis ꝫ fideicōmissi ꝛ rñdet ad istū tex.ꝙ dꝫ suppleri p illū intelligēdo ꝙ h ēt hūit aliqd ti.instōnis vel ꝙ h sit spāle i casu isto qñ ꝑrōn⁹istituebat cui ēt extītib⁹liberis liber ti debebat dimidia ꝺm ista tpa vt isti.de suc.lib.post pn.ꝛ dic ēt ꝙ nō ob.l.papi.§.si qs mortis.s.d iof.tes.qꝛ itelligit.vel ꝙ ibi aditū fuit a ꝯpositorib⁹noui iuris vel ꝙ ē spāle ibi qñ testōr i vi ta actualr tribuit legitimā filio.¶Hodie aūt est claꝝ ꝙ dꝫ hre iure instōnis.¶Addatis qd̄ p opi.ang.vr bon⁹tex.i.l.q filiū i hbo nec qcq̄ ꝑterea ꝛc.s.vbi pup.edu.deb.ꝫ oꝫ rñdet vt ibi p gl.i.de quo pleni⁹dixi i.l.iter cetera.de libe.ꝛ po.vbi ēt plurib⁹ modis limitaui id ꝙ dr filiū dbere hodie hre iure instōis.¶In glo.i.ibi.l.plane.ꝛ sic vult glo.ꝺm hanc primā lect.ꝙ vbi lega/ tum relictū extraneo erat tale ꝙ de sui natura erat defalcabile ꝓ dest filio cui aliud legatū factuꝫ erat qꝛ fal.detrahenda de lega to extranei non grauabit filiū sed vbi legatū relictum extraneo aliqua spāli ratione non fuisset defalcabile tūc noceret filio de legato filij detraheret fal.vtriusqꝫ legati sed hec prima lec.cōi/ ter dānatur:qꝛ quādo legata relicta sunt diuersis si vnuꝫ est de sui natura defalcabile aliud non fal.pro legato non defalcabili non detrahit de alio vt ꝓbatur in.l.si post missionē.s.eo.ꝛ ēt ꝓ batur in.l.cū quo.§.stichū a ꝯrio sensu.j.e.non ob.l.plane.al/ le.in glo.qꝛ ibi vtrūqꝫ legatum erat relictū vni ꝛ per hoc infert Bar.h qd̄ si legata sunt q̄dā pia ꝛ quedaꝫ non pia de non pijs non detrahet fal.p pijs.qꝛ legatū ꝙ nō defalcat detrahit vt es alienū de hereditate.l.ei⁹.in fi.ꝛ.l.eris alieni.s.eo.ꝛ ita tꝫ gl.in auc.silr.C.eo.ꝛ hoc cōiter sequit doc.¶Dicit tñ Jo.de imol. qd̄ bar.in.d.auc.silr vr alr loq ꝛ reprobare glo.ibi positā ꝛ qd̄ videt meli⁹loqui ipsemet bar.h ꝛ qd̄ ratio quā ibi tangit bar.n̄ reprobat gl.imo ꝯfirmat illam.Sed mihi videt qd̄ bart.ibi ꝛ h ideꝫ velit.s.qd̄ deducat vt es alienū ꝛ sic nocet heredi ꝛ legata rijs ꝺm euꝫ qꝛ hrs hꝫ minorē quartā ꝛ legatarij min⁹s legato tñ bene videt mihi verius qd̄ legatarijs non nocet.nā pone qd̄ ha bens.xl.i bonis legat.x.ad pias cās.ꝛ.xxx.ad non pias certe.x. integra ad pias cās q prestabūtur.xxij.cū dimidio hēbunt lega tarij ad non pias cās q ēt nec plus hūissent si heres potuisset d legatis pijs detrahere fal.qꝛ de eis detraxisset duo cū dimidio q iunctis cū septē cū dimidio facerēt.x.que sunt quarta toti⁹.ꝛ sic non bñ dixit bar.qd̄ noceat legatarijs.ꝛ hoc puto voluisse io.d imo.h ꝛ idem ēt vult Saly.ꝛ Pau.de ca.in.d.auc.silr.ꝛ ang. in.l.si certaꝝ.§.similes.s.de test.mil.per illū tex.ꝛ Jo.de imo. in.l.in quātitate.§.fi.j.eo.ꝛ Spe.in ti.de testa.§.i.ver.qd si le gatū lꝫ Jo.an.ibi de hoc dubitauerit eo qꝛ fal.cessat in legatis pijs non pp odiuꝫ heredis sed pp fauorē pietatis.ergo non de beret nocere heredi.ꝛ sic deberet posse de non pijs detrahere fal.pro pijs.tamē hec ratio tollitur per.d.l.si post missioneꝫ.qꝛ in legatis factis a milite cessat fal.pp priuilegiū militare ꝛ non pp odiū heredis.ꝛ tñ hoc non aggrauat alios legatarios qb⁹ relictum est in codicillis non valētibus iure militari.tꝫ ēt bar.in d.auc.silr ꝛ Jo.an.ꝛ Ang.in locis.s.alle.ꝛ Jo.de imol.in.d. l.si post missionem.ꝛ in.l.si qs testamēto.§.i.s.de le.i.ꝛ ang.ꝛ Jo.de imol.in.l.in q̄titate.§.fi.j.e.ꝙ legata pia bene patiatur

+ vide in l. si post missionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
in l. si [illegible]

diminutionē vt reducanꝰ ad vires p̄rimonij cū quadā tn̄ singulari limitatōe quā ponit ange.i.d.l.si certa℞.§.si miles.de quo dixi i.l.ſʒ si nō seru⁹.§.iterdū.l.seq.vbi tangiꝰ p pau.ō ca.s.e. ¶Adde ēt ad limitationē p̄dicto℞ φ lʒ qn̄ vnum legatū ex dispōne iuris nō est defalcabile nō noceat alijs legatarijs sed hr̄di vt dictū est tn̄ sec⁹ est qn̄ vnuʒ legatū ex pluribus ex dispōne testōris nō dʒ defalcari vt qꝫ testōr voluit illud integ℞ p̄stari qꝫ tūc nocet tm̄ alijs legatarijs nō aūt hr̄di tex.ē no.i.l.q quadringēta.in fi.p̄n.ꝛ ibi singlr̄ no.ħ bar.ꝛ alij.ǰ.eo.de quo dic vt ibi dicā. ¶In ea.ibi vel dic hec cōiter teneꝰ ꝛ hanc gl.dic bal.i.l.eā quā.C.de fideicō.in pe.vꝰ vlt.col.in ꝟ.iuxta p̄dicta q̄ro pone ꝛc̄.eē singlr̄ no.ad ħ φ si relinqꝰ filio nāli plusφ̄ relinq posset pp exn̄tiaʒ legittimi accrescet legittimo ꝛ hoc itelligit ipse verum qn̄ fili⁹ naturalˀ nō hēbat ꝯiunctū sed si hēbat ꝯiunctū in relicto tūc p̄ferꝰ ꝯiūctus pp ius accrescēdi φ vꝰ esse potētior ẜm eū p.l.si ticio ꝛ meuio.§.iulia.de leg.ij.φ est ppetuo no.p limitatiōe.l.j.C.de natu.li. ¶Aliā singularē limitationē ad.d.l.ij.vide p Ang.in.§.fi.i.ij.col.in autē.qui.mo.natu.effic.sui. ¶Et aliaʒ singularē limita.tradūt bal.ang.i.l.luci⁹.post antiquos.s̄.de vul.ꝛ pup.ſʒ ꝯ̄ hanc lec.facit qꝫ tex.in.d.l.ij.dicit φ illud qđ relinqꝰ vltra vnicā filio nāli applicaꝰ filijs legitimis.ergo ħ nō dēret applicari hr̄di ꝛ iputari in fal.sed p̄t saluari hec lect.qꝫ.d.l.ij.dʒ itelligi qn̄ liberi legittimi eēnt hr̄des alˀs secus φ no.p intellectu illi⁹.l.ꝛ facit ad hoc ille tex.dū dicit successoribus.ꝛ ẜm istā lect.nō refert φ testōr eēt libert⁹ ꝛ φ p̄ronus eēt īstitut⁹ vel alius. ¶Et alia lect.ex gl.ẜm Dy.Ja.de are.ꝛ aliosʼ ẜm quā nō sine mysterio ponꝰ casus ħ i p̄rono vt hēs ħ p bar.ꝛ ali⁹ qꝫ libertus hēns.ccc.in bonis filio centū legauit ꝛ ex̄neo ex.ꝛ p̄ronuʒ instituit hr̄dem lʒ p̄ron⁹ dēret hēre dimidiā ẜm ħ tpa.tn̄ non poterit petere nisi ab ex̄neo illud qđ ei legatū est ꝛ filio teneꝰ p̄stare integra legata.l.iiij.in p̄n.s̄.ō ꝯdi.ꝛ de.ꝛ no.in.l.cū p̄ronus.de leg.ij.si aūt legasset totū filio lʒ legata integra filio p̄ro.institut⁹ p̄stare dēret absqꝫ deductiōe dimidie vt hr̄ in iuribus.s̄.p̄xime alleg.tn̄ tanφ̄ quilibet heres posset fal.detrahere per id qđ habetur hic iuncta.d.l.iiij.

Quacunqꝫ. ¶Iste.§.dicit i effectu illud qđ habuistis i.l.nō est.s̄.eo.ꝛ limita vt ibi dixi.

s **I propterea.** ¶Non sūmaꝰ pp ei⁹ breuitatē. ¶In glo.j.ibi sed Hugo.ꝛc̄.cōiter reprobaꝰ opi.Hug.ꝛ teneꝰ indistincte p̄ma opi.p iura alleg.in gl.ꝛ maxie p.§.si in ānos.qui loqꝰ ēt qn̄ vni ꝛ eidē eraꝰ factū relictū pup℞ ꝯditionale.ꝛ ita etiā reprehēditur hec glo.per Bar.in.l.cum ticio.ǰ.eo.

p **Iter filium.** ¶Res q̄ a defuncto dēbaꝰ hr̄dib⁹ deducꝰ de hr̄ditate tanφ̄ es alienū in cōputatiōe falci.h.d. ¶In tex.ibi aliqd posset deducere.s.p fal.vltra fundū quē nō teneꝰ cōputare sibi in falci.eo qꝫ cēseꝰ tanφ̄ es alienū. In tex.ibi qꝫ in ptāte ꝛc̄.hec erat rō dubitandi qꝫ cuʒ pr̄ posset cui vellet ex eis relinquere.l.vnū ex familia alleg.in gl.nullus eo℞ videbat p̄cise creditor tn̄ ꝯ̄riuʒ decidiꝰ. ¶No.φ lʒ pr̄ ħ potuisset vnū ex filijs eligere:vt.d.l.vnū ex familia iux̄ p̄n.tn̄ si nō eligit cēseꝰ oibus eē debit⁹ ille fundus.l.si qs ticio.§.fi.ꝛ.l.cū quidā ita.de leg.ij.ſʒ si vnū ex eis elegisset ille solus possʒ deducere.qꝫ sibi cēsereꝰ debitus.d.l.vnū ex familia.§.j.in p̄mo aūt casu qn̄ nullū eligit φ̄uis videanꝰ oēs hēre iure hr̄ditario.d.l.vnū ex familia.§.si duos.ibi.p his portōib⁹ q̄s iure hr̄ditario ꝛc̄.ꝛ.l.filiussa.§.pe.ꝟ.sed si oēs.s̄.de leg.j.tn̄ non cōputaꝰ in fal.eo qꝫ nō censenꝰ isti nepotes haberi a pr̄e cui⁹ sunt hr̄des:ſʒ ab auo q voluit vt fūd⁹ i familia relinq̄reꝰ.d.l.vnū ex familia.in p̄n.ꝛ ex hoc hēs limitationē ad iura dicētia φ ea que iure hr̄ditario capiūtur iputanꝰ in fal.in quartā.ǰ.eo.ꝛ dicit Nic.de nea.φ ista.l.allegaꝰ φ in legittimā ꝛ quartā debitā iure instōnis nō dēat iputari feudum φ qs ex necessitate relinq̄.ſʒ dicit φ nō credit hoc esse ve℞ in legitima qꝫ in eaʒ iputanꝰ ēt ea q̄ ex necessitate relinquunꝰ.l.qm̄ nouella.C.de inoffi.te. ¶Iste est no.articulus de quo videatis p Guil.de cu.ꝛ Bal.ꝛ Saly.i.l.oimō.§.iputari.C.ō inoffi.te.ꝛ p Ang.i.§.ōptime in fi.in autē.de nup.ꝛ p pau.de ca.in.l.si p̄roni.in p̄n.ǰ.ad treb.ꝛ ꝟitas vꝰ φ si loqmur in feudo vel emphiteosi p̄cedēte a pr̄e tunc dʒ iputari per p̄dicta:qꝫ est p̄fectū de bonis pr̄is.d.l.qm̄ nouella.ꝛ qꝫ pr̄ posset p̄uidere φ feudū illud vel ēphiteosis nō transiret ad filios iuxta plene no.p bal.in autē.si q̄s ruinas.cuʒ suis ꝯcor.C.de sa.san.ec.ſʒ si p̄cessisset ab auo tūc non cōputareꝰ in legitimā debitā nepotib⁹iu bonis pr̄is qꝫ nō censeꝰ p̄fecticiū ſʒ aduen̄ticiū:vt p gl.no.i.l.qui i alī ena.§.interdū.ꝛ ibi p doct.ff.de acq.here.ꝛ.l.q̄situʒ.in p̄n.cū ibi no.p bar.de acqr.here.bn̄ facit.l.eū q.ǰ.de interdi.ꝛ releg.ꝛ iō non cōputanꝰ in legitimā.l.scim⁹.§.repletionē.C.de ioffi.te.dicam fortasse pleni⁹ in.l.in quartā.ǰ.eo.vbi Ang.se remittit ad not.p Bar.ǰ.in.l.j.§.nec castrense.ǰ.de colla.bono℞.

c **Um ticio.** ¶Legatū ānuuʒ pēdēte dubio quo ad alios legatarios existiaꝰ φ̄tuʒ vendi pōt.si eo finito īspiciꝰ φ̄tum in ꝟitate fuit debitū.h.d. ¶In tex.ibi dena.i.viginti.l.si qs testō.in p̄nc.de leg.j.cū si. ¶In tex.ibi alios legatarios.s.puros nā ħ itelligiꝰ φ vltra ħ legatū ānuuʒ plura erāt facta legata pura q̄ p se non excedebāt dodrantē.ſʒ iuncta cū illo legata ānua potuissent excedere dodrantē si fortasse longo tp̄e vixisset ille legatarius.ꝛ si pau℞ vixisset nō excepisset dodrantē.iō erat dubiū qualr̄ fieret cōputatio ꝛ an legata pura in totū p̄standa eēnt itegra cautōe an ꝟo alr̄. ¶In tex.ibi quā qđ ex ea cā debuerit ex hoc appet φ si facta fuit detractio fal.pp estimationē ānui legati factā φ̄ti vendi potuit legatū ꝛ postea ꝯtingat legatū cito finiri adeo φ īspecta ꝟitate ꝛ nō dicta estimatiōe legata nō excedebant dodrāteʒ restitueꝰ p hr̄dem illud qđ detraxit.facit.d.l.ſʒ si nō seru⁹.§.fi.s̄.eo.ꝛ ita eꝯ̄ si attenta dicta estimatiōe appebat legata nō excedere dodrantē.ꝛ iō legata pure fuerūt p̄stita itegre ꝛ postea durauit legatū annuū longissimo tp̄e adeo φ īspecta ꝟitate apparet legata excedeꝰ dodrantē restituēt legatarij φ̄ti plus debito p̄ceperūt ꝛ p̄pea adinuicē erit p̄standa cautio ab hr̄de legatarijs ꝛ eꝯ̄ ꝛ ita dicit pau.de ca.ħ ꝛ in.l.si hr̄s.§.i.s̄.eo.se itelligere hāc.l.ꝛ p eo facit lʒ ip̄e nō allˀet id qđ no.gl.j.i.l.hr̄ditatū ǰ.eo.ꝛ ibi dum gl.dicit ꝛ si plus viuet plus ei dabiꝰ ꝛ eꝯ̄ ꝛc̄.vbi appet qđ īspiciꝰ ꝟitas q̄ ex post facto declaraꝰ.Sʒ Jo.ō imo.hic exp̄sse tʒ ꝯ̄rium qꝫ dicit φ si semel an̄ finitū annuū legatū fuit inita rō.l.fal.eo mō quo vꝰ hic.s.habita rōne estimatiōis ampli⁹ nō erit ineunda.ar.l.fundū cornelianū.in fi.ǰ.de noua.ꝛ ē de mente ang.ǰ.l.pxi.ꝛ nō ob.id qđ no.gl.j.ꝛ gl.in ꝟbo cōputatio fit in.d.l.hr̄ditatuʒ.qꝫ r̄ndet Jo.de imo.qđ in casu illi⁹.l.iuriscōsultus.ibi.p̄cedit sup p̄sumptiōe quā facit.iō si postea apparet de ꝟitate illi stari dʒ ꝛ ꝟitas p̄ferꝰ p̄sumptioni sec⁹ est ħ qꝫ si estimaꝰ legatū annuū φ̄ti vēdi pōt sp ve℞ est dicere ꝟitatē fuisse.sp tāti vēdi potuisse.iō pp cām supuenientē nō fit alia imutatio ꝛ iō dicte cautiōes hincide bn̄ hērent locū in cāu.d.l.hr̄ditatū ẜm Jo.de imo.ibi sup gl.j.ar.l.j.§.iterduʒ.s̄.e.ꝛ.l.j.in p̄n.ǰ.vt lega.no.caue.tn̄ meo iudicio verior vꝰ opi.paul.de ca.p illuʒ tex.in.ꝟ.mortuo.qꝫ attēta rōne addita p Jo.ō imo.nō dēret aliud eē mortuo legatario ānuo φ̄ eo viuo cui⁹ ꝯ̄riuʒ vult ħ iuriscōsult⁹ ꝛ dr̄ie φ tex.ħ in.ꝟ.mortuo.itelligaꝰ qn̄ in vita legatarij nō fuit inita rō.l.fal.est magna restrictio ꝛ diuinatio ad istū tex.nec ob.tex.i.d.l.fundū cornelianū.qꝫ ibi loquiꝰ i eo q voluntarie p̄misit φ̄ti fūdus qn̄ valebat.nā quo ad estimationē q̄ venit iure actiōis dʒ attēdi tp̄s ꝯ̄ct⁹ vt ibi ꝛ facit.l.si fili⁹.i p̄n.ǰ.de.ꝟ.ob.itē ibi nō agebaꝰ nisi de p̄iudicio p̄missoris ꝛ stipulatoris:ſʒ ħ ex necessitate deueniꝰ ad hm̄oi estiationē ꝛ agebaꝰ ō p̄iudicio tertij n̄ solū legatarij ānui.vn̄ magis dʒ subueniri ei q dānuʒ ex hoc sentiret:ar.l.si fideiussor.§.si necessaria.s̄.q satis.cog. Preterea ēt pōt dici φ ħ fundaꝰ ista estimatio i p̄sūptiōe qꝫ tāti plus vel min⁹ vēdiꝰ φ̄ti plus vꝰ min⁹ p̄sumiꝰ ꝛ credeꝰ eū viuere:ar.l.cū hi.§.modus.s̄.ō trāsact.tn̄ p opi.io.ō imo.facit id qđ no.bart.ǰ.l.pxi.dū dicit si iste euēt⁹ ꝯtingat anφ̄ iponaꝰ rō.l.fal.expectaꝰ ꝛc̄.ꝛ tenēdo illā opi.opʒ r̄nderi ad istū tex.in fi.φ loqꝰ an̄ initā rōneʒ fal.quo ad p̄statōis anno℞ p̄terito℞ p qbus i vita legatarij ānui nō fuit solutū vt ħ in gl.fi.ꝛ cū decisione Ang.ǰ.l.pxi.transit ēt ibi ipsemet pau.de cas.vt ibi dicaʒ ꝛ vide Bar.in dicta.l.hereditariū.in versi.quero quid si plus. ¶In gl.magna ibi alij φ hic nō poterat ꝛc̄.hec diuinat.ideo cōiter reprehendiꝰ tn̄ hʒ magnā equitatē ẜm Ange.ꝛ ex ea habes ẜm eum φ vbi sunt legatarij puri ꝛ alij aditionales si legatarij puri nō possunt satisdare audienꝰ si petant estimari legatū ꝯditionale.ꝛ ẜm illam estimationē habeaꝰ rō.l.falci.p quo bn̄ facit ẜm Jo.de imo.ꝛ Raph.l.si constāte.§.quotiēs.so.matri.

¶ In ea. ibi de ↄditionali h de ãnuo. hic cõiter teneť q̃ aũt sit rõ diuersitatis bar. relinq̃t cogitandũ. Ang. h dicit ꝙ rõ põt eẽ q: qñ legatũ est mere ↄditionale ibi nõ est dare spẽ aliquã cũ oĩ no sit incertũ an ⁊ qñ ↄditio sit extitura vel nõ. ſ3 qñ legatũ est ãnuu3 ꝙ durat ad vitã legatarij ibi est dare magnã spẽ: q: veri- ſile est ꝙ legatũ tanto tpe durabit q̃to ẽm naturã legatari⁹ vi- uere d3 nõ habita ↄſideratiõe aduerse fortune. l. iter stipu. §. ſa crã. ʃ. de ver. ob. ⁊ ideo ẽptoꝛ de facili ꝓ illo poterit iueniri non ſic i ↄditionali Ray. h dicit ꝙ hec rõ paꝝ v3 q: q̃libet dubi⁹ euẽ tus põt estimari. l. ſi ſeru⁹. in pn. ff. de ↄdi. fur. nullã tñ rationẽ3 dñe assignat ipſe Jo. de imo. dicit poſſe addi aliã rõnẽ3 ꝙ i ſim plici ↄtionali ſperaſ tñ ſemel ↄditionẽ existeř ⁊ tũc poterit iniri rõ legis. l. fal. ſ3 in legato ſpaſ pluries ↄditionẽ ſeu euentũ dici existere ⁊ ſic pluries opoꝛtere iniri rõnẽ3. l. fal. ideo ne h ↄtigat hec. l. ꝓuidet, put hic dř. pau. ð ca. h transit cũ rõne ang. q: nõ vř ſpes ꝓbabilis in ↄditione ꝙ magis eueniat ↄditio q̃ nõ eue niat non ſic i legato ãnuo, q: quis pſumiť viuere vſq3 ad centu3 ãnos. l. ſi. C. de ſa. ſan. ec. no. i. l. ij. §. ſ3 ſi dubiteť. ʃ. queãd. te. ape. Sed rõ ang. non vř bona. q: est ↄ. l. ſpẽ. cu3 gl. C. ð dona. ⁊ ↄ. l. in q̃titate. §. magnã. ʃ. e. pterea. pone ꝙ legeť tibi ſb hac ↄditione ſi talis adoleſcẽs vixerit vſq3 ad octo dies nõ minoꝛ ẽ ſpes hui⁹ legati ↄditionaľ q̃ ſit in legato ãnuo tibi relicto. Ter tio non ẽ bona illa rõ vñ ratio Jo. ð imo. vř min⁹ mala, ꝓ q̃ facit l3 ipſe non alľet id qð hř in. l. male agiť in ſi. C. de pſcri. xxx. an. vbi reputaſ abſurdũ ꝙ qs ſingulo anno habeat de iure ſuo re cenſere ſeu de illo, ꝓteſtari. nõ est tñ hec rõ ẽt ſine dubio ꝑ ea q̃ dixi allegãdo. l. lex falci. ſi iteruẽniat. ʃ. eo. ¶ In ea. ibi cum eo dẽ ⁊c. hec cõiter dãnaſ ⁊ recte. q: ſiue legata pure ⁊ ↄditiõalia ſint relicta eidẽ ſiue diuerſis h3 locũ cautio ẽm formã. l. i fal. nõ hř. ʃ. eo. vt dixi poſt glo. i. l. ꝑpterea. ʃ. eo. bñ eẽt bona hec ſol. quo ad. l. lex falci. ſi iteruẽniat. ʃ. eo. vt ibi no. q̃ lex ſilř loq̃tur i legato annuo ſicut h. ⁊ rõ diuerſitatis iter iſtũ caſu3 ⁊ caſu3 po- ſitũ in. d. l. lex fal. ſi iteruẽniat eẽ poteſt. q: facili⁹ põt ↄſuli hřdi ↄ eũde3 cui alie pſtatões faciẽde ſunt ex qb⁹ retẽtio fieri poterit q̃ ↄ diuerſos. l. ſi ex pľib⁹. cũ ibi no. ʃ. e. ¶ In ea. ibi h fuit ſnĩa ꝑculi ⁊c. imo ẽ ſnĩa marcelli q fuit auctoꝛ hui⁹. l. vt p3 ex. ʃ. ſcri ptione. ⁊ ſic iſta non ẽ bona. ¶ In ea. ibi ſpãle i repu. ⁊ q̃ ſit rõ dixi ibi vbi ẽt tetigi an idẽ ſit in legato ãnuo fcõ pio loco ⁊ ẽt te tigi an idẽ ſit i legato ãnuo relicto ꝓuate pſone, ꝑ ſe ⁊ hřdibus. ¶ In ea. ibi vt ſciaſ l3 Oldr. Ray. ⁊ ẽt Cy. i. l. lex fal. ſi iterue- niat. ʃ. eo. approbẽt iſtam ſol. tñ bar. eã reꝓbat ꝑ iſtũ text. ibi dũ dicit in icerto poſito q̃diu victurus ſit tici⁹. nam ẽm iſta3 ſol. poneref ꝓ certo. vñ bar. approbat ꝓximã ſequentẽ ſol. quã etiã ſeq̃tur Ang. ⁊ Jo. de imo. vltima ſol. cõiter teneť q: violat tex. Et q̃ ſit rõ diuerſitatis iter legatũ ⁊ legatũ alimẽtoꝝ vel vſufru ctus vide h ꝑ bar. ⁊ dicit ray. ꝙ ↄ rõnẽ3 redditã ꝑ bart. facit q: q̃uis vſufruct⁹ nõ poſſit vendi tñ cõmoditas pt vẽdi. l. neceſſa- rio. §. cũ vſufructũ. de peri. ⁊ cõ. rei ven. S3 põt dici ꝙ iſte text. nõ loq̃tur de eſtimatione q̃ vẽdi pt cõmoditas ſ3 ſba ipſius le- gati. ¶ Et iſta iducũtur ꝑ bar. hic ad q̃õne3 ſtatutũ eſt h ꝙ de q̃libet re legata ſoluaſ gabella ↄtigit ꝙ alicui fuit relictũ aliq̃d ãnuũ q̃liter d3 ſolui gabella. ⁊ ↄcludit ꝙ tñ ꝓ pmo ãno d3 ſol- ui gabella ⁊ ꝑ ãnis futuris ſolueť in futuꝝ, put dies ceſſerit ꝑ id qð hř i. d. l. lex fal. ſi iteruẽniat. q̃ lex locũ h3 qñ ſit cõputatio ſo- lum quo ad ipſu3 legatariũ, put in q̃õe ꝓpoſita ⁊ nõ quo ad ali os legatarios, put loq̃tur iſta. l. ſ3 ang. h dicit ſe iueuire ſcripta bar. coꝛrupta ⁊ iꝑfecta h ⁊ in. l. in lege fal. non hř. ʃ. e. Et pu tat ipſe ſic dicendũ ꝙ aut legata dẽnt falcari quo ad gabellã ꝑ hřdem ⁊ defalcatũ d3 ſolui fiſco ꝑ eundẽ hřde3. aut legatari⁹ d3 ſoluere fiſco ipſam gabellã. pmo caſu dĩc aut ẽ legatũ alimẽtoꝝ vel vſufruct⁹ ⁊ eſtimabiť de pſenti ⁊ ð pũti fiet detractio q̃ ſolue tur fiſco ẽm formã. d. l. hřditatũ. ꝑ illam. l. ſi aũt aliõ legatũ an nuũ fiet detractio ſingulis ãnis qbus pſtatio eſt faciẽda ꝑ. d. l. lex fal. ſi iteruẽniat. ſcðo caſu facit dñia3 an ſtatutũ dicat ꝙ lega tarius ſoluat de legato. an ꝟo dicat ꝙ legatari⁹ certe rei vľ ſũme tñ ſoluat ⁊ pmo caſu dicit ꝙ nõ tenebiť ſoluere añq̃ ꝑcipiat le- gatũ ſ3 in ſcðo caſu dicit ꝙ in diſpõne ſtatuti oriť vna obligatio fiſco ꝑp legatũ alia oriť legatario ex diſpõne teſtantis ⁊ ex ipſo legato facit qð in ſilĩ hř in. l. fideicõmiſſa. §. interdũ. de leg. ij. ⁊ h caſu obligatio q̃ oriť fiſco ẽ pura ⁊ imediate d3 ſoꝛtiri effectũ cũ teſtm̃ eſt ↄfirmatũ ꝑ aditionẽ. ⁊ ideo legatari⁹ acceptãs legatu3 incontinẽti teneť ſoluere habita rõne eſtimationis legati. Fallit ẽm eu3 ſi legatũ ẽ ↄditionale ꝑ. l. in lege fal. non hř. ʃ. e. ⁊ ↄclu- dit dubietatẽ pdictoꝝ ↄſiſtere qñ dẽat ſolui gabella non q̃nta dẽat ſolui: q: non ẽ dubiũ qñ legatũ eſt ãnuũ non ẽ dubiũ ꝙ tã to min⁹ d3 ſolui q̃tum capit iteruſuriũ mediĩ tpis. ¶ S3 hec di- ſtinctio non pl3 Jo. de imo. ꝓ q: non ẽ veriſiľis nã ſtatuta nõ di ſponũt hřdes dẽre detrahere: ſ3 poti⁹ fiſcũ ergo ⁊c. l. nã ad ea. ʃ. ð legi. ꝑterea nõ ẽ bõa opi. ang. ẽm eũ q: ẽt ſi eẽt hřs q hẽret detraheř ↄſiderato ꝙ detractio gabelle reſpicit ꝑticulariter q̃li- libet legatũ ⁊ non ẽ neceſſe hẽri reſpectũ ad alia dẽret ſolũ dtra here q̃ten⁹ pſtaſ legatũ ẽt ſi eẽt legatũ alimẽtoꝝ vľ vſufru. ꝑ. l. lex fal. ſi iteruẽniat. cũ ibi no. ʃ. eo. ⁊ tot cẽſenť vſufr. quot anni l. ſi vſuf. mihi i bienniũ. ʃ. ð vſufr. le. ſec⁹ in fal. q̃ detrahit hřs q: detrahit illã habito reſpectu ad q̃rta3 toti⁹ pſmonij. iõ op3 ↄſi- derari oĩa legata an ꝑ illa graueť vltra dodrãtẽ. Itẽ non pl3 ei dñia quã facit ang. ſ. an ſtatutũ dicat de legata d3 ſolui an ꝟo di cat ꝙ legatari⁹ certe rei vel ſũme ſoluat. nã ẽt non pt dici ꝓprie loq̃ẽdo legatari⁹ certe ſũme. ſi eni ↄditionalř debeaſ ꝑ id qð hř in. l. debitoꝛ. ʃ. ð ver. ſig. Itẽ ẽm eũ non vř bñ dictũ ꝙ dẽat eſtimari legatũ ãnuũ ex quo non expedit hẽre ↄſideratiõnẽ ad alia legata reſpectu ipſi⁹ gabelle ꝓ vt dixit Barto. debebit ſol ui de eo qð pſtaſ legatario ⁊ ſic vř tenẽdu3 cũ bart. cũ quo ẽt t3 Raph. h ⁊ addatis bal. idem volentẽ in. l. i annalib⁹. C. de le. ⁊ cõ. Ro. in. l. ſtichum. §. ſtipulatio. ʃ. de ver. oblig. in pe. col. ⁊ que dixi poſt Bar. in. l. in lege falci. non hř. ʃ. eo.

c **Um quo.** ¶ Diminutio ſeu dtractio nomi3 debitoꝝ hřditatis ↄtingẽs poſt moꝛtẽ teſtatoris nõ nocet legatarijs ſ3 hřdi. melioꝛatõ ꝟo ſeu augmentũ facultatũ hřditarij debitoris bñ ꝓdeſt lega- tarijs quo ad fal. ſubmonẽdã. h. d. ¶ Et diuidiť in q̃nq3 ptes Primo thema ⁊ qð. Scðo quoꝝdã opi. ꝯſiua ad. q. Tertio ſub dubio impugnat dictam opi. qñ ſit diminutio facultatum ſeu peculij. Quarto ponit quid e3 ſi ſuperueniat augmentum. Quinto circa pdicta decidit vnum dubiũ. Secũda ibi plerią. Tertia ibi ego dubito. Quarta ibi aliqs dicet. Quinta ibi ſce- uola. ¶ In tex. ibi inſpiciendũ ⁊c. refert Ange. ꝙ quidã habet apoſtillam Dy. dicentem ⁊ hec eſt veritas l3 in dubium poſtea reuocetur. ſed ẽm Ange. apoſtilla eſt falſa ⁊ contra text. ʃ. dum dicit quid eni intereſt ⁊c. quaſi dicat nihil intereſt ⁊ p3 ex ſũma rio. ¶ In tex. ibi dubito. ſ. an dicta opi. ſit vera. ⁊ ratio dubitã di eſt illa que ſeq̃tur. ſ. q: d3 attendi tempus moꝛtis in ↄſidera tione facultatũ hereditatis circa ipoſitionem falcidie. l. in rõne la. ij. in pnc. ʃ. eo. vbi etiam habeť ꝙ diminutio facultatũ debi toris hereditarij nocet tñ heredi non legatarijs. ergo econtra videbaſ ꝙ augmentũ facultatũ debitoris hereditarij deberet ſoli heredi prodeſſe non legataris. q: eadẽ d3 eſſe ratio lucri ⁊ dãni. l. manifeſtiſſimi. §. ſed cum. in ſcða. C. de furtis. q: regula ẽm naturam de reg. iuris. ⁊ iuriſconſultus l3 dubitatiue loq̃aſ tñ videtur reſidere quo ad diminutionẽ in eo qð dicit hic ſ3 tẽ pus moꝛtis attendi. ⁊ ſic quo ad diminutionẽ reꝓbaſ opinio poſita i pncipio. ¶ In tex. ibi acquiſiuerit ſeruus ſubaudi ⁊ tẽ poꝛe moꝛtis nihil erat in peculio. ⁊ queriť an attendetur tẽpus moꝛtis an ꝟo tempus augmenti. ⁊ decidiť ꝙ debet attendi tẽ pus augmenti. ¶ In tex. ibi ſceuola notat quid ergo ⁊c. hic po nitur alius caſus. ſ. qñ iſte dñs ſerui de peculio tenebaſ in decẽ teſtatoꝛi qui ipſum dñm heredem inſtituit ⁊ alteri etiam in alijs decẽ. ⁊ in peculio tempe moꝛtis teſtatoris erant tñ decem. ⁊ q̃ ritur an computẽtur in hereditate teſtatoris. tota iſta decẽ ⁊ ſic hereditatẽ augeant. dubium faciebat q: videbãtur diuidenda inter vtrũq3 creditoꝛem ↄrium deciditur ꝙ hereditatẽ in totu3 augent. q: poteſt iſte dominus heres inſtitut⁹ alium creditoꝛem peruenire ⁊ ſibiipſi tanq̃ heredi vnius creditoris integre ſolue re. habet eni dñs poteſtatẽ pdeducendi ſibi debitum de pecu lio. l. ſed ⁊ ſi dãnum. §. peculium. ʃ. de pecu. ¶ No. ꝙ etiam d ciſio fieri dicitur l3 verba ſint dubitatiue ꝓlata. ⁊ not. glo. i. l. ſi duo. ʃ. de arbitris. quam ad hoc allegat Joã. de imo. hic ad datis textum cum glo. in. c. ſuper litteris in verſic. niſi foꝛſan. ð reſcriptis. ⁊ ibi glo. in. l. in ſubſtitutione in verbo foꝛte ⁊ ibi no. Bal. ⁊ Moder. ʃ. de vulga. ⁊ pupilla. ¶ Nota ꝙ nõ ſemper eadem eſt diſpoſitio contrarioꝝ de quo plene per Bar. in. l. inter ſtipulantẽ. §. ſacram. ʃ. de verb. oblig. in. iiij. colum. ⁊ per

Cy.in.l.vnica.§.p scdo.in.vij.oppo.ꝛ ibi etiã p Bal.ad fi.C.
de cadu.tol.ꝛ hoc ideo est hic qꝛ nõ est eadẽ rõ in augmento ꝛ
diminutione ꝯm Bar.ꝛ alios hic. Nam qñ estimaꝛ res certa sẽ
per inspiciꝛ tp̃us mortis.d.l.in rõne.qñ vo non estimaꝛ res sꝫ
dubius euẽtus.ꝛ tunc pendẽte dubio estimaꝛ q̃tum vꝫ dubiuꝫ
eo dubio finito estimaꝛ q̃tũ in veritate est.vt.s̃.l.ꝑxima. vñ in
ꝓposito qñ debitor hereditariꝰ est soluẽdo estimatio ipsius est
certa.ꝛ dꝛ estimari res nõ dubiꝰ euẽtus ideo quicqd postea cõ/
tingat non curaꝛ.d.l.in rõne.sed si non est soluẽdo estimaꝛ du
bius euẽtus.l.nẽsenniꝰ.§.fi.s̃.eo.ꝛ si iste euẽtus ꝯtingat ante/
q̃ iponatur rõ.l.fal.expectaꝛ:vñ si augeãtur facultates debito
ris qui non erat soluẽdo tempe mortis ꝓdest legatarijs vt hic.
¶ Aliam rõneꝫ addit Pau.de ca.hic qꝛ de augmento subeat
spes viuẽte testatore qꝛ p̃sumiꝛ quis ditari.l.si defunctꝰ.C. ar/
bi.tutel.ideo lꝫ supueniant post mortẽ diuitie de eis here. ratõ
arg.l.penales.in p̃n.s̃.eo.ꝛ hic dũ dicit sicuti cum ꝯditio ꝛc̃.q̃
rõ non hꝫ locũ in diminutione:qꝛ ius nõ p̃sumit casum aduer/
samqꝫ fortunã debere euenire iter stipulantẽ.§.sacrã. de verb.
obli.¶ Intelligit tamẽ Ang.banc.l.inq̃ tuꝫ hic dꝛ supueniẽs
augmentũ ꝯsiderari q̃ hoc sit veꝝ qñ ante augmentũ non est i
posita rõ fal.alꝛs cum semel esset facta estimatio valoris peculij
seu nois debitoris non ꝓdesset legatarijs nec noceret id qd̃ po
stea eueniret qꝛ illa estimatio ẽ inuariabilis ꝛ q̃si debita ex ꝯctu
arg.l.fundũ corne.j̃.de noua.ꝛ sequiꝛ Jo.de imo. idem dicit
Pau.de ca.hic qui ꝓ hoc allegat.l.cãs.ꝛ.l.sub p̃textu.la.j.s̃.
transact.vbi negociũ decisuꝫ nõ retractaꝛ ex nouo rescripto vel
nouo instrõ.ita nec dꝫ retractari ex nouo augmento ꝛ de isto di
cto feci mentionẽ.s̃.l.ꝑxima.ꝛ ad hoc pondero vba Bar. hic
dũ dicit si iste euẽtus ꝯtingat anteq̃ iponaꝛ rõ fal.expectaꝛ ꝛc̃.
tñ ipsemet Pau.de ca.tenuit ꝯriuꝫ.s̃.l.ꝑxima.ꝓ quo multuꝫ
facit ille tex.ꝛ posset rñderi ad rõneꝫ fundatã per.d.l.casus.cũ
si.q̃ hic res nõ erat decisa imo p̃stanꝛ hicinde cautiões de resti
tuendo vt ipsemet voluit.j̃.l.ꝑxima.ꝛ ibi dixi tñ ꝓpter auctori/
tates tenẽtium partẽ ꝯriaꝫ nõ esset tutũ recedere ab illa opi.
¶ No.q̃ dñs hꝫ ptãtem p̃deducendi de peculio id qd̃ sibi de/
betur etiã si debeaꝛ ex p̃sona alteriꝰ vt qꝛ debeatur sibi tanq̃ he
redi creditoris.facit.d.l.sed si dãnuꝫ qui peculiũ.¶ In glo.in
verbo extitit ibi secus si est soluẽdo.s.tpe mortis testõris qꝛ nõ
attẽditur diminutio sequens.d.l.in rõne.in p̃nci.ibi debitoruꝫ
facta priora noĩa ꝛc̃.¶ In ea.ibi nõ euẽtus posterior ꝛc̃.s. ten
dens ad diminutionẽ.nam tendẽs ad augmentũ bñ attendiꝛ
vt hic ꝛ dictũ est.s̃.ꝛ q̃ glo.hic ĩtellexit de euẽtu tendẽte ad di
minutionẽ pꝫ ibi dũ dixit sed quãti pluris fuit ꝛc̃. ¶ In ea. ibi
põt pecuniã heres extorquere subaudi.ꝛ iõ si diminutio supue
niens post mortẽ testatoris in nomĩe debitoris nõ attẽditur ad
dãnuꝫ legatarioꝝ q̃uis heres nõ possit de facili ad libitũ extor
quere pecuniã a debitore multo minꝰ vꝛ attendi in debitore pe
culiari qui potuit de peculio serui sui ante alios deducere ꝛ si fa
ciliter ꝯsequi id qd̃ testatori ꝛ successiue ibi duo serui heredi in/
stituto debebaꝛ.hoc est qd̃ voluit dicere gl.¶ In gl.in verbo ĩ/
crementũ ibi vel dic hec vꝛ vera per istũ tex.ꝛ intelligit Joã. de
imo.q̃ habebiꝛ ratio incrementi vsqꝫ ad tp̃us quo ĩponitur rõ
fal.per ea que dicta sunt.s̃.referendo Ang.¶ In eadẽ in fine.
teneatis id qd̃ notatur per glo.in.d.l.si creditor.in vltima solu
tione iunctis ꝑxime dictis.

Is qui. ¶ Si seruus post tp̃s manumittẽdus legaꝛ vꝛ
etiã eideꝫ directo libertas relinquiꝛ ꝛ ĩterim ꝓ
prietas aut vsufructꝰ eius legaꝛ alteri tm̃ dꝛ esse in legato q̃tuꝫ
ex opis iterim hꝛ ꝛ de eis fal.detrahiꝛ.h.d.ꝛ in vltima sui pte
est singularis ꝯm Jo.de imo.¶ In tex.ibi ex eo q̃ ĩteriꝫ ex ope
ris ꝛc̃.subaudi ꝛ etiã falci.de dñio ipsiꝰ serui interĩ detrahiꝛ.l.sꝫ
si nõ seruꝰ.§.fi.s̃.e.tñ ꝓpter libertatẽ seruo relicta nõ remanet
effectualiter apud hꝛdem nisi quarta eiꝰ q̃ hic dꝛ ꝛ hec vꝛ veri/
tas q̃uis Pau.de ca.hic in lect.padua.dicat q̃ aut relicta fuit
libertas sub ꝯditione vel ad diẽ incertã ꝛ tunc detrahiꝛ falci.de
seruo vt.d.§.incertũ.aut in diem certã.ꝛ tũc nõ detrahiꝛ de ser
uo sed de cõmodo medij tp̃is vt hic qꝛ hoc casu est certũ liber/
tatem cõpetiturã.sed certe hoc est ꝯ tex.ĩ.d.§.si incertũ ibi sub
ꝯditione vel post tp̃s.p̃terea etiã qñ in diẽ certã relinquiꝛ liber
tas ꝛ legatũ pure nõ est veꝝ q̃ sit certũ libertatẽ cõpetiturã. qꝛ
poterit seruꝰ mori añ diẽ vt ibi.iõ verior est p̃cedens ĩtellectꝰ cui
adheret dy.cy.ꝛ Jo.de imo.h ꝛ etiã ipsemet pau.de ca.h ĩ lec.
boñ.¶ In tex.ibi remanere.i.solui seu ĩstitui.¶ No. q̃ si liber
tas ẽt directo post certũ tp̃s relinquaꝛ ꝯuo nihilominꝰ vꝫ legatũ
ĩteriꝫ pure relictũ de ꝯuo cuiꝰ ꝯriũ de directo vꝛ ꝓbari ĩ.l.si pꝰ
mortẽ.§.fi.s̃.de leg.j.vbi siue directo reliquaꝛ libertas siue p fi
deicõmissuꝫ danda sit ab hꝛde legatũ factũ de ipso ꝯuo nõ tꝫ lꝫ
secꝰ sit qñ libertas erat dãda p fideicõmissuꝫ a legatario nõ ab
hꝛde vt ibi not.p.l.peculiũ.§.fi.de le.ij.ꝛ.d.l.si pꝰ mortẽ.§. fi.
vꝛ ẽt ꝯm Jo.de imo.h in hoc fortiter obstare.l.iul.j̃. de manu.
te.vbi q̃uis post tp̃s dẽat manumitti ab hꝛde.tñ nõ reuocaꝛ le
gatũ ꝛ ipse ꝓ sol.putat dicendũ q̃ dꝫ stari huic.§.ꝛ.d.l.iuli. tã
q̃ posterioribꝰ p no.ĩ.§.qbus.i.j.ꝯsti.C.ꝛ qꝛ ista vꝛ benignior
ĩterp̃tatio vt vtrũqꝫ valeat:ar.l.quotiẽs.de re.du.ꝛ.l. benigniꝰ
s̃.de leg.Sꝫ ipsemet Jo.de imo.ĩ.d.l.si post mortẽ.§.fi.dicit q̃
ꝯriuꝫ huiꝰ.§.ad.l.si post mortẽ.nõ signaꝛ a gl. nec a doctoribꝰ
ꝛ rñdet eodẽ mõ q̃ standũ sit isti vel ꝯm eũ põt rñderi q̃ hic in
telligiꝛ qñ ꝯstabat de mente testãtis q̃ volebat ĩteriꝫ cõmodita
tem serui eẽ penes legatariũ.iõ interĩ est penes eũ cõmoditas ñ
dñiuꝫ.qꝛ alꝛs ĩpediretur datio directe libertatis qꝛ seruo alieno li/
bertas directo dari nõ põt.l.serua.C.de testa.ma.ꝛ iõ si ĩterim
essꝫ legatarij repireꝛ dari libertas ꝯuo legatarij ꝛ sic ꝯuo alieno.
ꝛ p ꝯñs nõ valeret.nõ enĩ poterat ꝯm hec tp̃a testõr adimeꝛ pꝰ
certũ tp̃s dñiuꝫ legatario ꝛ transferre in aliũ.sꝫ fuit inductũ ho
die a iustiniano p.l.fi.C.de leg.tñ ista scda sol.vꝛ multũ violaꝛ
istũ tex.ꝛ iõ ipsemet hic illã reprehẽdit ꝛ tꝫ q̃ iste tex.corrigat di
cta.d.l.si post mortẽ.lꝫ ꝯ istam sol. faciat qꝛ legũ correctio vitã
da est.¶ Adde q̃ ẽt ꝯ dictã scdam sol.quã ipse tenuit ĩn.d.l. si
post mortẽ facit q̃ in casu huiꝰ.§.ẽt dñiuꝫ non solũ cõmoditas
censeꝛ in totũ relictũ legatario.ꝛ iõ defalcaꝛ dñiuꝫ.d.§. si incer
tum.vbi ꝓbaꝛ q̃ hoc casu põt adimere pꝰ tp̃s testõr vni ꝛ trãs/
ferre dñiuꝫ ip̃o iure ĩ aliũ saltẽ fauore directe libertatis. vt ibi di
xi. Ipsemet Jo.d imo.ĩ.l.si seruꝰ cõis.§.fi.de vul.ꝛ pup. aliter
rñdet ad istud ꝯriũ.s.eo casu quo relinqꝛ directo libertas post
certũ tp̃s ꝯuo legato distingui dẽat aut p̃cedit legatum scm̃ de
ꝯuo ꝛ seqtur datio libertatis.ꝛ tũc hꝫ locũ tex.ĩ.d.l.si post mor
teꝫ.qꝛ legatũ factũ de seruo cẽseꝛ adẽptuꝫ: aut eꝯ ꝛ tũc hꝫ locũ
iste tex.ĩ fi.ꝛ lꝫ glo.in.d.l.si post mortẽ.§.fi.ĩprobet istã opi. tñ
ꝯm eũ illa gl.non bñ ĩprobat in casu isto pp ista iura.vel põt di/
cere qd̃ gl.illam sol.reprobat quo ad.l.peculiũ.§.fi. d leg.ij. qꝛ
ille tex.nõ patiebaꝛ illã sol.tñ ꝯ istam solu.multũ facit tex.ĩ.l. si
ꝯuus legatꝰ.j̃.de fideicõ.lib.ꝛ.l.si idẽ.s̃.de leg.ij.vbi nõ ẽ dr̃ia
an p̃cedat relictũ libertatis an sequaꝛ nisi rñdeas q̃ ibi loquiꝛ
qñ vtrũqꝫ erat purũ vnde ne fiat p̃iudiciuꝫ libertati aliõ legatũ
extinguiꝛ sꝫ in casu nr̃o lꝫ legatũ valeat vsqꝫ in tp̃s relicte liber/
tatis tñ nõ fiet p̃iudiciuꝫ libertati.pau.de ca.hic ĩ lec.padu.for
mat ꝯriuꝫ de.d.l. si post mortẽ ꝛ rñdet q̃ h nõ dꝫ sumi ar.q̃ le/
gatũ serui valeat ĩmo dꝫ ĩtelligi q̃ nõ vꝫ h legatũ ꝓprietatis ser
ui vt ĩ ꝯrio:vñ hꝛs nõ potuerit detrahere fal.de seruo lꝫ apd̃ le/
gatariũ sit mãsurus sed dꝫ detrahi fal.de cõmodo medij tp̃is q̃
si valeat legatũ quo ad dictũ cõmoduꝫ ꝛ dicit q̃ nõ vꝛ q̃ aliter
possit solui sed h sol.est ꝯ.d.l.si post mortẽ.§.fi.ibi oĩmõ inuti/
le est legatũ ꝛ est ꝯ cõem intellectũ doc.hic qui intelligũt q̃ etiã
hic valeat legatũ in seruo ꝛ põt detrahi fal.de seruo in quo vꝫ le
gatũ vt ꝓbaꝛ in.d.§.si incertũ.ideo ꝓ minus mala vꝛ tenẽda
illa sol.q̃ per istũ tex.ꝛ.d.§.si incertũ.corrigaꝛ.d.l.si post mor
tem vel illa quam tꝫ Jo.de imo.in.d.l.si seruus cõis. ¶ Adde
etiã q̃ circa ꝯriuꝫ formatũ de.d.l.julianꝰ.non vꝛ q̃ ob.si bñ in
spiciaꝛ qꝛ ibi legatũ factuꝫ de seruo nõ cẽsetur adẽptuꝫ ĩterim ꝓ
pter legatũ libertatis sub ꝯditione sꝫ text.in.l.si post mortẽ.§.
fi.in fine.dicit q̃ cẽsetur adẽptuꝫ p libertatẽ relictã in diẽ certaꝫ
ꝛ sic in hoc non vꝛ q̃ Jo.de imo.bñ ponderauit illũ tex.¶ Itẽ
no.singl'r ꝯm Pau.de ca.ĩn lect.boñ.ex isto tex.in fi.q̃ ille cui
fuit legata ꝓprietas pure ꝛ rogatꝰ post tp̃us de dando alteri p
inde hꝛ ac si solus vsufr.ei fuisset legatꝰ ꝛ ideo si p statutũ dẽret
solui gabella.s.tm̃ ꝓ libra nõ estimabiꝛ ꝓprietas sꝫ vsufructus
tm̃.argu.huiꝰ tex.ꝛ ita dicit limitari dẽre id qd̃ no.ĩ.l.ticia. cum
testõ.§.fi.p glo.ꝛ doct.de leg.j.sꝫ veritas vꝛ q̃ est relicta ꝓprie
tas ꝛ iõ de ꝓprietate velut legata detrahiꝛ fal.d.§.si incertũ.ꝛ
dictum est.s̃.est bene verũ q̃ non estimabitur ꝓut ꝓprietas li/
bere ꝛ pleno iure relicta sed quãti vendi posset attento illo one
re.l.j.§.si heres.cum silibus.j̃.ad trebel.Sequitur.§.stichum.

Stichum. ¶ Si legatū relictū dn̄o nō sit defalcabile. sed relictū seruo sit. vel eꝫ detrahet ꝓ vtroqꝫ legato falc. de legato defalcabili. h.d. ¶ In tex. ibi redimere. i. debes ei dare quartā fal. q̄ venisset detrahēda de seruo ⁊ de decem. ¶ In tex. ibi legassꝫ quasi dicat sicut qñ vni ⁊ eidem duo legata relinquunt quoꝝ vnū tm̄ est defalcabile detrahit d illo fal. ꝓ vtroqꝫ. l. sed si nō seru⁹. §. si solus. s̄. eo. Ita ⁊ in casu isto in q̄ ⁊ pinde est ac si vni ⁊ eidē vtrūqꝫ eēt relictū. ⁊ facit ad ea q̄ dicta fuerūt in. l. si pupillus. §. fi. s̄. eo. ⁊ vr̄ iste tex. obstare illi. §. fi. ɓm lect. Dy. sed rn̄de vt ibi dixi. ¶ No. in fi. a ɔ̄rio sensu ꝙ qñ plura legata reliquunt diuersis si hēnt locovniuersoꝝ legatarioꝝ si vnū legatū est defalcabile aliud nō falca. ꝓ vtroqꝫ nō detrahet de defalcabili. de quo ēt vide in. l. ex asse. s̄. eo. qꝛ facit ɔ̄ ibi no. ꝑ glo. ¶ In gl. in verbo ei⁹ no. ɓm primā expositionē ꝙ si quis legat seruo alterius seruū pōt illū seruū grauare de manumittēdo illū seruū legatū. qd̄ vr̄ mirū ɓm Jo. d imo. cum ɓuus nō videat posse dare illā libertatē quā nō hꝫ. facit. l. traditio. ī. de acquir. re. do. ⁊c̄. qd̄ aūt de iurepat. Sed pōt dici ꝙ dn̄s videbit grauat⁹ cū ei acquirat interī dn̄ium serui legati ⁊ sic ɔcludit ꝙ per seruū non poterit dari libertas per rōnem p̄allegatā ⁊ qꝛ spāle est in certis ꝑsonis ꝑ quas qs dare pōt inter quas nō enumerat seruus. l. nec mulierē. C. de manu. vin. l. j. in fi. C. cōia de manu. ⁊ ꝓ ista opi. vltra est. pōt induci id qd̄ hr̄ in. l. peto. §. mater. de leg. ij. vbi fideicōmissuꝫ iunctū tutori ei⁹ cui emolumentū acquirebat. videt iniunctū pupillovel adulto cui emolumentū acquirebat. vt ibi. ⁊. l. etiā. C. de fideicō. facit etiā ad p̄dicta id qd̄ habet in. l. qui in aliena. §. interdū. s̄. de acqr. here. vbi ille qui nō est necessari⁹ heres nō potest facere aliū necessariū heredē. ⁊ ideo ɓm Cy. ⁊ Bal. ibi ille qui nō est miles nō pōt facere aliū. fallit tn̄ in casu tradito ꝑ Bar. in repeti. l. i. ī. xij. col. C. de digni. lib. xij.

Sepius. ¶ Non detrahit fal. si testōꝛ hr̄di de ea ꝓuidit dū ip̄e testōꝛ adhuc viueret. h.d. ¶ No. ex fi. ꝙ in dubio testōꝛ si in vita aliqd dat heredi vr̄ illud dar̄ vt in fal. sibi ip̄ediet. ⁊ ita intelligit bar. hic istuꝫ tex. vt īnuit lr̄a ibi qꝛ viu⁹ ⁊c̄. ⁊ ideꝫ vr̄ in ꝑte dante filio in vita. vt i dubio videat dare. vt in legitimaꝫ iputet. ⁊ ita singl'r voluit Bar. i. l. j. §. si parens. ī. si qs a parē. fue. manu. ⁊ ibi rn̄det ad. l. si qñ. §. j. alleg. in glo. qd̄ ibi nō fuit data integra legittima. iō agi poterat vt ēt no. in. d. §. j. ⁊ vide ꝙ no. glo. ⁊ doc. i. d. l. si qñ. §. ⁊ gn̄aliter. in verbo cōputat. qui text. vr̄ etiā huic. §. obstare. ⁊ glo. ibi rn̄det duob⁹ modis. aliter rn̄det Bar. in. d. §. si parens. dicā fortasse in. l. in quartā. ī. eo. ⁊ scripsi in. l. illud. C. de col. vbi refero aliā sol. quā dedit hic Ange. ⁊ Jo. de imo. s. qd̄ hic dedit integrā q̄titatē debitā ꝓ fal. ideo vr̄ voluisse cōputare in fal. sed in. d. l. si qñ. §. j. nō dedit integrā legittimā. Alexan.

c **Um dotem.** ¶ Non dꝫ inspici ꝑsona p̄mi legatarij sꝫ fideicōmissarij in quē vltimate dꝫ legatū residere. h.d. ¶ In text. ibi īterposita. i. ꝑsona legatarij. ¶ In tex. ibi capientis. i. fideicōmissarij. Et vr̄ hic casus ɓm Pau. de cast. in lect. padua. ꝙ si bona iure legati vel fideicōmissi reliquent alicui. ⁊ ille roget restituere vel distrahere īter paupes ꝙ heres a p̄mo legatario falcidiā nō detrahet: lꝫ ille nō sit p̄uilegiat⁹. qꝛ dꝫ īspici ꝑsona pauperū ad quos finalr̄ deuenire dꝫ. qui sūt p̄uilegiati. vt in auten. siliter. C. eo. nec quo ad istā. q. obst. dicte decisiōi text. in. l. ij. §. idem querit hic alleget in gl. qꝛ in qōe p̄dicta. si detraheret fal. aduersus p̄muꝫ nō esset paupib⁹ ɔsultuꝫ aliqua actiōe ex ɔ̄ctu ad id qd̄ esset defalcatū. secus est in casu. d. §. idē querit. ita enī tꝫ Ludo. ro. ꝑ istum tex. i. l. marcellus. qd̄ aūt. ī. ad treb. ⁊ dicit se ita ɔsuluisse. ⁊ refert ēt tenere Bal. i. l. auia. §. ticio. s̄. de ɔdi. ⁊ de. ꝑ illum tex. tn̄ in lecturis q̄ magis cōiter apud nos habent nō repitur ꝙ Bal. legerit illā. l. auia ipsemet Roma. in suo ɔsilio. ccviij. incip. in christi noīe lꝫ ex cōi ɔclusiōe ⁊c̄. etiam tꝫ istud ⁊ ꝓ hoc etiā allegat. l. iij. §. sed si ꝓponas. ī. de leg. p̄stan. dicit tn̄ illud esse verū qñ erat certum relictū esse ꝑuenturū ad piam cām. ⁊ ita dicit sentire Bal. in. d. §. ticio. secus si esset incertum. vt qꝛ esset grauatus restituere pie cāe sub ɔditione si ipse decederet sine liberis. Et pro primo dicto ēt facit. l. cogi. §. hi q solidum. ī. ad trebel. ¶ Circa ṽo limitationē dataꝫ ꝑ Ro. in dicto ɔsilio puto dicendū ꝙ locus erit detractiōi falcidie interim sed debebit heres cauere ꝙ eueniēte ɔditione restitueret ꝙ detraxit arg. l. in. l. falci. nō habet. s̄. eo. iuncta. l. j. in p̄nc. ī. vt lega. no. caue. cuꝫ si. ⁊ adde que dixi in. l. j. §. ad municipiū. s̄. eodē. ¶ Fallit etiā iste tex. ɓm Pau. de ca. in lec. bonon̄. ꝙ si statutū vult de legatis soluat gabella nisi fuerit facta ɔiunctis ꝑsonis ⁊ quis legauerit extraneo cuꝫ onere ꝙ restituat coniūcte persone nō dꝫ solui gabella nisi de interusurio medij tempis: arg. l. j. §. si quis creditori. s̄. eo. ¶ In glo. ibi solu. nō hꝫ locum ⁊c̄. hanc sol. tenent cōiter doct. hic ⁊ in. l. ɔ̄ria. Sed Paul. de ca. hic in lect. padua. dicit ꝙ ista sol. est ɔ̄ mentē hui⁹ lr̄e. ideo dicit se reperire alios dicentes hanc. l. corrigere legē ɔ̄riaꝫ vt euitet circuitus vel ɓm eos dicit ꝙ aut iste p̄m⁹ interponit de voluntate mulieris: ⁊ tunc hꝫ locum ista. l. quasi censeat a p̄ncipio relictū mulieri aut preter eius voluntatem ⁊ tunc. l. ɔ̄ria. sed vr̄ hec solum violare istum tex. ideo nō est tutum recedere a solutione glo. vt euitetur legū correctio attento qd̄ nō magna resultaret vtilitas ex dicta correctione attento etiā qd̄ si intelligitur iste tex. ɓm legem ɔ̄riam est in effectu verum dicere ꝙ nō detrahitur falcidia inspecto exitu.

l **Egis falcidie.** ¶ Potentie detrahendi falcidiā non p̄scribit longo tempe. h.d. ¶ Nec etiā p̄scriberet longissimo tempe falcultati detrahendi falcidiā ope exceptionis vt qꝛ res legata sit penes hr̄dem. l. pure. §. fi. ī. de doli except. sed qñ nō esset apud heredē. ⁊ sic hēret necesse agere iuxta. l. linea margaritaꝝ. s̄. eo. cum ibi no. ꝑ glo. in ṽbo restituat tunc longissimo tꝑe p̄scriberetur incipiēdo tp̄us die quo heres potuisset agere. l. sicut. C. de p̄scrip. xxx. an. ⁊ in. l. j. in fi. C. de an. excep. ⁊ ita est de mente doctoꝝ hic. Alexan. de imo.

b **Eneficio.** ¶ Heres qui agit vt legatum intercidat p̄uatur falcidia. idem in eo qui in se tacitā fideꝫ assumpsit de restituendo capaci. b.d. Et de materia huius legis vide que dixi in. l. paulus. in p̄nci. s̄. eodem. Et limita vt habet in. l. si tacitum. s̄. eo. Et per istum tex. decidit Bar. ꝙ si quibusdā nobilibus erat concessa imunitas cum hoc ꝙ nō deberent acceptare aliquod bn̄ficium al's p̄uarentur īmunitate. si acceptauit vnus ex dictis nobilibus aliquod bn̄eficiū ꝓpter quod debeat habere de qualibet condēnatione. xij. denarios pro libra ꝙ dicatur acceptasse beneficium: qꝛ propter illam detractionē appellabitur beneficium vt hic. Sed Ange. hic tꝫ contrariū si fortasse acceptauit officium iudicandi. qꝛ est onus potius q̄ beneficiū. l. muneris. §. iudicandi. ī. de mune. ⁊ honor. licꝫ iudicibus sportule debeantur. §. ne autem labor. in auten. de iudi. ⁊. l. de iure. cuꝫ ibi notatis. ī. ad municipa. ⁊ nō debemus attendere accessoriū. quod regulariter seqtur naturam sui p̄ncipalis. vt in regula accessoriuꝫ. lib. vj. Joan. de imo. putat ꝙ Ange. benedicat in suo exemplo. Sed decisio Barto. procedat quando tale officium principaliter cōmodum tribuit. ¶ Puto attendi debere id quod principaliter agitur. l. rogasti. in p̄ncipio. ⁊. l. si quis nec causam. in p̄nci. ⁊ ibi not. ff. si cer. petatur. vnde si munus iudicandi plus tribuat cōmodi q̄ oneris poterit censeri esse beneficiū al's secus facit. l. queritur. ff. de statu homi. l. lega. §. si vnus. de leg. iij. ⁊ idem dico in officio aduocationis de quo loquitur Bar. hic. nam ēt illud munus est accessoriū sicut munus iudicandi. l. penul. §. si quis. C. de postulando. l. j. §. ait p̄tor. ff. eo. ti. Pau. de ca. hic simplr̄ transit cum Bar. ⁊ dicit ꝙ varijs modis accipitur bn̄ficium vt plene no. per Archi. in. c. gratia. in p̄nc. de rescrip. i. vj. idem etiā dicit Pau. de ca. in. l. maritū in p̄nc. ff. sol. ma. benefacit id qd̄ habetur in. c. j. §. bn̄ficiuꝫ. in ti. ex qui. cau. feu. amit. ⁊ quid sit bn̄ficium ⁊ quomodo accipiatur vltra predicta vide per glosam in. c. primo. de regu. iuris. in. vj. per glo. in. l. inuito. ī. de regul. iuris. per Cy. Barto. ⁊ Bal. in. l. fina. s̄. de constituta pecunia.

c **Um pater.** ¶ Prelegata relicta īpuberi non iputant in fal. substituto īpuberis. h.d. ¶ No. illa que nō imputātur i falc. heredi instituto nō imputātur etiam eius substituto. intelligit tamen Pau. de cast. hic istam. l. procedere quo ad fal. detrahendam de legatis relictis in p̄mis tabulis qꝛ prelegata īpuberi relicta non iputabūtur substituto pupillari in dictaꝫ fal. ⁊ lꝫ dicta

prelegata substitut⁹ pupillaris hēat iure hereditario.i. tanq̄ inuenta in hr̄ditate pupilli tñ q2 ea nō capit vt heres pmi testatoris sed vt heres pupilli ɔ̄sti eodē iure quo pupillus.l.qui i ius ꝭ.eo.ꝯ reg.iu.sed q̄tuꝫ ad fal.detrahendā de legatis relictis in scd̄is tabulis putat ꝯ̄rium q2 ius defalcandi in illis nō incipit cōpetere pupillo sed incepit cōpetere substituto pupilli.vñ cū habeat ista plegata iure hereditario ꝯ sibi iputare in falci. detrahendā de legatis relictis in substōne pupillari: q2 illa soluit ex sua psona.l.in rōe.la.ꝭ.§.si filio.ꝯ.eo.Nec ob.q legata relicta in tabulis pupillarib⁹ censeant esse relicta a pupillo sub ɔditione.d.l.in rōne.§.q vulgo.q2 illud veꝝ est quo ad hoc vt ɔtribuant adinuicem cuꝫ alias lega.in pmis ta.tñ a pupillo nunq̄ possunt dēri:l3 incipiūt dēri a substituto.Sed ꝯ eū facit q2 de legatis relictis ꝛ in pmis ꝛ scd̄is tabulis detrahit vna falc.ac si in vno ꝛ eodē testō relicta fuissent.d.§.q vulgo.ꝛ.l.in duplicib⁹. ꝭ.eo.sed si ꝟa esset limitatio pdicta iponeret falci.ac si diuersis testis legata relicta fuissent.ꝛ p hoc facit iste tex.indistincte loquens ꝛ etiā q2 al's dicta ɔtributio esset inanis.

Legato. ¶Illud q heres plus soluit legatarijs i penam cōtumacie non nocet alijs legatarijs.

¶No.q illud qd̄ noīe legalis pene pstat in legis falci. cōputatione nō venit.secus aūt esset in pena a testōre iposita vt .i.c. raynaldus.ad fi.de testa.fm intellectū doct.ibi l3 gl.ibi in ꝟbo falcidie aliter intellexerit de quo dixi in.l.j.§.itē si ita. super gl. in ꝟbo nec in falcidia.ꝯ.eo. ¶No.q pter morā heres nō pdit falcidiā detrahēdaꝫ de eo qd̄ ꝟe legatū est.ꝛ ideo reprehēditur glo.i.d.§.item si ita.in ꝟbo nec in falcidiaꝫ q̄ ꝯ̄riuꝫ dixit. ¶No.fm vnū intellectū q illud qd̄ h3 necesse hr̄s soluer legatario rōe ɔtumacie ipsius hr̄dis non cēsetur eē in legato. ꝛ illd̄ non cōputat hr̄s aduersus alios legatarios īter legata p detrahenda falci.vñ vt dicit Pau.de ca.hic ēt si hr̄s fecisset inuētarium nō pdesset sibi quo min⁹ teneat talē penaꝫ de suo soluere Quis nihil testator in hr̄ditate relinqueret solutis debitis ꝛ legatis.pōt ēt fm Pau.de ca.alio mō intelligi iste tex.s.q illa quātitas que soluit loco pene,pter iuramentū in litē non defalcet ꝛ fm hoc facit in argumentū fm eū hic in lec.padua.q si statutum dicat q negans maleficiū p ɔuincat ɔdēnet in duplum ꝛ aliud statutū dicit q soluenti ɔdēnationē infra.x.dies remittat quarta pars aliqs negauit maleficiū ꝛ fuit ɔdēnat⁹ postea vult soluere ɔdēnationē infra.x.dies q in illo duplo q soluit pter negationē nō gaudeat bñficio statuti diminuētis quartā sed solum in originali pena maleficij.Sed mihi vr̄ q iste tex. nihil faciat q2 falcidia d3 de legatis nō de alijs reglr.d.§. item si ita. l3 ista pena nō erat legatū ergo nō mirū si de ea nō detrahit falc. Statutū ꝟo pdictus disponebat remitti partē ɔdēnationis soluēti.sed in dicta pena dupli facta est ɔdēnatio.ergo in ea d3 habere locū remissio pene.ꝛ melius p opi. Pau.de ca.facit text. not.in.l.j.ff.de in litē iuran.fm scdam lect.l3 collige rñsioneꝫ ex no.p Bar.ꝛ alios in.l.fi.ꝭ.de fideiuſ.ꝛ ad qd̄ ēt vide nota. per Bar.i.l.ij.ꝭ.de publi.iu.cum ɔcor.de qbus dixi in.d.l.j.¶In glo.in ꝟbo petito ibi.§.plane.ibi teneatis primā sol. q̄ cōis est l.q hic intelligat qñ agebat actione in re p quo facit tex. h in ꝟbo petitū.iuncta.l.actio in psona.ꝭ.de act.ꝛ obl.nec ob.d.§. plane.q2 hic loquit de iuramēto in litē qd̄ est affectiōis nō de iuramento in litē de veritate vt p3 hic in ꝟbo reuera ꝛc.sequit.§. plane.loquit de iuramēto in litē de veritate.vt ibi plene no.

a **Alienus.** ¶Si hr̄s pter suā stulticiam plus soluit nō nocet legatarijs.b.d. ꝛ est no.lex. Alexan.de imo.legū doctor.

In lege falcidia hoc esse. ¶Debitū duoꝝ reorum credendi vel debēdi socioꝝ est cōe p portiōib⁹ societatis.ꝛ in hr̄ditate cuiuslibet eoꝝ deducit p dictis portiōib⁹.sed si non sunt socij vr̄ esse illi⁹ qui soluit vel cui soluit.ꝛ iterim est in pendēti.b.d.¶In tex.ibi in pendēti esse subaudi q2 ille qui successit correo stipulanti exiget debitū ex obligatōe hr̄ditaria ꝛ illud augebit hr̄ditatē ꝛ cēsetur esse in bonis defuncti.si aūt exiget ꝛ ppria obligatiōe ꝛ nō hereditaria censebit esse ppriuꝫ debituꝫ ꝛ nullo mō augebit hr̄ditateꝫ defuncti.q2 locus est pccupatiōi l.ex duob⁹.la.ij.ꝭ.de duo.reis.ꝛ eodē mō in duob⁹reis pmittedi.si correus q successit correo defuncto ɔueniat ad soliduꝫ ex obligatiōe hr̄ditaria diminuet hr̄ditas p pter tale debituꝫ. si aūt ɔueniat ex ppria obligatione nō diminuet hr̄ditas. ¶Et p istum tex.dicit bar.q dat ɔcordia circa.l.si vnus.in pn.ꝯ.de pact.ꝛ.l.si reꝫ.§.si duo.ꝭ.de noua.qui vident ꝯ̄riari.vt dicam⁹. q pactū vni⁹ ex duobus reis stipulanti nō noceat alij.s.qñ sunt socij.q2 pinde est ac si quilibꝫ partē pecunie stipulat⁹ fuisset vt hic.secus si nō sint socij ꝛ sint correi ex cā lucratiua vt in.d.§. si duo.ꝛ hic in fi.plus ꝛ pleni⁹ tradit p Bar.in.d.l.ex duob⁹. in vj.q.ꝛ istud sequit Ang.ꝛ pau.de ca.hic. sed Ang.i.l.pe.ꝭ.de duo.reis.ꝛ Fulg.ꝛ pau.de ca.i.d.l.si vn⁹.ꝛ Jo.de imo.in.d.l. ex duob⁹.tenēt ꝯ Bar.in scd̄o mēbro q2 volunt q imo pactum vni⁹ex reis stipulandi nō socijs ex cā lucratiua non piudicat alteri per regulā.d.l.si vn⁹.§.ante oīa.ꝛ non obst.d.§.si duo.q2 loquit in nouatione q̄ hoc casu est sīlis solutiōi ꝛ pītnat oīo obligationē vt ibi dr̄ ꝛ clarū est q solutio facta vni ex plurib⁹ correis stipulandi nocet alteri.ēt si sint socij.d.l.si vnus.l3 aliud sit i pacto vt ibi hr̄ q̄uis nouatio nō equipet solutioni qñ facta est nouatio p vnū ex reis stipulandi socijs vt hr̄ in.d.l. si vnus. in pn.ꝛ ad istum tex.pōt rñderi q hic nō dr̄ q debitū censeat esse vni⁹:sed q est in pendenti.s.q2 exactio facta per vnū appropriat sibi debitū.ꝛ piudicat alteri.ꝛ hoc nō est mirū. q2 etiā qñ sūt socij solutio fcā vni ex correis liberaret reū ab alio correo. vt.d. l.si vnus.ꝛ ista opi.esset substētabilis disputando put lati⁹ scripsi in.d.l.si vn⁹.tñ in iudicando nō recederē a pma opi. p qua multū facit.d.l.si vnus.in verbo socijs ꝛ q2 ibi equipat pactū ꝛ nouationē ergo si illa.l.si vnus.duꝫ loquit in pacto hēret locuꝫ etiā in nō socijs.per.d.§.ante oīa. deberet etiā hēre locū dum loquit in nouatiōe cum illi duo casus.s.de pacto ꝛ de nouatiōe ponant a pari.¶Iteꝫ p hanc.l.dicit Bar.declarari an debitū q exegit vnus ex duob⁹ reis stipulandi dēat cōicari p eum correo:ꝛ dicvt hic p eum ꝛ pleni⁹per eundē in.l.reos.in pn.i.viij. q.ff.de duo.reis.ꝛ in.l.qui hoīem.§.si duo.ꝭ.de sol.ꝛ p Cy.in auten.nō ita.in fi.C.de duo.reis.ꝛ Jo.an.in addi.spe.in rub. de obl.ꝛ sol.in ver.est etiā alia qd̄.ꝛ Pau.de ca.in.l. si ex toto §.j.ff.de leg.j.¶Ultimo ēt facit hec.l.fm Bar. an si duo erāt rei debēdi ꝛ vnus soluat totū creditori debeat creditor ei cedere actionē ꝯ aliū correū: ꝛ ɔcludit q si erant socij debēt cedi p rata ɔsocij per istū tex.si aūt nō erant socij ꝛ tunc aut ex cā onerosa erant correi ꝛ adhuc idē quaten⁹ spectabat negociū ad illum ꝯ quē fit cessio:arg.l.si p parte.§.fi.ꝯ.de in rē verso.ꝛ eoꝝ q̄ no.in.l.vir vxori.§.fi.ꝯ.ad velle.aut ex mera liberalitate pmiserunt.ꝛ sic ex cā lucratiua ꝛ tunc cedi nō d3 q2 totū illud debitum censet ptinuisse ad illum qui exegit vt hic ꝛ ita tradit plenius q̄ hic p Bar.in.l.modestin⁹.ꝭ.de sol.ꝛ p Saly.post alios i l.j.C.de duo.reis.faciunt no.p Bar.in.d.l.reos.in.ij.q. ꝛ moder.hic etiā simplr̄ cū hoc transeūt.sed Bar.in.l.fi.in reꝫ cōeꝫ C.si cer.petat.dicit q l3 Bar.in materia duoꝝ reoꝝ multuꝫ exaltauerit vocem suā per istam.l.intelligendo eā in duobus correis debendi ex cā lucratiua.tñ fm eum talis intellect⁹ nō procedit q2 si intelligeret hic qñ fuerunt correi debēdi ɔstituti ex mera liberalitate.ꝛ sic ex cā lucratiua sequeret q etiā si essent socij vnus nō d3 posse repetere ab alio aliquid de eo qd̄ soluit creditori.q2 si vnus socioꝝ donat ꝛ soluit imputet sibi q2 nō potest donare in piudicium alterius.nec de alieno largiri cū natura societatis sit intendere lucro nō abusioni.vt notatur in.l. si negocia.in glo.fi.ff.de neg.gestis.ꝛ tamen hic pbatur q qñ sunt socij est locus repetitiōi pro rata quam alius correus h3 in societate.vnde itelligit ipse hanc.l.quādo effect⁹ rei nō erat cōmunis vt q2 ꝛ ego insolidum pmittimus pro ticio apud creditorē suuꝫ nō enim sumus obligati ex causa lucratiua q2 nihil donam⁹ creditori.l.vt mihi donares.ꝭ.de donatio.naꝫ tunc distinguit. aut sumus socij ꝛ periculū est cōmune alias nō per hanc.l.ita distīguentem.fm eum sed vbi effectus rei erat cōmunis tunc oīo est locus repetitiōi.vt dicta.l.si in rem cōmunem putarē q si sunt socij omniū bonoꝝ.verum sit q illud quod vnus ex reis pmittendi tradit ex causa donationis nō possit repetere ab alio quia hec obligatio nō procedit ex causa questuaria. ita probat in.l. coiri.cum legibus sequentibus.vsq3 ad.l.nec res.ff. pro socio. nisi pacta societatis specialiter se aliter haberent. sed in correis socijs particularib⁹ pōt procedere intellectus bar.q2 iura loquetia de duob⁹ reis socijs quatenus intelligunt de socijs pticula

ribus intelligitur qñ actū erat. q̄ cōmoduz & incōmoduz illius obligatōis esset cōe vt declarat plene Bar. i. d. l. ex duob⁹. i. ps. q. & sic pōt defendi intellect⁹ Bar. quē etiaz v̄r simplr sequi ipsemet Bal. in. l. duobus. in pnc. ff. de iureiuran.

Corpora. ¶ In īponenda rōe legis falc. corpa hereditaria estimanř put cōiter valent īspecto psenti tpe. h. d. ¶ No. ſm vnum ītellectuz hic positū in gl. q̄ nō sequiř res tali pcio fuit empta ergo tm̄ v3: q: ex varietate tpis varianř precia rex. vt. j. l. prima. Adde tñ q̄ Bal. i. l. vnica. in vlti. col. in ver. q̄ro nunqd per instrā veterū ēptionuʒ &c. C. de sen. q̄ p eo q̄ interest. pfer. dicit q̄ p instrā vetex emptionum pbař valor rei si sunt de pximo. q: nō psumeř mutatio valoris alleg. in arg. no. in. l. si iter. C. de iure do. ls magis plz q: il la instrā nō probēt q: nō sequiř tm̄ fuit empta ergo tanti v3. ita inquit Bar. in. l. cū emptor. §. j. in fi. ff. de dā. infec. per. l. dāni. in pnci. eo. ti. & probař hic & in. §. diui allegatis. in glo. C. de rescin. vēdi. in. l. ad rescindendā. posset tñ saluari illud qd̄ Bal. dixit in. d. l. vnica. qñ pducerenř multa instrā & tanta q̄ ascenderent tm̄ quanti cōiter res illa de qua queriř. vel filis vendi solēt iuxta. l. pxime sequentē iuncta. l. lecta. ver. si cer. pe. & hoc voluit Bal. in. c. cum cām. q̄ inter biconomum ad fi. de testi. & est de mente Raph. j. l. prima. & etiam Cy. in. l. j. circa vlti. col. C. de sen. que p eo qd̄ inter. pfer. pro hoc bñ facit glo. i. l. ij. C. de rescin. ven. in glo. pe. que dixit q̄ ad pbatiōnē valoris fundi debent inspici venditiōes facte de fundis exītibus iuxta illum. dicit tñ Bal. in penul. col. q̄ illa est probatio 2iecturalis non plena per. d. l. ad rescindendā. & per istū tex. & cum Bal. cōcordat Jo. de imo. in. c. pe. de emp. & vendi. tñ in casu in quo. s̄. saluaui do. Bal. in. d. l. vnica. puto illud optime pcedere ad hoc ēt vide qd̄ no. Bal. in. d. l. ij. in vlt. col. dum querit an si per testes probař q̄ res ante tpus 3ctus p annū valebat centū presumař qd̄ etiā tanti valeret tpe 3ctus & 2cludit q̄ cōmittiř iudicis arbitrio vt no. Cy. in auten. sed q̄uis. in fi. C. de rei vxo. ac. & p Jo. de imo. in. d. c. pe. in glo. fi. ibi q̄ que al's &c. pro ītellectu eoruz q̄ hic tanguňř in glo. vide glo. no. i. l. fi. ff. de ope. seruo. & bar. in. l. fideiussoris. ff. de pac. & in. d. l. vnica. in. vij. col. in ver. vidimus. s̄. q̄ triplex &c. C. de sen. q̄ pro eo. qd̄ inter. profer. & Cy. in. l. j. in. xxij. q. si seruus extero.

Recia. ¶ Res d3 estimari cōi estimatiōe non ex affectione singulari filiter d3 estimari ſm intrīsecā bonitatē non ſm extrīnsecā quā heres pcepturus esset ex ea: seu nō d3 estimari ſm q̄titateʒ dāni q̄ heres ex pstatione illius rei euitare potuisset & qui h3 ius adeundi hereditatē non dr̄ locupletior & ex loco & tpe rex pcia variātur & ideo nō inspiciř momentaneū tpus. h. d. ¶ Tota lex que est singularis & lrīs aureis scribenda esset ſm Barto. ¶ In tex. ibi dum vendat &c. i. dum vendere possit naturali pr̄i qui forsasse d psenti nō vult emere. ¶ In tex. ibi nec eni delinquēdo. vult dicere lrā q̄ si seruus qui cōi estimatiōe valebat. x. dederit dānuʒ alteri in mille. l3 heres possit euitare emēdatiōnē dāni dando seruum pro noxa. iuxta. l. miles. §. decē. j. de re iudi. nō pptérea d3 reputari q̄ seruus valeat mille. q: al's sequereř q̄ delinquendo efficereř pciosior. ¶ In tex. ibi ipsuz heredem. s. me. si habes in tex. adeam. si aūt habes adeat nihil suppleas. ¶ In tex. ibi nō esse locupletiorē &c. hoc ponit p 2stanti iuriscōsultus. q̄ si fui institutus heres nō dicor locupletior anteq̄ adeam. ergo nec dici d3 q̄ si seruus hereditari⁹ ad me heredē ptinēs fit ab extraneo heres institut⁹ dicat locupletior anteq̄ ipse seruus adeat cū ex multis causis possit cōtingere q̄ iussu meo nō adibit. & mihi nō acquiret. ¶ No. qualiter res estimari debeāt vt dictū est in summario & nō est melior tex. in iure ſm doct. & vide que dixi. s̄. l. prima. §. j. & que infra diceňř. ¶ No. q̄ nō dr̄ quis locupletior. l3 hēat ius adeūdi. & nō est alibi ſm Bal. in. l. ij. C. de iur. & facti igno. p Bar. in. l. is pōt. circa. iiij. col. de acqui. hr̄di. & Bal. in l. deo nobis. ad fi. C. de epis. & cler. & aliqd diceř sup gl. ¶ No ta etiā q̄ ius adeūdi hr̄ditateʒ est ius querendi nō ius acquisitum & no. per Bar. in. d. l. is pōt. in. iiij. col. ¶ No. ex fi. q̄ non d3 attendi caristia q̄ paruo tpe durauit. seu que raro accidit & ñ est de hoc melior tex. in iure ſm doct. & ideo induciř iste tex. singulariter p Bar. in. l. ij. in fi. j. de bo. pos. ſm tab. an sufficiat p bare qd̄ tīci⁹ tali die furiosus vel mutus vel surdus. vel cecus. vt ex hoc inferař q̄ etiā postea tpe quo aliquē 3ctum fecit psumatur etiā ita fuisse. & decidit q̄ nō per istū tex. de quo remitto ad ea que scripsi post alios in. l. furiosuz. C. qui testa. face. pos. & vide que circa proxie dicaz. j. in fi. ¶ In glo. ij. ibi cōiter &c. intelligit Ang. esse verū q̄ v3 res tantū q̄tum cōiter vendi pōt. s. homini scienti 2ditionē ipsius rei cuz suis ossibus & spinellis allegat. glo. quā dicit esse singularē. j. de dona. cā mortis. l. mortis cā. &. l. fi. illam etiā reputat valde no. Bal. in. l. illud ad finē. C. de colla. & de illa glo. etiam facit mentionē Bart. in. l. si seruus. in pnc. s̄. de 2ditio. furti. & Bart. hic qui sentit q̄ nō est necesse q̄ in articulo cōtineař q̄ homini scienti cōditioneʒ rei res illa tm̄ cōiter vendi potuisset sed sufficiat etiā si nō adijciātur illa verba homini scienti. q: dicit Bart. q̄ spectat ad aduersariū probare de qualitatib⁹ latētibus & q̄ si sciretur tales qualitates min⁹ venderetur. & ita expresse firmat Jo. de imo. in dicta. l. mortis cā. l3 sc̄dm eum Bar. ibi videař contrariū inuere. Sed ibi magis plz illud qd̄ dicit Bar. hic pro quo allegat ipse q: sufficit articulum psūmptiue concludere. l. omnes. §. lucius. ff. que in frau. credi. & si res tm̄ cōiter vendi potest psumptio est q̄ tantū valeat vt h & l. si seruus. in pn. ff. de 2ditio. furt. & illud v̄r verū nec meo iudicio Bar. contrariū dicit in. d. l. mortis causa. & ita etiam v̄r tenere Bar. in. l. j. §. si heres. j. ad trebel. per illum tex. ¶ Addit etiā Ange. q̄ quatenus res vendi pōt facilius & cuz minori grauamine venditoris. tanto plus diciř valere q̄ si venderetur cuz grauamine. vt si potest vendi sine cautione euictiōis & pstatione fideiussoris. allegat tex. valde no. i. l. iiij. §. melior. s̄. d in diez adiec. ¶ In glo. in verbo ipsum. primā expositionē l3 glo. & recte videňř sequi doct. hic excepto Ange. qui videř sequi vltimā nam duz colligit ex isto tex. q̄ iste qui pōt adire per se dicitur an aditionem locupletior secus in eo qui non pōt adire. nisi p seruum. sed non 2uenit huic littere. & de hoc etiā aliqd dixi super ter. ¶ Et ex vltima parte gl. habetis notare q̄ seruus decedēs hereditate nō adita nō transmittit ius deliberandi ad dominū qd̄ dicit Raph. hic esse no. pro limitatiōe. l. cum antiquioribus C. de iure delibe. dic hoc videri clarū. q: in. l. cum antiquiorib⁹ diciř q̄ quis transmittit ad heredē suum. sed seruus nō h3 heredem. ¶ In glo. in verbo adeat ibi loco copule no. q̄ vbi oratō est soluta. punctus habeř loco copule. & est tex. in. l. triplici. j. d ver. signi. & in. l. cum in testō. §. j. s̄. de here. institu. & not. glosa in. l. penul. in verbo cōsumiř. j. de vari. & extraordi. cog. & in. l. cum duobus. §. si in coeunda. in verbo preciū enim. s̄. pro soc. & in. l. si qua. C. de spectaculis. lib. xj. de quo dic vt no. traditur per Bar. in. l. sepe. j. de ver. signi. & in. l. stipulatiōes non diui. in. vij. q. j. de ver. oblig. ¶ Extra glo. tene menti practicas notraditas hic per Bar. ad probandū valorem rei de quo ēt per bar. in. l. si seruus. la. ij. in pncipio. s̄. de 2ditio. fur. & aliquid dixi. s̄. & tradiř per eundem bar. in. l. vnica. in. v. & vltima. q. pnc. C. de sen. que pro eo qd̄ inter. Et addit ange. & Jo. de imo. hic q̄ estimatio etiā fieri pōt per iudicem estimantē qui poterat res inspicere & de eius qualitate se informare. allegat tex. notabilē in. l. fi. in fine. C. de iure domi. impe. adde tex. optimū in. l. si q̄ ex pamphila. §. fi. de leg. ij. & ibi Bar. & no. bar. in. l. j. ad finem C. de rescin. vendi. & in. l. & si equo. s̄. de leg. j. & pleni⁹ per do. Abba. in. c. cum causam. el. ij. de testibus. bñfaciunt nota. per Bar. & alios in. d. l. vnica. in fine. C. de sen. que pro eo qd̄ inter est profer. & id qd̄ habetur in. l. si traditio. C. de act. emp. & in. l. semp. §. in hoc interdicto. ff. q̄ vi aut clam. ¶ Item pōt probari estimatio per assumptionē peritox assumptox per iudicē ad hoc prestito sacramēto. l. hac edictali. §. is illud. C. de secū. nuptijs. & in auten. de non alie. §. qd̄ aūt collatio. ij. & hec est practica tradita per Bar. in. d. l. ij. Sed Ang. dicit q̄ hec practica nō est bona quo ad actorē qui intentauit remediuz. d. l. ij. quia actor h3 probare q̄ res valebat vltra dimidiā precij conuēti tpore 3ctus. l. si voluntate. C. d rescin. vendi. estimatores aūt ad hoc electi non possunt videre istud. de psenti ergo eox relatio non 2cludit. l. matrē. C. de proba. & l. eum actū. s̄. de neg. ges. sed Jo. de imo. hic in fi. saluat dictam practicā qñ estimatores sunt antiqui & periti adeo q̄ possunt hēre noticiā de valore ſm tpus vēditionis. pores etiā saluare in alio casu. s. qñ vēditio eēt de recenti ſm Rapha. hic & probař per ea q̄ dixi. s̄. l. pri. §. j. & ita teneo l3 Ange. in. d. l. ij. dixerit idem quod ipsemet dixit h.

¶ Item pōt ꝓbari per librū eſtimi publici ſi ſit in loco ꝛ in eo ſcribanť res ꝛ eaꝝ valoꝛ vt eſt tex.no.ſm vnam lect.in.l.fi.C.ꝺ ꝑdijs naui.lib.xj.ꝛ no.Bar.ꝛ ſequiť Jo.de imo.ꝛ Pau.ꝺ ca. Idem ēt no.Bal.in.l.ij.in pe.col.C.de reſcin.ven.alleg. id qꝺ hř in.l.cum de lege.ff.de ꝓba.ꝛ ſequiť Jo.de imo.in.c.pe. de emp.ꝛ ven.bñ faciunt no.p Bar.in.l.decē.j.de ver.oblig. putarem tñ qꝺ quo ad effectū ꝯcernentē cōmoduȝ ꝛ incōmodum ꝑuatoꝝ eſtimū non ꝓbaret ſaltē ꝙ res tanti valeat poſt tp̄s facti eſtimi.ꝛ ſic de p̄ſenti per id qꝺ hř in.§.corpa.cū gl.ſ̃.l.ꝓxi. ꝛ hac.l.ꝙ intellige ſaluis his que ibi dixi.vide ad hoc ēt Bal. in.d.l.ij.in repe.ꝛ magna in vltima charta vbi dicit ꝙ liber eſti miª non faciet plenā ꝓbationē tanꝙ̄ res īter alios acta:arg.l. cenſualis.C.de dona.ꝛ.l.que quiſqȝ.ff.de acqr.re.do.vnde dicit ꝙ faciet iudiciū.vide etiā de hoc p Bar.ꝛ pleni⁹ Bal.in.l. fi.p illum tex.valde no.cū glo.C.de magiſtra.ꝯue.ꝛ Bal.ī.l.q cūqȝ.in pe.col.C.de ſer.fugi.ꝛ in.c.cum cām.el.i.de teſti.ꝛ ī.l. ſi pf.C.de act.emp. ¶ Item pōt ꝓbari valoꝛ per ſubaſtationē ſi res ſubaſtať per plures dies.ꝛ cōiter certū preciū offerať p id qꝺ hř in auten.hoc ius porrectū.C.de ſac.ſan.ec.ꝛ ideo vbi facta eſt venditio cū ſubaſtatione ꝛ decreto iudicis nō hȝ tunc locum remediū legis.ij.C.de reſcin.vē.quaſi ſit nūc p̄ſumptio iuris ꝛ de iure ꝙ nō interuenerit deceptio.vt vř tex. reputat⁹ ſingularis in.l.j.C.de p̄di.curia.lib.x. ¶ Et ibi hoc tȝ Barto.ſed Ang.dicit ꝙ ipſemet Bar.voluit ꝯtriuȝ in.l.j.C.de p̄ſcrip.xxx. an.p.l.ſi quos.C.de reſc.ven.ſȝ Ang.hic tȝ opi.primā ꝛ rñdet ad.l.ſi quos.ꝙ ibi clare ꝓbata fuit ambitio ꝛ fraus.ſed Jo.de imo.hic tȝ opi.Bar.ī.d.l.j.C.de p̄ſcrip.xxx.an.p.d.l.ſi quos. nō violando tex.ꝛ ibi no.Bar.ꝛ rñdet Jo.de imo.ad.l.i.C.de p̄dijs curia.ꝙ ibi nō vř ꝙ nō poſſit ꝓbare ſe deceptū:ſed bñ vř ibi ꝙ ſi ꝓbauit ex neceſſitate rei familiaris factā eſſe venditionē ꝛ appareat eā eſſe factā cum decreto iudicis qꝺ non pōt venditoꝛ allegare ſe dolo inductū ad vendendū nec oppreſſuȝ p potentiā emptoris vel alř ēt dicit poſſe rñderi ꝓut dicit ſe rñdiſſe in.l.ſi quis cū aliter.ff.de ver.obli.vbi approbat fiñalř iſtā ſol. p meliori ꝛ pro hac opi.ēt ibi allegat.l.ij.C.de fi. inſtru. ꝛ iure haſte fiſ.lib.x.iuncta.l.ij.C.ſi ꝓpter publicas penſita. Paul.ꝺ ca.hic ēt tȝ ꝯ Ang.p.d.l.ſi quos.niſi forte ſtatutum diceret ꝙ detur plus offerenti:qꝛ tunc reputabiť iuſtū preciū ꝛ nō reſcindetur ꝯtus vt ſtatutū aliqd operetur niſi eſſet nimis magnus exceſſus:qꝛ tunc p̄ſumereť dolus.l.oēs.§.lucius.ff.q̄ in frau.cre. tñ hec limitatio Pau.de ca.mihi nō plȝ qꝛ pōt ꝯtingere qꝺ ſtatutū operetur vt qꝛ induxit ſine ſubaſtatiōe vendi nō poſſe id qꝺ de iure cōi vēdi ſine ſubaſtatiōe potuiſſet.p̄terea ne qs īdebite dānum patiať interpretať ſtatutū ſm ius cōe. etiaȝ ſi per hmōi interpretationē non adderet.vt pȝ ex no.per gl.ꝛ Bar.in.l. fi. §.in cōputatiōe.C.de iur.delib.de quo dixi ibi.ꝛ in.l.iiij.§.pretoꝛ.poſt Bar.ff.de dā.infec.adde ēt ꝙ Bal.ꝛ Ange.ꝛ Jo. de platea.in.d.l.j.C.de p̄di.curia.per illā.l.dicunt idē ꝙ ꝛ bar.ꝛ Ang.in ꝯſi.cxxxix.īcip.tutoꝛ vxori.ꝛ ibi rñdet ad.d.l. ſi quos. ꝙ ibi loquiť qñ ob debitū publicū fit diſtractio .ipſemet Ang.ī d.l.ſi quos.etiā tȝ iſtam opi.qñ ipſemet dñs interuenit in ꝯtu alienatiōis ꝓut loquiť.d.l.j.ſecus qñ ipſe nō īteruenit vt ī caſu d.l.ſi q̄s.Ang.in repe.l.ſciendū.in.vj.col.de ver.obli.ꝛ in.d. l.j.C.de p̄ſcrip.xxx.an.tȝ ēt iſtam opi.ꝙ ꝓpter ſubaſtationē excludať a dicto remedio ꝛ ꝓ eo facit:qꝛ res vȝ tantū ꝙ̄tuȝ vēdi pōt.d.l.mortis cā capim⁹.§.fi.do.Abb.in.c.cū dilecti.de ēpt. ꝛ vēdi.ēt tȝ opi.Bar.in.d.l.j.ſȝ ipſemet in.c.cū cām.eo.ti. tȝ ꝯtrium.ſ.ꝙ decretū iudicis nō excludat dictā reſciſſionē ꝯtus.qꝛ lȝ decretū excludat p̄ſumptionē deceptionis.tñ nō excludit ꝓbationē ſicut videm⁹ in minore vendēte cū decreto qꝛ nō excluditur a bñficio reſtōnis in integ.allegat.l.magis.§.pe.ff.de re. coꝝ.ꝓ hoc ēt allegat id qꝺ hř in.c.i.de reb.ec.nō alie. in.vj. ſȝ meli⁹ allegaſſet.l.ſi quidē.C.de p̄di.mi.ꝛ iſtā opi.ꝙ habeat locū reſciſſio ꝯtus nō obſtante decreto tȝ Ro.in.d.l. ſi qs. qꝛ in ꝯtu alienatiōis rei eccleſiaſtice requiriť ſubaſtatio.vt in auten. hoc ius porrectū.C.de ſac.ſan.eccl.ꝛ ſic ſequereť ꝙ eccleſia nū ꝙ̄ hēret bñficiuȝ.d.l.ij.qꝺ eſt ꝯ.d.c.cū dilecti.ꝛ.d.c. cum cā. ſȝ ad h̄ arg.poſſet rñderi ꝙ de iure canonico nō reqriť ſubaſtatio qꝛ nō reperiť iure cautū.ita inqt Bal.in.d.autē.hoc ius porrectum.tȝ ēt Ludo.ro.in.d.l.ſi quis cū aliter.ꝙ ꝓpter decretum nō excludiť quis a dicto bñficio reſciſſiōis dūmodo ꝓbet liqui diſſime ſe ignoranter fuiſſe deceptū in p̄cio.ꝛ ꝙ decretum iudicis nō tollat dictū bñficium.bñ ꝓbatur in dicto.c.cum dilecti.ꝛ in.d.c.cum cā.attento ꝙ in alienatione rei eccleſiaſtice requiriť decretū.c.cuȝ aplica de his que fiunt a p̄la.xij.q.ij.abbatib⁹.ꝛ ꝓ hac opi. etiā facit id qꝺ no.Bar.in.l.fi.C.de magi.ꝯueni.ꝓpter hec puto hanc opi.verioꝛē ꝙ in dictis caſib⁹ nō ceſſet dictū beneficiū etiam vbi interuenit auctoritas ꝑncipis nō denegať p̄textu leſionis remediū.c.ſuſcitata.de reſti.in integ.ꝛ.l.minoꝛ aūt magiſtratus.§. j.ff.de minoꝛ.nō ob.ꝙ res tñ valeat ꝙ̄tuȝ vendi pōt qꝛ dico ꝙ ꝓbato valore apparet de fraude in ſubaſtatione ꝛ vbi leſio eſt enormis p̄ſumiť dolus.l. oēs.§. lucius.ff.que in frau.cre.ꝛ no.per Bar.in.l. ſi ſocietatem.§.arbitroꝝ.ff.ꝓ ſocio.ꝛ in.l.fi.ff.de p̄to. ſtip. cum ſi. ¶ Poteſt etiā fieri ꝓbatio per teſtes de valore ꝛ debent deponere ꝓut habes ex nota.p Bar. hic ꝛ in.d.l.ij.poſt glo.C.de reſcin.ven.ꝛ p Bart. hic ꝛ in.d.l.fi.C.de p̄di.naui.lib.xj.ꝛ ibi habes ꝙ ſufficit ꝙ teſtis ꝓbans valoreȝ dicat ꝙ credit ſeu opinať rē tñ valere.qꝺ intelligit ibi Bar.eſſe verū.ſi referat ſuam opi.cōeȝ eſtimationē per iſtū tex.ꝛ per no. pleni⁹ in.d.l.ij.C.de reſcin.ven.ꝛ ſequiť Jo.de imo.ꝛ pau. de ca.hic.ꝛ ꝓ hoc addit hic Jo.de imo.ꝙ hoc caſu dȝ valere teſtimoniū de credulitate. qꝛ ſumus in his que non poſſunt percipi ſenſu corpeo īmediate. facit ſm eum id qꝺ hř in.l.j.§.j.cū ibi no.per Bart.ff. de ven.inſpi. Et circa hoc etiā Bar.hic dicit ꝙ in ꝓbatione p teſtes facienda.nō debes dicere ꝙ tali die vel tali menſe valuit tñ.ſed debes dicere valuit tñ ꝛ ante ꝛ poſt per multos annos.qꝛ ſi tñ diceres tali die eſſet modicū tp̄us cui⁹ eſtimatio nō attendiť vt hic.aduerte circa hoc qꝛ ipſemet dum tractat de ꝓbatione p̄terite eſtimationis frumēti.non dicit ꝙ opȝ addere illa verba.ſ.per multos annos ꝛ ita ēt ipſemet Bart. iñ d.l.ſi ſeruus.in ꝑnc.ff.de ꝯdi.fur.dum dicit ꝙ deberet ꝓbari ꝙ pluribus ꝛ pluribus diebus tñ valuit nō de vna die.ꝛ ipſemet Bar.in.d.l.vnica.in pe.col.C. de ſen.qui ꝓ eo ꝙ intereſt dicit ꝙ ſufficit probare ſic: frumentum valuit tantum tali die ꝛ ante ꝛ poſt per plures dies vel ſaltem ante per plures dies. puto qꝺ illud quod hic dicit Bart.de multis annis procedet in rebus quaꝝ precium cōmuniter nō variatur ſingulis annis.vt in rebus īmobilibus.illud vero quod dicit de pluribus diebus procedat in quarum precium ſepius variatur vt in frumento ꝛ ſimilibus. ¶ Quid ſi teſtis dicat ꝙ res tantum valet.qꝛ pro tanto emeret an probet glo.ꝛ Barto.in dicta.l.ij.tenet ꝙ non. qꝛ quilibet teſtis ita deponens deponeret.nō de cōmuni precio ſȝ de ſingulari.quod nō debet attendi.vt h̄ iō oporteret ꝙ teſtis ita deponens deponeret nō de cōmuni precio:ſed de ſingulari ꝙ non debȝ attendi vt hic. ideo oportet qꝺ teſtis addat ꝙ tantum precium daret pro cōmuni eſtimatione:tamen Nico.de matha.quem refert ꝛ ſequitur Bal.in dicta.l.ſecūda tenet contrarium ſcȝ ꝙ probent teſtes in dubio.etiaȝ ſi nō addant illa verba ſcȝ pro cōmuni eſtimatione: quia non preſumitur quod deponant de affectione ꝛ eſtimatione ſingulari. ſed de cōmuni quia homines preſumuntur facere id quod cōmuniter fit.l.ſi pactū ff.de probatio.ꝛ facit ratio de qua in.l.cum de indebito.in ꝑncipio.eo.titulo.ſed Joan.de imo.hic non putat opinio. Bal.eſſe veram qꝛ dictum teſtis dȝ de neceſſitate ꝯcludere.c.in p̄ſentia.de proba.l. nō hoc C.vnde cogna.ꝛ facit ꝙ no.Bar.in.l.inter ſtipulantem.§.j.de ver.obliga.ꝛ ideo cum poſſit eſſe ꝙ teſtis moueatur ꝓpter affectionē particularē igitur ꝛc̄.ꝛ dicit qꝺ iura allegata per Bal.nō loquūtur in materia probationū.ſed in alia materia.ꝛ eadem ratōne dicit quod nō probant teſtes dicentes ꝙ res valet tñ : qꝛ viderūt plures volentes emere ꝓ tanto p̄cio. niſi aliū

mi. adde ... ly. i.l.ij. ... ꝺ reſci.ven. ... liber eſtimi ꝓbať qñ eſtimatio p eſtimum fuit facta tēp ... ꝯct⁹ vel paruȝ ... qñ vel paꝝ p⁹ iuxta doctrina ... in auten ... ꝺ rel vxo.act.ꝛ hoc referte ſequiť Are.ꝯſi.lxv. ... ꝓ op ... do.alex.ꝛ Ra ... pha.in ... ti ver.ꝛ in.d. ꝯſi.vide ēt qd qñ plures teſtes ꝯdicant plurib⁹ id ... inatione rei.

addant.vt est de mente Bar.in.d.l.ij.lȝ Nic.de ma-
tha.ꝛ Bal.ibi sentiant ꝯtriuȝ per ea q̄ ꝑrime dicta sūt
adde ꝙ opi.Nic.de mata.etiā tenuit Cy.i.l.j.in vl-
tima col.C.de sen.q̄ ꝑ eo qđ inter.ꝛ Jo.cal.in.c.cuȝ
cām.el.ij.de testi.ꝛ Saly.in.d.l.ij.q꞉ i dubio standū
est regule que hȝ ꝙ res tm̄ vȝ q̄tum vendi pōt.d.l.si
seruus.cum similibus. Sed Anto.de but.ꝛ Joan.de
imo.i.c.cum cā.de emp.ꝛ vendi.ꝛ do.Abb.in.d.c.
cum cām.el.ij.de testi.tenēt primā opi.ꝛ meli⁹ q꞉ res
tm̄ vȝ q̄tum vendi pōt.s.cōiter vt hic.ꝛ in foro publi
co si sit res mobilis vt declarat Bar.hic ꝛ i.d.l.si ser
uus cum si.ꝛ hr̄ in.c.j.ꝛ ibi no.doct.de emp.ꝛ vēdi.
Addit ēt Pau.de ca.hic ꝙ testis in ꝓbando valorē
rei dȝ reddere cām dicti sui.etiā nō īterrogat⁹ q꞉ hoc
nō ꝑcipitur īmediate ꝑ sensuȝ corꝑis.sed iudicio ītel
lectus.ꝛ ꝑ discursuȝ rōnum per not.ꝑ Inno.i.c.cum
cām.que īnter archiepm̄ de testi.ꝛ per doct.in.l.solā
C.de testi.ꝛ ita dicit tenere Bar.in tractatu suo de te
ste.bn̄faciunt no.per Bar.i.d.l.ij.ad fi.adde ꝙ hoc
idem tȝ Bal.in.l.fi.in fi.C.de iure domi.ipera.ꝛ do.
Abb.in.c.cū cām.que inter hiconomū.de testi.ꝛ be
nefaciunt no.ꝑ Bal.i.l.vnica.in.x.col.C.de sen.que
ꝓ eo qđ inter.ꝓfer.ꝛ Bal.in repe.magna.d.l.ij.cir-
ca vltimā chartam.tm̄ Bar.in dicto tractatu de teste.
non dicit qđ sꝑ ad ꝓbandā extimationē requirat̄ ꝙ
testis ēt nō īterrogat⁹ reddat cām dicti sui.sȝ soluȝ qn̄
opus est magno discursu rōnuȝ.vt in estimatiōe fun-
di in quo est discutiendū de redditib⁹ fundi ꝛ circum
stantijs quaꝝ quidē rerum nō est cōis noticia.secus
in estimatiōe frumēti ꝛ similiū reꝝ.ita etiā tȝ Bal.in
d.l.solam.¶ Ultimo not.inq̄tuȝ hic dicit̄ ꝙ caristia
que raro accidit nō attendit̄ ꝛ ꝑ hoc dicit Jo.de imo.
hic inferri posse ꝙ nō habeat̄ ꝯsideratio precij quod
fuit tꝑe caristie qn̄ valuit corbes frumēti septē libras
q꞉ illa caristia rarissime cōtingit.sed frequētius cōtin
git de tribus libris.ꝛ dicit ꝙ vidit peti tale preciū se-
ptē libraꝝ ꝛ ꝙ tunc non opponebat̄ istud sed ꝙ ipse
putat de iure potuisset opponi per istū tex.lȝ doc.ſm
eum nō tangant ꝛ ꝓ hoc adducit ꝙ vbi fit mentio de
casu fortuito nō intelligit̄ de oīno insolito.l.fistulas.
§.fi.ff.de ꝯhen.empt.ꝛ facit qđ no.Bar.in.l.sed ꝛ si
quis.§.quesitum.in fi.ff.si quis cautio.¶ Ego puto
nō obstantib⁹ predictis ꝙ si debitor frumenti fuit in
mora possit rōne more peti preciū ꝙ valuit post morā
etiā tempe rarissime caristie per ea que habent̄ in.l.
vinuȝ.ff.si cer.pe.ꝛ al's sequeret̄ ꝙ morosus locuple
taret̄ ex sua mora cum iactura creditoris ꝯ.l.siue he-
reditaria.cuȝ si.ff.de neg.ge.nec ob.iste tex.q꞉ hic lo
quit̄ quo ad legatarios qui tractāt de lucro.ꝛ ad sub-
mouendū heredē a detractiōe falcidie allegabant ꝙ
frumentū remansit in hereditate tꝑe maxime caristie
ꝛ qđ valebat preciū maximū.vnde nō haberet locum
qn̄ peteret̄ preciū ꝯ morosum rōne more cōmisse.ꝛ ꝓ
batur per id qđ in simili no.glo.hic in verbo adeat.
dum dicit qđ nō hȝ locū in fure.sed fur ꝛ morosus eq
parant̄.l.inter stipulantē.§.pe.ff.de ver.oblig.ꝛ no.
Bar.in.l.nemo rem suā.§.si post morā.eo.ti.nō ob
stat.d.l.fistulas.§.fi.q꞉ est casus valde diuersus.ꝑte-
rea ille tex.dicit ꝯtrium eius qđ allegat̄.vt ibi pȝ ꝛ no.
Ange.ꝛ moder.in.d.§.quesitū.ꝛ doct.in.c.j.de cō-
moda.ꝛ dixi in.d.§.quesitum.

s **I in testamēto.** ¶ Si testa
tor vult ple
num legatū legatario solui dȝ ꝛ tanto plus
relinquere q̄to plus sibi per falci.potuisset detrahi.
¶ In glo.fi.ibi subeunt ex hac ꝑma solu.apparet ꝙ
qn̄ vnum legatū non est defalcabile.ꝛ alia sic ꝙ tunc
alia legata supportant onus hui⁹ legati nō defalcabi
lis.ꝛ idem voluit gl.in.l.ex asse.ff.eo.sed ꝯtriuȝ ibi te
nent doct.per.l.si post missionē.ff.eo.ꝛ per gl.in au
ten.similiter.C.eo.ꝛ iō Bar.ꝛ alij hic dicunt tenēdam

esse sequentē sol.¶ Et inducit̄ per Ange.hic ad statutū huius
ciuitatis quo cauet̄ ꝙ doct.noui bono.nō possint ꝯduci cū ma
iori salario ducatoꝝ.xl.ꝙ si de salario retinet̄ sibi a camerario
ad rōneȝ septē ꝓ centenario reformatores poterūt obuiare dā-
do sibi tanto plus q̄tuȝ est illud qđ venit ad defalcandū ꝓ quo
etiā allegat id qđ hr̄ in.l.quotiēs.ff.eo.debebit nihilomin⁹ etiā
de illo pluri fieri detractio ꝓ ecclesia sci̅ Petronij vt pȝ ex not.
hic in glo.ij.in fi. Alexā.de imo.legum doctor.

s **I fundus legatus.** ¶ Si fundus
legat̄ sub ꝯdi
tione si heredi pecunia soluat̄ per legatariū fundus
totus est in legato quo ad cōputationeȝ falcidie.h.d.¶ Not.
ꝙ in speciebus cadit affectio:sed nō in quātitatibus vt hic.ꝛ.l.
nūmis.ff.de in litē iurā.¶ No.ꝙ heres pōt deducere falcidiā
de legato nō obstante qđ a legatario aliud cōmodum capiat.
nec obstat.l.nēsennius.in ꝑnc.in ver.sed cum is qui.ff.eo.quia
Bar.rn̄det ꝙ hic pōt intelligi ꝙ ista qnquaginta erant danda
alteri heredi q̄ ei a quo legat⁹ est fundus.vel pōt intelligi hic
ꝙ patiat̄ falcidiā.s.ipso iure tm̄ ope exceptiōis potest repellere
heredē.vt in.d.l.nēsenni⁹.de quo etiā ꝑ Bar.in.l.ad veterani
§.j.ff.eo.ꝛ ibi per glo.pe.ꝛ ibi dicetur.

c **Irca.** ¶ In legatis ꝯditionalib⁹ ꝛ in diē tanto
minus dr̄ esse in legato q̄tū facit rō inter-
usurij medij tempis.h.d.¶ Et intellige ſm qđ habet
in.l.qui quadringenta.§.fi.ff.eo.

Sicuti. ¶ Legata ꝛ donatiōes cā mortis nō debētur
nisi deducto ere alieno.h.d.¶ No.equipari
legatū ꝛ donationē cā mortis.in multis tm̄ differunt vt plene
no.insti.de dona.§.j.ꝛ iter ceteras dr̄ias dicit Ang.hic eē vnā
scȝ ꝙ donatio cā mortis nō eget ꝯfirmatione per aditionē he-
reditatis.allegat glo.no.in.l.filie.C.fami.hercis.ꝛ ſm Joā.de
imo.est alia melior in.l.post legatum.§.penul.ff.de his qui.vt
indig.de quo remitto me ad ea que dixi in.l.ij.ff.de lega.j.vbi
etiā posui aliud qđ ponit Ang.hic qui dicit ꝙ si donator dece-
sisset sine herede nō reuocaret̄ donatio cā mortis q̄uis donan
tem penituisset donasse ꝛ reuocassȝ per.l.j.ff.qui sine manumis.
ad libe.ꝓue.de quo vltimo dixi pleni⁹ in.l.qui rome.§.flauius
ff.de ver.oblig.vbi Ang.etiā hoc dictū reassumpsit ꝛ dixit hoc
esse inauditū ꝛ posuit etiā in sua disputatione incipiē.astensis
miles.in.iiij.charta.

q **Uotiens.** ¶ Tantū dicit̄ ꝯsequi legatarius
de legato q̄tum ꝯsequit̄ cum esse
ctu detracta falcidia.h.d.¶ No.casum in quo fit du
plex detractio.ideo facit ad qōnem de qua hic in glo.ꝛ dixi vo
bis in.l.in rōne.ff.qđ vulgo.ff.eo.¶ Inducit̄ ꝑ Bart.hic ꝙ si
donans mihi vltra qngentos aureos tm̄ detracta gabella non
restant quingēti aurei valeat donatio absqȝ insinuatione.facit
ſm Ang.l.si fundus.ff.eo.tm̄ Ange.dicit hoc verū qn̄ gabella
dȝ solui de ipsa donatiōe ex forma statuti.secus si statutū diceret
ꝙ quicūqȝ receperit donationē teneat̄ soluere vnum solidū ꝓ
libra:q꞉ tunc illa obligatio ꝯhitur in genere ad illuȝ solidū ꝛ sic
nō respicit in specie ipsaȝ donationē ideo tunc obligatio q̄ fisco
acquirit̄ nō vr̄ habere aliquid cōe cum ipsa donatione.sed Jo.
de imo.tȝ cum Bar.etiā isto casu.q꞉ ꝓ ipsa donatiōe soluit̄ ga-
bella.ꝛ in effectu tanto minus vr̄ ꝑuenire ad eum.arg.l.quāti-
tas.ff.eo.ꝛ eius qđ hr̄ in.l.ciuitatibus.§.fi.ff.eo.Pau.de cast.ꝑ
hic ēt tȝ cum Bar.ꝛ si opponat̄ de lege in q̄titate.§.fi.ff.eo.ꝑ
quam.l.videbat̄ ꝙ primo deberet fieri detractio eius qđ inutili-
ter donabat̄ ipse rn̄det ꝙ ibi loquit̄ qn̄ inutiliter legebat̄:q꞉ vl-
tra vires patrimonij.sed iste tex.ꝛ etiā qđ hic formata ꝑ Bar.lo
quitur qn̄ intra vires patrimonij:sed alia rōne reddebat̄ inuti-
le.ꝛ si etiā ꝯ Bart.opponat̄ qđ statutū loquens de gabella sol-
uenda ex donatione dȝ intelligi de donatiōe valida ar.l.certe.
§.ꝯdēnatuȝ.de re iudi.ergo ꝑmo dȝ deduci illud in quo dona
tio est inualida ꝑꝑ insinuationē non factā ꝛ ꝓpter hoc ar.ipse-
met Pau.de ca.in lect.boñ.tenebat hic ꝯ Bar.sȝ ipsemet hic
in lect.padua.rn̄det ꝙ nō vr̄ donasse nisi illud qđ restat dedu-
cta ipensa gabelle:sed in illo donatio est valida adhuc pau.de
ca.in lect.boñ.ꝯ Bar.alleg.l.plauti⁹.in ꝑn.ff.eo.vbi ſm eū ꝙ
ꝓbat̄ ꝙ qn̄ legatum est inutile ēt alia rōne q̄ ex eo qđ fit vltra
vires patrimonij dȝ primo deduci quatenus legatū est inutile.

z de residuo debet detrahi fal.nisi legatum sit inutile,ppter in capacitatem legatarij.ut hic z propterea tenet ipe contra bar. ßz rñde q ibi et fit in pte detractio falcidie de suo legato tanq̃ delegato pncipali fm qd regulari aliud accessorium legatū reli ctuz eidē suo.l.si suus in pn.cū glo.in verbo adimit.§.de adi mē.leg.z ideo si ibi pmum legatum diminuit.oz etiā q ita āni bileturseques legatū accessoriū q dz regulari fm pncipalē.vel melius dic q imo ibi legatum factuz seruo remansit vtile i totū ut ibi in §.cassius.z sic nō ob.Adde etiam q pro opi.Bar.est bonus tex.i.l.sed si hoc.§.cuidam.§.ti.i. z ille tex. confundit opi.Ang.§.relatam.z per illum tex.dicit hic Bal. in proposi to q si quis donat vltra quingētos aureos cum aliquo alieno onere adiecto q ascēdit ad illam quātitatē que est vltra dictos quingentos aureos valebit donatio sine insinuatione.¶Que rit hic Pau.de ca.in lec.padu.quid si in casu huius.l.non po terat capere nisi.x.z legata sunt.xx.z fm eum iste tex.vult q p mo detrahantur quinq3 pro fal.z postea alia quinq3 que sunt vltra id quod capere potest:z sic reperiet falcidiam fuisse dtra ctam delegato inutili cum tamen regulariter non defalcent ni si legata vtilia.quomodo ergo,pcedet ista.l.relinquit cogitan dū.ß certe iste tex.nō dicit qd dlegato inutili detrahaf fal.imo talia legata nō defalcant.ß retinent per hrdem z iputantur in fal.l.nō ē dubiū.§.e.vñ itelligo qd hic nō detrahit fal.nisi qua tenus legatum valet vt si poterit capere.xx.z legata sunt.xxv. na3.v.pmo detrahētur pro fal.vt magis faueatur legato.z.xx. integra habebit legatarius z si vltra.xxv.fuisset legatuz adhuc nō detrahetur falci.nisi de viginti z sic quinq3 per rationē pre dictam.Alex.de imo.legum doctor.

b **Hereditatum.** Legatū alimētoruz ad vitā relictum.z etiam le gatū vsusfructus subijciunt falcidie z reputant ascē dere ad tantā q̃titatē q̃tam cōprehēdere pōt tēpus vite habi ta rōne etatū,put hr hic i tex.h.d.ē mirabilis z singularis.l.ßz doc.in tex.ibi vsq3 ad annū vigesimuz zc.hec dictio vsq3 stat i clusiue.vt apparet ex sequēti dictiōe ab.q̃ separatōez^o no.ut in gl glo.in.l.si ex duob^o in pn.in vbo ab altero.j.de duo.reis. z in.l.ratio.§.si per uēditorē.§.de act.emp.z i.c.statutū de pre bē.i.vi.de qua dictiōe usq3.hr plene per dy.z ray.i.l.i.in pnc. §.eo.z ibi dixi.¶No.q delegato alimētoz detrahit fal. hoc tñ hodie nō,pcederet si eēt relictū pauperi.qz de relicto ad pi as causas nō detrahit fal.vt in auc.similiter.C.eo.z quādo re linquūtur alimenta paupi itelligit eē ad pias causas.ut probat Bar.in.l.alio.i.i.col.cū se.§.de ali.z ciba.le.z in suo tractatu alimentoz.z tangitur per eundem i.l.diuus.j.eo.z no. Ang. in.l.sticbus.§.stipulatio.j.de vbo.ob.ad hoc est bonus tex.i l.mella.in pn.in verbo pietatis intuitu.§.de ali.leg.iūctis no tatis p glo.in.l.illud.C.de sacro sanc.ecc.que dixit q relique re diuiti nō est qd pium^b.¶No.ex pncipio q anniculus presu mitur viuere per.xxx.annos.z si est in etate.xix.vel.xx.presumi tur qd adhuc viuet per.xxx.annos.z sic usq3 ad etatē quinqua gīnta annorū.z sic quāto plus dixit videtur q p̄sumatur plus viuere.z hoc potest causari ex eo quia puerilis etas est fragilis vnde presumit pus mori impubes q̃ maior.l.si mulier.§.de re bus du.l.iter socerū.in pn.§.de pac.dot.lz sit difficile bñ red dere ex toto rōnem hui^o.l.non est tñ hoc itollerabile i casu hu ius.l.cū tractet d modico pìudicio.ut p3 ex his q̃ videbim^o sup gl.iiij.¶No.q̃to tpe qs p̄sumatur viuere.nā ßz diuersitatem etatū diuersimode p̄sumitur viuere ut hic p3 z hoc,pcedit quo ad cōputatationē falcidie.als enim regulr p̄sumitur quis viue re vsq3 ad cētū annos.l.fi.C.de sacro sac.ec.l.an vsusfruct^o.§. de usufr.no.gl.z doc.i.l.i.§.si dubitetur.§.quēad.testa.ape. vi.l.ßz si de sua.§.de acq.here.hoc tñ intellige,put dicā i fine huius.l.¶No.ex tex.ibi cuiuscūq3 sit etatis q nullus est adeo senex qn presumatur adhuc viuere p annos qnq3.¶No dñaz iter legatū alimētoz z legatū vsusfruct^o.qz i legato vsusfructus duo tñ tpa ɔsiderātur.ßz i legato alimētorū multo plura z ra tionē diuersitatis tradit glo. h in verbo vlpianus ait.z consi dera q iurisconsultus h in legato vsusfructus estimādo nō videt de estimatiōe qñ legatari^o excessisset etatē.xl.annorū z si dicere tur q dz estimari q uiuat saltez qnq3 annis per id qd hr.§. dū dicit cuiuscūq3 etatis zc.rñdetur hoc stare nō posse.qz i legato

vsusfructus z legatari^o eēt qnquagintaocto annoruz nō presumeret viuere nisi vsq3 ad sexagesimū.z sic p duos annos tñ vt hic.ergo nō pōt dici q ille qui ex cessit.lx.annos p̄sumatur plus viuere q̃ ille qui nō ex cessit.pau.de ca.hic dicit q glo.z doc.h nō tangunt z q minus male est dicere q presumat viuere per qn q3 annos non obstā.d.absurditate q̃ q remaneam^o sine,puisione.tñ hoc nō placet qm lex dz interpretari ut nō ɔtineat absurditatē.l.scire oz.§.aliud.§.de ex cu.tu.l.nā absurdū.j.de bo.libe.vñ pōt dici qd p^o se xagesimū annū legatū vsusfructus ɔputet solū,p vno anno pro tūc.z demū attēdat fm q durabit vsusfru ctus z prestētur cautiōes per alios legatarios q si ex pseuerātia vsusfructus appebit eis plus solutū esse q̃ p.l.fal.soluēdū esset illud restituet hrdi.arg.l.i.§.in terdum.§.e.z.l.in q̃titate.§.magna.j.eo.¶No.q ciuitas vel respublica nō presumit durat vltra.xxx.an nos qz iterim pōt capite minui.ut si patiatur aratrū l.si vsusfructus ciuitati.§.qbus mo.vsusfruct^o amitti. iō presumit q vltra.xxx.annos nō duret. z istō iduci tur per bar.i.l.hrditas ex die.§.de here.isti.ad.q.qd si tale monasteriū istituatur hrs post mortē ticij nō in stituti.an statim erit heres.an vero debebit expectari mors ticij z Bar.ibi tenet qd debet expectari mors ti cij.qz pōt monasteriū capite minui vel extingui ante mortē ticij z presumitur q extinguetur.j.xxx.annos per istā.l.ergo debet expectari.l.extraneū fm tertiam lec.C.de heredib^o insti.sed dic q cōis opi.est in ɔtriū ut plene dixi post bal.z saly.i.d.l.extraneuz.z pro h allegaui.xij.q.ij.c.liberti.el.ij.dū dic tex.liberti eccle sie.qz nunq̃ eoz moritur patrona zc.z alia de quib^o dixi in.d.l.extraneū z ɔ bar.ēt tz Pau.d ca.h qz po sito q extingueretur ecclesia istituta.tñ talis istitutio nō efficeretur inutilis.qz superest christus cui^o ɔtēpla tione ecclesia cēsetur instituta.in auc.de eccle.ti.§.si quis in noīe.z pro hoc ēt alle.no.per bar.i.l.pr.§.tu sculanus de leg.iij.vbi per dictā rōnes relicta ad pi as causas nō possūt effici caduca:pro h ēt alleg.id qd ɔcludit oldra.i cōsi.clxxi.vbi tz q si papa ɔcessit epo ut possit vnire mēse sue aliquā capellā vl ecclesiā mor tuo patrono q illa vba mortuo p̄rono nō faciūt ɔdi tionē qz mori patronū ē certū.sed mēsa epalis nō mo ritur nisi ex casu sinistro qui nō dz attēdi.l.iter stipulā tē.§.sacrā de vbo.ob.z sic statiz poterat vnire.z rñdet ad istū tex.q h respublica presumit mori ad sui vtili tatē ut tāto minor q̃titas p̄sumatur sibi legata,pnūc. ut minorē patiat falcidiā q̃ si reputaretur ppetuo vi uere ad sui dānū vt eēt i.q.,pposita nō p̄sumit mori. ¶In gl.i.ibi z eɔ si min^o viuet zc.attēdet ergo veri tas q̃ ex postfacto declarat ut et no.alia glo.i vbo cō putet z e rō fm io.de imo.qz hec lex,pcedit sup p̄sum ptione quā facit iō si postea appet de vitate illi dz sta ri.sec^o aūt dicit esse in casu.l.cū ticio.§.eo.qz si estima tur legatū annuū q̃tum vēdi pōt semp uex est dicere vitatez fuisse tāti uēdi potuisse.iō,ppter cām supueni entē nō fit alia imutatio.ut ibi etiā tenuit de quo me remitto ad ea q̃ ibi dixi.z adde q̃ dicā sup gl. in vbo ɔputet.¶In glo.ij.ibi vel ex eo vel pp istud ab alijs hēs ex glo.hic z.j.in vbo vlpianus ait q ista cōputa tio de qua h fuit quo ad legatariū alimētoz z vsusfru ctus.z ēt quo ad ceteros z ista tenet cōiter.lz glo.ali ter dicat i.l.lex falcidia iteruenīat.§.eo.z dictuz fuit i l.cū ticio.§.eo.vbi habetur q i terminis illi^o.l.fit illa cōputatio solū quo ad alios legatarios.¶In glo.in vbo a pma etate gl.h iperfecte logtur circa istas eta tes z pfecti^o logtur Cy.in.l.si ifanti.C.de iure libe.in pn.z glo.i,phemio sexti libri in vbo pfectis.cū pcoz. quas allegaui i.d.l.si ifanti.¶In gl.in vbo ɔputet ibi repeti a legatario inuit ista glo.q tota sūma oium annoz gb^o qs presumit viuere soluat legatario statiz sed,si tñ nō viuat repetat.sed ɔtriū vr dicere glo.i.ee

a ¶ Separant ones.ab ēt ex ponit pro cō tra.ut.j.d pu bli. commissa ibi ab hrdib^o i. ɔtra hrdes aliqñ ponit p ob.C. si quis ipera. male .l. i.ibi ab vna.l. ob iniuria ali qñ pro extra. de app.ab co. li. vi. z diffe. rūt a z ab. vt his vñib^o cōti net q facit.a. facit ab.sed in h differre vi. deff ab. cum uocali. reliqs vult.a.sociari z de dictione ab.vide de a qua quot. et esti.l.i.§.ista. tē. e.l.di.c. g partem.

b ¶ Quid piū q legatū fem diuiti ēt si di. caf pro aia nō dicaf piuz te. pe.de an. cba.q̃.xviij.

cordāt. ⁊ illud vř ꝑ iura.s̄.alle.ñ ob.ꝙ i alternatiuis electio ē debitoris.q꞉ rñdeo ꝙ ñ sum᷒ i isto cău attēto ꝙ i cău nr̃o nō solū vĕit pstādū aliqd ab hr̃de.ſʒ ēt a legatario ipi hr̃di cui ēt venit pstāda cautio.vñ poti᷒ sum᷒ i casu.d.l.quotiēs cū si.eodē mō rñdeo si oppo nereť ꝯ eo ꝙ no.gl.in.l.nō solū.§.qui alieno.ff.de ꝓ cu.i ỽbo dʒ.⁊ ꝑ doc.marie bal.⁊ saly.in.l.i.C.de ꝓ cur.vbi i casu.d.l.i.C.de ꝓcur.electio ē ei᷒ q hʒ facul tatē de rato cauēdi vel ꝓbādi ꝯ mādato. Querit ēt h pau.ꝯ ca.in lec.bono.casu quo deueniť ad estimatio nē ⁊ debitū ꝯditionale de cētū ꝺbitis hr̃ditati estimeť valere qnquagita. ⁊ sic illa qnquaginta hr̃s sibi statī cōputat i fal.⁊ tāto minus ꝺtrahit a legatarijs. ⁊ po stea ꝯtingat ꝙ ꝯditio ꝺficiat an poterit iteꝝ detraheť a legatarijs.vel ecōtra si ꝯtigat ꝙ ꝯditio existat. ⁊ sic habeat itegra cētū de illo debito.an legatarij poterūt agere.vt restituať qtenus ei detraxit rñdet ꝙ nō.quia al's elusoria eēt via estiatiōis de qua hic.⁊ pro h alle. l.i.§.si hr̃s.ĵ.ti.ij.ꝑ h adduc. q꞉ al's seqreť ꝙ ēt isto cău qñ fit estiatio eēt loc᷒ cautiōi.ꝙ ē ꝯ mētē lr̃e nr̃e.lʒ aliud fit quando legatum annuum estimatur ut vidistis in.l.cum ticio.s̄.eo.

q **Uod autez.** Illō tm̃ i fal. iputaŕ ꝙ capiť ex iudicio testatoris iuř hr̃ditario nisi testator i fal.iusserit iputari.⁊ iō plegata qten᷒ capiūť a cohr̃de si iputāť i fal.nec id qꝺ dať gr̃a ꝯditōis iplēde nisi fuerit hr̃ditariū.h.d.cū.l.se. ℂIn gl. i ỽbo ꝓ sua h gl. magis cōiter rephēdiť.q꞉ violat istū tex.⁊ nō ob.l.cū pater allega.in glo.q꞉ ibi loqtur in trebellianica.⁊ ita tenet gl.in.l.in quartā.ĵ.eo.vbi venit plenius dicendū de hac materia ⁊ ibi tangā an illud qꝺ diciť hic in l.id aūt de pecunia hereditaria intelligať solū quādo ꝯ voluntatē testatoris detrahiť fal.ſm di.l.ticia.s̄.e.

N singulis. Nō legis fal.i singulis hr̃dib᷒ locū hʒ.iō vn᷒ detrahit illā si ē grauat᷒. lʒ alter nihil detrahat.⁊ si portio nō grauata accedit grauate.ꝓdest legatarijs.sec᷒ eꝯ.h.d.cū.l.seq. ℂIn glo.in ỽbo ꝯpetit i fi.s.q꞉ ille tex.dʒ itelligi ſʒ istū. ℂIn gl. i ỽbo exhausta vbi siue ꝺfecta.⁊ sic ꝯcludit gl. ꝙ etiā qñ portio grauata accedit ex substitutiōe vulgari portiōi ēt nō grauate hēat locū cōtributio.⁊ sic augeanť legata.⁊ hoc cōiter teneť.ꝓut ēt dixi.in.l.i.§. si coheredis.s̄.eo.licet gl.ibi i ỽbo.iudicasse tenuerit ꝯriū ⁊ de materia eorū que hic tāgunť i gl.tāgiť plene per bar.in.l.q fundum.§.si.ĵ.eo.⁊ partim dictum fuit in §.quesitum allega.in glo.⁊ vide omnino que dixi in d.§.si coheredis. ℂIn glo.fi.tenet scꝺam solutiōez.

i **N duplicibus.** Augmētuʒ vel diminutio bonoꝝ cōtingens penes pupillū nō minuit nec auget legata relicta a pupillo vel a substituto ⁊ oīum legatorum fit contributio.h.d. ℂNot.ꝙ qñ tractaŕ de legatis relictis i pmis ⁊ in scꝺis tabulis solū cōsiderari dʒ substātia quā testator habuit tpe mortis sue.⁊ sic videť ꝙ nō cōsidereť si qd habuit pupillus tpe mortis patris de quo dic vt dictū fuit in.l. i ratiōe.§.qꝺ vulgo.s̄.eo. ℂNo.ꝙ legata relicta a substituto pupillari perinde habenť ac si eēnt ab ipubere sub cōditiōe relicta.ut hic.⁊.d.l.in rōne.§.qꝺ vulgo in fi. ℂIn glo.ij.in fi.melior vř scꝺa expositio ex qua habes ꝙ filiusfa.si nō abstinuit ab hereditate pr̃is teneť ad ꝺbita patris ēt de suis ꝓprijs bonis sicut tenereť qlibet extraneus heres cui eqparaŕ filius si nō est vsus bñficio abstinēdi.l.cū bonis.ff.de acq.hered.l. nā nec emācipatus.s̄.de leg.i.nec ob.tex.in.§.i.i.ỽ. pro hoc tm̃ incōmodo.isti.de here.qli.⁊ diffe.q h allegaŕ in gl.pro pma expositione q꞉ ibi loquiť in suo necessario herede qui institutus fuerat a dño cū libertate.qui nō hʒ bñficiū abstinēdi.iō sibi subueniť ꝙ ipetrare possit sepationē bonoꝝ suoꝝ qsitoꝝ post mortē testātis a bonis ipius testatoris vt ibi patet ⁊ in.l.i.§.fi.ĵ.de sepa.bon.

s **Si is qui quadringenta.** Unus ex plurib᷒ substitutis grauatus pōt falcidiam retinere.lʒ alius nō sit grauatus.h.d. ℂNo.ꝙ in singulis substitutis pupillaribus hr̃ per se ratio falcidie vt hic.⁊.l. in ratione la.i.§.si filio.ỽ.quid dicemus.s̄.eo.sicut ⁊ in singulis heredibus primo loco institutis.l.in singulis.s̄.eo.⁊ materia plene hr̃ in.d.§.si filio. ℂIn glo.in ỽbo centum ibi.l.in qtitate.§. fi.⁊c̄.Sed videreť per.d.l.in quātitate.§.fi. qꝺ cētum legata ab impubere pstanda per ticiū deberent diminui pro tertia qa cū titius repiaŕ grauatus in dictis centū ex ducentū relictis a pupillo:⁊ etiā reperiaŕ ex sua ꝓpria psona in alijs ducentū.⁊ ꝑ cōsequēs in totū repiŕ grauatus in centū tm̃ ad eum nō trāseūt bona nisi valētia ducentum deberent omnia legata diminui ꝓ rata quatenus excedūt bona.⁊ sic pro tertia:hic aūt diciť ꝙ legata que prestat ex psona pupilli nō diminuunť ꝑ tertia. vt reducanť ad vires pr̃imonij.ſʒ solū ꝺtrahiť de his fal.alia ỽo ducēta a ticio legata diminuunť in cētū.ut reducāť ad vires pr̃imonij.ergo contra.d.l.in quātitate.Sed respondeť ꝙ legata que prestat ticius nō diminuunť reducendo illa cum alijs legatis ad vires patrimonij.quia cū impubes fuerit heres debenť ex psona ipuberis tanꝗ̄ es aliena.d.l.i rōne.§.ꝙ vulgo.⁊ hoc ut habeť in tex.a ticiō ducentum legauerit ꝓut glo. in fauore habuit se.ꝓut in tex.habetur centum hoc cessat.

Quedaz. Legata indiuidua defalcanť pstita parte estimatiōis legatū ỽo vsusfructus defalcaŕ sicut ⁊ cetera legata diuidua.h.d.cum.l.seq.vsqʒ ad.§.dos. ℂNo.ꝙ forma daŕ rei.⁊ ad h sepe allegaŕ iste tex.⁊.l.iulian᷒ §.sed ⁊ quis.s̄.ad exhiben. ℂNo.ꝙ illa que exigūt certaʒ formaʒ dicunť idiuidua de quo plene tradiť in.l. stipulatiōes nō diuidunť.de ỽb.obl.⁊ ibi per Bar.marie in.iij.q. ℂIn glo.i ỽbo.forma ibi.§.opus ille tex.videť facere in ꝯriū sed rñde ꝙ ibi loqtur de ope informi.h aūt de ope certe forme. ⁊ ita etiaʒ pōt rñderi ad.§.quid ergo allega.in glo.ſm Ang.⁊ io.ꝺ imo. vel aliter vt hic per bar.ꝑ istū tex.⁊ ꝑ.d.§.opus declarat alibi Bar. ꝙ opa facta seu pterita dicūť illa que nō habēt certā formā limitatā ut murus fouea ⁊ similia.etiā si sumus in pncipio muri vel fouee.ut i.d.§.opus.si ỽo sumus in his q hūt certaʒ ⁊ limitatā formā ut domus q cōsistit ex solo parietib᷒ ⁊ tecto ut ꝓta id qꝺ le.⁊ no.in.l.nō solū.in pn.s̄.de rei vēdi.⁊ tūc dicunť opa nō facta seu futura donec habuerint pfecte suā formā . ut h.ita notabiliter tradiť per bar.i.l.his q reipublice ad fi.s̄.quibus ex cau.maio.⁊ i.l.i.§.i.i fi.ĵ.de ope.no.nūci. reliq que ad glosas ptinēt.dic ut hic ꝑ Bar. Et dū glo.seqēs in fine dicit ꝓp idiuiduū estimaŕ.s.in certo casu q colligiť ex.l.si mihi fundus alle.i glo.aliq hūt glo.dicēteʒ ꝓpter idiuiduū extinguiť.⁊ ista ē melior ſm io.ꝺ imo.per.d.l.si mihi fundus.⁊ ꝑ.l.plauti᷒ §.fi.s̄.eo.sed mihi videtur melior precedens.quia in dictis iuribus non extinguitur diuiduum sed indiuiduum.Alex.

Dos legata. De dote legata nō detrahiť fal. qa nō capiť vt legatū.ſʒ ut debitū. nec ꝺ reb᷒ donatis in vita ad vsuʒ mulieris cū ille ad eā ptineant ex cā donatiōis nō ex cā legati.h.d. ℂIn tex.ibi parata eēnt subaudi si tales res legate sint vxori. ℂNo.ꝙ de legato dotis nō detrahiť fal.qꝺ itellige qñ ꝯstat ꝑ ꝓbatiōes de dote alr̃ ꝙ̄ ex assertiōe testatoris facta in testō.q꞉ tūc ēt quo ad fal.iudicabiť de dote vt de alio legato.l.q vxori.⁊ ibi no.bar.de aur.⁊ arg leg. pro quo ēt videatis not.ꝑ bart.i repe.l.i.C.de sacrosanc. ecc. in.iij.q.scꝺe qōnis pncipalis.⁊ ꝑ fede.ꝯsi.ccxliij.⁊ q not. pau. de ca.in.l.si qs testō.§.i.de le.i.vbi inuenies ēt an si relinqť ꝓ vsuris vel male ablatis.si alr̃ nō ꝯstat ꝺ ỽitate ꝺtrahiť fal.⁊ tradiť ꝑ bal.i auc.similr̃.C.eo.⁊ ꝑ spe.i loco ibi allegato ꝑ eū ⁊ limitat ista. vt ꝑ bart.i.l.luti᷒.§.qsqs.el.ij.ꝺ le.ij.⁊ i.l.cū qs decedēs.§.codicillis.s̄.ꝺ le.iij. ℂIn glo.fi.ibi vsqʒ ad vires dotis expōe.i. vsqʒ ad qtitatē fructuū dotis.ut ꝑ gl.in.l.ex annuo h alle.in gl.vbi pleni᷒ declaranť ea q hic no.in gl.⁊ ꝑ glo.in.l.si id qꝺ.§.fi.alle.in gl. ℂIn ea.ibi.nō vt possit peti ⁊c̄. Cōtrarium tʒ gl.in.l.si id qꝺ.§.fi.alle.in gl.⁊ hoc sub dubio forte tenʒ io.ꝺ imo.hic si mulier anteꝗ̄ maritus reuocaret donationē cō

sumpsit in se alēdo p.l.iter socer.§.ↄuenit.ꝺ pac.do.alia fuit opi.glo.in.l.stipulata.allegata in gl.qꝺ ēt postq̄ marit⁹ tradidit ⁊ donauit possit reuocare nisi mulier illius donatiōis respectu ↄsūpserit tātūdē de suo.⁊ istā fore de iure veriorē dicit io.de imo.in.l.pe.§.i.ff.so.ma.p.l.si qs ꝑ vxore.§.fi.ff.de dona.inter virū.⁊ dicit q̄ ꝺm illā opi.ꝺʒ itelligi id qꝺ dicit gl.hic dū dicit q̄ post traditionē n̄ pōt reuocari ⁊ hoc placet addito eo qꝺ dicit io.de imo.hic ⁊ vtrāqʒ opi.iūgas.⁊ cōclude qꝺ aut sola ꝓmissio facta ē de aliquo dādo vxori vt se alat ⁊ agi nō pōt.l.sic in pn.C.de dona.iter virū.⁊.d.l.si id qꝺ.§.fi.nisi ꝺ suo erogasset mulier tantūdē ꝓ se alēdo anteq̄ marit⁹ donationē reuocaret p.d.§.ↄuenit.iūcta.d.l.si id qꝺ.§.illud ↄstat ⁊ h̄ vtili actione seu in factū ⁊ ita ēt tenet sali.in.d.l.sicut.aut ꝓcessuʒ fuit ad traditionē.⁊ tūc q̄tenus mulier ↄsūpsit de reb⁹ donatis vel ꝺ suis respectu dicte donatiōis i se alēdo nō poterit reuocari.ʒ abinde supra sic.vt.d.l.sicut cū gl.i v̄bo erogari.⁊ ibi Sali.⁊.d.§.illud ↄstat.⁊.d.l.ex annuo.in pn.⁊ no.gl.i.d.l.si stipulata. ¶ Et inducit h̄ gl.p bar.ad qōnē de vestimētis ⁊ ornamentis emptis ⁊ paratis ꝑ vxore p maritū cui⁹ eē debeāt mortuo viro[a] ⁊ cōcludit h̄ bar.⁊ ang.q̄ parata ⁊ ēpta ꝓ necessitatib⁹ mulieris ad ipsaʒ substentādā spectāt ad mulierē.alia v̄o spectāt ad h̄rdes mariti p h̄ notata de quo remittūt ad pleniꝰ no.p bar.in.l.pe.§.i.ff.solu.ma.de quo articulo h̄r ēt p bar.in.l.i.§.nec castrēse.ff.ꝺ colla.bono in.iiij.col.⁊ i.l.si vt certo.§.iterdū.ff.cōmo.⁊ p bar.in cōsi.cclxiij.q̄ icipit fili⁹ pe.⁊ p ray.i repe.l.p⁹ dotē.ff.so.ma.p nicho.de nea.i.l.itē legatū ꝺ adimē.lega.per bal.in.l.cū te.de dona.an̄ nup.⁊ in auc.ex testō.C.ꝺ col.in.v̄.duodecimū capl'm cū.v̄.seq.⁊ i auc.res q̄ i pe.col.C.cōia ꝺle.⁊ in.l.filie.in.vi.col.C.fami.her.⁊ in tractatu de duob⁹ f̄ribus in additionib⁹ p ang.i ↄsi.cclj.icip.nicholet⁹ de tartagnis.et salic.i.d.l.sicut.⁊ in.d.l.ex āuuo.⁊ p pe.ꝺ ancha.i ↄsil.clxxiij.incip.qꝺ talis ē spōse ⁊c.⁊ p roma.i.ꝺ.auc.ex testō.⁊ i.l.vt liberis.e.ti.⁊ p oēs in.d.l.pe.§.i.⁊ magis cōis opi.eē v̄r q̄ aut cōstat q̄ marit⁹ voluit ↄcedere ad vsū tm̄ ⁊ sunt viri.l.mortis sue cā.§.fi.ff.de dona.iter vir.l.estimate.ff.so.ma.aut ↄstat q̄ voluit donare.⁊ ↄfirmat donatio morte mariti si nō reuocauit.l.cū hic statut⁹.§.i.⁊.l.papinian⁹.ff.ꝺ dona.iter vi.⁊ vxo.aut sumus i dubio.⁊ dy.⁊ pleriqʒ alij tenēt q̄ i.d.vestib⁹ necessarijs ad vsuʒ sit dicēdū q̄ remaneāt vxori p ea q̄ hic notant.⁊ dixi sup gl.ʒ i ↄtrariū facit q̄ꝛ marit⁹ tenet alere vxorē.⁊ appellatione alimētoꝝ veniūt.d.vestes.l.si cū dotē.§.finautē i seuissimo ff.so.ma.iūcta.l.v̄bo vict⁹.ff.ꝺ v̄.sig.ergo v̄r q̄ mulieri nō donate videant.q̄ꝛ in necessitatib⁹ nemo liberalis existit.⁊ ita tenebat Dy. ¶ Sed io.de imo.in.d.l.pe.§.i.⁊ roma.in.d.auc.ex testō r̄ndēt q̄ verꝫ ē q̄ nō videnf donateꝑ rata tp̄is q̄ duraturū ē m̄rimoniū p.d.rōnē ʒ ꝑ rata tp̄is secuturi post solutum m̄rimoniū.q̄ꝛ ipēsa ē modica.ar.l.verū.ff.ꝺ dona iter vi.⁊ nō ē minus amara iterp̄tatio faciēda.ar.ꝺ.d.l.si id q̄.§.fi q̄s. Sed ad hoc posset r̄nderi q̄ verū eēt qñ appareret q̄ voluisset dare ēt ꝑ tp̄e secuturo post solutū m̄rimoniū.ʒ hoc nō ↄstat ⁊ i dubio nō p̄sumit donatio qñ capi pōt alia ↄiectura.l.cū de idebito.ff.de ꝓba.l.si cū aux.ff.ꝺ solu.ʒ hic alia ↄiectura capi.pōt s.q̄ fecerit ex cā obligatiōis q̄ astringebat de iure ad alēdū.⁊ iō nō ē sine magno dubio.posset quis fortasse dicere sustinēdo cōeʒ opi.q̄ iste annue p̄statiōes q̄ fiunt a marito vxori ēt alimētoꝝ cā dicant eē species donatiōis.ita ingt iuriscōsultus i.l.q̄dā.ff.ꝺ pac.dot.⁊ colligit ex.d.l.ex āuuo ⁊ ibi no.ʒ adhuc posset replicari q̄ hoc verꝫ ē ꝑ illis annis ꝑ qbus apparet ↄcessionē eē factā ⁊ ita loqt ibi:ʒ hic nō apparet ↄcessionē eē factā vltra tp̄s m̄rimonij.ʒ potius ↄtrariū igit in pūcto iuris nō putareʒ tp̄e dissoluti m̄rimonij eēnt fere ↄsūpte adeo q̄ ꝑ modico tp̄e durare possent.ar.ꝺ.l.vtrū.⁊ sensit Rapha.cu.in.ꝺ.l.pe.§.i.⁊ ita saluet cōis opi. Ubi aūt mulier p̄decessisset ⁊ sic non eēt cōfirmata donatio morte mariti:tūc putaret q̄ spectarēt ad maritū q̄tenus vestes nō sunt ↄsumpte.d.l.sicut i fi.cuʒ gl.⁊.d.l.ex āuuo.⁊ p ea q̄ dixi sup gl.⁊ ē de mēte Bal.i.d.l.cū te.ʒ bar.i d.l.pe.§.i.⁊ Gui.de cu.in.l.id vestimētū de pecu.⁊ sali.i.d.l.sicut videat velle ↄtrariū.s.q̄ ab initio sint vxores p.d.l.ex āuuo. Sed dic q̄ illa poti⁹ ↄtrariū ꝓbat ibi ⁊ in.d.l.sicut cū gl.q̄ꝛ q̄tenus nō ē ↄsumptū pōt reuocari ergo marit⁹ supueniēs poterit reuocare. ¶ Quid aūt de uestimētis lugubribus mortuo viro ēptis ꝑ h̄rdē ꝑ muliere vidua an spectēt ad on⁹ h̄rdū ang.hic ⁊ i.l.sed si ex re.§.fi.de stip.ꝺuo.dixit q̄ ꝺm ↄsuetudinē regiōis q̄ oꝫ attēdi oꝫ hoc spectare ad on⁹ h̄rdū.alle.id qꝺ h̄r i.l.decreto.C.ex q.cau.ifa.irroga.ʒ io.de imo.in.d.l.pe.§.i.⁊ i.d.l.ʒ si ex re.§.fin.dicit q̄ si tales vestes sunt vilis p̄cij ⁊ quotidiani vsus erūt mulieris q̄si videant donate.ar.d.l.vtꝝ.⁊.l.si seruus cōis.ff.de dona.iter vi.iūcta.l.fi.C.ꝺ bo.mater.sec⁹ si magni p̄cij vel festiue sint:q̄ꝛ videnf date ut honorifice icedat ꝑ honore mariti ⁊ h̄rduʒ.ar.l.si ut certo §.iterdū.ff.cōmoda.⁊ poterit retinere donec stet vidua.ar.l.fi.C.ꝺ bo.ma.⁊ ideo si trāsiret ad scđa vota possent tales vestes p̄ciose repeti.ꝑ hoc alle.id qꝺ in fili no.doc.i ꝓxia p̄cedēti.q.⁊ i.ꝺ.l.pe.§.i.et i casib⁹ in qbus h̄rdes mariti tenent ad alēdū iuxta no.i.l.diuortio in pn.ff.so.ma.⁊ in.l.i.§.exactio.C.de rei vxo.act.tenent de dictis vestib⁹ ꝓuidere vxori stāti i viduitate ꝺm ↄditionē suā iuxta.l.pe.ff.de ali.lega.ʒ i casibus i qbus nō tenerent ad alēdū nō possent cogi ad vestiēdū de rigore iuris cessante ↄsuetudine.⁊ ita ēt ē de mente ro.in.d.auc.ex testō.vbi dicit qꝺ de hoc articulo tāgit bal.in reptorio i v̄bo maritus[b] q̄ distictio placet p̄terq̄ dū dicūt q̄ uestes viles videant donate ꝑ toto tp̄e ēt finita viduitate.nā hoc nō v̄r ꝓcedere ꝑ ea q̄ in p̄cedenti qōne dixi a q̄ pēdet decisio istius. Qualr aūt falcidia possit aliquo casu de legato dotis detrahi vide no.i.l.iij.C.ꝺ fal.cā adiec.leg.et ibi per Cy.⁊ Bal.vbi ēt tractat an q̄tenus affert ↄmodū representatōis veniat detrahēda falcidia.⁊ vide ēt no.p glo.in.l.tali.ff.de iur.do.⁊ in.l.testō.C.eo.

Uerebatur.§. ¶ Debitor sibiipsi in totū v̄r eē soluēdo.ʒ quo ad alios estimat solūmodo q̄tū exigi pōt ab eo ⁊ q̄tū residuū vēdi pt.h.d.vsqʒ ad l.si creditor.⁊ diuidit in qnqʒ p̄tes p̄ncipales. In p̄ma ponit thema ⁊ qō.i scđa ponunt euidētialia q̄dā ꝑ solutiōe qōnis ex qbus euidētialibus ēt deducunt due alie qōnes sequentes. In tertia ponit alia qō qñ nomē debitoris tm̄ eēt alteri legatū. In quarta ponit aliā qōnē qñ liberatio tm̄ ē legata debitori ⁊ adijcit simile qñ ex donatōe cā mortis ē facta liberatio.i qnta redit ad solutioneʒ p̄me qōnis.scđa ibi dicebā.tertia ibi q̄re.q̄rta ibi sed cū debitori.qnta ibi igit. ¶ Et q̄rta pōt subdiuidi q̄ꝛ p̄mo loqt qñ debitor i nihilū ē soluēdo.scđo qñ ē soluēdo in totū ⁊ nihil vltra ē i h̄rditate.tertio qñ aliqd vltra sufficiēs ad q̄rtā ē in h̄rditate q̄rto qñ solū i cētuʒ ē soluēdo.secūda ibi vñ elegāter.tertia ibi si v̄o p̄terea.q̄rta ibi q̄ si debitor. ¶ Ultia ps pōt subdiuidi q̄ꝛ p̄mo loqt qñ debitor ē soluēdo i totū.scđo qñ i cētuʒ.tertio qñ i nihilū.s̄a ibi si v̄o cētū tertia ibi q̄ si nihil. ¶ In tex.ibi.cccc.legauerit et sic v̄r legasse duplū ei⁹ q̄ bʒ. ¶ In tex.ibi dicebā hic nō r̄ndet.ut pʒ ex diuisione.ʒ r̄nsio ponit in.v̄.cuʒ igit. ¶ In tex.ibi.ccc.accepto illi fieri debēt.i.ab herede oʒ liberari i.ccc.vigore legati liberatiōis.l.si creditoris.C.ꝺ fideicō. ¶ In tex.ibi acceptilationē.i.effectū liberatiōis. ¶ In tex.ibi tot iueniant.s.penes debitorē. ¶ In tex.ibi cētuʒ refundere.s.h̄rdi ꝑ fal. ¶ In tex.ibi h̄rs cētuʒ bēat qnq̄ginta bēat a debitore cui liberatio relicta ē q̄ v̄r sibi relicta in.cc.⁊ alia qnq̄ginta habebit h̄rs a seio cui.cccc.legata fuerūt et diminuit ꝑ dimidia q̄ꝛ testator v̄r legasse octingēta cū nō haberet nisi.cccc.l.i q̄titate.§.fi.s̄.e. ¶ In tex.ibi fuerāt legatarij.l.seius legatari⁹ q̄ꝛ excepto debitore nullus ali⁹ ē legatari⁹ q̄ seius. ¶ In tex.ibi rep̄sentat.i.ꝺ p̄senti accipiat ⁊ diuidat iter h̄rdē ⁊ seiū legatariū ⁊ debitor nil ꝺ hoc hēbit. ¶ In tex.ibi vēditionē nōis faciēdā subaudi ⁊ p̄ciū erit diuidēdū inter seiū ⁊ h̄rdē tm̄. ¶ No.q̄ qs sibiipsi sp̄ v̄r eē diues ⁊ soluendo vt hic.⁊.l.nēsennius.§.fi.s̄.e.vñ facit bʒ ang.q̄ si ex forma statuti oʒ solui gabella ꝺ eo q̄ alicui acqrit ex aliq̄

[a] ¶ Mortuo viro.vide in d.l.p̄eul.vbi posui i apostillis.

[b] ¶ Maritus dīc ibi bal.q̄ hoc maxie ꝓcedit si ē grauida subijcit tn̄ aliqua nisi amore ꝺscēdētiū reliqrit ut C.ꝺ isir.pēis celib.l.fi.i fi.⁊ no.q̄ si marit⁹ iubet vxorem vestiri de nigro oʒ itelligi de nigro sup̄mi grad⁹ si v̄o sororem ul'ali aʒ mulierē nuptā poterit petere legataria ut uestiat de morello obscuro lʒ testator mētionē fecerit ꝺ nigro ita cōsuluit fulg.cōsilio.xxvij.maxime q̄ꝛ si conuenit mulieri nupte ut viuēte marito induat veste nigra oio.

dispositione q debebit gabella solui p toto legato liberatiōis facto debitori.lz i tota q̄titate nō eēt soluēdo sz solū in tertia parte. ¶No. q rōne nois debitoris tm̄ qs cēsef h̄re i bonis q̄tū pōt redigi ex vēditione ipsius noīs. & si ē soluēdo intelligif h̄re q̄tuz pōt d eo exigi itellige tm̄ deductis expēsis q̄ i ipsa vēditione occurrerēt.l.q̄titas. & qd ibi fuit dictū.s.e. & no.i.l.p diuersas i gl.magna.C.māda. & p bar.i.l.i.s.de ipē. i reb⁹ dota.fac. ¶In glo.i.dic q imo ponit ēt tertiū casū.s.qñ solū nomē debitoris legaf alteri vt h i.v.q̄ re cū nomē. ¶In gl.i vbo diues.i fine solue q ibi de debitor exigēdo tractaf iō inanis ē actio quā excludit iopia debitoris.l.nā is.s.d dolo.sz hic de debitore liberādo. ¶In gl.in vbo soli gl.hz doc.nō bñ posuit itellectū lre.qr intētio lre fuit dicere q soli debitori liberatio erat relicta.qr nullū legatū in testō factū erat. vbi aūt duo eēnt correi debēdi isolidū i.cccc. & vtriqz relinqref liberatio & vn⁹ eēt soluēdo ali⁹ nō:tūc videref qlibet cape cōmodū liberatiōis p dimidia & ita ē mēs gl.ƀm bar.q eā seqf. & sic q̄rta p falcidia venit d trahēda a quolibet d ducētū si tm̄ eēnt correi ex cā onerosa & pecūia peruenisset ad vnū posset ali⁹ q̄ten⁹ ab eo defalcaref repetere aduersus correū ad quē negociū ptineret p id qd le. & no.i.l.i.C.de duo reis. & p bar. i.l.reos i.ij.q.j.de duo.reis. ¶In gl.in.v.tres ptes allegaf ista gl.iuncto tex.p bar.notabilr in rub.s.so.ma. q si duo apparēt volumina rogitiuū vni⁹ notarij iudicanf eē vnū totū si ƀmo vni⁹ voluminis alteri cōtinuaf & vtriqz cōis ē ppositio indictiōis & cōsulis eiusdē.iuxta id qd hr i.l.si qs ex argētariis.§.si initiū.s.d edē. & p hoc ēt pōderat ea q̄ no.p gl.i.d.rub.so.ma. dū glo.dicit q ibi nō ē caput libri dixi ibi. ¶In gl.in v.ꝯpēset dicit io.de imo.q nec gl.nec doctores declarant lrāz q̄ vr nimis ꝯfuse ptrāsisse. & hz eū vr q d istis cētū qnq̄gita q̄ vēdunf h̄rs bēat tertiā ptē tāq̄ ppriā i.qnq̄ginta q̄ sūt q̄rta legati liberatiōis ducētoꝝ.alia cētū sunt q̄ debenf Seio legatario cui alia centū fuerūt soluta lz defalcata & effectualr de eo q habebif ex vēditiōe nois p istis cētū qnq̄ginta de qbus h i tex.i v.de residuis &c.h̄rs p pri⁹ hēbit tertiā & residuū dabit seio legatario deducta tm̄ d illo residuo q̄rta ipsi⁹ residui dādi seio p falcidia legati ipsi⁹ sei. Sz dic clarius q qñ debitor erat d p̄nti soluēdo i cētū tm̄: tunc danf seio tres ptes istoꝝ cētū q̄ nūc soluere pōt debitor. & q̄rtā ptē.i.xxv.hz h̄rs p falcidia: p reliquo vo qd ē trecētū nō pōt soluere de p̄nti debitor & liberatio relicta debitori q̄ itelligebaf eē in.cc.hz effectū i.cc. & tāto minus q̄tū ē falcidia ducētoꝝ. & sic hz effectū in cl.quo ad reliq̄.cl.redigēda i futuꝝ ex noie debitoris si efficeref soluēdo fit nūc vēditio & de pcio hēbit h̄rs tertiā p illis qnq̄ginta q̄ sibi debebanf a debitore cui liberatio legata ē residuū dabif seio deducta tm̄ d ipo residuo q̄rta p fal.ipsi⁹ residui & sic reperief q d precio redigēdo ex vēditiōe diuidēt eq̄liter sei⁹ et h̄rs qr h̄rs deducit p qnq̄gita debita p falcidia legati liberatiōis ratā dictoꝝ qnq̄gita. Itē deducit ratā p.xxv. debitis p falcidia cētū restātiū quoꝝ cōmodū daf seio q̄.l. & .xxv.faciūt.lxxv.q̄ sūt dimidia dictoꝝ.cl.q̄ vēdunf & sic oīa remanēt plana & declarata icipiēdo in v.si vo cētū vsqz ad v.q si nihil. ¶Circa itellectū illius.v.q si nihil dicit io.d imo.hic q lz gl. & doc.nō bñ declarēt q̄lr debeat fieri cōputatio ipe putat eā sic eē faciēdā qr ista vēditio fit de pte debiti capiēte.ccl. & debebit d pcio vēditōis h̄re h̄rs qntā loco illoꝝ qnq̄ginta q̄ sibi debebanf p falcidia debita a debitore cui liberatio ducētoꝝ videbaf legata & residuū pcij pdicti dabif seio legatario deducta d illo residuo pcij q̄rta p falcidia debita a seio. ¶Extra gl.dic ang.pōderādū eē istū tex.ad duo.pmo q hic ē casus vnus in quo vn⁹ ex legatarijs nullo mō p̄uilegiat⁹ in ꝯsecutione sui legati itegri detracta falcidia aufert oibus leg.

tarijs ēt p̄uilegiatis & hoc ꝯtingit i legatario liberatōis q soluēdo nō erat aut minus soluēdo erat. Sed certe nō vr q p̄feraf actu alijs legatarijs.qr imo alij ꝯcurrūt secū p rata i ipa obligatiōe ut pz h i vltia pte & dclaratū ē sup gl.i.v.ꝯpēset. ¶Scdo pōderat ang.ex isto tex.pbari q qñ vni legaf q̄titas i gñe alteri aūt signāter legaf spēs vna. & in calculāda rōne p̄rimonij pp defectū facultatū ambo legata ꝯponunf & p rata cuilibet eoꝝ detrahif. Nā hic fuit vni legata liberatio ab obligatiōe q̄ tenebaf & alteri in gñe tantū dē fit relictuz. & fit cōputatio vtriusqz & dicit q nō ob.gl.i.l.si vo ꝯposita.s.d testa.mili.q̄ dicit nō fieri cōpositionē neqz ꝯtributionē cū q̄dā legata ꝯsistāt i spē q̄dā in gñe qr dr se itelligere illā gl.qñ oīa legata sunt itra vires p̄rimonij.sz qñ exhauriūt p̄rimoniū forte in lōge pluri tūc ad hāc cōpositionē venif p hāc.l.refert tm̄ ang.q bal.i.d.l.si vo ꝯposita vr indifferēter tenere nō fieri ꝯpositiōez & si ita eēt sequeref q h̄ns fundū solū in p̄rimonio si eū legat vni & alteri legat mille legatarius fundi detracta fal.de eo si illud legatum est defalcabile vl non detractat si non est defalcabile vt quia si ad pias causas fundū totum vel dodrātem eius habebit & alius legatarius nihil hēret sz hz eā bal.nō fuit memor hui⁹.l. & dicit hāc eē pulchrā.q.pau.de ca.hic i lec.bono.trāsit cuz ang. & subdit q qñ h̄ditas suffic ad oīa legata ē ver q legatari⁹ speciei dz h̄re suā spēz q̄ nō pōt legatari⁹ q̄titatis p̄tēdere sibi eē obligatā p suo legato q̄titatis seu gñis.alle.l.si fideicōmissoꝝ.j.ut i pos.leg.sz ipse hic i lec.padu.remittit nō.p se.i.l.si qs testō.§.i.s.de le.i. & ibi tz ꝯ ang.qñ bona nō sufficiūt ad oīa legata vñ dic q si bona nō sufficiūt & vnū sit legatū i q̄titate aliud i spē. & in h̄ditate nō erat nisi illa spēs p̄ferf legatari⁹ spēi i illa et legatarius q̄titatis nihil hēbit.de h dicit eē casum no. & sing.i.d.l.si fideicōmissoꝝ & eodē mō si oīa legata ꝯsisterēt i spēbus & q̄dā eēnt i h̄ditate & q̄dā nō.nec eēnt alie facultates ex qb⁹ possent emi sz solū ille spēs legate.qr illi legatarij p̄ferf in illis & alij nihil habebūt. & ita dicit uelle bal.i.d.l.si vo ꝯposita. & h dicit p̄cedere iure isto quo nō valebat legatuz vltra vires h̄ditatis et hodie p̄cederet facto iuētario.sz eo nō facto teneref h̄rs olb⁹ itegraliter.§.si vo nō fecerit i auc.d here. & fal.sz rñdet ipse ad hāc.l.q hic legatū liberatōis magis ꝯsistebat i quātitate q̄ in spē.iō hic ꝯcurrūt legatarij.qr si debitor cui legaf liberatio soluisset illā q̄titatē testatori. & postea fuisset sibi legata alteri legatario fuisset legatuz tātūdē i genere ꝯcurreret p rata qñ legata sūt vltra vires.d.l.si qs testō.§.i.Sz qñ ē vna tm̄ spēs ut fūdus legatari⁹ fundi.qr i ipsuz trāsit dñiuz p̄ferf legatario q̄titatis in quē nō trāsit aliqd ius i re.ut ē casus i.d.l.si fideicōmissoꝝ i telligēdo q ibi h̄ditas nō erat soluēdo. & facit ƀm eū.l.pcuratoris.§.plane circa fi.ff.de tribu.Sz ipsemet pau.ꝯ in.l.cōtra d le.qr nō ē ꝯueniēs postq̄ h̄ditas nō ē soluēdo q vn⁹ hēat totū ali⁹ nihil.ut pz hic. ¶Adde q p ang.facit tex.i.l.ij.§.i.ff.d ꝯdi.ide.ibi dū dicit diminutionē p h qr alijs quoqz legata relicta sūt &c.idistīcte itelligēdo & ibi h tz bal. & rñdet ad.d.l.si fideicōmissoꝝ put fac ang.hic & ita ēt tz ipsemet pau.de ca.i.d.l.pcuratoris.§.sz si plures. Et certe h opi.pbaf p istum tex.si ondaf q illud legatū relictū debitori dr legatū i spē nō in gñe qd sit i spē pbo qr videm⁹ q aliud ē legare.x.i genere.aliō ē legare.x.q̄ Titi⁹ dz.quo casu si nihil dz nō vz legatū.si āt dz liberaf h̄rs cedēdo actiōes legatario ꝯ debitorē nō aūt tenef dare decē pcise put teneref si.x.i genere legasset. & si testator exegit post testm̄ extinguif legatū ut hic habef i.l.si sic.§.i.de le.i.et nō extingueref si eēt legatū generis qr genus nō perit.l.incendiū.C.si cer.pe.fac i casu nr̄o in quo ē p oīa eadē rō & ista opi.est equior ad quā qōnem vide etiaz bal.in.l.ij.in fi. & .l.lz.c.e.

I creditor.

¶Si debitor peculiaris scribif h̄rs i iponēda rōne legis fal.h̄r rō q̄ti plurimi fuit a tpe mortis testatoris vl adite h̄ditatis.h.d.cū glo.d quo dcm̄ fuit i.l.cū quo.i p̄n.s.eo.

Eperitur.

¶Si pr negligētiā tutoris pupillus nō sensit dānū sz sentire icipiebat heres ei⁹ incipit h̄di cōpetere actio tutele q̄ nunq̄ ꝯpetit defuncto.h.d. ¶In tex.ibi soluerit legata.s.a pupillo pure relicta q̄ p se nō excedebāt dodrātē.sz iūcta cū relictis a substituto excedebāt iō debuit tutor cautionē exigere.l.i.§.interdū & .l.is cui.s.eo. ¶No. q dixi in sūmario & i h casu

talis obligatio nihilominus dr hereditaria q2 orit ex negligētia commissa viuēte pupillo ⁊ lʒ tūc nō eēt nata satis ē ꝙ habuerit originē a cā q̄ habuit initiū añ mortē defuncti.l.hrditariū.ꝭ.de bo.aucto.iudi.pos.l.i.C.vt actio ab here.sec⁹ si non habuisset pncipiū añ mortē defūcti q2 nō diceref hrditaria ⁊ ēvtile q2 qñ nō ē hrditaria ñ trāsit i fideicōmissariū vniuersalē ex sola restōne hrditatis.l.si hrs pecuniā i pn.ꝭ.ad tre.⁊.l.hrs a debitore.i pn.ꝭ.de fideiuss.secus si eēt hrditaria.l.i.iuxta pn.ꝭ.ad trebel.

s J dos. ¶ Dos soluta a socero dʒ i ɔputatione falcidie deduci ð ipsius hrditate lʒ adhuc duret mrimoniū vñ si soceri filius,p cui⁹ vxore dos data ē si hrs ,p pte ðducet dotē sue vxoris ,p pte: ⁊ si ē hrs in totū deducet in totū.h.d. ¶ In tex.ibi pcipiaf a filio.s.pro alia pte deducet ⁊ sic tex.dicit anteꝙ dos pcipiaf subaudi maxime q2 ēt si esset filius percepisset eaʒ a coherede nihilominus heres i rōne falcidie deduceret q2 portio sua eēt:,ppter hoc es alienū diminuta eēt tñ tūc a filio testatoris ipso iure liberat⁹ vt in gl.lʒ nō a muliere ⁊ iō filius cauere dʒ cohrdi ð ɔseruādo eū l.pr.ff.de dote plega.⁊ i iuribus.alle.in gl. ¶ No.ꝙ dos dʒ eē penes illuʒ q supportat onera matrimonij vt h ⁊ in.l.si is.ꝭ.i. ꝭ.de iure do.⁊.l.si filia.ꝭ.h amplius.ꝭ.fami.hercis.

t Jtia. ¶ Prelegata nō veniūt in restōne qñ qs pmo rogat vt hrditatē restituat postea plegat ⁊ q q̄rtā detrahit ex volūtate defuncti q̄rtā hereditatē ptis quā hʒ i plegatis sibi cōputat in q̄rtā.al's totā hrditariā ptē.h.d.⁊ nō alibi ſm doc.⁊ pmitte ad euidētiā id qð hr in.l.i q̄rtā.ꝟ.,p ea pte ꝟo.ꝭ.eo.⁊ i.l.plane.ꝭ.si duob⁹ de le.i. cū si. ¶ In tex.ibi ex pte tertia hrdē istituit subaudi ⁊ alios instituit in residuo nō autem istas,pculā ⁊ scōam fideicommissarias hui⁹ tertie ptis istituit hrdes i residuo q2 si eē istituisset tūc in trebellianicā aduersus eas detrahēdā ɔputarenf ēt plegata p illis portiōibus q̄s iste titius hēret iure plegati ab eisdē.l.nēsennius in pn.ꝭ.e.⁊.l.in q̄rtā.ꝭ.e.⁊ cui⁹ ɔriū hr.h i.fi. dum dr ꝙ nō cōputaf nisi triēs quē titius hēbat iure hrditario i dictis pdijs plegatis.⁊ ita ē de mēte bar.in.d.l.in q̄rtā circa mediuʒ in.ꝟ.vt ergo ista materia circa treb.⁊c. ¶ In tex.ibi vt hrditatē.i.illā tertiā toti⁹ in q̄ fuit istitut⁹ voluit tñ testator vt q̄tā tre. ⁊ sic vnā vnciaʒ ex q̄tuor retineret ⁊ ex hac pte tex.no.ꝙ qñqʒ ponif totū,p pte.sic̄e in.l.lutius titi⁹.i pn.cū glo.i ꝟbo.hrditate.ꝭ.de pmo ⁊ iō iducif notabiliter p bal.ibi ꝙ si testator instituit plures filios hrdes postea dixit ⁊ si qs eorū decesserit sine liberis volo hrditatē meā distribui i paupes itelligif hrditatēʒ meā.i.ptēʒ hrditatis relictā illi sic ðcedēti ꝙ tene mēti ppetuo q2 sepe de facto accidere pōt. ¶ In tex.ibi itegra plegata retinere debef ⁊c.⁊ sic nec restituit p fideicōmissuʒ octo vncias q̄s hʒ iure plegati a cohrdibus.lʒ nec ēt illas q̄tuor q̄s hʒ iure hereditario. ¶ In tex.ibi lʒ i ptē q̄rtā hic ē hʒ dubiū pncipale an hrs debeat i trebellianicā sibi iputare totā ptē hrditatriā plegatoꝝ ⁊ sic tertiā an ꝟo q̄rtā ipi⁹ tertie.⁊ distiguif an r̄tineat q̄rtā ex volūtate ðfūcti.⁊ tūc solū ɔputat sibi q̄rtā hrditarie portionis an ñ:⁊ tūc iputat sibi totā hrditariā ptē. ¶ No.ꝙ ubi p relīqf fideicōmissū vrē postea fit plegatū hrdi grauato p fideicōmis.nō veniet plegatū i fideicōmis.ut h sec⁹ eɔ. q2 si testator p plegauit hrdi postea grauauit hrdeʒ ut portionē suā restitueret p fideicōmissū alteri veniēt plegata i fideicōmissū ut ē casus reputat⁹ singularis i.l.marcell⁹.ꝭ.qdā liberis.ꝭ.ad treb.⁊ plene no.posset tñ q̄spiā diceř ꝙ iste tex.nō,pbat id ad qð.ꝭ. allegaui istū tex.seu id ad qð cōiter allegaf.s.ꝙ qñ testator p⁹s grauauit hrdē vt restitueret portionē suā postea plegauit eidē hrdi ꝙ plegata nō veniāt i fideicōmissuʒ.q2 h nō simplr grauat⁹ fuit hrs ut restitueret portionē suā.lʒ fuit grauat⁹ vt restitueret portionē hrditatis.ut h i ꝟbo hrditatē quo casu claꝝ vr ꝙ nō veniūt plegata q̄ nō dicunf eē qd hrditariū.ut.d.ꝭ.qdā liberis.tñ sustinēdo cōeʒ opi.potes dicere ꝙ imo h magis attēdif ꝙ plegata fuerūt relicta post iniūctū fideicōmissū ꝙ attēdaf ꝙ vsus fuerit testator ꝟbo hrditatē restituas.q2 si eēnt relicta p⁹us tūc saltē q̄ten⁹ hēret titi⁹ iure hrditario i plegatis deberet restituere p fideicōmissuʒ.l.i fideicōmissaria.ꝭ.fi.ꝭ.ti.ij.cui⁹ ɔriū vr hic ,pbari vt no.bar.hic lʒ gl.hic alr r̄ndeat ð quo sup ea diceř preterea ,p cōi opi.vltra istū tex.pōt dici illā ,pbari i.d.ꝭ.qdā liberis a ɔrio sensu vt ēt dicit io.de imo.in.d.l.i fideicōmissaria ꝭ.fi.⁊ dixi.d.ꝭ.qdā liberis.⁊ sic breuiter recollige ꝙ aut pmo grauauit p fideicōmissuʒ postea plegauit ⁊ tūc nihil ð plegatis venit vt h nisi ꝟbis vniuersalib⁹ vsus fuisset puta qcqd ad te ex hrditate puenerit.l.cū pr.ꝭ.fidei tue.de le.ij.⁊.l. cū vir.C.de fideicōmis.aut pmo plegauit postea grauauit p fideicōmissū ⁊ tūc aut dixit ꝙ grauabat vt restitueret portōeʒ suā ⁊ veniūt plegata i totū.s.tā q̄ten⁹ hʒ iure plegati ꝙ q̄ten⁹ hʒ iur hrditario vt i.d.ꝭ.qdā liberis aut dixit ꝙ grauabat vt restitueret portionē hrditatis ⁊ tūc venit q̄ten⁹ hʒ iure hrditario i reb⁹ plegatis lʒ q̄tenus hʒ iure plegati nō ut.d.l.i fideicōmissaria.ꝭ.fi.h tñ recipiūt multas limitatiōes notabiles de qb⁹ dixi i.d.ꝭ.qdā liberis. ¶ No.ꝙ detractio falcidie seu trebellianice fit ɔ volūtatē defuncti si aliud de mēte testatoris nō appeat vt h i.c.ray.in fi.ð testa.⁊ p illū tex.,pbaf ꝙ lʒ hodie falcidia possit a testator ,phiberi vt i auc.lʒ cū testator tñ ēt hodie i dubio dr detrahi ɔ volūtatē ei⁹ ⁊ sic ē tex.i.d.c.ray.ð eo ð quo dubitauit h raph. ¶ No.ꝙ fauorabilior ē detractio falcidie ul' trebellianice qñ ð trahif ex volūtate defūcti ꝙ qñ ɔ volūtatē defuncti ⁊ h pōt eē rō hui⁹.l.in.ij.pte.aliā vide hic p bar.i fi.⁊ p bar.i.l.filiū queʒ habētē in.vij.col.C.fami.her.tñ ɔ rōnē quā ponit bar.hic i fi. ꝙ h fit ex significatiōe ꝟboꝝ q2 dicēdo rogo ut restituas tuā ptē hrditatis deducta q̄rtā appet ꝙ voluit deduci q̄rtā hrditarie portiōis plegatoꝝ.alle.hic raph.ipugnādo rōnē bar.ꝙ sic i fideicōmisso testator nō sensit de plegatis ita vr ꝙ in illa exceptione iportata p illa ꝟba deducta q̄rta nō itelligaf de plegatis q2 exceptio dʒ eē de regula.Sʒ potes sustinere bar.ꝙ qñ testator dixit grauo ut restituas ptē hrditatis deducta q̄rta nōdū erāt facta plegata.iō illa pdia ,p tertia pte erāt i portiōe hrditaria isti⁹ titij sicut bona hrditaria ⁊ iō hoc respectu exceptio referf ad dicta pdia.postea ꝟo testator illa plegauit eidē ⁊ istō plegatū opaf ut nō veniāt i fideicōmisso ēt p portiōe hrditaria vt ē hic casus no.ð quo dicef in gl.i ꝟbo debere ⁊ illud ꝙ h distinguif i trebellianica hʒ ēt locū i falcidia:ut ē gl.no.i.l.nēsenius.in pn.i ꝟbo a cohrde.ꝭ.e.⁊ no.bar.in.d.l.i q̄rtā.i pn. ⁊ bar.⁊ bal.in.l.filiū quē habētē.C.fa.her.Limita tñ istū tex. vt ,pcedat qñ plegata nō veniūt i fideicōmisso lʒ vbi venirēt in fideicōmisso ꝙ qñ sit pʒ ex pdictis tūc idistīcte tota portio ꝙ i reb⁹ plegatis hʒ hrs iure hrditario iputaref trebellianicā ēt ex volūtate testatoris detractā q2 tūc testator nō vr fauisse plegatario ex quo voluit plegata restitui ſm ang. hic ex quo eni sumus ex terminos hui⁹.l.debem⁹ remanere i regula.l.ius singulare. ꝭ.de legi.regula aūt ē ꝙ ea q̄ habenf iure hrditario cōputanf in q̄rtā.d.l.i q̄rtā ⁊ seqf Jo.de imo.⁊ pau.ð ca.hic lʒ i ɔriū facit qð no.bar.hic dū dicit ꝙ rō hui⁹ tex.ē significatio ꝟboꝝ q2 illa ꝟba restituas ptē tuā hrditatis deducta q̄rta iportāt ꝙ ðducaf q̄rta portio hrditarie portiōis.lʒ r̄nde ꝙ bñ debēt restitui fideicōmissario plegata satis ē fideicōmissario ɔsultū si restituunf vel i q̄rta iputenf q̄ten⁹ veniūt restituēda ⁊ sic illð qð dicit bar.nō pōt adaptari ad istū casuʒ i quo si nō vult iputar dʒ restituere. ¶ No.ꝙ falcidia ɔprehēdit ēt trebellianicā dixi i.l. i.i pn.sup gl.i.ꝭ.e. ¶ No.ꝙ expssio ei⁹ ꝙ tacite iest opaf ad fauorē ei⁹,p quo illud tacitū iducebaf:tacite eni ierat hic fauore hrdis ꝙ posset detrahi q̄rta ēt si testator nō expssisset ð quo q2 ē mā brocardica dic vt p do.plene i.l.iij.ff.ð le.i. ¶ In gl.i ꝟbo itegra ibi qn q2 certā ptē.s.hrditarie portiōis pp illa verba testatoris dicētis ꝙ restituat ptē hrditatis deducta q̄rta. ¶ In glo.i ꝟ.debere ibi sol.satis cadit i fideicōmissuʒ si cōputat i q̄rta hec nō ē bona so.q2 seqref ꝙ vbi plegata seu portio hrditaria reꝝ plegataꝝ excederet q̄rtā deberet hec restitui fideicōmissario q̄te⁹ excederet q̄rtā ꝙ ē ɔ mētē lrē. ¶ Itē seqref ꝙ si hrs aliūde hēret q̄rtā puta ex fructib⁹ iuxta.d.l.i fideicōmissaria. i pn.hrditaria portio plegatoꝝ h restitueref.cui⁹ ɔriū vult tex. hic i.ꝟ.itegra ⁊ iō r̄ndet bar.⁊ ang.io.ð imo.⁊ pau.ð ca.h qð in.d.l.i fideicōmissaria.ꝭ.fi.pmo plegauit postea grauauit hic eɔ vt supius dixi.Sʒ raph.cu.h tenet opi.gl.q2 nō ē dria hʒ eū an añ an post legauerit.ar.l.luti⁹ꝭ.pluribus.ff.ad trebel.tñ verior vr opi.bar.q2 al's seqref icōueniēs ꝙ ,pxie dixi.⁊ imo videmus ꝙ refert an dispō pcedat vl' sequaf vt i sili pʒ in.l.filiū cuʒ gl.i.ꝟ.peti posse.ꝭ.qñ dies leg.ced.⁊ ita teneo.lʒ gl.i.l.cū pr pn.i.ꝟ.habiturā de le.ij.⁊ io.de imo.i.d.l.i fideicōmissa.ꝭ.fi. teneāt idē ꝙ gl.hic.⁊,p hoc dixit raph.h facere tex.i.l.eū q.ꝭ.

raynaldus

ꝓ pte.ĩ.ꝺ bis qbꝰ ut idig.nã ita tenẽdo ille tex.nõ ꝯdiceret di cte.l.i fideicõmiſ.§.fi.ſ ad.d.§.ꝓ pte potes rñdere vt ibi per bar.¶Querit raph.ħ an iſte tex.locũ hẽat ſi teſtatoꝛ ſi dixiſſet ꝑlego talẽ fũdũ Titio.ſ ſimplr cohr̃des titij grauauit ꝺ dãdo dcm̃ fũdũ titio grauato ꝑ fideicõmiſſũ reſtitueꝛ ſuã ptẽ hr̃dita tis ⁊ dic ꝙ nõ q: i caſu ꝑdicto ſolũ videꝛ grauati cohr̃des ꝺ dã do titio portiões q̃s ipſi cohr̃des iure hr̃ditario hñt i dicto fũ do.l.ſi fũdũ ſub ꝯditiõe.§.ſi libertꝰ.ſ.ꝺ le.i.Et iõ titiꝰ grauatus reſtituere ſuam q partez hereditatis deducta quarta debebit reſtituere tertiã ptẽ dicti ꝑdij.q:ꝓ illa tertia pte nõ ẽ ſibi ꝑlegatũ factũ.⁊ ſic illã ptẽ reſtituet ſeu ſibi totã illã i trebellianicã deducit qͦ no.ꝓ limitatõe ⁊ declaratõe huiꝰ.l.tñ illõ pẽdet ab itellectu dicti.§.ſi libertꝰ.q: qdã dicũt ꝙ imo vr̃ totꝰ plegatus a cohr̃dibꝰ.⁊ totꝰ põt peti actiõe pſonali.l.ſi tibi hõ.§.i.ꝺ le.i.⁊ ar.l.ſi i rẽ.ff.ꝺ rei vẽ.l ſi poſſit agi rei vẽdicatõe niſi ꝓ ptibus hr̃dũ q fuerũt grauati.⁊ ita itelligũt.d.§.ſi libertꝰ. ⁊ ita itelligit Ja.de are.⁊ Cy.in.l.i.§.ſ ut manifeſteꝛ.C.de cadu. tol.⁊ Jo.ꝺ imo.i.d.§.i.de quo remitto ad no.ꝑ doc.i dictis locis q: ſpectat ad itellectũ illoꝝ iuriũ.¶Quero an hec lex locũ hẽat in eo qͦ daꝛ cã ꝯditiõis iplẽde ſicut i plegatis vt diſtiguatur an falcidia detrahaꝛ ex volũtate teſtatoꝛis.vt ſi datũ cã cõditiõis iplẽde ſit qd hr̃ditariũ iputeꝛ ſolũ i falcidiã vel trebellianicã ꝓ q̃rta portiõis hr̃ditarie.ang.i.l.i q̃rtã.ĩ.e.dicit ꝙ nõ recoꝛdaꝛ ſe legiſſe hoc tactũ ⁊ tenet ꝙ nõ.dicã ibi alex.

Qui fundum. ¶Illud ꝙ pcij noĩe capiꝛ iure hr̃ditario capi vr̃ iõ cõ putaꝛ i fal.⁊ iõ ſi duo pariter iſtituti pariter grauẽtur hincinde vẽdere neuter aduerſus aliũ falcidiaz detrahit q: tñ vr̃ hr̃e poſt vẽditionẽ q̃tũ hẽat cũ loco partis rei quã vẽdidit habeat pciũ.h.d.¶In tex.ibi centũ.i.valentẽ centuz.¶No. ꝙ qñ teſtatoꝛ dãnat hr̃dẽ rẽ aliquã vẽdere eatenꝰ cẽſeꝛ legatarius cõmodũ ex legato ſentire q̃tenus plus valet res q̃ ſit pciũ qͦ hꝫ ꝓ illa dare ⁊ iõ ꝺ illo tñ emolumẽto ſolueꝛ gabella debita ꝑ legatis ex ſtatuto ħ Ang.q ſubdit ꝙ ſi fundus poſſideaꝛ ꝑ legatariũ diceꝛ poſſideri ex cã emptiõis ⁊ nõ ex cã teſti q: hc in legato ẽ ſimplex factũ vẽditiõis fundi nõ aũt ipſe fundus q recipiꝛ ex ꝯtu vẽditiõis vt hic ex hoc iſert ꝙ ſi ſtatuto caueꝛ ꝙ imobilia nõ poſſint alienari iter viuos i nõ ſubiectũ heres grauatus vẽdere nõ ſubiecto nõ poterit illi vẽdere ⁊ dicit hoc fuiſſe diſputatũ ꝑ varios doc.⁊ ꝙ tangiꝛ ꝑ dy.i.l.vxoꝛẽ.§.agrippã de le.iij.ſ ꝺ hoc articulo dicatiſ vt dixi.l.ſi dignũ.ſ. eodẽ vbi tenui ꝯriũ i glo.i.dic ꝙ ꝑma ſol.cõmuniter tenetur.

Si quis heredem. ¶Heres põt detrahere ſibi debitũ in iponẽda ratione legis fal.ſicut ſi deberetur extraneo.h.d.

Si tu ex parte. ¶Cõditio cuius euentus vel defectꝰ legata nõ vitiat eoꝛuz petitionẽ nõ differt ⁊ plures poꝛtiões vniꝰ ⁊ eiuſdẽ iſtituti ꝯtribuunꝛ ad inuicẽ ad augendũ legata.h.d.¶In tex.ibi ſcripti fueritis ſubaudi pure.¶No.ꝙ fruſtra expectaꝛ cõditio cuius euẽtꝰ nihil põt opari vt hic ⁊.l.aliqñ.§.fi.ſ.ad velle.⁊.l.ſi qs hr̃s ita ſcriptus.ſ.de acq.he.¶No.ꝙ poꝛtões diuerſe relicte vni inſtituto ꝯtribuunꝛ ad ſubmouẽdã fal.ut hic et.l.i rõne la i.§.q̃ſitũ.ꝟ.⁊ alia.ſ.eo.¶In gl.in ꝟbo ꝑſtabunꝛ ibi de libertatibus planũ ẽ ⁊c.ſ.ꝙ iſolidũ cõpetãt libertates ⁊ effectũ ſoꝛtienꝛ i totũ q: nõ põt qs ꝯſeq libertatẽ ꝓ pte.l.ſi pariter.i fi.ff. de lib.cã.⁊ ꝑ aditionẽ vnius ex pluribꝰ hr̃dibus iſtitutis cõpetit libertas in totũ.l.teſtõ manumiſſus.§.i.ĩ.de manu.teſta.⁊ ẽ ho.tex.in.l.cũ filiꝰ.in ꝑn.ff.de le.ij.¶In ea.ibi ad icertã ptez no.ꝙ qñ incertitudo ꝓcedit aliũde q̃ ab agẽte ꝓcedit libellus icertus:hoc enĩ poterat actoꝛ ꝑtẽdere ignoꝛãtiã ꝓ quãta pte q libet tanq̃ hr̃s teneret pp pẽdentiã ꝯditiõis:tñ ħ bar.et doc. nõ ẽ neceſſaria hic practica.q: cũ rei vendicatio deꝛ ꝯ quẽlibet detinẽtẽ.l.officiũ.ſ.de rei vẽ.ſufficit narrare ꝙ iſti heredes poſſideant totã rẽ.⁊ ſic q̃uis nõ ꝯſtet ꝙ ſint heredes in totũ ſeu ꝑ qbus ptibus ſatis ẽ ꝙ ꝯſtet eos poſſidere.q: tãq̃ qlibet poſſeſſoꝛes dicũꝛ ꝯueniri rei vẽdicatiõe.l.de eo.§.pe.⁊ fi.ſ.ad exhi. ⁊ ſi diceret qũo põt agi rei vendicatiõe ꝑ legatariũ niſi ſit adita hereditaſ cũ alr nõ trãſferaꝛ dominiũ.l.ſi tibi hõ.§.cũ ħuus ꝺ le.i.⁊ pp ħ raph.repꝛehẽdebat bar.Sed põt reſpõderi ꝙ ꝑ aditionẽ vnius ex pluribus hr̃dibus ꝯfirmaꝛ teſtm̃.⁊ ſic legata

l.ſi nemo.ſ.de teſta.tu.⁊ no.bar.in.l.ex facto ꝓponebaꝛ.ſ.ꝺ hr̃di.inſti.⁊ ſic quo ad effectꝰ q ipſo iure ſoꝛtiunꝛ effectũ ex cõfirmatione teſtamẽti aditiõe ut ẽ acqſitio dominij.iuxta.l.titio ĩ.de fur.⁊.d.§.cũ ſeruꝰ nõ reqriꝛ aditio olum.¶In ea.ibi idẽ ſi agaꝛ actiõe pſonali ad ſpẽm ⁊c.hec gl.reputaꝛ ſingulariter no.ꝙ actio pſonalis põt intẽtari ꝯ vnũ queq hr̃dẽ q̃tenus tenet ſuã hr̃ditariã lꝫ ipſe nõ ſit heres eatenꝰ q̃tenus tꝫ ⁊ gl.in.l. ꝓ hereditarijs.C.de hr̃dita.actio.reputat iſtũ caſuz eẽ mirabilẽ ꝑ quẽ limitaꝛ regula illius.l.dicẽtiſ ꝙ actiões pſonales cõpetunt ſolũ ꝓ hereditarijs poꝛtionibꝰ ꝯ hr̃des.non tñ declarat q̃ ſit rõ ſpecialitatis.Sꝫ dy.⁊ alij hic dicũt ꝙ rõ eſt pp ꝯcomitãtiã quã hꝫ iſta actio pſonalis cũ actione in rẽ q̃ poterat hoc caſu ẽt locũ hr̃e cũ rei legate in ſpẽ trãſeat recta via dñium i legatariũ.l.a titio.ĩ.de fur.ſimile i.l.ſi plures.ĩ.de vi ⁊ vi ar.⁊ in.l. iij.§.ſi heres.ſ.cõmoda.secꝰ qñ nõ poſſet hr̃e ꝯcomitãtiã cum reali ut.l.ſi tibi hõ.§.pe.de le.i.ibi eniꝫ erat legatꝰ ſeruus heredis.quo caſu nõ trãſit dñium rectavia i legatariũ vt ple no.i.l. ſi hr̃dis ħuus de le.i.⁊ plenius ꝺ hoc ꝑ bar.i.l.iiij.§.catho.in iij.oppo.de ꝟb.ob.⁊ ſeqꝛ bal.⁊ ſaly.i.l.ꝓ hr̃ditarijs ꝑallegata.⁊ in hoc iſte tex.ẽ ſingularis ħm io.de imo.i.l.liber hõ.§.ſi ita ſcriptũ de here.iſti.Dicit tñ ang.hic iſta eẽ vera qñ añ litez cõteſtatam cum defuncto ſucceditur.nam tunc heres poſſeſſoꝛ ꝯueniꝛ inſolidũ ſed dãnatur pꝛo parte ex quo cõueniꝛ pſonali actiõe. Sed ſi lis fuiſſet ꝯteſtata cũ defuncto tũc ſuccedẽs ſolũ ꝯueniret ꝓ pte ⁊ ꝓ pte ꝯdẽnaret ꝑ no.ꝑ glo.magnaz i.l.ij.§. fi.de ꝓto.ſtip.ſed io.ꝺ imo.repꝛhẽdit ang.inquãtũ ang.dic ꝙ qñ teſtatoꝛ añ li.cõ.deceſſit hr̃s ꝯueniꝛ iſolidũ:ſ dãnaꝛ ꝓ pte. q: ſi pſõalis hꝫ ꝯcurſuz cũ reali vr̃ ꝙ poſſit ꝯueniri ⁊ dãnari iſolidũ ꝑ ea q habenꝛ in.d.l.ſi plures.cũ allegatis ſupꝛa.⁊ meliꝰ raph.ħ circa ꝑncipalẽ articulũ reputat abſurdũ ꝙ deꝛ actio pſonalis in plus q̃ ſi celebratꝰ q̃ſi ꝯctꝰ aditiõis ex quo ipa actio oꝛiꝛ.⁊ idẽ dicit ꝙ nõ ob.d.l.ſi plures.q: ibi loqꝛ i iterdicto vñ vi.ꝙ ẽ in rẽ ſcriptũ.⁊.d.§.heres rñdet ꝙ ille tex.nõ ꝓbat ut fateꝛ bar.in.d.§.cato ꝓut ipſe ibi declarat ⁊ ẽt negat raph.ꝙ ħ habeat locũ ꝯcomitãtia actõis realis.q: dicit ꝙ dominiuz nõ ẽ trãſlatũ in totũ cũ ſit adita hr̃ditas i totũ.tñ hoc vltimũ ſupꝛa nõ tenui.Et ex iſtis cõcludit ipſe eẽ dicẽdũ in hac actione pſonali intẽtata ad ſpẽm legatã ꝓut ꝯcludiꝛ i ſequẽti.q.qñ agitur ad q̃titatẽ ⁊ iſta opi.ẽ multũ ſubſtẽtabilis q: ad.d.l.ſi plures ẽt põt aliter rñderi ut ibi ꝑ bar.⁊ ꝑ Cy.i.d.l.ꝓ hr̃ditarijs.⁊ ꝑ Jo.de imo.in.d.§.catho vbi ẽt vr̃ io.de imo.ħ tenere.nec iſte tex.ꝓbat hoc q: põt itelligi ħm determinationẽ poſitã i ſequẽti pte gl.iũctis hĩs q̃ ibi dicenꝛ.¶In ea gl.i ſi.de mẽte gl.ẽ ꝙ ille q ẽ hr̃s inſtitutꝰ pure i q̃rta ⁊ i dimidia ꝯditiõalr data poſſit pẽdẽte ꝯditõe ꝯueniri ꝓ illa q̃rta pte relicta.⁊ ꝓ dimidia illius dimidie ꝯditiõaliter date q: illã dimidiã dimidie i oẽs euẽtũ ẽ habiturus.l.liber hõ.§.ſi ita ſcriptum.de hr̃di.iſti.vbi cẽſetur iteriꝫ hr̃s ꝓ dictis ptibꝰ.ſed gl.i.d.§.ſi ita ſcriptũ quam ſimplr ſeqꝛ cy.hic dicit ꝙ interiꝫ qlibet ꝯueniꝛ ac ſi nihil ipendenti eſſet:tñ iſta cõiter teneꝛ q: actio pſonalis oꝛiꝛ ex q̃ſi ꝯctu aditionis.l.ex maleficijs.§.heres.ĩ.de actio.⁊ obli.ergo ſi nõ eſt i totũ adita hr̃ditas ꝑ hr̃des nõ pñt hr̃des ꝓ toto ꝯueniri. Sed qũo rñdebimus ad iſtũ tex.q dicit tota ꝑſtabunꝛ.rñdent doc.ꝙ ꝑ illa reliq̃ dimidia dimidie ꝯditionalr date ꝯuenietur curatoꝛ q iteriꝫ daꝛ illi pti hr̃ditatis iacẽtis.l.ſi qs iſtituaꝛ hr̃s in diẽ.ꝟ.ſ ſub ꝯditiõe.ſ.de here.iſti.vel ipſe hr̃s cõditionalr inſtitutus ſi interiꝫ agnouit bonoꝛum poſ.ħm ta.iuxta.l.ij.§.ſi ſub ꝯditiõe.ĩ.de bo.poſ.ħm ta.nã hr̃ interiꝫ ac ſi ipſe eẽt datꝰ curatoꝛ vt ibi ꝑ bar.⁊ ſi diceret ñ dꝫ poſſe iteriꝫ agi.q: qñ ex futuro euẽtu modꝰ agẽdi põt variari iter diuerſas pſonas q̃uis ſit certũ oĩno actionẽ ꝯpetere tñ expectaꝛ euẽtus.l.iulianꝰ vel debitoꝛẽ ad ſi.ff.de ꝯdi.idẽ.Sꝫ ita ẽ i caſu nr̃o q: ſi ꝯditio eueniat agẽdũ ẽ ꝓ dodrãte ꝯtra iſtitutũ ſub ꝯditiõe.⁊ ſi aũt ꝯditio deficiat ẽ agẽdũ ꝯ eũ ſolũ ꝓ dimidia.rñdet raph.ꝙ ħ iõ ẽ ħ.q: legatũ ħ nõ ẽ ꝯditionalẽ lꝫ iſtõ ſit ꝯditõnalꝛ.ſ.aliqñ.ſ.fi. ⁊ iõ cũ i legato nõ ſit ꝯditio hoĩs.ſ legis ꝑ.d.l.aliqñ ⁊ i oẽs euẽtũ ñheaꝛ ſolviꝛ iteriꝫ ex eqtate.ħ vr̃ ẽt ſẽſiſſe bal.i.d.l.ꝓ hr̃ditarijs i.iiij.col.i.xv.op.⁊ ſequẽti dũ voluit ꝙ rõ ſpãlitatis ħ ſit iſto caſu.q: hr̃ditaria poꝛtio ẽ icerta ⁊ i pẽdẽti.ſ legatũ ẽ i pñti.facit ħm eũ.l.ꝯtrouerſia.ſ.ꝺ trãſ.videnꝛ enĩ ꝑoderare ꝙ hic ẽt pẽdẽte ꝯditione ꝯſtabat legatũ idebitũ iri cũ ꝓ pte iam

ēt adita hˀditas. Uel formali⁹ potestis rn̄dere ad.d.l.iulian⁹ ꝙ hic ꝙuis sint diuerse ꝑsone tñ ille ꝯ quē agit ꝑ ꝑte q ē i pēdenti representat ꝑsonā illius q ꝟo obligaturus erat. nā curatoꝛ representat ꝑsonā illius q in euētū ꝯditiōis erit hˀs et loco eius cōstituit.l.ij.ꝟ.de cura.bo.dā.ꝛ.d.l.si qs istituat ſꝫ i casu dicte.l.iulianus nō est sic qꝛ erāt ꝑsone oīum diuerse. Istū tex. etiaꝫ reputat singularē roma in.d.§.octo in.viij.col.in fi.

Qui filiū. ¶ Si cohˀs ꝑtē cohˀdis hēat ex substōne vulgari exꝑssa vl' tacita tūc ē loc⁹ ꝯtributio ni portionū idistincte. Sꝫ si ex pupillari tūc distinguit. aut portio grauata accedit nō grauate: tūc nō ē loc⁹ ꝯtributōi sec⁹ si eꝯ h.d. ¶ In tex. ibi substituerat gl. exponit vulgariter ꝛ pupillariter vel dic ꝙ pupillariter exꝑsse quo casu ꝯtinet ēt tacita vulgaris.l.iā hoc iure.ꝟ.de vul.ꝛ pu. ¶ In tex. ibi ex asse hˀs extitisset.s.ꝑtiꝫ ex sua ꝑꝑa istōne ꝛ ꝑtiꝫ ex substōne vulgari. ¶ In tex. ibi ipuberes hˀdes istituerit subaudi ꝛ vnum i portiōe sua onere legatoꝝ grauauerit ꝛ aliuꝫ nō. ¶ In tex. ibi rō hn̄da sit vt si vnus succedat in portiōe alteri⁹ ex vulgari subōne fiat ꝯtributio bonoꝝ idistincte. si aūt succedat ex pupillari distinguat an portio grauata accedat nō grauate vel eꝯ. ut.ꝟ.in pupillari dicta ē. nā hic reciꝓca substitutio facta duob⁹ ipuberibus ꝯtinet vulgares ꝛ pupillares.l.iā hoc iur' ꝑallegata. ¶ No. ꝙ qn̄ portio obuenit ex substōne vulgari fit ꝯtributio ēt si portio grauata accedat nō grauate: lꝫ gl. ꝯriū voluerit ꝛ male i.l.i.§ si cohˀdis i ꝟbo iudicasse.ꝟ.e.ſꝫ melius locuta ē glo.i.l.ꝙ si alterutro.ꝟ.e. itellige tñ nisi noiatiꝫ relicta eēnt legata ab istituto.l.i.§.id qd ex ſbstōne.ꝟ.e.ꝛ no.gl.i.d.l.ꝙ si alteru.ꝟ.e. ¶ Not. ex ꝟ.ſꝫ h ita ibi anteꝙ pr̄s ꝛc̄. ꝙ hic vr̄ ꝓbari ꝺm ang. i qbusdā lecturis vt refert io.de imo. h ꝙ ꝑ datiōnē cohˀedis ex̄nei tollit effect⁹ suitatis. ut sic filius nō sit heres ipso iure ꝛ sic non trāsmittat hˀditatē ad extrāeos si decedat añ imixtiōnē nec cōfirment tabule pupillares. ꝛ lꝫ ꝺm dictū.s.de ꝯfirmatiōe tabulaꝝ pupillaꝝ cōiter teneat maxīe ꝑ.l.apud iulianū.§.ideꝫ iul.ꝟ.ad tre. tñ ꝑmū de trāsmissione cōiter nō tenet ꝑ.l.si fr̄is.C.ꝺ iure delib. nec tūc ob. iste tex. dū dicit anteꝙ pr̄i hˀs existeret ꝗꝛ dꝫ exponi qꝛ abstinuit ab hˀditate exꝑsse. uel ꝺm io.de imo. posses dicere ꝙ hic datus fuit exꝑsse substitut⁹ vulgaris ꝑ quē tollit suitas.l.si fili⁹ hˀs de lib.ꝛ posth. sec⁹ si fuisset pupillaris exꝑssa substō ꝯtinēs i se tacitā vulgarē qꝛ ꝑ illam ñ tollit suitas l.fili⁹ q se pr̄na.ꝛ.l.iulian⁹ al's icipit si pupillū.ꝟ.de acq. here. posset ēt itelligi ꝙ hic fili⁹ decessisset viuo pr̄e. ꝛ sic habuit locū vulgaris.l.i.§.i ꝑmo.c.ꝺ cadu.tol. ꝛ sic nūꝙ fuit vel nō potuit eē hˀs pr̄i. al's eni si nō abstinuisset vel nō ꝑdecessisset vl' nō eēt dat⁹ substitut⁹ vulgaris exꝑsse ꝙuis decessisset mortuo testatoꝛe añ imixtiōnē trāsmitteret pupillus hˀditatē nō aditā ad hˀdes suos q possēt adire ꝛ excluderēt substitutū vulgarē ꝑ.l.si ꝑr̄sa. ff.ꝺ hex. isti. cū ibi no.ꝑ bar.ꝛ ꝑ bar.l.i.i qnto effectu substōnis vul.ꝟ.de vul.ꝛ pu.ꝛ sic ipediuisset hic posse vniri istas portiōes ex substōne tacita vulgari in substitutū ꝛ hˀs ipuberis veniēs ab itestato detraheret falcidiā de legatis ex ꝑsona ipuberis. ¶ No. ex eo tex. ꝙ legata relicta ab istituto itelligunt tacite repetita a substituto veniēte ex tacita vulgari. ꝛ ad h. all. istū tex. bal.i.l. quotiēs.i ꝑn.C. de fideicō.ꝛ bar.i.l.lꝫ iperatoꝛ.ꝟ.ꝺ le.i. ¶ No. ex.ꝟ.si ꝟo pr̄i ꝙ qn̄ ex substōne pupillari obuenit portio grauata nō grauate nō fit ꝯtributio eo qꝛ substitut⁹ ꝯtra hit falcidiā tāꝙ hˀs ipuberis de legatis ab ipubere ꝛ h rō militaret ēt si legata ab ipubere relicta fuissent a substituto repetita qꝛ ēt tūc ꝑstat illa tāꝙ hˀs ipuberis.l.ꝺuo alieno.§. si qs a primo.ꝟ.ſꝫ si pr̄.ꝟ.de le.i. ¶ Quid aūt si portio tā ipuberis ꝙ cohˀdis ſbstituti eēt onerata legatis ſꝫ vna plus ꝙ alia an tūc sit loc⁹ ꝯtributiōi ē tex.ĩ.e.l.§.fi.q in hoc differt ab isto. differt āt iste tex. a.l.i rōne.§.qd vulgo.ꝟ.e. ꝺm ang. qꝛ ibi legata relicta fuerūt tā in tabulis pr̄nis ꝙ i pupillarib⁹.ꝛ fit tūc ꝯtributio legatoꝝ ꝛ ꝯmiscent opes pr̄is. ¶ In tex. ibi cuilibet ꝛc̄. qn̄ dicat ita fit ꝯtributio portionū pupilli ꝛ cohˀdis substituti vl'gariter vl' ēt pupillariter si portio nō grauata accedit grauate sic̄ si eēt cuilibet ex̄neo istituto substitut⁹ vulgariter' ꝛ sic ꝙuis pupillus adiuisset ꝛ sic portio sua desijsset eē hˀditaria tñ dꝫ ꝯtribui cuꝫ portiōe cohˀdis succedētis ex pupillari sic̄ qn̄ succederet ex vulgari cuilibet istituto repudiāti quo casu portio repudiata ñ desijt eē hˀditaria. silis tex. ē.ĩ.e.l.§.fi. ¶ In gl.i ꝟbo solida ca cōtrariū.l.qd si alterutro allega.i glo. dicatis melius ꝙ glo. dicat q iꝑfecte locuta ē vꝫ ꝙ aut portio obuenit ex iure accrescēdi ꝛ tūc distinguit. aut portio defecta erat grauata legatis ꝛ alia nō fit ꝯtributio. sec⁹ si ecōtra ut i.d.l.ꝙ si alterutro. ꝛ idē i portiōe obueniēte ex pupillari substōne ut hic. sed si ex vulgari exꝑessa vel tacita cōꝑhēsa in exꝑssa pupillari tūc idistincte fit ꝯtributio ut hic ꝛ sic lꝫ ius accrescēdi dicat quedā tacita substō vulgaris.l.si titio ꝛ meuio.§.i.de le.ij. tñ in hac materia aliud est de iure accrescendi ꝙ in ista vulgari exꝑessa vel tacita cōprehensa in pupillari ꝙ videt mirabile ꝺm pau.ꝺ ca. h ꝛ rō eē pōt ꝺm eū qꝛ in.§.nostro. in ꝑn. ꝯcurrit duplex ius.s.ius accrescēdi ꝛ tacite substōnis vulgaris cōꝑhēse in pupillari. secus qn̄ alterum tm̄ per se ut in ꝯrio ꝛ dicit ꝙ nō videt posse al'r rn̄deri. Addatis ꝙ ang. in.l.i.§.si cohˀdis.ꝟ.e. dicit ꝙ rō differētie inter substitutionē vulgarē ꝛ ius accrescēdi est qꝛ qn̄ vnio fit ex substitutiōe vulgari fit ex ordinatiōe testi. ꝛ legata itelligunt repetita a substituto.l.lꝫ iꝑatoꝛ.ff.ꝺ leg.i.ſꝫ qn̄ fit ex iure accrescēdi illud fit ꝑter testatoris ꝑpositum ex dispōne legis volētis ꝙ accrescat ēt inuito.l.vnica.§.his ita.C.de cadu.tol. igit ꝛc̄. tñ si hn̄ ꝯsideret rō ang. illa nō ꝓcedit nisi i vulgari exꝑssa ꝛ ꝟba eius cū quo trāsit ibi io.de imo. innuūt ꝙ aliud fit i tacita vulgari ꝙ i exꝑssa. ꝛ ꝺm hoc opoꝛteret restrīgere istū tex. ad casum qn̄ facta fuisset vulgaris exꝑssa ꝙ eēt nimiū restringere istū tex. quē h expresse itelligit io.de imo. ēt in tacita vulgari ꝛ ē.de mēte glo. ꝛ doc.ĩ.e.l.§.fi.ꝛ ibi bar.in.iiij.q.ꝛ ēt ange. h et iō vr̄ ꝙ tutioꝛ sit rō reddita ꝑ pau.de ca.ꝑ ꝗ bene facit.l.q pr̄i ratione sui.ff.de acq.here. ¶ Raph. h sensit istā difficultatē ꝛ dicit ꝙ iurifcōsulti vident i hoc sibi cōtrariari ꝛ nō vr̄ aliquo modo eneruare ꝯrietatē. ¶ In gl. in ꝟbo reliquerit hanc glo. ꝛ sequētem declara melius ut colligitur ex his que dixi super tex.

Qui filios. ¶ Si exhˀdatus succedat fr̄i ex substitutiōe seu ex iudicio pr̄is ꝛ iure hˀditario valēt legata relicta a substituto exhˀdato ſꝫ si succedat ex dispōne legis seu nō iure hˀditario vel nō ex iudicio defuncti nō valēt hoc dicit ꝛ nō ē alibi ꝺm ang. in lege cū qdā.C.de le.ꝛ diuidit in tres ꝑtes. ꝑmo ponit vnā qōnē ꝛ ei⁹ determinationeꝫ scōo rn̄det cuidā obiectōi q fieri posset. tertio format aliā qōnē ꝛ pōit ei⁹ rn̄sionē ꝛ rn̄sionis rōnē scōa ibi nec huic. tertia ibi dicet aliqs. ¶ In tex. ibi aut lege puta succedēdo ei ab itestato. ¶ In tex. ibi ꝑ interpositā ut si ex̄neus q fuerat a testatoꝛe substitut⁹ filio istituto testatoris postꝙ agnouit hˀditateꝫ ex dicta substōne istituit filiū testatoris exhˀdatū. qd āt si ꝺu⁹ filij exhˀdati fuisset istitutus. Nā potuisset ēt hꝫ hec tꝑa filiussa. ipubes hˀre ꝺuū. puta castrēsis peculij. ut si esset miles. iuxta.l.fi.C. de testa.mili. an tūc habeat locū iste tex. dicit videri ꝙ nō ꝑ id ꝙ habet.l.cū filio. de le.i.ꝛ in.l.si alien⁹. de le.ij. vbi pꝫ ꝙ dn̄s ꝑt grauari ex ꝑsona ꝺui sui istituti ergo nō hꝫ locū iste tex. q vr̄ loq qn̄ exhˀdatus nō potuisset grauari ita nec substitut⁹ ei⁹ ꝛ dic̄ ꝙ hec ꝑs vr̄ verioꝛ ꝛ ꝙ iste tex. in ꝟbo ꝑ iterpositā dꝫ exēplificari ꝑut.l.dixi. postea subdit ꝙ forte ꝯriuꝫ pōt teneri. qꝛ lꝫ exhˀdatus possit grauari ex ꝑsona ꝺui sui istituti.ꝑ.d.l.cuꝫ filio. tñ ñ poterit grauari e⁹ substitut⁹ sic̄ qn̄ legatū ē relictū exhˀdato pōt grauari exhˀdat⁹.l.cū pr̄.§.cū filie i fi.ꝺ vul.ꝛ pu. nō tñ pōt grauari substitut⁹. ut h ꝛ lege cū qdā.C. de le.ꝛ ꝑ h facit iste tex. i ꝟbo ꝑ iterposita idistincte loquēs. ꝑ hoc fac̄ id ꝙ no. Bar.i.d.l.cū filio.i ꝑmis oppo. dū vult ꝙ dispō illius.l.ꝛ similiū nō hꝫ locū i substituto exhˀdati grauato ut h.C.ꝺ le.l.cū qdā. adde ēt ꝙ oy. h exēplificat istū tex. ꝛ melius ꝛ ꝯueniēti⁹ ad l'ram nr̄aꝫ ibi fr̄i suo hˀs astitit ꝛc̄.s.ut itelligat i ꝺuo exhˀdati istituto a fr̄e ipsius exhˀdati effecto pubere ꝛ sic nō itelligit ꝙ seruus fuerit institut⁹ a pr̄e exhˀdati ꝛ ꝑ ꝯsequēs nō fac̄ ꝑ opi. quā vltimo loco retuli. ꝛ iō videret verioꝛ alia ꝑcedēs opi. nec ob. ꝙ si legat exhˀdato pōt grauari exhˀdat⁹ ꝛ nō ei⁹ substitutus. qꝛ dico ꝙ tex. h rn̄det vꝫ ꝙ ibi loq qn̄ iure legati non iure hˀditario ꝑuenit ꝺ bōis pr̄is ad substitutū exhˀdati. ꝛ ita loq Bar. in.d.l.cū filio. ꝛ aliud ē qn̄ ꝺuus instituit a pr̄e exheredati quo cāu exhˀdatus hꝫ ex iudicio pr̄is.d.l.cū filio aliud qn̄ a fra. ¶ Not. duo reqsita vt possit iniūgi ſbstituto exhˀdati on⁹ legati. vnū ē ꝙ iur' hˀditario ꝑueniāt facultates pr̄ne ad exheredatū ut h ꝛ.l.i.i rōne la.i.§.fi.ꝟ.e. ꝛ iō nō sufficit ꝙ titulo legati ꝑuenerint. ē eni honoꝛabilioꝛ titulus istōnis.l.filiū.§.ſꝫ si

legata.j.de le.pstā.scdo regrif q ex expsso iudicio testatoris p ueniāt.¶No.q a substituto exhrdati nō pōt legari ēt si aliqd sit legatū exhrdato q vr mix. z sic nō seqr exhrdatus pōt gra uari ,put pōt qn sibi legat.d.§.cū filie.ergo pt grauari ei⁹ sub/ stitut⁹ s3 bene ,pcedit ar.negatiue si nō pōt grauari exhrdatus ergo nec ei⁹ substitut⁹.ut h i si.z h adde q dicent cu3 gl.¶In tex.ibi.s3 aut lege zc.no.q refert an qs hēat hrditatē ex dispō ne testatoris an ex dispōne legis.s3 ꝯ.d.l.si fundū p fideicōmis su3.§.fi. cū.l.sequēti.ff.de le.i.vbi ita pōt pr grauare p fideicō missu3 in bonis filij ipuberi illos q ab i testato ex dispōne legis succedēt decedēti filio i pupillari etate sicut illos q succederēt ex pupillari substōne.Raph.h rñdet q h pōt itelligi q succes/ sit h fri decedēti ab itestato p⁹ pupillarē etatē s3 in ꝯrio decessit i pupillari etate.vel scdo q si h decessit i pupillari etate pm⁹ fi/ lius ipubes istitut⁹ d3 itelligi q potuisset testator filiū ipubere3 exhrdatū si succederet ab itestato fri suo grauare p fideicōmis/ su3 ut ibi.s3 h nō fec dic q hic grauauit substitutū exhrdati nō tanq legitimū successorē ab itestato fris ipuberis istituti:s3 i ꝯ rio fuit grauamē iniūctū ei q succederet ab itestatn filio ipube/ ri istituto vt ibi iūcta.l.plane.la.ij.i pn.e.ti.z sic nō sūt casus ꝯ rij s3 diuersi.¶No.q d3 i plus posse grauari hrs q potuerit d funct⁹.facit regula.l.hrde3.j.de reg.iu.¶In gl.i vbo legata debere.ibi b3 azo.h pma solutio vr magis cōis qd hic sit spāle odio pris exheredātis filiū. na3 si ab hrde legatarij legari pōt vt.l.si fuerit i fi.allegata i gl.ita debuisset posse legari a substitu to pupillari ipsi⁹ exhrdati q exhrdat⁹ erat legatari⁹.z substitu tus pupillariter ipsi exhrdato dr hrs ipsi⁹ ipuberis exhrdati z tñ nō pōt ab ipso substituto legari vt h z in.d.l.cū qdā bar.tñ h vr tenere sequētē solutionē qn testator legādo a substituto ex hrdati nō videat legari vlr ab hrde legatarij exheredati s3 vr noiati3 ab hrde ipsi⁹ legatarij.q fieri nō pōt ut h qn velit dice re q poterit eē q substitut⁹ nō erit hrs ipsi⁹legatarij exhrdati. z sic l3 ꝯtigere possit cāu erit hrs exhrdati nō tñ d3 posse ab eo legari.l.si sic.§.fi.d le.iij.s3 qn dixisset lego ab hrde exheredati tūc legat ab eo q oīno erit hrs.z sic legat vlr ab hrde qd fieri pōt ita loqt.d.l.si fuerit q rō nō vr bōa.q3 seqret q si a legitio successore ab itestato ipuberis relinqret fideicōmissu3 nō vale/ ret ēt si impubes eēt institut⁹ ꝯ.d.l.si fundū p fideicōmissu3.§. fi.Itē seqret q ēt si fili⁹ ipubes eēt istitut⁹ nō posset ab ei⁹ sub stituto legari ꝯ istū tex.d quo vide p io.d imo.in.d.§.cū filie.et i.l.ab hrditati.i pn.ff.de le.i.vbi ꝯphēdit opi.bar.z p alios in d.l.cū qdā.vbi Sali.posuit rōnē vnā spālitatis.Nā bm eū qn testator filio exhrdato sbstituit talis substō ē simplex testm filij z nō pris q3 nulla quotta hrditatis pris puenit ab substitutū ex dispōne pris.ut h vñ merito nō pōt pr i alieno testō legare nec ad hoc ob.l.papi.§.s3 nec ipuberis.ff.d iof.test. q3 ibi fili⁹ nō fuit exhrdat⁹.z sic ibi pr participat de testō filij pp quottā hr ditatis quā ē habitur⁹.z hāc rōne dicit eē no.z subtilē z p eā li mitari.d.§.s3 nec ipuberis.s3 tñ nō vr bona rō.tū q3 p eā nimis restringit.d.§.s3 nec ipuberis.tū ēt q3 qn fili⁹ ipubes eēt istitu tus z ei dat⁹ pupillaris substitut⁹ nō d3 dici q substitutio pupil laris sit testm pris ex eo q substitut⁹ capiat hrditatē pris q3 il/ lā capit nō vt hrs pris s3 vt hrs pupilli.isti.d pupil.substi.i pn. z sic ē idē sicut qn facta ē substō filio exhrdato.preterea posito q valerēt legata relicta ē substō exhrdati nō obstaret q tūc di/ cerent facta i testō alieō:q3 cēset ab ipubere exhrdato:sicut cē set ab eo facta dctā dispositio substōnis cū sit testm ipuberis vt in.§.igit isti.de pupil.substi.Vel ēt dici pōt q illud testm pris z filij est vnū testm.l3 duap hereditatū.l.ij.§.pri⁹.de vul.z pu. z pꝯsequēs nō ē vex dicere q legata dicant relinq i testō alie/ no.iō tene pmā rñsionem.z difficile tñ ē reddere rōne3 vrgētē spālitatis vt dicūt doc.in.d.l.cū qdā.¶In glo.fi.ibi a substi/ tuto puto pstandū zc.verū dicit gl.si exheredat⁹ agnouit lega tū sibi relictū.q3 substitut⁹ pupillaris exhrdati tenebit ad on⁹ legati vel fideicōmissi iniūctū exhrdato tanq qlibet hrs ipube ris.l.si seruo lega.§.si a pmo.z.l.si fundū sub ꝯditiōe.§.si pr. de le.i.in ratione.§.q vulgo.s.eodem z ideo si exheredatus non agnouisset legatum non teneretur substitutus ad onus si non vult amplecti legatum exheredato relictum.

Coheres. ¶Si porrō min⁹grauata accedat ex sub stitutōe pupillari alteri portiōi magis gra uate ē loc⁹ ꝯtributiōi ut augeant legata sic qn portio nullo mō grauata accederet grauate.z queadmodū si accederet ex sub stitutōe vulgari.h.d.z ē singularis bm io.d imo.h i tex.ibi psti terit.s.detracta qrta p fal.q3 tot⁹ semis ipsi⁹ cohrdis erat p le gata distribut⁹.¶In tex.ibi exhaustus eēt subaudi vsq3 ad do drātē iclusiue ipsi⁹semis pupilli.ita q sola qrta ipsi⁹ semissis re maneat vel fortasse ēt vltra dodrātē semissis erat grauat⁹ nō tñ i totū semisse vt q3 forte remāsit sibi dimidia qrte ipsi⁹ semissis vñ dicta qrta vel dimidia qrte cedet ad cōmodū legatariop q bus legata a cohrde ipuberis relicta sunt si āt tot⁹ semis pupil li ēt exhaustus nihil eēt d portiōe pupilli q posset ,pdesse lega tarijs.iō i tali casu nō posset ,pcedere hec lrā:z ita ē de mēte gl. z doc.h S3 pau.d ca.h dic q d3 itelligi h q semis pupilli fuit exhaustus minus q vsq3 ad dodrātē si vel vltra eēt exhaust⁹nō eēt iponēda rō legis fal.ex integro q3 nō repiret iste cohrs hre vltra qrta3 toti⁹ hrditatis.vñ d3 h poni q hrs repit hre vltra qrtā.iō pōit ex itegro vt sic restituat legatarijs qren⁹ fuit detra ctū plusq deberet attēta portiōe supueniēte.vel dic q pmus i/ tellect⁹ ēt stare pōt q3 ēt hrs nō repit hre vltra qrtā:tñ ex inte gro ponēda ē rō fal.q3 repit q aduersus legatarios qbus a co hrde pupilli relictū ē facta ꝯtractio maior q deberet habito re spectu ad porcionē pupilli z ad pauciora legata relicta a pupil lo z aduersus legatores qb⁹a pupillo relictū ē facta ē minor de tractio q fieri dēret habito respectu ad multitudinē legatop a cohrde pupilli relictop fateor q planior z min⁹dubitabilis eēt itellect⁹ pau.d ca.z h3 illū pt poni casus q testator hēbat.cccc. i bōis z filiū ipuberē istituit i dimidia z sic i.cc.z eū grauauit le gatis i cētū z ꝯdit sibi cohrdē i alia dimidia z eē grauauit one/ re legatop i.cc.z eūdē istituit pupillariter filio cohrs soluit le/ gata a se relicta deducta itegra fal.z sic detraxit qnqgīta z re cte q3 fuit i toto suo semisse grauat⁹ postea agnouit ptē ipube/ ris ex substōne pupillari ex cui⁹ psona habuit cētū vltra legata ab ipubere relicta z sic h3 mō vltra qrtā.qrit an itex sit haben da rō ꝯputatiōis fal.vt sic restituat legatarijs qb⁹a me relictu3 ē qtenus appet aduersus eos detractū eē plusq rō legis falc. patiat habito respectu ad ꝯtributiō3 portiōis pupillaris postea obueniēte.dubiū tñ faciebat q3 nō successit directo testatori in portiōe pupil.s3 pupillo z si pri p mediā psonā pupilli vñ vi debat q portio pupilli nō dēret ꝯtribui cu3 fuerit adita p pu pillū.tñ rñdet q imo pinde ē ac si pri hrs extitissem imediate postq effect⁹su3 hrs pris.Itē faciebat q3 falcidiā qua3 detraxi iure pmittēte ꝯtraxi.vñ videbat q nō dēret ex cā supueniēti re tractari.s.pp euētū pupillaris substōnis.S3 rñdet q imo hoc fieri d3 sicut qn fuisset substitut⁹ vulgariter cohrdi meo nō i to tū grauato.z ego añ euētū substōnis soluisse3 legata a me reli/ cta detracta itegra qrta.¶In tex.ibi ptē hrditatis acqrat sub audi q3 qd detraxit de le.a se relictis supplere d3 de portiōe sibi obueniēte ex substōne vulgari.l.i.§.id quod ex substōne.s.e. ¶No.q qn portio min⁹ grauata accedit magis grauate pin/ de fit ꝯtributio ac si portio nō grauata accederet grauate z nō hr meli⁹ alibi bm doc.¶In gl.i vbo exhaustus ibi h3 azo.hec cōiter tenet.¶In ea ibi.§.qsitū.s.i v.s3 legata.gl.h dū.al.l. q si alterutro voluit rñdere q.§.qsitū.itelligat qn portio gra uata accedit nō grauate.q3 tūc nō fit cōtributio.sec⁹qn portio nō grauata accedit grauate.q3 fit ꝯtributio:ut i.d.l.q si alteru tro.z eode3 mō fit ꝯtributio si portio min⁹ grauata accedat ex pupillari substōne magis grauate vt h q3 q iuris ē d toto quo ad totū.idē ē ut pte quo ad ptē.l.q ad tota.i pn.d rei uē.ita lo quit tex.h z ita suppleatis gl.¶In ea.ibi vel bm Hug.ē inte tio gl.q h itelligat q succedebat ex tacita vulgari.vñ tūc fit cō tributio.s3 ꝯria loquūt qn succedit ex pupillari vl ex iure accre scēdi.s3 iste itellect⁹ cōiter rephēdit p istū tex.i.v.pupillo hrs existat zc.z p tacitā vulgarē sicut p expssā succedit testatori nō pupillo isti.d pupil.substi.circa.pn.vt no.i.l.si.C.d isti.z sub. z bar.plene in.l.i.i qrto effectu substitutiōis vulgaris.s.d vul. z pu.l3 Dy.z ray.tenuerint istā opinionē Hugo.sed cōiter re prehēdit.¶In ea.ibi vel dic q mortu⁹ zc.intētio gl.ē q itelli gat h qn succedebat pupillo ex pupillari.ut tex.dicit ibi pupil lo hrs existet zc.z q h nō fiat ꝯtributio nisi legatop relictop a pupillo i tabulis pupillaribus nō a coherede istōne.Et sic nō ꝯdicit.d.§.qsitum v.sed si legata.Sed hec solutio communiter

dānat qꝛ ē ꝯ tex. h q loqr ēt de ꝯtributiōe legatoꝝ relictoꝝ ab ipso cohr̄de instōne. vñ teneatis p̄mā solutionē. ¶ Ex glo. tractat h bar. māꝫ ꝯtributiōis portionū ꝛ legatoꝝ ꝛ premitte ꝙ duplex ē contributio vna portionū hereditariarū alia legatoꝝ. p̄ma fit ad finē sbmouēdi d̄tractionē falcie. ut si fcā ꝯtributiōe bonoꝝ ꝛ solutis itegral̄r legatis repit penes hr̄dē remāere q̄rta portio toti⁹ hr̄ditatis vt h cū multis simili. alia ē ꝯtributio legatoꝝ relictoꝝ in diuersis istōnibus, vel substōnib⁹ ꝛ ista fit ad iducēdā fal. vt sic videat̄ an tot sint legata ꝙ eis itegraliter solutis nō remāeat q̄rta. ut. l. i rōne. ꝙ vulgo. ꝛ. §. si filio. cū simi. s̄. e. ꝛ bar. hic recolligit dictā materiā ꝛ i ea plures q̄ōnes format ꝛ ei⁹ dictis adde iquātū i. iij. q. dicit ꝙ si portio remāet apud coherdē p iuſ nō decrescēdi nō fit ꝯtributio legatoꝝ. qꝛ portio nō trāsijt cū onere. l. vnica. §. finaūt ad deficiētis. C. de cadu. tol. nā ang. ꝛ io. de imo. tenēt ꝯriū i. l. i. §. id ꝙ ex substitutiōe ꝛ in. § si cohr̄dis. s̄. e. ꝛ male ꝛ dixi i. d. §. id ꝙ ex substitutiōe. ꝛ iō ipsemet io. d̄ imo. h ꝛ i. l. in rōne. la. i. §. q̄situ i fi. s̄. e. se correxit. ¶ Itē iquātū i qnta. q. dixit ꝙ si istitut⁹ fuit substitut⁹ pupillariter filio exhr̄dato ꝛ legata ab ipso i istitutiōe ꝛ ēt i substitutōe fiet ꝯtributio nō solū legatoꝝ sꝫ ēt bonoꝝ p. l. i rōne. la p̄ma. §. fi. s̄. e. addatis ꝙ idē tenet bar. i. d. l. i rōne. §. ꝙ vulgo. i. i. col. ꝛ idē ibi tꝫ ang. ꝛ io. de imo. sꝫ ꝯriū tenet Raph. cu. in. d. §. fi. ꝛ ibi ēt pau. d̄ ca. in lec. bono. s. ꝙ nō fit ꝯtributio bonoꝝ. s. p̄ris ꝛ filij p. l. i duplicib⁹. s̄. e. sꝫ bñ fiat ꝯtributio legatoꝝ. ut ibi ꝛ d̄ illa loqr. d. §. fi. dixi ibi. ꝛ i. d. §. ꝙ vul. sup gl. i. possetis tñ saluare opi. bar. vt fiat ꝯtributio ēt bonoꝝ filij. s. q̄ obuenerūt a p̄re filio ipuberi exhr̄dato: puta ex cā legati sibi a p̄re relicti iuxta. §. q filios. s̄. ea. l. ꝛ tūc nō obstabit. d. l. i duplicib⁹. ¶ Itē iquātū i. vj. q. ꝯcludit ꝙ si exneus. i. ñ cohr̄s ē substitut⁹ pupillariter filio istituto ē loc⁹ ꝯtributiōi nō solū legatorū sꝫ ēt bonoꝝ ipuberis ꝛ testatoris. s. q̄ tpe mortis testatoris extabāt p. d. §. ꝙ vulgo. l. si fili⁹ q p̄ri. in fi. de vul. ꝛ pu. ꝙ h opi. vr̄ ꝯ. d. l. i duplicib⁹ vbi vr̄ ꝙ nō fit ꝯtributio bonoꝝ pupilli. sꝫ solū bonoꝝ testatoris ꝛ pbat̄ p alia iura q̄ ad h allegaui in. d. §. ꝙ vulg. cui bar. nō bñ rn̄det. ¶ Et moderni istā p̄tē tenēt ꝛ me remitto ad ea q̄ dixi i. d. §. ꝙ vulg. i. iij. no. Itē circa hāc sextā. q. addatis ea q̄ dixi i. d. §. q̄situ p. l. cohr̄di. §. cohr̄s d̄ vul. ꝛ pupil. ¶ Itē iquātū bar. i. viij. q. ꝯcludit ꝙ si facta fuit substitutio cōpēdiosa ꝛ q̄rat̄ an i ea sit locus ꝯtributiōi dꝫ dici ꝙ aut euenit casus vulgaris substitutiōis ꝯphensе sub ea. iuxta plene no. p bar. ꝛ alios i. l. cēturio. d̄ vul. ꝛ pu. ꝛ p alios i. l. p̄cib⁹. C. de ipube. ꝛ ali. substi. ꝛ tūc dꝫ dici put i vulgari ꝯcludit̄ i q̄ ē locus ꝯtributōi portionū ꝛ legatoꝝ. ut. s̄. e. l. §. q filiū i p̄n. ꝛ. l. i. §. id ꝙ ex substitutōe. s̄. e. nisi legata eēnt noiatiꝫ relicta. vt i. d. §. id ꝙ ex substitutiōe. aut euenit casus pupillaris substitutiōis cōprehēse sub ea iuxta. d. l. cēturio. ꝛ. d. l. p̄cib⁹. ꝛ i. c. si p̄r. d̄ testa. i. vj. ꝛ tūc distigui dꝫ put distinguit̄ i pupillari. ut hr̄. s̄. e. l. §. q filiū. ꝟ. si ꝟo p̄ri cū ꝟ. se. iūcto ꝟ. pene eadē dicēda sūt ꝛc. addit io. de imo. h ꝙ dictū bar. p̄cedit qñ substitutio ꝯpēdiosa nō eēt spēs substitutiōis p se: ut qꝛ facta eēt a pagano. Sꝫ si eēt spēs p se vt qꝛ facta eēt a milite. nā tūc ē spēs substitutiōis p se. ut no. p gl. lꝫ ipse nō alle. i rubrica. s̄. de vul. ꝛ pu. ꝛ no. bar. i d. l. cēturio. i scda q̄ōne. ꝛ h casu dicit posse ꝯcludi ꝙ si dicam⁹ p eā succedi ei cui fit i bonis a testatore obueniētib⁹ ꝛ i eis substitutū fieri hr̄dē illius cui ē substitut⁹: tūc idē de ea pōt iudicari ꝙ d̄ pupillari p quā sil̄r succedit̄ ei cui facta ē substitutio. isti. de pupil. substi. i p̄n. Si āt dicem⁹ p ea succedi testatori: tūc vr̄ idē dicēdū ꝙ i vulgari p quā succedit̄ testatori. isti. de pu. substi. i dicto p̄n. ꝛ dicit ꝙ forte veri⁹ ē ꝙ p dictā cōpēdiosaꝫ succedat̄ ei cui facta ē substitutio. d̄ quo remittit ad lati⁹ dicta p se in d. l. cēturio. vbi i. iij. ꝛ. iiij. col. tꝫ ꝙ p eā succedat̄ illi cui facta ē substitutio. tñ veri⁹ vr̄ ꝙ d̄ ea iudicet̄ vt de vulgari. qꝛ succedit̄ testatori p dictā cōpēdiosaꝫ. ut vr̄ pbari i. l. milites ēt bis. s̄. de testa. mili. ꝛ. d. l. cēturio. ꝟ. post eā aūt ꝛc. iūcta. l. ius nr̄m. j̄. de reg. iur. ꝛ tenuit Ja. bu. i. d. l. p̄cib⁹. ꝛ ē d̄ mēte cy. i. l. i testō. la. i. C. d̄ testa. mili. i ꝟ. sꝫ adhuc istat̄ ꝛc. Et āg. i. d. l. cēturio. et ꝙ ista eqparet vulgari voluit bar. i. l. marcel. §. qdaꝫ liberis. j̄. ad trebel. i ꝟ. q̄ro ad id q̄d deueniat ad aliquē ex substitutōe cōpēdiosa ꝛc. lꝫ Jo. de imo. ibi teneat opi. quā ipse tenuit i. d. l. cēturio. sꝫ nō vr̄ illā opi. pbare. ¶ Itē adde i materia hui⁹ ꝯtributiōis ꝙ si cohr̄di grauato obuenit ab intestato portio cohr̄dis nō fit ꝯtributio portionū vt augeant̄ legata ꝛ submoueat̄ falcidia. ut. l. q duos. s̄. d̄ vul. ꝛ pu. bñ facit. l. p̄r filiā. §. fi. s̄. eo. dicitur enim hoc casu obuenire portio coheredis p̄ter voluntatē testatoris ideo nō fit contributio. bene facit. l. i. §. si coheredē. s̄. eo. ꝛ ꝙ ibi not. ang. q ibi. ꝛ in. §. id ꝙ ex substitutiōe. j̄. e. l. ponit aliqua i materia ꝯtributiōis circa q̄d ēt videatis aliqua q̄ addidi i. d. §. q̄situ. Itē q̄rit bar. qd si factū ē statutū ꝙ qcūqꝫ sit alibrat⁹ i qngētis libris vel abinde supra teneat̄ mutuare cōi cētuꝫ florenos p emēdo frumētū ꝛ reperit̄ ꝙ ꝯsanguine⁹ q ē alibrat⁹ forte in ducētū libris succedit ꝯsanguineo suo alibrato i. ccc. libris vel abinde supra. ꝛ i libro cōis sūt diuise libre vtriusqꝫ ꝯsanguinei dēat fieri cōmixtio ꝛ ꝯtributio vtriusqꝫ libre adeo ꝙ teneat̄ mutuare dictos cētū florenos. ¶ Cōcludit ꝙ si qdē factū fuit ordinamētū āñꝙ ille ꝯsanguineus decederet. ꝛ si on⁹ cepit eo viuo ꝛ cēsebunt̄ duo p̄rimonia. d. §. si coheredē. ꝛ. d. l. fi. aut fuit fcm̄ ordinamētū postꝙ ille successerat ꝛ tūc totuꝫ dicat̄ vna libra iā eniꝫ p̄rimonia ceperāt eē iūcta. l. sꝫ si plures. §. filio. d̄ vul. ꝛ pu. ꝛ totū onus cepat i p̄sona hr̄dis iō i p̄sona succedētis fit ꝯtributio ut. s̄. e. l. §. q filiū. i p̄n. iūcto ꝟ. si ꝟo p̄ri ꝛ dic̄ ꝙ ñ ob. l. si idē cuꝫ eo. i p̄n. s̄. d̄ iurisdi. om. iu. qꝛ ibi q̄libet cā facit sepatū iudiciū sꝫ h q̄libet libra ñ facit. sepatū p̄rimoniū cū ceperit eē vnū p̄rimoniū. Sꝫ io. d̄ imo. dic̄ ꝙ i p̄mo mēbro vr̄ ꝙ bar. nō bñ dicat ꝛ ꝙ imo ēt si factū fuit statutū āñꝙ ꝯsanguine⁹ d̄cederet nihilomin⁹ debeat fieri ꝯtributio. qꝛ statutū semp loqr̄ ꝛ ē i viridi obſuātia. l. arriani. C. d̄ here. ꝛ sic vr̄ ꝯprehēdere ēt casus q venirit post statū. illud eni ē p̄puꝫ de nā legis vt respiciat futura. l. legis ꝛ ꝯstōnes. C. d̄ legi. ꝛ iō cū veꝝ sit dicere ꝙ iste sit alibrat⁹ i qngētis ꝯsiderādo ei⁹ extimū post statutū siue statutū fuerit fcm̄ añ successionē siue post vr̄ ꝙ vtroqꝫ casu locū hēat cū ceperit libra sua eē cū libra ꝯsanguinei p additionē. l. sꝫ si pluresſ. §. filio palle. ꝛ rn̄det ad d. §. si cohr̄dē. ꝙ ibi on⁹ erat ānexū portiōi q̄ postea alteri obuēit. sꝫ h añ successiōeꝫ nulla portō ex p̄dictis hēbat on⁹ dicit ēt ꝙ ñ obstat id ꝙ notat̄ p gl. i. l. vbi fideius. j̄. d̄ solu. cū ibi no. p bar. vbi habet̄ ꝙ si aliqs sit bānitus i qnq̄ginta ex vna cā ꝛ i alijs qnq̄ginta ex alia cā ñ fit ꝯiūctio ut itelligat̄ bānit⁹ i cētū qꝛ ibi loqr̄ i mā penali q̄ ē restrigēda. l. si p̄ses. j̄. d̄ penis q̄ rō hic cessat cū p⁹ agat̄ h d̄ fauore reipu. ut ei subueniat̄. fac ꝙ habet̄ i. l. iij. §. utꝝ. s̄. ad silleia. ¶ Addatis ꝙ bar. in casu saluat̄. s. p onere mutuādi p illa necessitate q̄ nūc tpe facti ordiamēti suberat: qꝛ attēdit̄ tp̄s quo sumit originē cā pp ꝙ iponit̄ onus. ut no. bar. p⁹ gl. i. l. icola lultia. j̄. ad munici. ꝛ no. bar. i. d. §. si coheredē. in fi. sꝫ ubi statutuꝫ eēt general̄r factū adeo ꝙ cōprehēderet tp̄a futura. ꝛ alias necessitates futuras tūc p futuris ipositionib⁹ verū eēt illud q̄d dicit io. d̄ imo. p quo ēt vide no. per bar. i n. l. cū lex. s̄. d̄ legi. ꝛ in. l. illicitas. in p̄in. s̄. d̄ offi. presi. ꝛ p doc. in. c. ij. ꝛ in. c. fi. d̄ cōsti. cū simi. ¶ Itē inducit̄ p bar. ad questionē retēto dicto statuto plures filij succedūt vni p̄ri cui⁹ libra ascēdit ad dictas qngentas libras ꝛ interdictos filios heredes nō ē facta diuisio libre an debeat dicta libra i singulis cōsiderari p rata an ꝟo debeat fieri cōtributio ꝛ tenet q̄d non dꝫ fieri cōtributio p. l. fi. §. pe. ff. de bo. dā. vt hic plenius p eum. Jo. de imo. hic dicit ꝙ dictū Bar. vr̄ p̄cedere qñ statutū fuit factū post successionē si aūt fuisset factū añ tūc vr̄ s̄m eū ꝙ pater eēt iā obligatus: ꝛ iō tale onus trāsit i heredes p portione tñ hereditaria. l. i. cuꝫ similibus. C. si cer. pe. ꝛ hoc placet quātū est respectu necessitatis q̄ suberat tpe facti ordinamēti vel etiam alterius postea subsecute veniente patre casu quo verba statuti illā cōprehēderēt s̄m quod colligitur ex his q̄ proxime dixi.

9 **Ui quadringēta.** ¶ Si pple.

xitas contingat ex accidenti preter testatoris proposi tum ƀm mentē testatoris dirimitur hoc dicit ƀm Bar. vel sic ⁊ magis ad litterā legatuȝ sub cōditiōe si falci die locus nō sit nō valet si tm̄ sit necessariū heredi ꝓ falcidia quātū ascendit illud legatū sed si nō tm̄ eate nus vitiaꝛ ⁊ in residuo valet de eq̄tate lȝ de rigore' de beret eē in totū nullū ex quo falcidie locus ē ⁊ sic defi cit ꝯditio.h.d.vsqȝ ad.§.q ducenta.⁊ diuidiꝛ in tres partes.primo loquiꝛ qn̄ totū legatū erat necessariū ꝓ falcidia que ascēdebat ad centū ⁊ fundus legat⁹ sub illa ꝯditione valebat centū ⁊ nō vltra.scđo loquiꝛ qn̄ totū legatū nō erat necessariū q: legatū ascēdebat ad ducentū ⁊ ꝓ falcidia sufficiebāt centū.tertio iuriscon sultus dat cōsiliū testatori ꝙ nō loquaꝛ eo mō quo fu it positū thema in p̄ncipio.q: opponēdo ꝯditionē il lo mō resultat perplexitas.sȝ loquaꝛ alio mō ħ expres so scđa ibi qd ergo.tertia ibi quare.¶ Jteȝ p̄ma pars subdiuidiꝛ i tres q: p̄mo poniꝛ thema ⁊ qđ vsqȝ ibi di xi.Scđo ostēditur ꝙ quocūqȝ mō r̄ndeaꝛ ad q̄ōnem respōsio erit falsa.⁊ sic resultat perplexitas vsqȝ ibi cū aūt.tertio dictā perplexitatē dissoluit determinādo ꝙ nō valet legatū ex p̄sumpta mēte defuncti que cēsetur fuisse ꝙ p legatū fundi nō diminuāꝛ alia legata facta de trecentū.ergo si alia bona nō sunt.⁊ diceremus va lere legatū diminuereꝛ alia legata igr̄ nō dȝ valere. q: deficit ꝯditio sub qua censeꝛ voluisse legare.¶ Jtem scđa ps p̄ncipalis similiter subdiuidiꝛ. q: p̄mo ōn̄dit ꝙ si determinamus ƀm casuȝ ꝓut primū.s.ꝙ legatuȝ deducendū nō valeat sequiꝛ absurdū ⁊ ꝯtra volunta tem defuncti cū alia rō sit hic ꝙ̄ ibi q: ibi totū erat ne cessariū ad falcidiaȝ hic aūt dimidia tm̄.si aūt dicam⁹ valere pro pte ⁊ ꝓ parte nō valere diceremus contra rōnē.q: ꝯditio sub q̄ fuit fcm̄ nō potuit scindi.⁊ sic ꝓ pte ipleri ⁊ ꝓ pte nō sȝ vel in totū extitit vł' i totū defe cit.ergo silr legatū ⁊ ħ vsqȝ ibi.ergo p excepitōēs ibi soluit ꝙ legatū ꝓ parte valeat nō de rigore sed đ eq̄ta te ⁊ p exceptionem doli heres se poterit quo ad dimi diā tueri.¶ Jn tex.ibi estimabiꝛ.s.ꝙ nil debeaꝛ.q: ē iniquuȝ. vel ꝙ totū debeaꝛ qđ est ꝯtra volūtatē testa toris.¶ Jn tex.ibi tēperanda.s.vt sic obstet exceptio in dimidia legati ⁊ in dimidia nō.¶ Jn tex.ibi cōseq velit.s.qđ vn⁹ legatarius supportet onus alioꝝ i falci dia.¶ No.ex tex.ibi qd iuris est ⁊c̄.formā pro cōmis sionibus que fiunt ꝯsultoribus vt cōmittaꝛ ꝙ cōsulāt qd iuris sit ƀm ang.ħ q ēt pro hoc.alle.l.si fideiussor in p̄n.ꝭ.q satisda.cog.⁊.l.si is q quadringenta.i p̄n. ꝭ.e.⁊.c.iiij.de ꝯsuetu.⁊ ƀm io.de imo.hic talis cōmis sio iplicite oēm q̄ōneȝ ex facto narrato descēdente.vt hic addatis ēt tex.idē probantē in.l.si fundū sub con ditiōe.§.stichū.ꝭ.de le.i.⁊ illuȝ ad hoc ibi ponderat. Jo.de imo.ibi post ang.⁊ tex.in.l.eius q in ꝓuincia circa p̄n.ꝭ.si cer.pe.⁊ ibi no.ang.ꝙ p illuȝ tex. ꝓbaꝛ ꝙ sub tali cōmissione cōprehendiꝛ ꝙ ꝯsulatur tā sup appēditiis ꝙ̄ super p̄ncipali ⁊ tā de his que ꝯcernunt iustitiā ꝙ̄ iuris ordinem pro hoc ēt est tex.in.l.cuȝ sti pulatus sim mihi a proculo.§.fi. ⁊ ibi notat Ange.⁊ io.de imo.ꝟ.de verbo.obli.⁊ tex.in.l.ticia. ⁊ ibi ang. ꝭ.so.ma.⁊ no.Bal.in.c.i.in prin.in.iij.col.de cōtro. inuesti.⁊ ibi dicit ꝙ si cōmissio facta sit per dicta ver ba debet sup oībus consulere.al's nō vr̄ consiliū red didisse.l.qd tamen.in p̄n.ꝭ.đ arbi.¶ No.ꝙ questio perplexa seu quodam modo indissolubilis appellaꝛ tractat⁹ apud dialeticos.⁊ dicit gl.in.l.ita stipulatus. in verbo tm̄ dare spondes.ꝟ.de verb.ob.ꝙ iste locu tiōes apud legistas appellantur implicite.¶ No.ꝙ perplexitas nō vitiat actum ⁊ hoc ƀm Bar.est verum si contingat preter mentē testatoris.secus si ex mente testatoris.l.si ticius.ꝭ.de condi.insti.⁊ per dicta.l.ti cius iunctis no.per bar.hic dicit pau.de castro banc l.notabiliter limitari vt ꝓcedat quādo nō ꝯstat testa torē sciuisse facultates bonoꝝ ut frequēter ꝯtingit q:

de facultatibus suis plusꝙ̄ in his sit sperāt hoīes.§.in fraudē. insti.qui.ex cau.manu.nō pos.presumit ergo lex testatorē cogi tasse ꝙ in bonis suis esse possunt alia bona vltra legata q̄ bona sufficiūt heredi ad quartā ⁊ si hoc eēt volebat valere legatū fū. di.al's nō alia legata p hoc legatū diminuerenꝛ.Si ergo ꝓbeꝛ ꝙ testator sciebat vires bonoꝝ suoꝝ ⁊ p ꝯ̄ns ꝙ imineret fal.si valeret vltimū legatū sub cōditiōe hic exp̄ssa factū.tūc nō solū in primo casu hic posito sȝ ēt in scđo reddeꝛ legatū nullū i totū ⁊ iputet sibi testator ēt in scđo casu postꝙ̄ sciebat imminere falci diā postꝙ̄ illā ꝯditionē apposuit.ꝓ hoc.alle.ēt in.ar.tex.queȝ dicit eē singulariter.no.ad multa in.l.si in testō.i p̄n.ibi sua eni culpa ⁊c̄.supra si qs omis.cā.test.⁊ dicit ꝙ putat hāc limitatio nem eē verissimā.lȝ p nullū tangaꝛ.⁊ adde bar.q idē sentit i.l. i.ꝭ.de cōdi.insti.dū opponit.de hac.l.⁊ ibi plenius tractat istaȝ materiā perplexitatis ad quā ēt videatis no.p bar.in.l.si post mortē.in p̄n.ꝭ.de le.i.in.q.de puncto.⁊ p pe.de ancha.i regu la accessoriū de reg.iur.in.vj. in.vij.q.⁊ in ꝯsilio.cclxx. qđ inci pit auxiliū veritatis ⁊c̄.tn̄ dictā limitationē pau.đ ca.nō audeo firmare.q: vr̄ ꝯtra tex.in.l.stichū q me⁹ erit i p̄n.cū ibi notatis per bar.de le.i.vbi si ꝯditio nō conferꝛ.in ptātem alterius. sed in aliquē euētū ⁊ ꝯditio veniat iplenda in ipsa re vel circa ipsaȝ rē de qua fit dispositio: ⁊ tunc sciudiꝛ ꝯditio ⁊ quatenus pōt i pleri valet legatū ergo ħ quādo testator dixit lego.cc.si loc⁹ fal cidie nō erit dȝ exponi.i.quatenus falcidie locus non erit.q: ex mente testatoris dicta v̾ba cōditionalia important ꝙ si solutis aliis legatis supererūt bona ꝓ fal.⁊ ꝓ hoc legato tūc volo hoc legatū deberi vt pȝ ex p̄n.huius.l.ergo ꝯditio veniebat iplen da de bonis vel circa bona testatoris de qbus facta erat dispo sitio ⁊ ista potuit eē rō huius.l.in v̾.qd ergo. ⁊ sic cessabit om ne ꝯ̄riū.ꝓterea lȝ testator sciret bona sua ipsi testō nō sufficere: tn̄ nō potuit sciꝛ an tpe mortis sufficerēt: p̄sūptio eni ē ꝙ suplu creꝛ.l.cura.§.deficiētiū.ff.de mune.⁊ ho.⁊.l.si defūctus.C.ar bi.tutel.¶ No.ꝙ de rigore iuris ꝯditio legati non dȝ scindi vt ħ ⁊.l.cui fundus.⁊.l.pe.in p̄n.ꝭ.ti.i.q̄nqȝ tn̄ de eq̄tate scindiꝛ vt ħ.de quo no.plene i locis p̄allegatis ⁊ i.l.si plures.C.đ ꝯdi. inser.⁊ i.d.l.stichū q me⁹ erit.i p̄n.⁊ ibi bar.¶ No.ꝯiūcta gl. in v̾.p exceptionē dr̄ fieri de eq̄tate ut ħ.⁊.l.q eq̄tatē.ꝟ.de doli excep.¶ No.ꝙ qn̄ cessat falcidia i aliquo legato ex mēte testa toris n̄ grauaꝛ hr̄s sȝ ceteri legatarij.đ quo fuit notatū.l.ex asse. ⁊ i.l.si i testō.ꝭ.e.¶ Et p hāc.l.dic bar.se dixisse ꝙ cū testator i vno legato adiecisset hec v̾ba hoc legatū volo p̄stari integrū si ne diminutiōe ⁊ i aliis hoc nō adiecit iportabūt hec v̾ba ꝙ id qđ deberet minui de dicto legato hr̄s suppleat de aliis legatis ⁊ tūc rō falcidie erit ineūda ƀm ꝙ no.p gl.i.d.l.si i testō.⁊ hoc itelligit siue legatū minuaꝛ ꝓ falcidiā siue p defectū facultatū. iuxta.l.in q̄titate.§.fi.ꝭ.e.eadē rōne ⁊ itelligit pau.đ ca.ꝙ q: hoc casu detrahiꝛ falcidia ex volūtate defūcti hoc n̄ noceat hr̄ di.sȝ solū noceat aliis legatariis.vt ipsi patianꝛ totā falcidiā tā đ suis legatis ꝙ̄ đ isto p id qđ legiꝛ ⁊ notaꝛ i.d.l.si i testō.sȝ qn̄ falcidia đ vno legato nō detrahereꝛ ex dispōne legali: vt q: eēt ad pias cās: tūc aliis legatis nō nocet q: n̄ patiunꝛ falcidiā nisi de ꝓpriis legatis.sȝ nocet dūtaxat hr̄di.l.si post missionē.ꝭ.e. ⁊ no.p bar.i.d.l.ex asse.⁊ dic ꝙ ita vult bar.ħ.⁊ hoc dcm̄ bar. ē sūme no.q: si nō hēremus decisionē suā qlibet p̄ma facie dice ret ꝯ̄riū.s.ꝙ soli hr̄di hoc noceret sicut dicim⁹.qn̄ vnū ē legatū piū ⁊ aliō nō.⁊ ita ēt sentit ang.hic.¶ Sȝ mihi vr̄ ꝙ iste tex.n̄ ꝓbet decisionē bar.hodie.q: ƀm hec tpa testator nō poterat i p̄iudiciū hr̄dis ꝓhibere falci.l.qđ đ bonis.§.i.⁊.§.fi.ꝭ.e.sȝ si ꝓhibeat vnū legatū defalcari talis ꝓhibitio nocebat aliis lega tariis qb⁹ testator poterat diminuere.nō āt hr̄di cui n̄ poterat dimiuere.sȝ hodie pōt testator ꝓhibere hr̄dē detraheꝛ falcidiā p auc.sȝ cū testator.C.e.p ꝯsequēs cessat rō hui⁹.l.⁊ postꝙ̄ ita ꝯsiderauerā iueni Raph.hic ita diceꝛ q p hoc iferꝛ ꝙ dcm̄ bar. hodie n̄ ꝓcederet.⁊ ꝙ talis sȝ ꝓhibitio nocebit hr̄di nō āt aliis legatariis sicut qn̄ aliqđ ē legatū piū p ea q̄ dicta fuerūt in.l.ex asse.ꝭ.e.⁊ p.l.si post missionē.ꝭ.e.Sed cōsideraui posse salua ri opi.bar.q: ad hoc vt heres dicaꝛ ꝓhibit⁹ posse detraheꝛ fal. reqriꝛ ꝙ exp̄ssiȝ testator disposuerit nō velle hr̄dē retinere falci diā.ita dicit tex.in.§.si v̾o exp̄ssiȝ.in auc.de here.⁊ fal.cū ergo dicta v̾ba testatoris.s.volo legatū tale p̄stari in integrū ⁊ sine đ tractionē possit intelligi ꝙ heres habeat falcidiā perdere: pos

ſint ēt ītelligi ꝙ heres nō ꝑdat falcidiā: ſȝ ꝙ aliȷ̄ legatarii ſup/pleant ſeqtur ꝙ ꝺ neceſſitate ṽba nō ꝯcludūt ꝙ teſtator expſſe ꝓhibuerit hr̄dez retinere fal. ⁊ per h̄ habes ītellectū ad. q. illaȝ qua q̄rit̄ an ſi teſtatoꝛ ꝺixit ꝙ uolebat ītegre ſolui legata an im pediat̄ hr̄ ſꝺtrahere fal. qdā tenuerūt ꝙ ſic maxie ꝑ tex. cū gl. fin. i. l. ꝺecē. ī. ꝺ fideicō. lib. ⁊ no. ꝑ bar. ang. ⁊ pau. ꝺe ca. in. d. auc̄. ſȝ cū teſtatoꝛ. ⁊ ang. i. d. l. ꝺecē. ⁊ i. d. §. fin ṽo expreſſim. et plene no. roma. in. d. auc̄. ſimilr̄. ad fi. cū ſuis cōcoꝛ. ⁊ tenendo opi. ꝙ ītelligat̄ ꝓhibita fal. ꝺȝ ītelligi qn̄ teſtatoꝛ oīa legata iuſ/ ſit ītegre ſolui: uel qꝛ vnū tm̄ legatū fecit ⁊ illud iuſſit ītegre ſol ui: ſȝ ſi plura lega. fecit vnū iuſſit ītegre ſolui nō ītelligit̄ ꝓhibi ta fal. ꝑ id qꝺ ſingulariter no. bar. hic iunctis his q̄. ſ̄. ꝺixi ꝙ ꝑ petuo no. Dū tm̄ bar. h̄ ꝺixit ꝙ in. q. h̄ formata ꝑ eū erit ineun da rō. fal. ſȝ ꝙ not. i. d. l. ſi ī teſtamēto. nō vr̄ bn̄ ꝺictuȝ. qꝛ ṽba p̄dicta. ſ. ſine vlla ꝺiminutiōe hoc nō patiunt̄. ſȝ qn̄ legatū fcm̄ ē ꝑ ṽba ꝺe qb᷒ ī. d. l. ſi in teſtō ṽba patiunt̄ ꝙ ꝺe illo augmēto ſeu ſupplemēto legato detrahat̄ falcidia nō mirꝫ ſi ibi ꝺetrahi tur ſm̄ formā ibi notatā ꝑ glo. in fi. ¶ In gl. in ṽ. opȝ. in fi. di/ cit ang. ⁊ io. ꝺ imo. ꝙ nō ſūt cōtraria ſȝ ꝯcoꝛdāt: qꝛ hic ⁊ ibi gra nant̄ aliȷ̄ legatarii ex eo ꝙ ꝺ iſto legato ceſſat falcidia ex diſpoſi tiōe teſtatoris. ſec᷒ ſi ex diſpoſitiōe legis ꝑ. d. l. ſi poſt miſſiōeȝ.

Qui ducenta. Iſte. §. reputat̄ valde ꝺifficilis ꝓ pter itricationē gloſaꝝ vſure q̄ ꝑ/ cipiunt̄ ꝑ hr̄dez ex q̄titate vni legata pēdente ꝯditōe debēt in falcidiā ꝯputari reſpectu oīuȝ legatarioꝝ. ⁊ qꝺ deeſt ab oīb᷒ le gatariȷ̄s ꝓ rata ſupplet̄ ⁊ q pinguius legatū hēat plus grauat̄ in ſupplēdo. h. ꝺ. ⁊ ꝺiuidit̄ in q̄ttuoꝛ ꝑteſ. in ꝑ̇ma ponit̄ thema ⁊ qꝺ, in ſcꝺa recitat opi. quoꝛūdā. ī tertia reprobat opi. p̄dicto/ rū. in q̄rta ponit ſolutionē. q. ſm̄ opi. quā approbat auctoꝛ hu/ ius. l. ſcꝺa ibi legis falcidie. tertia ibi qꝺ minime. q̄rta ibi ſȝ qꝺ. ¶ Et caſus hic figurari dȝ. teſtatoꝛ hn̄s ꝺucētū ī bonis deceſ/ ſit ⁊ vni cētū pure legauit: alteri alia cētuȝ ſub ꝯditiōe. hr̄s ſtatī ſoluit illa cētū q̄ pur̄ legata fuerūt ⁊ pēdēte ꝯditiōe ꝑcipit. xxv. ex fructu ſeu interuſurio alioꝝ cētuȝ ſub ꝯditōe legatoꝝ poſtea extitit ꝯditio ⁊ petit legatarius ꝯditiōalis legatū hr̄s vult ꝺtra here fal. querit̄ q̄liter ꝺebeat ꝺetrahi. ⁊ ꝑ̇mo dicit ꝙ cū. xxv. ꝑ/ cepit hr̄s q̄ ſunt ꝺimidia q̄rte ꝺȝ illa ſibi ꝯputare ī falc. iuxta. l. paulus. ſ̄. e. reſtat ꝙ hēat aliā ꝺimidiā q̄rte ⁊ eius fruct᷒ iuxta l. ꝙ ꝺ bonis. §. fruct᷒. ſ̄. eo. q poterāt foꝛtaſſe aſcēdere ad quin qȝ ſm̄ facti ꝯtingētiā ⁊ ſic ſūt ꝯferēda hr̄di. xxx. ꝓ ꝺimidia q̄rte ⁊ ꝓ fructibus illi᷒. q̄liter ergo ꝯferent̄. xxx. fuerūt opiniōes. pri ma fuit ꝙ pro eq̄libus ꝑtibus ſed rep̄hendit̄. qꝛ pigui᷒ ē lega tū puꝝ in q̄rta ꝑte cū legatuȝ puꝝ fuerit factū in cētū ⁊ legatū conditionale fuit factum ꝺe cētum. ſed fuit ꝺiminutū ꝑꝑ ꝺcm̄ īteruſuriū aſcēdens ad. xxv. ⁊ ſic ꝑinde ē ac ſi. lxxv. tm̄ fuiſſent ei legata vn̄ ꝺebēt ꝺe iſtis. xxx. fieri ſeptē ꝑtes quaꝝ q̄ttuoꝛ cōfe ret legatari᷒ purus ⁊ tres legatari᷒ ꝯditiōalis. ⁊ hoc mō ꝯferet plus ꝓ q̄rta ꝑte legatari᷒ purus. ¶ In tex. ibi reciperet ſubau/ di q̄rit̄ q̄liter ſit īponēda rō legis falci. ¶ In tex. ibi. xxv. ſub/ audi iter nos ambos ſm̄ verū ītellectū. ¶ In tex. ibi qnquagi/ ta. ſ. q̄ ſūt quarta ducētoꝝ ꝺebita ꝓ fal. ⁊ loqtur de fructib᷒ ꝑci piēdis ex dictis qnquaginta. ¶ In tex. ibi ut quīqȝ ſubaudi in ter nos ambos ſm̄ verū ītellectū. ¶ In tex. ibi qna ꝺena poteſ̄ exponere. i. qndeci ⁊ ꝙ ſeqt̄ ab vtroqȝ noſtrū. i. a quolibet nr̄ȝ ⁊ eſt bona expoſitio ī ſe ſed aliq̄liter violat lr̄am. vn̄ ſcꝺo pōt ex poni quina dena. i. bis qnqȝ ⁊ bis decē. l. ſi qs teſtō. in ꝑ̇n. cum ſimi. ſ̄. de le. i. ⁊ qꝺ ſubiȷ̄cit ab vtroqȝ nr̄m ſtat collectiue nō di/ ſtributiue. ut ēt accipit̄ ꝑ glo. i. §. ne aūt laboꝛ. in auc̄. de iudi. ⁊ meli᷒ in. l. creditoꝛ. §. ſi ꝺuob᷒ ī ṽbo ab vtroqȝ. ſ̄. māda. ⁊ uter qȝ itellect᷒ effectualiter recidit in idē. ſ. ꝙ iter ambos ſoluamus xxx. ¶ In tex. ibi ꝙ minime uerū ē. ſ. ꝙ qlibȝ ꝯferat ꝓ dimidia ⁊ ſic equalr̄. ⁊ ſm̄ hāc expoſitionē que ṽa ē nō corrigit̄ aliquid aliud ꝺe ſuperi᷒ ꝺictis in lr̄a. ¶ In tex. ibi eādē q̄titatem. i. ꝓpa ret qꝛ cuilibet noſtrū cētū ſūt legata. ¶ In tex. ibi vlteri᷒. ſ. ī q̄r ta parte ꝑꝑ dictū iteruſuriū aſcēdens ad. xxv. in quib᷒ legatum cōditionale cēſet̄ eē minus puro legato. ¶ In tex. ibi ꝯferam᷒ ſ. ꝺe dictis. xxx. ¶ No. ꝙ hr̄s nō ſolū ꝺȝ hr̄e q̄rtā. ſed fruct᷒ q̄r/ te. d. §. fruct᷒. ¶ No. ꝙ legatū in ꝺiē vel ſub ꝯditiōe cēſet̄ eē tā to min᷒ q̄tuȝ ē iteruſuriū qꝺ medio tꝑe ꝑcipit̄ ſeu cōiter percipi poſſet ut videbim᷒. in gl. ij. magna. ad idē. l. in q̄titate. §. fi. et l. in lege fal. nō habet̄. ſ̄. e. ¶ No. ꝙ iteruſuriū medio tꝑe ꝑce ptū pēdente ꝯditiōe legati cōputat̄ hr̄di in falcidiam ⁊ ꝓdeſt oībus legatariȷ̄s nō ſolū illi ex cui᷒ legato per ceptū ē. ¶ No. qn̄ hr̄di reſtat aliquid ſoluēdū ꝓ fal/ cidia ꝺȝ fieri per legatarios pro rata ſm̄ qꝺ h̄ habetur ¶ In gl. ſuper ṽ. erit ibi ſȝ corrigit̄ ⁊c̄. hoc ē verū ſed difficultas ē in quo fiat correctio ꝺ quo in ſeq. gl. ⁊ cōi ter tenet̄ ꝙ nō corrigit̄ aliqd niſi q̄tenus ſm̄ quoꝛun/ dā opi. dicebatur ꝙ ſuppletio ꝺbebat eē equaliter le gatariȷ̄s. ſ. quilibet. xv. ⁊ male ꝺixit gl. ſequēſ. in. ṽ. xv. dū dicit ego. xxv. ⁊ tu. xxv. qꝺ ſtatim corrigit̄. qꝛ immo ſolū ītelligit̄ illa ꝑ̇ma opi. quoꝛūdaȝ relata h̄ in tex. h̄ cōferri debeāt heredi. xxv. iter ambos abſqȝ fructib᷒ quarte. ⁊ iō q̄tum ad hoc nō fit correctio. ¶ In glo. ſuꝑ ṽ. mediȷ̄ ibi que ſūt. cc. corrupta eſt vitio ſcripto/ ris vt ꝺe ſe pȝ qꝛ ꝺebuit dicere que ſūt quarta ꝺucēto/ rū quā ꝺȝ habere heres. ¶ In gl. in ṽbo efficient ibi iter vtrūqȝ hec ṽa. In ea. ibi ꝓ quolibet. hoc ṽbū re feras ad qnqȝ nō ad qnquagita. ⁊ ſic ſm̄ hāc opi. lx. eēnt refundēda. ſ. qnquaginta iter ambos pro q̄rta ⁊ quinqȝ pro quolibȝ fructib᷒ quarte. ⁊ iſta q̄ ſubiȷ̄cit gl. ſūt dicta timoꝛe ꝯtrariȷ̄. l. ī q̄titate. in ꝑ̇n. ſ̄. eo. vbi vr̄ ꝙ emolumētū perceptū poſt moꝛtē teſtatoꝛis nō cō/ putetur in falcidiā. ſed illꝺ lucret̄ heres. propter hoc ponunt̄ h̄ due expoſitiōes ⁊ ſm̄ primā nō obſtat ꝯtra riuȝ. qꝛ illud iteruſuriū nō cōputat̄ in falc. tm̄ hec ꝑ̇ma expoſitio cōiter nō tenet̄. qꝛ tex. nō dicit niſi ꝺe. xxx. tā tū ꝯferendis ⁊ nō dicit ꝙ a quolibet ſint ꝯferēda. xxx. ⁊ ſic glo. male recitat opi. ꝑ̇mam poſitā in tex. in ṽ. q/ daȝ putāt. ſcꝺa etiā expoſitio poſita in ṽ. vel ſm̄ ioā. ⁊c̄. male recitat dictā opi. ꝑ̇maȝ poſitā in tex. ī ṽ. qdā putāt. qꝛ dicta ꝑ̇ma opi. poſita in tex. nō videt̄ voluiſ ſe ꝙ vigintiquinqȝ percepta ex interuſurio pꝛoficiant ſoli legatario ꝯditionali. imo potius vtriqȝ inq̄tū di/ cit ꝙ ab vtroqȝ ſūt cōferenda. xxx. item male refert di ctā opi. primā. qꝛ tex. ꝺicit ꝺe. xxx. nō de. xxv. vt glo. ꝺi cit. ⁊ expone tex. in ṽ. legis ibi ut cōferre ei. xxv. ꝺebe amus. i. debeā ut facit gl. eſt violare tex. quaten᷒ aūt io. glo. dixit interuſuriū perceptū pꝛoficere utriqȝ le/ gatario bene ꝺixit. nec ob. d. l. in q̄titate. in ꝑ̇n. qꝛ re/ ſpōde ꝙ ibi loqtur in fructibus perceptiſ ex rebus nō legatis: hic aūt ex rebus legatis ſub cōditione. ¶ In ea. ibi non dico a quo hoc dixit volens ꝺefendere ex/ poſitionē que. ſ̄. facta fuerat ſm̄ ioā. ſm̄ quam. xxxv. erant cōferenda ⁊ ex illis. xxxv. erant danda quinqȝ a legatario ꝯditionali vltra interuſurium aſcendēs ad xxv. triginta vero ꝯferebat legatarius purus. aliqui li bri tamen ut refert h̄ ang. habent nō. dico eque ⁊ idē eſt ſenſus quaſi dicat. lȝ quina ꝺena debeant cōferre ī totū nō tamē ſequit̄ ea ꝺebere eque cōferri. imo fit di/ uiſio. ut ſuperius dictū eſt. ¶ In ea. ibi ⁊ ſm̄ hoc ⁊c̄. ſubaudi accipiendo ꝙ. xv. a quolibet ſint conferēda. vt ſtatim dixit glo. ibi quina dena. i. quindeciȝ a quo/ libet ⁊c̄. ⁊ cum nō dicat tex. de pluri. ſequit̄ ꝙ tm̄ qn/ qȝ pro fructibus quarte inter vtrūqȝ ꝺebebunt cōfer/ ri vna cum aliȷ̄s vigintiquinqȝ ꝺandis hr̄di inter vtrū qȝ faciat in totum triginta. ⁊ hec eſt veritas ⁊ dicit an ge. h̄ in addi. quadam ꝙ io. hic videt̄ tenere ꝙ ſoluȝ triginta in totum ſint conferenda. ⁊ ita etiam videtur notari in glo. fi. ⁊ ſic videtur recedere ab opi. poſita. ſ̄. in hac glo. dum ibi dicebatur ꝙ. xxv. eſſent confe/ renda. ¶ Et ex gl. recolligit tres fuiſſe opiniones cir/ ca interuſurium perceptum ex legato cōditionali vna eſt ꝙ illud in totum lucretur heres. ⁊ ſic non compu/ tet in falcidiaȝ vt in hac gl. in ṽ. ꝺic ergo. ⁊ tenuit hāc azo. vt pȝ ex ſequēti glo. circa finē ibi ⁊ p̄terea ꝙ lucra tus eſt ⁊c̄. ⁊ in glo. fi. ⁊ glo. d. l. in quātitate. §. fi. in ṽ. vſuras. Secunda fuit opi. ꝙ pꝛoficiat ſolum legata/ rio conditionali ⁊ hec ponitur in hac glo. in ṽſi. vel ſm̄ ioā. ¶ Tertia fuit ꝙ pꝛoficiat omnibus legarariȷ̄ſ ⁊ hanc tenet ioā. ut in hac glo. in ṽ. hoc tamē corrigit̄ ⁊ iſta cōiter approbat̄ ⁊ ē tex. h̄ nō violādo lr̄aȝ ⁊ no.

Cy.i.l.iubemus in pe.q.C.ad trebel.lz pau.ď caſ.in
d.§.fructus dixerit ɔtriũ per.d.l.i q̃titate.i p̃n.ſz non
bñ vt pȥ p p̃dicta. ¶ In gl.i ꝟ. minime ibi ꝙ ego ſo/
lus ɔferã ⁊c̃.hec referꝭ ad id qď dixit gl. p̃cedens ibi
dũ dicit cõferre debeam⁹.i.debeã.⁊ ſic glo.itelligit ꝙ
ſolus legatarius purus cõferat.xxx.⁊ dũ glo.ħ ſubdit
vel equaliter cõferã refert ſe ad expoſitionẽ poſitaȥ in
precedẽti gl.ibi dic ergo ⁊c̃. ¶ In ea.ibi ꝓpter predi
ctas ieptias.ſ.q꞉ equal'r hec lex vr̃ fuiſſe inepte locuta
ſm recitationẽ io.de qua in p̃cedenti gl.dũ dicit ꝙ ħ
itelligiꝭ de.xxxv.ɔferendis.⁊ ꝙ exponiꝭ ɔferre debea
mus.i.ɔferã.⁊ iõ tũc iſta.l.erraſſet q꞉ debuiſſet dicere
xxxv.eſſe ɔferẽda ⁊ tñ dixit.xxx.ſed recitãdo.⁊ itelli/
gẽdo ſm opi.Azo.poſitã in hac glo.in ꝟ. tu dic non
reſultãt inepte.⁊.l.iſta nõ errauit potius io.circa itel/
lectũ hui⁹.l. ¶ In ea.ibi lucrari potuit ſubaudi ⁊ ita
qlibet cõiter lucrari potuiſſȥ q꞉ de particulari iduſtria
nõ eſt hñda ɔſideratio ſm bar.⁊ alios hic ⁊ i.l.iij. in
p̃n.⁊ in.l.precia rex.š.eo.⁊ i.l. ɔtinu⁹.§.cũ ita.j̃. de
ꝟb.obl.⁊ no.bar.in.l.vnica.in vlt.col.de ſent.que ꝓ
eo qď itereſt ꝓfer.⁊ in.l.nemo ẽ q neſciat.i fi.j̃.ď duo.
re. ¶ Et no.ex eo ꝙ gl.iſta.š.ꝓxime dixit nõ iputari
⁊c̃.ꝙ hřs pecunia ſub ɔditiõe legata nõ teneꝭ fenera
re ſi tñ fenerauit tũc ꝑceptũ ꝑ eũ quatenuſ ɔcurrit cũ
eo qď cõiter ꝑcipi potuiſſet iputaꝭ ſibi in fal.qď eſt be
ne no. ¶ In ea.ibi vt hac.l.⁊c̃.hec differẽtia quam fa
cit glo.iter fructus ꝑceptos ex re legata ſub cõditiõe
vt ibi nõ cõputẽt in fal.ſecus in lucro qď ꝑcipiꝭ ex pe/
cunia nõ teneꝭ: q꞉ ẽt fructus ꝑcepti ex reb⁹legatis ſub
ɔditiõe cõputanꝭ in fal.d.§.fruct⁹. ⁊ in hac materia
fructus ⁊ vſure videnꝭ eqꝑari.d.l.i quãtitate.§.fi.ꝟ.
in diẽ nec ob.d.l.in quãtitate.in p̃n.q꞉ibi loqtur de
fructib⁹ ꝑceptis ex aliis rebus q̃ legatis. ¶ In ea.ibi
itẽ nõ põt dici ⁊c̃.glo.voluit tacite aliã ſol.daꝭ ad.d.
l.in q̃titate.in p̃n.ſ.ꝙ ibi loquaꝭ quo ad fal.q꞉ nõ cõ
putanꝭ fructus in eaȥ. ſecus in trebellianicaȥ ut ħ.Sȥ
glo.reprehẽdit hãc ſol.⁊ bene.q꞉ imo hic loqꝭ in fal.
aliã ſol.ponit gl.hic i fi.ibi ⁊ preterea ⁊c̃.ſ.qď nõ ɔpu
tenꝭ in falci.hic ſicut nec i.d.l.in q̃titate. ⁊ ita tenuit
azo.⁊ male q꞉ eſt ɔ tex.hic q innuit ꝙ ſolũ.xxv.⁊ qn/
qȥ reſtent ɔferẽda pro reſiduo falcidie in totũ. ¶ In
ea.ibi tu dic iſta glo.vſqȥ ad.d.ꝟ. ⁊ p̃terea excluſiue
bñ loqtur ⁊ recitat recte illã p̃maȥ opi. quorũdã q̃ ħ
reprobaꝭ in tex.⁊ adde ꝙ dicã ſuꝑ glo.i ꝟ.partibus.
¶ In gl.in ꝟ.partibus ibi falſuȥ eſt ſubaudit.ſ. tenẽ
do opi.illã quã recitauit Io.ſm quã.xxxv. debent cõ
ferri.ſed q꞉ illa ſnĩa nõ eſt ꝟa.iõ dicatis ꝙ illud ꝙ gl.
hic dixit eẽ falſuȥ nõ eſt falſuȥ.ſȥ verũ q꞉ tex.dixit.xxx.
eẽ cõferẽda vt fuit declaratũ.š.⁊ nõ ẽ vex ꝙ fiat cor/
rectio in duob⁹.ſ.p̃mo in eo ꝙ dicebaꝭ equaliter ďbe
re ɔferre legatarios.ſcďo i eo ꝙ dicebaꝭ ſȥ p̃mã opin.
vt refert Io.iteruſuriũ nõ prodeſſe niſi legatario ɔdi
tionali qď corrigiꝭ ſȥ io.Nã imo ſolũ corrigiꝭ.in p̃ma
quia p̃ma opi.quorũdaȥ relata hic in tex.nõ erat ꝙ in
teruſuriũ prodeſſet tñ legatario cõditionali.vt dixi ſu
per glo.precedẽti. ¶ Male etiã dicebat azo. in quã/
tum volebat ꝙ nõ ſolũ in p̃mo fieret correctio ħ.vt ꝓ
xime dictũ fuit.ſed etiã in vno alio .ſ. q꞉ ſm eũ prima
opi.quorũdam relata hic in tex. volebat ꝙ iteruſuriũ
ꝓficeret ambobus legatariis.nã ſm azo.illud corrigi
tur.q꞉ nemini proficit.ſed lucretur hřs per.d.l.i quã/
titate.in p̃n.⁊ in hoc ip̃e male dicit.q꞉ imo nõ lucraꝭ:
vt dictum eſt ſuper glo.in verbo minime vbi refertur
iſta opi.Azonis. ¶ In glo.fi.ibi deceȥ ⁊ octo in hoc
errauit glo.circa calculũ: q꞉ ſm hoc ſolueret legatari
us purus tres partes ex quattuor nõ ãt quattuor par
tes ex ſeptem.vñ melior eſt calculus ꝙ illi.xxiiij.dena
rij q cõſtituũtur ex illis duobus ſolidis teſtantibus p̃
mo debent diuidi in.vij.partes. ⁊ ſic in viginti vnum
denarios ex quibus quattuor partes.⁊ ſic.xij.denari/
os ſoluet legatarius purus ⁊ reſiduũ hoc eſt nouẽ ſol

a ¶ Amor di. facit eũ relinq̃re amore dei ſi ſit q̃dã elymoſina q̃ nõ cadit i diuiteȥ ꝙ nõ poſſit dici pietatis intuitu iõ cõſuluit pe.ď anc. ɔſi.xxiiij.ꝙ ſtãte ſtatuto qď mulier habẽs filios nõ poſſit teſtari vltra.x.ꝑ cẽtenario ẽt ꝓ aĩa ꝙ nõ valet legatũ factũ ꝑſone diuiti ꝓ anima.

b ¶ Pias cãſ legatũ alimentoꝝ ẽ piũ cuȥ relinquiꝭ pauperi nõ aũt diuiti ɔſtãte ſtatuto ꝙ in cãis alimẽtoꝝ ꝓcedaꝭ ſũmarie hȥ locũ cũ alimẽta petunꝭ ab inope non ãt a diuite ita are.ɔſi.lxxxvij.dicẽs ſingu.no.bar.ħ inq̃ȥtum vult ꝙ legatum alimẽtoꝝ factuȥ certe ꝑſone ſi diciꝭ ad pias cãs ſubdit tñ an ſit uerũ nõ diſcutio.

net alius.tres autem denarij qui reſtant debent diuidi etiaȥ in
vij.partes.⁊ ſic in viginti vnum ſeptimos quoruȥ habebit.xij.
legatarius purus ⁊ reſiduum habebit alius. Alioqui tamen li/
bri nõ habent.xxiiij.ſed habent quattuordeciȥ ex quibus ego
octo preſtabo.tu ſex ⁊c̃.⁊ ſi ita haberetis eſſet bona computa/
tio. ¶ In ea.ibi ſed azo.dicit qnquaginta ⁊ eius fructus ⁊c̃. ħ
opi.eſt falſa.quia imo ſolum.xxx.in totum debent cõferri.⁊ he/
res computat ſibi interuſurium in fal.⁊ in hoc melius dixit io.
vt.š.in glo.in verbo efficient.⁊ ibi dixi ⁊ ſic concluſiue Azo.re
citat opi.antiquorum melius quam io.vnde pro intellectu tex.
vſqȥ ad ꝟſi. ꝙ minime excluſiue tene opi.azo.ſed pro itellectu
ꝟ.ꝙ minime tene intellectuȥ io.

Iuus.

De pecunia pro alimentis[a] relicta de/
trahitur fal.⁊ ſi relinquitur pecunia ꝓ
alimentis debet collocari ad queſtũ.⁊ de illo queſto
debent alimẽta preſtari ⁊ heres qui calũnioſe oppoſuit de fal.
vt differet preſtationẽ legatorũ teneꝭ ad vſuras pro tempore
quo diſtulit ſoluere.h.d.tota.l. ¶ No.ꝙ fauor legati alimẽto/
rum per ſe nõ operaꝭ vt ceſſet fal.ut ⁊.l.hereditatum.š.eo. qď
bar.videtur intelligere in legato relicto certe perſone. ſecus di
cit ſi eſſet relictũ pauperibus per.l.ſi qs ad ďclinãdã.C. ď epiſ.
⁊ cle.⁊ in auc̃.ſimiliter.C.e.ſed ang.dicit ꝙ ẽt ſi certis ꝑſonis
relinquaꝭ dũmodo ſint pauꝑes detraheꝭ.falci.q꞉ pietatis itui
tu intelligitur relictũ per.l.ſi qs ad declinãdam.⁊ in auc̃.de ec
cle.ti.§.ſin aũt pro redẽptiõe.⁊ ſeqtur hoc io.de imo.qui dicit
ꝙ credit ẽt ita fuiſſe ď mẽte bar.⁊ ſubdit ang. ꝙ ſi diuitib⁹reli/
quantur alimẽta etiã ſi ſint adiecta illa ꝟba.ſ.amore dei[a] ⁊ pie
tatis intuitu nõ diceꝭ ad pias cauſas.⁊ iõ detrahiꝭ falc.per id
qď no.gl.i.l.illud.C.de ſacroſanc.eccle.q̃ ꝟba dicit ang. ſe vi/
diſſe in multis teſtamẽtis apponi in fraudeȥ gabelle q̃ dȥ ſolui
ex forma ſtatuti delegatis exceptis ad pias cauſas addatiſ tex.
i.l.alio.š.de alimẽ.leg.vbi de legato alimẽtorũ detrahiꝭ falc.
⁊ bar.ibi circa.ij.col.itelligit hoc eẽ uerũ qñ relinquũtur cõtẽ/
platione amicitie.ſec⁹ſi cõtẽplatione pauꝑtatis p.d.l.ſi qs ad
declinãdaȥ ⁊ idẽ dicit bar.in tractatu ſuo alimẽtorũ.⁊ alle.tex.
in auc̃.ut cũ de app.cogno.§.ſi vnũ cũ ſequẽti ibi dum dicit ex
hac cã piiſſima ⁊c̃.addo tex.optimũ.in auc̃.de eccle.ti.i.§.in/
terdicim⁹ ibi dũ tex.dicit ⁊ egẽtiũ pabula ⁊ alias pias cãs ⁊c̃.⁊
eſt de mẽte ſpe.in ti.de iſtru.edic.§.nũc ꝟo aliq̃ ꝟſi.⁊ ſcias el.
ij.⁊ bal.i auc̃.ſimiliter p̃allegata ⁊ expreſſe no.ang.in.l.ſtichuȥ
§.ſtipulo ď ꝟb.ob.vbi ẽt ad hoc.alle.no.per glo.quã reputat
ſing.i.d.l.illud.⁊ idẽ dicit io.de imo.in.l.ſi qs ticio.ff.de le.ij.
⁊ ita itelligit no.ꝑ glo.ibi q̃ eqꝑarat legatũ alimẽtorũ ⁊ legatũ
ad pias cãs[b].⁊ ita ẽt no.io.ď imo.i.l.cũ pater.§.eox.eo. titu.
hȥ tñ cã alimẽtorũ multos fauores ⁊ p̃uilegia ẽt qñ nõ eſt ad pi
as cauſas ď qbus p̃uilegiis vide plene ꝑ bar.in.l. mella.in p̃n.
š.de alimẽ.lega.⁊ ꝓpterea tex.ibi dixit in legato ꝟſari pietateȥ
ut ibi in ꝟbo pietatis intuitu.nã põt eẽ plerũqȥ pietas.ſ.q̃ mo/
uet relinquẽtẽ.⁊ tñ tale relictũ nõ habebit p̃uilegia cõceſſa ꝑꝑ
deũ ipſi pie cauſe.exẽplũ ponit bal.in repeti.l.i.C. de ſacroſã.
eccle.in.xvij.col.i ꝟ.ſuꝑ ſexta ⁊c̃.cũ ſe.ubi voluit ꝙ ſi reliquat
pr̃ filio ſuo ſpurio alimẽta vel ɔcubine ſue nõ dicet hře p̃uilegia
ɔceſſa pie cauſe ꝓpter deũ: q꞉ lȥ ſit pietas erga filiũ.tñ eſt q̃daȥ
naturalis ɔpaſſio nõ religio ad ip̃m deũ.alle. id qď hr̃ in.l.of/
ficio et melius i.l.alimẽta.lȥ ip̃e nõ alle.C.de neg.geſt.et in.c.
cũ haberet.de eo q duxit i matrimoniũ eã quã poluit ꝑ adul.
et glo.i.d.l.illud.et cũ relictũ cõcubine hẽat cãm q̃ſi turpeȥ.l.
fi.§.i.j̃.de act.et obl.et.l.affectiõis.j̃.de dona.nõ põt dici ad
pias cãs qď bñ no.ubi aũt relinqueret ɔſanguineo ꝓ alimẽtis
ſeu ꝓ oĩa dũmõ ſit pauper vr̃ ꝙ ſit ad pias cãs:ut not. ɔcludit
bal.i.d.l.i.C.de ſacroſanc.eccle.i lectura no. i repe. illi⁹.l.i.ij.
col.alle.gl.quã dicit ſin.in.c.ij.de ſepul.idẽ vr̃ uelle ioã.an.in
addi.ſpe.in ti.ď iſtru.edi.in.§.nũc vero aliqua.in addi. incip.
ad iſtum vbi queriꝭ an ſi minor.xviij.annis impeditus relique
re ex forma ſtatuti niſi ad pias cãs et talis minor i teſtõ dixit ꝙ
relinquebat matri pro anima an valeat arguit ad ꝑtes.et ɔclu/
dit ꝙ ſi eſt pauper valet al's nõ ꝑ no.in.d.§.illď et ꝑ.d.l. ſi qs
ad ďclinãdã et idẽ voluit bal.in.d.l.illud.i p̃n.et dñs abb.i.c.
reqſiti ď teſta.nã et maior pietas exerceri dȥ i ɔſanguineos pau
peres q̃ in extraneos.lxxxvi.di.nõ ſatis.et iõ dicit bal. ang. et
Imo.in.l.illa inſtitutio.ff.de heredi.inſti.et Pet. de ancha.

in.c.cū tibi.ð testa.ɀ io.ð imo.i.l.captatorias.ff. de hrdi.insti. ꝙ deputatus executor ad erogandū in pauperes poterit erogare i pauperes ꝯsanguineos' testatoris. dicūt ēt pfati docto.i. locis prime.alleg. ꝙ dictus executor poterit eligere filiū spuriū testatoris.ɀ in eū erogare ꝙtū sufficiat ꝓ alimētis si est pauper per id qð habeť i.d.c.cū haberet.ɀ ita ēt voluit Jo.an.i addi. spec.in.d.§.nūc aliqua.in vltima charta in addi.que icipit cōtinuať.ɀ Jo.de imo.in.l.lucius.§.in testamento.de le.i.vbi ēt de hoc per Ang.ɀ Bal.in.l.id qð pauperib'.in pe.ɀ vlti.col. C.de epi.ɀ cle.ɀ sic lȝ directo relinquente ipsi spurio nō videať relictū esse ad pias causas ꝑ id qð singulariter voluit Bal.in repeti.dicte.l.i.tñ aliud est qñ executor sine speciali cōmissiōe testatoris hoc facit: vt patet ex ꝓdictis qð est no.ɀ potuit esse rō vitiū patris.ar.l.fi.j.de natu.lib.que rō nō ita militat qñ executor facit ad ꝓdicta ēt videatis plura notabiliter ꝑ Bar.in.d.l.i. C.de sa.san.eccle.in repeti.in vi.col.i ꝟ.ij.qro qd si relinquatur homini locupleti.ɀ ꝑ Bal.in.l.si heres.ff.de cōdi.ob cām.

¶ No.ꝙ vbi relinquiť pecunia ꝓ alimentis in dubio videť ēē mens testatoris ꝙ de emolumento ꝑcipiendo ex illa pecunia legata ꝑstenť qð est no.adde in simili tex.no.in.l.maritū.§.i.ð. eo.vbi testator legat fundū ɀ grauat legatariū ad aliquā ānuā ꝑstationē debent attendi fructus ɀ nō valor fundi iō si nō ꝑcipiunť tot fructus q sufficiant ad annuā ꝑstationē nō teneť ad itegrā ꝑstationē.lȝ fundus sit magni ꝑcij.vt ibi dixi. ¶ No.casum in quo iudex ēt nemine instante ex offō se iterponit ēt nemine petente.ɀ hoc ꝑꝑ fauorē alimentoꝝ sic ēt fauore dotis.l.si cū dotē.§.eo aūt tpe.ð.sol.ma.ɀ fauore pietatis.l.nec qcꝙ.§. aduocatos.ð.de offi.ꝓcō.ɀ no.Cy.ɀ Bal.in.l.mulierē ꝑ illū tex.C.si mancip.ita ve.ne.ꝑsti.ɀ Bar.in.l.iiij.§.hoc aūt iudiciū.j.de dam.infec.in.iiij.oppo.cū cōcor.ɀ addit.quas ibi dedi regulariter aūt cōtra.vt in.d.§.hoc aūt iudiciū.ɀ in.l.i.§.si magistratus.j.de magistra.cōue. ¶ No.ꝙ ille q opponit exceptionē calūniose si succūbat censeť fuisse in mora a tpe opp. qð est vex nisi iustā cām habuerit opponendi.l.si qs solutiōi.i ꝑinci.ɀ ibi no.ð.de vsur.l.q solidū.§.ēt.ff.de le.ij.ɀ iō facit bȝ Pau.de ca.hic ꝙ si alicui assignatus est terminus ad cōparēdū vel ad aliqd faciendū.ɀ ipse misit ꝓcuratorē.ɀ disputatum fuit sup efficacia mādati.ɀ tandē fuit ꝓnunciatū ꝙ nō eēt sufficiens censeť sibi decursum esse interim terminū.' vt ēt cōcludit Bar.in.l.ij.§.nō solū ꝑ illū tex.j.ad tertul.ɀ bar.in.l.si finita. §.iulianus.in vi.col.ff.de dāno.infec.ɀ no.ꝑ Cy.ɀ bal.in.l.cōtra maiores.C.de inof.test.ɀ addatis ēt bal.idē volentē.i auc. ei qui.C.de tēpo.appel.ɀ sequiť ēt Pau.de ca.in.l.fi.j.de re iudi.ad qð ēt bñ faciūt notata ꝑ dños de rota' sua cōclusione xcix.incipiente: Itē ꝙ fatalia.ɀ qð no.bal.i.l.i.C.de iura.calū. dū alle.no.ꝑ spe.in ti.de dila.§.i.ver. sed nunqd currunt.itelligit tñ hoc eē vex bar.in.d.§.nō solū qñ culpa pōt iputari dño cur talē ꝓcuratorem dedit vel tali mō vt ibi ꝑ eū per illum tex.

¶ In glo.i.ibi in auc.similiter ɀc.dicatis ꝙ bȝ hec tempora ēt si legatū fuissȝ ad pias causas dbuisset detrahi fal.l.i.§.ad municipiū.ð.e.sed hodie de legato alimentoꝝ.si eēt factū pauperi.ɀ sic ad pias causas nō detraheret fal.als sic vt dictū fuit.ð.

¶ In gl.ij.in fi.videť verū ꝙ cū hodie sint ꝓhibite vsure iuxta aut.ad hec.C.ð vsur.ɀc.qz i oibus ɀc.sup eo.ð usuris ꝙ pecunia in terminis hui'.l.i ꝑn.nō deberet collocari sub vsuris. sed dari idoneis mercatorib' per id ꝙ hr i.c.ꝑ veras ð do.iter vir ɀ bm bar.qui vult idē esse seruādū in oibus similib' casib'.qð est notā.bm modernos hic.ɀ dicit pau.ð ca.hic istud dictū eē singulare: qz vbicūqȝ de iure ciuili aliqs tenebať fenerari pecuniā illi' cui' negocia administrat vt sūt tutores ɀ curatores ɀ etiam vbicūqȝ qs ꝑꝑ morā ad usuras tenebať tenebiť hodie ponere ad licitū questū ɀ ēt teneref ad illud cōmodū ꝙ potuisset licite ꝑcipere iuxta.d.c.per vras.ɀ seqtur hoc bal.i.l.i.i fi.C.ð con di.ide.ɀ i.l.fi.in fi.C.de pet.here.ad qð ēt vide id qð signāter no.bar.i.l.tutor q repertoriū .§.si post.ɀ.§.seq.ð.ð admi.tu.

¶ Extra gl.querit Pau.de ca.b.ꝓ itellectu hui' littere.in fin. vsqȝ ad quā ꝙtitatē diceť iste heres fuisse in mora vt teneať ad vsuras.ɀ cōcludit ꝙ pro tota ꝙtitate nō solū pro illa quā dicebat debere retinere pro fal.nisi heres obtulisset velle soluere residuū retēta fal.ɀ legatari' recusasset velle accipere nā tūc heref ꝯstitueȝ legatariū i mora ɀ se a mora excusaret qz qñ obitū ē ꝑ

ꝑte liqdū ɀ ꝑ ꝑte si tč teneť creditor accipe ꝑtē liqdā qofferť ɀ ð altera litigať.l.qdā extiauerūt.ff.si cer.pe. ɀ ibi no.sec'si totū eēt liqdū.l.tutor.§.luti'.ð.ð vsur. sȝ si nō offerť nō ē quid iputetur i creditori si nō dicat solue mihi qð liqdum est cū particularis solutio incōmodū afferat.l.iij.ð.fami.her.ɀ hoc est in casu isto qz iuste nō poterat heref detrahere fal. Si aūt falci.iuste veniebat detrahēda.ɀ sic heres iuste opponebat ɀ legatarius iniuste petebat integrū legatū.tunc dicit ꝙ legatarius ita petendo nō constituet heredem in mora etiam pro quātitate que ueniebat iuste soluenda nisi ipe legatarius offerat se paratū recipere illam partē qz cum peteret totum nō imputať heredi si nō offert partem.qz nō est verisimile ꝙ velit recipere partez ut singulariter no.bar.in.l.qui solidum.in ꝑn.de le.ij.ɀ no.qz per hoc multū limitātur no.per bar.in.d.l. qui solidū.de quo etiam per Saly.in.l.mora.in ꝑn.in.v. col.ð.de usur.ɀ per modernos in.l.i.§.si stipulāti.j. de ꝟbo.obli.ɀ in.d.l.quidam estimauerunt.ɀ tangitur etiam per pau.de ca.in.l.si seruus .§. bone.ð. de condi.fur.

§ **I heres.** Si heres recusat accipere id quod offertur ei causa cōditionis implēde. qz vult de ipis rebus hereditarijs trebellianicam detrahere.cogitur restituere hereditatez trebellianica nō detracta .h.d.

¶ In tex.ibi cōmodum prestat.i.succedit in locū trebellianice. ¶ No.ꝙ sicut heres quando renūciat falcidie non potest ad illam redire.l.potest.ð.eo. ɀ auč. sed cum testator.C.eo. ita ɀ quando renunciat ei qð est dandum causa cōditionis implende ꝙ est loco ipsius fal.ꝙ est menti tenendū bm Ang.[a] ¶ No.ꝙ nō est in arbitrio heredis grauati per fideicō. detrahere trebellianicam de rebus hereditarijs postꝙ testator sibi prouidit de eo ꝙ erat dandum causa conditionis implende.ɀ sic non potest nolle accipere id qð offertur causa conditionis implende ɀ velle accipere trebellianicam ɀ dicit Pau.de ca.istud esse diligenter ɀ singulariter nota.ɀ ꝙ istum casū non habuim' in titu.nisi hic.[b] ¶ In glo.in verbo ɀ non detur ibi dare tamen tenebitur ɀc.hoc reprehendit ang.ɀ io . de imo.hic.quia est ꝯ istum tex.qui expresse vult in casu isto non debere dari ex quo semel heres recusauit accipere.ɀ pro hoc etiam adducit Ange.cum quo videtur transire hic ioā.de imo.quia adiens hereditatem coacte ab ipo fideicommissario nil percipere debet.l. nam ꝙ.§.qui compulsus.j.titu.secūdo nec obstat.l. qui heredi.§.ꝑmo.alleg.hic in glo.quia ibi loquitur in eo ꝙ heres coactus accipit a legatario singulari causa conditionis implende.nam illud non restituit fideicommissario vniuersali ex trebelliano.ut ibi plenius notatur.ɀ licet ipse non dicat etiam hoc tenet hic iacob.de are.istud tamen non est tutum.quia dictus §.i.videtur habere locum in eo ꝙ daretur per fideicōmissarium heredi pro implenda conditione fideicōmissi vniuersalis restituendi per id ꝙ habetur ibi in fine illius.§.ɀ ita etiam de mente Barto.ɀ docto.ibidem vnde si volumus substinere opinio. ꝙ hic non possit heres petere amplius illud ꝙ erat dandū causa conditionis implende oȝ ꝙ dicamus istud procedere ex eo ꝙ ipse semel recusauit illud accipere.ut probari videtur in.l.cum quidam.C.de cōdi.inser. Istā rationem approbat hic io.de imol.per istum tex.ɀ ꝓpterea dicit hic esse tex.contra opi.bar.in.d.l.cuȝ quidam.ubi tenuit ꝙ habeat illa.l. locum quando ipo iure non esset facta totalis executio legati vel fideicōmissi.quia tunc bm bar.per viam exceptionis ille qui semel recusauit accipere poterit illud consequi ꝙ semel rcusauerat.nā hic nō erat fcā executio restitutōis fideicōmissi ɀ tñ nō pōt per viā exceptiōis hrs cōseq id qð recusauit accipere ergo est tex.hic ꝯ opi.bar.ibi

[a] ¶ Cōsanguineos.dicit an cha.ꝯs.cccxij. ꝙ ē laudabile. ɀ ibi late vid.

[b] ¶ Termini adde ꝙ voluit idē pau.cōsi. xxij.

a. vide [illegible] pau. [illegible]

qd est diligeter no. fm Jo. de imo. Sed pau. de ca. h in lec. paduana seqtur opi. huius gl. et cocludit q he res poterit se tueri exceptioe si vult sibi dari ca oditio nis iplende illud q prius accipere recusauit et mouet p. l. cui fundus in fi. de cdi. et demo. fm itellectu petri que ibi refert et seqtur bar. i. ibi oppo. hic dr et c. et dicit q no ob. iste tex. du dicit. et sic no def. qr rndet q itel ligit h q ei no dabat. qr nolebat recipere et dicit qd ita reperit per ia. de are. itelligi ista. l. tn in lec. mea ia. de are. tz contra ista gl. et rndet ad. d. l. qui hrdi. §. i. prout retuli et ipsemet Pau. de ca. hic in lec. bono. approbat opi. Ang. hic contra gl. passus e dubius. th qr coiter appro bat itellectus petri i. d. l. cui fundus. ut p doc. ibi et p bar. i. d. l. cu qdam. et Cy. et bal. i. l. si plures. C. de co di. iser. et per bal. i. l. accepta in. vi. q. C. de vsur. puto esse tutius tenere q si antequam facta sit talis restitutio fideicomissi hrs velit reuocare, ppositu et oseq id qd erat datu sibi ca oditiois iplende id possit. et ad istum tex. rndeatis q hic fideicomissarius solu instabat cir ca detractione trebellianice ex reb. hrditarijs. lz Ful. i d. l. cu qdam per ista. l. teneat contra bar. ibi et sic teneatis contra ista gl. p quo et alle. l. pater seuerina. §. fi. s. ti. i. a contrario sensu du tex. dicit qn plura sut et c. lz potes rn dere ex notatis per bar. i. d. l. cu qda q legatis pteri tis. s. ia prestitis no admittit mutatio volutatis cuz sit facta executio lz pro pstadis seu futuris sic: et sic. l. co cordabit no ob. et. l. iij. §. sticbus. ff. de statulib. p qua ang. i. d. l. cu qda tenet contra bar. qr rnde q ibi loqtur in legato libertatis i quo qn facta e plene obligatio cdi tio habet pro ipleta et libertas ipso iur competit nec alia executio e facienda per heredem. et per oseqnens he redi no poterat esse consultum per viam exceptionis prout etiam loqtur. d. l. cum quidam ut ibi per bar. ad hoc etia videatis no. per bal. in. l. i. in fi. C. de in stit. et substi. post Cy. et q ibi dixit.

a Et trebel lia. falcidia et trebellianica differut aucto re ut isti. ad. l. fal. et. l. ij. ad treb. ite i sub stantia ut h et. l. id q ite i effe ctu. ut. l. ij. C. e. et. l. i quatita te. s. e. et i ma teria. ut. l. filiu que hites. C. fam. her.

In quartam.

In fal. coputatur dumtaxat id quod capitur iure hereditario no id quod capit iure prelegati vel ca coditiois implende. in tre bellianica vo coputant oia predicta dumodo vnifor miter seu vno iure capiant. si at difformiter. ut qr par tim iure hrditario ptim iure prelegati no coputat ni si illa portio que iure hrditario capit. h. d. Et diuidit in tres partes pncipales. na pma loquit de quarta de bita iure institutiois. et sic de fal. scdo de trebellianica. tertio redit ad pma vt declaret vnu dubiu. scda ibi sz in fideicomissaria. tertia ibi si qd vo. scda pars subdi uiditur. qr pmo loqt de eo qd capit iure legati puta le gatario vel etia si a coherede legaret res ipsi cohere dis alteri cohrdi et hoc vsqz ibi: pro ea vo pte. ibi se cudo est qn defert ptim iure hrditario ptim iure pre legati. vt si res hrditaria e prelegata cohrde cohere di et hoc vsqz ibi. sed si ibi. tertio de eo q capit gratia oditiois iplende a fideicomissario. et hoc vsqz ibi sed et qd ibi. quarto pot itelligi de eo qd accipit ca oditio nis iplende a coherede vel legatario. In tex. ibi fi deicomissu datu sit. s. ab alio coherede vel ab aliquo legatario. In tex. ibi in quartaz id iputat. s. pro ea pte qua pcipit iure plegati. sed, p eo q accipit iure he reditario sic ut statim subijcit. In tex. ibi accepit a coherede subaudi si est spes hrditaria. secus si pecu nia vt subijcit et pbatur etia. j. ti. ij. l. deducta. §. numis. et. l. no pr. in pn. de le. ij. In tex. ibi pecunia. s. acce pta a cohrde uel ab alio. puta legatario vel fideicom missario vel etia simpliciter quo casu vr iussus heres a seipso accipere. l. acceptis. vo. plane. j. e. In tex. ibi in quarta ei iputat. s. isolidu no solu hereditaria por tio. In tex. ibi fideicomissuz hrdi dat. i. iniugit he redi ab ipo prestadu ca. i. cu ca iplede oditiois ab ip so fideicomissario fm ia. de are. et bar. qui ita exponut qm id qd accipit hrs ca oditiois implede no de fidei

comissu. l. si quis sub oditoe. s. si qs omis. ca test. eo qr n e fidei comissum. d. l. si quis. In tex. ibi cetum prediu. i. prediu va lens centu. No. que iputet. in fal. et que in trebel. et dum dr hic q datu ca oditionis iplende iputatur in trebellianicaz limi ta nisi no sit irreuocabiliter remasuru penes hrdem ut est tex. no. in. l. acceptis. j. eo. q itellige vt ibi dica. No. q fauorabili us subuenit hrdi circa detractione falcidie q circa detractione trebellianice: que sit ratio diuersitatis tangit hic i glo. i verbo iputatur. In glo. i vbo oditois i fi. dic q ibi, ppie no est fal lentia regula huius. l. qr ibi dicit q illa ps que capit iure he reditario venit coputanda. in fal. put et hr in bac. l. i pn. qd qd ibi dixerit gl. que coiter reprehedit. ut no. plene per bar. i. l. q statuliber. j. de dona. ca mor. In glo. i vbo iputat ibi sec cu a coherede corp. s. hrditariu. lz si no hrditariu ide eet ac si ab extraneo corp relinqueret: qr vtroqz casu hrs nihil in corpore illo haberet iure hrditario et sic vniformiter totu haberet et p coseques coputaret in totu in trebellianica et si a cohrde relin queret pecunia et hrditaria coputaret tota in trebellianica. p l. deducta. §. numis. j. ad trebel. et. l. cu pr. in pn. de leg. ij. cum ibi no. In ea. i fi. de bac rone dic plenius vt hic per bar. cir ca mediu i vo. pmo qro et c. vbi dicit q ista dria iter fal. et trebel. isurgit ex varietate vboru loquetium de detractione fal. trebel lianice. ut hic plenius sed cum quo trasit simpliciter ang. et etiaz Rapha. sed io. de imo. hic dicit q melior vr ro glo. qr tex. in §. sed qr heres. isti. de fideico. heredi. dicit q heres dz posse de fideicomisso vniuersali detrahere qrta sicut detrahit de relictis particularib. et sic cu i dubio similitudo debeat fieri quo ad oia per id per q hr i. l. sacrilegij. §. fi. j. ad. l. iul. pecul. et no. p bar. in extrauagati ad reprimedu. in vbo peride. io vr q mere ex vi vboru no possit sumi ro bar. sed potius opposita sed posset de fendi id qd dicit Bar. q cu appareat per regula hui. l. et simili um de dissimilitudine inter fal. et trebel. seqtur q illa similitudo de qua i. d. §. lz qr no pot referri ad oia. l. i. cu ibi no. s. de leg. i. l. de etate. §. nihil cu ibi no. de iterro. ac. et no. i. d. l. sacrilegij. et sic dz attedi varietas vbor legu. ut dicit bar. h adde et q bal. i. l. filiu que hitem. C. fami. her. in. iij. col. i vo. tertio oppo. et c. dicit q dria, pcedit ex hoc qr quarta debita iure istitutiois sicut ex ipsa voce appz dz haberi titulo istitutiois, et detrahit de bois testatoris pus detracto ere alieno. l. irritu. et. l. in iponeda. C. e. lz qrta trebellianica respicit quodda vniuersale. s. ipaz vniuer sitate et no respicit boa, put sut ab ere alieno extracta. l. ij. C. ad treb. qr ergo trebellianica cosistit in quodam vniuersali recipit subrogationem earum que ca oditiois implede dant cu his q a rogato destituedo pstant. l. impator. §. fi. cu. l. seque. de le. ij. l. cu pr. in pn. eo. ti. l. si re et pciu. ff. de peti. bere. Saly. ibi vide tur dicere qd gl. h. In gl. in vo. a coherede, tractat. glo. pmo que iputent in fal. scdo que imputent in trebellia. Circa pmu breuiter se expedit sed plani tangit per bar. h cui dictis adde pmo circa id quod dicit de eo quod a legatario relinquit beredi ex ca plegati et dic q no iputat in fal. l. si ame. s. e. nisi quo ad ipm qui dat. ar. l. nesenius in pn. vsi. sed cum eis. Addit ioan. de imo. q etiaz computabit quo ad alios pro ea rata quam de traxisset ipse heres pro fal. de eo quod relictu fuit ipi legatario si ab eo non fuisset relictu prelegatu hrdi per. d. l. nesenius vsi. plane et reprehedit ang. q aliter loqtur h sup tex. i. vo. extra he reditate. et et in. iij. fal. qr dicit ang. q et respectu alior legata rior coputat tale legatu qtu ad huc effectu vt tato minus vi deat heres grauatus in iponeda rone legis fal. qtu ascedit qti titas soluta ipsi hrdi virtute talis prelegati p. d. l. nesen. na fz io. de imo. ipse no bn dicit q imo tato minus solutu cesset qtu veniebat detrahendu aduersus illu qui dedit prelegatu hrdi: vt. d. l. neseni. et tn poterat ee q veniebat detrahedu aduersus illu q dedit prelegatu hrdi erat plus vel min q id qd soluebat hrdi ex ca prelegati. et sic no bn dixit an. et p h addatis no. per glo. i. l. pe. C. eo. Item addatis inqtuz bar. ocludit q si hrs iubet pcipere a coherede pecunia hereditaria coputat sibi in fal. solu parte hereditaria p hac. l. sec fuit iussus sibiipsi reti nere vel detrahere pecunia hrditariaz. qr tuc totu oputat ac si tota eet de hrditaria portioe p. d. l. deducta. §. numis. et. d. l. cu pr i pn. q hec opi. no vr va p ea q dica in seq. parte gl. du tra ctabit de trebel. et p ea q ibi dica apparebit qd tenedu sit in isto

articulo in quo et adde q io. de imo. dicit q vt vtroq3 cāu dicē-
dū q solū hrditaria portio cōputet p regulā hic positā i pn. q
hoc cāu nō reperit viciata. et per 9ns illi ē iherendū p ea q no.
glo. i. l. ois diffinitio. ff. de re iudi. rñdet ad iura alle. p bar.
q loquūtur in treb. nō i fal. sed i fal. magis subuenit hrdi q in
treb. vt h. pterea si bn pōderetur dicta iura maxie. d. §. cū glo.
videt q ibi sit idem si pecunia dz recipi ab alio sicut a seipso ad
datis tamē q ange. in. d. l. nēsenius. transit cum bar. cū hac tñ
limitatōe nisi pecunia sit plegata tanq spēs: vt q3 signata i sac
culo. nam tunc l3 deberet de manu sua percipere: tamē eā p par
te coheredis percipit iure prelegati. et sic pro illa parte nō cōpu
taret in fal. quia de ea pecunia debet iudicari vt de specie. l. sed
si certos. s. de leg. i. l. si. cum ibi no. C. de cōpensa. et ita ēt vult
ange. hic et pau. de ca. in. d. l. nēsenius. in hoc arti. nō facta men-
tione de doctrina bar. et ange. dicit q aut pecunia legata reperi
tur i hereditate. et idē est q in specie hereditaria et sic ptē quam
h3 iure hereditario cōputabit in fal. sed p parte coheredis nō:
q3 h3 ex cā legati. Sed si nō reperit et aliquis ex heredib9 iussus
ē vt retēta certa qntitate suā partē alteri restituat vt iussus q il-
lā detrahat de parte sua. et iō totā censet hēre iure hrditario: q3
pōt eā de parte sua redigere. d. §. nūmis. et d. l. cū pr. et sic sen
tit q nō sit dria in hoc iter fal. et treb. et q ē 9 glo. istā et distictio
pau. de ca. in primo mēbro vt 9 doctrinā bar. ipsemet pau. h di
cit q aut ē iussus retinere pecuniā hrditariā. et tūc idē in specie
hereditaria eadē rōne, aut ē iussus retinere pecuniā i genere et
restituere partē suā: tūc dicet totā illā hēre iure hrditario p iu
ra. s. ad hoc alleg. et per eā reducūtur alie opi. ad concordiam
subdit ēt pau. de ca. h q distinctio quā facit bar. h per. l. si ticia
s. eo. l. an detrahat fal. ex volūtate testōris vel nō habet locum
quādo qd partē capit iure hrditario totū cōputat in fal. ēt si ex
volūtate defuncti detrahat fal. exēplū ponit p. l. in rōne. la. i. in
pn. et. l. nō ē dubiū. s. e. ¶ Et his que pxie dixi adde q 9 disti.
quā facit bar. hic in pecunia videt facere: q3 ipsemet bar. h dum
tractat de treb. nō fecit illā distinctōem. aut ē iussus a se accipe
aut a coherede. et tamē erat eadē rō pscriptiz cū hic ēt alle. iura
que loquūtur de treb. circa quē articulū vide que dicā. j. i mate
ria treb. ¶ Itē addatis ingtū bar. et ange. cōcludit circa id qd
datur cā cōditōis implēde q si legatari9 possidet rē legatā et ab
hrde cōuenit p fal. iuxta id qd legit et no. in. l. lineā. s. eo. tunc
heres datū sibi a legatario cā cōditōis implēde imputabit i fal
ti. quo ad dantē nō quo ad alios. ar. d. l. nēsen9. v. sed cum is.
et p no. h in glo. pe. et in glo. i. l. qui fundū. in pn. s. eo. quā ipse
ita intelligit. sed si legatari9 nō possideat rem legatā sz heres. et
tūc nō imputabit in fal. ēt quo ad dantē per hanc. l. si fundus
legatus. s. eo. q Ioā. de imola hic reprehendit et dicit indistin
cte non iputandū in fal. etiā quo ad dātē siue possideat legata
rius siue heres. p hāc. l. in fi. q absolute dicit tale datū cā cōditō
nis implende haberi extra hereditatē. et ita etiā dicit pbari in
d. l. si fundus. et in. l. ad veterani. §. i. l3 bar. ibi indistincte dixe
rit q quo ad ipsum legatarium dantem causa conditōis implē-
de imputatur in fal. per. d. l. nēsenius. non quo ad alios. et ita i
telligit. d. l. adueterani. sed nō bene hm Ioā. de imo. q3 violan
tur dicta iura. et respōdet ipse ad. d. l. nēsenius. et. l. si filio. j. eo.
titulo: quia loquuntur in prelegatis non in dato casu cōditōis
implende in quo non est eadez ratio. ¶ Et ad ostendēdum q
non sit eadem ratio adducit quia in prelegatis duplex practica
esse potest. Una q si heres qui vult detrahere fal. coheredi ab
illo coherede petat prelegata repellatur exceptiōe. et hoc colli-
gitur ex. d. l. si filio. Alia est q si velit coheres contra coheredē
excipiētem de falci. replicet q nō potest illam retinere: quia ab
ipso eodem est percepturus in prelegatis tm qtum sufficit ad
falciciam. et hoc colligiturr ex dicta. l. nēsenius. et sic apparet q
ab ipso initio contra ius excipiendi occasione falcidie est intro
ductum ius replicandi. et hinc est q non videtur distingui an
coheres possideat prelegatum q vult alius coheres defalcare:
an non possideat: vt colligitur ex dicta. l. nensenius. Et ē de mē
te Barto. hic si bene ponderetur hm Ioan. de imola. et tamen
ipsemet Barto. eo q datur causa conditionis implende facit
differentiaz an legatarius possideat vel non. et sic dictuz suū nō
videtur bene probari per illam. l. Preterea in dato cā cōditio
nis implende anteq sit datū nō est legatū purificatū nec 9nter
cōpetit potestas defalcādi. Postq autē est datū tūc statiz puri
ficatū ē legatū et incipit competere ptās dfalcādi 9 quam nulla
replicatio fuit inducta ab ipo initio. nec fuit ēt equū iudici ex-
quo ipē heres nihil hēret petere post purificatū legatū nisi suā
fal. et iō iura voluerūt indistincte tale legatū defalcari. q rō cessat
i plegatis. et pp hec residet io. de imo. q nō sit ba opi. barto et
ange. raph. et ēt pau. d ca. h in lec. bono. trāsit cū barto. simplr.
cū eo ēt cōcordat Saly. i. l. pe. C. eo. vbi d hoc p glo. et istā opi.
videt ēt tenere bal. in. l. filiū quē habēbāt. circa. vi. col. C. fa. her:
dum dicit q tex. i. d. l. nēsenius. qvis loquat i prelegatis hēbit
locū ēt in dato cā cōditōis implēde. q3 ē eadez rō hm eū. vn te
neo opi. bar. et mihi videt q illa bene probet p. d. l. nensenius.
q3 l3 ibi nō distinguat an coheres possideat prelegatū qd vult
alius heres defalcare vel nō. tñ satis ē q ibi loquit qn coheres
eius 9 quē volebā cōsequi fal. poterat se tueri ex retentōe alteri9
rei mihi plegate ab eo quā ab ipso petebā: vt p3 ibi in tex. dū di
cit ab eodē aliquid ex testō petit etc. et in. d. l. si filio. in fi. nec ob.
q illa iura loquātur in plegatis. q3 rñdeo q ēt plegata quo ad
illum cui plegātur p parte coheredis: ita sunt extra hereditatē
sicut illud qd datur cā cōditōis implēde vt p3 h in pn. nec ob.
dum dicit q ab ipso initio nō fuit inducta replicatio 9 ptātē de
falcandi competētez heredi cui datur cā conditōis iplende: q3
imo si psupponam9 q legatarius possidebat rē legatā tpe quo
soluit cā cōditōis implēde ceperit tūc ab initio cōpetere replica
tio vel exceptio 9 ptātem defalcādi sicut dt in plegato i. d. l. nē-
senius. pterea nō videt referre qtum ad hoc an a pncipio: an
ex postfacto cōperat exceptio seu replicatio. facit. l. elegāter. §.
figs post. s. de cōdi. inde. et. l. si vn9. §. pact9 ne peteret. s. d pa-
ctis. addatis ēt glo. i. l. nō ampli9. in pn. d leg. i. q t3 idē q glo.
pe. h. et cū illa trāsit ibi io. de imo. Itē adde q l3 datū cā 9ditōis
implēde regulariter nō imputet i fal. tamē fallit qn dissoluit ob
ligatōem naturalē in hereditate inuentā: vt ē tex. no. i. l. si pupil
lus. in pn. s. e. Utrū aūt vsufruct9 portōis in qua ē istitut9 filius
tuus cōputet in fal. tibi instituo i alia portōe. vide p ange. in. l.
maritum. in pn. s. eo. et ibi dixi. ¶ In ea. ibi scdo cāu etc. h icipit
glo. tractare q cōputetur in treb. et i multis deficit: vt p3 ex sup
pletōib9 traditis per bar. h et veniet. j. dicēdū. ¶ In ea. ibi naz
si pecunia etc. glo. h nō vt facere driam inter pecuniā hrditariā
et nō hereditariā. et sic vult q ēt pecuniā hereditariā cōputet to
tā i trebellianicā. nō aūt p hereditaria portōe tm l3 aliud sit in
aliis corporib9 hereditariis. et ita tenet glo. in. d. l. filiū quez ha
bētem. in vbo percepit. et in. d. l. nēsenius. in pn. in v. a cohere-
de. Ang. h dicit q ista parte videt cāus in. d. l. deducta. §. nū-
mis. put ibi sit dria inter pecuniā et hereditariū corp9. et ad idē
alle. d. l. cū pater. in pn. sed 9riuz hm eū. i. idē sit in pecūia here
ditaria q i alio hereditario corpe tenuit glo. i. d. l. nūmis. dum
exēplificat illū. §. i pecunia nō hereditaria. et dicit ēt q ita t3 gl.
magna in. d. l. filiū. et subdit ipē q bar. h t3 opi dy. s. q si heres
a coherede capit pecuniā hereditariā solū dt capere ptē here-
ditario iure sicut in corpe hereditaria. et iō illā partē solā sibi im
putet in treb. p quo facit glo. no. hm eū i. l. qd statuliber. j. de
sta. lib. l3 voluit allegare. j. d do. cā mor. l3 si hrs h manu sua ē
iussus pcipere. vt hr pecūiā hrditariā etc totā hrditariā iure capi
at. et ita itelligat glo. h. et i. l. id aūt. i gl. is. s. e. cū si. qd credit ve
rum eē ange. saluo nisi heres sit iussus deducere seu sibi pcipe-
re pecuniā hrditariam existentē signatā i sacculo vel circa. q3 d
ea iudicat vt de specie vt in. l. si creditor. §. i. s. de pecul. et dictū
fuit. s. sed Io. de imo. h dicit q bar. nō facit dictā distinctionez
i trebellianica sed in fal. vt. s. fuit dictū: in trebellianica vo hm
eū bar. trāsit cū glo. et dicit Io. de imo. tenedū eē secure q i tre-
bel. dicta distinctio relata p ange. nō pcedat p no. i. d. §. num-
mis. in glo. i. et i glo. i vbo rogat. iūcto illo tex. in pn. et per no. i
d. l. cū pater. in pn. dicit patere q illa distinctio nō probat i di-
ctis iuribus. Raph. hic videt tenere q aut pecunia hereditaria
capit tanq spēs: puta q3 erat in capsa: et tunc idē sit qd i quoli-
bet corpore hrditario. et iō hoc cāu fal. et treb. 9putatur portio
quam hēo iure hrditario: nō aūt illa quā hēo a cohrde p hanc
l. qcquid glo. dicat hm eum. sed qn capit pecuniā i genere tunc
perinde ē ac si quelibet alia spēs nō hrditaria caperet tūc ipu-
tabit in treb. l3 nō i fal. vt h. i dubio aūt si non apparet an capi
debeat vt pecunia hereditaria vel nō hrditaria tunc distinguit.

sibi simplr ego heres suꝫ iussus accipere pecuniā ꝛ itelligit de pecunia hereditaria p.d.l.cū pr.in pn.ꝫ meli⁹ ꝓbat i dicto.§. nūmis.ibi tanq̄ si ex bonis ꝛc.iuncto prin.ꝛ ibi no.bar.in pma oppo. Si vo debeo accipere pecuniā a coherede tunc non magis intelligitur de hereditaria q̄ de alia pau.de castro h nō videtur specifice tangere istum passum in treb.aliter q̄ supra retulerim eum dicere in articulo tacto de falci. Saly.i.d.l.filiū quez habentē.in.v.col.tꝫ opi.huius glo.q̄ nō sit differentia an pecunia sit hereditaria vel nō hereditaria.licet aliđ sit in aliis corporibus.ꝛ est ratio ẜm eum in pecunia.q꞉ pecunia etiam si non sit in hereditate potest de hereditate restituēda retineri seu haberi.d.§.nūmis.q꞉ potest venditio fieri ꝛ preciū haberi: vt ibi declarat glo.hinc est q̄ pecunia rebus ineē videt: vt.d.l.cū pater.in prin.ꝛ arg.l.i.ꝯ.de ꝯhē.emp.cōfirmat ipse q꞉ quantitas pecunie recipiēde vr ex testōris volūtate cēseri quasi preciū hereditatis restituēde.iō totum sibi cōputat in quartā.ar.l.q fundus.in pn.ꝯ.e.q̄ vltima rō nō vr vrgere: q꞉ sequeret q̄ si testator legaret rē hrditariā sub cōditōe si legatari⁹ daret.x.hrdi q̄ illa.x.cōputari deberēt in fal.q꞉ si cēseret eē preciū rei hrditarie deberet in fal.imputari.d.l.qui fundū.ꝛ tñ cōstat q̄ pecunia data cū cōstitutiōis iplēde nō imputat in fal.vt h Ang.i.d.§.nūmis.videt tenere illā eādē opi.quā ipemet tenuit h. Passus ē mihi valde dubi potes cōcludere q̄ si testōr locutus ē d certa pecunia hrditaria tanq̄ d specie: puta clausa i tali capsa.ideꝫ sit q̄ i alio corpore hrditario vt dictū ē.ꝛ iste casus vr clar⁹.aut de pecunia simplr.ꝛ tūc totū in treb.cōputet p.d.§.nūmis.q tex.ita loquit.Jta ēt loquit tex.hic.aut d pecunia hrditaria simpliciter.ꝛ tūc si a seipso iussus ē accipere: ꝛ tūc cōputet in treb. q꞉ vr totū iure hrditario hēri ex portōe sua.ita loquit.d.l.cum pater.in prin.paria.n.sunt dicere simpliciter acceptis centū aureis restituas hrditatē ꝛ dicere accipias de hrditate tibi relicta centū aureos ꝛ restituas hrditatē.l.acceptis.ꝯ.e.ꝛ.d.§.nūmis cū glo.in vbo rogat.ꝛ ibi bar.in prima oppo. aut iussus ē accipere a cohrde d pecunia hrditaria reperta i hrditate.ꝛ tūc putarē q̄ sit idē q̄ certis corporibus hrditariis.q꞉ nō pōt dari bōa rō diuersitatis.ꝛ isto cāu nō loquit tex.i.d.§.nūmis.nec.d.l.cū pater.ꝛ ꝓ hoc bñ facit.l.id aūt.v.sane.ꝯ.eo.ꝛ.l.q̄ similr.i pn.ꝯ.d dona.cā mor. Et circa trebellianicā quid in eā cōputet videatis vltra glo.plenius per bar.h.cui⁹dictis prio q̄ inq̄tuꝫ bar.dicit q̄ datū cā cōditōis implēde cōputat in treb.ēt hodie i liberis pmi gradus: q꞉ nō reperit correctū.lꝫ glo.i.d.l.filium. i vbo pte pdiꝫ.in fi.dixerit cōtrariū p.d.l.iubem⁹.C.ad treb.q̄ ẜm bar.nō ꝓbat: q꞉ ibi solū dr fructus nō imputari in quartam treb.Jo.d imo.h dixit posse seruari glo.q꞉ tex.i d.l.iubem⁹.ne duꝫ dixit fruct⁹ nō iputari in quartā liberis pmi gradus.verum ēt dicit q̄ solus dodrās ex reb⁹ hrditariis restituet.ꝛ sic quarta ps ex ipsis reb⁹ dꝫ penes ipos liberos remanere.vñ exquo ibi tex.indistincte dicit solū dodrantē rerū hrditariaꝝ debere restitui satis infert eē verā opi.glo.ar.l.de pcio.d publicia.ꝛ ar.ei⁹ q̄ in simili no.glo.auc.ex testō.C.d colla.ꝛ lꝫ ipe non dicat ista fuit inductio bal.in.d.l.filiū.in.iiij.col.q pp hoc tꝫ opi.glo.tñ. Ja.de ra.cy.ꝛ bar.in.d.l.filiū.reprehēdūt opi.glo.eo q꞉ ista.l. nō reperit correcta.ꝛ ista opi.mihi vior videt: q꞉ qñ nō constat q̄ lex noua veniat ad correctionē potius dꝫ distingui ẜm antiq̄ iura q̄ q̄ inducatur correctio: vt no.in auc.offeratur.C.de lit. cōtesta.ꝛ in.l.sciēdum.in prin.ff.qui satis.cog.facit.l.nō est nouum.ꝛ.l.sed ꝛ posteriores.ꝯ.de legi.nec ob.id qđ no.in auc.ex testō.q꞉ respōdeatis q̄ tenēdo cōez opi.ibi a doc.traditā illud potius facit in ꝯriuꝫ: q꞉ cōiter tenet q̄ ille tex.simpliciter ꝛ indistincte loquēs nō corrigat in donatōe simplici facta filio in potestate: q꞉ illa nō confertur per.l.illud.eo.ti. Jtē inq̄tuꝫ bar.h voluit q̄ si a coherede prelegat coheredi corpus hrditariū q̄ imputabitur totum illud prediū in trebellianicā quo ad ipm coheredē q habet prestare prelegatū.p.d.l.nēseni⁹. Adde q̄ io.de imo.h tꝫ ꝯrium per istum tex.in v.pro ea vo parte.per.d.§. nūmis.nā si teneremꝰ opi.bar.oporteret restringere istū tex.ꝛ d.§.nūmis.qñ heres eēt grauatus restituere hereditatē extneo nō aūt coheredi a quo prediū ex cā prelegati pcipiebat qđ est violare ista iura.ꝛ rñdet ad.l.nēsenius.q꞉ dꝫ intelligi qñ ē corpus nō hrditariuꝫ illud qđ pcipiebat a coherede vel pecunia: vt ēt voluit ibi glo.sed si eēt corpus hrditariū tūc solum illđ qđ capitur iure hereditario dꝫ computari in quartā.ꝛ ꝓ hoc adducit rōnem que tangit hic in glo.ista.in fi.que rō vniformiter cōcludit respectu coheredis ꝛ extranei.ergo vtrobiq̄ dicēdum vr idē.ar.l.illud.cū si.ꝯ.ad.l.aquil. Addatis q̄ Ja.d are.ꝛ bar.i d.§.nūmis.tenēt opi.quā ipsemet bar.tenuit h.lꝫ glo.ibi ponēdo cāum videat itelligere q̄ ibi fuit grauatus restituere coheredi. Ange.Jo.de imo.ꝛ raph.ibi tenēt ꝯtra bar.ꝛ dicūt per oīa pūt dicit ipemet Jo.d imo.h.ꝛ rñdet ad.d.l.nēseni⁹.vt dictuꝫ est.ꝛ videt hec opi.multū sustētabilis.ꝛ ꝓ ea videt eē tex.i.d.l. filiū quē habentē.ẜm lec.azo.ibi positaꝫ in glo.vbi tex.dicit q̄ erat grauatus restituere coheredibus ꝛ aliis.ꝛ tñ absolute dicit q̄ solū cōputat sibi ꝓ parte hereditaria in treb.ꝛ lꝫ quidā reprehēdant illā lec.azo.tamē ego sustinebo.ꝯ.dū querā an donatio que morte cōfirmat cōputet in treb.q̄uis bar.in.d.l.filiū queꝫ habētem.ad fi.dū allegat.d.l.nēsenius.videat tenere eandem opi.quā ipemet tꝫ h.ꝛ fuit ēt opi.Cy.i.d.l.filium.post mediū. in v.tertio oppo.dixi ego in isto cāu ꝛc.ꝛ sequit ibi saly.i antepenul.col.vbi trāseūt cum Ja.de are. Quedā alia circa treb.dicam.ꝯ.post glo. Jn ea.i fi.bar.dicit q̄ rō glo.ē satis debilis: sed q̄ tamē nō videt meliorē.ange.hic dicit q̄ rō glo.ē friuola. ꝛ dicit q̄ eā reprehēdebat Dy.q꞉ hēre reꝫ iure hrditario ꝛ iure plegati nō sūt cōtraria.sed possidere rē velut mobilē ꝛ vsucapere triēnio ꝛ possidere velut imobilē.ꝛ pscribere decēnio sūt bñ repugnātia.ꝛ ita loqt.l.eū q edes alie.i gl.vñ hꝫ ang.pōt dici q̄ rō eē pōt.q꞉ lꝫ i pecunia nūerata vnusq̄sq̄ hrdū hēat dimidiam.tñ hrs q pcepit sibi totā d pte hrditatis sibi ꝯtigēte reficere pt tātūdē q̄tū recepit d pte ꝯsociꝫ.ꝛ illa sic refecta succedit in locū illi⁹ i suo genere functionē recipiat.ꝛ q꞉ ēt d pte sua sola reficere pōt tm̄ q̄ ascēdat vsq̄ ad q̄titatē integrā.hoc aūt i corpe hrditario ē ipossibile. Jo.de imo.dicit q̄ hec rō ang.ē bōa iter pecuniā ꝛ spēm.ꝫ nō cōcludit iter corp⁹ nō hrditariū ꝛ corpus hrditariū.iō tūc ẜm eū pōt recurri ad rōnē.gl.cū non possit bñ melior repiri. Addatis q̄ bal.i.d.l.filiū quē hñtē.i.iiij.col.reprēdit rōnē hui⁹ glo.q꞉ eadē res diuisibilis cōcurrētib⁹ diuersis causis pōt diuerso iure cēseri sicut apparet i oībus legatis i quibus ps hꝫ iure hrditario ꝛ ps iure plegati.l.miles.§.ꝓ pte.ff.d leg.ij.ꝛ nō ē dubiū q̄ plura iura pūt cōcurrere i eadē re.l.iij. §.ex plurimis.ff.de acq.pos.ꝛ.l.si dom⁹.ff.de ser.vr.p.imo q̄n plura iura i eadē psona cōcurrūt talis psona hr loco pluriū psonaꝝ.ff.d bis q.vt idig.l.tutorē.v.discreta.vñ ipe aliā rōnē reddit.s.q꞉ ordinatio testōris i eadē re diuersos titulos ordinātis nō dꝫ cōfūdi.ꝫ ista iputatio i treb.ē qđā ꝯfusio.qcqđ.n.iputatur i treb.cōfundit: ꝛ cōfusuꝫ eodē iure.i.iure trebel.possidet. Sꝫ hec ē ꝯ ordinatōem testōris q i eadē re ordinauit duas capiēdi formas ad inuicē discretas.ꝛ ista ē rō q̄re nō dꝫ fieri iputatio.q꞉ fieret ꝯfusio causaꝝ distictaꝝ a testōre.ꝛ subdit q̄ rō gl. fuit ne difformitas iduceret.ar.l.in testō.C.d tes.ꝫ hꝫ ipm ē ne difformitas cōfundat i imputatōe ꝯformi. Sꝫ certe si hec ratio bal.attēderet sequeret q̄ si testōr vnā rē plegauit vni ex hrdib⁹ ꝛ aliquā aliā rē hēat ipemet heres iure hrditario nō dberēt ambe dicte res iputari in treb.ne fieret ꝯfusio cāꝝ a testōre distictarū.qđ ē ꝯ.l.istaꝫ q solū hoc ipedit qñ i vna ꝛ eadē re hrditaria cōcurrit cā legati ꝛ cā hrditaria: nisi sustinēdo bal.dicemus q̄ ipe cōsiderauit q̄ nō dꝫ fieri cōfusio cāꝝ distinctaꝝ a testōre circa eadē rē.sec⁹ qñ circa diuersas. Saly.i.d.l.filiū.vr stare cū rōne gl.ꝛ vr dicere q̄ bal.nō bñ rephēdit gl.ꝛ q꞉ hic vr eē ꝯrietas cāꝝ i eadē re q̄ certe nō video: q꞉ sūt cāe diuerse i diuersis ptibus hui⁹ rei.ꝛ negari nō pōt nō iueniri vrgentē rōnē.hoc tñ nō ē necessariū.l.nō oīum.ꝯ.de legi. Jn gl.pe.ibi ne fal.patiat ꝛc.si possideat ipe aduersus quē petit fal.ẜm bar.h.d quo dixi sup gl.i vbo a coherede.in pn. Jn ea.ibi hrdi ꝛc.qdam vt An.d pis.ꝛ ange.itelligūt q̄ glo.h itelligat d cāu.d.l.nēseni⁹. vbi vnus hrduꝫ fuit iussus alii dare ex cā plegati.ꝫ vt dicit Jo. d imo.magis vr eē d mēte glo.q̄ voluerit gl.se.referre ad casuꝫ positū i.l.si fundus.alle.i glo.ꝛ voluit glo.dicere q̄ ibi fuit iussus dare alteri heredi.s.a quo nō pcipiebat legatū.hic aūt illi a quo pcipiebat legatū: vt ibi ēt no.per bar. Jn glo.fi.ibi ñ cōsideratis centū ꝛc.ꝫ vt apparet ex tex.glo.debuit dicere q̄nquaginta. Jn ea.ibi.l.§.aliud ꝛc.certe ibi nō bñ apitur q̄ dbeat cōputari in ltimā: sed q̄ iure instōnis filio dꝫ aliqđ relinqui: vt ēt h dicit ang.ꝛ io.d imo.vñ d hoc q̄ veniat iputāda i ltimā: dic

+ idem post h Jo. de imola et de saly[...]

vt hic per bar. ꝛ. ȷ̃. dicet᷑ post glo. ℂ In ea. ibi. §. cōsideremus ꝛc. ibi nō tractat᷑ de quarta ſ; d̃ alia portōe quā capere pñt filij naturales (ꝛ d̃ his quartis videatis ēt per glo. or. in. d. l. filium quē hñtem. in glo. pe. ꝛ per glo. i. c. raynu. de teſta. i glo. q̃ incipit ꝛ no. ꝙ quartarū. ℂ Querit hic extra glo. bar. qd ſi ab eodē herede ſūt pſtāda legata pticularia ꝛ fideicōmiſſuʒ vniuerſale qͣliter fiet tūc imputatio in fal. ꝛ treb. ꝛ dic vt per eū in ſcōa q. ꝛ cū eo trāſeūt alij h. ꝛ addatis cy. q idē voluit i. l. filium quē habētem C. fami. her. ad fi. i ṽ. reſtat mō videre ꝛc. ꝛ per bar. i l. marcellus. s̃. idē pōponi⁹. ȷ̃. ad treb. ℂ Querit ang. h an i eo qđ capit᷑ iure hr̃ditario cā cōditōis implēde. vt qñ a coherede capio cā cōditōis implēde ſpēm hereditariā hēat locū diſtictio l. ticia. s̃. e. l. ꝙ ſi fal. vel treb. detrahat᷑ ex volūtate teſtōris ſolū debeat quarta portio portōis hereditarie cōputari in fal. vł tre bel. ꝛ dicit ſe dubitare ꝙ nō recordat᷑ vidiſſe hoc tactū. ꝛ cōcludit ſibi videri ꝙ illa. l. nō hēat locū iſto cāu: ſed ꝙ idiſtincte tota portio q̃ capit᷑ iure hr̃ditario cōputet᷑ in fal. vel treb. per. l. id aūt. s̃. eo. ꝛ. l. ꝙ ſtatulib. ȷ̃. de dona. cā mor. ꝛ qꝛ teſtōr diſponēdo ꝙ aliquid detur cā cōditōis implēde vr̃ iuſſiſſe vt illud totū in fal. imputet᷑. d. l. deducta. §. nūmis. ȷ̃. ti. ij. ꝛ dicit hoc eē men ti tenēdum qꝛ ē pulchra limitatio ad. l. ticiā. ꝛ ſubdit ꝙ nō ob. ſi diceret᷑ ꝙ quo ad imputationē in fal. ꝑlegata ꝛ ea q̃ capiunt᷑ cā cōditōis implēde iudicātur a pari: vt. d. l. ſi aūt. ergo idē iuris dꝫ eſſe in vtroqꝫ. l. nō pñt. s̃. d̃ leg. ꝛ. l. illud. ad. l. aquil. quia rñdet ꝙ nō ſūt per oīa paria. ſed io. de imo. dicit ꝙ. d. §. nūmis i pn̄. loquitur in treb. ꝛ nō loquitur qñ aliqđ dꝫ percipi tāꝗ̃ ſpecies hr̃ditaria. vbi aūt dꝫ percipi tanꝗ̃ ſpēs hr̃ditaria videt᷑ ꝙ ſolū portio hereditaria cōputet᷑. ꝛ tūc ſeruari dꝫ illa diſtictio. d. l. ticia. ꝛ eodē mō videt᷑ dicēdum ſm eū ſi detur pecunia hereditaria peculiaris pro ſtatulib. nam tunc in falci. imputat᷑ pars hereditaria: vt in. d. l. id autem. ꝛ videtur etiā ꝙ tunc dēbeat ſal uari diſtinctio. d. l. ticia. qꝛ videtur eſſe eadem rō in. d. cāu: cum fauendū ſit magis ei qui detrahit ſm volūtatem defuncti: vt pꝫ ex. d. l. ticia. ꝛ ꝓpterea ſm eum non videt᷑ ꝙ opi. ange. ꝓcedat niſi ſm eum ſaluaret᷑ in cāu in quo pecūia hereditaria cauſa cōditōis implēde data eſſet coheredi grauato reſtituere hereditatē per fideicōmiſſū tenēdo opi. ꝙ tūc pecunia tota ēt hr̃ditaria computaret᷑ in treb. vt fuit de mēte glo. hic in ṽbo a coherede. ꝛ ſuper ea dictū fuit. ꝛ iſta opi. videt᷑ ṽior. ꝛ ꝑ ea facit id qđ dixi ſuper glo. in ṽbo a coherede. in prin. dum tenui ꝙ. l. nēſeni⁹. in pn̄. loquēs in ꝑlegatis hꝫ locū in eo ꝙ datur cā conditōis implēde: lꝫ nōnulli cōtra. vt ibi retuli. ℂ Querit ēt hic ang. an i fal. vel trebel. cōputētur donatōes cā mor. ſeu donatōes a prin. inutiles. ꝛ que poſtea morte cōfirmātur. ꝛ dicit ꝙ nō: qꝛ non capiūtur vt legata nec iure hereditario. ſed potius ꝟt ex iudicio inter viuos. ꝛ ideo debētur ꝗ̃uis heredita᷑ nō ſit adita ex teſtamēto nec ab inteſtato: vt no. d. glo. ſm eū in. l. filie. C. fami. her. ꝛ i d. l. filium quē habētem. in glo. magna. ſed Jo. de imo. dicit ꝙ imo videtur talia imputari in treb. vt ſm eū voluit glo in. d. l. filium quē habentē. ꝛ ēt videt᷑ ſm eū ꝙ imputētur in fal. nam eo ipſo ꝙ teſtator grauauit heredem in tm̃ ꝙ locus eſt fal. videtur ꝙ per hec tacite reuocauerit donationē factam ipſi heredi cum certū ſit donaturū cā mor. poſſe grauari. l. vt heredib⁹. s̃. d̃ leg. ij. ergo videt᷑ in fal. ꝛ treb. poſſe imputari. ꝛ ēt imputabitur i legitimā per ea que habētur in. l. qm̄ nouella. ꝛ in. l. qͥmodo. C. de inoffi. teſta. vt etiaꝫ videt᷑ velle bart. h ſm eum. Addatis ꝙ glo. in. d. l. filium quē habentem. dicit ꝙ portio hereditaria. d. rei donate filio inſtituto imputat᷑ ipſi filio in treb. non aūt vult glo. ibi ꝙ ꝑ portionibus coheredū imputet᷑ in trebel. ꝛ eſt caſus in. d. l. filium quē habētēꝫ. ſm lec. Azo. ꝛ ad hoc bene facit tex. hic in ṽ. pro ea ṽo parte ꝛc. ꝛ hoc pōt eē verum niſi ſꝫ bar. in. d. l. filium quē habentē. ad fi. fideicōmiſſuꝫ eēt reſtituēdū coheredibus prout fuit in cāu. d. l. filiū quem habētē. qꝛ tūc cōputaret totum fundū ſibi in treb. quo ad eos per. d. l. nēſenius. et ꝓpterea ipē reprehēdit intellectū azo. ad. d. l. filiū quē hñtem. an tamē iſta limitatio barto. ſit vera dictū fuit. s̃. in glo. in ver. a coherede. dum tetigi an. d. l. nēſenius. procedat qñ ꝑlegatuꝫ a coherede relictū erat factum de re hereditaria. ꝛ ibi tenui ſuſtētabile eſſe opinionē ange. ꝛ ſequaciū tenētium ꝙ non. ꝛ ſic contra barto. Sꝫ poſito ēt ꝙ limitatio bar. eēt vera. nō tamē per hoc diſcederet᷑ ab intellectu azo. in. d. l. filiuꝫ. qꝛ licet ibi tex. dicat ꝙ ꝓ ea parte predij cōputat ſibi in treb. tamē erat grauatus reſtituere coheredibus. qa pōt rñderi ꝙ ibi erat grauatus reſtituere nō ſolū coheredib⁹ ſed etiā alijs: vt ibi in tex. vnde dum dicit littera ꝙ ꝓ quarta predij computat in treb. eſt verum quo ad exteros: ſꝫ quo ad coheredes cōputabit ſibi totum: ꝛ ſic pinguiorem detrahet quartā aduerſus extraneos ꝗ̃ ad uerſus coheredes. vt ēt dicit Cy. in. d. l. filium. poſt mediū. in ṽ. tertio oppo. dixi ego ꝛc. ꝛ ibi Saly. i antepe. col. ꝛ ſi tenemus opi. quam tenui ſuper glo: in ṽbo a coherede. ſ. ꝙ etiā quādo grauatus ē reſtitue re coheredibus: tunc prediuꝫ ſibi a coheredib⁹ ꝑlegatum computet ſibi in treb. ſolum portionē quā habet iure hereditario in predio ꝑlegato: vt probari vr̃ hic ꝛ in. d. §. nūmis. nō violādo litterā: tūc nihil obſtabit quin lec. azo. ſit plana ꝛ vera. ꝛ ad. l. nēſenius. fuit ſupra reſponſuꝫ: vt ꝙ ibi dicit glo. ibi fuit ꝑlegata res non hereditaria. ꝛ ſic ꝯcludo ꝙ ꝓ portōe quā hꝫ iſte heres in hereditate dicta res ſibi donata ipmtabitur ei in treb. Nec ob. ꝙ in fideicōmiſſo vniuerſali non veniant res taliter donate per. l. ſequēs q̃ſtio. ff. de leg. ij. per quam rōnem Dy. vt refert Barto. ꝛ alij in. d. l. filium quē habētem. reprehēdebat dictaꝫ lec. Azo. ad. d. l. filiū quem habētem. ꝛ que ibi notat᷑ in glo. qꝛ reſponde vt per bal. in. l. iubemus. in pma colū. C. ad trebel. qꝛ non ſequitur non venit in reſtitutōe fideicōmiſſi. ergo non imputat᷑ in treb. quia videmus ꝙ prelegata cōputātur in treb. vt hic. ꝛ tamē ſi teſtōr pmo grauauit vnū ex heredib⁹ onere fideicōmiſſi in parte ſua hereditatis. ꝛ poſtea eideꝫ heredi aliqđ ꝑlegauit nō venit prelegatū in fideicōmiſſum. l. ticia. s̃. eo. ꝛ ibi fuit dictum. ℂ Jtem videm⁹ ꝙ datum cā conditōis implēde nō venit in reſtōne fideicōmiſſi. l. qui heredi. §. i. s̃. ti. i. tamē computat᷑ i q̃rta vt hic. ꝛ hec bene no. pro ſuſtinēda lec. azo. ad. d. l. filium. ℂ Quero ſi bona pticularia hereditatis diuiſa ſunt inter heredes: an illa ſic diuiſa cōputet ſibi in treb. ille cui talia bona ex cā diuiſionis obuenerūt in partem. vide per Old. conſilio. cvij. icip. circa ius municipale ꝛc. in. vij. queſito. vbi cōcludit ꝙ cum in rebus diuiſis is cui res per diuiſionē obuenerit pteꝫ hꝫ a ſeipſo vt heres ꝛ partem hꝫ iure diuiſionis a coherede: vt no. in. l. qui rome. §. duo fratres. in gl. magna. ff. d̃ ṽbo. ob. ꝛ per glo. in. l. ſi familie. C. fa. her. vnde partē quam hꝫ vt heres ſibi imputabit in quartam: partem ṽo quā habet a coherede nō ꝯputabit per regulam huius. l. qꝛ illam ptem quā hꝫ a coherede videt᷑ habere ab extraneo ꝛ nō titulo lucratiuo ſꝫ ꝑmutatōis iure que in diuiſione latet. l. cū pr̃. §. hereditatē. el. ij. ff. de leg. ij. l. ſi filia. §. ſi pater. ff. fa. her ciſ. Sed verius puto ꝙ totuꝫ cōputet᷑ in treb. qꝛ pars quā hꝫ a cohrede ſucceſſit loco ptis quā iſte recipiēs dedit d̃ ſuo in alijs bonis hereditarijs coheredi. ꝛ ſic totū vr̃ hēre iure hr̃ditario. iperator. §. ſi. cū. l. ſeq. ff. de leg. ij. ꝛ no. bart. in. d. §. duo fratres. in. i. q. ergo totū dꝫ imputari in treb. per regulaꝫ hui⁹. l. ℂ Querit hic bar. an fal. vel trebel. poſſit deduci in vna re⁹ ꝛ notabiliter loquitur. cui⁹ dictis primo addit ange. ꝙ inq̈tum bar. dicit rē alienatā ꝑ heredē iputari in q̃rtam. qđ ſi heres dicit nolo ꝙ imputet᷑ mihi in q̃rtaꝫ ſed volo eam redimere ꝛ ponere in hereditate. ꝛ ita redemit fideicōmiſſarius ṽo recuſat ꝛ vult ꝙ imputetur in quartā. ꝛ tꝫ ang. ꝙ nō audiat᷑ heres volēs mutare propoſitū in preiudiciū fideicōmiſſarij. ar. l. i. §. ſi rē depoſitā. s̃. depoſi. ꝛ regulā mutare. de reg. iur. lib. vi. Sed io. d̃ imo. h tꝫ ꝯtrium qꝛ non pōt intereſſe pretendere fideicōmiſſarius. ergo debet heres poſſe mutare ꝓpoſitū per id qđ hētur in. d. c. mutare. ꝛ in ll. ſi pecuniā. i pn̄. s̃. d̃ cōdi. ob cām. ꝛ dicit ꝙ nō ob. d. §. ſi rē. qꝛ ibi alienatio cadebat i delictū. ꝛ ꝑ id fuit ꝓuatus deponēs ſua poſſeſſiōe. iō nō ē locus pnie.

ℂ In vna re addē q̃ hic habes i apoſtil. ad bar. i caractē. d̃ tortis. ꝛ his adde frā. are. ꝯſil. clvi. ꝙ ēt tꝫ ꝙ qñ filius alienauit priuſqꝫ exiſteret cōditio ꝙ rē alienatā pt eligere ꝓ ſua legitima.

l.q ea mēte.ĩ.ď fur.sȝ hic alienatio nõ cadebat in delictũ: qꝛ heres erat dñs tũc: ⁊ nullus ꝓuaꝛ possessiõe. addatis ꝙ ang. ⁊ ipemet io.ď imo.ĩ.l.marcellus.§.res q̃.ĩ.ti.ij.tenẽt primã opi.⁊ illã ibi secutꝰ sum.lȝ romanus ibi ꝯ p.l.si fundũ p fideicõmissuȝ.in pn.s̃.de leg.i.sed rñdi in.d.§.res que.ad allegata in ꝯtrium: vel distigue: aut malitiose alienauit vel nõ iuxta dist. bar.ibi.addit ẽt ang.hic ꝙ si ecõtra heres grauatus vel eius successoꝛ vniuersalis ⁊ illi ĩ quos bona sunt alienata volunt ꝙ res alienata imputeꝛ in legitimã ⁊ treb.sed fideicõmissarius nõ vlut ꝙ regl'ariter ñ erit audiẽdus fideicõmissarius nisi ĩ duobꝰ casibꝰ. ¶ Primus si fideicõmissarius ĩueniat se fraudatũ re ⁊ cõsilio p id qđ habeꝛ in ti.ď reuo.his que fi.in frau. cre. Secũdus si re ipsa tñ ẽ fraudatꝰ vt qꝛ meliora alienauit: puta existẽtia ĩ loco tuto ⁊ non alienauit subiecta magnis piculis: vt qꝛ erat ĩ loco arenoso vel iuxta vicinos rixosos aut potẽtes: vel ĩ noĩbus debitoꝝ subaudi nõ bene exigibiliũ.alle.no.per glo.ĩ.l.ij.ꝟ. nec colligitur.in ꝟ.suspectũ.s̃.so.ma.⁊ qꝛ in talibꝰ rebus pater assignare nõ posset ltimã: quoniã nõ esset sine grauamine.iuxta.l.qm̃ in prioꝛibꝰ.C.ď inoffic.⁊ ĩ.§.ĩ.in auc̃.de triẽ.⁊ se.vbi ad hoc tex no. Io.de imo.h̃ circa hoc dicit ꝙ attẽto ꝙ deteriora nõ debẽt assignari filio in ltima vt dictũ est sequiꝛ ꝙ si deteriora remãserũt q̃ per filiũ alienata nõn fuerũt nõ põt ex hoc cõqueri fideicõmissarius.cuiꝰ ꝯtrium videꝛ sentire ang. ⁊ sic nõ videꝛ pfecte locutus ang.ɓm eũ. Sed dic ꝙ saluari põt dictũ ange.qꝛ lȝ nõ debeaꝛ ltima filio ĩ deterioꝛibꝰ bonis.tñ filius alienãdo oĩa meliora ⁊ relinquẽdo solũ deteriora ꝑsumiꝛ dolo facere.ita.d.ang. in.l.ij.C.ď repu.here.⁊.l.oẽs.§.luciꝰ.ĩ. que in frau. cre.alleg.tex.quẽ dicit esse sing.in.l.sũma cũ rõne.in pn.de pecul.tex.tñ ibi hoc nõ bene aperire videtur. vnde ipsemet ange.in.l.fi.ĩ.ď stip.seruoꝛũ. idẽ dixit ⁊ alle.in ar.d.l.oẽs.§.lucius.⁊ tex.in auc̃.ď triẽ.⁊ se. §.i.⁊ subdit ꝙ oĩs intricãs patrimoniũ suũ intelligiꝛ id facere in frau.cre.⁊ ad hoc dicit eẽ tex. sing.ĩ.d.l. sũma cũ rõne.qđ dicit esse no.cõtra nõnullos tuscos q post multos quesitos creditores ď bõis suis diuersimode disponũt: ⁊ ĩ diuersas personas ⁊ libros rõnum intricãt: ita ꝙ rõ videri ⁊ bñ intelligi nõ põt. et ipemet ange.circa hoc.in.d.§.res que.dicit ꝙ lȝ res alienata p heredẽ debeat in quartã sibi iputari p.d. §.res que.tñ hoc dicit esse verum si per alienationeȝ nõ est corruptũ patrimoniũ.nec ẽt est valde dãnosa fideicõmissario. exẽplũ ponit ď corruptõe patrimõij qñ de qualibet re alienauit tertiã seu quartã qñ vero alienatio eẽt valde dãnosa.ponit exemplũ qñ alienauit oĩa meliora.allegat in ar.l.ij. C.qñ ⁊ qui. quarta pars deb.lib.x.⁊.d.l.sũma cum rõne.⁊ dictũ.§.i. in auc̃.ď triẽ.⁊ semis. ¶ Cõfirmo ꝑdicta: qꝛ filius debȝ hẽre legitimã in vna re vel duabus arbitrio boni viri: vt inquit bar.in.l.suus quoqȝ.in.l.fi.in pn.s̃.§.ď here.insti.per.d.l.nõ ampliꝰ.§.fi. cũ.l.se.s̃. de le.i. ⁊ ar.d.l.ij.C.qñ ⁊ qui.quar.ps de.⁊ qđ ibi bart.vnde dicit Ia.ď bel.in auc̃.de rest.⁊ ea que par. in pn. in.iij.q.ꝙ filius nõ posset eligere melioꝛẽ rẽ p ltima nedum filio satis fauẽdum eẽ existimamꝰ fideicõmissarij cõmoda defraudẽtur.l.fi.§.sed ⁊ siqs.C. cõia ď leg.⁊ arg.l. legato generaliter.in pn.ff.ď leg.i. ⁊ in auc̃.hocius porrectũ.ꝟ.sit tñ ipsa res mediocris.C. de sacrosan.ec.⁊ ita ẽt dicit guil.ď cu.⁊ bal.ĩ.l.scimꝰ. in pn.C.ď inoffi.te.⁊ bal.in.l.filiũ quẽ hñtem.ĩ.xiiij. col.C.fa.her.⁊ Saly.ibi in.viij.col.non eniȝ reperiꝛ ꝙ filius hẽat hypothecata sibi oĩa bona insolidum vt possit eligere melioreȝ si velit ad instar creditoris hñtis bona insolidũ hypothecata.iuxta.l.creditoris ff.ď distrac.pig.⁊ plenius rñdet bal.ĩ.d.l.filiũ quem hñtem.lȝ quidã aliter dixerint. de quo per Cy. ĩ.d. auc̃.res q̃.⁊ in.d.l.filiũ.⁊ per oldr. in cõsi.cviij.inci.

piẽte: Cũ ius municipale.in.iiij.quesito.⁊ p Ia. bu.⁊ bal.in.l. ij.C.eo.⁊ bal.in.l.magis puto.§.ne passim.in fi.ď re.eo. ⁊ per glo.⁊ doc.in.c.raynaldus.ď testa.in gl.que incipit: Immo habuit res.⁊ p bal.⁊ alios ĩ.d.l.suus quoqȝ.in pn.aliqd ẽt p bal. ĩ.d.l.nõ ampliꝰ.§.fi.⁊ ĩ repe.c.si pꝛ.ĩ vlt.col.ď te.ĩ.vi.⁊ bal.ĩ.l. iubemꝰ.in.i.col.C.ad treb.vbi q̃dã singularia ꝟba ponit. bñ facit qđ no.bal.singlr in rub.ff.ď reꝝ diui.ĩ.i.col.vbi dicit ꝙ filius nõ põt dicere se velle ltimaȝ ĩ re quã testõꝛ legauit qꝛ legata debẽtur dũmodo bõa ñ excedãt.allꝛat.§.quãobrẽ.in auc̃.de restí.⁊ ea q̃ par.ergo apparet ꝙ filiꝰ nõ hȝ hypothecata oĩa bõa nec hȝ electionẽ itelligo tñ dictũ bal.nisi pꝛ legasset oĩa meliora ⁊ deteriora remãsissent p ea q̃ dicta sũt.s̃.⁊ ꝙ nõ possit filius eligere ltimã in rebꝰ legatis.voluit ẽt bal. in.d.l. nõ ampliꝰ.§. fi.⁊ ĩ ꝑdictis locis ẽt ĩuenietis notatũ ĩ qua re sit ďtrahẽda fal. vel tre.⁊ an ĩ vna re vel pluribꝰ. ⁊ ad id qđ dixit tenere bal.ĩ.d. rub.ď reꝝ diui.videatis ea q̃ dicã.ĩ.in vlt.q.⁊ qd si filiꝰ aliẽauit vnã rẽ an sit sibi cõputãda in ltimã.vide doc.in.d.§.res q̃.⁊ ꝑcipue nico.ď nea.pau.ď ca.⁊ ro.⁊ bal.ĩ.d.l.iubemꝰ. ¶ Itẽ addatis ꝙ qñ legata sunt relicta pluribꝰ non põt ď vna re detrahi fal.p alia.l.ij.⁊ ibi no.C.e.⁊.l.si pupillus.§.fi.ɓm lec. dy.s̃.e. fallit in cãu.l.cũ quo.§.pe.s̃.e.⁊ que sit rõ fallentie dixi ĩ.d.l.si pupillus.§.fi.vbi aliqua scripsi ď hac materia post alios ibi. ¶ Addidit ẽt h̃ io.ď imo.ꝙ cũ licitũ sit filio alienãdo aliquã rẽ ĩ illa eligere sibi q̃rtam.iuxta no.ĩ.d.§.res q̃.ĩ dubio nõ ꝑsumeꝛ dolus nisi appareat.l.i.§.deniqȝ.ď aq̃ plu.ar.sȝ plenius dic vt hẽs ex his que.s̃.dixi. ¶ Itẽ inq̃tũ bar.ĩ hoc arti. voluit ꝙ si filio assignata fuit res aliq̃ in peculiũ illã sibi iputare põt ĩ trebel.p.d.l.filiũ quẽ habentẽ.addatis ꝙ lȝ bar.ibi hoc ẽt seq̃tur tñ glo.ibi ĩ ꝟ.pcepit.⁊ cy.bal.⁊ saly.repꝛehẽdũt illã opi. qꝛ lȝ pꝛ ad tp̃s cõcesserit.ĩ vita tñ nõ ĩferꝛ ꝙ voluerit ppetuã ꝯcessionẽ facere.l.epl'am.§.fi.s̃.ď pac.vñ ĩ terminis. d.l.filiũ.hẽbit filiꝰ treb.ĩ illa re cõcurrẽte iudicãtis arbitrio.l.põt.s̃.ď leg.i.⁊ ita ĩtelligũt doc.illã.l.filiũ.quã bar.dixit ibi eẽ sing.p decisiõe eiꝰ qđ ipe ibi ⁊ hic tenuit. ¶ Querit ẽt h̃ bar.q̃ cõputenꝛ in ltimaȝ ⁊ dicatis vt h̃ p eũ.cuiꝰ dictis addit pmo ang.ꝙ ĩ his q̃ ꝓueniunt ex cã testi.verũ dicit bar.ꝙ cõputãtur in ltimã p alle.p barto.⁊ p.l.oĩmõ.ꝟ.⁊ hec quidẽ.C.ď iof.te.⁊ p no.p gl.ĩ.l.illud. C.ď col. ¶ Et iuxta hoc q̃rit qd ĩ dato cã cõditõis iplẽde.⁊ refert ꝙ glo.i.in.d.l.filiũ quẽ hñteȝ.tenuit ꝙ nõ iputeꝛ in ltimã. ⁊ hoc credit ange.eẽ verũ si nõ ꝓficiscaꝛ ex ꝟba testõris ex generali doctrina.d.§.repletionẽ.al's aũt credit iputari p.d.l.oĩmõ ⁊ p no.p glo.ĩ.d.l.illud. sȝ io.ď imo.putat ꝙ forte nõ cõputabiꝛ in ltimã ẽt si sit ꝓfectitiũ ď bonis patris attẽto ꝙ filiꝰ ĩ oẽm euentũ nõ erat illud habiturꝰ ex dispõne testõris sȝ ex quodã casu aduẽticio.s.si legatariꝰ volet iplere cõditionẽ.⁊ iõ dȝ iputari vt.d.§.repletionẽ.ibi q̃si iure aduẽticio ⁊c̃. ⁊ facit ɓm eũ id qđ diceꝛ.ĩ.ď eo qđ obuenit filio ex iure substõis. ⁊ hoc forte voluit glo.ĩ.d.l.filiũ.ɓm eũ. Addatis ꝙ bal.ĩ.d.l.filiũ.circa.v.col.et ibi ẽt Saly.sequunꝛ opi.glo.ibi ĩdistincte.⁊ cõpꝛobat bal.quia dñium ltime ipo iure cõtinuaꝛ ĩ filiũ.⁊ sic deductio ꝓuenit ꝯditõis iplemẽtũ.⁊ sic ex oꝛdine ĩtellectus filius añ hẽbit ltimã q̃ illud qđ sibi daꝛ cã cõditõis iplẽde.ista tñ rõ nõ ẽ vl'is qꝛ nõ haberet locũ nisi ĩ his q eẽnt in ptãte ĩ quos ꝯtĩuareꝛ dñiuȝ.iuxta l.ĩ suis.s̃.ď lib.⁊ post.iõ ponit rõnẽ magis generalẽ q̃ ẽ eadẽ cũ illa quã h̃ ponit io.ď imo.vt.s̃.retuli. Sȝ aduerte qꝛ in ꝯtriuȝ vꝛ tex.ĩ.l.ẽt.§.si patrono.ĩ.ď bo.lib.vbi tex.dixit si pꝛono ꝯditionis iplẽde cã datũ sit in portioneȝ debitã iputari dȝ.ď quo tex. doc.quo ad hoc ꝓpositũ mẽtionẽ nõ faciũt. ⁊ bar. h̃ ĩ materia alle.illã.l.ẽt.§.sȝ ⁊ mortis.cũ si.p id qđ dꝛ ibi iputari pꝛno iputaꝛ ẽt filio.⁊ posset rñderi ad no.p glo.ĩ.d.l.filiũ. ꝙ loqꝛ qñ ñ erat dictũ a testõre ď dãdo rẽ hꝛditariã cã cõditõis iplẽde. sed simplr dixit testõꝛ si.x.ďderis hꝛdi.⁊ sic loquiꝛ illa gl.vt ibi apparet.⁊ ita ꝓcedat opi.doc.q illã gl.sequũtur.sȝ qñ testõꝛ dixit si dederis tale qd hꝛditariũ.tũc tex.iũcta glo.ĩ ꝟ.ꝯditõis. ĩ.d. §.si pꝛono.videreꝛ ꝓbare ꝙ iputareꝛ ĩ quartã.tñ pp tex.in.d. §.repletionẽ.⁊ p no.p bar.h̃ ĩ pe.q.videreꝛ tutiꝰ tenere ĩdistincte opi.gl.⁊ ita fuit ď mẽte bal.ĩ.d.l.filiũ.⁊ ad.d.§.si pꝛono.pt rñderi ꝙ aliud sit ĩ ltima ďbita filio aliud ĩ q̃rta ďbita pꝛono qꝛ ltima ẽ magis debita filio.l.siquis legatũ.§.fi.cũ ibi no.ĩ.ad.l. coꝛ.ď fal.⁊ ꝓ hoc facit qꝛ tex in.d.§.si pꝛono.nõ requirit ꝙ sit datũ ď hꝛditate.lȝ glo.ibi aliter exemplificeꝛ. ⁊ tñ clarũ vꝛ ꝙ si

nõ est datũ de hr̃ditate nõ dꝫ cõputari filio in ltimã vt oẽs tenẽt p ea que dicta sũt.s. ¶Ex his īferf an si qd capif iure accrescẽdi vel iure substõnis cõputef in ltimã debitã filio.ꝛ tex.i.d.§.repletionẽ videf velle ꝙ nõ.sed bar.hic ad fi.hoc intelligit eẽ verũ qñ in legato facta eẽt substõ vt ibi in glo.in ṽ.substõne. sec9 si eẽt substitut9 filius heredi directo vel per fideicõmissuꝫ: quia tũc iputatur in ltimã:eo qꝛ ab ipo initio ꝺ eo qd relinquitur eo modo ab berede deducif oẽ grauamẽ.l.qm̃ in priorib9.C.de inof.te.sꝫ ang.dicit hic se aliter intelligere.d.§.repletionẽ.s.ꝙ qñ ex substõne vel iure accrescẽdi filio forsitã pprietario nihil obuenit nisi vsufruct9 tũc nõ iputaf in ltimaꝫ vt ibi.sed si fili9 ꝛ alter eẽnt legatarij eiusdẽ rei testõris ꝛ filius eẽt collegatario substitut9 vulgariter vel a collegatario repudiãte p ius accrescẽdi haberet totũ imputabif in ltimã:qꝛ ex expsso iudicio ꝺfuncti hꝫ ille qui hꝫ ex substõne vulgari ꝛ ex tacito qñ veit per ius accrescẽdi.l.q liberis.§.hec ṽba.ꝺ.de vul.ꝛ pu.ꝛ.l.si ticio ꝛ meuio.§.i.ff.de leg.ij.iũctis no.p glo.in.l.dñs.in fi.ꝺ.de vsufr. ergo dꝫ cõputari in ltimaꝫ sicut alia que obueniũt ex iudicio testõris vt ħ per bar.ꝛ dictũ est.ꝺ.sed io.ꝺ imo.dicit ꝙ p eo dicit ange.de obuẽtõe vsufruct9 ꝙ nõ iputetur in ltimaꝫ.facit.l.iubem9.i pn.C.ad treb.ꝛ id qd hr in auc.de triẽ.ꝛ semis.§.i.ꝛ.§.phibemus sed quo ad pprietatẽ obueniẽtẽ dicit ꝙ forte tuti9 ẽ tenef opi.glo.in.d.§.repletionẽ.ꝛ bar.ħ qꝛ lꝫ obueniat ex iudicio testatoris.tñ in oẽm euẽtum nõ erat filius habitur9 sed ex quodaꝫ aduẽticio cãu.ꝛ iõ tanꝙ aduẽticiũ dꝫ iudicari:ꝛ lꝫ tex.i.d.§.repletionẽ.faciat mẽtionẽ ꝺ vsufru.tñ id exẽpli grã posuit ꝛ exempla nõ restringũt regulã.l.ꝺãni infecti stipulatõ ptinet.§.fi.ĩ.ꝺ dã.isec.ꝛ pcipue qꝛ rõ posita i.d.§.repletionẽ.ẽt i alijs casib9 locũ hꝫ vt pꝫ ex pdictis. ¶Pau.ꝺ ca.i.d.l.scim9.tꝫ ꝯ glo.i.d.§.repletionẽ.ꝛ ꝯ bar.ħ.ꝛ vult ꝙ ẽt si substõ facta sit in legato tñ cõputetur in ltimã postꝙ ẽ ꝺ re hr̃ditaria.ꝛ dicit ꝙ nõ ob.tex.i.d.§.repletionẽ.in ṽ.substõne:qꝛ dicit se intelligere ꝺ substõne pupillari.qꝛ qd filius ex ea cõsequif nõ iputaf in ltimã:qꝛ nõ hꝫ tãꝙ bona patris sꝫ tãꝙ bona filij.l.qui ticij.ff.de his q. vt indi.l.iij.§.si mater.ĩ.ꝺ car.edi.ꝛ insti.de pup.sub.in pn. sed ꝯ eũ facit tex.in.d.§.repletionẽ.dũ loquif ꝺ iure accrescẽdi attẽta saltem rubrica generali ibi posita qua opatur:vt ꝗuis lex i aliquo specifico casu loquif.tñ generaliter itelligif:vt.l.regulã.§.sigs. et ibi no.bar.ꝺ.ꝺ iur.ꝛ fac.igno.ꝛ ẽ glo.cle.i.ꝺ elec.ꝛ p hoc ẽt videref ꝙ nõ sit restringẽdus tex.i.d.§.repletionẽ.in ṽ.iu.accrescẽdi.ad cãum qñ filio relicta erat pprietas ꝛ alteri relict9 erat vsufruct9 qui extinct9 fuit morte vsufructuarij. ꝛ sic accrescebat pprietario quasi tũc nõ capiaf iudicio testõris sꝫ cãliter lꝫ ita intelligat ibi glo.ꝛ expssi9 bal.ibi in.viij.no.q dicit se ẽt credere ꝙ nõ hẽret locũ ille tex.in iure accrescẽdi circa pprietatẽ: qꝛ illud qd capif iure accrescẽdi capif vno ꝛ eodẽ ti.ꝛ recta via.l.i.§. si coheredis.ꝺ.e. Dũ aũt tex.ibi loquif ꝺ substõe itelligit ibi bal.i.vij.no.ꝙ pcedat ẽt in substõne facta a patre p fideicõmissum substituẽte vnũ filiũ institutũ alteri sub cõditõe si decesserit sine liberis.qꝛ illud qd capif ex illa substõne alio fratre instituto sine liberis moriẽte nõ iputaf in ltimaꝫ:qꝛ dictũ fideicõmissũ pẽdet ex cõditõe:sꝫ ltima nõ recipit diẽ neqꝫ cõditioẽm. ꝛ sic i hoc vr̃ tenere ꝯ bar.ħ quo ad fideicõmissũ factũ in hr̃ditate.ꝛ cũ bal.i pdictis cõcordat p oĩa saly.i.d.§.repletionẽ.q circa substõnẽ directã factã i legato reliquit cogitãdũ.an glo.ibi sit ṽa.ꝛ sic si bñ inspiciaf bal.ang.ꝛ saly.videnf eẽ cõcordes.tñ opi.bal.cuꝫ modificatõe ifrascripta i fideicõmisso facto i hr̃ditate vr̃ verior p rõnẽ suã quaten9 ꝺ illo fideicõmisso posset reijci cõditio:vt qꝛ onus fideicõmissi sit ipositũ ei q potuisset stati grauari vsqꝫ ad dictã legitimã substituti itelligẽdo tñ ꝙ iste fili9 substitutus habuisset aliqd ti.instõnis:qꝛ alꝰ nõ valeret testm̃ hodie: vt.§.aliud.in auc.vt cũ de ap.cog.l.ita tñ.§.q rogatus.ĩ.ad treb. Sꝫ ꝯ bar.meo iudicio fortiter facit:qꝛ ante.d.§.repletionẽ iducta erat dispõ.d.l.qm̃ in porib9. ꝛ illo tpe sufficiebat filiũ habere quoquo relicti ti.d.l.oĩmõ.in pn.ergo in cãu.d.§. repletionẽ.debuisset dici ꝙ ꝺ eo qd relictũ erat in substõne facta i legato vl̃ i hereditate reijceref cõditio substõnis vsqꝫ ad ltimã: ꝛ sic iputaref in ltimã.ꝯtrium ibi dicif:ideo videaris ibi. ¶Preterea aut filius substitut9 p fideicõmissuꝫ nihil habuit iure instõnis ꝛ tũc nõ põt pcedere opi.bar.hodie vt dixi.aut aliqd accepit iure institutõis sꝫ nõ sufficiebat ad ltimaꝫ ꝛ substitut9 fuit alteri legatario.certe eodẽ mõ deberemus dicere ꝙ vsqꝫ ad legitimã reijceref oĩs cõditio ꝛ dilatio ꝺ illa substõne facta in legato.p.d.l.qm̃ in priorib9. sicut qñ ẽ fcã substitutio p fideicõmissuꝫ i hr̃ditate.nam ẽt legata cõputãtur in ltimã.l.ẽt.§.pe.ĩ.de bo.lib. ꝛ ħ per bar. ꝛ iõ videf ꝙ nõ sit dr̃ia inter legatũ pticulare ꝛ fideicõmissuꝫ hr̃ditatis sed inter substõnẽ directã vulgarẽ factã i hr̃ditate ꝛ alias substõnes:qꝛ in vulgari verũ ẽ ꝙ cõputaf in ltimam:qꝛ cũ talis substõ sit directa institutio cõditõalis.l.coheredi.§.coheres.ꝺ vulga.ꝛ pu.ipuaf in ltimaꝫ qꝛ vsqꝫ ad ltimã reijcif cõditio.sed in alijs substõnib9 factis.s.p fideicõmissuꝫ in hr̃ditate testõris vel in legato debeat distigui.aut aliqd aliud erat relictũ iure instõnis filio.ꝛ tũc idẽ alꝰ secus p predicta.nec dicaf ꝙ bar.hic fecerit dr̃iaꝫ inter sustõnem factã i legato ꝛ factã in hr̃ditate:eo qꝛ ad beredem nõ ad legatarios spectat supplere filio ltimaꝫ vt nõnulli tenuerũt p.§.ceterũ.in auc. vt cũ ꝺ ap.cog. qꝛ rñdeo ꝙ ħ non fuit intẽtio bar.qꝛ ipemet ħ añpe.q.tꝫ ꝙ ita spectet hoc ad onus legatariorũ: sicut heredis.pterea posito ꝙ spectaret ad onus heredis regulariter ꝛ nõ legatarioꝝ de quo.ĩ.dicã illd pcederet qñ fili9 ñ fuisset substitutus sub cõditõe i legato.sꝫ qñ ẽ substitut9 tũc ẽ secus per rõnẽ.d.l.qm̃ i poribus.nõ ob.ẽt pdictis ꝙ añ.d.§. repletionẽ. eẽt facta.d.l.qm̃ in priorib9 ꝛc̃. qꝛ puto ꝙ ꝺ necessitate ille tex.sit itelligẽdus in substõne facta vel i vsufructu p pdicta.vel in substõne facta in reb9 nõ hr̃ditarijs: puta i re aliena legata.ꝛ ita saluaf ibi glo.vel i sbstõe pupillari vt dictũ est.nec ob.ꝙ rõ generalis ibi posita faciat in cõtrariũ.qꝛ rñde ꝙ illa rõ declaraf p tex.ibi i ṽ.ex ipa ṽba patris.ꝛ ẽ necesse ita dicere per.d.l.qm̃ in porib9. ¶Et p hec videref ꝙ i eo qd obuẽit iure accrescẽdi cũ sit quoddã ius substõnis deberem9 dicere ꝙ cõputef in ltimã nisi sit i vsufructu vel i rebus nõ hereditarijs vt dictũ ẽ.ꝛ sic i iure accrescẽdi saluabif itellectus glo.bal.ang.saly.ꝛ seqẽciũ.ꝛ isti sũt articuli valde dubij. ¶Jtẽ inꝗtũ bar.hic ꝯcludit ꝙ donatum filio cã militie iputaf in ltimaꝫ p.d.l.oĩmõ.§.fi.hoc limitat ange.eẽ verũ si militia ẽ venalis vel trãsitoria in heredes vel venalis ꝛ trãsitoria simul p ea que hñtur in.d.§.fi.fallit i militia silentiarioꝝ pncipis q̃ i ltima nullo mõ iputaf vt ibi hr.ꝛ q̃ sint iste militie trãsmissibiles ad heredes vel nõ: ꝛ aliẽabiles vel nõ.vide per bar.i.l.i.§.nec castrẽse. in.ij.ꝛ.iij.colũna.ff.de colla.bo. ꝛ per hec infert ange. ꝙ iputabif in militiã ltima cpatus vel aliqua prebẽda:qꝛ talia nõ sũt trãsmissibilia i heredes neqꝫ venalia: neqꝫ ẽt expensa facta pro eis adipiscẽdis.ꝛ ideꝫ voluit cy.i.d.l.oĩmõ.§.fi.ꝛ bar.i.d.§.nec castrẽse.in.ij. col.et ange.in.l.illud.in quibusdam lecturis.C. de collat. Jtem inꝗtum bar.cõcludit ꝙ donatio facta filio si valuit a pncipio nõ cõputaf in ltimam nisi hoc fuerit expresse actũ p.l.si qñ.§.fi.C.de inoffi.te. ¶Addit ange.ħ ꝙ per hoc inferf ꝙ si pater faciat sumpt9 p filio doctorãdo vel ducẽda vxore.vel fecit expẽsas studij vt perueniat ad doctoratus apicẽ. quo cãu donatio tenuit:allegat.l.q̃ pater filio.ꝛ.l.si filia.ꝺ.neratius.ꝛ.l.ex parte.ff.fa.her. nõ computabũtur dicti sumpt9 in ltimam. ꝛ idem dicit si dedit pater pecũiaꝫ p filio ab hostibus redimendo.in condẽnatõe vero soluta p patrẽ de delicto filij.dicit ange. ꝙ si pr ꝯsensit delicto non imputaf in ltimam sicut nec sũpt9 factus p filio qui magistratum accepit eo cõsentiẽte.l.luci9.§.idẽ rñdit.et.l.ĩ.ad muni.ꝛ.l. q originẽ.§.fi.ĩ.de mu.ꝛ ho. Adde ꝙ i his q̃ pater dedit cã studij bar.hoc idẽ tenuerit i.d.§.nec castrẽse.in.ij.col.i ṽ.q̃ro.ħ loquif ꝺ his q̃ pr̃ ꝛc̃. ꝛ bal.i auc.ex testõ.C.de col.in.xv.c.ꝛ ibi idẽ dicit in his q dedit p doctoratu ꝛ ita ẽt tꝫ bal.i.d.l.oĩmõ.§.fi.ꝛ per pau.de ca.i ꝯsi.clxxxij.icip.qdã nobilis ꝛc̃.ad qd ẽt vide no.p bal.i

¶Jn ltimã.vide hic i addi.ad bar.i caracte.ꝺ tortis Et his adde signo. de mediolano.cõsi.xxxv. ꝛ ibi an noie obitoruꝫ ꝺ qbus nõdũ venerat tẽpus solutõis tempore mortis testõris possit iputari i ltiaꝫ ꝛ p io. ꝺ ana. cõsi.lxi.

art[iculus] ... valde
... non
... militiã

l. macedoniani. C. ad mace. z p bal. i. l. pactū. i. xi. q. post cy. C. de col. z ibi saly. in vi. q. vbi limitat hoc eē verū nisi dicta expensa facta eēt p filio vt renūciaret hereditati p̄rne. quo cāu ēt si renūciatio nō valuisset vr̄ tacite actū q̄ iputet sibi i ltimā. ar. l. cū quo. §. fi. ff. eo. z pōdera qz ange. h vult q̄ donatio facta a patre filio cā studioꝝ valeat absqz mortis cōfirmatōe. z ita ēt ipsemet tenuit in. l. i. ff. so. ma. z ibi ēt bal. de quo ibi. z ēt per ro. in. l. si donatiōe. C. de colla. post bal. z io. de imo. z per bar. in. d. §. nec castrēse. in. i. col. ibi ad fi. z aliquid ēt per bal. in. l. filie. in. iij. q. C. fami. her. z per pau. d ca. i cōsi. ff. pxi. alle z magis cōis cōclusio eē vr̄ q̄ si filius ē in p̄tāte z nō sit doctoꝝ nō valeat. ¶ Quātū vo ad pecuniā datā p filio ab hostibus redimēdo vel p cōdēnatōe filij qui delictū cōmisit. videatis pleni⁹ per bar. i. l. stichꝰ. ff. d peculeg. ad quē io. d imo. hic se remittit. d quo etiaz videatis per bal. in. d. l. oimō. §. fi. z i. d. auc. ex testō. i ꝟ. decimūqntū caplm zc. cū ꝟ. seq. z ibi ēt p roma. z bal. i. d. auc. ꝯ rogatus. C. ad treb. z in auc. si captiui. C. d epi. z cle. ad fi. z i. l. filie. in pe. col. z i. l. certū. in. ij. col. C. fa. ber. z in addi. quas fecit ad tractatuz barto. d duo. fratri. z in. l. liber captus. C. de capti. z i. l. i. i fi. C. ne fi. p pa. p io. d imo. i. c. latro, d pig. z p ro. i. l. q̄ dotis. ff. so. ma. z opi. bar. in. d. l. stichꝰ. videtur magis cōis. Addit ēt qd si p̄r filia intrātē monasteriū dimisit aliquid sup altare an iputeꝝ filie i ltiam z remittit ad no. p bar. in. l. i. §. si parēs. ff. fiqs a paren. fue. manu. vbi tenuit q̄ sic. z idē tenuit bal. in. l. qm̄ nouella. i. fi. C. d inoffi. te. z io. de imo. h. z sequit ēt pau. de ca. h. q ēt p hoc dicit facere. l. fi. ff. d pecu. leg. vbi i dubio nō vr̄ p̄r donare sz in peculiū pfecticiuz cōcessisse. z iō imputaꝝ qz i illo censeꝝ filiū pdilexisse. z ita pōt intelligi bm eū tex. i. d. l. filiū quē habēte. Addatis ēt q̄ p dicta opi. q̄ cōputeꝝ in ltimā. bñ faciūt no. p bar. in. l. ticio centū. §. genero. i fi. ff. ti. i. Nā bř ad instar dotis vt ibi per barto. z i. d. §. si parēs. ¶ Itē ingtū cōcludit h bar. q̄ illō qd donaꝝ filio emācipatōnis cā nō cōputaꝝ i ltimaz nisi hoc fuerit expresse dictuz. Adde q̄ nico. d mat. tenuit ꝯriuz: vt refert bal. in. l. illud. z in. l. vt liberis. C. d col. Sed dic vt dixi i. d. l. illud. vbi teneo opi. bar. z ibi ēt sustineo opi. barto. hic volētis q̄ qñ donatio facta filio a pncipio nō valuit sed cōfirmaꝝ morte iputaꝝ i legitimā lz nō fuerit hoc expresse actum lz pau. de ca. h. z ang. in. d. l. illud. in aliquib⁹ lec. tenuerit ꝯrium. sed ibi rñdeo ad allegata p eos. z ibi ēt tetigi qd si p̄r ñ donauit sed simplr̄ dedit an imputeꝝ in ltimā. z bar. singlr̄ in. l. i. §. si parens. z. §. fiqs a parē. fue. manu. tenuit q̄ sic p. l. cū quo. §. fi. ff. e. dicatis vt dixi i. d. l. illud. ¶ Querit ēt bar. qd si p̄r donauit filio emācipato aliquid vt sibi in ltimaz imputaret z filius dcessit viuo p̄re: an nepos ex eo succedēs auo sibi imputet in ltimaz si dictus nepos fuit etiā h̄rs patris sui z relinquit istā. q. idiscussaz. ¶ Sed ang. dicit q̄ cum ista donatio fuerit sub mō. z modus nō possit ipleri pp casuz cōtingentē i psona filij donatarij bř p defuncto. l. ticio centū. §. ticio genero. bm vnū itellectū ff. ti. i. §. itelligēdo q̄ loquaꝝ i mō lz al's modus qualitercūqz deficiēs nō faciat dispōnē deficere. l. si fūdū. p fideicōmissuz. §. i. z. l. i. z. l. p̄r tusculan⁹. ff. de leg. iij. si ergo deficit donatio i psonā filij seqꝝ q̄ imediate nepos h̄z ab auo. z sic dz sibi in ltimā iputare. Jo. d imo. dicit q̄ hoc dictū ang. sibi ñ placet: qz modus quōcūqz deficiat nō facit deficere dispōnem p. d. l. si fundū p fideicōmissuz. §. i. z. d. l. p̄r. §. tusculanus. z rñdet ad. d. §. ticio genero. q̄ loquiꝝ in cōditiōe nō i mō vt ibi plene psequiꝝ bar. z iō rō ange. nō vr̄ bona bm euz. z potissime qz cā finalis ipius donatōis ñ fuit illa vt iputareꝝ in ltimā sed āmodo filialis lz voluerit illā iputari in ltimaz si contingēt eū succedere.

a ¶ Dotauit. vide h i apostil. ad bar. Et his adde Signo. d homo. cōsil. cr. anch. cōsil. cccl v. p alex. cōsil. ciij. tertio libro.

facit bm eū id qd habeꝝ in. l. si mulier. C. de iu. do. z in. l. ij. §. fi. ff. d dona. iō videꝝ bm eū qd residere an necessitas iputādi legitimā transeat in heredē vt tetigit h bar. lz ipse nō decidat. z sic rñdet io. d imo. absqz aliq̄ decisiōe. ¶ Addatis q̄ ia. bu. z bal. in. l. scimus. ꝟ. repletionē. C. d inof. test. tenēt q̄ iputeꝝ nepoti i ltimaz qz nepos venit ex psona patris sui qz i locū eius successit l. gallus. §. nūc de lege. ff. de lib. z post. z iō sicut si p̄r viueret sibi imputaret in ltimam ita z nepos. z ita dicūt ēt tenere Bar. sil. Sed saly. ibi pleni⁹ distinguit vz aut auus decessit testat⁹ aut intestatus. pmo cāu ponit exemplū qñ nepos fuit ab auo i certa re institut⁹ que valebat minus ltima. z tūc putat q̄ nō imputabiꝝ in ltimaz: qz isto cāu ad relictū nō venit ex psona p̄ris sed sua a testatōre vocatus. z illud qd donatū fuit patri pcipit vt h̄rs patris. z de ipius substātia: adeo q̄ in ltimā quā h̄itur⁹ fuisset a patre debuisset sibi iputare. z si in illā debuit iputare sequitur q̄ nō in istā quā hēre dz ab auo. p hoc facit tex. in. d. ꝟ. repletōēz. dū dicit tex. substōne zc. Si aūt decessit itestatus tūc ponit exēplū si nepos solus fuit z h̄rditas erat exhausta legatis relictis i codicillis. z legatarij dicūt q̄ nepos sibi illud iputaret in ltimā z adhuc lz saly. q̄ isto cāu nō ꝯputet in ltimaz qz nō vēit nepos ex psona patris sed ex sua. z illud habuit a patre nō ab auo. Si aūt nepos nō erat solus: z tūc aut ille alius erat in eodē gradu vel duo nepotes ex duob⁹ filijs. z idē dicit put in pcedēti qz glibet suo pprio iure venit z ex ppria psona aut ille alius erat i pximiori gradu vt patruus. z sic erat fili⁹ defuncti: z tūc q̄ nepos nō pōt venire ad h̄rditatē aui nisi ex psona patris sui: vt ē tex. no. z sing. bm eū in. §. soluto. ꝟ. si vo filioꝝ. in auc. d nup. sicut patri veniebat imputādū i ltimā: ita z huic nepoti veniēti ex psona patris. l. fiqs filiū. C. de iof. te. ¶ Ueritas huius articuli i pmis pēdet satis ab itellectu. d. l. si fundū p fideicōmissuz. §. i. nā qdā itelligūt q̄ ibi mod⁹ faꝝ dficere dispōz qz erat p̄tātiu⁹ sec⁹ si ñ eēt p̄tātiu⁹. l. ltiuz. C. de cō. inser. z istō vr̄ tenere pet. z cy. tñ magis cōis opi. ē q̄ aliud fit in mō q̄ in ꝯditōe. z tex. i. d. l. legatū. loquiꝝ in cōditōe z nō vr̄ verū q̄ tex. in. d. l. si funduz. §. i. loquaꝝ in mō p̄tātiuo. qz ibi loquiꝝ i seruo alieno redimendo z manumittēdo p legatariū. z sic nō pēdebat a mera p̄tāte legatarij z q̄ aliud fit in mō q̄ in cōditōe lz glo. in. l. i. C. d isti. z substi. z ibi sustinui illā glo. referēdo opiniōes alioꝝ. z rñdendo ad obiecta. Itē ē aduertēdū q̄ rō ia. bu. bal. z saly. in dictis locis nō vr̄ bona. dū dicūt q̄ nepos venit ex psona patris: eo qz i locū ei⁹ successit. nā hoc ē ꝯ. l. ij. cū ibi no. p bar. C. d lib. p̄te. z p cy. i. l. i. C. ad. l. iul. d adul. z p bar. in. l. i. §. si fic. ff. d col. do. z in. l. i. §. si fili⁹. ff. de coiūgē. cū emāci. lib. vbi pbāt q̄ nepos ēt qñ venit cū patruis lz succedat i locū p̄ris sui. tñ de venire ex ppria psona patris: qz patri nūq̄ delata fuit successio. vñ ꝯ dicitiō nē eoꝝ fortiter facit qz qñ data fuit dos filie q̄ decessit ante patrē supstite filio ex ipsa filia pdefūcta si talis nepos hz dictā dotē vt heres matris: vt qz auus fuerit stipulatus tacite vel expresse reddi filie dotē vel liberis vt heredib⁹ filie tūc nepoti nō ꝯputaꝝ dicta dos in ltimā p. d. §. repletionē. vt tenuit bart. i. l. post dotē. ff. so. ma. circa vlt. col. in ꝟ. itē pdest ad aliud. z ꝯsulu. i. de bel. Et idē lz bal. in. l. qm̄ nouella. C. de inof. te. z ang. h z i l. illud. C. d col. i quibusdā lecturis. z sequūtur cōiter moder. vt plene scripsi i. l. illā. C. d col. z tñ dicta dos intelligebaꝝ data filie p. d. l. qm̄ in nouella. Cōtra eadē vr̄ i pposito nostro q̄ nō iputeꝝ i ltimaz qz nō hz nepos imēdiate ab auo sz quodā aduēticio iure. ergo zc. vt in. d. §. repletōnē. Posset ēt rñderi ad. d. §. soluto. q̄ lz ibi dicaꝝ q̄ illud lucrū nuptiale ita demū habent nepotes cōcurrētes cū patruis si ipi nepotes sint heredes p̄ris sui. tñ nō sequiꝝ q̄ semp qñ nepos cōcurrit ad h̄rditatē aui cū patruis sit necesse q̄ sit heres patris sui. pz in. §. cū filius. insti. de here. que ab inte. nā pone q̄ ibi filius i p̄tāte q decessit viuo patre nihil hēbat aduēticiū vel castrēse aut q̄si. z sic non potuit ab intestato hēre heredē: vt no. in auc. d bere. ab inte. in pn. in ꝟ. parētibus. z nihilomin⁹ nepos ex eo q̄uis nō sit heres ei⁹ succedit cū patruis. ¶ Querit ēt ang. hic qd si au⁹ dotauit neptē z auo mortuo vult dicta neptis venire ad successionē patris sui vel ēt vult saltē ltimaz ex morma iuris vel statutoꝝ an sibi debeat iputare dotē quā habuit ab auo bř bm eū q̄ nō: qz illa dos ñ fuit profecta a patre lz ab auo. z nos tractam⁹ de successiōe patris ergo zc. d. §. repletionē. refert se pluries consuluisse si auus

dotauit neptē cōtēplatōe sui. ⁊ hoc cōstat liqde vel p vehementia indicia q̄ ē ꝯa precedēs opi. ⁊ sic ītelligit. l. auus. §. ď iu. do. ſ3 si dotauit cōtēplatōe filij vel dubitaꝛ. quo cāu. s. i dubio. idē3 ē ac si cōtēplatōe filij dodasset. l. dedit dotē. ff. ď col. bo. ⁊ ibi notat ia. ď are. ⁊ bar. ⁊ tūc dz in suā ltimā3 īputare q̄si a p̄re suo dotata fit: vt. l. ſ3 si pluries. §. i arrogato. ď vul. ⁊ pup. breui manu eni3 videꝛ tradita. p̄mo ħ dos filio ⁊ dictū p filiū nepti. l. iij. §. fi. §. ď dona. inter vi. ⁊ cū eo trāsit ħ io. ď imo. simplr. l3 min⁹ pfecte referat opi. ang. Adde q̄ istud ēt cōcludit ange. in cōsilio lxxvi. icip. Jo. philippi. ⁊ in cōsi. seq. ⁊ i. d. l. illā. i qbusdā lecturis. p ista opi. ēt facit id qđ no. bar. in auc. ex testō. i fi. C. ď secū. nup. ⁊ id qđ no. bar. hic in. q. qua querit an dos data filie cōputeꝛ nepti in legi. ⁊ bar. in cōsi. suo incip. p̄r dedit dotē ⁊c. ad idē facit qđ no. cy. in. l. oimō. in. i. q. C. ď ioffi. te. vbi dixit q̄ si preci b⁹ tm̄ patris absq3 alia pecunia ē acqsita militia filio īputaret ī ltima. ar. d. §. in arrogato. ⁊ ita ēt no. guil. ď cu. ⁊ ray. i. d. l. oimō. sed in ꝯtriū facit id qđ no. bar. in. l. cū op3. in p̄n. C. ď bo. q3 lib. nū allegat. d. §. repletionē. ⁊ id qđ no. glo. i. l. q i aliena. §. interdū. in ꝟbo faciet heredē. ff. ď acqui. here. ⁊ ibi doc. ⁊ i. l. q̄si tū. in p̄n. §. de le. i. vbi no. q̄ illud qđ obuenit nepoti ab auo nō diciꝛ pfecticiū respectu patris. ⁊ sic i dubio videꝛ q̄ censeaꝛ pfectum ab auo nō cōtemplatōe patris: vt ēt ē de mēte bar. in. l. gallus. §. q̄ si is. ď lib. ⁊ post. tū nō discedo ab opi. ange. cu3 q̄ ēt in cāu magis dubio cōcordat pau. de ca. i cōsi. cxviij. icipie. si dicta cornelia ⁊c. p. d. l. dedit dotē. ⁊ p. d. l. oimō. §. iputari. in ꝟ. occasiōe. ⁊. l. pfecticia. in p̄n. ff. ď iur. dos nec ob. id qđ hꝛ in d. §. repletionē. ⁊ id qđ no. bar. i. d. l. cū op3. q3 r̄nde q̄ ibi loqꝛ i bis que nō cōtēplatōe patris data sūt filio ſ3 cāu aduēticio aliter obuenerūt: vt fuit tactū in supiorib⁹ nō ob. id qđ no. i. d. §. iterdū. cū fi. q3 aut auus dat aliquid nepti ad qđ nō obligaꝛ pp filiū: ⁊ tūc nō dꝛ pfecticiū respectu patris. ibi aut dat nepti id qđ obligaꝛ p filio seu pp filiū: vt in dote qua auus teneꝛ dare nepti p filio. l. ⁊ iō. §. fi. §. de in rē ꝟ. ⁊. d. l. pfecticia. §. fi. ~~filiussa. mutuatus.~~ Auus. n. teneꝛ dotare neptē pter filiū ñ pp. ⁊ p3 q3 si filius ē diues auus non teneꝛ dotare neptē ex filio: vt singlr pbat bal. i auc. res q̄. C. cōia dele. ⁊ saly. i. l. filiussa. si in id. ff. ad mace. ⁊ in. l. p̄r filie. in p̄n. ff. de euic. p illū tex. ⁊ p. d. l. dedit. ⁊ per no. p bar. i. l. nō ad queadmodū. ff. ď lib. agno. ⁊ sequiꝛ ludo. ro. i. l. i. ff. so. ma. ⁊ tūc h3 locū qđ nostra. ⁊ id qđ no. ia. ď are. ⁊ bar. i. d. l. dedit. S3 iuxta hoc pōt dubitari vtrū dos quā dedit auus p nepte ex filio cōputeꝛ in ltia3 īpi patri neptis debitā in bonis aui i quo bal. i auc. ex testō. C. ď col. in vlti. col. i ꝟ. tertio quero sigs ⁊c. tenuit q̄ nō. allegat. d. l. dedit. S3 ipe nō dicat. Cy. tenuit ꝯtriū i. l. scim⁹. C. ď inof. te. in. v. q. q3 dcā dos pcessit de bonis aui ⁊ videꝛ psecuta in filiū. vñ hoc sufficit vt ibi cōputeꝛ in ltima3 l3 tpe mortis aui nō eēt i bonis īpi⁹ aui. allegat. d. l. q̄m nouella. in fi. ⁊ p ista opi. facit decisio ange. hic in supiori pxi. q. ⁊ p dicta p eū limitaꝛ opi. cy. s. nisi auus dedisset dotē nepti cōtēplatōe sui. nā tūc nō īputabiꝛ patri neptis in ltima3: ⁊ ita teneo. ⁊. d. l. dedit. facit p ista opi. non ꝯ dūtū dixi q̄ dos data ab auo nepti ꝯputaꝛ filio in ltima3 semper ītelligo q̄ñ fili⁹ tenebaꝛ dotare ƀm q̄ singlr no. bal. i auc. res q̄. C. cōia dele. al's nō: q3 tūc talis dos reputaꝛ onus aui ⁊ tanq̄ es alienū qui deduciꝛ ƀm bal. i. l. fi. C. de do. promis. in pe. col. in ꝟ. ſ3 pone q̄ vnus ex fr̄ibus. all'at tex. quē dicit eē sing. ƀm vnā lec. in. l. pater filie. ff. de euic. ¶ Querit ēt ħ ang. an feudū vel epbiteosis recepta a patre p se ⁊ filijs cōputeꝛ filijs in ltimā. ⁊ remittit ad no. per bar. in. l. i. §. nec castrēse. j. de col. bono. S3 dic q̄ bar. ibi tāgit an cōferātur nō aūt an ltimā īputeꝛ. igiꝛ ⁊c. vide meli⁹ per bal. ⁊ saly. i. d. l. oimō. §. fi. post guil. de cu. ibi ⁊ p nico. ď nea. in. l. p̄r. la. ij. al's la. iij. §. e. ⁊ p ange. i. §. optime. i auc. de nup. ⁊ per io. de imo. ⁊ expressi⁹ pau. ď ca. i. l. si p̄roni. in p̄n. post ang. ibi. j. ad treb. ⁊ ibi dicā. ¶ Querit ēt ħ bar. qd si relictū ē filio min⁹ q̄ ltima an supplemētū fieri ďbeat p heredē vel p legatarios possidētes res hereditarias. ⁊ cōcludit q̄ ab oib⁹ p rata bonorū p. l. si ex patronis. in p̄n. ⁊. l. si libert⁹. j. ď bo. lib. ⁊ per. d. §. repletionē. ange. hic se remittit simplr ad no. p bar. hic. sed io. de imo. dicit q̄ forte ꝯria opi. ē ꝟior. s. q̄ solū ab heredib⁹ p. d. §. ceterū. in ꝟ. ab h̄dibus. in auc. vt cū de ap. cog. Itē q3 ius agēdi ad supplemētū ltime ē cōditio tex. l. oimō. C. ď inof. te. que ē personalis actio. §. appellamus. insti. ď act. ⁊ sic

dz cōpetere cōtra heredē nō ꝯ alios singulares successores. l. i. §. si heres. j. ad treb. Et r̄ndet ad. d. l. si libertus. q̄ loquiꝛ ƀm tēpora digestoꝝ ƀm que non erat introductum ius agendi ad supplemētū in liberis nec in patrono. sed cōpetebat bo. pos. ꝯtab. que est iudiciū vniuersale respiciēs totā substātia3 p rata debita patrono. d. §. libertus. sed hodie secus q3 deberet agi ad supplemētū cōtra heredē per id qđ hꝛ i §. sed nr̄a. insti. de suc. lib. ⁊ sic hodie eodē mō filius aget ad supplemētū ꝯ heredē. per. d. l. oimō. ⁊ p ħ dicit facere: q3 al's p magna parte subuerteret testm̄ ⁊ volūtas testōris: q3 inualidarētur legata oīa p certis ratis qđ non videꝛ eē de mēte iuris. ⁊ p̄sertī3. d. l. oimō. que voluit obuiare ne testā subuerterētur. nec ƀm eū ob. p̄dictis. l. si patron⁹. §. i. j. ď iure pa. vbi vꝛ q̄ ƀm hec tēpora cōpeteret ius agēdi ad supplementum. q3 pōt r̄nderi ƀm eū. vel q̄ illud fuit additū cōpositorib⁹ noui iuris: vt dixit glo. in. l. ēt. §. totiēs. j. de bo. lib. vel si bene pōdereꝛ ibi nō pōt agi ad supplemētū p patronū institutū i vncia: q3 ibi p̄supponitur vltra vnciā fuisse relictū p̄rono illud qđ erat debitū ad supplēdā debitā portōnē. ¶ Addatis q̄ bal. i l. oimō. in fi. p̄n. C. de inof. te. distinguit aut legatariis ē relictū corpus hereditariū: tūc cōtribuūt legatarij sicut heres ⁊ possunt cōueniri a filio: q3 ltima ipso iure resecat legata. ar. l. linea. §. e. aut ē eis legata q̄titas in genere: ⁊ tūc fili⁹ nihil pōt ab eis petere: q3 nō pōt petere ltimam in substātia bonoꝝ testōris. ſ3 istō genus nō ē de substātia bonorū testōris l3 i vēditione rerū hereditariarū hoc possit pcipi. ⁊ probatur in d. §. repletionē. ꝯiūcta. l. cū p̄r. in p̄n. ď le. ij. ⁊. l. ď ducta. §. nūmis. j. ad treb. ƀm eū. ⁊ istā opi. refert pau. de ca. ħ in lec. padu. ⁊ videꝛ cū ea simplr trāsire. idē dixit bal. in. l. suus quoq3. in prin. §. de here. insti. et istud nō videꝛ eē cōtra mētē bar. ħ q loquiꝛ de legatarijs possidētibus res h̄ditarias. ⁊ hec videꝛ bona limitatio. Bal. ꝟo. in auc. p̄sbyteros. de epi. ⁊ cleri. trāsit cū bar. p. d. §. libertus. ange. ꝟo i. l. papi. §. si cōditōe. §. de inoffi. testa. dicit q̄ Ray. in. d. l. si patronus. tenebat idem qđ bar. per. d. l. si ex patronis. sed ƀm ange. omnes ibi erāt instituti. que r̄nsio nō ē bona maxime per. d. §. libertus. finaliter ange. tenet ꝯ bar. per. d. §. ceterum. si tū integrū supplemētum ab heredibus haberi non possit: puta quia exhausta erat hereditas ⁊ heres cōfecerat inuētariū. tūc vera fuit opi. Ray. ƀm ange. q3 subdit q̄ si queratur qualiter tunc cōtra legatarios qui nō sunt obligati poterit haberi recursus etiam nō videātur posse cōueniri personali actione cū non sint obligati nec reali. quia dominiū corporu3 legatorū transiuit in legatarios dz dici ƀm eum q̄ lex obligat etiā legatarios. ⁊ ideo cōueniētur cōditōe ex. l. per no. per glo. in. d. §. si cōditioni. vel si dicamus non competere conditōem contra. conuenietur actione in factū succedēte in locum deficiētis actōis. iuxta. l. quotiens. §. de prescrip. ꝟ. vel dicamus q̄ quatenus heres soluit legata maiora q̄ deberet poterit eaten⁹ repetere vt indebita ⁊ repetita refundere filio vel cedat heres actionē filio ꝯtra legatarios. ⁊ ita residet ibi ange. in. l. si pater. C. de insti. ⁊ substi. circa medium. dicit q̄ opi. Ray. ⁊ bar. non est vera nisi poneremus heredem inuentarium confecisse nec habere tantū q̄ sufficiat ad supplemētū legitime: q3 tunc quilibet legatariorū tenebiꝛ pro rata per iura allegata hic per barto. Jo. ď imo. in. d. l. suus quoq3. tenet contra barto. per. d. §. ceterum. ⁊ approbat distinctionē datam per Ange. in. d. §. si conditioni. Salice. in. d. l. oimodo. in prin. cōcludit q̄ legitima filijs debita censeꝛ es alienum: vt in. d. l. papi. §. quarta. ⁊ ideo minuit legata vt ibi. ⁊ p tāto es alienum primo deduciꝛ secūdo ad eius similitudinem legitima filij. ex residuo autem soluūtur legata

a ¶ Per herede. vide per io. ď ana. cōsi. ciij. ⁊ an ltima ⁊ ltime supplemētū paribus passib⁹ ambulēt p eūdē cōsil. lxvij. p andre. barba. cōsilio. clxvi. iij. lib. ⁊ an i legitimā cōputeꝛ legata facta filio. vide p ange. cōsil. lxxv. ⁊ p alex. cōsi. cxxi. ⁊. cxxii ij. iiij. lib. vbi multa ď materia ltime ⁊ ei⁹ supplemēto.

detracta falcidia debita iure institutõis heredi. ⁊ per hunc modum potest dici q detrahitur legitima tam aduersus heredem q̃ aduersus legatarios. Sed vbi portio remãsura heredi sic sit opulẽta q sufficiat pro vtroqꝫ. s. ad repletionem legitime debite filio. ⁊ pro falci. debita ipsi heredi tũc integra soluũtur legata ⁊ nõ minuũtur in aliquo. Et respõdet ad iura allegata per barto. q intelligũtur ẽm predicta vel aliud in debita patrono vt ibi: que non est debita tm̃ sicut legitima debita filio: vt no. in. l. si quis legatum. j. ꝺ falci. ⁊ ratio est quia illa que debẽtur filio debẽtur iure cõmuni ⁊ rõne naturali. sed alia debẽtur iure speciali contra ius cõmune cum per eam succedatur libere ẽt innuitur pau. de castro in consilio. ccliij. incipiẽ. In christi nomine visis omnibus ⁊c̃. videtur approbare opi. Saly. quam supra retuli: licet de Saly. mentõeꝫ non faciat. Sed ipsemet pau. in consilio proxi. sequẽti videtur approbare opi. bal. in dicta. l. oĩmõ. Subdit tamẽ q quãdo legata essent relicta in corporib⁹: tunc si filius ꝓ legitima vult habere partem in illis sicut in aliis potest ab eis partem vendicare non autẽ agere personali conditõe per. d. §. repletionẽ. ⁊ legatarij poterunt ab herede recuperare estimationẽ partium euictarum. iuxta ea que plene traduntur in. l. si domus. §. de euictione. de lega. i. ⁊ hoc si apud heredem remanet sibi vltra quartam debitam iure institutionis tm̃ q sufficiat ad legata ĩtegra ꝑsoluẽda vltra legitimaꝫ cum possit grauari vsqꝫ ad dodrantẽ. l. i. in principio. s̃. eo. iuncto. d. §. quarta. si autem non curat filius habere partem in singulis rebus sed contẽtatur habere estimationẽ tunc dicit q poterit agere contra solum heredẽ conditõe ex. l. omnimodo. qa heres conqueri non potest cũ potuerit grauari vsqꝫ ad dodrantem. Sed caue qꝛ presupponit pau. de castro q filius possit petere legitimaꝫ sibi dari in rebus legatis alteri. cuius ꝯtrariuꝫ voluit singulariter bal. ĩ rubrica. ff. de rerum diui. ⁊ retuli. s̃. vbi illud secutus sum cũ certa modificatõe. ¶ Unde ex predictis omnibus concludo q vera sit opinio barto. quãdo ꝑ legata remanebat diminuta legitima adeo q heres de parte sibi remanẽte vltra quartaꝫ iure institutõis debitam non poterat satisfacere legitime: cãu quo q̃rtam iure institutionis posset de iure ⁊ videtur q agere possit contra legatarios possidẽtes cõditõe ex. l. q̃ isto cãu vr̃ in re scripta per. d. §. repletionẽ. Sed si ꝑ legata non remanebat diminuta legitima vel legata erãt in genere. tũc allegata sũt ꝓ ista pte. ⁊ ex p̃dictis apparent respõsiões ad oĩa allegata in ꝯrium.

e **I miles.** ¶ Legata facta a milite tp̃e militie nõ defalcãtur si decedat in militia vel post missionẽ a militia infra annũ. secus si legata sint facta post missionẽ a militia vel ẽt prius si decedat post annũ a die quo missus est a militia. h. d. ¶ Facit ẽm ange. ad diuersa statuta in eodẽ volumine cõstituta q si tẽpore publicatõis ⁊ cõfirmatõis eoꝝ vniformis erat potestas statuẽtiuꝫ vniformiter cõfirmaẽ al's inspiciẽ tp̃s sigillatim cõpilatiõis eorũ. subdit tm̃ Jo. de imo. q si statuta p̃dicta eẽnt inter se contraria staretur vltimo statuto. iuxta no. in. l. ij. C. de test. tute. addatis q ꝓ eo qd̃ dicit ange. ẽ melior tex. in. l. si certarũ. §. fi. ff. ꝺ te. mili. ꝓ eo aũt qd̃ dicit io. de imo. videatis no. ꝑ bar. ĩ l. oẽs populi. in fi. iij. q. p̃n. de iusti. ⁊ iure. ⁊ ange. in l. in ciuile. ff. de leg. ⁊ i. l. ij. C. ꝺ cano. largi. li. x.

a **Eceptis.** ¶ Datũ gratia cõditionis implende non computaẽ in treb. si penes heredem non est remãsurum: vt qꝛ heres ꝺ illo restituẽdo sit grauat⁹. ⁊ ꝺ illo nõ põt quartã deducere: qꝛ nõ grauaẽ i eo vt heres sed vt mortis cã capiẽs ⁊ grauat⁹ restituere alicui percepta certa q̃titate si nõ declaratur a quo cẽsetur iussus deducere de hereditate quã restituit. h. d. ¶ No. q illud nõ diciẽ factũ q nõ durat vt h̃. ⁊. l. nõ quacũqꝫ. in p̃n. de leg. i. ⁊. l. si ꝓ patre. §. versuꝫ. s̃. de in rẽ ver. ¶ No. q ꝺ mortis cã capione quã qs iussus ẽ alteri restituere nõ ꝺtrahit quartã. ꝺ quo dic vt fuit visuꝫ in. l. i. §. itẽ si ita. s̃. e. ¶ No. q appellatõe falci. cõprehẽdiẽ treb. dictũ fuit in. l. i. s̃. e. ¶ No. q vbi heres ñ grauatur vt heres sꝫ vt alius cõmodũ sentiẽs nõ detrahit quartaꝫ vt h̃. ⁊. l. lex fal. §. nunq̃. s̃. e. ⁊. l. mulier. §. fi. j. ad treb. ¶ No. q v̾ba ipersonaliter ꝓlata nõ viciãt dispõnem ⁊ referũẽ ad heredẽ vt h̃. ⁊. l. si seruus legatus. §. q margaritã. ꝺ leg. i. ⁊ ibi fortius hr̃ vꝫ q si testõr dixit ticius acceptis centũ restituat talẽ seruum sempronio ĩtelligiẽ q debeat accipere ~~a sempronio~~ centuꝫ ab herede. ⁊ hoc nõ reperiẽ alibi in iure clari⁹ ẽm bal. ibi ꝓ quo ẽt addo bonũ tex. i. l. tici⁹. s̃. de le. ij. ⁊ vide i ꝓposito. q. no. ꝑ bal. post alios i. l. i. §. ne aũt. C. ꝺ cadu. tol. v̾. q̃ro nũqd si testator ⁊c̃. Limita tñ notabiliter p̃dicta nisi testõr p̃mo legasset reꝫ vni demũ mortuo illo disposuisset ꝑsonaliter rẽ illã dari sempronio. nã tũc testõr nõ vr̃ heredẽ suũ grauare ad dãdũ sempronio sꝫ primũ legatariũ. tex. ẽ in. l. codicil. i p̃n. s̃. ꝺ vsufru. leg. ꝑ quẽ bar. ibi ad fi. ita limitat. d. §. q margaritã. cũ si. Et iuxta h̃ dicit singl'r bal. ĩ. l. vnica. in vlt. col. C. vt actio ab here. ⁊ ꝯ here. q si testõr ipersonal'r loquẽdo dixit relinquo post mortẽ ticij. x. videtur voluisse relinquere hr̃di ticij. all'at in ar. d. §. qui margaritã. ꝓ quo bñ facit lꝫ ipe nõ alleget. l. qui pecuniã. j. de sta. libe. vbi q pecuniã dare a testõre iussus ẽ nisi exp̃maẽ cui det hr̃dib⁹ dare dꝫ ꝓ hereditariis portõib⁹. qd̃ no. ꝓ limitatõe. l. paul⁹. la. ij. s̃. ꝺ re. du. ꝑ quã. l. declaraẽ ⁊ suppleẽ id qd̃ dr̃ h̃ in fi. qꝛ dꝫ h̃ intelligi q fuit h̃ expressa persona fideicõmissarij. ¶ In gl. ij. ibi l. nec eniꝫ. ang. h̃ rñdet q h̃ fuit a p̃n. solutũ cum hac modificatõe vt duret acceptũ. secus qñ acceptũ nõ durat ex cã supuenienti. ⁊ ita loquiẽ ꝯriũ. Uel ẽm io. ꝺ imo. dici põt q illa. l. poti⁹ concordat: qꝛ illud qd̃ ibi auocaẽ nõ cẽseẽ factũ seu datum nisi quo ad ipediẽdũ petitionẽ vsuraꝝ aduersus debitorẽ petẽdaꝝ ꝑ rõnem ibi positã in fi. ¶ Extra glo. dubitat pau. ꝺ ca. h̃ quõ ꝓcedat p̃ncipiũ hui⁹. l. qꝛ heres h̃ erat iussus pecuniã istã post mortẽ suã restitueẽ. ⁊ sic retẽtur⁹ erat eã quousqꝫ viueret. iõ vr̃ q debeat sibi i treb. iputare. iuxta. l. i q̃rtã. s̃. e. ⁊ tãto magis qꝛ si cõtingat p̃mori illũ ticiũ cui heres iussus fuerat restituere eẽt pecunia remãsura ꝑpetuo penes eũ ⁊ ei⁹ heredẽ. ⁊ ꝓpterea deberet submouere treb. ⁊ tñ his nõ obstãtib⁹ dr̃ h̃ ꝯriũ. qd̃ est mirabile ẽm eũ. ⁊ dicit q nescit quõ iuriscõsult⁹ si viueret rñderet. ⁊ reliquit sup hoc cogitãdũ. dicatis q dy. h̃ istõ sensit. ⁊ dicit q tex. h̃ i v̾. post mortẽ suã põt ĩtelligi i hr̃de grauato restituere illam pecũniã ticio post mortẽ ticij. ⁊ isto cãu oĩa plane ꝓcedũt. qꝛ tale fideicõmissuꝫ cẽseẽ purũ. l. hr̃s me⁹. i p̃n. s̃. ti. pxi. Sꝫ si ĩtelligereẽ q hr̃s sit grauat⁹ restituere ticio post mortẽ ip̃i⁹ hr̃dis tũc erat mai⁹ dubiũ: eo qꝛ ticio p̃cedẽte pecũia remanebat ꝑpetuo apud heredẽ grauatũ. l. si pecunia. §. i. s̃. ꝺ le. ij. ⁊. d. l. hr̃s me⁹. ij. rñso. ⁊ dicit dy. q tũc p̃stabiẽ fideicõmissuꝫ cũ cautõe puto q rõ q̃re isto cãu nõ cõputaẽ i treb. ẽ qꝛ nõ cõstat nũc eã eẽ irreuocabiliter hr̃dis. ⁊ iõ nõ ipedit detractionẽ treb. sil'r i. d. l. ñ quocũqꝫ. in p̃n. bñ fateor q si cõditio fideicõmissi deficit: vt qꝛ tici⁹ p̃cedebat iputabiẽ i quartã. l. nõ ẽ dubiũ. cũ. l. se. s̃. e. ⁊ iõ ꝓpter hoc dubiũ debebit p̃stari ꝑ hr̃deꝫ cautio fideicõmissario hr̃ditatis q si ꝯtingat p̃cedere ticiũ restituet hr̃s fideicõmissario hr̃ditatis q̃to plus retinuit ꝓ treb. quã retinere debuisset. l. i q̃titate. §. magna. s̃. e. ⁊ istud fortasse voluit dicere cy. vt h̃. s̃. retuli.

f **Ilio.** De ꝑlegatis factis cohr̃di p̃t qs mero iure fal. ꝺtrahere si ꝺducto ere alieno nõ remanet sibi q̃rta sue portõis sꝫ ꝑlegata sibi ab alio facta ñ cõseqẽ nisi ĩtegral'r soluat cohr̃di sua ꝑleg. absqꝫ detractõe fal. hoc. d. ¶ In tex. ibi quartã suppleant. i. ad quartam sufficiat. ¶ Nota q prelegata computãtur in quartam respectu eius a quo accipiũtur. de quo dic vt plene no. in. l. nẽsenius. in prin. s̃. eo. vbi fuit dictum.

m **Aritus.** Qd̃ ab hr̃de debebaẽ defũcto cõputaẽ p̃rimõio ⁊ cadit i fideicõmisso vli sicut cetera bõa hr̃ditaria. h. d. ¶ No. q marit⁹ administrãs res pafrenales vxoris teneẽ ꝺ eis reddere rõnẽ qd̃ ẽ clarũ quo ad ipaꝫ sortẽ. sꝫ quo ad fruct⁹ tãgiẽ h̃ i gl. ⁊ pleni⁹ ꝑ barh̃. ¶ In glo. i. ibi vsuras. l. extantes. ⁊ ꝺ istis potest intelligi iste.

pau. de monte p[...]

tex.facit.l.si stipulata.§.i.ff.de.do.iter vi.z.vx. nõ aũt referas
ad vsuras ↄsumptas i pmiscuũ vsuz viri z vxoris q: illas nõ te
nerẽ restituere maritus ẽm ang.p.l.fi.C.de pac.cõuẽ.q̃ ẽm euz
nõ dicit q vir lucref redditus pecuniarũ parafrenaliũ: lz glo.
hic in fi.aliter innuat.ipsa aũt bona parafrenalia z sic sortẽ cõ
seruaf tenef p vxore: vt in.d.l.fi.nã ad curã z sollicitudinẽ ma
riti ptinet eoꝝ ↄseruatio z h nisi ẽm ang.essent talia parafrena
lia q̃ cõsumerenf vsu vt vestes z pãni linei z ẽt capse quas vxor
secũ defert qñ ingredif domũ viri.nã si illa durãte matrimonio
in vsus pmiscuos sunt ↄsumpta nõ veniũt restituẽda mulieri vł
eius hꝛ di.allfat.l.si vir vxori.ff.de dona.inter vi.z vx.l. si id qđ
§.si quas.e.ti.z idẽ dicit io.de imo.q ex hoc ifert q si tales ve
stes ac pãni z capse z silia extarent:sed deteriorata essent rõne
dicti pmiscui vsus sufficeret illa restituere qualia essent in eadẽ
rõne qđ dicit esse no.q: sepe de facto ↄtingit. ¶ Addatis q de
pdictis est melior tex.in.l.de his ẽm q ibi intelligif p doc.cõi
ter.C.de dona.iter vi.vbi pbaf q si ex volũtate mulieris ↄsum
pta dicta bona de qbus vltimo dixi nõ tenef maritus nisi qua
tenus locupletior effectus esset.de quo ẽt p ang.in.l.hac lege.
C.de pac.cõuẽ.z in.l.vbi adhuc.C.de iur.do. Circa fruct⁹ ꝟo
bonoꝝ parafrenaliũ videatis distictionẽ mar. syl.quã h refert
z sequif bar.cui ang.addit.l.ex annuo.cũ duab⁹.ll.se.ff. đ do.
iter vi.z cũ bar.ẽt trãsit nic.de neap. Idez ẽt tz io.de imo.q di
cit dictã distinctionẽ pcedere siue trãslatũ eẽt dñium rerũ para
frenaliũ in maritũ siue nõ q: vtrobiqz est eadẽ rõ z q: iter viruz
z vxorẽ nõ cadit donatio.l.i.§.fere.p totũ.ff.de dona.iter vi.z
cũ bar.trãsit ẽt pau.de ca.z addatis q bar.in cõsi.icipi. ticius
hñs vxore ↄcludit q fructus idustriales ↄsumptos p virũ cum
vxore in domo cõiter nõ tenef restituere p no.p gl.in.d.l.fi. p
illã.l.sicut ibi de vsuris df in qbus est eadẽ rõ ẽt ibi no.p cy.p⁹
glo.Sed si queraf de fructib⁹ naturalibus.z tũc dicit q glo.in
d.l.fi.vf tenere q sint mulieris.sed ẽm eũ mar.syl.tenuit ↄtrariũ.
z hoc putat verius q: ope seruoꝝ dicunf fructus vel saltẽ eqpa
ranf fructibus.l.fructus.ff.de op.ser.l.q̃sitũ.§.fi.j.de acq.re.
do.z sunt fructus naturales seu equiparanf fructib⁹ naturalib⁹
cũ in operis seruoꝝ querẽdis nõ iteruenĩat idustria acqrẽtis.sz
ita est q istas opas seruoꝝ mulieris a viro pceptas mulier non
repetit.d.l.si id qđ.§.si quas.ergo fructus naturales nõ erunt
restitutẽdi.z dicit q nõ ob. ista.l. q: ipse intelligit q h loquaf
de eo qđ remãsit apud virũ đ sorte hoc est substãtia bonoꝝ nõ
de vsuris vel fructibus put ẽt h not.in gl. Addatis ẽt q bal.in
cõsi.incipiẽ.est sciẽdũ q mulier zc.dicit q đ fructibus parafre
naliũ tenef maritus reddere rõnẽ quatenus cõuertisset in vsus
ppꝛios q: debuit cõuertere in vsum cõem vt in.d.l.fi.z dicit q
in istis pcedit distin.mar.syl.z bar.hic z glo.in.d.l.si cũ addit
que.j.prime ẽm eũ subiũgef. ¶ Sed si q̃raf de fructib⁹ bono
rũ q̃ nõ sunt dotalia nec parafrenalia: vt q: sunt bona extra do
tem que mulier nõ detulit ad domũ viri gratia sui ppꝛij vsus vł
cõis z in istis dicit q si maritus ↄ voluntatẽ mulieris tales fru
ctus pcepit mulier repetit eos.d.l.de his.sed si pcepit cũ volũ
tate mulieris.z tũc aut querimus de fructib⁹ extantibus z illos
restituet p.l.si stipulata.§.i.ff.de dona.iter vi.aut de ↄsumptis
z tũc dicẽdũ est put in fructibus rerũ parafrenaliũ dictũ est aut
volũtas mulieris est dubia z dicit q istũ casuz omisit bart.quo
casu ↄcludit ipse q maritus nõ lucraf fructus vel extãtes vł cõ
sumptos siue sint idustriales siue naturales: z dicit q de hoc p
pꝛie loqtur iste tex.nil subaudiẽdo: z dicit q ad hoc cõcurrunt
plures psumptiões q fuerint pcepti ↄ volũtatẽ mulieris. pmo
ex regula.l.cum de idebito.in pn.ff.đ pba. Scđo q: genus mu
lierum auarissimum est.l.si ego.ff.ad vellf.d.l.si stipulata.in fi.
Tertio ex ↄgruẽtia psonaꝝ: q: deberẽt viri sustẽtare vxores de
ppꝛijs bonis vel dotalib⁹ nõ viri ab vxoribus. Quarto ex per
sonaꝝ qualitate: q: in vxore est annexa reuerẽtia erga viruz pp
quã resultat psumptio dissensus seu voluntatis.l.i.§.q oneran
de.cũ si.j.quaꝝ rerũ actio nõ daf.z no.p bar.in.l.q̃ dotis. ad
fi.ff.so.ma.z q: ↄsumptio bonoꝝ mulieris est piudiciuz mulie
ris.iõ vf i dubio mulier dissentire.l.q vas.§.vetare.z.l.pe.j.đ
fur.z iõ isto casu maritus z eius hꝛs tenebif reddere rõnez mu
lieri ẽm eũ. Addatis ẽt p gl.in.l. vbi adhuc.C.de iu.do.in ꝟ.
ad substẽtationẽ dicit q fruct⁹ bonoꝝ parafrenaliũ nõ spectãt
ad maritum.Sed bal.ibi in pe.z vlti.col.dicit q qdaz sunt fru

ctus q nõ pcipiunf imediate ex ipsis rebus parafre
nalibus sed pp ipsas res ex quadã negociatione pue
niunt vt vsure z istos fructus lucraf vir: vt.d.l.fi. Sz
in naturalibus fructibus dicit q bart.z dñs recupus
de scõ miniato ↄsuluerũt q ẽt maritus illos lucretur.
bal.aũt in.d.l. vbi dicit q aut iste res sunt tradite ad
vtendũ aut nõ sunt tradite ad vtẽdũ: sed maritus p
pꝛia auctoritate pcepit fructus.pmo casu quaten⁹ vir
ↄsumpsit nõ tenef sed q̃tenus nõ ↄsumpsit tenef z di
cunf ↄsumpti qñ nihil restat: sed si restat ipm idẽ vel
pmutatũ vel emptũ nõ df id ↄsumptũ q: i corpe pri
monij retinef.l.idẽ ẽuãdũ.de leg.ij.z iõ vir tenef ad
restõnẽ illius q: locupletior ẽ effectus.scđo casu.s. qñ
mulier noluit viro credere: tũc q: ↄ volũtatẽ vxoris p
cepit tenef.z ita dicit se ↄsuluisse z ibi ẽt dicit q pẽsio
nes bonoꝝ parafrenaliũ nõ cõparanf vsuris sed alijs
fructib⁹ q pcipiunf pp itrinsecã rei vtilitatẽ.l.si nauis
ff.de rei ven.bal.in.l.assiduis.C.q pot.in pig.ha.re
fert q bar.cõsuluit in ↄsilio.xxv. q si bona tanq̃ pa
rafrenalia sint assignata viro maritus non tenebif ad
fructus ↄsumptos ide pceptos. facit ẽz eũ id qđ no.
in.d.l.si stipulata.§.i.Sed si bona nõ essent assigna
ta viro tanq̃ parafrenalia sed vir vt minister vł nego
cioꝝ gestor administrasset tenef restituere fructus ẽm
bal.q dicit q p hoc facit id qđ no.dy.i.l. diuortio.§.
so.ma.in fi.in scđa glo.bal.in.l.si viua mr̃e.C.de bo.
ma.post gl.ibi in ꝟ.vtriqz.refert q bar.ↄsuluit q vir
teneaf ad restõnem fructuũ bonoꝝ parafrenaliũ hꝛe
dibus mulieris.q dicit bal.esse veꝝ q̃tenus excedũt
vsuz cũ vir z vxor sint vna caro.c.gaudem⁹.de diuor.
z pmiscuus vsus esse dz. Quid aũt veniat appellatõe
vsus dic eẽ notũ iuxta ea q̃ habenf in.l.plenũ.§.ij.ff.
de vsu.z habi.bal.z in.l.si ego.§.dotis.ff.de iu. do.
dicit q maritus nõ lucraf fructus naturales parafre
nalium.z q ita intelligũt doc.id qđ no.p glo.in.d.l.
fi.Sed in idustrialib⁹ dicit q doc.idẽ dicunt q in vsu
ris quas sine dubio lucraf: vt in.l.fi.ipse aũt dicit esse
tenẽdã distinctionẽ mar.syl. z dicit q bõa parafrena
lia dicunf illa q̃ danf viro vt nõ sint i dote z vxor pos
sit vti p.d.§.si ego.z q dicunf a para q ẽ iuxta z fre
na q est dos quasi iuxta dotẽ data: vt p gl. in rub.C.
de pac.cõuẽ.ad q ẽt vide.l. hac lege.e.ti.bal.ẽt in.c.
si duo fr̃es.de fra.de no.hñi.iuesti.dicit q si qd sup
est qđ nõ sit ↄsumptuz ex fructibus reruz parafrenali
um ptinet ad vxorẽ.allfat no.i.d.l.vbi adhuc. z in.l.
fi.z dicit q ita ↄsuluit bar.sal.i.d.l.fi.cõcludit q aut
loqmur in vsuris z ille extãtes debẽt reddi mulieri,si
aũt sunt ↄsumpte: z tũc aut in cões vsus viri z vxoris
z non restituunf vt ibi: aut in alios vsus: z tunc lz ille
tex.nõ declaret dicit q uenient restituẽde ut a quoli
bet alio pcuratore: q: iste est casus omissus.si aũt loq
mur de fructibus: z tunc dicit q si extãt debẽt restitui
cuiusqz sint generis ut hic: aut sũt ↄsumpti z tũc aut
cõtra uoluntatem uxoris pcepit z debẽt restitui.d.l.
de his. z.d.l.hac lege. aut de eius uoluntate z tunc
aut fuerunt industriales z p cõsumptionem lucri. fa
cit argu.eius q de usura habetur in.d.l.fi.z sufficiet
ẽm eum q maritus dicat eos cõsumptos donec pbẽ
tur extare.ita dicit uelle bar.hic.si autẽ fructus ↄsum
pti erant naturales.z tunc si censenf magni pꝛecij te
netur quatenus est locupletior effectus: ut hic.z.d.l.
si stipulata.§.i.z no.in.d.l.fi. si aũt sunt pꝛaui pꝛecij
tũc non tenef per.d.l.si id qđ.§.ij.z.l.oĩno.ff.de im
pensis.z subdit post Cyn.q ipensas factas in dictis
rebus cõpensabit maritus cũ fructibus uel usuris per
ceptis.ar.l.emptor.ff.de rei.uendi.z sic sali.uidetur
adherere distinctiõi bar.h q̃ uidef magis cõis. tñ in
fructibus naturalibus uidetur di. bar.discrepare ab
opi.pꝛo qua cõsuluit bar.in.d.consi.incipi.ticius.in
quo uidetur absolute tenere q etiam nõ teneaf mari
tus ad restõnem fructuũ naturaliuz cõsumptorum.h

aūt distinguit aut sunt magni aut parui. ꝛ ista distin‑ctio vr̄ melioꝛ qꝛ tex.i.d.l.si id qđ.§.si q̄s.ꝑ quā se fū‑dat bar.in.d.cōsi.vr̄ loqui qñ nō erāt magni ꝑcij: vt pꝫ ibi in ꝟ.inopiā. Dum aūt sali.ītelligit bar.h̄ velle ꝗ si maritus all'at esse cōsumptos fructus incūbāt aduersario ꝓbare ꝗ extent nō puto istud esse verum. nec credo ꝗ bar.ītellexerit ꝗ suffciat allegatio mariti sine ꝓbatiōe.nā res que semel extitit p̄sumit durar̄ nisi ꝓbet ꝯrium.l.si qs ex argētarijs.§.fi.cū.l.seq.ff.de eden.l.testiū.in fi.C.de test.ꝛ est doctrina bald. post nic.de ma.in.l.iij.C.đ ꝓba.ꝛ ꝯ sal.est expꝛesse gl. no. in.l.creditoꝛ.§.si īter.in ver.neger̄.ff.manda.facit ꝗ no.gl.ij.§.dubiter̄.ff.quēadmo.test.ap.est verum ꝗ glo.no.in.l.diuoꝛtio.§.interduꝫ.in verbo reddet.s̄. sol.ma.sentit ꝗ fructus regul'r nō cōseruanr̄ triēnio. videatis ēt Ro.in cōsi.cclxxx.incipien.p̄supposito ꝗ viua voce ꝛc̄.in fi.vbi tꝫ opi.bar.[a] hic.ꝛ de materia ēt ꝑ pau.de ca.in.clxxxv.ꝛ ꝑ bal.in.c.pe.ad fi.de ꝯsue.

¶ Ultimo dicit bar.hic ꝗ oliua est fructus īdustrialis[b] ꝑ tex.in.l.añpe.s̄.de rei vē.vbi bōefidei possessoꝛ talē fructū facit suū.ergo nō est naturalis: qꝛ nō faceret suū.l.fructus vltima.s̄.de vsu.ꝛ ita etiā dicit bart. in cōsi.s̄.allegato.ꝛ barto.in.l.ꝛ ex diuerso. in ṗn.s̄. de rei vend.ꝛ Bal.in.l.pꝛo oneribus.C.de iur.do.ꝛ in.l.i.C.de vsu.ꝛ fru.le.in vlt.col.

Filie. ¶ Heres q deducit soꝛtē ꝑ alimentis cauere dꝫ de ipsa soꝛte restituēda moꝛtis alimentarijs.h.d. ¶ No.ꝗ heres pōt deducere de hr̄ditate restituēda fideicōmissario pecuniā legatā: pꝛo alimētis certarū ꝑsonarū.dum tñ caueat fideicōmissario de restituēdo partē alimētarioꝝ moꝛientiū.nā alimenta moꝛte finiunr̄.l.cū hi.§.modus.s̄.de transac. sed dubitat hic pau.de ca.quare hic pōt heres deducere istā pecuniā soꝛtis ꝑ alimētis p̄stādis cū in fideicōmissariū trāseūt oīa onera ꝛ rñdet ꝗ dꝫ poni casus ꝗ cuidaꝫ mulieri fuit legata certa q̄ntitas. puta mille cū onere ꝗ de redditibus deberet alimētare certas ꝑsonas.ꝛ ista mulier postea īstituit filiā suā pupillam ꝛ eā grauauit de restituēdo hr̄ditatē ticio si ipsa decederet īpubes ꝛ dꝫ ītelligi ſm eū lꝫ in tex. non dicar̄ ꝗ ista pupilla cū auctoꝛitate tutoꝛis se obligauit ad ista alimēta p̄stāda.ꝛ iō moꝛtua pupilla patruus hr̄s pupille q erat obligatus ad alimēta p̄stāda vigoꝛe dicte obligatōis pupille pōt retiner̄ istā pecuniā: qꝛ vbi dꝫ esse onus ibi cōmodū esse dꝫ.l.si filia.§.hoc amplius ff.fami.her.p̄terea ſm eū qꝛ istud onus nō erat hr̄ditariū: qꝛ nō īcepat in ꝑsona defuncte.i. testatricis nō trāsit in fideicōmissariū ꝑ.l.si hr̄s pecuniā. cū ibi no. ĩ.ti.ij.ꝛ dicit ꝗ nō vr̄ ꝗ aliter possit ītelligi q̄ ꝟba vider̄ multū īepta: qꝛ ſm hoc semꝑ eēt in ꝑtāte hr̄dis obligādo se legatarijs ex spāli ꝯtu facer̄ ꝗ hr̄s possꝫ deducere de restōne fideicōmissi vlis illud qđ eēt p̄stādū ꝑ legatis ꝯ.l.fi.C.ad treb.nec ēt.d.l.si hr̄s pecuniā.nā loqtur in casu isto qꝛ ibi dr̄ ꝗ actio acqsita hr̄di ex ꝓuisiōe ipsi⁹ hr̄dis nō trāsit in fideicōmissariū ꝑ restōnē hr̄ditatis nisi cedar̄ dicta actio. sed h̄ q̄rir̄ an trāseat pecunia hr̄ditaria.iō melius potestis dicer̄ vꝫ ꝗ h̄ loqtur vel qñ noīatiꝫ fuit in testō ad istud onus legatoꝝ grauatus hr̄s testatricis: quo casu nō transit onus in fideicōmissariū.l.marcellus.in ṗn.ꝛ ibi no.ĩ. ad treb.ꝛ no.in.d.l.fi.vr̄ ꝗ h̄ iuriscōsult⁹ nō reuocat in dubiū an hr̄s possit īuito fideicōmissario deducere pecuniā ꝑ alimētis: sꝫ solū dicit ꝗ si deduxit dꝫ cauer̄.

¶ No.ꝗ īter legatarios alimētoꝝ vno moꝛiēte nō ē locus iuri accrescēdi.đ quo dic vt legir̄ ꝛ no.in.l.dñs §.i.s̄.de vsuf.. ¶ Itē hūc.§.suppleatis ꝑ id qđ hr̄. ī l.diui.ꝛ qđ ibi dictū fuit.s̄.e. vbi ꝓbar̄ ꝗ si iste hr̄s ñ esset idonea ꝑsona nō posset iudex ꝓuider̄ apud aliū collocari. ¶ No.ꝗ legatū deficiēs cedit ad cōmodū fideicōmissarij: nō āt hr̄dis. Et supius dictis dū reprēdit ītellectū pau.de cas.ꝛ ītellexi ꝗ istud on⁹ alimētoꝝ debebar̄ ex testō testatricis.addatis ꝗ ita vr̄ ītelliger̄ bar. in.l.ita.§.ex asse.in fi.ꝛ in.l.marcellus.§.i.ĩ.ti.ij. ꝛ ibi dicā aliqua ad ītellectū huius.§.que nō sunt hic dicta.

[a] ¶ Opi.bart. adde q̄ h̄ hēs in apostilis ad bar.ꝛ his adđ q̄ dicanr̄ bona parefrenalia ꝛ qñ cedāt lucro mariti rapha. cōmē.ꝯsi.ciiij. ꝛ an cossani dati ꝑ p̄rem sint ꝑs dotis ꝑ io. de anania cōsi. xxxvj.

[b] ¶ Industrialis.q dicantur fruct⁹ naturales ꝛ fructus industriales vide ꝑ.d.frā. đ are. consilio.clx.

Post aditam. ¶ Si hr̄s īploꝛat bñficium legis falcidie pōt legatarius officiū iudicis īploꝛare vt videanr̄ oēs facultates hr̄ditatis ꝛ ꝯñter instrumēta hr̄ditaria.h.d. Uel sic reus tener̄ edere actoꝛi istra ad replicationē suā fundādā.h.d. ¶ Et ad hoc vltimū semꝑ allegar̄ ꝛ nō est alibi ita clare ſm ang. h̄ de quo dic vt in.l.fi.§.de edēdo. ¶ In tex.ibi triēnio exacto h̄ đnotat facti accidētiā nō iuris ministeriū. ¶ In tex.ibi tm̄ redigi ex noībus posse ꝛc̄.excipiebat hr̄s ꝯ legatarios petētes legata ꝗ erat locus detractōni falcidie ꝑꝑ magnū es alienū quo tenebar̄ đfunctus ex eo ꝗ male administrauerat tutelā vnius pupilli cuius pecuniā crediderat debitoꝛib⁹ q soluēdo nō erāt ꝑ tota sūma quā debitoꝛes receperāt ꝛ se restituturos cauerāt. ¶ No.ꝗ in scđo summario dixi.ꝛ ꝑ hoc dicit ang.decidi posse ꝗ si conuentus sit venditoꝛ ab emptoꝛe ex eo ꝗ poꝛtio fundi dicar̄ emptoꝛi ꝛ vēditoꝛ dicat euictā nō fuisse poꝛtionē illius fundi ex eo qꝛ ille fundus habebat bꝛeuioꝛes cōfines.emptoꝛ vero dicat ꝯrium: ꝛ ad hoc ostēdendū petat ꝗ vēditoꝛ cogar̄ oñdere instr̄m sue emptōis quā fecit ab alio in quo sunt designati fines fundi vēditi.nā tenebitur vēditoꝛ oñdere ꝑ istū tex. sed pēdet ab his q̄ plene no.ī.d. l.fi.vbi ēt de hoc dixi. ¶ No.ēt ſm bar.ꝗ qñ fit bonoꝝ discussio pōt cogi notarius vt exhibeat instr̄m.ex quo ꝓbabir̄ debitū illud de quo fit discussio.ad qđ videatis no.ꝑ eūdē. ī.l.fi.§.fi. ĩ.de tab.exhi.ꝛ in.l.aristo.s̄.de iur.delib.ꝛ in.l.pꝛetoꝛ.§.i.s̄.đ edendo.cū cōcoꝛ.ꝛ additionibus quas ibi dedi.

Imiles. ¶ Non eget sūmario qꝛ bꝛeuis est ꝛ clara. ¶ No. ꝗ in testō fcō locuꝫ hꝫ fal.lꝫ decedat testōꝛ postea factus miles. qđ ē ītelligēdū nisi postea tꝑe militie testm̄ ꝯfirmasset ſm io.de imo. h̄ ꝑ.l. si qs ṗoꝛe.ĩ.ad treb.ꝛ.l.i.§.i.de leg.iij. Addatis qđ melius ꝓbar̄ lꝫ ipse nō allegat.l.tribunus.§.i.ꝛ in.l.ticius.s̄.de test.mili.qđ ītellige saluo eo qđ hētur in.l.si certarum.§.fi.eo.tit.

¶ Finit lectura excellentissimi ac eminentissimi iuris pontificij cesareiqꝫ doctoꝛis dñi Alexādri Tartagni Imolensis suꝑ titulo ad legem falcidiam.que quāta diligētia studio ac fide expedita fuerit ex pꝛopꝛio ꝛ nouissimo auctoꝛis exēplari sumpta studiosis eius facile patebit.

¶ Ad senatuscōsultum trebellianicum. Rubrica.

Explicito. ¶ Facta restōne fidecōmissi vlis transeunt actiōes ꝛ iura actiue ꝛ passiue in fideicōmissarij ꝛ heredi ꝛ ꝯtra heredē parar̄ exceptio.h.d.vsqꝫ ad.§. ꝛ sblata. ¶ No.ꝗ ille ī quē trāsit vtile ius dr̄ vsufructuarius largo modo: ꝓpꝛie āt ꝛ stricte loquēdo nō dr̄ vsufructuarius.l.i.ꝛ ibi no.s̄.de vsufru. ¶ Et no.ꝗ instātia iudicij īcepti cum defuncto transit in fideicōmissariuꝫ cui hereditas est restituta.ita intelligir̄ iste tex.secus in instātia inchoata cuꝫ herede l.cū hereditas.la.i.ĩ.e.ꝛ simil'r actiōes que ceperūt nasci in ꝑsona hr̄dis nō trāseūt ꝑ restōnē hr̄ditatis nisi ille tales actiōes cedanr̄: vt est tex.no.in.l.si hr̄s pecuniā.in ṗn.ĩ.e.ꝛ đ hac materia qñ instātia iudicis trāseat de vno in aliū.ꝛ qūo ꝛ in quē tetigit h̄ aliqual'r bar.ꝛ plenius in.l.si cū hoīem.ĩ.de fideius. cui adde no.ꝑ bal.post cy.in.l.i.C.si pē.ap.moꝛs īter.ꝛ in.l.fuui s̄.de his q no.infa.ꝛ in.l.ij.C.de fruc.ꝛ lit.expē.per Innoc. ꝛ do.anto.in.c.qꝛ.v.de iudi.ꝛ in.c.in nostra.de ꝓcur.ꝛ in materia vide qđ singul'r dixit dy.ꝛ bar.in.l.post finitā.s̄. de suspec.tut. Et aliud pulchꝛum dictū posuit bald.in.l.ij.§.fi. circa pe.col.ĩ.de pre.stip.ꝛ qđ hr̄ in.l.diui fr̄es.ĩ. de accu.ꝛ ibi qd in instantia cause criminalis.de qua ēt ꝑ Cy.in.l.i.in fi.ex delic. defunc.ꝛ an talis trāsitus instātie fiat ēt lite nōdum cōtestata. vide cy.in.l.pr̄ filie.in ṗn.s̄.ad leg.fal.ꝛ bal.in.d.l.i.C.si pēde.ap.moꝛs iterue.ꝛ ꝑ ṗmo in.l.penales.in ṗn.s̄.ad.l.fal. ¶ Et inq̄ntum bar.hic allegauit no.ꝑ glo.in.l.mutari.iuncta.l. seq. in ṗn.s̄.de ꝓcu. ¶ Adde pulchꝛa ꝟba q̄ ꝑ ītellectu illi⁹ gl.posuit bal.in.l.i.C.de sentē.ꝛ inter.om.iud.ꝛ ibi bar.ēt in ꝟ.mō.

ꝓcedo qd ecōuerso.⁊ per bar.in.l.si ante acceptum. circa pe. col.ĵ.iudi.sol.⁊ per bal.in.l.edita.in repetitōe perusina.xxiiij. colū.C.de edendo.¶Querit h pau.de ca.in lec.bononiē.vl/tra doc.an dñium qd trāsit in fideicōmissarium facta restitutōe sit directum vel vtile.⁊ vꝫ ᷤm eum ꝙ sit vtile sicut vtiles sunt il/le actiōes que trāseunt in fideicōmissariū.l.pe.C.e.⁊ insti.de fi deicōmis.here.§.restituta.cum sequē.Cōtrarium dicit se puta re.s.ꝙ trāseat directum lꝫ ᷤm eū ipse nō inuenerit tactū hoc:qꝛ facilius abdicaꝫ dñium ꝙ̄ actiones que sunt iseparabiles.l.qs ergo casus.ff.de pec.cum ibi no.pꝫ ᷤm eum hoc per.l.fi.C.de leg.vbi dñium trāsferꝫ ad tps secus in actiōe.l. nemo pōt.cuꝫ ibi no.s̄.de leg.i.⁊ sic poterit intētare directā rei vendicationē nō aūt directā hereditatis petitionē.l.i.⁊ p totū.s̄.de fideicō. here.peti.cum ibi no.ᷤm eū ipsemet pau.de cast.hic in lec.pa/dua.in discursu tꝫ ꝯrium.¶Addo ꝙ cy.in.l.i.C.vnde legit.te nuit ꝯrium.s.ꝙ fideicōmissarius habeat vtile dñium ⁊ hoc vꝫ verius p.l.i.cum glo.in verbo.dñium.ĵ.de bo.pos.ti.genera/li.⁊ per no.p bar.in.l.ij.e.ti.nec ob.ꝙ.d.l.i.loquaꝫ i bo.poss. de iure pretorio qꝛ ēt pretor pōt trāsferre directum: vt declarat bar.in.d.l.ij.sed cā pp quā succedēs de iure pretorio hꝫ vtile dñiuꝫ:vt ostendit bar.in.d.l.fi. militat ⁊ in fideicōmissario:qꝛ directū est apud heredem sicut sunt directe actiōes.l.si heres i stitutus.in pn.ĵ.e.tū pro opi.pau.de ca. dum dicit ꝙ fideicō/missario daꝫ directa rei vendicatio.bene facit id qd no.decidit bal.in.d.l.i.in fi.C.vnde legi.tū moderni illud dictū ibi repre hendūt:qꝛ non ꝓbatur.l.vt ibi per eos quos ibi secutus sum.⁊ illud qd tenui.s̄.ᷤm cy.ēt vꝫ esse de mente bart. in.l.si qs.v.§. diffiniꝫ.ĵ.de acq.pos.dum tractat quotuplex sit dñiuꝫ.⁊ istud pōt esse vtile in casu posito in.l.si heres institutus.in pnci.ĵ.e. ¶Querit ēt pau.de ca. hic an fideicōmissarius in quē trāseūt vtiles actiōes facta restōne fideicōmissi habeat exercitium dire ctarū actionū noīe heredis.⁊ dicit ꝙ gl.in.d.§.restituta. in v̄ bo hereditatem.vꝫ sentire ꝙ nō nisi cedanꝫ expresse actiōes.ꝯ rium putat ipse lꝫ ᷤm eū doc.nō tangāt:qꝛ fideicōmissarius lo co heredis poniꝫ.l.q quadringenta.ĵ.e.sicut cessionarius po niꝫ loco cedentis.⁊ sic sufficit sola restitutio verbalis vt trāsfe/ratur vtilis ⁊ exerciciū directe acti.sicuti in cessionariū. ⁊ ita di cit ꝙ ita subtiliter colligiꝫ ex no.p glo.fi.in.l.pe.C.co.¶Ad/do ꝙ idem dicit io.de imo.in.d.l.q quadringenta.post bar. ⁊ alios p illum tex.⁊ bene facit.l. plane. in ver.suo loco.⁊ qd ibi bar.s̄.fami.iuncta.d.l.q quadringenta in verbo qd suo loco. habeꝫ in.l.emptor.C.de here.vel acti.ven.nō omitto ꝙ ang. in.l.cum filio.sup glo.in ver.nō detracta.s̄.de leg.i.lꝫ ꝯrium. ⁊ io.de imo.ibidē sup gl.in ver.nō admissa discordat ab ange. ¶Vtrū aūt dispositio.l.iij.C.de nouo habeat locū in herede post restōnem fideicōmissi ponit ia.de are.hic vide p bar.in.l. pacta.§.heres.ĵ.e.cū cōcordantijs.

Sublata. ¶Per hoc senatuscōsultū ꝓuisuꝫ est hꝫ/di pariter ⁊ fideicōmissario.h.d.¶Not. ex isto tex.iuncto pn.huius.l.ꝙ vbi lex dicit actionē nō dari vꝫ similia verba resultat effectus ꝙ agens repelli debeat exceptio ne.nō aūt p hoc vꝫ esse interdictā actionē ⁊ eā ipso iure nō cō/petere qd est verū in ciuilibus:secus aūt in criminalib⁹ ᷤm bar. hic qꝛ intelligiꝫ tūc denegata ipso iure potestas accusandi.alle gat.l.i.§.qd aūt.s̄.de aleatoribus.¶Addo bar.idē tenenteꝫ in.l.ait pretor.al's est in.l.nam ⁊ postea.in pn.p illū tex. cū gl. s̄.de iureiur.⁊ bar.plenius in.l.cum lex.in vlt.col.ĵ.de fideius. ange.trāsit hic cū bar.sed imo.hic circa pmū.s.quo ad ciuilia limitat doctrinam bar. ꝓcedere qn̄ lex vel statutū stāte habili/tate psone dicit actionē nō dari.secus si inhabilitaret psonā:vt qꝛ statutū dicat ꝙ bānitus nō audiaꝫ:seu ius nō reddaꝫ ei naꝫ tūc ipso iure absqꝫ eo ꝙ opponaꝫ exceptio aliqua ꝓcessus erit nullus.ita dicit determinasse ia.de are.disputādo vt refert ioā. an.in addi.spec.in ti.de platione snīe.§.iuxta.sup ver.item est nulla rōne litigatoris.¶Sed ꝯ istaꝫ limitationē vꝫ esse decisio bar.in.l.elegāter.§.si qs post.s̄.de cōdi.inde.dum vult ꝙ qn̄ statutū disponit ꝙ bānitus nō audiaꝫ.tū valet ꝓcessus factus anteꝙ̄ exceptio bāni sit opposita p id qd hꝫ in.c.pia.in v̄. sed si post rem.de exce.li.vi.facit.l.reū.cōiuncta gl.C.de ꝓcur.⁊.l. filiusfa.§.veterani.cū.§.seq.s̄.de ꝓcu.tū magis cōis opi.vꝫ eē ꝙ verū sit illud.qd dicit io.an.in.d.v̄.item est nulla.s.ꝙ qn̄ sta tutū dicit ꝙ bānitus nō audiaꝫ vel bānito nō reddaꝫ ius.ꝓcessus in eius fauorē factus parte nō opponēte sit nullus tanꝙ̄ ꝯ ꝓhibitionē.l.vel statuti.l.nō dubiū C.d sacrosan.eccle.⁊ qꝛ in oī iudicio reqriꝫ actor ⁊ re us.c.forus.de v̄.sig.l.ij.in pn.C.de iura.calūnie.l.i. C.de litis cōte.sed psona istius bāniti agētis est inha bilis pp statutū.ergo in hoc iudicio deficit psona ac toris ⁊ cū hac decisiōe trāsit late bal.in disputatiōe in cipiente statuto caueꝫ ꝙ fenerator.⁊ in.l.scire opꝫ.§. ꝯn̄s.p illum tex.s̄.de execu.tu.⁊ in.l.cū lege.p illum tex.s̄.de testi.de quo etiā aliqd ibi p io.de imo.⁊ per bal.in.d.l.nō dubiū.ad fi.⁊ in.l.i.i vlt.col.C.d here. insti.⁊ in.l.edita.circa.pe.col.C.de edē.in repetitiōe padua.⁊ in ti.de pac.cōstā.sup v̄.si qs aūt.ibi nō ad mittemus.⁊ in.l.quos ꝓhibet.p illū tex.s̄.de postu/lan.p ang.in.l.item apud.§.ait.ĵ.de iniur.⁊ p bal.in l.i.circa.ij.col.C.vt que desunt aduo.partiū.⁊ in.l.i. C.de patria ptāte.⁊ ia.de bel.in.§. ad excludēdas. i auc.de litig.⁊ p io.de imo.in.l.qdā cōsulebat.in.xxi. col.de re iudi.⁊ in.l.cū prolatis.e.ti.⁊ in.l. seqtur.§. si viam.ad fi.ĵ.de vsuca.p pau.de ca.in.l.i. in.§.i.s̄. de ferijs.⁊ aliqd p ang.in.l. vēditori.C. ꝓ emptore. ⁊ ibi vꝫ tenere ꝯ istaꝫ limitationē.tū ipse hoc nō bene ꝓbat.Vide ēt bal.in.d.l.eleganter.in.§.si qs post.i iiij.col.⁊ pe.de anc.in cō.in.c.ea que.in.vi.⁊.vij.col. de reg.iu.li.vi.vbi trāsit cū distinctione bal.in.d. sua disputa.⁊ ꝓ.d.opi.ioā.an.adduco id qd habetur in l.ij.§.i.cū glo.s̄.qui satisda.cog.vbi fit ista dfia an de fectus sit circa inhabilitatem psone an circa defectuꝫ iuris.⁊ qn̄ est inhabilitas rōne psone funditus inha/bilis tūc gesta oīno sunt nulla.⁊ ideo bar.in.l.lꝫ.C.d ꝓcur.per.d.l.ij.§.i.dicit ꝙ qn̄ psona est funditus in habilis hec exceptio semp reddit iudiciū retro nullū ⁊ sic nō precludiꝫ via tali exceptōi qn semp possit op poni.de materia ēt vide aliqd p albe.de rosa. in secū da parte statutoꝝ.q.cxxi.incipiēte qd si statuto caue tur ꝙ alicui ⁊c.vbi dicit ꝙ statutū disponens ꝙ alicui nō deꝫ actio intelligiꝫ.s.ope exceptiōis.⁊ allegat istū tex.cū hic no.per bar.Pau.de cast. in lec.bonoñ.in pn. hui⁹.l.dat duas limitatōes ad doctrinā bart.hec pma nisi statutū denegaret actionē in casu in quo nō esset seruata certa solēnitas inducta a statuto circa ac tum ex quo statutū diceret actionē nō dari:qꝛ tūc itel/ligiꝫ ipso iure.allegat id qd legiꝫ ⁊ no.in.l.i.§.eum q s̄.de cōsti.pe.bene facit.l.i.§.si qs ita.ĵ.de ver. obli. ¶Et limita vt procedat doctrina bar. qn̄ cōcurrunt ea que sunt necessaria ad pariendā actionē ipso iure al's secus.exemplū si dicat statutū ex ꝯctu tutoris nō dari actionē ꝯ pupillū.nā lꝫ de iure cōi deꝫ. tū qꝛ hoc est circa ꝯsensuꝫ pupilli actio poterit ex eadē auctori/tate.l.ipediri ipso iure.facit.l.nisi lꝫ alleget.l.ꝓut qs/qꝫ.cum si.ĵ.de so.sed cōtra istam limitationē facit:qꝛ actiōes regulr sunt de iure ciuili.l.ij.§. deinde ex his s̄.de orig.iuris.⁊ plene no.glo.⁊ doc.in.l.ex hoc iuꝫ in glo.pe.s̄.de iust.⁊ iur.⁊ tū lꝫ dicat actionē nō dari itelligitur ope exceptionis vt in iuribus hic allegatis per barto.⁊.d.l.nam ⁊ postea.in prin.cum glo.ideo non putarem hanc vltimam solutionem veram esse. ¶Item circa secūdum mēbrum distinctōis bar.ꝙ in criminalibus si dicatur non detur petitio ⁊c.intelligiꝫ ipso iure.ad qd facit.l.item apud.§.ꝙ ait.ĵ.de iniu. tamen ᷤm io.de imo.hic istud non videꝫ veruꝫ:qꝛ iu/ra allegata per bar.hic.⁊ in.d.l.cum lex.non probāt opi.bart.¶Item qꝛ non est differentia inter iudicia ciuilia ⁊ criminalia.lꝫ cause criminales nō expedianꝫ per actionem sed iudicis officio.instituta.de pub.iu. in prin.⁊ insti.de iniur.§.in summa.ꝙ iudicis offici/um obligationem non presupponit.l. qui per collu/sionem.§.fin.s̄.de ac.empt.⁊ in quin.de annuis leg. tamen est considerandum ꝙ dictum iudicis officium subrogatur loco actionis:vt in.c.fi. de offic.iudi.⁊ in

l.q̄ si minor.§.fi.ff.de mino. ¶ Itẽ & in ipso iudicis officio vr̃ esse quasi obligatio: vt no.glo.in.l. si seruũ §.fi.ff.de ver.obli.& inno.in.c.in nostra.de iniur. Itẽ cã criminalis p̃supponit simil'r quẽ esse obligatũ saltem largo modo: vt no.glo.in.l.Reptum.in pn.in ṽ. hypothecam.ff.de pac.& Bar.in.l.fi.ff.de iniur.& in extrauagãti q sint rebelles.in ver. meref. vnde ẽt in criminalibus vbi adsit materia obligationis apta ad pariẽdum actionem seu accusationẽ vr̃ dicendũ idẽ q̄ in ciuilibus: & certe nõ vr̃ q̄ cõcludẽs rõ reddi possit inter ciuilia.facit.l.absentem.ff.de pe.& ꝯ barto.tz bal.in.l.nõ dubium.C.de le. ¶ Item iuxta p̃dicta q̄ fuit notabiliter bal.in.l. nõ soluz.§.quãq̄.ff.de iure iur.statuto cauef q̄ nõ soluẽti collectas[a] ius non redditur in ciuilibus & in criminalibus.vtrũ si talis non soluẽs collectas fuit offensus q̄uis ipse nõ possit offẽdentem accusare an nihilominus iudex per viã inquisitionis poterit cõtra illuz procedere in quo ipse secutus disputationem Ja.bu.cõcludit q̄ nõ p illuz text. & idem tenuit Ja.bu.in.l.q adulterium.C.de adult. & bar.in.l.quesitũ.ff.de in ius vocã.& in.l.i.§.qđ aũt ff.de aleato.& in suo consilio qđ incipit a dño Cy.&c. sed cõiter tenef ꝯrium per plura.maxime per tex.cuz glo.in.l.i.C.si tutor nõ gesserit.& per not.p glo.in.l. falsi.& ibi expresse firmat bal.C.de fal.& per no. p gl. in.l.querela.eo.ti.qđ etiam sequif bal.in.c.i.in ti.hic finif lex corra.& in.l.i.C.si a nõ cõpe.iudi. & in.l.i.§. officiũs.ff.ne qs eum qui in ius voc. est vi ex.& ange. in repetitiõe.l.si vacãtia.C.de bo.vacã.li.x. & sali.in l.ea qdez.C.de accusa.bene facit tex.in.l.ij.C.ꝺ abolitio.nec text.in.d.§.quãq̄. aliquo modo pbat opi. bart.vt ibi pz.vno tñ casu posset saluari opi.bart.ꝭm ang.in preallegato.§.quãq̄.s.qñ statutuz faceret impunibile delictũ perpetratũ aduersus nõ soluẽtez collectas.arg.l.si seruus.C.de his qui ad eccle.cõfug.ꝺ quo arg.vide que plenius dixi in.d.l.quesitũ. ¶ Secundo no.ex isto tex.iuncto p̃n. huius.l.& iuncto.§. restituta. instituta eo.ti.q̄ vbi lex vel statutuz dicit alteri per alterum queri actionẽ q̄ intelligif de vtili nõ de directa[b] qđ est verũ ꝭm bar.qñ statutum dispõit de actione prius quesita ipsi q alteri querit prout loquũtur dicta iura.secus si statutũ loqtur de actiõe ab initio querẽda alteri per alterũ q: intelligif de directa vt hic per eum.sed ange.hic dicit q̄ imo semp dz intelligi de vtli.per tex.in.c.quãq̄.cũ gl.in verbo possit acgrere.de vsur.lib.vi.& p.l.pe.cum si.C.de exhi. & dicit io.de imo.hic q̄ hec opi.ange.forte verior est ꝺ iure: q: cuz iuris rigor repugnet p nõ subiectũ posse nobis queri.vr̃ q̄ eo casu quo querif debeat intelligi de vlti.facit ꝭm eum qđ hr̃ in.l.quodcũqz.§.ij.ff.de ver. ob.in ver.vtilis.vbi pater filio existente sui iuris soluz vr̃ querere vtilem.& similiter ex stipulatiõe notarij solum querit vtilis.l.iij.cum.l.seq.in p̃n. & cum ibi no. ff.rem pup.sal.fo.& pro hoc adducit: q: in omnibus casibus in qbus alteri per alterum querif actio semp querif sola vtilis nisi querẽs sit subiectus rõne dominice vel patrie potestatis vt pz ꝭm eum ex his que plene no.in.§.si quis alij.insti.de inuti.stip.& in.l.stipulatio ista.§.si insulã.de ver.ob.& in.d.l.pe.C. ad exhiben.tñ subdit q̄ si vis sustinere opi.bart.potes dicere q̄ in dictis iuribus ideo intelligif de vtili.q: hoc exprimif: al's vr̃ secus per tex.vbi ꝭm euz vr̃ esse casus in.l.certi conditio.§. si nũmos.ff.si cer. pe.iũcta.l.si absentis.C.e.tit. in quibus legibus pz ꝭm eum q̄ q: lex.simpl'r dicit per alterum posse nobis queri actõez ex mutuo intelligitur de directa & nõ de vtili. & ita intelligit bar.in.§.si nũmos.ad fi.vbi vr̃ casus pro sua opi. Jo.de imo.rapha.hic tz opi.ang.[c] q: excepto filio & seruo acquirentibus patri & dño. alij acquirẽtes alteri acquiret vtilem. Nic.de nea.hic etiam dicit q̄ intelligif de vtili.per istum tex.iuncta.l.pe.C.e.ti.& institu.e.§.restituta.& ista opi.videtur verior.& ad.§.si nũmos potes respondere q̄ ibi non intelligitur q̄ illa actio sit directa & dato q̄ ibi itelligeref de directa istud ibi spãliter pcederet in cõtractu mutui in quo spãliter iura cõcedunt multa ꝯ regulas iuris cõis.l.singularia.cum ibi no.ff.si cer.pe.& cum opi. ang. cõcordat albe.de ro.simpl'r.in secũda pte statutoꝝ.q.ccxxij.in cipi.sed qđ si statutum dicit q̄ per liberã &c.per istũ tex.iuncto p̃n.huius.l.& l.pe.C.eo. ¶ Adde tñ pro limitatiõe p̃dictoꝝ qđ si statutũ disponeret actionẽ alicui quesitã posse p ipm alteri acqri.si tale statutuz hoc disponeret in casu in quo a iure cõi idẽ eẽt,puisuz vt in casu hui⁹.§.cũ si.videref q̄ imo tũc deret intelligi de directa p id qđ in simili singul'r voluit bar.in.l.ij.ff.de vsuca.vbi dicit q̄ si statutũ disponit q̄ p p̃scriptionem acgraf dñium.lz al'.de iure cõi intelligaf de vtili.iuxta plene no.i auc. nisi tricẽnalis.C.de bo.ma.tñ vt statutuz aliqd addat iuri cõi intelligif de directa.ar.l.si qñ.in p̃n.ff.de le.i.qđ bene no.q: in proposito tactũ nõ reperio.

[a] ¶ Collectas adde vidẽduz late lud.roma. ꝯsi.cxiiij.& cuz statutũ dicit actio nõ def uiꝺ p pau. de cast. cõsilio.clxij.

[b] ¶ De directa.vide ange. ꝯsi.lxxij. in fi.

[c] ¶ Opi.ang. viꝺ are.§.fi. p quas p̃sonas acq.vbi cõcordat opi.

Hoc autem, ¶ Senatuscõsultum locum hz siue ex testõ siue ab intestato qs sit rogatus de hereditate restituẽda. Item locum hz in testõ filijfa. & i eo qui est heres de iure ciuili.vel de pretorio.h.d. vsqz ad.§.ꝺ illo. ¶ No.q̄ in testõ militis locum hz senatuscõsultum trebellianum.qđ est verum preter q̄ ad detractionez trebellianice: vt ff.e.l.§.deniqz.& hic in glo.sed dubium est an hoc sit veruz hodie in herede cõficiente inuentarium. Pro cuius dubitationis intellectu duo sunt principl'r videnda. ¶ Primum an in testõ militis hodie habeat locum falcidia cõfecto inuentario. & per ꝯñs an sit correcta.l.in testõ.la.ij.C.de test.mili.in qua gl. Ja. de bel.& ang.in auc.de here.& fal.§.q: ṽo.& azo.in summa illius ti.tenẽt hodie falcidiam detrahi posse p illum tex.& id ray. in.l.inq̄tum.ff.ad legem falc. idem in effectu tenuit ẽt dy.ray. bar.& imo.hic & Cy.post fran.accur.in.l.in test.C.ad leg.fal. & idem tenet ibi sali.& hoc etiam tz Cy. in.l. in precibus.in.ij. col.C.de impu.& alijs substi.& sal.ibi in.vi.col.& ẽt pau. de cas. per.d.§.pe.Ro.in.l.in testõ.la.ij.C.de test.mili.ang.ṽo in repetitione.l.i.§.hec stipulatio.ff.ti.i.tenuit ꝯrium: q: tex.i auc. de here.& fal.§.hinc nobis.&.§.sequẽti.& quasi per totum euidenter innuit q̄ de mente illius auc.nõ est ampliare p̃tãtem detrahendi falcidiam.sed potius restringere dum,puidet illã tm̃ hodie detrahi posse cõfecto inuentario & nõ al'r. ex quo pz q̄ ꝺ intentiõe.d.§.q: ṽo.est sentire q̄ quicũqz heredes ẽt p̃uilegiati instituti in testamẽtis quorũcunqz debẽt cõficere inuentarium ad hoc q: illo nõ cõfecto nõ detrahũt falcidiam & tenebũtur in solidum creditoribus & legatarijs.nõ aũt intendit ibi dicere q̄ legata al's nõ defalcabilia debeant defalcari.& cuz hac opi.transit Raph.hic & ista opi.in puncto iuris mihi vr̃ multum sustentabilis.eo maxime q: vbi non reperiuntur iura antiqua spãliter correcta non inducitur leguz correctio.l. precipimus. ad fi.C. de appel.imo.in.d.§.hec stipulatio.nihil firmat. Secundum est dubiuz quid in trebellianica.in quo dy. Ray.bart.imo.hic & Cy.post fran.accur.in.d.l. in testato.quem sequif ibi sali. & Cy.sali.& Pan.de cast.in.d.l.precibus.& etiam nic.de nea.ꝭ tenent illam hodie detrahi posse confecto inuentario. Ange.& raph.hic ꝯrium tenent q: proposito q̄ verum essz q̄ per.d.§. q: vero sint correcta iura antiqua quo ad detractionem falc.de qua tñ loquif illa auc.nõ tñ ibi nec alibi reperiunf correcta iura antiqua in trebellianica.ergo ꝭm ang.hic põt rñderi ad tex. in.d.§.q: vero q̄ ibi nõ cessat fal.in testõ militis fauore militie sed p p delictum heredis q cõfecit inuentarium. ideo ille pene nõ extẽdunf ad trebellianicam.de quo remittit ad no.per se in d.§.hec stipulatio.sed io.de imo. hic dicit q̄ hec rñsio data p ange.videtur inepta.q: in.d.§.q: vero nõ dr̃ id qđ sentit ang. sed dicitur q̄ si heres facit inuentarium põt detrahere falcidiã ex cuiuscũqz testõ nõ attento p̃uilegio persone vt ibi etiam sentit glo.& sic vr̃ ꝭm eum q̄ falcidia & consequenter trebellianica nõ impediatur detrahi qñ cõfectum est inuentarium. & dicit q̄ hoc ẽt vr̃ sequi bar.in.l.marcellus.in p̃n.in pen.col.in ver.vlt. dico.ff.e.raph.q sequif opi.ange.videf moueri ex eo. q: in.d. auc.de here.& fal.nõ reperif q̄ falcidia permittaf alijs casib⁹ q̄ olim cõpetisset q: loquif prohibitiue nõ permissiue.& per cõsequẽs ẽt nõ videf permissa trebellianica. Dico q̄ si teneamus

q̄ nō possit detrahi falcidia ex testō militis: vt puto esse de iure verius.put dixi.§.sequitur etiam q̄ multo minus poterit detrahi trebellianica que nullo modo vr̄ pmissa: sed si teneremus opi. magis cōem que hꝫ q̄ hodie sit permissa detractio fal.tūc vtꝝ ex hoc intelligaṫ permissa detractio trebellianice pendet auctoritate eoꝝ que no.bar.in.d.l.marcellus.in vlti.q. dum tractat an illa cōstitutio noua posita in auc.de here.ꝛ falc.corrigēs vel disponēs de fal.extēdaṫ ad trebellianicam.de quo dicendū est vt ibi diceṫ. ¶ Jn glo.in ver.testari potest ibi q̄ nō placet ꝛc. hoc cōiter teneṫ per.l.pe.ꝛ fi.C.qui testa.face.pnt.ꝛ insti. quibus nō pmissum facere testm̄.§.preter hos.ꝛ insti.de test.mili. §.fi.nec ob.l.fi.§.filiis aūt.C.de bo. que lib. qꝛ ibi nō dꝫ sumi argumētum a cōtrario sensu vt corrigaṫ alia iura.l.ij.cum ibi no.C.de cōdi.inser.ꝛ no.in.c.i.in glo.in ver.permittimus. de eta.ꝛ quali.in.vj.nō cōstat tex.in auc.vt liceat matri ꝛ auie. circa p̄n.qꝛ nō intelligiṫ quo ad actum vltime volūtatis posse disponere.nam lex noua recipit distinctiōem. ꝛ interpretationem per antiquā.l.sed ꝛ posteriores.ff.de le.ꝛ no.glo. ꝛ doct.in.l. sciēdum.in p̄n.ff.q satisda.cog.ꝛ q̄ ille tex.non possit intelligi quo ad dispositionem vltime volūtatis: pꝫ qꝛ tex.ibi dicit q̄ talem dispositionem facere pn̄t cum erunt perfecte etatis que intelligitur de etate.xxv.annoꝝ.l.fi.C.de his qui ven.eta.impetra. sed talis etas nō est necessaria in actu vltime voluntatis.l. qua etate.s̄.de testamē.ergo ꝛc.d quo articulo dixi in.d.l. pe. §.fi.C.qui test.fac.pos.seu in.l.senium.e.ti.ꝛ p doc.ꝛ p roma. in repetitiōe auc.similiter.C.ad.l.fal.ꝛ per ioā.de imo.in.l.ij. §.fi.ticio.j̄.d dona.ꝛ plene per doctores post gl.in.l. qui in potestate.s̄.de testamentis. ¶ Quod limitāt aliqui preterq̄ in testamēto ad pias causas.per tex.in.c.lꝫ de sepulturis.lib.vj.ſm bar.ꝛ bal.i.l.i.C.de sac.san.eccle.i repetitōe.ꝛ bar.bal.ꝛ ang. in.d.l.qui in potestate.ꝛ bal.ꝛ sal.in.d.l.seniū.[a] lꝫ io.an.in.c. si pater.de testa.in.vj.in nouella.ꝛ fede.de senis in cōsilio.clxxxviij. icipiē.qm̄ veritas.ꝛ imo.in.d.l. qui in potestate. ꝛ ful. in.d.l.seniū ꝯriū tenuerit dicētes q̄ tex.i.d.c. lꝫ dꝫ itelligi i donatiōe cā mortis.p̄ma tn̄ opinio ē magis cōis opi. lꝫ vtraq̄ sit substētabilis. de quo me remitto ad ea q̄ s̄psi in.d.l.senium. ¶ Secundo limita nō procedere in bonis ab iperiali maiestate donatis filio vel filiefamilias: qꝛ in illis testari potuerunt cū illis bonis inductū sit pulegium castrensiū: vt est casus singularis.in.l.pe.C.de bonis que lib.ſm bal.ibi. ¶ Tertio limita nō pcedere in filijs gallicoꝝ vel britonū ſm bal.i.c.i.§. si duo fratres.in fi.de fratribus.d nouo benefi.iuesti.qꝛ nō sunt in patria potestate vt est glo.sing.instit.de patria ptāte.in p̄n.in gl. in verbo ciuium romanoꝝ: quā glo.etiā sequitur bal.in.c.i.an maritus succedat vxori in beneficio ꝛ roma.in.l.fi.C. qui test. face.po. ¶ Quarto fallit in lucris dotalibus obuentis marito ab vxore pcedēte ꝛ que lucra postea deuenerūt ad filios illius matrimonij: eo qꝛ pater ad secūda vota trāsiuit. Nam de illis lucris poterunt dicti filijfamilias testari ſm ange.no.in auc.de nup.§.venient aūt.per illum tex.cum sequēti.in ver.disponāt. ꝛ in verbo intestati decedāt: iūcta.l.i.in p̄n.j̄.de suis ꝛ leg.ꝛ p l.in qb⁹.C.de secū.nup. ¶ Jtez tetigit hic bar.an filius possit emancipari quo ad vnū actum tm̄ ꝛ nō decidit. Adde q̄ cōis opi.vr̄ esse q̄ nō.vt tenuit bal.in.d.l.seniū.qꝛ ſm me patria potestas est indiuisibilis nec pōt quis esse in duplici statu contrario.l.i.§.i.C.de latina liber.tol.l.si pariter.in fi.j̄.de libe.ca. ꝛ qd voluit glo.no.in.c.cum inhibitio.de clādestina desponsatione.pro hac parte etiam facit.l.quesitum.s̄.de adop.a'rs incipit si tibi.quā opi.ēt sequtur imo.in.l.tam his.§.i.j̄.de dona. cā mor.ꝛ in.l.si is q pro emptore.j̄. de vsuca.in.xi. col. ꝛ hic ꝛ etiam rapb.ꝛ pau.de ca.hic ꝛ pau.de ca.in.l.qui in potestate. de testa.ꝛ in.d.l.senium.ꝛ ibi roma.qm̄ filius quo ad quedam sit in potestate patria quo ad quedā nō: hoc nō potest esse nisi per fictionē: vt.l.ij.s̄.ad mace.ꝛ declarat bar.in.d.l.si is q pro emptore.in.iij.q.pncipali.in ver. itez querit circa predicta ꝛc. sed homo nō pōt fictionē inducere.l.si forte.j̄.de castrē.pecu. ꝛ no.barr.in.d.l.si is q pro emptore.in.i.q.pncipali. ergo ꝛc. Et p hoc ſm io.de imo.pꝫ q̄ nō ob.l.cōium.C.de naturalib⁹ liberis.ꝛ.l.si ab eo.C.de leg.heredi.vbi status hōis est diuiduus.ꝛ quo ad quedā est ibi legitimus successor.ꝛ quo ad quedā nō.qꝛ illud est ex interpretatiōe ꝛ dispositiōe legis. nō aūt priuati[b] hōis. ¶ Juxta hoc est pulchra dubitatio an pater possit filiū legitimare[c] hoc adiecto q̄ nō sit legitimus quo ad successionē in quo do.anto.in.c.per venerabilez.q.filij sint legitimi.in. xxvij.col.tenuit q̄ sic referēs ita tenuisse bart. in recollectis antiq̄s.in.d.l. quesitum per tex.in.c.i.de filijs natis ex matrimonio ad morga.cōtracto.facit tex.in auc.q.modis naturales efficiaṫ sui.§.filium.ꝛ.l.cōmuniuꝫ.C.de natura. liber.ꝛ.l.si ab eo.C.de leg.here.hoc ēt sequtur roma. in.l.q superstitis.de acq.here.ꝛ in.l.pactuꝫ.C.d col. ꝛ idem ibi vult pau.de ca.referēs q̄ ita ꝯsuluit raph. de forliuio.ꝛ pau.de ca.in rub.C.de iure au.annul.ꝛ in.d.l.si ab eo.ꝛ ibi etiam aliq̄d per ange.q dicit sibi videri q̄ bar.tenuerit ꝯriuꝫ.sed nō recordaṫ vbi: subdit tn̄ q̄ credit q̄ bar.dicat in.l.gallus.§.qd si tm̄.lꝫ ibi nihil dicit credo q̄ voluit allegare barto. hic facit qd no.io.an.in additi.specu.in titu.de successi. ab intest.§.fi.in additione incipiente vbi ꝛc. ¶ Jtem colligit hic bart.ex ver.bonoꝝ q̄ statutum vel lex mentionem faciens de herede hꝫ locum in bonoꝝ possessore: vt hic per eum.per istū tex.ꝛ per.l. in cōditionibus.§.si patronus.ff.de cōdi.ꝛ demon. sed Ro.hic dicit q̄ in ꝯrium facit: qꝛ statuta debēt intelligi in casu vero nō in ficto.l.i.§.hoc interdictū.de cisterna.j̄.de fonte.ꝛ ibi no.bar.in.l.fi.C.de his q ven.eta.impetra.l.iij.§.hec verba.cum gl.ꝛ ibi no.bar.s̄. de neg. gest.sed bonoꝝ possessor nō est verus heres.l.ij.j̄. d bono.pos.ꝛ.§.quos aūt insti.de bono.pos.ergo ꝛc. ¶ Tamen ipse saluādo bar.rn̄det q̄ ibi lex equiparat veruꝫ casum ꝛ fictum.ꝛ statutum loquens in casu vero extenditur ad fictum.c. cum dilectus.iuncto.c. ad audientiam.de cler.nō resi.sed lex ista.in p̄n.iuncto isto.§.equiparat heredem ꝛ bonoꝝ pos.ergo statutum loquens in herede hꝫ locum in bonorum possessore. Addo q̄ bal.in repetitione.c.si pater.de test. in.vj.in.xviij.col.dicit q̄ appellatione heredis nō venit bonoruꝫ possessor seu successor de iure pretorio.allegat no.per glo.in.l.heredis ꝛ hereditas.j̄. de ver. signi.ꝛ.d.§.quos aūt.tn̄ sustinēdo bar.dico q̄ attento q̄ largo sumpto vocabulo appellatiōe heredis venit bonoꝝ possessor: vt est tex.in.l.i.ꝛ ibi p bal.C. vn̄ liber.statutū loquēs in herede dꝫ extēdi ad bonoruꝫ possessorem: qꝛ ēt in exorbitātibus lex loquēs in vno casu extendiṫ ad aliū q sub lata significatiōe vocabuli cōprehendereṫ sub expresso casu.l.filium habeo.s̄. ad macedo.ꝛ no.glo.in auc.vt hi qui obli.in pnc. in ver.ad curatorē.ꝛ in auc.minoris.C.qui dari tutores pnt.ꝛ in.c.i.de reruꝫ permut.in.vj.ꝛ no.cy.in.l.i.C. que sit longa ꝯsue.cum suis ꝯcordantijs facit qd no. bar.j̄.§.proximo.per illum tex.

De illo. ¶ Fideicōmissarius restituendo secundo fideicōmissario in eū actōes trāsfert.h.d. ¶ Not. ex isto text.iuncto p̄n.huius.l. vbi ponuntur verba senatusconsulti q̄ appellatione heredis comprehenditur fideicōmissarius ſm bart. hic q̄ videtur verū etiam in statutis.per no.p bar.s̄. in.§.pcedenti. ¶ Sed certe hoc non puto verum in statutis cōtra ius commune: vel in statutis exorbitātibus.vel odiosis qꝛ talia statuta loquētia in casu vero nō trahūtur ad casum fictū[d].l.i.§.hoc interdictū.de cister.j̄.de fonte.ꝛ ibi bar.in.l.fi.C.d his qui ve. eta. impetra.l.iij.§.hec verba.cuꝫ gl.ꝛ ibi bar.s̄. de neg. gest.ꝛ in cle.qd circa.de elec. sed fideicōmissarius dr̄ hrs ficte: vt.l.si filius.§.i.ꝛ qd cum eo ibi quodāmō ꝛc. que dictio fictionē denotat.l.in suis.s̄. de liber. ꝛ posthu.l.si me in vacuam.post p̄n.de acquirē.poss.ꝛ not.barto.in.l.si is qui pro emptore. in. vi. col.j̄. de vsuca.ꝛ Bald.in.l.si adducta.C.de furtis.ꝛ q̄ dicatur fictus heres probatur in.l.si postulante. in versi. sane. ibi heredis loco ꝛc.j̄. eo. ꝛ per id quod not. Bal.in auc.ex causa.in.xij.col.in ver.ij.oppono.C.

[a] Jn.l.seniū uide ibi late ꝛ posui ēt i apostilis..

[b] ¶ Priuatis facit q̄ uoluit old.ꝯsi.ccxiij. q̄ pr̄ nō potest emācipare filiū q̄ retinēdo vsūfructū i hōis d cetero acqren dis per filium.

[c] ¶ Legitimaṫ uide anto. ro. selī.i.i. pte sui opis ꝛ p eūdē ale.ꝯsi.xxxvij.

[d] ¶ Fictuꝫ. q̄ appellatōe hrdis in statutis nō veniat fideicōmissari⁹ facit q̄ voluit fulg. cōsilio.xliij.

uide alex. et Jaso. in l. ... de Colla- ... rōde ... pettioē ... te ... q ... tibi ... f. ... testō ... filio ... Cumsequē ...

de lib.prete. ¶ Sed in statutis q̄ essent ſm ius cōmune vel preter ius cōmune putarem procedere dictum bar. q2 talia statuta loquentia in casu vero trahuntur ad casum fictum ex idemptitate rōnis: vt no.bart. in l.omnes populi.in.vi.q.pn.ff.de iusti. ꝛ iu. ꝛ io.an. in.c.fi.de cōsuetudine.plene imo.post bald.in.l. gallus.C.quid si tm̄.ff.de libe. ꝛ post. ꝛ in.l.i.§.lex falc. ff.ad legem fal.cum cōcordantijs que faciūt. dixi.ff. proximo.§.ꝛ qd no.ang.ꝛ io.de imo.j.e.l.§.si is qui quadringenta. ¶ In glo.in versi.actionem.ibi.l. penul. Primam solutionem hic positam approbat hic bar.ange.imo.ꝛ Ludo.roma.sed bar.in.d.l.penul. forte considerans hanc solutionem diuinare ad.d.l. penul.dixit q illa corrigit istam: vt etiā ibi no.in vna solutione glo.ꝛ istam sequtur Pau.de cas. hic in lec. bonoñ.sed in lec.padua.videtur transire cum ange. hic que solutio vt ibi sentit Bal.nō videtur vera: qa lex loquitur de casibus de quibus dubitatum fuit añ Justinianum: vt ibi dr̄ in tex.ideo nō potest lex illa itelligi q loquaꝛ proprie in casu huius.§. de quo tan q̄ decisio hic nulla vertebatur dubitatio apud Justinianum.tñ substinendo istam solutiōem.s.q iste tex. corrigatur potest ad obiectum rn̄dere q illa lex.pen. dum dicit fuisse dubitatum apud veteres intelligitur hanc decisionem hic positam sicut in simili legitur ꝛ no.in.§.preterea.instit.eo.ꝛ no.in.l.i.de leg.i.ꝛ hāc solutionem teneo potiꝰ q̄ pmam: q2 in.d.l.penu.dū ponitur ibi casus de quo loquiꝛ hic iste text. nulla fit mentio de mora.rapha. hic dicit q illud qd h poniꝛ fuit additum a cōpositoribus noui iuris.ꝛ q.d.l.penul.intelligitur ſm istum tex.s.q ipso iure transeunt actiones.s.mediante restitutione qd displicet satis: q2 est expresse cōtra mentem ꝛ verba illius.l. ¶ Quero an qñ primus fideicōmissarius restituit secūdo remaneant alique actiones apud eum. ꝛ similiter quid in bonorum possessore succedente de iure pretorio restituente per fideicōmissum alteri an apud bonorū possessorem remaneant alique vtiles actiones vel directe dic vt per bar.ꝛ alios in.l.ex asse.j.e.ꝛ in.l. curatoris in vlt.colū.C.de neg.ge.ꝛ in.l.i.in pe.col.j. d'actio. ꝛ obli.ꝛ aliqd p ang.ff.§.proximo.ꝛ in.l.si qs vi.§. differentiam.j.de acqui.pos.

Sed et quotiens.

¶ In fideicōmissarium priscui est facta restitutio solidi trāseunt actiones que ipso iure transibant in alium fideicōmissarium existēte conditione.h.d. ¶ No.casum in quo ipso iure transeunt actiones in fideicōmissarium absq3 alia restitutione.reliquos casus vide in.d.l.penul.l.cum autem ꝛ ibi per glo.ꝛ eo.ti.quibus adde alium singularem casum v3 in fideicōmisso vniuersali relicto ecclesie.vl' pauperibus.vl' al's ad pias causas.[a] ita notabiliter cōcludit barto.in disputatione sua incipiente filiū adultum.per.l.si.ff.de sac.san.eccle.in ver. hereditatem. cum glo.in ver.relictorum. iuncto ver. in his ibi ꝛ in rem ꝛc.ꝛ per tex.in auc.de eccle.ti.§.si quis autē. p redemptione captiuorum.de primo vbi episcopus q est executor legitimus capit absq3 alia restitutiōe hereditatem ad pias causas relictam.ꝛ idem tenet bar. in repetitione.l.i.C.de sac.sanc.eccle. in.vi.q.quinte questionis principalis.ꝛ idem tenuit barto.in.l.pen. C.e.vbi dicit hoc esse verum ta3 in relicto facto ecclesie.ꝛ pauperibus q̄ etiam ciuitati per.d.l.si. que i talibus loquitnr.ꝛ idem tenet Bal.in repetitione.d.l. i.in.xxij.col.in ver.super secundo quesito: qd est valde dubitabile ꝛc.vbi etiā subdit q per.d.l.si.est correcta.l.omnibus.j.e.que loquitur in ciuitate.ꝛ idem tenet Bal.in.d.l.id qd pauperibus. in.xvij.q.C. de episc.ꝛ cle.Joā. de imo. in.l.centurio.in.xx.col.ff.de vul.ꝛ pup.ꝛ pe.de anch.ꝛ Jo.de imo.in.c. cum tibi de testamen.Ludo.roma.simplr̄ refert hic Bald.in d.l.si.tenere cōtrarium per.d.l.omnibus.vbi in ciuitate rē quiritur restitutio.ergo idem in ecclesia cum sint equiparate. d.l. si.Subdes q tex.in.d.l.si.nō probat opi.bar. maxime cum ille tex.referat se ad cōstitutiones al's editas hoc est ad.l.i.C.cōmunia dele.que non loquiꝛ in fideicōmisso vniuersali vt ibi in glo.in ver.omnibus.ꝛ cum hac opi.transit ludo.hic l3 predicta nō referat.ita tenet etiam ipse in repetitione auc. similr̄.C. ad le.fal.in.xxj.spāli qd enumerat ibi inter spālia vltime voluntatis concessa pie cause.nisi qñ testator nulli noiatim iniunxerit onus dicti fideicōmissi restituendi.per.d.§.si quis autē. teneo opi.pmam que est magis cōmunis per tex.cum.d.l.si.dicētem velle facere drīam inter priuatum ꝛ diuinum ac publicum ius. ¶ Item p illū ver.in his oībus no.dictiōibus ꝛ ɔsidera q.ff. facta erat mentio de hereditate. Item pp verbum vendicatio qd est ante ꝟ. in his.ꝛ sic anteq̄ imperator referat se ad.d.l.i. C.cōia deleg.qd qdem verbū vēdicatio p̄supponit trāslatiōe3 dñij factā esse. ¶ No.tñ q p̄dictis oībus casibus in qbus ipso iure trāsit fideicōmissum nō tñ transit possessio nisi restitutiōe facta vt est glo.hic quā adde alijs allegatis per bal.in.l.pe.in pe.q.C.e.ti. ¶ Adde etiam aliū casu3 in quo ipso iure trāseūt actiones absq3 restitutōe v3 q institutus coactus fuit adire ad instātiā fideicōmissarij.ꝛ fideicōmissarius decessit ante restōnē factā.ꝛ heres fideicōmissarij recusaret velle suscipere restōnem fideicōmissi.vt est glo.qua3 nō puto esse alibi in.l.postulāte.in pn.in ver.recusat.j.eodem. ¶ In glo.in verbo actionē ibi sed nō restituere. Cōcordat gl.in.l.sed si alio.§.si.j.e.ꝛ ibi p bar. sed ɔ̄rium t3 glo.ꝛ melius in.l.ille a quo.in pn.j.e.ꝛ ibi hoc pbatur in tex.ꝛ expressius in.l.apud iulianū.§.antistia. ꝛ in.l.si cui cure.in pn.j.e.ꝛ hoc tenēt dy.ang.ꝛ doc.hic ꝛ bar. in.d.l. sed si alio. Utrum aūt tūc per talē restōnem trāseūt actiōes in fideicōmissariū videbimus in.d.§.antistia.

Si filio.

¶ Siue rogetur heres siue pater vel dñs vel administrator heredis locus est senatusconsulto.h.d. ¶ In tex.ibi idemq3 si tutor ꝛc. ¶ No.tex.per quē videꝛ limitari id qd habetur in.l.restituta.j.e.vbi solus tutor sine pupillo nō potest restituere hereditate3 qua3 restituere tenebatur pupillus.nam hoc vr̄ veru3 qñ ipse pupillus fuit ad hoc rogatus.sed si tutor vel curator rogatꝰ fuit.l3 in effectu ipse pupillus videaꝛ rogatus.tñ solus tutor pōt restōnem facere ꝛ vr̄ sibi a testatore hoc pmissum vt hic qd vr̄ verum: al's iste ver.nihil operareꝛ qd tene menti ſm pau.de ca.h ꝛ puto verū l3 glo. h dum allat.l.restituta.sentiat ɔ̄rium.

Quesitum.

¶ Pupillus nō potest tutori restituere hereditate3 eo auctore.sed adultus suo curatori sic.q2 auctoritas eius nō est necessaria.h.d. ¶ No.pmo quem nō posse auctorari ad suam propriam vtilitatem. de quo in.l.i.ꝛ in.l.quod diximus.ff.de auctori.tu. ¶ Sed mirus videtur in casu huius.§.q nō possit tutor auctorari ad sua3 vtilitatem.nā videmus q tutor cōtractu mutui ꝛ in quolibet alio actu in quo obligatur solus tutor potest ad vtilitatem propriā auctorari.dūmodo bona fide ꝛ palam faciat.l.non existimo.ꝛ ibi no.ꝛ in.l.quotiens.§.sicut ꝛ.§.non tm̄.ff.de admini.tu. ꝛ no.glo.in.l.cum ipse.ff.de ɔ̄ben.emp.ꝛ idem cōiter dicūt glo. ꝛ doc.in cōtractu vltro citroq3 obligatorio.puta i ɔ̄ctu emptionis si palā ꝛ bona fide tutor ɔ̄bat.l.tutor rerum.ꝛ ibi no. glo. ff.de admini.tu.ꝛ in p̄allegata.l.cu3 ipse.ꝛ plene tradidit bar. in.l.pupillus.§.i.ff.de aucto.tu. Jmo.ꝛ do.Ludo.hic de hoc dubitātes rn̄dent q aut nos loqmur in actu seu in restitutione nudi facti vt q tutor possit sibiipsi soluere. ꝛ certe facere hoc potest.d.§.sicut.ꝛ.l.stipulans.§.i.ff.de cōtrahē.emp. Aut de actu habere ministerium iuris vt in restitutione senatusconsulti trebelliani: ꝛ tunc secus vt hic. Aut de aliquo actu in quo obligatur solus tutor vt in mutuo ꝛ similibus.ꝛ sibi palā ꝛ bona fide auctorari pōt.d.l.nō existimo.qcquid dixerit gl.in.l.singularia.ff.si cer.pe. Aut in ɔ̄tractu vltro citroq3 obligatorio: vt in emptione ꝛ similibus.ꝛ tūc licet glo.ꝛ barto.quasi vbiq3 in locis preallegatis.ꝛ in.l.si in emptione.§.si.ff.de ɔ̄ben.emp.dicant idē qd in casu proximo precedēti.tñ ludo.ꝛ imo.hic ɔ̄rius putant.s.q tutor nō possit sibi auctorari per regulam le.pme ff.de aucto.tuto.ꝛ per istum tex.cum vtrobiq3 videatur eadem ratio.ꝛ hoc etiam videꝛ tenuisse bal.in.d.l.cū ipse.in pn.poss

[a] ¶ Pias causas. adde anc. cōsilio.viij.

tñ cõis opi. sustentari: cum pro ea videat casus sm eũ violãdo lrãm nec supplẽdo in preallegata. l. cum patre. Et ad istũ tex. rñdet q̃ hic loquit in actu habẽte mixturã iuris vt est dictum. nos aũt loqmur in 9tu emptõis ⁊ similibus. q̃ dicunt qd facti l. cõsilio. §. fi. ff. de cura. furio. Vel põt rñdere q̃ iste tex. intelligitur in. d. l. cum ipse. s. qñ nõ palam aut non bona fide. ⁊ pro cõi opi. facit q: si in 9tibus mutui ⁊ similibus. oẽs hoc fatent per. d. l. nõ existimo. vñ eadem rõne idem dicẽdũ in 9tu vltro citroq; obligatorio. Item q: vt dicit cy. ⁊ sali. in. d. l. cum ipse. nullũ dicit patri dãnum tũc pupillus qñ tutor 9rit secũ bona fide. cum ita demũ dicat bonã fidẽ interuenire. si preciũ istđ soluat pupillo: vt no. in. l. i. C. si vẽditor pignorũ. ⁊ declarat bar. in. d. l. pupillus. ¶ Scdo no. q̃ in restitutõe hereditatis nõ est necessaria auctoritas curatoris: lz secus sit in pupillo restituente: vt hic ⁊ in. l. restituta. §. pupillus. ff. e. ⁊ sentit glo. hic in ver. necessaria. in pñ. dum allegat. l. restituta. q̃ illud sit verũ etiam nõ solũ qñ hereditas est restituẽda per adultuz curatori suo. sz etiã qñ esset restituẽda per adultũ extraneo p generalitatẽ huius littere. ⁊ hoc est singulare sm pau. de cas. ⁊ dicit io. de imo. hic q̃ dicta glo. est bene notanda in hoc nec ob. q̃ pupillus ⁊ adultus curatorẽ habẽs eqparant: vt. l. si curatorẽ. cũ ibi no. C. de in inte. resti. q: rñdetis vt hic notat p gl. ¶ In gl. in ver. necessaria. ibi nõ reperit in adulto ⁊c. allegat h gl. cõiter p singulari. q̃ pecunia est de rebus que seruãdo seruari nõ põt. nã als seruari posset si nõ posset alienari sine auctoritate curatoris e decreto iudicis. l. lex que tutores. C. de admini. tuto. ¶ Et pbatur dictũ huius gl. sm doc. hic p auctoritatẽ. l. nouissime. C. de admi. tu. iuncta. d. l. lex que tutores. adde glo. idẽ tenẽtem ⁊ ibi expresse bar. in. l. interdũ. ff. de cõdi. indebi. ⁊ no. bar. i. l. põt pupillus. ff. de auctori. tuto. ⁊ in. l. si ex legati. ff. de ver. ob. ⁊ in. l. si qs p eo. §. i. de fideiusso. ⁊ bar. in. l. etiã. C. de fideius. ⁊ in. l. i. C. si aduersus trãsac. ⁊ abbas in. c. nulli. de reb. eccle. nõ alie. pro quo Romanus allegat bonũ tex. in. §. cõstituit. institu. de vsufru. ⁊. l. aristo. §. fi. cũ. l. seque. ff. de iure delib. qdã minus docti allegãt. l. iulianus. ff. de peti. heredi. que nihil facit vt de facili perpendere potes: nõ obst. l. tutores. la. ij. C. de admini. tuto. ibi aurũ argentũq;. ⁊ qcqd vetustatis tpis ⁊c. q: ibi loqtur quo ad actualem ⁊ nõ fructuosam cõseruationem. ¶ Sed quo ad hoc vt pecunia afferat vtilitatem sm euz vsum ad quẽ destinata est dr de rebus que seruando seruari nõ põt. ¶ Quod tñ singulr limita nisi pecunia eẽt dposita ad emptionem prediorũ: q: tunc censet qd imobile. ⁊ requirit decretum iudicis si erat pecunia minoris vt ẽ casus singularis in. l. iij. §. quid ergo. de cõtra. iudi. tutele. sm ludo. in. d. l. si ex legati.[a] p quẽ. §. quid ergo. etiaz singulr limitatur. d. l. quotiẽs. §. sicut. ¶ Sed istud nõ videt verũ: q: dispositio. l. quotiẽs. de aliquo facto nõ hz locum in destinato ad illud factum. l. cetera. §. fi. ff leg. i. l. ⁊ si nõdum. C. de furtis. vnde lex prohibẽs alienari immobilia non hz locum in pecunia que destinata est ad emptionem imobilium. vnde Cy. Bal. Ang. raph. ⁊ imo. in. d. l. cetera. §. si alias. in. §. hoc senatus. cum sequenti. dicunt q̃ si consuetudo est q̃ mortua vxore bona mobilia spectent ad virum. ⁊ immobilia ad heredes vxoris ⁊ contingat extare pecuniã paratam ad emptionem prediorũ nõ per hoc minus debebit ipi viro: q: nõ attenditur destinatõ facit q̃ no. bart. in. d. l. cetera. §. fi. dum allegat. l. liberorũ. §. sed neq; cepi. de leg. iij. ¶ Non ob. d. §. quid ergo. q: rñdeo q̃ ibi non dicitur q̃ ad hoc vt illa pecunia possit haberi per tutorem requirant ille solẽnitates q̃ requiruntur in alienatione rei imobilis. de quibus in. l. magis puto. §. ne passim. cum si. ff. de rebus eorum. ¶ Sed solum ibi dicitur q̃ tutor qui erat creditor pupilli fuit in culpa si per iudicem nõ fecit cogere depositarium illum vt de pecuniis illis depositis satisfaceret ipsi tutori. ⁊ ideo tutor nõ potest exiger vsuras pecunie sibi debite quas neglexerit exigere pro limitatione tñ roma. facit tex. in. l. a diuo pio. §. fi. ff. de re iudi. per quez ibi dicit Raph. cu. singulr probari q̃ pecunia deposita ad empt. prediorum computat inter imobilia seu inter ea que seruando seruari possunt. facit etiam pro hoc. l. si chorus. de leg. iij. cum l. qui filius ad decisionem doc. in. d. l. cetera. §. fi. potest respõderi q̃ loquitur in dispositione cõtra ius cõmune in qua nõ fit extensio de casu ficto ad verum. dicit etiam ange. hic q̃ ppie fructus ⁊ alie res que vsq; ad triennium conseruari non possunt dicuntur de rebus que seruando seruari non possunt. allegat gl. singularem in. l. i. C. si aduersus vsu. ⁊ ibi vide Bald. Addo simile in. l. diuortio. §. interdum. in verbo extantibus. als est in versi. reddet. ff. so. ma. ⁊ ibi ponderat ange. ⁊ imo. ⁊ per ang. in. l. procurator tutoruz. ff. de procura. ⁊ in. l. procuratorem. C. de procur. ⁊ dicit Bald. in. l. singularia. in vj. col. si cer. pe. sub dubio forte q̃ illud qđ dicit glo. hic de alienatione pecunie adulti potest dici in omnibus rebus que cursu temporis deteriores efficiuntur vt in frumento. ¶ In ea. glo. ibi adultus sed non est ergo curatoris auctoritas necessaria in actu testandi vt in iuribus allegatis in glo. ⁊ maxime in. §. gaius. ⁊ subdit Bar. ange. ⁊ imo. hic q̃ minor aduersus testamentum a se cõditum nõ potest petere restitutionem in integrum. cuz enim possit minor sibi prouidere reuocãdo testamentum. l. si quis in pñ. testa. de leg. iij. ergo cessat auxilium restitutionis in integrum. qđ est extraordinarium. l. in cause. la. ij. ⁊ in pñ. ff. de mino. Adde bar. in. l. verba gesserunt per illum tex. ff. de v. signi. ⁊ que eleganter no. bal. in. l. si frater. C. qui testa. face. possunt vbi bald. allegat no. per barto. hic. ¶ Et querit ibi bald. vtrum si minor fuerit dolo inductus ad testandum in preiudicium succedentium ab intestato. an venientes ab intestato possint aliquo remedio testamentum rescindere.[b] ⁊ inclinat q̃ sic. p quo vltra allegata per eum adde bonum tex. in. l. lucius. §. sempronia. ff. de leg. ij. ⁊ quod no. dixit glo. ⁊ ibi plene Cy. in. l. quicquid. C. arbi. tute. ⁊ in. l. pupillorum. ⁊ de admini. tuto. no. Ange. in. l. iiij. de inoffi. testa. Sed iuxta predicta dubitauit Bald. in. l. predium. C. quando decreto opus nõ est vtrum adultus possit in testamento sine curatoris ⁊ iudicis auctoritate dare executoribus testamentariis licentiam alienãdi bona imobilia. ⁊ dicit hunc passum ab aliis nõ esse tactuz. dic vt ibi p eundẽ in. l. i. ff. de rebus eo. ¶ In ea. glo. ibi ⁊ est in casu. hic colligitur secunda solutio ad contrarium. ff. formatum que est no. ⁊ cõmuniter tenetur vna cum prima. ¶ In ea. ibi vel scdm Ioan. hic colligitur alia solutio ad. d. contrarium ⁊ licet in se vera sit tamen ad hunc text. diuinat scdm Barto. immo videtur mihi q̃ non sit vera eo quia est contra pcedentes solutiones cõmuniter approbatas. ¶ In ea. in fi. communiter tenetur q̃ si adultus non habet curatorem possit adire sine curatore per. d. l. si curatorem habens. ⁊. ff. de acquirẽ. here. l. impuberibus. sed si curatorem habet debet adire cum eius auctoritate. vt. l. cum quidam. ff. de admini. tu. que in tali casu loquitur. ¶ Extra glo. quesiuit hic Ang. an pater possit consentire filio sibi donari[c] causa mortis. iuxta l. tam his. §. i. ff. de dona. causa mor. ⁊ refert consuluisse q̃ sic dicens casuz esse in. l. i. C. de impo. luc. de scrip. lib. x. non subaudiendo ad litteram q̃ filius esset emancipatus. Sed imo. respondet ad illum text. q̃ ibi non disputatur vtrum donatio valeat vel non: nam ⁊ si non valuisset donatio esset etiam ibi morte confirmata. iuxta. l. penul. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ⁊ haberet locum illud quod dicitur in. l. i. quia etiam dispositio illius. l. habet locum in ti. legati vbi patet. vel secũdum eum non esset absonum limitari illam. l. per rationem aliarum legum. iuxta id quod not. in. l. de precio. ff. de public. posset ad. d. l. i. responderi. s. qđ illa lex d necessitate itelligitur in filio emancipato. q: ibi loquitur de dona. causa mor. ⁊ pariter de testõ ⁊ qualibet vlti. voluntate. ¶ Secundo mouet ange. q: in tali donatione non requiritur auctoritas patris sed solus pmissus seu volũtas. l. filiusfa. §. pari rõne. ff. de dona. ⁊. d. l. tam his. que voluntas seorsum a donatione interuenire potest. l. si autez plures. ⁊ ibi plene doc. ff. de aqua plu. arcen. ⁊ expresse barto. in. d. l.

a ¶ Si ex legati. adde q̃ idez firmat 9si. clxxxvij. ⁊ singulari. suis fo. xj.

b ¶ Rescindere. vide q̃ i scõ 9sulunt anc. cõsilio. clxxiij.

c ¶ Donari. vide oldra. cõsi. xxvj. roma. 9silio. cccccxv. ange. consi. cxliij. abb. cõsilio. xl.

tam his.in fi.lz secus sit in auctoritate.l. obligari.§.
tutor.s.de auctori.tuto.Ad hoc rñdet imo.q ingressum ad ppositum nostrum eadem vr rõ in auctoritate
te z voluntate.Sed puto q ang. aliter sentire voluerit q intelligat dñs io.vz q attẽto q nõ requirat auctoritatem patris interuenire in ipso actu apparet q
cõsensus paternus nõ requirat ad integrãdã psonã
filij:qz si requireret ad integrãdam eius personã nõ
sufficeret ex postfacto interuenire:vt no.glo.,z doct.
in.l.fi.§.necessitate.C.de bo.que lib.z imo.in.c.cuz
psuetudinis.de consuetu.bene facit.l.obligari.§.tutor.preallegata z sic pz q talem cõsensum voluit prestari tm̃ nec fieret patri preiudicium p filiuz. z vbi nõ
fieret piudicium patri talis cõsensus nõ requireretur
vt.d.l.filiussa.in fi.si ergo hoc fuit itroductum in fauorem patris nõ debet in eius odium cõuerti.l.qd fauore.C.de legi.l.nõ eo minus.C.de pcur.Ultimo p
hoc allegat an.§.sequẽ.cum ibi no.vbi collegium restituit illi qz preest collegio.qd ideo est qz ipsius presidentis requirit cõsensus nõ auctoritas sm euz. Sed
rñderi põt ad illum text.q lz ille cui dz fieri restitutio
cõsentiat vna cum toto collegio nõ cõsiderat consensus illius sed psensus totius collegij q erat necessari9
z hoc sentit littera ibi in ver.nec eniz.vel rñde vt hic
per imo.rñdetur q aliud est collegiũ aliud singularis de collegio.l.in tm̃.§.vniuersitatis.de rerũ diui.lz
aliqs presideat collegio qd ad cõuocatiõem forte faciendam:vel vt pmus sit in ordine iuxta id qd habet
in.c.i.cum ibi no.p inno.de maio.z obediẽ. tñ illius
vt singulis psonis de collegio reqritur consensus.Et
ideo secus esset in alio q collegio pstare debet auctoritatem z cõsensum.exemplũ in episcopo q hz cõsentire a gestis a ca.facit qd hẽtur in cle. si vna de rebus
eccle.nõ alie.sm eum q in effectu tenet 9 opi.ang. secutus sniam glo.z Bar.in.l.i.in pn.s.de aucto. tut.
qz si ad vtilitatem suã qs auctorari nõ põt vt hic pari
rõne.nec etiam consentire qz est eadem rõ attento q
dictus cõsensus fuit introductus ad integrãdam personam filij.nõ aũt simplr fauore patris vt no.glo. in
d.§.necessitatem sm eũ:sed lz ibi illa glo. illud dicat
tñ cõiter per bar.z doc.reprehẽditur z bene ludo.romo.remittit ad no.per se.in.l.ij.in pn.j.de dona.vbi
tenẽt opi.bar.per id qd hẽtur in.d.cle.si vna.Adde
q cõtra opi.ang.tenet bar.in.l.sed a fratre. in vlt.q.
s.de cõdi.inde.z bal.in.l.bonorũ.C.q admitti.z in
l.si vxorẽ.C.de cõdi.inser.z in.l.si furiosi.C.de nup.
vbi per glo.ibi positam dat bal. singulr remediuz q
pater faciat sibi donari cũ auctoritate iudicis. qd perpetuo no.per illã glo.z cum.d.opi.bart.trãsit etiam
imo.in.l.in edibus.§.qd filius.j.de donatio.Sz pe.
in.l.i.s.de aucto.tuto.vt refert bal. in preallegata.l.
bonorũ.sequit opi.ang.hic idem tz raph.hic qz consensus patris reqsitus in actu celebrando per filiũfa.
nõ vr reqri pp imbecillitatez psone filijfa.cũ filiussa.
possit ei esse integri cõsilij.z iudicij. sicut homo sui iuris.pro quo facit q no.bar.z doc.in.d.§.necessitate
dum reprobãt ibi glo.voluntatẽ.q consensus patris
ibi reqratur ad itegrãdaz psonã filij.z istã opi.ẽt sequtur bal.in.l.si qñ in.§.i.z de inoffi.testa. per rõnes d
qbus.s.z idem tz pau.de ca.in.d.l.seniuz.§.q testamenta facere pñt.referens se ita cõsuluisse cũ pluribus
doctoribus perusinis.z idem tenuit fulg. in.d.l.seniuum.in quã sniam inclinat ẽt Cy. ibi allegãs no.in.l.
cum ipse.C.de 9hen.emp.ita tenet pau.de cas.in.l.i
potestate.s.de testamẽtis.z per ang.in cõsilio.clxxviij.qd incipit filia refutauit patri qd puto verius p ea
que dixi.s.circa secũdam rõnem.z per ea que bar.in
d,§.necessitate.dum reprobat glo.ibi pro hoc etiam
pr ad vtilitatem suam põt iubere filium adire hereditatem.qq sibi emolumẽtum veniat querẽdũ.l.si qs
mihi bona.§.iussum.cum sequẽti.iuncta,l.placet.s.
de acq.here.z hoc ideo qz fuit introductum q iussus patris esset necessarius in aditiõe filij fauore patris ne adeũdo hereditatem dãnosam preiudicat patri.d.l.si qs mihi bona.§.fi. nec
ob.qd hẽtur in.d.clemẽ.si vna qz rñdeo q ibi loquit in cõsensu episcopi prestãdo in 9ctu vel actu inferioris q cõsensus episcopi dbet interuenire per modũ antecedẽtis vt no.inno.z io.
an.i.c.i.post gl.de reb.eccle.nõ alie.in.vj.Et no.doc.in.c.cuz
nos.de his que fiũt a prela.sed nos loqmur in cõsensu q rõne
preiudicij ipsius cõsentiẽtis habet interuenire z nõ ad integrãdam personam filij.bene facit id qd habetur in.c.fi. de iudi.in
vj.nõ obmitto tñ q Ja.de are.z Cy.in.d.l.i.s.de aucto. tut.
dicebãt q vera erat opi.illius glo.cum limitatiõe vna:vz nisi illa licẽtia donãdi cã mortis fuisset cõcessa a patre in genere non
specificato cui donare debeat filius:qz tũc videt cessare rõ suspitiõis.secus qñ expresse esset dictum q dabat licẽtiam donãdi ipsi patri.ad quod vide no.per bal.in repetitõe.l.i.C.d sac. san.
eccle.in.ix.col.in ver.querit vtruz sufficiat generalis licẽtia zc.
z qd no.Cy.in.d.§.necessitate.in.iij.q.z ibi bal.circa vltimaz
col.z que no.doc.in.d.l.tam his.§.i.¶Ad predicta etiam vide que no.Jo.an.in addi.specu.in ti.de instr. edic.§.porro.i
additiõe incipiente petrus de cernetis.per predicta aũt refert
ange.hic se cõsuluisse q si statutum dicat q mulier nõ possit 9here vel testari sine cõsensu duorum propinquoruz qd sufficit si
cõsentiãt illi cum qbus 9hit.vel quos instituit qz statutum reqrit cõsensus secus si nõ.d.l.i.ver.sed si auctor.de auctori.tuto.
Jmo.hic in 9ctu tenet 9rium:qz dictum statutum videt requirere dictum cõsensum ad itegrãdam personam mulieris. ar.l.
ij.§.verba.s.ad velle. z per 9ñs nõ debet ad vtilitatem suam
prestari posse:vt hic.in testõ vero. dicit q forte posset tollerari
opi.ange.qz actu testãdi nõ videtur versari lesio cum possit ad
libitũ reuocari testm̃:tñ hic rõ drie iter actũ testãdi z actum cõtrahẽdi nõ vr bene cõcludere:qz etiam in actu testãdi posset decipi mulier.l.i.in fi.j.de doli.excep.z posset 9tingere q ipsa rõne imbecillitatis sue nõ reuocaret testm̃.sed bal.z sali.clarius i
l.i.C.vnde vir z vxor.z bal.in.l.si qñ.§.i.C.de inoffi.testa. tenent idem q ange.'hic exquo statutum reqrit cõsensum nõ auctoritatem:z qz talis cõsensus vr reqsitus a statuto in fauorẽ ipsorũ cõsentire debẽtium.ergo nõ dz redũdare in eo4 odium.l.
q fauore.C.de leg.sed in casu.d.l.i.s.de auc.tuto.requiret in
fauorem minoris illa auctoritas.idem tz do.abb.siculus. in.c.
cum in veteri.de elec.vbi dicit per glo.in ver.socio4.q si statutum dicat q mulier nõ possit 9here sine cõsensu duo4 propinquo4 z cõtingat q mulier vẽdat vni ex proprinquis cum consensu alterius propinqui an sit satisfactum statuto videt sm eũ
q sic:qz propinquus emẽdo a muliere vr 9sentire illi 9ctui.facit,l.pupillus.in pn.sm eum.s.de auc.tuto.§.cũ pr.z.§. libertis.z qd ibi bar.s.de leg.ij.lz ipse ñ alleget nõ ob.id qd hr i.d.
clemẽti.z si vna.qz rñdet q dictus cõsensus propinquoruz nõ
exigit hic:vt auctoritas sed vt quedam solẽnitas:vt no. anto.
de bu.in.c.cum cõsuetudinis.de cõsue.facit.c.audiatis.de elec.
¶Sed bar.in.d.l.i.s.de aucto.tuto.tz q nõ possit talis 9sensus prestari ad cõmodum ipsoruz 9sanguineo4. per id qd no.
glo.in.d.l.i.z hoc tz ange.in.§.hiconomus.per illum text. in
auc.de alie.z empi.zroma.in.d.l.i.C.vnde vir z vxor.raphael.
solum hic facit mentiõem de verbis ange.h.z tz 9 ange.qz dictus cõsensus vr requisitus ad itegrãdam personam mulieris
vel minoris.ideo nõ valet prestatio dicti cõsensus ad vtilitates
ipsius auctorãtis per istum.§.z.d.l.i.de aucto.tuto.nisi statutum exigeret cõsensum alicuius:vt persone publice nõ priuate:
qz posset vt persona publica cõsentire z vt priuata 9here per.l.
si cõsul.s.de adop.¶Ad pdicta etiã vide que no.bal.in auc.
hoc ius porrectum.C.de sac.san.eccle.'circa medium dum tractat an si episcopus ex cã necessitatis vult vendere aliquã rem
sue ecclesie.vtrum ipse idẽ possit vendere z auctorari z p oldr.
in cõsi.clxxxij.incipiẽ.lz victoria.ubi etiaz uidet sentire cũ opi.
ange.quã.s.retuli.z per io.an.in regula q tacet.in mercu.satis
uidet pendere decisio huius questiõis a cõsiderãdo. an statutum uideatur requirere dictum cõsensum ad itegrãdam personam mulieris.an uero ad fauorem cõsanguineorum. ¶Et in
dubio puto q ad itegrãdam personam mulieris principaliter
ut no. Barto.z Bald.in.l.trãsactiõe.quã per illum tex.C.de

transac.z Bal.in.l.ij.per illum tex.C.de adop.z in.l.pactū.in pe.q.de coll.z p.d.§.verba.z sic nō poterunt ɔsentire ad vtilitatē ppriā.d.l.i.ver.sed si auctor.vt dictū est.s.z lȝ ang.isto casu faciat dr̄iam inter talē ɔsensum z auctoritatē.tñ in hoc nō vr̄ q̄ bene dixerit:q2 ēt dictus consensus requirit tpe actus celebrati:vt late firmat Bal.in.l.i.in vlt.charta.C.qui admit.z domi. Ant.z Jmol.in.d.c.cū consuetudinis.q2 statutū requirit dictū cōsensuȝ p forma z solēnitate.ideo nō sufficiat ex postfacto interuenire.l.i.§.si filius.cū ibi no.per Bar.s.de le.iij.c.auditis.de elec.no.Cy.z Bal.in.l.fi.C.ad macedonianū.z q̄ ɔsensus requisitus ad integrādā personā dicit requiri per modū auctoritatis.vt no.Jnno.z alij in.c.i.de rebus eccle.nō alie.in.vi.post glo.ibi.nō ob.predictis id qd̄ no.glo.in.d.c.cū in veteri.q2 ibi sustinebat electio ex ɔsensu maioris partis arbitroꝝ eligentiuȝ. cui maiori parti stari dȝ.l.item si vnus.§.fi.s.de arbi.c.ij.de arbi.in.vi.vnde dicit hosti.in.d.c.cū in veteri.quē ibi oēs sequuntur q̄ illa glo.non pcederet vbi nō actum fuisset q̄ testari debere electōi que fieret cū ɔcordia z ɔsensu dictoꝝ oīum triū arbitroꝝ.bene facit qd̄ no.glo.in.l.plane.s.q̄ cuiusq3 vniuer.noīe z glo.in.c.cū in iure.de elec.Putarē tñ q̄ ibi ille ɔctus esset factus palā z bona fide z sic p iusto precio forte valet ɔct9 factus cum.d.ɔsensu.p.l.cū ipse.C.de ɔben.emp.z quod plene not. Bar.in.l.pupillus.§.fi.s.de aucto.z per ea que dixi.s.in principi.z istud videtur sentire Cyn.in.d.l.senium dum allegat.d.l. cum ipse.z hoc casu saluatur dictum Ang.hic bene no.z adde que dicta fuerunt in pximo precedenti.§.

Si autem. ¶ Collegiuȝ pōt grauari vt restituat hereditatē vni de collegio.h.d. ¶ Jn tex. ibi collegium.not.dr̄iam esse inter h duo.z qualis sit h dr̄ia dic vt colligit ex no.per glo.z ibi Bar.in rubri.s.de collegijs illicitis.z in.l.i.in pn.z ibi plenius p Bald.s.qd̄ cuiusq3 vniuer.nomine.z est melior glo.in.c.dilecta.de exces.prela. ¶ Quo autē cognoscat an ecclesia dicat collegiata vide doc.in.c.nobis.de iur.patro. ¶ Secūdo no.q̄ vniuersitas pōt per suū decretū actus sibi incūbentes expedire.z sic nō videt necessarium decretum iudicis vel alterius superioris.de quo dic vt no.p Guil.de cu.z Bar.in.l.nulli.s.quod cuiusq3 vniuers.noīe post gl.ibi z plenius no.Bar.post glo.in.l.actor.j.rē ra.ba.z Jnno.z doc. in.c.fi.vbi de hoc videt tex.extra de pcur.z in.c.petitio.eo.ti. z no.Bal.in.l.oēs.in fi.prin.per illū tex.C.de epis.z cler.z per Cy.z Bal.in.l.neq3 ad fi.C.de pcur.z Bal.in.l.i.vbi bonus tex.C.de seruis reipu.manu.z in.l.si cautiones.C.qui accusare non possunt. ¶ Jtem no.collegiū cum vno d̄ collegio posse cōtrahere.z hoc facit ad id qd̄ no.dixit Bal.in.l.filiussa.§.vetera in.ad fi.s.de pcur.vbi dicit q̄ lȝ qñ capitulū ɔstituit pcuratorē vel sindicū requirat consensus prelati.iuxta materiaȝ.c.doceri. cum materia de rescrip.tamē capitulū poterit ipsūmet prelatuȝ pcuratorē ɔstituere.allegat no.per Archi.in.c.presentiuȝ.de test.lib.vi.p quo bene facit ista littera qd̄ est no.dignū.z sequitur.hic z colligit ex no.per gl.in.c.d̄ ɔstantinopolitano.xvi.di. ¶ Ultimo no.q̄ vbi vniuersitas p seipsam expedit actuȝ nō hȝ necesse ɔstituere sindicū ad illuȝ actū expediendum bm Bar.z doc.hic.z an iudex ad instantiā alterius partis possit cōpellere vniuersitatē vt cōstituat sindicū cum quo oīa facilius expedientur.vide Jac.de are.z Bar.in.l.iiij.§.creditor.per illū tex.vbi videt casus.j.de fideicō.lib.z Bar.in.l.solēt.in vlti.dicto.per illum tex.s.de alimē.z cib.leg.z Bartol.in.l.i.als.ij.per illum tex.C.d iur.reipublice.lib.xi.z Jnno.in.c.romana.in fi.de sen. excom.in.vi.z Bal.in.l.ij.z hoc etiam.C.de iura.calū.z in.l. fi.in prin.C.de testa.manumis.

Si heres percepit. ¶ Obligatio personalis fundi possessorē nō sequtur.sȝ vniuersalē successorē z res tm̄ valet quātum vendi potest.z si res per heredē retenta nō valeat quarta de alijs bonis retinetur.h.d.vsq3 ad.§.si is qui. ¶ No.q̄ obligatio psonalis singularē fundi possessorē nō sequit sed vniuersalem successorē. z sic bm ang.fatui essent creditores qui peterēt executionē istrumenti guarantigiati cōtra possidentes bona debitoris obligati nisi intentarent actionē hypothecariā.z sic actionē realem que bene sequitur singularē successoreȝ:vt hic in glo.Addo Ange. idem tenentem.in.l.si debitori.per illum tex.C.si aduer.credi.

Plus singulariter dixit Bar.in.l.i.C.cōia de leg.in ver.no.hic de edictione sup qua q̄ si statutū dispōat q̄ in causis vertētibus sup instrumētis confessionatis pcedatur omni exceptione reiecta q̄ istud statutum non hēbit locū si agatur nō cōtra debitorem.sed cōtra tertiū possessorē.ēt si ageret hypothecaria q2 confessio priuilegiata posita in dicto instrō non sequitur fundū seu fundi possessorē vt hic.z.l.i.cū si.C.si cer. pe.qd̄ dictū secutus est Pe.de anch.in.c.canonum statuta.de ɔsti.in ver.circa istā extensionē alibi zc.qd̄ perpetuo no.bene facit qd̄ no.voluit Jmol.in.l.fi.j.qui.appel.nō lȝ.in antepe.charta.in ver.aduerte tamen inquātum dixi.z facit ad plene no.p Bar.in rei petitione.l.creditores.in.iij.q.pncipali.in ver.iteȝ dubitat.quid de successore singulari.C.de pig.z licȝ hic sit regula q̄ actio psonalis nō sequit singularem possessorē fundi.tamē bm Ang.fallit interdum ni sub sidium:vt.j.§.pxi.z no.plene glo.j.eo.l.§.fi.in gl. magna. ¶ Jtem fallit bm eum in possessore rei feudalis:vt possit cōpelli ad prestandū iuramentum fidelitatis.quasi quodāmodo sit ius reale.allegat.l.omnes.§.fi.cum glo.in verbo cū rem.s.vsufruc.quēad mo.ca.sed Jmo.z ludo.hic ille tex.nec gl.hoc dicūt q2 loquit illa glos.in herede seu successore vniuersali de quo nō est dubiū.vel verius dic q̄ illa gl.nō dicit q̄ agatur ɔtra singularē successorē actione psonali.sȝ q̄ singularis successor dn̄i pōt agere ɔ vasallum.z de hoc vtrū vasallus seu possessor fundi feudalis possit cōpelli ad prestādū iuramētū fidelitatis alteri q̄ ipsi dn̄o puta alteri singulari successori tetigit plene Cy. in.l.i.C.de noua.z ponit Jac.de are.z alij.in.l.ij.in prin.s.so.ma.z Bal.in.l.ij.C.de dona.z in.l.debitores.C.de pac.z Cano.in.c.dilecti.de maio.z obedi.distingue vt ibi per eū. ¶ Jtem fallit dicta regula hic posita in casu nostro.l.pe.bm Ang.ibi.s.de acq. here.sed vt ibi dicit Jmo.z melius ille tex.loquit de vniuersali successore nō de singulari.officiū iudicis ēt quādoq3 sequit singularē rei successorē:vt.l.in causela.i.§.fi.cum.l.seq.s.de mino.z idem in actōne personali:vt quādo est in rem scripta:vt in actōne quod met.cā.l.metū.la grande.§.fin.z.l.si exceptione.§. aliquādo.z.l.si ipsa.s.qd̄ met.causa.z faciunt h ad notabileȝ qōnem.quā vide per Bal.in.l.si.in.xiij.q. C.de rescin. ¶ Et no.reȝ tantū valet quātum vendi potest.cōsideratis suis qualitatibus.subaudi homini scienti z intelligenti ɔditioneȝ z rei qualitatem:vt est glo.in.l.mortis causa capimus.j.de donati.causa mortis.que singularis est bm Ang.z Jmol.ibi z angel.z Jmol.in.l.precia rerum.s.ad.l.fal.z eam pro valde notabili allegat Bal.in.l.illud.in fi.C.de col. Et aduerte q2 Bar.hic sentit q̄ non sit necesse ponere in articulo de hoīe sciente zc.ad pbandū valoreȝ rei.z idem sentit Bartol.in.d.l.precia rerum.bm qd̄ etiam ibi dicit Jmol.z Jmol.in.d.l.mor.causa.capimus.lȝ ibi Bart.cōtrarium sentiat.sed dicit Jmol. pmū esse verius eo q2 sufficit argumētuȝ presumptiue concludere.l.omnes.§.lutius.j.que in frau.cre. z.l.siue possidetis.C.de pbati.z de modo pbandi veram existimationem rei vltra id qd̄ notatur dixit h Bar.vide plene per glo.z omnes in.d.l.ij.C.de rescin.ven.z tex.valde singularē.z ibi plene per scribētes in.d.l.precia rerū.z tex.z ibi Bar.no.in.l.septeȝ C.de erogatione mili.ānone.lib.xij.Bart.z Bald. in.l.i.maxime circa.fi.C.de sen.que pro eo quod interest.Bar.per illum tex.singulariter in.l.fina.C.de magistra.conuen.Bart.z Bal.in.l.fi.§.fi.per illum tex.no.dignū.C.de admi.tu.z Bar.in.l.i.C.de predi.nauicu.lib.xi.per illū tex.z qd̄ no.bar.i.l.domos. de leg.i.z Bal.in.d.l.solum.C.de testi.z bar.in.l.si seruus.vbi ēt bona gl.s.de ɔdi.fur.per doc.in.c.pe. de emp.z ven. ¶ Et vnū subdit ang.hic no.p istum

a ¶ fallit iter dū.adde q̄ voluit signo.ɔ… [illegible] c.an actio personalis z ypothecaria possint simul i tētari dic ɔ debitorem alia ɔ possessorē vide p cū dum cō… [illegible]

tex.vz q si vēditor tradidit emptori prediū alteri obligatum nō pōt emptor agere ad preciū predij venditi solutuz venditori:sed dz agere ad id qd sua interest fundū non esse obligatū.hoc est aliud qd minus estimaref valere fudū cōsiderata illa obligatiōe. allegat bar.ita dixisse in.l.cū stipulatus sim mihi a ꝓculo.§.fi.de ver.ob.Addo bar.i.l.si qs sit stipulatus stichū §.fi.in vltimis verbis eo.tit.¶ Item adde q dictus emptor poterit agere aliter.s.petēdo venditorē ꝯdēnari ad liberandū prediū venditū:vt bonus ē tex.i.l.ex predijs.C.de euic.ꝛ per illud qd.s. proxime dixit Ang.pōt decidi:qd indecisuz reliqt Bal.in prealleg.l.ex predijs.in fi.nō dico tamē pro nūc aliquid ꝓ constanti circa illud qd ponit Bald.in.d.l.ex predijs.in fi.qꝛ exigeret longā disceptationem. ¶ Dicit etiam Pau.de ca.hic q ex hoc text.habemus singulariter notare q in quartā trebellianicā computaf estimatio dubij euentus.ꝛ lz postea nullus sequaf effectus dominium erit heredis.ꝛ hoc qꝛ illa est quasi debita nō sic cōputaref in verū debitū.ideo si datur insolutum res que potest euinci adueniente aliqua ꝯditione illa euicta:agit creditor de euictione.l.libera.C.de sen.ꝛ l.si qs aliaz.j.de solu.ꝛ nō computaf sibi in debitum quāti poterit valere res.attēto dubio euentu ꝫm eū. dic q rō quaf īputatur ī trebellianica estimatio dubij euentus huiꝰrei est:qꝛ testator spāliter iusserat fundū istum retineri per heredē grauatū per fideicōmissuz.ꝛ sic voluit q in trebellianicā caderet fundus iste.sed in casu.d.l.libera.cum si.nulla precessit spālis conuētio vel dispō pp quā illa res magis q̄ alia deberet dari insolutū. nā si talis dispositio precessisset esset idem ibi qd hic eadem ratione.¶ In glo.in ver.sequif.ibi hypothecariā conuenire lz doct.hic videanf cū glo.transire.tñ Jac.de are.hāc solutionē reprehendit qꝛ d.l.fi.loquif in debitore ciuitatis cuius bona nō sunt tacite hypothecata reipublice seu ciuitati.l. simile.j.ad munic.ꝛ.l.ij.C.de iure reipub.li.xi.lz aliud sit in debitore fisci:vt hic in glo.vnde soluit Jac.de are.q d.l.fi.ꝯtinet spālem casuz.hāc solutionē Ja.de raue.refert hic simplr Raph.subdēs q tamē Bar.transit cū glo.pōt saluare glo.per id qd alibi dixit gl.ꝛ doct.in.l.i.als.ij.C.de debitoribus ciuitatis.li. xi. dicif q spāle est in administratore ciuitatis:vt eius bona sint tacite hypothecata ciuitati lz in alio debitore ciuitatis regulariter sit secus.ꝛ hoc modo intelligif.d.l.final. An autē ecclesia habeat bona debitorū tacite hypothecata:Bal.in.l.fi.C.de sac.san.eccle.ꝛ in rubri.C.de pri.fi.tenet q nō.hoc tamē fallit in cāu.§.scire.cū glo.in auc.de non alie.col.ij.

a ¶ Tenet.fortifica p ea que voluit Fulgo.consilio.lxiij.

Si is qui. ¶ Heres hereditatē restituēs in certa quātitate retenta sub noīe quātitatis teneſ legatarijs ī eo qd hz vltra quartam si a fideicōmissario legata exigi nō possunt.h.d. ¶ No.q lz heres dicaf loco legatarij in ea quātitate quā testator iussit eū ꝺducere de hereditate per fideicōmissum restituenda.§.si qs in vita.cuz seq. insti.e.ꝛ.l.si legatus.§.multū.j.eo.tñ quatenus illa quātitas excedit trebellianicā teneſ ad legata si id qd restitutum est fideicōmissario non sufficiat ad legatū.ꝛ in hoc iste tex.reddif singularis ꝫm Raph.hic. ¶ Itez no.q heres ꝛ fideicōmissarius nō tenetur ad legata vltra vires hrditarias.qd est sine dubio isto iur ffoꝝ.ꝛ etiā iure codicis.vt.l.si vniuerse.C.de leg. sed iure auc.videf q teneanf insolidū etiā vltra vires si inuētarium nō fecerit per auc.sed cū testator. ꝛ in corpore vnde sumif.C.ad.l.fal.ꝫm cōem opi.glo.ꝛ doc.in.l.in rōne.§.q vulgo.s.ad.l.fal.ꝛ in.l.i.§.h stipulatio.ꝛ ibi p Ang.s.tit.i.lz Ray.in.d.§.qd vulgo.secutus opi.Guid.de suza.ꝛ male tenuerit ꝯtriuz:vt ibi p oēs. sed vno casu saluari pōt opi.ray.ꝓut singulariter determinat Bal.in.l.filiū quē habentē.in.xvij.col.in ṽ.

ꝛ qꝛ de inuentario feci mentionē.C.fami.her.vz quādo legatarij confitētur q tpe mortis testatoris hereditas nō erat soluenda.qꝛ tunc heres nō tenetur vltra vires per rōnem de qua ibi p euz qd dictū ppetuo no. ¶ Ratio aūt qua moueſ bal.ibi est qꝛ ideo teneſ heres nō conficiens inuentariū ad solida legata qꝛ est presumptio iuris.ꝛ de iure q bona hereditaria surripuerit: vt.§.sancimus.in auc.de here.ꝛ fal.ꝛ no.Barto.in.d.§.quod vulgo.ꝯtra aūt hāc presumptionē admittitur ꝓbatio in ꝯtriuz p confessionē partis:vt est gl.reputata singularis.in auc.d equa.doc.in.§.aliud.in ver.scribat.col.vij.ꝛ no.doc.in auc. sed iam necesse.C.de dona.ante nup.sed ꝯtra hoc facit:qꝛ tex.in.d.§.sancimus.duz dicit forte surripuerint īnuit idem esse ēt si nō surripuerint.iuxta no.p glo.no.in cle.i.in ver.forte.de appel.tamē pp auctoritatem bal.cui neminē inuenio ꝯdictorem tenēda est menti sua decisio.ꝛ cū eo transit ro.in rub.s.de acqui.hered.ꝛ Pau.de ca.in.d.§.qd vulgo.¶ Et lz predicta plane ꝓcedant in herede tamē in fideicōmissario vniuersali est magis dubiū.s.an ipso nō conficiente inuentariū teneaf hodie ad legata vltra vires hereditarias:qꝛ nō reperitur q iura hoc exprimāt in fideicōmissario.tamē Dyn.Ang.ꝛ Imo.ꝛ alij Moder.hic tenent idem esse in fideicōmissario q in herede.eo qꝛ fideicōmissarius locū heredis tenet:[a] vt.j.l.ꝓxima.ꝛ.l.si filius.s.qd cuz eo.ꝛ.l.postulante.ver.ex asse.j.eo.ꝛ hic latius per eos quibus addo Cy.ꝛ Bal.idem tenētes.in.l.ij.in fi.C.eo. Bar.in.d.l.in ratōne.§.de vulgo.in pe.q.nec ob.si diceretur q non reperitur q iura noua hoc exprimant in fideicōmissario nō conficiente inuētarium.ergo iste tex.dz remanere incorrectus.l.precipimus.ad fi.C.de appel.l.sancimus.C.de testa.qꝛ respōdet Ang.ꝛ Joā.imo.q iura noua in dicta auc.de here.ꝛ fal.potius veniunt ad limitationē iuris antiqui in hoc casu q̄ ad correctionē.ideo potest fieri extēsio ex idēptitate rōnis:vt no.bar.in.l.si constante. in nona qōne prime partis.s.so.ma.ꝛ qꝛ appellatione heredis large sumpto vocabulo venit fideicōmissarius:vt dixi ꝫm Joā.d imo.ideo ex significatione verbi pōt contineri exquo est eadē ratio.facit.l.filium.hētur.s.ad macedo.ꝛ qd dixit.s.e.l.i.§.ij. ¶ Utrum inuentariū factuz per heredem ꝓsit fideicōmissario. ¶ Item an ex sua psona possit fideicōmissarius inuentariuz facere.dixit hic Dy.Ang.incidenter q sic.de quo dic vt plenius in.d.§.qd vulgo.cum concor.ibi allegatis per barto.cui adde bal.plene ibi preallegata.l.filiū quē habentē:in antepe.colū.ꝛ in.l.fi.§.cū igitur.C.de iure delib.ꝛ.d.auc.sed cū testator.ꝛ in l.ij.C.eo.ti.ꝛ in.l.i.circa.pe.col.C.cōia deleg.ꝛ bart. in.l.i.§.ait pretor.s.de iure delib.ꝛ per Jo.fabri.in.§.extraneus. insti.de here.quali.ꝛ dif.vbi ꝯtriuz tenet eius qd tenent preallegati doc.Jo.an.in addi.Specu.in ti.de instru.edic.d.§.ꝛ Ange.ꝛ Imol.in.d.§.hec stipulatio.ꝛ roma.in repe.auc.similiter.i antepe.charta.C.ad.l.fal.ꝛ iuxta predicta tene menti text.in.l.in quātitate.ij.rñso.s.ad.l.fal.vbi habes casuz nota dignum ꝫm cōem intellectuz.qcquid ibi dixerit glo.q etiā isto iure heres teneſ vltra vires hereditarias ad legata in casu ibi expresso.s.quādo post mortē testatoris ꝛ ante aditā hereditatem diminuerentur facultates hereditarie que tēpore mortis sufficiebant ad legata.¶ Et pro intellectu huius lrē aduerte:qꝛ videbatur dicēdum q in casu huius.§.exquo heres deducit ducentū tanq̄ sibi legata.ꝛ in.§.si quis vna.insti.eo.ti.per cōsequens videbatur fieri debere ꝯtributionem istoꝝ ducentoꝝ cum trecentū legatis legatarijs.ꝛ sic ista que re vera sunt.cccc.videbātur debere diuidi in quinqz partes quaꝝ duas hz heres.cclx.alias tres.hoc est ccxxx.habeant legatarij.arg.l.qui quadringēta.cum.l.sequē.in prin.j.eo.ti.ꝛ in.l.clemēs patronus.s.de her.insti.q hic remouetur.eo qꝛ nō potest proprie dici ab herede sibiipsi legari posse.l.qui filiabus.§.fi.cum.§.sequēti.s.de leg.i.ꝛ.l.legatuz est.§.i.eod.ti.ꝛ ideo non fit cōtributio eius quod percepit heres sub nomine quātitatis.sed bene debet fieri contributio fideicommissi vniuersalis ꝛ legatorum particularium.ꝛ ita loquitur.d.l.qui quadringenta.cum.l.seq.ꝛ ita est de mente domini Joan.de imol.hic.

Deniqz. ¶ Licet fal.non detrahaf attamē nō tenetur quis ad legata vltra vires hereditarias ꝛ fideicommissarius non detrahit quartam.nisi heres in eum liberalitatem exercuerit. hoc dicit.vsqz ad.§. sed si quadringenta.

¶ Nota q fideicōmissarius regulariter quartā detrahere non pōt de fideicōmisso per eū restituendo. de quo plene hic p bar. notabiliter loquētē. et p Cy. et alios in l. i. in fi. C. cōia dele. et p Ang. plene. in auc. de here. et fal. §. si vero expssum. quoꝝ dictis adde q lz vt dictū est nō possit regulariter fideicōmissari⁹ qrtā detrahere. tū illud est verū ex psona sua: sed ex psona testatoris pōt vt heres. exemplū et casum not. dignū in. l. si patroni. §. cui ticiana. ī. eo. ¶ Scdō fallit nisi fideicōmissarius esset rogatus re stituere heredi scripto. qui coactus adiuit vt est casus in. d. l. si patroni ver. quid ergo. ¶ Tertio fallit qn pōt apparere ex mē te testatoris q voluerit fideicōmissariū quartā detrahere posse lz hoc nō expressit. Exemplū quādo fideicōmissum sibi fideicō missario defalcat per heredē sicut in legatario dicit. ar. l. pena les. §. fi. s. ad. l. fal. bm imo. et Lud. hic sub dubio forte. p quo allego casum. l. facta. §. si ticius. ī. eo. et intellige vt ibi plene no. in glo. ¶ Idē quādo legata a fideicōmissario relicta veniebāt ī falcāda per heredē penes quē aliter nō remanebat quarta. nā tunc si heres nō detraxerit volens facere gratiā fideicōmissario videt q fideicōmissarius possit detrahere de legatis quartā. ar. huius. §. bm Jo. de imo. hic. ¶ Item adde inquātum Bar. vo luit q si dubitatur an heres qui totā hereditatē restituit fideicō missario nulla retēta quarta restituerit animo faciēdi gratiam fi deicōmissario. an vero etiā animo faciendi gratiā legatarijs qd itelligitur restituisse integre aīo faciendi gratiā fideicōmissario tantū p hic no. p glo. Adde q Raph. hic cōtrarium tenet: qr ī mo in dubio videt fecisse eo aīo vt ex toto. et ad plenū impleat voluntas defuncti. et sic etiā vt legata integre soluātur. allegat. l. si sponsus. §. pe. ī. de dona. inter vir. et vxo. et. l. i. C. ad. l. falc. fa cit vltra eum tex. in. l. patre. ī. que. in frau. credi. tamen q doc. cōit trāseunt cum gl. Et hoc idem tz Pau. de ca. hic in lec. pa dua. dicēs hoc inuere tex. nostrū. dum solū vnū casū excipit ni si tamē dicit ipse aliud ex coniecturis apparet puta qr fideicom missarius esset coniūctus heredi alis non. addo q etiā Ang. i. §. si nō expressit. in auc. de here. et falci. in. vij. col. trāsit cū opi. gl. quam sustinēdo potes ad cōtrarium rīdere q ibi dictio magis posita in. d. l. si sponsus. stat cōparatiue nō electiue. iubere et ibi no. s. de iurisdi. om. iudi. vel q. l. ibi loquit quādo heres solue bat fideicōmissario id qd sibi et nō alteri erat soluendū per here dem sed in casu nostro soluendo fideicōmissario id qd tibi et le gatarijs debebatur videtur quo ad legata voluisse facere gra tiam fideicommissario. et sic fideicommissarius poterit de lega tis quartam deducere.

Sed si quadringenta. ¶ Heres apud quē remanet di midia hereditatis sub noīe quote cōuenitur ad legata in eo qd hz vltra quartā. secus vero si apud eum remanet id solū qd suf ficit ad quartā: qr tunc siue sub noīe quote siue sub noīe quāti tatis remaneat ad legata nō tenetur. h. d. vsq ad. l. sequentē. ¶ No. q heres tenet ad legata quādo deducit aliquā partem hereditatis sub noīe quote: tamen apud heredē semp remanet salua quarta trebellianica. secus aūt si sub noīe qtitatis. qr tūc nō tenetur nisi in subsidiū heres ad legata: vt. s. e. l. §. si is qui q dringenta. et. §. si quis in vnā. insti. eo. ¶ Et de materia huius §. dic vt plene hic in glos. cuius distinctio tanq perfecta cōiter tenet. in vno tamē deficit vz si heres aliqd ex volūtate testatoris retinet sub noīe quātitatis. et portio fideicōmissario restituta nō est sufficiens ad soluendū creditoribus. an possint creditores ha bere recursum contra heredē. pro eo qd deduxit in quo Angel. non hic sed in. l. marcellus. ī. eo. dixit q sic si fideicōmissarius d suo pprio nō esset soluendo. vel cōfecisset inuētarium. adeo q vltra vires hereditarias nō posset cōueniri: qr si legatarij habēt regressū cōtra heredē quādo portio fideicōmissarij nō sufficit: vt. s. eo. l. §. si is qui quadringenta. quāto fortius in creditori bus qui potiores sunt legatarijs. l. fi. §. licentiā. C. de iur. delib. secus aūt si fideicōmissariū esset soluendo de suo pprio. et inuē tarium nō fecisset: qr tūc possent creditores habere regressū in solidum cōtra fideicōmissarium tenētem locū heredis: vt ī auc. de here. et fal. §. si vero nō fecerint. l. fi. §. si vero postq. C. de iu re delib. et visum fuit. in. d. §. si is qui quadringenta. nō habent retinere contra heredē. cōtra quē non daf recursus nisi in subsi dium vt dictū est. et cū illa trāsit Ang. lz Jo. de imo. hic eū min⁹ fideliter recitet. et ita etiam fuit de mente Pe. Cy. et in. l. i. et. ij. C. eo. ti. et Pau. de ca. in. §. si heres. s. e. l. et istud est tenēdum qq Imo. hic. minus bn. et in. d. l. marcellus. in. ix. col. sub dubio forte velit q fideicō missario existente soluēdo. si tamē portio eidē restitu ta nō fuit sufficiens creditoribus q ipsi indistīcte pos sint retinere cōtra heredē pro rata. qr bm eum quarta non debetur heredi. quādo nihil supest deducto ere alieno. l. et fine scriptura. C. eo. ti. nam dictū eius nul lo modo hodie videt verū qr illud qd retinet heres sub noīe quātitatis censet esse legatū. d. §. si quis in vna. sed hodie fideicōmissarius nō cōficiens inuenta rium tenet insolidū de suo adimplere legata et debi ta. auc. sed cū testator. C. ad. l. fal. et. d. §. si vero. et dī ctum fuit in. d. §. si is qui. ergo onus ad eum spectat non ad heredē qui in dicta parte habet loco legata rij. non ob. d. l. et fine. qr nō loquit in eo qd sub noīe quātitatis est relictū īmo ibi nihil relictū erat heredi. Idem loquit de iure codicis. quo iure legata non va lebant. si hereditas non erat soluenda creditorib⁹. l. successores. C. ad. l. fal. si vniuerse. C. de legatis. et per predicta infert q prealleg. §. si is qui quadringenta. est correctus hodie qn fideicōmissarius de suo. pprio soluere posset et inuentariū non cōfecisset. vbi aūt sub nomine quote heredi esset relictū et illud retinetur ne mo dubitat q pro rata creditor tenet. vbi aūt nihil re lictum est. tunc. pcederet. d. l. et fine. Item circa cōtra rium. l. ij. C. eo. formatū hic in glo. tene secūdam sol. qr prima violat tex. in. d. l. ij. et etiā dicta prima solutō est contra. d. §. si quis in vna. ¶ Queritur quid si in terminis huius. §. pe. trecenta fuissent legata. an ha bebit locū illud qd hic dicit. s. q equaliter scindatur onus legatoꝝ inter heredē et fideicōmissarium. pau. de ca. hic in lec. bono. dicit q nō qr non daretur cōtra heredē actio pro dimidia. qr nō remanet apud eum quinta hereditatis. ita bm eū innuit hic tex. in vltimo respōso. huius. §. pe. subdit Raph. circa hoc q lz nō daretur hoc casu cōtra heredē actio pro legatis qua tenus hz vltra quartā tamē illud qd non tenebitur p stare heres nō debebat etiā prestare fideicōmissarius ad supplēdum id qd petebatur aduersus heredem. allegat. l. marcellus. in prin. ī. eo. ti. et sic si heres pre stabit centū illa quinquaginta que deficiunt non pre stabunt per fideicōmissarium qui solum prestabit sua centū quinquaginta: qr lz heres prestet id qd non po test prestari a fideicōmissario: vt. s. §. primo. tamē se cus est econtra. d. l. marcellus. qd est notabile. p quo facit qr quādo dimidia hereditatis restituitur fideicō missario dicit tex. in. l. ij. C. eo. qd non dz teneri nisi p rata ad legata. et sic pro dimidia. et istud puto verū lz Pau. de ca. hic in discursu per istum tex. dicat q nil remanebit hoc casu apud fideicōmissarium. et sic sen tit q fideicōmissarius pstabit legata plusq ī dimidia sz iste tex. hoc nō dicit. et ipsemet Pau. de ca. h in lec. pad. tz cōtrīm. ¶ Querit ēt ad perfectionē materie q hic tradit in gl. fi. qd si heres retinet quartā sub noīe quote et fideicōmissari⁹ nō est soluēdo legatarijs et nō cōficit inuentariū an poterūt legatarij hre regressū cō heredē qui nō hz vltra quartā. et cōcludit pau. de ca. hic q nō qr cū legatarij pretēdant cām lucratiuam si cut heres prefert heres q est reus. l. si seruū. §. seq. de ver. ob. ¶ Et ēt dubitat gl. antepe. an aūt restōnē hereditatis possit heres cōueniri. addatis ea q hntur in. l. tū est hereditas ex trebelliano. vbi p Bart. post glo. ī. eo. et p Bal. in. l. fi. C. eo. post alios ibi. ¶ Vlti mo contra istum. §. fi. in fi. inquātū vult q legatari⁹ habeat integra trecēta. et penes fideicōmissarium ni hil remaneat. facit qr īmo videtur q fideicōmissarius possit quartam deducere de legatis: vt. ī. l. proxima. sed responde vt per Bald. in. l. marcellus. in princi pio. ī. eod. in secunda oppo. vel vltra eum dicit scōm

Jo.de imo.ibi q tex.j.l.prima loquit quādo heres coactus adiuit vnde cōmodum deducendi quartā de legatis trāsit ex psona heredis in fideicōmissariū. hic aūt heres sponte adiuit.z suā partē habuit in cētum que testator iussit eū habere de tota hereditate.

Qui quadringenta. ¶Legata particularia contribuūtur cū fideicōmissario qd estimatur quātū supest in hereditate dductis legatis qn legata relicta sunt simplr vel sunt relicta ab herede nō nominati z fideicōmissarius nō vniuersalis nō tenetur ad legata i plus q teneret hrs si sponte adiuisset.h.d. Aliter pone sūmariū z clarius vbi legata sunt relicta simplr herede coacto hereditatē adire fideicōmissarius ex psona heredis pōt de legatis falcidiā retinere. z qrtam trebel.q heres amisit pp actionē totā lucrat.idē si noīatī sunt ab herede relicta.lz manēte quātitate tātū sequat quātum in primo casu.h.d.vsq ad.§.idē pomponius.z posset diuidi in tres ptes principales. ¶Primo ponit thema z qd. ¶Scdo ponit decisio qōnis inspecta sola volūtate testātis z dispōne.l.xij. tab.fm quā nō erat cognita.l.fal. ¶Tertio inspecta ptāte.l.fal.que superuenit ponit qualiter rō.l.fal.fit i eunda.Scda ibi dicēdum.Tertia ibi itaq.z iste intellectus fuit Ja.de are.quē Bar.z doc.Moder.sequūtur.possz z aliis pluribus modis diuidi:vt h p doc. ¶Et ad euidentiā huius.l.premitte q ex dispōne.l. xij.tab.nō poterat heres defalcare legata etiā si testator vniuersam substantiam particulariter legasset.l. verbis.la.i.de verbo.signi.insti.ad.l.falc.in princip. ¶Secūdo premitte q fal.detrahitur ptra psumptā voluntatē testātis.l.ticia.§.ad.l.falci. ¶Tertio pro intellectu huius.l. premitte q.l.ista duobus modis principaliter legitur. Primo q hec.l.z.l.marcellus. que statim sequit psequitur eundē casum z ti.q.vz q legatū trecentoꝝ noīatim ab herede relictū fuit.z p cōsequens ad solius heredis onus ex voluntate testatoris legata pertinebāt z ista fuit lectura azo.z Hugolini posita no.in pria glo.magna in ver.vel dic. secundo casu.z in glo.parua.in ver. legauit. z in ver. presumptū.z in ver.debere. z in ver.qd euenit.z i.l. marcellus.in pria gl.z hec lectura subdiuidit in tres Una est q celsus hic se corrigat:q primo dixit legatarium pceptur ū integra trecēta.in fi.vero dicit ducētum vigintiquinq.sed hic nō tenetur q nō est verisimile q incōtinenti voluerit se corrigere.l.nā ad ea.ff. de condi.z demon. ¶Scda est q nō corrigat seipsū. sed q celsus dicat duas snias dubitando recitauerit nō aūt affirmādo.hic etiā cōiter nō tenetur: q nō eē verisimile celsum iurisconsultū fuisse iuris ignaꝝ.l.ij. §.seruius aūt sulpitius.ff.de ori.iur.z iste due lec. ponuntur in glo.in ver.itaq. ¶Tertia est q celsus corrigitur p marcellum:vt.l.marcellus.in pn.z nō corrigit in rōnibus sed in decisione h fuit intentio gl. magne.h in ver. ¶Uel dic secundo casu quē lectura.d. glo.in fi.nō videt iprobare ibi dum dicit lz planior esset fm primū zc.z hāc lecturā tenuit Bart.in primis tēporibus timore ptrarij.l.fi.C.eo.vt refert Ang.hic lz postea mutauerit opi.vt hodie pz in lecturis eius.z rñdet ad.d.l.fi.vt hic per eū.tamē h lectura cōiter tenetur sed potissime qm leguz correctio est euitāda.l. precipimus.in fi.C.de appel.li.i.C. de inoffi. dotibus c.cum expediat.de elect.lib.vi.z q si rōnes posite in hac.l.manerēt vere:vt dicebat azo deberet etiā remanere vera decisio posita in hac.l.cum ratio sit cū qua regulat dictū.d.l.q dictū.ff.d pac.l.adigere.§. quā uis.de iurepatro. ¶Unde scdo principalr legit h.l. vz q pponas eundē casum quē ponit.l.marcellus.sz h loquat quādo legatū trecētoꝝ fuit relictū similiter vel ab herede sub noīe appellatiuo.sed i.l.marcellus loquat qn noīatim hoc est pprio noīe expsso legata

sunt relicta ab herede.qd ostēdit ibi lra si ad heredis noīs zc. est rō differētie vt declarāt bar.z doc.z hec lec.cōiter approbat quā tenuit glo.magna in ver.qd aūt si expressim.z sequit Jac. Bal.Oldr.Dy.Bar.Ang.Jmo.Pau.de ca.z Ludo. de vrbe.hic. ¶No.q cōmodū quarte quā pdit heres q noluit spōte adire sed cōpulsus acquirit ei qui cōpulit.z sic fideicōmissario vniuersali:nō aūt legatariis qui nō habēt ptātē pcellendi heredē adire:vt.l.nā qd.§.fi.cū.§.seq.j.eo.ti.z.l.si qs omissa ff.si qs omissa cā te.z sic facit fm Ang.q ius acquirēdi non hz locum inter fideicōmissarios z legatarios nec mirum est lz ipse non dicat q inter succedentes iure diuerso cessat ius accrescendi.l.sed cum paterno.in princip.j.de bono.pos.titu.generali. ¶Secūdo no.in tex.ibi vt te loco suo zc.q si in instrō ptinent h verba pono te in locū meū.per hec verba intelligit qs cōstitutus pcurator in rem suā.z in eū trāseunt vtiles vt hic.iuncta.l. i.in prin.ff.eo.qd est no.fm Bar.Ang.z Jmo.hic qbus addo tex.optimū.z ibi Bar.idē volentē.in.l.plane.ff.fami. hercis.z tex.in.l.sed si tm.§.i.ibi loco dari.ff.de pactis.facit tex.in.l.i.§. cause.ff.de vsufru.queādmo.ca.quē ad hoc allegat Ang.i.d. §.si ego.j.de noui.oper.nun.sed ro.ibi z hic priuū tenuit maxime per.l.creditor.§.lutius.ff.māda.vbi per hec verba facias de rebus meis put tu vis.lz videat quis pstitutus in locū mandantis nō tamē per hoc dicit qs constitutus pcurator in rē suā sed pcurator simplr cū libera ad idem tex.in.c.exposuit.dilatōnibus iunctis ibi no.p Jo.an.z qd no.Bart.in.l.pcurator cui libera.ff.de pcur.puto de necessitate dz psiderari subiecta materia.circa quā preferunt dicta verba.si eni circa venditionē hereditatis vel nomē debitoris opponātur nō est dubium q pbetur id qd dixit Bar.z doc.hic per istū tex.z.d.l.plane.q de natura dictoꝝ cōtractuū est q transeat vtilis z pstituat qs pcurator in rē suā.l.emptor.z.l.pe.§.fi.C.de here.vl ac.ven. Si aūt in simplici instrō mādati ponātur dicta verba nō vident cessare actiones vtiles.z ita loquit.d.§.lutius.ad hoc eni q cessio valeat requiritur q precedat titulus cessionis.l.per diuersas.z.l. ab anastasio.C.manda. ¶Circa que vide plenius dixi in.d.l. in pūnciali.subdit tamē Ang.hic q posito q vtiles actiones trāseant.tamē directa iura nō remanēt inania apud cedentē nisi interueniat alterū de tribus positis in.l.iij.C.de noua.de cuius.l.intellectu plenissime tradit per Bar.z doc.in.l.facta.§.si heres.j.eo.per Jo.an.z doc.in.c.fi.de ali.iudi.mu.cā fac.cum pcor.nec ob.h.l.q h loquit qn fit restitutio ex senatusconsulto trebelliano.qd statuit apud heredē restituentem iura directa remanere inania.l.i.in prin.z.§.q q.ff.eo.fm Ange.hic z est de mente Bar.in.l.filiusfa.§.diuus.ff.fi.de leg.i.vel fm Joan.de imo.hic tex.in.d.l.iij.loquit qn cessio fiat ad cōmodum cedentis.sed h fit ad cōmodum cessionarij.s.in casu huius.l.quo causcia ipsius cessionis seu translationis.quā sciā si hz heres post restōnem ipedit ipsum heredē posse expediri vel exigere.l.fi.cū ibi no.ff.de transac.z plene p Bar.in.d.§.si heres.z adde etiā ea que dixi in.l.i.in prin.ff.eo. ¶Jn glo.magna.ibi centū contra legatarios hoc dictū pcedere non pōt presupponēdo q trecenta tantū fuerunt legata q ex quo centū.z sic quarta remanebat apud heredē cessaret falcidia.z ideo supplēt Dy.z alij ad glo.s.quādo quadringenta essent legata. ¶Jn ea.glo.ibi vtꝝ lz zc.glo.in hac parte cōiter reprehēditur.q est cōtra istū tex. in fi.z.l.seq.z.l.facta.§.si cū suspecta.j.e.z forte mota fuit gl. ista pp ptrarietatē que est inter primā z vltimā partē huius.l.vt concordaret vtrāq opi.positā in tex.fm q hic dicit in glo.s.q dato q fideicōmissarius retineat aduersus legatariū septuagintaquinq:vt hic in fi.tm legatarius recuperabit.z ita intelligit pma pars sed dic q prima pars loquit inspecto tempore.l.xij.tabu.anteq esset inuentū posse detrahi quartā.sed scda pars loquitur inspecto tpe posteriori.forte potuit glo.moueri p.l.i.§.fin. ff.eo.sed rñde vt ibi dixi.z per Bar.j.l.proxi.in secunda opp. ¶Jn ea.ibi vltimo pcludit zc.psequitur tenēdo id quod prime dixerat q legatarius vendicaret illud qd sibi detractum fuerat.tm q illud nō est verū vt prime dixi.ideo dic pclusionē eē p ut hic in tex.in fi.s.q fideicōmissarius hz.clxxv.z legatarius residuū.s.ducentū.xxv. ¶Extra glo.quero vtrū in fideicōmissarium facta restōne transeat exercitiū directarū.bar.hic z expsse Jo.de imo.tz q sic iunctis no.per glo.in.l.ij.C.de ac.z ob.sed

contrarium tenuit glo.inſti.eo.§.reſtituta.in ver.hereditatē.ſ.ꝙ requirat̃ ceſſio actionū vltra reſtōneʒ fideicōmiſſi.facit.l.emptor.C.de here.vel ac.ven.dixi ſuꝑ glo.in ver.nō admiſſa.in.l.cū filio.ſ̃.de leg.i.⁊ tangit̃ ꝑ pau.de ca.in.l.i.in prin.in lec.bono.ſ̃.eo.vbi dicit ꝙ doc.nō tangūt.⁊ tenet ꝙ trāſeat per iſtum tex.⁊ dicit ꝙ hoc ſentit glo.fina.in.l.pe.C.eo.facit quod habetur.l.plane.cum ibi nota.per Barto.ſ̃.fami.herciſ.iuncto iſto tex.⁊ iſtud tenui in.d.l.cum filio.licet Ang. in ſupradicta glo. velit contrarium nihil allegās ⁊ vide no.per Bar.in.l.i.in.vij. col.C.de actio.⁊ oblig.

m **Marcellus.** ¶ Legata particularia ꝯtribuuntur cuʒ fideicōmiſſario vniuerſali qđ tm̄ eſtimatur ꝙtū valet hereditas:nō deductis legatis.ſi ab herede noīatim relicta ſunt.⁊ in tm̄ tenet̃ fideicōmiſſarius ad legata inquātuʒ teneret̃ heres ſi ſponte adiuiſſet.⁊ ſimiliter in teſtamētis in qbus falcidia ceſſat.in tm̄ fideicōmiſſarius legatarijs tenet̃ in quātū heres tenebatur.h.d.vſqʒ ad.§.item pōponius. ¶ No.ꝙ cū quis vltra vires ſue ſubſtātie teſtatur ꝓut hic fecit teſtator qui cenſet̃ legatario reliquiſſe trecēta ⁊ fideicōmiſſario quadringenta.hoc eſt vniuerſam hereditatē fit reductio ad vires patrimonij ꝓut ħ dicitur. ſimile.l.ſi qs teſtamento.§.i.ſ̃.de leg.i.⁊ in.l.in quātitate.§.fi.C.ad.l.fal.⁊ in.l.clemens patronus.cum fi.ſ̃.de here.inſti. ¶ Scđo no.in ver.⁊ ꝙ aūt.ſm intellectū Dy.⁊ Bar.ꝙ in teſtamētis in qbus ceſſat falci.pariter ceſſare dʒ trebellianica lʒ ſm intellectum glo.tex.ħ non ꝓbet.de quo videbimus infra in qōne. ¶ Tertio no.in teſtamento militis falci.locū nō habere.⁊ de hoc nō eſt dubium. ſed dubiū eſt qđ in trebellianica.⁊ certe ſm Jmol.hic hoc non reperitur bene per.l.expreſſum.lʒ ſm eum tex.in.l.ſi a milite.in prin.ſ̃.de teſta.mili.īnuat trebellianicā ceſſare.tamen poteſt reſponderi ſm eundē ꝙ heres ibi totū ſponte reſtituit ne ſe īplicaret oneribus hereditarijs.puta tamē verā eſſe cōem opi.gloſ.⁊ doc.vʒ ꝙ trebellianica ceſſet per.l.i.ſ̃.de teſta.mili.vbi per priuilegium ꝯceſſum militibus videtur milites reduci ad ius gētiū ex.l.xij.tab.ſed iudicio meo ille tex.nil facit.ille eni text. loquit̃ quo ad ptāteʒ.⁊ quo ad formā teſtandi.vnde ꝓ cōi opini.mihi videt̃ tex.in.l.in teſtō militis.C.de teſta.mil.in ver.in fideicommiſſis.qui de fideicōmiſſo indiſtincte loqt̃.⁊ ita ibi intellexit gl. ¶ Jn glo.in ver.herediſ.no.glo.volentē ꝙ in dubio legata relicta ſimplr̄ vident̃ relicta ab herede.ſ.ſub noīe appellatiuo nō aūt relicta vident̃ a fideicōmiſſario.⁊ in hoc iſtā gl.vltra doc.ħ approbat Bal.in.l.ij.C.eo.dicēs glo.tenuiſſe ꝯrium in.l.fi.C.eo.⁊ male.de cuius.l.fi.intellectu per quē ſe fundat gl. ibi vide plene ꝑ Bar.⁊ doc.hic ⁊ pro iſta glo.videt̃ text.ſ̃.l.ꝓxima vbi legata fuerūt ſimplr̄ relicta vt ibi ēt nota.⁊ tamē a fideicōmiſſario nō cenſentur relicta:qꝛ vt ibi dicit̃ pōt fideicōmiſſarius ꝯtra here fal.quā detrahere non poſſet ſi legata viderētur relicta ab eo.l.facta.§.ſi cū ſuſpecta.⁊ iſtaʒ glo.nō referas ad tex.ſʒ imo.hic qꝛ relata ad tex.male diceret qꝛ glo.tunc vellet ꝙ paria ſint legare ſimplr̄ ⁊ legare nominatiʒ ab herede qđ nō eſt verum:vt ꝓbatur in.l.ſi plures.ſ̃.de leg.iij.iuncta.l.ſi ſeruus legatus.§.qui margaritam.in ver.verum.ſ̃.de leg.i. ¶ Jn ea.glo.ibi.l.fi.C.eo.ꝯria eſt glo.in.l.i.§.fi.ſ̃.eod.⁊ illa cōiter approbatur per tex.ſ̃.l.ꝓxi.⁊ per.l.tamē.§.qui ex trebelliano.ĩ.e.⁊ tenuit etiā Bar.in.q.ſua incipiente filiū adultum.in fi.⁊ adde que hn̄tur in.l.cum hereditas ex trebelliano.⁊ qđ ibi Bar.ĩ.eo. ¶ Jn gl.in ver.plus fere ibi.l.ex aſſe.dic ꝙ ibi fideicōmiſſariuſ vltimo veniens plus accepit qn̄ heres coacte adiuit qꝛ ēt ad ipſuʒ potuiſſet ꝑtinere cogere heredē inuitū adire.ſed legatarius đ quo loquitur tex.noſter nō poteſt ꝯpellere heredē adire:vt dictuʒ fuit ſ̃.l.proxi. ¶ Jn ea.glo.ibi.l.fi.⁊c.illa.l.obſtat qꝛ ibi vltima detractio non habēs effectū non minuit primū legatuʒ. ita dʒ eſſe hic cū heres nō poſſit quartā detrahere qꝛ hic coactus adiuit n̄ dʒ a fideicōmiſſario minui legatū cuius ꝯrium hic dicit̃.lʒ rn̄de ꝙ in.l.ꝯria.illa voluntas per quā fiebat detractio fuit ex toto inutilis.ideo nō preſtat impedimentum regula iuris nō preſtat.de reg.iu.lib.vi.ſed hic nō:qꝛ illa facultas detrahēdi quartā transferatur in fideicōmiſſarium qui coegit adire vt hic ⁊.ſ̃.l. proxi. ¶ Succeſſiue queſiuit Bar.an hodie de fideicōmiſſo vniuerſali ad pias cauſas poſſit detrahi trebellianica.[a] in quo ipſe hic ſecutus eſt ſpec.⁊ Cy.in.ll.hic allegatis.per euʒ.⁊ tʒ ꝙ illa ceſſat per plura.⁊ maxime per.§.ſi aūt heres.in auc.de eccleſiaſti.titu.ibi oī fal.⁊ per iſtū tex.in ver.ꝙ aūt.intelligendo ꝓut intelligit Cy.⁊ idē tenuit Cy.⁊ imo.ſ̃.ad.l.fal.in.l.i.§.ad municipiū.⁊ Jaco.de belui.⁊ Ang.in.d.§.ſi aūt heres.⁊ ange.hic allegās ad hoc tex.C.de epiſ.⁊ cle.in.l.ſi quis ad declinādaʒ.in ver.nulla falcidia.⁊ idem tʒ Raph.hic ⁊ Ang.in.§.ſi vero expreſſim.in auc.de here.⁊ fal.⁊ Bal.in repetitione.l.i.C.de ſa.ſan.eccle.in.xxiij.col.in ver.ſuꝑ decio queſito.⁊ latius in.l.id quod pauperibuſ.in.xvij.q̄ſito.C.de epiſc.⁊ cle.⁊ in.d.l.ſi quis ad declinādā.in pria col.⁊ in.d.auc.ſimiliter.poſt Cy.⁊ Bar.ibi alr̄s ponit Bar.in auc.ſed in ea eo.ti.⁊ ita cōſuluit Franci.de rāpo.vt refert hic Jmol.qui ꝓ iſta parte refert Bar.hic ⁊ do.franci.de rāpo.⁊ vide Lud.ro.in ꝯſi.ccxxxviij.incip.in xp̄i noīe.in re hac breuis ero. Contrariam tenuit Archi.glo.⁊ Joā.an.in.c.ſi pater de teſt.in ver.per illū tex.a ꝯrio ſenſu.⁊ Jo.an.in.c.raynutius.de teſta.vt refert Angel.ħ ⁊ Ja.bu.in.d.l.ſi quis ad declinādaʒ.⁊ Old.in conſili.ccxlviij.incipiēte ꝓpoſita ꝯſuetudine.⁊ hanc partē dicit hic Jmol.forte eſſe đ iure veriorē per.d.c.ſi pater.⁊ qꝛ in trebellianica nō reperiunt̃ correcta iura antiqua ⁊ per ſubauditiones vel tacitos intellectus non dʒ induci legū correctio:vt dixit glo.no.in.c.cupientes.§.ꝙ ſi ꝑ viginti.de elec.in.vi.qꝛ ex idēptitate rōnis non dʒ fieri extenſio in correctos:vt no.in auc.quas actiones.C.de ſa.ſan.eccle.⁊ in.l.tā is.§.i.ĩ.de donati.cā mor.⁊ dicit Jo.de imo.ꝙ pōt reſponderi ad.§.reſtituta.inſti.e.quē ħ allegat Bart.ꝙ ille tex.nō dicit ꝙ oī caſu quo falcidia reſecat particularia legata.ita trebellianica reſecet vniuerſalia.preterea poſito ꝙ illud diceret.tn̄ n̄ ponit regulā negatiue ꝙ vbi locū hʒ falcidia ibi n̄ hēat locū trebellianica.⁊ ēt n̄ ob.iſte tex.ĩ ℣.ꝙ āt.qꝛ ſm intellectū glo.in ver.dictū.non ꝓbat illđ ad quod allegatur ꝑ Bar.ſed ꝓbat ꝙ ſicut qn̄ heres coactus eſt adire legatarius a fideicōmiſſario non debʒ plus neqʒ min⁹ ꝙ̄ habuiſſet ab herede ſi ſponte adiuiſſet.ita qn̄ ceſſat falcidia aliter hʒ legatarius a fideicōmiſſario tm̄ quātum habiturus fuiſſet ab herede.⁊ rn̄det eſſe ad.l.ſi quis ad declinādam.ꝙ ibi paupes erant inſtituti.vnde nimirū ſi executores vel ep̄s q tenent locū pauperū non detrahunt ipſis pauperibus quartā ſicut nec pater detrahit filio inſtituto.l.cum filio.de lega.i.dic etiā ꝙ ad.d.§.l.ſi aūt heres.poſſet rn̄deri ꝙ ibi loquit̃ quando heres erat in mora vt ibi tangit̃ in glo.in.d.l.ſi qs ad declinādam.⁊ ita reſpōdebat Ro.in.d.§.ad municipiū.nec obſt.reſponſio ad hoc data per Bart.in.d.§.ad municipium.dum dicit ꝙ in.§.qui precedit.d.§.ſi auteʒ heres.dixerat quādo fuit in mora.qꝛ ſm Jo.de imol.nō dixerat ibi ſimplr̄ qn̄ fuit ī mora.ſʒ quādo ſemel ⁊ ſcđo erat monitus.⁊ neglexerat adimplere.quo caſu patitur penā ibi poſitam.preterea etiā poteſt dici ꝙ in.d.§.ſinaūt heres non ſoluebat heres legata:qꝛ dicebat patrimonium nō ſufficere.ſed vbi fateretur ſufficere.ſed diceret ſe velle detrahere falci.nō videtur loqui ille tex.⁊ eodem modo loquit̃ tex.in auc.ſimiliter.C.ad.l.fal.qui ſumptus eſt ex.d.§.ſinaūt heres.tamē ſaly.i.d.l.ſi quis ad declinādam.dicit ibi in fi.ꝓbari cōmunē opi.vnde miratur ꝙ Jac.bu.dixerit cōtra caſum illius.l.in fi.tenēdo ꝯtra cōem opi. Ex quibus videtur ꝙ lʒ opi.ſit ꝙ de legatis ad pias cauſas nō detrahatur falcidia.tamē illa opi.nō videt̃ iure ꝓbari.⁊ ꝑ cōſequens infert̃ ꝙ non reperit̃ ꝓhibitum detrahi trebellianicaʒ de fideicommiſſo vniuerſali relicto ad pias cauſas:quia ſcđm eum cōmunis eſt opinio.ꝙ ceſſet falcidia in relictis ad pias cauſas per dictū.§.ſin autem.⁊ ſic etiam ſeruatur in practica.videtur ꝙ ceſſaret etiam trebellianica per eundem.§.⁊ maxime.qꝛ in dubio eligenda eſt opi.que religioni fauet.l.ſunt

a ¶ Trebellianica.adde que ħ hēs ī apoſti.ad bar.ī caracterib⁹ đ tortiſ ⁊ vltra Sign.de homo.ꝯſil.xxxv.fran.curti⁹ ꝯſil.xxxvij.barba.ꝯſil.liiij.

persone.§.de religiosis. Adde q ad tex.in.d.§.sin autem heres.posset etiã rñderi aliter ꝛ fortasse meli⁹ vz q ille tex.de necessitate dz intelligi in legato ꝛ fidei cõmisso particulari nõ vniuersali.vt ostendit ille tex. dum dicit dicẽs relictã sibi substantiã non sufficere q casus nõ potest ꝯtinere in fideicõmisso vniuersali cuz sup hereditas relicta etiã si nõ sit soluendo super suf ficiat ad fideicõmissum vniuersale.l.si heres ab eo.ꝭ. eo.ꝛ cũ hac opi.etiam cõcordat romanus in repeti tione.d.auc.similiter in quadragesimo spãli.ꝛ rñdet ad istam.l.in ver.ꝛ q aũt.inducendo vt facit Bar.qꝛ ẽm eum.argu. Bar. posset ꝓcedere vbi esset eadem ratio in trebellianica que in falci.sed vbi non est ea. ratio tunc dispositio noua aliquid disponens in vno equiparatorũ non extenditur ad alium: vt no.gl.i.c. q̃q.in glo.fi.de elect.in.vi.ꝛ in.c.in ver.declaram⁹. ne cle.vel mona.li.vi.sed nõ est ea.rõ in lega. que est in fideicõmisso vniuersali qꝛ non ita cõtingit toto pa trimoniuz erogari in legatis sicut in fideicõmisso vni uersali.ꝛ.ll.adaptatur ad ea que frequenter accidũt l.naz ad ea.ẽ.de leg.ꝛ qꝛ trebellianica datur fideicõ missario.al's heredi recõpensationez grauaminis qd hz heres qꝛ inuitus cõpelli potest adire ad instantiaz fideicõmissarij nõ aũt ad instantiã legatarioꝝ.l.si qs ẽ.si quis omis.cau.test.iuncta.l.qꝛ poterat.ꝭ.eo. ꝛ la tius vt ibi per eũ.Saly.in dicta auc.similiter etiã.re fert q Jo.cal.ꝛ Jo.de ligna.cõsuluerunt cõtra opi. Bar.per rõnes generales ẽm eum.ꝛ dicit q ista opi. forte est verior de iuris rigore.ꝛ rñdet ad.d.§.finau tem.q ibi excipitur omni falcidia.i.tota falci.vt acci pitur in.l.vnica.§.i.in fi.C.de cadu.tol. sed melius ꝓbatur in.l.res hypothece.in prin.ẽ.de pigno.ꝛ i.l. gaius.ẽ.so.ma.refert etiã q lz Jo.de ligna.in consi. ita voluerit.tñ in lectura tenuit opi.Bar.quã in pra ctica tutius est tenere ẽm Saly.vt ibi latius per eum Refert etiã q dy.cõsuluit pro opi.quã tz Bar.ꝛ do. de san.geminia.in.d.c.si pater.tz opi. Bar.quã etiã refert tenere Genzeniũ.ꝛ Jo.de fantucijs ibi.ꝛ istaz opi.bar.puto veriorez.maxime per.d.l.fi. quis ad d clinandam.ad fin.ibi vel fideicõmissum nulla falci dia ꝛc.cum enim loquatur generaliter de oĩ falcidia in legatis ꝛ fideicõmissis.indistincte ergo cõprehen ditur etiã trebellianica,put declarat hic Bar.nec ob. responsio si data ad illam.l.Jo.de imo.hic vt.ẽ.re tuli.qꝛ illa responsio potest adaptari ad casum posi tum in prin.illius.l.vbi loqꝶ qñ paupes erãt instituti sz nõ adaptaꝶ ad fi.illi⁹.l.vbi sunt illa verba de qb⁹ fe cit fundamẽtum.ꝛ si falcidia cessat que est potentio ris nature q̃ trebellianica vt ꝓbatur in.l. in quartam ẽ.ad.l.falc.multo magis debet cessare trebellianica. attento q iura limitantia extenduntur ex idemptate rationis ad casus similes presertim vbi ob aliquam causaz fauorabilẽ sunt inducta: vt no.glo.in.l.si con stante.in prin.ꝛ ibi Bar.in noua.q.prime partis.ẽ. so.ma.ꝛ no.in.l.illud.C.de sacr.san.eccle.ꝛ in.l.que ꝓpter necessitatem.de reg.iur.pro hoc.ẽt facit qꝛ fuit introductũ vt heres trebellianicã detrahere posset vt haberet causam adeundi ꝛ restituendi hereditatem sicut ꝛ in falcidia vt ꝓbatur in.d.§.restituta.sed reli cta ad pias causas valent etiam hereditate nõ adita vt late firmat Bar.ꝛ doc.in repe.l.i.in.xiiij.col.C.de sac.san.eccle.in.v.q.quinte qõnis principalis.ꝛ in.l. eam quã.cum si.C.de fideicom.ac etiã in fideicõmis so vniuersali hereditatis ad pias causas relicto nõ est necessaria restitutio heredi: vt.l.fi.C.de sacrosan.ec cle.ꝛ plene fuit dictuz in.l.i.§.de illo.seu in.§.seq.ẽ. eo.ergo cessare debet trebellianica. ¶ Quam cõem opi.limita vt singulariter dixit Ange.in.§.sed hoc p̃ senti.in auc.de san.epis.nisi locus pius esset heres in stitutus ꝛ grauatus restituere alteri loco pio: qꝛ tunc semp quarta detrahi poterit quoniam vna pia causa

non vtitur priuilegio contra aliam causam piam: vt ibi in ver. si tamen in redẽptionem ꝛc.hoc idem tenet Raph.in.d.§.ad municipiũ.vbi dicit ita consuluisse Dy.per.d.§.sed hoc presen ti.Saly.etiam in auc.qui rem.C.de sacrosan.eccles.tenet hanc falc.pro qua facit.l.sed ꝛ milites.in ver.nisi fortasse.ẽ. de excu. tuto.sed posset responderi q ibi non competebat priuilegium contra excusationem iuris cõmunis.hoc tamẽ dicit Angel.sub dubio forte.vnde cõtrarium videtur verius: qꝛ locus pius insti tutus quo ad quartaz detrahendam non est priuilegiatus.quo niã iure ꝯmuni hoc cuilibet permittitur.ergo primus fideicom missarius vel legatarius qui in hoc specialiter est priuilegiatus debet vti suo priuilegio contra.d.primũ locum heredis: vt op time probatur in.l.fina.ẽ.ex quibus cau.maio.ꝛ nota.Cyn.ꝛ Barto.post gl.in dicta aucten.quas actiones.ꝛ ita contra An gel.tenet Roma.in dicta aucten.similiter.ad.§.sed hoc presen ti.posses respondeꝛ q ideo illud ibi est: qꝛ expressa prouisio ho minis ad pias causas facit cessare tacitam prouisionem.l.ad pi as causas.l.ꝛ habet.§.cum quis.ꝭ.de precario.l.fina.C.de pa ctis.conuenti.pro hoc facit quod voluit Cyn.in dicta aucten. quas actõnes.in quarta.q.vbi dicit q ideo in.d.§.sed hoc pre senti.ꝛ in auc.nisi.C.eo.que inde sumitur preferuntur captiui: qꝛ erant magis priuilegiati eo qꝛ habebant voluntatez testato ris.dominus Abbas in.c.in presentia.in.xix.colum.de ꝓbati. licet Ange.in.d.§.sed hoc presenti.non faciat mentionem.ta men refert q franci.de albergotis de aretio consuluit per.d.§. sed hoc presenti.illud idem quod tenet Angel.sed ipse allegat in cõtrarium.d.l.fina.quibus ex causis maio.ꝛ no.per doctor. in dicta auc.quas actiones.ꝛ aliter non decidit.teneo prout di xi.ẽ. Item iuxta predicta dubitatur quid si heres est grauatus restituere per fideicõmis.ticio.ꝛ ticius est rogatus restituere ad pias causas.vtrum hẽdes poterint quartã detrahere aduersus ticium.Roma.hic.ꝛ in dicta auctẽ.similiter determinat q non per.l.cum dotem.ẽ.ad.l.falci.pro hoc iudicio meo bene facit. l.x.ꝭ.de fideicom.libe.ꝛ.l.si seruus.cum sequen.ẽ.ad.l. falci.ꝛ ita refert tenuisse Bal.in.l.auia.§.ticio.per illum textum.ẽ. de conditi.ꝛ demon.sed cõmuniter in lecturis Bald.non reperi tur illud dictum ꝛ istud idem tenuit Pau.de castr.in.d.l. cum dotem.in lectu.padua.ꝛ Roma.in consilio.xxviij.incipiente in christi nomine.lz ex cõmuni conclusione.vbi tamẽ dicit hoc esse veꝝ qñ erat certũ q relictũ erat peruenturũ ad pias causas.se cus si certum puta quãdo sit rogatus primus fideicom.restitue re.ꝛ contra istum dictum facit.l.ij.§.idem querit.ẽ.de dote pre legata.ꝛ quod no.glo.in.d.l.cum dotem.ꝛ ex ibi no.in glo.pa tet responsio ad.d.l.cum dotem.tamẽ sustinendo dictam pmaꝫ opi.potes respondere ad.§.idem querit.q ibi alia via erat cõ sultum mulieri.lz primum legatum sibi restituendum defalcare tur vt ibi in text. qꝛ per actionem de dote consulebatur mulieri non sic esset in casu nostro.vnde per.d.§.ticio.potest ꝓcedere ista opi.facit.l.iiij.§.sed si ꝓponas.ẽ.de leg.prestan.facit etiaꝫ tex.in rõne sui in.l.cogi.§.hi qui solidum.ꝭ.eod. ¶ In legato pie cause sub conditione puto aliter dicenduz vz q quando pri mum legatum est purũ.scdꝫ vero conditionale debz bene defal cari.pro hoc facit.l.sed si non seruus.§.fina.ẽ.ad.l.falcid.sed heres debet cauere de restituendo quod detraxit euueniente cõ ditione per.l.in falci.non habetur.ẽ.ad le.falcid.iuncta.l.i. in princi.ꝭ.vt legatorum nomine caueatur. Item retenta cõmuni opinio.que habet q de legatis pijs non detrahatur falcidia.li mita illam ẽm Ang.singulariter in.l.decem.ff.de fideicõmis.li ber.vbi dicit q per.d.l.decem.cum glo.per.l.si seruus.cum.l. sequenti.ꝛ ibi gl.ẽ.ad.l.fal.ꝓbatur q quãdo aliquid relinqui tur erogandum in piam causam.puta in fabricã vnius capelle. q si dodrãs sufficit ad fabricã remanebit quarta apud heredẽ pro fal.nec ob.ẽm eum id qd habeꝶ in.d.auc. similiter.qꝛ illud est verum quando non relinquitur ad certũ ꝛ determinatũ vsũ. sed si ad vsum certum.ꝛ ille vsus explicari potest. ꝛ perfici cum detractione falcidie.secus est in hoc.dicit tamẽ cogitandum qꝛ non ponit pro constanti. ¶ Item limita nisi ei cui legatum es set ad pias causas. puta ad alimenta: esset etiam relictum ali quid aliud ad non piam causam.puta fundus quia tunc de to li legato fundi detrahitur quoniam sufficit ad falci. vtriusqꝫ. ita no.voluit Ang.in.d.l.si seruus.per illum text.cum duabus

sequenti.et sequitur ibi Jo.de imo.et per eundem in.l.ex asse.e.ti. ¶Alia est principalis quo quam hic tangit bar.vz an testator hodie sicut prohibere fal.d.auc.sed cum testator ita possit prohibere trebellianicam.[a] in quo Bar.secutus opi.glo.in.§.sed quia stipulationis.insti.de fideicom.here.et in.§.si vero expressim.in auc.de here.et fal.et opi.Odofre.Jac.de are.Pet.et Cy.in.d.auc.sed cum testator.tenuit quod sic.maxime per istum textuz in ver.quod aut.ubi secundum intellectum Dy.habetur quod in testamentis in quibus cessat fal.cessat et trebellianica.idem tenuit simpliciter Ang.et Rapha.hic.et Nico.de neapo.in.l.i.§.inde neratius.ff.eodem.et Cy.et Jo.de imo.in.l.i.§.ad municipium.ff.ti.ij.et Ray.et pau.de ca.qui dicunt hanc esse comem sniam.et Angel.et Saly.in.d.auc.sed cum testator.et Ang.in.d.§.si vero expressim.et Bald.in.d.l.filium.in.xvi.col.C.fami.herc.ubi etiam querit quid de alia quarta que venit detrahenda ex forma statuti vel consuetudinis: et determinat quod non.per text.in.c.raynutius.de testa.Sed Jac.de belui.in.§.hinc nobis.in.xvi.q.in aucten.de here.et fal.dispu tando tenuit contrarium secutus opini.glo.in.l.si ut allegas.et in auc.sed cum testator.C.ad.l.falcidiaz.quia cum non reperiantur correcta iura antiqua volentia testatorem non posse prohibere trebellianicam.d.§.sed quia.et.d.l.si ut allegas.ex identitate rationis in materia correctoria non debet fieri extensio:ut not.in.d.auc.quas actiones.Item quia diversa est ratio in trebellianica.quoniam fideicomissarius universalis invitum compellere potest heredem adire et restituere.l.quia poterat.cum simil.infra.eo.secus in legatario.l.nam quod.§.si.cum.l.seq.infra.eo.ti.unde cum in uno gravetur heres a fideicomissario.non est mirandum si in alio lex heredem relevavit ut.s.trebellianica prohiberi non possit.ar.in.§.studenduz.in auc.de trien.et semis.et in.l.eum qui.in prin.ff.de iureiurando.et istam partem sequitur simpliciter Jmo.hic quamvis secundum eum iste tex.non probat opin.Bar.ut dictum est.supra.et idem etiam tenuit Jac.bu.in.d.auc.sed cum testator.ut refert Bal.in.d.l.filium.hoc idem tz Bal.in repetitione.c.si pater.in si.de testa.in.vi.et in.d.auc.sed cum testator.per aliquas rationes satis debiles.et quamquam prima opi.sit satis comis.tamen hec opi.videtur verior.nec obstat si quis diceret quod appellatione falcidie late sumpto vocabulo comprehenditur etiam trebellianica.l.iubemus.C.eo.et.l.ticia.et in.l.pater filiam.ff.ti.ij.et no.in aucten.unde si parens.C.de inoffi.test.ergo tex.in.d.§.si vero expressiz corrigens iura antiqua in falcidia debet extendi in trebellianica per not.per glo.in clemen.auditor.in ver.beneficio.de rescrip.et in cle.i.cum ibi not.per Pau.de liaza.in ver.eligatur.de electi.et in auc.ut hi qui obliga.in.§.i.in ver.ad curationem.cuz simil.et fuit ar.Ja.de belui.et Ang.in.d.§.si vero expressim.quia potes respondere dictis eorum quod text.in.d.§.si vero expressim.loquitur de falcidia stricto sumpto vocabulo.et statim probabo.in sequenti.q.vel secundo responde quod doctrina glo.in.d.clemen.auditor.cuz simi.procedit ubi est omnino eadem ratio in utroque casu.secus si maior esset ratio in uno casu quam in alio:ut not.in cle.ij.ver.eisdem de eta.et quali.sed in casu nostro maior est ratio in trebellianica quod non possit prohiberi quam in falcidia:eo quia ut dixi heres a fideicomissario invitus compellitur adire.secus in legatario.tamen precedens responsio magis placet.potest et tertio responderi quod illud quod not.in.d.cle.auditor.cum si.hz locum quando ratio non est expressa in.l.alias secus secundum quod no.doc.et maxime Jo.de imol.in.l.si vero.in.§.de viro.ff.solu to matri.hanc.opi.etiam tenet Roma.in.d.auc.similiter.prope fi. ¶Tenendo tamen comem opi.illam limita singulariter non procedere in filio gravato de restituendo quia non poterit prohibere trebellianicam detrahi.et ita no.dicit Bal.in.l.iubemus.in.ij.et.iij.col.C.eo.ti.per illum tex.ibi lz hoc testator et cetera.ubi text.vult quod testator non possit disponere quod liberi primi gradus sibi computent fructus in trebellianicam.si igitur testator hoc modo non potest minuere trebellianicam.ergo nec poterit eam in totuz tollere seu prohibere.ar.l.videamus.§.pe.ff.de in lit.iurando.idem tz Saly.in.d.l.iubemus.quia posteriores leges volentes testatorem posse prohibere trebellianicam debent distingui secundum iura vetera.l.sed et posteriores.ff.de lega.et sic debent distingui per.d.l.iubemus.sed adverte quia Cy.in.d.l.iubemus.in prima oppo.voluit contrarium.s.quod.d.l.iubemus.hodie sit correcta per id quod habetur in.d.auc.sed cum testator.hoc sequitur Raph.cu.in.l.heredi.§.cum filie.ff.de vul ga.et pup.et in.l.in fideicomissaria.in prin.infra.e.reprehendens opi.Bal.dicens quod argumentum quo utitur Bal.non procedit quia lz.d.l.iubemus.velit quod testator non possit facere ut computentur fructus in trebellianicam filio.non tamen vult quod testator non possit prohiberi detrahi trebellianicam:quia illud erat ius comune prius inductum.s.quod testator illo tempore non posset prohibere detractionem quarte.l.ticia.et quod de bonis.§.i.et §.fi.ff.ad.l.fal.l.i.§.inde neratius.ff.eod.l.si ut allegas.C.ad.l.falci.et si tex.in.l.iubemus non inducit quod testator non possit prohibere trebellianicam sed inductuz presupponit dato quod specialiter velit testatorem non posse disponere quod fructus qui aliis heredibus computarentur in quartam trebellianicam non computentur liberis primi gradus.unde circa prohibitionem testatoris quod non detrahatur trebellianica non continet illa.l.aliquid singulare.unde secundum eum testator hodie posset in totum prohibere trebellianicam.poterit etiam illam minuere et disponere quod fructus computentur in eam:ut etiam dicit Cyn.et dato quod hodie testator non possit disponere quod filij computarent fructus in quartam per illam.l.tamen facta tali dispositione ipsi fructus essent restituendi per fideicomissum.secundum Raph.ar.l.ex facto.in prin.infra.eo.et ista conclusio secundum eum est singulariter no.ro.hic facit mentionem de verbis Bal.in.d.l.iubemus.et cum eo simpliciter transit.aliter non decido pro nunc.q.enim non pendet de facto.Adde quod mihi magis placet opi.Cyn.quo ad hoc ut testator possit disponere quod filius non detrahat quartam:quia ut est visuz.d.l.iubemus.non probat opi.Bal.et istud facit ad id quod singulariter voluit Dy.Ray.et Roder.in.l.lucius.§.maritus.per illum tex.infra.e.et per.l.si debitor.ff.ad.l.fal.et Bal.in.l.quoniam in prioribus.C.de inoffi.testa.ubi voluit quod in casibus in quibus filius detrahit hic duas quartas.de quibus in.c.ray.de test.et per Bar.in.l.quamquam.C.ad.l.fal.potest testator providere quod non detrahat nisi unam ut si dicat testator:si filius decesserit sine liberis volo quod restituat hereditatem ticio.et quod computet trebellianicam in legatum.nam multo magis procederet istud si teneremus opi.Cy.supra relatam.imo hic etiam si sequimur opi.Bal.et Saly.in.d.l.iubemus.tamen adhuc verum esset dictum Dyn.Ray.et aliorum per ea que allegant.Tertio quesivit Bar.utrum sicut hodie heres non conficiens inventarium perdit falcidiam.[b] ut in.§.sancimus.cum sequen.in auc.de here.et fal.ita etiam perdat trebellianicam.in quo passu Jaco.de belui.in.d.§.hinc nobis.in.xiiij.q.secutus opini.Gofre.in ti.ad se.con.tre.tenuit trebellianicam non perdi.idem tenuit Oldra.in.l.fina.in fi.C.de iure deli be.ut refert Angel.in.l.i.§.hec stipulatio.ff.titu.i.Jdem Joan.and.in addi.Specu.de instru.edic.§.dicto.super ver.non dicemus.in additio.incipiente:Sed de trebellianica dubitatur.et idem Bart.hic et in dicta auc.sed cum testator.et in consilio incipiente an heres qui omisit facere inventarium et cetera.et in consilio incipiente heres.et Bal.in.d.l.filium quem habentem.in.xvij.colum.et Bal.in.l.cum tale.§.i.de conditi.et demon.et Ang.hic et in.d.§.si vero expressim.et.d.§.hec stipulatio.et ibi hoc sequitur Jmo.referens ita tenuisse Franci.de rampo.in dicta auc.sed cum testator.Jta etiam consuluit pau.de ca.in consi.clxiij.incip.in xpi nomine.visa facti narratione satis longa.et ita tz in.d.l.cum tale.§.i.ratio principalis eorum est quia cum tractetur de pena amissionis in penis non dz fieri extensio de falcidia ad trebellianicam.l.cum quidam.ff.de li.et po.l.si prses.infra.de pac.c.odia.cum ibi no.de reg.iu.li.vi.Item quia in trebellianica iura antiqua non reperiuntur mutata.ergo et cetera.l.precipimus.C.de appel.Item quia in correctoriis ex identitate rationis non dz fieri extensio:ut est dictum.cy.vero in.d.auc.sz cum testator.distinguit quod aut incontinenti heres post mortem testatoris adit et restituit.et tunc procedat dicta opi.quia cessat ratio de qua in.d.§.sancimus.vz quod heres substraxerit et cetera.aut ex intervallo:et tunc perdatur trebellianica.sicut et falcidia.quia est eadem ratio.

[a] ¶Trebellianicam. uide do. Signo.consil.ff. alleg.et ultra supra posita in apostil lis ad bar.uide fran.de are.consil. lxvij.et.xxxvij. per raph.comen. consi.cxlj.per.d. car.zab.consi.ex iij.et an a pari procedant falcidia et trebellianica per Joan.de anania.consi.lxi.

[b] ¶Falcidiam. vide ultra hic posita ad bart. Signo.consi.ff. alle.ful.consi.xli.

¶ Tertia fuit opi. alberti galeoti i margarita sua: vt refert ang. in. d. §. hec stipulatio. q indistincte pdat trebellianica. per tex. in. §. si vero nō fuerint. in auc. de here. z fal. ou3 facit mentioné tex. de fideicōmissis iunctis. §. precedētibus. z idem t3 Oldr. in ꝯsili. cxxx iiij. incipiēte satis credo zc. q2 equiparata sunt vniuersalia fideicōmissa particularibus relictis. l. si seruum §. i. ṡ. si quis omis. cā testamēti. Item q2 heres tenet fideicōmissario vniuersali reddere rōnem. l. cum tale. §. i. ṡ. de ꝯdi. z demon. z inuentarium est caput rationis. idem etiā Bal. Ang. z Saly. in dicta auc. sed cū testator. per. §. sancimus. cum seq. in auc. de here. z fal. z Barto. in consilio incipiēte helena matarelli. Jo. de imo. hic dicit q videt q non pdatur trebellianica ne inducat correctio. tamē ꝓm eum si teneres q hic in ver. q aūt. sumeretur regula tradita hic p bar. forte deberet dici q trebellianica perdatur. lic3 Bar. aliter dicat v3 verba posita hic in tex. ibi in his testamentis in quibus cessat falcidia debere intelligi siue id fit ex natura ipsius testamēti siue extrinsecus p id quod dixi. de suspecta hereditate z coactione ꝓpter quā extrinsecus pdit quarta. debēt enī. d. verba intelligi ꝓm naturā eoꝝ ad que fit relatio. ar. eoꝝ que habentur in auc. de filijs ante dotalia instrumēta natis. §. i. Raph. ħ etiā t3 cum Bar. q2 si heres nō conficiens inuentarium d3 teneri de suo creditoribus q̄to magis d3 perdere trebellianicā de bonis testatoris ꝑ terea trebellianū fuit inductū ad instar falcidie. z si quid plenius est in altero eoꝝ est in falcidia p3 in. d. l. in quartā. ṡ. ti. ij. vnde tenere d3 argumētum negatiue a fauorabiliori ad minus fauorabile: vt no. Cy. in. l. seruū filij. §. eū qui chirographū. de leg. i. nō obstat ꝓm eum q dispō sit penalis zc. q2 rūdet q heres qui perdit trebellianicā nō ta3 dicit perdere q̄ lucrū non capere. z aliud est pena z aliud perdere lucrū. l. ticio centū. §. i. ṡ. de cōdi. z demon. ꝓ hoc etiā adducit q2 legata exequata sunt fideicō. l. ij. C. cōia de leg. idē t3 Bal. z Raph. in. l. cū tale. §. i. preallegata post Jac. de are. z Fulg. in. d. auc. sed cū testator. vbi hoc t3 vna cū limitatione data ibi p Cy. z ita etiā t3 paul. de ca. in consilio. ccvij. incipiēte super hoc dubio fuerunt opi. zc. z ꝯtra Bar. etiā t3 ro. in. d. auc. similiter z ibi dicit se pōderare hūc tex. ab alijs nō ponderatū in. d. §. sin vero nō fecerit. ibi dum dicit sed legatarios cōplebit z fideicōmissarius l3 substātia morientis trāscendat mensurā legatorū datio nam si dum fecit mentionē d fideicōmisso intellexisset de particulari tā tum bene repetisset in fine verbū fideicōmissoꝝ sicut repetijt verbū legatorū. sed q2 intellexit de vniuersali non repetijt in fine de fideicōmisso q2 fideicōmissum vniuersale nō potest superare substātiam defuncti. l3 q2 articulo. per Pau. de ca. in. l. coheredi. §. cum filie. de vul. z pup. sed ibi nihil firma. puto primā opi. veriorē. nō ob. tex. in. d. §. vero. vbi de fideicōmisso fit mentō. q2 ibi loquit in fideicōmisso particulari qd ostendo q2 tex. d. §. sancimus. dicit q imperator vult ꝓuidere ex eo q2 heredes per subtractionē rerū hereditariarū tentabāt inducere falcidiā. vbi alias falcidie locus nō ess3 sed ista rō non ita h3 locū in fideicōmisso vniuersali: q2 in illo etiā absq3 subtractione reꝝ est locus semp trebellianice. Item tex. in. d. §. si vero non fecerit. dicit heredē nō conficientē inuentarium teneri adimplere de suo si vires hereditarie non sufficiunt ad relicta. claru3 est q in fideicōmisso vniuersali semper vires hereditarie sufficiunt: q2 vltra illas nō est grauatus. l. si heres ab eo. ꝟ. eo. ergo de necessitate intelligitur in fideicōmisso particulari. z lic3 tex. ibi dicat transcēdat mensurā legatoꝝ datio non repetijt verbū fideicōmissoꝝ q2 satis cōprehendebat sub appellatione legatoꝝ. z. l. z fideicōmissoꝝ. de lega. iij. z attento q prefationes declarant sequētia. l. si seruus plurium. §. fi. ṡ. de lega. i. l. fi. ṡ. de heredi. insti. apparet q per id quod dixerat imperator in. §. sancimus inducendū vt prime dixi intellexit de legatis z fideicōmissis particularibus in. d. §. si vero nō fecerit qui sequit post. d. §. sancimus nō ob. dum Bal. in dicta auc. sed cum testator. dicebat q ad inuentarium conficiendum d3 citari fideicōmissarius vniuersalis cū eius intersit per d. §. sancimus. ergo videtur loqui de trebellianica illa auc. quia respondet Jo. de imo. in. d. §. hec stipulatio. qd ar. non concludit. nam etiam d3 citari creditor z legatarius ad pias causas aduersus quos non detrahit quartā. non ꝓpterea sequit q pena ibi posita extendat se ad trebellianicā. z potissime q2 verba nō videntur ad illā adaptari: vt dictū est. non ob. iste tex. in ver. q aūt. q2 etiā posito q regula hic tradita per Bar. probaretur in hoc tex. tamē optime respondere videt Bar. ad istum tex. si bn̄ inspiciuntur verba Bar. hic. non ob. q si d3 teneri creditoribus vltra vires. ergo deb3 perdere trebellianicā: q2 respondeo q et olim heres tenebat vltra vires creditoribus. l. que dotis. ṡ. soluto ma. z tamē poterat detrahere trebellianicam salte3 vbi quarta superest deducto ere alieno. l. z sine scriptura. C. eo. non obstat q falcidia est magis fauorabilis q2 respōdeo q in correctorijs ex maioritate rationis non fit extensio: vt no. glo. z doct. in auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. imo ratio posita in. d. §. sancimus. in falcidia non videtur ita habere locum in trebellianica vt dixi. z ista opi. est magis cōis ꝓm Jo. de imol. in. d. §. hec stipulatio. z illam etiā vltra preallegatos sequitur Ange. in dicta auc. sed cum testator. non ob. q legata z fideicommissa sunt equiparata: q2 responde q legata particularia de quibus detrahitur falci. non sunt regulariter equiparata fideicommisso vniuersali vel econuerso. sed fideicom. particulari sicut patet in l. si quis omissa. ṡ. si quis omis. cau. testa. z no. glo. z docto. in. l. i. ṡ. de leg. i.

Idem pomponius. ¶ Rogatus restituere hereditatem deductis legatis quartā detrahit tam de hereditate q̄ de legatis. h. dicit. ¶ No. fieri contributionem legatoꝝ z fideicōmissi vniuersalis quādo heres est grauatus restituere legatis deductis. z aduerte q2 per illa verba deductis legatis cum videat testator reliquisse legata ad onus heredis: vt ꝓbatur in. l. cogi. §. idē queritur. ꝟ. eo. ideo isto casu deberet fieri cōtributio. z diuisio legatorum z fideicōmissi. ꝓut fit in prin. huius. l. qd etiā ꝓm Imol. ostendit iste tex. prout in lr̄a habetur idem. sed Pau. de castr. hic in lec. padu. dicit ista verba deductis legatis non debere attendi sed solum an nominatim ab herede relinquerit. z tunc h3 locum prin. l. nostre an simplr̄. z tunc h3 locum. l. qui quadringenta. ṡ. eo. z ita dicit esse de mente Bar. hic z istud puto verū z voluit hoc expressius Bar. in prin. huius. l. circa medium. in ver. quero quid si testator iussit. p3 etiam q2 hec verba deductis legatis. nō operantur vt legata censeantur relicta nominatim ab herede qd patet censent onus hereditarium vt. d. l. cogi. §. inde queritur z ꝓbatur in. l. non iustam. cū glo. in ver. coactam adire. C. eo. al's secus vt. l. si ticio z meuio. §. i. ṡ. de lega. i. z de materia quando z quibus casibus pro detractiōe quarte debet fieri contributio legatorū z fideicōmissi vniuersalis vltra ea que habentur in. l. qui quadringenta. ṡ. eo. z in princ. huius. l. vide aliquid hic per Bar. z Ang. plenius etiam per Jo. de imo. hic z per Ange. z Imo. z in. l. ita tamen. §. heres ex asse. ꝟ. eod. vbi addunt alium casum. ¶ In tex. ibi ex omnib⁹ zc. sed que quarta erit ista an erit falcidia an vero trebellianica dic vt ħ per bar. quem sequit Ang. cuius opi. fuit originaliter Cyn. in. l. filium ad fi. in ver. restat modo videre. C. famil. hercis. z per Cy. z Imol. in. d. l. qui quadringenta. Et inquantum Imol. hic tenuit q si legata sunt relicta sub vna conditione z fideicom. vniuersale sub alia q inuicem fit contributio vt ex legatis z fideicommisso pro rata detrabatur quarta per rationē. l. ita tamen §. ex asse. ꝟ. eo. vt hic latius per eum. Aduerte quia ille tex. parum vel nihil facit: q2 non loquitur in casu isto. quapropter Ange. hic de quo nullam facit mentionem contrarium t3 dicens q quoquo modo legata relinquātur siue pure siue in die siue sub conditione z fideicōmissum vniuersale sub quacūq3 conditiōne relinquit legata debentur integra z quarta venit detrahere tantu3 z fideicōmisso. ita dicit videri casum in. l. penul. §. i. ṡ. ad. l.

falcidiã.quẽ tex.etiã hic in materia allegat Bar.⁊ põt sic indu ci.nam ibi loquitur in legato alimẽtoꝝ qḋ censet ãnuum.l.pe.in fi.ff.de ali.⁊ cib.leg.⁊ per ꝯñs etiã ꝯditionale put hr in.l.si in singulos.ff.de ãnu.leg.⁊ tñ ibi nõ ꝯtribuũtur legata ⁊ fideicõ missa.nec datũ legatũ defalcatur imo cauet ibi hrs illud se restitu turũ fideicõmissa.finita cã alimẽtoꝝ.⁊ hoc vr verius. Ex pdi ctis verbis Ange.hic pꝫ etiã Jo.de imo.in sexto mẽbro nõ be ne dixisse.dixit tñ Ludo.de vrbe.ꝙ.d.l.pe.§.j. non probat id ad qḋ allegatur per Bar.Ang.⁊ doct.hic ⁊ ideo indistincte tenꝫ oĩ casu locum esse ꝯtributioni per.l.j.§.si legata.ff.titu.j. Sed rñde ad.d.§.si legata.ꝙ loquitur i legatis ꝑticularib⁹ tñ.nõ in fideicõ.vniuersalibus que minime equiparantur legatis ꝑticula ribus:vt no.in.l.i.ff.de leg.j.

Res que. ¶Res substitutiõi fideicõmissi possũt vsqꝫ ad quartã alienari ⁊ in trebellianicam cõputari.h.d.ſm verũ intellectũ.¶No.ꝙ bona subiecta restõ ni fideicõmissi possunt alienari vsqꝫ ad quartã.⁊ sic habes vnũ casuꝫ hic in quo fallit regula.l.fi.§.sed qꝛ cũ seq.C.cõia de leg. vbi dr bona subiecta restõni nõ posse alienari.alias fallẽtias po suit hic glo.no.s.qñ ex cã necessaria alienarentur.vel qꝛ res essent steriles aũt que seruari nõ poterãt.⁊ in casib⁹ qui habentur in auc. res que.C.cõia de leg.⁊ in cã alimẽtoꝝ ᵃipsius hrdis grauati ꝑ pter que alienatio pmittitur vt firmat Bar.⁊ magis cõiter doct. in.d.autẽ.res q̃ lꝫ gl.ibi ⁊ male ꝯriũ dicat.¶Dubitauit ẽt bar. ibi in fi.vtrũ ꝑ redẽptiõe ꝑsone sue possit hrs grauat⁹ dicta bo na alienare si ꝑpter delictũ fuit dict⁹ hrs captus ⁊ ꝯdẽnatus ⁊ nõ decidit.sed Ang.hic quẽ sequitur Jmo.⁊ Ro.hic determinãt ꝙ nõ ꝑpter suuꝫ delictũ qꝛ dedit cãm ꝑditiõi delinquẽdo.⁊ ni hil allegat.addo ꝙ idem vr velle Bal.in autẽ.ꝯ rogat⁹.C.eo. ti.in duob⁹ locis vꝫ in ver.vltimo q̃rit gl.⁊c̃.ꝑ ibi no.ꝑ gl.fi.Et ibi eã approbat Cy.⁊ etiã sup tex.dũ exponit Bal.verbũ capti uoꝝ ⁊ ꝑ hoc qꝛ delinquẽs ꝑdit ꝑuilegiũ alias sibi ꝯcessuꝫ.l.sed si ex ꝑte.§.ꝙꝙ.ff.ꝙ cũ eo.⁊.l.etiã.§.j.ff.sol.ma.⁊.l.ſꝫ hoc ita ff.de re iudi.⁊ in.l.fi.§.fi.cũ ibi no.ff.de his que in frau.cre.⁊.l. pe.ff.de iure do.istam partẽ ẽt tꝫ Saly.in.d.autẽ.res q̃.arg.l. siue hrditaria.ff.de neg.ge.ibi dũ tex.dicit sine vitio ei⁹ ⁊c̃. Sꝫ Fulg.in.d.autẽ.res q̃.tꝫ ꝯrium ex voto parentũ ⁊ ꝑsumpta mẽ te arg.l.isti quidẽ in fi.ff.ꝙ metus cã.⁊.l.vtilitatẽ.⁊.l.in ꝯfirmã do.ff.de ꝯfir.tut.⁊.l.j.ff.de bo.eoꝝ qui mor.sibi cõs.ꝑ quo vl tra allega.per eũ facit.qꝛ executores deputati ad erogandũ ali quid in pios vsus possunt erogare ꝑ redẽptione carceratoꝝ vr captiuoꝝ ꝑ delicto.vt no.Bal.⁊ Joã.de imo.i.l.ꝙuis.cum.l. seq.ff.sol.ma.per illũ tex.indistincte loquentẽ.⁊ no.Bal.in au ten.similiter.in pn.C.ad.l.fal.bñ facit qḋ no.glo.in.c.sacroꝝ.xij. q.ij.que vult ꝙ dispõ illius.c.⁊.l.sancim⁹.C.de sac.san.ec.per mittens alienari bona ecclesie ꝑ redẽptione captiuoꝝ hꝫ locuꝫ etiã qñ alienantur ꝑ redẽptione eoꝝ qui ꝑ delicto captiui sunt: ⁊ ꝑ hoc illa glo.allegat bona iura ⁊ illã glo.sequitur Bal.in.l.il lud in pn.C.de sac.san.ec.nec ob.ꝙ culpa sua nõ dꝫ sibi esse ꝑ ficua qꝛ verũ est qñ est ordinata ad illũ scꝫ vt fit sibi ꝑficua.als secus.pꝫ in.l.iiij.in pn.ff.si quis cau.⁊ no.Bar.in.l.ij.§.fi.eo. ti.facit qḋ no.glo.⁊ doct.in.c.statutũ.§.j.in ver.nõ audias.ibi dum dicit vel forte relegatas ⁊c̃.de rescrip.i.vj.⁊ hec opi.in pũ cto iuris verior vr.Si tñ velles sustinere opi.ꝯriaꝫ posses dicere ꝙ vbi agitur de ꝑiudicio tertij vt in casu nr̃o qꝛ agitur de ꝑiudicio fideicõmissarij.⁊ tũc ꝑcedat opi.Ang.⁊ sequa.sed vbi nõ agitur de auferẽdo tertio ius suũ eo inuito.⁊ tunc ꝑcedant no.i.d.c. sacroꝝ.cum ꝯcor.ff.alleg.⁊ retẽta hac opi.ꝑ ꝟa posset limitari nisi fili⁹ heredis grauati esset ex delicto carcerat⁹.⁊ statuto caue retur patrẽ teneri ad soluendũ ꝯdẽnationẽ ꝑ filio.qꝛ tunc vide retur patrẽ posse alienare dicta bona ꝑ dicta redẽptione neces saria cum sit tunc eadẽ rõ que est in dote ⁊ donatiõe ꝑpter nu ptias.cũ tunc alienatio dicatur necessaria ⁊ pmissa.d.autẽ.res q̃. ⁊ hic in gl.vbi aũt eẽt qs carcerat⁹ seu captus nõ ex delicto tũc determinat Bar.ibi ⁊ Ang.hic pmissam esse alienationẽ bñ fa cit.l.ꝙuis cuꝫ.l.seq.ff.sol.ma.¶Jtem possunt dicta bona alie nari casu valde singulari.l.fi.§.fi.ff.de leg.ij.s.qñ hrs iustaꝫ ha bens ignorãtiã fideicõmissi res restituẽdas ꝑ fideicõ.ꝑhibitas alienari alienauit bone fidei emptori.⁊ aduerte ꝑ itellectu illi⁹ singularis tex.qꝛ Jmo.ibi ⁊ in.l.quidã ita.§.si quis filiũ.ff.eo. limitat illũ tex.ꝑcedere in fideicõ.vniuersali.put loquitur.d.§. fina.secus ſm eum si res esset specialiter per fideicõ missum relicta.allegat in simili no.per glo.in.l.seruũ ff.de manumis.ti.generali.Jteꝫ qꝛ decisio.d.§.fina. est exorbitans a regulis iuris cõis positis in.d.l.fi.§. sed qꝛ.ergo nõ dꝫ extendi ad alios.l.si ꝟo.§.de viro. solu.matri.ꝙ vero.ff.de leg.sed Pau.de cast.in.d. §.sed qꝛ sentit contrariũ qꝛ cum tex.in.d.§.fi.loqua tur in fideicõmis.ꝯditionali seu relicto in diem incer tum nõ videtur differentia vtrũ sit particulare vel vni uersale.qꝛ clarum est omni casu nõ transire dominiuꝫ in fideicõmissariũ ante ꝯditionis euentum plus plꝫ opinio Jmo.per rõnes suas.¶Scdo limitauit illum tex.singulariter Jmo.in dcõ.§.si quis filium sub du bio forte ꝑcedere in fideicõmis.ꝯditionali.secus in fi deicõmis.pure relicto per not.per glo.in.d.§.si quis filium.in simili dum glo.respondet ad.l.fina.C.cõia de lega.⁊ qꝛ est exorbitans vt dixi:ergo ⁊c̃.in hoc etiã tenuit ꝯrium Paul.de castro.in dicta.l.fi.sed qꝛ est eadem rõ in vtroqꝫ cum nunꝙ transeat dominiuꝫ in fideicõmissariũ nisi restitutiõe facta vt hic plene i gl. contra hanc rõnem do.Pau.iudicio meo facit quia si teneamus.d.§.fi.habere locum in fideicõmis.par ticulari vt ipsemet tꝫ in precedenti limitatiõe retuli ⁊ in fideicõmis.puto nõ esse verum ꝙ vtroqꝫ casu esset eadem ratio qꝛ imo in fideicõmis.particulari mortuo puto testatore transire dominiũ vt.l.a ticio.ff.de furt. cum similibus.⁊ hoc etiã facit cõtra id qḋ retuli eum tenere in precedenti lectione quare magis placet opi nio Joan.de imo.per nota.per glo.in dicto.§.si qs filium per quam apparet nõ esse tantam rõnem in fi deicom.puro sicut in ꝯditionali.¶Limitat ẽt ⁊ ter tio.d.l.fi.§.fi.Pau.de ca.in ꝯsilio.x.incipiẽte clarũ est ⁊c̃.nisi heres qui alienasset soluẽdo pro restituen do ꝑcium fideicõmissario tempe eueniẽtis ꝯditionis qꝛ tunc ꝑferetur fideicõmissarius emptori.allegat l. plane.la.ij.§.j.de lega.j. ¶Quarto limitat illam.l. Pau.de cast.ibidem scꝫ in dicta.l.fi.§.fina.de leg. secundo.vt non habeat locum quando testator exꝑs se ꝑhibuisset alienari qꝛ illa expressa ꝑhibitio est for tior vt notatur per glo.in.l.cum pater.§.libertis.ff.de leg.ij.relinquit tñ cogitandũ.idem ꝯsuluit Pau.de ca.in ꝯsilio.xvj.incipiẽte in cã que vertitur in.x.col. Et puto hoc verũ.qꝛ qñ est expresse ꝑhibita alienatio a testatore tunc ꝯctus alienatiõis nõ vꝫ ẽt a pncꝫ.l.filius fami.§.diui.ff.de leg.j.sed in casu.d.l.fina.valuit ab initio alienatio qꝛ erat facta alienatio pendẽte ꝯditio ne fideicõmis.quo casu interiꝫ valet ꝯctus ⁊ alienatio vt.d.l.fi.§.fina.aũt.C.cõia de lega.⁊ no.Bart.hic vn de in casu.d.l.fi.§.fi.difficilius iualidatur contract⁹ qui a pncipio valuit ꝙ cõualescat ꝯctus qui a princi pio fuit nullus.l.patre furioso.ff.de his qui sunt sui vel alie.iuris.⁊ in regula ꝙ ab initio.¶Quinto limi tat illum.§.fi.Raph.cu.ibi ⁊ dicit fuisse limitationeꝫ Bal.in dicta auten.res que.in pncipio scꝫ vt ille ter. locum habeat quando ignorantia ꝑcessit facto testa ris qui in fine viuente herede prohibuit aperiri codi cillos in quibus cõtinebatur fideicõmissum.⁊ sic no luit interdici administrationẽ heredi.vt ibi in text.se cus ergo si ignorantia aliunde ꝙ opera ⁊ facto testa toris ꝑcessisset.tñ mens oĩum doct.in.d.§.fina.⁊ in d.§.sed qꝛ.cum seq.est in ꝯrium scꝫ ꝙ habeat locum ille tex.vndecũqꝫ ꝑcedat ignorantia.dũmodo sit ꝑ babilis.⁊ si bene ꝯsiderentur verba Bal.in.d.autẽ.res que.ipse nõ ita voluit sed intẽtio eius est dicere ꝙ si in casu.d.§.fina.fideicõmissuꝫ fuisset relictũ in testa mento nõ posset dici ꝙ heres illud ignorasset quia in dubio ꝑsumitur scire contẽta in testamẽto vt no.per glo.in.l.cum heres.ff.de liber.leg.⁊ ipsemet Raph. in dicto.§.si quis filium nõ videtur approbare illud di ctum Bal.¶Sexto limitat illum.§.ibi Rapha.cu. ⁊ in dicto.§.si quis filium vt nõ habeat locũ in aliena

ᵃ¶Alimẽtoꝝ.adḋ lud.ro.ꝯsi.cccxxvij.⁊ not.ꝙ lꝫ res subiecte restitutiõi ꝑ dote restituenda obligari possint tñ cũ grauatus recepit fruct⁹ ascendẽtes ad restõnẽ tũc nõ põt alienare ꝑ ipsa restituẽda iste est casus simpliciter i.l.mulier.§.cũ ꝑponeretur.ff.eo.⁊ ita alle.ro.cõsilio.cccxxxij.⁊ vide ꝑ pau.de cast.ꝯsi.xvij.⁊ viḋ hic in apostillis ad bart.an ꝑhibit⁹ alienare nisi in casu necessitatis q̃ dicatur necessitas ⁊ an ꝙfit ꝯdẽnat⁹ ꝑ maleficio dicatur necessitas.

tione facta ex ti.lucratiuo qñ ille.§.ſingularis loquitur in ti.oneroſo ſed in ꝯrîuꝫ videt̃ tex.iuncta gl. magna in.d.§.ſi quis filiũ.que dicit ibi ſubaudiri maxie qꝛ ille tex. loquit̃ in tit.lucratiuo ꝛ vꝫ alienatio maxie fauoꝛe libertatis.ergo etiã eo ceſſante tñ ꝑ Rapha. facit qꝛ.d.§.eſt exoꝛbitans.ergo ꝛc̃.ꝛ iſta tene menti qꝛ ſepiſſime de facto accidunt. ¶ Item põt alienari ꝛ ꝑſcribi res relicta per fideicõ.ꝯditiõale ſi ꝯditio erat in ptãte fideicõmiſſarij negligẽs eã adimplere.ita dixit Jmo.in.l.hr̃di.§.ſi pars per illũ tex.cũ glo.ff. de ꝯdi.ꝛ de.qõ reputat no.ꝛ ſingulare ad limitationem d.§.ſinaũt.C.cõia deleg.cogita tñ an ſit vex. ¶ Itẽ põt alienari per manumiſſionẽ ſeruus ſubiectꝰ reſtitutiõi.d.§. ſi quis filiũ qõ itellige vt ibi plene notatur. ¶ Item põt alienari qñ heres eſt grauatus reſtituer̃ quicqd ſuperit.l.titius.ꝭ.eo.ꝙ intellige ꝭm ꝙ hodie hr̃ in.d.auten.ꝯ rogatus.C.eo. In glo.in ver.res q̃ ibi illa coꝛrigit ꝛc̃. ꝯrîũ tenuit hic Ang. ꝛ cõiter doc. vꝫ ꝙ etiã iure iſto.ffoꝶ.res ſubiecta reſtitutioni fideicõmiſſi vniuerſalis pure nõ poterat alienari preterꝙ in caſibus ſupra exceptuatis ꝛ hoc ꝑ.d.§. ſed qꝛ ibi ꝭm veterẽ diſpoſitionẽ exponendo ꝓut de neceſſitate dꝫ exponi ꝭm Pe.Cy.ꝛ Bar.ibi idelt ſicut veteres leges ꝓhibebant alienari.ita ꝛ noue. ꝑ hoc ẽt facit ꝭm Jmo.hic tex.in.d.l.ſi.§.ſi.de leg.ij.ſumpto argumento a ꝯrîo ſenſu.nec obſtat tex.in.d.l.ſi heres iſtitutus.§.j.alle.in gl.qꝛ ꝭm Jmo.dꝫ intelligi ꝙ ibi alienatio de facto ꝓceſſit.ſic ẽt dr̃ de manumiſſiõe ꝛ tñ itelligit̃ õ manumiſſiõe q̃ õ fcõ ꝛ ñ de iure ꝓceſſit vt pꝫ ꝑ no.in.d.l.quidã ita.§.ſiqs filiũ.ꝭ.eo. ꝛ cum ange. ꝯcoꝛdat in effectu Pau.de ca.hic. ꝛ dicit ẽt Raph. hic ꝙ iſta eſt cõis opi.ꝛ cum dicta rñſione data ad dictam.l.ſi heres.videt̃ etiã ꝯcoꝛdare Bart. in.d.§.ſꝫ qꝛ.ꝛ plus placet ꝙ rñſio Ang.data ad.d.l.ſi heres. ¶ Addit bñ vnum.d.§.ſed qꝛ iuncto.§. ſinaũt auaritie vꝫ ꝙ titulus reddit̃ nullus adeo vt heres emptori nõ preſtet vſucapiendi ꝯditionẽ qõ olim nõ reperiebatur.imo potius erat ꝯrium vt pꝫ in dictis locis. In rebus vo relictis per fideicõ. vniuerſale ſub ꝯditione de iure.C.eſt itroductũ ꝙ alienatio interitu facta pẽdente ꝯditione teneat.ꝛ eueniẽte ꝯditione reſcindat̃ d.l.ſi.§.ſinaũt ſub ꝯditione.C.cõia deleg. ꝭm Bar. ꝛ Ang.poſt glo.hic ꝙꝙ Jmo.dicat videri fuiſſe inductũ de iure.ffoꝶ.ver.d.l.ſi.§.ſi.de leg.ij.per arg. a cõtrario ſenſu vel a ſpeciali.ſꝫ certe ibi nullo mõ vr̃ ꝓbari alienationẽ factã interim pendẽre ꝯditiõe tenere qñ eſt facta a ſciente.ꝛ in hoc ꝑ iura autenticoꝶ nõ coꝛrecta ſunt iura.C.vt no.gl.cõiter appꝛobata i auten.de reſtitu.ꝛ ea q̃ parit ꝛ Bar. ꝛ alij in.l. ſeruo legato.§.j.cum ꝯcoꝛ.ibi poſitis.ꝭ.de leg.j.lꝫ glo.hic cum ſi.ꝯrium dicat ꝛ male. ¶ Jñ ea.glo. ibi nõ expectata ꝛc̃. ¶ No.ex hac glo.ſingulr̃ ꝭm Jmo. ꝙ in rebus ſubiectis reſtitutioni alienatis nõ requirit̃ reſtitutio etiã verbalis ꝛ iſtud hic ſequit̃ Bart.qui alleg.aliam glo.in.d.§.ſed qꝛ. vbi etiã idem tꝫ Bar.adde ꝙ Nico.de nea.hic allegat ad hoc aliam glo. inſtit. de fideicõ.hr̃di.in.§.ſed qꝛ ſed Raph.hic dicit ꝙ Jac. de are.ꝛ Alberi.de roſa.tenẽt ꝙ requirat̃ reſtitutio ꝛ idem tꝫ Saly.in.d.§.ſinaũt ſub ꝯditõne.ſed nõ recedo ab opi.glo.cuiꝰ opi.vidi ſeruari in pꝛactica ꝑ vicarios huius ciuitatis. ¶ In ea.glo.ibi in odiũ ꝛc̃.per hoc dicit Ang.hic ꝙ illud qõ dr̃ hic in tex. bona alienata per heredẽ iputari ſibi in quartã eſſe verũ.etiã ſi heres vellet bona alienata redimer̃ ꝛ fideicõmiſſario reſtituere volens ſibi heres in quartã iputari.qꝛ cum ius iſtud ſit fideicõmiſſario acquiſitũ eo inuito nõ poteſt heres ſibi illud auferre ꝛ maxime cũ hoc fuerit in heredis odium introductũ vt hic in glo. ꝛ ſequit̃ hic Jmo. Ludo.hic ꝯ per.l.ſi fundũ per fideicõ.in ꝑnc. ꝭ.de leg.j.adde ꝙ Ang.in.l.quarta.Jac.ad.l.falci. tꝫ idem ꝙ ꝭ arg.l.j.§.ſi reꝫ depoſitã.ꝭ.depo.ꝛ capi.

a ¶ Ludo.de vrbe. adde ꝙ idẽ ludo. ꝯſil. ꝟ.alr̃.dicit idẽ ꝛ alle.bal. vbi ꝭ. dicit tñ an ſit vex non diſcutio ꝑ nũc.

mutare ꝯſiliũ de re. iu.li.vſ. ſed Jmo.ibi ꝯrîũ tenuit ꝛ ſic eſt ibi ꝯrius qꝛ mutare põt ꝯſiliũ heres.cum nõ afferat ꝑiudiciũ fideicõmiſ.alleg.no.in.d.c.mutare pꝛimã opi.teneo nec obſt. ratio Jmo.qꝛ ſi fideicõmiſſariꝰ nõ vult illas alienatas ſibi reſtitui ſed heredi in quartã iputare ſatis dr̃ agi de ꝑiudicio ipſiꝰ fideicõmiſſarij eoipſo qõ ꝯ voluntatẽ ipſius aliquid fieret.§.ꝑterea. ſi quis inſti.de act.ꝛ.l.ſi.ꝭ.de vſu ꝛ habi.nec ob.d.l. ſi fundũ. qꝛ illud ideo ibi ẽ qꝛ ꝑcium debebat̃ reſpectu certe ſpeciei nimiꝶ ſi ſpecies põt ſolui vt ibi.ꝛ.l. fideiuſſoꝛ euictiõis.ꝭ. de dol. excep. Item illud nõ fuit ibi inductũ in odiũ alterius ꝓut hic in gloſa notat̃ ꝛ no.Bal.in.l.ij.C.ad.l.falc.ꝑterea fideicõ. ibi ꝯſentit. ꝛ ſic heres nõ fuit in dolo. ¶ In ea.glo.ibi item eſt argu.ꝛc̃.de hac materia an falc.ꝛ treb.poſſit tñ in vna re detrahi.vide plene per Bar.ꝛ doct.in.d.l.in quartã.ꝛ ꝑ oẽs in.l.filiũ.C.famil. herc.per glo. ꝛ doct.in.c.Ray.de teſta.ꝑ Bal.in.l.iubemꝰ. in ꝭ.col.C.eo.ti.aliquid hic ꝑ Ang.ꝛ in.l.ij.C.ad.l.fal. vbi plene ꝑ Cy.Bar.ꝛ Jmo.in.l.ſi pupillus.§.ſi ego.ꝭ.ad.l. falcidiaꝶ. ¶ Quid aũt in legittima debita in re nature.an poſſit in vna re deduci vide ꝑ Jac.de bel.poſt ibi no.per glo.in autẽ.de reſtit. ꝛ ea que parit in ꝑn.per Ja.de are.ꝛ Cy.hic ꝛ Cy.in.d. autẽ. res que in ſi.ꝛ Oldra.in ꝯſilio.cc.xxv.ꝛ ꝯſilio.cvij.qõ incipit circa ius municipale.ꝛ per glo.que incipit imo habuit res in.d.c. Raynaldus.ꝛ ibi doct.ꝛ ꝑ Jac.bu.ꝛ Bal.in.l.ij.C.ad.l.falc. per Bar.ꝛ alios in.l.ſuus quoqꝫ.in ſi.ꝑnc.ꝭ.de heredi.inſti.ꝑ Guil.ꝛ Bal.in.l.ſancimꝰ.in ꝑnc.C.de inoffi.teſta. ꝑ Cy.in.l. filium.ꝛ ibi late Bal.in.xiij.col.cum ſeq.C.fa.herc.ꝛ ibi Saly. in.viij.col.ꝛ Bal.in.l.iubemꝰ.i.ꝭ.col.C.eo.ti.ꝛ in.l. magis puta.§.ne paſſim.ꝭ.de rebus eoꝶ.Ang.ꝛ Jmo.in.d.l.in quartã ꝛ Bal.in.l.nõ amplius.§.ſi.ꝭ.de leg.j.ꝛ in repeti.c.ſi pater.in vlti.colũ.de teſta.in.vj.ꝛ per Bal.in rubꝛi.ꝭ.de reꝶ diui. in.ij. col.vbi ponit ſingularia verba vꝫ ꝙ nõ poteſt filiꝰ petere legittimaꝫ de rebus alteri legatis qꝛ pater põt legare cuicũqꝫ vult dũmodo filio remaneat legittima.allegat.§.quãobrem in autẽ. de reſtitu.ꝛ ea que parit col.iiij.ꝛ idem ſentit Bal. in.d.l. non amplꝰ.§.ſi.qõ eſt intelligendũ niſi pater legaſſet oẽs melioꝛes res alijs.vide etiã no.per Bar.in.l.ij.C. qñ ꝛ qui. quarta pars debe. Et breuis eſt concluſio ꝙ ſit arbitrio iudicis arg.d.l. nõ amplius.§.ſi.cum.l.ſeq.ꝛ.l.ſcimus.in ꝑnci.C.de inoffic. teſta. ꝛ in.d.l.ij. quando ꝛ quibus quarta pars debe.ꝛ latius vide in locis.ꝭ.allegatis. ¶ Ultimo Ang.ꝛ Jmo.hic notabiliter ꝯcludũt ꝙ pupillus cui facta eſt ſubſtitutio pupillaris poterit nihilominus bona ſua alienare nec poſtea per ſubſtitutũ poterũt reuocari qꝛ ſicut teſtatoꝛi nõ interdicitur alienatio bonoꝶ ſuoꝶ poſt conditũ teſtamentũ ita nec pupillo pꝰ ſubſtitutionẽ pupillarem dꝫ eſſe interdicta alienatio bonoꝶ ſuoꝶ qꝛ ſubſtitutio pupillaris cenſet̃ teſtm̃ ipſius pupilli.l.papinianꝰ.§.ſed nec ipuberis.ꝭ.de inoffi.teſt.ꝛ.l.ij.§.ꝑus.ꝛ.l.patris.ꝭ.de vulg.ꝛ pu. Bal.tñ iudicio meo melius in.l.nec ei.§.eoꝶ.ꝭ.de adoptio.dixit hanc alienationẽ eſſe interdictã pupillo niſi ob iuſtam cãꝫ facta ſit.allegat tex.in.l.j.ver.ſed nõ nullos.in ver.aut ſubſtitutum.ꝭ.de tutel.ꝛ rõnibus diſtr.ad idem eſt tex.in.l.ſi.§.ſinaũt ſub ꝯditione in ver.ſubſtitutꝰ.indiſtincte ipſuꝫ itelligendo.C. cõia deleg.ꝛ hanc ẽt partẽ ſequit̃ Ludo.de vrbe a.§.pꝛimo. qõ bñ no. Adde ꝙ Bar.in.l.ſed ſi in ꝯditione.[illegible] ſeruũ cõem. ꝭ.de here.inſti.querit an pupillus poſſit diminu[illegible] pꝛimonium ad ꝑiudicium ſui ſubſtituti pupillaris ꝛ dicit ꝙ [illegible] per.d.§. ſed nõnull[illegible]s.nec obſtat ꝭm eum.d.auten.res que [illegible] loquit̃ in ſubſtitutione fideicõmiſſaria.ꝛ cum Bal.in.d.§.[illegible]ſeruum.tranſit ibi ſimplr̃ Jo.de imo.nõ ob.d.§.ſinaũt cõditione.qꝛ loquitur ẽt ille.§.in fideicõmiſſaria.nõ ob.d.§.ſed nõnullos. a ꝯrîo ſenſu qꝛ loquit̃ in tutoꝛe alienãte ex iuſta cã quo caſu pupillus nõ poſſet retractare factum tutoꝛis ꝛ per ꝯñs nec ſubſtitutꝰ cuꝫ nõ poſſit venire heres ꝯ factum defuncti.vt in autẽ.de iureiurando a moꝛ.preſti.in ꝑnc.colum.iiij.a ꝯrîo aũt ſenſu ſi non interueniſſet iuſta cauſa potuiſſet pupillus retractare. ꝛ per conſequens ſubſtitutus ex perſona pupilli.ꝛ per hoc tranſeo cum opinione Bal.ꝛ Jmo.

Quidam. ¶ Si teſtatoꝛ ꝑmo legat poſtea rogat plegata veniũt in fideicõ. vniuerſali ꝛ nõ eſt alibi ꝭm Cy.ꝛ Ang. ¶ No.ꝙ in ſũmario dictum eſt procedit quando teſtõꝛ grauauit per hec verba poꝛtionẽ reſtituas.vel ꝑ

verba vniuersalia seu futuri tẽpis vt quicqd ad te puenerit ⁊c.
vt.l.cum pr̃.§.fidei tue.ſ.de leg.ij.⁊.l.cuz virũ.C. de fideicõ.
q̄ pmo fallit nisi testator phibuisset res p̃legatas alienari vt est
tex.not.dignus in.l.lucius.§.plurib⁹ ⁊ ibi Barto.j.eo. titulo.
¶ Scd̃o fallit in dote vel alio debito p̃legato.d.l.lucius.§. ma
ritus.⁊ ibi oĩno vide Bar.⁊ Bal.in autẽ.res que.C.cõia dele.
⁊ in.d.l.cum vir.C.de fideicõ. ¶ Tertio limitat̃ iste tex. proce
dere qñ p̃legata primo facta sunt postea rogatus est hr̃s resti
tuere portionẽ suam secus eẽ per.l.ticia.ſ.ad.l.falci.ſm cõem
opi.gl.⁊ doc.⁊ est tex.sing.sed certe ille tex.nihil pbat.q: ibi te
stator grauauit restituere hr̃ditatẽ.quo casu nunq̄ veniunt p̃le
gata vt hic in ver.hr̃ditariã.⁊ in.l.si ticius.ſ.de leg.iij.pp hoc
Imo.in.l.fideicõ.§.fi.j.eo. dicit q̄ istud mẽbruz glo. h nõ bñ
videt̃ iure probari pro cõi opi.põt induci.l.ticiã.nam q̄ ibi ma
gis attendatur q̄ testator p̃legata reliquerit post fideicõmis. q̄
qd̃ vsus fuerit verbo hereditatis pz q: si pus p̃legasset venire in
fideicõ.saltez portio illorum legatorum.quã heres habebat iure he
reditario vt pz in.d.l.in fideicõmissaria.§.fi.qd̃ non fit in.d.l.
ticia.q: pus factũ est fideicõmis.sed Bar.ibi dum opp.de.d.l.
fideicõ.§.fi.⁊ etiã pro cõi opi.facit iste tex.sumpto argumento
a ɔ̃rio sensu.pro quo etiã facit qd̃ notat̃ in simili.j.qñ dies leg.
ced. ¶ Scd̃o no.q̄ si testator grauat restituere p hec verba por
tionem hr̃ditariam vel hr̃ditatez ⁊c.non veniunt p̃legata: nec
etiam per fideicom.vt hic iuncta.l.si ticius. ¶ Quod pmo ele
ganter limitat̃ non procedere.vbi extraneus grauaret̃ restitue
re filio testõris.vt est casus ppetuo no.ſm Bar.ibi in.l.liberto
§.filium.ſ.de ãnu.leg. ¶ Scd̃o limitat̃ si locutus est per verba
generalia.d.l.cum virũ.facit.l.cum postea.§.fidei tue.ſ.de le
ga.ij. ¶ Tertio limita ⁊ declara vt colligit̃ ex tex.in.l.fideicom
missaria.§.fi.j.eo.ti. ¶ Quarto limitauit hic Bar.⁊ cõiter mo
der.nisi talia p̃legata absorberet quasi totũ patrimoniũ testato
ris facta per testatorẽ equali diuisione inter hr̃des vt hic p euz
per tex.singularẽ in.l.quid ergo in fi.cum glo.ſ. de leg.j.⁊ idẽ
ibi sequit̃ Bar.Ang.⁊ moder.⁊ per Bal.in.d.l.cum virũ.⁊ p̃
dicta faciunt an si hr̃ditas aufertur ab indigno ⁊ applicet̃ fisco
auferãtur etiã ei p̃legata de quo habes casum singularẽ q̄ no.
in.l.eum qui.§.pro parte.ſ.de his qui.vt indig. scd̃m Bal. in
d.l.cum virũ.hoc puto veruz in casu illius.§.in quo delictum.
nõ ɔcernebat nisi partẽ hereditatis.al's aũt videt̃ q̄ vbi pter
delictũ venit puandus hr̃s tunc ẽt p̃legata auferant̃ sibi per fi
scum.l.si sequens.§.i.ſ.ad sil. ¶ Quid aũt in donatõe facta fi
lio vel vxori an veniat restõne fideicõmissi vltra hoc no.p Bar.
⁊ doct.in.l.cum virũ. vide oĩno Bar.in.l.filiũ quem habentẽ
in vlti.col.⁊ ibi etiã per Bal.⁊ Saly.C.fami.herc.per Bal. in
palleg.auten.res que in ver.sed quid si ver.⁊ in.l.in donationi
bus.C.ad.l.falc.⁊ in.d.l.cum vir. ¶ An aũt p̃legata veniant
in vulgarẽ substitutionẽ Bar.hic tenuit q̄ nõ per.l. sextiliani.
ſ.de leg.iij.⁊ ille tex.ad hoc nõ est alibi ſm By.Ang.⁊ Jo.de
imo.hic. ¶ Hoc limitat solus Guil.de cu.in repet.l.p̃cibus.in
vij.colũ.C.de ipube.⁊ alijs substi.esse verũ nisi dies talis legati
nõ cesserit in psona illius cui legatũ ⁊ substitutio vulgaris facta
est.vt si decessit legatarius viuo testõre q: tunc dz distingui aut
substitutio vulgaris fuit ei facta per h verba substituo ei in here
ditate seu in portione hereditaria.⁊ nõ venient p̃legata . al's si
allegat istuz tex.⁊ in.l.fideicõmissaria.§.fi.j.eo.⁊.l. si ticius.ſ.
de leg.iij.quod ppetuo no.ad limitationẽ.d.l.sextilia. ⁊ hr̃ de
articulo etiã aliqd Jac.bu.in.d.l.cum virũ. ¶ Item dubitatur
hic vtrum p̃legata veniant in substõne cõpendiosa facta p ver
ba directa extraneo a milite in quo Imo.hic p plura verba con
cludit q̄ sic.q: de ea iudicandũ est vt de pupillari nõ devulgari
attento q̄ hec substitutio locũ hz post aditam hereditatẽ q̄ est
ſm naturã vulgaris ⁊ ſm naturã pupil.l. post additã.⁊.l. p̃ci
bus.C.de ipube.iuncta.l.iam hoc iure.ſ.de vulg.⁊ pupil.sicut
ergo in pupillari veniunt p̃legata.vt.l.cum pr̃.in pnci.ſ. ad.l.
falci.⁊.l.sed ⁊ si plures.§.ad substitutos.ſ.de vulga.⁊ pupil.⁊
ita ⁊ in ista cõpendiosa.sed ɔ̃rium puta q: de tali cõpendiosa in
ducatur vt de vulgari vt aperte colligit̃ ex no.p Ja. bu. in.d.l.
p̃cibus.⁊ per Cy.in.l.in testõ.la.j.C.de testa.mili.in versi. sed
adhuc instatur ⁊c.⁊ p Ang.in.l.centurio.ſ.de vulg.⁊ pupilla.
nam per ipsaz succedit̃ tm̃ defuncto.l.milites etiã.ſ.de testam.
mili.⁊.d.l.centurio.sicut ⁊ per vulgarẽ insti.de pupil.in pnci. ⁊

q̄ equiparet̃ vulgari firmat expresse Bar. hic in ver.
quero an id qd̃ deuenit ad aliquẽ ex substõne cõpen
diosa ⁊c.sicut ergo in vulgari nõ veniunt p̃legata.l.
sextiliani.de lega.ij.l.miles.§.p parte.ſ.de leg.ij.ita
⁊ in ista.nec obstat q̄ p̃legata veniunt in substõne pu
pillari[a] q: illud ideo est q: substitut⁹ pupillari succe
dit nedum in bonis defuncti testatoris.sed etiã in bo
nis pupilli ⁊ p cõsequens in p̃legatis ipsi pupillo.d.
§.ad substitutos.secus in vulgari ⁊ cõpendiosa q: p
istam succedit̃ tm̃ in bonis testatoris. Item inq̄tum
Bar.hic ɔcludit q̄ illud qd̃ acquisitũ est ex substõne
fideicõmissi venit in restõne fideicõmissi seruata tñ di
stinctione que fit in p̃legatis hic per tex.reputatũ sin
gularẽ iuncta gl.in.l. si ticius.ſ.de leg.iij.vñ si testõr
vsus est his verbis. q: grauat restituẽdo portionẽ su
am ⁊c.tunc in restõne fideicõmissi venit acquisituz ex
substitutione fideicõmis.sicut hic dr̃ in p̃legato.⁊ seq
tur simplr̃ Imo.⁊ Ludo.hic sed aduerte q: Bar.cir
ca hoc vltimũ in.l.sceuola.in fine.j.eo. tenuit ɔ̃rium
per.l.pater.§.quindecim.cum ibi nota. de lega.iij.⁊
idem tenuit Ang.in.l.ita tamen.§.qui suspectam.j.
eo.referens ita consultũ ⁊ decisum per Ray. de forli
uio.⁊ ita etiam tz Ang.in.d.l.cum virũ. sz prima opi
nio videt̃ verior.quã etiam sequit̃ Raph. hic ⁊ imo.
in.d.§.suspectam.p.d.l.si tici⁹ cum ibi no.in glo. fi.
⁊ q: si p̃legata veniunt in fideicõ.vt hic de qbus ma
ior videbat̃ dubitatio q: nõ sunt portiones hr̃ditarie
q̄to magis venire dz acquisitũ ex fideicõ. vniuersali
qd̃ sapit naturã portionis hr̃ditatis.l.naz qd̃.§.fi. cũ
l.seq.j.eo.⁊.l.filius.ſ.q̄ cum eo.nõ obstat.d.§. qn
decim.q: portio alterius ibi nõ venit ad alium ex vo
luntate testatoris q: non grauauit illum. vt restituere
tur alteri.ideo nõ mirandum si portio sua intelliga
tur illa solum quam testator sibi assignauit.que ratio
cessat in casu nostro in quo expressa dispositione testã
tis peruenit ad istum:portio alterius etiam absqz alia
redemptione ⁊ precij solutione. Et de hac materia
vide etiam aliquid per Ange.post Barto.in dicta.l.
heredes mei.§.cum ita ⁊ per Rapha.in dicta.l. cen
turio.⁊ dicta hic per Barto.in dicta questione limita
vt per eundem in dicta.l.liberto.§.filium.per casum
notabilem illius.§. ¶ Querit hic Rapha.quid si te
stator institutis filijs dixit qd̃ eos inuicem substituit
quandocũqz decederent sine liberis ⁊ omnibus dece
dentibus tunc ticium substituo in hereditate.[b] an ve
niant in ticium portiones p̃cedentiuz que ex fideicõ
missa.obuenerunt vltimo decedenti .videtur q̄ non
scd̃m eũ per istum tex.⁊ dicta.l.si ticius.q: de heredi
tate facta est mentio.tamen dicit quod vidit consili
um Fulgo.in contrarium.⁊ q̄ respondebat ad alle
gata in contrarium q̄ loquantur quando verba gra
uaminis dirigebãtur ad grauatum.secus si ad onera
tum vel simpliciter.l.heredes mei.§.cum ita in fine.
j.eodem.sicut enim quando dixit totam hereditatẽ:
venit totum in fideicõmissum ⁊ ibi ita.⁊ si dixit here
ditatem quia indefinitiua equipollet vniuersali vt in
iuribus vulgaribus ⁊ hoc tenet hic Rapha. pro quo
adducit quia testator hic fecit duas substitutiones vt
dictum est:ergo voluit ad vltimũ substitutũ totum de
uenire:argumento.l.vel singulis.de vulg.⁊ pupilla.
respondet ad dictam.l.si ticius.q̄ ibi fideicõmissum
fuit pmo factum ⁊ postea secutũ est relictum de quo
dubitat̃ an veniat in fideicõmis.p̃cedens. Item ibi fi
deicõmissum quo ego sum rogatus fuit purũ.vnde si
testator voluisset q̄ tota hereditas veniret ad illũ cui
ego sum rogatus restituere nõ grauasset alium dare
mihi ⁊ nõ fecissz istuz circuitũ ⁊ ſm ista limita no. per
Barto.hic in qõne.ſ.proxime relata. tamen contra
eum facit ratio generaliter posita in dicta.l. si ticius.
ibi dum dicit q: hereditatis ⁊c.⁊ id qd̃ no. Bart. hic
in fi.seq.§.si is qui.

a ¶ Pupilla
ri.vide Oldr.
ɔsi.cvij.
b ¶ In hr̃di
tate. Rapha.
cõmẽ.ɔsi.iij.i
cipiẽte testõr
h.istituit tres
sorores ea cõ
ditõ ne q̄ aliq
vel aliqb⁹ mor
tuis sine libe
ris ps decedẽ
tis deueniat i
supstites ⁊ si
oẽs decesserit
sine liberis di
cta sua heredi
tas libere ɔue
niat i primio
res dicit eadẽ
verba q̄ hic re
fert do. Alex.
⁊ ibi ɔcludit q̄
mortua prima
sorore sine li
beris scd̃a cũ
liberis . tertia
sine liberis q̄
primiores vo
cent̃ ad ptem
etiam quã ɔse
quuta ẽ tertia
ex morte pme
vigore fidei
cõmis.lati⁹ ibi
vid ⁊ dicto cõ
silio se subscri
psit Fulgo.

Si is qui. ¶Si h̄r̄ditas ob heredis culpam ꝯfiscat̄ fiscus quartaꝫ retinet ⁊ residuū fideicōmissario restituit.h.d. ¶No.ꝙ dictū est in sūmario ex quo habes notare ꝙ ius detrahendi quartā nō solum transit ad vniuersalē heredeꝫ grauatū.l.ꝙꝙ.C.ad.l.falc.lꝫ etiā ad quēcunqꝫ vniuersalē successorē sicut hic transit ad fiscū qui nō per oīa habet̄ loco heredis sed successoris.l.inter eos.§.fi.ī.de fideius.⁊ ibi no.in glo.⁊ probat̄ in.l. quotiēs.in fi.⁊ ibi ꝑ Bar.ī.de noua.⁊ in singulari.q.Bal. in l.vnica.circa.ix.q.C.qñ nō petē.par.⁊ per hoc dicit Ang.ꝙ si de restituēdo grauat⁹ dederit se in arrogationē vel ingressus fuerit monasteriū.arrogatio ⁊ monasteriū poterūt detrahere quartā trebellianicam.
¶Scdo no.ꝙ vbi h̄r̄ditas acquirit̄ fisco transit ad fiscum cū cōmodo ⁊ incōmodo suo.ꝯcordat.l.cū fisco s̄.ad silla.⁊.l.si ser.plu.§.si qs añ.s̄.de leg.i. quā intellige vt ibi fuit dictū ⁊ videbim⁹ in.l.recusare.§.meminisse.ī.eo.hoc intellige veruꝫ qñ hereditas transit ad fiscuꝫ ex delicto h̄r̄dis.secus si ex delicto defuncti.l.cū filius.§.fi.s̄.de leg.ij.⁊ ibi ꝑ Dy.⁊ alios ⁊ circa ea q̄ hic no.in glo.pe.in fi.dic ꝙ glo.dicit ꝯ tex. in.l.j.§.occisoꝝ.ver.qd ergo in fi.ff.ad silla. vbi pꝫ ꝙ ēt in habenda qōne de familia est seruāda distinctio. d̄ qua hic in prima parte huius gl.scꝫ quando occisus fuit testator clam possit etiā ante habitā qōneꝫ de familia adiri hereditas vt ibi:lꝫ secus si palā.l. necessarios.ver.non alias eo.ti.

q **Uia poterat.** ¶Institut⁹ de restituēdo grauatus cuiuscūqꝫ cōditionis existat cogi pōt adiri ⁊ restituere.si fideicōmissari⁹ velit suo ꝑiculo hereditatē adire.nec tūc quartā detrahere poterit.h.d. cum.l.seq.¶In tex.ibi relicta est ⁊c̄. in fi.l. exponit Imo.hic.s.ex substōne ex qua forte nō est repetitum fideicōmissuꝫ ⁊ ꝺm hanc expositionē facit iste tex. licꝫ ipse nō dicat ꝙ fideicōmissari⁹ volens heredē cōpellere adire ⁊ restituere p̄fertur substituto vulgari ēt qñ fideicōmissuꝫ nō est tacite vel exp̄sse repetitū a substituto.ꝓ quo etiā est text.ꝺm vnum intellectū glo.in.l.facta.§.iulian⁹.ī.eo.⁊ no.Bar. in.l. si p̄roni.§.fi.ī.eo.⁊ Bal.in.l.nō iustam.C.eo.per illū tex.ꝺm vnum intellectū.de quo vide ꝑ Bar.⁊ alios in.l.j.s̄.de vul.⁊ pupil.in.iiij.q.ṗnci.in versi.dubitat̄ quid si ille ⁊c̄.vel potes exponere istaꝫ l̄r̄am ibi relicta.s. ex dispōne ab itestato si nō adiret̄ h̄r̄ditas ꝺm Imo.¶No.ar.ꝙ ꝑ h̄ v̄ba nolo adire nō īducit̄ repudiatio si.n. īducta eēt repudiatio nō posset postea h̄ adire.l.sic̄.C. d̄ repu.her̄.sꝫ de hoc dic vt pleñe ꝑ bar.i.l.si qs su⁹.s̄. d̄ iure delib.per gl.⁊ doc.plene in.l.qui se p̄ris.C.vñ liberi.cum ꝯcor.certe iste tex.nihil ad hoc facit q: posito ꝙ etiā induceret̄ repudiatio ꝑ dicta verba:nihil ominus potuisset heres cogi adire.vt.l.nam qđ circa ṗn.ī.eo.⁊.l.si legat⁹.in ṗn.ī.eo. vel al̄r responde vt hic ꝑ Bar.¶Item no.ꝙ heres grauatus de restituendo per fideicōmissuꝫ cogit̄ regl̄r adire inuitus ⁊ restituere.qđ limita nisi testator disposuerit ꝙ nō possit cōpelli heres inuitus adire ꝑ fideicōmissuꝫ.l.si p̄roni §.fi.ꝺm vnam lecturā.⁊.l.facta.§.si sub ꝯditiōe ver.plus eni ⁊c̄.ī.eo.⁊ no.glo.in.l.debitor.in ṗnc.in ver.ꝯ voluntatē.ī.eo.⁊ ibi clare Ang.qui ex illa glo. etiā colligit ꝙ si testator heredē grauatū ꝑ fideicōmissuꝫ instituat ꝑ hec verba.s.instituo te si volueris esse h̄r̄s nō videt̄ disponere ꝙ nō possit cōpelli per fideicommissariū adire.qđ est valde notabile ꝺm eū ⁊ sequitur ibi etiā Jo.de imo.ꝓ quo potestis addere id qđ habetur in.d.l.apud iulianū.in ṗn.ī.eo.¶Iteꝫ not.ex tex.ibi alieno periculo ⁊c̄.⁊ ibi oī cōmodo arcebitur tex.per quē antiquit⁹ fuit determinata qđ vt refert h̄ Dy.ꝙ si duo ꝯxerūt societatē ⁊ vn⁹ eoꝝ nolebat alteri ꝯsentire volēti certā mercantiā facere. ⁊ ille rñdet faciā illam meo periculo ⁊ mercantiā fecit cum magno lucro ꝙ socius qui ꝯdicit nō debeat habere partē lucri qđ sequit̄ Dyn⁹ Ray.Bar.Ang.⁊ moder.hoc dicit Pau.de ca.hic in lect.paduana.ꝓ quo Ludo.allegat bonū tex.in.l.si vnus ex socijs.§.si vnus.s̄.ꝓ socio.⁊.l.idemqꝫ.§.si mādauero.s̄.manda.⁊ idē tꝫ Ange.⁊ Jo.de imo.in.l.postulante.§.sed ⁊ si in hmōi.ī.eo.per illū tex.dum loquit̄ de fenerante suo periculo.⁊ idē tꝫ pau.de ca.in.l.pe.§.mancipia.s̄.sol.ma.per illum text.⁊ per.d.l.si vnus ex socijs.⁊ idem tꝫ Ange.in.l.ex duobus.s̄.de neg. gest.
¶In glo.in ver.neqꝫ illud glo.hic ⁊ quasi cōiter docto.cōcludunt ꝙ de iure ciuili cā suspitionis nō est allegāda de necessitate in recusatione iudicis per.d.l.aptissimi. in ver. putat hēre suspitionē sed de iure canonico.secus.c.ij.requiris.c.cū spāli. d̄ appel.c.suspitionis de officio deleg.⁊ idem voluit glo. ⁊ doct.in.l.item suspect⁹.s̄.de ꝓcura.⁊ in.d.l.apertissimi.que aūt sint legittime cause recusatiōis vide per glo.in.c.cām que.⁊ in.c.cū super de offic.deleg.per Jo.and.in.c.legittima.de appel. libr.vj.Spec.de offi.deleg.§.supest videre per doct.in.d.c.cuꝫ spāli.⁊ in.c.postremo.de appella.cum si.¶Subdit tñ hic Ange.post Jac.de are.ꝙ etiā de iure ciuili recusatio nō dꝫ esse temeraria.puta si iudex esset delegat⁹ de ꝯsensu vtriusqꝫ partis non tenebit recusatio nisi appareat iusta cā suspitiōis allegat not. per Inno.in.d.c.cum spāli.in glo.que incipit hic habes arg. cum glo.seq.in fi.⁊ in glo.in verbo suspectū la.j.bene facit tex.in.c.ꝓposuit.de appel.pro hoc Imo.hic allegat tex.in auten. ⁊ cōsequēter.C.de sen.⁊ certe est casus in autē.offerat̄.C.de litis cōtest.⁊ in.c.cum olim.de cā posses.⁊ dꝫ hoc casu probari ꝙ cā suspitionis supuenit de nouo ita dixit do.Ant.⁊ expressius Imo.in.c.j.circa.xij.col.de iudi.pro hoc tex.in.c.insinuāte. de offic.deleg.⁊ ꝙ legit̄ ⁊ notatur.l.ij.C.de consor.eius.litis. ⁊ aduerte etiam ꝺm Ange.hic q: etiam de iure ciuili semp requirit̄ ꝙ recusans iuret iudicem habere suspectū.⁊ lꝫ Imo. hic dicat hoc se nō reperisse in iure expresse tñ dicit ꝙ gl. hoc firmat in dicta.l.apertissimi.ibi sequit̄ Bal.⁊ dicit ibi Saly.ꝙ illa gl. tenetur ne detur materia calūniandi.sed tñ scdm euꝫ nō habemus de hoc tex.expressum tñ Oldra.vt refert hic Nico.de nea.⁊ Cy. etiam hic dicit quosdā ita tenere scꝫ ꝙ causa remota suspitiōis non sit de necessitate allegāda ⁊ ꝓbanda.puta causa ex qua processit inimiticia īter iudicē ⁊ partem.ita intelligat̄.d.l. apertissimi. sꝫ causa proxima puta ꝙ sit inimicus debet allegari ⁊ ꝓbari nec obstat scdm eos iste tex.q: hic loquitur in actu mere voluntario scꝫ adeundi vel repudiandi.⁊ neminē grauat si non vult heres adire suo periculo.sed questio predicta loquitur in actu necessario idest in iudicio quod redditur in inuitum.l.inter stipulantē §.j.ī.de ver.oblig.⁊ lꝫ prefati docto.ita transeāt. tñ cōmuniter tenetur opi.glo.in.d.l.aptissimi scꝫ ꝙ nō sit de necessitate probanda causa suspitionis proxima vel remota.per illam legeꝫ.in ver.puta ⁊ opinio Oldra.⁊ sequacium nō videtur iure probari.
¶Et iuxta p̄dicta dubitatur an ꝓcessus factus per iudiceꝫ recusatum post recusationē sit ipso iure nullus.Inno.in dicto.c.cum speciali tenuit ꝙ nō quia nō meminit hoc se legisse nisi appelletur.⁊ idem ibi tꝫ domi.Anto.⁊ domi.Cardi. ⁊ Specu. in titu.de recusatione.§.qualiter.ver.quid si delegatus. ⁊ Ange.⁊ Rapha.hic ⁊ etiam Bal.in.l.j.C.si quacūqꝫ predict⁹pote.⁊ Ange.in dicta.l.apertissimi.nisi ꝺm Ange.ibi arbitri essent electi vl̄ superior cepisset de causa suspitionis cognoscere nil tamē allegat ⁊ pro prima opinio.allegatur tex.in.l.nō distinguemus §.cum quidam.s̄.de arbitris.⁊ tex.in.c.iudex.de offic.delega.li.vj.vbi iudex recusat⁹ non desinit esse iudex nisi postq̄ per arbitros fuerit ꝓnūciatum causaꝫ suspitionis ⁊ recusationis eē legittimā.ꝓ hoc etiam q: quandoqꝫ opponitur aliqua exceptio impediens ꝓcessum ad vlteriora si tñ iudex ad vlteriora procedit ꝓcessus tꝫ nisi appelletur.c.ex parte.M.de appel.l.ait pretor §.ꝑmittitur.s̄.de mino.l.a procedēte.C.de dilatio.cum filib⁹.⁊ vtrobiqꝫ Barto.⁊ ita debet esse in casu p̄misso. pro hoc facit tex.in.c.ij.requiris.de appellatio.duꝫ dicit ꝙ tunc demū iudex recusatus dꝫ supersedere in cause cognitione dum dicit ea suspicio probata est.⁊ idem vr̄ velle tex.in.c.ij.de appel.in.vj. in fi.
¶Alia fuit opinio Barto.hic dicentis processuꝫ esse nullū ipso iure per tex.in.l.j.C.si quecūqꝫ predi.pote.vbi facta recusatione iudex oī iurisditiōe ṗuatus est.ergo ꝓcessus est nullus.c.lꝫ.

de officio legati.ꝛ.C.si a nō cōpetenti iudi.per totū.ꝛ idē tenuit Hosti.ī.d.c.cum spāli.ꝛ hanc pteꝫ sequit do.abb.ibi si āpli⁹ corā iudice recusatio nō cōparuit recusans vl' alr ñ ꝯsensit in eū ꝛ Pe.de anch.transit cū opi.Bar.in.d.c.iudex.ꝛ originaliter opi.glo.ij.q.vj.in.c.quotiēs epi.ꝛ.iij.q.v.in.c.qꝛ suspecti. Sꝫ certe pōt rñderi ad.d.l.j.ꝙ ibi est spālis casus pp illud detestabile crimen iudicis.ita dixit Jnn.in.d.c.insinuāte.ꝛ Ang. h ꝛ bal.ī.d.l.j.vel dic ꝙ iō ibi pcessus ē null⁹.qꝛ fcā recusatōe icontinēti iurisditio iudicis recusati transferebat ad iudices certos ibi noīatos.secus in alio casu qꝛ iurisditio nō transit in aliū nisi facta electiōe arbitroꝝ.d.l.apertissimi.ꝛ.l.fi.C.de iudi. item p opi.Bar.pōt allegari glo.ī.d.l.aptissimi.in ver.executore.q̄ dicit ꝙ iudicans desinit esse iudex quo ad iudicandū facta recusatione.itē p hac pte facit qꝛ recusatio ꝛ appellatio equipant.c.sup eo el.ij.de appel.ꝛ.d.l.aptissimi ꝛ no.Jo.an.in rub. de ap.in antiqs sed facta dū pendet appellatio sunt nulla ipso iur.c.p tuas.de sen.excō.l.j.j̄.nil nouari.ꝛ ita p hanc rōem tꝫ Saly.in.d.l.aptissimi.ī.vij.no.qui etiā ad hoc pōderat id qđ ibi no.glo.in ver.executore.q̄ dicit ꝙ desinit esse iudex p recusationē.p hoc ēt allegat id qđ hr in auten.offerat.de li.ꝯte.ꝛ.d.l.j.C.si quacūqꝫ p̄di.po.sꝫ ad istud argumentū ꝙ recusatio ꝛ appellatio a pari pcedant potes rñdere ꝙ per oīa nō equipant recusatio ꝛ appellatio.pbatur in.c.si ꝯ vnum.in fi.de offi.dele. lib.vj.ꝛ no.in.d.c.sup eo.p̄terea posito ꝙ equipent attñ pcessus fact⁹ pendēte appellatōe ab interlocutoria añ inhibitionē tꝫ.c.nō solū.de appel.ī.vj.ita dꝫ tenere pcessus fact⁹ recusatiōe pendente cuꝫ recusatio nō respiciat diffinitionē cāe pncipalis tñ cū dicta opi.Bar.ꝯcordat ēt Lap.allegatiōe.j.ꝛ ita ēt tꝫ Jo. an.in.d.c.ij.de appel.ī.vj.post Archi.ibi p illaꝫ rōnem.qꝛ recusatio ꝛ appellatio a pari pcedunt.idē sentit gl.in.d.l.iudex.ī.ꝟ.pponat in fi.abb.ī.d.c.cuꝫ spāli.vt dixi sequit opi.bart.qꝛ per solā ppositionē recusationis īficit adeo iurisditio vt cām cōmittere nō possit sine recusatoris assensu nec pcedere in pncipali.nisi pus discutiat articulus recusatiōis vt pbat in.d.c.cuꝫ spāli ꝛ in.c.ij.reqris.eo.ti.ꝛ in.d.c.iudex.ꝛ in.d.c.legittima.ꝛ h dicit ipse esse verū etiā si recusans fuit postea citat⁹ coram iudice.recusator tñ non cōparuit.qꝛ talis citatio tanꝙ temeraria nō hꝫ artare citatū.qm̄ vbicunqꝫ iudici notū est exceptionē cōpetere absenti sua citatio nō tꝫ.l.quesitū.ꝛ ibi Bar.j̄.de re iudi. notat Jnno.ī.c.ij.de dilatio.cum si.Jtē qꝛ talis citatio est pcessus attentus ꝯ iuris ordinē cum pus debuisset pnūciare sup recusatōne ergo nō tꝫ.l.plataꝫ.C.de sen.Si aūt recusans postea citatus cōparuisset corā iudice recusato.ꝛ fuerit p̄sens pcessui valebit pcessus qꝛ pars patiēdo iudicē ad vlteriora pcedere vr renūciare exceptioni recusatiōis.vt in simili pbat in.d.c. ex parte. ꝛ p no.p Bar.in.d.l.a pcedente.ꝛ ita dicit se lati⁹ tenuisse in sua disputatione incipiēte duo clericali ordi.ꝛc̄. ¶ Tertia fuit opi.Lap.in.d.c.ij.de appel.in.vj.ꝙ hoc pendēte a futuro euentu qꝛ si pnūciabit iudicē nō fuisse legittime recusatū valebit pcessus.secus si pnūciabit iudicē fuisse legittime recusatū prout in simili dicimus de pcessu facto per iudicē pendēte appellatione ab interlocutoria.c.nō solū.de appel.in.vj.ꝛ declarat Bar.ī.l.iij.in.ij.q.ī.de appel.reci. ¶ Quarta fuit opi.Jmo.in.d.l. quidam ꝯsulebant in.x.col.cuꝫ seq.j̄.de re iudi.dicētis de iure ciuili pcedere opi.Bar.ꝛ seqnaciū qꝛ tm̄deꝫ operat de iure ciuili sola recusatio ꝙtum de iure cano.operat recusatio ꝛ cāe suspitionis expressio ꝛ pbatio vna cuꝫ snīa sup recusatione lata vt pbat in.d.l.aptissimi.iūcto.d.c.ij.requiris.sꝫ sic est ꝙ de iure cano.lata snīa sup recusatiōe iudex recusat⁹ desinit esse iudex ꝛ sic oīs ei⁹ processus eēt nullus.d.c.iudex.ergo de iure ciuili pcessus factus post simplicē recusationē dꝫ esse nullus.de iure ꝟo canonico procedat opi.Jnno.iūcta dicta opi.Lapi in.d.c.ij. ꝛ hoc p dictū capitulū iudex.vbi per recusationē nō desinit oīno esse iudex nisi postꝙ pronūciatū fuerit cām suspitiōis forē verā ꝛ legittimā.pro hac opi.adducit qꝛ vbi exercitiū iurisditiōis potest elidi.vt in casu nr̄o ppter exceptionē recusationis.tūc si nō obstāte exceptiōe iudex pcedat vr reijcere exceptionē.c.ex pte.el.iij.de app.ꝛ no.Bar.ī.d.l.a pcedēte cuꝫ si.si tñ pronūciet postea verā esse cām recusatiōis tūc processus fact⁹ post recusationē irritabit per.d.c.nō solum.qꝛ appellatio ꝛ recusatio a pari pcedunt.d.c.sup eo.ꝛ istam quartā opi.ēt tꝫ Jmo.in.d.c.cum spāli.Ro.hic nō facit mentionē de opinio. Jo. de imo. sed dicit ꝙ ista opi.quā ponit Jo.de imo. distinguēdo ius canonicum ꝛ ciuile fuit opinio do. Mathei matesila.in.c.insinuante.de offic.deleg. Roma. aūt nō decidit.qꝛ dicit ꝙ questio ista tunc de facto pendebat.[a] Do.de sancto Gemi.in dicto.c.iudex.ꝛ in.d.c.quotiēs episcopi.distinguit aut nō est recusatus licet in veritate sit suspectus ꝛ valet processus.d.c. iudex. Aut est recusatus ꝛ qꝛ recusatio nō fuit admissa ē appellatum vel ad sedem apostolicā itineratum.ꝛ tunc nō valet processus.ita potest intelligi tex.in.d.c. quotiens episcopi.cum gl.aut nō est appellatū nec itineratum ad sedem apostolicā que itineratio haberet vī appellationis iuxta.c.dilecti.de appella. ꝛ tunc si est facta recusatio ꝛ electi sunt arbitri qui de causa suspitionis debeant cognoscere.ꝛ tunc nō videtur ꝙ processus valeat qꝛ cognitio est transfixa in arbitros. ita dicit sentire Hostien.in.c.legittima.de appellatio.in vj.ꝛ probatur ſm Domi.in dicto.c.ij.requiris.in.ꝟ.tunc aut nō sunt electi arbitrio ꝛ tunc sunt opinio. inter Jnnoc.ꝛ sequaces ex vna.ꝛ Hostien.Barto. ꝛ sequaces ex altera.tamen veriorē putat esse opinionem Hostien.ꝛ Bar.per.d.c.iudex.inducendo sic. nam tex.ibi probat ꝙ recusatus lꝫ iurisditioneꝫ habitu nō exercitio.patet qꝛ si non haberet iurisditionem habitu non posset cōmittere causam. etiam de consensu partiū qꝛ cōmittere causaꝫ est iurisditionis vt ibi ī gl.fina.ꝛ ꝯsensus partium nō tribuit iurisditionē ei qui caret habitu iurisditiōis.l.priuatoꝝ.C.de iurisditio.om.iudi.c.significantibus.de offic.deleg. sicut ergo pbatur in.d.c.iudex.ꝙ nō potest cōmittere cāꝫ sine recusatoris assensu apparet ꝙ nō pōt exercere iurisditionem sine recusatoris assensu. ¶ Limitat tamen h Domi.in dictis locis secutus Lapū allegatōne pma nisi iudex recusatus reijceret exceptionē recusationis notorie falsaꝫ. hoc exprimendo in repulsione. qꝛ tūc valeret pcessus postea factus.qꝛ in notorijs nō requiritur ordo iuris.c.euidētia.de accusatio.cum ibi no.quoniam.de filijs p̄sbyte.de hoc artitulo etiā aliqd ponit Jo.de imo.in.l.i.§.i.j̄.de appel.ꝛ do.Abb.in rubri.extra de appel.puto etiā de iure canonico verā esse opi.Bar.cum ita videat probari in.d.c.iudex. ī ver.non pōt qđ denotat p̄cisam necessitatē adeo qđ actus aliter geri nō potest.vt no.glo.in.c.j.de re.iur.in.vj.l.nemo pōt.s̄.de leg.j.cum si.ꝛ no.Bart. in.l.gallus.in pn.s̄.de libe.ꝛ posthu.ꝛ Bal.in.l.i. in pe.col.C.qui admit.ꝛ in.l.fi.in vlti.colū.C.de fideicō.ꝛ in.l.j.s̄.de iniusto testō.non ob.tex.in.d.l. nō distinguemus.§.cum quidā.qꝛ ille tex.facit pro opi.Bar.prout allegat eum Lap.dicta alleg.ꝛ Jo.and.in.d.c.ij.de appel.in.vj.ꝛ dicit do.Ant.in.d.c.cum spāli.ꝙ ille.§.cum quidā facit pro ꝛ ꝯ opi.Bar. vt dixi.qꝛ ibi non dr ꝙ sit opus appellare.sꝫ ꝙ pōt per exceptōneꝫ doli repelli ille qui se fundū ex actis gestis post recusationē ꝛ dubitatio doct.est solū vtrū sit necesse appellari ab actu facto per iudicē recusatum ad hoc vt actus rescindatur.p̄terea potest ibi intelligi de exceptione doli prout est facti vel intētionis iuxta.l.qui se debere.cuꝫ glo.s̄.de ꝯdi.ob cām. ¶ Vel tertio rñde ꝙ.d.§.cum quidā.loqtur in arbitro.nos aūt in iudice prout latius respondet Jo.de imo.in.d.c.cū spāli non ob.tex.in.c.ij.requiris.ꝛ in.d.c. legittima. cum silibus.qꝛ īmo faciunt pro opi.Bar.vt ibi in ver.tūc demū.ꝛ soluꝫ pōt iudex procedere qñ arbitri sunt exclusi a iurisditione sua.ad alias allegata in ꝯrium pꝫ responsio per.d.c.iudex. inducēdo vt proxime dixi referēdo Domi.ꝛ per alia que.s̄.relata sunt. ¶ Postremo Bar.hic post Jac.de are.dubitauit an filius qui nō vult hereditatē adire puetur legittima ꝛ concludit ꝙ sic.vt hic per eum cui adde Cy.Ray.Bal.Saly.ꝛ Fulgo.idem tenentes in.l.heres. institu.C.

a ¶ Pendebat.vide eūdē lud.ꝯsilio. ccxx.vbi multas opi.refert ꝛ vide p eundem Alexan.ꝯsilio. clxxxij.

de ipube.ꝛ Bar.in.l.ꝑ herede.§.seruos.in aliquib⁹ lecturis.ꝛ in.l.gerit.in.vj.col.ſ.de acqui.hꝰdi. ꝛ i.l. i.de vulg.ꝛ pupil.in.iiij.q.ꝛ Bal.in.l.vnica.in versi. quo ad primã qõnez.C.qñ non petẽ.ꝑtes.ꝛ Ang.in ꝯsilio.lxxxj.incipiẽte subtiliter ꝛ Abb.in.c.raynutius ad fi.de testa.ꝛ rõ fundamẽtalis est q: fili⁹ legittimaȝ habere dȝ iure instõnis.ꝛ sic iure hꝰditario.§. aliud quoqȝ caplm in autẽ.vt cũ de appel.cogno.sed insti-tutus nõ potest ꝑ parte acceptare ꝛ ꝑ ꝑte nõ.l.i.ꝛ.ij. ꝛ.l.si ex asse.ſ.de acqr.hꝰdi.ꝛ hereditas accrescit ad eunti ꝑ parte inuito.l.vnica.§.is ita.C.de cadu. tol. idem tȝ Pau.de ca.in.l.j.ſ. de acqui. hꝰdi. ¶Sed Ro.ibi in.l.j.C.qñ nõ petẽ.ꝑtes.voluit ꝯriuȝ.q: fili⁹ cẽsetur creditor mortuo patre.lȝ nõ eo viuo.l.i.§. si i puberi.ff.de colla.bo.sed creditor institutus põt sine dubio repudiare hꝰditatem.ꝛ petere id qd sibi debe tur.l.vt debitũ.C.de hꝰdi.act.cum ibi no.l.fi.§.i.C. de cur.furio.l.si quis legatũ ad fi.cum ibi no.j. ad.l. cornel.de fal.¶Item q: legittima nõ vr debita iure hꝰditario vt dicit Bart.imo vr debita ꝯditione ex.l. oĩmõ.C.de inoffi.te.vt no.gl.i autẽ.p̄sbyteros.C. d epis.ꝛ cler.¶Item q: legittima est quota bonoꝝ nõ aũt quota hꝰditatis.vt pȝ in.l.papinian⁹.§. quarta. ſ.de inoffi.testa.ꝛ no.Bart.in.l.ex facto.la'grande. ſ.de here.insti.ꝛ lȝ Ro.in.d.l.j.de acqui.here.relin-quat cogitandum. tñ hoc firmat in.d.l.vnica.C. qñ nõ petẽ.par.¶Sed nõ recedo a cõi opi.ꝛ ad primũ arg.adductũ in ꝯriuȝ responde ꝙ si illud esset veꝝ se queret ꝙ filius nõ posset institui sub ꝯditiõe potesta-tiua.ꝛ ꝙ filius eo casu posset successionẽ ꝯsequi absqȝ eo ꝙ ꝯditionẽ ptãtiuaȝ ipleret etiaȝ iure antiquo ꝯ.l. suus quoqȝ.ꝛ.l.iam dubitari.de hꝰdi.insti.ꝛ.l. si pr. C.de insti.ꝛ substi.p̄terea etiã patronus in legittima dr creditor.l.si patronus.in ver.ex debita.j.de dona. ꝛ tñ nõ potest repudiare hereditatẽ ꝛ ꝯsequi legitti-mã nisi in casu.l.si libertus.j.de bo.liber.de quo ifra dicam.sequit ergo ꝙ hereditas non est ꝓprie debita sicut illud qd debet iter viuos.nõ obstat ꝙ legittima debet ꝯditiõe ex lege ꝛ nõ iure hꝰditario sed ex quo-ta bonoꝝ q: rñdeo ꝙ p̄terꝙ quo ad es alienũ dr esse pars hꝰditatis ꝛ ſm quid dr esse portio hꝰditaria.vñ de ꝑea hȝ locum vtile iudiciũ fami.hercis.sicut ꝑ he reditate.l.ii.§.si quarta.ſ.fami.her.vnde dicit Bal. ꝙ ꝑ legittima datur petitio hꝰditatis vt ipse no.pro-bat in.l.nõ est.C.fami.herci.ꝛ in.l. si quis in suo.C. de inoffi.testa.ꝛ in repe.l.pater filium.ſ.de inoffi.te sta.circa pe.chartaȝ.vbi ista clar e ponit ꝛ saltez hoc est verum qñ in testõ sibi relicta est iure instõnis vt re linqui dȝ.¶Que ꝯclusio fallit ᵃprimo nisi datus filio substitutus vulgaris ꝛ fili⁹ grauatus esset legatis rerũ suaꝝ.q: tunc põt legitimã accipere.ꝛ residuũ ad sub stitutum transmittere vt est casus reputatus sing. i.l. si libertus patrono.versic.quid ergo.j.de bo.liber.ꝛ no.Bar.ꝛ doct.in locis p̄alleg.ꝛ ita intelligit qd no. Bal.in.l.ꝙdiu.la.j.ſ.de acquir.here.ꝛ in.l. scimus. in p̄nc.v.qõne.C.de inoffi.testa. ꝛ in.l. papinianus. §.quarta.ſ.de inoffic.testa.ꝛ in.d.l.heres. ꝛ volunt doct.in dictis locis ꝙ hec limitatio nõ ꝓcedat vbi fi-lio esset datus tm̃ substitutus.sed tñ nõ esset grauatus legatis.benefacit.l.si solus.ſ.de acqui.hꝰd. sed solũ ꝓcedat vbi grauatus est legatis.tñ Ange.in.l. si pa-ter.C.de insti.ꝛ sub ꝯdi.factis.ꝛ Bal.in.d.l.i.C. qñ non petẽ.nõ vident curare ꝙ sit grauatus legatis. sȝ satis sit ꝙ habeat substitutũ per.d.l.si libertus patro ño.Saly.aũt in.l.qm̃ in p̄oribus.in vlti. col. videtur tenere ꝙ indistincte filius abstinens ab hereditate p̄-uetur legitima per.l.si libertus.sub ꝯditione.§. existi mo.j.de bo.libe.ꝛ.l.suus quoqȝ.§.sed si filius.ſ. de here.insti.vbi filius põt institui sub ꝯditione potesta tiua quam si nõ implet substitut⁹ admittit. ꝛ respon-det ad.l.si libertus patrono.ꝙ ibi loquit in patrono

ᵃ¶Fallit.addo q̄ posui ſ ad bar.in caracteribꝰ de tortis. ꝛ his adde an filius q si vult hereditatẽ adire possit ꝯseq ius patronat⁹.

aliud in filio inter quos est differẽtia.naȝ patrono legittima nõ debet iure institutionis vt.l.siue.§.excludit.j.de iure patrona. secus in filio.l.iter cetera de liberis ꝛ posthu.ꝛ.d.§.aliud.Iteȝ bonoꝝ possessio ꝯ tabul.que datur patrono nõ expugnat testa mẽtum in totum.secus in illa que datur filio.l.i.cum glo.C. de bonoꝝ pos.cõtra tabu.liber.sed ista nõ videt bona responsio ad.l.si patronus.q: si patronus in casu illo hȝ hoc cõmodum vt possit ꝯsequi legittimã.lȝ repudiet multomagis hoc dȝ posse filius cui magis debet ꝙ patrono.vt.l.si quis legatũ.§.fi. cum glo.in ver.nõ posse.j.ad.l.cornel.de fal. Pet.de ancha.in ꝯsi lio suo.cc.vel.ccciij.qd incipit In christi noĩe ex sola substitutio ne vulgari dicit idem ꝙ Saly.in.l.qm̃ i p̄oribus p̄allegata.Et addit aliam rñsionez ad.d.l.si patronus.s.ꝙ illa.l. loquit tem pore quo nõ erat inuẽtum bñficium.l.oĩmodo.C.de inoffic.te-sta.per quã.l.est inuẽtum ius agẽdi ad supplementũ legittime ꝛ remouet omne grauamen.vt.l.oĩmodo.ꝛ.d.l.qm̃ in p̄orib⁹. ꝛ ita dicit esse de mente Bart.in.l.excusatus.ff. si quis omis.cã testam̃.Sed hec responsio nõ placet q: vt pȝ in.d.l.si libertus. ver.quid ergo.iuncto p̄nc.illius.l.nõ tractatur.de supplemen-to q: patronus hȝ totam legittimã.preterea q: si ante.d.l. si li-bertus patrono.erat inductũ ꝙ grauamen legatoꝝ relictoꝝ ex traneo reijceret de legittima debita patrono.l.cum patronus. ſ.de leg.ij.lȝ aliud esset in onere legatoꝝ relictoꝝ ꝯiunctis per sonis:vt no.per glo.in.d.l.cum patronus. Pau.de ca.in.d.l. heres.dicit ꝙ ita demũ filius abstinẽdo ab hꝰditate potest ha-bere legittimaȝ. si est intantũ grauatus delegatis ꝙ eis solutis nõ supesset sibi legittima.d.l.si libertus patrono. ꝛ not. etiam ipse in ꝯsilio.cclv.incipiente visis actis.tñ si bene ꝯsiderẽtur v̄-ba eius in.d.ꝯsilio vr tenere cum Bar.in.d.l.i.cuȝ vulg.ꝛ.d.l. si libertus.ꝓbat potius ꝯrium adeo teneo cum Bar.in.d.l.de vulg.ꝛ pup.in ver.Itẽ q̄ro an aliquo casu ꝛc̃.cum ꝯcor.ſ.alle. ¶Scdo fallit ſm Bar.hic nisi fili⁹ post recusationẽ hꝰditatis mutauerit ꝓpositũ ꝛ voluerit infra triẽniuȝ adire q: tunc nec le gittimã nec aliquid perdit.l.fi.C.de rep.hꝰdi.ꝛ est verũ i filio i ptãte vt ibi.Sec⁹ in filio emancipato ſm Ang.hic q: in eo non hȝ locũ dispõ.d.l.fi.vt ibi firmat Cy.bart.bal.ꝛ cõiter alij ꝑ.l. ij.ꝛ.iij.cũ ibi no.C.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ no.bar.i.l. si qs su⁹.ſ. de iure delib. hoc tñ hic sing.limitauit Io.de imo.nisi fili⁹ emã cipatus eẽt institurus in legittima tm̃ quã repudiauit.q: postea ꝛ semꝑ poterit mutare ꝓpositũ per tex.quẽ ipse reputat singu larem in.l.ita tñ.§.si pr̄onus.j.eo.ꝛ ibi ẽt idem tȝ Imo. vbi ſ dr in pr̄ono ergo tanto forti⁹ in filio arg.l.si qs legatũ. cũ gl.j. de fal.ideȝ vr dicendũ tanto forti⁹ in filio i ptãte instituto tm̃ in legittima vt sꝑ possit mutare ꝓposituȝ ẽt post triẽniuȝ.qd est p̄-petuo no.ad limitationẽ.d.l.fi.¶Sȝ aduerte q: in.d.§.si pr̄o nus.in fi.nõ appꝫ ꝙ fuerit repudiata hꝰditas. vt ẽt ibi expsse firmat Bar.ꝛ sic non vr dictũ do.Io.iure ꝓbari ꝯ quẽ etiã fac q: idem vr dicendũ ꝛ iudicandũ de ꝑte quo ad partẽ qd de to to quo ad totũ.l.que de tota cũ vulgarib⁹.ſ.de rei ven. sed de tota hꝰditate que siliter dr q̄si debita filio.l.fi.in p̄n.C. de cur. furio.l.cum rõ.de bo.dãnatoꝝ.dȝ attendi dispõ.l.fi.que proce dit in filio in ptãte.ergo idẽ dicendũ est in ꝑte hꝰditatis tm̃.s. i legittima.ꝛ qd quo ad solã legittimã dẽat seruari dispõ.d.l.fi. est de mẽte Bart.hic dum allleg.illam.l.¶Tertio fallit dicta ꝯclusio forte in filio succedẽte ab intestato qm̃ cũ tunc cesset rõ ꝙ hẽat legittimã iure instõnis.ꝛ iure hꝰditario qd imo illaȝ hȝ tanꝙ quotã bonoꝝ nõ tanꝙ quotã hꝰditatis.d.l.papinianus §.quarta.iuncta.d.l.si qs seruũ.§.fi.cũ.l.seq.ſ.de leg.ij.ꝛ no. Bar.ꝛ doct.in.l.ex facto.la grande.ſ.de hꝰdi.insti.ꝛ i.l.quo-tiens.C.eo.ti.per ꝯñs dȝ posse capere legitimã ꝛ residuũ repu diare.q: cessant rõnes p̄dicte.hoc tñ nõ reperio tactum p̄terꝙ per do.Abb.in.d.c.Ray.vbi tȝ ꝯrium allegãdo.l.i.§. si ex fu-do.de hꝰdi.insti.q̄.l.nihil facit q: loquit in eo qui est istitut⁹ in testõ.tñ q: tenui.ſ.ꝙ de legittima q̄si in oĩbus dr quota hꝰdi-tatis.vt inquit Bal.in.l.pater filiũ.de here.insti.ꝛ dixi.ſ.iõ sto cum opi.do.Abb.¶Quid aũt si fili⁹ istitutus dixit repudio he reditatẽ salua legittima in casib⁹ non põt petere legittimã repu diata hꝰditate an valebit dicta repudiatio.dic vt per Bal.i.d. l.heres.vbi tȝ ꝙ nõ.ꝛ idem tȝ ibi Pau.de ca.ꝑ no.ꝑ glo. in.l. ij.ff.d acqui.here.ꝛ tene mẽti p̄dicta q: sunt articuli valde quo tidiani ꝛ vtiles. Alexan.legum splendor.

r **Recusare.** ¶ Recusatiõis declaratio põt fie-
ri ꝑ nũciũ ⁊ ꝑ epl'am ⁊ decretum
coactiõis ⁊ ꝯ absentẽ interponi põt.d.h. ¶ No.ꝙ he
reditas recusari põt per absentẽ vʒ interueniẽte nũcio vel epl'a
⁊ sic vr̃ hic tex.ꝙ lʒ per ꝓcuratorẽ nõ possit hr̃ditas adiri.l.pau
lus.s̃.de acqui.here.tñ possit repudiari.⁊ ita ẽt vr̃ velle glo. in
l.apud iulianũ.§.vtrũ.ĩ.eo.in ver.restituere.sʒ Bar.h ⁊ ange.
⁊ Imo.in.d.§.vtrũ.ꝯriuʒ tenẽt maxime ꝑ tex.l.ij.iũcta gl.q̃ in
cipit ⁊ in alijs.⁊ ibi etiã no.Bar.s̃.de offi.ꝓcur.cesa.⁊ q: tam
additio q̃ repudiatio ꝯsistunt in solo aĩo heredis.vt in.§.fi. in
stitu.de here.q̃li.⁊ dr̃ia.⁊ in.l.si auia.C.de iure delib. Nec ob.
iste tex.⁊ glo.in.d.§.vtrum.q: dʒ intelligi nõ de recusatiõe seu
repudiatiõe.sed de declaratiõe repudiationis.q: eo ipso ꝙ ꝯsti
tuitur nũcius ad repudiandũ talẽ hereditatẽ vr̃ quis repudia
re.sicut ⁊ in additiõe hr̃ditatis.dicim⁹ vt legit̃ ⁊ no.ĩ.d.l. pau
lus.sed Raph.h dicebat ꝙ repudiatio hr̃ditatis q̃uis ñ possit
fieri per ꝓcuratorẽ qui fũdat actũ in ꝑsona sua.tñ bene põt fie
ri per nũciuʒ qui fundat actũ in ꝑsona dñi.ita intelligit̃ iste tex.
ſm eũ.sed hoc nõ plʒ: q: illa eadẽ rõ per quã dicim⁹ actus adi-
tionis ⁊ repudiatiõis non põt explicari ꝑ ꝓcuratorẽ vt assignat̃
per glo.ĩ.d.l.paulus.al's incipit ꝑ ꝓcuratorẽ militat in nũcio.
⁊ ita est de mente Bar.hic sup hoc tex.qui loquit̃ in nũcio ⁊ de
mente Ang.in.d.§.vtrũ. ¶ Scdo no.ꝙ interponẽdo decretũ
iudicis nõ est necessaria pñtia ei⁹ ꝯ quẽ interponit̃ ⁊ sic vr̃ ꝓba
ri hic ꝙ ĩterlocutoria ferri possit parte nõ citata.ꝙ iõ est hic ſm
gl.q: interponi poterat hoc decretũ sine solẽnitate.qδ nõ est ve
rum q: ẽt non reqrit̃ solẽnitas ⁊ ordo iudicioꝝ nihilomin⁹ req
ritur citatio vt in cle.sepe.de ver.sig.⁊ in extrauaganti ad reprim.
in ver.sine figura.⁊ ibi ꝑ Bar.vnde meli⁹ dic ſm ang.⁊ doct.h
ꝙ iste tex.loquit̃ de absente ꝯtumace.vel notabili⁹ dicas ſm eos
ꝙ ista interlocutoria nõ poterat auferre ꝑiudiciũ absenti q: iu-
dex absenti mandabat ꝙ dẽret adire hereditatẽ sponte ĩfra cer
tum tp̃us si vellet al's oĩno adire ꝑiculo fideicõmissarij.vñ cum
nõ possit ꝑiudiciũ auferre nõ est ergo mirandũ si põt parte cita
ta ferri.l.sed ⁊ si interpellat̃.§.arbiter.cum ibi no.s̃. de arbit.⁊
l.diẽ ꝓferre.in ꝑn.eo.ti.⁊ est tex.melior qui sit in iure in.l.ille a
quo.in ꝑn.ĩ.eo.ſm Ang.ibi.sed vbi ĩterlocutoria põt auferre ꝑ
iudiciũ cõis ẽ ꝯclusio ꝙ semp requirat̃ citatio cã cognita.l. naʒ
ita diuus.s̃.de adop.l.de vnoquoqʒ.ĩ.de re iudi.l.a ꝓcedente
in ver.cã cognita.C.de dilatio.iũcta.l.in cãe.§.cã cognita.s̃.δ
mino.quicqd dixerit Inno.ĩ.c.auditis.⁊ in.c.querelã de ꝓcu.
vel dic ſm Pau.de ca.hic ꝙ iõ h nõ requirit̃ pñtia heredis q:
etiã si adesset nõ posset ꝯdicere [a] vt.l.iiij.§.illud.ĩ.de fideicõ.li
ber.⁊ l.qui põt inuitis.ĩ.de reg.iur.de qua materia vide ꝑ do.
de rota sua ꝯclusiõe.ccccxiij.⁊.lxxxxij.⁊ q̃dringentesima.xxij.⁊
ccccxv.incipiẽte.ne si ad sñiam ꝑ butri.Bar.⁊ Bal.in.l.ne qc
q̃.§.vbi decretũ.post glo.s̃.de offi.ꝓcon.ꝑ Bart.⁊ doct.in.l.
ꝙ iussit.ĩ.de re iudi.⁊ in.l.si opus.ĩ.de ope.no.nũcia.ꝑ butri.
s̃.Bal.in.l.j.C.de sentẽ.ex peri.reci.⁊ Bal.in.l.fi.eo.ti.⁊ ang.
in.l.j.In qbus causis obijciat̃ lõgi tp̃is ꝑscrip.ꝑ Ang.⁊ Imo.
in.d.l.de vnoquoqʒ.⁊ not.Inno.in.c.ad petitionẽ.de accus.⁊
Barto.ĩ.l.ꝯsentaneũ.C.quõ ⁊ qñ iudex.⁊ in auten.qui semel.
circa medium.eo.titu.dic vt dixi in dicta.l.si opus. Alexan.no
uissime hec dixit.

Meminisse. ¶ Nedũ scripti hr̃des.sed ẽt veniẽtes
ab intestato tam de iure ciuili q̃ de iure
ꝑtorio.nec nõ sui ⁊ necessarij hr̃des cogunt̃ adire ⁊ restituere ⁊
fiscus cui bona vacantia deferunt̃ vt municipes ⁊ collegiũ simi
liter ex senatuscõ.trebe.cogũtur adire ⁊ restituere.h.d.vsqʒ ad
§.titius. ¶ In gl.ĩ.v.ad filiũ ibi scʒ seruis.hanc gl.sequunt̃ cõi
ter doct.ꝑter Imo.Raph.⁊ Ludo.hic qui eã reprehendũt eo
q: nõ est necessariũ cogi adire.eo q: est necessari⁹ heres siue ve-
lit siue nolit.nec hʒ bñficiũ abstinẽdi.insti.de here. quali.⁊ dif.
⁊.l.i.⁊ per totũ.C.de neces.seruis heredi.instit.⁊ ideo istũ tex.
hic in ver.necessarijs intelligũt non in necessario tm̃ sed in suo ⁊
necessario.vt in nepote qui post mortẽ vel emancipationẽ filij ẽ
suus ⁊ necessari⁹ ⁊ hʒ bñficium abstinẽdi.§.sui.⁊ in.§.sed ⁊ his
permisit ꝑtor.insti.de here.quali.⁊ dr̃ia.sed tu salua glo.ꝑ no.
per glo.⁊ Bar.in.l.ita tñ.§.si pater.ĩ.eo.ti.nam lʒ qñ filius in
ꝑtãte est grauatus per fideicõmissuʒ restituere nõ sit opus aliq̃
aditione ad confirmationẽ fideicõmissi qδ ex sola existentia sui
tatis confirmat̃ vt est cãus singularis in.d.§.si pater
tamen vt facilior habeat̃ ꝓbatio cõfirmatiõis fideicõ
missi potest cogi filius adire.vt hic.idem ergo dicen-
dum est in seruo ex idẽptitate rationis. Nico.de nea.
aliter saluabat glo.dicens per istuʒ tex. ſm intellectũ
glo.ꝓbari hic ꝙ seruus institut⁹ ⁊ de restituendo per
fideicõmissum grauatus nõ dicit̃ esse necessarius he-
res rõne seruitutis sed solũ potest effici necessarius si
cogat̃ per fideicõmissariũ auctoritate senatusconsul.
trebel.ꝙ forte alibi nõ inuenit̃ sed ꝯ istud facit q: nõ
est verisimile ꝙ testator ex eo ꝙ dat fideicõmissarium
seruo voluerit eligere viam ĩpugnando sua iudicia.l.
s̃.de testa.mili.§.sicut cum oĩno esset habiturus he-
redem scʒ seruum necessariũ nõ est verisimile ꝙ ꝑ da
tionem fideicõmissarij voluerit q̃ seruus esset solutus
illa necessitate.facit ꝓ hoc q: videmus ꝙ lʒ alias per
dationẽ coheredis extranei vel substituti vulgaris sit
sublata existentia suitatis ⁊ videat̃ filio data licẽtia
abstinendi.tamen fallit qñ datus est fideicõmissarius
vt signãter no.per Bar.⁊ Bal.in.l.nõ iustaʒ.C. eo.
cum ꝯcor.q̃s allegabo in.l.apud iulianũ.§.idem iu-
lianus.ĩ.eo.⁊ etiaʒ qñ datur seruo substitutus vulga
ris non ĩtelligitur testator dare seruo licentiã abstinẽ-
di vt est glo.reputata singularis institu.de vulg.sub.
in versi.nouissime.lʒ in alio herede q̃ in necessario sit
secus.l.j.§.si ꝓponatur.s̃.si quis omis.cã testamẽti.
¶ In glo.in ver.fisco.in fine hanc glo.tene menti q:
vult ꝙ lʒ ille qui tanq̃ indignus venit ꝑuandus non
aderit hr̃ditatem.nihilominus hr̃ditas fisco acquiri
tur.⁊ idem tenuit glo.⁊ doct.in.l.eam quã in ver.tra
ditur.C.de fideicom.⁊ in.l.si sequẽs.in ꝑnc.ad silla.
⁊ probat tex.in.l.cum fisco.in ver.caduca.eo. titulo.
⁊ tex.hic in ver.vacantia.iũcta.l.j.§.diuus.ĩ. de iure
fis.⁊.l.si vacantia.C.de bo.vacan.lib.x.⁊ not. etiam
Bal.in.j.in.iiij.q.ꝑncipali in ver. Item quero quid
si heres.s̃.de vulg.⁊ pupil.quod limita vt nota. per
Bart.in dicta.l.si sequens.quam sequitur hic Imo.
⁊ isto casu etiam hereditate non adita transit heredi
tas in fiscum cum onere legatoꝝ ⁊ fideicõmissorum.
vt hic ⁊ dicta.l.cum fisco.quod cõmuñiter tenet̃ quã
do bona ꝯfiscantur ꝓpter culpam ⁊ defectum here-
dis vt q: non vindicauit necem defuncti ⁊ similia.ita
loquitur iste tex.⁊ dicta.l.cum fisco.cum sequẽti. vel
scdm Raph.hic potest iste text.intelligi ꝙ fiscus fuit
a testatore grauatus qδ fieri potuit.l. filiusfami.§.ij.
s̃.de lega.j.sed si hereditas seu bona obueniebant
fisco tanq̃ vacantia.eo q: nullus volebat esse heres δ
functi.An tunc transeat hereditas in fiscum.cum di-
cto onere Pet.de bellaperti.⁊ Joan.de imo.in.l.q
dam testamento.§.quotiens.s̃.de leg. primo. tenẽt
ꝙ nõ per regulam.l.eam quã.C. de fideicõmis.⁊ re-
spondeñt ad.l.quidam.§.quotiens.ꝙ ibi interuenit
culpa heredis vt ĩnuit littera ibi dicta.l.iulian⁹.⁊ ita
etiam tʒ Richar.malũbre.⁊ Cy.in.l.vnica.§.penul.
C.de cad.tollen.⁊ Joan.fab.institu.de eo cui liber-
tatis causa bo.adiec.§.primo.⁊ videtur probari ĩ.l.
ꝙ diuo.ĩ.de manumis.test.⁊ in.l.iiij.§.eadem.⁊ ibi
expresse glo.in versic.alia ratione.ĩ.de fideicõmis.li-
berta.Sed Bal.in dicta.l.eam quam.circa.iij.colũ.
tenuit contrarium dicens esse casum expressum hic sʒ
responde vt dixi.s̃.sed pro opinio.Bal.videtur tex.
in.l.vnica.§.fina.de cadu.tollen.⁊ ibi glo.continuã
do illum tex.ad precedẽtia.⁊ ita etiam tʒ Saly.in ea
dem.l.§.pe.sed ad illum text.rñde vt ibi per Cy. in
d.§.penul.Et de materia vide aliquid per Bart. in
l.j.s̃.de vulg.⁊ pupil.in.iiij.qõne ꝑncipali in primo
effectu substõnis vulgaris in ver. Item quero quid si
heres.⁊ per Ro.in.l.si marito.in ꝑnc.s̃.solu. matri.
Dicebat etiam hic Rapha.ꝙ ꝑmus intellectus posi
tus in hac glo.nõ procedit quia si heres adiuisset ⁊ δ
ueniret hr̃ditas ad fiscũ.et fiscus nollet agnoscer̃:nõ

[a] ¶ Contradi-
cere. ꝙ pñtia
ei⁹ q actui nõ
põt ꝯdicere ñ
sit necessaria
voluit ẽt pau.
δ ca.ꝯs.ccxvij
⁊ ꝙ citatio nõ
reqrat̃ interlo
cutoria qñ qs
est citat⁹ ad ꝓ
cessum tʒ bal.
in reptoriũ In
no.vbi alleg.
Inno.in.d.c.
auditis.⁊ ita
põt saluari.

dẽret cogi adire fisc⁹ ⁊ restitueṙ. sȝ dẽret rediṙ hr̃ditas ad p̃mũ heredẽ cũ onere fideicõmissi. l. si seruus plurium. §. ij. de leg. i. cuius ɔ̃rium inuit tex. hic vnde veriorvr̃ scõs intellectus. ¶ In glo. ij ver. vindicauerit ibi sed certe nõ teneṙ no. hanc glo. q: scõm Nico. de nea. nõ requiriṙ alibi. s. ꝙ fiscus q: aufert hereditatẽ heredi indigno. q: nõ vindicauiṫ necem defuncti nõ tenetur ipse vendicare. q: hȝ hoc in penam heredis non ex dispõne testatoris. ita est glo. hic.

Ticius. ¶ In ptãte substituti vulgariter ⁊ p̱ fideicõmissuȝ est agnoscere ex sb̃stitutione vulgari vel fideicõmissaria. h. d. ¶ No. ꝙ est in ptãte substituti vulgaris ⁊ p̱ fideicõmissuȝ eligere quã viam velit ⁊ sic facit ƀm Bar. ꝙ si testator filio pupillo instituto substituit p̱ hec verba substituo sempronium vulgariter pupillariter ⁊ p̱ fideicõmissuȝ ꝙ sit in ptãte substituti venire ex qua via velit. ⁊ idem tenȝ Ang. hic per istũ tex. quẽ dicit meliorẽ de corpe iuris. Idem ẽt tȝ hic Pau. de ca. ⁊ idẽ Bart. in. l. cẽturio. in. v. iiij. p̃ncipaľr quero. ff. de vul. ⁊ pup. posuit bal. vnum verbũ in. l. p̃cib⁹. in pe. col. C. de ĩpub. Bñdi. de plũbi. i. l. si qs seruo. j. de manu. te. vbi tȝ opi. bar. Sed Cy. i. l. p̃cibus. ibi iñ mã cõpendiose in ver. qd si testator sic dicat filium ĩpuberẽ ⁊c. tenuit ɔ̃rium vȝ ꝙ substitut⁹ admittaṙ ex illa substõne cui⁹ casus ɔtingit vt si dcedat ĩ pupillari etate adita hr̃ditate admittatur ex pupillari: sȝ si post pupillarẽ etatẽ adita hereditate decedat veniat per fideicõmissuȝ. si vo hr̃ditatem repudiet veniat ex vulgari qd̃ sequiṙ ẽt Imo. Rapha. ⁊ Ro. hic lȝ de Cy. mentionẽ non faciãt ⁊ idem Imo. i. l. centurio. ⁊ in. c. Ray. d̃ testa. ⁊ aliqd ponit in. l. latin⁹. de leg. ij. vbi tñ non bñ se firmat. ⁊ Raph. in. d. l. cẽturio. ⁊ in. l. j. ff. de iure codi. ⁊ in. l. miles. q destinauerat. ff. de testa. mil. p̱ aliqua q̃ nõ multũ stringunt iudicio meo. idõ per istum tex. cui nõ video posse r̃nderi teneo primã opi. p̱ qua ẽt bñ facit. l. si ticio fũdus. inducẽdo vt ibi p̱ Bar. ff. de vsufruc. leg. ⁊. l. fi. ⁊ ꝙ ibi Bar. in. j. q. C. de codi. ⁊ ꝙ no. Bart. in. l. j. in. ij. q. ff. de iure codi. ⁊ adde ẽt que dixi in. d. l. cẽturio. ⁊ de illis verbis ⁊ eoꝝ virtute substituo vulgariter pupillariter ⁊ p̱ fideicõmissuȝ vide no. Bal. in reper. l. in suis. in. xxxv. col. de liber. ⁊ posthu. ⁊ in. l. iã hoc. in fi. de vulg. ⁊ pup. ⁊ Imo. in. l. luti⁹. in vlti. col. eo. ti. ⁊ Imo. in. d. c. Ray. in materia reciproce. ¶ Item no. ƀm sũmariuȝ Bar. q: verbũ substituo ĩtelligitur d̃ directa substõne in eo qui est etiã p̱ fideicõmissuȝ substitutus adde ꝙ etiam si nõ esset p̱ fideicõmissuȝ substitutus nihilomin⁹ verbũ substituo sp̱ referṙ ad vulgarem substitutũ. ⁊ sic ad directã nõ aũt ad fideicommissariã. vt est tex. optim⁹ in. l. iam hoc iure ibi in vulgarem tñmodo casuȝ. ff. de vulg. ⁊ pup. ⁊ no. Bar. ĩ l. gallus. §. quidã recte. per illũ tex. cũ glo. ff. de libe. ⁊ posthu. ⁊ pleni⁹ Bar. in. d. l. cẽturio. post medium in ver. ij. opp. ⁊c. ⁊ in. l. luci⁹. in pe. q. de vulg. ⁊ pup. ⁊ in. l. ij. C. de ĩpub. ⁊ ali. maxime in. d. c. Ray. lȝ bal. in. l. humanitatis. in. xv. col. in ver. ij. queriṙ. C. de impube. ɔ̃rium tenuit ⁊ male. hoc tñ limita vt p̱ Bar. h̃ nisi testator qui ticiũ instituit heredẽ dixerit ⁊ seiuȝ ei substituo ⁊ instituo. q: tunc ɔ̃ verbuȝ substituo aliqd opereṙ portabit substõnem ẽt fideicõmissariã ideȝ vt tenuit Bar. in. d. centurio ⁊ cõiter alij ⁊ Imo. in p̃allega. c. Ray. ad qd̃ ẽt vide Bal. in. d. l. p̃cibus. post mediũ in. xviij. col. vbi no. voluit ꝙ si testator dixit ticiuȝ substituo heredẽ tunc per illd̃ verbũ substituo iũcto verbo heredẽ qd̃ est directũ. l. j. ff. de heredi. insti. l. j. ff. de vul. ⁊ pup. tantũ ĩportabit substõneȝ directã nec tunc erit verbũ cõe. arg. l. si seruus pluriũ. §. fi. cũ seq. de leg. j. de quo dicto fecit festũ. Imo. in. d. c. raynutius in materia cõpendiose. ⁊ idem voluit Ang. in ɔsilio. lxxxix. incipiẽte ɔsiderandũ. circa que vide etiã que dixi in. d. l. iam hoc iure.

¶ Suspecto add̃q̃ hic hẽs in lect. bar. de tortis. ⁊ hiis add̃ Imo. i. d. cle. pastoraľ. ⁊ no. ꝙ sic guerra excusat: ita ⁊ treuga scd̃ȝ lud. ro. sing. suis fo. viij.

Si quis alio. ¶ Eo loco ⁊ eo tp̱e quo testõr iussit restitui. dȝ hr̃ditas restitui si fieri põt. aľs poterit restitui alio loco ⁊ tp̱e si fuerit dies certa. sed ante diẽ incertã vel ɔditionis euentũ restõne facta nõ transeũt actiões trebellianico. h. d. vsqȝ ad. l. apud iulianum. ¶ In tex. ibi similẽ sunt eni similes. q: vtroqȝ casu hȝ heres dilationẽ ad restituendũ. q: in p̃mo casu dilationẽ tacitaȝ hȝ a lege. In scd̃o hȝ expressaȝ. scd̃o sunt similes q: vtroqȝ casu põt heres ante adire ⁊ restituere se suspectã hereditatẽ dicat ⁊ se aduocari a negocijs pp̱ijs. allegat si differet adire ⁊ restituere loco ⁊ tp̱e a testatore statutis. ⁊ ita intelligit Iac. de are. hic. ¶ No. in. l. sed sciẽdum ibi ĩpẽdioꝝ neminẽ teneri suis ĩpendijs alijs ministerium p̃bere ꝙ facit ad testes. vt eis debeant expense subministrari. l. qm̃. ⁊. l. si qñ. C. de testi. l. iij. §. sabino. ff. eo. ti. sed dubiũ est. qd de expensis quas testes ⁊ iudices delegati fecissent domi pro victu suo an tantomin⁹ debeat sibi dari per p̱ducentẽ ⁊ ɔducentẽ glo. reputata sing. in. c. statutum. §. insup in ver. moderatas. d̃ rescrip. in. vi. tenuit ꝙ nõ quã sequiṙ Ang. Imo. Raph. ⁊ Ludo. hic. Addo Ang. idem tenẽtem in. l. sȝ si lege. §. ꝙ aũt. el. ij. ff. de peti. here. nec ob. l. sed si hereditas. §. i. ff. de peti. here. vel ad exhibendũ. q: ibi litigabat qs ad vtilitatẽ suam sed testis ⁊ iudex interueniũt ad vtilitatẽ alienã. ⁊ siliter hic heres ad vtilitateȝ fideicõmissarij sed adde ꝙ Cy. ⁊ Ang. ⁊ Saly. in. l. qm̃ liberi. C. de testi. tenent ɔ̃rium p̱. d. l. sed si lege. §. qd̃ aũt el. ij. ⁊ Bal. in. d. l. sed si hereditas. §. i. per illũ tex. ad quẽ videtur bñ r̃nsum. ff. per Ang. ⁊ morder. hic ad. d. l. sed si hr̃ditas. qm̃ ibi illa exhibitio nõ fiebat ad cõmoduȝ exhibentis sed petẽtis. ⁊ tñ fit illa deductio. sed doct. in. d. §. insup. videnṙ simpľr transire cũ glo. illa p̱ qua etiã ponderant ibi tex. ⁊ ad. d. l. sed si hereditas. §. i. põt responderi ꝙ imo reus erat p̱ticeps illius cãe quia ad eum poterat p̱tinere cõmodũ ⁊ incõmodũ. ¶ Quid aũt in expensis factis occasione litis quas litigans repetit an de eis d̃beant deduci expense quas domi facturus fuisset vide Guil. de cu. in. l. p̱perandũ. §. siue aũt alterutra. C. de iudi. ⁊ Bart. in. l. eum quẽ temere. ff. de iudi. per Bal. in. d. §. aũt. per Anto. de butri. in. c. finẽ litibus. in vltima charta de dol. ⁊ ɔtu. Iteȝ facit iste tex. an vasallus teneaṙ sequi dñm pp̱ijs sumptibus ipsius vasalli. de quo vide aliqd per Dy. ⁊ Bar. i. l. meuia. §. fi. de an. leg. per Bal. in. l. liberti. in. vi. col. C. de oper. liber. ⁊ in. l. q manumittiṙ in fi. eo. ti. ⁊ cõiter ɔcludiṙ ꝙ pp̱ijs sumptibus vasalli teneanṙ nisi de pp̱io ĩpotens esset per. l. suo victu. j. de operis liber. Hoc tȝ etiã Ro. hic qui dicit ita hic tenere Dy. lȝ nõ inueniamus. cũ tenent ẽt idẽ antiqui quos refert Iac. ⁊ alij in. c. i. d̃ noua for. fide. vbi limitat p̃dicta nisi dñs vellet deducere vasallum extra patriã in exercitũ. q: tunc teneret dñs arg. l. cũ sepe. C. de erog. mili. an. lib. xii. ⁊. l. modios. C. d̃ susc. ⁊ arc. li. x. alio etiã mõ limitat p̃dicta. Oldr. ɔsi. ccxxiiij. incipi. factum tale est quidã miles ⁊c. s. nisi feudũ ɔcessum esset tanq̃ francũ ⁊ liberũ vt ibi p̱ euȝ. ⁊ tenẽdo illud qd̃ dixi r̃nde ad hunc tex. ꝙ hic hr̃s nullũ recipiebat cõmodũ a fideicõ. sȝ vasallus hȝ cõmodũ feudi. ⁊ ad materiã vide que no. ĩ. c. i. §. siliter. de ca. corradi. ad qd̃ etiã vide pulchre p̱ Bart. ⁊ doct. in. l. si nõ sortẽ. §. libertus. in pe. col. de ɔdi. indebi. ⁊ Bal. in. d. l. cum liberi. ¶ Scd̃o no. in. l. de etate. maxime iuncta glo. ꝙ citatus nõ teneṙ cõparere in loco sibi suspecto ᵃ ad idẽ. l. sciendũ. §. si accusatio. j. de lega. ⁊. c. ex parte. el. i. de appel. ⁊. c. accedẽs. el. ii. vt lit. nõ ɔtest. ⁊ in cle. pastoralis. de re iudi. Ang. hic se remittit ad no. per se in sua disputatiõe incipiẽte bononiẽsis a sua ciuitate bãnitus ⁊ ibi i. iiij. questione ɔcludit ꝙ si quis est bãnitus ⁊ citat⁹ ad locũ a quo ẽ bãnitus ⁊ tũc aut põt in cã cõparere per p̱curatorẽ ⁊ teneṙ cõparere si idoneũ p̱curatorẽ habere põt. l. papinian⁹ exuli. ff. de mino. l. sȝ si per p̃toreȝ. §. i. ff. qui. ex cau. ma. Si aũt nõ ĩuenit p̱curatorẽ vľ nõ ĩuenit idoneũ excusaṙ. l. idẽqȝ. ⁊ ibi no. bar. ff. p̱ socio ⁊ hec ĩtellige vo nisi timeat bãnit⁹ nõ solũ ĩferre vi p̱sone sed ẽt cãe. exẽplũ si p̱ p̱tialitates ⁊ odia est bãnitus q: tũc nullo mõ teneṙ cõparere ẽt p̱ p̱curatorẽ q: nõ cessat rõ timoris aut citaṙ ꝙ p̱sonaľr compeat ⁊ nõ tenetur vt h̃. nõ ob. ꝙ culpa sua nõ sibi dȝ esse p̱ficua. q: r̃ndet ꝙ illa culpa nõ erat ordinata ad hoc. idõ illa non attẽdiṙ. l. si vehẽda. §. idẽ iuris. ff. ad. l. rodi. de iac. ⁊ ibi no. ⁊ q: verũ est ꝙ culpa nõ dȝ esse p̱ficua. s. p̃ncipaľr sed in ɔ̃ntiam bñ põt esse p̱ficua alle. no. p̱ gl. i. l. sine heredita-

ria.§.de neg.gest.z.l.relegato.§.fi.j.de interdic.z rele.Ad do.l.iiij.in pn.si qs cau.z no.bar.in.l.ij.§.fi.eo.ti.sz io.d imo. h nō facta mentione de dictis verbis ange.dicit q pro mō dici pōt q si cā est ardua q in ea qs nō tenet mittere pcuratorez si nō vult imo et nec interdū pōt.iuxta id q habet in.l.pe.§.ad crimē.de publi.iudi.z nō tenet ps cōparere ad locū nō tutuz. z est citatio ipso iure nulla si locus est notorie non tutus: vt in cle.pastoralis de re iudi.z no.bar.h z illa clemē.pprie loqtur i causis arduis.nā loquit in cā capitali.z facit qd no.in.c.qrelā de pcur.z p doct.in.l.i.ff.de diuersis.z tpibus pscrip.z qd no. gl.in cle.cām de electiōe.si aūt cā nō erat ardua tenebit mitte re pcuratorem p infra dicēda nisi locus nō esset tutus etiam p curatori.qz tūc penitus nō artaret cōparere p hoc adducit qa qñ iudici notoriū est ipedimētū si pcedat pcessus est nullus.p ea que habent in.l.quesitū.ff.de re iudi.si aūt locus nō esset tu tus tñ nō esset notoriū.tūc si cōstat iudicez hoc scire tūc dicit p oia idē vt dictū est maxime p.d.l.quesitū si aūt nō cstet iudicē scire tunc vr q citatio in dubio artat z q pcessus de mero rigo re tenebit.tñ dari dz restitutio in integrū.si nō potuit cōparere nec p se nec p pcuratorez ex quo fuit iuste impeditus.p ea que habent in.l.fi.ff.de in integ.resti.z in.d.l.quesitū.si aūt potu isset p pcuratorē cōparere debuisz si cā erat leuis.si aūt erat ar dua.tūc lz excuset a cōparēdo z etiā a mittēdo pcuratorez sup plena defensiōe.tñ vr q debuit mittere pcuratorez si potuit ad allegādū ipedimēta.p ea que habent in.d.c.querelā.z p ea q etiam habent in.c.ex parte.el.i.de appel.forte tñ si nō miserit lz pcessus teneat de rigore.tñ poterit restitui.sicut z alias qñ p cedit cōtra iuste impeditū sm ea que habent in.d.l.fi.de resti. in integ.z in.d.c.querelā. ¶ Predictis adde no.p bal.in tit. de pace cōstantie in ver.snie quoqz.z ibi etiā ponit illud q vbi locus nō erat tutus pcuratori.q tūc nec per pcuratorē cōpare re tenet.z no.doc.in.d.c.ex parte. ¶ Item adde q vbi locus nō est tutus rōne delicti.pro quo qs citat z ɔ eum inquirit tūc nō p hoc excusat a cōparendo ita dixit bald.in.l.oēs.§.fin vo apperitor in vlti.colū.C.de epi.z cle. ¶ Item adde q vbi qs diceret locū esse suspectū pp cōes guerras prie.si potuit ipetra re saluū cōductū prout alij veniētes cōiter ipetrare csueuerant nō excusabit a cōtumacia.ita no.ccludūt dñi de rota sua cōclu sione.cccl.vt refert do.Ant.in.c.cū dilecti de dolo z cōtu.z ex pressius io.de imo.in.l.pe.§.ad crimē.post mediū.j.de pub. iudi.in.xxv.col.facit q no.bal.in.l.qbus diebus in pn.z ibi et io.de imo.s.de cōdi.z demon.vbi apparet q qs nō excusatur a cōtumacia pp locū nō tutum si potuit illū facere tutū si volu isset.arg.illius tex.z vide in materia Inno.in.d.c.cum dilecti. vbi etiā tz q vbi qs pōt cōparere per pcuratorem tenet cōpare re ad locū etiam sibi nō tutū.vt etiaz.s.dcm est. Predictis ad de etiam no.per glo.z doc.in.c.statutū.§.cū vo.in.versi.non audens de rptis in.vj.vbi dicit notabiliter.Archi.q qs excu sat si nō cōpareat ad locū nō tutum.etiā si pcessit hoc a culpa sua qz magis dz attendi iustitia z equitas q culpa delinquētis. c.cum intus.de exceptioni.z.c.qz diuersitatē de ccessione pre bende.z.d.l.papinianus exuli.z ita etiam tz Jo.an.in.d.c.sta tutum.§.cum vero.ita etiā est de mente glo.ibi dum dixit rele gatis zc.z de hoc dubitauit ro.in.l.ij.§.q diximus.s.si qs cau ti.z ibi nō decidit z nō fuit pro tūc recordatus d verbis Archi. z io.an.in.d.§.cum vo vbi hoc decidunt z ea que dicta sunt i loco nō tuto q ad eum nō teneat qs cōparere pcedat z in lo co periculoso pp aeris intēperiem sm bar.h per tex.cum gl.in l.cum ad supplicationē de renunciatione.z adde similem glo. xxiij.disti.c.cōis filius.cum concordantijs ibi allegatis in glo. ¶ Limitat hoc io.an.post antiquos in.c.cum dilecti.de dolo z contumacia nisi in aliquo loco redderet ius tpe pestis.vt ple rūqz fit Rome.z ideo lz sm eos in romana curia esset pestis nō excusaretur qs a prosequenda appellatione si ibi ius redditur facit qd no.glo.in cle.tamdiu.in ver.compromissum.in fi.d ap pel.z hic sequitur Ant.bu.in.d.c.cum dilecti.sed do.Abb.al legat in cōtrarium id qd habet hic z in.d.c.ad supplicationez z in.d.c.cōis filius.z postea concludit q si aeris corruptio est vehemens z cōplexio citati est talis q verisimilr ex accessu du bitaret de morte nō teneat comparere.ar.d.c.accedens.cū si. Nam locum pestis qs licite fugit.lxxxviij.distin.c.negociato rem.z homo hz laborare q̄tum in se est.vt mortem fugiat z de mum se cōmittere dei misericordie.xxiij.q.viij.c.si nulla.Si vo aer nō est ita corruptus seu cōplexio citati nō est talis.z tūc nō excusabit facit tex.in.d.c.cum dilecti in fi.in vo.estiuos calores zc.adducit p hac distinctiōe id qd in simili no.doct.in.c.si vo iureiurā.sup glo.ij.dum querit an si qs iurauit se in mēse augu sti iturum romā.vbi tunc nō est bonus aer debeat seruare iura mentum.Et ista etiam faciunt an clericus absens tenet etiā ve nire ad residentiā in beneficio tpe pestis.de quo dic vt p doct. maxime per io.de imo.in.c.si.super glo.fi.de cleri.nō residen tibus. ¶ Et querit iuxta predicta io.de imo.hic an citatus ad locum nō tutum possit statiz appellare a significatione loci nō tuti an vero sit necesse q prius proponat exceptionem ad hoc coram iudice si potest per se vel per alium z dicit q de hoc mul tum dubitauit io.an.in.d.c.ex parte.z q de hoc fuerunt opi.i ter Inno.z Host.z cōcludit io.de imo.q si cōmode pōt pro ponere exceptionem debeat hoc facere z illaz pbare z si iudex nō admittat dz appellare.appellatio enim ab interlocutoria cū debeat iustificari ex eisdem actis vt in cle.appellanti de appel. z plene per bar.in.l.iij.C.de appel.reci.z in.l.ait pretor.§.per mittit.s.de mino.nō posset bene iustificari ex antiquis actis ni si qñ proponit.d.exceptionem eam etiaz probet si admittit.d. excepto.sed vbi non potuit eaz pponere possit appellare z po terit hoc casu iustificari appellatio ab interlocutoria ex noulter actitandis.qz reperit grauatus.z.l.vel canō.nō obligat ad im possibile.c.nemo pōt de reg.iur.in.vj.z.l.impossibilium.j.de re.iu.z ita limitabitur.d.cle.appellanti.vt nō habeat locum in casu isto z ita putat esse de mente ioā.an.in.d.c.ex parte.similr dicit q si notorium esset locum non esse tutum qd statim possit appellari.qz pp notorietatem poterit iustificari ex eisdem actis appellatio.ita cōcordantur opi.sm eum. Adde q dum ipse p mo limitat cle.appellanti.q in.d.casu potest procedere tex.in d.c.ex parte.z dum dicit q vbi est notorium potest incontinen ti appellari.Adde q de hoc est glo.in cle.pastoralis.§.pisana in versi.notorio.de re iudi.potest etiam addi q vbi grauamen rōne suspitiōis loci nō tuti processisset a facto iudicis me citan tis cum sciat vel scire debeat me ex tali citatione grauatum.pos sum incontinenti appellare.argumen.c.i.de dila.z ibi no.io. calde.z do.abb.in.c.ex parte adde q Pau.de liaza.in cle.qa contingit de religiosis domi.tenet q imo indistincte possit ap pellari statim si quis sit citatus ad locum nō tutum etiam si nō opponat exceptio.mouet qz tale pceptum de se grauat z ideo dz posse appellari.sicut alias appellat ab interlocutoria pp ali qd grauamē z sufficit grauamē re ipsa.lz iudex nō credat se gra uare.c.cum cā z.c.dilecto de appel.z hoc tenet Ant.bu.z Jo. de imo.in.d.c.ex parte.z pro hoc videtur casus nō cauillādo in.d.c.ex parte.z in.d.c.venerabilibus.§.sed si ex cā de sentē. excō.in.vj.z refert Jo.mon.in.c.concertatiōi.de appel.in.vj. q hanc opi.seruat curia.passus est satis dubius z premitto ca sus in quibus doc.concordant.nam vt fuit dictū qñ locus esset notorie non tutus omnes cōcludunt non esse necesse proponi exceptionem sed posse statim appellari de cle.pastoralis.item quādo nō esset etiam tutus ipsi procuratori.d.c.ex parte.item quando locum non esset tutū procederet a facto iudicis his ca sibus procederet qd habetur in.d.c.ex parte cum si.Sed ex tra hos casus est dubium.z q non possit appellari cum effectu facit qz appellatio ab interlocutoria debet iustificari ex antiqs actis.d.cle.appellāti.quomodo poterit iustificari hoc casu cū nulla sint acta.In ɔtrium facit.d.c.ex parte.cuz si.que indistin te loquuntur per que puto in puncto iuris veriorem esse opin. Pau.de liaza.z io.mo.z sequatium tamen equior videt opi. z concor.Imo.h bene fatendum est q obijciatur exceptio tūc anteq reijciatur.d.exceptio non iuste appellatur.d.c.dilecto. ita procedat.d.c.venerabilibus.§.z hocipsum.vt imo.dicit specifice in.d.c.ex parte.de qua materia vltra predicta vide p Jo.mon.z alios i.c.venerabilibus.§.z hoc ipsum de senten. excōmu.in.vj.per Archi.xxxij.q.ij.in.c.siue de coniugijs.per Barto.in.l.ij.ff.de appel.recipiendis in.v.col.in ver.Secun do pncipaliter querit quibus zc.per bal.in.l.ij.C.de epi.aud. in.iij.col.z per Joā.mon.c.concertationi de appel.in.vj.z qd no.Spe.in ti de citatiōe.§.i.ver.sed quid si citatus taliter zc.

Signatioe

z ibi etiam Specu. subdit ꝙ citatus ad locum non tutū in dubio tenef comparere z proponere cāz loci non tuti per. l. si qs ex aliena. ff. de iudi. z. c. si duobus. de appe. nisi notorium esset zc. arg. c. de manifesta. ij. q. i. de quo vltimo plenius fuit dictuz supra. Hoc etiam voluit bal. hic allegando not. per se in. l. i. ff. de excep. vbi tamen hoc nō clare dicit. vide etiam inno. in. c. significantibus. de ope. no. nun. vbi dicit ꝙ quis non tenetur exprimere rem quare locus nō sit tutus z ideʒ videtur tenere io. an. in. d. c. ex parte. de appel. vide etiam bal. in. l. ij. C. de his q propter me. iud. non app. z bar. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi pretori in. xi. q. ij. de ope. no. nun. puto ꝙ in genere sufficiat excipere z dicere locum nō tutum sibi: nō autem habet necesse exprimere quare sibi nō sit tutus z ita intelligatur inno. in. d. c. significantibus. z Anto. bu. z imo. in. d. c. ex parte. bene facit ꝙ no. bar. in. d. xi. q. z ita potest intelligi tex. in. d. l. ij. in versi. causas. C. de his qui propter me iud. nō app. vide etiam ad predicta que no. bal. in. l. ij. §. qđ diximus in lectura antiqua. ff. si qs omi. z ibi ange. vbi dicunt ꝙ citatio ad locum nō tutum nō arctat per illum tex. z. d. cle. pastoralis. tamen ƀm eos tenef mittere procuratorem p. d. l. papinianus exuli. de quo plenius. ff. fuit dictum. z ponit doct. in. d. c. ex parte. intelligo tñ hoc. s. ꝙ iste qui impeditur comparere ratione loci nō tuti tenetur mittere procuratorem. s. ƀm distinctionem traditaʒ per bar. z alios in. l. ij. §. si quis in iudicio. ff. si quis cau. cum si. alias esset ꝯtra illum tex. z ibi no. ad materiam etiam vt no. per bart. in. l. fi. ff. de in inte. resti. ad predicta etiam vide bal. in. l. i. C. si quacūqʒ preditus potestate. dum querit an citatus coram iudice suspecto teneatur comparere in quod quid dicendum sit colligif ex predictis z ex his que dicta sunt in. l. qꝫ poterat. ff. eo. ¶ Et inducuntur ista ad. q. an exbānitus possit cōueniri in loco a quo est exbannitus de quo per glo. in. l. eius. alias incipit celsus. §. ff. ad municipa. z per barto. in. l. adulter in ꝑncipio. ff. de adul. Angelus. plene. in. d. disputatiōe z per Lud. hic z scias ꝙ exceptio loci nō tuti ꝙꝙ dilatoria sit nihilominus etiam quādocunqʒ post litem contestatam opponi potest. qa hʒ grauamen successiuum. z nō momentaneum. ita elegāter dixit archi. iij. q. vj. in summa z in. §. exceptio reassumpsit bald. in. l. peremptorias. in. iiij. col. C. sñia rescindi non po. z do. An. z moder. in. c. dilectus filius. el. i. de rescriptis allegant no. per archi. iij. q. ix. hortamur. No. in. l. sed si alio in ver. ꝙ si. suspectam iuncto ꝟ. precedenti. ꝙ hec verba non puto mihi expedire hereditatem adire prolata post tempus datum ad deliberandum licet sint suspensiua tamen idem operantur ꝙ verba dispositiua. z ideo per ea inducitur repudiatio ƀm barto. ange. z moder. hic per istuʒ tex. z similiter per hec verba puto mihi expedire adire hereditatem induceretur aditio si fuerunt prolata post tēpus datum ad deliberandum. l. omnes z ibi bar. z doc. ff. e. z idem latius voluit bart. in. l. si quis suus. ff. de iu. delibe. z in. l. filij. §. i. ff. ad tertul. z in. l. gerit. ff. de acqui. here. ang. tamen hic se remittit ad plenius dicta per se in repetitione. l. qui se patris. C. vnde liberi. z licet doct. sic cōmuniter transeant. tamē bal. in. l. fi. §. cum igitur in. ij. col. C. de iure delib. dixit ꝙ iste tex. z. d. l. omnes. hoc nō probant. qꝫ ꝥ nihil dicitur de repudiatione sed de cōpulsione tantū. cōtra nolēteʒ adire sponte. z similiter tex. in. d. l. oēs. nihil apperit clare. z ita etiam nihil visum est plusꝙ bal. legerem. vbi vero hec verba nō puto mihi expedire. zc. fuissent prolata ante tempus datum ad deliberandum tūc ex cursu trium mensium post prolationem dictorum verborum induceretur repudiatio vt est tex. reputatus singularis cum glo. in d. l. fi. in princ. in ver. similiqʒ modo. C. de iure delib. z ibi no. bar. z bal. in ea. l. §. si vero alius z in. d. l. filij. z in. l. si quis suis z in. l. gerit. preallegatis. tamen bal. in. d. §. cum igitur z Sali. super. d. ver. similiqʒ modo. dicūt ꝙ text. in ver. similiqʒ modo hoc non probat: qꝫ loquitur de expressa repudiatione z verum dicunt iudicio meo. ꝙꝙ in dictis duabus. q. in practica seruaretur opi. glo. z cōmunis opi. doc. propter eorum auctoritatē. In gl. in verbo similemqʒ ei ibi vel dic zc. hec solutio cōmunis est per. l. i. §. sed z quotiens. ff. e. ti. z. l. cogi. §. cum quidam. ff. eo. tit. ¶ In gl. in. §. si quis sub ꝯditione in ver. nihil agit. ibi sed non restituere zc. glo. cōmuniter reprehenditur: qꝫ immo potest cogi adire z restituere ille qui est institutus pure z rogatus restituere sub conditione per. l. apud iulianuʒ. §. antistia z l. ille a quo in prin. cum ibi no. ff. e. fallit nisi haberet coheredeʒ institutum pure qui agnouisset partem suam secundum ange. hic allegat. l. sed cum ab herede. ff. eo. non obstat. l. sed si ante hic posita qꝫ vez est ꝙ vt talis restitutio ñ valet quo ad hoc vt transeant actiones ex senatusconsul. trebelliano z ita intelligif d. l. sed si ante. z. d. §. antistia. ¶ In eadeʒ glo. ibi. l. post mortem sed magis cōmunis intellectus illius. l. est ꝙ ibi nō loquatur de conditione omnino exiture intelligendo ꝙ ibi hřs post mortem ipsius heredis fuerit grauatus restituere vt ibi innuit textus z glo. quo casu fideicommissarius censetur conditiōale. nec est certum conditionem omnino exituram qꝫ non est certū heredem decedere ante fideicōmissarium. l. heres. in prin. ff. de condi. z demon. l. cum heres. ff. quando dies legati cedat. z secundum istum intellectum videtur mirum quomodo heres ibi possit ante mortem restituere hereditatem. prout dicitur in. d. l. post mortem qꝫ videtur ꝙ sit contra istaʒ. l. sed z si ante. quapropter doc. dicunt ꝙ aut querimus an in casu. l. post mortem transeant actio. ex senatusconsul. trebel. z certum est ꝙ non. d. l. sed z si ante. qꝫ restitutio non est facta secundum voluntateʒ testatoris aut queritur an transeant ex vi cuiusdam donationis z certum est ꝙ sic. ita intelligunt. d. l. post mortem. z inter ista duo est magna differentia vt ibi per bar. z doc. sed bal. z raph. ibi. d. l. post mortem hoc reprehendunt. quia in casu. d. l. post mortem fit restitutio secūdum voluntatem testatoris vt probatur ibi in tex. tantum ver. iudicio defuncti. ad idem allegant. l. patrem. ibi plenam fidem. ff. que in fraudem cre. z. l. si sponsus §. si quis rogatus. ff. de dona. inter virum. ergo si fit restitutio ex voluntate testatoris debent transire ante ex senatuscōsul. vt d. l. sed z ante. ad idem ponderant tex. in. d. l. post mortem in ver. quartam z sic trebellianicam. non enim dixit dimidiam vel tertiam z hanc partem videtur etiam sequi glo. in lege vxorem §. sceuola. ff. de leg. iij. z respondent ad. l. sed si ante ꝙ ibi loqtur in alia conditione vel die incerta non adiecta in fauoreʒ heredis prout fuit adiecta in. d. l. post mortem. que opi. videtur satis sustentabilis quam etiam tenet Raph. hic grauatus restituere post mortem suam videtur etiam esse grauatus restituere ante si volet. vt. ff. proxi. dicam. ¶ In ea. glo. ibi. §. a filia per istum tex. determinat hic Ange. z immo. z Ludo. q. notabiles vʒ ꝙ si heres rogatus est post mortem suaʒ aliquos pauperes christi eligere z eis restituere hereditatem non possit ante mortem pauperes eligere z eis restituere qđ secutus est etiam bart. in. d. l. post mortem z bar. z Bal. z Inno. in. d. §. a filia z bal. z Ange. in. l. filiusfa. §. diuus. ff. de le. i. z Angel. z imo. in. l. stipulatio ista. §. inter certam. ff. de ver. obli. z Ange. in. l. ex facto §. si quis rogatus. el. ij. ff. eo. z Sali. in. l. i. in. iiij. col. C. de here. insti. pro qua opi. etiam facit text. in. l. vnuʒ ex familia circa ꝑn. de le. ij. z. d. l. filiusfa. §. diuus. z tex. in. l. vxorem. §. seia. de le. iij. Contrarium tenuit Bald. fulg. z Pau. de cast. in. d. l. post mortem. z Jmol. in. d. §. diuus. eo qꝫ dicta dilatio fuit adiecta heredis fauore. ergo debet posse heres in sui preiudiciuʒ ante eligere z restituere. d. l. post mortem. videtur eniʒ grauatus restituere etiam ante mortem si nollet vt. l. vxorem. §. sceuola. ff. de le. iij. nec obstat tex. in. d. §. a filia. qꝫ loquitur quādo relictū erat incerto de certis eligendo tempore mortis. quo casu bene potest fieri preiudicium alijs non electis. si illi electi ante mortē eligentis moriantur sed in. q. nostra erat relictum incerto de incertis. nec potest dici ꝙ maiorem affectionem habuerit isto casu ad vnum ꝙ ad alium. Item cum pauperes in genere nunꝙ moriantur. ar. l. incendium. ff. si cer. pe. z. l. an vsufructus. ff. de vsufru. ideo non potest dici ꝙ pauperibus sit factum preiudicium per aliquam electionem factam ante mortem heredis. sed mihi placet prima opi. que est communis per predicta. nec obstant argumenta in contrarium adducta. qꝫ non est simpliciter attendendum ꝙ fauore heredis fuerit addiecta dilatio. sed ēt debet attendi ꝙ illud fideicōmissum est conditionale respectu illorum qui veniunt tempore mortis. z ideo non debʒ posse heres ante eligendo preiudicare eis. vt dicunt dicta iura. pʒ etiam in. d. l. vnum ex familia circa prin. vbi testator non habet maiorem affectionem ad vnum ꝙ ad alium de familia. z tamen nō debet attendi electio facta ante mortem heredis. nisi perseue-

ret in eadem volūtate vsq; ad morte superuenientibus electis q̄ illa dilatio ibi similiter fuerit adiecta fauore heredis. non ob. dum allegabat̄.l.incendiū q: respondeo q̄ non loquimur in genere generalissimo prout intelligitur.l.in incendiū sed loquimur in genere subalterno. nam non sunt substituti pauperes simpliciter. sed pauperes qui eligentur per talem ⁊ isti possunt perire sicut aliud genus subalternum.l.in naue saufelli.§. locati. faciunt ad hoc que dicta sunt.§. proxime super hac glo. ¶ Extra glo. dubitat hic Raph. quare si habens domicilium in vno loco grauatur a testatore restituere in alio. q: compellit̄ illuc accedere. vt dicit tex. hic in.§. si quis alio. cum.l.se. cuz ex sola restitutione verbali transferantur omnia iura.l. restituta ⁊ l.facta in prin.ff.e. ⁊ talis restitutio vbicunq; fiat eiusdem est effectus. q: transferuntur iura ⁊ dominium rerum vbicunq; positarum. sicut per aditionem hereditatis.l.cum heres in prin.§. de acqui.pos. relinquit ipse super hoc cogitandum. sed Pau. de ca. hic respondet q̄ ipse intelligit q̄ in loco destinate restitutionis erāt bona. ⁊ q̄ testator videtur sensisse de restitutione reali. licz ergo quātum ad verbalem restitutionem debeat audiri vbicunq; velit eum facere per rationem.§. dictam.s. q: per illā restitutionem verbalem transeunt iura. tamen adhuc compellitur illuc accedere vt faciat realem. ⁊ si dicatur nonne sufficiat dare fideicōmissario licentiam q̄ per seipsum accipiat. respondet Pau. de ca. q̄ forte interest fideicōmissarij q̄ sibi tradant̄ per heredem. quid enim si detinentur per aliquem a quo fideicōmissarius non possit habere sine contentione interest q̄ habeat per manum heredis. ¶ Ex his ergo habes no. ſm pau. de ca. q̄ non sufficit si heres fecit verbalem restitutionem. q: imo compelletur ad realem si fideicōmissarius vult potius habere de manu heredis q̄ per seipsum accipere quod est menti tenendum ſm eum. sed hoc vltimum puto procedere solum quando testator iussit hereditatem restitui certo loco. vbi erant bona. nam tunc apparet q̄ testator sensit de reali restitutione cum p verbali restitutione facienda non esset opus q̄ testator se conferret ad certum locum cum posset illa vbiq; fieri. sed vbi testator grauasset simpliciter heredem restituere non adiecto loco puto q̄ sufficiat verbalis quando res non sunt apud heredez per.d.l.restituta cum si. Subdit etiam Pau. de ca. q̄ quādo heres grauatus restituere in certo loco si velit mittere illuc procuratorem. qui hoc faciat poterit cum sit eiusdem effectus. sed si non potest heres illuc accedere vt hic in casu.l. sciendum nō tenebitur mittere procuratorem. sed sufficiet dare licentiam fideicōmissario. vt per se capiat. ita dicit se intelligere istam.l. sciendum. ⁊ subdit q̄ sine istis male possunt intelligi isti text. de hoc an impeditus teneatur mittere procuratorem. dic vt in.l.ij.§. ij. cum ibi no. per bar.ff. si quis cau. ⁊ etiam an grauatus ire ad certum locum ⁊ ibi aliquid facere an videatur grauatus q̄ vadat personaliter vide in.l.fi. ⁊ ibi per doc. maxime ioā. de imo. ff. de condi. insti. ⁊.l.i.§. ne autē.C. de cad.tol. ⁊ q̄ no. bar.ff. de ver.ob.in.l. si sic. la grande dum allegat.l. centesimis.§.i. in eo.ti. ⁊ per Jo. de imo. plene in.l. si sic. ad fi. ⁊ qđ no. gl. hic in ver. adire.

Apud iulianum. ¶ Institutus ꝺ restituendo grauat⁹ hereditatem adire non cogitur nisi prius sibi omne damnum sartiatur qđ de aditione sentiret vel omne lucrum qđ perderet adeundo vel onus a pretore remittatur. ¶ No. q̄ datio coheredis non prestat coheredi grauato de restituendo facultatem repudiandi contra voluntatez fideicommissarij. sed hoc ſm Raph. videtur absurdum. q: ex quo habz coheredem remanet portio sua apud coheredem cuz onere.l.§.in.i. ⁊.§. pro.ij. ⁊ fere per totam.l.C. de cad.tol. vnde non videtur recurrendum ad remedium subsidiariuz: sed ſm eum potest responderi q̄ interesse potest fideicōmissarij potius compelli illum heredem q: forsan est grauatus alius coheres alijs legatis per.l. qui fundum.§. fi.§. ad.l. fal. vide minus ipsi deberetur. sed vbi non pretenderet interesse nō vz q̄ debeat posse compelli. posset etiam fortasse responderi qđ hic dum dicitur q̄ potest cogi quāuis habeat coheredez intelligitur si coheres nōdum adiuit. nam tunc indistincte potest rogatum compellere ne fideicōmissum pereat. sed si iam adiuerat coheres tūc iste

non poterit cogi adire si de alio interesse fideicōmissarij nō appareat. p hoc allego tex. in.l. sed cū ab hrde. in p̄n.ff. eo. quez ita intelligit gl.ff. ea.l.§. antistia. in ver. statim. ¶ Secūdo no. q̄ legatū relictū sub cōditiōe si heres nō erit ipse legatarius p datur q̄tūcunq; heres compulsus adeat. lz qdaz cōtra: quos hic reprehendit iulianus. ¶ Item no. q̄ lz testator leget heredi sub cōditiōe si heres nō erit nō ꝓpterea vr̄ sibi dare facultatem repudiādi. adeo q̄ no possit cōpelli per fideicōmissarium adire. nā si testator talem facultatē dare itelligit̄ heredi grauato per fideicōmissum nō posset postea cogi adire.l. si patroni. §. fi.ff. eo. ſm vnam lecturā ⁊.l. debitor in p̄n. cum gl. in ver. cōtra voluntatem.ff. eo. vbi est glo. valde no. ſm Angel. ibi. ¶ No. q̄ sicut heres q dicit suspectā non dz aliqd lucrari.l. ita tn̄.§. q suspectam.ff. eo. ita ne dz perdere si petatur cogi adire. ¶ In gl. in ver. adijt. ibi nisi causatiue ⁊c. improprie loquitur glo. ſm Ray. Nic. de neap. ⁊ Jo. de imo. q: imo precise fuit coactus sed vult dicere q̄ non repudiauit omnino spontanee sed causatiue ne perderet legatum. ideo videbatur q̄ posset detrahere quartā tn̄ ꝯrium est vez per rōnem que sequit̄ i gl. ¶ Et inducit̄ extra glo. iste tex. per bar. ad.q. de qua dic vt hic p euz cum quo transeūt alij.s. q̄ si statutū dicat q̄ aliquis cogat̄ arbitrium suscipere nō coget̄ si damnū sentiat nisi damnuz resartiatur vel onus a pretore remittatur de quo etiā vide bar. in.l. licz.§. de arb. vbi bonus tex.

Idem iulianus. ¶ Duobus modis legit̄. vno modo q̄ loquat̄ de tacita substitutione vulgari ad cuius cōfirmationē requiritur aditio hereditatis ⁊ hunc intellectuz sequit̄ h gl. dy. ⁊ ray. ſm quē.h.d. ¶ Ad cōfirmationem tacite vulgaris requiritur aditio ex testō paterno.h.d. ¶ Alia est lectura quā sequit̄ hic Oldr. vt refert hic Cy. ⁊ Ja. de are. ⁊ eā etiā sequitur Bar. hic ⁊ Ang. Imo. ⁊ Ro. hic.s. q̄ loquatur hic de expressa pupillari ad cuius confirmationē necesse est hereditatem adiri ex testō paterno: vt.l. ij. post prin. ver. adeo.§. de vul. ⁊ pup. ⁊ ſm hanc lecturā.h.d. ¶ Propter fideicōmissum relictum in secūdis tabulis cogitur institutus ex testō paterno adire vt tabule pupillares ⁊ per cōsequens fideicō. in eis relictum cōfirmetur.h.d. ¶ No. q̄ senatusconsul. trebel. nedum hz locum fideicōmisso relicto ex testō paterno. sed etiam in relicto in tabulis pupillaribus ⁊ hec potuit esse vna ex rōnibus dubitandi in hoc text. ⁊ si queraf̄ posito q̄ hic per fideicōmissum solum fuerit relicta pupillaris hereditas quid erit de paterna coacte adita. vt per bar. ⁊ alios in.l. ita tn̄.§. a patre.ff.e. ¶ Secūdo nota q̄ per aditionem etiā coactam cōfirmantur omnia in testamento relicta. sicut ⁊ per voluntariam aditionē. ad idē.l. nā qđ.§. si quis compulsus.ff. eo. ¶ Tertio no. ſm lec. primam q̄ testamentum nō potest sumer̄ vires a tacita vulgari quare requirit̄ p̄mo esse aditam hereditatem vt tacita vulgaris vires habere possit vt hic in gl. pro quo etiam Dy. allegat tex. in.l. ita tamen.§. a patre.ff. eo. qui tex. nihil facit. q: cum loquitur in filio exheredato nō potest intelligi in tacita vulgari. sed in expressa pupillari tantum ⁊ cū hac opi. Dy. cōcordat Cy. in.l. precibus in materia vulgari.C. ꝺ impu. ⁊ Nich. de neap. in.l. non hoc iure.ff. de vul. ⁊ pup. vt hic ⁊ refert ipse q̄ etiam ita tenet Ray. sed cōtrarium tenuit gl. iuncto tex. ⁊ ibi no. doc. in.l. lege corne. in ver. nō existimo. ⁊ in.l. si pater cap.§. de vul. ⁊ pup. ⁊ in.l. pe.§. de ventre inspici. ⁊ Oldr. ⁊ Gui. quos sequitur bart. Ange. ⁊ Imo. hic. ⁊ latius in.l.i. in quarto effectu substitutionis vulgaris.§. de vul. ⁊ pup. in.v. vlterius quero an testamētum possit ⁊c. ⁊ maxime p.l. neq; enim §.i.§. de test. militis inducendo subtiliter ⁊ per bar. in.l.i. ⁊ idē tenet Oldr. in consilio.xx. incipiente qdam heres ⁊c. ⁊ bald. in l.fi. in vlti. col.C. de insti. ⁊ substi. ⁊ in.l.i.§. pro secundo.C. de cad.tol. ⁊ in.l.i. qdam eulogio.C. de iure delib. in.vij. col. ⁊ in l.tractabatur.§. de test. mili. ⁊ pro ista parte videtur tex. qui cōmuniter nō allegatur in.l. si pater filium ſm vnum intellectum ⁊ ibi expresse hoc firmat bar. ⁊ doc.§. de vul. ⁊ pup. non ob. q̄ vitiato expresso dz vitiari tacitū vel accessoriū. sed expssa pupillaris vitiat̄ nō adita hereditate testatoris.l.ij.§. adeo.§. de vul. ⁊ pup. q: rn̄deo q̄ vitiatō expsso nō vitiat̄ tacitū eque p̄ncipale.l. si fideiussor in p̄n. ⁊ ibi no. bar. de leg.i. sed tacita vulgaris est eque p̄ncipalis ipsi pupillari vt.d.l. iam hoc iure. ergo ⁊c.

nō obstat iste tex. qꝛ dꝫ intelligi de expressa pupillari que nō cō firmatur nisi adita hereditate ex testō paterno vt.d.§.adeo.ꝛ ideo de necessitate dꝫ intelligi ꝙ h pupillus habebat alia bōa ꝓpria puta ex hereditate materna in qbus bonis per pupillarem substitutionē succedit ipsi pupillo insti.de pu.substi.ī pn. ꝛ in.l.sed si plures.§.ad substitutos.ff.de vul.ꝛ pup.nō aūt p tacitaꝫ vulgarē qꝛ per illa tm̄ succedit testatori in bonis ipsius vt est glo.no.in.l.fi.C.de insti.ꝛ substi.ꝛ no.plene bar.ꝛ doct. in.l.i.in quarto effectu substitutiōis vulgaris.ff.de vul. ꝛ pup. ꝛ bal.in.d.l.qdam eulogio.ꝛ in.l.eam quā circa vlt.col.C. de fideicō.vel ſm Jmo.hic ꝛ in.d.l.i.de vul.ꝛ ps.dici pōt nō esse necesse diuinādo subintelligere ꝙ pupillus hic bona propria habebat.qꝛ ſm euꝫ pupillus in casu huius.§.nō obstāte datōe heredis extranei ex potentia suitatis trāsmittit hereditatem paternam nō aditam ad heredē ipsius pupilli vt probatur in.l.si fratris ſm cōem intellectum.C.de iure.liber.vnde substitutus pupillaris cōfirmatus tabulis pupillaribus per aditioneꝫ alterius ex heredibus scriptis in testō paterno inueniet in hereditate pupilli istud ius trāsmissionis hereditatis paterne nō adite.ꝛ sic poterit substitutus ex dicto iure trāsmissionis se imiscere hereditati testatoris tanquā heres pupilli ꝛ istum dicit verū esse intellectū huius.§.naꝫ in casu isto de necessitate dꝫ itelligi ꝙ pupillus decessit anteꝙ̄ adiret vt hic in gl.qꝛ si adiuisset pupillus non fuisset necessaria aditio alterius ex coheredibus ad cōfirmationē tabularū pupillaruꝫ prout h requiritur ꝛ ꝙ̄ꝙ pupillus decesserit in pupillari etate ꝛ hereditate nondum adita nihilominus hꝫ locum substitutio pupillaris expressa vt ꝓbat in.l.iulianus alias incip.si pupillus.ff.de acquir.here. ꝛ declarat bar.in.l.i.in quarto effectu substituti vulgaris.ff.de vul. ꝛ pup.ꝛ Cy.in.d.l.precibus.Aduerte tn̄ inquātū Jmo.h tꝫ ꝙ in terminis huius.§.pōt succedi filio ex pupillari et habēti nihil aliud ꝙ̄uis hereditatis paterne nō adite quā trāsmittit ſm eum ex potentia suitatis ad heredes suos.ꝛ idem tꝫ pau.ō cas. nam ex hoc isurgit difficultas no.nam si trāsmittit ergo trāsmittit ad veniētes ab intestato nō ad substitutos pupilli.cū nōdū esset cōfirmata substitutio pupillaris.ꝛ sic veniens ab intestato poterit adire ex ꝑsona pupilli ꝛ cōfirmare testm̄ paternuꝫ ꝛ cōsequenter pupillare.ergo datio coheredis nō tolleret existētiaꝫ suitatis quo ad cōfirmationē tabularū pupillarium ꝙ esset cōtra istum tex.posset rn̄deri ꝙ pp dationem coheredis existētia suitatis nō operat imediate cōfirmatione tabularū pupillariū vt hic:sed mediate sic vt ostendit argumentū.ff.ꝓxime formatum vel Jmo.l.si filius q patri in.v.col.ff.de vul.ꝛ.pup.potes respondere ꝙ hec aditio hereditatis quā faceret veniēs ab intestato nō cōfirmat tabulas pupillares qꝛ quo ad cōfirmatiōeꝫ tabularū pupillarium datio coheredis tollit existētiā suitatis. vt h.ꝛ hoc reputat singulr̄ no.ꝙ cōfirmetur testm̄ paternuꝫ ꝛ non substitutio pupillaris per aditionem predictam.tn̄ hic nō probat ipse nisi per istum tex.ad quē pꝫ responsum per ea que dixi statim in pͥma rn̄sione.Unde rō huius difficultatis tollende dico plenius esse aduertendum qꝛ aut nō cōstat tpe mortis pupilli ꝙ nullus coheres pupilli possit esse heres.vt qꝛ nullus repudiauit.ꝛ tunc cū possit cōtingere ꝙ substitutio pupillaris hꝫ effectum per cōfirmationem faciendam per aditionem coheredis nō succedent venientes ab intestato pupillo.qꝛ donec subest spes ꝙ locum habeat cā testati nō habeat locum cā itestati.l.quādiu.ff.de acqui. here.l.antequā.C. cōia de success.l. quādiu.C.qui admitti. ꝛ sic nō trāsmittet ad veniētes ab intestato aut nō subest spes ꝙ aliqs coheres pupilli adeat.vt quia omnes repudiarunt seu exclusi sunt taliter ꝙ adire nō possunt ꝛ tunc transmittitur ad venientes ab intestato ipsi pupillo qui licet adeant paternam ex persona pupilli nō confirmabūt substitutionem pupillarem qꝛ sic sequeret ꝙ pupillus decessisset testatus ꝛ intestatus.qō ius nostrum nō patitur.l.ius nostruꝫ.ff. de reg.iu.ꝛ hoc puto verius.ꝛ pro hac opi.ꝙ qn̄ filius ipubes transmittit hereditatem nō aditaꝫ ad heredes suos ab intestato non cōfirmentur tabule pupillares si nullus coheredem pupilli adiuit ꝓbatur vltra predicta ita.l.sed ꝛ si plures.§.filio in fi.ff.de vul.ꝛ pup.ꝛ in.l.quesitū in fi.ff.de acqui.here.si eniꝫ p heredē succedentē pupillo ab intestato adeūtem hereditatem paternā vigore trāsmissionis facte ex potentia suitatis cōfirmētur tabule pupillares male dixisset text.in.dictis duabus.ll.volēs ꝙ ex tabulis pupillaribus nō possit substitutus admitti ad hereditatē pupilli q decessit hereditate nō adita.ꝛ per pͣdicta pꝫ pͥmam lecturam nō esse veraꝫ qꝛ tacita vulgaris nō idigeret ad sui ꝯfirmationē aditiōe hr̄ditatis vt dixi tene ergo secūdaꝫ lecturā.¶Quarto nota tex.optime ꝓbantē ꝙ p dationē coheredis extranei sublata est existentia suitatis.nā si hoc non esset sublata cōfirmate essent tabule pupillares absqꝫ alia aditiōe.l. filius q se paterna.cū seq.ff.de acq.here.l.pater.ꝟ.de ꝑuile.creditorū.ꝛ pro hac opi.¶Secūdo facit qꝛ p ꝓuisionem hoīs intelligit recessum a ꝓuisione legali.l.fi.C.de pac.con.l.ꝛ hꝫ.§. cum qs.ꝟ.de precario.ergo testator dando coheredē extraneū heredi suo vr̄ recedere a ꝓuisiōe.l.disponētis ꝙ p existentiam sui heredis instituti absqꝫ alia aditiōe sint ꝯfirmate tabule pupillares ꝛ fideicōmissum vniuersale.d.l.pater.ꝛ.d.l. ita tn̄.§. si pater.ꝟ.eo.qꝛ testator aliū coheredem dedit p cuius aditōeꝫ ꝓuidere voluit testm̄ posse cōfirmari.¶Tertio pro hoc ē bonus tex.in.l.sed ꝛ si plures.§.filio in fi.ff.de vul.ꝛ pup. intelligendo qō ibi filius nō adiuit,put itelligit ibi gl.ꝛ doc.¶Quarto ad idē inducit tex.in.l.quesitū in fi.ff.de acq.here.itelligendo qō ibi filius fuit a patre institutus quē tex. ibi ad hoc ita inducit Jmo.¶Quinto pro hoc est text.i.l.q plures liberos.§. fi.ſm intellectū Dy:bar.ꝛ doc.ibi.ff.de vul.ꝛ pup.q ostēdunt illum tex.de necessitate esse intelligendū in filio habēte coheredem extraneū.¶Sexto ad idē tex.in.l.q fundum.ff.ad.l.fal. in ver.sed hoc ita.ibi dum dicit antequā patri heres existeret decessisset ꝛ ibi habeat coheredē ꝛ ad hoc illū text. ibi ponderat Ang.Sed ad illū tex.pōt rn̄deri qō illud ibi opat substitutio vulgaris que filio fuit facta vt ibi pꝫ in glo.tn̄ hanc opi.sequūtur ang.imo.post dy.ꝛ bar.hic ꝛ Ja.de are.bal.ange.ꝛ cōiter doc.in.l.si filius patri de vul.ꝛ pu.ꝛ Cy. in.d.l.ꝑcibus.ꝛ bal. in.l.si fratris.C.de iu.delib.ꝛ in.d.l.qdam eulogio eo. ti.i ꝟ. sed oppono ꝛ vr̄ ꝙ si pupillus.¶Jn ꝯrium vero vꝫ ꝙ nō tollatur existentia suitatis vr̄ pͥmo tex.in.d.l.si vbi nō obstāte aditione coheredis extranei filius in pͣte trāsmittit hereditatem nō aditā ex potentia suitatis ad quoscūqꝫ.sed rn̄de ſm bart.ꝛ doc.cōiter ꝙ ibi loquit quo ad trāsmissioneꝫ. ꝛ sic quo ad eaq nō dependēt ex testō imediate.sed bal.ibi ꝛ latius in repetitōe l.suis.ff.de lib.ꝛ posthu.in pe.char.tꝫ ꝙ etiam quo ad trāsmissionem sit sublata existentia suitatis qꝛ si in dependentibus ex testō est sublata vt hic ergo sequit ꝙ transmissio hereditatis ex testō delata debēt ipediri ex quo cessat suitas. nec obstat.d.l.si fratris qꝛ pͥmo rn̄det ꝙ ibi coheres extraneus repudiauit.iō nō mirum si non tollit existentia suitatis qꝛ perinde est ac si datus nō fuisset.ꝛ ꝙ repudiauerit ꝓbatur qꝛ si adiuisset sequeret ꝙ i secūdo casu illius legis in ver.ꝙ si ꝛc.hereditas nō deberet venire ad causam intestati,put ibi dr̄ sed per ius accrescēdi accresceretur adeunti heredi sed hec rn̄sio non placet ꝙ̄ꝙ si vera esset singularē ꝑstaret limitationē ad pͣdicta.qm̄ dico ꝙ lꝫ coheres extraneus repudiet tn̄ sublata est existētia suitatis:vt est text.in d.§.filio in fi.ꝛ hoc voluit ipsemet bal.sibi ꝯrius in.d.l. qdaꝫ eulogio in ver.sed oppono ꝛ vr̄ si pupillus ꝛc. ꝛ dicaꝫ infra in quarta limitatiōe.¶Secundo modo rn̄det bal.in.d.l.in suis ad.l.si fratris qō ille tex.in pn̄.loquit qn̄ hereditas fuit expsse adita qō mihi vr̄ cōtra illum tex.ibi statim suus heres ꝛc.pterea vtraqꝫ rn̄sio bal.vr̄ esse cōtra tex.in.l.i.§.ibi ideꝫ.ff.de col. bono.vbi ꝓbat ꝙ lꝫ filius in potestate habeat coheredem tn̄ transmittit ex potentia suitatis bo.po.nō agnitam ad heredes ita indistincte ꝓbat ille tex.¶Tertio ꝓ hac opinione facit tex. in.l.ex parte.ff.de acq.here.ꝛ in.l.eius q.§.fi.ff. si certū petat vbi seruus institutus dato coherede extraneo quo adhuc appellatur necessarius sed sequēdo pͥmā opi.rn̄det ꝙ illud est verū in seruo cui a ptore nō est cōcessum beneficiū abstinēdi. ꝛ iō nō est verisimile ꝙ testator dando ei coheredē extraneū voluerit ꝑiudiciū ꝯfirmatiōis sui testamenti facere seruum de necessario voluntariū.ar.l.iij.ff.testa.mili.pro hoc facit gl.isti.de vul. sub.in pn̄.in ꝟbo nouissime volēs ꝙ testator dādo seruo substitutū vulgarē nō vr̄ eū facere voluntariū.ꝛ illā gl.ad h reputat singularē ꝛ eā sequit maxime p.l.pōt.ff.de vul.ꝛ pu. ꝛ p dcm̄ pn̄.a ꝯrio sensu Jnno.in.d.l.si filius q patri.ꝙ̄ꝙ secus sit in filio.l.i.§.si ꝓponat.ff.si qs omissa cā testamenti.ꝛ expressius in

d.l.si filius heres.ƀm cõem intellectum.¶Quarto ad idez fa/
cit.l.ꝑ heredez.§.papinianus.s.de acq.heredi. vbi suus hrs
habēs coheredē extraneū pōt suā abstensionē reuocare ex pui
legio suitatis rñdere vt ibi per bar.qꝛ nō loquit̃ de dependen/
tibus ex testō.¶Quinto ad idē.d.l.si filius q patri pallegata
sed rñde vt ibi per bar.ꝛ doc.qꝛ ibi loquit̃ qñ datus erat cohe/
res qui de necessitate debebat institui.quo casu cessat rō quam
s.allegaui in.ij.ar.pme partis.¶Sexto ad idē facit text.in.l.
ij.§.fi.j.pro herede sed rñde vt ibi per bar.qꝛ nō loquit̃ in de/
pendentibus ex testō.¶Septimo pro hoc facit qꝛ qs non pōt
esse in duplici statu cōtrario.l.i.post pn.C.de lat.libe.tollē.C.
per venerabilem ver.preterea extra q filij sint legitimi no.in.c.
cum inhibitio.de clandestina desponsatione ꝛ bal. in pulchra
q.in.l.senium.ad fi.C.q test.facere pos.si ergo quo ad trāsmis/
sionem ꝛ alia nō dependentia ex testō nō desinit esse suus vt est
dictum.ergo idem in dependentibus ex testō.¶Rñde ꝙ hoc
ar.fallit in casibus a iure approbatis prout in casu nostro vt ꝓ/
batur in simili in.l.i.§.fi.cum.l.se.s.ad mace.¶Octauo facit
lex penultima.§.si patronus.j.de bo.liber. vbi presupponitur
filiū habere coheredem: qꝛ dr̃ ꝙ erat institutus pro parte.ꝛ tñ
ipso iure est heres vt ibi pꝫ.sed respondeo vt est responsum.s.
proxime.ad.d.l.ij.§.fi.j.pro herede.s.ꝙ ille tex.intelligit̃ quo
ad effectus imediate nō dependentes ex testō. ¶Nono facit
l.cum hereditate.s.de acqrē.here. vbi fili⁹ suus ꝛ necessarius
datus est coheres ꝛ tñ adhuc ibi appellatur necessarius.rñdeo
ibi iuriscōsultus appellat necessariū qꝛ nō est verum qō quo ad
omnia sit sublata existentia suitatis ꝛ necessitatis per dationez
coheredis vt probat̃ in.d.l.si fratres.¶Ultimo ad idē tex.in
l.lutius.s.de vul.ꝛ pup.sed rñde ꝙ illa lex loquit̃ in casu.d.l.
si fratris.preterea ille tex.intelligit̃ qñ hereditas iaz erat adita
vt ibi in glo.in versi. postea.ꝛ hec.ij.opi.placet Argentino de
Forliuio in repetitione.d.l.si filius ꝛ etiā secutus est Christo.
de castaliono.ꝛ Raph.cuma.in.d.l.si filius q patri. ꝛ fulg. in
d.l.si fratris.ꝛ Ro.h̄ ꝛ rñdent ad istum tex.ꝙ h̄ nō erat neces/
saria aditio ex testō paterno propter cōfirmationem tabularuz
pupillariū qꝛ modo ille erant confirmate ex existentia suitatis.
sed qꝛ isti coheredes repudiauerunt hereditatez patris nō po/
terant habere pupillarem.d.l.qdam eulogio cuz plene no. ibi
ꝛ per cōsequēs fideicō.relictum in secūdis tabulis corruebat fi
deicōmissario permittit̃ cōpellere adire ex testō paterno vt adi
ta hereditate paterna possit agnosci pupillaris. sed hec rñsio
nō est sufficiēs.qꝛ nō apparet hoc ꝙ coheredes saltē omnes re
pudiauerunt hereditatem paternā qꝛ lꝫ eam suspectā dicerent
ꝛ sponte adire nollēt nō per hoc intelligunt̃ repudiasse.l.ita tñ
§.si patronus.ꝛ ibi no.bar.j.eo.preterea rō quare in.d.l.qdā
eulogio q repudiat paternam nō pōt habere pupillarez est:qꝛ
nō poterāt cōfirmari tabule pupillares nisi adita hereditate ex
testō paterno.vt.l.sed ꝛ si plures.§.ex asse.s.de vul. ꝛ pu.ꝛ.l.
ij.ver.adeo eo.ti.ꝛ ita no.in.d.l.qdam eulogio ꝛ ideo videbi
mus ꝙ vbi absqꝫ expressa aditione confirmant̃ tabule pupilla
res per existentiā suitatis:ꝛ tunc lꝫ agnoscere pupillarē ꝛ repu/
diare paternā vt est casus in.d.l.filius q patri ꝛ in.d.l.filius q
se paterna.ergo si cōfirmate fuissent tabule pupillares per exi/
stentiam suitatis prout ipsi dicunt potuisset agnosci pupillaris
repudiata paterna.cuius 9rium h̄ dicitur.Item rñsio eorū nō
potest adaptari ad casum istum in quo cōmodū substitutiōis
pupillaris nō erat in aliquo peruenturū ad istos coacte adeun
tes sed ad fideicōmissarium substituti.¶Item si vera esset re/
sponsio eorū debuissent de necessitate cōpelli hic ambo cohere
des adire ex paterno testō.sed h̄ dicitur vnuz sufficere cogi adi
re tantum ergo ꝛc̄.Item cōtra eos vr̃ tex.h̄ ibi hoc enim facto
cōfirmatisqꝫ tabulis ꝛc̄.¶Secūdo modo rñdent ꝙ h̄ dꝫ intel
ligi de cōfirmatōe que fit ad cautelam non ꝙ esset necessaria qꝛ
ante erant confirmate.prout in simili not. in.l. ita tamen.§.
si pater.j.eo.iuncta.l.recusare.§.i.s.e.sed istam sol.hic repre/
hendit Jmo.per istum tex.q vult tabulas pupillares ante non
fuisse cōfirmatas.Nec etiam placet rñsio facta ad hūc tex.quā
dedit benedictus de plumbio in repet.d.l.fratris vbi tꝫ hāc.ij.
opi.ꝛ rñdet ad hunc tex.ꝙ hic suitas nō cōfirmat tabulas pu/
pillares quo ad substitutos q nolunt ꝙ suitas operet̃ qꝛ nole/
bant esse heredes qꝛ nō vr̃ bona rñsio qñ vt proxime dixi com
modū cōfirmationis tabularū pupillarium respiciebat fideicō
missariū ꝛ existentia suitatis operari deberet ꝯfirmationē fidei
cōmissi nisi sublata esset vt pꝫ in.d.l.ita tñ.§. a patre. preterea
aliud est dicere substitutū velle adire ex pupillari aliud cōfirma
ri tabulas pupillares vt pꝫ h̄. qꝛ cōfirmatio earum procedit ex
aditione expressa existētia suitatis que pōt habere loco dato ꝙ
heres nolit adire vt pꝫ in.d.l.si filius q patri.s. de vul. ꝛ pup.
¶Teneo ergo pmam opi.s.ꝙ quo ad dependentiam imedia
te ex testō datio coheredis tollat suitatem nisi esset talis cohrs
qui de necessitate debeat institui.d.l.si filius qui patri. sed in ñ
dependentibus imediate ex testō non tollit̃ existentia suitatis.
d.l.si fratris.ꝛ.l.ij.§.fi.pro herede.¶Predicta limita singu
lariter ƀm bal.in.l.non iustam.C.eo.nisi vltra dationē cohere/
dis extranei filius vel alius suus heres esset grauatus de restitu
endo per fideicōmissum.qñ tunc cuz possit cogi filius inuitus
adire a fideicōmissario.d.l.nō iustam nō vr̃ filius habere licen
tiam abstinēdi a testatore ꝛ sic durabit suitas ꝙ est ꝑpetuo no.
ƀm eū ꝛ idē voluit bal.in repe.d.l.in suis.in.xxxiij.col. ꝛ ang.
in.l.i.s.de vul.ꝛ pup.ꝛ bal.ꝛ ang. in.l.papinianus.§.quarta
de inoffi.test.vbi singulr̃ dicit idem in substitutione vulgari.s.
ꝙ dato ꝙ per eam tollat̃ existentia suitatis ƀm magis cōes con
clusiones tñ fallit qñ etiā datus esset substitutus fideicōmissari
us:bene facit.d.l.ita tñ.§.si pater.j.eo.cū ibi no.ꝑ bar.¶Se
cundo limita ƀm ange. eleganter in.l.ex facto.la grande.s.de
here.insti.nisi coheres extraneus esset institutus in re certa ꝛ ō
cesserit superstite pupillo filio testatoris vniuersaliter instituto.
qñ tunc lꝫ postea decedat pupillus hereditate nō adita existē/
tia suitatis cōfirmabit tabulas pupillares.qꝛ filius nunquā re/
pertus est habuisse talem coheredē q per suam aditionē dum/
taxat potuerit cōfirmare testm̄ cum nō habitus fuerit loco he/
redis.l.quotiēs cum materia.C.de heredi.insti.plene no.in.l.
i.§.ex fundo.s.de heredi.insti.ꝛ dicit a nemine hoc legisse ta
ctum.sed certe imo fuit tactū per bald.in.d.repetitione.d.l.in
suis in.vij.q.in.xxxv.col.vbi idem vr̃ dicere. limitat tñ hoc ibi
bal.nisi esset filius emancipatus institutus in re certa.q esset da
tus coheres filio in potestate vniuersalr̃ instituto.qꝛ tunc existē
tia suitatis erit sublata.qꝛ filius dictā rem hꝫ loco legitime. sed
institutus in legitima hꝫ ius accrescēdi.allegat.§.certū in auc.
vt cum de appe.cog.ergo habet̃ loco heredis sed hanc limita
tionem nō puto veram.qꝛ vbicunqꝫ filius emancipatus institu
tus esset in quotta hereditatis datus esset coheres ipsimet filio
in potestate.tunc nō est sublata existentia suitatis ex quo eman
cipatus de necessitate debebat institui ne testm̄ cōtratabularet̃
ita firmauit Ange.ꝛ Jmo.in.d.l.si filius q patri per rōnem il/
lius.l.lꝫ bar.ibi indecisum relinquat.¶Utrum aūt sit vera de
cisio Ang.in.d.l.ex facto.vide ibi imo.qui videt̃ tenere 9rium
ꝛ forte melius per rōnem.s.allegatam in secūdo argumento p
me partis. ¶Tertio limita nisi datio cohrdis extranei rupta
esset ꝑ cōtratabulas quo casu est perinde ac si datus nūquā fu
isset coheres ꝛ per cōsequēs tunc existentia suitatis cōfirmaret
tabulas pupillares.ita dixit bal.ꝛ ang.in.l.ex duobus.§.fi. in
casu illi⁹.l.s.de vul.ꝛ pup.sine alia.l.vel rōne ꝙ bal.ibi singu/
larissimum reputat.bene facit qō not.bal. in.l.si mater.§.i.eo.
ti.sed imo. vtrobiqꝫ tꝫ cōtrarium maxime per rōnem quā.s.al/
legaui in secundo argumento pme partis.pro quo adduco qꝛ
si qñ coheres extraneus repudiat ꝛ sic perinde habet̃ ac si da/
tus nō esset:ꝛ tñ tollit̃ existentia suitatis vt dixi.s.p.l. si plures
§.filio.ergo idem in casu isto.¶Quarto limita nisi coheres ex
traneus repudiasset ƀm bal.in.d.l.si fratris.C.de iure delib.ꝑ
illum tex.ꝛ retuli.s.ꝛ ita dicit bal.etiam in.d.l. in suis in repe.
in.xxxi.col. Pau.de ca.in.l.cum hereditate.s.de acqui. here
di.sed Raph.in.d.l.filius qui patri.tꝫ contra bal.per istū tex.
nam dicit ꝙ hic coheredes fuerunt compulsi adire qꝛ repudia
bant ꝛ cum sublata est existentia suitatis melius videt̃ hoc pro
bari in.d.§.filio in fi.inducendo vt dixi.s.in hoc articulo ꝛ ꝑ
hoc allego bal.sibiipsi contrarium in.l. qdam eulogio in ver.
sed oppo.ꝛ videtur ꝙ si pupillus ꝛc̄.C. ō iure delib. ꝛ facit ꝙ
dixi in secunda limitatiōe ꝛ de materia vltra predicta vide per
Ange.in.l.iam dubitari de heredi.insti.ꝛ Cy.in.l.ij.C. ō test.
tu.ꝛ Sali.in.d.l.qui de eulogio vbi approbant pmam opi.s.
relatā ꝛ bal.in.l.si filius heres de lib.ꝛ postb.ꝛ in.l.defunctus

C. de legi. here. ¶ Et qz sit differẽtia inter dationez coheredis sui ⁊ extranei ꝗ tps debeat attendi ad ↄsiderandum an qs eẽt suus vel extraneus videlz an tempore testamenti. an vero mortis testatoris vide oĩno bal. in repe. l. in suis de libe. ⁊ posthu. in vltima charta. ¶ Iuxta predicta querit̃ vtrum ꝑ dationem substituti vulgaris sit sublata existentia suitatis. l. ⁊ ṗmo videt̃ ꝓbari ꝗ sic in isto tex. ⁊ in. d. l. si filius cum heres de libe. ⁊ posthu. maxime ẜm intellectum Dy. ⁊ bar. q est magis cõis. vbi si filius institutus cui nepos ẽ vulgariter substitutus decedat hereditate nõ adita nepos efficit̃ suus heres auo ex substitutione ⁊ patri ab intestato. sed si per dationẽ substituti nõ esset ibi sublata suitas filius incõtinenti ꝑ ꝑ suitatem fuisset heres. ⁊ hereditatem ex potentia suitatis trãsmisisset ad nepotem. l. apud hostes. C. de suis ⁊ leg. ⁊ plene no. in. l. ventre per doc. ff. de acq. here. ⁊ per cõsequẽs nõ esset suus heres nepos auo ex substitutione sed ex iure transmissiõis predicte cuius ↄ̃rium ibi dicitur. ¶ Secũdo ꝓbatur per substitutionẽ vulgarem intelligit̃ data potestas instituto repudiandi. l. i. §. si proponat. ff. si qs omissa cã testamẽti. ergo filius nõ remanet su9 ⁊ necessari9. ¶ Tertio qz substitutio vulgaris duo hz capita. s. si heres eẽ voluerit vel nõ potuerit. l. cum ꝓponas. de heredi. insti. l. si paterfa. cuz ibi no. ff. eo. ti. ergo sequitur ꝗ filius vr̃ institutus sub cõtraria cõditiõe si voluerit vel si potuerit esse heres. l. aliqñ. ff. de condi. ⁊ demon. l. si legatũ pure. ff. de adimen. leg. sed institutio facta de filio sub conditione si heres esse voluerit impedi. existentiam suitatis. qz aliter nõ est heres nisi declaret se velle esse heredem ⁊ sic cõditionẽ adimpleat. l. verba. ff. de cõdi. insti. l. iam dubitari. ⁊ l. cornelius. ff. de heredi. insti. ⁊ vtrobiqz no. facit. l. si ita legatũ. §. illi si volet. ff. de le. i. ¶ Quarto ad idez facit text. in. l. i. §. cũ aũt in supiore. C. de cadu. tol. ⁊ in. §. in nouissimo. naz iperator ibi decidit hereditatẽ nõ aditã nõ trãsmitti excepta hereditate delata filijs ⁊ alijs suis heredibus que ex potentia suitatis nõ adita trãsmittit̃. sed in. §. cũ aũt vult ꝗ indistincte hereditas nõ adita trãsmittat̃ ad substitutũ ergo substitutio tollit effectum suitatis hoc est trãsmissionẽ. ¶ Quinto ad idem tex. in. l. cum seruus ẜm intellectum bar. ff. de cõdi. insti. vbi illa verba adiecta in substitutione si heres nõ erit ⁊ exponatur si heres esse noluerit. Sexto ad idem. l. suus quoqz. §. sz si filio iuncto. §. se. ⁊. l. sed si sub cõditiõe cuz gl. sup ver. heres ff. de here. insti. vbi si filius fuit institutus sub cõditiõe que nõ poterat vltimo vite spiritu adimpleri ⁊ datus esset sibi substitutus vulgaris hereditate nõ adita nõ trãsmittit̃ ex potentia suitatis sed vadit ad substitutũ. quã tñ hereditatẽ filius ibi tanꝗ ab intestato succedens trãsmisisset ex potentia suitatis si substitutum nõ habuisset. ¶ Ultimo ad idem tex. in. l. q fundũz. §. q filium. ff. ad. l. fal. vbi substitutus vulgaris admittit̃ ⁊ ipedit hereditatẽ nõ aditam trãsmitti ex potentia suitatis ⁊ hoc intelligo vbi facta fuit substitutio vulgaris expressa ⁊ etiã pupillaris vt ibi dicit gl. in ver. substituerat ⁊ hanc partem tz gl. quã bar. ibi ⁊ alij cõiter sequunt̃. l. papinianus. §. quarta. ff. de inof. testa. in glo. magna. ⁊ dy. ⁊ bar. in. d. l. si filius heres. ⁊ Cy. i. d. l. p̃cibus in materia vulgaris in. iiij. q. ⁊ bar. in. d. l. si filius qui patri. ⁊ Bar. Ang. ⁊ Imo. in. l. i. in. v. q. p̃ncipali. ff. de vulg. ⁊ pu. ⁊ bal. in. d. l. apud hostes. ⁊ in repe. d. l. i suis ⁊ in. l. si arrogator in. i. op. ff. de adop. ⁊ in. l. si. C. de repu. here. ⁊ in. l. post aditam. C. de impuberũ. ⁊ in. d. l. cuz ꝓponas. cum aliquali tñ distinctiõe õ qua. j. dicã. ⁊ Imo. in. d. l. iam dubitaret ⁊ in. d. l. paterfa. ¶ In ↄ̃rium facit qz taciti ⁊ expressi idem est iudicium l. cum qd. ff. si cer. pe. sed tacita vulgaris nõ impedit existentiã suitatis. d. l. filius q paterna. cum. l. se. ⁊. d. l. si filius q patri. ergo nec expressa substitutio sed rñde ꝗ imo plus operat̃ exp̃ssa substitutio ꝗ tacita. vt. d. l. p̃cibus ⁊. l. lutius. ff. de vul. ⁊ pup. ¶ Secundo ad idem facit qz posito ꝗ per substitutionem vulgarem itelligat̃ filius institutus sub cõditione si voluerit tñ debent hec verba intelligi ẜm qualitatem ꝑsone ad quã referunt ar. l. plenũ. §. equitij. ff. de vsu ⁊ habita. cum si. ⁊ sic dz intelligi vt filius habeat licentiã abstinẽdi sibi permissam de iure ṗtor per quã sublata nõ intelligit̃ suitas. d. l. si filius q patri. sed rñ de ꝗ est ↄ̃. d. l. verba cum cõcordantijs. ¶ Tertio qz datio statuti vulgaris nõ impedit qn hereditas nõ adita transmittatur ad eos ad quos trãsmittit̃ si substitutio facta nõ eẽt. l. si sequẽs in ṗn. ff. ad Sille. ergo nõ dz impedire transmissionẽ ex potentia suitatis. rñde vt ibi clare colligitur ex no. ꝑ bar. ¶ Quarto qz substitutus vulgaris datus seruo instituto non facit desinere seruum esse heredẽ: vt no. gl. per illum tex. insti. de vul. substit. in ṗn. in versi. nouissime ⁊ in. l. inde neratius. §. i. in ver. fuerit. ff. ad. l. acq. Rñdeo ṗmo ẜm Io. fab. insti. de vul. substi. ꝗ illa glo. nõ est vera vel posito ꝗ vera sit potes rñdere ẜm Imo. in d. l. iam dubitari ⁊ in. d. l. si filius q patri. ⁊ hoc qd dicit glo. ꝓcedit in seruo q est necessarius heres nec hz beneficiuz abstinẽdi a pretore prout hz filius ideo nõ est verisimile qd voluerit testator ꝑ dationem substituti cõcedere seruo licentiaz abstinẽdi ad infringẽdũ eius testm̃. ar. l. iij. de testõ mili. ¶ Quinto tex. d. l. papinianus. §. quarte vbi littera innuit solum filiũ emancipatum habentẽ filiũ substitutum vulgarẽ omittere posse. sed in filio in ptãte etiam habente substitutũ ibi innuit̃ ꝗ sit heres suus ⁊ necessarius. rñdet ṗmo ꝗ dz ibi subaudiri maxime. vt patet ibi ex no. in glo. magna vel verius dic ꝗ ibi nõ cõsiderat̃ ꝗ habuit substitutũ. sed an fuerit emancipatus vel in ptãte. qd pz qz emancipatus etiam nullo dato substituto indubitãter est voluntarius heres. ¶ Sexto tex. in. l. iulianus in ṗn. ff. si qs omissa cã test. sed rñde vt ibi ꝑ bar. dum opponit de. l. si filius hr̃s. ¶ Septimo tex. in. l. q aũt. post ṗn. in ver. ego puto. e. ti. rñde vt ibi per bar. in vlt. oppo. ¶ Octauo tex. in rõne sui in. l. si sol9 ff. de acq. here. rñde vt ꝑ bar. in. d. l. iulianus. ¶ Nono tex. in l. lutius. ff. de vulg. ⁊ pup. rñde vt in predictis dixi. ¶ Decimo tex. in. l. fi. in fi. ff. de cõdi. insti. vbi si filius est institutus sub cõditiõe potestatiua que vltimo vite spiritu põt impleri nõ admittitur substitutus nisi post mortẽ filij q cõditionem nõ adimpleuit: sed si suitas esset sublata debuisset admitti in vltimo vite spiritu ⁊ ante qz ↄstat ꝗ in vltimo vite spiritu filius desinebat posse esse heres qz cõditio de hereditate adeunda nõ põt vltimo vite spiritu impleri vt no. gl. in. l. fi. qñ dies le. ce. rñde ꝗ ibi institutio fuit expresse facta sub cõditione si filius. x. nõ dederit ticio. qz filius erat institutus sub cõditiõe dandi. x. ticio. vnde lz illa substitutio etiã cõprehendat tacitum casum qñ filius nullo modo esset heres tñ illa dr̃ tacita substitutio ꝗtum ad hunc casum. vnde nimirũ si tanquã tacita nõ tollit existentiã suitatis vt dixi. ⁊ no. bar. in. d. §. quarta. ⁊ in. l. gallus. §. qd si tm̃ de lib. ⁊ posthu. hanc tñ opi. secũdam tenuit bal. ange. ⁊ dñs Christoforus in. d. l. si filius heres. ⁊ ang. in. d. l. suus quoqz. §. fi. ⁊ in d. l. iam dubitari. vbi bal. ⁊ ang. in. l. q in aliena. §. interdũ. ff. de acq. here. hanc opi. no. limitauit nõ ꝓcedere in casu singularis illius. §. vz qñ testator instituendo nepotem q nõ erat ex dispositione. l. nam tũc eo modo ex sua dispositione dando substitutum vulgarem posset testator tollere illã suitatez quã induxit ⁊ istam partẽ sequit̃ etiam Fulg. in. d. l. si fratris. ⁊ Ro. hs sed reneo ṗmaz opi. ꝑ predicta quã ṗmo limita nõ ꝓcedere in tacita vulgari vt. ff. dixi. ¶ Secũdo fallit si substitutio sit facta ꝑ hec verba si filius heres esse nõ potuerit. qm̃ tunc lz cõprehendat tacite aliũ casum vz si heres esse noluerit vt declarat bar. in. l. i. in fi. in ij. col. in ver. hoc premisso. ff. de vul. ⁊ pup. tñ non tollit existentia suitatis. qz nõ exp̃sse data est filio licentia a testatore abstinendi ⁊ substitutio tacita suitatem nõ impedit. vt dictum est. ita voluit bald. in. d. l. cum ꝓponas. ⁊ est de mẽte bar. in. l. gallus. §. qd si tm̃. ¶ Tertio limita si substitutio sit facta in suitate ẜm ꝓuisionem galli aquilij nõ aũt in hereditate vt probat in. d. l. gallus maxime in. §. nũc de lege ⁊ est glo. ibi bar. in. l. si mater. §. i. de vul. ⁊ pup. ⁊ bart. in. d. §. qd si tm̃. ⁊ in. d. l. x. in v. q. p̃ncipali. ¶ Quarto limita singulr̃ nisi substitutus esset datus in parte nõ aũt in toto in quo esset substitutus filius. qz tũc nõ vr̃ sibi data licẽtia abstinẽdi etiam in parte in qua hz substitutum vt est casus singularis in rõne sui in. d. l. solus de acqui. here. ẜm Imo. hs. ¶ Quinto fallit nisi vltra substitutionem vulgarẽ facta esset substitutio fideicõmissaria. qm̃ cũ tũc filius iustus cõpelli possit ꝑ fideicõmissariũ adire nõ vr̃ habere licentiam abstinẽdi. ita no. dixit bal. in. l. nõ iustã ꝑ illũ tex. C. eo. ⁊ in repe. d. l. in suis. ⁊ ang. ⁊. imo. in. l. i. ff. õ vul. ⁊ pu. ¶ Sexto limita ẜm ang. in. d. l. i. de vul. ⁊ pu. nisi filius institutus haberet ꝑ priũ filiũ i substitutũ. allegat. l. iulianus. ff. si qs omissa cã testamenti. ¶ Sed limitatio ẜm imo. ibi est falsa ⁊ in. d. l. si fili9 hr̃s nõ obstat. l. iulianus: qz rñde vt ibi per bart. ¶ Septimo fallit

vbicūqȝ repudiatōe sui hr̄dis pimerēt legata.puta ab eo noīa tim relicta.qm̄ tūc nō est sublata existentia suitatis p dationem substituti vulgaris.nō vr̄ isto casu data licētia abstinēdi ita mirabiliter dixit bal.in.l.i.š.si qs omissa cā testamēti p illum tex. ibi no.ɀ per.d.l.iulianus ɀ hic dicit esse suum nouū dictū saluo melioꝛi iudicio.sed certe tex.in.d.l.i.iuncta glo.i. vr̄ in ꝯtrium expꝛessus vbi si nō docet̄ de fraude intelligit̄ habere licentiaȝ. ¶ Octauo limitat bal.i.d.l.i.si qs omissa cā testamēti nisi filiꝰ esset sibimet substitutus.qꝛ tūc repudiato pmo gradu erit suus ɀ necessarius heres capite substitutiōis.allegat in ar.l.cū pupillus.š.de cōdi.ɀ demon.ɀ.l.fi.§.fi.š.de vul.ɀ pup. ¶ Nono limita nisi substitutio vulgaris efficiat̄ caduca ɓm bal.in.l.si mr̄ §.i.š.de vul.ɀ pu.ɀ ita intelligit eā glo.ibi qꝛ facta fuit caduca eo qꝛ deficit cā institutionis exquo filius ibi supuixit qd̄ est ppetuo no.sed h̄ ibi repꝛehēdit imo.qꝛ lȝ efficiat̄ substitutio caduca vt qꝛ moꝛiat̄ substitutus viuo testatoꝛe vel repudiet. non tm̄ pōt negari qn p talē substitutionē filius itelligat̄ institutus sub cōditiōe si voluerit vt dixi.ergo regrit̄ expꝛessa aditio p implemento cōditiōis.d.l.ꝟ.cū si.ad idē dixi.š.pxima.q.dū allegaui.l.sed si plures.§.filio.nec ob.gl.in.d.l. si mater qꝛ de illius itellectu dic vt ibi per bar. ¶ Decimo ɀ vltimo limita nisi i substituto vulgari dato filio q̄tuȝ est p legitima.qm̄ si ipediret existentiā suitatis ɀ p cōsequens trāsmissionē legitime nō agnite esset onus filio.ꝙ onus reiceret de legitima.l.qm̄ in pꝛioꝛibus C.de ioffi.testō.ita multū notabilr̄ dixit Ja.bu.in.l. si arrogatoꝛ.§.de adop.ɀ ibi bal.in repe.ɀ in dicta repe.d.l. in suis. in ii.q.qꝛ tale grauamē ɀ onus est pmissuȝ ɓm eū allegat no.in.d. §.quarta.pterea ɓm eū suitas fuit introducta fauoꝛe patris ergo eā tollere pōt.sed puto opi.Ja.bu.verioꝛē qꝛ si p dationeȝ substituti vulgaris intelligeret̄ filius istitutus sub hac cōditiōe si voluerit esse heres.vt.š.pbaui. ɀ talis cōditio regrit̄ q̄tum est p legitima vt expꝛesse firmat bal.ɀ sali.in.d.l. qm̄ in pꝛioribꝰ p illū tex.ɀ imo.in.l.fi.de cōdi.insti.ɀ in.d.l.iaȝ dubitari.ergo ɀ pari ratiōe idem est dicendū in casu nostro ꝙ expꝛesse vr̄ allegare imo.in.d.l.iam dubitari.qd̄ bene no.circa hec vide alia q̄ dixi in.d.l.si filius heres.ɀ in.l.si filius q patri. ¶ Utrū aūt p institutionē factā sub cōditione potestatiua sublata sit existētia suitatis vide vnū verbū p bar.in.d.l.si filius q patri p ange. ɀ Jmo.in.d.l.iaȝ dubitari p bal.in repe.d.l.in suis. ¶ Et qd si statutū dicat ꝙ extantibus masculis ɀ femina non succedat an quo ad eā sit sublata existētia suitatis vide bar.no.in.l.ij.§. sciendum.ĵ.de suis ɀ legi.ɀ bal.in.l.maximū vitiū ad fi.C. ꝺ lib. preteri. ¶ Et qd si statutū deleat ꝙ filius possit renunciare hereditati paterne de quo p bald.in.l.q se patris.C.vnde libe.ɀ ibi dixi. ¶ Jtem qꝛ tex.h̄ in fi.dicit ambos heredes cogi adire An si vellet fideicōmissarius vnū tm̄ cōpellere possit totā ab eo cōseq hr̄ditatē.an vero sit necesse ambos cōpeller̄. Uide ray. Ang.Jmo.ɀ Raph.in.l.cogi.§.cū qdā.ĵ.eo. ɀ placet ꝙ i electōe fideicōmissarij vt hic ēt sentit Bar. ɀ ad hoc nō repugnat tex.in.d.§.cum quidaȝ.

Utrum autem. ¶ Procuratoꝛi simplici fideicōmissarij pōt hr̄ditas restitui. ɀ si vnus solus est institutus ɀ sub ꝯditiōe rogatus de restituēda hereditate ante ꝯditionē cōpellet̄ adire ɀ restituere ɀ si ante euentū ꝯditōis fideicōmissarius moꝛiat̄ sine hr̄de heredi coacto succurrit̄ ne creditoꝛibus hr̄ditarijs teneat̄ sȝ p creditoꝛes hereditarios vēditio bonoꝝ fiat.secus si iste q est rogatus habeat coheredē q adiuerit ɀ absens est qꝛ cōpelli pōt adir̄.h.d. vsqȝ ad.l.a quo.§.si de testō. ¶ Jn tex.ibi neqȝ veteri heredē ɀc̄.subaudi vt qꝛ heres dicebat veteri ne fideicōmissariꝰ a quo pcuratoꝛ mandatū habere ptendit foꝛte sit moꝛtuus ɀ sic re integra finitū sit mandatū vel nō appareat ꝙ habeat hr̄dē fideicōmissariꝰ. ¶ Jn tex.ibi relicta ē ɀc̄.sbaudi.s.añquā venerit nubilis etas ɀ sic antequā dies fideicōmissi cesserit ꝙ erat ꝯditōale.l.sancimus.C.de nup.tm̄ in.§.vtrū fideicōmissum erat purū ɀ ad illū casum decidēdū adducit iurisconsultus casum posituȝ in ver.antistia.ɀ sic differūt in hoc. i alio etiā differūt qꝛ in pn̄. decessit fideicō.ante restitutionē in ꝟ.antistia decessit ante euētum ꝯditiōis. ¶ Jn tex.ibi si qd hoꝝ ɀc̄.s.ꝙ decedat fideicōmissarius ante diē vel ꝯditionē. ¶ Jn.l.se.ibi sed cū ab herede quasi dicat pdicta pcedūt qn̄ vnus solus est istitutus ɀ de restituendo sub ꝯditiōe grauatus. ¶ No.ꝙ restitutio fi fideicōmissi ɀ p ꝯsequens translatio actionū fieri pōt absenti.itereueniēte tm̄ pcuratoꝛe absentis ɀ sic vr̄ hic text.declarās gl.singularē in.l.i cāe.§.si ex pte. in ꝟ. trāsferre.š.de pcu.que dicit cessionē fieri posse etiam absenti.nā itelligi dȝ itereueniēte nūcio vl̄ epistola seu pcuratoꝛe.ad idē.l.restituta.ꝟ. sed ɀ si postea.ĵ.eo. ɀ istud tenet̄ cōiter qn̄ fit omissio vt trāseant iura vtilia ad cessionariū ad cōmodū ɀ incōmodū cessionarij.secus vbi tm̄ exercitiū directarū actionū trāsfertur vt qꝛ qs ꝯstituat̄ simplex pcuratoꝛ ad agēdū noīe cōstituētis qꝛ ēt iter absentes hoc fieri poterit absqȝ alio nūcio vel medio.l.i.§.fi.š.de pcu.ɀ hec est cōis conclusio doc.vt no.bar.ɀ alij i.d.l.i cāe.ɀ io.an.i addi. spe.in ti.de cessiōe act.§.fi.in additiōe que icipit pe. de coꝛnetis ɀ bal.in.l.p diuersas.C.mandati in.xiiij. col.ɀ in.l.i.in pe.col.C.de ac.ɀ ob.in.l.acceptā.C.ꝺ vsur.in.xij.q.ɀ in.l.ex legato.in fi.C.de le.ɀ in.c.i.de bn̄ficio fratris vbi dicit hoc vtile eē scir̄ ad h̄ vt si qs pmisisset sub pena infra certū tp̄s cedere actionē ticio ɀ ticius reperiat̄ absens an incurrat penaȝ qꝛ absenti cedere nō pōt. ɀ determinat ꝙ nō postquā ipse nō ē in culpa.allegat no.p ino.i.c.significauit.ꝺ dign.poterit tm̄ dicto casu ɓm eū ad maioꝛē cautelaȝ vt euitet̄ pena fieri cessio in manu trebelliōis recipiētis noīe absentis.ar.l.iij.cum ibi no.p bart.ĵ. rem pub.sal.foꝛe. ¶ Secundo no.ꝙ pcuratoꝛi simplici pōt fieri restitutio ex senatuscōsul.treb.ɀ itellige ꝙ h̄ casu acqrūtur actiōes statiȝ ipsi fideicōmis.imediate nō aūt prius pcuratoꝛi.vt.l.q ita.§.i.cū gl.ibi in ꝟ.si nō euidens.q̄ iputat̄ sing.ĵ.e.ɀ ibi bar. ponit rōnē.secus dixit glo. in pcuratoꝛe in rē suā.l.mulier.§.ex asse.š.ꝺ iure do. que est singularis cuius rōnem vide p bart. in.l.ij.in pn̄.C.de pac.ɀ in.l.pe.in pn̄.C.eo.ɀ p bar.in.l.q ita §.i.ĵ.e.qd̄ itelligi dȝ ɓm Ang.h̄ qn̄ ipse pcuratoꝛ i rē suā simplr̄ peteret heredē cogi adire ɀ sibi restituere. secus aūt si pcuratoꝛ in rē suā puta emptoꝛ hr̄ditatis hn̄s titulū a fideicōmissario peteret heredē cogi adir̄ hereditatē ɀ restituere venditoꝛi ad vtilitatē tm̄ ipsiꝰ emptoꝛis nā tūc bene pcederet libellus ɀ restitutio.ɀ ita itelligit̄.l.seruo inuito.§.fi.ĵ.eo.lȝ doc.illū tex.aliter intelligāt.ɀ idem tȝ Raph.h̄ ɀ Jmo.ɀ idē bal.in l.pe.in.i.col.C.eo.ang.ēt in.l.si vsufructus in pn̄.ĵ. de noua.dicit se ꝯsuluisse ꝙ talis pcuratoꝛ vigoꝛe ac. vtiliū sibi cōpetentiū ꝯ heredē ex cessiōe sibi facta per fideicōmissariū nō pōt petere restitutionē sibi fieri ita loquit̄.š.ex asse.qꝛ tūc agit pꝓprio noīe cessiōarij.l. fi. C.de here.vel act.ven.sed talis pcuratoꝛ in rem suaȝ seu cessionarius haberet exercitiū directarū actionū ꝯ heredē cōpetentiuȝ fideicōmissario ad restituendum iuxta.l.emptoꝛ eo.ti.posset illaꝝ virtute sibi fieri restitutio qꝛ tūc recipit nomine dn̄i.i.cedētis nō suo noīe sicut posset recipere simplex pcuratoꝛ.l.qui ita.§.i.ĵ. e.ɀ post talem restitutionē postea posset talē hereditatem retinere p se vigoꝛe vtiliū.ɀ ita dicit fuisse ꝯsultum.sed Jmo.ibi dicit ꝙ foꝛte inualidat̄ cōstitutio pcuratoꝛis in rem suā.l.si stipulatus fuero illud aut illud.ɀ ibi p bart.ĵ.de ver. ob.sed dubitat̄ qd econtra an emptoꝛ hereditatis q emit hereditateȝ ab herede tanq̄ pcuratoꝛ in rem suā possit restituere hr̄ditatem fideicōmissario adeo ꝙ in euȝ trāseant actiōes actiue ɀ passiue de hoc dic vt p bal.no.in.l.pe.in.§.fi.in vi. col.C.eo.ti.vbi finaliter tȝ ꝙ nō. ¶ Tertio nota argumentū ɓm Jmo.ꝙ pcuratoꝛ cōstitutus ad exigendum ɀ solutionē recipiēdam admittit̄ cū cautione de rato si de mādato dubitet̄ vt h̄ ɀ expꝛessius in.l.q ita §.i.ĵ.eo.ɀ hoc tȝ bar.in.l.si fine.§.cū aūt.p illū text. ĵ.rem ratā haberi qd̄ ēt mihi placet q̄ꝙ glo.in.l.non solū.§.q alieno.š.de pcu.teneat ꝯtrium quā ibi sequitur bal.ɀ Cy.in.l.i.C.de pcu.bal.idem in.l.falsus in xiiij.col.in ꝟ.scias tm̄.C.de fur.lȝ ipe aliter distinguat

in.d.l.in fi.de ꝑcu. ℭ Quarto no. ꝙ exēpluȝ pncipis est sequēdū ⁊ ad similes casus trahēdū ⁊ ꝑ ꝯsequēs hȝ vim generalis legis ⁊ idē in sñia pncipis.l.fi.C.ꝺ li.ꝙ est verū in diffinitiua lata cā cognita vt ibi secus in iterlocutoria.l.iij.⁊ ibi gl.⁊ doc.eo.ti.de quo dicvt ibi ꝑ Cy.late ⁊ aliqd ꝑ gl.⁊ bar.in.l.i.in pn.ff.de cōsti.pn.⁊ in.l.nemo.C.de sen.iterlo.om.iu.⁊ no.in.c.in causis.de re iudi.vbi oino vide io.an.post Host.q iter cetera singulr limitat.d.l.iij.C.de legi.ibi iterloquētibus nō ꝓcedere in iterlocutoria lata patribus ꝓsentibus ⁊ cā cognita qm̄ si a pncipe sit lata vim.l.generalis hȝ ꝑ rōnem.d.l.fi.⁊ ꝑ.l.i.in pn.ff.ꝺ cōsti.pn. qꝺ est bene notādū.⁊ cū eis trāseūt ant. bu.⁊ Abb.i loco ꝓallegato. ℭ Tamē io.de imo.ibi dixit ꝙ gl.ibi ⁊ legiste cōiter itelligūt.d.l.fi. in sñia diffinitiua.⁊ sic sentiūt ꝙ nō hēat locū i iterlocutoria ꝯcordia ꝙ aut in iterlocutoria iteruenit summaria cause cognitio vt plernuqȝ fit iuxta.l.a diuo pio.§. si sup.ff.de re iudi.cū si.⁊ tūc ꝓcedit.d.glo.⁊ opi.cōis legistarū aut non interuenit plena cāe cognitio.⁊ tūc ꝓcedat opi.host. io.an.⁊ sequa.ꝑ qua cōcordia facit singulare dictum Ja.bu.in.l.ab hostibus.§.sed qꝺ simplr.ff.ex quib⁹ causis maiores vbi voluit ꝙ lȝ ꝓbatiōes facte in iudicio summario nō faciāt fidē in plenario: vt plene no. in.l.ij.C.de ord. cogni.tm̄ fallit hoc qn̄ ꝓbationes in summario essent facte cū plena cause cognitiōe ꝺ quo dicto ꝯsueuit dici in.d.§.si sup.⁊ istud ꝙ hic dr̄ i pncipe nō hȝ locū in iferiori a pncipe ēt si habeat ptātez l.generalis cōdēde in loco illo qꝛ eius exēplo seu sñie nō est standū hoc est ꝙ multū no.voluit glo. quā ibi ad hoc ponderat ang.in.l.i.ver. derogari opȝ.ff. de ferijs ꝙuis ipsemet ang.ꝯrium voluerit in.l.item veniunt.§.certū de pe.here.ff.tm̄ pmū dictū puto veri[a] ꝑ illā glo.⁊ qꝛ spāle est in iperatore[a].d.l.fi.C.de leg. nisi forte talis iferior nullū recognosceret supiorez ꝑ ea que no.bar.in.l.hostes.ff.de cap. ⁊ in.l.i.§.ꝺ quare.ff.de postulan. cū concor. ℭ Ultimo no.ꝺm Ro. tex.singularē in.l.sed cū ab herede ꝺm lec.ia. de are. de qua nullus facit mentionē ꝺm eū ꝙ lȝ regulr post aditā hereditatē nō sit locus iuri accrescēdi in illa parte iā adita ꝑ.l.aquā.§.fi.ff.quēadmodū ꝓuitus ami.⁊.l.i.§.pe.⁊ ibi no.ff. de vsufru.accrescēdo.tm̄ fallit i herede adire cōpulso partē suā ad instātiā fideicommisarij cui ob aliquaȝ cām hereditatem restituere nō possit qm̄ tūc illa portio ꝙꝙ adita transit ad coheredem ꝑ ius accrescendi cum suis oneribus vt est casus vnicus ꝺm eum hic sed aduerte qꝛ Ja.de are.hic i lectu.mea hoc nō dicit nec pōt istud probari hic. qꝛ dr̄ h nō esse locum cōstitutioni diui pij ergo non potuit heres ante cōpelli adire.vt prouidit in hoc casu diu⁹ pius in ver.antistia nec puto istud esse veruȝ maxime ꝑ.l.si minor.ff.de acqui.here.item alias beneficium concessum fideicommissario redundaret in damnum coheredis ꝙ esse non debet vt hic.⁊.l.sed cum ab herede in fi.cum si. Item no.ex.l.ille a quo in pn. text. meliorem de corpore iuris secūdum Ange. hic qꝺ interlocutoria que non potest inferre preiudiciū absenti potest ferri eo absente: de quo dixi in.l. recusare. in prin.ff.eo. ℭ In ver.statim ibi cum herede ⁊c̄.sed verius videtur ꝙ etiam si decessisset cum herede in cāu ver.antistia.non transiret fideicommissum ad eum si decessit fideicommissarius pendente conditione per l.i.§.si autem aliquid sub conditione.C.de cad. tol. ⁊ ita tȝ hic Raph.⁊ Bal.in.l.post mortem in.iij.col. C.de fideicōmis.lȝ imo.hic dubitet ⁊ pro dicta opin. ꝙ nō trāsmittaꝛ facit qꝛ offenderet voluntatē testatoris. iteȝ coacta aditio fit ne ꝑꝑ periculū non additionis pereat fideicōmissum.l. ille a quo.§.i.ff.eo. ergo si fideicōmissum perijt alio respectu vt in casu nostro nō dȝ opari illa coacta aditio ⁊ restitutio. Alexander fidelissimus interpres.

a ℭ In iperatore. adde ꝙ pncipis declaratio ad.l.aliquē uel ordinatōeȝ fcā ex singula. ꝑsone postulatione facit ius quo ad oēs.d.l.fi.⁊ facit.c.in causis ꝺ re.iu. cū ibi no.ita dixit roma. cōsi. cclx.

Si de testamento.

ℭ In summarijs cōtrouersijs nō admittiꝛ exceptio quā proponere excipientis nō interest.secus si intersit nisi acgrat altiorē indaginē quo casu in alio iudicio reseruaꝛ.h.d. ℭ Nota nō debere audiri excipientem si sua non intersit illud excipere.facit.l.i.ff.de appe.recipi.⁊.c.cū inter.Ro.de electio similiter agens ad id quo sua nō interest nō audiꝛ.l.si patroni §.q fideicōmissaria ibi ꝺm quā.⁊ ibi An.ff.eo.l.⁊ ideo.l. h nec legatarius.ff.de condi.fur.lȝ aūt hic habeaꝛ ꝙ qs nō admittatur ad excipiendū vel ꝓbandum id qꝺ sua non interest fallit fauore pupilli vt est singularis casus in.l.ij.in fi.ꝺm bart. ⁊ alios ibi.C.de neg.gest.⁊ no.bar.in.l.ticia.in fi.ff.so. ma. ⁊ ange.⁊ imo.in.l.si perlusorio in pn.ff.de appel.quāuis bal.in.l.a diuo pio.§.si sup rebus.ff.de re iudi.in addi.reprobet hoc dicēs ꝙ in.d.l.ij.dȝ intelligi ꝙ probat reus cuius interest non tertius. sed istud est violare illum text. ℭ An autem omni tꝑe possit h exceptio opponi imo.pau.de ca.in lectu.bonoñ.⁊ Ro. h referunt singulare dictum Innoc.in.c.sup his.de accu.ꝙ tm̄ vsqȝ ad litem cōtestatam opponi pōt cum sit declinatoria iudici pro quo Inno.allegat.l.fi.C.de excep.qꝺ limitat hic imo.nisi forte per dictam exceptionē appareat ipso iure parti actionem nō cōpetere.allegat no.in.l.vbi pactū.C.de trās. Adde ꝙ bart.in l.posthumus.§. si quis ex.ff.de inoffi.testō transit cuȝ inno.⁊ idem bar.⁊ in.l.mater eo.ti.⁊ pe.de anch. in cle. cōstitutioneȝ de elec.sed Anto.quem simplr refert imo.in preallegato.c.super his dicit ꝙ aut exceptio ista fundaꝛ super interesse publico ⁊ tunc procedit opi.inno.qꝛ per litis cōtestationem ꝑsone habilitatur aut super interesse puato ⁊ tunc deficiente interesse deficit actio.⁊ ideo tūc talis exceptio velut peremptoria dȝ posse opponi qñcūqȝ ante sñiam.l. peremptorias.C. sñiam rescindi nō posse bal.ēt ⁊ ang.in.d.§.si qs ex his tenent ꝯ inno. qꝛ ista videꝛ esse peremptoria exceptio ⁊ ꝓ hoc ꝙ possit opponi qñcūqȝ ang.ibi allegat.l.i.ff.de inoffi.testō.⁊.l.siue.§. tādiu. alias est.l.tādiu.⁊.l.⁊ ideo.ff.de condi.fur.⁊.l.loci corpus.§. cōpetit.ff.si seruus vendiceꝛ que tm̄ paruȝ faciūt.sed ꝓ opi.inno.est gl.i.in.c.ex parte ade.⁊ ibi abb.illam ad hoc ponderat extra ꝺ testi.satis mihi placet illa opi.ꝙ possit in iure peremptorie qñcūqȝ opponi.qꝛ si deficit interesse deficit in effectu actio.⁊ scias ꝙ talis exceptio tua nō interest: dr̄ de exceptionibus impedientibus ingressum lit.cōte.ita dixit bar.in.l.si pupilli.§.videamus per illum tex.ff.de neg.gest.⁊ in.l.si vnus.§.ante omnia.ff.de pac.per illum tex.⁊ in.l.papinianus.§.si qs impubes ꝑ illum tex.ff.de inoffi.test. ⁊ in.d.l.mater ⁊ ang.in.d.§.si qs ipubes ℭ Secundo nota ꝙ exceptio requirens altiorem indaginem nō admittitur in iudicio summario sed in ordinario reseruatur de quo in.l.iij.§.ibidem.ff.ad exhiben.⁊.l.ij.§.fi.cū si.de carbo.edicto ⁊ similiter dixit alibi Bar.singulariter ꝙ vbi opponitur exceptio que sit de exceptionibus impedientibus litis ingressum si requirat altiorem indaginem illa nunquam impedit litis ingressum qꝛ debet in alio iudicio reseruari: ita dixit Bar. in.l.nam ⁊ postea.per illum text. ꝺm vnum intellectum glo.de iureiuran.pro quo allegat etiam istum tex.⁊ no.Bar.in.d.l.si pupilli.§.videamus in fi.cum.l.se.⁊ quid operetur talis reseruatio dic vt ibi per Barto.cum quo transeunt Ange. Imo.⁊ moder.⁊ Bart.in.l.pe.per illum tex.C.deposi. ⁊ in.l.fi.C. de compen.⁊ in.l.si duo patroni.§.idem iulianus in fi.ff.de iureiurā.⁊ Bal.in.l.i.in fi.C.qui legitimam personam ⁊ in.l.qui interrogatur.ff.de interroga.ac.⁊ Arch.iij.q.vj.c.si quis episcoporum.⁊ Sali.⁊ Pau.de cast.in.d.l.nam ⁊ postea.vbi idem tenet ꝙ Barto. iuxta hoc etiam dubitatur vtrum iudex possit omittere cognitionem super exceptione opposita.⁊ ad exceptionem reseruare cognoscendam in fi.cause ⁊ ad vlteriora procedere passus quotidianus est valde ⁊ vtilis.de quo vide plene per docto.in.c.cum contingat.post glo.de offic.dele.⁊ per Imo.h per bal.in.l.peremptorias in prin.⁊ in.v.col.C.sententiam rescin.nō posse.⁊ in.l.i.circa antepe.char.⁊ in.l.criminis C.qui accu.non poss. ⁊ in.l.exceptionem.C. de proba.in vlti. col.⁊ Jac.but. in.l.si fideiussor in prin.ff. qui satisda.cog.per Anto.in.c.exhibita in notabilibus de iudi.aliqd per euȝ in.c. suborta in fi.de re iudi.⁊ ꝑ ia.de bel.in.c.si ꝓo dicaꝛ in auc.de testi.⁊ bal.i.l.q interrogatus.ff. de iterroga.act.⁊ imo.in.l. si

qñ.in pn.de leg.i.aliquid per pau.de ca.& ro.i.l. nā & postea. i pn.s.de iureiurā.& per bar.i.l.si duo patroni.§.idē iulianus. i fi.eo.ti.in quo articulo potes cōcludere sic ꝙ iudex dictā reseruatōem exceptōis facere potest ēt si reseruētur exceptōes impedientes processuz & reseruatio tenet si nō appelletur vt ē tex.i.c. ad dissoluēdum.de despō.impub.¶Sed dubiū ꝟtif an iudex faciat iuste vel iniuste: adeo ꝙ ꝑpter hoc excipiēs hēat iustam cām appellādi & ꝯdicēdi. Circa qð glo.reputata singularis in d.c.cū contingat.sentit ꝙ si iudex simpliciter ad vlteriora ꝓcedit nō facta reseruatōe sit iusta cā ꝯdicēdi & appellādiᵘ.secus si reseruat exceptōes vel dicat saluo iure partiū.ꝫ host. primo ibi dixit ꝙ hoc vltimū videt verū si presumptio malitie sit cōtra excipiētem.ar.c.nullus.de presump.& l.ij.C.ad.l.cor. de fal. vel sit dubiū an exceptio sit de iure admittēda vel nō & exgrat proliziorē tractū.nā tūc pōt iuitis patribus vltra ꝓcedere & reseruare vt hic al's nō per no. per glo.iij.i.c.cumana.de elect. postea dicit posse cōcludi ꝙ aut loquimur in ꝑiudicialibꝰ exceptōibus i quibus ordo iudicis ꝑuerteret & non pōt hoc facere ēt cum reseruatōe.c.exhibita.de iudi.exemplū in exceptōe tu non es iudex cōpetēs vel procurator.c.in nostra.de procu.secus in alijs vtputa si sit exceptio dilatoria solis ois que lꝫ ante litē cōtestatā obijciatur.tamē postea venit probāda.l.exceptionē. cū ibi no. C.de proba. Idē si dicat rñdendum eē positōni.vel si obijciat testes nō esse producēdos: qꝛ poterit admittere cū ꝓstatione seu reseruatōe predicta.& idem in simili que pēdent a mero iudicis arbitrio.l.vbicūqꝫ.s.de interro.act.l.iij.§.i.s.de testi. et ita residet Jo.an.in.d.c.cū cōtingat.& alij doc.ibidē.ꝑ quo vltimo allego tex.in auc.si dicat.& ibi bal.& saly.C.de testi. Jmola h cōcludit ꝙ si ē exceptio que obijcitur ad ꝓcessum iudex dꝫ de illa discutere parte instātē ne al's grauaret cōtra formā iuris in ꝓcedēdo.facit ꝺm eum qð no.bar.in.d.l.ij.in vltima col.ſ.ð appel.recipiē.saluo nisi ꝑsumptio sit cōtra obijcientē.d.c. nullus.vel reqreret prolixiorē tractū & iudiciū eēt sūmariū per istū tex.¶Sꝫ ego idē puto ēt si iudiciū nō sit sūmariū per.l.nam & postea.in pn.ꝺm primum intellectū gl. & ibi bar.s.de iureiurā. Jo.de imo.in.d.c.cū contingat.dicit in effectu illud idēꝫ qð ipse dicit hic. & ibi addit vnum vꝫ ꝙ dū dictum ē ꝙ qñ presumptio eēt cōtra opponētem posset reseruari.eēt verum nisi opponēs offerret se paratum probare icōtinēti de iure suo qꝛ tūc purgaret illa presumptio.ar.l.si is a quo.in priu.ff. vt in pos. lega. &c.interposita.de appel.& no. Jmo.expresse in.c.post electōeꝫ. in fi.de conces.prebē.& no.doc.in.c.suscitata.de resti.in integ. & nota ꝙ eo casu quo iudex non vult admittere nec cognoscere de exceptione dilatoria ēt post litē contestatā poterit oppōi. qð ē cōtra cōem regulam: ita ē tex.reputatus singularis in glo.i.c. ex cōquestione.de resti.spo.& no.glo.ij.q.i.in primis. in verbo querendum.¶Quādo aūt dicatur exceptio requirere altioreꝫ indaginē vt.s.dixi.dic vt per bar.in.l.iiij.§.condēnatum. ð re iudi.& in.l.si is a quo.in prin.per illum tex.ſ. vt in pos.lega.& i extrauag.ad reprimendum.in ꝟ.sūmarie.circa.ij.colū.& bal.in l.si ex falsis.C.de transac.& in.l.i.C.vt in pos. legatorum. & in dicta.l.iij.§.ibidem.& in.l.fi.C.de ordi.cogni.& vnum verbuꝫ hic per Ange.& per bal.in.l.ij.C.de edic.diui.per dominū cardinalē & imo.in.c.cum in iure.de offi.delega.vbi transeūt cum barto.ideo videtur ꝙ ange h male dicat.¶Jtem ꝙ exceptō ꝗ hic opponitur de iure tertij dato ꝙ sit exclusiua iuris agentis in totum.tamē nō admittitur in iudicijs summarijs ꝺm pau.de castro hic in lectura bononiēsi.quod no.pro limitatiōe.l.fi.C. de rei vendi.& l.cum seruum.cum glo.C.de ser.fugi.& no.ꝑ bart. in.l.ij.ſ.de exceptio.rei iudi.sed Rapha.hic dicit ꝙ alia est ratio quare ista exceptio h non admittitur.nam ratio est qꝛ non interesset excipiētis.& istud magis placet.¶Jtem nota ꝙ si hſs decedit ante aditam hereditatē perijt fideicōmissum. & pro itellectu huius tex. queritur que fuerit ratio differētie inter exceptionem nullitatis testamēti & exceptionem nullitatis fideicōmissi. Respōdet Barto.quia quādo testamētū ē nullum in totum ñ interest heredis si inuitus cogitur adire & restituere: quia per talem aditioneꝫ non erit heres.& sic non implicabitur oneribꝰ hereditarijs.sed si dubitatur an fideicōmissum tantuꝫ debeatur & testamētum in alijs partibus sit inualidū.bene interest heredis non cogi adire: qꝛ per talem aditionem perderet quartā.l.quia poterat.s.eodeꝫ. Hanc rōnem reprehendit Jmo.& Roma.hic.quia heres hic hereditatem suspectā dicebat.& sic de dicto interesse non est tractandum: qꝛ non sponte volebat adire: & sic non poterat aliquo modo quartam detrahere.¶Jtem faciliter potuisset tolli tale interesse: puta dando modicum tempus ad deliberanduꝫ.iux.l.sed si alio.§.primo.supra eodem. Sed saluo Barto.quia licet heres suspectam dixisset hereditatem: tamen sua interest non compelli adire.quia potest penitere & postea adire.l.ita tamen.§.si patronus.ſ.eodem.& similiter saluat ray. qui dicit ꝙ ratio propter quam auditur heres opponens exceptionem ꝙ fideicōmissum non valeat ē: qꝛ si non valet debet remanere apud heredem.l.codicil.in principio.de lega.ij.quam rationeꝫ reprehendunt Jmo.& Roma.hic per illud argumētuꝫ quo reprehendūt rationeꝫ Barto.& non bene vt iam dixi. Aliam rationeꝫ differētie assignat hic Jmo.qꝛ quando tractatur de viribus fideicōmissi interest heredis non compelli: quia si fideicōmissuꝫ nō tenet nec trāsfert actionem ex trebelliano in fideicōmissarium: et sic remanet heres creditoribus hereditarijs obligatus.sed quādo tractatur de viribus testamēti quādo testamētum est nullum aditio non facit eum heredē. & eum non obligat: vt refert hic Jo.qui dicit ꝙ hec fuit ratio Barto.vt ipse etiam vidit in libro Barto. apostillato manu eius.sed hanc ratiōnē reprehēdit hic Roma. quia vbi compellitur heres adire si aliquo modo contingat fideicōmissuꝫ perire heres nō remanet obligatus oneribus hereditarijs.l.apud iulianum.§.vtrum.cuꝫ sequēti.s. eodē. Unde posuit hic Roma.aliam rationē quaꝫ dicit fuisse Bal.i.l.eā quam.C.de fideicōmis.in lectura antiqua.sed nō habeo in lectura mea & est ratio multuꝫ debilis ideo nō recito & teneo opinionē Barto.hic. posset etiā salua ri ratio quam dicit Roma.fuisse bar.quia non ob.d. §.vtrū.cū seq.qꝛ loquit in cāu quādo fideicōmissum erat validū lꝫ esset conditōale & nōdum euenerat cōditio.vnde nec contingat fraudari fideicōmissarium si decedat interim heres cogitur adire: & deficiēte cōditione succurritur heredi per consti.de qua ibi. sed in cāu nostro fideicōmissum erat omnino nulluꝫ.& si cogatur heres adire illa coacta aditio non dꝫ nocere legatarijs & creditoribus absentibus ꝙ iudex coegerit.argu.l.si seruus plurium.§.i.s.de lega.i. nō ē tñ hoc sine scrupulo. Ex supradictis infert hic bart. ꝙ si opponatur exceptio de viribus testamēti & ꝟtatur in ea interesse heredis.vt quia ipse est de succedētibꝰ ab intestato: tunc talis exceptio erit examināda ante ꝙ̃ adire cogatur per rōnem huiꝰ lře.& ar.l. apō iuliānum.in pn.s.eo.& l.ita tamē.§.quotiēs.ſ.eo.& sic limitat istum tex.& pau.de ca.hic in lec. padua. trāsit cū bar.ꝫ imo.hoc reprehēdit in cāu huius.§.qꝛ hic heres dixerat hereditatē suspectam & sic videt dixisse se nolle hēditatē.vñ si mō diceret eā velle eēt sibi ꝯtius.& per ꝯñs nō eēt audiēdus.l.ij.§.si alius.ſ.qñ appellādū sit.vñ dicit ꝙ dictū bar.pōt saluari si heres nō dixit suspectā ꝫ dixit se nō cogēdū.qꝛ spectare dicebat hēditatē ad eū ab itestato.vel dic ꝙ aliter etiā saluari pōt dictū bar.dato ꝙ hſs dixerit suspectā: qꝛ pōt penitere.d.§.si patronᵘ.& no.bar.i.l.qꝛ poterat s.e. Jtē qꝛ dicebat sibi suspectā ex testō & poterat eē suspecta ex testō ꝑpter multa onera relicta in testō ꝗ cessabāt ab intestato.ꝑterea pōt reus opponere plures exceptiones suas per ea que habentur in regula nullus pluribus.de regu.iur.in sexto.& hec ratio nō occurrit i studio. Rapb.ēt h reꝑhēdit bar.qꝛ si res ē in cā intestati nō valꝫ restō fideicōmissi plusꝙ̃ valeat fideicommissum.tamē magis placet opi. Bart. per d.§.quotiens.& per.d.l.apud iulianum.in prin.nec obstat rō Rapha. qꝛ potius interest nřa non soluere

a¶Et appellādi.iudex ꝑcedēdo ad vlteriora videt exceptōeꝫ reijcere cū supeſt cognitū & nō appellatū.nec pōt ampliᵘ in iudiciū deduci ad eū finem ad quē priᵘ ē deducta. Jta tꝫ roma.cōsi. cccłxxxiiij.

quā indebite ſolutū repetere.l.iō.ſ.de cōpē.item ꝙ
poſſet afferre aliqualē preſūptōem ⁊ ꝓiudiciū ꝯ cām
īteſtati illud decretū iuxta.l.aſinā.in ꝓn.ī. de app. ⁊
l.ſi duo patroni.in ꝓn.cū ibi no.ſ.de iureiur. Itē ſi
verū eēt qđ dicit raph.ſequeret ꝙ ī hoc iudicio ſum/
mario nunꝙ deberet audiri excipiēs.lꝫ exceptio ꝯcer
neret vires fideicōmiſſi.cuiꝰ ꝯriuꝫ dicit in tex.noſtro.
Subdit h bar.ꝙ ſi opponatur exceptio đ viribꝰ fidei
ꝯmiſſi ſi nullū vertitur intereſſe heredis: vt qꝛ añ repu
diauit tūc illa exceptio ꝙ fideicōmiſſū ſit nullum nō
īpedit heredē cōpelli adire ꝑ rōnem huius.§. qđ re
prehēdit h imo.qꝛ imo heredisītereſt qm̄ ſi cogat
adire remanet ipſe heres obligatus oneribꝰ heredi/
tarijs nō aūt fideicōmiſſarius cū fideicōmiſſuꝫ ſit nul
lū.ſed hec rō nō ē ſufficiēs: qꝛ iſto cāu nō pōt heres
remanere inuolutus.per.d.§.vtrū.cū ſeq. vt dixi.ſ.
ſm Ro.iō tenerē opi.bar. ¶ Sed tñ qꝛ in ꝓcedenti/
bus tenui ꝙ.d.§.vtrū loquatur qñ fideicōmiſſū erat
aliqđ.iō eſſet difficilis ſuſtinere opi.bar. ⁊ inducit ex/
tra glo.per Fran.accur.iſte tex.ad.q.vt refert h bar.
mater inſtituit filiū infantē ⁊ eū rogauit per fideicō/
miſſum ſi decederet ſine liberis reſtituere hrēditatem
ſeie deceſſit filius hereditate nō adita. An pater poſ
ſit cogi adire ⁊ reſtituere.⁊ cōcludit bar.reiecta opi.
fran.accur.ꝙ pōt cogi per ea que no.in.l.eam quaꝫ
C.de fideicō.ſed pau.đ ca.h in lec.paduana dicit ꝙ
dū bar.in ſecūdo cāu vult ꝙ pater nolēs ſpōte adire
poſſit cogi procedit quādo pater ſpōte adiuiſſet he/
reditatē infantis.nam tūc cogetur adire a ſeia fidei/
cōmiſſaria hereditatis teſtatricis.ſed ſi nollet adire
hereditatē infantis neuter poſſet adire: qꝛ hrēditateꝫ
īfātis nō poſſet cogi adire: qꝛ nō fuit iuſſus reſtitue/
re illam nec teſtatricis: qꝛ eam nō pōt hēre pater niſi
tanꝙ heres heredis infantis per.l.ſi quis filiuꝫ.§.i.
ſ.de acqui.here.nec ad hoc ob.ſm eū qđ habet ī.l.
apud iulianū.§.idem iulia.ſ.eo.vbi cogit quis adi
re hereditatē quā nō fuit rogatus reſtituere. qꝛ rñde
tur ꝙ illud ibi euenit facto eiuſdē teſtatoris h nō. nā
h teſtatrix nō cogitauit ꝓncipaliter nec in cōſequētiā
de hereditate heredis ibi ſic: qꝛ de ea diſpoſuit. ⁊ di/
cit hic hec eē ſubtilia ⁊ notabilia.⁊ voluit dicere ꝙ vt
fideicōmiſ.i.d.noſtra hēret locū nō erat neceſſe he/
redem heredis adire hereditatē infantis heredis.ſꝫ
in.d.§.idem iul.ad hoc vt valerent tabu.pup.⁊ per
cōſequēs fideicōmiſſuꝫ in eis relictū erat neceſſe adi/
ri hereditatē patris.l.ij.§.adeo.ſ.de vul.⁊ pu. plus
dicit barto.in.d.l.ꝙꝙ.etiā quādo decederet hrēs ro
gatus hereditate nō adita.⁊ hrēs illius rogati poſſet
per in integrū reſtōnem cōſequi hrēditatē rogati po/
terit cogi petere in integrū reſtitui ex ꝑſona minoris
⁊ adire ⁊ reſtituere.qđ videt mirabile verbum: qꝛ reſti
tutio ſtatur ꝓpter leſionē.ſed in hoc cāu nō videtur
ꝙ poſſit pretēdi leſio.qꝛ iſte perdit quartam poſtea/
ꝙ nō vult ſponte adire.tamē qꝛ hoc ñ tāgitur h per
alios remitto ad ea que dicūtur ī.d.l.eā.quam.

Tempeſtum.

¶ Maior minorē coge re pōt nō ecōtra: par ꝟo
in parē nō hꝫ imperiū nec aliquis in ſeipm̄. hoc.d.
¶ No.ꝙ in ſūmario dixi.⁊ facit ad.q.an ep̄s archi/
ep̄m in ſua dioceſi delinquētem puniet. de quo vide
per archi.in.c.ij.de cōſti.in.vi.per hoſti.in ſumma đ
ſentē.excō.§.quis valeat excōmunicari. poſt princi/
pium.per Io.calde.in repetitōe.c. de illis.in.vij. q.
de raptoribus.per alios in.c. cum inferior.de maio.
⁊ obe. ¶ Nota ꝙ quis nō poteſt fungi pluribus offi
cijs nec vice plurium perſonarū.de quo vide ꝑ guil.
⁊ bar.poſt glo.in.l.ſi conſul.ſ.de adop.⁊ in.l.ſi plu
res.alle.in glo.⁊ aliquid per Cy.h ⁊ By.⁊ imo.⁊ ꝑ
Ia.de bel.⁊ bal.in prima ꝯſti.C.in.§.ideo que. per
barto.in.l.cōperimus.per illum tex.no.C. de proxi/
mis ſa.ſan.lib.xij.per glo.⁊ doc.plene in.c.ex litteriſ
aliquid.de proba.in.c.ij.de cōſuetudine libro.vi.vbi eſt tex.no
ta.⁊ Barto.in.l.omnes.vbi bonus tex.C.qui militare nō poſ/
ſunt.lib.xij.⁊ inducitur hec materia ad infinitatē.q.de quibꝰ ꝑ
doc.ī locis.ſ.allegatis per bar.eleganter in.l.ij.ī.de ſtipu.ſer/
uoruꝫ.⁊ per bar.in.l.ſi.ī.de colleg.illici.in ꝟ.quero an qs poſ
ſit eſſe in duobus collegijs per inno.in.c.qꝛ ꝓpter. de elec.⁊ ꝑ
bar.in.l.iubemus.§.ſane.el.i.C.de ſacroſan.ec.⁊ in.l. ex ſentē/
tia.ſ.de teſta.tute.⁊ bal.in auc.niſi breuiores.C.de ſen.ex pe/
ricu.reci.⁊ bal.poſt iaco.de are.in.l.qui duobus.per illum tex.
ſ.de condi.⁊ demō.⁊ in.l.binos.C.de aduoca.diuer.iudi. ⁊ i
l.ſi ad ſcribarū.C.de appel.⁊ Io.and.in.c.cum olim de re iu/
dica.per pau.de leaza.in diſputatōe incip.primo queritur vtrū
electio.⁊ in ſecūdo dubio per Ray.⁊ benedic. de plūbi.in.l. ſi
ſtatuliber a pena.§.filius.ſ.de ſtatuli. cū infinitis ſimilibꝰ. ⁊ vi
de tex.ī.l.duorū liber.ī.de oper.liber.

Siquis.

¶ Filiuſfamilias pōt cogere patrē adire ⁊ re ſtituere.h.d.cū prin.l.ſequētis. ¶ No.ꝙ ma
ior eſt poteſtas publica ꝙ patris pꝫ qꝛ filius exercet publicā po
teſtatem in patrem.facit.l.veluti.ſ.de iuſti. ⁊ iure. ⁊ ibi glo. in
ꝟ.paramus.⁊ ſic probat hic ꝙ magis debemus parere patrie
ꝙ patri.vt ibi no.⁊ vide tex.optime probantē in.l.minime.ff. đ
relig.⁊ ſump.fu. ¶ Et per iſtuꝫ tex.probatur hic ꝙ filiuſfa ſine
cōſenſu patris eſt legitimus accuſator in cā criminis publici: qꝛ
quo ad ea que ius publicū tangūt patria poteſtas nō cōſidera/
tur vt h.pro qua opi.videtur tex.in.l.īter liberas.§.filius. ⁊ ibi
hoc ſequit dy.⁊ barto.ī.de adulte.⁊ tex.in.l. poſt legatū.§. ſi
filius.ſ.de his qui.vt indig.⁊ Bar.in.l.quotiēs.la.ij.ſ. de no
xa.⁊ Bal.in.l.pe.C.de noxa.⁊ Ia.bu.⁊ Ia.de are.bar.⁊ bal.
ange.⁊ Saly.in.l.ſi.§.neceſſitatem.C.de bonis que liberis: lꝫ
glo.ibi quam ſequitur Cy.cōtrarium tenuerit. ¶ Et qd ſi filiꝰ
eēt minor vide bar.in.l.ſi.§.i.in ſi.ī.de ꝟbo.ob.⁊ Ia. butri. ⁊
bal.in.l.cū oportet.§.ſi.C.de bo.que libe.

Sed et qui.

¶ Etiaꝫ poſt repudiationeꝫ cogitur quis adire niſi bona ſint vendita ⁊ ꝑ
aditionem factam coacte confirmātur legata ⁊ fideicommiſſa ⁊
tabule pupillares.h.d.cum.§.ſeq.

Qui compulſus.

¶ Qui compulſus adit nō poteſt penitēdo habere be/
neficium quarte.hoc dicit. ¶ In textu ibi retinere quartam ſub
audi nec illud quod pro quarta ſibi aſſignatum fuiſſet a teſta/
tore.l.ſi heres.ad finem tituli.ſ.ad.l.falci.ſm Ange.hic.
¶ In gl.in ꝟbo retinere ibi.§.ꝙ ſi fortius. Solue ꝙ heres ibi
fuit inſtitutus ſub conditione ⁊ grauatus ſub eadem conditio/
ne de reſtituenda hereditate: ⁊ fuit coactus adire pendente cō/
ditione: quo caſu aditio non tenet.l.ſꝫ ſi alio.§.finali.⁊ ibi no/
tatur.ſ.eodem.⁊.l.is poteſt.in principio.ſ.de acquirēda here
ditate.vnde nimirum ſi ibi poteſt adire ſponte poſt ventum cō
ditionis.hic vero fuit inſtitutus pure ⁊ pure rogatus. Vel ſe/
cūdo ſolue ⁊ melius ꝙ ibi heres fuit inſtitutus pure ⁊ rogatus
ſub conditione reſtituere.quo caſu licet poſſit ante euentum cō
ditionis compelli adire.l.apud iulianum.§. antiſtia. ſupra eo/
dē.tamē quādocūqꝫ voluerit pendente conditione poteſt he/
res penitere ⁊ ſponte adire ⁊ quartā reſtituere.⁊ in hoc ille tex.
ad limitationem huius.§.eſt ſingularis ſm Imolaꝫ ⁊ Roma.
ibi.vbi etiam vide per Barto.
¶ Item eadem in ſi.dic ꝙ ibi loquitur quo ad deum ⁊ ſicō iu
re poli.⁊ hic quo ad forum iudiciale.facit.l.qui ea mente.ī. de
furtis. ¶ Ad limitationē huius.§.adde ꝙ ſi heres recuſat adi
re hereditatem petens ſibi prius dari terminum ad deliberan/
dū.⁊ tamē inſtāte fideicōmiſſario fuit coactus adire poterit du
rante termino deliberare ſponte adire ⁊ quartam retinere vt ē
cāus in.l.ſi leg.in prin.⁊ in.l.omnes.ī.eodem.

Non omnis.

¶ Rogatus de reſtituendo rem vel quantitatem non poteſt cōpelli adi
re. Secus ſi rogatus eſſet de vniuerſitate rerum ſeu de heredi/
tate vel eius quotta: et rogatus reſtituere hereditateꝫ ere alie/
no deducto ſeu deductis lagatis compellitur hereditatē adi/
re ⁊ reſtituere non deductis ere alieno ⁊ legatis.⁊ tunc preſti/
ta cautione de defendendo fideicommiſſarium. hoc dicit vſqꝫ
ad.§.ſiquis heres.in.l.cogi. ¶ No.ꝙ ille cui relicta eſt per fi/
deicōmiſſuꝫ certa quātitas nō pōt cogere hrēdē adire.qđ limita

vltra doc.hic vt nō hēat locū in eo cui relicta ē certa pecunia tā ꝙ preciū quotte hereditatis qꝛ tūc est in electōe heredis soluere precium vel quottam.ꝛ si eligat soluere preciū pōt cogi adire vt est tex.ꝑm cōmunem intellectū in.l.pau.ꝛ Lau.ī.eo. ꝛ ibi doc.ꝛ maxime ange.¶ Nota ꝙ fragilitati cautōis quis se cōmittere nō tenetur vbi magnū periculū cōtingere pōt.ad idem ē tex.in.c.ex transmissa.ꝛ in.c.lr̄as.de resti.spoli.ꝛ in.l. qui ita.§.i.ꝟ.sed dicēdum.ī.eo.ti.quod facit ꝑm imo.h̄ vt quis non teneatur se cōmittere litteris saluicōductus a capitali inimico cōcessis:vt est tex.in.c.accedens.el.ij.vt lit.nō cōte.de quo vide no.per ange.in disputatōe sua incip.Bononiēsis sue ciuitatis bānitus in.v.q.vbi cōcludit ꝙ aut quis timet gentes inimicas ꝛ non tentat se cōmittere litteris saluicōductus.d.c.accedens.ꝛ no.io.an.in.c.statutum.§.cum vero.de rescrip.in.vi. aut qs timet de executōe banni cōtra eum lati.ꝛ tūc qꝛ per saluūcōductū a iudice concessū plene tolliṫ cā timēdi[a] iuxta plene not.ꝑ bar.post glo.in.l.is qui reus.ī.de pub.iudi.tūc teneṫ se cōmittere saluicōductus:qꝛ cessante cā.ꝛ alle.in ar.l.adultus.§.fi.ī.de adulte.ꝛ l.adigere.§.ꝙuis.ī.de iurepa.ꝛ idem tꝫ Saly.in l.reos.C.de accu.qđ vltimum singulariter limitauit Jo.an. qn̄ tales littere saluicōductus ꝟisimiliter redderēt eū tutum ad veniēdum.secus si ꝑm morē patrie nō redderēt illum tutum:quia cū tūc reputetur fragilis cautio nō teneṫ quis se illis cōmittere.d.c.ex transmissa.ꝛ.d.c.litteras.in fi.ita no.voluit io.an.in addi.specu.in ti.de accu.in tertia parte.§.fi.sup ꝟ.quid siqs bānitus.ꝛ ponit exemplū in bānito ex offensa tyrānizātis in loco.itē limita.§.siquis alio cōsequēti.s̄.eo.ꝛ per imo.in.l.pe.§.ad crimē.in.xxiiij.col.ī.de publi.iudi.in ꝟ.aduerte tamē qꝛ dicebat ꝛc̄.ꝛ anto.bu.in.c.cū dilecti.per illum tex.de do.ꝛ cōtu.Scđo no.ꝙ appellatione bonoꝝ cōprehēditur es alienū ꝛ veniunt iura ꝛ actiones.de quo vide plene per bar.in.l.ꝑncipes.ī.đ ꝟ.sig.ꝛ in.l.iiij.in ꝑn.ī.de bo.pos.ꝛ singulariter per euꝫ in.l.fi.de vsufruc.leg.ꝛ in.l.siquis seruum.§.fi.cum.l.seq.s̄.de leg.ij.in l.iij.§.cū ex cā.ī.de iure fisci.ꝛ per Cy.pe.ꝛ bal.ī.l.tutoris.C.ad.l.iul.de vi.pu.ꝛ bal.aliquid no.in.l.liberti liberteqꝫ.in vlt.cartha.in ꝟ.sꝫ dubitatur an filia instituta ꝛc̄.cū seq.C.de opis liber.¶ Tertio no.ꝙ appellatōe rerū meaꝝ veniūt iura ꝛ actōnes.de quo vide oīo bar.ī.l.quibus.la.ij.§.argēto.s̄.đ au.ꝛ argen.leg.per guil.bar.ꝛ bal.in.l.i.s̄.de sta.ho.per doc.in.l.si legatus.§.siquis bona.ī.e.per bal.ꝛ ange.in.l.si cōstāte.§.fi.s̄.solu.ma.ꝛ qđ no.bar.in.l.fi.s̄.de vsufruc.lega.ꝛ bal.ī rub.C.đ ꝟbo.sig.ꝛ idem diciṫ h̄ in tex.de ꝟbo falsitates meas.s.ꝙ itelligitur ere alieno nō deducto.l.si generalis in prin.cū ibi no.s̄.de iure do.no.bar.in.l.si cōstante.in ꝑn.per illum tex.cū gl.s̄.solu.ma.¶ Quarto no.in ꝟ.ꝛ generaliter.ꝙ fideicōmissuꝫ pticulare nūꝙ trahiṫ ad vniuersalē ꝙꝙ aliter nō sit fideicōmissario vniuersali prouisuꝫ.secus tamē ē in instōne particulari.l.i.§.si ex fundo.ꝛ.l.si ex facto.la grāde.s̄.de here.insti.ꝛ ex hoc colligit no.By.h̄ ꝛ doc.ꝙ verbum obliquum seu nō directū certe rei vel ꝙtitati adiectum nūquā trahiṫ ad instōnē seu vniuersitatem ēt si nullus alius sit institutus.secus si adijcereṫ vniuersitati bonoꝝ:vt qꝛ testōꝛ dicit tibi bona mea relinquo:qꝛ tūc perinde ē ac si dixisset instituo.vt est glo.reputata singularis.in auc̄.de here.ꝛ falci.§.si ꝟo nulla.in ꝟ.relictis.ad qđ bene facit tex.in.l.quoniā īdignū.vbi plene per Saly.C.de testa.ꝛ tex.ī.l.diuus.in ꝟbo relinquo.s̄.de testa.mili.ꝛ istud cōiter teneṫ etiā si verbū relinquo eēt adiectū in ꝑsona filij ꝛ certe rei vel ꝙtitati:vt nō trahatur ad instōnem per tex.in.§.aliud quoqꝫ.c.iuncto §.ceterū in auc̄.vt cū de appel.cog.secus si vniuersitati bonoꝝ ꝛ ita firmauit glo.ꝛ bar.ꝛ bal.ꝛ ange.in.l.his verbis.in ꝑn.s̄.đ here.insti.ꝛ bar.in.l.cēturio.in.iij.q.ꝑncipali ꝓpe finem.đ vul.ꝛ pup.ꝛ Richar.malū.in sua.q.incip.Ticius natus ex ꝑdefūcto:vt refert bar.ꝛ doc.in.l.illa institutio.s̄.đ here.insti.ꝛ ē gl.ordinaria in.c.si pater testamentis.in.vi.quam ēt sequiṫ bal.ibi in repe.illius.c.dicens hanc eē cōem opi.citramōtanoꝝ.ꝛ idē tenuit io.an.do.anto.bu.ꝛ imo.in.c.raynu.de testa.ꝛ Saly.in l.quotiens.C.de heredi.insti.ꝛ in.l.fi.C.fami.hercis.ꝛ in auc̄.nouissima.C.de inoffi.testa.ꝛ.l.quoniā indignū.C.e.Jmo.in d.§.ꝛ si ex fundo.ꝛ bal.in.l.nō codicillum.ad fi.C.de testa.in ver.quid ergo.ꝛ in.l.ij.in.ij.col.in ꝟ.ex his.C.de bo.pos.ꝑꝫ tabu.ꝛ in.l.quotiēs.C.fami.her.ꝛ Barto.ꝛ doctores hic.ꝛ dicit

roma.hic ꝙ ista est cōmunis opinio tantum dicit ꝙ ipse est solitus tenere contrariuꝫ nil tamen alle. Alia fuit opinio ꝙ predicta procedūt quādo relinquitur extraneo.tamē secus quādo relinquitur filio.ꝑ hoc verbum relinquo quod est verbum cōmune:vt probatur in.l.is cui sub conditione.s̄.de conditōe ꝛ demonstra.ꝛ in dicto.§.si vero nulla.quia tunc etiaꝫ si res certa vel quātitas relinquitur trahitur ad institutionem.quia verba in dubio debent intelligi ꝑm q̄litatem persone ad quam referūtur.l.plenum.§.equitij.s̄.de vsu ꝛ habi.in.l.siquis filio.§.irritum.s̄.de ī iusto rupto ꝛ irrito testamēto.ꝛ.c.solite.de maiori.ꝛ obediē.ergo debet intelligi iure institutōnis esse relicta prout hodie de necessitate filio iure institutionis relinqui debet:vt.d.§.aliud quoque.c.ꝓ hoc etiam facit:quia quilibet nescit dicere heredeꝫ instituo.ergo hec subtilitas verborum attendi nō debet.vt vult glo.in.l.quotiens.C.famiꝉ.hercis.

¶ Item pro hac opinione videtur casus in dicto.c.Raynaldus.in ver.relinquēs. Et per predicta vna cum aliquibus alijs rōnibus satis generalibus hanc opinionē tenet Jaco.de are.Pe.ꝛ Bal.in.l.quotiens.C.de heredi.institu.ꝛ refert bal.in.l.captatorias.in quinta oppo.C.de testamēto mili.ꝛ omnes doctores Tholosani:vt refert bal.in.l.fi.C.fami.herc.ꝛ idem tenet Cardinalis floren.in dicto.c.Raynutius.sed prima opinio tanꝙ magis tuta est tenenda quia secūda iure videtur nō probari.nec obstāte ar.contra allegata:quia de forma ꝛ solēnitate testamēti est ꝙ filius debeat institui:nec sufficit ꝙ habeat quoquo relicti tit.d.§.aliud.vnde cuꝫ ꝟbum relinquo[b] in dubio trahatur ad institutionem quādo adijcitur vniuersitati bonorum.secus si re singulari.d.l.ī his verbis.cum glo.ꝛ hic dixi supra.ergo ꝛc̄.Non obst.d.c.raynutius.quia vt dixi Salyce.in dicta auc̄.nouissima.in.l.quotiens.C.de here.institu.ꝛ in.l.fi.C.fami.hercis.ille tex.loquitur de iure.C.quo iure sufficiebat filium habere quoquo relicti titu.l.omnimodo.C.de inoffic.testamē.vel ꝑm glo.ꝛ Jo.andr.in dicto.c.raynutius.ꝛ glo.in dicto.c.si pater.in versi.instituit.debet subaudiri in dicto.c.raynutius.ꝙ filia fuit expresse instituta.ꝛ sic ibi verbum relinquens fuit verbum auctoris decretalis:non autem verbuꝫ testatoris.vel nota.responde ꝑm Abbatem antiquū ꝛ Hostienseꝫ in dicto.c.raynutius.ꝛ Bal.in auc̄.ex causa.in penultima colū.C.de liberis preteritis.ꝛ in l.finali.C.famiꝉ.hercis.ꝛ glo.in dicto.c.si pater.ꝙ de equitate canonica verbum relinquo relatum ad personam filij indistincte trahitur ad institutionem d.c.raynutius.qui tex ad hoc non est alibi ꝑm Bal.in dicta.l.finali.Secus autem de iure ciuili.tamē ꝑcedētes solu.sūt tutiores qꝛ nō dꝫ īduci discordātia īter ius ciuile ꝛ canonicum.c.cum expediat.de elec.ī vi.cum simi.ꝛ dicit pau.de ca.in.l.ex filio.in plu.s̄.de vulga.ꝛ pup.ꝙ hec vltima respōsio nō est bona.alie ēt dātur so.per docto.ī.d.c.raynuti⁹.q̄s nō curo referre.ꝛ predictā cōclusiōꝫ ꝑmo limita nisi testōꝛ dixisset relinquo.x.filio ꝓ ltima seu ꝓ sua falcidia:qꝛ tūc ꝟbū relinquo īportat idē qđ īstituo ꝑꝫ bar.ꝛ bal.no.ī auc̄.vn̄ si parēs.C.đ īof.te.ꝛ bar.in.l.fi.s̄.đ pecul.leg.ꝛ barto.ī cōsi.incip.cōsultus.super.d.pūcto ꝛ bal.ī.l.hūanitatis.in ver.quarto oppono.C.de īpuberū.ꝛ de hoc dicit ibi eē tex.ꝛ bal.in.l.quotiēs.C.de here.insti.ꝛ do.cardi.florē.in.d.c.raynutius:sequiṫ hoc ēt pau.đ ca.ī cōsi.clxxix.incip.ī christi nomine casu presenti.ꝛ in.d.l.humanitatis.ꝛ rapha.in d.l.his verbis.licet Barto.indecisuꝫ relinquerit.l.filiū.§.sꝫ portio.ī.de leg.prestā.ī hoc tn̄ ꝯtriū tꝫ Sali.in dicta auc̄.vnde si parens.ꝛ ī.d.l.quotiēs.ī fi.ꝛ in l.humanitatis.ꝛ imo.ī repe.§.fi.ex fundo.ꝛ in.d.c.raynutius.per.d.§.aliud.vbi habetur ꝙ nō sufficit

a ¶ Cā timendi.đ hac materia đ saluocōductu dato a iudice vide ꝑ Signo.đ mediolano.consilio.cij.

b ¶ Relinquo vide hic ī apostil.ad bar.et his adđ signorō.do.cardi.flo.cōsilio.x.

quoquo relicti ti.filijs relinquere debitã portõem. ⁊
hec opi.forte ẽ de iure verior. qꝛ qñ testõr relinqt ali
quid filio ẽt simpliciter.tñ itelligit relictũ ꝑ ltima ⁊
in ltima cõputatur.l.sicut.§.i.j.de iure patro.l.etiã.
§.si debita.j.de bo.liber.no.bar.plene i.l.i quartã.
s.ad.l.fal.⁊ tñ fuit cõclusum.s.ꝙ nõ intelligat reli-
ctũ iure instõnis.ergo expresso eius ꝙ tacite ierat ni-
hil dꝫ operari.l.iij.s.de leg.i.nec ob.d.l. hũanitatis
qꝛ illa loquit de iure.C.quo iure sufficiebat filiũ hr̃e
quoquo relicti ti.vel dic ꝙ illa ṽba ibi eis relicta ⁊c.
sunt ṽba iperatoris nõ testõris.⁊ istã ãt opi.ↄ Bar.
tenet Matheus d mathesellanis i suis no.dictis no
tabi. clxvij. ¶ Secũdo ꝑdicta limita nisi testõr totuꝫ
suũ patrimoniũ ꝑ ṽba cõia vt ẽ verbum relinquo di
uisissꝫ.qꝛ tũc talis diuisio hꝫ viꝫ instõis facte ꝑ verba
directa.glo.est singularis in.d.l.quotiẽs.C.fa.herc.
ſꝫ ang.⁊ imo.d.§.si ex fũdo.fa.d.l.his ṽbis.⁊ imo.
in.d.l.cẽturio.in ṽbo.quero vlterius qd si hec sub-
stitutio per ṽbum cõe. ¶ Tertio limita nisi testõr di
xisset relinquo centũ filio meo:⁊ ꝓhibeo euꝫ plus pe
tere posse qꝛ tunc ꝑinde ẽ ac si fuisset institutus.ita d-
cidit bal.no.i.l.si adulta.C.de heredi.act.⁊ cum eo
trãsit h simplr ro.⁊ pau.de ca.in cõsi.suo.ccclv. inci
piẽ.i xp̃i noie.sup pũcto quo querit an testm̃ sit nul-
lũ ⁊c.ſꝫ qꝛ rõ assignata ẽ debilis ⁊ nõ cõcludẽs.iõ sa-
ly.ibi ⁊ in.d.auc.nouissima.⁊ in.d.auc. vñ si parẽs.
⁊ imo.in.d.c.raynutius.⁊ in.d.l.his ṽbis.in ꝑn. ⁊ i
d.§.si ex fundo.tꝫ cõtrariuꝫ ⁊ melius:vtputa maxie
tenẽdo qd.s.tenui in casu in quo pater dixit reliquo
filio pro falcidia.tamẽ raph.in.d.l.his ṽbis.transit
simpliciter cũ bar.in.d.l.si adulta.⁊ subdit raph. in
d.l.his verbis ꝙ ẽt trahit ad instõnẽ filij qñ pater di
xissꝫ relinquo filio oi meliori mõ quo possuꝫ.⁊ licet ra
pha.nõ dicat. istud voluit expresse bal.in.d.l.quoti-
ens.⁊ pau.de ca.in cõsi.predcõ.cccxlvi.incipi. vt.s.
¶ Quid aũt si pater dixit relinquo.x.filie iure bñdi
ctõis:vt rustici dicunt.⁊ imperiti notarij sepe ita scri-
bũt an videatur relinquere ti.instõnis hoc nõ iuenio
tactũ.⁊ ꝑ parte affirmatiua facit qd habꝫ.xxij.q.ij.§.
item opponit.⁊ plenius dicit genesis.xxvij.c. qd hr̃
xlvij.di.c.pe.cũ ibi dicat ꝙ isaac bñdictõem ddit ia-
cob.⁊ intelligitur dedisse successionẽ sibi. ⁊ d illa isti-
tutõe facit aliquã mẽtionẽ glo.i.ibi ⁊ doc.in.l. quoti
ens.in ꝑn.s.de here.insti.tamẽ aduerte qꝛ alle. i di-
ctis locis nõ loquũtur qñ ṽba erant relata ad certaꝫ
rem particularem.vnde putarẽ verius ꝙ non trahat
ad instõnem per ea que supra dicta sunt. ⁊ ꝑ.d.§.ali
ud. ¶ Item predicta limita nisi verbuꝫ relinquo eẽt
prolatum in minus solẽni testamẽto:quoniã ad hoc
vt valeat iure codicilloꝝ alteri⁹ vltime volũtatis ver-
bũ relinquo q̃ꝙ esset adiectum vniuersitati nõ tra-
hetur ad instõnem sed ad fideicõmissum.ita notãter
voluit bal.in.l.⁊ in epistola.in si.C.de fideicõmis.⁊ i
d.l.his verbis.allegãs glo.notabilem ſm eum in.d.
l.quotiens.C.fami.hercis.⁊ in argu.l. sceuola.cũ si.
j.eo. ¶ Utrum autem verbum reliquo adiectũ quot
te bonorum vel hereditatis trahat ad directam insti
tutõem vel substõnem sicut ⁊ quãdo adijcit vniuersi
tati.vide per bar.in.d.l.centurio.in ver. quero vlte-
rius quid si hec substõ per ṽbum cõmune fiat in cer
ta portõe ⁊c.⁊ in ver.quero vlterius quid si in perso
nis ⁊c.⁊ per saly.post bal.in.l.si.C.fami.herc.⁊ bal.
⁊ Imo.in.d.l.his ṽbis.⁊ Imo. in repeti.d.§. si ex
fundo.⁊ anto.de bu.⁊ imo.in.d.c.raynuti⁹. ¶ Iteꝫ
nota ſm ange.ex isto tex.maxime in ṽ. sed ⁊ siqs. ꝙ
h probari videtur bar.non bene dixisse in.l. centurio
⁊ in ṽsicu.proxime allegatis.vbi velle vr̃ ꝙ substitu
tio facta per verba cõia infra tempora pubertatis cẽ
seatur esse directa si aliquod verbum sit in ea posituꝫ
designãs ꝑuentõem vniuersitatis bonorum. naꝫ cer
te nõ potest magis designari q̃ quãdo relinquit qs

oĩa sua.vel quicquid ex hereditate peruenerit.⁊ tamẽ trebellia-
nica tunc detrahitur vt hic.⁊ per consequẽs dispõ seu substõ re
manet obliqua cõtra Barto.sed ange.saluãdo bart. respõdet
ꝙ hec fuerunt verba obliqua nõ autem communia.⁊ remittit ad
no.per se.in.d.l.centurio.teneas ergo opi.Barto. cũ qua etiã
cõcordat bal.i.l.precib⁹.in vlt.col.C.de impuberum. ⁊ in.d.l.
humanitatis.in antepe.col.in ver.quero ꝑncipaliter.⁊ ṽ.quar-
to quero.⁊ imo.in.d.l.§.si ex fundo. ¶ Iteꝫ nota.§. ide queri
tur ibi magis id quod superest.ꝙ vbi quis est rogatus restitue-
re quicquid supererit ex hereditate ñ ẽ locus senatuscõsul. tre-
belliano.vnde ſm ange.hic si taliter grauatus nõ cõsumpsisset
aliquid ex hereditate.nihilominus trebellianicam deducere ñ
posset.⁊ sic licet hoc modo grauatus potuisset vsum dodranteꝫ
diminuere añ restõem.vt in auc.cõtra rogatus.C.eo. tamen si
nihil diminuit nõ potest quartam detrahere qd est ſm ange.no
ta.Imo.h refert ꝙ glo.in si.in.d.auc.cõtra rogatus.vr̃ velle ↄ
rium.s.ꝙ imo taliter rogatus restituere post mortem suã possit
restituere dodrantẽ ⁊ quartã restituere etiam si nihil ante dimi-
nuit.⁊ idem poterit heres eius qd sequitur h Martinus silima
ni.sed odof.Pe.Cy.⁊ bal.ibi reprehẽdũt illum maxime ꝑ.l.
ticius.j.eo.que in hoc nõ reperitur correcta. vnde ſm imo. to-
tum debet restitui:deducta tamẽ quarta trebellianica pro q̃ eti-
am dicit ꝙ facit tex.s.ea.l.in ver.sed ⁊ siquis. vbi si aliquis ro-
gatur restituere quicqd peruenit ex hereditate improprïat ver-
ba fauore fideicõmissi.ergo ⁊ in cãu isto.⁊ sic debet esse loc⁹ tre-
belliano.⁊ hoc sequit barto.in.d.l.ticius.j.e.ibi tamẽ dicit bar
to.ꝙ secus esset si aliquis rogatur restituere quicquid supererit
ex hereditate deductis legatis ⁊ oneribus hereditarijs:qꝛ tunc
nõ eẽt loc⁹ trebelliano ⁊ cẽset fideicõmissuꝫ ꝑticulare. ⁊ ita intel
ligit istum tex.ꝙ vltimũ reprehẽdit imo.h ⁊ in repe.d.§.si ex fũ
do.i.xxi.col.dũ tractat d itellectu.l.si certaꝝ.in ꝑn.s.de te. mi.
⁊ in lec.illius.§.si ex fundo.in.xi.col.qꝛ qñ grauatus ẽ qs resti-
tuere hereditatẽ deductis legatis ⁊ ere alieno ẽ loc⁹ treb. vt h.
ergo eodẽ mõ dꝫ eẽ loc⁹ trebelliano qñ grauat⁹ ẽ restituere q-
qd superit deductis legatis vel ere alieno:qꝛ q̃tũ ad h vt hẽat
locũ senatuscõ.treb.nõ ẽ dr̃ia an quis sit rogatus restituere he-
reditatem simplr an sit rogatus restituere quicqd superit d he-
reditate.d.l.tici⁹.⁊ ibi bar.hoc tꝫ expresse.sed pau.de cast.h tꝫ
opi.bar.vt dicã in seq.q.⁊ cũ bar.etiã trãsit raph.in.d.l.tici⁹.⁊
bene vt patebit ex his que dicã in seq.q. ¶ Itẽ ꝑ istũ tex.ibi et
qd superest refert bar.h no.ꝙ al's cõsuluit.⁊ si testõr fecit per sub
stitutõem ꝑ ṽba cõia hoc mõ vꝫ si filius meus decesserit sine li-
beris residuũ⁹ bonorũ meorũ a dictis indicijs ⁊ legatis deueni-
at in ticiũ ꝙ hec substõ nõ poterit esse directa ẽt tẽpore pupilla-
ris etatis.qꝛ verbũ cõe si dr̃ fuisse adiectũ vniuersitati sed certe
rei vt h probat ſm eum cũ quo vr̃ trãsire raph.h.ſꝫ hoc repre̅hẽ-
dit imo.h.⁊ i.d.§.si ex fũdo.i loco proxime allegato:qꝛ qñ qs
eẽt grauat⁹ restituere residuũ bonorũ ꝑinde ẽ ac si grauat⁹ esset
restituere residuũ hr̃ditatis vt ꝓbat i.d.l.nã qd si.cũ.l.se.ſꝫ qñ
qs granat⁹ ẽ restituere residuũ hr̃ditatis seu qcqd superit ex he
reditate dr̃ grauat⁹ d vniuersitate restituẽda.pꝫ qꝛ loc⁹ ẽ trebel-
liano vt.s.dixi.⁊ ṽbũ cõe dꝫ ẽt referri ad substõnem directã qd
ꝑ gl.in.d.§.si nõnulla.cũ si.pau.de ca.in ꝑcedẽti.q. ⁊ i ista tꝫ
cũ bar.⁊ rñdet ad.d.l.ticius.ꝙ alius ẽ qñ mãdat restitui testõr
qcqd superit tẽpore mortis heredis:qꝛ poterit eẽ ꝙ oĩa super-
erũt qꝛ nihil erat alienatũ:⁊ sic iportat vniuersitatem.aliud est
qñ mandat restitui quicqd superit deductis legatis ⁊ debitis:qꝛ
cũ illa sint de pñti nõ põt ſꝫ iportat vniuersitatẽ l residuo vt pro
bat tex.h in ṽ.qꝛ in ipsa.vbi vult ꝙ si relictum eẽt vel eẽ intelli-
geret fideicõmissũ ꝑ illa ṽba qcqd superit. deductis legatis et
ere alieno nõ censet grauatus restituere hr̃ditatẽ licet secus sit
quãdo nõ dixit quicquid supererit.ſꝫ dixit hr̃ditatẽ restituas d
ductis legatis ⁊ ere alieno:qꝛ propter illud ṽbum hereditatem
fideicõmissum est vniuersale vt h.⁊ comprehendũtur onera vt
hic patet in fine.ideo heres cauet fideicommissario de eum de
fendẽdo aduersus creditores ⁊ legatarios.⁊ hoc operat illud
ṽbũ hr̃ditatẽ.s.ꝙ sit fideicõmissuꝫ vniuersale.nec ob. ſm pau.
de ca.si ↄ bar.adduceret ꝙ quottidie in testamẽtis apponunt
ista ṽba in oĩbus alijs suis bonis instituit ⁊c.⁊ tñ itelligit insti-
tutus vniuersaliter.hoc tꝫ exꝑsse bar.i.l.si certarũ. in ꝑn.s. d te
sta.mili.ergo eodẽ mõ in fideicõmisso:qꝛ respõdet ꝙ aliud ẽ in

¶ Residuũ. de hoc vltra hic posita ad bart.vide do. car.ↄs.lxviij.

institutõe directa: qꝛ cum censeatur testator velle ꝙ per eum in instõnem cõfirmẽtur legata ꝛ per heredẽ prestẽtur censetur voluisse ꝙ sit heres in omnib⁹ bonis ẽt legatis ꝫ ꝙ in effectu remaneãt apud eũ alia nõ legata. ꝓ quo adde lꝫ ipse nõ dicat. l. siqs ita institutus heres fuerit de exceptio. ff. de here. insti. ꝛ ibi bal. ange. ꝛ imo. expresse in ꝑn. ad quod ẽt vide old. in cõsi. clviij. incip. factũ tale est testatrix. ꝛ bal. in. l. ij. C. de vsufruc. leg. nec ẽt ob. si adduceref cõtra bar. d. c. raynutius. ꝛ. d. c. raynal. in ver. relinquo bona. ꝛ qđ no. bar. in. l. cẽturio. in fi. iiij. q. principalis. in ℣. quero quid si in instõne testõꝛ. Cy. allegãdo in. l. ij. C. de here. insti. qꝛ põt rñderi ꝙ ibi nõ fuerũt adiecta illa ṽba a dcis indicijs ꝛ legatis vt ꝑ claro itellectu huius ℣. inde queritur. dic ꝙ hic ponũtur tres opi. in tex. prima est ꝙ nõ dicaf fideicõmissũ vniuersitatis: qꝛ non videf sibi relicta vniuersitas hꝛ̃ditatis cũ non dicaf hꝛ̃ditas nisi quãdo cõtinet cõmoda ꝛ incõmoda. ¶ Scđa ponif opi. ꝙ dicatur fideicõmissũ vniuersale ꝫ Marcianũ. ꝛ ꝙ illa verba deductis legatis nihil operẽtur tanꝙ cõtraria nature hereditatis vnde viciet ꝛ nõ viciet. ar. l. cũ ꝑcario ff. de precario. ¶ Tertia ẽ opi. iulia. ꝙ sit fideicõmissũ vl'e ꝛ ꝙ illa ṽba aliquid operẽtur nõ ꝙ faciãt cẽseri fideicõmissum esse particulare. sed ꝙ heres possit deducere si vult cuꝫ petitur ab eo restitutio nõ hoc casu dꝫ cauere: qꝛ adhuc onera sunt in hꝛ̃ditate anteꝙ sit soluta. ꝛ ista opi. approbaf a iuriscõsulto. ¶ Ultima inquãtũ in hac. l. cog. in prin. ꝓbatur ꝙ appellatõe patrimonij nõ venit đductio eris alieni. ¶ Limita tamẽ nisi aliquo modo ex cõiecturata mẽte testãtis appareret ꝙ posset testanteꝫ contrariũ sensisse: vt declarat bal. in. l. i. in. ij. col. C. de fru. ꝛ lit. expẽ. ¶ Item secus si dictum fuisset vires patrimonij: qꝛ intelligitur deducto ere alieno. ita colligif ex no. per gl. in. l. i. C. si aduersus dotem. qđ est no. ꝺm bal. ibi.

Siquis heres. ¶ Fideicõmissarij vl'es possũt cogere heredẽ adire hereditatem: siue sit vnus q petet siue sint plures ꝛ fideicõmissum sit đ solido siue đ parte hereditatis proprie testõꝛis est locus trebelliano ẽt in hereditate aliena. h. d.

Sed et si miles. ¶ Institutus a milite grauatus restituere ꝑrimoniuꝫ certi loci aut hereditatẽ tertij eidẽ militi delataꝫ cogitur adire ꝛ restituere. secus in istituto a pagano ꝛ grauat⁹ restituere ad diẽ certum poterit interi cogi adire ꝛ restituere. h. d. vsqꝫ ad. §. mecianus. ¶ In tex. ibi dabũtur subaudi quãdo ex certa re vl'i heredem instituit puta in paganicis. ꝛ ita istũ tex. ħ intelligit imo. vel ꝺm ange. qñ est institutus in patrimonio certi loci: qñ tunc miles decedit ꝓ ꝑte testatus ꝛ ꝓ ꝑte intestat⁹. l. si certaꝝ. i ꝑnc. quã ħ ita alle. ang. ff. de te. mili. sed aduerte ꝙ cõtra expõnem Jo. de imo. dicẽtis: puta in paganicis ꝛc̃. facit qꝛ nõ videf conuenire huic lr̃e que indistĩcte loquif qñ res italicas aut ꝓuinciales voluit testatoꝛ per fideicõmissũ restitui i quib⁹ heredẽ suũ instituerat. ¶ Itẽ ex tex. ibi ex certa videf ꝙ tex hic nõ loquatur de institutis in paganicis: qꝛ intelligif tũc quis institut⁹ i certa hereditate nõ aũt institut⁹ in re certa: vt ẽ tex. in. d. l. si certarũ. §. l. sil'r expõ ange. ħ nõ videf ꝓcedere: qꝛ qñ substitut⁹ ẽ qsi i patrimonio certi loci censef oĩo institut⁹ in re ꝑticulari ꝛ in re certa l. ex facto. la grãde. ff. de here. insti. ꝛ probatur ħ qꝛ si itelligeretur institutus i vniuersitate ꝛ eẽt grauatus restituere patrimonium certi loci a pagano tanꝙ grauatus de restituẽda vniuersitate potuisset cõpelli heres per fideicõmissariũ. vt. ff. e. l. ℣. generaliter. qđ ẽ ꝯ istum tex. in ℣. ꝛ ꝙuis. ꝛ sic si intelligatur istitutus in re certa ille q est institut⁹ i patrimonio certi loci nõ deberent ei heredi actões dari vt ħ dr̃ in tex. qꝛ ꝓ residuo ꝛ sic ꝓ vniuersitate intelligef miles decedere intestat⁹. l. si miles ex fundo. ff. de testa. mi. ꝛ. d. l. si certarũ. in ꝑn. ꝺm ꝙ alle. ang. vñ videretur ꝙ fieri nõ dꝫ hec dĩa ħ. s. an a milite fuerit institutus in paganicis vel in patrimonio certi loci sub nomine vniuersitatis: an ṽo i re certa ꝑticulari: qꝛ ẽt in milite ꝺm cõem opi. instõ de re ꝑticulari vel vniuersali trahif ad vniuersaꝫ hereditatẽ. vt. d. l. si certarũ. ꝺm bar. ꝛ verũ intellectum. Et no. plene in. l. ij. ꝛ. iij. C. de test. mi. ꝛ in. d. l. si miles. ꝛ plene ꝑ imo. i. d. l. i. §. si ex fundo. ff. đ here. insti. ꝛ videf ipe expresse ꝓbare in ṽbo ex certa re. iũcto verbo actões dabũtur ꝛc̃. ꝛ sic videf ange. nõ bene dixisse volentẽ ꝙ qñ heres instituif a milite heres in patrimõio certi loci ꝙ tũc dicaf decedere ꝓ parte testat⁹ ꝛ ex ꝑte intestatus: qꝛ dixi ꝯ istũ tex. ꝛ ꝯ. l. si crimẽ. ꝛ ex his ẽt non videf ṽa dĩa quã facit ange. ꝛ imo. inter fideicõmissũ ꝑrimonij certi loci ꝛ relictũ a milite sub nomie vniuersitatis quo cãu bñ sit locus senatuscõsulto trebel. ꝛ ita intelligunt istum tex. ꝛ fideicõmissũ rei ꝑticularis quo casu aũt in milite nõ sit locus treb. ꝺm eos per regulaꝫ. ℣. generaliter. ff. e. l. nã iter ꝑdcã. nulla vr̃ dĩa vt supra ꝓbaui iõ vr̃ ꝙ idistĩcte ꝓcedit iste tex. vt inuit iste tex. ibi ex certa re ꝛc̃. Sꝫ đ vno plurimũ dubito quõ tũc bene inferret iuriscõsultus in ℣. nam vt elegãter. attẽto ꝙ ista illatio ita deberet cõuenire pagano sicut militi. ꝑ. d. §. si ex fundo. nec doc. ħ hoc vidẽtur declarare. ꝛ ꝙꝙ hoc multũ sit dubiũ forte timoꝛe hui⁹ cõtrarij vr̃ de necessitate dicendũ ꝙ iste tex. velit ꝙ miles põt iŋ re certa instituere adeo ꝙ tali instituto dãtur actões hereditarie hoc sit verũ qñ in patrimonio vniuersaliter vel in pagano in castrẽsi tm̃ heredẽ instituit. l. i. ꝛ. ij. C. de te. mi. ꝛ. d. l. si certarũ. §. i. qđ ẽ secus in pagano: vt. d. §. si ex fundo. ꝛ iõ si ꝑ fideicõmissum relinquãtur a milite res italice seu ꝓuinciales in quibus cõsistebat totũ patrimoniũ paganicuꝫ seu castrẽse. tũc bene locus sit senatuscõsulto treb. ita intelligaf iste tex. qđ expresse videf inuere hec lr̃a in ℣. spẽs bonoꝛũ. cũ gl. secus ergo si patrimoniũ certi loci in quo nõ consideret totũ patrimoniũ paganicum seu castrense relinqueretur per fideicommissum quia tunc cessat ratio ex qua ħ infert iuriscõsultus in ver. ꝛ vt eleganter tenẽtem idem esse debere in milite qđ in pagano per id quod dixi supra. ꝛ sic remanebit ꝙ sit vera expositio ꝛ intellectus imol. maxime per istum tex. cum glo. in ver. cum species bonorum. Rapha. tamẽ ꝛ Pau. de castro concordant cum intellectu Ange. volentes ꝙ intentio huius. §. sit ꝙ sicut milef posset me instituere in re certa vel in rebus sitis i certo loco ꝛ ego institutus non succederem in alijs bonis si de voluntate testantis apparet. sed in illis esset vniuersalis heres ꝛ act. concernẽtes illa bona darentur mihi ꝛ cõtra me. ita si te heredem istituat vniuersalem in omnibus bõis ꝛ grauat ꝙ mihi restituas bona italica debeo reputari vniuersalis fideicõmissari⁹ vt possim te compellere adire ꝙ non esset si testator non esset miles: vt supra ea. l. ver. generaliter. ꝛ subdit Raph. ħ ꝛ etiam ange. ꝛ Imo. ꝙ noŋ habet locum tex. vbi miles non in certis bonis puta italicis. sed in vna re certa reliquisset fideicõmissum ab herede que similiter instituissꝫ in illa re certa. nam talis fideicõmissarius non posset cogere adire hereditateꝫ quia hoc cãu non transeũt actiões. vnde exponit rapha. tex. in ver. ex certa re. i. ex certo patrimõio: puta italico vel prouinciali. tamẽ magis placet precedens intellectus: quia non inuenif ꝙ actiones passiue dentur in successorem patrimonij certi loci magis ꝙ i successorem singularem certe rei. l. i. §. si heres. ff. eo. ti. ꝛ probatur in. l. ex facto proponebaf. ff. de heredi. institu. facit. l. i. C. si cer. pe. ꝛ. l. pro hereditarijs. C. de hered. act. ergo talis nõ dꝫ posse cogere. l. nam ꝙ. §. fi. ff. eo. ti. Sed contra institutum in paganicis bene trãseũt actões: qꝛ dicitur vna hꝛ̃ditas. vt. ff. dixi. Itẽ no. ꝺm bar. ar. ꝙ istitutus ex re certa eo cãu quo hereditas pertinet ad eũ ꝛ si ad eũ transeũt actões poterit cogi adire ꝛ restituere sicut dicif in testõ militis ħ. Sed rapha. ꝛ pau. de castro tenẽt ꝯrium per ver. ꝛ generaliter. ff. ea. l. ꝛ rõ dĩe iter instõnẽ directaꝫ factam de re certa que bene trahitur ad vniuersũ si nõ ẽ dat⁹ cohr̃s. l. i. §. ex fundo. ff. đ here. insti. ꝛ fideicõmissum rei certe vt nõ trahatur ad vniuersũ ẽ: qꝛ institutus in re certa nullo dato cohr̃de đ necessitate efficif hr̃s i totũ ne testõꝛ đcedat ꝓ ꝑte testat⁹ ꝛ pro ꝑte itestat⁹ ꝯ. l. ius nostrum. de re. iu. q rõ cessat i fideicõmis. qa ꝙ non habebit fideicommissarius remane-

bit apud heredē.nō ob.iste tex.in quo se fundat bar
to.q: loquitur in milite instituēte ꝛ eius instō poterat
valere in re certa absq3 eo ꝙ tractetur ad vniuersum
l.si miles vnū ex fundo.ff.de testa.mi.merito tūc pro
cedit ar.de instōne ad fideicōmissu3.ꝛ idem ē de mē
te Imo.h dum reprehēdit sūmariū bar.posset tamē
saluari id qđ dicit h bar.si psupponeres ꝙ hr̄s solus
institutus in re certa nō fuerit grauatus p fideicōmis
su3 in re certa sed i vniuersa hereditate q̄ sibi heredi
obueniebat iuxta.d.§.si ex fundo.¶ In glo. in ṽ.
restituere ibi totū ꝛc̄.hoc clarū ē ſm ange.si fuit insti
tutus in patrimonio certi loci ꝛ illud grauatus est re
stituere q: t3 totū restituere.sed si eēt institutus in vni
uersa hereditate ꝛ grauatus restituere patrimōiū cer
ti loci an tota3 hereditatem restituet si coactus adijt.
glo.sentit ꝙ sic.sed ange.h sentit ɔ̃rium dicens ꝙ p
residuo hr̄ hr̄ditas pro nō adita quo ad piudicium
adeūtis.l.apud iulianū.§.antistia.s̄.eo.sed Imola
dicit ꝙ tutius putat tenere cū glo. per.§.s3 ꝛ quoti
ens.allegatum in ea.ꝛ cū glo.h ēt t3 iaco.de aretio.
¶ In ea.ibi secus in pagano.s.q: nō h3 locū treb.ni
si rogetur hēre de hereditate vel quotta.l3 d vniuersi
tate rogaretur vt h in ver.ꝛ ꝙuis.Super.§.cum qui
dā pōt dubitari an vterq3 heres indistincte possit co
gi adire.vide per ang.h.ꝛ qđ dixi in.l.apud iulianū
§.idem iulianus.in fi.s̄.eo.

Metianus scribit. ¶ Ad petitōe3 vnius ex fidei
cōmissarijs pōt cogi heres adire ꝛ restituere ꝛ ille cui
totū restituitur ab herede quartam nō detrahit ꝛ co
actio vnius ex fideicōmissarijs facit heredem perde
re quartā in totū si cōtēplatōe totius coegit.secus si
cōtēplatōe ptis.ꝛ si quis rogatus ē restituere ſuo plu
rium personarum.perinde est ac si esset rogatus re
stituere pluribus personis.h.d.

Si pater filio. ¶ Ad petitōem filij in ptāte pōt pr̄ cogi
adire in nō castrēsi ꝛ castrēsi.ad petitōem aūt ſui p
prij quis nō cogitur adire s3 spōte adeūdo cogit re
stituere.h.d.¶ Et ſm istū intellectū iste tex.ēt i pmo
rn̄so loquit d filio qui erat in ptāte nedū tpe testi sed
ēt tpe quo petit patrē adire.quē intellectū sequit hic
Ja.de are.old.cy.ray.ꝛ bar.sed istū intellectū facit
q: quicqd acqrebat filius isto iure incōtinēti acqre
batur patri.l.placet.s̄.de acq.here.ergo frustra pe
tit filius patrē cogi restituere sibi.gl.h rn̄det ꝙ fit re
stitutio vt hēat filius in peculiū qđ non ē bn̄ dictum
q: filius isto iure non pōt hēre peculium nec peculij
administratōe3 inuito patre.l.ꝙ tuberonis.§.i.ꝛ fi.
s̄.de peculio.ꝛ dū dicit ēt glo.ꝙ dabitur curator p
id quod hētur in auc̄.vt liceat matri ꝛ auie.nō bene
dicit ꝙ ille tex.loquit ſm iura noua ſ3 que filius sibi
ipi q̄rere potest.vnde secūdo rn̄debat h Ja.de are.
ꝙ pater h tm̄ cogit adire ne fideicōmissu3 pire pos
sit si decederet pater hereditate n̄ adita.l.ille a quo.
§.i.s̄.eo.nō aūt cogitur restituere.hec ēt nō est tuta
rn̄sio:q: tex.hic facit similitudinē de secūdo cāu ad
pmū.sed i secūdo cāu pr̄ cogebat restituere.ergo ꝛ i
pmo.¶ Preterea ēt.d.rn̄sioni ob.tex.in.§.an ſuo.
insti.de leg.vt statim dicā.rn̄debat h ergo bar. post
Ja.de are.ꝛ old.ꝙ spāle h erat in patre q cēsetur di
lapidare ex quo recusat adire.iō tanquā dilapidator
cogi pōt adire ꝛ restituere.l.imperator.j.eo.hec re
spōsio nō est bona q: nō videt ṽisimile ꝙ pater re
cusaret adire hereditatē restituēdā filio si eēt lucrosa
sed si dānosa esset tūc sec⁹.ar.l.scripto.in fi. cū vulga
ribus.j.vnde liberi.ꝛ per hoc nō d3 cēseri dilapida
tor.ꝛ maxime cū iste tex. simpliciter ꝛ indistincte loq̄
tur tam in hereditate lucrosa ꝙ dānosa.¶ Itē n̄ pla
cet dicta rn̄sio.q:.l.iperator allegata per bar.loquit
in cāu in quo erat relictum fideicōmissu3 ticio filio ex

presse i tp̄s cū esset sui iuris ꝛ sic erat validū.sed iste tex ſm bar.
ꝛ alios loquit in fideicōmisso pure ꝛ simpliciter relicto.qđ non
videt ualidum impediēte regula catoniana.per tex.in.d.§. an
seruo.ꝛ no.glo.pprie in filio.in.l.a filio.in ṽ.pōt.ꝛ ibi bar.iū
cto tex.s̄.de le.i.vn̄ alia fuit rn̄sio tradita per gl.h.in gl.ij. quā
sequit h By.ꝛ ange.s.ꝙ iste tex.loquat in fideicō. relicto filio
qui erat in ptāte tēpore testi.quo cāu testator videt relinquere
sub conditōe.s.cum filius efficietur sui iuris qđ expsse tenuit gl.
fi.l.si cui.s̄.de condi.ꝛ demō.ꝛ iō cū fideicōmissum sit cōditio
nale cessat regula cato.ibi.l.i.in fi.ꝛ.l.pe.s̄.de regu. cato.tēpo
re ṽo ꝙ filius cogebat patrem adire erat iā emācipatus ſ3 istū
intellectum. Hec rn̄sio non vr̄ ṽa per istū tex.h in ṽ.multoma
gis. nā imo multomagis deberet filius emācipatus cogere pa
trē adire cū hoc facere possit de iure cōi per no.in.l.lis nulla.s̄.
de iudi.ꝙ miles q hoc tm̄ pōt de iure speciali:attento ꝙ fortius
est ius cōmune ꝙ speciale.l.eius militis.§.militia missus. s̄. de
testa.mili.¶ Preterea ꝙ nō videatur datū eē fideicōmissum in
tp̄s sui iuris.qn̄ simpliciter est relictū probat tex.i.d.§.an ſuo.
ꝛ innuit expresse lr̄a in.l.fideicōmissa.§.si filio.s̄.d le.iij.ꝛ aperte
glo.ꝛ bar.in.d.l.a filio.ꝛ sic male dicit glo.h quāuis eā sequit
h ang.ɔ̃ hāc solutōem.glo.ēt facit q: tex.h n̄ dicit ꝙ fuerit emā
cipatus interi3 qcquid glo.dicat h imo.innuit tex. cōtrarium dū
dicit de castrēsi.vn̄ bar.i.l.vbi pure.j.e.aliter rn̄det v3 ꝙ hic lo
quit i filio q erat in ptāte oi tpe.nec ob.regl'a cato.iux̄.d.§. an
seruo.q: ille non h3 locū i fideicōmisso vl'i cū dies ei⁹ cedat adi
ta hereditate tm̄:vt no.in.antepe.s̄.de regula cato. s3 hec cōi
ter reprobat:q: cedit dies a tēpore mortis testatoris:vt firmat
bar.ꝛ alij doc.in.l.cū filio.de leg.i.p plura ꝛ maxie per.§. me
tian⁹.s̄.ea.l.p quo vltra ea q̄ ibi allegaui nō allego tex. in.l.fi.
§.i.ꝛ ibi no.s̄.de leg.ij.per quē tex.ad hoc pōderat imo.ibi tm̄
vltia erit rn̄sio ṽa ꝛ necessaria.s.ꝙ iste tex.loquit i filio qui erat
in ptāte tpe testi.nec ob.regula cato.q: vt iura iuribus cōcordē
tur d3 intelligi ꝙ testator fuit vsus ṽbo puenire vel alio sili quo
cāu videt fideicōmissu3 relictū sub conditōe cū erit sui iuris.d.
§.si filio.ꝛ.d.l.vbi pure.ꝛ hūc intellectū sequit imo.raph.pau.
de ca.in.d.l.cū filio.ꝛ ita ēt in duobus ṽbis videt velle ro.hic.
ꝙꝙ ipemet imo.h nihil clare firmet.vnde cū fideicōmissum sit
conditōnale cessat regula cato.ꝛ itelligit ꝙ hic in pma parte fi
lius ēt an̄ euentū conditōis.i.anteꝙ sit sui iuris pōt patrem re
cusantem cogere adire ꝛ restituere:q: hec ē regula ꝙ qn̄ heres
grauatus est restituere sub conditōe ꝛ recusat adire cogitur etiā
ante euētum conditōis adire ꝛ restituere.l.apud iul.§.antistia.
s̄.eo.nō tn̄ transeūt actōes in fideicōmissariū ante euentū cōdi
tōis vt ibi legit ꝛ no.vel dicas ꝙ cogeт pater adire dato ꝙ sit i
patria ptāte:q: pater nolens adire censet dilapidare q: fideicō
missu3 ponit in periculo.ꝛ hic per.d.l.imperator.vnde putare3
licet non inueniā tactū ꝙ si pater ex iusta causa recusaret adire
ꝙ nō possit cogi.h tamē erat magis dubium q: hic nō solū sub
erat pendētia conditōis:sed ēt patria ptās.sed nō ob.vt dicit h
iurisconsultus in ṽ.contra obsequiū.hoc ēt t3 raph.pau.de ca.h
aduerte tn̄ q: hodie iste tex.pcederet ꝙꝙ fideicōmissu3 eēt pu
re ꝛ simpliciter relictum ex quo filius hodie est capax pleno iur̄
aduēticiorū qn̄ pater nō vult adire.l.fi.§.fināt.C.de bo.q̄ libe.
ſm ange.imo.ꝛ pau.de ca.h.ꝛ ange.i.d.l.vbi pure. ¶ In gl.
in ṽ.obsequiū ibi petet veniā ꝛc̄.no.glo.singu.ſm imo.ꝙ qn̄ fi
lius agit cōtra patrē ēt in castrēsi d3 petere veniā.Adde tex.i.l.
adoptiuū.iuncta glo.in ṽbo cā cognita.alle.h p gl.¶ Ex hac
glo.ēt no.singl'r ſm nico. de neapo.ꝙ vbi filius agit iudicio ex
ordinario:hoc est quando implorat officium iudicis.l.si cui.cū
glo.s̄.de conditio.ꝛ demōstra.ꝛ.d.l.si filiusfami.§.si cer. per.
debet petere veniam.ꝛ ad hoc allegat pro nota.hanc glo.bal.
in.§.penalis.institu.de actio.¶ In glo.in verbo directa. inꝙ
tum voluit glo.ꝙ si relicta est directa libertas per verba directa
seruo heredis ꝛ hereditas per fideicommis.quia libertas dire
cte trahitur ad fideicōmissum ne fideicōmissum hereditatis pe
reat ab oībus approbatur preterꝙ raph.q dicit ꝙ iste tex.cor
rupit.ꝛ male ad hoc allegatur per gl.ꝛ doc. nā inꝙtū dicit tex.
ꝙ cogit hr̄s pstare fideicōmissariorꝝ libertatē ego intelligo sc3
qn̄ fuit per fideicōmis.relicta nō aūt de directo relicta qđ trahit
ad fideicōmissum.nam hoc nō dicit tex.ſm eu3.sed puto ꝙ gl.
ꝛ doc.melius dicant:quia tex.supra facit mentionem tam de ca

su in quo relicta erat libertas per verba directa ꝙ̄ per verba fideicōmissi. vnde non perfecte ad vtrunqз casuз respōdet iurisconsultus si diceremus ꝙ dum tex. dicit cogetur prestare fideicōmissariam ⁊c̄. nō referreret ad vtrunqз casum. ¶ In gl. in ver. cautionis ⁊c̄. Respōdet Ray. ad contraria ꝙ ibi suberat iusta causa. ⁊ istam sequitur rapha. ⁊ iaco. de bel. respōdet ꝙ aut agēti competit ius agendi. ⁊ tunc cōmittitur futuro euētui al's nō. Ange. dicit ꝙ in dependētibus a mera volūtate quis nō tenet se cōmittere fragilitati cautōis. al's secus: quia bene repellit ita loquātur cōtraria: magis tamē placet secūda solutio q: vltime repugnat tex. in. l. quia poterat. ¶ Extra glo. dubitauit ħ imo. in. §. si pater. an si pater tuus fuit ab aliquo institutus ⁊ rogatus restituere hereditatem tibi fuitqз grauatus vt te emāciparet an si pater sponte adiuit possit per te cogi vt te emācipet videt ꝙ sic per id quod dicitur in simili hic in seruo. in ver. sed si seruo. quādo relinquitur libertas seruo ⁊c̄. sed putat ipse contrarium posse dici ꝙ ħ in seruo nō cogitur manumittere ⁊ restituere sibi fideicōmissum nisi prius refuso sibi precio serui. l. ita tamē. §. fi. ī. eo. sed precium patrie potestatis cum sit inestimabile. vt in. l. filiusfami. §. ꝯm vulgarem. ff. de lega. i. non potest sibi refundi. ergo ⁊c̄. nec videtur debere attendi ꝙ retineat quartam cum illam retineat cōtra volūtatem testatoris. l. ticia. ff. ti. ij. ꝙ dictum valde no. sed cōtra hoc vltimū facit q: attēto hodie ꝙ q̄rta potest tolli ⁊ prohiberi a testatore in auc̄. sed cum testator. C. ad. l. falci. cū ibi no. ⁊ dixi in. l. marcellus. in princi. ff. eodē. videt ꝙ si testator non ꝓhibeat dicatur detrahi ex volūtate testatoris. sed saluādo imol. dic ꝙ etiā hodie quarta debet detrahi contra tacitam volūtatem testatoris: licet non possit detrahi contra expressam volūtatem. tex. est in. c. raynaldus. ad fi. ⁊ ibi no. glo. extra de testamētis. sed potest dici ꝙ ille tex. loquitur ꝯз iura digestoruз vel. C. vl' loquitur quādo hereditas tota erat exhausta legatis dixi ꝙ̄tum occurrit nō nego tamē passum eē dubium poteritis cogitare. ⁊ hec no. ad ea que tradūtur hic in glo. magna ⁊ ad hec que no. in. l. si cui. de condi. ⁊ demon. ⁊ cōtra imo. videtur sentire Iaco. de ra. Cy. in. l. cum filio. ff. de leg. i. lз imo. ibi in glo. iij. tenet' cōtra Cy. sub dubio forte. sed ratio imo. nō militat in casu nostro cum pater retineat quartam. contra etiaз opi. imo. videtur in glo. in. d. l. i. cui ꝙ̄uis obscure. preterea tanti videtur estimare pater patriam potestatē quāti est illud ꝯmodum qđ cōsequitur ex testamēto. l. imperator. l. cum vero pecuniam. ff. de lega. ij. cū si.

Hi qui solidum. ¶ Qui nō potest per se soliduз capere capit vt alij restituat. ⁊ si vnus solus est heres institutus ⁊ grauatus de restituendo hereditateз seruo hereditario: cui libertas relicta est potest ab ipso seruo cogi adire siue sit primus siue secūdus fideicōmissarius. ⁊ q: ab vno herede cōsecutus est libertatē potest aliū heredem cogere adire ⁊ restituere hereditatē sibi relictam. hoc dicit tota. l. vsqз ad finem. ¶ Nota tex. hic in. §. hi qui solidum. per quē ange. no. in. l. in tempus. ff. de heredi. insti. quem ibi sequitur imo. determinauit ꝙ filius incapax potest heres institui si grauatus est per fideicōmissum de restituēdo alteri capaci. et ideo consilium ē ꝯm ange. in loco p̄allegato ꝙ filius incapax instituat ⁊ grauet ꝑ fideicōmissum restituere persone que verisimiliter nō petet fideicōmissuз vt regi frācie vel īperatori ⁊ similibus qđ ē ꝑpetuo no. imo. in. d. l. in tēpus. trāsit cū p̄mo dicto ang. ibi. ⁊ refert ꝙ ange. loquit in filio spurio. vn̄ dicit imo. ꝙ inꝙ̄uū ang. dicit cautelā eē ⁊ cōsiliū ꝙ grauet de restituēdo regi francie vr̄ ħ fieri in fraudē. l. q: ē grauatus ꝺ restituēdo ei ad cuius noticiā verisimiliter nō venit. ⁊ dato ꝙ deueniret tn̄ se nō īpediret de facili. ⁊ sic attēta cōi accidētia videt fieri in fraudē legis filius hēat qđ hēre non pōt. iō nō dз valere per ea que habētur ī l. fraus. ⁊ in. l. cōtra. ff. de legi. ⁊ in. c. fi. de regu. iur. in. vi. adde ꝙ ang. in. l. ij. C. de heredi. insti. dicit per oīa idē qđ dixit in. d. l. in tēpus. ⁊ ange. ī. d. l. ij. loquit expresse in spurio. Bal. in. d. l. hac edictali. super ver. oī circūscriptōe. C. de secū. nup. per illuз tex. dicit ꝙ quādo spurius grauatur restituere imperatori vel simili cum presumptio est ꝙ relictum factum fuerit in fraudē nō tenet. Sed aduerte quia ēt si filius spurius institutus grauatus instōne ꝑ fideicō. cuicūqз ēt inferiori. nihilominus vr̄ ꝙ nec instō nec fideicō. teneat: attēto ꝙ spurius ē fūdus īcapax vt dixi. ergo nō p̄t grauari ꝑ fideicō. vt late firmat gl. ⁊ cōiter doc. oēs ī. l. eā quā. C. ꝺ fideicō. ⁊ ibi Bal. in. vi. col. ħ exp̄sse decidit in spurio. ⁊ hoc quod dixi tenet expresse imo. in. l. siquis solidum. ff. de heredi. insti. ⁊ lз nico. de neapo. ħ teneat cōtra glo. in. d. l. eam quam. ⁊ velit hoc qđ dicit in. §. nostro. ꝓcedat etiam in eo qui penitus est incapax per. l. siquis ex bonis. ff. de vulga. ⁊ pup. ⁊. l. siquis solidum. ff. de here. insti. tamē ille leges nihil faciunt. allegat etiam ꝙ ideз iuris dз esse in toto quo ad totum ⁊c̄. l. que de toto. ff. de rei vendi. sed hec ratio non obstat quia quādo institutio nō valet que est caput testamēti nihil ī testamēto scriptum valet. l. proxime. ff. de his que in testa. delen. sed quādo potest capere partem nō est inutilis institutio in totum. ⁊ non eadem est ratio in toto qđ in parte. Nec obstat iste tex. ⁊ similes. quia responde vt per glo. in. l. eam quam. s. ꝙ ħ erat capax pro ꝑte. tamē saluari posset opi. ange. in cāu in quo seruari deberet ius canonicum: quia de iure canonico filius spurius est capax quo ad alimēta. c. cum haberet de eo qui duxit in vxorem quam polluit per adulteriū. sic secus de iure ciuili: vt in auc̄. ex complexu. C. de incestu. nuptijs. ¶ Item iuxta predicta dixit notabiliter bal. in. l. ab eo. C. de fideicōmis. ꝙ si testator reliquit seu damnauit. x. dari spurio vt alteri restitueret: lз ipse spurius legatum nō capiat. tamē tanꝙ̄ executor restituere poterit. allegat in argu. l. siquis quos. de lega. ij. quod est menti tenēdum si est verum. tamē cōtrarium indubitanter verius putarem quoniā exquo a prin. relictum spurio fuit nullum in cōsequētiā fideicōmissum ab eo relictum est nullius momēti: vt ē gl. ordinaria ⁊ cōmuniter approbata in. l. codicillis. in ver. petere posse. in ver. si autem solum. ff. de lega. ij. ⁊ hoc in terminis videtur velle barto. in. d. l. eā quā. in vltima colūna. vbi dicit nullam differentiā esse an incapax grauetur restituere per fideicōmissum particulariter an vniuersaliter vt ibi per eum. nec ob. d. l. siquis quos. quia illa potius probat cōtrariuз vt euidenter pз. ¶ Querit ēt pau. de ca. an iste tex. locum habeat si grauatus fuit iste incapax restituere ⁊ erogare personis incertis: vt siquis instituit filium spurium vel naturalem ⁊ grauat ꝙ restituat hereditateз vel distribuat inter pauperes an videat spurius ī fraudem institutus. ⁊ dicit ꝙ io. an. in addi. spe. in ti. de instru. edi. §. nūc vero aliq̄. ī addi. inci. ad istū fi. vr̄ ī fi. cōcludere ꝙ sic si ē īstitutus solus. secus si cū alio ⁊ ambo sint rogati. vl' ꝯз pau. ꝺ ca. dic melius ꝙ aut apparet ꝺ distributōe fcā īter paupes: tunc instō reputat fuisse valida: aut nō appet ⁊ tūc vr̄ fcā ī fraudē. ⁊ iō si paterēt bōa ꝺberet cauere ꝺ distribuēdo ⁊ postea ꝺ distributis fidē facere al's auferēt sibi bōa ad ħ facit. l. nulli. C. ꝺ epi. ⁊ cle. ꝯз eū. adde ꝙ alb. ꝺ ro. ī. ij. ꝑte statutoꝝ ex. q. īcip. statuto cauet ꝙ nullus ⁊c̄. cū. q. se. tз idē ꝙ io. an. ī addi. p̄dic. ⁊ alle. iura nihil fere faciētia. et iō ī pūcto iuris putaret verius ꝙ si ꝑsōa ē īstituta vltra ꝑtē quā caꝑe n̄ poterat ēt si sit grauata restituere incertis ꝑsonis hēat locū iste tex. q: n̄ vr̄ eē diuersa rō: attēto ꝙ tenet rōnē reddere ⁊ fidē facere tenet ꝺ erogatōe: vt ꝺclarat bar. ī. l. diuus. ī fi. ff. ti. i. ⁊ bal. ī. l. nulli. ī pe. col. C. ꝺ epi. ⁊ cle. cū cōcor. ⁊ sic cessat rō suspitōis fraudis ꝑ quā ꝑfecti doc. moueri vidēt allegantes. l. scire oз. §. i. ꝺ tu. ⁊ cu. da. ab his. ⁊. l. fi. C. ꝺ fideicō. ⁊. c. ij. ꝺ sta. mo. ꝑ q̄ iura dicūt p̄sumi suspitōeз qn̄ ē īstitutus ⁊ grauatus vnus solus. secus si plures simul. Ad ħ vide bar. ī trac. minoricaꝝ. ī tertia ꝑte. ⁊ bal. ī. l. sigs ad declinādū. C. de epi. ⁊ cle. circa. vi. col. ⁊ ī auc̄. ingressi. circa. ij. col. C. de sacrosan. eccle. ¶ In gl. i. ibi filij naturales vnciam ⁊c̄. sed glo. in. l. plautius. ff. de condi. ⁊ demon. dixit ꝙ possunt naturales capere duas vncias extantibus legitimis vt ēt dicit bart. ī. l. is q ex bonis[b]. ff. de vulg. ⁊ pu. sed melius loquit gl. ħ q̄

a ¶ Nō poterat. sз an stāte statuto ꝙ mulieri nō possit maritus legare nisi vsque ad certā sūmā. si maritus īstituat vxorem ⁊ grauet eā distribuere pauperibus an valeat. vid ꝑ and. barba. consil. xi. tertio lib.

b ¶ Io qui ex bonis. adde q̄ ibi posui ī apostillis.

cõiter tenet̃ cũ qua cõcordat glo.in.l.fi.ff. de reg.catoniana.ꝛ ista ẽ vera per tex.alle.in ea.ꝛ p.l.ij.C. de natu.lib.gl.tamẽ i.l.luci⁹.ff.ð vul.ꝛ pu.ꝛ ibi eã and. de pisis reputat singularẽ dicebat ꝙ olĩ naturalis poterat capere vltra vnã vnciã.ꝛ ẽ illa glo.in ver. in primũ cãuz.ꝛ ð illa glo.hic facit mẽtionẽ ro. ƺ dicit ꝙ ꝯ eã videt̃ tex.in auc.q.mo.na.effi.sui.i ṕn.vbi dicit̃ ꝙ benignitas naturalib⁹ filijs indulta originẽ habuit tpe Cõstãtini.ꝛ sic añ nõ erãt capaces in totuz ꝛ per ꝯñs de iure ffoꝝ.nõ erat capacitas illa i eis quã sensit.d.glo.ꝛ lƺ ro.nõ dicat illũ tex. ꝯ illã glo. i.d.l. lucius.allegat ibi nico.ð neap.tñ rñdet ꝙ loquit̃.d. auc.de media iuris pẽdẽtia añ tpa ffoꝝ. ang.i.l. generaliter.§.cũ autẽ.in fi.C.de insti. ꝛ substi. dicit ꝙ glo.in.d.l.lucius.vult ꝙ de iure ffoꝝ. ista naturalis poterat insolidũ institui.sed ꝙ verioꝛ ẽ opi. glo.i.d. l.si is qui ex bonis.ꝛ in.l.ex facto.§.iulianus.in ꝟ. ñ capiẽti.in fi.ff.de vul.ꝛ pu.que sentiũt ꝙ ẽt de iure ffoꝝ.capere nõ poterat vltra vnciam.¶ No.in.§.si ego.ꝙ secũdus fideicõmis.põt recta via omisso pmo fideicõmissario petere cõpelli heredẽ adire ꝛ sibi restituere.qð intellige vt plenius p ang.in.l.si patroni. §.q fideicõmissam.in ꝟ.ꝙ nisi poꝛ.ĩ.e. ꝛ ad materiã hui⁹.§.cũ ħ.no.vide plene no.p bar.i.l.si res aliẽa. §.fi.ĩ.e.vbi examiat materiã ð qua hic i glo.magna.

Ex facto tractatum.

e ¶ Uerba directa que vidẽtur directo valere nõ posse trahũtur ad fideicõmissuz ꝛ qbuscũqƺ ꝟbis:dũtñ apertis valet fideicõmissũ.h.d. ¶ Nota ꝙ ħ videt̃ ꝓbari ꝙ vbicũqƺ substõ ẽ facta p verba directa.lƺ nõ possit a pncipio valere iure directo.tñ trahitur ad fideicõmissuz talis substõ vt pƺ ħ.nã ꝟbuƺ heredẽ facio seu heredẽ instituo ꝟbum directũ:vt not. glo.in.l.pcib⁹.C.de ipuberũ.ꝓbat̃ in.l.i.ff. de heredi.insti.ꝛ in.l.i.in ṕn.ff.ð vul.ꝛ pu.ꝛ plene p barto.i q.v. pncipali.in.l. cẽturio.de vul.ꝛ pu.ꝛ tñ dispõ facta p talia ꝟba adiecta ꝙ̃ꝙ iure directo valere ñ possit trahet̃ ad fideicõmissuz.ꝛ ita ad hoc allegãt istuz tex.glo.ꝛ doc.in.l.ꝟbis.§.de vul.ꝛ pup.que i sui doctrina reputat̃ singularis.Sed ꝯ.s.ꝙ nõ trahat̃ ad fideicõmissuƺ sentit expresse glo.i.§.ex̃neo.in fi.gl.magne.insti.ð pup.substi.ꝛ io.an.in.c.si pr̃.de test.i.vi. in nouella quẽ sequit̃ imo.in.l.si seruus legat⁹.§. si ħuus alienus.ff.de le.i.ꝛ in.l.si filiussa.§.vt qs.e. ti. ꝛ latius in.d.l.cẽturio.ꝛ in.d.c.raynu.in materia cõpẽdiose.de testa.per tex.in.d.§.si seruus.ꝛ per not. p glo.in.§.cogi.in.§.sed ꝛ si ħuo. ꝛ in.l.ħuo tuo.C. de manu.testa.vbi lƺ libertas data directo seruo alieno nõ valeat iure directo quo valere nõ põt.tñ non trahit̃ ad fideicõ.quo valere posset pterꝙ̃ i duobus casibus positis in.d.§.ƺ si seruo.si ergo istud procedit in datõe libertatis que tã fauorabilis ẽ.l. si libertas.de regu.iur.insti.de dona.§.fi. ꝙ̃to magis i alia dispõne.ꝛ ita ẽt tƺ roma.ff.in.l.pxi.§.ƺ si seruo. per glo.ibi.ꝛ math.de mat.suo no.cxxxix.ꝛ rapha.in.d. l.ꝟbis ciuilibus.ꝛ ꝓ ista pte facit tex.in.d.l.ꝟbis. in ꝟ.frustra.ꝛ in.l.pupillari.ff.de vul.ꝛ pu. nõ ob. iste tex.cũ si.qꝛ rñde vt per Jmo.ħ in locis palle.cui⁹ responsio ẽ valde debilis vt euidẽter pƺ.iõ melius respõde vt p bar.in.d.l.cẽturio.in.v.q.pncipali.in ṕn.circa pe.col.vƺ ꝙ ꝟbum instituo vel heredẽ facio ꝓlatum a testoꝛe circa psonã instituit ab eo sit directum. tñ qñ profertur circa personã instituẽdã ab alio vt in hac.l.dr̃ ẽ obliquũ nõ directũ ex quo sonat ꝙ de manu alterius capiat.ꝛ ita probat̃ ħ cũ cõcordãtijs allegatis in glo.nec ob.l.sceuola.ĩ.e.ꝟm io.de imo.ħ qꝛ ibi substõ directa pupillaris fuit facta in codicillis in qbus sui natura substõ directa fieri nõ põt.iõ iterpretat̃ fideicõ.sed nos loquimur qñ facta fuit i testõ in quo sui natura fieri põt directa substõ.ꝛ hec solu.ꝓbatur in.l.ij.§.i.ibi ad fideicõmissarias eundũ.ff. de iure codicil.iũcto.d.§.si seruus al's.l.si seruo tuo.de quo me remitto ad ea que dixi in.d.l.centurio.¶ Ultimo nota istuz tex.ibi hereditatem suam.iuncta glo.ꝟm bar.ad.q.de doctore qui rogauit filium vt restituet libros suos. ꝛ de qua hr̃ per bal.in.l. cũ testõ. ff.de au.ꝛ ar.leg.cũ quo trãsit imo.hic.

Siquis rogatus.

¶ Filij naturales in seruitute concepti deficere faciunt conditionẽ fideicõmissi relicti sub hac conditõe si rogatus decesserit sine liberis.al's si nõ sunt in seruitute cõcepti ex dignitate ꝛ conditõe persone diuersimode statuetur.h.d. ¶ No. filium naturalem in seruitute conceptuz facere deficere cõditões fideicommissi.quod intelligitur ꝟm Cy.Barto.Ange.ꝛ Moder.ħ esse verum si fuit cõceptus in figura matrimonij sic de facto contracti.de iure enim ciuili contrahi nõ põt.l.cũ ancillas.i pncipio.C.de incest.nup.si non esset in figura matrimonij conceptus per id quod habetur.institu.de seruili cog.in principio cum glo.in verbo veniant.alia est.§.illud.insti.de gradi. i verbo veniant.nam si nõ esset conceptus in figura matrimonij nõ facere deficere conditõem fideicõmissi quia non est successibilis l.ex libera.C.de suis ꝛ legitimis ꝛ lƺ doctores ita cõmuniter teneant ħ cum quibus.ꝛ concordat Francis.tigrini ꝛ Saly.in.l. generaliter.§.cum autem.C.de institu.ꝛ substitu.ꝛ imo.in.l.lucius.§.fi.de leg.ij.vbi etiam ita intelligit illum tex.ꝛ imo. in.c. in presentia.de proba.tamẽ do.abbas in.d.c.in presentia.ð probatio.circa.vi.col.dicit ꝙ tex.insti.de seruili cog.non ꝓbat hoc quia loquitur ibi de successiõe legitima.s.an ꝛ quãdo filij suorum succedant patri ab intestato. Preterea ꝟm eum tex.in.d.l. lucius.§.fi.ꝛ tex.in.l.fi.ff.de iure delibe. qui allegantur ħ per barto.faciũt istam distinctionẽ an fuerit conceptus i figura matrimonij vel non.vnde dicit Do.abbas non esse aliud dicendũ i istis filijs i ħuitute ꝯceptis ꝙ̃ dicat̃ ð alijs ñ i ħuitute ꝯceptis i qb⁹ dƺ attendi distictio tradita p doc.ħ de q̃.ĩ. dicetur.lƺ dicat ꝙ opinio cõmunis est vera.nam quãdo filius in seruitute conceptus non fuit conceptus in figura matrimonij dicitur esse spurius:vt.ff.d.l.ex libera.C.de suis ꝛ legitimis.ꝛ propterea non est filius nominãdus nec succedit aliquo modo.vt in auc.ex cõplexu.C.de incest.nupt.ꝛ in dicta.l.ex libera.ꝛ notat glo.in dicto ꝟsicu.veniant.sed ita est ꝙ filij qui nullo modo possunt succedere ex testamẽto vel ab intestato non faciunt deficere p hec verba dictam conditõem videlƺ si decesserit sine liberis:vt ẽ gl. in.l.filiusfami.§.cum quis.ff.de lega.i.ergo vera est cõmunis cõclusio.pro hoc etiam facit:qꝛ vt expresse dicit Barto. ħ.spurij nõ faciunt deficere conditõem per.d.auc.ex complexu. iunctis etiam notatis per Barto.in.l.heredibus.§.fi.ĩ.codeƺ.vbi hoc sentit esse verum etiã quo ad feminam cui facta esset substitutio sub dicta cõditione.de quo etiam veniet infra dicẽduƺ.nõ obst.ad.l.lucius.§.fi.quia verbum naturalis ibi positum ostẽdit ꝙ ibi debet intelligi de cõceptis in figura matrimonij vt ẽt ibi intelligit Jmo. ¶ Preterea ibi verbum filij fuit prolatũ nõ conditionaliter sed dispositiue:ꝛ vocabatur ibi filius ex testamẽto ad successionẽ extranei ad quam cõstat esse spurium posse vocari:vt notat glo.in auc.quibus mo. natu.efficiuntur sui.§.fi. Non obstat etiam.l.fi.de iure delibe.quia responde ꝙ illa etiã intelligitur.s. de concepto in figura matrimonij qꝛ ibi ille filius fuit institutus a patre vt constat ꝙ si non fuisset in figura matrimonij conceptus non potuisset a patre institui: eo quia spurius vt est dictum. Bene fateoꝛ ꝙ hodie de iure canonico tales filij nati in figura matrimonij ex seruis appellãtur legitimi:qꝛ de iure canonico inter seruos potest esse matrimonium.c.i.ꝛ.ij.ꝛ per totum.extra de coniug.seruo.al's dicit illa rubrica. de na. ex li. ve. ¶ Jn glo.in verbo ex voluntate.ibi forte nõ excludit substitutum ꝛc.hoc cõmuniter tenetur per istum tex. qꝛ magis ignominiosum ẽ persone in dignitate cõstitute talem successorem habere ꝙ̃ persone non constitute in dignitate.argu.l. si qua illustris.C.ad oꝛficianum.facit.i.q.i.vilissim⁹. Nec obstat.§.equũ allegatus in glo.quia loquitur in impensa funeris que maioꝛ dƺ fieri nobili ꝙ̃ ignobili.sed i materia nostra nobili ẽ maioꝛ ignominia habere infamatum successorem vt dixi. ¶ Jn ea. ibi ꝛ ẽt rogati nota ꝙ illud quod dicitur ħ in tex.attẽdit debere dignitatem ꝛ conditionẽ intelligi potest nedum de dignitate testõris

ſed etiam heredis rogati qđ eſt notandũ. ⁊ adde glo.ſimilē i d.l.generaliter.§.cum aũt.⁊ ibi clare Saly.hoc ꝫ.firmat ēt ħ ange.⁊ imo.ħ.¶ Sed iuxta hoc dubitat ħ Ange.qd ſi repugnaret conditio teſtatoris ⁊ heredis.vt q̄ꝛ teſtatoꝛ eſt nobilis vel in dignitate ↄſtitutus ſed iſtitutus grauatꝰ ſħ dicta ↄditione eſt ignobilis. Uel rñdet ꝙ attendiť potius ↄditio teſtatoris abhorrētis veriſiľr naturalē ſobolē nō aũt attendeť ↄditio rogati.ar.l.in ↄditionibꝰ.in p̄n.ſ̈.de ↄdi.⁊ demon.⁊ hoc idē ꝫ imo.ſubdens hoc eē verꝫ indubio ſed ſi eſt forte teſtatoꝛ ñ abhorreret naturales vt q̄ꝛ fortaſſe plures hꝫ naturales tũc eēt magis dubiũ tñ q̄ꝛ vr̃ potius inſpiciēdũ id qđ fieri dꝫ q̄ȝ id qđ fit:vt.l.ſꝫ lꝫ.ſ̈.de officio p̄ſi.iō vr̃ dicendũ ꝙ ſi teſtatoꝛ ſit nobilis ſed filios habeat naturales.tñ dicta cōditio nō intelligiť de naturalibꝰ ꝓ quo dicit eē tex.in.d.§.cũ aũt.vbi teſtatoꝛ habebat filios naturales quos inſtituit ⁊ tñ dicta ↄditio adiecta ꝑ eum in teſtamēto intelligiť tm̃ de liberis legitimis ⁊ naturalibus.¶ Adde inquātum Ang.⁊ imo.volunt ꝙ potius attēdať ↄditio teſtantis q̄ȝ rogati ꝙ in ↄ̃riũ facit q̄ꝛ per illa ꝟba ſi deceſſerit Ticius hr̃s meus ſine liberis ſempꝛoniuꝫ ſubſtituo non intelliguntur vocati dicti liberi ad ſuccedēdũ teſtatoꝛi ex teſtō ſed ſolum tacite ad ſuccedendum ab inteſtato ipſi Ticio iſtituto eo caſu ꝙ ticius decedat inteſtatus:vt no.gl.reputata ſingularis in.l.lutius.la vltima.in gl.ſi.⁊ de heredi. iſti. q̄ eſt magis cōiter appꝛobata ⁊ intelligiť ꝙ ſint liberi ſucceſſibiles ipſi grauato vt colligiť ex no.ꝑ gl.in.d.§.cũ qs.pꝛo ħ ēt facit q̄ꝛ qñ teſtatoꝛ inſtituit libertũ ⁊ ēt ſubſtituit ſub ↄditione ſi deceſſerit ſine liberis tũc filij naturales nati ex liberto cōcepti in figura matrimonij ⁊ in ſuitute excludunt indiſticte ſħſtitutũ vt ħ ⁊ in.d.l.lutius.§.ſi.⁊ ꝙ ibi gl.ſi.⁊ eſt de mēte barto.⁊ doc.ħ.¶ Ergo vr̃ apparere ꝙ hoc caſu magis attendať conditio inſtituti.⁊ ſic liberti cōditio.tñ non audeo recedere ab opi.Ange.maxime ꝑ iſtũ tex.in ſi.in ꝟ.eius qui fideicōmiſit.ꝑ quē tex.ēt vr̃ ꝙ hec ↄditio ſi eſſet relata ad libertũ iuſtitutum deberet intelligi in naturali in ſeruitute concepto in figura matrimonij niſi dignitas teſtatoꝛis cōtrariũ ſuaderet vt ēt fuit de mente glo.ſi.in.d.l.ſi.ſ̈.de iure.alˀs ſi teneremus ꝙ ēt non obſtante ꝙ teſtatoꝛ ſit in dignitate conſtitutus naturalis filius liberti facere deficere ↄditionē fideicōmiſſi ꝑ id qđ dr̃ ħ in pꝛima parte huius.§.ſequereť.ꝙ tunc oīno falſa eſſet opi. Ang.⁊ imo.tenentiũ magis eē attendendũ ↄditionē teſtōꝛis q̄ȝ heredis grauati vel meliꝰ dicit ꝙ ſit dr̃ia inter naturales natos in ſeruitute in figura matrimōij ⁊ generales natos ex liberis vel ingenuis q̄ȝtum ad iſtā materiā vt ſentit gl.ſi.in.l. lutiꝰ §.ſi.de leg.ij.⁊ Barto.ħ ſed ↄ̃rium fuit de mente glo.in.l. ſi. ſ̈.de iur.delib.ſ.ꝙ in naturalibus ↄceptus in ſeruitute attēdatur ēt nobilitas vel ignobilitas teſtōris ut in alijs naturalibꝰ. ita ēt ſentit glo.ħ dum copulatiue dicit ⁊ conditio eius ⁊ ēt rogati.⁊ ad iſtud facit p̄dicta opi.Ang.pꝛo qua vr̃ tex.in.d. §. cũ autē.ibi heres grauatꝰ erat naturalis tm̃.⁊ ſic inſpecta conditione ſua poſſet intelligi ſubſtō facta ſibi ſua cōditione ſi deceſſerit ſine liberis intelligiť ēt de naturalibꝰ tm̃ ipſius grauati ⁊ tñ tex.ibi vult ↄ̃rium.ergo non attendiť conditio grauati:ſꝫ teſtatoꝛis nō obſtat ꝙ nō tracteť de ſucceſſiōe teſtatoꝛis ⁊c̃.q̄ꝛ rñdeo ꝙ ſatis dr̃ tractari de ſucceſſione teſtōꝛis attento ꝙ heres heredis pꝛimi teſtatoꝛis dr̃ ēt heres.l.ſi.C.de heredi. iſti. l.i.de caſtrē.pecu.¶ Ex q̄bus concludo potiꝰ attendēdũ eſſe ↄditionē teſtatoꝛis.⁊ ꝙ lꝫ filij in ſeruitute non in figura matrimonij non faciāt deficere ↄditionem fideicōmiſſi:vt.ſ̈.dixi ſuper tex.repꝛobando opi.do.Abb.tñ ſi ſunt nati in figura matrimonij facient deficere regulariter ↄditionem ſicut alij naturales.¶ Item adde ꝙ illud qđ dr̃ in teſtatoꝛe in dignitate ↄſtituto hꝫ ēt locũ in alio homīe vite honeſte[a] ſeu talis ↄditionis cui veriſiľr verecũdia eſſet ſi ſua cognatio ⁊ ſua domꝰ deueniret ad tales illegitimos vt ħ notārer concludit Bar.quē ēt ſequiť Ang.⁊ alij ħ ⁊ Saly.in.d.§.cũ aũt.⁊ do.Abbas in.d c.p̄ñtia.⁊ hoc q̄cq̄d dixerit ħ Pau.de caſ.in lec.pad. inuere iuriſconſultus ħ q nō ſolum loq̄ť de dignitate ſed generaliter de cōditiōe ⁊ q̄ꝛ hec ē materia vtilis dic latius.¶ Si q̄rať an ſubſtitutus ꝑ hec ꝟba.ſi inſtitutus deceſſerit ſine liberis taleꝫ ſubſtituo excludať ſi ex inſtituto extent tm̃ naturales liberi dic ꝙ ſm̃ Bar.⁊ ang.ħ regula eſt hic ꝙ ſic ꝓ qua facit ſm̃ ange.

q̄ꝛ filiꝰ naturalis ē filiꝰ ꝑ naturā.vñ cũ teſtōꝛ fuit vſus ꝟbo naturali de dignitate ſeu ciuilitate nō curamꝰ: arg.l.tutelas.ſ̈.de cap.dimi.Addo qđ cōcluſioneꝫ firmat gl.in ca.Ray.in ꝟ.ltie.de teſta.⁊ in.c.in pꝛeſentia.in ꝟbo ſine liberis de ꝓbat.⁊ Jo.an.in addi. in ti.de ſucc.ab inteſt.§.i.ſuꝑ ꝟ.qd ſi duobꝰ ⁊ hec eſt cōis ↄcluſio q̄ȝuis Ja.bu.in.d.§.cũ aũt.per illũ tex.dicat regulā eē in cōtrariũ ⁊ male.⁊ ad illũ tex. rñde vt ħ in glo.⁊ dictũ eſt ſupra.¶ Fallit tñ hec regula p̄mo ſi teſtōꝛ aliter diſpoſuit ſm̃ ange.⁊ hoc nō hꝫ dubiũ.¶ Fallit ſcđo ſi teſtōr erat in dignitate ſm̃ ang.ħ ꝑ iſtũ tex.đ quo dic vt.ſ̈. declaraui niſi tñ i aliqua parte teſtamēti teſtatoꝛ ēt in dignitate[b] ↄſtitutus mētionē feciſſet de naturalibꝰ tm̃ ar.l.ſi qs filiabus. in p̄n.ſ̈.de le.i.ita eſt de mēte Bar.ang.⁊ Moder. ħ ⁊ Fran.tigri.in.d.ꝟ.cui aũt.⁊ do.Abb.in.d.c.in p̄ñtia.Sed ↄ̃ hoc vltimũ ponderat Jmol.tex. in.d. §.cũ aũt.tñ ipſe ſaluando bar.rñdet ꝙ dcm̃ bar.intelligiť qñ facta fuit mentio de naturalibus q habe rent facere dficere ↄditiōe fideicōmiſſi ⁊ q̄ꝛ hec ꝟba ſunt ambigua ⁊ nō cōcludētia puto ꝙ voluerit dicere ꝙ dcm̃ bar.itelligiť qñ i alia parte facta fuerat mētio de naturalibꝰ naſcituris ex grauato qđ q̄dē ñ fuit in caſu.d.§.cũ aũt.nā ibi facta fuit mentio de ipſis naturalibꝰ grauatis. Uel poteſt rñdere ꝙ in.d.§. cũ aũt non fuiſſꝫ exp̄ſſa illa ↄditio ſi deceſſerit ſine liberis ſed ſubaudita a lege.⁊ an hec ſcđa rñſio ꝓcedat patebit ex his que.ĩ.diceť ſuꝑ glo.dũ tractat de intellectu.d.§.cum aũt.¶ Item vbi teſtatoꝛ eēt in dignitate,ſi tñ perſona cui facta fuit ſubſtō nō potuit habere alios filios q̄ȝ naturales intelligeretur de illis ꝑ.l.heredibus.§.ſi.ĩ.eo.dic vt ibi de hoc. Item fallit tertio ſm̃ ange.d.regula qñ teſtatoꝛ non eēt in dignitate tñ ſoboles naturalis eēt denigratiua fame ipſius teſtatoꝛis ⁊ generis ſui.exemplũ ſi pr̃ inſtituit filiā ſuā eamq̄ꝫ grauauerit de reſtituendo ſub cōditione ſi deceſſerit ſine liberis.nō enim eſt credenduꝫ patrē ſenſiſſe de liberis ex repꝛoba foꝛnificatione cōceptis:ar.l.iſti quidē.ver.quid ſi dederit.ſ̈.qđ metꝰ cā facit ſꝫ eum.l.palam.§.que in adulterio.cũ ſeq̄nti.⁊ quod ibi glo.ſ̈.de ritu nup.vbi maioꝛ honeſtas requiritur in femina q̄ȝ in maſculo. bene facit lꝫ ipſe non alleget qđ no.ſpe.in ti.de actoꝛe.l.i.ver.ſed vtꝝ maſculo.ſed Jmo.ħ dicit ꝙ in hac tertia fallētia data per Ang.bar.ħ videť ſentire ↄ̃riũ inquātum dixit ꝙ iſte tex.non pꝛocederet in ſpurio nato ex maſculo grauato:ſed in nato ex femina foꝛte ſic ar.§.vulgo. inſti.de ſucceſſiōe cog.⁊ in.l.ſi ſpuriꝰ infra vñ cogn. tamen dicit Jmo.verioꝛem videri opi.per rationem ſuam ⁊ dicit ꝙ bar.in.d.l.heredibꝰ.§.fin. vr̃ ſentire idem ꝙ ang.⁊ cum bar.in.d.l. heredibus. tranſeũt cōiter ſcribentes ibi ⁊ do.Abb.in.d.c.in pꝛeſentia. vbi in ſpurio repꝛehendit diſtinctionem bar. ħ quatenus Bar.loquitur de femina ⁊ vr̃ Abb.ibi loqui i diſtincte tam in extranea femina q̄ȝ in filia teſtatoꝛis per no.per bar.in.d.l.heredibus.¶ Nō obſtat.d. l.ſpurius.cum ſi.quia rñdet Jmo.ħ ꝙ illa iura loquuntur in ſucceſſione ab inteſtato.ſubdit tñ ħ imo. ꝙ opi.bar.poſſꝫ ſaluari quādo mulier extranea grauata eſſet quia tunc ceſſat ratio ange. rapha. autem ħ dicit ꝙ q̄ꝛ ſm̃ moꝛes noſtros eſt multuꝫ contra famam mulieris ſtare in concubinatu ⁊ inde pꝛocreare filios naturales vel ſpurios.ideo ibi videtur ꝙ tales liberi non faciant deficere conditionem fideicōmiſſi.etiam ſi mulier erat extranea quia hoc non vr̃ de mente teſtatoꝛis niſi mulier fuiſſet euidenter pꝛoſtituta quia bene videtur teſtatoꝛ de talibus bene cogitaſſe ⁊ nihil alle.ang. in.d.§.cum autem ſimpliciter dicit quod ſpurij non faciunt deficere conditionem ſubſtitutionis.quia non ſunt filij nominandi vt in auc̃.ex complexu ⁊ in auc̃.lꝫ.C.de naturali.liber.

a¶ Honeſte: facit.l.oīum. C.đ teſta. ibi nobiles pꝛobataſq̄ꝫ ꝑſonas. ⁊ fac̃ ꝙ uoluit lud.ro.cōſi.ccxxi.ꝙ lꝫ pauꝑ repellať a teſtimonio tñ cũ ē bone fame ⁊ opi. admittiť ⁊ qñ appellatōne filioꝝ naturales cōtineātur uide ꝑ fulgo.cōſi.cliij.

b¶ Dignitate hanc repꝛobat barba. cōſilio.xxvij.i.li. ⁊ ibi uide multa i hac materia.

immo nec sm eum veniunt appellatione defendentium.ita dicit probari in auc.cessante.C.de legit.heredi.z in.§.illud in auc.vt lz matri z auie.iuncta.d.auc.ex complexu.Adde etiaz q pro distinctiõe quã facit bar.h inter masculum z feminam bene facit decisio spe.in.ti.de locato.§.nunc aliqua versi.sed vbi facit talem differentiam.non tñ per omnia eo modo quo facit bar.puto posse cõcludi qd quãdo filie fuit facta directa substõ sit vera opi.Ange.per rationes adductas sed si facta est extrãee mulieri ẽ magis dubium z pro opi.q tũc etiam filij tales illegitimi non faciãt deficere conditionez:facit q: sic dz attendi in talibus ẽt conditio grauati vt voluit h ange.post gl. z sm mores nostros maior est infamia mulieribus tales filios habere q masculis:vt no.bar.in.d.l.heredibus.ergo videtur q non faciant deficere cõditionem:tamen q: magis debz attendi conditio testatoris q rogati vt tenui.s.putarez verius esse q nunc i extnea muliere faciant deficere conditionem sm distinctionem hui⁹.§.vt ẽ de mente bar.h.¶ Fallit etiam quarto sm Saly.in.d.§.cuz aũt.referentẽ ita consuluisse do.suum Richardum.de saly.si substitut⁹ erat filius legitimus z naturalis testatoris:q: tunc naturalis natus ex instituto nõ excludet dictum substitutum siue naturalis non sit successurus patri suo vt q: pater suus alium heredem instituit.mouetur per.d.§.cũ aũt.ibi sz ad filios vel filias quẽ tex.vt puto voluit inducere a contrario sensu:siue ẽt esset success⁹ naturalis patri suo ab intestato:q: cũ per talem substitutionem fideicõmissariam succedatur testatori h stituenti:vt.l.coheredi.§.cum filie.s.de vulga.z pupil.in cuius successione naturalis nõ admittit.cũ extet legitimus per.d.auc.lz z ad hanc limitationez q̃ noua z singularis est si est vera vide bal.in.l.i.ad fi. C.de do.cau.mor.tamẽ non puto eam esse veraz: q: ad hoc vt liberi positi in conditione excludant substitutũ non requiritur q sint heredes ipsius cui facta est substõ:q: satis est q ex testamento vel ab intestato esset possibile eos succedere illi cui facta est substitutio.l.filiusfamili.§.cum quis de lega.i:per quez declaratur.d.§.cum aũt.z probatur h inquãtum cõcluditur q regulariter naturalis excludit substitutũ vt est qui naturales possũt succedere patri suo cui facta est substõ non extantibus legitimis ex patre suo: vt.d.auc.lz.¶ Preterea dic q.§.cum auc.sm bar. h z cõmunem opi.intelligitur sm distinctionem huius.§.scilz quando testator erat in dignitate de quo etiam veniet.j.dicendum z non est verum q naturalibus extantibus legitimis oĩno excludatur.l.ij.C.de naturali.liber.§.discretis.in auc. q.mo.na.eff.sui.z huic opi.cõsonant vba bal.in.d.l.i.C.de bo.cau.mortis vbi ponderat q in.q.ibi formata per euz fuerunt adiecta illa verba quod possit trãsferri nisi in legitimum quasi secus esset vbi non esset adiectum illud verbum nisi in legitimum.¶ Quinto fallit vbi conditio illa si decesserit sine liberis non esset a testatore expressa in substitutione.sed subintellecta a lege vt in casu.l.cuz accutissimi.C.de fideicommis.q: tũc naturalis non excludit substitutum per.d.§.cũ auc. sm verum intellectuz quẽ.j.super gl.tenebo.¶ Sexto fallit singulariter sm Bal.in.c.in presentia in.xij. col.de proba.si substituta erat eccle.q: tunc naturalis natus ex instituto eum non excludet pter dignitatem eccle.z licet istud non reperiam improbatum ab aliquo nec etiam approbatum.tñ non puto verũ q: tex.noster vult q attendatur dignitas testatoris z etiam rogati vt dicit glo.nec habemus tex.qui dicit attendi debere dignitatem substituti.z cõtra bal. facit q dicunt Rich.malum z Bal.in.d.l.cum accutissimi.dum volunt q si descendenti sit substituta ecclesia.subintelligatur illa conditio si decesserit sine liberis descendens quoniam magis attendi debet ratio naturalis q fictio.l.filio quem pater.s.de liber.z posthu.plus ẽt dicit bal.in.d.c.in pñtia vz q si naturalis esset legitimatus ab imperatore non excluderet ecclesias.pro quo facit vnum verbum quod dixit bal.in.d.§.cũ autem.z in.c.que ecclesiarum in antepe.colũ.de consti.z in addi.spe.in ti.de loco.in tertia charta vbi voluit q si ecclesia concessit alicui emphy.pro se z filijs suis non comprehendentur legitimati q: ecclesia nõ vr sentire de istis filijs natis cum peccato.tamen ad hoc respondeo q loquitur in dispositione ipsius ecclesie cuius dignitas debet attendi.ar.§.nostri. ¶ Septimo fallit sm pau.de ca.h in lectura pad.si heres cui facta ẽ substõ habebat filios naturales z legitimos tempore testamẽti: q: tunc de legitimis sensisse videt non de naturalibus tamen nec dicatur sm Pau.de castro q testator potuit cogitare q illi morerentur z heres susciperet concubinam z naturales procrearet.q: respondet q h est turpis cogitatio nihil alle.nisi q: quando heres tempore testamenti habebat naturales tñ.testator per.d.verba conditionalia videtur sensisse de naturalibus.vt h in tex.dum loquitur de colliberto iuncta glo.ij.sed non puto veram hãc limitationem attento q non loquimur in dispositõe conditionali relata ad futuruz: probo per id quod tradit bal.z imo.in.l.gallus.§.instituens.s.de liber.z posthu.vbi volunt q quando testator de presenti instituit filios non intelligatur ĩstituisse nepotes ar.l.quod si nepotes de testa.tuto.secus in substõne habente tractum de futuro z relata ad futurum.l.lucius.la vltima.s.de heredi.insti.q: tunc videtur sensisse testator q si decesserint filij.cõprehendant nepotes facit.l.in delictis.§.si extraneus.s.de nox.z.l.Titius in pñ.s.de testa.mili.vbi qualitas adiũcta verbo.zc.ergo illa qualitas sine liberis relata ad tempus future mortis heredis debz intelligi sm illud tempus z non sm tempus testamenti. ad istaz fac quod no.bar.in.l.inter stipulantem.§.sacram in pe.col.j.de verbo.ob.dum alle.l.heres meus.s.de condi.z demon.z.l.si qs domum.§.z huic subiũgi.s.lo.¶ Nec ob.tex.noster q: h ẽ alia rõ.s.q: naturales erant concepti ĩn forma matrimonij vt dictum fuit.s. ¶ Predictis etiam adde vbi statutuz diceret q naturales vel spurij succederẽt vt legitimi tũc indistincte tales naturales vel spurij facerent deficere conditionem fideicommissi.ita no. voluit bar.in.d.l.heredibus.§.fi.per id qd no.ibi in gl.z sequitur ibi moder.z do.ab.in.d.c.in presentia in.viij.col.vbi indistincte loquit hoc tamen intelligit h imo.esse verum preterq vbi repugnaret voluntas testatoris.exemplum in filia testatoris grauata sub conditione si decederet sine liberis.nam non deficiet fideicõmissũ.lz ipsa decedat cum naturalibus ẽt ei successibilibus.vt probat z no.per bar.in.d.l.heredibus.§.fi.z per ang.h sm quod retulit in tertia fallentia.¶ Utrum autẽ valeat[a] tale statutum quod naturales vel spurij succedãt vt legitimi non tango h sed remitto ad no.p bar.z alios in.l.testamenti.cum suis concor.s.de testa.¶ In eadem glo.ibi ex descendentibus.secus si extneis non est alibi hec glo.sm Dy.ad hoc vz q.d.l.cum accutissimi.non habeat locum in extneo rogato.sz in descendente.Addo tamen aliaz in.d.l.cũ accutissimi.z in.l.i.iuncto tex.C.de dona.cau.mor:z bene no.illã gl. in.l.i.C.de dona.causa mor.iuncto tex.q nõ est alibi hz imo. z Ro.in.l.si cui.j.de dona. cã mor.q: per illum ampliat.d.l. cuz accutissimi.vt hẽat locum non soluz si rogatus fit filius restituere post mortem extraneo.sed ẽt si rogatus fit restituere filio testatoris. facit sm eos.§.cũ filius.insti.de heredi.q ab in.testa.Idem ẽt per aliquas rationes voluit bal.z Saly.in.d.l.cum acutissimi.miror tñ q non aduertũt de hoc esse casum i vulgata.l.cum auus[b].s.de condi.z demõ.probatur ẽt ex no. per glo.in.d.l.i.z ibi ponderat bal.q dispositio.d.l.cũ acutissimi.habet locum ẽt in donatione cã mortis.pro hoc facit q: habz etiam locum in legato non soluz in hereditate vt est tex. reputatus ad hoc singularis in.d.§.cum aũt.z legatum z donatio causa mortis a pari reglr procedunt.l.legatum.la pico/la.s.de leg.ij.z plene insti.de dona.§.i.vel.ij.z in.l.fi.C.de dona.cã mor.¶ Et iuxta predicta dubitat h ange.qd si descendens instituit ascendentem z grauauit eum post mortem restituere.an tunc habeat locum dispositio.d.l.cũ acutissimi.

[a] ¶ An valeat uide cal.cõsil.viij.de cõstitutio.z q fi.sint legi.p sede.cõsil.clxx.

[b] ¶ Cũ auus.de itellectu huius.l.vide per pau.de ca.cõsi.lxxix.in prio ĩpressis.z de materia.l.cuz acutis.vide q posui h i apostilis ad bar.i caracterib⁹ ẽ tortis.

⁊ dicit ſe non recordari legiſſe hoc tactum ⁊ concludit ꝙ non
ſubintelligiꝰ illa cõditio ſi deceſſerit ſine liberis reſpectu libe-
roꝝ naſcituroꝝ ex ꝯſequẽti matrimonio: qꝛ ꝑ illud mr̃imoniũ
fit quodãmodo memorie illius filij iniuria q patrẽ inſtituerat:
ar.§.ꝓſpeximus.in auc̃.de nõ eligẽdo ſcdo nub.⁊ i.§.ſoluto.
in auc̃.de nup. ¶ Sed quo ad filios eiuſdẽ matrimonij bñ ſꝫ
intelligeretur ar.l.nã ⁊ ſi parentibus in ꝑn.ſ.de inof.teſ.hãc
qõnem tangit Cy.in.d.§.cũ aũt.in qbuſdã lecturis referenſ
ita tenere ia.de are.⁊ pe.ibi in qbuſdã ẽt lecturiſ dicit ibi ang.
idẽ qđ ħ ⁊ ſubdit illud eſſe ſuũ nouũ dictũ.ſed bar.in.d.l.cuꝫ
auus quẽ ſequitur imo.ibi ⁊ ħ tꝫ indiſtincte ꝯ̃rium.qꝛ liberi il
lius pr̃is non ſunt de deſcendentibus ſeu poſteris teſtatoris:
ſed eius tranſuerſales.⁊ ſic nõ hꝫ locũ ratio reddita in.d.l.cũ
accutiſſimi.ꝓ hoc ẽt facit.l.ſcripto.in fi.ĩ.vñ liberi.ita ẽt tꝫ ful
go.in.d.§.cũ aũt.⁊ raph.cu.i.d.l.cũ auus.ꝓ hoc adduco.l.
filiuſfami.Et ibi bar.ſ.ad.l.fal.iuncta.l.iubemꝰ.in ꝑn.C.ad
trebel.qđ ꝑ illa iura no.bar.in.l.fideicõmiſſariaꝫ.in.ĩ.e.⁊ qđ
ſinglr̃ no.bar.in.l.ſi a milite.§.fi.ſ.de teſta.mil.dicit tñ rap.
cu.in.d.l.cũ auus.qđ poſſit ſubintelligi ꝯditio ſi ipſe aſcẽdẽs
inſtitutus deceſſerit ſine aſcendẽtibꝰ.ar.d.l.nã ⁊ ſi parentibꝰ.
Sed hec ꝑus fuit ꝯſideratio Ful.in.d.§.cũ aũt.fulg.tñ ẽt nõ
firmat ꝑ.d.l.ſcripto.in fi.⁊ bñ ad qđ ẽt bene facit.d.l.filiuſfa.
Per hoc ẽt pꝫ.d.l.cũ accutiſſimi.nõ hr̃e in fratre rogato re-
ſtituere frater.⁊ hoc tꝫ Ja.de are.⁊ Cy.ibi ⁊ imo.ħ ⁊ in.d.l.
cũ auus:ſed bene hẽret locũ in matre vt tꝫ gl.in.d.§.cũ aũt.ĩ
ꝟ.ſubſtituit.⁊ tenet bar.in.d.l.cũ auus.⁊ ibi imo.ꝓ quo facit
d.§.cũ aũt loquẽs ẽt de naturali.⁊ pꝫ nõ ꝯſiderari ĩ hoc ꝑmũ
ꝑtãteꝫ.ꝓ hoc ẽt facit.d.l.cũ accutiſſi.in.l.ſi qs.iuncta.l.i.ĩ.ð
ꝟb.ſig.an aũt hẽat locũ ĩ filio adoptiuo Cy.in.d.§.cũ aũt.
ibi ẽt ray.tꝫ ꝙ non qm̃ maiorẽ affectiõeꝫ hꝫ ad filiũ pr̃ natura
lis ꝙ̃ adoptiuꝰ tñ ꝯ̃rium ibi tꝫ fulg.ar.d.§.cũ aũt.⁊.l.ſi te pa
rens.C.de ſuis ⁊ legitimis.⁊ rap.cu.in.d.l.cũ auus.tñ verio-
rẽ arbitror opi.Cy.ꝓ quo facit.l.fideicõmiſ.ſ.de condi.⁊ de
mõ.⁊.l.ſi ita.§.is cui.ſ.de le.ij.ad idẽ ⁊ melius facit qđ hr̃ in
l.cũ in adoptiuis.C.de adop.⁊ vide ad materiã.d.l.cũ accu
tiſſimi.tex.no.⁊ qđ no.ibi in.l.q filiũ.§.ſabinus.ĩ.e.q tex.nõ
eſt alibi ſm ange.in.d.§.cũ aũt. ¶ In ea.ibi a lege intelligiꝰ
⁊c̃.hanc ſolutionẽ repħendit bar.ħ per.d.l.cũ auus.vbi pro
baꝰ ꝙ lex ſubintelligit dictã ꝯditionẽ tanꝙ̃ exp̃ſſam a teſtato-
re.ergo idẽ eẽ dꝫ ac ſi a teſtõre fuiſſet exp̃ſſa vt ẽt ſẽtit Cy.i.d.
§.cũ aũt.ꝓ hoc facit qꝛ tacitũ ⁊ exp̃ſſum a pari ꝓcedũt regulr̃
l.cũ qd.ſi cer.pe.⁊.l.triticũ.ĩ.de ꝟbo.ob.vñ ſcđo loco rñdet
bar.ad.§.cum aũt.ꝙ ille tex.intelligiꝰ ſꝫ iſtũ ⁊ dicit hic Ang.
⁊ imo.ꝙ ita cõiter teneꝰ.ita ẽt bar.tranſit cũ ful.i.d.§.cũ aũt
tñ ray.hic ibi ſeqtur opi.gl.noſtre quã ẽt ſequebaꝰ Fran.ð rã
po.in.d.§.cũ aũt:vt refert hic Imo.q dicit hanc opi.forte eẽ
de iure veriorẽ.⁊ idem tꝫ hic Mich.idem Bal.ang.⁊ Saly.⁊
Pau.de ca.in.d.§.cum aũt.⁊ Bal.⁊ pau.de ca.in.d.l.cũ ac
cutiſſimi moueñꝰ qꝛ qñ ſubintelligiꝰ a lege talis ꝯditio illud ẽ
de iure ſpeciali qꝛ ea que ſine ꝯditione ꝓferũꝰ debent ſꝫ regu
las iuris cõis eẽ pura nõ cõditionalia.l.eũ q kalendis.§.quo
tiens.ĩ.de ꝟb.ob.⁊.xxxij.q.ſi.c.i.ſed qñ exp̃miꝰ ꝯditio a teſta
tor̃ hoc fit ex iure cõi.ius aũt ſpãle eſt debilius ꝙ̃ ius cõe.l.eiꝰ
militis.§.militia miſſus.ſ.de teſ.mili.§.qꝛ ꝟo ꝟiſimile.ĩ auc̃.
de non alie.p̃terea lex facilius limitat ſuã diſpõnem ꝙ̃ hoĩs.l.
aſſiduis.⁊ ibi no.C.q po.in pig.hab. ¶ Itẽ facit qꝛ lex nõ ita
afficit naturalibus ſicut legitimis.l.fi.in auc̃.lꝫ.C.de natur.li-
ber.naturales eñ nõ ſunt ꝟe filij.l.filiũ diffinimꝰ.ſ.de his q
ſunt ſui vel alieni iuris ꝓ hac opi.adducit ħ raph.tex.in.d.§
cũ aũt.nã ibi facta fuit ſubſtitutio naturali.⁊ ſic ex ꝯditiõe te-
ſtatoris ⁊ filij arrogati apparebat nõ eẽ abhorrẽs ⁊ incõueñiẽs
intelligi de filijs naturalibus cuiꝰ tñ ꝯ̃riũ ibi dr̃.hoc ergo ibi.iđ
eſt qꝛ tractaꝰ ibi de ꝯditiõe interp̃tata a lege: ſi.n.tractaremꝰ
de expreſſa ꝯditione appoſita ab hoĩe hẽret locũ iſte tex.⁊ ꝑ
hanc inductionẽ tꝫ hic raph.iſtã partem:ſed lꝫ non dicat iſta
fuit inductio ange.in.d.§.cum autem.⁊ eã ẽt ibi ponit pau.ð
ca.non ob.d.l.cũ qd.qꝛ reſpondet Imo.hic ꝙ ꝓcedit qñ id
tacitum procedebat ſm regulas iuris cõis ꝙ̃uis certe dubius
ſit paſſus tñ vr̃ rñſio data ꝑ bar.ſapiat magnã diminutionem
ſed intellige ꝙ ibi loqꝰ in teſtatore in dignitate conſtituto vel
ꝙ in tex.ſubintelligaꝰ maxĩe ⁊ ad rõnẽ bar.ſe fundantis.ꝑ.d.
l.cũ auus.in ꝟ.minus ſcriptum.ꝑ quã rõnem repre
hendit ſolutionem huius glo.rñdet Sal.ꝙ lex que
ſubintelligiꝰ eã tãꝙ̃ ꝓbatam ab hoĩe q ſit eius volũ
tatis ⁊ ꝯditionis cuius eſt ipſa lex que hoc ſubintelli
git qꝛ vt ſm eũ inqt Ariſtoteleſ hõ imaginaꝰ de alio
qđ ipſe facturus eſt in ſeipſo.ſed lex ipſa non ita affi-
ciꝰ naturalibꝰ ſicut legitimis vt dictum eſt.iđ nõ mi
randũ ſi aliud eſt qñ illa cõditio ſubintelligiꝰ a lege.
poteſt fortaſſis ad rõneꝫ bar.melius rñderi ⁊ cõpro
bari opi.glo.qꝛ nõ ſeqꝰ lex ſubintelligit ꝯditionem
velut ex p̃ſumpta mẽte teſtãtis.ergo iudicamꝰ de ſꝫ
intellecta a lege ꝓut ſi fuiſſet exp̃ſſa a teſtatore pꝫ ħ
nam tacita pupillaris ſubintelligiꝰ a lege ex preſum-
pta mẽte teſtantis.ſ.de vul.⁊ pu.l.iam hoc iure.in
ꝑn.⁊ ibi clare vult bar.circa oppoſitõeꝫ.l.cõmodiſſi
me ⁊ tñ nõ ita oꝑaꝰ tacita ſic̃ exp̃ſſa pupillaris qꝛ nõ
excludit matrẽ.l.fi.⁊ ibi no.C.de inſti.⁊ ſubſti.ſub
ꝯditiõe fcis.l.p̃cibus.C.de impube.iuncto.c.ſi pr̃.
de teſta.in.vi.qm̃ tanta deprehendiꝰ affectio ad ſub
ſtitutum ꝑ tacitam pupillarẽ quãta per exp̃ſſum.ad
qđ ẽt vide bar.in.l.centurio.in prima vel.ij.col.ſ.ð
vul.⁊ pu. ¶ Tertia fuit ſolutio ⁊ opi.quã tetigit gl.
in.§.cũ autẽ.⁊ firmat gl.i.l.lutius.§.fi.ſ.de le.ij.⁊
ponit ang.ħ.ſ.ꝙ aut naturalis fuit rogatꝰ ð reſtituẽ
do poſt mortem.⁊ tunc habeat locũ tex.in.d.§.cuꝫ
aũt:qꝛ tũc naturalis ex eo deſcendẽs nõ excludit ſꝫ
ſtitutũ:ſecus ſi legitimus ⁊ naturalis fuiſſet inſtitutꝰ
qꝛ tũc hꝫ locũ iſte tex.dicit tñ ang.nõ eſſe recedendũ
a cõi opi.l.quã ħ tꝫ Bar.l.minime.ſ.de.le.Imo.⁊
raph.hic reprehendũt iſtã tertiã opi.qꝛ tex.in.d.§.
cũ aũt.videꝰ loq ampliatiue non reſtrictiue.ſ.in cãu
tm̃ quo naturalis eẽt inſtitutus.p̃terea qñ ẽ facta mẽ
tio de naturali in teſtõ.multomagis deberet tunc ex
eo deſcendens naturalis excludere ſubſtitutum:ar.
l.q filiabus.in ꝑn.ſ.de le.i.⁊ qꝛ tũc apparet teſtato
rem dilexiſſe naturales vt legitimos.ꝓ hoc etiã pon
derat tex.in.d.§.cum aũt.dum dicit vt quid inter li
beros iuſtos ſancitũ ẽ hoc in naturales liberos extẽ
datur.⁊ ſic apparet ꝙ non vult aliud eẽ qñ inſtituiꝰ
naturalis ⁊ aliud qñ legitimus.poſſet fortaſſe qdaꝫ
dare quartã rñſionem ad.§.cũ aũt.ſ.ꝙ ille tex.non
dicit qđ naturalis nõ excludat ſubſtitutũ.ĩmo potiꝰ
dicit ꝯ̃rium dum dicit ſine iuſta ſobole.⁊c̃.Nã natu
ralis vr̃ iuſta ſoboles inſpecto iure naturali ⁊ ciuili
eo qꝛ ꝯcubinatus a iure naturali nõ erat ꝓhibitus pꝫ
qꝛ naturali iure naſcebanꝰ legitimi.in auc̃.qbꝰ mo.
na.effi.legi.§.liceat.nec a lege ciuili talis coitus eſt
ĩprobatus ſm magis cões cõcluſiones.l.in concubi
natu.in fi.ibi glo.⁊ bar.ſ.de ꝯcubi.⁊ no.glo.in.l.ĩ
libere.ſ.de ritu nup.⁊ plene per doc.in.c.lator qui
filij ſint legi.⁊ in.c.cũ ſit.de foro cõpe.⁊ ponit bal.ĩ
auc̃.lꝫ.C.de naturali.liber.tñ hec ſolutio non vr̃ bo
na qꝛ tex.in.d.§.cum auc̃.non accipit iuſtam ſobolẽ
ꝓ naturali pꝫ ibi dum dicit ꝙ ĩter iuſtos liberos ſan
citũ eſt hoc etiam in naturales filios extendaꝰ.vñ tꝫ
ſolutionem datã ħ per glo.vt.ſ.eſt cõcluſum. ¶ In
ea.gl.in fi.ibi ſolue q ex equipollẽtibꝰ reſultabat idẽ
effectus ex mente diſponentis:ſecus in cãu.d.l.fidei
cõmiſſum ſm Dy.Ray.⁊ bar.al's ſi intelligereꝰ de
filio adoptiuo eẽt in ꝑtãte grauati facere deficere cõ
ditionem fideicõmiſſi qđ non vr̃ fuiſſe de mente diſ
ponentis ⁊ dũ gl.dicit de filio legitimo tm̃ intellige
ſ.per adoptioneꝫ. ¶ Quid aũt in monaſterio qđ vr̃
haberi loco filij.vtꝝ quãdo qs grauatus eſt reſtitue
re ſub conditione ſi deceſſerit ſine liberis deficiat cõ
ditio ſi ingrediaꝰ monaſteriũ dic vt in auc̃.niſi.C.e.
⁊ in.c.in p̃ñtia.de proba.cuꝫ ibi plene no. ¶ Extra
glo.erit videndum vtrum in oĩ diſpoſitione in qua
ſit mentio de liberis ⁊ filijs comprehendanꝰ natura
les ſeu illegitime nati.⁊ primo vidẽdum eſt qđ in diſ
poſitione teſtatoris in qua dic aut per modum con-

ditionis facta eſt mentio de filijs.exemplum in caſu
§.nr̃i ⁊ tunc dic vt eſt concluſum.ſ.dum tetigi an na
turalis vel ſpurius excludant ſubſtitutum. vnum tñ
adde qd ponit ange.in.d.§.cũ aũt.qđ nõ repio ita
ſpecifice ſcriptũ ab alio.ſ.ꝙ ſi teſtator alicui reliqt ſb
cõditione ſi filios habuerit ipſe legatarius nõ vr̃ im
plere ꝯditionẽ niſi filij fuerint legitimi ⁊ naturales:
qꝛ ꝓprie filius eſt ille q eſt legitimus ⁊ naturalis non
alius.l.filiũ diffinimꝰ.ſ.de his q ſunt ſui vel aliẽi iur.
⁊ rñdet ad iſtum tex.ꝙ aliud eſt quẽ remoueri a lu
cro qͣſito ſi deceſſerit ſine filijs aliud ad lucrũ inuitari
ſi filios habuerit.dꝫ.n.ꝯditio impleri formaliter ⁊ ꝓ
prie vt lucrũ cõſequaꝛ.l.q heredi.in pͥn.⁊.l. meuius
ſ.de ꝯdi.⁊ demon.niſi legatariꝰ alios ꝙ̃ naturales
hr̃e nõ poſſet.l.heredibꝰ.§.fi.ĩ.e.ꝙ dictum eſt dili
genter no.ad limitationẽ regule ⁊ cõcluſionis.ſ.po
ſite ſi eſt veꝝ.¶ In ꝯ̃rium tñ facit qꝛ ẽt ħ fuit facta
mentio de filijs conditiõaliter ergo illa rõ ꝙ cõditio
ſit ĩplenda in forma ſpecifica non obſtat. Item ẽt qꝛ
vbi tractaꝛ de auferendo cõmodũ iam heredi ſeu le
gatario qͣſitum etiã appellatione filij vr̃ ꝙ cõprehẽ
daꝛ naturalis.l.lutiꝰ.§.fi.de leg.ij.¶ Itẽ qꝛ rõ hu
ius ſolũ vr̃ in hoc fundata.ſ.ꝙ attendaꝛ an ſit vere
cundũ teſtatori ꝙ bona ſua habeant veriſilr̃ remane
re apud infamatã ꝓlem illius cui teſtator bona reli
qt vt ꝑ doc.q̃ rõ hꝫ locũ ẽt in caſu.ſ.relato ꝑ Ange.
¶ Itẽ qꝛ hoc nomẽ filiꝰ eſt nomen nature: vt.l. tute
las.in fi.ſ.de capi.dimi.ergo ſub tali noĩe nature dꝫ
venire naturalis indubio vt declarat bar.in.l.ꝓnun
tiatio:de ꝟb.ſig.cũ cõcor.ĩ.allegandis.ꝓ hoc facit
qꝛ ſm dñm Abb.in.d.c.in pñtia.in.ix.col.agiꝛ. de
cõmõ ⁊ fauore filij.vr̃ ꝙ indubio appellatiõe filij cõ
prehendaꝛ naturalis niſi ex mente aliud appareat.

¶ Propter dignitatẽ addꝺ ꝙ uoluit ſign. cõſilio .ccxx.⁊ bal.ꝯſi. xx.primo li.ħ alleg. i apoſtillis ad bar.⁊ his addꝺ ꝙ uoluit ang. cõſi.xxix. ⁊ an legitimatꝰ ſuccedat i feudo uide ꝑ calde. ꝯſi.v.ꝺ feudiſ

d.l.lutiꝰ.in fi.⁊ ħ.Sꝫ in caſu ꝑ̃dicto vr̃ tractari ꝺ cõ
mõ ⁊ fauore filij ad quẽ ab inteſtato remanſerũt bo
na pr̃i ſuo.l.ſcripto.ĩ.vñ liberi.ſicut ⁊ in caſu huius
§.tñ ſuperiores rõnes magis me mouent.nec pono
ꝓ ꝯſtanti iſtud qđ dicit do.Abb.de quo puto ꝙ ve
niet.ĩ.dicendum.¶ Quid ãt ſi in teſtõ eſt facta mẽ
tio nõ ꝯditionaliter ſꝫ diſpoſitiue de filijs.in hoc dic
Imo.ħ ꝙ ſi ſit diſpoſitio de pñti:ut qꝛ aliud relinq̃
ret filijs ſuis vl̃ alteriꝰ.dicendũ eſt ꝙ aut nulli ſunt le
gitimi ⁊ tũc neceſſario ĩtelligiꝛ de naturalibꝰ.facit ſꝫ
eum.l.fi.ſ.de iure delib.facit ẽt.d.l.heredibꝰ.§. fi.
¶ Si aũt aliq eſſent legitimi ⁊ aliq naturales vr̃ idu
bio intelligendũ de legitimis:ar.d.l.fi.de iure deli.
cũ ibi no.⁊ qꝛ illi legitimi ſunt ꝓp̃e filij vt dictum eſt.
¶ Si aũt poſt certum tp̃s dirigaꝛ diſpoſitio in filios
vt qꝛ poſt mortem rogatꝰ eſt inſtitutus reſtituere fi
lijs ſuis.⁊ tũc vr̃ ſi extant ẽt legitimi.de illis ꝑ prius
intelligaꝛ ꝑ ea q̃ ꝓxime dicta ſunt.¶ Si ãt nõ extẽt
legitimi recurraꝛ ad diſtinctione huiꝰ.§.ſm Imo. ⁊
bene facit:d.l.lutius.§.fi.ſed ꝯ̃ hoc vltimũ lꝫ ip̃e nõ
dicat vr̃ eſſe tex.in.l.plꝫ.ſ.de lib.⁊ poſthu.in ꝟ.ex q̃
cũqꝫ vxore.⁊ ibi ꝑ illũ tex.dicit bal.ꝙ ſi aliqs ĩſtituat
ſibi poſthumũ poſt mortẽ ĩtelligiꝛ de legitimo ⁊ na
turali.Sed Raph.ibi putat hoc eſſe veꝝ ſꝫ illa iura
ſm que nõ poterat ibi poſthumus tm̃ naturalis inſti
tui inſolidũ ꝓut intelligi dꝫ fuiſſe inſtitutꝰ in.d.l. plꝫ
l.humanitatis.C.de naturali.libe.Sꝫ hodie attẽto
ꝙ põt inſolidũ inſtitui ſm diſtinctõeꝫ poſitã in auc̃.
lꝫ.C.de natura.liber.tũc ſi inſolidũ ſit inſtitutꝰ poſt
humꝰ cõprehendeꝛ ẽt naturalis ſꝫ diſtinctiõeꝫ huiꝰ
§.Vel rñde ad.d.l.plꝫ ꝙ dũ dicit ẽt quacũqꝫ vxore
dꝫ intelligi ibi ex prima vel ſcđa.ſeu ex ea quã tũc hꝫ
vel poſtea hẽbit.nõ aũt ibi aliqd diſponit de natura
libus.pe.ħ in lec.padua.dicit ꝙ ſi fiat mentio de fi
lijs diſpoſitiue ⁊ tp̃e quo euẽit tp̃s dicte diſpõnis ex
tent filij naturales dꝫ dici ꝓut ħ i tex.ſed placet dicta
diſtictio data ꝑ Io.de imo.hic vbi tñ facta eſſet mẽ
tio de veris filijs nũꝙ̃ cõprehẽdereꝛ naturalis tm̃ vt

ꝓbat tex.no.in.d.l.fi.in ver.vtꝝ filijs.ſ.de iure delib.facit ꝙ
no.gl.in.c.niſi cũ p̃dẽ.in ꝟ.manet hr̃s.de renun.¶ Quid ãt
in ꝯ̃ctibus an appellatõe liberoꝝ veniãt naturales dic ꝙ ſpe.
in ti.de locat.§.nunc aliq̃.ꝟ.lxvij.ſꝫ ꝙ refert bar.ħ vr̃ velle ꝙ
idem ſit in ꝯ̃ctibus qđ in vltimis volũtatibus ⁊ idẽ in effectu
tꝫ bar.ħ ſubdẽs tñ hoc non hr̃e locũ in eccleſia concedente in
emphyteoſim alicui recipiẽti ⁊ liberis ſuis: qꝛ tũc nullo pacto
ꝯprehendiꝛ naturalis ꝑꝑ dignitatẽꝰ eccleſie:ar.huiꝰ.§.⁊ qꝛ ñ
pñt tales filij hr̃i ſine peccato mortali.xxxij.q.iiij.nemo. ang.
⁊ imo.ħ idem tenẽt Raph.ħ dicit ꝙ hec qđ eſt multũ dubita
bilis: ſꝫ ꝙ eſt no.determinatio Bar.cũ qua ẽt cõcordat Py.
ray.bal.⁊ imo.in.l.lutius.§.fi.qbꝰ addo bal.idẽ tenentẽ in.l
parẽtes.in fi.ſ.de in ius vo.⁊ bar.in ꝯſi.ſuo incip.neratiꝰ ⁊c̃.
¶ Vbi inter cetera approbat id qđ dicit ħ de eccleſia.⁊ idem
Ang.in ſua diſputatiõe incipiente nobilis qdã genere in ſcđo
dubio.⁊ ang.in.l.filiũ diffinimus.ſ.de his q ſunt ſui ve l aliẽi
iuris.⁊ Bal.in addi.ſpe.in ti.de locato in.x.col.in ꝟ.emphy
theoſis eccleſie. Et Bal.in.d.§.cũ autem vbi ẽt tenent dicti
doc.ꝙ nõ tranſeat emphytheoſis ad naturales filios ⁊ legiti
mos ꝑ eãdem rõnem.⁊ ar.c.naturales.in ti.ſi de feudo fuerit
cõtrouerſia inter domi.⁊ agna.idẽ tenet Bal.in.c. q̃ eccleſia
rum.in antepe.col.de ꝯſti.⁊ pe.de anch.in cõſilio.ccccvj. in
cip.in chriſti noĩe circa pͥmum dubiũ ⁊ exp̃ſſius in cõſi.ccxxix.
incip.in xp̄i noĩe ex tenore pͥuilegij ⁊c̃.⁊ ita ẽt tꝫ Imo.in.l. qđ
vr̃ ꝺ ꝟb.ob.niſi ſm eũ eſſet legitimatus ꝑ ſubſequẽs matrimõ
nium per.c.tanta.q filij ſint legitimi.⁊ idẽ tꝫ Pe.de anch .in
d.ꝯſi.ccxxix.bene facit lꝫ nõ allegat id qđ no. Hoſt.⁊ Io.an.
in.c.lator qui filij ſint legitimi.⁊ Ja.de bel.⁊ bal.in.d.c.natu
rales.⁊ Ja.de bel.in.§.dubitatum.i aut.de inceſtu. nup.vbi
no.concludunt ꝙ ꝙ̃uis legitimati naturales non ſuccedant i
feudo.d.c.naturales.tñ intelligiꝛ ſm eos preterꝙ̃ in legitima
tis per ſubſequens matrimonium per id qđ hr̃ in.d.c.tanta.⁊
qꝛ perinde cenſeꝛ ac ſi matrimoniũ ab initio ꝯ̃ctuꝫ fuiſſet ante
natiuitatẽ liberoꝝ.d.c.dubitatũ.⁊ ita cõiter teneꝛ ꝙ̃uis An
ge.in cõſilio.xxix.incip. Ticius exiſtẽs ⁊c̃.conetur ſuſtinere ꝯ̃
rium ⁊ nõ bñ.nã tales legitimati ꝑ ſubſequẽs matrimoniũ ad
mittũtur ad epiſcopatũ ⁊ dignitatẽ.c.inotuit.cũ ibi no.in gl.
de elec.ergo pari rõne ⁊ ad feuda ⁊ dignitates admitti debe
bunt ⁊ ſic nõ cõprehendeꝛ legitiatus ꝑ reſcriptũ pͥncipis ap
pellatione liberoꝝ quo ad empbiteoſim eccleſie ita nec ꝯpre
hendiꝛ nepos legitime natus ex illo filio naturali legitimato
quo ad ꝯceſſionẽ factã auo recipienti ꝓ ſe ⁊ liberis ſm Hoſt.
Io.an.⁊ Anto.de bu.no.in.d.c.lator.⁊ Io.an.i addi.ſpe.i
ti.q filij ſint legitimi in rubrica qꝛ lꝫ tale nepos ſit legitimꝰ pa
tri ſuo tñ nõ eſt ita legitimꝰ auo cui ex naturali ſobole legitimꝰ
nullus eſſe põt.C.de natura.libe.l.fi.¶ Itẽ adde ꝙ cũ bar.
hic cõcordat ẽt bald.in auc̃.ſi quas ruinas.in.ij.col.C.de ſa.
ſan.ec.ſed Ang.in.d.§.cũ aũt quo ad emphyteoſim eccleſie
concordat cũ opi.Bar.ſed in emphyteoſi ꝯceſſa a priuato tꝫ
ꝯ̃ bar.⁊ vult ſimpliciter ſub dubio tñ forte ꝙ nõ veniant natu
rales: qꝛ iſta ꝟba recipio in emphyteoſim ꝓ me ⁊ liberis ſunt
dubia.iđ debẽt interpretari ꝯ̃ recipientẽ.l.veteribꝰ.ſ.de pac.
l.labeo.ſ.de ꝯ̃hen.emp.¶ Itẽ qꝛ interpretatio dꝫ intelligi in
dubio ꝑ quã minus obligent illa ꝟba.l.ſemper in ſtipulatiõi
bus.ĩ.de re.iur.c.in obſcuris eo.ti.in.vj. Itẽ qꝛ ꝟba debent
accipi ꝓp̃e.l.eũ qui vectigali.ĩ.de ꝟbo.ſig.l.i.§.ſi is q nauẽ.
ſ.de exer.⁊ naturalis non eſt ꝓp̃e filius ⁊ dictuꝫ eſt.ergo ⁊c̃.
de hoc articulo ẽt tangit io.an.in.d.c.in pñtia.de ꝓba. ⁊ ibi
remittit ſe ad no.ꝑ ſpe.in.d.ꝟ.lxiij.⁊.ꝟ.clxxij.vbi tꝫ illud qđ
ſ.retuli.vt ħ.ẽt refert Bar.vr̃ tñ ibi ſpe.facere dr̃iam iter ma
ſculum ⁊ feminam qꝛ in maſculo vult ꝙ attendaꝛ dignitas ⁊
qualitas ꝑſone recipientis ſicut ħ dr̃: ſed in femina ſimplr̃ vr̃
velle ꝙ comprehẽdaꝛ naturalis.ar.l.lex nature.ſ.de ſta. ho
⁊ inſti.ad orſi.§.fi.vel pe.Anto.de bu.in.d.c.in pñtia.in.iij.
col.⁊ etiam do.abb.ibi tranſeunt ſimpliciter cum illa deciſio
ne ſpecu.⁊ etiam io.an.⁊ io.de imo.ibidem.ad predicta etiã
vide Bal.Saly.⁊ Pau.de ca.in.l.fi.C.de his qui ve.eta.im
petra.vbi dicunt ꝙ ille tex.in.d.l.fi.facit in argu.ꝙ recipiens
fundum in emphiteoſim pro ſe ⁊ ſuis filijs legitimis non cõ
prehendat legitimatoſ: qꝛ non ſunt naturaliter legitimi.ſentit
tamen ibi Pau.de ca.hoc eſſe veruꝫ niſi eſſent legitimi aliter

q̃ per rescriptū principis puta p subsequēs matrimonium vel
p obligationē curie vel p alios modos iuris ciuilis per id qd
hr in tex.ꝛ in gl.in.d.c.inotuit quod vltimū non examino q:
esset nimiū egredi terminos nostros ad predicta etiā vide an
ge.in consilio.xxx.incip.dña francisca.ꝛ domi.de sancto ge
mi.in.c.statutū.el.ij.in fi.pnci.de heret.in vj.vbi concludunt
q in quacūqz dispositiōe facta ab ecclesia nunq̃ cōprehendit
naturalis: q: cōcubinatus est reprobatus per ius canonicum
sit ergo conclusio que vr esse magis cōis q in contractibus at
tendat dispositio huius.§.ꝛ sic pcedat opi.specu.ꝛ bar.pro
quo facit q: valet argumentū de vltimis voluntatibus ad ꝯ
ctus.l.q̃ delegato.s.de leg.i.ergo in vltimis voluntatibus ex
cluditur realiter fideicōmissarius substitutus p existentiam vt
fuit conclusum.s.etiam quādo de filio facta est mentio ꝯditio
naliter.eadem rōne vel maiori debet in contractibus cōpre
hendi filius naturalis.psertim cū nomen filius sit nomē natu
re: vt.s.fuit declaratum ꝛ ad hanc ꝯclusionē faciūt ea que.s.
dixi in pxima.q.reprobando ange.in.d.§.cū autem.¶ Itē
aduerte q: bar.in hac.q.videt velle q pater non possit stipu
lari filio naturali.etiā si de eo mentionē faciat quantū ad hoc
vt ex stipulatione patris facta in contractib⁹ emphyteoticis q̃
ratur vtilis sine cessione filio naturali.Sed ipsemet bar.in.d.
l.quod dicit.in fi.de vb.obli.dum loquit de matre vr tenere
ꝯrium qsqs vr stipulando posse acqrere extneo apponēdo pa
ctum sup re sua.vel q est futura sua p.l.pe.C.ad exhibē.ꝛ.l.
publia.in pn.s.deposi.ꝛ bal.in.l.stipulatio ista.§.si stipuler.
in nona fallentia.j.de vbo.obli.Sz dicit hic imo.q ille leges
loquūtur qñ res est paciscentis.nō aūt qñ est futura sua.vt in
q.nostra.vñ illa nō reperit q quis possit alteri stipulari adeo
q sibi vtilem actionem qrat sine cessione.nec obstat sm eū si
diceret q donans pōt acqrere alteri ex facto suo apposito su
per re sua.l.quotiens.C.de dōa.q̃ sub modo: q: rñdet q iste
ꝯctus non fuit ex causa donationis: sed fuit ꝯctus emphyteo
ticus q hz cām onerosam.pterea q: concedēs nō est ille q pn
cipaliter agit qrere filijs recipientis: sed ipse accipiens.ꝛ si di
ceretur dñium ꝛ possessio pōt alteri etiam extraneo qri.l.i.C.
de acq.pos.ꝛ.l.i.C.p quas pso.no.ac.Rñdet imo.qd illud ē
verū qñ pcederet mādatū alr secus.d.l.si ego.cum ibi no.s.
de neg.ge.nā tunc non qrit nisi sequat ratihabitio vt ibi ꝛ hz
hoc dicit videri q non sit necessaria cessio actionū quā Bar.h
dicit necessariam.q: imo vr ipsi filio naturali acqri dominium
vtile p dictam ratihabitionē ꝛ ꝯcludit imo.h q verior sit opi.
quā tz Bar.hic q̃ illa quā tz Bal.in.d.l.qd dr.Adde q bar.
in consilio incipiente Herati⁹.tz illud idē ipse hic sm Imol.
sed imol.in.d.l.qd dr in.vij.col.tz illam opi.quā ibi tz Bar.p
capitulum pmum de beneficio femine ibi allegatum per Bar
to.ꝛ per h non amplia.d.l.publia.Item ēt bal.in.l.auus.s.
de pac.ꝛ do.Ab.in.d.c.in pñtia.ꝛ hec opi.mihi plz q: pater
vr recipere emphyteosim ordine successiue.s.p se donec iuuat
ꝛ postea p filio vt hic per eū.ꝛ sic respectu filij vr stipulationē
cōferri in tempus quo iā erat res effecta sua quo ad vtile do
miniū.ergo pinde est ac si stipulatio eēt facta tpe quo res eēt
effecta sua.l.quod sponse.C.de dona.ante nup.ꝛ.l.in tps.s
de here.insti.ꝛ p ista opi.etiam facit qd no.singlr spe.in.d.§
nunc aliqua.v.clxvij.ꝛ expssius.clxix.vbi voluit spāle eē in ꝯ
ctu emphiteotico vt recipiens possit tunc alteri acquirere ꝛ sti
pulari p.l.i.C.de iure emph.dū ibi tex.dicit i quo cūcta ꝛc.ꝛ p
§.emphyteosim.in auc.de nō alie.vbi apparet q marit⁹ pōt
acquirere vxori ꝛ ecōuerso.ꝛ per.l.quotiens.C.de dona.q sb
mō tñ ad illa iura pōt rñderi q.d.l.i.non loquit isto casu ad
§.emphyteosim.pōt rñderi q ibi non dicit q imediate acqra
tur vtilis actio sine cessione bñ fateor q si accepit nomine vxo
ris poterit vxor cogere virū seu eius heredes: vt cedant actio
nes p no.per glo.in.l.huiusmodi in pn.s.de leg.i.intelligen
do de vtili actione psonali ex cōtractu ꝯ concedentem nec ēt
p spe.facit.d.l.quotiens.q: ibi spāle est in donatiōe vt decla
rat Bar.in.l.stipulatio ista.§.si stipuler.j.de vb.ob.nos aūt
loquimur in contractu emphyteotico q est onerosus.vñ me ma
gis mouent rōnes superiores sm quas.d.l.emphyteosi facit
ꝛ ita alleg.Bal.illum in.c.i.in vlti.col.in ti.si vasa.feu.priua.
fu.ꝛ.l.fi.C.res inter alios.ad pdicta etiam vide pau.de ca.i
suo consilio.clxiij.icip.in xpi nomine q istud feudū
ꝛc.ꝛ pondera vba bar.hic in hac.q.q: tz expsse ꝯ il
lud dictum spe.de quo spe.non faciūt mentionē le
giste.ꝛ dū bar.hic dicit q non est acquisitū vtile do
miniū filio naturali ratificanti intelligit dictū Bar.
qñ pri in repetitionē ꝯctus emphyteotici nō fuit tra
dita res: sed postea rem apprehendit ꝛ nō apparet
q apprehendat noie filij.vñ non pōt dici acquisitū
dominiū filio etiā ratū habenti si filius rē non hz q:
sine traditione nō acqritur dñium.l.si ager.s.de rei
ven.ꝛ.l.si ex stipulatione.j.de acq.pos.ꝛ hec fuit in
tētio Bar.ꝛ ita q̃tum ad hoc saluo eū ab impugna
tione facta per Imo.¶ Utrū aūt in ꝯctib⁹ vēiat spu
rius appellatione filioꝝ dicit imo.esse dicendum: vt
s.dū tractaui an sbstitutū excludat spuri⁹.¶ Quid
in feudis dicit vt no.in.d.c.naturales.¶ Iuxta pdi
cta etiam est videndū.vtꝝ si a iudice in snīa fiat mē
tio de filijs cōprehendant naturales tñ.ꝛ Cy.in h
sibi fuit ꝯrius vt refert h Bar.q nō decidit.sed an
ge.h dicit q glo.Ioā.an.in.c.statutū felicis in vbo
volumus.de heret.in.vj.decidit q ꝯtinent natura
les.vnde si dānatur aliqs vsqz ad tertiam generatio
nē ad certam penam.cōprehēdent etiam naturales
ne plus habeat luxuria q̃ castitas.in auc.de resti.ꝛ
ea que pa.in fi.col.iiij.p hoc etiam adducit q: vbū
generatio est vbū nature qd adaptat ad bastardos
sicut ad legitimos.d.l.tutelas.ꝛ q: sm materiā non
pōt negari q tales filij nō sunt de sanguine reprobo
nati.ergo vr eadem rō q ipsi debeant cōprehendi.
d.l.qsquis.Imo.hic dicit q Cy.potest saluari in ꝯ
rietate.s.q illud quod dicit Cy.in.l.libertinū.C.de
interdic.matri.dicit referendo opi.quorūdam.sed i
l.qsquis.C.ad.l.iuli.maie.dixit Cy.q ꝯprehēdan
tur naturales.facit p hoc sm imo.illud quod.j.di
cetur dū tractabitur an quādo fit mētio de liberis a
l.comprehendant naturales.ꝛ subdit q multofor
tius erit i spurio cū multomagis vrgeat in ipso eadē
rō.¶ Adde q p saluanda ꝯrietate Cy.pōt dici q
Cy.in.d.l.libertinū.bene loquit in snīa: sed in.d.l.
qsqs.loqt in dispōne legis.ꝛ ista vt diuersa pōit bar
to.hic in separatis qōnibus.¶ Adde q etiā Ange.
in.d.§.cū aūt.tenuit q snīa penalis faciens mentio
nem de filijs nō ꝯprehendit naturales.alleg.c.vbi
cūqz.de penis in.vj.ꝛ.d.l.libertinū.ꝛ quod ibi no.
Cy.ꝛ sic vr tenere ꝯtra id qd ipse tenuit hic.tñ tex.i
d.l.vbicūqz.nō facit ad ppositum.¶ Item.d.l.li
bertinū.potius facit ꝯrium iunctis vbis rubrice illi⁹
ti.Saly.in.d.l.libertinū.dicit q si quis bānitur cū
filijs suis non comphenduntur naturales q: odium
est irrationabile cum ex delicto pris penam non dz
portare filius.C.ne filius p patre p totum titulum:
ꝛ.l.sancimus.C.de penis.ideo tūc appellatiōe filio
rum non veniunt naturales.l.fi.C.de natu.lib.ꝛ ita
dicit velle Cy.in.d.l.libertinū.tñ videt vior opi.an
ge.ꝛ sequa.hic pōt rñderi ad.d.l.fi.q ibi querebat
an.l.volens auum posse sbam suam relinqre nepoti
bus comprehendat nepotem non legitimum vel na
tum ex non legitimo ꝛ dr q non.nec miruz quia ibi
resultaret absurdum si id beneficiū quod concedit
ligitimis non extendatur ad nepotes naturales sed
in.q.nostra si snīa penalis cōprehenderet legitimos
ꝛ non naturales contineret absurdum per id quod
habet.in auc.de resti.ꝛ ea que pa.Unde ipsemet sa
ly.in.d.l.quisquis.§.filij transit cum opi.quā ponit
Cy.in.d.l.quisquis.ꝛ ad istam.q.vide ea que dicen
tur.j.proxima.q.¶ Successiue queritur quid si a le
ge fit mentio de filijs an comprehendatur natura
lis.bar.hic se remittit ad no.per se in.d.l.tutelas in
l.pronunciatio.de verbo.sig.ꝛ ista est qd altior cete
ris in hac materia in qua Ja.de are.ꝛ Cy.hic dicūt
q si est constitutio iure naturalis comprehendetur

a¶ In.l.huiusmodi.hāc glo.exclamat fran.cur.cōsi.xlix.col.xlix.ꝛ hic adde ea q̃ ibi habes.ꝛ q̃ voluit signo.ꝯsi.clx.ubi cōsuluit q vz stipulatio i psonam pris concepta noie suo ꝛ filioꝝ nasciturorū ꝛ vide eūdē alex.consilio.x.iii.li.

naturalis.l.qcunqȝ.§.parentes.⁊.l.parentes.ff. de in ius voc. iuncta.l.venia.C.de in ius vocā.secus si sit ꝯstitutio iuris ciuilis.l.ij.C.de adul.⁊ per hoc di cunt ꝙ si est concessum ꝑuilegiuȝ regi ⁊ eius filijs ꝙ possint facere coram se celebrari diuina officia tp̄e in terdicti non cōprehendent naturales.imo.hic dicit plenius distinguendū: q: aut q̄ritur de lege cōi vt de statuto si ꝓfert a lege cōi dic ſm eum aut ꝓfertur in materia penali aut non penali.si in materia penali. dic quod aut agitur de odio rōnabili ⁊ cōprehendit naturalis.d.l.libertinū.⁊ qd̄ ibi Cy. iuncta rubrica illi⁹ tituli.aut est irrōnabile exemplū in casu.d.l.quis quis.puta ꝙ fili⁹ puniat̄ pro delictis patris ⁊ in hoc Cy.in.d.l.libertinū.vr̄ tenere ꝙ nō ꝯprehendat̄ p d.l.fi.C.de natu.lib. Cōtrariū tenuit Cy.in.d.l.qs quis.⁊ ibi Bal.ang.⁊ Saly.⁊ glo.in.d.c.statutum ⁊ per ea q̄ dixi in q̄one p̄cedenti.⁊ ibi r̄ndet ad.l. fi. Sȝ ꝯ istā opi.dicit imo.hic videri esse glo.in.d.l.qs quis.in ṽbo nō valeat q̄ illam.l.loquentem de filijs vr̄ intelligere solū in filijs in ptāte.⁊ sic non cōprehē dentur emancipati ⁊ multominus naturales q nūꝙ fuerunt in ptāte.insti.de pr̄ia po.circa pn̄.⁊ dicit ꝙ miratur ꝙ doc.non ponderant illam glo.tn̄ ſm euȝ potes dicere ꝙ alia glo.in ṽbo vsuras sentit ꝯrium i qnantuȝ vult ꝙ illa lex vendicet sibi locū in mr̄e quā constat nō hr̄e filios in ptāte.§.femine.insti.d adop. ⁊ illam glo.sequit̄ ibi Ja.bu.lȝ gl.arguendo sentiat ꝯrium in.d.c.statutū.vn̄ potes ſm eum dicere ꝙ illa glo.in ṽbo non valeat non sit ṽa.nec ob.tex.p quē se fundat gl.q: tex.dicit ꝙ emācipatio facta ante cri men cōmissuȝ ⁊ donatio facta ante dictū crimen ipsi emācipato vȝ:sed per hoc nō sequit̄ ꝙ alie pene ibi expresse in prima parte non possint hr̄e locū in emā cipato ⁊ ista procedunt nedum in naturali sed mul tomagis in spurio in quo eadem rō vel maior viget. ¶ Item procedunt qn̄ lex loquit̄ per verbum natu re puta q: loqt̄ p verbū filiū vl̄ p similia ṽba.d.l.tu telas.secus si p verba iuris ciuilis vt q: loqt̄ d agna tis q: tunc nō ꝯprehēdūtur illegitime nati p dictam legem tutelas.⁊.l.spurius.⁊.l.hac pte.ff.vnde cog. ¶ Si aūt profertur a lege in alia materia ꝙ p̄eali. ⁊ tūc aut i materia matrimoniali ⁊ cōprehendit natu rales ⁊ etiam spurios ſm eum .allegat .l.non facile. §.affines.⁊ ꝙ ibi no.ff.de gradib⁹ melius allegasset l.adoptiu⁹.§.seruiles.ff.de ritu nup.vbi etiam tex. vult ꝙ ibi naturale ius ⁊ pudor inspiciatur vt in ma trimonijs comprehendantur naturales sicut ⁊ legiti mi ad idem.l.⁊ nihil.eodem titu.aut in alia materia ⁊ tunc aut per nomen ciuile ⁊ nō comprehendūtur: d.l.tutelas.Si autem per verbum nature ⁊ tunc aut est constitutio iuris naturalis aut iuris positiui ⁊ si ē iuris naturalis tunc comprehenduntur.d.§. paren tes iuncta.l.venia.C.de in ius vocan.nisi esset nat⁹ ex coitu incestuoso vt est glo.no. cōiter approbata: vt.l.q: semper de in ius vocan.⁊ idem videt̄ in quo libet nato ex dāṅato coitu qui possit accusari crimia liter ſm Jaco.bu.ibi per.§.aduersus.cum seq.insti. de nup.promouetur etiam glo.in.d.l.quia semper: nec mirꝫ q: nec etiam tales de iure ciuili petere pn̄t a parentibus alimenta que fuerunt inuenta de iure na turali: vt in auc̄.ex complexu.C.de incestu.nup.⁊ in auc̄.lȝ in fi.C.d na.libe.iuncta.l.i.§.ius naturale.ff. de iusti.⁊ iur.⁊ sicut non pn̄t ipsi petere alimenta a patre nec dȝ posse petere pater alimenta a tali filio. alle.in ar.quod no.Azo in summa.C.de naturali. li be.circa fi.cui adde Bar.in.l.fi.in.i.col.ff.de his q vt indig.in ṽsi.quero quid eꝯ ⁊ Bal.in.d.auc̄.lȝ.si ergo filius non dȝ tali patri prestare alimenta multo minus reuerentiam in non vocando eum in ius sine venia.⁊ plus vr̄ sentire Odof.in.d.l. parentes.vȝ ꝙ illa.l.parentes.solum habeat locum qn̄ quis ꝯcepit

ex vnica ꝯcubina filium q ꝓprie appellatur naturalis ⁊ in tali hn̄t locum iura loquentia in naturali: vt no.dixit Bar.in.l.fi. ff.de concub.⁊ sic vr̄ sentire ꝙ natus ex concubina vbi plures concubinas eodem tp̄e habuisset posset vocare in ius sine ve nia.quod est valde no.ſm Jmo.hic dicentem ꝙ pro hoc fac̄ q: talis non vr̄ habere beneficium naturalium per ꝓxime di cta tn̄ dicit ipse ꝙ ꝯrium forsan est verius exquo talis coitus cōcubinarius non pōt accusari criminaliter: ar.d.l.q: semper ¶ Si auteȝ est constitutio iuris ciuilis ⁊ sic iuris positiui.⁊ tūc aut fit mentio in materia exorbitantia iure cōi vt in priuilegijs seu mimunitatibus ⁊ videtur ꝙ non comprehendantur.⁊ vi detur tex.cum glo.in clemē. i.de baptismo.facit quod no.in l.quod ṽo.⁊ in.l.ius singulare.ff.de legibus.Si autem non sit in materia exorbitans nec priuilegiata sed iuris cōis.⁊ tunc videtur ꝙ si referatur ad ascendentem masculum non trahat̄ ad naturalem sed in dubio intelligitur de legitimo.ar.d.l. fi lium diffinimus.l.i.C.de natura.lib.iuncta auc̄.in successiōe. C.de suis ⁊ leg.naȝ illa auc̄.in successiōe loquēs de liberis nō intelligitur de naturalibus tm̄: vt pȝ in.d.l.i.⁊ fere p totum.C de natura.libe.Si aūt referꝫ ad ascendentem feminam tunc videtur ꝙ comprehendat̄ naturalis nisi esset natus ex dāna to coitu ⁊ nisi esset illustris mater per ea q̄ habētur in.l.si qua illustris cū ibi no.C.ad orfi.ſm eū.¶ Ubi autem queritur de statuto.⁊ tunc si p nomen ciuile clarꝫ est ꝙ nō cōtinet̄ vt sepe dictum est.Si aūt per nomen naturale.⁊ tunc dicit imo. ꝙ lȝ Ja.bu.⁊ bal.in.d.l.quisquis.teneant ꝙ non cōprehendātur naturales: q: in statutis debemus accipere ṽba ſm ꝓpriam si gnificationē.vt no.per doc.in.l.i.ff.de ṽbo.sig.⁊ in.l. constō nes.ff.ad municip.de qua propria significatiōe comprehēdit̄ legitimus tm̄.d.l.filium diffinimus.tn̄ ſm eū est distinguēdū plēius.s.ꝙ aut statutum est p̄ter ius.⁊ tūc idē vr̄ dicenduȝ ꝙ qn̄ prefertur a lege cōi cum eadem sit rō.ar.no.in.l.qbus.ff. de legi.⁊ qd̄ no.Bar.in.l.oēs populi.ff.de iusti.⁊ iur.dū tra ctat an in statutis habeat locum argumētum a ꝯrio sensu. Si aūt est cōtrarius tūc si est penale aut inducit maiorem penā ꝙ ius cōe.vt q: in aliquo casu punit̄ filius pro dlicto pr̄is ꝓ quo ius cōe nō puniret: ⁊ tunc cōprehenderētur naturales ne pl⁹ habeat castitate luxuria vt dixi in supiori q̄one.nā et i statutis recedimus a propria significatiōe propter absurditatem euitā dam.vt no.Bar.in.d.l.omnes populi.in.vj.q.principali. ⁊ i l.nō dubium.C.de legi.Si autem ꝓfert̄ i alia materia in qua nulla sit absurditas nō comprehēdet̄ naturalis attēto qd̄ di ctum est supra non cōprehendi in dispōne legali dum allega ta fuit auc̄.in successiōe.⁊.l.filium diffinimus.¶ Pau.de ca. hic dicit plures esse casus i hoc articulo in quibus nō legitimi comprehēdūtur in verbis legis.¶ Primus est qn̄ ꝓuisio le gis respicit actum naturalem.l.nuptie.l.ultima cum sequēti. ff. de ritu.nup.Scd̄s qn̄ respicit actum quasi naturalem vt reue rentia: vt.d.l.parētes.iūcta.l.veluti.ff.de iusti.⁊ iure.¶ Ter tius qn̄ agit̄ de puniēdo filium ꝓpter delictum patris. naȝ si deberēt puniri legitimi ⁊ naturales dumtaxat sequeret̄ ꝙ na turales tm̄ essent melioris ꝯditiōis ꝙ legitimi ⁊ naturales qd̄ esset absurduȝ ne plus habeat castitate luxuria: vt no. in.d.c. statutuȝ.¶ Quartus casus qn̄ agit̄ de puniēdo delictum filij p p delictum filij.⁊.l.sic puniēs loquatur p ṽba naturalia pu ta ꝙ filij nobilium deliquētes plus puniātur.nam intelligitur de nō legitimis ⁊ spurijs ita ſȝ eū loqtur determinatio bar. i d.l.tutelas.⁊ in.d.l.ꝓnunciatio.⁊ lȝ ipse nō dicat hoc voluit exꝑssius Bal.in.d.l.libertinum.post Cy.per illum tex.⁊ pro batur etiam melius per rōnem additam in precedenti casu. ¶ Quint⁹ vbi tractat̄ de dāno vel preiudicio ipsius legitimi vt no.ſm eū glo.in.d.cle.i.in ṽbo liberi de baptismo ⁊ vt di xi ꝓbatur p rōnem redditam in tertio casu.vbi aūt agitur de preiudicio tertij non ꝯprehendet̄: vt.l.lege iulia.§.hoc capi te.ff.de ritu nup.vel qn̄ agitur de honore ⁊ cōmodo ipsi⁹ le gitimi: ita tȝ glo.in.d.cle.i.Ex quibus infert pau.de ca.hic ꝙ si statutum dicat ꝙ cause vertentes inter nepotem ⁊ patruum debeant cōpromitti ⁊ dubitetur an comprehendat nepotem non legitimum est dicenduȝ ſm eum ꝙ si patruus peteret fie ri compromissum cum nepote non ltio ⁊ ille contradiceret de beret compelli.q: agitur de preiudicio eius sed si ꝯ nepos ⁊

petat ⁊ patruus contradicat secus erit qꝛ agitur de eius fauo/
re per no.ꝑ glo.in.d.cle.i.⁊ ita dicit se consuluisse lꝫ ſm eum
Bal.in.l.quisquis.videatur indistincte velle ꝙ in statutis il/
legitimus non comprehendatur appellatione filiorum ⁊ non
bene qꝛ debēt distingui casus vt est dictum.¶Adde ꝙ ꝓ pri
mo membro distinctionis tradite hic per Jac.de are.⁊ Cy.⁊
est bonus tex.in.l.hos accusare.§.oībus.versi.item nec lex.ī.
de accu.⁊ in.l.adoptiuꝰ.§.i.⁊.§.seruiles.s̄.de ritu nup.⁊ no.
Bald.in.l.lege iulia.p̄allegata in lectura antiq̄ vbi dic̄ ꝙ ꝓui
sio legalis respiciēs naturalē rōnem.i.naturalitatem ipsam cō
plectitur.omnes etiam illegitimos.per.d.l.adoptiuus.¶Et
per hoc subdit ꝙ filius bastardus possit vindicare necem de/
functi patris tāꝙ̄ ꝓsequens suam vel suorū iniuriam:⁊ ex hoc
etiam infert ꝙ si statutum disponat oēs banniti rebanniantur
exceptis his qui patres occiderūt nō veniet rebānniendus na/
turalis ille q patrem naturalem occidit qꝛ statutum ponderat
naturalitatem lꝫ ꝯriuꝫ fuerit consultum ſm Cy.in addi.in.d.
l.lege iulia.ꝓut Bal.ibi refert cy.dicere.¶Pro secūdo aūt
membro distinctionis Jac.de are.⁊ Cy.hic dum dicūt ꝙ cō/
stitutio iuris ciuilis non intelligitur de naturali ꝓbatur vltra
allegata per eos per tex.in.d.§.cum autem ſm glo.nostri itel
lectus hic quē approbaui.pro quo etiam facit tex.in.l.ij.§.le
gitimos.s̄.de excus.tuto.vnde dicit ibi Bal.per illum tex.ꝙ
parētes non merentur priuilegia propter numerum bastardo
rum.⁊ facit ſm eum statutum disponens ꝙ habens tres filios
non teneatur ire in exercitum vt non intelligatur de nō legiti/
mis ad idē tex.in.d.l.qui libertinos.§.qui ex lege.cum glo.ī.
de ope.lib.per que iura confirmat quod dicit hic Cy.⁊ imo.
volentes ꝙ in priuilegijs ⁊ imunitatibus concessis pro se ⁊ li/
beris nō comprehendantur naturales ⁊ ita etiam tꝫ Guil.de
cu.⁊ bal.in.d.l.parentes.⁊ seqtur hoc pe.de ancha.in repe.
c.canonum statuta.post medium in ṽsi.vltra predicta quero
si statuto cauet̃ ꝙ de relictis ⁊c̄.⁊ ita etiam tꝫ Ange.in.d.§.
cum aūt.vbi dicit ꝙ in priuilegijs.⁊ etiaꝫ in rescriptis pape nō
cōprehenditur naturalis qꝛ princeps non p̄sumitur de tali ꝓ
le cogitare.cum eos abhorreat ⁊ successione priuet nisi in cer/
tis casibus de quibus in.d.auc̄.lꝫ.ita etiam tꝫ Cy.⁊ imo.in.l.
cum pater.§.volo.s̄.de leg.ij.per no.per gl.in.d.cle.i.⁊ sub
dit etiam Cy.in.d.§.volo.qd̄ in dispositione legis comprehē
ditur naturalis per.d.§.cū autem.sed in dispositiōe hominis
dicit attendi debere coniecturatā mentem disponentis:vt hic
⁊ refert ꝙ Dy.in quadam questione quam habuit de facto pi
storij in qua querebatur quid si quis prestitit cautionem pro
se ⁊ filijs de non offendendo ticium ⁊ contingat ꝙ filiꝰ bastar
dus dicti promittentis offendat an cōmittatur cautio.⁊ deter
minauit ꝙ non.nihil allegat Cy.⁊ istud dictuꝫ adde ad ea q̄
dicta sunt.s̄.in illo articulo quo querebatur an in ꝯctibus ap/
pellatione filiorum veniant naturales.nam ista decisio Dy.re
pugnat conclusioni cōi que habet ꝙ in contractibus indubio
veniant naturales sicut in vltimis voluntatibus.Forcasse ta/
men posset procedere decisio Dy.qñ extabant etiam legitimi
per ea que dixi.s̄.in vltimis voluntatibus.¶Item cuꝫ dicta
distinctione tradita hic per Jacob.de are.⁊ Cy.concordant
formaliter Gui.de cu.bal.⁊ Ange.in.d.l.parentes.ꝓ qua ēt
vltra predicta facit tex.cum glo.in.l.senatores.s̄.de senato.⁊
ibi probatur.ꝙ vbi lex considerat dignitatem patris.tunc filiꝰ
naturalis nō comprehenditur sub dispōne legis facientis mē
tionem de filio talis constituti in dignitate puta de filio sena/
toris ⁊ idem probat̃ in.d.l.lege iulia.ṽsi.nec distinguitur ꝙ
ita intelligit Bal.in.d.l.libertinū.⁊ no.bal.etiam in.d.l.filiū
diffinimus cū.d.distinctione.videtur etiam concordare ang.
in.l.iubemus.in p̄n.C.eo.vbi tꝫ ꝙ dispositio illius.l.loquētis
in filijs non extendatur ad naturales ꝓpter.d.l.filium diffini
mus.imo fortius dicit se credere ꝙ nō haberet forsan locum ī
legitimato qꝛ non est procreatus ex iustis nuptijs ergo nō dr̄
filius.d.l.filium.⁊ qꝛ imperator.d.l.iubemus voluit illam dis
positionem stricte procedere:vt pꝫ ibi in fi.⁊ est correctoria iu
ris antiqui istud de legitimato nō examino qꝛ pendet ab illa.
q.an statuta correctoria loquentia de filijs trahantur ad filios
legitimatos de quo vide per Bal.in.d.l.cum accutissimi.C.d
fideicōmis.⁊ ibi per Pau.de castro ⁊ Bal.in.l.eam quā.cir/
ca.ix.colū.eo.ti.ꝑ Anto.de bu.in.c.tanta.⁊ in.c.venerabileꝫ
qui filij sint legitimi ⁊ in.c.innotuit.de electione per Ange.ī
consilio.lxxiiij.in ordine meo incipiente per reformationeꝫ.ꝑ
Roma.in.l.si is qui pro emptore.ī.de vsucapi.⁊ per Pau.d
castro in.l.sed si hac.§.patronum.in fi.s̄.de in ius vocan.⁊ ī
l.fi.C.de his qui ve.eta.impera.⁊ in consilio.ccxxi.¶Sed lꝫ
ista videatur magis cōmunis conclusio ꝙ dispositio legis ciui
lis regulariter non comprehendat filium naturalem si faciat
mentionem de filijs tamen in ꝯriū fortior facit qd̄ decidit Jo.
an.in addi.Spe.in ti.qui filij sint legitimi in rubrica.vbi que
rit statuto cauetur pater teneatur emendare dānum per filiuꝫ
an procedat in filio illegittimo ⁊ arguit ꝓ ⁊ contra ⁊ finaliter
sequitur Guido de suza.in dicta auc̄.ex complexu.concludē
tem ꝙ tenetur ꝓ filio nato ex vnica concubina:qꝛ filij nomen
habet:vt.C.de natura.liber.per totum.in auc̄.de trien.⁊ se/
mis.§.consideremus cuꝫ ver.⁊ hoc dicimus ibi si vni concubi
ne ⁊c̄.sed non vendicabit sibi locū ī filio incestuoso:qꝛ nō me
retur filius vocari.⁊ in.d.auc̄.ex complexu ⁊ subdit ꝙ lꝫ cōis
sermo aliquarū partium vocet naturales natos omnes ex so/
luto ⁊ soluta.tm̄ ꝓp̄e illi sunt naturales qui ex libera muliere ⁊
vnica concubina retenta honeste in domo nati sunt:vt in.d.
ṽsi.⁊ hoc dicimus.⁊ cum ista conclusione Jo.an.per oīa con
cordat Anto.de bu.in.d.c.per venerabilem in antepe.char/
ta q allegat ꝓ hoc no.ꝑ bal.in.d.l.tutelas.dum dicit ꝙ hoc
nomen filius est nomē nature vt ibi in tex.⁊ quod nomina na
ture comprehendūt naturales albericus de rosa.in prima par
te statutoꝝ.q.xlix.in.q.xix.in.q.prefati statuti refert illam de
cisionem Gui.de suza.tm̄ remittit postea ad no.ꝑ se ī.d.l.fi
lium diffinimus.Si ergo io.an.⁊ sequaces in dispōne statuti
exorbitantis a iure cōi ⁊ continentis odium irrationale vult ꝙ
appellatione filij comprehendat̃ naturalis tm̄.multomagis
idē dicēdū esset in simplici dispositōes iuris cōis.inno.hic cir
ca penu.col.lꝫ nō faciat mētionē de istis auctoritatibꝰ tm̄ tenet
ꝙ statutū disponens ꝙ pater teneatur ꝓ dāno dato a filio na
turali qꝛ est constitutio iuris positiui.allega.no.per Gui.in
d.l.parētes ita ēt dicit̃ tenere bal.ī.d.§.cū autē.hoc ēt firmat
imo.in.l.lutius.§.fi.de lega.ij.⁊ ro.in.l.si filio.la.i.s̄.so.ma.
⁊ ponit ēt bal.in.d.l.parentes.lꝫ ibi se non firmet.⁊ certe ista
opi.contra io.an.videtur verior per ea que sunt dicta.s̄.in di
stictiōe data in dispōne legis vel statuti:ꝓ h̄ bn̄ facit distictio
Cy.⁊ Bal.⁊ ang.ī.d.l.libertinū dū dn̄t ꝙ qñ statutū ꝯtinet
odiū irrōnabile non comprehenditur naturalis ad quā.q.ēt
vide bal.in.l.ij.in prima col.C.de successo.edicto vbi tangit
vtꝝ dictū statutū disponēs ꝙ pater teneatur pro filio ꝯprehē
dat spurium ⁊ tꝫ ꝙ nō.¶Pro ista opi.facit etiam qd̄ no.bar
to.in.l.qꝛ semper.s̄.de in ius voc.vbi tenuit ꝙ in odiosis nō
comprehēdatur naturalis per.l.iij.C.ad.l.iul.de adul.sed ñ
est dubium ꝙ dictū statutū est odiosum ergo ⁊c̄.⁊ nō ob.di/
cta per bar.in.d.l.tutelas.qꝛ ꝓcedūt qñ si diceremus natura
lem nō comprehēdi sequeret̃ illud absurdū ⁊ inconueniēs ꝙ
legitimus ⁊ naturalis puniret̃ naturalis aūt tm̄ non puniret̃ ꝯ
no.in.d.c.statutū.Possetis etiā aliter rūdere ad decisioneꝫ
Jo.an.in dicta rubrica q filij sint legitimi.cū cōcor.s.ꝙ iō pro
cedat decisio Jo.an.qꝛ in casu suo si diceremus statutum nō
cōprehendere patrē naturalem sequeret̃ absurdū ꝙ melioris
conditionis esset pater naturalis tm̄ ꝙ̄ pater legitimus ⁊ natu
ralis ⁊ sic haberet plus castitate luxuria ꝯ ea que allegata sūt
s̄.Et hoc mō posset defensari decisio Jo.an.s.ꝑ rationeꝫ ꝓxi
me dictam nō per rōes suas ⁊ sic nō ob.decisio sua ꝯclusioni
s̄.date ⁊ cuꝫ decisione illa Jo.an.vltra.s̄.allegata trāsit pe.d
ancha.in repetitione.c.canonū statuta.de ꝯsti.post.mediū.ī
ṽ.vltra p̄dicta.quero si statuto cauet̃ ꝙ in relictis ⁊c̄.⁊ sic vi/
detur ꝙ remāeat defensata cōis decisio que hꝫ dispō iuris po
sitiui faciens mentionem de filijs regulariter nō cōprehendat
naturales.¶Que conclusio limitatur ex p̄dictis nisi talis dis
positio esset penalis ipsis filijs:qꝛ tūc comprehēdent̃ etiā mi
nus legitime nati ne melioris sint ꝯditionis non legitime nati
ꝙ̄ legitimi ⁊ naturales ⁊ ne plus hēat castitate luxuria.ꝑ no.
per glo.in.d.c.statutum.⁊ ꝑ Cy.⁊ alios in.d.l.qsqs.⁊ ꝑ alia
que fuerunt pro ista opi.adducta per quā limitationem vide
ret̃ ꝙ male locutus eēt Bal.in.l.ius ciuile.s̄.de iusti.⁊ iur.in

q̄ntum vult q̄ si statutū dispōit filiū puniri p delicto patris q̄ tale statutū nunq̄ ɔtinēs odiū irrōnale nō cōprehēdat filios naturales.ꝛ ita ēt tꝫ Bal.i.d.l.cū accutissimi.ꝛ Bal.ꝛ ang.in d.l.libertinum ipse post Cy.ibi nam in hoc vr̄ dicere ɔ̄ no . p glo.in.d.c.statutū cōcor.ꝛ ɔ̄ rōnes.s̄.in hoc adductas ꝛ contra no.p Imo.hic dū loquit̄ de statuto cui⁹ v̄ba.s̄.retuli.per hec etiam nō vr̄ ꝑcedere qd̄ no.Guil.de cu.in.l.liberos.s̄.d̄ senato.vbi querit pone filij hereticoꝝ non possūt admitti ad dignitates an habebit locum in naturalibus.ꝛ dicit q̄ nō : qꝛ non sequūtur ɔditionem patris.l.lex nature.s̄.de sta.ho.p h̄ etiam adducit.d.l.lege iulia.§.hoc capite.ꝛ.l.iij.C.de adul. ꝛ idē ēt voluit Bal.in.d.l.filiū diffinimus.nā istud ɔfundit̄ p no.in.d.c.statutuꝫ.ꝛ p alia.s̄.ad hoc adducta.vn̄ Bal .in.d l.parentes dū querit an statutuꝫ dispōnēs q̄ filij bānitoꝝ seu rebelliū nō possint stare in ciuitate.si audet firmare q̄ tale statutum nō cōprehēdat naturales.imo potius vr̄ iclinare q̄ cōprehendat.dū alleg.no.p Cy.in.d.l.q̄sq̄s.nō obstat.d.l.lege iulia.§.hoc capite: qꝛ rn̄det vt declarat illū tex.Bal.in.d.l libertinum.ꝛ retuli.s̄.vel vt p Pau.de ca.hic cui⁹verba relata sūt ēt.s̄. ¶ Sed forti⁹ ob.d.l.iij.C.de adulte.vbi ꝑpter suspitionē adulterij filie pater impedit̄ legitim⁹ ꝛ naturalis manumittere vel distrahere suos suos,ꝑpos ifra.lx.dies vt sic torqueri possint.secus i patre nāli tm̄ ꝛ ista tm̄ dr̄ eē pena.s.non posse alienari.l.senatus.s̄.de ɔ̄hen.emp.l.turpia.in pn̄ . ꝛ ibi dixi.s̄.de leg.i.ꝛ tn̄ ista v̄ba legis intelligunt̄ d̄ pr̄e legitimo ꝛ naturali.ꝛ nō de naturali tm̄ q̄uis ibi resultet hoc.s.q̄ melioris sit cōditiōis pater naturalis tm̄ q̄ legitim⁹ ꝛ naturalis.difficile vr̄ rn̄dere ad hanc.l.Bar.tn̄ in.d.l.qꝛ semp.s̄.de in ius voc.vr̄ rn̄dere q̄ hoc idē ibi ē qꝛ lex vltra ꝑcessit aliter exp̄mēdo.ita ēt vr̄ rn̄dere.Pe.de anch.in.d.c.canonum statuta.in v̄.s̄.dicto.ꝛ pe.de anch.in ɔsi.clxxvi.j̄.ꝑrime allegando:vel dic q̄ hoc iō ibi est qꝛ lex ibi magis suspicata q̄ pater legitim⁹ ꝛ naturalis tā q̄ magis effectus filie legitime facile manumitteret vel distraheret seruos suos ne possent torqueri ad ꝑbandum crimen adulterij filie quā pater naturalis tm̄.facit.l.ex libero.in pn̄.j̄.de qōnibus.ꝛ sic ex predictis habemus regulaꝫ vnam.s.q̄ vbi lex mentionem facit de filio non comprehēdat regulariter illegitimū ꝛ ēt habemus vnā fallentiā.s.q̄ illō fallit vbi pena p talē legem imponentem filijs qꝛ comprehendutur ēt naturales ne ɔtingat absurdum q̄ melioris conditionis sint ꝛc̄.per no.in.d.c.statutū.ꝛ per no.in.d.l.q̄sq̄s.s̄.allegatis. ¶ Secūdo fallit dicta regula nisi esset fundata in rōne naturali: qꝛ tūc comprehendunt̄ naturales.d.l.parentes.ꝛ.d.l.adoptiuū.cū alijs.s̄.allegatis.ꝛ ad dictā regulā cū dictis duabus limitationibus pōt reduci hec tota materia si bn̄ inspiciatur.nā nō puto verā aliā fallentiā quā dedit hic imo.dū vult q̄ dispō legis positiue loquēs de filio si referat̄ ad ascendentem cōp̄hēdat filiū naturalē:vt.s̄.dixi.nam hec sua limitatio vr̄ eē ɔ̄.d.l.filiū diffinim⁹.que est fundamentum dicte regule p hoc facit: qꝛ videmus q̄ lꝫ filius nālis non extantibus legitimis possit succedere p̄ri in totū saltem ex testō:vt in auc̄.lꝫ.C.de natura.lib.tn̄ nō venit appellatiōe naturalis. ¶ In reliqs aūt supradictis sto cū distinctone imo.de quo ad ea q̄ ipse hic incidenter.ꝛ.in.d.l.lutius.§.fi.de le.ij.tetigit circa intellectū gl.in.d.l.qꝛ semp nō tāgaꝫ aliter hic:sed remittā ad ea que dixi in.d.l.qꝛ semp seu.d.l.parētes. ¶ Inq̄tum tn̄ Pau.d̄ ca.h̄ decidit an cōprehendat̄ naturalis in statuto disponēte de fideicōmissis vt.s̄.retuli.qꝛ passus est quotidianus ꝛ vtilis.Addo ro.in.l.parētes dicit q̄ si statutū dispōat q̄ cause iter patrē ꝛ filium debeant cōpromitti habeat locū ēt si sit filius naturalis tm̄: qꝛ statutū habuit respectū ad rōnem naturaleꝫ:ar.d.l.parentes ꝛ dicit q̄ ita ɔsuluit pe.de anch.in cōsi.xix.sed illud ɔsilium inuenio esse consiliuꝫ.clxxv.ꝛ incipit In xp̄i noīe apōme ista qd̄ dubitabilis est ꝛ mouet̄: qꝛ statutū h̄ inducit vt euitent̄ scandala ꝛ ad pacē ꝛ concordiam reducant̄ cōiuncti sanguine que rō militat etiā in naturalibus: qꝛ in materia pacis ꝛ scandali naturales admittūtur vt legitimi.vn̄ videmus q̄ vindicte ꝛ in iure ꝓsecutio datur eis vt legitimis.vt no.Bar.in.l ij.j̄.de accusa.ꝛ qꝛ cāe ciuiles materiam criminibus p̄stare noscunt̄.l.ꝑperandū.iuxta pn̄.C.de iudi.ideo ꝓuidit statutum q̄ cōpromittat̄ in amicos qꝛ cōgruenti⁹ cām inter eos tractātur.l.congruentius.C.de pa.po.ꝛ qꝛ pudor iter tales videt̄ attendendus p.d.l.parētes:quē pudorē ɔsiderarunt statuētes esse inter tales ɔiūctos adinuicē litigātes in iudicio. ¶ Adducit ēt in cōsilio quedā multū generalia ꝛ parum vrgētia.ꝛ loqtur generaliter siue statutū loquat̄ de filijs vel de fratrib⁹ vel de ɔiunctis.Fulgo.in.d.l.parētes.vr̄ etiā simplr̄ tenere illud idem qd̄ tꝫ Ro.ibi ad hanc qōnem facit illud qd̄ ponit Imo. hic querēs quid si statutum dicat q̄ si questio sit inter coniunctos vsq̄ ad quartū gradū possint cōpelli ad cōpromittendū Et an si naturalis vel spurius hꝫ litē cū fratre possit cōpelli.ꝛ dicit quod nō qꝛ istud statutū est ɔ̄ ius ecclesie:vt no.Bar.lꝫ ipse non alleget in.l.furti.§.q iussu.per ibi no.p glo.s̄.de his qui no.infa.ꝛ no.pulchre Bal.in.l.ex stipulatiōe per illū tex. C.de sen.ꝛ in.c.i.§.si quis furat̄.de pace tenenda.facit.l.si dictum.§.si ɔpromisero.s̄.de eui.ꝛ.l. re in mādata.C.mādati ergo non videt̄ comprehendi naturalis vel spurius p regulā s̄.traditā: per hoc etiam facit ꝫm euꝫ qꝛ tales non vident̄ esse cōiuncti nisi quo ad matrimoniū.l.nō facile.§.affines. cū gl. j̄.de gradi.iuncta.l.si spuri⁹.j̄.vn̄ cogna.vn̄ tres fr̄es ex eodē p̄re nō succedūt inuicē ēt tanq̄ cognati vt est glo.ordinaria ꝛ singularis ꝫm eū.l.hac in parte.j̄.vn̄ cogna.ad quā glo.vltra eū vide Cy.in auc̄.itaq̄.C.cōia de succe.ꝛ Ang.in.l.fi.C.vn̄ cogna.ꝛ ibi bal.ꝛ Bal.in.l.in testa.ni fallor.in.ix.q.C.de testa.mili.ꝛ Ang.in.§.fi.in auc̄.quibus mo.natu.effi.sui. ¶ Si aūt statutū dicit q̄ si sit qd̄ inter ɔsanguineos possint compelli ad cōpromittēdū esset magis dubiū ꝫm Imo.tn̄ adhuc idē vr̄ dicendū ꝫm eū: qꝛ ɔsanguinei dicūt̄ ꝑp̄e illi q sunt agnati d.l.si spurius.ꝛ.l.post ɔsanguineos.post prin.j̄.d̄ suis ꝛ legi. ꝛ hoc dicit se h̄re p ɔstāti maxime si esset natus ex dānato coitu q possit criminaliter accusari p no.p gl.in.d.l.qꝛ semp q̄uis vt ipse dicit fuerit ɔsultū ɔ̄rium p eximios doctores.ꝛ idē oīno erit dicendū vt simplici naturali p ꝑrime dictas rōes ꝫm eū.subdētem q̄ qdā dicunt Dy.ita ɔsuluisse.ꝛ cū hac opi. cōcordat ēt Pau.de ca.in cōsilio.lxvi.incipiēte In xp̄i noīe sup verbo qd̄ querit̄ vtrū dicti legitimati ꝛc̄.vbi vult q̄ statutū disponens q̄ si questio v̄tatur inter ɔsortes de p̄rimōio.i.de eodeꝫ cippo vel attinentes vsq̄ ad talē gradū possint ɔpelli ad cōpromittendū nō vēdicet sibi locū iter eos q nō sūt legitimi qꝛ iter illegitīos n̄ ē dare gradū ɔsortarie agnatōe.all.d.l.spuri⁹ ꝛ.d.l.hac p̄te.pro hoc etiā adducit no.p Bal.i.d.l.q̄sq̄s. dum Bal.dicit statutū debere intelligi de legitimis ꝛ nō naturalibus.ꝛ etiaꝫ allegat no.per glo.in.d.cle.i.dicit ēt Pau.de ca.in illo cōsilio q̄ si ille erat legitimatus q petebat cōpromissum fieri ꝛ aduersarius negabat legitimationem ꝛ quod nisi prius de legitimatione non admittetur ad petenduꝫ compromissum:argumen.l.non ignorat.C.qui accus.ꝛ.l.diuus. cum ibi no.per Bar.de testamē.mili.Et sic sentit q̄ vbi cōstaret d̄ legitimatione seu nō negaret̄ legitimatio q̄ tūc statutū nō haberet in locū legitimato : quod an sit veruꝫ pudet ab his q̄ remissiue dixi.s̄.dū allegaui Ange.in.l.iubemus.C.eo . Adde ēt in hac qōne q̄ Bal.in.l.id qd̄ paupib⁹.in pen.colū.C. de epi.ꝛ cle.refert q̄ Dy.in cōsilio.xiij. Incipi . in xp̄i noīe visa diligenter considerata ꝛc̄.ɔsuluit.q̄ spurij non veniāt appellatione ɔiunctorum.habeo illud consiliuꝫ Dy.in quo.simplr̄ vr̄ dicere q̄ spurius non videtur habere cōiunctionem vel cōgnationem ex p̄te patris.alle.§.fi.in auc̄.quib⁹mo.natura.effi.sui.ꝛ in.d.l.si spurius.posset concludi q̄ aut statutum dicit q̄ filius habens litē cum patre vel alia persona cum reuerentia debet̄.ꝛ quā in ius vocare non pōt siue veniat teneatur cōpromittere ꝛ tunc sit v̄a opi.q̄ ɔprehendat̄ naturalis: qꝛ tūc statutū videtur ɔsiderasse illaꝫ reuerentiā iuris naturalis quā etiam considerarunt leges ꝑhibētes illos vocari posse in ius sine venia.per.d.l.parentes. aut statutuꝫ loq̄t̄ de ꝑsonis quibus talem reuerentiam non debent ꝛ tunc puto veriorem esse opi.q̄ non cōprehendat̄ naturalis p allegata p imo.ꝛ sequaces qd̄ intelligo cū limitatione data p pau.de ca.hic in casu in quo statutū loquit̄ de p̄rib⁹ aut de patruis vel filibus q̄b⁹ nō debetur illa reuerentia.nā intelligit̄ de legitimis tm̄ nō de nālibus vbi esset fauor ipsi naturali.secus i iudiciū vel odiū vt.qꝛ alius frater suus legitim⁹ ꝛ nālis peteret nālem tm̄ cogi.vt.s̄. retuli. ¶ Adde ēt circa hoc q̄ si statutū vteret̄ hoc termio rē

iuncti cōpellantur ad ꝓpromittendū.lʒ non cōprehenderent
nō legitimi quo ad illos q sunt de agnatione paterna:q² non
dicūtur ɔiuncti quo ad eos tñ quo ad matrē ⁊ ɔiunctos ꝑ ma
trē sic q² dicunt habere ꝓximitatē ⁊ cognationē cū eis.d.l. si
spurius.bñ faciūt no.ꝑ Cy.in.d.auc.itaqʒ.faciūt etiā ad hāc
q.q̄.ī.dicam allegando Inno.in.c.nonnulla.de rescri. Per
p̄dicta etiā decidit not.q.formata ꝑ bal.in.d.l.parētes.vbi q̄
rit statuto cauet ꝙ filiū vel nepotes nō teneant soluere gabel
lam de relictis eis factis a patre vel auo an porrigat ad bastar
dos ⁊ dicit ꝙ sic.q² cū tale statutū nō possit hr̄e aliā rōnē nisi
quēdā fauorē q naturaliter debet istis ergo rō statuti porrigit
ad istos per illā.l.parētes.⁊ facit ꝺm eū.l.i.de īponē.lucr. de
scrip.li.x.sed Imo.hic dicit ꝙ hoc forte nō ē vex̄ q² est dispō
iuris positiui.itē q².d.l.i.loqt in filijs ⁊ nepotib⁹ qb⁹ est debi
ta hereditas:sed nālibus non est debita.vñ videmus ꝙ lʒ ali
quo casu ab intestato admittat naturalis ad aliquā ꝑtē nō tñ
admittit ɔ voluntatē testatoris vt est gl.in.l.i.circa ꝑn.ī.de ɔ
tab.quā īputat singlarē Bal.in.l.i.C.quoꝝ bonoꝝ.⁊ in.l.fi
lio p̄terito.s̄.de iniusto testō ⁊ ꝓ ea est tex.lʒ nō alleget in.l.fi.
⁊ ibi pōderat illū tex. Bal.C.de na.lib.tñ ꝺm Inno.posset sal
uari opi. Bal.qñ relictū fieret a matre ꝑ.l.si suspecta.§.de in
officioso.s̄.de inof.test.⁊.§.vulgo.insti.de succes.cog. ¶ Ad
do Pe.de anch.in repetitione.d.c.canonuʒ statuta.in ꝟ.s̄.
dicto vbi refert se vidisse subtiliter ɔsultū ꝑ quēdā eximiū do
ctorē ꝙ in casu dicti statuti cōprehendat nālis ꝑ.d.l.i.C.de ī
ponē.lucr.descrip.ꝑ.d.§.cū aūt.vbi nālis in eo qđ pōt sibi re
linq parificat legitimo.⁊ ita trāsit ipse.Sed in pūcto iuris ve
rius vr̄ ꝙ nō cōprehendant naturales ꝑ regulas ⁊ rōes.s̄.tra
ditas.Nec ob.d.§.cū aūt:q² ille tex.potius facit ɔ euʒ .nā ibi
ꝓbat ꝙ statutū in filijs legitimis ⁊ nālib⁹ de quo fiebat mētio
d.l.cū accutissimi.C.de fideicōmis.nō cōprehendebat nisi fi
lios naturales tm̄ nō legitimos impator in.d.§.cū aūt.per ex
tensionē h̄ induxisset.pʒ ibi in.ꝟ.extendebat.⁊ in ꝟ.sine iusta
sobole.ꝺm intellectū datū ꝑ glo.quē.s̄.approbaui. ¶ Ex p̄di
ctis ēt decidit an ex iniuria illa filio nāli vl̄ spurio acqrat actio
iniuriaꝝ prī sicut acqrit qñ est legitimus ⁊ naturalis.l.i.§.i.⁊
seq.ī.de iniur.⁊ insti.de iniur.§.patit. Et ꝺm imo.hic vr̄ dicē
dū ꝙ nō.q² illa est ɔstitutio iuris ciuilis exorbitās a regulis iu
ris cōis.qbus cauet ꝙ ex facto alterius regl̄r alteri non quera
tur actio iuxta.l.i.C.ꝑ quas ꝑso.nob.acq.⁊.l.stipulatio ista.
§.alteri.de ꝟb.ob.⁊ hoc eēt clarū ꝺm eū tenēdo ꝙ ex iniuria
facta filio emancipato nō querat actio pari vt vr̄ tenere Cy.ī
l.si nō cōuicij in.iiij.q.C.de iniu.lʒ gl.teneat ɔriū in.d.§.pa
tit.in ꝟ.agere pōt.quā sequit Dy.in.l.sed si vn⁹.§.filio.⁊ ibi
Bar.in fi.ī.de iniurijs.q².d.l.i.de iniur.nō solū fūdat se ī pa
tria ꝑtāte sed ēt in affectiōe.tñ qcqd sit in emancipato putat
Imo.eē vex̄ in naturali qđ nō q̄rat ⁊ indubitatū hʒ de spurio
saltē nato ex dānato coitu ꝑ no.ꝑ gl.in.d.l.q² semp.sed in na
turali puto ꝙ Imo.bñ nō dicat ꝑ.l.i.vel.ij.iuncta.l.iij.ī. de
liberali cā.ꝑ quā tʒ Bar.in.l.cū scimus.C.de agri.⁊ censib⁹
l.xi. Ad idē tex.in.l.i.§.vsqʒ adeo.ī ꝟ.pudorē.⁊c̄.ī.de iniur.
cōiuncta.l.adoptiuus.§.i.ꝟ.pudor.s̄.de ritu nup.vbi in his
que concernūt pudorē nō differt naturale a legitīo. ¶ Per
p̄dicta ēt infert an filius naturalis vel spurius possit accusare
de morte patris in quo imo.hic refert ꝙ bar. in.l.i.⁊.ij.ī.đ ac
cu.⁊ in.l.hos accusare.§.oībus.eo.ti.ɔcludit ꝙ sic q² tex.ī.d
l.i.cum si.videt loq per ꝟbum nature ergo non vr̄ attendi dif
ferentia legitimatis quā inducit ius ciuile:ar.d.l.tutelas. sed
ꝺm Imo.hic forte si est naturalis in seruitute conceptus in fi
gura matrimōij pōt dicere vex̄ Bar.per.l.iij.ī.de liberali cā.
⁊ per ea que dicta fuerunt super glo.Si aūt esset aliud natura
lis esset magis dubiū in filia femina naturali que ɔ regulas iu
ris cōis admittitur ad accusandū de morte patris:vt.d.l.i.ff.
de accu.⁊ sic cum sit constitutio exorbitans non videtur com
prehendere naturales per dictam.l.spurius tamen quia vide
tur quodammodo constitutio iuris naturalis cum naturali
ter debeat inclinari filius ad vindicandum offensam patris si
cut econtra.l.isti quidem.s̄.quod me.cā. videtur ꝙ ēt cōpre
henditur filia naturalis idem si esset spuria ēt nata ex dānato
coitu qui tñ accusari ñ posset criminaliter vt ī meretricio coitu
vel qñ quis habens plus ɔcubinas ex vna ꝓcreauit filium vt

dictū est.⁊ hoc ꝑ.d.l.qqʒ.§.fi.cū.l.seq.s̄.de in ius vo.Secā si
posset criminaliter accusari videt ꝙ nō cōprehendat q² lex de
tali verisimiliter non vr̄ intellexisse cū reputet eū nō filiū ⁊ per
mittat ei denegari alimenta:vt.d.auc.lʒ.⁊.d.auc.ex ɔplexu.⁊
sic in hoc nō vr̄ ꝙ barto.bñ dicat quia etiam in ɔstōe iuris ci
uilis lʒ lex loquatur per verbum nature non videtur compre
hendi natus ex tali dānato coitu qui posset criminaliter accu
sari:vt est tex.coniuncta glo.in.d.l.q² semper.Si aūt non eēt
femina sed masculus:⁊ tūc iste đ iure cōi admittit ad accusan
dum saltem vt quilibet de populo.⁊ qñ plures concurrunt dʒ
eligi ille cuius ꝟisimiliter magis interest vt melius ꝓsequatur
accusationē.l.si plures.ī.de accu. Ideo satis putat ꝙ etiā ta
lis spurius ⁊ natus ex dānato coitu erit p̄ferendus ex̄neo. Et
hoc modo posset saluari opi. Bar.ꝺm eum. ¶ Adde ꝙ Bal.
in.l.i.C.qui accu.in.xxij.col.in.ꝟ.quo ad ꝺm articulum vide
tur tenere idem.ꝙ Bar.in.d.l.ij.Sed ipsemet bal.in.l.negā
da.in fi.maxime in lec. Moder.vr̄ aliter velle.q̄rit eni ibi an
pr̄ possit de morte spurij accusar̄. ⁊ ɔcludit ꝙ aut vult iure pa
trio accusare vel tanq̄ suoꝝ iniuriā ꝓsequēs ⁊ non pōt q² non
ɔtinet sub appellatōe patris nec spurius sub appellatiōe suo
rum.alle.l.vulgo.s̄.de sta.ho.⁊ q² sumus in materia ciuili er
go ciuiliter verba sunt intelligenda non ꝺm iura nature.d.l.le
ge iulia.hoc.§.capite.de ritu nup.⁊ no Guil.in.l. parētes.si
aūt in quolibet de populo ⁊ tunc admittet ⁊ ceteris p̄fert:ar.
l.q̄uis adulterij.C.de adul.⁊.l.amicissimos.§.luti⁹.s̄.de ex
cu.tuto.q² ꝓpensiore dolore ad accusandū ꝓcedit.facit.l. ij.
§.fi.ī.de adult.⁊ ex dictis ꝟbis bal.potuit Imo.hic distigue
re:vt.s̄.distinxit.lʒ de Bal.mentionem non faciat Bal.ēt de
hoc aliquid tetigit in.d.l.lege iulia.in lectura antiqua ⁊ ibi tʒ
ꝙ naturalis possit accusare ⁊ eius ꝟba incidenter.s̄.retuli.sit
ergo conclusio ꝙ ꝓcedat opi. Bar.cum limitatiōe ⁊ declara
tione data ꝑ imo.hic ⁊ Bal.in.d.l.neganda.⁊ habes ex no.
per bar.⁊ bal.in dictis locis colligere an naturales vel spurij
veniant appellatione suoꝝ accipiendo suos ꝓut accipit in.d.
l.neganda.cum multis similibus.ꝑ hoc etiaʒ infert an iura do
lentia ꝙ filius vel frater ⁊ nōnulli alij coniuncti possint agere
ꝓ ɔiuncto sine mandato ꝓut hr̄ in.l.i.§.i.ī.iudi.sol. cum si
milibus.hñt locum in naturali vel spurio in quo imo.hic dicit
ꝙ Inno.⁊ io.an.in.d.c.nōnulli.ad fi.de rescrip.in.vj.tenent
ꝙ simplex naturalis admittitur sed natus ex damnato coitu
nō:ꝑ.d.auc.ex cōplexu.sʒ imo.forte in vtroqʒ pōt defendi ɔ
rium ⁊ teneri ꝙ non possit etiam naturalis admitti: q² ꝙ qs
admittatur pro alio sine mādato est ɔstō iuris ciuilis ⁊ exorbi
tās a regulis iuris cōis.l.si pupilli.§. fi.s̄.đ neg.ge.l.nō solū
§.q alieno.cum glo.s̄.de procu.ergo indubio nō dʒ ɔp̄hen
di naturalis vt dictum fuit.ꝓ hoc adducit q² nō reputatur cō
iunctus alteri fratri quo ad succedendū:vt no.glo.in.d.l.hac
ꝑte.nec ob.l.iij.ī.de lib.ca.q² videt loq in naturali in seruitu
te ɔcepto in figura matrimonij cui satis fauent iura:vt pʒ hic
⁊ in.d.l.lutius.§.fi.p̄terea loquitur in cā libertatis cui a iure
multum fauet.insti.de dona.§.fi. ¶ Uel potes respōdere ꝙ
ibi agens non agebat nomine coniuncti sed nomine ꝓprio ⁊
interesse suo. Nec ob.si dicatur ꝙ amicus magna amicitia cō
iunctus potest agere sine mandato ꝓ amico suo:vt no. Cy.ī
l.exigendi.C.de ꝓcu.ergo etiam naturalis filius vel frater dʒ
posse agere q² respōdet Imo.ꝙ illud dcm̄ Cy.videt nō pro
bare ⁊ cum sumus in exorbitantibus a iure cōi non dʒ fieri ex
tensio.c.quē a iure.de regu.iur.ī.vj.⁊.l.ius singulare.⁊.l. qđ
ꝟo.s̄.de leg.glo.⁊ ibi naturalis esset magna amicitia coniun
ctus fratri dato ꝙ verum esset dictum Cy.admitteretur vt q
libet extraneus amicus non vt frater.Subdit tñ imo. fortasse
in practica ob auctoritatē Inn.seruaretur opi.Cy. ¶ Addit
etiam ꝙ opi. Inno.posset de iure ꝓcedere in naturali volen
te agere ꝓ femina.puta ꝓ matre q² respectu matris bene dr̄
hr̄e ꝓximitatem ⁊ cognationem.d.l.si spurius.ēt si esset spu
rius dūmō non esset natus ex dānato coitu q posset criminali
ter accusari.nam talis dr̄ hr̄e ꝓximitatē quo ad matreʒ:vt.d.
l.si spurius. Et ei succedit vt.d.§.vulgo.⁊ no.in.d.l.si qua il
lustris.⁊ per hoc pʒ ꝙ frater naturalis admittitur ꝓ frate q es
set ex eadē matre.q² ex latere materno habent ꝓximitatē ⁊ co
gnationē inuicē.⁊ vnus succedit alteri.vt est de mente gl.ī.d.

l.hac pte.z gui.de cu.in.d.l.pentes.¶Adde q illud qd dic Imol.de matre z coiuncto per matrẽ fuit de mente Host. in d.c.nõnulli.vbi in naturalibus vr tenere idẽ q ibi Inno. sed in spurijs vult q possint admitti p illis quibus ipsi succedere possent.non p alijs.facit quod no.io.an.i.d.c. Raynutius.i ver.absq3 liberis de testa. Jo.an.in.d.c.nõnulli. recitat opi. z aliter nihil videtur approbare Anto.de bu. ibi simpliciter recitat verba inno.z cũ eo transit.ita ẽt tenet bal.ibi imol. ibi refert dictas opi.inno.z Host.ibi.z sic videtur cu3 eis trãsire domi.Ab.vbi recitat dictas opi.tñ finaliter dicit q ĩspecta eq tate naturali credit q deberent spurij admitti nõ solũ p coiũ ctis ex linea materna:sed etia3 p coniunctis per lineã masculi nam q2 inspecta natura sũt filij z cõsanguinei z in eis cadit af fectio naturalis.hinc est q quo ad matrimoniũ ĩpediendũ di cuntur cõiuncti.c.discretione.de eo qui cogno.consan.vr.sue c.per tuas.de pba.z dicit q hanc opi.sensit bar.in.l.i.z.ij. ff accu.Sed ad dicta per Abb.põt responderi q imo indubio nõ intelligitur de tali spurio p dictã auc.ex cõplexu . preterq vbi tractaf de matrimõio ĩpediendo:z q2 in illa sua honestas z maximus pudor attenditur.c.i.de sponsa.in.vj.l. nihil.z.l. adoptiuus.§.i.de ritu nup.nec obstãt no.p bar.in.d.l.i.z.ij. intelligendo z declarando vt dixi.ff.prima.q.¶Adde etia3 q bal.in.d.l.cum accutissimi.tangit hanc questionẽ in spurio z dicit simpliciter q non admittunf ad agendũ sine manda to z alle.no.per inno.in.d.c.nõnulli.bal.etiam in.l.sed z he. in prin.ff.de procura.in hoc articulo dicit tenendũ esse cũ in no.subdit tamen q guil.de cu.dicit q psona magno vinculo amicitie cõiuncta hr p coniuncta quo ad agendum sine man dato.z sic si hoc est verũ fm Bal.sequitur q dictũ Inno . in spurio est falsum q2 inter patrẽ z filiũ spuriũ est amicitia natu ralis z nullus est melior amicus q pater.allegat.l.qdam cũ fi lium.ff.de heredi.insti.vnde si nõ admitteref vt cõiũcta pso na saltẽ vt amicus magna amicitia coniuncta deberet admitti sed ad hoc argumentũ põt responderi vt fuit responsum per imo.vt dixi in.d.l.exigendi:vt tetigi an sit vera illa opi.Cy.z guil.vr ergo cõclusiue tenenda opi.Hosti.z sequatiũ q cõp hendaf naturalis quasi lex ista sit fundata in rõne naturali: p3 in.d.l.sed z he.in pn.ff.de pcu.vbi libertus põt agere pro patrono z hoc q2 ob bñficium libertatis susceptum dictat na turalis rõ habere maximã affectionẽ ad patronũ:ar.l.sed si le ge.§.psuluit.ff.de peti.here.ergo cũ affectio ista iure natura li habeaf iter filium z patrem naturalẽ debemus dicere q iu ra violentia tales psonas volẽtes agere sine mãdato habeant ẽt locum in naturalib9 per.d.l.parentes.cũ ibi no.z.d.l.ado ptiuus.§.i.de ritu nup.z.l.hos accusare.§.i oibus.ff.de accu sa.z fuit dictum.ff.z ad istã.q.facit id qd no.bal.in.d.l.id qd pauperib9.circa.x.vel.xj.col.de epi.z cle.cui9 vba retuli.ff. i q.loquente de cõpromisso.¶Per pdicta etiam inferf an na turalis filius occidens parentem incurrat penam.l. pompeie de parici. Et videf fm imo.dicendum q sic.quia illa.l.loqui tur p vbum nature z videtur quodãmodo constitutio iuris naturalis.sed forte fm eũ põt dici 9rium in spurio nato ex dã nato coitu qui accusari posset criminaliter.q2 cũ talis a iure re puteť non filius nec obligaf ad reuerentiam patri nec ad pre standum alimenta:vt no.in.d.l.q2 semp.z dictũ est.ff.¶Ad de q spe.in prima pte in ti.de accu.§.i.v.i.t3 in spurio dictã opi.q non puniaf tali pena.z idem etiã imol.in.d.l.lutius.§ fi.l3 fm 9rium sentiat bar.in.d.l.i.vel.ij.z.d.l. hos accusare. §.omnibus igitur.de accu.nec ob.fm Jmol.tex.in.d.§.om nibus:q2 põt rñderi q ibi loquitur in naturalib9 in seruitute conceptis vt ibi p3.Fatef tñ q cõtra istã opi.facit q2 no. Azo in summa.C.de in ius vo.vbi voluit q spurius etia3 natus ex incestuoso coitu non possit in ius vocare patrẽ sine venia q2 ẽ quasi iuris naturalis ob reuerentia3.tñ fm imo.illa opi.Azo. non est tenenda:q2 est 9 opi.gl.cõiter approbate in.d.l.q2 sẽ per.Adde etiam q in hoc articulo.Bal.in.l.ius ciuile.ff . de iusti.z iur.z in.d.l.parentes.z in.d.l.cum accutissimi.z in . l. qsqs.C.ad.l.iul.maie.z in.c.naturales si.de feu.fue contro uer.z in.d.c.nõnulli.de rescrip.t3 q etia3 in spurio habeat lo cum dicta venia per tex.sing.fm eum in.d.§.omnibus. Ita ẽt tenuit Cy.in addi.in.d.l.lege iulia.fm q refert bal.in.d.c

nõnulli.z hec opi.indistincte põt defendi rõne:q2 al's seque retur q in actu qui meretur penam mitius puniretur spurius q naturalis z legitimus.z sic plus haberet castitate luxuria 9 id qd hr in.d.auc.de resti.z ea que parit.§.fi.z 9 no .per gl.i d.c.statutũ.cum cõcor.ff.alle.nec huic rationi obstat si dice ref si vera eẽt ista rõ deberem9 dicere q pr ẽt de nostro iure teneref alere talẽ spuriũ ne 9tingat patrẽ pcreando spuriũ mi nus obligari q pcreando legitimũ:q2 rñ.q hoc casu quãdo tractaf de alimentis agitur de fauore ipsius spurij.iõ tunc fa tendum est q nõ dicitur esse filius.d.auc.ex cõplexu.s3 in qõ ne nostra non agitur de fauore filij vel patris sed de odio de linquentis iõ aliud esse d3.hñ facit quod no.gl.in cle.i.de ba ptismo.In filio vo naturali omnes indistincte tenent habere locum dictã pena3 vt etiã firmat bar.in.d.l.q2 semper.¶Itẽ per predictã inferf an filius vel frater naturalis vel spuri9 pos sint admitti ad testificandũ p parente vel fratre.z fm imo.di ci põt q non pro parẽte admittaf q2 loquif per vbum nature z considerat naturalẽ affectionẽ reddẽtẽ testem suspectũ.l.pa rentes.C.de testi.que rõ locum ẽt h3 in naturali z spurio.pro fratre aũt in causa criminali non admitteref fm eũ per ea que no.in.l.lex cornelia.in pn.ff.de iniurijs:s3 hñ admittetur in ci uili sicut admittitur legitim9. vt no.gl.in.d.l.parentes.l3 ali qd ei de fide detrahaf.alle.no.per spe.in ti.de teste.§.i.v.s3 nunqd frater.z no.etiam Bar.in.l.q testõ.§.primo.ff.de te sta.z in.l.admonendi.ff.de iureiur.cũ 9cor.¶Adde q Jo. an.in addi.spe.in ti.de testi.§.i.super v.itẽ q parens.dicit q Guido de suza.t3 ide3 esse in naturali qd in legitimo parente allegat.l.quiq3.§.fi.cũ.l.seq.ff.de in ius vo.z plus dicit h3 eũ q idẽ esset in spurijs inspecta rõne sanguinis precipue si i do mo stant l3 nõ sint nominandi filij:vt in auc.qbus mo.na.ef fi.sui.§.fi.z q2 experientia docet eos qũq3 plus diligi q legiti mos z naturales.z Jo.an.dicit esse videndum qd ipse no.in c.statutũ.super vba glo.vbi tñ qtum ad qõnem in specie ni hil dicit.Bal.tñ in.d.l.parẽtes.t3 q neq3 naturalis neq3 spu rius possit testificari:q2 in eis viget naturalis effectus propter quẽ lex repellit testimoniũ.Floria.de sancto Petro in.l.testis idoneus.ff.de testi.querit an spurius pro parte possit testifica ri z dicit videri q sic q2 nõ dr filius.alle.no.in.l.q testm̃.ff.de pba.9rium putat esse vex:q2 inter eũ z patrẽ est naturalis ob ligatio.z illud qd naturale est nulla iuris 9stitutiõe mutari pt z aliud nõ allegat.certe illud quod ipse dicit.s.q inter prẽs z spuriũ est obligatio naturalis non est hñ dcm̃:q2 imo regula riter est 9rium per.d.auc.ex complexu.z p no.p gl.in.d.l.q2 semper vñ melius dixisset q rõ.d.l.parentes.est fundata i rõ ne seu effectu naturali que vr qtum ad hoc militare in spurio cũ nemo vnq carnẽ suã odio habuit:vt dicit gl.in.l.i.ff.de in ius vo.vt eãt.¶Per hoc ẽt decidif an pater i testõ filios na turales possit corã duob9 testib9 tñ testari iuxta.l.hac consul tissima.§.ex imperfecto.cũ ibi no.C.de testa.In quo spe.in ti. de instru.edi.§.compendiose.v.qd si pater naturalis.tenuit q sic vt refert hic imo.dicens q aliq consueuerũt 9rium vt re fert hic bal.z in.d.l.parentes.ff.de in ius vo.per.l.fi.C.fam. her.vr hoc solũ pmittere inter emancipatos fieri z existentes in patria ptãte.Sed dicit imo.secure esse tenẽdũ cũ spe.q2.§. ex imperfecto loquif ẽt in matre que non h3 nec hrẽ põt filius in ptãte.§.femine.insti.de adop.z hoc p3 q2.§.ex imperfecto loqf de parentibus vtriusq3 sexus.in spurio aũt dicit ipse esse clarum q ille nõ potest capere ex latere paterno:sed ex latere materno.forte fm eum pcederet tex.in.d.§.ex imperfecto.eo cãu quo succedeť posset mri.Adde q bal.i.l.hũanitatis.C.de natu.lib.dicit q l3 spe.fundet se per.d.l.humanitatis.in v.li beram.tñ nõ facit p spe.q2 ille tex.nõ dr remittere solẽnitates iuris per illud vbũ liberã.p hoc est tex.l3 ipse non alle.in.l.fi qñ.in pn.in v.liberã.C.de inof.tes.latius tetigit hoc bal.i.d l.si qua illustris.ad orfi.dicens q opi.spe.nõ pbaf p.l.C.de 9firmando tuto.in vbo quocũq3 mõ.quã ad hoc.alle.spe q2 rñsio colligif ex gl.in.d.l.fi.nec ẽt pbaf opi.spe.de leg.ij.C. de na.lib.allegata per spe.z 9 spe.adducit aliqs rõnes z ma xime illã.s.q2 videmus q qñ filius legitimus z naturalis insti tuit patrẽ suũ corã duobus testibus tñ non valet testm̃ p.d. l.hac 9sultissima.§.si qs aũt.z ibi ponderat bal.z firmat spe.

in.d.§.ↄpendiose.ꝟ.qd si filius.⁊ tamē iura plus fauēt parē tibus legitimis ⁊ naturalibus ꝙ̄ filijs naturalib⁹ tm̄: vt patet in auc.ls.C.de natura.lib.ergo ⁊c̄.fateť tñ Bald.ꝙ in matre testante poterit ꝓcedere opi.Spe.cū ei succedere possit sicut legitimus.l.si suspecta.§.de inofficioso.ff.de inoffi.test.Bal. in.l.fi.C.fami.her.⁊ in.d.§.ex imperfecto.⁊ in.d.l.parentes tangit hanc q̄onem sed nihil approbat ipsemet Bal.⁊ imo.i l.q testō.§.mulier.ff.de testa.⁊ ange.in.l.filio ṗterito.ff.de i iusto testa.⁊ in.d.l.filium diffinimus.⁊ in.d.§.ex impfecto.re ꝓhendunt opi.Spe.saluo eo ꝙ est dcm̄ de matre ⁊ ita etiaꝫ ts Ful.⁊ pau.de ca in.d.§.ex impfecto.sed Saly.in.d.l.fi.C fami.her.approbat opi.spe.dicens se non videre rōnem dr̄ie inter filiū naturalē cui relinquiť a matre totum coram duobus testibus cū totū capere possit.quo casu doc.fateť valere testm̄ īperfectū in quo filio naturali relinquiť a patre illa pars quaꝫ capere pōt:q: eadēꝫ dꝫ esse rō in pte respectu patris que est in toto respectu totius.l.que de tota.ff.de rei vēdi.⁊ ita etiaꝫ te nuit Jmo.in.d.l.filio ṗterito.in antep.charta. Sed ad hoc posset rn̄deri ꝙ maior est rō in mr̄e ꝙ̄ in pr̄e.q: a matre debita est hereditas filio q̄uis non legitimo.⁊ iō pōt testm̄ matris si bi non relinquentis impugnare.d.l.si suscepta.quod secus ē in patre naturali tm̄.vt no gl.reputata singularis in.l.i.iuxta ṗn.⁊ ibi bar.ff.de ꝯtab.ꝑ quo est tex.in.l.fi.C.de natu.lib.⁊ dcm̄ fuit.ff.Fateor ꝙ attenta conclusione ⁊ distinctiōe supra tradita dum quesiui an appellatione filij comprehendatur in dispōne legis solum natus ex iustis nuptijs ⁊ tenui ꝙ sic vide reť quod non solū in patre sed nec etiā in matre naturali testā te haberet locuꝫ.d.§.ex ipfecto.vn̄ q: in matre cōis opi.se hꝫ ꝙ habeat locū.d.§.ex iperfecto in ea potes substinēdo cōem opi.dicere ꝙ ille.§.ē fundatus in hac rōne naturali.s.q: est de bita filijs hereditas iure ⁊ ratione nature approbata a.l.ciuili §.i.in auc.de heredi.⁊ falci.⁊.l.cū rō in ṗn.de bo.dam.cū si. ideo debet cōtineri etiā naturales tm̄ parentes a qbus est de bita hereditas filijs.ar.d.l.parētes.ff.de in ius vo.cū ibi no. ꝑ doc.cū cōcor.ff alle.sed hereditas patris naturalis nō ē de bita filijs sed matri sicut.ff.dixi.ergo ⁊c̄.Et adde in hac.q.qō no.Bal.in.l.si qn̄.in fi.ṗn.C.de inoffi.testa.¶Adde ēt ꝙ in hac materia tractat bn̄di.de plūbino in dispu.sua incip. Sta tuto pisano cauetur in vltima charta.Et ibi concludit ꝙ si q̄ riť an in lege vel statuto faciente mētionē de filijs cōprehēda tur naturalis.Dicendum est ꝙ aut loqť in materia naturali ⁊ ↄprehendiť.d.l.qsqs.§.fi.⁊.d.l.se.⁊.d.l.⁊ nihil.Et ita intel ligať ſm eū qō no.bar.in.l.ꝓnunciatio.de ꝟbo.sig.Aut loq tur in materia ciuili.⁊ tunc aut tractať de fauore patris vel filij aut de odio aut de alia materia indifferēte.Si de fauore pr̄is ⁊ tunc fili⁹ naturalis nō ↄprehendiť.l.ij.§.i.ff.de excu.tu. Si de fauore filij.⁊ tūc nō cōprehendiť.l.liberos.cū glo.ff.de se nato.⁊.d.l.filiū diffinimus:⁊.d.c.naturales.⁊ ita intelligatur qō no.guil.de cu.in.d.l.parētes.Si ꝟo tractať de odio pr̄is tūc appellatiōe filij cōprehendiť naturalis.l.libertinū.C.de i terdi.matri.⁊ ita ſm eū ꝓcedat hoc casu decisio.Jo.an.i ad di.spe.in ti.q si.sint legi.in rub.de q̄ decisione dixi.ff. Si ꝟo tractemus de odio filij tūc distinguitur.aut odiū est rōnale ⁊ cōprehendiť naturalis.d.l.libertinū.aut ē irrōnale ⁊ tūc ē se cus vt ibi ꝑ Cy.q allegat.l.fi.C.de natura.lib.¶Si ꝟo sum⁹ in alia materia ex̄nea ⁊ indifferēti ⁊ tūc nō ↄtineť nālis fili⁹.l. cū ltie ⁊.l.lex nature.ff.de sta.bo.⁊.d.l.filiū diffinim⁹.⁊ꝓbať in.d.l.libertinū:vbi qn̄ ↄprehendiť naturalis illud est de iter pretatiōe nō ex ꝓpa ꝟboꝝ significatione a q̄ regul'r nō est re cedendum.l.non aliter.ff.de le.iij.⁊ sicut ita distinguiť i dispō ne legis.ita ēt est distiguēdū in dispōne statuti ſm eū.all'.no. ꝑ doc.i.l.i.i ṗn.ff.de le.tuto.hec sua distictio cōprehendiť sb regula ⁊ fallentijs q̄s.ff.retuli.vna tñ nō vr̄ vera.s.dū ipse di cit ꝙ si tractať de odio filij ⁊ sit odiū irrōnale nō ↄprehendiť nālis.nā hoc nō ꝓcedit ꝑ no.ꝑ glo.in.d.c.statutū.cū alijs.ff allegatis qcqd dicat Cy.⁊ alij in.d.l.libertinū.⁊ Bal.in.d.l ius ciuile.ṗterea si qn̄ tractareť de odio filij deberet distingui iter odiū rōnale vel nō.ita debuisset ēt distinguere qn̄ tractať de odio patris.qō tñ non distinxit ipse ⁊ ēt male allegauit.d. l.libertinū.q non loquiť qn̄ tractať de odio filiū.¶Adde ēt ꝑ dictis ꝙ do.de sancto ge.in.d.c.statutū.refert ꝙ in q̄one sta

tuti disponentis ꝙ oēs legatarij vel heredes soluūt gabellam de his q̄ sibi relinquūť exceptis filijs vel nepotib⁹ si querať an intelligať ēt de illegitimis filijs.Ang.hꝫ eū in ↄsi.xxxiij.consu luit ꝙ cōprehendūť nāles ⁊ qō ēt ita ↄprehendunť in alijs sta tutis loquētib⁹ in mā indifferenti:lꝫ sit secus in vulgo ↄceptis ꝑ no.ꝑ Cy.in.d.l.qsqs.Jtē secus in materia q̄ solū filijs ltis ⁊ naturalibus ↄcluderet vt si statutū ciuitatis quo ad dignita tes ⁊honores ṗferat filios popularium filijs nobiliū.nā itelli gēdū erit de legitimis cū bastardi in defectū ltioꝝ sint assumē di.l.gn̄aliter.§.spurius.ff.de decurio.Jtē si ꝓfereť hoc nomē filij ab ecclesia q: eoꝝ ↄceptiōi resistit ecclia ita dicit velle An ge.in dicto cōsilio.qō tñ nō repio inter cōsilia ang.q̄ habeo.⁊ de illa q̄one dicti statuti ꝑ gabella dixi.ff.⁊ tenenduꝫ puto qō ibi dixi.s.ꝙ nō ↄprehendať nālis ṗterꝙ̄ in matre relinquēte. q̄si dictū statutū ↄsiderauerit rōneꝫ naturalē.s.ꝙ debita est rō ne nature hr̄ditas descendentib⁹ qō ad ꝓpositū declara vt di xi ꝓxime in q̄one:an.§.ex impfecto hēat locū in naturalib⁹ iu cta.l.i.C.de impo.luc.de rescri.li.x.¶Adde etiā qō no.bar. in.l.itē in ptāte.ff.de his q sunt sui vel alie.iur.vbi voluit ꝙ si statutū dicit ꝙ si qs ceperit aliquē de petra mala vl' aliquo ex eoꝝ filijs habeat tm̄ non verificabiť in eo q cepit filiū spuriuꝫ illoꝝ q: non est nominandus filius.§.fi.in auc.q.mo.na.effi. sui.¶Et siľr dicit dy.⁊ Ray.in.l.cū pr̄.§.mater.ff.de le.ij.ꝙ statutū dicēs ꝙ volēs ꝓ se ⁊ liberis eoꝝ caueant sub certa pe na de nō offendēdis popularib⁹ intelligeť de eoꝝ liberis q ij sūt spurij q: non sūt filij nominandi ⁊c̄.Sed imo.hic dicit ibi ꝙ ꝯ hoc facit q: statutū vr̄ loq ꝑ verbū nature.ergo vr̄ ēt ↄpre hendere istos ar.l.tutelas.⁊ ꝓpterea dicit Barto.non eē sine dubio.⁊ ꝑ tūc se ita transire:⁊ qō alibi tāget.Sed rn̄de ꝙ lꝫ lex vtať hoc ꝟbo fili⁹ qō ē ꝟbū nature nō sequiť.ergo dꝫ itelli gi ēt ꝺ illegitimo:q: eēt ꝯ.d.l.filiū diffinim⁹.⁊.d.l.gn̄aliter.§ cū aūt.inducendo vt dixi.ff.nisi lex esset fundata in iure natu rali.⁊ cū dicta decisione Dy.ↄcordat Bal.in.d.l.cū pr̄.§.vo lo.Facit qō no.ibi Cy.cuius.ꝟba.ff.retuli.¶Juxta hec du bitat bal.in.c.nōnulli.de rescrip.vtꝝ in penis statutoꝝ ↄpre hēdat illegitimos.Vn̄ q̄rit pone statutū dispōit qō si qs ꝑcus serit frēm puniať pena dupli.⁊ vr̄ ſm eū ꝙ itelligať de natura li tm̄ ⁊ nō de spurio ꝑ no.ibi ꝑ Jnno.in ꝯriū disponit q: istud statutū deseruit iuri naturali agendo penaꝫ cōem.ergo ēt spu rius dꝫ cōprehendi.⁊ aľr nō decidit puto ꝙ ↄprehēdať nālis ⁊ spurius ne aľs ipsi sint melioris cōditiōis ꝙ̄ legitimi ⁊ nāles ꝑ no.ꝑ gl.in.d.c.statutū.cum ↄcor.ff.alle.⁊ no.expsse Bal.i d.l.libertinū.⁊ de interdi.matri.⁊ per.ff.dicta pꝫ nō bn̄ locu tū eē Abb.in.c.in pn̄tia.de ꝓba.inq̄tum dicit ꝙ vbicūqꝫ ṗt apparere de tacita voluntate disponētis siue ex ꝟbis positis i dispōne siue q: sit eadē rō in vtroqꝫ tunc appellatiōe filij vēiet naturalis ēt tm̄ siue tractať de pēa siue ꝺ cōmō ⁊ siue sit dispō vltime voluntatis siue legis siue statuti.Jta dicit ꝓbari ꝑ istū tex.⁊.l.heredib⁹.in ṗn.ad fi.ti.cū ibi no.ff.eo.nā inq̄tum dic ꝙ vbi est eadē rō cōprehendūť naturales etiā in statuto.certe hoc nō vr̄ veꝝ maxime in statutis ꝯ ius cōe in qb⁹ ꝟba debēt accipi ꝓpe ⁊ stricte vt declarat Bar.in.l.i.in fi.⁊ in.l.labeo.§ ꝯctum.ff.de ꝟbo.sig.⁊ in.l.apud iulianū.in.c.fi.cū suis ↄcor. ff.qbus ex cau.in pos.ea.nec ex idēptitate rōnis fit extensio in exorbitātibus vl' correctorijs.l.ius singulare.ff.de leg.l.si ꝟo §.de viro.ff.so.ma.no.i auc.quas actiōes.C.de sa.san.ecc.er go cū naturalis nō dicať verus ⁊ ꝓpus filius.l.fi.ff.de iure de lib.⁊.d.l.filium diffinim⁹.ergo ⁊c̄.Male ēt vr̄ dixisse do.Ab bas in dicto loco inq̄tū dicit ꝙ vbi agiť de filioꝝ cōmō vēiat naturalis ex quadā benignitate.ad hoc dicit esse ar.optimuꝫ in.l.generaliter.§.cum aūt.C.de insti.⁊ substi.ꝙ intellige de naturali nato non ex coitu incestuoso seu simili:q: non debet dici filius natus ex tali coitu icestuoso.maxime vbi agitur de honore vel cōmodo:vt est ho.tex.hꝫ eum.xxxv.q.v.c.i.Si ꝟo tractareť de odio maxime penali tunc ſm eum nō ↄprehēdū tur nāles.q: non apparente rōne dispōnis seu si nō ↄstet ꝺ vo luntate disponentis isti naturales veniūt potius ex q̄dā beni gna interpretatione ꝙ̄ ex ꝓpria significatione ꝑ.d.§.cū aūtē ⁊.d.l.filiū.q̄ interpretatio cessat in odiosis maxie i statutis.c. in nr̄a.de iniur.l.iij.§.lite verba.de neg.ge.⁊ ibi glo.⁊ Bar. Ni vr̄ male dicere.q: vbi agitur ꝺ filioꝝ cōmodo.nō eni veꝝ

est q veniant naturales:vt pbat in.l.senatoris filius.cum seque. et ibi glo. et in.l.liberos.cum glo.ff.de senato. et no.expsse glo.in cle.i.de baptismo. et Jac.de bel.in.l.parentes.ff.de in ius.vo. et Bal.in.d.§.cum autem. et in.d.l.filium. et Bene. de plūbino in disputatione.ff.allegata. et tex.in.d.§.cū aūt.allegatus p Abb.potius vr̄ pbare 𝔠rium vt ibi in.v̄.extendat. al's eni non fuisset necessaria ampliatio Justiniani.ibi bñ facit tex.ille in.v̄.sine sobole iusta ſm itellectū gl.h̄ et sil'r si bñ dic̄ in eo q dicit de statuto penali ipsis filijs q: dicit 𝔠 no.per gl.i d.c.statutū.cū cōcor. ¶ Et ex supius dictis potes alias plures qōnes p te decidere.solū restat videre qñ dcm̄ est q pdicte distinctiones pcedūt qñ lex vel statutū vteret noīe nature puta filius etc̄.sed si noīe ciuili tunc indistincte nō cōprehendit naturalis vel spurius merito dubitat si statutū dicit q qcunqz d̄ tali genere vel de tali gente vel de tali familia vel d̄ tali domo vel casata vel nobiles de patrimonio vel illi de vbaldinis. et sic de singulis 𝔠prebendātur naturales. Et dicit Jmo.h̄ q si dictū est qcūqz de genere taliū vr̄ nomē ciuile et significās agnationē vt pbat in.l.i.cū glo.ff.de pba.𝔠stat aūt q agnitio est nomen ciuile vt pbat in.d.l.tutelas. et q naturalis nō dicat de genere est tex. et ibi pōderat Bal.in.l.fi.in fi.C.de natura. libe.vbi naturales nō dicūtur de genere imo degenerare. et h̄ sequit Jo.de imo.h̄ sed in 𝔠rium allego tex.in.l.cōium in v̄.sin v̄o sine liberis.in v̄.ex eius genere.C.de naturali. liber. et ibi ponderat Bal.sed potes rñdere qd ibi loquit in filio naturali legitimo q censet eē de genere.§.filiū.in auc̄.q.mo.natu. effi.sui. et q de gñe dicant esse q sūt agnati nō aūt q sūt cognati tm̄ pbat tex.optimus in.l.i.in fi.ff.de iureiu. et sic ibi habes tex.p glo.in.d.l.i.de pba.lz nec glo.nec doc.allegent. Si āt dicit qcūqz de gente tunc dicit Jmo.q ē magis dubium pp no.in.d.l.i.de pba.vbi videt denotare cognationez q̄ sonat in naturalitatē.l.si spuri⁹.et.l.hac pte.ff.vñ cog.lz 𝔠 dicit facere.l.pnūciatio.§.familie. et §.cōi iure.ff.de v̄bo.sig. ¶ Concludi posset forte et dici q in materia fauorabili et lata et indistincta cōueniente ēt naturalibus et in qua sit eadē rō assumat late:sed in materia odiosa assumat stricte p agnatione nisi resultaret aliqd absurdum:ar.l.cū qdam.de libe. et posthu. vel forte ſm eum pōt dici q lz v̄bū gente sumat p cognitione tm̄ non videt decōuenire naturali vel spurio saltē respectu lateris paterni.hinc est q nō succedūt pr̄i ab intestato ēt tāq cognati deficientibus agnatis de iure ffor.nec ēt succedebant agnatis pr̄is.qnimo nec frater naturalis succedebat alteri fratri naturali ex eodē pr̄e etiam tāq cognatus:vt est glo.singularis i d.l.hac parte.lz hodie ab intestato succedere possit in duab⁹ vncijs non extantibus legitimis:vt in auc̄.lz.C.de natura.lib. et sic pz q hodie tāq cognat⁹ nō pōt venire.q: tūc succederet in totum exquo esset pximior et sublata dr̄ia agnationis et cognationis.§.mille.in auc̄.de here.que ab intest. et hec vltima opi.vr̄ verior:q: respectu patris nō dr̄ esse de gente sua vt nō sit sibi agnatus vel cognatus.vt ēt p Bal.in.l.in testō in.viij. col.C.de test.mili. Sed respectu matris et materne linee dicetur de gente.i.cognatiōe sua:q: nomē gentis pōt referri etiaz ad cognatos tm̄.l.sepe.cū glo.in v̄.gētiliū.ff.de v̄b.sig. et no. glo.in.d.l.i.de pba.Nec ob.d.l.in ver.gente. et ibi glo.q: fateor q etiā appellatione gentis 𝔠prehendi pñt agnati vt ibi. ¶ Si aūt dicatur quicūqz de familia taliū tunc dicit.imo.hic et bar.in.d.l.tutelas.tz q naturalis vel bastardus nō dicatur esse de familia nisi appareat de mente disponentis vel nisi consuetudo aliter interpretet:q: vr̄ esse nomē ciuile et significans agnationez per.d.l.pnunciatio.§.familie. Sed Bar.in.d.l. pnunciatio.vr̄ sentire oppositum per illum tex.circa fi.dū dicit tex.q illi dicunt esse de familia qui ex eodē sanguine processerunt: sed naturales pcesserūt de sanguine taliū.ergo dicunt esse de eoz familia. ¶ Dicit imo.q forte posset 𝔠cludi vt dcm̄ fuit.ff.pxime.s.si profertur in materia fauorabili comprehendatur.secus si in odiosa. Ange.hic circa qōnē pxime sequentez videtur velle q sumat p agnatione et eius verba referā statim in pxima.q. et p illa distinctione q attendat aut in materia fauorabili aut i odiosa.facit q: varijs modis accipit appellatio familie pz in.l.qcūqz.C.de re mili.li.xij. et in rub.in auc̄. de resti.fideicōmis.col.nona. et in.l.fi.C.de v̄b.sig.vbi appellatione familie cōprehendit vxor nurus et alij plures non solū descendentes. Sz 𝔠 dictam distinctionem facit q: si in odiosis et penalibus appellatiōe familie cōprehendunt filij legitimi et naturales debent ēt cōprehendi naturales tm̄ ne al's sequeret absurdum q melioris conditionis sint naturales tm̄ q legitimi et naturales iuxta no.per glo.in.c.statutū cum cōcor. suis. bar.in.l.fi.de v̄b.sig.dicit q pprie accipit familia p agnatione per.d.l.pnunciatio.iō ſm eum bastardus nō dicitur eē de familia.idem ēt tz ibi Saly. et istud puto esse ver̄ in dubio.Fallit vbi sequeretur absurdum et inconueniēs si nō 𝔠prehēderet nālis:vt q: statutū imponeret penā illis q essent de familia taliū.q: tunc 𝔠prehenderent etiam naturales ne sint melioris 𝔠ditionis naturales vt.ff.dixi per ea que in materia latius dicta fuerunt et in hoc adde que dicent.ff.pxima.q. ¶ Si aūt dicatur qlibet de tali domo etc̄.tunc ang.dicit hic fuisse qōnem de facto q: emanauerat edictum q oēs de domo illoz de pena mala essent bāniti de ciuitate pusij et q capiēs aliquē de dicta domo hr̄et qngentos aureos fuit captus vnus bastardus fuit determinatū q non dicat de domo p quendaz dñm Hugolinnū cui cā fuit cōmissa. ¶ Sed dicit ange.debere stari cōi vsui loquēdi in regione in q̄ v̄sat.ar.l.cū delationis.§.asinā de fundo instruc. et.l.liberoz.§.tm̄. et ſm eū apud tuscos bastardi vocant de domo.sed vbi de cōi vsu loquēdi non appareret.tūc domus est accipienda p familia.l.i.in pn̄. et ibi no.ff. ad silleia. ¶ Et 𝔠sequenter p agnatione q̄ est nomen iuris ciuilis.𝔠stat aūt nāles non hr̄e ius agnatiōis.d.l.si spuri⁹. et.d. l.hac parte. et.d.§.vulgo.iō nō dz dici de domo. ¶ Fallit ſm eū si statutū simpl'r loqueret per v̄bū importans simpl'r nālitatē:q: cōprehenderet exemplū si diceret q oēs descendētes de tali domo haberent tm̄ de patrimonio.i.ex latere pr̄no.alle.d.l.tutelas. ¶ Jmo.hic addit ad hoc vltimū Ange.q presupposito q v̄bum domus sumeret p agnatiōe necessario videret 𝔠cludendū q lz statutū dicat q oēs descendentes d̄ tali domo exquo dz exponi de tali agnatione nō 𝔠prehenderentur ēt nāles cū non sint agnati vt dictū est. ¶ An aūt sit verū q accipiat domus p agnatione.dic qd tetigit Bar.in.d.l.pnunciatio. et plenius in.d.l.tutelas.vbi vr̄ ſm eū 𝔠cludere q cū istud v̄bum domus multis modis accipiat in iure:q: interdū p agnatiōe.interdum p habitatione in eadē familia. et interdū pro portantib⁹ insignia eadez et arma. ¶ Et hoc potiº ē ex 𝔠suetudine.iō debebit attendi mens disponentis. et si sic ex mente apparet q ex predictis modis assumi voluerit tunc pz qd dicendū an naturalis cōprehendat.idez vr̄ si ſm cōem vsum loquendi loci dictum v̄bum importaret aliquā certā de significationibus predictis:sed in dubio nō vr̄ decidere Bar. ſm imo.hic qui successiue recitat v̄ba.Ang.put retuli et aliter non decidit.tm̄ posita ipse in sequēti col.dicit q stante statuto vel edicto co mō quo ponit ange.h̄ et.ff. retuli.tunc cessante 𝔠suetudine vel cōi vsu loquendi non dz intelligi de naturali bastardo:q: nō vr̄ eadē rō.qm̄ cōiter modica rputatio 𝔠sueuit de talibus fieri respectu legitimoz. et iō non sic verisil'r vr̄ intellectum de illis. Et subdit q si statutū diceret qcūqz de tali casata:q: non est pprie v̄bum inuentū a iure:attamen cum videatur esse vulgare huius v̄bi de domo vr̄ dicendum idem q in v̄bo domo. Adde q bar.in.l.fi.C.de v̄bo.sig.tz q non dicat de domo qñ dom⁹ accipit p familia.l.i.in pn̄.ff.ad sil. et familia pprie accipitur p agnatione.d.l.pnunciatio:lz qñ qz largius accipiatur ex presumpta mente disponētis:vt.d.l. fi.de v̄b.sig. et istā opi.etiā tz in effectu bal.ibi quē sequit petc̄. de anch.in.d.c.canonum.in v̄bo dubitauit ēt aliud bar. in.d.l.fi.vult q si statutum disponat q oēs de domo nobiliū teneāt soluere condemnationem 𝔠sortis delinquentis non tenebitur bastardus q: hoc casu nō dr̄ esse de domo:q: tale statutū 𝔠tinet odium irrōnale:sed in odio rōnali dicit q 𝔠prehēderet sicut ēt cōprehendit in fauore rōnabili.d.l.generaliter. §.cū aūt.p hoc ēt alle.d.l.libertinuz. refert tm̄ q pusij fuit cōsultum q non eēt de domo.Saly.in.d.l.fi.dicit q bal.et pusij ni ibi velit bastardos non dici de domo vel casata.tm̄ ſm eum vr̄ eē 𝔠.li.C.ne liceat potēti: et q: talia noīa sunt vulgaria.iō ñ iuris rō:sed potius vulgi opi.attendenda est.alle.d.§.asinaz Baldus.in.l.ex libera.C.de suis et leg. per illum tex. dicit q

spurij non pticipant honorē patris nec dicunt filij magnatuz nec de domo magnatū.⁊ q̄ ita fuit ↄsultū.Bal.ēt in.d.§.cū aūt.tz q̄ nō solū spurij sed ēt naturales non dicūtur de domo ⁊ q̄ nō pn̄t portare arma domus:q̄ illud est honor q̄ bastardis nō cōpetit.alle.no.p bar.in.d.l.fi.Idem dicit bal.in.d.l. filium diffinim⁹.vbi ēt dicit q̄ non dicunt de casata per illum tex.⁊ p.l.lex nature.ff.de sta.ho.⁊ qđ no.Cy.in.l.cum pr.§. mater.de leg.ij.Itē tz ang.in.d.l.filiū diffinim⁹.dicens q̄ nō dr̄ de domo vel stirpe p illā.l.⁊ p.l.fi.C.de natu.li.hoc idē in spurijs voluit bal.in.d.c.nō nulli.de rescri.ita ēt vult ange.in ↄsi.xxx.incipien.dn̄a Frācisca.Bal.in.c.p tuas.de pba.dicit q̄ si statuto caueт q̄ si qs interfecit aliquē de aliqua casata eo cōprehendat interficiens spurium exinde natū:q̄ in materia exorbitanti a iure cōi spurius non intelligit de casata.⁊ idē dic̄ in oī materia penali:q̄ verba sunt intelligenda stricte in pēis vt iuribus vulgaribus:tn̄ si spurius occideret patrē vel eū:q̄ diceret offendere legem nature puniret pena paricidij q̄ fili⁹ est ⁊ equitas naturalis eadē est in eo ⁊ nihil alle.ō quo vltimo fuit dictū plenius.ff.¶Sed Bal.in.l.lege iulia.in lec.antiq̄ ff.de ritu nup.dicit fuisse ↄsultū q̄ bastardi nō dicunt eē de casata seu domo.tz fuit male ↄsultū ſm eū.q̄ ista vba sapiūt naturalitatē ⁊ sunt noīa facti ⁊ non iuris.facit ſm eū.d.l.tutelas ⁊.l.i.C.si rector puin.Ant.de bu.in.c.per venerabilem circa antepe.char.qui filij sint legi.refert vba Bar.in.d.l.tutelas. ⁊ dicit q̄ bar.vult q̄ nomē domus dicat eē ciuile.⁊ q̄ ppterea bastardus nō dr̄ esse de domo.passus ē dubius tn̄ magis plz q̄ pmo attendat rō subiecte materie in qua statutū loqueret an ex illa appareat q̄ assumat dom⁹.p habitatōe vel agnatiōe vt dicit bar.i.d.l.tutela.Ubi aūt rōne subiecte materie nō posset apparere.tunc puto q̄ in pēis que imponerent illis de domo cōprehendant naturales:q̄ si cōprehenduntur legitimi debent comprehendi naturales ne plus habeat castitate luxuria vt dixi in pcedenti qōne attento q̄ domus accipit p familia que omnes descendentes de sanguine cōprehendit.d.l.p nunciatio.in fi.⁊ etiam eos q de sanguine non sūt.d.l.fi.⁊ ibi Bar.si autē ageret de fauorib⁹ videret eos nō cōprehendi: q̄ si non cōprehendūtur qn̄ fit mentio de filio vt in supiorib⁹ vt dictū est.⁊ tn̄ pr̄ ⁊ fili⁹ sunt noīa nature.l.tutelas.multominus debent cōprehendi sub nominibus ciuilib⁹ q̄ min⁹ ↄuenire videnт naturalib⁹.d.l.spurius.⁊.l.hac parte.⁊ sic idez erit q̄ in statuto dicente quicūqz de familia.nec ob.huic distinctioni qđ in.d.l.pnunciatio.in fi.dr̄ q̄ illi dicunt de familia q ex eodem sanguine pcesserunt:q̄ lex ibi accipit large:vt dic̄ ibi bar.in.d.l.vel itelligit de sanguie.s.legitimo ne illa lex sibiip si ↄdicat.⁊ predictis non ob.l.i.C.ne liceat poten.allegata p sal.q̄ rn̄sio colligit ex no.p Bar.in.d.l.tutelas.q allegat illā legem.¶Si aūt statutū dicat quicunqz de vbaldinis vel similibus an cōprehendant naturales dicit imo.hic videri dicendū q̄ non nisi ↄsuetudo aliud habeat q̄ tale nomē tendit in honorem:sed quo ad honores bastardi non sequuntur additionē pr̄is:vt no.gl.in cle.i.de baptis.⁊ no.isti.ō serui.i pn. cogn.⁊ fuit dcm̄.ff.ergo vr̄ q̄ nō sibi ppe ↄueniat lz posset dicinatus ex vbaldinis ⁊ sic ponderāda sunt verba vtr̄ dicant nati ex vbaldinis an vo qcūqz de vbaldinis.¶Adde q̄ bar. in.d.l.pnūciatio.in fi.dicit idem esse dicere de domo illoꝝ ō bardis ⁊ dicere si quis de bardis lz nihil alle.⁊ iō dicit q̄ sicut bastardi dicunt esse de domo p illū tex.in verbo ab eodez sanguine ita bastardi dicent eē de vbaldinis seu de bardis ⁊c̄.tn̄ sicut dictū Bar.ibi inqūtum loquit de domo reprehendit vt dixi in pcedenti qōne.ita ēt reprehēdit pari rōe in hac.q.bal. ēt.in.d.l.libertinum dicit fuisse consultū q̄ naturalis siue bastardus nō venit appellatione illoꝝ de petra mala.¶Puto igitur idē dicendū in casu isto sicut qn̄ dictum est qcūqz ō domo vel familia:q̄ ista ad inuicem nō videnт differre.ita ēt bartoꝫ.fatet.facit.d.l.pnunciatio.in.vo.familiā.⁊ qđ hr̄ in.l.cū legitime:⁊ in.l.cū nature.ff.de sta.ho.¶Si autem statutū dicat nobiles de patrimonio puniantur in plus q̄ populares de liquēres.tunc dicit h Imo.q̄ ſm bar.in.d.l.tutelas comprehendentur naturales:q̄ statutum loquitur per vbum nature q̄ ita cadit in bastardū sicut in legitimū.nā idem esset dicere nobilis de patrono sicut de nobili pr̄e natus ſm bar.Sz imo. dicit q̄ bar.nō vr̄ bn̄ loq:q̄ exquo statutū dicit nobiles de patrimonio loqt de nobilib⁹.sed naturales vel bastardi nō pn̄t ppie dici nobiles q̄ nō sequūtur honores pr̄is:ar.l.fi.in fi.C de natura.libe.nisi saluando Bar.ſm eū dicas q̄ nobilis de patrimonio soluit.i.nobili pr̄e natus vt dixi.tn̄ adhunc dicit imo.q̄ attento q̄ dicta vba aliū intellectū hr̄e pn̄t.s.q̄ statuētes velint a dispōne excludere nobiles factos forte nouiter ex pncipis rescripto iō cum in penis mitior interpretatio sit faciēda non videnт naturales ↄprehendi.exquo necessario vba n̄ ↄprehendunt.⁊ per hoc non obstāt no.p Cy.in.l.qsqs ad.l iul.maiesta.⁊ qđ no.glo.in.d.c.statutū.q̄ ibi loquit de filijs quoꝝ appellatio ex vi vboꝝ ↄprehendit naturales.¶Adde q̄ bar.in.d.l.fi.de vbo.sig.retinet idē q̄ ipse tenuit in.d.l.tutelas.Sed Ful.in.d.l.fi.repbendit Bar.q̄ si statutū dicit nobiles de patrimonio non pōt cōprehendere naturales q sunt infames.vt no.Azo in sūma.C.de natu.libe.credo q̄ voluerit allegare Azonē ex quibus causis infamia irrogat.Ad hāc qōnem vide bal.in.d.l.cum legitime.vbi dicit q̄ si statutū dicit q̄ nobiles sint de ↄsilio ⁊ non alij non cōtinebant bastardi q̄ sordes non merent numerari inter nobiles.l.humilem.C. de incest.nup.¶Idē dicit Anto.de bu.in.d.c.p venerabilē vbi vult q̄ bastardus non dicat esse de parētela vere nobiliū. ⁊ q̄ non pōt arma portare.alle.no.p Bal.in.d.l.cum legitime.⁊ in.d.l.filiū diffinimus.Ad hoc ēt vide no.p Bar.in repe.l.i.C.de digni.li.xij.circa.viij.col.vbi dic̄ qđ nobilitas nō trāsit ad bastardos p.d.l.cū legitime ⁊.l.liberos de senato. Fortius dicit ⁊ signāter Bal.in.c.p tuas ō maio.⁊ obe.q̄ naturalis legitimatus nō dr̄ nobilis.Querit ēt ibi Bal.qs dz pferri an legitime natus an legitimatus.Rn̄det q̄ legitime natus.nā legitimat⁹ non dr̄ de stirpe nec ēt toti stirpi ↄiungit.§ filiū in auc̄.q.mo.natu.effi.sui.⁊ iō ſz eū non sunt nobiles q̄ nō sunt de stirpe ⁊ eis non pōt relinq nisi q̄tū vni legitime nato.s.illi legitime nato cui minus relinqueret.ita dic̄ esse tex.singularē in.§.qm̄ varie in auc̄.q.mo.natu.effi.sui.⁊ ita ſm eū ō beret intelligi puilegiū imperatoris ↄcedentis legitiato q̄ succedat vna cum legitimis qđ est ppetuo no.vn̄ ſm eū si statutū dicat q̄ filia nō succedat nisi in vncia non poterit masculus legitimat⁹ succedere in plus q̄ in vncia.¶Ex predictis dic̄ appareт q̄ legitimati dn̄t reuerētiā legitimis ⁊ nō debēt stare ad eandē mēsaz cū eis.Ista tn̄ q̄ ipse dicit de legitimato p nunc nō pono p ↄstanti.q̄ non attingo p nunc materiā legitimatoꝝ.Bar.in.d.l.pnūciatio dicit se credere q̄ bastardus dicatur esse de pr̄imonio seu de parentela nobiliū q̄ est nomē nature.d.l.tutelas.⁊ iure nāli oēs nascebant lri.§.liceat.in auc̄. q.mo.natu.effi.legi.Et cū Bar.in h trāsit pe.de anch.in.c. canonū statuta.in.vo.ff.allegato.lz hec rō nō est sufficiēs:q̄ pr̄ ⁊ filius sunt noīa nature.⁊ tn̄ indubio intelligit de ltio.d.l.filiū.⁊.l.iij.C.de adul.⁊ fuit dcm̄.ff.⁊ tanto magis vbi attēdit nobilitas.l.senatoris filiū.cū si.iō vr̄ q̄ reglr̄ nō cōprehendātur.q̄ melioris eēt ↄditōis nisi resultaret absurdū q̄ melioris eēnt ↄditōis ⁊c̄.vt in pximis qōnibus dcm̄ est.¶Quid si fiat mentio de ple vel sobole.Dicit bal.in rub.C.de puilegio dotis.in pma col.q̄ veniunt solū nati ex nuptijs.alle.tex in.auc̄. de nup.in pn̄.Facit qđ dictū fuit.ff.p.xi.q.de stirpe ⁊ ex supra dictis ēt colligit.¶Quid si fiat mentio de coniunctis vel consanguineis vel suis vtruz veniant legitimati nō tāgo hic sz tetigi saltē remissiue in.d.§.cū autem.dū tetigi an legitimatus excludat substitutuz.In quo articulo sepenumero ↄsului vario mō ſm varietatē ↄtingentie.⁊ etiam an in statutis faciētib⁹ mētionē de liberis ↄprehēdāt legitimati tetigi.ff.remissiue.⁊ ibi dictis adde benedi.de plūbino in disputatione sua incipiente Statuto Pisano cauetur ⁊c̄.Alex.

Ex facto trac. Filij concepti post deportationem non faciunt deficere cōditionem fideicōmissi adiectam per hec vba si decesserit sine liberis secus in ↄceptis an̄ lz sint nati postea.h.d.¶No.filios conceptos post deportationem non facere deficere dictaz cōditionem.¶Sed ↄ istud vltra doc.hic obstare vr̄ q̄ per deportationem nō soluitur matrimoniuz.l.i.C.de repu.⁊ p ↄn̄s filij qui post deportationem nascuntur sunt legitimi ⁊ habiles ad succedendū patri:ergo dn̄t facere deficere conditionē

fideicommis.per.l.filiusfa.§.cum qs.cum glo.de leg.i. Bar. circa hoc in.l.fi.ff.de bo.dam.vr rndere ve℞ esse q hodie matrimoniu; nõ soluit per deportationem olim si.iõ tales liberi non nascebant legitimi ⁊ per ꝯns non erant habituri pte; bono℞ deportati.hoc sentit tex.in.l.i.ff.de bo.dam.in verbo ante concepti. Ex quo videt inferri q hodie iste tex.non procederet inquantum dicit q liberi cõcepti post deportationẽ nõ faciunt deficere conditionem fideicomi.sed tñ verius puto q ẽt hodie ꝓcedat iste tex.q: non vr ve℞ fortasse q isto iure solueret matrimoniũ p deportationẽ:vt.l.sed ⁊ alia.ff.de bo.dã. nisi ſm distinctionẽ de qua in.l.si qs sic stipulatur cũ gl.s.so. matri.⁊ p gl.in.d.l.i.de repu.tum ẽt q: rõ huius tex.alia ẽ.s. q ꝯcepti post deportationẽ videnẽ cõcepti ex alio homine:vt hic in ꝟ.quasi ab alio. ¶ Secũdo no.q deportatus cẽset esse nouus homo.ex quo colligit hic Ang.statim heredes grauari de restituẽdo si decesserit sine liberis debere vniformiter durare ita q grauatus cẽseat esse idẽ homo.ad hoc vt filij ex eo suscepti fideicõmissi ꝯditionẽ deficere faciant.⁊ per hoc dicit ſb dubio forte filios ꝯceptos ex tali grauato postq̃ bãnitus fuisset a ciuitate sua nõ facere deficeret fideicõmissi ꝯditionẽ:q:ꝓpter bannum alter hõ effectus est cũ oĩa iura sue ciuitatis pdiderit si tali bãnito indictũ esset bellũ p ciuitatẽ vt q ex forma statuti põt impune offendi.l.amissiõe.§.q deficiũt.s.de capitis diminuti.⁊ qd ibi no.Bar.⁊ qd no gl.i.§.relegati.insti.q. mo.ius pa.po.sol.Sed Bar.sentit h in hoc ꝯtriũ inquantum vult q filij post bãnum ꝯcepti faciant deficere ꝯditionẽ fideicõmissi ex eo q: bãnitus nõ equipatur deportato q: bannitus non pdit q̃ sunt iuris cõis:sed q̃ iuris mũicipalis ciuitatis sue sunt:vt.ff.dicet. ¶ Et istud dicit imo.hic fortasse eẽ verius.pẽdet enim ab illa.q.an bãniti eq̃pentur p oĩa deportatis de q̃ dicetur.ff. ¶ Tertio no.q bona trãseunt ad fiscũ cũ onere fideicõmissi de quo fuit dictu; i.l.recusare.§.si fisco.s.e. ¶ In gl.i.⁊ si sit in ptãte ⁊c̃. intellige tñ q tunc institutus erat fili⁹ sub ꝯditione si a patre emancipet.l.filijs matrem. allegata in glo.⁊ q pater postea emancipauit eum ⁊ filius deinde hereditatem adiuit ſm ange.⁊ Moder.hic. ¶ In glo.in ꝟsi. decessisset ibi nec ipsi hñt.hec glo.signanter probat iũcto tex. q vbi intestatus rogat de restituẽdo hereditatẽ sub ꝯditione si decesserit sine liberis nõ itelligit a testatore grauat⁹ de restituẽdo ipsis liberis si superunt.⁊ idẽ sentit gl.que ꝯsueuit allegari ꝓ singulari in.l.lutius.lultima in glo.fi.s.de here.insti. Et istã opinionẽ sentit imo.h dicens hanc eẽ cõe; opi.idẽ t; pau. de ca.⁊ ẽt ro.hic referens se al's disputãdo ita tenuisse. ¶ Ita ẽt t; Jac.de are. Cy.Ray.Bar.Frãci.tygr.Nic.de nea.bal. ang.raph.cu.⁊ imo.i.d.l.luti⁹ ⁊ io.an.i adi.spe.i ti.õ test.§.i i ꝟ.huic qõni accedit himẽbris qd ⁊c̃.⁊ bar.i.l.cẽturio.õ vul. ⁊ pu.i ꝟ.q̃ro vlterius qd si testõ: dic̃ si fili⁹ meus õcesserit sine filijs ⁊ filij ⁊c̃.vbi ẽt refert ita tenuisse richa. malũ. Idẽ t; bar. in.l.si cũ dotẽ.in prin.s.solu.ma.⁊ in.l.si sic de leg.iij.⁊ ita cõsuluit oldra.in ꝯsi.cxli.icip.thema tale est dñs canonicus ⁊c̃. ad finẽ cõsului.⁊ bal.in.l.qd scitis in pe.col.C.de bo.q̃ lib.⁊ i l.põt p illũ tex.⁊ in.l.seq.s.de vul.⁊ pu.⁊ in.l. cũctos pplos in.xv.col.in.ꝟ.venio ad scdm.s.ad successionẽ intestati ⁊c̃.⁊ i l.cum accutissimi in vltima col.C.de fideicomis.⁊ in.l.si emãcipati in.viij.oppo.C.de colla.⁊ imo.⁊ rapha.⁊ pau.de ca.i lec.bono.in.l.filiusfami.§.cũ qs p illũ tex.de le.i.q pa℞ tñ facit ⁊ dicit ibi etiam raph.q ista est cõis opi. Ita etiã t; Pe.de anc.in.c.si pr de testa.in.vj.in.vij.no.⁊ in.d.c.l;.de voto.⁊ i c.in pñtia de pba.ꝟ.decimo q̃ro.vbi dicit q ita cõsuluit ray. ita ẽt consuluit pe.de anc.in cõsi.cli.incipiẽte in christi noĩe.p veriori decisione dubij.⁊ in cõsi.cxxv.incip.ponderãda ⁊c̃.⁊ i cõsi.cccc.v.qd incipit in christi noĩe q: supra ꝯsultũ ⁊c̃. Et ful. in.l.generaliter.§.cũ aũt.C.de isti.⁊ substi.⁊ ibi in plerisq; lecturis refert q ita cõsuluit pe.de anc.⁊ bar.de sal.⁊ do.pe.de no.⁊ do.frãciscus de zabarellis.⁊ dicit ange.in.d.l.lutius. q ita fuit iudicatũ. Ex quo.n.liberi fuerũt nominati tñ in cõditione non videtur ad heredem vocati ex dispositione testatoris.l.ex facto.s.de her.insti.⁊ pro hac opi.adducũt doc.in dictis locis iura q̃ longũ eẽt referre iõ illa p vos videatis.⁊ nõnulli pro hoc allegant tex.in.l.i.C.de pac.iuncta.l.fi.§.sed q: C.cõia de leg.q̃ tñ nihil facit vt al's scripsi in.d.l.i.⁊ pro ista p

te per plura sepe consului. Contrariũ tñ tenuerũt oldr.in.l.i. C.de condi.inser.⁊ bal.ibi in lec.antiqua vt nonnulli referũt prout etiam dicit pau.de ca.h. Idẽ tenuit ibi saly.qñ.s.liberi nominati in conditione eẽnt de descendentib⁹ testatoris sed si eẽnt de trãsuersalib⁹ vel ex̃neis tũc reliquit cogitandũ ꝓ ista opi.ẽt in descẽdẽtib⁹ testatoris cõsuluit pe.de ancha.in consilio.lxx.incip.in christi nomine ꝯ philippum.⁊c̃.⁊ Ro.in.l.si cũ dotem.in pñ.⁊ in.§.si mulier cũ.§.se.in fi.solu.ma.⁊ bal. ẽt ita cõsuluit cui⁹ cõsiliũ incip.petrus heredẽ suũ ⁊c̃.maxie p d.l.lutius in fi.in ꝟbo pretulisse liberos substitutis: sed rñdet q p illa ꝟba conditionalia videt testato: pretulisse liberos substituto hoc mõ:q: p ex̃tiã libero℞ excludit ſbitut⁹ non ãt istitut⁹ excludit liberos ergo verum nõ ẽ dicere substituto pferri liberos. Uel secũdo rñde qd ꝓtulit substituto liberos.s.q: herede pmo istituto repudiãte nõ admittet substitut⁹ sed liberi ab intestato tanq̃ primiores ipsi testatori.ar.l.vel singulis de vul.⁊ pu.⁊.l.si qs ita heres institual.§.si legitimus cũ gl.s.õ here.insti.⁊ qd no.gl.in.l.lutius.cõtra cõem opi.ẽt adducũt l.pe.ff.de col.do.ad quã respõde vt colligit ex no.per bar.in l.ex hac scriptura.circa pe.col.ni fallo:.ff.de dona.dum allegat illam.l.⁊ de hac.q.vide etiam aliquid per Ange.in.l. legatis.in quibusdam lecturis.C.de le.⁊ maxima est subtilitas huius inuestigationis vt declarat Ang.⁊ alij in.d.l.lutius.reliqua argumenta breuitatis cã omitto. ¶ Adde Pau.de ca. t; hanc vltimam opi.s.ea.l.§.proximo.in lec.padu.per illu; tex.in.l.filiusfa.§.cũ quis.ff.in.lec.padua.⁊ consuluit pro eadem opi. Roma.in suo cõsi.xxxiij.incip.visa municipali cõsti tu.tamen non recedo a cõi opi.quã.s.retuli. Posset limitari vt non hẽat locum qñ filij nominati in conditiõe fuissent grauati aliquo onere.qñ tunc testator videtur eos etiam ex testamento vocasse.ita limitat Bar.in.d.l.centurio.in ꝟsi.s. allegato.verum q: est ille passus arduus.⁊ doc.variãt remitto me ad ea que ibi dixi. Adde Pau.de ca.in ꝓcedenti arguit consulendo variauit in cõsilio.cccxxxiiij.circa.vi.col.⁊ incipit illud consilium dubiu; vertit.t; contra cõem opi.sed ipsemet in cõsilio.xxxvj.incipiente dubiũ facit ⁊c̃.consuluit ſm cõmunem opi. ¶ In ea.ibi q: filij videntur concepti mala est responsio glo.q: ẽt si post deportationem concipiantur non statim post deportationem prestatur fideicõmissum:sed demũ post mortẽ naturalem relegati.l.statius.§.cornelio.ff.de iure fis.⁊.§.hereditatẽ.⁊.§.insulã.alle.in gl.nõ ob.l.i.§.fi.ff.de ꝯta.quã gl.allegat ꝓ ꝯtrio q: ibi hr q mortuo quo ad ea q̃ ꝯcernunt cõmodum ipsi⁹ deportati:sed non q̃tum ad hoc vt fiat restitutio fideicõmissi.d.§.cornelio.ſm Imo.⁊ pau.de ca.h dicit tamen ang.hic secus esse si iste heres rogatus post mortem restituere dãnaretur in metallum.⁊ sic fieret huus pene.q: tunc incõtinenti non expectata naturali morte deberetur fideicõmissum quoniam talis quo ad oĩa habetur pro mortuo.l. intercidit s.de condi.⁊ demõ.⁊.ff.§.proximo.secus in deportato q nõ habetur pro mortuo quo ad oĩa:vt.ff.§.proximo.⁊ in.l.i.C.õ repu.⁊ idem dicit Ange.si grauatus nullo filio concepto professus est religionem mẽdicantiũ:q: talis in totum habetur p mortuo quo ad mundum ⁊ liberos suscipere non potest.ideo statı; fideicõmissũ restitui d;.ita ẽt tenet hic imo.⁊ dicit q pro hoc vltimo facit qd hr in cle.exiui. de ꝟb.sig.⁊ qd no.Bar.i l.filiusfa.§.cum quis.de leg.i.⁊ in.l.i.de testa.adde q id qd dicit Ange.de dãnato in metallum fuit dictum Ja.de are. h sub dubio forte per iura que allegat ang.istud ẽt refert Nich. de neap.⁊ cum ang.ẽt transit hic simpliciter Rap. qui etiam approbat illud dictum de ingresso monasteriũ non capax bonorum.sed Imo.ff.§.proximo.dicit q ille tex.cum glo.in verbo cum decedit qui est singulariter no.ſm eum facit pro ista opinio. Angelus in eo quod dicit de damnato in metallum. Et pro ea facit.d.§.cornelio a contrario sensu dum dicit tex. potuit res querere ⁊c̃.nam dicit deportatus possit res querere post deportationem ex contractu iuris gentium.l. si manu dauero.§.is cuius.s.mandati.tamen secus est in damnato in metallũ q perdit que sunt iuris gentium.l.qdam sunt serui.ff. de pen.tñ ſm eum.d.glo.i.ꝟ.cum decidit.videtur violare illum tex.q videt loqui de morte naturali ipsius dãnati in metallum sicut.in pñ.loqt ille tex.de morte naturali deportati.⁊

i.l. lutij ... in insti... neu; in le.i. C. de ... et in l. centurio ... et in l.i. C. ... in l. ab C. de fideicom.

ita intelligendo esset tex.ibi cōtra ang.ƀm eum tñ non inuenio ꝙ ille tex.loquatur de morte naturali deportati nisi velis dicere ꝙ tex.ibi hoc ꝓbat in ꝟ.liber factus exponēdo.s.a pēa ꝑ mortem naturalem:vt exponit ibi Rapha.sed glo.ꝛ doc.ibi aliter exponunt.Subdit etiam Jmo.ꝯ ꝙ contra ang.in dānato in metallum facit q: mors ciuilis respectu ipsius dānati nō videtur per oīa operari eundem effectum quē mors naturalis propter meliorem conditionem que est in expectatiōe mortis naturalis:q: tardius poterit conueniri reus pro fideicōmisso ergo non debemus iudicare de morte ciuili ꝑut de morte naturali.l.ex ea.§.insulam.ꝛ ibi no.Dy.ꝛ alij.ꝭ.de ꝟb.obli.ꝛ pe.ꝛ Cy.i.d.l.nobis.secus qñ mors ciuilis operatur per oia eū dem effectuꝫ quē naturalis ƀm eū vt est in ingressu monasterij ꝛ rñdet ad.d.l.intercidit ꝙ ibi quo ad aliū effectum sit differentia inter deportationem ꝛ dānationeꝫ in metallum.nō ob.d.§.cornelio.q: rñdet ibi non debere sumi argumentum a cōtrario sensu ne sit contra iura ꝛ rōnes:argu.l.ij.cum ibi no.de condi.inser.ꝛ no.glo.in.c.vno in ꝟbo permittimus de etate ꝛ q̄litate li.vj.ꝛ ei⁹ opi.mihi placet.ꝛ mihi videtur quo ad tex.ī d.§.seq.posse rñderi ꝙ ibi non dicitur fideicōmissum restitui statiꝫ dbere cū quis heres est effectus seruus pene.nec quo ad istum effectum dicitur ibi ꝙ habeatur ꝓ mortuo naturaliter:sed solū quo ad effectū capacitatis eligendi ꝛ istud ibi tꝫ pau.de ca.in lectu.pa du.¶Et ad dictaꝫ legem intercidit potest responderi ꝙ ibi sit differentia inter seruū pene postea restitutum ꝛ deportatū postea restitutum:q: ƀm Bar.ibideꝫ seruus pene cēseretur nouus homo.allegat in ar.l.si seruus.ꝭ.de adimen.leg.secus dicit in deportato restituto per illā.l.intercidit quā tamē ratiōnē ibi reprehendit Rapha.q: est contra.l.i.§.fi.ꝭ.de contra tab.vbi non censetur magis nouus homo dānatus in metallum postea restitutus ꝙ̄ deportatus postea restitutus.Saluādo Barto.respōde ad.d.l.i.§.fi.vt ibi tꝫ bar.pro hoc vltra Rapha.facit q: etiaꝫ deportatus censetur nouus homo:vt hic.ideo ƀm Raph.ibi rō differentie in.d.l.interdicit est.q: damnatus in metallū mutat oīno statuꝫ ob seruitutē ideo nō est adeo in consideratione spes restitutionis in eo sicut in deportato.vnde in proposito nostro cuꝫ videatur esse regula ꝙ appellatione mortis intelligatur de naturali:vt no.gl.in.l.susceptis.de rescriptis.in.vj.ꝛ glo.in.c.placuit el.ij.xvj.q.i.ꝛ.d.§.insulam.nisi resultaret per omnia ideꝫ effectus ex morte ciuili qui resultaret ex naturali.l.i.§.fi.ꝭ.de cōtratab.ꝛ.d.l.deo nobis.Sed in casu nostro non resultat ideꝫ effectus vt est declaratū.ꝭ.ergo videtur ideꝫ in damnato in metalluꝫ quod in deportato.ꝛ per hoc videretur ꝙ etiam quando rogatus nullo concepto filio ingreditur monasteriū non dꝫ restitui inconitnenti fideicōmissum:q: quo ad effectū dilationis instituendi de quo queri non operatur euꝫ effectuꝫ mors ciuilis.ꝛ ita in ꝯ de ingresso monasteriuꝫ contra Ange.pungit imo.in.d.§.hereditatem.el.i.licet Bar.ibi teneat ideꝫ ꝙ ang.hic ꝛ istud qḋ dico cōtra ang.ꝛ Bar.in igresso monasteriuꝫ tenuit etiaꝫ sal.in.l.i.circa.iiij.col.C.de heredi.insti.vbi indistincte loquitur ꝛ sic tā in monasterio capaci ꝙ̄ in nō capaci.quāuis Jmo.in.§.ꝓximo simpliciter teneat id quod aug.ꝛ bal.in.d.§.hereditatē ꝛ bar.in suo tractatu minoricarū in.iij.parte ꝛ cū illa opi.ang.et cōcordat pau.de liaza.in sua disputatiōe incipiēte substitu.ꝛ ibi rñdet ad.d.§.hereditateꝫ.ꝙ ibi tpe deportationis non erat ipleta ꝯditio voluntatis eligendi q̄ oīno extinguitur morte naturali.C.si gratiose.de rescrip.in.vj.ideo si deportatus voluntateꝫ suaꝫ exꝑmere pōt.euentus ergo mortis naturalis aliquid operatur ibi q: extinguit electiōnē quod nō facit mors ciuilis.vnde ibi expectatur naturalis.ꝫ ista responsio nō ē sufficiens ad illū tex.in ꝟ.nec fideicōmissi respōdet etiā ipse ad.d.§.cornelio.quod ibi inuēto illo mortuo ciuiliter fiscus tꝫ bōa ꝫ in cāu nostro quādo heres ingreditur monasteriū incapax nō extaret qui teneret bona.naꝫ monasteriū tenere non pōt:quia incapax nec veniēs ab intestato debēt tenere.q: sequeretur ꝙ venientes ab intestato excluderēt substitutū ꝙ esse nō dꝫ.c.si pater.de test.in.vi.Sed nec ista videtur aliquo modo bona respōsio:quia verū est ꝙ substitut⁹ excludit venientes ab itestato.s.quando substitutus venit in casu ꝛ tēpore quo vocatur a testatore nō aliter.ita loquitur tex.in.d.c.si pr̄ bene facit.l.publius.

§.i.ꝭ.de condi.ꝛ demō.tenebūt ergo interiꝫ venientes ab intestato ƀm ꝙ firmat Jo.an.in addi.Spe.in ti.d sta.mona.super.ꝟ.iij.§.i.ꝛ in.c.i.de relig.do.in.vj.ꝛ in.c.in presentia.de ꝓba.ꝛ plene per Jmo.in.l.i.ad fi.ꝭ.de testa.cū si.adde ēt ꝙ pau.de ca.ꝭ.§.ꝓximo.in lec.bono.tenet ideꝫ ꝙ Ange.ingrediente monasteriū.ꝛ id quod dcm̄ est.ꝭ.de dānato in metallum.ēt tenendo opi.Ang.non procederet hodie:q: nō efficitur seruus pene:vt in auc.sed hodie ꝛ in corpore vnde sumitur.ꝛ quod ibi no.C.de dona.inter virū ꝛ vxor.ꝛ no.Bar.in.l.q vltra.ꝭ.de penis.¶Ex glo.tangit hic Jac.de are.ꝛ Bar.an bāniti nostri temporis equipararentur deportatis an ꝟo relegatis ꝛ concludūt hic equiparari deportatis si eis sit indictū belluꝫ a ciuitate:vt ꝙ possit impune offendi ex forma statuti.ꝛ secūdum eos procedet quo ad perdenda beneficia illius ciuitatis seu cōcessa a statutis illius ciuitatis.sed non perdēt ea que habent a iure cōmuni vt etiā per Bar.latius in sua disputatōe incipiente Lucane ciuitatis.cum quo transit hic Ang.ꝫ gl.singularis ƀm Jmo.hic in.§.relegati.insti.quib.mo.ius pa.po.sol.aliter dicat.Sed Jmo.hic dicit videri ipsuꝫ bānitū perdere etiā iura cōia respectu ciuitatis a qua est bānitus:q: clarū ē ꝙ statutū municipale loci potest derogari etiā iuri cōi in loco l.oēs populi.de iusticia ꝛ iure.ergo qua rōne iste bānitus qui est effectus hostis ciuitatis perdit iura municipalia illius ciuitatis dꝫ eadeꝫ rōne perdere ius cōe quo ad illā ciuitatē exquo ciuitas illa potestatē hꝫ super vtroqꝫ iure ꝛ dispositio statutaria.s.excludens bannitū vr̄ vniformiter respicere vtrūqꝫ ius.ꝛ sic indistincte dꝫ intelligi ꝙ vtrūqꝫ tollat.arg.l.i.§.ꝛ gñaliter.de leg.prestan.ꝛ dicit ꝙ hāc partē tꝫ Saly.l.i.C.de here.inst.¶Ex quo infertur ꝙ ēt priuabitur in loco dicte ciuitatis successionibus que de iure cōi ipsi deferētur.non autē illis ad quas vocaretur i alio loco:ar.l.fi.de iuris.om.iudi.ꝛ ita itelligatur opi.Jac.de are.ꝛ Bar.hic ƀm eum subdentem hoc procedere quando talis est bānitus cui⁹ bona publicātur ꝛ q si capitur dꝫ statim decapitari ꝛ interiꝫ potest impune offendi.nā talis ꝑpe censetur esse hostis ciuitatis.ꝛ vr̄ ciuitas indixisse ei bellum.l.amissione.§.q deficiunt.ꝭ.de capi.diminu.secus si bona nō essent publicata:quia non ꝑdit oīa iura exquo retinet bōa vt videmus:ꝫ ipse nō dicat i relegato q bōa retinet.l.relegati.ꝛ l.relegator.§.ad tpꝰ.ꝭ.de interdi.ꝛ relega.Vñ ƀm eū nō vr̄ ꝙ talis bānit⁹ ꝑdat ius cōe nec municipale cōcernēs bōa.Itē secus si interim nō posset ipune offendi:q: tūc ex toto nō iudicatur hostis:ꝛ q: tunc sñia videtur conditionalis ꝛ eius effectus videtur suspensus in euentum ꝯditionis.s.cuꝫ capietur ꝛ decapitabitur.ar.l.cedere dieꝫ.de ꝟ.sig.ƀm eū subdentē ꝙ hoc ēt sequitur Saly.in.d.l.i.ꝛ subdit Jmo.ꝙ si solū bānitur de territorio ꝛ bona publicantur:nec dicitur in bāno ꝙ debeat decapitari si capiatur non equiparabitur deportato.ꝛ sic nō perdet ēt iura municipalia multofortius si nō publicentur bona faciūt no.i d.§.relegati.Et plus ƀm eū voluit Saly.in.d.l.i.vꝫ ꝙ si quis simpliciter bānitur:nec adijciatur ꝙ bannitur de territorio solū intelligitur bannitus quo ad honores ꝛ dignitates vt sic indubio fiat interpretatio.ar.d.l.si preses.ꝭ.de penis qḋ ē singulr̄ no.ƀm Jmo.ꝛ Pau.de ca.hic dicit ꝙ qdā tenent ꝙ bannit⁹ perdit ea q̄ sunt de iure cōmuni ꝛ ciuili respectu illius loci vnde ē bannit⁹ q: talia potest sibi auferre ciuitas sua quo ad suū territoriū sed nō perdet ea que sunt de iure naturali vl' gentiū ꝛ ista opi.forte verior est ƀm eū.Adde ꝙ Ray.in.d.l.i.C.de here.insti.tenuit istā opi.quā tꝫ Jmo.ꝛ Pau.de ca.hic allegat qḋ no.glo.magna in.l.ij.in ꝟ.tu dic.C.que sit lon.ꝯsue.dū gl.facit differentiā inter cōsuetudineꝫ generaleꝫ ꝛ specialē q̄ glo.tñ parū aut nihil facit.idem etiā tꝫ Pau.de cast.in.d.l i.dicens nō debere bānitū in territorio illi⁹ ciuitatis a qua bānitus est gaudere beneficio iuris cōmunis quo ad bōa ibi sita q: dꝫ audiri corā iudice illo a cuius iurisditione est alienus cū sit hostis ciuitatis:sed quo ad bona alibi sita ꝓcedit opi.bar.ꝛ ita dicit se sepius ꝯsuluisse Florentie cū multis alijs ꝛ ꝙ istd est verissimū.ꝫ Bar.hic nō tetigit ƀm eū.hanc opi.etiā videtur amplecti Bal.in.l.i.in.vj.col.in ꝟ.his autē visis ꝛc.In casu vꝫ quo qs esset bannitus pro tali delicto ꝓ quo de iure cōmuni venisset imponenda pena deportationis.hoc tñ nō probat ꝛ in hoc vr̄ cū Bal.cōuenire Ange.in sua disputatiōe icipiē

te duo adinuicem rc. in scdo dubio qd intelligit ipse esse veruz si ille qui ponit in banno habeat potestatem deportandi tan ꝗ istud bannum succedat loco deportatiõis que fuisset imposita de iure cõmuni: ꝛ sic bannum sapiat naturam eius in cuius locum subrogatur. l. si cum. §. qui iniuriarum cum vulgaribus. ff. si quis cau. ¶ Et ista ẽt fuit opi. quorundaz antiquorum quos refert Ange. in d. sua disputatione. Jmo. in. l. gallus. §. ille casus. ff. de liber. ꝛ posthu. tz idem quod ipse hic tenuit bal. in. l. iij. in vlti. col. C. si penden. appel. mors interue. signanter dicit ꝙ si statutum diceret ꝙ banniti sint extra protectionez cõmunis intelligetur tam quo ad beneficiũ iuris cõmunis ꝗ municipalis. ar. l. i. §. quod autem. ff. de alea. bene facit qd no. Cy. in. l. i. C. de natu. libe. ꝛ bal. in auc. habita in v. col. C. ne filius pro patre. pe. de anc. in. c. qꝛ ingrediẽtibus de testa. hunc articuluz reliquit indecisuz. Sed imo. hic tenet ꝙ in ciuitate a qua est bãnitus non perdat iura cõmunia sed municipalia. dicens ita tenere Barto. in. d. disputatiõe. Ego in. d. l. i. C. de here. insti. tenui opi. Bar. quam ẽt tenuit Cy. in. d. l. i. Jllã ẽt ibi tz Saly. lz dicat se aliqñ tenuisse cõtrarium Jta ẽt tenuit Bar. ꝛ Bal. in. d. §. qui deficiũt. ꝛ in. l. eius qui. §. i. ff. de testa. ꝛ ibi hoc ẽt sequiꝛ Jmo. ꝛ Bal. in. d. l. gallus. § ꝛ qd si tm̃. ꝛ in repetitione. l. i. in. xi. col. C. de sa. san. ec. Ang. in. l. si cũ dotẽ. §. si patri. ff. so. ma. ꝛ latius in. d. sua disputatione vbi vltra oẽs hoc tãgit ꝛ mltoꝝ opi. rfert. ita ẽt sentit ang. in. d. §. ille casus. pro qua opi. adduco tex. in. l. certa forma. C de iure fisci li. x. ꝛ ħ ibi tz Bar. ꝑ illam. l. inducendo vt ibi per eũ. qꝛ deportatus qui d̃portari dz auctoritate iperatoris iuxta l. i. §. deportatos. ff. de leg. iij. ꝛ. l. ij. §. i. ff. de penis nõ ꝑdit nisi ea que imperij romani seu ciuiũ romanoꝝ. nõ aũt ea que sũt iure gentiũ. l. qdã sũt. ff. de pẽis. ꝗuis ĩpatoꝛ hẽat ptãtẽ tollẽdi ea ẽt q̃ sũt iuris gentiũ ꝯdẽdo. l. gñalẽ. vt ꝓbat Bar. in. l. fi. ꝛ. C. si con. ius vel vtili. pub. ꝛ in prohemio ffoꝝ. circa. ij. col. ita ẽt dz esse in bãnito a rectoꝛ ciuitatis virtute statuti ciuitatis vt non perdat nisi iura ꝛ beneficia inducta per statuta illius ciuitatis. non autẽ dz perdere iura cõmunia ẽt respectu illius ciuitatis tm̃ ꝗuis ciuitas illa hẽat ptãtem tollendi iura cõia intra territoriũ: ꝛ hec fuit intentio Bar. ꝛ sequaciũ in. d. locis. ꝛ ita puto tenendũ nisi statutũ aliter exprimat. exẽplũ in cãu posito per bal. in. d. l. iij. C. si pendẽ. appel. mors interue. nec puto necesse ꝙ ad hoc vt perdat iura ciuitatis sue bona sint cõfiscata: qꝛ sufficit ꝙ impune possit offendi. ꝛ sic habeaꝛ vt hostis per. d. §. qui deficiũt. lz. n. retineat dominiũ ꝛ ea que sũt iuris gentium. iuxta legez ex hoc iure. ff. de iustitia ꝛ iure. ꝛ etiaz ea que sunt iuris communis isi ciuitate sua. tamen non sequiꝛ qn possit perdere iura ciuitatis vt pz in. d. l. quidã sunt. ꝛ ex alijs que adducta sũt. ff. ꝛ ita videtur esse intẽtio Bar. ꝛ sequaciũ. vnde non puto in hoc bene fuisse locutum hic Jmo. licet quãtum ad hoc vltimum secum concordat Sal. in. d. l. i. Alias responsiones plene dedi in. d. l. i. ¶ Et istis adde que dixi in. d §. si patri vbi tetigit post Ang. an banniti perdant ius patrie potestatis. ꝛ Ange. ibi ꝛ dicit ꝙ sic si erat bannitus pape vel principis: qꝛ perdit omnia que sunt iuris communis aľs non: vt etiaz tetigit bar. in. d. §. q deficiunt ꝛ Gui. de cu. ꝛ Bal. in auten. quicunqz. C. de epi. ꝛ cler. ꝛ limitat singulr̃ Bal. in auten. incestus. C. de incest. nup. dixi. in. d. §. si patri.

Si quis rogatus. Per deportationez nõ ꝑdit ius eligẽdi fideicõmissarium secus per damnationem in metallũ. h. d. ¶ No. ꝙ seruus pene ꝑ mortuo habetur secus ĩ deportato. Facit ad ea que dixi. ff. §. proximo vbi vide pro intellectu huius. §. ¶ Jtẽ no. ꝙ heres ille cui data est potestas eligendi fideicõmissariuz a testatore non perdit illam per deportationem. ꝙ vltra doc. hoc limita singulariter ṗm Bar. in. l. centesimis. §. fi. in ante pe. q. ff. de v̄. obli. habere locum quando testatoꝛ contulit electionez in tempus mortis heredis: qꝛ intelligitur de morte naturali secus si simpliciter illi reliquit electionem: qꝛ si postea d̃portetur ꝛ sic in effectu desinit esse heres nõ poterit eligere. allegat. l. lutius la. i. cum. l. sequen. ff. de fideicõmis. lib. Sz imo. in. d. l. centesimis tenet contrariuz. quia nõ videtur posse reddi ratio diuersitatis quare magis testatoꝛ voluisset ꝙ requiratur illum durare heredem quando contulit electionem in tempus mortis ꝗ quando simpliciter ꝛ sic videtur vtrobiqz inde dicendum. l. illud cũ vul. ff. ad. l. aqui. ꝛ sic neutro casu erit necesse ꝙ iure esset ex quo de qualitate heredis mentio facta nõ est. nec ob. d. l. lutius quia videꝛ ṗm eum ꝙ illa debeat intelligi ꝛ limitari per. l. cum proponas. C. de fideicõmis. liber. a cõtrario sensu. ꝛ ibi no. glo. singularis volens ꝙ in casu. d. l. lutius vxoꝛ istituta heres q̃ repudiauit posset tñ ꝯdicere manumissioni si iusta cã ꝯdicendi subest sicut adiuisset hereditatez. ¶ Raph. i. d. l. centesimis tenet contra Bar. qꝛ dñia quaz facit ibi Bar. s. an cõferaꝛ electio in tempus more vel non videtur non bona quia est contra. l. post mortez. C. de fideicõmis. vbi rogatus restituere post mortem potest restituere ante mortem ergo apparet ꝙ non est differentia an rogetur post mortem vel simpľr ꝗtum ad hoc ut deportatus possit eligere. potes etiam dicere ꝙ tex. hic nõ dicit ꝙ fuerit rogatus post mortez sed potuit sub quacũqz ꝯditio grauare restituere filijs suis heres. s. si interim erunt effecti sui iuris insti. de le. §. an seruoꝛ ꝛ. ff. eo. l. i. post principium in v̄. sed idez est cũ ibi no. ꝛ sic iste tex. non ꝯcludenter facit ꝓ Bar. attento ẽt ꝙ saltim facultas eligendi non fuit restricta per testatorem ad tempus mortis ꝛ facit iste tex. scd̃m Bar. ꝙ excõmunicatus posset esse arbitratoꝛ ꝛ ita tz ipse in. d. l. si qs arbitratu. ff. de verbo. obli. Angeautez hic tenuit ꝙ excõmunicatus ob crimen heresis si durat in excommunicatione per annum. non posset postea esse arbitratoꝛ. antea v̄o sic per auc. credentes. C. de here. sed ex alia causa excõmunicatus poterit esse aribtratoꝛ ante ãnum ꝛ post qꝛ talis actus appellatur transactio. ꝛ sic contractus vt no. in auc. vt differen. iudi. in prin. sed excommunicatus potest ꝯhere ṗm magis cõmunes conclusiones vt hr̃ in. c. si v̄o. ꝛ ibi docto. de senten. excommunica. ꝛ plene notant doc. in. c. v̄itatis de dolo ꝛ contumacia. ¶ Sed Jo. an. in regula dolo in mercu. vt refert hic Jmo. tenet ꝙ non posset arbitratoꝛ maxime per. c. ad probandum. de re iudi. vbi non valet sententia lata a iudice d̃legato excõmunicato ita debz esse in arbitratore qui ei comparaꝛ. c. vno delegatoꝝ. de offi. deleg. ꝛ ita dicit etiam Jo. an. esse in excommunicato ex causa heresis etiam intra annum ꝛ respondet ad. d. auc. credentes ꝙ duz tex. ibi dicit ad audientiam eius nulla causa deuoluatur. non dz referri ad id quod dicit post annuz ꝛc. ne contradicat his que habentur i d. c. ad probandum sed debet referri ad alia que precedunt puta ꝙ sit infamis ꝛ priueꝛ officio tabellionatus. dicit etiã Jo an. an. ꝙ non obstat. l. iudei romano. C. de iudeis: qꝛ respondet ꝙ iudei nõ sunt excõmunicati. imo. dicit hic ꝙ in arbitro procedere potest opi. io. an. ꝛ ita loqtur tex. in. d. c. vno delegatorum: sed in arbitratore est magis dubiuz quia videtur ẽ quidam contractus transactionis: vt est dictum etiaz respectu arbitratoris: vnde videmus ꝙ etiã die feriato in honorez dei potest ferri arbitramentũ sicut alij contractus fieri possunt ṗm ꝙ tenuit Spe. in ti. de arbi. §. fi. v̄. sed nũquid amicabilis cõpositoꝛ in vlt. col. ꝛ bar. idem tz in. l. si de meis. §. fi. ꝛ in. l. si se riatis. ff. de arbi. ꝛ bal. in. l. i. C. de arbi. ꝛ in. l. si vt ꝓpõis. in i. col. C. quõ ꝛ qñ iud. ꝛ in. l. i. ff. de fer. in. l. dies festos. C. de ferijs. ꝛ in. l. fi. in. iij. col. C. de ꝯhẽ. emp. ꝛ doc. in. c. qntaualis. de iureiuran. ¶ Et tenendo hanc opi. spe. ꝛ sequa. nõ potest opi. io. an. bene defensari. Sed si teneremus contra Spe. posset opinio defensari dicendo ꝙ lz arbitramentum sit ꝯctꝰ quo ad partes tñ est snia quo ad arbitratorem quatenus decidit. ꝛ ideo cum sententia publice excõicati non valeat. d. c. ad probandaz ita non valebit arbitramentũ. aliter nõ decidit ħ imo. Adde bar. in. l. illa v̄ba arbitratu. ff. de v̄bo. sig. ꝛ in. l. pedius. ff. de arbi. ꝛ ĩ. l. cũ pater. §. hereditatem. el. i. de leg. ij. vbi tz idẽ ꝙ ħ Jmo. in. d. l. si quis arbitratu. simpliciter dic ꝙ ꝯ Bar. tz io. an. in. d. regula dolo. Ant. de bu. ꝛ Jo. d̃ imo. in. d. c. qntauallis. in. xxij. vel. xxiij. dñia tz opi. bar. qꝛ est ꝯctus vt est dcm̃ ꝛ ꝑ. d. auc. credentes. arguẽdo a speciali. Ang. in sua disputatione incipiente duo adinuicẽ tz idem qd ipse tenuit ħ. ibi tñ addit vnũ vz ꝙ vbi ex forma statuti cõpromissus de necessitate fieret. puta inter ꝯsortes litigantes. nã hoc casu arbitri dicunꝛ hr̃e iurisditionẽ sicut iudices. l. fi. ꝛ ibi no. doc. C. de iudi. c. ab arbitris de offi. dele. in vj. ꝛ iõ sicut excõicatꝰ non põt eẽ iudex nõ põt ẽt eẽ arbitratoꝛ. Raph. cu. in. l. si fi

pulatus fuerim illud in prin. de verbo.ob.dicit ꝙ illatio quam facit Barto.hic isto tex.s.ꝙ deportatus ꝛ pari rõne excõicatus possit eẽ arbitrator nõ est bona.q: ẽ differẽtia inter declaratio/nem seu electionẽ de qua loquitur iste tex.ꝛ declarationez que spectat ad arbitratorem. q: prima dicit̃ eẽ meri facti:vt hic in glo.iij.lz ipse nõ alleget ꝛ ꝓbat Bar.sz scõa dicitur eẽ iuris.d.l.illa verba arbitratu.ꝛ no.Bar.in.d.l.si stipulatus fuerim in princ.in oppo.vnde cũ deportatus perdat ea q̃ sunt iuris ciuilis:ut.l.qdam sunt serui.ĩ.de penis ꝛ arbitrari ꝓut spectat ad arbitratorẽ est iuris.iõ non cadit in seruum.d.l.illa verba arbitratu.iuncta.l.qđ attinet ꝛ ibi no.ĩ.de reg.iur.pari rõne nec in deportatũ q perdit ea que sunt iuris ciuilis. Preterea ſm eũz per mutationẽ status reuocat̃ mandatum.l.cum quis.in prin.ĩ.de so.ita ꝛ cõpromissũ dz solui.sed ro.in.d.l.si qs arbitratu dicit ꝙ cũ opi. Bar.videtur concordare spe.in ti.đ arbi.§.differt.ver.item ſm eũ duz loquitur đ ↄtractu. ꝛ ita dicunt do.đ rota conclusione.cccccl xxiij.tandez concludit ꝙ in facto proprio poterit eẽ arbitrator.nam in aliquẽ ut ĩ arbitratorem põt etiam circa rem propriam ↄpromitti.d.c. qntauallis .d.l.hec vẽdtio.ĩ ꝑn.de ↄben.emptio.sed in facto alieno nõ põt esse arbitrator hoc ꝓbat q: in similibus videmus ꝙ excõicatus ꝓ se in iudicio eẽ põt.c.intelleximus de iudi.ita ẽt põt esse arbitrator pro se cũ possit excõmunicatus suã volũtatez declarare:ut ĩ c.significasti eꝫ de eo qui duxit in vxorẽ quã poluit per adulteriũ.vbi põt ↄhere matrimoniũ.pro alio aũt seu alieno noĩe nõ põt ẽt in iudicio eẽ ut dicit ẽt tex.sing.in.c.post cessionẽ de proba. Cui adde similẽ tex.ĩ.c.decernimus de sñia excõicationis ĩ vi.ita ẽt nec poterit esse arbitrator pro alio.ꝛ lz ipe nõ dicat ista fuerũt in effectu ṽba abb.in.d.c.qntauallis ĩ.l.oṝia. ¶ Satis puto ꝙ posset sustineri ꝙ possit eẽ arbitrator si verum est ꝙ arbitramẽtum sit qđam cõpositio seu ↄctus trãsactionis.ut est di ctũ.nã ↄctus sunt de iure gen.l.ex hoc iure.s̃.de iusti. ꝛ iure.ꝛ per ↄñs possũt expediri ꝑ đportatũ.l.si mãdauero.§. is cui.s̃.mã.ꝛ.d.l.qdam ergo.ꝛ ꝑ excõicatuz qui eqparat̃ deportato. ut no.glo.ĩ.§.minor.in ṽbo iterdictũ isti.de capi.dimi. ꝛ tãto magis si eqparemus eũ relegato.ut uoluit glo.fi.in.d.c. pastoralis de apdel.ꝛ io.an.ĩ.d.c.decernimus.ꝙ vẽrius cũ excõicatus retineat ciuitatẽ bonã familiã ꝛ agnationẽ. Nõ ob.predictis tex.ĩ.d.l.illa.q: põt rñderi ꝙ arbitramẽtũ ẽ iuris.s. gentiũ ꝛ nõ ẽ mirũ si nõ cadit ĩ seruũ.q: ſuitus est iducta de iure gen. ꝛ ſuus nõ capax eorũ que sũt iducta tali iure gen.l.si id qđ dñs ꝛ ibi declarat Bar.s̃.de ↄdi.ide.nõ ob.ꝙ ꝑ mutatiõem stat⁹ itelligat̃ ꝛuocatũ mandatũ.q: rñde ꝙ q̃stio nostra loqtur quãdo tpe cõpromissi erat publice excõicatus.alias aũt secus.ꝛ ita saluet̃ opi. Raph.non ob.d.c.post cessionẽ.q: rñde ꝙ a limie iudicij repellit̃ excõicatus:qñ volũtarie venit ẽt ad cõmodũ ꝓpriũ:vt si agat secus si ex necessitate veniat.c.cũ iter.ꝛ.s̃. si excep.iuncto.c.q: eo.ti.in.vi.nõ mirũ ergo si nõ põt esse in iudicio pro alio.q: spõte venit.nos aũt loqmur in ↄctu vel in eo qđ hz viz ↄctus ꝛ excõicatus ↄhere põt.ꝛ spõte vt dixi.pro qua respõsione vide gl.in.c.decernimus.in ṽbo patrocinãdo đ iud. An autem possit esse arbiter[a] vide per gl. ꝛ doc.in.d.l.pedius per arch.ij.q.i.a iudice[b] ꝑ doc.ĩ.d.c.decernimus ꝑ spe.ĩ.d.ṽ. Itẽ ſm eũ ꝑ doc.ĩ.d.c.qntauallis.ꝛ ibi ponit imo. ĩ vlti. charta.ꝛ ꝑ ang.ĩ.d.disputatiõe.ꝛ an ꝑdicta in excõicato.ꝛ deportato[c] habeãt locũ in bannito[d] nostri tpis quo ad officiũ arbitri uel arbitratoris.vide ꝑ spe.ꝛ io.an.ĩ.d.§. differt. ꝛ bar. ĩ.d.l.si qs arbitratu.ꝛ etiã ĩ.d.l.pedius ni fallor ꝛ latius ꝑ ang.ĩ.d.disputatiõe. ¶ In glo.sup ṽbo aũ cõcepto. dic ſm ang. ꝙ nõ est necesse subaudire dictionẽ[e] maxime qñ littera stare põt plane in ante cõceptis.q: veniunt ad fideicõmis. siue pater fuerit deportatus siue ſuus pene effectus sit.secus est ĩ postea concepti s.qa idistincte repellit̃.sed bene uerũ est ꝙ ante cõcepto respectu potestatis eligẽdi remanet dña iter deportatuz ꝛ ſuum pene.ita itelligat̃ iste tex.

Si quis autem. Conditio si decesserit sine liberis itelligitur supuiuentibus.ꝛ iõ si liberi ante grauatũ vel cũ eo simul moriant̃ nõ faciet fideicõmissi cõditionem deficere.hoc dicit. Et non est alibi ſm Sy.ut hic refert ang.in vltimo responso hui⁹ lre. ¶ No.ꝙ q̃litas adiuncta ṽbo itelligit̃ ſm tempus illius ṽbi qđ facit ad multa de quo vide bar.latius ꝙ alibi ĩ.l.ex facto .§.fi.de vulg.ꝛ pu.ꝛ ĩ.l.si quis posthumos.§.si filiũ.s̃.de lib.ꝛ posthu.ꝛ in pulchra.q.per eũ ꝛ alios ĩ.l.ticius.s̃.testa.mili.ꝛ ĩ.l.ꝑcipimus.§.sane.C.de appel.ꝑ bal.in.l.si qs heredem.C.de isti.ꝛ substi.ꝛ ĩ.l.humanitatis.ĩ.v.col.C.de ipube.ꝛ ĩ.l.generaliter.de epi.ꝛ cle. Et facit ista ꝑma ꝑs huius.§.ad no.per bal.in.l.ij.C.de iure emphy.ĩ.ij.colũ.vbi dicit ꝙ si qs recipit fundum in emphyteosim cũ hoc vt nõ trãseat nisi ad suũ ꝑmogenitũ quod itelligitur de illo q tẽpore mortis recipiẽtis superueniret ꝛ erat ꝑmogenitus. q: successio habet relationẽ ad tẽpus mortis.iõ ĩspicitur prioritas que eo tpe erat.allegat Bal.solũ istũ tex.bene facit pro hoc quod itelligit̃ recipiẽs recepisse ordine successiuo.s.ꝑmo pro se donec viuit.ꝛ postea pro filio post mortem.ut plene per bar.ĩ.l.gallus.§.qdam recte.s̃.de lib.ꝛ posthu. ¶ Ultimo no.ex fine ꝙ hic singulariter ꝓbatur ꝙ hec negatiua ticius decessit sine liberis q̃uis sit fundamentuz itentiõis alicuius.tñ dr̃ esse ipo ꝓbata.ꝙ probatur simpliciter ticiũ decessisse nisi per aduersariũ ꝓbet̃ ꝙ decessit cum liberis. quia est presumptio ꝙ sine liberis.ꝛ ita vr̃ de mente bart. ang.pau.de ca.hic ꝛ bar.ĩ.l.qui duos.§.cum ĩ bello s̃.de reb.du.ꝙ an ꝓcedat dicet̃.ĩ.cuz glo. ¶ In gl. in verbo decessit.rñde ad ↄria ſm docto.ꝙ ibi testator nõ retulit se ad tẽpus mortis.ꝓut hic facit.l. cum vxori.C.qñ dies le.ce.ꝛ hec est melior rõ ad illũ tex. ꝙ illa quã sentit glo.hic in ꝑn. ¶ Potes etiã respondere ad ꝑmũ ↄrium ꝙ ibi loqtur quo ad ea que ↄcernunt solẽnitatẽ testi in qua cõsiderari dz tẽpus testamẽti.l.ad testiũ.ṽ.ↄditionẽ.s̃.de testa.l.si fili⁹ qui ĩ potestate.s̃.de lib.ꝛ posthu. ¶ In glo. ĩ.ṽ.filiuz ei⁹ ibi.secus in filio pubere ꝛc̃.hec respõsio data ad contraria allegata in glo.nõ vr̃ tuta ſm imo.hic. quia illa distinctio iter puberẽ ꝛ ipuberem nõ vr̃ habere locum quãdo agitur de dispositiõe hominis ꝓut hic ꝑ ea que habent̃ ĩ.l.quod de pariter.iuncta.l.sed ꝛ ĩ illo.s̃.de re.dub.Sed solum locum qñ agitur đ dispositiõe.l.uel ẽt hoĩs subrogare ĩ locum dispositiõis.l. ꝓut loquũtur iura allegata in glo.ſm ꝙ plene declarat Bar.in.d.l.ꝙ de pariter.Secũda igit̃ fuit respõsio data per glo.in.d.l.qui duos.§.cũ in bello.ꝛ sensit glo.fi.hic.s.ꝙ sit h̃ spãle fauore fideicõmissi ne pereat.ꝛ hoc seqtur Nico.de nea.h̃.sed illam reprehẽdit bar.ĩ.d.§ cũ in bello.ꝛ hñ q: ẽ cõtra.d.l.sed ẽt ĩ illo vbi tractat̃ de substitutiõe.ꝛ tñ viciat̃ ĩ agẽs non ꝓbat itentionẽ suã. ¶ Tertia fuit ratio per quã dat̃ respõsio ad ↄriũ.s.ꝙ iõ h̃ obtinet fideicõmissarius. q: de iure cõi vr̃ fundata itentio agẽtis allegãtis quẽ decessisse sine liberis.q: talis ↄditio intelligitur de superueniẽtibus.vt hic ꝛ alleganti supueniẽtiã incũbit onus ꝓbandi.ita videtur tenere bar.ang.ꝛ pau.đ ca. hic ꝛ bar.in.d.§.cum in bello.ꝛ pau.de ca.in.l.si iter eo.ti.Sed imo.h̃ tenet ↄriũ ꝛ Rapha.mouent̃ per cõtraria imo. q: quẽ decessisse sine liberis est facti.iõ nõ dz hoc presumi.allegat.l.sciendum cũ.l.se.s̃. qui.ex cau.maio.ideo debemus manere sub regula ꝙ agẽti fundãti se ex negatiua incũbit onus ꝓbandi .l. hoc iure.ꝛ.l.ita stipulatus.in ꝑn.s̃.de ṽbo.obli. ꝛ plene no.bar.in.l.in illa eo.ti.tñ hec lex nõ fingit super his que sunt facti nõ placet.q: nõ est ṽa vt late ꝓbat bar. in.l.si is qui pro emptore in.iij.q. ꝑncipali.ĩ. de usucap.vbi pro hoc allegat.l.qui in vtero.s̃.de sta.ho. ꝛ l.iure ciuili.de cõdi.ꝛ demõ.cum si.ꝛ ad.d.l.sciendũ cum.l.se.responde ut per bar.in.d.l.si his qui ꝑ emptorem. in.v.uel.vi. colun. vbi ostendit ꝙ ibi cessat fictio.q: nõ ↄcurrebant extrema habilia.tamen puto verum ꝙ ista tertia ratio seu intellectus nõ ꝓcedat. q: ut dictuz est quis dz ꝓbare negatiuam que est fundamẽtum itentiõis sue.vñ qui allegat aliquẽ decessisse ꝛ ẽt ei⁹ liberos dz hoc ꝓbare.q: negat eos viuer̃.ut no.

[a] ¶ Arbiter. adde bal. ĩ.c. ad ꝓbandum de re iud.ꝛ ꝑ lãpbrã. in tractatu de arbi. io.an.ĩ regula dolo facit.đ reg.iu.li.vi. ĩ mercu.doc. ĩ c.qntauallis đ iureiuran.

[b] ¶ In iudicio.adde.c.solet de sent.ex cõ.lib.vi.

[c] ¶ Deportato.adde bal. ĩ c.lz undiqz in ult.col.de of. dele. abb.ĩ.c. pastoralis de appel.ꝛ abb.ĩ rub.de testa.

[d] ¶ In bãnito adde card. in cle.ꝛ si ꝑncipalis de rescrip.

[e] ¶ Dictionẽ. maxie. addꝺ ꝙ ista dictio maxie qñ iungit̃ esse vbis ipor tantib⁹ cãm finalẽ tũc habũdat nec stat ĩ plicatiue ut ẽ tex. iũcta gl. ĩ ṽbo maxime.in c.si qs epĩ clamat.ti.q.iii.ꝛ ĩ.c.esse oli ĩ ṽbo maxime secũ iũcta glo. fi.de testi.ꝛ in c. cũ ↄtingat iũcta gl. đ fo. cõpe.ꝛ per io. an.anto.đ bu. ꝛ io.đ imo. et alii ĩ.c.ad abolẽdam đ fil.ꝑ sbyr.alexan.de imo.consi.lxx vii.icip. ultis dubitatiõibus eleganter formatis in ulti. col.ĩ.iii.uolu.

Bar.in.d.l.ſi inter.ꝛ in.l.ſi q̄dem.C.ſo.ma.vbi alle
gat ꝓ hoc bonũ tex.cũ glo.in.l.ſpadonẽ.§.q abſolu
tus.ſ̄.de excu.tu.¶ Quartus fuit intellectus qui ſm
ꝙ refert h̄ Jmo.colligit̃ ex no.per bar.in.d.l.ſi ĩter.
in fi.ſ.qd̄ hic dr̃ ꝓcedit qñ fideicõmiſſarius poſſidet.
nã tũc lȝ appareat ꝙ filij dicti hr̃dis deceſſerint añ vel
poſt obtinebit fideicõmiſſari⁹.qꝛ in re dubia potioꝛ dȝ
eſſe ꝯditio poſſidẽtis.l.i.in pn̄.ĩ.de reg.iur.l.fi.C. de
rei ven.ſȝ dicit hic imo.ꝙ iſte ĩtellect⁹ diuinat ad iſtũ
tex.¶ Quintus ĩtellectus eſt quẽ ponit bar.in.l. ĩ illa
de v̄b.ob.ſ.ꝙ hic ĩtelligat̃.qñ fuit ꝑ nũcium miſſuȝ a
iudice facta diſcuſſio an deceſſerit ſine liberis ꝛ nõ ap
paret filios ſupuixiſſe vel nũcius referebat ꝙ nõ repe/
rit filios ſupuixiſſe.tñ ſm imo.hic ĩtellectus iſte vr̃ etiã
ad tex.iſtũ diuinare.¶ Sextus eſt ĩtellectus ꝙ hic ꝓ/
batur per fideicõmiſſariũ agẽteȝ ꝙ ſimul periersũt he/
redes ꝛ liberi quo caſu ꝓbata eſt intẽtio fideicõmiſſa/
rij.qꝛ verũ ẽ d̄ceſſiſſe ſiñ liberis ſimul extãtib⁹.lȝ ſimul
perierit.fac̃ qd̄ hr̃ ſm eũ ĩ.d.§.cũ ĩ bello ꝛ ĩ.d.l.ſi ĩter.
vñ dicit Jmo.ꝙ nõ credit ſufficere ſi fideicõmiſſariuſ
ſimpl'r allegaret ꝙ heres deceſſit ſine liberis niſi ꝓbe
tur ſaltẽ ꝙ nullos habuit liberos.vel ſi habuit ꝙ pꝛe/
deceſſerũt vel ſaltem ꝙ perierunt ſimul cũ patre. licet
bar.ꝛ ang.al'r voluerint.vt dixi in tertio ĩtellectu.ꝛ cũ
hac opi.Jmo.hic ꝯcoꝛdat Raph.ꝑ.d.l.hoc iure. cũ
ſi.ꝛ qꝛ ſi apparet ꝙ heres liberoſ habuerit p̄ſumit̃ ad
huc viuere cum p̄ſumat̃ qs viuere ꝑ cẽtuȝ annos.alle
gat no.in.l.ij.§.ſi dubitet̃.ſ̄.queadmodũ teſtamen.
aperi.ꝛ ſi tenem⁹ iſtũ ĩtellectũ q ẽt fuit ia.de are.h̄ licȝ
dicti moder.eũ nõ allegẽt ꝛ mihi ẽt ſatis placet . tunc
dȝ dicere ꝙ finis hui⁹.§.loqtur in caſu poſito in v̄. ſȝ
ſi naufragia.vt ẽt dicit hic imol.nec huic opi.obſtat ſi
dicat̃ ꝙ filius pubes pꝛeſumat̃ ſupuixiſſe.ut.l. cũ pu/
bere cũ alijs allegatis ĩ glo.p̄allegata.qꝛ rñde ꝙ loq
tur in diſpoſitiõe legis.ut eſt dictũ.ſ̄. ſubdit tñ imo.
h̄ ꝙ q̄uis nõ obtineat fideicõmiſſarius.niſi ꝓbet iſtã
negatiuã ꝙ deceſſit hr̃s ſine liberis ſupuiuentib⁹.vt ẽ
dictũ.tñ fallit niſi eẽt fideicõmiſſarius ĩ poſſeſſiõe. qa
tũc ſi apparet hr̃dẽ ꝛ eius liberos deceſſiſſe. lȝ nõ ap/
pareat ꝙ hr̃s p̄deceſſerit nec ꝙ ſimilis perierit. vt qa
nõ apparet de tẽpoꝛe moꝛtis.tñ obtinebit fideicõmiſ
ſarius per no.per bar.ĩ.d.l.ſi ĩter. idem dicit ſi facta
diſcuſſiõe in vicinia ꝛ apud notos nũcius referat ſaltẽ
nõ ſupuixiſſe filios ꝑ no.ꝑ bar.in.d.l.in illa ad finẽ.
Rapha.ẽt vr̃ hic ſeq limitationẽ datã per bar.ĩ.d.l.ſi
ĩter.Nã dicit Raph.ꝙ agẽti incũbit onus ꝓbãdi.vñ
ſi fideicõmiſſarius aget dȝ ꝓbare heredẽ deceſſiſſe ſiñ
liberis.Si aũt fideicõmiſſarius eẽt in poſſeſſiõe.ꝛ age
ret̃ cõtra eum ille q aget ꝓbabit filios ſupuixiſſe ꝛ ſa/
tis ꝓbabit ꝓbando ꝙ ſemel habuerit filios. qa qs p̄/
ſumit̃ viuere vſqȝ ad cẽtuȝ annos.ut.d.l.ij. ꝛ dicit qd̄
ad hoc vltimũ nõ ob.tex.in.d.§.q abſolutus. qa ille
tex.loqtur vbi nõ eſt neceſſaria cõſequẽtia que reſpõ.
nõ tollit.ar.qa nec ẽt in caſu nr̃o ꝯñtia erat neceſſaria
¶ Tñ adde ꝙ illud dictũ bar.ĩ.d.l.ſi ĩter foꝛtaſſe de
iure nõ ẽ vex.qꝛ ſi in terminis q̄õnis foꝛmate ꝑ Bar.
ſeu ĩ terminis illius.l.actoꝛ agat rei vẽdicatiõe ꝯ poſ/
ſidentem.ꝛ pꝛobet de ſuo dñio.ꝛ reus excipiat ꝙ iſta
res fuit matris ſue cuius ẽ hr̃ſ donata a marito ſuo cu
ius agens ẽ hr̃s ꝛ nõ tamẽ ꝓbet reus ꝙ maritus pre/
deceſſerit vel ꝙ pariter deceſſerit cũ vxoꝛe.ꝛ ſic ꝙ do/
nãs d̄ceſſerit in matrimonio.lȝ ꝓbet ꝙ maritus ꝛ vxoꝛ
ſint moꝛtui nõ dr̃ cõcludẽter ꝓbare exceptionẽ ſuaȝ ꝑ
d.l.ſi inter.ſed ita ẽ ꝙ vbi actor ꝓbat ſuam ĩtentioneȝ
clare ꝛ reus ꝓbet exceptionẽ.ꝛ nõ clare ꝛ nõ cõcludẽ
ter debet reus ſuccumbere.l.matrem.C.de pꝛoba.c.
auditis.de pꝛeſcrip.ꝛ clare ponit Bar. in.l. nõ ſolũ.
§.ſed vt pꝛobari in.ij.col.de no.ope.nũ.ꝛ ꝑ ꝯñs ac
toꝛ ꝛ reus nõ ſũt in pari cã ꝛ ita in caũ nr̃o ſi heres he
redis ĩſtituti ꝛ grauati ꝑ fideicõmiſſuȝ ſub ꝯditiõe ſi d̄
cederet ſine liberis agit ꝯ fideicõmiſſariũ bona poſſi/
dẽtem rei vẽdicatiõe vel petitiõe hr̃ditatis.ꝛ clare ꝓbaret d̄ do
minio ſuo illud ꝙ ſi expedit in petitiõe hereditatis ꝛ fideicom
miſſarius exciperet ꝙ ad euȝ ꝑtinẽt bona ex fideicõmiſſo eo qꝛ
ille hr̃s deceſſit ſine liberis.niſi clare hoc ꝓbet dȝ ſuccũbere.te/
nẽdũ eſt tamẽ mẽti dictũ bar.ꝑꝑ eius auctoꝛitatẽ.¶ Jteȝ circa
illud dictũ Bar.ĩ.d.l.in illa ad fi.adde ꝙ pe.de ancha.Jmo.
ꝛ Ro.ibi tenẽt cõtra Bar.qꝛ iſte tex.hoc non ꝓbar.vt pȝ ex.ſ̄.
dictis.Jmo.tamẽ in.c.ſuper his de accu.ꝛ Flo.ſan.Pe.in.l.
ij.ſ̄.de pꝛoba.tranſeunt ſimpliciter cum Bar. ſed q̄tum ad h̄
me remitto ad ea que dixi in.d.l.ĩ illa.

Si quis ita. Cõditio ſi ſine hr̃de deceſſerit ĩtelli/
git̃ ideſt ſine liberis.h.d.Uel ſic cõ/
ditio ĩ dubio ĩtelligi dȝ vt ſe habeat ad eẽ ꝛ nõ eẽ ꝛ alibi nõ re/
peritur ſm Dy.ꝛ Nicho.de nea.h̄.¶ No.ꝙ appellatio here/
dis[a] nõ trahit̃ ad quẽlibet hr̃dem.ſȝ ſolũ ad liberos: qd̄ ẽ ſpã/
le in caſu iſto ne alias fideicõmiſſũ redderet̃ inutile.vñ regula/
riter ẽ ſecus.vt.l.hr̃dis.ꝛ.l.ſciẽdum.ĩ.de v̄b.ſig.ꝛ late ꝑ bar.
ĩ.l.gallus.§.ẽt ſi parẽte.cum cõcoꝛdãtijs.ſ̄.de lib.ꝛ poſth. cõ
ditio enim exp̄ſſa ꝓut hic dȝ ĩtelligi:ut habeat ſe ad eẽ ꝛ nõ eẽ
alias nõ ẽ ꝓpꝛie ꝯditio.l.cũ ad pñs.ſ̄.ſi cer.pe.l. cũ in ſcdo.ſ̄.
de iniuſto teſta.¶ Sed dubitat h̄ Ang.an in cõditiõe de qua
h̄ compꝛehẽdat̃ nepos ex filia adeo ꝙ talis nepos faciat defi/
cere ꝯditionẽ huius fideicõmiſſi.ꝛ dicit ꝙ Bar.dubitauit d̄ h̄
ꝛ nihil decidit ꝛ ꝙ Ray.ẽt in hoc dubitauit.ſed dicit Ange.ꝙ
de hoc ẽ caſus in.l.i.C.de cõdi.inſer.certe iſtud nõ vr̃ hr̃e du/
bium per illã.l.ꝛ per.l.cognoſcere.§.liberũ.ĩ.de v̄bo. ſig. vbi
apparet talẽ nepotẽ cõpꝛehẽdi.Sȝ bñ ẽ dubiuȝ quãdo ĩ diſpo
ſitiõe aliqua facta ẽ mẽtio d̄ liberis maſculis an cõpꝛehẽdat̃ ne
pos ex filia femina.de quo vide no.ꝑ ſpe.ĩ ti.de locato.§. nũc
aliqua.v̄.cxlvi.cõcludentẽ ꝙ nõ.ar.l.i.ĩ.de iureiur.ꝛ illud di/
ctũ Spe.ſeqt̃ etiã Bal.in auc̃.ſi q̄s ruinas in fi.C.de ſac.ſanc.
ecc.vbi idẽ dicit ſi facta fuit mẽtio de filijs.ꝛ nepotibus maſcu
lis ꝛ cũ illo dicto ſpe.trãſit ẽt bal.in.l.ſȝ ſi hac.§.liberos .ſ̄. de
in ius voc.ꝛ idẽ no.Bal.ĩ.l.i.C.de cõdi.ĩſer.ꝛ ang.ĩ.d.l.ſed ſi
hac.§.q manumittit̃ cũ.§.ſeq.Et pau.de ca.in.d.l.gallus.§.
nũc d̄ lege.d̄ lib.ꝛ poſthu.Hoc idẽ ꝓbat Jo.an.ĩ addi.ſpe. in
ti.de teſta.ĩ rub.bñ facit qd̄ habet̃ ĩ.c.i.§.hoc aũt notãdũ ĩ ti.
q feu.dare poſ.alias enĩ ſequeret̃ ꝙ melioꝛis ꝯditiõis eſſet ne/
pos cuȝ filia quã ĩpa filia que eum p̄cedit ꝯ.l.ſi viua matre.C.
d̄ bonis mater.Foꝛtius dicit ſignãter Saly.ĩ auc̃.ſȝ ꝛ ſi quis.ĩ
fi.C.de ſecũ.nup.vȝ ꝙ ſi ĩ diſpoſitiõe aliq̄ ſit mẽtio de deſcẽdẽ
tibus ex ſuo coꝛpe nõ cõpꝛehẽdet̃ nepos ex filia ſua: quia dr̃ ex
alio coꝛpe deſcẽdens poſt̄q̄ d̄ſcẽdit ꝑ virilẽ ſexuȝ ita dicit ſe pu
tare.ar.l.xij.tab.in.v̄.cum eniȝ.C.d̄ legi.here.ſȝ hoc dictũ Sa
ly.nõ ẽ verũ qꝛ appel.filioꝛũ ex tuo coꝛpoꝛe natoꝛũ veniũt libe
ri.ꝛ ſic nepotes tui.ut ꝓbat tex.optimus ĩ.l.lutius lultima.ĩ v̄.
ex ſe natum.ꝛ iũcto.v̄.liberos.ꝛ ibi ad hoc põderat Ang. illũ
tex.ſ̄.de here.iſti.ꝛ ita ꝑ illum tex.voluit Bar.in.l.liberoꝛũ in
pe.col.ĩ.de v̄b.ſig.ꝛ appellatiõe liberoꝛũ cõſtat venire nepo/
tes.d.l.cognoſcere.ꝛ.d.l.i.ꝛ ꝯ opi.Saly.tenet Bal.ĩ.c.i.§.fi/
lia in fi.de ſucceſ.feu.allegat.d.l.i.de cõdi.ĩſer.que nõ pꝛobat
niſi.d.l.lutius.ita ẽt ꝯſuluit Bal.in conſilio incipiẽte quidam
teſtatoꝛ habẽs fratrem ſuum ꝛc̃.allegat no.per Bar. in.d.l.li/
beroꝛũ ꝛ hoc etiã firmat Bal.in.d.l.i.C.d̄ condi.inſer. ꝛ pe.d̄
anch.in repe.c.canonum ſtatuta de conſti.in v̄. tertio p̄ncipa/
liter.quia in ſtatutis ꝛc̃.nõ ob.tex.in.d.l.lege.xij. tabularum.
qꝛ ibi accipitur ius ſanguinis pꝛo iure agnationis.l.i.§.poſt ſu
os.ꝛ.l.ij.in p̄nc.de ſuis ꝛ legi.inſti.de le.agna.ſucceſ.§.i.ad h̄
ẽt bñ facit no.deciſio Bal.in.l.ij.ĩ.ij.col.C.d̄ iure emphy. vbi
voluit ꝙ ſi aliquibus nobilibus conceſſa eſt a p̄uato res in em/
phyteoſim pꝛo ĩpis ꝛ certis de ſua generatiõe cõpꝛehẽdit̃ etiã
nepos ex filia.licȝ aliud dicat eẽ in emphyteoſi eccleſiaſtica de
quo vide per eum.¶ Jn glo.ibi ꝛ eſt ſm hoc.ar.ꝛc̃. Hoc arg.
qd̄ ſumit glo.ex hoc tex.in feudo vel precario non videt̃ hic in
tex.bñ pꝛobari ſm imo.h̄ quia lȝ feuduȝ trãſiret ad extraneũ v̄
hr̃dem vaſalli nõ eẽt ſine vtilitate dñi.qa ꝑpetuum vaſalluȝ ha
bet.¶ Jtem licȝ p̄carium tranſiret ad heredẽ extraneuȝ nõ re/
ſultaret abſurdũ attẽto ꝙ p̄carium põt ad volũtatem concedẽ
tis reuocari.l.i.cũ ſi.ĩ.d̄ pꝛeca.Sȝ hic bñ fideicõmiſſuȝ eẽt qua
ſi ĩutile.niſi ĩtelligat̃ ſine herede.i.liberos hr̃dis.id̄ iac. de ra/
repꝛehendit hanc glo.per.d.l.heredes. Sed Dy. hic ꝛ in.d.

a ¶ Heredis. adde bar. ĩ.l. luti⁹.ff. d̄ leg. iij.cx.ꝛ bal.in l.ĩ ãnalib⁹.C. d̄ legi.old.cõ. ſil.xxi.icipien. thema tale eſt teſtator hȝ fra trẽ.ang.cõſil. lxxxv.icip.ca riſſime frater pe.d̄ anc.cõſi. cxxii. icipi. in xp̄i noĩe pꝛo ꝛ contra ꝛc̃.

b ¶ Ad extra neũ. add̄ doc. ĩ.c.ĩ preſentia de pꝛoba.

l. in cõtentionibus. ff. de ṽ. sig. tenet opi. glo. huius in feudo p c. i. de succes. feu. ⁊ p c. i. §. ⁊ si clientulus. de alie. feu. ¶ Addo glo. ⁊ ibi Bar. in. l. ēt. so. ma. ⁊ Cy. in. d. auc. s3 ⁊ si qs. ⁊ Bar. in. d. l. gall⁹. §. ēt si parente. ⁊ Bal. in. l. liberti. C. de ope. libe. ⁊ ibi Cy. ⁊ est bon⁹ tex. in. c. h. si de feu. fue. ꝯtro. ⁊ no. ēt Bal. in l. i. in. lxix. q. s. de re. diui. ⁊ ita se h3 cõis opi. Et p hoc iferť ſm Jmo. hic an si ꝯcedať emphiteosim alicui recipienti p se ⁊ heredibus veniant exnei. ⁊ dicit q si a priuato cõcediť itelligiť. õ exneis. q2 nõ erat inutilis dñõ cõcedēti ipa cõcessio. l3 cõprehēdat heredē exneum cũ dñs habiturus sit pensionē seu canonē. ergo ⁊c. d. l. heredes. S3 emphiteosi ecclesiastica dicit q bar. i d. l. gallus. §. i. iunctis no. p eũ. in. d. §. ēt si parēte. tenuit q nõ cõprehendanť exnei. l3 ſm Jmo. hoc pēdet ab illo articulo an emphiteosis ecclesiastica de sui natura sit trāsitoria ad exneos heredes de quo se remittit ad no. p se in. l. qõ diciť. de ṽ. oblig. ¶ Adde q ad dictā distinctionē in emphiteosi cõcessa a puato ⁊ cõcessa ab ecclesia facit expresse dictũ Spe. in. d. §. nũc aliqua. ṽ. cxiij. ⁊ Pau. de liaza. in cõmento. c. potuit. i h. de loca. ⁊ Bal. in. l. fi. in. vi. op. C. de heredi. ⁊ ibi Bal. approbat. arg. qõ ibi glo. nostra h sumit ex isto tex. arguēdo de feudo. ¶ Puto ēt verũ q in emphiteosi ecclesiastica decisio ista pendeat ab illo articulo an de sui natura transeat ad exneos p no. p Bar. i d. §. ēt cũ cõcordan. de quo dixi. in. l. ēt. s. so. ma. in precario āt vt dixi ſm Jmo. h nõ vř q glo. ista bñ dicat. q2 ratio sua nõ cõcludit in pcario. ⁊ ita residet Jmo. tñ in pcario aliter dicendu3 puto nā precariũ de sui natura nõ trāsit ad heredē recipientis seu rogantis. l. cũ precario. ff. de pca. ergo si in cõcessionē facta de pcario fiat mentio de herede d3 dici q cõprehēdať heres ēt exneus. sed itelligiť de primo hřde tm̃. pbať in. d. l. antiqtas. C. de vsufru. iuncta. l. stipulatio ista. §. si qs ita. ff. de ṽ. ob. p q iura hanc doctrinā tradit Bar. in. d. §. ēt si parente. nõ obstat qõ dictũ est in feudo. q2 rñde q feudũ de sui natura transit ad descendentes^a tm̃ vt in iuribus. s. alle. ⁊ hec pcedũt accipiēdo pcariu3 in neutro genere. Sed si querať de pcario in feminino genere illa est cõcessio q habeat similitudinē cũ cõcessione i emphiteosim: vt no. ⁊. q. ij. pcarie ⁊ habeť p totũ ti. ex. de preca. ⁊ per Bar. post glo. in glo. in. l. si finita. §. si de vectigalibus ad h. ff. de dā. infe. cũ cõcor. qs. s. dedi. iõ tũc dõm ē put dixi i ꝯtu ēphiteotico. ¶ Jn eadē ibi cũ saltē fisc⁹ si hřs. no. gl. q fisc⁹ occupās bõa vacātia vēit appellatõe hřdis q diť rap. singulr no. q2 ſm veritatē fiscus nõ vř esse hřs. l3 occupare bona. vt hř. i. l. i. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. bñ facit. l3 ipse nõ alleget id qõ hř i rubri. de acq. here. ⁊ in. l. postq̃. in pn. ff. vt leg. no. cau. ⁊ in. l. si deiussor obligati. §. fideiussor. ff. de fideius. ⁊ facit ſm eũ q si testator dicat qsqs mihi heres erit det ticio decē. q si ad fiscu3 velut ad vltimũ successorē transeũt bona d3 dare decē ticio. p quo allegat filiussa. §. ij. de leg. i. ⁊ que dicta fuerunt in. l. reuisare. s. eo. §. si fisco. Pau. de ca. ēt no. istā glo. ad hoc. s. qõ fiscus veniat^b appellatione heredis. nec ob. ſm eũ q no. per glo. in. l. inter eos. §. h. ff. de fideius. q2 rñdet q illud qõ ē vex qñ ad fiscũ veniũt bona viuentis. puta p ꝯfiscationē ⁊ pro ista glo. facit h3 eũ. q2 fiscus vocať in edicto pretoris i vltimo capite. ⁊ sic vř vocari eo iure quo alij succedunt ex pcedentibus capitibus p hoc ēt adducit. q2 fiscus h3 petitionē hřditatis qñ occupat bõa vacantia. allegat. l. itē veniunt. §. cũ aũt. ⁊ §. si vacantia. s. de peti. here. ⁊ qõ no. glo. post morā. C. de his q. vt indig. Adde q p ista glo. vř esse bonus tex. in. l. heredi licere. s. de euic. vbi appellatiõe heredis vel vniuersalis successoris cõprehendiť fiscus. ⁊ ita ēt tenet Bal. in repe. c. si př. in col. xviij. de testa. i vi. vbi p hoc allegat istā glo. ⁊ glo. cũ tex. in. l. nõ intelligiť. §. cu3 ex cā. ff. de iure fisci. ¶ Jn ea. glo. ibi s3 qd si religt ⁊c. no. ex gl. q filij exheredati faciunt deficere cõditionē sicut instituti. ⁊ sentit glo. ita esse ēt in terminis huius. §. s. qñ dictũ fuit si sine herede decesserit. l3 Bar. hic t3 ꝯtrium. q2 intelligiť sine hřde. i. sine liberis heredibus pter verbum heredē. sed glo. pcederet qñ nõ esset dictũ sine herede. sed sine liberis p tex. allegatũ i glo. ⁊ ita ēt cum Bar. trāsit Pau. de ca. Jmo. hic dicit q forte tutius est hic tenere glo. q2 de mēte huius tex. vř esse q pari sunt dicere si sine herede decesserit vel si decesserit sine liberis ⁊ i aliquibus partibus dř iuxta vulg. talē nõ hēre hřdem: qñ nõ habi beros. ⁊ cũ opi. glo. transit Raph. hic ⁊ Raph. ⁊ Jmo. in. s. cuz

qs allegato. in glo. sed ipsemet Jmol. in. l. qõ dř. ff. de ṽb. ob. in. x. col. in ṽ. circa ſm ⁊c. transit cũ opi. Bar. hic cũ qua ēt trāsit Bal. in. d. §. cũ qs. ⁊ p Bal. in. l. i. C. de cõdi. inser. ⁊ iste tex. in ṽ. ab intestato bonorum possessione ⁊c. inuit id qõ dř h p Bar. nec iste tex. in ṽbo de liberis. dicit q liberi q nõ sunt heredes faciũt deficere ꝯditionē hoc casu. vnde cũ ꝯtrarium fieri possit debeat recedi a ppria significatione verborũ. l. nõ aliter. de leg. iij. puto veriorē opi. Bar. ¶ Ultra alios dubitat Raph. cu. hic an iste tex. pcedat si dictu3 fuisset si decesserit sine hřde legitimo. ⁊ dicit videri dicendũ q nõ. q2 legitimus dř dupliciter. Primo mõ q vocatus est a lege siue ex testamento siue ab intestato. l. lege obuenire. ff. de ṽ. sig. ⁊ sic excludeť veniēs de iure ꝑtorio. allegat. l. i. cũ glo. C. si liber. impe. lib. x. q par. facit. Põt ēt accipi legitimo. i. successore ab intestato tm̃. vt accipit. in ti. de legi. her. ¶ Jtē põt intelligi. i. filio legitimo nato. dicit tñ q in hoc eēt periculoso3 iudicare. putarē esse vex q illa ṽba nõ intelliganť de liberis tm̃. ⁊ sic nõ haberet locũ iste tex. sed intelliganť in dubio de hřde successuro ab intestato. q2 vbi fit mētio in dispõne hõis hřde legitimo vř q intelligať de successuro. ⁊ nõ ex testõ. l. iij. §. de illo. ⁊ q ibi Bar. s. p socio. ⁊ iõ cũ cõditio ista isto casu h3 se ad esse ⁊ nõ esse nõ restringiť ad liberos qõ est no. ¶ Ultimo. qñ dicať qs decedere sine hřde in casibus in qbus accipimus verbũ herede pprie. vide per glo. ⁊ doc. in. l. pe. §. cũ aũt. C. eo. qua3 reputat singularē Ang. in. l. ergo. ff. de fideicõ. liber. ⁊ Pe. Ange. in. d. l. habere licere. de euictio.

i **Si fideicõmissaria.** [c]Fructus percepti nõ veniunt in restitutiõe fideicommissi: nisi de eis qs fuerit spāliter grauat⁹ vel nisi hřs fuerit in mora ꝯstitut⁹. cõputanť tñ regulariter i quartā trebellianica3. h. d. vsq3 ad. §. si legatũ ⁊ diuide vt hic per Bar. ¶ Jn tex. ibi hřditatis restitutionē. sec⁹ si nõ hřditas. s3 alia vniuersitas sub nomie collectiuo relicta sit p fideicõmissum q tũc fructus ēt percepti añ morā veniũt ēt restituendi fideicõmissario. l. iij. in pn. ſm primā lec. s. de fun. instru. ⁊. l. eqs. la ij. s. de vsur. ⁊ no. glo. in. l. in fideicõmis. in pn. in glo. magna. s. õ vsur. vñ si peculiũ: vel gregē p fideicõmissum religsset nõ haberet locũ iste tex. ¶ Jn tex. ibi nisi mora ⁊c. p hoc p3 q obligatio qua teneť hřs ad fideicõmissu3 pstandũ h3 naturā bonefidei obligationis. q2 in ea veniũt accessiones a tpe mortis. l3 in obligatiõib⁹ stricti iuris nõ veniāt nisi a tempore litis ꝯtestate. l. videam⁹ §. si actionē cũ seq. s. de vsur. facit. l. in minox. C. in qbus causis in integ. resti. nõ est neces. ¶ Jn tex. ibi hereditatis exponit Dy. q2 desinet eē heredita. per aditionē factā: vt no. in. l. i. §. veteres. ff. de acq. pos. bñ facit. l. sed si plures. §. si. de vul. ⁊ pu. ⁊ no. in. l. heres p seruu3. s. de acq. here. ⁊ declarat Bar. in. l. iij. in pn. ff. de bo. po. ti. generali. ¶ Jn tex. ibi accepto feruť. i. pcipiunť ex his rebus q nõ sũt habita postq̃ facta est hřditatis aditio. ¶ Jn glo. i. ibi. cõputat sibi in quartā istud qõ glo. dicit hřdem cõputare sibi in quartam fructus pceptos iudicio defuncti est vex si ipse heres velit. nā si nõ velit põt ex alijs rebus hereditarijs retinere quartam. l3 Raph. in. l. mulier. §. si heres. ff. eo. allegat. l. ita tñ. §. ex asse. ff. eo. al's incip. heres ex asse hoc tñ reprehēdit Jmo. in. d. §. si heres q2 sequereť qõ nihil eēt spāle in liberis primi gradus. q2 si ipsi velint sibi cõputare fructus in quartā sine dubio possũt. ⁊ tñ cõstat spāliter esse eis ꝯcessum q ipi possint i alijs rebus quartā retinere. preterea. ⁊ istud magis placet. q2 opi. Ray. vř esse cõtra tex. in. d. §. si heres. ⁊ cõtra l. nostrā. nec ob. d. §. ex asse. q2 ibi est spālis casus qñ grauamē legatorũ excedebat vires hereditatis vt ibi apparet ⁊ illũ casu3 tanq̃ spālem enumerat glo. ij. h.

[a] ¶ Ad descēdentes. adde Spe. ti. de loca. in. §. nunc aliq. ṽ. lxxvij.

[b] ¶ Fiscus venit. adde glo. ⁊ Bar. in. l. in ter eos. i. §. fi. ff. de fideius. Bald. in. l. iii. C. ad. legē fal. Bar. consilio pño. icipi. taliones de spoleto.

[c] ¶ Fideicommissa. de materia istius. l. vide diffusse p ꝯPe. de vbaldis. in. repe. c. Raynuci⁹. extra de testa.

¶ In ea.ibi.l.mulier ꝛ.l.pe.ꝛc.vbi fructus pceptos iudicio defuncti vltra quartā nō lucraẜ filia īstituta ſ3 cōputet sibi in dotē debitam ꝛ quā al's detraheret vt es alienu3 si fructus nō sufficerent ad dotē.satis tn̄ ēt videẜ filia heres tales fructus in dote3 cōputatos lucrari cū filia in dote dicaẜ habere titulū lucratiuu3: vt probat tex.no.ꝛ ibi bar.in.l.fi.§.si a socero.ī.que in frau.cre. ¶ In ea.ibi qn̄ negligentia fideicōmissarij ꝛc̄.sed an dicaẜ fideicōmissarius esse negligens si fuit diligens in faciendo heredē cōpelli adire nō aūt restituere adeo ꝙ hoc cāu fruct⁹ pcepti nō debēt restitui. dic ꝙ restitui nō debent ꝛ censetur negligēs vt pbat tex.in.l.ita tn̄.§.i.ī.eo.ꝛ hoc est singulare ꝭm Ang.ꝛ alios ibi.requiriẜ ergo ꝙ fideicōmissarius petat ꝙ heres restituat saltē v̄bo.ꝛ in hoc sit diligens vt hic per bar.ꝛ no.Cy.in.l.iubemus.C.eo. ¶ In ea.ibi ꝛ tūc cōputat sibi in quartā ꝛc̄.ꝭm Ja.de are.ꝛ Pe.vt refert Cy.in.d.l.iubemus tenent cōtrariu3 dicentes ꝙ de iure cautū nō reperiẜ heredē debere computare in quartā fructus nisi qn̄ pcepti sūt iudicio defuncti puta pendente die vel cōditione fideicōmis.l.mulier.§.si heres cū se.ī.eo.nō aūt qn̄ percepti sūt mora heredis nō soluentis.sed Imo.h̄ dicit ꝙ opi.glo.pōt saluari per istū tex.in v̄si.plane referendo ad omnia superiora.Itē q2 satis vr̄ restituere ex quo cōputat sibi ī quartā.q2 al's haberet tantumdē detrahere vt in simili dicit glo.in hac.l.§.fi.tamē ꝭm eum posset p cōcordia dici ꝙ hoc casu ppter morā ꝛ culpā hr̄dis nō possit heres imputare in quartā inuito fideicōmissario.ſ3 detrahet quartā de rebus hereditariis ꝛ sic loquatur opi.Ja.de ra.sed eo volēte ꝛ nō ꝯdicente sic.ꝛ ita loquiẜ h̄ glo.qd̄ satis placet ne al's dicamus eē in ptāte heredis p culpā ꝛ morā suā sibi detrahere ꝛ restituere quartā in fructibus inuito fideicōmissario attento ꝙ nō est in ptāte hr̄dis in qua re velit deducere quartā.sed arbitrio iudicis cōmittiẜ.vt no.Bar.ꝛ alij in.l.in quartā.ſ.ad.l.fal.dum tractant an in vna re possit deduci falcidia vel trebellianica.allegat.l.pōt cu3 si.ſ.de leg.i.tn̄ cū hac glo.nostra trāsit simpliciter By.h̄.ꝛ idē tenet glo.in.c.Raynucius in v̄.a tpe litis ꝯtestate.de testa.ꝛ glo.in.d.l.in fideicōmissi.in pn̄.ī glo.magna.ꝛ glo.ī.d.l.iubemus.ꝛ ibi Bal.in.iiij.col.p qua opi.ēt multū facit tex.in.d.c.Raynutius.tn̄ nō ē incōueniens eā limitari.vt dictū est:ne mora heredis sit sibi pficua.l.siue hr̄ditaria.ſ.de neg.gest.l.nō solum cū si.ſ.de noxa. ¶ In ea.ibi fallit in liberis pmi gradus ꝛc̄.Aduerte:q2 inquantū glo.dicit dictu3 superius p eā ēt in tertio cāu pcedere in liberis pmi gradus.vult apte ꝙ si est heres de liberis primi gradus fructus pceptos post morā suā nō cōputet in quarta3 ꝛ idem vr̄ velle glo.in.d.l.iubemus.sequitur istud h̄ Imo.qd̄ eēt valde no.ad ampliationē.d.l.iubemus.sed glo.in.d.c.Raynucius.in v̄bo a pte litis cōtestato que est a doc.magis cōiter approbata.ꝛ ēt Bal.in d.l.iubemus.in.iiij.col.tenet ꝯrium pōt cōcludere ꝙ inquantū d3 sibi heres ꝯputare vel si in alijs rebus detraheret quartā tenebiẜ dictos fructus pceptos a tpe more restituere fideicōmissario ne al's mora sua vel dolus suus sit sibi pficuus.ꝛ pro hac opi.est tex.in.l.postulante sticho.§.si in huius ibi si in mora nō intercesserit ꝛc̄.ꝛ ibi no.Bar.ī.eo.ꝛ tex.in.d.c.Raynutius.tn̄ ad tex.in.d.c.Raynutius posset rn̄deri put rn̄det Hosti.s.ꝙ ibi nō loqtur in fructib⁹ pceptis p liberos pmi gradus.sed in perceptis ab heredibus liberoru3 primi gradus.Saly.in.d.l.iubemus t3 ēt ꝙ illa lex locum nō habeat qn̄ liberi primi gradus fuerint in mora.ꝛ post morā fructus pceperunt nihil tn̄ allegat nisi ꝙ illa.l.hoc casu nō loquiẜ. ¶ Sed dubiū est vtrum d.l.iubemus.ꝛ id qd̄ dixit hec glo.nostra locū habeat nō solū qn̄ filius ē grauatus instituere fratri suo.ꝛ sic descendentibus testatoris.sed ēt qn̄ grauatus esset restituere extraneus.Cy.ibi ꝛ ēt Ray.tenet ꝙ nō habeat locu3: quando grauatus est restituere extraneo.q2 illa lex nō vr̄ loqui hoc cāu.ꝛ tex.ibi dicit ꝙ extēdi nō d3 ad alios casus ꝛ psonas.ꝛ idem tenet Frā.de rāpo.ibi ꝭm ꝙ refert Imo.in.l.qd̄ de bonis.§.ꝙ auus.ſ.ad.l.fal.sed Sali.in.d.l.iubemus contrarium tenet dicens ꝙ glo.ibi in sua distinctione ita sentit.Ita ēt vr̄ sentire glo.nostra indistincte loquens.ꝛ Bar.cū eo transit.p hoc facit.q2 ꝭm Sali.q2 maior est rō ꝙ fructus nō cōputenẜ in quartā liberis primi gradus ſ3 eos lucreẜ vltra quartam:qn̄ grauantur restituere extᵒneo magis q̄ qn̄ grauanẜ restituere descendentibus testatoris.Itē q2 dispositio illius.l.est inducta ī fauorem filij grauati nō in fauorē fratris sui qui grauatus erat restituere.preterea ꝭm Sali.ille tex.in pn̄.in v̄.filio pōt ad istū casum adaptari.na3 loqui vr̄ siue sit vnicus filius tm̄ siue plures.l3 istum scōm casum aptius ibi psequaẜ illa littera.imol.in d.§.qd̄ auus.dicit ēt posse rn̄deri ad.l.iubemus.in fi.du3 dixit tex.nō extendi vltra psonas ibi positas.nam d3 intelligi vltra liberos primi gradus.ꝛ dum dicit tex.nō debere extendi vltra casus ibi positos.s.in quibus p̄stari nō d3 cautio.nā extra illos p̄stabitur.vt sic referanẜ singula singulis put fit in.d.l.si ob negociū cū glo.C.de neg.gest.ꝛ hec vr̄ sibi rationabilior.l3 ꝭ3 eū nō sit sine dubitatiōe.ꝛ pptereа dicit tenendū illud qd̄ tibi magis placet.Tn̄ in puncto iuris vr̄ verior opi.Cy.ꝛ sequaciū.q2 Sali.nō vr̄ bene ponderasse tex.in.d.l.iubemus.in pn̄.in.v̄si.filio.nā loquiẜ ille tex.qn̄ vel vnus filius vel plures fuerint instituti.tn̄ tex.semper loquiẜ qn̄ institut⁹ nō fuit grauatus restituere fratri suo potuit enim eē ꝙ testator plures filios habebat.tn̄ vnū tm̄ hr̄dē instituit ꝛ alijs iure legati vel fideicōmissi religt.p ut illo tēpore facere poterat.ꝛ filiū institutū grauauit fratri vel fratribus suis restituere.ꝛ ēt responsio data per imo.ad illa3.l.fi.nō est sine magna violentia ad illū tex.nō ob.ꝙ videaẜ maior rō in extraneo:q2 pōt rn̄deri vt sentit Ray.in.d.l.iubemus v3 ꝙ impator ꝯsiderauit ꝙ qn̄ filius grauaẜ restituere fratri ad cōmodum fructuū.nō ita d3 inter eos ꝯsiderari.q2 maior fides quo ad testatorē vr̄ seruari qn̄ filius restituit alteri filio testatoris q̄ extraneo.ꝛ det tn̄ modicū qd ipsorū fructuū voluit lex in quarta fratris ꝯputari:nec inter eos suboriеẜ discordia q̄ facillime inter eos asprima nasciẜ.allegat.l.l.cū op3.post medium ibi pax ante.§.cū aūt.C.de bo.q̄ lib.§.ingratitudine.in auc̄.de nup.ꝛ hanc discordiā magis laborat lex sedare.l.cum pater §.dulcissimis.de leg.ij.vel rn̄de ꝙ ex idēptitate vel maioritate rōnis voluit imperator.l.illam extendi.vt ibi p3.in fi.extensio enim ad alios casus regulariter nō fit ex idēptitate nisi ex maioritate rōnis.l.illud cū vul.ſ.ad.l.acq.Itē p ampliatione illius l.vide singulariter Ang.in.l.scribit cellsus.al's incipit cellsus.ī.eo vbi voluit ꝙ dispositio illius.l.cellsus.que singularis est volens ꝙ si patrimonium testatoris clade aliqua diminutū sit heres nō lucreẜ fructus pceptos ēt iudicio testatoris.nā ꝭ3 Ang.id nō habebit locu3 in liberis primi gradus per.d.l.iubemus Imo.tamē in.d.l.scribit cellsus.dicit ꝙ illa.l.iubemus hoc nō dicit in casu nostro.sed dic ꝙ dictum Ange.fuit prius dictum Bar.in.l.balista.ī.eo.cū se.q̄uis Raph.ibi dicat ꝙ Bar.sine l.log vr̄.Ang.in.l.postulāte.§.sed in huius.ī.eodē tenet ide3 ꝙ tenuit in.d.l.scribit.p.d.§.sed ī huius.ꝛ cū Ang.trāsit simpliciter imo.teneo opi.Bar.maxime p.d.§.ſ3 in huius.v̄.sed q2.Addit ēt Bar.hic ꝙ.d.l.iubem⁹ nō h3 locū in parentibus institutis ꝛ grauatis p fideicōmissu3:vt hic p eū.ꝛ in.l.filiusfa.per illū tex.ſ.ti.ij.ꝛ pbaẜ in.d.l.iubemus.in fi.ꝛ ibi Sali.hoc tenet.ꝛ est cōis opi.ꝛ an illa.l.iubemus locū habeat in filio naturali t3 Ang.ibi ꝙ nō ꝛ dixi.ſ.l.pxima.§.si qs rogatus.ꝛ an d.l.iubemus inquantū dicit testatorem nō posse disponere ꝙ liberis primi gradus cōputenẜ fructus in quartā sit hodie correcta per auc̄.sed cū testator.C.d.l.fal.sunt opi.ibi inter Cy.ꝛ Bal.ꝛ Sali.ꝛ ponit Raph.hic aligd.ꝛ in.l.coheredi.§.cū filie.ſ.de vul.ꝛ pu.tetigit in.l.marcellus.ī pn̄.ſ.e. ¶ In ea glo.ibi.§.si cōditiōi plures denẜ solutiōes ibi.tn̄ doc.magis cōiter illā tenent v3 ꝙ ille tex.hodie sit correctus.q2 loquiẜ in debito iure nature in quo nō imputāẜ fructus hodie.l.scimus.v̄si.repletionē.C.de iof.tes.de quo ēt ibi plene p doc.ꝛ glo.ꝛ p doc.d.l.filiū.C.fami.her.p.d.l.iubemus.ꝛ p cano.in.d.c.Raynutius.sup glo.pe.Subdebat tn̄ singulr̄ Ja.bu.ī.d.l.iubemus.

ꝙ in debito iure nature ⁊ ēt in trebellianica quo ad liberos pri mi gradus ꝯputanť fructus ꝑcepti tpe mortis testatoris.ſ3 se- cus in postea ꝑceptis.⁊ ita intelligebat.d.℣.repletionē.⁊.l.iu- bemus qđ dictū reprehendit hic Imo.qm̄ videtur ſm eū ꝯtra mentē dictorū iuriū que nouerūt trebellianicam.⁊ legitimā da ri filijs in alijs rebus ꝙ in fructibus quasi hoc eis sit fauorabi- lius.que ratio est vniformis ēt ad fructus extantes.¶Adde ꝙ no.Ang.in.d.l.centurio.ſ.de vulg.⁊ pu.⁊ in.l.papinia.§.vn̄ si qs.ſ.de inoffi.tes.secus est opi.Ja.bu.¶Et idē videť de mē te Cy.⁊ clarius Bal.in.d.l.scimus.in pn̄.⁊ plus signanter di- cit ibi Bal.qđ idē erit in fructibus pendētibus tpe mortis testa toris ꝙ vř veri⁹.nā si trebellianica.⁊ legitīa debeť filijs ex reb⁹ sue.hr̄ditatis.d.l.iubem⁹.⁊.d.§.repletiōe ⁊ appellatiōe rerū ꝯphēdūť fructus⁹.ar.l.rei appellatio.ĵ.de ℣.si.⁊.l.i.ſ.si cer. pe.ergo cōputari debent in legitima ⁊ trebellianica fructus q erāt ꝑcepti tpe mortis defuncti vel ēt pendentes.quo casu cen senť ēt esse pars rerum hereditariaꝝ.l.in.l.fal.placuit.ſ.ti.ij.⁊ l.fructus pendētes.ſ.de rei ven.⁊ sic vř ꝙ iudex tales fructus ꝓ legitima ⁊ trebellianica filio assignare possit cū arbitrio iudi cis relinquať ī.q̄ re debeat q̄rta assignari.vt fuit dictū.ſ.ita pu- to tenendū ꝙuis Imo.in.d.l.centurio.in q̄rta debita iure na- ture teneat opi.quā ipe tenet h̄ ⁊c̄.Et ex his no.inferť ꝙ l3 hic tradať ꝓ regula fructus nō debere restitui fideicōmissario.tn̄ hic fallit ī fructib⁹ ꝑceptis tpe mortis testatoris.q: censenť res hereditarie ꝓut reliquū patrimoniū vt dixi.ſ.hoc in specie fir- mat Ang.⁊ Imo.in.d.l.centurio reprehendentes Bar.ibi q in.ij.col.in discursu videť ꝯtrū dicere.dū allegat.d.l.iubemus. ⁊ pro ista opi.Ang.hic vř eē tex.in ℣bo quotiens.dū tex.dicit ꝙ fuit hr̄ditatis ⁊c̄.subaudiēdo ⁊ exponendo.s.ꝙ tpe mortis ꝓut facit Bar.h̄ in fi.⁊ idē dicendū est in fructibus satis seu pē dentibus tpe mortis testatoris p ea q̄ dixi.ſ.allegando Bal.ī d.l.scimus.qđ expresse firmat Sali.in.d.l.iubemus.allegat.d. l.in.l.falcidia placuit.ſ.ad.l.fal.ꝓ hoc facit.q: si fructus ꝑce- pti hereditate iacente restitui debent ita fructus qui pendentes erant tpe mortis.hoc ēt vř tenere Pau.de cast.hic qui dicit ꝙ rō ꝑpter quā in fideicōmiss vniuersali nō veniūt fructus[b] po- niť hic.in ver.quotiens.s.q: nō veniunt nisi bona hr̄ditaria.s3 fructus ꝑcepti per herdē nō dicūť hereditarij s3 hr̄dis q: eius cura ⁊ diligentia sūt ꝑcepti ex quo dicit inferri ꝙ ista.l.nō ꝓce dit in fructibus q tpe mortis testatoris erāt sati cū illi sint pars fundi.vt.d.l.fruct⁹.⁊ dicunť res hr̄ditarie.vt alie res.S3 imo. in.d.l.centurio in fructibus ꝑceptis tpe mortis testatoris fateť verā eē opi.Ang.s.ꝙ restituanť fideicōmissario deducta trebel lianica de eis sicut de alijs rebus sed in fructibus a testatore sa- tis.sed nondū ꝑceptis tpe mortis testatoris dubitat.tandē di- cit se putare ꝙ nō veniant restituendi fideicōmissario.sed bene cōputanť in quartā heredibus q nō sūt de liberis ꝑmi gradus per regulā huius.l.tn̄ verius nō puto ꝙ fructus ēt sati a testa- tore pendētes tpe mortis debeant restitui per predicta.ꝓ quo bn̄ faciunt no.singulariter p Ja.de are.⁊ Bal.in.l.si qs bono rū.de le.i.cū cōcor.quas ibi dedi dū allegant.d.l.in lege falci- dia placuit.¶Dicit ēt iuxta predicta signanter Raph.hic ⁊ ī d.l.coheredi.§.cū filie ꝙ l3 fructus nō cōputentur in legitima debita iure nature.vt est dictū.tn̄ si testator expresse grauat fili um per fideicōmissum.vt restituat totā hereditatē post mortem seu certū tp̄s absq3 deductione legitime.⁊ sic grauat eū ad re- stituendū ēt legitimā ꝙ si filius ante tp̄s restituendi fideicōmis si ꝑcepti tot fructus ex hereditate q equiualebant ad legitimā tenebiť ꝯputare illos fructus in legitimā.⁊ nō poterit legitimā aliter deducere ex alijs reb⁹ hr̄ditarijs.mouetur p id qđ voluit glo.no.in.d.§.cū filie.in ℣bo tenebunť.in fi.q̄ vult ꝙ graua- men iniunctū heredi de bonis ꝓprijs hr̄dis valet si grauatus tantūdem ꝑcepit ex fructibus bonoꝝ testatoris.⁊ fundat se il- la glo.per.l.filiusfa.§.apud marcellū.de leg.i.ergo eadē rōne vel maiori si filius ꝑcepit tot fruct⁹ ex bonis testatoris qui ascē- dunt ad legitimā d3 posse grauari in legitima q̄ nō est debita fi lio sed quasi debita.iuxta no.p glo.i.l.iij.C.de iur.⁊ fac.igno. ¶Preterea ſm eū testator pōt grauare filiū vel aliu3 heredē. vt id qđ testator ipsi heredi debeat alteri post mortem ipsi⁹ he- redis det si tm̄ ex fructibus ante mortem sua3 ꝑcipiat heres ꝙ- tū erat illud debitū.l.cū pater.§.ticio.de leg.ij.eade3 rōne idē debet dici in legitima:vt ibi plenius per eū.sed in hoc nō puto tutū esse stare cū eo q: filius d3 habere pure le gitimā in ꝓprietate cū vsufructu.⁊ sic fructus qui per- cipiunť ex legitima debent esse filij vna cū legitima:vt ē casus in.§.ꝓhibemus.i auc̄.de triente.⁊ semis.⁊ sic hr̄e dn̄t legitimā ⁊ eius fructus:vt ēt diciť in hac glo. ad fi.qđ nō eēt si diceremus ꝙ sufficeret eū ꝑcepisse le gitimā in fructibus per eū ꝑceptis.⁊ p hoc colligiť re sponsio ad allegata in cōtrarium.Preterea de legiti- ma oē grauamē d3 reijci ⁊ illā pure habere d3.l.qm̄ in prioribus.C.de inoffi.test.¶Itē testator nō pōt ꝓui dere ꝙ filij teneanť sibi cōputare fructus in trebellia- nicā multominus in legitimā.d.l.iubemus.⁊ hoc vř esse de mēte Bar.⁊ alioꝝ.d.l.papinianus.§.vn̄ si qs inquantū tenet ꝙ ille tex.q loquiť in terminis in qui- bus loquiť Raph.sit hodie correctus per.d.§.reple tionē.¶Ad allegata in cōtrariū vltra supradicta pos set responderi ꝙ ibi hr̄s poterat repudiando heredi- tatē cōseq debitū suū vel restituere rē suā.s3 filius non pōt restituere legitimā si vult repudiare hereditatem. vt no.Bar.in.l.q: poterat.ſ.eo.iō in casu nostro nō d3 imputari filio si adiuit hr̄ditatem:vt in casibus alle gatis per Raph.tn̄ ꝓcedat id qđ dicit Bar.in.d.l.q: poterat vt dictū fuit ibi.¶In ea.ibi ⁊ hec de trebellia nica ⁊c̄.adde q̄rtum casum extra glo.quē ponit Cy. post Pe.in.d.l.iubemus.⁊ Bar.hic ⁊ Bal.ī.d.l.ita tn̄.§.i.ĵ.eo.v3 qn̄ fructus ꝑcepti sūt hereditate iacēte vel ēt post aditā hereditate3 hr̄de vel fideicōmissario nō existente in mora seu negligentia:vt q: fideicōmis- sarius sit abn̄s.quo casu ꝯcludūt dicti doc.⁊ ēt Sali. in.d.l.iubemus fructus nō esse cōputandos in trebel lianicā restituendo p heredē q nō fuit in mora adeun di.allegat.l.mulier.§.si heres a cōtrario sensu.ĵ.eo.⁊ d.l.ita tn̄.§.i.cū glo.in ℣.ante aditā a cōtrario sensu: Nā ibi innuit glo.ꝙ restituanť fructus p herede3.q: heres suspecta3 dicit hereditatē ergo a ꝯtrario sensu. secus si nō dicit suspectā hereditatem q: nō restitueret fructus ꝑceptos ante aditā hereditatē.⁊ innuit ibi tex. satis clare ꝙ fructus ꝑcepti post aditā hr̄ditatē nō re stituunť si hr̄s nō fuit in mora tn̄ l3 predicta ꝓcedant in fructibus ꝑceptis ante aditā hereditatē.q: illa ve- niunt semp fideicōmissario restituendi.vt firmat glo. in.l.fideicōmissi.in prin.ſ.de vsu.in ℣.nō lucrū.⁊ gl. hic in ℣bo accepto feruntur.⁊ Dy.Ang.⁊ Imo.⁊ Ra pha.hic ⁊ Ang.⁊ Imo.in.d.l.ita tn̄.§.i.⁊ Bal.ī.d. l.iubemus.circa.iij.col.⁊ Pau.de ca.in.l.si qs bono rum.de.le.i.⁊ Fulg.⁊ Pau.de ca.in.l.precibus.ī fi. C.de impube.⁊ maxime p.d.l.ita tn̄.§.i.in fi.vbi tex. nō se fundat ꝙ hr̄s fuit coactus adire.s3 ex eo ꝙ fue- runt ꝑcepti fructus ante aditā hr̄ditatē.preterea fru- ctus ꝑcepti hr̄ditate iacente fuerunt acq̄siti hr̄ditati. l.qđ seruus.de le.ij.ergo ēt hr̄ditarij dn̄t restitui fidei- cōmissario.ita ēt vř tenere Pau.de ca.hic ī ℣.quoti ens p istum tex.exponēdo:vt dixi sup tex.qn̄ aūt fue runt ꝑcepti post aditā hereditatē nō interueniēte mo ra vel negligentia alterius.l3 Bar.⁊ doc.cōiter tene- ant tales fructus cedere lucro heredis.tn̄ glo.in.d.l. fideicōmissi quā ipsi nō allegant vř cōtrariū tenere p d.l.postulante.§.i.ĵ.eo.S3 certe ille tex.nō ꝓbat.vt ibi.Et h̄ dicit Ang.ideo in casu.d.l.postulante resti- tuit nō aūt retinet hr̄s pensiōes.q: nōdū erāt ꝑcepte al's secus ⁊c̄.¶Successiue inquantū h̄ diciť regulari ter fructus cōputari inquantū limitat notanť Raph. nisi testator expresse disposuisset ꝙ heres detraheret quartā:vt q: rogauit eū restituere retenta quarta:na3 tūc fructus nō ꝯputanť in quartā sicut nec prelegata. allegat in.l.ticia.ſ.ad.l.fal.sed illa.l.pōt aliter ⁊ me- lius induci vt ibi p Bar.in fi.dū dicit ꝙ hec ℣ba gra uo te vt restituas retēta quarta:intelliguntur.s.hr̄ditas quas iussi te restituere per fideicōmissum:vt ꝓbat ille tex.inducēdo vt ibi p Bar.ergo si intelligiť testatorē

[a] ¶Fructus. adde Bar.in l.ait pretor.ff.de iureiur.Bar. in.l.iij.in.§.si qs tabulis.ff. ad sille.

[b] ¶Fructus nō veniūt.ad de Spe.ti.de teste.in.§.i.℣. an fructus.

sentire de quarta hr̄ditatis.⁊ isti fructus pcepti post
aditaȝ hereditatē nō sūt hereditatis:vt hic in ꝟ.quo
tiens.⁊ dictū est.s̄.ergo fructus in quartā talē nō cō/
putanť.qđ est bn̄ no.¶Subsequēter Ang.hic dedit
septē sallentias ad regulā hic positā q̄ hȝ ꝙ fruct⁹ nō
veniunt in restitutiōe fideicōmissi.q̄ oēs colliguntť ex
glo.hic in ꝟbo cepto feruntť p̄ter duas.pma est qn̄ qs
esset grauatus restituere filio suo qcqd ex hereditate
ꝓuenit:vt.l.cū filio.ī fi.ſm lec.Ja.de are.⁊ ibi hoc sen
tit Bar.s̄.de leg.i.⁊ idē tenet Imol.h̄ ⁊ ī.l.balista.ī.
eo.⁊ hoc modo limitať.l.qđ bis ꝟbis.s̄.de le.i.ī p̄n.
¶Scd̄a est fallentia in fetibus gregis q subrogantť in
locū pecoꝝ mortuoꝝ.nā tunc sicut debebant que sūt
mortua restitui si viuerent:ita restituentť isti fetus sub
rogati.allegat.l.deducta.§.hr̄ditatē.ī.eo.dic vt ibi.
pōt addi alia tertia.s.qn̄ clare aliqua eēt diminuta he
reditas:vt est cāus singularis.in.l.celsus scribit.ī.eo.
de quo fuit incidenter dictū.s̄.¶Fallit ēt in partu an
cillaruȝ.vt est tex.in.l.mulier.§.sed enim cū seq.ī.eo.
aliq̄s alias fallentias collige ex no.p Bar.hic.¶In
ea.ibi ergo repletionē ⁊c̄.de h̄ an fructus cōputentť in
legitimā vltra no.h̄ p glo.dixi.ī.dū retuli illud dictuȝ
Ja.bu.in.d.l.iubemus.Sed de vno q̄ro an sicut ho
die fructus nō cōputanť in legitimam[a] debitā descen/
dentibus:vt hic est glo.an idē erit in legitima debita
descendentibus nō memini me in specie legisse hoc ta
ctū per aliū q̄ p Bal.in repe.c.si pater circa pe.colū.
de test.in vi.⁊ dicit ꝙ nō.⁊ allegat filiusfa.s̄.ad.l.fal.
qđ dictū est no.q: tex.in.d.l.filius loquiť ꝓprie ī falci
dia nō in legitima.facit qđ no.Bar.h̄ dū allegat.d.l.
filius.ꝓ ip̄o ēt adduci pōt q: tex.in.d.§.repletionem
solū loquiť in legitima filij seu descendentiuȝ.ergo in
ascendentib⁹ remanent incorrecta iura antiqua volen
tia ꝙ fructus indistincte īputentť in legitimā.d.l.pa/
pinianus.§.vn̄ si qs.facit cū hoc rō posita ī.d.l.scri/
pto.in fi.ī.vn̄ libe.¶In ea.ibi posita sati nō.⁊ rō dif
ferentie q̄re fructus sati post mortē testatoris nō cōpu
tentur in falcidiā.sed in trebellianicam sic pōt esse ſm
Imo.q: heres dȝ habere falcidiā de rebus heredita/
rijs que inueniuntť tempore mortis attentis verbis fal
cidie.secus est ī quarta trebel.attentis verbis senatus/
cōsulti trebelliāi.¶Posset ēt adduci alia rō que col/
ligitur ex no.per Bar.in.l.in q̄rtā.s̄.ti.ij.circa.iij.vel.
iiij.col.in.ꝟ.i.quero q̄ sit rō ⁊c̄.⁊ qualiter fructus ī fal
cidia ꝯputentť.ponit ēt Cy.ī.d.l.iubemus.¶In ea.
ibi vbi aūt pcipit ⁊c̄.Ex hoc appet ꝙ glo.ꝓxima su/
pra locuta de fructibus pceptis ex predijs nō legatis.
hic autem quando ex predijs legatis tamen inquan/
tum glo.hic distinguit an fructus ex re legata sint per
cepti mora non restituentis vel negligentia non pe/
tentis reprobare p Bar.⁊ oēs hic.⁊ per Cy.⁊ alios ī
d.l.iubem⁹.⁊ bene vt hic ⁊ ibi p eos.¶Addit tamē
vnū circa hoc Imo.s.ꝙ ex re legata hr̄s fructus iudi/
cio testatoris pcepit q̄uis nō veniāt restituendi.tn̄ nō
cōputāť in falcidiā.⁊ ita ꝓprie loqť.l.de bonis.§.fru
ctus allegata.in glo.Et subdit ꝙ Ja.de raue.⁊ Cy.ī
d.l.iubemus.videnť hoc intelligere indifferenter.vt
sic oēs tales fructus cōputentť in falcidiā[b] ēt quo ad
oēs legatarios sed glo.in.d.§.fructus.vr̄ hoc intelli/
gere veꝝ qn̄ fructus erāt sati tpe mortis.⁊ hoc putat
Imo.fortasse esse veri⁹.nā al's cū tales fructus nō fuis
sent res hereditarie inspecto tpe mortis nō debēt im/
putari in falcidiā.l.in q̄titate.s̄.ad.l.fal.⁊ dictū fuit
s̄.ꝓxime.Sed in hoc dic ꝙ verior est opi.Cy.quā sit
opi.d.glo.q: fructus pcepti ex re legata de qbus loq/
mur ꝯputanť in falcidiā ēt quo ad oēs legatarios.nō
solū quo ad illū legatariū ex cui⁹ re legata pcepti sūt
q̄uis sati nō essent tpe mortis.l.in ꝟbo efficient.s̄.ti.
iij.⁊ in.l.paulus.§.i.eo.ti.Nō ob.d.l.in q̄titate.q: il
la ꝓcedit in fructibus pceptis ex rebus nō legatis.nō
aūt in fructibus pceptis iudicio testatoris ex rebus le

a ¶In legiti/
mā.adde bal.
in auc̄.nouissi
ma.in.i.colū.
C.de inof.tes.
Bal.in.l.nō ē
C.fami.herci.
Pau.de ca.
cōsilio.cxij.
b ¶In falci/
diā.adde doc.
in.l.coheredi
in.§.cū filie.de
vulg.⁊ pupil.
Ange.in.l.qđ
de bonis ī.§.
qđ auus.ad le
gē falci.
c ¶Mente.
adde.l.si qs fi
lium.C.de li
be.prete.

gatis:vt ibi in glo.⁊ hanc opi.quam teneo sequituť etiam bar.
⁊ alij communiter in.d.§.fructus.⁊ idem fuit de mente[c] Bar.
in.d.l.ita tn̄.§.ex asse.in pe.oppo.iuncto tex.ī.eo.⁊ ibi ad hoc
illa verba Bar.pōderat Imol.vbi se correxit tenēdo opi.bar.
per.d.§.fructus q indistincte loquiť.¶Addatis ēt ad istā gl.
Imo.hic ꝙ si fruct⁹ rei legate pcipiuntť iudicio testatoris.vt q:
legatū est puꝝ.dicendū est ꝙ si q̄ritur de fructibus de re legata
pceptis iacente hr̄ditate.⁊ querať an cōputentť in falcidiā pen
det ab illo dubio.s.an veniāt restituendi legatario de quo per
glo.in.l.qđ seruus.de le.ij.⁊ per Bar.in.l.seruo legato.in p̄n.
de leg.i.Et si sequamur opi.tenentiū ꝙ nō veniant restituēdi
nō vr̄ qđ cōputentť in falcidiā:nisi fuissēt sati tpe mortis.Si aūt
tenemus opi.tenentiū ꝙ veniant restituendi tūc nō debent cō/
putari in falcidiā nisi forte quo ad ipsum legatariū.ar.l.nēsen/
nius.in p̄n.cū ibi no.s̄.ti.ij.Imol.in fructib⁹ ex re pure legata
pceptis post aditā hr̄ditatē nō discrepat a Bar.⁊ alijs hic ⁊c̄
¶Adde ad id qđ ipse dicit de fructib⁹ pceptis iacente hr̄dita/
te pure ex re legata ꝙ magis cōis opi.esse vr̄ ꝙ nō veniant resti
tuendi:vt no.glo.in.l.herēnius.⁊ in.l.eqs.s̄.de vsur.⁊ glo.in
l.fi.quā ibi sequiť Pe.⁊ Cy.Bal.⁊ Sali.C.de vsu.⁊ fru.le.cū
ꝯcordantijs quas dedi in.l.si tibi hō.§.cū seruus.s̄.de le.i.vbi
hūc articulū examinaui.tn̄ p hoc nō vr̄ inferri veꝝ esset qđ dicit
Imo.dicēs ꝙ tūc sequiť qn̄ nō cōputanť in falcidiā.nisi eēt tē/
pore mortis.⁊ qđ istud nō inferať pȝ p id qđ habeť in.d.l.fru/
ctus.vbi fructus pcepti iudicio testatoris ex reb⁹ legatis nō ve
niūt restituendi.⁊ tn̄ cōputanť in quartā.tn̄ soluendo ꝯriuȝ po
tes dicere ꝙ habemus regulā ꝙ fructus pcepti seu acq̄siti post
mortē testatoris nō cōputanť in quartā.l.ī rōne la.ij.in p̄n.⁊.l.
in q̄titate.in p̄n.s̄.ti.ij.¶Hoc fallit qn̄ recipiuntť iudicio testa
toris ex re legata.s.in diē vel sub ꝯditione.ergo qn̄ res est pure
legata cū tūc nō pcipientť iudicio testatoris fruct⁹ q nō veniūt
restituendi legatario nō debent ꝯputari in falcidiā.q: sum⁹ sub
d.regula.dū tn̄ Imo.dicit tales fructus pceptos iacente hr̄di/
tate debere imputari si sint sati tpe mortis in re legata pure.nō
placet mihi hoc dictū suū.q: fructus sati tpe mortis debent re/
stitui legatario.cuius ꝯriuȝ sentit Imo.⁊ nō bene vt firmat Ja.
de are.Bal.⁊ Raph.Pau.de ca.in.l.si qs bonorū.de leg.i.⁊
Bal.in.l.i.⁊.C.de vsu.⁊ fru.le.per.d.l.fructus pēdentes.⁊ p
d.l.fal.placuit.bene fateor ꝙ q̄tum ad ipsum legatariū dici pōt
ꝙ fructus pcepti ex re ipsa legata sibi ꝯputanť hr̄di in falcidiā
ar.d.l.nēsennius.in p̄n.⁊ no.Cy.in.d.l.iubemus.satis enim
sibi legatario restituit si ꝯpensat in quartam.vt dicit glo.in hac
l.§.fi.que ratio cessat quo ad legatarios.

Si legatum. Rogatus portionē hereditatis re/
stituere nō teneť.qđ capit iure p̄ui/
legiati a coheredib⁹ restituere:sȝ solū qđ capit iure hereditario
a seipso.hoc dicit ſm itellectū Bar.⁊ Ang.Uel sic ſm itellectū
Dy.Ray.⁊ Imo.Rogatus partē hr̄ditatis restituere sibi ī q̄r
tam:cōputat portionem hereditariā in quartā prelegatā nō āt
qđ capit a coherede.hoc dicit.¶Et de hac materia huius.§.
fuit dictū in.l.marcellus.§.qdā liberi.s̄.eo.tn̄ huic littere forti
ter ob.tex.in.l.cū q.§.pe.de his q.vt indig.cui respondere po
tes:vt ibi p Bar.vel aliter vltra eū potes rn̄dere ſm Imol.ex
qua responsione ꝯprehendeť intellectus huius.§.s.ꝙ si heres
in casu huius.§.aliunde haberet quartā trebellianicā.puta in
fructibus pceptis vel alia re tūc ēt ꝓ portiōe hereditaria nō re
stitueret heres fideicōmissario aliqd de nudo p̄legato.⁊ sic cō/
cordat iste tex.cū.§.pe.⁊ ēt si ista portio hereditaria fundi pre/
legati excederet trebellianicā nihil restitueret de fundo ipsi fi/
deicōmissario.sȝ qn̄ nō haberet trebellianicā aliunde tūc partē
prelegati quā habet iure hereditario bn̄ ꝯputat in trebellianicā
sed hoc mō vr̄ fideicōmissario restituere.⁊ ita intelligať iste tex.
ſm Imo.dicentē ꝙ hūc intellectū exp̄sse approbauit glo.ī.d.
l.cū pr̄.in p̄n.in ꝟbo habiturā.de leg.ij.⁊ ꝙ est de mente glo.
in.l.ticia.s̄.ti.ij.⁊ glo.in.l.cū virum.C.de fideicō.⁊ de mente
Dyn.⁊ Ray.hic tn̄ iste intellectus.vt mihi vr̄ diuinat ⁊ violat
istuȝ tex.Nā pone ꝙ portio hr̄ditaria predij prelegati excedat
trebellianicā sequereť ꝙ nihil restitueret fideicōmissario preter
q̄ quarta quam remittere diciť:vt hic in glo.⁊ tamen ꝟba litte
re sonant hic apte ꝙ tota portio hereditaria restituāť fideicō/
missario.vn̄ ipsemet Imol.in.d.l.ticia.tenet cōtrariuȝ eius qđ

ipsemet tenuit hic ⁊ fatet̃ et ipse q̃ glo.i d.§.inuit q̃ si ista por/
tio hereditarie fundi prelegati excederet trebellianicã deberet
restitui fideicõmissario id in quo excederet.¶ In glo.in versi.
cadit in fi.hec glo.bm Imo.⁊ Ro.hic reputat̃ singularis i quã
tum vult q̃ in casu.d.§.cũ polidius.allegati.in glo.trebelliani
ca nõ veniat detrahenda p institutũ exquo Bal.in.l.post mor
tem.C.de fideicõmis.⁊ in.l.iubemus.i.v.col.C.eo.ti.⁊ in rub.
C.de reuo.his que in frau.credi.in fi.no.dicit q̃ vbicũqz appa
ret aliquẽ fuisse institutũ nõ ad vtilitatẽ ipsius.sz alterius cui te
stator puidere voluit ⁊ cui rogauit hereditatẽ restituere.nõ po
terit heres trebellianicã detrahere exemplũ colligitur in casu
d.§.cũ polidius.⁊ dicit ita tenuisse Dy.in additio.suis.i.d.§.
cũ polidius.⁊ no.et Imo.in.l.cũ filio.de leg.i.q̃ est bene no.

v **Si pure.** Fideicõmissũ relictũ filiofami.
ita vt ad eũ pueniat vr̃ delatum
in tempus existentie sui iuris.¶ Et rogatus q̃ here
ditatẽ partiat̃ vr̃ rogat⁹ dimidiã hr̃ditatis restituere.⁊ sumpt⁹
facti per heredẽ in rebus restituẽdis vel cõseruandis nõ repetũ
tur a fideicõmissario sz imputant̃ heredi.hoc dicit tota lex.⁊ de
materia huius.l.in pñ.dic vt dictũ fuit in.l.cogi.§.si pr̃.ff.eo.⁊
in.l.filie.de leg.i.¶ No.ex.§.i.magis mentem q̃ vba attendi
debere.de quo vide plene.per Cy.⁊ Ja.bu.⁊ Bal.in.l.cũ vir
C.de fideicõ.⁊ per Ja.bu.in.l.nõ dubiũ.C.de legi.⁊ Bal.i.l.
iuris gentiũ.§.pactoꝝ.ff.de pac.Circa.§.fi.hic in vbo cõser/
uandis.intellige istũ tex.cũ glo.q̃ expense facte p ɔseruandis
rebus refici debent nõ integre sed bm estimationẽ faciendaz eo
modo quo vult tex.singularis in.l.domus.⁊ ibi doc.ff.de le.i.
⁊ ibi in specie Ang.dicit istũ tex.ita debere declarari p illũ et te
ne menti.qd dicit Bar.hic in.§.fi.de expensis que fiunt p here
dem in ɔsonetis bãnitoribus seu in subastationibus q̃ fiunt p
rebus ipsis hereditarijs vendendis q̃ possunt tales expense de
duci p heredẽ rogatũ restituere p fideicõmissum qñ tales vẽdi
tiones facte sunt ex cã vtpura vt satisfieret creditoribus.ar.l.q̃
titas.⁊ ibi vide Bar.ff.ti.ij.⁊.l.fi.§.in cõputatiõe.C.de iure de
libe.⁊ ibi p Bar.in tertio no.⁊ p Bal.ibidẽ qbus adde q̃ pul/
chre no.Bar.⁊ alij in.l.sed si hoc.§.cuidã.ff.de cõdi.⁊ demõ.
vbi querit̃ an si statuto caueat̃ q̃ de pcio rei vendite p gabella
soluant̃ sex denarij p libra.an dictũ precium rei vendite debeat
estimari deductis expensis ɔsonete.⁊ bãnitoꝝ ⁊c.vide ibi per
eos.ad qd ⁊ vide no.p Bar.⁊ alios in.l.fructibus.ff.so.ma.⁊ i
l.a dño.§.fi.ff.de pe.here.⁊ in.l.i.C.de fruc.⁊ lit.expen.in pe.
colũ.⁊ qd no.Bar.Ang.⁊ Imo.in.l.nõ amplius.in pñ.p illũ
tex.de leg.i.⁊ ibi fuit dictũ.⁊ qd no.doc.in.l.in lege falcidia nõ
habet̃.⁊ in.l.quotiens.ff.ad.l.fal.vbi no.dicit q̃ si donasti mi
hi rem valentẽ vltra quingentos aureos.tñ si deducta gabella
que debebat solui per donatariũ de donatiõe si nõ remanẽt qn
genti aurei valebit donatio sine insinuatiõe.iuxta.l.sancimus.
C.de do.⁊ idẽ in effectu voluit Bal.in.d.l.sed si hac.⁊ bene p
batur in.d.l.quotiens.¶ In glo.ij.ibi.imperator.tene primã
opi.q: cõis est alie diuinant ⁊ nihil valent.¶ In glo.in ver.sz
si sententia ibi.l.iiij.dic q̃ ibi fuit error in nomine appellatiuo.
ideo vitiatur dispositio:q: mens discrepat a verbis ⁊ reputatur
ille error valde supinus.¶ In eadẽ ibi.l.ɔsperit.soluit Ray.⁊
Nicho.de neap.q̃ ibi nõ ɔstabat de mente vel q̃ ibi ideo hoc
est q: lex vltra pcessit recedendo a mente.⁊ stando solũ verbis.
hic secus vel bm Imo.dic q̃ ibi fuerunt vba generalia q̃ nõ re/
stringunt̃ si voluimus restitutionẽ facere:ne quis idebite lucrũ
perdat.secus si velimus restringere:ne qs idebite pateret̃.l.ij.
C.de noxa.vel ne qs indebite ad lucrum admittat̃.l.vt grada/
tim.§.sed si in.l.i.j.de mune.⁊ bon.⁊ no.Bar.in.l.oẽs popu/
li in.vi.q.pncipali.ff.de iusti.⁊ iur.⁊ in.l.adigere.§.q̃uis de iu
re patronatus.d.l.ɔsperit.vide no.Bal.in.l.ij.in.ij.colũ.C.q̃
sit long.cõsue.vbi dicit illã eẽ singularem legẽ.⁊ p eundẽ in.l.
nõ dubiũ in.ij.vel.iij.col.C.de legi.⁊ ibi etiã p Bar.post glo.⁊
per Bal.in.l.si qs seruo.C.de fur.⁊ in.l.acceptã in vlti.col.C.
de vsu.p Bal.⁊ Imol.in.l.fi.super glo.ff.de hr̃di.insti.p Sali.
i.d.l.ij.de noxa.p Imo.i.l.si vo.§.d viro.ff.so.ma.¶ In glo.
fi.primã solutionez tenet Dy.vel bm Ang.⁊ imo.etiã secunda
est vera iuncta cũ pma vel bm Ray.dic q̃ spectant isti sumptus
ad heredẽ p sua rata.⁊ sic pro quarta quã retinet.sed pro resi/
duo repetit a fideicõmissario vt in cõtrario:⁊ hoc etiaz vr̃ velle
Bar.⁊ imo.hic ⁊ istã etiã tenet Ro.in.l.cõtraria.Ra
pha.hic dicit q̃ tex.hic in vbo imputari debz heredi.
debet exponi.id est computari.l.omnimodo.§.impu
tari.C.de inoffi.testa.⁊ tũc bene stabit ⁊ nõ obstabit.
⁊ dicit se mirari q̃ doc.nõ aduertant videt̃ ipse sentire
q̃ intentio littere sit q̃ expense debeãt imputari.i.da/
ri heredi.sed certe in dicto.§.imputari nõ accipit̃ sic
ideo tene precedentem.

s **Ed si ad tempus.** Relictũ in tẽpus
liberoꝝ verificat̃ si fideicõmissarius vxore p̃
gnante decesserit.hoc dicit.¶ Intellige tñ istuz tex.lz
doc.nõ dicant si posthumus natus fuerit postea viu⁹
vt.l.is cui.j.ti.i.¶ In glo.i.in fi.heres tex.ex isto bm
intellectum glo.no.q̃ fideicõmissum vniuersale si est
purum vel purificatũ transmittit̃ ad heredẽ fideicõ/
missarij decedentis ãte restitutionẽ fideicõmissi.⁊ hic
magis cõiter tenet̃ q̃uis glo.tenuerit cõtrarium in.l.
cũ filio de leg.i.de quo dic vt ibi plene p Bar.⁊ alios
⁊ ita et ad hoc istũ tex.ponderat imo.hic.lz de Nico.
de neap.mentionẽ nõ faciat.¶ Querit et hic imo.an
vbicunqz relinquitur aliquid sub cõditione liberorum
sufficiat liberos hic habuisse dato quod ante mortem
illius cui nati sũt liberi decedant:⁊ refert qd ia.de bel.
in.l.ex facto.§.pe.ff.eo.concludit q̃ si testator retulit
se ad tempus mortis illius ex quo nascunt̃ liberi.⁊ tũc
nõ sufficit eos liberos habuisse si viuo eo decedant.p
d.§.pe.Sed vbi nõ retulit se ad temp⁹ mortis vel su/
mus in dubio tunc secus erit.per.l.antepe.C.de insti.
⁊ substi.¶ Adde qd Bal.i.d.l.antepe.de hoc aliqd
ibi tetigit tamen nihil clare decidit.⁊ p isto vltimo mẽ
bro põt allegari tex.in.l.cũ vxori.C.qñ dies lega.ce.
Raph.cu.in.l.in substitutiõe.ff.de vul.⁊ pupil.videt̃
cõtrarium velle.nam ibi querit diuidi si testator filiuz
instituit ⁊ demũ dicit.⁊ si filius meus filios nõ habue
rit hereditas veniat ad ticiũ postea mortuo testatore
filios habuit Ticius:sed tempore mortis filij liberi p̃/
decesserũt an admittat̃ Ticius.refert ia.de are.⁊ Al
beri.de rosa.in.d.l.ex facto.§.penul.tenent q̃ nõ per
d.l.cũ vxori.⁊ p.l.heredes mei.§.i.j.eo.Sz Rapha.
dicit q̃ lz de ppria significatiõe vboꝝ ita sit tñ in pro
posita.q.putat ɔtrarium esse verius ex presumpta mẽ
te testantis.q: videt̃ voluisse referre se ad liberos extã
tes tempore mortis filij exquo tractat̃ de successiõe.⁊
testator videtur considerasse legitimã successionẽ libe
rorum.allegat.d.l.in substitutionẽ.in fi.sed ad illum
tex.põt responderi tenendo intellectũ glo.pe.ibi quẽ
sequitur ibi Bar.s.q̃ dictio tũc:operatur illud ibi de
quo ibi vide.per doc.pleni⁹.Et ista adde his que di
cta sunt in.dicta.l.ex facto.§.pe.

b **Eres cum.** Heres q per errorez facti totũ fidei/
cõmissario restituit ɔducendo vel possessio
nes adhuc vacantes occupando seu debitoribus nõ
soluãt denunciãdo recuperat.h.d.¶ In tex.ibi nã/
cisci subaudi qñ verbalis tñ restitutio facta fuit fidei
cõmissario qui nondum apprehenderat possessionem
rerum hereditariarum al's nõ posset propria auctori/
tate occupare.l.extat.ff.quod me.cau.ex quo h isert dictum angeli
no.Ang.q̃ si venditor per errorem putans satisfactũ
esse procuratori suo de precio rei vendite dederit licẽ/
tiaz emptori propria auctoritate apprehendendi pos/
sessionẽ rei vendite q̃ nõ obstante licentia poterit pos
sessionem nãcisci propria auctoritate rei vendite dõec
sibi satisfactum fuerit nec emptorem aliquo iure spo/
liare.quia si nondum emptor possessionem adeptus
erat.quia licentia data de intrando in tenutam ⁊ pos/
sessionem rei pertinentis ad concedentem licentiam
nõ nocet sibi quin auctoritate propria possit nãcisci il
lam que fuerit per illum adepta ⁊ concedenti aliquid
debet impleri q̃ adhuc nõ sit impletum.vt hic pbat̃

q[uod] est bene no. s[ecundu]m eum cu[m] quo transeunt moder. hic ¶ Ite[m] no. in casu isto heres denunciare potest debitoribus ne soluant fideic[om]missario de quo sentit etia[m] hic Bar. [et] expressius Ang. [et] Imo. esse verum etia[m] si ee[n]t debitores ex causa depositi. nec ob. l. pe. in fi. c[um] auc. ibi posita. C. deposi. quia p[ro]prie heres no[n] est tertia persona de qua loquitur. d. auc. cum glo. sed est principalis cum habeat adhuc actiones directas. l. si heres institutus. in prin. j. eo. q[uo]d est bene no. ad limitationem illius. l. pe. cum. d. auc. [et] dicit Raph. q[uod] ista limitatio est singularis [et] regulariter quilibet pretendens p[ro]babile interesse p[otes]t denunciare debitori. vt soluat creditori. l. fi. §. de lege co[m]misso. l. iij. C. de dona. [et] quo[modo] talis denunciatio fieri debeat [et] sic an debeat fieri fides denunciato de interesse denunciantis posuit Ange. hic vnum verbum dicens q[uod] sic per. l. si quis inficiatus. [et] quod ibi no. Bar. §. deposi. [et] in. l. si homine[m]. §. manda. vide plenius per Bar. in. l. no[n] solum. §. morte. du[m] tractat de secunda principali specie p[re]stationis. j. de ope. no. nu[n]. [et] ibi de hoc dixi. id[e]o hic no[n] tango. ¶ Subdit h[ic] no. Ang. q[uod] q[ua]n[do] quis alius p[ro] suo interesse denunciauerit debitori meo ne mihi soluat tamen si caueo debitori meo de conseruando eu[m] indemne[m] tenetur mihi soluere per. d. l. pe. in fi. ¶ Sed Imo. hic dicit istud no[n] videri simpliciter verum vt patet in. d. l. pe. iuncta. d. auc. s[ecundu]m eu[m] puto q[uod] ipse voluerit sentire q[uod] dicta lex iuncta. d. l. pe. q[uan]tum ad dictam cautionem est correcta per auc. ibi positam: vt no. glo. in. d. l. penul. in fi. ¶ Vel si teneremus q[uod]. d. auc. no[n] corrigat p[ro]ut ibi tenuit Ja. de are. [et] Cy. adhuc videretur q[uod] illa. l. pe. no[n] p[ro]baret. quia si ibi est speciale in deposito. ergo in contrarium est ius co[m]mune. l. quod vero. [et]. l. ius singulare. §. de leg. Nicho. de neap. hic videtur in effectu tenere idem quod Ang. hic allegat. l. is a quo. §. de rei vendica. [et] videt[ur] referre q[uod] Bar. hic isto[d] velit. Rapha. etia[m] ide[m] tenet per. d. l. pe. [et] videtur e[tiam] sentire q[uod] Bar. ita voluerit. sed in lectura. Bar. hic istud no[n] dicit sed bene reperio Bar. istud velle in. l. si a furioso cum. l. seq. §. si cer. pe. allegat in arg. in. d. l. is a quo. cum. l. seq. [et]. l. pe. §. de pe. here. [et] idem etia[m] voluit Imo. in c. sane el. ij. de offi. deleg. facit quod no. Bar. in. d. §. morte in. ij. q. principali. in prima col. illius q[uesti]o[n]is du[m] allegat. l. fi. C. de pe. here. [et] potest dici q[uod] q[uan]tum ad dictam cautione[m] no[n] sit speciale in deposito in. d. l. pe. co[m]muniter tamen tenent opi. glo. in. d. l. pe. in fi. s[cilicet] q[uod] i[n] deposito sit correctum quod ibi dicitur de cautione: vt firmat glo. [et] doc. in corpore vnde sumitur illa auc. [et] p[ro]batur ibi in tex. vt etiam ibi firmat Sali. in. d. auc. Subdit etiam no. Ang. q[uod] debitor taliter denunciat[us] potest agere contra denunciantem. vt denunciatio sibi remittatur. allegat no. per Imol. in. c. sane preallegato. Sed certe vt hic dicit Imo. [et] vult ibi Imo. denunciatus sibi potest consulere per cautionem de idemptitate: vt dixi [et] de hoc vtrum quis possit petere in iudicio remissione[m] p[re]stationis seu denunciationis sibi facte vide Bar. de hoc querentem. [et] no[n] decidentem in. l. de pupillo. §. si is cui. in p[ri]n. j. de ope. no. nu[n]c. sed de hoc me remitto ad ea que ibi satis plene scripsi. Addo etiam predictis quia s[ecundu]m Pau. de cast. hic tex. iste facit q[uod] si aliquis est debitor meus. [et] dubito de facili no[n] posse ab eo consequi debitum possum facere denunciari per iudicem debitorib[us] suis q[uod] sibi non soluant [et] q[uod] teneatur iudex ita facere ad petitionem meam. sed certe s[ecundu]m eum hoc fieri non debet per iudice[m]. nisi qua[n]do debitum meum esset liquidum quia illa est queda[m] sequestratio que est regulariter prohibita. l. i. C. de p[ro]hibi. seq. pec. facit. l. cum falsam. §. de consti. ¶ Posset tamen s[ecundu]m eum hoc fieri quando periculum esset in mora. facit fideiussor. §. fi. §. q[ui] satisda. cogan. [et] no[n] obstat tex. iste licet ipse non dicat quia hic denuncia[n]s erat principalis persona. s[cilicet] heres habens directas: vt hic. per Bar. no[n] ob. l. fi. j. de lege co[m]mis. licet no[n] dicat. quia respondet ibi Martinus Sil. [et] Fulgo. q[uod] est ibi speciale i[n] fisco: vt possit ibi denunciare debitori sui debitoris ne soluat sicut exigere potest debitorem sui debitoris. C. quando fiscus vel priuatus. l. iij. [et]. iiij. secus secundum eos esset in priuato. nisi priuatus habet pignoratum nomen debitoris sui. argumen. l. nomen. C. que res pigno. obli. pos. [et]. l. si conuenerit la. ij. §. de pigno. actio. ¶ Vel responde q[uod] in d[i]c[t]a. l. fina. non disputatur vtrum iudex debeat ad petitionem meam denunciare debitori debitoris mei ne sibi soluat. sed solum ibi text. vult q[uod] si iudex hoc faciat tunc propter auctoritatem precepti iudiciarij excusetur debitor ille a mora. [et] pena si non soluit creditori suo in termino. [et] ita intelligit illum text. Barto. ibi [et] in. l. non solum §. morte. in. ij. q[uesti]o[n]e. principali. j. de ope. no. nuncia. non placet tamen illud quod Pau. de cast. hic dum dicit nisi debitum esset liquidum. quia dato q[uod] debitum sit liquidum tamen regulariter non permittitur sequestratio: vt. d. l. i. facit quod singulariter not. Barto. in. l. litibus. in fi. C. de agrico. [et] censi. lib. xi. [et] in. l. per hanc. per illum text. C. de er. mili. anno. lib. xij. vbi voluit quod in casibus in quibus specialiter est permissa sequestratio illa fieri non possit nisi creditor de credito fidem faciat per publicum instrumentum. de quo an sit verum dixi in. d. l. si fideiussor. §. fina. [et] per Imol. in. d. l. imperatores. §. fi. j. de appellatio. [et] per domi. Abba. in. c. fi. de sequestra. possessio. tamen dictum Pau. de cast. hic posset saluari in casu in quo debitor meus esset mihi condemnatus per sententiam que in rem iudicatam transiuisset [et] in rebus mobilibus vel immobilibus non haberet tantu[m] quod mihi sufficeret. nam tunc possunt exigi nomina debitorum debitoris mei. l. ij. C. quando fis. vel priua. [et] not. in. l. pen. [eo]. titu. ¶ Item habetur ex isto text. q[uod] sicut qui habet vtile[m] actione[m] vt cessionarius potest denunciare debitori ne soluat [c]redenti qui habet directam. l. iij. C. de noua. ita econtra heres habens directam potest denunciare debitori ne cessionario soluat seu fideicommissario habenti vtilem. [et] istud idem tenet Rapha. hic dicens se hoc alibi nescire. ¶ Habes hic casum in quo actiones directe apud heredem post restitutionem fideico[m]missi non sunt inanes. [et] ita limitatur id quod habetur in. l. i. §. quanqua[m]. §. eo.

In **Ulier que.** Fideicommissum a matre relictum filio [et] collatu[m] in tempus mortis patris sui in cuius potestate consistebat debetur immediate cum filius qualitercunq[ue] factus sui iuris fuerit hoc. dicit. ¶ Not. text. per quem probari videtur vxorem posse plus secundo viro relinquere quam filijs primi matrimonij. ideo dubitabat hic Ange. an ista lex hodie correcta sit per. l. hac edictali. in princi. C. de secu[n]. nup. [et] dicit se credere q[uod] non quia hic non videtur plus relinquere secundo viro cum instituitur contemplatione filiorum primi matrimonij. [et] sic proprie non censetur heres sed custos prout dicit glo. in. l. in fideicommis. §. fina. §. eod. [et] ita etiam transit Imol. [et] Rapha. Adde quod idem tenuit Bald. in. d. l. hac edictali. in. iii. colum. allegat text. in. l. cum dotem. §. ad. l. falcidi. [et]. l. mulier. al's incipit suspitius. §. de donatio. inter vir. [et] vxo. nisi fieret in fraudem vt ibi per eum. bene facit quod not. Barto. in. l. ii. in princi. in tertia colum. j. de donatio. [et] text. in. l. cogi. §. hi qui solidum. §. eod. [et] vide etiam Bald. in. d. l. hac edictali. §. omni cum seq. circa vltimam colum. Roma. hic dicit q[uod] vltra limitationes datam hic per Ange. ad. d. l. edictali. ipse dat aliam limitationem. quia illa lex non habet locum in filiis naturalibus tantum vel spurijs[a] ante matrimonium conceptis postquam contraxit cum alio viro vt est text. not. in. l. cum pater. §. mater filijs secundum Bald. ibi. §. de lega. ij. [et] addo Bart. in. l. i. C. de inoffi. te. Subdit etiam Ange. hic not. q[uod] in casu huius. l. isti filij non possunt dicere testamentum nullum etiam hodie quanuis eius iure institutionis nihil relictum sit. quia mater ita testata est vt filijs co[n]suleret. l. filijs matrem. C. de inofficio. testa. men. [et] in. l. multi non recte. §. de libe. [et] posthu. [et] in. l. si emancipatus la. ij. j. de contra tabu. [et] ita tenuit Bar. Ang. [et] Imol. in. l. cum filio. in princi. §. de vulga. [et] pupilla. [et] Ange. in. d. l. multi. [et] Guil. de cu. in auc. non licet. C. de libe. prete. [et] qua[m]uis hic videatur esse co[m]munis opi. tu[m] contrariu[m] videt[ur] tenere Bal.

[a] ¶ Vel spurijs. adde. la. Jochu[m]. in repe. c. p venerabilem. qui. filij sint legi.

in.d.l.filijs matrem ad fi.⁊ Sali.in.d.auc̄.nō licet.qꝛ cū mater hodie aliter possit filio cōsulere ēt seruando formā.⁊ solēnitatē iuris.idest instituēdo filiū ꝓut hodie tenet̄ mater.§.aliud quo q̄ꝫ capitulū.in auc̄.vt cū de appel.cogno.nā hodie permissuꝫ ē matri filiuꝫ instituere hoc addito ꝙ patri etiā queratur in ꝓprietate vel vsufructu.vt in auc̄.excipitur.C.de bo.q̄ꝫ.libe.Sꝫ aduerte.qꝛ si teneremus ꝙ mater etiam possit quo ad legitimā filij adijcere illam clausulam.s.ꝙ q̄ratur patri aliq̄d cōmodum etiā rōne vsufructus.⁊ tenuit glo.in auc̄.vt matri ⁊ auie.in p̄n. quā ibi sequit̄ Ange.⁊ sequit̄ Bal.in.l.filie.ad fi.C.fami.her. ⁊ Bal.in additionibꝰ quas fecit ad tractatū Bar.de duobus fratribus.⁊ Sali.in.d.l.filijs matrem.tūc videtur procedere d.opi.Bal.⁊ Sali.qꝛ mater ꝑfecte soluere posset filio ēt seruādo formam institutiōis requisitā a iure.Sed si teneremus opi. Bar.in.d.auc̄.excipitur.⁊ in suo tractatu de duobus fratribus in vij.q.vbi voluit ꝙ vsq̄ꝫ ad legitimā mater nō possit dictā cōditionē adijcere.vt videt̄ ꝓbari in rubro ⁊ nigro.in.d.auc̄.vt liceat matri ⁊ auie.in prin.vbi videt̄ opi.cōmunis eo qꝛ remedium traditū in.d.auc̄.excipitur.nō est sufficiens remediū.ideo staremus ꝓuisioni iuris antiqui posite.i.d.l.filijs matrē.¶ In glo.in ꝟ.tradendū.in fi.Sed in ꝯ̄riuꝫ quo ad terminos nostre legis videt̄ tex.in.l.fideicōmissaria.§.si cui.s̄.de leg.iij.vbi videtur expectari debere tēpus mortis patris.ꝑpter hoc Pe.⁊ Cy.in.d.§.si cui.dicūt ꝙ hec cōditio si sui iuris efficiat̄.qn̄ nō est simplex.sꝫ qualificata:vt qꝛ dictum sit si sui iuris efficiat̄ post mortē patris nō verificat̄ si alio modo efficiat̄ sui iuris:puta ꝑ emancipationē.sed debebit expectari mors.p.d.§.si cui.⁊ ar. legis in illa.j̄.de verb.ob.⁊ ad istum tex.respondent ꝙ istud h̄ cōtingit ꝓpter presumptā mentē testantis que odio hēbat maritū a quo diuerterat.Sꝫ Ja.de are.⁊ Bar.in.§.si cui ⁊ Jmo. hic reprehendunt hanc opi.⁊ melius volentes ꝙ ēt qn̄ nō apparet de odio nō dꝫ mors expectari.p.l.si ita.j̄.ti.i.⁊.l.iij.C.de insti.⁊ substi.Et respōde ad.d.§.si cui.vt ibi ꝑ glo.⁊ Bar.Et de materia plene.per Bar.in.l.gallus.§.⁊ qd si tn̄.s̄.de lib.⁊ posth.¶Sed dubitat Raph.hic an hodie ista.l.sit correcta.⁊ dicit prima facie videri ꝙ sic:qꝛ ratio huius.l.est.qꝛ mater cōsiderauit effectum acquisitionis hereditatis q̄ nō poterat acqri filio donec esset in p̄ma potestate ꝫm ista iura.Unde cū hodie per iura noua hoc sit correctum.qd̄ correcta sit ista lex.⁊ qd̄ ista fuerit ratio huius.l.patet ex no.p Bar.in.d.§.⁊ qd si tn̄.⁊ tn̄ ipse dicit ꝙ nō reperit scriptum ꝙ hec lex sit correcta.qꝛ q̄uis filio hodie acquirat.tn̄ nemo est qui nesciat ꝙ inspecta reuerentia ⁊ affectione quā filius hꝫ patri administratio est apud patrē ⁊ sic fieret ꝯtra votū matris testantis.vel ēt potes melius respōdere ꝙ attento ꝙ etiā hodie quo ad vsumfructum aquirat̄ patri iuxta.l.cum opꝫ.C.de bo.q̄ꝫ lib.ideo videt̄ adhuc militare rō huius.l.¶Extra glo.vltra.doc.inducit̄ ista.l.per Jo.an.in addi.spe.in ti.de secun.nup.in rubri.ad no.q.quā al's de facto vidi testatoꝛ filijs institutis legauit vxori sue mille fruenda toto tempore vite sue donec sine viro honeste vixerit.post cuius vitam voluit Ticium habere illa mille.vxor predicta secundo nupsit ⁊ expirauit legatum an interim dum ipsa viuit debeant illa mille eē apud ticium an vero apud heredes testatoris.decidit no.post Richa.ma.ꝙ spectare debent ad ticiū.qꝛ testator dixit post eius vitā ⁊c̄.quia nō credit hanc vxorem nubere sicut hic nō credidit patrem emancipaturum dū viueret.tn̄ secuta emācipatione fideicōmissum debet̄ ⁊ istud ēt tenuit.Ang.in aliquibus lecturis modernis.in auc̄.hoc locum.C.de secun.nup.mili.⁊ Pau.de ca.in.l.si qs heres ita.s̄.de acq.here.⁊ in.l.si mater.C.de insti.⁊ substi.sub condi.fac.

Non est dubitandum.

Seruus potest cogere heredē adire ⁊ restituere si ab herede libertas ⁊ fideicōmissaria hereditas ꝑ testatorem ipsi seruo relicta fuerit.hoc dicit.¶No.ꝙ paria sūt aliqd esse de p̄nti vel sperari de ꝓximo esse.vn̄ dicit Raph.hic ꝙ de ꝓximo doctorandus doctor est ⁊ sic facit vtrū licentiatus habeatur ꝓ doctore[a].de quo vide per Bal.in.l.sed ⁊ reprobari.in fi.s̄.de excu.tu.⁊ i.l.pe.per illū tex.de testa.mili.⁊ in.l.i.i pe.col.s̄.sol.ma.⁊ in auc̄.habita.in vi.⁊ in.vij.col.C.ne filius ꝑ patre per Pe.de an.Jmol.⁊ Domi.de san.ge.in ꝓhemio sexti.⁊ communis conclusio.magis esse videtur ꝙ quo ad beneficia ⁊ fauores habeatur ꝓ doctore.arg.l.pe.s̄.de testa.mili.facit quod no.Bar.in.l.legatis.§.ornatricibus per illum tex.s̄.de leg.iij.dū voluit ꝙ in fauorabilibus etiā appellatione doctorū comprehendant̄ scholares[b] per illum tex.⁊ traditur per cano.in ꝓhemio decretalium.⁊ aliquid per Jmo.in.d.l.i.ad fi.s̄.so.ma.in alijs vero secus qm̄ vt dicit Bal.in dictis locis licentiatus adhuc examinandus est in publico examine:vide plenius in dictis locis.¶Item ꝫm Pau.de ca.hic facit ad questionē de bānito[c] qui petijt se rebāniri ⁊ de ꝓximo erat rebāniendus ꝙ adhuc lite pēdente non possit impune offendi.de quo dic vt plene per Bar.⁊ alios in.l.iij.§.si seruꝰ.⁊ ibi dixi.s̄.de acq.pos.¶In glo.i verbo fuisset ibi nisi aliud dicat̄ i duobus⁊c̄.ad hec duo iura hic allegata in.glo.fi.collige responsionem ex magistrali distinctione tradita in.l.si res.§.i.j̄.eo.

Si heres.

Fructus percepti negligentia nō petentis nō computantur in quartam nec veniunt restituendi.sed fructus percepti iudicio testatoris nō bene computantur in quartā ⁊ in fructus quarte.⁊ heres tenetur fideicommissario vniuersali de dolo ⁊ lata culpa tm̄.hoc dicit vsq̄ꝫ ad §.cuꝫ ꝓponeretur.¶No.fructus perceptos iudicio testatoris in quartam computari.tamen hoc intelligi debet ꝫm Ray.si heres velit.al's poterit de alijs rebꝰ deducere trebellianicam:sed de hoc dic vt fuit dictū in.l.in fideicōmissaria in prin.s̄.eo.ad quod etiam vide no.per Bar.in.l.ita tamē.§.ex asse.j̄.eo.qualiter autem fructus percepti iudicio testatoris veniant restituēdi ei q est substitutus directo.dic vt in.l.centurio.⁊ ibi per doc.s̄.de vulga.⁊ pupil.hic enim.⁊ in.d.l.i fideicōmissaria solum tractatur qualiter veniaut restituendi substituto per fideicōmissuꝫ.¶No.in ver.hic etenim ꝙ heres potest conueniri a fideicōmissario:vt reddat rōnem totius administrationis.⁊ ita istuꝫ tex.allegauit glo.in.l.cum tale.§.ticius.s̄.de cōdi.⁊ demon.Bal.in.l.filium quem.C.fami.her.¶In glo.in ver.ꝓxima ibi solue hic coactus.hec prima solutio cōmuniter reprehenditur.quia diuinat ad istum tex.in princi.dum dicit deduci quartam quam nō deduceret si coactus adiuisset.sequentem solutionem etiaꝫ dānant Jo.de imo.⁊ Ang.hic quia tex.hic videt̄ loqui de vtraq̄ꝫ culpa.¶Item ꝫm Raph.hic ista solutio nō habet in se rationeꝫ differentie:vnde Jaco.de raue.vt refert Cy.in.l.si legatarius.in prin.de leg.iij.respondebat ꝙ cōtrarium loquitur in legatario queꝫ nō sequantur onera.ideo magis grauatur.hic autem in herede quem onera sequuntur.facit.l.si hereditatē si.s̄.manda.sed hanc solutionem reprehendit Jmo.quia videtur esse contra tex.in.l.cum res.§.culpa.s̄.de leg.i.vbi tex.loquitur in herede.⁊ tamen ibi dicit̄ eum teneri de culpa leui.Cy.in.d.l.si legatarius soluebat ꝙ hic loquitur in herede qui retinet quartaꝫ ex beneficio legis.⁊ nō ex dispositione testantis.l.ticia.s̄.titu.ij.⁊ ideo censetur gratia fideicōmissarij tm̄ celebratus actus.sed in contrario legatarius retinebat aliquid ex volūtate testātis.ideo ibi censetur gratia vtriusq̄ꝫ ⁊ ꝫm hoc videtur ꝙ si testator grauasset hic de restituendo hereditatem detracta quarta.ꝙ quia tūc ex voluntate testantis tenetur etiam de culpa leui.⁊ hoc etiam sequitur Ange.hic ⁊ Rapha.idem etiam videtur tenere Pau.de cast.hic qui tamen subdit ad hoc esse videndum quod no.Bar.in.d.§.culpa.sed dicit hic Jmol.ꝙ Pe.quem sequitur Bar.in.d.§.culpa sentit oppositum.quia vbi de hereditate maior pars valde excessiua debet esse penes fideicommissarium ⁊ minor pars debet esse apud heredem ille actus censetur celebratus gratia fideicommissarij.ideo tenetur heres dumtaxat de dolo ⁊ lata culpa.⁊ ita hic intelligetur cum heres solum quartam tenebat

a ¶Pro doctorando. adde Fili. in.c.cāre in.i. col.de rescrip.
b ¶Scholares.adde Pe. de an.⁊ Domi.in ꝓhe.vi.
c ¶De bānito.adde Nellū.in tractatu de bānitis.

[illegible] in le. Si legatus §. si [illegible] [illegible] in folio 17. ubi late de isto articulo.

⁊ heres ⁊ paria videnť esse hoc casu modicuȝ ⁊ nihil. ⁊ ideo licet ex volũtate testantis retineret heres quartam.tamen nõ tenebitur heres nisi de dolo ⁊ lata culpa.⁊ ꝓ hoc ſm eum facit tex.iste in princi.§.si heres punctando post verbum deducta quarta ante verbũ restituet.secus est quando inter cõmodum qđ remanet penes heredem.⁊ cõmodum fideicõmissarij nõ ẽ magnus excessus qui tũc censetur dispositio esse gratia vtriusqȝ.⁊ ideo tenetur tũc heres ẽt de leui culpa. vt in.§.cũ quid.allegato in glo.Subdit tamẽ Imol. ꝙ si velitis tenere opi.Dy.posset respõderi ad.d.§. culpa ꝑut ibi no.in glo.Sed certe ibi in glo.nihil dř per quod appareat respõsio ⁊ nulla melior videť dari posse responsio ad.d.§.culpa.nisi quod illud quod ibi retinet heres retinet ex voluntate defuncti.hic aũt ꝯtra eius voluntatem.d.l.ticia Adde ꝙ cũ dicta solutione pe.⁊ Bar.concordat etiã Cy.⁊ in.d.l.legatarius.⁊ idem tenet Bar.in repe.l.ꝙ nerua.in fi.ff.de pos.⁊ Bal.in.l.pignus.in pe.colũ.C.de pigno.act.⁊ Pe.de an.⁊ Imo.i.c.bona fides de deposi.⁊ adde etiam que dicta fuerũt in.d.§.culpa.¶ In eadẽ glo. in fi.dicit hic Raph.considerandũ esse ꝙ tex.noster loquitur in fideicõmisso quero.sed dictus.§.hereditatem loquitur in fideicõ.cõditionali collato post mortem heredis.vnde nõ põt negari quin testm̃ respiciat ibi principaliter cõmodum heredis.nõ fideicõmissa. ⁊ ideo ſm eum glo.ibi male dicit ꝙ sic videtur sentire Raph.in casu illo tenetur etiam heres de leui ⁊ leuissima.d.l.cum res.§.culpa cũ ibi no.maxime per Bar. post glo.sicut in contractibus.l.si certo.§.nunc vidẽdum.ff.cõmo.⁊ contractus ⁊ vltime voluntates in hoc a pari iudicanť.d.§.cum quid.¶ Ex hoc.§.heres valde not.limitationem ad istum tex.in.versicu.ſm eum scilicet ꝙ non procedat i fideicommisso conditionali tamen putarẽ in hoc esse considerandũ aliter. qȝ attento ꝙ hereditas in casu.d.§.hereditatem nõ ẽ remansura penes heredem vel heredes suos mortuo ipso herede superstite fideicõmissario ad queȝ transit hereditas tunc perpetuo ⁊ irreuocabiliter videreť ꝙ deberet extimari.an inspecta qualitate persone heredis ⁊ fideicõmissarij.s.si qs iunior vel senior verisimiliter spereť heredem parum viuere.⁊ sic modicum esse futuruȝ cõmodum hereditatis in persona heredis.l. si seruus.in prin.ff.de condi.furtiua.⁊.l.cũ hi.§.modus.ff.de transac.⁊ ſm talem extimationem apparebit an dispositio hẽditatis sit specialiter facta gratia heredis an fideicõmissarij.¶ In glo.in verbo nõ habetur ibi nisi sint nati ante dieȝ fideicõmissi ⁊c.Imo. hic reprehendit istam glo.qȝ siue ante diem fideicõmissi siue post precipianť partus ancillarũ spectãt ad fideicõmissariũ.qȝ augent hereditatẽ.⁊ censenť quid hereditariũ.⁊ in hoc fideicõmissario vniuersali heres tenetur oĩa restituere deducta quarta ⁊ eius fructibꝰ. nec aliud lucrať nisi fructus ꝑceptos iudicio testatoris vel negligentia nõ petentis vel in alijs casibꝰ de quibus dictũ est.ff.in.l.i fideicõmissaria.cũ igitur partus ancillaȝ nõ dicanť esse in fructu.l.in pecudum.ff.de vsur.ideo indifferenter veniunt in restitutiõe fideicõmissi vniuersalis.nec obstat.l.paulus.§.i.allegata in glo.qȝ loquitur in fideicõmisso particulari quo cãu si legeť ancilla testatoris partus editus añ diẽ legati cedentem hñ spectat ad heredẽ.qȝ interim dominiũ ancille est heredis.nec venit restituendũ illud quo.ff.ex ipsa relegata interi ȝacqriť.d.l.paulus.⁊.l.ꝙ si seruꝰ ff.de leg.ij.⁊.l.seruo legato.in prin.ff.de leg.i.⁊ lȝ qñ legata est ancilla ad certũ tempus quo ad transmissionem cedat dies legati a morte testatoris: dominiũ tñ interim ante diẽ est heredis.vt est casus singularis in.l. sempronius attalus.ff.de vsufru.lega.si vero post diẽ legati.⁊ sic post purificatũ legatũ nascanť partus hñ spectarent ad legatariũ saltẽ si nascanť post aditã hereditateȝ.⁊ ita loquiť.d.l.paulus.Si aũt esset ancilla aliena nõ testatoris.nõ posset legatarius petere partum nisi esset perceptus post moram.vt patet in.d.l.paulus.§.i.secundo respõso. iunctis his que leguntur in.l.i.ij.⁊.iij.C.de vsur.⁊ fruc.lega.⁊ ex his dicit Imo.parere ꝙ Ang.male dicit in suo sũmario inquantum voluit ꝙ partus ⁊ partuum partus nõ veniant in restitutione fideicõmissi.quia nõ sunt in fructu sed bene computantur in quartam.nam imo etiaȝ veniunt in restitutione patet ex.ff.dictis.Sed adde ꝙ cuȝ opi.glo.hic quam nõ reperio ab alijs doctoribus impugnari videtur cõcordare alia glo.quã ibi sequitur ipsemet Imo.in.d.l.deducta.§.hereditatem.ff.eo.ꝑ qua opi.facit ille tex.qui innuit ꝙ quia ibi testator grauauit heredem.vt post morteȝ suã restitueret hereditateȝ deductis redditibus seu fructibus nõ potest heres retinere partus ancillarum qm̃ nõ dicuntur esse in fructu vel redditu ⁊ testator videtur voluisse omnia restitui exceptis his que essent in fructu.⁊ sic innuit saltem a contrario sensu ꝙ si nõ essent adiecta illa verba deductis redditibus ⁊c.posset heres retinere partus perceptos interim iudicio testatoris ante euentuȝ cõditionis.⁊ respondit ibi Imo.ad istum tex.ꝙ hic loquitur in partu percepto negligentia fideicõmissarij.⁊ sic post diem fideicõmissi cedenteȝ.nõ aũt loquitur in partu percepto iudicio defuncti.⁊ ſm hoc habetis hic differentiam inter fructus ⁊ partũ ancillarum.quia fructus percepti tam negligentia fideicõmissarij ꝙ̃ iudicio defuncti nõ veniũt restituendi.vt in prin.huius.§.⁊.d.l.in fideicõmissaria cum glo.sed in partu distinguetur.quia si est perceptuȝ iudicio defuncti nõ restituetur.secus si negligẽtia fideicõmissarij.⁊ pro ista opi.facit quia tex.iste in ver.sed eniȝ.videtur intelligendus in fideicõmisso puro nõ in dieȝ vel conditionali ſm Raph.hic vt retuli.Sed pro hac opi.etiam posset induci tex.in.d.l.in fideicõmissaria in ℣.quotiens.in verbo quod hereditatis fuerit exponendo prout exponit Dy.ibi vt retuli super tex.⁊ sic videtur verior conclusio ꝙ partus percepti iudicio testatoris nõ veniunt restituendi fideicõmissario.

Cum proponeretur. Filia potest res q̃ subiacẽt restitutioni fideicõmissi in causam dotis alienare.nisi in fructibus tm̃ superesset ꝙ ad dotem sufficeret.hoc dicit.¶ No.ꝙ licet liberi primi gradus nõ cõputent fructus in trebellianicaȝ.l.iubemus C.e.nec etiam computentur fructus in legitimam debitaȝ iure nature.l.scimus.§.repletioneȝ.C.de inoffi.test.⁊ no.glo.in.l.i fideicõmissaria.in prin.ff.eo.tamen bene computantur seu cõpensantur in dotem quanꝙ̃ pro dote constituenda potuisset filia instituta minuere fideicõmissum.vt hic.⁊ istud hodie nõ reperitur correctuȝ.ſm omnes hic.hoc tamen vltra doc.hic signãter limitat Ja.de bel.in auc.de resti.⁊ ea que par.in prin.in.p̃. q.ꝙ si queratur an fructus ex hereditate percepti computent in doteȝ est concludendum ꝙ aut congrua dos danda viro cõdigno exigit omnia bona hereditaria.⁊ tũc nõ debent fructus in dotem computari per.§.ꝙobreȝ in auc.de resti.⁊ ea.q̃ par. Item quia ſm euȝ percipiunť iudicio testatoris fructus quãdo filia erat grauata restituere per fideicõmissuȝ nõ pure.sed in diẽ vel sub conditione.Item quia fructus debent oneribus matrimonij[a] deseruire.l.dotis fructus.in princi.ff.de iure do.l.pro oneribus.C.eo.titu.tum etiam.quia res in dotem date nõ veniunt in restitutione fideicõmissi.vt in.d.§.quãobrem aut dos congrua exigebat tm̃ ꝙ̃tuȝ erat legitima debita filie iure nature ⁊ tunc nõ computantur fructus.quia sicut nõ imputantur in legitimam.vt dixi ita nõ debent imputari in dotem constitutam de legitima.dos enim succedit loco legitime.l.qm̃ nouella.C. de ioffi.test.facit tex.in auc.res que.C.cõmunia de leg.vbi dũ tex.dicit si portio legitima nõ sufficit aut cõgrua dos exigebat maiorem partem bonorum hẽditatis.nõ tñ omnia bona.⁊ tũc si quidẽ de reliquis bonis que sũt vltra id qđ doti congruit ꝑcepti fuerunt tot fructus quot sufficiunt ad eam parteȝ dotis q̃ vltra legitimam erat necessaria tunc computabunť in eam parteȝ dotis.vt in hoc.§.⁊ cũ hac conclusione licet nõ ita plene loquať videť concordare Ray.⁊ Micho.de neapo.hic dũ dicũt ꝙ iste tex.volens fructus esse compensandos in dotẽ ꝓcedit in eo in quo dos excedit debitam iure nature.al's.n.fructus non computarenť in dotem sicut nec in legitimã iure natrue ꝑ.no.

a ¶ Matrimonij. Bar. in.l. si cõstãte so.ma.doc.in l.qđ indig.de verb.ob.

in.d.l.in fideicõmiſſaria iuncta auc̃.res q̃.Ad hoc ẽt faciunt q̃ no.Ang.hic iquantũ dicit nõ eẽ credendũ ꝙ maritus h̃ poſſit retinere dotẽ ⁊ vltra dotẽ q̃rtã trebellianicã qꝛ prio de trebellianica dꝫ ſolui dos.⁊ ſic ſi trebellianica nõ ſufficit ad dotez id qḋ deeſt dꝫ ſuppleri.de reliquo pr̃imonio ſeu fructibꝰ ꝑceptis.⁊ ita ſm eũ dꝫ intelligi iſte tex.Si aũt dos cõueniret cũ quãtitate trebellianice hoc caſu deducere dotẽ.vt trebellianicã ipſius filie.⁊ tũc nõ cõputarent̃ in dotẽ fructus ꝑcepti ꝑ filiã qui nõ iputant̃ liberis primi gradus in trebellianicã vt eſt dictũ.⁊ hoc eſſe verũ pꝫ ſm eũ ex tex.d.auc̃.res q̃.vbi dr̃ ꝙ res ſubiecte reſtitutiõi fideicõmiſſi poſſunt alienari in cauſaꝫ dotis ſi legitima portio nõ ſufficit. Primo enim dũt poni manus ad legitimã.⁊ trebellianicã ⁊ illis nõ ſufficientibꝰ ad dotẽ reſiduũ ꝓ dote dꝫ detrahi de corpore patrimonij ⁊ eatenꝰ diminuit̃ fideicõmiſſuꝫ.⁊ ex his ver.Ang.habes aliã limitationẽ ad iſtũ tex.i ꝟ.qd ſi tãtos fructus ⁊ faciunt q̃ dicent̃ ſuꝑ glo.ſi.⁊ poſtea alio mõ ẽt limitabat Ang.hic iſtũ tex.dicens ꝙ id qḋ dicitur hic fructus ꝑceptos cõputandos eſſe in dotẽ eſt cõcedendũ ſi fructus ſuperſint ſeu extent adeo ꝙ poſſint in dotẽ cõuerti.ſed ſi fuiſſent cõſumpti per filiã ita qḋ ex his ſe dotare nõ poſſet tũc nõ eſt habenda cõſideratio dictoꝝ fructuũ.ita dicit ſe itelligere hũc.§.ꝙ apparet ſm eũ qꝛ de ꝓpria ſubſtantia patrimonij ob dotem fieri põt diminutio ⁊ ꝓpter fauorẽ dotis perinde hr̃ ac ſi filia fuiſſet rogata reſtituere id qḋ ſupereſſet vt hic i tex.quo cãu ſi fructꝰ nõ ſupereſſent nulla videt̃ eſſe dubitatio ꝙ poſſit poni manus ad ſubſtãtiã patrimonij.vt in auc̃.cõtra rogatus.C.eo.dicit ẽt hãc deciſionẽ ꝓbari ex iſto tex.dũ dicit ⁊ inde poterat doti ſatiſfieri ⁊c̃. qḋ reputat menti tenendũ ⁊ cũ Ang.trãſit hic Raph.¶ Adde.ꝙ lꝫ ipſi nõ dicant iſta limitatio expreſſe eſt de mente Bar. hic qui intelligit hãc limitationẽ eſſe veram qñ filia fructus nõ malicioſe ꝯſumpſit in reſtitutiõe fideicõmiſſi ſed eis large vſa ẽ qꝛ nõ ꝯputantur in dotẽ al's ſi per.l.ticius.ĩ.eo.iuncto iſto tex. dũ dicit ac ſi qḋ ſuperfuiſſe rogata eſſet reſtituere.l.nõ omne.ĩ. de ſtat.lib.⁊ qḋ no.Ang.i.l.marcellus.§.res que.s̃.eo.Imol. circa.hoc dicit ꝙ licet Bar.voluerit ꝙ fructus cõſumpti nõ debeant cõputari in dotẽ ꝓcedit.qñ ꝯſumpſit largius vtendo ita ꝙ nõ apparet aliqd extare redactũ ex precio ipſoꝝ fructuũ.al's ſi extaret aliqd cenſerent̃ fructꝰ extare.arg.l.iperator.§.ſi.cũ.l. ſeq.de le.ij.⁊ ideo tũc idifferẽter cõpenſaret in dotẽ.¶ Pau. de caſt.in.d.auc̃.res que ẽt approbat iſtã limitationẽ datam ꝑ Bar.ad iſtũ tex.in fructibus nõ malicioſe cõſumptis.⁊ dicit ſe habuiſſe de facto ⁊ aduerſarios ſuos nõ perpendiſſe de iſta doctrina Bar.¶ Itẽ nota limitationẽ ad dictã auc̃.res q̃.vbi habetur bona ſubiecta reſtitutiõi fideicõmiſſi poſſe per filios iſtitutos alienari pro cauſis ibi exꝑſſis.nã fallit ſi filij fructus ꝑcepiſſent ẽt ex hereditate cõgruentes illis cauſis.¶ Itẽ nota q̃tũ ad iſtã diminutionẽ faciendã fideicõmiſſi pro cã dotis parificat̃ fideicõmiſſuꝫ eſſe relictũ ſimpliciter vel eſſe relictũ per illa ꝟba.ſ.ꝙ reſtitueret̃ qḋ ſupereſſet.⁊ ꝑ hoc dicit Rapha.hic eſſe tex.cõtra id qḋ no.glo.in.d.auc̃.res que.in ver.oblationem q̃ voluit ꝙ filius grauatus reſtituere per fideicõmiſſum nõ põt diminuere fideicõmiſſum ꝓ ſumptibus alimẽtoꝝ ſuoꝝ ẽt ſi aliunde nõ habeat vñ ſe alat.niſi qñ grauatus eſſet reſtituere per illa ꝟba qḋ ſupererit ⁊c̃.vt.d.auc̃.cõtra rogatus.nã iſtud eſt ꝯtra iſtũ tex.vbi quo ad diminutionẽ que fit ꝓ implendo eo ꝙ eſſet officiũ patris.vt dotare ⁊ alere paria ſũt iniungere liberis fideicõmiſſum ſimpliciter vel per illa ꝟba qḋ ſupererit ⁊c̃.⁊ illã glo. dãnat ẽt Nicho.de neapo.in ſimili in.l.illud cũ glo.in ꝟ.aliaꝫ cãꝫ.C.de ſa.ſan.eccle.fateor ꝙ magis cõiter doc.in.d.auc̃.res que.⁊ ẽt Ang.⁊ Imo.in.d.l.marcellus.§.res que reprobãt dictam glo.tñ iſte tex.iudicio meo paꝝ aut nihil facit.qꝛ q̃tũ ad dotẽ detrahendã de fideicõmiſſo fateor paria eẽ quõcũqꝫ ex dictis relinquat̃ dictũ fideicõmiſſuꝫ.⁊ ẽ exꝑſſum hic ⁊ in.d.auc̃. res que.ꝙ fideicõmiſſuꝫ ꝓ dote minui põt.ſed q̃tũ ad diminutionẽ fideicõmiſſi ꝓpter alimenta nec iſte tex.nec tex.d.auc̃.res q̃ ponit iſtã parificationẽ:nec ꝑmiſſionẽ diminutõis.Vñ Sali. in.d.auc̃.res que tenebit opi.glo.ſupradicte ſolũ reperiũt̃ excepte due cauſe.in.d.auc̃.res que.ergo in alijs firma manere dꝫ regula.l.queſitũ.§.deniqꝫ.s̃.de fun.inſtru.⁊ no.glo.in.l.i bis s̃.de leg. Itẽ qꝛ legitima eſt debita ⁊ relinquenda filijs ꝓ ſuis alimentis[a]:vt in auc̃.de trien.⁊ ſemiſ.§.i.ergo vltra legitimam non debet poſſe alienare pro alimentis.⁊ fideicõmiſſum diminuere.¶ Item quia in dote verſatur maior fauor.ſ.alimentorum ⁊ liberorum procreandorum. l.i.s̃.ſolu.matrimo.neminem alium reperio tenere opi.glo.vñ a cõmuni opi.nõ puto diſcedendũ.nam ſi permittit̃ minuere fideicõmiſſuꝫ ꝓ donatiõe ꝓpter nuptias cõſtituendã ipſi filio inſtituto.⁊ liberis ſuis. vt i.d.auc̃.res que.cũ ibi no.per Bar.⁊ omnes.multomagis dꝫ permitti diminutio ꝓ alimentis.qꝛ magis fauorabilis vr̃ eſſe cã alimentoꝝ q̃ donationis ꝓpter nuptias.vt ꝓbat̃ in.l.ij.C.de patri.qui filij.diſtra.attenta dictione taxatiua ibi poſita q̃ impedit extenſionẽ ad alios caſus:vt ibi ꝑ glo.⁊ doc.⁊ ꝑ Bar.in.l.ſi cõſtante.in nona qõne prime partis.s̃.ſo.ma.nã pr̃ ꝓ alimentis põt vendere filiũ[b] ⁊ nõ ꝓpter donationẽ ꝓpter nuptias cõſtituendã.in qua nõ verſat̃ fauor alimentoꝝ patris.ad idẽ facit qḋ no.glo.in.l.ob es.C. de predi.mino.⁊ in.l.que ꝓpter neceſſitatem de reg. iur.nõ obſtat.dũ Sali.alleg.§.i.in auc̃.de trien.⁊ ſemiſ.qꝛ reſpondeo ꝙ licet legitima debeat̃ filijs ꝓ alimentis nõ per hoc tñ eſt ꝙ vbi legitima nõ ſufficeret ad alimenta qn onus alimentoꝝ ſpectet ad heredeꝫ. qꝛ onus preſtandi alimenta debita officio iudicis trãſit ad heredẽ.l.ſi quis a liberis.§.idẽ reſcriptũ.s̃.de libe.agnoſ.¶ Item no.ꝙ mulier dicit̃ pudice ⁊ caſte viuere ẽt ſi nubat.⁊ facit ad queſtionẽ quotidianaꝫ ſi vir relinquat vxori aliqd donec caſte ⁊ honeſte vixerit ꝙ nõ perdat legatũ.licet nubat.⁊ hoc tenuit Bar. hic per iſtũ tex.⁊ ꝑ.c.nicena.xxxi.diſt.niſi de voluntate teſtatoris vel de cõmuni vſu loquendi aliud appareat.debet ergo aliud addi i teſtamẽto videlicet ⁊ donec vitam vidualẽ ſeruauerit.ita etiam tenuerunt hic Ray.⁊ Oldra.Sed Ang.hic tenet cõtrarium in marito relinquente vxori etiam ſi de cõmuni vſu loquendi nõ appareat.⁊ idem dicit in filio relinquente matri ſue donec caſte vixerit.nã ꝑ ſecundum matrimonium videtur contriſtari anima[c] primi mariti defuncti.⁊ ẽt fit iniuria filijs primi matrimonij.allegat quod habet̃ in.l.gregoria.ver.perſpeximus.in auc̃.de nõ eli.ſecũdo nub.pro quo.facit ſecundum Imol.quod habet̃ in eo.auc̃.in.§.cum igitur.⁊.§.optimum ⁊ in auc̃.de nup.§.ſoluto.⁊.§.ſi autem tutelam.⁊ in.§.ꝙ vero ꝟſicu.nos igitur.⁊ ſic nõ eſt veriſimile teſtatorem de tali caſtitate ſenſiſſe per quam videtur ſibi inferri iniuria que ſolet eſſe occaſio ademptionis legatoruꝫ.l.iij. in ſi.s̃.de adimen.lega.ſecundum Ange.ſed ſi legatum relinqueretur a patre cuius voto congruit mulierem nubere aut etiam ab alio conſorte ſuo cuius intereſt eam nubere propter pudicitiam conſeruandum.⁊ ne toti generi per iquinationẽ vite fiat iniuria de qua veriſimiliter eſſet dubitandum propter iuuentutẽ mulieris.l.ſi filiam cum auten.ibi poſita.C.de inofficio. teſta.⁊ tunc ſecundum Ange.ſit verior opi.Bar.⁊ ſequacium per iſtum tex.dummodo nubat pari aut maiori.⁊ ſic tali ꝙ mariti conſortium non ſit denigratio fame teſtatoris.⁊ generis ſui.arg.l.iij.§.ſi emancipatus el.i.ĩ.de contratabu.ſecundum Ange.ſubdentem idem eſſe dicendum ſi legatum ſit reclictum mulieri ab extraneo cuius nõ intereſt eam nubere vel nõ nubere.nam tunc ſimiliter legatum habebit quia matrimonium in ſeipſo eſt caſtum ⁊ ab eccleſia approbatum tanq̃ maximum ſacramentum.c.vt debitum.de bigamis.⁊ ideo verbuꝫ pudicitie verificatur in eo qui viuit in figura matrimonij per.d.iura.⁊ per.l.caſtitatem.C.de adulte.⁊ per.l.vltimaꝫ.C.de legi.tuto.ſm eum.¶ Predicta autem que dicta ſunt in patre ⁊ filia intelligit Ange.habere locum niſi mulieri cui fuit ita relictum iam duos viros habuiſſet.nam tertiũ matrimonium eſt deteſtabilius.⁊ ideo de illo nõ eſt veriſimile teſtatorem ſenſiſſe.allegat quod habetur in.§. hoc deo amabilius.i auc̃.de nup.⁊ ꝓpter ordines ſa

a ¶ Alimẽtis. adde.l.qſqs.C.ad legẽ iul.maie.

b ¶ Filiũ.addꝰ glo.i.in ſi.i.c.qḋ nõ ẽ neceſ.de regu.iur.glo.in.c.ij.de pigno.

c ¶ Aĩa.adde bal.i auc̃.cui relictũ.C.de edi.di.adria.tol.doc.in.§.que no.i auc̃.de nup.Iaſo.in.l.ambiguitates.C.de in di.vidu.

tros habẽdos secũdũ matrimoniũ etiã reprobaf: vt d.c.vt debitum ꝛ plene per totũ titulũ de biga. Jmo. dicit in hoc articulo ꝙ sibi placet dicta opi. Ang. preterꝙ qđ dicit de tertio matrimonio. qꝛ tertiũ ꝛ quartum nõ est magis detestabile ꝙ scđz. vnde nec ẽt octogamus reprobatur teste Hieronymo in canone. aperiantur queso aures. xxxi.q.i. ꝛ dicit ꝙ nõ ob. tex.i.d. §. hoc deo amabilius. qꝛ dicit ꝙ ipse nõ reperit illum §. in illo auc. de nup. sed in auc. de san. epi. ꝛ ille. §. nihil facit ꝓ Ange. dicit tñ ꝙ pro Ange. posset allegari qđ habef. in.c. quõ virginibus. xxxi.q.i. vbi videf dici ꝙ primus vir ꝓprie vir appellatur. sed certe ibi nõ detestatur magis tertium ꝙ scđz matrimoniũ. ꝛ facit qđ habef in.d.c. aperiant. Nicho. de neapo. hic refert ꝙ Ja. de are. Ray. tenent illam opi. quã tenet Bar. hic dicit etiã ꝙ Oldra. refert ꝙ in marito relinquente vxori modo predicto seruatur de cõsuetudine ꝙ perdat relictũ si transit ad secunda vota. qꝛ est verisimile qđ marit⁹ ita senserit. Dicit ẽt ꝙ cũ h tex. ẽt ꝯcordat tex. i l. res vxoris. i ꝟ. pudicitie. C. de dõa. iter vi. ꝛ vxo. ꝛ ꝙ tñ iste tex. ꝛ ille parum faciunt ad hanc. q. qꝛ iste tex. loquunf in primo matrimonio. vñ dicit ꝙ melius facit pro Ray. ꝛ Bar. tex. in. §. cum igif. in auc. de non elig. secundo nub. Sed in cõtrarium facit ẽm eũ tex. in auc. neqꝫ vir qđ ex dote. in ꝑn. col. viij. ibi dũ tex. dicit seruauerint pudicitiam. ꝛ in. l. fi. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. tñ relinquit super hoc cogitandum. ¶ Rap. hic dicit ꝙ Ricar. malũ. tenet opi. quã tenet hic bar. sed hoc bal. dicit in. l. fi. C. de indi. vidu. tol. in marito relinquente vxori tenet contra Bar. refert ẽt ipse oĩa dicta Ang. que. s. retuli. Et subdit ẽt aduertendũ. qꝛ ille tex. loquif in muliere q̃ nunꝙ amplius nupserat. vñ primũ matrimonium bene cõuenit pudicitie mulieris. secus in vidua postea cõtrahẽte. Tñ ẽm euꝫ ꝯclusiones doctorũ fuerunt aliter. vt dictũ est. ꝛ ita residet ipse hic Pau. de ca. refert qđ cõtra Ja. de are. ꝛ bar. tenet Bal. in. l. deo nobis in. v. colũ. C. de epi. ꝛ cle. s. in marito relinquẽte vxori donec caste vixerit. ¶ Ro. hic dicit qđ licet mulier cõtrahens matrimoniũ ꝑmuꝫ dicaf pudice viuere. vt hic: tñ secus si ꝯtrahat scđz matrimoniũ. Jta dicit videri casum in. l. fi. C. qñ muli. tute. offi. fun. po. ꝙuis ita bene sit licitũ secundũ matrimoniũ. ꝛ tertiũ ꝛ ĩfinitũ sicut primũ. allegat. d. c. quõ virginibus. cũ seq. ꝛ dicit ꝙ ꝓ opi. Bar. vr esse bonus tex. in. d. §. cũ igif. Dicit ẽt ꝙ istum articulum tetigit Ang. hic. ꝛ ꝙ istud ar. ẽt disputauit Ang. aliter tñ nõ firmat se ro. hic. ¶ Adde ꝙ Bar. auc. hoc locũ. C. si se. nup. mulier. ꝛ in. l. fi. §. fi. C. de indi. vidu. tol. tenet ideꝫ qđ ipse tenuit hic. Sed Bal. in. l. i. in. v. no. C. de rap. virg. tenet cõtra Bar. in marito relinquente. naꝫ dicit Bal. ꝙ per illã. l. i. post mediũ duꝫ dicit tex. siue maritũ volentes accipe in sua pudicitia remanere ꝛc. ꝙ aut de pudicitia fit mentio a lege ꝛ tũc habet locũ illa lex. s. ꝙ intelligatur de nõ nubente. aut fit mentio a patre ꝛ tunc habet locum. §. noster aut a marito ꝛ tũc habet locuꝫ qđ no. glo. fi. in. l. fi. C. de indi. vidui. vbi glo. sentit ꝙ tunc intelligatur de castitate viduali ita tenet Sali. in. d. l. fi. de indi. vi. post Bald. ibi. ꝛ etiã Barto. ꝛ expressius Jmol. in. l. cum filius. §. qui mutianum de lega. ij. in. l. iustitia. §. iure. s. de iusti. ꝛ iure ponit omnia in effectu que ipse ponit hic preterquam quod ipse dicit de tertio matrimonio. ꝛ de muliere nubente impari seu ignobili inferiori de quibus duobus ibi non facit mentionem ꝛ ibi ad casum quando in dispositione concernente filium primi matrimonij circa matrem fit mentio de castitate ꝙ intelligaf de castitate viduali. allegat. d. l. fi. C. quando mulier off. tu. fun. posuit Ang. etiam in. §. soluturo i auc. de nup. per illuꝫ tex. in filio relinquẽte matri. tenet ꝙ tenuit ipse hic Ang. plenius in. d. §. cum igif per illuꝫ tex. ibi in verbo casta nuptiarum. licet secunde sint ꝛ

etiaꝫ in versi. caste viuere dicit ꝙ si a. l. fit mentio de castitate cõprehenditur etiaꝫ castitatis que dicitur esse in muliere cõtrahẽte scđz matrimoniũ. vt ibi ꝛ per hoc etiã allegat. d. l. castitati. ꝛ. l. fi. de le. tu. que tamen. l. fi. nihil facit si vero profertur verbum castitatis a filio vel marito tunc tenet ꝯtra Bar. secus si a patre vel extraneo. vt ipsemet tenet hic. ¶ Jtem adde ꝙ. d. §. hoc deo amabilius. quẽ voluit hic allegare Ange. nõ est nec in titulo in quo allegat Ang. s. in ti. de nup. nec etiã inuenio i ti. de san. epi. ꝓut allegat Jo. de imo. sed est in ti. quõ oportet episcopos. ꝛ ibi Ang. per illum tex. in ver. Sed nõ ad tertias. dicit ꝙ si extraneus relinquat mulieri donec caste ꝛ honeste vixerit nõ debetur mulieri si transiuit ad tertium matrimonium. quia tertia vota contrahere satis est cõtrarium honestati vt ibi in ꝟ. ꝙ si lector. ponit etiam Ang. ibi an verbum castitatis dum profertur a lege verificetur in cõtrahente matrimonium cuꝫ vidua si tale verbum refertur ad clericum. ange. etiam in disputatiõe sua ĩcip. testator fundum relinquit mulieri ꝛc. approbat omnia que ipsemet posuit hic ꝛ specialiter quod dicit hic de tertio matrimonio. Addit etiam ibi ꝙ quando ab extraneo vel a patre reliquitur mulieri predicto modo mulier nõ perdit legatum. licet contrahat matrimonium dũmodo nõ contrahat cum ignominia ꝛ denigratione fame. vnde dicit ꝙ si sexagenaria nubat. ꝛ fortasse in adolescente. vel mulier assumptibus vestibus tertij ordinis postea nubat nõ dicetur caste ꝛ honeste viuere. allegat in arg. d. §. hoc autem deo amabilius. ver. si autem aliquis presbyter. nõ enim potest dici honestas vbi est moruꝫ contemptõ. vt est in. §. quanta igitur. in auc. quõ oportet epi. Pe. de an. ꝛ Jmo. in. c. quod ad te. de cleri. coniug. tenent etiã contra bar. in marito relinquente vxori donec caste vixerit dicentes ꝙ ex cõmuni vsu loquendi nõ dicitur caste viuere si transit ad secunda vota. Jteꝫ quia fit iniuria primo viro per iura. s. allegata videtur ex predictis ꝙ de iure sit verior opi. ang. hic ꝛ sequaciuꝫ excepto eo ꝙ ipe dicit đ tertio matrimonio. quia tex. allegatus per eum nõ videtur hoc probare. ꝛ tex. ille loquitur in clerico. quia tamen ang. in. d. §. cum igitur vult ꝙ si a lege fiat mentio de pudicitia vel castitate comprehendatur etiam status secundi matrimonij: vt retuli. s. tamen Bal. in. l. i. C. de rap. virgi. tenuit contrarium per illum tex. pro quo etiã. facit tex. in. d. auc. neqꝫ virum. ꝛ in. l. fi. C. quando muli. tu. offi. fun. po. tamẽ magis placet opi. aug. per allegata per eum. ꝛ per. c. nicena prealegatum. ꝛ per. d. l. res vxoris nisi ratio subiecte materie aliam ostendet fuisse mentem legis. ꝛ ita procedunt contraria. ꝛ etiaꝫ ad contraria põt responderi prout dixi referendo ang. in. d. l. ius ticia. Adde predictis ꝙ licet mulier per vim fuerit in prostibulo prostituta non dicitur desinere caste viuere. vt est tex. ꝛ ibi ponderat Bal. i. l. fedissime. C. de cap. ꝛ postlimi. reuer. ¶ Ad de bonum tex. xxxij. q. v. §. ꝙuis. facit. l. fedissimum. C. de adulte. dicit tamen tex. no. in. d. §. ꝙuis ꝙ talis non est equanda virginibus intactis. ꝛ no. ange. ĩ. d. l. fedissimum. ꝛ quia Bar. hic dicit addenda esse illa verba donec vitam vidualem seruauerit. si vis intelligere quomodo vitam vidualeꝫ dicatur seruare vide tex. ꝛ ibi no per Bal. in. l. decreto. C. ex quibus cau. infa. irrog. ꝛ ibi habes an si mulier non portet habitum nigrum dicatur vitam vidualem seruare. ꝛ dicit ibi Bal. no. ꝙ non per illum tex. intelligerem tamen nisi mos regionis vel communis vsus loquendi se aliter haberet. vide etiaꝫ Bal. no. in. d. l. deo nobis in quinta colũ. vbi dubitat an si mulier vidua est ingressa monasterium dicatur vitam vidualem seruare dic vt ibi per eum. ¶ Jn glo. i. ibi pater pro ea dotem dedisset. si intelligas quod glo. intellexerit patrem dedisse dotem. i. promisisse non autẽ actualiter dedisset. tunc procedit plane quod glo. dicit de detractione. ꝛ tunc intellige dedisse. s. promittendo. Si autem actualiter dedisset tunc nõ est proprie deductio đ hereditate testatoris quia dos nunꝙ fuit quid hereditarium cum nõ fuerit in bonis testatoris tempore mortis ipsius. eo quia dos censet ꝓprie effecta patrimoniuꝫ filie. proponimus philadelphus. s. fami. her. ¶ Jn glo. fi. ibi deducta quotta ꝛc. sentit glo. ꝙ filia vel eius heres detrahat quartam ꝛ fructus quarte ꝛ vltra ẽt dotem. ꝛ si quos fructus percepit vltra quartam ꝛ quarte fructus eos compensabit i dotẽ. ꝛ istud ẽt tenet Ja. de are. clarius. Sꝫ Bar. hic ꝯtrium tenet. s. ꝙ nõ possit deducere quartam ꝛ ẽt do

tem per.d.auc̃.res que.ibi si legitima portio nõ sufficit.vt hic per eum. Idẽ etiam sentit Ang.secutus opi.quorũdam quos s̃.retuli in primo no. Idem etiam tenet Imo.hic attento tñ ꝙ filia hic fuerit grauata per fideicõmissum nõ pure.sed sub ꝯditione videreẽ ꝙ posset deducere neduʒ dotẽ que imputatur in legitimã.d.l.qm̃ nouella.sʒ ẽt posset petere trebellianicã.quatenus dos nõ caperet legitimã integrã ⁊ trebellianicã ẽm opi. de cõsuetudine approbatã que hʒ ꝙ filius institutus ⁊ grauatꝰ sub cõditione per fideicõmissuʒ restituere possit nedũ legitimã: sed ẽt trebellianicã deducere.vt habeẽ i.c.Ray.de testa.⁊ i.c.si pr̃.e.ti.in.ij.q.vi.⁊ plene per glo.⁊ doc.in.l.quanq̃.C.ad.l.fal.⁊ in.l.in rõne.§.qd̃ vulgo.s̃.ad.l.fal.⁊ hoc casu subdit singulariter Pau.de ca.hic qd̃ liberis etiã pmi gradus bñ computareẽ fructus in trebellianicã.iuxta.l.in fideicõmissaria.s̃.eo.nec ob.l.iubemus.C.eo.q: ibi loquitur quando vnam tm̃ quartã detrahebat filius grauatus de hereditate.vt patet ibi i ver.dodrans restituaẽ.qd̃ dictũ nunq̃ est obliuioni tradendũ.q: est peregrina limitatio.ad.d.l.iubemus.nec ab alio scriptũ inuenio.tñ repio Ang.cõsuluisse ꝯrium in istis proprijs terminis in suo cõsilio.cxxi.incip.zolus dñi Damiani de tuderto.allegat simpliciter.d.l.iubemus.tñ magis placet opi.Pau.de cast.que vt dixi est in hoc singulariter no.bene dico ꝙ.d.l.iubemus.melius fortasse q̃ alia lex probat de iure ciuili nõ est ꝯa dicta opi.cõsuetudine roborata.⁊ approbata per papam in.d.c.Raynutius.q: tex.in.d.l.iubemus loquitur qñ filius grauatus fuerat sub cõditione.⁊ tñ ibi vnam quartaʒ tm̃ detrahebat filius vt ibi in ꝟ.dodrans.ad ideʒ bene facit lex prima.§.interdum cum glo.s̃.ti.proximo.⁊ ita tenebat Iaco.bu.⁊ Bal.i.d.auc̃.res que.⁊ Oldra.in cõsi.ccv.⁊ in cõsi.clviij.quicquid glo.⁊ alij doc.dicant in.d.l.quanq̃.⁊ in.d.§.qd̃ vulgo.de quo etiã vide per Bar.⁊ alios in.l.papinianus.§.meminisse.cuʒ sequẽti.s̃.de inoffi.testa.⁊ in.l.filij.in fi.⁊ in.l.filium in.xij.col.cuʒ sequenti.C.fami.her.⁊ in.d.l.iubemus ⁊ per Ang.⁊ Imo.i.d.l.coheredi.§.cum filie.⁊ per Bar.aliquid Ang.⁊ Raph.in.l.si a milite.§.pater.s̃.de testamento mili.vbi no.tangũt an idẽ sit in ascendentibus rogatis sub ꝯditione restituere per fideicõmissum ꝙ possint deducere duas quartas.⁊ puto forte ꝙ nõ inuenies hoc vltimum alibi tactũ q̃ in.d.l.si a milite.⁊ ista adde ad ea que.d.sunt in.d.l.in fideicõmissaria.in pnci.dum tactum fuit ibi de intellectu ⁊ limitatione.d.l.iubemꝰ. ¶ Et ex isto tex.iunctis.s̃.dictis habes no.ꝙ magis debita ⁊ priuilegiata ẽ trebellianica q̃ dos.q: fructus in dotẽ compensanẽ liberis primi gradus: vt hic.nõ auteʒ in trebellianicam.d.l.iubemus tenuit Cy.in.d.l.iubemus.qd̃ videẽ mirũ tenendo opi.ꝙ trebellianica possit ꝓhiberi a testatore ẽt liberi primi gradꝰ: vt tenuit Cy.in.d.l.iubemus.de quo dixi in.l.marcellus.in pn.s̃.e.nã dote nõ põt priuari filia a patre regulariter iuxta.l.fi.C.de dotis ꝓmis.⁊.l.q liberos.s̃.de ritu nup.ergo videreẽ magis d̃bita dos q̃ trebellianica tenendo: vt dixi ꝙ trebellianica possit prohiberi filio.tñ q̃tum ad cõputationẽ fructuũ.q: tex.hic.⁊ in.d.l.iubemus sũt clari: oportet eis stare. ¶ In ea.ibi sed ꝯputat dotẽ in debitum vel quasi ⁊c̃.nõ aũt cõputareẽ fructus in aliud debitũ q̃ dotis cõstituende post mortem patris.imo illud debitũ tanq̃ es ailenum deduceretur nisi testator aliud expressisset ẽm Ia.de are.Bar.⁊ alios hic per.l.si debitor.s̃.ad.l.fal. ¶ Et ẽ de mente glo.prime hic. Et est ratio differentie ẽm eos q: ista dos constiuenda nõ est ꝓprie debita vñ nõ diciẽ proprie pater obligatus.nec dicitur actio cõpetere cõtra eũ ad doteʒ cõstituẽdam.sed solum officium iudicis cõpetit.d.l.qui liberos.in pn.q̃ quidem officium iudicis nõ presupponit obligationeʒ.l.qui per collusionẽ.§.fi.s̃.de ac.emp.l.quintus de ãnu.leg.licet secundum Bar.glo.in.l.obligamur.§.lege.j.de ac.⁊ ob.senserit cõtrarium.s.ꝙ pater iure actionis.⁊ obligationis teneatur ⁊ male ẽm eum. Dicit tamen Ang.ꝙ pro illa glo.facit.q: videẽ ẽm eum cõditio competere ex.l.fi.C.de dot.promis.⁊ conditio ex.d.l.qui liberos.ergo videtur verũ ꝙ cõpetat actio nisi respõdeas ẽm eum ꝙ ille leges nõ sunt leges noue.sed potius antique.ideo nõ ꝓducunt cõditionẽ ex lege.per id qd̃ hr̃ in.l.i.cuʒ ibi no.s̃.de cõdi.ex lege. Vel ẽm Imo.potest responderi ꝙ in dictis legibus verba referunẽ ad iudiceʒ vt patet maxime in.d.l.qui liberos.ideo nimirũ si oritur officium iudicis nõ aũt cõditio ex lege iuxta no.i.l.si soror.C.de col.in.l.si res obligata.s̃.de leg.i.plene per Bar.in.l.i.s̃.de condi.ex lege. Sed Nicho.de neapol.hic dicit ꝙ licet Barto.hic alleget no.per Guil.de cu.in.l.cum his.§.pe.s̃.de condi.inde.cõtra no.per glo.in.d.l.obligamur.tamen ẽm eum Gui.in.d.§.pe.bene reprehendit illam glo.quatenus illa glo.vult ꝙ pater obligetur dotare filiam nuptam.sed ꝙ pater nõ obligetur dotare filiaʒ nubendam hoc ẽm euʒ nõ dicit Guil. Sed potius cõtrarium.⁊ sic videtur tenere Nico.de neapo.ꝙ pater teneatur iure obligationis.sed precedens opi.est cõmunior ⁊ verior.ꝓ qua allego glo.no.i.l.socer.in pn.in ver.ꝯuenire.⁊ ibi ponderant Bal.Ang.⁊ moder.s̃.sol.ma.⁊ est de mente glo.hic duʒ dicitur quasi debitum.⁊ no.etiam Bar.in.d.auc̃.res que.⁊ Saly.in d.l.fi.⁊ effectus est magnus an iure actionis ⁊ obligationis teneaẽ ante officiũ iudicis qui effectus colligũtur ex no.per Bar.in.l.cum postulasse.in prin.per illam.l.singulareʒ.j.de dãno infec.⁊ plenius per bar.in.l.i.post medium.s̃.de iurisdi.om.iudi. ¶ Utrum auteʒ glo.in.d.l.obligamur sit vera que vult ꝙ pater teneatur dotare filiam iam nuptam[a] vltra ibi no.per Bar.⁊ Ang.vide no.per glo.in.c.hoc sanctum.xxxij.q.ij.⁊ in.c.de raptoribus.xxxvi.q.i.⁊ per Nicho.de neapo.in rub.s̃.so.ma.per Bar.⁊ alios.i.d.auc̃.res que.per Bal.in.l.fi.C.de sen.q̃ sine cer.q̃ti.per bal.⁊ Sali.in.d.l.qui liberos.⁊ Bal.⁊ moder.i.l.i.s̃.so.ma.per Ange.in.l.nupta.in pn.s̃.so.ma.per Pau.de ca.in.l.si socer.in prin.eo.ti.per domi.Ab.in.c.i.de adulte. ¶ Extra glo.scias ꝙ per istũ tex.volenteʒ ꝙ filia possit alienare pro dote bona subiecta restitutioni fideicõmissi nõ tñ redditur superflua dispositio noua posita in.d.auc̃.res que.q: illa auc̃.iducit plus qm̃ illa probat ꝙ nõ solum poterit descendens institutus.⁊ grauatus restituere per fideicõmissum alienare pro dote sibi constituenda sed etiã poterit alienare pro constituenda dote liberis ipsius descendentis vt ibi probatur ẽm doc.ibi qd̃ intellige veruʒ in filio masculo instituto ⁊ grauato.secus in filia femina.q: nõ posset alienare pro dote constituenda liberis suis ẽm Nicho.de neapo.ad hoc allegantem no.glo.in.l.a filia.in pn.j.de quo dic vt plenius per doc.ibi.⁊ per Bar.⁊ alios in.d.auc̃.res que.⁊ per Ang.in.l.fi.C.de dotis promis.per Cy.⁊ Bal.in.l.mater.C.de iure dotiuʒ. ¶ Supplet ẽt illa auc̃.in donatione ꝓpter nuptias. Itẽ supplet ꝙ possit pro dote alienare ita demum si legitima nõ sufficiat subaudi nec etiam trebellianica sufficiat in casibus in quibus post legitimaʒ ⁊ trebellianicã deduceret de quo fuit dictum supra.nã licet dos iam data a patre viuente nõ cõpensetur vel confundatur trebellianica.q: talis dos est es alienuʒ ⁊ ad filiam institutaʒ nõ peruenit iure hereditario. vt omnia hec probantur in.l.pater filiaʒ in prin.ẽm veꝝ ⁊ cõmunem intellectuʒ.s̃.ad.l.fal.tñ qñ ipsa filia nõdum fuerat a patre viuo dotata ⁊ est heres vniuersalis instituta ⁊ rogata per fideicõmissum restituere tũc ꝙ acciperet vel alienaret filia pro dote sibi constituenda bene computaret in trebellianicam.quia illud habuit titulo ⁊ iure hereditario merito in talem quartaʒ imputatur.l.in quartam ⁊ ibi plene nota.s̃.ad.l.fal. ¶ Supplet etiam illa auten.quia permittit alienationem non solum pro dote constituenda.sed ⁊ pro dote restituenda vt ibi.per doc. ¶ Item adde quia sensit hic Bar.dũ opponit de lege si debitor.ꝙ quãdo filia habet vnde se dotet non tenetur pater eam dotare sicut nec tũc tenetur eam alere.l.si quis a liberis.§.sed ⁊ si filius.s̃.de lib.agno.sed in contrarium dic eẽ tex.in.l.fi.C.de do.promis.⁊ ibi illum tex.ad hoc põderat Bal.⁊ Ange.dicentes ibi probari pro parte tenetur dotare filiam etiaʒ diuitem.⁊ etiam no.glo.ibi in ver.intelligi.⁊ Ange.in.d.auc̃.res que. Ex hoc pʒ

a ¶ Iam nuptã.adde Abba.in.c.accedens.de ꝓcu. Abba.in.c.i.de despõ.ipube.doc.i.c.cũ cã de rescrip. Alex.de imo.cõsi.cxxxix.incipi.viso thematbe.in.ij.colum.

ꝙ nõ ſemper procedit arg.de dote ad alimenta.⁊ ecõtra.de quo per Barto.in.l.fi.ſ.de his qui.vt indig.⁊ in.d.auc̃.res que.⁊ per Cyn.⁊ per Bald.in.d.l.mater.⁊ per Ange.⁊ Jmol.in.d.l.a filia.in princi.⁊ per Ang.in.d.l.fi.C.de dot.ꝓmiſ.⁊ ꝑ Bal.Ang.⁊ alios in.l.i.ſ.ſo.ma.cũ fi.⁊ ibi puto al's dixiſſe.poſſes tñ aliter defendere Bar.hic ⁊ dicere ꝙ Bar.ibi loquitur in filia herede inſtituta ⁊ volente ſibi poſt mortẽ patris cõſtituere dotẽ.ſed.d.l.fi.nõ loqͥtur iſto caſu vltimo.q2 dixi.ſ.circa ṗn.ꝙ iſte.§.in fi.nõ h3 locũ in fructibꝰ cõſumptis tp̱e ꝯſtituende dotis niſi filia ex ꝯſumptione fructuũ eſſet locupletior effecta:vt q2 vendidiſſet fructus ⁊ preciũ haberet.poſſet queri qd eſt in dubio preſumendũ an ſi fructus ſũt cõſumpti preſumatur in dubio locupletior effecta.qđ ẽt eſt valde vtile ad naturã l.ex diuerſo in ṗn.cũ ibi no.ſ.de rei ven.nec ꝙtu3 dr̃ cõiter bonefidei poſſeſſorẽ teneri ad fructꝰ ꝯſumptos quatenus locupletior effectus eſt.an ergo in dubio p̄ſumetur locupletiorẽ effectũ vide no.ꝑ Ang.in.l.vtrũ.ſ.de peti.here.vbi ꝑ ibi no.ꝑ glo.reputatã no.tenuit ꝙ ſic.ꝯtrium voluit ipſe in.l.in inſulã.§.i.ſ.ſo.ma.⁊ in ſuo ꝯſilio.clviij.in fi.incip.domina Catherina.⁊ in cõſilio.cxxx.al's.iij.incip.in dei nomine ſuꝑ quo puncto ⁊c̃.⁊ q2 articulꝰ nõ eſt ꝓprie de mã.§.noſtri q ſatis ẽt fuit ꝓpria ſua dote oneratus nõ decido aliter ꝓ nũc.

Ut trebelliano.

Trebelliano ita demũ locus eſt qñ qs ẽ rogatus vt heres.hoc dicit.⁊ diuiditur in duas partes. ¶ Prio ponit vnũ dictũ.ſecũdo ex illo īfert ad aliđ.ſecũdo ibi deniq3.⁊ ſm hanc diuiſionẽ tex.in v̇.deniq3 ponitur illatiue nõ exemplificatiue.nã principiũ loqtur in herede.ſed in ver.deniq3 loquitur in legatario ⁊ ſic nõ põt ſtare exemplificatiue.⁊ ita videtur intelligere ſ.glo.hic ſed tunc dubiũ eſt qualiter exemplificabitur ṗncipiũ huius.§.ſ.ꝙ heres grauetur nõ vt heres.pau.de ca.hic dicit eſſe exemplificandũ in eo qui nõ fuerat heres inſtitutꝰ ſed fuerat ſibi hr̃ditas per fideicõmiſſũ in teſtõ relicta.nã talis fideicõmiſſariꝰ dicitur largo mõ heres.l.ſi filius.ſ.qđ cũ eo.l.poſtulãte.§.ſed in huiꝰ ĩ.e.Unde ſi talis primus fideicõmiſſarius fuerit grauatus alteri reſtituere hereditatẽ per fideicõmiſſu3 nõ habebit locũ ſenatuſcõſultũ trebellianũ ꝙtũ ad detrahendã quartã per iſtũ primũ fideicõmiſſariũ.ita intelligitur ⁊ exemplificatur iſte tex.in ṗn.Facit.l.i.§.inde neratius.ſ.eo.ſed bene habebit locũ ſenatuſcõſultũ trebellianũ quantũ ad hoc:vt tranſeãt actiões in ſcđ3 fideicõmiſſariũ.l.i.§.de illo.ſ.eo.Ubi aũt heres eẽt inſtitutus ⁊ grauatus reſtituere per fideicõmiſſum dicit Pau.de ca.ſe nõ videre quõ iſte heres inſtitutus poſſit grauari per fideicõmiſſu3 quin grauetur vt heres.ſed dic ꝙ imo poterit heres īſtitutus grauari aliter ꝙ̃ vt heres.Exemplũ.teſtator Ticium ⁊ Seium ex certis partibus heredes inſtituit.⁊ Ticiu3 rogauit vt partẽ ſuam per fideicõmiſſu3 Seio coheredi reſtitueret.⁊ Seium rogauit vt partẽ Ticij ſibi Seio per fideicõmiſſariũ reſtituenda ꝙ reſtitueret ſempronio per fideicõmiſſu3 erit in reſtitutione fideicõmiſſi facienda ſempronio nõ habebit locũ ſenatuſcõſul.trebelliani.quãtum ad quartã detrahendã.nec ẽt quantũ ad hoc vt ſempronius poſſit compellere inuitũ ſeiu3 ad acceptãdum ⁊ reſtituendũ.q2 Seius nõ fuit rogatus vt hr̃s.ita exemplifico iſtũ tex.in prima parte.nõ enim põt p̄mus fideicõmiſſarius grauatus nõ vt heres reſtituere ſecundo fideicõmiſſario cõpelli inuitus agnoſcere fideicõmiſſum ⁊ reſtituere.imo põt ipſe fideicõmiſſariꝰ repudiare.l.ſi patroni.§.qui fideicõmiſſariam v̇.qd ſi prior.ĩ.eo. ¶ Secũdo modo legitur iſte tex.ꝙ v̇ſi.deniq3 ponatur exẽplificatiue ad principiũ.⁊ iſte intellectus ſ3 Jaco.de are.⁊ Ray.tollerari põt ſi ponimꝰ ꝙ legatarius cui fuit legata portio hereditatis rogatꝰ fuerit de ea reſtituenda.⁊ non agnouit legatum.nam tunc remanet apud heredem cũ onere ſuo.l.i.§.ij.⁊.§.is itaq3 C.de cadu.tollen.quo caſu preſtabit heres fideicommiſſum eo modo quo preſtaturus erat legatarius.⁊ ſic ſine deductione trebellianice.l.lex falcidia ſi interueniat.§.fina.ſ.ad.l.fal.Sed certe iſte intellectꝰ nõ videtur quo ad iſtum tex.poſſe procedere.quia iſta littera.in princi.loquitur in herede qui fuerat grauatus.ergo ſi ver.deniq3 poneretur exemplificatiue ad principium.vt iſti dicunt deberet exemplificari in heredem qui fuiſſet rogatus.ſed ſecundum intellectum eorum heres nõ fuit rogatus.ergo non poteſt ſtare exemplificatiue ſed per aliam rationem.licet non per iſtam.Jmo.hic ſuper glo.fi.reprehendit dictum intellectum dicens non eſſe verum ꝙ in caſu huius.§.repudiante legatario heres ex toto ſuſtineat vices legatarij.patet quia legatarius partis hereditatis grauatus reſtituere fideicommiſſario non poſſet cogi acceptare.vt hic in glo.magna.in fi.ſed repudiante legatario partem hereditatis bene poterit heres compelli adire ⁊ reſtituere ad inſtantiam eius cui dictus legatarius erat grauatus reſtituere.quia nedum primus fideicõmiſſarius qualis cenſetur eſſe dictus legatarius partis hereditatis.vt hic in glo.magna prope fi.cum equiparentur legata vniuerſalia.⁊ fideicõmiſſa vniuerſalia.Sed etiam ſecundus fideicõmiſſarius poteſt imediate cogere heredem adire ⁊ reſtituere ipi ſcđo fideicõmiſſario qñ primus fideicõmiſſarius repudiat:vt.d.§.qui fideicõmiſſaria3.⁊.l.cogi.§.ſi ergo.ſ.e.vnde cum ita ſit ꝙ repudiante legatario partem hereditatis nõ ſit ꝑ omnia eius ꝯditionis heres cuiꝰ erat legatarius nõ poteſt bene procedere ſimpliciter intellectus Ray.ſm eum hic ſuper glo.licet hic ſuper tex.tranſiuerit ſimpliciter Cy.cum Ray.qui etia3 dicit quod ver.deniq3 ſtat exemplificatiue.licet Alber.de roſa.vt refert ⁊ ſequitur Rapha.dicit ꝙ ſtat illatiue.⁊ melius. ¶ Jn glo.magna ibi in.l.penales ſolue vt ibi colligitur ex glo.⁊ bar.hic cum quo tranſeunt alij. ¶ Jn ea.ibi.§.poſtquã eni3.ibi videtur ꝓbari ꝙ in eum cui relinquitur pars bonorum tranſeant actiones.⁊ onera ſicut in eum cui pars hereditatis relinquitur ⁊ vltra ſolutionem datam hic per glo.poteſt reſpõderi ſm Jo.de imo.hic ꝙ ibi intelligitur quando pars bonorum ibi relinquebatur ſub nomine hereditatis.⁊ ita etiam dicit ipſe in.l.nõ amplius.§.fi.de leg.i.⁊ in.l.ſi quis ſeruu3.§.fi.de leg.ij. ¶ Jn ea.ibi.l.nam quod ⁊c̃.reſponde ꝙ ibi loquitur quando omnia bona relinquebãtur quo caſu conueniunt etia3 iura ⁊ actiones vt ibi.ſecus tamen quando tantum pars bonorum relinquitur prout loquitur queſtio glo.noſtre.vt late per Bar.in.d.l.ſi qs ſeruu3.§.fi. ¶ Jn ea.glo.in fi.vera ⁊ no.reputatur doctrina glo.diſtinguentis an legetur pars bonoru3 an pars hereditatis.vt primo caſu nõ ſit locus trebellianice.ſecundo ſic ⁊ iſtam partẽ tenuit Pe.Ja.de are.⁊ Cy.in.l.ij.C.cõmunia de leg.⁊ Cy.in l.filium quẽ in materia trebellianice fami.her.⁊ Bar.plene in l.ſi qs ſeruu3.§.fi.⁊ Ang.⁊ imo.in.l.ſi legatus.§.i.ĩ.e.⁊ ang.poſt pe.in.d.l.nõ amplius.§.fi.⁊ imo.hic mouentur per plura.⁊ maxime per rationes huius glo.quãquam Dyn.⁊ Angehic aliter dicant ⁊ nõ bene nullam facientes differentiam inter partem hereditatis ⁊ partem bonorum ſed ſolu3 an dicatur le go.⁊ tunc locus non eſt trebelliano.ſecus ſit verbum ſit obliquum videlicet rogo.vt reſtituas.ſed non reſpondent ad iura ⁊ rationes allegatas per doc.⁊ glo.⁊ tene menti hanc glo.quia ex ea habes notare ꝙ quãdo lego partem hereditatis nõ plus importat quam quando per fideicõmiſſum relinquo.⁊ ideo l3 vſus ſim verbo directo lego:nõ tamen tranſiuit dominiu3 poſt aditionem hereditatis.⁊ recta via in legatarium partis hereditatis.licet aliud ſit quando legatur res ſingularis.q2 trãſit dominium recta via.l.a ticio.ĩ.de fur.ſecus autem quando eſt legatum fideicõmiſſum vniuerſale vel quotte hereditatis.q2 requiritur reſtitutio.l.facta.in ṗn.eo.iũcta glo.iſta. ¶ Quid aũt in legato partis bonorum an tranſeat dominium recta via in legatarium.vidẽ Bar.⁊ alios in.l.ſi quis bonorũ.⁊ in.l.nõ amplius §.fi.⁊ ibi fuit dictũ.ſ.de leg.i. ¶ Tangit etiam hic aliqualiter Ang.poſt glo.an verbum lego:relatum ad hereditatẽ ſit v̇bũ directum.adeo ꝙ habere poſſit vim inſtitutionis directẽ ꝺ quo dixi ſatis plene in.l.centurio de vulga.⁊ pu.vbi tangit Bar.in ver.ſed quid ſi teſtator compendioſe ſubſtituit per hec verba quandocũq3 deceſſerit ſine liberis lego ⁊c̃.

Quotiens. Portiones apposite in institutione vi/dent repetite in fideicõmisso nisi ex one re iniuncto vel expssione ,pprioꝝ nominū aliud inducaf.h.d. cū.l.seq.¶No.ꝙ vbi dispositio fit p nomina appellatiua nō vr dispositio facta ,p virilibus portionib⁹.secus p nomina pro pria. ɔcordantie sūt in gl. hoc tñ itelligit verũ qñ dispositio ista refertur ad heredes.sed si referref ad legatarios.dic ꝙ et si fa cta esset per nomina appellatiua itelligerenf viriliter vocati.vñ si grauati sūt legatarij aliquid dare intelligunf grauati viriliter quãuis cõmodū legatoꝝ eis relictoꝝ nō fuerit viriliter.sʒ ineq̄ liter eis relictū.ꝛ hoc est verũ.qñ grauamē ipsis legatariis iniū ctū erat extrinsecū.vt qꝛ grauati sūt dare aliud ꝙ̄ eis legatū est.puta certã ꝗtitatē pecunie.sed si esset intrinsecū.vt qꝛ trib⁹ fuerat legatus fundus inequaliter ꝛ postea simpliciter grauen tur fundū alteri due intelligenf ,p partibus grauati ,p quibus erant vocati ad emolumentū heredes:aut itelligunf grauati ,p portionibus hereditarijs regulariter.ista oīa ,pbat tex.sing.cū glo.sua in versi.,p virili in.l.i.§.vt manifestef cū ꟶ.se.C.de ca/ du.tol.ꝛ dicit Pau.de ca.ibi istud eē singularissimū.Et vltra ista vide de materia q̄ dicta sūt in.l.turpia.§.fi.de leg.i.ꝛ q̄ di/ xi in.l.i.C.de impub.ꝛ alijs substi.vbi plene per Saly.glo.hic format duo cõtraria:ꝛ responsiones date in ea sūt vere ꝛ cõmu niter approbate.Alexã.de imol.

q **Uidam testamento.** Transla/tio fideicõ missi in dubio facta intelligif si prio fideicõmissario restitutio fcã nō fuerit. Uel ꝛ magis ad litterã ſm Ang.fideicõ misso translato si fideicõmissario ɔtingat intelligif trãslatū siue fideicõmissarius pmus decedat añ diē fideicõmissi cedentē siue post añꝙ̄ fiat fideicõmissi restitutio nisi ex volūtate testantis ex pressa aut cõiecturata aliud appareat.hoc dicit. Uel sic transla/ tio fideicõmissi de prio fideicõmissario in scōꝫ sub ɔditiōe si pri us decesserit pmus ꝙ̄ in ei⁹ psona effectū habeat fideicõmissuꝫ hʒ locū si pmus decedat ante diē fideicõmissi cedētem siue p⁹ ante factã restitutiōem.hoc dicit.ꝛ diuidif i quattuor ptes.In pma ponif thema ꝛ qd. In scda rñsio.sed obscura.In tertia il la respōsio in dubiū reuocaf.Uel hʒ gl.illa rñsio limitatur.In quarta ex toto dicta rñsio corrigif ꝛ noua ponif.scda rñdit. ter tia ibi sed an ea.quarta ibi marcellus.¶Ad euidētiam pmitte ꝙ dies fideicõmissi vniuersalis ſm magis cōem opi.cedit a tpe mortis testatoris.l.cogi.§.ideꝫ metianus.ſ.eo.ꝛ plene.ꝛ per Bar.in.l.cum filio.ſ.de leg.i.sed hic videaf intellexisse aliter l.ꝙ imo cedit a die adite hr̄ditatis.¶In tex.ibi si puer ꝛc.pō derãdū ē ꝙ nō dicit cū patre.ꝛ sic nō videf ,pbari hic ꝙ dies fi deicõmissi vniuersalis cedat ab adita hereditate.nã si iuriscon sultus hoc voluisset ex quo psupposuerat pueꝝ ante aditã here ditatē decessisse nō debuisset loq per dictionē si:que dubietateꝫ importat.sed per dictionē[a] cuꝫ.ꝛ sic innuit ꝙ dies fideicõmissi vniuersalis pōt cedere ante hr̄ditatem:cui⁹cõtrariuꝫ tenet hic glo.ꝛ ideo illi q allegãt istum tex.ꝙ dies fideicõmissi vniuersa lis cedit ab adita hr̄ditate male allegare videntur.de quo ple ne per doc.in.l.cū filio.de lega.i.ꝛ dicef aliqd in glo. magna. ¶In tex.ibi ad heredē pueri.posset hic dubitari ꝙ cum mater eēt in medio nullus alius deberet excludere mr̄em a successiōe pueri.tñ rñdeatis ꝙ potuisset extare frater cõsanguineus pue/ ri q iam excluderet.uel etiaꝫ si extaret soror cõsanguinea admit tebaf cū mr̄e pariter.vt isti.ad tertu.§.i.ꝛ.l.ij.§.si sit ɔsangui/ nea.ĵ.ad tertu.hodie stãdū ē dispōi auč.ɔfuncto.C.ad tertul. q̄ succedūt ascēdētib⁹.ut ibi.¶In tex.ibi ex persona matris q̄ si dicat ꝙ etiã si decesserit puer postꝙ̄ cessit dies fideicõmissi de beat attendi.an mater fuerit magis dilecta a testatore ꝙ̄ heres pueri.qꝛ si magis dilecta fuit mater habebit locū trãslatio.alias aūt secus.¶No.ex tex.ꝙ fideicõmissis plurimū attēdif mens testantis:ut hic ꝛ.l.cū virū prudētissimū.C.de fideicõ.ꝛ.l.cum pponeref.cū si.C.de leg.ꝛ alia notabilia colligunf cū glo.in gl.pma sup verbo quaqꝫ die.pma expositio glo.nō vr̄ bona qꝛ si ita itelligaf littera nō vr̄ ꝙ illa ꟶba si quid pus accesserit pos/ sint nisi necessario ipoztare ꝙ priusquã puenerit ad illã etatem decesserit puer restituaf hereditas mr̄i ipsius pueri.ꝛ sic nō cõ prehēderet dicta ꟶba casu quã peruenisset ad illam etateꝫ.sed nonduꝫ facta eēt restitutio qd eēt ɔ̄ mētem littere. Intētio aūt littere nostre est ut solum attendatur an sit facta resti tutio vel nō.vnde glo.dat scdam solutionē ꝙ itelliga tur pma quaqꝫ die.i.ꝗcito poteris.uel ꝙ̄primū dies cesserit hec duo accipiunf pro eodē ut hic. ¶Ex hac scda parte glo.no.ꝙ si quis sit grauatus vel ,pmittat aliqd facere pma die itelligit ꝙ̄primū poterit hʒ pau. hic qui subdit ꝙ tamē intelligitur ꝙ̄primuꝫ facere po terit cõmode.l.nepos proculo.ĵ.de ꟶbo.sig.¶Cir/ ca hoc tñ aduertatis.quia sit differentia inter hec ver ba prima die dare ,pmitto.ꝛ hec ꟶba ꝙ̄primum pote ro.quia quãdo dico ,pmitto dare prima die nō sum in mora nisi tota die finita per.l.qui hoc anno.ĵ.de ꟶb. obl.secus autem si promitto dare ꝙ̄primum potero. quia si ante finitam primã diem dare possuꝫ debeo ad implere ꝛ nō expectare ꝙ sit finita prima dies.facit.l. hec conditio si in capitolium.ſ.de condi.ꝛ demon. iuncta.l.quod dicimus.ꝛ quod ibi no.ĵ.de solutio.ꝛ hʒ hoc debet limitari ꝛ dclarari dictū notabile. ¶Itē inquãtum glo.nostra hic exemplificat ista verba ꝙ in telligantur ꝙ̄primuꝫ dies cesserit.addatis ꝙ istam ex/ positionem approbat Dynus vua etiam cum illa ex/ positione ſm quã intelligitur hic ꝙ̄primum poterit. ¶Sed contra hoc videtur textus in.l.tertia.§.i.ꟶsi. idem dicendum.ſ.de adimen.leg.vbi etiam quando decessit puer post diem fideicõmissi cedentem licet nō dum facta fuerit restitutio fideicõmissi spectat fideicõ missum ad heredem pueri.ꝛ hoc propter moraꝫ que intelligitur ipso iure contracta fauore minoris absqꝫ alia interpellatione.l.in minorum.C.in qui.cau.i in/ teg.restitu.non est necesse.l.titia seia.§.vsuras de le. ij.cuius cõtrarium dicitur in fi.sed Dynus ad ɔ̄rium respondet ꝙ tex.hic in fine in ꟶsi.acceperit debet ex/ poni scilicet vere vel interpretatiue.ꝛ ꝙ videatur iter pretatiue accepisset ꝙ̄primū cessit dies. quia tunc ac tio computet puero.ꝛ qui actionem habet rem ipsam habere videtur.l.qui actionem.ĵ.de reg.iur. Sed ia. de are.ꝛ Bar.hoc reprehēdunt.quia contra tex. no/ strum qui simpliciter dicit fideicõmissum ad matrem translatū esse si decessit puer etiam post diem fideicõ missi cedentem si modo puer fideicõmissum nō acce/ pit.nam si ex interpretatiōe videtur accepisse eo mo/ do quo dictum est.sequeref ꝙ male dixisset hic iuris/ cõsultus dum dicit accepisset.qꝛ modo accepisset. vñ dicunt hic Ja.de are.ꝛ Bart. ꝙ hic fuit puer maior xxv.ãnis ibi minor.xxv. vñ nō habet hʼ mora irregula ris locū que solum hʒ locum in minore.xxv. annis ,p quo facit.l.cum pueri cum glo.prima.ĵ.de ꟶbo. sig. vbi habef.in.c.paulus dicit.cclij.vbi etiam habef qd cētenari⁹ quãdoqꝫ appellatur puer[b].Sʒ ang.dicit ꝙ illa est propria locutio.quia proprie puer dicif qui ad adolescētiaꝫ nō puenit.l.i.§.pueritiã.ſ.de post. ꝛ iō dicit ang.ꝙ potest saluari rñsio Dy.intelligendo qd post diem fideicõmissi cedētem nulla mora rationis nec etiam regularis facta fuit:ut quia istitutus graua tus fuit de restituēdo cū primum posset.ꝛ aliqd ipedi mētuꝫ fuit ,ppter qd restituere nō potuit.vñ nō potest dici mora cõtracta.¶Sed imo.ibi dicit sibi nō place re opi.ang.quia cū sufficiat restitutio ꟶbalis ad trãs/ lationē iuriū ꝛ actionū.l.restituta.ĵ.eo.nō vr̄ qd im pedimētū potuerit iteruenire saltē quominꝰ restitutio ꟶbalis fieri potuerit. Et iō putat ipse aliter rñderi.s. ꝙ tex.hic itelligif si nō iã puer.s.quōdam tpe disposi tiōis seu testamēti.sed modo erat maior.xxv.annis.ꝛ similis expositio hr̄ in.l.ij.§.i.de his qui.ut idig.ꝛ in l.lecta cū gl.parua.ſ.si cer.pe.ꝛ in.c.fi.extra qui cle/ ri.vel mo.ꝛ lʒ ipse nō dicat.ista fuit respōsio Nicho.d nea.hic qꝛ ista mihi vr̄ melior ꝛ planior ceteris.posset tñ defendi opi.ang.ab obiectiōe imo qꝛ potuit heref impediri restituere verbo ,ppter absentiam. quo casu nō potest fieri restitutio nisi interueniente nuncio vel epistola trãsmissa ad fideicõmissarium per.d.l.resti/

a¶Dictionē cum.adde.l.si quis arbitra.tu.ff.d ꟶb.ob. card.in cle.ij. in tertio no.d testi. Rapha. cu.cõsi.lvi. incipiē. petrus heres.

b¶Proprie puer.adde gl. in verbo pfe/ct⁹ in pbe.vi.

tuta tñ alia ratione nõ placet intellectus Ang. qui vi/ detur diuinare ꝙ hic interuenerit impedimentuȝ. de quo nihil in littera dicitur. ¶ Alia fuit respõsio Cy. ad.d.l.iij.§.i.ꝙ hic habuit testator respectu ad factũ instituentis.sed in ꝯriũ ad factũ petentis.ideo si pre cessit petitio vera vel interpretatiua nõ fit translatio. Sed Ray.et Imo.hic istud reprehẽdũt.q̄ ẽ contra d.l.iij.§.i.ṽ.interdũ.vbi apparet ꝙ habuit respectũ etiã ad factũ restituentis.teneatis ergo ꝑmã ꝓcedẽ tem respõsionẽ vel aliam que colligit̃ ex his que dicẽ tur infra in sequẽti oppositione. ¶ Item inquãtũ op ponit scdo bar.de.l.iij.§.fi.ad fi.ꝛ respõdet ꝛ cuȝ sua responsione trãsit ang.hic ꝛ bar.in.d.l.iij. Adde ꝙ Imo.hic dicit ꝙ ista solutio nimis violat tex.in.d.l. iij.q̄ ꝑ.d.responsionẽ restringit̃ ille tex.ad capitulũ. qñ legata fuit species hereditatis cuiꝰ dominiũ tran/ sit recta via in legatariũ ꝛ sic nõ habet locum qñ esset q̄titas in genere legata quo casu nõ transit dominiũ recta via vt no.per gl.in.l.si rẽ.ꝭ.de re iu.ꝛ in.l.i.C. cõia de leg.ꝛ illud ꝙ dr̃ in.d.l.iij.videtur habere lo/ cũ etiam qñ legata eẽt q̄titas in genere ut ꝓbatur ex presse in.l.si legatũ.§.i.ꝭ.de adimẽ.lega.et etiã ẽ de mente.d.l.iij.ꝛ sic vult in.d.l.si legatuȝ ꝙ illa iura ẽt locũ habeant in legato q̄titatis in genere relicte.Et cõcludit ꝙ illa iura loquunt̃ in fideicõmisso singula/ ri qđ incipit ẽt deberi ante factã restitutionẽ eo q̄ nõ hȝ in se onera.secus in fideicõmisso vniuersali ita loq/ tur tex.noster.Sed Imo.hic impugnat istuȝ intelle/ ctũ bar.ꝛ dicit ꝙ istud nõ videtur verȝ eo q̄ ante adi tam hereditatẽ nõ incipit deberi ꝛ legatũ particulare vt no.gl.in.l.vnica.§.i.ṽ.cedere.C.de cadu.tol.quaȝ ad hoc reputat singularẽ bal.in.l.fi.in prin.C.de test. post aditam vero hereditatẽ incipit deberi ẽt vniuer/ sale fideicõmissuȝ q̄ cõpetit actio ex testamento fidei cõmissario vniuersali.ut no.glo.in.§.si sine.C.e.et ꝑ Bar.in.l.si legatus.ꝭ.e.ꝛ preterea respondet ipse ad cõtrariuȝ.l.iij.§.i.ꝙ tex.loqtur qñ testator dixit here/ di volo ꝙ des.x.titio ꝛ sic verba fuerũt ibi aliter cõce pta q̄ hic ꝛ aliter q̄ in.d.l.iij.§.i.ver.dicenduȝ.et ita putat ipe tenẽdũ si testator dicit volo ꝙ restituas he/ reditatẽ Titio ꝛ si nõ restitueris volo ꝙ restituas seio q̄ illa verba ꝛ si nõ dederis intelligunt̃.ꝛ si dare non potueris vel nõ debueris seu si restituere nõ potueris qđ est qñ decesserit ante diem fideicõmissi cedenteȝ:ꝛ ibi etiam tangit glo.nõ autem intelliguntur.i.si dare nolueris non sit in potestate heredis an legatum de/ beatur cõtra.l.senatus.§.pe.cũ ibi no.de le.i. ¶ Nec ad hoc obstat ꝯm eum.l.i.cũ ibi no.ꝭ.de pecu.leg.et l.si penam.ꝭ.quando dies lega.ced.vbi illa verba si non dederis exponitur.i.si dare nolueris.q̄ respõde bat ꝙ ibi fiebat translatio de re ad rẽ in persona vniꝰ legatarij ꝛ sic nũq̄ reperiebatur legatarius sine lega/ to.Aliud auteȝ est quando dico volo ꝙ des.x.titio et si decesserit anteq̄ accipiat volo ꝙ des Seio quia lȝ decesserit titius post diem cedentem nõ fit translatio nisi stetisset per heredẽ:ut q̄ fuerit interpellatus a ti/ tio ꝛ si decesserit priusq̄ restituat seu decesserit ante ip sam restitutionẽ volo ꝙ restituat Seio.nam istis casi/ bus sunt verificata verba si decedit titius post diem fi deicõmissi ante restitutionẽ sibi factam.si precessit in/ terpellatio vera vel ficta.ut.d.l.iij.ver.idem dicendũ Si autem verba sint dubia.ut quia dicat lego.x.Ti/ tio.ꝛ si decesserit lego ipsa Seio tunc videt̃ ꝙ debeat intelligi si decesserit priusq̄ accipiat.ut ẽ tex.cũ glo.in d.l.iiij.in prin.ver.idẽ dicenduȝ que verba potius ad fideicõmissum videntur relata q̄ ad heredẽ.Sed i.l. iij.§.i.in ꝑn.ꝛ in fi.fuerũt relata ṽba ad heredem.iõ tũc sufficit ad excludendũ translationem ꝙ cesserit di es primi relicti.pau.hic circa istud cõtrarium est ꝯclu dit ꝙ aut verba referunt̃ ad fideicõmissariuȝ.vt q̄ di/ ctũ fuit si decesserit primus fideicõmissarius anteq̄ ac

cipiat volo dari sempronio.vel verba fuerunt in reȝ puta si de/ cesserit anteq̄ restituatur res ꝛ tunc hȝ locũ iste tex.Aut verba fuerunt relata ad heredem ut q̄ dictũ fuit si antequam alias si priusq̄ restitueris decesserit ꝛc̃.ꝛ tunc cõcludit ꝙ in fideicõmis so vniuersali habeat locũ iste tex.sed in particulari habeat locũ d.l.iij.§.i.nõ assignat tñ rationẽ cõcludentem diuersitatis iter fideicõmissum vniuersale ꝛ particulare attentis superius dictis Non obmitto ꝙ vltra supradicta duo cõtraria ang.hic dicit ꝙ primo circa contrariũ de dicto ṽsi.idem dicendum simpliciter videtur eẽ veriorẽ solutionem Dy.ꝙ dynus duȝ respondet ꝙ hec littera dum dicit si non acceperit debet intelligi vere vel in/ terpretatiue:ꝛ ꝙ illud uel saltem acceperit interpretatiue intel/ lexerit Dy.de illa acceptione interpretatiue que resultat ex adi tione hereditatis.quia tunc dicitur iuris interpretatione acqui situm fideicommissum ipi pupillo fideicommissario seu minori xxv.annis cui dicebat̃ factam eẽ moram. ¶ Unde aut erat adi ta hereditatis.ꝛ tũc hȝ locum.d.l.iij.in ṽ.idem dicendũ. Aut nõ erat adita hereditatis.ꝛ tunc hȝ locum tex.noster in fi.quia tunc nõ põt dici.vide interpretatiue fuisse acqsitum fideicõmis suȝ.Sed hec solutio mihi nõ placet.q̄ q̄uis hic esset adita he reditas tñ si fideicõmissarius erat minor dicebat̃ iure interpre tatione fuisse acqsitum fideicõmissum sicut in.d.l.iij.ṽsi.idem dicendum.q̄ ẽt ante aditam hereditatẽ dicit̃ fieri mora re ipsa fideicõmissario minorĩ.xxv.annis ab herede cũ heres possit in uitus cõpelli adire ꝛ restituere iplorato iudicis officio.ut no.i l.ꝛ si simpliciter ꝛ post aditionẽ actio ex testamento.ꝭ.e.ꝛ no. in.l.nõ est ꝛ in.l.si legatis.ꝭ.e.ꝛ ibi ꝑ Bar.ergo qua rõne i.d. ver.idẽ dicendum eo q̄ minori fiebat mora re ipsa iuxta.d.§. vsuras videbatur ꝯm Dy.fideicõmissarium interpretatiue acce pisset fideicõmissum ita debuisset dici hic eadem ratione. prete rea in.d.ṽ.idem dicendũ nihil de hereditatis dicit̃ aditionem sicut nec hic.vnde q̄tum ad dictum primũ contrariũ.puto ve/ riorem esse responsionẽ Imo.hic.s.ꝙ nõ erat minor hic tẽpo/ re restitutionis fideicõmissi.sed quondã minor tẽpore testamẽ ti.ꝛ lȝ ipse non dicat fuit responsio Nicho.de nea. Quantum ṽo adꝰ scdm contrariũ.puto veram esse responsionẽ conclusiue ꝙ dȝ distingui an testator dixerit volo ꝙ heres titio det.ꝛ si ti/ tio nõ dederit det Seio.nam tunc hȝ locum.d.§.in fi.ꝛ in.d. l.si legatũ.§.i.que intelligit̃ si non dederit h̄ est dare nõ potue rit.Ant testator dixit volo ꝙ heres det titio ꝛ si titius prius de/ cesserit det Seio ꝛ tunc hȝ locũ iste tex. ¶ In glo.super verbo accederit no.ex hac glo.iuncto tex.ꝙ vbicũqȝ in testamẽto in/ uenitur testatoris filius et postea dixisset si quid accideret filio substituebat ꝛc̃.intelligit̃ dũtaxat factã substitutionẽ in euentũ mortis filij ꝓ quo addatis etiã bonum tex.vltra predicta in.l. vxorem.§.seium de le.iij.Item si testator dixisset si quid huma num accideret filio meo substituo talẽ intelligit̃.id est si moriet̃ vt est tex.no.in.l.publia.in ꝑn.ꝭ.deposi.per queȝ tex.dicit ibi Bar.de facto respondisse ꝙ si in aliqua dispositione reperien/ tur hec uerba:si deus aliquid faceret de filio meo tũc dispono ꝛc̃.per hec uerba intelligitur disponentẽ sensisse de casu mortis contingẽte in persona filij.ꝛ illud ideȝ sequit̃ Bal.in rubri.C. deposi.in.ix.q.vbi dicit ꝙ dicta verba non verificantur in mor te ciuili.Nam si filius bãniatur uel deportatur nõ sunt verifica ta dicta verba.Intelligatis tamẽ sane dicta verba nisi i casibꝰ vbi mors ciuilis operatur eundẽ effectum quẽ mors naturalis per.l.actione.§.publicatione.ꝭ.ꝓ socio.ꝛ.l.ex ea in.§.insulas cum ibi no.per Bar.ꝭ.de verb.obli.ꝛ in.l.deo nobis cum ibi no.per Cy.C.de episcopis ꝛ clericis in glo.adeat̃ ibi ante adi tam hereditatẽ.Adde ꝙ idem sentit glo.sequens ibi dum dic an pendet:respondeo sic ꝛc̃.ꝛ ideȝ tenet glo.in.l.iij.ꝭ de regu. cato.ꝛ Bar.in.l.vbi pure.ꝭ.eo.ita etiã tenet Cy.Dy.ꝛ Ray. in.l.cum filio.de leg.i.sed contrariũ tenet Bar.in.d.l.cũ filio ꝛ si dicatis vt ibi dixi tenui ꝙ cedat a die mortis quo ad trans/ missionem.ut tenet ibi Bar.Et ꝓ ista opi.facit iste tex.dũ di/ cit si puer antequã dies fideicõmissi cedat decessisset iunctis ṽ/ bis precedentibus ibi dum dicit anteq̄ adeatur hereditas.vbi presupponit̃ hereditatẽ nõ esse aditam ꝛ tamen iurisconsultus ponit in dubio an cesserit dies fideicõmissi vel non.ꝛ sic innuit posse cedere diem fideicõmissi ante aditam hereditatem.ut si fideicõmissum erat purũ nõ cedit ex tpe mortis testatoris.vt ꝑ

plura probat Bar.in.d.l.cum filio ⁊ maxime per.l.cogi.§.idē metianus.s̃.eo.⁊ istam opini.sequūtur magis cōiter reliqui scribentes hic.⁊ Bal.in.l.iij.⁊ in.l. si in personā.C.de fidicōmis.⁊ Jmo.in.l.fi.§.i.de leg.ij.⁊ per illum tex.iuncta glo.in versicu. Lucretij.i fi. Limitat tamē h̃ singulariter Bar.in.l.circa ꝑmaꝫ qōnem.s̃.de iure codi.nisi tale fideicōmissum deberetur vigore clausule codicillaris adite in testō.qꝛ tunc quo ad transmissiōeꝫ non cedet dies talis fideicōmissi ex tempore mortis.mouetur qꝛ illa clausula operatur vt ius testamēti transferatur in codicillos l.querebatur.s̃.de testa.mili.ergo hereditas isto casu debita ex fideicōmisso resultant ex illa clausula codicillari non dꝫ admitti ante aditam hereditatē sicut hereditas debita ex testō ante aditam hereditatem nō transmittit̃.l.i.§.in nouissime de cad.tol. ¶ Sed illam limitationē reprehendit Raph.⁊ Ange.in.d.l.i. qꝛ illa lex querebatur.nō vult hoc dicere.sed solum vult dicere ꝙ testm̃ vꝫ iure codicilloꝝ. Et contra Bar.tꝫ etiam Ro.in.l. si quis priore.ĩ.eo.per.l.ij.§.fi.s̃.de iure codicil.vbi de tali fideicōmisso resultāte ex clausula codicillari nō iudicatur vt de hereditate.⁊ cōtra Bar.facit.qꝛ ratio ꝑpter quā dicimus ꝙ fideicōmissum cedit a die mortis testatoris quo ad transmissionē est.qꝛ pro illo fideicōmisso ꝯsequendo competebat officiū iudicis ad cogendū heredē adire ⁊ successiue actio ex testamēto.vt dictuꝫ fuit.s̃.iuxta no.in.d.l.⁊ fine.que quidē remedia trāsmittuntur ad heredes etiā anteꝙ̃ intentētur.l.nō solum.s̃.de in integ.resti.iuncta.l.i.C.si cer.pe.cū si.que remedia nō competūt ꝑ hereditate adeunda pro qua cōpetit mera facultas.⁊ ante aditionem nō dicitur esse in bonis heredis cui delata erat.vt videt̃ ex no.in.l.precia rerum.s̃.tit.i. Et pro predicta rōne vide Bal.in locis.s̃.allegatis cū igitur hec ratio locuꝫ etiam habeat in casu posito per Bar.in.d.l.i.sequit̃ ꝙ dictum eius non videt̃ verū. ¶ Jn glo.cedat.feci vobis mentionē.s̃.ꝑxime ⁊ dixi ꝯrium videri verius de iure ꝙ cedit dies fideicōmissi a tempore mortis testatoris ꝙ̃tum ad transmissioneꝫ.nec ob.d.§.antistia. qꝛ ibi intelligitur ꝙ fideicōmissum non fuit transmissum ad heredes.qꝛ fideicōmissarius sine herede decessit vt ibi gl.⁊ Bar. Non ob.d.l.illa a quo.§.i.in fi.qꝛ fateor qꝛ si contingat heredem institutum nunꝙ̃ adire hereditatē expirauit fideicōmissuꝫ inuito herede sicut ⁊ alia legata.l.eam quaꝫ.C.de fideicom.h.d.dictus text.sed licet fideicōmissarius primo decedat postea adit heres non dicitur ibi ꝙ fideicōmissuꝫ expiret.sed transmittit ad heredes suos ita iste fideicōmissarius.

Si seruo. ¶ Si dominus cui hereditas est acquisita per seruū grauet̃ hereditateꝫ restituere ei seruo valet grauamen si est collatū in tēpus quo est sui iuris.h.dicit. ¶ Premitte regulā si seruus vł filius alicuius fuerit ab extraneo heres institutus omne emolumentū acquirit̃ patri vel dn̄o quoꝝ iussu adiuerūt hereditatē.l.placet.de acqui.heredi.l.i.in prin.si quis a patre su.manu. ¶ Nota sūmarium ⁊ adde ꝙ vbi non esset collatū fideicōmissum in tempus libertatis nō valeret tale fideicōmissuꝫ per.§.an seruo.insti.de leg.qꝛ perinde est ac si dominus esset grauatus restituere sibimet ꝙ nō potest esse.l.plane.§.si duobus.§.legatū.§.i.s̃.de leg.i. ¶ Jn glo.fi.ex ista glo.no.ƀm Bar.qd̃ queādmoduꝫ qn̄ filius alienus est institutꝰ heres ⁊ pater est grauatus restituere hereditatem filio remanet adhuc nudo noīe heres filius.⁊ postea pater nō pōt aduersus ipsum filiū tanꝙ̃ heredē deducere trebellianicā.qꝛ filius est heres ⁊ directo modo hereditas nō transit in patreꝫ.d.l.cū filio. sic quādo est alienus seruus institutus heres ⁊ dn̄s suus grauatus restituere seruo seruus remanet directo ⁊ nudo noīe heres ⁊ ita vbicūqꝫ tꝫ Bar.⁊ in.d.l.cum filio.lꝫ Pe.teneat cōtrariuꝫ ⁊ quidā antiqui vide ibi. ¶ Ultimo dicit glo.ꝙ ꝑpter hoc nō cogitur manumittere seruū dominus.ꝑpter hoc est cāus in.l.filiusfamilias.§.ƀm vulgareꝫ.de le.i.quod intellige vt plene no.in.l.si cui.s̃.de condi.⁊ demon.

Si quis filium. ¶ Jste est nota.⁊ vtilis.§.seruo qui subiacebat restitutioni cum vniuersitate hereditatis.pōt per heredem grauatū reliqui libertas in vltima volūtate ⁊ tenebit datio libertatis tamē fideicōmissario debet̃ extimatio ⁊ omnis vtilitas que ad ipsuꝫ ex seruo peruentura fuisset si libertas nō fuisset data.siue grauatꝰ sciuerit se grauatum siue ignorauerit hoc dicit vsqꝫ ad.l.omnibꝰ.

Jn tex.ibi ex asse heredem instituat subaudi ⁊ filiam in re certa instituat vel exheredauit alias testamentū non teneret.l.inter cetera de liber.⁊ posthu. ¶ Nota casum in quo pōt alienari res subiecta restitutioni fideicōmissi.reliquos habuistis in.l. marcellus.§.res que.s̃.eo. Jtem no.ꝙ n̄ dicit̃ pati dānum ille qui hꝫ preciū rei que sibi debebatur. ¶ Ex text.no.ꝙ seruo qui subiacet restitutioni potest dari libertas. ¶ Secūdo no.qd̃ qui tali seruo dat libertateꝫ siue sciēter siue ignoranter tenet̃ ad extimationē. Tertio no.ꝙ hereditas delata tali seruo venit in fideicōmissum que omnia generaliter ꝑcedant declarabitur plenius cū gl. Jn glos.in verbo fauore addit hic Jmol.ꝙ id quod dicitur in.l.fi.§.fi.de lega.ij.qui est singularis tex.hꝫ locum quādo fideicōmissum illud erat conditionale vnde illa lex exorbitans non debꝫ extendi ad alios casus.l.ius singulare ꝺ legi.item mouetur per id quod in simili.no.glo.nostra in hac met glo.vbi simileꝫ distinctionem facit.ita dicit ipse sub dubio forte.⁊ etiā subdit ꝙ.d.§.fi.non hꝫ locum in fideicōmisso speciali illius rei alienate.sed solum in fideicōmisso vniuersali.⁊ pro hoc adducit.l.seruū la.i.ĩ.de manu.testa. que sunt nota.limitationes ad.d.l.fi.§.fin.⁊ de illis dixi in.l.marcellus.§.res que supra est.vbi retuli nonnullos tenētes contrariuꝫ.ibi tamen approbaui istas limitationes.⁊ addidi aliquas alias multum notabiles ⁊ inter cetera dixi ꝙ illa.l.fi.§.si vero non habet locum quādo testator expresse ꝓhibuisset bona subiecta restitutioni fideicōmissi alienari posse qꝛ tunc alienatio ipso iure est nulla ab initio iuxta.l.fi.C.de rebꝰ alie.non alienā.secus erat in casu in.d.§.fina.qꝛ non erat expresse facta ꝓhibitio alienationis.sed soluꝫ tacite vigore fideicōmissi quo casu alienatio a principio valuit iuxta no.per glo.ordinariā in.l.cuꝫ pater libertus de leg.ij.⁊ difficilius irritat̃ alienatio que valuit a principio.ar.l.patre furioso.s̃.de his qui sunt sui vel alie.iur.⁊.c.queādmodum de iureiu.⁊ ita per aliqua alia tenui in.d.§.res que ⁊ in dictis locis. Et pro ista opi.facit no.decisio Bald.in.c.i.§.preterea in.c.de capi.corra.vbi voluit ꝙ lꝫ vasallus [a] possit feudum sibi datū alteri infeudare nonobstāte ꝙ de iure vasallus ꝓhibeatur alienare feudum.tamē si expresse dn̄s in concessione ꝓhibuit feudi alienationē a principio vasallo nō poterit infeudare vt ibi per Bald.allegat no.in simili per glo.in.l.sed ⁊ si quis.§.quesitum.s̃.si qs cauti. Et sic duplex ꝓhibitio legalis.⁊ hominis fortius operatur ꝙ̃ vna tantum vt ibi per eū. ¶ Pro hoc etiam notabiliter traditur.per Bar.⁊ expressius per Jmol.in.l.filiusfami.§.diui.de lega.i.dum ponunt intellectum ad.l.ij.C.de vsucap.pro emp. per quam glo.voluit valde no.ꝙ si testator ꝓhibuit alienari reꝫ que de iure cōi non poterat alienari operabitur dicta testatoris expressa ꝓhibitio vt etiam si veniat casus specialis in quo de iure cōi potuisset illa res alienari non valebit alienatio per.d.l.ij.⁊ in terminis nostris. Jta etiam cōsuluit Pau.in consil.cvi.incipiente in causa que vertitur in.vi.col.⁊ ita anno preterito consului apud ciuitatem Senarū. ¶ Jtem inquātum glo.arguit de.l.si heres.ĩ.qui ⁊ a quibus hanc solutionem reprehendit glo.ƀm Joā.qꝛ ibi loquitur in seruo heredis nō in seruo hereditario.vnde intellige ibi ꝙ heres potuit manumittere illū seruum suū ⁊ dum dicit ibi nihil agit manumittendo heres.scilꝫ quominus debeat prestare estimationem serui legati d.l.si quis inquilinos.⁊ hec secūda solutio est vera. Uel tertio ƀꝫ glos.ibi loquitur in manumissione facta inter viuos hec in testamento seu vltima voluntate h̃ non est vera qꝛ est contra tex.in.l.generaliter.§.prīo in ver.nullam libertatem pōt dari ei heres ergo nec inter viuos nec vltima volūtate. Deinde arguit glo.de.d.l.generalr̃.§.fi.vbi heres nō pōt dare libertatē

[a] ¶ Uasallus. adde hostiē.in sum.ti.de feu.in.§.fi.

dic vt dixi in ꝓmo cõtrario.s.ꝙ ibi inter viuos hic ĩ
vltima volũtate que solutio nõ est bona ſm Barto.⁊
doc.cõiter per.d.ver.nullã vbi est vniuersalis negati
ua.q2 qui oẽ dicit nihil excludit.l.si is qui ducẽta.§.
verũ de reb.dub.⁊.l.iulianus.in prin.de leg.iij.vnde
vera est solutio ibi relictus fuit ſpãliter seruus a testa/
tore.ideo facilius ĩpedit datio libertatis facienda ab
herede.hic aũt cum vniuersitate fuit relictus seruꝰ nõ
singulariter.⁊ ita no.gl.in.l.seruũ la.i.ĩ.ď manumis.
¶ Item inquãtum glo.arguit de.l.in summa.§.pe.
de ꝯdi.inde.⁊ rñdet ꝙ hic est heres qui presumit ea/
dem ꝑsona cũ defuncto ⁊c.hãc solutionẽ doc.dãnãt
⁊ recte dum dicit heres presumit scire que ⁊ defunctꝰ
⁊ non est ꝓbabilis ignorãtia eoꝝ que continẽtur ĩ te
stamento.l.cũ heres de li.le:est verũ quo ad ea que ĩ
testamẽto cõtinẽtur q2 cum nõ possit adire nisi sit cer
tus de viribus testamẽti lege sed ⁊ si de sua.l.hrs.§.
sed si dubitet de acquirenda heredi.ideo presumitur
scire ea que in testamẽto continentur hic loquitur de
cõtentis in codicillis quorũ heres ꝓbabilem habuit
ignorantiã.l.nõ est ferendus.ſ.de transac.⁊ ideo ad
contraria rñde ꝙ ibi loquit in eo qui debebat seruuȝ
restituere ex natura ꝯditionis indebiti de cuius natu
ra est vt teneat dũtaxat quotiens locupletior est.l.si
nõ sortem.§.libertus.ĩ.de ꝯdi.inde.ideo si ibi igno
ranter manumisisset nulluȝ preciũ esset restituendum
sed hic nos loquimur in herede qui multa hȝ cõmo/
da a defuncto ideo nõ reputatur inconueniẽs vt pa
reat voluntati defuncti.sed quãuis ignoranter relin/
querit libertatẽ teneatur ad restõnem precij. Item in
quãtum cõtra predicta arguit glo.d.l.fi.§.sinautem
sub ꝯditione.Adde ꝙ Cy.in preallegato.§.sinautẽ
sub ꝯditione.⁊ bar.hic ⁊ cõiter doc.hic dicunt ꝙ q̃/
uis glo.in.l.seruũ la.i.ĩ.de ma.dicit hanc vltimã so/
lutionem esse verã ꝙ hic corrigatur.tamẽ ipsi nõ pu
tant istã solutioneȝ aliquo modo verã q2 legũ corre/
ctio est euitãda.l.precipimus de appel.Unde respõ/
dent aliter.s.ꝙ aut fuit facta manumissio ĩ vltima vo/
luntate ꝓut hic est ⁊ fauore voluntatis vltime ⁊ fauo
re libertatis verũ est ꝙ alienatio.idest datio libertatis
vȝ ita loquit tex.noster. ¶ Nõ ob.ꝙ seruus sit subie
ctus restõni fideicõmissi q2 aut libertas fuit data non
in vltima voluntate sed inter viuos ⁊ non vȝ.l.his q
ex stipulatu.ĩ.de acti.⁊ oblig.ita etiã loquit tex.ĩ.d.
l.seruũ.⁊ hec fuit solutio tradita ꝑ glos. vt in auc.d.
testi.⁊ ea que par.in ꝑnci.in ver.alienari quã glo. ad
hoc allegat Nic.de nea.nec mirandũ q2 magis faue
tur dispositiõi facte in vltima voluntate q̃ fecit inter
viuos.l.cũ hi.in princ.iuncto ver.plaue de transacti.
vbi alienata in vltima volũtate nõ possunt remitti ni/
si interueniente decreto iudicis.secus in relictis inter
viuos.vnde est cõclusio ꝙ in.§.sinaũt qs sub ꝯditio
ne ꝙ ibi loquit in alienatione inter viuos ⁊ sic ꝑ ma/
numissionem vel aliam limitationẽ talis distinctio nõ
valet alias sic vt est tex.notãdus. ¶ Ex his omnibus
que ĩ glo.tangũtur Bar.post antiquos colligit breuẽ
distinctionẽ.vt ꝑ eũ iuxta dictũ.§.fi.raph.cu. h dixit
vnũ verbũ singlare si ẽ vbũ h ꝙ id qð dr ĩ.d.§.fi.l.fi.
ď le.ij.hẽbit locũ dũtaxat ĩ alienatiõe facta titulo one
roso puta in venditione. secus si fiat titulo lucratiuo
puta donatiõis q2 nõ valet q2 ibi loquit in alienatiõe
facta titulo oneroso.verũ non memini me legisse hoc
ab alio tactũ.non tamẽ puto esse verũ cum supporta
tione.q2 ẽ ꝯ id quod recte intẽti voluit gl.nostra ma/
gna iuxta prin.iuncto tex.dum dicit ꝙ ad tex.nostruȝ
dȝ subaudiri maxĩe fauore libertatis modo sic hic di/
citur si heres ignorans dedit libertatẽ seruo subiecto
restitutioni fideicõmissi valet datio libertatis certum
ꝙ est facta alienatio titulo lucratiuo non oneroso q2
non ꝯsequitur heres preciũ sed ex pietate vel liberta/
te seruus nõ ꝯsequit libertatẽ ⁊ non dicit locupletior

effectus.l.plane.§.fi.la.ij.ď leg.ij.⁊ leg.⁊ no.in.l. naturalis.§.
fi.de prescrip.verbis.⁊ tamẽ hic glo.dicit ꝙ id qð dicitur fauo/
re libertatis valet manumissio dȝ subaudiri maxime qñcunqȝ er
go alienatio fit ab herede ignorante ⁊ sic fiat aliter q̃ per datõ
nem libertatis ⁊ sic nõ hȝ locum datio libertatis valet.d.l.fi.§.
fi.de leg.ij.⁊ sic etiã intelligit ꝙ etiã hȝ locũ quãdo titulo non
oneroso:vnde quãdo nõ agitur de fauore libertatis ⁊ agitur ď
titulo lucratiuo ⁊ agitur ab ignorãte valet alienatio.Et q2 text.
noster etiã hȝ locum qñ nõ titulo oneroso sed lucratiuo ⁊ h po
testis adire ad.d.l.marcel.§.res que vbi posui plures alias limi
tationes ad.l.fi.§.fi.de leg.ij. ¶ Et iuxta predicta Bar. oppo
nit de.l.is q ex stipulatu.ĩ.de act.⁊ oblig.vbi si seruus fuit ĩ spe
cie ꝓmissus per stipulationẽ ⁊ ante traditionẽ fuit per ꝓmissio/
nem manumissus ⁊ anteq̃ etiã esset requisitus ⁊ interpellatus ꝓ
missor vt daret perit dicit tex.ꝙ ꝓmissor est liberatus ⁊ est simil
tex.⁊ ĩnuere videtur ꝙ promissio valeat ergo ꝯtra predicta vbi
quãdo est legatus sub ꝯditione ea pendẽte nõ põt manumitti.
Respõdet Bart.ꝙ ibi loquit ꝙ res erat subiecta restitutioni ex
cõtractu quo casu sine restitutiõe ius nõ transfertur hic ex vlti/
ma voluntate.Ultimo dicit Nic.de neap.in.l.ticia testatores.§.
fi.de leg.i.ꝙ ille tex.in.l.si quis ex stipulatu nõ reperitur alibi ĩ
hoc qð.ſ.dixi q2 petijt anteq̃ interpellaret liberatus est ⁊ tamẽ
factũ erat ante interpellationẽ quominus euȝ tradere possit q2
sicut si occidit ante interpellationeȝ si petijt periculo ꝓmissoris
sic videret ibi ⁊ qui nesciret illum tex.de facili ꝯrium respõderet
Ad.d.§.si seruus respondetur ibi fuit actus illicitus a iure. q2
occidit h premissus est puta actus manumissionis. vnde aliud
hic ⁊ aliud ibi. Item inquãtum alia glo.arguit de.l.de etate.§.
ex cã de interro.act.Et rñdet glo.qð ibi actori consulebatur in
alium.s.in verũ heredeȝ. ¶ Ang.hic dicit aliter posse rñderi.s.
quod aut poterat in pristinũ statũ res reduci.⁊ isto casu est verũ
ꝙ est locus pñie ex noua cã vt in.l.ꝯria.aut nõ poterat reduci ĩ
pristinũ statũ vt seruus cui data est libertas nõ potest esse locus
pñie.q2 libertas que semel cõpetit non potest reuocari.l.i.C.si
aduer.liber.Et cũ eo simpliciter trãsit hic Imol.quã tamẽ nõ
puto bonã.q2 lȝ in se vera sit non est tamẽ perfecta.q2 nõ solum
tenetur hic heres ad preciũ serui sed ẽt tenetur ad preciũ illius
hereditatis que fuit ab alio relicta seruo.⁊ clarum est ꝙ quo ad
hereditatẽ poterat res reduci ad pristinũ statũ.vnde puto tenẽ
dam esse solutionẽ glo. ¶ Ultimo arguit cũ glo.§.si quis agẽs
insti.de acti.glo.dicit ꝙ ibi ignorantia excusat de dãno qð hȝ ꝓ
pter plus petitioneȝ hic nõ excusat a petitione hereditatis hoc
non est assignare rationẽ diuersitatis sed ponere diuersitateȝ ca
suum.Sed dubium est scðm Angel.que sit ratio quare in con/
trario ignorantia excusat h non. Respondet ideo est q2 hic er/
ratur per illum cuius error non est probabilis sed per heredem
cum censeatur esse eadem persona cum defuncto.vt no.glo.ma
gna hic. ¶ In contrarium facit scðm eum quia codicilli erant
clausi ⁊ iussit testator non aperiri eos viuo filio.vnde non impu
tandum videt si filius manumisit vnde videt ꝙ non debeat re
fundere precium.super hoc relinquit cogitandum dicens cõtra
rium esse valde difficile.Imo.dicit ꝙ non est bona ratio. q2 er/
rauit hic ille qui erat eadem persona cum defuncto per dicta su
per glo.magna circa cõtrarium.l.in summa.⁊ ideo dicit ꝙ me/
lior est ratio.l.ꝙ non excusat ignorantia ne afferat dãnum alte/
ri vt dicit tex.hic nam satis habuit ꝙ lex fauet sibi vt libertas te
neat ideo voluit in alio preiudicare fideicõmissario ꝑ ꝯser/
uandam voluntatẽ defuncti.facit ſm eum quod in simili no.in
l.precibus.C.de impub.ꝙ fuit dictum circa ꝯtrarium.l.in sum
ma ⁊ magis placet hoc q̃ id quod hic Ray.⁊ Nico. de neap.
dicunt qui dicunt ꝙ istud est q2 faceret lucrum cum alterius ia
ctura vel iniuria qð esse non dȝ.l.ꝓculus.ĩ.de dam. infec. nam
hic filius manumittens non lucratur hereditatem relictam ser/
uo.⁊ sic minus perfecte loquit Raph.etiam fatet quod diffici/
le est videre rõnem.⁊ tunc huic videt standum quã dixi que ve/
ra videt. ¶ Inquãtum glo.alia arguit de.l.i.in fi. Pau.respõ
det.ĩ.de superficie.hic factũ vnius non nocet alteri.⁊ glo. non
respondet. Responde vt fuit de mente Cy.⁊ Ang.hic ꝙ aliqñ
fit in dãnum principaliter alterius nemo põt taleȝ actũ exercere
vt hic.q2 hic principaliter manumissio tendebat ad dãnuȝ fidei
commissarij.sed vbi quis principaliter sibi ꝓuidet ad cõmoduȝ

suum lꝫ in consequentiā redūdet in dānum alterius tūc est lega tum ita loquit̄ ɔ̄rium ꝛ br̄ in.d.l.pculus.ꝛ in.l.i.§.deniqꝫ.ꝛ in l.si ius de aqua plu.arcen. ¶ In glo.in ver.quoqꝫ ibi adiens hereditatē ꝛc.ang.aliter soluit ꝛ cū eo transit hic Jo.de imo.s. ꝙ in hiis que reduci possunt in pristinū statū locus pōt esse pnie ex noua cā.sed seruus hic liber factus nō poterat reduci ad pristinū statum cū libertas semel pr̄stita nō reuocetur.l.i.C.si aduer.libertatem.ꝛ ideo de penitentia non videt̄ esse tractandū. ¶ Sed hec sol.lꝫ posset pcedere quo ad libertatem nō tn̄ pcedit quo ad hereditatē acquisitā seruo effecto libero que hereditas poterat restitui fideicōmissario.ideo magis placet sol'o gl. ¶ Extra glo.postremo hic dubitat ang.vtrū in terminis.§.nostri hic.in fi.si hereditas sempronij fuit delata suo viuente filio tamē non fuit adita viuente filio an restituetur fideicōmissario. Et dicit ibi videri ꝙ non per istum tex.hic in fi.lꝫ sit dubitabile ꝫm eum.qꝛ ibi erat filius grauatus restituere hereditatem post mortē suaꝫ.Si ergo eo viuente fuit delata filio ꝛ ɔ̄sequent̄ ꝛc. Pau.hic videt̄ idem tenere qꝛ satis est ꝙ filius potuisset iubet̄ seruū adire.ꝛ sic excludere fideicōmissarium iuxta.l.si tamē.§.i.j.eo.ꝛ sic potuisset filius sibi acquirere ita potuit facere nō iubendo ꝙ seruus postea effectus liber sibi ipsi acquirat.ꝛ cōsequenter pōt fideicōmissarius. ¶ Confirmo qꝛ aditio hereditatis sempronij trahitur retro ad tempus mortis sempronij.l.heres quādoqꝫ.s.de acqui.heredi.ꝛ sic videtur adita hereditas viuente filio. ¶ Ultimo limita istum tex.vt per Bar.in.l.ita tamen.§.si seruum.j.eodem.

Omnibus.

¶ Ciuitatib⁹ que nō sunt hostes imperij potest hereditas per fideicōmissum relinqui ꝛ restitui ꝛ agere possunt per suos sindicos.h.d.cum prin.l.sequen. ¶ Ex isto tex.no.non oēs ciuitates esse subiectas romano imperio regulariter.tamē omnes sunt subiecte de iure [a] iuxta.l.deprecatio.s.ad.l.rhodi.de ia.ꝛ l.bene a zenone.C.de quadri.pr̄scrip.Fallit ꝫm Bar.hic i terris que donate sunt ecclesie romane tenēdo ꝙ donatio valuit [b] iuxta no.per glo.ꝛ doc.in auc.qūo opoꝛ.epis.in prin.de iureiu ran.ꝛ in cle.i.in ver.post antiquos.ꝛ plene per Jac.bu.Bal.ꝛ Saly.in pemio codi.ꝛ per Bar.in pemio.ffoꝝ.cū ɔcoꝛ.quas ɔ̄sueui dicere in.l.filio quē patri.j.de lib.ꝛ po.vbi Bal.tangit. ¶ Sunt quedā ciuitates que de facto nō recognoscūt superiorem vt sunt papali liberi vt veneti [c] ꝛ Florentini de qbus.p bar. in hostes de capti.ꝛ in.l.i.§.de qua re.s.de postu.ꝛ in.l.acta.§.i.j.de re iudi.cū suis ɔcoꝛ.ꝛ additionib⁹quas ibi dedi.Est dubium an possint exercere ea que in signū singularis pꝛeminentie sunt imperatori reseruata vt legitimare filios.Bar.in dictis locis.ꝛ per Cano.in.c.cū te de re iudic.ꝛ p Bar.in.l.in famā de pub.iudi.cano.in.c.cum nō liceat de pr̄scrip. ¶ Glo.sup vbo actorem querit qūo pōt cōstitui sindicus vide.per Bart.in.l.i.§.quibus.s.qd̄ cuiusqꝫ vni.no. ¶ Et,adde ꝙ in vna parte hec glo.reputat̄ singularis ꝛ no.que vult ꝙ oēs de municipijs seu vniuersitate eligant sindicū vel maioꝛ ps.l.qd̄ maioꝛ.j.de municip.c.i.de his que fiunt a ma.pte ca.vel satis est ꝙ ordo decurionum fecerit ꝛ creauerit sindicū ꝛ qui sint decuriones vide in l.pupillus.j.de ver.sig. ¶ Item inquātum glo.dicit satis eē ꝙ due partes affuerunt.intelligatis tamē hoc sane dūmodo oēs d̄ vniuersitate fuerint vocati.vt.l.ij.C.de decu.lib.x.ꝛ no.Bart. in.l.nulli.ꝛ in.l.oēs populi.circa secūdam qōnem principalem s.de iusti.ꝛ iure. ¶ Item adde sicut ordo decurionū potest cōstituere sindicū ciuitatis ita ꝛ ɔsiliarij ciuitatis ɔstituere potuerunt.qꝛ sunt loco decurionū vt no.glo.in rubꝛ.j.de decur.ꝛ ita est de mente glo.in.d.l.nulli in verbo ordo.nam ɔsilium ciuitatis totā ciuitatē repr̄sentat.vt no.gl.i.l.sed ex dolo.in ver.possunt.s.de dolo.ꝛ ita dicit Ang.ꝛ Jmol.hic q hoc reputant notandum.Quibus addatis aliā glo.in rub.C.que sit longa con sue.ꝛ in.l.aliud.§.refert̄.j.de reg.iur.vnde satis est ꝙ vocent̄ cōsiliarij ciuitatis ꝛ ꝙ ab his fit perinde ac si ab omni populo. In ɔ̄rium tamen glo.dicit ꝙ administratores ciuitatis possunt facere sindicum dicit Pau.de ca.ħ in lec.bono.hoc esse notandū p prioribus ꝛ antianis qui dicūtur administratores reipu. vt possint facere sindicū ciuitatis:tamē ipse putat hoc verū quādo actus ad quē constituerētur non posset esse preiudicialis rei publice.al's aūt non videt̄ ꝙ hoc pcedat nisi habeant speciale mandatuꝫ a ɔsilio vel a statuto per no.p glo.in.l.itē magistra.s.de pac.ꝛ per.l.phibere.§.plane.j.ꝙ vi aut clā.Sed Ang.ꝛ Jmol.hic voluerūt qd̄ prioꝛes ꝛ antiani [d] possint cōstituere sindicū sicut tota ciuitas. qꝛ dicunt ꝙ loco decurionū succedit ɔsilium ciuitatis vt sunt priores ꝛ antiani.addatis tex.in.c.fi.de pcu. per text.dicit ibi an pbari ꝙ maiores per quos regit̄ vniuersitas nō vident̄ soli sindicum posse cōstituere i causis vniuersitatis nec cās vniuersitatis tractare.vnde ꝫm eum prioꝛes ꝛ antiani nō vident̄ tractare posse cās vniuersitatis nec ɔstituere pcuratoꝛeꝫ.Sed oꝫ ꝙ vniuersitas vel repr̄sentātes eam faciāt vt cōsiliuꝫ generale qd̄ repr̄sentat eaꝫ.allegāt no.in.d. rubꝛica que sit longa ɔsue.Sed Jmo.in.d.c.fi.dicit ꝙ veri⁹ videt̄ oppositū per id qd̄ habet̄ in.l.i.§.quibus.ꝛ in l.item eoꝝ.§.si decuriones ꝛ in.l.nulli.s.ꝙ cui⁹ vniuer.no.vbi pꝫ ꝙ decuriones quoꝝ loco succedūt hodie cōsiliarij ciuitatū.i.prioꝛes ꝛ antiani ꝫm diuersitatem puinciarū ɔstituūt sindicū.allegauit no.per gl. in.d.l.sed ꝛ dolo.facit ꝫm eū id quod not.Bar.in.l. actoꝛ.j.rem ra.ha.nisi ɔsuetudo vel statutuꝫ aliter se haberet:ꝛ respōdet ad.d.c.fi.ꝙ lꝫ ibi dicatur ꝙ fuit ɔstitutus sindicus a cōitate tamē nō negatur qn possit cōstitui ab ipsis consiliarijs seu iuratis de qbus ibi tex.dicatis pro cōcordia ꝙ si vltra antianos ꝛ prioꝛes in loco est puisuꝫ de consiliarijs ciuitatis.vt est bononie hꝫ locum glo.in.d.l.item magistra.ꝛ prima opinio.s.recitata.qꝛ tunc antiani seu prioꝛes nō repr̄sentant ciuitatē.Sed vbi nō esset puisuꝫ de alijs consiliarijs tunc pcedat opinio huius glo.per no.per glo.in dicta rubꝛica.C.de decu.per Bart.j.de decu.ꝛ in.l. principalibus.s.si cer.pe.Et ista concordia satis videtur colligi ex nota.per Jmol.in.d.l.municipibus de condi.ꝛ demon.Et ad pr̄dicta etiā vide per no. per Cy.in.l.neqꝫ ꝛ ibi Bal.ad fi.C.de pcur.ꝛ bal. in.l.i.C.de serui.reipu.ma.ꝛ per Pau.de cast.in.l. pr̄ses.C.de transac.ꝛ ibi approbat illam glos.nota. in.d.l.item magistra. ¶ Querit hic Dyn.ꝛ Nicho. de neap.an si testatoꝛ dixit relinquo omnibus hominibus de Bononia videatur relictuꝫ singulis.an vero cōmunitati.ꝛ ꝫ quod singulis.l.i.in fi.j.de colle. illi.ꝛ respōdent ad.l.ij.ꝛ.l.cum senatus de reb.dub. ꝛ.l.in tantum.§.vniuersitatis.s.de re.diui.ꝛ qꝛ ille leges pcederent quando relinqueretur per aliquod nomen designans vniuersitatem.

Si seruum.

¶ Quesita per seruū heredem post aditam hereditatē ex rebus hereditarijs negligentia fideicōmissarij nō petentis restōnem fieri nō veniunt in restōne si deicōmissi lꝫ heres fuerit coactus adire.sꝫ quesita ante aditā hereditatem indistincte veniunt in restitutione.h.d.ꝛ est singularis casus. ¶ Ex tex.isto no.ꝙ sicut fructus percepti negligentia nō petentis non veniunt restituēdi quādo heres sponte adiuit.vt.l.mulier.§.si heres.s.eo.ita etiā quādo coacte adiuit dūmodo fuerint percepti post aditam hereditatē quod est singulare ꝫm Ang.ꝛ forte ꝫm Jmo.non est alibi. ¶ Et ex hoc resultat etiā aliud singulare ꝫm Ang.ꝙ heres qui fecit morā in adeundo non pptera dicit̄ moram facere in restituendo hereditatē.imo op⁹ noua interpellatione est.vt pꝫ hic qꝛ hic fuit petitū per fideicōmissarium vt cogeret̄ heres adire.sed d̄ restitutione nihil dictū fuit nō censet̄ heres esse ɔstitutus in moꝛa quo ad restituendū.qd̄ est menti tenendum ꝫꝫ eum. ¶ Item nota ꝙ fructus pcepti ante aditā hereditatem veniunt restituendi fideicōmissario. quod ē verum ꝫm Bar.quādo heres fuit coactus adire.sed vbi non fuisset coactus adire est maius dubium de quo infra dicet̄ cū glo. ¶ Glo.in ꝟ.acquisita.in fi.solutionē gl.repr̄hendūt Ja.d̄ are.ꝛ bart.ꝛ cōiter oēs scribentes.qꝛ inuit ꝙ in plus teneat̄ heres q nō hꝫ ꝛ

[a] ¶ De iur.ad de gl.i.c.ɔuenioꝛ.xxiij.q.viij.bal.i.l.i.ff.de requi.re.
[b] ¶ Donatio valuit. Adde bar.i.l.legat⁹.d̄ off.psi.doc.i.c.fundamēta de elec.i.vj.ꝛ i extrauaganti.
[c] ¶ Veneti ad de alb.i.l.cunctos populos C.de sum.tri.bal.i.c.i.qs dicat dux i marchio.bal.in rubꝛi.ff.d̄ re.di.
[d] ¶ Antiāi.ad de.l.si qs pcuratione.C.de decur.lib.x.

deberemus dicere in totū ɔ̄rium quādo restituit hẽs per fideicōmissum id qd̄ sibi nō est acquisitū melius pōt restituere qd̄ hʒ. ꝛ ppterea Ja. de are. ꝛ bar. aliter rñdent ad ɔ̄rium. ꝛ doc. cōiter cum eis trāseunt. s. ꝙ hic heres tēpore quo fuit coactus adire non cesserat dies hereditatis relicte seruo. sed cessit postea tēpore quo fideicōmissarius erat negligēs in petēdo restitutionem. ꝛ sic est qd imputet̄ fideicōmissario ꝭm legē contrariā est quid imputetur heredi. q2 facto ipsius fuit priuatus fideicōmissarius hr̃ditate relicta seruo. vnde ɔclusiue fideicōmissarius ꝑdit hoc ex negligentia sua. ibi aūt non dʒ ꝑdere q2 non fuit in negligētia sed in culpa fuit heres. ¶ Inquātum glo. arguit d. l. ex facto. §. si heres el. ij. j. eo. ꝛ de. l. in fideicōmissi. §. quotiens. j. eo. dic vt in glo. ¶ Deinde arguit de. §. ꝑmo. j. eo. l. ꝛ remittit se ad no. in. §. ɔtrario. j. eo. l. vera est solutio ꝙ ibi est regula. Fallit. s. qñ fructus sunt percepti negligētia fideicōmissarij nō petentis restitui hereditatē tunc fructus tales nō restituūtur in odiū ꝛ culpā negligentis petere. ꝛ in hoc iste. §. reputatur singularis. ¶ Glo. in verbo aditā querit an hic in vltima parte intelligat̄ quādo heres fuit coact⁹ adire q2 suspectā dici hereditatē vtrū veniant restituendi per fideicōmissum fideicōmissario. vide glo. ꝛ est magna ꝛ tene menti que inuit hic glo. a ɔtrario sensu ꝙ id qd̄ dicit̄ hic in facta de restōne fructuū perceptorū ante aditā hereditatē non ꝓcedit si hereditas sponte fuisset adita. sed solum quādo coacte. idem tenet hic Bar. per. l. mulier. §. si heres. s̄. e. vbi fructus ꝑcepti non iudicio testatoris nullatenus sunt restituēdi vt ī quartā reputētur heredi. Sed Ang. dicit se semꝑ de hoc dubitasse q2 imo videt̄ ꝙ fructus ꝑcepti ante aditaʒ hereditatē debent restitui fideicōmissario. ēt si heres sponte adiuit q2 fructus ante aditā hereditatem percepti augent hereditatē ꝛ sunt hereditarij. l. itē veniunt. §. fructus de peti. her. ꝛ grauatus de restituendo hereditatē intelligit̄ grauatus restituere. l. fideicōmissaria. §. quotiens. s̄. eo. ideo reliquit cogitanduʒ. Jmo. hic dicit videri de iure verius id qd̄ dicit ang. ɔ̄ Bart. sed dicit ꝙ ita videt̄ tenere glo. in. d. l. fideicōmissaria. §. quotiens in glo. j. ꝛ si bene ponderet̄ hec lr̃a non videt̄ se fundare ex coactione. vnde ēt in primo respōso huius. §. nō attendit̄ coactio. Istaʒ opi. etiam tʒ Raph. cu. ꝛ respōdet hic ad dictuʒ. §. si hẽs ꝙ ibi loquitur in fructibus perceptis ab herede. ꝛ sic post aditā hereditateʒ nō percepti ante aditā ꝑcepti non percipiunt̄ ab herede. ita etiam tʒ Pau. d̄ ca. h̄. Addatis qd̄ ɔtra Bar. est glo. in. l. in fideicōmissi. in prin. in ver. nō lucrū. s̄. de vsu. ꝛ sequūtur hāc opin. plures alij quos retuli in. d. l. in fideicōmissaria. ī pn̄. vt Bal. in. l. iubemus. C. ad treb. ꝛ etiā Ang. ꝛ Roder. in. d. l. in fideicōmissaria. ꝛ vt refert hic Angel. tenebat ēt. hoc dicit Dy. idem tʒ ꝛ Fulg. ꝛ Pau. de ca. in. l. precibus. C. de impub. principaliter per istuʒ tex. hic. in fi. violando lr̃am. ꝛ ɔclusiue rñdeo ꝙ quādo fructus ꝑcepti sunt ante aditā hereditateʒ ab herede q̄uis etiā nō fuerit heres in mora adeūdi nihilominus isti fructus veniūt ī restōne fideicōmissi quātumcunqʒ heres sponte adeat. Alex.

Qui suspectam. ¶ Qui coactus adiuit hereditatem paternā non soluʒ illā restituere. sed etiā pupillarem de qua rogatus nō fuit si nō potuisset illā pupillareʒ habere nisi fuisset heres testatoris. al's secus. hoc dicit. ¶ Et diuidit̄ in quinqʒ partes. In prima ponit regulam negatiuaʒ. In secūda illā per exemplū declarat. vel ꝭm Ang. in secūda infert ad decisionē vnius quesiti. Sed an rōne coactus teneat̄ restituere hereditatem pupilli de qua rogatus nō fuit ꝛ ipsum quesituʒ cum distinctione decidit. secūda ibi. Et ideo premitte ꝙ ad hoc vt valeat substō pupillaris facta in testō paterno requiritur ꝙ fuerit effectualiter adita hereditas ex ipo testō paterno ab herede instituto. l. ij. §. quisquis. de vul. ꝛ pu. ¶ Ex isto tex. no. ꝙ heres non dʒ reportare cōmodum ex hereditate q̄ coactus adiuit vt hic. ꝛ l. naʒ qd̄. §. qui compulsus. j. eo. ꝛ l. si patroni. §. qui fideicōmissam. j. eo. fallit tamē quo ad fructus vel quo ad accessiones perceptas post aditā hereditatem ꝓpter morā fideicōmissarij negligentis petere restōnem fideicōmissi. vt. s̄. §. ꝑmo. in prin. ¶ Secūdo fallit in eo qd̄ datum fuit heredi cā conditionis implende q2 non ꝑdit illud. licʒ coactus adiuerit. vt est tex. no. in. l. qui heredi. §. j. de condit. ꝛ demon. dicit tamē Jmol. ꝙ nō videt bonā rōnem hui⁹ fallētie. Propterea putat melius posse dici ꝙ iste tex. debeat intelligi ꝛ limitari ꝭm distinctionē huius. §. ꝛ sic distinguit̄ an sibi debeat dari sub noīe heredis an sub nomine ꝓprio ꝛ hoc scd̄o casu sub distinguatur an habuerit coheredē qui adiuerit vel nō quod dicit menti esse tenēdum ꝓ declaratione huius. §. ꝛ dicit ꝙ doct. hoc nō tangunt. Dicatis ꝙ imo hoc voluit Ang. in. l. cū virum C. de fideicom. ꝛ sensit etiā ipsemet Ang. in. l. seruū filij. §. si idē seruus. de lega. i. bene facit qd̄ no. glo. in. d. l. qui heredi. §. i. in ver. restituendi. hoc tamē intelligatur saluis his que no. in. d. l. is cui de ɔdi. ꝛ demon. Raph. hic simplr̃ dicit ꝙ fallit in cāu singu. d. l. qui heredi. §. i. Pau. de ca. hic in lectura bono. dicit ꝙ ibi nō percipiebat̄ ex testō. sed ꝓpter testm̄. l. ꝙ ɔditionis. j. de dona. cā mortis. Sed dic ꝙ imo videt̄ capere ex testō. q2 ille demū pōt grauari a testatore qui ab eo capit ex testō. l. plane la. ij. §. fi. de leg. i. sed ille qui accepit cā ɔditionis implende pōt grauari ex testamēto. l. qui ex testamēto. §. fi. de le. i. no. glo. in. l. si quis sub ɔditione. s̄. si quis omissa cā testa. nec ɔ̄rium dicitur in d. l. ꝙ ɔditionis. vnde placet opi. Jo. de imo. per predicta angе. in. d. l. seruū filij. §. si idē seruus. querit vtrū qd̄ heres habʒ cām ɔditionis implende debeat per eū prestari legatarijs ꝛ creditoribus si heres adiuit cū beneficio inuentarij distinguit put h̄. aut sub noīe heredis venit dānum ꝛ dʒ erogare creditoribus ꝛ legatarijs. q2 videt̄ de eo iudicandū vt de hereditario. secus si non sub noīe heredis. remitto ad ea que ibi dicūtur. Cōmodū aūt ꝙ venit acquirendū alteri nō perdit̄ ex aditione coacta vt ē casus in. l. nā. §. si qs compulsus. s̄. eo. vnde legata. ꝛ substōes pupillares ɔfirmātur per aditionē coactā. casus est in. l. nunqd̄ §. qui ɔpulsus. ꝛ etiaʒ ꝓbatur hic q̄uis etiā substō pupillaris esset facta filio exheredato ꝭm vnum intellectū hic positum. Tertio fallit si heredem penituisset sed vt. j. eo. l. §. si patronus. de quo dic vt ibi no. ¶ Secūdo no. ꝙ qui ipugnauit non dʒ ɔmodum reportare. vt hic. ꝛ l. papinianus. §. meminisse de inoffi. testa. ꝛ in regula ex eo. in. vi. qd̄ est verū eatenus quatenus fuisset habiturus si sua impugnatio non haberet effectum. i. si fuisset adita hereditas vt pʒ h̄. ꝛ in. l. quesitum. s̄. de acqui. heredita. ¶ Tertio not. ꝙ cōmodum obueniens heredi ex substōne pupillari venit in fideicōmisso vnuersali si heres coacte adiuerit. qd̄ est vex quādo heres nō fuit rogatus de restituendo illud ꝙ sibi obueniret ex substōne pupillari. ꝛ ita intelligit̄ iste tex. scd̄m illum. sed si fuisset de isto restituendo grauatus tunc teneret̄ indistincte restituere ꝭm oēs in. l. apud iulianū. §. idē iulian⁹. s̄. e. An aūt in dubio intelligat̄ grauatus de restituendo illud quod obuenit ex substōne pupillari tangit̄. per Bart. hic ꝛ dicetur. j. ¶ Quarto no. ꝙ substitutus ꝑ hec verba qsquis mihi hẽs erit sit heres filio meo nō potest venire ad substōneʒ pupillarē. nisi adeat ex paterno etiā si filius vel alt⁹ adire t. Et idem Pau. hic si testator dixisset substituo heredes meos filio meo. eadē rōne. allegat pro hoc. l. si plures. in fi. cum glo. s̄. de vulga. ꝛ pupil. ¶ No. ꝙ per aditionē vnius ex pluribus heredibus confirmat̄ testm̄. vt hic ꝛ l. si nemo. ꝛ de testa. tuto. In glo. sup verbo pupillo istud ꝙ glo. dicit qd̄ hic filius impubes fuit exheredatus. dicit Ange. ꝛ Jmo. etiam procedere si filius fuisset institutus vt ꝭm eos tenuit glo. magna in hoc. §. Sed saluando vtrāqʒ glo. dicatis ꝙ id qd̄ hic dicitur. s. ꝙ hereditas pupillaris venit in fideicōmisso nō hʒ locū qñ pupillus fuit substitutus ꝛ substitutio fuit facta sine illis verbis quisquis mihi heres erit: qm̄ tunc substitutus pupillaris qui etiā erat ꝓ parte institutus in paterno poterat heres habere cōmodum pupillaris substitutionis. licʒ recuset adire ex paterno. q2 substō pupillaris potest ɔfirmari per aditionem ipuberis hoc h̄etur hic. in ver. si vero. vbi aūt facta

est substitutio pupillaris per hec verba quisquis mihi heres erit tunc dicunt verũ Ang. ⁊ Imol. q: substitutus nõ potest habere cõmodum substõnis pupillaris. nisi ipse sit heres ex paterno ꝙ uis pupillus substitutus fuerit ẽt institutus vt in versi. ⁊ iõ vnde tunc nõ refert an pupillus fuerit exheredatus an ꝓ parte institutus in glo. sup ver. cũ notetis glo. ẜm Ang. hic quis dat nobis significationẽ huius dictionis. In gl. magna. q: ibi inuenio cõmixtam. s. ꝓpter aditionẽ impuberi substituti qui adiuit ⁊ glos. bene loquiť vt etiam pꝫ ex no. ꝑ Bar. hic. ¶ Extra glos. tangiť hic vna qõ plenius ꝙ alibi que sepissime de facto occurrit vtrũ in dubio si testatoꝛ dedit substitutũ pupillarem filio quẽ substitutum ẽt instituerat in suo testamẽto. ⁊ grauauerat eũ restituere per fideicõmis. sempronio. veniat in huiusmodi restõnem fideicõmissi cõmodum substõnis pupillaris. Bart. hic cuius scripta vt dicunt moder. cõiter corrupta habẽtur videť dicere ꝙ nõ veniat nisi quãdo coacte adiuit. vt hic ꝓbatur a ꝯrio sensu. in contrarium allegat. l. q fundum. §. qui filios. s. ad. l. fal. ibi tamen tex. si bñ inspicitur duꝫ dicit ꝙ filius vnus exheredatus fuit substitutus pupillariter filio ĩpuberi ⁊ postea huic filio exheredato fuit meuius substitutus dubitat vtrũ meuius teneať ad legata ĩiũcta sibi vel dicto substituto pupillari. ⁊ tex. ibi presupponit ꝙ cõmodum substõnis pupillaris qõ acquisiuit filius exheredat⁹ transeat ad scdꝫ substitutuꝫ. ⁊ sic ibi tex. presupponit ꝙ transeat cõmodum in scdꝫ fideicõmissarium. ⁊ tex. ibi non facit ad ꝓpositum. q: ibi loquiť in filio exheredato. nec est mirũ ibi q: fuit substitutio pupillaris in qua veniunt oĩa bona. l. sed ⁊ si plures. §. ad substitutos de vulga. ⁊ pup. Concludit Bar. distinguendo ꝙ aut quis heres rogatur de restituendo pure ⁊ testatoꝛ substituit sub ꝯditione filio impuberi si in pupillari etate decesserit debemus dicere ꝙ si ẜm ordinem intellectus primo grauauit institutuꝫ postea vero secũdo loco prouidit substituendo institutum pupillariter. ⁊ sic ad ꝯditionis euentũ disposuit institutum admitti ad hereditatẽ impuberis. s. si pupillus decedat in pupillari etate. ⁊ non veniet hoc casu ẜm eum in fideicõmisso nisi coacte adiuerit. ita loquiť hic. nec attendiť ordo scripture q: cum de ordine intellectus apparet dꝫ preferri ordo intellectus. l. cuꝫ pater. §. fidei tue. de leg. ij. Aut primo ꝓuidit testatoꝛ substituẽdo filio ĩpuberi secundo loco grauauit ẜm ordinem intellectus vel ẜm ordinẽ scripture ⁊ intellectus ⁊ tunc veniet in fideicommissum. d. §. qui filios. ⁊ ar. l. sceuola ẜm vnum intellectũ quem ibi ponit Bart. j. eod. ẜm. quem ibi duo fratres fuerũt inuicem substituti ⁊ vltimo decedens fuit grauatus per fideicõmissuꝫ restituere alteri. ex quibus verbis ñ bene aperitur qũo cognoscať quod ex ordine intellectus precesserit vel sequať grauamẽ. Un ang. nõ fuit ausus consuleř hic tamẽ dubitauit lꝫ sepius sup hoc fuerit ꝯsultus. dicit aũt melius sentire Ang. ꝯcludit in hoc articulo quẽ dicit esse valde dubiũ si querať an heres si spõte adeat teneatur fideicõmissario restituere id qõ sibi obuenit ex substõe pupillari dꝫ distingui aut grauatur exꝑsse de restituendo id qõ obuenit ex substõne pupillari ⁊ non est dubiũ quin veniet. d. §. idem iul. ait. aut grauať tantũ de hereditate paterna. ⁊ tunc ex quo sponte adiuit non teneť restituere id qõ hꝫ ex pupillari substitutione vt hic a ꝯrio sensu. sed si coacte adiuit distinguit ꝓut hic in tex. interduꝫ dubitatur qd voluerit testatoꝛ vt si sunt duo fratres restituti quoꝝ vnus est alteri pupillariter substitutus ⁊ ipse substitutus decedat sine liberis fuit grauatus de restituẽdo fideicõmissum ticio. ⁊ hoc casu ꝯcludit qõ si pater primo substituit pupillariter postea grauat an veniat in fideicõmisso substõ pupillaris si ꝑ verba vniuersalia fuit grauatus substitutus. ⁊ q: dictum fuit quicquid ad ipsum grauatũ perueniret restituere. ⁊ per. l. cum virũ de fideicõmis. nam tunc etiã veniunt prelegata. vt legi. ⁊ no. ibi de qbus prelegatis fortius poterat dubitari ẜm euꝫ. Si vero fuisset grauat⁹ per verba particularia tunc nõ egreditur particularitatem. l. si vnus. §. ante omnia de pac. Si vero verba erant indefinita vt q: dicit. ⁊ si decesserit sine filijs tũc bona mea veniant in talem ⁊ tunc ẜm euꝫ perinde est ac si grauat⁹ fuisset restituere portionẽ suam. quo casu nõ venit quesitum ex pupillari. q: non fuit portio sua sed pupilli. allegat. l. qui fundũ §. qui filios. sed ẜm Imo. melius facit. l. si pater. §. quindecim. de leg. iij. ⁊ quod no. Bart. in. l. sceuola. in fi. j. eo. ⁊ quia scdm Ang. nunꝙ sumitur testatorẽ voluisse hũc filiuꝫ vltimo decedẽtem duplici onere grauare. ar. l. ticia cũ testamẽto. §. qui inuita. de leg. iij. ¶ Et predicta dicit Ange. vera quãdo substitutio est singulãter facta vni. Sed magis dubium est si sit facta oĩbus ⁊ post omnes vt q: testatoꝛ plures instituit filios impuberes ⁊ eos substituit vicissim pupillariter ⁊ adiecit ꝙ si omnes filij decesserint sine filijs bona sua deueniãt ad pauperes. ⁊ omnes filij postea in pupillari etate decedãt excepto vno qui vltimo loco decessit pubes ⁊ sine filijs an paupes ex causa fideicõmissi debeant habere solã portionem ipsius puberis. an vero portionẽ alioꝝ impuberum sibi acquisitas. ⁊ dicit ꝙ est questio multum dubia ⁊ ꝙ eam habuit de facto ⁊ noluit consulere. ⁊ similiter hic concludit ꝙ q: testatoꝛ dixit bona sua indefinite videť equipollere vniuersali [a]. l. si pluribus. de leg. ij. ⁊ q: fauore religionis ⁊ pie cause dꝫ interpretari. l. i testamentis. j. de regu. iur. sed melius facit ẜm Imo. l. sunt persone. s. de relig. ⁊. c. relatũ. de testa. ⁊ q: fecit substõnem duplicem vnã pupillareꝫ inter se ⁊ aliaꝫ fideicõmissariã oĩbus. ⁊ post omnes ideo dicit ꝙ tunc pauperes xp̃i etiaꝫ portiones impuberũ habere debebunt veluti instituti impuberibus eo casu quo sine liberis decedãt. secus vt dictũ est si substituisset vltimo moriente per fideicõmissum: q: tunc intelligiť per illa verba indefinita grauatus de restituendo nisi portionem suã. l. marcellus. §. quidã liberis. s. eo. ideo quesita ex pupillari non veniũt ex fideicõmisso. vbi auteꝫ primo grauatur qs de restituendo hereditateꝫ paternam. ⁊ deinde pupillariter ip̃e grauatus substituatur coheredi suo. q: ꝓuisio sequiť ipsum grauamẽ dicit ꝙ quesitũ ex pupillari nunꝙ venit ĩ fideicõmisso nisi aliter ꝓbetur testatorẽ sensisse. ⁊ ita põt explicari iste. §. ẜm eum. ⁊ eadẽ questio põt esse ẜm Ang. si sunt tres filij instituti ⁊ inuicẽ per fideicõmissum grauati si quis eoꝝ decesserit sine liberis adeo ꝙ honoꝛ nõ videť precedere grauamẽ vł econtra. nã si primus decedit sine filijs intestatus. deinde decedit seruus condito testamento in quo extraneũ instituit ⁊ tertius frater qui superest petat ex fideicõmisso portionẽ fratris secundo mortui. ⁊ dicat sibi debere restitui quicqd secũdus cepit ex hereditate fratris de fideicõmisso an debeat audiri ⁊ differt hec questio a precedẽti ẜm euꝫ q: ibi tractatur de eo qõ queritur ex pupillari h̄ de eo quod ex fideicõmisso. Item in precedenti honoꝛ precessit grauamẽ vł econtra. hic aũt simul ⁊ semel inuenit se oneratum ⁊ grauatum. ⁊ dicit ꝙ cum hec questio contigisset de facto fuit cõmissa consilio domini Ray. de forli. conclusit ꝙ si per verba vniuersalia fuit interpositum grauamẽ portio primi fratris debetur superuiuenti. l. lutius. §. tres heredes. j. eod. sed melius facit ẜm Imol. d. l. cũ virum. sed si premorientes sunt grauati de restituendo portionem suaꝫ superuiuenti: tũc secus q: illa non fuit portio sua sed prima fratris ẽ. d. §. quindecim. ⁊ idem si testatoꝛ grauasset de restituendo hereditatem q: hereditatis appellatione non continentur legata nec fideicõmissa: vt est text. nota. in. l. si ticius. ex parte. de lega. iij. Idem si sunt verba cõia vel obscura vt est in themate preposito quãdo sunt inuicem substituti per fideicõmissum. l. qui concubinaꝫ §. cum ita. de lega. iij. ⁊ hoc etiam fauorẽ libertatis. l. arrianus. de acti. ⁊ oblig. Et q: tanꝙ heredes videntur grauati. ⁊ sic de portione hereditaria. l. si plures. de vulga. ⁊ pupil. facit. l. pãphilo. in princ. de leg. iij. ⁊ q: cum extiterit conditio primi fideicõmissi de secũdo non videť cogitatum. arg. l. coheredi. §. qui patrem. de vulga. ⁊ pupil. Jo. de imol. hic dicit ꝙ istam eandem opi. quã tenet Bar. videtur sensisse Barto. in. d. l. sceuola. in fi. sed ꝙ videtur ipsemet Bar. contrarium sentire hic ⁊ in. l. heredes mei. §. cum ita. in prin. j. eo. circa cõtrarium. l. ticia. ad. l. falci. ⁊ in. d. §. quidam liberis. ad fi. in quibus locis videtur tenere

a ¶ Uniuersali. adde gl. i. c. vt circa ꝺ ele. li. vj. gl. i. c. q: circa. de pupil. bar. in. l. si q ducenta in. §. vtr. ff. de reb. dubijs.

q lz testator grauet de restituendo portioně suā dum
modo nō dicat de portione hereditaria: vel si dicat ī
definite bona mea. q: idem est ac si dicat de portione
simplr vt dicit Bar.in.d.§.quidā liberis.in fi.q tūc
veniet portio quesita ex pupillari vel fideicōmissaria
sicut venient prelegata ex quo saltě ſm ordině intelle
ctus grauamě sequiť emolumětū.d.§.quidā liberis.
ꝛ pro hoc dicit eě casuz apertū iuncta glo.fi.in.d.l.si
ticius.vbi ꝓbatur q eo casu quo veniūt prelegata ve
niat etiā portio hrditatis habita p fideicōmissuz. ꝛ sic
eadě rōne idem de habita ex pupillari. pro quo facit
ſm eum. q: si veniūt prelegata de qbus videbať for-
tior dubitatio q: non fuit portio hrditatis. eadě ratō
ne videť venire qsitū ex pupillari vel fideicōmissaria.
Sed rňdet ad.d.§.quidā liberis.q alio casu loquiť
in quo non ě eadě ratio. nam portio alterius ibi non
venit ad alium ex volūtate testatoris hoc disponětis:
q: non grauauit illū vt restitueret alteri.ideo non mi
ruz si tūc portio sua intelligatur solū illa quā testator
sibi assignauit. que ratio cessat in cāu isto in quo expſ
sa dispōne testatoris deuenit ad istū portio alterius.
¶ Non ob.etiā q non videť voluisse duplici onere
grauare.d.§.qui in vita. q: loquiť in alio casu ꝛ non
hz locuz in casu nostro vt pz in.d.§.quidam liberis.
Nam si hic illa ratio attendereť prelegata non veni-
rent. cuius ꝯrium hic hětur. Et per hoc dicit non ob
stare illud qđ dicit ang.de fauore liberationis. Simi-
liter non ob.illa ratio q: tanq hrdes vidětur graua-
ti: q: tolliť per.d.§.quidā liberis.cū ibi no.nā ex quo
dicit portioně ꝛ non dixit hereditatě non videť se ad
hereditatě retulisse vt ibi hětur. ꝛ dicit q non ob.d.
§.qui patrě. q: loquiť ī casu penitus diuerso. ꝛ q nec
ratio ibi posita infert ꝯtra supradicta. ꝛ per hoc dicit
patere q dicta ratio posita in.d.§.quidā liberis.per
Bar.in.d.l.sceuola.non est vera. ꝛ Ang.opi.non es
se verā in multis superius tactis. ꝛ si bene inspiciātur
predicta videť Imo.ꝯclusiue tenere ꝯtra ang.inquā
tuz voluit Ang. q quādo grauamě per fideicōmissuz
est factū de portione sua vel per verba indefinita vel
obscura non veniet in restōe fideicōmissi id quod ex
pupillari vel ex fideicommissaria substitutione obue
nisset grauato. ¶ Raph.cu.hic tz q si fideicommis-
sum fuit spāliter relictū ad hereditatě patris non est
dubiū q non venit ꝯmodum pupillaris substitutiōis
Si vero fuit simplr relictum fideicommissum. tūc di-
cit q si fideicommissum est purū q: substitutio pupil-
laris est conditionalis non veniet in fideicommisso ꝛ
q̄uis prius esset facta substō in ordine scripture. tam
censeť posterior ex ordine intellectus. ex quo est ꝯdi-
tionalis.l.paulo calimacho.§.i.de leg.iij.sed si fidei
cōmissum ſm ordině intellectus sequereť substōnem
pupillarě vt q: ſm eum testator primo instituit filiuz.
deinde substituit ticiuz pupillariter. postea grauauit
tunc si est vsus verbis īportantibus q prelegata veni
ant iuxta.d.§.quidā liberis.ita etiā ueniet pupillaris
substitutio. sed si verba nō comprehenderět prelega-
ta vel fideicōmissa. tamě bene cōprehenderět heredi
tatě pupilli: q: hereditas pupilli est hereditas patris
mediante ꝑsona ipsius pupilli.l.si ita.§.qui filio.ff.de
secū.tab. ꝛ in.l.i.iuxta principiū. ꝛ.l.paterfami.ff. de
vulg. ꝛ pup. ſm ea Pau.de ca.hic in lec.padua.cō-
cludit esse distinguědū sicut in prelegato q aut fidei
cōmissum precessit pupillarě substōnem ꝛ indistincte
non veniat pupillaris substō sicut nec prelegata.d.l.
ticia. aut precessit pupillaris substitutō. ꝛ tunc dz disti
gui per que verba factū est fideicōmissum. q: si per v
ba generalia vt quicqd ad te ꝑuenerit: ꝛ tunc veniat
pupillaris nō solum quo ad bona que quōdā patris
fuerunt. sed ět quo ad ea que pupillus aliunde hūit.
nam etiā in illis potuit testator substitutū pupillarem
grauare lz pupillū in eis grauare nō potuisset.l.si fun

a ¶ Pupillaris. adde.l.fundus p fideicō. missum ī.§.i. ꝛ ibi bar. ꝛ doc. de lega.i.

dus per fideicōmissum.§.fi. ꝛ ibi est tex.not.de leg.i.aut nō sic
generaliter fuit locutus sed tm̄ de bonis suis. ꝛ tunc tm̄ veniět
bona paterna que habuit pupillus. ꝓpria vero pupilli remane
bunt apud grauatū. nec ob. q paterna ceperint esse pupilli. ꝛ
sic videť q nō cedant sub appellatōne suarū q: sufficit q semel
fuerint sua. non eni est oīno falsum qđ adiuuať primordio veri
tatis.l.cū filius.§.heres.de leg.ij. ꝛ nō attendiť an sit facta sub
stitutio fideicōmissaria vni an vero post mortě oīum post pupil
larem substitutioně. ¶ Sed ipsemet ī lec.bono.dicit q si heres
coacte adiuit venit substō pupillaris in fideicōmisso vt hic. sed
si sponte adiuit dz adhiberi distinctio que attendiť in prelega-
tis.s.an primo substituerit ꝛ postea grauauerit. vel econtra. ꝛ h
dicit se putare verissimū reiectis multis verbis doctorum hic.
¶ Addatis q Bal.in.l.ex tribus.ad fi.C.de inoffi.testa.refert
q in articulo isto Bar.hic tenuit q dz ꝯsiderari ordo verborꝫ:
q: aut primo pupillariter substituit postea grauauit per fideicō
missum ipsum substitutū. ꝛ tūc pupillaris venit fideicōmisso aut
ecōtra primo per fideicōmissuz grauauit postea grauatū substi-
tuit pupillariter ꝛ tūc pupillaris in fideicōmissum nō venit per
no.in fili.in.d.§.quidā liberis. ꝛ per.d.l.sceuola. ꝛ per.d.§.q
filios. ¶ Refert ět ibi Bar. q ray.de forl.tenebat simplr q nō
includať in fideicōmisso: q: si includereť ꝛ īpubes habuissz alia
bona q paterna sequereť q in fideicōmissaria substōe include-
rětur bona ět ꝓpria īpuberis ꝯtra.l.coherede.§.cū filie.ff.nec
in fideicōmisso.de vulg. ꝛ pup. ꝯsequentia ꝓbatur ſm euz in.l.
sed si plures.§.ad substitutos.eo.ti. Bal.in.d.l.ex tribus.non
videť aliter decidere sed ipsemet Bal.in.d.l.cum virum.in.iij.
col.tz q si coacte adiuit veniāt indistincte in fideicōmisso vt h.
sed si sponte tūc si primo grauat per fideicōmissum postea sub-
stituit pupillariter grauato veniet in fideicōmisso. secus si econ-
tra.alle.no.p Bar.hic. In hoc dubio articulo cōcludo adherě
do plurimū opi.Bar.s.q si coacte adiuit steť distinctioni posi-
te hic in text. Si aūt sponte tūc si fideicōmissum erat purū non
veniat in eo substitutio pupillaris. sed illā retinebit grauatus. ꝛ
isto casu posset exemplificari tex.hic in ver.si vero coheredem.
in rōne sui. Item q: tūc ex ordine intellectus precedit grauamě
ꝛ sequiť substitutio.d.l.paulo calimacho.§.i. Et colligitur ex
doctrina Bar.hic ꝛ sequaciū quos retuli.ff. ꝛ specifice sequiť h
Raph. ꝛ Bal.vt.ff.retuli. Si aūt fideicōmissum etiā fuit ꝯditō
nale. ꝛ tūc si verba sunt vniuersalia clarū est ſm cōem opi.q ve
nit in fideicōmisso. Si aūt sunt indefinita: q: dicit testator bona
mea vel portioně suā restituat. ꝛ tūc distinguatur qd precesserit
vt hic p Bartol. sicut diciť in prelegato. cū illa tamě additione
quā dedit hic Raph. dum allegauit.d.§.cū filio. qđ verbum est
bene notādum per allegata superius quicqd dixerit h ang. Et
illud qđ dicit Ang.contigisse de facto in qōne valde dubia quā
do facta fuit duplex substitutio.s.pupillaris inter se ꝛ fideicom
missaria oībus ꝛ post omnes. dicatis q in illa qōne ex fideicom
missaria vltimo loco eueniěte succeditur īmediate etiā in portio
nibus illorꝫ qui decesserunt in pupillari etate vt declarat Bald.
in.d.l.ex tribus.ita sonāt rōnes allegate per Ang. nō aūt succe
ditur ex eo q substitutus pupillariter videatur rogatus restitue
re omne cōmodum pupillaris substitutionis fideicōmissario. ꝛ
magna est differětia inter vnū ꝛ alium. q: primo casu quādo ve
nit per fideicōmissum substitutus illis qui decesserunt in pupil-
lari etate non pōt ꝯsequi nisi bona testatoris non bona pupilli.
secus si succederet ex eo q pupillaris substitutus videreť graua
tus restituere per fideicōmissum cōmodum pupillaris substitu
tionis: q: tunc venirent oīa bona īpuberis vndecūqz quesita.
hec habentur in.d.§.cum filie. ꝛ in.d.§.ad substitutos. ꝛ i.d.
l.si fundū per fideicōmissarium.in fi. ¶ Non obst.etiā dicte di
stinctioni opin.Ray.relata per Bal.in.d.l.ex tribus. dum vult
q nunq in fideicōmisso veniat pupillaris [a] ne als contingat q
in fideicōmisso veniāt bona ꝓpria pupilli cōtra.§.cum filie. q:
rňdeo q.§.cum filie.loquiť in fideicōmisso iniuncto ipsi pupil
lo. nos aūt querimus de fideicōmisso iniūcto ipsi substituto pu
pillariter qui potest grauari per fideicōmissum plusq ipse pupil
lus: vt ꝓbatur in.d.l.si fundū.iuncta.l.quoniā prioribus.C.de
inoffi.testa. ꝛ no.p Bar.in.l.i.§.fi.de vulga. ꝛ pupil. ¶ Non
placet etiam mihi opi.posita per Paul.de cast.hic in lectu.pa
dua. dum dicit q si testator fecit substitutionem fideicōmissariā

de bonis suis venient bona ꝓpria testatoris ⁊ nō bona pupilli. nam istud ipugnari videt̃ per.d.l.qui filios.⁊ per no.ꝑ Bart. in.l.centurio.de vulg.⁊ pup.in ver.sed qd si testator dixerit qñ cunq̃ filius meus decesserit sine liberis volo ꝙ bona mea dent̃ vel distribuant̃ inter pauperes xp̄i ⁊c.ponderādo illa verba bona mea.dum aūt incidenter h̄ Ang.tetigit an illud ꝙ obuenit mihi per fideicōmissum ex portione fratris mei veniat in alio fideicōmisso mihi iniuncto remitto ad ea que dixi.d.§.quidam li beris. ¶ Querit hic vltimo Bar.vtrū in terminis huius.§. heres.qui fuit coactus adire ex testō paterno ad instantiā fideicōmissarij possit cogi ad instantiam eiusdem adire ex substōne pupillari ⁊ restituere si sponte volet adire.⁊ ꝯcludit Bar. ꝙ sic in casibus in qb' necessario haberet agnoscere ex pupillari si sponte adidiss; ex paterno testō per.l.quidā eulogio.⁊ qd̄ ibi no.C. de iur. delib.Sed Ang.hic dicit ꝙ si patrimoniū pupilli nō potest separari a paterno cōpellitur agnoscere pupillarē.arg.§. a patre.j.eo.l.secus si separatio sit possibilis.nam tūc cum deficiant verba senatuscōsulti requirētis ꝙ quis sit rogatus de restituenda hereditate.l.i.§.hoc aūt senatus.s̄.eo.deficeret eius dispositio.⁊ ita dicit tenere vltimo loco Bar.hic l; s̄m bar.prima vice dubitauerit ⁊ indiscussum relinquerit.Jmo.hic se multum inuoluit.⁊ dicit ꝙ Bar.non videt̃ distinguere refert ange.s.an possit separari patrimoniū pupilli a paterno qd̄ videt̃ esse quando pupillus nō agnouit partē suā.an non possit separari qd̄ est quādo agnouit vt hic etiā videt̃ sentire gl.magna.⁊ an indistincte quādo heres adiuit ex paterno cogatur acceptare pupillarem vt in.d.l.quidam eulogio videt̃ bar.voluisse indistincte ꝙ cogi possit adire ex pupillari ēt.⁊ sic videt̃ ampliare.d.l. quidā eulogio.vt illa non solū locū habeat in adeūte sponte ex paterno sed ēt in adeunte coacte.tamē s̄m Jmo.Ang.sensit ꝯ̄trium quādo separatō patrimonij est possibilis.⁊ s̄m Jmo.videt̃ esse de iure verius q: ratio illius.l.videt̃ esse q: ex quo quis agnouit iudiciū defuncti adeundo ex paterno ꝯueniens est ꝙ ēt cogat̃ acceptare pupillarē que ratio cessat in coacto adire ex paterno q: tunc non v̄r agnoscere iudiciū defuncti.facit optime s̄m eū; id qd̄ no.j.§.ꝓximo.⁊ ꝑ hoc dicit ꝙ videret̃ dicendū ide; siue separatio patrimonij sit possibilis siue non l; ang.aliter sentiat. ⁊ non ob.si pro ang.adduceret̃.l.qui patri.s̄.de acquir.here. s̄m intellectum quē sequit̃ ibi Bar.vbi quādo iuncta est hereditas pupilli cū paterna q: adiuit partē suā pupillus ⁊ coheres pariterq̃ substitutus pupillo adiuit etiā partem suā.tamē ibi h̄s substituti vocat̃ per ius accrescendi.ius aūt accrescendi facit vt portio accrescat portioni.l.si totā.de acqui. here.⁊ ꝑ ꝯsequens videretur ꝙ etiā si coheres pupilli coactus adeat tamē per ius accrescēdi trahit ad se portionē pupilli cui fuerat substitutus q: r̄ndet Jmo.ꝙ illa.l.qui patri ponit casum exorbitantē a regu. iur.cōis: q: in multis videtur habere locu; ius accrescēdi etiam post aditā hereditate; ⁊ ꝙ vocat̃ etiā ad bona impuberis ideo videt̃ stricte intelligenda ⁊ non extendēda ad casum qñ coacte adiuisset.ar.l.ius singulare ⁊.l.qd̄ vero.s̄.de le.preterea h̄; aliū intellectū ibi vocat̃ ex substōne l; sit sp̄ale ꝙ in casu illo ius substitutionis trāsmittat̃ ⁊ sic tunc videt̃.⁊ sil'r intelligenda illa lex in casu suo qñ sponte adiuit argumento iuriū predictoꝝ. Dicit tamē ꝙ non ob.si pro opi.Bar.adduceret̃ ꝙ in.d.l.quidā eulogio.illud operat̃ ibi fauor pupilli vt habeat heredē.facit.l.iulianus.al's incipit si pupillus.de acqui.hered.que rō videt̃ militare siue heres adeat sponte siue coacte: q: forte pōt r̄nderi s̄m eum ꝙ solus fauor pupilli non est ratio illius.l.sed fauor pupilli iunctus cū agnitione facta per heredē.⁊ ꝑ hac parte facit s̄m eum tex.a ꝯ̄trio sensu. ¶ Raph.cu.hic dicit ꝙ l; Bar.in isto articulo dubitet:tamē frustra dubitat.q: est casus in.d.l.qui pr̄i.⁊ in.d.l. quidā eulogio.⁊ sic sentit ꝙ cogatur adire ex pupillari indistincte.⁊ hoc puto verius.ratio in.d.l.quidam eulogio est.q: quos possum mihi facere necessarios heredes possum etiā facere filio meo.l.sed si plures.§.quos possum.de vulg.⁊ pupilla. Jta dicit Cy.in.l.fi.⁊ ibi Bar.post medium.s̄.de acqui.here. sicut ego possum mihi facere necessariū heredē illum quē heredem institui ⁊ rogaui de restituendo per fideicōmissum. q: pōt cogi inuitus adire ad instantiā fideicōmissarij vel si sponte adiuit est mihi modo necessarius heres.l.sicut.C.de repu.here.eo modo voluit legislator in.d.l.quidā eulogio.ꝙ sit necessario filio meo ex pupillari.⁊ sic dictā ratio etiā militat in eo qui coacte adiuit.⁊ per consequens ratio illius.l. nō est illa quā assignat Jmol.hic ꝯtra quā etiam facit illa.l.⁊.d.l.qui patri.loquit̃ indistincte i eo qui adiuit ⁊ sic non v̄r Jmol.bene r̄ndere ad inductionē supra factā de.d.l.qui patri.Et dum Bar.⁊ Ang.loquunt̃ de illo qui necesse h; agnoscere ex pupillari intelligo ꝙ loquātur in omni casu in quo institutus adiuit ex paterno: q: tunc ipse regulariter non pōt separare paternam a pupillari.d.l.quidā eulogio.Fallit tamē in quibusdā casibus quos tradūt doc.in.d.l.qui patri. ⁊ quādo filius impubes fuisset institutus in re certa.d̄ quibus limitationibus dixi in.d.l. quidam eulogio. Et puto ꝙ ang.dum distinguit an separatio sit possibilis vel ipossibilis noluit dicere aliud q̄ Bar.iuxta. d.l.quidā eulogio.Nam s̄m aliquos illa.l.nō haberet locū in substōne facta filio exheredato:vt sensit gl. in ver.qd̄ supra quadrātem.s̄.ad.l.fal.qd̄ an sit verū dixi in.d.l.quidā eulogio.⁊ illo casu posset fieri separatio tenēdo opi.dicte gl.ꝙ possit fieri separatio. nō aūt puto ꝙ ang.voluerit sentire de separatione ipossibili resultāte ex eo ꝙ pupillus agnouerit. ¶ Ultimo adde ad dicta in precedenti lectione dum dubitatur an iste tex.limitet̃ in cāu singulari.l.qui heredi.§.i.s. in ꝯmodo qd̄ percipit heres ob datū sibi ex cā conditionis implēde. ¶ Addo ꝙ pau.in lec.bono.dicit ꝙ fallit in.d.l.qui heredi.§.i.q: hoc d; remanere indistincte apud heredē.⁊ ratio fallentie est s̄m eum q: illud cōmodu; nō dicit̃ percipi ex testamēto sed ꝓpter testm̄.l.quod ꝯditionis.j.de dona.cā mor.hoc autē intelligitur de cōmodo qd̄ percipit̃ ex testamento.S; non puto verū q: imo datū cā ꝯditionis implēde d̄r percipi ex testamēto.ꝓbo sic:ille demū potest grauari a testatore qui ꝑcipit cōmodum ex testamēto.tex.ē in.l.plane.la.ij.§.fi.de leg.j.sed ille qui ꝑcipit datu; causa ꝯditionis iplende pōt grauari a testatore.l.quidam testamēto.§.fi.de leg.i.⁊ no.glo.in.d.l.si quis ob cau.test.in glo.fi. ergo dicit̃ percipi ex testamēto: nec ꝯ̄trium dicit̃ in.d.l.quod ꝯditionis. ¶ Ultimo limitate regula; positā in prin.§.nisi heredē peniteat anteq̄ cogatur perfecte ⁊ non priuatur cōmodo hereditatis:vt.j.eo.l.§.si patronus. de quo dicatis vt ibi videbimus.Alexander.

Si pater. ¶ Existētia sui heredis ꝯfirmat fideicōmissum vniuersale vt etiā imixtione non facta possit fieri restitutio.⁊ trāseant iura in fideicōmissarium.h.d.⁊ non est alibi scōm doc. ¶ Premitte ꝙ intelligētia huius singularis.§.quod ex.l.xij.tabu.filius in ptāte incontinēti mortuo patre dicit̃ suus ⁊ necessarius heres velit nolit postea pretor in eius favorē dedit ei bñficium abstinēdi.§.sed ⁊ his.insti.de here.qua.⁊ dif.l.si filius qui patri. d̄ vulga.⁊ pupil.l.i.§.qui in ptāte.si quis omis. cau.testa. ¶ Ex tex.isto no.ꝙ l; per existentiā sui heredis non confirment̃ legata particularia v'l fideicōmissa vt.l.i. in fi.j.vt in pos.leg.nisi ess; legatū relictū ꝓ libertate vt in.l.cū quasi.§.sed ⁊ si qs.j.de fideicom.libe.⁊.l. ferendū.j.de manu.testa.⁊ pari rōne idē dicendū ē in legato,put ꝑ ang.in.l.filius.qui patri.de vul.⁊ pupil.cū ꝯcor.⁊ additionib' quas ibi dedi.⁊ bal.in.d. auc.hoc ampli'.i.ij.col.C.de fideicō.q: libertas ⁊ cā pia equiparātur s̄m bar.in.l.ꝓxie.s̄.de his q̄ in test. delē.⁊.l.si vn'.C.de testa.⁊ ꝓbat bona l'ra in.l.i.ad fi.C.cōi seruo.manu.⁊ bal.istū tex.ad hoc ponderat tñ h̄i ꝯfirmat fideicōmissu; vniuersale q: illud h̄i cōfirmat̃ per existentiā sui h̄dis absq̃ alia imixtione vt est tex.h̄ singularis reputat'.Et rō est q: fili' poterat cogi ad adeundū hereditatē vt hic no.iō non pōt ipse ꝓtendere iteresse.s.ꝙ fideicōmissu; vniuersale ꝯfirmet per existentiā suitatis:q̄ quidē rō cessat in legato ⁊ fideicōmisso ꝑticulari.cū ꝓ illo non possit cogi h̄s

ad instantiā particularis legatarij.l.nā qđ.§.nō oēs.ff.ea.l.si qs omis.ff.si quis omis.cau.test. Et ex hac rōne no.Ange.h infert ꝙ si testator voluit filiū posse cōpelli tūc existētia suitatis non operaᵗ ꝯfirmationē fideicōmissi vniuersalis.sicut nec legatoꝝ particularium eadē rōne.tamē in hoc vltimo imol.hic dicit ꝙ forte testator nō potest disponere heredē non posse ꝯpelli adire sicut nec pōt ꝓhibere trebellianicā.l.i.§ deniqꝫ.cū.§.seq.ff.ea.l.ꝛ.l.qđ de bonis.§.i.ff.ad.l.fal.ꝛ hoc videᵗ inductū ad fauorē publicū vt testamēta sortianᵗ effectū.facit ſm eū.l.vel negare eni quēad mo.testa.aper.ergo non vr̄ ꝙ testator possit hoc tollere.ar.l.ius publicū.ff.de pac.ꝛ.l.nemo.ff.de leg.i. ¶ Sed hec rō mihi non vr̄ bona.qꝛ si reipublice iter est exequi vltimas volūtates defūctoꝝ:ᵃ vt.d.l.vel negare ꝛ defunctus ꝓuidit ꝙ non possit cogi filius adire si diceremus ꝙ hoc non obstante filius possit cogi adire istud esset īpugnare voluntatē defuncti qui voluit filiū nō posse cogi.ꝛ sic nō bene repꝛehēdiᵗ ang. Nec ob.qđ hētur in.d.l.qđ de bonis.§.i.cum si.qꝛ ē correctū per auc.sed cū testator.C.ad.l.fal.tamen ꝯ Ang.posset adduci qꝛ ſm Pau.hic in lec.padua.rō ꝓpter quā existentia suitatis operaᵗ ꝯfirmationem fideicōmissi vniuersalis est:qꝛ per fideicōmissuꝫ vniuersale non diminuiᵗ hr̄ditas:ꝑ legata vero diminuitur.ideo non ꝯfirmātur.ꝛ ista rōe inspecta sequeretur ꝙ etiā qn̄ testator disposuit ꝙ filius non cogaᵗ adire deberet ꝯfirmari fideicōmissuꝫ vniuersale.tn̄ magis plꝫ opi.Ange.qꝛ magis cōiter tenetur ꝙ ratio huius.§.sit qꝛ filius institutus ꝛ quilibꝫ heres grauatus per fideicōmissum etiā si nollet adire posset cogi vt hic per Bar.ꝛ alios.ꝛ iura que dicūt existentiā suitatis operari loquūtur ad fauorem filij non ad fauorē tertij vt.l.si filius qui patri.ꝛ ibi Bar.de vulg.ꝛ pup. ¶ Utruꝫ aūt testator possit disponere ꝙ hereditate non adita valeāt relicta in testamēto que al's exigebāt aditionē dixi in.d.l.nemo potest.Scđo modo vltra ang.limitari potest iste.§.vt non habeat locū si filius decessisset anteꝙ̄ esset iussus adire.nam tunc cū cogi nō possit adire cessat ratio huius.§. ꝛ ideo existētia suitatis non ꝯfirmabit fideicōmissum vniuersale imo peribit tale fideicōmissum sicut si esset heres extraneus.l.ille a quo.§.i.ff.eo.ita tꝫ Raph.cu.hic.Addatis ꝙ lꝫ ipse non dicat hec fuit limitatio tradita per Ang.in.d.l.si filius qui patri.tamē Imo.hoc intelligit esse veꝝ si filius repudiasset anteꝙ̄ decederet.secus si non abstinuisset ab hereditate qꝛ trāsmisisset ad suū heredeꝫ hereditatē ꝙ̄uis non agnitā.l.apud hostes.de suis ꝛ legi.l.si fratris.C.de iure delib.ꝛ ꝑ ꝯsequens idē erit in herede ipsius filij qđ erat in ipso filio.qꝛ poterit cogi per not.ꝑ glo.fi.in.l.eaꝫ quā.C.de fideicō.Sed ꝯ predictā scđam limitationē facit qn̄ ēt decessit anteꝙ̄ repudiaret nō videreᵗ impediri ꝯfirmatio.qꝛ existentia suitatis qn̄ operaᵗ ꝯfirmationeꝫ operaᵗ illā a principio.ꝛ satis est ꝙ filius a principio potuerit esse hr̄s lꝫ nō fuerit.l.filius qui se paterna.de acqui.her.ꝛ.d.l.si filius qui patri.ꝛ si teneremus ꝙ ratio illius.§.sit illa quā reddit Pau.de ca.hic vt.ff.retuli adhuc clarius pateret ꝙ dicta limitatio non ꝓcederet qꝛ ēt i casu isto locū haberet dicta ratio.tamē sustinēdo Ang.pōt rn̄deri ad primū obiectū ꝙ illud ꝓcedit qn̄ existētia suitatis operaᵗ ad fauorē ipsius sui heredis.ita loquitur.d.l.si filius cū simili.sed qn̄ operaᵗ ad fauorē alterius puta fideicōmissarij vt in cāu nostro tūc non sufficit existentia nisi ꝯcurrat alia ratio.s.qꝛ filius pōt cogi adire vt hic.ergo vbi cessat dicta ratio:vt qꝛ filiꝰ sit mortuꝰ anteꝙ̄ abstineat nō habebit locum iste.§. ¶ Ultra predicta sensit Raph.cu.hic ꝙ in terminis huius.§.filius etiā si expresse vellet abstinere nō posset qꝛ ſm eum non hꝫ hoc casu locū beneficiū abstinēdi ꝙ sic ꝓbat iste qꝛ pretor est ille qui cogit heredem ad instantiā fideicōmissarij adire.l.qꝛ poterat.ff.eo.ergo nō est putandū ꝙ in hoc casu induxerit facultatē abstinēdi. cuius cōtrarium.ff.referēdo tenuit imo.in.d.l.si filius qui patri.sed nō puto Raph.bene dicere ꝛ dictū suū esse ꝯtra text.in.l.recusare.§.meminisse.ff.eo. Nam si filiꝰ hoc cāu esset suus ꝛ necessarius heres absqꝫ beneficio abstinēdi nō oporteret eū cogi imiscere. cuius ꝯ̄riuꝫ diciᵗ in.d.§.meminisse.ꝛ expresse ang. ibi intelligit illū tex.ꝙ filiꝰ abstinuit ꝛ ꝓpterea ibi existētia sui iuris nō opaᵗ. Non ob.ꝙ pretor cogit adire ad instantiā fideicōmissarij. qꝛ ē veꝝ i pretore viuo.sed pretor mortuus fuit ille qui induxit bn̄ficiū abstinēdi nō viuus.l.ꝛ qui.de acqui.here.facit.§. sed his ꝑmittit pretor.insti.de here.quali.ꝛ dif.Inquātum dixi ꝙ legata particularia vel fideicōmissa particularia nō ꝯfirmanᵗ per existentiā suitatis limitate pluribꝰ modis vt dixi in.d.l.si filius qui patri. ¶ In gl.in ver.restitui.hec glo.reputaᵗ no.ſm Angel.ꝛ doc.ad hoc qđ est nostrū interesse ꝛ nobis diciᵗ esse magnū cōmodum hr̄e ꝓbationes paratas ꝛ precidere viaꝫ aduersario excogitādi ꝓbationes paratas falsas. ꝓ quo ēt adde al.in.l. pe.ad fi.C.deposi.ꝛ in.l.cogi.iuxta prin.in ver.defensuꝫ tri.ff.eo.ꝛ.l.si pupillus.in pn̄.ff.de noua.adde ꝙ hec opi.glo.vltimo relata cōiter teneᵗ.s.ꝙ si fideicōmissarius vult filiuꝫ inuitū cogi se īmiscere possit petere hoc ꝓpter īteresse suitatis ꝙ pōt fideicōmissarius vt glo.hic no.Sed si fideicōmissarius nō curat de illo intereē tunc ꝑ existentiā suitatis absqꝫ aditione cōfirmaᵗ fideicōmissum vniuersale vt est tex.hic no. ¶ In ea.ibi subijcere ꝛc.ꝛ hoc cōiter teneᵗ.ꝛ sic ꝯcludiᵗ ꝙ fideicōmissarius vult ꝯpelleᵗ filiū adire vt releueᵗ ab onere ꝓbandi suitatē hoc facere potest al's aūt non est necessariū. ¶ Extra glo.no.ſm pau.hic in lect.bono.ꝙ actus qui sui natura ꝯuenit inducere aditionē si fiat n̄ aio adeūdi non īducit aditionē.ꝓ qua vide tex.in.l.q in aliena §.fi.ꝛ ibi de hac materia plene.ff.de acqui.here.ꝛ in.l.si qs.§.pleriqꝫ.ff.de reli.ꝛ sum.fun. ¶ Sed adhuc non vr̄ ꝙ̄tū ad vnū ꝙ sit bene rn̄sum ad supra obiecta.nā dixi ꝙ filiꝰ qui in ptāte suitatis censeᵗ esse heres tn̄ non tolliᵗ ꝑ existentiaꝫ suitatis. d.l.i.C.si vt se ab here.absti.nisi se īmisceat vt ibi si nō obligaᵗ non debemus dicere ꝙ filius eēt obligatꝰ ad fideicōmissuꝫ anteꝙ̄ se imisceat. ¶ Sed rn̄det bar.ꝙ veꝝ est ꝙ sola existētia suitatis nō obligat.Fallit quo ad fideicōmissum vniuersale vt hic.ratio est qꝛ bn̄ficium abstinēdi ꝯcessum a pretore filio reducit filium ad statū extranei.l.nam nec emācipatus.de leg.i. vnde hoc casu deꝫ filius posse cogi inuitꝰ adire sicut extraneus.ꝓpter ergo istaꝫ rōnem est spāliter inductū hic ꝙ existentia suitatis opereᵗ ꝯfirmationē fideicōmissi vniuersalis:qꝛ filius potuisset cogi adire inuitus.attēto ꝙ nō remanet obligatus effectualr̄.qꝛ onera trāseūt in fideicōmissariuꝫ.iuxta.l.restituta.l.facta.in prin.ff.e. ¶ Nec ob.si diceret si filiꝰ non imiscuit se hr̄ditati nō sunt trāslate actiōnes inutiliter efficaciter in eū.qūo ergo facta restōne ꝑ euꝫ fideicōmissario efficienᵗ vtiles in ꝑsona fideicōmissarij.ar.l.traditoribus.C.de pac. ¶ Rn̄det Bar.ꝛ doc.cōiter ꝙ hic ē cāus i quo actiones que erāt inutiles apud cedentē vel restituentē apđ cessionariū seu fideicōmissariū sunt vtiles.ratio qꝛ cessat in fideicōmissario est rō ꝓpter quā actiones erāt inutiles apud cedētē qꝛ ratio erat qꝛ filius noluit esse heres.Similiter in fi.in princi.C.de iure do.ꝛ in.l.cū lex.ff.de fideiusso. Actiones inutiles apud creditorem principalem erunt vtiles apud fideicōmissarium qui soluit quia fideicommissario non erat satisfactum sed creditori sic.

A patre. ¶ Heres ꝑ fideicōmissuꝫ relictus in secū.tabu. cogitur ex primis adire mortuo demū pupillo ꝛ ꝯfirmatis secū.tabulis oēs pupillariter substituti cogentur adire ex secun.ꝛ restituere.h.d. ¶ In tex.ibi ꝙ si duo sunt instituti in pr̄no.ꝛ ambo substituti pupillariᵗ filio īpubeᵗ exhr̄dato ꝛ grauati ambo in euētū substōis pupillaris restituere ꝑ fideicōmissuꝫ gaio an sufficiat vnū cogi adire ex paterno.ꝛ sic ꝯfirmeᵗ substitutio pupillaris.ꝛ pone si euenit ꝯditio pupillaris substōnis ambo cogūtur adire ex substōne inuiti ꝛ restituere hereditatē ꝑ fideicōmissuꝫ fideicōmissario. No.ꝙ non ē tractādū de hr̄ditate viuētis vt hic ꝛ.l.ij.§.interdū.de vul.ꝛ pu. ¶ Scđo not.ꝙ lꝫ fideicōmissarius ꝯditionalis cui in paterno testō relictuꝫ ē possit ꝯditione pēdēte petere heredē ꝯpelli adire.l.ille a quo.i prin.ꝛ ibi no.ff.e.tn̄ secꝰ est in fideicōmissario ꝯditionali cui reli

ctum est in secũ.tab.q̄ꝛ pendẽte ɔditione pupillariter substitutꝰ nõ poterit fideicõmissuȝ ɔditionale inuitũ cogere adire: qꝛ hoc casu nedũ dispositio fideicõ.iniũcta substituto sed ẽt ipsa substitutio est ɔditionalis. Sed in.d.l.ille a quo institutio erat pura sed fideicõmissum est ɔditionale.⁊ p̄ hoc cessat difficultas de q̃ hic in glo.in ver.in ɔditione. ¶ Tertio no.ꝙ ad ɔfirmationeȝ testamẽti p̃rni sufficit vnũ de institutis adire vt hic.s̃.e.l.§.q su spectã.⁊ ibi fuit no. ¶ Quarto no.ꝙ lȝ possit q̄s fideicõmissuȝ hẽre ab illo qui hẽret hereditatẽ.p̄tim suo noĩe iure accrescendi si nõ vult habere directe p̄tem accrescentẽ ab illo cui relicta ẽ põt hoc ɔsequi vt hic ⁊.l.apud iulia.§.idẽ iulianꝰ.s̃.eo. ¶ Ultimo no.ꝙ sicut ꝑpter fideicõmissuȝ in p̓mis tabulis cogit̃ hr̃s in eis institutꝰ adire ex ipsis p̓mis tabulis.ita cogit̃ adire ex primis ꝑpter fideicõmissuȝ relictũ in scd̓is vt hic ⁊.d.§.idem iulianus.⁊.d.l.ij.§.quisq̄s.de vulg.⁊ pupil.qꝛ al̃s nõ valerent tabule pupillares vt ibi. ¶ In glo.j.sentit p̓ma glo.ꝙ si testatoꝛ fuisset p̃r instituti non fuisset tunc necessaria aditio ex paterno ad ɔfirmationẽ pupillaris subst̃õnis facte filio exheredato.d.l.filius qui si paterna.de acqui.hr̃di.⁊.l.si filius qui patri.de vulg.⁊ pupil. ¶ In glo.in verbo sub ɔditione arguit gl.ꝙ nõ est bona rõ hic ꝙ ideo nõ potest fideicõmissariꝰ petere hr̃deȝ inuituȝ adire: qꝛ pendebat ɔditio fideicõmissi qꝛ vr̃ ꝙ tunc etiã põt inuitus cogi.l.ille a quo ĩ p̓n.l. apud iulianũ.§.antistia.s̃.e.dicit glo.ꝙ hec rõ sola non est sufficiẽs remittit se finaliter gl.veritas est ꝙ aut institutio est pura ⁊ fideicõmissum factũ de restituẽdo cõmodum institutiõis pure est ɔditionale.⁊ tunc veꝝ est ꝙ heres iuitus põt cogi adire ẽt pendẽte ɔditione fideicõmissi.d.l.ille a quo in p̓n.⁊.d.§.antistia. Aut nõ solũ fideicõmissuȝ est cõditionale sed ⁊ ipsa institutio est ɔditionalis.⁊ verũ est ꝙ nõ p̃t pendẽte ɔditione iuitus cogi adire vt hic ⁊.l.si alio.in fi.s̃.eo. hic heres institutꝰ pure nõ fuit grauatus de restituẽdo hr̃ditatẽ per fideicõmis.quam pure accepit grauatus de restituẽdo hereditatem pupillarẽ vbi fuit sub ɔditione institutꝰ: qꝛ pupillaris substitutio est ɔditionalis institutio.l.in rõne.la.j.§.qd̓ vulgo.⁊.§.si filio.s̃.ad.l.falci.⁊.l.coheredi.§.coheres.de vulg.⁊ pu. vnde pendẽte ɔditione non põt inuitus compelli adire. ita loquit̃ hic.vnde dũ glo.dicit hec rõ non est bona verum est sola: sed iuncta cum alia scȝ qꝛ pupillaris substitutio erat conditionalis substitutio quod not. ¶ In glo.in versi.aget argumen.l.cũ archimedorã.C.vt in pos.lega.⁊ auten.ɔ rogatꝰ.C. ad trebel.⁊ in.l.ij.§.illud.de here.vel act.vendi.glo.non sol. R̃ndeatis ɔria si bñ inspiciat̃ in ɔrijs tractat̃ de hr̃ditate mortui lȝ ibi cautio p̃stetur de restituẽda hr̃ditate post mortẽ heredis cauentis non tñ tractat̃ ibi de hr̃ditate q̃ est heredis viuẽtis sed de hereditate iaȝ defuncti qꝛ de fideicõmisso per qd̓ succedit̃ defuncto non hr̃di cui hoc iniũctum est.l.coheredi.§.cũ filie. de vulg.⁊ pupil.⁊.l.p̃cibus.C.de ĩpub.sic nec.d.§.ob.vbi nõ tractat̃ de hr̃ditate viuentis. ¶ Ex gl.q̃rit h̃ barto.dr̃ h̃ ꝙ iste heres institutꝰ p̄iterq̄ȝ substitutus cogit̃ adire paternã ⁊ restituere pupil. de qua fuit rogatꝰ. Sed vtrũ cogat̃ restituere ẽt paternã de qua nõ fuit rogatus vr̃ dicendũ ꝙ sic per tex.in.d.l.apud iulianum §.iulianus.intelligendo ꝑut ibi est de mente glo.ꝙ ibi tractat̃ de tacita vulgari cõprehensa in pupillari ꝑut ibi intelligit gl.qꝛ ibi restitui dȝ per fideicõmissum id qd̓ ex tacita vulgari p̄cipit̃.⁊ nihilominꝰ fuerat ibi grauatus de restituendo solũ hr̃ditatem pupillarem.⁊ constat ꝙ per tacitã vulgarem dicit̃ succedere testatori in hr̃ditate testatoris nõ pupillo glo.est ordinaria ⁊ no. in fi.de insti.⁊ substi.sub ɔdi.fac.⁊ plene no. Bar.in.l.j.de vul.⁊ pupil.dum tractat de effectu vulgaris subst̃õnis. ergo si hr̃s est grauatus restituere solũ hereditatẽ pupillarẽ nihilominꝰ veniet in fideicõmisso paterno qñ coacte adiuit intelligẽdo in.d.§.ꝙ substitutꝰ veniet ex tacita pupillari. Sed dicit Bar.aduerte ꝙ.d.§.iulianus.loquitur in filio impubere iustituto in cuius ꝑsona potuit habere locũ substitutio tacita vulgaris sed h̃ erat exheredatus.vnde non põt ɔuenire substitutio tacita vulgaris tñ ɔcludit Bar.se putare ꝙ veniat in restõne fideicõmissi etiam paterna.per.§.qui suspectã.s̃.e.l.vbi testatoꝛ grauat institutũ de restituẽdo per fideicõmissuȝ semp̄ronio ⁊ eundẽ hr̃dem substituit pupillariter filio.qui coactus adiuit tenet̃ restituere paternam ⁊ pupillarẽ.ergo ⁊ hic grauatus fuerat de restituenda hereditate pupilli si coacte adiuit dȝ restituere ⁊ paternã attento ꝙ nõ potest habere pupillarẽ nisi ⁊ paternam adiuisset. Sed Ange.hic aliter ɔcludit scȝ ꝙ aut iste substitutus nõ vult adire paternã sed eam vult restituere: ⁊ tũc non veniet in restõne fideicõmissi etiã si fideicõmissariꝰ eã separare vellet ne remaneat iuitus obligatus oĩbus hr̃dibus hr̃s qui coacte adiuit per rationẽ l.qꝛ poterat.s̃.eo.sed si substitutꝰ non vult restituere paternã sȝ dũtaxat pupillarẽ non coget̃ restituere paternã ex quo de illa restituẽda fuit rogatꝰ nec hr̃ditas paterna fuit iũcta cum pupillari qꝛ pupillus fuit exheredatus. ¶ Nec ob.d.§.qui suspectã.qꝛ dicit ipse h̃ nõ fuit coactus adire paternã ꝑpter paternã.sed propter pupillarẽ diuisam a paterna.iõ non fit iniuria fideicõmissario si sibi nõ restituat̃. Imo.dicit hic sibi videri veriorẽ opi. Bar.per.d.§.qui suspectã.qꝛ nõ videtur bñ r̃nsum per Ang.qm̃ ibi etiã nõ fuit coactus adire ꝑpter pupillarẽ sed ꝑpter paternã. ⁊ tñ restituit etiã pupillarẽ nisi diceres ꝺm eum ꝙ pupillaris est sequela paterne hr̃ditatis: vt no.in.l. ex pupillari.s̃. de vulg.⁊ pupil.ideo paterna facilius trahit ad se pupillareȝ q̃ ɔ.tñ putat tutius esse dictũ Bar. Raph. cu.hic etiã transit cum Bar.sed Pau.de ca.in lect. padua.tȝ idem ꝙ Ang.⁊ ꝑ hoc allegat no.per gl.in l.j.§.sed quotiens.in ver.vniuersam.s̃.eo. ¶ Addatis.ꝙ ipsemet Pau.in.l.ij.§.interdũ.de vulg.⁊ pu. tȝ opi. Bar.simpl̃r.sed ipsemet Pau.in.d.§.ideȝ iulianus.tȝ opi.quam hic tȝ Ange.⁊ dicit ꝙ hoc nõ est tactum a doct.nec a glosatoribꝰ. ⁊ sic nõ fuit memoꝛ ꝙ doct.tangunt hoc veriorẽ puto opi. Bar. tum p̄p id qd̓ habet̃ in.l.nam qd̓.§.qui compulsus.s̃.eo.vbi indistincte iurisconsultꝰ vult heredẽ qui coacte adiuit oĩbus cõmoduȝ retinere.⁊ nõ reperit̃ ꝙ isto casu possit retinere cõmoduȝ hereditatis paterne. tum etiam per.d.§.qui suspectam.in p̓mo r̃nso ⁊ melius in scd̓o ad quem text.nõ videt̃ etiã sufficere r̃nsum vltimo loco datum per Imo.sub dubio forte qꝛ iuriscõsultus in.d.§.qui suspectam.nõ se fundat in hoc ꝙ substitutio pupillaris sit sequela hereditatis paterne. sȝ ex eo ꝙ omne cõmodum hereditatis paterne debȝ perdere ille qui coacte adiuit. ¶ Restat respondere ad notata per glosam in dicto.§.sed ⁊ quotiens. ⁊ est similis glo.in.l.cogi.§.idem metianus.in versi. cogit. qꝛ respondeatis quod loquitur quando heres erat grauatus restituere alteri illud quod volebat restituere aduersus cogentem. Et si nõ retinebatur ibi per heredem vt heres illud pro lucro suo cõsequeretur. sed hic non erat grauatus restituere alteri paternã hereditatem sed tm̃ pupillarẽ fideicõmissario.vnde puto veriorẽ esse s̃niam Barto. ¶ Ultimo per istum tex.in ver.de hereditate viuẽtis ⁊c̃.dicit Pau.in lectu. paduana dici posse ꝙ si statutũ disponat ꝙ nõ valeat testamentũ nisi sit infra tot dies insinuatũ [a] a morte testatoris ꝙ pupillariter substitutus viuẽte pupillo nõ possit insinuari.si nõ currat sibi tempus scd̓ȝ quosdã vt ipse refert sed scd̓m eum parum proderit sibi hoc quia siue ipse siue alius institutus in paterna nõ insinuet q̃tum ad paternã hereditatem peribit in totum testamentũ etiam quo ad pupillarẽ substitutionẽ: qꝛ si testamentum ruit in p̓ncipali ergo ⁊ in pupillari.

¶ Addatis lȝ ipse nõ dicat ꝙ hanc questioneȝ ponit Bar.in.l.is potest.de acquir.hr̃di. ⁊ ibi ɔcludit non ɔcurrere tẽpus substituto pupillari viuente pupillo. per.l.ij.§.interdum.de vulg.⁊ pupil. nec obstat ꝙ si non fuit insinuatum paternũ.ergo ruet pupillare qꝛ responsio patebit ex his que videbimꝰ post Bart.i.l. facta.§.si quis bonoꝝ.j.eo.

a ¶ Insinuatũ adde bal. i repeti.c. si pr̃. d̃ testa.lib.vj.

Quotiens. ¶ Si filius petijt bonoꝝ possessionem contra tab.heres institutus non potest cogi adire ⁊ restituere hoc dicit. scd̓m Barto. Ange.vero aliter intelligit ⁊ dicit quod Barto.ipso audiente reputabat hunc.§. difficilem.

⁊ dicebat ꝙ multotiens fecerat eũ sudare. sed nõ putat Ang. ꝙ habeat tantã difficultatẽ q: text. hic vsq; ad.§.marcellus.dꝫ intelligi qñ institut⁹ hr̃ditatẽ adiuit sponte ⁊ petita bo.pos.ɔ̄tab.ꝑ emancipatũ p̃teritum fideicõmissari⁹ petebat hr̃ditatem sibi restitui cũ igitur istud iudiciũ restõnis sit ordinariũ non sũmarium nimiꝝ si pendẽtia iudicij ɔ̄tabulaꝝ repellit fideicõmissariũ agentẽ vt interim non cogaꝛ hereditatem restituere ⁊ hunc dicit esse veꝝ sensũ hui⁹.§. ꝺm quẽ sic põt sũmari ꝺm eum. ¶ Pendẽte iudicio ɔ̄tabularum hr̃s scriptus qui adiuit non cogiꝛ soluere legata vel fideicõmissa particularia. nec restituere ẽt hr̃ditatem ꝑ fideicõmissũ ⁊ tunc intellectũ vr̃ simpliciter se qui Imo. ⁊ Pau. de ca. hic ⁊ colligiꝛ ẽt ex no.ꝑ bar. hic sup prima oppo. No.ꝓmo ꝙ pendẽtia iudici super bonoꝝ pos.ɔ̄tab. excludit fideicõmissariũ volentem cõpelli heredẽ adire ⁊ restituere ꝺm vnũ intellectum de quo hic pleni⁹ per Bar. Scðo no. ꝙ pendẽtia iudicij sup bonoꝝ pos.ɔ̄tab. repellit fideicõmissarium agentẽ ɔ̄ heredẽ qui sponte adiuerat a petitiõe restõnis hereditatis ꝺm intellectũ Ang. ex quo dicit ipse ꝙ lꝫ ibi pendebat iudiciũ petitionis hr̃ditatis iure isto reliqua iudicia ꝑticularia silerẽt.l.si quis libertatem.§.de peti.hr̃di. tñ si vnus intẽtabat fideicommissariam hr̃ditatis petitionẽ ⁊ ex aduerso alius intẽtabat iudiciũ ɔ̄tabulaꝝ erat totũ oppositũ q: supsedendũ erat super fideicõmissaria hr̃ditatis petitione vt hic ꝓbaꝛ ꝺm eum: an aũt istud sit hodie correctũ ꝑ.l.fi.C.de peti.hr̃di. diceꝛ infra. ¶ In glo. in ꝟbo capit. inꝙ̃tuꝫ gl. arguit de.l.illa a quo.§.j.s̃.eo. dicit Bar. ⁊ doct. hic ex hac solutiõe que no. reputaꝛ. Nota diligẽter ꝙ tertius cõparens admittiꝛ ad opponẽdum exceptionẽ quam quidẽ opponere nõ potuisset reus ꝓncipaliter conuẽtus. nã hic heres institut⁹ non audiꝛ opponẽdo exceptionẽ filiũ nõ esse institutũ dicta.l.a quo.§.j. sed filius audiꝛ qui est terti⁹ huius similem tex. habetis in.l.qui ꝓcuratorẽ ad exhibendũ §.i.j̃.rem ra.hab. ⁊ in.l.idemq;.§.gñaliter.s̃.mandati. ⁊ in.l.ticia. ⁊ ibi ꝑ Bar.s̃.sol.ma. ⁊ istã solutionem approbauit hic Bar. ⁊ Ang. põt etiã aliter rñderi ꝺm Ang. ꝙ hic nõ petebaꝛ ꝙ ɔ̄ heredẽ scriptum in hereditatẽ adiret seu cogereꝛ adire q: iaꝫ sponte adiuit sed petebat vt restitueret eaꝫ intẽtando ad hoc actionẽ ex testõ qð est iudiciũ ordinariũ. ⁊ ideo põt opponi exceptio requirẽs ẽt altiorem indaginẽ sed in.l. ɔ̄ria erat soluꝫ qð de hoc scꝫ ꝙ scriptus hr̃s cogereꝛ adire que est qñq; sũmaria. ⁊ ideo nõ admittebaꝛ exceptio requirẽs altiorem indaginẽ. hec solutio Ang. pendet ex suo intellectu quẽ scðm eum posui in scðo sũmario ⁊ exceptio requirit altiorẽ indagineꝫ. vide ꝑ Bar.i.l.si is a quo.in ꝓn.j̃.vt in pos.leg. ⁊ intellectuꝫ Ange. dixi approbari per doct. hic. ¶ Imo. hic dicit ꝙ ɔ̄ solutionẽ traditã hic ꝑ glo. facit q: hic tex. nõ dicit nec aperit ꝙ filius esset ille qui exceptionẽ obijceret. iõ ꝺm eũ põt dici ꝙ hic solus hr̃s excipiebat sicut etiã in ɔ̄rio formato in glo. sed in.l.ɔ̄ria nõ audiebaꝛ heres q: nõ sua intererat eo ꝙ filius nõdum accepat neq; petierat ɔ̄tabulas sed hic intererat: q: filius iam petijt ɔ̄tabulas. vnde ex quo iudiciũ erat iaꝫ inchoatum ɔ̄ hr̃dem veniebat necessario finiendũ cũ eo. Et ideo itererat sua ꝙ nõ cogereꝛ adire ⁊ restituere fideicõmissario ne aliud dãnuꝫ pati posset si ɔtingeret sententiaꝫ ferri ꝓ eo. arg.l.cum hr̃ditas.§.fi.j̃.eo. vbi heres anteꝙ̃ restitueret siliter fecit cõpromissũ cum creditoribus vel legatarijs postea restituit dꝫ sibi caueri per fideicõminñariũ de restituẽdo eũ indẽnem aduersus sniam sup cõpromisso adhuc pendente hoc dicit Imo. ꝙ mihi non plꝫ. ꝓmo q: dicit ꝙ non põt ꝙ gl. hic nõ dicit ꝙ filius exciperet ɔ̄ fideicõmissariũ ad repellendũ eum sed solũ dicit ꝙ fili⁹ petijt bonoꝝ pos. ɔ̄tabu. ¶ Preterea posito ꝙ intẽtatũ sit iudiciũ sup bonoꝝ pos.ɔ̄tab. non sequiꝛ ꝙ illud iudiciũ dicaꝛ esse motum ɔ̄ heredẽ scriptuꝫ q: in bonoꝝ pos. petẽda nõ requiriꝛ citari heredem scriptũ. vel aliqd peti quo ad hoc vt ɔdẽneꝛ hr̃s ad aliquid dandũ vel faciendũ vt plene no.ꝑ glo. ⁊ Bart.i.l.iij.§.si eam.j̃.de bo.pos.ɔ̄tab.ꝑ Cy. ⁊ oẽs in.l.si.C.qui admit. ⁊ tãto magis hoc ꝓcedit q: ẽt ante aditam hr̃ditateꝫ potest intentari bonoꝝ pos.ɔ̄tab.l.illud.in ꝓnc.j̃.de ɔ̄tabu. Et sic nõ seqniꝛ ꝙ in terminis.§.nostri intẽtatũ esset iudiciũ aliqð ɔ̄ ipsum hr̃deꝫ. Preterea posito ꝙ etiã in iudicio ɔ̄tab. fuisset citatus hr̃s. non tamen seqtur aliqð preiudiciũ expectet hr̃s sentire de illo iudicio post restitutionẽ fideicõmissi cuꝫ solũ veniat ad declarandũ an bonoꝝ pos. debeat decerni vel non. nõ aũt veniat in aliquo ɔdẽnandus ad dandum vel faciendũ heres: vt plene habeꝛ in d.l.si eam: ⁊ in.d.l.iij.§.bonoꝝ. item q: etiã si nondũ esset intẽtatum iudiciũ sup bonoꝝ pos.ɔ̄tab. videtur ꝙ heres potest opponere exceptionẽ ɔ̄ fideicõmissariũ petentẽ restitutionẽ saltem quando heres adiuit.l.qui cum alio.j̃.de actio. ⁊ obli.l.ij. ⁊ ibi Bar.j̃.de excep.rei iudi. ⁊ no. Bar.in.d.l.si quis libertatẽ. circa.ij.col. ⁊ sic tutior videꝛ responsio Ang. ¶ Sed extra gl. ꝺm Bar. opponiꝛ ɔ̄ p̃dicta. nã dictũ est si filius cõparet ⁊ opponit ad repellendũ fideicõmissariũ ne cogaꝛ heres adire ⁊ restitueꝛ ꝙ filius emancipat⁹ est p̃teritus dꝫ repelli fideicõmissarius. naꝫ ɔ̄ hoc est.l.ij.C.de edic.diui adria.tol. vbi in iudicio sũmario si opponaꝛ etiã ꝙ filiũ met preteritũ petẽtem ɔ̄tab. hereditatẽ ex testõ ꝙ filius est p̃teritus non ĩpeditur per huiusmodi exceptionem quomin⁹ cognoscaꝛ ⁊ diffiniaꝛ iudicium sũmariuꝫ. vnde si heres scriptus petit se mitti in possessionẽ reꝝ hereditariaꝝ ꝺm formã.l.edicto.C.de edic.diui adri.tol. filius p̃teritus dicit nõ audiendũ q: dicit se esse p̃teritũ non dꝫ impediri ꝑ istã exceptionem dictum iudiciũ sũmariũ. Sed ita est ꝙ iudiciũ in quo petatur heredẽ inuitũ cogi adire ⁊ restituere dicitur esse sũmarium. d.§.si testamento. ⁊.l.si restituta.in ꝓnci. ergo per huiusmodi exceptionẽ oppositam a filio emancipato non dꝫ aliquo modo impediri hoc iudicium ɔ̄ hr̃dem a fideicõmis. ꝓpter hoc Bar. multipliciter respondet ꝓmo ꝙ hic filius obtulit se incontinẽti paratum docere de eo qð expediebat scꝫ ꝙ fuit p̃teritus ⁊ emãcipatus dicit hodie constat hodie agatur hodie discutiaꝛ. quo casu si huiusmodi exceptio opponiꝛ in iudicio etiã sũmario admittitur talis exceptio per.l.si is a quo.in ꝓnc.j̃.vt in pos.lega.l.iij.§.ibidem ad exhiben. ⁊ no.glo.in.l.ij.C.de edic.di.adria.tollen. vel ⁊ scðo dicit Barto. dici ꝙ filius hic iam obijcit in bonoꝝ pos. contra tab. ⁊ sic iam erat effectum notoriũ testamentũ esse rescissum ⁊ hoc ĩnuit littera hic duꝫ dicit acceperit ⁊ sic in p̃terito est verum ꝙ glo.fina. hic non patitur istum intellectũ: q: intelligit ꝙ hic pendebat iudicium super bonoꝝ posses. contra tab. pro qua facit tex. hic dum dicit in littera accepit ⁊ sic in presenti. ⁊ ita ego habeo. vnde dicit Barto. posse aliter rñderi ad d.l.ij. vꝫ ꝙ hic non loquaꝛ de iudicio coactionis contra heredem.i. in quo petitur inuitus adire. q: hoc est bene sũmarium. sed loquiꝛ tñ cum petebaꝛ actione ex testamẽto hr̃deꝫ compelli ad restituendũ hereditatem. Sed adhuc ɔ̄ istum intellectum dicit Imo. facere ꝙ in terminis.§.nostri. non apparet clare ꝙ iudiciũ fuerit intentatũ scꝫ an coactoriũ tñ an restitutoriũ. tñ dicit ꝙ aliter põt rñderi ad ɔ̄riuꝫ scꝫ ꝙ etiã si fili⁹ nõdum accepat bonoꝝ pos.ɔ̄ta. vr̃ ꝙ possit filius compere vt ĩpediat ne cogaꝛ hr̃s adire ⁊ restituere: q: interest sua ꝓpter qualẽ preiudicium quod ibi fieret qð esse non dꝫ. nam vbi speraꝛ questionẽ moueri contra testamentũ dꝫ interim silere questio pendens ex testõ nẽ al's si forte ɔtingat ꝓnũciare ꝓ fundante se ex testõ surgat p̃sũptio contra volentẽ impugnare testm̃.l.si quis libertatẽ. cuꝫ ibi no.s̃.de peti.hr̃di. sed iste hr̃s solus non possit hoc obijcere: q: non ĩterest sua saltem qñ motũ nõdum est iudiciũ ꝑ volẽteꝫ impugnare testm̃ cũ ipse nõ sit possessurus hr̃ditatẽ. nec illã possideat. facit qð no.glo.in.d.l.si quis libertatẽ. in ꝓma casus possitione ꝺm eũ puto suam rñsionẽ ꝓcedere qñ filius accepisset bo. pos.ɔ̄ tabul. vel eam peteret: q: ibi loquiꝛ id qð habeꝛ in.d.l.si qs libertatẽ. non tñ nego quin ver⁹ sit ⁊ bonus ĩtellect⁹ traditus hic vltimo loco ꝑ Bar. q: optime ɔuenit hr̃s in qua ɔuẽtione nihil de coactiõe dr̃ ꝓut ẽt fuit supra dictũ. Sꝫ adhuc ex gl. opponit Bart. si fili⁹ petit bo.pos.ɔ̄tab. ⁊ potest iudicari ꝓ eo ⁊ ɔ̄ cuꝫ non dꝫ pẽdẽte iudicio ĩpediri fideicõ. agẽs actione ex testõ

ad restõnem fideicõmissi si paratus est fideicõmissarius cauere
heredi de restituẽdo eo casu quo ꝯtingat postea rescindi testm̃
vt ꝓbari vr̃ in.l.fi.s̃.de peti.hr̃di.pẽdet ergo iudiciũ inter scri/
ptum ⁊ venientẽ ab itestato qui script⁹ agit veniũt iterim lega/
tarij ⁊ petũt legata aduersus scriptũ vel aliud eis debitũ tanq̃
ex testõ hr̃s dicit ꝙ iudiciũ motũ p legatariũ interim ꝙ veniẽs
ab intestato ꝯ eum agit dormit dr̃ ibi ꝙ nõ dũmodo legatarius
caueat hr̃di si ꝓnũciatur ꝯ scriptũ ꝙ restituet legatũ.sic videre
tur hic dẽre dici lꝫ fili⁹ petat ꝯtab.non dꝫ ipediri fideicõmis.pe/
tens restitui sibi hr̃ditatẽ data cautione:vt.s̃.vñ dicit Bar. ad
hoc difficile ꝯrium ꝙ hodie corrigit̃ iste tex.p.d.l.fi.nam ibi lo
quit̃ qñ agit̃ petitiõe hr̃ditatis quod est iudiciũ vl̃e.hic aũt qñ
agebat̃ actiõe ex testõ. Plus ẽt dicit ꝙ ẽt si fideicõmissarius in
terminis nostris ageret fideicõmissaria hr̃ditatis petitiõe post
restitutã verbo hereditatẽ ⁊ supuenerit fili⁹ p̃teritus impediret
executionẽ eius qõ peteret fideicõmissari⁹ qñ bona nõ posside/
bantur p conuẽtum [a] per no.p Jmo.in.c.veniẽs.el.ij. õ testi.⁊
in.c.cum sup.õ re iudi.⁊ ita põt intelligi hic scꝫ ꝙ hr̃s nõ possi
deret merito dꝫ impediri fideicõmissari⁹ petens restitutionẽ hr̃/
ditatis aduersus heredẽ per filiũ emancipatũ p̃teritũ dꝫ impe/
diri.Ange.hic transit cũ illa solutiõe scꝫ ꝙ iste tex.corrigat̃ per
d.l.fi.in casu qñ possessio eẽt vacans ⁊ sic nõ possideret̃ p reuꝫ
conuẽtũ q: tunc indistincte hꝫ locũ iste tex.vt ipediat̃ fideicom
missarius per filiũ emancipatũ.Jmo.h̃ dicit ꝙ ẽt solutio tradi
ta p Bar.hic volentẽ ꝙ in.l.ꝯria ꝯueniebat̃ petitiõe hr̃ditatis
hic actione ex testõ non vr̃ bona q: est ꝯ.d.l.fi.eo q: ibi ẽt loqt̃
qñ hr̃s ꝯueniebat̃ a legatarijs actione ex testõ. vnde putat ꝙ
lect.Bar.in hoc fuerit corrupta.vel ꝙ intẽtio Bar.ibi fuerit ꝙ
ibi ex testõ agebat̃ ad particularia legata.hic aũt ad vl̃e fideicõ
missum.⁊ ista solutio etiã sibi nõ plꝫ pp.d.l.fi.que gñaliter lo/
quit̃ de legatis ⁊ fideicom.⁊ sic vr̃ hẽre locuꝫ ẽt in fideicõmissis
vl̃ibus sicut in sili no.p glo.⁊ doct.in autẽ.ex cã.C.de lib.p̃ter.
duꝫ dicũt ꝙ ibi dũ dicit tex.cetera nãqꝫ firma manẽt. comprehẽ
dit etiã fideicõmissuꝫ vl̃e.Dicit ẽt ipse sibi forte non placer̃ vlti
maꝫ sol.traditam p Bar.dũ Bar.dicit ꝙ qñ possessio ẽ vacãs
fideicõmissari⁹ põt impediri p filium ꝯdicentẽ restõni fideicom
missi.nã putat ꝙ istud non sit verũ:q: hr̃s ꝓpria auctoritate p̃t
possessionẽ vacantẽ apprehẽdere.l.cum hr̃s ipo.j̃. de acquirẽ.
pos.⁊ sic p ꝯdictionẽ filij non dꝫ ipediri quo minus restituat fi/
deicõmissario p̃stanti cautionẽ ꝯm formam.d.l.fi. Et rñdet ad
nota.p Jnnoc.i.c.veniẽs.⁊ in.c.cum sup.qõ ibi loquit̃ qñ snĩa
non erat lata ꝓ reo q non poterat ꝓpria auctoritate possessionẽ
apprehẽdere. Et sic ꝯclusiue residet ꝙ tm̃ sit vera illa solutio ꝙ
iste tex.corrigat̃ hodie p.d.l.fi.pau.de ca.hic ẽt approbat istaꝫ
sol.ꝙ iste tex.corrigat̃:tñ puto eẽ verũ id qõ dicit bar.hic in vlti
ma qõne vꝫ ꝙ possessio eẽt vacans per ea q̃ pleni⁹ tradunt̃ per
ipsũmet Bar.in.l.a diuo pio.§.si sup.õ re iudi.dũ allegat.l. fi.
de edic.diui adri.tol.q̃ loquit̃ in hr̃de qui ꝓpria auctoritate p̃t
apprehẽdere possessionẽ vacantẽ.⁊ nihilomin⁹ p illum tex.con
cludit̃ ꝙ terti⁹ admittat̃ ad ipediendũ illã exceptionẽ ⁊ sic fina
liter ad ꝯriuꝫ.d.l.fi.C.de peti.hr̃di.sunt due sol.q̃ possunt op/
time sustineri.vna ꝙ iste tex.corrigat̃ per.d.l.fi.scꝫ ꝙ hẽat locũ
dicta cautio ⁊c.etiã vr̃ solutio v̾a esse scꝫ ꝙ qñ possessio vacans
ꝙ tunc hẽat locũ tex.nr̃ ꝙ filius emancipat⁹ possit impedire re
stitutionẽ fideicõmissi factã p fideicõmissariũ ꝯ heredẽ scriptuꝫ
p.d.c.veniẽs.el.ij.⁊ ꝙ ibi no.p Jnno.⁊ p.d.l.edicto.⁊ pleni⁹
p Bar.in.d.l.a diuo pio.§.si sup.de re iudi. ¶ Jn glo. in ver.
cogit̃ in q̃tuꝫ opponit de.l.j.⁊ p totũ.j̃.de leg.p̃stan.gl. rñdet
dic vt in ea.⁊ solutio est vera ⁊ clara.Jtẽ in q̃tuꝫ glo.q̃rit vtruꝫ
qõ hic dr̃ ꝓcedat hodie p autẽ.ex cã.⁊c.ex hac gl.not. colligũt
doct.hic vnũ qõ vr̃ glo.p̃cedens supponere ⁊ inuere scꝫ ꝙ ho/
die p auten.ex cã ꝯseruat̃ fideicõmissuꝫ vl̃e rupto testõ ex cã p̃/
teritionis exhr̃dationis sicut ⁊ reliqua legata ⁊ fideicõmissa p/
ticularia.⁊ sequit̃ Dy.Jac.de are.Cy.⁊ Oldr.i.d.autẽ. ex cã.
Sequit̃ ẽt Bar.hic reprehẽdẽtes Marti.sil.qui tenebat ꝯriuꝫ
qui dixit ꝙ fideicõmissuꝫ vl̃e nõ dꝫ ꝯseruari q: cũ hr̃dis institu/
tio vitiet̃.d.auten.ex cã.⁊ fideicõmissuꝫ vl̃e dicat̃ continere he/
reditatẽ q: appellat̃ heres ipse fideicõmissari⁹ vl̃is.l.si filius.§.
i.s̃.qõ cum eo.l.postulante.§.j.j̃.eo.merito deberem⁹ dicere ir
ritatum fideicõmissum vl̃e.ꝯrium tñ seruatur q: tex.est in.d. au
ten.⁊ magis cõiter doc.tenẽtes ꝯriũ rñdent fideicõmissum vl̃e
ꝯseruari:q: tex.i.d.autẽ.ex cã.⁊ i corpe dicit cetera ꝯfir
mari ⁊ appellõne ceteroꝝ venit fideicõmissuꝫ. vt h̃ ⁊
l.si ꝯuum.§.j.si qs omis.cã te.⁊ ꝓpterea p̃supponũt
ꝓ constãti hoc ꝙ fideicõmissuꝫ vniuersale ꝯseruet̃ ru
pto testõ ex casu p̃teritionis vel exhr̃dationis.⁊ ita te
nent doct.cõiter in.d.autẽ.ex cã.Bal.in.l.si cuꝫ vel ĩ
vtero.C.de testa.mi.tetigit in.d.autẽ.ex cã vbi ẽ p̃n/
cipalis locus q̃tum ad hoc. Hoc itaqꝫ p̃supposito
videndũ est circa p̃ncipale an recte glo.loquat̃ vꝫ an
fideicõmissari⁹ vl̃is hodie possit petere cogi adire he
redem si filius differt.Jn hoc ꝯcludit Bart.⁊ magis
cõiter doct.h̃ esse distinguendũ q: aut p̃terit⁹ vel ex/
heredat⁹ est filius suus vel emancipat⁹ non iserta cã [b]
⁊ tunc q: testm̃ est ipo iure nullũ:vt in.§.aliud. in au
ten.vt cum.de appel.cog.q̃tum est vꝫ ad hr̃dis insti
tutionẽ.iõ non põt cogi adire ⁊ restituere: q: testm̃ ẽ
ipso iure nullũ.⁊ hoc est verũ filio p̃terito hoc oppo
nẽte cui⁹ interest.Jdeꝫ si eẽt p̃teritus ⁊ exhr̃datus ex
cã non legittima:q: siliter testm̃ est ipso iure nulluꝫ iu
ribus p̃alleg.⁊ q̃uis istis casib⁹ ꝯseruet̃ fideicõmissuꝫ
vl̃e.⁊ ꝯm magis cõem opi. petat̃ tale fideicõmissum
vl̃e ẽt actione ex testõ vt magis cõiter ꝯcludunt doc.
in.d.autẽ.ex cã.per tex.in corpe vñ.d.auten. sumit̃.
tñ non vr̃ hoc verũ de hr̃de scripto sed de veniẽtibus
ab itestato.ideo non p̃t hr̃s scriptus cogi adire ⁊ re/
stituere.Si aũt ex cã legitima eẽt filius p̃terit⁹ vel ex/
hr̃datus vt filiũ meũ neqꝫ instituto dr̃ p̃teritus: vt in
d.l.inter cetera.de lib.p̃te.tunc ꝓcedit distinctio gl.
q: põt filius cogi adire.q: iterim testm̃ valꝫ:vt plene
no.in.§.exhr̃datos.in auten.de hr̃di.⁊ falci. vbi est
glo.melior que sit in iure.⁊ hoc donec filius p̃teritus
agat.sed si fili⁹ p̃teritus ageret tunc ꝯm magis cõem
opinio.glo.⁊ doct.verum est dicere ꝙ isto casu impe
dietur fideicõmissari⁹ posse ꝯsequi fideicõmissum per
ea que habentur hic in tex. ¶ Quero vtrum in termi
no questionis formato in p̃ncipio gl. dum querit qd
si fideicõmissarius vniuersalis erat de coniũctis perso
nis quibus conseruãtur legata ⁊ fideicõmissa rupto
testamento ex causa p̃teritionis an compellatur tunc
heres scripto restituere fideicõmissario. Pau. de ca.
hic in lectura padua.dicit ꝙ glo.non declarat sed ꝙ
tamen dicit vnum verbũ ex quo videtur inferri ꝙ nõ
compellatur:quia lꝫ conseruetur tale fideicõmissum
non tamen erit debẽdum ab instituto sed filio nõ ob/
tinẽte bonoꝝ posses.contra tabu.ergo institutus non
debet compelli postq̃ non est certum an sit pro se ha
biturum an nõ.⁊ dicit ꝙ hoc videntur sentire docto/
res:tamen ipe putat contrariũ quia postq̃ est debitũ
in omnẽ euentum sufficit fideicõmissario ⁊ legatarijs
qui sunt coniũcte persone testatoris ꝙ heres scriptus
contra quem agunt sit in possessione hr̃ditatis argu.
l.eorum que habẽtur ⁊ not.in.l. controuersia.C. de
transacti.maxime q: qui obtinuit tenebitur ratam ha
bere restitutionẽ ⁊ solutionem quam ipse esset factu/
rus hodie si facta non fuisset per heredẽ scriptum . ⁊
dicit ꝙ hoc probatur in.l.si patroni.§.fina.versi.pla
ne.j̃.eodem.vbi videtur casus scdm euꝫ si bene inspi
ciatur. dicatis ꝙ ista questio similis est illi quã format
glo.hic in fine ⁊ doctores dum querũt an quia rupto
hodie testamẽto ex causa p̃teritionis vel exheredatio
nis ꝯseruẽtur legata ⁊ fideicõmissa etiam vniuersalia
scdm magis cõmuneꝫ opinionem habeat locum iste
tex.⁊ concludit Barto.ꝙ in casibus in quibus testa
mentum est ipso iure nullum non cogitur hr̃s script⁹
adire.q: licet conseruẽtur legata ⁊ fideicõmissa tamẽ
non debẽtur ab herede sed ab heredibus ⁊ a venien
tibus ab intestato.Sed si testamentũ valeret lꝫ pos/
set rescindi vt q: filius emancipatus fuit p̃teritus cuꝫ
causa iusta nota.per glo.in fine.reputatam singula/
rem.§.exheredato.in auten.de heredi.⁊ falc. ⁊ tunc
donec filius tacet ⁊ non agit poterit hr̃s scriptus cogi

[a] ¶ Per conuentum.adde p Hosti. in.c. tertio loco. õ ꝓbatio.
[b] ¶ Jnserta cã.adde doct. c. gntaualis. de iureiuran.

adire postea nõ.hic no.per glo.in fi.ꝛ ita eadẽ rõne vr̃ distinguendũ in casu qõnis formate hic in glo.in pnc.Et cum Bar.transit Ang.ꝛ ẽt Jmo.qui tñ subdit ꝙ qualiter hoc dẽat intelligi pꝫ ex dictis per eũ super glo.p̃cedenti.Tandẽ Pau.circa vltimã qõnez hic formatã in glo.in fi.reprehẽdit opi.Bart.p.d.l.si patroni.in fi.ꝛ ibi p alia q̃.s̃.pxime alleg.sunt duz retuli opi.suam sup qõne formata in pma parte hui⁹ §.glo.vñ dicit aduertendũ ꝙ aut institut⁹ q̃tum in se fuit adiuit hereditatẽ vel de facto si testm̃ erat ipso iure nullum vel de iure si valebat ꝛ erat rescindendũ.ꝛ tunc fideicõmissari⁹ ꝛ legatarij poterãt hr̃dem cõpellere ad soluẽdum ꝛ restituendũ ẽt nulla petita cautione cum in oẽm euentũ eẽnt hoc habituri.ꝛ filius qui postea obtinebit necesse habere ratã per.d.l.si patroni.in fi.Sed si nollet adire ꝛ fideicõmissari⁹ vellet ipsum cõpellere adeundũ vr̃ ꝙ possꝫ pcedere distinctõ quam facit glo.hic in fi.scꝫ aut lis erat mota p filium aut nõ.tñ adhuc dicit sibi magis placere ꝙ indistinctum cõpellat̃ adire.per.d.l.ille a quo.§.fi.de testa.s̃.eo.qꝛ hec exceptio non admittit̃ vt ibi.ꝛ si dicatur quõ compellet̃ adire si aditio nõ vꝫ qꝛ dicit testm̃ nullum.Respondet qꝛ poterat ꝯtingere ꝙ filius nõ obtinebit vel de iure vel de facto ꝛ sic non reputabit̃ valere vnde interest fideicõmissarij vt adeat̃ non pp̃ter aditionẽ nõ factam si ꝯtingeret hr̃dem scriptũ interim decedere fideicõmissuꝫ periret ꝛ hec opi.vr̃ multũ sustentabilis.ꝛ ꝭm hoc etiã intellige determinari debet̃ casum.de quo in pte huius glo.fi.¶ Ultimo dicit ange.vnum vꝫ vtrũ sola agnitio sufficiat hodie qñ filius emancipat⁹ est p̃teritus adeo ꝙ venit intendẽda bonoꝝ.pos.ꝯ tabu.absqꝫ eo ꝙ ferat̃ sñia sup rescissione testamẽti.Et dicit ꝙ glo.reputata singularis in.l.fi.in pnc.C.de cur.furio.in ver.anteꝙ̃ esset ꝙ ad rescindendũ sufficit sola agnitio.Subdit tñ ꝙ hoc satis vr̃ sentire gl.fi.in.l.j.s̃.de bonoꝝ pos.here.peti.inquantum illa gl.vult hodie nõ esse necessariã decre.bono.pos.ita ꝙ iudex decernat vel aliquid faciat.Et pp̃ter ea ipse Ja.de are.reprehẽdit in.l.ij.C.de bono.pos.ꝯ tab.qui tꝫ ꝙ requirebat̃ sñia ad rescindendũ testm̃ ꝛ nõ sufficit sola agnitio bonoꝝ pos.ꝯ tab.ꝛ cum ange.transit Jmo.¶ Addatis etiã Bart.idem tenẽtez in.l.j.quoꝝ bonoꝝ ꝛ in.l.iij.§.si cã cognita.i vltima colũ.j̃.de bonoꝝ pos.ti.gñali.Bal.in.l.fi.in pe.col.C.vnde leg.ꝛ in.d.l.ex duobus.§.fi.de vulg.ꝛ pup.vbi dicit dictum glo.fi.in.d.l.fi.ꝛ in.d.l.j.ad fi.C.si de mo.pos.fue.appel.ꝛ Ange.ꝛ Jmol.in.l.qui hereditatem.s̃.de acquir.here.ꝛ Bal.in.l.j.s̃.de iurisdi.om.iudi.ꝛ Jmo.in.l.ꝛ si contra.de vulga.ꝛ pupilla.Et est cõmunis opi.per.d.l.fi.in pnci.ꝛ per.l.fi.C.qui admit.

a ¶ An filius. add. ange. i.l. si qs filiũ.C.d. inoffi. testam.

Marcellus,

¶ Jste.§.cõiter non sũmat̃ tñ in glo.dabo vobis vnum sũmariuꝫ ꝛ hꝫ duos intellectus vt in glo.ꝛ scdm̃ istos ponã casum i terminis.reliquos dicam postea.¶ Jn tex.ibi adire no.ꝙ verbũ adire põt ꝯuenire etiã agnitioni que fit de iure p̃torio.¶ Jn tex.ibi fideicõ.s.p̃standum post mortẽ heredis.put relinquerat testator ꝛ hoc est qõ vult dicere tex.ibi mortuo ꝛc̃.ꝛ nõ est cã quare extinguat̃ fideicõmissum sed extingueret̃ hic si filius emancipatus p̃teritus agnoscerꝫ bonoꝝ pos.ꝯ tab.p quã rescindebat̃ fideicõmissum ꝭm hec tpa:vt s̃.§.pximo.ideo nõ dꝫ cogi agnoscere ne fideicõmissum pereat.¶ Glo.j.figurat casuꝫ aduerte qꝛ nõnulli scribentes hic dicũt se nõ intelligere hunc.§.Figurant pmo casum sicut eũ vobis figuraui.Bar.ꝛ doc.cõiter transeũt cum isto pmo intellectu excepto pau.de ca.hic in lect.padua.qui dicit eum sibi nõ placere qꝛ fideicõmissari⁹ nõ esset ita fatuus ꝙ peteret filium cogi agnoscere bonoꝝ pos.ꝯ tabul.per quam suũ fideicõmissum periret.Sed saluari põt qꝛ poterit esse ꝙ alij pariter successuri ab intestato cuꝫ filio p̃terito peterent ipsum cogi agnoscere vt periret fideicõmissum.ꝛ ita posui vobis casum.Exẽplum poni potest si vnus ali⁹ filius fuisset institutus in re certa.Scdo dicit glo.est casus positio vt intelligat̃ iste tex.scdm̃.§.qui rogatus.j̃.eodem.scꝫ ꝙ heres extraneus est institutus ꝛ grauatus restituere filio emancipato preterito.¶ Queritur an filius [a] cogi possit agnoscere bonoꝝ pos.ꝯ tabul.ꝛ dicit̃ ꝙ nõ vt hic:tñ posset agnoscere sponte si vellet.d.§.rogatus.istum etiã approbant cõiter doct.excepto Pau.de ca.qui dicit eum sibi nõ placere.qꝛ ratio in tex.ibi interdicit nõ bene cõueniret.sed dic ꝙ imo videtur ꝙ bene ꝯueniret dũmodo intelligatur ꝙ fideicõmissuꝫ erat relictuꝫ post mortẽ heredis filio emancipato p̃terito.põt etiam poni casus extra gl.Tertio ꝭm Jmo.põt dici ꝙ hic.§.ꝯtinuatur ad p̃cedentia qꝛ si fili⁹ accipiebat ꝯ tabul.dictũ erat qd iuris.verũ qꝛ poterat dubitari an fili⁹ possit cõpelli accipere bo.pos.ꝯ tab.p tanto istud successiue declarat̃ tñ mihi vr̃ ꝙ hoc nõ differat a pma casus positione.¶ Pau.ꝫ aliter intelligit istum tex.ꝛ ꝭm eius intellectũ sic põt sũmari fili⁹ emancipatus p̃teritus nõ cogit̃ intentare ꝯ tab.ad instantiaꝫ fideicõmissarij lꝫ fideicõmissari⁹ sit de p̄sonis coniũctis qbus conseruant̃ legata ꝛ fideicõmissa parti.de lega.p̃stan.hoc dicit.Et hunc intellectũ dicit esse verũ quẽ ꝭm eum nõ ponũt gl.nec docto.naꝫ ad hoc vt fideicõmissum debeat̃ ab hr̃de scripto oportebat per heredẽ scriptũ adire ex testõ.l.ille a quo.§.j.vt aũt deberet̃ ab itestato rupto testõ per ꝯtab.oportebat vt agnosceretur hr̃ditas seu bonoꝝ pos.ab intestato iuxta not.p gl.in.l.qui filio.§.j.de hr̃di.insti.vnde iste fideicõmissari⁹ cum forte heres scriptus nũꝙ̃ adiuisset vel cogi nõ poterat adire qꝛ erat absens nolebat cõpellere filiũ intẽtando ꝯtab.que põt intentari etiam ante aditã hereditatẽ.l.illud.in pn.de ꝯtab.dicit̃ hic ꝙ nõ potest ꝛ est rõ qꝛ filius nõ fuit rogatus restituere ꝛ remediũ trebelliani quo ad cõpulsionez hꝫ locũ solum ꝯ illũ qui rogat⁹ est.l.i.§.hoc aũt senat⁹.s̃.eo.ꝛ sic rõ posita ibi in tex.ne itercidat.ꝛc̃.non est rõ quare filius cõpellat̃ petere ꝯtab.put glo.vr̃ intelligere.sed est rõ pp̃ter quã nolebat ipsuꝫ cõpellere scꝫ ne fideicõmissum intercidat nõ apprehensa hr̃ditate per aliquem illoꝝ.ꝛ istum intellectũ approbat Roma.hic qui dicit ꝙ intererat fideicõmissarij ꝙ filius emancipatus ꝯtabularꝫ qꝛ forte istitutus nolebat adire lꝫ repudiauit.ꝛ est rõ nam cum tunc scripta in testamento non valerẽt pp̃ter nõ additionem.l.eam quam.C.de fideicõmis.emancipatus preteritus tunc succedens ab intestato non tenebatur restituere fideicõmissario cui fuisset obligatus restituere si contratabul.fuissꝫ intentata quia iniuriam faceret tũc pretor iuri ciuili ꝛ pp̃terea tunc habebit locum titulus de lega.prestan.quam rationem posuit ante eum Pau.hic in lectu.bononiẽ.mihi videtur ꝙ iste intellectus sit in se verus.tamẽ oporteret supplere ad textum ꝙ fideicõmissarius eẽt coniũcta p̄sona ꝙ violat tex.ꝛ non bñ ꝯtinuatur cũ proximo.§.p̃cedenti q non loquit̃ quando fideicõmissarius esset coniũcta p̄sona tamẽ minus displicet ꝙ̃ ceteri.

Qui ex trebelliano.

¶ Post restitutaꝫ hereditatẽ actiones denegantur heredi ꝛ contra hr̃dem ꝛ dantur fideicõmissario.secus ante eam restitutã.h.d.¶ Jn tex.ibi eis quoqꝫ actiones expone scdm̃ By.ꝛ Ray.i.actionum species si nõdum venerat conditio.nam actio specifice non erat lata.l.cedere diem.de verb.signi.sed si euenisset conditio hr̃s staret proprie.¶ No.ꝙ dixi in sũmario.ꝛ limita nisi actiones creditoꝝ eẽnt tempe periture qꝛ tunc absente fideicõmissario possunt intẽtari contra hr̃dem qui iam restituisset hr̃ditatem vt ppetuẽtur actiones vt est text⁹ nota.in.l.cum herede ex trebelliano.j̃.eo.ꝭm vnum intellectũ.¶ Jtem inꝙ̃tum dicit̃ hic ꝙ hr̃s ante restitutam hr̃ditatez potest conueniri cum effectũ limitat coacte adiuissꝫ qꝛ tunc ꝛ ante istam restitutionẽ erit tutus exceptione.d.l.cum hr̃ditas ex trebelliano cum glo.ꝭm vnum intellectũ.Et idẽ ibi habetur quãdo hr̃s sponte adiuit ꝛ nõ restituit ꝛ tñ est paratus incontinẽti ꝛ restituere.ꝛ fideicõmissarius paratus est recipe est tutus exceptione nisi in his duobus casibus conueniret̃ hr̃s actione tpe peritura:qꝛ posset moueri contra eũ vt ppetuaret̃ actio.d.l.cuꝫ hr̃ditas.ꝛ ibi etiam no.Addit ẽt Pau.hic in lect.padua.aliũ casum in quo non põt hr̃s ꝯueniri per legatarios añ restitutaꝫ

hereditatē scȝ qñ testator grauaſſȝ oēm ⁊ totam restituere quia tunc ꝑpter hec verba censet testōr voluisse ꝙ solū a fideicōmissario petant legata.ita ītelligit.l.fi.C.eo.sed creditorib⁹ nō pō tuisset creditor ꝑiudicare.⁊ idem dicit Ro.in.l.j.§.fi.⁊ ibi pau. in lect.bono.ſ.eo.tñ non puto hoc verū.nam Bar.fil.Jaco. bu.Bal.Saly.in.d.l.fi.⁊ Jmo.i.l.marcellus.in pnc.super gl. in ver.hrdis.ſ.eo.intelligūt.d.l.habere locū qñ fideicōmissarius deuenit ad legatarios.⁊ sic est restitutio fideicōmissario.ſȝ si legatarij puenirent petēdo sua legata ab herede cogitur hrs ei solnere p istū tex.Nam lȝ testator voluerit totā hrditatem restitui fideicōmissario.non tñ per hoc disposuit quin ante restōnem voluerit nō posse ꝯueniri hrdem.ꝑ hoc facit etiā qꝛ indiffinita equipollet vniuersali.l.si plurib⁹.in pnc. de leg.ij.c. solite. de maio.⁊ obe. Et saltē ꝺm hec tpa ⁊ tempa codi.non vr̄ differre grauari hrdem restituere hrditatē vel grauari restituere totā hrditatem: qꝛ detractio quarte nō poterat ꝓhiberi.l.qd de bonis.§.j.⁊.l.ticia.ſ.tit.ij.⁊.l.si vt allegas.C.ad.l.falci. Et ideo Bar.ī.d.l.marcellus.in pnc.in.ij.colū.non approbat ꝙ illud qd dicit in.d.l.fi.ꝓcedat ex eo qꝛ ibi fuit grauat⁹ restituere oēm seu totam hrditatē.facit qd statim dr̄ sup glo.in gl. in v̄bo mirandū non est ⁊c̄.vult ista glo.⁊ glo.i.l.j.§.fi.ſ.eo.ꝙ qñ legatarij ꝯueniunt fideicōmissariū vlem cogit eius hrs satisfacere ⁊ hoc cōiter approbat lȝ glo.tenuerit ꝯtrīuȝ ⁊ male in.d.l.marcellus.in pnc.in ver heres.ſ.eodem.

Trebellianum. ¶ Qñ testator rogat de sua hereditate vel ei⁹ parte hȝ locum trebellianū: secus si ð hrditate alteri⁹ delata ipsi hrdi lȝ si sponte nō adiret cogeret adire ⁊ restituere.h.d. ¶ Premitte qd hr in.l.cogi.ver.⁊ gñaliter.ſ.eo.ꝙ ille fideicōmissarius potest cogere hrdem adire cui est restituēda hrditas vlis vel quotta testatoris.secus est si certa res est sibi restituēda p fideicōmissum qꝛ non pōt cogere hrdeȝ vt ibi ⁊.l.si qs omissa.ſ. si quis omis. cā testa.⁊.l.nam qd.§.non oēs.ſ.eo. ¶ Glo.in v̄bo p pte ⁊c̄. recte loquit ⁊ ita intelligo eā.qꝛ si fuit institutus ⁊ fuit grauat⁹ restituere partē iste legatarius bñ potest cogere hrdeȝ adire qꝛ nō refert an dicat lego: an dicat fideicōmitto.l.j.de lega.j.l.j.⁊ ij.C.cōia de leg. Et ita dicit gl.ī.d.l.mulier.§.fi.que cōiter approbat per Bar.⁊ doc.ibi ⁊ ibi dixi. ¶ Glo.in verbo ticio. opponit de.l.cogi.§.sed ⁊ si quis.ſ.eo.nam bñ soluit gl.qꝛ etiam esset idē attento ꝙ testōr hic non grauauit de aliqua quotta sue hrditatis restituēda sed tñ de hrditate ticij in qua fuit institut⁹ nam tūc non hȝ locū senatuscō.treb.l. cogi.§.sed si miles. ver. ꝗuis.ſ.e.secus qñ de vtraqȝ rogat.⁊ ita loquit.§. sed ⁊ si qs. alleg.in gl. ¶ Gl.sup verbo.⁊ qre in pma sui pte cōiter approbat qd tñ dȝ intelligi qñ fideicōmissuȝ erat ꝯditiōale. nā tūc fructus ꝑcepti pēdēte ꝯditiōe dn̄r ꝑcepti iudicio testōris ideo deniunt cōpensandi cum eo qd possȝ retinere.l.mulier.§.si heres ſ.eo.⁊ ita loquit.d.l.cum pater.§.si ticio.sed si fideicōmissum esset purū tunc fructus qui ꝑcipiūtur ꝑpter negligentiā hrdis non petētis restōnem nō sunt compēsandi vt no.in.d.§.si hrs ¶ Subdit glo.ꝙ ēt videt ꝙ si tot fruct⁹ nō percepisset adhuc debeat restituere hrditatem ticianam.ꝑ hoc allegat glo.l.luti⁹ §.maritus.⁊.l.si debitor.⁊ qd ibi no.ad.l.falcidiaȝ. Circa hoc dictum glo.addatis ꝙ Jac.de aretio.quem refert ⁊ sequi videtur Cy.hic dicit ꝙ siue percepit fructus meuiane hrditatis ascēdentes ad ꝗtum valet hrditas ticiana siue nō percepit tenetur restituere ticianā etiaȝ si ticiana sit plusꝗ illud qd retinet ex meuiana sicut dicimus in singulari re quam quis sit rogatus restituere arg.l.īperator.§.si centum: de leg.ij.⁊ respondet ad.l. si debitor.⁊ ad.l.si lucius.§.maritus.alleg.in glo. ꝙ testator ibi erat debitor hic nō.⁊ ad.d.l.ticio.etiam respondet ꝙ alio casu loqtur ꝗ hic.sed Bar.hic licet de pdictis nō faciat mentioneȝ videtur tenere ꝙ non attendatur an ticiana hereditas sit plus vel minus ꝗ sit cōmodum trebellianice qd quidem retētus est heres ex meuiana qꝛ nullo modo debet compēsari cum hereditate ticiana qꝛ sequeretur ꝙ testator posset priuare heredem trebellianicum contra.l.qd de bonis.§.j.⁊.l.ticia.ſ.ad.l. falcidiā ⁊ qꝛ res que aliunde peruenuīt ad heredem ꝗ ex testamēto rogantis nō imputantur in trebel.etiam si testator hoc disposuisset: vt.l.pater filium.in pncipio.ſ.eodem.igitur ticiane hereditatis ⁊ trebellianice detrahende ex meuiana nō debet adinuicē fieri compensatio.⁊ ad.l.debitor respondet ꝙ ibi loquitur quādo testator debebat heredi ⁊ voluit ꝙ debitum compēsaretur cuȝ falci.nam hoc facere potuit qꝛ per successionē creditoris succedētis debitori extinguebatur debitum ꝯfusione.l.deducta.in pnci.j.eo. l.debitori.C.de pactis.Jdeo de facili pōt prouidere testator ꝙ nō detrahat falcidia ⁊ fiat compēsatio.sed hic defunctus nō tenebat heredi.⁊ sic videtur Bar. si bene inspiciat etiam tenere ꝯ Jaco. de aret. ⁊ Cy. lȝ nō respondeat Bar.ad.d.§.si centuȝ.vnde Jmo. hic respondet ꝙ ibi loquit qñ quis de re ꝓpria erat rogatus cuius vires verisiliter scire debebat.l. si quis C.de rescin.vendi.hic aūt non erat grauatus de re ꝓpria.sed de re aliena sibi relicta cuius vires verisimiliter ignorare poterat.ideo nō fit sibi ꝑiudiciuȝ. vel vltra cum respondeatis ⁊ melius vt per Bart.in.l.cum pater.§.ticio.de leg.ij.vbi dicit ꝙ aut alicui relinquētur ꝗtitas ⁊ grauatur de re ꝓpria.⁊ tunc hȝ locū.d. §.si centum.qꝛ vȝ grauamen etiā si res ꝓpria valeat vltra quātitateȝ relictam aut quis grauat in hrditate ⁊ tūc non tenet vltra ꝙ sibi relictū fuerit vt.d.l.īperator.§.cū qdā. qꝛ hereditas loco ꝗtitatis hr. ⁊ sic ꝑinde est ac si quātitas fuisset relicta ei qui siliter in ꝗtitate grauatus esset: vt in.d.§.cum quidaȝ. Contra quam responsionē videt facere tex.hic dum equiparat fideicōmissuȝ hereditatis fideicōmisso fundi. Cy. ⁊ Ray.in.d.§.ticio.formant istam oppositioneȝ de isto tex.⁊ nō soluūt.Sed Jmo.ibi respondet ꝙ quo ad remedium trebelliani.si ꝯtingit ꝙ nō possit cogi heres adire,ꝓcedit ista equiparatio de qua hic. ſȝ nō quo ad hoc vt in plus possit grauari. per id quod hr in.d.§.cum quidā. ¶ Resideo igitur in hac ꝯclusione ꝙ etiam quando fructus nō sunt percepti nō possit grauari heres a meuio in hereditate ticiana. si nō haberet ex hereditate meuij vltra quartam lȝ haberet quartam nō posset grauari in ticiana per iura supra allegata. Aliam responsionē vltra preallegatas possetis dare ad dictam.l.si debitor.ꝙ ibi loquitur quādo testator disposuit expresse fieri compēsationē quarte. sed hic non disposuit hoc testator scdȝ Raph. ⁊ pau. hic tamen vt dixi.ſ.etiam si expresse hoc dixisset testator non potuisset quātum est respectu quarte per.d. §.pater filium. ¶ Jn ea.ibi.§.cum fideicōmissum.ſȝ dic ꝙ tenēdo illud qd glo.supra dixit ille.§.cōcordat sed ꝺm lect.que magis cōiter approbatur.

Si ex trebelliano. ¶ Fideicōmissario dat actio contra heredē pro rebus indebite retentis.⁊ etiam ꝑ diuidenda hereditate si pars eius fuit restituta ꝑ indiuiso.hoc dicit vsqȝ.§.qui rogatus. ¶ Nota ꝙ sicut inter directos heredes pro diuidenda hereditate competit actio fami.herciscun.vt in titulo.ſ.fami. hercis.Jta inter heredem directum ⁊ fideicōmissariū post restitutionem hereditatis.si pars indiuisa remāsit penes fideicōmissarium. ¶ Glo.prima querit quo iure retinebat heres predia hereditaria de quibus h̄ ⁊ dicit scdm quosdam propter naturalia debita que sibi a defuncto debebātur vt ex pacto nudo ideo potuit ea retinere.Sed hoc reprobat glo. qꝛ nā naturale debitum potest heres deducere qui grauatus est restituere.l.debitor.scdm glosam in pncipio.j.eodem. hoc parum facit.nam ibi fuit debitor naturaliter ⁊ ciuiliter.⁊ ibi dicitur si coactus adiuit naturalis obligatio non extinguitur.pro hoc allego etiam glo.l. si quid possessor.§.sed ⁊ ipsi.de petitio. heredita. que melius facit vbi quilibet bonefidei possessor quando restituit potest sibi naturaliter debitū deducere.tene menti glo.que vult ꝙ id in quo naturaliter defunctus tenetur heredi potest teneri per hrdem quādo restituit hrditatem per fideicōmissum.alia est glo.i.l. sicbum.§.aliqñ.aut in.§.additio.j.de sol. Si ergo

potest debitum deducere ergo cū iure permittēte retineat ⁊ deducat non pōt dari actio fideicōmissario aduersus heredes ad repetēdas illas res.⁊ ꝓpterea gl.discedit ab illa sol.⁊ dicit ꝙ dꝫ ītelligi ꝙ ex nulla iusta cā retinebanť.ista ē bōa iō petunť a fideicōmissario ꝯ heredē indebite retinentē. Et dicit glo.ꝙ qñ naturaliter tm̄ debitū solutū non repetiť:vt iñ.l. hoc iure.§.paulus.de dona.⁊ in cōpensatione deduciť vt sn.l.etiā.s̃.de cōpensa.vnde cū iure debebať non pt̄ repeti.ergo dꝫ ītelligi ꝙ hic nulla iusta cā hr̃s retinuit. ¶ In glo.debitor.hec glo.reputať no.multum qꝛ vult ꝙ hr̃s grauatꝰ restituere ꝑ fideicōmissuꝫ nō tenetur a se exigere debitū naturale ⁊ dare fideicōmissario rō esse pōt:qꝛ testator nō potuisset exigere ab isto herede.l.iuregentiū.§.igiť nuda.s̃.de pact.ergo nec fideicōmissariꝰ dꝫ posse exigere: qꝛ nō plus iuris potuit trāsferre testator in fideicōmissariū quā in se hēret. l.traditio. de acqr.re. do.de regu.iuris.in regula nemo plus. Nec ob.id qd̄ no.in gl.ꝓxima p̄cedēti. vbi hr̃s pōt deducere de fideicōmisso restituēdo id quod sibi hr̃di naturalr̃ debebať a defuncto qꝛ dicatis ꝙ ille est casus valde diuersus qꝛ ibi tractať de retinendo ꝑ viā exceptionis: vñ facilꝰ ꝑmittiť ibi exceptio q̃ꝫ h̃ cōcedať actio fideicōmissario.l.j.§. qd̄ aūt agiť.j̃. de supfi.⁊ de ista glo.dixi i.l.j.§.si debitor.s̃.ad.l.falci.

a ¶ Hr̃s grauatus. Adde Paul. de ca. ꝯsilio.cx.

vbi ꝑ Imo.tangiť id de quo hic in gl.⁊ ad illa q̄ ibi dixi addatis istā glo.lꝫ Pau.dicat h̃ se nō videre bonam rōnē diuersitatis iter no.in gl.ista ⁊ i glo.ꝓxi. p̄cedenti.sꝫ dicatis rōnem vt.s̃.dixi. ¶ In gl.in ver.actiones.gl.ponit duas opi.⁊ vr̃ residere in opi. ꝙ cōpetat actio ex testō.tm̄ Ang.dicit posse sustineri ṗmaꝫ opi.s.ꝙ vtilis actio possit fideicōmissario cōpetere cū directa cōpeteret defuncto per rōnem.d.§.restituta. ¶ Nec ob.arg.Ugo.d.§.areā.qꝛ dicit Ange.ꝙ fuerunt extincte ergo cessat ar.d.§.areā.⁊ sic vtraqꝫ opinio pōt sustineri. By.tꝫ opi.primā qd̄ hēat locum vtilis q̄ ſm Ang.erit isto casu datiua cū actio fuerit ꝯfusa ꝑ successionē.⁊ fateť Ange.ꝙ ēt sequens opi. pōt esse ṽa scꝫ ꝙ deť actio ex testō ⁊ ēt dari poterit triticaria ad possessionē qꝛ illa est gñalis p̄terq̃ ꝓ pecunia. l.j.⁊.ij.s̃.de triticaria. Io.d̄ imo.hic dicit ꝙ ar. vgo. ꝯ primā opi.ꝓcedit respectu directaꝝ actionū nō respectu vtiliū ꝑ ea que habenť in.l.q res.§.areā. alle. in glo.⁊ in.l.si fine.§.lꝫ ꝙ papinianꝰ.de mino. Nam tꝑe aditiōis non cōpetebant vtiles ⁊ directe.igiť vtiles non potuerūt extingui.iō dicit ꝙ ēt ṗma opi. pōt tollerari.⁊ ita tꝫ Pau.de ca.h̃ cōpetunt ēt alie actiones de qbus hic in gl. Raph.cu.in.l.deducta.in ṗn. j̃.eo.dicit ibi ꝓbari antiqua actio ⁊ vtilis non cōpetit ꝓpter ꝯfusionē ⁊ qd̄ ibi ꝓbať ꝙ competit actio ex testamēto.tm̄ si bñ inspiciať tex.ibi loquiť de directa qꝛ loquiť de illa q̄ est ꝯfusa per aditionē.⁊ sic pōt saluari glo.h̃ ēt in ṗma opi.⁊ an actio vtilis semꝑ dēat dici datiua.remittit Io.de imo.ad no.ꝑ Bar. in.l.j.j̃. de act.⁊ obl.⁊ ꝑ bar.⁊ alios in.l.j.C.eo.ti. ¶ In ea. ibi sed dic ꝯ ⁊c̃.naꝫ gl.in.d.l.fi.tꝫ ꝙ verus hr̃s possit ꝯueniri a fideicōmissario petitione hr̃ditatis pꝰ restōnem.s.qñ verbo facta ē restitutio vel ēt facta est re in alijs rebꝰ q̃ꝫ in illis ꝓ qbus conuētus sit petitio hr̃ditatis.⁊ sic vr̃ rñdere ad tex.ibi ꝙ ītelligať quo ad res de qbus est facta actualis restō.lꝫ fideicōmissarius postea a possessiōe ceciderit.⁊ ita cōiter teneť.lꝫ ṗma facie videať satꝫ violare illū tex. ¶ In gl.i. ṽ.iudiciuꝫ. ṗma vr̃ verior ꝑ.l.si ex asse.alle.in glo. ¶ Quero pone hr̃s grauatus ᵃrestituere hr̃ditatē ꝑ fideicōmissuꝫ adiuit hr̃ditateꝫ ⁊ non ꝯfecit inuētariū vtrum possit hr̃s aduersus fideicōmissariū deducere id qd̄ sibi heredi debebať a defuncto ex alio ꝯctu dicit Pau. h̃ in lect.padua.ꝙ ipse hoc reperit tm̄ a docto. ⁊ ꝙ multi credūt ꝙ nō possit deducere id qd̄ sibi debebať ꝑ.l. fi.§.in cōputatione.C.de iu.delib.a ꝯrio sensu. Sed ipse dicit pluries ꝯsuluisse contrariuꝫ.s.ꝙ ille.§. loquitur quando vellet debitor contra creditores hereditarios deducere vel contra legatarios singulares quorum credita ⁊ legata possunt transcendere vires hereditatis.⁊ hr̃s tenetur soluere insoliduꝫ eis creditoribus ⁊ olim ⁊ hodie.l. que dotis. soluto matrimo. nam non confecto inuētario.tenetur insolidū hodie legatarijs ⁊ vltra vires hr̃ditatis ⁊ eo ꝯfecto qꝛ nō fuit nisi de eo qd̄ super est deducto ere alieno.vnde sicut iure isto poterat deduceř heres aduersus fideicōmissuꝫ illud qd̄ sibi hr̃di debebať vt not.h̃ in gl.j.⁊ iñ glo.in ṽbo actiones.⁊ tm̄ non poterat deducere aduersus creditores qbus tenebať insolidū.d.l.que dotis.so. matri.ita etiā dꝫ esse hodie qꝛ non ꝯfecto inuētario remanemꝰ i dispositione iuris veteris respectu creditoris ⁊ fideicōmissarij vniuersalis lꝫ respectu legatoꝝ ꝑticularium fit secus qꝛ iure isto legata nō debebanť vltra vires hr̃ditatis.l.j.§.si is qui quadringenta.s̃.eo.hodie ṽo non ꝯfecto inuētario teneť vltra vires:vt in.d.auten.sed cū testator.⁊ hanc ꝯclusionē reputat menti tenēdam. ¶ Addatis ꝙ idem ēt tꝫ Raph.cu.in.l.debitor.in ṗn. j̃.eo.eadem rōne.⁊ ibi refert se ita ꝯsuluisse. Ita etiā ꝯsuluit ange.ꝯsilio.lxiij.incipiēte qm̄ nihil.⁊ alleg.l.stichū.§.additio. de solu.qꝛ q̃tum ad hoc iura noua nihil statuerūt.idem ēt ꝯsuluit Pau.in ꝯsilio.clxiij.incipiēte in xp̄i noīe.queriť ṗmo vtruꝫ heres.⁊ in ꝯsilio.ccix.incipiēte dubiū facit ⁊c̃.⁊ ibi refert ꝙ ita cōsuluit Fulgo. Ita etiam tꝫ Pau.de ca.in.l.ab oībus.§.fi.de lega.j.⁊ in lect.padua.⁊ lꝫ ipsi non dicāt hoc etiā voluit Bal. in l.debitori.i.ij.colum.C.de pact. ¶ Sed Imo.i.d.l. ab oībus. §.fi.⁊ in.d.l.debitor.in ṗn.tꝫ primā opi.per.d.§.in cōputatione. Sed verior videtur opi.alioꝝ per p̄allegata.⁊ ꝓ dicta dr̃ia inter fideicōmissariū vniuersalē ⁊ alios facit qꝛ etiam hodie nō ꝯfecto inuētario non ꝑditur trebellianica ſm magis cōem opi. doct.vt plene per Bar.⁊ alios in.l.marcellus.in ṗnc.s̃.eodem dixit ibi sed bene ꝑditur falcidia ⁊ tenetur hr̃s legatarijs ⁊ creditoribus insolidum:vt in.§.si ṽo non fecerint in auten. de heredi.⁊ falci. Et ex superius dictis apparet responsum ad id qd̄ no. Cy.in.l.imponēda.C.ad.l.falc.qꝛ ibi loqtur quo ad legatarios.vbi aūt bona defuncti fuissent pro debito obligata heredi:esset minor dubitatio.qꝛ hypotheca nō tollitur per additionem hr̃ditatis factam ab herede grauato restituere per fideicōmissum.vt.l.debitor.in ṗnc.⁊ ibi no.⁊ notatur in.l.ex sextante. §.latinus.de exceptio.rei iudica. Quod aūt heres possit de iure isto deducere de fideicōmisso vniuersali id qd̄ sibi a defuncto debebatur.probant etiam vltra allegata hic in glo.per.d.l. ab omnibus.§.fi.ibi sed an ei possit compellere ⁊c̃.ponit aliaꝫ opinionem ꝙ cōpetatur actio ex testamēto fideicōmissario qꝛ non est plene restituta.⁊ istam glo.approbat per.l.arbiter.j̃.eod.in ṗnc.⁊ cōmuniter a doct.approbatur. ¶ Ultimo dicit Ange.ꝙ etiam triticaria dari potest que datur rōne possessionis existentis apud heredē.⁊ ad vnāquāqꝫ rem datur p̄terq̃ ad pecuniā numeratā.l.j.⁊.ij.s̃.de tritica.

Qui rogatus.

¶ Heres ad instātiam fideicōmissarij cogitur adire licet possit per aliam vnam fideicōmissario esse consultuꝫ.hoc dicit. ¶ In tex.ibi quāuis filius aliqui libri habent quāuis filiusfamilias.⁊ tunc intelligitur ꝙ filiusfamilias scꝫ institutus in aliquo poterit beneficio emancipati preteriti petere bonoruꝫ pos. contra tab. contra.l.nōnunq̃.in ṗncipio.⁊.l.si duo.j̃.de leg.p̄stan.⁊ tunc habemus ex isto tex.bene no.ꝙ filius institutus non potest cōtratabulare beneficio emācipati preteriti.⁊ inuito ipso emancipatione pereat fideicōmissum ipsi emancipato relictū.quod est no.scdm Ange.pro limitatione.l.si post mortem.§. fina.j̃. de ꝯtratabu.⁊ sequitur simpliciter hic Imo.⁊ licet putem istud dictum esse in se verum: qꝛ beneficium quod habeo ex persona tua non possum vti contra te:te inuito.l.amicissimos.in fine.s̃. de excusa.tu.tamen hoc nō bene ꝯuenit littere hic que p̄suppo neret esse in potestate istius filij non ꝯtabulare.cuius ꝯrium ꝓbaretur si in littera esset filiusfamilias.vnde puto veriorem esse litteram q̃uis filius simpliciter sine illa additione familias. ¶ Item ex eodem tex.ꝓut habetur in tex.filiusfamilias.ēt habetis vltra doc.no.ꝙ sicut rupto testō ex cā p̄teritionis non cōseruabať legatum relictū filio ꝯtabulanti.l.filium.§. oībus. cū ibi no.j̃.de leg.p̄stan. Ita nec ꝯseruatur filio qui patiť alium ꝯ

tabulare quē ipe ꝓhibere potuit. alr̄s aūt debuisset illud fideicō missuꝫ ꝓstari filio emācipato etiā si intētata essꝫ bonoꝝ pos. ꝯ ta bul. qꝛ ēt isto tp̄e rupto testō ex cā ꝑteritionis ꝯseruabiꝭ legatū relictū coniūctis ꝑsonis. l. j. ꝭ. de lega. ꝓstan. Sed ꝓut hr̄ in lr̄a simpl'r q̄uis filius tūc intelligiꝭ de filio emancipato cui est relictum fideicōmissuꝫ tūc ex isto tex. habetiꝭ no. ꝙ si filio relinquatur iure fideicōmissi fili⁹ dr̄ ꝑteritus quicqd dixerit glo. i. l. sancimus. §. cuꝫ aūt. de inoffi. test. ¶ Nec ob. l. papinian⁹. §. si quis mortis. ꝭ. de inoffi. testa. qꝛ rn̄deatis vt dixi in. l. ex asse. ꝭ. ad. l. falci. ꝛ pleni⁹ in. l. inter cetera. ꝭ. de lib. ꝛ posthu. vbi posui plures casus vbi non requiriꝭ ꝙ etiā hodie fili⁹ hēat iure instōnis. dicā aliquid in. l. si quis ꝓze. in ꝑn. ꝭ. eo. ꝛ ibi Ro. tangit de statuto qd dicit ꝙ relinquaꝭ filio quinta: qꝛ intelligiꝭ quoquo relicti titulo dixi in. d. l. inter cetera. ¶ Ultimo no. ꝙ ēt ante aditā hr̄ditateꝫ pōt intētari ꝯ tabul. vt inuit clare tex. nr̄ hic. ꝛ est tex. in. l. illud. in ꝑn. ꝭ. de ꝯtab. ꝛ ibi vide. ¶ In glo. in verbo possit inq̄tum gl. dicit ꝙ nō refert qualiter ꝯsequaꝭ dūmodo ꝯsequetur ꝙ fili⁹ duobus modis potuit ꝯsequi hr̄ditatē. vno mō ex testamēto ꝑ fideicōmissuꝫ. alio mō ꝯtabulando ꝛ sic ab intestato. Tn̄ dicit Imo. hoc pōt esse verū qn̄ heres coacte adiuit hr̄ditatē. qꝛ tunc ꝑdit trebellianicā. ēt si ex fideicōmisso petat emācipatus ꝑteritus ꝛ ꝯsequiꝭ hr̄ditatem absqꝫ deductione alicui⁹ quarte retinēde ꝑ hr̄deꝫ. Sed si sponte adiuisset multū īterest īter istos duos modos: qꝛ qn̄ petit fideicōmissari⁹ ꝯseqꝭ hr̄ditatem deducta quarta trebellianica per hr̄dem sed si petit ꝑ bo. pos. ꝯ tab. ꝯsequiꝭ totam hr̄ditatē sine vlla retētione quarte trebellianice. ¶ Addatis ꝙ etiā qn̄ heres coacte adiuit multū intererit inter vnū modum ꝛ aliū qꝛ qn̄ adiuit teneꝭ fideicōmissarius ad legata ꝓstanda ēt ꝑsonis extraneis: sed qn̄ venit filius per ꝯtab. nō hꝫ ꝓstare legata nisi ꝯiūctis ꝑsonis. vidistis in. §. quotiens. ꝭ. eo. l. ꝛ in. l. i. per totum. ꝭ. de leg. ꝓstan.

Si patronus. ¶ Patronus institut⁹ in debita portione pōt onere fideicōmissi grauari. ꝛ iō potest cōpelli hr̄ditateꝫ adire ꝛ retinebit quartaꝫ. si inuēta voluntate ante cōpulsionē hr̄ditatem adiuit. h. d. iste §. no. ꝛ difficilis ꝭm intellectū glo. ꝛ doct. magis cōiter vel sic. Institutus ēt in legittima ꝛ debita portiōe si recusat adire ꝛ restituere pōt ad hoc cōpelli. sed si an̄ iussum iudicis cogentis peniteat ipm īstitutū de ꝑterita recusatiōe pōt sponte adire. ꝛ tūc fideicōmissuꝫ nō tenebiꝭ ꝓstare qꝛ nō vꝫ in debita portiōe. h. d. ꝭm intellectū Pau. de ca. ꝭ quē ipse reputat mirabilē. ¶ Premitte ꝙ patronus dꝫ [a] a liberto institui olim in dimidia hodie i tertia. §. sed nr̄a. insti. de suc. lib. ꝛ poterat ꝓron⁹ grauari onere legatoꝝ vel fideicōmissoꝝ relictoꝝ ꝯiūctis ꝑsonis libertis. lꝫ n̄ ꝓstandoꝝ extraneis ꝑsonis qn̄ non erat institut⁹ nisi in sua debita portiōe: vt. l. si patron⁹. de leg. ij. ꝛ. l. iiij. ꝭ. de ꝯdi. ꝛ demū. hodie dꝫ hēre tertiā sine vllo grauamine. d. §. sed nostra. ꝛ hic in glo. ¶ In tex. ibi eā partē scꝫ quartā legittime debitā ei qui sponte adiuit ꝛ restituit. ꝛ sic loquiꝭ de quarta trebellianica deducenda de legittima debita patrono. nō aūt intelligatis ꝙ totam legittimā in qua fuit institutus retineat qꝛ valuit fideicōmissuꝫ de ea iniuncto patrono vt restitueret ꝯiunctis ꝑsonis liberti. ꝭm hec tp̄a vt hic in gl. ꝛ ꝭ ꝭm intellectū magis cōem. ſꝫ ꝭm aliū intellectū lr̄a in ver. eam partē stat ꝓprie. ¶ No. ꝭm Ang. ꝙ institut⁹ filius vel patronus in legittima dr̄ esse hr̄s ex quotta qd est verū ꝭm eum qn̄ est institutus in legittima simpl'r secus si in aliquo corꝑe ꝓ sua legittima fuerit institut⁹. vt no. voluit gl. in. l. cum a matre. C. de rei vendi. refert tn̄ ꝙ quidā tenent ꝯriū ꝑ. l. quisqꝫ. §. ad filias. C. ad. l. iul. maiest. de quo dicit tractari per Guil. in. l. si quis in suo. C. de inoffi. testa. tn̄ dicit esse tenēdum ꝙ sit heres per istum tex. qꝛ nisi iste patronus īstitut⁹ in legittima intelligereꝭ esse heres institutus in quotta nō haberet locum senatuscō. treb. l. cogi. §. ꝛ general'r. ꝭ. eo. ita etiā dicit ꝓbari in. l. si eius. §. fi. ꝭ. eo. qui tex. ꝯcordat cum isto. ¶ Adde ꝙ ꝑ Ange. est in glo. fi. iuncto tex. in. l. j. §. fi. ꝭ. qd cum eo. vbi fuit filius institutus in minima parte ꝛ ibi ꝯuenitur ꝓ minima parte a creditoribus dicit glo. ibi in minima parte puta in legittima si esset in re certa nō essꝫ heres. l. quotiēs. C. de hr̄di. insti. tamē teneo ꝯ. d. l. quisqꝫ. §. ad filias. C. ad. l. iul. maie. per. l. papinianus. §. quarta. ꝭ. de inoffi. testa. ꝛ approbat Bal. in. l. cuꝫ a matre. in. ij. vel. iij. colū. C. de rei vendi. ꝛ Imo. in repeti. l. j. §. fi. ex fundo. circa. vij. col. ff. de hr̄di. instit. ꝛ ibi dicit hanc esse cōem opi. ꝛ non obstat. d. l. j. §. fi. qꝛ respondeo ꝙ rn̄sum fuit ad tex. nostrū scꝫ ꝙ ibi sunt verba iuriscon sulti nō testatoris. Guil. in. d. l. si quis in suo dicit ꝙ si filius est institut⁹ in legittima dr̄ institutus in quotta excepto ere alieno. nō aūt in re certa per. d. l. si quis in suo. Sed Imo. hic dicit ꝙ est ꝯ not. per Bar. in. l. ex facto. la grande. ꝭ. de hr̄di. insti. vbi voluit legittimaꝫ esse quottam bonoꝝ [b] ꝛ non hr̄ditatis. per. l. papinianus. §. quarta. de inoffic. testamē. ꝛ istud tenuit Imo. ꝛ respondet ad istuꝫ tex. ꝙ ista verba scꝫ ex parte debita sunt verba iuriscōsulti non testatoris: qꝛ hic nō fuit dictum institvo te in legittima simpliciter. sed instituo te in legittima ꝓ parte hereditatis. vel scd̄m eum potest responderi ꝙ legittima patroni erat dimidia hereditatis sed legittima filij erat quarta bonorū nō quarta hereditatis cum debereꝭ deducto ere alieno. d. §. quarta. tn̄ dicit ꝙ precedens solutio videtur verior. Pau. hic in lectu. paduana transit cuꝫ Ang. ꝛ dicit ꝙ nō obstat legittima debeꝭ deducto ere alieno. d. §. quarta. qꝛ verum est q̄tum ad finalē effectuꝫ qꝛ creditores ꝓferuntur legittime ꝛ sic nō est penes filium nisi pars eius qd superest deducto ere alieno. tamen reuera est quarta pars hereditatis. ꝛ ita scd̄m eū sentit Bal. in. l. quotiēs. C. de hr̄di. institu. respondēdo ad do. Jac. butri. ꝛ dicit ꝙ effectus huius inuestigationis est magnus: qꝛ si videꝭ institutus in quotta hr̄ditatis ipsam acceptando poterit cōueniri a creditorib⁹ hr̄ditarijs pro rata. sicut in simili habeꝭ de herede penes quē remansit quotta pars hr̄ditatis per trebel. vt. l. ij. C. eo. ꝛ si videretur institutus in quotta bonoꝝ nō possꝫ conueniri. sed est ꝯueniēdus ali⁹ heres vniuersalis per. l. si quis vnum. §. fina. cum. l. seq. de legatis secundo. ꝛ. l. fina. de vsufruct. lega. Dicatis ꝙ magis cōmunis opinio doct. in. l. ex facto. ꝛ in dicta. l. quotiens. est ꝙ legittima sit quotta bonoꝝ etiaꝫ quo ad effectum per. d. §. quarta. nō violando tex. ¶ In glo. in verbo debita. vidistis glo. tradentē intellectum qui hic cōmuniter a doct. approbatur. s. ꝙ patronus fuit in dimidia institutus ꝛ grauatus restituere ꝯiunctis personis vt in casu dixi. Sed Pau. dicit ꝙ alius sibi videtur esse intellectus littere qꝛ per intellectum glo. ꝛ docto. text. hic multum violatur in versic. eam partē. qꝛ tex. videtur velle ꝙ totam partē institutionis restituat. sed scd̄m intellectū doctoꝝ intelligitur ꝙ retinet trebellianicā. vnde dicit verum intellectum scd̄m ꝙ secundū sūmariuꝫ ꝛ scd̄m casum in terminis ꝛ tunc stabit tex. ꝓprie. Sed dicatis ꝙ ꝯtra istum intellectū facit qꝛ si fideicōmissum istud nō valeret nō deberemus dicere ꝙ ad instantiam fideicommissarij inuitus deberet cogi adire qꝛ nō interest fideicōmissarij postq̄ fideicōmissum est nullū. ergo nō debet cogi adire ꝛ restituere vnde videtur ꝙ tutior sit intellectus glo. ꝛ docto. nec violat tex. dum dicit eam partem scꝫ quartā hereditatis in qua fuit institutus. ¶ Ad ꝑdicta etiā vide no. ꝑ Bar. l. l. qui poterat. ꝭ. eo. dum tractat an filius post repudiationē possit penitere adeo ꝙ nō perdat legittimā. ¶ In glo. super ver. mutata. Circa hoc Bar. addit vnū valde no. ꝓ intellectu. §. nostri qꝛ dicit ꝙ hic dꝫ intelligi ꝙ patronus nō repudiat sed solum dicit sibi esse suspectā hereditatem. nam si repudiasset nunq̄ posset postea penitere ad cōmoduꝫ suum. alleg. l. sicut. C. de repudi. hr̄di. vbi qui semel adiuit nō potest penitere sicut semel repudians nō potest postea penitere ad sui commodum. Sed Imo. hic dicit ꝙ certe falsum est hoc: qꝛ etiā postq̄ quis repudiauit cogiꝭ adire ꝛ restitueꝭ l. nam qd. §. j. ꝭ. eo. ꝛ putat etiā ꝙ in casu huius. §. si penituit hr̄dem anteq̄ cogereꝭ adire lꝫ iam repudiasset posset retinere quartā vt hic. nam etiā satis videretur repudiare quando dicit hr̄ditatē sibi suspectaꝫ ꝑ

a ¶ Pronus dꝫ. adde Barba. i. c. cū ces. de testa.
b ¶ Quottaꝫ bonoꝝ. adde doc. in auten. nouissima. C. de inoffic. tes. ꝛ per doc. i. c. raynutius. de testamē.

cedente etiā termino dato ad deliberāduꝫ.l.ſꝫ ſi alio
in ṗn̄c.⁊ ibi hoc no.Bar.ſ.eo.⁊ ſic q̄tuꝫ ad hoc ſm
eum ſpāle eſt hic in patrono cui eſt debita quaſi vt es
alienū portio ſua:lꝫ ſecus ī alio extraneo:qꝛ ex quo re
pudiaſſet ampliꝰ ad ſuū cōmoduꝫ adire nō poſſet.d.
l.ſicut.⁊ ꝑ hoc dicit multo fortiꝰ admittendā eſſe iſtā
p̄n̄tiaꝫ ī filio grauato reſtituere ꝑ fideicōmiſſuꝫ vt poſ
ſit etiā poſt repudiationē penitere ēt ſi eſſet emācipa
tus:arg.l.ſi quis legatū.§.ſi.quē vide.ī.de fal.lꝫ ſm
eum Ang.aliter dixerit in.d.l.nā qđ.§.qui cōpulſus.
ſ.eo.Eſt tn̄ verū ſm euꝫ ꝙ ſi p̄ronꝰ vel pari rōne filiꝰ
fuiſſet coactꝰ adire ⁊ poſtq̄ coacte adiuiſſet vellet pe
nitere ⁊ ſponte adiret vt trebellianicā detrahere non
poſſet vt hic.⁊ hoc eſt qđ vult gl.h̄ in ſi.dum tꝫ ꝙ nō
eſt ſpāle in p̄rono ſꝫ eū.¶ Addatis no.ꝑ bar.ī.l.qꝛ
poterat.ſ.e.vbi vult ꝙ filiꝰ pꝰ repudiationē nō ꝑdat
legittimā ſi peniteat eū.⁊ dic̄ ibi ang.h̄ eē verū ī filio
ſuo nō ī emācipato ꝑ.l.ſi.cū ibi no.ꝑ bar.⁊ alios.C.
de rep.hr̄.⁊ de illis v̄bis Ang.voluit ſētire imo.h̄ qꝛ
ang.nihil ponit ī.d.§.qui cōpulſus.Uū imo.ī.d.l.
qꝛ poterat.tꝫ idem in emancipato qđ in ſuo per iſtuꝫ
tex.⁊ ſic ipſe reprehēdit Ang.qꝛ ſi p̄rono ꝑmittit̃ pe
nitere vt ꝯſeruet ſibi cōmoduꝫ portiōis debite vt hic
multo magis dꝫ ꝑmitti filio emancipato cui eſt magiſ
debita ſua portio.d.l.ſi quis legatū.in ſi.⁊ rn̄det ad
d.l.ſi.cum ibi no.ꝑ doct.ꝙ pōt intelligi ibi qn̄ tracta
retur de recuperanda tota hereditate in qua fuiſſet ī
ſtitutus filiꝰ.ſecus vbi tractaret̃ de recuꝑanda legit
tima per iſtū tex.quē ipſe reputat ad hoc ſingularem
Sed iſtđ reprobaui in.d.l.ſi.⁊ ī.d.l.qꝛ poterat.qꝛ ſe
queret̃ ꝙ filiꝰ qn̄cūqꝫ etiā poſt terminū poſſet reuoca
re repudiationē ſuam quo ad legittimā.qđ vr̃ ꝯ.d.l.
ſi.ſicut enī ibi quo ad totā hr̄ditatē ſibi ab inteſtato
debitū non pōt vltra terminū reuocare abſtenſioneꝫ
vel repudiationē.Jta pari rōne qn̄ ſibi tenet̃ legittīa
ꝯ mentē teſtōris.vn̄ puto ꝙ Bar.h̄ melius loquat̃ q̄
imo.ſcꝫ ꝙ h̄ debꝫ intelligi ꝙ nō repudiauerit qꝛ h̄ nō
apparet ꝙ ſtatutꝰ fuerit terminus ad deliberandū.⁊
ideo lꝫ ſuſpectā dixerit hereditatē nō ſequit̃ ꝙ repu
diauerit.iuxta ea q̄ dixi ī.d.l.ſed ſi alio.¶ Preterea
iſte tex.ſm intellectū glo.⁊ docto.magis cōiter nō lo
quit̃ de legittima debita patrono recuperēda ꝑ peni
tentiā.ſed loquit̃ đ trebellianica.Bn̄ fateor ꝙ ad cō
modū alteriꝰ.i.fideicōmiſſarij poſtq̄ repudiauit hr̄s
p̄t adire reglr̄.d.l.ſi cui.Fallit in filio ſuo q pōt peni
tere infra triēniū:vt.d.l.ſi.q̄ ſcđm cōem opi.nō hꝫ lo
cum in emancipato.⁊ ſic teneo opi.Bar.ī.d.l.qꝛ po
terat ⁊ in.d.l.ſi.⁊ intelligo text.ꝙ hic nō repudiauit
vt hic intelligit Bar.¶ Adde ēt ponderāda eē ver
ba Jmo.in.d.l.qꝛ poterat.quē ſupra retuli.qꝛ vr̃ ap
probare intellectū Pau.quē heri vobis dixi.⁊ eūdeꝫ
ītellectū reperio qđ poſuit hic Nic.de nea.qui appro
bat vtrūqꝫ intellectū ſcꝫ tā glo.q̄ etiaꝫ illū quem dixi
poſt glo.Rapha.cu.ēt hic poſuit iſtū intellectū.⁊ ap
probat intellectū gl.qꝛ ſm eū intellectꝰ gl.violat tex.
hic in ver.eam partē.Jſtū intellectū modernoꝝ po
ſuit Ro.hic ⁊ reputat illū ſingularē.⁊ dicit Paul.⁊
Ro.ꝙ idē eſſet dicendū in filio inſtituto in legittima
⁊ grauato reſtituere illā ꝑ fideicōmiſſum.qꝛ ſi recuſat
illā adire poterit cogi inuitus adire ⁊ reſtituere.⁊ ſic
ſinglr̄ limitabit̃ regula.l.qm̄ in ṗoribꝰ.C.de inoff.te.
Et dicit Ro.hoc eſſe nouiſſimū dictū.ſed dicatis qđ
iſte intellectꝰ modernoꝝ nō vr̃ verus.⁊ eſt ꝯ text.ī.l.
pe.§.ſi patronꝰ.ī.de bo.lib.vbi patronus fuit īſtitu
tus in debita portione ⁊ rogatus vt extraneo hr̄dita
tem reſtitueret.dixi enī ſuſpectā eſſe hereditatē ⁊ fuit
cōpulſus adire.⁊ tex.p̄ſupponit ꝙ adhuc pōt ſuā de
bitam portionē retinere ⁊ nō reſtituere.tn̄ ſi eam reſti
tueret nō poteſt ampliꝰ īpugnare iudiciū teſtatoris
poſtq̄ illud agnouit.⁊ ita ēt clare no.Ray.⁊ Nic.de
nea.ibi lꝫ ipſemet Nic.de neap.approbauerit vt dixi

dictum intellectū.nō ergo veꝝ eſt ꝙ qn̄ fideicōmiſſuꝫ eſt nulluꝫ
in legittima re cōualeſcit ex eo ꝙ ille cui legittima debet̃ recuſet
hereditatē adire.⁊ ideo de neceſſitate vr̃ tenēdus intellectꝰ cōis
cui non ob.ſi diceret̃ ꝓut dicit Pau.hic in lect.bono.ꝙ patro
nus ita demū dꝫ đ ſua legittima p̄ſtare legata ⁊ fideicōmiſſa cō
iunctis ꝑſonis qn̄ erant relicta ab extraneo inſtituto vel ſimplr̄
⁊ patronus intētaret ꝯ tab.⁊ auferret partē hereditatis heredi
ſcripto.⁊ ita loquit̃ ſm eū tex.in.l.ſi is que eſt.l.quarta.in ṗn.
⁊ ibi not.ſ.de ꝯdi.⁊ demō.ſed qn̄ legata erant relicta a p̄rono
p̄terito vel inſtituto in legittima tm̄ non tenet̃ ēt ꝯiūctis ꝑſonis
p̄ſtare ſicut videmꝰ in filio in.l.ij.ſ.de lega.iij.ꝓ hoc alleg.l.ſi
p̄ronus.de leg.ij.qꝛ rn̄de ꝙ ipſe dixit ꝯ caſum in.l.ſi eiꝰ.§.ſi.ī.
eo.vbi p̄ronus fuit inſtitutꝰ in legittima ⁊ grauatus reſtituer̃ li
beris liberti.⁊ tn̄ vꝫ fideicōmiſſum ⁊ ſolū ꝑmittit̃ tunc patrono
ſponte adeunti deducere trebellianicā.Subdebat ēt Rapha.
cu.hic ꝙ intelligēdo iſtū tex.ꝓut ipſe intelligit putat eſſe veram
opi.gl.ſi.hic in ver.alij ſcꝫ ꝙ poſtq̄ coactꝰ adiuit poſſit penite
re.⁊ dicit ꝙ ita eſt de mente lr̄e.Sed paul.intelligit ꝙ imo iſto
caſu dꝫ penitere anteq̄ iuſſus fuerit a iudice adire ꝑ hic not.in
glo.Sed circa hoc nō opꝫ inſiſtere qꝛ vt dixi intellectꝰ eoꝝ non
vr̃ mihi verus.ſꝫ tenēdus eſt intellectꝰ glo.⁊ doct.qui eſt verus.
¶ Ultimo no.ꝙ poſtq̄ quis eſt coactꝰ adire nō pōt penitere ⁊
trebellianicā recuperare vt hic in glo.tn̄ fallit ſi pendēte ꝯditio
ne fuiſſet coactꝰ adire.tex.eſt no.in.l.ſi p̄roni.§.ſꝫ nec illđ.ī.eo.

Si preceptis.

¶ Qui coactꝰ adiuit perdit p̄ce
ptiones niſi fuerint relicte ſub cō
ditione ſi heres non erit ⁊ tūc refundunt̃ a fideicōmiſſario non
a cohr̄de.h.d.¶ No.arg.ꝙ hr̄s coacte adiens nō dꝫ hēre p̄le
gata.ſed ꝯ tꝫ Oldra.qꝛ p̄legata relicta hr̄di videtur relicta ſub
ꝯditione ſi hr̄s nō erit.l.qui filiabꝰ.§.ſi.cū.l.ſeq.de leg.ī.⁊ no.
in.l.miles.§.ꝓ parte.de leg.ij.ergo dꝫ hr̄s coacte adiens ꝑde
re illa cum nō ꝑdat illa q̄ habiturꝰ eſſet ſi non eſſet hr̄s.ſ.eo.l.
§.qui ſuſpectā.Et rn̄det ad tex.noſtrū in ṗnc.ꝙ aliud eſt in ꝑ
ceptionibꝰ vt hic ⁊ aliud in p̄legatis.ſed Cy.⁊ Ray.hic dicunt
idē vtrobiqꝫ diſtinguēdo.an habuerit coheredē cuiꝰ aditione
potuerint ꝯfirmari.⁊ tunc nō ꝑdūtur.alr̄s ſic ꝑ.d.§.qui ſuſpe
ctam.Et idē eſt de mente Bar.⁊ Ang.hic qui volūt ꝙ iſte tex.
in ṗn.intelligit̃ de p̄legatis q̄ perderētur repudiādo hereditatē
vt qꝛ eſſent relicta ſub illa ꝯditiōe ſi heres erit vel ſi loco portio
nis hr̄ditarie ſuccedebāt vt.l.ſed ſi nō alr̄s.⁊.l.quid ergo.la.ij.
de leg.ī.⁊ idem tꝫ Pau.hic.Sed Jmo.ꝯcludit forte dici poſſe
ꝙ p̄ceptiones indiſtincte ꝑdat heres qui coacte adiuit ſiue ha
beat cohr̄dem ſiue nō:qꝛ de mente teſtōris eſſe vr̃ ꝙ illas hēat
cum agnoſcat hr̄ditatē:pꝫ qꝛ dicit teſtōr p̄ceptis vel retētis tali
bus rebus reſtituas hr̄ditateꝫ.nō enim pōt ꝑcipere vel retinere
niſi agnoſcat.ꝓ hoc facit tex.hic in ṗnc.Si v̄o ſint p̄legata tūc
ſi relinquant̃ ſub ꝯditione ſi heres nō erit ſtandū eſt hic text.in
ver.ſed ſi eidē.Si v̄o relinquat̃ ſimplr̄ tunc illa hēre dꝫ ex men
te teſtantis ſiue adeat ſiue nō.dūmodo extet coheres cuiuſ adi
tione poſſit teſtm̄ ꝯfirmari.ideo videt̃ ꝙ hoc caſu nō perdat il
la p̄legata tn̄ non p̄ſtabit ea ſolida fideicōmiſſariꝰ ꝓut p̄ſtat qn̄
expreſſe eſt adiecta ꝯditio illa ſcꝫ ſi hr̄s non erit ꝓut hic dicitur
ſed partē habebit a fideicōmiſſario ſcꝫ ꝓ rata portiōis reſtitute
⁊ partē a coherede.qꝛ lꝫ in p̄legato ſubintelligat̃ ꝯditio ſi hr̄s
nō erit vt dixi.tn̄ illud eſt in ſui fauorē vt poſſit hēre ēt ſi repudi
et:ſꝫ non qn̄ dꝫ hēre etiā ſi nō repudiet:vt pꝫ ex no.in dicto.§.
ſi pro parte.Et p̄dicta eſſent vera niſi talia eſſent p̄legata q̄ ve
nirēt in reſtitutionē fideicōmiſſi.quod qn̄ ſit pꝫ ex no.in.l.mar
cellus.§.quidā liberis.ſ.eo.nam tūc illa indubitāter etiam ꝑ
deret.¶ Addatis ꝙ tex.in.l.ſi patroni.§.ſed nec illud.ver.iō
ī.eo.in ꝑceptionibus videtur dicere ꝙ illa ꝑdantur.tn̄ Barto.
ibi in ſi.intelligit illū tex.prout ipſe ītelligit hic iſtū tex.ſcꝫ ꝙ ſit
idem in p̄ceptionibus quod in p̄legatis:vt diſtinguat̃ an debe
rētur repudiata hereditate vel non deberētur repudiata hr̄di
tate.Jmo.ibi videtur adherere his q̄ ipſemet hic dixit ꝙ ſit diſ
ferentia inter p̄ceptiones ⁊ p̄legata.Sed mihi non plꝫ talis diſ
ferētia inter p̄ceptiones ⁊ p̄legata qn̄ p̄ceptiones ſimplr̄ relin
quūtur.qꝛ etiam in p̄ceptionibus ꝓ parte in qua eſt hr̄s ille cui
eſt relicta p̄ceptio ſubintelligit̃ conditio ſi repudiauerit ſuā par
tem hr̄ditatis ſicut in p̄legatis:vt legitur ⁊ notatur in dicto.§.
pro parte.⁊ ibi Bart.vnde ibi pro parte illius qui deceſſit anq̄

repudiaret suaꝫ partē hereditatis nō valēt pceptiones sibi relicte:qꝛ nō fuit in plegato dicta tacita cōditio. Et iō rō io.ō imo. bic nō ē bona dū dicit ꝙ de mēte testōris videt eē ꝙ hēat perceptiones cū agnoscat hereditatē.iō sto cū doctrina bar.ꝛ sequaciū.placet tamē illud qđ addidit imo.in plegatis dū distinguit an fuerit adiecta dicta cōditio aut nō:qꝛ in isto cāu vr̄ bn̄ dicere. ¶ Bene fateor ꝙ vbi ᵭba fuissent expressa hoc modo iubeo heredē vt pceptis talibus rebus restituat hr̄ditatē per fideicōmissum.verum diceret Jo.de imo.qꝛ apparet de volūtate testātis fuisse ꝙ res illius hēret si adiret ꝛ restitueret.ergo si nō vult adire priuat.ꝛ isto mō cōcordātur opi.ꝛ ſm istam cōcordiā posset ēt itelligi solu.bar.h̄ ꝛ in.d.§.sed nec illud.

Heres ex asse. ¶ Heres grauatus vltra vires hereditatis illud qđ deest supplet ex fructib' iudicio testōris pceptis.ꝛ ex eo qđ ē vltra q̄rtaꝫ residuuꝫ ᵱo sibi retinet. Et diuidit in quattuor.primo thema. secūdo quattuor qōnes ex themate.tertio ponit rn̄sio. quarto cōcludit.secūda ibi quero.tertia ibi rn̄di.q̄rta ibi in sūma.

¶ In tex.ibi ꝛ cauit ꝛc.hec cautio q̄tū ad mediū fideicōmissariū non erat aliquo modo necessaria cū non cōsequeret totum fideicōmissum sed dimidia. ꝛ ideo nō pōt dici ꝙ tūc plus receperit q̄ hēre dēat.vel ēt posito ꝙ perceperit plus pōt retinere illud plus de secūda dimidia hr̄ditatis restituēda. ¶ In textu ibi an ꝛ ab alijs.bic ponit secūda qō. ¶ In tex.ibi ꝛ q̄tum.bic ponitur tertia qō. ¶ In tex.ibi itē quero.bic ponit quarta qō. ¶ In tex.ibi q̄titas.s.fructuū perceptorꝫ ex eo ꝙ superit penes cōsobrinā vltra quartam per trebellianicā vel in tex.ibi iminet subaudi nec excedat. ¶ Ex tex.no.ꝙ fideicōmissarius vl'is tenet cauere de restituēdo id qđ amplius pcepit q̄ per.l. falci. liceret:sicut ꝛ legatarij particulares tenent. ¶ Secūdo nota ꝙ heres videt posse retinere quartā ex corpibus hereditarijs nec bꝫ necesse retinere ex fructib'.ſꝫ de fructibus supplere dꝫ id qđ ꝑ fideicōmissū rogat' ē restituere. qđ vr̄ prima facie ꝯ.l.in fideicōmissaria in pn̄.ſ̄.e.ꝛ ꝯ.l.paulus.primo rn̄so.ꝛ.l.qđ de bonis §.fructus.ſ̄.ti.ij.vbi fructus iudicio testōris pcepti debēt ꝯputari in quartā.ꝛ sic q̄rta nō pōt retinere ex corpib' hr̄ditarijs,ꝓpter boc sūt varie opi.vna iac.ō are.ꝛ old.q tenēt ꝙ sit i electōne heredis retinere q̄rtaꝫ ex corporibus hr̄ditarijs vel retinere eā ex fructib',put maluerit.ꝛ sic cōcordat tex.noster cū ꝯrijs qđ eēt singulare si eēt verū pro limitatōe.d.l.in fideicōmissaria. cū simi. ¶ Sꝫ bar.dicit ꝙ tex noster vr̄ eē cōtra dicta iura q̄ aperte vidētur velle ꝙ ex fructib' perceptis iudicio testōris detrabatur quarta.ꝛ ita tꝫ ipse ꝛ rn̄det ad tex.nostruꝫ qui nō obstat. qꝛ lꝫ in qōne ponatur ꝙ voluit heres retinere quartā ō corporib'. tn̄ in rn̄sione dr̄ totū est restituēdū.ꝛ tex.nō declarat an in fructibus an i corporibus.putat tamē dirimēdū arbitrio iudicis ꝑ l.nō ampli'.cū.l.seq.de leg.i.vbi qn̄ certa bonorū oīum: puta tertia ps p̄stāda ē ab herede arbitrio iudicis p̄stat ex quib' prestātur.s.ex vna duab' vel trib' aut in vnaquaqꝫ. Nico. de nea. h̄ ꝛ ange.referūt vtrāqꝫ opi.ꝛ nullā eligūt.sed imo.dicit ꝙ rn̄sio data ad istū tex.per bar.vr̄ cōtra mēteꝫ buius lr̄e dicētis rn̄di ꝙ supra q̄drātē ꝛc.ꝛ sic recte lr̄a videt hēre respectū ad corpus hr̄ditariū qđ remāsit vltra quadrātem. Ideo ſm eū fortas se posset aliter rn̄deri ꝙ h̄ sit spāle i quo heres grauat ꝛ nō lucret fructus pceptos iudicio testōris:ſꝫ ex illis dꝫ supplere legata ꝛ fideicōmissa relicta vltra vires.iō succurrit sibi i quartaꝫ ex corpibus hereditarijs possit retinere q in vno grauat in alio alleuiat.ar.l.eū qui.de iureiurā. Raph.cu.h̄ simpliciter trāsit cū opi.bar. Pau.h̄ in lec.padua.sibi dicit multū placere opi. iac. de are.que satis videt eē de mēte buius lr̄e ſm eū dicētem h̄ eē singularē.ꝛ subdit ꝙ tamē possit distingui an fructus sint cōsūpti:ꝛ tūc heres possit ō illis detrabere quartā ꝛ restituat corpora hereditaria.aut existāt fruct' ꝛ tūc hēat locū opi.iaco.ō are. plus tn̄ dicit sibi placere indistincte opi. Ja.de are.ꝑ istū tex. idistincte loquētem.pau.h̄ in lec.bono.dicit ꝙ dꝫ retinere fructus ꝓ q̄rta.ꝛ nō ob.iste tex.qꝛ dꝫ intelligi ſm alias leges alleg. i ꝯrium.ꝛ dum tex.bic dicit meuio totū fideicō.restituendū dꝫ intelligi.i.totā q̄titatem quam fideicōmissarius petit.s.cc.ꝛ ꝑ illis restituet corpa hr̄ditaria ꝛ retinebit sibi fructus de q̄rta.ro. bic dicit idem ꝙ imo.lꝫ de eo mētionē nō faciat. ¶ Addatis ꝙ rap.in.d.l.mulier.§.si heres.ſ̄.e.tꝫ opi.iaco.de are. ꝑ illū tex.

iūcto isto.§.Sꝫ imo.ibi dicit ꝙ illa opi.nō vr̄ bona: qꝛ bꝫ boc nibil ē spāle i libertis pmi gradus cū ēt illi possint sibi spōte cōputare fructus in treb.ꝛ sic nullū eēt eis puilegium cōcessuꝫ.cuius ꝯrium voluit.l.iubemus.C.e.aut nō vult fructus lucrari ſꝫ eos restituere fideicōmissario.ꝛ tunc possit ex corpibus deducere: vt h̄.nec ob.d.l.non amplius.§.si.cū.l.seq.qꝛ in casu nostro lex arbitrata ē debere fieri retentōem q̄rte i fructibus vt in iuribus.ſ̄.alleg.ergo nō debem' recurrere ad generale arbitriū datū i.d.l. nō amplius. cū hic hēmus spāle. Nec bōa vr̄ rn̄sio bart.qꝛ h̄ tex. videt p̄supponere ꝙ quarta retinebat in alia re q̄ i fructibus. ¶ Item no.ex tex.ꝙ licet fructus pcepti[a] pēdēte iudicio testōris regulariter cedāt lucro heredis:puta pēdēte cōditione.§.si heres.preall. tamē fallit qn̄ relicta facta eēnt a testōre vltra vires hereditatis:qꝛ tūc suppleri debēt relicta ex fructib' pceptis iudicio testōris vt hic ex tex.no. Similiter habetis in l.celsus.al's incipit scribit celsus.ī. vt si cāu fortuito sunt diminuti fructus:qui est tex.valde no. Utrū aūt hēat locū in liberis primi gradus restō per fideicommissuꝫ. Bar.signāter in.l.postulāte sticho.§.i.ī. eo. per illum tex.in ᵱ.sed quia.voluit ꝙ nō.ad qđ vide ēt no.per bar.in.l.balista.cum.l.seq.ī.eo.ꝛ dicetur i istis locis:qꝛ per alios bic non tangitur. ¶ Itē nota ꝙ fit contributio legatorum pure relictorum cum fideicōmisso vniuersali cōditionali quo ad detractōeꝫ quarte. Et boc ideo est qꝛ fideicōmissum h̄ fuit pro parte purum ꝛ pro parte cōditōnale.secus si ex toto fuissꝫ conditōale fideicōmissum.qꝛ quarta in totum deberet detrahi ō illo fideicōmisso ꝛ nibil detraheretur de rl'ictis puris ſꝫ bar.h̄.per.l.pe.§.i.ſ̄.ad.l.falci.vbi dum vult deduci sortes pure legatas. ꝛ sic nibil de eis reputabit in quartam. Si autē tā legata q̄ fideicōmissa essent pura tūc fit cōtributio: vt pariter detrabatur quarta tā ō fideicōmissis q̄ de legatis.l. marcellus.§.i.idem papinianus.ſ̄. e.ꝛ ibi ō hac materia plenius per bar.ꝛ alios. ¶ Addit tamē ange. h̄ vnum dicens ꝙ id quod h̄ dr̄ procedit quādo vni ꝛ eidem relinquūtur legata pure ꝛ portio hereditatis similiter pure ꝛ alia portio sub conditōe. Sꝫ si vni relinqueret portio hereditatis pure ꝛ alij alia portio i conditōis euentum ꝛ legata sint pure relicta. ꝛ queratur an tunc fiat cōtributio legatorū ꝛ fideicōmissorum dicit ꝙ nō reperit bunc cāum determinatuꝫ sed ꝙ ip̄e putat ꝓpter diuersitatem fideicōmissorꝫ i ꝑsona cuiuslibet iudicari:sicut si eēnt testamēta diuersorum.alleg.l.heredes mei.§.cuꝫ ita.ī.e.ꝛ ideo boc cāu ſm eum fiat contributio solius fideicōmissi pure relicti:non aūt illius partis que sub cōditōe relinquitur. ¶ Sed imo.dicit se nō videre quare nō debeat videri contributio ēt partis conditiōalis cum illa sit propter quam imineat detractio falcidie.nec est dare rōnem diuersitatis quare boc cāu non debeat etiā cōtribui.iō debꝫ esse idem ius.ar.l.illud. ad.l.aquil. ꝛ dicit ꝙ ad predicta bene facit qđ dr̄ i.l. in ratōe.§. qđ vulgo.ꝛ in.l.si filio.ꝛ in.l.in q̄titate.§.pe.ꝛ fi.ſ̄. ti.ij.ꝛ dicit ꝙ non ob.d.§.cum ita.qꝛ nibil facit si bene ponderet. ¶ No.ꝙ licꝫ heres regulariter lucrari debeat fructus perceptos iudicio testōris. puta pendente conditōe.l.mulier.§.si heres.ſ̄.e.tamen fallit qn̄ relicta sunt vltra vires:qꝛ debent suppleri ex talibus fructibus. An autem boc procedat ēt si liberi pmi gradus essent grauati per fideicōmissarium. vide singulariter bar.in.l.postulāte.ſ̄.e.per illum tex.ᵱ. sed qꝛ.ꝛ quod no.bar.in.l.balista.iuncta.l. seq.ī.e. dicet ibi. ¶ No.ꝙ de fideicōmisso vniuersali non deducūtur legata. pꝫ qꝛ ex legatis suppletur fideicommisso.ꝛ que sit rō dic vt in glo.fi. ¶ Glo.in ᵭbo agi pōt.cōcludit ꝙ in effectu.cc.cum dimidio non debēt legatarij restituere heredi vt dent fideicōmissario. q̄

tt

[a] ¶ Fruct' pcepti.adđ bar to.i.l.emptor ō rei vē.ꝛ io. de imo.i.l. damus.de leg.i.

ec.cũ dimidio sunt vltra octauam partẽ.ccc. quã tñ debent habere legatarij. Posset tamẽ ista cõtributõ aliter fieri vt colligit̃ ex.l.in q̃titate.§.pe.ꝛ fi.s̃.ti.ij. dãdo legata fideicõmissario que supererãt vt heredi vltra suã al's quartã ex corporibus hereditarijs ꝛ dãdo alia legata percepta ex fructib⁹ eius qđ superat: vt p̃supponit glo.hẽbit fideicõmissarius.c.ꝓ sua dimidia.ꝛ sic deficient sibi alia.c.ꝓ quibus expedit vt fiat reductio oĩum relictoꝝ ad vires patrimõij.d.l. in q̃titate.ꝛ pro satisfactõe dictoꝝ.c.tãget legatarijs ꝓ sua octaua p̃te vt cõtribuãt.xlj.cũ dimidio q̃ sunt de.c.ꝛ sic effectualiter residet idẽ cũ glo. ¶ Tamen iaco.de are.insurgit cõtra cõputatõem glo.ꝛ dicit ſꝫ eum sequeret̃ ꝙ legata ꝑcepta ex fructibus solũ ꝓderãt fideicõmissario cui restituũtur. ꝛ tñ debẽt ꝓdesse fideicõmissario ꝛ legatarijs: vt pꝫ in.l.qđ đ bonis.§. fructus.ꝛ in.l.qui quadrigẽta.§.fi.s̃.ti.ij. vbi fruct⁹ ꝑcepti iudicio testatoris.ꝛ sic pendẽte cõditõe cõputãtur heredi in quartã detrahẽdam đ oĩbus relictis fideicõmissis ꝛ legatis ꝛ nõ solũ fructus illi legatario ex cuius legato sunt percepti.verũ ẽt ꝓsunt oĩbus ħ ꝓdessent solũ fideicõmissario. ꝛ dicit ipse ꝙ glo. bñ diuidit sed male cõputat.ꝛ ꝙ tales fructus nõ debẽt dari fideicõmissario sed cumulari cũ alio patrimonio ꝛ totũ patrimoniũ sic cumulatũ dꝫ diuidi eo modo: vt dicit glo.hic.ꝛ sequit̃ Cy.ꝛ ray.ħ.nec dicatur ſm Cy.ꝙ.d.§.fructus.loquat̃ in falci.q꞉ dicit ꝙ siue loquat̃ in falcidia ꝛ trebellianica seu mixta habentẽ naturaꝫ falcidie ꝛ treb.vtroqꝫ eadem ẽ rõ.ergo idẽ ius l.illud.ad.l.aquil.l.a ticio.de v̾.ob.ꝛ q꞉ equiparata sunt legata fideicõmis.l.i.ꝛ.ij.C.cõia deleg. Tñ ſm bar.ꝛ alios põt saluari cõputatio glo. q꞉ iura ꝯ̃ria q̃ loquũtur qñ legata sunt relicta inter vires patrimonij.ꝛ disputatur solũ de falcidia tũc fructus percepti iudicio testõris.s.sub cõditõe cõputãtur heredi i falcidiã.ꝛ ꝓsunt oĩbus nedũ illis ex quoꝝ legato ꝑcepta sunt.hic aũt quãdo vltra vires.ꝛ fit duplex đtractio.vna q̃to minus ẽ in patrimonio.alia ẽ per.l.falci.vt in detractione quarte: vt.d.l.in q̃titate.i fi. vñ fructus ꝑcepti medio tp̃e faciũt videri minus relictũ fideicõmissario: q꞉ extenuãt suppletionẽ que aliunde fieri debuisset.ꝛ sic prodest legatarijs vt nõ fiat đtractio que debuisset fieri eo qđ erat vltra vires hr̃ditatis.deinde inq̃tũ opponit glo.ꝑ.l.mulier.§.si hr̃s. ꝛ.l.in fideicõmissaria.in p̃n.s̃.eo.dicit glo.ꝙ hic nõ diminuit heres fideicõmissum detrahẽdo đ reb⁹ p̃ncipalibus. Ibi sic vult dicere glo.ꝙ q꞉ hic heres solueret legatarijs legata đ corꝑibus hr̃ditarijs.ꝛ sic diminuit fideicõmissuꝫ hr̃ditariũ in illis rebus ꝛ corporibus hr̃ditarijs. ¶ Preterea nũc vt suppleat̃ fideicõmissuꝫ ẽ vt ex fructibus perceptis pendẽte cõditõne fideicõmissi suppleat̃ fideicõmissuꝫ in.ll. ꝯ̃rijs loq̃tur.tñ nõ erat fideicõmissuꝫ diminutũ ex corꝑib⁹ hereditarijs.hoc probat tex.noster valde no. ꝑ queꝫ limitãtur dicte.ll.alias limitatões ibi dixi ꝛ dedi in.d. §.si heres.quedã ponũtur in.l.balista.ꝛ in.l. postulãte.§.sticho.ĩ.e.ꝛ videbimus per multas leges huius ti. ¶ Extra glo.opponit bar.ħ dr̃ ꝙ heres repetit aduersus legatarios vt det fideicõmissario cõtra fideicõmissariuꝫ nõ hꝫ detrahere falcidiaꝫ.l.i.§.deniqꝫ.ĩ.e.l.lex falcidia.§.nũquã eim.ad.l.fal. ergo hic non dꝫ fieri hmõi repetitio.rñdeo ꝙ ħ heres fuit nominatim grauat⁹. ¶ Preterea veꝝ ẽ ꝙ isto cãu repetit aduersus istos legatarios vt det fideicõmissario.q̃ rñsio ꝛ oppõ nõ videt̃ necessaria q꞉ hic nõ reperitur aduersus legatarios pro falcidia.q꞉ iam falcidiã ꝛ q̃rtam habuit heres ex corporibus hereditarijs. sed solum reperit̃ ħ aduersus legatarios vt restituat̃ fideicõmissario.cuius fideicõmissũ fuit antea diminutum vnde quia relicta excedebãt vires hereditarias repetitur a legatario. Item circa ea que ħ no. ꝑ barto.videatis q̃ dixi i.d.l.qđ đ bonis.§.fructus.super glo.i.

Qui suos seruos. ¶ Grauatus manumittere seruos ꝛ eis hr̃ditatẽ restituere deducere põt vltra quartã trebellianicã precium seruorum manumissoꝝ.h.d. ¶ In tex.cõiter habet̃ suos.ꝛ iõ intelligitur cõiter ꝙ testator reliquit libertatẽ serui heredis. Ibi ꝛ de.lxxx.ꝛc̃.hec lec.cõiter dãnatur q꞉ vbicunqꝫ reperit̃ ꝙ relicta ẽ libertas seruo ꝛ aliqđ cõmodũ pecuniariũ vt ħ fideicõmissum vniuersale tunc deducitur quarta đ valore serui ꝛ legati.l. plane.s̃.ad.l.falci.si dꝫ deduci trebellianica de toto.i. de p̃cio seruoꝝ ꝛ ꝯmodo relicto seruo. Tamẽ subdit imo.ꝙ põt saluari ista lectura inq̃tum dr̃ ꝙ preciũ seruoꝝ deducitur ꝛ detrahetur quarta.s.đ toto nõ eo mõ vt glo.dicit que dicit ꝙ prius precium seruoꝝ deducit: ꝛ hec deducũtur ẽt. ¶ Secũda ergo lectura cõiter tenet̃ vbi intelligit̃ i seruo heredis vt dixi: q꞉ tũc deducit̃ precium serui ꝛ deducitur quarta treb. hec est plana.non tamẽ intelligas ꝙ hoc cãu dominus institutus possit cogi adire hereditatẽ.l.cogi.§.sed ꝛ si seruo.s̃.eo. ꝛ ħ dr̃ in glo. ¶ Deinde inquãtum glo.opponit.de.l.imperator.§.si centũ legatis.đ leg.ij.ꝛ de.l.sed ꝛ si non seruus.in fi.ad.l.falci. dicit glo. ꝙ intelligitur ꝙ ħ coactus adiuit: q꞉ nõ dꝫ pati dãnum.l.q꞉ poterat §.eo. Hec solutio dãnatur cõiter q꞉ est contra supradicta ꝛ contra id quod infra dicam.s.q꞉ tunc nõ potest cogi.d.§. sed si seruo.vnde Dy.ħ quem refert Barto.obscure ꝛ confuse dicit ꝙ hic debet intelligi ꝙ testator grauat heredem restituere hereditatem seruo suo quẽ fuit rogatus manumittere hoc expresse adito ꝙ heres posset deducere preciũ serui sui.non mirum si p̃t deducere ꝛ trebellianicam ꝛ preciũ serui sui.q꞉ hoc facit ex exp̃ssa permissione testõris.quod secus erat in cõtrario.hic intellectus lꝫ in se possit procedere: quia verus est tamẽ q̃tum ad lr̃am nostram diuinat q꞉ hoc ħ nõ dicit̃.vnde de mente barto. ꝛ ange. fuit respõdere ad cõtrarium.s.q꞉ aut hereditas est soluẽdo: vt q꞉ sufficit hereditas ꝛ ad quartã trebellianicã detrahendã ex dispositõe iuris cõis ꝛ ad preciũ serui deducẽdum. ꝛ ꝓcedit tex. noster q꞉ deducit ꝛ treb.ꝛ precium serui.aut hereditas nõ sufficeret ad illa duo.ꝛ tũc hꝫ locum.l.ꝯ̃ria vbi legatum nõ erat sufficiens ad conseruãdum legatarium indẽnem: ꝛ si tunc agnouit sibi imputet.ita eẽt ħ si hereditas non esset soluẽdo sibi imputet heres qui sponte agnouit. Alia potest eẽ respõsio quam hic no.tradidit Ia.de ra.ꝛ Cy.ꝛ sequit̃ imo.vꝫ ꝙ i.l.cõtraria grauatus sentiebat cõmodum ex dispõne testõris. vnde cognoscit id cõmodum sibi imputare dꝫ si ex eo postea patit̃ damnũ licet onus sit maius q̃ cõmodũ.sed ħ nullũ sentiebat cõmodũ heres ex volũtate testatoris: q꞉ fuit grauatus totam hr̃ditatẽ restituere ꝛ trebellianicã hꝫ cõtra volũtateꝫ testõris.no.ex ea.l.ticia s̃.ad.l.falci.ꝛ ħ est no.solutio ꝛ rñsio per quã no. limitat̃.d.l.imperator.§.si centum legatis.in fi. Si tamẽ heres grauatus esset restituere hereditatẽ non pure.sed post certum tp̃s tũc interim q꞉ videretur ex iudicio testõris hẽre ꝯmodum.s.fructum.l. mulier.§.si heres.s̃.eo.l.filiusfami.§.apud marcellũ. de leg.i. nõ procederet tunc ista solutio ad contrarium.vnde concludẽduꝫ ẽ breuiter ꝙ prima lec.nõ valet per.l.plane.s̃.ad.l.fal. ꝛ est vera contra quã ẽ oppositũ dupl'r ꝛ solutum. Glo.in fi.querit ꝛ inq̃tuꝫ alle.l.deberi.de fideicõ.lib. Adde ꝙ parũ facit q꞉ ibi nõ dr̃ de restõne nec de compulsione. Tamẽ cõiter ꝯcludit̃ ꝙ aut dñs serui erat paratus vendere seruuꝫ ꝛ sic per aditionẽ hr̃ditatis poterat habilitari seruus ad instantiã fideicõmissarij. ꝛ põt ad instantiam serui inuitus heres adire ꝛ restituere. aut non est paratus domin⁹ vendere ꝛ non potest.que respõsio probat̃ in simili in rõne sui in.l.si cui pure.§.i.ĩ.eo. Ita bar.ꝛ ceteri in.l.si res.in p̃n.ĩ.e.vbi aũt seruo hereditarie ꝛ grauatus no.ħ glo.ꝛ tex.in.l.cogi.§.sꝫ si ego.s̃.ꝛ no.in.d.§.sed si seruo.

e **Ex asse.** ¶ Si vnus ex fideicommissarijs cogat heredẽ adire ꝛ totaꝫ hereditatẽ sibi restituere non tenet̃ suo fideicõmissario cõicare fructus quos heres si sponte adiuisset lucratus fuisset: eo q꞉ iudicio testatoris heres eos percepisset sed ꝑtem hereditatis qñ hr̃s ꝑꝑ coactionẽ perdidit communicare tenet̃.ꝛ aduersus suũ fideicõmissarium nõ detrahit quartã fideicõmissarius.h.d.ista notabilis ꝛ difficilis lex. ¶ In tex.ibi ibidẽ tamẽ ꝛc̃. idest ergo idẽ.nõ aũt intelligatis ꝙ i casibus sequẽtibus non teneat cõicare sicut

non teneor in precedēti cāu qꝛ imo teneor in ꝑcedētibus casib⁹ vt pꝫ in tex. ¶ In tex. ibi cogēti me adire subaudi ꝛ totā hr̄dita tē restitui. ꝛ sic perdidit heres aliā dimidiā hr̄ditatis quā non fuit rogatus restituere. ¶ No. que in sūmario dixi. ꝛ vidēde sūt rōnes tex. vt h per bar. Rō primi tex. dicit dū tex. vult fideicom missarium purū nō teneri cōicare cōmodum fructuum fideicō missario cōditōnali ē: qꝛ hoc cōmodū ꝛ lucrū fructuū equiparabatur ꝑsone. s. heredis ꝑticipātis fructus si spōte adiuit nō aūt applicabatur portioni. patet in. l. mulier. §. si heres. ꝛ in. l. in fideicōmissaria. in prin. ś. e. vbi heres omnes fructus lucratur. nō aūt ꝓ rata quā retinet. vnde nō venit cōmunicādus cum alio fideicōmissario. Sed rō secūdi dicti in ℣. itē tn̄ ē qꝛ ꝯmodū hr̄ditatis deficiētis dꝫ applicari ꝛ accrescere alteri portioni nō aūt alteri persone. l. si totam. de acqui. here. l. si ticio. §. i. de vsufruc. ¶ Rō autem tertij ꝛ vltimi dicti est qꝛ saltem venit detrahenda per eū tm̄ qui cogatur vt heres. l. lex falcidia. §. nūꝗ. ś. tit. ij. l. mulier. §. fi. ś. e. Sed h fideicōmissarius purus nō ē grauat⁹ vt heres restituere qnimo in cāu nostro nullo mō fuit grauat⁹ purus fideicōmissarius restituere sed heres fuit grauatus. ¶ Secūdo no. ꝙ qn̄ ad instantiaꝫ vnius ex fideicōmissarijs cogiť heres adire ꝛ restituere dꝫ restitui tota heredib⁹ fideicommissario cogenti vt h. ꝛ. l. i. §. sed ꝛ quotiēs. ś. e. de quo plene ibi notať. ¶ Tertio nota ꝙ heres rogatus restituere partē hr̄ditatis si inuitus cogiť adire perdit oēm aliam partē hr̄ditatis de qua rogatus nō fuit. bene facit. ś. l. proxi. §. qui suspectā. ꝛ. l. nam qđ. §. qui cōpulsus. ś. e. ¶ Quarto no. ꝙ cōqueri nō potes si nō lucraris ex facto meo dūmodo nō ꝑdas. ꝛ sufficit ꝙ tua conditio ex facto meo nō efficiať deterior lꝫ nō efficiať melior. qđ pōt ad multa seruire. ¶ Extra glo. in ver. sue. quero de qua pte intelligitur. ꝛ dicit .s. quarte partis heredis. verum est ꝙ itelligitur de parte sua. s. fideicōmissarij cōditionalis. ꝛ dū subdit tibi expone idest sibi melius dixisset si heres sibi expone tibi. vel potest intelligi sue. s. hr̄dis. s. dimidia cōditionaliter relicta pendēte conditōe ē heredis: vt est in. l. sub cōditōe. ȷ̄. de assig. lib. l. ij. ꝛ ibi no. ś. si pars here. pe. ¶ Glo. arguit de. l. i. §. inde neratius. ȷ̄. eo. dic vt in ea. deinde arguit de. l. marcellus. §. i. ś. eo. dic vt soluit glo. ꝛ ita ē tenēdum pro solutōe ꝯrioꝝ. Et an ꝛ qn̄ possit fideicōmissarius quartam detrahere recurratis ad ea que plene traduntur per bar. in. l. i. ś. deniqꝫ. ś. e. ¶ Deinde inꝗtum gl. querit an in terminis. l. nostre ipo iure trāseat fideicōmissum i fideicōmissariū vlēm an requiraťrestō fideicōmissi. ꝛ dicit ipso iure transire per. l. i. §. sed ꝛ quotiēs. ś. e. dic hoc verū eē cōcurrētibus duobus vꝫ ꝙ euenerit cōditio fideicōmissi. Itē ꝛ ꝙ fideicōmissarius vniuersalis agnouerit suum fideicōmissꝫ vl'e. tūc absqꝫ facti restōne trāseūt ipo iure iura hereditaria ꝓ dimidia. ita loquiť. d. §. sed ꝛ quotiēs. qui tex. hoc requirit. ¶ Deinde glo. querit đ vtili ꝛ difficili qōne ad multa quid si primus fideicōmissarius est grauatus restituere secūdo fideicōmissario ꝛ ita sibi restituit. an statim fideicōmissarius desinat eē heres vtiliter: quia dr̄ eē heres vtiliter. l. postulāte. §. i. ȷ̄. eo. ꝛ. l. si filius. ś. ꝙ cū eo. Et dicit ꝙ vltima rō glo. cōiter damnatur: qꝛ non ē verū ꝙ ꝙuis heres ꝑmus sit heres ex dispōne. l. xij. tab. Et secūdus fideicōmissarius sit heres. auc. senatuscōsulti treb. nō est tamē veruꝫ ꝙ senatuscōsultū treb. non possit facere prīnū heredē institutū desinere eē heredem. rō est qꝛ ꝛ. l. xij. tabu. ꝛ senatuscō. treb. ꝛc. scꝫ consulte sunt partes iuris ciuilis separate a iure ꝑtorio. l. ius aūt ciuile. de iusti. ꝛ iur. §. constat. insti. de iu. na. gen. ꝛ ciui. sed ita est ꝙ lex ciuilis ꝙtūcūqꝫ sit pars iuris ciuilis pōt inducere ꝙ qui semel fuit heres ex aliqua parte iuris ciuilis desinat eē hr̄s funditus. l. in substōne. cū glo. de vulg. ꝛ pup. auc. hoc ampli⁹. cum simi. C. de fideicō. ergo lꝫ ex. l. xij. tabu. heres institutus sit effectus heres ꝛ fideicōmissarius. auc. senatuscō. treb. tūc si senatuscō. treb. noluisset disponere ꝙ institutus heres desinat funditus esse heres sed nō fecit: sed disposuit ꝙ solū vtilia iura i eū trāseāt ꝛ dicta remaneāt apud primuꝫ heredeꝫ. l. i. in ꝑn. ś. e. et d. §. restituta. vnde prima rō melior est. ꝛ vidistis in qōe nostra duas opi. Prima cōiter tenetur per. d. §. de illo. ꝛ per. l. penul. C. eo. que dicūt ꝙ primus fideicōmissarius trāsfert vtiles in secūdum: sed apud eū erant solum vtiles. d. §. restituta. ergo nihil retinet. ꝛ si dicis ꝙ restituit alias vtiles ꝙ quas hꝫ. non habemus tex. de hoc sed bene habem⁹ quādo heres restituit trāsfert vtiles ꝛ apud eum remanēt directe. d. §. restituta. cū simi. Confirmatur per ea que dicit glo. no. i. l. emptor. in glo. fi. C. de here. vel act. ven. vbi dicit ꝙ si heres directas actōes contra suum debitorem red dat actiones suas ticio trāsmittit vtiles actiones i cessionarium primū ꝛ directe remanēt apud cedētē. d. l. emptor. ꝛ. l. iij. C. de noua. ꝑmus cessionarius cedit gayo an remaneat aliquid apud primū cessionariuꝫ dicit gl. ꝙ non. Confirmatur ēt ꝓm bar. ꝛ alios per glo. no. in. l. vnica. in glo. fi. C. vti pos. dum dicit ꝙ si emphiteota⁹ facit alium emphiteotā ius suuꝫ concedit alteri naturalis possessio diciť modo eē apud vltimum emphiteotā non apud primum: qꝛ oēm possessionem transtulit in illum suum emphiteotā. fortificatur per glo. no. in. l. fi. in ℣. alius vendere. C. de iure emphi. si primus emphi. fecit secūdū cū volūtate domini. ꝛ secūdus emphiteota vult modo vendere alteri. cuius volūtas requiriť. an primi domini an primi emphiteote. dicit glo. ꝙ volūtas primi domini directa: qꝛ omne ius primi emphiteote ē extinctū ꝛ translatum in secūdum. Comprobať per id qđ voluit no. glo. in. l. si quis emptionis. in ℣. actionē. C. đ ꝑscript. xxx. anno. ꝙ quādo quis prescripsit ꝛ acqsiuit vtile dominiū si alius prescribit contra primū hꝫ secūdus prescribens vtile dominiū ꝛ nihil iuris dr̄ remansisse apud primū scribētem. Nec ob. rō allegata ꝑ Hug. fundata in. l. recusare. §. i. nō refert de quocūqꝫ here de loquatur senatuscon. treb. verum quo ad hoc vt possit restituere se ꝙ facta restōne remaneāt actiōes apud primū fideicōmissarium nullo iure probatur: imo probatur contrariū ꝑ supradicta. ¶ Ex qbus infert bar. h. ꝛ no. ad limitatōem ꝛ intellectū. l. iij. C. đ noua. vbi quādo aliquis cessit actiones suas alteri ꝯ debitorem poteſt debitor adhuc post cessionē liberari soluēdo cedēti: quia apud eū remanēt directe actōnes. dūmodo alterum positum in. d. l. iij. nō interuenerit vel ꝙ denūciatum vel ꝙ partem soluerit cessionario vel post litem cōtestatam. qꝛ. d. l. iij. non habꝫ locū qn̄ prim⁹ cessionarius cessit actōes suas secūdo cessionario. qꝛ si debitor soluerit primo cessiōario p⁹ cessionem factam secūdo nō liberatur aliquo mō: qꝛ apud primū cessionarium nulle remanserint actiōes directe vel vtiles postꝙ cessit alteri: vt no. h. ꝛ in glo. ꝛ ēt in. d. l. emptore. ś. alle. ꝛ sic solū habet locū. d. l. iij. qn̄ ille qui cessit retinuit apud se aliqd puta directas actiones. secus si oīa trāstulis. ꝛ cum bar. transeunt cōiter scribētes vt h. ¶ Addatis bar. idem tenētē i. l. i. de ac. ꝛ ob. i pe. col. i ℣. qro si vtilis actō cedatur. ꝛ in. l. curatoris. post mediū. C. đ neg. ge. ꝛ in. l. nō quocūqꝫ. §. qui gayum. ꝑ illū tex. ś. de leg. i. ꝛ notat bal. in. l. i. C. de ac. ꝛ ob. in. viij. col. ℣. secūdo queritur. ꝛ in. d. l. iij. C. de noua. ꝛ ibi subdit ꝙ istud est verum quādo cedūtur actiones: secus quādo mādātur. differūt. n. cedere actōes ꝛ mādare actōnes. qꝛ ꝑ cessionē efficiť procurator in rē suā cessionarius. sed mādatum actiones solum operatur ꝙ tantū sit exercitium actionū. allegāt no. ꝑ glo. i. l. ad eū. in ꝑn. q̄ ē l. pe. ꝛ ibi per bar. ȷ̄. đ noua. ꝛ no. ꝑ bar. post glo. i. l. i. C. de act. ꝛ ob. Itē limita decisionē bar. h quo ad d. l. iij. C. de noua. ꝓut no. per eū i. l. facta. §. si hr̄s. in pe. q. ȷ̄. e. vbi signāter videť velle ꝙ si debitor soluens ei qui transtulerat ꝛ cesserat suas actiōes vtiles in alium ignorauerit dictas vtiles actōes cessas fuisse liberabiť. ꝛ sic que iudicabiť ei cui cesse erant dicte vtiles actiones: sicuti dicimus ꝙ factū procuratoris reuocati nocet domino si nō peruenit in noticiam illius ꝯ quem fuit ꝓcurator. l. qui hominē. §. si sticbū. ȷ̄. de solu. ꝛ. l. si ꝓcuratorē. ś. de procu. ꝛ plenius per bart. in. d. l. heres. qđ tene mēti. vnde. d. l. iij. loquiť qn̄ habeo directas ꝛ cedo alteri qꝛ trāseūt actōes vtiles. qđ ℣bū reputo nota dignū. Et docto. hic de ista

¶ Emphiteota. adde io. đ imo. i. c. potis it. de loca.

doctrina mẽtionẽ nõ faciũt.¶ Jtẽ inꝙtũ glo. h ĩ fi.
huius ꝑme.q.dicit referẽdo opi.Ugo.ꝙ iſte dbitoꝛ
ſoluẽs ſecũdo fideicõmiſſario nõ liberaꝛ a ꝑmo fidei
cõmiſſario vel herede ipſo iure ſed ope exceptõnis.
¶ Dicit raph.cu.hanc glo.ſingulariter no.qꝛ ex ea
hẽtis ꝙ qñcũqꝫ dbitoꝛ hereditarius ſoluit fideicom
miſſario poſt reſtitutã ſibi hereditatẽ non liberaꝛ ab
herede reſtituẽte niſi ope exceptõis nõ aũt ipſo iure
ſed ſm eũ:lꝫ doc.ita ſimpliciter tranſeant nõ videtur
ꝙ hoc dictũ glo.ſit verũ.pꝛobat ipſe qꝛ ſolutio facta
a debitoꝛe fideicõmiſſario videꝛ facta volũtate here/
dis:eo qꝛ heres reſtituendo fideicõmiſſario heredi/
tatẽ facit eum pꝛocuratoꝛeꝫ in rem ſuam. pꝛobaꝛ i.l.
qui quadringẽta.ſ.eo.lꝫ ipẽ eã nõ alleget.⁊ ibi bar.
nõ ob.l.i.C.de excep.alleg.in glo.que nõ ẽ alibi ſm
bal.ibi.qꝛ rñdet ꝙ ibi dꝫ intelligi d exceptõe facti vel
intẽtõis nõ de exceptõe iuris.vel ſm eũ ibi recipiens
ſolutionẽ hẽbat utiles ꝯ volũtatẽ cedẽtis vel vltra eũ
melius foꝛtaſſe rñdeatis ꝓut colligiꝛ ex no. per glo.
valde no.in.d.l.i.vbi dum glo.dicit ſi ſoluatur alte/
ri de volũtate creditoꝛis viuẽtis ſoluẽs liberaꝛ ipõ iu
re.ſecus ſi d volũtate creditoꝛis moꝛtui:⁊ actiões di/
recte fuerint tranſlate ĩ aliũ ꝙ̃ in recipiẽtem:qꝛ tũc ꝓ
cedit.d.l.i.cũ ergo videatur hic facta ſolutio fideicõ
miſſario de volũtate heredis viuẽtis ad quẽ ꝑtiebãt
directe actões videꝛ eẽ verũ ꝙ dꝫ liberari ab herede
ipõ iure debitoꝛ ſoluẽs fideicõmiſſario.qð no. ꝓ ĩtel
lectu ⁊ declaratõe eoꝛũ que tradũtur ĩ.d.l.i. qð tene
mẽti.¶ Reſtat vltima qõ que ẽ difficilioꝛ ⁊ ſubtilioꝛ
ceteris. Pꝛo cuiꝰ expeditõe quero an bonoꝝ poſſeſ/
ſoꝛ ſuccedẽs d iure ꝑtoꝛio rogatus a teſtõꝛe d reſtituẽ
do hereditatẽ per fideicõmiſſum ſi reſtituit an rema
neat heres poſt reſtõnem factam.glo.dicit ꝙ ſic: qꝛ
ſicut heres iure ciuili remanet heres poſt reſtitutam
hereditatẽ.l.i.in prin.ſ.e. Jta dꝫ eſſe in bonoꝛũ poſ
ſeſſoꝛe qui ẽ heres d iure pꝛetoꝛio.arg.l.recuſare.§.i.
ſ.e.vbi nõ ſit dr̃ia quis ſit heres qui reſtituit ex ſena/
tuſcõ.treb.⁊ ꝓpterea iura ſepulchꝛoꝛum hr̃ditariaꝝ
que remanẽt apud heredẽ.grauatus reſtituere lꝫ re/
ſtituat tamẽ retinet alia iura.iuxta not.in.l.ꝑinde.ĩ.
e.eadem iura remanẽt apud bonoꝛũ poſſeſſoꝛeꝫ q ẽ
heres iure pꝛetoꝛio.cccc.vtilitatẽ huius qõnis. ꝓ h
adducit ẽt gl.§.quos aũt.inſti.de bo.poſ.⁊.§.reſti/
tuta.inſti.de fideicõ.lib.her.vbi ſunt adinſtar ſucce
dẽtiũ iure ciuili ⁊ trãſeũt vtiles actões in fideicõmiſ/
ſarium directe remanẽt apud heredẽ. Jta videꝛ glo.
velle in hoc bonoꝝ poſſeſſoꝛe. Bar.h ſubtiliter locu
tus ſuper hac.q.dicit eẽ aduertẽdum:qꝛ eſt quoddã
vniuerſale ius hr̃ditariarũ.⁊ hoc ſine dubio ẽ apud
bonoꝛũ poſſeſſoꝛẽ vtiliter:qꝛ cũ ipſe nõ ſit heres dire
cto:qꝛ nõ iure ciuili ſed vtiliter.d.§.quis aũt. habet
hoc ius hereditariũ vtile.¶ Quedam ſunt iura ꝑti
cularia vt actiones hr̃ditarie.⁊ iſta cõpetent directo
bonoꝛum poſſeſſoꝛi ſuccedẽti de iure pꝛetoꝛio.alleg.
glo.in.l.i.ſ.de bo.poſ.heredi.pe.dũ glo.ibi dicit ꝙ
actiones hr̃ditarie que cõpetunt bonoꝛuꝫ poſſeſſoꝛi
dicũtur ciuileſ nõ pꝛetoꝛie inſpecta oꝛigine ſicut erãt
ciuiles in perſona defuncti.ſic ⁊ erunt in bonoꝝ poſ/
ſeſſoꝛe.nã actões ſunt d iure ciuili.l.ij.C.de iud.d oꝛi
gi.iur.ergo nõ mutãt ſtatum ille ꝑticulares ſi nõ ſũt
mutant ſtatum.debent ergo eſſe directe apud bono/
rum poſſeſſoꝛẽ.⁊ bene alleg.bar.d.gl.lꝫ imo.hic di/
cat ꝙ non bene allegauit.d.glo.Bar.dicit hoc mõ:
qꝛ ibi vult ꝙ nõ mutẽt ſtatũ ſed ſũt tales quales erãt
in oꝛigine.ſed in oꝛigine erãt ciuiles ⁊ directe.ergo ⁊
apud bonoꝛũ poſſeſſoꝛẽ.Si ergo queris de actõibuſ
hr̃ditariis an ſint directe vel vtiles dicit ꝙ ſunt ciui/
les.Et ſi intelligis glo.noſtrã.de iſtis dicit bar.bene
diceret glo.tamẽ dicit bar.iſta glo. nõ loquiꝛ de iuri
bus particularibus ſed d iure vniuerſali hr̃ditario qꝛ
dicit an remanet heres facta rõne.Et ſi vera eſt glo,

que dicit ꝙ remanet ſequitur ꝙ duo erunt vtiliter heredes inſo
lidum.bonoꝛũ poſſeſſoꝛ ⁊ fideicõmiſſarius eodẽ modo qꝛ velit
ꝙ hec nõ videtur ſtare poſſe ſicut duo nõ poſſunt eẽ dñi inſoli/
dum.l.hereditatẽ.§.pater.de ca.pe.l.ſi vt certo.§. ſi duobꝰ ve
hiculum.ſ.cõmo.Sed dicit ꝙ põt rñderi.vnus eſt heres vtili
ter de iure pꝛetoꝛio.alius vtiliter d iure ciuili vꝫ ſenatuſcõ. treb.
vel aliter dicit bar.⁊ ſubtiliꝰ põt dici ꝙ qñqꝫ bonoꝝ poſſeſſoꝛ hꝫ
hr̃ditariũ ius vtiliter.⁊ ſi alius ꝑmo fuit heres iure ciuili ⁊ ꝑtoꝛ
illũ iã exiſtentẽ heredẽ excluſit.vel per ꝯtabulas vel per reſtõnẽ
in integrũ vel aliud beneficiũ vult dicere.pone ꝙ filius emanci
patus ẽ filius preteritꝰ in ꝑtãte ẽ inſtitutꝰ iure ciuili filius in po/
teſtate ẽ heres inſoliduꝫ ⁊ directo:qꝛ d iure ciuili emãcipatus ẽ
ĩcognitus.§.emãcipati.inſti.de here.que ab inteſt.de fer.ꝑtoꝛ
ſuccurrit emãcipato ꝑ ꝯtabulas.⁊ infert ꝓ dimidia hr̃ditate ab
ĩteſtato:vt.ĩ.ꝑ totũ.de bo.poſ.ꝯtab.¶ Uel pone mioꝛ.xxv.an
nis cui delata erat hr̃ditas d iure ciuili fuit reſtitutus aduerſus
repudiationẽ:qꝛ hoc bñficium ꝑtoꝛis vult venire ad hr̃ditateꝫ
⁊ excludit eũ qui aduenit d iure ciuili.vnde per bñficiũ pꝛetoꝛis
aufert hr̃ditatẽ alteri hr̃di iure ciuili iſtis caſibꝰ ⁊ ſimilibꝰ.qꝛ iã
delata erat hr̃ditas directo alteri q poſtea erat d iure ꝑtoꝛio hꝫ
ius vtile tm̃:qꝛ pꝛimꝰ remanet heres:qꝛ ſemel heres d iure ciuili
nõ põt bñficio ꝑtoꝛis deſinere eſſe heres.tex.eſt ĩ.l.ſꝫ ſi ſine.§.
ſed ꝙ pap.ff.d mino.Qñqꝫ nullus alius ẽ heres nec fuit heres
iure ciuili in iſta hr̃ditate:vt qñ ꝑtoꝛ ꝑ ſcõmtabulas vocat inſti/
tutum vel ab ĩſtituto ꝑ vnde liberi vel aliud caput.tũc dicit bar
to.pnto ꝙ hꝫ tale ius vniuerſale hereditariũ directũ. moueꝛ ꝑ
id qð in ſimili dr̃ ſiquis hꝫ poſſeſſionẽ coꝛpoꝛalẽ ⁊ ciuilis vacat:
puta per multũ tẽpus naturalis efficiꝛ nulla ⁊ ciuilis vocaꝛ.l. ſi
de eo.§.i.de acquir.poſ.l.lꝫ.C.eo.⁊.l.furti.d vſucap.§.fundũ.
alleg.l.clã.§.ſi.cũ.l.ſeq.de acquir.poſ.glo.eſt in.d.l. ſeq.ꝗ di/
cit ꝙ̃ pꝛimũ poſſideo naturaliter ⁊ ciuilis poſſidens fuit a me ex
pulſus vel nõ admiſſus ciuilis accreſcit tũc ipſi naturali poſſeſ/
ſioni.ita h ꝙ̃ pꝛimũ ius hr̃ditariũ directũ cepit eẽ vocãs:qꝛ ne/
mo ẽ directe heres.tũc bonoꝝ poſſeſſoꝛ ſuccedẽs iure ꝑtoꝛio q
hꝫ vtile ius hereditariũ efficitur directo heres. qð cõfirmat ꝑ.l.
puberẽ.C.de iure delib.vbi qui agnouit bonoꝛũ poſſeſſoꝛẽ d iu
re pꝛetoꝛio videꝛ ſe gerere ꝓ herede.tñ parũ facit qꝛ ibi loquiꝛ
qñ potuerit adire ẽt iure ciuili. ꝓ hoc ẽt adducit iura que dicũt
ꝙ bonoꝛũ poſſeſſoꝛ agnoſcẽdo dr̃ hẽre hereditatẽ d iure ciuili.
l.i.⁊.ij.de bo.poſ.d.§.quos aũt.ergo hꝫ iura directa ſicut hr̃s
hꝫ.hoc dicit bar.hic.Ange.h videtur ſtare cũ vltima cõcluſiõe
bar.ſ.ꝙ diſtinguaꝛ an quis ſit heres iure ciuili vel nõ.⁊ ſi nulluſ
ẽ bonoꝛũ poſſeſſoꝛ hꝫ directã.Jmo.h dicit ꝙ bar.ĩ gl.in.d.l.ij.
nõ bñ allegauit dixi.ſ. ⁊ ſubdit ꝙ gl.ĩ.d.l.i.⁊ ĩ.d.l.ij.d bo.poſ.
ti.generali.vidẽtur tenere ꝙ actões ꝑticulares hr̃ditarie cõpe
tẽtes bonoꝛũ poſſeſſoꝛi dicãtur eẽ vtiles nõ directe ꝓut bar.hic
dicit.⁊ ꝓ illis glo.dicit imo.facit qꝛ iura ꝑticularia que deſcẽdũt
ex iure vlĩ videꝛ ꝙ debeãt ſoꝛtiri eius naturã.ar.regule acceſſo/
riuꝫ.de regu.iur.lib.vi.dicit tamẽ ꝙ glo.in.l.i.C. vnde legi.foꝛ
te voluit ſentire id qð voluit bar.h.ſ.ꝙ actões ꝑticulares ſũt di/
recte que cõpetũt bonoꝛũ poſſeſſoꝛi:vbi dicit glo.ꝙ bonoꝝ poſ
ſeſſoꝛ hꝫ remediũ ⁊ nõ dicit plus.Uñ dicit imo.ꝙ foꝛte ipẽmet
bar.in.d.l.ij.ĩ.de bo.poſ.nõ diſtinxit iura ꝑticularia ab vlibus
ſed ſolũ an iura directa eẽnt vacãtia an nõ.⁊ illud dicit imo.foꝛ
te eẽ verius ꝙ̃uis ſm eũ poſſet dici ꝙ ſemꝑ eẽt alius q ſperaret
poſſe venire.ſ.ſaltẽ fiſcus niſi ſm eum rñderes ꝙ fiſcus vocaꝛ d
iure ꝑtoꝛio.facit ſm eum qð habeꝛ in.l.vnica.C. vñ vir ⁊ vxoꝛ.
⁊ in.l.ſi.ĩ.de ſuc.edic.ſuꝑ hoc reliquit cogitãdũ.Rapha.h di/
cit ꝙ bar.in.d.l.ij.ĩ.de bo.poſ.ꝯdicit his que ipẽmet dicit h ⁊
ꝙ ibi vult nõ eẽ differentiaꝫ inter ius vniuerſale hereditariuꝫ et
ꝑticulares actões.⁊ ꝙ ibi vult bonoꝛũ poſſeſſoꝛẽ nõ hẽre ꝑticu
lares actiones directas ſed utiles qñ alius ẽ vel eẽ ſperaꝛ habe/
re alꝛs ſic.Sꝫ raph.putat eẽ abſurdũ dicere ꝙ bonoꝝ poſſeſſoꝛ
hẽat ius directum:qꝛ pꝛetoꝛ nõ põt facere quem heredem.d.§.
quos aũt.⁊ ſi hẽret ius directũ cõpeteret ſibi directa heredita/
tis petitio non aũt bo.poſ.here.pe.ꝯ.l.i.⁊.ij.ſ.de bo.poſ. he.
pe.¶ Et dicit hoc maxime eẽ veruꝫ qñ alius eſt uel eẽ põt hr̃s
de iure ciuili.tñ dicit ſe fateri ꝙ per appꝛehẽſionẽ rerũ heredi/
tariarum hꝫ actões directas particulares ubi alius nõ eſſet nec
eẽ poſſet heres iure ciuili:⁊ effectus eſt magnus. vtrũ remaneãt
directe per ea que habẽtur in.l.ſi heres inſtitutus. in ꝑn.⁊ in.l.

q̄r pinde.ĩ.e.ꝛ in.l.iij.C.ꝺ noua. Pau.B ĩ lec.padua. dicit idẽ ꝙ bar.B.sed in lec.bono.dicit sustinẽdo glo.ꝙ bonoꝝ possessoꝛ anteꝙ̄ fideicõmissario restituat hẽbat vnũ ius vtile ex senatuscõ.treb.ꝙ vtile ẽ hereditariũ respectu directi qꝺ cõsueuit eẽ apud illum qui ẽ heres de iure ciuili.cum aũt ẽ bonoꝝ possessoꝛ restituit fideicõmissario.tunc in ꝓsona fideicõmissarij causat vnum aliud ius vtile ex senatuscõ.treb.qꝺ vtile diuersum est ab illo qꝺ remãsit apud bonoꝝ possessoꝛẽ.ꝛ respectu istius illꝺ potius dicit̃ directũ nõ sic in fideicõmissario pꝛio apud quem erat vtile ius ex senatuscõ.treb.ꝑ restõnem.iõ postquã senatuscõ.ꝓduxit vnũ ius vtile nõ ꝓducit aliud facta restõne scꝺo fideicommissario.sed vult ꝙ illud qꝺ pꝛoduxit ĩ ꝓsona ꝑmi fideicõmissarij transeat in secũdũ.ꝛ ita ꝺm eum remanet glo.clara melius ꝙ̄ doc.declarẽt.ꝛ lꝫ ipẽ nihil alleget dicatis ꝙ hoc voluit bar.i.d.l.i.in pe.col.C.de ac.ꝛ ob.ꝛ in.d.l.curatoꝛes.¶Addatis etiã ꝙ pet.ꝛ cy.in.d.l.i.C.vnde legi.tenẽt ꝙ dominiũ qꝺ acquirit bonoꝝ possessoꝛ de iure pꝛetoꝛio dicat̃ directũ.ꝛ ita rei vendi. dicatur directa.Sed fulgo.hic tꝫ ꝙ tales actões dicãtur vtiles postquã non sunt inuente a iure ciuili.alleg. id qꝺ hꝛ in.§.alie. ꝟ.sed recte.insti.de act.vbi hoc pꝛobari nõ vꝛ.sed.ꝓ cy.facit id qꝺ no.glo.in.d.l.ij.ꝺ.de bo.pos.here.pe.inducẽdo vt induxi.

¶Pꝛo ĩtellectu huius difficilis qõis ꝛ notabilis que seruit ad intellectũ.l.si heres institutus.ĩ.e.heres grauatur restituere ticio.ꝛ ticius grauatur post certũ tẽpus restituere ipi heredi si restituit heres hꝫ directas pꝛimas ꝛ nõ trãseũt vtiles ĩ eũ. Ita seruit ad no.in.l.iij.ꝺ noua.ꝛ videbimus per bar.in.l.facta.§.i.ĩ.eo.¶Videndũ est que fuit mens bar.in.l.ij.ĩ.ꝺ bo.pos.vbi diuerso mõ doc.referunt eum:q̄ꝛ hic rapha.ꝛ imo.dicũt ꝙ bar.in d.l.ij.non facit dr̃iã inter iura ꝑticularia ꝛ ius vl̃e hereditariũ. meo iudicio facit dr̃iam.ꝛ mihi videt̃ ꝙ mens bar.est ibi si q̄ritur an iura ꝑticularia hereditaria cõpetãt bonoꝝ possessori directa an vtilia.debem⁹ dicere aut ali⁹ erat hꝛs iure ciuili directo: vel eẽ sperabatur.ꝛ tunc sit verũ dicere ꝙ bonoꝝ possessoꝛ nõ hꝫ iura directa ꝑticularia sed vtilia.ita loquit̃ glo. in.d.l.i.ꝛ.ij. de bo.pos.ꝛ.l.si fine.§.sed qꝺ pap. Et sufficit.dicit ipẽ ꝙ speretur aliũ eẽ heredẽ ad hoc ꝙ nõ hẽat directa iura.ꝑ.l. si duob⁹. §.fi.cũ ibi no.de leg.ij.ꝛ.l.cũ quidã.§.qꝺ dꝛ. de acquir.hered. aut nõ ẽ alius heres ꝺ iure ciuili nec eẽ sperat̃.tũc ꝑticularia iura directa acquirũtur bonoꝝ possessori:q̄ꝛ ꝑtoꝛ põt facere ꝙ alicui acquiratur dominiũ directũ.alleg.l.ꝑtoꝛis.in ꝑn. de dam.ĩfec.vbi ẽ dictum pꝛetoꝛis.ꝛ tñ missus acq̄rit dñiũ directũ. Sed quo ad ius vl̃e hereditariũ videt̃ dicere ꝙ nullo mõ hꝫ ius hereditarium.per.d.l.quos autẽ.ita ꝙ meo iudicio bart. ibi facit dr̃iam inter ius vl̃e ꝛ ius particulare. Ipsemet bar. i.d.l.i.ĩ pe. col.de act.ꝛ ob.in.d.l.curatoꝛes.vult ꝙ bonoꝝ possessoꝛ dicat̃ hẽre vtiles actões tñ si restituat hereditatẽ alteri ꝑ fideicõmissũ vult ꝙ ille vtiles remaneant per.l.i.§.bonoꝝ.ꝛ.l.recusare.§.i. ꝺ.e.ꝛ per B no.in glo.ꝛ illa vtilis hꝫ eũ põt dici directa respectu illius que cõpetit cessionario vel fideicõmissario.¶Puto conclusiue ꝙ vl̃e ius hereditariũ solũ sit vtile apud bonoꝝ possessoꝛẽ non directum per ea que dicta sunt hic maxime no.ꝑ bar. in.d.l.ij.de bo.pos.q̄ꝛ pꝛetoꝛ nõ põt eũ directum heredẽ facere nec datur sibi directa hereditatis petitio.tamen fateoꝛ ꝙ q̄uis restituat alteri hereditatem hoc ẽ ius vtile hereditariũ. tñ vtile remanet apud eum ꝺm bar.no.in.d.l.i.de act. ꝛ ob.nec ob. ꝙ duo erũt vtiliter heredes.q̄ꝛ rñde ꝙ non ẽ incõueniẽs ꝙ diuersis respectibus duo erũt vtiliter domini: vt no.ꝛ declarat bar.in l.siquis vi.§.differẽtia.ĩ.de acq̄.pos.ꝛ in.l.ij.ad fi.ĩ. ꝺ vsucap.nam ex ꝑscriptõe longi tẽpoꝛis hꝫ quis in re vtile dominiũ.auc. nisi tricẽnale.C.de bo.ma.ꝛ si cõcedit eam in emphiteosim qs hꝫ vtile dominiũ.sed alio iure q̄ꝛ iure emphiteotico ꝑmo ex pꝛescriptõe:ꝛ sicut duo nõ possunt eẽ dñi insolidũ.l.iij.§.ex cõtrario.tñ diuersis respectib⁹ duo habẽt possessionẽ naturalẽ vt vsufructuarius ꝛ vsuarius.glo.est in.l.i.in glo.fi.C.vti pos.ꝛ bart. in.d.§.ex cõtrario.sed hoc nõ repugnat.¶Si ꝟo q̄rit̃ ꝺ iuribus particularibus hereditarijs puto verã sn̄iam bar. in.d.l.ij. de bo.pos.per.d.l.pꝛetoꝛis.vt distinguatur aut alius erat hꝛs aut nõ.Nec pꝛedictis ob.no.per bar.hic in fi.dum dicit q̄ñ nullus alius est heres hꝫ ius directũ.per.d.l.clã.§.fi. q̄ꝛ rñdeo ꝙ ibi nihil repugnabat quin ciuilis vacãs accrescat naturali. ſꝫ bene repugnat ꝙ pꝛetoꝛ faciat quem heredem directum per.d.§. quos aũt.ꝛ.d.§.sed qꝺ pap.non ob.l.pubere. quia ibi loquit̃ in eo qui etiam potuit adire iure ciuili. secus in casu nostro.non obst.§.quos autem. imo facit pro ista opinione.ꝛ.l.i.ꝛ.ij.non obst.q̄ꝛ habent ĩstituti hereditatẽ vnde effectu habẽt vtile.Fateoꝛ tñ ꝙ licet pꝛopꝛie nõ dicatur heres bonoꝛum possessoꝛ. tamẽ quo ad effectum habet easdem vtilitates quas haberet si haberet directum dominiũ.Et ista potuit esse mens Barto.hic.ꝛ si ita intellexit potest saluari. Et ista faciunt an fideicõmissarius⁹ vniuersalis post factam sibi restõnem dicatur habere directum dominiũ ꝛ directam rei vendicationẽ. in quo pau. in.l.i. in pꝛinci.in lectura bononiẽsi.ꝺ.eo.dicit ꝙ non reperitur hoc tactum.ꝛ ꝙ ipse putat ꝙ habet directũ dominiũ ꝛ directam rei vendicatõem.q̄ꝛ facilius transfertur dominiũ ꝙ̄ actio personalis. patet in.l.fi.C.ꝺ leg.iũcta.l.nemo potest.de leg.i.vbi dominiũ potest transferri ad tempus.actio autem personalis nõ potest ab offibus separari.Sed contrarium voluit per. ꝛ Cy.in.d.l.i.C.vnde leg.vbi licet ipse non dicat. dicunt ꝙ habet vtile.ꝛ pꝛo hoc facit.d.l.i. in ꝟ. dudum.ĩ.de bono.pos.ꝛ id quod no. barto. in.d.l.ij. eo.ti.q̄ꝛ cum dominiũ directum fuerit apud heredẽ ꝛ directa rei vendicatio videtur ꝙ isto cãu trãseat solum vtilis rei vendicatio in fideicõmissariũ ex doctrina Bart.in.d.l.ij.ꝛ qnando alius fuit heres nõ trãsit directa in fideicõmissarium.ita puto tenuisse in.l. pꝛima.in pꝛinci.ꝺ.eo.

s **Iquis piore.** ¶Si confirmatum non potest confirmari agitur ex confirmãte non ex cõfirmato.h.d.ꝺm barto.Non tamẽ multum placet hoc sũmarium:quia istud hic non est ex eo ꝙ cõfirmatum non possit confirmari sed est ex eo ꝙ testator videtur voluisse ꝙ scriptus in secũdo restituat heredibus scriptis in pꝛimo.ꝛ ideo etiam si fuisset miles qui poterat decedere cum duobus testamẽtis habet locum illud quod dicit̃ hic.l. querebatur.ꝺ.de testa. mili.Ideo põt sic sũmari ꝛ magis ad lr̃am secũdum testamẽtum tollit pꝛecedẽs etiam si in secũdo sit heres institutus in re certa.ꝛ ĩ pꝛimo fuerit heres institutus in vniuerso.ꝛ etiam si in secũdo fuerit cõfirmatum pꝛimũ testamẽtũ.q̄ꝛ hec cõfirmatio nõ põt facere illud valere iure testamẽti cũ nõ possit quis decedere cum duobus testamẽtis faciet tñ valere iure codicilloꝝ vt institutus in secũda remaneat cõtent⁹ rebus sibi assignatis si sufficient ad quartam ꝛ reliquũ instituat instituto ĩ pꝛimo:nisi aliquid specialiter cõtrarium disposuerit in secũdo.h.d.¶Ex tex.no. ꝙ institutio in re certa conuertit̃ in vniuersalem institutõem ẽt quo ad rumpẽdum pꝛimũ testamẽtum solẽne in quo erant scripti hꝛdes vniuersales. ꝛ hec erat potissima ratio dubitandi in lege nostra: q̄ꝛ si pꝛecessisset pꝛimũ testamẽtum indubitabile erat quãdo testamẽtum in quo erat solus vnus ĩstitutus in re certa valeret per.l.i.§.si ex fundo.ꝛ.l.ex facto. la grãde ꝺ.de hered.ĩstitu.¶Secũdo nota ꝙ eoipso ꝙ testator dixit in secũdo testamẽto velle valere ꝑmũ testamentũ videt̃ velle grauare secũdos vt hereditatem restituant scriptis in pꝛimo vt hic ꝛ in.l.posthumus. §.fi.ꝺ.de iniust.testa.ꝛ.l.querebatur. insti.qui. mo. testa.infir.§.sed siquis pꝛiore.in gl.i.dic vt in eadẽ. ¶Glo.in ꝟ.ex certis rebus.inq̄tũ tenet ꝙ quãdo est quis institutus in re certa ꝛ datus heres vniuersalis habet̃ institutus in re certa ꝙ legatario.ꝛ ista est glo.reputata singularis.fallit quo ad tollẽdam querelam inofficiosi:q̄ꝛ tunc lꝫ filius sit institutus ĩ re certa.tamẽ nõ põt impugnare testamẽtũ in quo alius ẽ vniuersaliter heres institutus.alleg.§.aliud.ꝛ.§.ceterum.in auc.vt cum de ap.cog. ubi lꝫ sit ĩstitutus ꝛ iussus ꝙ non petat aliud valet testamẽtum. nec põt

a ¶An fideicõmissari⁹.ad de bal.i.l.filiũ quẽ heredeꝫ. C.fa.her. barto.in.l.i.C.de iure delibera.

querelare si bona sufficiūt ad legitimā. Sed si nō sufficiunt suppletur vsq3 ad legitimam. sed quo ad oīa alia habetur loco legatarij si aliud ē sibi datus coheres vniuersalis. ⁊ hec glo. ꝺm ange. nō reperiꝫ alibi. ⁊ videtur ꝙ rectius glo. dixisset si diceret ꝙ filius excluditur a iure dicēdi nullum quādo ē institutus ī re certa. ⁊ sic habetur loco heredis quādo ē istitutus ī re certa. de querela nō cadit ꝓprie qō que datur qñ ē exheredatus qō hic non fuit. sed diciꝫ nullū quādo filius nō ē institutus nec exhr̄datus sed p̄teritus. d. §. aliud quoq3 capitulū. in auc̄. vt cū de appel. cog. l. inter cetera. de lib. ⁊ post. tamē glo. potuit hic accipere querelam large ꝓ omni remedio īpugnādi. i. ꝓ remedio vniuersali ꝯ volūtatē paternā. vl' pōt accipi ꝓut accipitur in. l. oīmodo. C. de inoffi. testa. in qua si habuit minus legitima potuit querelare ac si esset exheredatus in totum. l. cū queritur. C. de inoffi. te. ⁊. d. l. omnimodo. Cōiter tamē in suo p̄ncipali dicto reprehēdiꝫ glo. hic ꝑ ang. cy. ⁊ alios dum dicit filius ꝙ filius istitutus in re certa dato coherede vlī hr̄ loco legatarij p̄terꝙ̄ quo ad querelā excludēdā nō vr̄ verū: q2 sequereꝫ ꝙ filio restituto in re certa dato coherede vlī non hēret ius accrescēdi in hereditate repudiāte suo coherede vniuersali: q2 semꝑ habeꝫ loco legatarij preterquā ī querela: q2 cōstat ꝙ īter heredē ⁊ legatarios nō ē locus iure accrescēdi. l. ea3 quā. C. de fideicō. dū diciꝫ heres repudiet legatarij nihil habēt. ergo non ē locus iuri accrescēdi. ⁊ sic filius institutus in re certa nō haberet ius accrescēdi. ꝙ non ē dicēdum. q2 frustra ⁊ superuacuo inductū ē a iure ꝙ filio deberēt relinqui titulo instōis ⁊ nō sufficit dare filio titulo legati si verum est ꝙ plus nō esset titulus instōnis rei certe ꝙ̄ titulus legati lex eēt imposita verbis nō rebus cōtra. l. fi. in fi. C. cōia delega. c. cōmissa. de elec. lib. vi. ¶ Unde per doc. cōiter cōcluditur ꝙ filius institutus in re certa habet ius accrescendi. ⁊ quo ad hoc habetur loco heredis iuxta. l. i. §. si ex fundo. de heredi. insti. de quo cōsueuit dici pleniꝰ in. d. §. ex fundo. ⁊ in. d. l. ex facto. ⁊ in. d. l. quotiēs. Et propterea dicit hic Cy. ꝙ institutus ī re certa dato sibi coherede vniuersali habeꝫ loco heredis quo ad consequēdum beneficium. l. fi. C. de edi. di. adri. tol. vbi siquis est institutus in aliqua parte hereditatis pōt comparere coram iudice ⁊ ostendere testamētum non esse absolutū nō cancellatu3 ⁊ petere se mitti in bonorum possessionē hereditatis. quo ostēso iudex sūmatim debet eum īmittere. ⁊ multa h3 priuilegia beneficium huius. l. de quibus ibi. ⁊ hoc priuilegio gaudet institutus in re certa dato sibi coherede vniuersali. qui articulus hic non tangiꝫ per alios. et non ē h̄ ꝓprie locus suus sed tangitur in. d. l. fi. C. ꝺ edi. diui adri. tol. in ver. ex parte. per barto. in. d. l. ex facto. per alios ī. d. l. quotiēs. ⁊ per repetentes in. d. §. ex fundo. Specu. ⁊ io. an. in ti. de testa. §. sequitur v̄. quid si qs. cū cōcor. de quibus in locis preallega. ¶ Sum solitus tenere opi. que h3 ꝙ institutus heres ī re certa nō habet beneficiū. d. l. fi. nisi quādo coheres vniuersalis repudiauit presertim ꝑ tex. in. d. l. fi. ī v̄. ex parte. vbi heres institutus in re certa nō dr̄ institutus pro parte sed in quotta. ¶ Iuxta glo. dicit ro. h̄ dn̄ glo. vult filiū institutu3 in re hēri loco heredis quo ad excludēdam querelā: q2 satis ē ꝙ hēat titulo instōnis. nam ꝺm eū l3 regulariter filio debeat relinqui titulo instōnis. tñ d3 limitari singulariter ꝺm ꝙ limitauit bal. in. l. maximū vicium. in. vi. col. C. de lib. p̄te. in v̄. vlterius queritur. nisi statutū veniret derogatiue ad ius cōe circa ltima3 puta disponēdo ꝙ sufficiat patrē relinquere filio quintam partem quoquo relicti titulo. moueꝫ q2 statutum veniens derogatiue ad ius cōe non d3 interpretari ꝺm ius cōe sed simpliciter prout iacet al's in ar. plura iura. maxie. l. i. §. vt

a ¶ Ltima3 filio. adde auc. nouissima. C. ꝺ ioff. test. ⁊ in auc. de triē. ⁊ se. colla. iij.
b ¶ Statutū recipit. adde c. cū dilectus ꝺ or. cog. bar. ī. l. i. ff. de mune. ⁊ ho. bar. ī l. liberorū. ff. de verbo. sig.

hunc. C. de insti. C. de ꝯfir. Tamē dicit roma. se al's apud valētiā cōtrariū cōsuluisse. ⁊ dicit se putare bene cōsuluisse per rōnes quas h̄ tamē nō alleg. ¶ Addatis ꝙ illā decisionē bal. sequitur simpliciter tanꝙ̄ no. in. l. fi. §. in cōputatōe. C. de iure deliberā. ¶ Addo ēt ꝙ illud idē qō bal. h̄ cōcludit bal. in. c. cū nō liceat in vlti. col. de p̄scrip. vbi dicit ꝙ si statutū induxit ꝙ in actionibus ꝑsonalibus sufficit p̄scrip. x. an. vbi al's. xxx. requirūtur ꝺ iure cōi. l. sicut. in. l. oīs. C. de p̄scrip. xxx. an. si contingat litē cōtestari super actōe personali anteꝙ̄ decursa eēt p̄scriptio ꝑpetuabitur ne hoc cāu actio. xl. an. ⁊ dicit ꝙ nō q2 l3 ꝺ iure cōi si lis sit cōtestata super actōe personali perpetueꝫ in. xl. an. l. fi. C. ꝺ prescrip. xxx. an. tamē hoc ē de iure cōi ꝺm ꝙ actio h3 vitā. xxx. an. iō lex facilius augmētauit vita3 ad. xl. Sed qñ statutū venit derogatiue vt h̄ ad ius cōe non d3 īterpretari ꝺm ius vel a iure qō venit correctiue. ar. l. qui cū vno. §. qui post desertionē. j. de re mili. est singularis decisio si est v̄a. tñ puto in pūcto iuris ꝟiorē eē cōtrariā: q2 statutū veniēs ēt derogatiue ad ius cōe recipit interpretationē passiue a iure cōi. l. i. §. lex falcidia. cū ibi no. per bar. s̄. ad. l. falci. cū ꝯcor. quas ibi dedi. vnde si v̄a eēt dicta doctrina bal. sequereꝫ ꝙ si statutū disponeret ꝙ filiusfamilias posset testari ⁊ sic veniret derogatiue ad ius cōmune ꝯ. l. scriniū. C. qui test. fa. pos. ⁊ ꝯ. l. qui in ptāte. ff. de testa. nō requireꝛeꝫ ꝙ testes eēnt rogati ⁊ ꝙ sint septem. ⁊ ꝙ hēat locū. l. fal. ꝯ not. per bar. ⁊ oēs in. d. §. lex falci. ¶ Pro hoc adduco quasi in terminis decisionem io. cal. in cōsilio. xxxij. sub rubrica de testa. ⁊ incipit: si testator. vbi cōcludit ꝙ si statutū auget legitimam filiorum[a] habebūt tunc locum iura cōmunia disponētia de legitima vnde filius in tali ltima nō poterit grauari sicut ius cōe disponit l. quoniam in prioribus. C. de inoffi. testa. ⁊ mouetur ēt per. d. §. lex falcidia. cum si. ¶ Confirmo ēt per id quod dicit ipsemet bal. in rub. extra de cau. pos. ⁊ proprie. in vlti. col. vbi dicit ꝙ si statutum venit ad ampliandū ius cōe. tūc idem erit in ampliante qō in ampliato. alleg. in argu. l. inter socerū. §. cū inter. s̄. de pac. do. bene facit quia statutum[b] recipit interpretatōem declaratiuam a iure cōi. c. cum dilectus. de cōsue. ergo illud v̄bum relinquere teneatur d3 recipere īterpretatōem ꝺm subiectā materiam. nec iura allegata per bal. in ꝯrium videnꝫ aliquo mō cōtraria vel probare illud ad qō allegātur. teneatis mēti q2 sepissime accidit: q2 hēmus ꝙ iura recipiūt interp̄tatōnem a iure cōi. l. ij. C. de noxa. d. c. cū dilectus. probātur ea que dixi per tex. ēt iuncta glo. in auc̄. offeratur. C. de lit. cōte. vbi dispō auc̄. correctiue ⁊ generaliter loquētis distinguiꝫ per antiqua iura. s. per. l. sciendum. in p̄n. qui satisda. cog. ¶ Glo. in v̄. teneri. qua actōe ꝯueniēti debeat iste heres scriptus in secūdo testō ꝓ fideicōmisso restituendo an actōe ex testō primo an ex secūdo. ⁊ dicit ex primo nō: q2 nō valet ⁊ nō pōt quis decedere cum duobus testamētis excepto milite. iō agetur ex secūdo. hec rō non videꝫ oio bona q2 id quod hic dr̄ hēret locum ēt si eēt miles. ⁊ in secundo testō disposuisset eodē modo quo hic. s. volo manere primū testamētū. tunc videꝫ grauare velle ꝺm heredē vt restituat per fideicōmissum heredi primo. probat per. l. querebatur. s̄. de testa. mi. vnde fideicōmissum nō pōt peti nisi ex secūdo testō in quo ē factum. hoc inducit hic glo. ad qōnem. pone snīa lata ē a qua nō ē appellatum iudex appellatōis cōfirmat primā cōdemnatoriā ex qua agendi erūt. ⁊ dicit ex vltima cōfirmatoria prime sicut h̄ diciꝫ de testō cōfirmatorio agetur vt hic. ⁊. d. l. querebaꝫ. s̄. allegata. remittit tamē se finaliter ad no. in. l. furti. §. i. s̄. de infami. vbi hoc ita tenet. Circa hoc vltimum an actio oriatur ex secūda sentētia cōfirmāte. an ex prima cōfirmata. bar. ⁊ doc. hic cōiter approbāt opi. glo. ⁊ rō ē ꝺm bar. q2 nō possūt stare due snīe valide super eadē re. C. qñ prouo. nō est neces. l. i. ergo op3 nos dicere solū agi ex secūda q2 prima stari nō pōt. hanc rōnem impugnant Nico. de neapo. ⁊ ange. h̄ ⁊ cōiter moder. h̄: q2 bene est verum ꝙ in eadē instātia nō possunt ferri due snīe valide. sed in noua instātia potest ferri sentētia que est valida ⁊ remanebit p̄ma valida ēt si prima trāsiuit in rem iudicatam. Exemplū intento anteꝙ̄ actionē v3 snīa si nō opponatur exceptio rei iudi. quia antiqua actio durat. glo. in. l. i. C. si plu. vna sen. ⁊ in. l. duobus ⁊ ibi no. bar. j. de excep. rei iudi. ⁊ ibi t3 qō nūc dico. sed alia est instātia principalis cāe ⁊ appellatōis. l. ita demū. ⁊ ibi no. C. de ꝓcu. l. pe. j. iudi. sol. ergo d3 valere vtraq3 snīa. melior ergo est

ro ppter quam df q ex secuda sententia cofirmate deb3 agi no ex pma: q3 propter appellatione fuit rescissa prima snia.l.i.§.fi. j.ad turpil.per quam ita t3 ide iaco.bu.in.d.l.i.C.qn prouo.n e neces.Et ange.z moder.in.l.i.j.de re iud.vbi bar.fuit i eode errore in quo assignat eande rone qua hic z minus bene. vnde est coclusio q ex secuda snia lata in ca appellatois qn e confirmatoria prime agi d3 no ex prima pro quo bo.tex.in auc.si quis litigantiu.C.de epi.audi.z in.l.tale pactu.s. qui puocauit.bm vna lec.vbi iudex appellatois exequat sniam. Istam opi.cofirmat glo.in.l.eos.in prin.z ibi doc.C.de appel. z in.§.sed z si quis prior.qui.mo.testa.infir.z in.c.pastoralis.§. preterea.z i c.cu dilecta.de offic.delega.z bene.probatur in.d.l.furri.iuxta princip.s.de his qui no.infa.bene facit.d.l.ita demu. vbi per appellatione reducitur prima ca ad eu statum in quo erat tempore litis cotestate in ca pncipali.quo tpe non erat lata sententia ergo extinguat sententia per appellatione. ¶ Glo. fi.ex intellectu huius glo.no.bm barto z alios q generalis cofirmatio fca i secudo testameto no trahit ad id qd spaliter cassatum e in ipso pmo testameto.bene faciut iura dicetia q spes derogat generi.l. vxorem.§.felicissimo.de leg.ij.l.sanctio legu.cum simi.de pe. l.doli clausula.in prin.j.de verbo.ob.vbi generalis clausula doli no refertur ad ea vbi erat spaliter prouisum.Alium dat extra glo.intellectum bar.h in fi.q3 potest intelligi q testator dixit q prohibuit herede instituere in re certa plus petere posse quo casu no valet testametum si alius non sit coheres datus in vniuerso per.l.quoties.§.si duo.s.de here.insti.z ibi bar.plenius quia videtur repugnatiam continere hoc testametu q3 no pot decedere pro parte testatus zc.vt in regula ius nostrum.j.de regu. iur.Et ange.hic idem tenere videt l3 male referat vba barto.z plenius per ange.in.l.pe.s.de iniusto testa.Dy.aut z mlti alij contrariu tenet q imo testametu valet maxime per.l. si ita qs heres institutus fuerit excepto fundo.s.de heredi.insti.instituit quem herede excepto in fundo que tame reliquit nemini viciatur illa exceptio z testametu valet z decedit testatus in toto. sic ergo d3 ee in proposito.tame q3 alij no tangut istum articulum hic no attingam.sed remittam me ad ea que dixi in.l.quotiens.in fi.de here.insti.vbi sum sequutus Dy.z alios.quorum opi.videtur magis comunis. Posset etiam intelligi iste tex. q sit sensus littere q hereditas per fideico. debet restitui instituto in primo eoipso q dixit testator in secudo testo velle valere pmu saluo nisi fortasse adiecit q vult valere primu nisi quo ad istitutoem in eo facta: q3 tuc no h3 locum fideicomissu3 d quo h. z ita videt ee de mente Dy.hic.tame si tenemus quo ad scdm intellectu opi.cotra barto.ex intellectu.l.quoties.§.aliquado. h3 locum intellectus bar.hic in tex. Et tunc rudetur q iste tex. h3 plures intellectus.z tuc si pot quis probare in hoc alio mo probet.l.in ambiguo.z ibi hoc no.barto.s. de reb.du.no enim apparet hic q testator dixerit q no pot plus petere. ¶ Ultimo tangit hic roma.q.de qua dixi in.l.qd ita.s.eo.q fideicomissu vniuersale trasmittit ad heredes suos et si fideicomissarius vniuersalis decedit ante aditam hereditate3.z ita retuli ibi cu quo doc.coiter ita tenet in.l.cum filio.de lega.i.tame ipemet bar. i l.i.circa prin.s.de iur.codicil.dedit vnam singularem limitationem non here locum quado fideicomissum resultaret ex clausula codicillari adiecta in testameto q3 vtitur causa testameti i codicillis.ita dicit ibi bar.per.l.querebat.de testa.mi.ergo habet eundem effectu ac si esset hereditas directo in testamento dato quo cau no admitteret ante aditam mortuo.l.vnica.§.in nouissimo.C.de cadu.tol.l.quoniam sororem.C.de iure deli.Ita hoc no debet transmitti ante aditam hereditatem in.d.l.qda. Ita tenui cu bar.z reprehedi nonullos modernos tenetes contrariu vbi no feci mentione de roma.hic. Roma.hic t3 c Bart. per tex.nostru qui dicit q hic tex.appellat fideicomissum h no negauit barto.sed dicit q h3 instar hereditatis directe. allegat et ro.h in.l.ij.§.fi.s.de iur.codi.q melius facit.

Si legatus. ¶ In loco legationis pot cogi heres adire.z q no recusat simpliciter sed dicit se velle deliberare pot cogi adire z ad restonem dabitur tepus infra qd quartam poterit retinere.b.d. ¶ Premitte q qui fungit officio legatois durante eo no pot i loco legatois couenıri.z si sibi sortiretur als forum vt Rome q est cois[a] patria.l.roma.ad municip.tame ibi no pot interim conueniri:vt.l.ij.§.legatus.z.§.oes.s.de iudi. ¶ In tex.ibi no multum officium comptatur zc. subaudi q3 de facili adire potest z verbo restituere.z sic e actus mometaneus vt.j.eo.l.restituta.circa pn. z hoc io fit q3 periculu est i mora vt pereat fideicomissu3 si ante aditam hereditate decederet heres.l.ille a quo.§.si de testameto.s.e.vnde fideicomissario subuenitur vt possit heredem cogere adire et durante officio legationis. ¶ Nota legatum[b] posse conueniri durante legationis officio pro actu mometaneo q3 cessat tunc ratio.l.prohibetis eu3 coueniri.s.ne distrabatur ab officio legationis.d.§. legatis. cum similibus.dicit tame hic pau.in lec.padua.tex.illum intelligi debere quando in loco legatois sortiebat forum heres:puta rome erat rogatus in qua roma coi patria sortitur foru3.d.l.roma.z ibi no.j.ad munici. als bm eu3 non posse ab incompeteti iudice copelli. ¶ Sed dic q 3rium sensit glo.in.d.l.si alio. in prin. in v.absit.s.eo.ibi dum glo.dicit mutine zc. p hoc facit ille tex.z iste idistincte loquetes.z hoc tolleratur ne pereat fideicomissum sicut z tollerat hac rone q cogatur heres inuitus adire ante euentu conditiois fideicomissi ne pereat fideicomissum.l.apud iulianu §.antistia.j.eo.z.§.vtru.Et istam ptem t3 imo. i.l. recusare.§.si quis alio.cu seq.s.e.Sed pau.in lec.padua.ibi t3 illud idem qd ipsemet hic tenuit in lec. padua.tame ipemet pau.in lec.bono.tenuit illud qd tenui.s.z sic e cotrarius.z hoc per istu tex. indistincte loquentem z ne pereat fideicomissum.Subdit tame ipse q si legatus expleuisset officium z eet in actu discededi no deberet ibi compelli vbi no sortit forum: q3 ro quare pot copelli est ne pereat fideicomissu3 eo q3 heres posset decedere ante adita hereditate. d.l. ille a quo.Ite est ro q3 no pot discedere durante officio legationis.ergo si erat in actu recededi cessat dicta ro.ideo no d3 ibi posse conueniri cora iudice als incopeteti.Sed hoc vltimu dictum suu3 mihi no placet:q3 l3 cesset hec vltima ro tn non cessat prima.s. q heres posset decedere.z sufficit q vna ex pluribus ronibus vrgeat.ar.§.affinitatis.insti.de nup.l.sed z si non lex.de here.insti.z no.in.l.libroru.§.notant.s. de infami.z in.l.si ventri.§.fi.cum simi.j.de priuile. credi. In glo.in vbo iudicium.ex ista glo. no.q et resto fideicomissi petitur iudicis officio.z ide vult gl. in.l.ij.s.de fideicomis.here.pe.z in.l.no e.j.eo. sed alia glo.in.l.z si sine scriptura.C.eo. dicit q resto fideicomissi petitur iure actionis vtilis z directe. Aut enim fideicomissum petit ex codicillis z habet locu3 vtilis actio ex testameto:q3 codicilli largo vocabulo dicutur testm:q3 relicta in codicillis vtili actone ex testameto petutur:vt est glo. ordinaria in.l.ij.C.coia deleg.Aut relinquit in testo z petitur resto directa actoe ex testameto.Cy.vero in.d.l.z sine. quem refert z sequit Barto.hic distinguit aliter v3 aut heres sponte adiuit z fideicomissi resto petit actoe ex testo ita loquitur glo.in.d.l.z sine scriptura.aut non spote adit heres.sed inuitus cogit z officio iudicis petitur non solu3 q cogatur adire sed z q restituat.l. q3 poterat.s.eodem.z.§.sed q3 heredes.cum se.ibi du dicit: Iussu pretoris adeat z restituat.z.d.l.q3 poterat.dicit adire z restituere.z cum ista opi.hic traseut Rapha.cuma.hic z pau.Sed ang. z imo.tenent in vno cotra bar.z sequaces:q3 vult ange. z imo.q et quado coacte adiuit petatur resto fideicomissi actoe ex testo. ¶ Mouetur q3 per aditoem qtucunq3 coactam inducitur quasi 3ctus ex quo obligatur heres fideicomissario.l.apud iulianu.§.fi.j. qui.ex cau. in pos.ea.z qvis coacta fuerit aditio tame val3 q3 fuerit coactio facta legi auctoritate pretoris z voluntas coacta volutas esse dicit.l.si mulier.§. pe.s. q metus

[a] ¶ Cois patria. adde do cto.i.c.fi.d foro cope. doc. i.l.ij.in.§.omnes.ff.d iudi.

[b] ¶ Legatus adde anto.de bu.i.c.cu oti gat.i.xiij.col. d iureiur. ide anto. d bu. in c.ceterum.de iurame.calu.

cā.z facit.l.cum proponas.C.de here.insti.vñ vide
mus cõfirmari oia contēta in testõ p aditionē coacte
factā sicut per aditiōem spontaneā.l.cũ quidam.§.
siquis cõpulsus.s̃.eo.¶ Nõ ob.q: poterat.cũ simi.
q: rñdet imo.post ange.q lz ibi dicatur q cogit adi
re z restituere:tamē itelligitur diuersimode q: cogit
adire iudicis officio mercēnario deseruiēti actōi ex te
stamēto.iuxta no.in.l.iiij.C.depositi.¶ Addatis q
pro ange.facere videt tex.in.l.pap.in v.alia actiōe.
j.e.z ita ēt per illum tex.tz ibi ange. sed barto. ibi tz
opi.quam ipsemet tz hic.z rñdet ad istum tex. q ibi
actōis vbo cõprehēdit ēt iudicis officium.l.actōnis
vbo.z ibi no.j.de act.z ob.vel ēt potestis rñdere q
ibi dum dicit actōe dz intelligi.i.coactōe.z sic non fa
cit pro ange.vel ēt potest rñderi fm imo.i.d.l. papi.
q ibi tex.dum loquit de actōe non loquit quo ad re
stitutōem.patet q: in v.sequēti qui incipit:de illo tra
ctat ibi de restōe.vnde possumus sustinere opi. bart.
per iura sua.z nõ ob.rñsio data per dictos doc. quia
quādo in lege ponũtur duo cāus sub vna determia
tōe dz ita intelligi vt pariformiter determinentur illi
duo cāus.l.iam hoc. de vul.z pup.l. q̃uis.C.de im
pu.z alijs substi.z spāliter no.bar.in.l.si cũ dotez.s̃.
solu.ma.ergo iura alleg.per bar.cũ ponāt sub eadē
determinatōe actũ cogēdi adire z actuz cogēdi resti
tuere dz intelligi vt pariformiter illi duo cāus dtermi
nētur.z sic q eadē censura fiat coactio adeũdi z re
stituēdi nõ nego.tamē q si separatiz fuerāt actus co
gēdi adire ab actu restōnis q posset ēt peti iure actõ
nis restõ fideicõmissi.per no.per ang.z isto mõ pos
sũt ēt reduci opi.ad cõcordiā. Itē no.q habēti vnũ
officium põt dari aliud per quod non distrahatur a
primo vt hic.z.l.duorum libertus.j.de ope.liberto.
¶ Item nota.in ver.z lz.q etiam ille qui nõ recusat
adire.si tamē nõ adit cogitur adire.

Siquis bona. ¶ Fideicõmissum vni
uersale eē dicit siquis
grauatur restituere bona vniuersaliter vel indefinite
lz de hereditate nulla sit facta alia mētio.h.d.¶ No
ta q indefinita equipollet vniuersali[a]. de quo plene
in.l.si pluribus.de leg.ij.in prin. vbi late per barto.
z in.c.vt certa.per glo.de ele.lib.vi.¶ Secũdo no.
ta q idem ē dicere bona mea qd hereditas vt hic in
tex.z.l.cogi.in pn. iuncta.l. precedēti.s̃.eo. de quo
per bar.in.l.si quis seruum.§.si.cum.l.seq. de lega.
ij.vbi habetur quādo appellatione bonorũ itelligat
deducto ere alieno.z in.l.fi.s̃.de vsufruc.leg.¶ Ex
tra glo.opponit bar.de.l.quintus.§.argēto.s̃.d au
ro z argē.leg.vbi meũ eē dicit p quo datur rei vēdi
catio.z tamē appellatōe meorũ venit actio pro qua
nõ datur rei vendicatio.l.si in rem.de rei vēdi. vitas
est q quādo dictioni meũ adiungitur aliqd particu
lare substātiuum vt fundũ meum seruuz meũ.z veni
unt solũ q̃ vēdicari pñt.sed si dico indefinite oia bo
na mea lego:tũc veniũt actōes z iura.

a ¶ Uniuer-
sali.adde old.
cõsi.c.incip. i
executōe. ale-
xā.cõsi.lxvi.in
cip.viso testõ
i.ij.volu.idez
alex.cõsi.vij.i
cip.super hac
dubitatiōe in
primo volu.

Si filio. ¶ Filiofamilias vel seruo fieri po
test restitutio hr̃ditatis ēt non pre
cedente iussu patris vel domini dũmodo postea pa
ter vel domin⁹ ratificet.h.d. Uel sic nõ valet restitu
tio fideicõmissi facta nisi consentiēte vel ratũ habēte.
eo quando in eius ptāte est fideicõmissarius.hoc di
cit.¶ Nota q dixi in sũmario aliud tamē esset in adi
tōe hereditatis:q: oporteret q isto iure precederet
iussus.l.siquis mihi bona.§.iussum.ff. de acquiren.
heredi.z que sit ratio differentie inter aditionem he
reditatis z restitutionez fideicõmissi.vide per barto.
z alios in.l.seruo inuito. in principio.j. eodem. hic
non sunt alia nisi q hodie determinatur per.l.ij. in
principio.C.de bo.que libe.quia etiam si pater non
vult consentire nec ratum habere.tamē acquiritur fi
deicõmissum filio inuito patre.

Multum. ¶ Si heres rogatus restituere retinet quar
taz in re certa vel pecuniā nõ tenet ad one
ra hereditaria ad que al's teneret pro rata.h.d.¶ No.sũmari
um z qd dicit in.l.i.§.si heres q actio personalis nõ sequit suc
cessorē certe rei.vnde hic actōes personales nõ sequũtur illũ ad
quē res pticularis hereditaria sequit.vnde si apud heredem re
māsit vna res particularis q̃ percepit loco trebellianice nõ con
uenitur a creditoribus hr̃ditatis.¶ Glo. prima q̃tũ opponit
de.l.non amplus.s̃.l.si.cum.l.seq.de leg.i.remittit ad no.in.l.
marcellus.in.§.res que.in fi.glo.magne.s̃.eo.z ex ibi no. non
habetis perfecte solutōem:ibi dicit q detrahi potest in vna re
falcidia vel pluribus quādo adinuicē legatarij z heres cõuene
runt in vna vel pluribus detrahit nisi heres aliquā rē alienasset
si mala fide dz imputari tota in treb.ex arbitrio iudicis.vnde lz
glo.z doc.aliter nõ rñdeat dicatis vt plene per bar i.l.i q̃rtā.s̃.
ad.l.fal.vbi dicit q falcidia dz detrahi regulariter de singl'is re
bus:vt.d.l.ij.C.ad.l.fal.tamē vbi ex hoc icõmodaret patrimo
niũ dz iudex arbitrio boni viri assignare quartam fideicõmissa
rio i vna vel plurib⁹reb⁹.d.l.nõ amplius.z p.l.ij.C.qñ z q.q̃r.
ps.de qua ēt hic glo.allegauit cũ dicit quādo res vna dz diuidi
iter plures dz fieri p sortes.sec⁹ vbi testōr puidisset vt h vbi pa
trimoniũ icõmodaret vt.s̃.retuli.Alex.de imo.

Si princeps. ¶ Princeps rogat⁹ restituere he
reditatē nõ solet quartā retinere vt
facere eā sibi supplere si minus q̃ quarta sibi relictum ē.hoc.d.
¶ Ex tex.in v.donare.collige ar.fm ro.hic q id quod dtrahit
heres pro quarta sibi dbita nõ videt debitũ legatarijs vel fidei
cõmissario naturaliter.nam si diceretur debitũ naturaliter nõ di
ceret donari quādo plene eēt restitutũ nõ attenta quarta:q: ille
qui ē naturaliter tm̃ ad aliquid soluēdũ si illud soluat nõ dr do
nare.l.hoc iure.§.pe.j.d dona. Cõis opi. tm̃ glo.z doc.vident
eē in cõtrariũ vt retuli.in.l.i.iuxta prin.ad.l.fal.z no.glo.z oēs
in.l.i.s̃.de condi.inde.z in.l.cũ quis.s̃.de iur. z fac.igno.cum
si.Et ad istũ tex.posset rñderi tenēdo opi.priam q cũ tex.in.l.
i.z in.l.error.C.ad.l.fal.cũ simi.videatur dicere talē quartā eē
debitā naturaliter.iõ hic in tex.in v.donata rõne subiecte mate
rie dz intelligi de impropria donatōe.s. habito respectu q erat
indebitum ciuiliter sicut ēt accipitur iproprie donatio i .l.si vno
in pn.C.loca.z no.in.l.donari.j.de reg.iur.vbi p gl.¶ In gl.
dic q illud qd h dicit glo.cõiter tenet lz fm glo.h qdā dixerint
p hāc.l.q nũquā dz detrahere treb.per tex.nostrũ qui in verita
te dicit cõtrarium in v.donata.q: si nõ vult donare nõ cogit do
nare.Et q: nõ dz imparator eē deterioris cõditōis q̃ alij cũ ēt ve
lit eē melioris in his que sunt de ordinaria ptāte nisi in casibus
in quibus spālius vere expressum.l. digna vox.C. de leg.z.l. ex
imperfecto.C.de testa.Alex.legũ doctor.

Si cui pure libertas. ¶ Si seruo here
ditario relinquit
libertas pure z hereditas sub cõditōe. vel in diez potest seruus
heredes compellere ad adeundũ ante conditionis euentum.se
cus econtra si libertas in diem vel sub cõditōe z hereditas pu
re relinquit.h.d.vsqz ad.§.si sub conditōe.¶ Nota paria esse
quem eē habilem de presenti vel de proximo infallibiliter eē fu
turum habilē.facit.l.pe.s̃.de testa.mi.z bonus tex.in.l. mulier
§.nõ est.z ibi doc.s̃.eo.põt iduci ad no. per bal.in.d.l. pe. an
licētiatus qui de proximo ē decorādus veniat appellatōe docto
ris.de quo dic vt per bal.ibi.z in.l.i.s̃.so.ma.z in auc.habita.i
viij.col.C.ne fi.pro pa.z in.l.sed reprobari.post prin.s̃.d excu.
tu.z per domi.d san. ge.in proemio.vi.libri.z per Ray.in.d.l.
mulier.§.nõ ē.z ibi fortasse tetigi aliquid. Cõiter tenetur q nõ
veniat appellatōe doctoris quia non est futurus doctor infalli
biliter.quia vt dicit bal.in dicta.l.penul.est examinādus in pu
blica lectione.z approbandus:q: potest reprobari q: cõstat q
scholaris vel non doctor non habet priuilegia doctoris. Bart.
in.l.legatis.§.ornatricibus.de leg.iij.z in.l.i.§.nec castrēse.de
colla.bo.¶ Item pro declaratione littere quero que sit rõ pri
mi dicti.z que sit ratio diuersitatis inter primum z secũdum.dic
rõ primi est:quia q̃ primum est adita hereditas competit liber
tas z sic habilitet seruus ad hr̃ditatē restituēdā vt h in glo. In
scdo nõ habilitet añ diē venientē nec añ habilitat ad libertatez
nec ad hr̃ditatē.nec ob.si diceret quomodo ē q in primo ca

su hꝫ solum libertatẽ sed ꝛ hereditatẽ ante euentũ cõditõis qḋ est cõtra voluntatẽ testatoris dic ꝙ istud fit ne per ea fideicommissum casu quo eueniat cõditio fideicõmissi ꝛ in odiũ heredis recusantis adire.ꝛ si postea nõ venit cõditio fideicõmissi bona assignant creditoribus iuxta.l.apud iulianũ.§.antistia.ꝭ.e. hꝫ verã opi.de qua dicã in glo.ꝛ sic aditio ꝛ restitutio ꝑ nõ facta hr̃ deficiẽte ꝯditõe.ꝛ p ꝯsequẽs in effectu nõ fit ꝯ volũtatẽ testatoris.¶Glo.sup ver.nõ põt querit qd fiet de hereditate deficiẽte fideicõmissi ꝛ dicit vẽditionẽ fiendã de hereditate ꝛ assignandũ preciũ creditoribus hereditarijs:vt.ĩ.e.l.postulãte sticho.ꝛ.d.§.antistia.doc.cõiter hic transeũt cũ gl. excepto imo. q dicit se putare ꝙ imo in casu isto bona sint assignãda creditoribus nec sit faciẽda vẽditio qꝛ ex quo fideicõmissarius remãet liber ꝛ restitutio est sibi facta põt defensare hereditatẽ.facit ḃm eũ.l.post mortẽ.cũ ibi no.C.de fideicõmis. vbi grauatus restituere post euentũ cõditiõis põt restituere ante si vult ꝛ nõ ob. d.§.antistia.ꝛ.d.l.postulante sticho.qꝛ ḃm eũ ibi ideo vẽdunt bona seu assignant creditoribus qꝛ decesserat fideicõmissarius sine herede.vnde nõ est ibi q defendat.ꝛ facit ḃm eũ id qḋ no. gl.magna.in.d.§.antistia. Sed dicetis ꝙ ipsemet imo. i.d.l. apud iulianũ.§.sup gl.in ṽ.decesserit tꝫ ꝯtrium eius qḋ ipsemet voluit hic qꝛ ibi vult ꝙ ꝙ̃tum ad.d.§.antistia.vbi fideicõmissarius decessit ante euentũ ꝯditiõis nõ refert an fideicõmissarius decesserit cũ herede vel sine qꝛ ẽt si cũ herede nõ trãsmittet ad heredẽ p.l.vnicã.§.sin aũt aliqs sub ꝯditiõe.C. de cadu.tol.ꝛ l.si ita legatũ.§.illi si volet.de leg.i.ꝛ non dꝫ operari plus hoc cãu aditio coacte facta ꝙ̃ facta spõtanee.ꝛ nõ dꝫ ille effici fideicõmissarius ꝯ voluntatẽ defuncti testatoris.l.sed si ante.ꝭ.e.ꝛ de volũtate testatoris vr̃ esse qḋ nõ hꝫ fideicõmissũ fideicõmissarius ꝯditionalis nisi cõditio euenerit p.d.§.sin aũt aliqs sub cõditiõe.ḃm eum.sed ita est ꝙ in.q.glo.cõditio hic deficit. ergo idẽ erit put est in.d.§.antistia. Nec ob.d.l.post mortẽ. cuꝫ ibi no.qꝛ rñdeo ꝙ ibi nõ loquit qñ conditio deficit,put in casu nostro.¶Pro ista opi.occurrit nam vr̃ bene facere littera nostra hic dum dicit deficiẽte cõditione libertas eripi nõ põt. naꝫ cũ tex.in libertate rñdeat illã substinere ꝛ fideicõmisso nihil dicat vr̃ inuenire ꝙ ꝯtrium sit fideicõmisso.l.cũ pretor.in ꝓn.ꝭ.de iudi.ꝛ.l.si sint.§.sed ꝙ papi.cũ glo.no.ꝭ.de mino.c.ij.de trãsla.prela.vnde puto glo.esse verissimã.¶Glo.in ver.si ꝯ volũtatẽ in.l.si cui pure.§.fi.opponit tex.vr̃ innuere ꝙ libertas data ꝯ volũtatem testatoris non valet sed ꝯ de.l.si filius.de dolo ꝛ.l.seruus.§.q fideicõmissum de here.insti.ꝛ.l.mater. de ope. liber.dicit ibi põt accipi ꝯ. ꝓpterea qꝛ ibi est ꝑter voluntatẽ testatoris vel aliter ḃm glo.hic nõ dicit ꝙ libertas data ꝯ voluntatem testatoris nõ tꝫ.sed vr̃ ꝙ non dꝫ cogi heres ad dandum libertatẽ ꝯ voluntatem testatoris ꝛ hꝫ põt esse bona. Nec gl.iũcto tex.inducit p Jac.de raue.hic ad.q.statuto cauet ꝙ potestas.x.die.ante finem sui officij debeat facere propositionẽ sup certis articulis ꝙ nihilominꝰ si facere velit potestas hoc añ.x. dies possit nisi illa dies sit taxata ꝛ limitata ex cã ḃm Old.hic tꝫ Cy.ꝛ Ray.hic dicũt ꝙ si facit ante diem non facit auctoritate statuti sed al's ex sua voluntate ꝛ potestate.vt hic pꝫ in glo.naꝫ hic testator iussit vt tali die manumittat si manumittitur añ valet.sed nõ ex dispositione testatoris ergo non potest ante cogi qꝛ interim cogitur seruus si heres huic vult renunciare potest. ꝛ ita tꝫ Cy.ꝛ Jo.de imo.hic.¶Addatis ꝙ albe.de ros. in prima parte statutorum.q.lxxxvi.incipiente:Sed pone statuto cauetur ꝙ potestas ꝛc̃.format istam qõnem sub his terminis statuto cauet ꝙ ptãs p.x.dies ante finem sui regiminis teneat facere quãdam propositionẽ in cõsilio sub certa pena ipse volẽs sibi ꝓuidere ne incidat in penã vult eã facere infra tres menses ante an possit: ꝛ refert ꝙ Ja.de are.tꝫ ꝙ sic p istũ tex.ꝛ dicit se istud dixisse hic. Alexander de imo.

Si sub conditione. ¶Institutus sub ꝯditiõe potestatiua ꝛ ꝯ restituẽdo grauatus cõpellit illã implere si in faciẽdo ꝯsistit ꝛ sit facilis.Si aũt in dando cõsistat dꝫ fideicõmissarius eã iplere ꝛ simil'r debebit iplere fideicõmissarius cõditionẽ ꝯsistentẽ in faciẽdo si ẽet iplebilis p aliũ.Si aũt conditio ẽ causalis expectat eius euentus ꝛ ante cogi nõ põt heres.h.d. ḃm intellectuꝫ qui vr̃ verior.ꝛ que dicat cõditio iplebilis per aliuꝫ no.in.l. vnica. §.ne aũt.C.de cadu.tol.ꝛ in.l.fi.de condi. insti.in.l. arethusa.in fi.ꝭ sta. ho. qñ est electa industria ꝑsone vel nõ iuxta.l.inter artifices.ĩ.de.so.¶In glo.i.ꝓncipium glo.exemplificat in cõditiõe in facto.facili vt si capitoliuꝫ ascẽderis.Sed ang.cy. ꝛ imo.hic aliter intelligunt istũ tex.in ꝓn.qꝛ exponunt tex.dũ dicit debebit adire ꝛ parere.s.dum vult sponte adire nec implere cõditionem ḃm eum nõ dꝫ heres inuitus cogi iplere cõditionẽ ꝯsistentem in faciẽdo sed debet tunc eam iplere fideicõmissarius si est iplebilis p aliũ vt in sequẽti parte littere.vnde intelligũt tex.in ꝑma parte in eo q vult sponte adire q dꝫ implere ꝯditionem nec sponte adire:vnde vr̃ ꝙ conditio est facti ꝛ nõ est implebilis p alium.ideo dꝫ cogi inuitus implere ꝛ adire vt hic in verbo debebit ꝛ hoc si ꝯditio est facilis vt hꝫ in gl.¶Nec ob.si dr̃ ꝙ nõ dꝫ heres grauari in iplenda ꝯditione ne dãnum sentiat.iuxta.l. apud iulianuꝫ in ꝓn.ꝭ.e.qꝛ rñde ꝙ sicut tolleratr vt heres cogat inuitus adire ꝛ restituere vt ipleat voluntas testãtis.ita pari rõne tolleratr vt cogat implere cõditioneꝫ facileꝫ ꝛ implebilẽ p aliũ ne pereat volũtas testãtis:eo enim ipso ꝙ ꝑmittit cogi quẽ inuitũ adire ꝛ restituere vr̃ ẽt permitti vt cogitur facere alia sine quibus nõ potest adiri ꝛ restitui.l.ij.ꝭ.ð iuris.om.iud.l.oratio.ꝭ.ð spõ. Sin aũt cõditio poterat iplere p aliuꝫ tũc siue i dãdo siue i faciẽdo ꝯstat fideicõmissarius dꝫ iplere si heres recusat.ꝛ ita procedit tex.hic in ver.sed si in dando.ꝛ in ver.recusante.ꝛ ibi dum littera dicit offerente fideicõmissario suppleatis.s.eo herede compellente adire in glo.super verbo mutationem.gl. videtur intelligere ꝙ etiam qñ factum est implebile per aliũ nihilominus potest fideicõmissarius si vult heredem cogere iplere.hoc nõ puto verum per rationem.l. apud iulianum.in prin.ꝭ.eo.que est ꝙ non debet sentire damnum heres.sed pro conclusione dico quando est implebilis per aliuꝫ debet fideicommissarius implere ꝛ non puto ꝙ possit cogere dicto casu heredem adire per rationem.d.l.apud iulianum.consentire dãnum heres licet leue.

b **Alista.** ¶Si fideicõmissum relinquitur sub noĩe geminato ꝛ sub noĩe appellatiuo.s.pecunie in restõne veniunt fructus iudicio testatoris percepti.secꝰ si sub nõmine simplici ꝛ nõ geminato qꝛ dꝫ fideicommissuꝫ ex ipsis fructibus suppleri si fuerit diminutio.h.d. cum l.seq.ꝛ est lex singularis que nõ reperit alibi ḃm doc.

¶Ex.l.nostra no.paria esse aliquid simpl'r enumerari vel in genere exprimi quãdo de proprio significato generis illud spãle põt includi.l.si chorus.in ꝓnc.de leg.iij.l.si duo in fi.ꝭ.de admi.tu.l.oẽs.C.de ꝓscrip. xxx.an.nã illud idem operat genus quo ad genus ꝙ̃tum species quo ad speciem.d.l.si duo.cuꝫ.ꝭ. alleg. vnde hic dicit ꝙ si testator rogat vt restituat ꝙ̃tũ cum qꝫ pecuniam ad eum peruenerit etiam fructus debẽt restitui.nam hec generalis dispositio erat apta cõprehendere restõnem fructuũ.Ex hoc no. ꝙ lꝫ liberis ꝑmi gradus fructus non cõputentur in quartam:vt in l.iubemus.C.e.tamen bene potest testator liberos ꝑmi gradus grauare vt dictos fructus iudicio testatoris perceptos restituant vt patet hac.l. que loquitur in titulo qḋ est notandum ḃm Ange.pro intellectu ꝛ modificatione.d.l.iubemus. si tamen intelligeretur ista lex prout posset intelligi in filiofamilias non testatoris sed alterius nõ probaret id quod allegatur per Ange.ꝛ propterea menti tenenda est decisio Ange. ad quod faciunt ea que in sequenti.l.dicentur. Tam in puncto iuris puto opi.Angel.veram.quia dicta.l. iubemus.non videtur loqui in casu isto quia ibi dicitur ꝙ non potest grauare vt fructus sibi computentur in quartam sed non dicitur ibi ꝙ non possint eos grauare vt ꝛ fructus restituãt ꝙ habet effectuꝫ qꝛ tũc

ꝙ in alijs rebus corporalibus habēt quartā.qđ notan
dum esset in casu.d.l.iubemus.¶ Item no.ex.l.scri
bit celsus.ꝙ lꝫ heres lucraret fruct⁹ ꝑceptos iudicio
testatoris.l.mulier.§.si heres.ſ.e.⁊ plene no.in.d.l.
in fideicōmissaria tñ tenet đ eis fructibus supplere di
minutionē factā de fideicōmisso vt si casu res hr̄dita
rie perierint qđ est singulr̄ no.ꝓ limitatiōe dictoꝝ iu
rium.Similr̄ videmus ꝙ tenet heres đ illis fructib⁹
supplere quatenus relictū esset vltra vires hereditatis
ꝑ.l.ita tñ.§.ex asse.al's incipit hr̄s ex asse.ſ.e.Iteꝫ vi
demus ꝙ similr̄ tenet de illis fructibus sibimet hr̄di
satisfacere in eo qđ sibi erat debitū a testatore.l.qđ de
bōis.§.qđ auus.ad.l.fal.⁊ ēt tenet sibiipsi heredi sa
tisfacere in eo qđ a testatore erat sibi quasi debituꝫ ēt
si heres est de liberis pmi gradus.l.mulier.§.cū ꝓpo
neret.ſ.eo.qꝛ al's ante omnia deducit sibi debituꝫ.l.
irritā.⁊.l.in iponēda.C.ad.l.fal.vnde dicit in.d.§.
cū ꝓponeret.ꝙ ꝗuis filia rogata de restituēdo lꝫ pos
sit alienare bona que subiacēt restōni ꝓ dote ꝯstituen
da sibi vt ibi.⁊ in auc.res que.C.cōia deleg.tñ si tot
fructus ꝑcepit ꝙ sufficiāt ad dotem ꝯstituēdā dꝫ eos
sibi cōpensare in dotē nec alia bona pōt alienare pro
dote ꝯstituenda.¶ Item no.ex eadeꝫ.l.ꝙ lꝫ.dānum
rerū hereditariarū subsequutū sine culpa heredis ce
dere debeat ad dānum fideicōmissarij: vt.d.l.mulier
§.si heres.cū sequentibus.tñ heres tenet supplere fi
deicōmissario hoc dānū ex fructibus ꝑ heredem ꝑce
ptis ex dicto testatoris.vt ꝓbat hec lex reputata i hoc
singularis.Fallit ſm bar.⁊ ang.h̄ in liberis pmi gra
dus ꝑ.d.l.iubemus.Sꝫ imo.h̄ dicit ꝙ forte Raph.
h̄.dicit ꝙ in hac limitatiōe bar.sine lege loqt.¶ Ad
datis ꝙ imo.in.l.postulāte.§.sed in hmōi.ī.eo.dicit
ꝙ ibi.ꝟ.sed qꝛ vr̄ facere ꝓ opi.bart.⁊ dicit ꝙ idē sen
tit bar.⁊ ang.ibidē.¶ Subdit tñ imo.ꝙ forte ibi ꝯ
rium est verius de iure qꝛ ibi text.ꝓprie nō loqtur qñ
fideicōmissum erat diminutū sed qñ fideicōmissarius
volebat suppleri vt haberet actiōes quesitas ⁊ prece
ptas ꝑ heredē iudicio testatoris qđ esse nō dꝫ sicut cō
tingit in fructibus iudicio testatoris ꝑceptis qꝛ eos dꝫ
heres lucrari.d.§.si heres.Raph.ēt in.d.l.in fidei
cōmissaria.in pn.dicit ꝙ.d.l.iubemus.non loqtur in
casu isto.⁊ in puncto iuris istud putarē verius ꝓ quo
faciūt ea que dixi in ſo notabili.ſ.in.l.balista.ꝗuis i
practica maxima esset auctoritas bar.⁊ ang.hoc dico
saluis his q̄ue occurrēt mihi dicēda in.d.l.postulāte.
§.i.Subdebāt etiā ꝓ itellectu huius.l.Ang.⁊ imo.
vnū verbū vꝫ ꝙ id qđ dr̄ in hac.l.scribit haberet locū
si diminutio facta sit in substātia reꝝ hereditariaꝝ se
cus aūt si nō sit diminuta substātia reꝝ hereditariaꝝ
sed dūtaxat sit diminuta estimatio reꝝ ex varietate tē
porū ⁊ reꝝ iuxta.l.precia reꝝ ad.l.fal.qđ ē valde no.
In glo.sup ꝟbo ēt fructus q̄ est sup.l.balista inꝗtuꝫ
arguit de.l.heredes mei in pn.ī.e.⁊.l.qđ his ꝟbis.đ
a ¶ Dictio.qcqd.adde.l.ticius.ff.de le.iij. leg.iij.Et rñdet duplr̄.⁊ bar.hic ꝯiungit vtrāqꝫ solu
tionē ⁊ fit vna ꝑfecta solutio vt si fuit adiectū ꝗtūcū
qꝫ pecuniā ⁊c̄.⁊ sic vtrūqꝫ verbū vt veniāt fructus vt
h̄ aut fuit adiecta simplr̄ dictio qcqd de bonis meis
ad te ꝑuenerit ⁊ nō veniūt fructus vt ibi.¶ Et si op
ponat nōne dictio[a] qcqd est dictio geminata ergo dꝫ
ibi idē posse sicut h̄.rñdet bart.ꝙ in legibus ꝯrijs di
ctio qcqd fuit simplr̄ ꝓlata ideo resoluit qcqd idest
illud qđ ꝑ ꝯsequēs apparet ꝙ nō reperit eē dictio ge
minata h̄ fuit dictio geminata vnde ꝯcludit ꝙ si h̄ te
stator dixisset naturalr̄ ꝗtūcunqꝫ ad te ꝑuenerit non
ꝗtūcunqꝫ pecuniā ⁊c̄.nō veniūt fructus qꝛ resoluit i
dictionē ꝗtum ad te ꝑuenerit ⁊ ita dicit esse de mēte
iurisconsulti h̄ in ꝟ.rñdi.ex his ꝟbis ⁊c̄.⁊ cū hac solu
tiōe ⁊ doctrina bar.trāsire vident cōiter doc.tñ imo.
hic multū dubitat ⁊ satis se inuoluit.⁊ dicit ꝙ ꝯ solu
tionē bar.hic facere vr̄ qꝛ dictio qcqd vr̄ eē vniuersa
lis.allegat.l.hoc articulo cū ibi no.ſ.de here.insti.⁊

l.q liberos.§.hec verba de vul.⁊ pup.⁊ facit ſm eum qđ habe
tur in.l.si is qui ducenta.§.vtrum de rebus du.ideo videtur ꝙ
debeat resolui in vniuersalem non in definitam.⁊ sic dꝫ exponi
qcqd peruenerit idest omne id qđ peruenerit ⁊ per cōsequens
ſm eum nō videtur bona rō diuersitatis reddita per barto.hic
dum bart.dicit ꝙ quando dr̄ qcqd peruenerit resoluit in defi
nitam idest illud ꝙ peruenerit ex quo nō hꝫ substātiuuꝫ sed qñ
dictio geminata adiungitur substātiuo vt fuit hic tūc est magis
vniuersalis rō.nam ex predictis ſm imo.hic videtur ꝙ bar.nō
bene dixit.¶ Preterea ſm eum vr̄ ꝙ etiam qñ profert dictio
qcqd sine substātiuo vr̄ etiam ꝙ veniant fructus vt vr̄ casus in
l.in fideicōmissaria.§.nonnūquā.ſ.de vsu.⁊ lꝫ bart.in.d.l.qđ
his verbis.conet respondere ad illum.§.nonnūquā.ꝙ ibi loq
tur qñ dies fuit adiecta gratia fideicōmissarij.sed.d.l.ꝙ his ꝟ
bis.loqtur qñ dies fuit adiecta gratia heredis tñ ſm imol.hec
solutio diuinat ⁊ nimis restringit.d.§.nōnūquā.q videtur loq
qñ qs est rogatus restituere extraneo lꝫ.§.ibi sequēs loquatur
qñ erat grauatus restituere filio testatoris.nec etiam ſm euꝫ vr̄
bona responsio ad.d.§.nōnūquā si diceretur ꝙ ibi loqtur qñ
heres est rogatus restituere qcqd superit de bonis meis seu he
reditate quasi tunc veniant fructus vt ibi secus quando est ro
gatus restituere qcqd ad eum ex hereditate peruenit vt fuit de
mente glo.in.l.ticius.ī.eo.nam ſm eum hec rñsio nō est bona
qꝛ quando qs est rogatus restituere qđ de hereditate supfuerit
nō veniunt fructus in restitutione.l.deducta.§.pe.ī.eo.qꝛ tūc
oratio est indefinita secus quando est vniuersalis vt qꝛ dictum
sit qcqd qꝛ non vr̄ quātum ad restitutionem fructuum ꝙ vlla
sit ratio differentie quare aliud esse debeat vno casu ꝗ alio nec
etiam sibi placet solutio tradita per glo.in.d.§.nōnunquā dū
glo.ibi voluit ꝙ ibi debeat intelligi quando constabat de men
te testatoris qꝛ hec solutio destruit illum textum qꝛ tunc nō ha
beret dubium cōtra.l.qđ labeo.ī.de carbo.edic.¶ Nec etiam
sibi placet alia solutio no.per glo.in.d.§.nōnūquā glo.ibi vo
luit ꝙ debeat intelligi ibi de benignitate.Sed in.d.l.qđ his.in
telligit de rigore qꝛ hoc aliud nō est dicere nisi ꝙ equitas scri
pta corrigat rigoreꝫ.l.placuit.C.de iud.⁊ plene no.in.l.pe.C.
de legi.⁊ in.c.fi.de transac.⁊ per glo.in.l.cotē.§.pe.de publi.
⁊ legum correctio est euitanda vulgata.l.precipimus.C.de ap
pel.⁊ sic dictum ꝯrium ſm eum vr̄ quodāmodo remanere inso
lutum.putat tñ minus malum esse dicere ꝙ aliud sit qñ dr̄ qc
quid superit ⁊ tūc habeat locum.d.§.nōnūquā.aut dictum sit
qcquid superuenerit.⁊ tunc habeat locum.id qđ his verbis.
⁊ rō diuersitatis sit qꝛ lex vult magis fauere heredi q reperitur
plus grauatus qñ dictum fuerit qcqd peruenerit ꝗ qñ dictum
fuit qcqd supuenerit,ar.l.eum q.in pn.ſ.de iureiur.⁊ iprobat
etiā aliā solutioneꝫ datam ꝑ dy.in.d.l.qđ his verbis dum dicit
dy.ꝙ in.d.§.nōnūquā testator simpliciter dixit de bonis.sed i
d.l.qđ his verbis.testator adiecit pronomen meis.ideo restrin
gitur ad pecuniaꝫ tantum.l.si ita.ſ.de au.⁊ ar.le.qꝛ dicit imo.
ꝙ hec solutio cōfundit per istum tex.vbi est dictio meis ⁊ tñ ve
niunt fructus.¶ Nec ob.ꝙ h̄ fuit adiecta dictio geminata qa
illa refertur ad dictam dictioneꝫ meis ergo deberet restringi ꝑ
eam ar.l.in delictis.§.si detracta.ſ.de nox.dicit etiam sibi non
placere aliam solutionem per quā diceret ꝙ in.d.§.nōnūquaꝫ
fuit dictum de bonis sed in.d.l.qđ his verbis.fuit dictū de hr̄
ditate qꝛ talis solutio vr̄ esse cōtra.d.l.heredes mei.in pn.vbi
fuit dictum de hereditate ⁊ etiā de bonis ⁊ sic dictio de bonis
ibi adijcit ampliatiue.⁊ ꝑ ꝯsequens multo fortius deberent ve
nire fructus cuius ꝯriuꝫ ibi dicit.¶ Addatis ꝙ illa solutio ad
d.§.nōnūquā.s.ꝙ sit differentia an dicat qcqd superit an di
catur qcqd superuenerit.approbat etiam per bar.in.d.l.here
des mei.Et ibi assignat ēt aliā rōneꝫ diuersitatis.s.qꝛ qñ dicit
qcqd ex bonis supererit cōsumptio rerum ꝑmittit bona fide.l.
ticius.ī.eo.⁊ exigitur bona fides ne prius cōsumat de fructib⁹
ꝗ de rerum substantia.l.magis puto.§.ne passim.ſ.de re.eo.
⁊.l.imperator.ī.eo.⁊ ideo per illa verba vr̄ etiam testator sen
sisse de fructibus que rō cessat qñ dr̄ quicqd peruenerit qꝛ tūc
nō videt permissa cōsumptio ⁊ sic videt tenenda dicta solutio
ꝗtum ad.d.§.nōnūꝗ.¶ Iteꝫ addatis ꝙ ꝯ solutionē traditā
ꝑ dy.in.d.l.qđ his.dū se fundabat in dictiōe meis.ē gl.in.d.l.
ticius q̄ vult qđ.d.§.nōnunꝗ precedat lꝫ fuerit adiecta dictio

meis l3 Sali. in. d. §. nõnũ q dixerit ideq3 dy. l3 de eo mentõe3 nõ faciat 7 q̃uis p p̃dicta bene tollaẽ 3rietas que vr ee iter. d. §. nõnũ q. 7. d. l. q his. tñ ex supius dictis p imo. non remanet bene solutũ 3rium. d. l. qd his. quatenus obstat huic. l. attento q dictio qcqd est geminata 7 vniuersalis. put dictũ est: sed iudicio meo põt sustineri respõsio bar. q: qñ dictio qcqd stat neutraliter, put fuit in. d. l. qd his. resoluiẽ in substantiuũ 7 nõ vr q aliquo mõ remaneat geminata dato q etiã esset vniuersalis. secus est hic in dictiõe q̃tũcunq3 iũcta cũ dictiõe pecuniã. p̃terea nõ vr etiã qd dictio qcqd sit signũ ita vniuersale sicut dictio q̃tũcunq3 nec sicut dictio oẽs vt colligiẽ ex nota. p bart. in. d. §. hoc articulo. ver. sed quare. 7 no. in. l. si necessarius. §. si aĩa. š. de pign. acti. vbi qcqd h3 similitudinẽ cũ distributiuo quisq3. ¶ Ultimo. d. §. nõnũ quã. š. allegatus d3 singulr limitari vltra doc. hic q nõ h3 locũ vbi grauatus eẽt creditor a debitore sibi relinquẽte bona, p satisfactiõe debiti 7 in certũ euentũ grauat⁹ esset qcqd ex bonis ad eũ p̃uenisset. nã tũc tenebiẽ etiã ad fructus pceptos ex iudicio testatoris eo q: cũ relinquerit, p debito menso testatoris vr esse q qcqd excedit summã debiti restituatur tex. est valde no. in. l. cũ qs. §. mulier. 7 ibi no. bar. š. d do. pleg. vbi ẽt fructus q sup sunt teneñ restituere. ¶ Ulterius arguit gl. de. l. scribit celsus, prima sed rñdet gl. hic ibi. fuit dictio quãta hic dictio quãtũcũq3. 7 hec cõiter teneẽ 7 id qd q̃rit gl. do ad vsuras pecuniã itelligit semp salua distinctõe iuriscõsulti posita in. l. postulãte sticho. §. sed in hmõi. 7 ibi videbimus. j. eo. ¶ Extra gl. oppõit bar. 3. l. scribit de. l. deducta. §. qd post j. eo. bar. rñdet q ibi illud est ex cursu vsurar. quo casu hrs lucraẽ fructus cũ distinctiõe sicut ibi cũ distinctiõe lucraẽ vsuras. ¶ Ultimo p limitatiõe. l. seq̃ntis q̃ incipit. Scribit 7c. Addatis q hrs de istis fructibus nõ teneẽ supplere fideicõmis. quaten⁹ diceret esse diminutũ ex eo q cucurrerũt viuere debite creditorib⁹ hrditariis vt est tex. no. i. l. deducta. §. q post. j. e. 7 sic de tali diminutiõe nõ itelligiẽ iste tex. 7 dicit Raph. ibi q rõ illius. l. esse põt q illa diminutio vr, pcedeẽ ex iudicio defuncti vl' dicatis q diminutio, pcedit seu originẽ habuit a 3ctu defuncti hic nõ q bene no., p limitatiõe huius. l. Alexander doc.

c **Um qui nouissimis.** ¶ Si fideicõmissũ relictum est de portiõe vltimi moriẽtis nihil põt 3seq nisi probet fideicommissarius qs vltimo fuerit. ¶ No. q, pbatio obscura[a] non releuat vt hic. 7. c. in p̃ntia de, pba. 7 in. l. ob hoc C. vnde cog. Item 7 scdo no. q vnusq3q3 d3, pbare id qd ẽ fundamentũ intentiõis sue alias succũbit vt hic. 7. l. ei q. 7. l. in exceptiõibus in p̃n. š. de. pba. cũ si. ¶ Uenio ad glo. 7 inq̃tu3 arguit de. l. q ex liberis. in p̃n. j. d secũ. tab. gl. multipliciter rñdet ad 3rium. Primo ibi totũ habiturus erat substitutus h ptem nouissimus vult dicere q: cũ ambo essent pupilli si p̃mus decedat admittebaẽ alter frater ab itestato 7 postmodũ substitut⁹. 7 sic in oẽm euẽtũ h3 ibi totã hereditatẽ q: in hereditate vltimi inuenit hereditate3 p̃mi. l. sed si plures. §. ad substitutos d vul. 7 pup. 7 p 3seq̃ẽs ex mẽte testãtis substitutus habiturus erat totã hereditatẽ, put apparet dr in. l. q duos de vul. 7 pup. 7 i. l. q duos d re. dub. hec erat fideicõmissaria substitutio p quã dũtaxat succediẽ in pte relicta a testatore illi cui fuit substitutus. l. coheredi. §. cũ filie. de vul. 7 pup. 7. l. cũ patronus. de le. ij. vñ hic nõ voluit op3 hereditatem p̃uenire ad substitutũ sicut in. l. 3ria. ¶ Secũdo dicit gl. hic fuit fideicõmissaria substitutio ibi pupillaris. Tertio dicit gl. ibi nouerat agnatis 7c. doc. hic magis cõiter approbãt duas p̃mas solutiões que debẽt simul iungi. s. q hic loq̃tur in substitutõe fideicõmissaria ibi in substitutõne pupillari fcã filio ĩpuberi ex mẽte testãtis i q̃ apparebat sbstitutum pupillarẽ debere capere ptem vltimi decedẽtis 7 pte3 p̃mi p̃mo decedẽtis in pupillari etate p rõnem dicte. l. q duos d vul. 7 pup. Et, p hoc ẽt facit q: tũc nõ repugnat, pprietas vborum 7 glibet eor põt dici vltimus sicut nullus seq̃tur sicut primus est quẽ nullus pcessit vt i, pemio ffor. §. discipuli 7 magis operaẽ ẽt voluntas testatoris q voluit ad substitutũ oẽm hrditatem p̃uenire mediãte psona vltimi decedẽtis in cuius hrditate inueniẽ hereditas p̃mi decedẽtis in pupillari etate hic loquitur in substitutiõe fideicõmissaria que trahiẽ dũtaxat ad bona i qbus facta est substitutio iõ si est facta vltimo moriẽti i sua portione vt h fuit nõ posset 3seq portiões p̃cedẽtiũ etia3 posito q portiones p̃cedentiũ ad vltimũ p̃uenissent. Unde si nõ 3stat qs vltimo decederet tãtomagis d3 excludi substitutus. q: venit 3 mentẽ testãtis ẽt si vellet solũ partẽ vnius. q: nõ 3stat cuius partẽ hrẽ debeat q: nõ apparet qs vltimo decessit. Ex qbus iferẽ q si facta fuisset substitutio hic i tota hrditate q: dicit testator q si oẽs istituti morerentur sine liberis substituit in tota sua hrditate ticiũ vltimo moriẽti. Nã hoc casu vr voluisse testator q portiões p̃moriẽtiũ p̃ueniãt ad vltimũ decedẽtem 7 de vltimo ad ticiũ substitutu3 ad quẽ aliter p̃ueuire nõ p̃ñt. vt est casus singularis i l. ticio seia. §. seia liberta. d le. ij. Et iõ si tũc nõ cõstat qs p̃mo sit mortuus nõ vocaẽ ticius substitut⁹ ad portionẽ oĩum. q: est eadẽ rõ q̃ est in pupillari, put dixi. 7 hoc voluit expsse pau. hic in lec. paduana q ẽt, p hoc adducit q nõ repugnat, pprietas vbor. q: qlib3 põt dici vltimus postq̃ nullus sequutus est. sic dr p̃mus quẽ nullus p̃cessit. l. ex duobus. š. de vul. 7 pupi. 7 sic neq3 mens testãtis neq3 vba repugnãt. ¶ Pro predictis ẽt facit q vr esse de mente ang. 7 imo. hic vt patebit ex ifra dicẽdis. Et adde q dy. i. l. q duas d reb. dub. t3 tertiã solutionẽ gl. ex qua solutiõe apparet q si mater nõ extaret substitutus vr substitutus ambob⁹ 7 sic admittereẽ ad hereditatẽ q videbaẽ etiã colligi ex significatiõe vbor. s. ei q nouissimus morieẽ substituto 7c. Nam qlibet vr decedere nouissimus postq̃ alius post eũ nõ decessit. d. l. q duobus. Tamẽ bart. hic istã ĩpugnauit. q: dictio q qñcũq3 poniẽ distributiue vt hic tũc reqriẽ vnum tm̃. 7 si plus cõcurrerẽt vitiaẽ dispositio. l. 7 si fuerit. in p̃n. š. de re. du. dicit tñ i hoc se semp dubitasse. ¶ Sed Ang. h 7 post eũ imo. l3 nõ faciãt mentionẽ de eo dicũt q posset rñderi ad l. si fuerit in p̃n. q ibi pp pluralitatẽ est dubiũ qs sit iuitatus ad cõmodũ vt si dico q p̃mo ascẽderit capitolium habeat decẽ si multi pariter ascẽderũt neuter h3 decem. q: testator sensit de vno solo pp singularẽ sermonem cum nõ possit, pbari de quo admittendo sensit testator nullus agens obtinet q: nullus põt ostendere q de eo sensit vt ibi. Interdũ vero psona agens est certa 7 certum est testatorem de illa sensisse. sed est dubiũ passiue. s. in psona eius cuius est successur⁹ pp pluralitatẽ psonar 7 dubitaẽ cui testator voluerit substitutum succedere. Exemplũ cũ ticius substituiẽ vltimo morienti. nam tũc si itẽtio substituti fuit inuitare substitutu3 solum ad vnam ptem euacuaẽ substitutio si nõ cõstat quis vltimo decessit vt hic. Si vero fuit itentio vocare ad totu3 in totum succedit. d. l. q duos de reb. du. Et subdit imo. hic q bar. in. d. l. qui duos nõ videtur reprobare sed approbare dictam tertiã solutionem. s. q etiam in pupillari substitutione distinguatur an mater esset in medio vel nõ si est verisimiliter testator non cogitat in hereditate vltimi reperiri hereditatem primi 7 hoc propter existentiam matris Et attento q testator substituendo pupillariter ei q vltimo decesserit videtur inter ipsos pupillos conseruare ius legitime successionis ab intestato lege vel singulis de vulgari. 7 pupillari. ¶ Et putat Imo. opi. bar. in. d. l. qui duos procedere secundũ iura nouissima per auc. defuncto. C. ad tertul. vbi mater ad successionem filij concurrit cu3 alio filio superstite. secus secũdum hec tempora q: frater consanguineus excludebat matrem. Insti. ad tertul. per totum 7 bene, pbatur licet ipse non dicat in. l. i. in prin. 7 ibi glo. š. de iuris 7 fac. igno. 7 secundũ ista debet intelligi glo. in dicta. l. qui duos in verbo superstet in fine. que idem videtur voluisse q Barto. ibi. ¶ Addatis q responsionem quam dat Angel. 7 Imol. hic ad. l. si fuerit sensit. etiam Barto. in dicta. l. qui duos. in prima 7 in secunda opposi. Tamen ex dicta responsione non infertur vt mihi videtur q Bartolus hic ma-

a ¶ Obscura. adde an. d bu. in repe. c. testimoniũ. d testi.

substitutioni

le loqtur.nā bar.h̄ vult ꝙ in terminis huius.l. si mater nō esset in medio substitutus nō videret̄ substitutus in ambobus ꝛ dicit verū attēto ꝙ substō fideicōmissaria hic fuit facta solū in vna pte.s.in pte vltimi decedētis ꝛ nō apparebat hic mentē testātis fuisse ꝙ in hereditate vltimi deueniret hr̄ditas pmi.Sed qn̄ facta est pupillo vltimo decedēti ex duobus ipuberibꝰ quo casu vr̄ voluisse seruare iter eos ius legitime successiōis vt dixi tūc si ꝯcludit̄ aut querit̄ an.d.l.q duos ꝛ.l.q liberis alleg.in gl.habeāt locū si mater esset in medio ꝛ dicendū est ꝙ nō hodie: sed olī sic.sicut dixi.ꝛ ita intelligit̄ id qd̄ no.bar.post glo.in.d.l.qui duos.Aut querit̄ vtꝝ ista.l.haberet locū si mater nō esset in medio ꝛ dicatis ꝙ sic qn̄ facta fuit substitutio in partē tm̄ p rōnem.d.l.si fuerit.que solū limitat̄ qn̄ mens testatoris fuerit ꝙ substitutus haberet totuꝫ p d.l.q duos.ꝛ ita pcedit illud qd̄ no.bar.h̄.Et ista inducunt̄ p ang.ad qōnem statuti pmiantis equū q pmo venerit ad brauiū[a] ꝙ si plures simul veniant pariter nullus habeat pmiū sed iterū currāt.ꝛ ita dicit seruari q2 intētio statuti fuit ꝙ vnus solus haberet. vbi aūt de alia itentiōe ꝯstaret facerēt sibi partes p ꝯcursum si pmū nō est multiplicabile.Sed si ꝯsisteret i genere multiplicabile vt q2 statutū dicit q pmo venit ad brauiū habeat.x.si plures simul veniūt vnusqsqꝫ habebit.x.p.l.q filiabus.§.i.de le.i.ꝛ p bar.in.l.hoc articulo.s̄.de here.insti.tn̄ si bene respiciant̄ vba bar. in.d.l.hoc articulo.ipse aliter ꝯcludit nā dicit debere distingui aut statutuꝫ loqtur p dictionē qsqs vel qcūqꝫ pmo venerit vel p dictionē si qs ꝛ tūc si res pōt insolidū dari pluribus qlibet hꝫ insolidū p.d.l.q filiabus.§.i.aut nō pōt insoliduꝫ dari ꝛ faciūt sibi ptes p cōcursuꝫ.ar.l.si finita.§.cū aūt de dā.infec. aut statutuꝫ loqtur p dictionē q.ꝛ tūc de pprio significato verbi neuter admittit̄.qn̄ plures simul veniūt per.d.l. si fuerit.sed ex mente statuti qlibet admittit̄ attento cōi periculo ꝛ industria.ar.l.semp.§.negociatores.j̄. de iur.imu.Sed de secūdo articulo h̄ nō tangā q2 doc. hic nō tangūt sed remittā ad ea que dixi ꝛ scripsi i.d. l.q filiabus.§.i.vbi puto tenuisse id qd̄ Ange.hic tꝫ.

¶Sed iuxta pdicta dubitat̄ ꝫm Ange.qn̄ plures simul veniūt ad brauiū pariter.vel qn̄ aliqbus ex raga riis pstitū est impedimētū vel qn̄ pnunciatum fuit ꝙ motus nō fuit iustus.ꝛ sic iteruꝫ currēdum est an oēs aliiꝫ[b] eq q fuerūt ipediti q fuerūt posteriores iteꝝ possint currere. Et tꝫ Ang.hic ꝙ sic. q2 nō est ius quesitum alicui ex currētibus exquo legitime nō est cursuꝫ Cū nō dicat̄ cucurrisse q legitime n̄ cucurrit.ar.l.quotiens.q satisda.cog.Item nō debēt admitti ad currēdum illi q pmo nō cucurrerūt q2 nō veniūt in termio. arg.l.mācipiorū.s̄.de ope.leg.sed imo. ihoc vltimo dicit fortasse posse dici ꝯrium vꝫ ꝙ imo illi q nō cucurrerūt p rōnem ipsiusmet ang.s.q2 non est acqsitū ius alicui possit currere. nec obstat ꝙ lapsus sit terminus q2.rn̄det ꝙ adhuc res est integra postquā nulli acqsitum est ius.ideo debuerūt alii de nouo venientes admitti p.d.l.mācipioꝝ.ꝛ per no.p glo.in cle.sepe i vbo. defensiōes legitime de vbo.sig.vbi ēt post lapsuꝫ termini prefixi ad pducenduꝫ instrumēta pn̄t instr̄a pduci si ius aduersarii nō est effectū deteriꝰ ꝛ sic res nō desierat esse itegra nisi ꝫm eū velles dicere ꝙ iterest eoruꝫ q pmo cucurrerūt alios de nouo veniētes nō admitti q2 ipsi sunt magis fessi q̄ alii q nō cucurrerūt que responsio vr̄ satis bona.pau. hic vr̄ simplr̄ trāsire cum ang.¶Addatis ꝙ bal.in pma ꝯstitutiōe ffoꝝ. in.§. itaqꝫ refert qd̄ Cy.vbi tenet ꝙ ibi iterū est currendū vt q2 duo ex pluribus pariter venerunt debēt oēs alii currere.q2 cū nemo vincit nemo victus est ꝛ sic habēt per aliū qd̄ nō meruerūt p seipsos.l.iperator adrianꝰ s̄.de sta.ho.ꝛ.l.deniqꝫ.s̄.ex qbus causis maio.ꝛ i.c. cū victoriensis.de elec. Sed bald.in.d.§. itaqꝫ dicit

a ¶Ad brauiū adde bal. in.i. pte statutoruꝫ q.cxxii. ꝛ p docto.i.c.ioseph ꝯverbo.signi.

b ¶Oēs alii. adde bal. i.l.h̄ articulo .ff. de here.isti.cy.in l.q filiabꝰi.§.i. dele.i.domi.c. duobus de re. scrip.lib.vi.

hoc se nō putare verū.q2 illi negligētiores fuerunt oīno exclusi eo q2 preuenti.vnde inter istos excludētes iterato certabit̄ reiectis aliis.nec obstat qd̄ hr̄ in.c.cum victoriensis.q2 rn̄det ꝙ ibi loquit̄ in iure capituli in quo oēs pticipāt q2 tanq̄ capitulū eligunt ꝛ ius electionis remansit apud capitulum. sed hic loquit̄ in iure singuloꝝ ad qd̄ nō admittunt̄ exclusi.Facit ꝫm eum id qd̄ no.in.l.in executiōe.§.fi.j̄.de ver.ob.ꝛ in.l. claudiꝰ felix.s̄. q po.in pigno.habe.¶Ang.ēt in.d.§.itaqꝫ.refert determinatum fuisse ꝙ oēs currant iterū p illam rōnem.s.q2 exquo nemo eoꝝ vicit nemo eorum victus est.dici pōt ꝙ hoc reducatur ad illam materiam brocardicam qua querit̄ an ꝙ p me nō possuꝫ possim p alium de quo plene no.in.l.aristo. ꝛ ibi gl.s̄. que res pig.ob.pos.ꝛ per dy.in.c.qd̄ alicui.de reg.iur.li.vi.Et quo ad ppositum magis placet opi.Ange. hic p superius dicta p que pꝫ respōsio ad allegata in ꝯrium. Et bene facit.l.iii.§.si qs ex liberis vbo.plane.j̄.de bono.pos.ꝯtab.ꝛ.l. filio pterito.s̄. de in ius.test.nec vllo mō rō dy.in.d.c.qd̄ alicui.opi.Ange.vr̄ refragari ꝛ illā ēt vr̄ amplecti ang.in.d.§.itaqꝫ. in pma cōstitutiōe. ¶Item inq̄tum glo.arguit de.l.ex facto.§. si qs autēꝫ.s̄.eo. Rn̄det gl.ibi ꝙ est alius casus ꝛ dicit ꝙ ibi substō fuit facta certe psone h̄ incerte psone ꝛ in.l.ꝯria. ideo admittit̄ substitutus q̄uis nō ꝯstet qs pmo decesserit an pater vel filius q2 hec cōditio si decesserit sine liberis itelligit̄.s. supueniētibus merito si decessit pater ꝛ filii verū est dicere prēꝫ sine liberis decessisse vt ibi p bar.ꝛ ibi plene dixi ꝛ scripsi ꝛ ad ea me remitto.

c **Cum heres.** ¶Curator furiosi instituti ꝛ grauati restituere p fideicommissum pōt accipere bonoꝝ possessioneꝫ ꝫm tabulas per quā cōfirmatur fideicōmissum furioso iniunctum ꝛ hereditatem restituere fideicōmissario in quē transeunt actiōes.h.d. ¶No.ꝙ bonoꝝ possessio agnata nomine furiosi inducit confirmationē fideicōmissi vniuersalis ꝛ in hoc ista.l. ꝫm ange. dꝫ esse singularis.ita ēt dicit bar.s̄.de vul.ꝛ pup.in.l.ex facto i vbo. octauo ꝛ vltimo in pupillari substitutione reqritur. ꝛ ibi p hāc l.dicit ꝙ etiam talis agnitio bonoruꝫ possessionis confirmabit tabulas pupillares ꝛ exemplares ꝙ etiam voluit Ange.h̄.Secundo no.ꝙ vbi defertur hereditas alicui furioso non pōt adiri hereditas de iure ciuili.sed solum agnosci bonoruꝫ possessio ꝫm tabulas de iure pretorio ꝛ sic est hic vnus ex casibus in quo etiam hodie necessaria est bonorū possessio de iure pretorio. ceteri casus plene traduntur in.l.certum.C.vnde leg.ꝛ ibi de hoc alias dixi ꝛ scripsi.¶Gl.h̄ querit an furiosus dicatur effici bo. pos.iure eius cuius nomine curator agnouit an dicat̄ bo. pos. facti ꝛ si habeat solum que facti sunt ꝛ glo.ponit tres opi.bar. h̄ dicit siue efficiat̄ bonorū possessor iuris siue nō qn̄ nō est grauatus restituere furiosus alteri hereditatem si decedit in furore nō trāsmittit in heredes suos.d.§. sui aūt in furore. Sed si est grauatus restituere hereditatē p fideicōmissum bene trāsmittit in fideicōmissariū vt h̄.vnde bar.nō disputat an bonoꝝ possessor sit mater vel nō.ang.h̄ dicit ꝙ bar.vr̄ dubitasse.ꝛ glo.se nō firmat.Sed in glo.fi.allegata in.l.fi.§.sinauteꝫ in perpetuo ꝛ §.tali.C.de cura.furio.ꝛ in.l.i.j̄.de bo.pos.fur.dela.tn̄ ipse putat ꝙ bonoꝝ possessio sit iure ꝛ acqrat̄ dn̄ium furioso p.d.l.fi. §.sinaūt resipuerit.C.de cura.furi.dum dicit ꝙ si redeat ad sanam mentē ꝛ repudiet sepat̄ a sua substātia si sepat̄ ergo psupponit̄ ꝙ erat acqsitū ꝛ vnitū q2 psupponit puatio habitū.l.manumissiōis de iusti.ꝛ iure.l.decē de ver.ob.nō tn̄ fuit incōmutabiliter pus quesitū q2 pōt repudiare si efficit̄ sane mētis ꝛ si repudiat restituet fructus ei ad queꝫ pertinet hereditas.si vo in furore decedit nō transmittit ad heredē suū tn̄ nō credit fructꝰ debere restitui exquo eos pcepit vt dn̄s ꝛ satis pꝫ p hāc.l.ꝙ fuit effectus dn̄s cum restituat hereditatem ꝛ trāseāt actiōes in fideicōmissarium.¶Et subdit hoc casu cū nō sit spes ꝙ directū dn̄ium vadat ad aliuꝫ efficit̄ furiosus dn̄s directo.vbi aūt furiosus nō esset grauatus ꝛ sic esset spes ꝙ dn̄iuꝫ directū veniet ad aliū.s.eo mortuo in furore nō haberet nisi vtile dn̄ium.ita dicit intelligere glo.in.l.i.j̄.de bo.pos.ti.generali de quo vltimo dicatis vt vidistis prope diem in.l.ex asse per bar.s̄.eo.imo.h̄ addit ꝙ.d.§.sinaūt resipuerit.loqtur in legatis q̄ acqrunt̄ ignoranti.l.cū pr̄.§.surdo de le.ii.ꝛ trāsmittunt̄ ad herdes furiosi. d.§.sinaūt resipuerit.iuncto.§.precedēti tn̄ tꝫ opi.Azo.quam

tenet glo. in. d. §. finaūt ꝑpetu⁹ de hoc articulo vide bar. ēt in d. l. i. ĵ. de bo. pos. fur. z ibi dicit q̄ siue sit facti siue iuris semꝑ idē est q: donec est in furore est bonorū possessor sed si decedit in furore iūcto. §. finaūt ꝑpetuus deꝑdif ꝑ dcm̄. §. finaūt in furore. hoc etiā vide ꝑ bal. in. l. ifantis in scđa qōne. C. q admitti z ibi ꝯcordat opiniōes dicēs q̄ est bonoꝝ possessor iuris. s; nō ꝑpetui z iseparabilis. z iste due vltime opi. nō videnf posse teneri z ꝑ eas reducunf alie ad ꝯcordiam. z scđa opi. hic posita in ver. alij dicūt non vř esse bona q: etiā qñ furiosus est grauatus restituere alteri. tñ si sponte adeat posset ꝯtingere q̄ nō haberet locū restitutio. z sic non vř q̄ illa sit tenēda. Alexāder.

Cum hereditas.

C Trebellianum senatuscōsultū hřdem nō tuef post restōnem hereditatis. z hoc quo ad obligationes ꝯctas ꝑ heredē occasione reꝝ hereditariaꝝ. z ideo restituere nō tenef nisi fideicōmissarius sibi caueat q̄ aduersus hmōi obligatiōes eū indemnē ꝯseruabit. h. d. z est valde notabilis casus. C Ex tex. nota qđ instātia inchoata ꝑ heredē ante factā restōnem fideicōmissi nō trāsit fideicōmissariū ex sola restitutione. z sic vř q̄ sit expediēs illud ius cedi fideicōmissario. aliud aūt est instātia inchoata cū defuncto q: illa bene trāsit in fideicōmissariū ꝑ. l. i. in ꝑn. z ibi ꝑ bar. š. eodē. Et ideo ꝑ hanc l. dicit bar. se hic ꝯsuluisse q̄ si qs cessit oīa iura que habebat vt heres nō vř qđ in cessionariū trāseat instātia cepta ꝑ heredē z cū bar. trāseunt hic ang. z moderni dicētes ꝑꝑ hoc ꝯsilium esse q̄ heres cedat oīa iura sua que h; tanq̄ heres z occasiōe hereditatis. C Addatis bar. ēt hoc plenius tradētē; in. l. si eū oēm ĵ. de fideius. C Secūdo nota q̄ actiōes passiue que danf cōtra heredē ex ꝯctu suo celebrato occasiōe hereditatis nō trāseūt ī fideicōmissariū facta restōne fideicōmissi simpľr z idē in actione actiua quesita heredi seu ꝑ heredē; ex sua permissiōe vt. l. si heres pecuniā. ĵ. eo. C Fallit tñ illud qđ ħ dř in casu notato ꝑ gl. ij. hic. z suꝑ ea dicef. C Tertio nota q̄ heres rogatus restituere hereditatē; pōt ante restōnem fideicōmissi cōpromittere cū his q cū eo litē habebāt z in hoc iste tex. est singularis z melior de iure ꝭm ang. hic q ītelligit hoc esse verū nedū in cōpromittēdo in arbitrū sed etiā in arbitratorē cū interim ante restitutionē fideicōmissi hřs sit dñs z habeat plenā administrādi potentiā z ideo trāsigere pōt. ar. l. preses. C. de trāsac. z dictu; cōpromissum in arbitratorē transactio vocaf vt in auc. vt disse. iud. §. i. cū glo. C Sed in ꝯtrium facit. l. si dictū. §. si cōpromisero. š. de euict. vbi si emptor suꝑ lite sibi mota in cā euictiōis faciat cōpromissu;. z succūbat ascribif sibi ad culpā. z ꝓpterea nō pōt agere de euictiōe ꝯ vēditorē bar. ħ rñdet q̄ aliud est ī emptore z vēditore iter quos venit leuis culpa. l. si vt certo. §. nūc vidēdū. š. cōmodati. z ita loquif. d. §. si compromisero aliud est in herede z fideicōmissario cui fideicōmissario nō tenef hřs nisi de lata culpa. l. mulier. §. sed enim. š. eo. C Ex quo infert bar. q̄ cōpromittere nō est lata culpa qđ est notādū. C Et si ꝯ hoc opponaf de. l. si minor. xxv. annis filiofami. §. i. š. đ mino. vbi eoipso q̄ qs cōpromitti decipif ergo vř esse lata culpa. l. late. ĵ. de ver. signi. iuncta. l. fi. C. de in integ. resti. mino. remittit bar. ꝓ rñsiōe ꝑ eū in. d. l. si minor. C Sed vt dicit ħ imo. bart. ibi nihil dicit ex quo colligif rñsio Ang. hic refert q̄ bar. hic in aliqbus lecturis reliqt cogitandū. ang. ħ rñdet q̄ tex. in. d. §. i. loqtur in simplici administratore in quo cōpromittere est lata culpa cu; a snīa arbitri nō appellef: hic aūt loqtur in dño in quo nō censef lata culpa cōpromittere. Imo. hic dicit q̄ hec solutio nō vř ꝑfecta. q: tex. in. d. l. si minor loqtur qñ minor q est dñs cū auctoritate sui administratoris cōpromittit. z sic loqtur ibi tex. in dño. Ideo putat fortasse dici q̄ illud ꝓcedit in minore q ex iuris ꝑsumptōe nō ita diligēter ꝓseqtur cām sicut maior ideo in maiore nō vř esse lata culpa. z dicit ang. q̄ bart. in ꝑma ꝯstitutione. C. vř ita intelligere. d. l. si minor. C Et addatis ēt bar. idem dicentē in. l. ambitiosa. ĵ. de decre. ab or. fa. in. ix. col. ver. quero qd si in ꝑdictis. C Et circa ꝑdicta addit ēt Imol. ħ q̄ cū possit peti reductio ad arbitriū bōi viri a snīa arbitratorum[a], z sic quodāmō possit appellari iuxta id q̄ hř in. l. si societatem. §. arbitratorū. š. ꝓ so. z. l. nō distinguemus. §. cū qdam de arbi. z in. c. qntauallis de iureiurā. nō vř q̄ cōpromittere in arbitratorē sit lata culpa ēt in minore qcqd senserit ħ ang. z ꝑ hoc etiā allegat q: arbitramentū est quedā trāsactio vt dictū est z administrator pupilli pōt trāsigere. d. l. ꝑses. z no. in. l. pactū curatoris. C. de pac. Hoc etia; potestis ꝯfirmare ꝑ illam rōnem traditā ꝑ bar. in. d. l. si minor. §. i. z in suo ꝯsilio incipiēte querif an statutum de cōpromisso vbi t; q̄ id qđ dř in. d. l. si minor. §. i. h; locū in cōpromisso in arbitꝝ nō in cōpromisso facto in arbitratore q: nō seqtur q̄ decipiaf q: pōt eē q̄ minoris cōpromittētis in arbitratorē ītereſt cōpromittere ꝑꝑ dubiū iuris sui sicut dicimus in minore deferente iusiurādū. l. tutor. š. de iureiurādo. z no. in. l. nā z postea. §. si minor eo. ti. cū arbitrator ꝑtātem habeat auferendi ēt de iure alterius ꝭm qđ videbif ꝯsciētie sue ꝓ bono pacis. z cōcordie iuxta no. in. l. si đ meis. §. recepisse de arbi. z ꝑ bar. in. d. §. arbitroꝝ. ideo pōt esse vtile ipsi minori cōpromisisse in arbitratore;. C Addit ēt Raph. z pau. ħ q̄ vbi a snīa arbitri posset appellari[b] tūc nō censeref culpa ēt leuis cōpromittere q: ꝑꝑ aliud nō censef culpa leuis nisi q: nō pōt appellari. l. i. C. de arbi. z ideo vbi seruari d; ius canonicum ꝭm q̄ potest a snīa arbitri appellari vt est glo. no. ij. q. vj. a iudicibus z in capitulo exposita in ꝟ. irritum reuocetis de arbi. ꝑ Host. z alios in. c. ij. eo. ti. cum si. nō diceref esse culpa leuis qđ est diligētissime notādū si est veru; ꝑ limitatiōe. d. §. si cōpromisero. Sed nō puto istā limitationē esse verā q: tex. in. d. §. si cōpromisero h; locū etiā si emptor nō cōpromisit. sed spōte ꝓrogauit iurisditionē alterius iudicis vt firmauit gl. no. approbata ab oībus in. d. §. si cōpromisero. z tñ a snīa talis iudicis pōt appellari. l. ex ꝯsensu in ꝑn. ĵ. de app. z q̄ ēt de iure canonico habeat locu; id qđ hř in. d. §. si cōpromisero fuit de mente gl. qua; reputo nota. in. c. fi. in gl. ꝑma de emp. z vēd. quā ibi oēs sequunf. Et fortius dicit ibi signāter anto. đ bu. z imo. q̄ etiā qñ factū est cōpromissum cū hac ꝯditione q̄ arbiter debeat tm̄ de iure ꝓnunciare habebit locum illud qđ dř in. d. §. si cōpromisero z tñ si tūc arbiter nō ꝓnunciaret de iure nihilominus dici posset laudum nullū vt signāter voluit bar. in. l. diem ꝓferre. §. stari đ arbi. eo q: nō est seruata forma cōpromissi. ar. l. nō distinguemus. §. de offi. š. đ arbi. l; ipsemet bar. in. d. §. arbitrorū circa. iij. colū. relinquat suꝑ hoc cogitandū z tāgif ꝑ doc. z maxime ꝑ ant. z modernos in. c. ex insinuatione de rescript. z in. d. c. qntauallis. C Pro hac opi. ēt facit tex. in. d. §. si cōpromisero. q solū se fundat ex eo q̄ emptore compromisit nulla necessitate cogente que ratio cessat in iudice ordinario cuius iudicium redditur in inuitum. l. in stipulantem §. i. de ver. obli. l. quotiens. §. i. š. de noxa. C In tex. ibi nam qđ dicitur zc̄. ħ arguebatur qđ nō esset opus cautione q: poterat heres facere restitutionem naturalem z retinere aliquā rem hereditariam vt sibi esset cōsultum. Sed rñdetur qđ hec ratio non est generalis. q: potest cōtingere q̄ in hereditate nulla sint corpora sed omnia cōsistebāt in noībus debitorū. vnde si est facta restitutio naturalis nulla cautione recepta potest fideicōmissarius agere contra debitores hereditarios z heredi nō est consultu; seu cautum. Et sic dum tex. dicit nō est perpetuum debet. i. non est indistincte sufficiens remedium. glo. super verbo administrat. ar. d. l. vbi. possunt. š. eo. §. fi. glo. hic nō respōdet sed in. l. ꝯtraria rñdet. dic vt ibi vel aliter ꝭm doc. q̄ dicif in. d. l. vbi pure. §. fi. imputatur heredi. s. pro rata quarte trebellianice pro qua debent onera ipēse inferre. sed pro aliis rebus particularibus recuperat a fideicōmissario. C Glo. conatur arguere de. l. i. §. qui minorē in fi. vt leg. no. caue. z remittit ad no. i. l. ꝯtria. z ibi glo. dic; q̄ ibi cōpromisit tanq̄ heres legatarijs legatis restituentis in euentū cōditiōis vel diei. ideo nō potest cōueniri nisi ꝓ rata ꝓ qua retinuit hřditatē. hec non vř tuta z hic cōueniebaf vt hřs a cre-

[a] C A snīa arbitroru;. adde lāphrā ī repe. c. qm̄ ꝯ. de ꝓba. z ꝑ cūcē in tractatu đ arb.
[b] C Appellari adde card. ī. c. cū dilect⁹ ī. x. q. đ arbi. z bal. in ꝓtica. đ app.

ditorib⁹ hēditarijs ⁊ cōpromisit vt hēs ⁊ tñ nō trāsit onus cōpromissi in fideicōmissariū. Unū bar. aliter dicit in.d.§.q minorē.s. ꝗ fallit in.d.§.q minorē.s. in illa cautiōe q̄.p legatis restituēdis pstat ab hēde legatarijs.q: cū succedat in locū actiōis ex testō q̄ directo cōpetebat legatarijs ꝯ heredē que dꝫ sapere naturā pncipalis actōis.l.i.§.si qs sub ꝯditiōe vt leg.no.ca. sicut ergo actio originalis.s.ex testō solū cōpetit ꝯ heredē inq̄tum hēditas apud eū remanet.l. fi.C.eo.l. i.§.fi.l.eo.ita dꝫ actio surgēs ex illa cautiōe iterpretari solū.p parte q̄ residet apud hēdē.

r **Estituta.** ¶ Restitutio fideicōmissi pōt fieri re ⁊ vbo. Itē expresse ⁊ tacite p patientiā. Item ex vtraqꝫ pte.s.tā restituētis ꝙ fideicōmissarij pōt interuenire,pcurator pōt ēt fieri restitutio p nūciū vel eplām iter absentes. h.d. vsqꝫ ad.§.pupillus. ¶ In tex.ibi sed postea ratū ⁊c.vt q: a pncipio qñ furiosus cepit possiderꝫ ignorauit hoc heres. ⁊ sic nō pōt dici ꝙ heres passus fuit possidere.sed postea ratū habuit expresse vel tacite. ¶ Nota ex tex.ꝙ lꝫ in legatariū ⁊ pari rōe in fideicōmissariū pticularē trāseat dñiū ipso iure in legato vł relicto p fideicōmissū.l.a ticio.ꝭ.de fur.tñ aliud est ī fideicōmissario vniuersali q: reqrꝫ restitutio saltē verbalis vt hic.⁊.l.facta in pn.ꝭ.eo.⁊ iō vehemēter errāt illi q ante restōnem fideicōmissi intentāt iura hereditaria vel apphēdūt possessionē rex hereditariarū: ⁊ dicit pau.hic multos vidisse errare.q: fideicōmissarij adeūt ⁊ apphēdūt possessionē rex hereditariax q̄d non pñt q: adire spectat ad hēdem ⁊ est heredis. ¶ Fallit in multis casibus in qbus trāsit in fideicommissariū vniuersalē in hereditariū ipso iure de qb⁹ hē plene in.l.pe.C.eo.⁊ in.§.i.⁊.§.sꝫ ⁊ quotiēs.⁊ ibi.s̄. eo. ¶ Item no.ex tex.iuncta gl.in v.tua fm Bar.hic ꝙ pcuratori simplici pōt fieri cessio sicut fideicōmissū restitui. De pcuratore aūt in rem suā nō est dubiū cuꝫ possit sibi cessio fieri regulꝛ.vt.l.illā.C.de dona. Fallit in illa cessiōe que fit p restōnem hereditatis.q: illa nō pōt fieri pcuratori in rem suā.tex.est fin.i.l.mulier §.ex asse.de iu.do.ō quo p ang.⁊ alios in.§. apud iulianū.§.vtrū.cuꝫ.§.seq.s̄.eo.vbi singulꝛ limitaꝫ per eos in.d.§.ex asse. Dixi ibi ⁊ veniet aliqd dicendum post bar.in.l.seruo inuito.§.fi.ꝭ.eodē per illum text. ¶ Sed aduerte lꝫ doc.nō dicāt q: tex.hic cū glo.loqtur de restitutiōe que fit pcuratori illius cui veniebat faciēda restitutio vel cessio. Sed si fiat cessio pcuratori simplici ipsi⁹ cedētis dico pprie nō est cessio nisi qñ fit ei q est pcurator in rem suā alias enim nō dꝛ pprie cessio.sed mādatū ad exercēdas actiōes directas. vt colligit ex no.p glo.magnā in.l.i.⁊ ibi clare bar.in vltima cōsti.C.de actio.⁊ oblig.⁊ p bar.⁊ alios in.l.ad eū.in pncipio que est pe.ꝭ.de dona. ¶ Iteꝫ no.ꝙ restitutio vnius rei ex pluribus rebus hēditarijs sufficit ad manifestādū oē ius fideicōmissi vniuersalis si ea itentiōe fiat. Et istud facit an generalis quasi possessio iurisditiōalis acqraꝫ per vnū actū iurisdictionaleꝫ de quo vide p glo.⁊ doc.vbi est bonus tex.in.c.auditis de pscrip.p Imo.⁊ alios plene in.c.cū dilectus ō capel.mo.⁊ in.c.sup litteris de Rp.⁊ in.c.fi.de offi. archi.⁊ p Cy.in.l.i.C.de eman.lib.⁊ p bal.ibi in lectura moderna.p bar.in.l.i.§.si qs hoc interdicto.⁊ ibi p Ang.ꝭ.de iti.actuqꝫ pua.⁊ p bar.in.l.iij.in pn.ꝭ. ō acq.pos.p Archi.xvj.q.i.qcūqꝫ.p Spe. in ti.de iurisdi.om.iudi.ver.pone miles ⁊ p bald. in sua disputatione incipiēte Apulius Romanus. p Ant. in repetitione.c.fi.in tribus vltimis chartis.de cau.pos.⁊ pro pe.⁊ pe.ō anch.ī repetitiōe.c.fine possessiōe.i.x.charta cū sequen. de reg.iur.lib.vj. Cōiter teneꝫ doctrina quā colligit bar.in.d.§.si qs hoc iterdicto in fine.vꝫ ꝙ si qs facit vnū actū possidet vniuersalē iurisditiōalem illius qualitatis nō alias vt si est actus meri iperij incipit habere possessionē meri imperij oīuꝫ actuū ⁊ sic ō alijs. ¶ Posset h dubitari vltra doc.vtrum heres cogaꝫ nō solū ad verbalem restitutionē fideicōmissi.sed ēt ad realē. in quo pau. in.l.recusare.§.sed ⁊ qs alio q est.§.fi.s̄.eo.p illū tex. cū duabus legibus sequentibus in lectu.bono.tꝫ ꝙ sic. de quo dic vt ibi alias dixi.puto tenuisse ibi ꝙ nō cogiꝫ restōnem actualeꝫ facere.sed sufficit verbalē.⁊ dare sibi licentiā apprehēdendi possessionē. ¶ Glo.sup vbo passus querit vtrū patiētia habeaꝫ p traditiōe ⁊ dicit ꝙ sic.insti.de re.diui.§.interdū. ¶ Sed iuxta hoc dubitat bar.vtrū si patiaꝫ heres fideicōmissarium possidere an eo aīo psumaꝫ pati ꝙ velit actiones trāsire in eū. dicit ꝙ sic qñ sciebat se teneri ad restōnem hereditatis ⁊ vꝛ sibi tradere p.l.ij.C.de acq.pos.vbi si venditio patitur sciēter possidere emptorē dꝛ tradere q: ad hoc tenebaꝫ. ¶ Glo.sup vbo earūdem residet in hac snīa ꝙ ad vnā pticularē rem pōt heres conueniri a fideicōmissario ⁊ facta de vna re particulari restōne transeūt actiōes in fideicōmissariū. Et pinde est quo ad actionem ac si tota hereditas sit restituta. ¶ Extra glo.inq̄tum dicit ꝙ facta restōne in vna re vꝛ facta in oībus vt iam nō sit op⁹ alia restōne.no.vnum ad id ꝙ pprime dixi.s. q: vꝛ pbari ꝙ non cogiꝫ heres facere restōnem actualem si fecit verbalem.⁊ dedit licentiam apprehēdendi possessiōnē.pbatur q: si ꝯtrium dicere mus sequereꝫ ꝙ facta restōne in vna re posset adhuc cogi hēs oēs alias res pticulares restituere cuius ꝯtrium dꝛ h. Et ista ad datis ad ea que dixi in.d.l.recusare.§.si qs alio.s̄.eo. ¶ Iuxta istam ptem gl.arguit bart.de.l.iij.in pn.de acq. pos. vbi si apphēdaꝫ possessio vni⁹ rei vł vni⁹ fundi ñ sufficit hoc ad apphēsiōnē aliarū rerū seu aliox fūdox ⁊ h tex.vult ꝙ facta restitutione vnius rei ea intentiōe vt vniuersale ius fideicommissi trāseat sufficit bart.sequutus Dy. in.c.i.in.v.q.de re.iu.in.vj. rñdet ⁊ dicit ꝙ quedā est assignatio vnius rei que fit per heredem fideicōmissario ⁊ sufficit ad translationem iuris incorporalis vniuersalis fideicōmissi vt hic. Quedam est assignatio vł apprehensio possessionis vnius rei ad finem acqrēdi possessioneꝫ aliarū rex ⁊ nō sufficit.d.l.iij.tangit h Nich.de neapo.an rati habitio possit explicari per procuratorem dicam.ꝭ.§.proximo Alexander legum splendor.

Pupillus. ¶ Solus pupillus sine tutore nō pōt restitutionē facere nec recipere nec similꝛ solus tutor sine pupillo nisi sit infans sed dꝫ fieri p pupillū cuꝫ auctoritate tutoris ñ tñ ipsi tutori.h.d. vsqꝫ ad.l.q̄uis. ¶ Nota ꝙ solus tutor nō pōt cedere actiōes pupillo de quo bar.hic se remittit ad ea que habenꝫ in.l.nouare.§.i.ꝭ.de de noua.ange.aūt dicit nō posse soluꝫ tutorem cedere nisi sit euidens vtilitas.vbi aūt esset dānosa cessio vel de hoc nō cōstaret nō posset cedere si actio cōpetit p re quā solus tutor alienare nō pōt alias secus ⁊ ita dicit tenere Ja.de raue.⁊ bart.de quo se remittit ad no.per se in.d.l.nouare.⁊ Ang.ibi tꝫ idem ꝙ bar.ibidem. Imo.dicit hic ꝙ si actio cōpetit p re quā solus tutor nō pōt alienare nō possit ipse cedere nisi cū ea solēnitate cū qua pōt alienare.vt.l.si ad resoluēdā.C.de pre.mino.⁊ per no.p glo. in.l. i.⁊.ij.C.si aduer.trāsac.⁊ putat esse notādum diligēter ꝙ hoc pcedit etiam si cessio sit que habeat fieri ex necessitate vt pbaꝫ h ꝙ videꝫ mirū fm eum maxime p no.in.l.i.§. fuit quesitū.s̄. e.vbi aūt cōpeteret pro re quā solus tutor posset alienare tunc posset pcedere nisi appareat ꝙ faciat animo donandi vt plene no.in.d.l.nouare.§.i. ¶ Pau.h tꝫ per istum tex.simplꝛ ꝙ tutor nō possit cedere actionem pupilli sicut non pōt restituere h hereditatem per quā actionem trāfferebanꝫ vtiles in fideicommissariū.Subdit tñ ꝙ bar.in.l.pōt pupillus.s̄.de aucto.tuto. dicit ꝙ tutor pōt cedere qñ expedit pupillo p.d.l. nouare. qa loquiꝫ in delegatiōe que fit ex volūtate debitoris iuxta.l.i.⁊.ij. C.de noua. sed cessio fit sine eius voluntate ideo difficilius fit que respōsio nō vꝛ aliquo modo tenēda.q: pbibitio alienationis rex minoris est inducta ne fiat piudiciū minoribus.l. lex q tutores.C.de admi.tu.⁊.l.magis puto.§.ne passiꝫ.s̄.ō re.eo. ergo si tractaꝫ de trāfferēda actiōe cōpetente pupillo p tutorē nō est attēdēdū an fiat cū volūtate debitoris vel sine sed an vtile sit pupillo vel nō: q: illa volūtas debitoris deberet attēdi qñ pbibitio esset inducta ne fieret piudiciū debitori. Preterea tutor pōt alienare res que seruādo seruari nō pñt.dūmō bona fi

dem faciat.l.cū plures.§.que bona fide de admini.tu.ſ.iūcta l.lex que tutores.C.eo.ti.ergo eadē rōne dꝫ posse cedere actiones hmōi cōpetētes ad hmōi res. Nec ob.iste tex.qꝛ statim rñdebo.puto igit̃ ꝯcludendū ꝙ aut cedit̃ actio cōpetens ad reꝫ que seruādo ꝯuari poterat ⁊ non valet ēt cessio sine decreto iudicis ⁊ alijs solēnitatibus.ꝑ.d.l.lex que tutores.iunctis no. in d.l.i.⁊.ij.C.si aduer.trāsa.aut cōpetebat actio que ꝯuādo seruari nō pōt.⁊ tūc solus tutor pōt cedere si expediat pupillo.vl' tutor expedire putabat.⁊ sic bona fide faciebat.d.l. nouat̃.§.l.cū ibi no.ꝑ gl.post bar.⁊.l.tutor ad vtilitatē.ſ.de admi.tu.⁊ d.§.q̃ bona fide. ¶ Nec obstat iste tex.qꝛ rñdet bar.i.d.l.pōt ꝙ hic loqtur in restitutiōe vniuersali hr̃ditatis q̃ facit vt actiones trāseāt ꝑ trebellianuꝫ.secus in cessiōe vel delegatiōe vnius debitoris.d.l.tutor.cū alijs.ſ.all'. ¶ Tamē ꝯ istam rñsionē facit tex.h in ꝟ.qꝛ nec mādare.vbi illud qđ dicit đ restitutiōe vniuersali,ꝓbat ꝑ similitudinē quā facit de cessione spāli. Tñ sustinendo bar.pōt dici ꝙ tex.hic in ꝟbo qꝛ nec mādare itelligitur ꝯm distinctioneꝫ quā supra dedi. alias esset ꝯ iura preallegata. ¶ Videatis ēt de materia aliqd ꝑ bar.in.d.§.fuit q̃situꝫ.⁊ ibi plenius ꝑ ang.q dubitat an reqrat̃ decretū in tali cessiōe.⁊ cōcludit ꝙ aut fit cessio ex necessitate ⁊ sufficit auctoritas tutoris absqꝫ decreto iudicis ꝑ istum tex.⁊ ꝑ.d.§.fuit quesituꝫ.facit.l.i.⁊.l.ꝑdiū.C.qñ decre.op.nō est.aut fit ex volūtate ⁊ tunc aut est actio que dat̃ ad rem q̃ poterat alienari sine decreto.⁊ sufficit auctoritas tutoris sine decreto iudicis.alias secus ꝑ no.i.d.l.i.C.si aduer.trāsac.⁊ cū eo cōcordat etiā Ro.in.d.§.fuit q̃situm. ¶ Secūdo ex isto tex.cū.l.seq.in ver.successio.no.ꝙ ꝟbū succedit adaptat̃ ad substitutionē obliquā. qñqꝫ adaptat̃ etiā ad substitutioneꝫ directā.vt.l.ꝙꝙ.C. ad.l.fal.⁊.l.i.C.de legi.cum si.⁊ ideo dꝫ dici verbū cōe vt tenuit glo.in.c.si pater. in ꝟbo absqꝫ deductiōe de testa.li.vj.⁊ ibi bal.in repetitiōe.⁊ idem tꝫ bar.in.l.centurio.ad fi.ſ.de vul.⁊ pu.⁊ ꝓbatur.in.c.raynutius de testa.⁊ ꝑ bar.in cōsilio suo incipiente in.q.preposita viso puncto ipsius ⁊ diligenter inspecto ⁊ plenius per bart. in.l.fi.in vlti.col.C.de sacrosan.eccle.⁊ est cōmunis opi.lꝫ bal.in.l.⁊ sine scriptura in ꝑn.C.e.dixerit.ꝙ de ꝓpria significatione est verbum directum.⁊ qđ hoc ibi sentit glo. Et istud est vtile scire ꝑꝑ magnam differentiā que est inter ꝟba directa ⁊ cōia ꝯm plene no.in.d.l.centurio.⁊ in.d.c.si pr̃.cum si. ⁊ in.l. ꝑcibus.C.de ipub.in gl.in verbo ꝯstat.inq̃tuꝫ opponit de.l. bonoꝝ.C.q admi.dic ꝙ scđa so.vr̃ vera. ⁊ vr̃ cōiter approbari.s. ꝙ ita iudex pōt supplere defectū tutoris tā in restōne fideicōmissi i aditione ⁊ in agnoscēda bonoꝝ possessiōe qꝛ est eadē rō. Dicit tñ Jmo.h ꝙ gl.in.l.ipuberi.C.de tuto.⁊ cura.da.ab his tꝫ i aditione ꝯrium.s.ꝙ in ea iudex nō possit supplere defectū tutoris ⁊ istā opi.vr̃ tenere Ange.ꝑ.d.l. ipuberi.⁊ ꝑ id qđ no.insti.de aucto.tu. Et iō dicit ange.ꝙ nec ēt cū auctoritate iudicis sine tutore restitutio ꝑ fideicōmissum pupillo fieri pōt.qꝛ fideicommissarius tꝫ locū heredis.l.fideicōmissaria.§.i.ſ. ꝙ cū eo.⁊.l.postulāte.§.i.j.eo.Sed putat imo.ꝙ imo in aditiōe ⁊ ꝯsequēter in restōne fideicōmissi supplere possit.qꝛ vr̃ casus expressus in.l.si infanti.C.de iure delibe.referēdo ibi id qđ dr̃ ibi ad oīa supiora,put vr̃ fieri debere ꝑ.l.talis scriptura đ leg.i. ¶ Addatis ꝙ gl.in.d.l.ipuberi nō vr̃ residere i illa opi.ad quā allegat̃ ꝑ imo.hic sed potius gl.ibi inclinat in ꝯrium dū remittit se ad no.in.l.bono.C.q admit.tñ ang.in.l.certū.C.vñ legi. ⁊ pau.de ca.in.d.l.bonoꝝ tenēt eādem opi. quā tꝫ ipsemet ange. h. ¶ Verius tñ vr̃ ꝙ iudex in oibus casib⁹ ꝑdictis possit supplert̃ vt ēt voluit gl.in.§.vtiqꝫ insti.de aucto.tu.⁊ dy.⁊ bart.in.d.l.ipuberi ⁊.cy.in.d.l.bonoꝝ ⁊ bal.⁊ Sali.in.d.l.potuit.⁊ bal.i l.pupillus.C.de acq.here.⁊ bene,ꝓbat̃ in.d.l.ifanti iuncta eqparatiōe fideicōmissi ⁊ additiōis hr̃ditatis cū vtrūqꝫ sit đ iure ciuili. ¶ Jn gl.in ꝟ.idistincte vltima solutio gl.cōiter apprehēdit̃.qꝛ imo aliud est in bo.pos.ꝙ in aditiōe hr̃ditatis ⁊ ꝙ in restitutiōe fideicōmissi.qꝛ solus tutor pōt agnoscere bo.pos.đ iure ꝑtorio ꝑ.d.l.tutor.⁊.d.l.pupillo.nō violādo illa iura.⁊ i.l.seruus ꝟ.ipuberes.j.de bo.pos.vbi pr̃ solus vel tutor sol⁹ pōt ⁊c.hec eqparatio de tutore pupilli ad p̄tē ifantis est ꝯsideranda si solus pr̃ fuerit,ꝓ ifante pōt agnoscere bonorū pos.d.§.si infanti.ergo ⁊ solus tutor,ꝓ pupillo.ita ēt ꝓbat̃ in.d.l.bonoꝝ C.q admit.lꝫ gl.ibi tenuerit ꝯriū sic ⁊ h tꝫ ⁊ male vñ meli⁹ locuta est glo.in.d.l.ipuberi.⁊ in.d.l.potuit.⁊ ibi eā sequunt̃ doc.⁊ gl.⁊ bar.in.l.pupillus.đ acq. here. vbi cōiter approbat̃ ꝑma opi.hic relata in glo. Sed pōt esse dubiū q̃ sit rō diuersitatis iter bo.pos. ⁊ aditiōeꝫ hereditatis seu restōnem ex senatuscōsul.trebel.⁊ ꝯm imo. hic dici pōt ꝙ rō est qꝛ bo.pos.cōpetit đ iure ꝑtorio ideo in illa inspicit̃ eqtas cū ꝑtor semꝑ habeat eqtatē ante oculos.l.qđ si ephesi.ſ.de eo qđ cer.loc. sed aditio hereditatis seu restitutio fideicōmissi est iuris ciuilis in quo magis attendit̃ rigor.⁊ lꝫ nō dicat h fuit rō differentie reddita ꝑ frāc.tigri.de ipsis in.d.l.potuit. ¶ Tamen ꝯ istam rōnem facit qꝛ qñqꝫ bonorum possessio est de iure ciuili.vt.l.i.j.vt ex legi. senatuscōsul.bo.pos.de.⁊ ꝑ bar.no.in.l.iij. in ꝑn.j.đ bo.pos.ti.generali idem aliā rōnem reddit Ang.⁊ pau. in.d.l.bonoꝝ.s.qꝛ aditio hereditatis cōstat in mera volūtate.l.gerit.ſ.de acq.here.⁊ ideo si heres hꝫ voluntatē vt qꝛ est maior infante dꝫ eius voluntas interuenire.⁊ est rō.d.l.potuit.sed in bo.pos.reqrit̃ factū s.agnitio iudicialis ⁊ sic nō sufficit mera volūtas.l.fi.C.q admit.ideo illud melius ꝑ aliuꝫ exēplificari pōt ꝙ illud ꝙ ꝯ voluntatē dependet vt.l.paulus.alias icipit ꝑ ꝓcuratorem ⁊ ibi no.ſ.de acq.here. ⁊ no.per gl.in.l.sicuti.ſ.de arbi.alias ēt rōnes videatis ꝑ bal.⁊ modernos in.d.l.bonorū. Bal. dicit ꝙ bo.pos.hꝫ maius fomentū ꝙ aditio qꝛ hꝫ auctoritatem iudicis ergo solus tutor pōt eaꝫ agnoscere. Sed fulg.⁊ Ro. ibi eā reprehendūt qꝛ sequeret̃ si tutor in iudicio adiret posset solus adire ꝙ est falsum.cōtra.d.l.potuit q̃ idistincte loqtur.aliā rōnem reddit Ro.in.d.l.bonorum.qꝛ aditio est actus magis solēnis cum iura directa acqrantur per eam ⁊ ꝑ bo.pos.iura vtilia acqruntur qꝛ pretor nō pōt facere heredē.§. quos aūt insti. de bo.pos. Sed hec rō mihi nō placet.qꝛ sequeret̃ ꝙ restitutio fideicōmissi pōt soli tutori fieri qꝛ soluꝫ iura vtilia trāsferunt.§.restituta.insti.de fidei.here.⁊ hoc est ꝯ bar.⁊ tex.nostrū. ¶ Difficile est reddere bonaꝫ rōnem tñ magis placet opi.bar.⁊ id qđ incidēter dixi allegando.l.paulus.facit ꝙ ratihabitio non possit fieri ꝑ ꝓcuratorem.qꝛ depēdet a mera voluntate. Sꝫ ꝯrium tꝫ Guil.de cu.in.l.i.ſ.de ꝓcura.all'.l.restituta in fi.ꝑn.ibi dum littera dicit vel ratā habuit restitutionem.tñ ille tex.vt ibi ēt dicit Nicho.de neapo. nō ꝓbat vt pꝫ ex intellectu glo.ibi posito. Unde putarem ꝙ si nos querimus veritatē vtrum ꝑ spālem ꝓcuratorem possit fieri ratihabitio.⁊ dicendū est ꝙ nō qꝛ eo ipso ꝙ ꝯstituit̃ ꝓcurator ad ratūhabendū talē actuꝫ apparet de volūtate ⁊ ratihabitiōe ꝯstituentis.iō nihil operabit̃ ratihabitio ꝓcuratoris ꝑ.d.l.paulus cū ibi no. Aut q̃rimus vtrū possit fieri ratihabitio ꝑ ꝓcuratorē gñalē ⁊ tūc putarē ꝙ sic qꝛ cessat dicta rō đ quo videatis pleni⁹ i.d.l.paul⁹.⁊ ex ibi no.colligit̃ đcisio. ¶ Ultimo,ꝓ expeditiōe gl. quero an solus ifans possit acqrere pos.,put facti est.⁊ sic an tutor solus vel infans possit possessionē acqrere glo.dicit ꝙ sic:ꝑ.l.donataꝝ.C.de acq.pos.hoc sane itelligatis in ifante acqrente possessionē iocaliū in qbus affectus pueroruꝫ dirigit̃.ita itelligit̃ magis cōiter.d.l.donataꝝ. sed in alijs reb⁹ dicimus regul'r infantē ꝑ se nō posse acqrere possessionem.l.quāuis.§. infans.j.de acq.possessio.

Quamuis.

¶ Etiam actiones pretorie nō solū ciuiles trāseunt restōe facta ex senatusconsul.trebel.in fideicommissarium etiam obligatiōes naturales siue fiat restitutio per heredem grauatuꝫ de quo loquitur senatusconsul.trebel.siue fiat restitutio per heredem heredis vel alium cui hereditas acquisita est.h.d. vsqꝫ ad.§.nihil. ¶ No.ꝙ statutum in actione ciuili extenditur etiam ad pretoriam qñ est eadeꝫ rō. facit.l.i.§.bonoꝝ.ſ.e.⁊ lꝫ tex.in.d.l.i.in prin.referendo ꝟba senatuscōsulti nō exp̄sserit de actiōibus ciuilib⁹:ta

a ℭ Heres hr̃dis. adde barto. in. l. gallus. ff. de libe. ⁊ posth. cy. ⁊ bal. in l. in ãnalib⁹. C. de legi. ⁊ oldr. consi. xx. icipi. thema tale est.
b ℭ Mulier. adde gl. i. c. nõ solent. ij. q. vj. glo. i. c. cũ dilecta. ð ꝯfir. vti. uel inuti.
c ℭ Seruꝰ. adde gl. i. i. c. cũ deputati. de iudi. card. i. c. sciscitatus in. iij. col. de rescrip. abb. in. c. cã ta. de simo.

men dicit h̃ Imo. forte iuriscõsultus h̃ interpretatur senatuscõsultũ intellexisse de ciuilibus q̃ est remediũ iuris ciuilis. §. cõstat. insti. de iure naturali. ℭ No. ꝙ appellatione heredis venit heres heredis[a] facit. l. fi. C. de here. insti. ⁊ l. i. ĩ. de castrẽ. pec. ⁊ ple. no. in. l. ij. ⁊. iij. s̃. de peti. here. ⁊ qð statuit in psona alicuius cẽsetur statutũ in herede suo. facit. l. postulante in pn. ⁊ qð ibi p bar. ĩ. eo. ℭ In glo. in ver. possessor rñde ad l. ille a quo. §. i. ꝙ ibi loqtur hr̃s rogatus decessit añquã adiret vel ante iussum de adeũdo vt ibi ⁊ in. l. nõ iustã. C. eo. hic aũt post. Alexãder doctor.

Nihil. ℭ Non curat qualis sit psona pcuratoris ad negocia seu ad restitutionẽ fideicõmissi recipiendã ⁊ p restitutionẽ iura sepulchrorũ nõ trãseunt in fideicõmissariũ. sed remanet apud heredem. h. d. vsq; ad. l. papinianus. ℭ Ex text. no. ꝙ mulier[b] põt esse pcuratrix ad negocia ⁊ etiã seruus[c]. ⁊ ideo putat Pau. h̃ in lec. paduana ꝙ lz alias mulier nõ possit esse in iudicio regulr̃ exceptis nõ nullis casibus de qbus in. l. femine. s̃. de pcura. ⁊ in. l. i. §. sexuz s̃. de postu. ⁊ in. l. femine. ĩ. de re. iur. ⁊ in. l. vix certis s̃. de iudi. ⁊ in. l. seruus. C. de iudi. tñ putat ipse ꝙ dicto casu dicte psone poterũt esse in iudicio ad faciendũ cogi heredẽ adire ⁊ restituere ⁊ hoc rõne periculi ⁊ cause cognitiõis que versat circa hoc iuxta. l. ille a quo. §. si de testõ. s̃. eo. qð est no. si est verũ. ⁊ pro hoc adducit. q̃ qñ aliqd admittit alicui vident sibi concessa omnia sine qbus illud exẽplificari nõ põt. l. oratio. s̃. de spõsa. l. ij. s̃. de iuris. om. iu. l. ad rem mobilẽ ⁊. l. ad legatũ cũ si. s̃. de pcur. tñ q̃ iste tex. nõ loquit nisi de simplici restitutione ⁊ nihil dicit de aditiõe putarem ꝙ si fideicõmissarius p se vel alium pcuratorez idoneum potuisset cogere heredẽ adire nõ possz tũc mulier vl̃ seruus esse in iudicio. q̃ cessat rõ piculi isto casu. ⁊ tex. noster nõ obstat q̃ solũ de restitutiõe loqtur pro hoc facit. q̃ pcurator cõstitutus ad recipiendum solutionẽ nõ vr̃ habere mandatũ ad agẽduz in iudicio ꝯ debitorem nolentẽ soluere. l. hoc iure. ĩ. de so. ℭ Nota ex. l. q̃ pinde. vnum ius qð nõ trãsit in fideicõmissarium p restitutionẽ. sed remanet apud heredẽ vz ius sepulchrorũ. ⁊ pari rõne idẽ dicit bar. eẽ in iure patronatus ecclesie qð est signãter notãdũ adducit ea que no. p glo. in. l. si oparum. ĩ. de op. liber. ⁊ que no. p doc. in. l. monumẽta. C. de leg. vbi hoc pbari nõ vr̃ vt intuenti clare pz. Tñ Mich. de nea. h̃ tz idem qð bar. h̃ ⁊ hoc sequit etiã pau. de ca. h̃ in lect. Bonoñ. q dicit talia iura nõ trãsire in fideicõmissariũ lz trãseãt ad heredes extraneos. vt no. in cle. plures de iurepa. in ℣. heredes. xvj. q. vij. cõsiderãdũ tñ nõ transeũt ad eos tanq̃ ad hr̃des q̃ nõ p hereditarijs portiõibus sed trãseũt ad eos eo q̃ sunt hr̃des. ⁊ ita est in iuribus sepulchrorũ hereditariorũ. l. vel qð. s̃. ð relig. ⁊ illa que trãseunt ad heredes extraneos tanq̃ ad heredes bñ trãseũt in fideicõmissariuz. illa ṽo que nõ transeũt ad heredes extraneos sed ad filios tãtuz vt emphiteosis ecclesiastica vel feuduz multominus transirẽt in fideicõmissariũ. l. si patroni in pn. ĩ. eo. q̃ iura sepulchrorũ que trãseũt ad extraneos. sed nõ tã quã ad hr̃des vt est dictũ. Et circa feudũ vel emphiteosim remitto ad dicẽda in. d. l. si patroni in pn. ibi etiã tangit Io. de imo. dictã questionẽ quã ponit hic bar. ⁊ dicit ꝙ ille tex. in ꝯrium facit q̃ iuspatronatus[d] ecclesie trãsit in quẽcunq; heredẽ ẽt extraneũ. vt no. glo. in cle. ij. in verbo heredes de iurepa. ⁊ legi. ⁊ no. xvj. q. i. cõsiderandũ. vnde lz ope debite a liberto nõ trãseant in fideicõmissariũ. d. l. si pr̃oni in pn. tñ non sequit ꝙ ita esse debeat in iur̃ patronatus ecclesie q̃ ope nõ trãseunt ad heredẽ extraneũ. d. l. si operarũ. ⁊ ple no. in. l. si nõ sortẽ. §. libertus de cõdi. idebi. Tñ imo. in. d. l. si patroni. sustinet opinio. bar. p istũ text. iuncta. l. familiaria cuz. l. seq. s̃. de relig. ⁊ sump. fun.

et opinionem in iure patronatus hoc [illegible] dicit iste dominus in l. si pa fin. [illegible] et plures allegando [illegible] lib. 2. [illegible] c. 18. [illegible].

d ℭ Iuspatronatꝰ. adde ino. super decre. de iur. pa. doct. in c. cũ secũdum eo. ti. ang. cõsi. xv. ⁊ ꝯs. xxviij.

vbi pz ꝙ iura sepulchrorũ hereditariorũ transeũt ad quẽcunq; heredẽ. ⁊ tñ nõ transeũt ad fideicõmissariũ vt h̃. q̃ talia iura sepulchrorũ dicunt esse qd religiosum. ⁊ nõ respicies cõmodum pecuniariũ. ita est ẽt iuspatronatus ecclesie. c. q̃to. de iudi. Et dicit esse signãter no. q̃ a canonistis nõ tangit. ℭ Addatis ẽt ꝙ bal. in. l. cum virũ. C. de fideicõmis. tenuit istã ptem. ⁊ idem Pau. in. l. p̃cibus. C. de impube. Et ibi etiã hoc anno cõsului forte aliqd dicam vltra p̃dicta in. d. l. si patroni. Licet Ludo. ro. in. d. l. si patroni teneat ꝯrium eo q̃ trãsit ad heredẽ extraneũ. eo q̃ ẽt inter viuos ex vniuersali titulo põt trãsferri. vt no. in. c. ex litteris de iure patro. ⁊ in. l. in modicis. s̃. de ꝯhẽ. emp. ⁊ in. l. qdã. ĩ. de acq. re. do. sed ipse nõ rñdet ad istum tex. iuncta. d. l. familiaria cũ. l. seq. ℭ In glo. in ℣. restituta tene menti glo. magistra. que ponit ad qd fideicõmis. habent loco hr̃dis ⁊ facit ad ea que dicta fuerũt in. l. i. §. de illo. s̃. e.

Papinianus. ℭ Quod iure accrescẽdi acqritur ad fideicõmissariũ cui est facta restitutio ptinet ẽt sine noua aditione ⁊ restitutione. h. d. ℭ No. ꝙ id qð acqrit per ius accrescẽdi venit p restitutionẽ fideicõmissi ⁊ hoc siue accrescat post restitutionez vt h̃ siue accrescat ante: eo q̃ portio accrescit portioni. l. si tota ⁊. l. quotiens. s̃. de acq. here. ℭ Secũdo no. ꝙ hic vr̃ pbari iure actionis petendã esse restitutionem fideicõmissi vt in ℣. alia actione. tñ in veritate iste tex. nõ vrget q̃ cum h̃ dicat alia actõne. i. coactiõe intelligit q̃ verbũ actiõe est verbuz generale put colligit ex no. per glo. in auc. hoc ius porrectũ. C. de sa. san. ec. vel ſm bar. põt exponi actiõe. i. officio iudicis q̃ verbũ actiõis largo sumpto vocabulo cõprehendit ẽt officiũ iudicis. l. actionis verbo. ĩ. de actio. ⁊ obli. ang. h̃ intelligit ꝙ verbũ actiõe staret h̃ pprie q̃ facta aditiõe etiam coacte restitutio venit iure actionis que nascit ex obligatiõe orta ex illo quasi ꝯctu aditionis ⁊ coacto. Sed de quo dicatis vt dixi in. l. si legatuz in pn. s̃. eo. ℭ In glo. in verbo accreuit inq̃tum glo. dicit ꝙ vr̃ ꝯ. l. iterduz hic nõ obstat q̃ portio accrescit portiõi vt h̃ p̃terquã in vsufructu. d. l. interdũ q̃ loquit in dicto casu vt si duo sint vsufructuarij ⁊ vnus priuatur portio sua nõ accrescit alteri vsufructuario. Eodẽ modo rñde ad. l. si ticio. §. de vsufru. ℭ Cõtrariũ loquitur de vsufru. in quo portio accrescit psone. Item inq̃tum gl. dicit ꝙ ꝯ facit. l. si solus in fi. de acq. here. dicit rõ quar̃ ille tex. nõ obstat quatenus vr̃ facere ꝯ est: q̃ ibi fuerat seruus existens in ptãte domini institutus in parte pure que fuit adita ⁊ acqsita dño suo fuerat etiam in pte institutus sub cõditiõe. ⁊ tex. ibi dicit ꝙ etiã eueniente cõditiõe portio cõditionalis nõ accrescit alteri portioni sine noua aditiõe. ⁊ sic nõ acqrit ĩmediate dño sed opus est vt iterũ adeat iussu dñi seruus illã ptem cõditionalem. ⁊ hoc q̃ ante cõditionez põt effici liber quo casu quereret sibiipsi ꝙ attendit tempus aditiõis que rõ cessat h̃ q̃ h̃ nõ cadit mutatio status. ℭ Item inq̃tum ꝙ glo. dicit ꝙ ꝯ facit. l. sz cum patrono in pn. ĩ. de bo. pos. vbi nõ est locus iuri accrescendi inter succedẽtes de iure diuerso sic vr̃ h̃ fideicõmissarius succedere iure obliquo heres iure directo. ergo dz cessar̃ ius accrescendi. Sed rñdeatis ꝙ in. l. sed cum patrono vnus succedit ꝯ voluntatẽ testatoris. s. patronus preteritus alius ex testõ. s. hr̃s pro parte institutus. ℭ Unde ipso iure tũc portio portioni accrescit h̃ vterq; ex volũtate testatoris succedi. ⁊ hoc ẽ notãdũ. ℭ Pro intellectu ⁊ modificatione. d. l. sed cum patrono ⁊ an ⁊ qñ inter succedentes iure diuerso sit locus iuri accrescendi vltra no. in. d. l. sed cum patrono vide id qð no. traditur per bal. in auc. preterea. C. vnde vir ⁊ vx. in ver. Item quero qd si nullꝰ ⁊c. ⁊ per bar. in. l. si filius per illuz tex. ĩ. de colla. bono. p Sali. in. l. vnica in pma. q. C. qñ non pe. par. ad. l. fi. s̃. cõ. pre. quam alle. glo. pro ꝯrio non vr̃ ꝙ ille text. aliquo modo obstet q̃ ibi vult ꝙ actus morientium nõ debeãt esse in pendenti ⁊ sic vr̃ innuere littera. ibi ꝙ ipso iure statim accrescat portio portioni. ⁊ sic potius facit pro q̃ contra.

Postulante. ℭ Ista est notabilis ⁊ solẽnis lex. ⁊. h. d. heres q coactꝰ adiuit põt cogere fideicõmissariũ ad recipiendaz hereditatem ⁊ etiam heredẽ eius si fideicõmissarius decessit ante restitutionem. sed si heredẽ nõ relinqt bona vendi debent. ⁊ creditoribus assignari. h. d. vsq; ad. §. sed in huiusmodi. ℭ In tex.

ibi ante morā.h.d.ibi iuriscōsultus.q: si morā ꝯmisisset fideicō missarius tūc fuisset minus dubiū.ꝙ heres fideicōmissarij coge retur ad restōnem vel si neminē h3 heredē fideicōmissarius de berent bona vēdi. ¶ In tex.ibi actōes ex sena.ꝯsul.ꝯpetāt ⁊c. Ad h non vr̄ formaliter iuriscōsultus rūdere.tū de mente ei⁹ vr̄ esse ꝙ si heres fideicōmissarij recusat recipere restōnem fideicō missi ꝯpellatur sicut cōpelli potuisset defunctus fideicōmissari⁹ per qð inuitur ſm Pau.hic ꝙ l3 nondū receperit restōem fidei cōmissi heres fideicōmissarij tū posset ꝯueniri ac si recepiss3 ⁊ di catis l3 ipse nō alleget ꝙ de hoc est tex.hoc apte volens in.l. si postulante in prin.ī.eo.⁊ ex hoc vide que dicētur.ī.sup glo.in ver.recusat. ¶ In tex.ibi qm̄ fere ⁊c.dicatis ꝑ intellectu lr̄e ple nius ꝙ glo.dicat ꝙ h rūdet tacite obiectioni que sibi fieri potu it.quare senatusconsultū quo cauebat̄ ꝙ fideicōmissari⁹ qui cō pellit heredē ad adeūdu3 siliter ꝯpellat̄ hereditatē recipere nō fecerat mentione3 de hereditate fideicōmissarij vt compellat̄ si decedat fideicōmissarius ante restitutionē ⁊ vult dicere iuriscon sultus ꝙ iste casus raro ꝯtingebat q: vt plurimū qn̄ heres cogi tur adire statim ꝯpellit̄ restituere fideicōmissario rogati.na3 ita facere pōt heres si vult ēt si esset rogat⁹ restituere ad tp̄s.vl̄ sub ꝯditione que nondū venisset.l.apud iulianū.§.fi.cū.l.seq.ſ.e. alias.§.i.cum.§.seq.Et pp hoc senatusconsul.nō curauit ꝓui dere.tū q: qn̄q3 ꝯtingit ꝙ heres non vult restituere vt qn̄ sibi a defuncto aliqd debebat̄.⁊ illud vult detrahere priusꝙ̄ restituat ⁊ interim fideicōmissarius decedit.ideo iurisconsult⁹ h voluit in uestigare an ꝯprehēdat̄ heres fideicōmissarij. ¶ Not.ex tex.ꝙ l3 decedat fideicōmissarius ante factā restitutione3 dūmodo sit adita hereditas transmittit̄ fideicōmissu3 ad heredē fideicōmis sarij.Si aūt nondū esset adita hr̄ditas dixi in.l. quidā ita.ſ.e. ybi tenuit ꝙ ēt tūc trāsmittit. ¶ Scḋo no.ꝙ sicut heres inuitus cogit̄ adire ⁊ restituere ita ꝙ fideicōmissarius postꝙ̄ coegit hr̄ dem inuitū adire cogit̄ inuitus recipe restitutionē hereditatis. ¶ Tertio no.ꝙ heres nō pōt recusare illud qð defunct⁹ cui ip se succedit recusare non poterat. ¶ Quarto ⁊ vltimo no.ꝙ illð ius qð est de aliquo est ēt de herede suo l3 de herede nō sit facta mentio. Et istud facit ad no.qōnes de qbus statim dicā p⁹ gl. ¶ In glo.sup v̄bo recusat doc.cōiter vidētur trāsire cum glo. simplr̄ excepto imo.q dicit sibi videri eē verū id qð dicit gl.si he res fideicōmissarij maliciose se absentauit.tūc eni actiones ipso iure trāseunt sicut ēt pp ꝯtumaciā heredis non restituētis tran seunt actiones in fideicōmissariū ipso iure.d.l.pe.§.i.C.eo.q: ē eadē ratio.ergo idē ius.l.illud.ſ.ad.l.aquil.l.a ticio.ī.de ver. ob.alias aūt non videt̄ ꝙ ipso trāseant actiones vt videt̄ esse ō mente tex.h qui dicit heredē cogendū vt recipiat hereditate3.⁊ ita l3 ipse subdēs tamē tutius esse tenere vt cogat̄ fideicōmissari us in casu isto agnoscere l3 subsit eadē equitas que ē in.d.l.pe. ¶ Uos ꝑ ꝯclusione dicatis ꝙ actiones passiue ip̄o iure trāseūt ad heredē fideicōmissarij ⁊ in ipsu3 fideicōmissariū eoipso ꝙ re cusat accipiat restitutionē fideicōmissi vt est casus apte in.d.l.si postulante.in p̄n.ī.eo.⁊ de istis puto itellexisse glo.h sed actio nes actiue non trāseunt in fideicōmissariū vel eius heredē recu santē accipere restitutionē hereditatis q: bn̄ficium non ꝯfert̄ in uitū.l.hoc iure.§.non pōt.ī.de dolo.l.inuito de regu.iur. ⁊ de ista glo.facit mentionē Ang.in.d.l.pe.§.i.vbi cū ea simplr̄ trā sit ⁊ dicit eam eē singularē. ¶ Ultimo opponit glo.de.l. apud iulianū.§.vtrū.ſ.eo.⁊ se reducit ad no.ibi dic ibi heres fideicō missarij non cogit̄ iuitus recipere restitutionē fideicōmissi q: ibi non habuit heredē.⁊ sic ꝯcordat cum vltimo nr̄o tex.nostri. ⁊ tunc ꝓcedat̄ ad venditionē bonoꝝ per creditores hr̄ditarios h loquit̄ qn̄ decessit relicto herede. ¶ Extra gl.inducit̄ iste tex. p Bar.h ad qōne3 que quotidie versat̄ in palatijs.statuto ciuita tis cauet̄ ꝙ debitor possit capi ꝑ debito ⁊ carcerari. ꝙ idē dicē dum erit in herede debitoris l3 statutū de herede debitoris nō loquat̄ per tex.istu3 hic vbi superius non loquit̄ de herede fidei cōmissarij.tamē idē est in eo ⁊ cū Bar.trāsit ang.h mot⁹ ex eo. q: statutū de debitore ⁊ heres debitor esse dr̄.l.debitor.ī. de v̄. sig.vbi debitor ē a quo inuito potest debitū extorqueri sic ē hr̄s ¶ Sed dubiū est dicit ipse qn̄ statutū loqueret̄ de eo q ꝓmisit. vt q: dicit ꝓmissor possit capi ⁊ carcerari.nam tūc sec⁹ esset i her̄ de ꝓmissoris si ad capturā ꝑueniebatur ex forma statuti ꝯ ius. q: cū tunc perueniat̄ ꝯtra formā iuris cōis ad capturā cū heres

non ꝓmiserit statutū predictu3 loquens de ꝓmissore non d3 extendi vltra personā de q̄ loquit̄ velut odiū. ⁊ irrōnabile.l.qð v̄o.ſ.de legi.l.si v̄o.§.de viro. ſ. so.ma.⁊.l.si vn⁹.§.ante oīa.ſ.de pac.⁊ iuxta h dicit Ang.p istū tex.vidisse determinare qōnem valde ar duā Perusij.nā ibi vigebat statutū ꝙ debitor ꝯ quē fuit interpositū scḋz decretū possit ⁊ dēat cogi ad ꝯsē tiendū ⁊ ꝯfirmādū illud dcretū.nā virtute dicti statu ti fuit ꝯpulsus hr̄s illi⁹ ꝯtra quē emanauerat statutū. sed h3 eū illa determinatio fuit iniusta q: ex iuris cōis cēsura hr̄s debitoris nō cogit̄ approbare potissime si emanasset inique. ¶ S3 imo.h addit p̄mo ꝙ ang.cir ca istud vltimū non vr̄ bn̄ dicere.q: ex quo statutū lo quebat̄ de debitore videbat̄ ꝯprehēdere heredē p ea que ipsemet ang.predixit. ¶ Itē q: ſm decretū ꝯsue uit iterponi ꝯ latitantē ⁊ sic ꝯ vex ꝯtumacē.l.fulcin⁹ §.i.⁊.ij.ī.q.ex cau.in pos.ea.quo casu non potest ap pellari.l.i.⁊ ibi no.C.quo.ap.non reci.⁊ sic ēt coget̄ de iure approbare vt ibi. ¶ Scḋo addit qð ēt si statu tū loqueret̄ de ꝓmissore videret̄ trahi ad heredē p re gulā hui⁹ tex.in v̄.cur eni.iuncto v̄.rūdi. Et sic vide ret̄ eē extēsio poti⁹ passiua.vt i regula antiqua que vr̄ ēt ꝓmissa i statutis ⁊ ēt in penalib⁹ p.l.si qs huo.C.de fur.iputet eni sibi q hereditatē addit.nā d3 imagina ri ꝙ succedit in vniuersum ius actiue ⁊ passiue.l.nihil aliud est hr̄ditas.ī.de v̄.sig. ¶ Tertio adde ꝙ ē vex nisi forte fecerit inuētariū q: non videret̄ posse ꝑsona liter grauari p no.i.l.fi.§.i ꝯputatione.C.ð iur.dlib. cū ibi no.⁊ sic dicit se de facto dixisse i ciuitate ista vbi viget statutū qð lr̄e cābij mittant̄ executiōi ꝯ dbitorē. ¶ Pau.h in lec.padua.dicit ꝙ statutū qð loquit̄ ð debitore simplr̄ non ē dubiū ꝙ ꝯprehēdit heredem. S3 d3 poni questio vt hēat maius dubiū ꝙ statutu3 dicat instr̄m eē mittēdū executioni ꝯ debitorē i ip̄o in str̄o ꝯprehēsu3 vl̄ descriptū.⁊ tūc ē maius dubium q: statuta non debēt extēdi ð ꝑsona ad ꝑsonā.d.§.ð vi ro.tū illud vex ē ſm eū de ꝑsona q̄ non sit nec repu tat̄ eadē sec⁹ si reputat̄ eadē.q: non dr̄ fieri extēsio.l. non erit.§.dato cū ibi no.de iureiu. ¶ Subdit ēt ꝙ notarij ponūt in instr̄is ꝙ tales p se ⁊ suos hr̄des ⁊c. quo casu bn̄ ꝯprehēdunt̄ hr̄des sub v̄bis statuti.si di cit tū ſm eu3 bal.in.l.p diuersas in.x.q.C.man.ꝙ l3 ex forma statuti possit fieri executio ⁊ captura ꝑsone p̄ncipalis debitoris sine alia citatione non tū ðbebit fieri de hr̄de eius nisi fuerit citatus ad dicēdu3 an sit hr̄s q: priusꝙ̄ fiat executio d3 liquidari ꝑsona ꝯ qua3 fit vt sit talis ꝯ quē fieri possit.facit ſm eu3.l.si qs cu rialis.⁊ qð ibi no.bal.C.ð epis.⁊ cle.vbi bal.per illu3 tex.voluit ꝙ l3 statutū dicat instr̄3 debere mitti execu tioni realiter ⁊ ꝑsonaliter ad voluntatē creditoris tū semp precedere d3 citatio de debitore ꝙ veniat ad di cendū cām q̄re non dēat executioni mādari nisi statu tū dicat exp̄sse ꝯriū.s.ꝙ possit fieri nulla citatione p̄ cedēte.q: tūc poterit fieri ꝯ p̄ncipalē qui ē certus.sed non ꝯ heredē qcqd statutū dicat q: d3 liqdari qs sit hr̄s ⁊ ita dicit bal.in.d.l.p diuersas.qð ſm pau. ē mē ti tenēdum.⁊ dicit de facto ita vidisse iudicatū. Et si militer ēt ſm eū potest hr̄s creditoris ⁊ ēt cessionari⁹ petere instr̄m executioni mādati sicut posset creditor p̄ncipalis.ita dicit tenere Jo.an.i addi.spe.i ti. ð ces sio.ac.q: trāsit ius i cessionariū cū ꝑuilegio suo cohe rēte actioni vl̄ instr̄o.facit ſm eū id qð no.bar.i.l. p⁹ dotē in vlt.colū.ſ.so.ma.vbi aūt statutū loqueret̄ ne gatiue vt q: diceret ꝙ frater non possit facer̄ capi fra trē an hr̄s fratris vl̄ cessionari⁹ fratris possit capi face re fratrē refert ꝙ bal.i.d.l.si diuortiū.ſ.so.ma.tenu it qð non p illū tex.⁊ dicit esse videndū id qð no.i gl. ¶ Adda3 ꝙ pau.met i.l.si decesserit.ſ.q satis. cog. ⁊ ro.i.l.alia.§.elegāter.ſ.so.ma.simplr̄ approbāt de cisionē bar.h. Itē addatis ꝙ ange.⁊ imo.i.l.i.ſ.de his q̄ in testa.delen.voluerūt ꝙ si statutū dicat instr̄m

habere executionẽ paratã intelligef nedũ ꝫ principa
lem descriptuz in instr̃o.ſʒ ẽt ꝫ heredẽ eius.ꝛ ita dicit
fuisse iudicatũ qꝛ obligatio heredũ in instr̃o ꝯtinef.l.
i.C.si cer.pe.l.si pactũ.ſ̃.de pba.ꝑ hoc ẽt allego bo
num tex.in.l.i.ver.heredi scripto cũ glo.iuncto ꝟ.pa
tre tuo.ꝛ ibi ad hoc pondera bal.C.quoꝝ lega.Idẽ
etiã voluit Ang.in.l.in rõne la.i.§.si filio ſup verbo
huic ꝯñs per illũ tex.ꝛ ibi retuli.ſ̃.ad.l.fal.faciũt ad
hoc alia que ibi allegaui.Et ista faciũt ad ꝯfirmatio
nem eiꝰ qđ dixit pau.ħ vt.ſ̃.retuli.Itez addatis ꝙ ꝑ
opi.quã ponit ang.ħ in statuto loquẽte in ꝑmissoꝛe
ꝙ nõ ꝯpꝛehẽdat heredẽ facit notabilis decisio bald.
in.l.i.C.đ execu.rei iudi.vbi dicit qđ si ex forma statu
ti ptãs dʒ habere decez ꝑ executione q̃ fit ꝫ ꝯdẽnatuz
non dʒ habere decez de executione que fit ꝫ heredez
ꝯdemnati.qꝛ lʒ sit her̃s non tñ est ꝯdemnatꝰ.allegat
no.l.si filia in pn.ſ̃.famil.her.secus si statutũ diceret
ꝑ qualibet ꝯdẽnatione ptãs hẽat decẽ.qꝛ ꝯdẽnatio
idest ip̃e actꝰ non moꝛif sed manet ꝑpetuo.allegat.l.
diẽ ꝑferre.§.i.ſ̃.đ arbi.ꝛ sic facit illud ꝫ opi.imol.ħ.
¶ Circa istã partẽ occurebat mihi sustinẽdo opi.an
ge.cũ qua vt dixi vr̃ ꝯcoꝛdare bal.ꝙ põt rñderi ad id
qđ in ꝯrium adducit imo.ħ dũ dicit ꝙ vr̃ esse extẽsio
passiua surgens a regula antiqua que hʒ locũ in statu
tis qđ illud est veꝝ qñ facimus extensionẽ in materia
in qua loquif illa regula antiqua.sed vt faceremus ex
tensionẽ in alia materia non dʒ fieri ꝑ id qđ voluit gl.
no.in.c.i.ne cleri.vel mona.li.vi.ꝛ est gl.i ꝟ.declara
mus dum ibi rñdet ad.c.dudũ de elec.¶ Preterea
etiã põt rñderi ꝙ statutũ pꝛedictũ loquẽs in ꝑmissoꝛ
ꝛ sic in casu vero non dʒ extendi ad eũ qui ꝑ fictionẽ
repꝛesentat ꝑmissoꝛẽ.l.iij.§.ħ verba.ꝛ ibi no.ſ̃.đ ne
go.gest.c.susceptũ de rescrip.li.vj.saltẽ qñ statutuz ẽ
ꝯtra ius cõe vt in ꝑposito nostro.ꝛ hoc ãno dixi i.l.i.
§.lex.falcidia post modernos ibi.ſ̃.ad.l.fal.nec con
trariũ dr̃ in.d.l.non erit.§.dato.ꝛ ideo puto verũ ꝙ
etiã qñ statutũ simpliciter diceret ꝙ instr̃m publicuz
hẽat paratã executionem vel etiã diceret ꝙ hẽat exe
cutionez paratã ꝯtra đbitoꝛẽ bene debebit exeq ꝫ hr̃
dẽ illiꝰ q ꝯxit debitũ qꝛ heres est debitoꝛ vt est dictũ.
Itẽ qꝛ statutũ loq̃f simpl̃r ꝛ ita loquũtur ea q̃.ſ̃.alle
gaui.¶ Sed qñ statutũ diceret ꝫ debitoꝛez in instr̃o
descriptũ debere fieri executionẽ putarẽ esse secus qꝛ
lʒ heres sit debitoꝛ tñ nõ est vere ꝛ ꝑpꝛie descriptꝰ in i
strumento cuz oculis coꝛpoꝛis ibi legi nõ possit.l.i.ſ̃.
de his q in test.delẽ.bene faciũt no.ꝑ Bar.i.l.q libe
ris.§.hec verba ad fi.ſ̃.de vul.ꝛ pup.lʒ pau.ħ aliter
dixerit vt.ſ̃.retuli.¶ Item inquãtum dixit ħ imo.ꝙ
statutũ permittẽtes capturã non hẽbit locũ in hr̃de
debitoꝛis ꝯficiente inuentariũ puto eũ bene dicere ꝑ
hoc vide no.decisionẽ bal.in.l.i.C.q bo.ce.pos.i ꝟ.
quero si statutũ dicit ꝛc.vbi dixit ꝙ statutũ volens đ
bitoꝛẽ obligatũ ꝑ instr̃m posse capi ꝛ carcerari dʒ in
telligi ꝛ ĩterpꝛetari ẽm ius cõe.s.nisi bonis cesserit.al
le.no.i.d.§.in ꝯputatione.Istã ꝯclusionẽ i hr̃de cõ
ficiẽte inuentariũ ẽt appꝛobat ip̃emet imo.i.l.iiij.§.p̃
toꝛ circa.ij.vel.iij.col.ĩ.de dã.ĩfec.Saly.in.d.l.fi.§.
si ꝟo ꝛ ipse i fi.C.đ iur.delib.religt cogitandũ lʒ ipse
nihil alleget in ꝯriũ.Intelligatis tñ.d.ꝯclusionẽ esse
verã ẽm qđ no.ꝛ tradif ꝑ bal.i.d.l.fi.§.ꝛ si pꝛefatã
in.iij.q.C.đ iur.deli.vbi dicit ꝙ heres q fecit inuenta
riũ nõ poterit capi ex moꝛa defuncti ꝑ illũ tex.sed ex
moꝛa ipiꝰ hr̃dis sic qꝛ inuẽtariũ nõ ꝑdest hr̃di ꝫ factũ
ꝑpꝛiũ ipsiꝰ heredis nisi dũtaxat ꝫ aditionẽ hr̃ditatis
alle.no.i.l.q̃ dotis so.ma.¶ Itẽ ꝑ eo ꝙ no.bal.i.d.
l.ꝑ diuersas in.x.q.videatis no.ꝑ ang.i.l.oꝛatõe.§.
i.ſ̃.de fer.ꝛ i.l.i.§.si ex ꝯuentione.ꝛ i.l.ex ꝯctu.ĩ.đ re
iud.ꝛ in repe.l.i.C.đ iud.ꝛ i.l.iij.i fi.C.de pig.ꝛ per
bal.i repe.l.tale pactũ.§.q ꝑuocauit i.x.q.ſ̃.đ pac.ꝛ
Imo.i.l.ita.ĩ.đ re iud.vbi ꝯcludũt ꝙ vbi sñia vel in
str̃m posset executõi mãdari sine citatõe dʒ ĩtelligi qñ
mandaref executõi ꝫ ꝯdẽnatũ vl̃ in instr̃o descriptũ.secꝰ si ꝫ eiꝰ
successoꝛẽ ꝑ.d.l.oꝛationẽ.§.i.ꝑ no.ꝑ inno.i.c.qꝛ.v.de iud.Itẽ
inq̃tũ pau.refert bal.velle i.d.l.si qs curialis ꝙ si statutũ dicat
instr̃m debere executiõi mãdari real̃r ꝛ ꝑsonal̃r ad volũtatẽ cre
ditoꝛis debebit tñ p̃cedere citatio.¶ Addatis tñ ꝙ bal.nõ loq
tur qñ statutũ diceret ad voluntatẽ creditoꝛis.sed qñ simpl̃r sta
tutũ influebat executionẽ instr̃o ꝑut ẽt voluit bal.in.l.ab execu
tione circa.ij.col.C.quo.ap.nõ rec.vbi dicit ꝙ qñ instr̃a guarẽ
tigiata habẽt executiõez paratã ex foꝛma statuti cũ nõ p̃cesserit
cause cognitio dʒ a citatiõe ĩcipere.alle.§.fi.insti.de pe.teme.li
ti.Sʒ qñ statutũ diceret ꝙ mãdef executõi ad volũtatẽ credito
ris vr̃ tũc ꝙ ang.i.l.si sic in pn.ſ̃.de le.i.cũ quo trãseũt moder
ni ibi velit ꝯriũ.nã dicit ibi ang.ꝑ illũ tex.in ꝟ.mera volũtate.ꝙ
idẽ est dicere mera qđ libera.Et ꝑꝑ ħ dixit ang.ꝯsuluisse statu
to caueaf ꝙ ꝑpter instr̃m guarẽtigiatũ possit capi đbitoꝛ ad me
rã voluntatẽ creditoꝛis ꝙ poterat capi ostẽso instr̃o sine vlla ci
tatione p̃cedẽte ꝛ si qspiã diceret ꝙ ibi illud opaf illa dictio me
rã q̃ idẽ ĩpoꝛtat qđ liberã posset rñderi ꝙ appellatõe volũtatis
intelligif de libera nõ aũt de regulata arbitrio boni viri ẽt si nõ
adijciaf dictio vt.l.cũ qd in pnc.la.ij.đ le.ij.ꝛ.l.fideicõmissa.§.
q̃ꝙ de le.iij.¶ Tñ ꝯcoꝛdãdo opi.potestis dicere ꝙ dictũ ang.
in.d.l.si sic.ꝑpter dictionẽ merã ꝑcedit al̃s aũt ꝑcedat decisio
Pau.ħ qꝛ lʒ al̃s appellatiõe volũtatis simpl̃r intelligaf de libe
ra vt dictũ est tñ fallit qñ cõmittif volũtati aduersarij tui.vt col
ligif ex no.ꝑ glo.valde no.i.l.pe.ſ̃.de arbi.Et ex no.ꝑ cy.i.l.
si cũ ea ꝛ ibi ꝑ bal.C.de dotis ꝑmis.Et clarius no.imol.in.l.fi.
post bar.ĩ.de pꝛeto.stip.facit ꝙ no.Inno.in.c.sane.ꝛ in.c.ve
niens de renũ.Et ista teneatis mẽti qꝛ sunt quotidiana ꝛ foꝛtas
se nõ reperietis ea alibi declarata.Item do.pau.ħ dicit ꝙ sta
tutũ permittẽs creditoꝛi executionẽ instr̃i videf etiam ꝑmittere
cessionario.addatis tex.notabilez i.l.ab anastasio in ꝟ.in aliuz
creditoꝛẽ.ꝛ ibi ponderat bal.i tertio notabili.C.manda.ꝛ per
Ja.bu.Bal.Saly.ꝛ ro.in.l.i.ſ̃.si cer.pe.ꝛ tãgitur ꝑ Cy.ꝛ bar
to.in.l.si sic.§.fi.de leg.i.ꝛ ꝑ Bal.in sua disputatiõe incipiẽte:
Statuto cauef ꝙ feneratoꝛ ꝛc.in pe.col.ꝛ ꝑ bal.in.l.i.ad fi.C.
de acti.ꝛ ob.ꝛ in.d.l.ꝑ diuersas in.x.q.ꝛ ꝑ Saly.in.l.si a credi
toꝛe.C.đ ac.ꝛ ob.Et est magis cõis ꝯclusio ꝑut ẽt tʒ Jo.an.in
addi.spe.in ti.de cessio.acti.sup rub.Quid aũt si debitoꝛ se ob
ligasset per pactũ posse capi adeo ꝙ pactũ valeret an huiusmõi
pactũ obligabit heredẽ videatis no.per Bar.in.d.l.sed ꝛ si đ
cesserit.ſ̃.q satisd.co.vbi tʒ ꝙ nõ.an aũt tale pactũ regulariter
valeat se remittit ad no.per doc.in.l.alia.§.eleganter.ſ̃.soluto
matri.ꝛ ibi late dixi ꝛ scripsi.

Sed huiusmodi.

¶ Actiones cõpetentes ꝑ
actionibꝰ ciuilibus nõdũ ex
actis vt sunt vsure ꝛ pẽsiones si descendũt ex ꝯctu celebꝛato per
defunctũ trãseunt per restõnez in fideicõmissariũ etiã ꝑ rata vsu
rarũ vel pensionũ currentiũ tp̃e quo heres nõ fuit in moꝛa poti
us ſʒ fideicõmissarius secus si ex ꝯctu celebꝛato per heredẽ đbe
banf.Item secꝰ in fructibus per heredẽ ꝑceptis.h.d.vsqʒ ad.l.
qui totã.ꝛ ẽm bar.diuiditur in quatuoꝛ ꝑtes.qꝛ pmo ponit du
as qõnes ꝛ opi.querẽtis.ẽo ponit vnã rñsionez ꝯtra quã argu
it.tertio determinat.quarto rñdet vni rõni que in ꝯctu fieri pos
set.ẽa ibi rñdi.tertia ibi sed qꝛ.quarta ibi sed cũ hr̃ditarios.Ul
meliꝰ ẽm dy.ray.ꝛ moder.diuidit in duas ꝑtes pncipales.pmo
loquif de stipl̃one ĩterposita ꝑ defunctũ sup vsuris ꝛ pẽsionibꝰ
scđo ꝑ ĩterposita de hr̃de.scđa ibi ſʒ cum hereditarios.Et pma
subdiuidif in quatuoꝛ.qꝛ pmo ponif thema ꝛ duplex qõ.scđo
rñdet.tertio reuocat in dubiũ rñsionẽ.Quarto remouet dubiũ
scđa ibi rñde.tertia ibi sane.q̃rta ibi ſʒ qꝛ.In ẽa pncipali ꝑte po
nit casuz diuersuz a p̃cedenti ꝛ eũ determinat ꝛ rõnẽ diuersita
tis ponit.p̃mitte ꝙ ꝑ restõnẽ sena.ꝯsul.trebel.trãseũt i fideicõ
missariũ nedũ actões quarũ dies cessit ꝛ venit sed ẽt spes actio
nũ vt qñ obligatio ꝯcta erat in diẽ vel sub ꝯditiõe vt.l.ita tñ.§.
qui trebelliano.ſ̃.e.¶ Scđo p̃mitte ꝙ fructus ꝑcepti ab hr̃de
regulariter efficiunf hr̃dis ꝛ nõ veniũt restituẽdi fideicõmissa
rio dũmõ nõ sint ꝑcepti ex moꝛa vel ꝑꝑ moꝛã hr̃dis nõ restituẽ
tis vt.l.ita tñ.§.i.ſ̃.e.plene legif ꝛ no.i.d.l.i fideicõmissaria in
pn.ſ̃.e.¶ In tex.ibi ꝑsequar idest ꝑseq valeã.¶ In tex.ibi ab
hr̃de nullos fructꝰ peto.ħ ponif allegatio quã faciebat fideicõ
missarius ꝑ se dicẽdo ꝙ nõ petebat ab her̃de fructꝰ vʒ ꝑceptos

ab herede s3 pēsiones ꝛ vsuras nōdum pceptas. ¶ In tex. ibi sed illa ponit̃ allegatio heredis. ¶ In tex. ibi nō possum psuadere. Hic ponit̃ alia allegatio fideicōmissarii cōquerētis ꝙ nō poterat psuadere heredi ꝙ dicta iura essent hereditaria ꝛ ꝙ veniant appellatiōe hereditatis. ¶ In tex. ibi īter hec. s. vsuras ꝛ pensiones. ¶ In tex. ibi nihil īterest subaudi. s3 illa iura cōditionalia vel in diem seu ānua mēstrua trāseunt in fideicōmissariū3 facta restōne fideicōmissi. d. l. i. ita tñ. §. ex trebelliano ergo ita venire ꝛ trāsire debēt iste actiones ꝯpetentes ad pensiones vel vsuras. ¶ In text. ibi sed ꝗcquid dicat glo. dicatis ꝙ ītētio tex. est ſm Hy. ꝙ iuriscōsultus vult rñdere ꝓxime allegationi cōtra fideicōmissariū ꝛ dicit ꝙ q: fideicōmissarius non petit vt heres restituat fructus pceptos ꝛ sic suppleat quodāmodo hereditatē. s3 petit̃ ꝙ restituat̃ ꝗlis nūc vt ī ea sunt dicta iura merito, d3 audiri fideicōmissari⁹. ¶ In tex. ibi feneraverit. s. heres. ¶ In tex. ibi postulet. s. fideicōmissarius. ¶ In tex. ibi quesitū est. s. in pn. huius. §. nota ꝙ actiōes quesite ex ꝓuisione defuncti veniūt restituende etiā per liberos primi gradus. Filia eni3 fuit hic instituta ꝛ rogata restituere. intelligit̃ tñ iste tex. ď accessionibus quesitis s3 q: eaꝝ dies cesserat tñ nōdum erāt exacte. nam si exacte fuissent nō restituerent̃ sicut nec fructus pcepti iu dicio testatoris vt est tex. per quē glosat̃ iste i. l. deducta. §. qui post. ȷ. eo. facit. l. mulier. §. si heres. ś. eo. ¶ Scđo not. ꝙ liberi primi gradus nō tenent̃ supplere fideicōmissum ex fructibus vt vr̃ ꝓbari in ꝟ. s3 q: ꝛ sic facit ꝙ. l. scribit celsus. ꝛ. l. ita tñ. §. ex asse. ś. eo. nō habeāt locū in liberis ꝑmi gradus ꝛ hoc tenet Bar. ꝛ Ang. h. ꝛ i. l. balista cū. l. seq. ś. eo. de quo dicatis vt dixi i. d. l. balista. ꝛ i. d. §. ex asse. puto ñ ꝓcedere opi. bar. ď iur̃ p ea que ibi dixi. ¶ S3 imo. h dicit ꝙ forte ꝯ̈riu3 ē verius. q: h ꝓprie nō loquit̃ de suppletōe qñ fideicōmissu3 diminutū eēt seu hr̃ditas esset diminuta s3 qñ fideicōmissarius volebat suppleri vt hr̃et accessiones ꝗsitas ꝛ pceptas p herede3 ꝙ esse nō d3 qñ sunt pcepte iudicio testōris vt ē dictū. pau. h ēt dicit ꝙ iste tex. non ꝓbat opi. bart. q: nō vult iste tex. dicere ꝙ iō nō petat hic suppleri fideicōmissarius eo ꝙ heres erat de liberis ꝑmi grad⁹ sed vult dicere ꝙ ideo nō petit q: nō erat necessaria suppletio. ꝛ ꝙ nō petit vt fructus s3 vt res hr̃ditarias. Itē no. bonā limitationē. ꝛ no. ad. l. in fideicōmissaria in pn. ꝛ ad. d. §. si hr̃s. ś. eo. vbi fruct⁹ regulariter nō veniūt in restōne fideicōmissi. nā falliti pēsionib⁹ ꝛ vsuris decursus ex ꝯ̈ctu celebrato p defunctū si nōdū erāt pcepte ab hr̃de vt est declaratu3. ¶ Itē no. ꝙ liberi ꝑmi gradus tenētur restituere fructus pceptos mora non restituētis de quo hētur pleni⁹ in. d. l. i fideicōmissaria. itē nota ꝙ fideicōmissarius hētur loco hr̃dis vt i. l. si fili⁹. §. i. ff. qđ cum eo. Fallit quo ad quedā q hñtur i. l. q: pinde ꝛ ibi p glo. magistr. ś. eo. vt vidistis i lectura precedēti. ¶ Ultimo an appellatōne heredis ⁿveniat fideicōmissari⁹ ꝓprie dictū fuit i. l. i. §. ď illo. ś. eo. vbi tāgit̃ p alios. ¶ Itē not. de fenerāte suo piculo q: facit ſm ang. h ꝙ si vn⁹ ex sociis vadit ad mercādū suo piculo ꝯ̈ voluntatē alteri⁹ oē dānū sit suū de quo videatis p bar. i. l. q: pōderat. ś. eo. ꝛ ibi dixi. ꝛ no. Ang. i. l. ex duob⁹. ś. de ne. gest. ¶ Ultimo no. nō esse equū qđ qs cogatur esse ꝓcurator alteri⁹. fac. l. filiusfami. §. inuitus. ś. de ꝓcur. in glo. nihil habetis. ¶ Alex.

Qui totam. ¶ Qui quartā trebellianicā retinere non vult ꝯsultius facit si addit coacte ꝙ̃ si spōte adiret. h. d. ¶ In tex. ibi debebit idest poterit ſm ang. ꝛ recte sic accipit̃ i. l. iii. C. ď pig. ꝛ ibi no. ꝛ i. l. obseruare. §. ñ. ś. de offi. pcō. ꝛ i. c. i. ī fi. ꝛ ibi nota de spō. ipub. ꝛ no. xxv. q. i. ꝯfidimus. ita d3 accipi vbi dat̃ ꝯsiliu3 ei ad quē refert̃ verbū d3 ᵇde quo ēt p gl. i cle. ii. ī ꝟ. debeāt ď sta. mo. p bar. i. l. sepe. ś. de offi. pre. pleni⁹ p eum in repe. d. l. iii. ꝛ Bal. i. c. ii. ī ti. apud quē vel quos ꝯ̈ feu. diff. Et p alb. pleni⁹ in dictionario suo sup ꝟ. d3. ¶ No. ſm ang. ꝙ licitū ē mēdaciū dicere vbi nō ē alii puitiosu3. s3 sue salutis ꝯseruatiuū. S3 imo. dicit videri ꝙ nō sit necesse mētiri in h casu vt tāgit h glo. i ꝟ. suspectā. ꝛ de iure canonico. ꝛ ēt i foro ꝯsciētie nō vr̃ licitū mētiri ēt salute ꝓpria ſm id qđ hētur. xxii. q. ii. c. i. ꝛ. c. querit̃ cur patriarcha dicit ēt eē addēdo gl. no. i. c. cupiētes in pn. ꝟ. malignātiū de elec i. vi. q̄ querit sit licitū p cauillatōes ᶜōfendere se i pncipali negocio si fouet istātiā ꝛ remittit ad ea q ibi dicit. Addatis ēt bonū tex. i. c. oē gen⁹ ꝛ i. c. ne qs. xxii. q. ii. ꝛ plene tāgit̃ p Hosti. i sum. de peni. ꝛ remis. §. q̄ iterrogatiōes ꝟ. si qs a me querat hoīe3 latitātē i domo mea itēdēs eu3 occidere an dēat mētiri ꝛ ꝯcludit qđ non. tradit tñ remediū ꝙ taceat̃ vel rñdeat̃ p ꝟba adeo equoca qđ nō detegat̃ ille nec mēdaciū dicat̃ vt ibi plene p eū. ꝛ plene ꝓbat̃ i. d. c. ne qs. ¶ Itē addatis ꝙ l3 gl. i. d. c. cupiētes teneat ꝙ p cauillatiōes possi3 me defēdere qñ habeo iustitiā i negocio pncipali tñ ꝯ̈riu3 sentit gl. i. c. exceptionē obiiciēs de reg. iur. li. vi. q̄ iprobat rñsionē quā reus facit dicēdo nego me ꝓmisisse cētū que petis ꝛ posito ꝙ ꝓmisissem fecisti mihi pactū de nō petēdo q: hec forma verboꝝ docet mētiri vbi cōsciētia ꝛ veritas in ꝯ̈riū. iō hec forma nō ē amplectenda nā primū aīas demu3 linguas o3 fieri eruditas vt hētur in ꝓemio ffoꝝ. ad fi. facit qđ no. anto. i. c. i. ad fi. ď mut. petiti. S3 ibi ꝯcludit imo. ꝙ dūmodo qs se nō defendat p mēdaciū piuriū pōt p cauillatiōes se defēdere ex quo h3 iustitiā i negocio pncipali id p qđ hētur i. d. c. i. ꝛ. xxii. q. ii. ꝛ meli⁹ ꝓbat̃ p id qđ allegatur p gl. ꝛ doc. i. d. c. cupiētes. plus dicit imo. i. d. c. i. de mut. peti. ꝙ ēt si p mēdaciū se ōfenderet qñ h3 iustitiā i pncipali negocio fortasse nō peccaret mortalr̃ s3 venialiter p id qđ hētur i. d. c. i. xxii. q. ii. ꝛ in. d. c. ne quis. facit scđm eum id quod notatur in. c. tua de iureiu. Allegat ēt ad ꝓdictā gl. xxii. q. ii. i. c. dñs noster iu ꝟ. ex insidiis q̄ ꝯcordat cū gl. in. d. c. cupiētes ꝛ aliqua ēt not. p glo. ꝛ archi. i. iiii. q. iiii. c. nullus. ꝛ bona vr̃. d. ꝯclusio imo. in. d. c. i. ꝙ dūmodo nō misceat̃ mēdaciū possit qs p cauillatōes se tueri q: licitū ē frandi p fraudē resistere. l. cū pr̃. §. ticio dle. ii. ꝛ ita ēt vr̃ tene fran. i. c. p tuas i fi. q fi. sint le. ꝛ dicit ꝙ theologi ita tenēt. ꝛ p eo qđ dicit imo. volēs ꝙ sit veniale peccatū nō mortale qñ in pricipali negocio foueo iustitiā. ꝛ p mēdaciū me defendo pōt dici hoc ꝓbari in d. c. ne qs sic inducēdo q: tex. ibi dicit ꝙ mēdacium est nō magna culpa qñ iocamur cū ꝓximo ꝯsulendo ꝛ mētimur. nā ita vr̃ eē h q: negando ꝓuideo ꝙ aīa aduersari nō incurrat graue peccatū dū tētat iniuste a me exigere de quo ēt vide p imo. in. l. decē. ȷ. de ꝟ. ob. vbi allegat dictas glo. ꝯtrarietas in. d. c. exceptionē. ꝛ in. d. c. cupiētes. ꝛ reliq cogitandū de quo etiam vide p bar. in rub. C. de fidē instr. in. xvi. col. i ꝟ. incidēter quero ꝛc. ꝛ plenius p pet. de anc. in regula possessor in antepe. char. in ꝟ. iuxta ꝓdicta q̄ro ď qđ ne tali titius mutuauit ꝛc. de reg. iur. in. vi. vbi queritur qd si tici⁹ mutuauit mihi mille in secreto ꝛ ita sibi in secreto restitui nullo teste presente tñ ipse petit a me dicta mille i iudicio asserēs se ea mihi mutuasse ꝛ petit ꝙ restituā3 cum iuramēto ꝙ mutuauit mihi an possum negare. nā si ꝯfiteor nō potero ꝓbare solutōnem ꝛ succūbā. ꝛ pōt colligi decisio ex predictis ꝛ tāgitur ēt in spē p imo. in. d. c. i. de mo. peti. ꝛ p alios in. d. c. cupiētes in pn. vbi ꝯcludūt ꝙ debeo rñdere me non debere ex mutuo vel dicere ꝛ posito ꝙ mihi mutuasses restitui tibi. ꝛ tenet̃ qs rñdere an receperit mutuū. s3 pōt dicere nō debeo tibi ex mutuo vt dixi. Utrū aūt simulatio vel fictio ꝗnq3 sit permissa. vide plene no. i. c. vt clerici de reg. iur. cū si. ¶ Itē no. ꝙ nō detrahētes quartā ᵈdicunt̃ fideliter iplere volūtatem defuncti. ꝛ sic p3 ꝙ quartā detrahit̃ ꝯ̈ voluntatē defuncti ꝛ hoc facit an sit debita nāliter de quo dixi i l. i i pn. ś. ad. l. fal. itē no. ex glo. in ꝟ. totā iūcto tex. ibi quartā retinere nō vult ꝙ grauat⁹ restituere tota3 hereditatē nō ꝓhibet̃ detrahere quartā tñ hoc est verū iure isto quo nō poterat ꝓhiberi. s3 hodie est mai⁹ dubiū an p dicta ꝟba videat̃ sufficienter ꝓhibita detractio quarte. de quo vide p gl. reputatā singulare3 i. l. decē ꝛ ibi p ang. ȷ. de fideicō. liber. ꝛ p bal. ang. ꝛ Pau. de ca. in auc. s3 cū testōr. C. ad. l. fal. ꝛ p ang. i. §. si vo expssi3. i auc. de her. ꝛ fal. ꝛ late p ro. i auc. similiter ad fi. C. ad. l. fal. cū ꝯcor. de qb⁹ dixi i. l. cen

Lege glosa capituli cupientes de electione in verbo malignantium

a ¶ Heredis. adđ. l. si ticius ff. de leg. iii. ꝛ in l. liberto. i. §. filii. ff. de annuis leg.
b ¶ Uerbū d3 adđ glo. i vbo d3. i. c. si vir. ď adulte. bal. i. l. creditores. C. ď pig. Jo. cal. i. c. itellexim⁹. de iudi.
c ¶ Per cauillatōes. adđ Jo. ď imol. i. l. his q re⁹. i. xlv col. ff. ď ꝟ. obl.
d ¶ Quarta3. Adde pet. de ubal. i tracta. quare epali.

turio. de vulg. ꝛ pup. ¶ In glo. ī quātū querit q̄ vtili tas resultet si heres coacte adiit ꝛ aliā dicit esse posse vtilitatē extra glo. huius ꝯsiliū dati a iurisconsulto. ¶ Pau. de ca. h̄ i lec. bono. s. ꝙ si fieret aditio spō te ꝛ restitueretur hereditas nulla retēta quarta non vr̄ ꝙ preterea eximat ab onere creditoꝝ qd̄ spectat ad eū retēta quarta iuxta. l. si legat⁹. §. multū. s̄. e. Naꝫ sic ēt videmus in eo, q hereditatē vēdidit vl̄ donauit q: adhuc remanet iplicitus onerib⁹ hereditariis. l. ii. C. de pac. ꝛ vr̄ ꝙ nō transeāt actiones ex trebelliano ꝓ illa quarta restituta sponte ꝯ̄ fideicōmissariū. sec⁹ si coacte adiuit. ꝛ id̄ ƀm eū tex. h̄ dicit nō sine ministe rio in ꝑmo casu qn̄ sponte adiuit quasi ex trebelliāo eū restitutuꝝ ꝛc. ¶ Sꝫ i ƀo cāu qn̄ coacte adiuit dic̄ tex. ex ipso trebelliano restituere q̄ verba sunt ponde rāda: dicit tn̄ ipse ꝙ hoc nō reperit ab aliquo tactuꝫ ꝛ ꝙ ꝓpterea nō multū firmat q: posset qs dicere ꝙ ēt in ꝑmo casu trāseunt actiōes ex trebelliano eo q: nō videtur donare quartā sed magis implere volūtateꝫ defuncti. l. i. C. ad. l. fal. ꝛ ista opi. videtur mihi veri or per. l. si sponsus. §. si quis rogatus. s̄. de dona. in ter vi. ꝛ vxo. ꝛ. l. patrē. ī. que i frau. credi.

Eius. ¶ Tēpus certe etatis adiectū dispōni ex voluntate defuncti pp charitatē psone facit diē ꝛ nō ꝯditioneꝫ tanq̄ sit adiectū fauore fideicōmissarii. ꝛ id̄ nō ipe dit diē fideicōmissi cedere quo ad trāsmissionem vn̄ mortuo fideicōmissario ante tēpus restōnis transmit titur fidecōmissum ad h̄des fideicōmissarii. h. d. vl̄ sic ꝛ breuius ƀm Dy. ꝛ cy. fideicōmissario mortuo an̄ diē fideicōmissi cedēte trāsmittit̄ fideicō. petitio ad h̄dem si fideicō. sit de liberis. h. d. Sꝫ vt dicit ange. ꝛ imo. h̄ est secūdus intellect⁹ ꝛ est ꝯ̄ casum h̄ in fine vbi presupponit̄ cessisse diē fideicōmissi viuēte fidei cōmissario. ¶ No. casum reputatū singularē in quo tp̄s certe etatis onerati adiectū substātie dispōnis nō facit ꝯditionē sꝫ diē. ꝛ id̄ est q: ille in quē dispō ꝯfert̄ est de liberis testōris. itē q: talis dispō sit de heredi tate descēdentiū secus si nō esset de liberis vel dispō fieret de legato. vt. l. si cui leget̄. §. i. de le. i. requirit̄ ꝛ aliud tertiū ad hoc vt fideicōmissuꝫ nō dicat̄ esse cō ditionale ƀm Raph. ꝛ pau. s. qd̄ heres institut⁹ resti tuere sit fiduciarius heres idest magn⁹ amicus testa toris de quo ipse plurimū cōfidebat vt pꝫ ex tex. isto ꝛ ita ēt voluit Raph. ꝛ Pau. de ca. in. d. l. si cui lege tur. §. i. s̄. de le. i. ꝛ in. d. l. si mater. in p̄n. s̄. de vul. ꝛ pup. lꝫ Bar. h̄ ꝛ alii in. d. l. si cui leget̄. non videātur regrere hoc tertiū d̄ quo pleni⁹ dixi i. d. l. si cui leget̄. Subdit tn̄ ang. se putare dictā charitatē de q̄ dictuꝫ est nullo modo attēdi debere nisi qn̄ ꝓuideret ei cui de necessitate debebat relinq sicut erat hic filius qui in nullo erat institut⁹ sed solū per fideicōmissum erat relictū ei qui potuisset euertere testm̄ tanq̄ preteritus vt. l. ita tn̄. §. qui rogat⁹. s̄. e. facit lꝫ ipe nō alleget. l. si emācipatus filius. ī. de bo. pos. ꝯtratab. bene facit l. multi nō note. s̄. de lib. ꝛ po. qd̄ est notandū pro li mitatione huius. l. ꝛ cū ang. trāsit simplr̄ imo. h̄ qui scribit limitādo istā. l. ꝛ illud qd̄ dicit Ang. hic ꝙ for te ista. l. nō ꝓcederet etiā si filius emācipatus relique ret patri lꝫ pater sit psona cui de necessitate debebat relinq. iuxta. l. nam ꝛ si parentib⁹ de inoff. test. q: ƀm eum videret̄ cessare ratio posita hic in fine q: tanta nō est ratio in filio erga patrē sicut ecōtra. l. scripto i fi. ī. vnde liberi. ¶ In gl. i v̄bo incertū ante inquātū glo. opponit de. l. si cui de leg. i. de. l. si ita scriptū de manu. test. de. l. fideicō. de fideicō. liber. ꝛ rn̄det gl. ꝙ hic tp̄s nō fuit adiectū substātie dispōnis. dic ꝙ h̄ solutio cōiter dānat̄ q: violat tex. nostrū q: h̄ fideicō missum totū cum tp̄e etatis fuit in vna ꝛ eadē oratio ne positū ꝛ sic tēpus etatis fuit adiectū substantie fi deicōmissi. rn̄det ergo ꝙ hic ꝯcurrit charitas filii fi deicōmissarii. item ꝛ concurrit quia dispositio est facta de tota hereditate sꝫ in. l. si cui fuit facta dispō ꝑticularis de legato vbi non sufficit ꝙ psona in qua confert̄ dispō sit de liberis sed req ritur ꝙ dispō sit de hereditate nō de legato ꝛ hoc ƀm Bart. ꝛ doc. cōiter addidi sup tex. tertiū ƀm modernos. ꝛ eodeꝫ modo pꝫ rn̄sio ad alia ꝯ̄ria q: fallūt h̄ q: ista tria ꝯcurrūt. bar. in. d. l. si cui vr̄ etiā ponderasse aliud. s. ꝙ h̄ filius erat minor. xiiii. ānis qd̄ nō videt̄ esse de mēte littere ꝛ videt̄ ꝯtra tex. in. d. l. si cui le get̄. §. i. vbi est ēt minor. xiiii. ānis sicut ꝛ h̄. ¶ Ex predictis ha bes tres itellectus ad tex. ꝑmū ƀm ꝑmū sūmarium. ꝛ ƀm itel lectū quē nūc dixi. alius est itellectus ꝙ hic fideicōmissuꝫ sit i diem tn̄ nōdū cesserat dies fideicōmissi qn̄ decessit fideicōmissa rius nihilominus fauore filii cui est relictū fideicōmissum trans mittit̄. ƀm summariū reprehēdunt Ang. ꝛ imo. q: est hic ꝯ̄ tex. in fi. quē intellectū tenebat Cy. ꝛ Dy. in. l. si mater. in p̄n. ꝛ i. l. cū ex filio de vulg. ꝛ pup. ꝛ minus bene. ¶ Tertius intellectus hic colligit̄ ex glo. qd̄ hic dies certe etatis nō fuit adiecta substā tie dispōnis sꝫ executioni: ꝛ istā approbat Pe. ꝛ Cy. i. l. ex his C. qn̄ dies lega. ced. ꝛ p ꝯsequens oportet intelligere ꝙ rogat⁹ fuit restituere filio ꝛ ꝙ postea in alia oratione ꝛc. tn̄ reprobauit statim sup glo. q: violat tex. nostrū q: in vna oratōe sonat totū factū fuisse. ¶ Sed querit ang. de vno iuxta hoc nā qn̄ est reli ctū tp̄s certe etatis in executiōe dispōnis ꝛ nō est relictū substā tie dispōnis lꝫ decedat fideicōmissarius ante tp̄s transmittitur d. l. ex his. pōt dubitari ƀm ang. qd si aliud tp̄s incertū est adie ctum q: testōr reliquit. c. filie ꝓ dote que sibi ꝑstari iussit cū nu beret an isto casu si decedat filia ante nuptias trāsmittat̄ lega tū ad heredē filie. Cōcludit ꝙ nō. q: icertitudo facit relictū cō ditionale allegat. l. cū testator. C. de manu. test. allegat ēt no. p Cy. in. d. l. ex his. Et rn̄det ad illū text. ꝙ loquit̄ in tp̄e incerte etatis ꝙ oīno existeret si vixisset vnde illa ꝯditio q̄ cōmensura bat̄ tp̄i q: ēt si viueret centū ānos pōt esse ꝙ nō nuberet sec⁹ in d. l. ex his. vbi est adiectū tp̄s certe etatis q: oīo est extituruꝫ si vixisset. ꝛ dicatis ꝙ hoc fuit satis de mēte glo. h̄ dum allegat. l. qbus dieb⁹. ¶ Ultimo glo. querit vtrū in casu huius. l. dēat ex pectari id tp̄s qd̄ debuisset expectari si filius vixisset ꝛ dēat expe ctari vt sit cōpletū tēpus. xvi. annoꝝ an statim postq̄ morit̄ he res filius possit petere dicit demū qn̄ filius habuisset. xvi. ānos d. l. ex his. C. qn̄ dies leg. ced. Sꝫ pe. ꝛ cy. tenēt ꝯ̄rium in. d. l. ex his ꝛ ꝓ eis est gl. in. l. fi. ita scriptū. ī. de manu. testa. Ita ēt tꝫ Ang. hic ꝑ. l. a filio. §. fi. ī. eo. quā ēt h̄ allegauit bar. vbi testōr voluit qd̄ casu quo venerit ad. xx. annū certe vsure sibi ꝑstent̄ ab herede decessit ante. xx. annū vtrū defuncto eo dēat h̄re sta tim locū fideicōmissuꝫ dicit ꝙ stati peti pōt vnde nō aspectat̄. Ad. l. ex his rn̄deatis ꝙ ibi dilatio fuit adiecta fauore heredis grauati nimirū si dꝫ expectari tp̄s ad cōmodū grauati h̄ dilatō fuit adiecta fauore fideicōmissarii nō mirum si non dꝫ expecta ri. bar. tn̄ i. d. l. a filia. §. fi. dicit forte posse sustineri opi. hui⁹ gl. ꝑ. d. l. ex his. ꝛ rn̄deri ad. l. a filia. §. fi. ꝙ ibi dꝫ remanere apud illū tanq̄ nudū ministrum sed hic remanere dꝫ emolumentum apud eum interim tanq̄ apud heredē q: sentiebat cōmodum. ¶ Addo ꝙ imo. in. d. l. a filia. §. fin. approbat etiā opi. huius glo. ꝛ Bart. in. d. l. a filia ꝛ mouet̄ ꝑncipalr̄ ꝑ. d. l. ex his. cui nō videt̄ bene respōsum ꝑ tenētes ꝑtes ꝯ̄riam qui rn̄debāt ad l. ex his ꝙ ibi dilatio fuit adiecta in fauorē grauati q: ibi testōr grauat ne filie daret̄ nisi cū ꝑuenerit ad. xxv. ānuꝫ est in fauore heredis vt interiꝫ gauderet istis bonis. Sed imol. dicit non h̄ respōsum ꝑ eos q: vbicūqꝫ alicui relinquit̄ in tēpus vꝫ cū ꝑue nerit ad legitimā etatē infra quā non dꝫ habere legitimā admi nistrationē intelligit̄ semꝑ dilatio adiecta fauore grauati. alle. tex. cū glo. ꝛ ibi bar. i. l. cū pater. §. curatoris de leg. ii. sꝫ sic est i. d. l. ex his ergo dꝫ itelligi dilatio adiecta fauore legatarii idē filie nisi ƀm eū diceret̄ in casu. d. l. ex his ꝯstabat ex aliqb⁹ dila tionē illā fuisse factā seu adiectā fauore grauati qd̄ est diuinare ƀm eū. Raph. in. d. l. a filia ēt trāsit cū bar. h̄. Sed pau. hic etiā tꝫ ꝯ̄ glo. sequēdo opi. pe. ꝛ cy. ꝛ saly. in. d. l. ex his dicit esse di stinguēdū aut dilatio est adiecta fauore grauati ꝛ tūc expectari dꝫ tp̄s ēt post mortē aut dilatio ē adiecta fauore legatarii seu fi deicōmissarii ꝛ tūc stati pōt post mortē nō expectato tp̄e etatis d. l. a filia. §. fi. ꝛ. l. liberto. §. fi. de an. le. aut dubitat̄ tūc est re currendū ad v̄ba ꝛ ꝯiecturas. l. firmo. §. i. ī. qn̄ di. le. ce. ꝛ. d. l.

a filia.⁊ sic saly.vr̃ tenere ꝯ istā glo.relatā ad tex.ꝑut refert̃ q: hec dilatio fuit adiecta fauore fideicom.pȝ in tex. Bar.in.d.l. liberto.§.fi.vr̃ voluisse illud idē qđ ipe tȝ in.d.l.a filia.⁊ ex no. ibi per eū ⁊ in.d.l.a filia pȝ rñsio ad alle.per saly. ¶ Addatis etiā ꝓ opi.hui⁹ glo.⁊ bar.bene facit tex.not.i.l.vxori vsufr.vil/le.ff.de vsuf.le.nā ibi fauore vxoris erat adiecta dilatio.in fidei cōmissario relicto liberis ad certū tēpus.⁊ tamē lȝ cesset cā dila tionis ante tēpus.dȝ nihilominus expectari tēpus. Dici pōt ꝙ Bar.in.d.l.a filia.§.fi.nō bene saluat opi.hui⁹ glo.q: dicit ꝙ in terminis huius.l.⁊ cuius glo. heres sentiebat cōmodum iō ſm eum dȝ expectari finis dilationis nā hoc non videt̃ verū.q: in terminis huius.l.iste erat fiduciarius heres q censet̃ esse cu/stos ⁊ nō hȝ sentire cōmodum vnde videmus ꝙ ñ lucrat̃ fruct⁹ ꝑceptos quos aliī heredes lucrātur.l.in fideicōmissa.§. cū po lidius.ff.ḋ vsu.iuncta.l.heredes mei in ṗn.ff.eo.nec quartā tre bellianicā detrahit vt est gl.sing.in.l.i fideicōmissaria.§.fi. in glo.fi.ff.eo.⁊ no.Cy.in.d.§.cū polidius quē refert. ⁊ sequit̃ Bal.in.l.post mortē.C.de fidicō.⁊ in rub.C.de reu.do. ⁊ dixi in.d.l.i fideicōmissaria.§.fi.⁊ sic videt̃ ꝙ iste heres censeat̃ eē quodāmodo nudus minister.⁊ ideo ex doctrina tradita ꝑ bar. in.d.l.a filia.⁊ in.d.l.liberto.§.fi.nō videt̃ posse defēsari opi. glo.nostre quātū ad terminos huius legis.⁊ ad istā qōnem vi de ēt ꝑ Bal.⁊ Saly.in.l.ambiguitatē.C.de vsufru.quē ibi vi dete vbi relinqt testator vxori vsūfructū vsqȝ ad certū tēpus. ⁊ post certū tēpus voluit ꝙ ꝑuenirent ille res ad aliū si ante tp̃s decedat vxor debēt incōtinēti res restitui. Facit mentionem de glo.nostra ⁊ reliqt cogitandū Saly.ibi dicit ꝙ statim ꝑ.d.l. a filia dico ꝙ tex.est aptus in ꝯrium in.d.l.vxori vsūfructum vil le de quo ipsi nō sunt recordati nisi forte diceretis ꝙ i.d.l.vxo ri illud operetur dictio tūc ibi posita quā ēt ibi videt̃ pōderasse Bar.que denotat extremitatē tēporis.l.iiii.ff.de ꝯdi.⁊ demō. Tamē magis placet id qđ dixi q: videt̃ ꝙ ēt eadem rōne dici ḋ buisset idē in.d.l.a filia vbi testor videt̃ ꝯsiderasse finē tp̃is tū preponderat̃ rō fauoris hic tꝑ aliter nō decido ꝑ nunc q: non est casus noster. ¶ Ultra predicta addo ꝓ ampliatiōe huius.l. vnū qđ diligentissime no.qđ voluit Bar.Ange.⁊ Imo.in.l.si mater in prin.de vulg.⁊ pup.s.ꝙ illud qđ hic dicit̃ in fideicom misso hereditatis relicto filio post certā etatē qđ intelligit̃ esse in diē ⁊ nō ꝯditionale hȝ locū etiā si nō iure fideicōmissi sed ti/tulo instōnis relictū esset filio in tēpus certe etatis.ita singula/riter voluit in.d.l.si mater q: instō intelligit̃ esse i diem ⁊ ñ erit ꝯditionalis ⁊ ꝑ ꝯsequens reiicit̃ dies tanꝙ certa de institutiōe iuxta.l.hereditas ex die.ff.de her.insti.ex quo apparet de men te eoꝝ fuisse ꝙ ista.l.locū habeat etiā quādo nullus est datus fideicōmissarius heres licȝ in precedēti retulerim Rapha.cu.⁊ Pau.ꝯrium voluisse.Sed pōt sustineri opi.Bar.q: eadeȝ rō fauoris filii videt̃ in vno sicut ⁊ in alio est.Ita videt̃ hāc.l.quā uis exorbitantē esse extēdendā iuxta no.ꝑ gl.singularē i.l.vni/ca in ver.liberos in fi.C.de his q ante ape.ta.facit.l.que ꝓpter necessitatē cum fi.ff.de reg.iur.puto ēt posse sustineri id qđ no. Bar.in.d.l.si cui leget̃.§.i.de leg.ꝑmo dum dicit esse attēden dum ꝙ hic ꝯcurrebat minor etas filii sine qua non ꝓcederet.l. ista ēt.puto bene dicere eū lȝ Pau.in.d.l.si cui leget̃.§.i.per il lum tex.in ṽ.ꝙ si testū teneat ꝯrium.Sed potestis rñdere ad illum tex.ꝙ ideo ibi dispō erat ꝯditionalis q: erat facta de re ꝑ ticulari non hereditate vt hic ⁊ sic non ꝯcurrebant oīa ibi que cōcurrunt hic. ¶ Ultimo nō omitto vnū circa gl.que semp al/legat̃ pro notabili dum allegat.l.qbus diebus.§.quidā Ticio de ꝯdi.⁊ demon.ꝙ si erat relictū factū nō in tēpus certe etatis ſȝ in aliū incertū euentum ꝙ tunc non hȝ locū tex.noster sed in telligitur dispō ꝯditionalis lȝ sit facta dispō ista per dictionem cum ⁊ nō per dictionē si:vt pȝ ex isto tex.iuncta glo. Non ob.ꝙ ille incert⁹ euentus esset ēt adiectus executioni ⁊ nō substātie di spositionis.⁊ idem tȝ glo.in.l.cum testator.C. de manu.testa. ¶ Addatis ꝙ lȝ cōiter doc.trāseunt h̄ cū glo.⁊ Bart.in.l.iiii. in.iii.col.⁊ de ꝯdi.⁊ demon.⁊ in.d.l.quibus diebus.§.ii.⁊ ibi Bal.⁊ Imo.⁊ Bal.in.d.l.ex his vbi cōmendat multū istā gl. ⁊ imo.in.d.l.qđcunqȝ.§.nō solum.⁊ in.l.cētesimis.§.fi.de ṽ. ob.tamē pōt dici ꝙ tex.in.d.§.quidā ticio non ꝓbat ꝙ ibi fuit facta per dictionē si [a] vel per dictionē nisi [b] ſȝ nos loquimur qñ fuit facta per dictionem cum.quo casu in dicta.l.si ex his di/cit ꝙ dispō non est ꝯditionalis nec ob.si dicat̃ ibi lo/quit̃ quādo dictio cū:fuit adiecta tempori certe eta tis q: rñdeo ꝙ etiā ibi ille euentus fuit icert⁹.s.an ve niret ad illā etatē.⁊ sic est eadē rō que est in alio tp̃e i certo.⁊ magna est dr̃ia inter si ⁊ cū.l.si ticio in ṗn.ff. qñ dies lega ced.tū durū eēt in practica obtinere ꝯ opi.huius glo.que est cōis. Alexander.

f **I heredi.** ¶ Solutū occasione ḋ biti naturalis restituit̃ fideicōmissario.h.d. ¶ Poterat esse rō du bitandi quasi id habuisset heres ex quadā fortūa vl̃ fatuitate vel liberalitate soluentis qui nō poterat cō pelli ad absoluendū ⁊ sic videbat̃ ꝙ cedere deberet ad cōmodum heredis.l.iii.in ṗn.ff.ad.l.fal.tū ꝯtra rium est verum ꝓpter fundamentū naturalis obliga tionis propter quam solutum nō dicitur donatum.l. hoc est iure.§.penul.de dona.⁊ probatur ex iuribus alle.in glo. Alexander.

p **Aulus.** ¶ In rebus subtractis ꝑ fi/deicōmissarium vniuersalē perditur ius fideicōmissi non aliis.hoc dic. ¶ In tex.ibi denegari petitionē.s.q: postꝙ fideicō/missarius subtraxit cedit a possessione que postea ad heredē peruenit alias inepte diceret̃ denegari hic ei petitionē oportere q: ēt si nō subtraxisset denegaret̃ per regulā frustra petis qđ intus habes ⁊c.⁊ de mate ria huius.l.dixi in.l.paulus respondet in prin. ⁊ i.l. cū ticio.ff.ad.l.fal.Sed dicit Ang.limitādo istaȝ.l. ꝙ non hȝ locum si fideicōmissarius esset executor te/stamenti ⁊ rem furto subtraxit per.l.fistulas.§.i.ff.ḋ ꝯtrahen.ēp.Sed imo.hic dicit ꝙ ibi non ꝓbat̃ dcm̃ Ang.ſȝ potius ꝯrium q: tutori non ē licitū clā seu fur to satisfacere sed palā ⁊ bona fide vt ibi ⁊.l.non exi/stimo.ff.de admi.tu.⁊.l.creditor.§.lutius.ff.man.⁊ bene.ꝓ quo ēt vide Jo.an.in addi.spe.i ti.de instr. edic.§.nūc ṽo aliqua in additione incip.supple ⁊ ē sup.ṽ.pone.⁊ vide ēt bar.in.l.ii.i fi.ff.de stipu.ser.⁊ ꝑ bal.in.l.cū ipse.C.ḋ ahen.emp.⁊ in.l.nō dubium C.de legi.in qb⁹ locis ponit de itellectu.d.l.fistulas. vnde dicit Jo.an.in addi.⁊ refert Ja.ḋ are.ꝙ lȝ le/gatarius hēat dñium ipso iure ⁊ nō possit ꝓpria au/ctoritate rē legatā accipere.d.l.nō dubiū tū fallit ni si eēt executor testi q: tūc pōt non tū dicit ꝙ clā. ſȝ re quirit̃ ꝙ bona fide. ¶ Dicit ēt ang.istā.l.hr̃e locum nisi legatū eēt in genere seu in pecūia numerata ⁊ ip se subtraxisset vnā spēm hereditariā ꝑ no.i.l.extat in ṗn.ṽ.rē nullā.ff.qđ met.cau. Sȝ ḋ hoc dicatis vt ibi no.vbi si recipit pecuniā ⁊ sibi debebat̃ pecunia non cadit a iure suo. ¶ Itē addit aliaȝ limitationē.s. vbi data est licētia vniuersali fideicōmissario accipiēdi ꝓ ꝑria auctoritate ꝑ.l.ticia cū in testō.§.i.ſm vnā lect. de le.l.ii. ¶ Inquātū gl.fi.arguit de.l.i.§.redigun/tur.ff.quorū lega.⁊.l.i.C.quoꝝ lega.gl.remittit ad no.in.l.nō dubiū.C.ḋ le.vbi ꝯcludit̃ cōiter ꝙ si hr̃s nōdū apprehēdit possessionē rei legate quā legatari us furto vel aliter surripuit tūc hn̄t locū ꝯria q: lega/tari⁹ nō cadit a iur̃ suo sec⁹ si apprehēsa fuit possessio per hr̃dē.⁊ ita intelligat̃ tex.noster.⁊.d.l.nō dubiū. ¶ An ista.l.hodie locū hēat vel maiorē penā patiat̃ hodie ille q vnā rē hr̃ditariā subtraxit dixi i.d.l.pau. ⁊ i.d.l.hn̄ficio nō tāgo h̄ ē veꝝ ꝙ pau.h̄ in lec.pad. simplr̃ dic̃ ꝙ ista.l.loqt̃ i fideicōmissario subtrahēte ⁊ ꝙ nō repit eā correctā hodie ſȝ ea q̄ no.i.d.l.pau. hn̄t locū i hr̃de sbtrahēte.tū q̄tū ad hn̄ficiū ïnētarii recurrēdū ē ad ea q̄ dixi i dictis locis p⁹ bar. Alexan.

c **Um hereditas.** ¶ Ubi pi culū ē i mo ra eo q: actio sit tp̃e peritura hr̃s de resti/tuēdo grauat⁹ cogit̃ iudiciū suscipere posito ꝙ non cogeret̃ si periculū non imineret.h.d. ¶ Premitte ꝙ regulariter facta restōne fideicōmissi heres nō dȝ

a ¶ Per di/ctionē si.adde bart.i.l.i.ff.de ꝯdi.⁊ de.doc. i.c.cū iferior. de ma.⁊ obe. io.an.i.c.ex ꝑ te cl.ij.de re/scri.car.i.c.ue rū ꝯdi.appo. b ¶ Per di/ctionē nisi.ad de.ḋ ista dictō ne.vide ꝑ bar. i.l.ticia i.§.lu ci⁹.ff.ḋ pig.ac tio.idē bar.ac tiōe.C.ḋ trāsf. arch.i.c.i.ḋ cō sti.li.vi.pau.ḋ elezar.in cle.i. de summa tri.

conueniri a creditoribus vt habuistis in.l.ita tñ.§.
qui ex trebelliano.s̃.eo. ¶ Item vbi est aliquis hr̃s
institutus.ꝛ filius est preterit⁹.ꝛ sic põt ꝯtratabulari
interim regulariter nõ põt conueniri heres a credito
ribus hereditariis vt.l.ii.j.de excep.rei iudi.cum si.
¶ No.ex tex.ar.ꝙ per litem ꝯtestatam factam ꝯ euꝫ
qui directa actione teneṫ ꝑpetueṫ actio contra eũ q
tenetur vtili actione.ꝛ hoc tꝫ bar.hic ꝛ facit ẜm eũ.l.
fi.C.de duo.reis.Sed Ang.hic dicit ꝙ ista lr̃a facit
potius in ꝯrium qꝛ hic permittitur in subsidium vt ꝑ
petuatio fiat.ergo cessante cã necessitatis cessabit di
spositio.tamẽ pro opi.Bar.facit ẜm ang.qꝛ quando
vnus est directo obligatus alius vero vtiliter censen
tur quodãmodo duo rei ꝛ sic ꝑpetuatio facta cõtra
vnum ex correis nocet ẽt alteri vt.l.fi.C.d̃ duo.reis.
Imo.hic ꝛ recte dicit ꝙ iste tex.videṫ bene facere ꝓ
Bar.qꝛ sicut hic ĩ subsidiũ perpetuat qꝛ tantũ in sub
sidium agere poterat debitor ꝯtra heredẽ vt in glo.
ergo eadem rõne vbi agens haberet electioneꝫ ꝑpe
tuatio facta ꝯtra vnum dꝫ etiam ꝓdesse contra alteꝝ
qꝛ nõ est dare rõnem diuersitatis pau.hic dicit idem
quod imo.ꝛ ponit exemplum in casu in quo dici pos
set agentem habere electionẽ an velit agere ꝯtra euꝫ
qui teneṫ directa an cõtra eum qui teneṫ vtili dicit vt
in ꝓcuratore cõdemnato qꝛ actio vtilis datur cõtra
dominum directa ꝯtra ꝓcuratorem allegat.l.si ꝓcu/
rator meus.s̃.de ꝓcur.nõ bene allegat qꝛ ibi loquiṫ
quãdo actio iudicati datur dño vel ꝓcuratori.ꝛ i.§.
fi.illius.l.loquiṫ de actione dãda contra ꝓcuratorẽ
ibi potius facit in ꝯrium qꝛ dicit ꝙ actio stipula.iudi
catum solui nõ datur ꝯtra dominum.vnde pro eo al
legat glo.no.que hoc vult in.l.iiii.§.si conuentione
in glo.fi.de re iudi.ꝛ no.Bar.in.l.hoc iure.j.de so
lu.ꝛ teneatis menti illaꝫ glo.qꝛ iura videtur prima fa
cie facere in ꝯrium tunc si talis actio vtilis intentareṫ
contra ꝓcuratorẽ interrũperet prescriptionẽ ꝯ dñiũ.
¶ Glo.i.arguit de.l.i.§.i.ꝛ.§.ꝙꝙ.s̃.eo.ꝛ.l.ita.§.
qui ex trebelliano.s̃.eo.ꝛ dicit ẜm quosdã ꝙ etiã añ
restõnem gaudet heres exceptione. hec nõ est vera.
nec glo.st cũ ea.qꝛ ante restõnem heres non hꝫ exce
ptionem.sed post.d.§.qui ex trebelliano.vnde glo.
dicit hic restituta hereditas.qꝛ tunc regulariter dẽat
grauari fideicõmissarius.fallit h̃ qñ absẽs est fideicõ
missarius ꝛ actio tꝑe peritura vt est tex.hic diligẽtissi
me no.ꝛ hic põt esse vnus intellect⁹ad.l.nostrã. põt
ꝛ alio modo intelligi ẜm glo.ꝙ hic loquiṫ ante resti/
tutã hereditatẽ.Sed tũc obstat qꝛ non hꝫ tũc dubiũ
ꝛ dicit no.ꝙ hic dꝫ intelligi quãdo coact⁹adiuit quo
casu statim est tutus exceptione si fideicõmissari⁹ est
presens ꝛ põt conueniri.l.si postulãte in prin.s̃.e.se/
cus vbi est absens fideicõmissarius ꝛ actio est tẽpore
ꝑitura ꝛ nõ est tutus vt hic est casus valde no. vl̃ hic
sponte adit ꝛ est in ꝓmptu seu in actu restituẽdi ꝛ tũc
nõ dꝫ posse ꝯueniri hr̃s. Fallit qñ actõ est tꝑe ꝑitura
ꝛ fideicõmissari⁹ ẽ absẽs vt est cãus hic valde no.ꝓ h̃
alle.in sili.l.si bonefidei possessor.s̃.de peti.her.vbi
heres intẽtat actionẽ h̃ casu q̃ al̃s nõ posset itentari.
¶ Unde ex dictis in gl.ꝑ bar.ꝛ alios ꝯclude ꝙ aut
heres nõdũ est restituta ꝑ heredeꝫ fideicõmissario ꝛ
ita intelligiṫ text.noster vel ꝙ coactus adiuit tñ non
restituit.ꝛ tũc regulariter hꝫ exceptionẽ heres ne ꝯue
niaṫ ꝑ.l.postulãte in ṗn.s̃.eo.ẽt ante restõnẽ. Fallit
si est abñs fideicõmissarius ꝛ actio ẽ tꝑe ꝑitura ꝛ põt
itelligi ꝙ spõte adiuit ꝛ nõdũ restituit.sed paratus ẽ
restituere tũc hꝫ exceptionẽ nisi fideicõmissari⁹sit ab/
sens.ꝛ actio est tꝑe ꝑitura al̃s est intellectus ꝙ spõte
adiuit ꝛ post restitutã ꝛ non põt ꝯueniri. Fallit qñ fi/
deicõmissari⁹est abñs ꝛ actio est tꝑe ꝑitura.ꝛ hec ꝑ/.
petuatio ꝓd est ẽt ꝯ fideicõmissuꝫ vt dixi sup tex.mõ ĩ
gl.fi.in fi.hãc glo.reputãt hic doc.valde no.qꝛ hẽtis
ꝙ.l.fi.de an.excep.nõ hꝫ locũ ĩ eo q nullũ domiciliũ
hꝫ qꝛ oportet adiri presidẽ vbi hꝫ domicilium.vnde si nõ habꝫ
tunc domiciliũ nõ põt tunc adesse p̃ses sui domiciliĩ ꝛ hꝫ tũc lo
cũ remediũ.l.nostre.qũo aũt qs esse possit sine domicilio qꝛ re
gulariter domiciliũ originis retinet.l.assumptio.ꝛ ibi plene no.
ad municip.dicit glo.si ita ciuitas casmate periit vel alio mõ ꝛ
est vagabũdus.d.§.pe.oportet recurrere ad remediũ.l.nostre
¶ Iteꝫ põt rñderi ad.d.l.vt ꝑfecti⁹ ꝙ ibi alia via põt eẽ ꝯsultũ
ꝙ̃ ꝑ remediũ illi⁹.l.ꝛ cessat rõ illius.l.q̃ est inducta ĩ subsidiũ ꝛ
qñ nullo mõ poterat eẽ ꝯsultũ ẽ ꝯ heredẽ ꝛ ꝯ fideicõmissariũ.ꝛ
agẽdo cõtra heredẽ ꝑpetuaṫ etiã ꝯ fideicõmissariũ ꝛ nõ est di/
cendũ ꝙ ista.l.corrigaṫ sꝫ distinguaṫ.l.sꝫ ꝛ posteriores.s̃.d̃ le.
ꝛ.l.sciendũ in ṗn.cũ glo.s̃.q satisd.cog. In glo.sup ỽbo susci
pe.dicit bar.circa istã glo.ꝙ debem⁹distiguere aut põt eẽ suffi/
ciẽter ꝯsultũ creditori litẽ ꝯtestãdo ꝛ tũc sit veꝝ dicere ꝙ suffici
at litis ꝯtestatio ꝛ si nõ ĩminet aliud periculũ nisi qd̃ actio peri/
ret.sꝫ si ꝑ litẽ ꝯtestatã nõ est ꝯsultũ creditori qꝛ vult ꝯseq̃ ẜuum
hereditariũ ab alio institutũ.ꝛ sic iuberet eũ adire ꝛ si ante adi
tionẽ periret seru⁹ꝑderet illã hereditatẽ quo casu qꝛ nõ eẽt ꝯsul
tuꝫ creditori ꝑ solã litis ꝯtestationẽ ꝓcedeṫ vsqꝫ ad sñiaꝫ ꝛ exe
cutionẽ ꝛ cũ hoc videnṫ cõiter trãsire doc. ¶ Glo. in ỽbo ꝯue
nitur declarat tex.ꝙ heres põt ꝯueniri a creditorib⁹ hr̃ditariis
deliberãte filio an velit itentare ꝯtab. dicit h̃ glo.ꝙ hic text. hꝫ
locũ demũ qñ actões sunt tꝑe ꝑiture al̃s nõ.cũ hoc itellectu gl.
trãseunt cõiter doc.hic excepto pau.hic in lec.pad.vbi dicit ꝙ
iste itellectus ꝙ̃tũ ad tex.nostrũ non ꝓcedit qꝛ loquiṫ.l.nostra
qñ filius nõdũ agnouit bo.pos.ꝯtab.qꝛ possent moueri ꝯ here
dẽ scriptũ nedũ actiões tꝑe periture sꝫ ẽt oẽs alie actiones cõ/
pelliṫ ẽt cautionẽ p̃stare heredi scripto si ꝯtingat euinci heredi
tatẽ.allegat.l.hoc aũt in ṗn.s̃.ti.ṗmo.ꝛ id̃ putat ipse itelligen
dũ tex.nostrũ h̃ ꝙ h̃ fit sili modo iter istud capitulũ ꝛ p̃cedens
qꝛ sicut ibi ꝓpter ꝑiculũ cogiṫ heres suscipere iudiciũ vbi alias
nõ cogereṫ ita hic ꝓpter iudiciũ vniuersale qd̃ nõdũ motuꝫ est
cogiṫ suscipere ꝑticulariter iudicia q̃ nõ cogereṫ suscipere si iaꝫ
esset motũ iudiciũ.ꝛ hunc dicit esse veꝝ intellectũ gl.ꝙ ẽt si nõ
sit motũ iudiciũ sup bo.posses.ꝯtabul. dũmodo possit moueri
sufficit vt possit heres script⁹repellere debitores vel legatarios
agẽtes ꝯtra eum vt clare ꝓbat tex.in.l.cum herede.j.de acti.ꝛ
ob.ꝛ in.l.ii.j.de exce.rei iudi.que due leges limitanṫ nisi actio
esset tꝑe peritura vt hic qd̃ est no. Et sequiṫ etiã Bar.in.d.l.ii.
nec ob.d.l.hoc aũt in ṗn.qꝛ ibi nõ sup erat ꝓbabilis suspitio li
tis future vt h̃. ¶ Deinde inquãtũ glos.arguit de.l.illud.§.fi.
rñdeatis ꝛ aduertatis ad ꝯrium ꝛ responsio colligiṫ ex verbis
Cy.ꝛ antiquoꝝ h̃ nam rõ quare impediebaṫ emancipatus isti/
tutus adire de iure ciuili ex testõ est: qꝛ posthumus erat preteri
tus ꝛ sic sperabaṫ rũpi testm̃ de iure ciuili merito interim differ
tur ꝛ impediṫ aliud remediũ iuris ciuilis.s.aditio hereditatis d̃
iure ciuili qꝛ vnũ ius ciuile potest tolli ꝛ ĩpediri facili⁹per aliud
ius ciuile ꝙ̃ per diuersum ius ar.§.sed naturalia. Insti.de iure
na.gen.ꝛ ci.l.an inutilius.§.acceptũ.j.de accepti.Sed in cãu
ꝓxime dicto.s.in casu.l.nostre in fi.iuncta.d.l.equissimũ reme/
dium iuris pretorii vt bo.pos.ẜm tab.bene dꝫ posse ĩpediri per
aliud remediũ bo.pos.ꝯtra tab.de iure pretorio.Sed non dꝫ ĩ
pediri aditio hereditatis que est de iure ciuili per bo. pos.ꝯtra
tab.que est de iure pretorio ꝛ sic per diuersuꝫ ius.ꝛ sic iste est ve
rus intellectus quãtum ad ꝓpositum nostrum licꝫ glo. ibi det
alium intellectũ qꝛ dicit ꝙ ideo emancipatus adire non potest
qꝛ emancipatus est incognitus de iure ciuili vt in.§. emancipa
ti.insti.de here.que ab intest.defe.quero cõiter dãnatur ibi qꝛ
emancipatus quãdo non venit ex testamento est incognitus ꝑ
iure ciuili.sed quãdo est institutus heres potest adire sicut bo.
pos.ꝛ tanꝙ̃ extraneus heres qꝛ tunc non venit tanquã emanci
patus sed tanquã institutus heres.

i **Imperator.** ¶ Pater dissipãs cogitur re
stituere hereditatem filio etiã
in potestate manenti etiã ante conditõnis euentuꝫ: re
seruatis tamẽ sibi alimentis de redditibus bonoꝝ prestandis ĩ
casu indigentie.h.d.singulariter. ꝛ est notabilis ꝛ singularis.l.
¶ Nota hic casum in quo filiusfamilias etiã non miles nõ ob/
stante patria ptãte agit sicut ꝛ miles pro causa castrensi qd̃ est
singulare scdm docto.hic. ¶ Secundo nota casum specialẽ in
quo fit restitutio fideicõmissi ante euentũ conditionis ꝛ in cãu

sto ista.l.est singularis ⁊ non reperitur alibi clarius ẜm Imol.
¶ Addatis tamē q̄ Bal.in rubri.C.de reuo. his que in frau.
credi.in fi.dicit se putare q̄ vbi heres dilapidat ante euentum
ꝯditionis fideicōmissi bona hereditaria debent poni in loco tu
to ita q̄ cōmoditas medij tēporis non subtrahatur grauato ni
si constaret q̄ dilatio seu ꝯditio esset apposita a testatore fauo
re fideicōmissarij q: tunc heredi dissipanti esset totaliter auferē
da bona.l.in fideicōmissi.§.cū polidius.ff.de vsufru.⁊ in hoc
vltimo casu videt̄ ipse intelligere.l.nostrā quod ē singulariter
no.ꝓ limitatione ⁊ intellectu istius.l.ꝓ quo facit q: rōne suspi
tionis videmus ꝓcedi ad sequestrationē bonoꝝ.l.si fideiussor
§.fi.ff.qui satisd.cog.l.imperatores.§.fi.j.de appel.⁊ no.i.l.
vnica.C.de ꝓhibi.sequest.pec.⁊ facit ad ea que dicent̄ ⁊ tenea
tis menti q: ab aliquo doctore h̄ scribente nō fit mentio de istis
que hucusq: legi ⁊ nō possz esse magis singulare ⁊ acōmodatū
verbum ad tex.nostrū.bene facit.c.per vestras de donati.inter
vi.⁊ vxo.⁊ in.l.vbi adhuc.C.de iu.do.vbi si maritus dilapidat
bona dos sequestratur vel assignatur mulieri nō vt maritus ex
cludatur a iure suo imo fructus dicūt seruire oneribꝰ matrimōij
sicut ⁊ primo. ¶ No.tertio q̄ inter patrē ⁊ filium in ptāte non
cadit cautio seu obligatio etiā in aduenticiis quod est verū ẜm
hec tempora ffoꝝ.sed hodie aliud est per.l.iubemus alias in
glo.⁊ ibi videbimus. ¶ Quarto no.q̄ alimenta debēt prestari
ex accessionibꝰ ⁊ redditibus bonoꝝ hereditatis.vnde facit ẜm
Ja.de are.Bar.⁊ alios hic q̄ quādo debent moderari vel ta
xari alimenta debeat id fieri ẜm quātitatem redditũ nō autez
ẜm valorē rerum.bene facit.l.ius alimentoꝝ iuxta princ.ff.vbi
pupil.facit.l.pe.in prin.⁊ q̄ ibi Bart.ff.de ali.⁊ ci.le.⁊.l.i.§.
mulier.j.de vē.in pos.mit. ¶ Et ꝓpter hoc querit ang.hic qd
si essent possessiōes magni valoris vt turres ⁊ palatia modicos
fructus afferentia ita q̄ nō sufficiant ad alimēta an poterit po
ni manus ad illa vt sic vendātur ⁊ ex redditu precij alimēta pre
stētur. Et dicit se ꝯsuluisse cum Bal.apud Ariminū q̄ nō p.l.
qui bonis.j.de ces.bon.quā vbiq: Bal.⁊ Ang.in locis.j.alle
gandis reputauit ad hoc singularē.imo.hic addit q̄ Bartol.
istud idem voluit in.d.l.pe.in prin. ¶ Addatis etiā Ang.idē
tenētez in.l.i.C.de leg.vbi refert q̄ ita cū Bal.ꝯsuluit.⁊ in auc.
contrarogatus.C.e.⁊ in.l.diuus.ff.de peti.her.in pn.⁊ in.d.l.
qui bonis ⁊ in.l.nēsenius.§.fi.j.de re iudi.⁊ Saly.in.l.i.C.de
fideicom.⁊ in.l.si quis ad declinādum.C.de epis.⁊ cle.⁊ no.p
Bal.⁊ alios post eū in.l.si maritꝰ in id.ff.sol mat. ¶ Addit tñ
Imo.hic vnaz limitationē ad supradicta q: dicit illud esse verꝫ
quādo debent̄ alimēta alteri q̄ illi qui futurus est dñs bonoꝝ.
sed si deberent̄ ei q futurus est dominus bonoꝝ posset fieri alie
natio ⁊ valeret per.d.l.i.§.mulier ff.ven.in pos.mit.addo aliā
limitationē quā dedit Ang.in.d.l.diuus per illū tex.vz nisi tra
ctaret̄ de alendis seruis hereditariis q: tūc si fructus bonorum
hereditatis nō sufficerēt possunt distrahi corpora hereditatis.
Aliaz limitationē habetis in.d.auc.ꝯtrarogatus.l.in casu.d.
auc.ẜm Ang.ibi. ¶ Et ad intellectū.d.l.que bonis vltra pre
dicta videatis no.Bal.in.l.fi.C.qui bo.po.ce.⁊ in.l.quod no
mine.ff.de ꝯdi.inde.⁊ in.l.ij.C.q̄ cum eo.⁊ Ang.⁊ Imo.i.d.
l.si maritus. ¶ In gl.in verbo in fraudē secūda solutio magis
conuenit sequētibus. ¶ In glo.in verbo filio verū est q̄ pater
non tenetur nec cogit̄ emancipare filium ⁊ ita cōiter tenetur.
¶ Deinde inquātū glo.arguit de.l.vbi pure in pnc.ff.eo.vera
est solutio q̄ ibi est regulare nisi dilapidaret bona subiecta re
stitutioni ⁊ fideicōmisso ⁊ tunc cogit̄ vt est casus valde.no.h̄.
¶ Item adde q̄ Bar.hic reprehendit solutionē datā ad vlti
mū ꝯrium hic per gl.⁊ dicit q̄ nō refert an pater fuerit in dolo
an in culpa ꝓbat per.l.si post me.C.de sē.pas.vbi videt̄ impe
rator velle q̄ si pater habēs filiū in ptāte fuerit deportatus ⁊ sic
perdit patriā potestatē ⁊ ꝓpterea datus sit tutor vel curator fi
lio habēti bona demū pater restituat̄ ex indulgentia principis
aduersus bona ⁊ sic recuperauit bonoꝝ possessionē aduersus
filium dz sibi restitui legitima bonoꝝ administratio filij nisi pa
ter esset ꝓdigus ⁊ dissipator q: tunc nō restituetur sibi admini
stratio bonorū filij vnde ratione prodigalitatis licz non sit ibi
dolus vl culpa administratio sibi interdicit̄. pro hoc etiā addā
tur no.per glo.in.l.i.§.q̄ si in patris.ff.sol.ma.dum glo.dicit
ibi sicut per mortē patris ꝯsolidatur actio in filiā.l.vnica.§.vi
deamus.C.de rei vxo.acti.sic ⁊ pp inopiā seu paup
tatem patris actio de dote patri denegat̄ que ꝯsue
uit esse cōis patris ⁊ filie.nec ob.dicit ipse alleg.i cō
trarium.l.d.auc.de nup.§.sed hoc ita.⁊.d.§.hoc ꝓ
culdubio ⁊.l.i.C.de bo.mater.cum fi.q: q̄dā est cul
pa ⁊ dilapidatio per quā nō īpeditur q: possit eē cō
sultum filio ⁊ si bona imobilia pertinētia ad filiuz vē
dant̄ a patre pp talem culpā non aufert̄ administra
tio a patre q: filio nō currit prescriptio ⁊ filio saluus
est regressus aduersus emptores ⁊ possessores bono
rum.quedā est culpa pp quā non pōt esse ꝯsultum fi
lio si non auferatur administratio a patre q: mobilia
dissipet vel aliter facit q̄ postea verisimiliter nō pos
sint bona recuperari ⁊ tūc administratio a patre au
fertur p.l.nostrā que est valde no.⁊ per dictam.l.fi.
Ang.hic tz opi.gl.nostre per istū tex.⁊ rñdet ad.d.
l.fi.C.de sen.pas.quia ibi concedebatur administra
tio bonoꝝ filij ipsi patri ex gratia q: fuit de gratia re
stitutus.⁊ ita dicit velle gl.ibi quā reputat singularez
⁊ videt q̄ voluit allegare gl.in ꝟ.cuꝰ in fi.sed imo.h̄
dicit q̄ opi.Ang.videt̄ vera ẜm tēpora ffoꝝ.per istū
tex.a ꝯrio sensu ⁊ rñdet ad glo.in.d.ver.q̄ si in pa
tris q̄ nō ꝓbat̄ iur.saltē hz hec tpā ffoꝝ.vel ibi ē spā
le fauore dotis.in q̄ multa ꝯ regulas iuris cōis indu
cta sunt.l.i.cū ibi no.ff.so.mat. Sz hodie dicit q̄ ꝟa
videt̄ opi.Bar.p.d.l.fi.C.de sen.pas.q: rō ibi reddi
ta in tex.ē vniuersalis ꝓpterea dz ex idēptitate rōnis
extēdi ēt ad aliū casum.alle.l.fi.cū glo.ff.de offi.ꝓ
cu.cesa.⁊.l.i.cuz ibi no.C.que sit lon.ꝯsue. preterea
dicit ipse nō obstare respōsio data p ang.ad illū tex.
q: nō est verū q̄ de gratia fuerit ibi ꝯcessa administra
tio patri.sed est bū veꝝ in cōsequentiaz gratie obue
niebat administratio patri q: pater ex gratia restitue
batur aduersus deportationē.nec obstat illud q̄ ibi
dicit̄ in glo.in ver.annis quā voluit allegare Ange.
q: illa glo.ẜm imo.nō dicit id ad qd allegat̄ p Ang.
non.n.dicit q̄ ibi sit specialis casus in quo denegat̄
administratio patri dissipāti.sed vult illa gl.q̄ ibi sit
specialis casus in quo pater teneatur reddere admi
nistrationē filio cōtra regulā positā in.d.l.cū oz.C.
de bo.q̄ lib.⁊ in.§.hoc ꝓculdubio alle.in glo. prete
rea ẜm eum pōt dici q̄ etiā illa glos.in eo quod dicit
non bene dicit quia id non probatur in dicta.l.fina.
Subdit postea Imol.q̄ si vellemus sustinere opi.
huius glo.⁊ Ang.possemus dicere q̄.d.l.fi.nihil hz
cōe cum ista q: ibi loquit̄ quādo bona erāt filij:h̄ au
tem loquit̄ qñ bona erāt patris lz essent subiecta re
stitutōi fideicōmissi. ¶ Paulus h̄ videt̄ tenere opi.
Bar.per istum tex.in ver.fraude q: ẜm eum fraus ēt
re ipsa nō solum illa que fit dolo pōt appellari ꝓ hoc
etiā adducit no.p Jo.an.in addi.Spec.in ti.de do
na.inter vi.§.formatis in fi.vbi vult q̄ si pater dissi
pat bona aduenticia filij in quibꝰ hz vsumfructum ⁊
administrationē aufert̄ administratio patri ⁊ datur fi
lio:saluo tamē patris vsufructu. Et dicit pau.q̄ hoc
idem tangit Bar.in.l.si cōstante in pnc.ix.q.ij.ptis
principalis.ff.so.ma.lz Bart.nō faciat mentionē de
decisione Jo.an. ¶ Subdit pau.q̄ inquātum Joā.
an.dicit saluo vsufructo non vr̄ verū pp finē huiꝰ.l.
vbi tñ reseruant̄ patri alimēta in casu indigētie.nā h̄
pater plus iuris habebat in istis bonis q̄ hodie hēat
in aduēticijs bonis filij q: hēbat dñium anteq̄ filiuz
emāciparet ⁊ tñ pp eius dissipationē ꝑdit dñiūz ⁊ vsū
fructū ⁊ si hēt alia bona vnde posset viuere nō debe
ret alij de redditibꝰ ipsoꝝ bonoꝝ vt colligit̄ ex text.i
ver.egēti.ergo multo fortiꝰ in aduēticijs in qbꝰ nō hz
vsūfructū dz illū ꝑdere ⁊ solū in casu indigētie sūt si
bi restituēda alimēta. ¶ Addatis q̄ ꝓ opi.bar.mul
tum vr̄ facere tex.h̄ in ꝟ.fraude.attēto q̄ fraus ēt di
cit̄ sine dolo ex ꝓposito vt dicit pau.⁊ lz ipse nihil al
leget ꝓ hoc alle.tex.cū glo.in.l.iuris gentiū.§.sed si

fraudandi. ff. de pactis. ⁊ non obstat responsio. s. data ad dictam. l. finalẽ. per Jmol. dum dicit ꝙ ibi loquitur in bonis filij ħ in bonis patris quia responde primo ꝙ iste tex. per se sine dicta. l. fina. probat opinio. Barto. in versic. fraude inducendo vt induxi.

¶ Scđo põt rñderi ꝙ rõ. d. l. fi. est generalis. ⁊ ideo dꝫ extendi vltra casum spãliter positũ in. d. l. fi. ⁊ est vltra preallega. bonus textus in. l. regula. §. sed ⁊ si quis. s. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ ibi no. Barto. ⁊ de isto articulo etiã vide imo. in. d. l. si ɔstante. vbi videt̃ tenere cõtra opi. bar. ſꝫ ibi sum solitus tenere opi. bar. ⁊ ibi dixi ⁊ scripsi ⁊ rñdeo ad ea q̃ adducunt̃ ꝑ imo.

¶ Jn glo. in ṽbo nõ poterat iuxta hanc glo. querit bar. cũ hodie possit cadere oligatõ nãlis ⁊ ciuilis iter filiũ ⁊ patrẽ. d. l. iubemus an hodie poterit eẽ locus cautioni inter patrẽ dissipantẽ ⁊ filiũ cui dꝫ fieri restõ fideicõmissi anteq̃ eueniat ɔditio fideicõmissi. vr̃ dicendũ qđ sic qꝛ cessat rõ quare nõ debuit fieri cautio ꝺm hec tpa nõ cadebat ciuilis obligatio inter patreꝫ ⁊ filiũ sed solũ naturalis. l. frater a fratre đ ɔdi. inde.

¶ Contrariũ determinat bar. qꝛ nõ tenet̃ filius se ſb mittere fragilitati cautiõis prestãde a patre filio. allegat. l. cogi. §. si pater ver. idẽ querit. s. e. vbi dicit̃ ꝙ si fuit grauatus dñs restituere seruo cui etiã libertas erat relicta nõ cogitur dñs adire ⁊ seruo restituere ẽt si offerat̃ cautio per seruũ de ɔseruando dñm idẽneꝫ aduersus aditionem ⁊ idem. l. q ita. §. i. j. eo. vbi nõ cogitur qs se cõmittere fragilitati cautõis. Cõfirmat Bart. ꝑ. l. fi. C. de sen. pas. vbi nõ est locus cautioni sed aufert̃ administratio patri. ɔriã opi. putat imo. ħ esse veriorẽ ꝑ. d. l. cũ archimedora. attẽto qđ hodie põt subeẽ oĩs obligatio inter patrẽ ⁊ filiũ. rñdet ad. l. cogi. §. si patri. ꝙ ibi veruꝫ est qđ ñ tenet̃ se ɔmittere fragilitati cautõnis qꝛ inuitus remanet iplicitus oneribus hereditarijs si appareat postea mandatũ non sufficiẽs.

a ¶ Multa. adde q dicunt̃ multi. vid i. c. quotiescunqꝫ. j. q. vij. ⁊ in auten. de tri. ⁊ semis. in. §. ⁊ qđ sepe.

¶ Verior tñ videt̃ opi. Bart. ħ qꝛ ẽt videt̃ opi. glo. fuisse ⁊ ꝓbari videt̃ ꝑ. d. l. iubemus que vult ꝙ solũ habeat locũ prestatio cautionis in duobus casibus ħ expressis.

¶ Jn glo. sup verbo emolumentũ cõiter tenet̃ prima opi. ꝙ solũ quo ad alimẽta dꝫ sibi subueniri ꝑ istum tex. ħ in ṽ. egẽti. qꝛ si fruct⁹ deberẽtur tanq̃ fructus nulla subesset rõ quare magis deberet eis ꝓuari pater qñ esset inops q̃ qñ nõ eẽt inops nec ob. l. hac edictali. §. mobiliuꝫ. C. de secũ. nup. qꝛ ibi no. veniebãt auferẽda bona qꝛ dissiparent̃ ꝑ matrẽ. sed qꝛ ibi trãsiuit ad scđa vota quo casu reseruat̃ sibi vsufruct⁹ prestita cautõe de qua ibi. nõ ergo tãtã culpã ibi cõmisit mater sicut hic pater dissipãdo ⁊ dilapidãdo diuertẽdo bona fideicõmissi.

¶ Extra gl. qꝛ text. ħ dicit multa in fraudeꝫ fideicõmissi ⁊c. infert pau. ħ ꝙ nõ sufficeret ꝓbare vnã fraudẽ fideicõmissarij factã esse qꝛ ꝑ hoc nõ diceret̃ heres dissipator sicut ex vnico actu nõ dicit̃ quis mercator vt no. Bar. i. l. legatis in ꝓnc. s. de le. iij. Sed reqrit̃ ꝓbari ꝙ multa fecerit in fraudẽ fideicõmissi ⁊ sic ꝙ fecerit salteꝫ tria qꝛ dicũtur multa[a]. l. lꝫ iperator de leg. i. limitat tñ ipse hoc esse verũ nisi ꝓbaretur ꝙ vna vice dissipauerit multa bona qꝛ ex hoc presumeret̃ fraus. ar. l. oẽs. §. lutius. j. que in frau. cred.

¶ Addatis ꝙ imo multa dicunt̃ duo esse vt no. gl. i. in. c. ad nostrã de re eccl. non alie. ⁊ i. c. latores de cle. excom. ⁊ no. glo. ⁊ bar. in. l. i. §. hoc rescriptũ. s. ad sille. ⁊ Albe. de ro. in prima ꝑte statutoꝝ. q. x. ⁊ sic nõ bene dicit in hoc pau. q etiã non videt̃ bñ dixisse in quãtũ voluit ꝙ dissipator non dicat̃ qs ex vno actu sicut nec mercator. imo qꝛ noĩa que sonãt in vitiũ vel delictũ verificãtur vno actu. l. mariti. §. questũ. ⁊ ibi no. Bar. j. de adul. ⁊ no. Bar. in ꝓn. ffoꝝ. ⁊ i. d. l. legatis. ⁊ istud ꝙ dicit pau. de illo qui vna vice dissipauit multa bona. facit ad illud qđ no. tradit̃ ꝑ Bal. ⁊ alios post eũ in auc. sꝫ nouo iure. C. de ser. fug. dñ tractat an si ꝓ scđo vl' tertio furto fur debeat mori dꝫ etiã mori ꝓ primo furto si fuit magnũ ⁊ Bal. ibi tꝫ ꝙ sic ꝑ. l. si in tres. §. fi. s. de exec. tu. de quo ibi vide pleni⁹ per alios.

¶ Jtẽ per istũ tex. ibi quãdiu filius eius viuere ⁊c. dicit pau. ħ in lec. paduana qđ si in terminis hui⁹. l. fcã restõne fideicõmissi filiusfamilias decederet ante patrẽ ꝑinde esset ac si filio non esset facta restõ ⁊ sic ista restõ inspecto futuro euentu stat in pendẽti lꝫ inspecto presenti statu nõ sit in pẽdẽti imo dñium trãsit in filiũfa. cũ equiparet̃ filiusfa. militi habẽti castrẽse peculiũ vt ħ. sꝫ ipso filio precedẽte reuertit̃ ad patrem. idem putat si filius efficeret̃ deportat⁹ vel alio modo incapax. qꝛ dꝫ durare in tali statu ꝙ capere possit cũ erit sui iuris qꝛ in id tẽpus ɔfertur restõ ⁊ ex hoc infert ipse in lectura bono. ꝙ filiusfa. facta sibi restõne tenet̃ ɔseruare fructus vel extimationẽ eorum ⁊ sup hoc dꝫ ꝓuideri officio iudicis. vt si casus ille ɔtingat pater hẽat ius suũ saluũ tanq̃ si nõ fuisset grauat⁹ cũ paria sint non fuisse grauatũ ⁊ ɔditionẽ grauaminis nõ extitisse. Sed illud ꝙ ipse dicit de fructibus dico esse idistīcte verꝫ. qꝛ pr̃ i penã sue dilapidatõis priuat̃ ipsis fructib⁹ vt hic in gl. fi. ⁊ sup ea dixi ⁊ iđ voluit iuriscõsultus patrẽ pati nõ tm̃ penã priuatõis administratiõis. sꝫ ẽt ꝑditionis fructuũ qꝛ alias fere nulla esset pena

¶ Preterea si filius fruct⁹ nõ lucraret̃ nõ equipararet̃ interim filiusfa. militi habẽti castrense peculiũ vt dicit iste tex. bñ fateor ꝙ si qd ex fructib⁹ reperiret̃ apud filiũ cũ decederet pr̃ ꝺm hec tẽpora occupasset iure peculij sicut occupat bona castrensis peculij. l. ij. j. de castren. pe. ⁊ ꝓ hoc facit qꝛ ẽt quatenus esset locupletior effectus fili⁹ ex fructibus bona fide possidẽs censeretur aucta hereditas lꝫ veniant fructus. allegat. l. i. §. fructus. ⁊. §. eos. s. de peti. here. ⁊. l. sꝫ si lege. §. ɔsuluit de peti. here. Sed si quis fructus filius alienasset ꝙ veniãt in restõne hoc nullatenus puto.

¶ Jteꝫ facit. l. ista ad id qđ singulariter decidit bal. in. l. ij. ad fi. C. si quid in frau. patro. vbi si pater dissipat bona que pleno iure spectãt ad patrẽ ⁊ nulli restõni sunt subiecta potest officio iudicis cogi ad instantiã filij pater ad assignãdum sibi legitimã vel saltem tot bona ex qbus ꝑcipere possit alimẽta. pro quo adducit. l. vbi adhuc. C. de iure do. ⁊ capi. per vestras de dona. inter vir. ⁊ sequit̃ pau. hic in lec. paduana. ⁊ ro. hic. Sed Saly. in. d. l. ij. dicit se dubitare qꝛ dicta iura nõ vident̃ ꝓprie loqui in casu simili. vnde ꝺm eum si filius vult petere ꝙ patri interdicat̃ administratio tanq̃ ꝓdigo põt facere alias autẽ filius sibi imputet. tamen Pau. in. d. l. ij. sequitur decisionem Bal. quam reputat esse singularẽ. ⁊ sequitur ro. in. l. ij. §. ꝙ si i patris so. ma. addatis tamẽ ꝙ ipsemet Bal. in. l. non põt. s. de adop. dicit ꝙ si pater dilapidat nõ tenetur assignare filio vnaꝫ possessionem pro alimentis. sed tantũ de mense in mẽse assignare alimenta. s. in principio cuiuslibet mẽsis pro toto illo mense allegat. l. fin. s. de liber. agno. Sed mihi magis placet decisio Bal. in. d. l. ij. qꝛ etiam si pater non dilapidat tenetur prestare alimenta filio iuxta. l. fina. §. si autem es alienum cum sequen. C. de bonis. que liber. ⁊. l. si quis a liberis in princip. de liber. agno. cum similibus. ⁊ cum debeantur alimenta pro modo facultatum patris. d. l. si quis. a liberis. §. alimenta ⁊ dixi. s. ergo videtur ꝙ bonum sit simile illud quod allegat de. d. l. vbi adhuc. vbi idem fit in dote quia secundum eius mensuram alimenta debent prestari vxori. l. si cum dotem. §. si autem in seruissimo. soluto matrimonio. ⁊ in proposito vide etiam not. per Bald. in. l. quãuis in. iij. colum. C. de fideicom. teneatis menti hanc decisionem quam in facto alias padue vidi. pater dilapidauit bona ꝓpria an filius possit eum cogere vt. s. dixi. tex. noster non bene probat quia loquitur in bonis subiectis restitutioni fideicommissi tamen alia iura. s. allegata bene probant. An autem alimenta debeant prestari annuatim vel mensuatim vide plene per Bartol. in. l. pecunie. ff. de alimen. ⁊ ciba. legato.

¶ Jtem pro limitatione huius. l. vide que signanter nota. per Bartol. in. l. finali. in principio. j. vt leg. no. caue. vbi per illum textum videtur singulariter limitare. l. nostram quia dicit ꝙ illud quod hic dicitur fieri debere restitutionẽ ante tempus fideicommissi propter dilapidationem heredis procedit quando pater est granatus restituere proprio filio ad queꝫ quedam bona patris post mortem patris deuenire debent. l. scripto in fine. j. vnde liberi. Sed secus esset si heres est grauatus restituere alteri q̃ filio quia etiam si heres dilapidaret non co

geretur ante tempus restitutionis fideicomissi restituere vt ibi quod est menti tenendum si est ver. tamen satis dubito q tex. ille loquatur in auo grauato restituere nepoti et ideo videtur q ibi etiã militaret rõ. d. l. scripto. ¶ Item cõ Barto. facit qr. d. l. scripto. loquitur qñ bona vadunt ex voluntate patris ad filium saltem tacite. hic aũt querimus de restõne facienda filio cõ voluntatem patris. et ad. d. l. si. posset responderi q ibi pater nõ dilapidat bona fideicõmissi sed bona pp̃ria hic aũt bona fideicõmissi dilapidabat. nõ reperio tñ hanc cõsideratioñe ab aliquo tactam. Item inq̃tum Bar. hic cõcludit per hanc. l. q si pater legittimus administrator aduenticior bonor filij dilapidabat per culpã bona aduenticij filij mobilia auferetur patri administratio per hanc. l. ¶ Addatis qd istud singulariter limitauit Bal. in. l. cum opz. §. nõ aũt. C. de bonisq; libe. esse verum qñ hmõi dilapidatio fit per culpã cõmissam in faciẽdo secus si fit cõmissa in nõ faciendo. similẽ distinctionẽ dicit notari per glo. in. l. mora. so. ma. que nõ est tanta in nõ faciendo sicut illa que fit in faciendo vt colligit ex no. per glo. in. l. ij. in fi. ff. ad sillã. facit. l. si cuius. §. de p̃teritis. cum seq. ff. de vsufruc. et. l. si seruũ in p̃n. ff. de ver. obli. et sequit hoc Pau. in. d. §. non aũt. Sed Ful g. ibi dicit q posset esse tanta negligẽtia et omissio q equitas nõ peteret patrẽ pẽre administrare. ¶ Addatis q ipsemet Bal. in. l. fi. C. de sen. pas. in vlti. col. tz cõ dictã suam limitationem qr dicit satis esse q cõmittat vitium in administratione ẽt negligendo qr in hoc versaret detrimentũ et luctus filij et sic vrget rõ. d. l. fi. C. de sen. pas. et p̃ hoc facit ẽm eũ. l. j. §. sz nõnullos. versi. qnimo. ff. de tu. et rat. dist. et. l. i. ff. vbi pu. edu. deb. ¶ Istud idem lz ipse nõ dicat fuit expresse de mente Bart. in d. l. fi. C. de sentẽ. pas. circa mediũ. vbi dicit q si pater pateret domos et p̃dia filij vendi et distrahi auferẽtur bona sibi et administratio arg. l. fi. §. finautem. in secunda etate ver. patre autem volente. C. de bonisq; liber. et sic vult hoc habere locum etiam in bonis imobilibus. et ista opi. mihi videtur verior et equior p̃ quo etiã facit. l. iij. §. tutor qui ad alimenta. et §. seq. et §. fi. ff. de suspec. tuto. iuncta. d. l. fi. de sen. pas. ibi ad vtilitatem pleni iuris permissa custodia vbi patri permittit administratio ad similitudinem tutoris lz iste text. et dicta. l. fina. videatur potius loqui in faciente q̃ in negligente. Pau. hic in lectu. bononiẽsi in discursu. lz nihil de predictis alleget simpliciter dicit q si pater culpabiliter permittat domos ruere et vineas exsiccare poterit filius petere patri auferre administrationẽ huius per hãc l. et sic cõ supradictam limitationẽ ad ea que no. Bar. hic colligitur singulariter ex nota. per eundẽ Bar. in. d. §. non autem. vbi voluit q quando pater per culpam dissipat bona ẽt mobilia si tamen soluendo ipse nõ auferatur patri administratio bonor filij attento q potest esse consultum filio in bonis patris. sed Fulgo. hic dicit se consuluisse contrariũ q nõ debz fieri differentia an pater sit soluendo vel nõ dicit ita sentire glo. in. l. si quis prioris. in fine. C. de scõis nup. de quo vide Bal. in. l. cum opz preallег. §. fina. vbi illam reprobat singularem putarez q lz pater esset soluẽdo per hoc nõ sequitur quin debeat auferri administratio patri dilapidanti dũmodo videat als subesse periculum filij. vt qr periculũ esset q filius postea nõ posset p̃bari extimationẽ rerum et interesse suum. vt etiã est de mente Ange. in. d. §. non aũt. et p̃ hoc facit qr iste tex. et. d. l. fi. de sentẽ. pas. non distinguit an pater sit soluendo vel non. et magnum et considerabile est interesse id quod versatur circa facultatẽ probationum vt per glo. i. l. cogi. iuxta p̃nc. in versic. deductionez. ff. eodem. in. l. penul. ad finem. C. de bonisq; liber. et in. l. si pupillo. in p̃nc. ff. de no. Pau. hic in fine. addit aliam limitationem ad dictam doctrinam Barto. hic videlz q etiam quando pater dissiparet alienando bona imobilia p̃uaretur administratio ne si pater talia imobilia posuisset in manibus potẽtiorum a quibus de facili non possent recuperari vel in manibus alior qui possessores esse deteriorãtur. nam tunc videtur subesse eadem ratio que est in dissipatione rerum mobilium et idem dicit si apparet ei de manifesta fraude et dolo patris vt in hac glo. et arg. l. titius. ff. eodem. et illud quod ipse dicit de potẽtioribus quib lz ipse nõ dicat fuit de mente Ange. i. §. nõ autem. vbi aliquos alios casus similes ponit. ¶ Ad illud etiam quod dicit Pau. hic quãdo pater esset in manifesta fraude et dolo bene facit id qd no. Ange. hic et qr in omni dispõne quãtumcũq; generali intelligit dolus exceptus. l. creditor. §. lucius. ff. manda. teneatis menti dictas limitatiões qr in aliquibus allegaui contrarietates que cõiter a doct. nõ traduntur.

c **Cum heres.** ¶ Deductio legator non intelligit de legatis inualidis et dos que fit p̃legata nõ deducitur vt debitũ seu vt es alienũ. nec talis deductio ĩpeditur per quartã deductionez. h. d. ¶ Nota q vbi fit mentio de legatis intelligit de validis vt h. et. l. non est. cum. l. seq. ff. ad. l. falc. facit. l. nõ putauit §. non q̃uis. de cõtabul. Fallit in casu. l. ei qui. §. pro parte. ff. de his quib. vt indig. ibi ne inducat diuisio voluntatis vbi in p̃legatis heredi qui secum cõmodauit fidem tacitã de restituendo incapaci an legatum hoc dz totum restitui fisco. etiam inq̃tum vz. s. p̃ parte coheredis. et dr ibi q sic. Sed alia est ibi ratio qr p̃inde est ac si nõ est heres. ¶ Scdo no. q portio hereditatis relicta creditori non vr relicta aio cõpensandi cum eo qd debebat ipsi instituto. et ideo etiã quarta portio que remanebat apud heredem nõ compẽsatur cum dote de quo dic vt plene no. in. l. si cum dotem. §. si pater. sol. ma. cum suis cõcor. et dum text. hic loquit de dote p̃legata põt dubitari an possit intelligi etiam si nõ cõstet de debito ex cã dotis nisi per assertionem testõris factã in legando dotẽ expressa certa quãtitate iuxta. l. si nõ designata. C. de fal. au. adiec. leg. Et cõcludit Pau. hic istud sufficere qr quo ad retentionẽ videt haberi loco debiti p̃pter cõfirmationẽ testatoris et non ob. l. qui vxori. et qd ibi no. Bart. ff. de aur. et arg. leg. qr rñdet ipse verum esse q cõfessio testatoris nõ p̃bat debitũ dotis q̃tum ad hoc vt possit peti tanq̃ debita et p̃ficiat alijs creditorib et vt de ipsa nõ detrahat falcidia. sed q̃tum ad retẽtionẽ sic si ipsa est instituta et de restituendo grauata retenta certa quãtitate quã testator cõfessus est habuisse in dote per istam. l. indistincte loquentẽ quã dicit ita se intelligere. et subdit ipse in lec. bonon. qd ipse reputat ad hoc istam legẽ esse sing. Sed ista sua decisio vr mihi esse cõ. d. l. qui vxori. ver. itẽ testõr cõtinuatione loquẽdo cum p̃n. illi. et cõ not. p̃ bar. ibi dũ loqt de vxore rogatã restituere et volentẽ deducere dotẽ sibi p̃legatã. et sic volebat vti iure retẽtiõis et tñ nõ põt. Vñ mihi verius vr q ista. l. determinet p̃ illã nisi cõfessio facta fuisset p̃te p̃sente iuxta no. p̃ bar. in. l. lucius. §. quisq; el. ij. de leg. ij. et. l. cũ quis. §. codicillis. de leg. iij. itel ligetñ quaten legatũ nõ valeret iuxta. l. legatũ. §. j. de le. j. id ẽ p̃ p̃te p̃ q hrs ẽ institut. ¶ Gl. j. dũ dicit q dz distingui an petitio p̃cedat restõnez nõ est ver ẽm docto. hic in terminis. l. nr̃e. s. qñ fuerint expressa verba deductis legatis restituas qr tunc etiã si prius petit restitui q̃ legata peterent põt hrs eligere an velit legata deducere an nõ et petat sibi a fideicõmissario caueri de cõseruando eum indẽnez. d. l. cogi. §. vñ querit. Sed qñ nõ sunt adiecta verba deductis legatis. sed simplr est rogatus restituere tunc hz locum distinctio glo. nostre. p̃. l. fi. C. eo. et. d. l. marcellus. cum fi. et no. gl. in. d. l. marcellus. §. idẽ papinianus. ver. ex omnibus. Alexan.

s **Si res.** ¶ Heres nõ cogitur restituere id quod ad eum peruenit non tanq̃ ad heredẽ. hoc dicit. ¶ In glo. inq̃tum cõcludit qd ex toto legatum reddit nullum. contrariũ tz hic Bart. Ange. et Pau. qr sufficit q a p̃ncipio legatum fuerit validũ quãtumcũq; postea ex persona heredis succedentis legatario efficiat inutile. l. plane. §. si duobus in fine. ff. de legatis primo. Item qr scdm Ang. cum hic fuerint diuerse persone testator. et sic ex diuersis testamentis debeatur dz firmum manere legatum per. d. l. plane. §. si duobus.

¶ Nec ob. iste tex. q2 verum est q res ipsa non venit in fideicōmisso q2 nunq legatū valuit in re. s3 estimatio debetur hic fideicōmissario. τ sic actio psonalis que cōpetit legatario a pncipio bñ veniet in fideicōmissu3 cuius 3rium hic non dicitur sed res non venit sed Dynus Ray. Imo. τ Rapha. cuma. hic tenent contra Bar. Ang. τ Pau. τ sequētes per oīa glo. p istum tex. τ rōnem redditam hic dum dicit nō enim poterat τc. τ respondet ad. d. §. si duobus. q2 ibi legatum nō vitiatur quo ad ius retētionis: nec mirū q2 heres ibi fingitur sibi soluisse. facit. l. si creditori. j. de fideius. hic aūt respectu ptātis agendi q non dicitur in iuribus alleg. in 3rium. ¶ Preterea potest rñderi ad. d. §. si duobus. q ibi nō est eadem rō vitiandi sicut hic dum ibi dr in glo. que res deuenit ad eū casum a quo incipere nō potuit. in veritate iudicio meo tex. nō facit aliquo modo 3 Bar. q2 non pōt puenire ad legatum. s. dñium rei. sed pcio rei nō dicit hic. meo iudicio videt q intellectus bar. τ sequacium sit verior: τ p eis facit tex. hic dum dicit: Non enī poterit consequi quid institutū idest in dñium τc. que rō nō militat in pcio rei legate q2 illud bñ potest puenire ad heredē. bñ facit. l. plane. §. q si re3. s. de leg. i. ¶ Nec ob. responsio facta ad. d. §. si duob9 q2 verū est q ibi remanet validū quo ad ius retētionis tm̄. q2 nō poterat ibi puenire ius agendi τ ideo nō negatur ibi q si posset cōuenire ius agendi subsisteret legatū etiā quo ad agendū. p hoc etiā facit q2 qñ res peruenit ad eum statū a quo incipere non pōt non vitiatur dispositio si erat iam pfecta τ ɔsumata. l. plurib9. §. τ si placeat in fi. de ver. oblig. τ ibi Bar. plene. ergo pōt dici q hic legatū esset pfectu3 τ ɔsumatū. quā primū fuit agnitū per legatariū. τ ēt quod plus est ignoranti acquirit. l. cum pater. §. surdo. de lega. ii. vel ēt dici pōt q vbi est defectus iuxta ɔsiderationē rei τ p psone τ dispositio respiciat personā non vitiatur dispositio tali defectu supueniēte. vt no. Bar. in. d. §. τ si placeat in fi. per. l. dāni. §. emptor. j. de dā. infec. Sed hic iuxta considerationē rei τ psone τ heredis ipsius legatarii ad quē heredem spectat dñium rei legate supueniebat defectus. ideo non d3 multiplicari dispositio legati respiciens psonā legatarii. τ p hoc est responsu3 ad rōnem hic assignatā in gl. τ hec scōa responsio vr tutior. Alexan.

Seruus. ¶ Si ab vno debet hereditas ab alio libertas nō est locus coactioni heredis vt adeat. secus si ab vno τ eode3 vtrunq3 debeat siue ab initio siue ex postfacto per accidens. h. d. cum. l. seq. pmitte q quando aliquod legatum erat relictū alicui legatario ab vno herede si tale legatum erat pro nō scripto. τ sic deficiebat quia legatu3 erat psone que nō erat in re3 natura τ h3 onus annexum nō transibat regulariter hoc onus in illu3 apud quem remansit legatum p non scripto preterq in legato libertatis. l. cum rem. §. p non scripto. de fideicōmis. liber. τ habet in. l. vnica. §. p non scripto. C. de cadu. tol. Si aūt erat quasi caducū vt q2 decessit viuo testatore ipse legatari9 post testamentū factum remansit legatum apud heredē cum onere. Ide3 in caduco legato s3 qō deficiebat post mortē testatoris hec habent in. §. cum in scōo τ in. §. ne aūt. C. de cadu. tollē. τ videbit in glo. ¶ In tex. ibi vnde ptoris partes τc. no. q heres rogatus restituere hrditatem cogitur officio iudicis adire τ pro hoc allegat istum tex. in gl. i fi. ¶ In tex. ibi ab oībus lic3 glo. exponat i. ab aliquo oium. tñ potest littera stare pprie scōm Bart. τ alios. q2 si ab omnibus relinquit libertas l3 ab vno tm̄ hereditas relinquatur etiā locus erit coactioni. q2 libertas confirmat per aditionē vnius. l. testator liber. τ. l. testamēto manumissus. §. i. j. de manumis. test. τ forte ideo ibi dixit ab oībus directa τc. q2 libertas videtur ad oībus directa relinqui. q2 nullius factu3 expectat circa manumissione3. secus in fideicōmissaria nisi forte testator reliquisset libertatē directo sub ɔditione si vnus ex institutis heres erit. q2 tunc expediat illum adire hereditatē ex quo tamen directa est libertas censebat ab omnibus haberi vt habetur ab ipso testante cuius personā omnes heredes representant. iuxta no. in. l. ij. §. fi. j. de pto. stip. ¶ No. ex fine hui9. §. q vbi ex diuersitate modi nō resultat diuersitas rōnis non d3 resultare diuersitas dispositionis τ decisionis. facit. l. illud cu3 si. s. ad. l. acquil. ¶ Item ex eodē tex. q nō refert a quo fiat vel quo iure fiat dūmō fiat de quo plene in. l. cum seruus. j. de ver. oblig. τ. l. gallus. §. si eius. cum suis ɔcor. s. de libe. τ posthu. ¶ No. ex. l. seq. in fi. q legatum qō efficit quasi caducum propter mortē legatarii decedentis post testamentū viuo testatore remanet penes heredē cum onere suo. τ si heres d3 manumittere hic istum seruu3 q erat a legatario manumittēdus. τ ideo potest ab ipso cogi adire cum sit debitor eius tam libertatis q hereditatis, ppter casum supuenientē s3 mortis legatarii sic vi distis sup. l. pxima. in fine. al's in. l. seruus. ¶ In glo. sup verbo ab omnibus dum glo. dicit idest ab aliquo ex oībus. Bart. tñ cu3 quo ceteri vident ɔcordari dicit sibi videri litterā posse stare pprie q2 si ad itio vni9 sufficeret ad firmandā libertatem satis dicitur libertas directo data ab oībus. q2 omnes heredes representant personā testantis qui testator dicit sibi dare libertatem cum nullū factū extrinsecus heredū requirat est verū q si dixisset reliquo libertatem seruo si titius est vnus ex hrdibus meis requiritur q Titius adeat τ ipso solus adiens sufficit. ¶ In glo. sup ver. ab eo inqntum glo. arguit de. l. quidā. iuxta pnc. C. de neces. ser. her. instit. Et rñdet q ibi directo libertas datur hic per fideicōmissu3 sm q est de mente doc. ¶ Gl. infra corrupte loqt. q2 du3 dicit ibi directo libertas datur dēret dicere ibi directo hereditas datur h per fideicōmissum q2 qñ directa dat hereditatē videtur etiam libertatē relinquere hic per fideicōmissum relinquit hereditatē ideo nō videtur libertatē relinqre τ p hoc habetis vna3 limitationē ad. d. l. quidā q not. ¶ Plures alias limitatiōes habes quas vltra traditas p doc. ibi dixi τ tradit in. l. quotiēs. §. fi. τ in. l. qui filio. §. fi. ff. de heredi. instit. vel τ scōo vltra dictam solutionē potest respondere q in. d. l. quidam testator. nihil de libertate puidit sed de hereditate directo data seruo τ tunc succedit dispositio legis qō tacite directo dicitur data libertas hic non solū de hereditate sed de libertate p alium heredē. vnde expressa dispositio testatoris τ puisio tollit tacitā puisione3. l. vt. l. fi. C. de pacr. ɔuen. τ no. glo. in. d. l. quotiēs. de here. institu. de ver. die veniente. ¶ Item inqntu3 glo. qrit pone hrditas est relicta p fideicōmissum ab vno. libertas p fideicōmissu3 ab alio τc. ¶ Adde q vltra glo. pōt dici q in. §. de illo. nihil dicit de libertate. hic puidit de libertate τ hereditate. l3 a duobus voluerit fideicōmissū pstari cum erit liber. ideo nō venit pstandu3 fideicōmissu3 nisi sit liber etiā de equitate. ¶ Item inqntu3 glo. arguit de. l. si patroni. §. qui fideicōmissariā. j. eo. τ. l. nihil. de inoffi. testa. τ de l. magis. de solu. glo. nō respondet doct. dicunt q in. l. 3riis propter diuersitatē personar τ casuū resultat diuersitas rōnis τ in §. qui fideicōmissariā. qñ heres coactus adiuit ideo heres nullum cōmodū deb3 habere sed tunc fideicōmissarius prestat legata ex persona heredis vt. l. si seruus. §. qui margaritā. de legatis. j. τ detrahit nomine eius falcidiā ex persona heredis: vt l. marcellus. τ. l. qui ecclesiastica. s. eo. Sed qñ primus fideicōmissarius restituit secundo fideicōmissario ex persona sua solus heres deducit falcidiā. l. lex falci. §. nunq. s. ad. l. falcidiā. vñ non deducit falcidiam. ergo resultat diuersitas rōnum τ decisionum. Similiter in. l. τ magis. vbi videt soluere noīe suo si alieno. q2 pma charitas incipit a seipso. l. pses. C. d ser. τ aqua. vnde in sūma debitum cōpensatur si simpliciter soluit. secus si soluit nomine alieno τ dicta. l. nihil. §. fina. etiam nihil facit in filio exheredato cui nihil erat relictum sed erat seruo filii relicta liberatio τ sic refert ex cuius persona fit. ¶ Dein de inquātum glosa soluit quod iste textus nō habet locum in seruo extranei. tamen hoc casu Barto. concludit quādo est relicta libertas τ hereditas seruo extraneo distinguit vtrū paratus erat dñs incōtinenti eum vendere heredi. τ tunc q2 in pmptu

est capacitas dz inuit⁹ cogi heres adire ꝛ restituere ꝛ manumittere. secus si nō est parat⁹ vendere q: nō potest seruus heredē cogere inuitū adire. l. si cui. in pnc. iuncto. §. i. s̄. eo. ꝛ. l. deberi. C. de fideicō. lib. ꝛ auten. heres. ꝛ ibi etiā glo. i. ¶ Glo. sup ver. viuo testatore. hec glo. nō videt intellexisse istum tex. q: inuit ꝙ scōm hec tempa qñ legatum erat ꝓ non scriptū vel quasi caducum nō transit ad heredē cum onere. ꝛ duz intelligit ꝙ hic loquit quando erat ꝓ nō scriptum in hoc male dicit. q: loquit hic in legato quasi caduco. nam ꝓ nō scriptum est qñ legatarius nō erat in rerū natura tempe testamēti nō sic hic quasi caducum est qñ legatarius vixit tempe testamēti. sed viuo testatore decessit. ꝛ hic est casus noster ꝛ hec legata quasi caduca vel ꝓ nō scripta remanēt apud heredē cum onere suo. l. si ꝟo. §. ꝓ nō scripto de fideicō. lib. l. cum duob⁹. §. i. de leg. ii. ꝛ. d. l. celsus. §. fi. de leg. ii. nisi noīatim fuisset relictum a pmo grauato quo casu remanet apud heredē cum onere deinde supuenit l. papia. post tempa ffoꝝ. q̄ induxit ꝙ talia legata remanerent apud fiscum ꝛ nō essent onera īplenda: cui legi derogat Justinianus ꝛ voluit impleri onera pro nō scriptoꝝ. ꝛ quasi caducorum vnde cum hoc sit quasi caducū residet vnus apud hr̄des. ergo dz cogi adire ꝛ restituere. ¶ Gl. super verbo deinde. querit que sit differētia inter principiū ꝛ finē. l. nō est cogendus dic vt in ea. ¶ Deinde glo. arguit de. l. cogi. §. fi. s̄. eo. ꝛ remittit se ad. d. §. fi. vera solutio est ꝙ leges contrarie intelligunt quādo vnus tantū erat heres institutus vnde ne periret ibi fideicōmissum potest heres iuit⁹ cogi adire. sed. l. nostra in pnc. intelligetur quando nō erat vnus solus institut⁹ sed duo. ꝛ per aditionem alterius heredis ꝙ̄ grauati de restituendo ꝯfirmabitur testamentū ꝛ per ꝯsequens fideicōmissum. l. si ticio. de testam. tutel. l. testamento. liber. de manu. testa. ꝛ ista solutio magis cōmuniter approbat ꝛ si dicitur videt ꝙ in. l. ꝯria. habeat locum ratio que est hic in text. scꝫ ꝙ status hominis ex legato pendebat dicatur ꝙ cōcurrebat ibi alia ratio q: cogitur inuitus adire scꝫ ne periret fideicōmissum. que ratio cessat hic q: hic alius heres erat. Et anteq̄ capiam distinctionē Bar. hic positam addo vnum verbū bis que ponūtur per glo. in. l. nō est cogēdus in ver. pendeat. Ibi idem credo si nōdum fit manumissus. Cōcludit ꝙ si in terminis huius. l. nō est cogendus quando seru⁹ fuit legatus ticio. ꝛ ticius rogatus est euz manumittere ꝑ fideicōmissum cui fuit heres rogatus restituere hereditatē est fideicōmissum si sponte adit potest seruus anteq̄ sit manumissus petere ab herede vt restituat sibi fideicōmissuz ꝛ scōm glo. stulte agit seruus q: dn̄o suo fideicōmissuz acquiritur: debuit ergo expectare libertatē ꝛ tunc agere ad cōmodum suū. cum gl. vidētur cōmuniter transire doc. tn̄ Raph. dicit sibi videri in eo glo. nō bene dicere q: testator hic videtur reliquisse libertatē seruo ergo erit liber. alleg. l. mater. s̄. de ꝯditio. ꝛ demon. ꝛ. l. lucius. §. tres heredes. j. eo. Item fm eum si verum esset ꝙ iste adhuc existēs seruus posset petere si bi restitui sequeretur ꝙ legatarius serui cum legatario cui veniret restituēdus posset cōpellere heredem contra mentē huius littere. sed nō discedo ab opi. glo. ꝛ responderi potest ad. d. l. mater. ꝙ potius facit ꝓ glo. q̄ cōtra eam. nam ibi pater rogatus vt emanciparet filias videt rogatus vt illud qō ad ipsuz ꝑueniat ex relicto facto filiabus restituat eis effectus sui iuris. ergo videt esse verum ꝙ anteq̄ sūt effecte sui iuris acquirit patri. non obstat etiam qō sequeret ꝙ legatarius serui posset cogere adire hereditatē q: dico text. hic solum ꝓhibet legatariū compellere heredē inuitum adire sed ante heres sponte adiuit an possit compelli restituere nō dicit in hoc tex. sed in hac glo. forsan tn̄ posset bene dici ꝙ quāuis acquirat dn̄o postea dn̄s possit cogi vt restituat seruo effecto libero ꝑ rōnem. d. l. mater. ꝛ hoc modo ꝯcordabunt ambe opi. nec. d. §. tres heredes refragari videt predictis si bn̄ inspiciat ¶ Extra glo. bar. reassumit per viam distinctionis an ꝛ qñ vniuersa relinquit hereditas ꝛ libertas per fideicōmissuz possit heres cogi adire ꝛ restituere. ꝛ ponit tres casus. Primo qñ seruo heredis relinquit libertas ꝛ hereditas per fideicōmissuz. Scōo qñ seruo testatoris. Tertio qñ seruo extranei. Primo casu nō potest heres cogi adire. l. cogi. §. sed si seruo. s̄. eo. Scōo casu aut ab vno ꝛ eodē herede relinquit libertas per fideicōmissum pariter ꝛ libertas. aut ab vno libertas ꝛ ab alio hr̄ditas ꝑ fideicō missum. pmo casu aut vtrū qz debet pure ꝛ potest cogi. vt in. §. seruo. siue ab initio onus dande libertatis ꝛ hr̄ditati sit iniunctū vni siue ex postfacto. Si vero vnum fuit pure relictum aliud sub ꝯditione tunc aut pure libertas ꝛ hereditas sub ꝯditione per fideicommissum ꝛ potest cogi adire. l. si cui pure in pnc. s̄. eo. aut ecōuerso ꝛ ante libertatē adeptam nō potest cogi inuitus adire. d. l. si cui pure. §. i. Si a diuersis relicta facta sunt tunc aūt libertas debet ab vno hr̄de ꝛ ab alio coherede hr̄ditas tunc heres rogatus restituere ꝑ fideicōmissum pōt cogi adire vt in hoc. §. seruus si libertas debet ab vno legatario ꝛ hr̄ditas ab vno herede tunc si plures sunt hr̄des instituti nemo cogitur. d. l. non ē cogendus. aut vnus tn̄ erat heres institutus ꝛ cogitur adire inuitus: vt. d. §. antistia. ꝛ d. l. cogi. §. fi. vbi plene no. si ꝟo a pluribus debetur libertas ab vno herede hr̄ditas ꝛ cogitur ille rogat⁹ restituere ꝑ fideicōmissum ꝛ illi cōpetit libertas directo. d. l. testamēto liber. ꝛ. l. testamento manumissus. §. i. de statu lib. ꝛ hoc vult tex. hic in. §. seru⁹. ¶ Tertius casus pncipalis est qñ seruo extranei est relicta libertas ꝛ hr̄ditas per fideicōmissuz habetis glo. in. l. ita tn̄. §. fi. s̄. eodem. que videt tenere qō inuit⁹ pōt cogi adire. sed vt dixi in glo. in ver. quo iure. ibi videtur sentire ꝯrium duz dicit aliud in seruo hereditario vel seruo heredis vel extranei. Concludit Bart. hic quem cōiter sequunt doct. in. d. l. ita tn̄. §. fina. Aut domin⁹ paratus est vendere seruū illi qui grauatus ē manumittere cum tunc per aditionē habilitari possit seruus ab herede ꝛ potest inuitus cogi adire. d. l. si cui. §. i. in fi. iuncta. l. deberi. de fideicō. lib. Aut non est paratus vendere dn̄s. ꝛ vide. s̄. super glo. an aūt tunc possit cogi restituere cōcludit Bar. ꝙ in oībus quibus pōt cogi adire pōt etiam cogi restituere ꝑ easdem rōnes ꝛ leges. secus in casibus vbi non pōt cogi adire. l. cogi. §. sed si seruo. s̄. eo. Idez si quoquo libertas obuenerit vt in. l. nostra in ver. pendeat.

Itius. ¶ Rogatus restituere qcqd ex hereditate tpe sue mortis superit pōt bona fide alienare ꝛ minuet bona hr̄ditaria. ꝛ talia alienata ꝛ diminuta nō veniunt restituenda. secus si mala fide ꝛ in fraudem fideicōmissi. ꝛ expensa facta per grauatū ꝓ re sua familiari. censetur facta ꝓ rata vtriusqz patrimonii tam ꝓprii quam testatoris restitutioni subiecti. ꝛ pro tali fideicōmisso prestanda est cautio. h. d. ista. l. not. ꝛ vtilis. Et diuidit in quattuor ptes. In pma ponit vnū dcm̄ In scōa illud ꝓbat ꝑ auctoritatē. Tertio cōmendat illud ꝛ aliā auctoritatē adducit. Quarto ex p̄dictis īfert cautionē prestari dēre. scōa ibi diuus. tertia ibi qō mihi videt. quarta ibi ꝓpter huiusmodi. ¶ Premitto ꝙ quando tractat de succedēdo in hereditate paterna ꝑ emancipatū ꝛ per filiū in ptāte filius emancipatus volens patri succedere bona q̄ acquisiuit post emancipationē cum filio in potestate dz ꝯferre vt sic vterqz ꝑcipiat de bonis emancipati ꝛ patris. quedaz ꝟo non ꝯferunt vt castrensia vel quasi: vt. l. i. in pnc. ꝛ. §. sed nec castrense. j. de colla. bo. habuistis. C. de colla. quasi ꝑ totum. ¶ In tex. ibi rogatiōis. i. expēsas factas ꝓ qbus rogatus erat heres obligatus. q: nō erat adhuc ꝓ eis satisfactū. ¶ In tex. ibi eo ꝓdit idest effectus hmōi cautionis vt sequit. ¶ In tex. ibi petere potuit subaudi ꝛ sic caueт vt fideicōmissario sit magis cautū non vt hr̄s in plus obliget q̄ sit nā fideicōmissi. ¶ No. ex tex. ibi ꝓbet ꝛc. ꝙ vr̄ incumbere onus ꝓbandi fideicōmissario ꝙ alienatōes ꝛ diminutiones sint facte cā interuertēdi fideicōmissi. ꝛ sic bona fide p̄sumat facta alienatio. quod est nota. scōm Pau. bene facit ratio. l. merito. s̄. pro socio. ¶ Secundo no. ꝙ exemplum principis est sequēdū ꝛ eius sententie est standum. Et etiaz in aliis casibus

vt hic.⁊.l. apud iulianū.§.vtrū3.cū.l.seq.ff.eo.⁊ di/
xi ibi ⁊ in.l.i.in pn.ff.de fer.vbi ēt tetigi qd de sentē/
tiis alioꝝ habentiū ptātē.l.ↄdende.de quo ibi etiā
p bal.⁊ Ang.post glo. ℭ Tertio no.q vbi rō nō pō
derat magis ꝑ vna pte q̄ ꝑ alia eligim⁹ mediā via3
de quo aliqd in glo.hic ⁊ in iurib⁹ alleg.in ea adda/
tis text.optimū in.l.si paterfamilias cum.l.seq.ff. de
hered.insti.⁊ ibi no.q vbi rōnes sunt indissolubiles
ita q nō expugnat aliam dr̄ esse ↄflictus rōnu3 ꝑpter
qd̄ recedit̄ a regulis iuris ⁊ accumulant̄ quoddāmō
indissolubilia. Un̄ infert ex ibi no. Bal.q ꝑpter ni/
miā difficultatē arbitri[a] possunt qōnem sibi cōmissa3
determinare p modu3 cōpositiōis assignando dimi/
diam vni dimidiā alteri ſm q ibi hr̄ in text.[facit ſm
eum id qd̄ habet̄ in.l.i.in pn.C.de ↄiu.cum eman.li.
⁊ in.l.si de meis.§.recepisse.ff.de arbi.⁊ rn̄det ad.l.
nesennius.in fi.ff.de neg.gest.q ibi no.per glo.que
per illū tex.videt̄ dānare sniam rusticoꝝ qui p medi
um diuidūt ſm bal.ibi erat rō preponderās ⁊ poten
tior p vna parte. ℭ Ad pdicta etiā bn̄ facit text. i.c.
nisi essent de pben.⁊ in.c.afferte.de psump.⁊ ibi per
Abb.no.⁊ pleni⁹ per Pe.de anch.in ↄsilio suo.cci.
icipiēte in christi noie.iter ↄtria ⁊ varia ⁊ ↄsilia ⁊c̄.vbi
in effectu ↄcludit ēt in iudice idem q bal.in.d.l. pa/

a ℭ Arbitri. add doct. i.c. qntauallis. de inreiuan.
b ℭ Eqpollet vli. add gl. i.c. vt circa. de ele. libro.vj.

terfamilias. ℭ Item no.q cautio ptoria nō interpo
nitur vt plus exigi possit q̄ de iure debeat̄.sed solum
vt sit tm̄ de eo q de iure debet̄.benefacit.l.i.§. si qs
sub ↄditione.C.de leg.no.c.⁊.l.si legat⁹ serui nomie
ff.de leg.i.cum si. Ex quo etiā potestis no. q cautio
intelligit̄ ſm naturā actus sup quo iterponit̄.facit.l.
si stipulatus.in pn.ff.de vsur.cum si. In gl. sup ver.
supfuisset Bart.hic vr̄ intelligere glo.q velit facere
drīa3 q si dictū fuerit quicqd superest ex hr̄ditate re/
stituas ⁊ nō veniant fructus.secus si diceret̄ quicqd
ex bonis meis superit restituas. q2 veniunt fructus.
Rō drīe est q2 dicūt̄ ex hr̄ditate fructus pcepti post
mortē testatoris ⁊ adita hereditate nō dicunt̄ hr̄di/
tas.l.in fideicōmissariis.§.quotiēs.ff.eo. hereditas
eni desinit esse p aditionē sed si plures.§.filio.C.de vul.
⁊ pupil.est gl.in.l.i.§.veteres.ff.de acqr.pos.l. hr̄s
per seruū.ff.de acqui.hr̄di.l. per hr̄ditariū seruu3.C.
acqr.hr̄di. Sed qn̄ dr̄ quicqd ex bonis meis superit
nō desinūt esse bona per aditionē.ergo fruct⁹ dicunt̄
supesse de bonis.cum ista opinio bar.sic intelligetis
glo.hic.q2 tm̄ dicit q in ↄtrium pōt adduci tex.in rō/
ne sui in.l.item veniant.§.fructus.ff.de peti.hered.
vbi fructus pcepti post aditā hereditatē augent he/
reditatem.ergo debēt restitui.l3 dictum sit quicqd su
pererit ex hr̄ditate sed dicit pōt responderi q ibi lo/
quitur i petitione hr̄ditatis de cuius natura est q ve
niant fructus ⁊ oēs accessiones cum ad illos cōpetat
petitio hereditatis. Et dicit Ang.hic q istud ↄtrium
relinquit bar.indecisu3.tm̄ cōiter bart.in lectura non
format hoc ↄtrium de.d.§.fruct⁹. vel rn̄de ad.d.§.
fructus.vt bar.in.d.l.in fideicōmissaria.in fi.pn.vbi
dicit q.d.§.fructus.procedit qn̄ alius q̄ verus he/
res pceperat ibi fructus: hic loquimur de fructibus p
ceptis a vero herede vel seruo ſm bar.ibi pōt respon
deri q heres vr̄ grauat⁹ restituere qd̄ fuerit hr̄ditatis
tempe mortis.tm̄ hec vltima rn̄sio non ↄuenit inq̄tū
ad tex.nostrum qui loquit̄ de herede qui intelligitur
esse grauatus restituere quicqd supest ex hereditate
tempe mortis sc3 heredis: vt in hac glo.in pn.l3 non
potest ↄueniri ad.d.l.in fideicōmissaria.§.quotiens
tm̄ Imo.hic reprehēdit istam solutionē ⁊ decisione3
glo.hic q2 scdm eū etiā bona desinunt esse testatoris
post mortē testatoris.l.iii.§.hec verba.ff.de neg. ge
stis.ergo non est bona drīa an dictum sit ex hr̄ditate
an ex bonis.pterea ſm eum dicta opi.glo.⁊ bart.vi/
detur in ↄtrium.l.heredes mei in pn.ff.eo.⁊.l.q his
verbis.in pn.vbi testator dixit ex hereditate bonis ve

meis.⁊ tamen nō veniūt fruct⁹ q̄uis fuerit facta mentio de bo/
nis.⁊ q̄uis bar.ibi rn̄deat q ibi testator dixit puenerit. nō aūt
supererit.quasi pmo casu magis grauet̄ heres.ideo eis magis
subueniat̄ ꝑut videt̄ innuere tex.in.d.§.nōnunq̄.tm̄ ſm Imo.
hic videtur bona hec rn̄sio si verum est q significatio dictoru3
verboꝝ.s.ex bonis iporter illud qd̄ dicit bar.hic q2 nō esset re/
cedendū a ꝑpria significatiōe verboꝝ.l.nō aliter.de lega.iii.
Un̄ dicit Imo.q alia pōt esse mens h⁹ glo.s.q velit facere dif
ferentiā inter indefinitū ⁊ vniuersale.vt sit drīa an dicatur q ex
hereditate supererit vel qd̄ ex bonis superit vt hoc mō non ve/
niant fructus.an ſo dicat̄ quicqd superit.⁊ sic vr̄ ipse residere
addatis q ipsemet Imo.in.l.balista.ff.eo.ēt approbat istā vl/
timā opi.v3 q sit drīa an dicatur quod ex hereditate seu qd̄ ex
bonis superit.⁊ tunc nō veniant fructus an dicatur. quicqd ex
hereditate seu bonis supererit.idem t3 Imo. in.d.l. deducta.
§.penul.⁊ ibi subdit q non obstat si dicatur q indefinita equi
pollet vli[b].l.si pluribus in pn.de leg.i.l.si seruitus.de serui.vr
ba.pdio.q2 rn̄det q imo nō semp equipollet vli quo ad augē/
dum legatū per.l.iubem⁹.in pn.⁊ qd̄ ibi no.per Dy.in rubri.
de reg.i.lib.vi.⁊ per gl.in.c.vt certa de elect.lib.vi. Raph.cu.
hic etiam dicit q ↄ doctrinā glo.⁊ bar.hic facit multum tex.in
d.l.heredes mei.in pnc.⁊ dicit q sibi nō pl3 responsio bar. ibi
debentis q ibi dictum fuit quicqd puenerit hic quicqd super/
erit.allegat ēt contra bar.hoc q2 bonoꝝ appellatio sumit̄ lar/
ge ꝑ hereditate.l.nam quod.§.fi.cum.l.seq. ⁊ ꝑpter hoc pu
tat dicendum q etiam quando dictum est quicqd ex bonis su/
pererit vel quicqd ex hereditate superit veniāt tamen fruct⁹ re
stituendi quatenus hereditas fuerat diminuta.⁊ ita ſm eu3 in
telligitur tex.in.d.§.nōnunq̄.⁊ ita dicit fuisse de mente bar.in
d.l.hr̄des mei.tm̄ si recte inspiciat̄ mihi vr̄ q Bar. hoc ibi nō
dicit. Et ista opi.multū vr̄ tex.qd̄ bar.ibi non videt̄ violat̄ tex.
in.d.§.nōnunq̄.pau.hic in lect.pa.transit cū opi.bar.hic qn̄
dictū est quicqd supererit: vt sit differētia an dicat̄ ex hr̄ditate
an ſo ex bonis.q2 pmo casu veniunt fruct⁹.q2 dicta verba in/
ducta sunt ad diminutionē fideicōmissi.ideo nō debent opari
augmentū per.d.l.deductam.§.pe. Sed si dictum fuisset quic
qd puenerit.tunc d3 distingui aut fideicōmissu3 fuit purum vel
ēt in diem.tamen dies fuit apposita fauore grauati. ⁊ tunc etiā
fruct⁹ non veniūt.d.l.qd̄ hic.⁊.d.l.hr̄des mei. Aut fuit adie/
cta dies fauore fideicōmissarii ⁊ tunc veniunt fruct⁹.⁊ ita intel/
ligit ipse tex.in.d.§.nōnunq̄.⁊ in.§.seq.⁊ l3 ipse nō dicat hāc
rn̄sionem ad.d.§.nōnunq̄.dedit bart.in.d.l.qd̄ his. ℭ Sed
Imo.in.d.l.balista.reprehēdit istam rn̄sione3. ⁊ hoc q2 diui/
nat ⁊ nimis restringit tex.in.d.§.nōnunq̄.qui videt̄ loqui qn̄
quis est grauatus restituere extraneo.l3.§. ibi sequens videat̄
loqui qn̄ quis est grauatus restituere filio testatoris: vt etia3 di/
xi in.d.l.balista.pterea dicta responsio nō videtur bene cōue/
nire ad.d.§.nōnunq̄.q2 ibi tex.nō loquit̄ per ver.puenerit.l3
per ver.superit.⁊ est magna drīa inter vnum casum ⁊ alium.vt
per bar.in.d.l.heredes mei.q2 qn̄ fideicommissu3 relictum est
per verbū superit minus grauatur heres q̄ quando relictū est
per verbu3 peruenerit.⁊ hec ratio colligitur ex.d.§.nōnunq̄.
ℭ Passus est dubius ⁊ considerari potest an possit responde
ri ad.§.hec verba.verum esse q per mortē bona desinunt esse
testatoris.ibi tamen in dicto.§.nōnunq̄.non dixit testator q/
quid ex bonis meis superit.sed dixit simpliciter quicqd ex bo/
nis superit.⁊ ita loquitur Bar.hic.vnde licet per mortem testa
toris bona desinant esse bona testatoris.tamen nō desinunt ēē
bona simpliciter.⁊ sic procedat opinio Bar.hic.⁊ ad.d.l.he/
redes mei responderi potest vt per bar.ibi. Tamen adhuc ob
stat.q2 ista glo.vult q.§.nōnunq̄.habeat locum etiam si di/
ctum fuit a testatore quicqd supererit ex bonis meis.⁊ ꝑbatur
in.d.l.balista.⁊ ibi dixi. Preterea idem videretur esse dicere
ex bonis sicut ex hereditate.vt plene per barto.in.l.si quis ser
uum.§.fina.de lega.scdo. Ideo fortasse tutius est dicere q ali
ud sit in dictione quod prout in.d.l.deducta.aliud sit in dictō
ne quicqd.de qua loquitur.d.§.nōnunq̄.⁊ istam opinio.seq/
tur etiam Ray.⁊ Nico.in dicta.l.deducta.§.penul. Alia ad i
tellectū ⁊ limitationē.d.§.nōnunq̄.dixi in.d.l. balista. ℭ De
inde glo.q̄rit quid si qs rogat⁹ est restituere qd ex hr̄ditate vl
bonis superit ⁊ alienat ⁊c̄.dic q doct.in hoc transeūt cu3 glo.

¶Deinde glo. arguit de auten. ꝯ rogatus. C. eo. dic vt in ea. Sed dubiū est an si dolose alienauerit vsq3 ad dodrantē. vel infra dodrantē vel impensas fecit dolose. eodē modo inducat alienatio fideicōmissi ꝓ parte dolose alienata vel ꝯsumpta. in quo Raph. cu. hic dicit ꝙ glo. in auten. ꝯ rogatus. sensit ꝙ hodie nō distinguat an dolose vel nō dolose alienauerit vel quō fecerit ipensas. dūmō qrta p heredē fideicōmissario reseruet. ⁊ si nihil alienasset vl' diminuissꝫ adhuc ꝫm illā gl. nō tenet hrs nisi ad solā quartam. ⁊ dicit Raph. cu. ꝙ ita videt esse de mente tex. vnde dicta auten. sumit. sed ꝫm eum doct. cōiter dicunt ꝙ dispositio. d. autē. emanat in fauorē dicti fideicōmissarii. vnde non dꝫ retorqueri in ei' dānuꝫ. ⁊ ideo videt ꝫm eum ꝙ totū id qd superest veniat restituendū. ⁊ dicit hanc esse veriorē sniaꝫ ⁊ magis consonā voluntati testantis. q dicit ꝙ quicqd supesset tempe mortis grauati restituetur. ⁊ eadē rōe sibi videt ꝙ si dolose alienauit adeo ꝙ nō supest nisi quarta nō sufficit restituet quartā per istuꝫ tex. qui in hoc remanebit incorrect'. ⁊ sic videretur ꝙ dicta auten. corrigeret ꝙ solū scꝫ heres alienare vellet sine dolo ne teneat reseruare quartā. his consonat opi. Pau. ꝙ eo casu quo vere vel ꝯsumptiue alienatio facta esset cā interuertēdi fideicōmissi nihil sit correctū p iura nouissima ⁊ sic alienata reuocabunt. sed solū est facta correctio qñ alienatū esset bona fide. qꝛ tunc tenet seruare quartā per. d. auten. que emanauit in fauoreꝫ fideicōmissarii iō non dꝫ operari in eius odiū. ⁊ ita dicit se intelligere istum tex. lꝫ doct. hoc nō tangūt ꝫm eū. ¶Addatis ꝙ inꝙtum isti moderni volūt hanc. l. nō esse correctam qñ heres dolo alienasset videt esse ꝯ eos glo. in. l. iperator. §. fi. de leg. ii. ⁊ ibi etiā clarius Bar. ad fi. in ver. scdo casu vbi habet ꝙ etiā qñ cā interuertēdi fideicōmissum heres alienat ⁊ sic mala fide sufficiat ꝙ fideicōmissarius habeat quartā: vt videt tex. expressus in autē. de resti. circa me. in ver. nō enim ꝯcedimus col. viii. vnde sumit. d. auten. ꝯ rogatus. ⁊ ꝓ hoc facit id qd dicit Jac. de bel. ibi volens ꝙ dispositio illius auten. emanat ad tollendas discordias que oriri potuissent inter heredem ⁊ fideicōmissariū vel ex ꝓprietate verboꝝ vel ex iuris dispositione. istam opi. etiā tenere videt glo. ⁊ ibi bar. ⁊ Ang. in. l. pe. iuncto tex. ĵ. eo. attento ꝙ ibi text. ⁊ glo. loquunt in hrde qui ꝯsumpsit. ⁊ verbū consumere vt ibi dicit Ange. accipit in malā partē. secus in verbo cōsumare vt ibi Ang. ⁊ allegauit sacram scripturā. duꝫ dicit consumatū est. Sed ibi Jmo. dicit ꝙ hodie est licitū heredi consumere dodrantē [a] vt in. d. auten. ꝯ rogatus. ⁊ ideo nō videt dolo facere cum id suo iure ei liceat. vt. l. nullus videt. ĵ. de reg. iuris. Unde in dubio ꝯsumitur dolus. l. merito. ṡ. ꝓ socio. ⁊ facit qd nota. in. l. fluminū. §. fi. ĵ. de dam. infec. Sed vbi apparet ꝙ heres pncipaliter faceret in ꝑnitiem fideicōmissarii nō videt forte ꝫm eum ꝙ hoc possit per id qd no. in. l. i. §. deniqꝫ. ĵ. de aqua plu. arc. ⁊ in. d. l. fluminuꝫ §. fi. ⁊ per hunc modū possunt reduci opi. ad concordiā. ⁊ pro ista opi. Jmo. facit qꝛ in generali dispōne vel pmissione semp videt dolus exceptus. l. creditor. §. lucius. ṡ. māda. ⁊ ita puto tenendū ⁊ esse bñ notandum. Inꝙtuꝫ aūt dicit Rapha. cu. ꝙ si nihil diminutū est non sufficit ꝙ heres restituat quartā. puto illam opi. esse verā ⁊ est magis cōis vt per Cy. bal. ⁊ alios post antiquos in. d. autē. ꝯ rogatus. vbi in hoc reprehendunt opi. gl. ibi ⁊ dicunt aliā esse glo. ꝯriam in auten. de resti. ⁊ ea que parit. §. ⁊ hoc igit col. viii. ꝓ quo adducūt istum tex. ⁊. l. generaliter. §. fi. ⁊. l. si quis prioꝝ. ⁊. l. hac edictali. §. fi. C. de scdis nu. ⁊ ita etiam tꝫ Jmo. in. l. nam quod. §. fi. cū. l. seq. ṡ. eod. Et ex his infert bal. ad id qd posuit bar. in. d. auten. ꝯ rogatus. vbi querit quid si hrs rogatus restituere quicqd supesset tempe mortis sue nihil alienauerat invita sꝫ in testō alienet an illa alienatio diminuat fideicōmissuꝫ ⁊ tenuit bal. ꝙ sic per. l. sicut. §. venditis. ṡ. qui. mo. pig. vel hypo. sol. Sed Raph. putat ꝯriū esse verius per auten. nunc aūt. C. de sec. nup. Item grauatus fuit heres restituere quicqd supesset tpe mortis sue. Sed veruꝫ est dicere ꝙ tpe mortis sue oīa supersunt. ergo veniunt in fideicōmisso. ⁊ hec vltima rō mihi magis plꝫ per quā sto cum eo. retenta opi. glo. in. d. §. hoc igit. Dicit ēt hic Pau. ꝙ in dubio videt ꝯsumendū facere cā interuertēdi fideicōmissuꝫ. ⁊ hic dolus vi ꝯsumitur nisi appareat ꝙ ob aliquā vtilitateꝫ vel necessitatem hoc fecerit. ⁊ hoc ēt tꝫ bar. in. l. iperator. ad fi. §. fina. de lega. ii. tamen hodie puto ꝙ non ꝯsumatur dolus vsq3 ad dodrantem per. d. l. merito. ⁊ auten. de restit. §. hoc igitur. ¶In glo. fi. videtis glo. ponentē opinionem qualiter dꝫ prestari cautio. Ange. hic dicit secundā positam hic in versi. alii. esse veram qñ est persona suspecta. vel scdm eum potest dici qñ non est suspecta ꝙ caueat de nō diminuēdo in fraudē fideicōmissi qꝛ alio casu cōmitti non potest vt hic. sed scdm Jmo. forte dici potest ꝙ sufficit cautio de restituēdo qꝛ illa cōprehendit sub se ēt casum qñ diminutio est facta in fraudem fideicōmissi. vt pꝫ hic in gl. fi. iuxta pnci. Et ista est veritas nec plꝫ ratio Ange. dicentis ꝙ cautio nō potest cōmitti nisi in casu in quo diminutio esset facta in fraudē fideicōmissi. nam hoc non est verū cum possit cōmitti etiam si nihil sit alienatuꝫ qñ cautio prestita esset de restituendo cum totuꝫ veniat restituendū quod nō est alienatuꝫ. vt hic. ¶Ultimo querit bart. hic an senatusconsul. trebel. locum hēat in hoc fideicōmisso. de quo in text. nostro scꝫ qñ fuit rogatus restituere quicqd supfuerit post temp' mortis heredis restituatur. Et dicit quod textus videtur ꝙ nō in. l. cogi. ṡ. ⁊ generaliter. iuncto. §. sequenti. ṡ. eodem. Tñ in ꝯrium dicit hodie videtur tex. in dicta auten. ꝯ rogatus. vbi cogitur restituere hrditatē est verum ꝙ hꝫ potestatem alienandi vsq3 ad quartā vel scdm eum potest dici ꝙ etiam iure isto habet locū senatuscōsul. trebel. in reliquis fideicōmissis. ⁊ respōdet ad tex. in dicto ver. inquiritur. ꝙ aliud est quando testator dixit restituere hereditatē deductis oneribus hereditariis tunc perinde est ac si de certa re restituenda esset rogatus restituere ⁊ tunc nō est locus senatuscōsul. trebe. Cōiter tenetur ꝙ in terminis huius. l. habet locum senatuscōsul. trebel. sed quando dictuꝫ est ꝙ restituat quicqd supererit deductis oneribus hereditariis an tunc habeat locum senatuscōsul. trebel. posuit Bar. in dicta. l. cogi. super versi. inde queritur ⁊ ad ibi dicta me refero. ⁊ per hoc redditur ista. l. notanda.

[a] ¶Dodrātē. adde doc. in. c. cum esses. de testa.

Si patroni. ¶Actiones competentes heredi ⁊ contra heredem non vt heredi ⁊ contra heredem sed vt filio: non transeunt in fideicōmissarium. si apud heredem remanent sine obiecta exceptionis hoc dicit scdm vnum intellectum glo. Sed scdm aliū intellectum de illis actionibus que competunt tanꝙ heredi vel contra heredeꝫ. sed tamen sunt tales que non transeūt ad heredes heredis. ideo nō transeūt in fideicōmissarium qui habetur loco secūdi heredis ⁊ vterqꝫ intellectus reputatur notādus ⁊ singularis. ¶Extra glosam in pcedenti. l. vtruꝫ in terminis huius legis bona alienata per heredem compensentur in id quod debebat heredi a defuncto. dicatis vt notatur ⁊ legitur in. l. penul. ĵ. eodem. ⁊ ibi per glo. ⁊ doctores ibi dubitant an id quod ibi dicitur habeat locum hodie propter dictam auten. contra rogatus. remitto ad doctores ibi. ¶Premitte ꝙ nonnulle sunt opere quas debent liberti patrono que non transeunt ad heredes extraneos patroni. sed solum in liberos patroni vt heredes. sed vt filios. l. liberti libertiqꝫ. C. de operis libertoꝝ. ⁊. l. vt iurisiurādi. §. si liberi. ĵ. de operis liber. que quales sint traditur magistraliter per glosam in. l. si nō sortem. §. libertus. de ꝯditione indebi. ¶Secundo ꝙ actiones acquisite per heredem ex aliquo cōtractu ab eo celebrato post aditam hereditatē remanent apud heredem ⁊ nō transeūt in fideicōmissarium nisi cedantur l. si heres pecuniam. ĵ. eodem. ⁊. l. cum hereditas. ṡ. eodem. vbi vidistis. ¶In glo. videtis duos intellectus ad tex. nostrum. pmus ꝙ intelligitur in opis q̄ sui natura nō sunt transitorie in heredes exneos. in hoc iste tex. reputat nota. Ex ista glo. habetis gnalē

doctrinā ꝙ ea que ad hr̄des extraneos nō transeunt
nec in fideicōmissariū transire debēt. Et istū primuz
intellectū indifferēter approbāt cōiter doc. ¶ Scōm
intellectū videtis scōm glo. ꝙ opē de quibꝰ hic siue
sint transitorie ad hr̄des extraneos siue nōnullo mō
transeūt in fideicōmissariū per istū tex. indistincte lo
quentē q: ea que nō transeūt in scōm heredē nec in fi
deicōmissariū qui est scōs heres. sed opē stipulate a
p̄rono nō transeūt in scōm heredē. l. sciendū. ver. itē
operaꝝ. ꝺ ver. sig. ergo nec ad fideicōmissariū. Istū
intellectuz qui est valde no. approbauit bar. Ange.
Imo. ⁊ pau. hic ⁊ Ray. ⁊ Albe. de ros. h̄ ꝯtriuz tenēt
mouenť q: lz sit verum ꝙ opē nō transeāt ad secūdū
hr̄dem venientez ex dispōne testatoris, ꝓut est fideicō
missariꝰ qui venit ex expressa mente testōris. Compro
bat albe. hac rōne. videmꝰ ꝙ substitutus per hec ver
ba quisqs mihi heres erit sit hr̄s filio meo. nō intelli
gitur esse cōprehēsus in substōne ille qui ē heres he
redis p̄ter dispōnem testatoris. vt. l. qui liberis. §. h̄
verba de vulg. ⁊ pup. ⁊. d. l. sciendū. iuxta p̄n. tn̄ bn̄
veniret ille heres scōs qui esset vocatꝰ ex expressa di
spositiōe testatoris. l. paterfa. p̄mis tabulis de vulg.
⁊ pup. sic ⁊ h̄. Raph. cu. hic refert vltimo dictā opi.
albe. ⁊ simpl̄r sic residet. sed Imo. dicit lz Raph. te
neat ꝯ glo. vt dictum est tn̄ forte verior vr̄ intellectus
glo. per. d. l. sciendū. q̄ indistincte inuit ad scōm he
redem nō transire petitionē operaꝝ. ⁊ hec opi. vr̄ mi
hi multū sustentabilis. tn̄ q: melius cōuenit iste scōs
intellectꝰ. l. nostre quā p̄mus. q: p̄mus violat ⁊ restri
git lr̄am ad operas que suo iure non sunt transitorie
ad hr̄des extraneos. qō nō facit hic scōs intellectus.
¶ Preterea rō. d. l. sciendū. ver. itē operaꝝ videtur
esse ne tanto tp̄e libertas remaneret onerata. que rō
militat in fideicōmissario ⁊ sic alia vr̄ esse rō. d. l. qui
liberis. §. hec verba. que fundatur in affectōe testa
toris. vel q: hoc ius erat ꝯditionale vt pz in eadez. l.
in p̄nc. ⁊ ius ꝯditionale nō transmittit. l. vnica. §. sin
aūt aliquid sub ꝯditione. C. de cadu. tollē. alia est rō
d. l. sciendū. ver. item operaꝝ vt dixi. ⁊ sic ꝯcludo ve
ram videri opi. glo. nostre in scōo intellectu. ¶ Vlte
rius ꝓ expeditiōe glo. nr̄e quero an id qō nō venit i
restōne fideicōmissi cōputeť in q̄rtuz gl. dicit forte ꝙ
nō arg. l. pater in p̄n. s̄. ad. l. falci. ꝯcludit no. glo. ꝙ
ea que nō veniūt in restōne fideicōmissi non cōputā
tur hr̄di in trebellianicā. q: vt es nō vr̄ hēre testōris
sed tanq̄ es alienū. d. l. pr̄ filiā. s̄. ad. l. fal. hanc glo.
reputat hic no. ang. s̄m euz habetis generalē doctri
nam ꝙ oīa q̄ institutꝰ hz ēt si sibi n̄ fuisset in testō pro
uisum nunq̄ iputanť in trebellianicā q: vt es alienuz
deducunť ⁊ iō s̄m eū iura feudalia q̄ transeūt in filiū
vt filiū. ēt si hr̄s nō essz nunq̄ cōputabunť filio in q̄r
tam debitā filio iure nature neqz in trebellianicā aut
fal. ⁊ dicit hoc esse quotidianū ⁊ menti tenendū. ⁊ ꝙ
de hoc nō fecit mentionē bar. in. l. in quartā. s̄. ad. l.
fal. Raph. cu. hic ēt istam glo. reputat no. ad hoc. s.
vt feudū vel emphiteosis obueniēs filio potiꝰ vt filio
q̄ vt hr̄di non cōputeť in trebellianicā ⁊ falcidiam.
¶ Pau. in lect. padua. dicit simpl̄r ꝑ oīa idē quod
ang. ¶ Addatis ꝙ lz ex ista gl. bene possit inferri ꝙ
feudū [a] vl̄ emphiteosis q̄ transeūt ad filiū vt filiū non
cōputanť in trebellianicā tn̄ non inferť ex ea q̄ nō cō
puteť in legittimā lz Pau. ⁊ ange. dicant ꝯtriuz. ꝓ
bo q: lz dos a pr̄e profecta ⁊ data in vita pr̄is ꝓ filia
non cōputeť filie in treb. vel fal. vt in iuribꝰ p̄allega.
q: non hz eaz testō nec etiā iure hr̄ditario tn̄ bene cō
putať in legittimā. l. qm̄ nouella. C. de inoffic. testa.
¶ Itez ꝙ ang. in autē. de nup. §. optime ꝑ id qō ibi
no. in gl. q̄ incipit hic manifestū dum gl. ibi dicit nec
vnum ꝑdit ⁊c̄. Colligit ꝙ si illud qō filius lucrať ꝑꝑ
transitū parētuz ad scōa vota nō iputať filio in legiti
mā. ita in feudū qō dz remanere apō filios tāq̄ filios

a ¶ An feudū adō doct. i. c. potuit. ꝺ loc.
b ¶ Nō possit vēdi. adō abb. i. c. cū seculuz in j. no. ꝺ feu. doc. i. c. ad audientiā. ꝺ ēpt. ⁊ vēdi. bal. i. l. lz. C. ꝺ lib. ca.
c ¶ Profecticia. adde doc. in rubrica de pecu. cle.

non dz eis iputari in legittimā. ⁊ ꝓ illa glo. Bal. i. l. hac edicta
li in fi. p̄nc. C. de scōis nup. dicit esse tex in. d. l. hac edictali. in
fi. p̄n. ¶ Sed Nico. de nea. in. d. l. pr̄ filiū. la. iii. s̄. ad. l. falci.
dicit ꝙ ille tex. allegať ꝙ feudū quod pater tenebatur relinq̄
re filio ex necessitate non debeat imputari filio in quartam de
bitam iure nature vel in quartā d̄bitā iure instōnis. Sz ipse di
cit ꝙ ipse non credit hoc esse verum quo ad quartam debitam
iure nature quia etiam in illa imputātur ea que ex necessitate re
linquūtur vt patet: vt in dicta. l. quoniā nouella iuncta. l. fina.
C. de dotis ꝓmis. facit scōm eum quod habetur in auten. de ex
hiben. reis. §. cum vero. ꝙ ibi dicit se notasse. de hoc etiaz tan
gitur per Guil. de cu. ⁊ Bal. in. l. omnimodo. §. iputari. C. de
inofficio. testa. vbi tenet ꝙ feudum acquisitum ab aliquo pro
se ⁊ liberis feudū imputatur in legitimā filiis. satis est enim ꝙ
feudū possit ad heredes trausmitti lz non possit vendi [b] ad hoc
vt veniat in legittimaz imputandaz. d. l. imputari. ⁊ Bal. ꝙ id
qō no. Bar. in. l. i. §. nec castrense. ꝺ colla. bonoꝝ circa feudū
⁊ emphiteosim ꝓcedit q̄ntum ad hoc vt sciamꝰ vtrū conferanť
nō aūt q̄ntum ad hoc vt in legittimā imputanť tn̄ Barto. ibi si
bn̄ inspiciať videť tenere ꝙ feudū qō transit ad filios hr̄dis
iputatur in legittimā. Saly. in. d. §. imputari. dicit in feudo
idem ꝙ Guil. ⁊ Bal. sed in emphiteosi refert ꝙ Bar. in. d. §.
nec castrense. vult emphiteosis acquisita per patrē filio in vita
patris imputeť in legitimā secus si post mortem patris. q: non
confertur. sed Saly. ⁊ Guil. de cu. ibi tz contrariū scz ꝙ etiam
quesita post mortē patris imputātur filio i legittimā per. d. §.
imputari. qui tex. scōm Saly. hoc dupliciter probat. nam si mi
litia acquisita filio in vita patris iputatur in legittimā vt ibi for
tius vel saltem pariter iputatur si est acquisita post mortē or
dine successiuo. sed p̄mo patri postea filio. q: radices egit in ꝑ
sona patris. ¶ Scōo modo ꝓbatur ibi in ver. occasione. ꝙ sui
natura cām remotā denotat vt notať lz ipse nihil alleget in. l. si
ego. §. interdum. in glo. que incipit apud me. s̄. de publicia. ⁊
in. l. pretor. §. quod de fructibus. j̄. de bo. aucto. iud. possi. no.
Bar. in. l. vxori. s̄. de aur. ⁊ ar. leg. ⁊ doct. in. c. solite. de maio.
⁊ obedi. ⁊ ideo per illam dictionē datur intelligi ꝙ omnia acq
sita occasiōe vel contēplatione patris cōputantur in legittimā
¶ Tertio probat ipse ꝙ ista bona querūtur filio ex contractu
patris ergo sunt ꝓfecticia [c] ⁊ per ꝯsequens cōputanda in legit
timā. allegat. l. ꝓfecticia. in p̄nc. s̄. de iure dot. ¶ Dicit tamen
ꝙ huic rōni posset responderi ꝙ nō censeanť ꝓfecticia ex quo
queruntť post mortē patris. ⁊ sic tempe quo nō datur ꝓfecticiū
l. fina. §. fi. C. de inoffic. testa. ¶ Quarto adducit ꝙ dn̄iuz vti
le quod fuit apud patrē est illud qō transit in filium ergo debz
in legittimaz imputari. ¶ Quinto adducit q: ea que dedit pa
ter filie vt sint precipua filie imputanť in legitimam tanq̄ ha
bentia instar legittime. l. filie. C. famil. hersciun. ¶ Sexto ad
ducit id quod dictum est de feudo ⁊ hoc vltimuz argumentuz
dicit ꝓcedere si teneremus ꝙ emphiteosis nō trāseat ad filios
ex cessione patris nisi sint heredes. vt s̄m eum videť tenere gl.
in. c. i. an agna. vel filius. tamen q: s̄m eum hoc doctores nō te
nēt vt per Cy. in. l. liberti. C. de oper. liber. ⁊ per Jac. butri. in
l. si non sortem. §. libertus. de conditio. indebi. ideo dicit se de
hoc vltimo argumento nō tangere. q: precedentia sufficiunt.
¶ Addatis ꝙ Bar. in dicto. §. nec castrense non videtur quo
ad legittimā ponere illam distinctionē an sit acquisituz in vita
patris an post mortem. Sed dictam distinctionē ponit solum
quo ad hoc vtrum ꝯferatur vel nō conferať q: acquisita post
mortem patris nō conferūtur. l. nec emancipati. C. de col. l. i.
si ab ipso. j̄. de colla. bonoꝝ. ¶ Et nō ꝓcedit argumentū ꝙ ta
lia bona ꝯferantur. ergo nō computātur in legittimā. nam vi
demus ꝙ legata nō conferūtur. l. filie lz. l. filiam fratribus. C.
de colla. ⁊ tn̄ computanť in legittimā. d. l. oīmodo. in p̄n. ⁊. l.
etiam. §. pe. de bo. liber. ⁊ no. Bar. in. d. l. in quartam. ¶ Ad
datis ꝙ etiam Ang. in. d. l. in quartam. in feudo ⁊ emphiteo
si se remittit ad no. per Bar. in dicto. §. nec castrense. ¶ Itez
addatis ꝙ Imo. in suo ꝯsilio incipiente in noīe dn̄i nostri ie
su christi in casu premisso plura sunt videnda ꝯsuluit pro opi.
Guil. de cu. ⁊ Bal. in dicta. l. oīmodo. sed in rebus emphiteo
ticis ꝯcessis ab ecclesia. q: pater poterat dictaz ēphiteosiz vni fi
lioꝝ p̄legare iuxta no. plene per Bal. in autē. si q̄s ruinas. C.

dē sac.san.ec.ꝛ pleniꝰ per Jmo.in.c.potuit.de loca.cū si.Sed legata īputanť in legittimā vt dictū est ꝛ hec opi.vř vera etiā in quacūq̨ȝ emphiteosi ꝛ ꝓbať.qꝛ qñ př recipit reȝ in ēphiteosim ꝓ se ꝛ filijs vř recepisse ordine successiuo.pmo ꝓ se.scdo ꝓ filijs post mortē patris.ſm plene no.per doct.in.l. gallus.§. quidaȝ recte.cum suis ꝯcor.š.de lib.ꝛ posth.vt ibi dixi ꝛ per ꝯñs vř př voluisse ꝯferre in filiū post mortē suā ꝛ sic cā mortis ꝓpter no. in.l.fi.C.de pact.ꝛ p Bar.i.l.si mihi.ꝛ.ticio.j.de ver.obli. sed ita est ꝙ illud qđ ꝯcedit př filio cā mortis īputať in legittimam d.l.etiā.§.pe.ꝛ p Bar.in.d.l.in quartā igitur ꝛc. Quam ꝯclusionem tñ limito nisi ēphiteosis: vel feudū ꝓcessisset non a pře. de cuiꝰ hereditate agiť.sed ab auo přno qꝛ tūc non cēseť ꝓfecticium quo ad patrē sed aduenticiū.ꝓbať in.l.quesitū. in pn. ſȝ vnum intellectū glo.ꝛ ibi expsse no. Bar.ꝛ Ange.š. de leg.j.ꝛ no.gl.i.l.qui in aliena.§.interdū.ꝛ ibi Bal.ꝛ Ang.š.de acqr. here.ꝛ no.Bar.i.d.l.gallus.§.ꝙ si his.š.de lib.ꝛ post.sed aduenticia non cōputanť in legittimā.l.sancimꝰ.§.repletionē.C. de inoffi.testa.no.Bar.i.d.l.in quartā.Et ita al's in qōne facti per plura pleniꝰ ꝯsului apud mutinā. ¶ Nec pdictis ob.si diceretur př potuisset filiū priuare vel exhřdare vel in legando alteri eum puare ergo vř ꝙ etiā qñ ꝓcesserit ab auo debeat īputari in legittimā debitā in bonis patris ar.l.si fundus. p fideicōmissum.§.fi.de leg.j.qꝛ rñderi pōt ꝙ si erat emphiteosis ꝓcedens ab auo nō potuisset př vni filio plegare p.l.cum qui.j. de interdic.ꝛ releg.nec ēt pari rōne exhřdando potuisset eum puare.

¶ Glo.sup verbo ei cui allegat.l.qui ex cā.de ope.lib. ꝛ corrupta est voluit allegare.l.qui ex cā.de ope.lib.ꝛ pma solutio plȝ. Ex gl.inducit iste tex.hic p Dy.ꝛ alios ad qōnem multū no.ꝛ aduertatis q̄rit Dy.vtrū feuda ꝛ pdia emphiteotica q̄ spectabant ad testōrem instituentē hřdem ꝛ grauantē euȝ de restituēda hereditate p fideicōmissuȝ veniāt in restōne fideicōmissi. ꝛ Dy.tȝ in feudo ꝙ non aliquo mō veniat in restōne fideicōmissi qꝛ non hēnť iure hřditario sȝ magis beneficio dñi.c.j.an agnatus vel filiꝰ melius ꝓbari vř in.c.de succes.feu.dum tex. ibi dicit ꝙ feudū transit ad filios vasalli non attēta dispōne vasalli in testamento facta:non pōt ergo filios puare feudo isto.vñ istud ñ est ꝓprie hřditariū. ¶ Jn ꝯtrium allegat Bar.gl.in.l.itē videndum.§.fi.de peti.here.q̄ dicit ꝙ feudū pōt venire in petitione hřditatis.vñ filius vasalli pōt agere petitione hereditatis ad feudū paternū possessuȝ p alium.ꝛ Dy.huic glo. nō rñdet ſm Bar.Sed Bar.dicit posse rñderi ꝙ illa glo.dȝ intelligi qñ feuda petebanť ꝯ possidentē qui nō habebat ius detinēdi feuduȝ merito non veniūt in petitiōe hřditatis.Sunt ꝛ alia in qbus defunctus nō habebat ius sed retinebat vel possidebat.l. non tm̄ in pn.š.ꝺ peti.here.secus aūt si peteret hereditas aduersus filium vel ꝯ aliū qui in feudo succederet qꝛ tūc fideicōmissariꝰ nō poterit illud petere vt hic.nec aliud qui ageret petitiōe hřditatis. ¶ Jn emphiteosi vo dicit Bar.pmo dicendū videri ꝙ non veniunt in restōne fideicōmissi per.l.ius ēphiteotici.C. de fun. patri.lib.xj.qui tex.hȝ multas lect.ad ꝓpositū vult ꝙ si habēs pdiuȝ in emphiteosi a republica ꝛ dȝ soluere certū tributū. illđ vendat pacto apposito ꝙ ēptor non teneať ad illū canonē soluendū non valeat pactū quominꝰ agi possit ꝯ emptorē possidēteȝ ad illū canonē vel tributū nisi pnceps illud pactū approbasset. Tñ Cy.vt refert Bar.tȝ ꝯtrium scȝ ꝙ veniāt pdia ēphiteotica in restōne fideicōmissi qꝛ videnť hēre iure hřditario.alle.l. hřdes.C.de oī agro deser.li.xj.vbi ad hřdem.Jtē qꝛ pōt legari tale pdium.l.apud iulianū.§.hřs.l.si domꝰ.§.fi. de leg.d.l. in ꝯuētionibꝰ.de ver.obli.multomagis transibit ad fideicōmissariū qui repñtat heredē.Bar.distiguit ꝛ ꝯcludit ꝙ vo sit opi. Dy.in rebꝰ emphiteoticis a republica ꝯcessis vt in pdijs tributarijs que transeūt ad hřdes legati possūt: ita loquunť iura pal leg.vȝ.d.l.si domꝰ.cum fi.Sed in rebus ēphiteoticis ꝯcessis p uato ab ecclesia vel a pncipe putat esse secus qꝛ illa nō transeūt ad hřdes ex̄neos sed ex bñficio dñi ꝯcediť vt transeant ad liberos voluit all'are vt puto.§.in emphiteosi.in autē. de non alie. iō non veniūt in restōne fideicōmissi sicut nec ope libertoꝝ per istuȝ tex.hic ꝛ p.l.iureiurando.§.fi.liberi.j.de ope.lib.ista sunt vba bar. ¶ Declaro clarū ꝛ indubitatū est ꝙ res ēphiteotica a quocūq̨ȝ ꝯcessa non pōt alienari titulo singulari oneroso ꝛ ēphiteosis sine ꝯsensu dñi.Sed an titulo singulari lucratiuo sine ꝯsensu vt donatione vel legato.Facit hic Bar.differentiā an sint ꝯcessa a repub.an ab alijs. si ab alijs non pōt tunc donari vel titulo singulari transferri sine ꝯsensu dñi vt tȝ Bar.in.l.fi.per illū tex.C. de iure emphi.ꝛ in.l.vniuersaꝝ.C.de relig.do.vel tē.Sȝ cōcessa a republica possunt alienari sine consensu dñi vȝ reipublice.Rō huiꝰ diuersitatis est qꝛ qñ emphiteotica res ē ꝯcessa ab alio q̄ a republica nō est iure cautū ꝙ ille in quē transferť res teneať dño soluere canonū seu pensionē.vñ fieret piudicium dño nisi ipse ꝯsentiret ex eo ꝙ res ipa nō transit cū isto onere inuūcto soluende pēsionis qđ secus est qñ emphiteosis est ꝯcessa a republica.qꝛ ad quēcunq̨ȝ transit cū onere soluēdi pensionē tanq̄ ipsa sit sibi ꝓ ea hypotecata vel obligata.l.fi.C.siue eē.vel reliquis.l.iperatores.j.ꝺ publica. ¶ Unde voluit dicere Bar.ꝙ res ī emphiteosim ꝯcessa ab alio q̄ a republica non pōt titulo singulari etiā lucratiuo transferri sine ꝯsensu ꝛ licentia dñi ſm Bar.p.l.fi.C.de iure emphi.ea rōne qꝛ res ipsa ē hypothecata dño ꝓ pensiōe soluenda. ꝛ ideo voluerunt iura ꝛ sine requisitione dñi non pōt dicta res ēt titulo lucratiuo singulari alienari.qꝛ nō possȝ postea ꝯuenire possessorē: sed qñ ꝯcessa est a repub.pōt alienari titulo singulari lucratiuo vt legari ꝛ donari sine requisitōe dñi qꝛ transit cū onere suo ꝛ reipublice cui est hypothecata.d.l.iperatores.ꝛ.d.l.fi.sine cen.vel relig.ergo pmiserūt iura eam alienari titulo singulari etiā titulo lucratiuo sine ꝯsensu dñi.ita loquiť.d.l. in ꝯuētionibus.ꝛ.d.l.si domꝰ. ꝛ.d.l. apud iulianū.§. heres. ¶ Sed si q̄rimus pmo in feudo vtrum feudū ꝯcessuȝ alicui ꝓ se ꝛ liberis transeat in fideicōmissariū vera vř ꝯclusio Dy.ꝛ Bar.ꝙ nō transit in fideicommissariū cum vna tñ limitatōe singulari vȝ nisi fideicōmissarius eēt de illis psonis ꝯprehēsis in inuestitura. qꝛ sit de descendētibꝰ ad quos de sui natura transit tale feudum: qꝛ tunc cessat rō quare nō transit feudum in fideicōmissariū.faciūt no.in glo.vbi dicebať sic de liberis per Barto.in.l.cum virum.C. de fideicōmis. ꝛ Joan.and.in additio.spec.in titulo de loca.§.nūc aliqua in additione incipiēte quare non esset dubia iuncta additione posita super versic.clviij. ¶ Sȝ contra istam eorum limitationē adduco tex.in.c. primo. in pncipio de successio.feu. vbi dicitur ꝙ si vasallus plures habet filios transit equaliter in filios hoc feudum nō attenta dispositione vasalli in testamento facta ꝛ sic videtur ibi probare ꝙ non attenditur dispositio vasalli in testamento facta in feudū transeat insolidum ex filijs.sed oportet ꝙ equaliter transeat ſm ꝙ durat natura inuestiture.Bal.ꝛ Ang.referunt cōsuluisse ~~contra~~ Jaco.butri.ꝙ pater non potest transferre feudum in vnum ex filijs nisi de voluntate aliorum fratrum.hoc notatur in.l.item videndū.§.fina. ff.de petitio.heredita.ꝛ sequitur Bal.in.c.imperialem.in pnc.in.v.col.de probi.feu. alie. per Fede. in c.j.in.vj.col.in tit.an agnatus vel fi.lȝ Bal. met referendo quēdaȝ antiquū aliter dixerit in.c.j.§. decedēti.in ti.qui feu.dare pos.Et Pau.aliter ꝯsuluit ī suo cōsilio.clxj.Modo pono si př hȝ duos filios recipit feudū ꝓ se ꝛ filijs.vnum īstituit insolidū aliū in re certa.grauauit institutū insolidum vt hřditatē per fideicōmissuȝ ad incertū tps alteri restitueret in filio testōris nō est dubiū ꝙ legatariꝰ est de psonis cōprehēsis in inuestitura si dicimꝰ ꝙ transit vniuersum ius feudi in fideicōmissariū vtrum erit dicere ꝙ vasallus potest vni filio auferre in testō ꝛ alteri applicare.Hec ꝯsideratio mihi nūc in lectione occurrit.ideo suȝ ꝯtētus vt cogitetis vsq̨ȝ in sequentē lectionē. ¶ Quantū vo ad emphiteosim dixi quid tȝ Cy.ꝛ Bart.vbi cetera imiscet vtrum in petitiōe hereditatis veniat feudū. ꝛ tȝ ī distincte gl.in.d.l.item videndū.§.fi.ꝛ qcūq̨ȝ hřs si possit petere petitiōe hereditatis ꝯ possidentem feu-

¶ Res ēphiteotica.adō ia sonē diffuse in tractatu de iure emphi.

dum dūmodo fuerit talis possidēs qui hꝫ ius detinē-di feudū.q꞉ non ē de liberis nec de cōprehēsis in iuestitura.Sed ipsemet bar.in.l.iusiurandi.§.vt liber.ꝺ ope.libe.tꝫ ꝙ dicta glo.in.d.l.itē videndū.§.fi.ꝓcedit demū si ille qui agit petitione hrditatis erat de cōprehēsis in iuestitura feudi.vt q꞉ fili⁹ hic ꝟo ampliat id qꝺ dixit in.d.l.item videndū.q꞉ vult ꝙ nedū si filius sit ⁊ sit hrs꞉sed etiā si al's sit heres exneus qꝺ potest ad feudū petitiōe hrditatis dūmodo nō agat ꝯ filiū possidentē cōprehēsuꝫ in inuestitura ⁊ hic vr optime ⁊ sctē loq.¶Nec ob.si dr ꝙ rō est ꝙ exne⁹ hrs pōt agere ad feudū petitiōe hrdi.q꞉ ipe extraneus ñ succedit in feudū.c.j.de suc.feu.q꞉ rñdet ꝙ veruꝫ est ꝙ quo ad ꝓprietatē feudi nō hꝫ ius in feudo extraneus vasalli hrs hoc est vtile dñium.tñ q꞉ petitio hrditatis daꝛ non solū ꝓ rebus vbi defunct⁹ habuit dñiuꝫ ⁊ ꝓprietatē imo ⁊ vbi solā possessionē vel detentiōeꝫ habuit.d.l.reglr.in pn.eo.ti.l.hrditas.C.eo.tit.Et nō est dubiū ꝙ vasallus habuit vtile dñium ꝙ nō trāsit in extraneos hrdes sed habuit petitionē hrditatis[a] ¶Sed ipsemet Bart.in.d.l.itē videndū.§.fi.aliter loquiꝛ ibi sequē.Cy.in addi.⁊ reprobat illā gl.ex toto ⁊ dicit ꝙ nō venit feudū in petitiōe hrditatis quia nō est quid hereditariū.iō q꞉ nō trāsit ad successores tanꝗ̄ ad hrdes.d.c.j.de succes.feu.q꞉ non attendiꝛ dispositio testatoris ē veꝝ ꝙ nō possunt filij hēre feuduꝫ si repudiāt hrditatē.c.j.an agna.sꝫ si adeunt ad huc non habēt feudū igiꝛ non dꝫ venire ꝺm Cynū ⁊ Bar.in petitiōe hrditatis.nā ibi vr Cy.male loq ⁊ B bar.meli⁹ loqꝛ.ꝓbaꝛ q꞉ si ꝯsideram⁹ ꝓprietatē ⁊ vtile dñium feudi veꝝ est ꝙ dcm̄ ē q꞉ non est qd hrditarium꞉sed pōt se fundare in possessione ꝗ̄ erat apud ꝺfunctū.⁊ ex ea ratiōe se iuuare petitione hrditatis vt ꝓbaꝛ ex supradictis.¶Quantū ꝟo ad articulū pncipalem vtrū emphiteosis transeat ad fideicōmissariū[a] puto ꝯcludendū sic aut querim⁹ de emphiteosi ꝯcessa a ṗuato ⁊ tunc dicit Jmo.se putare ꝙ ad fideicōmissariū vniuersalē transeat moueꝛ.q꞉ fideicōmissari⁹ succedit titulo vniuersali hrditario ⁊ censeꝛ heres.l.postulante.in pn.s̃.eo.l.si filius.qꝺ cum eo.⁊ censeꝛ vna ꝑsona cum defuncto in autē.de iureiuran.a mo.pressi.in pn.ergo sicut cōpetit defuncto sic ⁊ fideicōmissario.Preterea emphiteosis intelligiꝛ recepta ꝓ se ⁊ heredib⁹.l.si pactum.ff.de ꝓba.l.veteres.de ꝯben.stipu.C.sed fideicōmissari⁹ est hrs.⁊ ita est res ꝗ̄ pōt ad quēcunqꝫ extraneū transire.l.ꝯctus.C.loca.Glo.⁊ tex.nr non ob.non obstant ēt iura allega.per Bar.ꝙ non pōt alienari titulo q꞉ fateor quo ad singularem titulū sꝫ quo ad titulū vlem transire ad heredem extraneū dꝫ.dꝫ ⁊ transire ad fideicōmissuꝫ q꞉ nihil repugnat.Sed in ēphiteosi recepta ab ecclia vtꝝ transeat in fideicōmissariū iste articulus pendet a longo ⁊ trito articulo vtꝝ emphiteosis recepta ab ecclia trāseat ad hrdes exneos.⁊ gl.reputa.sin.in.l.ēt.sol.ma.tꝫ ꝙ nō per.§.emphiteosim.in auten.de nō alie.¶Est tñ dubiū vtrū ille.§.sit correctus.hodie ꝑ.§.licentiā.de eccle.ti.de quo ꝯsueui dicere in.l.qꝺ diciꝛ de ver.oblig.⁊ in.d.l.etiā.magis cōis snia est ꝙ non trāseat ad exneos nisi vt dic̄ Jmo.i.l.ex facto.la grāde.ff.de hrdi.insti.cuꝫ solēnitate de qua.xij.q.ij.sine exceptiōe.⁊ in.c.ij.de re.ecc.non alie.lib.vj.q꞉ si pōt cū solēnitate res alienari ꝗ̄re ⁊ non dari in ēphiteosiꝫ in quoscūqꝫ ēt hrdes extraneos.¶Sed tenendo qꝺ supra dixi scꝫ si sum⁹ in casu in quo non trāsit nisi ad descendētes ⁊ non ad exneos hrdes nec ad fideicōmissariū.Sꝫ si tenemus ꝙ transeat ad extraneos hrdes transibit ēt ad fideicōmissariū ꝓut dictū est i emphiteosi ꝯcessa ṗuato sustinēdo limitationem Bal.⁊ Jo.an.quā heri dedi ꝙ feudū non trāsit ad fideicōmissariū dū opposui de.c.i.de suc.feu.sed ad hoc motiuū rñdeo ꝙ fili⁹ īstitutus grauat⁹ de restituēdo alteri filio vasalli simplr adeundo hereditatē vr approbasse dispōnem testōris merito non pōt ꝯ eaꝫ venire.l.cū a mre.cum si.C.de rei vē.Et istud fortasse sentit Jo.an.in addi.dū dixit ꝙ fili⁹ sine ꝓtestatione adeūdo sibi ṗiudicabit.⁊ hoc puto veꝝ qñ pr recepisset simplr feudū ꝓ se ⁊ liberis hrdib⁹.Sed vbi recepissꝫ ꝓ se ⁊ liberis nulla facta mentōe de hrdibus tūc feudū nihil ꝑticipat de iure hrditario.⁊ pōt tunc fili⁹ repudiare hereditatem paternā ⁊ agnoscere feudū.vt no.ꝯcludit Bal.in.c.i.post antiquos.an agna.vel si.Jo.an.in addi.spec.in ti.de feu.§.qm̄.in addi.incipiēte directo.⁊ est de mente Cy.i.l.si manumissus.in fi.C.de lib.⁊ eoꝝ libe.⁊ exp̄ssius voluit Bal.i.l.uj.in fi.C.de fideicō.bñ facit.l.quodcūqꝫ.§.si quis ita.j̃.de ver.ob.⁊.l.vt iusiurandi.l.si liberi.cū ibi no.ꝑ glo.⁊ Bar.j̃.de ope.lib.⁊ ꝙ no.Bar.in.l.eū qui.j̃.de iterdic.⁊ releg.nā tunc putarē ꝙ fili⁹ institutus ⁊ rogat⁹ restituere alteri filio hrditatē etiā si simplr adeat nō teneaꝛ restituere fideicōmissario petēti feudū ꝯcernēs filiuꝫ ipsuꝫ institutū ⁊ rogatū de hereditate.q꞉ ius feudi non est hoc casu qd hrditariuꝫ vt dixi.ꝙ teneatis menti ꝓ limitatōe p̄dictorum ⁊ vr mihi notandū ⁊ puto hoc de iure verū.¶Aliā limitationē etiā ad p̄dicta dedit Bal.in p̄dicta.l.cuꝫ virū.vbi dixit ꝙ feudū essꝫ receptū ꝓ se ⁊ quibuscūqꝫ ꝗ̄ hrdibus feudū hoc cāu indistincte transiret in fideicōmissariū facta restōne fideicōmissi q꞉ vr esse oīo hereditariū ⁊ non vr retinere ꝓpriā naturā feudi.alleg.in arg.tex.in.c.j.de feu.non habē.ꝓpri.na.feu.¶Subdit tñ sub dubio forte ꝙ forte dictio qbuscūqꝫ dꝫ referri ad habiles non ad oīno extraneos ⁊ nihil alleg.⁊ sic vr relinquere in discussuꝫ nec aliquis de hoc dicto facit mentionē.Sed veri⁹ puto primū dictū scꝫ ꝙ veniat in restōne fideicōmissi꞉arg.d.c.j.de feu.non hab.ꝓpri.na.feu.⁊ q꞉ dictio quibuscūqꝫ dꝫ operari augmentū꞉arg.l.balista.s̃.eo.per no.ꝑ glo.magnā ad fi.in.l.iiij.alleg.§.quesitū.s̃.si quis cau.lꝫ aliud fit qñqꝫ in dispōne legis vt restringaꝛ ad habiles ne inducaꝛ correctio alteri⁹.l.vt plene declarat Jac.de are.⁊ Bar.in.l.j.§.nūciatio.j̃.de ope.no.nū.⁊ in.l.j.C.de sac.san.ec.cum ꝯcor.⁊ hoc exp̄sse vr tenere Bal.in.l.j.i.xxxiij.⁊.xxxiiij.q.s̃.de re.diuisio.bñ faciunt no.ꝑ Bal.in.d.c.iperialē.in pnc.pe.col.de ꝓhi.feu.alie.per Fede.lꝫ ipsemet aliter dixerit in.c.j.§.donare.qua olim feu.pot.alie.Jtem facit illa glosella no.⁊ cōiter approbata vt.l.cum pena.s̃.de arbitris.que dicit ꝙ si ꝓmitto tibi de euictione qūocunqꝫ veniente ⁊ tu fecisti compromissuꝫ.⁊ res fuit tibi euicta per sniam arbitri teneor de euictione ꝙ al's essꝫ secus.d.l.si dictū.§.si compromisero.de euict.¶Alibi ēt dicit Bal.ꝙ hoc casu qñ est additū quibuscūqꝫ venit etiam legatari⁹ lꝫ regulariter non possit legari.c.iperialē.in pnc.de ꝓhibi.feu.alie.ꝑ Fede.tñ hoc casu potest legari q꞉ large diciꝛ legatarius heres.l.in tp̄us.ff.de vsuca.¶Utrum aūt bona emphiteotica ⁊ feudataria veniant in petitione hrditatis[b] approbaui opi.Bar.hic.¶Addo Jo.an.in addi.spec.in titu.de loca.§.nūc aliqua.in additio.icipiēte questio non eēt dubia.vbi pro hoc allegat bonum tex.in.l.item p̄dia.s̃.fami.hercis.vbi in fami.her.iudicio veniūt etiam p̄dia vectigalia.sed vtruꝫ bona emphiteotica veniant in restōne dixi supra aliqua.Rapha.hic simplr tꝫ ꝙ p̄dia concessa in emphiteosim ab ecclesia non veniāt in restitutione fideicōmissi.q꞉ nō trāseunt in heredē extraneū.vt no.glo.singularis in.l.etiam.solu.matri.iuncto tex.uostro ꝺm vnam lect.approbatam.sed alia bona emphiteotica ꝯcessa ab alio ꝗ̄ ab ecclesia bñ veniunt in restitutione fideicōmissi q꞉ transeunt in heredē extraneū.¶Adde ꝙ Bal.in.d.l.cum virū.tꝫ idem qꝺ dic̄ Raph.nam ꝙ accepta ēphiteosi ecclesiastica transeāt bona emphiteotica i fideicōmissarium etiā si sint concessa in emphiteosim a pncipe꞉q꞉ non icidunt in cōmissuꝫ per alienationē in vltima voluntate.alleg.l.si domus.§.fi.de leg.j.de quo dicit dicendū vt per spec.in dicto §.nūc aliqua.versi.cxij.vbi firmat ꝙ ⁊ donari ⁊ legari regulariter emphiteosis potest irrequisito dño per.d.l.si domus.§.fi.sed in emphiteosi ecclesiastica dicit Bal.in dicta.l.cum virum.ꝙ non venit in fideicōmissum per no.per glo.singularē in.d.l.etiā.iuncto isto tex.nisi fideicōmissarius essꝫ de liberis ad quos transire potest dicta emphiteosis꞉q꞉ tunc transiret in eum sicut dictum est in feudo.¶Addatis ꝙ etiā Nico.de neap.hic post Ray.posuit istud idem scꝫ ꝙ emphiteosis ecclesiastica transeat in fideicōmissarium demū quādo est de liberis ⁊ sic ꝯcordat cū

a ¶Ad fideicōmissariū ad de doc.i.c.potuit.de loca.

b ¶In petitōne hrditatis.adde Jason in tractatu de iure emphi.

Jo.an.ꝛ bal.in dictis locis.sed alia emphiteosis (distincte trāseat in fideicōmissariū. ℭ Limito tñ illud ꝙ ipsi dicūt in fideicōmissario existe ō liberis ſm ꝙ limitaui supra in feudo.nisi sit recepta.ꝑ se ꝛ liberis nō adiecta dictiōe heredibus.q: tūc nō sapit qcꝙ hereditatis ꝑ ea que dixi.s̄.in feudo. ℭ Circa istaꝫ ēt q.pau.in lec.bono.in.l.ꝙuis.s̄.e.dicit ꝙ ea que trāseunt ad filios ꝛ ad heredes extraneos vt emphiteosis ecclesiastica ꝛ feudum nō trāseunt in fideicōmissariū per istū text.ꝛ multomagis qñ ea que transeunt ad extraneos heredes nō ꝓsunt.ꝑ hereditarijs portionibus.s.eo q: sunt heredes vt iura sepulchroꝝ: vt.l.vel qō.s̄.de relig.tñ nō transeūt in fideicōmissariū.l. q: ꝓide.s̄.e.multominus ius emphiteoticū tñ ad istam rōnem pōt rñderi ꝙ aliud est in iure sepulchroꝝ.q: nō ꝓducit cōmodum pecuniariū.vt dixi in.d.l.q: pinde.dum dixi de iurepronatus. ℭ Rñdeo finalr in hac ꝯclusiōe ꝙ in emphiteosi ecclesiastica est tenēdū id qō bal.in.d.l.cuꝫ virū.in addi.s̄.data in alia emphiteosi tenendū sit ꝙ trāseat in fideicōmissariū.put.s̄.allegaui.ꝛ tanto magis si tenemus opi. magis cōem ꝙ emphiteosis ꝯcessa ab alio quā ab ecclesia pōt legari ꝛ donari irreqsito dño vt ꝑ glo.ꝛ doc.in.l.fi.C.de iure emphi.lꝫ Bar.ꝯ ibi ꝛ tenuit in d.l.si domus.§.fi.Emphiteosis ꝟo ecclesiastica pōt legari sed dūtaxat illis ꝑsonis ad quas trāsire pōt ex natura ꝯcessionis iuxta no.in.d.l.etiaꝫ. Facit ēt ista.l.cum alijs.s̄.allegatis vtrum iuspronatus ecclesie cōpetens defuncto trāseat in fideicōmissariū vidistis in.l.q: pinde.s̄.eo.vbi sum secutus Bart. q tꝫ ꝙ nō. ℭ Ro.h vr̄ tenere ꝯriū q: transit ad extraneos heredes. glo.est in cle.plures.de iurepa.hoc argumentū nō valet ꝑ no.per gl.h. ℭ Uel scōo pōt alienari iter viuos titu.vniuersali iuspatronatus.vt in.c.ex lr̄is iurepa.l.in modicis.de ꝯbē.emp. l.quedā.de acq.re.do.ergo vr̄ ꝙ in fideicōmissariū vniuersalē trāseat.rñdeṫ ꝙ ꝙuis ius sepulchroꝝ possit trāsferri ꝑ titulū vniuersalē.d.l.in modicis.ꝛ.d.l.quedā.tñ nō trāsit in fideicōmissariū.vñ nō discedo ab opi.quā ibi tenui ꝛ est cōis.

Imperator. ℭ Non pōt heres cogi adire ꝑ illuꝫ q nō est liber nec facta aditiōe statim est liber futurus.h.d.materiā huius.§.habuistis.in.l.si cui pure.ꝛ in.l.si aliena.§.si seruus.s̄.eo.

Qui fideicommissariam. ℭ Si heres adit coact⁹ tūc fideicōmissarius de relictis a se nō dꝫ habere quartā lꝫ hr̄s ꝑꝑ coactionē nō detraxerit quarta ipsi fideicōmissario:sed ō relictis ab herede bene pōt fideicōmissari⁹ falcidiā detrahere. ꝛ fideicōmissarius ꝑm⁹ sine scōo nō hꝫ ius cogēdi nisi sit habiturus quottā ꝑtem hr̄ditatis:q: tūc si siue sit rogatus restituere extraneo siue heredi.secūdus ꝟo fideicōmissarius solus pōt cogere heredē ꝑmo fideicommissario recusante q adit coactus nullū cōmodū ex voluntate defuncti consequiṫ siue pure sit rogatus siue sub ꝯditiōe ꝛ coactus sit post ꝯditiōnē impletaꝫ.Si ꝟo fuit coactus ꝯditione pendēte poterit penitendo oē cōmodum sibi debitū retinere.h.d.iste.§.difficilis ꝛ subtilis. Et diuidiṫ in.vij.ꝑtes q: ꝑmo determinat vnū casum videlꝫ vtruꝫ ꝑmus fideicōmissarius rogatus restituere scōo teneaṫ restituere ꝛ ꝙtum si heres fuit coactus adire ꝛ hoc vsqꝫ ibi ad rē attinet. ℭ Secūdo remouet duas obiectiōes ꝑ ordinē vsqꝫ ibi hꝫ quā ibi tertio. Ex premissis infert ad ꝑtātēꝫ cogēdi que daṫ ꝑmo fideicōmissario soli viuēti sine scōo siue sine fructibus fuerit ō restituendo grauatus etiā si libertatē erat accepturus. Sed scōo daṫ sine ꝑmo ipso ꝑmo recusāte ꝛ h vsqꝫ ibi qd ergo. ℭ Quarto determinat ꝛ declarat seu restringit id qō dixerat qñ fideicōmissarius prius erat grauatus restituere extraneo q: secus est si ipsi heredi.ꝛ hoc vsqꝫ ibi sed nec illud. Ibi qnto.ꝓbat illud ꝙ s̄.dixi.ꝛ gratia illius determinat heredeꝫ nō posse penitere qñ est pure institutus vel si sub ꝯditione ea purificata fuit coactus sed si ea pendēte tūc secus ꝛ hoc vsqꝫ ibi nec ignoro. ℭ Sexto determinat ꝛ declarat ꝑmissa que dixit de ꝯditiōe fideicōmissi ad ꝯditiōnē ꝑceptionis seu retentiōis ꝛ tradit regulā generalē vel aliter diuide vt h per Bar. ℭ Premitte qñ heres est īstitutus ꝛ ab eo sūt legata singularibus legatarijs relicta ꝛ grauat⁹ est etiam heres restituere ꝑ fideicōmissuꝫ alteri fideicōmissario si heres coactus adiuit pōt fideicōmissarius ex ꝑsona heredis detrahere falcidiā de legatis particularib⁹ si excedāt dodrāteꝫ l.marcell⁹.l.q qdringēta.s̄.e.in ꝑn. ℭ Scōo ꝑmitte ꝙ aditio facta ab herede ꝙtūcunqꝫ coacto adire cōfirmare dꝫ īmediate oīa īmediate cōtenta in testō.l. nam qō.§.si qs cōpulsus.s̄.eo. Et aduerte ad casuꝫ q: lr̄a est difficilis. ℭ In tex.ibi totā recepit ꝛ sic nullam quartā detraxit sibi heres eo q: coactus adiuit iuxta.l.nā qō.§.q cōpulsus.s̄.eo. ℭ In tex.ibi nec ad rem pertinet.hec est ꝑma obiectio ꝑ quā vr̄ ꝙ fideicōmissarius possit detrahere quartā aduersus scōm.sed q: scōs hꝫ fideicōmissum bñficio ꝑmi q cogit institutū adire ꝑ quā aditionē fuit cōfirmatū testm̄.Sed rñdetur ꝙ hoc nō censeṫ habere bñficio ꝑmi sed immediate ex virtute aditiōis que cōfirmat oīa imediate i testō cōtenta.ꝛ ideo etiā si ꝑmus fideicōmissarius desiderasset hereditatē adiri per se tñ aditio fuisset tāte efficacie vt oīno cōfirmasset oīa ꝛ effectus dꝫ attribui cause īmediate idest aditioni nō cause remote.i.petitioni ꝑmi fideicommissarij petentis heredē cogi adire.ꝛ sic habebis notare effectum attribui cause immediate nō remote.facit.l.socius q.§.fi.ff.ꝑ so.ꝛ id qō le.ꝛ no.in.c.decetero.de homi.potuisset etiā fortasse rñderi obiectioni ꝑdicte aliter.s.ꝙ si ꝑmus fideicommissarius voluisset cogere heredē adire:tñ etiā secundus per se hoc ꝯsequi potuisset vt hic in ver. ꝙ si pōt nisi replicareṫ ꝙ oīno beneficio ꝑmi potuit ꝯtingere scōm habere cōmodū fideicōmissi: q: potuisset cōtingere ꝙ anteꝙ secundus petijsset cogi institutū adire heres institutus decessisset si nō fuisset diligētia p̄mi coactus adire.ꝛ sic petijsset fideicōmissum.iuxta.l.ille a quo.§.si de testō.s̄.eo. ℭ In tex.ibi nisi prior.s. fideicōmissarius. ℭ In tex.ibi nō est ꝯruꝫ.hic formatur secūda obiectio ꝑ quā videbaṫ ꝙ ꝑmus fideicommissarius possit detrahere trebellianicā: q: pōt detrahere fal.de legatis qñ heres coacte adiuit. iuxta.l. q quadringenta.ꝛ.l.marcellus.§. qd si suspectā.s̄.eo. Sed rñdeṫ ꝙ ibi loqtur de legatis ab herede relictis ideo falcidiā tunc detrahit fideicōmissarius ex ꝑsona heredis. Sed hic heres non fuit grauatus restituere scōo fideicōmissario sed ꝑmo ꝛ ꝑmus scōo. vñ ꝑmus nō pōt detrahere quartā aduersus ſm ex ꝑsona heredis nec ex ꝑsona ꝓpria: q: hoc tm̄ cōpetit heredi vel ei q ex ꝑsona heredis detraheret.l.i.§. ide neratius. l.ita tñ.§.si cū suspectā.s̄.e.ꝛ.l.lex fal.nunꝙ.s̄.ad.l. fal. ℭ In tex.ibi constringi.subaudi.put in casu nr̄o. ℭ In tex.ibi necessitatē.subaudi q: ꝙtum ad ꝑmum fideicōmissariū censeṫ fideicōmissum particulare lꝫ retineat fructus tñ.ꝛ ꝑꝑ fideicōmissum particulare nō dꝫ heres cogi inuitus adire.l.nā qñ.§.fi.ꝛ.l. cogi.s̄. eo. ℭ In tex.ibi recta via.i.omni circuitu sublato ſm dy. ℭ In tex.ibi translatiue.i.facto transitu vel saltu. iuxta.l.i.ꝯ.de ope.lib.vel idest sine discussione vel determinatione quā sequiṫ. ℭ In tex.ibi destitui.s.ꝙtū in eo fuit recusando adire.l.eam quā.C.de fideicō.ꝛ d.§.si de testō.lꝫ in effectu non destituerit q: coactus fuit adire. ℭ In tex.ibi ꝙ fortius.q.d. ꝑdicta ꝟa qñ fuit institutus ꝛ pure rogatus.sed si sub cōditiōe tūc procedit illud qō sequiṫ.ꝛ potuit iurisconsultus moueri ad id dicenduꝫ fortius ꝛc. Ideo q: maius tempus habuit heres tunc ad deliberandū qñ sub conditiōe fuit institutus:ideo magis vr̄ sibi imputandū. ℭ In text. ibi sequiṫ subaudi q: de iure potuit heres facere s.retinere iura sepulchroꝝ ꝛ restitueṫ fideicōmissario vnde ꝑꝑ hoc non dꝫ heres perdere fideicōmissum iniunctum ꝑmo fideicōmissario grauato de restituēdo ipsi heredi.q: id qō fit lege permittente nō mereṫ penā.l.gracchus.C.de adul.ꝛ hic. ℭ In text.perceptio idest retentio ſm Dy.q: grauatus fuit heres restituere hereditatem retenta certa re.ꝛ tunc ſm Imo.cessabit ꝯriū formatuꝫ per Bar.de.l.filiabus.§.fi.cuꝫ.l. se.de le.i.de quo h per bar.in fi.ꝛ dixi in.l. ita tñ.§.si perceptis.s̄.e. ℭ No.ꝙ per aditionem ꝙtumcunqꝫ

coactā in oīa in testō relicta confirmanť vt h ⁊.l. nam
qđ.§.q cōpulsus.ꝯ.e. ¶ Secundo no.ꝙ fideicōmis/
sarius pōt detrahere quartā de relictis ab herede nō
de relictis a se vt h.⁊.d.§.si cum suspectā.cū alijs.ꝯ.
al. ¶ Tertio no.in ver.ij.ꝺm Ang.tex.ꝓ practica ad
uocatoꝝ excipientiū ꝯ agentes ꝙ nō sunt audiēdi qꝛ
eoꝝ nō interest nullo modo agere.nā hec exceptio re
pellit agentē.facit.l.sed legatario.cum.l.se.ꝯ.de con
di.fur.⁊.l.si vnus.§.añ omnia.ꝯ.de pac.cū ibi no.ꝑ
bar.⁊.d.§.fine testō.cū alijs q̄ ibi dixi qñ debeat op/
poni hec exceptio tua nō interest an ante litem cōte/
statā.vel post Barto.in.l.mater.ff.de inof.test.⁊ ꝺm
ang.h ista nō est ꝓprie exceptio dolo facis qꝛ petis id
ꝙ restituturus est qꝛ ista nō posset opponi eo qꝛ agēs
nō est restituturus heredi ꝯuento opponēti exceptio
nem sed tertio idest alteri fideicōmissario.per ea que
habenť in.l.si socer.§.lutius.sol.ma. Et ideo cautus
dꝫ esse aduocatus in forma ꝓponendi exceptionēꝫ.qꝛ
ita succūbit inepte excipiēs sicut inepte agēs.l.i.§.la/
beo.⁊ ibi ꝑ Bar.ī.de flumi.⁊.l.iij.§.si duobus.⁊ ibi
per bar.ꝯ.de adi.leg.⁊ in cle.si.de appel.⁊ in cle. cō/
stitutionē.⁊ ibi no.albe.de cōstitu.dꝫ ergo h excipiēs
opponeť agēti tua nō iterest. ¶ Quarto no.ꝙ apud
ꝑmum fideicōmissarium nō est remansura quarta he
reditatis nisi aliqđ cōmodū pecuniariū vel etiāꝫ liber
tatis sit remansurū nō tñ ad eius solius instantiāꝫ dꝫ
heres cogi adire.secus si remāsura sit quotta heredi/
tatis etiam sit remansura cū dispōne vt h vel ꝑter dis/
positionē testantis. ¶ Item no.ꝙ seruus fideicōmis
sarius solus nō pōt heredem cogere adire nisi ꝑmus
recusauerit.nec etiā primus per se pōt compellere he
redem vnde cautus dꝫ esse ꝑmus compellere heredē
Unde cautus dꝫ esse ꝑmus vt si acceptat petat cum
voluntate secundi ⁊ compellať heres adire vel cedat
secundo ius sibi cōpetēs. facit.l.si legatarius.de le.
iij.⁊ ꝙ no.doc.in.l.fideicōmissum.de leg.i. Sed si ꝑ
mus repudiat fideicōmissum tūc solus secūdus aget
vt h si aūt nec agnoscit nec repudiat.⁊ tūc dicit imo.
ꝙ videreť dandū esse ꝑmo fideicommissario tempus
ad deliberandū per no.ꝑ bar.in.l.in rōne.§. qđ vul/
go.ꝯ.ad.l.fal.in pe.q.tñ dicit fortasse posse concludi
ꝯrium.qꝛ ex quo nullum incōmodū pōt pati ex eo qꝫ
restituere dꝫ secundo fideicommissario qꝛ paratus est
recipere vř ꝙ statim debeat agnoscere vel repudiare
⁊ si recusat cogere heredem videtur ꝙ statim sit aper
ta via secundo fideicommissario cogendi heredem.⁊
ita dicit posse intelligi istum tex.in ver.ꝙ si prior dum
dicit ꝙ si prior recusauerit.s.cogere heredem ⁊ ꝑ hoc
etiam sibi vř ꝙ si primus fideicommissarius sit abñs
seu eius copia haberi nō possit tunc ne pereat fideicō
missum poterit secūdus recta via cogere heredem. ⁊
pro hoc allegat textū in.l.cogi.§.pe.ꝯ.e.vbi indistin
cte vř velle iuriscōsultus ꝙ secūdus fideicōmissarius
habeat ꝑtātem cogendi heredē. nam dꝫ intelligi ꝺm
dictā distinctionē. sed ꝯsidera ꝙ pōt esse ꝙ intererat
primi fideicōmissarij deliberare.vt qꝛ ꝑmus fideicom
missarius sit rogato restituere secūdo fideicōmissario
nō statim sed post tp̄s ⁊ sic interim si fieret restitutio
ꝑmo fideicōmissario posset interim conueniri a credi
toribus hereditarijs ⁊ ideo nō vř tutius esse dicere ꝙ
tunc posset petere tp̄s ad deliberandū vt videat ꝙ si
bi magis expediat sicut ⁊ heres pōt petere tp̄s ad de/
liberandū.nam ius deliberādi ita cōpetit fideicōmis/
sario sicut ⁊ heredi cū ꝑiculum possit spectare ad euꝫ
vt no.glo.in.l.cū filio.de le.i.⁊ colligiť ex no.ꝑ glo.
⁊ per bar.in.l.i.vt.§.i.ꝯ.de iu.delib.⁊ per bart.in.d.
§.ꝙ vulgo. ¶ Posset tñ sustineri opi. Imo.ꝑ id ꝙ
habeť in.l.omnis.ī.e.⁊.in.l.si legatus.in prin.§.eo.
vbi pꝫ ꝙ qñ est ꝯcedendum tp̄s ad deliberanduꝫ tñ
per hoc nō differť qn heres cogať adire interim ne si
ꝯtingeret interim.s.durante termino deliberandi cuꝫ
decedere periret fideicōmissum. ¶ Sexto no.ex tex.ibi sed nec
illud trāslatiue ꝙ nō est pretermittenda discussio eius qđ est ne
cessarium ꝓ intellectu materie vt h.⁊.l.i.in fi.ꝯ.de ori. iur.⁊.l.
i.ꝯ.si cer.pe.ꝙ est no.ꝯ illos q omissis his que pertinēt ad ma
teriā ⁊ declarationē lr̄e attingunt extrauagātia vt videanť mul
ta scire.facit qđ no.gl.in.c.cū sit.in glo.fi.de eta.⁊ qua. ¶ Se/
ptimo no.ex eodem ver.sed nec illud argumentū ꝺm pa.hic in
lec.pad.ꝙ si litigans fuit ꝯdemnatus in aliqua interlocutoria
in expensis ꝑꝑ cōtumaciam vel aliā cām ⁊ dictas expensas sol
uit.lꝫ postea obtinuerit ī negocio ꝑncipali sñiāꝫ diffinitiuā.nō
tñ recuperat illas expēsas.⁊ facit ꝺm euꝫ.l.si in pignore. in ꝑn.
⁊ ibi no.bar.ꝯ.de pigno.act.⁊.l.dāni.§.cui ꝯsequēs. ⁊ ibi per
Bar.⁊ alios.ī.de dam.infec.de quo etiāꝫ vide per bal.in.l.nō
ignorat.C.de fruc.⁊ lit.expen.⁊.l.eos.§.cautiōe.C. de appel.
⁊ ꝑ Sali.in.l.ꝓperandum.§. sinaūt alterutra.C.de iudi.ꝑ ca
no.in.c.sepe.de appel.Sed pōt dici ꝙ tex.noster non ꝓbat id
ad qđ allegať per Pau. qꝛ h heres ēt non obtinet in negocio
ꝑncipali imo solum succūbit quo ad quartā. qꝛ coactus adiuit
sed ēt succūbit in toto fideicōmisso vlī.vt pꝫ h in ver.adeo.qꝛ dꝫ
bet perdere oē cōmodum. ¶ Octauo no.in fi.ꝙ q impugnat
voluntatem defuncti indignus est cōmodū qđ habiturus fuis/
set si sponte adiuisset.de quo dicatis vt habuistis in.l. ita tñ.§.
q suspectam.⁊ in.l.nā qđ.§.q compulsus.ꝯ.eo. ¶ In glo.suꝑ
ver.astringi inq̄tum opponit de.l.res. in fi.ꝯ.eo.gl. nō rñdet
in.l.ꝯria fuit rñsum ꝙ ꝑꝑ diuersitatem rōnis insurgit diuersus
effectus.qꝛ falcidiā solus heres detrahit.l.lex falcidia.§.nūq̄
ꝯ.ad.l.fal.hoc non pōt ex ꝑsona ꝓpria fideicōmissarius facere
sed ex ꝑsona heredis in.l.ꝯria.nō est equum vt grauatus in so
la hereditate al's libertate cogať adire ꝑ seruum.nec est equuꝫ
ꝙ seruus cogat grauatū tm̄ ad libertatē nō ad libertatē: qꝛ nō
est seruus sed liber. Unde si seruus decederet antequā sit liber
remaneret h heres implicitus oneribus que rō cessat qñ vtra/
qꝫ portio accreuit vni heredi.qꝛ facta aditione est incontinenti
habilis manumittendi ⁊ capiendi hereditatē ⁊ sic heres nō re/
maneret implicitus oneribus. ¶ Glo.suꝑ verbo indignus.al/
le.ꝯcordantias que faciūt in ꝯriuꝫ. qꝛ ibi dř ꝙ si filius ꝯtabula
uit testm̄ indignus est cōmodo substitutionis pupillaris si est
substitutus pupillariter ⁊ tale cōmodum auferť sibi per fiscum
vt ibi iuncta.l.ij.ꝯ.de his q.vt indig.⁊.l.pō.§.meminisse.ꝯ.de
inof.test.sic ēt deberet esse qñ heres cogiť adire qꝛ deberet cō/
modum fideicōmissi restituere ꝑ ꝑmum fideicōmissarium he/
redi vsqꝫ ad dodrantē ⁊ deberet applicari fisco ⁊ nō deberet re
manere apud heredem cuius ꝯrium hic dř in fi. ¶ Sed rñde
ad ar.vt est de mēte antiquoꝝ h.⁊ Imo.ꝙ aliud est in eo q fit
indignus qꝛ ꝯtabulat:qꝛ oē cōmodū auferť sibi tanq̄ ab indi/
gno.aliud qñ fit indignus qꝛ recusat adire:qꝛ tūc cōmodū re/
manet apud fideicōmissariuꝫ vt in.l.ita tñ.§. q suspectā.ꝯ.eo.
vnde si in terminis huius.l.debuisset applicari fisco nō potuis
set fideicōmissarius repellere heredē petentē fideicōmissum.lꝫ
solus fiscus repelleret heredem vt no.glo.fin.in.l.his ꝯsequē/
ter.§.i.iuncto tex.fami.herc.no.Bar. in.l.fi.ī. pro here.doc.
Bal.⁊ Mod.in.l.si aliena.so. matr. vbi reputant dictam gl.
singularem ad hoc vꝫ ꝙ exceptio de iure tertij nō pōt a tertio
opponi vnde si legatum applicať fisco heres legatario nō pōt
dicere tu es indignus.imo nō audiť.sed h repelliť heres.quia
cōmoduꝫ remanet apud heredē. ¶ Deinde gl.arguit de.d.l.
filium.§.si quis ꝯtra.de leg.prestan.glo.non rñdet. sed Iac.
de bel.rñdet ꝙ in ꝯrio illo filius nō ignorabat sibi cōpetere ꝯ/
tabulas.imo putabat sibi cōpetere ⁊ propterea verū est ꝙ nō
auferť sibi legatum.hic aūt nullam ignorantiam pōt heres pre
tendere.vel dicatis ꝙ in ꝯrio bo.po.cōtrata.sui natura nō po/
terat sortiri effectum de iure. qꝛ nō erat ꝑsona cui competeret.
Sed h repudiatio poterat sortiri effectum sui natura de iure q
per repudiationē hereditatis destituiť testm̄.l. eam quā. de fi/
deicō.nisi coactus fuisset adire:qꝛ tūc nullū sortiť effectū sua re
pudiatio illa ergo coacto nō facit vt ipse recuꝑet ⁊ lꝫ ipse nō di
cat ista solu.fuit Ray.hic quē ēt sequiť nich.de neap. ¶ In gl.
suꝑ ꝟbo ꝯditiōe inq̄tum glo.arguit de.l.sed si alio.§.fi.ꝯ.eo.
Adde ꝙ secūda solutio gl.est ꝟa in se.ex qua no.doc.moder.
s.Imo.⁊ ro.ꝙ institutus sub ꝯditiōe valida ⁊ pendēte ꝯditiōe
fuit coactus adire de facto postea purificata ꝯditiōe penituerit

cum & vult sponte adire recuperat omne cõmodũ qđ pdidisset p coactionẽ. vnde hic est vnus casus sing. p quẽ limitat regula l. naz q. §. q cõpulsus. s. eo. vbi cõpulsus lz postea peniteat tñ nõ recupat cõmodũ trebellianice. Aliũ habuistis in. l. ita tñ. §. si patronus. s. eo. & dixi ibi. Aliũ habetis in. l. oẽs. j. eo. qñ heres fuit coactus tñ nõ repudiat sed dicit se velle deliberare. tñ interim fuit coactus adire ne pereat fideicõmissum si infra terminum penituerit & sponte adit nõ perdit trebellianicã nec aliud cõmodũ ad idẽ. l. si legatus. iuxta pn. s. eo. & lz hec solutio sit in se vera tñ diuinat ad tex. nostrũ. ¶ Preterea tradit glo. aliã solutionẽ q h fuit institutus pure sed postea grauatus restituere sub ɔditione. sed postea pendẽte ɔditione institutiõis si heres sibi dicit suspectã hereditatẽ põt ad instantiã fideicommissarij pendẽte ɔditiõe inuitus cogi adire & etiã restituere pendẽte cõditione. sed si volẽs adiuisset nõ potuisset pendẽte ɔditiõe. l. sz si ante. & in. l. apud iulianũ. §. antistia. & l. ille a quo in pn. s. e. ¶ Ex hac glo. diligẽter no. q heres institutus pure & rogatus sub ɔditiõe restituere si fuit coactus pendẽte ɔditiõe adire poterit postea purificata ɔditione penitere & nõ pdit cõmodũ trebel. qđ est diligentissime no. & sequit bar. & magis cõiter scribẽtes h. ¶ Subdit & bar. q alio nõ põt rñderi ad. d. l. sed si alio §. si. vz q hic ẽ istitutus heres sub ɔditione ptãtiua & grauatus restituere hereditatẽ p fideicõmissum: nã tũc est de mente bar. lz nõ clare loquat. q heres ẽt ante impletã ɔditionez cogi põt voluit allegare. l. pacta. §. si sub cõditione. cũ. §. se. & l. sciẽdũ. s. e. lz. nihil alleget. tũc verificat q potuit pendẽte ɔditiõe cogi. & erit tũc h casus spãlis in quo heres coactus nõ perdit trebellianicã. s. si postea peniteat. ¶ Preterea bart. & alij nihil dicunt nõ multũ mihi placet iste intellectus. qr put est de mẽte littere in. d. §. si sub ɔditione. cuz alijs. s. allegatis. heres anteq̃ cogat adire dz in pmis implere ɔditionez & postea cogit adire & sic nõ videret q bene cõueniret lrẽ nostre. ibi dum dicit nã si sub ɔditione &c. qr tex. psupponit q ibi fuit coactus adire. ibi dr q nõ cogit adire pendẽte ɔditione sed pmo cogat implere ɔditionẽ & demũ adire & sic iste intellectus nõ vr bene sustineri melior ergo est intellectus vltimus glo. hic fuit institutus pure grauatus sub ɔditione. ¶ Glo. sup ṽbo fideicõmissi petitionẽ declarat tex. doc. cõiter trãseũt cũ intellectu gl. excepto Raph. q dicit sibi videri esse indubitabile per dictã. l. qr pinde. qr non est verisimile iuriscõsultũ facere tex. de indubitabili. l. qđ liber. de carb. edic. vnde dicit q vult lz obscure sm eũ hic. q heres q coactus adiuit q̃uis cetera cõmoda hereditatis pdat. tñ iura sepulchroꝝ nõ perdit. esset iste intellectus no. dignissimus si verus esset: & meo iudicio nec littere cõuenit nec verus est. nõ ɔuenit lrẽ vt pz intuẽti: qr ius sepulchroꝝ nõ perdit sine dubio qr nõ trãsit hoc ius. pterea vr esse ɔ regulam. l. nã qđ. §. q cõpulsus. s. e. vbi dicit cetera cõmoda pdit sicut & trebel. ¶ In glo. sup ṽbo pceptio inq̃tum glo. dicit q hic plures erant coheredes. & sic valet plegatum ab vno alteri. & retento isto intellectu oppono extra glo. sm Dy. & Bar. de. l. q filiabus. §. si. cum. l. se. de le. i. vbi si testator duos heredes instituit Ticiũ & Seium & Ticio qđ plegauit. aut Ticius agnoscit partẽ suã hereditatis & debet sibi plegatũ tm p parte hereditatis. aut repudiat ticius & totuz plegatum hz qr hereditas accrescit coheredi. ecce ergo ibi heres pariterq̃z legatarius lz repudiet nõ tñ pdit prelegatum h heres cui prelegatũ relictuz est & recusat adire perdit pceptionẽ intantũ q si coacte adiuit non recupat. vnde pp repudiationẽ pdit plegatũ. bar. h & l. ita tñ. §. perceptis. s. eo. dicit q h dz intelligi de plegato q nõ posset deberi heredi q repudiat. Exemplũ in. l. filio. cuz. l. seq. de leg. i. vt si testator fere oẽm suam sbam diuidit inter heredes per viã plegati tũc repudians pdit etiã plegata. qr testator voluit plegata succedere in portiones hereditarias vel q h est fallentia in regula. tñ hic vr diuinatio & restrictio Bar. met bart. in. d. l. filio. no. rñdit q h vnus erat tm heres institutus & grauatus restituere alteri hereditatem per fideicõmissum certa re retenta quo casu si recusat adire lz cogat priuat cõmodo pceptionis. qr magis delinqt & ex toto sui repudiatio tendebat ad pimendum testm qr nullus erat datus heres cuius aditiõe validaret seu confirmaret testm nõ sic vbi erãt plures vnde si vnus tm adit conualidat testm. vel dic q. l. q filiabus. §. si. loqtur de prelegato q ppɉe recipit qñ plures sunt heredes & vni plegat. & hic loqtur de pceptiõe. qñ dicit grauo te ne restituas retenta tali re nã nõ põt retinere nisi apprehẽdat & adeat hrditatẽ & ita pcedat text. noster. cũ. l. ita tã. §. si pceptione. s. eodem. vbi aliqualiter dixi

Cum titiana. ¶ Fideicommissarius potest restituere fideicõmissum a defuncto debitum. h. d.

Actiones. ¶ Iste est subtilis difficilis & vtilis. §. & h. d. ¶ Si post motam sup iuribus testamẽti ɔ institutũ facta sit restitutio fideicõmissi. & deinde sequit snĩa cõtra institutũ actões trãslate in fideicõmissariũ desinũt cõpetere nisi fideicõmissuz fuerit ab euincẽte hereditate repetitũ. h. d. Et hz iste. §. varias lecturas d qbus in gl. & ita casus esset figurãdus in nube & ita faciã. Scdo ponit in spẽ sm vnã lecturã que vr clarior pmitte q actiões regulariter sunt ppetue. l. sicut & l. oẽs. C. de prescrip. xxx. an. insti. de ppe. & temp. ac. in pn. ¶ In tex. ibi solent esse: subaudi qñq̃z vt in casu q sequit lz al's consueuerint esse perpetue. ¶ In tex. ibi ptãs idest virtus & effectus euictiõis. ¶ In tex. ibi intellectũ restõnis idest effectũ institutiõis qui in intellectu cõsistit. ¶ No. q mota lite heredi sup viribus testamẽti põt p euz fieri restitutio fideicõmissi vniuersalis tñ si nõ vellet heres restituere nõ cogeretur lite postea pẽdẽre. l. ita tñ. §. quotiẽs. s. e. & ibi de hoc fuit visum. & p talẽ hereditatis restõnem factã lite pendẽte trãsferunt iura hereditaria vt hic dum dicit q transferunt ad tps. & ita itelligendo oz dicere q in casu huius. §. testm erat validum. alias nõ possent trãsferre iura hereditaria p eũ q adiuisset ex testõ nullo. de quo ẽt veniet infra dicendum cũ glo. Uidebat tñ q in casu huius. §. nõ transirent iura hereditaria in fideicommissarium. eo quia mota erat lis sup hereditate. & sic vr hereditatem esse effectã litigiosaz & ɔsequẽter nõ potuisset alienari seu trãsferri in fideicõmissariũ iuxta. l. ij. & fere p totuz. C. de litigiosis. tñ hoc nõ obstãte iuriscõsultus hic dicit trãslationez & restõnem fieri posse qđ est bene no. sm ang. h. ¶ Que aũt potuit esse rõ non dr h p eũ. Sed pau. hic dicit q rõ esse põt qr dicta alienatio nõ sumpsit originem a facto voluntario restõnis sed a dispositione testatoris q hanc necessitatẽ restituendi iniunxit heredi q̃uis vt dixi heres lite pendente nõ possit cogi restituere. Sed Raph. cu. h dicit sibi videri per d. l. ij. cum si. C. de litig. nõ potuisset h fieri restõnem realem seu actualẽ sed verbalẽ tm qđ multum restringit lrãm nrãm. ideo satis tollerari põt rõ precedens. ¶ Alia etiam colligi potest rõ ex no. per Bar. h duz allegat. l. ille a quo. §. d testõ. s. eo. lz illa venit reprobanda super glo. i. hoc iudicium reqrit altiorẽ indaginem. ideo nõ dz impedire restõnem. qr ille tex. non facit ibi. vnde dr q qñ fideicõmissarius petit heredẽ cogi adire non dico restituere. & opponit q dubiũm est de iuribus testamenti hec cognitio suspendet & interim coget heres adire. qr iudicium super cognitione aditionis est summarium ne interim si decedat heres pereat fideicõmissum. sed nos tractamus de restitutione & coactiõe restõnis de qua non loqtur in tex. ¶ Preterea rõ. d. §. si de testõ tendit ad hoc q hrs cogatur restituere sm bar. sed tex. noster loqtur de restitutione facta sponte vt pz per. d. §. quotiẽs. ¶ Secundo no. q instantia incboata cum herede non cõtinuatur in fideicõmissarium sed cõtinuat cum codẽ herede & cum eo est ferenda snĩa vt hic. & l. cum hereditas la. i. s. e. secus si instantia esset incboata cum testatore. qr tunc illa instantia tanq̃ hereditaria transit in fideicõmissarium facta restõne. l. i. iuxta pn. & ibi bart. s. eo. & dixi in. d. l. cuz hereditas. ¶ Tertio no. q snĩa lata ɔ heredez[a] nocet fideicõmissario q intelligit pau. h in lect. padu. esse vez ẽt si fideicõmissarius

[a] ¶ Cõtra hr dẽ. adđ c. i. l. ij. C. quomo. & qñ puo. nõ est neces.

nõ esset citatus in ipso iudicio aĺs nõ esset dubiuꝫ: qꝛ sibi citato noceret. qꝛ nocet regulr̃ cuicunqꝫ citato. vt no.in.l.cũ miles.§.i.s̃.q.ex ca.ma.⁊ ꝑ Cy.in.l.i. ad si.C.de ad.di.indi.⁊ ꝑ bar.in.l.cũ filius.⁊ in ꝓn.ĩ.de ꝟb.ob.⁊ in.l.ij.ĩ.de ꝓua.⁊ in.l.filiusfa.§.diui.cũ si.d̃ le.i.⁊ singulr̃ ꝑ bal.in.l.ab eo.C.de fideicõ. ⁊ in.l.ij. vbi hoc signãter limitat.C. de fi.instr. ⁊ rõ esse põt sm Pau.hic qꝛ iudiciũ erat inchoatũ cũ ꝑsona legitima cũ qua habebat plenã administrationẽ. Nec ob. sm eũ.d.l.cũ hereditas.qñ rñdet ꝙ ibi fuit lis inchoata cõtra heredem post factã restõnem ⁊ sic administratio erat trãslata in fideicõmissariũ sed ħ fuit mota lis ↄ heredem ante restõnem fideicõmissi. tñ hec rõ ẽ de directo ↄ.d.l.cũ hereditas.vbi fuit lis mota ↄ heredẽ ante restõnem. Unde potestis aliter rñdere ad illuꝫ tex.ꝙ ibi snia nõ erat lata sup nullitate vel rescissione testamti sicut hic sed sup alio.vnde snia lata sup nullitate vel rescissione testamenti qñ est lata ↄ heredem scriptũ facit ius quo ad oẽs.s. ↄ legatarios ⁊ fideicõmissarios.l.pap.§.fi.s̃.de inof.testa.⁊ no.in.l.i.⁊ ibi bar.ĩ.de excep.re.iudi.⁊ hic in glo.¶ An aũt sit veꝝ ꝙ nõ reqraṫ citatio[a] fideicõmissarij seu legatarij vide Ange.in.l.si plusorio. in ꝓn.ĩ. de appel.vbi tꝫ ꝙ sic. Tñ imo.in.d.l.si plusorio.§.i.reprehẽdit opi. ang. ⁊ hoc secutus suꝫ ꝑ plura in.l.sepe.ĩ. de re iudi.circa septimũ quesitũ ad hoc vt snia lata ↄ vnuꝫ faciat ius ↄ aliũm.⁊ ꝑ hoc satis facit iste tex.nõ violando eum. ¶ Quarto no.ꝙ resoluto iure datoris resolutũ ẽ ius acceptoris vt ħ.⁊.l.lex vectigali.s̃. de pig.l. si res.s̃. qb.mo.pig.vel hypo.sol.⁊ ibi bar.⁊.l.fi.§.sed qꝛ nostra.C.cõia.de leg.⁊ ibi bal.not. ⁊.c.i.§.rursus.in ti. quĺ.mo.feu.amit.⁊ ibi plenius de materia ꝑ ia.d̃ bel. ⁊ bal.post glo.⁊ bal.in.c.i. de ꝯtro. inter vasallum ⁊ aliũ d̃ bñficio.vbi bal.ꝑ illũ tex.limitat dictã regulaꝫ. ¶ Gl.ponit plures intellectus ⁊ aperiatis aures ⁊ ↄ ꝓmuꝫ intel.glo.insurgit Dy.duplici argumẽto.ꝓmo qꝛ fideicõmissum iniunctuꝫ heredi instituto in primo gradu intelligiṫ etiã esse repetitũ a substituto vulgari l.lꝫ imperator.de le.i.l.cũ pater.§.ab instituto.de le. ij.Sed hic tex. ꝑsupponit ꝙ fideicõmissum relictum ab istituto nõ debebaṫ tacite ex dispõne legis ab euincente hereditatẽ a scripto nisi expresse fuerit iniunctũ a substituto:ergo nõ põt intelligi a substituto vulgari dato instituto.¶ Ad hoc ꝓmum arg.dicit bar.posse rñderi.s.intelligendo ꝙ essemus in casu in quo fideicõmissum iniunctuꝫ a substituto nõ intelligereṫ tacite repetitũ a substituto.vt qñ substitut⁹ fuisset alio fideicõmisso grauatus vt.d.l.lꝫ imperator.⁊.l.fcã.§.iulianus.ĩ.eo.¶ Secundũ est ar.dy.ↄ hãc ꝓmã lec. fideicõmissarius vlis preferṫ substituto vulgari dato heredi scripto.vt est casus in.l.fcã.§.iulianus.ĩ.eo. ⁊ ille tex.loqtur sm vnã lec.ẽt in casu qñ testator voluit esse repetitũ fideicõmissum a substituto vulgari ergo esset ↄ istum tex.q vult ꝙ substitutus vulgariter ꝑferaṫ fideicõmissario sm istã lec. Et cõiter teneṫ ꝙ sit veꝝ ꝙ fideicõmissarius ꝑferaṫ substituto vulgari vt tãgitur ꝑ bar.sm Imo.ħ in.l.i.in ꝓmo effectu vulgaris substitutiõis.s̃.de vul.⁊ pu.⁊ Ang.ibi. Tñ finalr̃ Bar. ibi se remittit ad.d.§.iulianus.⁊ sic vr̃ tenere ideꝫ ꝙ Bar.ħ vnde ꝑ istã rõnem bar.cũ Dy. discedũt a prima lec.gl.Sed ang.Raph cu.⁊ imo.hic dixerũt hãc ꝓmã lec.posse substineri intelligẽdo eã in casu in quo testator q dedit vnũ fideicõmissariuꝫ heredi ac dedit vnũ substitutũ vulgarẽ disposuisset in testõ ꝙ heres institutus nõ posset inuitus cogi fideicõmissario tũc ex voluntate testatoris apparet ꝙ heres scriptus nõ p̃t cogi.l.debitor.in ꝓn.ĩ.eo.vbi est casus. ħ casu nõ est veꝝ ꝙ fideicõmissarius ꝑferaṫ vulgari substituto. qꝛ nulla rõne ꝑferṫ ꝙ ꝑferaṫ eũ.qꝛ post eũ cogeṫ adire vt.d.§.iulianus.ꝙ deficit qñ nõ põt eũ cogere adire vt hic.¶ Sed tũc ob vnũ dictũ ang.qꝛ si veruꝫ est ꝙ substitutus vulgaris ꝑferaṫ fideicõmissario ⁊ institutus restituat sequiṫ ꝙ lꝫ postea lite mota ꝑ substitutũ scriptus q repudiauit restituat nullas actiões nulla iura hereditaria trãsferre põt in fideicõmissariũ.cuius ↄrium vr̃ ħ dici vꝫ ꝙ imo actiones ad tp̃s donec fuerit snia lata sunt trãslate.Sed adhuc ꝑfati doct. conanṫ sustinere hanc lec.⁊ rñdent ꝙ ħ dꝫ intelligi ꝙ actiones ꝓma facie pñt trãsferri in fideicõmissariũ per restõnem nõ tñ vere trãslate sunt ⁊ ħ postea declaraṫ ꝑ sniam latã ↄ heredem scriptũ. facit qd̃ hr̃.insti.de excep.in ꝓn.dum dicit subaudi ꝓma facie nõ põt negari qn sic subaudiendo violeṫ tex.noster.põt tñ esse in se vera ista subauditio lꝫ violet tex.nostrum.¶ Ex ista lectura sic sustentata habetis no.ꝙ snia lata ↄ institutũ ꝑ substituto vulgari nocet fideicõmissario ẽt nõ citato sm ꝙ.s̃.in text. declaraui.lꝫ ang.hic ⁊ moderni nihil dicãt de citatione.¶ Secundo nota ex ista lec.ꝙ lite ꝯtestata ↄ heredem scriptũ i ꝓmo gradu põt restitui heredi ꝑ fideicõmissariuꝫ ab herede scripto ipsi fideicõmissario nec est qd imputeṫ eidẽ heredi.¶ Contrarium vr̃ sm ang.qꝛ hereditas erat effecta litigiosa.tñ iuriscõsultus hic ↄriuꝫ decidit: que aũt sit rõ dixi.s̃.sm Pau.Secunda est lectura glo.lꝫ sm glo.sic intelligaṫ sm Hug. filio testatoris instituto. ⁊ ventre vxoris ꝑterito q postea natus rumpit testm̃ ⁊ eius noĩe fuit per tutorem vel curatorẽ ꝯtestata lis in petitiõe hereditatis quã lite pendẽte restituit institutus fideicõmissario fuit lata snia pro posthumo: hec snia nocet fideicõmissario ⁊ actiões amplius in eius ꝑsona nõ durãt.sed ↄ hanc lecturaꝫ sm glo.arguiṫ tribus modis.¶ Sed adde ꝙ rñsio Hugo. nõ vr̃ tuta qm̃ ꝯditio testõ ẽt instituto illo q est par in gradu posthumo nõ põt adire ex quo speraṫ rumpi testm̃.l.ventre.s̃.de acq. here.legiṫ ⁊ no.in.l.illud.§.fi.cũ.l.seq.ĩ.de ↄtab. ¶ Nec ob. d.§.qꝛ veꝝ est ꝙ ab intestato nõ ꝯdito testõ par in gradu põt suam partẽ adire nõ sic qñ est ꝯditũ testm̃: vnde ꝓma rñsio nõ est bona.Secundo arguiṫ qꝛ tex.hic in ver.plane.dicit ꝙ si qs euincẽs fuit grauatus onere fideicõmissi tale fideicõmissuꝫ prestitutũ durabit apud fideicõmissariũ ⁊c̃. modo sic intelligis ꝙ posthumus preteritus nõ possit grauari fideicõmisso vli.l.ij.s̃. de leg.iij.ergo nõ potuit repetita posthumo ꝑ testatorẽ. cuius ↄrium diceret hic sm hanc lec.⁊ lꝫ glo.non rñdeat.⁊ sic cuꝫ ea transire videnṫ doc.tñ dicunt ꝙ imo potuit posthumus preteritus grauari onere fideicõmissi dicendo instituo te ⁊ grauo vt restituas: ⁊ sic quo casu rescindiṫ testm̃ vel nõ valet iure testamti volo ꝙ q est heres restituat dicto ticio.tũc ẽt posthumus ꝑteritus põt grauari de fideicõmisso vli. Casus est singularis in.l. generaliter.§.si ex testõ.de fideicõ.lib.⁊ in auc.ex cã.C. de lib. pre.ergo potuit hic generaliter repeti fideicõmissum a quocunqꝫ succedẽte ab intestato ⁊ per cõsequens a posthumo preterito. Tertio arguit ↄ glo.qꝛ snia lata contra vnum ⁊c̃.glo.rñdet ⁊ reputatur a doc.valde no.solum.qꝛ verũ est ꝙ snia lata cõtra legatarium facit ius dumtaxat ↄ eum nõ cõtra alios.d.l.i. Sꝫ vbi snia lata est ↄ caput testamenti qꝛ est heres scriptus.vt.l.proxime.de his qui in tes.delen.§.ante heredis.Insti.de leg.facit ius ↄ legatarios ⁊ fideicõmissarios etiam vlis:vt est text.not.ħ bene ꝓbatur in.l.papi.§.fi.de inoffi.test.vbi snia lata in cã inofficiose querele nocet legatarijs ⁊ fideicõmissarijs. diciṫ enim heres legitimus defensor.ideo snia tanq̃ lata contra legitimũ defensorem alijs nocet.l.cum non iusto.ĩ.de collu.dete. Et ex hac lec.ita defensata habetis notare diligenter ꝙ sicut snia lata in querela inofficiosi.test.cõtra heredem scriptuꝫ nocet legatarijs ⁊ fideicom.d.l.pap.§.fi.ita snia lata super declaratione nullitatis testamenti cõtra heredem scriptum preiudicat legatario ⁊ fideicõmissario vli.vt est casus hic.qꝛ dicebatur ħ nullũ qꝛ natiuitate posthu.rumpitur testm̃.vt in.l.posthumo.C.d̃ cõtratabu.l.iij.ff.de iniust. tes. Hoc etiam operatur legatarijs ⁊ fideicõmissarijs etiam non citatis: non ita videbatur in sententia nullitatis sicut in querela. qa snia in querela rescindit.⁊ sic de nouo inducit.l.vt liberis.C.de colla.ideo bene alijs preiudicat sed snia nullitatis nihil de nouo inducit ergo videbatur alijs non preiudicare.tñ text.est hic ꝙ preiudicat lꝫ glo.variauerint.vt in.l.i.C.de excep.rei iudi.vbi Bart.tꝫ hanc lec.⁊ gl. in.l.pap.§.fi.de inof.tes.latius dixit in repetitione.l.sepe de re iudi.vbi hanc opi.teneo cum aliqbus limitationibus.Sed cõtra lecturã facit qꝛ nõ debuissent transire actiones hr̃ditarie in

[a] ¶ Citatio.ad de spe.ti. de cita.§.ij.l.ij.col.

fideicōmissarium lʒ sit facta restitutio lite pendēte. qꝛ cuꝫ p̄sup/ponit̄ iam fuisse ruptū testm̄ ⁊ nulluꝫ natiuitate posthu. heres ex eo non potuit adire ⁊ sic non pn̄t actiones transire in fidei-cōmissarium. Propter hoc bart. post antiquos volentes tenet̄ hanc lecturam dicunt ꝙ hic vere non fuerunt actiones transfu se in fideicōmissarium sed p̄ma facie. vident̄ translate. ⁊ postea per sniam declaratur non trāslatus. ⁊ ideo non possunt ꝑ fidei cōmissarium intentari ⁊ sic vident̄ translate quo ad vires testa/menti docebit̄. Et qꝛ dicit bar. ꝙ h̄ exceptio est de altioꝛi inda/gine. ergo nō impedit restōnem fideicommissi. d.§.si de testō. ¶ In hoc vltimo euꝫ.s̄.reprobaui: non potest tñ negari quis nec etiam secunda lectura violet tex. nostrum q dicit solent esse ergo sunt trāslate. nā dictio esse: denotat veritatem nō fictionē seu apparentiā. Unde glo. trāsit ad secundā lecturā que est ꝙ filius vnus sit exheredatus ⁊ extraneus sit institutus ⁊c. lʒ hāc lecturā ipsemet glo. reprehendit vt in ea habes ⁊ cōiter docto. cum hac glo. trāseunt reprobando tertiam lecturā vt glo. facit tñ dy. cuius verba singularia reputātur tꝫ quartam lecturam ⁊ dicit ꝙ lʒ tertia lectura sustineri non possit in filio exheredato ꝑ d.l.ticia. tñ sustineri potest in fratre exheredato turpi p̄sona in stituta. nam hoc casu si testm̄ rescinditur per querelam que cō/petit fratri contra testm̄ fratris exheredantis fratrem ⁊ instituē tis turpem p̄sonam idest infamē.l.fratris.C.de inof.test.l.i.ff. eo.ti. rescisso testō per querelam nō deberentur legata nec fidei cōmissa.l.pap.§.fi.ff.de inoffi.testa. ⁊ ideo si turpis persona in stituta restituit fideicōmissario. ⁊ postea fertur snia contra insti tutum desinet competere fideicōmissa. actiones in eū translate nisi testatoꝛ grauasset quēcunqꝫ successurum ab intestato ad in stituendū eidem fideicōmissario. tunc ꝙuis sit rescissuꝫ testm̄ ꝑ querelam tñ firmum manet fideicōmissum restitutum ⁊ actōes durabunt postꝙ frater dꝫ h̄ p̄stare extra dispositioneꝫ fratris defuncti qm̄ non ob.l.ticia. que dicit ꝙ per clausulam generalē non pōt grauari filius ad p̄stāda legata fideicōmissa in testō relicta. qꝛ loqtur solum qñ filius exheredatus est in testō. sed h̄ loqmur in fratre exheredante fratrem tunc non loqtur.l.ticia. nec reperitur lex que impugnet hoc qn regula antiqua mane/at ꝙ reputo testō legata nō debentur.l.ab intestato de iure de-lib. ⁊.l.eam quā.C.de fideicō. ⁊ bar. reputat hanc lec. menti te nendā. ⁊ alij vt ang. ⁊ alij moder. reputant eam singularem ꝑ limitatione.d.l.ticia. qꝛ solum hꝫ locum qñ filius est exhereda-tus est verum ꝙ.d.l.ticia. hodie est coꝛrecta. in filio exhereda-to. qꝛ hodie rupto testō ex cā exheredationis nō dicitur rumpi ex cā demētie. sed solū qꝛ ex cā exheredationis inserta in testō ꝑut inseri dꝫ nō est probata.§.finaūt h̄ obseruata non fuerint. in auc. vt cum de ap.cog. ⁊ bar. in.l.iij.de inof.test. ⁊ in auc. ex cā circa.vj.col.C.de lib.p̄re. non rupto testamēto ex cā exhere/dationis legata ⁊ fideicōmissa firma manēt etiam si nō sint re-petita per.d.auc.ex cā. vnde si diceremus rumpi ex cā demētie eadem cā militaret etiam ab intestato. sed qꝛ alia rōne rumpit̄ vt.s̄.dixi. ergo solum rumpit̄ quo ab heredis institutioneꝫ ⁊ le gata ⁊ fideicōmissa firma manēt. ¶ Et verum tñ ꝙ Rapha. h̄ lec. Dy. reprehendit debilibus argumētis. qꝛ nō possuꝫ graua re illum quē non honoꝛo.l.ab eo.C.de fideicō.l.plane la.ij.in p̄n.de le.i. sed testatoꝛ nō honoꝛauit exheredando filium ergo nō pōt eum grauare per clausulam ꝑ quā repetit fideicōmissū. Sed ad istam rōnem finalem est rn̄sio ex dictis sup.i.lec.glo. qꝛ verum est ꝙ filius exheredatus non pōt nominatim graua/ri puta tanꝙ talis filius vel tanꝙ filius sicut nec filius p̄teri-tus.l.ij.de le.iij. sed bene sub noīe appellatiuo hr̄dis casu quo ab intestato hereditas ad eum perueniat pōt grauari hoc mo/do: ad quēcunqꝫ hereditas mea peruenerit casu quo testm̄ nō valeat ⁊c. de tali fideicōmissario. casus est singularis in.l.gene raliter.§.ex testō de fideicō.lib. vnde vera est lec. Dy. ⁊ nō ob. ar. qꝛ discessi a p̄cedētibus lec. dum dixi ꝙ p̄ma ⁊ secunda nō placēt. qꝛ s̄m illas actiones vere nō transeunt in fideicommissa rium ad tp̄s. sed solum p̄sumptiue. qꝛ violāt tex. s̄m banc vere trāseunt actiōes in fideicōmissariū facta restōne ante latā sniaꝫ rō est qꝛ testm̄ in quo frater est exheredatus valet anteꝙ sit re/scissum ꝑ querelā. ⁊ sniam querele rescindit.l.pap.§.fi.in.ꝟ.re scissum de inof.te. ⁊.l.vt liberis.C.d̄ col. ¶ Limitat tñ istā lec. Pau. in lec. pad. multū signanter. si est vera sua limitatio ⁊ di cit se ꝯsuluisse dum legeret. bono. apud Uincentiā ꝙ lec. Dy. est vera ⁊ multū vtilis qꝛ lʒ legata ⁊ fideicom missa ꝑticularia ⁊ vl'ia hodie ꝯseruent̄.ꝑ auc. ex cā ex heredationis ꝙuis sint repetita a veniētibus ab inte stato ꝑ.d.auc.ex cā. tñ h̄ verū est qñ rumpit̄ testm̄ ex cā p̄teritionis vel exheredationis descēdentium vel ascendentiū sed nō hꝫ locū auc. ex cā que cōseruat le/gata ⁊ fideicōmissa si ruptum fuit testm̄ ex cā exhere/dationis facta in testō exheredātis fr̄em turpi p̄sona instituta nihil allegat vnde cū nō ꝯseruent̄. ꝑ auc. ex cā ōndit ꝙ intelligant̄ cōseruari si sit repetita clausu/la. ꝑ quā repetunt̄ ab intestato qua repetitione facta si sit frater exheredauit fratrem turpi p̄sona instituta ⁊ grauasset heredem suū ad restituendū ꝑ fideicōmis sum. verū est ꝙ hec clausula repetitiua legatarioꝝ ⁊ fideicōmissarioꝝ operat̄ qꝛ legata ⁊ fideicōmissa non valerētꝛ: ⁊ hoc dicit vex ꝙ qñ legata ⁊ fideicōmissa eēnt relicta alteri ꝙ turpi p̄sone institute ⁊ sic ꝑcedit lec. Dy. Sed si sumus in casu in quo fideicōmissuꝫ relin quit̄ ipsemet p̄sone turpi institute. qꝛ dixit ⁊ si testamē tum meū nō valet iure testamenti volo ꝙ valeat iure codicilloꝝū. ⁊ turpis p̄sona instituta fratri querelanti opponat exceptionē dolo facis qꝛ ꝙ restiturus es pe tis. qꝛ si obtineres in querela ⁊ sic rescinderes testm̄ te/neris mihi restituere virtute clausule codicillaris naꝫ tunc turpis p̄sona non pōt obtinere. qꝛ qua rōne re/scindit̄ īstitutio ne hereditas sit penes turpē p̄sonam eadē rōne rescindit̄ fideicōmissum vl'e relictū eidem ꝑ dictam clausulā codicillarē ⁊ hoc ne querela sit lu/dibrio nō sic ꝯtingit in querela que dat̄ filio. qꝛ nō da tur ꝑꝑ qualitatē p̄sone institute. sed ꝑꝑ iniuriā filio il latam: qꝛ nō fuit institutus ⁊ indebite exheredatus. ⁊ si fuisset institutus potuisset grauari p̄terꝙ in legiti/ma. eodē modo si ab ītestato succedit ꝑ querelā pōt grauari ꝑ clausulā codicillarē. qꝛ clausula cōuertit di/rectā institutionē in fideicōmissariā.l.querebatur. de testō mili.no.in.l.ex ea.cum si.ff.de test. An hec ve/ra sint duo sunt videnda. Primū an sit verū ꝙ ipse p̄supponit ꝙ auc. ex cā non hꝫ locum in testō fratris nā in hoc bal. tꝫ ꝯrium in.l.fratris.in.iij.q.C.de iof. testa. Mouet̄ qꝛ qñ odio instituti rumpit̄ testm̄ lega ta debet̄ etiaꝫ si nō sint repetita in testō a veniētibus[a] ab intestato. all'.l.eam quā.C.de fideicōmis. s̄m vnaꝫ lec. Sali. in.d.l.fratres. etiam all'.d.l.eā quā. ad hoc postea arguit incōtrarium ꝙ est coꝛrectio ⁊ nō dꝫ extē di[b] ⁊ sic se nō firmat Ang. in.§.fi. in auc. vt cū de ap. cog. circa antepe.col. ⁊ Imo. in.l. filio p̄terito.s̄.d̄ iniust.tes. circa.vij.char. tꝫ eē vex ꝙ auc. ex cā ñ hꝫ lo cum in testō fratris ⁊ dicit Imo. hanc opi. tenuisse p̄/ceptoꝛem suū do. Fran. de rampo. qꝛ est coꝛrectoꝛia ⁊ solum loquit̄ in filijs parentibus vel descēdētibus er/go nō extēdet̄ ex maioꝛitate vel idemptitate rōnis.l. ꝑcipimus.C.de appel.no.glo.in auc. quas actiones C.de sa.san.ec. ergo nō dꝫ extendi per cōsequēs ma/net firmum ius antiquū ꝙ rupto testō per heredeꝫ le gata ⁊ fideicōmissa non debent̄.d.l.papinia.§.fin. ⁊ hanc opi. puto verā pꝛo qua facit illud ꝙ Gui.de cu. ⁊ bar.in.d.l.fratres volunt vꝫ ꝙ qñ odio p̄sone insti tute rumpit̄ testm̄ in totū ⁊ ꝑ ꝯsequēs nec legata nec fideicōmissa debent̄ vel p̄stant̄ ⁊ totum hꝫ ille qui rumpit. all'.l.patronus.si qs a pa.fue.manumis. que est singularis s̄m Bal. in.d.l.fratres. non ob.d.l.eā quā. s̄m lec. Azo. que colligit̄ ex no. per glo. in ꝟ.sim pliciter. qꝛ ibi rō quare debentur legata est qꝛ testatoꝛ errat in cōditione p̄sone instituti quā putabat sibi eē ꝯiunctam cū nō esset. vnde ex mente testantis tūc trā sit hereditas ad venientes ab intestato: qꝛ sibi cōiun/ctim erāt ⁊ quos verisimile est testatoꝛē sibi velle suc/cedere.l.si patronus.l.nec apud.C.d̄ here.insti. me/rito tūc debent̄ legata a venientibus ab intestato. vt declarat Bar. in.d.l.eā quā.in.ij.col. que rō cessat h̄.

[a] ¶ A venientibus ab itestato adō pe.ō vbal. i.c.fi.de succes sio. ab intesta.

[b] ¶ Extēdi. ad de.bal.nouellū in.l.ij.C.quo. ⁊ qñ iu.

qꝛ ex mente testatoris nō debuit frater habere immo cōtra mentē testantis. ¶ Non ob. ēt qđ no. gl. in. d. l. eam quā in ver. hereditas duꝫ dicit de delicto. qꝛ rñdet ibi bar. in. i. q. ꝙ glo. procedit qñ heres scriptus esset in tali delicto ꝙ hereditas veniret sibi tanꝙ ab indigno auferenda ꝑ fiscum. qꝛ tūc fiscus pstat legata ⁊ fideicōmissa. l. marcellus. §. fi. l. recusare. §. si fisco. s̄. eo. nō sic in īstituto turpi ꝑsona a quo hr̄ditas nō auferṫ. ¶ Unde i isto p̄mo teneo cū Pau. ꝙ hodie auc. ex cā non loquiṫ in testō fratris. Aliud est videndū videlꝫ vtrū sit vera sua limitatio ad lec. dy. ꝓuto ꝙ nō sit verū dictū suuꝫ. ꝓbo sic. qꝛ rō sua nō esset duꝫ dicit querela esset ludibrio. ꝓbo. qꝛ si frater intētat querelā ⁊ rescindat testm̄ dicimus virtute clausule codicillaris euꝫ teneri restituere ex fideicōmisso turpi ꝑsone. Attamē nō est ludibrio qꝛ apud fratrem remanebit quarta detrahēda de fideicōmisso que quarta īputaṫ in legitimā sibi debitam in testō fratris qñ turpis ꝑsona est instituta. qꝛ duas quartas detrahere nō pōt. vt voluit bar. in. l. papinianus. §. meminisse. s̄. ꝺ inof. test. ⁊ dixi in. l. rōne. §. qđ vulgo. s̄. ad. l. fal. ⁊ sic hꝫ legitimā suā nec plus dꝫ habeṙ. qꝛ hodie legitima debita fratri nō est aucta nec redacta ad tertiā. ꝫm gl. in auc. nouissima. C. de inof. test. magis cōiter approbatam qcqd dixerit ang. in. l. i. ff. de inof. test. ⁊ dicto modo frater habeat suā legitimā lꝫ nō restringat dispositionē testantis ꝑꝑ turpem ꝑsonam. vnde si reliquisset in testō frater quartā fratri potuisset vniuersuꝫ reliquū relinquere turpi ꝑsone. vt in. d. l. fratres. ⁊ h̄ idem operaṫ clausula codicillaris. Non ob. d. l. patronus. ꝙuis Pau. eum nō alleget. qꝛ ibi nō loqtur qñ erat adiecta clausula repetitiua a uenientibus ab intestato. que est noua dispositio faciēs testm̄ trāsire in uim codicilloꝝ. Et sic ꝯcludo ueram esse lec. Dy. ⁊ meliorem ceteris supra recitatis. ¶ Hucusqꝫ habemus quattuor lecturas p̄ncipales tres in glo. ⁊ quartam Dy. Quintā pōit h̄ Ray. ꝙ h̄ itelligaṫ qñ testm̄ dicebaṫ minus solēniter ꝯdituꝫ ⁊ hereditas petebaṫ a legitimo idest a ueniente ab intestato. ita hic refert Jmo. ray. tenere. Nich. de neap. dicit ꝙ Ray. approbat. ij. lec. ⁊ sic nō est noua lec. ⁊ ēt intelligēdo ꝓut refert Jmo. nō uideo qūo sit illa lec. ante secundā lect. glo. qꝛ ꝙ filius exheredeṫ est una de solēnitatibus testam̄ti. l. īter cetera. s̄. ꝺ lib. ⁊ posthu. l. maximū uitiū C. de lib. pre. ¶ Sextā ponit h̄ lec. bar. itelligēs tex. ꝙ fuit institutus heres minor. xxv. an. ⁊ nō fuit grauatus onere fideicōmissi. sed datus fuit substitutus vulgariter: institutus repudiat: vulgaris adit ꝙ fuit grauatus restituere ꝑ fideicōmissum vitio: minor īstitutꝰ videns se lesum ex repudiatiōe intētat iudiciū ꝯ substitutū ⁊ petit se restitui aduersus suā repudiationem pendēte iudicio ⁊ lite ꝯtestata: substitutus restituit fideicōmissario. demū data est sñia in fauorem minoris suꝑ restōne intentata per quā declaraṫ fideicōmissuꝫ esse idebitū; desinūt actōes cōpetere fideicōmissario vt hic nisi minor etate fuisset grauatus eidē restituere onere fideicōmissi vt in ꝟ. plane. lec. est in se ꝟa ⁊ etiā satis plana ⁊ laborat morbo ꝑꝑ que iꝓbaui p̄mam ⁊ scđam qꝛ tex. vr̄ velle ꝙ vere sint trāslate actiōes ꝙ ⁊ h̄ est qꝛ substitutus vere h̄ erat heres ⁊ potuit actiones trāsferre sed postea rescindiṫ ꝑ restōneꝫ in itegꝝ. ¶ Septimo poniṫ lec. Pau. h̄ ꝙ hic filius emancipatus esset p̄teritus ⁊ alius erat institutus grauatus restituere ꝑ fideicōmissum: scriptus adiuit post aditā emancipatus mouet litē suꝑ hereditate ꝯtabulando lite pendēte: scriptus restituit fideicōmissario. nam si postea emācipatus obtinet desinūt cōpetere fideicōmissario actiōes. ⁊ ista lec. differt a. ij. lec. glo. in vno. qꝛ ibi erat posthumus p̄teritus h̄ filius emancipatus iam natꝰ. ⁊ differūt quo ad effectū nā ꝫm. ij. lec. testm̄ erat ruptū omni iure ⁊ actiōes nō erāt vere trāslate in fideicōmissariū ꝫm hanc testm̄ valet de iure ciuili. l. cum emancipatus. l. duobus. in p̄n. de leg. p̄stā. merito actiōes vere transeunt in fideicōmissariū. ⁊ ista ēt stare pōt. Unde gl. ponit aliū intellectū ad hunc tex. s. ꝙ oēs lecture p̄cedētes intelligant de actiōibus hereditarijs cōpetētibus fideicōmissario post restitutam hr̄ditatē. illa. n. durāt quousqꝫ sñia est lata. Sed h̄ loqtur de actiōibus q̄ cōpetūt fideicōmissario ꝓ restōne faciēda. ⁊ sic nō erat restitutio faciēda sed spe. ꝙ tñ gl. iꝓbat qꝛ violat tex. nostrū q vult ꝙ vere sit restituta ⁊ vere sint actōes trāslate. Uñ doc. sequūtur hāc reprobationē glo. ¶ Jtem limitate istū tex. dūtaxat ꝓcedere qñ restitutio fideicōmissi fuit facta post litem motā heredi. qꝛ tūc sñia postea lata ꝯ heredē scriptū non noceret fideicōmissario. vt est casus in. l. facta. §. si heres. j̄. e.

f **Iliam.** ¶ Heres mittendus est in possessione rerū hereditariaꝝ nō obstante ꝯdictione fideicōmissarij vlis. ⁊ alienationes facte ꝑ fideicōmissarium ante restitutā hereditatē secuta restōne recōualescūt h. d. ¶ Ex tex. no. ꝙ ex suꝑuenienti iure confirmaṫ alienatio p̄cedens de quo vide plene in. l. cuꝫ vir. vbi late ꝑ bar. j̄. de vsuc. ¶ Secūdo no. ꝙ fideicōmissarius nō est legitimus ꝯdictor ad īpediendū heredē scriptū īmitti in possessionē rerum hereditariarū. qđ qualiter ꝓcedit statiꝫ dicemus in gl. ¶ Gl. suꝑ verbo mitti inꝙtuꝫ querit vtrū fideicōmissarius sit legitimus ꝯdictor ad impediendū heredē īmitti in possessionē rerū hereditarioꝝ etiam ꝫm formā. d. l. dicit videri ꝙ nō vt h̄. Sed dicit ꝙ ꝯtrium no. in. d. l. fi. C. de edic. diui. adria. tol. ⁊ ita residet glo. Bar. ⁊ alij doc. h̄ cū eo ꝯcordat. Tu distingue plenius si queriṫ an fideicōmissarius sit legitimus ꝯdictor aut fideicōmissarius non possidet ⁊ nō est legitimus ꝯdictor qn heres īmittaṫ vt h̄ aut fideicōmissarius possidet tūc aut vitiose possidet. qꝛ ꝓꝑria auctoritate ius sibi dicit. ⁊ tūc idem est. Et sic pōt intelligi tex. noster vt. l. i. §. rediguntꝰ. j̄. quo. leg. Aut sine vitio possidet tūc aut est paratus incōtinenti ꝓbare de fideicōmisso ⁊ est legitimus contradictor vt h̄ ⁊. l. i. ⁊. ij. C. ꝺ edic. di. adri. tol. ⁊ sic ꝓcedat opi. glo. in. d. l. fi. ⁊ legiṫ ⁊ no. in. l. ij. eo. ti. Aut nō est paratus incōtinenti ꝓbare de fideicōmisso ⁊ nō est legitimus ꝯdictor vt h̄. ⁊ l. i. ⁊. ij. de edic. di. adria. tol. qꝛ cū sit indictū possessoriū in quo nō admittunṫ exceptiones reqrentes altiorē indaginē. d. l. ij. ⁊ ibi plene. C. de edic. di. adria. tol. l. iudices. C. de iudi. igiṫ ⁊c. qūo aūt intelligaṫ possessio peruenire ad fideicōmissariuꝫ sine vitio. dixit Ang. hic si ex volūtate testatoris res hereditarie peruenissent ad fideicōmissariū qꝛ inuita ea ei assignauit. l. lutius. de leg. ij. ⁊ ꝑ hoc est satis declarata sequēs ꝑticula gl. Sed queritur qūo in petitorio fratres p̄nt docere de iure suo vt in petitione hereditatis si filia agit. qꝛ hoc nō est iudiciū summarium ⁊ ibi oēs exceptiones admittunṫ etiā reqrentes altiorē indaginem ⁊ tunc nō hꝫ locum tex. noster. sed tūc obstat exceptio dolo facis ⁊c. l. dolo. j̄. de do. excep. ¶ Jn glo. si inꝙtum. ar. glo. de. l. i. §. qđ ait pretor. el p̄mo. j̄. quo. leg. glo. nō rñdet ad hoc ꝯ doc. rñdent ꝙ ibi volūtas a p̄n. interuenit tꝑe non cōgruo ⁊ suꝑueniēte postea iure ⁊ tꝑe congruo non operaṫ volūtas hic suꝑuenit ius ⁊ durauit voluntas. qꝛ fratres iurabant qđ res remanerent apud eos in quos alienabant. preterea in casu. d. §. qđ ait. nō interuenit ꝯctus obligatiōis. sed pura ꝓmissio. vnde nō teneṫ ꝑseuerare h̄ interuenit ꝯctus obligatōis q obligat ad illum ꝑseuerādū in eadē volūtate. vñ nouo iure suꝑueniēte cōualidabiṫ alienatio ⁊ pignoratio.

b **Eredes mei.** ¶ Jn fideicōmissarium cui dꝫ restitui qcquid ex hereditate ad heredem peruenit vel ex bonis trāsire non debent fructus percepti ab herede iudicio testatoris post aditam hereditatem. h. d. ¶ No. summarium ⁊ tex. ⁊ ipsum limita non habere locum qñ debitor reliquisset hereditatem creditori suo vt sibi satisfaceret de debito qm̄ tunc intentio testatoris videṫ fuisse vt fructus restituat ⁊ satis sit ex hereditate esse satisfactum debito in quo testator tenebatur heredi. tex. est diligentissime notandus ⁊ illum ad hoc ibi ponderat bal. in. l. iij. §. fi. s̄. de do. prele. no. nulle alie limitationes colliguntur ex dictis in. l. balista. ⁊ in. l. ticius. s̄. eo. ibi plura sunt dicta de materia huius. l. ⁊ ad ibi dicta me remitto. ¶ Gl. ar. de. l. balista. s̄. eo. ⁊ gl. nō rñdet. dico tibi ꝙ illud ibi operaṫ dictio geminata

q̃tũcunq̃. Extra gl. opponit Bar. de. l. in fideicõmissi. §. non nunq̃. ff. de vsufr. Et rñdet assignãdo duas rões ⁊ scdam ap probaui in. d. l. balista. ⁊ i. d. l. ticius. vbi alias plures limitatio nes dedi in materia ista. ⁊ ad ibi dicta me refero.

Cum ista. ¶ Iste est notabilis ⁊ singularis. §. h. d. ¶ Fideicõmissum relictũ post morte plu rium decedentiũ sine liberis cum expressiõe nõis collectiui ꝺ ri gore ⁊ ꝓprietate ꝟboꝝ non hꝫ locũ nisi in ꝑsona oĩum ꝯditio fideicõmissi adimpleat̃. sed ex ꝓsumpta mente defuncti q̃ ma gis inspicit̃ locũ hꝫ lꝫ in ꝑsona p̃mi decedẽtis ꝯditio defecerit. si tñ existat in ꝑsona vltimi morientis. ⁊ hoc quo ad portiones illius vltimi dũtaxat. h. d. ¶ In tex. ibi parte suam ⁊c. vt q: fili os vl'r instituerit heredes ⁊ huic nepoti si erit de descẽdẽtibus testatoris puta ex alio filio premortuo aliq̃d iure instõnis reliq̃ rit vt testm̃ valeret. iuxta. l. gallus fere ꝑ totam. de lib. ⁊ posth. ¶ In tex. ibi oẽm hereditatẽ per hec verba apparet q̃ etiaꝫ si testator non fecisset expresse reciprocã substitutionẽ p̃maꝫ inter filios, put fecit intelligeret̃ tacite eã fecisse ꝑ hec verba q: alias non posset tota hereditas ꝑꝑ mortem alterius deuenire ad ne ptem vt disposuit nisi intelligeret̃ grauasse p̃mo decedenteꝫ vt restitueret secũdo: ꝭm Pau. hic allegantẽ tex. singularem in. l. ticia seyo. §. seya. liber. de leg. ij. sed ad illum tex. põt rñderi q̃ ibi loq̃tur q̃n vltimo decedẽs fuit grauatus restituere totũ fun dum quo casu sequit̃ de necessitate q̃ p̃mus itelligat̃ tacite gra uatus restituere totũ. secũdo q: alias nõ posset secundus resti tuere totum. sed in casu nostro verba vltime substõnis non fue runt relata dũtaxat ad vltimũ decedentẽ sed pariter fuerũt rela ta ad vtrũq̃ decedentẽ. vnde posset intelligi q̃ eo casu quo p̃ mus decederet sine liberis nõ esset grauatus restituere secũdo sed solum eo casu quo ⁊ p̃mus ⁊ scõs essent mortui sine liberis itelligeret̃ in eũ casum grauatus tam p̃mus q̃ scõs seu heres p̃ mus ⁊ heres scõs restituere vltimo substituto. tñ q̃d dicendum sit in hoc articulo remitto me ad ea que dixi in. l. pr̃ filiaꝫ. §. fi. ff. ad. l. fal. vbi circa h̃ multa dicta fuerũt. ⁊ effectus huius dñe est q: si nõ intelligit̃ tacita substõ tũc heres p̃mi retinebit p̃maꝫ portionẽ donec scõs decedat sine liberis. ⁊ tũc restituit substitu to ꝑtem istã ⁊ secũdus decedens alteram partem etiam ei resti tuit. ⁊ sic heres p̃mi hꝫ trebellianicaꝫ ex alia parte imediate tre bellianicã ex ista parte hꝫ secundo loco decedens seu eius hr̃s. ¶ In tex. nouissima aũt sine liberis ⁊c. põt intelligi q̃ iste vlti mus filius decessit ab intestato sine liberis [a] ⁊ ei successit filius fratris predefuncti ⁊ ista neptis Claudia ex alio filio testatoris predefuncti tanq̃ pares in gradu. ⁊ sic ista neptis voluit por tionem hereditariã que obuenit vltimo decedẽti ex bonis testa toris tanq̃ in totũ debitã sibi ex cã fideicõmissi. Sed dictus fili us fratris p̃cedentis dicit eã nõ esse audiendã: q: nõ venit ꝯdi tio fideicõmissi q: ambo nõ decesserũt sine liberis. ¶ Põt etiã vltimo intelligi q̃ vltĩo loco decedẽs sine liberis cõdidit testm̃ ⁊ instituit extraneũ ⁊ inter eũ ⁊ istaꝫ neptẽ venientẽ ex substõne p̃mi testatoris erat cõtentio. q: extraneus dicit nõ venisse cõdi tioneꝫ substõnis. ¶ No. q̃ verbũ ꝑuenire h̃ est verbũ obliquũ sed in p̃n. huius. l. retinet vim verbi directi. Ange. in p̃n. huius l. ꝑꝑ hoc dicit q̃ est verbũ cõe cũ sit aptũ ad vtrãq̃ substõnem ⁊ idẽ dicit Imo. h̃. Et h̃ idẽ tꝫ plenius Bar. ꝑ ista iura in. l. cẽ turio. circa vlt. col. de vul. ⁊ pu. Ad idẽ. l. fideicõmissa. §. h̃ ver ba. de le. iij. ⁊ est magis cõis s̃nia. de quo ẽt ꝑ Imo. in. c. raynu tius. de test. ⁊ ꝑ Bar. in suo ꝯsilio incipiente pr̃ filie impuberi. ⁊ in. l. lutius. ff. de vul. ⁊ pup. ⁊ ẽt Imo. vbi signãter tangũt ꝺ verbo deueniat qd̃ est simile. ⁊ no. Bal. in. l. fi. C. de sa. san. ec. ⁊ in. l. iam h̃ iure. ff. de vul. ⁊ pup. ⁊ in. c. si pater. de testa. in. vi. ⁊ no. Ang. in. l. p̃cibus. C. de impu. ⁊ ali. subst. ⁊ imo. in. c. ray nutius. de testa. i materia cõpẽdiose substõnis. ¶ Secũdo no. q̃ in fideicõmissis magis inspicit̃ mens testãtis q̃ verba vt hic ⁊ in. l. cũ virũ. C. de fideicõ. Idem ẽt vr̃ dicendũ ⁊ in directa i stitutiõe vel substõne ꝑlegata. l. iam hoc iure. ⁊. l. iij. C. de lib. ꝑ te. qd̃ intellige ⁊ limita signanter pluribus modis vt ibi dixi. ⁊ Bal. in. l. fi. C. de here. insti. ¶ Tertio no. q̃ in fideicõmissaria substõne venit illud qd̃ vltimo grauat' excipit ex fideicõmisso pꝫ h̃ dum dicit quẽ hr̃e totum voluit ⁊c. iuncto p̃n. huius. §. ⁊ h̃ ẽ verũ q̃n testator disposuit oẽm hereditatẽ ad substitutũ ꝑueni re. ita loq̃tur tex. h̃ tñ idẽ dicit Ang. h̃ esse ꝭm q̃ refert h̃ Imo.

si testator simpl'r substituisset. ⁊ ideo infert q̃ si pr̃ in stituit filios ⁊ eos vicissim ꝑ fideicõmissum grauat vt vnus alteri hereditatẽ restituat si decesserint sine libe ris ⁊ si ambo decesserint sine liberis instituit certũ ho spitale ⁊ ꝯtingit q̃ ambo sine liberis decedãt nõ solũ portio vltimi: sed ẽt p̃mi veniet in fideicõmissuꝫ. ⁊ ita residet h̃ imo. q. ꝑ h̃ dicit facere id qd̃ dictuꝫ fuit in. l. marcellus. §. q̃dam liberis. ⁊ in. l. ita tñ. §. q suspectã ff. e. tñ in lec. mea dicit q̃ illud qd̃ h̃ dr̃ locum hꝫ si nõ essent illa verba generalia oẽm hereditatẽ ⁊c. ⁊ sp lo quit̃ Ang. q̃n substõ fuit facta general'r in oĩbus bo nis. ⁊ ẽt bar. h̃ in p̃n. vr̃ ponderare q̃ h̃ fuerunt adie cta illa verba generalia. s. oẽm hereditatẽ ⁊ q̃ h̃ p̃mo relinquerat fideicõmissum in p̃ma restõne reciproca. Secũdo grauauit de restituẽdo oẽm hereditatẽ i. ij. substõne fideicõmissaria. sec° si p̃mo grauasset postea reliq̃sset q: nõ veniret in grauamine restituẽdi fideicõ missi illud qd̃ postea relictũ esset ꝑ. l. ticiã. ff. ad. l. fal. ⁊ ẽt bar. in. d. §. q̃dam liberis. in ꝟ. quero. an illud q̃ deuenit ad aliquẽ ex substõne cõpẽdiosa iunctis no. per eũ in vlt. q. ibi vr̃ velle q̃ sit dñia an sit grauatus ꝑ signũ vl'e an ꝑ indefinitã: q: si ꝑ signũ vl'e tũc totũ venit in fideicõmisso ꝑ. d. l. cũ virũ. ⁊ h̃ cũ si. sed si ꝑ ꝟ ba indefinita tũc idẽ est ac si grauatus esset restituere portionẽ: quo casu distinguit̃ aut de portione simpl'r grauatus est ⁊ venit in restõne illud q̃ accepit ex alio fideicõmisso sibi p̃us relicto: aut fit mentio de portõe simpl'r. sed de portiõe hr̃ditatis. ⁊ tũc sec° sic distigui tur i ꝑlegatis. vt i. d. §. q̃dã liberis. iuncta. d. l. ticius ex pte. cũ glo. fi. de le. iij. ¶ Expressius ẽt Ang. in. d. §. q suspectã voluit q̃ q̃n testator grauat de heredita te [b] restituẽda ⁊ sic nõ dixit oẽm hereditatẽ nõ veniat illud q̃ ad grauatã ꝑuenerat ex alio fideicõmisso fcõ sibi in testõ. q: appellatiõe hereditatis nõ veniunt fi deicõmissa. vt est tex. no. in. d. l. si ticius ex pte. cuꝫ. d. glo. fi. que multũ facit ꝑ ista opi. de quo hr̃ ẽt ꝑ bart. in. l. sceuola. j. e. ⁊ remitto ad ea. que de h̃ articulo di xi. in. d. §. q̃dam liberis. nã ideꝫ est dicere de bõis q̃ de hereditate. vt no. in. l. nã q̃. §. i. cũ. l. se. ff. eo. ⁊ est verũ q̃ bal. j. eo. in. l. sceuola. vr̃ aliter sentire ⁊ vr̃ rñ dere ad. d. l. si ticius. q̃ rõ ibi fuit q: ꝑcessit grauamẽ ⁊ sequutũ est relictũ sed nõ vr̃ rñsio attẽta rõne gene rali. d. l. si ticius. in fi. dum dicit aliud est hr̃ditas aliꝺ legatũ ꝑ fideicõmissuꝫ. Licet pau. in lec. bono. i. d. l. sceuola. videat̃ tenere q̃ q̃n est facta mentio de here ditate veniet fideicõmissum ptis hereditatis obuẽtũ grauato. ⁊ sic vr̃ idem dicere q̃ Imo. h̃ sed nõ rñdet ad. d. l. si ticius. in fi. ⁊ sic verior est opi. bar. h̃ ⁊ in. d. §. q̃dam liberis. ⁊ opi. Ang. ¶ Quarto no. ibi q̃ hr̃e totum voluit. q̃ ex hac rõne vr̃ inferri q̃ si testator fe cisset h̃ istam vltimã substõnem in portionẽ vltimi de cedẽtis ⁊ nõ in omni hereditate ⁊ adiecisset illam cõ ditionem vꝫ si ambo decesserint sine liberis. ⁊ postea cõtingat p̃mum decedere cũ liberis ⁊ ultimum sine li beris nõ admittit̃ substitutus. q: tũc stabit̃ proprieta ti verboꝝ cum cesset rõ h̃ assignata. s. q̃ h̃ testator eo casu quo cõditio existeret in ꝑsona vtriusq̃ voluit ad istam neptẽ vltimo substitutam peruenire totaꝫ here ditatem. ⁊ sic tam portionem vltimi morientis q̃ etiã p̃mi mediante vltimo: vnde multo fortius vr̃ voluisse peruenire portionẽ vltimi si portio p̃mi peruenire nõ põt. ⁊ h̃ est de mente Ang. h̃ ad finem ⁊ seq̃tur etiaꝫ pau. h̃ ⁊ est valde notandũ pro limitatione ⁊ declara tione huius. §. sed Imol. hic circa. ij. vel. iij. col. dicit q̃ q̃uis testator substituisset in portione alterius dece dentis vr̃ q̃ locum hẽat iste tex. q: ẽt sub nõie portio nis cõtinet̃ portio quã vltimus percepti ꝑ fideicõmis sum a p̃mo per id q̃ no. in. d. §. q̃dam liberis. ⁊ ꝑ id q̃ hr̃ in. d. l. si ticius. Sed dic q̃ limitatio Ange. p̃ce dit q̃n apparet substõnem in portioneꝫ vltimi taliter esse factã q̃ nõ cõprehẽdit portionẽ p̃mi. vt q: sit gra

[a] ¶ Sine liberis adꝺ barb. i repe. c. raynu cius. de testa.

[b] ¶ De hr̃dita te. adde pbili. i repe. c. si pater de testa. li. vj.

natus vltimus restituere suā portionem hereditatis. iuxta.d.§.qdā liberis.ꝛ.d.l.si ticius. ꝛ istā puto fuis se mentē ang.secus si dictuꝫ fuisset ꝙ substituebat in portione sua simplr: qꝛ videref ēt grauatus restituere id qđ sibi vltimo decedēti puenisset ex fideicommisso reciproce facto ꝑus iter ipsos fratres p ea ꝗ no.bart. in.d.§.qdam liberis.vt.pxime dixi. ℭ Ultimo no.ꝙ ius substōnis fideicōmissarie facte ēt in hereditate pr̄ na nō trāsmittif p filiū ad heredes ēt q sine liberis de cesserit. nā hic natus ex ꝑmo filio ꝑcedente nō admit titur ex substōne reciproce fcā inter filios. qꝛ prius de cessit pendēte ꝯditione ꝛ sic est tex.ꝺ gl.reputatā sin gularem in.l.is cui.ꝭ.de ac.ꝛ ob.que tꝫ ꝙ legata ꝯdi tionalia trāsmittanf ad suos pendente ꝯditione. Sꝫ illam reprobat ibi bar.p istū tex.ꝛ p.l.si in ꝑsona.C. de fideicō.ꝛ est bona glo.in.l.vnica.C.de his q ante aper.tab.ꝛ hic ēt no.in gl.ꝛ.pbaf in.l. vnica.§. si qs aūt sub ꝯditione.iuncto.§.ꝑcedēti.de cadu.tol.ꝛ ibi ponderat bal.ꝛ no.bal.ꝛ imo.in.l.cū filio.p istū tex. de le.i.ꝛ bal.in.c.i.q suc.te.ꝛ aliqd p bar.in.l.i. ꝺ le. i.ꝛ per bar. in.l.si pr̄.in.iiij.q.de insti.ꝛ subst.sub cō. fac.ꝛ in.l.vnica.in ꝑn.C.de ac.ab herede ꝛ cō.here. ℭ Glo.sup ꝟbo suscepisse inꝗtuꝫ arguit de.l.vnica. C.de his q an.aper.tab.bn̄ loqtur ꝑterꝗ in vno duꝫ dicit ꝙ ista cōditio erat tacita: qꝛ imo est expssa pꝫ qꝛ vt vr̄ ꝺ in ꝑn. huius.§. testatoꝛ expsse fecit reciproca iter filios si qs eoꝝ decederet sine liberis ꝛ sic fuitcō ditio expssa.unde dico ꝙ hic hētis tex.no.p quē pro baf ꝙ ēt iura ꝯditionalia delata in hereditate ascen dentiū a descēdētibus nō trāsmittunf p descendētes ad posteros si decesserint pendēte ꝯditiōe.ꝛ iō bart. in.l.cui.de act.ꝛ ob.reprehēdit glo.que tꝫ ꝯriuꝫ. ꝛ al legat glo.ꝯriam in.l.cū pr̄.§.si.de le.ij.ꝛistum tex.ui de in isto ultimo notabili qꝛ est melioꝛ tex.ꝺ iure inꝗ tum glo.arguit de.l.pe.C.de ipu.ꝛ ali.substi. ℭ Ad de ꝙ ꝑmā solutōeꝫ gl.dy.i.l. pr̄ filiā.§.si.ꝭ.ad.l.fal. qꝛ testatoꝛ in fideicōmissaria substōne ꝺ facta uidef si dem cuiuslibet fideicōmissarij.p se eligisse que rō ces sat in pupillari substōne directa ꝗ si cōcepta est in nu mero plurali ꝑnde hēri dꝫ ac si fuisset facta sub dua bus ꝯditionibus copulatiue ut si talis ꝛ talis decesse rit quo casu requirif ꝯcursus utriusqꝫ legis.l. si hr̄di plures.de ꝯdi.insti. ℭ Sed Ray.ꝛ Bar.ꝛ cōiter alij doc.hic istā impugnāt qꝛ nō vr̄ dari posse bonā rōnē diuersitatis ꝗtū ad hoc inter pupillarē ꝛ fideicōmis sariā.hoc ōndif sic:vna pluralitas resoluif in plures singularitates qn̄ illa pluralitas respicit diuersos effe ctus.l.falsa.§.si.de con.ꝛ demō.nā si lego tibi stichū ꝛ eronē si mei erūt cum moriar.respicit diuersos effe ctus ꝛ pluralitas respicit legatū in ꝑsona stichi.ꝛ in ꝑ sona eronis.q est alius effectus resoluif in plures sin gularitates.ac si dicerē lego stichū si meus erit cum moriar.lego eronē si meus erit cum moriar.ex ꝺ resul tat ꝙ sivnus tm̄ est meus.cum moriar debef:al's non vt.d.§.si. ℭ Propter hāc rōnem mouef dy.ad dicē dum ꝙ in substōne fideicōmissaria sufficit ꝯditionem euenisse in ꝑsona vnius:qꝛ substō ista fcā sub numero plurali si vterqꝫ ꝛc̄. resoluif in duas singularitates qꝛ respicit plures effectus ꝛ pluralitates. qꝛ respicit fidē vniuscuiusqꝫ instituti.merito veruꝫ esset dicere ꝙ hoc casu resoluif in singularitates ac si vnicuiqꝫ p se facta esset substō fideicōmissaria si ipse decederet sine libe ris nō mirū si in ꝑsona vnius ꝺ euenit ꝯditio hꝫ locū in eius ꝑsona substō. dicit bar.hec rō etiā hꝫ locum in pupillari pꝫ ꝙ plures respicit effectus ꝛ diuersos: qꝛ respicit hereditatē cuiuslibꝫ impuberis qꝛ tot sunt hereditates quot sunt pupilli instituti.insti.ꝺ pu.sub sti.i ꝑn.ergo resolui dꝫ in plures singularitates ergo nō est dr̄ia iter fideicōmissariā[a] ꝛ pupillarē.vnde sol uitur aliter hoc in ꝯrium in glo. in.l.ꝯria. vno mō ꝙ ꝺ loqtur in extraneis ꝑsonis qbus facta erat substō:

a ℭ Fideicom missariā. adde henricum in.c ij.de succes.ab intestato.

ibi in liberis qbus erat facta substō. hec ē falsissima solutio. qꝛ ꝛ ꝺ facta fuit substō filijs ꝛ sic liberis sicut ꝛ ibi. ℭ Tertia solu tio datur in.l.ꝯria.ꝙ hic ideo istud est qꝛ primus filius decessit hic pendēte ꝯditione sed non ita est in.l.ꝯria hoc est nihil dice rē rō:qꝛ lꝫ sit verum ꝙ ex eo ꝙ decessit ꝑmus filius nō possit ve nire filius suus dicti ꝑmi filij heres ex capite ꝑme substōnis ad portionē fratris vltimo decedentis.tn̄ bene deberet posse veni re ab intestato si substō facta de claudis nō haberet effectum ꝛ frater vltimo decedēs ꝑdecessisset intestatus.ergo non repellif filius ꝑmi filij eo ꝙ decessit ꝑmus filius pendente ꝯditione.vn̄ alia datur solutio ꝺ ꝙ ibi conditio deficit in ꝑsona secūdi. qꝛ ꝺ cessit pubes hic ecōtra.qꝛ conditio deficit in ꝑsona ꝑmi ꝛ exti tit ꝯditio in ꝑsona secūdi:qꝛ decessit ꝑuus sine liberis.hec vltia solutio cōiter tenef rō huius est qꝛ cū in.l.ꝯria euenerit condi tio in ꝑsona ꝑmi supesset persona que ex ꝑsumpta mente testā tis excluderet substitutum debemus dicere substitutuꝫ excludit per rōnem:qꝛ fuit de liberis quōs presumif diligere pre alijs.l. cum acutissimi.C.de fideicō.l.cum auus.de condi.ꝛ demon.ꝛ l.si is q ducenta.§.iteꝫ si pater.ꝭ.de rebus du.vbi disiuncta re soluitur in cōiunctam ne substitutus excludat vnum de liberis. vt si mihi heres non erat filius aut filia substituo gaium filius nō fuit heres: sed filia sic an admittaf substitutus vr̄ ꝙ sic. qa verificata sunt ꝟba nam ad veritatē alternatiue sufficit alteram partē esse verā.d.l.si is q ducenta.§.vtꝑ.ꝛ.l.si ita stipulatio fa cta fuerit si legalis.de ꝟbo.ob.tn̄ ꝑp dictaꝫ rōnem ꝛ filia mihi heredes nō erūt seu si neqꝫ filius neqꝫ filia mihi heredes erūt. ꝛ'est aduertendum circa istam solutionē ꝭm bar.qꝛ tunc dicitur superesse ꝑsona que ex presumpta mente testātis excludat sub stitutum qn̄ est persona que erat prioꝛ in gradu ꝗ esset substitu tus.secus si esset persona que esset in pari gradu cum substitu to.qꝛ isto casu non dicitur superesse persona que ex presumpta mente testantis dicatur excludere substitutum.casus est hic no tandus.nam hic supererat nepos ex ꝑmo filio precedente cuꝫ liberis ꝛ neptis ex alio filio substituta erant in pari gradu.tam̄ nepos natus ex filio non excludit nepteꝫ qꝛ sunt in pari gradu sed reqritur ꝙ sint in potioꝛi gradu. Et per hoc dicit singula riter Bart. hic ꝙ si essemus in casu in quo ex forma statuti filia ꝛ neptis excluderetur ab intestato per existentiam filioꝝ vel ne potum masculoꝛum tunc retentis terminis de quibus in tex.no stro si superesset nepos ex vno filio ꝛ ex alio filio superesset ne ptis que est substituta si vterqꝫ filius decesserit sine liberis hoc casu substituta neptis non admitteref sola ad substitutioneꝫ ex presumpta mente testantis sed excluderef per existentiaꝫ nepo tis masculi ex alio filio testatoꝛis predefuncto ꝛ seqtur Ange. hic qꝛ ex expressa mente testantis vr̄ esse ꝙ preferatur ille in ista hereditate qui ex dispositiōe statuti deberet preferri vnde dicit Bart.ꝙ dispositio testatoꝛis dꝫ recipere intellectum a disposi tione iuris communis seu statuti loquentis ab intestato. Sed Jmo.ꝺ dicit ꝙ hoc qđ hic dicit Barto. in statuto foꝛte de iure non procedit qꝛ sicut in casu huius.§. quādo est par in gradu substitutus vna cuꝫ nepote ꝛ sic ab intestato veniret pariter ne pos cum nepte substituta.tamen non intelligitur testatoꝛem in dubio se confirmare cum dispositione iuris cōmunis vt hic:ita eadem rōne dꝫ dici qn̄ per statutum nepos excluderet neptem in totum ꝙ in dubio non debeat intelligi testatoꝛem se cum sta tuto cōfirmare cum idem dici debuerit de toto quo ad totuꝫ ꝙ de parte quo ad partem:ar.l.que de tota.in prin.ꝭ.de rei ven. Jtem qꝛ testatoꝛ magis videtur dilexisse neptem cum cā expꝭ se vocauerit ex substōne.ꝛ tn̄ nō vocat neptem de quo verisimi liter debuit cogitare saltem in casu isto qn̄ dixit si vterqꝫ decesse rit sine liberis.ꝛ sic fecit mentionem liberoꝝ. ℭ Si autem non fuisset facta mentio liberoꝝ sed simplr̄ dixisset si vterqꝫ decesse rit tunc lꝫ videatur tacite intelligi sine liberis.l.cum auus.ꝭ.de condi.ꝛ demon.tn̄ qꝛ non apparet testatoꝛem de liberis cogi tasse foꝛte posset tūc tollerari dictū Bart.ꝭm Jmo.ꝛ foꝛte etiaꝫ plus dici pōt ꝭm eum ꝙ tūc ēt si essemus in iure cōi nō hꝫ locū substō.si vterqꝫ ab intestato pariter vocaref.qꝛ non vr̄ verisimile ꝙ voluerit excludere nepotem si de illo cogitasset cū parum sit affectus circa vtrūqꝫ.ar.l.nō solum.§.de vno.ꝛ.§.si puelle sūt de ri.nup. ℭ Raph.ꝺ vr̄ transire cum eo qđ dicit bart.ꝛ ange. ꝺ de statuto ꝛ reputat valde no.tam̄ dicit ꝙ cessante statuto ꝙ

sibi vr durũ dicere ꝙ quãdo supest ꝑsona q̃ ẽ par ĩ gradu cum
substituto debeat admitti substitut⁹ ꝯ ꝓpriã significatõem ꝟbo/
rũ.i.noĩs collectiui.ꝛ ꝙ satis eẽ deberet ꝙ ambo pariter admit
terẽtur ad successionẽ.ꝛ iõ dicit se putare ꝙ nõ eẽt peccatũ moꝛ
tale dicere ꝙ tꝑe quo decessit h̃ scõs filius ĩstitut⁹ sine liberis nõ
supꝫerat nepos ex alio filio sed erat moꝛtuus.ꝛ sic neptis nõ ha
bebat parẽ ĩ gradu lꝫ bar.ꝛ alij ĩtelligãt ꝙ ĩmo existebat nepos
ĩ pari gradu. Pau.de ca.h̃ in lec.padu.trãsit cũ bar. in oĩbus
dũmõ qñ sum⁹ ĩ terminis statuti ĩtelligamus ꝙ iste vltim⁹ filius
q decessit sine liberis sit moꝛtuus ab ĩtestato ꝛ hic nepos natus
sit ex alio filio ꝑmoꝛtuo.sec⁹ si decessisset testat⁹ ꝛ ex̃neũ hr̃dem
ĩstituisset qꝛ tũc admitteret̃ neptis substituta ꝑꝑ volũtatẽ testa
toꝛis substituẽtis: vt h̃ in fi. Sed ista sua limitatio fuit Nico. de
mat.ꝛ bal.in.d.l.pe.ꝛ eum ibi sequutus sum: lꝫ pau.in alio ar/
ticulo conet̃ illã ĩpugnare. Sꝫ ipẽmet pau.h̃ in lec.bono.tenet
ꝯtrariũ ꝯ bar.in.q.dicti statuti: qꝛ ille tantum qui ẽ d̃ numero ĩsti/
tutoꝝ excludit substitutũ ex ꝑsũpta mẽte testãtis.ita loquit̃.d.l.
pe.ergo filius pꝛimi moꝛiẽtis lꝫ excludat substitutũ a substõe re
cipꝛoca facta patri suo ꝛ ẽt patruo vt h̃ ĩ ꝑn.tñ nõ sequit̃ ꝙ ex/
cludit a secũda substõe fcã patruo. Preterea dictũ statutũ loq
tur ĩ cã ĩtestati nos ãt sum⁹ in cã testati q̃ dꝫ regulari ꝟm ꝟba et
mẽtẽ testõꝛis.ergo si substituit neptẽ ꝑfert̃ ipi nepoti masclo ẽt
si ab ĩtestato femĩa nõ ꝑfert̃ vt h̃. Et dicit ꝙ dictũ bar.sibi nun/
quã placuit. Addatis ꝙ ꝓ opi.d.statuti facit.l.gallus.in.§. q/
dã recte.ꝟm vnã lec.gl.ĩ q̃nto exẽplo ibi.ff.d̃ lib.ꝛ post.vbi si ĩ
stituo filiũ ꝛ nepotẽ videoꝛ ĩstituere oꝛdine successiuo sicut ab ĩ
testato erãt successuri.ꝛ iõ bal.ĩ.l.ꝑcib⁹.C.d̃ ipu.ꝛ ali.sub.ĩ.xv/
iij.colũ. ĩ ꝟ.ꝓcedo vlterius ꝛc̃.dixit ꝙ testõr fingit̃ cogitare il
lud qd̃ lex disponit.allegat.l.si duo.ff.d̃ acqui.here.sic ẽt volu
it Saly.in auc̃.itẽ hr̃ditas.C.d̃ bo.qꝫ lib.ꝛ eadẽ rõne illud di/
cẽdũ vr̃ ĩ statuto.s.ꝙ videat̃ testatoꝛ se illi velle cõfoꝛmare cum
statutũ sit ius cõe ĩ illo loco.l.oẽs populi.ff.d̃ iu.ꝛ iur.vñ dicit
ĩmo.in.l.fi.ff.de cõdi.ꝛ demõ.ꝙ si testõꝛ grauauit filiũ suũ sub
cõditõe si decesserit antequã possit administrare: lꝫ d̃ iure cõi in
telligat̃ si decesserit ante.xxv.annũ etatis sue.vt.d.l.fi.cũ gl.tñ
si ex foꝛma statuti liberi naturales succedũt excludẽt substitutuꝫ
ꝛ videbit̃ testõꝛem sensisse de illis.bñ facit ẽt illud qd̃ voluit bar
to.in.l.vt iureiurãdi.§.si liberi.ĩ.de ope.lib.vbi dicit ꝙ siquis
recipit in emphiteosim fundũ pꝛo se ꝛ filijs masculis ꝛ feminis
videt̃ recepisse ꝓ feminis ꝛ masculis ꝑiter sicut succedunt ꝑiter
l.fi.C.d̃ lib.pꝛe.nisi statutũ loci disponeret ꝙ extãtibus mascu/
lis femĩe nõ succedãt: qꝛ tũc ĩtelligit̃ recipiẽteꝫ voluisse recipere
oꝛdine successiuo: vt sic demũ deficiẽtibus masculis admittãtur
femĩe ꝑ id qd̃ no.in.d.§.quidã recte.ita ẽt cõsuluit bar.in cõsi.
incip.q.ista hꝫ duo dubia.ꝛ sequitur Pe.d̃ anch.ĩ cle.i.de iure
patro.ꝛ imo.in.c.potuit.ĩ finalib⁹ ꝟbis de loca.ꝛ tangit̃ ꝑ bal.
hoc modificãtẽ singulariter in.l.liberti.in.vi.col.C.d̃ ope.lib.
ꝛ in auc̃.si q̃s ruinas.i.v.col.C.d̃ sa.san.ec.ꝛ in.l.fi.ĩ.ij.vel.iij.
col.C.de suis ꝛ le.ꝛ per saly.in.l.ij.in.xvij.q.C.d̃ iure emphi.
¶ Pꝛo hoc facit id qd̃ multũ no.dixit pet.d̃ anch.in.l.tres fra
tres.C.d̃ pac.vbi voluit ꝙ lꝫ appellatõe fratris veniãt soꝛoꝛes[a]
vt ibi in tex.cũ glo.ꝛ.l.lucius.§.quesitũ.de lega.iij. Tñ dicit se
al's cõsuluisse ꝙ si statutũ excluderet filias a successiõe patris ex
tãtibus masculis ab ĩtestato: ꝛ cõtingat patrẽ in testõ dixisse isti
tuo filios meos nõ videbit̃ instituisse filias sꝫ masculos extãtes
quoꝛũ diuersa erat cõditio ex dispõne statuti vt sic ꝟba testãtis
recipiãt ĩtellectũ ex dispõne statuti.secus si extraneus ĩstituisset
filios patris qꝛ tũc veniũt ẽt femine.l.siquis ita dederit.ĩ ꝑn.cũ
si.ff.de testa.tu.qm̃ statutũ d̃ illis nõ disponit. ¶ Subdit tamẽ
ꝙ quo ad pꝛimũ.s.in pr̃e instituẽte filios dubiũ facit: qꝛ statutũ
loquit̃ ab ĩtestato ꝛ nos sumus in cãu testati.ergo nõ dꝫ fieri ex
tẽsio d̃ vno ad aliũ.l.q̃cq̃d astringẽde.d̃ ꝟ.ob.pau.de ca.in cõ/
silio.lxxvij.ĩcip.in xp̃i noĩe cãus iste frequẽter cõtingit ꝛc̃. dicit
ꝙ si testõꝛ instituit filiũ ꝛ si decederet sine filijs substituit sibi ali
um filiũ.ꝛ postea cõtingit ꝙ dictus filius institut⁹ decedat sup/
stite filia nõ excluderet̃ alius fili⁹ a substõne stãte statuto ꝙ extã
tibus masculis femine nõ succedũt qꝛ hoc cãu ꝟisimile ẽ testõꝛẽ
ĩ illa cõditõe vꝫ si decesserit sine filijs voluisse se cõfirmare cũ di/
spositõe statuti q̃uis loquatur statutũ ab ĩtestato. nihil tñ alle/
gat nisi qꝛ testõꝛ vr̃ voluisse cõseruare agnatõeꝫ sicut voluit sta/
tutũ iuxta no.ꝑ cy.in.l.i.C.de adul.vnde tũc appellatõe filioꝝ

nõ veniũt filie[b]. ẽ verũ ꝙ ĩ cãu suo ẽt cõcurrebat aliđ
scꝫ ꝙ testõꝛ filias suas ꝓpꝛias ĩstituerat tm̃ in re certa
ꝛ sic videbat̃ ꝙ nõ voluisset neptes eẽ melioꝛis ꝯdi/
tõis q̃ filias ꝓpꝛias.ar.l.si viua matre.C.d̃ bo.ma.ꝛ
ibi hãc.q.ponit fulg.ꝛ pau.d̃ ca. Et pau.de ca.ẽt in
l.filiusfa.§.cũ q̃s.in lec.bono.de le.i.sup quo vltimo
sepenumero cõsului.ꝛ istud vltimũ ĩdigeret longa di
scussione q̃ magna ex ꝑte egredit̃ terminos nostros.
Pe.d̃ anch.in cõsi.incipiẽ.in xp̃i noĩe amẽ.pꝛo cla/
rioꝛi decisiõe dicit ꝙ dispõ testõꝛis recipit ĩ dubio in/
tellectũ vt videat̃ voluisse id qd̃ ab ĩtestato ex dispõe
iuris erat seruãdũ.ar.c.cãm.d̃ rescrip.ꝛ.l.quero.§.i/
ter locatoꝛẽ.ff.loc.ꝛ sic facit pꝛo cõclusiõe bart.hic.
¶ Nõ ob.iste tex.ĩducẽdo vt facit imo. quia omissa
rñsiõe raph.dicẽtis ꝙ nõ ẽ peccatũ ĩtelligere ꝙ hoc
tꝑe quo decessit secũdus fili⁹ testõꝛis sine liberis erat
moꝛtuus nepos ex ꝑmo filio: qꝛ talis intellect⁹ nimis
restringeret ꝛ violaret istũ tex.iõ aliter rñdeo ꝙ iccir
co iõ nõ admittit̃ ex ꝑsumpta mẽte testãtis ꝑiter ne/
ptis ĩstituta ꝛ nepos: qꝛ neptis hꝫ hic expꝛessaꝫ volũ/
tatẽ defuncti in totũ ꝛ hꝫ ꝑ se dispõnẽ legis pariter si
cut ꝛ nepos.vnde ꝑfert̃ neptis hic tanq̃ hñs ius po
tẽtius ꝟm.q.bar.nepos hꝫ dispõnem statuti ĩ totum
cui videt̃ testõꝛ se cõfirmare voluisse per pꝛeallegata.
Et si diceret̃ quare non vr̃ hic se confirmare voluisse
cũ iure cõi attẽto ꝙ de iure cõi ĩ vna dimidia poꝛtio/
nis d̃late huic vltimo filio potẽtius ius hẽbat nepos
q̃ neptis.rñdeo ꝙ in alia dimidia potẽti⁹ ius hẽbat
neptis.ꝛ sic scriptis in illa sua dimidia debuisset se ex
substõne admitti.verũ qꝛ h̃ cõcurreret cã testati ꝛ ĩte
testati qd̃ eẽ nõ põt.l.q̃diu.de acqui.here.ꝛ ĩ.l.añq̃
C.cõ.de suc.iõ in pari cã pꝛefert̃ ĩ totũ cã testati tãq̃
dignioꝛ.d.l.q̃diu. Nõ ob.ꝙ in cãu dicti statuti testa
tor videat̃ magis dilexisse neptẽ: eo qꝛ eã expꝛsse voca
uit substituendo.ꝛ tamen non substituit nepotẽ.lꝫ d̃
eo testõꝛ cogitauerit ꝑ illa ꝟba si decesserit sine libe/
ris ꝛc̃.qꝛ rñdeo ꝙ vocauit neptẽ expꝛesse.s.in cãu in
quo vterqꝫ filius decederet sine liberis.sꝫ iste cãus ñ
euenit ĩspectis ꝟbis vt h̃: qꝛ vnus decesserit cũ liberis
nec ẽt euenit cãus iste ex mẽte testãtis attẽto ꝙ super
erat ꝑsona q̃ iuris ꝑsumptõe ex mẽte defũcti resultã/
te a cõiectura statuti excludebat substitutũ.d.§. qui/
dã recte.cũ ibi no.ꝑ glo.ꝛ bar.ꝛ ẽt ꝓbat̃ ĩ.l.cũ acu/
tissimi.C.d̃ fideicõ.iũcta.l.generaliter.§.cũ aũt. naꝫ
ĩ.d.l.cũ acutissimi.d̃scendẽtes ex filio ĩstituto q̃uis ñ
fuerit noĩati excludũt substitutũ q fuit noĩatus. qa
cũ sint ꝑsone valide cõiũcte testõꝛi ꝛ successibiles d̃ iu
re merito tendũt ad exclusionẽ substituti. Nec vr̃ tu/
ta dr̃ia quã facit imo.dũ distinguit an testõꝛ h̃ expꝛsse
rit ĩ cõditõe substõnis illa ꝟba sine liberis vel non ex
pꝛesserit: qꝛ vt dicit Cy.bar.ꝛ magis cõiter doc.d.§.
cũ aũt.ꝛ bar.ĩ.l.ex facto.§.siquis rogatus.ff.e.lex ex
ꝑsumpta mẽte testãtis subdistinguit istã tacitã cõdi/
tõem.s.si decesserit sine liberis ĩ substõnem fideicom
missaria facta filio.d.l.cũ auus.ꝛ.d.l. cũ acutissimi.
iõ ꝟm eos nõ ẽ dr̃ia an fuerit expꝛssa a testõꝛe an ꝟo ta
cita.qꝛ taciti ꝛ expꝛssi idẽ ẽ iudiciũ.l.cũ q̃d.C.si certũ
pe.ꝛ dicit ang.ꝛ imo.ĩ.d.§.siquis rogatus. ꝙ doct.
cõiter ita tenẽt.lꝫ glo.ĩ vna solutõe quã plerisqꝫ ali/
ter dicat. ¶ Vltio ob.ẽt ꝑdictis ꝑmũ ar. qd̃ adducit
pau.h̃.in lec.bono.cõtra Barto.quia per illud pa/
tet respõsio ad.d.l.cũ acutissimi.vbi ẽt ꝑsona nõ no
minata in instõne excludit substitutum ex ꝑsumpta
mente testantis. Et per eandẽ.l.pꝫ respõsio ad secũ/
dum argumẽtum eius.pꝛeterea rñdẽdo secũdo ar/
gumẽto dici potest ꝙ ẽt in cã ĩtestati concurrit tacita
dispositio ꝛ voluntas testatoꝛis qui videt̃ tacite relin
quere veniẽtibus ab intestato.l.siquis cum nullum.
ꝛ.l.conficiũtur.ff.de iure codicil. ¶ Preterea quã/
uis statutum loquatur ab intestato.tamẽ nõ ẽ ĩcõue
niẽs ꝙ locũ hẽat ĩ casu nostro in quo cessare videtur

[a] ¶ Veniãt so roꝛes.add̃ alex.cõsi.lxxxv.icip. aĩaduersiõe.i.iiij.vol.

[b] ¶ Veniũt filie.adde cy.ĩ l.q̃cũqꝫ.C.de ser.fugi.bar.ĩ l.si ita scriptũ ff.d̃ le.ij.abb.cõsi.xxxvij.incip.xp̃i eiusqꝫ matris ꝑsidio in ꝑmo volu. alex.cõsi.lv.ĩcip.põderatis his q̃ ĩ themate narrãtur.ĩ iij.volumie.

dispō testōris q substituit neptē si vterq3 filius decede ret sine liberis.ꝛ ille cāus nō euenit h dū dicit ꝓpter fideicōmissarij ꝟba. Nec ob.tex.hic in ꝟ. sed cū in fi deicōmis. q2 h nō extabat persona i potiori gradu q̄ excluderet substitutū ex ꝑsumpta mēte testātis.vt est s̄.declaratū.ꝛ hoc mō defendi pōt opi.bar. tñ ꝯ eu3 videt̄ vnū fortiter facere q2 l3 teneat̄ magis cōiter ꝙ qñ testōr restituit filiū ꝛ nepotē q2 ē actus necessari⁹ ad cōfirmationē testamēti nec aliquo cāu in futuru3 rūpatur videt̄ testōr eos vocasse ordīne successiuo si cut ab intestō venirēt vt h.ꝛ.d.§.quidā recte.tñ qñ testōr nō hēret necesse h facere l3 reliquerit ꝑsonis in ter quas videt̄ ordiata affectio: vt q2 ab itestato eēnt successure.si tñ tales ꝑsone sint vocate in testō copu latiue nō videbūtur ordīe successiuo vocate sicut ab itestato eēnt successure.sed videbūtur vocate simul b3 bal.ange.rapha.ꝛ imo.ꝛ pau.d̄ ca.in.d.§.quidā re cte.ꝛ bal.in.l.fi.C.de ipu.ꝛ in.l.siquis heres istitut⁹ §.fi.s̄.de vsufru.accres.maxīe ꝑ tex.in.c. raynutius. ꝛ i.c.raynaldus.d̄ test.ꝑ que iura ibi repℏēdūt bart. tenētē ꝯrium in.d.§.quidam recte.s3 nos loquimur in substōne que nō erat necessaria ad cōseruationē te stamēti. Et ad.d.l.si duo.posset rñderi ꝙ ibi loquit̄ in dispōne legis necessaria cui per hominē ꝓuideri n̄ poterat.sed in cāu nostro testōr poterat aliter testari ꝙ disponeret.l.ab intestato. Nihilomin⁹ adhuc su stinēdo bar.pōt rñderi ad id qd̄ dicūt ꝑfati doc. per d.c.raynuti⁹ ꝛc̄.ꝙ ibi si intelligeret̄ dispō testōris b3 dispōnem iuris cōis ab itestato ꝓuidentis sequebat̄ ꝙ offendebātur ꝟba testōris: q2 copulatiue vocaue rat tales ꝑsonas ꝛ de ꝟtute copule ꝛ ꝯiunctōis est si mul vocare.l.si duobus.de le.i.l.i.§.is ita.C.de ca du.tol.sed i cāu nostro retēta opi.bar. seruātur ꝟba testatoris: q2 testōr voluit neptē ex substōne vocari si vterq3 filius decederet sine liberis. ergo si vnus tm̄ decessit sine liberis ꝛ neptis nō admittat̄ ex substōne seruat̄ ꝓprietas ꝟborū.q̄ oīa tene mēti: q2 oīa quoti diana sunt ꝛ vtilia.ꝛ puto ꝙ ab alio nō iuenietis ita declaratum. ¶ Et ex ꝑdictis hētis qñ dispō testatori debeat regulari ꝑm dispōnem legis vel statuti. ꝛ si h q̄ h nobis scripsi habuisset in aliquo cāu emisset ma gno ꝑcio.ita inquit Alex.q2 ē distinguēdū ꝙ aut di spositio testōris tendebat ad cōseruādū testm̄ ne rū peretur ꝛ ꝑsumit̄ ꝙ voluit eam regulari ꝑm statutū seu.l.ne rūperetur.d.§.quidā recte.aut nō erat ne cessitas ad conseruādū testm̄ tūc aut violarētur ꝟba testōris si vellemus eā regulari ꝑm dispōnem iuris cō munis vel statuti: ꝛ tūc nō debēt regulari b3 ea: vt.d. c.raynuti⁹.al's raynaldus.ꝛ ita loquat̄ ad qd̄ tenent doc.ꝯ bar.in.d.§.quidā recte.aut nō violarētur ver ba.ꝛ tūc debēt regulari ꝑm ꝟba legis vel statuti ꝙ ē lex municipalis.ꝛ ita loquit̄ bar.hic cū cōcor. ¶ Vl tra solutōes hic datas ꝛ recitatas i ꝑcedēti lec.ad.d. l.pe.C.de ipu. Addit hic imo.aliā quā dicit a doc.n̄ tactam.s.ꝙ in.d.l.pe.substitutus erat extraneus: h aūt erat d̄ liberis.iō sibi magis fauetur h.sed ipe sub dit hanc solutōem sibi non placere. q2 rō hic posita vniformiter concludit ēt si extraneus fuisset institut⁹. Itē q2 putat ꝙ.d.l.pe. ēt hēat locum si substitutus fuiss̄ alius q̄ filius testatoris puta tertius filius eo q2 testōr primo decedēti i pupillari etate videt̄ voluisse cōseruare ius legitimarū successionū. ar.l.pōt.ꝛ.l.vl̄ singulis.s̄.de vul.ꝛ pu. ¶ Sed raph.cu.hic dicit ꝙ in contrariū ē tex.hic intelligēdo ꝑm ꝙ itelligit bar. ꝛ ange.vz ꝙ nō solum neptis sit substituta sed ēt ne pos ex alio filio ꝑmortuo q sunt pares in gradu.na3 tūc substitutus excludit parē in gradu vt h.tamē ra pha.dicit sibi videri durum ꝙ si viueret nepos ex fi lio premortuo admittatur ꝯ vim ꝟborum ad neptis substōnem.ꝛ ꝓpterea dicit ꝙ nō ē durū hic intellige re ꝙ nepos erat mortuus vt.s̄.retuli.ꝛ sic itelligit.d.

l.pe.indistincte procedere ēt si par in gradu esset substitutus. ¶ Certe tenēdo intellectum bar.ad hunc tex. qui ē cōis.s. ꝙ iste §.ēt locum habeat si tempore mortis patrui restabat non solu3 neptis sed ēt nepos faciet plurimū iste tex.ꝙ.d.l.pe. locum nō hēat si sit tertius filius substitut⁹.ꝛ nō ob.d.l.pōt ꝛ.l.vel singu lis.cum si.q2 illa rō non h3 locū qñ vnus ex pluribus parib⁹ in gradu reperit̄ substitutus vt probat̄ hic: q2 si voluisset cōserua re ius legitimaru3 successionū iter pares in gradu nō oportebat parē in gradu substituere.tñ si vultis sustinere ꝙ.d.l.pe.idistin cte ꝓcedat potestis rñdere ad istum tex.ꝙ h testōr nō conside rabat cōseruari ius legitimarū successionū. p3 q2 ꝛ expresse fecit reciprocā substōnem inter filios.secus in cāu.d.l.pe. ¶ Tñ illd̄ qd̄ dicit imo.h inquātum voluit ꝙ h substitutus fuisset extrane us hēret locum iste tex.nō vr̄ mihi aliquo mō verū: q2 tūc super esset nepos qui in cāu omisso.s.qñ vterq3 nō decessit sine liberis excluderet substitutū per.d.l.pe.ꝛ ita videt̄ eē de mente bar. ꝛ doc.h.vnde q2 tex.noster d̄ necessitate ē itelligēdus qñ substitu tus erat de liberis saltem par i gradu.ꝛ sic min⁹ bene sensit ipe in hoc.tamē qd̄.s̄.dixit imo.ꝛ ē ista vltima rñsio ꝙ h substitut⁹ erat d̄ liberis ibi extraneus.hoc ē bene verū q2 hec solutio non valet vt.s̄.dixi. ¶ Aliā so.ad.d.l.pe.ddit ray.ꝛ refert eā imo.s. ꝙ hic loquit̄ qñ ꝑcessit substō facta reciproce vnicuiq3 istitutoꝝ vñ l3 postea in secūda substōne simul iūgātur: tñ ꝛ intelligit̄ se paratim facta ꝑꝑ ꝑcedētē substōnē attēto potissime ꝙ i ꝑsona ꝑmi ꝑcedētis secūda substō nihil operabit̄.tñ nō videt̄ ray.nec ēt imo.finaliter approbare istā sol.q2 cū h nō agat̄ d̄ cāu qñ de cessit ꝑmus sine liberis: s3 de vltimo decedēte.iō.d.rō generali ter nō cōcludit.ꝛ ꝓpterea Cy.se remittit ad no. in.d.l.pe.ꝛ ex his ꝟbis ray.hēs no.ꝙ illud qd̄ h dr̄ in isto.§.h3 locū ēt si pri ma substō reciproca ꝑcessisset. ¶ Extra glo.bar.h format duas oppo.demū per moder.plenius q̄ alibi reassumit̄ h materia an ꝛ qñ substō facta plurib⁹ locū hēat si cōditio sustōnis euenit in ꝑsona vni⁹ ꝛ opponit ꝑmo ipe d̄.l.quāuis. iūcta.l.i.C.d̄ nupt. vbi substō vulgaris si facta fuerit per h ꝟba si mihi filius ꝛ vxor heres nō erit semproni⁹ hr̄s esto.nō resoluit̄ ista pluralitas i sin gularitates ad hoc vt substō vulgaris ibi facta hēat locū. vñ l3 vnus heres nō sit ꝛ tamē ali⁹ ē non h3 locu3 substō vulgaris ibi facta.ita dicit ipse ibi sentire glo.ibi dū dicit ꝙ l3.l.falsa.§.fi.de cōdi.ꝛ demō.vbi pluralitas resoluit̄ i singularitates si stich⁹ et erotes erūt cū moriar lego ticio si vnus tm̄ ē testōris tpe mortis debet̄: alius nō.ꝛ pinde ē ac si dixisset: stichu3 lego si meus erit cū moriar: erotē lego si meus erit cū moriar.ꝛ.d.l.falsa nō h3 lo cum in cāu.d.l.quāuis.ꝑm glo.ibi.sed h videmus ꝙ substō fa cta per h ꝟba si vterq3 decesserit sine liberis substituo talē ꝑ fi deicōmissu3 h3 locū substō que euenit i ꝑsona vnius.bar.h rñ det ꝙ ibi loquit̄ in substōne vulgari facta duob⁹: nos loquimur i fideicōmissaria facta duob⁹.vnde in vulgari cōcludit cu3.d.l. q̄uis cū glo.ꝛ glo.in.l.hoc articulo.de here.instit.ꝛ glo.i.d.l. falsa.§.fi.ꝙ ē verū ꝙ nō sufficit cōditōem euenisse in ꝑsonā vni us ad hoc vt admittat̄ substitut⁹ hic loquimur i fideicōmissaria vbi sufficit dūmō nō supersit persōa que ex ꝑsumpta mēte testa toris excludat substitutum.d.l.q̄uis.cum glo.ꝛ.d.l.pe.C.d̄ im pu.ꝛc̄. Rō ꝑm bar.eē pōt.iō quare in casu nostro resoluit̄ plu ralitas in singularitates: quia tractatur de diuersis effectib⁹: q2 testator vniuscuiusq3 heredis fidem in hoc obligasse videt̄. ista sunt ꝟba Cy.vt.s̄.dixi circa cōtrarium.d.l.pe.C. de impub. ꝛ tunc resoluitur in singularitates.d.l.falsa.§.fi.vbi tractatur de diuersis effectibus.i.de duobus legatis.sed in vulgari substitu tione non est ita: q2 pluralitas respicit vnum effectum.s.volūta tem testatoris.ideo non resoluitur in singularitates sicut in.l.si heredi plures.de conditio.insti.vbi quia est dispositio vna sub diuersis cōditionibus: quia est vna conditio respiciēs diuersas conditiones.ꝛ due conditiones sunt respectiue ad illa3 restitu tionem vel legatum requiritur cōcursus vtriusq3.sicut si dico si ticius ꝛ sempronius mihi heredes non erunt substituo gayum requiritur ꝙ conditio verificetur in persona vtriusq3 ad hoc vt dicatur conditio impleta ꝛ euenisse cāum substōnis. ita loquit̄ d.l.quāuis.hec non placet: q2 si vnus est heres ꝛ alius non fit. verū ē dicere ticiū ꝛ semproniū nō esse heredes: ꝛ hoc qñ nega tiue cōcipitur.ꝑ hoc ē bonus tex.in.l.si is q ducēta.§. cū ita. s̄.de reb.du.si ꝟo sisto stichū ꝛ erotē promitto penam sisto sti

chuz nō sisto erotē cōmittit pena. vñ bar. adducit secūdā rōnē differētie iter vulgarē z fideicōmissariā substōnē. qz i vulgari qñ dico si ticius z semproni⁹ heres nō erit gaiuz substituo confert substō i tēpus in quo poterat eē locus iuri accrescēdi. qz si vnus ex heredib⁹ repudiat portio sua pōt alteri accrescere. l. vnica. C. qñ nō pe. par. merito donec pōt eē alia psona pter substitutum cū alteri psone pōt acqri. puta p ius accrescēdi nō admittit substitutus. d. l. q̄uis. opz ergo vt cōditio eueniat in psona vtriusqz vt vba sonāt. z bm eū videretur tm̄ isti plures istituti. l. vnica §. si his ita. C. de cadu. tol. v. cū tā varie. igit cū natura vboꝝ z ppria significatio bm eum requirat q cōditio cōsistat i psona vtriusqz ab eis nō recedem⁹ postq̄ ē alia psona cui pōt acquiri ex psumpta mēte testātis. Sz i fideicōmissaria z pupillari aliter dicendū ē qz fideicōmissaria z ēt pupillaris locū hz ēt post aditam hereditatē. l. ille a quo. §. si de testō. ff. e. l. ij. §. quisqs. ff. de vul. z pu. merito pz q habēt locū post emolumētum ēt acqsitū per aditionē hereditatis. z sic postq̄ cessat ius accrescēdi qd regulariter cessat post aditionē hereditatis. l. i. §. fi. ff. de vsufruc. accres. Fallit in vsufructu. put ibi habet. cū ergo cesset rō hz locum substō vt h. secus si supeēt persona que ex psumpta mente testatoris excluderet substitutū qz cessaret substō. d. l. pe. C. de impu. hoc ē qd dicit bar. h z post sequētem oppōnē reassumam doctrinā eius z in multis male dixit i ceteris bene. z in hoc īfra supplebo. qz nec. d. l. fi. nec glo. ibi hoc dicit ad qd ipse allegat: qz ibi pupillaris nō cōpzehēdit sub vulgari: qz factā psonis disparibus. hoc vult glo. inducere: qz nō resoluit i duas vulgares alś in vulgari facta ipuberi cōpzehēderet pupillaris. non autē ibi dr quo ad effectū nostrum. s. vt si eueniat in psona vnius habeat locū substō sed solū vbi dubitat an tacita pupillaris compzehēdatur in vulgari. ¶ Secūdo oppōit bar. ff. l. codicillis. in pn. ff. de vsufru. leg. vbi ēt in substōne fideicōmissaria facta pluribus post mortē oiuz nō habet locū quod h dr. s. q sufficit euenire in psona oium. vnde si legauit habitatōem liberis z post mortē oium voluit venire ad rēpublicā post mortē vnius nō admittit substitutus lz ibi loquat in vsufructu z habitatōne i quo legato uel fideicōmisso locus ē iuri accrescēdi. allegat. d. l. i. ff. de usufruc. accres. ibi loquit in usufructu. sed potuit bar. dicere q hz locū ius accrescēdi i legato habitatōis. qz ē qd idiuiduū: nā oēs seruitutes psonales z reales excepto usufructu sunt indiuidue. l. i. §. si usufructus. de usufruc. unde rōne idiuiduitatis resolute legata z fideicōmissa i psona vnius durāt in psona alioꝝ quēadmodū seruitus. l. antiquitas. C. de vsufru. z insti. de vsu z habi. vnde dicit barto. eadē rō ibi ē q̄ ē in vulgari in q̄ dictum ē q qñ pōt eē locus iuri accrescēdi z in psona cui pōt acqri preter substitutū tūc substō nō hz locū lz cōditio eueniat i persona vnius. Et idē dicit ipse se putare i quocūqz cāu i quo vł ex volūtate defuncti vel ex natura rei eēt locus iuri accrescēdi post emolumētū acquisitū: qz tūc opz q existat cōditio in psona vtriusqz d. l. codicillis. in prin. z sic videt notabilis intellectus ad illā. l. lz ibi glo. aliter sentiat. s. q ibi operat dispō facta in pcedēti legato. de quo ibi loquit. s. q vno deficiēte remaneat apud alios vnde ius accrescēdi locū hz ex expressa volūtate defuncti. z q illa q̄litas itelligat repetita pz ex dictōe h amplius. que ē repetitiua q̄litate posita: in pteritis legatis: vt. l. in repetēdis. de leg. iij. Istud veniat infra recensendū cū tractabit de substōne fideicōmissaria an sit verū indistincte sufficere cōditōem existere i psona vnius. vnde bar. reassumit q alibi illā difficilē periculosaz valde vtilē z quottidianā materiā dicā solūmō: distinctionē demum supplebo. Si ergo queritur dicit bar. an z qñ ē facta substitutio pluribus sufficiat euenire cōditionē substōnis i persona oium. distingue aut substō ē facta plurib⁹ separatim aut fuit facta plurib⁹ simul. ¶ Prim⁹ cāus nō hz dubiū qz sufficit euenire in psona vnius ad hoc vt locū hēat in psona alioꝝ quecunqz sit vulgaris vel fideicōmissaria. l. pe. bm vnū intellectū cōiter approbatū a glo. z doc. i. l. si posthum⁹. a pmo v. nā z cū duobus. vbi casus clarus. ff. de lib. z posth. l. pr filiā. §. fi. i. rūso. hz vnū itellectū gl. i. ff. ad. l. fal. ¶ Secūdus cāus principalis ē qñ fuit facta substō simul plurib⁹: z tūc aut querim⁹ de vulgari aut de fideicōmissaria aut de pupillari. pmo cāu dz sbdistigui qz aut fuit facta substō ista simpliciter vel per copulā vt ticiū z semproniū hrdes istituo. z si heredes mei nō erunt talē substituo vel ticiū z sēproniū istituo. q si hrdes nō erūt gaiū substituo. idez ē dicēdū si dictū sit ticiū z sēproniū istituo. z si ti z seius heredes nō erūt gaium substituo. dicit Bar. q hi casus nō differūt. Aut ē facta substō p adiectionē nois collectiui. s. ambo pmo cāu qñ substō ē facta simpliciter vel per copulā z loquimur in substōe vulgari. bar. tz q indistincte h substō nō hz locū nisi eueniēte cōditōe substōnis i persona oium per. d. l. q̄uis z ibi glo. z per glo. in. d. l. hoc articulo. Aut dicit barto. loquimur de substōne pupillari. z idē dico put in fideicommissaria. quia in hoc non erit differentia bm eum. Unde in vtraqz pupillari vel fideicommissaria dicendum est si est facta simpliciter vel per copulam verum ē q sufficit cōditionē euenire in psona vnius ad hoc vt substitutus admittat vt h. z. l. lucius. §. gaio. j. eo. z melius in. l. fi. §. filiū. de leg. ij. Fallit dicit bar. si ex natura rei vel ex volūtate defūcti locus erit iuri accrescēdi iter dictos substitutos qz tunc non admittit substitut⁹ nisi cōditōe eueniēte i psona vtriusqz p. d. l. codicillis in prin. de vsufru. leg. ¶ Itē fallit si supest psona q̄ ex psumptā mēte defuncti excluderet substitutū p. l. cū acutissimi in rōne sui. z. l. cū au⁹. de cōdi. z demō. z. l. si is q ducēta. §. si pr de reb. du. vbi pp psumptā mentē defuncti volentē potius admitti descendētem q̄ extraneū resoluit alternatiua i copulam. Si loquimur de cōpēdiosa p h vba ticiuz z semproniū hrdes instituo zc. dicit bar. tūc aut cadit in vulgarē vt filiū pupilli heredē instituo z qñcūqz decesserit substituo gaium tūc cōpzehēdit vulgarē Cy. in. l. precibus. C. de impu. z bar. i. l. cēturio. probat h rōne euidēti. qz cū dicit qñcūqz intelligit ēt qñ decederet viuo testōze q ē cāus vulgaris substōnis. z tūc nō pōt eē heres qz ē vnus cāus vulgaris qui extēdit in cāuz volūtatis. l. gallus. §. qd si tm̄. ff. de lib. z po. z no. bar. in. l. i. ff. de vulg. z pu. si ergo euenit casus vulgaris tūc dicendū ē put ē dictuz. s. i vulgari. aut cāus pupillaris euenit. z dicēdum ē put in pupillari si cōpzehēdit fideicōmissariā. z tūc si talis cāus euēit post aditā z post pupillarē etatē decessit: vt no. in. l. pcib⁹. C. de impu. z in. c. raynu. de testa. dicēdū ē sicut dictū ē in fideicōmissaria. aut ē facta substō cū nomie collectiuo. tūc dicendū ē vt in vulgari. si est facta sine nomine collectiuo nō admittit nisi sit cōditio ipleta i psona vtriusqz multo magis vbi ē collectiuū nomē cuius natura ē existere cōditōez i psona vtriusqz: vt ē tex. h. i. l. pe. C. de ipu. ¶ In fideicōmissaria z pupillari cū nomine collectiuo. distinguitur aut queris utrū bm propriam significatōem uocabuli sufficiat conditionem euenire in psona unius cum regulariter sufficiat vt h. z dicendum est q non ut h ibi hz uerba zc. z. d. c. raynutius. aut queris vtrum hz mentē testatoris sufficiat euenire conditionem in personā unius: tunc regulariter sufficit ut h in fi. nisi superesset persona que ex presumpta mente defūcti excluderet substitutum. d. l. pe. secus esset i gradu pari uel ulteriori cū substituto quia non dicitur eē persona que ex presumpta mente testantis excluderet substitutum ut h. ista sunt uerba bar. ¶ Addatis q inquātum barto. circa vulgarē substōnem tenuit q siue sit facta simpliciter siue sit facta per copulā requirit cōditio substōis eueniētis in persona utriusqz q Ange. hic tenet cōtrarium quoniā per uerba simplicia facta est substitutio sine copula. mouetur per. l. penul. ff. de iniusto testa. ubi dicit eē cāum nō uiolādo litterā nec diminādo lz bm eū glo. in. l. pe. C. de ipu. z in. d. l. pater filiā. §. fi. ad. l. falci. intelligant q ibi substō uulgaris fuit facta separatim singularibus institutis. nō aūt simpliciter prout etiam intellexit bar. h. z dicit ang. h. hoc eē notandū. lz bar. ibi tenuerit ɔtrium. ¶ Subdit tm̄ ange. se putare q ēt sequens opi. bar. si testōz prohibuisset ius accrescendi inter coheredes pōt h facere ex quo

dedit substitutū.per hoc tñ inuitaretur substitut⁹ non coheres:q2 tūc rō bar.cessat.Limitat ēt ang.opi.suā quā ipemet ange.tz dū voluit q nō requirat q euenerit cōditio i psona vtriusq3.nā fallit ƀm eū si istituti quibus est datus simpliciter z vulgariter substitutus ambo ō liberis:q2 tūc nō veniet substitut⁹ p rōnē d.l.cū auus.z per tex.expressum.in.l.si is q ducēta.§.itē si pr̄.de reb.du.z lz ipe nō dicat dico q si bñ inspiciatur istud voluit bar.h i si.qñ loquit ō substōne facta p nomē collectiuū.Ubi aūt substō eēt facta copulatiue.tūc ange.tz opi.bar.p.l.quidā in testō.š.de vulga.z pu.z p.d.l.qnāuis.quā ibi ita itelligit glo. si.ƀm eū.lz Pe.z Cy.ibi aliter dicāt.¶Jmo.h addit circa primū cāum.s.qñ ē facta simpliciter sine copula q nō videt absurdū itelligere.d.l.pe.š.de iniusto testa.qñ substō fuit facta simpliciter istitutis et sepatim:q2 ita videt sonare tex.ibi dū dicit diuersis substitutis.z ƀm eū expresse pbat in.l.si posthum⁹. a pmo v.nā z si cū duob⁹.de lib.z posthu.ubi ponitur idē cāus q pōit i.d.l.pe.z sic nō ē absonū vnā legem declarari p aliā.z i hoc pmo mēbro tz q p oīa fit idē sicut si facta sit substō per copulam quo casu quid'ipse velit dicere in seq.vbi ē iste tex.declarabit. ¶Jtē addatis q bal.in.l.pe.C.de impu.tz eandez opi.quā tz h ang.s.q substō vulgaris facta duob⁹ sine copula verificat i psona vnius per.d.l.pe.ō iniust.te.z illā.l.ita itelligunt Pe.z cy.i.l.pe.C.ō ipub.z ēt approbat bal.ibi limitationē quā dedit h ange.p d.l.cū auus.z.š.retuli.¶Qñ vo facta ē substō vulgaris cū copula.tunc addit imo.h q.d.l.q̄uis.non pbat id ad qō allegat:q2 ibi solū dr̄ q i vulgari fcā illius duob⁹ imparib⁹ nō cōtinet pupillaris.nec gl. si.ibi voluit illud ad qō allegat.sed vult illā orōnez pluralem nō resolui in singularitates q̄tū ad hoc vt cōprehēdat pupillarē i psona ipuberis.q2 si resolueret z intelligeret facta vulgaris vnicuiq3.tūc vulgaris que itelligeret facta per se ipuberi cōprehēderet tacitā pupillarē.d.l.hoc iure.de vul.z pu.q non cōtingit in cāu.d.l.q̄uis.Sed nō dicit illa glo.q pluralitas illa respectu vulgaris resoluit i singularitates vel nō.Et eodē mō dicit q glo.i.l.hoc articulo.ō here.insti.nō probat opi.bar.sed poti⁹sentit oppositū in rñsione quā facit ad.d.l.q̄uis.dū ponderat ibi rationē iequalitatis.Jtē ƀm eū tex.i.d.l.quidā testō.ñ pbat istā opi.q2 ille tex.se fundat ex eo q substō fuit facta plusq̄ in asse.z sic secus inuit qñ facta ē simpliciter.vnde ƀz eū nō videt bene de iure pbari ista opinio bar.z ange.¶Propterea dicit forte eē cōcludēdum debere vtroq3 cāu dici esse idem.i.siue facta sit simpliciter siue cū copl'a.q2 qñ fit simpliciter videtur virtualiter ibi cōprehēdi copula.nā si dr̄ z si predicti nō erūt heredes subitelligit tici⁹z sei⁹ istituti.z ƀz eū vr̄ q nō debeat vocari substitutus lz in persona vni⁹ euenerit cōditio:q2 supest persona que ad partē deficiētē potest vocari per ius accrescēdi.z que verisimiliter ex presumpta mēte testantis dz excludere substitutum vt etiam voluit bar.nam cū sumus in dubio q̄liter fuerit intētio testatoris.s.an voluerit substitutum admitti an vero coheredē debem⁹ in dubio iterptari id quod est verisimilius.arg.eorū que habētur in.l. semper in stipulationibus.j.de regu.iur.z in.l.volūtatis.cum ibi no.per glo.z doc.C.ō fideicō.z in.l.si seruus pluriū.§.si.vbi per doc.de leg.i.sed est verisimile q mens testatoris i dubio fuerit vocare eū quez magis dilexit si ille venire potest.arg.l.publius.§.i. š.de condi.z demō.Sed magis dilectus fuit institutus q̄ substitutus vt de se pz.z habet in.d.l.publius §.i.ergo prius dz vocari institutus.z per hanc rōnez dicit se putare istam opi.esse vioreni.z ƀm doc.debet ƀm eum ad.d.l.quidā testō.subaudiri dicto maxie i rōne quam ibi ponit dū dicit: Si neq3 Florus neq3 Sophia heredes erūt.z sic oīno fuit copulatiua negatiua.neq3 soluit.i.si sophia heres nō erit z florus non erit. que vba nō videtur verificari nisi quādo neuter ē hrs z ēt ex virtute sermōis. quod eēt secus quādo eēt oratio de copulato extremo.vt si dixissz si florus z sophia heredes non erūt.nam ex vtute sermōis ita videtur verificari altero non existente herede.ergo relinquitur q ista tunc erant vera.Florus z sophia nō sunt heredes:nā exquo termini ponūtur p terminis particularibus seu singularibus z nō in cōibus nō ē vis in negādo si pponatur toti orōni vel non.z ita residet ipe h in.vi.col.sed ipemet h postea in.xli. col.tz ɔ̄riū.z dicit q si substō ē facta per illa vba si neq3 ticius neq3 seius heres erit.tunc vera sit opi.bar.z sequaciū:q2 requiritur q eueniat conditio in persona vtriusq3:q2 per.d.l.quidaz testamēto.Si autem fuerit facta substō sine illa copulatiua negatiua.s.neq3.sed dictuz fuit simpliciter si heredes nō erūt.vel dictum fuit cum copula.s.si ticius z seius heredes non erūt.putat hic casibus verā eē opi.bar.z sequacium.q2 ex vi verborum z pp̄a significatōe verificata ē dicta oratio ēt si vnus tm̄ nō fuit heres vt dicit patere ex his que supra retuli referēdo opi.suā z dicit q nō ob.illa rō qua dicebatur q ex mente testatoris nō dz venire substitutus si vnus tm̄ repudiauit:eo q2 supest psona coheredis que fuit magis dilecta.qui rñdet q est verū q coheres fuit magis dilectus in parte sibi data:sed nō in pte alterius coheredis de qua tractamus.¶Addatis q raph.cu.in.l.lucius.§.gaio.j.eo.dicit q tex.in.d.l.q̄uis.non videt approbare opi.barto.tñ per alias rōnes assignatas per bar:sibi videt tutius eē tenere cum eo.bal.ēt in.d.l.penul.C.de ipub.z ange. h tz opinionē bar.quādo est facta substitutio vulgaris cum copula.Jdem tz ibi Saly.fulg.z pau.de ca.z ēt ange.in.d.l.q̄uis. Sum tamē solitus tenere q in puncto iuris siue simpliciter facta sit substitutio siue cum copula non procedit opi.Barto.eo quia ex vi verborū verificata est dicta substō etiā si vnus tm̄ repudiat:vt probatur in.d.l.si is qui ducēta.§.cū ita.š.de rebus du.vbi si promitto penā nō sistā stichū z erotē quāuis vnum sistam z alium non cōmittitur pena:q2 vificata est oratio pmissionis pene.z istud puto esse tutius:z comprobatur in.l.quidā testamēto.de vulga.z pupilla.quam allegat ange.pro se z est cōtra eum.vbi dicēdo neq3 ē dictio copulatiua negatiua est necesse vt vtrunq3 negatiue veniat ad hoc vt substitutus admittat.z sic q vterq3 repudiet.¶Preterea aut cōsideramus mētē aut vim verborum.Si vim verborum est verificata licet vnus adeat alter repudiet.¶Jtem non potest dici q per ius accrescēdi preferatur institutus:quia hoc non est verum cum sit tacita substitutio que silet per expressum.d.l.precibus.c.si pater.de testa. libro sexto.l.iam hoc iure.de vulga.z pupilla.Jtem verba preualent menti nisi mens probetur per aduersum.l.i.§.is qui nauem.de exerci.l.non aliter.de lega.iij.vbi aūt substitutio vulgaris facta esset per nomina collectiua.tunc ange.tenet q indistincte substitutus admittatur nisi conditio substituētis euenerit in persona vtriusq3.quia ita est propria significatio verborūz d.l.penulti.C.de impube.Nec in contrarium apparet esse mētem testantis vt colligitur ex responsione supra data per Jmo. in dicta.l.publius.§.primo.¶Est z alius casus quādo substitutio vulgaris facta alternatiue vel distributiue.vt si dictū fuerit si ticius aut seius heres non erit sempronius heres esto:dicendum est q in omnibus istis casibus sufficiat conditōem substituentis euenire in persona vnius:quia ita est natura alternatiui.d.l.si is qui ducenta.§.vtrum:z etiam ita est natura distributiui per.l.qui filiabus.§.penulti.z si.š.de lega.primo.z plene nota.in.l.hoc articulo.š.de heredi.insti.Et per hoc expeditum est id quod est dicendum circa substōnē vulgarē cōclusiue in materia substitutionis vulgaris.¶Jmo.hic post multas reuolutiones dicetur concludere q si est facta vulgaris non copulatiua negatiua z non de copulato extremo.tunc procedat opi.Barto.q non vocetur substitutus nisi in defectū vtriusq3. z hoc sonāt verba a quibus verbis sit recedendum.l.non aliter.de lega.iij.Et intelligit hunc tex.quando est facta substitutio per illam copulam neq3.Si autem est de copulato extremo vel collectiuo vel simplici.z tūc aut substituit sup toto.z adhuc idē p ea q̄ hñtur i.d.l.quidā testō.nam ea videtur fuisse mens testantis exquo super toto disposuit vt ibi.aut simpliciter sub

stituit et tunc videt q veniat substitut'.d.l.quidam a contrario sensu.e qr et tuc ita sonat vba a quib' no e recededu.Nec ob. ro pdilectois qua ipse supra tetigit.cofirmado opi.bart.qr pot fm eum respoderi q fuit dilectus in portione sibi delata: sed si in portione delata coheredi. Fallit si coheredes eent inuice sub stituti vt de se pz: qr tuc alius eis substitut' no potest admitti si vnus solus institutus exclusus e ab hereditate. ¶ Ite secundo fallit si instituti essent de liberis e substitutus eet extraneus.ar. d.l.cum acutissimi.§.ite si pater.secus fm euz si substitutus eet et de liberis.ar.l.non solum.§.de vno.ff.de ri.nup. ¶ Pro q vltima limitatoe vltra eum iste tex.declarat vt h per bart.in.iij. oppo.Sed in cotrarium facere videt id qd dixi contra. dum di ctum fuit.q.l.pe.C.de impu.locum habet et si substitutus fuis set de liberis testatoris. Sed responde q ibi loquit in pupillari quo casu procedit illa lex: eo quia videt testatorem voluisse de cedetem primo filio impubere conseruare ius legitime successio nis inter filios.iuxta.l.qui duos.e.l.vel singulos.de vulg.e pu pilla.que ratio cessat in vulgari substone de qua tractamus cuz per eum non tractet de succedendo ab intestato ipsis filijs sed testatori.insti.de pupil.substi.in principio. Pau.hic etiam i to to argu.dicit sibi non placere differentiam quam facit bal.in di cta.l.penultima.e Ange.hic inter substonem factam simplici ter e factam cum culpa.quia hoc est facere vim in verbis: quia posito q non sit apposita copula punctus habz vim copule: e soluta resoluit in coniuncta: vt.l.triplici.licet ipse nihil alleget. ff.de verbo.signi.e no.Barto.in.l.specu.eodem ti.e glo.in.l. precia rerum.in ver.adeat.ff.ad.l.falci. Unde pares sunt diffe rentie si ticius e seius heredes non erunt talem substituo e dice re ticium e seium instituo. e si non erut heredes substituo talez. cum ergo primo casu habeamus tex.in dicta.l.q uis. fm coem intellectuz q non admittit substitutus idem in secudo cau fm eum. ¶ Addatis etiaz q imo.in dicta.l. quidam testameto. et tenet contra bar.e adherere videt vltimo distinctioni sue h po site.e illa opinio comprobari videt in.l.penulti.C.de impube. per ea que dixi supra e etiaz per tex.in.l.fi.in principio.de vulg. e pupilla.e illum ad hoc etiam no. Imo. licet Barto.ibi aliter videatur intelligere adherens sue opinioi hic posite. ¶ Ite ad id quod dicit hic ange.quado substo vulgaris esset alternatiua quo cau dicit q non admittit substitutus si conditio existat per l.penulti.ff.de iniusto testa fm intellectum glo.in.l. penul.C.de impube.e d.l.pater filiam.§.fi.quoniaz natura alternatiue est q sufficiat verificari in vno.l.si is qui ducenta.§.vtrum.ff.de re bus dub.nisi fm euz substitutus esset extraneus e instituti eent de liberis: quoniaz tunc ostendit conditoem euenire in persona vtriusqz.per.d.l.si is qui ducenta.§. item si pater. ¶ Addatis q imo.in.vij.colu.transit simpliciter cum ange.in hoc. sed ipe met in hoc.§.in.xij.colu.dum tractat de pupillari tenet contra riuz: vt referam in materia pupillaris.e veritas huius pedet ab intellectu.d.§.item si pater.de quo dicam in materia pupillari. ¶ Pau.hic in substone facta alternatiue transit cum opinione ange.e reputat valde nota.id quod dicit ange. per.d.§.itez si pater.e per hoc sit expeditum illud quod sit dicendum in ma teria vulgari. ¶ Nunc dicendum est quid in pupillari[a] e exem plari facta pluribus in quo omitto quod nota. per Barto. hic e eius sequaces. ¶ Et addatis q Ange.hic concludit q si est facta per verba simplicia nunquaz habet locum in persona pri mi decedetis. quoniam credidit testator primi decedenti fratre superuenietem successurum ee.l.qui duos.in principio.ff.de re bus dub.quia est verisimile testatorem voluisse alienam succes sionem sue postponere.d.l.cum acutissimi.e multo fortius di cendum est idem quado e facta dicta substitutio cum additioe copule vel nominis collectiui.quo cau donec supest vnus ex in stitutis substitutus repellitur.d.l.penulti.C.de nup. sed omni bus mortuis attendendum e q si mortui sunt simul tunc substi tutus inuitat vt succedat cuilibet substoni.e sic hereditate om nium substitutus habebit.d.l.qui duos.e.d.l.penul. Si autez decesserunt ordine successiuo tunc nouissimo decedenti substi tutus succedit e in hereditate huius nouissimi decedentis iter ueniet hereditatez premortuoruz.d.l.qui duos. e idem dicit si substitutio fuit facta adiectione alternatiue vel distributiue per d.§.item si pater.Si autem cuilibet pupillo vel furioso sigilla

tim facta esset substitutio res non haberet dubiuz.d. l.vel singulis.Et idem tenet hic imo.in.vij. coluna. qui solum addit q quado dicta substo est facta per verba simplicia vel cum adiectione copule vel nomi nis collectiui e euenit conditio substitutois tantum in persona vltimi decedetis poterit habere locu sub stitutio: quia non superest persona que ex verisimili mente testatoris excludit substitutum. argu. huius §.secus si superesset puta filius mentecapti vel filius pupilli doli capacis.iuxta notata per gl.xx.q.i.i sum ma.e per Barto.e alios in.l.pupillari.ad fi.ff.de vul ga.e pupilla.e per.l.ex facto.in principio.eo.ti.intel ligendo de filio ipsius vltimi decedetis.nam si sup esset solum filius primi decedetis tempore quo deces sit vltimus dicit videri.secus quia admitteret substi tutus per istum tex.e per id quod ipe supra dixit. Et puto q ipse velit se referre ad id quod ipse dixit cir ca illam nouam solutionez traditam in.l.penultima C.de impube.sed per ea que dixi circa illam solutio nem puto q ipse in hoc vltimo non bene dicat qua do substitutus eet filius vel nepos testatoris.per di ctam.l.penultimaz.iuncto isto tex. declarato vt h p barto.in.iij.oppositoe.bene facit quod notat Bar. signater in dicta.l.penultima.in principio.C.de im pube.vbi dicit q si in terminis illius.l.decessisset.pri mo filius pubes.secudo decessit impubes admittere tur substitutus ad hereditatem impuberis per istum §.nisi dictus pubes decessisset cum liberis: quia tunc excluderetur extraneus substitutus a portione impu beris vltimo decedentis.argu.l.tale pactum.§.fina. ff.de pactis.e argu.d.l.generaliter.§.cum autem.sz si substitutus esset de liberis non credit Bal. q tunc excludatur.argu.l.iij.C.de inoffic. testa.e.l.assiduis §.exceptionem.C.qui po.in pigno.ha e idem tenet Saly.in dicta.l.penul.qui dicit idem esse de mente Barto.hic.e cum Bal.in dicta.l.penul.transit etiaz Barto.hic qui dicit q etiam opi.bal.inqtum voluit q si substitutus eet de liberis admitteret etiam si pri mus filius decessisset pubes superstitib' ex se liberis per istum tex.per quem probari dicit q si substitutus esset de liberis admitteret ipse substitutus etia si pri mus decessisset pubes superstitibus ex se filijs. Sed in contrariuz facit illud quod tenet imo. hic in.iiij.e viij.col.e in antepenul.co.dum dicit q.d.l.pe.habz locum etiaz si substitutus esset tertius filius.qr testa tor videt voluisse conseruare ius legitimaruz succes sionum inter filios: vt ibi.e.d.l. vel singularis. e sic mortuo primo in pupillari etate non admitteret sub stitutus qui etiaz esset de liberis: vt tz pau.in dicta.l. penul.per.d.l.cum auus.vbi etiam quado vnus est de liberis substitutus per fideicomissum alteri qui est de liberis testatoris rogatus restituere post mortem i telligit si rogatus decesserit sine liberis sicut quado extraneus est fideicomissarius.Sed respõsio bal. su stinet q in cau qonis nostre.e in dicta.l. penul.con ditio deficit in persona primi e euenit in persona vlti mi.e io tuc cessat ro oseruade ltime successiois iter fi lios istitutos ad exclusioez substituti.sz i cau.d.l. pe. euenit oditio i psoa pmi vn sbstitut' excludit aut oser uat ltia successio qua testor vr voluisse oseruare.e eo de mo rnde ad istu tex.qr h et dficit oditio i psona p mi.e sic cessat ro oseruade ltime successiois iter ipos filios istitutos.no ob.d.l.cu auus. qr ibi illa oditio subitelligit i portoe assignata grauato q e d liberis te statoris: eo qr sicut ptulit testor fideicomissario ipm grauatu i vita ipi' grauati.ita vr post morte i illa por toe pferre liberos grauati.sz i.q.bal. e in.d.l.pe.qn substo e facta p nome collectiuu ambobus impube rib'.e euenit coditio i persona vltimi.tuc admittitur substitut' q est de liberis: lz extet alius et par i gradu q sit d liberis vt pbat h. ¶ Est vez q et fulg.i.d.l.

[a] ¶ In pupil- lari. adde bar ba.i repeti.c. rainu. de testa.

pe.reprehēdit ī vno dictam decisionē bal.ibi.s. inq̄/
tū bal.vult q̄ substitutus extraneus excludat̄ si pm̄ˀ
decessit pubes supstitibus ex se liberis.nam in ꝯtrium
facit fm̄ fulgo.qꝛ ibi substō non fuit facta sub condi/
tōe si decesserit sine liberis ꝑut fuit h̄.Itez qꝛ illa cō
ditio si decesserit sine liberis dr̄ tm̄ iesse a.l.qn̄ tracta/
tur ste succedēdo testatori.d.l.cū acutissimi.sed ī cāu
nostro tractat̄ de successione fratris.ergo nō dz inesse
conditio si decesserit sine liberis.tamen semp substō
ēt pupillaris recipit interpretatōem vt substitutˀ pu/
pillaris excludat̄ si supest persona que ex presumpta
mēte defuncti excludit substitutū:puta ex persona q̄
sit de liberis testatoris:vt est tex.in.d.l.pe.iūcto isto
tex.ꝑ hoc bene facit ēt qd̄ no.bar.in.l.ij.in prin.ī vl.
col.in v̄.quarto dixi.s̄.de vulg.ꝛ pu.vbi bar.ēt ī he
reditate pupilli deferēda fratri dicit hēre locū rōnez
generalē.d.l.cū acutissimi.ꝛ lz imo.h̄ in.vij.col.tran
seat cū distictōe ange.vno adito vt.s̄.retuli.tn̄ ipse/
met postea hic in.xij.col.dicit q̄ ī ista pupillari ꝛ exē
plari pōt aliter cōcludi vz q̄ si euenit casus ī quo ex/
pirat substō clarum ē q̄ excludat̄ substitutus puta ꝑ
natiuitatē filij vel simili mō dicta.l.ex facto.in princi.
Si aūt non expirauit substō tunc si ē cōcepta simpli/
citer vel copulatiue vel collectiue si existat cōditio in
persona pmi nō venit substitutˀ maxime si sit extra/
neus.ar.d.l.cū acutissimi.ꝛ idē videt̄ fm̄ eum si sit d
liberis.per.d.l.pe.que indistincte loquit̄.ꝛ qꝛ videt̄
voluisse cōseruare ius legitime successionis inter fra/
tres vt dictum est.ꝛ multofortius nō veniret si illi qui
bus ē facta substō eēnt inuiti substituti.si vero existat
cōditio ī persona vltimi.ꝛ tunc venit substitutus vt.h̄
qꝛ cū testōꝛ voluerit ipm̄ habere totum cōputauerit ī
hereditate vltimi inuenire hereditatē primi.ꝛ sic ha
buisset totuz ex quo substō erat directa.v̄isimiliter vo
luit q̄ hēret hereditatē vltimi ex quo non potuit hr̄e
hereditatē primi.Si v̄o fuit alternatiue cōcepta ꝛ cō
ditio euenit in persona vnius videt̄ q̄ ipse veniat si
ipse ēt eēt de liberis.secus si eēt extraneus ꝑ.d.§.itē
si pater.sed forte fm̄ eū posset defendi q̄ veniat sub/
stitutus ēt extraneo per eundem.§.item si pater.nā
ibi nō substitutus excluditur.qꝛ ꝑpter primam dispo
sitōem p̄ambulā factā ante substōnem pz de mente
testantis fuisse q̄ si solus masculus nascerēt haberet
totum.ꝛ similiter si filia femina.ꝛ per ꝯsequēs videt̄
q̄ si ambo nascūtur vocētur pariter.l.si ita.s̄.de lib.
ꝛ posth.ꝛ ideo per successionē postea alternatiue fa/
ctam in forma.de qua ibi nō ē v̄isimile testōrem vo/
luisse vocari substiturum nato masculo lz femina non
nascatur vel econtra.Sed vbi a principio institueret
duos filios.ꝛ postea alternatiue substituet vr̄ q̄ sub/
stitutus tunc vocet̄ altero repudiāte cū hoc sonēt v̄/
ba cum ad veritatem alternatiue sufficiat alteraz par
tem eē veram nec mens testōris hoc cāu repugnare
videt̄.ꝛ ita videt̄ esse de mēte tex.ibi ꝛ in v̄.pōt autē.
nec ob.l.generaliter.in prin.C.de insti.ꝛ substi.sub
condi.fac.ꝛ.l.lucius.l.ultima.§.de here.insti.vbi al/
ternatiua resoluit̄ in cōiunctam.qꝛ illud ē ibi ex pre/
sumpta mente testātis que facilius presumitur in cāu
illo:qꝛ agitur de auferēda portōe delata instituto.sz
hic nō aufertur portio illi qui agnosceret sz soluz por
tionē alteriˀ nō agnoscētis q̄ nō venerat a pn̄.ad ipz
substitutū pupillarē sz ad frēm suū.ꝛ ꝑ hec ēt dicit pa
terē qd ī vulgari alternatiue cōcepta.ꝛ sic inuit q̄ in
vulgari attendit̄ an p̄cessit dispō alternatiua puta si
mihi filius aut filia heres nō erit heres testō.ꝛ subiū
xit ꝛ si filius an filia nascet̄ hr̄s esto.ꝛ tūc non sufficit
q̄ ī ꝑsona vniˀ euenerit cōditio.Sed si testōꝛ instituat
filios ambos puta si dicat filiū ꝛ filiā instituo.ꝛ si alter
eoꝝ hr̄s nō erit ticiˀ heres esto.ꝛ tūc sufficit q̄ cōditio
substōnis eueniat ī ꝑsona vniˀ.ꝑ.d.§.si pr̄.ꝛ ita limi
tabit̄ opi.ang.quā.s̄.retuli ī materia vulgaris.ꝛ iste

ītellectˀ satis vr̄ applaudere lr̄e ī.d.§.itē si pr̄.tn̄ bar.ibi pˀ gl.
ītelligit q̄ ēt si simplr̄ facta eēt institutio filioꝝ q̄uis n̄ alternati
ue adhuc hēret locū illud qd̄ ibi dr̄ in fine lr̄e.ꝛ ꝑ eo posset ad/
duci.qꝛ alternatiua ꝑlata īter ꝑsonas īstitutas hz viz copule.l.
cū qdā.C.d v̄.sig.ergo nō dz ibi eē dr̄ia an p̄cesserit instō alter/
natiue an copulatiue.ꝛ ꝑ ꝯn̄s illud qd̄ dr̄ ī.d.§.itē si pr̄.ibi sed
ꝑcliuiˀ ꝛc̄.sicut corrigit̄ illud qd̄ dictū ē ī pn̄.illiˀ.§.ita ī effectu
eadē rōne corrigit id qd̄ dicebat̄ ī.d.v̄.pōt.Et ꝑ ista opi.facit
d.l.pe.C.d ipu.iūcto isto tex.Nec ob.ibi fuerit ꝑlata dictio col
lectiua.qꝛ rn̄deo q̄ qn̄ eēt facta substō ī tota hr̄ditate vt sit ibi
nō ob.dictōe collectiua si cōditio substōnis eueniat ī ꝑsona vni
us tm̄ admittit̄ substitutus vt hic dūmō nō supsit ꝑsona que ex
p̄sumpta mēte defuncti excludat substitutū per.d.l.pe.fz cōem
ītellectū.Preterea vt statim dicā ēt illa.l.pe.hz locū q̄uis sub/
stitutio n̄ fuerit facta per nomē collectiuū.ꝛ sic vr̄ q̄ v̄a sit opi.
bar.ī.d.§.itē si pr̄.ꝛ ang.h̄ vt retuli ī materia vulgari.ꝛ hec no.
ꝑ ītellectū.d.§.itē si pr̄.d quo forte alibi pleniˀ nō tāgit̄.¶In
ceteris sequor distinctōez.s̄.datā q̄ ēt magna ex ꝑte colligi pōt
ex v̄bis bart.h̄.d cuius mēte ēt ē q̄ qn̄ substō pupillaris ē facta
pluribˀ nō admittat̄ substitutˀ si eueniat cōditio ī ꝑsona pmi ēt
si nō fuerit facta substō ꝑ noīa collectiua sed simplicia vt est gl.
no.in.l.si pr̄ ipuberes.ī glo.i.s̄.d vul.ꝛ pu.q̄ extēdit.d.l.pe.ēt
ad cāum qn̄ substō eēt facta sine noīe collectiuo.qꝛ adhuc satis
ē q̄ supsit ꝑsona q̄ ex p̄sumpta mēte defuncti substitutū exclu/
dat.ꝛ ita ēt tenēt bal.ꝛ moder.ī.d.l.pe.pro quo ēt allegauit.l.
pr̄ filiū.§.fi.v̄.q̄ si frater.s̄.ad.l.fal.lz bar.ꝛ ange.ī.d.l.pe.ali/
ter videātur velle.s.q̄ qn̄ pupillaris ē facta ꝑ v̄ba simplicia hz
locū substō si eueniat cōditio ī ꝑsona pmi sicut ī fideicōmissaria
l.luciˀ.§.gaio.ī.e.ꝛ nō bn̄.ꝛ nō ob.d.§.seio.qꝛ ibi nō superat
ꝑsona q̄ ex p̄sumpta mēte testātis excluderet substitutū vt statiz
dicet̄ in fideicōmissaria.¶Nūc vidēdū ē vltimo loco qd ī fidei
cōmissaria ī quo ang.h̄ pleniˀ quā bar.distiguit q̄ si ē facta plu/
ribˀ simpliciter:vt si testōꝛ plures instituit.postea dicat q̄ si de/
cesserint sine liberis substituo ꝑ fideicōmissum talē.ꝛ postea de
cessit vnˀ sine liberis admittat̄ substitutˀ ꝑ.d.§.gaio.ꝛ.l.si.§.fi
liū.d le.ij.ꝛ hoc dicit ꝑcedere ēt si testōꝛ voluerit itegrū relictuz
ad substitutū ꝑtinere q̄uis nūc integrū ꝑcipere n̄ possit.mouet̄
ꝑ.d.§.filiū.vbi plus ē testōꝛ signo vlī qcqd ꝛc̄.lz fm̄ eū bar.in
d.l.quidā testō.d vul.ꝛ pu.ꝑ illū tex.voluerit ꝯtriū.s.qn̄ testatoꝛ
voluit in integ.ꝑuenire.sz nō bn̄ dixit bar.ꝑ.d.§.filiū.fm̄ ang.
q rn̄det ad.d.l.quidā testō.q̄ ibi fuerūt duo gradus substōnis
vn̄ nō dz inuitari seruus donec aliqd existat d pmo qꝛ pmū gra/
dū ceteris p̄dilexit.ꝛ qꝛ ibi nedū totū assez voluit ad vltimū ꝑti
nere:imo plusq̄ assem:illud plus significat volūtatē defūcti fuis
se q̄ solū vltimˀ debeat iuitari.ꝛ hoc voluit tex.expresse fm̄ euz.
ꝛ cū ang.trāsit ī hoc imo.h̄ qui tn̄ addit nō esse verū q̄ ī.d.l.q/
dā testō.plusq̄ assem distribuerit testōꝛ vt ibi pz.nā dū tex.ibi di
cit ī plures q̄ tres vncias itelligit̄ q̄ oēs substitutos ī tertio gra
du substituit plusq̄ ī quarta;qꝛ substituit ī toto vt pz in tex.non
aūt itelligit̄ q̄ illos q ī secūda parte tertij gradus fuerūt istituti
substituerit in plures q̄ in tres vncias.pz qꝛ dicit tex.q̄ eos sub
stituit in quarta.ꝛ dum tex.ibi dicit ex eo q̄ plures q̄.xij.vncias
īter eos distribuisset exponit̄.i.distribute eēnt.sz si diceremus sb
stitutū in tertio gradu venire.ꝛ sic testōꝛ trāsiuisset ad dispēdiuz
qd̄ non fuit d eius mēte nō ītelligeret̄ tex.q̄ velit testōrem distri
buisse in v̄itate vltra.xij.vncias.ꝛ ita sentit glo.ī v̄bo distribuis/
set.ꝛ ēt doc.ibi.vn̄ rn̄det ēt melius imo.h̄ ī.d.l.quidā testō.ad
illā.l.q̄ ibi loquit̄ in substōne vulgari ī qua testōꝛ disponēdo ex
presse d toto vt ibi fecit videt̄ ibi voluisse cōseruare ius accrescē/
di si dispō sup toto nō potuisset hēre effectū aliud ī fideicōmis/
saria q̄ hz locū demū post aditā hr̄ditatē.l.ille a quo.§.si d te/
stamēto.s̄.e.quo cāu reglariter cessat ius accrescēdi.l.i.§.fi.s̄.
d vsufru.accres.ergo cessat isto cāu ista ꝯiectura.tn̄ bal.ī.d.l.q/
dā testō.ꝛ in.d.l.pe.ī.iiij.col.simpliciter trāsit cū bar.sz non vr̄
q̄ possit sustineri maxime ꝑ istū tex.ī v̄.oēz hr̄ditatem.Et ita ꝯ
bar.ꝛ ange.imo.raph.cu.pau.in.d.§.gaio.ꝛ Mathe.de ma
thesil.in suis notabilibˀ nota.cxxij.ꝛ ita sepenumero cōsului.
¶Fallit autē dicta regula:qꝛ dictum ē ꝑ.d.§.gaio.vocari sub/
stitutū.primo qn̄ sup eēt persona que ex presumpta mēte defun
cti excluderet substitutum per.d.l.pe.fz bar.ꝛ ang.hic.Et hoc
dicit imo.esse verum quādo institutus esset de liberis ꝑut loqt̄

d.l.pe.Et idẽ forte ſm eũ ſi eẽnt tales quorũ vnus alteri ſucce
dere poſſet d iure cõi vel mũicipali:vt ſi teſtõr iſtituit duos frẽs
ſuos vel iſtituit duos fratres filios cuiuſdã extranei.nã ex vi ver
borũ requirit in vtriuſqꝫ perſona ꝟificari cõditionẽ per ea q̃.ſ.
dicta ſunt circa vulgarẽ ſubſtõnem.⁊ ita vr dicẽdũ ex interp̃ta
ta mente defũcti exquo ſupeſt põt venire ad portõeꝫ p̃cedẽtis.
⁊ dicit hoc ſatis eſſe d mẽte bar.ħ ⁊ potiſſime ꝑ id qđ dicit bar.
d iure accreſcẽdi.ſecus qñ eẽnt oẽs extranei quorũ vnꝰ alteri ſuc
cedere nõ poſſet.nã p̃mo decedẽte lꝫ nõ ſupſit alter ñ ſupeſt ꝑ
ſona q̃ ꝟiſimiliter ex preſũpta mẽte teſtãtis excludat ſubſtitutũ
⁊ ita ꝓprie loquit tex.i.d.§.gayo.⁊ i.d.§.filiũ.Et ꝑ hoc dicit
videri ꝙ ſi vir ⁊ vxor fuerũt inſtituti ⁊ rogati d reſtituẽdo poſt
mortẽ eorũ alteri ꝙ ſi decedat alter eorũ altero ſupſtite forte nõ
vẽiet ſubſtitutꝰ ſi alter iuitet ad ſucceſſionẽ alterius iuxta.l.i.C.
vñ vir ⁊ vxor.qđ dictũ ẽ valde no.ſi ẽ verum.tñ dicit ꝙ non au
det illud ex toto firmare qꝛ nõ reperit tactũ.⁊ forte ſm eũ ꝯtriuꝫ
eſt d iure ꝟius.qꝛ qlibet vr grauatus d portõe ſua q̃ ſibi eẽt aſſi
gnata.l.ab eo.C.de fideicõ.Nec vr venire in fideicõmiſſo tunc
portio alterius exquo d illa nõ ẽ rogatus.⁊ qꝛ illã nõ ẽ hiturus
ex diſpõne defũcti ſed potiꝰ ex mẽte legis.⁊ ex tacita mẽte cohe
redis decedẽtis ab inteſtõ.l.cõficiũtur.in prin.⁊.l.ſiquis cũ nul
la.in p̃n.ſ.d iure codicil.iõ nõ dꝫ venire ad fideicõmiſſariã ꝑ ea
q̃ dicta fuerũt i.l.eũ q nouiſſimas.ſ.e.per illũ tex. cũ ibi no.Et
ꝑ hoc dicit poſſe dici idẽ qñ iſtituti eẽnt d liberis ſi nõ eẽnt inui
cẽ ſubſtituti.qꝛ tũc portio vnius deueniret ad aliũ ex diſpõne le
gis per ea q̃ dicta fuerũt in.d.l.eũ q nouiſſimus.⁊ hũfacit ſm eũ
d.l.pr filiã.§.fi.¶ Addatiſ ꝙ illud dicit d viro ⁊ vxore q̃uis di
cat nõ eẽ tactũ.tñ i ꝟitate tãgit ꝑ bal.in.d.l.pe.i vl.col.⁊ ibi vr
decidere ꝙ iſto cãu nõ bene hꝫ locũ.d.l.limitatio.vñ ꝯclude ꝙ
d mẽte doc.eẽ videt ꝙ qñ dr ꝙ ſi ſupeſt ꝑſona que ex p̃ſumpta
mẽte teſtãtis excludat ſubſtitutum nõ ſufficit ꝙ ꝯditio eueniat
i ꝑſona vnius tm̃:itelligit qñ illa ꝑſona que dꝫ ſeu vult exclude
re ſubſtitutũ ẽ d liberis teſtõris ꝑ.d.l.pe.⁊ ꝑ.d.§. itẽ ſi pr.⁊ ita
ẽ de mẽte bar.ħ i fi.dũ dicit aut ſupeſt aliqs d liberis ⁊c.⁊ idem
tꝫ ange.ħ dũ tractat d vulgari ⁊ ſubſtõe.idẽ ẽt ſentit bal. ⁊ ſaly.
in.l.pe. Pro hoc facit id qđ no.Cy.i.l.generaliter.§. cũ autẽ.
in.iij.q.C.de inſti.ſub cõdi.fac.⁊ ange.⁊ imo.in.l.ex facto.§.ſi
qs rogatus.ſ.eo.vbi dicũt ꝙ.d.l.cũ acutiſſimi.⁊ alie leges que
i hoc ꝓpoſito allegãt ꝑ doc.nõ habẽt locũ in trãſuerſalibꝰ eiuſ
q cõdidit teſtm̃.ar.l.fratres.C.d ioffi.te.ſꝫ ſolũ in liberis.Nec
ob.illud qđ dicit bar.d iure accreſcẽdi qꝛ lꝫ doc. nõ rñdeãt po
teſtis rñdere ꝙ ibi vocabat ſupſtes ex tacita diſpõne teſtõris.ſ.
ꝑ ius accreſcẽdi qđ ẽ quoddã ius ſubſtõis.l.ſi ticio ⁊ meuio.§.
iulianꝰ.de leg.ij. Preterea illud qđ dicit bar. d iure accreſcẽdi
ẽ damnatũ ꝑ multos vt ſtatiꝫ dicam.⁊ pꝫ ex his q̃ dicta fuerunt
circa ſubſtõnem vulgarẽ.Nõ tñ mihi placet reſtõ quã facit vlti
mo loco Imo.ħ dũ dicit ꝙ qñ iſtituti ẽt eẽnt d liberis ſi nõ ſint
adinuicẽ ſubſtituti ⁊ decedat p̃mus ſine liberis ⁊ ſic i eius ꝑſõa
eueniat cõditio admitteret ſubſtitutꝰ. Nã cõtrariũ ẽ de mente
bar.⁊ oĩum ħ dũ dicũt ꝙ nõ ẽ dr̃ia iter pupillarẽ ⁊ fideicõmiſſa
riã.⁊ iõ volũt ꝙ ſicut i pupillari vno decedẽte nõ admittit ſub
ſtitutus alio filio ſupſtite.d.l.pe.que loquit ẽt qñ nõ fuerũt ad
inuicẽ ſubſtituti.ita volũt ꝙ ſit i fideicõmiſſario.nec ob.id qđ le
git ⁊ no.i.d.l.eũ q nouiſſimꝰ.qꝛ loquit qñ nõ ſubſtõ fuit facta i
oĩbus.ſꝫ vltimo decedẽti tm̃.vñ tũc i fideicõmiſſaria ſubſtõe nõ
põt dici ꝙ eueniat portio p̃mi.ſed nec in.q.noſtra fuit facta oĩ
bus.nec ob.ẽt.d.l.pater filiã.§.fi.qꝛ ibi loquit ſolũ quo ad ꝯtri
butionẽ faciendã ad ſubmouẽdũ falcidiã.quo cãu hñ diſtigui
tur an portio nõ grauata accedat d iure cõi portioni grauate. ⁊
tũc nõ augẽtur legata relicta i portõe grauata vt ibi.⁊.l.i.§. co
heredẽ.eo.ti.aut accedit ex diſpõne teſtõris.⁊ tũc augẽtur.l. ꝙ
ſi alterutro.eo.ti.⁊ i.d.§.fi.eo.ti.alle.i p̃n.ſꝫ nõ dr ibi ꝙ qñ ſb
ſtitutio ẽ facta duobus ſufficiat ꝙ eueniat cõditio i ꝑſona p̃mi.
⁊ ſi ſuperſit alius q ſit de liberis teſtõris qñ nõ ſũt adinuicẽ ſub
ſtituti.⁊ ſic puto verũ eẽ ⁊ cõeꝫ illã cõcluſionẽ ꝙ ſi ſupeſt aliqs
de liberis teſtõris nõ hẽat locũ regula poſita in.d.§. gayo. hñ
faciũt no.ꝑ bal.in.l.i.in vlti.col.C.de cõdi.inſer. tñ pau.hic in
lectu.bono.⁊ in.d.l.pater filiã.§.fi.ꝑ ibi no.ꝑ glo.i ꝟ.ſubſtitu
tum.⁊ pau.i.d.l.ſi pr ipuberes.⁊ in cõſi.ccclij.incip.ſi cõtigat
⁊c.tꝫ ꝯtrium vꝫ ꝙ ſolũ hẽat locũ dicta cõcluſio i pupillari ſubſtõ
ne ſed nõ in fideicõmiſſaria facta abſqꝫ noĩe collectiuo ꝑ.d.§.

gayo.qꝛ ſm eũ nimis reſtrĩgeret iſtũ tex.velle ĩtelligeret
ꝙ ibi itelligatur i extraneis.¶ Adhuc alia quedã q̃
retuli in.d.l.pe.vbi rep̃hẽdi opi.ſuã.nec ob. gl.i.d.
l.pater filiã dũ facit drĩam inter pupillarẽ ⁊ fideicom
miſſariã.qꝛ ẽt glo.ħ in vna ſolutõe facit eandẽ drĩaꝫ.
⁊ tñ cõiter dãnatur per docto.ħ ⁊ ſuper ea dixi i.d.l.
pe.¶ Fallit ſecũdo regula dicti.§.gayo.ſm bar.hic
quãdo locum hẽret ius accreſcẽdi ẽt poſt acquiſituꝫ
emolumẽtũ cuilibet eorũ quibus facta eẽt ſubſtõ per
l.codicillis.in p̃n.in ꝟ.itẽ que ſit.ſ.de vſufruc. lega.
Et iſtud reprehẽdit ange.ħ per.d.§.gayo.⁊ per.d.
§.filium.qui indiſtincte loquit ⁊ rñdet ad.d.ꝟ.item
que ſit.ꝙ ibi intelligit relicta fuiſſe habitatio domo
rum liberis ita vt ad nouiſſimũ perueniret.Et ħ pa
tet ibi ex dictõe hoc ampliꝰ[a] que ẽ repetitiua cõditio
nũ adiectarũ in precedẽti relicto.l.ſi tibi pure.cũ ibi
no.de lega.iij.vnde nimiꝝ ſi quouſqꝫ aliquis ex libe
ris ſupereſt excludit ſubſtitutus quẽ nõ inuitauit niſi
poſt mortem oĩum.⁊ hanc reſpõſionẽ ẽt ibi ſentit gl.
⁊ ſi diceret quare ſubſtõ ibi nõ venit ad partẽ ꝓprie
tatis illius domus cũ ad proprietatem ẽt fuiſſet voca
tus ſubſtitutus a teſtõre non tangit hic ange. ſed di
cit hic imo.ꝙ ꝓpter hoc bar.i.d.l. codicillis. repre
hẽdit opi.glo.ibi poſitã.ita dicit imo.q ſubdit ꝙ ſm
eum poteſt ſuſtineri ꝙ iõ ibi ſubſtitutus non veniat
ad ꝓprietatem:qꝛ teſtõr voluit plenã ꝓprietatem ad
ſubſtitutum pertinere.qđ pꝫ qꝛ reliquit poſt mortem
oĩum.cũ ergo nõ poſſit hẽre plenã ꝓprietatẽ ꝓpter
repetitõem factã per verbum hoc amplius adiectuꝫ
in legato habitationis:ideo non admittit ſubſtitutꝰ
⁊ lꝫ ſm eum tex.in.d.l.codicillis.non videat appro
bare opi.bar.⁊ maxime qꝛ ibi vr potius agi de iur ñ
decreſcẽdi eo quia habitatio eſt quid indiuiduũ.ar.
l.vſus pars.ſ.de vſu ⁊ hab.⁊ melius probatur lꝫ ip̃e
non alleget.in.l.i.§.ſi vſufructus.cum glo.in verbo
vſus.ſ.ad.l.falci.vbi patet ꝙ eſt quid indiuiduũ.tñ
ſibi videtur ꝙ dictum bar.ſit rationabile cum videa
tur eadẽ rõ que eſt in vulgari.⁊ per cõſequẽs idem ẽ
dicẽdum.l.a ticio.ĩ.de verbo.obliga.¶ Addatis ꝙ
imo.minus perfecte refert mentem Bar.in.d.l.codi
cillis.vt ex eius inſpectõe pꝫ. Rapha.cuma.in.d.§.
gayo.videt amplecti tam ſolutõem glo.in.d.l.codi
cillis.q̃ etiam dictam aliã ſolutionem.⁊ ſic per ius ñ
decreſcendi nõ per ius non accreſcendi.vt dicit bar.
certe non video ꝙ aliquid obſtet ſolutioni tradite ꝑ
glo.in dicta.l.codicillis.quia dictio hoc amplius. q̃
tum ad legatum habitationis operatur vt videat re
petitum quo ad nouiſſimum tranſierit: licet talis re
petitio non poſſit videri ibi facta quo ad proprieta
tem domus duplici ratione quam ibi ponit Barto.
¶ Ratio autem quare ibi non debeatur poſt morteꝫ
vnius pars proprietatis domus poteſt eſſe vltra illaꝫ
quam reddit Imo.alia quam reddidit ibi Barto.ſ.
ꝙ illud fideicõmiſſum proprietatis erat relictum ab
herede non a libertis.⁊ quia vnum erat fideicõmiſ
ſum relictum ab vno.ſ.ab herede poſt mortem liber
torum dr reſpicere vnũ effectum tantuꝫ. ideo non re
ſoluitur in ſingularitates vt ibi. ſed in.d.§. gayo. fi
deicõmiſſum erat relictum ab herede non a libertis
per teſtõrem a pluribus heredibꝰ.⁊ ſic dicebat reſpi
cere plures diuerſos effectus. quia intelligũtur plu
ra fideicõmiſſa.ſ.vnum in perſona cuiuſlibet grauati
merito illa pluralitas reſoluit in ſingularitates vt ibi
⁊.l.falſa.§.fi.de condi.⁊ demon. Et ſic patet ꝙ illđ
ꝙ hic dicit bar.de iure accreſcendi nõ probatur per
d.l.codicillis.⁊ licet imo.dicat ꝙ videt probari ꝑ id
qđ dr ibi.tñ aduerte.qꝛ ip̃emet imo.ẽ ſibiip̃i cõtrariꝰ
qꝛ ip̃emet ħ in añpe.col.tꝫ cõtra bar.i eo ꝙ dicit bar.
in vulgari propter ius accreſcẽdi oportet ꝙ ius con
ditõis eueniat in perſona oĩum. ⁊ retuli.ſ.i materia
vulgaris ſubſtõnis vbi in hoc tenui contra Barto.l.

[a] ¶ Ex dictõe hoc amplius. adde.l.verbũ amplíꝰ.ff. de ver.ſi.l.ſi ſeruus.i.§.ſi ita ſcriptũ.ff. de leg.i.c.cũ iter ⁊ ibi doct. de ver.ſi. ⁊ ang. cõſi.cclxx. incip. precedẽti deciſioni.

ij.si duo.ff.de bono.pos.sm tabu.z in.l.vnica.§.in p mo.z.§.pro secūdo.C.de cadu.tol. Et sic videt q limitatio hec nō sit vera quam etiam ipsemet imo. in finalibus vbis reprehēdit per id quod tenui.s.i vulgari pter ius accrescēdi oporteret q cōditio eueniat in persona oium: vt supra retuli in materia vulgari vbi tenui cōtra bar. ¶ Et ɔfirmari potest: quia ius substōnis est potētius q̄ sit ius accrescendi.l.ij.§. si duo.ff.de bo.pos.smtab. z.l.vnica.§.in primo.z.§. pro secūdo.de cadu.tol. z sic videt q limitatio bar. hic nō sit vera quā et ipsemet imo. hic in finalib9 verbis reprehēdit per id qd tenui.s.in vulgari. Itez circa hanc substōnem fideicōmissariā addi aliud membrū principiale Ang.s.quādo est facta cuz expressiōe copule nominis collectiui.z cōcludit q tūc nō hz locum in persona primi moriētis exquo supest alius institutus.z hoc hz eū voluit sentire glo.hic dum respōdet ad.d.l.pe.sed in persona vltimi moriētis sine liberis sufficit q sit purificata cōditio exquo nullus extat qui hunc substitutum excludat ex presumpta mente testantis vt hic.z istud inquit esse verū de benignitate nō de rigore per istum tex.z tunc demū inuitabitur substitutus. quādo fuit substitutus tota hereditate:secus si in portione tm̄ vltimi fuisset substitutus cum hac conditōe si vterqz decesserit.de quo vltimo fuit dictum cū glo.ibi et fuit declaratum quādo dicatur superesse persona que ex presumpta mēte testātis excludat substitutū.z de eo fuit et dictuz supra in prima fallentia circa fideicōmissariam substōnez. ¶ Addit imo.h q dum ange.circa hoc principale mēbruz dicit q nō̄ bene locuz persona primi decedētis erit verum si ambo instituti sunt de liberis.vel sint tales q vnus alteri possit succedere.al's videt secus p.d. §.gayo.qz eadem est rō siue sit simpliciter facta siue copulatiue siue ex adiectōe nominis collectiui cum vtrobiqz ex vi vborum requiratur conditōz existere i persona vtriusqz lz sm eum barto.z ange. aliter sentiant.z sic quādo admittit substitutus in dictis casibus solum est ex interpretata mēte testātis que videt esse q sicut testator voluit substitutum habere totum vtroqz mortuo: ita z partē altero mortuo. ¶ Addatis q dum imo.dicit q ex vi verborum siue substō sit facta simpliciter siue copulatiue siue collectiue requiritur conditionem existere in persona:licet secūdum eum Bar. z ange.aliter sentiant q intentio eius fuit q bar.hic dū loquitur de substōne fideicōmissaria facta per nomina collectiua distinguit. Aut tu queris ex vi verborum aut ex mēte.sed quādo loquit de substitutōe facta simpliciter vel cum copula nō facit talem distinctionē.Ange.vero iñ substōne facta per copulam vel collectiue distinguit.Aut queris ex vi verborum aut ex mente.sed in substōne facta per verba simplicia nō facit huiusmodi distinctōem.tamē quia habemus attendere mentē z nō vba vt hic nō videt mihi multū vtilis hec discussio.z veritas eius etiā colligi potest ex his que dixi circa vulgarē substōnem. ¶ Item adde q pau.in.l.qui quos.in pn.s.d vul.z pup.tenuit q quādo est facta substō fideicōmissaria duobus extraneis per nomē collectiuuz z eueniat cōditio in persona primi non admittitur statim substitutus.sed stat in suspenso portio istius primi decedētis sine liberis penes heredes suos.z si alius etiam postea decedat sine liberis substitutus habebit vtranqz portionem.z hoc dicit eē subtile z ab alijs nō cōsideratum vt retuli plenius in.d.l.penul.vbi cōtrariū tenui prout et contrariū videt velle bar. z alij. ¶ Aliud est mēbrum circa hāc fideicōmissariā substōnem scilz quādo facta eēt per verba disiūctiua vel distributiua z tunc cōcludit ange.q primo decēte sine liberis veniat substitut9 z excludit coheres nisi instituti eēnt d liberis per.d l.si is q ducēta.§.itē si pater. z cum co

transit hic simpliciter Imo.in prin.vltime charte.Sed de intellectu.d.§.itē si pater.dic vt dixi super circa pupillarem. z ipsemet imo.hic in fi.se correxit z tenuit cōtra ange.dum ange.allegat.d.§.itē si pater.z mouetur imo.per id quod ipsemet imo. dixit in materia pupillari circa intellectuz illius.§. itē si pr̄.tñ ex his que dixi circa pupillarem patet sustineri posse opi. ange.put ibi tenuit. ¶ Addatis et q in ista fideicōmissaria substōe ipsemet imo.hic circa vltimā colū.dicit aliter posse in omnib9 membris distingui vz si simpliciter vel collectiue vel cuz additōe nominis collectiui fiat si extat cōditio in persona primi si sint substituti inuicē nō veniet substitutus datus in secūda substōne facta ambobus.al's et si sint de liberis:vt sm eum videt pbari p istū tex.a ɔtrio sensu.z qz tūc vr̄ qliber d pte sua grauatus z d alia q̄ sibi p testōrē nō e relicta.ar.d.l.pr̄ filiū.§.fi.z.l.sed si fic. de le. iij.z eorū q̄ dicta fuerūt i.l.eū q nouissimus.z hoc ē clar̄ si erāt d liberis q poterāt testari:qz iter tales nō pōt dici ius ltimarum successionū eē conseruatū.qz hr̄ditas cōfert potius ab illo decedēte ab intestato q̄ a testōre.ar.l.cōficiūtur.in pn.de iur.codi. Si vo erāt d liberis q nō poterāt testari vr̄ secus. ar.l. si fundū per fideicōmissum.§.fi.s.de leg.i. ¶ Vel hz eū forte d iure dicēdum ē idē q i alijs.qz vt dictū ē quilibet vr̄ rogatus d pte sua z nō de alia q̄ nō ē sibi relicta aliquo cāu p testōrem.z testōr voluit substitutū habere totā vtroqz mortuo q h nō eēt.qz nō caderet i fideicōmissuz ps primi decedētis:lz repiat in hr̄ditate vltimo decedētis exquo illā nō habuit ex dispōne defuncti.sed potius ex dispōne legis p ea que dicta fuerūt in.d.l.eū q nouissim9. in.d.l.pr̄ filiū.§.fi.z si diceret hoc eē verum si post pupillarem etatē moriat.sz si.ff.pupillarē etatē vr̄ q censeat alter hēre ptē pmi a testōre.d.l.si fundū p fideicōmissuz.§.fi. z sic vr̄ q vēiat i fideicōmissuz:pōt rñderi hz eū q nō vr̄ hoc posse euēire qz iste vltim9 cēseret tūc noiatim grauatus z nō potuit noiatiz grauari d tali hr̄ditate p id qd hr̄ in.d.l.sed sic.§.fi.bū facit.d.l.pr̄ filiū.§.fi.z p hoc facit sm eū qz testōr visimiliter nō debuit putare in portione vltimi debere reperiri portionē primi. itaqz veniret substitutus ad illā ex eo:qz veniret ad ptē vltimi cū vltimus solū in sua parte sit rogatus z nō itelligit rogatus d alia que nō obuenit ex dispōne testātis.que rō cessat in vulgari z exemplari cū illa sit directa z sui natura trahat ad se totū q reperit in hereditate vltimi z p ɔñs i fideicōmissaria cessat rō q̄ tangit in.d.l. pe.C.d ipub.z hoc qñ nō fuerūt inuicē substituti. Si vo eēt alternatiue cōcepta dixit videri dicēdū put dixit.s.d pupillari qz eadē ē rō et si eēt cāus i quo i fideicōmissaria eēt loc9 iuri accrescēdi.qz idē dicendū vr̄ q dictū ē i vulgari i qua hz locū ius accrescēdi cū sit eadē rō.z ita residet ipe hic in fi.sz aduerte qz nō vr̄ verū pmū dictū suū inqtū vult q et si sine liberis nō sint iuicē substituti admittatur substitutus si eueniat cōditio in persōa pmi.z tenui in.d.l.pe.vbi respōdeo ad allegata p imo.h.Et p hoc facit qz ray.vt refert z seqt imo.h sup glo.magna i fi.voluit q iste tex.locū hēat et si prima substō reciproca facta nō fuisset vt dixi sup glo.in fi.circa vltimā solutōem datā ad.l.pe. Qñ vo dicta substō est facta alternatiue dicatis vt dixi.s.in pupillari i qua ē eadē rō.z hoc qñ cessat ius accrescēdi.lz qñ hēret locū ius accrescēdi tūc dicatis put dixi.s.i vulgari i qua ē eadē rō.i reliquis dicatis vt dixi in.d.l.pe. Alex.de imo.

Peto. ¶ Fideicōmissum relictū pluribus vel uni ex eis intelligitur primis deficiētibus.z inter psonas inter quas est affectio ordiata.h.d.Et est cāus no.dign9. ¶ In tex.ibi extituerit subaudi si omnes filij extiterint tēpore mortis vxoris oibus debeatur.z si aliqui decessissent illi9 solis qui supeēnt restituat.nō aūt poterit vnū ex filijs eligere sup stitibus pluribus.qz inter filios testōr noluit dare electōem vxori.secus inter nepotes z agnatos deficiētib9 filijs.nam deficiētibus filijs poterit unum eligere z nepotibus quē uoluerit.z deficiētib9 poterit unū eligere ex reliquis agnatis quē uoluerit. ¶ No q ordo dominatōis designat ordinē affectōis.de quo uide in iurib9 alleg.in gl.i.l.cū pr̄.§.a te peto.d leg.ij.z in.l.quotiēs duob9. in prin.ubi tex.no.s.de usufruc.z in.l.gallus.§.quidā recte.z ibi p doc.de lib.z posthu. ¶ Secūdo no.q vbi i fideicōmisso sūt plures gradus seruari dz ordo:ut priores preferātur. z priores itelligūtur qui pmo scripti sunt.z iō no.ordinē scripture eē attēdēdū.de quo plene in.l.ij.§.prius.de vul.z pupil.cum cōcor.

quas sibi dedi. ¶ Tertio no. q alternatiua posita inter psōas honoratas nō resoluit̄ in copulā seu ꝯiunctaʒ. ⁊ hoc iō. q2 posita est inter psonas inter quas cadebat affectio. al's sec⁹ vt hr̄ in. l. cū qdā de verbo. sig. que lex ita limitat̄ p istū tex. ¶ Addatis ēt q pōt limitari. d. l. cū qdā. in alio casu vʒ qñ nō soluʒ alternatiue vex ēt copula adiecta eēt: vt q2 testator dixit ticio ⁊ sempronio vel alteri eox lego. tūc alternatiua retinet ꝓpriā nām. Et operat̄ q altero excluso a legato ali⁹ nō exclusus admittat̄ insolidū p ius nō decrescendi. ac si sibi soli legatū eēt. vt est tex. in. l. si fundū sub ꝯditione. §. his vbis. de le. i. p quē Bal. ibi ita limitat. d. l. cū qdaʒ. ⁊ dicit eā nō reperiri alibi. q2 pinde ē ac si dicat ticio ⁊ sempronio lego si poterunt hr̄e: sʒ si nō poterūt hr̄e alteri eox lego q poterit hr̄e. ¶ Gl. fi. arguit de. l. senatus. §. legatū. de le. i. ⁊ dicit glo. q in expressam voluātē heredis nō pōt ꝯferri vt ibi. in tacitā sic vt hic: vt restituat vni ex nepotibus cui voluerit. intellexit glo. hanc esse tacitam voluntatem vxoris electā a testatore. melius dixisset gl. q substantia legati nō pōt ꝯferri in expressam voluntatem heredis s. an legatū valeat vel nō. d. §. legatū: sed cui debeat̄ pōt ꝯferri in voluntateʒ heredis: vt hic. ⁊. l. vlt. §. fi. ff. de re. dub. nec hic dū grauauit vxorē: vt cui vellet ex nepotib⁹ restituere nō dixit q restituat si vellet. ¶ Ex glo. pōt opponi video q plerūqʒ nepotes cōcurrūt cū filio defuncte psone vñ si extat fili⁹ defuncti. ⁊ nepotes ex alio filio p̄defuncto pariter succedunt. §. cū filius. insti. de here. que ab intest. l. iij. C. de suis ⁊ le. auc. in successiōe. C. de legi. here. Gl. ergo hic vr̄ male dicere qñ grauat vxorē vt restituat filijs aut vni eox aut nepotib⁹ vel cognatis q dōec vn⁹ filiorū extat nō pōt r̄stitui nepotib⁹. ¶ Quid si vn⁹ fili⁹. extat ⁊ nepos ex alio filio p̄defuncto. dicit Rap. cu. hic q solus tangit hāc dubitationem q vr̄ fortasse q hoc casu nō habeat locū tex. noster p rōnem. d. §. cū filius. tñ ipse dicit nō audeo hoc firmare p istū tex. indistincte loquētē. ⁊ ne ꝯtigat qd vna ⁊ eadē dispositio diuerso iure censeat̄ ꝯ. l. eum qui vsuca. bene facit. l. legatarius. §. fi. de le. iij. ¶ Occurrit vltra eū q2 tex. hic dicit vel vnū eox posset dici vel nepotib⁹ meis ex eo q dicit vni eox filiox vr̄ de mente testatoris satis fuisse q nepos natus ex filio p̄defuncto nō subitret locuʒ pr̄is exquo noluit q vni ex filijs tm̄ superstite ipso restitutū eēt. ¶ Occurrit hic ēt circa opi. Raph. vnū q signāter voluit Bal. in. l. cuʒ ita. §. in fideicōmisso. de le. ij. vbi reprobat gl. ibi in vbo ꝓxie inq̄tū gl. illa voluit q si vocant̄ illi q de ꝓximo gradu sūt adhuc si extat filius ⁊ nepos ex filio predefuncto cōcurrunt fili⁹ ⁊ nepos q̄uis vocentur illi q i ꝓximo gradu sunt. Bal. ibi improbat illam glo. q2 postq̄ vocant̄ illi q in ꝓximiori gradu sūt nepotes q nō ē i eodē gradu cū filio nō cōcurret cū filio vēiēte. allegat ipse tex. in. l. iij. §. i. v. pinde si alter ⁊c. ff. de legi. tuto. Tñ q2 nonnulli aliter tenēt circa veritatē glo. in. d. §. in fideicōmisso q̄tū ad termios illi⁹ gl. remitto me ad ibi no. ⁊ ad no. p bal. in. l. i. C. de secun. nup. ¶ Tñ q̄tū ad terminos. §. nostri puto vex eē p alia supra dicta q tex. indistīcte ꝓcedat ¶ Inducit̄ ex gl. ēt ad. q. iste tex. fm bar. ⁊ nō posset eē notabilior. Statuto ciuitatis cauet̄ q oēs antiāi vl' septē ex eis possunt talē actū facere. querit̄ vtx a pncipio septē tm̄ pn̄t illū actuʒ explicare. an vo tunc demuʒ possint septē si alij voluerit vel ñ voluerit iteresse: ꝯcludit ip̄e q aut ille act⁹ respicit cōmodū antianox seu porū ⁊ tūc septē ñ pn̄t nisi alijs nolētib⁹ vl' ñ volētib⁹ adesse p istū tex. ⁊. d. l. si fūdū sub ꝯditiōe. §. his verbis. ⁊ ibi ēt p bar. Aut non respicit cōmodū eox ⁊ tunc absolute poterunt p tex. in. c. cū plures. de offi. dele. in. vj. Ange. ⁊ raph. cu. hic transeūt simplr̄ cū bar. Imo. se remittit ad no. p se in. d. §. his verbis ⁊ ibi dicit q gl. fi. in v. debebit. in fi. vr̄ facere ꝯ decisionē Bar. hic. nā gl. ibi dicit q rō illius tex. colligitur ex eo q2 ex ordine scripture deprehendit̄ istā fuisse volūtatē testantis ⁊ sic nō fundat se glo. ibi ex eo q ibi ⁊ hic agat̄ de eo q respicit cōmodū. ⁊ p hoc dicit ipse videri idē eē si de onere ageret̄ vt si testator deputasset tres executores testi adijciendo q ipsi vel alter eox deberet exeq testm̄. nā oēs debebunt exeq si oēs extabunt saluo eo q hr̄ in. c. ij. de testa. li. vj. ubi ēt hr̄ q si alij nolunt poterit vnus exeq ēt si dicta cl'a adiecta nō eēt ⁊ r̄ndet ipse ad. d. c. cū plures q hic loq̄t̄ qñ sui natura dicta dispō suspendebat infra certū euentū. s. mortis testātis ad quē euētū vba testi visilr̄ se referūt cū agat̄ de eo q sortiri dʒ effectū post mortē. Sed in. d. c. cum plures dispositio dantis plures iudices debebat stati sortiri effectū. idē si adijciat superior q oēs vel alter eox ꝓcedat vr̄ uelle q unus solus possit. ita loquit̄. d. c. cū pl'es q2 al's dicta cl'a nihil operet̄ fʒ eū. ¶ Pau. de ca. hic in lectu. bono. dicit qd qdā moderni tenēt ꝯ Bar. ⁊ refert in effectu vba Imo. que. ff. ꝓxime retuli: sʒ ꝯcludit tutius eē tenere cuʒ bar. q2 p predicta non est bñ r̄nsum ad. d. c. cuʒ plures quoniam nō uerū ē q illa clausula nihil operetur si intelligeretur eo modo quo hic intelligitur. nam immo operaretur saltēʒ alijs regsitis ⁊ nolētibus vel ipeditis q2 posset vnus solus procedere q qdē facere non posset si nō eēt dicta cl'a. c. uno delegatox. c. cām matrimōij de offi. dele. ¶ Posset ēt dici vltra p̄dicta q r̄nsio Imo. multū restrigat tex. in. d. c. cū plures: q2 sequeret̄ q si cā cōmitteret̄ cognoscenda post certū tp̄s non haberet locū tex. in. d. c. cum plures vñ teneo opi. bar. quā ēt ipse firmat in. l. pomp. al's incipit si uni in. vj. q. ff. de re iudi. ⁊ ibi bar. p hoc infert q si plures sūt iudices dati cū dicta cl'a ⁊ ex exercitio iurisdictionis erat obuenturum aliqd cōmodū ipsis iudicibus tūc non habebit locū tex. in. d. c. cū pl'es: sed erit seruandū illud qd dr̄ hic q2 solū alijs nolentib⁹ uel non uolentibus adesse poterit unus solus ꝓcedere. qd ē singulariter no. ꝓ limitatōe. d. c. cūm plures. ¶ Ange. tñ in. d. l. pomp. tʒ ꝯriū q2 semp iudices delegati de qbus loq̄t̄ tex. in. d. c. cū plures debēt hr̄e cōmodū sportulax. §. ne aūt labor in auc. de iudi. col. vj. Et si seq̄ret̄ q nūq̄ hr̄et locū tex. in. d. c. cū pl'es. ¶ Sʒ imo. dicit q opi. bar. posset saluari qñ de illo pncipali cōmodū intrinseco sup quo iudicat̄ iudex eēt acceptururus aliqd cōmodū. Sʒ opi. Ang. ꝓcedit in alio cōmodo extriseco. s. sportulax. Ipsemet Imo. in. c. prudentiā. in pn̄. in. vij. col. de offi. dele. tʒ indistincte ꝯ bar. in. d. l. pomp. eo q2 dicit q iste tex. nihil facit ꝓ bar. q2 h. simplr̄ iurisconsultus uult q non pn̄t eligi nepotes uel cognati existētibus filijs. ¶ Sʒ aduerte q2 imo. in. d. c. prudentiā solum ponderat ultimā decisionē huius. §. in q̄ se non fundat bar. sed se fundat in pma q̄ optime facit ad ꝓpositū. vñ posset dici tutiorē eē illā ꝯcordiā q̄ tradit̄ p imo. in. d. l. pōpo. Et rō drie inter unū casū ⁊ aliū fit q2 cōmodum sportulax non uenit eque pncipaliter sed incidēter. iō non ita ꝯsiderat̄. ut ēt no. bar. in cōmodū sportulax. in. l. de iure. ff. ad municip. post glo. ⁊ in. l. ij. cuʒ fi. ff. si qs in ius uo. nō ie. dʒ enim attēdi id quod pncipaliter agitur non quod icidēter. l. si quis nec causam. l. rogasti. C. si cer. per

Educta. Si hr̄s ꝯ restituēdo grauatus succedat hr̄ditario debitori actio hr̄ditaria extinguit̄ nec resuscitat̄ p restitutionē hr̄ditas. idē in fideicōmissariā non pōt illa actio trāsire: sʒ loco ipsius actionis extincte dat̄ actio ex testō. quasi hr̄ditatis non sit plene restituta nisi illō debitū fideicōmissario soluat̄ ⁊ usure pp morā preteriti tp̄is ueniunt vsqʒ ad diē cessionis quo durat illa actio: sed postea non ueniūt sine mora. h. d. Et aduertas ad casum: q2 littera noua ē facilis. ¶ Premitte q ubi creditor succedit debitori suo actio que competit ꝯfundit̄ ⁊ extinguit̄: q2 cū sit facta una psona heres ⁊ defunctus non est possibile q hr̄s cēseat̄ dbitor ⁊ creditor q2 sibiipsi dbeiet l. debitori. C. de pac. l. urānius. in pn̄. ff. de fideius. ¶ In tex. ibi ꝯfusa. s. p aditionē hr̄ditatis. iux. l. debitori cū si. C. de pac. nō aūt ex trebelliano. iō pūctari dʒ l'ra añ vbū ex trebelliano. ¶ No. q si creditor succedat dbitori q̄tūcūqʒ illa successio ñ fit apud illum remāsura: ut q2 oporteat ex eā trebelliāo r̄stituere tñ ꝯfundit̄ actio p successionē. ⁊ ita ampliat̄ ⁊ de

a ¶ Omnes debebūt. Adde Bal. in. c. si pr̄. de testa. li. vi. i repet.

claratur regula. d. l. debitori. & hoc idē opa. in. l. de bitor. in pn. s. e. ¶ Secundo no. q successio non hz vim solonis ad finē vt qs lucraret. nā si hret vi3 solonis cēserenť vsure pteriti tpis solute hrdi. & sic lucraret heres: vt. j. e. l. §. qdā post. ¶ Tñ ang. hic dicebat q rō qre h hrs nō lucreť dictas vsuras ē: q2 oēs tales vsure pteriti tpis debenť vt sors q2 veniūt restituēde detracta qrta sicut sors. iō sicut sortē nō lucretur heres ita nec dictas vsuras. ¶ Sz vt dicit imo. h per hoc nō habetis quare hic potius debeať vt sors iō pma rō ē tenēda. ¶ Alia ēt dari pt rñsio bm pau. de ca. hic. s. q id qō hr in. d. §. q post. pcedit in vsuris pceptis iudicio testatoris. i. pendente die vel cōditione fideicōmissi restituēdi: s3 hic fideicōmissū erat pur. s3 hec rñsio non vr tuta. q2 ēt qñ fideicōmissum ē pur hrs lucrať accessiones pceptas negligentia fideicōmissarij non petētis: vt plene no. in. l. i fideicōmissaria. i pn. s. e. Et ōmā plene p bart. in. l. heres a debitore. §. fi. cū si. j. de fideiussori. ¶ Tertio no. q id qō venit officio iudicis nō est in obligatiōe: ut hic & l. si p collusionē. §. fi. de ac. emp. vr tñ uēire in qsi obligatiōe: vt colligiť ex no. p gl. & doc. in. l. si seruū §. fi. j. de v. ob. & per bar. in. l. fi. j. de iniu. Et in isto pncipio non habetis glo. q aliquid faciāt.

Cum hereditas. Licet hrs exigat qdam nomia debitor non p hoc se subijcit piculo alior. h. d. ¶ In glo. sup vbo a quibusdam. in fi. ingrtum arguit de l. cū qrif. s. de admi. tu. pōt aliter rñderi ad rriū vltra glo. ut hic p imo. post Ang. ibi loquiť de tutore ad cuius officium spectat oēs exigere debitores & teneť de dolo lata culpa & leui merito ibi tutor si non exigit quos uidet effici inopes teneť. hic teneť solu3 hrs de lata culpa. vñ solū videndū ē si culpa q ē cōmissa sit lata uel leuis. si lata tenetur als non. Alexā.

Qui post. Usure p hrdē exacte nō veniūt in restōē s3 si nō sūt exacte actio p eis cōpetens transit in fideicōmissariū. ¶ Itē hrs ex fructibus pceptis iudicio testatoris non teneť soluere usuras creditoribus hereditarijs si tñ soluit nō cōputat fideicōmissario: s3 sortē sic. h. d. & ē no. casus ¶ In tex. ibi post mortem creditoris. subaudi. q2 si cessisset inuita tunc & sors veniret in restōne imo etiā si aliquo mō fuerūt exacte usure ante aditam hereditatē qrauis ēt dies cessisset post mortē testatoris restituerentur fideicōmissario sicut dicimus in fructibus ante aditā hereditatem pceptis: vt. l. ita tñ. §. i. s. e. bm Pau. de ca. hic. & pendet ab his q dicta fuerūt ibi super glo. circa illius. §. intellectū. vbi tenui hoc eē verū. ¶ In tex. ibi pprium negociū gessit: subaudiatis q2 ante restitutionē hereditatis tenebatur heres respondere creditorib' hereditarijs. l. ita tñ. §. q ex trebelliano. s. eo. ¶ Nota i primis ex tex. q sicut fructus pcepti iudicio testatoris spectent ad heredē & non ad fideicōmissarium. l. mulier. §. si heredes. s. eo. & plene no. in. l. fideicōmissaria. in pn. s. eo. ita ēt accessiōes ciuiles vt vsure pensiōes & similia pcepte iudicio testatoris. secus si nō eēnt adhuc pcepte ut. l postulante. §. sed in huiusmodi. s. e. & ibi uidistis h aliqualiter modificatum esse uerum qñ pensiones & accessiones ciuiles debebanť ex contractu defuncti secus si ex cōtractu heredis. & per hoc dicit Ang. hic q etiam erit idem dicendū hic in fructibus. s. nōdu3 pceptis ut spectent ad fideicōmissarium non ad heredem eadem rōne qua vsure nondum percepte ad fideicōmissariu3 pertinēt. Et subdit q fructus satis sunt pcepti qñ sūt a solo separati l3 nō in horreo sint adhuc reconditi. allegat in ar. tex. in. l. herēnius als incipit fructus in vsi. ex terra percipiunť. s. de vsur. pro hoc ēt allegat. l. si fur decerpserit. i pn. s. de vsufruc. & l. si vsufructuarius messem. in priň. cū ibi no.

a ¶ Clerico bñficiato. ad de doc. i. c. i. d solu. et diffuse p Pe. de ancha. i. c. odoardus. eo. ti.

s. quibus mo. usufru. amit. ¶ Sed contra istum tex. & notabile hoc posset argui de tex. l. nostre. in prin. qui uidetur huic. § cōtrari. ibi vsure spectant ad fideicommissarium. & tñ percepte videbanť ex eo quia heres successit debitori vsurarū. que successio habet vim solutionis. l. debitori iuxta pn. j. fideius. & l. debitori vsurar. C. de pac. p ea q ibi dicta sunt. s. q ibi loquiťur in ficta perceptione hic in vera: q2 successio ficta habet vim solutionis & ficte fingitur solutum. & ideo ut quis lucrum consequtur non habet vim solutiōis successio ut ibi & in. l. heres a debitore. §. fi. & ibi bar. j. de fideiusso. ¶ Itē oppono cōtra tex. j. ea. l. §. ante diē. vbi fructus & usure percepti & percepte per heredem ante diem restituendi fideicōmissi imputanť in trebellianicam. & satis uidentur restitui quia tantominus p trebellianica detrahitur. dic licet vsure pcepte iudicio testatoris nō restituantur fideicōmissario vt hic. tñ hñ imputātur in trebellianicam. & sic tantominus detrahitur nomine trebellianice: vt ibi. hec sunt diuersa. ¶ Pone heres habet trebellianicam in alia re ex qua fructus hab3 sibi lucratur. vel pōe in casibus vbi nō detrahitur trebellianica retinet fructus. ¶ Itē no. q heres rogatus restituere hrditatē post mortē nō teneť creditori p usuris debitoris soluere de fructibus. si tamen soluat de fructib' sponte vel coactus nihil potest pprer hec de hereditate restituenda retinere. ¶ Sz si solueret p sorte tunc bene vr q id qō p sorte soluit retinere possit vt innuit iste tex. facit. l. si qd possessor. in pn. s. de pe. here. & l. qui. cccc. s. e. du3 dicitur ibi q intelligitur heres rogatus restituere fideicōmissario id quod superest oneribus deductis: & ita dicūt imo. & pau. hic. Et ad de q idē est de mēte gl. fi. hic q p hoc allegat. l. i. C. e. ¶ De istis tñ fructib' teneť supplere heres fideicōmissario. si pendēte die uel conditione fideicōmissu3 fuerit diminutu3. vt est tex. valde no. in. l. scribit celsus. s. e. & sic ille tex. nō intelligiť de diminutione resultante ex vsuris concurrentibus per istū tex. qō est diligenter notandū. & prima facie q nesciret istu3 tex. respōderet cōtrium. per. d. l. scribit celsus quod qñ nota. p limitatione huius. l. ¶ Uel dicatis & subaudiatis q illud iō est q2 hec diminutio pcessit & originē habuit a contractu celebrato cum defuncto. ¶ Glo. super verbo querele inquantū arguit de. l. fi. §. vbi autem in vnum. C. de bo. que libe. & respondet gl. qō aliud est in parte. ¶ Imo. hic dicit q intentio huius glo. esse videtur dicere q fideicōmissarius teneť soluere vsuras ex fructibus: sed pater non. vt in. §. ubi aūt allegato in gl. sed certe hec nō fuit mens gl. q2 hic non vr q usufructuarius teneať ex fructibus soluere vsuras magis q ex alia re: vñ dicatis q intētio gl. fuit dicere q si heres supsedit in soluēdo vsuras ex fructibus pceptis & restituit fideicōmissario hereditatē anteq illas solueret nō cogiť hrs de dictis fructibus soluere ut hic. sec' in pte: q2 si supsedit soluere ex reb' aduēticijs vsuras cogiť soluere illas de usufructu dictar rer ad patrē ptinentiū uel ex ppria patris substantia. Et rō diuersitatis esse pōt: q2 heres hic h3 istos fructus ex dispōe & iudicio testatoris. Sed i. d. §. vbi aūt pr h3 fructus illos non ex uolūtate & iudicio filijfamilias sed imo etiam contra eius filij voluntate3 subuenitur patri vt tales fructus ex dispositione. l. habeat. unde non miru3 si pr in alio grauať. argu. l. eū qui. in pn. s. de iureiur. in gl. sup v. coactus. doc. simplr trāseūt cū glo. & nulla mētione facta de ea. solū imo. dicit q p no. in. d. l. cū hrditas. apparet vltimā solutionē nō esse verā. certe nihil inuenio ibi q obsit imo. bene pbať p istā lec. ibi cōiter a doctorib' approbatā. ¶ Extra ne pbať p istā lec. ibi cōiter a doctorib' approbatā. glo. induciť iste tex. ad duas qōnes notādas bm pau. hic in lectu. bono. prima qō est si relictus. est vsufructus oium bonor vxori quousq3 ipsa vixerit & ipsa nō soluit debita hereditaria ex fructibus: vtrū post ei' mortē heres testatoris possit ab herede mulieris petere qō soluere debeat. Ad hoc dicit vidēda eē q no. p bar. in. l. fi. s. de usufruc. lega. ¶ Sz de hoc dicatis ut dixi in. l. usufructu. s. ad. l. fal. nā iste tex. facit p hrde mulieris: & istā ptes3 ibi tenui. ¶ Itē fac iste tex. hic mirabiliter bz eū dē Pau. hic in lec. bono. q clerico bñficiato a si non soluit ex fructibus debita ecclesie cū potuisset & ipe postea transferť ad aliā eccliā3 & demum alius sbrogatur i ipa ecclia q on' soluēdi dcā obita trāsit i successorē & ñ poterit successor illi ipūtare qre nō soluerit nec poterit ab eo repetere. & h si obita ñ fue

runt ꝯcta ꝑ illū trāslatū. aľs sec⁹ ꝫm eū nihil ad hoc allegantē ⁊ est notabilis decisio si ē vera. Sꝫ de hoc videatis in. c. i. de sol. iunctis no. ꝑ Inno. i. c. iudeoꝝ. de eta. ⁊ quali. ⁊ ꝑ Archi. in. c. statutū. §. assessorē. de rescrip. lib. vi. ⁊ ꝑ alios i. c. fi. de pecu. le. vbi tangit an clericus teneaƚ fructus bñficij qui sibi vltra victū supsunt cōuertere in necessitatē ecclesie an vero possit de eis libere disponere. ¶ Ad hoc ēt videatis singularē decisionē Jo. an. in regula nō est in mora. de reg. iur. lib. vi. i mercurialib⁹ vbi q̄rit an si ꝑ papā fuerit i kalēdis ianuarij iposita decia triēnalis soluenda ꝑ ꝑlatos ecclesiarū de ānuis ipsoꝝ ꝓuentus de mēse martij singulis annis sub certis penis. ⁊ tūc dñs. A. erat episcopus ecclesie paduane ⁊ alios anni ꝓuentibus percepit ⁊ demū trāslat⁹ fuit ad episcopatū ecclesie bono. i kalendis ianuarij ⁊ dñs. O. tūc factus fuit eps ecclesie padua. ⁊ vterq; suā ecclesiā statim possedit ⁊ neuter eoꝝ in sequēti mense martij primi decimā soluit: querebaƚ qs soluere tenebaƚ ⁊ in penā icidisset. ⁊ cōcludit q̄ do. O. teneret. tñ ꝯcludit q̄ si dictus do. A. exportasset fruct⁹ vel malo mō cōsumpsisset posset cōueniri ꝑ successorē vt ibi plene per eū. ꝓ quo vltimo vltra allegata ꝑ euꝫ facit. l. tici⁹. ff. eo. ꝑ quā dicit ibi Raph. cu. q̄ si clericus alienat dolose fruct⁹ bñficij nō valet alienatio. ⁊ ista nota ⁊ tene mēti.

Acceptis nūmis. Rogatus restituere hereditatē accepta certa quātitate pecunie illā totā sibi cōputat in trebellianicā. sec⁹ si certo corpore hereditario retento sit rogatus restituere q̄ tunc nō ꝯputat sibi in trebellianicā prediū ꝓ pte que a coherede ꝑcipientur. ſꝫ solū partē quā ipse iure hereditario hꝫ. Itē qñ ex vtraq; pte vere vel iterpretatiue debeƚ quotta sit inuicē cōpensatio. ⁊ legata excedentia dodrantē defalcanƚ. h. d. ¶ Et diuiditur in duas ptes principales. q: loquiƚ p̄io qñ rogatus ē heres restituere extraneo. scđo loquiƚ qñ coheredi ꝫm intellectū glo. ij. ibi q̄cūq;. Et scđa subdiuidiƚ. q: p̄io loqtur qñ grauaƚ qs restituere cohr̄di accepta certa q̄titate pecunie. scđa qñ recepta certa specie hr̄ditaria. Tertio assignaƚ rō diuersitatis inter cāus ꝑdictos. Quarto annectiƚ decisio noui dubij. Scđa ibi: diuersa. Tertia ibi: quippe. Quarta ibi: cū aūt. ⁊ hec diuisio ꝓcedit ꝫm intellectū glo. vt dixi. ¶ Sed ꝫm intellectū Ja. de are. ⁊ Bar. i ver. diuersa. differt ēt in hoc a ꝓximo ꝑcedenti ver. q: ver. diuersa. intelligiƚ qñ fuit grauat⁹ heres restituere ex̄neo. ¶ Nec ob. ꝯtrium. d. l. nensennius. i ꝑn. ff. ad. l. falci. vbi qñ quis est grauatus restituere coheredi ꝯputat sibi grauatus in quartā ēt illud q̄d a coherede ꝑcipit ſꝫ ꝓximus ꝑcedens ver. intelligiƚ qñ fuit grauatus coheredi ⁊ eodē mō variaƚ intellectus ver. cū aūt. vt possit intelligi qñ est grauatus heres restituere cohr̄di vt intelligit glo. ēt pōt intelligi qñ est grauatus heres restituere coheredi ex̄neo ꝓut intelligit Ja. de are. ⁊ Bar. tñ huic ver. cū aūt. ēt intelligendo q̄ sit grauatus restituere cohr̄di. nō obstaret tex. i d. l. nēsennius. q: hic nō negaƚ q̄ nō cōputeƚ in trebellianicam illud q̄d habeƚ a coherede. ⁊ itelligendo istū tex. i. d. ꝟ. cū aūt ꝫm itellectum Ja. de are. tūc cū littera dicit maioris ꝑcij q̄ portio hr̄ditatis ⁊c. itelligiƚ de q̄rta portiōe hr̄ditatis ipsius rogati. ⁊ ꝑmitte ea que habenƚ in. l. in q̄rtā. ad. l. fal. ¶ Itē ꝑmitte q̄ iste ver. cū aūt. qui est valde difficilis itelligiƚ in glo. alio mō ꝓut cū glo. diceƚ. ¶ Itē ꝑmitte q̄ qñ testatoꝛ dixit grauo te heredē vt retētis talib⁹ ꝑdijs restituas cohr̄di tuo partē hr̄ditatis vƚ coheres ꝑ fideicōmissum grauatus ad danda illa ꝑdia ex cā ꝑlegati ꝓ illa pte ꝓ qua est heres. l. fideicōmissa. §. cū essent. de leg. iij. Et videbitis in glo. ¶ In tex. ibi acceptis nūmis. ⁊ glo. subaudit ō bursa fideicōmissarij. Sꝫ gl. i ꝟ. rogaƚ. vult q̄ ēt possit itelligi qñ fuit grauat⁹ restituere acceptis nūmis. l. simplr̄ ⁊ sic iportāt. d. v̄ba q̄ accipiaƚ ō hr̄ditate seu ō pte hr̄ditatis restituenda ⁊ ꝫ istū vltimū itellectū dicaƚ q̄ tex. ibi tanq̄ si ex bonis ⁊c. ē veritatis exp̄ssiu⁹ ⁊ nō similitudinarius. ¶ Uel ēt pōt dici q̄ tūc denotet similitudinē ⁊ sit sensus q̄ paria sūt grauare hr̄dē de restituēda hr̄ditate accepta certa q̄titate pecunie simpliciter ⁊ grauare de restituenda hr̄ditate retenta certa q̄titate pecunie ex bonis hr̄ditarijs seu de pte hr̄ditatis restituēda. q̄d est notādū ⁊ ꝓbaƚ in. l. acceptis. in ꝑn. ff. ad. l. fal. ¶ In tex. ibi quā portionē hr̄ditatis q̄ venit ꝑ fideicōmissuꝫ restituenda cohr̄di ꝫm intellectū glo. ⁊ dū tex. dicit in supfluo ⁊c. dic q̄ ꝑdia retinenda ꝑ grauatū erant tanti valoris q̄ cohr̄s fideicōmissarius nō poterat ꝑcipere ēt sibi fcā restōne dicte partis hereditatis integrā falcidiā partis sue in dictis ꝑdijs in quib⁹ tacite ipse intelligebaƚ grauatus restituere coheredi. iuxta. §. cū essent. allegatū i glo. Et dū tex. dicit: cōcurrentē eniꝫ pecuniā ꝯpēsari placuit. dic q̄ hoc est pecunia ꝯcurrens hoc mō q: hr̄s fideicōmissarius a coherede grauato dꝫ recipere suā portionē sub nomine quotte q̄ forte valebat i sūma. x. ⁊ ecōuerso erāt dicta ꝑdia ꝑlegata ipi cohr̄di grauato restituere portionē suā hr̄ditatis ad q̄ ꝑlegata fideicōmissarius erat astrictus. in q̄bus ꝑdijs ꝑlegatis debeat soluere fideicōmissarius vltra valorē. x. ⁊ deducere falcidiā de ipis ꝑlegatis ⁊ sic vnus alteri erat vicissim astrictus sub nomine quotte. vñ cā circuitus euitādi fit ꝯpēsatio vsq; ad ꝯcurrentē q̄titatē dictarū. x. ⁊ qcq̄d fcā ꝯpensatione ꝑdicta deest fideicōmissario ad suā falcidiā ꝯsequēdā supplendū est sibi in dictis ꝑlegatis. ⁊ hic est itellectus glo. ¶ Alio mō intelligiƚ per Ja. de are. ⁊ Bar. videlicet q̄ sit casus talis dictū est. ff. in ver. ex diuersa cā q̄ qñ heres retinet ꝑdiuꝫ cōputet sibi in trebellia. solū partē quā in ꝑdia hꝫ iure hr̄ditario. mō dicit iurisconsultus hoc eē vex qñ prediū ē minoris valoris quā sit quarta trebellia. q̄ venit retinenda ꝑ istū hr̄deꝫ rogatū restituere ex̄neo partē suā hr̄ditatis. sed si ꝑdiuꝫ q̄d retineƚ est maioris valoris q̄ sit q̄rta trebellianica retinenda tūc in supfluo ꝑdioꝝ q̄d nō capiƚ iure hr̄ditario iteruenit falcidia. i. detraheƚ ipi fideicōmissario quātū ad falcidiā. i. trebel. deest de ipo residuo ꝑdioꝝ quatenus nō recipiunƚ iure hr̄ditario. ¶ Glo. ponit casuꝫ i fine pōt opponi: de genere ad speciē nō fit cōpensatio: vt. l. si cōuenerit. ff. de pig. ac. l. fi. C. de cōpensa. ⁊ dicit hic quotta cū quotta cōpensanƚ q̄ pt fieri. l. i. §. pe. si ps here. pe. q: species cū specie. ⁊ doc. ita trāseunt. ¶ Sed mihi nō videƚ bene stare hic nō erat vicissim fideicōmissuꝫ. Nicho. de nea. h̄ dicit q̄ ꝑceptoꝛ suus rñdebat q̄ ratio est q̄re hic fit ꝯpensatio de genere ad speciē. q: totū erat cōprehensuꝫ sub vna ⁊ eadē vniuersitate tūc vƚ hoc posse stare. ar. l. in modicis. ff. ꝯhen. emp. l. q̄dā. ff. de acqui. re. do. Que dā transeūt cū vniuersitate que singulariter nō transeunt vt ibi ⁊ in. c. ex litteris. de iur. patro. ita hic ⁊ dicit ipse nō reperiri alibi. sed retento intellectu tradito ꝑ glo. vsq; ad fi. videƚ obstare. l. nēsennius. in ꝑn. ff. ad l. fal. vbi bene q̄d ꝑcipio a coherede ꝯputare d̄beo id totū in quartā detrahendā aduersus coheredē a quo percipio. Propter hoc Ja. de are. ⁊ Bar. intelligunt ver. diuersa. q̄ erat grauatus restituere ex̄neo tūc ꝓcedit id q̄d h̄ diciƚ. ¶ Sed istū intellectū glo. dānat hic Ange. Imo. ⁊ Raph. cu. q: violaƚ tex. Iteꝫ q: hic nō vult facere dr̄iaꝫ an sit grauatus alteri vel coheredi ſꝫ solū an pecuniā vel spēm hereditariā. ⁊ istā opi. suaꝫ secutus suꝫ in. l. in q̄rtam. ff. ad. l. fal. q: oporteret ibi restringi tex. Preterea ꝯtra Bar. est. l. filiū quē habētem. C. fami. her. ꝫm lecturā azo. lꝫ quidā talē lec. rep̄hendant tñ eā ibi sustinui. Nec ob. d. l. nēsennius. q: ibi nō loquiƚ qñ percipio a coherede spēm hereditariā ſꝫ pecuniā vel aliā rē nō hereditariā. ⁊ sic ibi intellexit glo. q: tūc imputaƚ vt hic. secus qñ corpus hereditariū. q: tūc eadē videƚ ratio in coherede sicut in extraneo. ꝓ hoc facit q: rō assignata i glo. magna. in. l. i quartā. limitat qñ sum grauatus restituere coheredi sicut ex̄neo. ⁊ ideo videƚ q̄ lec. glo. optime possit sustineri. ¶ Glo. in ꝟ. portio. arguit de. l. filiuꝫ quē habentē. C. fami. her. vbi totū prediū cōputat sibi in trebellianicā. ⁊ remittit se ad ibi no. in glo. magna. diciƚ q̄ illa. l. huic nō cōtradicit. nā ibi solū diciƚ q̄ pars q̄ solū habeƚ iure hr̄ditario per hr̄dem grauatū restituere iputaƚ in trebellianicā. sic ⁊ hic dū subdit ibi si q̄d accepit a coherede cōputaƚ in quartā. intelligatis cā cōditionis implende q̄d cōputaƚ in quartā: vt hic. ⁊ i d. l. i quartā. ꝟ. ꝓ ea vero parte. ¶ Glo. in ꝟ. cū aūt.

dum glo.dicit vncia detracta voluit dicere ſm Oldr. quē etiam refert z ſequit Imol.hic ꝙ cū vncia ſit.xij. hr̄ditatis ꝙ in iſtis predijs habebit iſte.xij.z ſic ꝑdia valebāt.xv.vncia detracta ſeqtur ꝙ valebāt.xvi.quarta ꝑte vnius vncie ꝯſiderata ipſa vncia ſeu.xij. nā predicta vna vncia z quarta pars alterius vncie ē duodecima pars quindecime. Itē inquātū hic glo. dicit ꝙ hic debet fieri cōpēſatio dicit imol.hic ꝙ hoc nō videtur ſibi verū.q2 hic nō videt̃ ſubeſſe bona ratio quar̃ hic cōpēſatio fieri debeat ꝯdicēte altera parte. maxie ſi rogatus vult habere itegra ꝑdia z reſtituere fideicōmiſſario ꝑtem ſuā hr̄ditatis cum in diuerſis rebus nō debeat fieri iſta ꝯpenſatio nō ſuadēte alia ratione ideo melioꝛ ſm eū eſt intellectus ꝑme gl. Sed meo iudicio eadē ratio que militat h̄ etiam militat ibi quando ibi ex vna parte heres erat grauatus r̄ſtituere partem ſue hereditatis coheredi.coheres vero erat grauatus ex cauſa ꝑlegati preſtare certa predia hr̄ditaria.z ſic ex vna parte debebatur pars hr̄ditatis in genere ex alia parte debebant̃ in ſpecie predia ſm intellectum poſitum in.d.glo.i.in fi.iō videt̃ ꝙ poſſit ſuſtineri iſte intellectus ſicut z ille. Et rō quare ibi z hic fiat cōpenſatio generis ad ſpeciem eſt:q2 genus z ſpecies ſub vna z eadem vniuerſitate.ſ.hereditatis comprehēdunt̃.ar.d.l.ī modicis ſm Ray. z ita reperi eū dicētem iſta ꝟba non eē dicta ab alio z eē ſingulariter no.pro limitatiōe.l.ſi cōuenerit.cum ſi.ſ.de pig.act. z placet z eſt vera.ideo videtur notāda.Vñ nō videtur bene bar.tenere ꝯtrium dū opponit de.d.l.ſi conuenerit.quia ibi nō fit compenſatio de genere ad ſpeciem ſed in caſu noſtro dicit ipſe hinc inerat debitum in quota hereditatis.ſ.falcidie z quotta reſtituēda ꝑ aliū.z ſic in genere.aut nō intelligo eū aut Bar.male dixit:q2 ſeius eſt creditoꝛ in prelegatis.z eidē ſeio debet falcidiaꝫ.Unde iſta nō eſt compēſatio: quia vni d̄ benf̃:q2 compenſatio eſt quādo tu debes mihi vnum z ego tibi aliud.Sed ſi volumus euadere hoc contrariū ī totū ē neceſſe tenere ītellectū ia.d̄ are.ſ.relatū qñ ē grauat᷒ reſtituere ex̃neo de glo.ſi.quo computat̃ in quartā trebellianicā ſatis dixi in.l.quartā.ſ.ad.l.al.

a ℭ Partus ancille. adde §.partus in.l. pecudū.ff. de uſur. z in.§. in pecudum i ſti. de rerum diui.

Hereditatem. Partus ancillarū z fetus pecoꝛuꝫ ſubmiſſi loco capitum moꝛtuoꝛū nō retinētur per heredem grauatum reſtituere poſt moꝛtem ſuam hereditatem ſine redditibus.h.d. ℭ Glo.i.in ꝯtrium arguit de.l.paulus rñdet.§.heres.de vſu. Et rñdet ꝙ hic fuit natus poſt moꝛam ibi ante moꝛam.z ſic ibi poſt moꝛtem heredis.doc.vident̃ tranſire cum glo.excepto imo. hic q dicit ꝙ hec ſolutio videt̃ diuinare.tñ dicit ꝙ h̄ tex. pōt ſimpliciter intelligi qd̄ nō retinebit partus ancillarum:quia nō cēſetur eſſe in reddit.z teſtatoꝛ voluit omnia iſta reſtitui exceptis redditibus merito partus non debet reſtitui.ſecus dicit ipē ſi ſimpliciter grauatus eſſet reſtituere hr̄ditatem poſt moꝛteꝫ ſuam. quia tunc partus ancillarū perceptos ante diē fideicōmiſſi nō reſtitueret ſed retineret.l.paulus rñdet.§.i.ſ.tit. ij.ſecus ſi fuiſſent percepti poſt diem fideicōmiſſi etiā negligētia nō petētis.z ita intelligat̃ ſm eum.l.militi §.ſi heres.ꝟ.preterea.z qd̄ ibi no.ſ.e.vbi tales part᷒ veniunt in reſtitutiōe.ſed certe per hec nō reſpondet̃ ad.l.paulus.§.heres.ſ.de ver.alle.in glo.que.l.loqtur quando fuit grauatus reſtituere hr̄ditatē ſine redditibus vt hic z tamē ibi dicitur ꝙ part᷒ percepti ante diem fideicōmiſſi non veniunt in fideicommiſſo. ℭ Preterea cōtra ſolutionē imo.facit quia teſtatoꝛ h̄ non dixit ꝙ vellet reſtitui omnia.preter ea que ſunt in reddit.ſed dicit ꝙ reſtituatur hereditaſ exceptis redditibus.ergo poſito ꝙ veruꝫ eſſet illud qd̄ dicit imol. ſ.ꝙ partus nō cenſeantur venire appellatione redditũm.tamē nō debeat illa exceptio operari vt regula comprehenderet illa que de ſui natura nō comprehē-diſſet ſi nō fuiſſet appoſita exceptio.l.generali.§.i.vbi tex.no. z ibi bar.ſ.de vſufruc.lega.l.lucius.§.pluribus. z ibi Bart.ī. e.ergo ſicut nō facta dicta exceptione nō reſtituet̃ partus fideicōmiſſario prout ipēmet dicit.ita nec facta dicta exceptione. ℭ Rapha.cu.hic dicit ꝙ licet ſolutio glo.videatur violar̃ tex. noſtrum.tamē nō pōt melius reſponderi q̄ glo. reſpondeat. ℭ Pau.hic dicit ꝙ mirū videt̃ qūo partus ancillarum nō debeant retineri per heredem grauatum de reſtituendo ſine fructibus attento ꝙ etiam quādo grauatur de reſtituendo ſimpliciter poſſunt retineri per heredem fructus percepti ante diem fideicōmiſſi.d.l.paulus.ſ.ad.l.fal. ℭ Item q2 partus nō veniunt appellatione fructuū.l.in pecudum.alleg.in glo. tamē negari nō poteſt qn dicatur redditus.q2 tale vocabulū eſt magis latum:vt.ſ.de vſufruc.l.vſufructu legato.§.i.z dicit ꝙ iſtō cōtrarium eſt male ſolutum per glo.z peius per doc.z ꝙ nō ē bona ſolutio glo.hic dicentis ꝙ hic fuit perceptus partus p᷒ moram.dicit tex.hic ꝙ heres fuit grauatus poſt moꝛtem ſuā.ergo ante moꝛtē non potuit eſſe in moꝛa.vnde dicit ſe non videre aliam rationem al's ſolutionem niſi ꝙ dicta.l.paulus.ſ.ad.l.fal. loquatur quādo ancille fuerunt ſpālīter legate in diem vel ſub conditione.z interim fuerunt partus ꝑcepti. vnde nō veniunt in reſtitutiōe.quia non fuerunt legati z legatum de matribus ē particulare z non extenditur vltra vires.hic vero fuit fideicommiſſū vniuerſale relictum de vniuerſitate al's de hereditate exceptis redditibus rerū hereditariarum.vnde hoc verbum redditibus ſumitur ſtrictius: q2 poteſt reſtringi ad illos redditus qui dicuntur fructus z nō comprehendat redditus qui dicuntur fructus z illi augent hereditatem in fauoꝛem fideicōmiſſarij.ita dicit ſe intelligere iſtum tex.ſed certe per hoc non tollitur cōtrariū de.l.paulus.§.heres.ſ. de vſur.z nulla aſſignatur ꝑ hoc ratio quare hic cum ſimus in vltimis voluntatibus verbuꝫ redditibus non debeat habere ſuam latam ſignificationem ſicut in caſu.d.l.vſufructu.z in caſu.d.l.paulus.§.heres.vñ neceſſaria videtur ſolut.glo.hic cum qua alij doctores tranſeunt Et dicit h̄ Rapha.ꝙ lꝫ videatur violare tex.tamen opoꝛtet ſtare illi.z etiam pau.de ca.hic in lect.bono.dicit ꝙ ſibi nulla melioꝛ ſolutio occurrit q̄ illa de qua in glo.lꝫ ſm eum videatur facere in contrariū illud qd̄ pariformiter dicitur hic de fetu pecorum ſubmiſſo in quo certum eſt ꝙ non curatur an fuerit moꝛa cōmiſſa vel nō. Tamē ſubſtinēdo glo.dic ꝙ iſta diffoꝛmitas vt euitet̃ cōtrarium tolleratur.arg.l.ij.ſ.de offic.procō. attamen Ro.hic reliquit cogitandum pro ſolutiōe q2 ſibi videtur ꝙ iſta ſolutio violet iſtum tex. Et etiam ipēmet Imol. hic in ſi.ſuper ſequenti parte glo.videtur ſe coꝛrigere z ſtare cum glo.propter d.§.heres. Et poteſtis ſuſtinēdo iſtam ſolutionem dicere ꝙ lꝫ hic fuerit heres rogatus poſt moꝛtem.tamē nihil repugnat qn tex.poſſit intelligi de partu percepto poſt moꝛteꝫ heredis z p᷒ moꝛam.ſecus in contrario vbi dicitur viuo herede.quod videt̃ appoſitum nō ſine miniſterio. Itē inquātū imo.h̄ dicit ꝙ ſi heres eēt grauat᷒ ſimpliciter reſtituere hr̄ditatē ꝙ part᷒ percepti ante diē fideicōmiſſi nō venirēt in reſtitutōe per.d.l.paulus.ſ. ad.l.fal. ℭ Addatis ꝙ ipēmet tenet ꝯtrū ī.d.l.mulier.§.ſi hr̄ſ ſ.e.vꝫ ꝙ imo ſpectēt ad fideicōmiſſariū per illum tex.q2 part᷒ augēt hr̄ditatem.z ſic debēt venire in reſtitutionē cū non ſint in fructu.l.in pecudū.h̄ alle.in glo.z rñdet ad.l paulus.ſ. ad l.fal.ꝙ ibi loqtur in legato particulari.nos aūt in fideicōmiſſo vlī.Sꝫ de hoc vltimo dicatis prout dixi ī.d.§.ſi hr̄s. Ita ēt videtur velle pau.d̄ ca.h̄.ut.ſ.retuli.tñ glo.in.d.§.ſi hr̄s in ꝟſi. nō habeat̃.videt̃ tenere oppoſituꝫ quā tenet h̄ Ioā. de imo.z ſenſit glo.in.d.§.ſi hr̄s in ꝟ.redditu.z etiā ſaly.ibi. Nā intelligit ꝙ tex.ī.d.l.mulier.§.ſi hereſ.ītelligat̃ in partu ꝑcepto poſt diē fideicōmiſſi.illa enim debetur fideicōmiſſario ſecus ſi ante diem ſit perceptus. Rapha.hic videt̃ tenere ꝙ quādo ſimpliciter grauatus eſt reſtituere tūc partus ꝑcepti ante dieꝫ veniāt in reſtitutiōe fideicōmiſſi ꝑ.d.l.mulier. z ita dicit eſſe de mente glo.hic dū dicit hic ſine reddit. Dubito z meo iudicio dciſio pēdet ab intellectu.d.§.ſi heres.q2 ſi intelligitur ꝙ appellatione redditū venit partus vt intelligit glo.hic in ſi.videt̃ q̄ tex. in.d.§.ſi heres.a cōtrario ſenſu ꝓbet ꝙ partus percepti ante diem venit in reſtitutionem fideicōmiſſi niſi teſtatoꝛ iuſſerit hereditatem reſtitui ſine redditibus vt ibi z huic opin. conuenit

tex.in.d.l.mulier.nō violādo.ꝛ ita puto posse sustineri.ꝺ quo ēt dixi in.d.l.mulier.sed hic plenius. ¶ Ultimo in q̄tum gl.dicit ꝙ partus venit appellatione redditūū hoc vr̄ ꝯ tex.nostrū dicatis ꝙ bene in isto casu venirent partus appellatiōe redditūū.sed iō non veniūt qꝛ fuerunt ꝑcepti post morā vt in p̄cedenti solutione glo.p.d.§.si hr̄s.vbi vr̄ probari dictū glo. ꝛ sic redditus plus cōp̄hendit q̄ fructus:qꝛ partus nō vēit appellatione fructuū in.d.l.pecudum.ꝛ non vēit appellatiōe redditus qcqd dixerit bar.in.d.l.fundi trebatiani.de vsufru. leg.ꝛ hic in sūmario.ꝛ tutius est tenere gl.ƀm io.de imo.ꝛ rapha.hic. ¶ Addatis ēt ꝙ cū ista gl.concordat archi.xiij.q.§ i.bis.in v̄.fructibus.ꝛ glo.in.c.gn̄aliter.in gl.fi.ꝺ elec.in.vj. spe.in ti.de loca.§.i.v̄.pe.ꝛ ē glo.ꝛ in.l.frugē.de v̄bo.signi. Quo ad quid tamen partus ancille[a] ē in fructu vt p glo.in.d. l.paulus.§.i.ꝯ.ad.l.falci.quā no.Jo.de imol.in.l.si marito §.fi.ꝯ.solu.matri.

Ante diem. Fructus ꝑcepti iudicio testatoris imputanť in quartā secus in his q̄ ꝑcipi potuissent a diligētissimo p̄rifami.ñ tamē fuerūt ꝑcepti.h.d. ¶ In tex.ibi reddi potuerunt.subaudi sed factū non fuit.nā res illas hereditarias non vēdidit hr̄s q̄uis fortasse fuisset maioris vtilitatis fenerari de p̄cio q̄ sint fructus q ex talibus rebus hereditarijs ꝑcipiunť. ¶ In tex.ibi videbunť ꝛc̄.ꝛ sic in quartam non teneť sibi computare tales vsuras quas ꝑcipere potuisset. ¶ In tex.ibi vsus.i.fructus propter vsum ꝑceptos. ¶ In tex.ibi.casus subaudi contingēs dolo vel culpa hr̄dis ne ꝯdicat ei qō dicit in v̄si.deniqꝫ ƀm vnum itellectum lꝫ Rapha.ꝯ vt dicam super glo. ¶ No.ƀm Ang.in v̄si.cum autem ꝙ hr̄s grauatus de restituēda hr̄ditate non teneť ex pecunia hr̄ditaria vel redigenda ex reb[us] hr̄ditarijs negociari vel mercari ad vtilitatē fideicōmissarij.ꝛ sic si non negociať sibi non iputať. ¶ Secūdo no.ꝙ sicut fructus ꝑcepti ex reb[us] hr̄ditarijs computantur in quartam.ꝛ ita vsus habitus ex illis reb[us] ex quibus nulli fructus percipiunť vt sunt mancipia. Et dicit pau.hic.ꝙ si nō haberemus istum tex.hoc videreť esse dubiū ꝛ ꝙ istud non habuim[us] in hoc ti.tñ non vr̄ mihi ꝙ esset dubiū qꝛ cū vsus seu opere seruoꝝ dicātur eē in fructu.l.in nominis. cū duabus.ll.sequē.ꝯ.de oper.seruo.idē iudicādū ē de ipsis operis qō de fructu. ¶ In gl.sup v̄bo non cogiť.inq̄tuꝫ q̄rit qd si hr̄s non distraxit res ꝛc̄.dicit glo.dic vt.ꝯ.e.l.ticius. ibi in gl.vidistis ꝙ si adhuc p̄ciūm hꝫ teneť restituere vel al's res quas loco rei hr̄ditarie hꝫ.qꝛ in vlibus p̄ciuꝫ succedit loco rei hr̄ditarie.l.imꝑator.§.fi.ꝯ.de leg.ij.l.si rem.ꝛ p̄cium.in p̄ri. de peti.here. Uel ƀm ray.ꝛ Nic.de neap.gl.se melius remisisset ad.l.marcellus.§.res que.ꝯ.eo.ꝙ talis alienatio non vꝫ.ꝛ ideo pōt fideicōmissarius recuperare aduersus possidētes res hereditarias q̄ non eēnt tempore piture alienate.l.fi.§.sed qꝛ ꝛ in auc.res que.C.cōia deleg. ¶ Glo.sup v̄si.eorum. declarat tex.in.l.principal'r.la prima.C.de lib.cau.vbi mortuo seruo de statu eius qō haberi non pōt propter id qō est in carne: vt in gl.ibi lꝫ in ceteris aīalibus.secus.l.mortuo boue.in p̄n.ꝺ leg.ij.si seruus.§.boue.de cōdi.fur. ¶ In finali gl.dic ꝙ cōiter doc.transeūt cū vltima expositione ꝛ intellectu glo.raph. excepto q dicit sibi videri ꝙ lr̄a hic in fi.dū dicit casus ꝛc̄.stet proprie ꝛ intelligať ƀm v̄si.deniqꝫ.ꝛ sic loquať in casu i quo loquiť v̄si.deniqꝫ.ꝛ ƀm eū intellect[us] glo.vr̄ eē ꝙ si casu fortuito sine culpa hr̄dis perierunt mancipia computeť in treb.extimatio mancipiorum demortuorum. Et lꝫ nō teneať quid restituere tñ teneť in quartā iputare:ꝛ lꝫ ip̄e nihil alleget posset dici ꝙ pro eo facit tex.in.l.in rōne.la.ij.in p̄n.ꝛ in.l.in quātitate in p̄n.ꝯ.ad.l.fal.vbi dr̄ ꝙ in falcidia detrahēda attendi dꝫ q̄titas facultatum que erat tp̄e mortis testatoris.vñ lꝫ casu furtuito diminuta fuerit hereditas cedit ad dānum heredis non ad legatarium.vñ qō casu fortuito cōtingit iputať in falcidiā: qꝛ cōmodū spectat ad cōmodū heredis.ita ꝛ iactura ꝯtingēs post mortē testatoris ad eū spectare dꝫ sic videť dicendum h. ¶ Tamē sustinēdo intellectum vltime glo.qui est cōis potest dici ꝙ intellectus Raph.non procedit qꝛ videť ꝯtra tex.in.d v̄si.deniqꝫ.vbi hr̄s oīno prestat periculum mancipioꝝ demortuoꝝ:sed si teneť illa sibi imputare in trebellianicam.sequitur ꝙ diceret periculum p̄stare.ꝛ non obstant iura que incontrarium allegaui qꝛ loquūtur in falcidia in qua satis est ꝙ testator nō legauerit vltra dodrātē inspecto valore patrimonij.prout erat tp̄e mortis vt ibi:vnde ex quo res legate non perierūt debentur legatario:sed nos loquimur in fideicōmisso vr̄i quo dicuntur perire ēt res cōp̄hense in fideicōmisso merito cedit tale ꝑiculum ad dānuꝫ vtriusqꝫ.s.heredis cui debebatur quarta in rebus parentis ꝛ fideicōmissarij cui residuū debebať iuxta.l.qō te.ꝯ.si cer.pe.ꝛ facit.l.scribit celsus.ꝛ.l.mulier.§.sed enim.alleg.hic in glo.

Quod ex hereditate. Rogatus restituere qō ex hereditate sup̄fuerit non tenetur ad fructus nec ad renuēduꝫ res bona fide pignoratas. h.d.vsqꝫ ad.l.debitor. Et de materia huius.§.dixi in l.ticius.ꝛ in.l.heredes mei.in p̄n.ꝯ.e.vbi feci mentionem de his que tanguntur ꝑ imo.hic. ¶ Ex istis §.duobus.nota ꝙ dixi in sūmario.ꝛ potest opponi contra primum ꝺ.l.fideicōmissi.§.nōnūq̄.ꝯ.ꝺ vsur. vbi grauatus restituere qcqd ex bonis superesset itelligitur etiā grauatus restitueř fructus cuius cōtrariū hic dicit.bar.in.l.ticius.ꝯ.e.vr̄ respondere ꝙ id qō hic dr̄ procedit qñ grauatus fuit ꝑ hec v̄ba quicqd fuerit ex hr̄ditate restituas:sed in.d.§.nonnūq̄ fuit grauatus restituere quicquid ex bonis superit qꝛ hereditas desinit eē post aditam. Sed bona non desinunt eē bona tamē ista fuit ibi reprobata ꝛ ibi conclusiue tenui ꝛ teneo ꝙ hic dictum fuit qō ex hr̄ditate superit restituas in.l.cōtraria.dictum fuit qcquid ꝛc̄.ꝛ sic est differentia an dicatur qcquid an dicatur qō.qꝛ dictio qcquid[b] tanq̄ dictio geminata vr̄ plus operari q̄ alia dictio.refero me ad ea que ibi dixi. ¶ Et dum tex.hic in fi.vult hr̄dē non teneri ad luēdum res pignoratas a se intelligiť nisi quatenus pignorantem tangeret ꝓ rata sui patrimonij p.d.l.ticius.ꝯ.eo.ꝛ no.expresse pau.de ca.hic in lec.bono. ꝛ no.ex hoc tex.ꝙ inducta ad diminutionem non ꝺbent operari augmentum vt hic ꝛ.l.legata inutiliter de lega.i.cum simi.

d **Debitor.** Si creditor debitori succedat ꝛ rogatus sit hr̄ditatem restituere pignus qō habet non extiguitur quantū ad ius retentionis nec quātuꝫ ad potestatem agendi hypothecaria.obligatio v̄o ciuilis q̄ competit ad debitum principale ꝛ etiam actio ꝑsonalis pro illo debito competens bñ tolliť iure confusionis quāuis nō tollatur naturalis obligatio.ꝛ nō cogiť creditor hr̄ditatem adire re integra nisi sibi soluatur debitum vel de indēnitate promittať.h.d. vsqꝫ ad.§.ea que.ꝛ est subtile ꝛ difficile principium. ¶ Et diuidiť in qnqꝫ ꝑtes.in prima pōitur thema ex quo resultat qō.secūdo arguiť cōtra heredem ꝙ imo pignus non sit extinctum probando ꝑ locū ab effectu qm̄ hꝫ hr̄s ius retentiōis pignoris aduersus fideicōmissariū qñ ipse hr̄s possidet.ꝛ hꝫ ius agendi hypothecaria si nō possidet. In quarta dicit vnū ꝑ quod respondetur ad oppositiones factas in contrarium.in quinta consuluit heredi eo casu quo nō adhuc adiuerit vt sit ex̄ omnem dubitationem.secūda ibi respondi.tertia ibi ac q siue possidet. quarta ibi remanet. quinta ibi re autē integra. ¶ Lex ista reputatuur difficilis ꝛ in tex.ꝛ in glo.ꝛ in materia. ꝛ est vtilis. ¶ Premitte ꝙ quando creditor succedit debitori suo tollitur successione obligatio confusione.l.deducta.in prin.ꝛ ibi dixi.ꝯ.e.ꝛ.l.debitori.C. de pac. ¶ Secundo premitte ꝙ ad hoc vt debitori competat pignoraticia actio oportet ꝙ sit satisfactū creditori vel solutum:qꝛ al's non nascitur pignoraticia actio.l.si rem.§.omnes.ꝯ.de pigno.act. ¶ Tertio premitte ꝙ effectus hypothecarie potest eē duplex quo ad propositum.vnus scilicet ꝙ si creditor

a ¶ Partus ācille.adde.§.partus.in.l.pecudū.ff.ꝺ usu.ꝛ i.§.in pecudū.insti.de rerū diui.

b ¶ Dictio qcqd.adde.l.de ducto.i.§.i.ff.ad trebel.l.titius.ff.ꝺle.iii.

possideat rem pignoratā si conuenit pro re restituē
da potest repellere exceptione debitorem si non sol/
uit.l.grege.§.etiam.ṡ.de pigno.Secundus quia.si
creditor nō possidet potest agere hypothecaria actio/
ne ꝯ quēcunqꝫ possidentē qꝛ est actio realis.§.item
seruiana.insti.de actio.l.pignoris.cum similibus.C
de pigno.Item quando aliquis habet actionē hy/
pothecariam que competit pro re pignorata vel hy
pothecata.lꝫ spacio.xxx.annorū sit sublata actio p
sonalis que competit debitori puta certi conditio ex
mutuo.tn̄ non ē sublata hec hypothecaria actio .l.i
telligere.C.de luitione pig.l.cū notissimi.in p̄n.C.d
prescrip.xxx.annorū.¶In tex.ibi iure dominij pos
sideret:subaudi ꝛ fideicōmissarius ꝯdicebat allegā/
do non ei eē dandam insolutum rem illam.eo qꝛ di/
cebat pignus esse extinctum per aditionem heredita
tis sicut obligatio principalis ꝛ actio personalis.vn/
de querebatur quid iuris.Et iurisconsultus arguit
ad partes.¶In tex.ibi confusa obligatio est.illud
allegabat contra heredem qꝛ p̄sonalis obligatio cō
fusa est.ꝛ ideo videbatur etiā eē extinctū ius pigno
ris quod est accessorium.¶In tex.ibi sublata natu
rali obligatione intellige ꝙ hic non affirmat dicēdo
ꝙ sit sublata naturalis obligatio qꝛ imo.ꝭ.cōcludit
non esse sublatam vt in ṽsi.remanet ꝛ sic pōitur istō
hic arguendo.Uel dici potest ꝙ nō referatur ad ca/
sum istum.sed ad regulam generalem que est ꝙ per
aditionem hereditatis omnis obligatio qua tenebat
defunctus heredi tollitur iure cōfusionis.s.tam ciui
lis ꝙ̄ naturalis.iuxta.l.debitori.C.de pac.l.in oīb9
ꝭ.de solu.l.si id quod.ṡ.d lib.le.igitur videbatur ꝙ
pignus non posset substinere per regulam.l.cū prin
cipalis.ꝭ.de re.iur.¶In tex.ibi videam9 de effectu
ꝛc.i.pignoris ꝛ probat ꝙ durat dupliciter.s.quo ad
retentionem.ꝛ quo ad actionem.Nam si durat effe
ctus ergo ꝛ pignus durat.ꝛ duplex quo ad effectum
est effectus pignoris.vnus quo ad retinendū credi/
torem si possidet pignus.alius quo ad agendum si
ipse non possidet.ꝛ primus effectus durat qꝛ si pos/
sidet heres pignus ꝛ fideicōmissarius velit ad illud
agere pignoraticia que solet cōpetere debitori nō p̄t
quia illam non pōt habere nisi tāꝙ̄ hereditariam:sꝫ
quia debitum nūꝙ̄ fuit solutum p debitores nec per
fideicōmissarium.ideo non potest competere.l.si rē
§.omnis.de pig.ac.ꝛ p consequens non potest dici
ꝙ fuerit comperta i hereditate nec etiam potest intē
tare actionem ex testamento quasi fideicōmissū fue/
rit sibi diminute restitutū:qꝛ cū res esset sibi heredi
obligata non dr̄ diminute restituisse si eam retinuit.
¶In tex.ibi pignoraticia ꝛc.subaudi ꝛ dicēdū ē qd
non competit fideicōmissario per id quod subiūgit
ibi qn̄ hereditaria ꝛc.qꝛ datur debitori pignoraticia
ꝯ creditorem possidentem rē pignoratā qn̄ debitor
soluit debitum creditori ꝛ non aliter.l.si rem.§.oēs
de pigno.actio.Igitur cum hic neqꝫ testator neqꝫ fi
deicōmissarius soluerit non pōt ꝯpetere.ꝛ alia rōne
nō poterat cōpetere nisi ex cā hereditaria cum sit ex
persona creditoris qui pignorauit.¶In tex.ibi qd
eueniret.subaudi qꝛ posset agi per fideicōmissarium
actione ex testamento propter rem retētam ab here/
de si non ē obligata heredi qꝛ esset minus debite re/
stitutum fideicommissum:ꝛ hoc intelligi debet si il/
le qui successisset non esset creditor.nam si esset credi
tor posset retinere ꝛ sibi debitum satisfacere etiam si
non esset datū sibi pignus.l.cum hereditas ex fidei/
cōmisso.ṡ.eo.ꝛ.l.stichum.§.i.cum glo.in ṽ.retinet
ꝭ.de solu.l.irritum.ꝛ.l.in imponenda.C.ad.l.fal.ꝛ
est bōa gl.in.l.ita tn̄.§.si ex fideicōmissi.ṡ.e.¶No
ta ꝙ quādo creditor succedit debitori extiguit actio
ꝛ obligatio p̄sonalis propter confusionem:qd est ve
rū si spōte adeat:sꝫ coacte remāet saltē naturalis ob

a ¶Merū rigorē.adde rapha.cu.i.l.fi.de legi.

b ¶Hypothecaria adō pe.de anch.in.c.potuit ꝺ loca.

ligatio:vt est casus singularis hic s̄m ang.ꝛ imo.de quo dicet
cū glo.in ṽ.naturalis.¶Secundo no.ꝙ hypothecaria non
tollitur qn̄ dominium irreuocabiliter peruenit ad creditorem
secus si reuocabiliter vt hic ꝛ.l.ex sextante.§.latinus.ꝭ.de ex/
cep.rei iudi.ꝛ.l.neqꝫ pignus.ꝭ.de reg.iu.¶Tertio no.ꝙ vbi
propter merū rigorē[a] tollitur personalis obligatio ꝛ actio non
tn̄ tollit hypothecaria vt hic est casus singularis s̄m docto.in
l.intelligere.C.de luitio.pig.p bar.in.l.fideiussor obligari.in
p̄n.ꝭ.de fideiusso.Sic ꝛ quādo tollitur principalis obligatio.
eo qꝛ principalis debitor decessit sine herede.ꝛ sic sublata ē de
rigore iuris non tollit accessoria obligatio.l.stichū.in fi.prin
cipij.ꝭ.de solutiōibus.ꝛ.l.sine herede.in p̄ncipio.ṡ.d admini
stratione tutorum.ꝛ ad hoc reputat Joannes.de imola.istū
tex.eē singularem.ꝛ nota.per doctores in.d.l.intelligere.ꝛ vi
de no.per Baldū in.l.si vxor.C.de bonis auctoritate iudicis
possidēdis.¶Quarto no.ꝙ hypothecaria[b] nō tollit nisi qn̄
est satisfactum vt hic ꝛ.l.grege.§.etiam.ṡ.de pignoribus.
¶Itē nota ꝙ magis subueniri debet ei qui tractat de damno
euitando ꝙ̄ illi qui tractat de lucro captando:vt hic ꝛ.l.fi.C.
de codicil.¶Sexto no.ꝙ si legat vni ex heredib9 sub hac cō
ditione si non erit heres.non vr̄ per hec ṽba data sibi lnīa re/
pudiandi hereditatem in p̄iudiciū fideicōmissarij: vt hic ꝛ.l.
apud iulianū.in principio.ṡ.eodem.plus voluit gl.hic in ṽ.
contra voluntatem.videlicet ꝙ etiā si heres instituat per hec
ṽba si voluerit esse heres non videt sibi data lnīa repudian/
di.quod reputat valde nota.¶Gl.super verbo pignoraticia
argui dr̄ hic ꝙ quādo creditor succedit debitori a quo habuit
rē in pignus ꝛ adiuit coacte ꝙ actio pignoraticia que dat de
bitori debito soluto non cōpetit fideicōmissario cui fuit restitu
ta hereditas:qꝛ hereditaria est actio.contra non ē bona ratio
qꝛ omnia hereditaria transeunt in fideicōmissariū.l.ita tamen
§.actiones.ṡ.eo.glo.dicit verum ꝙ rō hic reddita in tex. fal/
sa est.sed vt doctores hic allegant gl.nō videt intellexisse mē/
tē iurisconsulti que fuit ꝙ quādo creditor succedit debitori ꝛ
grauatus restituere ꝛ accepit rem in pignus ꝛ restituit hrēdita
tem coacte adiens retinens rem pignoratā non transit res pi
gnorata nec actio pignoraticia:qꝛ hrēditaria est: vult dicere ꝙ
nō pōt trāsire nisi sit hereditaria.Sed ista pignoraticia nūꝙ̄
fuit nata qꝛ nascitur demum quādo est solutū id p quo res pi
gnorata est.l.si rem.§.oīs.ṡ.de pigno.actio.vnde non pōt
trāsire in fideicōmissariū.H est mēs iuriscōsulti ꝛ recte cōgruit
littere.nec est dicendum falsam esse rationem iuriscōsulti.qꝛ se
querer decisionem iurisconsulti falsam que in hac est fundata
¶Deinde dicit gl.nō potest loqui in mutuo que est extincta
nihil facit ad propositū qꝛ personalis actio de qua loquit tex.
noster est actio q̄ ꝯpetebat creditori qui mutuauit ꝛ recepit rē
in pignus.nam non potest hic cōpetere debitori sed creditori
vnde nihil facit ad litterā que loquit de actione danda fidei
cōmissario idest pignoraticia q̄ ꝯpetere potuit debitori.Et p
pterea apparet ꝙ gl.nullatenus vr̄ accepisse mentē iuriscon
sulti hic.¶Cōclusiue dico hanc glo.in omni sua parte min9
bene loquutā.¶Gl.in ṽsi.exceptionē.inquantū arguit de.l.
cum principalis.ꝭ.de re.iur.vbi sublato principali tollit ꝛ ac/
cessoriū: huic contradicit ibi reglr̄.¶Fallit plerūqꝫ vt ibi di
citur p p casum nostrum.ꝛ rō hic tangitur per doctores in ver
bo naturalis:vt ibi dicam:qꝛ ibi ex eq̄tate tollit principalis vt
successione nō mera solutione tollitur accessoria.sicut quādo
principalis debitor decedit sine hrēde ꝛ extincta principali.tn̄
durat fideiussoria qꝛ principalis de equitate loqtur quia nō ē
heres qui succedit.ꝛ in quem obligatio trāsferatur.l.stichum
aut pamphilum.in principio de solutio.l.sine herede.de ad/
ministra.tutorum.¶In glo.super verbo naturalis. aduerte
quia omnis difficultas ad istam gl.reducit.ꝛ arguit de.l.cum
principalis.ꝭ.de regū.iur.ṡ.inducta.ꝛ glo.dupliciter respon
det ꝛ primam lecturā ad hunc tex.quam dat glo. approbat
Jaco.de are.hic ꝛ sustinere videtur Barto.hic qui dicit ꝙ iō
non est dissoluta naturalis obligatio qꝛ coacte adiuit hrēdita
tem quasi dicat secus si sponte adiuisset hereditatem.immo H
expresse vult.quia tūc omnis obligatio tollitur.l.in omnibus
de solutio.l.si id quod.ṡ.de liber.lega.Sꝫ quia coacte adit
dictat equitas naturalem non tolli.cum bar.trāsit Ang. Alij

etiam dubitatiue tñ videntur tenere Imol.sub dubio forte di cit ꝙ si spõte adiuisset eēt naturalis ꝛ ciuilis sublata:sed qꝛ coacte adiuit durat naturalis ꝛ sublata est ciuilis.Rapha. cuma. hic dicit sibi videri ꝙ sit sublata naturalis ꝛ ciuilis obligatio que competit ad principale debitum contra personam debitoris siue sponte siue coacte adiuerit. mouetur ex ratione qꝛ cum sit impossibile ꝙ quis sit sibimet obligatus.d.l. vrãnius ꝛ nota.in.l.frater a fratre.ff.de conditione indebi.merito videtur dicendum ꝙ sit sublata omnis obligatio scilicet naturalis ꝛ ciuilis.Nec obstat tex.hic in ỽsi.remanet ergo ꝛc.qꝛ ipse intelligitur ſm regulam positam in hac glo.solum scilicet ꝙ intelligatur de naturali obligatiõe pignoris quia pignus est naturaliter obligatum non de naturali obligatione debitoris.ita intelligit versi.remanet.Sed potest responderi substinendo primam solutionem declaratam vt hic per Barto.ꝙ propter transactionem tolleratur hoc vt hic in versi.remanet.non violando tex.qui ad hoc reputatur singularis sicuti tolleratur quãdo heres adiuit hereditatem cum beneficio inuentarij quia actio ꝛ obligatio non censetur cõfusa.l.finali.§.in computa. C.de iure deliber.ꝛ intellige istum textum in versi.remanet.ꝙ loquatur de naturali obligatione pignoris.vt itelligit Rapha. ꝛ nota.in sequen.solutio.glo.quod est impropriare litteram: quia proprie obligatio non cadit in pignore quod est ius reale.ꝛ actio realis nullam presupponit obligationem.institu.de actio.§.i.ꝛ proprie in pignore est glo.quam hic Joannes de imo.reputat sing.in.§.heres institu.de obligatio.que ex quasi cõtra.lꝫ largo sumpto vocabulo actio realis presuppõat obligationem:vt hic per Bartolum ꝛ per glo.institu.de actio.i principio in verbo debetur.ꝛ per glo.i.in.l.finali.C.de cõpẽsatio.ꝛ eam ibi ponderat Baldus.Pau.de castro hic tenet contra bartolum.ꝛ cõcludit ꝙ etiam si sponte adiuisset nedũ quãdo coacte duraret obligatio naturalis.ꝛ sic textus noster hꝫ locum quando coacte.qꝛ tunc naturalis durat . mouet ꝙ dissoluta obligatione naturali debet extingui accessoria. dicta l.cum principalis.vnde cum hic dicit iurisconsultus quare hypothecaria nõ est extincta est⁹: quia durat naturalis obligatio ꝛ propter naturalem subsistit hypothecaria . vnde vbi potest hypothecaria competere dicimus ꝙ in hypothecaria durat naturalis obligatio.Ista fuit mens iurisconsulti hic que locum habet siue coacte adeat siue sponte adiuerit:ꝛ sibi non placet ratio Barto.quia quando coacte adiuit durat naturalis quia non interuenit consensus per.l.iulianus verum debitorem.de conditione indebiti.vbi per sententiaꝫ non tollitur naturalis:quia non interuenit consensus.Dicit Paulus hoc non verum videtur qꝛ coacta voluntas est voluntas.l.si mulier.§.penultimo.ff.ꝙ metus causa.¶ Articulus est difficilis subtilis ꝛ dubitabilis . videamus circa primam solutioneꝫ vt ꝙ possit sustineri in qua docto.plurimũ variant:puto tamen opinionem Barto.ꝛ sequacium veram esse ꝛ sustineri posse.Non obstat dum Rapha.cuma.dicit non est possibile si heres etiã coacte adeat ꝙ duret naturalis obligatio quia non potest eẽ obligatio actiua ꝛ passiua in eodem subiecto.dicta. l. vranni⁹ de fideiussoribus:quia ad istud potest responderi.nam si verum esset ꝙ omnes obligationes essent extincte.sequeretur ꝙ quãdo heres non haberet pignus ꝛ sic non haberet hypothecariam ꝙ heres non posset in restitutiõe fideicõmissi retinere id quod sibi debetur:quia esset extincta omnis obligatio:hoc aũt est falsum:quia potest deducere.l.cum hereditas ex fideicommisso.ff.eodem.ꝛ.l.ita tamen.§. ex trebelliano.ff. eodem ꝛ est textus in.l.stichum aut pamphilum.§.i.cum gl.in ỽbo retinet.ff.de solutionibus.vnde nõ ē sublata naturalis.¶ Preterea quando coacte adiuit vt hic non est merum si contra regulas cões dispensatur vt non sit extincta naturalis obligatio postꝙ in ea dissoluendi non interuenit consensus voluntarius per dictam.l.iulianus.verum debitorem.¶ Nec obstat ꝙ sit tacitus consensus quia non sufficit dicta.l.iulianus verum debitorem.¶ Nec obstat etiam quod dicitur sublata est ciuilis non autem naturalis etiam si sponte adiuit.eo quia substinet naturalis quoniam al's hypothecaria non potest competere. ¶ Nec ratio est fragilis qꝛ etiã quantuncunqꝫ sit sublata ois ciuilis ꝛ naturalis.tamẽ potest stare accessoria idest hypothecaria si principalis fuit sublata ex rigore non ex equitate.d.l.stichum.in fine princi.de solutioni.ꝛ.l. sine herede.in principio.ff.de administratio.tutoruꝫ. ¶ Consequenter videtur conclusiue veram videri opinioneꝫ Barto.ꝙ quando coactus adiuit subest naturalis obligatio.ꝛ ita intelligitur hic versi . remanet.Nec obstat quod ibi loquitur de naturali obligatione pignoris.quia illa non est vera vt in secũda solutione dicetur quia proprie in pignore non cadit obligatio:sed quando sponte adiuit naturalis ꝛ ciuilis est sublata.licet nõ sit sine dubitatione vt supra audiuistis.¶ Sed glo.sentit vnam oppositionẽ cõtra primam solutionem si intelligis ꝙ nõ sit sublata naturalis duo obstant.Primo tex.ibi videam⁹ autem.vbi dicit sublatam naturaleꝫ . dicatis ꝙ ibi iurisconsultus loquitur arguendo non decidendo vt dixi super tex.ꝛ patet in ỽbo remanet.¶ Item obstat per confusionem tollitur omnis obligatio ꝛ naturalis ꝛ ciuilis.l.si id quod.ff.de liber.lega.l.omnibus de solutionibus.dicite ꝙ verum est ꝙ cõfusione tollitur omnis obligatio quãdo hereditas fuit sponte adita per creditorem succedentẽ debitori.ita loquũtur ꝯtraria hic coacte adiuit. ¶ Secunda principalis solutio ad dictam.l.cum principalis.per quaꝫ secundus intellectus ad.l.nostrã est dum dicitur sublata obligatione principali dicitur accessoria:verum est generaliter quandoqꝫ fallit vt hic ꝛ dicta.l. cum principalis.versi.vnde dato.ꝙ hic sit sublata naturalis ꝛ ciuilis. tñ dꝫ durare hypothecaria.ratio autẽ hec est quia vbi pricipalis obligatio[a] ꝛ actio tollitur non de rigore sed ex equitate durare potest accessorium.d.l.sine herede.sed hic tollitur ex equitate. ¶ Non obstat dicit glo.versi.remanet.quia intelligitur de obligatione pignoris.l.si tibi.§.de pignore de pac.vbi ius pignoris orit nudo pacto ex quo oritur naturalis oligatio.l.legem.C.de pac.l.iurisgen. in.§.quinimo.ff.de pac.¶ Contra istam solutionẽ facit quia ſm eum est necesse intelligere ꝙ tex. hic in versi remanet.loquatur de legatione naturali pignoris ꝛ sic presupponit hec solutio ꝙ in pignore sit dare solutionem obligationis quod non est verum.§. item seruiana insti.de acti.nam non superest obligatio quia actio naturalis nullam presupponit obligationem.insti.de obli.§.i.ꝛ est glo . singularis in. §. heres in glo.magna.insti.de obli.que ex quasi contrac.que vult ꝙ pro pignore nulla competat obligatio creditori.licet glo.in.d.l.si tibi.§.de pignore voluerit illud idem quod glo.hic Barto.conatur substinere hanc secundam solutionem ꝛ eam tenet Ja. de raue.hic ꝛ Rapha.cuma.hic respondet arguendo dum dicit hic actio hypothecaria[b] ꝛ realis est eadem:ꝛ realis actio nullam presupponit obligationẽ insti.de acti.§.i.dicit Bar.naturalis obligatio põt dici illa que est inducta de iuregentium.allegat.l.stichum.§.naturalis de solu.sed debuit allegare tex. optimuꝫ in.l.cũ amplius.§.his nãliter.ff.de reg. iu. nam ille dicit ciuiliter teneri[c] qui ex dispositione iuris ciuilis tenet.insti.de obli.in pn.ver. ſm ciuitatis nostre ꝛc.licet ipse non sic alleget modo sic cum contractus fuerint inuenti iuregentiũ.l. ex hoc iure.ff. de iusti.ꝛ iur.ꝛ communiter qui tenetur ex cõtractu pignoris dr̃ naturaliter tenere.ꝛ sic sumendo obligationem saltem large verum est dicere ꝙ q tenetur reali actione dicatur obligari.ad hoc facit id qd̃ no.in rubro ꝛ nigro.C.q res pig.obli.pos.¶ Ad idẽ est gl. insti.de acti.in pn.in ỽ.tenetur pro hoc etiaꝫ alleg. gl.ibi quam ad hac Bal.subtiliter inducit in.l.fi. in prin.C.de compen.que presupponit ꝙ ille qui potest conueniri actione reali dicatur obligari.¶ Et dicit bal. notanduꝫ hanc gl.pro sustinẽdo libello illi⁹ qui agit reali.ꝛ dicit sibi aduersum obligatum quia

[a] ¶ Obligatõ adde dy.in regula accessoriũ.de rgu. iu. li.vi.

[b] ¶ Actio.hypothecaria.ad d.spe.ti.d cessio.actio.i.§.i

[c] ¶ Ciuiliter teneri.add.rapha.fulgo.i.l.fi.C.de his q ve.eta.i pe . ꝛ per io.an.i.c. cũ si.de ꝯuer. coniuga.i nouella.

grosso modo potest dici obligatus:ꝛ quia vt libell⁹
sustineat̄ impropriamus verba.l.sed ꝛ si possessori.
§.itē si iurauero.ꝛ ibi bar.ff.de iureiur.l.si oleuꝫ.C.
loca.c.examinatā de iudi.l.scire debemus.ꝛ ibi bar
to.in fi.prin.de vb.obliga.cū cōcordan.Vñ potest
procedere ꝙ hic in secunda solutiōe dicitur accipiē
do verbum obligari improprie tamen.magis plꝫ pri
ma ne improprientur verba quia non est recedendū
a ꝓpria significatione verborum saltem vbi non ali
ter fieri potest.l.non aliter .de lega.iij.l.i.sed si is q̄
nauem de exerci.vnde magis placet prima.¶ Ter
tia solu.est hic in ver.tertij ꝛc̄.ꝙ hec personalis obli
gatio ꝛ actio erat sublata ꝛ etiā pignus.ꝛ sic ēt hy
pothecaria erat sublata per successionē ꝛ actio tan
tum vtilis hypothecaria resuscitatur facta restitutio
ne fideicōmissario per heredem ne heres in damno
moretur sic̄ ī simili in.l.ij.in fi.ff.si ex nox.cau. aga.
Hanc tertiam solutionē vult imo.hic posse sustineri.
ꝛ pro ea faciunt nota.per glo.in.l.ita tamen.§ .si ex
trebelliano.ff.eodem.¶ Sed contra istam solu. fa
cit id qđ dr̄ hic in tex.nālēꝫ obligationē durare.ꝛ sic
presupponitur ꝙ non sit extincta:cuius contrarium
innuit hec solutio.¶ Vñ puto tutius tenere primā
solutionē declaratam vt supra.¶ Ex istam gl. bar.
hic opponit quando dominiuꝫ pignoris ꝑuenit ad
creditorē debet extingui hypothecaria quia ius pi
gnoris nō potest esse in re que est mea.l. ex sextante
§.latinus de excep.rei iudi.neqꝫ pignus de reg.iur.
¶ Respondet Bar.aut irreuocabiliter peruenit ad
eum ꝛ procedit contrarium.Aut reuocabiliter.quia
cogebatur restituere fideicōmissarijs.tunc durat hy
pothecaria.Fortius colligitur extra gl.nota.per gl.
ꝛ clarius per Cy.in.l.i.in tertia oppositiōe.C.si an
tiqui creditores. quod si hers̄ qui erat creditor defū
cti ꝛ habuit rem pignoratam non est obligatus resti
tuere hereditatem per fideicōmissum alteri tamen il
la res sibi pignorata fuisset etiam alteri posteriori cre
ditori hypothecata :hoc casu per aditionem heredi
tatis non confundetur seu non extinguetur seu non
tollet aliquo modo hypothecariam lꝫ non esset gra
uatus restituere alteri prout hic erat.Ratio est quia
si diceremus extingui hypothecariam hoc casu ista
res posset sibi auferri per secūdū creditorē hñteꝫ il
lam rem hypothecariam.ꝛ sic nō diceretur irreuoca
biliter remanere apud euꝫ quia reuocaret̄ ꝑ secūdū
creditorem habentem illam rem hypothecatam . ꝛ
istud verbum posuit etiam Raph.cu.ꝛ pau.de ca.ℏ
¶ Sed nunc mihi occurrit vnum contra istā decisio
nem quod non occurrit in studio qꝛ imo videtur ꝙ
isto vltimo casu extinguatur hypotecaria per aditio
nem per confusionem:qꝛ imo irreuocabiliter dicitur
res peruenisse ad eum.non obstat si dicatur imo po
test auocari.quia ē obligatus soluere creditori ꝛ sol
uat ei ꝛ si nō soluat auocatur tunc damnuꝫ: ergo ꝙ
quis sua culpa sentit sibi imputetur vt in regula iu
ris dānum qđ quis.ī.de reg.iur.vnde illud dictū nō
habeo pro expedito ꝛ absoluto lꝫ magna sit auctori
tas cy.¶ Itē circa hoc ꝙ hic dicitur dubitat Imo.
vtruꝫ ꝙ hic dicitur ꝙ durat hypothecaria actio ꝛ nō
est extincta naturalis obligatio vtrū hodie sit verum
si adita fuit hereditas non confecto inuentario.Et
dicit se putare ꝙ nō ꝓcedit hodie ꝛ ꝙ sit extīcta hy
pothecaria ꝛ omnis actio ꝛ obligatio ꝑ.l.fi.§.in cō
putatione.C.de iure delibe.a contrario sensu vbi si
heres adit cum inuentario ꝛ sibi quid debebatur a đ
functo non confunditur obligatio ꝛ actio que cōpe
tit contra debitorem ergo a contrario sensu si nō cō
ficit inuentarium confunditur omnis actio ꝛ obliga
tio.Istud dictū ē valde notā.si est veruꝫ.Et idē reas
snmpsit ipse in.l.pe.ī.eo.rapha.cu.hic tꝫ ꝯriū ꝛ dic̄
ita se consuluisse.Ita etiam tꝫ pau.ꝛ dicit se cōsuluis

se in.l.ab omnibus.§.fi.de leg.i.ꝛ in.l.ita tn̄.§.si ex trebellia
no.ff.e.s.ꝯtra Imo.ꝛ ita ꝯsuluit ipse in cōsi.clxxiij. incipiente
In christi nomine queritur vtrum heres.ꝛ in consilio.ccix.in
cipiente In christi nomine dubiū facit.ꝛ istā partē sū sequut⁹
in.d.l.ita tn̄.§.si ex trebelliano:vbi feci mentionem de verbis
imo.hic qꝛ id qđ dicitur in.d.§.in ꝯputatione ꝓcedit quo ad
creditores ꝛ legatarios particulares:sed hec rō cessat quādo
tractam⁹ de restōne fideicōmissi vniuersalis dꝫ hr̄e totaꝫ here
ditatē.ꝛ si hereditatē heres vult restituere in hereditate sunt
onera passiua inter q̄ dēm̄ debitū pōt deducere.ꝓbat̄ sic. oliꝫ
oībus creditoribus tenebit̄ nō confecto inuentario.l.q̄ dotis.
so.ma.si hr̄s est grauatus restituere potest ne deducere quod
sibi debebat̄.ꝛ dic ꝙ sic.d.l.cū hr̄ditas.ꝛ. d.l. stichū.qđ com
probaui ꝑ plures rōes in.d.§.si ex trebelliāo.videatis ibi gl.
ꝯrium volentem.¶ Quero quid si testator dixit si voluerit he
res esto.glo.rn̄det ꝙ adhuc cogit̄ adire:quia hec verba nihil
operāt̄ in extraneo seruo.in suo faciunt eū de necessario volū
tarium.l.verba de cōdi.insti.Hanc glo.reputat multū notan
dam Ang.ad duo.primo qꝛ ꝺm eū ex mente gl.esse vr̄ ꝙ vbi
cunqꝫ testator expresse disposuisset ꝙ heres grauatus restitue
ret ꝑ fideicōmissuꝫ non possit cogi ꝑ fideicōmissariū adire tūc
inuitus nullo mō posset cogi adire:ꝓ quo est tex.optimus i.l.
optimi.§.sub cōditione ibi prius cōtribui si a pretore ꝛc̄.ī.e.
nā nō dꝫ plus pretor cogere q̄ꝫ testator voluit.ꝛ habuistis tex.
ꝺm vnam lec.in.l.si patroni.§.fi.supplendo ꝓut ibi fuit sup
pletū.ff.e.¶ Secundo ex gl.no.ꝺm Ang.ꝛ ipse reputat valđ
notandū ꝙ quando heres est institutus ꝑ hec vba instituo te
hr̄dem si heres esse volueris.tūc nō intelligitur esse data lnīa
hr̄di abstinendi.secus si esset grauatus restituere ꝑ fideicōmis
sum.vel ꝙ possit hr̄e legata ab intestato.si nō esset grauat⁹ re
stituere quod al's posset.l.i.§.cuꝫ preponat̄.l.iubem⁹.ff.si qs
omi.cau.testa.qđ reputat ipse diligenter no.¶ Gl.sup vbo.
deinde arguit dicens ꝙ dispōnē testatoris ꝓ lege seruare de
bemus.§.dispōat.in auc̄.de nup.sed hic si instituit. ꝛ grauat
ꝛ dicit tibi hr̄di lego fundū si nō eris heres.vr̄ voluisse ꝙ pos
sit repudiare.ꝛ tn̄ tex.dicit ꝙ potest cogi adire igit̄ ꝛc̄.Gl.nō
bene rn̄det sed dicit ꝙ impune fit sicut in.l.nō opꝫ.C. de his
quib.vt indig.tn̄ fuit ibi reprobata illa dispositio hic nō est re
perta quare hic nō paret̄.Dicatis ꝙ hic videt̄ testator ꝙ hr̄s
potuisset r̄pudiar̄ ītelligatis pria facie:tn̄ attēto ꝙ dedit fidei
cōmissuꝫ vr̄ voluisse ꝙ cogat̄ hr̄s inuitus adire.¶ Vltimo ex
glo.q̄rit̄ quid si hr̄s grauatus restituere hr̄ditatem ꝑ fideicō
missum sponte adiuit ꝛ sponte restituit oēm hr̄ditatem ꝛ nō đ
duxit id qđ sibi a defuncto debebat̄ vtꝝ possit heres cōsequi
aliquo remedio quod sibi a defuncto debebat̄.Raph. cuma.
dicit ꝙ hec questio fuit de facto ꝛ q̄busdam videbatur nulluꝫ
remedium cōpetere ꝛ ꝙ male dixerunt.quia salteꝫ cōditio inde
biti cōpetit.allegat.l.pe.ī.eo.Sed melius facit gl.in.l. ita tn̄
§.si ex trebelliano supra eodē in ver.actiōes ꝛ ad ibi dicta me
refero dixi supra.¶ Extra glo.dic ꝺm Bar.ꝙ quando domi
nium rei pignorate creditori creditor ꝯseq̄t̄ irreuocabiliter ex
tinguit̄ hypothecaria actio.al's secus.ꝑ hoc dicebat Pau.ℏ
idem esse quādo iste hr̄s q̄ erat creditor ꝛ qui habuit rē in pi
gnus non fuisset grauatus restituere hr̄ditatem debitoris sui
ꝑ fideicōmissū alteri.sꝫ nō solū fuisset dicta res sibi pignorata
sꝫ ꝛ alteri creditori ꝑ̄steriori pignorata qm̄ tunc non extingui
tur ius pignoris.lꝫ iste heres q̄ est creditor successerit debitori
suo eo quia potest a scđo creditore auocari res illa pignorata.
ꝛ ꝓpterea vr̄ ꝙ nō dicat̄ irreuocabiliter ꝑuenisse ad eū.ꝛ per
hec allegat tex.nr̄m cū gl.ꝛ no.ꝑ Cy.in.l.i.C.si antiq̄ credi
tores.ꝛ in fine arguit ꝯ ℏ.Nūc firmo ꝙ nō sit veꝝ id qđ pau.
dicit.nā vbicūqꝫ dn̄iū rei seu res irreuocabil'r ꝑuēit extinguit̄
ius pignoris ꝙ creditor habuit in ea.l.eleganter.in pri.ff. de
pigno.actio.Sed hoc casu ꝑuenit irreuocabiliter cū nō sit ro
gat⁹ alteri restituere ergo ꝛc̄.nō ob.qđ ꝑ secūdū creditorē pos
sit auocari:qꝛ hoc ꝓceder̄ nō pōt nisi ex culpa ipsius heredis
qꝛ nō soluit ipsi secūdo creditori vt tenet̄.vnde cū facto ei⁹ ꝓ
cedat ꝙ irreuocabiliter res nō remanet apud eū ꝑinde ē ac si
irreuocabil'r remāeret.l.iur̄ ciuili.ff. đ ꝯdi.ꝛ dem.l.i executōe
§.fi.ī.đ v.ob.ꝛ fac̄ regl'a dānū qđ qs sua culpa sentit.ī.đ reg.
iu.Nō ob.d.l.i.cum ibi nota.C.si antiq̄ credi.quia ibi credi

tor ad quem dominium rei pignorate peruenit non erat heres debitoris. propterea ad eum nõ spectabat onus soluẽdi secundo creditori. & ideo puto tenendũ q hic dicitur in herede creditore succedere debitori & grauato q nõ habet locum quãdo nõ est grauatus restituere licet fuerit talis res etiam alteri obligata. & sic extinguitur hypotecaria actio successione.

Ea que. Ascẽdentibus ex linea masculina[a] nõ queritur actio per descendentem. & quod heres habet ex erronea sententia nõ venit in restitutiõe fideicõmissi. sed solum illud qd quis habet ex dispositione testatoris iure hereditario. hoc dicit. Et aduerte ad litterã. quia nõ est multum facilis si bene inspiciatur. ¶ In tex. ibi pars puta dimidia iuxta l. nomẽ filiarũ. §. portionis. ff. de verb. sig. & alia dimidia debebat reddi heredibus mulieris cuz de ea nihil dictum esset & attento q stipulatio fuit inutilis mater dz habere dimidiam iure hereditario in dotẽ & nõ vltra. & tamẽ habuit per sententiã erroneam dimidiã ex stipulatione vel pacto. & habuit dimidiam alterius dimidie iure hereditario ex dicta sententia. & sic habuit quartã partẽ dotis plusq habere deberet. ¶ Veniat ergo in restitutione fideicõmissi dimidia quã veritate inspecta habet iure hereditario mater. nec sententia iniusta per quã apparet q mater habeat iure hereditario minus q dimidiã nocere debet fideicommissario cũ quo lata nõ fuit sententia. l. sepe. ff. de re iudi. & sic res inter alios acta &c. Et ita intelligatis glo. antepenultimã hic que nõ perfecte declarauit. ¶ No. q ea que peruenerũt ad heredes nõ iure hereditario nõ veniũt in restitutiõe fideicõmissi vt hic. & l. a filia. in prin. ff. eo. & l. si res. in prin. & l. si patroni. in prin. ff. eo. & facit ad questiões q tacite fuerũt i. d. l. si patroni. in prin. ¶ Secũdo q illud q quis exigit per iniustaz sniam non tenetur alteri restituere. Fallit tamẽ in casu. l. apud celsuz. §. q si. ff. de do. excep. & ibi hoc potuit ee ratiõe doli cõmissi per restitutionẽ. & videatis id qd per istũ tex. decidit Bal. in. l. i. in antepen. q. C. si vnus ex plu. appel. vbi dicit q in casibus in qbus sententia lata pro vno ex cõsortibus latis pdest alteri iuxta. d. l. i. cuz materia debet itelligi si illa sententia fuit iusta. secus si iniusta. per istum tex. ad hoc no. ¶ Ultimo no. q filia nõ potest stipulari matri. & istud ẽ verũ nõ solũ in filia stipulante matri. sed etiã econtrario in matre stipulante filie que nõ põt stipulari filie eadẽ ratione. Ita doc. cõiter concludunt in. l. qd dr de verbo. ob. per istum tex. & hoc est verũ quãdo stipulatio fit super que nõ durat ipsius stipulantis vt hic in dote que transiuit in dominiũ matris. secus si stipulatio iterponeretur sup re que duraret ipsius stipulantis vt est tex. no. in prin. l. publia. §. deposi. & de materia plene per Cy. & alios in. l. ij. C. de cõ. stip. per Bar. & oẽs in. d. l. qd dicitur. & in. l. stipulatio ista. §. si stipuler. in. viij. vl. ix. colũ. de verb. obli. cũ concor. & additiõibus quas ibi dedi & scripsi hic nõ ẽ locus suus nec per alios hic tangitur. ¶ In glo. in verbo iudicauerat. dicit q vtraq solutio stare põt. tamẽ iurisconsultus videtur se fundare in fauorẽ matrimonij & dotis cũ ista trãseunt cõiter docto. ¶ Glo. pe. dicit de dictione[b] tanq. vide in. l. si vero. §. qcquid so. ma. ¶ In glo. fi. dic q hãc glo. in fi. pe. reputat notandam ad hoc vz q snia lata de idebito faciat videri debitũ. d. l. cũ putarẽ & d. §. in omnibus adeo q solutũ non potest repeti tãq idebitũ bñ pt repeti cõditõe sine cã vbi pt pbare soluẽs q victus fuerit dolo vincẽtis eo q falso aliqd allegauit. & dicit hoc eẽ notãdũ & i practica qnottidianũ. de quo imo. se remittit ad no. p Cy. i. l. i. C. de cõdi. ide. per Bar. & in. l. si finẽ. in prin. ff. rẽ ra. ha. & p alios i. l. iperatores. ff. de re iudi. Cy. etiã hic dicit q ex alio capite posset repeti. s. q sententia fuit nulla eo quia lata fuit ex falsa causa expressa in sententia. ¶ Preterea idistincte põt repeti per ea que habẽtur in. l. qui testamẽto. ff. de excu. tu. sed ray. hic dicit q ibi fuit falsa causa in facto & in iure hoc aũt in iure tm. io secus fm eũ. de quo se remittit ad no. in. d. l. qui testõ Imo. putat dictũ cy. forte eẽ verius p id qd habetur in. l. i. C. qñ puo. sed de hoc recurratis ad plene no. p Bar. vbi hoc tenet in. l. si id ad quẽ. ff. de acgrẽ. hrdi. & dixi in. d. l. qui rome. §. duo fratres. Alex.

Patronus. Facta restitutiõe fideicõmissi inualidi nõ transeunt actiones ex trebelliano. h. d. ¶ Premitte q patronus fm hec tẽpora dz habere dimidiã in bonis liberti & nõ põt in ea grauari aliquo fideicõmisso nisi liberis & parẽtibus sit grauatus restituere. l. si is legatũ. ff. de cõdi. & demon. l. cũ patronus. cũ glo. de le. ij. & l. ita tamẽ. §. si patronus. ff. e. ¶ In tex. ibi restituere rogatus. s. extraneo q liberis & parentibus grauari poterat restituere fz hec tẽpora. l. si id legatũ. ff. de cõdi. & demon. & no. in. d. l. cũ patronus. de le. ij. ¶ Glo. sup verbo actiones arguit de fi. vbi dr q restitutũ est repetitur: ergo actiones ex restitutõe transeũt in prin. dicitur nõ transeũt actiões cum effectu & concordat cum fine. Magis placz vt nõ transeant actiones per tex. hoc dũ dicit nõ trãseunt. ¶ Nec ob. finis q repetitur id qd datum est. sz actiones nõ sũt repetẽde. istd videtur magis littere cõuenire. ¶ Glo. sup. verbo errorez in q̃tum dicit. l. nostrã distinguẽdaz fm criã. Nec glo. cõiter ad hoc reprobatur. q fideicõmissuz in casu huius l. erat oĩ iure indebitũ. d. l. cũ pronus. de le. ij. merito siue errore iuris siue facti soluatur dz repeti vt est casus in. l. si patronus. in prin. & ibi no. ff. de dona. & pz ex plene no. in. l. cũ quis. C. de iur. & fac. igno. & in. l. i. ff. de cõdi. ide. sz allegata in criũ loquũtur in falcidia q naturalr ẽ debita legatarijs fz magis cõez opi. gl. & doc. i l. i. C. ad. l. fal. no. i. d. l. cũ qs. & i. l. i. ff. de cõdi. ide. dixi i. l. iuxta i prin. ff. ad. l. fal. ñ mir si tanq debitũ naturalr p errorẽ fci solutũ ẽ repetitur. secus si p errorẽ iuris. alex.

Paulus. Etiam si quota pars hrditatis nõ sit i fideicõmisso. sz in solutione tñ & soluatur transeunt actiones ex trebelliano. h. d. ¶ Premitte q obligatus ad quantitatem respectu certe rei liberatur soluẽdo quãtitatem vel soluendo speciem. ut. C. loca. l. si talis fundi vbi si soluo funduz sum liberatus. l. si verbo. §. fi. solu. matri. l. si funduz per fideicõmissum. in prici. & l. quidam testamẽto. §. si tibi seruus. de leg. i. ¶ In tex. ibi videri. s. pma facie seu considerato rigore verborũ fz Dy. & Cy. qui similiter subaudiunt ad tex. ibi accipiẽ de. s. ex mente & equitate. ¶ No. ex his que dixi in sũmario limitationẽ notabilem ad. l. cogi. verbo si. & generaliter. ff. e. vbi nõ habet locum trebellianum vbi relinquitur per fideicõmissuz certa res vel quãtitas certa & non quota hereditatis. nam hoc est uerum nisi illa pecunia relinquatur tanq precium quote hereditatis. adeo q heres habeat facultatem soluẽdi quotaz pro pecunia & hoc veruz si eligat postea heres soluere quotam. secus si pecuniam. quia nõ transirent actiões ex trebelliano. l. facta. §. i. ff. e. ¶ Propterea dicit ang. q poterit etiã fideicõmissarius inuituz heredem cogere adire q est notãdum pro limitatione. d. verbo. & generaliter. & pro eo allego tex. in rõne sui in. l. nam q. §. nõ omnes. ff. eo. ibi. Ad quem actiones transire possunt. iunctis pximis dictis. bene facit. l. si sic. §. fi. de le. i. ¶ Preterea nõ grauatur heres quia si non vult subire onera hereditaria restituit duodecimaz partez hereditatis si vult subire extimationez restituat. & sibi computet sic. in. l. si sic. ff. fi. de leg. primo. ¶ Preterea nõ grauatur heres. quia filius nõ vult subire onera hereditatis. nã testatori alternatiue debebantur. x. aut stichũ dixit testator lego stichuz gaio. dicitur ibi q cogi põt hrs inuitus per legatariuz agere cõ debitorẽ ex illa stipulatione. & sic eligitur stichus debitor legatario. si debitor eligit. x. nihil ẽ i legato. In gl. sup verbo sensisse. cõiter tenetur vltimus itellectus. s. q hic hz locũ sena. consul. trebel. & q i prin. ibi videri &c. subaudiatur. s. pma facie. ibi aũt & videatur vncia. i. ispecta mente testatoris & eqtate magis quã de rigore verborũ. vt dixi super tex. ¶ Super hac gl. dicit Ang. q ex glo. in verbo alij dicunt habere locũ &c. iuncto tex. colligitur vnuz quod nõ meminit se legisse alibi. nã dicit pbari q si testator dicat filio hec verba pter niniam festinantiam testamenti te nõ scripsi hrdem. sz volo q tibi detur tua legitima vel tanta hereditatis quotta. q per hec verba nõ importatur institutio. & ideo cũ tunc filius reperiat se preteritũ poterit dicere testamentum nullũ vel cãbulare.

[a] ¶ Ex linea masculina. ad de la. de socijs in. c. nõ debet de cõsan. & affi.

[b] ¶ Dictione tanq. adde gl. in. c. solite de ma. & obe. gl. i l. si pater i. g. g duos. ff. de adop. rapha. cu. cõsi. cxlvi. icip. simõdias.

l.ita tñ.§.qui rogatus.ff.eo.qḋ dicit esse menti tenendũ.⁊ alibi se nõ legisse. ¶ Et per hoc potestis allegare q: dicta verba videnẜ obliqua.l.fũdi trebatiani.ff. de vsufruc.leg.⁊ Imo.h simpliciter refert ṽba Ang. ⁊ nihil plus dicit.puto p̄dictũ eẽ sine dubio veꝝ.Forti⁹tenuerũt nõnulli ꝙ ẽt si testatoꝛ dicat relinquo filio meo ꝓ sua legitima talẽ rẽ nõ sufficiat vt dicaẜ institutus ꝙuis per ṽbum relinquo fuerit vocatus filius vt per Sali.post alios in auc̃.vnde si parens.C.de ioffi. testa.⁊ per Imo.in.l.i.§.si ex fundo.ff.de here.insti. in repe.⁊ in.l.his verbis.in prin.e.ti.⁊ dixi in.d.l.cogi.in prin.Alex.doc.

a **Filia.** Ista est notabilis ⁊ multũ vtilis lex.⁊.h.d.dos data vel ꝓmissa filie nõ cadit in fideicõmissuꝫ vniuersale iniunctũ filie.h.d. ¶ Nota ꝙ rogat⁹restituere qcqd ex bonis defuncti ad eũ ꝑuenerit nõ itelligiẜ rogatus restituere id qḋ ad eũ ex dispõne iter viuos ꝑuenit qḋ est notandũ ƀm Ang.hic ⁊ rõ reddi põt.q: illa ṽba qcqd ex bonis ⁊c̃.intelliguntẜ idest qcqd ex hereditate mea nõ ex cõtractũ inter viuos ẽt si morte ꝯfirmareẜ.l.cũ pater.§.fidei tue.⁊.l.sequẽs q̃stio.ff.de le. ij.⁊ facit de ea q̃ vidimus i.l.debitoꝛ.§.fi.ff.eo. ¶ Secũdo no.ꝙ dos habeẜ loco eris alieni ⁊ istud facit an pater possit grauare filiã per fideicõmissum in dote de quo tetigit Dy.hic q cõcludit ꝙ qñ pater grauat per fideicõmissuꝫ sp̃aliter filiã in dote valeat q̃tenus dos esset vltra legitimã vt est tex.no.⁊ reputatus singularis in.l.fi.§.fi.de leg.ij.⁊ ibi p Bar.bene facit.l.luti⁹ §.maritus.⁊ ibi ẽt per Bar.j.eo.iuncta.l.qm̃ in prioribus.C.de inoffi.test.ꝫ si grauaẜ filia generaliter nõ venit dos in fideicõmisso.vt hic.⁊ in.d.§.maritus.⁊ i d.l.pater filiã.in prin.ff.ad.l.fal.⁊ istud sequiẜ ẽt simpliciter Pau.hic in lectura paduana.ꝓ hoc facit id qḋ dixi in ꝓmo p̄cedenti notabili.de quo ẽt articulo vide p Cy.in.l.vnica.§.videam⁹.C.de rei vxo.ac. ⁊ per Bal.in.l.cũ virũ.C.de fideicõmissa.⁊ i auc̃.res que.in.iiij.col.C.cõmu.de leg.⁊ i.l.qm̃ nouella i.iiij. col.C.de inoffi.test.⁊ p Jo.an.in additio.spe.in titu. de instru.edic.§.vt aũt in additiõe incipiente.ꝫ icipit alia q̃stio ⁊c̃.Et ibi Jo.an.sequutus est Martinum Sili.p̄ceptoꝛẽ suũ qui tenet ꝙ illud qḋ dr̃ filiam posse sp̃aliter grauari in dote q̃tenus est vltra legitimã ꝓcedat qñ a p̄ncipio pater esset stipulatus sibi soli seu heredibus suis dotẽ reddi.al's secus.q: nõ posset pater in dote p̄iudicare filie.iuxta.l.quotiẽs.ff.sol.ma.nisi tantundẽ reliquisset filie ⁊ filia relictũ agnouisset.arg. l.ticia.§.qui in vita.de leg.ij.⁊.l.si cũ dotẽ.§.si pater so.matri.⁊ istud etiã voluit Bal.in.d.l.qm̃ nouella ⁊ Imo.in.d.§.maritus.lꝫ de verbis.Jo.an.nullã mentionẽ faciat ⁊ hoc ẽt forsasse fuit de mente Bar.in.d. §.filie.⁊ ƀm dictam distinctionem oporteret itelligere ⁊ restringere dictũ.§.filie. ¶ Si qs ãt vellet simpliciter tenere opi.quã tenet Dy.h ⁊ Cy.in.d.§.videamus per.d.§.filie ⁊ hic quẽ sequiẜ simpliciter Nich. de neapo.⁊ Pau.de cast.hic haberet r̃ndere ꝙ lꝫ pater donec filia viuit nõ possit ei p̄iudicare in.d.l.quotiens.i auc̃.sed ꝙuis.C.de rei vxo.actio.tñ bene põt ei p̄iudicare post morte filie.s.decedentis sine liberis ita loquiẜ singulariter tex.in.§.filie.al's forsasse pleni⁹ diceret in.d.§.maritus.Et articulus est adeo dubius ꝙ si qs ꝓ vna parte plus q̃ꝓ alia iudicaret nõ eẽt multũ arguendus.Tñ plus placet opi.Jo.an.lꝫ aliqualiter violet.d.§.filie.tñ.ita opꝫ fieri vt iura iurib⁹ ꝯcoꝛdentur. ¶ In glo.sup.ver.datũ dic ꝙ vltimã cõclusionẽ approbant cõmuniter hic.refert tñ Ange.ꝙ hanc cõclusionẽ Bar.limitat nisi filia dotanda esset inops q: tũc mater sua heres istituta poterit eã dotare ⁊ ꝓ parte diminuere fideicõmissum q: sicut mater teneẜ alere filiã inopẽ q̃ nõ hꝫ aliunde vnde se alat vt ꝓbatur lꝫ ipse nõ alleget in.l.pe.ff.de lib.agno.ita ⁊ eã dotare.⁊ idẽ dicit ipse velle Bar.in fratre vt possit diminuere fideicõmissum ꝓ dote soroꝛis inopis ẽt nõ ex eodẽ patre nate p.d.auc̃.res que.ꝫ dicit Ange.hoc sibi nõ placere q: nõ est eadẽ rõ alimentoꝝ ⁊ dotis.⁊ dicit apparere eo q: frater soroꝛẽ ẽt ex eodẽ patre natã teneẜ dotare nisi in casu paupertatis.vt no.ƀm eum per glo.in.l.nõ omni.C.de admi.tuto.⁊ sic pater ꝙ fratri vterino nõ incumbit necessitas dotandi sororem.⁊ tamen voluit ipse dicere licet nõ exprimat ꝙ frater vterinus teneatur alere sororem vterinam: q: iura dicentia fratrem debere alere sororem non distinguunt an sint ex eodem patre nati vel nõ l.qui filium.⁊ ibi hoc expresse vult Bal.per illum tex.ff.vbi pupil.edu.de.⁊ no.Cy.in.l.i.C.de alen.li.ꝫ in dote bene distinguitur an sit soroꝛ ex eodem patre nata.vt.l.cum plures.§.penul.ff.de admi.tuto.Preterea dicit Ange.videmus in matre esse generale statutum ꝙ non teneatur dotare[a] filiam: vt.l.mater.C.de iur.do.⁊ ꝙ in alimentis non est ita generale statutũ. nec mirum ƀm euꝫ quia naturalis stimulus iducit parentes ad alendum.Comprobat etiam ipsa quia videmus ꝙ filius teneatur alere matrem.⁊ tamen non tenetur ipsam dotare[b].allegat d.l.cuꝫ plures.§.penul.sed melius allegasset.l.i.§.preterea.ff. de tu.⁊ ra.dis.⁊ sic videtur ꝙ mater ꝓ filia dotanda nõ poterit diminuere fideicõmissum secundum eum Imol.hic circa hoc nihil approbat nec improbat.sed solum dicit ꝙ de ista equiparatione alimentoꝛum ⁊ dotis tetigit Bar.in.l.vxoꝛem.§.pater naturalis.de leg.iij.⁊ in.l.fi.ff.de his qui.vt indig.⁊ dixit se dixisse de ista equiparatione in.l.i.ff.sol.ma.Pau.in lec.paduana.solum dicit ex mente huius glo.esse ꝙ si essemus in casu in quo mater tenetur dotare filiam vt quia pater esset inops ⁊ mater esset diues vel in alijs casib⁹ no.in.d.l.mater.C.de iur.do. non posset diminuere fideicõmissum pro filia dotanda.⁊ sic nõ videtur specifice tangere prout tangit Ang.scilicet quando filia esset inops.Dicatis ꝙ Bar.hic in lec.padua.que cõmuniter habetur non dicit illud ad ꝙ allegatur per Ang.est verum ꝙ Bar.in.d.auc̃.res que.dicit ꝙ pater esset inops ⁊ non haberet vnde dotaret filiam tunc esset officium maternuꝫ dotare filiam quia mater tenetur alere filios quando pater inops est ⁊ mater diues.d.l.pe.⁊ ideo tũc posset diminuere fideicõmissuꝫ ꝓ dote.Et ideꝫ dicit in fratre in casu in quo de iure cogeretur dotare.⁊ allegat no.in.d.l.non omni.Et puto ꝙ Ang.hic voluerit sentire de verbis Bar.in.d.auc̃.res que. ¶ Addatis ꝙ in hoc articulo Ang.in.l.fi.C.de do.ꝓmi.⁊.in.d.auc̃.res que. reprehendit dictam opi.Bar.positaꝫ in p̄allega.auc̃.res q̃. eo quia videmus ꝙ pater tenetur dotare filiam etiam diuitem[c] ⁊ non tenetur alere filium diuitem.p̄alleg.l.fi.§.si quis a liberis.§.i.al's est.§.ꝫ si filius.⁊.§.alimẽta.ff.de lib.agno.quod confirmat.nam non est eadem ratio alimentoꝛum ⁊ dotis.quoniam ille qui denegat alimenta dicitur necare.l.vel necare.de libe.agno.l.sed victum.j.de re iudi.que rõ cessat in dote.Sili. in p̄alleg.auc̃.res que contra Bar.adducit.quia si mater est diues vt p̄supponit Bar.debet dotare de suo non autem diminuere fideicõmissum pro dotanda filia ex eo quia illa diminutio fideicõmissi non permittitur nisi in subsidium.dicta auc̃. res que.⁊ idẽ dicit ibi Fulg.in dicta auc̃.res que.ꝙ repugnat valde no.si autem mater ⁊ filia esset inops tunc dicit Salice.ꝙ poterit diminui fideicõmissuꝫ eo quia dicta mulier dotanda est neptis testatoꝛis ⁊ auus tenetur neptem dotare.l.dedit doteꝫ j.de colla.bo.⁊.l.⁊ ideo.§.fi.cum duabus.l.sequen.ff.de in rem verso. ¶ Item addatis ꝙ pro opi.Pau.plurimum facit decisio Pe.Ja.de are.Cy.⁊ Bal.in.d.l.mater.vbi tenet ꝙ sicut mater tenetur alere filiam inopem si pater est inops.vt dictum est.ita enim teneatur eam dotare.ita intelligunt tex.in.l. mater in ver.ex causa.de quo etiam al's tetigi in.d.l.i.ff.solu. matrimo.vbi teneo nõ procedere equiparationem alimentoꝛũ ⁊ dotis per plura.Et idem dicit hic Nicho.de neapo.qui expresse tenet ꝙ nõ possit diminui fideicõmissum.licet dicat dominum suũ Ray.velle contrarium.Tamen quãtum ad propositum puta.cõcludendum ꝙ si mater erat diues vt dictũ est nõ sit vera opi.Bar.in.d.auc̃.res que.sed verioꝛ sit opi.Sali.⁊ sequacium.vbi autem mater esset inops ⁊ etiam filia tunc putarem saluari posse opini.Bar.quando esset de descendentibus testatoꝛis.quia militat tunc ratio dicta auten.res que.Et ideo

a ¶ Dotare filiã.adde glo. Bal.⁊ doc.in auc̃.res q̃.C. cõmu.de leg. Lu.ro.i.l.i.ff. so.ma.Pau. de cast.cõsil. cxviij.

b ¶ Dotare. adde.Bal.in l.i.ad fi.C.de ioffi.do.ang. in.l.i.ff.solu. matri.

c ¶ Diuitem. adde tex.iũcta glo.iiij.⁊ ibi Ang.C.d̃ do. ꝓmi.

in sorore uterina puto Ang. hic recte loqui. q: illa nō est ð descendētibus testatoris ɀ bñ insipiatur Bar. in dicta auc. res q. non dicit Sriū in sorore uterina. lz. Ang. hic ɀ in dicta autē. res q. referat Bar. alr velle. Juxta hāc gl. q̄rit Bar. ɀ ē qō notabilis. pone sumus in casu in quo filius institutus ɀ grauat' restituere p fideicōmissū alteri poterat p ɔstituenda dote filie sue diminuere fideicōmissum vt colligit ex gl. nostra. ɀ dū gl. hic dicit de matre quasi innuat q secus sit in patre dotante filiam. pōe hic filius non dotauit eā in vita sed in vltima ei' voluntate dotauit. vt ꝑ dicemus hoc casu posse diminui fideicōmissum per hmōi dotationē. Concludit ipse teneatis mēti decisionē q: elegans ɀ notanda q: poterit. mouet p. d. §. cū proponeretur vbi dr q perinde est ac si testator grauasset filium restituere qcqd superest ex hereditate post mortē filij ergo apparet q ista dos que debebat ɔstitui p filia nūquā censet fuisse in fideicōmisso. Preterea dicit ipse filius grauatus a patre tenebat saltē officio iudicis ɔstituere dotē pro filia sua. l. fi. C. de dotis pmis. l. qui liberos de ritu nup. ergo censebat ēt esse es alienū q: creditoris appellatione venit qui per iudicis officium iplorationē potest ɔsequi debitū suū. l. creditores ꝟs. extraordinaria ɔsecutiōe. vt ð ꝟboꝝ sig. l. pecunie. §. i. e. ti. l. cū filiusfa. s. si cer. pe. l. si tu. de cōdi. ɀ demō. ergo vr q fili' posit in testō ɔstituere dotē. q cōfirmat vltimo q: fauorabilior ē alienatio in vltima volūtate q̄ inter viuos. ita vidistis gl. in. l. quidā ita. §. si qs filiū. s. e. Jn gl. in ꝟs. magis p illū tex. ergo si pmittitur filio diminuere inter viuos fideicōmissū pp dotez cōstituendam. vt in dicta auten. res q. iuncta ista gl. fi. bene inspicitur q mater non pōt q: nō est officium maternum. ergo sentit q pater possit cū sit eius officiū si potest inter viuos multomagis in vltima voluntate. rapb. cu. hic dū dicit notandus q opi. Bar. est equa tñ reputat eā dubitabilē ɀ fine. l. loquit q: dicit q ista non vr esse alienatio relinquere sibi dotez i testō ergo cū nō sit facta alienatio seqtur q nō sit diminutū fideicōmissum. Preterea prius testator tpe suo non tenebat dotare. q: forte nō nata erat vl nō nubilis: sine lege loquit. ¶ Addatis q cū hac decisione bar. cōcordat ipsemet bar. i dicta auc. res que. ɀ ibi Ang. ɀ Bar. in. l. quesitū. §. i. ff. de priui. credi. ɀ ibi per hoc. Addit etiam. q: alienatio ēt dr esse illa q̄ fit in vltima voluntate. l. si qs. §. prior ū ɀ. §. ceterum. C. de secun. nup. Cōfirmo opi. Bar. p id qō signāter voluit Bal. in autē. Zrogatus. C. eo. ver. pone q in testō ɀc. vbi grauat' fuit heres restituere qcqd post mortē suā p fideicōmissum ex hereditate testatoris post mortē superesset: quo casu potest alienare bona de de bonis testatoris. ɀ diminuitur fideicōmissuz. dicta autē. Zrogatus. quid si heres alienat in vltima voluntate vtrū poterit ex tali alienatione diminuere fideicōmissum. Cōcludit q si p multa maxime p. d. §. ceterū. ɀ de illa decisiōe bal. feci mētionē in. l. tici'. s. e. ɀ ibi rapha. s. in. d. l. ticius tz Z bal. ¶ Tñ potest q̄tū est ad casū nostrū teneri opi. bar. in isto casu. s. qñ alienaret in vltima voluntate p eo q tenebat hrs puta p dote danda filie. ¶ Putarē ēt in tali cāu sustineri posse opi. bal. in. d. auc. Zrogatus. ɀ istud addatis ad ea que dicta fuerūt in d. l. ticius. ¶ Gl. fi. nō respōdet ad Sriū. dicatis q ibi nō erat eadē rō dotis ɀ alterius pp interusuriū medij tēporis de quo loquitur tex. ibi sed hic erat eadem ratio vtriusqz. s. dotis ɀ pmissi. ɀ ita ēt tz Jo. de imo. ɀ sic est finis huius legis.

Finis.

Registrum.

aa	ii	rr
Prima alba	Nota q hereditas	Pulatus fuerim
de legatis	tū. ɀ q coheredes	l. i ɔuētiōalibus
ad omnia.	similia que infra	q in debito
responde q	alioꝝ ɀ vide q	ipsemet tenuit
bb	kk	ss
Ibi terra erat	Tertio casu quādo	Plura probat
Bar. enumeratos	in legitima puta	suum licet in
ideo ɔtra istam.	set q hic non fuit	est substitutio
de bo. pos. tunc	gato nō ipse fund'	de bonis suis
cc	ll	tt
Ut ibi per bar.	Soluere de suo	Repudiaret suaz
si mihi ɀ tibi	quando in psona	non teneor in
vz q quando	in glo. in verbo	quia pinde. ī. eo.
ga. pos. ɀ per	volebat defalcare	ratio pter quā
dd	mm	vv
Uidendum quod	Et de residuo	Ibi ante moram
comitis vel ducis	sitione legis	ab herede sed
tur repetitio. b. d.	sumpsit in se	a filia. ɀ sic
stari quia tunc	talis obligatio	isto ista. l. est
ee	nn	xx
Parte prin. in ꝟ.	Articulo in quo	Jo an. ɀ bal. in
in proprios vsus	ut hic per bar.	eum ɀ vult spōte
videtur sibi	non est datum	fideicōmissarium
tique. idem tenet	dotauit neptem	q̄tūcunqz. Ex
ff	oo	yy
Itē nota ex. l. fi.	Transac. ɀ bal.	Quas ibi dedi.
Srium: quia multa	nota q fideicō.	runt Scta per
seunt doc. hic	Sriūm tenuit	tex. in. d. l.
opi. dy. quā etiam	sequēti. ɀ sequitur	Finis.
gg	pp	
Lari ɀ idem imo.	Ria. s. de neg. ge.	
s. eo. sed quando	ret in eadem	
si. C. de sen. que	d. l. si filius	
edendo ɀ in. l. dis.	vbicunqz repu.	
hh	qq	
Curritur ad bonū	Sed etiam heredis	
tit Ly. s. l. si.	ɀ dicit se non	
ɀ in. l. in quātitate	q̄ p rescriptū	
emanat i casu	petat ɀ patruus	

Venetijs per Baptistam
de Tortis. Mccccci.
die. viij. Martij.

R
ALEXAND
de Imola
Super
Secund. Infortia

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm